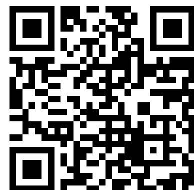

Բ Ա Ռ Գ Ի Ր Ք

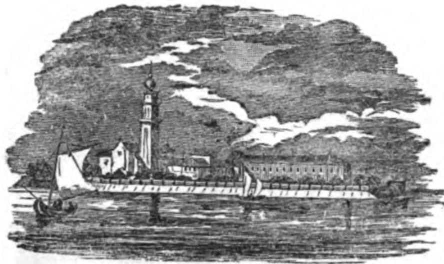
ՅԱՇԽԱՐՀԱԲԱՌԷ Ի ԳՐԱԲԱՌ

ԲԱՌԳԻՐՔ

ՅԱՇԽԱՐՀԱԲԱՌԷ Ի ԳՐԱԲԱՌ

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾՈՎՔ ՈՃՈՅ ԵՒ ԴԱՐՁՈՒԱԾՈՎՔ ՆԱԽՆԵԱՑ

Ի ՊԷՏՍ ԴՊՐՈՑԱՑ

ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՑՆ ՂԱԶԱՐՈՒ

1869

Bargirkʻ yaşkharhabarē i grabar.

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Ով որ իր ազգային լեզուն չսիրեր, իր հայրենիքը չսիրեր. վասն զի այն լեզուն՝ որով իր Հարքը իրենց մտքին իմաստները ու իրենց սրտին զգացմունքը բացատրեր են, պէտք է որ իրեն համար սրբազան բան մը ըլլայ. վասն զի վերջապէս անոնց լեզուն է, որոնք իրենց առաքինութեամբը ազգին հայր եղած են, ու իր ազգութիւնը պահեր ու իրեն աւանդեր են։

Աս ճշմարտութենէն կը հետեւի որ պարտական ենք մեր լեզուն պահելու, ու պահելու համար պէտք եղած հնարքներն ու գործիքներն ալ բանեցընելու։ Աս գործիքներէն առջի հարկաւորը աշխարհաբառէ 'ի գրաբառ բառգիրքը ըլլալուն վրայ չիտարակուսուիր։ Բայց ինչուան հիմայ ձեռուընիս եղած բառարանին ալ՝ թէ՛ դրական և թէ՛ բացասական թերութիւնները՝ ամենուն յայտնի են։ Ասով չենք ուզեր մեր նախնեացը ապերախտ ըլլալ, անոնց արդիւնքը չիճանչնալով. վասն զի մէկ պակասաւոր սկզբնաւորութիւն մը շատ աւելի դժուարին է, քան թէ անոր ետեւէն եղած կատարելագործութիւնները։ Ու թէ որ աս խօսքս ամեն գիտութեանց վրայ ալ կը ճշմարտի, և աս առաւել բառարանի մը վրայ, որուն առջի հեղինակին արդիւնքը միշտ կը ճանչցուի, որչափ ալ անոր կատարելագործողներուն արդիւնքը մեծ ըլլայ։

Ուրեմն ինչպէս ինչուան հիմայ եղած բառարանին թերութիւնները յայտնի էին, ասանկ ալ յայտնի էր հարկաւորութիւնը աս թերութիւնները ըստ կարելւոյն քիչցընելու։ Ըստ այսմ մեր առջի հոգը եղաւ՝ դուրս ձգել այն ամեն գրաբառ ոճերն ու բառերը, որ նախնեաց հեղինակութիւնը չունին. ուստի կրնանք վստահաբար ըսել՝ որ զուտ հայկական ու նախնեաց բառեր են դրածնիս. բաց անոնցմէ որ յատուկ բառ չունենալնուս՝ տեղ տեղ հարկ եղեր է նախնեաց հետեւողութեամբ ձեւացընել կամ գաւառական բառ մը գործածել։

Մեր երկրորդ հոգը եղաւ՝ ճշդել բառերուն նշանակութիւնը, ու աշխարհաբառին դիմացը՝ իր բուն յատուկ բացատրող բառերն ու բայերը դնել, չէ թէ անոնց հեռուանց իրարու հետ մերձաւորութիւն մը ունենալնուն համար՝ մէկտեղ խառնել, ու շփոթել ուսանողաց միտքը, ու լեզուներնուս ճշդութիւնը կորսնցընել՝ տարտամ ընելով իր բացատրութիւնները։ Թող ուսանողք աս ճշդութեանը վարժելէն ետքը, ինքիրենուն գործածեն ըստ տեղւոյն ատ այլաբանաբար կամ բանաստեղծաբար նշանակութեանց առումները։

Մեր երրորդ ու մեծագոյն հոգը եղաւ՝ ճոխացընել աս բառարանը մեր լեզուին բառերովն ու ոճերովը. չէ թէ սոսկ անսովոր ու խրթին բառերն ու ոճերը կիմանանք, որոնք, բանեցընելու համար մեծ վարժութիւն կը պահանջուի. ու աս վարժութիւնը չեն կրնար ունենալ նորավարժ ուսանողք, որոնց պիտոր ծառայէ գլխաւորապէս աս բառարանը. այլ կիմանանք այն սովորական բառերն ու ոճերը, որոնց վրայ է մեր լեզուին գլխաւոր գեղեցկութիւնը, ու անոնցմով կը պահուի նախնեաց ընտիր շարադրութեան համար տուած սահմանը՝ «Որ'ի քերթողաց և 'ի շարագրաց բազում անգամ ասացելոց։» Որով ըսել կուզենք որ հեղինակաց ամեն բանեցուցածը ամեն տեղ պէտք չէ գործածել, այլ ո՛ր բառերն ու ոճերը ստէպ որ բանեցուցեր են։

Բաղձալի էր մեզի մաքրել աս բառարանը նաև շատ մը տաճկերէն խորթ բառերէն, որոնք հարկ եղած է գործածելու, որպէս զի ուսանողք անոնցմով կարենան գրաբառ բառերն ու բայերը գտնել։ Աս հարկը որչափ ալ մեր պոլսեցի ու հնդկաստանցի ազգայնոց համար պակսած ըլլայ, բայց ուրիշ շատ կողմերու ազգայնոց համար դեռ կը տևէ։ Մանաւանդ թէ շատ բառերու մէջ մեր պոլսեցի ազգայնոց համար ալ դեռ աս հարկը կը ստիպէ զմեզ։

Օրինակի համար՝ թէ որ տաճկերէն տաւռայ բառը դնելու չըլլայինք, ասոր հայերէնը ինչպէս կրնային գտնել ուսանողք. թէ որ խզըլձըխ, մուշմուշլա, իյտէ ու ասոնց նման տաճկերէն բառերը վերցընելու որ ըլլայինք, քանի՞ հոգի անոնց հայերէնը կրնար գտնել։

Աւելի առաջ երթանք. թէ որ խուշրախ, փռչայ, խռպայ, խաւաձ բառերը չիդնէինք, ո՞վ կրնար գտնել անոնց գրաբառը։ Չերկընցընելու համար՝ ամենէն այլանդակը ըսեմ, որուն տակը իմացուի մէկալ բառերն ալ պահելնուս հարկը. խօռբյանմիշ ըլլայ, կամ խօռբյանմիշ եղած բառը թէ որ չիդնէինք, ասոնց գրաբառը ինչպէս կրնար փնտռել ուսանողը։ Ուրեմն քանի որ աս ամեն օտար բառերը չէինք կրնար արտաքսել մեր բառարանէն, ատոնց քիչ մը աւելի՝ քիչ մը պակաս ըլլալը՝ հետևանքմը չըբերեր մեր լեզուին։ Երանի թէ շուտով գայ այն ատենը, որ աս հարկէն խալըսելով՝ կարենանք բոլորովին մաքրել ատ խորթութենէն մեր բառարանը. այսինքն գայ ան ատենն որ՝ աշխարհաբառ լեզունիս ալ ծաղկի, գրաբառէն փոխ առնելով այն ամենայն պակասները՝ որոնք մինչև հիմայ տաճկերէնէն լեցուցած է։ Ան ատենը ուսանողը չիտարակուսիր ինչ բառ փնտռելը բառարանին մէջ՝ անոր դիմացը գրաբառը գտնելու համար։

Բայց կրնայ ըսել մէկն որ՝ ուրեմն Լեհաստանի ազգայնոց համար ալ լեհի բառեր պէտք էր աւելցրնէինք այս բառարանիդ մէջ, Հնդկաստանու՝ Պարսկաստանի և ուրիշ կողմանց ազգայնոց համար ալ իրենց բառերը, որպէս զի իրենք ալ անոնց գրաբառը կարենան գտնալ: Ասոր պատասխանը այն է որ, նախ՝ այս կողմերու ազգայնոց մասնաւոր բառերը մեզի անծանօթ են. և երկրորդ՝ մեր ազգին մեծագոյն մասը Տաճկաստանի մէջ է, ու անկէց դուրս եղող շատերուն ալ բոլորովին անծանօթ չէ այս աշխարհաբառը: Այսու ամենայնիւ, եթէ ուզեն ուրիշ կողմանց ազգայինք ալ աշխատութիւն յանձն առնուլ և խառնել մեզի իրենց գործածած լեզուին մասնաւոր և յատուկ բառերն, պատրաստ ենք աւելցնելու զանոնք ալ այս բառարանիս ետին՝ այբուբենական կարգով, որով գտնան անոնց բուն գրաբառը:

Կը խոստովանինք թէ այս մեր աշխատանքը կատարեալ գործքի մը պէս չենք ընծայեր մեր ազգին, գիտնալով որ դեռ կատարելութեան կարօտ է այս բառարանը. այլ կը խնդրենք որ հիմակու հիմայ ասով գոհ ըլլայ, ինչպէս որ մինչև հիմայ աւելի անկատարովն ալ գոհ եղաւ, մեղուի պէս անոր մէջէն իրեն պէտք եղած հիւթը ծծելով. վասն զի ինչպէս որ եւրոպական առակը կըսէ. Լաւագոյնը լաւին արգելք է. որն որ մենք ասանկ կը բացատրենք. Լաւագունին անյագ տենչ՝ բառնայ և զլաւն առ՚ի մէնջ:

Ե. Հ. Ա.

ԲԱՌԳԻՐՔ

ՅԱՇԽԱՐՀԱԲԱՌԷ Ի ԳՐԱԲԱՌ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՈՃՈՎՔ ԵՒ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԵԱՄԲՔ ՆԱԽՆԵԱՑ

Աբբայ, կամ Աբբայ հայր. վանքի առաջնորդ: աբբայ. աբբայ հայր. վանահայր. վանէրէց. առաջ ուխտի վանականաց. կրօնահայր. վանաց երէց. առաջնորդ վանաց:
—Աբբայ դնել: աբբայ կացուցանել. վանահայր կարգել. տալ զոք յառաջնորդութիւն վանաց, կամ վանականաց:
—Աբբայ ըլլալ: ունել զառաջնորդութիւն ուխտի. առաջնորդ կալ վանաց. վերակացու լինել վանօրէից:
Աբբայ մեծ, կամ աբբաներու գլուխ: արքիմանդրիտ. կարգապետ. ընդհանրական աբբայ. հայր համօրէն ուխտին. հարանց հայր:
Աբբայութիւն: աբբայութիւն. վանահայրութիւն. առաջնորդութիւն վանաց:
Աբբատուհի. մայրապետներու գլուխ. աբբատուհի. վանամայր. մայր վանից. մայրապետ. տիկին վանից:
Աբբացու: աբբայացու:
Աբեթ. գաւ: աբեթ. լուցկի, լուցկիք: տես և Բռընկցնելիք:
Աբեղայ: տես Կրօնաւոր:
Աբեղաձագ. լոյլը գաւղու: աբոտուա:
Աբրահամու ազգը: աբրահամեան տոհմ կամ զարմ. սերունդ աբրահամու. աբրահամեանք. հրեայք:
Աբրահամուն: աբրահամեան:
Ագահ. Թամահքեար: ագահ. արծաթասէր. ընչասէր. ընչաքաղց. արծաթամոլ. զակատեալ 'ի սէր ընչից. ղօշաքաղ:
Ագահ. Նէհէմ. ագահակամ. ագահամիտ. անյագ. կշեր. ճղճիմ. ժլատ. կծծի. ուշտ. կարկամ 'ի տուրս:
—խիստ Ագահ. բազմուշտ. ագահագոյն:

Ագահ ըլլալ. Թամահքեար օլմագ: ագահել. յագահութիւն հատանիլ. հարկանիլ զագահութեան. հարկանիլ կամ զակատիլ 'ի սէր ընչից. յագահութիւն հեղանիլ:
Ագահ ըլլալ. Նէհէմ օլմագ: ագահել. ժլատել. ուշտել. ճշգել. կծկել զձեռն:
Ագահ ընել: ագահացուցանել. մատնել յագահութիւն:
Ագահութիւն: ագահութիւն. արծաթսիրութիւն. ընչասիրութիւն. սէր արծաթոյ. ղօշաքաղութիւն. ընչաքաղցութիւն. արծաթքաղցութիւն:
Ագահութիւն: ժլատութիւն. կծծութիւն. ուշտութիւն. ճշգութիւն. կարկամութիւն 'ի տուրս: [ճշգիւ:
Ագահութեամբ: ժլատութեամբ. ուշտութ̃բ.
Ագարակ. Չիֆթլիկ: ագարակ. գերդաստան. դաստակերտ:
Ագէկութ. Ագէպան, և այլն: տես Այգէկութ. Այգէպան, և այլն:
Ագի: տես Պոչ:
Ագի. էգի: տես Այգի:
Ագուգայ. Ջրանօլ: ագուգայ. ջրմուղ. խողովակ. ջրանցք. կաւատն:
Ագռաւ. Գարղա: ագռաւ. սակռ:—Ագռաւ դառնալ: ագռաւանալ:
Ագռաւուկ. Գարղաճըգ: եղջերուկ:
Ագումէջ. դամճազին տուալէթը: ցայլք. հալք. աճուկ:
Ադամ: Ադամ. նախամարդ. նախաստեղծ. նախահայր. նախածնող. սկզբնահայր. սկըզբնամարդ:—Ադամին հագածը: ադամազգեստ:—Ադամին զաւակները: ադամայինք. ադամեանք:

Ադամայ. ատէմ էղլէ, եա ինսանիյէ: ադամայ-
ին. ադամեան: '
Ադամորդի: ադամածին. երկրածին. ծնունդ
Նախաստեղծին: [դին. եդեմ:
Ադին. ատամայ դըրախտին էրիէրը: դրախտ. ա-
Ազապ. ըլօրճըլուծ մարդ. էրկէն: ամուրի. ա-
զապ. անամուսին. չամուսնացեալ:
Ազապութիւն. էրկէնլիք: ամուրի կեանք:
Ազառ. տես Զեխ:
Ազատ: ազատ. զերծ. քաւեալ. անմեղ: —Մեղ-
քէ ազատ: քաւեալ 'ի մեղաց:
Ազատ. ուրիշէ փոխ ճէղօլ. քէնտիր գէյֆինէ: անձն-
իշխան. ինքնագլուխ. ալիկամի: տես և Ա-
զատ իշխան:
–Ազատ ազգէ: տես Մեծ ազգէ:
–Ազատ գրած: գրեալ յազատութիւն. ազա-
տագիր. ձեռբազատ: [գունդ:
–Ազատ գրած զօրք: ազատազօրք. ազատա-
–Ազատ գրած տեղ: ոստան:
–Ազատ գրուիլ: գրիլ յազատութիւն:
–Ազատ ըլլալ: տես Ազատիլ:
–Ազատ ընել. ազատագրել: տես և Ազատել:
–Ազատ իշխան. ինքնակալ. ինքնիշխան. ինքնա-
տէր. ինքնագլուխ. միահեծան. միապետ:
–Ազատ իշխանութիւն. ազատ փէրմանլըն: ինք-
նակալութիւն. ինքնիշխանութիւն. միապե-
տութիւն. միահեծան տէրութիւն:
–Ազատ կամք: անձնիշխան կամք. անձնիշխա-
նութիւն. իշխանականն. տիրականն:
–Ազատի պէս: ազատօրէն. ազատաբար:
–Ազատ մարդիկ. ազնուականներ: ազատորեար.
ազատանի:
Ազատել. ազատ ընել. ազէն քըրթէլ. ջէօտէն հա-
նէլ: ազատել. զերծանել. ճողոպրել. կոր-
զել. Թափել. փրկել. արձակել. պրծանել.
ազատեցուցանել. զերծուցանել. ապրեցու-
ցանել. Թողուլ 'ի մահուանէ. կեցուցանել:
–Աստանկ ախտերու մէջ չինալ, ինկողներն ալ
ազատել: մի երբէք ըմբռնիլ յայսպիսի
ախտս, նաև զըմբռնեալսն ևս հանել 'ի
ծանծաղ:
–Թերևս կարենամ իրենց եղբայրը նեղութե-
նէ ազատել: Թերևս կարասցեն 'ի նեղու-
Թենէն գողանալ զեղբայրս իւրեանց:
–Ծառայութէ խալըսեցանք ու որդեգրութե
կարգը հրաւիրուեցանք: վճարեցաք 'ի ծա-
ռայական կարգաց, և յորդեգրութեան վի-
ճակն հրաւիրեցաք:
–Քաղաքը վտանգներէն կ'ազատէին: զքաղաքն
յափշտակէին 'ի վտանգից անտի:
–Ազատէ զքեզ տանջանքէն: յափշտակեա ըզ-
քեզ 'ի տանջանաց:
–Ուզելով ազատիլ որսորդներէն: կամելով
գողանալ զինքն յորսորդաց:
–Հոգերէն ազատեցաւ: Թափեցաւ 'ի հոգոց:
–Շատ ջանացաւ Գագիկ ազատել զանիկայ
պատժէն: բազմաջան լինի Գագիկ Թափել
զնա 'ի պատուհասէն:

–Ազատել՝ գինը տալով: փրկել. փրկանաւո-
րել. փրկագործել:
–Ազատելու համար գրուած գին: փրկանակ:
–Գնով ազատելը: փրկանք:
–Ազատելու գործիք: փրկարան. փրկանիւթ:
Ազատելը: տես Ազատութիւն:
Ազատիլ. կամ ազատուիլ. խուրթուլ: ազատիլ.
ազատանալ. զերծանիլ. պրծանիլ. Թափիլ.
փրկիլ. ապրիլ. արձակիլ:
–Քիչ մը որ վտանգէն ազատին, ան ատենը
աւելի կը վախնան: եթէ սակաւ ինչ 'ի ծան-
ծաղ ելանիցեն 'ի վտանգէն, յայնժամ աւե-
լի ևս կասկածեն:
–Հոգերէն ազատիլ: Թափիլ 'ի հոգոց:
–Մահուընէ ազատիլ: շահիլ զկեանս՝ շահել
զմահ: [ելանել:
–Թշնամիներէն ազատիլ: 'ի գերե 'ի նեղչաց
–Անոնց Թուրէն ազատիլ: պարուրել զանձն
'ի սրոյ նոցա:
–Թօռէն, կամ տուղախէն ազատիլ: վազել
զցանցիւ կամ զորոգայթիւ:
Ազատլամայ } ազատագիր. ձեռբազատ:
Ազատլըխ }
Ազատլըխ. ազատութեան գին: փրկանք. փրկա-
նակ: տես և Ազատութիւն:
Ազատուած, կամ ազատած: ազատեալ. ա-
զատացեալ. զերծեալ. ճողոպրեալ. փըր-
կեալ: տես և Ազատ: —Շուտով ազատած:
երագազերծ:
Ազատուելու: ազատելի. արժանի ազատե-
լոյ կամ ազատութեան:
չԱզատուելու: անազատելի. անզերծանելի.
անճողոպրելի. անկորզելի. անԹափելի. ան-
պրծանելի. անփրկելի. անզերծ. անպուրծ:
Ազատուելու տեղ. ազատութեան փէր: ապա-
ւէն. փրկարան. ապաստան. ապաստարան.
տեղի ապաւինի:
Ազատութիւն. ազատլըխ, կամ ազատլըխ: ա-
զատութիւն. փրկութի. փրկանաւորութի:
–Ազատութիւն տալ: համարձակել ումեք:
–Ազատութիւն տրուած է: համարձակ է.
ընդարձակ է. օրէն է. իշխանութիւն է:
Ազատութիւն. քէնտիր գէյֆինէ ըլմալը: անձնիշ-
խանութիւն. ինքնիշխանութիւն: [նակ:
Ազատութեան յոյս, կամ պատճառ: փրկա-
Ազատութեան տեղ: տես Ազատուելու տեղ:
Ազատող: ազատօղ. ազատիչ. փրկիչ. կեցու-
ցիչ. զերծուցիչ. ապրեցուցիչ. ազատարար.
փրկարար. փրկագործ. փրկագործող:
Ազբ. աւլուխ: ազբն. վերջաւոր. ծոպ:
Ազգ. խըսըմ: տես Ազգական:
Ազգ. ճինս. ձինս: ազգ. ազն. ածու. ահու.
ասր. տոհմ. զարմ. ցեղ. գրոհ. ճիւղ. տուն:
–Հայոց ազգը: տուն Հայոց. տուն Թորգոմայ:
–Հռոմի ազգէն: 'ի տանէն Յունաց:
Ազգ. սիւլալէ. սոյ. սօյսօփ: ազգատոհմ. սե-
րունդ. ազգականութիւն. նահապետու-
Թիւն. զարմ:

—Ազգ ըլլալ: լինել յազգ:
—Ազգ ունող: ազգաւոր. ազնաւոր. տոհմիկ:
—Ազգ չունող: անազգի. անտոհմ. անծնեա:
—Ազգ քշել: սերմանալ. սերել:
—Ազգ քշելը: սերումն. սերունդ. զաւակաւորութիւն:
—Ազգ քշող: ազգասեր. զաւակասեր:
—Ազգը տարող: ազգատեաց:
—Ազգը ընտրող: ազգընտիր. ցեղընտիր:
—Ազգը կորսնցնել, կամ ջնջել: ազգատ առնել. ազգովին ջնջել. ազգաւուխմբ կորուսանել. անծնեանել. անծնեա առնել:
—Ազգը կորսուած, կամ ջարդած: ազգատ. անծնեա:
—Ազգը հատնիլ: ազգահատիլ:
—Ուրիշ ազգէ: այլազգ. այլազգնեայ, այլազգի:
—Ազգը համրող: տես Ազգի համրանք: — Ազգը սիրող: ազգասէր. տոհմասէր: — Ազգի գլուխ, կամ ազգի մը իշխան: ազգապետ. ցեղապետ. տոհմապետ. տոհմագլուխ. նահապետ: — Ազգի գլուխ ըլլալը, կամ ազգի մը վրայ իշխանութիւն: ազգապետութիւն. ցեղապետութիւն. նահապետութիւն: — Ազգի համրանք, կամ ազգը համրող: ազգաթիւ. ազգահամար. տոհմաթիւ: — Ազգիմը համրանքը առնել. ազգահամար առնել. ազգաթուել: — Ազգինը. ազգին եղածը, կամ ունեցածը: ազգային. տոհմային. ազգական: — Ազգի վրայ խօսիլ, կամ պատմել, կամ ազգը ցըցնել: ազգաբանել: — Ազգի վրայ խօսք, կամ պատմութիւն: ազգաբանութի. ծննդաբանութիւն: — Ազգի վրայ խօսող, կամ պատմօղ: ազգաբան. ծննդաբան: — Ազգի տէֆտէր, կամ ազգի գիրք: ազգահամար. տոհմագիր: — Ազգի տէֆտէրը անցնիլ: յազգահամար մտանել: — Ազգովը, կամ բոլոր ազգովը: ազգովին. ազգաւուխմբ. ազգովխմբ:
Ազգական: ազգական. ազգային. տոհմային. տոհմական. ազգակից. արեանառու. արենակից. հարազատ. մերձաւոր:
—Ազգականոց: քուազն:
—Ազգականներ: տոհմայինք. ընտանիք. Թայրաթոռք. համազգիք. համատոհմք. համացեղք՝ արենէք:
—Ազգականի հետ մեղք ընել, պոռնկիլը: ազգապղծութիւն. մծղնէութիւն. ազգաշաղախութիւն. պայղակենութիւն: — Ազգականի հետ մեղք ընող. պոռնկող: ազգապիղծ. ազգաշաղախ. մծղնեայ. պայլիկեան:
Ազգականի հետ մեղք գործելով: ազգապղծաբար:
Ազգական ըլլալ. Գըրըմ օլմագ: համազգի գոլ. ազգախառնել. ազգակցիլ. ընտանենալ. խընամենալ. մերձաւորիլ. խնամութիւն առնել. արեամբ կցորդիլ:
Ազգական ընել. Գըրըմ էթմէք: ազգակցել. տոհմակցել. ընտանեցուցանել. մերձաւորել. ազգ խառնել. խնամեցուցանել. արեամբ կցորդել. խնամախօս լինել:
Ազգական կնիկ: ազգականուհի. ընտանուհի:
Ազգականութիւն. ազգական ըլլալը: ազգականութիւն. ազգակցութիւն. ընտանութիւն. մերձաւորութիւն. համազգութիւն. հարազատութիւն:
Ազգակից. [illegible]: ազգակից. տոհմակից. ցեղակից. համազգի. համասեռ. համասեր. համատոհմ. համացեղ. համազն:
Ազգակից ըլլալ. [illegible] ըլլալ. սօյտաշ օլմագ: ազգակից լինել. ազգակցիլ:
Ազգակից ըլլալը. [illegible] ըլլալը: ազգակցութիւն:
Ազերպայճան: տես Հազրբայջան:
Ազըրն. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], և այլն: զայրացեալ. սաստկացեալ. բորբոքեալ. զօրացեալ. աճեցեալ. ծանրացեալ. ծանրեալ. կատաղեալ. Ճարակեալ. Ճարակ գտեալ. Ճարակ առեալ. զայրագին. սաստկագին. ծանրագին. չարաչար. դժնեայ. դժնդակ. սաստիկ. ուժգին. մեծ. աճեցուն. Ճարակաւոր:
Ազըրն. [illegible], [illegible], և այլն: յորդ. յորդեալ. սաստիկ. կատաղի: տես և վերի Ազըրնը:
Ազըրնութիւն. [illegible], [illegible], և այլն: զայրացութիւն. զայրացումն. զայրացուկք. զայրոյթ. զայրուկք. զայրուց. սաստկութիւն. բորբոքումն. Ճարակումն:
Ազմայ: տես խիստ Մեծցած:
Ազմիշ ըլլալ. [illegible], կամ [illegible]. [illegible], [illegible], [illegible], և այլն: զայրանալ. սաստկանալ. զօրանալ. ծանրանալ. ծանրիլ. դժնդակիլ. զայրագնիլ. բորբոքիլ. կատաղիլ. եռալ. աճիլ. ձգտիլ. առաւելուլ. Ճարակիլ. Ճարակ գտանել. Ճարակ առնուլ:
Ազմիշ ըլլալ. [illegible], կամ [illegible], և այլն: յորդիլ: տես և վերինը:
Ազնիւ. [illegible]. [illegible]. [illegible]. [illegible]: ազնիւ. ազնուական. պատուական. յարգական. երևելի. պանծալի. նշանաւոր. սիրելի. մեծագին. յարգոյ. կարևոր. քաջ. ընտիր. ընտրական. ընտրելական. փորձ. գոհար:
—Ազնիւ վարդ, կամ խունկ: գոհար վարդ, կամ խունկ:
—Ազնիւ բաներ խօսիլ: պարկեշտս բարբառիլ: տես և Ազէկ, և Գեղեցիկ:
—խիստ Ազնիւ: ազնուագոյն. ազնուականագոյն. պատուականագոյն. ընտրելագոյն. գերազանցագոյն. մեծարգի. մեծարգոյ. երևելի յոյժ. գերապանծ:
—Ազնիւ սիրտ ունեցող: ազնուագութ:
—Ազնիւ կերպ ունեցող: ազնուակերպ:
—Ազնիւ կերպով: ազնուաբար. ազնուապէս:
—Ազնիւ ըլլալ: ազնուանալ. պատուական գոլ:
—Ազնուցընող: ազնուարար. ազնուագործ:
—Ազնիւ ընել. [illegible]: ազնուացուցանել. պատուականացուցանել:

–Ազնիւ կերակուր: խորտիկ. համադամք:
–Ազնիւ կերակուր ուտել: խորտիկս ուտել. խորտկաճաշ լինել. համադամս ճաշակել:
–Ազնիւ կերակուր ուտելը: խորտկակերութի. խորտկաճաշութիւն: [խորտկաճաշ:
–Ազնիւ կերակուր ուտող: խորտկակեր.
–Ազնիւ կերակուրներով լեց: լիախորտիկ. մեծահաց:
–Ազնիւ կտաւ. խասս պէզ: բեհեզ. կերպաս:
–Ազնիւ հագուստ. կամ լաթ: հանդերձ պայծառ. պատմուճան:
–Ազնիւ հագուստ հագած: պայծառազգեաց. պատմուճանեալ:
Ազնուական. ասիլզադէ: ազատ. սեպուհ. ազնուական. ազատազգի. տոհմիկ. ազնուատոհմ. ազատորդի. բարետոհմիկ. մեծազգի. մեծատոհմ. քաջազգի. քաջատոհմիկ:
Ազնուականներ: ազատանի. ազատորեար. աւագանի. ազատակոյտ. ազատերամ:
Ազնուականաց զաւկըներ: մանկտաւագ. ազատորդիք. մանկլաւիկք:
–Երկրին ազնուականները բոլոր: համաշխարհազատ:
Ազնուականի զաւակ: ազնուորդի. ազատորդի:
Ազնուութիւն: ազնուութիւն. ազնուականութիւն. պատուականութիւն. ընտրականութիւն. քաջութիւն. արութիւն:
Ազոխ. ճօռա. գօռուք: ազոխ. խաղող խակ. ժռատ: — Ազոխ եղած: ազոխացեալ: — Ազոխ ըլլալ: ազոխանալ: — Ազոխ ընել: ազոխացուցանել:
Ազարմիշ ընել. ծանըրլընել, կամ չօքալընել, կամ տաֆքանէլ հիտտէթլէնտիրմէք, խըզը, չոք ռավճըր-թըմէք, և այլն: զայրացուցանել. սաստկացուցանել. ծանրացուցանել. աճեցուցանել. զօրացուցանել. ճարակեցուցանել. բորբոքել. զայրագնել. առաւելուլ:
Աթ մէյտանը. ձի կոշընմաք եէրի: ձիընթացք. ասպարէզ. ձիարձակարան. կրկէս. թէատրոն. ստադիոն: — Աթ մէյտանին վազել: արշաւել 'ի ձիընթացս. ընթանալ յասպարիզին. ձիարշաւ առնել կամ ձիավարել 'ի կրկէսի:
Աթ պալըղը. յն. հիբբօբօթամօս: ձիագետի. գետաձի:
Աթար. Եզին: աթար. քակոր. տապաւառ. գշկուր: [րայ:
Աթէշ պէօճէկի. կոծօռտի: փոսուռայ. փոսու-
Աթինայ: Աթէնք. Ատտիկէ:
Աթինացի: աթենացի. ատտիկեցի:
Աթլազ: տարազ:
Աթլազճը: տարազագործ:
Աթլամայ: տես Փարուստ:
Աթմաճայ: որի. բազէ. տես և Բազայ:
Աթմայ թութմայ: տես Մեծ մեծ խօսք, և Վախ տալը: [և Վախ տալ:
Աթմիշ թութմիշ ընել: տես Մեծ մեծ խօսիլ,

Աթոռ. քիւրսի: աթոռ. գահ. գահոյք. նիստ. նստարան. հանգստարան. բազմարան. բազմական. բազմոց. բազմիք. նստիք: — Աթոռ դնել կամ տալ մէկու մը: աթոռ արկանել:
–Աթոռ փառաւոր: տես Թախտ:
Աթոռ. մանսապ: տես Իշխանութիւն:
–Աթոռը ուրիշ տեղ տանիլ: փոխել զաթոռ:
–Աթոռի ցանկալ, եւեւէ իյնալ: գահասիրել:
–Աթոռէն իջեցնել: արկանել, ընկենուլ, քակել յաթոռոյ:
–Աթոռի կռնակ, ուր կը կռթընին: մնարք կամ թիկունք աթոռոյ:
–Կռնակ ունեցող աթոռ: թիկնաթոռ:
–Աթոռին թեւերը: անկիւնք աթոռոյ:
Աթոռակալ: աթոռակալ. գահակալ. փոխանորդ. փոխանակ. տեղակալ. տեղապահ. երկրորդ:
–Աթոռակալ ըլլալ: փոխանորդել. գահակալել. տեղակալել:
–Աթոռակալ չունող: անփոխանորդ:
Աթոռակալութիւն: աթոռակալութիւն. գահակալութիւն. փոխանորդութիւն. փոխանակութիւն. տեղակալութիւն. տեղապահութիւն: [փոքրիկ:
Աթոռիկ: աթոռակ. գահաւորակ. բազմոց
Աժան: դիւրագին. սակաւագին. թեթեւագին. փոքրագին. դիւրավաճառ: — Աժան առնել, կամ գնել: դիւրագնի ստանալ. թեթեւագին գնել: — Աժան ծախել: դիւրագին, կամ թեթեւագին վաճառել. տալ գոյզն գնոց:
Աժդարխան. քաղաք է: Մաքթուպօլիս. Մաքըթաց քաղաք: [քութք:
Աժդարխան. գաւառ է: մաքըթաստան. Մաս-
Աժդարխանու ծով: ծով Վրկանի. ծով Կասպից. ծով կասպիական:
Աժել, կամ արժել: արժել. արժան լինել. կշռել: — Ինչ որ կ'արժէ նէ: որ ինչ և արժան իցէ: — Բոլոր աշխարհքս կ'աժէ: կշռէ կամ արժէ զամենայն աշխարհս:
–չԱժել: չարժել. ոչ արժել. ոչ կշռել:
Աժընկէկ: թեթեւագին. դիւրագին:
Աժնութիւն: դիւրագնութիւն. թեթեւագնութիւն. դիւրագին վաճառք:
Աժտէր: տես Վիշապ:
Աժտէրխան: տես Աժդարխան:
Աժօղ: արժօղ. մեծագին:
Ալ. տախի. դէ. դախի. զոր օրինակ. անանց ալ. ցեզ ալ: եւ. և եւ. այլ և. այլ եւ. նա և. նա եւ. խակ. խակ և. տի. տինա. և. զոր օրինակ: — Ձեզ ալ վայ: և ձեզ վայ:
Ալ. ալըմը, կամ արթըք: այսուհետեւ. յայսմ հետէ. այնուհետեւ. յայնմ հետէ. այլ եւ. եւ. այլ. ոչ եւ:
–Ալ չեմ կրնար: այլ ոչ կարեմ:
–Ալ չեմ մտմտար: ոչ եւ խորհիմ:
Ալ. փախըյ: եւ. և եւ. այլ եւ. առաւել:
–Ալ. բաղդատական. գոյն մանիկով:

-Ալ գէշ: չարագոյն. յոռեգոյն:
-Ալ լաւ: լաւագոյն. բարեգոյն:
-Ալ անդին: անդի և անդր. ծն անդր. և ևս. անդր ևս: [անդր ձգէին:
-Միտքը անկէց ալ անդին կ'երթար: միտքն ծն
-Աստուած կը քշէ իր Թագաւորութիւնը յաւիտեան,ու ալ անդին: Տէր Թագաւորէ յաւիտեան և յաւիտեանս և ևս:
Ալ ըսել. փաղաց զհապէ: ևս առաւել. առաւել ևս. առաւելագոյն. ծն անդր. և ևս:
-Ալ ըսել վրայ դնել: յաւելուլ ևս. սաստկացուցանել. պնդել:
-Ալ մի: մի ևս:
-Ալ մի ըսեր: մի ևս ասասցես: [ասէք:
-Ալ ուրիշ տեղէ չէ: ոչ ուստեք. ոչ այլ ուս.
-Ալ չ. կամ ալ չի: ոչ ևս:
-Ալ չեմ ըներ: ոչ ևս առնեմ:
-Ալ չի գար: ոչ ևս եկեսցէ:
Ալ. կրմիզի, կամ արտանի գուն անող: աշխէտ. հրագոյն. ատրագոյն. արիւնագոյն. հիր:
Ալայ գարկայ. կամ ալխառղայ. կամ ալաճայ գարկայ. ագռաւու նման խաղողէն թռչուն մի է: սերմանաքաղ. բարու:
Ալաճայ: տես Խատուտիկ: [տիկ:
Ալաճայ պուլաճայ: տես Խատուտիկ խատու.
Ալաճայ ընկած. այգի, պտուղ. և այլն: տես Խայտ ընկած:
Ալաճայ ընկնիլ: տես Խայտ ընկնիլ:
Ալայ. հանդիսաւոր բազմութիւն: հանդէս. թափօր. կացուրդ: տես և Հանդիսութիւն:
Ալայ ելլել. | 'ի հանդէս մտանել. հանդիսա.
Ալայ կապել. | նալ:
Ալայ ընել: հանդէս առնել. տօնել. տօնախմբել:
Ալայ ընել զօրաց: հանդէս առնել զօրաց:
Ալայլը: տես Հանդիսաւոր:
Ալա́յ մալայ: սպառ սպուռ. բովանդակ:
Ալայ մալայ: կարի խիկ քաջ:
Ալայտաշ: տես Հանդիսակից:
Ալաշկերտ, կամ Վաղարշկերտ. գաւառ է: Վաղարշակերտ:
Ալէլուիայ. Եբրայեցւոց բառ է: ալէլուիայ. ալէլու: — Ալէլուիայ ըսել. կամ ալէլուիայով օրհնել: ալէլուել. ալէլուիայիւ օրհնել:
Ալէկոծել: ալէկոծել. նաւակոծել. նաւակոծ առնել. ալէկոծ առնել. ծփել:
Ալէկոծիլ. Քօղքանայ տալչը: ալէտանջ լինել. ալէկոծիլ: [կոծանաց:
Ալէկոծութենէ քշուած: վարեալ յալեացն
Ալէկոծմունք, կամ ալէկոծութիւն: ալէկոծութիւն. ալէկոծումն. ալէսաստութիւն. ալէտանջութի. ծփանք կամ զբօսանք ծովու:
-Ցամաքի վրայ նստածի պէս ապահով է ալէկոծմունքներէ: իբրև 'ի ցամաքի յապահովութեան նստիցի յալեաց կոծանաց:
խիստ, կամ մեծ Ալէկոծմունք: անհնարին, կամ սաստիկ ալէկոծութիւն. երրադարձ ալիք. երեք ալեան խռովութիւն:

Ալէկոծմունք ըլլալ: յառնել ալէկոծութեան. ուռնուլ կամ ալէկոծիլ, կամ ալէկոծ լինել ծովու:
-Ալէկոծմունք կրել: ալէկոծիլ. հողմակոծիլ. նաւակոծիլ. ծփիլ. ծփալ. նաւակոծ լինել:
-Ալէկոծմունք կրող: ալէկոծ. նաւակոծ. ծովակոծ. ծովածուփ. ալէկոծեալ. նաւակոծեալ. ծփեալ:
-Ալէկոծմունք հանել: ալէկոծել. հողմակոծել. ալէկոծութիւնս յարուցանել. ամբոխել զծով:
-Ալէկոծմունք հանօղ: ալէսաստ. ալէտանջ. հողմակոծ. հողմածուփ. ծփական:
-խիստ, կամ շատ Ալէկոծմունք ունօղ: ծփալից. բազմալեան. բազմակոհակ. յոգնակոհակ. բարձրակոհակ:
-Ալէկոծմունք չունօղ: անկոծ. հողմախաղաղ. հանդարտ. խաղաղաւէտ:
-Ալէկոծմունքը դադրիլ, կամ իջնել: տես Դադրիլ, և այլն:
-Ալէկոծմունքի մէջ ձգել: տես Ալէկոծել:
Ալէկոծօղ: ալէկոծիչ. նաւակոծիչ. ալէտանջ. ալէսաստ: [մէկէն:
Ալէսէվլիէ: տես Ընդհանրապէս, և Ամմէնքը
Ալէվլկել: իգացուցանել. խենեշացուցանել. կնատել:
-Ալէվլկելով խօսիլ: գէլուլ կամ մեղմեղել զխօսս. բեկբեկել զբանս. աչրել:
-Ալէվլկիլ. Խոյան ողը եղնիլն ըլլալ: աչրել. բեկբեկիլ. իգանալ. կնատիլ. խենեշանալ. ցոփանալ. շփանալ:
-Ալէվլկիլը | աչրանք. աչրութիւն. շփացութիւն. մեղմեղանք. կնատութի. իգութիւն. խենեշութիւն. ցոփութիւն:
-Ալէվլկուք |
-Ալէվլկօղ | աչրող. իգացող. իգացեալ. խենէշ. ցոփ. լռյծ:
-Ալէվլուկ |
Ալէֆ: տես Բոց:
Ալթիւստ. Ալթիւստ ըլլալ. և այլն: տես Ներքև վրայ. Ներքև վրայ ըլլալ. և այլն:
Ալիք. փալղայ. խում: ալիք. կոհակք. մկանունք. ծուփ. ծփանք. զբօսանք ծովու:
-Ալիքներու վրայ շարժօղ: ալէծուփ. ալէտատան:
-Շատ ալիք ունեցօղ: բազմալի. բազմակոհակ. բազմածուփ. յոգնածուփ. յոգնակոհակ:
-Մանր ալիքներ: գանգուրք ալեաց. ծուփք. վէտք:
Ալլը փուլլու: ոսկեհուռ զարդարեալ. պաճուճազարդ. վայելչազարդ. պալարակապ:
— Ալլը փուլլու ընել: ոսկեհուռ զարդարել. գեղազարդել. վայելչազարդել:
Ալճը: տես Հնարագործ. և Խաբեբայ:
Ալոճ. հալըճ: ալոճ:
Ալուբ. ուն: Ալիւր:
-Բարակ ալուր: նաշիհ. գերմակ ալիւր. սեմինդր. սիղիգն:
-Ալուր սրբիչ, կամ ալըր սրբիչ: գերբն:
-Ալըրի չափ: արգու. գրիւ:

Ալչի: բուռ. գամ:
Ալպանիա. [illegible]: Ալբանիա. Աղուանք. աշխարհ Աղուանից:
Ախ: տես Ախլանք և Կրունկ դրան:
Ա՛խ. ահ: ա՜հ. ո՜հ. ո՜վ. ո՜:
Ա՛խ ա՛խ: ա՜հ ա՜հ. ո՜հ ո՜: [ռաչել:
Ախ ընել, կամ ախ կանչել: հեռալ: տես Հա-
—Որոնք որ ախ ախ կ'ընեն զձեզ ճնշելու: որ հեռայցեն կորուսանել զձեզ:
—Ախ ընելը: տես Հառաչանք:
—Ախ ընօղ. ախ կանչող: տես Հառաչօղ:
Ախարէթ. [illegible]: գերդաստան. կալուած. ստացուած:
Ախարէթ. կէլէր: մուտք. հասոյթ: [այլոյն:
Ախարէթ. [illegible]: տես Ապրուստ. և
Ախըլպալըխ: արբունք:
—Ախըլպալըխ ըլլալ: յարբունս հասանել. 'ի տիս լինել. ջլթափել:
Ախըլցխու գաւառ: Սամցխէ. Շամցխէ:
Ախըլցխու երկիր, կամ աշխարհ: Տայք:
Ախըրնար: հասանք. յորձանուտ. յորձանք:
—Խորունկ ախըրնար ունեցող: յորձախոր. յորձանախոր. յորձանուտ:
—Ախըրնարի պէս եռացող: յորձնեռանգն:
—Ախըրնարի պէս վազող: յորձանահոս. յորձանախաղաց:
—Ախըրնարն ընկնիլ: անկանել 'ի յորձանուտն:
—Ախըրնարն տանիլ: վարել յորձանաց:
Ախլանք: աղխ դրան. ախ դրաց. փակաղակ. փականք. փակարան. փակ: տես և Դրան փակը:
Ախճիկ: աղջիկ. կուսան. կոյս. օրիորդ:
—Ախճիկ ղուզը: դուստր. ճաւակեթ:
—Ախճիկ մեծ. [illegible]: օրիորդ. երիտասարդուհի:
—Ախճիկ առնել փախչիլ: առևանգել. հափափել. յափշտակել: [րիօրդ:
—Ախճիկ տղայ. Գըզ ողլան, Գըզ: կուսան. օ-
—Ախճիկ կարգել: հարսնացուցանել. ամուսնացուցանել զդուստր. ամուսնաւորել:
—Ախճիկ նշանել: տես Նշանել զախճիկը:
Ախմախ: անմար. տխմար. անգէտ. տգէտ. տգիտաբարոյ. պանդոյր. խօթամիտ. տղայամիտ. չամբուշ. շլամիտ. տղայաբարոյ: տես և Միամիտ:
—խիստ Ախմախ, կամ ախմախին ախմախը: անմարագոյն. ամենատխմար. անբան. անասնամիտ: [նիլ. վրիպիլ 'ի հանճարոյ:
—Ախմախ գտնուիլ: անմտանալ. անմար գտա-
—Ախմախ ըլլալ: անմարանալ. տխմարանալ. տգիտանալ. անգիտանալ. յիմարիլ. շամբշիլ: տես և Խենթենալ:
Ախմախութիւն: անմարութիւն. տխմարութիւն. տգիտութիւն. անգիտութիւն. շամբշութիւն. շլամտութիւն. անասնամտութիւն. անբանութիւն: տես և Խենթութիւն:
—Ախմախութեամբ: անմտաբար. անհանճարաբար:

Ախոռ: ախոռ. ձիատան. ասպաստան. գոմ:
Ախոռապետ. Իմրահօր: ախոռապետ. ասպաստանապետ:
Ախորժիլ: ախորժել. հաճիլ. սիրել. կամել. յօժարիլ:
—Ախորժելով ընդունելով քու խնդիրքդ: հեշտաբար ընկալեալ զքո խնդիրդ:
—Ինչպէս որ ես կ'ախորժիմ: որպէս իմս ախորժեն կամք:
—Ախորժանք: ախորժ. ախորժակ. ախորժանք. յօժարութիւն:
Ախորժանօք: ախորժաբար. սիրով. մտադիւր. յօժարութեամբ. ախորժիւք:
Ախորժելի: ախորժ. հաճոյ. քաղցր. սիրելի. ախորժելի:
—խիստ Ախորժելի: զմայլական:
—Ամպերէն եկքը արեւը ախորժելի է: քաղցր է արև յետ ամպոց:
—Ախորժելի է ինծի անոր վրայ խօսել: սիրելի է ինձ ասել զնմանէ:
—Սանթուրը ախորժելի կ'ընէ եղանակները: հեշտացուցանէ սաղմոսարան զնուագս:
Ախուվախ: տես Հառաչանք:
Ախուվախ ընել: տես Հառաչել:
Ախպապայ. [illegible] է: անգղ:
Ախպար: տես Եղբայր:
Ախստևու գաւառ: Աղստև:
Ախտէր: փերեզակ. փերեզիկ:
Ախտէրութիւն: փերեզակութիւն:
Ախրէպ: կարիճ:
Ած: տես Այծ և զհետևեալս նորա:
Ածական անուն: ածական. մակդիր:
Ածան. հաւ: ձուաբեր:
Ածել. հումուրթա աչէլ: ձու ածել. ձու բերել:
Ածըլած, կամ ածիլած: գերծ. փոքրեալ. հերատ. գլխագերծ:
Ածըլել, կամ ածիլել. Թրաշ էթմէք: գերծանել. գերծել. գերծուլ. սափրել. փոքրել. սրբել. յապաւել զհերս. ածել. վիրալ:
—Ան օրը ածըլէ պիտոր Աստուած իր մեծ ու վարձ ածելիովը, ասորեստանի թագաւորին գետին մէկալ կողմը, գլուխն ու ոտքին մազերը, ու մօրուքն ալ ածըլէ պիտոր: յաւուր յայնմիկ գերծցէ Տէր սրովն մեծաւ և արբեցելով յայնկոյս գետոյն թագաւորին ասորեստանեայց զգլուխ և զմազ ոտից, և զմօրուսն սրբեսցէ:
—Ածելիով ածըլել: ածել ածելեաւ:
—Ծառաներուն մազերն ու մօրուքը ածըլեցին: ածին զհերս և զմօրուս ծառայից նորա:
Ածըլելը, կամ ածըլուիլը: գերծումն. յապաւումն: [ծողական. սափրական:
Ածըլելու միւթալլիա: սափրողական. գեր-
Ածըլի, կամ ածիլի: ածելի. երկաթ. մազքրիչ. սրբիչ: [գլուխ իւր:
Ածըլուիլ: տալ փոքրել զհերս. սափրել ըզ-
Ածըլօղ, կամ ածիլօղ: վարսավիրայ. սափրիչ: տես և Պէռպէռ:

Ածխել, Ածխելի. և այլն: տես Ածըխել. Ածըխելի:
Ածիկ. նէմլի ֆըրընէ աղըլմըշ արփա: խիւս. ածիկ:
Ածու. զարզավաթ թարլասը. օճաք: ածու. մարգ:
—Ածուի մէջ բուսած: ածուենի:
—Ածու ածու ընել. թարլա թարլա էթմէք: ածուատել:
Ածուենիք. թարլաներ: մարգարայք:
Ակ. ճէվահիր: ակն. գոհար. քար պատուական: — Սուտ Ակ. խամ թաշ: խարմեայ: — Ակ բանիլ: գործել զականս: — Ակ բանող: ակնագործ: տես և Ակ հագցընող: — Ակ ծախող. ճէվահիրճի: ակնավաճառ. գոհարավաճառ:
—Ակ հագցնել, կամ դամել: ընդելուզանել. յեռուլ. կապել. ականակապ առնել. ականակուռ առնել. ակամբք ընդելուզանել:
Ակ հագցնելը: յեռումն. ընդելուզումն:
Ակ հագցնող կամ դամող. ճէվահիրճի: ականակապ. ականակուռ. ակնագործ. ականայեռ:
—Ակի նման: ականակերպ. ականահանգէտ. ականատեսակ. գոհարակերպ:
—Ակերով շինած: կամ բանած: ականագործ. ականակապ. ականակուռ. ականազարդ:
Ակ չրի կամ գետոյ: ակն. աղբերակն:
—Ջրոյ ակ ունեցող: չորսակնեան:
—Տասը հազար ակ ունեցող: բիւրակնեան:
Ակամայ: ակամայ. ակամայ կամօք. յակամայ կամս. ըստ ոչ կամաց. բռնի. յոչ կամաց. բռնաբար: տես և Նաչար:
—Մովսէսին կամացը դէմ ըրաւ ան բանը: յակամայ Մովսէսի արար զայն:
—Ակամայ կ'երթայ առ Շապուհ: յոչ կամաց երթայ առ Շապուհ:
Ականել: տես Տեսնել, և Նայել:
Ականճ: տես Անկաճ:
Ակիշ. թանդըրին քօզ հանէլէ մախսուս, կամ էրիմէ ձիխաք: ակիշ:
Ակն. ախըր փաղըլը. էյինին: Ակն:
Ակնատ. թաղլուն կամ մօր փանէլիւ խափանձայ: ակնատա. ականատա. որոգայթ. թակարդ. երագաղ. դահող. ծողակ. ծուղակ. կարթուլ:
—Ակնատով բռնել: 'ի հաղբս արկանել. յականատ ըմբռնել. որսալ 'ի ծուղակ. խափուսցանել. աղփառուցանել. աղփուցանել:
Ակնթարթ: թարթափ աչաց. թարթափումն աչաց. թօթափել ական. քթիթ. քթթումն:
—Ակնթարթը, կամ Ակնթարթի մէջ: 'ի քթիթ ական. 'ի քթթել աչաց. 'ի թարթափ աչաց. 'ի քթթել ական. յական թօթափել. 'ի վայրկենի. 'ի վայրկեան ժամանակի. 'ի միում վայրկենի:
—Ակնթարթ մը: քթթել ինչ ական. քթթել մի ական. թարթափ մի աչաց. վայրկեան մի:
Ակնձատ. ամէկրճ լամպոց: ականջատ. ակնջատ. ունկնատ:
Ակնոց. կէօզլիւք: ակնոց. աչոց:
Ակնցի. էկինլի: ակնեցի. այր յԱկնայ:
Ակռայ: ատամն:
—Ակռայ. գաղանները: ժանիք. կեռիք. ծամելիք. ժայռ. ժեռ. ատամունք գազանաց:
—Կորուկ ակռաներ: սատակ ժանիք:
—Մէջ տեղի ակռաները: հեան:
—Ակռայ ակռայ վեր ցցուած աշտարակներ շինեց: շինեաց աշտարակս ժայռաւորս:
—Ակռայ. անփըր. չըխանը. կէլպէբի: ատամունք. ժանիք. մատն. ճիղ:
—Ակռայ ունող. ատամնաւոր:
—Ակռայ չունող: տես Ակռաայլիկ:
—Ակռան առած: որոյ առեալ են ատամունք:
—Ակռան առնել: առնուլ զատամունս. հարուլ զատամունս. լորձել:
—Ակռան առնել: առնուլ ատամանց. հարուլ զատամունս:
—Սալորը ու դամոնը մարդուն ակռաները կ'առնեն: սալոր և դամոն զատամունս հա- [րուն:
—Ակռան առնելը: ատամնառութիւն:
—Ակռան առնող: ատամնառու:
—Ակռան թափած: տես Ակռաայլիկ:
—Ակռան ուր: սրատամն:
—Ակռան սրել: սրել զատամունս:
—Ակռան սրել. բանի մը հողը ըլլալ: կազմ կալ 'ի յարձակումն. պատրաստել 'ի յափշտակութիւն. կրճտել զատամունս. կճրել:
—Ակռաներ, կամ ակռըներ. փիչլէր: ատամունք. կեռիք. ծամելիք. աղօրիք. պարք ատամանց:
—Ակռաները իրար զարնել: կափկափել զատամունս. բաղխել զատամունս զմիմեանց:
—Ակռաները կրճըտել, կամ կճռտել: կրճել կամ կրճտել զատամունս:
—Ակռաները կճռտացնող: ատամնակործան:
—Ակռաները սրխել: կցրել զատամունս:
—Ակռաները կռճտելը: կրճումն, կրճտումն ատամանց:
—Ակռաները թափիլ: ատամնաթափ լինել:
—Ակռաները քաշել: ատամնախիլ առնել:
—Ակռաներով: ատամնացի:
—Ակռայ քաշելու գործիք: ատամնահան:
—Ակռային արմատները: ատամնատակք:
—Ակռայի նման. ակռայի պէս: ատամնաձև. ատամնակերպ. ատամնատեսակ:
—Ակռայի ցաւ: ատամնացաւութիւն. ատամնացաւ:
—Ակռայով խածել: խածատել ատամամբք. ատամնավէր առնել. ատամանցել:
—Ակռայով խածող, կամ խածած: ատամնավէր:
—Ակռայով ծամել: տես Ծամել:
Ակռաայլիկ. ախսամ թաքած: ատամնատ. ատամնաթափ. կեռատ. ժօռատ:
Ակռափորիչ. հիլալ: ատամնակրկիտ:
Ակրատ. գուշլուգ. գուշլուգ ղըգըը: ակրատ:
Ակրատ. կէրաչար՝ կէօրթան ու իքինտան հայցին մէջ: ակրատ. նախընթրիք. երեկոյաճաշիկ. հրամենք:
Ակրի. ... մի է: յակրի: [ղէզող:
Ակքան. գող. խող մի է: ակքան. եկքան.

Ակօս. էքլէք: ակօս:
-Ակօս բանալ: ակօսս արկանել. ակօս ձգել. ակօս պատառել. ակօսաբեկ առնել. ակօսել:
-Ակօս բացած տեղ: ակօսաձիգ տեղի. ակօսեալ վայր: [սատար:
-Ակօս բացօղ: ակօսաբեկ. ակօսաձիգ. ակօ_
-Ակօսի պէս, կամ ակօսի նման. ակօսաձև. ակօսակերպ. ակօսանման:
Ա՛հ: տես Ա՛խ:
Ա՛հ ա՛հ: ա՛հ ա՛հ. ո՛հ ո՛հ:
Ա՛հ ընել. ա՛հ կանչել: տես Հառաչել:
Ահ: տես Վախ:
-Ահ տալ: տես Վախ տալ:
Ահաւոր. գօրգուլու. գօրգունչ: ահաւոր. ահեղ, ահարկու. երկեղուտ: [խարտ:
Ահաւոր ձի. ահիպարանոց. սօս. խրոխտ. յա_
-խիստ Ահաւոր. խէյլի գօրգունչ: ահագին. ասկագին. զարհուրելի. զարհուրեցուցիչ. սարսափելի. պակուցանողական. հիազարհուր. ահեղահրաշ:
-Ահաւոր զօրք, կամ պէօլիւկ: ահեղազօր. ահեղասպայ:
-Ահաւոր ձայն ունօղ, կամ ահաւոր ձայնով կանչօղ: ահեղագոչ. ահագնագոչ. ահաւորագոչ. ահագնալուր, խրոխտաձայն:
-Ահաւոր նշան ունօղ: ահեղանշան:
-Ահաւոր պարիսպ ունօղ: ահագնապարիսպ:
-Ահաւոր տեսք ունօղ: ահագնատեսիլ. ահեղատեսիլ. ահեղակերպ:
Ահաւորութիւն. ահաւոր ըլլալը: ահաւորութիւն. պակուցումն. ահեղութիւն:
Ահէնկ. էհէնկ: տես Եղանակ:
Ահէնկ. ուֆֆէլ: տես Հանդիսութիւն:
Ահրա: տես Ախոռ:
Ահուդող: երկիւղ. սոսկումն. պակուցումն. սոսափիւն. սոսաւէն. սարսափումն. սարսուռ. արհաւիրք: տես և խիստ մեծ Վախ:
-Ահուդողը մէջ ընկնել: զահի հարկանել. զերկիւղի հարկանել. զդողանի հարկանել. պակնուլ: տես և խիստ Վախնալ:
Ահուրան: տես Գարեգետ:
Ահրամարանք. Ահրամահրել. և այլն: տես Քամահրանք. քամահրել:
Աղ. Թօռ: տես Թոռ:
Աղ. կէրակէրա ցանէլիք. Թուզ: աղ:
-կտոր Աղ փայլուն. պէքիրաչ Թուզու: աղուձակ. գուրձ:
-Քիչ մը աղ: աղիկ:
-Աղը գնել: յաղաղ արկանել. յաղոց գնել:
Աղ օրհնելու աղօթք: աղօրհնէք:
Աղ ցանած. աղած: աղեալ. յաղեալ. աղիւհամեմեալ: [մել. աղել. յաղել:
Աղ ցանել. աղէլ. աղ արկանել. աղիւ համե_
-Աղ ցանել արտին մէջը, կամ աղով հերկել: աղարտել. աղարա վարել:
-Աղ ցանօղ: յաղիչ:
-Աղէ, կամ աղէ շինած: աղեայ. աղակերտ:
-Աղը գնել. աղամանով ընել: աղծել. ապխտել.
յաղել: [յաղեալ:
-Աղը գրած. աղծեալ. աղկեր. ապխտեալ.
-Աղի ամա՛ն: տես Աղաման:
-Աղի մատէն: աղահանք. աղոտք. աղուտք:
Աղալ. տէյիրմէնով մանքրէլ: աղալ. աղօրեօք մա_
-Աղացած: աղացիկ (խուռնկ և այլն): [լել:
Աղալանմիշ եղօղ: նազող. սէգ:
-Աղալանմիշ ըլլալ. աղայանէին ճալմէլ: նազել. ճոխանալ. սիգալ:
-Աղալանմիշ ըլլալով քալել. ճէօլմէօվ, կամ ճէօլօմէօվ ճալմէլ: սիգալ. նազել. սիգաճեմ շրջիլ. սիգաճեմ գնալ. ճոխանալ 'ի գնացս. պարծ շրջիլ. պարծ ճեմել. ճոխաճեմ գնալ. սիգաճեմիլ: [գաճեմ. սիգաքայլ:
-Աղալանմիշ ըլլալով քալօղ: ճոխաճեմ. սի_
Աղախին: աղախին. աղջիկ. նաժիշտ:
-Աղախին խաթունի, կամ տան տիկնոջ: նաժիշտ. օրիորդ. զառանջաւոր: [տածին:
-Աղախին տիրոջը տունը ծնած: ընդոծին. ըն_
-Աղախնու անուն ունօղ: աղախնանուն:
-Աղախնու եղածը, կամ ունեցածը: աղախնային: [ղախնորդի. աղախնածին:
-Աղախնու զաւակ, կամ աղախնէ ծնած: ա_
Աղախնութիւն ընել: աղախնել:
Աղած: տես Աղ ցանած:
-չԱղած: ոչ յաղեալ. անաղ:
Աղաղակ. խանչըլը. չաղըրդը: աղաղակ. բարբառ. գոչումն. գոչիւն. գանչումն. գանչիւն. գանգիւն. ճիչ. ձայնարկութիւն. ձայնարձակութիւն: տես և Հէնկեամէ:
-Աղաղակ վերցնել: աղաղակել. գոչել. կարդալ. ձայնել. գոռալ. աղաղակ բառնալ. աղաղակ հարկանել. ձայն բառնալ. ձայն արկանել. ձայն արձակել:
-Աղաղակով վրայ վազել. չաղըրըշարագ խուճում էթմէք: խիզախել. գրոհ տալ մեծաձայն:
Աղաղակաւոր: աղաղակաւոր. մեծաձայն. մեծաբարբառ. մեծագոչ. մեծակառաչ. գառնակառաչ. բարձրաձայն. բարձրաբարբառ. բարձրագոչ:
Աղաղակել: տես Աղաղակ վերցնել:
-Աղաղակել տալ: գոչեցուցանել. բարբառեցուցանել:
Աղաճխաւունի, կամ աղաձղաւունի: կխտորոն:
-Աղաճխաւունիի ծառ: կխտորենի:
Աղաման. աղի աման: աղանոց. անօթ աղի:
Աղայ. պարոն: տէր. աւագ. ամիրայ. պարոն. իշխան. պետ. գլուխ. գլխաւոր. սալար. տանուտէր. հայր. կիռ. կոմս. ռամիկան. վեհ. քաղ:—Քաղքին աղաները կը պահէին զան: Ճոխք քաղաքին մնուցանէին զնա: տես և Աղաւէթ: [ծարու:
-Աղայ եօլլու: նազելի. յարգի. յարգոյ. մե_
-Աղայ եօլլու. (մէքէյ:) տես Աղայի պէս:
-Աղայ ըլլալ: տիրանալ. աւագանալ. սիգանալ:
-Աղայ ընել: տէր առնել. իշխան առնել. տիրացուցանել: [նաքար. ճոխաբար:
-Աղայի պէս: տիրապէս. տիրաբար. իշխա_

—Աղայի պէս ժուռ գալ։ պարծ շրջիլ. պարծ ձեւել. ձոխաձեւ շրջիլ. սիգալով գնալ։
—Աղաներ. ազալար։ աւագանի. գլխաւորք. մեծամեծք. գահերիցունք. տանուտէրք. ձոխք քաղաքի։
—Աղաներու, կամ աղաւէլթներու ժողով։ աւագորեար. աւագախումբ։
Աղայութիւն։ տէրութիւն. աւագութիւն. աւագոյթ. իշխանութիւն. գլխաւորութիւն. ձոխութիւն. պերճութիւն. վեհութիւն. վեհանձնութիւն. մեծանձնութիւն. գահերիցութիւն. նախապատուութիւն. նախարարութիւն։
Աղանդ. ծուռ վարդապետութիւն։ աղանդ. օտարաձայնութիւն. նորաձեւութիւն. այլափառութիւն. օտարափառութիւն. մոլորութիւն. հերձուած. հերեսիովոտութիւն։
—Կերպ կերպ աղանդներ ունեցող։ բազմաղանդ։ [ձուածս։
—Աղանդ հնարել։ մուծանել աղանդ կամ հեր-
—Աղանդ հնարող։ աղանդահնար. օտարուսումն. նորակրօն. հերեսիապետ. աղանդապետ. աղանդագլուխ. աղանդադիր։
—Աղանդով լեցուն։ աղանդախումբ։
—Աղանդ ունող։ տես Աղանդաւոր։
—Նոյն աղանդը ունեցող։ աղանդակից։
—Աղանդի դէմ գնող։ աղանդամարտ։
—Աղանդ չունող։ անաղանդ. անմոլար. անհերձուած. ուղղափառ. ուղղիղհաւան։
—Աղանդի թուղթ։ աղանդիք. յուռութ ուլունք. բժժանք։ [ցանել։
—Աղանդի մէջ ձգել։ աղանդել. մոլորեցու-
Աղանդաւոր։ աղանդաւոր. աղանդասէր. նորակրօն. մոլորակրօն. նորահաւատ. նորափառ. այլափառ. օտարափառ. աղանդամիտ. աղանդապաշտ. աղանդասար. հերձուածող։ տես և Հերետիկոս։
Աղաչանք։ աղաչանք. պաղատանք. մաղթանք. խնդիր. աղերս. ողոք. խնդրուած. հայցուած. արգահատութիւն. աղերսարկութիւն. աղերսաբանութիւն։
—Աղաչանք ընել։ տես Աղաչել։
—Աղաչանքով լեցուն։ յոգնաթախանձ. բազմաթախանձ. թախանձագին. թախանձալից. աղերսալից։
Աղաչել։ աղաչել. աղերսել. մաղթել. պաղատել. ժտել. ողոքել. աղօթել. արգահատել. աղերսաբանել. աղաչանս հեղուլ. աղօթս սփռել. յաղերս անկանել կամ մատչել. աղաչանս մատուցանել. աղերս արկանել. աղերս մատուցանել. պաղատանս մատուցանել. յաղերս, յողոք անկանիլ։
—Երեսս կաղաչէին Աստուծոյ առջևը։ գութս ողոքանաց արկանէին առաջի բարերարին։
—Կաղաչենք զքեզ։ առաջի քո հեղումք ըզխնդրուածս։
—Աղաչելով։ աղաչելով. պաղատախառն։
—Աղաչելով խօսող։ աղերսաբան։
—Աղաչելով ուզել։ մաղթել. հայցել. խնդրել. ժտել. թախանձել։
—Աղաչելով ուզելը։ տես Խնդրուածք։
—Աղաչելով խօսիլ։ աղերս խօսիլ։
Աղաչօղ։ աղաչող. աղերսող. մաղթող. պաղատող. ողոքիչ. աղաչաւոր. ողոքաւոր. աղօթկեր. աղօթական. աղօթաբան. աղերսաբան. աղերսարկու. աղերսաւոր. աղերսահայց։
—Մէկ տեղ աղաչօղ։ աղերսակից. աղաչակից։
—Խիստ Աղաչօղ։ յոգնաթախանձ. մեծապաղատ. բազմապաղատ։
Աղաւէթ։ վեհանձնեայ. վեհանձն. մեծանձն. փառազուն. մազդեղն. գիւցազն. ձոխ. սեգ։ տես և Աղայ։
—Աղաւէթ հար ունող, կամ աղաւէթ հօր որդի։ հօրամոյն. քաջահայր։
Աղաւնի։ տես Աղւընի, և զհետեւեալս նորա։
Աղբ. Տուբբառուլ։ աղբ. աղբև. աղբիւս. աղբիք. կղկղանք. գարշելիք. աղտեղութիւն. կարեք որովայնի. նստած. — իր Աղբը կերաւ։ զնստած իւր եկեր։
—Աղբ ֆորա։ տապաւառ։ տես և Վերինը։
—Աղբ ուլուրի, յանի հայվանի։ սպտուր. քակոր. կոււ. թրիք. փին։
—Աղբ շան, յանի գոփանի։ կոււ. փին։
—Աղբ Բողչայ, յանի ջաֆէրու։ ծիրտ։
—Աղբ գոխճայի. Փէշխը։ աղբիւս. աղբիք. աղբ պարտիզի։
—Աղբ հոտած և Չէլէյած. Կէրից։ ժահր. ժահ։
—Աղբ խառնօղ։ աղբեայոյզ. աղբապատիռ։
—Աղբ կրող, կամ տանող։ աղբակիր։
—Աղբ ուտող։ աղբակեր։
—Աղբ սիրող։ աղբասէր։
—Աղբէ, կամ աղբի պէս մուռնտառ։ աղբեղէն. աղբային։
—Աղբը գուրս տալ, կամ գուրս թափել։ վարել արտաքս զկղկղանս. թրքել։
—Աղբի դէզ։ աղբակոյտ։
—Աղբ դառնալ։ թրքանալ։
Աղբանոց։ տես Ոտից Ճամբայ։
Աղբանոց. աղըսի+ի փէր. չէօփլիւք։ կոյանոց. աղբիք. աղբիւս. աղբոց. աղբանոց. աղբակուտոց։ [մածին։
Աղբար. Գարտաշ։ եղբայր. հարազատ. հա-
—Աղբօր պէս։ եղբայրաբար. եղբայրապէս։
—Աղբօրը հետ բաժնել։ եղբայրաբաժին առնել։ [բայրագրաւ։
—Աղբօրը արունը մտնող։ եղբայրադաւ. եղ-
—Աղբար սեպուած։ եղբայրաթիւ։
—Աղբօր պէս միաբանութիւն։ եղբայրակցու-
—Աղբօր պէս ըլլալ։ եղբայրանալ։ [թիւն։
—Աղբարը շահող։ եղբայրաշահ։
Աղբար. Եարան. Եօլտաշ։ եղբայր. ընկեր. սիրելի. մտերիմ. աջակից։ տես և Ընկեր։
Աղբար ըլլալ. Եղէօր օլմագ։ եղբայրանալ. գրել յեղբայրութիւն. ընկերանալ։
—Աղբար ընել։ եղբայրացուցանել. գրել յեղ-

բայրութիւն. ընկերակցել. աջակցել:
–Աղբարը առնելը: եղբայրատեցութիւն:
–Աղբարը ատօղ: եղբայրատեաց. ընկերատեաց:
–Աղբարը սիրելը: եղբայրսիրութիւն:
–Աղբարը խաբօղ: եղբայրադաւ:
–Աղբարը սիրօղ: եղբայրասէր. ընկերասէր. եղբայրագութ:
–Աղբարը սպանօղ: եղբայրասպան. եղբայրազրաւ:
–Աղբօրը որդին: եղբօրորդի. եղբօրորդեակ:
–Աղբարը հօր կողմանէ: եղբայր իւր ոչ համամայր: – Աղբարը մօր կողմանէ: եղբայր իւր ոչ համահայր:
Աղբարութիւն. աղբար ըլլալը: եղբայրութիւն:
Աղբել, կամ ախպել: յապաւրահէ զոնց առնել. 'ի ձեռիչ երթալ. վճարել զպէտս մարմնոյ. Թափել զյաւելուած որովայնին. յաթոռն նստիլ 'ի պէտս: [հեղք:
–Աղբելը: զաւ 'ի վայր խողխողանք. ապարահեղք:
Աղբոտ: աղբուտ. աղբաւոր. աղբալի:
–Աղբոտ ջուր: կոյաջուր:
Աղբուր. փունար. սու կէօզի: աղբիւր. աղբերակն. ջրբուղխ. ջրաբուղխ:
Աղբուրիկ. գիւզէլ աղբուր. փունարձըգ: աղբերակ:
–Աղբրի ակ: ակն աղբեր. ակն ջրոյ. աղբերակն. ատենք ջրոյ: – Աղբրի ակեր: աղբերակունք: – Աղբրի լիւլէ: ծորակ:
–Աղբրի նման: աղբերանման. աղբերակերպ. աղբերատեսակ:
–Աղբրի պէս: աղբերաբար. աղբիւրօրէն. եբրև զաղբիւր: տես և Աղբրի նման:
–Աղբրի պէս վազել: աղբերանալ. աղբիւրաբար բղխել. աղբերաբար հոսիլ:
–Աղբրի պէս վազցնել. աղբուր ընել: աղբերացուցանել. աղբիւրս խաղացուցանել. աղբերաբար բղխեցուցանել. եբրև զաղբիւր հոսեցուցանել:
–Աղբրի պէս վազօղ: աղբերահոս:
–Արունը աղբրի պէս կը վազէր: արիւնն գունդագունդ արտաքս հոսէր. հեղեղք արեան գնային:
Աղբրգիր. գարտաշլըգ: եղբայրագիր. եղբայրակից:
–Աղբրգիր ըլլալ: գրիլ յեղբայրութիւն. լինել յեղբայրագիրս: տես և Աղբար ըլլալ:
–Աղբրգիր ըլլալը: եղբայրակցութիւն:
–Աղբրգիր ընել: եղբայրագիր առնել. գրել զոք յեղբայրութիւն. եղբայրագրել: տես և Աղբար ընել:
–Աղբրգիրներու տեղ: եղբայրանոց:
Աղբօր տղայ: եղբօրորդի. եղբօրորդեակ:
Աղեաց կապ. կոյուն պաղը: աղեկապ. փոշտակապ:
Աղել. թուզլամագ: աղել. յաղել. աղ արկանել. աղիւ համեմել. աղծել. ապխտել. աղաղել. յաղաղ դնել. յաղոց դնել:
Աղեղ. նէփ նէփէլու գործիք: աղեղն. լայնալիճ:
–Աղեղ ամուր, կամ խաւլի: հաստաձիգ աղեղն. պնդաձիգ աղեղն:
–Աղեղ ձիգ քաշած: գրկալիր աղեղն. լիագիրկ, լիաձիգ կամ պնդաքարշ աղեղն:
–Աղեղ մեծ, կամ եայմանը: լայնալիճ. լայնալիճ աղեղն:
–Աղեղ նետել: տես Աղեղը քաշել:
–Աղեղ նետելու վարպետ: տես Վարպետ աղեղնաւոր:
–Աղեղ շինօղ: աղեղնագործ:
–Աղեղ ունօղ, կամ նետօղ: տես Աղեղնաւոր:
–Աղեղը քաշել, կամ աղեղ նետել: քարշել զաղեղն. լարել զաղեղն. ձգել զաղեղն. աղեղնաւորել:
–Աղեղը ամուր, կամ ձիգ քաշել, (որ գրեթէ քաշօղը աղեղին մէջը կը մտնէ): լի քարշել պինդ զաղեղն. ընդ աղեղն մտանել. լարել և քարշել զաղեղն. պինդ ձգել զաղեղն. ընդ աղեղն մտանել. ընդ գիրկս մտանել:
–Ձիգ քաշել աղեղը: լնուլ զաղեղն. գրկապինդ ընդ աղեղն մտանել:
–Աղեղը ամուր, կամ ձիգ քաշօղ: լիաձիգ. հաստաձիգ. լիագիրկ:
–Աղեղի պէս: աղեղնանման. աղեղնակերպ. աղեղնատեսակ:
Աղեղ. թառ ըալըճը գործիք: կնտնտոց. հարիչ: [ղեղն:
Աղեղ. բամպուկ ատըճը գործիք. հալլաճ եայը: ա-
Աղեղնաւոր, կամ աղեղւոր. աղեղ ունօղ, կամ աղեղ բանեցնօղ: աղեղնաւոր. նետաձիգ:
Աղէկ (անուն:) լաւ. բարի. բարիոք. բարւոք. ազնիւ. ազնուական. պատուական. քաջ. ընտիր. ընտրական. փորձ. առատ. աջող. աջողակ:
–Աղէկ վարպետութիւն, կամ աղէկ ֆէնն: ճարտարարուեստ, կամ ճարտար հնարք:
–խիստ Աղէկ. խէյլի էյի: լաւագոյն. ազնուագոյն. ազնուականագոյն. ընտրելագոյն. պատուականագոյն. քաջագոյն. ամենալաւ. ամենաբարի. բարելաւ. քաջալաւ:
–Աղէկ. Էյի: բարւոք. բարիոք. լաւաբար. լաւ. քաջ. ճարտար:
–Աղէկ գիտէին: քաջ կամ ճարտար գիտէին:
Աղէկ: ուժգին. ուժգնակի. սաստիկ. պինդ. կարի. կուռ:
–Աղէկ մը կոփեցընել: ուժգին հարկանել:
–Աղէկ մը լալ: սաստիկ իմն յարտասուս հարկանիլ:
–Աղէկ բռնել: պինդ ունել:
–Աղէկ մը սիլահլանմիշ ըլլալ, կամ աղէկ զարնել: կուռ վառիլ. կուռ հարկանել:
Աղէկ: արժանապէս. ըստ արժանեաց. ըստ արժանի. 'ի դէպ. 'ի ճահ: [բողել:
–Աղէկ գովասանք տալ: արժանապէս ներ-
–Աղէկ հախէն գալ: ըստ արժանեաց պատժել. պատուհասել զնա ըստ արժանի:
–Աղէկ ըռաստ կու գար բանը: պատահմունքն 'ի դէպ ելանէին:

-Աղէկ գայթնել: 'ի ճահ պատահեցուցանել:
-խիստ Աղէկ. Ճէյ հաւանական: յոյժ բարւոք. կարի յիրաւունս. կարի իսկ քաջ. այո. ա_մենևին: [յոյժ կարես:
-Կրնաս ու խիստ աղէկ կրնաս: կարես և
-Աղէկ ըսեր: ազնիւ ասացեր:
-Աղէկ ազգէ: լաւազգի. տես և Մեծ ազգէ:
-Աղէկ անուն հանել: բարեհամբաւել. բա_րեհռչակել: [համբաւ:
-Աղէկ անուն ունեցող: բարեանուն. բարե_
-Աղէկ անուն ունենալը: բարեհամբաւութի:
-Աղէկ աղէկ: քաջ քաջ. բարի բարի:
-Աղէկ առողջութիւն, կամ տէնձութիւն: քաջողջութիւն:
-Աղէկ ատեն. ուղղորդ ատէն: ժամ բարեպա_տեհ. բարեժամ: տես և Դիպուկ ատեն:
-Աղէկ բաժնող, կամ բաժնած: բարեբաշխ. արդարաբաշխ:
-Աղէկ բնութիւն: բարեբարոյութիւն. լա_ւութիւն. լաւաբարութիւն:
-Աղէկ բնութիւն ունող, կամ աղէկ Թապիէ_Թի տէր: բարեբարոյ. լաւաբարոյ. բարե_բուն. բարեկիր. ազնուաբարոյ. բարեմոյն:
-Աղէկ բեռ շալկել: լաւաբեռնել:
-Աղէկ բոյս բուսցնող: քաջաբոյս. բարեբոյս. բարեբեր. բերրի. արգասաւոր. արգա_ւանդ. բեղնաւոր:
-Աղէկ բոյս բուսցնելը: բարեբերութիւն. պտղաբերութի. արգասաւորութիւն. բեղ_նաւորութիւն. բարեծնութիւն:
-Աղէկ գիտնալ: տես խիստ Տեղեակ ըլլալ:
-Աղէկ գիտցող: հմուտ: տես և Տեղեակ:
-Աղէկ բան գուշակող: բարենշան. բարե_գուշակ:
-Աղէկ դիրքով: բարեդիր. բարեձև:
-Աղէկ բան խնդրող: բարեհայց:
-Աղէկ բան հրամմող: բարեհրաման:
-Աղէկ բանի յորդորող: բարեհրաւէր. բարե_յորդոր:
-Աղէկ բանի հասած: բարեմասնեալ. բարե_մասին վիճակեալ:
-Աղէկ բանի հասնիլը: բարեմասնութիւն:
-Աղէկ բանի ետևէ ընկող: բարենախանձ:
-Աղէկ բանի ետևէ ըլլալով: բարենախանձեալ:
-Աղէկ զարդարած: բարեզարդ. գերազարդ. գեղեցկազարդ. վայելչազարդ:
-Աղէկ զարդարանք: բարեզարդութիւն. գե_րազարդութիւն:
-Աղէկ զարդարել: բարեզարդել. գերազար_դել. գեղեցկազարդ պճնել. վայելչազարդ յօրինել. պայծառազարդ հանդերձել. մե_ծապայծառ զարդարել:
-Աղէկ զէֆք, կամ սէֆայ: խրախունք. խրախճանութիւն. բարեկենդանութի. բա_րեկեցութիւն:
-Աղէկ զէֆք ընել, ուտել խմելով և այլն: կեալ 'ի զբօսանս. յօրանալ. բարեկեցիկ լինել. կշտապինդ վայելել:

-Աղէկ զաւակներու տէր ըլլալը: լաւամանկու_թիւն. բարեմանկութիւն. բարեորդիութի:
-Աղէկ ըլլալ. աղէկնալ. Էյի օլմագ: բարի լինել. լաւանալ. ազնուանալ. գեղեցկանալ. վայել_չանալ:
-Աղէկ ըլլալ. խոշաւ ըլլալ: 'ի լաւ անդր դիմել. յառաջադէմ լինել 'ի բարին: [կատարել:
-Աղէկ ընել. Էյի Իշլէմէք: քաջ գործել. քաջ
-Աղէկ ընել. աղէկցնել: բարի առնել. լաւացու_ցանել. ազնուացուցանել. կատարելագոր_
-Աղէկ ընող: կատարելագործ: [ծել:
-Աղէկ Թռչող: քաջաթռիչ. բարձրաթռիչ. սրաթռիչ. թեթևաթռիչ:
-Աղէկ լուանալ, կամ աղէկ մը լուանալ ձեռ_քը: բռնալիր լուանալ զձեռս:
-Աղէկ խառնուածք ունեցող: բարեխառն:
-Աղէկ խառնուածք ունենալը: բարեխառ_նութիւն:
-Աղէկ խրատներ տուող: բարեխրատ:
-Աղէկ խրատուած: բարեկիրթ. բարեխրատ:
-Աղէկ խորհուրդ տուող: քաջախորհուրդ. քաջ խորհրդական:
-Աղէկ խօսիլ: քաջաբանել. ճարտարաբանել. ճարտար խօսիլ. բարւոք ճառել:
-Աղէկ խօսիլը, կամ աղէկ խօսք: քաջաբա_նութիւն. ճարտարախօսութիւն:
-Աղէկ խօսող: քաջախօս. լաւախօս. բարեա_սաց. բարեզրոյց. բարեխօս. քաջաբան. ճարտարախօս. ճարտարաբան:
-Աղէկ կարգ ունող, կամ աղէկ կարգաւո_րած: բարեկարգ. գեղեցկակարգ:
-Աղէկ կարգաւորել: բարեկարգել:
-Աղէկ կարգաւորութիւն: բարեկարգութի. յօրինուածութիւն: [ցիկ:
-Աղէկ կեանք վայելող: բարեկեաց. բարեկե_
-Աղէկ կեանք վայելելը: բարեկեցութիւն. բարեկենդանութիւն. բարեկրութիւն:
-Աղէկ կշռող: բարեկշիռ:
-Աղէկ կշռած: բարեկշիռ. արդարակշիռ:
-Աղէկ կշտանալ: կշտապինդ վայելել. ուտել ցյագ: տես և խիստ Կշտանալ:
-Աղէկ հանդըպիլ. լաւ ըստ գալ: 'ի դէպ ե_լանել. 'ի ճահ պատահիլ. յաջողել:
-Աղէկ հանդըպած: բարեդէպ. բարեհան_դէպ: [նմա:
-Աղէկ հանդըպեցաւ: դէպք 'ի բարի ելին
-Աղէկ համ ունեցող: բարեհամ:
-Աղէկ լուր բերող: բարեհրեշտակ:
-Աղէկ հասկընալ: քաջ 'ի միտ առնուլ. խե_լամուտ լինել:
-Աղէկ հասկըցող: միտառու. լաւիմաց. խելա_մուտ. միտավարժ. քաջատու. ուշիմ:
-Աղէկ կերպ ունեցող: բարեձև:
-Աղէկ կերպ ունենալը: բարեձևութիւն:
-Աղէկը հասկըցընող: բարեծանոյց. բարեզե_կոյց: [չիւն:
-Աղէկ ձայն հանող: բարեհնչակ. բարեհնչա_
-Աղէկ ճանչցող: քաջածանօթ. հմուտ:

–Աղէկ մասը: բարեմասն:
–Աղէկ մտունդ ունեցող: բարեմտունդ:
–Աղէկ ճամբայ բռնող: բարեշաւիղ:
–Աղէկ մարդ: այր լաւ. լաւաբարոյ. առաքինի. ընտիր:
–Աղէկ մարդ ըլլալ. հօշամէտի կէլմէք: բարեմարդիկ լինել. շնորհուկս առնել. առ շնորհուկս խօսիլ. մարդկլուզել: տես և Երեսպաշտութեամբ խօսիլ:
–Աղէկ մարդիկ: լաւորեար:
–Աղէկ մաքով: բարեմտաբար:
–Աղէկ մը. պէք էյիձէ: քաջ. քաջ իսկ. կարի իմն: տես և Աղէկ. Դէջ:
–Աղէկ մտածող: բարեխոհ. բարեխորհուրդ:
–Աղէկը մտածել: բարեխորհել:
–Աղէկ նայուածք ունող: լաւակն. լաւահայեաց. բարեհայեաց. քաղցրահայեաց:
–Աղէկ յարմար: բարեյարմար. բարեպատեհ:
–Աղէկ յիշատակ ձգող: բարեյիշատակ:
–Աղէկ անունով յիշուիլ: բարեյիշատակիլ:
–Աղէկ յոյս ունեցող: բարեյոյս:
–Աղէկ յոյս ունենալը: բարեյուսութիւն:
–Աղէկ շունչ ձգող: բարեստուեր:
–Աղէկ նայող, կամ աղէկ կեօզճի: քաջադէտ. քաջատեսուչ:
–Աղէկ շինող: ճարտարագործ:
–Աղէկ պահած. իյի պէսլէնմիշ: քաջասուն. քաջասնունդ. բարեսուն. բարեսնունդ:
–Աղէկ պահել. իյի պէսլէմէք էթմէք: բարուցք, կամ քաջ սնուցանել:
–Աղէկ պահել: տես Ամուր պահել:
–Աղէկ պահելը, կամ պէսլէմիշ ընելը: քաջասնութիւն:
–Աղէկ պատմել: քաջ պատմել. ստուգապատում, մանրապատում առնել: տես և Աղէկ խօսիլ:
–Աղէկ պէտ ընող: բարեխնամ. բարեխնամող:
–Աղէկ սիրահրամիշ ըլլալ: տես Փիւր սիրահ ըլլալ:
–Աղէկ սիրահը: տես Փիւր սիրահ:
–Աղէկ սորվիլ. էյի էօյրէնմէք: քաջ ուսանիլ. ճարտար գիտել. ներհուն գոլ. ներկուռ գոլ. ներհմտանալ. ներակրթիլ. խելամտիլ:
–Աղէկ սորվիլը: քաջուսութիւն. ներհմտութիւն. ներվարժութիւն:
–Աղէկ սորվող, կամ աղէկ սորված: քաջուս. քաջավարժ. մտավարժ. հմուտ. կիրթ. խելամուտ:
–Աղէկ վարք ունող: բարեկրօն:
–Աղէկ վարք ունենալը: բարեկրօնութիւն:
–Աղէկ տեղաւորել: յարմարադրել:
–Աղէկ տեսնող: քաջատես. կորովաբիբ. սրակն:
–Աղէկ չտեսնող: չարատես. վատթարատես:
–Աղէկ տեսք ունող: տես Գեղեցիկ:
–Աղէկ փնտռտել. էյի մը թէֆթիշ էթմէք: յոյզ և խնդիր առնել. մանրախոյզ առնել. խիլ արկեալ որոնել. հետազօտել:
–Աղէկ փնտռտող: մանրախոյզ. հետազօտ:
–Աղէկ փորձել: քաջ փորձել. քաջ զփորձ առնուլ:

–Աղէկ քալող: բարեգնաց:
–Աղէկնալ: տես Աղէկ ըլլալ, և Առողջանալ:
–Աղէկները: բարի բարին. ընտիր ընտիրքն:
–քան զմեզ Աղէկները: յաւերժահարսունք. յաւերժական հարսունք. քաջք:
Աղէկութիւն. լուտուֆ. էյիլիք: բարութիւն. լաւութիւն. ազնուութիւն. քաջութիւն. արութիւն. ազնուականութիւն. վայելչութիւն. բարիք:
–Աղէկութիւն. խայըրսէվէրլիք. էյիլիք: բարութիւն. բարերարութիւն. երախտիք. երախտաւորութիւն. բարիք. շնորհք. պարգեւք. օճան:
–Աղէկութիւններով լիք ըլլալը: բարելըութիւն:
–Աղէկութիւն ընել: բարերարել. երախտիս առնել. բարեգործել:
–Աղէկութիւն ընող: բարերար. երախտաւոր. երախտապարգեւ. երախտագործ. բարեգործ. բարեացապարտ:
–Աղէկութիւն ճանչնալ, կամ գիտնալ. էյիլիք պիլմէք: ճանաչել զերախտիս, կամ զշնորհս:
–Աղէկութիւն ճանչցող, կամ գիտցող. էյիլիք պիլէն: շնորհակալու. շնորհապարտ. երախտաւոր. երախտահատոյց:
–Աղէկութիւն չճանչնալ } տես Ապերախտ ըլ-
–Աղէկութիւնը մոռնալ } լալ:
–Մէկու մը աղէկութիւնը չճանչնալ: ապաշնորհ լինել յումեքէ:
–Աղէկութիւն չճանչցող: տես Ապերախտ:
–Աղէկութիւն ուզող: լաւակամ. բարեսէր. բարեախորժ. բարեյօժար. բարեյորդոր:
–Աղէկութիւն ուզելը: լաւակամութիւն. բարեսիրութիւն. բարեհաճութիւն. բարեյօժարութիւն:
–Աղէկութիւն չուզող: բարեատեաց:
–Աղէկութիւն տեսնել: երախտիս ընդունել. երախտաւորիլ:
–Աղէկութիւն տեսնող: երախտառու. երախտագիտ. շնորհընկալ. շնորհակալու:
–Աղէկութեան արժանի: բարեացապարտ:
–Աղէկութեան վճարք, կամ մուգաֆէլէ: երախտահատոյցք:
–Աղէկութեան վճարք ընել: հատուցանել փոխանակ երախտեաց. առնել փոխարէն. առնել զդարձ փոխարինին:
–Աղէկութեան վճարք ընող: երախտահատոյց. շնորհակալու:
Աղէկուկ: բարեքիկ: տես և Գեղեցիկ:
–Աղէկուկ աչուի: տես Գեղեցիկ աչուի:
–Աղէկուկ երես: տես Գեղեցիկ երեսով:
–Աղէկուկ ըլլալ: տես Գեղեցիկ ըլլալ:
–Աղէկուկ ըլլալը: տես Գեղեցկութիւն:
–Աղէկուկ ընել: տես Գեղեցիկ ընել:
Աղէկցնել: տես Աղէկ ընել, և Առողջացնել:
Աղէկցնող: տես Առողջացնող:
Աղէկցթափուք: տես Ջրւանկութիւն:
Աղէկցեփուք } գօյաղ: տես Աղիքը կտրտելը:
Աղէկցխարշուք }
Աղէկցկտրտուք }

Աղէցկարտուք . օճաք : տես Աղխողորմ :
Աղ : տես Ջէհիր :
Աղըլ : տես Գոմ :
Աղ տալ : տես Ջէհիրլէմիշ ընել :
Աղոտ : տես Ջէհիրլի :
Աղըռ տաղը : տես Մասիս լեռ :
Աղըրչախ : տես Լիսեռ :
Աղթամար . կղզի անուն է : Աղթամար :
Աղի . Թուզլու : աղի :
Աղի . գէփին, ճօր . ու ույն : աղտաղտա . աղտաղ-տին . աղտաղտուկ :
−Աղի բանճար : տես Հացխոտ :
−Աղի գետին . աղլը հող . աղլը փէր : աղտաղտուկք . աղտաղտին տեղի . երկիր աղտաղտուկ :
−Աղի ըլլալ : աղէնալ . յաղ մնանիլ :
−Աղի ջուր : ջուր աղի . աղաջուր :
Աղխողորմ . աղըր կէրթօղ, խիսթ ջասալը : աղխո-ղորմ . աղէկտուր . աղէխարշ . աղէխորով . ա-ղեկէզ . աղետաւոր . աղէտալի . բազմաղէտ . յոգնաթախիծ . յոգնաթախանձ :
Աղխութիւն . չօառաբըթը : աղքութիւն :
Աղիւս, կամ աղուս . քէրփիճ : աղիւս :
−Աղիւսի կաղապարանք : խեցատք :
−Աղիւս շինել : աղիւս արկանել . աղիւս գործել :
−Աղիւս շինելը : աղիւսագործութիւն . աղիւսա-րկութիւն . աղիւսարկ :
−Աղիւս շինօղ : աղիւսագործ . աղիւսարկու :
−Աղիւսէ կամ աղիւսով շինած : աղիւսեայ . ա-ղիւսագործ :
−Աղիւսէ գուռ : աղիւսագուռն :
−Աղիւսի համրանք : աղիւսաթիւ :
−Աղիւսի պէս : աղիւսանման . աղիւսաձեւ :
−Աղիւսիկ : աղիւսակ :
Աղէք . պաղըրսաք : աղիք . փորոտիք . ընդերք :
−Աղեաց ցաւ : աղէցաւ : [տորտիլ :
−Աղիքը եփիլ, կամ խաշիլ : տես Աղիքը կը-
−Աղիքը եփօղ, կամ խաշօղ : տես Աղխողորմ :
−Աղիքը թափիլ : տես Ջըւանկ ըլլալ :
−Աղիքը կտրտել, կամ եփել, կամ խաշել . պէրթէ հէրթէլ : աղէկտուր, աղէխարշ, աղէ-խորով առնել . զաղիս գելանել, գալարել . գութս արկանել ումեք . ճմլել զսիրտ . մոր-մոքել . խանդաղատել :
−Աղիքը կտրտիլ, կամ եփիլ, կամ խաշիլ : աղէկտուր, աղէխարշ, աղէխորով լինել . ա-ղէխարշիլ . աղէկիզիլ . գելանիլ կամ գալա-րիլ աղեաց . խանդաղատիլ . գորովիլ . գթալ . ճմլիլ սրտի . մորմոքիլ :
−Աղիքը կտրտիլը, կամ եփիլը, կամ խաշիլը . պէրթէ հէրթէլը : աղէկիզութիւն . գելումն կամ գալարումն աղեաց . ճմլումն սրտի . խանդա-ղատումն . խանդաղատանք . գորով :
−Աղիքը կտրտուօղ : աղէխորով . աղէխարշ . ա-ղեկէզ . սրտակէզ . սրտատոչոր . անձկայ-րեաց : [Աղխողորմ :
−Աղիքը կտրտօղ, կամ աղիքը կտրտելու : տես
−Աղիք ուտօղ : աղէկեր :
−Մարդուս աղիքը կերօղները : զաղէկերս մարդկեղէն մարմնոց :
−Աղիքը վար գալ : տես Ջըւանկ ըլլալ :
−Աղիքը վար եկած : տես Ջըւանկ :
−Աղիք . քէմանի լար, Թէլ : Աղիք . լար :
−Աղիքը՝ այսինքն լարերը յարմարած . փէտ-չէնկի : աղէյարմար : [թիւն :
−Աղիքը՝ այսինքն լարերը պնդելը : աղէպնդու-
−Տասը աղիքով : տասնաղի :
−Շատ աղիքով : բազմաղի :
Աղլէզ մաղլէզ : տես Շողոքորթութիւն :
−Աղլէզ մաղլէզ ընել : տես Շողոքորթել :
Աղմկած . աղմկի մէջ ընկած . նէրթէ վրայ եղած : աղմկեալ . ամբոխեալ . վրդովեալ . խռովեալ . շփոթեալ . ժխորեալ . ծփեալ : տես և 'ի բայն Աղմկել :
Աղմկել . խոռոխ յգել . վէյվէլէ չըգարմաք : աղմկել . ամբոխել . վրդովել . խռովել . շփոթել . ժխո-րել . խառնակել . դղրդել . յուզել . պղտորել . ալէկոծել . մրրկել . փոթորկել . ծփել . աղ-մուկ յարուցանել . խռով հարկանել . ամ-բոխ շփոթի արկանել . աղմուկ շփոթի առ-նել : տես և Ներքև վրայ ընել :
Աղմկիլ : աղմկիլ . ամբոխիլ . խռովիլ . վրդովիլ . ժխորիլ . ծփիլ . մրրկիլ . ալէկոծիլ . յածիլ . յաղմուկ շփոթի մտանիլ : տես և Ներքև վրայ ըլլալ : [ամբոխալից :
Աղմկոտ . վէյվէլէլի : աղմկալից . խռովալից .
−խիստ Աղմկոտ : բազմավրդով . բազմախռով . բազմամբոխ . բազմայոյզ . բազմածուփ :
Աղմուկ . վէյվէլէ : աղմուկ . ամբոխ . վրդով . խռով . շփոթ . շշուկ . շփինդն . դղորդ . ամպ-րոպ . մրրիկ . փոթորիկ . խուժան . տագ-նապ . յոյզք . խռովութիւն . խառնակու-թիւն . պղտորութիւն . ալէկոծութիւն :
−Աղմուկ հանել : յարուցանել աղմուկ . աղ-մուկ առնել . աղմուկ գրգռել : տես և Աղմկել :
−Երբոր ան աղմուկին մէջ էին : մինչդեռ զայ-նու աղմկաւն էին :
−Անանկ աղմուկի առեն : յայնպիսի շփոթ և յոյզ ժամանակս :
−Աղմուկ ելլել : յառնել խռովութեան . աղմը-կիլ . դղրդիլ :
−Աղմուկ մը ելլելով : շփոթ իմն ամբոխից լեալ :
−Աղմուկ հանօղ, կամ աղմուկ ձգօղ : աղմկիչ . խռովիչ . խառնակիչ . խռովեցուցիչ . խռո-վարար . խռովայոյզ . աղմկայոյզ :
−Աղմուկ չունեցօղ . ասանց աղմկի : անաղմուկ . ան-ամբոխ . անխռով . անվրդով . անշփոթ :
−Աղմուկ սիրօղ . վէյվէլէճի : աղմկասէր . խռո-վասէր . անխաղաղասէր :
−Աղմուկի մէջ ընկած : տես Աղմկած :
−Աղմուկի մէջ ընկնիլ : տես Աղմկիլ :
−Աղմուկով լիք : տես Աղմկոտ :
Աղոտ : տես Աղի :
Աղուանք . չէնկի, կամ լօնկի, չէրգի Թաֆար : Ա-ղանք . Աղուանք :
Աղուել : տես Ջէհիրլէմիշ ընել :
Աղութիւն : տես Աղխութիւն :

Աղուհաց. մէծ պօթ: աղուհաց, կամ աղու-հացք. քառասնորդք:
–Աղուհաց ուտել մէկի մը հետ. Թուզ էքմէք էթմէք: աղ և հաց ուտել ընդ ումեք. հացա-կից լինել. հաղորդել ընդ ումեք հացիւ. 'ի նոյն սեղանոյ վայելել. ճաշակից լինել:
Աղուն. աղալըղ բան, խնդրէս ցորէն, գարի, եւ այլն: աղուն. աղօն:
Աղուս: տես Աղիւս:
Աղջայ ղալայ. խառաբայ է: Երուանդակերտ:
Աղջիկ: տես Ախճիկ, և զհետևեալս նորա:
Աղուայ: տես Ակուայ, և զհետևեալս նորա:
Աղտ. քիր: աղտ. կեղտ. աղտեղութիւն:
–Աղտ. էրիըլի, ղօռաղյնի, եւ այլն: կղկղանք:
–Աղտ. լէքէ: տես Արատ:
–Աղտ. բանի մը վրայ նստած: կորկ:
–Աղտ չունօղ: տես Մաքուր:
Աղտոտ. քիրլի: աղտեղի. բծկան. կեղտալից. պիղծ. անսուրբ. անմաքուր. խառնակ:
–խիստ աղտոտ: պղծալից. պղծապիղծ. գար-շելի. զազիր. յոգնաբիծ. չարակեղտ:
–Աղտոտ գործքեր ընօղ: աղտեղագործ. զազ-րագործ. պղծագործ:
–Աղտոտ գործքեր ընելը: աղտեղագործու-թիւն. զազրագործութի. պղծագործութի:
–Աղտոտ բաներ սիրօղ: աղտեղասէր. զազ-րասէր. պղծասէր:
–Աղտոտ խօսքեր: աղտեղաբանութիւն. զազ-րախօսութիւն. զազրաբանութիւն. պղծա-բանութիւն: [լուր:
–Աղտոտ խօսքերու ականջ տուօղ: պղծա-
–Աղտոտ խօսքեր ընօղ: աղտեղաբան. զազ-րախօս. զազրաբան. պղծախօս. պղծալե-զու. պղծաշուրթն:
–Աղտոտ լաթ, կամ քուրջ: ցնցոտի:
–Աղտոտ լաթերով: աղտեղահանդերձ:
–Աղտոտ գործքեր ընելը: պղծագործութիւն:
–Աղտոտ կրօնք ունեցօղ: պղծադաւան. պղ-ծահաւատ:
–Աղտոտ բաներ սիրօղ: պղծասէր:
–Աղտոտ գործքեր ընօղ: պղծագործ. պղծա-բարոյ:
–Աղտոտ ծրտոտ: մրճոտ. մրոտ. շաղախեալ:
Աղտոտել: աղտեղել. մրոտել. արատել. աղ-տեղացուցանել. զազրացուցանել. ընդ գայթ-ածել. մրճոտել. շաղախել: [ծիչ:
–Աղտոտօղ: աղտեղիչ. աղտեղացուցիչ. պղղ-
Աղտոտիլ: աղտեղանալ. զազրանալ. պղծիլ. աղտեղիլ. մրճոտիլ. արատիլ. շաղախիլ. մրոտիլ: [պղծութիւն:
Աղտոտութիւն: աղտեղութիւն. զազրութի.
–Աղտեղութեան մէջ ծփացօղ: աղտեղա-ծուփ. պղծալից:
Աղտորմիշ ընել: տես Մէկ դին ծռել:
Աղցած: աղացեալ:
Աղցան. խաշած կամ հում խոտ, որ աղով, թթու-խով խառնէն. սալաթայ: աղցան:
Աղւէս. Թիլքի: աղուէս:

–Աղուէսու, կամ Թիլքիի մուշթալըխ: աղուէ-
–Աղուէսու մորթ: աղուէսենի: [սակաշն:
–Աղուէսի կամ կեղծաւորի նշան: աղուէ-սադրոշմ. աղուէսախարան:
Աղւըննի, կամ աղւըննիկ. կէօվէրճին: աղաւնի:
–Աղւըննի բերօղ, կամ աղւըննին բերած: ա-ղաւնաբեր: [վաճառ:
–Աղւըննի ծախօղ: աղաւնեվաճառ. աղաւնա-
–Աղւըննու, կամ աղաւնու ընկեր: վարու-ժան. վարուժնակ:
–Աղւըննու ձան: մնչիւն. մունմուն: [կաննել:
–Աղւըննու ձան հանել: մնչել. մունմունս ար-
–Աղւըննու նման, կամ աղւըննու պէս: աղաւ-նակերպ. աղաւնատեսիլ:
–Աղաւնիի նման ըլլալ: աղաւնակերպիլ. ա-ղաւնանալ:
–Աղաւնիի ձագ: աղաւնաձագ. աղաւնեակ:
–Աղւըննոց, կամ աղաւնոց: աղաւնետուն. ա-ղաւնոց: [րամ աղաւնեաց:
–Ճերմակ Աղաւնիներու սիւրիւ: սպիտակե-
Աղւոր: տես Գեղեցիկ, և Աղէկ, և Ազնիւ:
–Աղւոր ըլլալ: տես Գեղեցիկ ըլլալ, և Աղէկ ըլլալ: [ընել:
–Աղւոր ընել: տես Գեղեցիկ ընել, և Աղէկ
Աղւորերես: տես Գեղեցիկ երեսով:
Աղւորութիւն: տես Գեղեցկութիւն. և Ա-ղէկութիւն: [ընել:
Աղւորցնել: տես Գեղեցիկ ընել. և Աղէկ
Աղքատ, կամ ախկատ: աղքատ. տնանկ. տառապեալ. չքաւոր. կարօտ. անինչ. ան-ստացուած:
Աղքատ. փիւկնճի: տես Մուրացկան:
–խիստ Աղքատ: ամենակարօտ. անկեալ 'ի յետին աղքատութիւն. կարօտութեամբ տառապեալ:
–Աղքատներ: աղքատանի. աղքատականք:
–Աղքատներու տեղ: աղքատանոց:
–Աղքըտի կերակուր տուօղ: աղքատասնոյց:
–խեղճ Աղքատ: աղքատիկ:
–Աղքատ ըլլալ: տես Աղքըտնալ:
–Աղքատ ընել: տես Աղքըտցնել:
–Աղքատը տալը: աղքատատեցութիւն:
–Աղքատը տօղ: աղքատատեաց:
–Աղքատը սիրելը: աղքատասիրութիւն. աղ-քատսիրութիւն: [մեծար:
–Աղքատը սիրօղ: աղքատասէր. անարգա-
–Աղքըտի ընկեր: աղքատակից. աղքատա-կցորդ:
–Աղքըտի տուած կերակուր: ագապ:
–Աղքըտի կերպարանք մանել: լինել 'ի կեր-պարանս աղքատի. յաղքատ կերպարանիլ:
–Աղքըտի կերպարանք ունօղ. տըլընճի նման: աղքատակերպ. աղքատաձև. 'ի կերպա-րանս տնանկի:
–Աղքըտի պէս: աղքատաբար. աղքատապէս. աղքատօրէն. տնանկաբար. անընչաբար:
–Աղքատ հագած: աղքատազգեստ. աղքա-տազգեստեալ:

Աղքատութիւն : տես Աղքրտութիւն :
Աղքար . [illegible] : աղուէսակ . գուբձ :
Աղքրտիկ : տես Աղքրտուկ :
Աղքրտանալ, կամ ախկրտանալ : անանկանալ . անկանել յընչից . չքաւորիլ . աղքատիլ :
Աղքրտանոց, կամ ախկրտանոց : աղքատանոց . անանկանոց . անկելանոց աղքատաց :
Աղքրտութիւն, կամ աղքատութիւն : աղքատութիւն . անանկութիւն . չքաւորութիւն . անընչութիւն :
–Աղքրտութեամբ ապրիլ : անստացուած կեալ . անինչ կեանս վարել :
Աղքրտուկ : աղքատիկ . տառապեալ :
–Աղքրտուկ բան : աղքատին :
–Աղքրտուկ լաթ : ձորձիկ . հանդերձիկ . ցըն ցոտի . գդգլեակ :
–Աղքրտուկ սեղան : թեթեւախորտիկ սեղան . անպաճոյճ կերակուր :
–Աղքրտուկ տայ : խրճիթ . խուղ . խցիկ :
Աղքրտցնել . կամ ախկրտցնել : աղքատացուցանել . անանկացուցանել . յաղքատութիւն մատնել :
Աղօթարան . աղօթք ընելու տեղ, կամ աղօթքի տուն : աղօթարան . աղօթանոց . աղօթատեղի . աղօթատուն :
Աղօթել : տես Աղօթք ընել :
Աղօթք : աղօթք . մաղթանք . պաղատանք . աղաչանք . խնդրուածք . հայցուածք . ուխտ :
–Աղօթք ընել : աղօթել . յաղօթս կալ . աղօթս տանել . աղօթս մատուցանել . կարդալ առ Տէր . յաղօթս կանխել . աղօթս առ Աստուած առաքել . պաղատանս մատուցանել . ափեալ առաջի Տեառն զխնդրուածս . պաղատիլ առ Տէր . խնդրել կամ հայցել 'ի Տեառնէ . մաղթել յԱստուծոյ :
–Աղօթք ընող : աղօթօղ . աղօթաւոր . աղօթական . աղօթարար . աղօթամատոյց . աղօթանուէր . աղօթկեր . աղօթական . ուխտա–
–Աղօթք սիրելը : աղօթասիրութիւն : [ւոր :
–սրտանց Աղօթք ընող : աղօթաբուղխ :
–Մէկտեղ աղօթք ընել : աղօթակից լինել . աղօթակցիլ : – Հրեշտակք բաղկացուք լի– նին մեզ յաղօթս :
–Աղօթքը երկնցընող : աղօթաձիգ :
–Աղօթք ընել չուզող : աղօթատեաց :
–Աղօթքէ պաղութիւն : աղօթատեցութիւն :
–Աղօթք ընդունող : աղօթընկալ :
–Աղօթք սիրող : աղօթասէր :
–Աղօթքի գիրք : գիրք աղօթից . աղօթագիրք . աղօթամատոյց : [կից :
–Աղօթքի ընկեր . Ժէնթէշ աղօթքի ճող : աղօթա–
–Աղօթքով ընծայօղ, կամ ընծայած : աղօթա– նուէր . աղօթամատոյց :
–Աղօթքով ուզող, կամ ուզած : աղօթահայց :
Աղօթող : տես Աղօթք ընող :
Աճալանջայիւղ : տես Ցուցամտք :
Աճած . Պէյյուզ : աճեցեալ . աճեցուն . ճոխ . բարգաւաճ :
–խիստ Աճած : աճուամնաձիգ . ուռճալիր . ա– ւետաճեալ :
Աճամի . լոռքին . խամ : անընդել . անհմուտ . համբակ . անվարժ . անկիրթ . գեռակիրթ . թերավարժ . գեռավարժ : տես և Խամ մարդ :
Աճամութիւն : անընդելութիւն . անհմտութիւն . անվարժութիւն . անկրթութիւն . համբակու– [թիւն :
Աճայիպ : տես Ցուցամտքաւոր :
Աճապ, կամ Աճապայ : տես Արդեօք :
Աճար, կամ Հաճար . սոյ մը ցորեն է, որ ատանց բէյի կը բուսնի, և անկէ պուլղուր կը շինեն : հաճար :
Աճեցնել . Պէյիւտէլ : աճեցուցանել . մեծացուցանել . ուռճացուցանել . բարգաւաճեցուցանել . զօրացուցանել : տես և Աղտոտ ընել :
Աճեցնել . ղարդնել : տես Շատցնել :
Աճեցնող : աճեցուցանող . աճեցուցիչ : տես և 'ի բայն Աճեցնել :
Աճէմ . ղըղըլպաշ . Ֆարս : Պարս . պարսիկ . մազ– գեղն . յազգէ պարսից : [մազգեղն :
–Պարսից աղանդը : գէն մազգեզանց . գէնի–
–Աճէմ . աղքը : Պարսք . պարսիկք . պարսկաս– տանեայք . ազգն արիական . արիք . արեաց
–Աճէմ չեղող ազգերը : անարիք : [ազգ :
–Պարսից և ուրիշ ազգերու : արեաց և անա– րեաց . երան և անաներան . Պարսից և այլոց ազգաց : – Պարսից բարք ունեցող : պարսկա– բարոյ : – Պարսից միւթալիխ : պարսկական . պարսկային : – Պարսից նման : պարսկաբա– րոյ . պարսկական . պարսկային :
–Աճէմ ըլլալ : պարսկանալ :
Աճէմերէն : տես Աճմերէն :
Աճէմիստան : Պարսք . պարսկաստան . աշ– խարհ Պարսից : [Աճէմ :
Աճէմիստանցի : պարսկաստանեայ : տես և
Աճըռել . օճլամագ : աճռել . չփել . մարձել :
Աճիլ . Պէյմակ : աճել . զարգանալ . մեծանալ . ուռճանալ . բարգաւաճիլ . ճոխանալ . յոգ– նասերիլ . յառաջ գալ . յառաջադէմ նկրտիլ . զօրանալ . ձգտիլ . տես և Աղմիշ ըլլալ :
Աճիլ . ղարդնալ : տես Շատանալ :
Աճիլը . Պէյնալը : աճումն . զարգացումն . բար– գաւաճութիւն . խաղացք . բուսարձակու– թիւն . ծլարձակութիւն . աճեցութիւն . ա– ճելութիւն . յառաջադիմութիւն . յառա– ջատութիւն :
Աճմերէն . աճէմճէ լիսան : պարսկերէն . 'ի բար– բառ պարսկական . պարսկական . պարսից բարբառով . 'ի պարսիկ լեզու :
–Աճմերէն խօսիլ : պարսկերէն կամ 'ի պար– սիկս խօսիլ . բարբառել 'ի լեզու պարսից :
Աճուկ . խասըք : տես Արանք : [գոմշ :
Աճուճ մաճուճ . Եէճուճ Մէճուճ : Գոգ և Մա–
Աճօղ . Պէյօղ : աճեցող . աճուն . աճեցուն . ա– ճեցական : տես և 'ի բայն Աճիլ :
–խիստ Աճօղ : ամենաճեցուն . ուռճալիր . բարգաւաճ :
–չԱճօղ : անաճ . անաճեցուն . անբարգաւաճ :

Ամա ։ տես Ամայ ։ [Ամազոնք ։
Ամազոններ․ ճէնէճի կնիկներ էին ։ Միաստնիք․
Ամայ, կամ ամմայ․ անձախ ։ այլ․ բայց․ իսկ․ սակայն․ և սակայն․ բայց սակայն․ այլ սակայն․ համայն ։
–Ամայ զէրէ ։ այլ զի․ բայց զի․ նա զի․ այլ քանզի․ բայց քանզի ։ [եԹէ ։
–Ամայ Թէ ։ բայց Թէ․ այլ Թէ․ իսկ Թէ․ բայց
–Ամայ չիւնքի ։ այլ որովհետև․ բայց որովհետև ։ տես և Ամայ զէրէ ։
Ամա՛ն․ (միջարկ"․ վշտական ։) վա՜յ ։
Ամա՛ն․ (աղաչողական ։) Թողութիւն․ ներումն․ մեղայ․ յիս տէր ։
Աման․ գաղ ։ աման․ անօԹ ։
–Դարձեալ՝ երբեմն ամանի տեղ կը գրուին 'ի գրաբառն աս մասնիկները՝ արան․ անոց․ ոց․ զո՛ր օրինակ ։ Խնկի աման․ Կրակի աման․ Ճրագի աման․ և այլն ։ խնկարան․ կրակարան․ ճրագարան ։
–Ջոհի աման․ Խնկի աման․ Ծաղկի աման ։ զոհանոց․ խնկանոց․ ծաղկոց ։
–Աման՝ մէջը բան մը խառնելու ։ խառնարան․ խառնելիք ։
–Ամանը գնել․ անին մէջ ծողլէլ․ անէլ ։ արկանել յաման․ յանօԹ արկանել․ ամփոփել յանօԹ․ ամանել ։
–Ամանը լեցնել ։ տես Լեցնել ։
Ամանէթ, կամ էմանէթ․ պահ փառած բան ։ աւանդ․ պահեստ ։ – Ամանէթ առնել ։ տես Պահ առնել ։
–Ամանէթ տալ ։ տես Պ՛ահ տալ ։
Ամաչել․ և Ամաչեցնել ։ տես Ամըչնալ․ Ամըչցնել․ և զհետևեալսն ։ [տեն ։
Ամառ․ եաղ ։ ամառն ։ տես և Ամառուան ա_
–Ամառուան, կամ ամըռուան․ Եէրի ոծախան ։ ամարային․ ամառնային ։
–Ամառուան տեղն ։ ամարայնի ։ [րայնի ։
–Ամառուան տեղն քնանալ ։ ննջել յամա_
–Ամառուան լաԹեր ։ հանդերձք ամարայնոյ ։
–Սովը Ամառուան տեղն հանդիպեցաւ ։ և եղև սովն յամարանի ։
–Ամառուան սարայ ։ ամարաստան․ ամարանոց․ ամարաստուն ապարանք ։
–Ամառուան տաք ։ տօԹ ։
–Ամառուան տուն ։ տես Ամըռնոց ։
–Ամառուան էրօղ արև ։ ամառնակէզ ։
–Ամռմուտք, արևադարձ խեցգետնի ։ ամառ_
–Ամառ ըլլալ ։ ամառնանալ ։ [նամուտ ։
–Հնդկաստան ան տեղնը ամառ կ՚ըլլայ ։ աշխարհն հնդկաց ամառնանայ յայնժամ ։
Ամբաստանել․ դափաւորի առջևը գանկատել ։ ամբաստանել․ դատախազել․ չարախօսել․ ամբաստան լինել․ չարախօս լինել․ չարախօս կալ․ ամբաստանութիւն մատուցանել ։
Ամբաստանութիւն․ գանկատ մը դափաւորի, կամ մեծի մը առջև ընելն ։ ամբաստանութիւն․ դատախազութիւն․ չարախօսութիւն ։
Ամբաստանօղ․ դափաւորի առջև գանկատօղ ։ ամբաստան․ ամբաստանող․ չարախօս․ դատախազ․ ոսոխ ։
Ամբերդ․ գաւառ է ։ Արագածոտն ։
Ամբողջ ։ բոլոր․ անԹերի․ բովանդակ ողջ․ անխառ ։ [զամէն ողջ ։
–Տարի մը ամբողջ ։ ամ մի ողջ․ զամ մի ողջ․
–Գիշերը ամբողջ ։ զգիշերն 'ի գլուխ․ զգիշերն 'ի բուն ։
–Մեծ պապը ամբողջ պաք պահել ։ հարԹիկ պահել զքառասնորդս ։
Ամենևին․ ճիշդ ։ ամենևին․ ամենևիմբ․ բոլորովին․ բնաւին․ համբուն ։
–Մարդ մը չիկայ ամենևին՝ որուն կեանքը աւանց տրտմութեան ըլլայ ։ չէք և չէք իսկ զուգուք զկեանս առանց տրտմութեան գըտանել ։
–Ամենևին կերպով մը պատճառ մի՛ տաք ։ մի՛ և մի իւիք պատճառս տայցէք ։
Ամընչնալ ։ Ամընչցնել․ և այլն ։ տես Ամըչնալ․ Ամըչցնել․ և այլն ։
Ամըչկոտ․ ամըչօղ ։ ամօԹխած․ պարկեշտ․ ծնգասէր․ պատկառոտ ։
–Խիստ Ամըչկոտ ։ բազմապատկառ ։
Ամըչկոտութիւն ։ ամօԹխածութիւն․ ակնածութիւն․ պատկառանք ։
Ամըչնալ․ խաճնիլ ։ ամաչել․ պատկառել․ ակնածել․ յամօԹ լինել․ զամօԹի հարկանիլ ։ տես և Հիճապ ընել ։
–Ամըչնալէն կարմրիլ, կամ կարմրտկիլ ։ շառագունիլ․ շիկնիլ ։
–Ամըչնալէն ծռիլ գետնին նայիլ ։ ամօԹոհէն կորացեալ կրկնել ։
–Ամըչնալէն գետինը նայիլ ։ ամօԹով զերկիր նշմարել․ ակնկորել․ աչնուլ ընդ գետին ։
–Ամըչնալէն գետինը անցնիլ ։ ընդ գետին մըտանել ։ [գուզել․ խորշիլ ։
–Ամըչնալով հեռանալ, կամ փախչտիլ ։ Թան_
Ամըչնալու․ խըճնէլու․ ուճանաճակ ։ ամօԹալի․ ամօԹալից․ ամօԹապարտ ։
–Ամըչնալու անդամքը․ ամըչնալու փերդանքը ։ ամօԹանք․ ամօԹոյք․ առականք ։
–Ամըչնալու գործք ։ տես ԱմօԹ բան ։
Ամըչցնել․ խաճնեցնել ։ ամաչեցուցանել․ յամօԹ առնել․ զամօԹի հարկանել․ պատկառեցուցանել․ պատկառանս արկանել ։
–Ամըչցնելով կարմրցնել ։ շառագունեցուցանել․ շիկնեցուցանել ։
Ամըչցող ։ տես Ամըչկոտ ։
Ամըռմուտք․ ամառը մտած օրը ։ ամառնամուտ ։
Ամըռնոց․ ամառուան տուն ։ ամարանոց․ ամարաստուն․ ամարաստան ։
Ամըռուան ։ տես Ամառուան ։
Ամըրնալ․ Ամըրցնել․ և այլն ։ տես Ամրնալ․ Ամրցնել․ և այլն ։
Ամիաթ․ փէմպէ․ քաղաք է ։ Դամիատ ։
Ամիանտ քարը ։ անարատ ։
ԱմիԹ ։ տես ՀամիԹ ։
Ամիս․ այ ։ ամիս․ երեսնեակ ։

—Ամէն ամիս: ամիս յամսոյ. ամսոյ ամսոյ. ըստ ամսոյ:

—Ամսըւան: ամսական. ամսաւոր:

—Ամսըւան արուն: տես Հայզ:

—Ամսըւան մը, կամ մէկ ամսըւան: ամսօրեայ. ամսաւոր. ամսական:

—Ամսըւան մը չափ: ամսօրեայ մի ժամանակ. ամսօրեայ աւուրս:

—Ամիսի մը չափ հոն մնալով: մնալով անդ ամսօրեայ ժամանակ:

—Նոյն ամիս և նոյն օրը ամսուն: 'ի նոյն ամիս և 'ի նոյնքանիս ամսոյն:

—Ամսու գլուխ, կամ ամսու առջի օրը: ամսագլուխ. ամսամուտ. գլուխ ամսոյ:

—Ամսու համրանք, կամ ամիսը համրող: ամսաթիւ. ամսահամար:

—Ամսու տէֆթէր: ամսահամար:

—Երկու ամսուան: երկամսեայ. երկլուսնեայ:

—Չորս ամսուան: չորեքամսեայ:

—Կէս ամիս: ամսակէս:

—Լուսնի ամսուն քան զտարուան ամիսը եա մնալը: ամսանահանջ:

—Ինն ամիսէն առաջ ծնած: ամսապակաս:

Ամլութիւն. ղըսըրլըգ: ամլութիւն. անբերրութիւն. անծնութիւն. անզաւակութիւն. անպտղութիւն. անարգասաւորութիւն:

Ամմայ, կամ ամմա: տես Ամայ:

Ամմէն. ամէն: ամէն. եղիցի եղիցի:

—Ամմէն ըսել: առաքել, ասել զամէնն:

Ամմէն, կամ ամմէնը. պիւթիւն. հէփ: ամենայն. բոլոր. բովանդակ. ընաւ. համայն. համակ. համօրէն. հանուր. ընդհանուր. ողջ. ողջոյն. ամէն:

—Ամմէնը առջևը բերել: ածել բովանդակ առաջի:

—Ամմէնը կորանցուց: կորոյս զնոսա ողջոյն:

—Բոլոր քաղաքը: ողջ քաղաքն:

—Ամմէն էրիկ մարդ ու կնիկ մարդ: համօրէն այր և կին:

—Ամմէն չարութիւն ըրաւ: ոչ ինչ 'ի խակութեան գործոց եթող:

—Ամմէն աշխարքը: աշխարհ լրիւ իւրով. աշխարհ գոյիւ իւրով:

—Ամմէն տուըրտու, կամ ամմէն առաւօտ: ընդ առաւօտս. այգուն այգուն. յամենայն առաւօտու:

—Ամմէն ատեն, կամ ամմէն իժիր: տես Միշտ:

—Ամմէն ատենուան, կամ ամէն իժիրուան: յարակայ. յարատև. անանց. մշտնջենաւոր. յաւէրժական. յաւէժական:

—Ամմէն արհեստ գիտցող: ամէնարուեստ. ամենաճարտար:

—Ամմէն բան: ամենայն ինչ. ամենայն իր:

—Ամմէն բան բուսցնող: ամենաբոյս:

—Ամմէն բան գիտցող, կամ իմացող: ամենագէտ. ամէնիմաց. ամէնիմաստ:

—Ամմէն բան ընող, կամ շինող: ամենագործ. ամենարար. ամենակերտ:

—Ամմէն բան կրցող, կամ ամմէն բանի ուժը հասնող: ամենակարող. ամենազօր. ամենակալ. ամենաբաւական. ամենաբաւ:

—Ամմէն բան մարող: ամենաշիջոյց:

—Ամմէն բան ունող: ամէնունակ. ամենակիր. ամենագրաւ. ամենակալ. տես և Անկարօտ:

—Ամմէն բան ուտող, կամ հատցնող, կամ մաշող: ամենակեր. ամենածախ. ամենասպառ. համաճարակ:

—Ամմէն բան պատմող: ամենապատում. համբապատում. համայնապատում:

—Ամմէն բանի հաւատացող: դիւրահաւան. բանսերթուկ:

—Ամմէն բանի ճար գտնող: ամենահնար. ամէնարուեստ: տես և խիստ Հնարագէտ:

—Ամմէն բանով. ամմէնովը: ըստ ամենայնի. ամենայնիւ. յամենայնի. ամենայն իրօք. ամենևին. ամենևիմբ. բոլորովիմբ. ընաւին. ամենայնիւ հանդերձ:

—Ամմէն բարուոյ զրկած: զուրկ կամ զերծ 'ի բարեաց. ամփոփ կամ թափուր 'ի բարեաց: տես և Կարօտ:

—Ամմէն գուն ունող: ամենագոյն. ամէներանգ. երփն երփն. երփնագոյն:

—Ամմէն դիհաց. ամմէն դին, ամմէն կողմէ, ամմէն փէղէ: յամենայն կողմանց. յամենայն տեղւոջէ. ամենուստ. ամենուստեք. ամենայն ուստեք. շուրջանակի:

—Ամմէն դիէն գոցել: տես Չորս դիէն փակել:

—Ամմէն դիէն պատել: տ. Չորս դիէն պատել:

—Ամմէն դին: տես Ամմէն տեղ:

—Ամմէն գին տարածուիլ: տես Ամմէն տեղ տարածուիլ:

—Ամմէն իժիր: տես Միշտ:

—Ամմէն կերպ, կամ ամմէն թիւրլիւ: ամենազան. ամենապատիկ. ամենատեսակ:

—Ամմէն կերպով կուզէր փառքի հասցընել ժողովուրդը: խնդրէր յամենայն հանգամանս բարձրացուցանել զժողովուրդ իւր:

—Ամմէն կերպով անոնց փրկութիւնը դիւրացընել: պէսպէս դաշնակօք զփրկութիւն ոգւոցն յարդարել:

—Ամմէն համ ունող: ամենահամ:

—Ամմէն հեգ. ամմէն անգամ: յամենայն նուագի:

—Ամմէն մարդ: ամենայն ոք. իւրաքանչիւր ոք. այր իւրաքանչիւր. այր այր. մի մի:

—Ամմէն մէկուն: առն առն. միում միում ումեք. մէն միում. իւրաքանչիւր ումեք:

—Ամմէն մէկուն վրայ ըսինք, հիմայ պէտք է ամմէնուն վրայ մէկէն ըսենք: զիւրաքանչիւրմէն ասացեալ, պարտ է և յաղագս ամենեցուն միանգամայն ասել:

—Չէ թէ ամմէն մարդ ինքը միայն պիտանի պիտոր ըլլայ, այլ նաև ուրիշները պիտանի ընէ: ոչ առանձինն ևեթ պարտիմք լինել պիտանիք, այլ և զայլս ածել 'ի պիտանութիւն:

—Ամմէն մէկ ազգ: ազգ ազգ. ազգ իւրաքանչիւր:

—Ամմէն մէկը: իւրաքանչիւր. իւրաքանչիւր ոք. այր իւրաքանչիւր. անցնիւր, կամ անձ-

նիւր · մ̃ն մի · մի մի ։ [առնէ ։
— Ամ̃ն մէկը սրայով ։ մի ըստ միոջէ · այր ըստ
— Ամ̃ն մէկը մաս մը տալ ։ հանդամանակել ։
— Ամ̃ն մէկին ։ առ մի մի, կամ առ մ̃ն մի ։
— Ամ̃ն մէկ տիրէկին չորս հալեայ ։ առ մի սիւն՝ չորք օղամանեակք ։
— Ամ̃ն պտուղ ունող կամ տուող ։ ամենապտուղ · ամենաբեր ։
— Ամ̃ն սաեղծուածք ։ համագոյք · եղականք · առէք ։ [ամէ ։
— Ամ̃ն տարի ։ ամի ամի · ամ յամէ · ամ ըստ
— Ամ̃ն տարուան ։ տարեւոր · տարեկան ։
— Ամ̃ն տարուան տօն ։ տարեկան · տօն տարեկանաց ։
— Ամ̃ն տեղ, կամ ամ̃ն դի ։ ամենայն ուրեք · յամենայն տեղիս · ընդ ամենայն տեղիս · վեր ՚ի վայր · ընդ բնաւ · ՚ի վայր և ՚ի վեր · ՚ի վեր և ՚ի խոնարհ ։ [վայր վնոյն յեղյեղէ ։
— Ամ̃ն տեղ նոյնը կը կրկնէ ։ ՚ի վեր և ՚ի
— Ամ̃ն տեղ անունը ելած կամ } տես Աշ-
— Ամ̃ն տեղ չաւ եղած } խարհքս չաւ եղած ։
— Ամ̃ն տեղ եղող · (ինչպէս է Աստուած) ։ ամենավայր · ամենատեղի · ամենուրեք ։
— Ամ̃ն տեղ իշխող · (ինչպէս էր Ջրհեղեղը) ։ ամենատեղաց ։
— Ամ̃ն տեղ նայող, կամ ամ̃նուն վրայ նայող, կամ ամ̃ն բան տեսնող ։ ամենատես · ամենահայեաց · ամենադէտ · ամենանկատ ։
— Ամ̃ն տեղ չաւ ըլլալ · Ամ̃ն տեղ չաւ ընել · և այլն ։ տես խիստ Չաւ ըլլալ · խիստ Չաւ ընել · և այլն ։
— Ամ̃ն տեղ տարածուած ։ համատարած · համասփիւռ · համածաւալ ։
— Ամ̃ն տեղ տարածուիլ, կամ ամ̃ն դին եայրլմիշ ըլլալ ։ համասփիւռ տարածանիլ · համատարած սփռիլ · համակ ծաւալիլ ։
— Ամ̃ն տեղէ ։ տես Ամ̃ն դիաց ։
— Ամ̃ն տեղէ ժողված, կամ ամ̃ն դիէ աշխարհքէս եկած ։ ամենաժողով · համաժողով · ամենախումբ · համախումբ · համագումար · տիեզերագումար · տիեզերաժողով · տիեզերախումբ ։ [բոյժ ։
— Ամ̃ն ցաւ բժշկող ։ ամենաբժիշկ · ամենա-
— Ամ̃ն օր ։ յամենայն աւուր · զամենայն աւուրս · զօր ամենայն · զօր հանապազ · հանապազօր · աւուր աւուր · աւուրց յաւուրս · օր ըստ օրէ ։
— Ամ̃ն օրուան ։ ամենայն աւուր · հանապազօրեայ · առօրեայ · օր ըստ օրէն · հանապազորդ · հանապազորդեան · հանապազորդական ։
— Ամ̃ն օրուան խարճ ։ առօրեայ ծախք ։
— Ամ̃ն օրուան հացը ։ հանապազորդ կերակուր, կամ հաց · առօրէականն ։
— Ամ̃ն օրուան կէլլիրը հատցուց ։ զօր ըստ օրէ մուտոն վատնեաց ։
— Ամ̃նէն ։ յամենայնէ · ՚ի բնաւից · յամենեցունց · ամենուստ ։
— Ամ̃նէն անէծք ունող ։ հրապարականէծ ։
— Ամ̃նէն, այսինքն ամ̃ն մարդէ կերած, կամ համտես ըրած ։ հասարակաճաշակ ։
— Ամ̃նէն կրած ։ հասարակակիր ։
— Ամ̃նէն տեսնուած ։ հրապարակատես · հրապարակացոյց ։
— Ամ̃նը ։ ամենայնն · բոլոր · բովանդակ · և այլն ։ տես և Ամ̃ն բանը ։
— Ամ̃նը լեցնող ։ ամենալցոյց ։
— Ամ̃նը կորսնցնող, կամ ջնջող ։ ամենածախ · ամենակորոյս · համայնաջինջ ։
— Ամ̃նը մէկէն ։ ամենայնն միանգամայն · միահամուռ · ընդ ամենայն ։
— Էրիկ մարդ կնիկ մարդ՝ Ամ̃նը մէկէն հարուր հոգի էին ։ այր և կին ընդ ամենայն էին ոգիք հարիւր ։
— Տղայ ու ծեր Ամ̃նը մէկէն՝ հազար հոգի էին ։ ծեր և տղայ միահամուռ էին արք հազար ։ տես և Ամ̃նքը մէկէն ։
— Ամ̃նը մէկ տեղ ։ տես Ամ̃նքը մէկէն ։
— Ամ̃նուն, կամ ամ̃նուն միւթալխս ։ հասարակ · հասարակաց · հասարակական · ընդհանրական · հանրական · կաթուղիկէ · կաթուղիկեայ ։ տես և Ընդհանուր և Հասարակի ։ [բաւ · ամենափրկելի ։
— Ամ̃նուն աչքը եղող ։ երեւելի · մեծահամ-
— Ամ̃նուն առջև ։ ակներև ամենեցուն · հրապարակաւ · յայտյանդիմանն ։
— Ամ̃նուն բաշխող, կամ տուող ։ ամենաբաշխ · ամենապարգև ։
— Ամ̃նուն իմացնել ։ հրապարակել · հրատարակել ։ տես և Չաւ ընել ։
— Ամ̃նուն լսելով ։ լու ՚ի լու ամենեցուն · ՚ի լուր ամենեցուն ։
— Ամ̃նուն հայր ։ ամենահայր ։
— Ամ̃նուն վրայ իշխող, կամ տէր, կամ ամ̃ն թագաւորներու գլուխ ։ ամենատէր · ամենիշխան · ամենիշխող · ամենապետ · ամենաթագաւոր ։
— Ամ̃նուն ցըցնել ։ հրապարակաւ ցուցանել · հրապարակատես առնել · հրապարակել ։
— Ամ̃նքը, կամ Ամ̃նքնալ · հէփսի · հէփսի փէ ։ ամենեքեան · ամենեքին · բոլորեքեան · բոլորեքին · ամենայն ոք · այր իւրաքանչիւր ։
— Ամ̃նքը ազատող ։ ամենակեցոյց · ամենազերծոյց · ամենափրկիչ ։ տես և Աշխարհքս ազատող ։
— Ամ̃նքը լուսաւորող ։ տիեզերալոյս ։
— Ամ̃նքը կանչող ։ համահրաւէր · տիեզերակոչ · աշխարհաժողով ։
— Ամ̃նքը կերակրող ։ ամենակերակրիչ · ամենաբոյծ ։
— Ամ̃նքը կլլող ։ ամենակուլ · ամենակեր · ամենածախ ։
— Ամ̃նքը հոգացող, կամ կառավարող, կամ

ամէնուն հոգ տանող։ ամենախնամ. ամենատեսուչ։

—Ամէնքը մէկէն, կամ ամէնքը մէկ տեղ։ միագումար. միագունդ. միախումբ. միաժողով. միախուռն. միահամուռ. միաբան. միանգամայն. համանգամայն. միահաղոյն. 'ի մի բերան. առ հասարակ. բոլորովին. բոլորովիմբ. համօրէն։

—Ամէնքը մէկէն աղօթք ընել։ հասարակօրէն աղօթել. աշխարհօրէն յաղօթս կալ. աշխարհապատարագ խնդրուածս առնել։

—Ամէնքը մէկէն ընելու աղօթք։ հասարակաց աղօթք. աշխարհապատարագ կամ աշխարհախումբ խնդրուած։

—Ամէնքը մէկ մէկու եղած։ ամենեքեան մի ըստ միոջէ. մի զկնի միոյ. այր ըստ առնէ։

—Ամէնքը մէկ տեղ։ տես Ամէնքը մէկէն։

—Ամէնքը ներքև վրայ ընող։ ամենավրդով. ամենախռով. ամենածուփ. ամենակործան. համակործան։

Ամնել. ամնի մէջ դնել։ տես Ամանը դնել։

Ամուլ. պտուղ չբերող. Գրբր։ ամուլ. ստերջ. անզաւակ. անծին. անծնունդ. անբեր. անարգասաւոր։ տես և Ստերջ։

—Ամուլ կնկան զաւակ, կամ ամուլ կնկանէ ծնած։ ամլածին. ամլորդի։

—Ամուլ ըլլալ։ ամլանալ։

—Ամուլ ըլլալը։ տես Ամլութիւն։

Ամուձայ։ հօրեղբայր։

Ամուսին. էրիկ։ ամուսին. եզար. կողակից. զուգակից. լծակից։

—Ամուսինը սիրող։ ամուսնասէր։

Ամուսնանալ։ տես Կարգուիլ։

Ամուսնացնել։ տես Կարգել։

Ամուր. (ածակ.) պինդ. քիչ։ ամուր. պինդ. խստա. սերտ. կարծր. հաստ. կուռ. հոծ. բարաշխ. սեղմ. հաստատուն. ուժգին. կայուն. կանգնեալ. տոկուն. ազդու. տրամ. անխախուռ. անվկանդ. անընկճում. անսասան. անյողդողդ. անվթար. անշարժ. անշարժելի. անսասանելի. անխախտելի. անդրդուելի։ տես և Խիստ Ամուր։

—Ամուր պահել իր սիրտը։ ամրապահ առնել զմիտս։ [Թագաւորութիւն։

—Ամուր է Թագաւորութիւնը։ 'ի հաստի կայ

—Ամուր գետնի վրայ դրել։ դրել 'ի վերայ տրամ գետնոյ։

—Ամուր ու պինտ տեղ մը չէքիճով վար կուտար։ զտեղի ինչ տրամ և սերտ՝ ուռամբ երկաթի հատանէր։

—Խիստ Ամուր։ կարծրապինդ. կարծրատոր. կարծրակուռ. հաստատակուռ. ամրակուռ. քաջապինդ. խստապինդ. հաստատապինդ. հաստահիմն. հաստատակառոյց. հաստատարմատ. պնդակազմ. ամրակառոյց. երաստոյ. հաստաբեստ։

—Ամուր. Մկբյ։ ամրութեամբ. պնդապէս. հաստատապէս. ուժգնակի. բռնաբար. բռնութեամբ. խստիւ. ամրագոյնս. պնդագոյնս. սաստկագոյնս. ուժգնագոյնս. բռնագոյնս. խստագոյնս։

—Ամուր աղեղ. գաթը եայ։ հաստաձիգ աղեղն. պնդաձիգ աղեղն։

—Ամուր աղեղ ունող։ հաստաղեղն։

—Ամուր բռնել. պինտ բռնել։ պինդ ունել։

—Բերանը ամուր (ձի)։ կարծրբերանի. խստերախ։ [պինդ։

—Ամուր գամած։ հաստատահեղոյս. բևեռա-

—Ամուր գամել։ հաստատապինդ բևեռել. հաստահեղոյս պնդել. բևեռապինդ հեղուսել։

—Ամուր գոցած։ ամրափակ. պնդափակ. ամրածածուկ։

—Ամուր գին։ ամրակողմն։

—Ամուր զարնել, կամ ծեծել։ ուժգին հարկանել. աղեգանել։ տես և Գոփեցնել։

—Ամուր ըլլալ։ տես Ամրնալ։ [խօսել։

—Ամուր ըսել։ 'ի ձայն ասել. բարձրաձայն

—Ամուր խարիսխ ունող։ ամրախարիսխ. հաստախարիսխ. կարծրախարիսխ։

—Ամուր խօսիլ։ բարձրաձայն խօսել. բարձրաձայն բարբառել։ [բառ։

—Ամուր խօսող։ բարձրաձայն. բարձրաբար-

—Ամուր ծածկող, կամ ամուր ծածկած։ ամրածածուկ. ամրածածկոյթ։

—Ամուր ծածք, կամ ամուր ծածք ունող։ կարծրածածկոյթ. կարծրաձեղուն. ամրածածուկ։

—Ամուր ծեծել։ տես Ամուր զարնել։

—Ամուր կանչել, կամ ամուր ձչել։ 'ի ձայն բարձր աղաղակել. բարձրաձայն գոչել. բարձրաբարբառ կարդալ. բացագանչել. փողել. կարդալ։

—Ամուր կանչող։ բարձրաձայն. բարձրաբարբառ. բարձրագոչ. մեծաձայն. մեծագոչ. մեծաբարբառ. ուժգնագոչ։ տես և Ամուր ձայն հանող։

—Ամուր կապած։ պնդակապ. ուժգնապիրկ։

—Ամուր կպցուցած։ պնդակցորդ։

—Ամուր կենալ. ամուր ճաւ. պինտ կէնալ։ պինդ կալ. հաստատուն կալ. կալ յաստատանի. անյողդողդ կալ. արձանանալ. կայկայել. կանգնիլ անսասան. անշարժ պահել. հաստատուն ունել։ [պնդեցան։

—Նոյն մտքի վրայ ամուր կեցան։ 'ի նոյն միտս

—Ամուր կեցող. պինտ ճարող։ արձանացեալ կացեալ. ամրախարիսխ. անյողդողդ։

—Ամուր կձեպ. ինչպէս է ընկոյզինը, կաղինինը, և սանց նման պտուղներուն։ փեճեկ. փոճոկ. խեփոր. խեցի։ [համորթ։

—Ամուր կձեպ ունեցող։ կարծրակեղև. զրա-

—Ամուր ձայն հանել։ ուժգինս հնչել. քաջահնչել։

—Ամուր ձայն հանող։ քաջահնչող. ուժգնահնչակ. բարձրաբարբառ. խրոխտաձայն։

—Ամուր ձանով լալ. հէնկէտմէով լալ. էօֆէօր էօֆէօր լալ։ ողբս առնուլ. կական կամ գոյժ

բառնալ. գուժել. ձիչ բառնալ. կոծ առնուլ։
—Ամուր ձայնով լաց. կէօք-իւր կէօք-իւր լալ։ կականն. ողբումն. աշխարումն. ձիչ։
—Ամուր ձայնով լացող։ կականաւոր. մեծակական։
—Ամուր ճղեր ունող։ ամրոստեան։
—Ամուր մնալ։ տես Ամուր կենալ։
—Ամուր նետող. պինտ նէփօղ։ պնդաձիգ. հաստաձիգ. պնդաքարշ. բռնաձիգ։
—Ամուր շէնք, կամ ամուր շինելը։ ամրակազմութիւն. պնդակազմութիւն։
—Ամուր շինած, կամ ամուր շինող։ ամրաշէն. ամրակառոյց. կարծրակերտ. կարծրակառոյց. ամրակազմ. պնդակազմ. հաստակառոյց. հաստաշինած։
—Ամուր շինել։ ամրակազմել. պնդակազմել. ամրակառոյց յօրինել։
—Ամուր ու բարձր։ ամրաբերձ. հաստաբերձ. բարձրամուր։
—Ամուր չալել պուռնան, պօռուն. և այլն։ ուժգին գոչեցուցանել. ուժգին հնչեցուցանել. ուժգին հարկանել։ [գուրս։
—Ամուր չալել գուռը։ ուժգին բաղխել ըզ-
—Ամուր պահել։ ունել ամրապահեստ. ամրածածուկ պահպանել. ամրափակել։ տես և Ամուր կենալ տալ։
—Ամուր պահօղ, կամ ամուր պահած։ ամրապահ. ամրապահեստ. ամրածածուկ. ամրափակ։
—Ամուր պարիսպ ունող։ ամրապարիսպ։
—Ամուր պլլել. պինտ ֆաթթէլ։ զօդել. պրկել. պնդել. պատատել. կաշկանդել։
—Ամուր ջիղեր ունող։ ջլապինդ. հաստաջիղ. վարազաջիղ։
—Ամուր տեղ, կամ ամրնալու տեղ։ ապաստան. ամրոց։
—Ամուր տեղ կենալ։ կալ յակառատանի։
—Ամուր տեղ պահուող, կամ բնակող։ ամրաբնակ։ [րափակ։
—Ամուր փակած, կամ ամուր փակ ունող։ ամ-
—Ամուր փակել։ ամրափակել. ամրափակ [պնդել։
—Ամուր քար։ տես Ապառաժ։
Ամչնալ. Ամչցնել. և այլն։ տես Ամըչնալ. Ամըչցնել. և այլն։
Ամպ. այսինքն սիւնկէր։ սպունգ. սաւթնուկ։
Ամպ. պուլութ։ ամպ։ [զոյ։
—Ամպ չեղած աւենը գոռալ։ որոտալ 'ի պար-
—Ամպերու հիւռիւլտոց, կամ իրար տնցնիլը. [illegible]։ ամպրոպ. ամպայոյզք։ տես և Գոռալ։
—Ամպերու հիւռիւլտոց ելլել. [illegible]։ յուզիլ ամպոց. ժխորիլ օդոց։
—Ամպէ գոյացած, հասրլ եղած։ ամպածին։
—Ամպէն զարկած։ ամպահար. ամպահարեալ. երկնահար. շանթահար։
—Ամպէ ծածք ունող։ ամպայարկ. ամպածա-
—Ամպէ շինած։ ամպեղէն։ [ծուկ։

—Ամպը ներքև վրայ ընող։ ամպայոյզ. ամպայարոյց. ամպրոպաբեր. ամպրոպային։
—Ամպերուն իրարու քսուիլը։ ամպաշուփ։
—Ամպի գուն ունող։ ամպագոյն։
—Ամպի խօռթում։ Թաթառ։
—Ամպի հետ խառն։ ամպախառն։
—Ամպի շող. անպգօլ։ ամպաշող։
—Ամպի պէս, կամ ամպի նման։ ամպանման. ամպատեսիլ։
—Ամպով, կամ դէպ 'ի ամպը գնալ։ ամպաշու լինել. ամպաշուել. խաղալ ընդ ամպս։
—Ամպով, կամ դէպ 'ի ամպը գնացող։ ամպաշու. ամպագնաց. ամպախաղաց։
—Ամպով եկող։ ամպախաղաց։
Ամպար։ ամբար. համբարք. մթեր. նկուղ. շտեմարան. ամբարանոց. մթերանոց։
—Ամպար կալէ։ քանդուկ։
—Ամպարներուն մէջի ճամբաները խառն գիզած էր։ 'ի փողոցամէջս համբարոցացն խառնահամբար մթերեալ էր։
—Ամպար նաւի։ տես Նաւի ամպար։
—Ամպարը դնել, կամ ամպարը լեցնել. ամբարէլ։ ամբարել. համբարել. մթերել. շտեմարանել. ամփոփել կամ ժողովել 'ի շտեմարանս։ [համբարումն։
—Ամպարը դնելը, կամ լեցնելը։ ամբարումն.
—Ամպարը դնող, կամ լեցնող։ ամբարող. մթերող։
—Ամպարը դրած։ ամբարեալ. համբարեալ. շտեմարանեալ. մթերեալ. մթերածոյ։
—Ամպարի պահապան. ամպար պէքճիսի։ համբարապահ. շտեմարանապետ։
—Ամպարներու պահապան ջներ։ համբարապան շունք։
—Ամպարի վերակացու. ամպար էմինի։ համբարապետ. համբարակապետ. շտեմարանապետ։ [և Ամպի շող։
Ամպգօլ։ գոլախառն տապ արեգական։ տես
Ամպել. պուլութլանմաք։ ամպել. ամպապատ ծածկել երկնից։
Ամպէր. ճաղին մըն է։ յամպար։
Ամպէրիէ. տօղլը։ քաղցր օղի։
Ամպըրած։ տես Ամպարը դրած։
Ամպըրել։ տես Ամպարը դնել։
Ամպիոն. մինպէր։ բեմբ. բեմ։
Ամռան. Ամռան տուն. և այլն։ տես Ամառուան. Ամառուան տուն. և այլն։
Ամռամուտք. Ամռնոց։ տես Ամըռամուտք. Ա-
Ամսական։ տես Հայզ։ [մըռնոց։
Ամրաւ. խուրմա։ արմաւ. ամբրաւ. պտուղ արմաւենւոյ։
—Ամրաւի ծառ. խուրմա աղաճը։ արմաւենի. ամբրաւենի. ծառ արմաւոյ։
—Ամրաւի ճուղ։ արմաւենի։
—Ամրաւի տերևէ հիւսած հագուստ։ սենի. սեբենի։
—Ամրաւի րախի, կամ ջուր. խուրմա րաքըսը։ արմաւօղի. ամբրաւօղի։

Ամրանոց. գալէ. գուլլէ: արմաւաստան:
Ամրնալ. պինդ ըլլալ. բէքլէնմէք: ամրանալ. պնդանալ. խստանալ. կարծրանալ. սեր. տիլ. պնդիլ. հաստատիլ. կազդուրիլ. կայկայիլ. կանգաղիլ:
–Երբոր ամրցաւ թագաւորութիւնը: իբրև հաստատեցաւ թագաւորութիւն 'ի ձեռս նորա. պատրաստեցաւ թագաւորութիւն նորա յոյժ: – Ամրցած է իր թագաւորութիւնը: 'ի հաստատ կայ թագաւորութի՛ նորա:
–Ամրնալ. ֆոյսի, հողը, ևն այլն: բրտանալ. կարծրանալ. կոշտանալ:
Ամրութիւն. պնդութիւն. ֆէքլիք: ամրութիւն. պնդութիւն. խստութիւն. կարծրութիւն. սերտութիւն. հաստատութիւն. հոծութիւն. ստոյք:
Ամրցած: ամրացեալ. պնդեալ. հաստատեալ. կազդուրեալ: տես և Ամրնալ:
Ամրցնել: ամրացուցանել. կարծրացուցանել. խստացուցանել. կազդուրացուցանել. կառուցանել. պնդել. կայկայել. հաստել. հաստատել. կանգազել. կազդուրել. խարխսել. հարստել. սերտել. սեղմել. հզօրել:
–Երբոր ամրցուց իր թագաւորութիւնը: 'ի դետեղել զթագաւորութիւն իւր:
–Ամրցնել մարդուն սիրտը: սրտապնդել. քաջալերել:
–Ամրցնել մարդը չարութեան վրայ: հաստատել յամպարշտութեան:
–Ամրցնել չարթը: կռել զուխտ:
–Ամրցնել տնկած ցցերը: հարստել զցիցս:
Ամրցնող: ամրացուցիչ. կարծրացուցիչ. հզօրիչ. հաստատիչ. և այլն: [լեաց տեղիք:
Ամփիթէատրոն: տեսլարան. շուրջ տեսանե-
–Ամփիթէատրոնի ձևով: տեսլարանաձև:
Ամփուշ. ադըմ: քայլ. քայլափոխ. ոտնափոխ. ոտնքայլ:
–Ամփուշ առնել, կամ ամփուշ փոխել. ադըմ ադըմագ: քայլափոխել. ոտնափոխ լինել. զոտն յոտանէ փոխել. քայլել. ոտնքայլել:
–Ամփուշ առնելը: քայլափոխութիւն. ոտնփոխութիւն. ոտնափոխ:
–Ամփուշ առնող: քայլափոխ. ոտնափոխ:
–Ամփուշ ցանկել. ադըմ աթլամագ: վազս առնուլ. գնալ մեծաքայլ:
–Ամփուշը մեծ, կամ մեծ ամփուշ առնող: մեծաքայլ:
Ամօթ. Էյպէթ չուր. այըպ: ամօթ. կորանք. պատկառանք. պատկառուկ. ամօթխածութիւն. ակնածութիւն:
–Ամօթ բան. ամըլնալու գործք: ամօթ. ամօթալի ինչ. ամօթոյ իր կամ գործ:
–Ամօթ ձգել: տես Ամըչցնել:
–Ամօթ ձգելով յաղթել: տես Խափք ընելով յաղթել:
–Ամօթ չունող: տես Անամօթ:
–Ամօթով լիք: ամօթալի. ամօթալից. ամօթապարտ:

Ամօթերես. խըճըլ գալըն: ամօթերես. ամօթաղգեաց. ամօթապարտ. ակնկոր:
–Ամօթերես մնալ: ստգիւտ և պարսաւ շրջել:
Ա՛յ. (ֆիջար'':) այ՛. յէ՛. կամ հէ՛. է՛. ով. ո՛:
Այ: տես Ամիս, և Լուսնկայ:
Այազ: պարզ:
–Այազը դնել: դնել 'ի պարզի:
–Այազը կենալ: կալ 'ի պարզի:
–Այազը կենալով չորնալ, կամ խախրտախ դառնալ: կարկամիլ, կծկիլ 'ի պարզոյ:
Այասուլուղ, կամ Այասուլուք, և կամ Այազլըք. գաղաք է: Եփեսոս:
Այար: արդարակշիռ:
–Այար կշեռք, կամ թէրազի: արդար կշիռ:
–Այար կշեռքով կշռել. այար թէրազին դընել: արդար կշռորդաւ կշռել:
–Այար չափ: հաւասար չափ. արդար կշիռ:
Այարթմիշ ընել: մոլորեցուցանել. զառածանել. մարդելուզել. ուծացուցանել. սաերիւրել: տես և Մոլորցնել:
–Բոլոր Հրեաները այարթմիշ ըրաւ: զար-ձոյց զսիրտ ամենայն Յուդայ:
–Ըստակով անոր բարեկամները այարթմիշ ըրաւ: զմտերիմս նորա ընչիւք 'ի նմանէ 'ի բաց մերկանայր:
–Այարթմիշ ընող: մոլորեցուցիչ. զառածեցուցիչ. մարդելոյզ:
Այաք: տես Ոտք:
–Այաք թաշը: տես Սունկ քար:
Այաքտաշ: տես Եօլտաշ:
Այբ. էլիֆ: այբ. ալփա:
–Այբին մատները, կամ իրեք ձեղը: ստեղն, կամ ստեղունք:
Այբուբեն: այբուբենք. ալփաբետք. աթուոթայք. նշանագիրք. նշանագիծք:
Այգի. էգի. պաղ: այգի. որթոց:
–Այգիին մէջ տեղուանքը: այգեմէջք:
Այգէկութ. աղէկութ. պաղպօղուտու: այգեկութք. կութք այգւոյ:
–Այգէկութ ընել: այգէկութս առնել. կթել զայգի:
Այգէպան, կամ ագէպան. պաղճը: այգեպան. այգեգործ. այգորդ. մշակ:
Այգէպանութիւն: այգեպանութիւն. այգեգործութիւն. մշակութիւն:
Այգէստան. էգէստան. պաղլըր: այգեստան. այգեստանեայք:
–Այգեստանով լիք: այգեւէտ:
Այգողք: այգողք. այգալաց:
Այր: արջ:
Այրխ: տես Զգաստ և Արթուն:
Այրխնալ: տես Զգաստանալ:
Այրխութիւն: տես Զգաստութիւն:
Այրճը: արջապան:
Այրպ, կամ այպ: տես Ամօթ:
–Այրպ, կամ այպ. պախուճիւն: տես Արատ. և Մեղադրանք:
–Այրպալամիշ ընել: տես Մեղադրել:

–Այըրլըղը։ տես Արտասուօր։
–Այըրպարզ։ տես Անտարատ։
Այըրմայ։ տես Զատել։
Այըրմիշ ըլնել։ տես Զատել։
Ային օյին։ սինլքոր. անօտի. չնչին. ընկեցիկ. խոտան. խառնախուռն։
Այլ։ տես Ուրիշ, և զհետևեալս նորա։
Այլախծի։ հացերէց. փեսաւէր։
–Այլախծիներ։ մանկունք առագաստի։
–Այլախծի պաշի։ հացերէց. տաճարապետ։
–Այլախծուլթիւն։ հացերէցութիւն. փեսաւէրութիւն։
Այլանդակ։ տես Անշնորհ։
Այլըխ։ տես Ամսական։
–Այլըխ. կնկան ամսական արիւնը։ տես Հայզ։
–Այլըխը բռնել։ տես Հայզը բռնել։
Այխըր. այխուրի։ տես Փոխընտրի։
Այծ, կամ ած. թէշի։ այծ։
–Այծ արծօղ. թէշի չօպանը։ այծորդ. այծարած։ տես և Հովիւ։
–Այծ ու ոչխար։ խաշն։
–Այծեր. թէշիլէր։ այծք. այծիք. այծերամակ. հօրան։
–վայրի Այծ։ այծեամն. այծեմնիկ։
–վայրի Այծի պէս։ այծեմնաձև։
–ուղընեըը Այծու նման։ այծոտն։
–Պապաշօղ այծ։ պապչեակ։
–Արու այծ կռուած։ բզաք։
–Այծու ձագ։ ուլ։
–Այծու ձև ունօղ։ այծաձև. այծեմնաձև։
–Այծու մազ, կամ այծու մազէ գործած։ այծեայ. այծենագործ. այծենի։
–Այծու մազէ գործած հագուստ, կամ լաթ։ այծեայ. այծազգեստ. այծենակաճ։
–Այծու միսլթալիխ։ այծեայ. այծենի։
–Այծու մորթ, կամ միս։ այծենի. ուլենի։
–Այծու մորթ հագած։ մորթօք ուլենեօք։
–Այծու սիւրիւ։ տես Գեհ։
Այծեղջուր։ այծեղջիւր։
Այծէմարգ. թէշի ադամը։ այծամարդ։
Այծապատուկ. թէշի մեմեսի, խաղողի տօյ մըն է։ այծպտուկ։
Այղըր. չըխտափած ջի։ մտատակախառն ձի. մատակախառն, խառնաձի երիվար։
Այնուչ. ծովու կենդանի, մեծ լողօղի պէս։ խեցգետի. խեչեփառ։
Այնայ. հայլի։ հայելի։
–Այնաճի. հայլի շինօղ։ հայելագործ։
Այնաճի. հիւլլէպող։ տես Խարդախ։
–Այնաճի իշի։ տես Աչք խաբօղ։
Այնիհուր. տող թոր է։ ակատ։
Այնօոօղ։ տես Ողպոս լեռ։
Այչիչէկի, կամ այչիչէյի։ տես Արեւածաղիկ։
Այպ. Այպ ունօղ. և այլն։ տես Արատ. Արատաւոր. և այլն։
Այսինքն։ այսինքն. այսինքնէ. այս է. ասեմ. իմա. ասեմ իսկ։ – Քրիստոսի առաջ
րառ Քրիստոսի հարսին, Հռիփսիմեայ ա.
Այվազ։ սերկեւիլ։ [սեամ։
Այտըն. գաւառ է։ Կարիա։
Այրած։ տես Երած։
Այրան. հարած մածնի, կամ կաթնի ջուր։ թան կաթին, կամ մածնոյ։
Այրել. Այրել մրկել. և այլն։ տես Երել. Երել մրկել. և այլն։
Այրը սէչի։ խտրանք. խտիր. խտրոց. կրճիմն. խտրութիւն. զանազանութիւն. ընտրութիւն. զանազանակ։
–Այրը սէչի մէջերնին չկայ։ չիք խտիր ընդ սա և ընդ նա։
–Այրը սէչի չըրաւ։ ոչ արար խտրութիւն։
–Այրը սէչի ընել։ խտրել. զանազանել. ընտրել. առնել խտրութիւն. արկանել կրճիմն. ջոկել։ [հաճոյ։
–Այրը սէչի ընօղ։ խտրօղ. աչառու. մարդա_
–Այրը սէչի չընօղ։ անխտիր. անաչառ։
–Այրը սէչի չընելը։ անխտրութիւն. անզանազանութիւն։
–Այրը սէչի չընելով։ անխտիր. անխտրաբար. առանց խտրելոյ. առանց ակնառութեան. առանց մարդահաճութեան։
–Այրը սէչի չընելով սիրօղ։ անաչառասիրեալ. անխտիր բաշխօղ։
Այրի. էրէկը մեռած կնիկ, կամ կնիկը մեռած էրիկ. դուլ։ այրի. այրիացեալ։
–Այրի ըլլալ. դուլ օլմագ։ այրիանալ։
–Այրի ընել։ այրիացուցանել։
–Այրիներու տեղ, կամ օտալար։ այրենոց։
Այրիութիւն այրի քալմալը. դուլլուգ։ այրութիւն։ [ցած։
Այրուք. Էրած բանը. էրածէն էլածը։ այրե_
–Այրուք սրտի։ տես Սրտի այրուք։
Ան. ó։ այն. նոյն. նա. նէ։
–Ան է, թէ չէ։ նա՞ է, թէ ոչ։
–Ան քաղաքը, կամ Ան մէճլիսը։ 'ի նոյն քաղաք, կամ 'ի նոյն խնճոյս։
–Դարձեալ՝ ասոր տեղը երբեմն կը գրուի դիմորոշական՝ Ն. զոր օրինակ. [զայրն։
–Ան մարդը չեմ ճանչնար։ ոչ ճանաչեմ
–Դարձեալ՝ կը գրուին նաև առ բառերս՝ անդր. անդի. անդօրէն. զոր օրինակ.
–Ան տունը գնաց։ գնաց 'ի տուն անդր։
–Ան լեռնէն։ 'ի լեռնէ անտի։
–Ան կաւէն։ անդստին 'ի կաւոյ։
Անոնք. Անոնց. Անոր. Անոր համար. և այլն, տասնք իրենց կարգին մէջը փնտռէ։
Ան ատենը. ան ծամանակը. ան վախտը. օ զաման։ յայնժամ. յայնմ ժամու. 'ի նմին ժամու. յայնմ ժամանակի. առ նովին ժամանակաւ. զայնու ժամանակաւ. առ ժամանակն. առ ժամն. յայնմ վայրի. յայնմ պահու. 'ի նմին պահու։
–Ան ատենները. ան օրէրը։ յաւուրսն յայնոսիկ. ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ. յաւուրս ժամանակացն այնոցիկ։ տես և Վերինը։

–Ան տեղացը, կամ Ան տեղէն: տես Անկէ:
–Ան տեղացի: բնակ. բնակաւոր. բնակիչ տեղւոյն:
–Ան տեղը, կամ Ան տեղուկը. օրապաշ: յայնմ վայրի. առ նմին: տես և Հոն:
–Ան տեղը շուտով: անդէն վաղվաղակի:
–Ան օրը: նոյն օրին. առ օրին. այն օր. զայն օր. յայնմ աւուր. 'ի նմին աւուր:
Անալըխ: մայրաքիր:
Անած: վկթխարի. անձեռնի. անհեթեթ. ա_ձեցուն: տես և Հանդալ:
Անամօթ. աներես. երեսի ջուր չունող. ուխտանմոռ. տուրմամոռ: անամօթ. անամաչ. անպատկառ. լիրբ. ապառաժ: տես և Անհամեստ:
–Անամօթ ըլլալ: տես Անհամեստ ըլլալ:
Անանկ. (անոնց): այնպիսի. այնգունակ. նոյն_պիսի. նոյնօրինակ. նոյնգունակ:
Անանկ. (ձեւ). ան Թարզը: այնպէս. նոյնպէս. նմանապէս. նոյնգունակ. համագունակ. նոյն օրինակ. զնոյն օրինակ. նովին օրինակաւ:
–Անանկ է նէ. էօյլէյսէ: եթէ այնպէս է. եթէ այնպէս իցէ: տես և Ասանկ է նէ:
Անանուն. անուն չունող. ափըղ: անանուն:
Անապականն. չապականուող, կամ չապականած: անապական. անեղծ:
Անապականութիւն: անապականութիւն. ա_նեղծութիւն: [րեւոց:
Անապապայ կիւնիւ: օր աղետից. օր չա_
Անապատ. չէօլ. չէօլլիւք. խոփիղ փէշ: անա_պատ. ամայի. խոպան. անշէն. անբնակ:
–Շէն ու անապատ տեղուանքը: շէնս և զանշէնս:
–Անապատ դառնալ: անապատանալ. ամայա_նալ. խոպանանալ. անմարդանալ. լինել ա_նապատ, ամայի, անբնակ:
–Անապատ դառնալը, կամ անապատ ըլլալը: ամայութիւն:
–Անապատ դարձնել: անապատացուցանել. ամայացուցանել. խոպանացուցանել. անա_պատ առնել. անմարդիս կացուցանել. ան_բնակ առնել:
–Անապատէ վազած: անապատահաս:
–Անապատը բնակող, կամ կեցող: անապա_տաբնակ. անապատակեաց. անապատաւոր. անապատական:
–Անապատը դառնուած, կամ հոտըլ եղած: անապատական. անապատային:
–Անապատը ժուռ եկող. չէօլլէրդէ կէզէն: ա_նապատաշրջիկ:
–Անապատը մեծցած, կամ սնած: անապա_տասուն: [սէր:
–Անապատ սիրող: անապատասէր. ամայա_
Անապատական: տես Անապատը բնակող. և Ճգնաւոր:
Անաջող: անյաջող. ձախող. ներհակ. դժըն_դակ. դժպատեհ:
Անաջողութիւն: անյաջողութիւն. ձախողու_թիւն. արկած. դժպատեհ. պատահար.
տագնապ. վիշտ. աղէտ: [յաղթ:
Անառիկ. չառնուող: անառիկ. անվկանդ. ան_
Անասնութիւն. հայվանլըք: անասնութիւն. անասնեղէն բնութիւն:
Անասնութիւն. անասուն պէս ըլլալը. խելք չու_նենալը: անասնութիւն. անբանութիւն. ա_նասնամտութիւն: տես և Ապուշութիւն. և Խենթութիւն:
Անասուն. հայվան: անասուն. չորքոտանի. պաճար. պախրէ. անդեայ. նախիր:
–Շատ անասուն ունեցող: բազմանասուն:
–Անասուն՝ մեռած: մեռելոտի:
–Անասուն՝ մարդ. խելք չունեցող. տղըր ապուշ: ա_նասնամիտ. պաճարամիտ. երկրաքարշ. ա_նասնաբարոյ. շնչաւոր մարդ: տես Ապուշ:
–Անասուն բանելու թօռ: տես Թօռ անա_սուն բանելու:
–Անասուն ըլլալ. անասուն դառնալ: անասնա_նալ. յանասնեղէն բնութիւն զառածանել:
–Անասուն մորթելը: անասնազենութիւն:
–Անասուն մորթող: անասնազեն:
–Անասուն պահող: անասնապահոյց. անասնա_բոյծ. պաճարաբոյծ. տուարած:
–Անասուն պաշտող: անասնապաշտ:
–Անասուն պաշտելը: անասնապաշտութիւն:
–Անասուն պզտիկ: անասնիկ. կենդանեակ:
–Անասուն վայրի: տես Վայրի անասուն:
–Անասնոց ժողով. հայվան սիւրիւսիւ: նախիր. ջոկ. ջոլիր: տես և Ժողով:
–Շատ անասուն եղած տեղ: բազմանասուն. բազմաջոլիր. անասնաշատ:
–Անասնու. անասնոց եղածը. հայվանին: անասնա_կան. պաճարական. տուարական. անասնե_ղէն. շնչաւոր:
–Անասնոց բերնէ խօսք: բարբառնութիւն. դիմ_առնութիւն. բարբառական բան:
–Անասնոց բերնէ խօսելով: բարբառաբար. դիմառնաբար. բարբառնութեամբ. դիմառ_նութեամբ: [ճարադէմ. վայրենեդէմս:
–Անասնոց դէմք ունող: անասնադէմ. պա_
–Անասնոց դունչ: ցռուկ:
–Անասնոց էգը: մատակ:
–Անասնոց հետ չար գործելը: անասնագի_տութիւն. անասնազանցութիւն. անասնա_մոլութիւն. անասնապղծութիւն:
–Անասնոց հետ չար գործող: անասնագէտ. անասնազանց. անասնամոլ. անասնապիղծ:
–Անասնոց ձայն: կառաչ. բառաչ. բառաչիւն:
–Անասնոց ձայն հանել: բառաչել. կառաչել. զանասնոց ձայն ածել:
–Անասնոց միս: պաճարեղէն. պաճարենի:
–Անասնոց նման: անասնային. անասնեղէն. անասնական. անասնանման. անասնակերպ. անասնաձեւ:
–Անասնոց պէս: անասնապէս. անասնաբար. երբեմն զանասուն. զօրէն անասնոց: տես և Անասնոց նման:
–Անասնոց պէս կեցող: անասնաբարոյ. անասա_

նախէնցող: տես և Անառուն՝ մարդ:
—Անասնոյ վայլած: անասնավայել:
—Անասուններէն ալ գէշ կեանք կանցընեն: քան զանասունս եւ 'ի վայր իջանեն. քաջ 'ի բաց քան զնոցա անասնութեն գնացս գնան:
Անաստուած. նէհիթաւյ. մուհլիտ: անաստուած. աստուածուրաց:
Անաստուածութիւն: անաստուածութիւն:
Անատան տօղմայ: տես Մօրէ մերկիկ:
Անատենը: տես Ան ատենը:
Անատօլու: Ասիա, փոքր Ասիա. միջերկրեայք:
—Անատօլու երթալ: գնալ 'ի միջերկրեայս:
—Անատօլուէն անցնիլ: անցանել ընդ միջերկրեայս:
—Անատօլուի մուլթալիխ: միջերկրական:
Անարատ. արատ մը չունող. լէքէսիզ. մահանասըզ: անարատ. ամբիծ. անաղտ. անշաղախ. անախեղծ. անստգիւտ. անբասիր. անդատապարտ. անստգտանելի:
—Անարատ կնիկ: անարատուհի:
Անարատութիւն: անարատութիւն. ամբըծութիւն:
Անարգ: տես Գէշ: [ըանք:
Անարգանք: տես Նախատինք, և Քամահ-
—Անարգանք տալ } տես Նախատել, և Քա-
—Անարգել } մահրել:
Անարգօղ: տես Նախատօղ, և Քամահրօղ:
Անարժան. նէլայըք: անարժան. անպատշաճ. անճահ. անպատեհ. գժպատեհ:
Անարժանութիւն: անարժանութիւն:
Անաւարզա, կամ անարզաւա, և կամ անզարբա: քաղաք է: Անարզաբա:
Անափօռ. ջրի պտոյտ: շրջանք ջուրց. պտոյտք ջրոց. յորձանք:
Անբախտ. բախտ չունող. բախտսըզ: անբախտ. դժբախտ. չարաբաստ. վատաբախտիկ. չարաբաստիկ. անյաջող. հէք: տես և Խեղճ:
Անբախտ ըլլալ: տես Բախտը չբանիլ:
Անբախտութիւն: անբախտութիւն. դժբախտութիւն. վատաբախտութիւն. չարաբաստութիւն. հիգութիւն: տես և Խեղճութի:
—Անբախտութեան հանդիպիլ: ձախողիլ. պատահիլ արկածից:
Անբան. ջէլամըզ. հայվան: անբան. անխօս. անխօսուն. անասուն. անմռունչ. անբարբառ: [բառ:
Անբարեպաշտ: աներկիւղած: տես և Անխ-
Անբարեպաշտութիւն: աներկիւղածութիւն: տես և Անխրաւութիւն:
Անբնակ. վէրան: անբնակ. անմարդաբնակ. անշէն. ամայի. ամայաբնակ. անապատ: տես և Աւերակ:
Անբնական. բնութենէ դուրս. տապըյը: անբուն. անբնիկ. անբնական. խորթ. անհարազատ. եկամուտ. օտարամուտ. 'ի դրուստ եկք. դրիւ և ոչ բնութեամբ. պիտակաբար. ոչ 'ի բնութենէ՝ այլ պատուաստիւ. ոչ 'ի բնէ՝

այլ պաճուճանօք. տարբուն. 'ի դրուստ [մուծեալ:
Անգամ: տես Հեղ:
—Անգամ անգամ: տես Երբեմն:
—Անգամ անգամի վրայ: տես Հեղ հեղի վրայ:
—Անգամ մը: տես Մէկ հեղ մը:
—Անգամ մընալ: տես Մէկմընալ:
Անգան: տես Ուշ:
Անգթութիւն. մէրհամէթսիզլիք: անգթութիւն. անողորմութիւն. անագորունութիւն:
Անգութ. գարաչիւրէք. մէրհամէթսիզ: անգութ. անողորմ. անագորոյն. անհամբոյր. խստասիրտ. քարասիրտ. խուժադուժ. խստամբակ. ապառում. տմարդի:
—Գութ չունենալով: ոչ ունելով տղէտ յաղիս իւրեանց. անկարեկիր սրտիւ:
Անդադար. փայմայ: անդադար. անհանգիստ. անդուլ. անընդհատ: տես և Միշտ:
Անդամ. բնչաքէս ոփ, ջէոփ, ն. այն: անդամ:
—Անդամը կտրած, կամ պակաս: անդամատ. անդամահատ. կրճատ. կրճատեալ. խեղանդամ. անդամախեղ. թերանդամ:
—Անդամներու խաղը: տես Խաղ. օյնալ:
—Անդամներու սախտութիւն: անդամատութիւն. անդամախեղութիւն. խեղանդամութիւն. խեղութիւն. հաշմութիւն:
—Անդամները խախտած, տեղէն ելած: յօդալոյծ:
—Անդամները քաշուիլ: կարկամիլ. ծնգրտիլ:
—Անդամ ծածուկ: ծածուն. պոչ. ճուճ: —Ծածուկ անդամին ծայրի մաշկը: ծեփուկ: —Ծեփուկը կտրած անդամ: թլփատ:
—Ծածուկ անդամներ: առականք. ամօթոյք. կարեւորք. համք:
—Անդամը ձգտիլ: տինանալ. ձգտիլ:
Անդամ ընկերութեան մը. ազա: կաճառորդ. յօդացեալ: — Բարձր գիտութեան ճեմարանին անդամ: յօդացեալ ճեմարանին վերբանութեան:
Անդամազննութի: հերձուածս մարմնոց. հերձական տեսութիւն: [անդամոց:
—Անդամազննութիւն ընելու տեղ: զննարան
Անդամալոյծ. ջէօթըրիմ: անդամալոյծ. հաշմ. հաշմանդամ. անդամախեղ. խեղանդամ:
—Անդամալուծ ըլլալ. ջէօթըրիմ օլմագ: անդամալուծիլ:
Անդամալուծութիւն: անդամալուծութիւն. հաշմութիւն: տես և Անդամներու սախտութիւն:
Անդի դին: յայնկոյս. յայն կողմն:
Անդիէն. էօթէտէն: անդուստ. անդստին. անտի. յայնմ վայրէ. յայնմ կողմանէ. յայնմ մարզէ: [անդր: տես և Ալ անդին:
—Անդիէն անդին. փոխայ անդին: անդր եւ. օն
—Անդիէն 'ի վեր: տես Անկէ 'ի վեր:
Անդին. էօթէյէ: անդր. անդր քան. 'ի բաց. 'ի դուրս. 'ի վեր. յայնկոյս. յայն կողմն. ըստ:
—Քեզմէ անդին է: 'ի քէն և անդր է:
—Անդին դիր: թող անդր:

–Ծովէն անդին: անդր քան զծով:
–Անդին տար: 'ի բաց տար:
–Անդին ձգէ: ընկեա՛'ի դուրս:
–Քանըրհինգ տարուընէ անդին: 'ի քսան և հինգ ամենից և 'ի վեր: [կողմն:
–Անդին անցաւ: էանց յայնկոյս, կամ յայն
–Աքնօռէգ անդին չեմ անցնիր: ոչ անցից ըստ սահման քո:
–Գետէն անդին անցաւ: էանց ըստ գետն:
–Անդին անցընել. ……: անցուցանել զիւրք. զանցուցանել. զառանցուցանել:
–Անդին անցնիլ: զանցանել. անցանել զիւրք:
–Անդին դառնալ: դառնալ անդր. անդրադառնալ:
–Անդին դառնալը: անդրադարձութիւն:
–Անդին կորանցուր. անդէն ……: 'ի բաց տար. քաւ լիցի: [հանդերձեալն:
–Անդիու աշխարք. …… ……: անտիք.
–Անդիու աշխարքը երթալ: գնալ 'ի հանդերձեալն. փոխիլ յաշտեացս, կամ յաշխարհէ. վախճանիլ 'ի կենաց: տես և Մեռնիլ: [խորոց. խորք ջուրց:
Անդունդ. …… ……: անդունդք. խորք
–Անդունդը ելլել. …… ……: ելանել 'ի խորս. խաղալ յանդունդս:
–Անդունդը բնակող: անդնդաբնակ:
–Անդունդը բնակողներու գլուխ: անդնդապետ. անդնդեհպետ. սանդարապետ:
–Անդունդի մէջ տիրողինը: անդնդապետական: [անդնդաքակ. անդնդահերձ:
–Ծովուն անդունդը բաժնող: անդնդաբաժին.
–Անդունդը լեցուած: անդնդալից. անդընդալիր:
–Անդունդը պաւթմիշ եղած: անդնդասոյզ:
–Անդունդը պատռող: անդնդահերձ:
–Անդունդը պտըտող: անդնդապտոյտ:
Անդրադառնալը լոյսին: աղամողուճն լուսոյ. յետս ցոլացումն:
Անդրադարձութիւն: տես Խելքը վրան ըլլալը:
Անդրանիկ. …… …… ……: անդրանիկ. նախածին. սկզբնածին. նախածնունդ. նախընծայ: տես և Առջինեկ:
–Անդրանիկ ըլլալ: անդրանկանալ. գրել յանդրանկութիւն:
–Անդրանիկ ընել: անդրանկացուցանել. գրել յանդրանկութիւն: [կացուցիչ:
–Անդրանիկ ընող: անդրանկարար. անդրան
–Անդրանիկ ծնող: անդրանկածին. անդրանկածնունդ. առաջնածին:
–Անդրանիկները սպաննող: անդրանկածախ:
–Անասնոց անդրանիկները զոհ ընող: անդրանկամատոյց: [կութիւն:
Անդրանկութիւն. …… ……: անդրան
Անել: տես Ընել:
Աներ. …… …… …… ……: աներ:
–Աներ ըլլալ: աներանալ:
Աներես: տես Անամօթ:
–Աներես ըլլալ: տես Անհամեստ ըլլալ:

Աներեսութիւն: տես Անհամեստութիւն:
Աներևոյթ. …… ……: աներևոյթ. անտես. անտեսանելի. ծածուկ. զանխուլ: տես և չերևցող:
–Աներևոյթ ըլլալ: ըստ ակն անկանել. չեք յաչաց լինել. անհետ յաչաց կորնչել. անտես կամ աներևոյթ լինել: – Անոնց աչքէն աներևոյթ եղաւ: յափշտակեաց զանձն յաչաց նոցա: տես և չերևալ:
Աներձագ. …… ……: աներորդի:
Անզարգա: տես Անաւարզա:
Անզգամ. …… ……: անզգամ. անտգոյն. ապարասան. ապառում. գժխեմ. գժմիտ. յետասամիտ. անուղղայ. հեստ. խեռ. խեղաթիւր. խեղաբարոյ. անհաւան. ստահակ. վայրագ. բիրտ. յանդուգն. տես և Չար մարդ:
Անզգամ ըլլալ: անզգամանալ. հեստել. անսաստել. ժանտանալ. չարանալ. ըմբոստանալ. անզգամիլ. խեռիլ. անհաւան լինել. ստահակիլ: [ցուցանել:
Անզգամացնել: անզգամեցուցանել. ժանտա
Անզգամութիւն: անզգամութիւն. ապարասանութիւն. անսաստութիւն. անհաւանութիւն. հեստութիւն. խեռութիւն. ստահակութիւն. յանդգնութի. ըմբոստութի:
Անզգամութիւն ընել: տես Անզգամ ըլլալ:
Անզեղչ. …… ……: անզեղչ. անապաշխար. անապաշաւ. անզղջական:
Անզուսպ. …… …… ……: անզուսպ. անսանձ. անհնազանդ. անսաստ. անընդել. անհամբոյր. անազդակ. ամեհի. ապերասան. խստերախ. կարծրերախ. խստամբակ. ըստամբակ. ստահակ. խեռ. տես և Ցասուցող:
–Անզուսպ բերան: անզուսպ բերան. անսանձ լեզու: տես և Շատախօսող:
Անզսպութիւն: անսանձութիւն. անսաստութիւն. անընդելութիւն. անազդակութիւն. ապերասանութիւն. ստամբակութի. ստահակութիւն. խեռութիւն:
Անէծք. …… ……: անէծք. նզովք. չարաբանութիւն. օրերք:
–Անէծք բերող, կամ պատճառող: անիծաբեր. անիծադիր:
–Անէծք տալ: տես Անիծել:
–Անէծք տուող: տես Անիծող:
–Անէծքի արժանի: անիծապարտ:
Անընդունակ: անբաւական. անտակ:
–Ասկէց աւելին սորվելու անընդունակ են: կատարելագոյն ուսմանց անտակք:
Անթ. …… ……: անութ:
–Անթը առնել: ուս ընդ անութ բերել կամ ունել. անթել. յանթի հարկանել:
–Անթին տակը առած: անթանոցիկ. ուս ընդ անութ:
Ան թարգը: տես Անանկ:
Անթարթ: անթարթափ. անքթիթ. անքթթելի:

Անթարթ նայիլ: անթարթափ դիտել. ան-քթիթ նկատել. յառիլ: տես և Պշել:
Անթաքիա. քաղաք է: Անտիոք Ասորւոց:
Անթէպ. էնթէպ. քաղաք է: Անթափ:
Անթէրի. էնթարի: պատմուճան սատակ. խո-տորկտուքը:
Անթիւ. հիսապսըզ. սայըսըզ: անթիւ. անհա-մար. անհաշիւ. անբաւ. անհուն. անբովան-դակելի:
Ան ժամանակը: տես Ան առենը:
Անի. քաղաք է: Անի:
Անի. անիքան: նա. նա ինքն. նա իսկ. նէ:
Անիծ. օջլը ծէպոյ: անիծ:
Անիծած. անէծ+ի ների+ ընկած: անիծեալ. նզո-վեալ: [այդպիսի բանից:
–Անիծած ըլլան տաանկ խօսքերը: անէծք
Անիծել. անէծ+ փալ. պէտտուա էտմէ+: անիծա-նել. նզովել. չարիս մաղթել. անէծս կար-դալ. նզովս կարդալ. նզովս 'ի վերայ դնել:
–Անիծելով վայն 'ի վըան բերել: անիծա-կուր առնել:
Անիծող: անիծանող. անիծագիր. անիծիչ. նզովիչ:
Անխոն: անխոն. սամիթ. հացհամեմ:
Անիրաւ: անիրաւ. անարդար: տես և Անօրէն:
–Անիրաւ դատաստան: դատաստան չար. ան-իրաւութիւն:
–Անիրաւ դատաստան ընել: տես Արդար դատաստան չընել:
–Անիրաւ ըլլալ: տես Անիրաւութիւն ընել:
–Անիրաւ խօսքեր խօսիլ: շնչել անիրաւս:
–Անիրաւ մտածօղ: անիրաւախոհ:
–Անիրաւ տեղը պատժել: տարապարտուց պատուհասել. պատիժս պատուհասից յոչն մեղուցեալ ամբարել:
–Անիրաւը ատող: անիրաւատեաց:
Անիրաւութիւն: անիրաւութիւն. անօրէնու-թիւն. տես և Անօրէնութիւն և Զրկանք:
–Անիրաւութիւն ընել: անիրաւել. անօրի-նել. զրկել: տես և Անօրէնութիւն ընել:
–Անիրաւութիւն ընող: անիրաւիչ:
–Անիրաւութեան օգնել: անիրաւակից լինել:
–Անիրաւութեամբ: (Մկ.) յանիրաւի. անի-րաւաբար. անիրաւապէս. անիրաւացի. ա-նիրաւութեամբ:
–Անիրաւութեամբ գրուած: անիրաւագիր:
Անիւ. բէ+էլէկ: անիւ. ճղուղ. կունդն:
–Անիւ ունօղ: անուաւոր:
–Անիւի պէս: անուաձև:
–Չորս անուով: չորեքանիւ. չորեքանուեան. քառահոլով:
–Երկու անուով: երկանիւ:
–Անուին մէջտեղը: կունդն. միջնանիւ:
–Անուին մէջտեղի ծակը: ականոց:
–Անուին շառաւիղները: խոզք անուոյ:
Անլի. աղ չունօղ. տուզսուզ: անալի. անաղ. ա-նաղի:
Անխարդախ. խարտախըզսըզ ըշօղ. հիլլէսիզ: անխարդախ. աննենգ. անկեղծ. անկեղծա-ւոր. պարզամիտ: տես և Արդար: [տիլ:
–Անխարդախ ըլլալ: անխարդախ գոլ. միամը-
–Անխարդախութիւն: անխարդախութիւն. աննենգութիւն. անկեղծութիւն. միամտու-թիւն. պարզութիւն. պարզմտութիւն. պար-
Անխելք: տես Խենթ: [զամտութիւն:
Անխըտար: տես Անչափ:
Անխնայ. տամաց խնայէլու. խնամքսըզ: անխնայ. յանխնայ. յախերկան. խժդժաբար. խժդժա-բար. անգթաբար. անողորմ:
–Անխնայ երեսս կը թքնէին: յերեսաց իմոց թուք ոչ խնայէին:
–Անխնայ ծեծ: տես Խիստ մեծ Ծեծ:
–Անխնայ ծեծել: տես Խիստ Ծեծել:
–Անխնայ չարչարել: յանխնայ տանջել. չա-րալլուկ խոշտանգել. կտտել:
Անծեղ. բուշան է: անծեղ:
Անծխոտ. չուհրէրէ: անձխոտ:
Անծոտ. օջլը անիծով լի+: անծոտ. լի անծովք:
Անծրև. Անծրևել. Անծրևոտ. և այլն: տես Անձրև. Անձրև գալ. Անձրևոտ. և այլն:
Անկած, կամ ականձ. գուլագ+: ականջք. ունկն. լսելիք. լսարան:
–Անկած դնել: տես Մտիկ ընել:
–Անկած ունօղ: ականջեղ. ունկնաւոր:
–Անկած չունօղ: տես Անկնձառ:
–Անկածը գոց, կամ գոցած. անիկածը խցկած, կամ փակած: ունկնախից. լսելափակ:
–Անկածը գոցել, կամ խծկել, կամ տխտել: խնուլ զականջս: [գոց:
–Անկածը գոցող, կամ խծկող: տես Անկածը
–Անկածը գրգռիլ: մարմաջել լսելեաց:
–Անկած խառնիչ: ականջկրկիտ:
–Անկածի ցաւ: ականջացաւ:
–Անկածմտուք. ճոգուտ պէօճէկի: ականջամուտ:
–Անկածը խօսեցնել, կամ թնդացնել: դանչել:
–Անկածը խօսիլ, կամ ձայն հանել: դանչիլ:
–Անկածը խօսիլը, կամ անկածի ձայն: դանչիւն:
–Անկածը ծանրնալ: ծանրանալ ականջաց. ծանրալուր լինել: [ծանրալուր:
–Անկածը ծանրցած: ծանրացեալ լսելեօք.
–Անկըծին ծայրով մտիկ դնել: ծայրիւք ա-կանջաց լսել:
–Անկած կախել: տեղի տալ. լսել. երեսս տա-նել. միտ առնել. դնել յունկան:
–Անոր աղաչանքին ալ անկած չկախեց: և ոչ ողոքանացն երեսս ինչ արար:
–Խաբեբաներուն անկած չկախել: մի միտ առնել խաբեբայից. չդնել զբան նոցա յուն-կան: [ջատել:
–Անկածը կտրել: հատանել զականջս. ականջ-
–Անկածը հասնիլ: լու լինել. հասանել. լուր լինել. ազդ լինել:
–Հերակլէսի անկածը հասաւ: լու եղև, ազդ եղև Հերակլեայ:
–Բանը թագաւորին անկածը հասաւ: եհաս բանն առ թագաւորն:

-Անկաճը մեծ ։ ակըմնջեղ ։ [կան ։
-Տղուն անկաճը քաշել ։ ձգել զականջ ման_
-Անկաճը չլսել ։ տես Խլնալ ։ [լուր ։
-Անկաճը սուր ։ սրունկն . արագալուր . սրա_
-Անկաճները անկած ։ ուղղեալ զականջս ։
-Անկաճները անկել ։ շականջել . շականջա_
նալ . զականջս ուղղեալ շականջել ։
-Ոտքին մատուըներուն վրայ կեցած , ականջ_
ները անկած մտիկ կը դնէր ։ յակնիւս ե_
ղեալ և զականջս ուղղեալ շականջանէր ։
-Անկաճները կը յոգնեցընեն ։ զականջսն փե_
տեցեն ։
-Անկաճն 'ի վար խօսիլ , կամ անկճէն վար
խօսիլ ։ խօսիլ յունկանէ . խօսիլ ընդ ունկն ։
-Անկաճն 'ի վար խօսող ։ առունկնճառ ։
-Անկըճէ անցընել , կամ բանը անկճէն անցը_
նել ։ տես Ունա խուլ ըլլալ ։
-Անկըճի առջև ։ լու 'ի լու ։
-Անկըճիդ առջևը զաստնք ամմէնը ըսի ։ լու 'ի
լու քեզ զայս ամենայն խօսեցայ ։
-Անկըճի դմակ } բլթակ . ականջթոռ .
-Անկըճին վարի ծայրը } անկանաբոլթ ։
-Անկըճով լսել ։ ականջալուր լինել . 'ի լուր
ականջաց լսել ։
-Անկըճով լսող ։ ականջալուր . ինքնալուր ։
-Անկըճով լսել ։ ականջալուր լինել ։
-Նոր բաներ , որ ամենևին լսուած չէին ։ իրք
նոր և չքնաղ , որք և յականջալուրս երբէք
Անկատար ։ տես Կիսկատար ։ [չէին լուեալ ։
Անկարգ . Եօլսուզ ։ անկարգ . անշնորհ . անտե_
ղի . տարադէպ . անյօդ . անոճ . խառնակ .
չփոթ . աղաւաղ . խանգար . եղծ . եղծա_
գործ . ցոփազնաց . ցոփագի ։
-Անկարգ կերպով նստող ։ անկնայայրաստ ։
Անկարգութիւն ։ անկարգութիւն . անտե_
ղութիւն . եղծագործութիւն . անտառակ յա_
գեցութիւն . անուղղայք . ցոփութիւն . ցո_
փազնացութիւն ։ տես և Անշնորքութիւն ։
Անկարեայ բանած մարդ ։ պահակ . տարա_
պարհակ . պահակ կալեալ ։
-Անկարեայ բանել ։ պահակ ունել . պահակ
վարել ։
-Անկարեայ տանիլ ։ պահակ վարել . տարա_
պարհակ վարել . զըահեա վարել . պահակ
ունել ։
-Անկարեայ տանող ։ պահակավար ։
-Սիմոն կիւրենացին անկարեայի բռնեցին ։
ունէին պահակ զՍիմոն կիւրենացի ։
-Անիկա անկարեայի բռնեցին ։ զնա կալան
պահակ ։
-Մէկը քեզ անկարեայի՞ կը բռնէ , համբերէ ։
պահանջ ոք վարէ զքեզ տարապարհաւ ,
համբեր ։
Անկարելի . ըմքեանսըզ . մումքինսիզ ։ անկար .
անկարելի . անհնար . անհնարին . անհնա_
րաւոր . անմարթ . չմարթոն ։
-Տուքը անհնար է բռնել ։ զատուերէ ոչ գոյ
ումեք բուռն հարկանել ։
-Անկարելի է . մումքինսիզ տիր ։ անկար է .
անկարելի է . անհնար է . անհնարին է . յան_
հնարիցն է . չէք հնար ։
-Անկարելի ըլլալ ։ անհնարին գոլ . տկարա_
նալ ։ տես և Անկարելի է ։
-Աստուծոյ առջև անկարելի բան չիկայ ։ ոչ
տկարանայ առաջի , կամ առ Աստուծոյ ամե_
նայն բան ։
-Անկարելի ըլլալը ։ անկարութիւն . անհնա_
Անկարծ ։ տես Յանկարծ ։ [րութիւն ։
Անկարօտ . խարօփ չեղօղ . պախտըբիւն լուսօղ ։ ան_
կարօտ . աննիազ . անկնիազ . ամենաբաւա
կան . ինքնաբաւ ։ տես և Հարուստ ։
-Անկարօտ ըլլալը ։ անկարօտութիւն . ան_
նիազութիւն ։
Անկէ , կամ անկից . օնտան ։ յայնմանէ . 'ի նմա_
նէ . քան զնա , կամ քան զայն ։ [զայն ։
-Անկէ երկան ։ երկայն քան զնա , կամ քան
-Անկէ , կամ անկից . օն փէղէն . մէչ ։ անտի .
անտուստ . անդստին . յայնմ տեղւոջէ .
յայնմ վայրէ . ընդ այն ։
-Անկէ անցաւ ։ էանց ընդ այն ։
-Անկէ հոն քառասուն մղոն էր ։ 'ի միջի ուղին
ունէր քառասուն վտաւան ։
-Անկէ անդին ։ անդր քան զնա , կամ անդր
քան զայն ։
-Անկէ ետև . անկէ եփօր ։ յետ այնորիկ . զկնի .
զհետ . ըստ նմանէ . ապա ուրեմն . ուր ու_
րեմն . յայնմ հետէ . այնուհետև ։
-Անկէ ետև դադրեցան ։ ուստի և 'ի խո_
նարհ դադարեցին ։
-Անկէ ետև՝ ալ չերևցաւ ։ յայնմ հետէ , կամ
այնուհետև՝ ոչ ևս երևեցաւ ։
-Անկէ 'ի վեր . օնտան պէրի ։ անդուստ 'ի վե_
րուստ . 'ի վերուստ . անտի և այսր . յայնմ
հետէ . այնուհետև ։ [զնա ։
-Անկէ վար ։ 'ի վայր քան զնա . 'ի ստորև քան
-Անկէ վեր ։ 'ի վեր քան զնա . 'ի վերոյ քան
զնա . գեր քան զնա . գեր 'ի վերոյ քան զնա ։
Անկից . Անկից ետև . և այլն ։ տես վերը Ան_
կէ . Անկէ ետև . և այլն ։
Անկիւն . քէօշէ ։ անկիւն ։ տես և Քէօշէ ։
Անկճկլայ . ականճկալայ . ալաֆիթի անխամ խօշիւրլ
վերջը , որ է մունտեպիլէ ։ աւետաչեայ ։ տես և
Աւետիս ։ [անարգ գլխոյ ։
Անկճկոթ . գուլագ քօքու ։ քունք . իրանունք .
Անկճմտուկ , կամ Անկճմուտ . չուխաղ պոչով
պէօճէկ մի է ։ ականջամուտ . ունկնամուտ ։
Անկողինք . փէօշէկ ։ անկողին . մահիճք . պառ_
տառ ։ [խշտի . առագաստ ։
-Խոտէ անկողին ։ խոտեղէն խշտեակ . խոտեայ
-Պզտի անկողին ։ պատատառակ . անկողնեակ ։
-Անկողիններով զարդարած ։ պատատառալի ։
-Բուըլայ անկողին ։ փետրալից անկողին ։
-Ամէն մէկը մէյմէկ խոտէ անկողին առին , ու
քիչ մը քնացան ։ առին մէն մի խոտեղէն , և
ննջեցին սակաւ ։
-Մէկը մեկալին անկողին չէր ձգեր ։ ոչ ոք

ուժեք անկողնարկ լինէր։ [գարգճակալ։
–Անկողինք ընկած (հիւանդ)։ մահճակալ․
Անկողկալք․ [illegible]։ գարգիճ․ մարճակ․ տախտ։ [անկողնոց։
Անկողկալք․ [illegible]։
Անհամ․ փաՆաըդ։ անհամ․ անճաշակ․ անախորժ․ անամոք․ անհամոքսական։
–Անհամ՝ (մարդ, կամ խօսք)։ անհամ․ անհամբոյր․ աննուէր․ գժպհի։
Անհամ ըլլալ } անհամիլ․ անհամանալ․ անհամոքսիլ․ անախորժ լինել 'ի
Անհամանալ } [ճաշակ։
Անհամար։ տես Անթիւ։
Անհամացնել։ անհամեցուցանել․ անհամոքսել։
Անհամբեր․ [illegible]։ անհամբեր․ անըմբեր․ անժոյժ․ անժուժկալ․ կարճամիտ․ փոքրո–
–Անհամբեր ըլլալ։ տես չՀամբերել։ [գի։
–Անհամբերութիւն։ անհամբերութիւն․ անժուժութիւն․ անժուժկալութիւն․ կարճամտութիւն․ նեղասրտութիւն։
Անհամեստ․ [illegible]․ [illegible]․ [illegible]։ անամօթ․ անպատկառ․ անհամեստ․ անպարկեշտ․ հերատուկ։ տես և Բռնճախոհ։
–Խիստ Անհամեստ։ ամենալիրբ․ լկտի։
–Անհամեստ աչքով նայիլ։ յարատ հայել․ յայրատիլ․ պակշոտիլ։
–Անհամեստ աչքով նայող։ արատահայեաց․ յայրատատես․ լպիրշ․ յայրատ․ շեղատամեղտ․ շաղաշոյա․ զօշոտ․ պակշոտ։
–Անհամեստ զարգարուիլ։ պչրիլ․ ընդ պչրանս գալ․ հոտպտիլ․ խեննեշիլ 'ի զարդ․ խեննեշանալ զգեստուք․ փերևերտիլ․ լկտի զարդուք պըճնիլ։
–Անհամեստ զարդարուիլը։ պչրանք․ պչրութիւն․ հոտպտանք․ խեննեշութիւն զարդուց։
–Անհամեստ զարդարուող։ պճնասէր․ զարդասէր․ պաճուճասէր․ լկտեզարդ։
–Անհամեստ ըլլալ․ [illegible], կամ [illegible] ըլլալ։ անամօթիլ․ լրբիլ․ լկտիլ․ լկնիլ․ լպրշիլ․ յայրատիլ․ զօշոտիլ․ պատդշոտիլ․ անամօթանալ․ անհամեստանալ․ անպարկեշտանալ․ լրբանալ․ յայրատանալ․ խեննեշանալ։
–Ինչո՞ւ աչուըներս անհամեստ եղան։ ընդէ՞ր լկնեցան աչք իմ։
–Կնիկները Անհամեստ համարձակութեամբ հալխին հետ խօսելով։ կանայք յայրատեալք ընդ ամբոխին խօսելով։
–Անհամեստ ընել։ լրբացուցանել․ լկտեցուցանել․ լկնեցուցանել․ լպրշեցուցանել․ խեննեշացուցանել։
–Անհամեստ խօսիլ։ անամօթիլ 'ի բանս․ զազրաբանել․ պղծաբանել․ ցոփաբանել։
–Անհամեստ խօսող։ տես Մունետաւ խօսող։
–Անհամեստ խօսք։ տես Մունետաւ խօսք։
–Անհամեստ կենալ։ տես Անհամեստ ըլլալ, և Բռնճախոհ ըլլալ։
–Անհամեստ հագուիլ կապուիլ։ տես Անհամեստ զարդարուիլ։
–Անհամեստ հագուող կապուող։ տես Անհամեստ զարդարուող։
–Անհամեստ նայող աչք։ ակն յայրատաբաց։
–Անհամեստ նայուածք։ յայրատ հայեցուած․ յայրատ տեսութիւն։
–Աչուըներս մաքրենք անհամեստ ու համարձակ նայուածքներէն։ մաքրել զաչս յայրատ և 'ի պակշոտ հայեցուածոց։
–Անհամեստ ուտել խմել։ տես Որկրամոլութիւն ընել։
–Անհամեստ ուտող խմող։ տես Որկրամոլ։
Անհամեստութիւն․ [illegible]․ [illegible]։ անամօթութիւն․ անհամեստութիւն․ լրբութիւն․ լկնութիւն․ լկտութիւն․ լպրշութիւն․ յայրատութիւն․ զօշոտութիւն․ խեննեշութիւն։ տես և Բռնճախոհութիւն և Լրբութիւն։
–Անհամեստութեամբ։ անամօթաբար․ խեննեշաբար։ [համութիւն։
Անհամութիւն․ [illegible]։ ան–
–Անհամութիւն՝ մարդու։ խակութիւն։
Անհանգիստ․ [illegible]։ անհանգիստ․ անանդորր․ անխաղաղասէր․ խառնասէր։ [քուն։
–Անհանգիստ քուն։ յածական և ցնորական
–Անհանգիստ ընել։ անհանգիստ առնել․ բառնալ զհանգիստ․ վրդովել․ խռովել․ աղմկել․ ամբոխել։
Անհատնելի։ տես չՀատնող։
Անհաւատ․ [illegible]։ անհաւատ․ սակաւահաւատ․ թերահաւատ։
Անհաւատ ըլլալ։ անհաւատանալ․ անհաւատիլ․ թերահաւատիլ։
Անհաւատալի։ տես չՀաւատալու։
Անհաւատութիւն։ անհաւատութիւն․ թերահաւատութիւն։
Անհնազանդ․ [illegible]։ անհնազանդ․ անհպատակ․ անհաւան․ անլսող․ անլուր․ անհլու․ անխրատ․ անսաստ․ անազդակ․ աննուէր․ անհամբոյր․ անհրահանգ․ անուղղայ․ անողայ․ հեստ․ խեռ․ գլխագարձ․ ստամբակ․ խստամբակ․ խստերախ․ խստապարանոց․ գժուարալուր։
–Անհնազանդ ըլլալ։ անհնազանդել․ չհնազանդիլ․ ոչ անսալ․ չհպատակիլ․ ոչ մատուցանել ունկն․ հեստել․ ստումնգանել․ խեռիլ․ անսաստել․ կամակորել․ ընդվզել․ յոգնակալ․ անունկնդիր լինել․ գլխագարձիլ․ գլխակալել։ տես և Դէմ կենալ։
Անհնազանդութիւն։ անհնազանդութիւն․ անլսողութիւն․ անսաստութիւն․ ստումնգանութիւն․ հեստութիւն․ խեռութիւն․ ըմբոստութիւն․ ստահակութիւն․ անունկնդրութիւն։ [թիւնս ինչ ստահակեցէ։
–Անհնազանդութիւն որ ընէ։ եթէ խակութ–
Անհնութիւն․ [illegible] ըլլալը։ անհնութիւն․ անբաւութիւն․ անչափութիւն․ անպատուութիւն։

Անհոգութիւն: չփոյթ. անփոյթութիւն. ան-
հոգութիւն:
Անհուն. հօտ լուսօղ. հաւաղ. Նէհայէթսիզ: ան-
հուն. անբաւ. անբաւելի. անհամար. ան-
չափ:
—Անհուն ըլլալ: անհուն գոլ:
—Անհուն կտորէ մէկ եղած: անբաւայօդ:
Անձ. նէֆս: անձն. դէմք. երես. անձնաւո-
րութիւն. ինքնութիւն. յանարքն. փրօսօ-
փօն. հիփօսդասիս:
—Անձ. կէօվտէ: անձն. իրան: տես և Կէօվդէ:
—Անձ ունենալ: անձնաւորիլ. անձնաւոր
գոլ. անձնանալ:
—Անձ ունենալը: անձնաւորութիւն:
—Անձ ունօղ: անձնաւոր. դիմաւոր. անձնա-
կան. անձնացեալ:
—Անձ չունօղ: անանձն:
—Անձը մահ տալ. գէնտի նէֆսինը ճոփմէք: դիմա-
գրաւել. դիմագրաւ լինել. տալ զանձն 'ի
մահ. դնել զանձն 'ի ձեռին. դնել զոգի 'ի
բուռն. դնել զգլուխ իւր 'ի կշիռս. զմահ
յանձն առնուլ. յայս դնել զմահ. փոխա-
նակել զանձն 'ի վերայ հայրենեաց:
—Անձը մահ տուօղ: դիմագրաւ:
Անձնաւոր: տես Անձ ունօղ: [ցանել:
—Անձնաւոր ընել: անձնաւորել. անձնացու-
Անձրև, կամ անծրև. եաղմուր: անձ-
րև. թօն. թօնընկէցք. անձրևայոյզք. անձ-
րևածք:
—Անձրև տատանիկ: ջաղբ. տեղատարափ. յոր-
դատարափ. խաւարախառն կամ մթախառն
տեղատարափ. տարափ հեղեղասաստ:
—Մանր անձրև: անձրև ցօղատեսակ, մանր:
—Խոշոր անձրև: մեծակաթիլ և հոծ անձրև:
—Անձրև բերել: անձրևել. տեղալ. տեղալ
զանձրև:
—Անձրև բերող, կամ վազցնող: անձրևաբեր.
անձրևատեղաց. անձրևահոս. անձրևաձիր.
անձրևածին. անձրևայոյզ:
—Անձրև գալ: անձրևել. տեղալ անձրևոյ.
ցօղել անձրևոյ. իջանել անձրևի:
—Անձրև չի գալ: երաշտանալ:
—Սաստիկ անձրև գալ: տեղատարափ խա-
ղալ անձրևաց: [նէլին:
—Սաստիկ անձրև կուգար: անձրևածք լի-
—Անձրև գալը: անձրևումն. տեղ:
—Անձրև գալու ձայն, կամ շշնկոց, կամ նշան:
տոնաձայն անձրևի:
—Անձրև թափող: անձրևաթափ:
—Անձրևէն թրջիլ: անձրևաթանալ:
—Անձրևէն թրջած, կամ խոնաւ: անձրևա-
թաց: [րևածին. անձրևաբեր:
—Անձրևէն ծնած, կամ հասըլ եղած: անձ-
—Անձրևի համրանք, կամ անձրևի կաթիլքը
համրող: անձրևաթիւ:
—Անձրևի հատ, կամ կաթիլ: անձրևաշիթ.
անձրևակաթք: [բաղխ:
—Անձրև կերած: անձրևահար. անձրևա-

—Անձրևի պէս: անձրևօրէն. անձրևապէս.
անձրևաձև. անձրևանման:
—Անձրևի պէս վազել: անձրևել. անձրևանալ:
—Անձրևի պէս վազցնել, կամ թափել: հոսել
իբրև զանձրև. տեղալ. անձրևել:
—Անձրևի ջուր: անձրևաջուր: [սուն:
—Անձրևով սնած կամ մեծցած: անձրևա-
Անձրևել: տես Անձրև գալ:
Անձրևոտ: անձրևախառն. անձրևական. անձ-
րևայոյզ. թօնուտ:
—Անձրևոտ հավա: օդք անձրևայինք. թօնուտ:
Անղալատ, կամ անխալատ: անսխալ. անմո-
լար. անվրէպ: տես և չԽալտեցօղ:
Անղըտար: տես Ան չափ:
Անճախ: տես Ամայ:
—Անճախ: տես Հաղիւ:
Անճարակ } անճարակ. տարտամ. վեհերոտ.
Անճրկած } տկար. ապիկար. տարակուսեալ.
տարտամեալ:
Անճրկանք: տես Անճրկոտութիւն:
Անճրկելով: տարտամութեամբ. տարակու-
սութեամբ. վեհերոտութեամբ:
Անճրկելու: տարակուսական. տարակուսե-
լի. կեղակարծ:
Անճրկեցնել: տարտամեցուցանել. տարակու-
սեցուցանել. 'ի վարանս արկանել:
Անճրկիլ: տարտամիլ. վեհերել. վեհերոտիլ.
տարակուսիլ. թերամտել. վարանիլ. անկա-
նել 'ի վարանս. կալ 'ի տարակուսի. յան-
հնարս մտանել. յանհնարին հնարս մտա-
նել. անհնարիլ: [ածելոյ:
—Առանց անճրկելու: առանց ընդ բանս ինչ
Անճրկոտ: տես Անճարակ:
Անճրկոտութիւն. անճրկանք. տարտամութի.
տարակուսութիւն. վարանք. տարակոյս:
Անճրկող: տես Անճարակ:
—չԱնճրկող: աներկմիտ. անվեհեր. անտար-
տամ: [մաշտեալ:
Անմազ. բխայսըզ: անմազ. անհեր. լերկ. լեշկ.
—Անմազ գլխով. գօպագ պաշլը: կունտ. կըն-
տակ: տես և Տազ: [տիլ:
—Անմազ ըլլալ: լերկանալ. լեշկանալ. մաշ-
—Անմազ մարմին ունող: լերկամարմին:
Անմազութիւն: լերկութիւն:
Անմահ. ըլմէզ. էօլմէզ: անմահ. անմահա-
կան. անմահացու. անմեռ. անվախճան. մըշ-
տակեաց. մշտնջենաւոր. յաւիտենական:
Անմահանալ: անմահ լինել. անմահանալ:
Անմահացնել: անմահացուցանել. անմահ առ-
նել. տալ անմահութիւն:
Անմահացնօղ: անմահացուցիչ. անմահարար.
անմահագործ. անմահական:
Անմահութիւն: անմահութիւն:
—Անմահութեան համ ունող: անմահաճաշակ:
Անմարմին. բէտէնսիզ: անմարմին. աննիւթական.
անհիւթական. աննիւթ. անիրան. հոգե-
ղէն. իմանալի. անմարմնաւոր. անմարմնե-
ղէն:

-Անմարմին ըլլալը: անմարմնութիւն. հոգե_ ղէնութիւն: [մարմնապէս:
-Անմարմին կերպով: անմարմնաբար. ան_
-Անմարմիններու մօտաւոր: անմարմնասէր:
Անմեղ. Ճիւրմ լեքեսիզ. սուչսուզ: անմեղ. չյանցու_ ցեալ. անպարտ. անբասիր. անստգիւտ. քաւեալ 'ի մեղաց: տես և Արդար:
-Անմեղը կը դատապարտէին: զարիւն ամ_ բիծ պարտաւոր առնէին:
-Անմեղ ձևանալ: 'ի չքմեղս կամ 'ի չքմե_ ղինս լինել:
-Անմեղ երևնալ: տես Արդարանալ:
-Անմեղ երևցնել զինքը: տես Արդարացնել:
Անմեղադրելի. Մեղադրանմէք ալալ. այըպսըզ: ան_ մեղադրելի. անըստգտանելի. անբասրելի. անպարսաւելի. անբասիր. անըստգիւտ. ամ_ բիծ. անպարսաւ. անդատապարտ:
-Անմեղադրելի ըլլալ: անմեղադրելի, անբա_ սիր, անստգիւտ, անպարսաւ, ամբիծ գոլ:
Անմեղութիւն: անմեղութիւն. ամբծութիւն. արդարութիւն. սրբութիւն:
Անյայտ. Նէմալիւմ. գէյպ: անյայտ. զան_ խուլ. անծանօթ: տես և Ծածուկ:
-խիստ Անյայտ: գաղտնածածուկ. գաղտա_ գողի. թաքթաքուր:
-Անյայտ ըլլալ: տես Ցայտնի չըլլալ:
-Անյայտ ըլլալը: անյայտութիւն:
Անյարմար. եաքըշըքսըզ. ույղունսուզ: անյարմար. անպատշաճ. անպատկան. ան_ պատեհ. անձահ. անդէպ. անհամեմատ. անհեթեթ. անվայելուչ. անհանդէտ. ան_ տեղի. տարադէպ. դժպատեհ: տես և Ան_ շնորհք:
-խիստ Անյարմար: անտեղեաց անտեղի. ա_ մենևին տարադէպ. անձոռնի: [րախոհ:
-Անյարմար բան մտածող: տարախորհ. տա_
-Անյարմարութիւն: անյարմարութիւն. ան_ պատշաճութիւն. անտեղութիւն. անպա_ տեհութիւն. դժպատեհութիւն:
Անմն: տես Ճակատ:
-Անմն եազըսը: տես Ճակատի գիր:
Աննման. Նազիրսիզ. միսլիսիզ էշ: աննման. անհամեմատ. անզուգական. անհաւասար. անօրինակ. տարօրինակ. աննշխոյ. աննշանելի:
Աննմանութիւն: աննմանութիւն. անզուգա_ կանութիւն:
Աննուխ. Նանէ: անանուխ:
Անշահ. Քեարսըզ. ֆայտասըզ: անշահ. անօգուտ. անպէտ. չպէտ. անպիտան. անպտուղ. ու_ պէտ. անշահեկան. անարդասաւոր. անշա_ հաւէտ. անշահաւոր: տես և Փուճ:
-Անշահ կերպով: անշահաբար:
-Անշահ ըլլալ: տես Շահ մը չընել:
-Անշահութիւն: անշահութի. անպտղութի. անարգասաւորութիւն. անպիտանութիւն:
Անշարժ. չըքիթըզ: անշարժ. անշարժական. անխաղաց. աներեր. անսասան. անդրդուելի:
-Անշարժ կանգնեցնել: կանգնել անշարժ. արձանացուցանել:
-Անշարժ կենալ, կամ կանգնիլ: անշարժ կալ, կամ մնալ. արձանանալ:
-Անշարժ կեցած: անշարժ կացեալ. կառու_ ցեալ. արձանացեալ: [պէս:
-Անշարժ կերպով: անշարժաբար. անշարժա_
-Անշարժ հիմ ունեցող: անշարժահիմն:
Անշարժութիւն: անշարժութիւն:
Անշէն. Խարապ. չէնլիքսիզ. Խալի: անշէն. անբնակ. անմարդի. անմարդաբնակ. ամայի. անգնաց. անկոխ. անհետ. անապատ:
Անշնորհք. չիրքինլիկլի. Նազիքսիզ. գէպա: ան_ շնորհ. անհեթեթ. անվայելուչ. տարաձարդ_ աձև. անբարեձև. անփառունակ. այլան_ դակ. չարատեսիլ. տգեղ. գծուծ: տես և Անյարմար:
-Անշնորհք կերպով լալ: անհեթեթս աշխա_ րել. չարաձայն կառանչիւք լալ. վայիւք, փետիւք, կանչիւք աշխարել:
-Անշնորհք գրող, կամ գրած: անյարմարագիր:
-Անշնորհք ըլլալ: անշնորհ գոլ. այլանդակիլ. անչքիլ:
-Անշնորհք ընել: անշնորհ առնել. այլանդա_ կել. անչքացուցանել. տգեղացուցանել:
-Անշնորհքութիւն: անշնորհութիւն. այլան_ դակութիւն. անվայելչութիւն. անչքու_ թիւն. տգեղութիւն:
Անողորմ: տես Անգութ:
Անողորմութիւն: տես Անգթութիւն:
Անոր. օնուն: Նորա. Նորին. Նորուն:
-Անորը. անոր եղածը, կամ ունեցածը. օնունքի: Նորա. Նորուն. Նորայն. Նորայքն:
-Անոր եղածները, կամ ունեցածները: Նո_ րայքն: [ըստ Նմանէ:
-Անոր տեղէն: զկնի Նորա. զհետ Նորա.
-Անոր տեղէն աստից ալ եկան: ըստ Նմանէ և սոքա եկին:
-Անոր համար: վասն այնորիկ. յաղագս այ_ Նորիկ. վասն այն. յայն սակս. 'ի Նոյն սակս. Նմին իրի. վասն որոյ. յաղագս որոյ. յորը սակս. Նորին աղագաւ. այնր աղագաւ. ո_ րոյ աղագաւ: [այնու զի. այն զի:
-Անոր համար՝ որ: փոխանակ զի. վասն զի.
-Անոր մէջը եղածները: 'ի Նմակայք. 'ի Նմայք:
Անոնց. օնլարըն: Նոցա. Նոցին. Նոցուն. Նոցունց:
-Անոնցը. անոնց ունեցածը. օնլարընքի: Նոցայ. Նոցայն. Նոցայնն:
-Անոնց ունեցածները: Նոցայք. Նոցայնքն:
-Անոնց ունեցածներովը: Նոցայնովք:
-Անոնցմէ եղածները: 'ի Նոցանէք:
-Անոնցմով: Նոքօք. Նոքիմբք. Նովիմբք. Նո_ քումբք: [Նմանութեան:
-Անոնց Նմանելու համար: աղագաւ Նոցին
Անոնք. օնլար: Նոքա. Նոքին:
-Անով: Նովաւ. Նովին. Նովիմբ:
Անուանական: անուանական. ուղղական:
Անուանակից. ատըատընա բիր. ատաշ: անուանա_ կից. համանուն. զոյգանուն. Նոյնանուն:

–Անուանակից ըլլալ։ անուանակցիլ. համանուանիլ. անուանակից կամ համանուն գոլ։
–Անուանակից ընել։ անուանակցել. համանուանել. անուանակից առնել։
Անուանակցութիւն. ադաշլըգ։ անուանակցութիւն. անուանակրութիւն. համանունութիւն։
Անուանի. անունը ելած. նամտար։ անուանի. հռչակաւոր. նշանաւոր. երեւաւոր. երեւելի. հոյակապ. բարեանուն. մեծանուն. բարեհռչակ. բարեհամբաւ։
–Խիստ Անուանի։ մեծահամբաւ. մեծահռչակ. գերահռչակ. բազմահռչակ. գերահամբաւ. բազմահամբաւ. յոգնահռչակ. համբաւաւէտ։ տես և Անուանի, և Աշխարհքս չաւ եղած։
–Անուանի ըլլալ։ տես Անունը ելլել։
–Անուանի ընել։ տես Անունը մեծցնել։
–Անուանի կարիճ։ դիւցազն. մաղցեղն. այր հոյակապ։
Անուժ. ուժ չունող. գուվվէթսիզ։ անոյժ. անարի. անզօր. անհզօր. անկար. ապիկար. անուագ. աղկաղկ. վատամարմին. անկած. փանաքի. վատոյժ. աղաղուն. փոքրոգի. չնչին։
–Անուժ ըլլալ։ անզօրանալ. տկարանալ. անկանել յուժոյ. պարտասիլ. լքանիլ. լուծանիլ։ տես և Ուժաթափ ըլլալ։
–Անուժութիւն։ անզօրութիւն. տկարութիւն. վատութիւն։
–Անուժցնել։ անզօր առնել. տկարացուցանել. պարտասեցուցանել. կնատել. լքուցանել. լուծանել։
Անուն. ափ. խմ։ անուն. կոչումն։
–Թերեւս նաւուն անունը այս էր։ Թերեւս այս ինչ էր վերագրեալ նաւուն։
–Կարենաս քու անունովդ ստակ կոխել։ Իշխան լիցիս հատանել առանձին դահեկան։
–Անունով միայն քահանայ։ քահանայից անուամբ եւեթ գունաւորեալ։
–Անունով չէ, թէ իրօք կամ բնութեամբ։ յանուանաբար և ոչ բնաւորապէս. յորջորջանօք և ոչ իսկութեամբ. պիտակաբար և գրիւ, և ոչ բնութեամբ. պատուանուաւ և պաճուճանօք, և ոչ բնութեամբ։
–Դիպուածի մը համար մէկուն դրուած անուն։ բերանուն։ [նուանապէս։
–Պատահմունքէ մը անուն դրուելով։ բերա-
–Անուն դնել։ անուանել. անուանագրել. անուանակոչել. յորջորջել։ տես Անունը տալ։
–Անուն դնելը։ անուանադրութիւն։ տես և Անունը տալը։
–Անուն դնող։ անուանադիր։
–Անուն ունող։ տես Անուանի։
–Շատ անուն ունեցող։ բազմանուն. յոգնանուն. անուանաշատ։
–Շատ անունով։ բազմանունաբար. բազմանունապէս։
–Շատ անուն ունենալը։ բազմանունութիւն։
–Բանէ մը առած անուն։ յարանուն։
–Բանէ մը առած անունով։ յարանունաբար. յարանունապէս։
–Սեռի անուն։ փաղանուն։
–Փոփոխած անուն։ փոխանուն։ [ւորած։
–Անուն չունող։ տես Անանուն և Անունը
–Անունը տալ։ անուանել. անուանակոչել. կոչել յանուանէ, կամ յականէ յանուանէ կոչել. կարդալ. կոչել. անուանաձայնել. յորջորջել։ [չումն. յորջորջումն։
–Անունը տալը։ անուանակոչութիւն. կո-
–Անունը տալով ըսել։ յանուանէ ասել կամ յականէ յանուանէ ասել։
–Անունը տալով իմացնել։ յանուանէ յայտնել. յականէ յանուանէ ծանուցանել։
–Անունը տալով կանչել։ տես Անունը տալ։
–Անունը տուող։ անուանող. անուանայորջորջ. անուանակոչ։
–Անունը օրհնած։ օրհնանուն։
Անուն. նմ։ անուն. համբաւ. հռչակ. լուր։
–Անուն հանել։ տես Անունը ելլել։
–Անունը հանել. մէկին նամը չըգընել։ համբաւել. հռչակել. հռչակ հարկանել. հրատարակել. քարոզել. մեծացուցանել զանուն ուրուք. առնել իւր անուն։ [նուանի։
–Անուն հանող։ հռչակաւոր։ տես և Ա-
–Անուն սիրող։ համբաւատենչ։
–Անունը աւրած։ անհամբաւ. չարահամբաւ. վատահամբաւ. վատանշան. շիջելափառ. անուանարկ. չարաշուք։
–Անունը աւրել։ անուանարկ առնել. չարահամբաւ առնել. չարահամբաւել. ժանտացուցանել զփառս ուրուք. ՚ի կարծիս մեծարանաց նորա մնասակար լինել. աղարտել զհամբաւ. աղաւաղել զանուն. հանել համբաւ չար զնմանէ։
–Անունը աւրիլ։ չարահամբաւիլ. անուանարկ գոլ։
–Անունը աւրող։ չարախօս. պարսաւագէտ։
–Անունը ելած։ տես Անուանի։
–Անունը գէշ ելած։ չարակեղտ. չարահամբաւ. անուանարկ. չարանուն։
–Անունը ելլել։ համբաւիլ. հռչակիլ. պայծառանալ. անուանի լինել. երթալ հռչակ զումեքէ. ելանել լոյս ուրուք։
–Անունը կոտրել։ տես Անունը աւրել։
–Անունը մեծ, կամ մեծ անուն ունող։ տես Խիստ Անուանի։
–Ամենուն բերանն էր իր անունը։ յամենեցունց բերանս կայր այրն։
–Անունը մեծցնել։ անուանի առնել. գերահռչակել։ տես և Անուն հանել։
–Անունը սուտ։ սուտանուն. մոլորանուն։
–Անուան աւերութիւն։ վատանուանութիւն. չարահամբաւութիւն. անուանարկութիւն։
–Անուանը դպչիլ. ըռզին դոգնէլ։ տես Անունը աւրել։

-Անունը փոխել։ անուանափոխել։
-Անունը փոխելը։ անուանափոխութիւն։
-Անունովը կանչել մէկը։ յականէ կոչել զոք։
Անուշ. Նոյնը։ անոյշ. քաղցր. համեղ. ախորժ. անուշակ. քաղցրենի. բազմահամ. աղու. ողոք. դաշն. հաշտ. համբոյր. կակուղ. ողորկ։
-Անուշ թապխէթ։ աղու բարք։
-Անուշ պատասխան տալ։ դաշն պատասխանել, կամ տալ պատասխանի ողոք։
-Անուշ կենալ մէկմէկու հետ։ համբոյր վարել ընդ միմեանս։
-Անուշ աչքով նայիլ։ դիտել հաշտ ակամբ։
-Անուշ բերան։ շրթունք ողորկք։
-Անուշ խօսքը սրդողած մարդուն սիրտը կ՚առնէ։ կակուղ բանք ամոքեն զսիրտ զայրացեալ։ տես և Անուշ համ ունող։
-խիստ Անուշ։ ամենաանուշակ. ամենաքաղցր. ամենահամ։
-Անուշ ապուր։ քաղցրաթան։
-Անուշ բխող, կամ վազող։ քաղցրաբուղխ. քաղցրահոս. քաղցրածորան. քաղցրաբեր։
-Անուշ բերք բերող։ քաղցրաբեր. քաղցրաբեղուն։
-Անուշ բնութիւն ունող։ քաղցրաբարոյ. քաղցրաբոյս. քաղցրահամբոյր. ազնուագութ. ազնուաբարոյ. հեզաբարոյ. հեզահամբոյր։ — Անուշ բնութիւն ունողներուն չէին մօտիր։ ոչ խուէին զհեզահամբոյրսն։
-Անուշեղէն շինող։ քաղցրագործ. անուշարար։
-Անուշ բռնել, կամ անուշութե՛ բռնել զմարդը։ տես Փափուկ բռնել։
-Անուշ եղանակով. անուշ ձայնով։ քաղցրաձայն եղանակաւ. քաղցրանուագ ձայնիւ. ներդաշնակապէս։
-Անուշ երգ։ քաղցրանուագ երգ. քաղցրաձայն նուագ, կամ բարբառ. քաղցրաբարբառ օրհներգութիւն. քաղցրաձայնութի. քաղցրերգութիւն. ներդաշնակութի. դաշնակութիւն. գեղգեղ. դայլայլիկ. աւաչ։
-Անուշ երգել։ քաղցրանուագ երգել. քաղցրաձայնել. գեղգեղել. դաշնակապէս նուագել. դաշնակել. ներդաշնակել։
-Անուշ երգող։ քաղցրանուագ. քաղցրաձայն. քաղցրաբարբառ. դիւրաաւաչ. գեղեցկանուագ. գեղեցկաձայն։ [րև։
-Անուշ իջնող անձրև։ քաղցրածաւալ անձ-
-Անուշ լեզու՝ մարդ։ քաղցրաբան. քաղցրախօս. քաղցրալեզու. ողոքիչ։
-Անուշ լեզուով յորդորել, կամ Անուշ խօսքով սիրտը առնել։ ողոքել. յողոք անկանել. յողոք ածել զոք. ողոքանօք հաւանեցուցանել. ամոքել. համոզել. ցածուցանել։ տես և Սիրտը առնել։
-Անուշ լեզուով յորդորել. ցղօղ ընէլ։ տես Շողոքորթել։
-Անուշ լեզուով յորդորող, կամ Անուշ խօսքով սիրտը առնող։ ողոքիչ. ողոքաւոր. ամոքիչ. համոզիչ. համոզակեր։ տես և Սիրտը առնող։ [Շողոքորթ։
-Անուշ լեզուով յորդորող. ցղօղ ճօղ։ տես
-Անուշ լոյս ունող։ քաղցրանշոյլ. քաղցրաճաճանչ։
-Անուշ խրատ, կամ յորդորմունք։ քաղցրաբան խրատ. քաղցրախօս յորդորակ. քաղցրուսոյց վարդապետութիւն։
-Անուշ խօսիլ։ քաղցրաբանել. քաղցրաձայնել. քաղցրաձայն բարբառիլ. քաղցրախօսել։
-Անուշ խօսող՝ մարդ։ տ. Անուշ լեզու մարդ։
-Անուշ խօսող. Նուլան, կամ յագ. և այլն։ քաղցրախօս. քաղցրաբարբառ. անուշաբարբառ։ տես և Անուշ երգող։
-Անուշ խօսք։ քաղցրաբանութիւն. ախորժ բան. ողոքանք։
-Անուշ խօսքով դարձընել։ բարի օճանաւ ածել յուղղութիւն։
-Անուշ խօսք. ցղօղ։ տես Շողոքորթութիւն։
-Անուշ ծիծաղող։ բարեժպիտ. գեղածիծաղ։
-Անուշ համ ունող. լէզզէթլի։ անուշահամ. քաղցրահամ. ախորժահամ. բարեհամ. համեղահամ. համեղ. քաղցրաճաշակ. համեղաճաշակ. ախորժաճաշակ. համադամ։
-Անուշ հավա։ քաղցրախառն օդ. բարեխառնութիւն օդոց։
-Անուշ հով. քուլակ և հանդարտ քամի։ քաղցրաշունչ հողմ. քաղցրասիւք օդք. հեզիկ օդ. սիւք հանդարտ, քաղցրաշունչ։
-Անուշ հոտ։ անուշահոտութիւն. քաղցր բուրումն. հոտ անոյշ կամ հոտ անուշից։
-Անուշ հոտ հանել, կամ անուշ հոտ բուրել։ անուշահոտիլ. բուրել զհոտ անուշից. տալ հոտ անոյշ. խնկել։
-Անուշ հոտ ունող։ անուշահոտ. քաղցրահոտ. հոտաւէտ. հոտեան. անուշաբոյր. բուրեան. բազմաբուրեան։
-խիստ Անուշ հոտ ունող։ ամենաբուրեան. բազմաբուրեան։
-Անուշ ձայն ունեցող։ քաղցրաձայն. գեղեցկաձայն. զուարճաձայն. քաղցրաբարբառ. քաղցրակարկաջ։
-Անուշ ձայն հանել։ քաղցրաձայնել. քաղցրահնչել. գեղեցկաձայնել. գեղգեղել։
-Անուշ ձայն հանող։ քաղցրակարկաջ. քաղցրահնչիւն. քաղցրաղի։
-Անուշ վազող։ քաղցրախաղաց. քաղցրածոր։
-Անուշ մարդ։ այր քաղցրաբարոյ, բարեբարոյ։ տես և Անուշ բնութիւն ունող։
-Անուշ մեծցուցած, կամ պահած։ տես Փափուկ մեծցուցած։
-Անուշ նայող։ տես Անուշաչուի։
-Անուշ նայուածքներ ընել։ մեղմեղել զաչս։
-Անուշ պտուղ տուող։ քաղցրապտուղ. քաղցրաբեր։
-Անուշ սորվեցնող, կամ սորվեցուցած։ քաղց-

րուտոյց: [տես և Գեղեցիկ:
—Անուշ տեսք ունող. շիրին: քաղցրատեսիլ.
—Անուշ փչող: քաղցրաշունչ. քաղցրասիւք. բարեշունչ: [քաղցրաբուն:
—Անուշ քուն: քաղցրանիրհ. քաղցրանինջ.
—Անուշ քնանալ: քաղցր 'ի քուն լինել:
—Անուշաշուք. կէօլկէսին պտուղը: քաղցրահայեաց. մեղուակն. խայտակն. ծաւի. փարփուռ:
Անուշեղէն: քաղցրաւենի. քաղցուենի:
—Անուշեղէն շինող: քաղցրագործ:
—Անուշեղէն ծախող: քաղցրավաճառ:
—Անուշեղէն կերակուր: քաղցրաւենիք:
Անուշիկ: անուշակ. քաղցրիկ. քաղցրունակ. հեզիկ. մեղմիկ. քաղցուենի. քաղցուային: [գալ:
—Անուշիկ մօրս բարև: քաղցուայնոյ մօր խըն-
—Անուշիկ խօսիլ: հեզիկ խօսիլ:
—Անուշիկ շարժիլ: մեղմիկ շարժիլ:
Անուշնալ: անուշիլ. անուշանալ. քաղցրանալ. հաճեղանալ:
Անուշութիւն: անուշութիւն. քաղցրութիւն. հաճեղութիւն:
—Անուշութիւն՝ հաւայի: քաղցրախառնութիւն, կամ բարեխառնութիւն օդոց:
—Անուշութեամբ բանել զմարդը: տես Փափուկ բանել: [քաղցրաբուղխ:
—Անուշութեամբ լեզ: քաղցրալի. քաղցրալից.
—Անուշութեամբ խաբող: քաղցրապատիր:
—Անուշութեամբ սորվեցընող: քաղցրուսոյց:
—Անուշութեամբ: քաղցրաբար. մեղմով:
Անուշցնել: անուշել. քաղցրացուցանել. հաճեղացուցանել. հաճեմել. բարեխառնել. ամոքել:
Անուշցնող: անուշիչ. քաղցրացուցիչ. անուշարար. ամոքիչ. հաճեմիչ: [նոյնքան:
Անչափ. անտած. անխըթար: այնչափ. այնքան.
—Անչափ հեղ. անխըթար անգամ: այնքանիցս:
—Անչափ՝ որ: մինչ զի. որպէս զի. մինչև:
Անպատիւ. խըլէպսըզ: անպատիւ. անշուք. անարգ. անփառունակ. չարաշուք:
Անպատմելի: անպատմելի. անճառելի. անպատում. անճառ:
Անպատուութիւն. պապուխ չաննէնալը: անպատուութիւն. անշքութիւն. անարգութիւն:
Անպարկեշտ: տես Անհամեստ:
Անպէս: տես Անանկ. Այնպէս:
Անպէտ. բանի չէկող: անպէտ. չպէտ. անպիտան. ունպէտ. 'ի պէտս ոչ. աւելորդ: տես և Անշահ, և Փուճ:
—Անպէտ ըլլալ: անպիտանանալ. ապականիլ. եղծանիլ. աղաւաղիլ: տես և Փճանալ:
—Անպէտ ընել: անպիտան առնել. անպիտանացուցանել. ապականել. եղծանել. աղաւաղել. աղարտել: տես և Փճացնել:
Անպէտութիւն. անպէտ ըլլալը: անպէտութիւն. անպիտանութիւն. աւելորդութիւն:
Անպտուղ. պտուղ չտուող, կամ չբերող: անպըտուղ. անպտղաբեր. անարդիւն. անարգասաւոր. անբեր. անբերրի. անշահեկան. պտղակորոյս. սրուք:
—Անպտուղ ըլլալ: անպտուղ գոլ. պտղակորոյս լինել. անարգասաւոր, անբեր լինել:
—Անպտուղ ըլլալը: անպտղութիւն. անբերութիւն. անարգասաւորութիւն:
—Անպտուղ ձուղ. մէյվէսիզ դալ: ոստ անպտղաբեր. մնացեալ շառաւիղ. անարգասաւոր բարունակ:
Անջնջելի: անջնջելի. անջինջ. անեղծ. անեղծական. անեղծանելի:
Անսահաթը: 'ի նմին ժամու. յայնմ ժամու. առ ժամայն. նոյնժամայն: տես և Իսկուն:
Անվախ: տես Չվախցող, և Ապահով:
—Անվախ տեղ: տես Ապահով տեղ:
—Անվախութը: տես Ան սատենը:
Անճիւաս. ղուրուղուչ: անճիւաս. անճիւասական. անվեղենակ. անտոյժ:
Անմոռանց. վարանգ չիչեկ. Բէնի ունութմա: անմոռանց. անկեղակարծ. անքոյթ. ապահով. աներկեան:
—Ամեն որոգայթներէն անմոռանց անցնիլ: զամենայն վարմիւք ցամաքաթև անցանել:
Անտանելի. չէքիլմէզ. թահամմէլէլմէզ: անհամբերելի. անբերելի. անտանելի. անհանդուրժելի. անժուժելի. անհնարին. դժոխըմբեր:
Անտառ: տես Մորի:
Անտարբեր: անզանազան. ոչ բարի և ոչ չար:
—Անտարբեր կամ պաղ կերպով: անխրելաբար. անկարեկիր սրտիւ կամ մտօք:
—Պղտի չարիք չէ պար բռնելը, թէ և անտարբեր բան մը կը սեպեն զանիկայ շատերը: ոչ փոքր չարիք են ('ի կաքաւն), թէպէտ և թուի անզանազանելի կամ անորոշելի գոլ:
—Կնիկներու նայելը անտարբեր բան մը կը սեպեն շատերը, բայց անկէց կուգայ ցանկութիւնը: զկանայս տեսանել անզանազան գոլ թուի բազմաց. այլ յայնմանէ ցանկութիւն ծնանի:
—Անտեղացը: Անտեղացի. Անտեղը. և այլն: տես Ան՝ բառին տակը:
Անտէր. հոգացող չունեցող, տէր մը չունեցող: անտէր. անտերունչ. անխնամ. անտեսուչ. անայցելու. անխնամակալ. անխնամածու. անձեռնկալու. անոք. անայր. անմարդ. անօգնական. անպաշտպան. ամայի: [մնալ:
—Անտէր մնալ: անտերունչ լինել. անխնամ
Անտրայ սաաար: Անգրոս կղզի:
Անց: տես Անցք:
Անցած: անցեալ. գնացեալ:
—Անցած գնացած: զառանցեալ: [կանք:
—Անցած ու հին բաներ: վաղեմիք. վաղնջա-
—Անցաւոր, կամ անցուոր. անցնող. կէչիճի. ֆանի: անցաւոր. հոսանուտ. առօրեական. աղցաւոր. ժամանակեան. առժամանակեայ. առժամայն. առօրեայ. անտևական. վաղանցուկ. վաղանցիկ. անկայուն:

Անցընել. գէչիրմէք: անցուցանել. զանցուցանել. արկանել:

-Երեսը մասխարայ անցնել: պարտակ կամ պատրուակ արկանել զերեսօք:

-Փաղանի քիթը հալխայ անցնել: արկանել կարթ 'ի քիթս գազանաց:

-Ասղին ծակը դերձան անցընել: արկանել ասղանի 'ի ծակ, կամ ընդ ծակ ասղան:

-Նիզակին ծայրը կանցընէ զԱժդահակ: շամփրէ զԱժդահակ 'ի տէգ նիզակին:

-Անցընել աչքէ: տես Աչքէ անցընել:

-Անցընել. ծուրբալը, օրդողը, և այլն: բուժել զծարաւ, զարտմութիւն. զիջուցանել. ցածուցանել. հանգուցանել. հանգարտել. դադարեցուցանել:

-Անցընել՝ ճրագը: տես Մարել:

-Անցընել՝ փղան: տես Վիժել:

-Անցընել տանիլ: անցուցանել:

-Ջէր թողուր որ տաճարին մէջէն բան մը անցընեն տանին: ոչ թողոյր եթէ ոք անօթ ինչ անցուցանիցէ ընդ տաճարն: [ցանել:

Անցնիլ. գէչմէք: անցանել. առանցանել. զան-

-Քանի օր որ անցաւ երթալու: որչափ աւուրք անկան մեզ 'ի գնալն:

-Առտու իրիկուն հոն կանցընեն: անդ զայգ առնեն և անդ զերեկ:

-Արտորալով մի անցնիք: մի վեր 'ի վերոյ անց և անցս առնիցէք:

-Անցնիլ գիմացէն: անցանել զառաջեաւ:

-Թէ որ չափը անցուցինք: եթէ առանցաք ինչ:

-Կարելի է չափը անցուցի: թուիմ թէ առանցեալ ինչ իցեմ:

-Բոլոր զօրքը անոր կողմը անցան: զօրքն ամենայն 'ի նա հատան:

-Անցնիլ լեռնէն: զանցանել զլերամբ:

-Առաջ անցնիլ: զանցանել:

-Ասոնք անոնցմէ առաջ անցան: սոքա զանցին զնոքօք: [քումբք:

-Ամմէնքը անցնիլ: զանցուցանել զամենե-

-Աստղերէն վեր անցնիս: զանցցես զաստեղօք:

-Անցնիլը գժար՝ (անդուանք): դժուարուտք:

-չԱնցնիլ: ոչ անցանել. կալ մնալ. յարատևել. յարամնալ: տես Միշտ կենալ, և Յաւիտենական ըլլալ:

-Անցնիլ. [illegible]: զկեանս հոգւոյն վճարել, կամ հատուցանել. կատարել զհոգին. վախճանիլ. ելանել 'ի կենցաղոյս: տես և Մեռնիլ:

-Անցնիլ՝ արհեստը, բանած բանը, ապրանքը, և այլն: գնալ արուեստի. յարգի գոլ. յարգոյ լինել գործոյն, կամ դրամոյն:

-Ըրած սպառնալիքը անոնց չանցնիր: ոչինչ գնան առ նոսա բանք սպառնալեացն:

-Արուեստը անցուկ էր: գնայր արուեստ նորա:

-Անցնիլ՝ ծարաւը, օրդողը, և այլն: բուժել ծարաւոյ, արտմութեան կամ չիջանիլ, զիջանիլ, ցածնուլ, հանդարտիլ, դադարիլ:

-Անցնիլ հիւընդութիւնը: առողջանալ. փարատել ախտին. բժշկիլ:

-Հիւընդութիները գիւրաւ կանցնին: ախտքն դիւրաւ թօթափին:

-Անցնիլ՝ հալածանքը: անկանիլ, կամ դադարել հալածանաց:

-Հալածանքին անցնելուն կըսպասէր: հալածանացն անկանելոյ սպասէր:

-Անձրևները անցան: անձրևք անցին:

-Անձրևուն անցնիլը: ցածնուլ կամ զիջանել անձրևաց:

-Հովն որ անցնի՝ բարով երթաս: 'ի հովուն անկանել երթիցես բարեաւ:

-Քանի օր որ ճամբան անցուցինք: աւուրք որչափ անկան մեզ 'ի գնալն:

-Անցնիլ գետը: անցանել ընդ գետն. անցանել յայնկոյս:

-Անցնելու տեղ չունեցող գետ: անհուն գետ. գետս այս անհուն է:

-Գետին անցնելու տեղերը: 'ի հուն տեղիս գետոյն. 'ի ծանծաղս:

-Գետին անցնելու տեղէն: ընդ հուն գետոյն:

-Անցնիլ երթալ: զառանցանել. առանցանել. եղծանիլ. կորնչիլ. անհետ լինել:

-Անցնիլ երթալ. [illegible]: տես Հոգ չունենալ: [րուստ:

-Անցնիլ երթալը: զառանցումն. անց. կո-

-Անցնիլը: անցք. անց. առանցք. գնացք:

-Անցնիլն իքէն, կամ անցնելով: ընդ անցանել. յանցս. 'ի հարևանցի. կամ հարևանցի:

Անցնող. գէչէն: անցաւոր:

-Անցնող. [illegible]: տես Անցաւոր:

-չԱնցնող. գէչմէյէն: անանց. անանցական. մնացական. մնայուն. մշտակայ. յարակայ. յարամնայ. անսպառ. անվախճան: տես և Յաւիտենական:

-Անցնող գնացող: տես Հոգ չունող:

Անցուգարձ: երթևեկութիւն:

Անցուցած: անցուցեալ. զանցուցեալ:

-Անցուցած տղայ: տես Վիժած:

Անցւոր: տես Անցաւոր, և Անցնող:

-Անցւոր դարձւոր: երթևեկ:

Անցք, կամ անց. անցնելու տեղ. գէչիտ. ղէչ: անցք. հուն. ճանապարհ. գուռն. պահակ. կիրճ: [Նեղուց:

-Անցք նեղ՝ լեռներու, կամ ծովու մէջ: տես

-Անցք չունող: անանց. անհուն:

-Անցքը բռնել, կամ պահել: ունել զկիրճս. առնուլ զպահակն. արգելուլ զանցս:

-Անցքը բռնող, կամ պահող: տես Նեղուցը պահող:

Անքան: տես Անչափ: [զիլ. տովիլ:

Անօթենալ. [illegible]: նօթիլ. քաղցնուլ. նօթո-

Անօթի. [illegible]. աճ: նօթի. անսուաղ: նօթեալ. նօթողեալ. սովաբեկ. սովատանջ. սովալլուկ:

-Անօթութեամբ: քաղցելաբար (ճաշակել):

-Անօթի կենալ: կալ նօթի. կալ անսուաղ.

անսուաղիլ. անսուաղանալ: [զրք:
–Անօթի պահել: նօթի կամ անսուաղ ունել
–Անօթի փորուց, կամ անօթուց: ոչինչ ճաշակեալ դեռ. դեռևս անճաշակ. անսուաղ. յանօթեաց:
Անօթութիւն. աճլըգ ըլլալը, խօմ կէնալը: քաղց. անսուաղութիւն. սով:
–Անօթութիւնը անցընել: հարկանել զքաղց:
–Անօթութեամբ մարմրցնել: նքթեցուցանել. նքողեցուցանել:
–Անօթութեամբ մեռցնել: անսուաղութեամբ կորուսանել. սովամահ առնել: տես և Սովով մեռցնել:
–Անօթութեամբ չարչարել: քաղցով խոշտանգել. սովալլուկ առնել: [ղումն:
–Անօթութեան մարմրուք: նքթումն. նքո-
–Անօթութենէն մարմրիլ: նքթիլ. նքողիլ. նուաղիլ յանսուաղութենէ:
–Անօթութենէն մեռնիլ: անսուաղ սատակիլ. սովամահ լինել. սովալլուկ մեռանել. սովամահիլ: տես և Սովէն մեռնիլ:
–Անօթութենէն մեռնող, կամ մեռած: սովամահ: [նել:
–Անօթութենէն չարչարուիլ: սովալլուկ լի-
Անօրէն. չար: անօրէն. անիրաւ. ամպարիշտ. ապիրատ. եղեռնաւոր. եղեռնագործ. չարագործ. անզգամ: տես և Չար՝ մարդ:
–խիստ Անօրէն: մեծեղեռն. ժանտաժուտ. ոճրագործ. բազմամպարիշտ:
–Անօրէն մարդու զաւակ: որդի անօրինի. անօրինածին:
–Անօրէնութիւն: անօրէնութիւն. անիրաւութիւն. ամպարշտութիւն. ապիրատութիւն. եղեռն. եղեռնագործութիւն. չարութիւն. չարագործութիւն:
–Անօրէնութիւն՝ մեծ, կամ մեծ անիրաւութիւն: մեծեղեռն չարութիւն. ոճիր:
–Անօրէնութիւն ընել: անօրինել. կամ անիրաւել. ապիրատել. ամպարշտել:
–Անօրէնութեան միւթալլիխ: անօրինական. ամպարշտական. եղեռնական. եղեռնային:
Աշ: տես Ապուր:
Աշակերտ: տես Աշկերտ:
Աշել: տես Տեսնել, և Նայիլ:
Աշէվլի: տես Տնտեսատուն:
Աշըխ: տես Վէգ:
–Աշըխ խաղալ: տես Վէգ խաղալ:
Աշըխ. մէկի մը հէփ չոր ըէր անօղ: տես Սիրահար:
–Աշըխ. սիրով բանի մը վառուող. մայիլ: տարփաւոր. տարփածու. խանդակաթ. կաթոգին. զակատեալ:
–Աշըխ՝ ձուկ բռնելու զակատեալ յորս ձկանց:
Աշըխ. չայիր: տես Բանաստեղծ:
Աշըրը: տես Գերազանց:
Աշըրմըշ ընել, կամ } տես Անցքն անցնել և
Աշըթըրմըշ ընել } Գերազանց ըլլալ:
Աշթաշը. հարմիւր պօյայ է: անգոյր. ծարիր:

Աշխվառէգ: խեցեմորթ. ոստրէ:
–Աշխվառէգի կեղև: խեց. խեցի. խեփոր:
Աշլամայ. Աշլամըշ ընել. և այլն: տես Պատրուած. Պատրուսել. և այլն:
Աշխանեայ: տես Տնտեսատուն:
Աշխատալի. զահմէթլի. էմէկլի: աշխատալի. տաժանելի. տաժանաւոր. տաժանական:
–խիստ Աշխատալի: բազմաշխատ. յոգնաշխատ. դառնաշխատ: տես և Աշխատալի:
Աշխատած. եօռուլմուշ: խոնջ աշխատեալ. վաստակեալ: տես և Յոգնած:
Աշխատանք. բանիլը. չալըշմայ. զահմէթ. էմէկ: աշխատանք. աշխատութիւն. խոնջութիւն. վաստակ. երկ. ջան:
–շատ Աշխատանք: բազմաշխատութիւն:
–Աշխատանքի տեղ: գործարան. գործետղ. արուեստանոց:
–Աշխատանք կրել, կամ քաշել: աշխատ լինել. աշխատիլ. վաստակիլ:
–Աշխատանք կրող, կամ քաշող: աշխատակիր. աշխատաւոր. վաստակաւոր:
–Աշխատանք սիրող: աշխատասէր. վաստակասէր. ջանասէր. երկասէր. գործասէր. ժիր. այր գործոյ:
–Աշխատանք տալ: աշխատ առնել. աշխատութիւն հասուցանել: տես և Աշխատցնել:
–Աշխատանքի մէջ ընկած: աշխատակիր. աշխատաւոր. վաստակաւոր:
Աշխատաւոր: տես Աշխատող:
Աշխատելով, կամ Աշխատանքով: աշխատելով. աշխատանօք. աշխատութեամբ. տաժանաբար:
–չԱշխատելով, կամ առանց Աշխատանաց: անաշխատ. անվաստակ. անխոնջ. անջան:
–Առանց աշխատանքի որս: անջան որս:
Աշխատիլ. բանիլ. չալըշմագ: աշխատիլ. վաստակիլ. գործել. երկասիրել. գործասիրել: աշխատ լինել: տես և Բանիլ. Գործ ընել:
–խիստ Աշխատիլ: վաստակաբեկ լինել. ճըրգնիլ. տաժանիլ:
–Գիշերը աշխատելով: գիշերաջան:
Աշխատիլ. ջանք ընել: տես Ջանալ:
Աշխատիլ. յօգնիլ: տես Յօգնիլ:
Աշխատցնել. բանէթմէք: աշխատեցուցանել. վաստակեցուցանել. աշխատ առնել. ճգնել:
–խիստ Աշխատցնել: վաստակաբեկ առնել. պարտասեցուցանել. քաղել զոգիս. կեղել զկեանս:
–Աշխատցնել. ջանք ընել տալ: տես Ջանացնել:
–Աշխատցնել. յօգնեցնել: տես Յօգնեցնել:
Աշխատցնող: աշխատեցուցիչ. վաստակեցուցիչ: [ւոր. վաստակաւոր:
Աշխատող: աշխատող. վաստակող. աշխատա-
–խիստ Աշխատող: բազմաշխատ. յոգնաշխատ. դառնաշխատ. անխոնջ. բազմավաստակ. յոգնավաստակ: [գործ:
–չԱշխատող: անաշխատ. անվաստակ. ան-
Աշխարաբա: աշխարհիկ լեզուաւ. 'ի սա-

միկ բարբառ. ռամկօրէն խօսիլք. հասարակաց խօսիւք. աշխարհական խօսիւք. խառնաղանճ խօսիւք:

–Աշխարաբառ գրել կամ պատմել: հասարակաց կամ աշխարհական խօսիւք գրել կամ անցանել (ընդ պատմութիւնս):

Աշխարագրութիւն. տիւնեայի, եա թոփրաղըն բիր բարչասընը թարիֆ. թէհրիր: աշխարհագիր. աշխարհահամար:

–Աշխարագրութիւն ընել. տիւնեայի, եա թոփրաղըն բիր բարչասընը թարիֆ էթմէք, եա գիթաբ եազմագ: աշխարհագիր առնել. առնել աշխարհամար:

–Աշխարագրութիւն ընող. Թէհրիրճի: աշխարհագիր. աշխարհահամար:

–Աշխարագրութեան գրագիր: աշխարհամար դպիր:

Աշխարագրութիւն. աշխարհագրութեն ուսումը: աշխարհագրութիւն. տիեզերագրութիւն երկրագրութիւն:

–Աշխարագրութեան ուսումը գիտցող: աշխարհագիր. երկրագիր:

Աշխարական: աշխարհական. աշխարհիկ. գռեհիկ. ռամիկ:

–Աշխարական եղած: աշխարհականացեալ:

Աշխարական ըլլալ: աշխարհավարիլ. յաշխարհի վարս գալ. աշխարհականանալ:

–Աշխարհականի պէս: աշխարհակերպ. աշխարհօրէն: [րել:

–Աշխարականի պէս ապրիլ: աշխարհավա-

–Աշխարականի վարք: աշխարհիկ կենցաղ:

Աշխարաակեր. տիւնեա եիյիճի. տիւնեայի, եա էմէկտար բաշերըն էթինի եիյէն: աշխարհաակեր. երկրաակեր. կենցաղաակեր. աշխարհամոլ. երկրաքարշ. գետնանախանձ:

Աշխարասիրութիւն. տիւնեայի սէր, եա էմէկտար բաշէր սիւէլը: աշխարհասիրութիւն. երկրաքարշ կեանք. տարրատարփութիւն:

Աշխարացուց: աշխարհացոյց:

Աշխարհեվար: տես Աշխարաբառ:

Աշխարք. տիւնեա: աշխարհ. տիեզերք. կենցաղ. ոլորտք երկրի. ծագք երկրի:

–Աշխարքս ստեղծուելէն առաջ եղած մութը: Թոհ և բոհ. համապարփակ աշխարհակալ մէգն. տիեզերագրաւ բոլոր էից գոգ:

–Աշխարք առող: աշխարհատեաց:

–Աշխարք առելը: աշխարհատեցութիւն:

–Աշխարք մաշած. էսքիմիշ: տես Կարգըլած:

–Աշխարք մտնել. տիւնեա գէլ: մտանել յաշխարհ. գալ յաշխարհ:

–Աշխարք մտնել. էսքիմէք: տես Կարգըլիլ:

–Աշխարք մտցնել: մուծանել յաշխարհ. 'ի լոյս ածել:

–Աշխարք մտցնել. էսքիմէք: տես Կարգել:

–Աշխարք սիրող: տես Աշխարաակեր:

–Աշխարքէ գոված, կամ աշխարքս գովող: աշխարհագով:

Աշխարքէ ելլող: ելեալ յաշխարհէ. հրաժարեալ յաշխարհէ. միանձնացեալ. գեր-աշխարհիկ: [րէքս:

–Աշխարքէ եղածները: յաշխարհէքս. յերկ-

–Աշխարքէ առնած: աշխարհախումբ առն:

–Աշխարքի. տիւնեայիս միւլքիւ: աշխարհական. աշխարհային. տիեզերական. կենցաղական. կենցաղօգուտ:

–Աշխարքիս առջի մարդիկը: Նախնիք:

–Աշխարքիս առջի եղած բաները: Նախնիք:

–Աշխարքիս բաղձալի: աշխարհատենչ. տիեզերաբաղձ:

–Աշխարքիս բաները, կամ աշխարքիս մաթահը: կենցաղական մեծութիւնք. աստի կենացս վայելք. աստիք:

–Աշխարքիս գնտակը. Քիւրէ: աշխարհագունտ. երկրագունտ:

–Աշխարքի գովասանք: աշխարհագովութիւն:

–Աշխարքիս զօրքը: աշխարհազօր. աշխարհախումբ սպայ:

–Աշխարքիս առջի ժամը: աշխարհամատուռն:

–Աշխարքիս ժողով, կամ բոլոր աշխարքէ ժողված: աշխարհաժողով. աշխարհախումբ. աշխարհակոյտ. աշխարհագումար. տիեզերակոյտ. տիեզերաժողով. տիեզերախումբ. տիեզերագումար: տես և Ամէն տեղէ ժողված: [ւակի. հրապարակագոյժ:

–Աշխարքիս խաղք. ալէմէ մասխարա: առակ նշաւ-

–Աշխարքիս խաղք ըլլալ: առակ նշաւակի լինել ամենայն աշխարհի. առակ լինել ամենեցուն:

–Աշխարհի կերակուր տուող: աշխարհաբոյծ:

–Աշխարքիս մէջը, կամ օրթան: աշխարհամէջ:

–Աշխարքիս չորս դին, կամ բոլորտիքը, կամ չէվրէն: տիեզերք. ոլորտք տիեզերաց. ծագք երկրի:

–Բոլոր աշխարք: ընդ ոլորտս տիեզերաց:

–Աշխարքս իր մէջը ունող: աշխարհակիր. ոլորտակիր. տիեզերագրաւ:

–Ձայնը բոլոր աշխարք հասնող: տիեզերագոչ:

–Բոլոր աշխարք լսուող: տիեզերալուր:

–Բոլոր աշխարք գովեալ: տիեզերագով:

–Բոլոր աշխարք դատող: տիեզերադատ. աշխարհական ատեան:

–Բոլոր աշխարք զուրցուած: տիեզերախօս:

–Աշխարքիս չորս դիու անուանքը. որ են ա-սոնք.

–Արեւելք. կիւնտօղուսու: արեւելք: – Արեւմուտք. պատը: արեւմուտք: – Հիւսիս. Եըլտըզ: հիւսիս, կամ հիւսիսի: – Հարաւ. գըպլէ: հարաւ:

–Աշխարքիս չորս դիէն: 'ի չորից կողմանց աշխարհի. 'ի չորից հողմոց:

–Աշխարքիս չորս դին պտըտիլ: շրջիլ ընդ աշխարհ ամենայն, կամ ընդ ոլորտս տիեզերաց. յածիլ ընդ չորս հողմս:

–Աշխարքիս չորս դին տարածած: աշխարհածաւալ. համատարած. տիեզերածաւալ. հա-

մատուցած. տիեզերածաւալ. տիեզերատա-
փիւռ. տես և Ամէն տեղ տարածած:
—Աշխարհքիս չորս դին տարածել: սփռել ընդ
չորեքծագեան կողմ աշխարհի. տարածա-
նել ընդ չորս հողմս. ծաւալել տիեզերատա-
փիւռ: [հօրէն:
—Աշխարհքի պէս: աշխարհատկերպ. աշխար-
—Աշխարհքիս օգտակար: կենցաղաւէտ. կեն-
ցաղօգուտ:
—Աշխարհքիս վրայ գիրք: աշխարհագրու-
թիւն. տիեզերագրութիւն. երկրագրութի:
—Աշխարհքիս վրայ գրող, կամ պատմող: աշ-
խարհագիր. տիեզերագիր. երկրագիր. աշ-
խարհապատում. տիեզերապատում. տիե-
զերախօս:
Բոլոր աշխարհք լեցընող: տիեզերակոծ. տիե-
զերահեծ. աշխարհահեծ:
—Բոլոր աշխարհք վախցընող: տիեզերասաստ:
—Աշխարհքիս տէրութիւն կամ հէօքմ: աշ-
խարհակալութիւն. տիեզերակալութիւն.
տիեզերապետութիւն:
—Աշխարհքիս տիրել: տիրել, կամ իշխել աշ-
խարհի. ունել զաշխարհ ամենայն. տիեզե-
րակալել. միահեծան ունել զտիեզերս:
—Աշխարհքիս տիրող, կամ բոլոր աշխարհքիս
իշխող: աշխարհակալ. տիեզերակալ. աշխար-
հատէր. տիեզերապետ. տիեզերասաստ:
—Աշխարհքիս տիրող կնիկ: աշխարհատիկին.
աշխարհածուհի:
—Աշխարհքս: տես Այս աշխարհքս:
—Աշխարհքս ազատող, կամ փրկող: աշխարհա-
կեցոյց. տիեզերակեցոյց. ամենակեցոյց: տես
և Ամէնքը ազատող:
—Աշխարհքս աւրող, կամ Ներքև վրայ ընող:
աշխարհաւեր. աշխարհակործան. երկրա-
կործան. տիեզերակործան:
—Աշխարհքս զարմացնող: տիեզերահրաշ:
—Աշխարհքս լուսաւորող, կամ աշխարհքի լոյս
տուող: աշխարհալոյս. տիեզերալոյս. տիե-
զերածագ:
—Աշխարհքս լցուած, կամ լցընող: աշխարհա-
լիր. աշխարհալից. տիեզերալիր. տիեզերա-
լից. երկրալիր. երկրալից:
—Աշխարհքս խաբող: աշխարհադաւ. տիեզե-
րադաւ. տիեզերապատիր:
—Աշխարհքս խղճող: աշխարհահեղձոյց. տիե-
զերահեղձոյց. տիեզերասոյզ:
—Աշխարհքս կեցող, կամ աշխարհքիս մէջ բնա-
կող: աշխարհակեաց. կենցաղակեաց. աշ-
խարհաբնակ. տիեզերաբնակ:
—Աշխարհքս կլլօղ, կամ ուտող: աշխարհա-
կուլ. տիեզերակուլ. համայնածախ: [կիր:
—Աշխարհքս կրող, կամ վերցնող: աշխարհա-
—Աշխարհքս չաւ եղած, կամ ամէն տեղ ա-
նուանը ելած: աշխարհահռչակ. աշխարհա-
լուր. աշխարհագոյժ. տիեզերահամբաւ.
տիեզերահռչակ. տիեզերալուր. տիեզերա-
քարոզ: տես և Խիստ Ջաւ եղած:
—Աշխարհքս չաւ ըլլալ: աշխարհալուր հրա-
պարակիլ: տես և Խիստ Ջաւ ըլլալ:
—Աշխարհքս չաւ ընել: աշխարհահռչակ առ-
նել: տես և Խիստ Ջաւ ընել:
—Աշխարհքս չափող: աշխարհաչափ. տիեզե-
րաչափ. երկրաչափ:
—Աշխարհքս չգտնըւող, կամ չգտնըւած: չաշ-
խարհիկ. գերաշխարհիկ: տես և Երկնային:
—Աշխարհքս պաթրմիշ ընող: աշխարհասոյզ.
տիեզերասոյզ:
—Աշխարհքս պատող: տիեզերագրաւ. աշխար-
հապարփակ. տիեզերապարփակ. համա-
պարփակ. աշխարհապարունակ. աշխար-
համած:
—Աշխարհքս ստեղծելը: աշխարհագործու-
թիւն. աշխարհաստեղծութիւն:
—Աշխարհքս ստեղծող: աշխարհաստեղծ. երկ-
րաստեղծ. աշխարհագործ. աշխարհարար:
—Աշխարհքս տեսնող, կամ աշխարհքէս տեսած:
աշխարհատես:
Աշխիլ: ժողխիլ (կերակրոյ). ապականել:.
Աշկերտ, կամ աշակերտ. ցայըրթ: աշակերտ.
համբակ. ուսանող:
—Աշկերտ ըլլալ: աշակերտ լինել. աշակերտիլ:
—Աշկերտ ընել: աշակերտել:
—Աշկերտներու տեղ: աշակերտանոց. տես և
Դպրատուն:
Աշկերտութիւն: աշակերտութիւն:
Աշձը, կամ աշձի: տես Տնտես:
Աշձի պաշը: տես Մատակարար:
Աշմիշ ըլլալ: վազել, անցանել զխելք:
Աշնայ: տես Ճանչուոր:
Աշնավար. աշնան ապէնը վարած: վարեալ աշ-
նայնի: [նան:
Աշնմուտք. աշունին մտնելու օրը: սկիզբն աշ-
Աշորայ. ճոռ. չաւտար: հաճար. աշորայ:
—Աշորայէ. չաւտարէ: աշորեղէն:
Աշորնէք. գաւառ է: Աշորնէք:
Աշունք. կիւզ: աշուն. աշնային:
—Աշունքը ազմիշ եղած: աշնանազայր:
Աշունքը բերող, կամ բերած: աշնանաբեր:
—Աշունքը բուսած, կամ ծլած: աշնանաբոյս:
—Աշունքը եղած. կամ աշունքի: աշնային.
աշնանային. աշնանայք:
—Աշունքը զայ եղած: աշնանաբեկ:
—Աշնան ատեն: աշնային. աշնանային:
Աշտարակ. Խուլէ: աշտարակ. ամբարտակ.
մարտկոց. բուրգն: [նեաց:
—Աշտարակի պէս շինեց: աշտարակաբար շի-
—Աշտարակ ըլլալ. աշտարակի պէս բարձրանալ: աշ-
տարակիլ. ամբարտակիլ:
—Աշտարակ շինելը: աշտարակաշինութիւն.
աշտարակագործութիւն:
—Աշտարակ շինող: աշտարակաշէն. աշտարա-
կագործ: [կաւոր:
—Աշտարակ ունող: աշտարակեայ. աշտարա-
—Աշտարակի պահապան. գուլէ պէքճիսի: աշ-
տարակապահ:

Աչիչայ. կէօզխանէսի : ակնխոռ :
Աչից : տես վարը Աչք, և զհետևեալս նորա :
Աչք. կէօզ : աչք. ակն. ականողիք. աչկունք. տեսանելիք. տեսարան. գործի տեսութեան. աման լալոյ. լիճ լուսոյ :
—Աչքը զարնել : զաման լալոյն հարկանել :
—Աչքը արցունքով լցուած : լիճ լուսոյն արտասուօք լցեալ :
—Աչք առնել : տես Աչքիլիլ :
—Աչք բանալ. հանգիստ առնել : ոգի առնուլ. հանգիստ առնուլ. հանգչիլ. դիւրանալ :
—Աչք բանալ չթողուլ : շտապ տագնապի 'ի վերայ դնել. վարել 'ի գործ տագնապաւ. անհանգիստ աշխատ առնել. անդուլ բանադատել 'ի գործ :
—Աչք գոցել. Աչք գոցող. տես Աչք խփել, Աչք խփող :
—Աչքը գոցելու միջը : կոպք. արտևանունք :
—Աչքի կոպին մազերը : ծիր արտևանաց :
—Աչքը առնել : յաչս դնել. յանձն առնուլ :
—Մանր աչուի : փոքրակն :
—Խոշոր աչուի : մեծակն :
—Աչքը մէկուն դարձընել : զակն արկանել :
—Աղջականներդ աչքէ կամ երեսէ մի ձգեր : յընտանեաց զաւակի քո զակն մի արկանի-
—Աչք ընել : տես Իշմար ընել : [ցես :
—Աչք ընելով կանչել, կամ Աչքով կանչել : տես Իշմարով կանչել :
—Աչք՝ լօխմայի պէս դուրս : աչք կկոցեալ :
—Աչք խաբող : խաբեպատիր. նենգաւոր :
—Աչք խաբել : շօշականս առնել. ցոյցս առնել :
—Որ չըլլայ թէ աչք խաբելու համար ըրած երևնայ : զի մի շօշականս առնել և ցոյցս թուիցի :
—Աչք խփել. աչք գոյել : անտես առնել. չտեսանելոյն առնել. ընդ չտես առնել. ոչ դիտել. զանց առնել. տեղի տալ. հարևանցիկ առնել :
—Աչք խփող : հարևանցիկ : [անկող :
—Աչք ձգել. Աչք ձգող : տես Աչք անկել. Աչք
—Աչք ունող : աչեայ. տեսող :
—Շատ աչք ունօղ : բազմաչեայ. բազմակն. բազմահայեաց. բազմատես. յոգնաչեայ. շատատես :
—Աչք չունող : տես Կոյր :
—Աչք անկել. աչք ձգել : ակնակառոյց լինել. ակն դնել. աչս արձակել. ակն արկանել :
—Աչք անկելը : աչարձակութիւն :
—Աչք անկող : աչարձակ. ակնկառոյց :
—Աչք անկող կամ խառնուօղ ուրիշի բանին : օտարատեսուչ :
—Աչքէ անցընել : յակն արկանել :
—Կը խնդրեմ ամենէն՝ որոնք որ աս գիրքը աչքէ պիտոր անցընէք : աղաչեմ զամենեսեան՝ որ զգիրսդ յակն արկանիցէք :
—Աչքէ ելած : ելեալ յաչաց. ընկեցիկ յերեսաց. անխնամ. ամայի. խոտեալ : [էաք :
—Ձեր աչքէն ելած էինք : և ձեզ ընդ ոտամբ

—Աչքէ ելլել : յաչաց ելանել. ատելի լինել. լքեալ թողուլ :
—Աչքէն կրակ ցաթկել : հուր հատանել յաչաց. կայծակունք թօթափել յաչաց. հրացայտ լինել աչաց :
—Աչքէ հանել, կամ աչից հանել : յաչաց հանել. ատելի առնել :
—Աչքը արցնքել, կամ վազել : տես Բժոտիլ :
—Աչքը արցնքող, կամ արցնքոտ : տես Բժոտ :
—Աչքէ փախչիլ : ըստ ակն անկանել :
—Աչքը բանալ : բանալ զաչս :
—Կոյր ծնածին աչքը բանալ : 'ի ծնէ կուրին ակն կառուցանել : [կենալ :
—Աչքը բանալ. աչքը բաց կէնալ : տես Զգաստ
—Աչքը բանալ մէկի մը. փէնդ ընէլ : զաւել. դրժել. պատրել. խարդախել. խարդաւանել. խորամանկել. զաւաճանել : տես և Խաբել :
—Աչքը բանալ մէկի մը. բան սորվըցնել : խելամուտ առնել. իրազեկ առնել. զգացուցանել :
—Աչքը բանալ գոցել : տես Թարթել :
—Աչքը բաց : լրջմիտ. արագահայեաց. արագատես. զգաստ. զգոյշ. զգուշաւոր. խորագէտ : տ. Զգաստ, և Խելքը գլուխը :
—Աչքը բաց ըլլալը. աչքի բաջըգլըն : լրջմտութիւն. խորագիտութիւն. զգաստութիւն. զգուշութիւն :
—Աչքը բաց կենալ : }զգաստ կալ. զգոյշ կալ.
—Աչքը բաց պահել :}պատրաստ կալ. զգուշանալ. հսկել. արթնիլ : տ. Զգաստ կենալ :
—Աչքըդ բա՛ց : զգոյշ լեր, կամ զգոյշ լեր անձին քում. զգո՛յշ կաց : տ. Աչքը բաց կենալ :
—Աչքը բաց պահել մէկի մը : զգուշացուցանել : [զեկ :
—Աչքը բացած : խելամուտ. հասու. իրա-
—Աչքը բացած. խաբուած : զաւեալ. պատրեալ. խարդաւանեալ. զաւաճանեալ. խորամանկեալ :
—Աչքը բացուիլ : խելամուտ լինել. հասու գոլ. 'ի վերայ կալ. տեղեկանալ. իրազեկ լինել. իրազգած լինել :
—Աչքը բռնուիլ : կալեալ լինել աչաց :
—Աչքը դարձնել : դարձուցանել, շրջել զաչս. զակն արկանել յումեքէ :
—Աչքը ասդին անդին դարձընել : ակն ածել. յածել զաչս :
—Անմեղ գառնուկը գայլերուն մէջ շփոթած աչքը ասդին անդին կը պտըտցընէ ու հովիւը չիգտներ : գառն անմեղ 'ի մէջ գայլոց տարակուսեալ ակն ածէ յայսկոյս և յայնկոյս, և ոչ գտանէ հովիւ :
—Աչքդ մի զուարճացըներ ասդին անդին դարձընելով : մի պարարեր զակնդ շրջածութեամբ :
—Աչքը գառնալ : ճարպոյ զակամբ գալ :
—Աչքը դուրս : կկոցեալ ակն :
—Աչքը դուրս. էօքփէօղ : աչարձակ. ակնայարատ. տես և Անհամեստ :

—Աչքը դուրս գալ։ կկոցիլ աչաց. կոկոմիլ։
—Աչքը դուրս ըլլալ։ զաչս արտաքս արձակել։ խնդրել հոմանի. տարփածու լինել։
—Աչքը ըլլալ մէկի մը. ""։ տես Աչքը մնալ։
—Աչքը խաղցնել, կամ խաղցնել։ զաչս խաղցնել. շլացուցանել. հարկանել։
—Աչքը խաղալ։ աչաց խաղալ. շլանալ. շլանալ։ [բա յարկեղականէ։
—Աչքը խաղցնելու արեւէն։ շլացան աչք նո-
—Աչքը խաղցնող։ ակնախաղ։
—Աչքը ծակ։ տես Ծակ աչք։
—Աչքը կապուտ։ տես Կապուտաչուի։
—Աչքը կուշտ։ մեծախոհ. անկարօտ։
—Աչքը կարել։ համարձակիլ. իշխել։
—Աչքը հանել, կամ փորել, կամ փաթլաթմիշ ընել։ բրել զաչս. խլել զաչս. հանել զաչս. աչափոր առնել. զգաղջր արեան յաչաց հատանել։
—Աչքը մարմրիլ. "". նուաղիլ աչաց։ [ական։
—Աչքը մթըննալ։ խաւարիլ աչաց. մթագնիլ
—Աչքը մթընցնել։ շլացուցանել. մթագնել զաչս. սասուերածս աչաց ածել։
—Աչքը մնալ. "". ընդ միտ մտանել. շնորհս գտանել առաջի ուրուք. հաճոյ լինել. յինքն յանկուցանել զսիրտ։ [միտ մտանել անօրինին։
—Կուզէր անօրինին աչքը մնալ։ կամէր ընդ
—Յովսաթանը ապրեցուցին որ հօրը աչքը մտնէն։ ապրեցուցին զՅովնաթան, զի ընդ միտ մացեն հօր նորա։ [լինել։
—Ամենուն աչքը մնալ։ ամենեցուն ըստ մտի
—Աչքը մտած։ յակն առեալ։
—Աչքը մտնելու համար։ առ շնորհուկս. առ գտանելոյ շնորհս. առ 'ի հաճել. առ ական. շնորհուկս իմն կամելով առնել։
—Աչքը մտնող։ բարեմարդիկ. մարդահաճոյ. սիրելի. հաճելի։
—Աչքը անուշ։ տես Անուշ աչուի։
Աչքը նեղ։ տես Նեղաչուի։
—Աչքը շիտակ։ տես Շիտակ նայօղ։
—Աչքը չթարթող, կամ աչքը չթարթելով։ անթարթ. անթարթափ. անքթիթ։
—Աչքը չտեսնել, կամ աչից լուսը կորսուիլ։ չտեսանել աչաց. վատիլ, կամ նուաղիլ աչաց. ծանրանալ աչաց. կալ աչաց. շլանալ. կուրանալ։ տես և Կուրնալ։
—Աչքը աղէկ չտեսնել։ ծանրանալ աչաց։
—Աչքը սուր։ տես Սրատես։
—Աչքը տկար։ աչադար։
—Աչքը վար բռնել, կամ վար ընել։ զակն 'ի վայր հարկանել։ տես և Վար նայիլ։
—Աչքը վար բռնած։ ակն 'ի խոնարհ. ակնկորեալ։
—Աչքը ճամբան։ ակն 'ի ճանապարհ։
—Աչքը վրան դարձնել։ ակն արկանել յիմն կամ ակն զնովք արկանել։
—Աչքը վրան ըլլալ, կամ աչքը վրան ընել, կամ վրան պահել։ ակն ածել. դիտել. դէտ կալ։
—Ամենուն աչքը իր վրան դարձուց։ զամենայն տեսանելիս յինքն կորզեաց։
—Ըր խրատէ որդիքն որ՝ աչքը վրանին է։ տանջէ զամենայն որդի՝ զոր յակն առնու։
—Աչքը վեր վար խաղցընող։ աչակապաւ։
—Աչքը վեր վերցնել։ ամբառնալ զաչս. զաչս 'ի վեր համբառնալ. դէտակն 'ի վեր համբառնալ. դէտակն 'ի վեր ունել։
—Աչքը տնկած նայիլ։ կառուցանել զակն. ակնկառոյց լինել. յառել. պշնուլ։
—Աչք տնկել։ բերել աչս. ակն դնել. աչս արձակել. չարակնել։
—Ուրիշի բանին աչք չտնկել։ մի՛ ամենեւին յայլոց ինչ ակն դնել։
-Արտադերս բերդին աչք տնկելով ապստամբութեամբ։ չարակնելով ապստամբեալ յամուրն Արտադերս։
—Յափշտակելու աչք մի տնկէք։ մի՛ ինչ աչս արձակէք դուք յաւար։
—Աչքը օտար կնկոտը տնկեց։ արձակեաց զաչս իւր զհետ հոմանեաց։
—Տիրոջը կինը Յովսէփին վրայ տնկեց աչքը։ արկ կին տեառն իւրոյ զաչս իւր 'ի վերայ
—Աչքը ցաւօղ։ աչացաւ։ [Յովսեփայ։
—Աչքը փայլուն կամ վառվռուն։ տես Կրակաչուի։
—Աչքը փոս։ խորակն. խորակնեայ։
—Աչքը փոսը իջեցնել։ տես և Աչքը փերտէ իջեցնել։
—Աչքի կամ աչից առջև։ առաջի աչաց. ակներև. ակն յանդիման. ակն յայտնի։
—Աչքի երևնալ։ յակն անկանել։
—Աչքիս չերևան։ զերեսս նոցա ինձ յակն մի՛ արկանէք։ Մի ևս յաւելցեն անկանել յակն իմ։
—Յանցաւորը թագաւորին աչքին չուզեր երևնալ։ պատժապարտն չիշխէ յակն անկանել թագաւորի։
—Երկինքը զարդարուէ, հոն աչքի երևցիր։ յերկինս զարդարեաց, անդր անկիր յակն։
—Աչից առջև դնել, կամ աչից ցցընել։ դնել առաջի աչաց. ակներև ցուցանել. առաջի առնել։
—Որպէս զի աչից առջև ունենալով միշտ անխկայ, բան մը չիմոռնայի։ զի 'ի նմա պահելով զակն, անմոռաց ընդ բնաւն անցանէաք։
—Աչքին հանդիպիլ։ առ ական դիպել. յակն գալ։ [բիծ։
—Աչից արցունք. "". որ "" կը կուղէ։
—Աչից դեղ։ տես Շօփայ։
—Աչից երևցող. կամ երևցած։ առաջեզք ինչ. առաչս. ուրուական։ [խոշ աչաց։
—Աչից էնկել, կամ քէօնտէլէ։ խոչընդակն.
—Աչից թարթիչ։ տես Թարթիչ։
—Աչից իմջշիւ ըլլալ, կամ ըռաստ գալ։ առ

ակամ գիտելի. յակն անկանել, յակն գալ:
—Աչէից լուս: լոյս աչաց. արև աչաց:
—Աչէից լուսը հանել: զքաղցր արև յաչացն հատանել:
—Աչէից լուսը պակաս: Ճայրոտ. աչք սորեալ:
—Աչէից լուսը պակսիլ: սորել աչաց:
—Աչէից լուսը պակսեցընել: Ճայրատել:
—Աչէից ջիլերը: երակք տեսողականք. լուսե-
—Աչէից մաշկը: ականաքող: [րակք:
—Աչէից խոշը բերող, կամ խոշը եկող, կամ ա-
չաց ուզածը: ակնահաճոյ. ակնապարար:
—Աչէից ծակը, կամ բունը, կամ փոսը: կա-
պիճ. ակնակապիճ. գուբն աչաց:
—Աչքի ծարովը նայել: ծայրիւք աչաց հայել:
—Աչէից մթութիւն, կամ աչէից փուս: տաւե-
րածք աչաց. շլացութիւն. շլութիւն:
—Աչէից սրութիւն: տես Սրատեսութիւն:
—Աչէից տակ ընկնիլ. Աչէից տակ չընկնիլ: տես
Երեւալ. չԵրեւալ:
—Աչէից տակ չընկնող: աննշմար. աննշմարելի:
տես և չԵրեւցող:
—Աչէից տակէն, կամ աչէից ներքեւէն նայիլ.
խամազախլը նայիլ: ընդ ակամբ նայիլ:
—Աչէից ցաւ. կէօզ աղրըը: աչացաւ. աչացա-
ւութիւն. ախտ ական:
—Աչէից ցաւէն խիստ տանջուելով: ախտ աչա-
ցաւութեան ընսսա տագնապեալ:
—Աչէից փէրտէ: լուսան. միզն. պատրուակ:
—Աչէից փէրտէն վերցընել: կեղեւել զլուսանն
յաչաց նորա:
—Աչէիցը փէրտէները ինկան: անկան լուսունքն
յաչաց:
—Աչքը փէրտէ ինջած: լուսան իջեալ զականբ:
—Ուր որ Աչք չիհասնիր: աննկատելի, ան-
նըշմարելի:
—Ինչուան ուր աչք կը հասնի: 'ի կշիռ ական.
ցոր վայր նկատեն աչք. ցոր վայր նշմարեն
աչք:
—Աչքով ծաղր ընել: ծաղր առնել ակնար-
կութեամբ. ակնարկի առնել:
—Աչքով փնասել: տես Աչքիլել:
—Աչքով տեսնելը: ականատեսութիւն:
—Աչքով տեսնող, կամ աչքով տեսած: ակա-
նատես: [Թընցողը: մըմէել:
—Աչուըները շփել. ինչպէս կընէ քնէ ար-
—Աչուըներուն մէջ տեղը: աչամէջք:
—Աչուըներդ դուրս ինկած նայիս իրենց: աչք
քո կկոցեալ հայեցին 'ի նոսա: [ծեալ:
—Աչուըներուն լոյսը պակսած: աչք առկայ-
—Աչուըները հանել: բրել զաչս:
—Աչքը վար բռնող. էէրէ պօփան: աչք 'ի խո-
նարհ. ակնկոր: [պարհ:
—Աչքը Ճամբան. կէօզիւ էօլտա: աչք 'ի Ճանա-
—Աչք բանալ գոցելու մը ատեն: յական թօ-
թափել. 'ի քթթել ական:
—Աչքը վրան ըլլալ. նաղարը նաթիւնդէ: յակն
առնուլ զոք:
—Աչքէն փախչիլ: ըստ ակն անկանել:
—Սողմոսին մէկ տունը աչքէս փախաւ: ան-
ցեաւ զիս տուն սաղմոսին:
—Աչքը տեղէն հանել: հանել զակն 'ի կապ-
Ճացն: [աչացեալ:
—Ամէն գին Աչք ունեցող: ամենայն ուստեք
—Աչքերէն ինչուան 'ի գունչը: յականողաց
մինչ և 'ի ծնօտս:
—Աչքը ինչուան ուր որ կը զօրէ: ըստ կշռե-
լոյ ական. 'ի կշիռ ական:
—Անօթութենէ աչքը դուրս ինկած: յան-
սուապութենէ աչք սորեալք:
Աչքիլել. աւէօղ քատէւ. նաղար վէրմէք: չա-
րակնել. ակնահարել. նախանձ առնել զոք:
—Աղէկ կերթայիք, ով աչքիլեց զձեզ: բարւոք
ընթանայիք, ո՞ նախանձ արար զձեզ:
—Աչքիլելը. նաղար: չարակնութիւն. ակնա-
հարութիւն:
—Աչքիլիլ, կամ աչքիլուիլ: չարակնիլ. ակնա-
հարիլ. փաթերակիլ. փաթերակս առնուլ:
—Աչքիլող: չարակն. չարակնող:
Աչքիլուս. կէօզիւն այտըն: խնդակցութիւն:
—Աչքիլուս երթալ: երթալ 'ի խնդակցութն:
—Աչքիլուս ընել, ըսել: խնդակից լինել:
—Աչքիլուս հրամանուց: խնդակից եմ ուրա-
խութեան քում:
—Աչքիլուս ընող: խնդակից. ուրախակից:
Աչքնոց. կէօզլիւք: աչոց. ակնոց:
Ապա: տես Հապա:
Ապա թէ. հաղա ըէ. ամա էյէր: ապա թէ. ապա
եթէ. ապեթէ. այլ թէ. այլ եթէ. բայց
թէ. բայց եթէ. և եթէ. իսկ եթէ. իսկ թէ:
—Ապա թէ չէ. հաղա ըէ չէ. եօխսամ: ապա թէ
ոչ. ապա եթէ ոչ. ապեթէ ոչ. իսկ թէ ոչ.
իսկ եթէ ոչ. բայց եթէ ոչ. և եթէ ոչ:
Ապականած: ապականեալ. եղծեալ. աղա-
ւաղեալ. անհամոզքեալ. անհամեալ. խան-
գարեալ. եղծ. ղեղծ:
—Ապականած գիր գրող: ապականագիր. ջըն-
ջագիր. եղծագիր:
Ապականել: ապականել. եղծանել. զեղծա-
նել. աղաւաղել. պղծել. խանգարել. աղար-
տել. աւերել:
Ապականիլ, կամ ապականուիլ: ապականիլ.
եղծանիլ. զեղծանիլ. աղաւաղիլ. պղծիլ:
Ապականութիւն: ապականութիւն. եղծումն.
աղաւաղութիւն. պղծութիւն:
—Ապականութիւն սիրող: ապականասէր:
Ապականուող. պոզանըճը: ապականացու.
ապականակիր. ապականելի. եղծանելի.
աղցաւոր. կորստական: [պական:
—չԱպականուող, կամ չապականած: տ. Անա-
Ապականող. պօզանըճը ընող: ապականող.
ապականիչ. ապականագործ. ապականա-
րար. եղծիչ:
Ապահով: ապահով. անքոյթ. անդորր. ան-
երկիւղ. աներկեան. անշուշտ:
—Ապահով ըլլալ: ապահովիլ. յապահովիլ.
ապահովանալ. կալ յակատանի. յամրի

կալ. կալ յանկասկածի, 'ի հաստի. 'ի բա_ զում ապահովի:
—Ապահով ընել: ապահովել. յապահովել. ապահովացուցանել:
—Ապահով տեղ: անքոյթ տեղի. զերծ տեղի:
—Ապահով տեղ դնել, կամ պահել: դնել յա_ պահովի, յանդորրական տեղւոջ. դնել 'ի զգուշութեան. ունել ամրապահեստ:
—Ապահով տեղ պահօղ, կամ պահած: ամ_ րապահ. ամրապահեստ:
Ապահովութիւն: ապահովութիւն. յապա_ հովութիւն. աներկեանութիւն:
Ապահովութեամբ: ապահով. աներկեան. անկասկած:
Ապաղի դաշտ. օվայ է: Ջրբաւոյ դաշտ:
—Ապայ. հագնելիք: ձունձ թաւարծի. խորգ. խարազն:
Ապայ հագնօղ: խարազնազգեաց. խորգազ_ գեաց. խորգահանդերձ:
Ապանօզ: եբենոս. ոսնիազ. հնդիկ փայտ:
—Ապանօզ փայտէ: 'ի փայտից ոսնիազից:
—Ապանօզ բանօղ: եբենագործ:
—Ապանօզէ շինած: եբենեայ:
Ապանօզլըխ: եբենուտ:
Ապաշխարանք, կամ ապաշխարութիւն: ա_ պաշխարանք. ապաշխարութիւն. զղջումն. ապաշաւ. զեղջ:
Ապաշխարել: ապաշխարել. ապաշաւել. զըղ_ ջալ. զղջանալ:
—Պահով ու անօթութեամբ կ'ապաշխարեն: պահօք և քաղցիւ հարկանեն զանձինս:
Ապաշխարելու: ապաշխարելի. ապաշաւելի. զղջալի. զղջական:
—Ապաշխարելու տեղ: ապաշխարարան. ա_ պաշխարանոց:
Ապաշխարութիւն: տես Ապաշխարանք:
Ապաշխարօղ: ապաշխարող. զղջական. զղջա_ սիրտ. զղջաւոր:
—Խիստ Ապաշխարօղ: աշխարահեծ. գերար_ տասուալից. դառնապէս զղջմամբ ապաշխա_ րող: [անզեղջ:
—չԱպաշխարօղ: անապաշխար. անապաշաւ.
—Ապաշխարօղները արձըկելու կարգ: ապաշ_ խարարձակք:
Ապառաժ. ամուր քար: ապառաժ. որձաքար. գայլախազ. արատոյ. խարակ:
—Ապառաժէ շինած: վիմարգեայ:
Ապառաժոտ տեղ: ապառաժուտ. երիզուտ. գերբուկ. վիմուտ: տես Ժեռոտ:
Ապավարիլ. գէշ գործածել: չարաչար վարել. ախտակաբար վարել. գեղծանիլ իւիք:
Ապաւէն: ապաստան. օգնական. ապաւէն. պատսպարան. զօրավիգն:
—Ապաւէն չունօղ: անապաւէն. անապաս_ տան. անպատսպար. անպատսպարան:
—Դուք էիք մեր ապաւէնը: առ ձեզ յան_ դորր եղանէաք:
Ապաւէն ըլլալ: պատսպարել. պատսպարան լինել. պատսպարանել. ամրացուցանել. թեւարկել. պաշտպանել. հովանի լինել. հո_ վանանալ. հովանաւորել:
Ապաւինիլ: ապաստանիլ. պատսպարիլ. ա_ պաւինիլ. ամրանալ. ամփոփիլ. անկանել. ապաստան լինել. յենուլ յոք:
—Իրեն ապաւինածը մատնեց: մատնեաց զնա որ յեց յինքն էր: [(սրբութիւնք):
—Քեզի ապաւինեցայ: դէմս արարի առ քո
Ապերախտ. աղէկութիւն չգիտցօղ, կամ չճանչցօղ. երախտիքը մոռցօղ: ապերախտ. ապաշնորհ. ա_ պախտաւոր. երախտակորոյս. բարեդրուժ. բարեմոռաց. անձիր. երախտամոռաց ան_ շնորհակալու:
—Ապերախտ ըլլալ. աղէկութիւնը չճանչնալ. երախ_ տիքը մոռնալ: ապերախտիլ. ապախտ առնել. մոռանալ զերախտիս:
Ապերախտութիւն: ապերախտութիւն. ա_ պախտաւորութիւն. ապախտիք. ապաշնոր_ հութիւն. անշնորհութիւն. անշնորհակա_ լութիւն:
—Ապերախտութիւն ընել: բարեմասնոյ ձե_ ռին չարիս դարձուցանել. երախտեաց ա_ պախտիս հատուցանել:
Ապլու. կէւլէրը բռնօղ չուան: առագաստաձիգ ապաւանդակ: [գակ առագաստին:
—Ապլուն թող տալ: լուծանել զապաւան_
—Ապլուն թող տալ: տես Ափեղցփեղ կենալ:
—Ապլուն փախցնել. խելքը կորսնցնել: տես Խեն_ թենալ:
Ապխտել. ապուխտ շինել. պաստրմայ ընել: ապըխ_ տել. ապուխտ առնել:
Ապշեցնել. խիստ զարմացնել. պաղեցնել. խելքը թռցնել: ապշեցուցանել. հիացուցանել. պա_ կուցանել. յապուշ դարձուցանել. յապուշ հարկանել. յապուշ կրթել. յապշութիւն պարտել: [զտեսօղս:
—Տեսօղները ապշեցընել: յոտին կացուցանել
Ապշիլ. խիստ զարմանալ. պաղիլ մնալ. խելքը թռ_ չիլ: ապշիլ. հիանալ. պակնուլ. յապուշ լի_ նել. յապուշ դառնալ. յապուշ կրթիլ. յա_ պուշ հարկանիլ. յափշութիւն պարտիլ. այլ յայլմէ լինել. յափշտակիլ: տես և Շաշ_ միշ ըլլալ:
—Անունը լսելով ապշեցաւ: յափշտակեալ յանուանէ կողմանէն:
Ապշութիւն. ապշիլը. խիստ զարմանալը: ապշու_ թիւն. թմբրութիւն. հիացութիւն. հիա_ ցումն. պակուցումն: [և Անշնորհք:
Ապուղամպախ. խէնթ-մէնթ: տես Ափեղցփեղ,
—Ապուղամպախ բան, կամ խօսք: տես Ա_ փեղցփեղ խօսք՝ խօսիլ:
Ապուխտ. չոր միս. պաստրմայ: ապուխտ:
—(Ապուխտ) կոխել: տոփել:
—Ապուխտ շինել: տես Ապխտել:
Ապուհայաթ: ջուր կենաց. ջուր կենդանու_ թեան. ջուր կենդանի. ջուր կենսաբուղխ:
—Ապուհայաթ ջուր. ըմպելու ջուր: ջուր անմա_

նակիտ, վճիտ։ [Շաշմիշ եղած։
Ապուշ։ ապուշ. թմբրեալ. յիմարեալ. տես
–Ապուշ մնալ։ տես Ապշիլ։
Ապուռճուպուռ։ տես Խառնիխուռն։
Ապուռճուպուռ ըռզակ, կարասիք։ աղխք. աղխամախք. խառնադանջ։
–Ապուռճուպուռ հալք, կամ մարդիկ։ խառնիճաղանճ. խառնաղանճ. խուժան. խառնամբոխ. խաժամուժ ամբոխ. սինլքորք. խառնիճաղանջ բազմութիւն. ռամիկք. գռեհիկք. ստահակք։
–Ապուռճուպուռ հալքին գլուխ։ ռամկավար։ ռամկապետ։
–Ապուռճուպուռ հալքին կառավարութիւն։ ռամկավարութիւն. ռամկապետութիւն։
–Ապուռճուպուռ հալքէ կոխած տեղ։ խառնակոխ տեղի։
–Ապուռճուպուռ հալքով ճէնկ ըլլել։ խառնամբոխ ելանել 'ի պատերազմ։
–Ապուռճուպուռ անտառ։ մացառ. անտառամոլ վայր։
Ապուր. չօրպա. աշ։ թան. տապա։
–Այլ և այլ խոտերէ շինած ապուր։ խառնաթան։ [թան. սպանապաս։
–Ոսպէ շինած ապուր։ ոսպնաթան. շիկա-
–Ապուր սիրող։ թանասէր։
Ապսինթ. ֆէլլին. լեղի խոտ է։ օշինդր. ափսինթ։
Ապսպրած. ըսմարլանմըշ։ պատուիրեալ. հրամայեալ. պատուիրանաւ տուեալ, աւանդեալ, յանձնեալ, յանձն արարեալ։
–Ապսպրած խօսք, կամ բան։ տես Աւանդութիւն։
Ապսպրել. ըսմարլամագ։ հրամայել. պատուիրել. պատուէր տալ. աւանդել. յանձնել. յանձն առնել, կամ առնել ումեք յանձն։
Ապսպրծու. ըսմարլամա։ յանձնեալ. հրամայեալ։
Ապսպրուիլ. ըսմարլանմագ։ հրամայեալ լինել. պատուիրեալ լինել. աւանդիլ. յանձնիլ։
Ապսպրող. ըսմարլայան։ պատուիրող. աւանդող. պատուիրանադիր։
Ապստամբ. պաշ գալդըրան. պէյի մը դէմ չըգան վէրըշող. ասի. զօրպա։ ապստամբ. վտարանջեալ. ըմբոստ. ստահակ. ապերասան. դիմադարձ. դիմակալ. դիմակաց. ըմբոնկեց. հեստ. խեռ. ողնդժնեայ. ընդվզեալ. ստահակեալ. ըմպահկեալ. կապարճադարձոյց։
Ապստամբեցնել. պաշ գալդըրդմագ։ ապստամբեցուցանել. վտարանջեցուցանել. ուծացուցանել։
Ապստամբիլ. պաշ գալդըրմագ. պէյէ չըգմագ։ ապստամբիլ. ընդվզիլ. վտարանջել. հեստել. ըմպահկել. նշկահել. ստամբակիլ. դիմադարձիլ. խեռիլ. ըմբոստանալ. ստահակել. ընդդէմ ձեռս ամբառնալ. ստունգանել. յողն կալ. ուծանալ. սարտնուլ. կապարճս դարձուցանել։
Ապստամբութիւն. պաշ գալդըրմա։ ապստամբութիւն. վտարանջութիւն. ընդվզումն. ըմպահկութիւն. ըմբոստութիւն. դիմադարձութիւն. ստամբակութիւն. խեռութիւն. հեստութիւն. ապերասանութիւն։
Ապտալ, կամ ափտալ։ անապատաւոր. ճգնաւոր։
Ապտիլլաղիզ, կամ ապտիւլլաղիզ։ կոնձեղ։
Ապրանք. ըռզագ. մալ։ ինչք. գոյք. կեանք. աղխք. ստացք. կահք. աղխամախ. ստացուած. կալուածք։
–Ապրանք դիզած։ մթեր ընչից։
–Ապրանք շարժուն։ բառնալի. շարժուն ինչք։
–Ապրանք անշարժ։ հաստատուն, անշարժուն ինչք։
–Ապրանքը շատ։ բազմաղխի։
–Ապրանք չունող։ անինչ. անստացուած։ տես և Աղքատ։
–Ապրանք սիրող։ ընչասէր. արծաթասէր։ [տես և Ագահ։
–Ապրանք չսիրող կամ ատող։ ընչատեաց։
–Ապրանքի մաղազա։ գանձատուն. գանձարան։
–Ապրանքի օրինակ։ առգին։
Ապրելիք։ տես Ապրուստ։
Ապրելու։ ապրացու. կենդանացու։
–Ապրել չէր կրնար. ապրելուն յոյս չկար։ ոչ էր ապրանաց։
–Ապրելու չափ կերակուր։ հոգեպահ, կամ ոգեպահ կերակուր. ապիհ։
–Ապրելու չըլլալ։ տես չԱպրիլ։
Ապրեցնել։ ապրեցուցանել. կեցուցանել. պահել 'ի կեանս. փրկել։
Ապրեցնող։ ապրեցուցիչ. կեցուցիչ. փրկիչ։
Ապրիլ՝ ամիս։ ապրիլ. ապրիէլ. ահեկան. ահկի։
Ապրիլ. եաշամագ։ ապրիլ. կեալ. վարել զկեանս. քաղաքավարել. կենցաղավարել։
–Ապրելու համար հարկաւորը։ ոգեպահ. ոգեպահիկ։
–Պաք բռնած ատենդ՝ ապրելու համար հարկաւոր եղածը միայն կեր։ 'ի պահելն քո զոգեպահն միայն կեր։
–Խոտով կ'ապրէր։ զառօրեայ զկեանսն խոտաբուտ ճաշակօք վճարէր. խոտաբուտ անցուցանէր զառօրեայ կենցաղն։
–չԱպրիլ, կամ ապրելու չըլլալ։ ոչ կեալ. ոչ ապրիլ. ոչ գոլ ապրանաց։
–Ապրիլը. ողջ ճանը։ ապրանք. ապրուստ. կենդանութիւն։
–չԱպրիլը։ անկենդանութիւն։
Ապրիկ, կամ ապուրիկ։ թանիկ։
Ապրիս։ տես Աֆէրիմ։
Ապրճան, կամ ապռճան. ըլէնլիկ։ ապարանջան. քօղէք. բահուանդ։ [հեզ։
Ապրշում. իպրիշիմ։ ապրշում. մետաքս. բեհեզ։
–Ապրշում գործող։ բեհեզագործ. մետաքսագործ։
–Ապրշումէ։ մետաքսեղէն. մետաքսեայ. բեհեզեայ. մետաքսահիւս։
–Ապրշումի որդ։ շերամ. բոմբիւքս. հնդիկ, կերպասածին որդն։
Ապրուստ. տիրիլիք. կէչինմէ։ ապրուստ. ա-

տեստ. պարէն. Նպար. Նպարակ. ռոճիկ. դարման. պէտք. պիտոյք. պաճարանք. հայթհայթանք. կեանք:
—Իր բոլոր ապրուստը ողորմութիւն տուաւ: մատոյց յողորմութիւն զոյիւ չափ զկեանս իւր:
—Ապրուստ. կէլինմէ՝ ճնշան փառած. ճնշղէս նո-փան տեղարէն մը, որ անով ճնին մարդը ապրի: ու-տեստ տեկնոջ. պաշտաստական:
—Ապրուստը ճարել. նորօպոռնիւնը հոգալ: պա-ճարել, հայթհայթել զպէտս:
—Ապրուստը ճարելը: պաճարանք. հայթհայ-թանք: [րուստը տալով:
—Ապրուստը տալով պահել: տես Պահել՝ ապ-
Ապրցու. պղլոր: ձաւար:
Ապրող: կենդանի. կենդանանակ. կենդանակիր:
—չԱպրող: անկենդան. անշունչ. մեռեալ:
Աջ, կամ աջիկ. դէն, ձեռք, և այլն. տող: աջ. աջակողմն:
Աջ դին, կամ աջիկ դին. (անուն): աջ կողմն. աջակողմն. աջակոյս. աջոյ կողմն. աջէն:
Աջ դին. դէպ'ի աջ դին. (մէջ): յաջ կոյս. ընդ աջմէ. յաջակողմն.
—Աջ դին նստիլ: նստիլ ընդ աջմէ, կամ ընդ աջմէ կողմանէ. բազմիլ յաջմէ:
—Աջ դին նստող: աջադաս:
—Աջ դիէն, կամ աջիկ դիէն: յաջմէ կողմանէ. յաջակողմն կուսէ. ընդ աջմէ. յաջմէ:
—Աջ դիէն ու ձախ դիէն: յաջմէ և յահեկէ:
—Աջ դիուն, կամ աջիկ դիուն. սաղ թարաֆընտա. սաղ թարաֆընտաքի: աջակողմեան. աջակողմն. աջակոյս. աջական. աջեայ. աջէն: [ջենք:
—Աջ դիունները: աջակողմեանք. աջեայք. ա-
Աջիկ: տես վերը Աջ. և զհետևեալս նորա:
Աջող. […]: յաջող. յաջողակ. յաջո-ղեալ. 'ի դէպ. 'ի ճահ: տես և Յարմար:
—Աջող ատեն: տես Դիպուկ ատեն:
—Աջող ըլլալ. […]: աջո-ղել. յաջողել. 'ի դէպ ելանել: տես և Բախ-տը բանիլ. և Յարմար գալ.
—Աջող ձեռք ունող: տես Ձեռքը աջող:
Աջողել. […]: աջողել. յաջողել. յաջո-ղեցուցանել: տես և Յարմար բերել:
Աջողիլ: տես Աջող ըլլալ:
Աջողութիւն. […]: աջողութիւն. յաջողու-թիւն. յաջողուած. բարեբախտութիւն. դէպք բարեպատեհ. բարի պատահումն:
—Աջողութիւն գտնել: յաջողիլ. պարապ գը-տանել. ժամ առնուլ: տես և Դիպուկ ա-տեն ունենալ:
—Աջողութեամբ. […]. (մէջ): յաջո-ղութեամբ. յաջողակի. յաջողաբար. դէպք 'ի բարի ելեալ. ըստ բախտի լեալ. դիպաց յաջողելով. յաջողութիւն 'ի դէպ եկեալ. դիպուածով բախտի. բարեբաստութեամբ. 'ի բարի պատահմանէ. բարի պատահումն լեալ: [տարել զգործ իւր:
—Աջողութեամբ բանը հոգալ: յաջողակի կա-

Առ. Առ քաշել. և այլն: տես Առօթ. Ամբչ-նալ. և այլն:
Առագաստ: տես Նէլքէն և Ճիպնիլիք:
Առած. […]: առեալ. ընկալեալ:
Առակ. […]: առակ. առած. առասպել:
—Առակ խօսիլ, կամ առակով խօսիլ: առա-կել. առակաբանել. առակախօսել. առակ արկանել:
—Առակ խօսիլը, կամ առակով խօսիլը: առա-կումն. առակաբանութիւն. առակախօսութիւն:
—Առակ խօսող, կամ առակով խօսող: առա-կախօս. առակաբան. առակարկու:
—Առակ հանել: տես Առակ խօսիլ:
—Առակ ունօղ: առակաւոր:
—Առակներ գրելը: առակագրութիւն:
—Առակներ գրող: առակագիր:
—Առակներու գիրք: առակագիր:
Առանձին. […]: առանձին. մեկուսի. ու-րոյն. առաշոգ: տես և Մինակ:
—Առանձին կարգի մրրիկներէն ապահով: զանխուլ կեանս կեալ յանքութի կամ յամ-րի 'ի մրրկաց:
—Առանձին տեղ, կամ առանձին կենալու տեղ. […] էէր: առանձնոց. խորշ. զերծ տեղի:
—Առանձին տեղ տանիլ: տես Մէկ դի ընել:
Առանց: առանց. Թարց. Թանց. քաւ. բաց 'ի, կամ բայց: — Դարձեալ՝ ան. ապ. տար. տ. զոր օրինակ՝
—Առանց խապախաճախի: բաց 'ի կահուց:
—Առանց իր տղոցը: բաց յորդւոց իւրոց:
—Առանց իլիչէկի: անկցորդ:
—Առանց խարաճի: ապահարկ:
—Ան օրէն ու սահմանէն 'ի զատ: քաւ յօրէն և 'ի ժամէն յայնմանէ:
—Ոչխարները առանց շուներուն գտնելով գայ-լերը: անապաստ 'ի շանց գտեալ զոչխարս գայլոց:
—Խօսք է մինակ առանց գործքի: բանք են սոսկ ամայի յիրաց:
—Առանց մեղայ: մերկ 'ի մեղաց. որիշ կամ մեկուսի 'ի մեղաց: տես և Հեռու:
—Առանց ճարտասանական ձևերու: յամե-նայն ձևոյ բանից 'ի բաց վճարեալ:
—Առանց զարդարանքի: տարազարդ:
—Առանց օրինաց: տարօրէն:
—Առանց քնանալու կենալ: տքնիլ:
—Առանց ձևի, կամ Առանց գեղեցկութեան: տձև, կամ տգեղ:
Առաջ. (մէջ) […], և ժամանակական. […]: յառաջ. յառաջի. յառաջնմէ. զա-ռաջինն. նախ. յառաջագոյն. վաղագոյն:
—Աշխարհքէս առաջ: երէց քան զաշխարհ:
—Ըլլալէն առաջ: մինչչև լեալ:
—Գալէն առաջ: մինչչև էր եկեալ:
—Առանց շողոքորթութեան: 'ի փաղաքշանաց 'ի բաց վճարեալ:
Առաջ. (մէջ) […]: յառաջ. յառաջ-

կոյս. յառաջագէմ:
–Առաջ ձգել: յառաջ մղել:
–Առաջ գալ: յառաջ կոյս մատչել:
–Առաջ երթալ: յառաջադէմ գնալ:
Առաջ. այսինքն առաջուց: տես Առաջուց, և զհետևեալս նորա: [յառաջակաց:
–Առաջ անցած: յառաջեալ. յառաջագէմ.
–Առաջ անցընել. առաջ դնել: յառաջ մատուցանել. յառաջացուցանել. յառաջեցուցանել. նախադասել. նախամեծար առնել: տես և վէր անցընել:
–Առաջ անցընելը: նախադասութիւն:
–Առաջ անցընող, կամ Առաջ անցուցած: յառաջադաս. նախադաս. նախակարգեալ: տես և վէր անցուցած:
–Առաջ անցնիլ: յառաջել. յառաջանալ. յառաջագէմ լինել:
–Առաջ անցնիլը: յառաջադիմութիւն:
–Առաջ անցնող: յառաջադէմ. յառաջագնաց. յառաջընթաց. նախընթաց:
–Առաջ առաջ: տես Գինա առաջ:
–Առաջ բերել: յառաջ բերել. յառաջ մատուցանել. նախամատոյց առնել: տես և Առջևը բերել:
–Անասուններուն կենդանութիւնը ինծի առաջ մի բերեր: մի զանբանից կենդանութիւն ինձ 'ի դէմս բերեր:
–Առաջ բերելը: յառաջբերութիւն. յառաջածութիւն. նախադասութիւն:
–Առաջ բերելու: յառաջբերական:
–Առաջ բերող: յառաջածու:
–Առաջ գալ: յառաջ գալ. յառաջագայիլ:
–Առանկ անկարգութենէ շատ վնասներ առաջ եկան աշխարհիս: յայդպիսի անկարգութենէ բազում վնասք գնացին յաշխարհի:
–Առաջ գնալ. առաջ Էրթալ: յառաջ գնալ. յառաջ խաղալ. խաղալ. յառաջել. յառաջադիմել. յառաջագէմ լինել. զարգանալ:
–Առաջ գնալը: յառաջադիմութիւն. յառաջատութիւն. յառաջխաղացութիւն:
–Առաջ գնացող: յառաջագնաց. յառաջընթաց. յառաջագէմ. առաջնորդ. զառաջաւոր: [նել. Առաջ անցընող:
–Առաջ դնել. Առաջ դնող: տես Առաջ անցը-
–Առաջ եկած: յառաջամատոյց. նախամատոյց. յառաջագէմ:
–Առաջ եղող, կամ եղած: տես Առաջուց եղող, կամ եղած:
–Առաջ երթալ: տես Առաջ գնալ:
–Առաջ երթալ քան զուրիշը: յառաջագոյն երթալ. յառաջ գնալ: տես և Առաջ ընել:
–Առաջ ընել քան զուրիշը: յառաջել. կանխել. ժամանել. աճապարել:
–Առաջ ընծայող, կամ ընծայած: յառաջընծայ. նախընծայ. նախանուէր:
–Առաջ ըսել: տես Առաջուց ըսել:
–Առաջ ժառանգող, կամ ժառանգած: նախաժառանգ. սկզբնաժառանգ:
–Առաջ խածնել: տես Առաջ տանիլ:
–Առաջ կատարող, կամ կատարած: նախակատար. վաղակատար:
–Առաջ ծնած: տես Առջինեկ:
–Առաջ հասնիլ քան զուրիշը: վաղ հասանել. նախաժամանն լինել. նախաժամանել. յառաջել. կանխել:
–Առաջ հասնող, կամ հասած: նախաժաման. նախահաս. վաղահաս:
–Առաջ հասցընել: ձեպել. յառաջագոյն ժամանեցուցանել:
–Առաջ ձգել: տես Առջևը ձգել:
–Առաջ ղրկել: տես Առաջուց ղրկել:
–Առաջ ձէնիկ ընող. Խուդէս է սէրթէնիքեանին: յառաջամարտ. նախամարտ. յառաջամարտիկ. նախամարտիկ. նահատակ. չահատակ. գիմագրաւ. նախայարձակ:
–Առաջ մեռնիլ: նախավախճան լինել. նախավախճան կատարիլ:
–Առաջ մեռնող, կամ մեռած: նախավախճան:
–Առաջ մտնող: տես Առաջուց մտնող:
–Առաջ նետել ինքը զինքը: } տես Ինք զինք առաջ նետել:
–Առաջ նետուիլ:
–Առաջ նետուող, կամ } տես Ինք զինք
–Առաջ նետող ինքը զինքը: } առաջ նետող:
–Առաջ շարժել. Առաջ շարժող: տես Առաջ տանիլ. Առաջ տանող:
–Առաջ շարժիլ: տես Առաջ գնալ:
–Առաջ սկսող, կամ սկսած: տես Առաջուց սկսող, կամ սկսած:
–Առաջ վարել: յառաջ գիմել. յառաջագէմ խոյանալ. գիմել արշաւասոյր:
–Առաջ տանիլ. առաջ վարել. առաջ քշել: յառաջ վարել. յառաջ մատուցանել. յառաջ ձգել. յառաջեցուցանել:
–Առաջ տանիլ, կամ առաջ քշել՝ կանչելով, սիրտ տալով, կամ ըսելու չափելով: հորդորել. խրախուսել:
–Առաջ տանիլը, կամ առաջ շարժելը: յառաջածգութիւն: [տոյց:
–Առաջ տանող, կամ տարած: յառաջամա-
–Առաջ քալել: տես Առջևէն գնալ:
–Առաջ քան: յառաջ քան. նախ քան:
–Առաջ քան զձեզ: յառաջ քան զձեզ, կամ նախ քան զձեզ:
–Դարձեալ՝ մինչև. չևևս. չև. զոր օրինակ՝
–Առաջ քան զխօսիլը: մինչև էր խօսեցեալ:
–Գալէն առաջ: չևևս էր եկեալ:
–Առաջ քան զառնելը: չև էր առեալ:
–Առաջ քաշել: տես Առաջ անցընել:
–Առաջ քշել: տես Առաջ տանիլ:
Առաջաբանութիւն: յառաջաբանութի. յառաջաբան. կանխաբանութի. նախերգանք:
–Առաջաբանութիւն ընել: յառաջաբանել. կանխաբանել:
Առաջը, կամ Առաջքը: տես Առջևը. մանա, և նախադր". և այլն:
Առաջի, կամ Առաջինը: տես Առջի:

Առաջմէ, կամ } տես Առաջուց։
Առաջմնէ։ }

Առաջնորդ, խլաւուղ։ կարապետ. առաջնորդ. յառաջընթաց. նախնթաց. նախաշաւիղ. ուղեցոյց. առհահորդ։ տես և Առաջ գնացող։

—Առաջնորդ ըլլալ։ հորդել ճանապարհ. կարապետել. առաջնորդել. առաջի գնալ։ տես և Առջևէն երթալ։

Առաջնորդ. բաշմուխբէան գլուխ. պաշ. ռէօսայ. ֆէթհէտ. ըռէյիս։ առաջնորդ. գլխաւոր. պետ. տեսուչ. դիտապետ. վերակացու. հայր. գլուխ. հովիւ. վարիչ։

—Առաջնորդ՝ վանքի։ տես Աբբայ։

—Առաջնորդ ըլլալ։ առաջնորդել. հովուել. վարել։ [անիշխան. անհովիւ։

—Առաջնորդ չունող։ անառաջնորդ. անգլուխ.

—Առաջնորդի մուԹալլիխ։ առաջնորդական. դիտապետական։

- Առաջնորդել։ կարապետել. առաջնորդել։ տես Առաջնորդ ըլլալ։

—Նոյն ճամբան բռնել ուր որ սրբոյն ոտքը կ'առաջնորդէ։ ընդ նոյն ճանապարհ երթալ, ընդ որ ոտք սրբոյն կարապետեն։

Առաջնորդութիւն։ կարապետութիւն. յառաջընթացութիւն. նախընթացութիւն. առաջնորդութիւն։

—Առաջնորդութիւն. բաշմուխբէան գլուխ ըլլալ։ առաջնորդութիւն. գլխաւորութիւն. պետութիւն. տեսչութիւն. դիտապետութի. վերակացութիւն. հովուութիւն։

Առաջուց. առաջնէ. առաջմնէ. առջևէ։ յառաջմէ. յառաջ. յառաջագոյն. նախագոյն. վաղագոյն. կանխագոյն. զառաջինն. կանխաւ. վաղ ուրեմն. կանխօրինակ. 'ի նախնումն. անդստին. 'ի սկզբանէ. 'ի վերուստ. 'ի վերուստ անտի. վերագոյն. 'ի վեր անդր։ տես և Ցառանց։

—Ան որ առաջուց Կեսարիայի եպիսկոպոս էր։ երբեմն եպիսկոպոս Կեսարիոյ։

—Առաջուց կոյր ըլլալով ետքը աչքը բացուեցաւ։ յերբեմն կուրութենէն եղև տեսող։

—Առաջուց աշխատող։ նախավաստակ։

—Առաջուց աւրող, կամ աւրած։ վաղաւեր. վաղակործան։

—Առաջուց բխած։ յառաջաբուղխ։

—Առաջուց բուսած, կամ ծլած։ յառաջաբոյս. նախաբոյս. սկզբնաբոյս. նախաբուսիկ. նախընծիւղ. նախաբողբոջ։

—Առաջուց գիտնալ, կամ ճանչնալ։ նախագիտել. նախածանօթ լինել։ տես և Առաջուց տեսնել։

—Առաջուց գիտնալը։ յառաջգիտութիւն. նախագիտութիւն. կանխագիտութիւն. յառաջատեսութիւն. նախատեսութիւն։

—Առաջուց գիտցող, կամ գիտցած. առաջուց ճանչցող։ յառաջագէտ. նախագէտ. կանխագէտ. յառաջածանօթ. նախածանօթ։ տես և Առաջուց իմացող. և Առաջուց տեսնող։

Առաջուց գտնող։ նախագտակ։

—Առաջուց գրող, կամ գրած։ նախագիր. սկզբնագիր. նախագիծ։

—Առաջուց գրել։ նախագրել. նախագծել։

—Առաջուց գրելը, կամ գրած բանը։ նախագրութիւն։

—Առաջուց դատող։ նախադատ։

—Առաջուց եղող, կամ եղած։ նախէ. նախեղակ. նախագոյ. նախագոյակ։

—Առաջուց երգող, կամ երգած։ կանխերգ։

—Առաջուց երերած։ վաղատատան։

—Առաջուց երևցող, կամ երևցած։ նախերևակ։

—Առաջուց երթալ։ տես Առաջ գնալ։

—Առաջուց զարմացող։ կանխահիաց։

—Առաջուց զգուշանալ։ յառաջագոյն զգուշանալ. նախազգոյշ, նախահոգ լինել. զառաջս ունել։

—Առաջուց զգուշանալը։ նախահոգ զգուշութիւն. նախազգուշութիւն։

—Առաջուց ըլլալ։ յառաջագոյն գոլ. կանխել 'ի լինելութիւն։ [յութիւն։

—Առաջուց ըլլալը։ նախեղութիւն. նախագո-

—Առաջուց ընտրող, կամ ընտրած։ նախընտիր։

—Առաջուց ըսած։ կանխաճառեալ. կանխաձայնեալ. նախասացեալ. կանխասաց։

—Առաջուց ըսել, կամ առաջուց խօսել։ յառաջաբանել. կանխաբանել. նախաբանել. նախաճառել. նախաձայնել. կանխաձայնել. յառաջաձայնել։ տես և Առաջուց պատմել։

—Առաջուց ըսելը։ յառաջաբանութիւն. նախաբանութիւն. կանխաբանութիւն. յառաջասացութիւն. կանխասացութիւն. նախասացութիւն. նախաձայնութիւն. նախաճառութիւն։

—Առաջուց ըսող, կամ ըսած։ յառաջաբան. նախաբան. կանխաբան. յառաջասաց. նախասաց. կանխասաց. կանխասացիկ. նախաբարբառ. յառաջաձայն. կանխաձայն. նախաձայն. նախաքարոզ։ տես և Առաջուց պատմող։

—Առաջուց չըսած։ անգուշակ։

—Առաջուց Թալլած։ նախակտրուտ։

—Առաջուց իմացնել, կամ խապար ընել։ յառաջագոյն ազդել. նախազեկուցանել. նախազգուշակել։

—Առաջուց իմացնող, կամ իմացուցած։ նախազեկոյց. վաղազեկոյց. նախազգեցիկ. կանխազգեցիկ։ [չիմաց. նախիմաց։

—Առաջուց իմացող, կամ իմացուած։ յառա-

—Առաջուց 'ի վեր. էվէլտէն պէրի։ յառաջմնէ հետէ. 'ի սկզբանէ հետէ. անդստին 'ի վերուստ. 'ի վերուստ անտի. յառաջմնէ և այսր. 'ի սկզբանէ և այսր։ տես և Ցառանց։

—Առաջուց 'ի վեր հպարտ էն։ 'ի բնէ և այսր հպարտութեամբ վարին։

—Առաջուց լուսաւորած։ սկզբնալոյս. առ-ափխակեալքն։

—Առաջուց խօսիլ. Առաջուց խօսօղ: տես Առաջուց ըսել. Առաջուց ըսօղ:
—Առաջուց կարծող, կարծած: վաղակարծ:
—Առաջուց կերած, կամ համը տեսած: Նախաճաշակ. առաջնաճաշակ:
—Առաջուց կորսուած: կանխակորուստ:
—Առաջուց համրել: Նախաթուել:
—Առաջուց համրող, կամ համրած, կամ առաջի համրանք: Նախաթիւ. սկզբնաթիւ:
—Առաջուց հանդիպած: Նախադէպ. Նախադիպել:
—Առաջուց հասնիլ: տես Առաջ հասնիլ:
—Առաջուց հաւատացօղ, կամ հաւատացած: Նախահաւատ. կանխահաւատ:
—Առաջուց հոգալ: յառաջագոյն հոգալ. Նախահոգալ. Նախախնամել. Նախահոգ, յառաջախնամ լինել. յառաջատես գոլ:
—Առաջուց հոգալը: Նախահոգութիւն. Նախախնամութիւն. Նախատեսչութիւն:
—Առաջուց հոգացօղ: Նախահոգակ. Նախատեսուչ. Նախատես. Նախախնամօղ:
—Առաջուց հրամայող, կամ հրամայած: Նախահրաման:
—Առաջուց ձգող, կամ ձգած: Նախաձիգ. կանխաձիգ:
—Առաջուց ձենող, կամ ձենած: Նախահրաւէր. Նախակոչ:
—Առաջուց ղրկել: կանխեցուցանել. յառաջեցուցանել. ճեպեցուցանել:
—Առաջուց ճանչնալ. Առաջուց ճանչցօղ: տես
—Առաջուց գիտնալ. Առաջուց գիտցօղ:
—Առաջուց մեծարող. կամ մեծարած: սկըզբնամեծար. Նախամեծար:
—Առաջուց մտածող: կամ մտածած: յառաջախոհ. Նախախոհ:
—Առաջուց մտնող: յառաջամուտ. Նախամուտ. սկզբնամուտ:
—Առաջուց մտած սովորութիւն: կանխամուտ, կանխակալ սովորութիւն:
—Առաջուց յայտնել: յառաջագոյն յայտնել: տես և Մարգարէանալ:
—Առաջուց յարմարել: Նախայարմարել:
—Առաջուց շարժել: Նախաշարժել:
—Առաջուց շարժելը: Նախաշարժութիւն:
—Առաջուց շինել: Նախակերտել:
—Առաջուց շինող, կամ շինած: վաղաշէն. Նախակերտ. կանխակառոյց:
—Առաջուց ուզող, կամ ուզած: յառաջակամ. Նախակամ:
—Առաջուց ունօղ, կամ ունեցած: Նախունակ. Նախակիր. Նախաստացիկ:
—Առաջուց պահօղ, կամ պահած: յառաջապահ. յառաջապահեստ:
—Առաջուց պահած, կամ բռնած օրէնք: կանխակալ օրէնք:
—Առաջուց պատմել: Նախապատմել. Նախաճառել. Նախապատում լինել. յառաջապատում լինել. կանխապատում գոլ:
—Առաջուց պատմօղ, կամ պատմած: յառաջապատում. կանխապատում. Նախապատում. վաղապատում:
—Առաջուց պատրաստել: յառաջագոյն պատրաստել. Նախապատրաստել:
—Առաջուց պատրաստելը, կամ պատրաստուիլը: Նախապատրաստութիւն:
—Առաջուց պատրաստուօղ: Նախապատրաստ. Նախահոգ:
—Առաջուց պէս: որպէս էին 'ի սկզբանն:
—Առաջուց սառած: Նախասառոյց. կանխասառոյց:
—Առաջուց սկսիլ: յառաջագոյն սկսանել. Նախահաւել. Նախաբնաւորել:
—Առաջուց սկսող, կամ սկսած: Նախասկիզբն. Նախահաւ. Նախահաւակ:
—Առաջուց սնած, կամ սնուցած: կանխասուն. Նախասուն. վաղասուն:
—Առաջուց սորված: Նախուսոյց. Նախակիրթ. Նախավարժ: տես և Առաջուց գիտցօղ:
—Առաջուց ստեղծել, կամ ձևացնել: Նախաստեղծել:
—Առաջուց ստեղծած, և կամ ձևացուցած: յառաջաստեղծ. սկզբնաստեղծ. Նախաստեղծ:
—Առաջուց վճռած, կամ սահմանած: Նախավճիռ. Նախասահմանեալ:
—Առաջուց վճռել, կամ սահմանել: Նախավճռել. Նախասահմանել. Նախակարգել:
—Առաջուց վճռելը, կամ սահմանելը: Նախասահմանութիւն:
—Առաջուց տեսնել: Նախադիտել. յառաջատես, Նախահայեաց գոլ:
—Առաջուց տեսնելը: յառաջատեսութիւն. Նախատեսութիւն. Նախահայեցութիւն:
—Առաջուց տեսնօղ, կամ տեսած: յառաջատես. Նախատես. կանխատես. Նախանկատ. Նախահայեաց. յառաջահայեաց:
—Առաջուց տրւօղ, կամ տրւած: Նախամատոյց. Նախընծայ:
—Առաջուց, առջի իրիկուընէ ընելու տօնը կամ հանդէսը: Նախատօնակ. Նախատօն:
—Առաջուց ցանել: յառաջագոյն սերմանել. Նախասերմանել:
—Առաջուց ցըցնօղ, կամ ցըցուցած: Նախացոյց. կանխացոյց. Նախացուցակ:
—Առաջուց փոխւօղ: վաղափոխիկ:
—Առաջուց օրինակած: Նախանկար. Նախատիպ. սկզբնատիպ:

Առասպել. [illegible]. [illegible]: առասպել. շաղփաղփ. ստայօդ. մտացածին: տես և Շինծու՝ բան:
—Առասպելով կը զուրցուի: առասպելի:
—Շատ առասպելներ կը պատմուին վրան: բազում ինչ առանցիկ ճառք զնմանէ պատմին:

Առասպել. [illegible]. մասալ. հիքեայէ: առասպել. առասպելաբանութիւն. առասպելախօսութիւն. առակ: տես Շինծու խօսք, և Անհեթեթ խօսք:

–Առասպել շինելու, կամ պատմելու վարպե-տութիւն: առասպելավարժութիւն. առաս-պելահիւսութիւն:
–Առասպել պատմել: առասպելել. առասպե-լաբանել. առասպելս արկանել. առասպելա-խօսել. առասպելագրել. առասպելագործել. առասպելաստեղծել. առասպելս կարկատել:
–Առասպելի կերպով: առասպելաբար. ա-ռասպելօրէն. առասպելաբանապէս:
–Առասպելին առասպելը: առասպելագոյն. առասպելաց առասպել:
–Առասպել գրելը: առասպելագրութիւն. ա-ռասպելագործութիւն. առասպելարկութի:
–Առասպելի հետ խառնած: առասպելախառն:
–Առասպել խառնելը: առասպելախառնումն:
–Առասպելներու ետևէ եղող: առասպելակոծ:
–Առասպելներով խաբխող: առասպելապա-տիր:
–Առասպել պատմող: առասպելաբան. ա-ռասպելախօս. առասպելապատում. առաս-պելագիր. առասպելարկու. առասպելաբեր:
Առատ. պօլ: առատ. յաճախ. ճոխ. յորդ. յոլով. յորդոր. յաճախաւոր. յաճախա-գիւտ:
–խիստ Առատ: ամենառատ. բազմառատ. յոգնառատ. յորդառատ. բազմազեղ. յոգ-նազեղուն. ծայրալիր. լիալիր. լիուլի. լիա-պատար. յոգնայեղց. բազմահոծ. յոգնա-հոծ. բազմայորդ:
–Առատ առատ. պօլ պօլ: առատ առատ. ճոխ ճոխ. լիալիր. լիուլի. առատապէս. յաճա-խապէս. ճոխաբար:
–Առատ բան. պօլլըգ: առատութիւնք. յա-ճախութիւնք. յոլովութիւնք:
–Առատ բխել, կամ վազել: յորդել. յորդա-հոսել. հեղեղել. հեղեղատել. յորդառատ բղխել. յորդախաղաց հոսել. յորդավտակ խաղալ:
–Առատ բխեցնել: յորդեցուցանել. յորդա-ռատ բղխեցուցանել. առատաբուղխ հոսե-ցուցանել. առատահոս խաղացուցանել. գնացուցանել յորդեալ:
–Առատ բխող, կամ վազող: առատաբուղխ. առատահոս. յորդաբուղխ. յորդահոս. յոր-դահոսան. յորդախաղաց. յորդավտակ. լիա-բուղխ. բազմաբուղխ. բազմահոս:
–Առատ բուսցնող: առատաբոյս. բազմաբոյս. բերրաբեր. բերրաբեղուն:
–Առատ պարգև, կամ պախշիշ տուող: առա-տապարգև. առատաշնորհ. առատատուր. առատաձիր. բազմաշնորհ. բազմապարգև. յոգնապարգև. լիապարգև. լիաձիր: տես և Առատաձեռն:
–Առատ պտուղ: առհմնական. արգասիք. ար-գասաւորութիւն. բեղնաւորութիւն. շահե-կանութիւն: [ըլլալ:
–Առատ պտուղ տալ: տես խիստ Պտղաբեր
–Առատ տալ: տես Առատաձեռն ըլլալ:

Առատաձեռն. աչըգ փառդ. աչըգ քալպլը. ճէօմէրդ: առատ. առատաձեռն. լիաձեռն. առատաբաշխ. լիաբաշխ. բազմաբաշխ. մե-ծապարգև. մեծաձիր. բազմապարգև. բազ-մաշնորհ. յոգնաշնորհ. առատաբարոյ. ա-ռատամիտ. ազատաբարոյ. ազատական. ան-արծաթասէր. զուարթառատ: տես և Առատ պարգև. կամ պախշիշ տուօղ:
–խիստ Առատաձեռն: ամենառատ. ամենա-բաշխ. ամենապարգև. ամենազեղ. բազմա-զեղ. յոգնազեղուն:
–Առատաձեռն ըլլալ. աչըգ փաղ. աչըգ քալ-խէլ: առատանալ. առատաձեռնել. առատա-բաշխել. պերճագոյնս տալ. առատանալ 'ի տուրս. տալ լիուլի. լիալիր ընձեռել:
Առատաձեռնութիւն. աչըգ փալլը: առատու-թիւն. առատաձեռնութիւն. առատաբաշ-խութիւն. աննախանձ առատութիւն. հա-սարակաբաշխ առատութիւն:
Առատանալ, կամ առատնալ. պօլ օլմագ: ա-ռատանալ. ճոխանալ. յորդել: տ. Շատնալ:
Առատացնել. պօլ էյլէմէք: առատայուցանել. ճոխացուցանել. յորդել. առաւելուլ. յա-ճախել: տես և Շատցնել:
Առատութիւն. պօլլուգ: առատութիւն. ճո-խութիւն. յորդութիւն. լիութիւն. յղփու-թիւն. զեղումն. խուռն:
–Տեսանք քու գրած բաներուդ առատու-թիւնը: հայեցաք մեք 'ի խուռն մեծաթիւ համարոյ բանիցդ: տես և Շատութիւն:
Առաւօտ, կամ առւօտ. ալա-ըրթա, կամ ալա-օփա. վաղչէօք. սապահ: առաւօտ. վաղորդեան. վաղորդայն. այգ:
–Առաւօտ ըլլալ: առաւօտել. առաւօտանալ. այգանալ. լուսանալ աւուր. առաւօտն 'ի գիշերոյն մերկանալ. այգն զառաւօտն մեր-կանալ. առաւօտ լինել. առաւօտել. առա-ւօտ առնել:
–Առաւօտ կանուխ: տես Կանուխ առաւօտ:
–Առաւօտէ առաւօտ: յայգուէ յայգ. 'ի վա-ղորդենէ մինչև 'ի վաղորդայն. այգուն այ-գուն: [ցերեկոյ:
–Առաւօտէ քնչուան իրիկուն: յայգուէ մինչև
–Առաւօտը. ալա-օփան. սապահլըյըն: ընդ ա-ռաւօտն. ընդ առաւօտս. ընդ այգն. ընդ այգն ընդ առաւօտն. այգուն. այգուց. յայ-գուէ. 'ի վաղորդայն. յելս առաւօտու. երբև տիւն եհաս. երբև արևն ընդ ծայրս հարկա-նէր. երբև անտի արեգակն ծայր արձակէր. այն ինչ ծայրակարմիր արեգակն ընդ երկիր ծաւալէր: [այսօր:
–Այսօր առաւօտը եկար: ընդ արևու եկիր
–Առաւօտները. ամէն սապահ. հէր սապահ: այ-գուն այգուն. ընդ առաւօտս յամենայն ա-ռաւօտու:
–Առաւօտուան. սապահքի: առաւօտեան. առա-ւօտային. առաւօտին:
–Առաւօտուան դէմ: ընդ առաւօտն. ընդ

այգն· այգուն· յայգուէ: տես և Առաւօտը:
–Առաւօտանց· էրթէսի: առաւօտուց· ընդ առաւօտն· ընդ առաւօտս· այգուց· յայգուէ· այգուն· զայգոյ· ընդ այգն· վաղորդայն· 'ի վաղորդայն· ընդ վաղորդեայն:
–Առաւօտանց ելլել: յառնել ընդ առաւօտն· առաւօտել· առաւօտ առնել:
–Առաւօտանց 'ի վեր· սապահտան պէրի: յայգուէ հետէ· յայգուէ և այսր:
–Առաւօտանց ծագել: ծագել ընդ առաւօտն, կամ ընդ այգն· առաւօտել:
–Առաւօտանց ծագօղ: առաւօտածագ:
–Առաւօտանց կանուխ· չօգ էրքէն: վաղ քաջ ընդ առաւօտն· ընդ արշալոյսն· ընդ այգանալ աշալըջոյն· 'ի խորին առաւօտու· այգ խորին:
Առաքեալ· ռէսուլ: առաքեալ:
–Առաքեալը ճանչցօղ, կամ գիտցօղ, կամ առաքելէն գիտցած: առաքելածանօթ:
–Առաքելոց գլուխ: առաքելապետ:
–Առաքելոցմէ ուանդած: առաքելաւանդ:
–Առաքելու գործք ընօղ· [illegible] ընօղ: առաքելագործ· առաքելակրօն· առաքելաշնորհ:
–Առաքելու ընկեր: առաքելակից:
–Առաքելու իշխանութիւն: առաքելութիւն:
–Առաքելու, կամ առաքեալէն նուիրած: առաքելանուէր:
–Առաքելու պէս: առաքելապէս· առաքելաբար· առաքելօրէն· առաքելանման:
–Առաքելու պէս խօսօղ, կամ առաքելէն խօսած: առաքելախօս:
–Առաքելու պէս հրաշք ընող: առաքելահրաշ:
–Առաքելու պէս քարոզող կին: առաքելուհի:
–Առաքեալներէն սահմանուած: առաքելասահման:
–Առաքեալներէն բռնուած: առաքելասաց· առաքելաւանդ:
Առաքինի: առաքինի· բարեպաշտ· աստուածապաշտ· բարեկրօն· բարեկիր· արդար· քաջ: տես և Բարեպաշտ: [նալ:
–Առաքինի ըլլալ: առաքինի գոլ· առաքինա-
Առաքինութիւն: առաքինութիւն· լաւութիւն· ուղղութիւն:
–Առաքինութիւն ընելու տեղ: առաքինարան:
–Առաքինութիւն սիրօղ, կամ առաքինութեան ջանք ունող: առաքինասէր· առաքինաջան:
–Առաքինութիւն սորվեցնօղ: առաքինուսոյց:
–Առաքինութեան ընկեր: առաքինակից:
–Առաքինութեամբ: առաքինաբար· առաքինապէս· առաքինօրէն:
Առէշ· կարասըն հէնէը: առէշ:
Առը: տես Մեղու:
–Առը զօվանը: տես Փեթակ:
Առիւծ· ասլան: առիւծ:
Առիւծ ըլլալ· ասլան դօնմագ: առիւծանալ· գազանանալ: [ցանել:
–Առիւծ ընել· ասլան դէօնդիւրմէք: առիւծացու-
–Առիւծէն ուժով: առիւծազօր:
–Առիւծ' մայմունի քիմքեթով: առիւծակապիկ:
–Առիւծ' շան քիմքեթով: առիւծաշուն:
–Առիւծու ձագ: կորիւն առիւծու· առիւծակորիւն:
–Առիւծի հետ կռուող: առիւծամարտիկ:
–Առիւծու ձայն· ասլանըն պօղազը: մռնչիւն, գոչիւն, բարբառ առիւծու:
–Առիւծու ձայն հանել: մռնչել· գոչել առիւծու:
–Առիւծու մորթ: առիւծենի:
–Առիւծու ոսկոր: առիւծոսկր:
–Առիւծու պէս: առիւծաբար· առիւծօրէն· իբրև զառիւծ· զօրէն առիւծու· առիւծակերպ· առիւծանման:
Առիք· օճագ· բաւան: առաստաղ· ձեղուն· ցիւ· պղշակ: [երդ:
–Առիք· փան կըայի ծածք: ձեղուն· ցիւ· յարկ·
–Առիք շինել: յարկել· յարկածածուկ յօրինել:
–Առիքները անօնցմէ շինած են: յորոց ամէնայն ձեղունք յարկեալ են:
–Առիքէն կախել: կախել զցուոց:
–Առիքի խափլաման: առաստաղակալ:
–Առիքի միէնձիրէ· պաճա: ձեղունահան:
Առմայ, կամ արմայ: կնիք· դրոշմ· նշանակ·
–ցեղին Առման: դրոշ տանն: [դրոշ:
–ազգին Առման: դրոշ ազգին:
Առնաւուտ: աղուան· լիւրիկեցի:
–Առնաւուտ· ադջը: Աղուանք արևմտեան· ազգ արևմտեան Աղուանից· լիւրիկեցիք:
–Առնաւուտի պառաւաթայ: արտախուրակ Աղուանից· խոյր լիւրիկեցւոց:
Առնաւուտերէն: աղուաներէն· 'ի բարբառս արևմտեան աղուանից· լիւրիկեցւոց լեզուաւ, կամ բարբառով:
Առնել· ալմագ: առնուլ· ընդունել· վերընդունել· գրաւել· տանել:
–Աս բաները հեթանոս պատմիչներէն առի: զայսոսիկ յարտաքնոցն գրոց կրեալ կամ 'ի կիր առեալ պատմեցաք:
–Ա'ռ քեզի իշխանութիւն: առեալ լեր քեզ իշխանութիւն: [և գրեա յիսուն:
–Հաշուեգիրդ ա'ռ ու գրէ յիսուն: կա'լ զգիր քո
–Ամանը հինգ քիլէ ցորեն կառնէր: առնէր անօթն հինգ քոռ ցորենոյ:
–Ամաններն ալ չէր առներ: ոչ ես տանէին անօթք նոցա:
–Ամէն մէկը (թակոյկը) երկու երեք չափ զբնի կառնէր: տանէին մի մի 'ի նոցանէ մարս երկուս կամ երիս: [կալ:
–Մէջը քիչ բան առնող: փոքրատար· փոքրըն-
–չԱռնել· ալմամագ: չառնուլ· չընդունել· ոչ ընդունել:
–Առնել· ծախու առնել: տես Գնել:
–Առնել բերել: առեալ բերել· առեալ ածել· առբերել:

—Առնել տալ. ինչպէս ձեռն մը օթակը, որ մէկրնար առնել. ալը վերմեք: տալ առնուլ. հանել:
—Իր տասակը առնել տուաւ: եա առնուլ զդրամս իւր, կամ եհան նմա զպարտսն:
—Առնել տալ. ինչպէս գնելու բան մը. սաթըն ալ. դըրմագ: տալ գնել:
—Առնել տալ՝ մէկի մը հետ. ալմագ վերմեք: առնուլ և տալ: տես և Առուտուր ընել:
—Առնել տալ. ործին մէջը ներքեն վրայ բէլալ: խառնվիլ. վրդովիլ. ալէկոծիլ. խորհուրդք 'ի սիրտ ելանել:
—Առնել տանիլ: առեալ տանել. առնուլ տանել. առեալ ածել. վարել. առնուլ գնալ:
—Առնելը: առումն. ընդունելութիւն:
Առնելիք: պարտիք. պարտք: տես և Պարտք:
—Առնելիք ունօղ: տես Պարտքնատէր:
Առնելու վրայ, կամ առնուելու վրայ ըլլալ: յառնուլ լինել. մերձ լինել յառումն:
Առնէտ. սանըփ. կէմի օըլանը: առնէտ:
Առնըւիլ: առեալ լինել. նուաճիլ. գրաւիլ: տես և 'ի բայն Առնել:
—Շատ անգամ առնուած: բազմառիկ:
—Առնըւիլ. ալընմագ: տես Դժուարը գալ:
Առնըւօղ: առեալ. առնլի:
—չԱռնըւօղ: անառիկ:
Առնչանալ: առնչանալ. առնչական լինել. ունել ինչ ընդ նմա. ունել առ նա:
—Աս խօսքը Յոբին հետ առնչութիւն մը չունի: ոչինչ ունի բանս առ Յոբ:
—Որդին Աստուած անանկ առնչական է Հօր Աստուծոյ հետ, ինչպէս խօսքը մտքին հետ: Միածինն այնպէս ունի առ Հայր, որպէս առ միտս բանն: [ռինչունակ:
Առնչացօղ. ալագալը օլան: առնչական. ա-
Առնչացօղ մէկմէկու հետ: առնչակից:
Առնչութիւն: առնչութիւն. առինչ:
Առնօղ. ալըճը: առօղ. ընդունօղ. ընդունակ. ընկալուչ. վերընկալուչ:
—Շատ բան առնօղ: բազմապարունակ. բազմատար. բազմանակ. յոգնատար: [նակ:
—չԱռնօղ: անընկալ. անընկալուչ. անընդու-
—Առնօղ առնօղի ըլլալ: եղ և եղս զմիմեանս առնել 'ի յափշտակութիւն: տես և Թալլող Թալլողի ըլլալ:
Առշըն: տես Կանգուն. արշըն:
Առողջ. սաղլըմ. սաղ. փինճ: առողջ. ողջ. անցաւ. անախտ. բարեմոյն. կայտառ:
—Խիստ Առողջ: քաջառողջ:
Առողջանալ. աղէկնալ. սաղնալ. լաւնալ. սաղալմագ. էյի օլմագ: առողջանալ. ողջանալ. բժշկիլ. բուժիլ. ապաքինիլ. աւաքիլ:
—Աղէկ մը առողջանալ: քաջողջանալ:
Առողջացնել. աղէկցնել. սաղցնել. լաւցնել: առողջացուցանել. ողջացուցանել. բժշկել. բուժել. ապաքինել. աւաքել. փարատել զախտ, կամ զցաւս. 'ի բաց Թափել զախտ հիւանդութեանն. յառողջութիւն ածել, դարձուցանել:

Առողջացնօղ. սաղցնօղ. լաւցնօղ. էյիլէօղ: ողջացուցիչ. առողջացուցիչ. առողջարար. բժշկիչ. բուժիչ. ապաքինիչ. փարատիչ ցաւոց:
Առողջացօղ. սաղցօղ. էյիլէօղ: առողջացեալ:
—չԱռողջացօղ: անբոյժ. անբուժելի. անբժշկելի. անապաքինելի. անդարմանելի:
—չԱռողջանալու հիւանդութիւն: ախտ անխնամարկելի, անխնամելի, ապստամբ 'ի բժշկական գեղոց. անբժշկելի, անբուժելի, անբժշկական. առանց պաճարանաց:
—չԱռողջանալու հիւանդութեան մէջ իյնալ: զանբժշկականն ախտանալ:
Առողջութիւն. էյիլիք. սաղլըք: առողջութիւն. քաջողջութիւն. կենդանութիւն. ողջոյն: [ջունէ նորա:
—Առողջութիւնը հարցուցէք: հարցէք զող-
—Առողջութեանդ համար: յաղագս ողջունի քոյ:
—Աստուած իրեն առողջութիւն տուաւ: 'ի կենդանութիւն արծարծեաց զնա Տէր:
Առողջութիւն. հէքիմլիք. ըանմալը. էմչիլիկը: բժշկութիւն. բուժումն. բոյժ կամ ապաքինումն. փարատումն ախտից, կամ ցաւոց:
Առու. սու եօլու. խէնտէկ: առու. խրամ. հեղեղատ: տես և Աղուգայ: [ջրագարձ:
Առու. ագար սու: առու. վտակ. հեղեղատ.
—Առուին քալելը: զեռալ վտակի:
—Առուի մէջ. խէնտէկ իչի: առուամէջ. առուամէջք:
Առուծախ. } ալըշվէրիշ: առեւտուր. տուրեւառ.
Առուտուր. } տուրեւառութիւն. վաճառաշահութիւն. գին և վաճառ. վաճառ:
—Շատ առուտուր եղած տեղ: բազմավաճառ:
—Առուտուր ընել: առնուլ և տալ. գին և վաճառ առնել. տուրեւառիկ լինել. վաճառաշահ լինել. պարապիլ տուրեւառութեան. 'ի վաճառս հատանիլ: [շահ. շահավաճառ:
—Առուտուր ընօղ: տուրեւառիկ. վաճառա-
—Առուտուրի գիրք: մատեան վաճառաց:
Առջ: տես Արջ:
Առջառ: տես Մողի:
Առջասպ. սաճիճըղը: արջասպ:
—Առջասպ ծախօղ: արջասպավաճառ:
—Առջասպէ, կամ առջասպի մրւթալիկ: արջասպային:
—Առջասպի մատէն: արջասպահանք:
Առջասպոտ: արջասպոտ. արջասպային:
Առջև: տես Առջևը:
Առջևանց. } էօնիւնէն. էօնիւ դէն. գէօնիւնտէն: յառաջոյ. յառաջոյ. յառաջ կուսէ. յառաջոյ կողմանէ. յերեսաց. 'ի դիմաց. 'ի հանդիպոյ:
Առջևէ. }
—Առջևէ. այսինքն առաջուց. տես Առաջուց:
—Առջևէս: յառաջոյ իմմէ:
—Առջևէդ: յառաջոյ քումմէ:
—Առջևէն: յառաջոյ նորա:

—Առջևներէս: յառաջոյ մերմէ:
—Առջևներէդ: յառաջոյ ձերմէ:
—Առջևներէն: յառաջոյ նոցա:
—Առջևէն գնալ: }գնալ առաջի· երթալ յա-
—Առջևէն երթալ: }ռաջոյ· առաջոյ գնալ· եր-
—Առջևէն քալել: }թալ առաջի երեսաց ու-
րուք· կարապետել· հորդել ճանապարհ:
—Առջևէն գնացող: }
—Առջևէն երթօղ: }տես Առաջ գնացող:
—Առջևէն քալօղ: }
—Առջևէն վազել: առաջոյ ընթանալ:
—Առջևէն տանել: տանել յառաջոյ· առաջի վարել:
Առջևը· առըն· առընը դէն· էօնիւ· (անուն): առաջ· առաջք· առաջոյ կողմն· երեսք· առաջ կոյս· դէմք· հանդէպ: [Ծախիչ:
—Առջևը կրակ կը նմանի: առաջ նորա հուր
—Ջօրքին, կամ կրակին առջևը առնել· առընը դէն բռնել· օրգիւլէլ որ առաջ չէրմայ: ունել զառաջս զօրաց, կամ հրդեհին:
—Առջևէն, կամ առջևի դիէն: յառաջոյ կողմանէ:
—Դէպ 'ի առաջ, կամ առջևի դին սալմիշ ընել: յառաջ կոյս, կամ յառաջադէմ նկրտել:
—Առջևէն վերցնել: բառնալ յերեսաց նորա:
—Երուսաղէմայ առջևէն: 'ի դիմաց Երուսաղեմի:
—Առջևի դիէն: յերեսաց կողմանէ· 'ի դիմաց կողմանէ· 'ի հանդիպոյ:
Առջևը· էօնիւնէ· էօնիւնտէ· (Նախադրութիւն· Նդէյ): առաջի· զառաջեաւ· առ:
—Առջևը ընկաւ: անկաւ առաջի նորա:
—Առջևը նստաւ, կամ առջևը բերին: նստաւ զառաջեաւ, կամ ածին զառաջեաւ:
—Դատաւորին, կամ թագաւորին առջևը: առ դատաւորին, կամ առ արքայի:
—Դարձեալ՝ յանդիման· հանդէպ· ընդդէմ· դէմ յանդիման· ընդ առաջ· յառաջ կոյս:
—Ջեր առջևը կեցեր է: կայ յանդիման ձեր:
—Իշտէ ձեր առջևն է: աւանիկ հանդէպ ձեր է, կամ ընդդէմ ձեր կայ:
—Սրբոց առջևը: դէմ յանդիման սրբոց:
—Առջևը ելլել: ելանել ընդ առաջ:
—Առջևը երթալ: յառաջ կոյս մատչել:
—Առջևը առնօղ· առընը բռնօղ, կամ պահօղ: առաջապահ· առաջապահեստ:
—Առջևը բերել· առընը չքնիշնել: բերել առաջի· առաջի առնել· զառաջեաւ ածել· առաջի կացուցանել· յանդիման կացուցանել· յանդիմանել ումեք· յանդիման ածել· յանդիման առնել· ընծայել կամ ընծայեցուցանել առաջի:
—Առջևը գալ: յանդիման լինել· կալ առաջի: տես և Առջևը կենալ:
—Առջևը գցել: զառաջս առնուլ· խափանել· արգել արկանել· խիցս արկանել:
—Առջևը դնել· դիւնուը դընէլ: առաջի դնել· առաջի առնել· առաջի արկանել· դնել զառաջեաւ· առաջարկել· առաջադրել: տես և Առջևը բերել:
—Ամէն մէկուն սխալը առջևնիս կը դնէ: 'ի դէմս մեզ ածէ զիւրաքանչիւրոցն սխալանս:
—Առջևը դնելը: առաջադրութիւն· առաջարկութիւն· առարկութիւն:
—Առջևը դնօղ: առաջարկու· առարկու:
—Առջևը դրած: առաջի եդեալ· առաջադրեալ· առաջարկեալ· առարկեալ:
—Առջևը ելլել· դիւնուը էւլէւ· դէմ էրմաք· գարշըլամաք: ընդ առաջ ելանել· ընդ առաջ գնալ կամ երթալ· ընդ առաջ լինել· ընդառաջել· պատահել· հանդիպել· դէպ լինել:
—Առջևը եղած: տես Առջևը կեցած:
—Առջևը երևնալ: աչներև տեսանիլ· յաչս անկանիլ· երևիլ աչաց· յանդիման լինել· յանդիմանիլ:
—Առջևը երևցնել, կամ ցուցնել: աչներև ցուցանել: տես և Առջևը բերել:
—Առջևը ըլլալ: առաջի կալ· առաջիկայ գոլ· յանդիման լինել· առ ոտս կալ:
—Առջևը ընկնիլ: առաջի անկանել:
—Առջևը խօսօղ: յանդիմանախօս:
—Առջևը կանգնեցնել: տես Առջևը բերել:
—Առջևը կանգնիլ· Առջևը կանգնօղ: տես Առջևը կենալ· Առջևը կեցօղ:
—Առջևը կենալ· դէմը չէնալ· դիւնուը չանգնիլ: առաջի կալ, կամ կալ առաջի· զառաջեաւ կալ· յանդիման կալ· արձանանալ առաջի: տես և Առջևը գալ:
—Առջևը կենալը· դէմը կենալը, դիմացը կանգնելը: առաջիկայութիւն· յանդիմանակացութիւն· յանդիմանութիւն:
—Առջևը կեցած· առջևը եղած: առաջիկայ· ներկայ:
—Առջևը կեցօղ· առընը չանգնօղ: առաջակաց· յանդիմանակաց· առաջիկայ:
—Առջևը ձգած: առաջի արկեալ· առաջարկեալ· առարկեալ:
—Առջևը ձգած բան: առարկութիւն:
—Առջևը ձգել: առաջի արկանել· առաջարկել· առարկել· առարկանել: տես և Առջևը դնել:
Առջևի· էօնիւնտէքի: տես Առջևինը:
—Առջևի ճամբան երթալ: զուղ եդեալ ճանապարհն գնալ:
Առջևի· էվվէլքի: տես Առջի:
—Առջևի դին: տես Առջևը· անուն:
—Առջևի դիէն: տես Առջևէ· առընտէն:
Առջևինը, կամ առջևի· էօնիւնտէքի: առաջին· առաջիկայն:
Առջի· առըջին· առըջնը· էվվէլքի: առաջին· յառաջադոյն· նախկի· նախկին· նախնի· սկզբնական· սկզբնաւոր:
Առջի, կամ առջին, կամ առաջին· ըլքինտէքի· (դասական անուն): առաջին· նախկին· առաջներորդ· առաջնորդ· նախորդ· նախ· մի:

—Առջինդ մարտիրոսներուն մէջը։ Նախոդ 'ի
—Առջի օր եղաւ։ եղև օր մի։ [վկայս։
—Ամսուն առջի օրը։ 'ի միում ամսոյն։
—Առջի աթոռ. թուրք. Բաշխ։ տես Վեր տեղ։
—Առջի աթոռը նստիլ։ տես Վեր տեղը նստիլ։
—Առջի անգամը. թուրք. հէղը։ զառաջին նուագն. յառաջնում նուագի. յառաջնումն. զառաջինն։
—Առջի աշխատօղը։ Նախավաստակ։
—Առջի ատենը։ յառաջնումն. 'ի նախնումն. 'ի հնումն. յառաջին դարս. 'ի կանուխ ժամանակս. 'ի վաղնջուց. 'ի վաղուց։
—Առջի բաժինը։ յառաջամասն. Նախամասն։
—Առջի բարևը։ Նախողջոյն։
—Առջի բերանը։ զառաջինն. առ անգամ մի։
—Առջի բերանը կանուկ առաւ։ առ անգամ մի յետս ընդդէմ կասեցաւ։ տես և Առջի անգամը, և Մէկ մը. դէր ճէրէ։ [գիծ։
—Առջի գիրը, կամ գիծը։ Նախագիր. Նախա֊
—Առջի գէմ ելլօղ։ ախոյան. ախոյեան։
—Առջի գին. թուրք գին։ տես Առջևը. (անուն)։
—Առջի գիէն. թուրք գիէն։ տ. Առջևէ. թուրքէն։
—Առջի դուռը։ Նախադուռն։
—Առջի թշնամին. պաշ փըշման։ սկզբնաներհակն. սկզբնաչարին։
Առջի խալըպը։ տես Առջի օրինակը։
—Առջի ծնածը։ տես Առջինեկ։
—Առջի ծնօղ։ Նախածնող։
—Առջի կերածը։ տես Առաջուց կերած։
—Առջի հասածը։ յառաջահաս. կանխահաս. վաղահաս։ տես և Թուրֆանտա։
—Առջի հայրը. թուրք պապը։ սկզբնահայր. սկզբնահաւ. Նախահաւ. Նախահաւակ։
—Առջի հեղը։ տես Առջի անգամը։
—Առջի հնարօղը, կամ գանօղը։ գտակ. Նախագտակ. Ճարտար։
—Առջի ճամբայ։ Նախաշաւիղ. սկզբնաշաւիղ։
—Առջի մարգարէն։ Նախամարգարէ. մարգարէապետ. պարագլուխ մարգարէից։
—Առջի մարդը։ Նախամարդ. սկզբնամարդ. Նախահայր. Նախաստեղծ։
—Առջի մայրը. թուրք մամը։ Նախամայր. սկզբնամայր։ [տիրոս։
—Առջի մարտիրոս։ Նախավկայ. Նախամար֊
—Առջի մեղանչօղը։ Նախայանց։
—Առջի չարը։ սկզբնաչար. Նախաչար։
—Առջի պապը։ տես Առջի հայրը։
—Առջի պատիւը տալ մէկուն։ Նախապատուել. Նախամեծար առնել. Նախադասել։
—Ուրիշներուն կամքը մերինէն առաջ դնել։ զայլոց կամս յառաջ դնել մերոցն։
—Աստուծոյ փառքը ամէն բանէ առջին ընել, վեր դնել։ զամենայն ինչ երկրորդ Աստուծոյ փառացն համարել։ [բնապատճառ։
—Առջի պատճառը։ Նախապատճառ. սկզբ֊
—Առջի պարգևը։ առաջնապարգև. Նախապարգև. սկզբնապարգև. Նախընծայ։
—Առջի պարիսպը։ Նախապարիսպ պատուար։
—Առջի պտուղ։ առաջին պտուղ. առաջնապտուղ. երախայրի. երախայրի։
—Առջի սարկաւագ։ Նախասարկաւագ։
—Առջի ստեղծածը։ տես Առաջուց ստեղծած։
—Առջի տեղը։ տես Վեր տեղ։
Առջի օրինակը. թուրք խալըպը։ Նախագաղափար. Նախատիպ. սկզբնատիպ։
Առջին։ } տես Առջի։
Առջինը։ }
—Առջինը ըլլալը։ առաջնութիւն. սկզբնաւորութիւն։ [Անդրանիկ։
Առջինեկ. թուրք ծնածը։ առաջնածին։ տես և
—Առջինեկ ըլլալ։ տես Անդրանիկ ըլլալ։
—Առջինեկ ընել։ տես Անդրանիկ ընել։
Առջինեկութիւն։ տես Անդրանիկութիւն։
Առջևուռ, կամ Առցիպուռ. Հայոց բառ է. դըր հռոմէըը ծոռէըըմ՝ այողէս ն'արփաճէրէն։ առաջաւորք. պահք առաջաւորաց։
Առջմեղու։ տես Պիծակ։
Առջպան։ տես Արջպան։
Առսըզ. Առսըզ ըլլալ. և այլն։ տես Լիրբ. և Ելել համարձակ. Լրբանալ. և այլն։
Առւըրան։ }
Առւըրտու։ } տես Առասօտան։
Առւըրտուան։ }
Առւըրտուանց. Առւըրտանց։ տես Առաւօտ, Առաւօտանց։
Առուռա. էմձա։ առաւուոյտ. առաւօտ։
Առփալըխ. ծանօտադփարէ ճէլ ինձէ փառած փէչտանդ։ կալուածք. գերդաստան. պաշտատուտական։
Առփայ։ տես Գարի։
Առօղ։ տես Առնօղ։
Աս. թուրք. պուճախ. պու. շու։ այս. սոյն. սա. սէ։
—Դարձեալ. ս. գինօրէչախն։
—Աս հացը կեր։ կեր զհացս։
—Դարձեալ՝ երբեմն կըդրուին ազ բառերս. սաս. սատի։
—Աս քաղաքը գտնուեցաւ. Աս գիշեր մեռաւ։ 'ի քաղաքի աստ գտաւ. 'ի գիշերի աստ մեռաւ։ ['ի Թղթոյ աստի։
—Աս տեղէս. Աս Թղթէս։ 'ի տեղւոջէ աստի.
—Աս անգամ. թ. հէղ։ այս անգամ. յայսմ նուագի. զայս նուագ։
—Աս անգամ ալ։ այս անգամ ևս. զայս ևս մի նուագ. յայսմ ևս նուագի։
—Աս աշխարքս. թ. ճէհանտա։ աշխարհս. կենցաղս. աստ. աստանօր կեանքս. աստ կենցաղս. աստիք. արդիք։
—Աս աշխարքէս։ յաշխարհէ աստի. յաստի կենացս. յաստեացս. 'ի կենցաղոյս։
—Աս աշխարքիս։ աշխարհիս. կենցաղոյս. աստի կենացս. աստեացս. աստի։
—Աս աշխարքիս մէջը։ յաշխարհիս. 'ի կենցաղումս. յաստիս. յաստի կեանս. յերկրի աստ։
—Աս ատենը. թ. ափէնս։ յայսմ վայրի. յայսմ պահու։ տես և Հիմիկս։
—Աս ատեններս։ յաւուրս ժամանակացս այ֊

սոցիկ. զայսու ժամանակաւ. զարդիս. առ
–Աս առենուան: տես Հիմիկուան: [մեզք:
–Աս գիշերս. ոո գէշէրտանտ մէջ: յայսմ գիշերի. 'ի գիշերի աստ. 'ի գիշերիս:
–Աս թարզ: }
–Աս թիւալիւ: } տես Ասանկ. (անուն եւ Մկբ):
–Աս կեանքս: տես Աս աշխարքս:
–Աս կերպ: տես Ասանկ. (անուն եւ Մկբ):
–Աս կերպով: տես Ասանկ. (Մկբ):
–Աս հեղ: տես Աս անգամ:
–Աս ճամբով: տես Ասանկ. (Մկբ): [կեանս:
–Աս սահաթս. (անուն): ժամս այս. վայր.
–Աս սահաթս. (Մկբ): 'ի ժամուս յայսմիկ. յայսմ ժամու. առ ժամայս. առ ժամս: տես և Հիմիկս:
–Աս տեղացս: }
–Աս տեղէս: } տես Ասկէ:
–Աս տեղս. Աս տեղուկս: տես Հոս:
–Աս տեղս. դէպ 'ի հոս. պուրայա: յայս տեղի. յայս վայր. այսր:
Ասանկ. (անուն.) սոյլէս. ասիէրդ. դու Բարզ. պէօյլէ: այսպիսի. սոյնպիսի. սոյնօրինակ. սոյնգունակ. այսանակ:
–Ասանկ. (Մկբ.) ոո կէրպով. ոո ճամբով. շէօյլէ. շու Բարզ: այսպէս. սապէս. սոյնպէս. այսգոյն. այսքար. այսգունակ. զայս օրինակ. օրինակ զայս:
–Ասանկ գրեցին Ֆէրմանը: և գրեցին զհրովարտակն զայս օրինակ, կամ օրինակ զայս:
–Դարձեալ՝ ըստ այսմ. ըստ այսմ օրինակի. սոյն օրինակաւ. այսու օրինակաւ. օրինակաւս այսուիկ. սովլին տարազու. 'ի սոյն տիպ: տես և Ասանկ. (անուն):
–Ասանկ անանկ. շէօյլէ պէօյլէ: այսպէս և այնպէս. ոն և ոն:
–Ասանկ անանկ ըլլալ: այսպիսի և այնպիսի լինել: [առնել:
–Ասանկ անանկ ընել: այսպիսի և այնպիսի
–Ասանկ անանկ ընէ ինձ Աստուած. շէօյլէ պէօյլէ էյլէսին պանա ալլահ: ոն և ոն արասցէ ինձ Աստուած, և ոն և ոն յաւելցէ. կենդանի է [Տէր:
Ասացմունք: տես Խօսք:
Ասդիէս: յայսմ կողմանէ. յայսմ կուսէ. յայսմ մարզէ. աստի.
–Ասդիէս մէկմընալ չի մնաւ: յայսմ մարզէ անկաւ և ոչ ոք:
–Դարձեալ՝ ըստ այսմ. յայսմ մասին:
–Ասդիէս նայինք նէ ըղորդ է ըսածդ: ըստ այսմ ճշմարիտ է բան քո. կամ յայսմ մասին արդար ասացեր:
–Ասդիէս անդիէն: աստի և անտի:
–(Աշկերտին համարը) ասդիէս անդիէն ցաթկըտուք հարցընել: ցան աստ անդ հարցանել:
–Ասդիէս անդիէն խապար ժողվող: բանաքաղ:
Ասդին. պու դին. պուրա: յայս կողմն. յայս կոյս. այսր:
–Ասդիս եկաւ: էանց յայս կոյս:
–Ասդիս եկո: եկ այսր:
–Քեզմէ ասդիս է: 'ի քէն և այսր է:
–Ասդիս անդին. էօթէյէ պէրիյէ: այսր անդր. այսր և անդր. յայս կոյս յայն կոյս. վեր 'ի վայր. 'ի վեր և 'ի վայր. 'ի վայր և 'ի վեր. յայս կոյս և յայն:
–Ասդիս անդին կը դառնանք անկողնին մէջ: այսր անդր յեղյեղումք յանկողնի:
–Աչուըներդ ասդիս անդին պտըտցընես: այսր անդր շուրջ շուրջ նայիցիս:
–Ասդիս անդին կ'երթար ձիմը: այսր անդր բերէր երիվարուն:
–Ասդիս անդին գլորտկիլ, կամ գլրիլ: այսր անդր գլթել. դանդաչել. դեգերիլ. սխալակիլ:
–Ասդիս անդին գլորտկող: դանդաչոտ. դեգերուն. սխալակ:
–Ասդիս անդին երթալ, կամ գնալ: այսր և անդր գնալ. տատանիլ. տատանողական լինել. յածիլ. շրջիլ. տատանիլ. թափառիլ: տես և Տէտիրկլին ըլլալ:
–Ասդիս անդին ընկնիլ: այսր անդր գլմել. այսր անդր յածիլ. տատանիլ. տարուբերիլ: տես և Ասդիս անդին երթալ:
–Ասդիս անդին ելնալով կը չարչարուէր: այսր անդր ոստոստութեամբ թռչէր:
–Ասդիս անդին ընկնող, կամ ընկած: տատանողական. բազմայած. տատանեալ. տատանդեալ: տես և Տէտիրկլին:
–Ասդիս անդին ծռիլ: տես Ելլել իջնել:
–Ասդիս անդին նետուած, կամ ցրրուած: վայրավատին. ցիր և ցան. ցիրուցան. ցան և ցիր. գիրևտար ընկեցիկ:
–Ասդիս անդին շարժել, կամ տանիլ բերել: այսր և անդր վարել. այսր և անդր խաղացուցանել. յածեցուցանել. դանդաչեցուցանել. տատանել. յածել. տատանդել. տարաբերել. տարուբերել. տարբերել:
–Ջալըները ասդիս անդին շարժել: տարբերել գլուխս:
–Ասդին անդին շարժելը գլուխին: գլուխաշրջելի. գլուխակրելի:
–Ասդիս անդին շարժիլ: այսր անդր վարիլ. տատանիլ. տարաբերիլ. տարուբերիլ. տարբերիլ: [տարբերեալ յանապատի:
–Ջէօլի մէջ ասդիս անդին շարժած շալը: խուխս
–Ասդիս անդին պտըտիլ: այսր անդր յածիլ. զվայրօք գալ:
–Ասդիս անդին պտըտցնել, կամ դարձնել: տես Դարձմրձկել. և Պտըտցնել:
–Ասդիս անդին վազել, կամ սուրալ ընել: այսր անդր յարձակիլ. յարձակ յարձակ խաղալ: [շարժել:
–Ասդիս անդին տանիլ: տես Ասդիս անդին
Ասդիու դին: }
Ասդիս: } տես Ասդին:
Ասել: տես Ըսել:
Ասեխ, կամ ասեղ. իյնէ: ասեղն:
–Ասեխ խօթել: արկանել զասեղն:
–Ասխով բանիլ, կամ ասխով նախշ բանիլ:

ասղամբ նկարել. ասղնագործել:
–Ասեղով բանիլը, կամ ասեղով նախշ բանիլը: ասղանագործութիւն. ասղնեգործութիւն:
–Ասեղով բանած, կամ նախշած:] ասղնեգործ.
–Ասեղով բանող, կամ նախշող:]ասղնենկար:
–Ասեղով ծակծկած: ասղնածեծ:
Ասըր. Ասըր ըլլալ. և այլն: տես Ապստամբ. Ապստամբել. և այլն:
Ասըլ: տես Ասլ:
Ասըրլըկէնս: կնդրուկ. լիբանոս. լիբանոն:
Ասթարա. փողոց է: Աստարաթայ:
Ասի, կամ Ասիկակ: տես Աս:
Ասիա: Ասիա:
Ասիզ. փողոց է: Ասսիս:
Ասլ. ասըլ. ասլը: բուն. իսկ. բնութիւն. բնաւորութիւն. իսկութիւն:
–Ասոր ասլը պէտք է գտնել: հարկ 'ի վերայ կայ զգորա զբունն կամ զիսկն գտանել:
–Խօսքին ասլը կը ճանչնար: զբնութիւն, կամ զբնաւորութիւն խօսոյն ճանաչէր:
–Ասլը գիտցող: բնագէտ. իսկագէտ:
–Ասլը գրով ցըցնել: ճշգրտաբանել. ճշմարտաբանել:
–Ասլը ըսել: բնախօսել. իսկաբանել. ստուգաբանել. հաւաստաբանել. տիրաբանել. ճշգրտաբանել:
–Ասլը ըսելը: բնախօսութիւն. իսկաբանութիւն. ստուգաբանութիւն:
–Ասլը ըսող: բնախօս. իսկաբան. ստուգաբան:
Ասլաճախ. Իքսիզ. Էսալ: որբեայ. անկարեան. խեռ. խեղաբարոյ. անատակ. անազգակ. անասուն. ժանտ. խառնագնաց. խառնակեաց. զեղծագործ. չարեացապարտ. ոճրագործ. եպեռնաւոր. ապիրատ. վատշուեր: տես և Հօվարտա:
Ասլաճախութիւն: խեռութիւն. անազգակութիւն. անաստութիւն. անատակութիւն. անօրէնութիւն. ապիրատութիւն. ժանտութիւն: տես և Հօվարտայութիւն:
–Ասլաճախութիւն ընել: խեռիլ. ժանտանալ. անօրինել:
Ասլան. Ասլան գառնալ. Ասլանի ձայն. և այլն: տես Առիւծ. Առիւծ ըլլալ. Առիւծու ձայն. և այլն:
–Ասլան աթլը: քաջաձի:
Ասլանլը. առիւծ ունօղ: առիւծաւոր. առիւծակիր. առիւծագրոշմ:
Ասլանլը. ըուբլի անուն է: առիւծատիպ դահեկան. առիւծագրոշմ դահեկան:
Ասխաման, կամ ասղաման. իյնէլիք: ասղանոց:
Ասխընտել, կամ ասղընտել: կարել ասղամբ. ասղնածեծ առնել:
Ասխըտար, կամ Ասղըտար: տես Ասչափ:
Ասկէ. աշէից պուրատան: յայսմանէ. 'ի սմանէ:
Ասկէ կամ ասկից. պուրատան, կամ պուրատըն. պուրատան. (ճոկէն): աստի. աստուստ. ընդ այս: [յայն կոյս:
–Ասկէ անդին: աստի և անդր. յայն կողմն.
–Ասկէ անդին: տես Ասկէ ետև:
–Ասկէ անկէ: աստի անտի:
–Ասկէ անկէ ժողվել. Բուրատա էօրէ հէրիֆտանէրին: հանդանակել:
–Ասկէ անկէ խլել. ատրէն անտրէն ֆըրթլէլ: շորթել. կողոպտել:
–Ասկէ առաջ. պուրատան էվէլ: յառաջ քան զայս. նախ քան զայս:
–Ասկէ ետև. պուրատան սօնրա. (Վէյա պաատ): յետ այսորիկ. զկնի այսորիկ. յետոյ. ապա. ապա ուրեմն:
–Ասկէ ետև. ասէ անդրէն. շիմտիէն կէրի. շիմտիէն սօնրա. (Վէյա ժամանակին): այսուհետև. յայսմ հետէ:
–Ասկէ 'ի զատ. պուրատան մաադէ. պուրատան գայրը: բաց յայսմանէ. և թող զայս. հանդերձ սովիմբ:
–Ասկէ 'ի վեր. պուրատան պէրի. շիմտիէն կէրի: յայսմ հետէ. այսուհետև:
Ասկէր: տես Զօրք:
Ասկից. Ասկից անդին. և այլն: տես Ասկէ. Ասկէ անդին. և այլն:
Ասող. Ասողաբաշխ. և այլն: տես Աստղ. Աստղաբաշխ. և այլն:
Ասղաման: տես Ասխաման:
Ասմալըխ. ասմանէրու տեղ: որթոց. այգի:
–Ասմալըխ. ասմայի փայտը. Բաղչար: տես Սարփընայ:
Ասմայ. խաղողի փէյէկ: տես Որթ:
–Ասմայ. կախուած: կախեալ. կախաղանաւ. կախաղանաւոր. կախաղանեայ:
–Ասմայ քիլիտ: փականակ 'ի կախ:
–Ասմայ խափուռ: վերնագունն. սահանք:
Ասնա. խաղեան. փողոց է: Սուհէյն:
Ասոնց: սոցա. սոցին. սոցուն. սոցունց. [սոյց:
Ասոնցը: սոցունց. սոցայինն. սոցայն:
Ասոնցմով: սոքօք. սոքիմբք. սոքումբք. այսոքիմբք. այսոքիւք:
Ասոնցները. ասոնց եղածները. սոցայք. սոցայինք:
Ասոնք: սոքա. սոքին. սոյք:
Ասով: սովաւ. սովին. սովիմբ, կամ այսու. այսուիկ:
Ասով ալ. պունունլա պիլէ: այսու ևս. սովիմբ ևս. այսու ամենայնիւ. հանդերձ այսու ամենայնիւ. սակայն և այնպէս:
Ասոր անոր բաշխել: բաշխել. հանգանակել:
–Ասոր ետևէն: յետ այսորիկ. զկնի այսորիկ. յետ սորա. ըստ սմանէ:
–Ասոր համար. պունուն իչին: վասն այսորիկ. վասն այսր. յաղագս այսորիկ. այսր աղագաւ. այսորիկ աղագաւ. սորին աղագաւ. սակս այսորիկ. յայս սակս. սմին իրի. յոր սակս. յոյր սակս. վասն որոյ. ուստի:
–Ասոր մէջ եղածները: 'ի սմայքս:
–Ասոր պէս: տես Ասանկ:
Ասորը. ասոր եղածը, կամ ունեցածը: սորայն. [սորայինն:
Ասորի. սուրիէան: Ասորի:
Ասորի. սուրիացի ազգը: ասորիք. ասորեստանեայք. ազգ որդւոցն ասուրայ:

—Ասորւոց երկիրը Բաբելոնի սահմանը: ասո_րեստան:
—Ասորւոց երկիր. Դամասկոսի սահմանը: աշխարհ ասորւոց. միջագետք:
Ասչափ. ուքան. ախըրքար: այսչափ. այսքան. այսքանակ: [գոլ:
—Ասչափ ու անչափ ըլլալ: այսչափ և այնչափ
—Ասչափ ու անչափ ըլլալը: քանակութիւն:
—Ասչափ ու անչափ ընել: քանակել:
—Ասչափ հեզ. ախըրքար անգամ: այսքանիցս. այսքանիցս անգամ:
Ասպ, կամ ազպ. փէօճէ. փխ-ճի: աղբն:
Ասպէս: տես Ասանկ:
—Ասպէս անպէս: տես Ասանկ անանկ:
Ասպուռ. ծաղիկ մի է, զոր պոյա կըլէնէն: ասպուռ:
Ասսուր. քաղաք է: Անտիպատրոս:
Աստառ. ոյ մը շուրթ է: հաչլաղ, կամ հաջլաղ:
Աստառ. բանի մը փոկ կարած, կամ կպցուած: աստառ. գրուագ. պահպանակ:
—Աստառ անցընել՝ կապայի, զգեստի. և այլն: աստառել: [չէնքի տակ: գրուագել:
—Աստառ անցընել՝ արծաթեղէն կամ ոսկեղէն
—Աստառ անցուցած՝ ոսկեղէն, կամ արծա_թեղէն չէնքի տակ: գրուագեալ:
Աստի գիս: տես Ասդին:
—Աստի գիէս: տես Ասդիէս:
Աստիճան. փէրէճէ: աստիճան. նահանգ. կլի_մայ. կլիմ:
—Աստիճան. մէրթէվէնի ոփ: աստիճան. սանդ_ղամատն. մատն սանդխոց:
—Աստիճան. պառամաք: պատուանդան:
—Աստիճան՝ եկեղեցական: տես Կարգ՝ եկե_ղեցական: [վեր ելլել: աստիճանել:
—Աստիճան աստիճան ընել, կամ աստիճանով
—Աստիճան ունող: աստիճանաւոր: տես և Եկեղեցական:
—Աստիճան չունող: անաստիճան:
—Աստիճան տալ: տես Ձեռնադրել:
Աստիս: տես Ասդիս:
—Աստիս անդին: տես Ասդիս անդին:
Աստղ. Եըլտըզ: աստղ. տրփ. լուսաւոր երկնից:
—Աստղ՝ թռչող: թռիչ, թափեալ, սահեալ, ուլացեալ աստղ. ասուպ:
—Աստղ՝ մարդուն: տես Մարդուն աստղը:
—Աստղ՝ պոչով: տես Պոչով աստղը:
—Աստղերը. Եըլտըզլար: աստեղք. լուսաւորք երկնից. տրփք. զօրութիւնք երկնից. պար աստեղաց. կաճառք աստեղաց. լուսաւորք:
—Աստղերը երկինքը գրեր: որ հաստատեցեր գլուսաւորս 'ի բարձունս:
—Աստղերուն կարգը անցուցին: յաստեղս վերագրեցին:
—Աստղերուն դիմացէ դիմաց գալը: հանդի_պաւորութիւն աստեղաց: [չակ:
—Աստղերը ցըցնող: աստղացոյց. աստղագու_
—Աստղերը քալեցնող: աստղավար:
—Աստղերով լցուած, կամ շատ Աստղ ունող: աստղալի. աստեղալից. աստղալից. բազմաս_տեղեան. աստեղախուռն. աստեղաճաճանչ. աստեղեայ. աստղակաճառ:
—Աստղերով սազած, կամ յօրինած: աստե_ղազարդ. աստեղակառոյց:
—Աստղերով սազել: աստեղազարդել. աստե_ղազարդ յօրինել:
—Աստղէ զարկած: աստղահար:
—Աստղի նման: աստղանման. աստղանիչ. աս_տեղանիչ. աստղանշան. աստղատեսակ. աստ_ղատեսիլ. աստեղակերպ. աստեղափայլ. աս_տեղաճաճանչ: [նիչ. աստղանշան:
—Աստղի նշան ունող: աստեղանիչ. աստղա_
—Աստղի պէս: աստեղապէս. աստղօրէն: տես և Աստղի նման:
—Աստղի սինօռ: աստղատուն, կամ աստե_ղատուն. կենդանակերպ:
—Աստղի ֆալճի. ատգըը նայէրով ֆալճըլըգին ընող: աստղահմայ. ախտարմոլ. աստեղա_գէտ. քաւդեայ. մոգ:
—Չարագործ ընող աստղ: չարագործաբաշխ:
—Աստղի ֆալճութիւն: աստղահմայութիւն:
—Աստղով իմացուցած: աստղագուշակ:
—Աստղաբաշխ. մունէճճիմ: աստեղաբաշխ. աստ_ղաբաշխ. աստեղագէտ. երկնագէտ. աստ_ղագէտ. մոգ:
—Աստղաբաշխութիւն: աստեղաբաշխութիւն. աստեղագիտութիւն:
Աստղիկ. պզտի աստղ. Եըլտըզճըք: աստղիկ. աստղ փոքր:
Աստուած. ալլահ: Աստուած. տէր. որ էն. րէն. էն. ստեղծիչ. հաստիչ. արարիչ. բարձ_րեալ. աստուածպետական:
—Աստուծոյ բնութիւնը ծածկուած է մեզմէ: աստուածպետականին բնութիւն ծածկեալ է յեղականաց:
—Աստուած հետդ ըլլայ: աստուծոյ յանձն:
—զԱստուած ատելը: աստուածատեցութիւն
—Աստուած ատող: աստուածատեաց. բռ_նատեաց:
—Աստուած երգող մարգարէին: աստուածեր_գոյն Դաւթի:
—Աստուած ըլլալ. ալլահըն նման ըլլալ: աս_տուածանալ. աստուածակերպ ձեւանալ. աստուածօրէն ճոխանալ. աստուածարիլ:
—Աստուած ընել. ալլահըն նման ընել. ալլահ_ընել: աստուածացուցանել. աստուածա_գործել. աստուածարել. աստուածաստեղ_ծել. սրբազանել յերկինս:
—Աստուած ընելը: աստուածագործութիւն. աստուածարութիւն:
—Աստուած ընող. ալլահըն նման ընող: աստուա_ծացուցիչ. աստուածագործ. աստուածա_րար:
—զԱստուած կրող, կամ ունող: աստուածա_կիր. աստուածունակ. աստուածընկալ. աս_տուածազգեաց. արարչակիր. տիրակիր:
—Աստուած հաշտեցնող: աստուածահաշտ:

-զԱստուած ճանչնալը։ աստուածածանօ-թութիւն. աստուածգիտութիւն։
-զԱստուած ճանչցող։ աստուածածանօթ. աստուածագէտ. տիրագէտ։
-զԱստուած չճանչնալը։ աստուածանգի-տութիւն։
-զԱստուած չճանչցող։ աստուածանգէտ։
-զԱստուած խնդրելը։ տիրախնդիր։
-զԱստուած մոռցող։ աստուածամոռաց։
-Աստուած մտածող։ աստուածախոհ։
-զԱստուած ունեցող։ տես զԱստուած կրող։
-զԱստուած ուրացող։ աստուածուրաց. ան-աստուած։ [րութիւն։
-զԱստուած չարչարելը։ աստուածաչարչա-
-զԱստուած չարչարող։ աստուածաչարչար։
-Աստուած չընէ. աստուած չընէ. հաշայ։ մի՛ արասցէ Տէր. քա՛ւ 'ի տեառնէ. քա՛ւ լիցի. քաւ՝ մի՛ լիցի. մի՛ անդր. փարգասա։
-Աստուած չընէ ընծի։ քաւ լիցի ինձ 'ի տեառնէ. քա՛ւ ինձ. քա՛ւ յինէն։
-Աստուած չունենալը։ անաստուածութիւն։
-Աստուած չունեցող։ անաստուած։
-Աստուած պաշտող։ տ. Աստուածապաշտ։
-Աստուած սիրող։ տես Աստուածասէր։
-զԱստուած սպաննող, այսինքն զՔրիստոս։ աստուածասպան. տիրասպան. քրիստոսա-սպան։ [աստուածատեսութիւն։
-Աստուած տեսնելը։ աստուածատեսութի.
-Աստուած տեսնող։ աստուածատես. էա-տես. ընատես։
-զԱստուած քարոզող։ աստուածաքարոզ. տիրաքարոզ։
-Աստուծմէ. ածական։ յաստուծոյ. յէէն. աստուածուստ. տէրունուստ։
-Աստուծմէ ազդմունք ունեցող. աստուծմէ ազ-դած։ աստուածազդեցիկ. աստուածարեալ. աստուածազդացիկ։ [ծար։
-Աստուծմէ ազդմունք չունեցող։ անաստուա-
-Աստուծմէ առաջ եկած։ աստուածածագ. աստուածաբուղխ։
-Աստուծմէ գրած։ աստուածագիր. աս-տուածագիծ. արարչագիր։
-Աստուծմէ գրած, կամ կարգաւորած։ աս-տուածագիր. արարչագիր. աստուածա-կարգ. աստուածահրաման. աստուածա-հաստատ։
-Աստուծմէ զարկած, կամ պատուհասած։ աստուածահար. աստուածասաստ։
-Աստուծմէ, կամ աստուծով զօրացած։ աս-տուածազօր. տիրազօր։
-Աստուծմէ ընդունած։ աստուած ընկալ. ա-րարչընկալ։
-Աստուծմէ ընտրած։ աստուածընտիր։
-Աստուծմէ ըսած։ աստուածասաց. աս-տուածաւանդ։
-Աստուծմէ, կամ աստուծով ժողվուած։ աս-տուածաժողով. աստուածախումբ. աստուա-ծաբոյլ. աստուածագումար. տիրաժողով.

տիրահաւաք։
-Աստուծմէ խօսած։ աստուածախօս. տիրա-խօս. աստուածաբարբառ. աստուածաձայն. տեառնաբարբառ. տիրախօս. տիրապա-
-Աստուծմէ ծնած։ անեղածին։ [տուէր։
-Աստուծմէ կանչած։ աստուածակոչ. տիրա-կոչ. աստուածահրաւէր. տիրահրաւէր։
-Աստուծմէ կոխած։ աստուածակոխ։
-Աստուծմէ հրամայած։ աստուածահրա-ման. տիրապատուէր։
-Աստուծմէ ղրկած։ աստուածառաք։
-Աստուծմէ նորոգած։ աստուածանորոգ. ա-րարչանորոգ։
-Աստուծմէ շարժած, կամ յորդորած։ աս-տուածաշարժ. աստուածայորդոր։
-Աստուծմէ շինած, կամ ըրած։ աստուածա-շէն. անեղաշէն. աստուածագործ. աստուա-ծակերտ. անեղակերտ. արարչակերտ։
-Աստուծմէ պահպանած։ աստուածապահ. աստուածախնամ. վերնախնամ. տիրախնամ։
-Աստուծմէ պայծառացած։ աստուածա-փայլ։ [տիրապատիւ։
-Աստուծմէ պատուած։ աստուածապատիւ.
-Աստուծմէ պարգեւած։ տես Աստուծմէ տը-ւած։
-Աստուծմէ պսակած։ աստուածապսակ։
-Աստուծմէ ջուխտած։ աստուածազոյգ։
-Աստուծմէ ջուր տըւած սուր։ աստուածա-մուխ սուր։
-Աստուծմէ, կամ աստուծոյ երկիւղովը սը-նած։ աստուածասնունդ։
-Աստուծմէ սորված, կամ իմաստնացած։ աստուածուսոյց. աստուածախրատ. աս-տուածիմաստ. աստուածիմաց։
-Աստուծմէ ստեղծած։ աստուածաստեղծ. տիրաստեղծ. արարչաստեղծ. արարչագործ։
-Աստուծմէ տուած, կամ պարգեւած։ աս-տուածատուր. տիրատուր. աստուածա-պարգեւ. տիրապարգեւ. վերնապարգեւ. երկ-նապարգեւ. երկնառատ. տէրունատուր. աս-տուածաշնորհ. երկնաշնորհ. աստուածա-ձիր. երկնաձիր. աստուածաւանդ. տիրա-ւանդ. արարչաւանդ. աստուածաբաշխ։
-Աստուծմէ ինկած։ աստուածատունկ։
-Աստուծմէ տպաւորած։ աստուածատիպ. աստուածադրոշմ։
-Աստուծոյ, կամ աստուծու, կամ աստու-ծունը։ տես Աստուածային։
-Աստուծմէ անիծած։ աստուածանէծ։
-Աստուծմէ հաստատուած։ տիրահաստատ։
-Աստուծոյ ատածը։ աստուածատեաց։
-Աստուծոյ վրայ խօսիլ։ աստուածաբանել։
-Աստուծոյ բարկութիւնը ցածցնել։ ցածու-ցանել զարտմտութիւն տեառն. քաւել վասն մեղաց։
-Աստուծոյ բնակած տեղը։ աստուածաբնակ. աստուածամուտ. տիրաբնակ. տիրակիր. վեհինաձեմ։

-Աստուծոյ դէմ: աստուածընդդէմ. հակառակ տեառն:
-Աստուծոյ դէմ կենալը, կամ Աստուծոյ հետ ճէնկ ընելը: աստուածամարտութիւն. տիրամարտութիւն. վերնամարտութիւն:
-Աստուծոյ դէմ ճէնկ ընել ջանալ: յաստուածամարտ մտածել. ամպարշտել:
-Աստուծոյ դէմ կեցօղ, կամ Աստուծոյ հետ ճէնկ ընօղ: աստուածամարտ. աստուածընդդէմ. տիրամարտ:
-Աստուծոյ դին: աստուածակողմն. տեառնակողմն. տեառնակոյս. աստուածակողմն կոյս. աստուածակոյս կողմն:
-Աստուծոյ գիէն: աստուածուստ. յաստուածակոյս կողմանէ. յերեսաց տեառն. տէրունուստ:
-Աստուծոյ զաւթը: աստուածաբուն. աստուածազան: [նուէր:
-Աստուծոյ ընծայ չտուօղ: անընծայուկ. ան-
-Աստուծոյ ընծայած բան: սրբութիւն. աստուածանուէր. սրբազանեալ Աստուծոյ:
-Աստուծոյ ընծայել: Աստուծոյ նուիրել. ընծայել. ձօնել. տուրք տանել. սրբել զինքն Աստուծոյ. սրբազանել:
-Աստուծոյ ընծայօղ, կամ ընծայած: աստուածանուէր. տիրանուէր:
-Աստուծոյ իջած, կամ նստած տեղը: աստուածիջակ, կամ աստուածանիստ տեղի:
-Աստուծոյ ծնօղ, կամ մայր: տես Աստուածածին:
-Աստուծոյ կառք: աստուածակառք:
-Աստուծոյ խնամքովը: աստուածախնամ կամ վերնախնամ տեսչութեամբ:
-Աստուծոյ խնամքը: նախախնամութիւն. խնամակալութիւն. վերին տնտեսութիւն: տես և Նախախնամութիւն:
-Աստուծոյ կարգը կը գրուէին կուռքերը: 'ի պաշտօն կարգէին գրօշեալք:
-Աստուծոյ հաղորդ, կամ իլհախ: Աստուածակից. աստուածահաղորդ:
-Աստուծոյ հետ խօսիլ: խօսիլ ընդ Աստուծոյ. աստուածախօս լինել. աստուածախօսել:
-Աստուծոյ հետ խօսիլը: աստուածախօսութիւն. աստուածխօսութիւն:
-Աստուծոյ հետ խօսօղ: աստուածախօս:
-Աստուծոյ հետ միաւորած: աստուածախառն:
-Աստուծոյ հրաշքովը եղած: աստուածահրաշ. աստուածաքանչ:
-Աստուծոյ ճանչուոր: աստուածածանօթ. աստուածամերձ:
-Աստուծոյ մախպուլ: աստուածահաճոյ. աստուածընտիր. աստուածարեալ:
-Աստուծոյ մեծութիւնը: աստուածպետութիւն: [տուածպետական:
-Աստուծոյ մեծութեանը միւթալլիխ: աս-
-Աստուծոյ մօտենալ: մերձենալ յԱստուած. աստուածամերձ լինել. աստուածանալ:
-Աստուծոյ մօտիկ: աստուածամերձ. աստուածամուխ:
-Աստուծոյ նման: աստուածանման. աստուածազան. աստուածակերպ. աստուածատեսակ. աստուածատեսիլ:
-Աստուծոյ նման ըլլալ. Աստուծոյ նման ընել. Աստուծոյ նման ընօղ: տես Աստուած ըլլալ. Աստուած ընել. Աստուած ընօղ:
-Աստուծոյ շնորհքը ունեցօղ, կամ աստուծոյ շնորհքով զարդարած: աստուածաշնորհ. երկնաշնորհ. աստուածազարդ. տիրազարդ. րենազարդ. շնորհազարդ. շնորհազարդեալ. աստուածազարդեալ. աստուածարեալ. աստուածազան:
-Աստուծոյ որդի: տես Որդի Աստուծոյ:
-Աստուծոյ պաշտօնքը կատարել: աստուածագործել. քահանայագործել. խորհրդածել:
-Աստուծոյ պաշտօնքը կատարելը: աստուածագործութիւն. քահանայագործութիւն. խորհրդածութիւն:
-Աստուծոյ պաշտօնքը կատարօղ: աստուածագործ. խորհրդածու:
-Աստուծոյ պէս: աստուածապէս. աստուածայնապէս. աստուածաբար. աստուածայնաբար. աստուածօրէն: տ. Աստուծոյ նման:
-Աստուծոյ պէս գութ ունեցօղ: աստուածագութ:
-Աստուծոյ սէր: սէր Աստուծոյ. սէր աստուածային. աստուածսիրութիւն:
-Աստուծոյ վրայ խօսիլ: խօսիլ զԱստուծոյ. ճառել զտեառնէ. աստուածաբան լինել. աստուածաբանել. աստուածախօսել:
-Աստուծոյ վրայ խօսօղ: աստուածախօս. աստուածաճառ. աստուածաբարբառ. աստուածապատում. աստուածաբան:
-Աստուծոյ վրայ խօսք: աստուածխօսութի՟. աստուածաբանութիւն:
-Աստուծոյ տալ. Աստուծոյ տուօղ, կամ տըւած: տես Աստուծոյ ընծայել, Աստուծոյ ընծայօղ, կամ ընծայած:
-Աստուծով. [illegible]: աստուծով. տէրամբ. եթէ տէր կամեսցի:
-Աստուծով յաղթօղ: աստուածայաղթ:
-չԱստուած: տես Կուռք:
Աստուածաբան: աստուածաբան. աստուածաբանակ. աստուածաբանող: [թիւն:
Աստուածաբանութիւն: աստուածաբանու-
-Աստուածաբանութիւն ընել կամ սորվեցնել: ուսուցանել զաստուածաբանութիւն. աստուածաբանել:
Աստուածածին. [illegible]: աստուածածին. աստուածամայր. տիրամայր. տիրածին. էածին. րենածին. տէրունածին:
Աստուածային. [illegible], [illegible]: աստուածային. աստուածեղէն. աստուածեան. աստուածական. աստուա-

ծառայն. աստուածարեալ. աստուածավայելուչ. աստուածագործ. տէրունի. էական. բնական. արարչական. արարչեղէն:

Աստուածաշունչ. փէլամուլլահ: աստուածաշունչ. աստուածաշունչ կամ աստուածատուր գիրք. աստուածագիծ տառ. աստուածային տառ. հոգեշունչ, կամ հոգիաշունչ մատեան. հոգեմատեան. սրբագիրք. սրբազան գիր. սուրբ կամ տէրունեան գիրք, կամ տառ՝ գիր:

—Ինչպէս կըսէ աստուածաշունչը, կամ Աստուածաշնչին մէջը կայ: որպէս ասէ գիր, կամ կայ իսկ 'ի գրի:

—Աստուածաշնչին նախականոնն գրքերուն կարգը: ընդ առաջին գրոյն հարազատ:

Աստուածապաշտ. թափուաջ պուշթըշ: աստուածապաշտ. աստուածապաշտօն. աստուածակրօն: տես և Բարեպաշտ:

Աստուածապաշտութիւն, կամ աստուածպաշտութիւն: աստուածպաշտութիւն. կրօնաւորութիւն. կրօնք: տես և Բարեպաշտութիւն: [սէր:

Աստուածասէր. թափուաջ սէվէն: աստուածա-

Աստուածսիրութիւն. թափուաջ սէվէր: աստուածսիրութիւն:

Աստուածավախ: երկիւղած. երկիւղած յԱստուծոյ: տես և Բարեպաշտ:

Աստուածացնել: տես Աստուած ընել:

Աստուածութիւն. թանրըլըգ բէնլիւլին: աստուածութիւն. աստուածային բնութիւն. աստուածեղէն բնութիւն. էութիւն Աստուծոյ:

Աստուածումարդ: աստուածամարդ. աստուածամարդ: [ծայրական:

—Աստուծոյ ու մարդու միութիւն: աստուա-

Ասքան: տես Ասչափ:

Ասօր. անօր. անօրտանը մէջ. պուկիւն. պուկիւնտէկի կիւն: այսօր. յայսմ աւուր. 'ի սերկեան. 'ի ներկեան աւուր. յաւուր յայսմիկ. 'ի սոյն աւուր. ներկ:

—Ասօր ծնած: այսօրածին. սերկածին:

—Ասօրէս անդին: յօրէ յայսմանէ և անդր. յօրէ յայսմանէ և առ յապայ:

—Ասօրուան. պուկիւնտէկի: այսօրեան. սերկեան:

—Ասօրուան վաղուան: տես Անցաւոր:

—Ասօրուան վաղուան ըլլալ: Այսօր և վաղիւ, և ոչ եւս երեւել:

—Կարծեմ որ այսօր սկսեր եմ: եթէ այսօր աւուր ինչ սկսեալ իցեմ:

—Ասօրուան վաղուան ըլլալ. Պուկիւնլիւք եարընլըք: տես Հոգին բերանը գալ:

Աւարայ. Աւարայ ըլլալ. Աւարայութիւն. և այլն: տես Խափանուած. Խափանուիլ. Խափանումն. և այլն:

Աս, կամ աստ: այդ. դոյն. դա: [տասա. դ.

—Դարձեալ՝ երբեմն կըդրուի դիմորոշական

—Աս բանը լսեցի: լուայ զբանդ:

—Դարձեալ. երբեմն ալ կը դրուին աս բառերս այդր. այտի:

—Աս թղթիդ մէջը: 'ի թղթի այդր:

—Աս պարտիզիդ մէջը: 'ի պարտիզի այդր:

—Աս տեղէն: 'ի տեղւոջէ այտի:

—Աստիլ. Աստոր. և այլն: տես ասոնք իրենց կարգին մէջը:

—Աս թարզ: } տես Այսանկ:
—Աս թիւրլիւ: }

—Աս կերպ: տես Ասանկ. (անուն):

—Աս կերպ. ափ կէրբը: տես Ասանկ. (Մակ):

—Աս տեղացդ: յայդմ տեղւոջէ. այտի. այդի:

—Աս տեղը: տես Հոս. (Մակ):

—Աս տեղդ. դէղ 'ի հոր: յայդ տեղի. յայդ վայր. այդր:

—Աս տեղուկդ: տես Հոս. (Մակ):

Աս: տես Անուն. և զհետեւեալս նորա:

Աստամ: տես Ակռայ:

Աստամ: տես Մարդ:

Աստամ քէօքիւ: տես Լօշթակ:

Աստամձիլ: տես Մարդակեր:

Աստայ: տես Կղզի:

Աստայ թաւշանձրըղը: ճագար:

Աստայ պալըղը: տես Գազան ձուկ:

Աստանայ խանթարը: քանքար. տաղանդ:

Ասանկ. (անուն.) ափ Բարզ. ափ Բիւտըլիւ: այդպիսի. գոյնպիսի. գոյնօրինակ. գոյնգունակ. այդպանակ:

—Ասանկ. (Մակ.) ափալէս. ափ կէրբըլէ: այդպէս. գոյնպէս. գոյնգունակ. գոյնօրինակ. զգոյն օրինակ. ըստ այդմ. ըստ այդմ օրինակի. զովին օրինակաւ:

—Ասանկ է: այդ այդպէս է. և կարի իսկ քաջ. այդ ամենեւին: [պէս է:

—Ասանկ է նէ: թէ այդպէս իցէ. եթէ այդ-

—Ասանկ է նէ, հարուր խուսուչ տամ քեզի: եթէ այդպէս է, տաց քեզ գանձեկանս հարիւր:

Աստաչ. Աստաչ ըլլալ. և այլն: տես Անուանակից. Անուանակից ըլլալ. և այլն:

Ատդին. (անուն): այդ կողմն. այդկոյս. այդ սահման: [կոյս. այդր:

—Ատդին. (Նախդր, և Մակ): յայդ կողմն. այդ-

Ատել: ատել. ոխմանալ՝ ատեմ, կամ ատեամ. և այլն:

—Մարդիկը ատել: մարդատեցութիւն:

—Ատելի: ատելի. ատեցեալ. անհաճոյ. դժպհի:

—Ատելութիւն: ատելութիւն. անսիրելութիւն. ներհակութիւն. գարշումն. խորշումն. մերժումն. զզուումն. չհամբոյրք:

Ատեն. ղամոն. վագթ. չէհէլ: ժամանակ. ամանակ. պահ. ժամ. նուագ:

—Աղէկ ատեն: բարեզարդ ժամանակ:

—Ցարմար ատեն: տես Յարմար. և Դիպուկ ատեն:

—Որոշ ատեն: ժամանակակէտ:

—Ատեն անցած վրան: ժամանակացեալ:

—Ատեն գտնել: ժամ առնուլ. պարապ առնուլ. պարապ ունել. պարապ գտանել:

—Կուգայ՝ երբոր ատեն գտնէ: եկեսցէ յոր-

ժամ և պարապակացէ։
–Երբոր շատ ատեն կանցնէր (ժողովքի կամ մէճլիսի) մէջ խօսելու։ իբրև յերկարագոյն նուագըք ղբանիւք անկանէին։
–Այս անկարգութիւնը քիչ ատեն է որ սկըսաւ։ այս չարիք չունի ինչ բազում ժամանակ զի սկսաւ ընձիւղել։
–Ատեն կորսնցնել։ ժամավաճառ լինել։
–Ատեն կորսնցնող։ ժամավաճառ։
–Ատեն չափող, կամ ատենի չափ։ ժամանակաչափ. ժամանակացոյց։
–Ատեն չունենալով. առանց ժամանակի։ անժամանակաբար. անժամանակապէս։
–Ատեն չունիմ։ ժամանակս ոչ հրամայէ. չունիմ պարապ։
–Բացատրելու ատեն չունեցանք։ ոչ պարապեցաք այժմ յայտնել։
–Ատեն չունող, կամ ժամանակ չունող, կամ ատենի տակ չըմնկնող։ անժամանակ. անժամանակեայ. աներբ. անկէտ. անառհման. յաւիտենական։ [մազիր։
–Ատեն ցըցնող։ ժամացոյց. ժամակալ. ժա.
–Ատենը անցած։ տարաժամ. ժամանակաղանց։
–Ատենը անցնիլ։ անկանիլ ժամանակին. տարաժամիլ։ [ժամապահ։
–Ատենը պահող, կամ ատենին կէօրէ շարժող։
–Նոյն ատենի։ ժամանակակից. եղակից։
–Աշխարքիս հետ նոյն ատենը եղած։ հասակակից աշխարհի. եղակից մարդկութեանս։
–Ատենի վերաբերեալ։ ժամանակագրական։
–Ատենի վրայ գրել։ ժամանակագրել. գարագրել։
–Ատենի վրայ գրելը։ ժամանակագրութիւն։
–Ատենի վրայ գրուած։ ժամանակագրութի. գարագրութիւն։
–Ատենի վրայ գրող։ ժամանակագիր։
–Ատենի վրայ ֆալճութիւն ընող։ ժամահըմայ։
–Ատենին կարգը չհպահելը։ գարաշփոթ։ տես և Ատենը։
–Շատ ատենուան։ բազմաժամանակեայ. բազմամանակեայ. բազմամանակեայ. վաղըն. ջուց. վաղնջական. յոգնաժամանակեայ։
–Ատեն ատեն։ տես Երբեմն երբեմն։
–Ատենն է։ ժամ է արդ։
–Ատեն մը. ճամանի Տը։ առ ժամանակ մի. առ ժամանակ ինչ. առ ժամ մի. առ ժամս ինչ։
–Ատենով մը. մէկ ատէն Տը։ երբեմն. էր երբեմն. էր զի։
–Ատեն. մէօհլէթ. վախտ։ ժամանակ. ժամանակակէտ. պայման ժամանակի. ժամադրութիւն. միջոց։
–Ատեն գտնել. ճամանի փուլ. մէօհլէթ վէրմէք. վախտ գօմագ։ ժամ գտնել. ժամ տալ. ժամանակ կարգել. պայմանել. ժամակալ կամ ժամադիր լինել. կէտ դնել. ժամանակել. ժամադրել։

–Ատեն դիր ինծի որ քեզի համար աղօթք ընեմ։ ժամ դիր ինձ առ որ աղաչեցից առ գօթս վասն քո։
–Ատեն դնելը։ ժամադրութիւն. ժամանակադրութիւն։
–Ատեն դնելով իրեն որ քառասնական օր պահքը երկընցընէ։ կէտ եդեալ անձին քառասուն քառասուն օր պահովք ձգտել։
–Ատեն դնող. ճամանի փառող. մէօհլէթ փառող։ ժամադիր. ժամակալ։
–Ատեն մը դնելով։ ժամանակաբար։
–Ատեն տալ։ տեղի տալ։ տես Ատեն դնել։
–Ապաշխարելու ատեն կու տար։ տեղի տայր ապաշխարութեան։
–Ատեն տուաւ որս ընելու բոլոր զօրքին։ ժամ տուեալ որսոյ ամենայն զօրացն։
–Ատեն որոշեցին, հաղուեցան պատրաստութեան։ ժամ եդին, կազմեցան պատրաստութեան։
Ատենը. (Նախդր.) 'ի ժամանակս. առ ժամանակօք. յաւուրս, կամ յամս ժամանակաց. առ՝ գործիական խնդրով. յ կամ 'ի՝ ներգոյական։
–Եղիսէ մարգարէին ատենը։ առ Եղիսէիւ մարգարէիւ։ [մասին Երկբայք։
–Երկբայ աւերելուն ատենը։ առ կործան.
–Տղայութեան ատենը։ 'ի տիս մանկութեան։
–Զափահասութեան ատենը։ յարբունս հասակի։
–Ան ատենը բան մը չիկրցան ընել։ ոչինչ կարացին վճարել 'ի ժամուն։
–Ատենովը, կամ իր ատենովը։ յիւրում ժամանակի. ըստ ժամանակին. 'ի ժամու։ տես և Դիպուկ ատենը։
–Անոր ատենը։ առ նովաւ. յաւուրս նորա։
–Ինչուան իմ ատենս կային։ որ այժմ եւ ցիմ ամսս կային։
–Ինչուան անոր ատենը կործանած կեցած էր քաղաքը։ մինչև ցնա աւեր կայր քաղաքն։
Ատեններ։ ժամանակք. պահք. ժամք։
–Ատենները պըրպըտող։ ժամանակախոյզ։
Ատէթ։ տես Սովորութիւն. և Ծէս։
Ատըմ. Ատըմ առնել. և այլն։ տես Ամփոփ. Ամփոփ առնել. և այլն։
Ատոկել. յէտէր ափէյէր, կամ կէլմաղ. էլէ փէյմէք։ բաւել. կարել. զօրել. զօրանալ. ժամանել. ձեռնհաս լինել. առաւել. առոյգել։ տես և Կրնալ. և Ատեն գտնել։
–չԱտոկել, կամ ձեռքը չատոկել։ ոչ զօրել. ոչ ժամանել. ոչ գոլ ձեռնհաս։
–Կերակուր ուտելու ալ չէին համներ, կամ ատեն չունէին։ եւ հաց անգամ չժամանէին ուտել։ [պարապ։
Ատոկցնել։ կարողացուցանել. տալ ուժգ
Ատոկող։ ձեռնհաս. առոյգ։ տես և Կրցող։
–չԱտոկող. յէտէր լափէյող։ անառոյգ. անժաման. անպարապ։ տես և չԿրցող։
Ատոխըլտար, կամ Ատըզըտար։ տես Ատըշափ։

Ասկէ, կամ ասկից: յայսմանէ. 'ի սմանէ:
Ասկէ, կամ ասկից. (Հն:) այստի. այսուստ. ընդ այս:
Ասկէ, կամ ասկից ետեւ: յետ այսորիկ. զկնի [այսորիկ:
Ասկից: տես Ասկէ:
Ասով: այսու. այսուիկ. սովաւ. սովին:
Ասով ալ. պունունլէ: այսու եւս. այսու իսկ. սովին իսկ. այսու ամենայնիւ. համդերձ այսու:
Ասոր: սորա. սորին. սորուն: [րայլին:
—Ասորը, կամ ասոր եղածը: սորայն. սո-
—Ասոր համար: վասն այսր. վասն այսորիկ. վասն սորին պատճառանաց. վասն այսր բանի. յաղագս այսորիկ. սորին աղագաւ. յայս ասկս. սմին իրի:
—Ասոր համար որ: այն զի:
—Ասոր չափ: տես Ասչափ:
—Ասոր պէս: } տես Ասանկ:
—Ասպէս: }
Ասչափ. պուքատ. պուքատար: այսչափ. այսքան. սոյնչափ. սոյնքան:
—Ասչափ անգամ: այսքանիցս:
Ասքան: տես Ասչափ:
Ասող: ասացող. ասելի:
—Ասողներուդ կործանումը մի՛ ուզեր: մի՛ լինիր ոտնհար ասելեաց քոց:
—Ասող զմարգիկ: մարգասանեաց:
Արալըք: կցուած. կցորդութիւն. կից: տես Խոռոչ. և Ճեղք:
—Քարերուն արալըքը ցից խոթուր: 'ի մէջ կցուածոյ քարանց վարեալ ցից:
—Արալըք. Երկու բանի, կամ Երկու մարդու մէջ: տես Մէջ, կամ Մէջը. մասին:
—Արալըքը մտնել: } տես Մէջ մտնել՝ երկու
—Արալամիշ ընել: } բանի. և այլն:
Արախչին: տես Գտակ:
Արայըճը: տես Փնտռող:
—Արայըճը. աւլուքէ մէջ բան փնտռող: աղբախայոյզ. աղբաքաղիչ: [ութիւն:
Արայիշ: հանդերձանք. յարդարանք. կրճա-
—Արայիշ ընել: հանդերձել. յարդարել. կրճատել. զարդարել:
Արանք. խասըք: երանք. ցայլք:
Արանքը ցաւիլ. խասըքը ցաւիլ: հարկանիլ ցաւովք երանաց. անկանիլ ցաւոց յերանս. ունել ցաւոց զերանս:
—Արանքը խըյարճըխ հանել: հարկանիլ յերանս 'ի ժանտախտէ:
Արապ, կամ արապ: արաբ. արաբացի. խափշիկ. հապշիկ. արուսյիկ. խուժ. դուժ. խուժադուժ:
Արապա: տես Կառք:
Արապերէն: տես Արաբերէն:
Արապիստան: Արաբիա. աշխարհ արաբիոյ. արաբաստան. խուժաստան. երկիր խուժաց:
Արատ. այպ. լէքէ: արատ. բիծ. կեղ. աբոծ. դէղ. բծկան. արատաւորութիւն. բծաւորութիւն. բծկանութիւն. դեղութիւն:
—Արատ. պախտալըխն. այըպ: ստգիւտ. ստգտանք. մեղադրութիւն. երկեանութիւն: տես և վերի Արատը:
—Արատ գտնել. պահանա պուլմաք: } պարսաւա-
—Արատ դնել. այըպլամիշ ընել: } գէտ լինել. զամագիւտ լինել. ստգտանել. մեղադիր լինել: տես և Մեղադրել:
—Արատ ունող: տես Արատաւոր:
—Արատ չունող: տես Անարատ:
Արատաւոր. արատ ունող. լէքէլի. այըպլը: արատաւոր. բծաւոր. բծկան. տխեղծ. ախտաբիծ:
—խիստ Արատաւոր: բազմաբիծ. յոգնաբիծ:
Արատաւորել. արատաւոր ընել. լէքէլէմէք: արատել. արատաւորել. բծաւորել:
—Արատաւորիլ: արատիլ. արատաւորիլ. բըծաւորիլ: տես և Աղտոտիլ:
Արատաւորող: պարսաւագէտ:
Արարատ. աղրը տաղը լեռ: տես Մասիս լեռ:
—Արարատու մըւթալլըխ: արարատեան:
Արարողութիւն: արարողութիւն. ծէս:
Արաքս: տես Տրաքս:
Արբենալ. Արբեցնել. և այլն: տես Հարբենալ. Հարբեցնել. և այլն:
Արգելում: տես Արգիլելը:
Արգելք. մանի: արգել. արգելումն. խափան. խափանումն. կրճիմն:
—Արգելք. էնկէլ. քէօսթէք: խոչ. խութ. արգել. խափան. կրճիմն. խէթ. թումբ. եւ՝ բանաարկու, երբ արգելքը մարդ է:
—Արգելք էր անոր կամացը: էր նմա խէթ կամաց իւրոց:
—Արգելք, որ բանի մը դէմ կը դնեն, որ չանցնի. պէնտ. սէտտ: արգել. խից. կապան:
—Արգելք դնել դէմը. պէնտ պաղլամաք: արգել արկանել. խիցս արկանել. խութ արկանել. կապանս դնել. պատնէշ արկանել. սահմանս նահանջել:
—Արգելք դնել մէջ տեղը: խտրոց ընդ մէջ արկանել. խոչ, կամ կրճիմն արկանել ընդ մէջ:
—Արգելք ըլլալ: արգել լինել. խափան լինել. ոտնատու լինել. խոչ լինել. խոչ և խութ լինել. խոչ և խութ 'ի մէջ անկանել. խոչընդոտն լինել. քարընդոտն լինել. խէթ և խութ ընդ ոտն անկանել. խութ կամ կրճիմն ընդ մէջ անկանել. կալ կրճիմն ընդ մէջ. ընկրճեալ կալ: տես Արգիլել:
—Անոր արգելք կըլլար ճամբուն վրայ: կայր նմա ընկրճեալ 'ի ճանապարհին:
—Իր կամքին արգելք էր Տիգրանը: զի էր նմա խէթ կամաց իւրոց Տիգրան:
—Որչափ ալ արգելք ըլլայ աղքատութիւնը: թէպէտ և կարի ընդ ոտս իցէ անանկութիւն:
—Արգելք չունող: անարգել. անխափան:
—Արգելք չունող: անխոչ. անխութ. անարգել. անխափան. անկրճիմն. հարթ. կուռ:
—Արգելք չունող. պէնտսիզ: անխից. անարգել:

–Արգելքը վերցնել: 'ի բաց առնել զխոչ և զխութ:

Արգիլել. գօյ վէրմէմէք. եասագ էթմէք: արգելուլ. արգելել. արգել առնել, կամ գնել. փակել ինչ յուսմքէ. արգելեալ ունել, կամ պահել. խափանել. խափուցանել. խափան առնել. խափան լինել. կասեցուլ. փակել. գերել: տես և Արգելք ըլլալ:

–Մանկունքը փռան մէջ փակուած: Մանկունքն գերեալք 'ի մէջ հնոցին:

–Արգիլել. բոզմագ. ղաւղա էթմէք: տես Ջալել:

–Արգիլել. չէփ գուչէլ. ըմզլամագ. ալը գօմագ: կասեցուցանել. դադարեցուցանել. մնացուցանել. չլթողացուցանել. կասել. ընկրկել. նահանջել. նչանջել. յետնել. կարճել զընթացս, կամ յընթացից:

–Արգիլէ ինծմէն նախատինքը: 'ի բաց արա յինէն զնախատինս:

–Վնասը արգիլել: կարճել զվնասն:

–Արգիլել միսաֆիրը. գօնուգ պահել: ագուցանել առ իւր:

–չԱրգիլել: ոչ արգելուլ. թոյլ տալ. ներել. թողացուցանել:

Արգիլելը, կամ Արգիլուիլը: արգելումն. խափանումն. կասումն. նահանջումն. ընկրկումն. սանձումն. զսպումն. արգելան. արգելած. խափանած. նահանջք:

Արգիլելու տեղ: արգելան. արգելարան. արգելոց:

Արգիլուած: արգելեալ. խափանեալ. կալեալ. սանձեալ. սանձահարեալ. նահանջեալ. ընկրկեալ. արգելական:

Արգիլուիլ: արգելանիլ. խափանիլ. արգելեալ մնալ. արգելեալ կալ. խափանեալ մնալ. յարգել անկանիլ:

–Արգիլուիլ. չէփ գուլուն. բոնուլ: կասիլ. նահանջիլ. ընկրկիլ. պարուրիլ. սանձահարիլ. յետնիլ. կարճիլ. կասչիլ. կասեալ կալ:

Արգիլուող: արգելական: տես և Արգիլուած:

Արգիլող: արգել. արգելիչ. սանձող. սանձարկու:

Արդար. տօղրու-ինսաֆլը, կամ տօղրու-ինսան էրմօղ. հէլալզադէ: արդար. անմեղ. անպարտ. անխարդախ. իրաւացի. հաւատարիմ. պարզ. արդարասէր. իրաւասէր. արդարախորհուրդ. արդարախորհ. ուղղախոհ. ուղղագործ. ուղղակարծ. ուղղադատ. արդարամիտ. ողջախոհ. ողջամիտ. յստակամիտ. պարզամիտ: տես և Ճշմարիտ:

–խիստ Արդար: արդարակորով. արդարանշխու:

Արդար դատաստան. ադլ. հագ ադալէթ: արդարադատութիւն. իրաւադատութիւն. ուղղադատութիւն. արդարութիւն. իրաւունք. արդար դատաստան. անաչառ իրաւունք:

–Արդար դատաստան ընել, կամ տեսնել. ինսաֆ ըմէլ. ադլ էթմէք. հագ ադալէթ էթմէք: անաչառ դատել. ուղիղ դատաստան առնել. ուղիղ դատել. իրաւ առնել 'ի դատաստանի. ոչ ըստ աչս դատել: տես և Արդարացնել:

–Հեզերուն արդար դատաստան ընէ: իրաւունս հանցէ հեզոց. իրաւունս գիցէ. իրաւ արասցէ:

–Արդար դատաստան չընել. անիրաւ դատաստան ըմէլ: ըստ աչս դատել. պղտորել զիրաւունս. խոտորել զդատաստան. աչառել 'ի դատաստանի. ակն առնուլ 'ի դատաստանի. թիւրել զիրաւունս:

–Արդար դատաստան ընող: արդարադատ. իրաւադատ. ճշմարտադատ. ուղղադատ. արդարակշիռ:

–Արդար դատաստան չընող. անիրաւ դատաւոր: անիրաւ դատաւոր:

–Արդար եղ. սաֆ եաղ: իւղ, կամ եւղ. կոգի:

–Արդար եղ սիրող: իւղասէր: [իւղալից:

–Արդար եղով լցուած: իւղալի. իւղալից.

–Արդար երեւնալ: } տես Արդարանալ:
–Արդար ըլլալ: }

–Արդար երեւցնել: } տես Արդարացնել:
–Արդար ընել: }

–Արդար խօսիլ. շիտակ խօսիլ: իրաւաբանել: տես և Ճշմարիտ խօսիլ:

–Արդար խօսք. ճէրի լագըրտը: արդարախօսութիւն. իրաւախօսութիւն. արդարաբանութիւն. իրաւաբանութիւն: տես և Ճշմարիտ խօսք:

–Արդար խօսող: արդարախօս. իրաւախօս. արդարաբան. իրաւաբան: տես և Ճշմարիտ խօսող:

–Արդար վաստակ. հէլալ գազանճ: արդար վաստակք. արդար ստացուածք:

Արդարանալ. տօղրու օլմագ. տօղրու էրմէնք: արդարանալ. անպարտ գտանիլ. անբասիր, անստգիւտ գոլ:

Արդարացնել. տօղրու էյլէմէք. չանլանմագ վըրայն դէմէք: արդարացուցանել. իրաւացուցանել. իրաւ առնել. հանել զիրաւունս. անպարտ առնել զանձն. անբասիր կացուցանել. անմեղադիր առնել. պատասխանել վասն անձին. պատասխանի տալ վասն անձին. ապաքանել: [ումեք:

–Արդարացընել. մեկը: ջատագով մատնել

–Ինքը զինքը արդարացընել: 'ի չքմեղս լինել. 'ի չքմեղելիս լինել. անբասիր առնել զանձն. տալ ընդ անձին պատասխանի. խօսել վասն իւր. գառ տալ. ախերաբանել. մատնել ընդ անձին:

Արդարացնելը. տօղրու վըրայն փէրէնը, կամ տօղրու համար պատասխան տալը: ջատագովութիւն. պատասխանի. պատճառ. ախերաբանութիւն:

Արդարացնող: արդարացուցիչ. իրաւացուցիչ. իրաւարար. քաւիչ:

Արդարութիւն: արդարութիւն. անմեղութիւն. ամբծութիւն. սրբութիւն: տես և Իրաւունք:

-Արդարութիւնը կը քշէր զինքը պատիժը տանելու տեղը: քանզի արժանն տանէր զնա 'ի տեղի հատուցմանն:
-Արդարութիւնը կը տանէր զանոնք անանկ գէշ մահ ունենալու: ձգէր զնոսա արժանն յայնր վախճանի տագնապ:
-Արդարութիւն ընել. արդար գործ ընել: առնել զարդարութիւն. ուղղել զիրաւունս. առնել դատաստան արդար:
-Արդարութիւն ընելը: արդարագործութիւն:
-Արդարութիւն ընող: արդարագործ. իրաւարար. իրաւադատ. ուղղադատ:
-Արդարութեամբ: արդարութեամբ. իրաւամբք. արդարապէս. իրաւապէս. իրաւացի: [լուկ:
-Արդարութեամբ չարչարւող: արդարալը-
-Արդարութեամբ վճռող, վճռած: արդարավճիռ:
Արդեօք. աճապ. աճապա: արդեօք. ապաքէն. իցէ թէ. եթէ իցէ. իցիւ:
-Արդեօք տեսա՞ր: տեսե՞ր արդեօք:
-Արդեօք կուտա՞յ: ապաքէն տացէ:
-Արդեօք թող կուտա՞յ: իցէ՞ թէ թողուցու:
-Արդեօք կը խրկէ՞: եթէ իցէ՞ զի արձակեսցէ:
-Արդեօք ո՞ւր է ան բաղդը կամ տէօլվէթը: իցի՞ւ այն բարեբաստութիւն:
-Արդեօք ի՞նչ: զի՞նչ արդեօք. զի՞ արդեօք:
-Արդեօք ինչո՞ւ: զի՞ արդեօք: [դեօք:
-Արդեօք ի՞նչպէս: զիա՞րդ արդեօք. զի՞ ար-
Արդիւնք. ուճուտ, եամ ուճուտ: վաստակ. արժանաւորութիւն. արժանիք. բարեգործութիւն. քաջութիւն:
-Արդիւնք ունեցող մարդ: վաստակաւոր. մեծավաստակ:
-Արդիւնք չունեցող: անվաստակ:
-Աստուծոյ առջին արդիւնք չունենալ: լինել անվաստակ առաջի Աստուծոյ: [իւրոց:
-Իր արդեանցը համեմատ: ըստ արժանեաց
Արեգակ: տես Արեւ և զհետեւեալս նորա:
Արեգդէմ. [illegible] դէմ ըլնած, եամ էղած: արեգունի. արեգջեր. մարմանդ տեղի. արեւ տեղի: [հասակ:
Արենք. եազ: ամ. ամք. ամառք. արբունք.
Արեւ. [illegible]. կիւնէշ. կիւն: արեւ. արեւակն. արեգակն. արեգ. արփի:
-Ուր որ արեւ կը տեսնէ: ուր արեւ տայցէ:
-Արեւ. [illegible] լոյս. [illegible] լոյս. շէօլէ: շող. նշոյլ. լոյս. շող լուսոյ. ճառագայթ:
-Արեւ. աչքի լոյս: տես Աչքիս լոյս:
-Արեւ. կեանք: արեւ. կեանք. կենդանութիւն:
-Թագաւորին արեւը երդուընալ: երդնուլ յարեւ արքայի:
-Արեւուդ համար՝ խեղճերը ինձնիթմիշ մի ընէր: աղերսեմ 'ի քոյին կեանսդ, կամ 'ի քոյին կենդանութիւն՝ մի հարստահարեր զտառապեալս:
-Արեւէն երած: արեւակէզ. արեգակնակէզ:
-Արեւէն պայծառ: պայծառ քան զարփին. գերարփի: [արեգական:
-Արեւը՝ երել, կամ սեցնել: խեթիւ հայիլ
-Արեւը խաւարիլ, կամ մթննալ, կամ սօլմիշ ըլլալ. [illegible]: խաւարիլ արեգական. նսեմանալ արեւուն. ամփոփել լուսոյ արեգական:
-Արեւը ծաթել, կամ ելլել: ծագել արեւու. ելանել արեգական. սփռել արեգական ըզլոյս իւր յաշխարհ. ընդ երկիր ծաւալել ճառագայթից արեգական:
-Երբոր անձրեւէն ետքը արեւ կը ծագի: յորժամ անձրեւ լեալ իցէ և արեւ տայցէ:
-Երբոր արեւը կարմիր վարդի պէս աշխարքս պիտի ծաթեր: այն ինչ վարդագոյն ծայրակարմիր արեգակն ընդ երկիր ծաւալել կամէր: տես և Ծագել:
-Արեւը ելլելու տեղն: յարեւի. ընդ արեւածայրս:
-Արեւը չելած հասաւ: յառաջ քան զծայրս արեւուն հասեալ: [կան:
-Արեւը ծայր տալ: ծայրս արձակել արեգա-
-Արեւը մարը մտնել: մտանել արեգական. արեւուն 'ի մայր իւր դառնալ կամ մտանել. հաշտել արեւու. 'ի մուտս լինել արեւու. ընդ մուտս լինել արփւոյն. ամփոփել արեգական:
-Արեւը մօտ էր մանալու: մերձ էր արեւն 'ի հաշտել:
-Արեւը մարը մտնելն իջէն: ընդ մուտս արեւու. ընդ մտանել արեւուն. 'ի մտանել արեգական. յամփոփել արփւոյն:
-Արեւը մարը մտնելու վրայ է: 'ի մուտս է արեւն. 'ի մտանել է արեգակն. տարաժամեալ է օրս: [և այլն: յարատեւել:
-Արեւու դէմ սպաննել, խաչելով, կախելով,
-Արեւու միւթալլիս: արեգակնային. արփային. արփիական. արփիաձեւ. արեգակնաձեւ. ուղփաձեւ. ուղփեան:
-Արեւու մօտ: արեւամերձ. արեգակնամերձ. արփամերձ:
-Արեւու նման. [illegible] պէս: արեգակնակերպ. արփիակերպ. արեգակնօրէն: [գեղ:
-Արեւու պէս գեղեցիկ: արփիագեղ. լուսա-
-Արեւու պէս պայծառ և փայլող: տես Խիստ Լուսաւոր:
-Արեւուն դարձը: արեւադարձ:
-Արեւուն դիէն: տես Արեւելքի դիէն:
-Արեւուն խաւարիլը. [illegible]: խաւարումն, կամ նուաղել արեգական:
-Արեւուն ծաթելը, կամ ելլելը, կամ գալը: տես Արեւգալթ:
-Արեւուն ծայրը, կամ սկիզբը: արեւածայրք. արեւածագ. արփիասկիզբն:
-Արեւուն մարը, կամ մարը մտնելը: մուտք արեւու, կամ արեգական. մտանելն արեգական. արեւմուտք: [տից:
-Արեւը մարը մտնելէն ետեւ: զկնի արեւմը-

–Ամբռուան ու ձմեռուան արեւադարձները: յեղյեղակք ամառայնոյ և ձմեռայնոյ· ձմեռական և ամառային փոփոխմունք· կէտ ժամագիտակ ամառնամուտն կամ ձմեռնամըտին: [ծագիկ:

Արևածագին· կիւն չըգըշը· տօ չըգըշը: արեւ.

Արևելեան հով: ծման:

–Հիւսիսային արևելեան հով: հիւսիսախառն արևելեան:

Արևելցի: արևելեայ· արևելեան· արևելայ-ին· արևելական· արևելաբնակ:

–Արևելցիք· օրիէնդալ դին բհանջօղնէր: արևելեայք· արուայինք:

Արևելք· կիւնտօղուսու: արևելք· աշխարհ արևելից· կողմն արևու· արևելեան կողմն· արևելակոյս կողմն· արևելակողմն կոյս· ելք արևու: [հիւսիսախառն:

–Դէպ 'ի հիւսիսային արևելք: ընդ արևելս

–Դէպ 'ի արևելք: յարեգակնն կոյս:

–Դէպ 'ի արևելք երկրպագած: յարեգակն կոյս զերկրպագութիւն պարզելով:

–Արևելքէ եկող նշան: արևելանշան:

–Արևելքի գիծը, կամ կողմերը: արևելք· արևելեան կողմանք:

–Արևելքի գիէն: յարևելից կողմանէ· յարևելակողմն կուսէ· յարևելակոյս կողմանէ· յարեգ կուսէ:

–Արևելքի գին, կամ դէպ 'ի արևելք: յարևելս կոյս· ընդ արևելս:

–Արևելքի գին կենալ, կամ ըլլալ: կալ յարևելս կոյս· յարևելից կալ· յելից կալ:

–Ձեր տունը՝ մեր տանը արևելքի գին է: տուն ձեր յելից կայ տան մերոյ:

–Նէմչէստանի արևելքի գին: յելից կողմն գերմանացւոց:

–Արևելքի մէւթալլիս: արևելեան· արևելական· արևելեայ· արևելայ[ին]:

Արևիկ, կամ անուշիկ արև: արևիկ· արեակ:

Արևմուտք· պաթը: արևմուտք· մուտք արևու:

–Արևմտքի գին: կողմն արևմտից· արևմտեան կողմն· արևմտային կոյս:

–Արևմտքի գիները: արևմուտք· կողմանք արևմտից:

–Արևմտքի մէւթալլիս: արևմտեան· արևմտական· արևմտեայ· արևմտային:

Արևմտքի գին· դէմ 'ի օքսիտանդալ· պաթըյա դօղրու: ընդ արևմուտս· ընդ արևմուտս կոյս· ընդ արևմտեան կողմն· ընդ կողմն արևմտից· 'ի խորշեանն· յարևմուտս կողմն:

Արևմտցի: արևմտեայ· արևմտեան· արևմտային· արևմտեան· արևմտենի:

Արևոտ: արեգունի· արեգջեր· մարմանդ· արև տեղի: [արևապաշտք:

Արևորդիք· արեւ-պաշտող ազգ մ'էր: արևորդիք·

Արեգաթ, կամ արեւացաթ· արեւուն ծագելը, կամ ելլելը, կամ գալը: արեւագալ· արեւածագ· արեւածայր· արևելք· ծագումն արեւու· ելք արեւու· ելք արեգական:

Արզ: տես Կարօտ· հառաչել: և փափաք:

–Արզ· Արզ ընել· և այլն: տես Ծանուցում· ծանուցում ընել· և այլն:

Արզուհալ: աղերսագիր· գիր պաղատանաց:

–Արզուհալ գրել: աղերսագիր առնել:

Արընթաթախ: } տ· Արտասուաթաթախ· Արտասուալուայ:
Արընլուայ: }

Արթըխ: տես Ալ· արըխ:

Արթըխ, կամ արթըք: տես Ելել· ալըճ:

Արթըննալ· օյանմագ: զարթնուլ· թօթափել զքուն· թափել զքուն յաչաց· զուարթանալ· արթնանալ· յառնել 'ի քնոյ· սթափել 'ի քնոյ· զգաստանալ· անձին զգալ: տես և Արթուն կենալ և Քուն:

–Երբոր արթըննայ: յորժամ քունն յաչաց թօթափեսցի· 'ի թօթափել քնոյն:

Արթընցնել: զարթուցանել· զուարթացուցանել· յարուցանել 'ի քնոյ· սթափեցուցանել 'ի քնոյ· լրջացուցանել:

Արթնաշաղ: տես Կանուխ առաւօտ:

Արթնութիւն· արթուն կենալը, կամ արթուն ըլլալը: արթնութիւն· տքնութիւն· հսկումն· հսկողութիւն· զգաստութիւն· լրջութիւն:

–Արթնութեան աւուր: տես Արթուն իքէն:

Արթուն· արթուն կեցող· չքնացող· այըգ: արթուն· զուարթուն· անքուն· հսկող· տքնասէր· արթնաւոր· արթնական· զգաստ· զուարթ· սթափ· լուրջ: [զգաստ:

–խիստ Արթուն: ամենարթուն· ամենա-

–Արթուն իքէն: յարթմնի· յարթնութեան· 'ի լրջէ· 'ի լրջեաց:

–Արթուն կենալ: տքնել· հսկել· արթուն կալ· զգաստ կալ:

–Բոլոր գիշերը արթուն կենալ: զգիշերն ընդ տքնութիւնս հանել:

–Երազի մէջ է խօսածդ թէ արթուն ատեդ: յերազի խօսիս թէ 'ի լրջաց:

–Արթուն կեցող: տես Արթուն:

–Արթուն չկեցող: անարթուն· անզուարթուն· անզգաստ:

–Արթուն մնացող: տես Զգաստ:

Արժան· դէհէր· լայըգըհօֆ: արժան· պատշաճ· պատական· պատեհ· ըմբռն· օրէն· անդաւմարթուն· վայելչ· իրաւացի· օրինաւոր· անկ· դէպ· մարթ· պարտ· ձեռն· 'ի ձեռն· 'ի դէպ: տես և Արժանի:

–Արժան է· լայըգ տըր: արժան է· իրաւ է· իրաւացի է· և այլն որպէս 'ի վերոյ:

Արժանացնել: տես Արժանի ընել:

Արժանաւոր: } լայըգ· ճայըզ· դիւզկիւն: արժանի· արժանաւոր· անկաւոր· պատշաճաւոր· պատականաւոր· պատեհաւոր· ձեռնհաւոր· վայելուչ· արժանահաս:
Արժանի: }

–Արժանի հատուցում չըրաւ ինծի: ոչ արժանիս որոց գործեցի՝ հատոյց ինձ:

–Իմաստութեան արժանի գովեստ չկարողութք: զանձու իմաստութեան ոչ է գտանել ամենայն գովեստ բաւական:

–Որչափ որ արժանի է։ ըստ արժան բաւա-կանին։
–Արժանի է. լայք վըր։ արժանի է. արժան է. պատեհ է. պատշան է. անկ է. վայել է. մարթ է. օրէն է։ [դէպ էր։
–Արժանի էր։ արժան էր. 'ի ձեռն էր. 'ի
–Արժանի ըլլալ. լայք օլմագ։ արժանի լինել. արժան գալ. անկ լինել, կամ անկանիլ. ար-ժանանալ. բաւականանալ. պատշաճիլ. պատ-կանիլ. պատահել. դիպել։
–Անոր արժանի էր տալ։ նմա անկ էր տալ։
–Արժանի ըլլալը։ արժանաւորութիւն. պատ-շաճաւորութիւն. պատշաճողութիւն. պա-տեհութիւն. ճահողութիւն. յանկաւորու-թիւն. վայելչութիւն. բաւականութիւն։
–Արժանի ընել. արժանացնել. լայք էյլէմէք։ ար-ժանաւորել. արժանացուցանել. պատշա-ճեցուցանել. ճահեցուցանել. ճահաւորել. պատկանաւորել. պատեհաւորել. անկաւո-րել. պատկանել. պատշաճել։
Արժել։ տես Աժել։
Արժէք։ } յարգ. սխուր. գին։
Արժողէք։ }
–Արժէք ունեցող բառակ։ յարգուն. փոքձ. ընտիր գրամ։ [ոսկւոյ արժանի։
–Շատ արժողէք ունեցող։ բազում կշռոյ
–Ո՞րչափ արժողէք կը կարծես որ ունենայ։ քանի՞ արժանի քեզ թուի։
Արի։ տես Կտրիճ։
–Արի ըլլալ։ տես Կտրճանալ։
–Արի ընել։ տես Կտրճցնել։
Արէշ շէհիր։ Արիգ քաղաք։
Արիութիւն։ տես Կտրճութիւն։
Արիւն։ տես Արուն։
Արիֆ։ } տես Իմաստուն, և Խելացի.
Արիֆանէ։ }
Արխալը։ տես Թիկունքը հաստ։
–Արխալը. հաոփ. ալճօլ. դէմիրջիսան։ բուռն. առուար. ընդդակայամ. հաստատմնաս. հաս-տահարուստ. հարուստ։
–Արխալը ոչխարները մորթել։ զենուլ զհաս-տահարուստս 'ի հօտէց։
–Արխալը քէչիները զայ ընել, ու զայիֆ ոչխարները պահել։ ծախել զհարուստ այ-ծեան, և պահել զանուաղ ոչխարսն։
Արխատաշ։ աջակից. ընկեր. գոլող։
Արծաթ. կէմիւշ։ արծաթ։
–Արծաթ առնող։ կաշառակուր. կաշառա-կուրծ. արծաթառու. արծաթակուրծ։
–Արծաթ բանող. խուրմախոշաճի։ արծաթա-գործ. արծաթարար։ տես և Ոսկերիչ։
–Արծաթ բանելը։ արծաթագործութիւն։
–Արծաթ ծախող։ արծաթավաճառ. լումա-յափոխ։
–Արծաթ ծրարող, կամ պահող։ արծաթա-ծրար. քանձարարթագոյց։
–Շատ արծաթ ունող։ բազմարծաթ. մեծա-տուն. ընչեղ։

–Արծաթ չունող, կամ չպահող։ անարծաթ։
–Արծաթ սիրող։ արծաթասէր։ տես և Ա-գահ. ընչոյ սիրող։
–Արծաթ չսիրող։ անարծաթասէր. արծաթ-ատեաց։
–Արծթով օծած։ արծաթազօծ։
–Արծաթ գիզող։ արծաթաժողով։
–Արծըթի ծառայ եղած։ արծաթածառայ։
–Արծթէ կռած։ արծաթակուռ։
–Արծաթ կերող։ արծաթակուրծ. արծաթ-առ։ տես և Արծաթ առնող։
–Արծաթ հալեցընող։ արծաթահալ։
–Արծաթ ունեցող հող։ արծաթահող։
–Արծթէ սանձ ունեցող։ արծաթասանձ։
–Արծթէ փորած։ արծաթաքանդակ։
–Արծթէ. կէմիւշտէն։ արծաթեղէն. արծա-թեայ. արծաթի. արծաթոյ։
–Արծթէ աման։ անօթ արծաթոյ։ տես և Արծթէ շինած։
–Արծթէ գամ։ արծաթագամ. արծաթահե-ղույս. բևեռ արծաթի։
–Արծթէ ըստակ։ արծաթեղէն. արծաթի։
–Արծթէ թերթ, կամ վարախ։ թիթեղն արծաթի։
–Արծթէ շինած, կամ արծթով պատած։ արծաթաշէն. արծաթակերտ. արծաթա-կազմ. արծաթածոյլ. արծաթապատ. ար-ծաթազօծ։ տես և Արծթէ։
–Արծթի գունով, կամ արծթի պէս փայլող։ արծաթագոյն. արծաթափայլ. արծաթա-գունեան. արծաթաճաճանչ։
–Արծթի մաղէն. կէմիւշ մաքէնի։ արծաթա-հանք. արծաթահատք. բովք արծաթոյ։
–Արծթի նման։ արծաթանման. արծաթա-հանգոյն. արծաթահանդէս. արծաթատե-սիլ. արծաթատեսակ. արծաթատիպ. ար-ծաթածալ։
–Արծթով պատել։ արծաթել։
–Արծթով գնող, կամ գնած։ արծաթագին։
Արծած։ արածեալ. հովուեալ. յարօտ ա-ծեալ. ճարակեալ։
–Ուր որ շատ հաւեր կարածուէին։ ուր էին հաւք բազումք ճարակեալք։
Արծել. ոլծէլուն դէօլէնէ ընել. օթլամագ. փա-ժարը կէօնմէք։ արածել. հովուել. ճարակել. ճարակեցուցանել. յարօտ ածել։
Արծելու տեղ. օթլագ. օթլաղ էէրի։ ճարակ-արօտ։
–Պարարտ արծելու տեղ։ պարարտարօտ։
Արծթեղէն։ տես Արծթէ, 'ի ներքոյ Ար-ծաթ բառին։
Արծիլ. ժամու գալով խոտ ուտել. օթլամագ։ արա-ծիլ. ճարակիլ. հովուիլ. ճարակ գտանել. ճարակ առնուլ. ճարակել զդալարիս. խո-տաճարակ լինել. արօտանալ։
–Արծիլ՝ թռչուններուն, կամ հաւերուն։ ա-րօտանալ. հարօտանալ։
–Արծիլը։ արածումն. ճարակումն։

Արծիւ. գարթալ. գարագուշ: արծուի. արծիւ:
—Արծուի պէս թռչելով: արծուաթռիչ սլացմամբ:
—Արծուի պէս թռչող: արծուաթռիչ:
—Արծուի դէմք ունեցող: արծուադէմ. արծուապատկեր: [ման. արծուատեսիլ:
—Արծուի նման: արծուակերպ. արծուանը-
—Արծուի ձանկ: արծուաձանկ. մագիլ:
—Արծուի պէս քիթ ունեցող: արծռունգն:
—Արծուի պէս քիթ ունենալը: արծռընգութիւն: [ռած:
—Արծուի պէս տարածուած: արծուատա-
—Արծուի պէս: արծուաբար. արծուանման:
—Արծիւ վերցնող: արծուէկիր: [դրոշ:
—Արծուի նշան ունող: արծուէնշան. արծուէ-
—Արու արծիւ: կանգ:
Արծող. օրթէլու գէօլէմէյ ընօղ. օթլաթփան: արածող: տես և Հովիւ:
—Արծող. օրթէլու խոփ օթօղ. օթլայան: ձարակող. ձարակաւոր. խոտաձարակ. արօտա-
—Արծող ոչխար: խաշնարօտ: [կան:
Արհամարհանք: տես Քամահրանք:
Արհամարհել: տես Քամահրել:
Արհամարհող: տես Քամահրող:
Արհեստ. զէնաաթ: արհեստ. արուեստ. ձարտարութիւն: տես և Վարպետութիւն:
—Արհեստ բանեցնել: արուեստել. արուեստակել. արուեստաւորել. ձարտարել:
—Արհեստ գիտցող: արուեստագէտ:
—Արհեստ գտնող: արուեստագիւտ:
—Արհեստ չունող: անարուեստ. այր անպաձոյձ:
—Արհեստը ջանքով ընել: արուեստասիրել:
—Արհեստ սիրող: արուեստասէր:
—Արհեստ սորվելու սկիզբ: Նախակրթութի:
—Արհեստի ընկեր. զէնաաթտէ շէրիք. զէնաաթտաշ: արուեստակից. համարուեստ:
—Արհեստի մութալլիխ: արուեստական:
—Արհեստի սէր: արուեստասիրութիւն:
—Արհեստի տեղ: արուեստանոց:
—Արհեստով: արուեստիւ. արուեստախառն. արուեստաբար. ձարտարութեամբ. արուեստապէս:
—Ջեռքին արհեստովը ապրիլ: 'ի ձեռացն արուեստէ կեալ:
—Արհեստով խօսող: արուեստաբան. արուեստախօս: [րուեստախօսել:
—Արհեստով խօսիլ: արուեստաբանել. ա-
—Արհեստով խօսիլը: արուեստաբանութիւն. արուեստախօսութիւն:
—Արհեստով գրող: արուեստագիր:
—Արհեստով բանած: արուեստակերտուած:
—Արհեստով շինած ձամբայ: արուեստահետեալ:
—Արհեստով հիւսած: արուեստահիւսակ:
—Արհեստով կարգի գրած: արուեստայարմար:
—Արհեստով շինած, կամ եղած: արուեստակերտեալ. արուեստագործեալ. արուեստական. արուեստաւոր. արուեստակերտ. արուեստագործ:
—Արհեստով շինել: արուեստագործել. արուեստակերտել. արուեստակել:
—Շատ արհեստով շինած: բազմարուեստ. յոգնարուեստ. բազմաքանդակ. յոգնադրուագեալ:
—Արհեստով չշինած: անարուեստ:
Արհեստաւոր: տես Վարպետ. ուստա:
—Արհեստաւորներու գլուխ: արուեստապետ:
—Արհեստաւորներու գլուխ ըլլալ: արուեստապետել:
Արձակ. աչըլմըշ. բօշ գօյուլմուշ: արձակ. ընդարձակ. լայն. անկապ. ազատ. ազատական. արձակեալ. լուծեալ. թողեալ. թողացուցեալ:
—Արձակ շարագրութիւն: հետեւակ բան:
Արձան. դիքիլմիշ տաշլար. փէյքէր թաշ: արձան. անդրի. պատկեր. տնապատկեր. դրօշեալ. դրօշուած: տես և Քար՝ կանգնեցուցած:
—Արձան շինող: պատկերակուռ. պատկերագործ. անդրիագործ. դրօշագործ:
—Արձան՝ վրան գիր ունող, կամ գրած արձան: արձանագիր. անդրագիր. կոթող:
—Արձան կանգնող: արձանացուցիչ:
—Իր մեծութեամբը արձան կանգնել: անդրի զնորա չափ հասակի կանգնեալ:
—Արձանը կանգնել: պատկեր յարուցանել ումեք. անդրի հաստատել. անդրի կանգնել:
—Արձան ունող: արձանաւոր:
—Արձանի մութալլիխ: արձանական:
—Արձանի պէս: արձանանման. արձանակերպ. իբրև զարձան:
—Արձանի պէս տնկած: արձանակառ. արձանակառոյց:
—Արձանի վրայ գրել: արձանագրել:
Արձանագործութիւն: արձան շինելը. դրօշագործութիւն:
Արձրկած, կամ արձրգած: տես Արձակ:
Արձրկել, կամ արձրգել. կօյվէրմէք. չէօզմէք: արձակել. լուծանել. քակել. պարզել. թողացուցանել. թողուլ:
—Արձրկելը, կամ արձրգելը: արձակուրդ. արձակումն. լուծումն. քակումն:
Արձրկող, կամ արձրգող: արձակիչ. լուծիչ:
Արձունք: տես Արցունք, և զհետևեալսն:
Արճիճ. գուրշուն: կապար. արճիճ:
Արճճէ. գուրշունտան: կապարեայ. արճճեայ. արճճեղէն. կապարեղէն:
—Արճճի մաադէն. գուրշուն մադէնի: կապարահանք. կապարահատք. բովք կապարոյ. արճճահանք:
—Արճճի պէս: կապարանման: իբրև զկապար: [սորէ:
Արմաղան: պարգեւք, կամ ընծայ եկա-
Արմայ: տես Առմայ:
Արմընալ: տես Զարմանալ:

Արմունկ, կամ արմուկ. փիրսէկ: արմունկն:
—Արմունկները թեւովը մէկ տեղ: զարմկունան թեւօքն հանդերձ:
—Մէկ գին մեկալ գին արմունկովը զարնելով: յայսկոյս և յայնկոյս արմկցի հարեալ:
—Արմունկովը մշտել մեկը: արմկամբն խըթել զոք: [մկանն:
—Արմունկին յօդուածը: 'ի կրկնուածս ար-
—Արմունկը ծնկանը վրայ դրած, ու ձեռքը զունչին տակը: արմունկ 'ի ծունկ և ձեռն 'ի ծնօտի:
Արմուտ: տես Տանձ, և զհետեւեալն:
Արշ, կամ պէզ արշը: տես Թեզան:
Արու. էրքէկ: արու. որձ: տես և Որձ:
Արուն. գան: արիւն:
Արուն. մուք ոպաննէլը: արիւնահեղութիւն. մարդասպանութիւն. սպանութիւն. մահ:
—Մեծ արուն եղաւ: և եղև սպանութիւն մեծ:
—Շատ արուն ըրաւ: գործեաց մահս բազումս:
—Արուն առնել. տրան հանէլ: արիւն հանել. երակ հատանել. արիւն հատանել. երակ առնուլ: [րակահատ:
—Արուն առնօղ. տրան հանօղ: արիւնահան. ե-
—Արուն դառնալ. տրան ըլըղ. տրան կըրիլ, կամ տրան ֆոխռոխ: արիւնանալ. յարիւն դառնալ. յարիւն փոխարկիլ:
—Արուն ըլլալ: տես Արուն դառնալ:
—Արուն ըլլալ. մուք ոպաննոտիլ: լինել սպանութեան, կամ սպանման:
—Արուն ընել: արիւն հեղուլ. սպանանել զայր. հեղուլ զարիւն: տես և Մեռցնել:
—Արուն ընօղ: տես Արընոտէր:
—Ամենեքին արուն չըրին: ոչ ձեռն երբէք ա-ծին ընդ արիւն: [գալ:
—Արուն թափել: հեղուլ զարիւն. ընդ արիւն
—Քրիստոսի համար արուն թափեցին: հեղին զարիւն իւրեանց վասն Քրիստոսի:
—Արուն թափելու ատեն է: ժամանակ է ընդ արիւն գալոյ:
—Արուն խմօղ: արիւնարբու. արեանարբու:
—Արուն կտրած: արիւնաուշտ:
—Արիւն կտրիլ: տես Արուն դառնալ:
—Արուն ունօղ: տես Արունոտ:
—Արուն չունօղ: անարիւն:
—Արուն սիրօղ: արիւնասէր. արիւնախանձ. արիւնամոլ. արիւնաուշտ:
—Արուն վազցնօղ, կամ վաթօղ. կամ արուն բերօղ: արիւնաթոր. արիւնահոս. արիւնաբուղխ. արիւնահեղ:
—Արունը գնալ՝ կնկան: տես Հայզը բռնել:
—Արունը գնացօղ կնիկ: տես Հայզը բռնօղ:
—Արունը գրգռել: խռովել. մարմաջեցուցանել. խլրտեցուցանել 'ի ցանկութիւն. գցըրգռել 'ի տռփանս:
—Արունը գրգռիլ: խռովիլ. մարմաջել. խլըրտիլ, կամ գրգռիլ 'ի ցանկութիւն:
—Արունը գրգռիլը: խռովմունք. խռովութիւն. մարմաջումն. մարմաջ:
—Արունը գրգռօղ: մարմաջող:
—Արունը դառնալ: պղտորիլ արեան:
—Արունը մնալ: որոնք որ արդարներուն արունը մնացած էին: որ խնդրեալ էին յարիւն արդարոց:
—Արունին աման, կամ դուաւթ: արիւնակալ:
—Արունին գունով. տրանի ռէնկ: արիւնագոյն. արիւներանգ. արիւնորակ. արիւնագեղ:
—Արունին սէլ. գան սէլի: արեան ճապաղիք. վտակք արեան. նախճիրք արեան:
—Արունով լցուած: արիւնալի. արիւնալից. արիւնայեղց. արիւնաուշտ:
—Արունով խառնած: արիւնախառն:
—Արունով մատուցած զոհ: արիւնազոհ. արիւնընծայ պատարագ:
—Արունով նշան ըրած: արիւնանշան. արիւնաներկ: [նել զարիւն:
Արունել. գանաթմագ: արիւնել. բղխեցուցա-
Արունիլ. գանամագ: արիւնիլ. բղխել զարիւն. արեամբ թաթաւիլ:
—Արունթաթախ } արիւնաշաղախ. արիւնաթաթաւ. արիւնոտ. արիւնազգեստ. արիւնաուշտ. արիւնոտագ. արիւնաղանդ. արիւնաներկ. արիւնայեղց. արիւնախառն:
—Արունլուայ: }
—Արունլուայ ընել: արիւնաթաթաւ առնել. թաթաւել արեամբ. ներկանել յարիւն:
—Փուշերը որ գիէն ալ որ բռնես՝ ձեռքդ արունլուայ կըլլէն: զփուշս ուստի և ունիցի ոք՝ յարեան առնեն զձեռս ունելեացն:
—Արունլուայ ընել ծեծելով: տես Ծեծելով արունլուայ ընել:
Արունկզակ: արիւնաուշտ. արեանարբու. արիւնահեղ. ժանտաժուտ:
Արունհեղութիւն: արիւնհեղութիւն. նախճիրք արեան. արեան ճապաղիք:
—Արունհեղութիւն ըլլայ եղբարց մէջ: արեան ճապաղի 'ի մէջ հարազատաց անկանիցի:
—Արունհեղութեան հաղորդ կամ ինհաղ: արեանց կցորդ. հաղորդ արեան:
Արունոտ: արիւնոտ. արիւնուտ. արիւնային. արիւնայեղց: տես և Արունթաթախ:
—Արունոտ լաթ հագած: արիւնահանդերձ. արիւնազգեստ. արիւնազգեստեալ:
Արունոտութիւն: արիւնայեղցութիւն:
Արունվլայ: տես Արունլուայ:
Արունտէր. տրան ընօղ. գանլը: արիւնապարտ. արիւնահեղ. ոճրապարտ. արիւնարբու. այր արեանց. սպանող. մարդասպան. մարդախողող:
Արունտէրութիւն: արիւնապարտութիւն. արիւնահեղութիւն. սպանութիւն. մարդասպանութիւն:
Արուսեկ. ղուհալ. տապահ էշյըրըը: արուսեակ. լուսաբեր. այգաստղ:

Արուսեակ ։ տես Ծղրիդ ։

Արապերէն, կամ Արապավար․ արապճա ։ արաբացի լեզուաւ․ 'ի բարբառ արաբացւոց․ 'ի բարբառ արաբացի, կամ սոսկ՝ արաբացի ։

–Արապերէն կը խօսէր ։ արաբացի խօսէր ։

Արջ․ այը ։ արջ ։

–Արջ բռնող ։ արջորս ։

–Արջու միւթալըխ ։ արջային․ արջական ։

–Արջու մորթ ։ արջենի ։

Արջպան ։ արջապան ։

Արջառ ։ տես Մոզի ։

Արտ․ թառլա․ էգին էէրի ։ արտ․ անդ ։

–Արտեր․ թառլաներ ։ արտորայք․ անդաստան ։

–Արտերուն մէջ խայծ էյնայ խաղողներուն ։ խայծեալ խաղող 'ի հարաւուն ։

–Արտի պահապան շներ ։ համբարապան շունք ։

–Օրուան մը վարած արտ ։ լծվար․ արտավար ։

–Արտերու պէքճի ։ անդապահ ։

Արտաբերած ։ արտաբերեալ․ բարբառեալ ։

Արտաբերել․ ճառէլը ըտէլ ։ արտաբերել․ բարբառել ։

–Ալէկ արտաբերել ։ ողջ ածել զհեգենայն ։

Արտաբերութիւն ։ արտաբերութիւն․ բարբառ ։

Արտաբերութիւն բառերու ։ հագագայք ։

Արտասունք, կամ արտըսուք ։ տ․ Արցունք ։

Արտըճ․ արտըճ աղաճը ։ տես Գիհի ։

Արտիկ․ պոշի արփ ։ անդեակ ։

Արտորալ․ էհեմինեէթ ։ փութալ․ շտապել․ ձեպել․ արագել․ երագել․ վաղվաղել․ վաղ հասանել․ ձեպ տալ․ աճապարել ։

–խիստ Արտորալ ։ շտապել․ շութափել․ հապճեպել․ հապճեպ տալ ։ – Խիստ կարտորար ։ փութալ փութայր, կամ փութալով փութայր ։ տես և Բուրդուբապուճ ըլլալ ։ [պողական․ խուճապական ։

Արտորալու ։ շտապական․ վաղվաղական․ ձե_

Արտորանք ։ փոյթ․ շտապ․ տագնապ․ ձեպ․ արագութիւն ։ [ըլլալը ։

–խիստ Արտորանք ։ տես Բուրդուբապուճ

Արտորնօք ։ փութով․ շտապաւ․ տագնապաւ․ ձեպով․ ստիպով․ փութանակի․ փութապէս․ փոյթ ընդ փոյթ․ ձեպ 'ի ձեպոյ ։ տես և Շուտ մը ։

–խիստ Արտորնօք, կամ խիստ արտորցնելով ։ տես Բուրդուբապուճ ըլլալով, և Շուտ շուտ ։ [բեր․ տագնապաբեր ։

–Արտորնօք բերող, կամ բերած ։ փութա_

–Արտորնօք խօսիլ ։ տես Լփռտալ ։

Արտորցնել․ էհեմինէթ փիրմէք ։ փութացուցանել․ շտապեցուցանել․ ձեպեցուցանել․ վաղվաղեցուցանել․ հապճեպել․ հապճեպ տալ․ տագնապել․ ստիպել․ ձեպել․ ձեպ տալ․ հարկ առնել ։

–Կարտորցընէր որ շուտով հասնին ։ հապճեպ տայր՝ վաղվաղակի հասանել ։

–Կարտորցընէ տաճարը շինելու ։ ձեպս կացուցանէ շինել զտաճարն ։

–խիստ Արտորցնել ։ տես Բուրդուբապուճ ընել ։

Արտորցնող ։ փութացուցիչ․ շտապեցուցիչ․ վաղվաղեցուցիչ․ ձեպեցուցիչ ։

Արտորցող․ էհմինէյէն ։ փութացող․ շտապող․ երագող․ ձեպող․ փոյթ․ վաղվաղակ․ վաղվաղուկ․ վաղվաղկոտ․ փութկոտ․ վաղվաղ ։

–խիստ Արտորցող ։ տ․ Բուրդուբապուճ ե_ [ղող ։

Արտուճ ։ տես Գիհի ։

Արտուտիկ․ աքէրգուշու․ չայըրգուշու ։ արտուտ ։

Արտվար․ արփ վարօղ ։ տես Հերկօղ ։

Արցնքել ։ տես Արցունքել ։

Արցունք․ կէօզ եաշը ։ արտասուք․ արտօսր․ ցօղ աչաց ։

–Աչքերնէս արցունք կուգայ անոր մուխէն կծուութենէն ։ աչք մեր գիճացեալ են արտասուօք 'ի կծուութենէ ծխոյ նորա ։

–Արցունքները երեսնէն վար կը վազէին ։ արտասուք ընդ ծնօտս նոցա զեղուին, թօրէին, քամէին ։

–Գետի պէս արցունք ։ արտօսր վտակայեղց ։

–Արցունք թափել, կամ վազցնել ։ տես Արցնքել ։

–Արցունք թափող․ արցանք հանօղ, կամ ձաղչնօղ ։ արտասուաթոր․ արտօսրաթոր․ արտօսրաբուղխ․ արտօսրհեղույց․ արտասուաբեր․ արտօսրածին․ արտօսրահոս ։

–Շատ արցունք թափող ։ բազմարտօսր․ գերարտօսր․ գերարտօսրալից ։

–Արցունքը բռնել ։ ժոյժ ունել արտասուաց․ արգելուլ զարտասուս ։

–Արցունքով լցուած․ խըլոփ արցանքով, կամ լոփ արցանք նաֆօղ ։ արտասուալից․ արտօսրալից․ գերարտօսրալի․ արտասուաղին․ արտասուայեղց․ լալագին ։

Արցունքել կամ Արցնքել․ արցանք նաֆէլ կամ ձաղչնէլ ։ արտասուել․ հեղուլ, ցօղել զարտօսր․ արտասուս իջուցանել․ արտօսր բերել․ վիժել արտասուս ։

–Շատ արցունք կը թափէի ։ արտօսր ոչ սակաւ հոսեցուցանէի ։

–Աչքերէն շատ արցունք աղբիւրի պէս կը թափէին ։ զգերարտօսր արձակելով յաչաց իբրև յաղբերականց հոսէին ։

Արցունքել՝ աչքը ։ տես Բժժոտիլ ։

Արցունքոտ կամ արցնքոտ ։ արտօսրաթուրմ․ արտօսրալից ։ տես և Բժժոտ ։

–Արցունքոտ աչուի ։ տես Բժժոտ ։

–Արցունքոտութիւն աչից կամ Արցնքոտ ըլլալը ։ տես Բժժոտութիւն ։

Արփալըխ ։ տես Առփալըխ ։

Արփայ ։ տես Գարի, և զհետևեալսն ։

Արքայութիւն․ ճէննէթ ։ արքայութիւն․ դրախտ երկնային․ գաւառ, կամ երկիր կենդանեաց․ երկնաճեմ առագաստ ։

Արքեպիսկոպոս․ եպիսկոպոսներուն գլուխ, կամ մեծ եպիսկոպոս ։ արքեպիսկոպոս․ արհիեպիսկոպոս․ գլխաւորապետ․ եպիսկոպոսապետ․ քա_

հանդիսապետ. հայրապետ:
Արքեպիսկոպոսութիւն: արքեպիսկոպոսութիւն. եպիսկոպոսապետութիւն. քահանայապետութիւն:
Արօս. չիֆթ. թօյլ. թօլլան է: արօս:
Արօտ. օթլագ: արօտ. մարգ: տես և Նայլայ:
Աւ. Աւ երթալ. և այլն: տես Որս. Որս երթալ. և այլն:
Աւագերէց. պաշ փափաս: աւագերէց. երէցապետ. ժողովրդապետ:
Աւագ շաբաթ: աւագ շաբաթ:
—Աւագ շաբթուան: աւագշաբաթեան:
Աւագսարկաւագ: աւագ սարկաւագ:
Աւազ. գում: աւազ:
—Աւազ խոշոր: խիճ. մանրախիճ. փթուր:
—Աւազէ: աւազեղէն:
—Աւազով պատած: աւազածիր:
—Աւազը թաղուած, կամ պաթմիշ եղած: աւազախիր: [ւազակոյտ:
—Աւազի դէզ, կամ աւազի պէս գիզած: ա-
—Աւազի նման: աւազանման. աւազակերպ. խառն զաւազ. զօրէն աւազոյ. աւազօրէն:
—Աւազի վրայ հիմնած, կամ շինած: աւազահիմն. աւազաշէն.
—Աւազի վրայ փըլած: աւազափուլ:
—Աւազի տակ ծածկել, կամ թաղել: ընդաւազել. ծածկել ընդ աւազով:
—Աւազի տակ ծածկուող ճճիներ: ճճիք աւազատոյզք:
—Աւազով բռնած: աւազակալ:
Աւազակ. [illegible]: աւազակ. ելուզակ. յելուզակ. հէն. հուղկահար. մարդադաւ:
—Աւազակի ընկեր: աւազակակից. ելուզակակից: [կաբար. յելուզակօրէն:
—Աւազակի պէս: աւազակաբար. ելուզա-
—Աւազակներու գլուխ: աւազակապետ. ելուզակապետ: [զակուտ:
—Աւազակներու տեղ: աւազականոց. աւա-
Աւազակութիւն. [illegible]: աւազակութիւն. ելուզակութիւն. յելուզակութիւն. հուղկահարութիւն:
—Աւազակութիւն ընել: աւազակել. ելուզակել. հէնս ելանել:
Աւազան. գուռնա, կամ ըշի խավուզ. գուռնայ. հավուզ: աւազան. պուտանարդ. լուացարան. զուռն:
—Աւազան՝ ջուր խմելու: աւազան ջրոյ. ջրարբք. ջրբուղխ. ջրաբուղխ. կոնք:
—Աւազան՝ լուացուելու: լուացարան. լուալիք:
—Աւազանի ձեւով: աւազանաձեւ. կոնքաձեւ:
Աւազնոց: աւազանոց. աւազարան:
Աւազոտ, կամ աւզոտ. [illegible]: աւազոտ. աւազուտ. աւազին. աւազալի. աւազալիր. աւազալից. աւազակուռ. աւազեալ:
—Աւազոտ տեղ. [illegible]: աւազուտ, աւազին տեղի. խրուտ:

Աւանակ. խըմար. խըմար փավռուկ, կամ խըմար յավրուսու: յաւանակ. յովանակ. մտրուկ, կամ քուռակ իշոյ. իշորդի:
—Աւանակով շրջող: յովանակաձնեմ:
Աւանդատուն. պահարան: աւանդատուն. աւանդանոց. սարկաւագանոց:
Աւանդել. [illegible]: աւանդել. փոխանցել. աւանդութեամբ հասուցանել: տես և Ապսպրել:
—Աւանդել հոգին: տես Հոգի աւանդել:
Աւանդութիւն. [illegible]: աւանդութի. պատուէր. պատուիրան:
—Աւանդութիւնը պահող: աւանդապահ:
—Աւանդութիւն ընդունող: աւանդառու. աւանդակիր:
—Աւանդութիւն տուող: աւանդատու:
—Աւանդութեամբ ունեցած սովորութիւններնուս համեմատ: ըստ սովորութեան 'ի մեզ կարգելոյ:
—Աւանդութիւնը մոռցող: աւանդամոռաց:
—Աւանդութիւնքը գիտնալը: աւանդագիտութիւն:
—Աւանդութիւնքը գիտցող: աւանդագէտ:
Աւանդող: աւանդող. աւանդական:
Աւարայ: տես Տէտիրկին:
—Աւարայ. [illegible]: տես Խափանուած:
Աւել. սիւփիւրկէ: աւել:
—Աւել զարնել: տես Աւլել:
Աւելացք: տես Աւլուք:
Աւելի: տես Յաւել:
Աւելնալ: տես Յաւելնալ:
Աւելորդ: տես Յաւելորդ: [կրօն:
Աւելորդապաշտ: նանրահաւատ. ունայնա-
Աւելորդապաշտութիւն: խաբէք. նանրահաւատութիւն:
—Ինչու աւելորդապաշտութիւն կընես: ընդէր 'ի խոտիրս անկանիս: [լած:
Աւելուկ. [illegible]: աւելուկ. աւե-
Աւելցած. Աւելցնել. Աւելցուք: տես Յաւելցած. Յաւելցնել. Յաւելցուք:
Աւետարան. ինճիլ: աւետարան. կտակարան նոր ուխտի: [տագրել:
—Աւետարան գրել: գրել զաւետարան. աւե-
—Աւետարան գրելը: աւետարանագրութիւն:
—Պզտի աւետարան: աւետարանիկ. աւետարանակ: [րանն. աւետարանել:
—Աւետարանը քարոզել: քարոզել զաւետա-
—Աւետարանը քարոզելը: աւետարանումն. աւետարանութիւն. աւետարան:
—Աւետարանը քարոզող: աւետարանիչ. քարոզ աւետարանին. աւետարանապատում:
—Աւետարանի վերաբերեալ: աւետարանական: [աւետարանապէս:
—Աւետարանին համեմատ: աւետարանաբար.
—Աւետարանի բանը ունող ու վայելող: աւետարանաժառանգ:
—Աւետարանի մէջը գրած: աւետարանագիր:
Աւետարանիչ. [illegible]: աւետարանիչ.

աւետաբանագիր. աւետագիր:
Աւետել: տես Աւետիս տալ:
Աւետիս. խօշ խապէր. միւժտէ: աւետիք. աւետումն. աւետաբանութիւն. ողջոյն:
-Աւետիս գրել: աւետագրել:
-Աւետիս գրելը: աւետագրութիւն:
-Աւետիս գրող: աւետագիր:
-Աւետիս լսող: աւետալուր:
-Աւետիս խրկող: աւետառաք: [ւետալի:
-Աւետիս ունող. միւժտէճի: աւետաւոր. ա-
-Աւետիս տալ: տալ աւետիս. աւետել. աւետաբանել. աւետարանել. աւետաւորել. աւետաձայնել:
-Աւետիս տալը: աւետումն. աւետաբանումն. աւետարանութիւն:
-Աւետիս տուող: աւետատու. աւետամատոյց. աւետապարգև. աւետաբեր. աւետաւոր. աւետաբան. աւետապատում. աւետաբանիչ:
-Աւետիս տուողի ձեռաձիր: աւետոչեայ:
-Աւետեաց գիր, կամ աւետեաց գրի օրինակ: աւետագիր. աւետապատճէն:
-Աւետեաց խապար, կամ աւետեաց ձայն: աւետաձայն. բարբառ աւետեաց:
-Աւետեօք տուած: աւետամատոյց. աւետապարգև. աւետատու:
Աւեր. ուրան. ուըրանլըգ: աւեր. աւերակ. աւերած. աւերեալ. խլխլեալ. խարխարեալ. խարխուլ. եղծ. զեղծ. խանգար. աղաւաղ. աղարտ. ահոկ. վթար. վթարեալ:
-Դատոնց աւեր: վաղաւեր: տես և Խարապ:
-Աւեր խորհուրդ: խորհուրդ չար, վատ խորհուրդ չարութեան. մեղմեխ խորհուրդ:
Աւերակ. [illegible]: աւերակ. աւերած. փլատակ:
-Աւերակ. վիրան, կամ վիրանէ. խարապա: աւեր. աւերած. աւերակ. ամայի. խոպան. անմարդի. երիզուտ:
-Աւերակ ըլլալ. վիրան օլմագ. խարապա օլմագ: ամայանալ. խոպանանալ. անապատանալ. անմարդանալ. աղարտել. աւեր, կամ յաւեր լինել. յաւեր դառնալ. ամայի խոպան լինել:
-Ծխոտած կեցած է աւերակ դարձած: ծըխեալ կայ խոպանացեալ:
-Աւերակ ընել. վիրան էթմէգ: ամայեցուցանել. խոպանացուցանել. անապատացուցանել. աղարտել. փլուզանել. յատակել. յաւեր դարձուցանել. անբնակ առնել: տես և Աւրել: [կալ, կամ մնալ:
-Աւերակ մնալ. աւրած կալ: աւեր կալ. ամայի
Աւերակութիւն. խարապալըգ. վիրանէ ըլըլը: աւերակութիւն. աւերութիւն. ամայութիւն. աւերանք:
Աւերիչ: տես Աւրող:
Աւերութիւն. աւըրընըգ. աւըրէլը, կամ աւըրիլը: աւեր. եղծ. խանգար. վթար. աւերութիւն. ապականութիւն. աղաւաղութիւն.

աղարտ. աւերումն. եղծումն. խանգարումն. կործանումն. քակումն. վնասումն:
-Աւերութիւն ընել: տես Աւրել:
Աւզել: }
Աւզոտել: } տես Աւազոտել:
Աւզոտ: տես Աւազոտ:
Աւըստոս: տես Օգոստոս:
Աւըրթըլկել. փէլէ փէլէ ըրէլ, ն այլն: աղաւաղել. քակտել. խարխարել. եղծանել. քայքայել:
Աւըրթըլկիլ: աղաւաղիլ. քայքայիլ. եղծանիլ. քակտիլ. խարխարիլ:
Աւըրթուք: քայքայումն. քակտումն. եղծումն. խարխարումն. քայքայանք:
Աւիրել: տես Աւրել:
Աւլամիշ ընել: տես Որսալ:
Աւլել. սիլ սուփուրմէք: աւելել. աւել ածել:
-Խուցը աւլեց, ու աւլուքը տանը մէջ գիզեց: աւելեաց զխցիկն, և զաւելածն կուտեաց 'ի մէջ տանն:
Աւլու: տես Բակ:
Աւլուք. չէօփ. չէօրչէօփ: աւելած. աւելածք. աւելուկ. խուխ. աւելած. խուղք. աղբիք. աղտեղութիւն. աղբ:
-Աւլուքը շատ: բազմախուխ:
-Աւլուքի հետ խառնուած: խառնախուխ:
-Աւլուք փնտռող. արայըճը: աղբեայոյզ:
-Աւլուքի տեղ: տես Աղբանոց:
-Աւլող. սիւփիւրիճի: աւելածու:
Աւճի. Աւճութիւն: տես Որսորդ. Որսորդութիւն:
Աւուճ: տես Ափ, և Բուռ:
Աւուրչէք. կիւնտէլիք: առօրեայ վարձք. աւուրն դահեկան, կամ վարձ:
Աւչել. եւմիւն ուզուն էրգէլ: տաւաչել: տես և Անուշ երգել:
Աւսուն, կամ աւսօն: Թովչութիւն. դիւթութիւն. կախարդանք: [գել:
-Աւսուն կարդալ: Թովել. դիւթել. կախար-
Աւտալ. Աւտըցած. Աւտըցնել. և այլն: տես Հաւատալ. Հաւատացած. Հաւատացնել. և այլն:
Աւտալու. ինանմագ: տես Հաւատալու:
Աւրած: տես Աւեր:
-Աւրած. չէչէ եէնմիշ. ինլէն դուրդ ըրէն: մեցոտ. մեցամէս. ցեցակեր. ցեցամեց. ուտաճահալ. ճճեկեր: [քացախուտ:
-Աւրած՝ եխշատ: թթուեալ. քացախեալ.
-Աւրած թուղ: թուղ ժողխեալ. սուսարիմ:
-Աւրած կաթ. կօզմուշ սիւտ: շճեալ կաթն:
-Աւրած կերակուր: անհամղքսեալ. խաշրեալ. ժողխեալ. նեխեալ. բորբոսեալ. խանգարեալ կերակուր:
-Աւրած դալմախ: սեր չձեալ. ժողխեալ. նեխեալ. բորբոսեալ:
-Աւրած մեղր: մեղր չձեալ:
Աւրել. պօզմագ: աւերել. եղծանել. խանգա-

րել. տապականել. խարխարել. աղաւաղել. աղարտել. խամթարել. վթարել. ահոկել. վանդել. քակել. քանդել. աւեր 'ի վերայ ածել. յաւեր ածել. յաւեր դարձուցանել. յապականութիւն դնել. աղարտ վարել. նզովխարխար առնել: տես և Խարայ լինել:
—Զաւերը աւրըշտըկած: որմք խարխարեալք:
—Աւրել՝ եափըան, եամ փէղ մը: տես Քանդել:
—Աւրել՝ կէրակուրը. մեալ. և այլն: ապականել. խաւհրել. ժողխել. նեխել:
—Աւրել՝ ոփթը. եաշամ, պօզմանը: խոռդանացուցանել. խամթարել. ապականել. հարկանել:
—Աւրել՝ կանունը. օրէնքը. խաւլը. շարթը. և այլն: զանխոտ, կամ զօրէնս եղծանել, ցրել, ջրել:
—Աւրել՝ դփաւղը, և գէնձանը: փտեցուցանել. աղաւաղել. ապականել:
Աւրելը: տես Աւերութիւն:
Աւրըւիլ: տես Աւրիլ:
Աւրըւօղ: եղծական. եղծանելի. ապականացու. քակտելի. քակտական:
—չԱւրըւօղ: աներծ. անապական. անաղարտելի. անջրելի:
Աւրիլ. աւըրըլը. պօզուլմաք: աւերիլ. եղծանիլ. զեղծանիլ. աղաւաղիլ. աղարտիլ. խամթարիլ. վթարիլ. վատթարիլ. վատանալ. խամբանալ. տխեղծանալ. խամրիլ. աւեր, կամ յաւեր լինել. յաւեր կալ. յաւեր դառնալ. աղարտ վարիլ:
—Դիւրաւ աւրըւօղ էօրիւմճէկը: առըդխոտտայն դիւրեղծ:
—Աւրըւած միտք: խամթարեալ միտք:
—Աւրիլ՝ եափուն, եամ փէլը: տես Քանդիլ:
—Աւրիլ՝ կէրակուրը. մեալ. և այլն: նեխիլ. ժողխիլ. ահոկիլ. խաւհրիլ. այլահամիլ. անհամեքանիլ:
—Աղը կըպնտացընէ ու չիթողուր որ աւրըւի: աղ ցնդէ և չտայ ժողխիլ:
—Աւրըւած կերակուր կամ պտուղ: ժողխ:
—Աւրըւած խայմախ: անցեալ սեր:
—Աւրիլ՝ դփաւղը. և այլն: փտիլ. աղաւաղիլ. ապականիլ:
—Աւրիլ. Ջրճէկէն եամ կօրէնըն՝ րնշըկը կալը: չծիլ. անցանել:
—Աւրիլ՝ եահթը, դափիւը, բադը, տիւսէնը, շէօրէթը: անշքիլ. անշքանալ. խրթնանալ. աղօտանալ. սառուերանալ:
—Աւրիլ մէկումը հետ: խեթ անալ սարտնուլ. ուծանալ:
Աւրիլը: տես Աւերութիւն: [թիւն:
Աւրուք: աւերած. աւերակ: տես և Աւերու-
Աւրօղ: աւերիչ. ապականիչ. եղծիչ. զեղծիչ. խանգարիչ. աղաւաղիչ. լուծիչ. ցրիչ. ապականարար. ապականագործ. եղծագործ. զեղծագործ:
—Աւրօղ՝ կէրակուրը. դփաւղը. և այլն: փտեցուցիչ. ժողխեցուցիչ. նեխեցուցիչ:
Ափ. յէւայ ոէջը: ափ. ագուռ. ափիկ. մէջ ձեռին: տես և Բուռ:
—Ափ առնել. բռնել: տես Ձեռքը առնել:
—Ափ առնել. ըէջոռի ծէծ+էլ: Նախատակած առնել. թշնամանադիր լինել. ընդհարկանել ընդ ումեք. տես և Ձեխել, և Նախատել:
—Ափ ափի դնել: ձեռնամած լինել. ձեռնամած կալ:
—Ափ ափի դնօղ, կամ դրած: ձեռնամած:
—Ափ ընկնիլ: տես Ձեռք ընկնիլ:
—Ափ ձգել: տես Ձեռք ձգել:
—Ափէն առնել: տես Խլել:
—Ափէն բան եկօղ: տես Ձեռքէն բան եկօղ:
—Ափէն, կամ Ափըցէն գալ: տես Ձեռքէն գալ:
—Ափէն հանել: տես Ձեռքէն հանել:
—Ափէն ձգել: տես Ձեռքէն ձգել:
—Ափը տալ: տես Ձեռքը տալ: [հանել:
—Ափով զարնել: կռփել. կռփահարել. կռուփս
Ափալթափալ: խուճապաւ. հապճեպիւ. հապճեպ տագնապաւ: տես և Բուրդուբապուճ ըլլալով:
—Ափալթափալ փախչիլ: խուճապել. հապճեպել. հապճեպ տալ. հապճեպ փախչել:
—Ափալթափալ փախչիլը: խուճապումն. խուճապ: [ճապեցուցանել:
—Ափալթափալ փախցնել: խուճապել. խու-
Ափանըրդուան: տես Ցանկարծ:
Ափեղցփեղ. աէտաւոյէտաւ. խէնէնթաճէնէթ. տապաղանտալու: շաղփաղփ. խենեշ. ցոփ. ցոփամիտ. աղխատորոյղ. այլանդակ: [ցփեղ խօսք:
—Ափեղցփեղ բան, կամ զրուց: տես Ափեղ-
—Ափեղցփեղ գուրս տալ. Ափեղցփեղ դուրս տուօղ: տես Ափեղցփեղ խօսիլ: Ափեղցփեղ խօսօղ:
—Ափեղցփեղ ընել: աղճատել. աղաւաղել:
—Ափեղցփեղ խօսիլ. խէնէնթաճէնէթ դաշըդ փալ: աղճատել. աղճատաբանել. աղճատախօսել. ցոփաբանել. առասպելաբանել. վայրաբանել. ընդվայրաբանել. ընդվայրախօսել. ունայնաբանել. առասպելել. բանդագուշել. շաղակրատել. շաղփաղփել. շոգմոգել. բաջաղել. բարբանջել. դանդաչել. ճառատել. լեզուագարիլ:
—Ափեղցփեղ խօսք, կամ խօսիլը. աէտաւոյէտաւ, կամ խէնէնթաճէնէթ գըրւոյ. տապաղանտալ, տապաղանտալու բան. լաֆ. ղէւլաֆ. լաֆաղանըլըգ. ֆօլաւաայ: աղճատանք. ցոփաբանութիւն. ունայնաբանութիւն. առասպելաբանութիւն. առասպելախօսութիւն. ցնոր բանք. շաղփաղփութիւն. շաղակրատութիւն. շոգմոգութիւն. լեզուագարութիւն. բարբանջիւն. դանդաչիւն. շաղփաղփանք. շաղակրատանք. բանդագուշանք. բաջաղանք. բարբանջանք. դանդաչանք. ճառատանք. զառանցանք. առասպելք. անձոռնի զրոյցք. անհեթեթ խօսք:
—Ափեղցփեղ խօսքեր հնարել: բաջաղանս կարկատել:
—Խաֆածի ափեղցփեղ խօսք: երբև ծերոց

ինչ զառանցելոց բարբառնչ։
–Ատանկ խօսքերը ով է որ խռ-ֆածի խօսք չիսեպէ։ ով որք ոչ զառանցութիւն զայդպիսի բանս համարիցի։
–Ափերզըֆերզ խօսօղ. աֆուրըզֆուռ, կամ խէնեզու-ճենի դուրս փուօղ. սաֆսադամաք, կամ սաչմաղամաղու խօսօղ. լոփաղան. չէլլաֆճը. ֆալաւաճը։ աղճատաբան. շաղփաղփ. ցոփաբան. ընդվայրաբան. ունայնաբան. աղճատախօս. ցոփախօս. ունայնախօս. շաղակրատ. շոգմոգ. փայքուս. շաղաւաշուրթն. բաջաղկոտ. լեզուագար. անզուսպ բերան։
–Ափերզըֆերզ խօսօղ բերան։ անզուսպ բերան. անսանձ լեզու։
–Ափերզըֆերզ կենալ. ֆէչ չէնալ. ադըան ֆող փալ։ անառակիլ. զեղխիլ. զեղծանիլ. ցոփանալ. խենեշանալ. խառնագնաց կեանս վարել։
–Ափերզըֆերզ կենալը. ֆէչ չէնալը։ անառակութիւն. զեղխութիւն. ցոփութիւն. խենեշութիւն։
–Ափերզըֆերզ կեցօղ. ադըան ֆող փուօղ։ անառակ. ապերասան. արձակերասան. սանձարձակ. զեղխ. ցոփ. շուայտ. լրբ. մեղկ. խառնակեաց. խառնակեցիկ. խառնակրօն. խառնագնաց. պղծակեաց. ցոփակեաց. շաղաշուտ. չեղուամեղու։
Ափշիլ։ տես Ապշիլ։ [Ները։
Ափուռզփուռ։ տես Ափերզըֆերզ. և ետևին.
Ափսոս. վա՜խ. հայի՛ֆ. եազը՛խ. վա՜հ։ ափսոս. աւա՜ղ. եղո՛ւկ. աղէ՜տ. բա՜բէ. վա՛յ. ո՜հ. ո՜վ. ով աղէտիցս։
Ափսոսալ. աֆսոս ըլէլ։ ափսոսալ. աւաղել. եղկել. եղուկ կարդալ։ [ցութիւն։
–Ափսոսալը։ ափսոսանք. աւաղանք. կարեկ-
–Ափսոսալու։ աւաղելի. եղկելի. ողբալի. աւաղուկ. հէգ. չուառ։ տես և Խեղճ։
–Շատ ափսոսալու։ բազմաւաղելի. բազմող-
Ափտիլլաղեզ։ կոնձեղ։ [բերգելի։
Ափրիկէ։ տես Աֆրիկայ։
Ափրոդիտէ. էֆէֆօնդ նուտ մի էր։ Ափրոդիտէ. Աստղիկ. փրփրածին։
–Ափրոդիտէ կուռքին մութաղլին։ ափրոդիտական. աստղկեան։
–Ափրոդիտէ պաշտողները։ ափրոդիտապաշտ. աստղկապաշտ։ [րեկ. հայր։
Ափօյ. է բառ Երէխայական՝ որպէս փափան. հայ-
Աքիստ. նէլինձին։ աքիս։
Աքլաղօլօղ. Աքլաղօլօղ Թռչիլ։ տես Թախլայ, Թախլայ գալնալ։
Աքլօր։ տես Խօրօզ։
Աքշամ եըլտըզը։ գիշերավար. երեկորեայ։
Աքսորած. նր ֆաղֆէն ֆըլած. սիւրկիւն եղած։ աքսորեալ. վտարեալ. վտարանդեալ. տարագրեալ. արտասահմանեալ. արտալածեալ. վտարակ. վտարական. վտարանդի. տարագիր. արտասահման. արտալած։
Աքսորել. ֆաղֆէն ֆըէլ. սիւրկիւն էթմէֆ։ աքսորել. վտարել. վտարանդել. տարագրել. արտասահմանել. հերքել. մերժել. արտալածել. առաքել յաքսորս. յաքսորանս յղել. տարագիր առնել. արտասահման առնել. ըստ աշխարհ հանել։ տես և Դուրս ընել։
–Աքսորելը։ աքսորք. աքսորանք. տարագրութիւն. վտարանդութիւն։ [տարք։
–Աքսորելու տեղ։ տեղի աքսորանաց. մե-
Աքսորուիլ։ աքսորիլ. վտարանդիլ. տարագրիլ. արտասահմանիլ. յաքսորս գնալ. դատապարտիլ 'ի մեռալս. տարագիր լինել. արտասահման լինել։
Աքցել. աֆյի ղարնէլ. ֆէֆմէ վուրմաֆ։ աքացել. կայացել. կցատել. աքսատել. աքցատել. կից հանել. աքացի հարկանել. կից ընկենուլ.
–Աքցօղ։ կիցընկէց. անկուշող։ [անկուշել։
Աքցի. ֆէֆմէ։ կիցք. անզոյգք։
–Աքցի զարնել։ տես Աքցել։
–Աքցի զարնօղ։ աքացող. անկուշող։
Աքքէ։ տես Սկալօն։
Աֆ. Աֆ ընել. և այլն։ տես Քաւութիւն. Քաւել. և այլն։
Աֆախան, կամ Աֆաղան։ ապառուած համբերութեան։
–Աֆախանը վերնալ, կամ ելլել։ սպառել համբերութեան. ոչ ևս հանդուրժել. բեր-գիլ 'ի բարկութիւն։
–Աֆախանը վերնալը։ տես Աֆախան։
–Աֆախանը վերցնել, կամ հանել։ սպառել զհամբերութի ուրուք. ձանձրացուցանել։
–Աֆախանը հանօղ, կամ Աֆախանը ելած։ ձանձրատաղտուկ. ծանրատաղտուկ. անհանդուրժելի։ [գէն։
Աֆէրիմ։ կեցցես. ապրիս. քաջ. գովութ.
–Աֆէրիմ քեզի, բարի ու հաւատարիմ ծառայ։ ապրիս, ծառայ բարի և հաւատարիմ։
Աֆէրիմ ըսել։ գովել. գովութել. վաշ գովութ և կեցցէ ձայնել։
Աֆիօն։ ափիոն. մեկոն։
Աֆրիկայ. Իֆրիֆէ։ Ափրիկէ. Լիբիա. լիբական. խուժաստան։
Աֆրիկացի. ափրիկեցի. լիբէացի։
Աֆօռօզ։ տես Նզովք։
Աֆօռօզ կարդալ։ տես Նզովել։

Բ

Բաբերդ. պայպուրթ. պայպուրթ. քաղաք է: Բաբերդ:
Բաբերդու գաւառը: Խաղտիք:
Բագավան. խասապայ է: Բագուան. Բագրաւան. բագնեաց աւան:
Բադ. էօրտէկ: բադ:
-Ջրի բադ: մրաւիմն:
Բադ. խոյթօղ ձձի մի է: բադ:
Բաղայ. փօղան. շահին: բաղէ. բաղայ. որի. որսոխն. ասիդ:
-Բաղայ տանօղ: բաղէապան. բաղէկիր:
-Թագաւորական բաղայ: շահէն:
Բաղապան. փօղանճը. շահինճը: բաղէապան. բաղէկիր:
Բաղը: տես Բաղուկ. բաղըր բանձար:
Բագկիտակ. կարմիր բանձար: ճակնդեղ:
Բագկուրար: բագկուրար:
Բաղուկ. գօլ: տես Թև՝ մարդու:
Բաղուկ. բաղըր բանձար. բաղը: բաղուկ. բանջար. ճակնդեղ:
Բաղում. խասապայ է: Բագրում:
Բաղում: տես Շատ:
Բաղումք: տես Բուլք:
Բաղմութիւն: յաճախութիւն. բաղմութի. ամբոխ. հանդէս: տես և Շատութիւն:
-Բաղմութեան մէջը: յամբոխամիջի:
-Մեռնօղներուն բաղմութիւնը ողջ մնացողներէն աւելի էր: եղև կորուսելոցն հանդէս առաւել քան ապրելոցն:
-Բժիշկներուն բաղմութիւնը չկրցաւ զինքը ապրեցընել: բաղմակոյտ բժշկացն չկարացին ապրեցուցանել զնա:
-Բաղմութեան ձայնը երկինք ելլէ: աղաղակ բաղմամբոխին յերկինս կցեցի:
Բաղպատ. խօլուր: բաղպան. պահպանակ բաղկաց:
-Բաղպատ. բնդր ղորդ է ոլինէշինի ոչէս: քօղէք:
Բաժին. բայ: բաժին. վիճակ. մասն. հաս. բաժ:
-Բաժին հանել. բայ հանէլ: մասնաւորել. հանգանակել. հանել մասն:
-Բաժին ունօղ. բաժն մը մէջ բայ ունօղ: բաժանակից. բաժանորդ. բաժորդ. հաղորդ. մասնակից:
-Շատ բաժին ունեցօղ: բաղմամասն. բաղմամասնեայ. յոգնամասն. յոգնամասնեայ:
-Բաժին չունօղ: անմասն. անբաժ:
-Արտորածներուն հետ բաժին չունօղ: որոշեալ, մեկնեալ, պարզեալ, յարարածոց:
-Չարութեան հետ բաժին չունօղ: անկցորդ և անմասն 'ի չարութենէ:
Բաժինք: օժիտ. վարձանք: տես և Ճէհէզ:
Բաժկամամն: ժամանոց:
Բաժնած: տես Բաժնուած:
Բաժնել. բօլմէն ընէլ. բայ էյլէք: բաժանել. ընձեռել. պաշտել իւրաքանչիւր զպէտս: տես և Բաշխել:
-Ջուրը երեք բաժնել: յերիս ձղել զջուրն. եռաբաժին առնել:
-Բաժնել. այըրմաք: տես Զատել:
-Բաժնելը: բաժանումն. բաշխումն. բաշխոյք. բաշխ. մատակարարութիւն. տնտեսութիւն:
Բաժնուած, կամ բաժնած, կամ բաժնուօղ: բաշխ. բաժանեալ. բաշխեալ. տրոհեալ:
-Երկու բաժնուիլ: երկճղկիլ. երկպառակիլ: երկփեղկիլ:
Բաժնուելու գիր: գիր մեկնելոյ:
Բաժնուիլ. բայ օլմաք: բաժանիլ. մասնաւորիլ:
-Բաժնուիլ. այըրըլմաք: տես Զատուիլ:
-Դէպ 'ի հայաստան բաժնուօղ ճամբուն գլուխը: 'ի կից ճանապարհին՝ որ զատանէր յաշխարհն Հայոց:
-Իշխանութիւնը չորսի բաժնուեցաւ: 'ի չորս առաջս իշխանութեան բաժանեցաւ:
Բաժնուօղ: տես Բաժնուած:
-չԲաժնուօղ, կամ տրամաց բաժնուելու: անբաժ. անբաժին. անբաժանելի: տես և չԶատած: [րար:
Բաժնօղ. բօլճն ընօղ. բայ էտիճի: բաժանա-
Բալ. քիրազ: կեռաս:
Բալի. քիրազի ծառ: կեռասենի:
Բալ. վիշնէ: բալ:
Բալամար: տես Պարան:
Բալամուտ. յուն է: գոմ: [ղին:
Բալամուտ. ծառի պտուղ է: տ. Վայրի կա-
Բալբաք. պալպէք. քաղաք է: Բիւրիոսն. Իլիու քաղաք:
Բալթիկ. փանթիոս ծով. ալման փէնիդի: բալտիկ ծով. ծով գերմանացւոց:
Բալլեպան. բալէմէր պահօղ: փակակալ. բանալեպան: [րան:
Բալլիք. անահթար: բանալի. փականք. բացա-
-Բալլիքին նմանը շինել: փոխանորդ առնել բանալեաց. առնել զկրկնակ բանալւոյ:
-Բալլիք շինօղ: դարբին:
Բախլիլ. բախլօղ. և այլն: տես Նախանձիլ. Նախանձոտ. և այլն:
Բախտ. բախթ. նասիպ: բախտ. բաստ. դէպք. դիպուած. վիճակ:
Բախտ. բախթավարլըխն. աղէկ նասիպ. փէզլէքի: բարեբախտութիւն. բարեբաստութի. երջանկութիւն. բարեմասնութիւն. բարօրութիւն. բարեկեցութիւն. բարեկենդանութիւն. քաջաբաստութիւն. երանութի. յաջողութիւն. յաջողուած. նաեւ. վիճակ:
-Մտաւորութենէ խափանեցանք, ու որդեգրու-

Թեան բախտը հրաւիրուեցանք : վճարեցաք 'ի ծառայական կարգաց , և յորդեգրութեան վիճակն հրաւիրեցաք :

—Բախտ . քէմ պախթ : տես Անբախտութիւն :

—Բախտ . էհլի : տես Ամուսին :

—Բախտը բանիլ . պախթը աչըլմագ . թալիհի կիւլ-մէք . պէրը կիւլմէք . տուղուրլու օլմագ : երջանկա-նալ . երանանալ . երանելի լինել . յաջողել բախտին . հանդիպիլ բարեբաստութեան :

—Բախտը բանեցաւ : դէպք 'ի բարի ելին նմա . դէպք յաջողեցին նմա . ըստ բախտի եղե նմա :

—Արտաշէսի բախտը բանելով մեռաւ այն ա-տենը Դոմետ : ըստ բախտին լեալ Արտաշէ-սի՝ մեռանի 'ի նմին ժամանակի Դոմետ :

—Բախտը բանելով : բարեբախտաբար . բարե-բախտապէս . ըստ բախտի :

—Բախտը կը բանէր պատերազմի մէջ : տըր-չութիւն յաջողուածոց ունէր 'ի մարտս :

—Բախտը փորձել : փայլս ընկենուլ :

—Բախտը չբանիլ . անթալիհ ըլլալ : ձախողել . Թշուառանալ . չուառանալ . հեքանալ :

—Բախտը բաց : տես Բախտաւոր :

Բախտաւոր . պախթը աչըգ : բախտաւոր . բա-րեբախտ . լիաբախտ . բարեբաստ . քաջա-բաստ . բարեմասն . բարեբախտիկ . լիաբախ-տիկ . բարեբաստիկ . քաջաբաստիկ . երջա-նիկ . բարեկեցիկ . գեղեցկանիհ :

—Խիստ Բախտաւոր : յոգնաբաստիկ . լիա-բախտիկ . բախտամեծ :

—Բախտաւոր գտնուած : բարեմասին հասեալ :

—Բախտաւոր ըլլալ : տես Բախտը բանիլ :

Բախտաւորութիւն : տես Բախտ . պախթիա-րըլըգ :

Բակ . ավլու : բակ . գաւիթ . վայրագաւիթ . նախադուռն : տես և Սրահ :

—Եկեղեցւոյն բակը : ժամաբակ :

Բակլայ , կամ բաղլայ . պագլա : բակլայ :

—Եգիպտոսի բակլայ : գերմաստ . Թրմուզ :

Բահ . պէլ . պէլ . որով գետին կը փորեն : բահ . բրիչ :

Բաղադրել : խառնել . յարել . կցորդել . շա-րադրել . բաղադրել . յօդել :

—Տեսակ տեսակ բաներէ բաղադրած : այլայ-լախառն :

—Քառասունը՝ հինգ անգամ ութէն կը բաղա-դրի : քառասունն՝ 'ի հինգ ութից աւարտի :

—Անուշ հոտերու բաղադրութիւն : խառնք խնկոց : [ռել :

—Հեղուկները իրարու հետ բաղադրել : ածա-

Բաղաձայն . կէր : բաղաձայն . ձայնորդ . ան-ձայն տառ : [անխմոր :

Բաղարջ , կամ բաղարճ . խամուրսուզ : բաղարջ .

—Բաղարջ ընծայօղ , կամ բաղարջէ ընծայ : բաղարջընծայ :

Բաղարջակեր . բաղարճ ուտօղ : բաղարջակեր :

Բաղարջակերի զատիկ , կամ տօն . բաղարջ ու-տէնլէր այտը . խամուրսուզ պայրամը : բաղարջա-կերք . տօն , կամ աւուրք բաղարջակերաց . պասեք . պասքա . զատիկ . անցիկ :

Բաղաց գաւառ : տես Աճանան :

Բաղդատել . չուքըշդըրմագ : բաղդատել . համե-մատել : տես և Ցարմարցնել . և Նմանցնել :

—Բաղդատել մեկ մեկու : կշռադատել :

Բաղդատելով : բաղդատելով . բաղդատու-Թեամբ . առ :

—Ցարգը ցորենին բաղդատելով ինչ է : զի՞նչ է յարդ առ ցորենաւ :

—Անոր բաղդատելով աւելայ պզտիկ է : փոքր է այս առ այնու :

—Ոսկին և արծաթն անոր հետ չի բաղդա-տուիր : ոչ զուգեսցի ընդ նմա ոսկի և ա-պակի :

—Կը յանդգնէր զինքը անհամեմատներն հետ բաղդատել : իշխեր 'ի համար ածել զինքն ընդ անհամեմատին :

—Ի՞նչ բան կայ անոր հետ բաղդատուելու : զի՞նչ այնմ կշիռ կայցէ :

—Թէ որ ուրիշներու հետ բաղդատուին , ա-նոնցմե գէշ կը գտնուին : եթէ ընդ այլսն կշռեսցին , վատթարագոյն գտանին :

—Անանկ կը բաղդատուինք անոնց՝ ինչպէս լու-սը մութին : այնպէս ունիմք առ նոսա որ-պէս խաւար առ լոյսն :

Բաղդատութիւն . չուքըշդըրմա . չուքուշմա : բաղդա-տութիւն . համեմատութիւն . կշռութիւն : տես և Նմանութիւն :

—Բաղդատութիւն չունեցող : անբաղդատ . ան-համեմատ . անկշիռ . անկշռելի : [ատել :

Բաղդատուիլ . չուքըշմագ : բաղդատիլ . համեմա-

Բաղէշ . պիթլիս . գասապա է : Բաղէշ :

Բաղէշցի , կամ բաղըշեցի . պիթլիսլի : բաղէ-

Բաղձալ : տես Փափաքիլ : [շեցի :

Բաղձալի : տես Փափաքելի :

Բաղձանք . մուրատ : բաղձանք . տենչ . տար-փանք . ցանկութիւն . փափագ . բաղձք . բաղձումն . տարփումն . գեղձումն : տես և Փափաք :

Բաղձանացը հասնիլ . մուրատընա էրիշմէք : հա-սանել բաղձանաց , կամ փափագանաց . փա-փագանաց իւրոց տանուլ զկատարումն . գտանել զխնդրուածս իւր :

Բաղձացնել , կամ բաղձանքը շարժել : տես Փափաքեցնել :

Բաղձացող : տես Փափաքօղ :

Բաղնապան , կամ բաղնեպան . Բէյլջի . Նաթըր : բաղանեպան . բաղնապան : [ղանապետ :

Բաղնեցաւեր , կամ բաղնէտաւեր . համամճը : բա-

Բաղնիք . համամ : բաղանիք . լուացարան . լո-գարան . լուալիք . լուանալիք :

Բաղշտակ . էկիր օթու : բաղշտակ . ակրի :

Բաղըջուկ . եաղմուրճուգ : մոլոշ :

Բամբասանք . չոք խօսք . գոյգու : բամբասանք . չարախօսութիւն . չարաբանութիւն . բան-սարկութիւն . պարսաւ . լուտանք . պար-սաւանք :

–Բամբասանք սիրող: բամբասասէր. պարսաւասէր. բասրասէր:
–Բամբասանքի տակ չընկնող: անբամբաս. անպարսաւ. անստգիւտ:
Բամբասել: բամբասել. չարախօսել. չարաբանել. բանսարկել. պախարակել. պարսաւել. լուտալ. չարախօս լինել. չարախօս կալ զումեքէ. պարսաւագիր լինել. ղամազիւտ լինել: տես և Մեղադրել:
–Բամբասող: բամբասող. բամբասասէր. չարախօս. չարաբան. բանսարկու. պարսաւագէտ. պարսաւագիր:
Բամբէկի ձոր. գաւառի անուն է: Տաշիր:
Բամպակ. բամպուկ: բամբակ:
–Բամպակ գզող. հալաճ: լայուա:
–Բամպակ գզել: ազնզնել:
–Գզած բամպակ: ազնզնած:
–Բամպակ գզելու գործիք: աղեղն:
–Բամպակը նօսր: տես Պոմպոս:
–Բամպակի բոյսը: բամբակենի:
Բամպասաւակ. ճամբազլըք. մասխարա: ծաղրածու. գուսան. գերասան:
Բայ. ֆէյլ: բայ:
Բամպասանք: տես Բամբասանք:
Բայց: այլ. բայց. քան. քան թէ:
–Ասեր ուրիշ բան մի սեպէք, բայց աշխըրքիս ճրագը: զարեգակն մի այլ ինչ համարիք քան թէ ճրագ աշխարհի:
Բան. սէօզ: տես Խօսք:
–Բանս հոտ չէ: ոչ բանըն զայգամանէ է:
Բան. իշ: տես Գործ:
Բան. իրf ...: բան. իր. իրք. ինչ. իմն. է. էակ. գոյ. գոյակ. իրողութիւն. իք:
–Աստուծոյ քով ամէն բան կարելի է: հնարաւոր է ամենայն բան առ Աստուծոյ, կամ ոչ տկարանայ առ յԱստուծոյ ամենայն բան:
–Ամէն բանը ինչպէս որ էր (սաղտանասաղայ) պատմեց: պատմեաց զամենայն իրան ստուգութեամբ:
–Եղած բանը չեղածի պէս երեւցընել: զեղեն երեւեցուցանել իբրև զչէք:
–Չեղած բանը եղածի պէս կը կանչէ: կոչէ զչգոյն իբրև զգոյ:
–Ամէն բանի մէջ Աստուծոյ օգնութիւնը խնդրել: օգնութիւն խնդրել յԱստուծոյ յամենայն իրողութիւնս:
–Մեծ բաներ ընել մէկու մը համար: մեծամեծ ինչ իրս վճարել ումեք:
–Աս ալ նոյն բանն է: այս համգիտալի և տառանոր. նոյն բանք են և վասն նորա:
–Նոյն բանը չէ: ոչ է ընդ մի համար:
–Մեծ բան է, եթէ որ ողջ է: մեծ ինչ է, կամ մեծ իմն է, եթէ իցէ կենդանի:
–Բան բանալ, կամ բանը բանալ: տես Յայտնել, և Բանը ծակել:
–Բան բերող տանող: բանբեր: տես և Խօսք տանող բերող:
–Բան գիտցող: բանագէտ. բանիմաստ. բանիբուն. իրագէտ: տես և Գիտուն:
–Բան չգիտցող: տես Տգէտ:
–Բան խօսիլ: բարբառիլ. վարդապետել. ճառել: տես և Վարդապետութիւն ընել:
–Բան ծախել: տես Ծախել. սաթմաք:
–Բան ծախել. պուծէնալ: ճոռոմաբանել. պերճաբանել. ճամարտակել. ճոռոմ խօսիլ: տես և Պարծենալ:
–Բան ծախող: տես Ծախող:
–Բան ծախող: անձնացոյց: տես և Պարծենցող:
–Բան մը: ինչ. իմն:
–Բան մը ունիմ քեզի ըսելու: ունիմ ինչ ասել քեզ:
–Իբր թէ մեծ բան մըն է: որպէս թէ մեծ իմն իցէ:
–Որպէս զի իրենք զիրենք բան մը կարծողները խոնարհեցընէ: որպէս զի զէան իմն խափանեսցէ:
–Բան մը չ: ոչ ինչ. ինչ ոչ:
–Բան մը չբռնեցին: կալան և ոչ ինչ:
–Ձեռքը բան մը չկար: ոչ ինչ գոյր 'ի ձեռին:
–Բան մը չարժէր: արժէ ինչ ոչ:
–Բան մը արժող: որ արժէ ինչ. յարգի. արգոյ. է:
–Բան մը չարժող: որ չարժէ ինչ. անարգ. խոտան. անպիտան. անգոսնելի. ոչինչ. չինչ. չնչին. ընկեցիկ. 'ի բաց ընկեցիկ. թարմատար. սնոտի. գծուծ. փանաքի:
–Բան մը մտածող: բանաճարակ:
–Բան մը չունեցող: անունեող. անունակ. անինչ. անստացուած. չքաւոր: տես և Աղքատ:
–Բան մը սեպել: տես Բանի տեղ դնել:
–Բան մը չսեպել: տես Բանի տեղ չդնել:
–Բան չարագրել. բան չարագրող: տես Շարադրել. Շարադրող:
–Բան չունեցող: անկեր. ծոմ. անճաշակ:
–Բանէ բան ցատկել: յայլմէ առ այլ վազել անցանել:
–Բանէ մը: յիմէմնէ. յիմէքէ. իմնէ. յիմնէ:
–Բանէն բան հանել: տես Մակաբերել:
–Բանէն դուրս ելլել: ելանել ըստ բան. զանցանել զբանիւ. զանց զբանիւ առնել: տես և Հրամանը անցնիլ:
–Բանը՝ գլուխ ելլելն է: գործ է՝ թէ յաջողեսցի:
–Բանը հաւատարիմ մարդ գտնելն է: գործ է գտանել զայր հաւատարիմ:
–Բանը՝ այգեչափ տղաքը կառավարելն է: գործ է վարել զայգեչափ մանկունս:
–Բանը ան է որ՝ աչուընուս առջին կը տեսնենք: բայց նա՝ տեսանեմք աւանիկ:
–Բանը հոն է: գործ այն է. խնդիր այն է:
–Բանը աջող: տես Բախտաւոր:
–Բանը աջողել, կամ ըստ սրտի բերել: տես Աջողել:
–Բանը աջողիլ, կամ ըստ սրտի գալ: տես Աջող ըլլալ:
–Բանը բանէն անցնիլ: ճարակիլ, կամ զայրանալ չարին:
–Բանը բանէն անցած: ապատամ 'ի հնարից:

-Բանը բուռնիլ. լէնտու. ըւըլ: լռանալ. սուսափիլ. կատարիլ. վախճան առնուլ. 'ի գլուխ ելանել. վճարիլ: տես և Լմննալ:
-Բանը բուռնիլ. Ներքին վէրայ ըւըլ: խառվիլ. աղմկիլ. ամբոխիլ. վրդովիլ. ալէկոծիլ. զարհուրիլ. ցնորիլ. զառանցել. գումարել:
-Բանը բուսցնել: խառվեցուցանել. աղմկեցուցանել. խռովել. աղմկել. վրդովել. շփոթել. զարհուրեցուցանել. կործանել. յոգիս ապաստան առնել:
-Բանը գէշ երթալ: ձախողել:
-Հրէից բանը գէշ գնաց: երբ Հրէիցն եղծանէին:
-Բանը գիտնալ: իրազէտ լինել. եռազէկ լինել. հասու լինել. խելամուտ լինել: տես և Տեղեակ ըլլալ:
-Բանը ծածկել: տես Բանը չծածկել:
-Բանը ծածկող, կամ պահօղ: խորհրդապահ:
-Բանը ծակել. բանը վէր հանէլ. մաղը ծաքէլ: 'ի վեր հանել զբանն. մերկանալ զբանն. 'ի յայտ ածել. հրապարակագոյժ առնել ըզբանն:
-Բանը չծակել. մաղը չը ծաքէլ. բանը վէր չհանէլ. բանը ծածկէլ, կամ ծալլէլ, կամ կոմէլ: ոչ հանել 'ի վեր զբանն. 'ի ծածուկ ունել. անյայտ առնել. լռել:
-Բանը ծակիլ. մաղը ծաքիլ. բանը դուրս ընկնիլ, կամ վէր ելլէլ: 'ի վեր ելանել բանին. հրապարակագոյժ լինել. 'ի յայտ գալ:
-Բանը չծածկիլ. մաղը չծաքիլ. բանը ծածուկ մընալ. վէր չելլէլ. դուրս չընկնիլ: ոչ ելանել 'ի վեր բանին. ոչ գալ 'ի յայտ. մնալ 'ի ծածուկ. զանխլանալ: տես և Ծածուկ կենալ:
-Բանը կարկտել, կամ պարտըկել: պատրուակել կամ առադաստել զբանն: տես և Մահանայ բերել:
-Բանը մէկուն կարել: տես Վճռել:
-Բանը ստանել: տես Հոգալ:
-Բանի բերել. բանի եարար ընէլ: պիտանացուանել. 'ի գործ գնել. վարել 'ի գործ:
-Բանի չբերել: անպիտան առնել. անպիտանացուցանել:
-Բանի գալ. բանի եարար ըլլալ: պիտանացու լինել. պիտանի լինել. պիտոյ գոլ. գալ 'ի պէտս. 'ի գործ վարիլ:
-Մեղի բանի կուգան: մեզ 'ի պէտս են:
-Բանի եկող: պիտանացու. պիտանի. պիտևան: տես և Պիտևան:
-Բանի չեկող: տես Անպէտ:
-Բանի հետ եղող: պատաղեալ. զբաղեալ. պարապեալ:
-Բանի հետ ըլլալ. գօրծու հէփ ըլլալ: պատաղիլ. զբաղիլ. զբաղնուլ. պարապիլ. հպատակիլ. հպատակ լինել. աշխատասիրել: տես և Գլուխ դնել:
-Ջիթողուցին որ ան բանին հետ ըլլայ: ոչ թուլացուցին պատաղել նմա զայնու:
-Հանդարտ նստիլ ու իր բանին հետ ըլլալ: խաղաղ նստել և զիւր իրս տեսանել:
-Բանի հետ ըլլալը: զբաղումն. պատաղումն. պարապումն:
-Բանի մէջ խօթել: պատաղեցուցանել. զբաղեցուցանել. պարապեցուցանել:
-Բանի մը վստահիլ: տես Վստահիլ բանի մը:
-Բանի մտիկ ընել: տես Խօսք մտել:
-Բանի մտիկ չընել: տես Անհնազանդ ըլլալ:
-Բանի տեղ դնել. բան մը սէպէլ: համարիլ. կամ վարկանիլ ինչ. յարգել:
-Բանի տեղ չդնել. բան մը չսէպէլ: առ ոչինչ համարել. ոչ վարկանել ինչ. արհամարհել. առ ոտն հարկանել. առ ոտն կոխել. ոտնհար լինել. ապախտ առնել. անտես առնել. յաչս գնել. ընչացք բառնալ. ընչաց քերել. ունչս առնել. քամահել. քամահանս առնել:
-Հարստութիւնն ու փառքը բանի տեղ չդնել: թքանել զմեծութիւն և զպատիւ:
-Բանի տեղ չդնելով: քամահաբար:
-Բոլոր աշխարքս բանի տեղ չէին դներ: զաշխարհս ամենայն յաչս դնէին: տես և Քամահել:
-Բանի տեղ դրուիլ. համարած ունէնալ: համարել ինչ. 'ի համարի լինել:
-Բանի տեղ չդրուիլ: համարած չունէնալ: առ ոչինչ համարիլ. ոչ լինել 'ի համարի. արհամարհիլ. անգոսնիլ. անարգիլ. ապախտ լինել:
-Ամենևին բանի տեղ չդրուիր: չէ ինչ 'ի համարի:
-Բանի օր: տես Լուր օր:
-Բանին ծուծը մտնել: խելամուտ լինել: տես և Ծոյթը պորտը գիտնալ:
-Բանին միտքը, կամ իմացուածքը. բանին մէնաթխնը, կամ խորհուրդը: միտք բանին. դէմք բանին. իմաստ. իմացուած. խորհուրդ. մեկնութիւն. նշանակութիւն. զօրութիւն բանին, կամ առակին. ակնարկութիւն:
-Բանին միտքը քըքըրօղ: խորհրդածու. խելամուտ:
-Բանին վրայ կենալ: տես Խօսքին վրայ կենալ:
-Բանին վրայ չկեցող: տես Խօսքին վրայ չկեցող:
Բանագրած: բանագրեալ. ընդ բանիւ արարեալ:
Բանագրանք. աֆօրօզ: բանագրանք:
Բանագրել. աֆօրօզ էթմէք: բանագրել. ընդ բանիւ առնել. մատնել սատանայի. ընդ նզովիւք կապել:
Բանալ. աչմագ: բանալ:
-Խիստ Բանալ: տես Փեռեկել:
-Բանալ՝ ծածկած բանը: բանալ. հոլանել. հոլանի առնել. մերկանալ. յայտնել. յայտ առնել. 'ի յայտ ածել. յանդիմանել:
-Բանալ. աչըգա էթմէք: տես Յայտնել:
-չԲանալ: չբանալ. չյայտնել. զեղչել:
-Բանը չբացաւ: զեղչեաց զբանն:
-Բանալ՝ ծալլած, կամ պլըրած բանը: բանալ. պարզել. սփռել. տարածել. ընդարձակել:
-Կնքած թուղթը բանալ: պարզել զթուղթն.

լուծանել զկնիքս գրոյն, արձակել։
—Ձեռքը բանալ։ բանալ զձեռս. պարգեւել ըղձեռս։
—Լեզուն բանալ։ զհամբերս 'ի խօսս ածել։
—Բանալ՝ մթած, կամ ծածկըւած բանը։ պայծառացուցանել։
Բանալեպան։ տես Բալլեպան։
Բանալը։ բացումն։
Բանալու տեղ։ բացարան։
Բանած։ գործեալ։
—չԲանած։ անգործ։
—Բանած. գէփին։ գործեալ. հերկեալ. արօրեալ. արօրագրեալ. արօրագիր. արօրաձիգ. վարուն։
—չԲանած՝ գէփին։ անգործ. անհերկ. անվար. անարօր. անարօրագիր. կորդ. խոպան։
—Բանած՝ ըռմակ, կեռ, կոպոյ և այլն։ նկարէն. նկարակերտ. ճամկաւոր. ասղնէգործ. ասղնէնկար։
—Վարպետ բանած։ արուեստակերտուած։
—Բանած շապկըներ։ շապիկս ճամկաւորս։
—Մարգարտով ու գոհարներով բանած։ ընդելուզեալ մարգարտօք և ակամբք պատուականօք։
—Երկու գիծն բանած։ անկուած երկգծեան։
—Բանած զէրան կամ տիրէկ։ քանդուն. քանուածն։
—Բանած կաշի։ մաշկ. լեշկ մաշկ. լեշկամաշկ. մաշկ գործոյ. գործած կաշի. մորթող։
—չԲանած կաշի։ թաւ մորթ։
—Բանած քար։ քար գործեալ, կամ կոփեալ։
—չԲանած, ողջ քար։ անգործ. անկոփ. անտաշ։
Բանակ. օրտու։ բանակ. ճամբար. ղակիշ. լակիշ. ճակատ զօրաց։
—Բանակը կամ զօրքը ճղքել։ հատանել անցանել ընդ բանակն. ծակել զբանակն։
Բանակի դէտ. օրտու կէօղճիւսիւ։ պահանորդ. պահոյոյզ. պարեկապան։
—Բանակին մէջը, կամ օրթան։ բանակամիջ. բուն բանակ։ [կին։
—Բանակին առջևի գին։ առաջակողմն բանա-
—Բանակին երկու գին։ թեւք բանակին։
—Բանակին ձախ թեւը։ ձախաթեւ բանակին։
—Բանակին կարգերուն մէջէն անցնիլ։ անցանել ընդ առաջս բանակին կամ զօրաց։
—Բանակի բաներու պահապան։ վանապան։
—Բանակի տեղ։ բանակատեղ։
Բանական։ բանական. բանաւոր. բանեղէն. մտուն. խօսուն։ [ւորութիւն։
Բանականութիւն։ բանականութիւն. բանա-
Բանակեցնել. օրտու փեղ մը իճէտնել։ բանակեցուցանել։
Բանակիլ. օրտու խոտուրը ընել. օրտը փեղ մը կենալ։ բանակիլ. բանակ հարկանել. բանակ յօրինել։ բանակ առնուլ. նստիլ զօրաց. իջանել բանակին. գագաթել։
Բանայիր։ տօնավաճառ. վաճառք։
—Բանայիր երթալ։ գնալ 'ի տօնավաճառս։
—Բանայիր խուռնմը ընել։ տօնավաճառս կարգել։ [տօնավաճառին։
—Բանայիրը աւրիլ, կամ լմննալ։ լուծանիլ
—Բանայիրի տեղ։ վաճառաշահ տեղի։
Բանաստեղծ. ալըմ. շայիր։ բանաստեղծ. բանարար. բանագիւտ. հազներգու. պուետ. քերթող։
—Բանաստեղծի պէս։ բանաստեղծօրէն. պուետօրէն. հազներգաբար։
—Բանաստեղծներու գլուխ. պաշ շայըր։ քերթողահայր։
—Բանաստեղծութիւն։ բանաստեղծութիւն. հազներգութիւն. քերթողութիւն. քերթութիւն. քերթուած։
—Բանաստեղծութիւն ընել։ ստեղծաբանել. հազներգել. քերթել։
Բանավարութիւն։ հատակ ընտրութեան բարւոյ և չարի։ [կան։
Բանաւոր։ բանաւոր. բանաւորական. բանա-
Բանեցնել. իշլէթմէք։ տալ գործել. աշխատեցուցանել. վաստակեցուցանել։
Բանեցնել. գուլլանմաք։ 'ի կիր արկանել. 'ի կիր առնուլ. 'ի կիր ածել. 'ի գործ ածել. 'ի գործ արկանել. 'ի գործ դնել. 'ի վար արկանել. վարել զինս. վարիլ իւիք. առնուլ 'ի պէտս. յարդել. պաշտել։
—Գէշի բանեցնել։ խառնավար առնել. զեղծանել իւիք. պիտակաբար վարել։
—Աղէկի բանեցնել։ 'ի պատեհ վարել իւիք։
—Երկաթը երբեմն աղէկի կը բանեցուի, երբեմն ալ գէշի։ երկաթ մերթ 'ի բարիս պաշտի և մերթ 'ի չար։
—Սուր բանեցնել։ սուր 'ի գործ արկանել։
—Ճարպը բանեցնել։ զճարպ մտաւորոյ տանել 'ի գործ։
—Իր իշխանութիւնը կը բանեցնէր։ 'ի կիր առնոյր զիշխանութիւն իւր։
—Բասակը բանեցնել։ յարդել. շահաւետել. 'ի շահավաճառ արկանել զարծաթն։
—Բանեցնել խօցը։ տես Խոցը բանեցընել. և այլն։
—Բանեցնելը. խուլլանմագ ըշլէմէք։ պիտանութիւն. 'ի կիր արկումն. պէտք. կրթութիւն. սպառ։
—Բանեցնելու համար կուտայ հարստութիւնը։ առ 'ի պէտս տայ զմեծութիւն։
—Այս ամաններս բանեցնելու համար տուաւ մեզի։ ետ զանօթսդ զայդոսիկ 'ի սպաս մեր։
Բանեցնող. իշլէտէն։ աշխատեցուցիչ. վաստակեցուցիչ։
Բանեցուցած։ 'ի կիր արկեալ. 'ի գործ ածեալ. գործեալ։
—չԲանեցուցած. հոյլան։ անմաշ. արմաշ. անվար. անկիրթ. անվարժ։ տես և Խամ կէնտանի։
—Դեռ չբանեցուցած երինջ մը առնէ։ առցէ զերինջ մի որ ընդ գործ չիցէ մտեալ։
Բանդէհիր կամ Բանդէհր։ տես Դեղթափ։

—Բանդըզէհիր. թաշը: գեղթափ քար. անդեղայ:
Բանթոզ. թօյփօս: պարապ. հանդիստ:
Բանիլ. Գործ ընել. Իշ իշլէմէք: գործել. աշխատիլ. վաստակիլ:
—Բանելու տեղ: գործարան. արուեստանոց. գործատեղ:
—Բանիլ. Բանի մը մէջ մտնել. Իշլէմէք: ազդել. ներգործել. գծել. երգիծանել:
—Դեղը բանեցաւ: ազդեաց դեղն:
—Երկաթ չիբանիր: ոչ ազդէ երկաթ:
—Բանիլ: Նիւթել. մեքենայել. ոստայնանկել. հնարել չարիս:
—Ձեռաց տակէն կը բանէր: դժարութիւն 'ի ներքոյ ոստայնանկէր. չարիս 'ի ներքոյ առթեւաւ նիւթէր նմա:
—Նետ չիբանիր: ոչ գծէ նետ:
—Կարծր զրահին վրայ չիբանիր: 'ի զրահիցն ամրութիւն ոչ երգիծանէ ինչ:
—Երկաթ զրահներ հագած՝ որուն վրայ նետ չէր բաներ: վառեալ վերտ պողպատակօք՝ ուր ոչ գծէին նետք:
—Ձէքիճ չիբանեցաւ տաճարին քարերուն վրայ: ոչ գծեաց 'ի քար տաճարին մուրճ:
—Բանիլ գետինը: տես Գետինը բանիլ:
—Բանիլ խոցը: տես Խոցը բանիլ:
—Բանիլ: տես Քէրկէֆ բանիլ. և այլն:
—Բանիլը: տես Գործ. Տաղակամ:
—Բանիլը առող: գործառնեաց. գատարկասէր:
Բանիր. փէյնիր: պանիր:
Բանճար. ըսփէլա խոտ. չուղունտուր: բանջար. խաւարտ. գալարի:
—Բանճար ծախող. չուղունտուրճի: խոտավաճառ. խաւարտավաճառ. կաղամբավաճառ:
—Բանճար. բաղչէ փակ. խորմիր բանճար. խորմիր փակ: ճակնդեղ:
Բանճարեղէն: բանջարեղէն:
Բանճարնոց. չուղունտուրլըք: բանջարանոց. պարտէզ բանջարոյ:
Բանովէք. իշլէմէ: վարձ, կամ վարձք վարձկանի:
Բանուկ. համարամ: տես Գործունեայ:
—Բանուկ. կէչիտ: վարուն. սովորական:
—Բանուկ ճամբայ: վարուն ճանապարհ. կոխ. բազմակոխ. բազմագնաց. բազմախիտ. ճանապարհ արքունի. աշխարհապողոտայ. ա-բահետ:
—Բանուկ ճամբէն երթալ: արահետել. գնալ ընդ արահետ:
Բանտարկու. խափիզ: բանտարկու:
Բանտարկութիւն: բանտարկութիւն:
Բանտ: տես Զընտան:
—Բանտը գնել: տես Զընտանը գնել:
Բանուածք: գործած. գործուած. յօրինուած. ճամուկ: տես և Գործ. իշ:
—Այլ և այլ գոյներ բանուածքին մէջը մտնելով: ազգի ազգի գեղք 'ի ճամուկն մտեալ:
—Երկու կողմէն ալ բանուած: երկդիմի անկուած:
Բանւոր. իշճի: գործաւոր. գործունեայ. գործօնեայ. վարձաւոր. վարձկան. սատար:
—Բանւորներու գլուխ, կամ վերակացու. իշճի պաշը. մուսթաճիր: գործակալ. գործավար. ճարտարապետ. վերակացու գործաւորաց:
—Բանւորներու վերակացութիւն. մուսթաճիրլըք: գործակալութիւն. ճարտարապետութիւն:
—Բանւոր. ըրղաթ. ըրկըրկէ. եաբան բանող: վարձկան. վարձաւոր. գործաւոր, կամ գործունեայ չինուածոյ. սատար:
—Բանւոր բռնել: վարձել. 'ի վարձու ունել գործաւորս:
Բանւորութիւն. իշճիլիք: գործաւորութիւն. գործունէութիւն. վարձաւորութիւն. վարձկանութիւն:
Բանող. բան բանող. իշլէյէն: գործող. գործունեայ. գործօնեայ. աշխատաւոր. վաստակաւոր:
—չԲանող. բան չբանող: անգործ. անգործունեայ. անաշխատ. անվաստակ. դատարկակեաց. ունայնաձեռն:
Բաշ. ֆէրմէն. մաղ ֆիա, իշա, առիւծա, և այլն: բաշ. վարսք. գէսք:
—Բաշ ունենալ. ֆէրմէնլի օլմագ: բաշաւորիլ. վարսաւորիլ:
—Բաշ ունող: բաշաւոր. վարսաւոր:
—Բաշը կտրած: բաշահատ. վարսահատ:
Բաշխել. էօլէշտիրմէք: բաշխել. բաժանել. սպասաւորել. մասնաւորել. մատակարարել. պաշտել. անօրինել ում պէտք ինչ իցեն:
Բաշխելը: բաշխ. բաշխումն. բաշխոյք:
Բաշխող: բաշխող. բաժանարար. մատակարար:
Բապուճ: օդ. կօշիկ. մուճակ. հողաթափ. ոտնաման. սոլեր. սանդալ. ագանելի ոտից:
—Բապուճ՝ ճինօն: չմուշկ:
—Բապուճ հագած. բապուճլը: կօշկեալ. ագուցեալ զոտս:
—Բապուճ հագնիլ: ագանիլ զօդս, կամ զկօշիկս. արկանել զօդ, կամ զկօշիկս յոտս:
—Բապուճ հագցնել. ագուցանել, կամ արկանել կօշիկս յոտս. ագուցանել զոտս կօշկօք. կօշկել:
—Բապուճը հանել: տես Բոպիկնալ:
—Բապուճի երես. ըզնէ: անկարութք օդից:
—Բապուճին կապերը: խրացք. հեսկք. փոկք:
—Բապուճին կապերը ուտել: հողաթափս ոսկեփոկս ընդեալ:
—Ոտքին յարմար բապուճ չինել: ըստ ոտիցն պատշաճութեան օդ առնել:
—Բապուճները հանել: բոկանալ զկօշիկս:
Բապուճճի: կարուակ. կօշկակար:
—Բապուճճութիւն: կարուակութիւն. կօշկակարութիւն:
Բառ. լաղըպ: բառ:
—Բառերը կարդող՝ մարդ, լեզու, և այլն: կէտահագագ. խեցբեկոր. խեցբեկ:

—Բառ հնարելը։ անուանաքերթութիւն։
—Բառաւական իմաստը։ Ճառաւական. բառ գրոյն։
Բառերուն ձանը։ հաղագ. հաղագագայք. ա_թութայք։ [առարան։
Բառգիրք. լուղէթ քիթապը։ բառգիրք. բա_
Բառեն. գառառ է։ Բառեն. Բառեան։
Բառիլիսկոս օձը։ արքայօձիկ. օձարքայիկ. արքայիկ։
Բարակ. ինճէ։ բարակ. նուրբ. նրբին. նրբե_նի. անօսր. մանր։
—Կրով ու բարակ աւազով կալուցած։ կրով և մանր աւազով մածուցեալս։
—Խիստ Բարակ։ ամենանուրբ։
—Բարակ՝ ալըր. էշլիշըք. և այլն։ գերմանիկ։
—Բարակ՝ կեօլկէսով, կամ ունքըներով։ անօսր կամ վախտ մարմնով. նրբամարմին։
—Բարակ՝ կոճ, կամ լալուխ։ Ճապուկ։ տես և Բարակ։
—Բարակ՝ յան։ նուրբ. սուսկ. աղօտ. նուաղ։
—Բարակ ալուր։ տես Շարմաղուն ալուր։
—Բարակ անձրև։ տես Շաղ։
—Բարակ բան, կամ գործք, կամ շէնք։ գը_րուագ. գրուակ։
—Բարակ բան բանիլ. ինճէ իշ չինել։ յօրի_նել. գրուագել։
—Բարակ բանած։ մանրարհեստ։
—Բարակ եօլլը։ նրբին. նրբական. անօսրա_յին. մանրատեսակ. անօսրակերպ։
—Պզտիկ և բարակուկ մարդ մըն էր։ փոքր էր յանձնէ և նուրբ ոսկերօք։
—Բարակ ըլլալ։ տես Բարկընալ։
—Բարակ ընել։ տես Բարկըցնել։
—Բարակ իմացուածք ունող։ նրբիմաց։
—Բարակ իմացող. ճարակ միտք ունող։ տես Սրամիտ։
—Բարակ խօսող։ նրբախօս. նրբաբան։
—Բարձր ու բարակ խօսքեր խօսել։ անօսրա_գոյնս և բարձրագոյնս խօսել. նրբաբանել։
—Բարակ կերակուր։ տես Ազնիւ կերակուր։
—Բարակ կտաւ, կամ լաթ. ... ։ շը_ղարշ. բեհեզ։
—Բարակ կտաւէ։ բեհեզեայ. բեհեզեղէն։
—Բարակ կտաւի նման։ բեհեզատիպ։
—Բարակ կտաւներ հագած։ բեհեզազգեստ. բեհեզազգեաց։
—Բարակ գծեռաներով զարդարուած։ շղաշա_տեա. վառիւք զարդարեալ։
—Բարակ բաներ փնտռող։ նրբախնդիր։
—Բարակ Ճամբայ։ նրբակածան. նրբաշաւիղ. նրբափողոց. նրբուղի։
—Բարակ գլխով։ նրբակառափին։
—Բարակ գիտող։ նրբահայեաց. խորագնին։
—Բարակ Ճիւղերով։ նրբաստեղն. նրբոստ։
—Բարակ լինցած կամ ծայրը բարակ։ նրբա_
—Բարակ քիթով։ նրբաքիթ։ [ւորա։
—Բարակ հով, կամ քամի։ տես Անուշ հով։
—Բարակ ձայն ունող. ճարակ ջան հանօղ. ջանը ճա_րակ։ նրբաձայն. աղօտաբարբառ. աղօտա_ձայն. լերկաձայն։
—Բարակ Ճեղ ունող։ նրբաստ. նրբոստեան։
—Բարակ մազ, կամ բարակ ու կակուղ մազ։ աղուամազ։ [ղուամազ։
—Բարակ մազ ունող. կակուղ մազ ունող։ ա_
—Բարակ մազած։ մանրամազ։
—Բարակ մանող, կամ մանած։ բարակամանն։
—Բարակ մատունք ունող։ անօսրամատն. նրբ_բամատն։
—Բարակ շապիկ՝ հագնելու։ վտաւակ։
—Բարակ շապիկ՝ հաւկիթի, օձի. և այլն։ տես Մաշկ. ֆառ։
—Բարակ չուան։ տես Լար։
—Բարակ սաւան, կամ պիւրիւկ։ տեռ. շղար_շատեռ. շղարշ։ [շարայ։
—Բարակ ցաւ. ինճէ խաստալըք։ բարակ ցաւ. մա_
—Բարակ ցաւ եղող։ մաշարայական ախտիւ ջերեալ։
—Բարակ փռոց, կամ չարշաֆ, կամ խալի։ պատատուակալ. սաւան. տեռ։
—Բարակ քննութիւն։ նրբախնդիր զննու_թիւն. Ճշդութիւն։
—Բարակը մանել։ տես Մանր մանել։
—Բարակը մանող։ նրբագնին. նրբաքննին. նրբ_բախնդիր։ տես և Մանր մանող։
Բարակութիւն։ նրբութիւն. անգայտութի. անօսրութիւն։
Բարբառ։ տես Ձայն. և Խօսք։
Բարբարական։ տես Տէտերկին։
Բարբարոս. խօրէնք. էտամի։ բարբարոս. խուժադուժ. խուժ. դուժ. խուժ և դուժ. անլոյն։ [ժադուժ։
Բարբարոսական։ խժական. դժական. խու_
Բարդ. ղաթլը։ բարդ. կրկին. կրկնակ. կրկնեալ. բաղմակուղ. բաղմակղի. խաւ ՚ի խաւոյ. խաւ ՚ի խաւիկ. եթերթ։
—Բարդ, կամ բարդած բառ։ բարդ. բարդեալ. ջոկագիր։
Բարեգործ։ տես Բարեպաշտ։
Բարեգործութիւն։ տես Բարեպաշտութիւն։
Բարեխառն. մըլայիմ. այախնքն՝ ոչ խիլաք սիջաղ, ոչ խիլաք սէօղուք. կամ ոչ խիլաք ցուրթ, և ոչ խիլաք փաք, և այլն. օրխալ էօլըա. մուհթէտիլ։ բարե_խառն. քաղցրախառն. ամոքախառն։
—Բարեխառն ընել։ բարեխառնել. քաղցրա_խառնել։ [րախառնութիւն։
Բարեխառնութիւն։ բարեխառնութի. քաղց_
—Բարեխառնութիւն չունող։ անբարեխառն։
Բարեխօս. շէֆայէթճի. իլթիմաճը. միննէթճի։ բա_րեխօս. պաշտպան. միջնորդ. աղերսաւոր. ողոքիչ. համոզակեր. խաղաղարար։ տես և Աղաչող։
—Բարեխօս ըլլալ։ բարեխօս լինել. բարեխօս կալ. բարեխօսել. միջնորդել. պաշտպանել. աղերսել։
—Բարեխօս ընել, կամ բարեխօս բռնել զմեկը։ բարեխօս ունել. ՚ի բանի առնել. յաղերս ածել։

–Բարեխօս չունօղ: անբարեխօս. անպաշտպան:
Բարեխօսութիւն: բարեխօսութիւն. միջնորդութիւն. պաշտպանութիւն. աղերս:
Բարեկամ. փօսփ: բարեկամ. ծանօթ. ընկեր. սիրելի. մերձաւոր:
–խիստ մեծ բարեկամ. ուլու ճօրէկամ: սերտ բարեկամ. ջերմ, կամ հարազատ բարեկամ. բարեկամիկ: տես և Ներսի՝ ընէր:
Բարեկամի պէս: բարեկամաբար. բարեկամապէս:
–Բարեկամը սիրօղ: բարեկամասէր:
–Բարեկամ ընել: բարեկամել. բարեկամեցուցանել. բարեկամ առնել:
–Կորիձներէն բարեկամ ընելով իրեն: 'ի քաջաց արանց բարեկամս իւր կազմեալ:
–Կնիկ բարեկամ: բարեկամուհի:
–Բարեկամ ըլլալ: բարեկամ լինել. բարեկամանալ:
Բարեկամութիւն. փօսփլուգ: բարեկամութիւն:
–Հետը բարեկամութիւն ընել: բարեկամութիւն խառնել ընդ նմա:
–Աստուծոյ հետ բարեկամութիւն ընել: առ Աստուած առաքել զբարեկամութիւն:
Բարեկկենդանք: տես Բարեկենդանք:
Բարեպաշտ. ճօրէ գօրծ+ գօրծօղ. սալէհ սօֆու: բարեպաշտ. բարեպաշտիկ. բարեպարիշտ. բարեպաշտօն. բարեկրօն. բարեկիր. բարեկեաց. բարեսէր. բարեգնաց. բարերար. բարեգործ. բարի. քաջ. առաքինի. արդար. սրբակրօն. առաքինագործ. առաքինասէր. երկիւղած. կրօնասէր. պաշտօնասէր: տես և Աստուածապաշտ:
–խիստ Բարեպաշտ: ամենաբարեպաշտ:
–Բարեպաշտ կնիկ: բարեպաշտուհի:
–Բարեպաշտ չեղօղ: աներկիւղած. ամբարիշտ. անկրօն:
–Բարեպաշտ չըլլալը: աներկիւղածութիւն. անկրօնութիւն. ամպարշտութիւն:
–Բարեպաշտները մեծարօղ: երկիւղածամեծար:
Բարեպաշտութիւն: բարեպաշտութիւն. բարեկրօնութիւն. երկիւղածութիւն. կրօնաւորութիւն. կրօնասիրութիւն. պաշտօնասիրութիւն. առաքինութիւն:
–Բարեպաշտութիւն ընել. ճօրէ գօրծէլ: բարեպաշտել. բարեգործել. բարիս գործել. առաքինանալ:
Բարերար: տես Աղէկութիւն ընօղ:
Բարերարութիւն: տես Աղէկութիւն. էյլիք:
Բարև. սէլամ: ողջոյն: տես և Շատ բարև:
–Բարեւս տուէք իրեն: ողջոյն ասացէք նմա յինէն:
–Բարև բանել. սէլամ ճուրմագ. սէլամ փուրմագ: յոտին կալ առ ումեք յարգանօք. կալ 'ի սպասու պատրաստ 'ի ծառայութիւն. կալ 'ի սպասու ձեռս 'ի կապ:
–Բարև ձեզ: ողջոյն ձեզ. ողջոյն ընդ ձեզ. ողջ լերուք. ողջ երուք. ողջ լիջիք. ողջ կացջիք:
–Բարև տալ: ողջոյն տալ. ողջոյն մատուցանել. ողջոյն ընծայել. ողջունել:
–Բարև տալը: ողջունատուութիւն. ողջունատրութիւն:
–Բարև տալու տեղ: ողջունարան. տեղի այգորելի:
–Բարև տուօղ: ողջունատու. ողջունատուք:
–Բարև քեզ: ողջոյն քեզ. ողջոյն ընդ քեզ. ողջ լեր. ողջ եր. ողջամբ կացցես:
Բարևագիր. շուքէօրէնի ճումլէ. խասուլէ կէր. մէքթուպ: գիր. Թուղթ. Նամակ. տոմսակ. պիտակ. յետակար. ողջունագոյց. գիր ողջունի: տես և Թուղթ:
–Բարևագրի երես: պատարուակ. ծրար. բրգեզ: տես Թուղթի երես:
–Բարևագրին երեսի գիրը: երեսագիր:
–Ցանձնարարական բարևագիր: գիր ընծայութեան, ընծայական:
Բարևել: տես Բարև տալ:
Բարևտել: տես Մրափել:
Բարևտուք: տես Մրափ:
Բարևօղ: տես Բարև տուօղ:
Բարէ. պաշէ: տես Գոնէ:
Բարի: տես Աղէկ:
Բարի անուն: համբաւ. համբաւ բարի. անուն բարի. համբաւ քաջութեան. բարեհամբաւութիւն:
–Բարի անուն հանել. ատըն չըգըմագ. ատընը ճըգարմագ: բարեհամբաւել. բարեհռչակել. հանել համբաւ բարի:
–Բարի անուն հանել. ճօրէ գօրծօվ իր ատընը ճըգարմագ: ստանալ անուն բարի. բարեհամբաւ լինել. բարեհռչակ լինել. մեծանուն լինել. բարեհամբաւել. բարեհռչակել: տես և Անունը ելլել:
–Բարի բան: տես Բարիք. ճօրէ ճան:
–Բարի բան խնդրօղ, կամ ուզօղ: բարեհայց. արժանահայց:
–Բարի բան հրամայօղ: բարեհրաման:
–Բարի բաներով էյլէնմիշ եղօղ: բարեզբօս, կամ բարէզբօս:
–Բարի բաներով էյլէնմիշ ըլլալը: բարեզբօսութիւն:
–Բարի գործել: տես Բարեպաշտութիւն ընել:
–Բարի գործք: գործք բարի. գործք բարութեան. բարեգործութիւն. բարիք:
–Բարի գործօղ: տես Բարեպաշտ:
–Բարի իրիկուն, կամ բարիրկուն: ողջոյն երեկորին:
–Բարի իրիկուն երթալ: } երեկորել. երթալ
–Բարի իրիկուն ընել: } յողջոյն երեկորին:
–Բարի լուս: ողջոյն առաւօտին:
–Բարի լուս ըսել: այգորել:
–Բարի լուս, բարի իրիկուն: գիշեր բարի. քեզ լոյս բարի. քեզ գիշեր բարի. բարի իրիկուն:
–Բարի խապար: տես Աւետիս:

—Բարի խապար բերող, կամ տուող: տես Աւետիս տուող: [գոյ:
—Բարի խրատ տուող: բարեխրատ. բարեկշռ-
—Բարի խօսիլ: խօսիլ բարին. բարեբանել:
—Բարի խօսող: բարեխօս. բարեբանիչ. բարեասաց. բարեշասաց:
—Բարի միտք ունող, կամ բարի բան մտածող: բարեմիտ. ողջամիտ. ուղղամիտ. արդարամիտ. բարեխոհ. ողջախոհ. արդարախոհ. արդարախորհուրդ:
—Բարի նախանձ ունող: բարենախանձ:
—Բարի նշան ունող: բարենշան:
—Բարի վարք: բարեկրօնութիւն:
—Բարի վարք ունենալ: յօրինել վարս ուղիղս:
—Բարի վարք ունող: բարեկրօն. վերբերբեկ վարուց բարեաց: տես և Բարեպաշտ:
—Բարի օր: տիւ խաղաղութեան:
—Բարի օր երթալ: այգորել:
—Բարի օր երթալու տեղ: տեղի այգորելի:
—Բարին ընդունող: բարեընկալ: [ւեր:
—Բարին յորդորող: բարեյորդոր. բարեհրա-
—Բարին սիրող: բարեսէր. չարատեաց:
—Բարին չսիրող. Բարին ատող: անբարեսէր. բարիատեաց. չարասէր:
—Բարին չփորձող. Բարւոյն համը չառող: անբարեփորձ. անփորձ բարեաց. անկիրթ 'ի բարիս:
Բարիք. Բարի բան: բարիք. բարութիւն:
—Բարիք՝ գետնէ ելած: տես Պտուղ՝ գետնի:
—Բարիք բխող: բարեբուղխ.
—Բարիք ժառանգող: բարեժառանգ:
—Բարիք ժառանգելը: բարեժառանգութիւն:
—Բարիք ունող, կամ կրող: բարեկիր. բարեղզեաց: [բարեբաշխ:
—Բարիք տալը, կամ բաշխելը: բարեմատոյց.
—Բարիք տուող, կամ բաշխող: բարեմատոյց. բարեբաշխ:
—Բարիք տուող. գետին: տ. Պտղաբեր՝ գետին:
—Բարեաց հաղորդ: բարեմասն. բարեմասին հասեալ: [քաջամասնութիւն:
—Բարեաց հաղորդ ըլլալը: բարեմասնութի.
—Բարեօք լի: բարելի. բարելից. բարելիր:
Բարկ: տես Կորուկ՝ գինի, և այլն:
Բարկանալ: բորբոքիլ 'ի բարկութիւն: տես և
Բարկացած: տես Սրդողած: [Սրդողել:
—Բարկացած էր անոնց հետ: ցասմամբ էր ընդ նոսա. խռով կայր ընդ նոսա:
—Արշամ խիստ բարկացաւ անոնց վրայ: եղև ցասումն մեծ Արշամայ 'ի վերայ նոցա:
Բարկացնել: տես Սրդողցնել:
Բարկացող: բարկասիրտ. բարկացօղ. դառնաբարոյ. զայրացկոտ. բարկացկոտ. ժանտ. ժանտաբարոյ:
—Շուտով բարկացող: վաղցասումն:
Բարկենտանք, կամ բարեկենդանք: բարեկենդան. աւուրք բարեկենդանութեան:
—Բարկենտանք մեծ պահուց: բուն բարեկենդան:

Բարկընալ. Բարկան ըլլալ: նրբանալ. անօսրանալ. անզգայանալ. նրբել. անօսրել. անզգայել: [նել. անզգայացուցանել:
Բարկընցնել: նրբացուցանել. անօսրացուցա-
Բարկութիւն: բարկութիւն. սրտմտութիւն. ցասումն. զայրոյթ: տես և Սրդող:
—Սաստիկ բարկութիւնը անցընել: շիջուցանել զհրընկէց բարկութիւն:
—Բարկութիւնը անցնիլ: ցածնուլ 'ի բարկութենէ:
—Բարկութիւնը թափել մէկումը վրայ: թափել 'ի նա զցասումն. յագեցուցանել 'ի նա զսրտմտութիւն իւր:
—Բարկութիւնը բռնել: նահանջել զմէտ սրտմտութեան:
Բարձ. Եասդըգ: բարձ. սնարք:
—Բարձ ընտրել. աղէկ Բարձը զատել: բարձընտիր լինել: [տիր:
—Բարձ ընտրող. աղէկ Բարձը զատող: բարձըն-
—Բարձի ետևէ ելնալը: բարձաձգութիւն:
—Բարձի ետևէ ընկող: բարձաձիգ:
Բարձկներ. Բարձիկներ: բարձկնեար:
Բարձր. Եուքսէք: բարձր. վսեմ. վսեմական. վերամբարձ. վերըմբերձիկ. վերհամբարձեալ:
—Մինչև 'ի մէջքը բարձր: միջովք չափ բարձր:
—Մինչև 'ի կուրծքը բարձր: լանջաբերձ:
—Մինչև ուսը բարձր: ուսով չափ բարձր:
—Մինչև ծնկերը: ծնգօք չափ:
—Մինչև երկինքը: երկնիւք չափ. երկնաբերձ:
—Բարձրէն գետին վրայ կը նայէր: բարձրահայեցիկ 'ի վերայ գետոյն:
—Խիստ Բարձր. Խիստ Բարձրըցած: ամենաբարձր. բարձրաբերձ. երկնաբերձ. գերամբարձ. բարձրածայր. բարձրակատար. բարձրագլուխ. յաղթաբերձ. գեր 'ի վերոյ:
—Բարձր աթոռ: բարձրագահ. գերագահ. բարձրագահոյք:
—Բարձր աստիճան ելած: գերաստիճանեալ:
—Բարձր բաներ խօսիլ: բարձրաբանել. անօրագոյնս և բարձրագոյնս ճառել. աւագ բանս խօսել. բարձրապատուամս մեծապատուամս ճառել. վսեմաբանել:
—Բարձր բաներ մտածող: վեհիմաց. վսեմախոհ. մեծախոհ. վսեմամիտ:
—Բարձր բաներ մտածելը: վսեմախոհութիւն. մեծախոհութիւն:
—Բարձր գետին: տես Բարձր տեղ:
—Բարձր գլուխ, կամ սար, կամ բարձր գըլխով. Եուքսէք Բէքէն: բարձրակատար. բարձրագագաթն. բարձրածայր:
—Բարձր հասակ ունեցող: բարձրահասակ. բարձրանձն: տես և Հասակը մեծ:
—Բարձր հասակ: երկայնադէզ հասակ:
—Իրենց բարձր հասակին նայելով հպարտացան: 'ի կոյտս իւրեանց հասակին հայեցեալ հպարտացան:
—Բարձր ձայն: աղաղ ձայն:

—Բարձր ձայնը ունօղ, կամ բարձր ձայնով: բարձրաստեան. բարձրաձայն. ամբարձուղէշ. երկնուղէշ. բարձրաստաղարթ. բարձրավարս:
—Բարձր շէնք: բարձրաւանդ. բարձրաւանդակ. ամբարտակ. շինուած բարձրակառոյց: [բարձրամուր:
—Բարձր ուսմունք: ամբարբերձ. հաստաբերձ.
—Բարձր տեղ. եուքսէք թէփէ, կամ եուքսէք եէրի: դիտակ. դիտանոց. դիտարան. բարձրաւանդակ. բարձրադիտակ: տես և Դիտ. եուքսէք եէր:
—Բարձր տեղ նստած: ատրաւանդեալ:
—Բարձր տեղէ: 'ի բարձունք. 'ի բարձանց. 'ի վերուստ:
—Բարձր նայօղ: բարձրահայեաց:
—Բարձր տեղէ վար նետել: տես Դարէն վար
—Բարձր տեղիկ. «ըէբ»: դարտակ: [գլորել:
—Բարձր տեղուանք: վերմիք: տես Դար:
—Բարձրէն. եուքարըտէն: 'ի բարձունք. 'ի բարձանց. 'ի բարձուստ. 'ի վերուստ. յերկնուստ. յերկնից:
—Բարձրէն թռչիլ. Վէրէն ուչմ: բարձրաթռիչ լինել: տես և Վեր թռչիլ:
—Բարձրէն թռչօղ: բարձրաթռիչ. վերաթռիչ. վերնաթռիչ. երկնաթռիչ:
Բարձրընալ. եուքսէլմէք: բարձրանալ. վերանալ. ամբառնալ. համբառնալ. ծայրանալ. ծառանալ. վերաբերիլ. բարձր լինել. 'ի բարձունս բերիլ. 'ի բարձունս ձգիլ. վերաթեւել. սարաւանդիլ. համբարտակիլ:
—Խիստ բարձրընալ: գերամբարձ լինել. գեր 'ի վերոյ բարձրանալ. գեր 'ի վերոյ ամբառնալ:
—Բարձրըցնել. եուքսէլթմէք: բարձրացուցանել. վերացուցանել. վերաբերել. վերածել. ամբառնալ. բարձր առնել. 'ի բարձունս ձգել:
—Բարձրըցնել. Մեծցնել: մեծացուցանել. երեւացուցանել. գերապատուել. պատուաւորել: տես և վերինը:
—Բարձրըցնօղ: տես Վեր վերցնօղ:
—Բարձրըցօղ. բարձրըցած: տես Վեր ելլօղ. վեր ելած: [վսեմութիւն:
—Բարձրութիւն. եուքսէքլիք: բարձրութիւն.
Բարով: բարեաւ. բարեօք. ողջամբ:
—Բարով եկար. հօշ կէլտին. սէֆա կէլտին: բարեաւ եկիր. ողջ եկիր. ողջամբ եկիր:
—Բարով երթաս, կամ երթաս բարով. գնա ... : ողջ երթ. ողջամբ գնասջիր. ողջ երթիցես. ողջամբ երթիցես. Երթ ողջամբ. Աստուծոյ յանձն. տէր ընդ քեզ. Երթ 'ի խաղաղութիւն:
—Բարով մնաս, կամ բարով մնաք: տես Կեցցէ բարով:
—Բարով մնայ ըսել: տես Կեցցէք բարով ըսել:
—Բարով չըգայ: չարեաւ եկեսցէ. չարեօք գայցէ. չարեաւ լիցի գալուստ նորա:

—Բարով չըլլայ: ... օմսայ: լիցի 'ի կորուստ. կորիցէ: [զձեզ:
—Բարով տեսանք: ողջամբ տեսի զքեզ, կամ
Բարութիւն: տես Աղէկութիւն:
Բարուր: տես Խանձարուր:
Բարտի. ղատան. Ռօյ ... : բարտի. հաճարի:
Բարք. խույ. ... : բարք. բարոյք. բոյս բարուց. բնութիւն. բարուորութիւն. ունակութիւն:
—Աղէկ բարք ունեցօղ: ուղղաբարոյ:
—Բարք գէշ և գարշելի: տես Մոլութիւն:
—Բարք ընել. ... : ունակացուցանել. սովորացուցանել. փոխել 'ի բնութի:
—Բարքը ցըցնօղ: բարբացուցական:
Բաց. աչըք: բաց. արձակ. անփակ. 'ի բաց:
—Միշտ բաց: յարաբաց. մշտաբաց. մշտաբացիկ. անփակելի:
—Բաց ցըցնել: 'ի բաց երեւեցուցանել:
—Բաց՝ բէբան, ... , ... , և այլն: բաց. բացեալ:
—Խիստ բացուած վէրք: մեծաբաց:
—Բաց. ... : տես Մերկ:
—Բաց. ... : տես Յայտնի. անուն. և Ջէյ:
—Բաց՝ մարդ: տես Համարձակ. և Լիրբ:
—Բաց՝ գոյն: պայծառ. զուարթ:
—Բաց գլուխ. աչըք ... : բացագլուխ. մերկագլուխ. հոլանի գլխով. գլխբաց:
—Բաց կապուտ: խաժ. ծովագոյն. երկնագոյն:
—Բաց տեղ. ... փէյ: անյարկ տեղի. արձակավայր. բացավայր. բացատ. բաց. վայր:
—Բաց տեղը պառկիլ: ննջել 'ի բացի:
—Բաց տեղը ձգած էր: կայր անկեալ 'ի բացի:
—Բաց տեղը կենալ: 'ի վայրի կալ:
—Բաց տեղ կենալ: կալ, կամ ագանիլ 'ի բացի. բնակիլ 'ի ներքոյ օդոյ. կալ 'ի վայրի. վայրաբնակիլ: [վայրաբնակ:
—Բաց տեղ կեցօղ: բացօթեայ. բացօթեաց.
—Բաց քաղաք: արձակաքաղաք. անպարիսպ
—Բաց օդ: տես՝ բաց Օդ: [քաղաք:
Բացած: տես Բաց, և Բացուած:
Բացատական. հուրդ անուն է: բացատական. տառաքական:
Բացառական. ... : բացառական. արգելական. ժխտական. պակասական. ուրացական. հրաժարական:
Բացառութիւն: բացառութիւն. հրաժեշտ. ժխտութիւն. ուրացում: [զլուկ:
Բացվէննեկ. ... , կամ ... է: գնդաձեւ_
Բացուած: բացեալ. բաց:
—Չբացուած: անբաց:
—Բացուած՝ ծաղիկ: փթթեալ:
—Բացուած ծաղիկներով զարդարուիլ: փթթազարդիլ:
—Բացուած ծաղիկներով զարդարուած: փթթինազարդ. փթթազարդ:
—Բացուելով զարդարուած՝ ծաղիկ, կամ ծառ: փթթազարդ. փթթինազարդ:

Բացուիլ· աչըլմագ: բանալ· բանիլ· բացեալ լինել· հոլանիլ· մերկանալ:
—Բացուիլ· սէրըլմէք օլմագ: համարձակիլ:
—Բացուիլ· ծաղիները: փթթիլ· կկչիլ:
—Գարնան ծաղիկները երբոր կը բացուին: ծաղիկք գարնայնոյ մինչդեռ կկչեն:
—Բացուիլ սիրտը: տես Սիրտը բացուիլ:
Բացօղ: բացող· բանալի· բացարան:
Բուել: տես Օգտել:
Բուեցնել: տես Օգտեցնել:
Բաքոս· կուռք մի է· պաքօս· ճէմ: Դիոնիսիոս· Հնձա-նեան· Բաքոս· սպանդարամետ· Որմիզդ· որմզդական գէք: [կան:
—Բաքոսեանք: սպանդարամետական· որմզդա-
—Բաքոսին գինեացը պար բռնել: սպանդարա-մետին կաքաւել:
Բզշալ· էշէսին ձայն գալ: յափխիթերս գնալ· ընդ գետոյն սողալ:
—Բզշալն իքէն՝ օձը զարկաւ: ընդ գնալ նորա յափխիթերս, եհար զնա օձ· կամ ՚ի սողալն ընդ գետոյն, օձահար եղև:
Բելբաթիս: տես Պէլպայրս:
Բելեար, կամ Բելլիար: տես Սատայէլ:
Բելզեղամ· պէլզէպուպ, կամ պէլզէլոպ· փաղոն է: Տաւրանոն:
Բեմ· պարաբրեփ սէղան: բեմ· սեղան· սուրբ սեղան· մատուցարան:
—Բեմի միւթավլիս: բեմական· բեմբակական:
—Բեմի վրայ ըսած քարոզ, կամ աղօթք: բեմ-ասացութիւն· բեմբասացութիւն:
—Բեմի վրայ քարոզող, կամ աղօթող: բեմա-սաց· բեմբասաց:
Բեռ· եիւք: բեռն· պատասառ· զերձ· հակ:
—Բեռան կապը: սայլ· յուզնակ: [չեակ:
—Վրան ծածք ունեցող սայլ: վաշ· վաշէ· վա-
—Վաշէի մէջ բնակող: վաշկատուն:
—Բեռ գնել: տես Բեռցնել:
—Բեռը թափած: բեռնընկէց· անբեռն:
—Բեռան չարդված: տես Խամ՝ ջինջանի:
—Բեռկիր· եիւ կրող, կամ ձիւրցող· համալ: բեռ-նակիր· բեռնաբարձ· կարատեկիր· կաւհա-կիր: [րեալ· բեռնաբարձ:
Բեռցած· եիւ ցաւած: բեռնաւոր· բեռնաւո-
Բեռցնել· եիւ դնել վրան: բեռնաւորել· բեռ-նարկել· բարձուցանել զբեռն· բառնալ կամ դնել զբեռն ՚ի վերայ:
—Նաւը բեռնաւորել: աղխաղխել զնաւ:
—Բեռցնել· մէկի մը վրայ ծանրութիւն դնել: դնել զբեռն ծանր ՚ի վերայ· դնել զլուծ· ընդ լը-ծով ծառայութեան արկանել· հարկ ՚ի վե-րայ դնել:
—Խիստ Բեռցնել: ծանրաբեռնել:
Բերած: բերեալ· ածեալ:
Բերան· աղըզ: բերան· խօսարան· խօսելիք· ճաշակելիք· երախ· երախանք:
—Բերանը ջրին մէջ խաթելով խմել: ցասուկ հարեալ ըմպել:
—Բերան· անձ խօսող: դէմք:
—Պետրոսին բերնէն լսաւ սա բանս: — Ի դի-մաց Պետրոսի ասէ զայս:
—Պօղոսի բերնէն հինգ թուղթ գրուեցաւ, Սոսթենէսի բերնէն մէկ թուղթ: և գրեցան ՚ի Պօղոսի երեսացն թուղթք հինգ, և ՚ի Սոս-թենի դիմացն թուղթ մի:
—Բերան՝ գաղանի: բերան· դառ:
—Բերան՝ Բըի, դանկի, չախուի, ու այլն: բերան· սայր· սուր:
—Թրի բերնով ջարդել: կոտորել ՚ի սայր սու-սերի, կամ ՚ի սուր սուսերի:
—Երկու բերնով թուր: սուսեր երկսայրի, երկբերանեան:
—Մէկ բերնով: միասայրի· միաղնի:
—Բերան՝ Ջըի· աղբըի· ու այլն: տես Աղբրի ակ:
—Բերան գիտնալ: գիտել ՚ի բերան· ՚ի թիւ գիտել կամ ուսանել: տես և Սերտել:
—Բերան, կամ բերնուց ըսել: ասել ՚ի բերան:
—Բերան հանել՝ արելով: թէքել զգործի:
—Բերան ունենալ, կամ բերնի պէս բացուիլ: բերանանալ:
—Բերան ունող: բերանաւոր:
—Բերան չունող: անբերան:
—Բերան չունող· խօսիլ չկրցող: անբերան· ան-բարբառ: տես և Մունջ:
—Բերան սորվիլ· խուլ սորվիլ: ուսանիլ ՚ի բե-րան· ընթեռնուլ ՚ի բերան:
—Սաղմոսները՝ որ միշտ բերաննին է: սաղ-մոսքն՝ զորս յամենայն ժամ ընդ բերան ա-ծեն· որ միշտ ընդ բերան գան:
—Ինչ որ ցորեկը մէկուն բերանն է, գիշերն ալ անիկայ երազ կը տեսնայ: զոր ցերեկ ՚ի բերան ածիցէ մարդ, ՚ի նոյն և ՚ի քունն զբաղնուն միտք:
—Բերանը բան գնել: գնել բան ՚ի բերան· թե-լադիր լինել· թելադրել· պատրաստել բան ՚ի բերան ուրուք· տալ բարբառել:
—Բերանը բան գնելը: թելադրութիւն:
—Բերանը բան գնող: թելադիր· թելադրիչ:
—Բերանը բանալ: բանալ զբերան· բերանա-բաց կալ: տես և Խօսել:
—Բերանը բանալ տալ, կամ բերնի պէս ընել: բերանացուցանել:
—Բերանը բանալը, կամ բերանը բաց ըլլալը: բերանաբացութիւն:
—Բերանը բաց: բերանաբաց· բերանաբա-ցեալ· բերանալոյծ· ապաստաբերան:
—Բերանը բաց պարապ խօսքերու: բերանա-բացեալ ՚ի մնոտիս:
—Բերանը բռնել, կամ գոցել: փակել, կամ խնուլ զբերան:
—Բարկութենէն չկրնար բերանը բռնել: ՚ի ցասմանէն չկարէ համ դնել բերանոյն:
—Բերանը բռնող, կամ գոցող· Բերանը բռնուած, կամ գոցուած: բերանակապ· երախա-
—Բերանը կակուղ: փափկերախ: [ճան:
—Բերանը պինդ: խստերախ· կարծրերախ:
—Բերանը գոցել: տես Բերանը բռնել:

–Բերանը գոցել ուրիշի. տալ ընել փալ: տես Պապանձեցնել:
–Մատուրները բերանը գնել: զմատուռնան 'ի բերան առնուլ:
–Բերանը զօռով քաշելը: երախաձգութիւն:
–Բերանը զօռով քաշող: երախաձիգ:
–Բերանը լեցուն: բերանալի. բերանալիր. բերանալից. լիաբերան:
–Լեցուն բերնով քիչ մը մեղր կերաւ: եկեր լիաբերան պատառ մի խորսխոյ:
–Բերանն 'ի վեր նայիլ. հէբէան ըլլալով մտին ընել: յակձիսս կալ. յակձիսս լինել. յայթիսս կալ. յայթիսս և յակձիսս ընկձեալ կալ:
–Բերանն 'ի վեր նայեցնել, կամ հէբեան ընել: յակձիսս կացուցանել. յակձիսս առնել:
–Բերանն 'ի վեր նայող, կամ հէբեան ըլլալով մտիկ ընող: յակձիսս կամ ականկառոյց 'ի լսել:
–Բերանը ցաւօղ: բերանացաւ: [նել:
–Բերանը փակել՝ ուրիշինը: տես Պապանձեց-
–Բերանը փակել՝ իրենը: տես Պապանձիլ:
–Բերանը փրփրիլ՝ ծարուէն: տես խիստ Ծարաւիլ:
–Բերանը փրփրող, փրփրած: փրփրերախ:
–Բերնէ բերան: բերան 'ի բերան:
–Բերնէ բերան կը խօսէր: բերան 'ի բերան խօսէր. անընդմիջաբար խօսէր:
–Բերնէ թափուկ ըսել կամ աղօթել: թաչել:
–Բերնէն բան առնել, կամ որսալ: քաղել բանս 'ի բերանոյ: [քաղութիւն:
–Բերնէն բան առնելը, կամ որսալը: բանա-
–Բերնէն բան առնող, կամ որսացող: բանաքաղ. բանորսակ:
–Բերնէն դուրս ելլող՝ ըսուն, ջան, և այլն: հագագափիւռ:
–Բերնէն ելլել կամ փախչիլ: վաղել ընդ շըրթունս. ելանել 'ի բերանոյ:
–Բերնի գոց, կամ փակ, կամ կապ: բաց. երախձան. երախակալ. բերանակապ:
–Բերնին մէջը: կոկորդ. հագագ:
–Բերնի պէս ըլլալ, կամ բացուիլ: բերանանալ:
–Բերնի ցաւ: բերանացաւ:
–Բերնին փոսը: մսուրք բերանոյ:
–Բերնով պատմել: 'ի բանից պատմել:
–Իր բերնովը: բանիւ բերանոյ իւրոյ:
–Բերնովը: բերանով. բերանացի. 'ի բերանոյ. 'ի բանից:
Բերդ. խալէ: բերդ. դղեակ. ամրոց. ամուր. ակառն. պահակ. մարտկոց: [մուրք:
–Բերդեր: բերդք. բերդեան. բերդորայք. ա-
–Բերդ կործանող: բերդատապալ:
–Բերդը բնակող: տես Բերդըցի:
–Բերդ ունեցող քաղաք: բերդաքաղաք:
–Վերի բերդը: վերնաբերդ:
Մէջի բերդը: միջնաբերդ:
–Բերդը պահել թշնամեաց դէմ: ժուժկալ լինել բերդին:

–Բերդը մտնել: բերդամուտ լինել:
–Բերդի աղայ. փոլպար: ամրապահ. պահակապան. պահակապետ. բերդակալ:
–Բերդի աղայութիւն. փոլպարլը: ամրապահութիւն. պահակապանութիւն. պահակապետութիւն. բերդակալութիւն:
–Բերդի դին: ամրակողմն:
–Բերդի հետ պատերազմ, կամ բերդէն պատերազմիլը. գալէ ճէնկի. հիսար ճէնկի: բերդամարտութիւն:
–Բերդի հետ պատերազմօղ, կամ բերդէն պատերազմօղ. գալէ ճէնկճիսի. հիսար ճէնկճի-սի: բերդամարտ. բերդամարտիկ:
–Բերդի մէջ պահուօղ: ամրականն:
–Բերդին ներսի դին: միջնաբերդ:
–Բերդի պահապան. գալէ պէքճիսի. հիսար պէք-ճիսի: բերդապահ. ամրապահ. բերդապան. պահակապան. բերդակալ:
–Բերդի պուռճ: մահարձան:
–Բերդին տակը: ընդ ամրոցաւ. առ ստորոտ բերդին. առ ստորոտով դղեկին:
Բերդագրակ. գաւառի անուն է: Բերդագցիք:
Բերդըցի. Պէրտէ Պէնկօլ. հիսարլը: ամրականն. ամրաբնակ. ականատեան:
Բերել. կէթիրմէք: բերել. տանել. ածել. փոխել այսր. վարել այսր:
–Բերել ու տալ: առմատուցանել:
–Բերել տալ: տալ ածել:
–Բերելը: բերումն:
Բերելու: բերելի:
Բերենկս 'ի վար: բերան 'ի վայր տապաստ 'ի վերայ երեսաց:
–Բերենկս 'ի վար ընկած: բերան 'ի վայր տախտապարեալ. գետնամած, երկրամած, սփռեալ անկեալ բերան 'ի վայր. անկեալ 'ի վերայ դիմաց:
–Բերենկս 'ի վար ընկնիլ, կամ պառկիլ. Եըզ-ին Հըռայ Տիւշմէք. Իւղիւ Գօյա փըւըլմէք: բերան 'ի վայր տապաստ անկանիլ. յերեսս անկա-նիլ. կործան անկանիլ 'ի վերայ երեսաց. ան-կանել 'ի տախտապար. զաձիւն լեզել. հար-կանիլ 'ի բերանս:
–Բերենկս 'ի վար ձգել, կամ պառկեցնել: բերան 'ի վայր արկանել. յերեսս ընկենուլ. արկանել 'ի վերայ երեսաց. 'ի տախտապար արկանել, կամ ընկենուլ. տախտապարել. գառացուցանել:
–Բերենկս 'ի վեր ընկնիլ, կամ պառկիլ: յօր-սայս կալ. յօրսայս անկանիլ. յօրսայսել. պարզել զինքն պարտ 'ի վեր: տես և Կռնը-կին վրայ ընկնիլ:
–Բերենկս 'ի վեր ձգել, կամ պառկեցնել: տես Կռնըկին վրայ ձգել:
Բերուկ. պէրէքէթլիւ՝ աղան, էկր, և այլն: բերրի. արդաւանդ. արդասաւոր. բեղնաւոր. ծննդ-ական. արդիւնական. շահեկան: տես և Պտղաբեր:
Բերաէ. փաղատի անուն է: Բարսաս:

Բերք: բերք. արդիւնք. արդասիք. արարք. տես Պտուղ:
—Բերքը շատ: բերրի. բազմաբեր. արդասա-ւոր. արդաւանդ. բազմահունձ. բազմա-տոհմ. բազմարդիւն. բարեբեր. յաջողաբե-ղուն. քաջաբեր. քաջաբերութիւն: տես Պտղա-
—Բերք չունեցող: տես Անպտուղ: [բեր:
Բերող: բերող. ածող. կամ բերելի. ածելի:
Բզէզ. պօք պէօճէյի: բզէզ. բզդեան:
Բզքտած: ցաւատ. գէշատ. գզած. ցաւա-տեալ. գէշատեալ. բեկեալ. պատառեալ:
—Բզքտած անդամանք: կեղեքածք:
—Բզքտել. բըզիք բըզիք ընել լաթը, խաղը, և այլն: ցաւատել. պատառատել. քձքձել. քչքչել:
—Բզքտել՝ կենդանին, մարդ, և այլն. գըռէն փա-ռալամաք: գէշատել. պատառատել. գզել. բրդո-ղել. կեղեքել. անդամ անդամ յօշել. յօշ յօշ պատառատել. մանր կտորել. բեկատել. յօշ յօշ, գէշ գէշ կամ գիշագէշ կտորել. ծուէնս ծուէնս գործել. ցաւատել. ծուէն ծուէն առնել. գէշագէշ յօշել. գէշ գէշ պա-տառել. կափատել:
—Կենդանիք բզիկ բզիկ ըրին: ծուէն ծուէն արարին զկենդանին:
—Սուրիչներն ալ բզքտելով կէսը կուտեն կէսը կը թողուն: զայլեան ձրձելով կիսակեր թո-ղուն: [գզել. ցատել. քերել երկաթեօք:
—Բզքտել՝ մարդուն միտ: խղխատել. քանդել.
—Բզքտելը: ցաւատումն. պատառատումն. բրդոզումն. կեղեքումն: [ձրձիւն:
Բզքտող: գէշատիչ. պատառատող. գիշախանձ.
Բզիկ բզիկ ընել: տես Բզքտել:
Բէճ: տես Սեւ. բէճ:
Բէյ, կամ Բէհ: տես Իշխան:
Բէշ. վիէնա: Վիեննա:
Բթամատն: [illegible]:
Բթել. բէնի նըշան թալ, եաք գնէլ: բթել:
Բթութիւն. մէքի գըռաքլըգ. մէքի խանտըրաքլըգ: բթամտութիւն. թանձրամտութիւն. բթու-թիւն մտաց:
Բժիշկ. հէքիմ: բժիշկ. բուժիչ. ախտաբոյժ:
—Բժշկի վարձ: պատիւ բժշկի:
—Բժշկին գրած կանոնը: զարմանն կարգեալ 'ի բժշկէ:
—Բժշկի արհեստ: արուեստ բժշկութեան. բժշկականութիւն. բժշկութիւն:
—Բժշկի գիրք: բժշկարան:
—Բժշկի խանութ: բժշկարան. բժշկանոց. կրպակ բժշկի:
—Բժշկի մութալլիս: բժշկական. բուժական:
—Բժշկներու գլուխ, կամ վարպետ բժիշկ. հէքիմ պաշը. փոփոս: բժշկապետ. նախա-բժիշկ. — Քրիստոս ամենաբժիշկ:
Բժշկել: տես Առողջացնել:
Բժշկութիւն. հէքիմլիք: բժշկութիւն. բժշկա-կանութիւն. բուժկութիւն. բժշկականն:
Բժշկութիւն. բեժշկութիւն: տես Առողջութիւն՝ հիւանդութենէ, և այլն:

Բժշկող: տես Առողջացնող:
Բժոտ. բիթօփ ալուն. ալփը արըզնօփ. չափուկը: գի-ճակն, կամ գիջակն. գիջականեայ. բժոտ. բը-ժոտեալ. բժաբեր, գիճագոյն աչք. պղողակն:
—Բժոտ աչքերը արեւը կը կուրցընէ: կուրա-ցուցանէ արեգակն զգիջակունս:
Բժոտիլ. ալփը մըչը արըզնէլ: բժոտիլ աչաց կամ բժով ախտանալ. բիժ զակամբն գալ:
Բժոտութիւն. ցաւ է, որ ալփէն մըչը ջուր կը վազցնէ. կէօզ եաշարմասը. չափուք: բժոտեալ. բիժ. բժոտեալ տեսութիւն:
Բիբ. ալէօ պէպէկ: բիբ, կամ բիբք:
Բիբը արտասուոր: պղողակն:
Բիճ. փիճ. ճանըքէր: պոռնկորդի. բոզորդի. շնորդի. աղջկորդի. անհարազատ որդի:
Բիր. սօփա. գէրթէօք: բիր. վիրգ. մահակ. բեկուղ. ձող. չերա. ջոխ: տես Գաւազան:
—Բրով ծեծած: բրածեծ. բրազոհ:
—Բրով ծեծել: բրածեծ առնել. ողբածեծ առնել:
Բիրտ: տես Կոպիտ:
Բիւր. փաուր հազար. ճն պին: բիւր. բիւրեակ:
—Բիւր խոցի նշան ունեցող: բիւրասպիք:
—Բիւր հեղ. բին քէրէ: բիւրս. բիւր անգամ. բիւրիցս: [անգամ:
—Բիւր հեղ. հազար հէզ. չօք հէզ: տես Շատ
—Բիւր գալթ: բիւրապատիկ:
—Բիւր գալթէն. ճն պին գաթլը: բիւրապատ-կեան. բիւրապատկեան. բիւրակուղեան. բիւրակուղի:
—Բիւր ձուղ ունեցող: բիւրաստեղն. բիւրաս-տեան: [բիւրապետ:
Բիւրապետ. ճն պին պաշը. ճն պին գուլ աղասը:
Բիւրաւոր. ճն պինլի. ճն պինի օլան: բիւրաւոր. բիւրապատիկ:
—Բիւրաւորներ: բիւրաւորք. բիւրք բիւրուց:
—Բիւր անգամ բիւր: բիւրիցս բիւր. բիւրբիւս բիւր: [որդ:
Բիւրերորդ. ճնպիննինճի: բիւրորդ. բիւրե-
Բլբուլ. պիւլպիւլ: սոխակ. ծիծառնուկ:
Բլէզ. սօղուլճան: բաստա. երկրամասոյր. գետ-նի աղբ. գետնի պտուղ. ճԶի. տողուն: տես և Ճիճի՝ որդնոյ:
Բլթակ. անճէր դիւան. անճէրին վէրի ծարը: բլ-թակ: [գիր:
Բլիթ. գլուխ՝ հացի, պանրի, և նմանեաց: բլիթ.
—Բլիթ հացի: տես Հացի բլիթ:
Բլուր. ըէփէճիք. պիւյիւք ըէրան պէօ բուրճը ու դա-մաք գէփքին: բլուր. սար. զար. գահ. տեղուոյ. բարձունք. լեռնակ. գահաւանդ. գահեւանդ. դարաւանդ. զարեւանդ. սարա-ւանդ. սարեւանդ:
—Բլուրը բնակող: բլրացի: [Բուրգյայ:
Բլպուլ՝ բարձ, կամ անօշէկ, և այլն: տես
Բլրակ. պիւյիւք ըէփէ: բլրակ. բլրիկ. գահակ. սարակ. զարակ:
Բխած: բղխեալ. հոսեալ:
—Բխած ջուր: վտակ:

—Բխեալ ջուրի պէս։ վտակօրէն. վտակաբար։
—Բխեալ ջրեր։ վտականեր։
—Բխեալ ջրերու տեղ։ վտակավայր. վտակալից։
Բխել. ֆըշգըրմագ. սու ֆըշգըրմագ. սու չըգմագ։ բղխել. հոսել. ծորել. Թորել. բղխեցուցանել. հոսեցուցանել. ծորեցուցանել. Թորեցուցանել. յառաջ բերել. ելուզանել. խաղացուցանել. հանել։
—Քարէն ջուր բխեց։ խաղացոյց, կամ եհան ջուր 'ի վիմէն։
—Բխել. ջուր ելլել։ տես Բխել։
Բխերիկ։ տես Մխանք։
Բխիլ. սու չըգմագ։ բղխիլ. հոսիլ. ծորիլ. Թորիլ. խաղալ. յառաջագայիլ. ելանել. վտականալ։ [յերկրէ վտակք ջուրց։
—Սէլ բխեցաւ գետնէն։ խաղացքն, կամ ելքն
—Բխիլը, կամ բխելը։ բղխումն. ծորումն. հո-
Բխկալ։ տես Զկռտալ։ [սումն։
Բխկացնել։ տես Զկռտացնել։
Բխճախոհ. ժանթաս հէշբաթըլըն սըրդը. շայան. նէֆսանի. շեհվէթբազ։ բղջախոհ. վավաշ, կամ վաւաշ. շուայտ. շամբուշ. զեղխ. անառակ. լպիրշ. կնամոլ. իգասէր. ցանկասէր. աղծասէր. զաղրասէր. ճակաճան. վաւաշոտ. պատկշոտ. զոշոտ, կամ զօշոտ. շուայտոտ. բորբորիտոն։
—Խիստ Բխճախոհ։ ճակաճան. վարսար. չարավավաշ։
—Բխճախոհ ըլլալ. նէֆսանի օլմագ։ վավաշել. վավաշոտիլ. պատկշոտիլ. շուայտիլ. շամբշիլ. անառակիլ. զեղխիլ 'ի ցանկութիւնս մարմնոյ։ [կան։
Բխճախոհական։ բղջախոհական. վավաշոտա-
Բխճախոհութիւն. ժանթաս հէշբաթըլըն. նէֆսանիյէթ. շայանլըգ. շեհվէթբազլըգ։ բղջախոհութի. վաւաշոտութիւն. պատկշոտութիւն. շուայտութիւն. շամբշութիւն. անառակութիւն. կնամոլութիւն. իգամոլութիւն. իգասիրութիւն. ցանկասիրութիւն. աղծասիրութիւն. հեշտասիրութիւն. ճակաճանութիւն։
—Խիստ Բխճախոհութիւն. ճակաճանութիւն։
—Բխճախոհութիւն ընել. բխճախոհութեան տալ զինքը։ տես Բխճախոհ ըլլալ։
Բխտի, կամ պխտի։ մածեալ. Թանձրացեալ. մակարդեալ։
—Բխտի կապած։ գանդաղամած։
—Բխտի կապել։ մածանիլ, կամ մածնուլ, մակարդիլ։ [Թիւն։
—Բխտի կապել տալ։ մածուցանել Թանձրու-
—Բխտի կապելը։ մածուած։
Բխող։ բղխող. բղխիչ։
—Աղբիւր կերպով բխող։ բարեբուղխ. գեղեցկաբուղխ։
—Առատ բխող։ վտակախաղաց. վտակահոս. վտակայեղց. առատաբուղխ. առատահոս։
—Միշտ բխող։ յարաբուղխ. մշտաբուղխ. մշտնջենաբուղխ. անհատահոս։
Բղուկ. հավանօղ։ բղուղ. սանդման. կամնակ։
—Բղուկը լեցնել։ արկանել 'ի բղուղս. ամանել 'ի սանդմանս։
Բճիճ. ճէճին ծաղիրը։ բճիճ. բլիլ. մեղուաբոյն. մեղուանոց. մաղ. խորիսխ. պաւն. գուբք։
—Բճճին տակը։ ունկն մոմակերտ զրոյն։
Բնաբան։ բնաբան. բնագիր. սկզբնագիր. ճառ։
Բնագինենի. էրէսէն մըրդը ճանըյօղ։ խորրագիտակ։
Բնագիննութիւն. էրէսէն մըրդը ճանըյօղլըգ։ խոր-րագիտմայութիւն։ [տախտակ։
Բնակ, կամ բնակիտ։ պնակիտ. բանակ.
Բնակած։ բնակեալ. բնակաւոր։
—չԲնակած։ անբնակ. անմարդի. ամայի։
Բնական. զաթը. եօզ. Թապիի։ բուն. բնիկ. բնակաւոր. բնաւոր. բնաւորական. բնակակից. բնածին. բնաբոյս. ընդաբոյս. անկակից. յատուկ. սեփական. անզարդ. անպաճոյճ. համաբնական. համարուն։
—Բնական է որ ծերէն աւելի ուժով ըլլայ երիտասարդը։ մանկութիւն հզօրագոյն քան զծերութիւն բնաւորեցաւ գոլ։
—Իրեն բնական են աս բաները, չէ Թէ եղբէն ունեցած։ բնակաւորք են 'ի նմա, և ոչ եկամուտք։
—Քեզի բնական դարձած խստութիւնք։ զներգոյացեալ 'ի քեզ խստութիւնս։
—Կրակին բնական է այրելը։ ուրոյն է հրոյ այրելն։ [ամբութիւն։
—Բնական ամբութի։ ճիզնեղ, անձեռագործ
—Բնական բաներու վրայ, կամ բնութեան վրայ խօսիլ։ բնախօսել։
—Բնական ըլլալ. զաթը օլմագ։ բնական գոլ. բնաւորիլ. տարրանալ. ներգոյանալ. ունականալ։ [Թիւն։
—Բնական ըլլալը։ բնաւորութիւն. յատկու-
—Բնական ընել։ բնաւորել. բնութիւն առնել ունակք. տարրացուցանել։
—Բնական պատկերքը. զաթը սիֆաթը։ կենդանագիր. ճշգրտագործ պատկեր. ճշգրտագործ նմանութիւն։
—Բնական տեղը։ բնաբնակ. հայրենիք. գաւառ հայրենի։
—Բնական տէրը։ բնատէր։
Բնակարան. բնակելու տեղ. օթաք մէքեան։ բնակարան. բնակետեղ. բնակութիւն. կայեան. կայարան. բոյն. բուն. տուն. վանք. յարկ. օթոց. դադար. հանգրուան. օթարան։
—Մտածեց ջրին մօտ շինել իր բնակարանը։ խորհեցաւ մերձ ջրոյն առնել զկայս իւր։
—Բնակարան ըլլալ։ տաճարանալ. լինել տաճար և բնակարան։
—Բնակարան ընել։ առնել բնակարան. առնել տեղի բնակութեան. տաճարացուցանել։
Բնակեցնել. օթուրթմագ։ բնակեցուցանել. տալ բնակիլ. զետեղել։
Բնակիլ. օթուրմագ։ բնակիլ. բնականալ. առնել

բնակութիւն. բունիլ. բոյն դնել. նստել ու-
րեք. կալ ուրեք. օթագայիլ. օթեւանս առ-
նել: [նէր:
–Անոնց քովը կը բնակէր: առ նոսա վանս ու-
–Գզոխ խուցի մը մէջ կը բնակէր: 'ի փոքր ինչ
խցկան դադարէր:
Բնակութիւն. Բունքիւլ: բնակութիւն:
Բնակութիւն. Բունքիւլ փէր: տես Բնակարան:
–Բնակութեան ընկեր: տես Մեկտեղ կեցող:
–չԲնակւող, կամ չԲնակուած: անբնակ:
Բնակող: բնակիչ. բնակաւոր. բնակ:
–Շատ բնակիչ ունեցող: բազմամարդ. յոգնա-
մարդ. բնակաւէտ. բազմաբնակ. մարդա-
շատ. յոլովամարդ. բազմայր:
–Շատ բնակիչ ունենալը: բազմամարդութի.
մարդաշատութիւն. շատամարդութիւն:
–Նորէն ատ քաղաքը շատ բնակիչ պիտոր ու-
նենայ: դարձեալ բնակեսցէ քաղաքդ:
–Քաղաքին բնակիչները շատցընել: բնակաւէտ
կամ մարդաշատ առնել. լնուլ մարդկու-
թեամբ. բնակեցուցանել զքաղաքն. բազմա-
մարդ առնել:
Բնութիւն. Բաղիէթ: բնութիւն. էութի. խակ.
խակութիւն. ինքնութիւն. բնաւորութիւն:
–Ինչը գիտէ մեր բնութիւնը որ հող ենք: զի
նա գիտաց զստեղծուածս մեր զի հող եմք:
–Բնութեան դէմ ընել: գործել բնութեանս
առհամանի. աղաւաղանել զսահմանս կարգաց
բնութեան:
–Իրեն բնութիւնը չենք գիտեր: խակն նորա
ծածկեալ է 'ի մէնջ:
–Բնութիւններին յարմար: համաբարոյ:
–Բնութիւններին անյարմար: հակակիր. ներ-
հակակիր:
–Բնութենէ. զաթըլան. Բաղիէթթէն: 'ի բնէ. 'ի
բնուստ. ընդուստ. բնաբար. բնապէս. բնա-
ւորապէս. բնաւորաբար. բնականաբար.
բնականապէս:
–Բնութենէ չէ, այլ ետքը վրայ եկած: զրկու
և ոչ բնութեամբ.– ոչ 'ի բնութենէ, այլ
պատուաստիւ.– ոչ 'ի բնէ, այլ 'ի դրուստ
եկք և սովորութիւն:
–Իր կամքովը՝ չէ թէ բնութենէն: յիւրոց
կամաց, և ոչ յԱստուածոյ ստեղծուածոյ:
–Բնութենէ դուրս: արտաքոյ կարգաց բնու-
թեան: տես Անբնական:
–Բնութենէ 'ի վեր: 'ի բնէ. անդստին 'ի բնէ:
–Բնութենէ վեր բան: տես Հրաշական:
–Բշտեցնել. Գապարթմագ: խաղաւարատել. այ-
տուցանել:
Բշտիլ: խաղաւարատիլ. այտնուլ. պալարանալ:
Բշտիկ: տես Բուշտ. Բշտիկ:
Բոզ. Գահպէ. օրոսպու: բոզ. պոռնիկ. ամբիծ:
–Բոզ պահող: բոզաբոյծ:
–Բոզ սպաննող: բոզասպան:
–Բոզ դառնալ: բոզանալ:
–Բոզեր: բոզեան:
–Բոզերու գլուխ: բոզապետ:

–Բոզէ ծնած: բոզորդի. պոռնկորդի:
–Բոզի բարք ունեցող: բոզաբարոյ:
–Բոզի ետեւէ ընկնող. Գահպէճի: հոմանի. բո-
զասէր. բոզահամ:
–Բոզ ըլլալը: բոզութիւն. պոռնկութիւն:
–Բոզի ընկեր: բոզակից: [պէս:
–Բոզի պէս: բոզաբար. պոռնկապէս. բոզա-
–Բոզի վարձք, կամ հախ: կապէնք. շան-
սխուր:
Բոզանոց. Գահպէխանէ. պատաւաշխանէ: բո-
զանոց. լկտանոց. պոռնկարան. բոզատուն.
շնավանք. աղծանոց. պոռնկանոց. պոռնկոց:
Բոզութիւն: պոռնկութիւն. բոզութիւն:
Բոժոժ. Չինկիրաք: բոժոժ. զանգակ. զանգիկ.
ճանկգարան:
Բոժոժ. Իպրիշիմ գօզասը. Քէլէպ: բժոժ:
Բոլըրած կամ բոլորած: բոլորեալ. բոլան-
դակեալ. կատարեալ:
–խիստ Բոլըրած: ամենաբոլոր. անթերի:
Բոլըրել: բոլորել. բոլանդակել. կատարել.
աւարտել. 'ի գլուխ հանել. յանգ հանել.
յամբողջ հաստուցանել: [կել:
Բոլըրիլ. Չէվրիլմէք: բոլորիլ. ոլորտանալ. պատա-
Բոլըրակը, կամ բոլորակը. Չէվրէ. փարգէ:
բոլորք. շրջապատ. շրջանակ. ոլորտ. շրջան.
բոլորակ. պարունակ. ծիր. շուրթն. ծնոտ:
տես և Չէվրէ:
–Բոլըրակը, կամ բոլորակը. Բոլըրը. (Ռուս. և
Պ:) շուրջ. շուրջանակի:
–Դարձեալ. զ. Գործիլանի խնդրով:
–Անոր բոլըրակը կեցեր էին: կային զնովաւ:
–Բոլըրակը անցնիլ, կամ Բոլըրակը շարուիլ:
տես Զորս գլին շարուիլ:
–Բոլըրակը գնել: տես Զորս գլին գնել:
–Բոլըրակը կենալ: տես Զորս գլին կենալ.
և այլն:
Բոլըրցնել: բոլորել. շրջանակել:
Բոլոր. (անուն.) պիւթիւն. պիւտիւնլիւն. ժիւմ-
լէ: բոլոր. բոլանդակ. ամէն. ամենայն.
բնաւ. բնաւին. համայն. համակ. համօրէն.
հանուր. ընդ հանուր. բաւեալ. սպառ-
սպուռ:
–Բոլոր աշխարհ: աշխարհ լրիւ ի բոլոր. աշ-
խարհ դոյիւ իւրով: [զքաղաքն:
–Բոլոր քաղաքը լեցուց: ծայր 'ի ծայր ելից
–Ամէն կարգ կանոն վերցուեցաւ անգետներէս:
գնաց բարձաւ ամենայն բարեկարգութիւն
'ի յազգէս:
–Բոլոր, կամ Բոլորը. (Մակ:) բոլանդակ. առ-
հասարակ. բոլորովին. բնաւին. համօրէն.
համբուն. համակ. խառն. ամբողջ. ցվախ-
ճան. 'ի բուն. 'ի գլուխ. ողջոյն:
–Բոլորը ան ուժ օրը: զայն ուժ օր 'ի գլուխ:
տես և Բոլոր. (անուն:)
–Բոլոր օրը: զօրն 'ի բուն:
–Բոլոր աշխարհքս: համաշխարհ:
–Ողջի սակ առնել բոլոր աշխարհքս: առ ոտն
կոխել զառ 'ի ստորեւքս ամենայն:

—Որոնք որ մէկ կողմ միայն կը գնեն ջրհեղեղը՝ բոլոր չինջինէր աշխարհքս, այլ մէկ մասը միայն: որ ասեն կողմնաւոր ջրհեղեղն, ոչ հասարակ ընդէջ երկրիր՝ այլ մասնաւոր: տես և Աշխարհք:
—Բոլոր աշխարհքս ընող, կամ բոլոր աշխարհքէս ըրած: համաշխարհագործ: [ղով:
—Բոլոր աշխրհքէ ժողված: տես Աշխարհքին ժո_
—Բոլոր աշխրհքիս տիրող, կամ հրամայող: տես Աշխարհքիս տիրող:
—Բոլորը երել: ապառապուռ այրել. ողջա_կիզել:
—Բոլորը կապուտ: համակ կապուտակ:
—Բոլորը ջնջել, կամ կորսնցնել: սպառել. վախճանել. բնաջինջ առնել: տես և Հետքը կորսնցնել:
—Բոլորը. բոլորովիքը և այլն: տես Բոլորովիքը և զհետևեալսն: [Նմանութիւն:
Բոլորութիւն: բովանդակութիւն: տես և
Բոկեղ. ոփմի: բոկեղ:
Բոհրած. խավրղած: մուրկ. բովհրեալ. աղան_ձեալ. խարակեալ:
—Բոհրած բան. ինչպէս՝ ցորէն, ոխոխ, կողին, և այլն: աղանձ. մուրկ՝ սիսեռան, կանեփոյ, ցորե_նոյ, և այլն:
Բոհրել. գավուրմաք: բովհրել. մրկել. խարա_կել. աղանձել. ալնձել:
Բոհրող: բովհրիչ. խարակիչ:
Բողկ. Թուրփ: բողկ:
Բողոք. Ֆիրեատ. ֆաթֆիրեատ: բողոք. բողո_քումն. աղաղակ:
—Բողոք վերցնել. Ֆիրեատ էթմէք: բողոք բառ_նալ. բողոք ունել. բողոք հարկանել. աղա_ղակ հարկանել. բողոքել. կարգալ առ ոք:
—Բողոք վերցնելով լալ: գոյժ առնուլ. գու_ժարկել:
Բողոքել: տես Բողոք վերցնել: [բիւն:
Բոմպ, կամ Բումպ. յան. ինչպէս Թօփին: բոմ_
—Բոմպ, կամ բումպ. հար յայն՝ ինչպէս թնդի: բամբ: [տես և Վեցկի:
Բոյլք համաստեղութիւնը: բազմաստեղք:
Բոպիկ, կամ բոպլիկ. Եալընայաք: բոկ. բո_կոտն. բոկանի. բոկիկ:
—Բոպիկ գնացող, կամ քալող: բոկագնաց:
—Բոպիկ ոտք: բոկոտն:
Բոպիկնալ: բոկանալ, կամ բոկանալ զկօշիկս:
Բոպիկութիւն. եալին ըլլալը: բոկութիւն:
Բոպիկցնել: բոկացուցանել:
Բովել: պաշարել. պատել:
Բովել. կամ Բովրել: տես Բոհրել:
Բոր. ուլաղ: բոր. բորոտութիւն. պիսակ:
—Բորէն կերուած: պիսակեալ:
Բորակ. պօռա: բորակ. բուրակ:
Բորբոսած. ֆիւֆիւլ: բորբոսեալ:
—չԲորբոսած: անբորբոս: [ցանել:
Բորբոսեցնել, կամ Բորբոսցնել: բորբոսեցու_
Բորբոսիլ. ֆիւֆիւլէնմէք: բորբոսիլ:
Բորբոս. ֆիւֆ: բորբոս. երբ:

—Գինիի բորբոս: ծաղիկ գինւոյ:
—Բորբոսի կամ մգլածի հոտ կամ համ առնե_ցող: բորբոսահամ. բորբոսահոտ. մգլահոտ:
—Բորբոսի հոտ ունենալը: բորբոսահոտութիւն:
—Բորբոսոտ. մէլափ: բորբոսային:
Բորբոք: բորբոք. բորբոքումն. եռանդն. ջե_ռումն. ջերումն:
Բորբոքած, կամ բորբոքված: բորբոքեալ. ե_ռացեալ. եռանդուն. ջերմեռանդն: [ռալ:
—Խիստ բորբոքած: բազմաբորբոք. բոցածա_
Բորբոքել, կամ բորբոքել: բորբոքել. վառել. եռացուցանել:
Բորբոքել. ղըղըլ: տես Դրդել: [եռալ:
Բորբոքիլ, կամ բորբոքիլ: բորբոքիլ. վառիլ.
—Բորբոքիլ՝ մարդուն: տես Դրդիլ, և խիստ Սրդողիլ:
Բորենի. գայլու նման գազան մի է. զըրթլան: բո_րենի. բորեան:
Բորոտ. ուլաղ. ալա թէնլի: բորոտ. ուրուկ. ուրկոտ. պիսակ. պիսակոտ. բորոտեալ. պիսակացեալ:
—Բորոտներու տեղ: ուլաղխանայ: ուրկանոց:
—Բորոտ շուն: շուն քոսոտ:
Բորոտիլ. ուլաղ օլմաք: բորոտիլ. պիսակո_տիլ. պիսականալ. ուրկանալ:
Բորոտութիւն. ուլաղ: բորոտութիւն. պիսակութիւն. բոր:
—Բորոտութիւն բերող: ուրկածին:
—Բորոտներու տեղ: ուրկանոց:
Բորոտցնել. ուլաղ էթմէք: բորոտեցուցանել:
Բոց. ալէվ: բոց. վառ. ցոլումն:
—Մարմրած բոց: առկայծեալ. նուաղեալ. թարշամեալ: [ցոլանալ:
—Բոց ելլել, կամ ցաթկել: հատանիլ բոցոյ.
—Բոց հանել. ալէվ չըքարմաք. ալէվլէնմէք: բոց արձակել. բոց հատանել. բոցածաւալ, կամ բոցաճաճանչ բորբոքիլ. հրաբորբոք ճառա_գայթել. ցոլանալ հրոյ. բոցանալ:
—Երեսէն բոց կելլէր: բոցք 'ի դիմաց նորա հատանէին:
—Բոց հանող. ալէվ հանող: բոցածաւալ. բո_ցափիւռ. բոցափայլ: տես և Բոց ունող:
—Բոց չհանող: անբոցաւոր. անբոցակէզ. ան_արծարծելի:
—Բոց ունող. ալէվլի: բոցաւոր. բոցածաւալ. բոցանշոյլ. բոցաճաճանչ:
—Բոց չունող: անբոց:
—Բոց փչելը: բոցաշնչութիւն:
—Բոց փչող: բոցաշունչ:
—Բոցէ եղած: } բոցեղէն. բոցանիւթ. բոցա_
—Բոցէ ելած: } ծաւալ. բոցածին. խարուկա_ծին: [ցածաւալ:
—Բոցը սաստիկ անցքին շարժող: բոցաճօճ. բո_
—Բոցը շատ: բազմաբոց:
—Բոցով պատել: բոցապատ առնել:
—Բոցով երել, կամ զայ ընել: բոցակիզել. բո_ցակէզ առնել. բոցով մաշել. բոցով ծա_խել. բոցով գատել. ածել զբոցով:

-Բօցով էրօղ, կամ էրած, կամ գայ եղած : բոցակէզ. կիզանող. բոցածախ. հրածախ :
-Բօցով չէրուօղ, կամ չէրող : անբոցակէզ. անկէզ. անկիզանող :
-Բօցով խառն : բոցախառն. բորբոքախառն :
-Բօցու նման : } բոցանման. բոցանշան. բոցա-
-Բօցու պէս : } նիշ. բոցաձև. բոցատեսակ. բոցատեսիլ. բոցատիպ. բոցանիշ :
-Բօցու պէս աչքեր ունեցօղ : բոցակնագոյն :
-Բօցու պէս լեզու ունեցօղ : բոցալեզու :
-Բօցու պէս լոյս ունեցօղ : բոցալոյս :
-Բօցու պէս վառուած : բոցափայլեալ. բոցավառեալ :
-Բօցու պէս տերևներ ունօղ : բոցատերև :
-Բօցու պէս փայլիլը : բոցափայլութիւն. բոցածագութիւն :
-Բօցու պէս փայլօղ : բոցափայլ. բոցաճաճանչ. բոցանշոյլ. բոցավառ :
Բու. ճաղաճ. պայղուշ : բու. բուէճ. բուեճնակ. հաւապատիր. հաւատապատիր. կաակամ :
-Բուքլայ բարձ. ճըլըլ ճալճ. գուշ թիւյիւ եաստըգը : բարձ փետրալի. կակուղ. քնքուշ :
-Բուքլայ՝ բարձերէ բազմոց : գահոյք 'ի փետրալից պատատանաց :
-Բուքլայ տէօշէկ : փետրալից անկողին. քըն-քուշ պաստառ :
Բուբու. ճաճալ. ճաճալըլը հաւ. ֆարֆէր. հէփ-հէփ գուշու : յոպոպ :
Բութ : տես Բուլ :
Բութ. գուռ միտք ունօղ. հաւաք, կամ թանձր միտք ունօղ : բթամիտ. թանձրամիտ. թանձրա-մտոր. հեղգամիտ. ծանծաղամիտ :
-Բութ ըլլալ : տես Բթնալ :
-Բութ ընել : տես Բթցնել :
-Բութ մատ. պաշ բարմագ : բոյթ :
-Բութ, նուագարանի բալլիք : բոյթ. բու-[թակ :
-Բութ կէտը : բութ
Բուլք. ճաղամփ. էօթիւ հաւ՝ Բօֆ աադնէր էն : բազմատեսակք. բոյլք. ալաւատունք :
Բուխերիկ : տես Միանք :
Բուխտան. իֆթիրայ : զրպարտութիւն. ստայօ-դութիւն. բամբաւր. բամբասանք :
-Բուխտան դնել. իֆթիրայ գօմագ : } զրպարտել.
-Բուխտան ընել. իֆթիրայ էթմէք : } ստայօդել. բամբասել :
-Բուխտան դնօղ. իֆթիրայ էտիճի. իֆթիրաճը : զրպարտիչ. զրպարտող :
-Բուխտան դրած : զրպարտեալ. անպարտ. անպարտական :
Բուղդանու երկիր. պօղտան, կամ պօղտան վի-լայէթի : Մոլդաւիա :
Բուսմայ, կամ բուսմը : տես Բասմայ :
Բուն. ճօլըչ : բոլոր. ամենայն. բովանդակ. ող-ջոյն : [բուն :
-Գիշերն 'ի բուն : զգիշերն 'ի գլուխ կամ 'ի
-Օրն 'ի բուն : զաւուրն ողջոյն :
-Բուն. զուտը : տես Բնական :
-Բուն զատկին օրը : 'ի բնին իսկ 'ի զատկի :

Բուն. ծառի կոճ. փիւթիւկ : բուն. ստեղն. արմատ. կանճրն. ստորոտ ծառոյ :
-Բունը հաստ՝ ծառ : ստուարաբուն. բնամեծ :
-Բունը մէկ՝ ծառ, կամ բոյս, և այլն : միաձնեալ :
-Բուն՝ թռչնոց. եուվայ : բոյն. դադարք հաւուց. ձագարան :
-Բուն՝ գազանի : որջ. բայոց. խշտիկ. բայ. մայ-րի. սորք. կաղաղ. խորշ. դադարք :
-Բունը մտնել : բունիլ. որջիլ. որջանալ. բա-յանալ. կաղաղիլ. մորիս մտանել :
-Բուն դնել, կամ Բուն շինել՝ թռչնոց : դնել զբոյն. բունել :
-Իր բոյնը կը շինէ : զբունիւքն յարդարէ :
-Բուն շինել, կամ Բունը բնակիլ՝ գազանաց : բունել. որջիլ. որջանալ. դադարիլ 'ի մորիս. բնականալ 'ի խշտիս. որջամուտ լինել :
-Բունը մտնօղ. ինչպէս է գազանը : որջամուտ, որջաբոյզ :
Բունիկ. ճամճամ : բունիկ :
Բունկալ. ճանր ըրած հաւկիթ, որ ատով հաւերը ածէն : բունկալ :
Բուշտ. ճըպըճ. ճամբըգ ճամբըգ ատանէցէ : խաղաղ-ուարդ. պալար. խոյլ. կեղ :
-Բուշտ՝ որ ըրէ եըլէոպ ծելլաց : պղպջակ :
-Բշտի նման : պալարաձև. պղպջակաձև :
-Բուշտ կենդանաց : տես Հալու բուշտ :
-Բուշտ բուշտ ըլլիլ, կամ ցայթկոտել : } պղպջա-
-Բուշտ բուշտ ցայթկոտելով եռալ : } ջանալ. պղպջակել, կամ պղպջել. պղպջել :
-Բուշտ բուշտ եռալը, կամ } պղպջիւն. պղպ-
-Բուշտ բուշտ ցայթկոտելը } ջումն :
-Բուշտ հանել՝ ջրէն : պղպջակել. պղպջանալ :
Բուռ. աւուճ : բուռն. ափուռ. գուռձն :
Բուռ բուռ. աւուճ աւուճ : բուռն բուռն :
-Բուռ մը. ճաւան մը լաւ. պիր աւուճ : բուռն մի. ափաչափ. որչափ բուռն միով. ըն ափով. գուռձն մի :
-Երկու բուռ : ափկից մի :
-Բռով ջուր խմել : ափով ձաշակել ջուր :
-Ասուածները կրակով լեցուր : լից զբուռս ձեր կայծակամբք :
-Բուռ մը՝ ծաղիկ. փութամ : փունջ ծաղկան :
-Բուռը լցօղ, կամ լցած. ճաւան մը լէփ : լիա-բուռն. բռնալիր :
Բուս : բոյս. տունկ :
-Բուս՝ ցորենի. գարու. և այլն : ոձ : տես և Ծեղ՝ ցորենի. և այլն :
-Բուս բերօղ, կամ բուս բուսցնօղ : բուսա-բեր. բուսածին. բուսարձակ. տնկաբեր :
-Բուսերով զարդարած : բուսազգեստ :
Բուսած. պիթմիշ : բուսեալ. ընձիւղեալ. բող-բոջեալ. ստեղծեալ. վերարմատացեալ. վերա-բուսեալ վերընձիւղեալ :
-Բուսերով զարդարելու երկիր : արօտավայրք վերաբուսանելոյ :
-Շատ բուսած : յօգնաբոյս. յօգնաբուսա-կան. բազմաբուսանակ. անկախիսոս :
-Առաջուց բուսած : սկզբնաբոյս :

—Ինքնիրեն բուսած։ ինքնաբոյս. ինքնաբող-բոջ. ինքնեկակ։
—Բուսած ու մեծցած։ մեծաբոյս։
Բուսիկ. պըպըր, կամ փափուկ Բոյս։ բուսակ։
Բուսնիլ. պիթմէք։ բուսանիլ. ատեղնիլ. շառա-ւիղել. բողբոջել. ընձիւղել. պտկիլ. վերա-բուսնիլ. բղխել յերկրէ. ցցուիլ. արձակիլ։
—Բուսնիլ. մէյտան էլլէլ. ֆէյտան օլմագ։ 'ի յայտ գալ. 'ի վեր երևիլ։
—Բուսնիլ բանը։ տես Բանը բուսնիլ։
—Բուսնիլը։ բուսումն. բողբոջումն։
Բուսնող։ բուսանող. բուսական. աճեցական։
Բուսցնել. պիթիրմէք։ բուսուցանել. 'ի վեր բե-րել. 'ի վեր երևեցուցանել. բղխեցուցանել. տես և Բուսնիլ։
—Բուսցնել. ֆէյտան էթմէք։ տես Ճարել. և Հնարել։ [սաբեր։
Բուսցնող։ բուսուցանող. բուսուցիչ. բու-
Բուստուռմ, կամ բուստխմ. քաղաք է։ տես Բու-րզա. և Հերակլիա։
Բուրդ՝ օյիւրէ. և նմանէտը. եուն. եափաղը։ բուրդ. գզաթ. գեղմն. ասր. կիզն։
—Այծու մազէ բուրդ։ այծեն։
—Ճիշդ ճերմակ բուրդ ունեցող։ սպիտակակիզն։
—Բուրդի կտոր։ փուրծ. ծուէն. ծիւ։
—Բուրդ՝ փէլէէ, փամուրէ, և այլն։ ասր։
—Բուրդ՝ եանուծ ու մաքրած։ ասր. գեղմն։
—Բուրդ՝ անասուն վրայէն կտրած։ ասր. կտուրք խաշանց։
—Բուրդ՝ մորթ։ տես Անասունի՝ մորթ։
—Բուրդ բանող։ ասրագործ. ստուեգործ. պրծնագործ։ [ասրաբեր։
—Բուրդ բուսցնող։ ասրաբոյս. ասրաբուսակ.
—Բուրդ հագնող. Եունէ լըպ հագնող։ բրդա-զգեաց. գեղմնազգեաց. բրդազգեստ. գեղ-մնազգեստ։
—Բուրդ մազ ունեցող, կամ մազերը բուրդ։ աս-րագիսակ. ստևագիսակ։ [բարձ։
—Բուրդ ունեցող վրան։ գեղմնաւոր. ̥գեղմնա-
—Բրդէ։ տես Բրդեղէն։
—Բրդու ալէս։ ասրաքատակ. գեղմնաքատակ. գեղմնատեսակ։
Բուրդուբաշուճ. } խիսփ արփողող։ հալա-
Բուրդուբաշուճ եղող. } ծեալ. 'ի հալա-ծս անկեալ. հալածեալ փախստական եր-թեալ. 'ի շատաց տագնապի վարեալ. խու-ճապեալ. տագնապապարոյթ։
—Բուրդուբաշուճ չեղող։ անխուճապ. ան-հալածեալ. անտագնապ։
—Բուրդուբաշուճ ըլլալ. խիսփ արփոլմագ։ հալա-ծել. խուճապիլ. տագնապիլ. 'ի շատաց տագնապի անկանիլ։
—Բուրդուբաշուճ ըլլալը. խիսփ արփոլմագ։ հալածեալ. խուճապ. տագնապ. շատաց տագ-նապի. խուճապ տագնապի. տագնապապա-րոյթ։
—Բուրդուբաշուճ ըլլալով. խիսփ արփոլնօք։ հալածելով. հալածեալքս. խուճապաւ. տագ-նապաւ. շտապաւ. 'ի շատաց տագնապի. 'ի խուճապ տագնապի. հալածեալ տագնապաւ։
—Բուրդուբաշուճ ընել. խիսփ արփորմէք։ հալածել. խուճապել. տագնապել. շտա-պել. խուճապեցուցանել. տագնապեցուցա-նել. հալածելով վարել. շատաց տագնապի կամ խուճապ տագնապի 'ի վերայ հասու-ցանել։
Բուրել. հօփ հանէլ։ բուրել. խնկել։
—Զորս դին բուրել։ պարարաբուրել։
Բուրելը։ բուրումն։
Բուրվառ. պուխուրտան։ բուրվառ. բուրուառ. ծխանոց. խնկանոց։
—Բուրվառը խունկ դնել։ արկանել խունկ 'ի բուրվառն։
Բուք. Թիփի. Բօրան։ բուք. մրրիկ ձեան. հողմախառն ձիւնաբերք։
—Բուք հանող։ բքաբեր. բքայոյզ. բքայոր-դոր. բքարար։
—Բուք ձիւն չունեցող։ անբուք։
—Բքէն արգիլած, կամ յոգնած։ բքալլուկ. բքաչարչար։
—Բքով լեց։ բքախառն. բքալից։
—Բքով խեղդած։ բքախեղդ. բքահեղձ։
—Բքով խեղդել. Թիփի Դիլ ագմէք։ բքախեղդ առ-նել. բքահեղձոյց առնել. բքալլուկ սպառ-նել։ [նալ։
—Բքով, ձիւնով, անձրևով խառնակիլ։ բքա-
Բջնի. Բերդի անուն է։ Բջնի. Բըջնի։
Բջնոյ ջուր. զանկու գետ։ Հրազդան. Հու-րաստան։
Բռանոց։ տես Հազիւ հազ։
Բռնկած. Թութուշմուշ։ բորբոքեալ. վառեալ. լուցեալ. ջեռեալ։ [ցանել։
Բռնկիլ. Թութուշմագ։ բորբոքել. վառել. լու-
—Բռնկիլ. որդողէ էլլէլ։ տես Սրդողիլ։
Բռընկցնել. Թութուշդուրմագ։ բորբոքել. լու-ցանել. վառել. հուր հարկանել. զամբարել։
—Բռընկցնելիք. Թութէջ։ աբեթ. լուցկի. խը-ծուծ. բուծն։ [նելի։
—Բռընկցնելու։ բորբոքելի. վառելի. լուցա-
—Բռընկցնող։ բորբոքիչ. լուցիչ. վառիչ։
Բռնած. Թութուլմուշ։ ըմբռնեալ. կալեալ։
—Բռնած՝ լաւ, խաղայ, և այլն. գուլլանըլմըշ։ 'ի կիր արկեալ. 'ի կիր առեալ. 'ի գործ ածեալ. 'ի գործ վարեալ։
—Բռնած կապած։ կալ և կապ։
—Բռնած կապած պահել։ կալ և կապ ունել. կալեալ կապեալ պահել։ [ռաւոր։
Բռնաւոր. զօրլու։ բռնաւոր. բռնակալ. զօ-
Բռնաւորութիւն. զօրլուգլուգ։ բռնաւորու-թիւն. բռնակալութիւն. զօրաւորութիւն։
—Բռնաւորութիւն ընել։ բռնանալ. բռնաւո-րել. բռնակալել։
Բռնել. Թութմագ։ ըմբռնել. կալանել. ունել. զբռամբ ածել. զձեռամբ ածել. ձերբակա-լել. 'ի ձեռս արկանել. 'ի բուռն արկանել. ընդ բռամբ ունել. ̥կալանել. կալանաւո-

րել. հաստ լինել: տես և Ձեռք ձգել:
—Ձկրցաւ բռնել զանիկայ: կարաց զձեռօք ոչ առնել զայրն:
—Մեծ վիշապը բռնէ պիտոր: զբռնամբ առնելոց իսկ է զմեծ վիշապն:
—Մի բռնէք զանիկա: ձեռն մի արկանէք 'ի նա կամ զնովաւ:
—Օծուէ Քրիստոսի ձէթովը, որպէս զի սատանան քեզ բռնելու տեղ չի գտնայ: օծ իւղովն Քրիստոսի, զի մի կռուեսցի 'ի քեզ ձեռք ախոյանին:
—Մազերէն բռնեց: կալաւ զհերաց նորա:
—Ձեռքէն բռնել: ունել զձեռանէ:
—Ոչ երբէք տեղ մը եղած է և ոչ հասարակ գեսպաններ բռնել ու կապել: ոչ երբէք ուրեք լեալ է և ոչ Թարմատար հրեշտակաց ինչ կալ և կապ:
—Բռնել. թութմագ: տես Որսալ:
—Բռնել. արգիլել: տես Արգիլել:
Բռնել, որ չընկնի. տայագ օլմագ: ունել. նեցուկ մտանել. սիւն հաստատութեան կամ պատսպարան լինել. պատսպարել:
—Բռնել կապել: կալանաւորել. կապել. կալ և կապ առնել. կալ և կապ ունել:
—Բարկութիւնդ չոր պաքով բռնէ: նահանջեա զսրտմտող բարուդ չորակերութեամբ:
—Ձկրցաւ զինքը բռնել: չկարաց ժոյժ ունել, կամ բռնաւորել զինքն:
—Զինքը բռնեց: պնդեաց զանձն:
—Արցունքը չկրցաւ բռնել: չկարաց ժոյժ ունել արտասուաց, կամ արգելուլ զարտասուս:
—Բռնել. գուլլանմագ: 'ի կիր արկանել. 'ի գործ առնել. վարել. յարգել. 'ի վար արկանել:
—Քամուն բաները աղէկ չի բռներ: զպարս եկեղեցւոյ ոչ բարւոք 'ի վար արկանէ:
—Սասակը աղէկ չի բռներ: զարծաթն բարւոք ոչ յարգէ: տես և Բանեցնել:
—Բռնելը դժար: դժուարակալ:
—Բռնել կապելը: կալանք. կապանք:
—Բռնել մեալ. խօսքէն դօն չգալ: պինդ ունել. պնդել. յամառեալ կալ. յամառել. ոչ զիջանել. ոչ անսալ: տես և Կամակորութիւն [ընել:
—Բռնել մեալ. կոչիլ: տես Կպչիլ:
—Բռնելը: ըմբռնումն. շօշափումն:
Բռնելու: շօշափելի. ըննելի:
—Բռնելու տեղ: տես Կոթ. սափ:
Բռնէ. թութ: կալ. կա:
Բռնուած. ձօրբ. ն. այն: ըմբռնեալ. կալեալ. կապեալ. կալանաւոր. կապանաւոր:
—Աչուրնին բռնուած էր՝ չէին ճանչնար զինքը: և նոցա կալեալ էին աչք առ 'ի չճանաչելոյ զնա: [Կռնմած:
—Բռնուած. ջէպ, օպ, ծափներ. ն. այն: տես
—Բռնուիլ. թութուլմագ: ըմբռնիլ. կալանաւորիլ. ձերբակալ լինել. մատնիլ 'ի ձեռս:
—Բռնուիլ՝ արեւ. լուսինը: տես Մթնալ. գարարմագ:

—Բռնուիլ՝ ձախէն: տես Մահ հանել:
—Բռնուիլ՝ ջէպը, օպը. ծափները: տես Կռմիլ:
—Բռնուօղ. թութուլան: կապեալ. ըմբռնեալ:
—չԲռնուօղ: անըմբռնելի. անձեռնմերձ. անձեռնհաս. անմատոյց. անհպելի. անշօշա- [փելի:
Բռնկիլ: տես Բոընկիլ:
Բռնօղ. մէրք թութան. եասախճի: կալանաւոր: տես և Խուլլուխ. խօլ: [կապ:
—Բռնօղներու գլուխ. սուպաշը: կալանաւորա-
—Բռնօղ՝ մէրք: տես Սգահ. թութան:
Բռունց. եումրուխ: մուրց. կռուփ. բուռն:
—Բռնցով զարնել, կամ ծեծել. եումրուխ վուրմաք: բռնցի հարկանել. կռփահարել. կռփել. կռուփս հանել:
—Բռնցով զարնելը. աթով ծեծելը: կռփանք. կռփումն. կռփահարութիւն:
—Բռնցով զարնելու խաղ, կամ խաղացող: կռփամարտ. կռփամարտիկ:
Բռած. պէսլի: բուռ. բռեալ. բուծեալ. պարարեալ. պալարուն. պարարակ. գիրապարար. բազմաբոյծ:
Բռել. պէսլէմէք: բռել. բուծանել. սնուցանել. պարարել. տածել:
—Բռելու տեղ: բուծարան:
Բրաւոր. սօխալը. գէբէքլի. եօղաքալը: բրաւոր. մահաւոր. նուիրակ շերտաւոր:
Բրդել: բրդել. մանրել:
Բրդեղէն. եունտէ, եունտէ շինուած: բրդեղէն. բըրդեայ. ասուեայ. ասուի:
—Բրդեղէն գործօղ: այծենագործ:
Բրդըլախ: } բրդոտ. բրդազգեաց. բրդազգեստ.
Բրդոտ: } գեղմնաւոր. գեղմնաբարձ. ստեւագիսակ: [ւամազ. բրդեղ:
Բրդոտ. գըլլը: Թաւագէս. Թաւահեր. Թա-
—Բրդոտ՝ մէրք: տես Մազոտ:
Բրդոտիլ: Թաւանալ:
Բրդոտութիւն: Թաւութիւն:
Բրդուճ: տես Կտոր, և Պատառ:
Բրեխ. խոտապայի անուն է: պարեխ:
Բրինձ. փիրինչ: բրինձ. որիզ:
Բրիչ: տես Բահ, և Փետատ:
Բրուտ. չէօմլէքճի: բրուտ. կաւագործ. խեցեգործ. աղիւսարկ:
—Բրուտի աման շինելը: ստեղծանել անօթս:
—Բրուտի խանութ: բրտարան:
—Բրուտի կաւէ շինած Թէստի մը: կուժ մի ստեղծեալ 'ի կաւոյ:
—Բրուտի շէնք. չէօմլէքճի իշի: կաւագործ. կաւակերտ. գործ բրուտի:
—Բրուտի չարխ: գուրգն:
—Բրուտութիւն. եափը արհէսթ. չէօմլէքճիլիք: կաւագործութիւն. խեցագործութիւն. աղիւսարկութիւն. բրտութիւն:
Բրտավէր: տես Կամակոր:
Բքոտ. բօրանլը: բքաբեր: տես և Բուք հանօղ, և Բքով լիք:
Բքոտիլ. եազ եաղմագ, կամ եաղ փէրպատ ըլմագ: բքանալ:

Բոլթ. չոք խաղար. ամ չոք. գարա հաղբր: բոլթ. գոյժ. գուժումն. համբաւ չար. չարալուր:
—Բոլթ բերել. չոք խաղար բէրէլ. չոք չոք փառ: բոլթ բերել. գոյժ տալ. գոյժ արկանել. գուժել. բոթաբեր կամ գուժաբեր լինել:
—Բոլթ բերօղ. ամ խաղար բէրօղ: բոթաբեր. գուժաբեր. գուժարկու. գուժատու. գուժկան:
—Բոլթով լըցուած: բոթալի. բոթալիր. բոթալից. գուժալից. գուժալիր. գուժալի:
Բոլթակ, կամ բօղակ. ֆօնա: հալոց. քուրայ. բութակ:
—Բոլթակով բանած: հալոցական:
Բոհրել: տես Բոհրել:
Բոմպօս: տես Պոմպոս:
Բոշայ. չինկէնէ: գորդայ. կորձայ:
—Բոշայի պէս ուտել: հառ և խառն լինել. մաղդայլել:
—Բոշաներ: գորդայք. կորձայք:

Գ

Գաբ. ֆափէ չինիէլ: ճանկ կեռ:
Գաբու: տես Գուռա:
Գագաթ. գէլխա ծար. գէլխա ծէփէ: գագաթն:
—Գագաթ. չէռան. փան, և այլն: տես Գլուխ. չէռան:
—Գագաթէն կրակ ելլօղ: հրակատար:
—Գագաթին ոսկորը: սկաւառակ գլխոյ:
Գագ. տուղչն: տես Կանգուն. տուղչն:
Գաղ. ակֆան. ֆաւղ մի է: գաղ. ոզօղ. ակքան. եկքան:
Գաղ. ֆէլէֆէնէնին: աղցան. աքցան. կառատ:
Գաղան. ճանաւար: գազան:
—Պզտի գազան: գազանիկ. գազանուկ:
—Գաղան բնակած տեղ: գազանաբնակ. գազանուտ:
—Գաղան դարձնել. գաղան ընել: գազանացուցանել. մոլեցուցանել. կատաղեցուցանել:
—Գաղան ըլլալ: գազանանալ. վարազանալ. կատաղիլ. մոլիլ:
—Գաղան ձուկ. ափայ պալըղը. խափաղայ պալըղը: կէտ. վիշապաձուկն. վիշապ:
—Գաղան պէսլէմիշ ընօղ: գազանասնոյց. գազանաբոյծ:
—Ուր որ գաղան կայ: գազանուտ:
—Գաղաններէն կատաղի: գազանագոյն:
—Գաղանէն բզըքուած, կամ կերած. գաղանի կէրմիշ եղած: գազանագէշ. գազանաբեկ. գազանակեր. գազանակուր. գազանածախ:
—Գաղանի աղբ: աղբ. կոււ. փին:
—Գաղանի բուն, կամ եաթախ: տես Բուն գաղանի:
—Գաղանի դէմք ունեցօղ: գազանադէմ. խառնագազան. գազանախառն. գազանակերպ:
—Գաղանի էգը, կամ ուխչին: մատակ:
—Գաղանի լակոտ, կամ ձագ. ենիկ աոխլա, արջու, գայլու, և այլն: կորիւն. թուժիւն:
—Գաղանի հետ կռուիլ: ընդ գազանս մարտնչել. գազանամարտ լինել. 'ի գազանամարտ լինել:
—Գաղանի հետ կռուիլը: գազանամարտ. գազանամարտութիւն. գազանակռիւ:
—Գաղանի հետ կռուօղ: գազանամարտ. գազանամարտիկ. գազանակռիւ:
—Գաղանի միս, կամ լէշ ուտօղ: շաղզակեր:
—Գաղանի միւթալլիֆ: գազանային. գազանական. գազանեղէն:
—Գաղանի պէս: գազանաբար. գազանօրէն. գազանակերպ. զօրէն գազանի. հանգոյն գազանաց:
—Գաղանի պէս չնչօղ: գազանաշունչ:
—Գաղանի պոչ. ճանաւար գույրուղու: ձետ. ագի:
—Գաղանի սիրտ ունօղ: գազանասիրտ. գազանամիտ. գազանաբարոյ: տես և Եղուղ:
—Գաղանի սիւրիւ: ջոկ. փոհմակ գազանաց:
—Գաղաններու աղջև ձգած: գազանընկէց:
—Գաղաններով լեցուն: գազանուտ:
Գաղանութիւն: գազանութիւն. բնութիւն գազանի. գազանաբնութիւն:
—Բարբարոսներէն աւելի էր անոնց գաղանութիւնը: քան զխուժս և զդուժս վայրենագոյն ևս զգածեալ էր զիւրեանցն զգազանութիւն:
Գաղապէլայ. խաղէլ. թաղու է: Արքեղայ:
Գաղար. հաւուճ: ստեպղին. գազար:
Գաղպէ. գաղպին. նէղէնպա: գազպէն. գազպէն. ռետին: տես և Խուարէթ հելվայբ:
Գաթայ. գէբէ: կարկանդակ. պաղարկուտ:
Գաթլէթմէր: տես Ընծու խոտ:
Գալ: տես Գալլ:
Գալ. կէլմէք: գալ. եկաւորիլ. ժամանել:
—Գալովդ. Աստուած օրհնեց գլխս: օրհնեաց զխս Աստուած յաւելն քում:
—Ան շահն ալ մեզի կուգայ: և այն ևս շահք 'ի մեզ կրթին:
—Անոնց եղած նախատինքը մեզի կուգայ: նոցա նախատինքն 'ի մեզ կրթեն:
—Գալ գնալ, կամ գալ ու գնալ: երթևեկս առնել. զգնալ. այսր անդր բերիլ. երթևեկել:
—Գալ տարի: յամէ ևս, 'ի միւսում ամի. 'ի դառնալ աւուրս կամ ամին. 'ի գալ տարւոյս. յամին երկրորդի. 'ի յաջորդ ամի:
Գալը. կէլիչ: գալն. գալուստ. եկ. եկաւորութիւն:
Գալեր. նեւէձէ: ապագայք. ապայք. ապապայք. ապառնիք. հանդերձեալք. գինելք. գալոցք:

–Գալլիքներուն վրան գանք : և մեք զկաշխորդօքն եկեսցուք :
–Գալլիք. պէլա : տես Փորձանք. պէլայ :
–Գալու. կէլէճէկ : գալոց. հանդերձեալ. ապառնի. ապագայ :
–Գալու ըլլալ. գալու վրայ ըլլալը : 'ի գալ լինել. պատրաստիլ. 'ի գալ Թեւակոխել. հանդերձիլ յեկաւորութիւն :
–Գալու ձայն : տանաձայն գալստեան :
Գալխազ : տես Կածքար :
Գալխոտ : գայլխոտ :
Գաղձ. խոտ մ՛ է : գաղձն :
–Գաղձ ունող. գաղձով լցուած : գաղձաւոր. գաղձնաւոր :
Գաղջ. գաղջ ըլլալ. և այլն : տես Եղկ. Եղկ ըլլալ. և այլն :
Գաղտուկ : տես Ծածուկ :
–Գաղտուկ գողութիւն : գաղտագողօնք :
–Գաղտուկ դուռ : տես Ծածուկ դուռ :
–խիստ Գաղտուկ : գաղտնածածուկ :
Գաղտուկնիկ. կիզլիճէ : տես Ծածուկ :
Գաճ. ալչի : գաճ :
Գամ. բոյ է : տես Գալ. կէլմէք :
Գամ. կէօդէք. մըխ : բևեռ. սևեռ. հեղոյս :
–Գամ ունող : բևեռաւոր. սևեռաւոր. հեղուսաւոր :
–Գամի պէս : բևեռաձև. բևեռակերպ :
–Ծայրը սուր գամ : բևեռ սայրասուր :
–Տեղ չիմլիսի. կէօրմէյէն պէլ մը թէ է, կէօ է մասննով, փէքերինդէ գելմեր ասիե : բևեռ գրուագային :
–Օղուք չիմլիսի. յեաշ կէօրինէն պէս է, ամա պօյը էրկէն մաքի լաշեալերին է : բևեռ դիւրամուխ :
–Գամով ամրցած : բևեռապինդ. բևեռակապ. սևեռակապ. երկաթագամ :
Գամած. մըխլը : բևեռեալ. սևեռեալ. հեղուսեալ :
–Ամուր գամած : հաստատահեղոյս :
Գամբռ. մէծ շուն. սամսոն : գամբիռ .
Գամել. մըխլամագ : բևեռել. սևեռել. հեղուսել. կարել, կամ բևեռաւ կապել. բևեռապինդ հաստատել. բևեռապնդել :
Գամելը. գամաւածըլը : բևեռումն. սևեռումն. հեղուսումն :
Գայ : տես Մրրիկ :
Գայթակղեցնել՝ խնալու պատճառ ըլլալ. ֆէնա խալքէն պէրմէք : գայթակղեցուցանել. քարընդոտնել. գայթակղութիւն դնել. լինել 'ի գայթակղութիւն :
Գայթակղիլ, կամ գայթագղիլ. խնալ. ֆէնա խալքէն ալմագ : գայթակղիլ. գայթել. գթել. կործանիլ :
Գայթակղութիւն. ֆէնա խալքէն : գայթակղութիւն. գայթումն. սահեցումն :
–Որպէս զի աշխարհքիս ամէն գայթակղութիւններէն հեռու ըլլալով : որպէս զի խաղաղացեալք յամենայն աշխարհական սահեցմանց :
Գայթակղող : գայթակղոտ. գայթոտ. գթոտ. գայթ 'ի գայթ :
–Խնալու վրայ ըլլալ : գայթ 'ի գայթի կալ :

Գայլ, կամ գալ. գուրտ : գայլ :
–Գայլ դառնալ : գայլանալ :
–Գայլ չար, կամ ղալըմ : գայլ քանասար :
–Գայլերուն կերակուր ըլլալ : գայլակեր լինել :
–Գայլէն բզըքուած : գայլապատառ :
–Գայլէն կերած : գայլակեր. գայլակուր. գայլաբեկ :
–Գայլէն ցրուած : գայլավատնեալ :
–Գայլու բերնէն առած : գայլառ :
–Գայլու բնութիւն : գայլեղէն բարք :
–Գայլու բնութիւն ունող : գայլաբարոյ :
–Գայլու դէմք ունող : գայլադէմ. գայլակերպ :
–Գայլու ղունչ : ցռուկ գայլոյ :
–Գայլու լակոտ : գայլակորիւն. կորիւն գայլոյ :
–Գայլու հետ կռուող : գայլամարտ. գայլամարտիկ :
–Գայլու մորթ, կամ քիւրք. գայլենի. մուշտակ գայլենի :
–Գայլու պէս : գայլօրէն. զօրէն գայլոյ. իբրև զգայլ. գայլապէս :
–Գայլու պէս ուտել՝ մռմռալով : մռզգայլել :
–Գայլ գետ. գէօք ատան : Գայլ գետ :
Գայն : տես Անկրձագ, և Տագր :
Գայնաթայ : աներ. սկեսրայր :
Գայնանայ : զոքանչ. սկեսուր :
Գան : տես Արուն :
Գան գուրուտան : տես Մանտրագոր :
Գանգըր. քաղաքի անուն է : Գանգր :
Գանելի. } էօրտահ էփէճէկ. էյլէնէճէկ : զզուելի.
Գանելու. } գարշելի. պժգալի. զազրելի. նողկալի. գարշ. զազիր. պիղծ. զազրոտի. մախիզ :
–Գանելու սեպել : պիղծ առնել :
–խիստ Գանելու : ամենագարշ. աղծապիղծ :
–Գանելու ըլլալ : զզուելի կամ գարշելի գոլ. դարշանալ. զազրանալ.
Գանեցնել. էօրտահ էնփիրմէք. էյլէնփիրմէք : զզուեցուցանել. գարշեցուցանել. նողկացուցանել. նողկալի գոլ. նողկալ :
Գանեցնող : զզուեցուցիչ. գարշեցուցիչ. նողկացուցիչ. ծանրատաղտուկ. ձանձրատաղտուկ :
Գանիլ. էօրտահ էնմէք. էյլէնմէք : զզուիլ. գարշիլ. պժգալ. նողկալ. զազրիլ. գարշելի համարել :
–Գանիլը : զզուանք. գարշանք. պժգանք. նողկանք. զզուումն. գարշութիւն. տաղտկութիւն. նողկութիւն :
Գանծ. խազինէ : գանձ. մթերք ընչից. մեծութիւնք : տես և Գանձ. և զհետեւեալսն :
Գանկ. գըլխուն ոսկորը. խաֆա : գանկ. գանգ. սկաւառակ գլխոյ. ձեղուն գլխոյ :
–Գանկ՝ սափրած խըլա, յէոս, ևն այլն : խալամ : տես և Գլուխ :
–Ինչպէս որ անասնոց գանկը սպարտիզի մէջ խրտուիլակ դրուած է, սասնկ ալ անոնց կուռքերը : զոր օրինակ խալամ մի 'ի պարտիզի առ ակնհար է եղեալ, սոյնպէս և դիքն նոցա :

–Գանկովը հանդերձ: խալամովլն:
–Խոյի մոլթը կոտոշներով, ու խալամովը: գզլաթ խոյի հանդերձ եղջիւրովքն խալամովլն:
Գանկատ, գանկտաւտ. չիֆէօյլէրի. չիֆթլըյ: գանգատ. գանգատանք. տժգոհութիւն:
Գանկատիլ.] գանգատել. դժգոհ լինել. գանգատ ունել զումեքէ. բողոք արկանել կամ հարկանել. բողոք բառնալ. բողոք ունել. բողոք կարդալ. բողոքել:
–Գանկատ ըրի ձեզի: բողոք արկի առ ձեզ:
–Զրլլայ որ քեզի դէմ առ Աստուած գանկատ ընէ: և մի բողոք հարկանիցէ զքէն առ տէր:
–Փարաւոնի գանկատ ըրին: բողոք կալան առաջի Փարաւոնի:
–Դուռը գանկատ ըրին: բողոք'ի դուռն կարդացին: [քրթմնջանաց:
–Գանգատելու ձայն կամ խօսք: շշնջիւն
Գանկատող. չիֆէօյճի: գանգատող. դժգոհ. տրտնջող:
Գանձ՝ մալ բռզակի, կամ մալթահի: թանգարան: տես և Գանձ:
–Գանձ ժողվել: տես Գանձել:
–Գանձ սիրող: գանձասէր. արծաթասէր:
Գանձած: գանձեալ. համբարեալ. մթերեալ. մթերածոյ:
Գանձակ: տես Թուրեզ: [նակ:
Գանձանակ: գանձանակ. արկղ. արծաթու-
–Գանձանակ հոլէ. ղումպարայ: գանձանակ:
Գանձապետ. խազնադար: գանձապետ. գանձապան. գանձապահ. գանձաւոր:
Գանձատուն. գանջի փէր. խազնայ: գանձարան. գանձատուն:
Գանձաւոր. խազնալը: գանձունակ:
Գանձել. գանջ ծողլէրի. ըսթան գիրըլի: գանձել. մթերել. ամբարել. շտեմարանել. կուտել. հաւաքել. ամփոփել:
Գանձող: գանձաւոր:
Գանոսք: տես Գանիլը: [ղուանից:
Գանջայ. կէնձէ. թաղաքի ատոն: Գանձակ ա-
Գանջու գետ. քէնք, կամ քէնէք, կամ կէնէք:
Գանգէս:
Գառ. գուզու: գառն. որոջ. բուծ:
–Գառ բերող, կամ ծնանող: գառնածին:
–Գառ գլուխ: առ մէն մի գառն. առ գառն:
–Գառ գլուխ մէկ մէկ զօլաթա տուին: ետուն առ մի գառն մէն մի դահեկան:
–Գառ մորթող: գառնազեն:
–Գառ պահօղ. գուզու չէօլէյէն: գառնարոյծ:
–Գառան մորթ: գառնենի. գառնեայ:
–Գառան մորթ հագնող: գառնազգեստ:
Գառ: տես Ջուն:
Գառ չիչէկի: տես Վրացի կոճ:
Գառագաշ, կամ գառագաշլը: տես Սևընքուի:
Գառամանի. խառաման. գառամի ատոն: Կիլիկէ, կամ Կիլիկիա:
Գառայ: տես Սև, և զհետևեալս նորա:
–Գառայ. ջամոս էրիկ: ցամաք:
–Գառայ աղաճ: տես Թեղի:
–Գառայ աւզայ: սապր սեաւ. հալուէ:
–Գառայ գուշ: տես Արծիւ:
–Գառայ եէմիշ: ծուապ:
–Գառայ թիքէն. վարապակէք: եքինոս. ոզնի
–Գառայ չալը: դժնիկ: [ծովային:
–Գառայ պուհուր: տես Ստորաքս:
–Գառայ պօյա: սեւալեղ:
–Գառայ տու. ծով ատոն. գէտի ատոն: Մելոս, Մելաս:
–Գառայ քէրթէնքէլէ: սալամանդր:
–Գառայ քիւնլիւկ: ստաշխն. ստաշխն:
Գառկաճըք: տես Ագռաւուկ:
Գառնազմակիկ. գոյայ գօրումը: գառնազմակիկ: [զու:
Գառնալէզու. սինիրլի եափրագ: գառնալե-
Գառնապիթ, կամ գառնապիտ: կաղամբիտ:
Գառնուկ: գառնեակ. բուծ. ամիկ. անարու. ուլ:
–Գառնուկ՝ մարգ: տես Հեզ:
Գասըրկայ եէլի. հով է: եւրակիլոն:
Գատը քէօյիւու. գաղաք է: Քաղկեդոն:
Գարապինայ: ցրկիճ:
Գարեգետ. ախտարայ. ահտարան. աւեան չայը. գետի ատոն: Ախուրեան: [ծիւ:
Գարթալ, կամ գարթալ գուշու: տես Ար-
Գարի. արփա: գարի:
–Մաքրած, կամ կեղևած գարի: կասկ:
–Գարի ձգելը կամ գարիի ֆալճուլթիւն: գարընկեցութիւն. գարեհմայութիւն. գարեհըմայք:
–Գարի ձգող. արփա ֆալճըը: գարընկէց. գարեգիւթ. գարեհմայ. հատընկէց. հատահ- [մայ:
–Գարիէ: գարեայ:
–Գարիէ հաց: գարեհաց:
–Գարիէ ապուր: գարեթան:
–Գարիէ կերակուր: գարեփոխինդ:
-Գարիի հատ: գարէհատ:
–Գարիի կապոց: որայ գարւոյ:
–Գարիի կորկոտ: գարէկորկոտ:
–Գարիի ձևով: գարեհատաձև:
–Գարիի ջուր: գարէջուր. կասկաջուր:
Գարշ, կամ գարշելի և այլն: տես Գանելու և զհետևեալսն:
–Խիստ Գարշ, կամ խիստ գարշելի: տես խիստ Գանելու:
Գարշութիւն: գարշութիւն. պղծութիւն. զազրութիւն. ապականութիւն: տես և Մնտոտութիւն. և Գանիլը:
Գարուն, կամ գարունք. Նէվ Էօղ. Նէվ պահար. պահար այը: գարուն. գարնանի. գարնայնի. աւուրք գարնայնոյ:
–Գարուն բերող, կամ գարնան բուսած: գարունաբեր. գարնանաբեր. գարնանաբոյս:
–Գարուն բերող հովիկ: գարնանաբեր սիւք:
–Գարուն ընող: գարնանագործ. գարնանա- [բեր:
–Գարուն ըլլալ: գարնանանալ:
–Գարուն ցըցընող: գարնանազուշակ:

—Գառնան առէն ։ գարնանի․ գարնայնի․ գարնային ։
—Գառնան առէն բխած կամ բուսած ։ գարնանաբուղխ ։
—Գառնան առէնը խիստ կը սիրէր ։ կաթոգին էր 'ի սէր գարնայնոյ ։
—Գառնան առէնը ծաղկները կը բացուին ։ յաւուրս գարնայնոյ փթթին ծաղկունք ։
—Գառնան առէնը ժաժ կելլէ ։ յաւուրս գարնայնոյ լինին գետնաշարժք, կամ երկրի սասանութիւնք ։
—Գառնան առէնը ազմիշ եղած, ինչպէս է գէօրը ։ գարնանազայր ։
—Գառնան առէնը եղած ։ գարնանային․ գարնայնի․ գարնան ։
—Գառնան պէս գեղեցիկ, կամ գարնան պէս զարդարած ։ գարնանագեղ ։
—Գառնանամուտք․ Գարունին մտնելու օրը ։ գարնանամուտ ։
Գաւազան․ փէյքէնէ․ չըպուխ ։ գաւազան․ ցուպ․ մական․ մահակ․ լախտ․ փայտ․ ձաղկ․ բիր․ ջոխ․ վիրգ․ տաձկինակ ։
—Հերմէսին գաւազանը ։ քարոզակ ։
—Մոգական գաւազան ։ բարսմունք ։
—Կաղին (Թօփալին) գաւազան ըլլալ ։ կաղին ցուպ մտանել ։
—Ծերութեան գաւազան է որդի ։ մական ծերութեան՝ որդի ։
—Բան ծեծելու գաւազան ։ Թմբիչ․ Թոպոլաց ։
—Գաւազան ունող ։ գաւազանաւոր․ ցպաւոր․ բրաւոր ։
—Գաւազանի ձեւով ։ գաւազանաձեւ ։
—Գաւազանով ժուռ գալ ։ շրջել գաւազանաւ․ շրջել 'ի ցպոյ ։
—Գաւազանով բացուած, կամ ճղքած ։ գաւազանահերձ ։
—Գաւազանով զարնող ։ գաւազանահար ։
—Գաւազանով զարնել կամ ծեծել ։ գաւազանել․ ջնել․ ածել ումեք մականաւ․ բրածոհ առնել ։
—Գաւազանով կախարդութիւն ընող ։ գաւազանահմայ ։
—Գաւազանով պատժող ։ գաւազանասաստ ։
Գաւաթ․ գատէհ․ գուպա ։ բաժակ․ ճաշակ․ սկահակ․ սկահ․ սկիհ․ սկի․ նուագ․ տաշտ․ ըմպանակ ։ [հանապ ։
—Գաւաթ մեծ ։ պատաժանակ․ դաշխուրան․
—Գաւաթ պզտի․ գատէճիկ ։ բաժակիկ․ սապակեակ․ սկահակ ։
—Գաւաթը խնչուան բերանը լեցընել ։ լնուլ զբաժակն մինչեւ 'ի վեր ։
—Գաւաթի ձեւով ։ սկահաձեւ ։
—Գաւաթ մը գինին որ խմեցինք ։ սպակեակն գինւոյն զոր արբաք ։
—Գաւաթ մը գինիին տեղը օր մը ջուր չէր խմեր ։ ընդ միոյ սպակւոյ զօր մի ջուր ոչ ըմ- [պէր ։
—Գաւաթի մը չափ ։ բաժակեան ։
—Գաւաթին մէջը մնացուքը ։ Թերըմպեալ գինի կամ բաժակ ։
—Գաւաթին տակի պնակը ։ բաժակակալ ։
Գաւակ․ օտըրը ։ գաւակ․ նուռ ։
Գաւառ․ նահիէսի ։ գաւառ․ նահանգ․ աշխարհ․ երկիր․ կլիմ․ հայրենիք ։
—Պզտի գաւառ ։ գաւառակ ։
—Գաւառէ ժողված ։ գաւառակոյտ ։
—Գաւառի իշխան․ նահիէսի պէյի․ ֆոլըս ։ գաւառապետ․ անթիպատոս․ փոխանակ քաղեշխի ։
—Նոյն գաւառէն ։ գաւառակից ։
Գաւառական ։ գաւառական․ ընիկ ։
Գափանկ ։ տես Քէփէնկ ։
Գըբլայ ։ գուբղայ․ կցորդութիւն երկուց կամ երից սաղմոսաց ։
Գեհ․ սէօյլէր ուշխրնէրտէ, եամ այծէրտէ, հէ այտը ։ հօտ․ հօրան․ երամակ․ վտառ ։
Գեղ․ քէօյ ։ գիւղ․ շէն․ աւան․ անդաստան․ ագարակ ։
—Գեղերը երկիր կը գործէն ։ 'ի շինավայրս գերկիր արօրադրեն ։
—Գեղ մեծ․ խասապայ․ ֆալանքայ ։ գիւղաքաղաք․ քաղաքագիւղ․ աւան․ շէն ։
—Որոնք որ եղքը չէննալով Որթք անուանեցան ։ որք յետոյ աւանացեալ՝ Որթք անուանեցան ։
—Գեղ ըլլալ․ քէօյ օլմաք ։ գիւղանալ․ ագարա- [կանալ ։
—Պզտի գեղ ։ գեղակ ։
—Գեղեր ։ գեօղեան․ գիւղօրէք ։
—Գեղը կեցող․ գէօյը նաքող ։ շինականաց․ գեղաբնակ ։
—Գեղի իշխան ։ գեղջաւագ ։ [նական ։
—Գեղի միւթալլիւ ։ ագարակային․ անդաստա-
—Գեղի քահանայ ։ գեղջերէց ։
Գեղարքունի․ կէօկճէնահիէսի․ գալառի անուն ։ Գեղարքունի, կամ Գեղաքունի․ երկիր Գեղամայ ։
Գեղացի․ քէօյլիւ ։ գիւղական․ շինական․ գեղջկայ․ գեղջային․ գեղջուկ․ գռեհիկ․ ռամիկ ։
—Գեղացի ըլլալ․ քէօյլիւ օլմաք ։ գեղջկանալ․ գռեհկանալ․ ռամկանալ ։
—Գեղացիի պէս ։ գեղջկապէս ։
—Գեղացիի պէս խօսիլ ։ գեղջկաբանել ։
Գեղեցիկ․ աղուոր․ ըոնինք․ սիրուն փէտք տունող․ կիւզէլ․ փիլիզէր ։ գեղեցիկ․ գեղանի․ գեղաւոր․ կայտառ․ պայծառ․ վայելուչ․ բարեգեղ․ բարետեսիլ․ բարետեսիկ․ բարետեսակ․ բարեդիտակ․ գեղատեսիլ․ գեղադիմակ․ գեղադիտակ․ գեղազան․ գեղեցկատեսիլ․ գեղեցկադիտակ․ գեղեցկակերպ․ գեղեցկատիպ ։
—Խիստ Գեղեցիկ ։ ամենագեղ․ ամենագեղեցիկ․ սքանչելագեղ․ գեղահրաշ․ գեղեցկահրաշ․ գեղապանծ․ գեղաղէշ․ գեղապարոյր․ չքնաղ․ չքնաղագեղ․ չքնաղատեսիլ․ չքնաղակերպ․ սքանչելակերպ ։
—Գեղեցիկ աչուի, կամ աղէկուկ աչուի, կամ աչքը աղուոր․ կէօզէլ կէօզլիւ․ կէօզէլ գօզլիւ ։ աչագեղ․ աչեղ ։
—Գեղեցիկ բխող ։ գեղեցկաբուղխ ։

–Գեղեցիկ գունով. ճիւին բոյէինտէ: գեղեցկագոյն. գունազեղ. երփնազեղ. գունեան:
–Գեղեցիկ գրել: գեղագրել:
–Գեղեցիկ գրող, կամ գրած: գեղեցկագիր:
–Գեղեցիկ դիրքով: տես Դիրքը գեղեցիկ:
–Գեղեցիկ երեսով. ազէլիւմ էւէտով: գեղեցկադէմ. գեղեցկադիտակ. վայելչադիտակ. չքնաղադէմ. չքնաղակերպ. չքնաղատես. չքնաղատեսիլ: տես և Գեղեցիկ:
–Գեղեցիկ ըլլալ: գեղեցկանալ. վայելչանալ. պայծառանալ:
–Գեղեցիկ ընել. գեղէջլէյմէէ. ազէլիւմ ճէէ. կիւզէլլէնտիրմէք: գեղեցկացուցանել. վայելչացուցանել. պայծառացուցանել. չքեղացուցանել. չքեղազարդել. գեղազարդել. գեղազարդ յօրինել:
–Գեղեցիկ խուրրճիկ. ինչպէս է պայն մաղ: գանգրագեղ. գեղագանգուր:
–Գեղեցիկ խօսող: գեղեցկախօս. վայելչախօս. գեղեցկաբան:
–Գեղեցիկ ծաղիկ ունող, կամ գեղեցիկ ծաղկած: գեղեցկածաղիկ. զուարթածաղիկ:
–Գեղեցիկ հասակով. գէղէջիւ ու ատոր հասալ ունող: գեղահասակ. ցանկալի հասակաւ. վայելչահասակ. վայելչադիտակ. գեղեցկադիտակ:
–Գեղեցիկ հասկ ունող: հասկագեղ:
–Գեղեցիկ հիւսած: գեղեցկահիւս. վայելչահիւս:
–Գեղեցիկ ձև, կամ տեսք: բարեձևութիւն:
–Գեղեցիկ ձևով: գեղեցկաձև. վայելչաձև. բարեձև. գեղեցկադիր. վայելչադիր. գեղադան. գեղապատշաճ:
–Գեղեցիկ ճառագայթ ունող: գեղանշոյլ. նշուլագեղ. նշուլազարդ. ճաճանչագեղ. գեղաճաճանչ:
–Գեղեցիկ ճղերով. ճիւին փուլլը: գեղուղէշ. գեղեցկուղէշ. քաջուղէշ. գեղեցկաստեղն. ասաշտագեղ: [վարս. հերապանծ:
–Գեղեցիկ մազերով: վարսագեղ. գեղեցկա-
–Գեղեցիկ մաշկով, կամ ղարով պատած: թաղանթագեղ. թաղանթազարդ:
–Գեղեցիկ շարք ունող, կամ գեղեցիկ շարած: գեղեցկաշար:
–Գեղեցիկ շէնք ունող, կամ գեղեցիկ շինած: գեղեցկաշէն. գեղեցկակերտ. չքնաղակերտ. պատշաճակերտ. գեղեցկայօրէն:
–Գեղեցիկ ոտք ունող: գեղեցկոտն:
–Գեղեցիկ պար: գեղապարութիւն:
–Գեղեցիկ պար բռնել: գեղապարել:
–Գեղեցիկ պար բռնող: գեղապար:
–Գեղեցիկ պտուղ ունող: գեղեցկապտուղ. քաջապտուղ. բարեպտուղ:
–Գեղեցիկ տերևով: գեղեցկատերև. վայելչատերև. գեղասաղարթ. վայելչասաղարթ:
–Գեղեցիկ փայլող. գէղէջիւ փանլող փառող: գեղափայլ. գեղեցկափայլ. գեղգեղափայլ. վայելչափայլ:

–Գեղեցիկ փռած: գեղեցկածաւալ. վայելչատարած:
–Խիստ Գեղեցիկ: չքնաղագեղ:
–Խիստ Գեղեցիկ կերպով: չքնաղապէս:
–Խիստ Գեղեցիկ հագուած: չքնաղազգեստ:
–Խիստ Գեղեցիկ զարդարած: չքնաղազարդ:
–Խիստ Գեղեցիկ ձևով: չքնաղաձև:
–Խիստ Գեղեցիկ շինած: չքնաղակերտ. չքնաղաշէն:
–Խիստ գեղեցիկ սնուցած: չքնաղասնունդ:
Գեղեցկացնել: տես Գեղեցիկ ընել:
Գեղեցկութիւն: գեղ. գեղեցկութիւն. վայելչութիւն:
Գետ. լտ. ըրմախ: գետ. հեղեղատ:
–Աճած գետ: յորդեալ. ձորալիր. գարնանադայր. դարալիր. դարիւ և դարիւ գալ գետոյ:
–Անցնելու տեղ չունեցող գետ: անհուն գետ:
–Գետ բխող: գետաբուխ:
–Գետը անցնելու սըղ տեղ գտնել: հուն անցից գտանել: [ւաց:
–Նաւարկելու գետ: նաւագնաց. գնալի նաւ-
–Չի նաւարկելու գետ: աննաւագնաց:
–Գետը ընկած, կամ ձգած: գետամէջ. գետընկէց. գետամոյն: [լինել:
–Գետը ընկնիլ: գետամէջ լինել. գետընկէց
–Գետը խղդուած, կամ գետի կերակուր եղած: գետահեղձիկ. գետահեղձոյց. գետակուր. գետամոյն. գետասոյզ. գետամխու. ջրաբած:
–Գետը խղդուիլ: գետահեղձոյց լինել. գետակուր լինել. գետակուր կորնչիլ. գետահեղձիկ մահու զրաւիլ:
–Գետը ծնած, կամ հասըլ եղած: գետածին:
–Գետը ձգած: տես Գետը ընկած:
–Գետը ձգել: գետընկէց կամ գետամէջ առնել:
–Գետը ճղքող: գետահերձ:
–Գետը յետ դարձնող: գետադարձ:
–Գետի մէջ մտնիլը: գետամուտ:
–Գետի նաւ: գետանաւ:
–Գետ 'ի վար քշուիլ: գետատար լինել:
–Գետին ընդունարանը: յատակ. ձոր. ձորակ:
–Երասխ գետին ընդունարանը: երասխաձոր:
–Յորդանան գետը լեփլեցուն էր: և Յորդանան էր լի յամենայն յատակս իւրում:
–Գետի առու, կամ ճուղ: խաղ գետոյ. ջրադարձ գետոյ. առաջք գետոյ. գետառու:
–Գետի արծիւ. ու գուշու: գետարծուի:
–Գետի սաստիկ վազելը: սրընթաց վայրկեութիւն. խոռխոռ և փքացեալ յարձակումն սաստիկ գետոց:
–Գետի քէնարի թումբը: գարափն. թումբ:
–Գետի պէս. ...: գետօրէն. գետաբար. իբրև զգետ:
–Գետի պէս վազել: գետանալ. գետահոսել:
–Գետի պէս վազցնել: գետահարել:
–Գետի քէնար: գետափն. գետեզր:
–Գետով պատած: գետապատ:

—Խորունկ գետեր ուր որ նաւեր կրնան եր-թալ: գետք յաղթաշրջութք եւ պնացք նաւուց:
—Գետերուն ափերը: գետայարոյցք. յարոյցք գետոց:
—Գետերուն իրարու հետ խառնուած տեղը: 'ի գետախառնուրդս կամ 'ի խառնուրդս Եփրատայ եւ Մօրին մեծի. 'ի տեղի՝ ուր խառնին Երասխ ընդ... եւ այլն:
‚Գետին. եէր: գետին. երկիր. գետնօր. յատակ. հող. ունձ. ստոր:
—Գետին գործել: վարել. հերկել. անդել:
—Գետինը գործող: երկրագործ. հողավաստակ:
—Գետինը ծաղկով էր բանած: յատակն ծաղկազարդ էր յօրինեալ:
—Գետինը ընկաւ: անկաւ 'ի ստոր:
—Գետինը. (էէր Աէչ.) Եէրէ: 'ի խոնարհ. 'ի ստոր. 'ի վայր. 'ի կոր:
—Գետինը նայիլ: հայիլ 'ի խոնարհ, կամ 'ի ստոր. ակնկորել. զաչս 'ի վայր արկանել. դիտաւորեալ կորացեալ զգետին նշմարել. կո-րակնել: [կոր կորանալ:
—Գետինը ծռիլ: խոնարհիլ 'ի վայր, կամ 'ի
—Գետինը անցած: երկրասոյզ. ստորասոյզ:
—Գետինը անցնիլ. Գէօփէնը ճօքնէ. վար անցնիլ: երկրասոյզ լինել. անդնդասոյզ լինել. խո-րասոյզ լինել. խորասուզել:
—Գետինը անցնիլ ամօթէն: ընդ գետին մտա-նել. աղճուել ընդ գետին. ակնկորիլ: — Ամօ-թէն գետինը կը մտնէր: կորացեալ մտանէր ընդ գետին:
—Որուն համար պէտք էր ամաչել ու գետինը անցնիլ: ընդ որ կորանալն պարտ էր եւ 'ի փապարս երկրի մտանել:
—Գետին չափելը: գետնաչափութիւն. երկ-րաչափութիւն:
—Գետին չափող: գետնաչափ. երկրաչափ:
—Գետինը բանիլ. ֆօրէլոմ, փինէլոմ ն այլն: գործել զերկիր. մշակել զերկիր. երկրա-գործել. վարել, կամ հերկել զերկիր: տես եւ Հերկել:
—Գետինը գլորցնող: երկրապարար:
—Գետինը զարկել: փարել զերկրաւ. գետնա-մած լինել:
—Գետինը զարկող: երկրամած:
—Գետինը երերցնող: երկրաշարժ. երկրասա-սան. երկրատատան. գետնաշարժ:
—Գետինը զարնել, կամ չափափիճ ընել: հար-կանել զգետնի. զգետնել. հողել. յերկիր հարստահարել:
—Գետինը ընկած: անկեալ յերկիր, կամ 'ի ստոր. երկրամած. գետնամած. հողեալ:
—Գետինը ընկնիլ: անկանիլ յերկիր, կամ 'ի գետին. կործան անկանիլ. կործանիլ. տա-պալիլ. տապալել յերկիր կործանիլ: տես եւ Վար ընկնիլ:
—Երբոր ոտք ելանք, գետինը կիյնայինք: մինչ մեք յոտն կացաք, յերկիր 'ի վայր զար-կանէաք:
—Գետինը թաւալեցնել. Գէփնի Էէրայ Գէօրուն-կէչնէկ: ընդ երկիր թաւալեցուցանել, տապե-ցուցանել. դիթաւալ յերկիր արկանել. գլխաթաւալ կացուցանել. կայտառացուցա-նել զերկրաւ:
—Գետինը, կամ գետնի վրայ թաւալելիլ: ընդ երկիր թաւալիլ. սողալ ընդ երկիր. թաւալ-գլոր խաղալ:
—Գետինը՝ կամ գետնի վրայ թաւալող: երկ-րաթաւալ. գետնաթաւալ. հողաթաւալ. թաւալգլոր. թաւալագլոր. գլխաթաւալ. դի-թաւալ: [գետնածածկոյթ:
—Գետինը ծածկող, կամ գետնի ծածկոց:
—Գետինը կպած, կամ փակած: գետնամած. երկրամած. գետնամածեալ:
—Գետինը կպչիլ, կամ փակչիլ: գետնամած լինել. մածանիլ յերկիր:
—Գետինը ձգել: յերկիր արկանել. տապալել յերկիր արկանել. 'ի կոր կործանել. տա-պալել: տես եւ Վար ձգել:
—Գետինը՝ կամ գետնի տակ մնացող: գետնա-մուտ:
—Գետինը նայիլ: տես Վար նայիլ:
—Գետինը նայող: տես Վար նայող:
—Գետինը կամ ցամաքը պատող: երկրապար-փակ (ծով):
—Գետինը պառկեցնել: ընկողմանեցուցանել յերկիր. պառկացուցանել: տես եւ Ջերղէ-ալիլ ձգել:
—Գետինը պառկիլ: ընկողմանիլ յերկիր. պա-ռկիլ. գետնախշտիլ. ննջել գետնախշտի: տես եւ Ջերղէալիլ ընկնիլ:
—Բոլոր գիշեր գետնի վրայ պառկած տանջուե-լով: զամենայն գիշերս գետնախշտիք գետ-նաբեկք:
—Գետինը սիրող. Եէրէ սէրօղ. Եէրլէօ բանէրան ճօյէլ: երկրասէր. երկրանախանձ. գետնա-նախանձ. երկրաթաւալ. երկրահոլով: տես եւ Աշխարհասէր:
—Գետինը փորելով բան մը պահել: խաբել:
—Գետինը փորող: գետնաբրիչ. երկրաբրիչ. հո-ղաբրիչ. երկրապատառ: [տարած:
—Գետինը փռած: գետնատարած. երկրա-
—Գետինը փռել: սփռել, կամ տարածանել զերկրաւ. տարած արկանել զերկրաւ:
—Գետինը ջերղէալիլ փռել: տես Ջերղէալիլ ձգել: [Ջերղէալիլ ընկնիլ:
—Գետինը ջերղէալիլ փռուիլ, կամ ընկնիլ: տ.
—Գետինը քաշքշել: տես Գետնէ քաշքշելով տանիլ:
—Գետինը քսուիլ, կամ գետնէ քսուելով եր-թալ: առ երկրաւ քերել. սողալ, կամ սո-ղիլ, կամ սողիլ ընդ գետին:
—Գետնէ ելած, կամ ելող: երկրաբուղխ. յատակաբուղխ:
—Գետնէ բուսած: տես Հողէ ծնած: [րեք:
—Գետնէ ելածները, կամ բուսածները: երկ-
—Գետնէ քաշքշելով տանիլ, կամ սպրդեք-

լէժիշ ընել: գետնաքարշ տանիլ. երկրաքարշ ածել. ընդ երկիր քարշել. ընդ երկիր ձգել. ընդ քարշ տանիլ. ընդ քարշ ածել:

–Գետնէ քաշքշուելով տարուիլ, կամ սիւրիւքլէնմիշ ըլլալ: գետնաքարշ լինել. երկրաքարշ բերիլ. ձգիլ ընդ երկիր. ընդ երկիր 'ի քարշ ածիլ. ընդ քարշ ածիլ. գետնաքարշիլ:

–Գետնէ քաշքշուող. էէրէ սիւրիւքլէնէն: գետնաքարշ. երկրաքարշ. ստորաքարշ. ընդվայրաքարշ. գետնասող:

–Գետնէ քաշկռտիլը, կամ սիւրիւքլէնմիշ ըլլալը: գետնաքարշութիւն. երկրաքարշութի:

–Գետնի խնձոր. բոյս մի է: տես Իրիցուկ:

–Գետնի կախարդ. էէր ֆալճըսը. էէր պիւյիւճիւսիւ: գետնակոչ. գետնաձայն. գետնահարց:

–Գետնի հաւասար: հարթայատակ. հարթատակ. հիմնայատակ. հիմն 'ի յարկ:

–Գետնի հաւասար ընել. էէրէ պարապար էթմէք: հարթյատակ առնել. հարթյատակ կացուցանել. հարթայատակ գործել. հիմնայատակ առնել. յատակել. հարթել. անհետ առնել. հետախաղաղ ծածկել. ընդ ունչ տանել: [գետնոյ:

–Գետնի հաւասար եղան: իջին հարթ եղեն

–Գետնի մաղաղայ, կամ տուն: գետնատուն. ներքնատուն. սոր. նկուղ: [նկուղ:

–Գետնի մաղարայ. Գետնի մէջ խոռոչ: սոր.

–Գետնի մուկ: տես Խլուրդ:

–Գետնի ներքեւ, կամ գետնի տակ. էէր ալթը. էէր տիպի: ստորք. ստորինք. ներքինք. ներքոյք. ստորկք. սանդարամետք:

–Գետնի ներքեւը. էէր ալթընտա: ընդ երկրաւ. 'ի ներքոյ երկրի. 'ի ստորս երկրի:

–Գետնի ներքեւինը. էէրին տիպինտէքի: ստորերկրեայ. սանդարամետական:

–Գետնին ներքեւ կամ տակը իրենց տուն շինելով: արարեալ իւրեանց գետնափոր դադարս:

–Գետնի վրայ. էէր եիւզիւնտէ: 'ի վերայ երկրի. յերեսս երկրի. ղերկրաւ:

–Գետնի վրայ պառկիլ առանց անօշէկի: տես Զոր գետնի վրայ պառկիլ:

–Գետնի վրայ պառկող: գետնախշտի. գետնաբեկ. գետնանկողին:

–Գետնի վրայ սողացող: գետնասող. սողոսկագնաց. երկրաքարշ. ընդվայրաքարշ:

–Գետնի վրայ քալող, կամ կոխող: գետնագնաց. երկրագնաց. գետնակոխ. երկրակոխ:

–Գետնի տակ: տես Գետնի ներքեւ:

–Գետնի տակինը: տես Գետնի ներքեւինը:

–Գետնի տակ փորած տեղ: գետնափոր. երկրափոր:

–Գետնի տուն: տես Գետնի մաղաղայ:

–Գետնի ցամաքութիւն, կամ չորութիւն: տես Զորութիւն Գետնի. և այլն:

Գետնախնձոր. խնձորի պէս կլոր արմատ մի է. էէր էլմասը. տօմուզ էլմասը: գետնախնձոր:

Գերազանց. մէնչիւր. խատիան. ալըլը: գերազանց. գերազանցիկ. գերակայ. գերունակ. գերապանծ. գերաշխարհիկ. գերօրինակ. բարձրակայ. գլխաւոր. երեւելի. պանծալի. աղնուական. վեհ. վսեմ. գեր. բարձր. առաւել:

–խիստ Գերազանց: գերագոյն. վեհագոյն. ծայրագոյն. մեծապանծ. մեծապայծառ. գերապայծառ. գերափառ. վեհափառ:

–Գերազանց անմահութի ունող: գերանմահ:

–Գերազանց բնութիւն: գերաբնութիւն. գերագոյութիւն:

–Գերազանց գործք: տես Մեծ գործք:

–Գերազանց էակ: գերագոյ. գերագոյակ:

–Գերազանց ընել, կամ գերազանց տեղ դնել: ծայրացուցանել. գերադասել. նախամեծար առնել:

–Գերազանց կեանք ունող: գերակենդան:

Գերազանցել.
Գերազանց ըլլալ.
} գերազանցել. առաւելուլ. գերակայել. գեր 'ի վերոյ արշաւել. անցուցանել զանցուցանել. ծայրանալ. գլել. գերադասել. յաղթել:

–Գէմքին պայծառութիւնը արեւուն լուսէն աւելի էր: յաղթեալ գլէր զլոյս արեգական պայծառութիւն երեսացն:

–Մարդկանց վախը դժոխքին վախէն աւելի է մեզի: մարդկան երկիւղն գլէ առ մեզ քան զգեհեննի:

Գերազանցութիւն. մէնչիւրլիւք. խատիանլըք: գերազանցութիւն. գերակայութիւն. գերաճումն. վսեմութիւն. վեհութիւն. առաւելութիւն. պատուականութիւն:

–Գերազանցութեամբ: գերազանցութեամբ. գերազանցապէս. գերազանցօրէն:

–Հոմերոս գերազանց կերպով քերթող կ'ըսուի: քերթող Հոմերոս ըստ առաւելազանցութեան ասի:

–Սատանան գերազանց կերպով կ'ըսուի չար: դեւն ըստ գերազանցութեան կոչի չար:

Գերած. Գէրի գնացած: գերեալ. 'ի գերութեն վարեալ:

Գերան. տէրէկ: գերան. հեծան: [նանալ:

–Գերան ըլլալ, կամ գերան դառնալ: գերա-

–Գերան կրող, կամ ունող: գերանակիր:

–Շատ գերան ունեցող: բազմագերան. բազմանիւթ:

–Գերանի ձեւով: գերանաձեւ: [րան:

–Գերանով լցուած: գերանալից. բազմագե-

Գերանտի.
Գերնտի.
} մեծ մանկաղ. Թըրտան: գերանդի:

Գերդծատալ, կամ գերդաստալ: հեծկալ:

Գերեզման. մէզար: գերեզման. շիրիմ. դիրք. տապան. դամբան. դամբարան. քնարան. ննջարան. հանգիստ. հանգստարան. հանգըստակայք. դժոխք:

–Տրտմութենէն մեռնիլ, ու գերեզման երթալ: տրտմութեամբ իջանել 'ի դժոխս:

–Գերեզման բացող գող: տ. Գերեզմանի գող:

—Գերեզման ունող: տես Գերեզմանը դրած:
—Գերեզման փորող: գերեզմանաբիր. գերեզ-
մանագործ: [դրամ:
—Գերեզմանօրհնէքի ողորմութիւն: հոգա-
—Գերեզմանը դնել: ամփոփել զննջեցեալս: դը-
նել 'ի գիր հանգստեան. գերեզմանել: տես
և Թաղել:
—Գերեզմանը բնակող: գերեզմանաբնակ:
—Գերեզմանի պատիւ ընող: գերեզմանամե-
ծար. գերեզմանապատիւ:
—Գերեզմանի արձան, կամ տէքիլի Թաշ. [illegible]: շիրիմ. մահ-
արձան. կոթող:
—Գերեզմանի գիր: արձանագիր. տապանա-
գիր:
—Գերեզմանի գող, կամ գերեզման բացող
գող: գերեզմանակրկիտ. գերեզմանակրկուտ.
գերեզմանաբաց. գերեզմանահատ:
—Գերեզմանի մուԹալլիս. ննջեցելոյ ներբող,
գերեզմանի վրայ խօսուած ճառ: գերեզմա-
նական. դամբանական:
—Գերեզմանի տեղ: տես Գերեզմաննոց:
Գերեզմաննոց, կամ գերեզմնոց. [illegible]:
դամբարան. գերեզմանատուն. գերեզմա-
նատեղի:
—Գերեզմաննոց սիրող: գերեզմանասէր:
Գերել. [illegible]: գերել. գերի առնուլ.
գերի վարել. 'ի գերութիւն, կամ 'ի գերու-
Թեան վարել:
—Գերել գերփել: գերել և գերփել. աւար
հարկանել. կապուտ կողոպուտ Թողուլ:
Գերի: գերի. վտարանդի. վտարակ. վտա-
րական. անաշխարհիկ:
—Գերի ազատել: գերեդարձ կամ գերեԹափ
առնել:
—Գերի ազատող: գերեհան. գերեԹափ. գե-
րեդարձ. ազատիչ գերեաց. փրկիչ գերելոց:
—Գերի բռնել. [illegible]: տես Գերել:
—Գերի բռնող. [illegible]: գերեվար. գերող:
—Գերի գնող: մարդագին:
—Գերի երԹալ. [illegible]: գերի վարիլ. վա-
րիլ 'ի գերուԹիւն. լինել 'ի գերուԹեան. գե-
րեվարիլ:
—Գերի ըլլալ մարմնական ախտերու: գե-
րիլ 'ի մարմնական ախտս:
—Գերի ծախելը: գերեվաճառուԹիւն:
—Գերի ծախող: գերեվաճառ. մարդավաճառ:
—Գերույ ընկեր, կամ միկտեղ գերուող: գե-
—Գերիներ: գերուԹիւն: [րեկից:
—Շատ գերիներ: գերի ծանր:
—Գերիները ազատել: գրաւականն լինել գե-
րելոց. գրաւականն առնել զգերիս:
Գերմակ. [illegible]: գերմակ: [մանր:
—Գերմակ. [illegible]: գերմակ.
ԳերուԹիւն: գերուԹիւն. վտարանդուԹիւն.
վտարանդումն:
—ԳերուԹենէ դառնալը: գերեդարձ:
Գերփել, կամ գերբել: ալափ առնել. ալափ
տալ. ալափել: տես և Թալլել:
Գերփելը: տես Թալլելը:
Գերող: տես Գերի բռնող:
Գըզած: գզած. ցաւատ. ցաւատեալ:
—Գզած բուրդ: ասր գործեալ, գզեալ:
Գզել. [illegible]: գզել. բրդզել. ցաւա-
տել. քչքճել:
—Գզել. [illegible]: տես Բզըքտել:
—Գզելը: տես Բզըքտելը:
Գզուիլ մէկմէկու հետ: ընդհարկանիլ. կը-
ռուիլ. մաքառիլ:
Գէշ. [illegible]: վատ.
վատԹար. յոռի. խոտան. անարգ. գծուծ.
փանաք. փանաքի. փցուն. նուաստ. յետ-
նեալ. արհամարհ. չնչին. ոչինչ. երեքգան-
գեան. Թարմատար. վարկպարազի. մնոտի.
ընկեցիկ. 'ի բաց ընկեցիկ. ումպէտ. ում և
պէտ. չքոտի. հետեւակ. մրգուզ. ներգե.
նկուն. անբարի. անուղղայ. անառակ. չար.
չարաչուք. դժնեայ. դժնդակ. ժանտ:
—Խիստ Գէշ: բազմաչար. ամենաչար. ամե-
նաժանտ. յոգնաչար. ժանտաժուտ:
—Գէշ ազգէ: վատազգի. վատԹարազգի. չա-
րազգի. անազգի. ապատոհմ. ապատոհմիկ:
—Գէշ արհեստ: չարարուեստուԹիւն. չարա-
րուեստ ճարտարուԹիւն:
—Գէշ արհեստ ունող: չարարուեստ:
—Գէշ ատեն. [illegible]: անդէպ ժամ.
չար ժամ. ժամաչար:
—Գէշ բան: վատուԹիւն. վատԹարուԹիւն.
յոռուԹիւն. չարիք:
—Գէշ կամ մունտառ բան լսող: զազրալուր.
պղծալուր. եղեռնալուր. չարալուր:
—Գէշ բան խօսող: զազրախօս: տես և Մուն-
տառ խօսող:
—Գէշ բանի տալ զինքը. [illegible],
[illegible]: զեղխիլ. շուայտիլ.
անառակիլ:
—Գէշ բաներ բերող: չարաբեր. աղետաբեր:
—Գէշ բան հնարող: չարագիւտ. դտիչ չա-
րեաց: [գիւ:
—Գէշ բանի գրգռող: հրապուրիչ. չարագրգ-
—Գէշ բանեցնել: խառնավար առնել. չարա-
չար վարիլ. զեղծանիլ. 'ի չարիս վայելել
իւիք:
—Որպէս զի իշխանուԹիւնս գէշ չի բանեցնեմ:
զի մի՛ զեղծիցիմ ինչ իշխանուԹեամբս:
—Գէշ բանի եատէ ընկող: չարախնդիր:
—Գէշ բռնել, կամ բանեցնել, կամ խուլլան-
միշ ըլլալ: չարաչար վարել. չարաչար 'ի կիր
արկանել. ախտակաբար վարիլ. խառնավար
առնել. զեղծանել իւիք:
—Գէշ գազան: չարագազան:
—Գէշ գաւառէ. [illegible]: չարա-
գաւառեայ:
—Գէշ գոյն ունող: վատագոյն. չարագոյն.
դժգոյն. տժգոյն:
—Գէշ դէմք ունող: տես Տգեղ դէմք ունող:

–Գէշ եղանակ, կամ խայտէ: չարանուագու-
թիւն: [եղև:
–Գէշ եղաւ, բայց եղաւ: չարով եղև, սակայն
–Գէշ երգօղ: չարանուագ. արտանուագ:
–Գէշ երևնալ: չար թուիլ: [մեք:
–Գէշ երևնալ մէկու մը: ընդ ակամբ լինել ու-
–Գէշ ըլլալ: տես Գէշնալ:
–Գէշ ընել: տես Գէշցնել:
–Գէշ ըսել, կամ գէշ խօսիլ: տես Նախա-
տել. և Անիծել:
–Գէշ խապար: տես Բօթ:
–Գէշ խապար բերել: տես Բօթ բերել:
–Գէշ խոց: չարակեղ:
–Գէշ խույ: տես Մոլութիւն:
–Գէշ խրատ տուած: չարախրատ:
–Գէշ խօսիլ (ուրիշի վրայ): քսիս մատուցա-
նել (զումեքէ). քսել. չարախօս լինել:
–Գէշ խօսք, կամ գէշ խօսիլը: տես Նախա-
տինք, և Անէծք:
–Գէշ խօսօղ: տես Նախատօղ:
–Հիւանդութիւնը գէշցնօղ: ախտարծարծ:
–Գէշ ծախուած, կամ ծախօղ: վաճառա-
կուր:
–Գէշ կենալ: տես Անհամեստ ըլլալ:
–Գէշ կերակուր: խանհրեալ, անհամըքսեալ
կերակուր:
–Գէշ կերպով: չարաբար. ժանտաբար:
–Գէշ համ. ֆէնայ լէզզէթ: դառնահամութիւն.
ժանտահամութիւն:
–Գէշ համ ունօղ: չարահամ. ժանտահամ:
տես և Լեղի համ ունօղ:
–Գէշ հայրենիք ունեցօղ: ա. Գէշ գաւառէ:
–Գէշ հաւայէ զարկած: խորշակահար:
–Գէշ հիւանդութիւն. ֆէնայ մարազ: ժանտա-
հարութիւն. ժանտախտ. ժանտացաւ:
–Գէշ հիւանդութիւն ունօղ: չարախտական.
ժանտախտական:
–Գէշ հիւանդութեան մէջ ըլլալ: կրել
ախտ մահաբեր. զախտ մահացու ջերանիլ:
–Գէշ հոտ: նեխ. նեխահոտ. չարաւա-
հոտ. ժանտահոտ. ժահահոտ. զազրահոտ.
չարահոտ. նեխութիւն. ժանտահոտութի.
ժահահոտութիւն. չարահոտութիւն. գար-
շահոտութիւն. չարաւահոտութիւն:
–Ձէին կրնար կոր համբերել գէշ հոտին: չկա-
րէին համբերել ժանտահոտոյն նորա:
–Թէ որ քեզմէ գէշ հոտ մը գար թագաւորի
մը: թէ հոտ ինչ չար 'ի քէն հարկանէր առ
թագաւոր ոք:
–Գէշ հոտն որ անկէց կելլէ: զչարահոտն՝ որ
անտի ծխեցի:
–Գէշ հոտ բուրել: բուրել հոտ ժանտ. ար-
ձակել հոտ գարշութեան. գարշահոտիլ.
չարահոտիլ. ժահահոտիլ:
–Գէշ հոտ ունօղ: չարահոտ. դառնահոտ.
դաժանահոտ. ժանտահոտ. ժահահոտ.
զազրահոտ. նեխահոտ. չարաւահոտ:
–Գէշ ձայն: չարաձայնութիւն:

–Գէշ ձայն հանել: չարաձայնել:
–Գէշ ձայն ունօղ: վատաձայն. չարաձայն.
արտանուագ:
–Գէշ ճամբայ գնալ: գնալ ընդ չար ճանա-
պարհ. անառակիլ. շուայտիլ. խենեշանալ:
տես և Անհամեստ ըլլալ. և Բիծաւոր ըլլալ:
–Գէշ ճամբայ գնացօղ: զեղխ. անառակ.
շուայտ. շուայտոտ. գօշատ: տես և Անհա-
մեստ. և Բիծաւոր: [թիւն:
–Գէշ ճամբայ երթալը: տես Բիծաւորու-
–Գէշ մարդ: դժպհի. խարդախաբարոյ. ատելի:
տես և Չար մարդ:
–Գէշ մարդ ըլլալ: դժպհի կամ ատելի լինել.
յաչաց ելանել. թշնամանալ:
–Գէշ մարդ ընել: ատելի առնել. յաչաց հա-
նել. թշնամացուցանել. բանսարկել. սեր-
մանել զհակառակութիւն:
–Գէշ մեռած, կամ մեռնօղ: չարամահ. չա-
րամեռ. սատակամահ:
–Գէշ մեռնիլ, կամ գէշ սատկիլ: չարաչար
մեռանիլ. չարամահ լինել. չարալլուկ վախ-
ճանիլ. սատակամահ կորնչիլ. չարախատա-
վար կորնչիլ. սատակիլ. բռնութեան մա-
հուամբ զկեանս վաճառել:
–Գէշ մեռցնել, կամ սատկեցնել: չարամահ
առնել. սատակել:
–Գէշ նայուածք ունօղ. զէհիրլի [illegible]. կէօզ-
իւնէն նազար դէկէն: գժնէհայեաց: տես և
Գէշ բան տեսնօղ:
–Գէշ նայուածք մը ունենալով: գժնեայ գո-
լով ական հայեցուածով:
–Նայուածքին գէշութենէն: 'ի գժնէութենէ
հայեցուածոյն:
–Գէշ շող: տօթ. խորշակ:
–Գէշ պօղազ. Գէշ պօղազ ըլլալ. Գէշ պօ-
ղազութիւն: տես Որկրամոլ. Որկրամոլու-
թիւն. Որկրամոլութիւն ընել:
–Գէշ սատկած: տես Գէշ մեռած:
–Գէշ սատկըցնել: տես Գէշ մեռցնել:
–Գէշ սատկիլ: տես Գէշ մեռնիլ:
–Գէշ վարք ունեցօղ: խառնակրօն. խառնա-
գնաց. խառնակեցիկ:
–Գէշ տեսք ունօղ: տես Տգեղ.
–Գէշ փուշ: չարափուշ. ժանտափուշ:
–Գէշ փչօղ: չարաշունչ. խառաշունչ. դառ-
Գէշնալ: տես Գիշնալ: [նաշունչ:
Գէշութիւն: տես Գիշութիւն:
Գէշումէշ: խառնախորթ. խառնակ: տես և
Այլն օյլն:
–Գէշումէշ բան ունօղ: խառնակեր:
–Գէշումէշ խօսք: մոլախօս. մոլաբանս:
–Գէշումէշ խօսք բռնեցնօղ: դաժանաբանս.
ընդվայրաբանս:
–Գէշումէշ խօսքերով լցուած: մոլախօսութեամբ.
խոտղանացեալ. մոլախօս. մոլաբանս. անհաս-
տատմաւ: [պանանալ:
–Գէշումէշ խօսքերով լցուիլ: մոլախօսել. խո-
Գէշցնել: տես Գիշցնել:

Գէր. ակիզ. ճիլան. փոխան: գէր. պարարտ. մսեղ. մարմնեղ. անձնեղ. բազմամիս. հիւթեղ. պարարակ. յոյր:
—խիստ Գէր: գիրապարար:
—խիստ Գիրցած անասուններ: պաճարս հաճակեալս 'ի գիրութեան:
—Գէր՝ ցորեն՝ գարի, և այլն: տես Պարարտ՝ բոյս. և այլն:
—Գէր ըլլալ: տես Գիրնալ: [պալից:
—Գէր կերակուր, կամ միս: պարարտ. ճար-
Գէրութիւն: տես Գիրութիւն:
Գըզըլ սու. գէօքի անուն: Գավզանայ գետ:
Գըլըճ պալըղը: տես Խըլըճ պալըղի:
Գթալ. գոռե ղուրմիւ. գոռե ճէէք. գոռե ունէնաւ. մերհամէթ էթմէք. աճըմաք. էսիրկէմէք: գթալ. ողորմիլ. գորովել. գթասիրել. մարդասիրել. խանդաղատիլ. մորմոքիլ. յաղերս գալ. փղձկիլ. գալարիլ, կամ գելանիլ աղեաց. յուզիլ աղեաց. ճմլել սրտի. 'ի գութ խանդաղատիլ. գութ խանդաղատանաց առնել: տես և Աղէքը կտրտիլ:
—Գթա վրաս: ողորմ անկցի 'ի սիրտ քո:
—Ուրիշի խեղճութեանը վրայ գթալ: 'ի գութ առնուլ զթշուառութիւն ուրուք:
Գթած: գթած. ողորմած. մարդասէր. գթասէր. գթոտ. գորովագութ:
—խիստ Գթած: բազմագութ. յոլովագութ. բազումողորմ. գթալիր:
—Գթած ըլլալ: տես Գթալ: [նուլ:
—Գթած ձեռնալ: խնամածութեան դէմս զգե-
Գթացող: տես Գթած:
Գթութիւն: գթութիւն. ողորմութիւն. մարդասիրութիւն. գութ. գորով:
—խիստ մեծ Գթութիւն: բազմագթութիւն. բարեգթութիւն:
Գիժ: տես Խենթ:
Գիժնոց. Տիմարխանայ: յիմարանոց:
Գիլաս: տես Կեռաս:
Գիծ. ճիզկի: գիծ. ծիր: [ծելի:
—Գիծ չքաշող, կամ չիջանող: անգիծ. անգը-
—Գիծ ունող: գծաւոր:
—Գիծ քաշած: գծեալ. գծաւոր. ծրեալ. ծրագրեալ. գծագրեալ:
—Գիծ քաշել. ճիզկի չէքմէք: գծել. ծրել. ծրագրել. գծագրել:
—Զորս գին գիծ քաշել: պարագծել:
—Գիծ քաշելը: գծագրութիւն. ծրագրութիւն:
—Գիծ քաշող: գծող. գծիչ. գծագիր. գծակ:
—Գծի տակ չընկնող: անգիծ. անգիր. անփակ: տես և Զէվրէսիզ:
Գիհի. արդըճ: գի. գիհի. սարոյ:
Գին. պահայ. գըյմէթ. փէյէր: գին. գինք. սակուր. յարգ. արժէք. արժանք. արժանիք. փրկանք:
—Գինը վար զարնել կուզեն: 'ի վայր Ջանան արկանել քան զինչ արժէ վաճառն:
—Գերբեները ազատեց՝ ամենուն գինը տալով: Թափեաց զգերութիւնն փրկանօք:
—Գին գնել. գին կոյմէք: գին հատանել. սակել. գին արկանել:
—Գին կտրել մէկի մը հետ: վարձս արկանել. սակ արկանել. սակել: տես և Պազար ընել:
—Անոնց գին կը կտրէր: անձանց նոցա գինս հատանէր:
—Տէրութենէ կտրուած գին: նիրհ. սակ:
—Գին չունող. պահասըզ: անգին. անսակուր. անվաճառ:
—Գինը իջեցնել: հատանել 'ի գնոյ. նուազեցուցանել, կամ պակասեցուցանել 'ի գնոյ:
Գինայ գինեայ: տես Քինայ:
Գինեմոլ. գինու ընկնող. խմող. ակէօքի: գինեմոլ. գինեճան. գինեհար. գինեկեզ. գինեզէն. գինըմպուս. գինեըբբու. արբեցող. արբշիռ:
—Գինեմոլ ըլլալ: զեղխիլ գինւով. պարապիլ գինեըբբուաց. մատնել զանձն յարբեցութի. շուայտիլ գինւով. գինեզեխիլ. գինեմոլիլ. գինեհարիլ. գինեճանիլ. զեղխիլ գինւով:
Գինեմոլութիւն: գինեմոլութիւն. արբշռութիւն. գինեհարութիւն. գինեկիզութիւն. գինեզեխութիւն. գինեճանութիւն. արբշռութիւն. արբեցութիւն. զեղխութիւն գինւոյ:
Գինետուն: գինետուն. կապելայ. մառան. տուն գինւոյ: [ղողս:
Գինի. շարապ: գինի. բեր որթոյ. արիւն խա-
—Գինի բաժնել: մատռուակել. տակառապետել. մատակարարել. նուագաւորել. պաշտել գինի:
—Գինի բաժնելը: մատռուակութիւն:
—Գինի բաժնող. խափէհճէ: մատռուակ. մատակարար գինւոյ. գինեպաշտ:
—Գինի բաժնողներու գլուխ: տակառապետ:
—Գինի բերող, կամ հասըլ ընող: գինեբեր. գինեբուղխ:
—շատ Գինի հասըլ ընող՝ տեղ, կամ էգի, և այլն: գինեւէտ: [ածել գինի:
—Գինի լեցընել: ընուլ, կամ արկանել, և կամ
—Գինի խմելը: գինըմպութիւն. գինըմպելիք:
—Երբոր գինի խմելու հետ էին: առաջ իբրև 'ի մէջ էին գինարբուացն:
—Գինի խմելէն յոգնած էին: էին խոնջք և վաստակք 'ի բազում գինեըբբուաց:
—Գինի չխմել: ժուժկալել 'ի գինւոյ: տես և Միս չուտել:
—Գինի չխմող: գինեհատ:
—Գինի չխմելը: գինեհատութիւն: [պու:
—Գինի խմող: գինարբու. գինեըբբու. գինըմ-
—Գինի ծախող. մէյխանաճի: գինեվաճառ:
—Գինի սիրող: գինեսէր. գինեմոլ. գինեպաշտ:
—Գինի տուող: տես Գինի բաժնող:
—Գինիէ կտրելը: գինեհատութիւն:
—Գինիէն բռնուիլ: գալ գինւոյ զակամբ. գինել. զմռիլ. Թմբրիլ. ընկղմիլ 'ի գինւոյ:
—Գինիով կատղած, կամ գինւով կատղեցուցած: գինեգէն:
—Գինու ընկնիլ: տես Գինեմոլ ըլլալ:
—Գինու ընկնող: տես Գինեմոլ:

–Գինու կարաս: կարաս գինւոյ. գինեկարաս. տակառ:
–Գինու համ ունող: գինեհամ. գինեհամ:
–Գինու ճանճ: մժղուկ:
–Գինու շիշէ: շիշ գինւոյ. ապակեակ գինւոյ:
Գինիեկ. շարապճը: գինեակ:
Գինծ. քիշնիշ: գինձ. համեմ:
Գինով. հարբած. սարհօշ. քէֆ: արբեալ. արբեցեալ. գինեհարբեալ. զուարթացեալ 'ի գինւոյ:
–Գինով ձեւանալ: սխալականութիւն նմանեցուցանել:
–Գինովներու ալէս: զօրէն արբեցելոց:
Գինովնալ: արբենալ. գինեհարբիլ. ընդ գինի մտանել. զմպիլ. զգինեօք անկանել. 'ի գինւոջ լինել. սրարբիլ. գինեկլլել:
–Երբոր գինովցան: իբրեւ անցին զաւանցին 'ի գինւոյ:
Գինովութիւն. սարհօշլուխ: արբեցութիւն. արբշռութիւն. գինեհարութիւն. գինեկլլութիւն. արբելիք. բազմախմութիւն. գինեճանութիւն:
–Սաստիկ գինովութիւն: անթափ արբեցութիւն:
–Գինովութենէն ուշքը դարձած: գինւոյ եկեալ զակամբ:
–Գինովութենէն կէս մը արթընցած: թերաթափ լեալ 'ի գինւոյ:
–Գինովութենէն դեռ արթնցած չէ: գինին չեւ եւս թափեալ է 'ի խելացն:
–Գինովութենէն՝ սկսաւ ճառել ճուռել ընել: սկսաւ խօսիլ բանս հպարտս յարբելեաց:
–Գինովութիւնը անցընել՝ (իրենը): թափել զգինի, կամ զարբեցութիւն. թափիլ 'ի գինւոյ, կամ յարբեցութենէ. սթափիլ 'ի գինւոյ, կամ յարբեցութենէ, կամ ոռն՝ սթափիլ՝ զգաստանալ. լռջանալ:
–Գինովութիւնը անցընել՝ (ուրիշինը): սթափեցուցանել. զգաստացուցանել զոք յարբեցութենէ:
Գինովցած: } զեղխեալ 'ի գինւոջ. զգլխեալ.
Գինովցող: } գինեհար. գինեհարեալ. զմպեալ անապակաւ. գլխագարեալ 'ի գինւոյ. գինելից: տես եւ Գինով:
Գինովցնել: արբեցուցանել. սրարբեցուցանել:
Գինովցնող: արբեցուցիչ:
Գինովցնող խմելիք: ցքի. օղի. արբեցութիւն:
Գինտ. օղ. քիւփէ: գինտ. գինդ. գորշապահանգ:
Գիշեր. կէճէ: գիշեր. ցայգ:
–Գիշեր անցընել: տես Գիշերը մնալ:
–Գիշեր ըլլալ: գիշերանալ:
–Ինչուան որ գիշեր ըլլայ: մինչեւ շրջեսցի օրն:
–Գիշեր ցորեկ. կէճէ կիւնտիւզ: զցայգ եւ զցերեկ. զտիւ եւ զգիշեր. 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի. 'ի տունջեան եւ 'ի գիշերի:
–Գիշեր ու ցորեկ հաւասար ըլլալ: հաւասարակել տունջեան եւ գիշերոյ:
–Գիշեր ցորեկ հաւասար ըլլալը: հաւասարակօրութիւն. զուգօրութիւն. հաւասարակած:

–Գիշերը. կէճէյ: տես Գիշերով:
–Գիշերը աշխատիլ, կամ գիշերով բանիլ: գիշերաջան վաստակիլ. հսկել. ջանիլ. գործել 'ի գիշերի:
–Գիշերը բանելով արթուն կենալ: հսկել. գիշերաջան ջանիլ:
–Գիշերը բանող: գիշերաջան:
–Գիշեր բերող: գիշերաբեր:
–Գիշերը գնալ, կամ քալել: գիշերագնաց լինել:
–Գիշերը գնացող կամ քալող. գիշերով ճամբայ ելլող: գիշերագնաց. գիշերընթաց. ցայգագնաց:
–Գիշերը, կամ գիշերով կռիւ ընող: գիշերամարտ. գիշերամարտիկ. ցայգակռիւ:
–Գիշերը ժամ ըսող կամ աղօթք ընող: գիշերապաշտօն. ցայգապաշտօն:
–Եօթը գիշեր կեցան հոն: երեկացին անդ աւուրս եօթն:
–Կէս գիշեր կըլլար: գիշերն ընդմիջէր:
–Կէս գիշերուն: զհասարակածաւ գիշերոյ. 'ի հասարակել գիշերոյ. 'ի հասարակ գիշերի. 'ի մէջ գիշերի. զհասարակ գիշերաւ. յերրորդ պահու գիշերոյն:
–Գիշերը մնալ, կամ տեղ մը իջնել, կամ գիշեր անցընել: օթանալ. օթագայիլ. օթագանալ. ագանել զգիշերն. գիշերօթել:
Գիշերով. գիշերը. գիշերանց. կէճէյին: գիշերայն. գիշերոյն. գիշերի. գիշերախառն. 'ի գիշերի. զգիշերն. զցայգն. ընդ մութն. նսեմաւ. 'ի ժամ գիշերոյ. 'ի գիշերային պահու. 'ի խաւար գիշերոյ. յանջամուղջ գիշերային:
–Գիշերով աշխատիլ: տես Գիշերը աշխատիլ:
Գիշերուան: գիշերոյ. գիշերային. գիշերական:
–Գիշերուան ատեն: գիշերաժամ. պահ գիշերոյ:
–Գիշերուան ժամ, կամ աղօթք: ժամերգութիւն գիշերային. պաշտօն գիշերոյ. գիշերապաշտօն. ցայգապաշտօն:
–Գիշերուան լամբ. կէճէլիկ: ցայգանոց:
–Գիշերուան կռիւ: գիշերամարտ. գիշերամարտութիւն. ցայգակռիւ:
–Գիշերուան մութը կոխել: գիշերանալ. աղջամղջիլ գիշերոյ: տես եւ Մութը կոխել:
–Գիշերուան պահապան, կամ պէքճի. նէօպէթճի: գիշերապահ. պահնորդ. գիշերադէտ:
–Գիշերուան պէքճութիւն, կամ նէօպէթ: գիշերապահութիւն. գիշերապահք:
–Գիշերուան պէս մութ: գիշերակերպ. գիշերանման:
–Գիշերուան սահմնները: ժամք գիշերոյ. ժամք գիշերային:
–Գիշերուան առջի սահմը: խաւարակ:
–Գիշերուան երկրորդ սահմը: աղջամուղջ:
–Գիշերուան երրորդ սահմը: մթացեալ:
–Գիշերուան չորրորդ սահմը: շաղաւօտ:
–Գիշերուան հինգերորդ սահմը: կամաւօտ:
–Գիշերուան վեցերորդ սահմը: բաւական:
–Գիշերուան եօթներորդ սահմը: խօթափեալ:

—Գիշերուան ութերորդ սահմանը: գիշակ:
—Գիշերուան իններորդ սահմանը: լուսաճեմ:
—Գիշերուան տասներորդ սահմանը: առաւօտ:
—Գիշերուան տասնըմէկերորդ սահմանը: լուսափայլ:
—Գիշերուան տասուերկուերորդ սահմանը: փայլածու:
Գիշերանց: տես վերը Գիշերով:
Գիշերոց. գուլխա կէճէլիկ: գլխարկ ցայգանոց: տես և Գիշերուան լաթ:
Գիշերս, կամ առ գիշերս: ցգիշերս. զգիշերս զայս. յայսմ գիշերի:
Գիշի: տես Մարդ. ապամ:
Գիշիզատէ: տես Մեծազգէ:
Գիշնալ. ֆէնա օլմագ: յոռանալ. յոռենալ. վատթարանալ. ժանտանալ. գժնէանալ. չարանալ:
Գիշցնել: յոռացուցանել. յոռեցուցանել. վատթարացուցանել. ժանտացուցանել. չարացուցանել:
Գիշուն գէշը: տես խիստ Գէշ:
Գիշութիւն: յոռութիւն. վատթարութիւն. չարութիւն. ժանտութիւն. գժնէութիւն. գժնդակութիւն:
—Գիշութիւն ընել: 'ի չարիս հատանիլ:
—Ամէն գէշութիւն անկէց առաջ կուգայ: ամենայն խանգարք անտի ծնանին:
—Գիշութիւն մտածել: խորամանկել. չարիս նիւթել:
—Աս ամեն բանի վրայ ուրիշ գէշութիւն մըն ալ մտածեց: յայսր ամենայնի վերայ այլ ևս չարութիւն խորամանկեաց:
—Տակէն գէշութիւն կը մտածէ: զչարութիւն 'ի ներքոյ ստայնանկէ:
Գիտնալ. պիլմէք. թանըմագ: գիտել. գիտակ լինել. գիտուն լինել. վերահասու գոլ. 'ի վերայ հասանել. ծանօթանալ. ճանաչել. իմանալ. հասանել. խելամտել. տեսանել. զգալ. ծանօթս առնուլ. խելամուտ լինել. զգաստ լինել. զփորձ առնուլ. փորձ լինել: տես և Իմանալ:
—Գիտէր ալ ամիրապետին վախը: այլ և զահ երկիւղի ամիրապետին ոչ զանխլանայր:
—Գիտցիր. պիլէսին օլա: գիտեա. գիտասցիր. գիտասջիր. ծանիր. ծանիջիր. գիտութիւն լիցի. գիտուն լիցի. յայտ լիցի քեզ:
—չԳիտնալ. պիլմէմէք. հապէրսիզ օլմագ: չգիտել. անգիտանալ. տգիտանալ. անգիտակ լինել:
—Չի գիտնալ ձևացընել. չիգիտնալու զարնել: յանգէտս լինել. զանգիտութիւն պատճառել. զանխլանալ:
—Չես գիտեր չէ: ոչ ինչ զանխուլ է 'ի քէն:
—Չե՞ս մի գիտեր: չիցե՞ս ակաց:
—Իբր թէ եղածը չիգիտնալով: իբրև զանխուլ իրին գոլով:
—չԳիտնալ թէ ուր է: չգիտել թէ ուր իցէ:
—Գիտնալը: գիտելն. գիտութիւն:
—չԳիտնալը: անգիտութիւն. տգիտութիւն:

—Գիտնալով: գիտելով. գիտելով չափ. գիտութեամբ:
—չԳիտնալով: անգիտութեամբ. տգիտութբ. յանգէտս. առ 'ի չգիտանս:
—չԳիտնալով ընել: յանգէտս գործել. անգիտանալ:
—Գիտնալու: գիտելի:
—չԳիտնալու: անգիտելի:
Գիտութիւն. պիլմէքլիք. իլիմ. պիլկի: գիտութիւն. ծանօթութիւն. խելամտութիւն. տեսութիւն. ճանաչումն. հասումն մտաց:
—Գիտութիւն չունենալը կամ չսիրելը: անդպրութիւն. անսիրելութիւն ուսման:
—Գիտութիւն սիրօղ. գիլիւմէն էհլէ ընէօղ. իլմափռուլուն, կամ խիլէ ֆնիփռօղ: ուսումնասէր. իմաստասէր. բանասէր. ուսումնատենչ:
—Գիտութիւն չսիրող, կամ գիտութիւնը ատօղ: ուսումնատեաց. իմաստատեաց. անիմաստասէր:
—Գիտութիւն սորված, կամ սորվող: մակացու. գիտնական. գիտնաւոր. ուսումնական. ներհուն գիտութեանց:
—Գիտութիւն չսորված: անուսումն. անդըպիր. առանց դպրութեան: տես և Տգէտ:
—Գիտութեան ետևէ ընկնիլ: հետամուտ լինել մակացութեանց. զգիրովք գալ. պարապիլ գրոց:
—Գիտութեան սէր, կամ գիտութիւն սիրելը: ուսումնասիրութիւն. իմաստասիրութիւն:
Գիտուն. բան գէփչօղ. իւլիմաք: գիտուն. գիտնական. գիտնաւոր. իմաստուն. ներհուն. հանճարեղ. մակացու:
—խիստ Գիտուն: բազմահմուտ. մատենայած. ներհուն. բազմուսումն:
Գիտցած, կամ գիտցուած: գիտացեալ. ծանուցեալ. ծանօթ:
—Գիտցածին կէօրէ: ըստ գիտութեանն. ըստ կարծեացն:
—չԳիտցած. [illegible]: անգէտ. անծանօթ:
Գիտցնել. պիլտիրմէք: խելամուտ առնել. զգացուցանել. զգաստ առնել:
Գիտցնօղ: խելամտեցուցիչ:
Գիտցօղ: գիտօղ. գիտակ. ծանօթ. խելամուտ. հասու. հմուտ. զգաստ:
—չԳիտցօղ. պիլմէյէն. պէխապէր. ճահիլ: անգէտ. անգիտակ. անտեղեակ. անխելամուտ. տգէտ: տես և Պէխապար:
—Եղածը չիգիտցօղ կը ձևանար: զանխլանայր որպէս ոչ գիտելով զեղեալսն:
Գիր. մէքթիւպ: տես Բարևագիր:
Գիր. եազը: գիր. գիծ. ծիր. տառ. նշանագիր. նշանագիծ:
—Գիր գիտցօղ. օգուր գիտօղ. եազը գիտօղ: գրագէտ. գիտակ գրոց. հմուտ, կամ հասու դպրութեան. գրոց աշակերտ. հպատակ գրոց. դպիր:
—Գիր չգիտցօղ: անգրագէտ. անդպիր. առանց դպրութեան. անուսումն:
—Գիր չգիտնալը: անդպրութիւն. անուսում-

նութիւն ։ [Գրել ։
—Գիր գրել ։ գրել ․ գրոշմել ․ գծել ։ տես և [գիծ ։
—Գիր գրող ։ գրագիր ․ գծագիր ․ դպիր ․ գրա-
—Գիր զարնել ։ տես Գիրք տպել ։
—Գիր կապել ։ տես Հեգել ։
—Գիր չճանչնալը ։ անդպրութիւն ։
—Գիր չունող, կամ առանց գրի ։ անգիր ․ առանց գրոյ ։
—Գիր չունող կամ չգրած ճերմակ թուղթ ։ անգիր քարտէս ։
—Գիր փորել ․ քարի, կամ փայտի վրայ փորելով գրել ։ գրոշմել ․ արձանագրել ․ քանդակել ․ քանդել ։
—Գիր փորելը ։ արձանագրութիւն ․ քանդակումն ․ քանդակ ։
—Գիր փորող ։ արձանագրող ․ քանդակող ։
—Գիրերուն հնչմունքը ։ աթուաթայք ։
—Գիրը անցընել ։ 'ի գրի առնել ․ ընդ գրով արկանել ․ զգրի հարկանել ։
—Գիրը ընջող, կամ ընջած ։ ընջագիր ։
—Գրի ծառը ։ նշանախեց ․ խեցխեղեփ ։
—Գրին կէսը ։ գրակէս ։
—Գրով հաստատել ․ հաստատ գիր անցընել, կամ գրել ։ արձանագրել ․ արձանակել ․ արձանացուցանել ։
—Գրով նշանել ։ նշանագրել ։
—Գրով պատմել ։ պատմագրել ․ վիպագրել ․ վիպասանել ․ մատենագրել ։
—Գրով պատմող ։ պատմագիր ․ վիպագիր ․ մատենագիր ․ վիպասան ։
—Գրով տուած, կամ գիր անցուցած ։ մատենագրեալ ․ գրեալ ․ գրաւորական ։
Գիրկ ․ քուճագ ։ գիրկ ․ ծոց ․ գոգ ։
—Գիրկը առնել ։ տես Գրկել ։
—Գիրկը լեցնող ։ գրկալիր ։
—Գիրկը սեղմելով ։ գրկապինդ ։
Գիրնալ ․ գէր ըլլալ ․ սէմիզլէնմէք ։ գիրանալ ․ պարարտանալ ․ պարարիլ ․ յօրանալ ․ սոնքանալ ․ թանձրանալ ․ ստուարանալ ։
—Գիրնալ՝ ցորէնին, գարւոյն, և այլն ։ տես Պարարտանալ երկրը ․ և այլն ։
Գիրութիւն ․ գիրնալը ։ գիրութիւն ․ պարարտութիւն ․ յօրացումն ․ բազմամսութիւն ․ պարարումն ։
Գիրուց ։ ճարպ ․ պարարտութիւն ։
—Գիրուցով լեք ․ գիրուցը լափ ։ ճարպալիր ․ ճարպաւոր ․ ճարպապարար ։
—Գիրուցովը ։ ճարպովքն ․ ճարպոյն հանդերձ ։
Գիրցնել ։ գիրացուցանել ․ պարարել ․ պարարտացուցանել ․ յօրացուցանել ։
Գիրցնել՝ զցորէնը, զգարին, և այլն ։ տես Պարարտացնել երկրը ․ և այլն ։ [տացուցիչ ։
Գիրցնող ։ գիրացուցիչ ․ պարարիչ ․ պարար-
Գիրք ․ քիթապ ։ գիրք ․ մատեան ․ մատենագրութիւն ․ դպրութիւն ․ գիր ․ քարտէզ ․ տումար ․ տոփեր ։
—Որպէսզի գրքի մեծութիւն ունենայ ։ զի չափ և հասակ տացէ գրոց ։
—Գիրք գրող, կամ շարագրող ։ մատենագիր ։
—Գիրք կազմել, կամ գիրք կապել ։ կապել կամ կազմել զգիրս ․ ածել շարագրոյ զգրովք ։
—Գիրք կազմող, կամ կապող ։ տ ․ Գրքակազմ ։
—Գիրք կարդացող ։ գրակարդաց ․ ընթեռնուլի ․ ընթերցող ․ ընթերցանելի ․ դպիր ։
—Գիրք պահող ։ գրապահ ։
—Գիրք տպել ․ գիրք զարնել ։ տպել ․ տպագրել ։
—Գիրք տպելը ․ պասմայ ։ տպագրութիւն ։
—Գիրք տպող ․ գիրք պասմաճի ։ տպագիր ․ տպագրիչ ․ տպագրող ։ տես և Տպող ։
—Գրքի գլուխ ։ գիրք ․ գլուխ ․ պրակ ․ ճառ ․ յօդուած ․ հատուած ։
—Գրքի կողք ։ կազմ ․ շարագրոյ ․ տուփ գրոց ։
—Գրքի մէկ կտորը ։ հատոր ․ մատեան ։
—Գրքի մէջ անցած ։ մատենագրեալ ։
—Գրքի մէջ անցընել ։ մատենագրել ․ արձանագրել ․ նշանակել 'ի մատեանս ։
—Գրքի մէջ չեղած ։ անգիր ։
—Գրքի ցանկ չինել ։ յօրինել զցանկ ․ ցանկել ․ ցանկել ։ [դպրութիւն ։
—Գրոց գիտութիւն ։ ուսումնասիրութիւն ․
—Գրոց տեղեակ ։ տես Ուսումնական ։
—Գրքեր ։ գրեան ․ գրեանք ․ մատեանք ։
—Գրքեր բացուեցան ։ դպրութիւնք բացան ։
—Գրքերուն մէջը գրած է ։ գրեալ կայ 'ի դպրութիւնս ։ [կենաց ։
—Կենաց գիրքը կըգրեն ։ գրեն 'ի դպրութիւնս
Գլան ․ խուրուշ ։ դահեկան ։
Գլանալ ․ Գլացնել ։ տես Գլնալ ․ Գլցնել ։
Գլգլած ։ տես Խռֆած ։
Գլգլել ։ տես Խռֆեցնել ։
Գլգլիլ ։ տես Խռֆիլ ։
Գլգլիլը ։ տես Խռֆածութիւն ։
Գլգլուկ ։ տես Խռֆած ։
Գլխատած ․ գլուխը կտրած ։ գլխատ ․ կառափնատ ․ գլխատեալ ․ կառափնատեալ ։
Գլխատել ․ գլուխը կտրել ․ գլուխը առնել ․ գլուխը զարնել ․ պաշըն ալմաք ։ գլխատել ․ կառափնատել ․ հատանել զգլուխն ․ առնուլ զգլուխն ․ հարկանել զկառափն ․ բառնալ զգլուխն ։
—Գլուխը կտրեցին սրով ։ բարձին զգլուխն սրով ։
Գլխատելը ։ գլխատումն ․ կառափումն ։
—Գլխատելու տեղ ։ կառափեալ ․ տեղի կառափման, կամ կառափելոյ ։
—Գլխատուելու արժանի ։ գլխապարտ ։
Գլխատող ։ գլխատող ․ կառափող ․ դահիճ ։
Գլխարկ ։ խոյր ․ տրատախուրակ ․ գլխարկ ․ գըլխագիր ։ [պախուրել ։
—Գլխարկը հանել ։ մերկանալ զգլխագիր ․ ա-
Գլխաւոր ․ պէյիւք պաշլը ։ գլխաւոր ․ սկզբնաւոր ․ երևելի ․ աւագ ․ առաջին ։
—Գլխաւոր մարդ ։ փառաւորն ․ աւագ ։
Գլխել ։ տես Լմնցընել ։
Գլխիբաց ․ պաշը աչըք ։ գլխիբաց ․ բացագլուխ ․ մերկագլուխ ․ հոլանի գլխով ։
Գլխիվայր ․ պաշաշաղը ։ գլխիվայր ․ գլուխ 'ի

վայր. ստորագլուխ:

Գլխնոց. պաշքըլը. թօփուզ: գլխանոց. գլխարկ: տես և Գլխարկ:

Գլնալ: գլանալ. բթանալ. բթիլ:

—Թուրերը գլցան ջարդելէն: բթեցան երկաթքն 'ի կոտորել:

—Գլցած ակռայ: ակն բթեալ:

—Թուրին բերանը գլցընելով: զսայր սուսերի նորա բըթեցուցեալ (անգործ առնել):

—Միտքը գլնալ: գլանալ մտաց:

Գլորել. դէվիրմէք. դէօնտիւրմէք. եուվարլամագ: գլորել. գլել. հոլովել. թաւալել. ոլորել. խարդաւանել. տապալել:

Գլորելով: գլորմամբ. թաւալգլոր. հոլովաբար. գայթ 'ի գայթ:

Գլորելու տեղ. [illegible]: գահեք. դարիք. վախք:

Գլորիլ. [illegible]: գլորիլ. գլիլ. հոլովիլ. թաւալիլ. տապալիլ. գթել. սահիլ. գայթել. գայթակղիլ. դեդեւել. սխալել. սխալակել. գանդաղել:

—Գլորիլը. [illegible]: գլորումն. հոլովումն. թաւալումն. տապալումն:

Գլորտըկել: հոլովել. գլել. գլորել:

—Հաւկիթը գլորտըկելով: կիթն հոլովեալ:

—Հաւկիթը գոգէն կը գլորի կիյնայ: փլանի կիթն հոլովեալ 'ի գոգոյ նորա:

—Գլորտըկելով գալ: 'ի գլել գալ:

Գլորցնել: տես Գլորել:

—Գլորցնող: գլորիչ. գլորեցուցիչ. գայթակղեցուցիչ. սայթաքեցուցիչ:

Գլորող. [illegible]: գլորող. հոլովող. գլորական. թաւալական. բազմագայթ. սխալակ. գայթոտ. գթոտ. դեդեւոտ:

—Չգլորող: անհոլով. անթաւալ. անգայթ. անգայթակղ. անգայթակղելի. անսայթաք. անսայթաքելի:

—Գլորողին թէքմէն զարնել: տես Ոտք զարնել. և այլն:

Գլութիւն: բթութիւն:

Գլուխ. [illegible]. պաշ: գլուխ. կատարածն մարմնոյ:

—Գլուխ. [illegible]: գլուխ. գագաթն. արմատն. կատար. սպառուած. աւարտ. ծագ. ծայր. սար:

—Գլուխ՝ [illegible], և այլն: տես Գրքի գլուխ. Հացի գլուխ. Պանրի գլուխ. Սոխի գլուխ. և այլն:

—Գլուխ. [illegible]: գլուխ. պետ. իշխան. աւագ. վերհ. արհի. գլխաւոր. մեծաւոր. առաջնորդ. սալար. սատրիկան:

—Գլուխ. [illegible]: ըստ. ըստ գլուխ. առ. առ մի: [գլուխ:

—Հինգ ոսկի մարդ գլուխ: հինգ ոսկի ըստ

—Մարդ գլուխ յիսուն զուառաշ տուաւին: ետուն առ այր յիսուն դահեկան:

—Ամէն մէկ ոչխարին երկու խարխախ: երկու խարխախք առ մի ոչխար:

—Յովսէփ մարդ գլուխ ուտելու ցորենները կուտար: տայր Յովսէփ ուտելիս ցորեան ըստ բերան:

—Շատ գլուխ ունեցող: բազմագլուխ. բազմագլխի. բազմագլխեան. յոգնագլուխ:

—Չորս գլուխ ունեցող: չորեքգլխի:

—Գլուխ գլուխ բաժնուած գիրք: պրակապատճէն: [բաժանել 'ի գլուխս:

—Գլուխ գլուխ ընել: գլխել. գլխակարգել:

—Գլուխ գլուխ ընելը: գլխակարգութիւն:

—Գլուխ գնել. [illegible]: պարապիլ. անսալ. հպատակիլ. զհետ երթալ. զհետ լինել. հետամուտ լինել:

—Կարդալու գլուխ գնել: պարապիլ ընթերցուածոց: [անսայր:

—Միսյիւձութեան գլուխ կը գնէր: մոգութեան

—Աղօթք ընելու գլուխ կը գնէր: աղօթից հպատակէր:

—Բարեգործութեան գլուխ դրէք կամ հետ եղէք: զգործոց բարեաց զհետ երթայք:

—Գլուխ գնել. [illegible]: փոյթ ունել. հոգալ. հոգ տանել. խնամ ունել: տես և Փոյթը ըլլալ:

—Գլուխ գնելիք. [illegible], և այլն: գլխանոց. գլխարկ. խոյր. արտախուրակ. արտախոյր:

—Գլուխ գնելու տեղ: բարձ:

—Գլուխ գնող: հոգացող. հոգատար. հոգաբարձու. հոգածու: տես և Հոգ ունող:

—Գլուխ ելլել. [illegible]: տես Լմընցնալ:

—Գլուխ ելլել. [illegible]: յաղթել. յաղթական լինել. յաղթական լինել, և կամ յաղթուգոլ ունիք, և այլն:

—Գլուխ զարնող: տես Գլխատող:

—Գլուխ չծռել. [illegible]: ոչ խոնարհիլ. յոյն կալ. ըմբոստանալ. ընդդիմիլ: տես և Ապստամբիլ. և Անհնազանդ ըլ- [լալ:

—Գլուխ կապել: գլխաւորել:

—Գլուխ հանել. [illegible]: տես Լմընցնել:

—Գլուխ հանող. [illegible]: տես Լմընցնող:

—Գլուխ չունող. [illegible]: անգլուխ. գլխատ:

—Գլուխ չունող. մարդ մը ըսածող, որ վրան կանգնի, կամ ոչէր ընէ: անգլուխ. անիշխան. անառաջնորդ. անտերունչ:

—Գլուխ չունող, բանի մը՝ [illegible], և այլն: անփոյթ. անհոգ. թերահոգ. որում ոչ է փոյթ:

—Գլուխ վերցնել: գլուխ ամբառնալ. վեր ամբառնալ. ընդդիմիլ. յոյն կալ. ըմպահակել. ըմբոստանալ: տես և Ապստամբիլ:

—Գլուխ վերցնող: ընդդիմացեալ. ստահակ. ապստամբ. ըմբոստ:

—Գլուխ քաշել. [illegible]: հեռանալ. նշկահել. անտեսանել: տես և Ապստամբիլ:

—Աստուծոյ հրամաններէն գլուխ քաշել: հեռանալ բերանոյ տեառն:

—Աշխարհի խառնութեան չի համբերելով գլուխ քաշել: յաշխարհի զաժանութեանց անտաս-

ունել։ [կայծին 'ի տեառնակողմանն կոյս։
—Աստուածմէ գլուխ քաշէր էին։ հեստեալ
—Գլուխ քաշել տալ։ տես Ապստամբեցնել։
—Գլուխ քաշելը։ տես Ապստամբութիւն։
—Գլուխ քաշօղ. թուր. պօշտակ։ տես Ապստամբ։
—Գլխէ ելած. կամ գլխէ հանած. սըյրըլմըշ. սըյրըլտըլմըշ։ զատուածեալ. սահրիւրեալ. մոլորեալ. արտուղի. զարտուղի։
—Գլխէ ելնել. սըյրըլմագ։ զատուածանիլ. սահրիւրիլ. զարտուղիլ. զարտուղի գնալ։
—Գլխէ հանած. սըյրըլտըլմըշ։ տես Գլխէ ելած։
—Գլխէ հանել. սըյրըլտընմագ. պօշխան չըգարմագ։ մարգելուզել. հրապուրել. մոլորեցուցանել. զատանցուցանել. զարտուղեցուցանել. խարդաւանել. զատածանել. սահրիւրել։
—Կնիկը գլխէ հանել։ գերել զմիտս կնոջն։
—Գլխէ հանօղ. սըյրըլտընօղ։ մոլորեցուցիչ. զատանցուցիչ. պատրիչ. խաբեբայ։
—Գլխէն անցածը պատմել։ պատմել 'ի վերայ եկեալ զանցկածանն։
—Գլխէն. ծուրէն։ 'ի գլխոյ. 'ի սկզբանէ. 'ի ծայրէ։ [գլուխը։
—Գլխէն ինչուան ոտքը։ տես Ոտից ինչուան 'ի
—Գլխէն խօսիլ. թօլէն խօսիլ. իր գէլիէն բօէլ։ յանձնէ խօսիլ. խօսիլ 'ի քմաց։
—Գլխէն հնարած. իր գէլիէն հանած. թօլէն ճէյփահ ըրած։ մտացածին. մտացածնոյց. կամամըտածական. ստայօղ. ինքնաստեղծ. ինքնագիւտ. ինքնագտակ. ինքնահնար։
—Գլխէն հնարած բան ըսել։ 'ի մտաց ասել։
—Թէ որ խելքէ հնարած բան է ըսածս՝ մի հաւատար։ եթէ 'ի մտաց ինչ ասիցեմ, մի հաւատար։
—Գլխէն հնարել. իր գէլիէն հանել։ յանձնէ հնարել. ստեղծանել 'ի քմաց։
—Գլխէն մարգարէութիւն ընել։ տես Մարգարէանալ ինք իր գլխուն։
—Գլխէն յետ քերել. պաշխան տասնայ ընել։ 'ի բաց քերել. քերել յանձնէ։
—Գլխէս, կամ իմ գլխէս։ յանձնէ. ինձէն. անձամբ. 'ի քմաց։
—Գլխով կռուիլ, կամ ձէնկ ընել հայվաններուն։ տես Կոտոշով ծեծկուիլ։
—Գլխով մխով։ գլխովին. գլխովի հանդերձ։
—Գլխու գալիք։ ճակատագիր. արկածք. օրհաս։
—Գլխու գալիքը գրել։ ճակատագրել։
—Գլխու զարնօղ գինի։ գինի գլխագար. խելագար արբեցութիւն։
—Գլխու թաս, որ զինուորքը կը դնեն։ տես Սաղաւարտ պատերազմի։ [գլխոյ։
—Գլխու թաս, ուր կայ ըղեղը։ սկաւառակ
—Գլխու ծածկոց։ ծածկոյթ գլխոյ. քօղ գլխաշուք. գլխադիր. տեռ. շղարշ. շղարշատեռ. գլխապլինդ վարշամակ։
—Գլխու ծածկոցովը պատած։ վարշամակապատ։ [գլխածանրութիւն։
—Գլխու ծանրութիւն։ ծանրութիւն գլխոյ.
—Գլխու մազ։ տես Մազ՝ գլխու։
—Գլխու ոսկոր՝ առանց մսի։ գանկ. սկաւառակ գլխոյ։
—Գլխու պտուտ։ ցնորութիւն. ցնորք։
—Գլխու ցաւ, կամ մարազ։ գլխացաւ. գլխացաւութիւն. գլխագարութիւն։
—Գլխու ցաւ ունօղ, կամ գլուխը ցաւօղ։ գլխացաւ. գլխագար։
—Գլխու փորձանք. թուր. պէլա։ տես Փորձանք. և Զբաղմունք։
—Գլխուն գալ. թուր. պաշընա կէլմէք։ գիպիլ. հանդիպիլ. պատահել. անցանել։
—Ինչպէս փարիսեցիին գլխուն ալ եկաւ։ որպէս և ընդ փարիսեցին անց։
—Ձեզ հարցներ թէ գլխուն ինչ եկաւ։ ո՞չ հարցանես, թէ զի՞նչ պատահեաց, կամ դիպեցաւ նմա։
—Գլխուն շատ բան եկաւ։ բազում ինչ անցք անցին ընդ նա։
—Գլխուն դիէն։ 'ի սնարից. առ սնարիւք։
—Գլխուն դին։ 'ի սնարս. ընդ սնարս։
—Գլխուն զարնել։ կոփել. կոփահարել. կըռուփս հանել։ [փիչ։
—Գլխուն զարնօղ։ գլխահար. կոփահար. կըռու-
—Գլխուն ծայրը, կամ թէփէն։ տես Գագաթ։
—Գլխուն վերև. գըֆան թօլը։ 'ի սնարս. 'ի սնարից. ընդ սնարս. առ սնարիւք։
—Գլխուն վրայ անկրւօղ, կամ հավէլէ եղօղ։ վերակացու առընթեր արձանացեալ։
—Գլխուն տակը, կամ ներքեւը։ ընդ գլխով. ընդ սնարիւք։
—Գլխուն քովը։ տես Գլխուն վերև։ [յիս։
—Գլխուս վրայ. թուր. պաշ իւստիւնէ։ յիմ վերայ.
—Աս բանը գլխուս վրայ։ յիս հոգդ այդ, յիս յանձն։
—Գլխուս վրայ ըսել։ ձեռս յանձին հարկանել։
—Գլխուս վրայ ըսաւ՝ թագաւորին հրամանը ընելու։ ձեռս յանձին հարեալ առ 'ի կատարել զհրամանն արքունի։
—Գլուխը ածըլած։ գլխագերծ։
—Գլուխը անցնիլ։ տես Գլխուն վերև կենալ։
—Գլուխը առնել. Գլուխը առնօղ։ տես Գլխատել, և Գլխատօղ։
—Գլուխը առնել երթալ։ 'ի բաց գնալ. մեկնիլ. գնալ. հրաժարել. մեկուսանալ. խոյս տալ 'ի բաց։
—Գլուխը բանալ։ բանալ զգլուխ. հոլանել, կամ հոլանի առնել զգլուխ. ապախուրել։
—Զարկքը անոր գլուխը դարձընել։ դարձուցանել զչարն 'ի վերայ գագաթան նորա։
—Գլուխը զարկած։ տես Գլխատած։
—Գլուխը զարնել։ տես Գլխատել։
—Գլուխը լուալ։ յանդիմանել. կշտամբել. նախատական առնել։
—Ծառս նախատինքով գլուխը լուալով։ բազում նախատանօք լուացեալ զնա։
—Գլուխը խաչ ունօղ։ խաչագլուխ։
—Գլուխը ծածկել, կամ գոցել։ ծածկել, կամ

պզտիկ գլուխ. քօղարկել։
–Գլուխը ծանրանալ։ գլխածանրիլ։
–Գլուխը ծեծելով ելլել։ ձեռս 'ի գլուխ ե֊լանել։
–Գլուխը վար ծռած. ծուռ վզով։ գլխակոր. կորագլուխ. կոր 'ի գլուխ. կորակոր. գլխար֊կեալ. գլխակորեալ. զերեսս 'ի վայր կա֊խեալ. կորակնեալ. երեսքն անկեալ։
–Գլուխը ծռել, կամ գլուխը ծուռ ըլլալ։ գլխակորիլ. գլխարկիլ. գլխակոր լինել. ան֊կանիլ երեսաց։
–Գլուխը կախած առջևը նայիլ։ գլխակո֊րեալ և աչն 'ի խոնարհ։
–Գլուխը կրծել. գլուխը ուտէլ. հոգւոյն մէջ ուտէլ. ուղէլով ուղէլով, կամ ըսէլով ըսէլով գլու֊խը պէրպատ ընել։ ժտել. Թախանձել. պար֊տակեցուցանել։
–Գլուխը կերել. Գլուխը կերող։ տես Գլխա֊ուտել. Գլխաուտող։
–Գլուխը մազ կապել։ տես Մազոտիլ։
–Գլուխը պատռած, կամ պատռող։ գլխապատառ։
–Գլուխը պատռել, կամ ջախջախել։ ջախջա֊խել զգլուխ. կառափնատել. կառափնաբեկ առնել։
–Գլուխը պտըտիլ։ ցնորիլ։
–Գինովներուն գլուխը կը պտըտի։ աշխարհս շուրջ գալի Թուի արբելոց։
–Գլուխը սախտա։ գլխագար։
–Գլուխը տաղտաղայի պլլել։ տես Ջրաղ֊մանքի մէջ ձգել։
–Գլուխը փորձանք բերել։ տես Փորձանքի հանդիպեցնել։
–Գլուխը փորձանք գալ։ տես Փորձանքի հանդիպիլ։ [հանդիպած։
–Գլուխը փորձանք եկած։ տես Փորձանքի
–Գլուխս շատ նեղութիւն ու վիշտ եկաւ։ նե֊ղութիւնք և վիշտք գային զիս։
–Գլուխնին պատիժ պիտոր գայ։ գոցեն ըղ֊նասս չարիք։
–Անոր համար որ ամեն չարիքը գլուխս ե֊կաւ։ վասն այսորիկ գային զիս չարիքս այս ամենայն։
–Գլուխը քաշած, կամ գլուխը քաշօղ. ինք իր գլխուն, կամ ինքիրեն կեցօղ։ մեկուսեալ. ա֊ռանձնաւոր. ներանձնաւոր. ներանձնա֊կան. ներանձնացեալ. ներանձն. միանձն։ տես և Մինակ կեցող։
–Գլուխը քաշել. ինքիրեն կենալ։ մեկուսանալ. առանձնանալ. ներանձնանալ. մենանալ։ տես և Մինակ ըլլալ։
Գլցած։ բութ. բթեալ. բթացեալ։
Գլցընել։ բթացուցանել. բթեցուցանել. բը֊թել։ [բթացն շլացուցանէ։
–Աչքին սրութիւնը կը գլցընէ։ զկորովութիւն
–չԳլցօղ։ անբթացեալ. անբթելի։
Գխտոր. Տող՛։ գխտոր։
–Գխտորի համ ունօղ։ գխտորահամ։
Գծել։ տես Գիծ քաշել։

Գնա՛. կիթ. վա՛ր։ գնա՛. երթ. 'ի բա՛ց կաց. տե֊ղի տուր. մեկնեա՛ց։
–Գնա՛ բարով։ տես Բարով երթաս։
–Գնա՛ կորսուր. վար Եըտէն. Եըտըլ կիթ. երթ 'ի բաց. 'ի բա՛ց կաց. կորիր։
Գնալ. կիթմէք. վարմաք։ գնալ. երթալ. հետևիլ. ճանապարհ առնել. ռահ գործել. ճանա֊պարհորդել։ [պնդիլ։
–Գնալ արտորնօք, կամ վազելով։ ընթանալ.
–Գնա՛ վազելով, ու բեր։ ընթա՛ և ա՛ծ այսր։
–Գնա՛ արտորնօք չատըրը։ պնդեա՛ց 'ի խորանն։
–Գնալ նայիլ։ տես Երթալ նայիլ։
–Գնալ ու գալ։ տես Գալ գնալ։
–Գնալ տալ։ տես Գնացնել։
–Գնալը։ գնացք. երթ. երթումն. անցք. չու։
Գնած. գնծու։ գնեալ. գնածոյ. քսակագին. արծաթագին։
–չԳնած։ անգին։
–Գնած բան։ գնածոյ. վաճառ։
Գնացած. կիթմիշ։ գնացեալ. գնացական։
–Գնացնել. գնալ տալ։ գնացուցանել. խաղա֊ցուցանել. վարել։
Գնացօղ։ գնացող. գնացական. գնայուն։
–չԳնացօղ։ անգնաց. անխաղաց. բնակաւոր. անխլիրտ։
–Գնացօղ եկօղ։ երթևեկ։
–Գնացք՝ շուտ։ փոյթ. ճեպ. երագ. արագ։
Գնել. սաթըն ալմաք։ գնել. գնոց առնուլ. ար֊ծաթոյ առնուլ. ստանալ։
Գնելու։ գնելի. ստացական։
–չԳնելու։ անստանալի։
–Գնելու բան։ վաճառ, կամ վաճառք։
Գնծու։ տես Գնած։
–Գնծու ծառայ։ արծաթագին։
Գնոջ։ տես Սուղ։
Գնտած։ տես Խուզած։
Գնտակ. ֆիշէկ. կիւլլէ։ գնդակ. գունդ։
–Գնտակի խաղ։ գնդախաղ։
–Գնտակի կէսը, կամ երկրիս։ կիսագունդ։
Գնտել։ տես Խուզել։
–Գնտելը։ տես Խուզելը։
Գնտիկ. գէօպրիւք. գէօպըլա. եուվարլագ. եօքա֊լու։ գնդաձև. գնդակաձև. գնդակերպ. գըն֊դատեսակ։
Գնտութիւն. գէօպրիւք ըլմըք։ գնդաձևութիւն։
Գնտօղ։ տես Խուզօղ։
Գնօղ։ գնող. առնօղ։
Գոգ. էթէք։ գոգ. ծոց։
Գոգի ձևով։ գոգաձև. խորամէջ. ոփք։
Գոգը առնել, կամ ժողվել։ ընդգոգել. ընդ֊ունիլ 'ի գոգ. ամփոփել 'ի գոգ իւր։
–Գոգի պէս փոռնալ։ գոգ առնուլ. գոգիլ. հովանանալ. գոգանալ։
Գոգնոց։ սփածանելի. առիգած։
–Գոգնոց կապել։ սփածանիլ. ածել ընդ մէջ սփածանելի. առիգածել։
–Գոգնոց կապած։ առիգածեալ։
Գոգենալ. գէշ խօրօզուքեան մէջ ըմբռիլ ու զննալ.

ճուպամ օլմագ։ գոզենալ. ուրկանալ. գոնջանալ. բորոտիլ։
Գօզի կամ գօթի. Գէչ բուրգուլնըքան մէջ հեյգած. մօսիկին։ գոզի. ուրուկ. գոնջ։
–Գօզիներու տեղ։ ուրկանոց։
Գօզութիւն։ գոզութիւն. ուրկութիւն. գոնջութիւն. բորոտութիւն։
Գօդասս. նաւհաւսէն։ եղեռնագործ. ոճրագործ. ժանտաժուտ։
Գօգ. Չըլտըն։ գոգ. մեզ։
Գօղամիան. հաւալօզ։ կարուրայ։
Գօթան։ գուլթայ։
Գօլ. փաքաւլըխըն կըանկի, եան արըսան։ տապ. գոլ։
–Գօլ՝ կորուկ, կամ խխա մեծ գոլ։ ջերմագոլ. արփիաշրատ. հրատ։
Գօլօշաւկը։ տես Շոզի։
Գօհ. գանահաթ. հօշնուտ։ գոհ. ուրախամիտ. հաճ և հաւան. հաճեալ. շատացեալ։
–Գօհ ըլլալ. հօշնուտ օլմագ. գանահաթ էթմէք։ գոհանալ. հաճ և հաւան գոլ. շատիլ. շատանալ. բաւականանալ։
–Օրուան ապրուստովը գոհ կըլլան։ ռոճկապահով ևեթ շատանան։
–Միայն թէ դուն ինծմէ գոհ ըլլաս։ միայն թէ դու ևեթ ընդ իս հաւան պահիցես։
–Գոհ ընել. գանահաթ էթտիրմէք. հօշնուտ էթմէք։ հաճել զոք. շատացուցանել։
Գոհանալ. շիւքր էթմէք։ գոհանալ. շնորհակալել. շնորհակալ լինել. շնորհ ունել. գոհաբանել. օրհնել. խոստովան լինել. խոստովան առնել։
–Գոհանալու պարտըկան։ շնորհապարտ։
–Գոհանալու տեղ։ գոհարան։
Գոհացող։ գոհացող. գոհաբան. գոհացողական. գոհական. շնորհակալ. շնորհակալու. շնորհընկալ։
–չԳոհացող։ անգոհ. անշնորհակալու։
Գոհութիւն։ գոհութիւն. շնորհակալութիւն. շնորհակալիք. գոհաբանութիւն. օրհնաբանութիւն. օրհնութիւն. խոստովանութիւն։
–Գոհութիւն տալ։ տես Գոհանալ։
–Գոհութեան արժանի։ շնորհապարտ։
Գող. հըրսըզ։ գող. որմահատու։
–Գողի ընկեր։ գողակից։
–Գողի ընկերութիւն։ գողակցութիւն։
–Գողի ճամբայ։ գողուղի։
–Գողի պէս։ իբրև զգող. գողօրէն. գաղտաբար. գաղտագողի։
–Գողի պէս գնացող։ գաղտագողի գնացեալ. գաղտագնաց։
–Գողին գողցածը պահօղ։ գողդարան։
Գողնալ. չալմագ։ գողանալ. խորել։
–Գողցաւ ան բառըկէն։ խորեաց 'ի գնոց անտի։
–Գողն 'ի գողը։ գաղտագողի։
–Գողն 'ի գողը ընելը։ } գաղտակծութիւն։
–Գողն 'ի գողը ընելու խուլ։ }
–Գողն 'ի գողը նայիլ։ ընդ ակամբ հայել. ծայրիւք աչաց հայել։

Գողութիւն. հըրսըզլըգ։ գողութիւն. գողօնք։
–Գողութիւն սիրօղ։ գողամիտ։
Գողունի. Գօղցած բան. Օղրուն։ գողօն։
Գողցած։ գողացեալ. գողուն։
Գողցնել. չալդըրմագ։ գողացուցանել։
Գողցող. չալան։ գողացող. գող։
Գողթնայ գաւառ։ Գողթն։
Գոճի։ տես Խողու ձագ։
Գոմ. աղըլ ըներըր, այխը, եւ այլն։ գոմ. փարախ. մակաղ. մակաղատեղ. պառակ. գաւիթ ոչխարաց. գագաղք։ [գոմ։
–Գոմ եզներու, կամ կովերու։ տես Եզան
–Գոմը գնել։ փարախել։
–Գոմը մտնօղ։ գոմամուտ։
Գոմէշ. սու սըղըրը. ճամուզ. ճամուշ։ գոմէշ. բուբողոն։
Գոյական. քէրաքիէտէլէրն բարն է։ գոյական։
Գոյանալ. հասըլ օլմագ։ գոյանալ. ներգոյանալ. էանալ. տարրանալ. եղանիլ. լինել. ծնանիլ. ընծայիլ. 'ի վեր երևիլ. 'ի գոյ եկանել. 'ի լոյս գալ։ [նելութիւն։
–Գոյանալը։ գոյութիւն. գոյաւորութիւն. լի-
–Գոյանալով գետնէն ելլել. Խնլըգս ուկի, ուծութ, եւ այլն։ կղկղել։
–Գոյանալու տեղ։ գոյարան։ [գոյաւոր։
Գոյացած. հասըլ օլմուշ։ գոյացեալ. եղական.
Գոյացական։ գոյացական. գոյեղէն. եղական. էական։ [յացաբար։
Գոյացապէս։ գոյեղինաբար. գոյեղաբար. գո-
Գոյացնել. հասըլ էթմէք։ գոյացուցանել. էացուցանել. 'ի լոյս, 'ի ցուցակութիւն, 'ի գոյ ածել. գոյաւորել. արտադրել. ստեղծել. ստեղծանել. ստեղծուլ. առնել. ներգործել։
Գոյացնօղ. հասըլ էտէն։ գոյացուցիչ. էացուցիչ. էակացուցիչ։ տես և 'ի բայն Գոյացնել։
Գոյացութիւն։ գոյացութիւն. գոյաւորութիւն. գոյութիւն. գոյեղինութիւն. գոյականութիւն. էականութիւն. իրականութիւն. էութիւն. էակութիւն. էակ. գոյակ։
–Գոյացութեան փոխուիլը։ տարրապէս փոխարկումն. գոյափոխութիւն։
Գոյացող։ գոյաւոր։
Գոյն։ տես Գուն. ռէնկ. և զհետևեալսն։
Գոնէ. բարէ. պարէ. պարէմ. նալար։ գոնէ. գոնեա. գէթ. փարթար։
Գոշան. լանկանայի եար։ կուրծ կաղամբոյ. կաղամբակուրծ։
Գոռալ. կիւռլէմէք։ որոտալ. գոռալ։
–Երբոր կը գոռայ։ յորժամ որոտմունք ճայթիցեն։
–Գոռալը. գուռայ. Երքինքին, եամ անպէրան գուռալը. կիւռլէմէ. կիւռուլտիւ։ որոտ. որոտումն. ամպրոպ. բոմբիւն. որոտընդոստ գոռալ ամպրոպաց. ձայնատուութք որոտմանց. որոտագոչ թնդիւն. ճայթիւն որոտման. ամպրոպ. գոռ։
Գոռացող։ որոտող. որոտաձայն. որոտալից. որոտընդոստ։

—Պարզ օդին գոռացող: պայծառորոտ:
Գոռգու. խուլէի անուն: Կորիկոս:
Գոռոզ. խօրօզ ձարբ. խօրօզլանմըշ էդէն. պուռ-նու պէօյիւք: գոռոզ. ըմբոստ. սէգ: տես և Հպարտ:
—Գոռոզ ըլլալ: գոռոզանալ. ըմբոստանալ. սիգանալ. ստնքանալ. ըմպարհկել. Ճոխանալ. պերճանալ: տես և Հպարտանալ:
Գոռոզացնել: ըմբոստացուցանել. սիգացուցանել: տես և Հպարտացնել:
Գոռոզնալ: խրոխտալ. գոռոզանալ. Ճոխանալ. մեծամեծս փքալ. կոկորդանալ. կոկոզամիտ գնալ: տես և Գոռոզ ըլլալ:
—Աղուորութեանը համար կըսկսի գոռոզնալ: 'ի խրոխտանս հատանիցի 'ի գեղոյն պանծանաց:
Գոռոզութիւն: գոռոզութիւն. ըմբոստութիւն. սիգութիւն. Ճոխութիւն. պերճութիւն. մեծափառ պերճանք: տես և Հպարտութիւն:
—Գոռոզութեամբ ժուռ եկող: սիգաքայլ. սիգաճեմ. Ճոխաճեմ:
—Գոռոզութեամբ խօսիլ: պերճաբանել. Ճոխաբանել. Ճոռոմաբանել: տես և Մեծ մեծ խօսիլ:
—Գոռոզութեամբ խօսող: պերճաբան. Ճոխաբան. Ճոռոմաբան: տես և Մեծ մեծ խօսող:
—Գոռոզութեամբ հրամանը յանկարծ կորսուեցաւ գնաց: որ Ճոխութեամբ իմն հրամանն տայր, յանկարծ անհետ յաչաց կորնչէր:
Գոռաց: տես Գոռալը:
Գովածք: գովեալ. օրհնեալ: տես և 'ի բայն Գովել:
—Առաջ կամ վերը գոված: նախագրուած:
Գովասանք. էօյկիւ. էօյմէքլիք. մէտհ. չէնայիշ: գովասանք. ներբողեան. ներբող. գովեստ. գրուատ. գրուատիք. գով. գովութիւն. գովասանութիւն. գովաբանութիւն. բարեբանութիւն. օրհնաբանութիւն. օրհնութիւն:
—Ամենէն գովասանք կընդունիս: յամենեցունց գրուատիս առնուցուս:
—Գովասանք չընել: ներբողել. գրուատել. գովասանել:
—Գովասանք տալ: տես Գովել:
—Գովասանք տուող: տես Գովող:
—Գովասանքի թուղթ: թուղթ ընծայութեան:
—Գովասանքի միւթալիս: գովասանական. ներբողական. օրհնաբանական:
Գովել. մէդհ էթմէք. փալ. էօյմէք: գովել. գովասանել. գովաբանել. գրուատել. ներբողել. օրհնել. օրհնաբանել. բարեբանել. վերօրհնել. հանել օրհնութիւն. մեծացուցանել. բարձրացուցանել. բարձր առնել:
—Գովելի. մէդհէ լայըգ, եահ մէդհ օլունմաղա սէզավար: գովելի. գրուատելի. ներբողելի. խնկելի. արժանագով. բազմագով. բազմագրուատ. յոգնագրուատ:
—Խիստ Գովելի: ամենագովելի. բազմագով. բազմագովեստ. բազմագրուատ. երրեկելի. ամենօրհնեալ:
—Գովելի էր բոլոր ազգին գլխացը: ազգին ամենայնի էր 'ի գովութեան աստիճանի:
—Գովելով առաջ ձգել զինքը, կամ զուրիշը: ընծայեցուցանել. յառաջ մատուցանել:
—Գովելով առաջ ձգելը զինքը, կամ զուրիշը: ընծայութիւն:
Գովելու: տես Գովելի:
—չԳովելու: ապագով:
Գովութիւն: տես Գովասանք:
Գովող. մէդհ էդէն. փաօղ: գովող. գովաբանող. գովասան. բարեբանող. գրուատող. գովաբան. ներբողաբան. օրհնաբան:
Գորխանդ: տես Քիւլհան:
Գործ, կամ գործք. Իշ: գործ. գործք. գործած. գործուած. յօրինուած. արարուած. արարած:
—Գործք առաքելոց. Գիթապ անտը: գործք առաքելոց. պրակք առաքելոց. առաքելագործ մատեան:
—Գործ, կամ գործք. ճաւշահաշ. բան բանիշը: գործք. գործառնութիւն. իրողութիւն. ներգործութիւն. ազդեցութիւն. աշխուժութիւն. ազդումն. վաստակ. պաշտօն. արդիւնք:
—Սալթ խօսքով մի սիրեր, գործքով ալ սիրէ: մի սիրեր բանիւք և եթ, այլ և արդեամբք: տես և Գործ. Իշ:
—Գործ ընող: տես Ընող. Բանող. և Աշխատող:
—Գործ ունող: գործաւոր. գործունեայ. գործօնեայ. գործօն:
—Գործ չունեցող: անգործ: տես և Պարապ ձարբ:
—Գործ սիրող: գործասէր. աշխատասէր. վաստակասէր. երկասէր. ժիր. ժրաջան:
—Գործը աւրող: գործատեաց:
—Գործը լմնցնել: յամբոկ գործոյն ժամանել: տես և Լմնցնել:
—Գործու ընկեր. Մէնլհէղ գործ ընող: գործակից. վաստակակից:
—Գործու ընկեր ըլլալ: գործակից, կամ վաստակակից լինել. սատարել. գործակցիլ:
—Գործու ընկերութիւն: գործակցութիւն:
—Գործուն կէսը հասնիլ: հասարակել, կամ ընդմիջել գործոյն:
—Գործու հետ ըլլալ: տես Բանի հետ ըլլալ:
—Գործու միւթալիս: գործական. գործնական:
—Գործու վրայ եղող: գործակալ:
—Գործու տեղ, կամ տուն. խանուք. ֆէպրիքա: գործատուն. գործարան:
—Գործքով ընել: արդեամբք կատարել. 'ի գործ գնել. ներգործել: տես և Ընել:
Գործած. ըրած: տես Ըրած:
Գործած. փօթուրաղ: ոստայն. անկուած. անկուածոյ. անկեալ. ոստայնանկեալ:
—Գործած բան:, գործուած:
Գործածել: վարել իւիք. 'ի կիր կամ 'ի վարառնուլ. 'ի վար արկանել. 'ի գործ արկանել. 'ի կիր ածել. պաշտել. 'ի պէտս տա-

նել. 'ի գործ ածել կամ առնել: տես և Ծառայեցընել. Բանեցընել:
–Գործածելու առնել: յանօթ առնուլ:
–Գործածելու տալ: յանօթ տալ:
–Հարստութիւնը քեզի գործածելու համար տուաւ որ բարեգործութիւն ընես անով: յանօթ քեզ ետ զինչս, զի այնու առաքինասցես: [լի:
–Դիւրաւ գործածելու (զէնք): դիւրընձեռն.
Գործածութիւն: պէտք. պիտանութիւն. կրթութիւն. 'ի կիր արկումն. պիտոյք. գործ. վարք. պաշտօն. ընդունելութիւն:
–Գործածութիւնը սովորաբար դրախտ կ'անուանէ զանիկայ: դրախտ սովորեաց կոչել զայն ընդունելութիւնն:
–Լեզուն մէջտեղն է, երկու գործածութենն ալ տէրը դուն ես: 'ի միջի կայ լեզուն, և առ երկաքանչիւր վարուն դու ես տէր:
–Չէ թէ հարստութիւնն է չար, այլ անոր գէշ գործածութիւնը: ոչ են փարթամութիւնն, այլ անօրէն նորա պէտքն են չար:
Գործարար. ճամաւլ: տես Մանուզակ:
Գործարար. ճուլհակ: տես Ջուհալակ:
Գործել: տես Ընել. և Բանիլ, գործ ընել. և Աշխատիլ. չալըշմաք:
Գործել. հէօրմէք կումաշ, ղումաշ, և այլն. Բէզիրկեան դօգումաք: անկանել. ստայնել. ստայնանկել. հենուլ. նիւթել. նիտալ. կկել. ստառարել. ոստայն կկել:
–Կտաւ գործել: ոստայն հենուլ:
Գործելի. իշլէնիր: ածուխ. գործելի:
–Գործելի ըլլալ, կամ դառնալ. իշլէնմէք օլմաք: յածուխ դառնալ. ածխանալ:
–Գործելի ծախօղ: ածխավաճառ:
–Գործելի շինօղ: ածխագործ:
Գործիական հոլով: գործիական. առաքական:
Գործիք. ալէթ. ալէթլըր: գործի. գործարան. անօթ. կահ. կազմած. կարասի:
–Լեզուն սատանայի գործիքը ընել: զլեզուն գործարան տալ սատանայի:
–Սատանան օձը իրեն գործիք ընելով: սատանայի զօձն անգրուվար իւր արարեալ:
Գործուածք: գործուած. անկուած. ոստայն:
Գործունեայ. չալըշգան. համարաթ. խայրէթլի: գործունեայ. գործօն. գործասէր. այր գործոյ. ժրաջան. ժրագլուխ. ժիր. ջանասէր: տես և Աշխատանք սիրօղ:
–խիստ Գործունեայ: բազմաջան. յոգնաջան. մեծաջան. մեծավաստակ. բազմավաստակ. անխոնջ. ժիրաժիր:
Գործունէութիւն. համարաթլըլըգ: գործունէութիւն. երկասիրութիւն. աշխատասիրութիւն. ժրութիւն. ժրաջանութիւն:
–Ծոյլերը կը յորդորէ 'ի գործունէութիւն: 'ի գործասիրութիւն զարթուցանէ զծոյլս:
Գործք: տես Գործ:
Գործք. չարէ. պէթէ մարիֆէթ: կարիք որովայնի. պէտք մարմնոյ:
–Գործքը բռնեց: եհաս նմա պէտք մարմնոյն. բռնադատեալ 'ի բնական կարիս:
–Մնտուկը նստեր էր գործքը ընելու: յաթոռն նստէր 'ի պէտս:
–Գործքը ընելու հետ էր: յելս պիտոյից էր:
Գործօղ: տես Ընօղ. Բանօղ. Աշխատօղ. և Ջուհալակ:
Գորտ. գուրպաղա: գորտ:
–Գորտու ձայն: կարկաչ. կռինչ. կեռկերջ:
Գորտնբուրդ. քօրք, կամ քաքի վըրայ բուսած խօտ. եօսուն: լոռ. մամուռ. քարաքոս:
–Գորտնբրդով լեցուած: լոռաւէտ:
Գորտնբրդոտ. եօսունլու: լոռաբոյս. մամռապատ: [մատ:
–Գորտնբրդոտ տեղ: լոռամարգ. մամռաւոր.
–Գորտնբուրդ բուսցընօղ անտառներ: լոռաբոյս կամ լոռաւէտ մայրիք:
–Լոռի սերմ: լոռասերմ:
Գորտնուկ: տես Կոճիճ:
Գոց. գափալը: տես Գոցած:
Գոց. գօյէլա գործիլ. քալ պըրալ, քէնճէրէլ, և այլն. սիւրկիւ. քիլիտ: ակն. փակ. փականք. փակարան. փականակ: տես և Սեւրկիւ:
Գոցած. գափանմըշ. գոց: փակեալ. աղխեալ. խփեալ. խցեալ. անբաց:
–Անասնոց համար չորս դին գոցած տեղ: արգելոց. փակ երէոց:
–Կէս մը բացած կէս մը գոցած: բացխփիկ. կիսաբաց:
–չԳոցած. չգոցուած: անփակ. անաղխ. բաց. բացեալ. արձակ: տես և Բաց:
Գոցել. գափամաք: փակել:
–Գոցել. էօրթմէք. օրթմաք: տես Ծածկել. և Պահել, գոցել:
–Գոցել. խփէլ ամանը. հօրան բէրանը. և այլն: խփել. փակել. աղխել. կնքել. կափուցանել. կափարիչ արկանել. խուփ արկանել:
–Հորին բերանը գոցեց: կափոյց զխուփն 'ի վերայ գբոյն. արկ զխուփն 'ի վերայ գբոյն:
–Բերանը չի գոցած: անկափ:
–Գերեզմանին վրայի քարը գոցել: դնել կափարիչ 'ի վերայ գերեզմանին. վէմ կափարիչ 'ի վերայ յարկել:
–Երեսը գոցել հագուստովը: համագերձին ներքոյ առնել զերեսն:
–Ձեռքովը աչքս գոցեց: ած զձեռն իւր զակամբ իմով: [զարտեւանմանաւ:
–Աչուըները կը գոցէր կը բանար: թօթափէր
–Թէ որ աչքը գոցուի: եթէ աչքն խափանեսցու:
–Ջրին վերի ճամբան գոցեց ու դէպ 'ի վար արեւմտեան կողմը վազցուց: եխից զելս ջրոյն զվերին, և ուղղեաց խոնարհագոյն յարեւմուտս կողմն:
–Գոցել՝ գիրգը: տես Խփել:
–Գոցել՝ գլուխը: տես Գլուխը ծածկել:
–Գոցել՝ դուռը: փակել. առարկանել. աղնգել. աղխել. ձգել զհեծս. ձգել ընդդէմ.

փակ արկանել. առնուլ. ածել:
—Դռները գոցել: առականել զդրունս. առ-նուլ, ածել զդրունս. ածել 'ի միմեանս զդրունս. զդուրս ընդդէմ դնել:
—Աղէկ մը գոցել: ամրափակել:
—Ձեռքը գոցել: փակել. կծկել. կցրել. ամ-փոփել:
—Գոցել՝ ծակը. Թըգամաք. և այլն: տես Խծկել:
—Գոցելը: կափուցումն. կափուցումն. փակումն:
Գոցուած: տես Գոցած: [և Գոցել:
Գոցուիլ: փակիլ. խփիլ. խփանիլ. և այլն: տես
—Աչքին գոցուիլը: կարկել աչաց:
—Ճամբաները գոցուեցան: խցեալ կուրա-ցան ճանապարհք: [Գոցել:
Գոցող: փակող. խցիչ. և այլն. որպէս 'ի բայն
Գուբ: տես Փոս. և Հոր:
Գուգու. Բուլբուլ մի է. գուգուգ գուշու: կկու:
Գութ: տես Գթութիւն:
—Գութ շարժել: 'ի գութ շարժել. գութ ար-կանել. աղերս արկանել. գալարել, կամ գե-ղանել կամ յուզել զաղխ. խանդաղատել. արգահատել. ձմլել զսիրտ:
—Գութը սաստիկ շարժել: 'ի մեծ գութ խո-նարհեցուցանել:
—Գութ շարժիլ: յողորմ գութ խանդաղա-տիլ. գլել 'ի գութ: տես Գթալ:
—Գութը շարժելէն աղեքը կը տորորին: յա-ղագս խանդաղատելոյ գթոյն գալարին կամ խարշին աղիքն:
—Աստուծոյ գութը կը շարժի: գութք խնա-մոց յուզեցին արարչական սիրոյ:
—Ողբերգներուն գութը կը շարժէ իր խեղճու-թեանը վրայ: ողորմուկս արկանէ առ ա-գէտս վշտին:
—Երբոր գութը շարժի: յորժամ գութքն խա-ղայցեն կամ յուզիցեն. յորժամ խորովեցի ող առ գութ:
—Գութ ունենալ: տես Գթալ:
—Գութ ունող: տես Գթած:
—Գութ չունող: տես Անգութ:
Գուլ. կիւտ. և այլն: գուլ. բութ:
—Գուլ միտք ունող: տես Բութ:
Գուլնալ: տես Գլնալ:
Գուլպայ. չօրապ. չօրապլէք. չըրապ: զանկա-պան. սանապան. գուլպայ:
—Գուլպայի ղօնձ: անկարուրգ. անկանուրգ:
Գումար. ճէմի. ճէմ: գումար. գումարտակ. գումարութիւն. բովանդակութիւն:
—Զօրսին ու վեցին գումարը կընէ տասը: չորս և վեց գումարին 'ի տասն:
—Գումար ընել. ճէմ էյլէմէք: գումարել. բովան-դակել. բոտել. բամել. գումարտակ առնել:
—Գումար ընող. ճէմ էյլէյիճի: գումարող. գու-մարիչ. բովանդակիչ:
Գումարել: տես Գումար ընել:
Գումարիլ: տես Շաշմիշ ըլլալ:
Գումարուիլ. ճէմ օլմաք. և այլն: գումարիլ. գումար առնուլ. բովանդակիլ:

Գումարող: տես Գումար ընող:
Գումպէթ. Խումպէզ. Խուպպէ: գմբէթ. գմբե-թայարկ. գմբեթաձև. կաթուղիկէ. յարկ կոնքաձև տաճարի:
—Գումպէթի ձև: գմբեթաձև. խորանաձև. կոնքաձև:
—Գումպէթի պէս: խորանարգ. կորնթարդ:
—Գումպէթ ունեցող: գմբեթեայ. գմբեթարդ. գմբեթաւոր. խորանայարկ. խորանաշէն:
—Շատ գումպէթ ունեցող: խորանաշատ:
—Վրան գումպէթ շինել: գմբեթաւորել:
—Երկինքը գմբեթի պէս կամար եղած: խորա-նաձև կամարացեալ երկինք:
Գումպէթաւոր տուն. գումպէթլի էվ: գըմ-բեթայարկ:
—Գումպէթաւոր ժամ: կաթուղիկէ:
Գուն. խույթէ: տես Եղանակ:
Գուն. ռէնկ: գոյն. երանգ. երփն. Թոյր. չորթ:
—Կարմիր գոյն: երփն կարմրութեան:
—Գուն ունենալ: գունիլ. երանգիլ. ներկա-նիլ. գունաւորիլ: [նակ:
—Գուն ունող: գունաւոր. գունեան. երփնու-
—Գուն չունող. ռէնկսիզ: անգոյն. աներանգ. անթոյր. գունատ. տգոյն. տժգոյն. ամոյն:
—Գուն տալ. ռէնկ վէրմէք: գունել. գունաւո-րել. ներկանել. երգունել: [նել:
—Գունը գեղեցկացնել: գունագեղել. գեղերփ-
—Գունը Թափած. ռէնկսիզ. պոզարմըշ: գու-նատ. տժգոյն. գունատեալ. այլագունեալ. տժգունեալ:
—Տկար ու գունը նետած կը տեսնեմ զքեզ բոլորովին: տեսանեմ զքեզ ամենևին նուաղ և գունատ:
—Վախցողին երեսին գունը կը նետէ: որ երկըն-չի՝ լինանան երեսքն:
—Գունը Թափիլ. ռէնկը ֆուխուրիլ, նէփէլ: գու-նատիլ. տժգունել. այլագունիլ. հատանիլ գունոյ:
—Գունը Թափիլը: գունատութիւն. տժգու-նութիւն: [Գունը Թափիլ:
—Գունը փոխել, կամ գունը փոխուիլ: տես
Գունզգուն. ռէնկ ռէնկ: գունագոյն. գունակ գունակ. երանգ երանգ. երփն երփն. երփ-ներանգ. երփնորակ. երփնագոյն. գունա-գեղ. գունապաճոյճ. խայտ. բազմերփեան. բազմերանգ. բազմագունակ. բազմագու-նեան. բազմանկար. երփնատիպ. երփնա-ներկ. երփնունակ. յօգնաշորթ. երփնա-զարդ. խայտանկար:
—Գունզգուն Թել: Նարօտ:
—Գունզգուն ծաղկած: ծաղկերանգ:
—Գունզգուն ներկ, կամ գունզգուն ներկած: երփնաներկ. գունաներկ. տարազաներկ:
—Գունզգոյն ներկել: երփնագունել:
—Գունզգոյն ներկող: Նարօտաներկ:
—Գունզգուն փայլել: երփն երփն հարկանիլ, կամ հատանիլ, երևել, փայլել:
—Երեսը գունզգոյն կը փայլէր: երփն երփն

Հատանէին կամ Հարկանէին յերեսաց նորա։
—Գունզգոյն փայլող տերեւներով։ երփնա-թերթ։ [բոյս։
—Գունզգոյն փետուրներով։ բազմորակ փետ-
Գունտ. Թօփ. Եուվարլաք։ գունտ. գունդ. գըն-տակ. գնդակ. առումք։ [ձեւ։
—Գունտ. կլոր։ գնտաձեւ. գնդաձեւ. գնդակա-
—Գունտ՝ արծըթի, ոսկոյ, պղնձի, եւ այլն. Թէր-լիւղէ։ զանգուած. ձոյլ. շանթ. քծուար։
—Գունտ՝ խմորի, մածանի, կաւի. եւ այլն։ զան-գուած. հայս։
—Գունտ հողոյ՝ կոշտ կոշտ եղած։ կոշտ. գուղձն։
—Գունտ՝ ճրագի, մաշալայի. եւ այլն։ գունտ, կամ գունդ ճրագարանաց։
—Գունտ բանի մը, կամ երկրիս ներքեւի կէ-սը։ ներքնագունտ. ներքնագունդ։
—Գունտ գունտ։ գունդագունդ։
—Գունտ գունտ ըլլալ։ գնդիլ. կուտակիլ. գու-մարտակիլ. դէզս դէզս կուտիլ։
—Գունտ գունտ եղած։ վաշտացեալ։
—Գունտ գունտ կըլլային։ գունդ գունդ հա-տանէին։
Գունտատուփոս։ տես Դարուփոս։
Գուշ։ կուր. գուշ։
Գուռ. խառնոյ։ տես Աւազան։
—Գուռ ունող աղբիւր։ աղբիւր աւազանաւ։
Գուրգուրալ. կուրի ալէս թօնէլ, կամ բան մը ֆնտո-ռէլ։ խարխափել. գնալ խարխափ. շօշափել. դանդաչել։
—Գուրգուրալ տալ։ խարխափեցուցանել. դանդաչեցուցանել։
—Գուրգուրալը. կուրի ալէս թօնէլը, կամ բան մը ֆնտոռէլը։ խարխափ. խարխափումն. դան-դաչումն։
—Գուրգուրալով։ խարխափելով. դանդաչե-լով. խարխափմամբ դանդաչմամբ. առ խար-խափ։
Գուրգուրացող։ դանդաչող. գեգեւող։
—Գուրգուրալը մէկու մը վրայ սիրով։ աղա-պատանք։
—Ինչպէս հաւը գուրգուրալով գութ կը ցու-ցընէ իր ձագերուն վրայ։ իբրեւ հաւ ջերմա-ցեալ գթով 'ի վերայ ձագուցն։
Գուցէ. պէլքիմ, կամ պէլքի։ գուցէ. թերեւս. իցէ թէ. արդեօք. բնաւ. բնաւին. ապաքէն։
—Գուցէ ելլէք ինծի ըսէք։ ապաքէն ասիցէք ցիս, կամ ասիցէք արդեօք։
—Գուցէ թէ. պէլքի պէ։ գուցէ արդեօք. թե-րեւս արդեօք։
—Չըլլայ թէ։ մի՛ գուցէ։
Գուփայ։ տես Գաւաթ։
Գոփեցնել, կամ գոբեցնել։ հարկանել. զար-կանել. հարուածել. կոփել. տոփել. ջնել։
Գռալ։ տես Թագաւոր. Փաշայ. եւ Զօրապետ։
Գռզի. խոփ մի է։ գոզի։
Գռլտոց։ խռշիւն. խոշիւն. խորշիւն։
Գռուզ. Քըվըրճըք։ գանգուր. ծնրեալ. խո-պոպ. գռուզ։
—Բուրդը գռուզ։ գոզաբուրդ։
—Գռուզ կամ խըվըրճըխ մազ։ գանգրագեղ. գանգրաձեւ հերք։
—Մազերը գռուզ ընել։ ծամս գործել. գան-գրել կամ ծնրել զհերս։
—Մօրուքը գռուզ չընել։ ծամս կամ խոպո-պիս մօրուաց չառնել։
—Գռուզ մազ ունող, կամ մազերը գռուզ. Գըվըրճըխ սաչլը։ հերագանգուր. հերքն ծալ 'ի ծալ։
—Գռուզ մազերու քէքիւլներ։ գանգուրք. խոպոպիք. հոպոպիք. ծամք։
Գռչել։ տես Ջխխել։
Գռփանալ։ ուռճանալ. ջոկանալ. ամեթա-նալ. աճել. յուռթանալ։
Գռփանալը։ ուռճացումն. ամեթութիւն։
Գռփացած։ ուռճալիր. ուռճազարդ. յուռ-թի. ամեթ. ամեթացեալ։
Գռփացնել։ աճեցուցանել։
Գտակ. արախչին. թէլլաքօփ. Եաքէմյ։ գդակ. գլխարկ. գլխոց. գլխանոց։
—Գտակ հագնիլ։ արկանել գլխարկ 'ի գլուխ։
Գտակ. Քէնփ։ տես Հնարք։
—Գտակ կարել. Քէնփ էյլէմէք։ տ. Հնարք անել։
—Գտակ կարող։ Քէնփաճը։ տես Հնարագործ։
Գտնել. պուլմաք։ գտանել. 'ի ձեռս բերել. վե-[րստանալ։
Գտնելը։ գիւտ։
—Ուր որ մեծ ձկներ կը գտնուէին։ ուր մեծա-մեծ ձկանց գիւտք էն։
Գտնուած, կամ գտած։ գտեալ։
—չԳտնուած։ անգիւտ։
Գտնուելու։ դիւրագիւտ։
—չԳտնուելու։ տես չԳտնուող։
Գտնուիլ։ գտանիլ. գտեալ լինել. գոլ. որ-պէս. Հոս կը գտնուի։ գոյ աստ։
—Ես անձամբ հոն գտնուեցայ։ ես ինքնին ան-ձամբ անդէն 'ի տեղւոջն պատահեցի։
—Ջուր չի գտնուելուն համար։ առ 'ի չգոյէ ջրոյ. յանգիւտս ջրոյ։
Գտնուող։ գտեալ լինող. գտանելի։
—չԳտնուող ։ անգիւտ. անգիւտական. ան-գտական. անգտանելի։
Գտնող։ գտանող. գտիչ. գտակ։
Գրագիր. Եազըճը։ գրագիր. գրիչ. քարտու-ղար. նոտար. դպիր։
Գրագիրներու գլուխ. Եազըճըպաշը։ դպրապետ։
Գրագրութիւն. Եազըճըլըգ։ գրագրութիւն. գրչութիւն. նոտարութիւն. դպրութիւն։
—Գրագրութիւն ընել։ նոտարել։
Գրած. Եազըլմըշ։ գրեալ. ընդ գրով արկեալ. գրաւորական։
—Գէշ գրած կամ աւրուած։ ջնջագիր. խան-գար գրութիւն. անյարմարագիր. կամակոր եւ աղաւաղ գրուած. ապականագիր. եղ-ծագիր։
—Մաքուր գրած։ յարմարագիր. պատկանա-գիր. անջնջագիր։ [գիծ։
—Կարճ գրած։ համառօտագիր. համառօտա-

Գրածին կէօրէ ։ ըստ ճառին ։
—չԳրած ։ անգիր. անգիծ ։
—Գրած վճիռ ։ դատագիր. դատագրութիւն ։
Գրակալ ։ գրակալ ։
Գրաստ. փաչոր ։ գրաստ. բեռնակիր կամ բեռնաբարձ անասուն ։
Գրաւ. ռէհին ։ գրաւ. գրաւական. առհաւատչեայ ։ տես և Փէյ ։
—Գրաւ առնել. ռէհին ալմագ ։ գրաւ առնուլ, կամ ընդունել. գրաւել ։
—Գրաւ առնել զմարդը ։ պատանդել զոք. առնուլ կամ տալ պատանդ ։
—Գրաւ առնելը, կամ դնելը զմարդը ։ պատանդումն. պատանդութիւն ։
—Գրաւ դնել ։ արկանել 'ի գրաւ. գրաւել. գրաւականել ։ [տանդել ։
—Գրաւ դնել զմարդը ։ տալ 'ի պատանդ. պա-
—Գրաւ դնող զմարդը ։ պատանդող. պատանդիչ ։
—Գրաւ տալ ։ գրաւ տալ ։ տես և Գրաւ դնել ։
—Գրաւը գրած մարդ ։ պատանդ ։
Գրգայաք ։ ցաղկ ։
Գրգռել. ֆիթնէ վէրմէք. փիւրիւլմէք ։ գրգռել. ըրդ-գրգռել. յուզել. շարժել. գրգել. յարուցանել. սրել. շարժել 'ի բարկութիւն, 'ի ցանկութիւն, 'ի սէր, 'ի գութ ։
—Ատելութիւն կը գրգռէ ։ 'ի թշնամութիւն յուզեն ։
—Պատերազմ գրգռել ։ խաղմ յարուցանել. գրգել պատերազմ ։ [թիւն ։
—Սպանութեան գրգռել ։ սրել 'ի սպանու-
—Գրգռելը, կամ գրգռիլը ։ գրգիռ. գրգռութիւն. գրգռումն. յուզումն. շարժումն ։
Գրգռիլ ։ գրգռիլ. զգրգռիլ. յուզիլ. շարժիլ. գրգիլ ։ [կական զեռալով ։
—Ցանկութեան ախտը գրգռուելով ։ ախտ ցան-
—Ալ աւելի գրգռուելով Կղէոպատրայէն ։ առաւել ևս թունեալ 'ի Կղէոպատրայ ։
Գրգռող ։ գրգռող. գրգռիչ. գրգիռ ։
—Ախտերը գրգռող խօսքեր կը խօսին ։ բանս խօսին յուզողս ախտից ։
Գրել. եազմագ ։ գրել. գծել. ծրել. մրել. գրոշմել. ընդ գրով արկանել. 'ի գրի առնել. 'ի գրի հարկանել. զգիր հարկանել. 'ի գիր հանել. տալ 'ի մատենի. 'ի մատենի հարկանել ։
—Ինչպէս որ Մովսէս ալ գրելով կը պատմէ ։ որպէս և Մովսիսի 'ի մատենի տուեալ կամ հարկեալ պատմէ ։
—Առաջուց գրել ։ կանխագրել. նախագրել ։
—Բանի մը վրայ գրել ։ անցանել գրով յաղագս [և այլն ։
—Գէշ գրել ։ եղծագրել ։
—Կարգաւ գրել ։ կարգագրել ։
—Ձեռքը դողալով գէշ գրել ։ ձաբռտել ։
—Շուտ գրել ։ երագագրել ։
—Պակաս գրել ։ թերագրել ։
—Սխալ գրել ։ վրիպագրել ։
—Գրելով նախշել ։ գծագրել ։ տես և Նախշել. Նախշը ընել ։

Գրելը, կամ գրուիլը ։ գրուած. գրութիւն. գծագրութիւն ։
Գրեթէ. աղեբ. հեմէն ։ գրեթէ. գոգցես. գոգցես իմն. իմն. չափ ։ տես և Իբր թէ ։
—Գրեթէ հարիւր տարուան էր ։ զհարիւրամենիւք ուրեմն էր ։
—Գրեթէ ուզելով կը հետևէին անխելքներուն ։ մոլագիւր իմն անսայթք անմտաց ։
—Գրեթէ Աստուծոյ հրամանովը մրրիկ մը ելլելով ։ հողմ ահագին գոգցես իմն աստուածային հրամանաւ շնչեալ ։ [նայ ։
—Գրեթէ կ'անմահանայ ։ զօրէն իմն անմահա-
Գրիկ ։ գրակ. գծիկ ։
Գրիչ. խալէմ ։ գրիչ ։
Գրիչկարիչ. խալէմթրաշ ։ գմելին ։
Գրկել. գուճագլամագ ։ գրկել. ընդգրկել. գիրկս արկանել. ընդունիլ 'ի գիրկս. փարիլ. ողջագուրել ։
—Գրկելը. գուճագլամագ կամ գուճագլաշմագ ։ գրկանք ։
—Գրկել զիրար ։ գիրկ ընդ գիրկ խառնել ։
—Գրկելով շոյել ։ գգուել ։
—Գրկելով շոյելը ։ գգուանք. գգուումն ։
Գրկելու ։ գրկելի. փարելի ։
—Գրկելու տեղ ։ գրկարան ։
Գրկըւող ։ գրկեալ ։
Գրկող. գուճագլայան ։ գրկող. ընդգրկող. գիրկս արկանող. գրկարան ։
Գրմուռնչ. հաստ խորբան ։ տես Կանառք ։
Գրող, կամ գրօղ. մահ ։ մահ. սատակիչ ։
—Գրողը տանի զքեզ ։ մեռցիս. հասցէ քեզ [մահ ։
Գրուիլ ։ գրիլ ։
Գրւող ։ գրեալ ։
—չԳրւող, կամ չգրուելու ։ անգրելի. անգծելի ։
Գրքակազմ. գիթաբ պաղլօղ. գիթաբ պաղող ։ գրակազմ ։
Գրքակալ ։ գրակալ ։
Գրքատուն. քիթապխանէ ։ գրատուն. գրանոց. գրայարկ. մատենադարան ։
—Գրքատան վերակացու ։ գիւանապան. գիւանապետ ։ [րանք մատենից ։
—Գրքերու ցուցակներ ։ մատենակալք. դա-
Գրքուկ. քիթապճըք ։ գրկոյկ. մատենիկ ։
Գրօղ ։ գրող. գրիչ ։
—Գէշ գրող ։ անյարմարագիր ։
Գօզ ատասը. Նիքարիա ։ Իկարիա ։
Գօթացիք ։ Գութք. ազգ Գոթաց ։
Գօթիք ։ տես Գոթի ։
Գօլիկա. հափիք ։ կուլիկայ ։
Գօմէշ ։ տես Գոմէշ ։
Գօնձուկ ։ տես Ճէպ ։
Գօնսօլ. գօնսոլօս ։ բդեաշխ. հիւպատոս ։
—Գօնսուլի միւթալլիք ։ հիւպատոսական ։
Գօնսուլութիւն ։ հիւպատիք. հիւպատք. հիւպատոսութիւն ։
—Դիօկղետիանոսի հիւպատոսութեան ատենը ։ 'ի հիւպատոսութեան կամ 'ի հիւպատոյն Դիոկղետիանոսի ։
—Տիբերիոս իննը անգամ հիւպատոսութիւն ը-

րաւ: Տիբերիոս եւ հիւպատոս կամ հիւ-
պատոս լինել:

Գօշան. տես Գոշան:

Գօտի. գուշագ: գօտի. կամար: [մար:

—Գօտի. էրլնէքին այր ու այր խմարները: գօտի. կա-

—Երկնքին նոյն՝ գօտիին տակը բնակողները: համագօտի:

—Գօտի կապած: գօտի ընդ մէջ ածեալ. գօտեւորեալ. գօտէպինդ:

—Գօտի կապել. գօտի խուշանմիշ ըլլալ: գօտի ածել. գօտի ընդ մէջ ածել. պնդել զմէջս. գօտէպինդ լինել. գօտեւորիլ. պարեգօտիլ: շըրջագօտիլ:

—Գօտին արձըկած, կամ՝ արձըկող: գօտիալոյծ. գօտէլոյծ. անգօտի. հոլանի:

—Գօտիդ կապէ: ած զգօտի քո:

—Գօտի կապէ իրենց: ածցես նոցա կամարս:

—Գօտիդ կապած ծառայ է ինծի: գօտի ածեալ պաշտեա զիս:

—Գօտի կապող: գօտիածու. գօտէպինդ:

—Գօտի չկապող: տես Գօտին արձըկած:

—Գօտին ամուր կապող, կամ կապած: գօտէպինդ. քաջագօտի:

—Գօտին մէջքը ամուր կապել. բէլինի գօթին սարմագ: գօտի ընդ մէջ ածել:

Գօփեցնել: տես Գոփեցնել:

Դ

Դադուր. պալեոյ փէօնէր: դակուր. դալապր. մուրճ:

Դադար. դուրլուր: դադար. պարապ. դուլ. հանգիստ. հանգարտութիւն. դադարումն. պարապումն. շաբաթումն:

—Դադար. հոյլաններուն դուրլուր: մակաղ:

—Դադար գանել: դադար գտանել. պարապ առնուլ. դադար առնուլ:

—Դադար չունող: անդադար. անդուլ. անհանգիստ. անհանդարտ:

Դադրած. դուրմուշ: դադարեալ. հանդարտեալ. կասեալ. խաղաղացեալ. շաբաթացեալ:

—Դադրելու տեղ: դադարք. հանգիստ. հանգըրուան: տես եւ Կանգնելու տեղ:

Դադրեցնել. դուրդուրմագ: դադարեցուցանել. կասեցուցանել. լռեցուցանել. հանդարտեցուցանել. հանգուցանել. կացուցանել. շաբաթացուցանել. պարապեցուցանել. դատարկացուցանել:

—Դադրեցնել. ըստնէլ. ղոյթն չէլէլ. մլոխալ: ընկըրկել. նահանջել. նհանջել. սանձահարել. կարկել. զսպել:

—Դադրեցնել. իլէյնէլ. նօփէյնէլ: դադարեցուցանել. խաղաղացուցանել. լռեցուցանել. ցածուցանել. զնստուցանել:

Դադրիլ. դուրմագ: դադարել. հանգչել. հանդարտել. խաղաղել. դլալ. պարապել. կարծիլ. կասել. վերջանալ. խաղաղանալ. շաբաթանալ. դատարկանալ. դկայ առնուլ. զանգի առնուլ. պարապ առնուլ:

—Աղբիւրները դադրեցան: դատարկացան աղօրիք:

—Թագաւորական տուրքերուն դադրիլը: խափանումն հարկաց արքունի:

—Դադրած տուրքերը: զխափանեալ հարկացն:

—Դեսպանները երթալ գալէն դադրեցան: հատան պատգամաւորքն 'ի միջոյ:

—Ճէնկերն դադրիլը: դատարկանալ չնուածոյն. խափանել չնուածոյ (տաձարին):

—Դադրիլ. իլինէլ. ինչպէս՝ հովը, փոթորիկն, ալէկոծութիւնը. եւ այլն: դադարիլ. հանդարտել. ցածնուլ. զնստիլ. զիջանել. շիջանել. լռել:

—Դադրիլ. կանէ առնէլ. փոշման էլմէք. ղօքի օլմագ: կասիլ. նահանջիլ. նհանջիլ. յետնիլ. ընկըրկիլ. կարկիլ. սանձահարիլ. կարծիլ. կառաչիլ. կալ: [ցանկանալոյ:

—Ցանկութենէ դադրիլ: զանեղի առնուլ 'ի

—Պատերազմէ՞ն եկեմ թէ դադրիմ: երթայց 'ի պատերազմ թէ զանեղի կալայց:

—Անոր կանչուըռտելը չէր դադրեր անկանձա: ձիչն դատարկէր ոչ հատանէր 'ի լռելեայս:

—Մնանելէն դադրեցաւ: եկաց 'ի ծննդենէ:

—Դադրեցաւ տեսնելէն կամ կուրցաւ: կացին աչք նորա:

—Եղը դադրեցաւ կամ լմնցաւ: եկաց իւղն:

—չԴադրիլ. դուրմամագ: չդադարել. չհանդարտել. չկասել. չթողանալ. ոչ առնել դուլ եւ դադար. անդադար վաստակել. ոչ դկայ առնուլ. գործել անդուլ. աշխատել անհանգիստ. յարաձգել:

—Աղօթքէն չիդադրիլ: աղօթից տեւել կալ. անդադար լինել յաղօթս:

—Ջանոնք չարչարելէն չէր դադրեր: անդադար լինէր 'ի չարչարել զնոսա:

—Ասանկով չէր դադրեր զմարգիկ գժտելը ձգելէն: եւ այնպէս արկանէր դայր 'ի գեհեան:

—Եւ ոչ լուսինը կը դադրի պակսելէն ու լեցուելէն: եւ ոչ լուսին կասէ 'ի նուազել եւ 'ի լնուլ:

—չԴադրող. կանէ չունող: տես Դադար չունող:

Դալ. աղաչի կոլը: դայլ. դալ:

Դալար. Եաշիլ: դալար: տես եւ Կանանչ:

—Թազէ կամ կանանչ թուզ: թուզ դալար:

—Թազէ կերակուր: դալար խորտիկ:

—Թազէ հաց: հաց դալար:

—Թազէ ձուկ: ձուկն դալար:

—Թազէ միս: միս դալար:

—Դալար. խանանչ, խոփ: դալար. դալարի. դեղ դալար. խոտ. արօտ:

—Դալար խոտերով զարդարած: դալարա-զարդ. դալարազգեղ. դալարազգեաց:
—Դալար. կանանչ. ֆէօրֆէ: դալար. դալարի. դեղ դալար. խոտ. արօտ:
—Դալար ըլլալ. դուլէրին: դալարանալ. դալա-րիլ: [բոջ. ընձիւղ. մորճ:
—Դալար չըպուխ. Բաղէ չըպուխ: շառաւիղ. բող-
Դալարցնել: դալարացուցանել:
Դախուր դուխուր: տես Դխուր դախուր:
Դահ. խառալ. պոյալ: դահ:
—Դահ կամ պոյալ հաց: աշտուճ հաց. չորա-բեկ, չոր, օթեկ, օթեկան, դահ հաց:
Դահեկ, կամ Դայեկ. էպէ: ծնուցիչ. մանկա-բարձ. մանկական:
Դահեկութիւն. էպէլիք: մանկաբարձութիւն:
—Դահեկութիւն ընել: ծնուցանել:
—Եբրայեցի կիններուն դահեկութիւն ընե-լու ատեններդ: յորժամ ծնուցանիցէք զկա-նայս եբրայեցիս:
Դահիճ. ճէլլատ: դահիճ: [պետ:
—Դահիճներու գլուխ. ճէլլատ պաշը: դահճա-
Դահին: չիրիկ:
Դահճութիւն: դահճութիւն:
Դահնալ. փաթլանմագ. պայթնալ: դահանալ. չորանալ:
Դահնակ՝ քար կանանչ ու ճերմակ. ճաղաթիլա: դահանակ:
Դաղձ. ճայրէ անանուխ: դաղձ:
Դամոն. հաֆիս էբլուբ: դամոն:
Դայեկ: տես Դահեկ:
Դայեկութիւն: տես Դահեկութիւն:
Դան, կամ դէն: տես Անդին:
Դանակ. պըչագ: դանակ. կարոց. սուր. թուր. սուսեր. սայրասուր:
—Դանակ դանկի դալ: սուսերամարտիլ: տես և Թուր:
—Դանակ խօթել պօտին: սուր զգօտւով ար-կանել. դանակ ընդ մէջ արկանել:
—Դանակ շինող. պըչագճի: սուսերագործ:
—Դանակ սրել: սրել զսուր, թեքել, սայրա-սուր գործել:
—Դանակ քաշել: սուր հանել. ձգել զսուսեր. թուր շողացուցանել. քարշել զսայրասուրն:
—Դանկի բերան: տես Բերան Բէլ:
—Դանկի կոթ: տես Կոթ Բէլ:
—Դանկով զարնել: հարկանել սրով. սրահար կամ սրախողխող առնել:
—Դանկով սպաննուած, կամ մեռցուցած: սրա-մահ. սրախողխող:
—Դանկով սպաննել, կամ մեռցնել: սրախող-խող առնել. սրամահ կորուսանել:
Դանիմարքա. փանխա մէմլէքէթի: Դանիա:
Դաշ. գավլ, կամ խավլ. շարթ: դաշն. ուխտ. պայման. դաշնակցութիւն. դաշնաւորու-թիւն. դաշնադրութիւն. ուխտադրութիւն:
—Դաշ դնել. գավլ էթմէք. շարթ գօմագ: դաշն դնել. ուխտ դնել. պայման դնել. պայման 'ի մէջ արկանել. սահման դնել. սահման ուխտադրել. ուխտ հաստատել. դաշինս դնել. դաշինս կռել. դաշինս հաստատել:
—Անտիոքացի ու հռոմայեցւոց մէջ դաշնադրու-թիւն եղաւ: Անտիոքայ և հռովմայեցւոց դաշինք 'ի միջի կռէին:
—Անոնց հետ դաշնաւոր ըլլալ: երդմնիլ և դաշ-նաւոր լինել ընդ նոսա:
—Դաշ դնող. ղաւլ ճնօղ. ղարթ տնօղ: դաշնադիր. դաշնաւոր. դաշնակից. ուխտաւոր. ուխ-տադիր. ուխտակից. ուխտակալ:
—Դաշը չպահել. գաւլընը պօզմագ: դրժել դա-շինն. դրժել զուխտն. եղծանել զդաշինս. ցրել, կամ ջրել զուխտս. ուխտադրուժ լի-նել. ուխտազանց լինել. ուխտակործոյս լի-նել. դաշնակործոյս լինել: տես և Ուխտը չպահել:
—Դաշը պահող: ուխտակալ. ուխտապահ:
—Դաշը չպահող: ուխտազանց. ուխտադրուժ. ուխտակործոյս: [նաւոր:
—Դաշով եղած. շարթլը. դաշնաւոր. պայմա-
Դաշտ. օվա: դաշտ. դաշտավայր. դաշտագե-տին. դաշտային տեղի. տեղի տափարակ. տափակողմն:
—Դաշտ ըլլալ: դաշտանալ. դաշտաւորիլ:
—Դաշտ ընել. տուզ տուզլէմէկ: դաշտացուցանել. դաշտել. հարթել:
—Դաշտ տեղ: դաշտավայր. դիւրավայր. դաշ-տական: տես և Դաշտ:
—Դաշտեր: դաշտորայք:
—Դաշտը բնակող: դաշտաբնակ. դաշտական. դաշտային: [դաշտն:
—Դաշտը ելլել: 'ի դաշտ ելանել. մտել 'ի
—Դաշտը ելլող, կամ վազող: դաշտամուխ:
—Դաշտի բերան: դաշտաբերան:
—Դաշտի դին: դաշտակողմն. տափակողմն:
—Դաշտի ձև ունող: } դաշտաձև. դաշտանը-
—Դաշտի նման: } ման:
Դապիր, կամ դապիրայ. [illegible] փէդ: դաբիր. դաբիրայ. սրբութիւն սրբոց:
—Դապիրայի պէս: դաբիրայօրէն:
Դառն: տես Լեղի:
Դառնալ. փէօնմէք: դառնալ. շրջիլ. շրջանակիլ. դարձ առնել. շրջան առնուլ. ճախր առնուլ. հիռ գալ. պտուտկիլ. հիռ շրջանակել. պար առնուլ. շուրջ առնուլ:
—Դառնալ. [illegible]: դառնալ. փոխար-կիլ. յեղափոխիլ. յեղադարձիլ. յեղանակիլ. յեղաշրջիլ:
—Անկողնին մէջ չեն կրնար և ոչ մէկալ դին դառնալ: և ոչ շուրջ անգամ կարեն առ-նուլ 'ի մահիճս: [ձիլ:
—Նորէն դառնալ: վերադառնալ. վերադար-
—Նորէն նորէն դառնալ: դարձադարձ առնել: տես և Փոխուիլ:
—Դառնալ սիրող: դարձասէր: [ջան:
—Դառնալը. փէօնիւշ: դարձ. դարձուած. շըր-
—Դառնալը. [illegible]: փոխարկութիւն. յե-ղափոխութիւն:

–Նորէն դատանալը։ վերադարձ։
–Նորէն նորէն դատանալը։ դարձադարձ։
–չԴատանալով, կամ առանց դատանալու։ ան-
–չԴատանալու։ տես չԴատարձող։ [դարձ։
Դատ. որոյ. ալէօլիւն։ դատ. դատակ. ատեր. հոյլ. երամ. բոյլ. խումբ. ժողով. Ջոկ։ տես և Սիւրիւ և Ժողով։
–Դատ դատ. որոյ որոյ. ալէօլիւն ալէօլիւն։ դատ դատ. գունդագունդ. երամովին։
–Դատ դատ բաժնուած։ բազմադասատել։
–Դատ կազմել. որոյ պաղլամագ։ դասաւորել. պարաւորել. դասակարգել։
–Դաս մը. պոլուք։ ոմանք. կէսք. են՝ որք։
–Դաս մը կան որ՝ սաակ չեն սիրեր։ են՝ որք ընչատեսցք, կամ անարծաթասերք են։ տես և Պաղրսին։
–Դասը անցընել. որայոյ կէչիրմէք։ դասել. դասաւորել. դասեցուցանել. դասակարգել։
–Դասը Թողող։ դասալիք։
–Դասը Թողուլը։ դասալքութիւն։
–Դասի գլուխ։ դասագլուխ. պարագլուխ. դասապետ. պարառաջ. դասավար։
–Դաս՝ ծամոն։ դաս։
–Դաս՝ որ աշկերտները կ'առնեն վարժարանէն. փէրս։ դաս. վարժ։ [ժել։
–Դաս առնել. փէրս ալմագ։ դաս առնուլ. վար-
–Դաս առնող։ աշակերտ։
–Դաս կարդալ։ ընԹեռնուլ զպրուակ ուսմանն։
–Դաս տալ. փէրս վէրմէք։ ուսուցանել. դաս տալ. վարժապետել։
–Դաս տուող։ դասատու։
–Դասը զուրցել. սորված համարը տալ։ դաս տալ։ [տուն։
Դասատուն։ դասատուն։ տես և Դպրա-
Դասընկեր։ դասակից։ [ցել։
–Դասընկեր ըլլալ։ դասակից լինել. դասակ-
Դասընկերութիւն։ դասակցութիւն։
Դատած։ տես Դատուած։
Դատապարտած։ տես Դատապարտուած։
Դատապարտել. գոլէքեայինէ հիւքմ էթմէք. գօմ-ւլմէ հէօքմ էթմէք։ դատապարտել. դատա-պարտ առնել. պարտաւոր առնել։
–Անմեղը կը դատապարտէին։ զարիւն անմեղ պարտաւոր առնէին։
Դատապարտելու տեղ։ դատապարտարան։
Դատապարտուած։ դատապարտ. դատա-պարտեալ. պարտաւոր. մահապարտ. գըլ-խապարտ։ [պարտ։
–չԴատապարտուած։ անդատապարտ. ան-
Դատապարտութիւն։ դատապարտութիւն. դատաստան. դատակնիք. դատավճիռ։
Դատապարտող։ դատապարտող. դատապար-տիչ։
Դատաստան. շէրիէթ. շէրահի։ դատաստան. դատաւնք. դատաստ. դատ. արդարութիւն. իրաւունք։
–Դատաստան երԹալ։ գնալ 'ի դատաստան. 'ի դատաստան մտանել. 'ի դատ մտանել։
տես և Տավայ ընել։
–Դատաստան ընել. շէրիէթ կէօրմէք։ դատաս-տան առնել. դատ առնել. դատ վարել. 'ի դատ մտանել. դատել. իրաւ առնել. առ-ղել զիրաւունս։
–Դատաստան ընել մէկու մը վրայ։ վճիռ բե-րել զումեքէ։
–Դատաստան ընող, կամ –Դատաստան տեսնող։ } իրաւարար. դա-տիչ։
–Դատաստանի գիրք։ դատաստանագիրք։
–Դատաստանի տեղ. մէհքէմէ։ դատաստանա-րան. դատարան. ատեան. բեմ։
–Դատաստանով խօսիլ։ դատաստանաւ խօ-սիլ. դատել ընդ ումեք։
Դատարկ։ տես Դարտակ, և Պարապ։
Դատաւոր. հաքիմ. գատը. չէրահիմճի։ դատա-ւոր. ատենակալ. իրաւարար։
–Դատաւորի ալէս։ դատաւորապետ. զօրէն դատաւորի։
Դատաւորութիւն. գատըլըգ. հաքիմլիք։ դատա-ւորութիւն։
Դատել. շէրահիւ էթմէք. շէրահիւ կէօրմէք։ դա-տել. դատ առնել. դատաստան առնել։
–Ջանանք դատելու կեղեցինք։ 'ի նոսին խոյ ա-տեան դատաստանի կանգնեսցուք։
–Դատելով վայն 'ի վրան բերել։ դատապարտ-ել. դատապարտ առնել։
Դատիլ. չագըրմագ. գայըլ էթմէք։ տես Աչխա-տիլ. ջանալ։ [մանալ։
Դատուած, կամ դատած։ դատեալ. 'ի դատ
–չԴատուած. չըքարլը։ անդատ. անդատապարտ. անմեղ։ [նաւ անկանիլ։
Դատուիլ։ կրել դատաստան. ընդ դատաստա-
Դատող։ դատող. դատիչ։ տես և Դատաւոր։
–չԴատող։ անդատ. ապադատ։
Դար. ալէօլ։ տես Փորձանք։ [դինոցիլ։
–Դար ալլել գլուխը։ տես Փորձանքի հան-
Դար. ժամանակ։ տես Դարք։
Դար. քոշէ փեր. պարիէ։ դար. տար. դաշ. բլուր. վարք. դաշտաւանդ. դարեւանդ. տա-րաւանդ. դաշտաւանդակ. սարաւանդակ. բարձաւանք։ տես և Բարձր տեղ։
–Գլուխ դար։ դարակ։
–Դար տեղ. քոշ քէօշէլի փեր. պարիէսէ։ վայր. դաշ. դաշտավէժ տեղի. դարափիթախ. տա 'ի Թաւալ։ տես և վերի՝ Դար. քոշէ փեր։
–Դար տեղուանքներէ։ ընդ վայրս վայրս. վայր 'ի վայրէ։
–Դարէն վազող, կամ գլորող։ դարավազ։
–Դարէն վար ընկած՝ կամ գլորցուցած։ գա-հավէժ։
–Դարէն վար ընկնիլ. պայըրտան քէօչմէք։ 'ի վա-րից հոսել. 'ի վարից մտել, կամ վիժել. գա-հավիժիլ. պախավէժ կամ գահավէժ լինել. գահավէժ անկանել. գահավէժ հոսել. վա-զել 'ի վարից. գարահոսել։
–Դարէն վար ընկնիլը։ գահավիժութիւն. գահավիժում։

—Դարէն վար ձգել, կամ գլորել, կամ նետել. տըլըտուրմագ ճըր հըկէ, կամ յգէլ: 'ի վախէ արկա-նել. 'ի վախեց հատել. 'ի վախեց մղել. գահա-վէժ առնել. գահավէժ արկանել. գահավի-ժել. քարավիժել:
—Դարի էթէկի: տորրաա. փէշկ:
—Դարուտ տեղ: վախուտա. վախ 'ի վախէ:
Դարան. ծածուկ պահարան: գարան. պահարան:
—Դարան. զինուորաց պահուըտելու տեղ. բուսու. եէրի: գարան. գարանք:
—Դարանը մտնել. բուսույա կիրմէք. բուսու գուրմաք: 'ի գարան մտանել. գարան գործել. գարանամուտ լինել. գարանակալ լինել. գարանագործել. գարանիլ:
—Դարանը մտնօղ. բուսու գուրուճու. բէքինճի: գարանամուտ. գարանակալ. գարանագործ:
—Դարանը մտնողներու եաւէ ընկնօղ, կամ Դարանը փնտռօղ: գարանայոյզ:
—Դարանը փնտռել: գարանայոյզ առնել:
Դարբին. չիլինկիր. թէմիրճի: դարբին. դարբին երկաթոյ. երկաթագործ:
—Դարբին. ոսկեղէնին շինօղ. խույումճի: դարբին. դարբին ոսկւոյ. ոսկեգործ. կարծրա-բուեստ. ուռնաւոր:
—Դարբիններու պէս մէկը վեր կառնէր ուրը՝ մեկալը կ'իջեցնէր: որպէս զուռնաւորս մին առնոյր և միւսն իջուցանէր:
—Դարբնի էօրս: սալ դարբնաց:
—Դարբնի խանութ: դարբնոց:
—Դարբնի օճախ: քուրայ. բով:
Դարբնութիւն: դարբնութիւն. երկաթա-գործութիւն:
—Դարբնութիւն ընել: դարբնել:
Դար 'ի վար: տես Դարվար:
Դար 'ի վեր: տես Դարվեր:
Դարձ. տէօնիւշ: դարձ. դարձուած:
—Դարձ. տէֆէ. քէռռէ: դարձ: [նել:
—Դարձ մը նոյն ընել: միւսանգամ դարձ առ-
—Երկրորդ դարձիս տեսայ: տեսի զնա 'ի միւ-սանգամ դարձին իմում:
Դարձած. տէօնմիւշ: դարձեալ. դարձուցեալ:
Դարձընել. տէօնտիւրմէք: դարձուցանել. տա-պալել. հոլովել. թաւալեցուցանել. շրջել:
—Վիզը աջ կողմը դարձուց: յաջ կողմն զպա-րանոցն գելեալ թիւրէր:
—Երեսնին ետև դարձուցեր էին: զերեսս իւ-րեանց յետս ընդդէմ ունէին:
—Կառքին սանձը ուրիշ կողմ դարձուց: թե-քեաց զերասանակ կառացն:
—Դարձընել մէկ բանէ 'ի մէկալը: տես Փոխել:
—Կարգաւ դարձընել: 'ի կարգաւ փոխարկել:
—Դարձընելը: շրջումն: տես և Փոխելը:
—Դարձընօղ: դարձուցանօղ. դարձուցիչ:
Դարձմըրձկել: դարձգարձել. շրջշրջել. յեղ-յեղել. յածել. յածեցուցանել. շրջեցու-ցանել:
—Կերպ կերպ կը դարձմըրձկէ խօսքը: զու-նակս զունակս յեղյեղու զբանն:
—Դարձմըրձկիլ. տուլաշմագ: դարձգարձիլ. դար-ձագարձ առնել. շրջշրջիլ. յեղյեղիլ:
—Այդին անդին կը դարձմըրձկինք անկոճներն մէջ: այսր անդր յեղյեղիմք յանկոճն:
Դարձուցած: դարձուցեալ:
—Չդարձուցած: անդարձ:
Դարձւոր: դարձաւոր:
Դարձօղ: դարձող. դարձաւոր. դարձաւէր. փոփոխական. յեղափոխ. յեղական. յեղե-ղուկ: [դարձ:
—Անդադար դարձօղ: բազմադարձ. դարձա-
—Չդարձօղ. տէօնմէյէն: անդարձ. անդառնալի. անլուծանելի:
—Քու աստուածային եւ չդառնալու հրամա-նիդ հաւանման: ըստ աստուածային անլու-ծանելի հրամանացդ:
Դարուփոս. էնիշ եօգուշ: խորտաբորտ. առա-պար. գերբուկ. առապարաձոր:
—Դարուփոս տեղ: առապարատեղ:
Դարպաս. սարայ: դարպաս: տես և Սարայ:
Դարվար. տօր 'ի վար. էնիշ: զառ 'ի վայր. զառ 'ի թափ. առ 'ի թաւալ. զառ 'ի կող. ընթ. առ ընթ. առ 'ի շեղ. թաւալ. թաւալագոյն:
Դարվար երթալ: երթալ ընդ զառ 'ի վայր:
—Դարվար շինած, կամ կախուած՝ բան: գործ զառ 'ի թափի:
—Դարվար տեղէ ինկած քար: վէմ դարափուլ:
Դարվեր. տօր 'ի վեր. եօգուշ: զառ 'ի վեր. վեր-ելք. մատոյց:
—Դարվեր ելլել՝ կամ երթալ: ելանել՝ կամ գնալ ընդ զառ 'ի վերն:
—Դարվեր ելլօղ: վերելեակ:
Դարտակ. պօշ: տես Պարապ:
—Դարտակ. բուճ: տես Փուճ:
—Դարտակ բան՝ կամ խօսք. պօշ լաքըրտը: դա-տարկաբանութիւն. ունայնաբանութիւն. վայրաբանութիւն. ընդվայրաբանութիւն. զրաբանութիւն. զրախօսութիւն:
—Դարտակ բան խօսիլ, կամ դարտակ տեղը խօսիլ. բօշ բօշ խօսիլ: դատարկաբանել. ու-նայնաբանել. վայրաբանել. ընդվայրաբանել. ընդվայրախօսել. զրաբանել. զրախօսել:
—Դարտակ բան խօսօղ: դատարկաբան. ու-նայնաբան. ընդունայնաբան. վայրաբան. ընդվայրաբան. զրաբան. դատարկախօս. ու-նայնախօս. ընդունայնախօս. վայրախօս. ընդվայրախօս. վայրապարախօս. զրախօս. նանրալեզու:
—Դարտակ տեղը: տես Զուր տեղը:
—Դարտակ տեղը խօսիլ: տես Դարտակ բան խօսիլ: [խօսօղ:
—Դարտակ տեղը խօսօղ: տես Դարտակ բան
Դարտըկած: տես Պարպած:
Դարտըկել: տես Պարպել:
Դարտըկիլ: տես Պարպիլ:
Դարտըկութիւն, կամ Դարտակութիւն: տ. Պարապութիւն:
Դարք, կամ դարք մը. փէնէ ուչխուրի, որ և

բաղմալըխըռն փաբանոյ: դար. յաւիտեան:
–Դարի գլուխ, տարիներու չափ մը: դարագլուխ:
–Դարերու վրայ գրուածք: դարագրութիւն:
Դաւանանք. ...: դաւանութիւն. խոստովանութիւն:
–Դաւանանք ունող: դաւանաւոր:
–Դաւանանք տալու տեղ: դաւանարան. վըկայարան:
–Դաւանանքը չխտակ: տես Ուղափառ:
–Դաւանանքնին մէկ, կամ մէկ դաւանանք ունող: միադաւան. դաւանակից. դաւանահամբոյր:
Դաւանիլ. ... խոստովանիլ և հաստատել: դաւանել. խոստովանիլ. խոստովան լինել. խոստովան առնիլ:
Դաւանութիւն: տես Դաւանանք:
Դաւանող. ...: դաւանող. դաւանաւոր. խոստովանող:
Դաֆ: տես Թէֆ:
Դըզը, կամ Դըզը դըզընայ: յար և նման. համբաւանուան: տես և Նման. և Նմանման. և [այլն:
Դըռատոց: տես Դըփըռտոց:
Դըգալ. ...: դըգալ. տըգալ:
Դըդմաճ. ...: դդմաճ:
Դըդմենի. ...: դդմենի. գդում:
Դդում. ...: դդում:
Դդում՝ ...: անմիտ: տես և Ախմախ:
–Անկէ աւելի դդում ալ ինչ կայ: և զինչ քան զայն խակութեան միտք կայցեն:
Դեգ. ...: դեգ. ժանտ. գժուարաբարոյ. մոլուտ. խիստ. նեղասիրտ. անհամբոյր. գժուարահամբոյր. դառնահամբոյր. դառնաբարոյ:
–Դեգ ըլլալ. ...: ժանտանալ. դառնանալ. խստանալ. գժնէանալ. նեղասրտիլ. սրտնեղիլ:
Դեգերալ: տես Տնանալ:
–Դեգերալը: } տես Տնանալը:
–Դեգերանք: }
Դեգերացնել: տես Տնանացնել:
Դեգնալ: տես Դեգ ըլլալ:
Դեգութիւն. ...: գըժնէութիւն. դառնութիւն. նեղսրտութիւն:
Դեկտեմբեր. ամիս է: դեկտեմբեր. քաղոց:
Դեղ. ...: դեղ. դարման:
–Դեղ ընել: դարմանել. խնամել:
–Անոնց կեօրէ դեղն ալ կ'ընեմ: ըստ նոցին պատուհասման ածից և զդեղն:
–Դեղ խմցնող: դեղատու:
–Դեղ խմող: դեղըմպու:
–Դեղ ծախող: դեղավաճառ. դեղագործ:
–Դեղ շինել: դեղագործել:
–Դեղ շինելը: դեղագործութիւն. դեղարարութիւն:
–Դեղ շինող: դեղագործ. դեղարար:
–Դեղ տալ: դեղս մատուցանել. կամ տալ:
–Դեղ տալը: դեղատուութիւն:
–Դեղ տուող: տես Դեղ խմցնող:
–Դեղի հոտ ունող: դեղահոտ: [զոց:
–Դեղի տեղ, կամ խանութ: դեղարան. դե֊
–Դեղով լուացնել: բժշկել կամ սպեղանել դեղորէիւք:
–Դեղով սպաննող: դեղիչ:
Դեղ. ...: դեղ. սպեղանի:
–Դեղ դնել: տես Մէհլէմ դնել:
–Դեղ քսել: օծանել սպեղանեաւ. սպեղանի 'ի վերայ դնել:
Դեղ՝ ...: տես Ջէհիր:
Դեղ. ...: տես Ճար:
Դեղթափ. ...: դեղթափ. անթեղայ. անդեղայ:
Դեղին. ...: դեղին. շէկ. խարտեաշ. խարտէշ. դեղձան: [թան:
–Դեղին ապուր. ...: շխկա֊
–Դեղին գոյն ունող. } ...: դեղնա֊
–Դեղինի զարնող, կամ չալող. } ...
գոյն. շխկագոյն. խարտեշագոյն. դեղձան. դեղնագունեան:
–Կարմիրի զարնող դեղին: շիկակարմիր. շէկորակ. դեղնաշորթ:
–Դեղին խայիշ կամ չուվան: շիկափոկ:
–Դեղին մազերով, կամ մազերը դեղին: շիկահեր. խարտեշահեր. դեղձանամազ. խարտեաշ:
–Դեղին մորուօք: խարտեշամորուս:
–Աղուոր դեղին մազերով: խարտեշագեղ.
–Դեղին մազձ կամ ...: մաղձ:
–Դեղին պղինձ. ...: արոյր. պղինձ փայլուն. պղինձ ծխեալ:
–Դեղին ակեան: տպազիոն:
Դեղձ. ...: դեղձ:
–Դեղձ մատղ. ...: ալոց:
–Դեղձ կարմիր: կարմրադեղձ:
–Դեղձի ծառ. ...: դեղձի. դեղձենի: [նեալ:
Դեղնած. ...: դեղնեալ. դեղնացեալ. շէկ֊
–Դեղնած տերև: դեղնատերև:
Դեղնացաւ: տես Դեղնցաւ:
Դեղնիլ: } դեղնիլ. դեղնագունիլ. խարտեշանալ. շիկնիլ:
Դեղընալ: }
Դեղնութիւն. ...: դեղնութիւն: [Դեղնցաւ:
Դեղնութիւն կամ դեղնութեան ցաւ: տես
Դեղնուց. ...: դեղնուց:
Դեղնցաւ. ...: դալուկն. դեղնացաւ. գոյն. հողմք. արեկան:
–Դեղնցաւ եղած: հարեալ գունով. դալընկոտ. դեղնոտ:
–Դեղնցաւ ըլլալ: տժգունանալ դալկամբ. հարկանիլ գունով:
Դեղոտ. ...: դեղոտ:
Դեռ. ...: դեռ. դեռևս. մինչդեռ. դեռ ընդ դեռ. այն ինչ դեռ. տակաւին. ևս. այլևս գարդ ևս. այն ինչ:
–Դեռ տեղ կայ: կայ ևս տեղի:

—Դեռ խօսքը բերանն էր՝ վրայ հասաւ։ այն ինչ բանքն 'ի բերան էին, եհաս 'ի վերայ։
—Դեռ ան ատենը։ ցայնժամ, ցայն ժամանակին։
—Դեռ հիմայ. փանդայ հիմայ։ դեռ իսկ. դեռևս. դեռ. դեռ ընդ դեռ. դեռադեռ. նորոգ. առակաւ. առժամս. առժամայս։
—Մորուքը դեռ նոր բուսած։ մօրուքն այն ինչ դեռադեռ ծաղկեալ [էին։
—Դեռ նոր եկած էին։ դեռընդդեռ եկեալ
—Ծուղերը դեռ նոր կակուղցած ատենը։ յոր. ժամ առակաւ ասոք նորա կակղանայցեն։
—Դեռ անմահութիւն մի՛ փնտռեր, համբերէ։ մի՛ խնդրեր առժամայս զանմահութիւն, այլ համբերեա։
—Դեռ նոր։ տես Դեռ հիմայ։
—Դեռ շատ։ դեռ բազում. դեռ յոլով. ևս։
—Դեռ չ. փանդայ չ։ չև. չևևս. դեռ ոչ. դեռ ևս ոչ. ոչ ևս. մինչև. տակաւ չև. տակաւին չև. տակաւին ոչ։
—Դեռ չէր տեսեր։ չև էր տեսեալ, կամ չևևս էր տեսեալ։ [ևս ոչ գիտես։
—Դեռ չես գիտեր։ դեռ ոչ գիտիցես, կամ դեռ
—Դեռ հետը խօսած չէր։ ոչ ևս էր խօսեցեալ ընդ նմա, կամ մինչև էր խօսեցեալ ընդ նմա։
—Դեռ չեկած՝ չարութիւններդ մեկդի դրէք։ նախ 'ի բաց ընկեցէք զչարութիւն, ապա թէ գայցէք։
—Դեռ չէր լսած։ տակաւին չև էր լուեալ, կամ տակաւին չէր լուեալ։
—Դեռ չհասած։ տես Խամ. չհասած։
—Դեռ աղայ։ դեռահասակ։
Դերանձնութիւն. ուրիղի բէրինէ խօտ, կամ ուրիղի անյը՝ կամ բօրէը ջըլմնէլը։ բարանձնութիւն. դիմառնութիւն. կերպարանաւանութիւն։
Դերձակ. թէրզի։ դերձակ. հանդերձարար. հանդերձագործ։
—Դերձակներու գլուխ. թէրզի պաշը։ հանդերձապետ. պատմուճանապետ։
Դերձակութիւն. դէրզիլիք. թէրզիլիք։ դերձակութիւն։ [ղամաթ։
Դերձան. իփլիկ։ աղանի. ասխանի. թել. շա-
—Ոլորած դերձան։ քուղ։
—Ասեղ կացին մը բարակ դերձանէ մը գլխուն վրայ կախել։ գթրղը յոյժ նրբոյ տապար արկեալ 'ի վերայ կախել։
Դերճան. գաւառի անուն։ Դերջան։
Դեք։ տես Դեգ։
Դեք. շնիլիկ։ տես Աւլուք։
—Դեւ, կամ Դև. ճին։ դև. այս. ոգի չար. քաջ. նեսար։ տես և Սատանայ։ [ղանդ։
—Դևերու սիւրիւ։ դիւապունդ. դիւաժողո-
—Դև հանող, կամ փախցնող։ դիւահալած. այսահալած. երդմնեցուցիչ։
—Դև մտած մարդ։ տես Դիւահար։
—Դև մտնել։ տես Դիւահար ըլլալ։
Դէզ. նփոյ. էըղըն։ դէզ. կոյտ շեղջ. շեղջ. կուտն. բարդ. կուտակ. զբահան. դիզան. մղեր. գաղիչ։ տես և Կոյտ։
—Դէզ դէզ. նփոյ նփոյ. էըղըն էըղըն։ դիզադէզ. շեղջաշեղջ. շեղջակոյտ. կարկառակոյտ. բարդ 'ի բարդ. մղեր առ մղեր։
—Դէզ դէզ ըլլալ։ կուտակիլ. դիզադէզ շեղջակուտիլ։
—Դէզ դէզ ընել։ կուտակել. բարդ 'ի բարդ դիզանել. շեղջակուտել։
Դէմ. (անուն տեղական.) գարշը։ ընդդէմ. հակառակ. ներհակ։
—Դէմ, կամ Դէմը. (բայ ներգոյական). գարշըսընտա. էօնիւնտէ։ տես Դիմացը. դէմը։
—Դէմ. (նախդիր). գարշը։ ընդդէմ. հակառակ. ներհակ. դէպ. հանդէպ. յանդիման. դէմ յանդիման. առ։
—Ծիրգ արևուն դէմ։ կշիռ դէպ արեգական։
—Իրարու դէմ կիրք ունեցող։ ներհակակիր։
—Ձեռքի դէմ, կամ ծովու դէմ։ ընդդէմ ձեր, կամ ընդդէմ ծովու։
—Քեզի դէմ։ հակառակ քոյ։
—Նաւուն դէմ։ դէպ նաւուն։
—Պախճային դէմ։ հանդէպ պարտիզին։
—Դրախտին դէմ։ յանդիման դրախտին։
—Մարդու դէմ մեղք գործել։ առ մարդ մեղանչել։
—Դէմ. (Ճէյ). գարշը։ ընդդէմ. հակառակ։
—Դէմ կեցաւ։ ընդդէմ դարձաւ. հակառակ եկաց։
—Դէմ բերել։ ընդդէմ արկանել. ընդդէմ բերել. 'ի դէմս ածել. առարկել։ [լել։
—Դէմ գնալ։ տես Դէմ երթալ, և Առջևը ել-
—Դէմ դնել։ տես Դէմ կենալ։
—Դէմ գնող։ տես Դէմ կեցող։
—Դէմ ելլել. գարշը չըքմագ։ հակառակ կալ. զդէմ ունել. յառնել 'ի վերայ։ տես Դէմ կենալ։
—Ազգ ազգի դէմ ելլէ պխտոր։ յարիցէ ազգ յազգի վերայ։ ['ի վերայ իմ։
—Շատեր ինծի դէմ ելան։ բազումք յարեան
—Իւրաքանչիւր մարդ իր դէմ ելլողը զարնելով վար կը ձգէր։ այր զախոյեան իւր հարուածեալ յերկիր կործանէր։
—Դէմ ելլել. ըրմաղը չըքմէք։ տես Առջևը ելլել։
—Դէմ երթալ. գարշուսընա գիթմէք. նափուսընա գիթմէք։ գնալ ընդ ումեք խոտորնակի. ընդ հակառակս ելանել. զդէմ ունել. հակառակիլ. ձախողիլ. դիմամարտիլ։ տես և Կամակորութիւն ընել։
—Դէմ խօսիլ. խօփօղ դէմ կենալ։ դիմախօսել. դիմաբանել. ընդդիմաբանել. հակառակաբանել. հակառակիլ. հակաճառել. վիճել. դատախազել. ոսոխել. 'ի վէճ գալ. դատել ընդ ումեք։ տես և Հակաճառել։
—Դէմ խօսող։ ընդդիմախօս. ընդդիմաբան. հակառակախօս. հակառակաբան. հակաճառ։ [Դէմ կենալ։
—Դէմ կանգնիլ. դէմ դրնէլ. գարշը գօմագ։ տես

—Դէմ կենալ. դէմ էլլէն. գարշը փարմաք: ընդ-դէմ կալ. ընդդէմ ելանել. ընդդէմ դառնալ. զդէմ ունել. 'ի դիմի հարկանել. դիմադարձ լինել. ընդ հակառակս ելանել. ընդդիմանալ. ընդդիմադարձել. ընդդիմամարտել. դիմակալել. դիմագրել. դիմադարձել. դիմահարել. դիմահարել. դիմամարտել. ընկէճնալ կալ. ներհակել. հակառակել. ոստնել. դատախազել. ընդ հակառակս ելանել. 'ի վէգ գալ. 'ի վսեր գալ:

—Դէմ կենալ արարչին: դիմանալ արարչին:

—Իրարու դէմ նիզակներով կեցեր էին: ընդ միմեանց դէմ կացին նիզակօք:

—Դէմ չկենալ: ոչ կալ հակառակ. անեղի տալ. զիջանել. ներել:

—Դէմ կենալը: դիմակայութիւն. դիմակացութիւն. դիմակալութիւն. դիմագրութիւն. դիմադարձութիւն. դիմամարտութիւն. ընդդիմամարտութիւն. ընդդիմութիւն. հակառակութիւն. ներհակութիւն:

—Դէմ կեցող: դիմակալ. դիմակաց. դիմակայ. դիմադարձ. դիմամարտ. ընդդիմակայ. ընդդիմակաց. ընդդիմադարձ. ընդդիմամարտ. հակառակ. հակառակորդ. թանաարկու. սատան: [ախոյեան:

—Դէմ կեցող կամ դէմ ելլող՝ Թշնամի: ոսոխ.

—Դէմ չկեցող: անդիմակալ. անդիմակաց. անդիմակայ. անդիմադարձ. անդիմամարտ. անընդդիմակ. անընդդիմակալ. անընդդիմակաց. անընդդիմակայ. անընդդիմադարձ. անընդդիմամարտ:

—Դէմը վազել: դիմել. դիմիւ ելանել. 'ի դիմի հարկանել:

—Դէմ տալ: տես Դիմանալ:

—Դէմը: տես Դէմ. նախադր". և Դիմացը:

—Դէմը գնել. Դէմը դրած. և այլն: տես Դիմացը գնել. Դիմացը դրած. և այլն:

—Դէմը կանգնիլ, կամ կենալ. Դէմը կանգնող, կամ կեցող. և այլն: տես Առջևը կենալ. Առջևը կեցող. և այլն:

—Դէմը. Նէրհանէ: հակառակ. ընդդէմ. դարձ փոխարինի: տես և Փոխարէն:

Դէմն անցած: անդր քան զչափ. անդր քան զպայման. տարապայման. առաւելազանց. առաւել քան զառաւել. ևս քան զևս. յոյժ յոյժ:

Դէմք. տարամ. սիֆամ. չէհրէ: դէմք. դիմակ. դիտակ: տես և Երես:

—Դէմքը գեղեցիկ: տես Գեղեցիկ՝ երեսով:

—Դէմքը տգեղ: տես Տգեղ դէմք ունող:

—Դէն: տես Անդին:

Դէպ 'ի: դէպ. ձահ. 'ի ձահ. 'ի կողմ. 'ի կողմն. դէպ ուղիղ 'ի. առ. ընդ. 'ի յ. 'ի յ. առ 'ի:

—Շիտակ դէպ 'ի Սէմենարէք գնացինք: դէպ ուղիղ գնացաք 'ի Սամաթրակէ:

—Դէպ 'ի առաջը երկնցած: յառաջահակարկառ:

—Դէպ 'ի ետևի դին: յետուստ կողմանէն ձահ:

—Դէպ 'ի երկինքը Թռչիլ: ընդ երկինս Թռչել:

—Դէպ 'ի կուրծքը հանդիպեցուց: լանջացն 'ի ձահ դիպեցոյց: [կողմն:

—Դէպ 'ի կինը դարձաւ: դարձաւ 'ի կինն

—Դէպ 'ի աչքը: յակն կոյս:

—Դէպ 'ի խոլյըն կամ քէնարը՝ ծովուն: յափն կոյս ծովուն:

—Դէպ 'ի մարը վազեց: ընթացաւ առ մայր իւր: [բանէիր:

—Դէպ 'ի երկինքը կընայէր: ընդ երկինս վե-

—Դէպ 'ի տունը վազեց: 'ի տուն անդր յարձակեցաւ: [չէր:

—Դէպ 'ի ամանը կերԹար: յաման անդր մատ-

—Դէպ 'ի ղամըշլըխը նետեց: արձակեաց 'ի յեղեգնուտն:

—Դէպ 'ի կողերը՝ կամ խապուրղաները խօԹեց: վարեաց առ 'ի կողմն:

—Դէպ 'ի առաջ: յառաջ. յառաջագոյն:

—Ինչպէս նաւ մը անուշ ու յաջող հովով շիտակ դէպ 'ի առաջ երԹալով: որպէս նաւ 'ի քաղցր և յաջողիւ հողմոց հանդէպ երեսացն կշխա խաղալով:

—Դէպ 'ի առաջ եկօ: յառաջ մատիր:

—Դէպ 'ի առաջ կերԹար: յառաջագոյն խաղայր: [խառն նորա:

—Դէպ 'ի ուր որ կը փախչէր կոր: զչէմ փա-

—Դէպ 'ի ուր որ նաւապետը կուզէ: յոր կոյս և միտք ուղղչին կամիցին: [մարտին:

—Դէպ 'ի եղբերը պատերազմին: 'ի վերջկոյս

—Տարուոյն դէպ 'ի եղբերը: մօտ 'ի վերջանալ ամին. 'ի վերջ կոյս տարւոյն:

—Դէպ. 'ի դուռը երԹալով: 'ի դուրս կոյս գնացեալ:

—Դէպ 'ի Հռոմ: 'ի Հռոմ կոյս:

—Դէպ 'ի ետև գնացող: յետսախաղաց:

—Դէպ 'ի առջևը: ընդ առաջ:

—Դէպ 'ի անդին: տես Անդին:

—Դէպ 'ի ասդին: տես Ասդին:

—Դէպ 'ի դուրս: արտաքս:

—Դէպ 'ի ինքը: յինքն կոյս. յիւր կողմն:

—Դէպ 'ի ինքը քաշել. քէնտինէ չէքմէք: յինքն կորզել. յինքն դրաւել, պարուրել. ամփոփ- [փել:

—Դէպ 'ի իս: յիս:

—Դէպ 'ի մեզ: 'ի մեզ. 'ի մեր կոյս:

—Դէպ 'ի կանանց ձգել: յողն երԹալ:

—Դէպ 'ի մէկ քովը: առ 'ի չեղ. առաչեղեալ. առ 'ի կողմանել. զառ 'ի կողմանել. առ երեք: տես և Քովընտի:

—Դէպ 'ի յետքը: 'ի վերջ կոյս. 'ի յետս կոյս:

—Դէպ 'ի ներս: 'ի ներքս. 'ի ներքս կոյս:

—Դէպ 'ի ով. } քիմէ դօղրու. նէրէյէ դօղրու:
—Դէպ 'ի ուր. } յով. յո:

—Դէպ 'ի վար: 'ի ստորև. 'ի վայր. 'ի վայր կոյս:

—Դէպ 'ի վար նայիլ: տես Վար նայիլ:

—Դէպ 'ի վեր: 'ի վեր. 'ի վերկոյս. 'ի վեր անդր:

—Դէպ 'ի վեր կանչել: 'ի վեր կարդալ. զօջել յերկինս. վերադոչել. վերաձայնել:

—Դէպ 'ի վեր կանչելը: վերադոչումն:

—Դէպ 'ի վեր կանչող: երկնադոչ:

Դըլչիքն․ եղնաղ պալըլը։ գեղչիքն։
Դըռփ դըռփ ձայն։ } բաբախիւն․ բաբախումն։
Դըռփդըռփոց } տես և Դըռփառոց։
–Դըռփ դըռփ զարնել։ } բաբախել։
–Դըռփ դըռփ ընել։
Դըռփառալ։ } տրոփել․ դղրդել․ գոփել։
Դըռփառոց հանել։ } տես և Փաթառոց հանել։
Դըռփառոց, կամ Դըռառոց։ տրոփիւն․ թընդիւն․ դղրդիւն․ բախիւն։ տես և Փաթառոց։
Դժար։ տես Դժուար։
Դժարութիւն։ տես Դժուարութիւն։
Դժբախտ։ չարաբաստ․ վատաբախտ․ վատաբախտիկ․ դժուարաբախտ․ անբախտ․ վատչուէր․ հէգ․ թշուառ։
Դժնիկ․ ափ փուշն․ գարոյ չալը։ դժնիկ։
Դժոխային։ դժոխային․ դժոխական․ դժոխադնեայ․ սանդարամետական․ տարտարոսական։
Դժոխք․ ճեհէննէմ։ դժոխք․ գեհեան․ սանդարամետք․ տարտարոս․ աստղիկք․ անդունդք երկրի․ վիհք․ խորք անդնդաստյգք։
–Դժոխոց որդի։ գեհենաժառանգ․ դատապարտ։ [բնակ։
–Դժոխքը բնակող, կամ սանձրուող։ դժոխա-
–Դժոխքը ընկղմած։ դժոխակուլ։
–Դժոխքի պէս փոր ունեցող․ անյագ։ դժոխորովայն։ [րէս․ դժոխատեսիլ։
–Դժոխքի դէմք ունեցող․ ահաւոր։ դժոխա-
–Դժոխքի իշխան․ սատանայ։ դժոխապետ։
–Դժոխքին կառապանները։ վշկապարիք․ դըրդոճեայք․ կառապանք դժոխոց։
Դժուար․ } դժար․ ֆաշտալը․ չէթին․ կիւճ։ դը-
Դժար․ } ժուար․ դժուարին․ ծանր․ խիստ․ դառն։
–Խիստ Դժուար։ ամենադժուար․ անհնարին․ ծանրաբեռն․ տաժանելի։
–Երբոր բաները խիստ դժուարացան։ երբեւ իրքն յանհնարին մտանէին։ [ժուարին։
–Դժուար․ (Մկ․) փեչիլեր։ դժուարաւ․ դը-
–Դժուար է որ գայ։ դժուարին է թէ եկեսցէ, դժուարին թուի գալուստ նորա։
–Դժուար փրթող։ դժուարաթափ․ դժուարախիղ․ դժուարակորդ․ դժուարակորդապտուտ։
–Դժուար աղըշմիշ եղող։ դժուարընդել։
–Դժուար արթնցող։ դժուարարթուն․ ծանրարթուն։ [վաստակ։
–Դժուար բանող՝ կամ բանուող։ դժուարա-
–Դժուար բացուող։ դժուարաբաց։
–Դժուար կամ սրտնեղութեամբ երազներ բերող։ դժուարերազիչ։
–Դժուար երող, կամ երուող։ դժուարակէզ։
–Դժուար զաւակ բերող։ դժուարածին։
–Դժուար է քերթի խայթոցի դէմ աքացել։ խիստ է քեզ ընդդէմ խթանի աքացել։
–Դժուար ըլլալ․ կէնճ օլմագ։ դժուարին գոլ․ խիստ գոլ․ ծանրանալ։
–Դժուար ըլլուելու։ դժուարագործ․ դժուարակատար․ դժուարարար։
–Դժուար ընդունիլ, կամ խապալ ընել։ դըժուարընկալ լինել․ դժոխընկալ լինել։
–Դժուար ընդունող։ դժուարընկալ․ դժոխընկալ։
–Դժուար ժողվող՝ կամ ժողվուող։ դժուարահաւաք․ դժուարաժողով։
–Դժուար իմացուիլ։ դժուարիմաց գոլ։
–Դժուար իմացուող, կամ հասկցուող։ տես Խորունկ՝ բան․ և այլն։
–Դժուար լաւցող, կամ լաւնալու։ դժուարաբոյժ․ դժուարաբուժելի։
–Դժուար լսել․ ծանր լսել։ ծանրալսուր լինել․ դժուարալսուր լինել։
–Դժուար լսող, կամ մտիկ ընող։ դժուարալսուր․ ծանրալսուր․ հեղգալսուր։
–Դժուար ծնած։ դժուարածին։
–Դժուար կռուելու կամ առնուելու։ դժուարակռիւ․ դժուարամարտ․ դժոխամարտ։
–Դժուար կեանք անցնող։ դժուարակենցաղ։
–Դժուար կոխուող, կամ Դժուար քալելու։ դժուարակոխ․ դժուարագնաց․ դժուարագնալի։
–Դժուար հաւնող։ դժուարահաւան․
–Դժուար հանդիպող։ դժուարադէպ․ դըժուարապատահ։
–Դժուար հասկընալու։ դժուարահաս․ դըժուարահասանելի․ դժուարըմբռնելի։
–Դժուար հաւատալու։ դժուարահաւատալի։ [յամրահաւատ։
–Դժուար հաւատացող։ դժուարահաւատ․
–Դժուար ձեռք ընկնող։ } դժուարըստաց․
–Դժուար ձեռք ձգող կամ ձգելու։ }
դժուարստանալի․ դժուարըմբռնելի․ դըժուարորս․ դժուարագիւտ․ դժուարակալ․ դժուարունելի։
–Դժուար մարսուող։ դժուարամարս․ դըժուարահալ․ դժուարեփեաց։
–Դժուար մեկնուող, կամ թարգմանուող։ դըժուարիմանալի․ դժուարալոյծ․ դժուարապատում․ դժուարաթարգմանելի․ դժուարաճառ․ մթին․ դժուարիմաց։
–Դժուար մեռնող։ դժուարամեռ․ դժուարամահ։
–Դժուար մնող։ դժուարամնաց։
–Դժուար շարժող։ դժուարաշարժ․ դժոխաշարժ․ յամրաշարժ։
–Դժուար շնչելը։ դժուարաշնչութիւն․ շնչարգելութիւն։
–Դժուար շնչելու օդ։ դժուարաշունչ։
–Դժուար ուտուող։ դժուարուտելի․ դժուարակլլանելի․ դժուարաճաշակ։
–Դժուար պահուելու։ դժուարապահ։
–Դժուար վերցուող, կամ տարուող։ դժուարակիր․ ծանրակիր․ տաժանակիր․ դժուարաբեռն․ դժուարաբերելի։
–Դժուար տաշուող։ դժուարատաշ։ դժուարակոփ․ կարծրակոփ։

-Դժուար փոփոխուօղ: դժուարափոփոխ:
-Դժուար քակուօղ, կամ քակօղ: դժուարաքակ. դժուարալոյծ. դժուարարձակ:
-Դժուար քաղուօղ: դժուարակուլթ:
-Դժուար քննացօղ: դժուարաքննին:
-Անցքը դժուար տեղ: դժուարավայր:
-Արգիլելը դժուար: դժուարարգել:
-Ելլելը դժուար: դժոխելանելի. դժուարելանելի:
-Երկրի վրայ եղօղներուն դժուար էր երկինք նայելը: ծանրանայր առհեցեալոցն յերկիր՝ հայել ընդ երկինս:
-Լուալը դժուար: դժուարալուաց. դժուարալուանալի. դժոխալուաց:
-Կակղցնելը դժուար: դժուարամոքելի:
-Համբերելը դժուար: դժոխըմբեր. դժոխըմբերելի. դժուարաժուժելի. դժուարահանդուրժելի. դժուարատոկ:
-Համրելը դժուար: դժուարաթուելի:
-Ճանչնալը դժուար: դժուարածան:
-Մաքրելը դժուար: դժուարամաքուր. դըժուարաջինջ. դժուարաջնջելի:
-Մօտենալը դժուար: դժուարամատոյց. դըժուարահամբոյր:
-Յաղթելը դժուար: դժուարայաղթ:
-Ոտքի վրայ կեցնելը դժուար: դժուարականգնելի:
-Շտկելը դժուար: դժուարուղղելի:
-Որոշելը դժուար: դժուարախտրելի:
-Պտըտիլը դժուար: դժուարաշուրջ:
-Սանձելը դժուար: դժուարասանձ. դժոխերասան. խստերախ:
-Սորվիլը կամ միտք առնելը դժուար: դըժուարուսումն. դժուարուսանելի. դժուարառնլի:
-Վերցնելը դժուար: դժուարամբառնալի:
-Փտտելը դժուար: դժուարափուտ. դժուարապականելի:
-Քակելը դժուար. պըռձուկ: դժուարամանուած. դժուարախզելի. բազմամանուած. դժուարաքակ:
Դժուարը բերել. խօճանըշնէլ. կիւծիւնէ կէլմէք. ալընդըրմագ: դժուարեցուցանել. դժդմնեցուցանել. դժգմեցուցանել. խոժոռեցուցանել. դժկամակեցուցանել. ըղարեցուցանել. դառնացուցանել. խռովեցուցանել. դժկամակ առնել:
-Խիստ Դժուարը բերել: ծանրացաւութիւն առնել:
-Դժուարը գալ. կիւծիւնէ կէլմէք. ալընմագ: դժմիտ լինել. դժուարասրտիլ. խիստ թուիլ. ծանր թուիլ. գնել 'ի սրտի. ընդ միտ տանել. դժուարիլ. դառնանալ. խոժոռիլ. խռովիլ. դժգմնիլ. դժգմիլ. ըղարել. դժկամակել.
-Դժուարը գալով եղածներուն վրայ կը տըրտմէր: ծանրացեալ տրտմէր 'ի վերայ գործոցն եղելոց:
-Դժուարինին չիգայ: մի ինչ ընդ միտ տարցին:
-Խիստ Դժուարը գալ: ծանրացաւութիւն լինել:
-Դժուարը գալը. կիւծիւնմէ. ալընմայ: դժկամակութիւն. խոժոռութիւն. տաղտապութիւն. դժգմնութիւն. դժգմութիւն. խռովութիւն:
-Դժուարը եկօղ: դժկամակ:
Դժուարիլ: տես Դժուարը գալ:
-Մեր յանցանքը կը դժուարէինք լսելու, խակ ուրիշներունը կուզէինք ըսել ու լսել: մեր յանցանացն հեղգալուր լինիմք, և այլոցն արագախօս և արագալուր:
Դժուարութիւն. չէթինլիք. զահմէթ: դըժուարութիւն. ծանրութիւն. խստութիւն:
-Դժուարութիւն կրել: դժուարանալ:
-Դժուարութիւն չունօղ: անդժուարին. անդժուարանալի: տես և Դիւրին:
Դի կամ դիհ. ուէճհ. ճաւրաֆ. եան: դէհ. կողմն. կոյս. կողք. մարզ:
-Անոր դիէն զօրավար էր բոլոր հրէաստանի: զօրավար ամենայն հրէաստանի 'ի նմանէ կայր:
-Աստուծոյ կողմէն շնորք էր, մեր կողմէն հաւատացում: յԱստուծոյ կողմանէ շնորհք էին, իսկ 'ի մէնջ կուտէ փոխարէնք:
-Առաքեալը բոլոր մարդկանց դիէն կըսէ: առաքելոյ առեալ զինքեամբ զերեսս ամենայն մարդկութեան ասէ:
-Քու կողմանէդ: որքան ինչ 'ի քէն էր:
-Աստուծոյ դիէն կը սպառնայ մարդարէն: յերեսաց Տեառն սպառնայ մարգարէն:
-Մեր դին դարձիր: դարձ ընդ մեր կողմն:
-Ո՛ր դին որ նայիս նէ: յոր կոյս և հայիցես:
-Մեր դին է: 'ի մեր կոյս է:
-Լեռան դիէն կերթար: երթայր ընդ կողմն լերին: [կէն:
-Խաֆէսին դին դըրաւ: եդ ըկողմնէ վանդա-
-Մեծ ձէնկ կար ան դիէն: պատերազմ սաստիկ էր յայնմ մարզէ:
-Տանը դիէն բան մը չիհօդար: ոչ ինչ հոգայ 'ի տանէ կողմանէ:
-Ամէն դիէն: յամենայն դէմս:
-Աշխարքիս չորս դիէն: 'ի չորից հողմոց երկնից:
-Աս դին ան դին պտըտիլ: զվայրօք յածիլ:
-Իր դին քաշել: յինքն ձգել. յինքն յանկուցանել. միաբանել ընդ իւր. ածել զկնի. յինքն արկանել. յիւրն միաւել կամս:
-Մեծերէն մէկ քանին իր դին քաշեց: արկ յինքն զսեպուհս ոմանս:
-Դիէ, կամ
-Դիէն: } 'ի կողմանէն. ըստ. մասամբ:
-Մարմնոյն դիէն տգեղ էր: ըստ մարմնոյն տգեղ էր:
-Մեր դիէն: մերով մասամբ:
-Աղօթքի դիէն: աղօթից մասամբ:
-Աստուածութեան երեք դիէն՝ վեր, վար ու կողմնակի: յերից կողմանց աստուածութեան՝ 'ի վեր 'ի խոնարհ, և առ 'ի կողմն:

Դիզած․ կօյուլմուշ․ եըղըլմըշ։ դիզեալ․ կուտեալ․ բարդեալ․ կուտակ․ բարդ․ շեղջակոյտ․ կար-կառակոյտ։
—խիտ Դիզած։ մեծադէզ․ բազմադէզ․ բարձ-րադէզ․ մեծակոյտ․ բազմակոյտ․ յօգնա-կոյտ․ շեղջակոյտ․ յոգնահամբար․ բազմա-համբար, բազմամթեր․ բազմադէզ։
—Վրայէ վրայ դիզած մեռելներ։ բազմակոյտ դիականցն անկելոց։
—Դիզած ապրանք, կամ ըստակ։ մթերք․ գանձ․ համբարք։
—Դիզած զահրէ։ մթերք․ համբարք։
Դիզել․ եըղմագ։ դիզել․ դիզանել․ կուտել․ կուտակել․ շեղջել․ բարդել․ ակաղձել։
—Դիզել ըստակ, կամ զահրէ։ ամբարել․ համ-բարել․ մթերել․ գանձել։
—Դիզելը, կամ Դիզուիլը։ բարդութիւն․ կու-տակութիւն․ դիզանք։ [կէլ։
Դիզուիլ։ դիզանիլ․ դիզանալ․ կուտիլ․ կուտա-
—Ալիքները վրայէ վրայ կը դիզուէին։ ալիք զալեօք դիզանէին։
—Բոլոր քաղաքը դիզուեցաւ տեսնելու եղած հրաշքը։ հեղաւ ամենայն քաղաքն 'ի տեսա-
Դիհ։ տես Դի։ [նել զսքանչելիսն։
Դիմադէմ․ ղըմաջէ ղըմաջ․ գուրշըլըգլը գուրշու․ մու-գաբիլ։ դէմ առ դէմ․ դէմ յանդիման․ դէմ 'ի դէմ․ ճակատ առ ճակատ․ դէմ ընդ դէմ։
—Դիմադէմ կանգնած։ յանդիմանակաց․ յան-դիմանակայ․ հանդիպակաց․ հանդիպակայ․ ճակատեալ։
—Դիմադէմ կանգնիլ։ դէմ յանդիման կալ․ ճակատիլ․ հակակայիլ։ [կատ։
—Դիմադէմ կեցան։ մատեան ճակատ առ ճա-
—Դիմադէմ կարգաւ դնելը։ յարմարադրու-թիւն․ գեղեցկադաս կարգ։
—Դիմադէմ կանգնելով պատերազմ․ ղըմաջէ ղըմաջ ճէնկ։ ճակատամարտ․ ճակատ։
—Դիմադէմ պատերազմ ընել։ դէմ ընդդէմ մարտնչիլ․ ճակատ առ ճակատ մղել․ ճակա-տիլ․ ճակատամարտիլ․ դիմամարտիլ․ ընդ-դիմամարտիլ։
—Դիմադէմ պատերազմ ընող։ ճակատամարտ․ ճակատամարտիկ․ դիմամարտ․ դիմամար-տիկ․ ընդդիմամարտ․ ախոյեան։
Դիմանալ։ դըգան, ջաւան, ծէծի, և այլն․ փայան-մագ։ տոկալ․ ժուժալ․ ժուժել․ ուժել․ ժուժկալել․ հանդուրժել․ հանդարտել․ համբերել․ բերել խիզք․ բառնալ խիզք․ տոկ ունել․ զդէմ ունել․ ժոյժ ունել։
—Սաստիկ հովերուն կը կարծէ դիմանալ։ սաստահակ հողմոցն մրրկաց ժուժկալ լինել հաշուիցի։
—Դիմանալ․ դըմաջեան ըլլալ․ շատ տևել․ չօք սիւր-մէք․ չօք փայանմագ։ տևել․ կալ մնալ․ յամել․ երկարաձգիլ․ երկարել։
—չԴիմանալ․ փայանմամագ։ չտոկալ․ չժուժել․ չհանդուրժել․ չհամբերել․ չհանդարտել․ և
—չԴիմանալ․ շատ չտևել։ չտևել։ [այլն։
—Դիմանալը։ տոկ․ ժոյժ․ ժուժկալութիւն․ հանդարտութիւն․ համբերութիւն։
—Դիմանալը․ շատ տևելը։ տևողութիւն․ տևա-կանութիւն։
—չԴիմանալու։ անժուժելի․ անհանդուրժելի․ անըմբերելի․ անտանելի․ անբերելի։
Դիմացէ դիմաց։ տես Դիմադէմ։ [ջոյն։
Դիմացէն․ գարշըտան։ 'ի հանդիպոյն․ յառա-
—Դիմացէն նայող։ հանդիպահայեաց։
Դիմացը․ գէշը․ գարշըլըգտա։ 'ի հանդէպ․ յան-դիման․ դէմ յանդիման․ ընդդէմ․ հանդէպ․ առաջի․ զառաջեաւ․ զառաջեօք։
—Դիմացը․ էօթէ եանը․ գարշըյա։ յայնկոյս․ յայն-կողմն։ [նաւակաւ։
—Դիմացը անցաւ խայըգով։ էանց յայնկոյս
—Դիմացը առնել։ զառաջս առնուլ․ արգե-լուլ․ զգուշանալ․ հանել զպատճառս չարին։
—Դիմացը առնող։ յառաջարգել․ զգուշական։
—Դիմացը դնել․ գէշը գօյմագ։ դնել առաջի․ ընդդէմ արկանել․ հակա-դրել․ առարկել։ տես և Առջեւը դնել։
—Դիմացը դրած․ գէշը գօնուլմուշ։ հակադիր․ հա-կակայ։ տես և Առջև դրած։ [դիման։
—Դիմացը գտուիլ։ յանդիման լինել․ կալ յան-
—Դիմացը ելլել։ տես Առջեւը ելլել։
—Դիմացը կեցած։ կացեալ 'ի հանդիպոջ։
—Հեռու դիմացը կեցան։ կացին 'ի հանդիպոջ 'ի բացեայ։
—Դիմացը կանգնիլ, կամ կենալ։ տես Առջեւը կենալ։
—Դիմացը կանգնող՝ կամ կեցող։ հանդիպա-կաց․ հանդիպակայ․ յանդիմանակաց։ տես և Առջեւը կեցող։
—Դիմացը նայող։ հանդիպահայեաց։
—Դիմացը տանել։ տես Առջեւը բերել։
—Դիմացի դին։ հանդիպակողմն․ հանդէպ։ տես և Առջեւը․ անտն։
Դիմացինը․ գէշըտա օլան։ հանդիպակացն․ ա-ռաջակայն։ տես և Առջեւինը։
Դիմացկուն․ գէշըմօղ։ տևական․ տևողական․ մնայուն․ մնացական․ երկարատև․ անանց-կայուն․ բազմատև։
Դիմացկունութիւն։ տ․ Դիմանալը՝ շատ տևելը։
—Դիմացկուն մարդ։ անձն անդամանդեայ։
—Դիմացկուն մարմին։ մարմին ադամանդեայ։
Դիմացող։ տես Դիմացկուն։
—չԴիմացող։ անտև․ անտևական․ անժոյժ․ ա-պաժոյժ․ անժուժկալ․ անհամբեր․ անըմ-բեր։ [րադիր։
Դիմորոշական գիր։ տառ դիմորոշ, յօդ․ վե-
—Դիմորոշական ունող։ բաղյօդ․ բաղայօդ։
Դիոս․ եօփէրուն ատը։ Դիոս․ Զևս․ Զրուան․ Արամազդ․ Որմիզդ․ որմզդական դիք։
—Դիոսի տղաքը։ Դիոսկուրք․ դիոսկուրացիք․ Երկուորեակք։ [չան։
—Դիոսի տղոցը նշանը ունեցող։ դիոսկուրանը-
Դիոսպոլիս քաղաքը․ եօփէրունփէրիէ։ Դիոսուպո-լիս․ որմզդական քաղաք։

Դիպուածք. Եալլէհ. գազա: դիպուած. պատահումն. պատահար. դէպ. անցք. արկածք, դիպաց արգասիք:
—Ցանկարծական դիպուածներ են առ չարիքները: յանկարծադէպ իմն են չարիքդ:
—Դիպուածով: ըստ պատահման: [դի:
—Թէ որ դիպուած ըլլայ՝ որ: եթէ դէպ տայցէ՝
Դիպուկ. ույղուն: տես Ցարմար:
—Դիպուկ գալ: տես Ցարմար գալ:
—Դիպուկ բերել: տես Ցարմար բերել:
—Դիպուկ ատեն. ուղէհ ափէն. ույխուն վագիթ. ֆուրսաթ. փըրսադ: ժամ բարեպատեհ. դէպ ժամանակ. դէպ ժամ. պատեհութիւն:
Դիպուկ ատենն էր: պատեհութիւնքն նմա 'ի դէպ կային:
—Դիպուկ ատեն գտաւ՝ մարդը սպաննելու: պատեհ գտեալ սպանանել զմայրն:
—Դիպուկ ատենը գտաւ: զայն ժամանակ պարապոյ եգիտ. ժամանակ իւր պարապոյ եգիտ. զայն ժամ պատեհ եգիտ. 'ի ձահ առեալ զայն ժամ դիպող:
—Դիպուկ ատենը գտաւ միտքը դրածը գործքով ընելու: պատեհ գտեալ ժամանակ՝ զառաջարկութիւն խորհրդոյն գործով կատարել:
—Դիպուկ ատենը. ուղէհ ափէնը. ղամանըյըլըն. վագիթըյըլըն. վագիթընդայ: 'ի դէպ ժամանակի. 'ի դիպան պահու. 'ի դիպող ժամու. 'ի ժամու. ըստ ժամանակին. ըստ պարապոյ ժամանակին. պարապով:
—Դիպուկ ատեն գտնել: } պարապ գտանել.
—Դիպուկ ատեն ունենալ: } դէպ գտանել. պարապ ունել. պարապ առնուլ. ժամ առնուլ. պատեհ գտանել:
—Դիպուկ ատեն փնտռել: } խնդրել պարապ.
—Դիպուկ ատենի սպասել: } ժամանակ պարապոյ գտանել:
—Դիպուկ ատենը գտնելով: պարապով. 'ի լինել պարապոյ:
—Դիպուկ՝ ատենը գալ: դէպ լինել. 'ի դէպ ելանել:
—Դիպուկ ատենը գտան յայտնելու: ժամապահ եղէն յայտնել:
—Գիշերը դիպուկ ատեն գտնելով: զգիշեր օգնական գտեալ:
—Դիպուկ ատեն կը փնտռէր անիկայ մեռցընելու: դէտակն ունէր նմա թէ ուր կորուսցէ զնա:
—Դիպուկ ատենի կը սպասէր: ժամանակի ըսպասէր. խնդրէր դէպ և պատեհ ժամանակ. խնդրէր պարապ:
Դիպուկութիւն: տես Ցարմարութիւն:
Դիպչիլ: տես Դպչիլ. Դիպցնել. Դպցնել:
Դիտել: դիտել. նկատել. սրակնել: [այն:
—Ան ալ դիտելու է որ: ընդ սմին դիտեսցի և
—Աղէկ դիտելու որ ըլլայ՝ մարգարէին խօսքին հետ մէկ է: կարի կշռեալ՝ միաբանի մարգարէին բանից: — Եթէ նկատէ ոք՝ հանգոյն նմին գտանէ:
—Կը խնդրենք որ զան ալ դիտէք: աղաչեմք զձեզ և այնմ ևս զգուշանալ:
Դիտելու տեղ: դիտարան. հայեակ:
Դիտաւորութիւն. Նիէթ: դիտաւորութիւն. դիտումն. առաջադրութիւն. առաջարկութիւն. ուշ. նպատակ. կէտ. կէտ նպատակի. ուշ նպատակի:
—Միտք ու դիտաւորութիւն չունիմ առ բանը ընելու: ոչ ունիմ խորհուրդ և առաջարկութիւն գործելոյ զայդ:
—Առ բաները ընելու դիտաւորութիւնը մէկ դի դիր: 'ի բաց թող զայդպիսի իրաց առաջարկութիւն:
—Դիտաւորութիւն դնել: 'ի մտի դնել. առաջադրել. դէմ դնել. երեսս հաստատել:
Դիրուք տալ: տես Երերցնել և Շարժել:
Դիրտ: տես Մրուր. Բինք:
Դիրք. թաղթիբ, ւէզաան, գան, եւ այլն. Եաթագ: դիրք. դիր. դրութիւն. նիստ:
—Աս գեղին դիրքը աղուոր է ու աչքի ախորժելի: նիստ գեղջս գեղեցիկ և ցանկալի է աչաց տեսանելոյ:
—Որուն դիրքը դէպ 'ի արևմուտք է: որոյ նիստ ընդ արևմուտս է:
—Դիրքը գեղեցիկ, կամ դեղեցիկ դիրքով. օֆրան նաթսունթը ոլան: գեղեցկադիր. վայելչադիր. բարեդիր. գեղեցկանիստ:
—Դիրքը գէշ: անբարեձև:
—Դիրքը երկան: երկայնանիստ. երկայնաձիգ:
—Դիրքը մեծ, կամ լայն: լայնադիր. մեծանիստ. լայնանիստ: [ւային:
Դիւական: դիւական. սատանայական. դի-
Դիւահար. ջինը ճարփ. ճինլի: դիւամոլ. դիւահար. դիւակիր. դիւալլուկ. դիւաբախ. դիւազգեաց. նեսար. դիւահարեալ. այսահար. այսակիր. այսաբեկ. այսամուտ. այսոտ: տես և Սատանան. փորը մտած:
—Դիւահար ըլլալ: } դիւահարիլ. դիւադնիլ.
—Դիւահարիլ: } այսահարիլ. այս հարկանիլ յումեք:
—Դիւահարած: տես Դիւահար:
Դիւահարութիւն: դիւահարութիւն. այսահարութիւն:
Դիւր: տես Դիւրին. և Դիւրաւ:
Դիւրաւ. հէյփ. խօլայ. (Ջէյ): դիւր. դիւրին. դիւրեաւ. դիւրաւ. դիւրաբար, դիւրութեամբ. հեշտեաւ. հեշտիւ. հեշտաբար. հեշտապէս. հեշտութեամբ. դիւրահեշտ. թեթևակի. դիւրաւ՝ առանց գժուարելոյ:
—Ծանր գործքը դիւրաւ ընել: դիւրով և թեթևով զծանր գործ վճարել:
—Դիւրաւ այրող, կամ երուող: դիւրայրեաց. դիւրածախ. դիւրակէզ:
—Դիւրաւ անցնող: դիւրանց. դիւրանցուկ:
—Դիւրաւ անցնիլը: դիւրանցութիւն:
—Դիւրաւ առնուող: դիւրառիկ:
—Դիւրաւ աւրուող, կամ փճացող: դիւրեղ-

ծական. դիւրալոյծ. դիւրածախ. դիւրա-
պական:
—Դիւրաւ աւատալու:} դիւրահաւատ. դիւրա-
—Դիւրաւ աւատացող:} հաւան. հեշտալուր:
—Դիւրաւ ափ ձգող, կամ բռնուող: դիւրա-
կալ. դիւրաստաց. դիւրըմբռնելի:
—Դիւրաւ բանի մը նետուող: դիւրանախանձ:
—Դիւրաւ բարկացող: դիւրագրգիռ:
—Դիւրաւ բուսնող: դիւրաբոյս:
—Դիւրաւ գթացող: գթասիրտ. դիւրագրգիռ:
—Դիւրաւ գոցուելու: դիւրափակ:
—Դիւրաւ գտնել կամ գտնուիլ: դիւրագիւտ
լինել: [նելի:
—Դիւրաւ գտնուող: դիւրագիւտ. դիւրագտա-
—Դիւրաւ դարձող, կամ ձկուող: դիւրադարձ.
դիւրադուձ: [փեաց:
—Դիւրաւ եփուելու: դիւրեփեաց. հեշտե-
—Դիւրաւ ընդունող: հեշտընկալ. դիւրընկալ:
—Դիւրաւ ընկնող, կամ գլորող, կամ սկըր-
գուող: դիւրակործան. դիւրագլոր. դիւ-
րագայթ. դիւրագայթելի. գայթոտ. դիւրա-
գայթակղ. դիւրանկ. դիւրասայթաք. դիւ-
րասահ. դիւրասաղապ. դիւրկործան:
—Դիւրաւ ընող, կամ եղող: դիւրագործ. դիւր-
անելի:
—Դիւրաւ թալլուելու: դիւրակապուտ. դիւ-
րակողոպուտ:
—Դիւրաւ թափող: դիւրաթափ. դիւրահոս.
դիւրահեղ:
—Դիւրաւ թոռմող: դիւրաթառամ. դիւրա-
խամուր:
—Դիւրաւ լմնցնող: դիւրավճար:
—Դիւրաւ լսելու: դիւրալուր. հեշտալուր.
դիւրընկալ:
—Դիւրաւ լսող: դիւրալուր. հեշտալուր.
դիւրընկալ:
—Դիւրաւ խաբուող, կամ խաբող: դիւրա-
խաբ. դիւրապատիր. հեշտապատիր: դիւ-
րադաւ:
—Դիւրաւ խայթող: դիւրաղերծ. հեշտաղերծ.
դիւրապուր:
—Դիւրաւ ծնանող, կամ ծնած: դիւրածին.
հեշտածին:
—Դիւրաւ ծռող, կամ մէկդի հակող: դիւրա-
հակ. դիւրամէտ:
—Դիւրաւ կարդացուելու: դիւրընթերց:
—Դիւրաւ համբերելու կամ քաշուելու: դիւ-
րակրելի. դիւրըմբեր. դիւրատար:
—Դիւրաւ համրուող: դիւրահամար. հեշ-
տահաշիւ:
—Դիւրաւ հաշտուող: դիւրահաշտ: [սոյց:
—Դիւրաւ հասկցնող: դիւրուսոյց. դիւրահա-
—Դիւրաւ հասկցուող:} դիւրընկալ. դիւրիմաց.
—Դիւրաւ հասկցող: } դիւրահաս. դիւրըմբռ-
նելի. դիւրակալի. արագալուր:
—Աղօթք ընենք որ աս խօսքերուս իմաստը
դիւրաւ հասկցուի: աղաչեսցուք (զՔրիստոս)
զի դիւրագիւտ լիցին միտք ճառիցս:

—Դիւրացնել խօսքը հասկնալու: դիւրընկալ
ընծայեցուցանել, կամ առնել զբանն:
—Դիւրաւ հասնող, կամ հասցնող: դիւրահաս:
—Դիւրաւ հնազանդող, կամ հաւնող: հլու.
դիւրալուր. հեշտալուր. դիւրամոքելի. դիւր-
երասան:
—Դիւրաւ ճանչցուող: դիւրածան:
—Դիւրաւ ճար գտնող: դիւրահնար:
—Դիւրաւ ճար ընելու: դիւրահնար:
—Դիւրաւ ճմռուող: կակուղ. դիւրալում:
—Դիւրաւ մանրուող: դիւրակաս:
—Դիւրաւ մաշող, կամ հալող: դիւրամաշ.
դիւրածախ. դիւրավատնելի:
—Դիւրաւ մարող: դիւրաշէջ:
—Դիւրաւ մեղանչող: դիւրամեղ: [ճան:
—Դիւրաւ մեռնող: դիւրամեռ. դիւրավախ-
—Դիւրաւ մոռնալու: դիւրամոռաց:
—Դիւրաւ մտնող, կամ մտնելու: դիւրամուտ:
—Դիւրաւ մօտիկցող, կամ մօտիկնալու: դիւ-
րամերձ. դիւրամատոյց. դիւրահանդիպելի.
դիւրամերձենալի. դիւրահուպ:
—Դիւրաւ յաղթուող: դիւրայաղթ. դիւրա-
պարտելի:
—Դիւրաւ յուսացող: դիւրայոյս:
—Դիւրաւ շարժող: դիւրաշարժ. դիւրախա-
ղաց. դիւրադարձ. թեթեւանդամ:
—Դիւրաւ շինուելու: դիւրաշէն. դիւրա-
ստեղծ:
—Դիւրաւ շօշափուող: դիւրաշօշափ:
—Դիւրաւ ոտք ելլող: դիւրայարոյց:
—Դիւրաւ չափուելու: դիւրաչափ:
—Դիւրաւ պատմող: դիւրապատում:
—Դիւրաւ պատրաստուելու: դիւրապատ-
րաստ:
—Դիւրաւ ջնջուելու: դիւրաջինջ:
—Դիւրաւ սմքող՝ կամ վախցող: երկչոտ. դիւ-
րապախ:
—Դիւրաւ սորվող: դիւրուսումն. դիւրուսոյց:
—Դիւրաւ վազել: դիւրահոսիլ:
—Դիւրաւ վառուող, կամ վառող: դիւրավառ.
դիւրալոյց:
—Դիւրաւ վաստըկող: դիւրաշահ:
—Դիւրաւ վնասուելու: դիւրավնաս. դիւ-
րավնասելի:
—Դիւրաւ վռնտուելու: դիւրհերքելի:
—Դիւրաւ տարուելու:} դիւրակրելի. թեթեւա-
—Դիւրաւ տարուող: } բեռն. դիւրատար:
—Դիւրաւ տեսնուելու: դիւրատես:
—Դիւրաւ տպուելու (վրան): դիւրատիպ:
—Դիւրաւ փշրուող, կամ կոտրուող: դիւրա-
փշրելի. դիւրափխրելի. դիւրաբեկ. դիւ-
րափուխր:
—Դիւրաւ փոխուող: դիւրափոփոխ. դիւրա-
յեղ. դիւրադարձ:
—Դիւրաւ փոխուող կամք: դիւրախորտակ
կամք: տես և Դիւրաւ փոխուող:
—Դիւրաւ փորուելու: դիւրաքանդ:
—Դիւրաւ փրթող՝ կամ փրթուող: դիւրա-

կապուտ․ դիւրաղերծ։
—Դիւրաւ քալող, կամ վազող։ դիւրաքայլ․ դիւրագնաց․ դիւրընթաց․ դիւրաշուրջ։
—Դիւրաւ քակուելու կապ։ դիւրալոյծ հանգոյց։ [հեշտալոյծ։
—Դիւրաւ քակուող։ դիւրաքակ․ դիւրալոյծ․
—Արհամարհելը դիւրին։ դիւրարհամարհ։
—Կոխել անցնիլը դիւրին։ դիւրակոխ։
Դիւրին․ հէյա․ խօլայ։ դիւր․ դիւրին․ հեշտ․ հեշտին․ հեշտական․ հեշտալի․ համարձակ։
—Դիւրին էր անկից անցնիլը։ համարձակ էր ընդ այն անցանել։
—խիստ Դիւրին։ դիւրահեշտ․ ամենահեշտ։
—Դիւրին ըլլալ։ դիւրին գոլ․ դիւրանալ։
—Գործքը կը դիւրիննայ։ գործն հեշտանայ։
—Դիւրին ընել։ }
—Դիւրացնել։ } դիւրել․ դիւրացուցանել։
—Դիւրացնել խօսքը հասկնալու։ դիւրընկալ ընծայեցուցանել, կամ առնել զբանն։
Դիւրութիւն։ դիւր․ դիւրութիւն համարձակութիւն։
—Կարդացողներուն դիւրութեանը համար։ վասն հեշտի ընթերցողաց։
—Իրեն աշխատութեանն ալ դիւրութիւն ըլլայ։ և նմա թեթև լիցի յաշխատութենէն։
—Դիւրութեամբ։ տես Դիւրաւ։
Դխըրդախուր․ դախուրդախուր․ ֆաշըր ֆըշըր։ դրնդիւն․ տրոփիւն։
Դխրտալ։ }
Դխրտոց հանել։ } դրնդել․ տրոփել։
Դխրտոց։ դղրդիւն․ տրոփիւն․ տրոփումն․ դղրդիւն․ տես և Փաթթաոց։ [լաթ։
Դիկլաթ․ շաթ․ փէճլէթ․ գետ է։ Տիգրիս․ Դըկ-
Դղրդել։ տես Ներքև վրայ ընել։
Դղրդիլ։ տես Ներքև վրայ ըլլալ։
Դմակ․ գույրուգ եաղը։ դմակ։
—Դմակ չունեցօղ։ անդմակ։
Դմակին տակի լօփ միսը։ զխստ։
Դմըշխը։ պողովատիկ։
Դմըշկ, կամ տմըշկ․ շամ։ Դամասկոս։
Դմբ ձան։ }
Դմբոց։ } տրոփիւն․ թնդիւն․ ոտնաձայն։
Դմլօշ։ տես Տմլօշ։
Դնել․ գօյմագ։ դնել․ արկանել․ կացուցանել․ զետեղել․ սահմանել։
—Դնենք թէ։ օրինակ իմն․ որպէս թէ․ տես և Սեպենք թէ։
—Ուրարը ձախ թևին վրայ կը դնեն ասոնք։ զուրարն սոքա զահեակ բազկաւն ածեն։
Դնելը։ դիր․ դրութիւն։
Դնելիք։ }
Դնելու։ } դնելի․ արկանելի։
Դնելով։ դրութեամբ․ դրականապէս։
Դնչանոց։ գաղանի տանըը անդընէլիք։ դանդանաւանդ․ վարապան․ վառապան․ շրթնշակ․ շրթնշանակ․ պախուրց։
Դնչի ձևով․ Դնչի տակ․ և այլն։ տես Դունչ բառին տակը։

Դնչուց։ 'ի լոյս․ վեր 'ի վերոյ․ հարևանցի․ ունկն և բունկն։
Դնօղ։ դնող․ արկանող։
Դշխոյ։ տես Թագուհի։
Դող․ թիթրէմէ։ դող․ սարսափ․ սարսուռ․ դողումն․ սոսկումն․ սասանումն․ սարսափիւն․ սօսաւիւն։
Դող բերօղ։ սարսռաբեր։
Դող ելլել։ }
Դողը բռնել․ } թիթրէմէք։ դողալ․ սարսիլ․ սոսկալ․ ղոփալ․ սասանիլ․ սարսափիլ․ զդողանի հարկանիլ․ զդողի հարկանիլ։
Դողալ․ }
—Ոսկորները դող կ'ելլէն։ սարսափիւն գոյ զոսկերօքն։ [թէ խաղայցէ։
—Թէ որ աչքը կամ միսը դողայ։ ակն կամ միս
—խիստ Դողալ։ տես Սարսռիլ։
Դողալով։ դողալով․ դողութեամբ։
Դողալու։ դողալի․ սոսկալի․ սարսափելի։ տես և Ահաւոր։
Դողացնել․ թիթրէթմէք։ դողացուցանել․ սոսկացուցանել․ սարսափեցուցանել․ սարսեցուցանել․ սասանեցուցանել։
Դողացնօղ։ դողացուցանող․ դողացուցիչ․ սոսկացուցիչ․ սասանեցուցիչ․ սարսափեցուցիչ։ տես և Դողացնել։ [վիթխար։
—Դողացնօղ՝ հսկայ, կամ ուրիշ բան նման։ սոսկա-
Դողացօղ․ թիթրէյէն։ դողացող․ դողդոջ․ դողդոջուտ․ և այլն, զորս տեսցես 'ի բայն Դողալ։
Դողդղալ։ դողդոջիլ․ դեդևիլ․ սասանիլ․ տատանիլ։
—Դողդղալը․ տօղդղաւ։ դողդոջիւն․ դանդաչիւն․ տատանումն։
Դողդղան․ տօղդղան․ տօղաշխաք։ դողդոջուն․ դողդոջոտ․ դանդաչկոտ․ դողդոջ։
Դողդղացնել․ տօղդղըթէլ։ դողացուցանել․ դանդաչեցուցանել․ դեդևեցուցանել։
Դողդղացօղ։ տես Դողդղան։ [դևուն։
—չԴողդղացօղ։ անդողդոջ․ անդեդև․ անդե-
Դողդղուկ։ տես Դողդղալը։
Դողդղուն։ տես Դողդղան։
Դողցնել։ տես Դողացնել։
Դոճկած․ Դոճկիլ․ և այլն։ տես Տոճկած․ Տոճկիլ․ և այլն։
Դու, կամ դուն․ սէն։ դու։
Դու քեզմէ․ սէն սէն գէնտինտ։ դու քեզէն․ դու ինքնին։
Դունչ․ չէնէ։ կզակ․ ծնօտ․ կլափն։
—Դունչ․ անասնոյ՝ կամ գազանի, և այլն։ ցռուկ։
—Դունչ․ խոզու, շան, գայլու, և այլն։ կնճիթ․ կնչիթ։
—Խոզու դունչ դառնալ։ կնճթանալ։
—Դունչը երկան՝ խոզու պէս, կամ շան պէս․ և այլն։ կնճթեղ․ ցռկեղ։
—Դնչի ձևով․ տընչի նման։ ցռկաձև․ ցռկակերպ․ կնչթաձև․ կնճթակերպ։
—Դնչի տակ։ կլափն։
—Դունչին տակը կախուած միս։ խաղխաղ։
—Խոզու դնչի պէս դէմք ունեցօղ։ կնճթադէմ։

Դուռ. գափը: դուռն. մուտ. ելք:
–Դուռ. սարայ Թագաւորի, կամ Իշխանի. և այլն: դարպաս. ապարանք. պալատն. արքունիք. իշխանք. պետութիւն: [ցան:
–Թագաւորէն կանչուեցան: 'ի դուռն կոչե-
–Թագաւորին բողոք ըրին: բողոք 'ի դուռն կարդացին: [տանեօք:
–Ընտանիքովն ու իշխաններովը: դրամբ և ըն-
–Տէրութեան զինուոր եղած: զինուորեալ 'ի դուռն:
–Մեծ դուռ: մայրադուռ:
–Շատ դուռ ունեցող: բազմադուռն:
–Եօթը դուռ ունեցող: եօթնադուռն:
–Դուռ բանալ: բանալ զդուռն, կամ զդուրս:
–Դուռ բանալ. փէղ փալ: տեղի տալ. հանդերձել զմուտ:
–Դուռ չունեցող: անդուռն. անմուտ. անել:
–Դուռը բացող: դռնաբաց:
–Դուռը գոցող կամ փակող: դռնափակ:
–Դուռը զարնել. գափույա չալմագ: բաղխել, կամ բախել զդուռն. հարկանել զդուրս:
–Դուռը բաց բանելու Թև: պարզունակ.
–Դրան առջևի բակը: անդաստակ:
–Դրան փակը. սիւրկիւ. փիւսկիւլ: դռնափակ. վստահարան դրան: տես և Գոց. գօյէլու գուրծի:
–Դրան զարդ: դրասանդ:
–Դրան կրունկ: տես Կրունկ՝ դրան:
–Դրան շեմ: տես Շեմ:
–Դռնէ դուռ ընկնող. դռնէ դռնա մուրացող: դրանէ 'ի դուռն շրջող մուրացիկ: տես և Մուրացկան:
–Դռնէն. ղէյյիկէն: տես Միրիէն:
–Դռնէն մտնել: մտանել ընդ դուռն:
Դուս: տես Դուրս:
Դուսի: տես Դրսի:
Դուր. փուլ: գիւր. հարթ. տափարակ. հարթ-արդակ. հարթաձև. ուղիղ. կուռ. սերտ: տես և Կոկ: [դուր:
–Խիստ Դուր: ամենահարթ: տես և Դուրի
–Դուր գետին: դաշտավայր. դաշտագետին. դաշտ. դիւր:
–Դուր գետնի վրայ կրնանք յաղթել: յաղթեսցուք 'ի դիւրի: տես և Դաշտ:
–Դուր գետին ունող: հարթայատակ:
–Դուր ճամբայ: ճանապարհ վարուն. կուռ պողոտայ: տես և Բանուկ ճամբայ:
–Դուր ու լայն: լայնածաւալ. լայնատարած:
–Դուր տաշած: ողորկ. ողորկեալ. յղկեալ. որբատաշ:
–Դուր տեղի: տեղի դաշտավայր:
–Դուրած՝ գուրծիւսիւլ: դիւրեալ. հարթեալ կոփեալ. կոփածոյ:
–Դուրգ. էրփի գուրծի. ընօնիէնծի ճուրգը: դուրգն:
–Դուրել. փիւսլէմէք: գիւրել. հարթել. արդակել. կոկել. ողորկել. յղկել. կոփել:
Դուրութիւն. փիւսլիւք: դիւրութիւն. հարթութիւն. ողորկութիւն:

Դուրս. տըշարը: արտաքս. արտաքոյ. 'ի դուրս. 'ի բաց. զատ. 'ի զատ. 'ի գերև. աւելոց կամ աւոլոց. ըստ:
–Տնէն դուրս: արտաքս քան զտուն, կամ արտաքոյ տան:
–Դուրս քաշել: 'ի դուրս կորզել:
–Դուրս ձգել: 'ի բաց ընկենուլ:
–Փտտածը դուրս կը ձգէ: զփտուտն 'ի զատ հատանէ:
–Հաւատքի քարոզութենէն դուրս կըննէր: և աւելոց կամ աւոլոց ելանէր 'ի քարոզութենէ ճշմարտութեանն:
–Քաղքէն, կամ օրտուէն դուրս ելլել: ելանել ըստ քաղաքն, կամ ըստ բանակն:
–Դուրսը վրանի տակ կը բնակէի: էի խորանաւ 'ի վայրաբնակս:
–Ըսելու խօսքէն դուրս ելլել: արտաքոյ արշաւել առաջարկութեան ասիցն:
–Մէկը չկայ որ քու խօսքէդ դուրս ելլէ: չիք այն ոք որ ըստ քո կամս արտաքս կարէ ելանել:
–Կայսրը քու խօսքէդ չելլեր: կայսրն ոչ ելանէ ըստ քո հրաման: [րել:
–Դուրս բերել: արտաքս բերել. արտաքե-
–Դուրս գալ: | գալ արտաքս. արտաքս ելա-
–Դուրս ելլել: | նել. ելանել 'ի դուրս. յառաջ բղխել. յառաջագայել:
–Դուրս ելլելու տեղ: տես Ոտից ճամբայ:
–Դուրս ըլլալ. տըշարուտա: արտաքսիլ. վտարիլ. վտարանդիլ. ապարագրիլ. տարագիր լինել. 'ի բաց մերժիլ. ապիրատ լինել:
–Իշխաններուն վախէն չէին ընդունէր զՔրիստոս՝ որ չի վռընտուէին: վասն իշխանացն ոչ խոստովանէին զՔրիստոս, զի մի՛ ապերաք եղիցին:
–Դուրս ընել. ղըշփէկ գօվմագ: արտաքսել. արտասահման անել. արտալած անել. տարագիր անել. տարագիր հանել. տարասահման անել. արտասահմանել. արտալածել. տարասահմանել. տարագրել. տարամերժել. վարել. վանել. վտարել. վտարանդել. հերքել. մերժել. հանել:
–Կռապաշտութիւնը դուրս ըրաւ աշխրքէս: զբազմաստուածութիւն 'ի տիեզերաց ոլորտացուցեալ 'ի բաց պարուրեաց:
–Յովնան մարգարէն ձկան փորէն դուրս հանեցիր: որ զՅովնան 'ի կիտէն կորզեալ արտաքսեցեր:
–Քու ծառաներուդ 'մէջէն դուրս մի ըներ զիս: մի՛ խոտան առներ զիս 'ի ծառայից քոց:
–Ծովը դուրս կ'ընէ փրփուրը: ծով Թքանէ զփրփուրն արտաքս:
–Ծովը շատ չալխամիշ ըլլալովը դուրս կուտայ իր ժանկը ու աղտութիւնը: ծով քամէ ըզժանգ և զաղտութիւն բազում շրջածութեամբն:
–Զօրք կը ժողվէին աւազակը երկրէն դուրս ընելու: գունդ առ գունդս գործէին հանելոյ զհէնն յաշխարհէ:

–Դուրս ընկելը, կամ դուրս ըլլալը. չըգմէլը, կամ չըգարըլըլը: արտաքսումն. մերժումն. հերքումն: տես և 'ի բայն՝ Դուրս ընկել:
–Դուրս ընկող: արտաքսիչ. տարագրիչ. վարիչ. վանիչ. հերքիչ:
–Դուրս ըրած: արտաքսեալ. վարեալ. վտարեալ. արտասահման. արտահալած. տարալած. տարագիր. վտարանդ. վտարանդի:
–Դուրս ըրած կնիկ: հանեալ. արձակեալ:
–Դուրս Թափած, կամ քամած: զեղեալ, սորեալ, հեղեալ արտաքս:
–Դուրս Թափել, կամ վազցնել, կամ քամել: զեղուլ. 'ի բաց հոսել. ամել. սորել. սորեցուցանել. մզել. վիժել:
–Դուրս Թափելը, կամ վազցնելը: հեղումն. զեղումն. սորումն:
–Դուրս Թափիլ, կամ վազել: զեղուլ. սորիլ. քամիլ. 'ի բաց հոսիլ. մզիլ:
–Դուրս Թողուլ: արտաքս Թողուլ:
–Դուրս հանել. չըգար մագ: արտաքս հանել. 'ի բաց հանել. 'ի դուրս տալ. արտաքս ակեղել. արտաքսերել. ելուզանել: տես և Դուրս ընել:
–Դուրս հանել. մէյտան հանէլ: հրապարակել. հրատարակել. բացադրել. հոլանել. 'ի վեր հանել: տես և Յայտնել:
–Դուրս չհանել. սաքլամագ: ոչ հանել 'ի վեր. չյայտնել. կնքել: տես և Պահել. գոցել:
–Դուրս ձգած. դուրս խըրմըլմըշ կամ նէփած: 'ի բաց ընկեցեալ. ընկեցեալ. կորուսեալ. արտաքսեալ. աքսորեալ. մերժեալ. հանեալ. բարձեալ 'ի միջոյ. ընկեցիկ. բացընկեցիկ: տես և Դուրս ըրած:
–Դուրս ձգել, կամ նետել: 'ի բաց առնել. 'ի բաց ընկենուլ. 'ի բաց մերժել. 'ի բաց վանել. առընկենուլ. որոշել. խոտել. Թօթափել: տես և Դուրս ընել:
–Դուրս ձգելու, կամ նետելու: 'ի բաց ընկեցիկ. ընկեցիկ. խոտան. հերքելի. խոտելի: տես և Գէշ:
–Դուրս չձգելու: անհերքելի. անմերժելի:
–Դուրս նետած: տես Դուրս ձգած:
–Դուրս նետել: տես Դուրս ձգել:
–Դուրս վռնտել: տես Դուրս ընել:
–Դուրս վռնտուեցանք յաւիտենական կեանքէն: 'ի բաց հոլովեցաք 'ի յաւէժական կենացն:
–Դուրս տալ: տես Դուրս հանել. չըգար մագ:
–Ձէյն ամբչնար չի վայլած ու անիրաւ խօսքեր դուրս տալ: ոչ ակնածէին զանպէտան և զանիրաւսն ժայթքել:
–Դուրս տեղ: տես Բաց տեղ:
–Դուրս անկրուիլ, կամ ցըցուիլ: ցցուիլ. պրծկիլ. բխել. 'ի վեր երևիլ:
–Դուրս ցաթկել: 'ի բաց ոստնուլ. ընդոստնուլ. հարթչիլ. հարթնուլ. վազել վիժեք:
–Դուրս ցաթկցնել: 'ի բաց ոստուցանել. ընդոստուցանել. հարթուցանել:

–Դուրս փախչիլ: 'ի բաց փախչել. խուսափել. 'ի բաց խուսել:
–Դուրս փսխել: 'ի բաց փսխել. 'ի բաց Թքանել. զզայրել. ժայթքել:
–Դուրս քաշել: 'ի բաց ձգել. 'ի դուրս կորզել. քարշել:
Դուրք. փէօնկի. էճէնէ: դուռ:
Դուփ դուր. փռմփռուղ: մակարդակ. հարթարդակ. հարթայատակ:
–Դուփ դուր ընել: մակարդակել. հարթել. տափարակել. հարթայատակ առնել. հարթյատակ կացուցանել:
Դպիր. փիրաչող: դպիր. կղեր. կղերիկոս. եկեղեցական. ժառանգաւոր. բեմական. բեմբական:
–Դպիրներ: կղերք. ուխտի մանկունք. ուխտ եկեղեցւոյ:
Դպած: հպեալ. մերձեալ. մածեալ. յարեալ. կցեալ. յարակից. կցորդ. հուպ. մերձ. յար. կից:
Դպչելով անցնիլ, կամ հէմէն դպչիլ ու անցնիլ: հարևանցել. հարևանցիկ առնել. 'ի հարևանցի անցանել. քերել առ խուք:
–Երկրիս դպչելով կանցնէր: քերէր առ երկրաւ:
–Դաշտին քովէն կ'անցնէր: մօտ քերէր առ դաշտիւն:
–Մեծ ծովուն եզերքէն անցելով: քերեալ առ ափն ծովուն մեծի:
Դպչիլ. տօքունմագ: դիպանել. հպել. մերձիլ. մերձենալ. մօտիլ. շփիլ. պատահել. հարկանիլ. ընդհարկանիլ. բաղխել. հուպ լինել. մերձ լինել. մատչիլ: [նել:
–Դպչիլ: պատահել. գժգմնեցուցանել. կծա-
–Զըլլայ Թէ հոս եղողներէն ոմանց դպչիք: զուցէ ընդ ոմանց որ աստ խակ կոչցեն՝ ընդ ակն խոցիցեմք:
–Ձեռքը աչքիս դպցուց: ած զձեռն իւր զակամբ իմով:
–Դպչիլը: դիպումն. պատահումն. բաղխումն. զարկուած:
Դպցնել. տօքունտուրմագ: դիպեցուցանել. հպեցուցանել. մերձեցուցանել. ընդհարկանել. բաղխել:
Դպրատուն. մէքթէպ. մէքթէպ: դպրատուն. դպրոց. վարժոց. աշակերտանոց. վարժարան. լսարան. ուսումնարան:
–Դպրատուն քաղքի: համալսարան:
–Ճեմական փիլիսոփաներու դպրոց: Ճեմա- [րան:
Դպրոց: տես Դպրատուն:
Դռան. Դռնէ դուռ. և այլն: տես Դուռ՝ բառին տակը:
Դռդռալ: } տես Տռտռալ:
Դռդռոց հանել: }
Դռդռոց: տես Տռտռոց:
Դռնապան. գաբըճը: դռնապան. դռնապահ. դրապան. բարապան. դրուլ:

-Դռնապաններու գլուխ. գափուճի պաշը: դռնապետ. դարապետ:
Դրախտ. ադամայ դրախտը: դրախտ. եդեմ. ադեն. դրախտ եդեմական. դրախտ փափկութեան. եդեմաստանկ դարաստան:
-Դրախտէն ելած: եդեմածին. եդեմաբուղխ:
-Դրախտը անկած: եդեմատունկ:
-Դրախտին մուլթալիխ: եդեմական ադինա- [կան:
-Դրախտին պէս: ադինատիպ:
Դրած, կամ Դըրուած: եդեալ. դրական:
Դրացի, կամ դրացին. դըրկից. գօմշու: դրացի. դրակից. երդակից. տնակից:
Դրացութիւն, կամ դրացնութիւն. գօմշու-լուգ: դրացութիւն. դրակցութիւն. երդակցութիւն:
Դրգել. հէւը փու. [illegible]: գրգել. գրգռել. դրդռել. բորբոքել. սադրել. թելադրել. հրապուրել. յորդորել. յուզել:
-Դրգելը: գրգռումն. սադրանք. հրապոյրք. գրգիռ:
Դրգող. [illegible]: գրգիչ. գրգռիչ. բորբոքիչ. յուզիչ. սադրիչ. թելադրիչ. հրապուրիչ:
-Շատ գրգող: յոգնախթան:
Դրգալ: տես Տռտռալ:
Դրկից: տես Դրացի:
Դրոշմ: դրոշմ. կնիք հաստատութեան:
Դրոշմ տալ: } դրոշմել. պաշտել զխորհուրդ
Դրոշմել: } դրոշմին:
Դրոշմել: տես Մեծել. [illegible]:
Դրսեցի. [illegible]: տարաշխարհիկ. անաշխարհիկ. օտար. օտարածին. պանդուխտ. նժդեհ. գաղթական. եկամուտ. եկ: [ածել, կամ ածնուլ:
Դրսէ դուրս տանիլ: արտաքուստ արտաքս
Դրսէն. [illegible]: արտաքուստ. դրուստ. 'ի դրուստ. արտաքոյ. վեր 'ի վերոյ. 'ի վերին երեսս. կեղծս 'ի կեղծս:
-Դրսէն ձերմակ մազերովը ակնածելի, խսկ ներքուստ աղու միտք ունենայ: 'ի վերոյ մեծարեալ ալեօքն, և 'ի ներքոյ զմանկտւոյ միտս ունիցի:
-Դրսէն կը գովեն, ու ներսէն կանարգեն: յայտնի գովեն, և 'ի միտս պարսաւեն:
-Դրսէն ու ներսէն պատած: պատեալ ներքոյ և արտաքոյ:
-Դրսէն դատել, կամ դրսինը դատել: ըստ աչս դատել. վեր 'ի վերոյ դատաստան առնել:
-Դրսէն մնող: օտարամուտ. եկամուտ:
Դրսի, կամ դրսինը: արտաքին:
-Դրսինը միայն մի նայիր: մի կայցես ձեռայցես յերեսմանն:
-Դրսի բան: արտաքոյք. արտաքինք:
-Դրսի բան մտածող: արտաքնախորհուրդ. օտարախոհ. օտարուսումն:
-Դրսի դին: արտաքոյք:
-Գաւաթին դրսի դին փիրուփաք ընել: զարտաքոյս բաժակին սրբել:
-Դրսի դին մաքրող, կամ դրսէն մաքրած: արտաքնայարդար: [յանձին:
-Դրսուանց ունենալ: վեր 'ի վերոյ բերել
Դրուած: տես Դրած:
-Դրուածք: տես Դիրք:
Դփուտոց: տես Դրփուտոց:
Դօլ. խօշափ: դոյլ. սափոր:
-Դօլ չինող. [illegible]: դոյլարար:
-Դօլով ջուր քաշել: հանել դուլիւ ջուր:
-Դուլին չուանը: չուան դուլոյն:
Դօմփ: տես Տրըփ:
-Դօմփ ընել: տես Տրըփ ընել:
Դօնդօշ: տես Թօնթօշ:

Ե

Եա՛ կամ Եայ: տես Կամ, շաղկապ. և Հապա,
Եա՛. [illegible]: եթէ արդարև: [էա:
Եազ: տես Ամառ:
Եազը՛: տես Գիր, [illegible]:
Եազըճի: տես Գրագիր:
Եազըճութիւն: տես Գրագրութիւն:
Եազլըխ: տես Ամառուան տուն. և Ամառուան լաթեր:
Եազկիւչ եըլանը: հիդրայ. օձ ջրային. վիշապ:
Եազմայ պօզմայ, կամ Եազար պօզար: ջըն-ջան. ջնջարան:
Եաթախ: տես Անկողինք. և Բնակարան:
Եաթըմ: տես Դիրք:
Եաթըմսըզ: տես Դիրքը գէշ:
Եալբուզ սար. [illegible]: Կովկաս, կամ Կաւկասու լեառն:
Եալը՛. [illegible]: ծովեզր. ծովափն:
Եալը՛ տուն, տեղ, և այլն. ([illegible]): ծովեզերեայ. ծովափնեայ:
Եալը՛ն այաք: տես Բոպիկ:
Եալընգաթ: տես Մէկ գաթ:
Եալվար ըլլալ: տես Աղաչել:
Եալվարմայ: տես Աղաչանք:
Եալտըզ: տես Ոսկեջուր:
Եալտըզլը՛: տես Ոսկեջրած:
Եալտըզճը: տես Ոսկեջրող:
Եախայ: տես Փողպատ:
Եախան ժողվել: տես Մարդը բռնել:
Եախան փրցնել: տես Ազատիլ:
Եախշըլըխ: շնորհք. վայելչութիւն. բարեձևութիւն:
Եախշըլըլը: տես Վայելուչ:
Եախշըլըխսըզ: տես Անշնորհք:
Եախու, կամ Եախը: տես Տաղ՝ էախը:

Յախուտ. թուր. եագութ: յակինթ. ակն թարշիշ:
—Սարը եախուտ: ոսկեակն. ոսկեքար. ոսկեբիւրեղ:
—Յախուտներով զարդարած: յակնթակապ:
Յահուտի: տես Հրեայ:
Յաղ: տես Եղ:
Յաղըր: արած. կեղ. բիծ. վէրք. խոց:
Յաղըր ըլլալ. եաղըր կոպել: ճարակիլ կեղոյն. խլխայթիլ:
—Կռնակը եաղըր բացուած: ողնատեռ:
Յաղլը: տես Եղոտ:
Յաղլըխ: տես Մաշկրամայ:
Յաղճի: տես Եղ ծախող:
Յաղմայ. Յաղմայ եաղմայի ըլլալ. և այլն: տես Թալան. Թալլող թալլողի ըլլալ. և այլն:
Յաղմուրլուխ. ամառնոց. մեկնոց. կրկնոց. թիկնոց. թիկանոց. օթոց. փիլոն. վերարկու:
Յաղմուրլուխիկ: մեկնոցակ. թիկնոցակ:
Յամախ: զօդող. համախոհ. միաբան. կամակից:
—Յամախ աշճիի: խոհարակ: [մտիլ:
—Յամախ ըլլալ: ընկերշակիլ. միաբանիլ. միա-
—Յամախ ընել: ընկերշակել. արբանեկել. միաբանել. յինքն յանկուցանել կամ յարեցուցանել. յինքն ձգել. միաբանել ընդ իւր:
Յամախութիւն: ընկերշակութիւն. զօդողութիւն. համախոհութիւն. միաբանութիւն. կամակցութիւն:
Յամայ: տես Կարկատան:
Յամպէյի: | Յամփուրի: } տես Քովընտի:
Յայ. փէմպէ: տես Աղեղ:
Յայճի: տես Աղեղ շինող:
Յայայ զապթիէ: զօրապետ հետևակազնդի. պետ հետևակազօրուն:
Յայան: տես Հետևակ. (տեսն. և Ճէյ:)
Յայան՝ նարգ. բանէն մը նահրում: զուրկ, կամ զերկ. թափուր. կարօտ. ամայի. ունայն. դատարկ. անմասն. անբաժ:
—Աստուծոյ օգնականութենէն զրկուած: թափուր յօգնականութենէն Աստուծոյ:
Յայըլմայ. Յայըլմիշ ըլլալ. և այլն: տես Տարածութիւն. Տարածուիլ. և այլն:
Յայլայ: արօտ. մարգագետին. հովիտ. մարգ:
Յայլան արծօղ, կամ ժուռ եկօղ: արօտական. ճարակաւոր:
—Ապառաժ դաշտերը՝ ծաղկած արօտ ըրաւ: զապառաժուտ դաշտսն մարգաւէտ արարեալ:
—Յայլան ելլել: արօտանալ. յարօտ ելանել. դաշտամուխ լինել:
—Յայլան ժուռ գալ. ինչպէս Բոլուաննէրը: ճարակիլ. արածիլ. արօտանալ. հարօտանալ:
Յայղառայ: տես Աղաղակ. և այլն:
Յայմաճի: փերեզակ. փերեզիկ:
Յայմաճութիւն: փերեզակութիւն:
Յանաշմայ: համբակ. պաշտօնեայ. վարձկան. վարձուոր:
Յանաշմիշ ըլլալ: մատչիլ. մերձիլ. մխիլ. յարիլ. անկանիլ յոգ:
—Քաղքըցիներուն մէկին եանաշմիշ եղաւ: մատեաւ կամ յարեցաւ 'ի մի ոմն 'ի քաղաքացւոցն:
—Ղըրըն եանաշմիշ ըլլալ: մատչել 'ի ծովեզր: տես և Մօտենալ:
Յանար թաշ: տուընկ քար. չեչաքար:
Յանեայ. գաւառի անուն: Թեսսալիա:
Յանըմ եանըմ: տես Քովընտի:
Յա՛նի, կամ Յա՛նի հա: տես Ապա թէ չէ:
Յանղագ: | Յանղագ կէվէզէ: } տես Շառաղըրուց. և զհետևեալն:
Յանըղըն: տես Կրակ. եանղըն:
Յանըլըշ. Յանըլըշութիւն. և այլն: տես Խալատ. սխալ: Խալատութիւն. և այլն:
Յանքէսիճի: քսակահատու:
Յաշմախ: փագամ. յաշմաղ. կողպատ:
Յաշմախով ծածկել: կողպատել:
Յաշըմ: տես Եէշիմ:
Յապան էշէկի. Յապան տօմուզու. և այլն: տես Վայրի էշ. վայրի խոզ. և այլն:
Յապանը խօսիլ: տես Անխելքօրէն խօսիլ. և զհետևեալն:
Յապանի: տես Վայրի: [գէ:
Յապանճի: տես Օտարական. և Ուրիշ ազ-
Յառ: տես Ճեռ:
Յառամազ. Յառամազութիւն. և այլն: տես Քուռ. Քռութիւն. և այլն:
Յառըխ: | Յառըմայ: } տես Ճեղք. և Ճղքած:
Յառըմայ: տես Ջաւար, և զհետևեալն:
Յառըմաչայ: տես Փատի շէրտ:
Յասախ: արգել:
Յասախ ընել: արգելուլ. խափանել:
Յասախճի: տես Խուլլուխ. խօղ:
Յասէմի. ծաղիկ է: յասմիկ:
Յասըր. Յասըրճի. և այլն: տես Գերի. Գերի ծախող: և այլն:
Յասլանմիշ ըլլալ: տես Կռթնիլ:
Յաստըգ: տես Բարձ:
Յավաշ: տես Հեզ. և Կակուղ:
Յավրու: տես Ձագ:
Յատ: տես Օտարական:
Յատէս: | Յատէսա: } յուշ. հաւքաշ: [քաշ:
Յատէսա, կամ եատէս. ոսկորը. հաւփաշ: հաւ-
Յարալը: տես Խոցոտ. և Խոցած:
Յարամազ: տես Քուռ. և զհետևեալն:
Յարայ: տես Խոց. և զհետևեալս նորա:
Յարան: զօդող. արբանեակ. համախոհ: տես Ընկեր:
—Յարան ըլլալ: ընկերանալ. ընկերշակել. արբանեկել. աջակից լինել: [թիւն:
Յարանութիւն: զօդողութիւն. ընկերշակու-
Յարար: տես Պիտան. և Օգտակար:
Յարա՛փիէրէ, կամ Յարափարայ: վիրալից. կարեվէր. խոցոտեալ. խղխայթեալ:

Եարափերէ ըլլալ: լի լինել վիրօք. ծածկիլ վի-րօք. խոցոտիլ. խղխայթիլ:
—Եարափերէ ընել: խոցոտել. լի առնել վի-րօք. խղխայթել:
Եարըմ պուչուք: տես Կիսկատար:
Եարըշ: մրցումն. մրցանք. հանդէս մրցանաց. ագոն:
Եարըշ բռնել: կալ 'ի հանդէս մրցանաց. մըր-ցել. գալ 'ի մրցութիւն. 'ի հակառակ մտա-նել. 'ի նախանձ մտանել:
—Եարըշ բռնող: ախոյանակից:
—Եարըշ ելլող: ագոնաւոր:
—Կառքերու եարըշ: կառարշաւ. կառամարտ. կառամարտիկ մրցութիւն:
—Ձիերու եարըշ: ձիընթացք. ձիամարտ. ձիարշաւ:
—Վազելու եարըշ: արշաւահանդէս. ասպա-րիզական մրցամարտ. ընթացք:
Եարտըմ: տես Օգնութիւն. և զհետևեալսն:
Եարտըմ ընող: տես Օգնական:
Եաւաշ՝ մարդ, անասուն, և այլն: տես Հեզ. և զհետևեալսն: [անուշ:
Եաւաշ. խօսք, ձայն, և այլն: տես Կակուղ և
Եաւաշճըգ: տես Հեզուկ:
Եաւուզ. կըրու. ղոլըմ: անհաւոր. անհեզ. յո-խորտ. գժնեայ. ամեհի. սաստիկ. բուռն. զօռ. խեռ. վէս. անսաստ. սաստահակ. վայ-րենի. վայրագ:
—Եաւուզ. գազան, ձանաւոր. և այլն: քանա-սար. անզառածեղ. անըմբռնել. մոլեգին. ան-նուաճելի. աննուաճ. խիզախ. անհամբոյր. անընդդէմական. անձեռնընդդէմ: տես և վարի Եաւուզը:
—Եաւուզ՝ յէ, ջէյ, և այլն: անհիպարանոց. ա-մեհի. կարծրերախ. խստերախ. աներասան. վզան. վզանուտ. անմռուռ. տրմռուռ. ապերա-սան. գժոխերասան. գժոխախեռ. սօս: տես և վերի Եաւուզը:
—Եաւուզ ըլլալ: անսաստել. խեռել. սաստհա-կել. ըմբոստանալ. վայրենանալ. խստանալ. ամեհել. խիզախել:
—Եաւուզ ընել: խստացուցանել. գազանա-ցուցանել:
Եաւուզութիւն: խիզախութիւն. ամեհու-թիւն. սաստկութիւն. խստութիւն. սատամ-բակութիւն. անընդդէմութիւն. վայրենու-թիւն. վայրագութիւն. գոռութիւն. խե-ռութիւն. մոլեգնութիւն. գազանութիւն. անսաստութիւն. ապարասանութիւն. գժո-խակամութիւն:
Եափաղը: տես Բուրդ. ոչխարի:
Եափայ: տես Հոսելի:
Եափմայ: տես Շինծու:
Եափըշկան: ապիկոյ փրփուր:
Եափու: տես Շէնք:
Եափուխ: տես Սաւան:
Եափունճայ: տես Եաղմուրլուխ:
Եափրախ: տես Տերև, և զհետևեալս նորա:

Եաֆայ. քաղաք է: Յոպպէ:
Եաֆացի: յոպպէացի:
Ե՞ր, կամ Ե՞րբ. նէ՞ղամն: երբ. ուր. յորժամ. յորում ժամու:
Եբոր, կամ Երբոր. հաւան: երբ. յորժամ. մինչ. մինչդեռ. մինչև. իբր. իբրև. որպէս. ուր. յորմէհետէ. ապաքէն:
—Եբոր տեսաւ: 'ի տեսանելն: [զայն:
—Եբոր լսեց ան սև խապարը: 'ի լսելն զգոյժն
·Եբոր հոս էիր: մինչ դեռ աստ էիր, կամ մինչչև էր քո մեկնեալ:
—Եբոր գայ նէ: իբրև եկեսցէ:
—Եբոր կ'ելլէր, կամ երբոր կը յիշէինք: որ-պէս ելանէր նա, կամ որպէս յիշէաք մեք:
—Եբոր քան զինքը մեծերը չիհամարձակե-ցան: ուր մեծամեծք քան զնա չիշխեցին:
—Եբոր մանէ: յորմէ հետէ մտցէ:
—Եբոր լսեն՝ թէ եկեր ես, ինչ պիտոր ըլլայ: զինչ լինիցի, ապաքէն լուիցեն թէ եկեալ
—Եբոր ըլլայ: երբ և է. երբ ուրեմն: [ես:
—Երբ որ տաճայ: մինչդեռ. մինչ տակաւին. մինչդեռ տակաւին. այն ինչ. մինչ. մինչև:
—Երբ որ չէ նէ: արդ ապաքէն:
Եգիպտացի. մըսըրլը. խպտի: եգիպտացի. եգիպ-տածին. բնակ Եգիպտոսի: [հի:
Եգիպտացի կնիկ: կին եգիպտացի. եգիպտու-
Եգիպտացոց այբբենը, կամ ուսմունքը: ե-գիպտայը:
Եգիպտոսու աւրող: եգիպտակործան:
—Եգիպտոսէ եկած, կամ } եգիպտացի. եգիպ-
—Եգիպտոսի բանուածք: } տական:
Եգուց. Եգուց կանուխ. և այլն: տես Առա-ւօտանց. Առաւօտանց կանուխ, և այլն:
Եդեմ: տես Ադին:
Եդրեմիտ. քաղաքի անուն: Ադրամիտոն քաղաք Միւսեայ:
Եզ. կօթէ֊ող: եզն. արջառ. զուարակ. ցուլ:
Եզան բերանը կապել: ըմբերանել զեզն. կա-պել զգաւուկ եզին (կալոտուոյ):
Եզ կէնճ, կամ նոր եզ: տես Մոզի:
Եզ վարող, կամ քշող: եզնավար. եզնող. ե-զող:
—Եզան գոմ. էօքիւզ ահըրը: եզնոց. մսուր, գոմ, պառակ, հանդրուան անդէոց:
—Եզան կաշի՝ կամ մորթ: արջառենի. արջա-ռամորթ. արջառակաշի:
—Եզան ձան: տես Պոռալը՝ պոռըքէլը, և այլն:
—Եզան սիւրիւ: տես Պախրու սիւրիւ:
—Եզներու հոմիւ. ալըր չըպանը: եզնարած. ան-դէորդ: տես և Նախըրու հոմիւ:
—Եզներու ջուխտ: ամոլք, կամ լուծք ե-զանց. եզնամոլք. հարկիք եզանց:
—Եւ ոչ ջուխտ մը եզ լծել: և ոչ եզինս հար-կեաց լծել:
—Եւ ոչ եզներու ջուխտը չխտակ կը գալեն ա-ռանց քշողի: և ոչ երկուորեակք լծոցն 'ի ձայն ձեմեցեն առանց եզողի:
—Հինգ հարիւր ջուխտ եզներու: լուծք եզանց

հինգհարիւր։
Եզանըլեզու։ տես Եզնալեզու։
Եզերել։ տես Լմընցնել։
Եզընկու գաւառ։ Եկեղեաց գաւառ։
Եզնալեզու. ըխտի օթի. խանթիւէլի։ եզնալեզու. գաղտրիկուր. Ջղախոտ. մեղրուկ. մեղրոտ. Թորթն։
Եզնայ. էնիշտէ։ քեռայր։
Եզր. քէնար։ եզր. ծայր. եզր. շուրթն. ծնօտ. վերջ. պսակ. սպառուած. զիկ։
–Եզերքը եղածը։ եզերական։
–Եզերքը շղթայով պատած։ շրթնաշղթայ. շրթնաշղթայաշար։ [Թին։
–Թղթին էն եզերքը։ հուսկ յեզր մագաղա-
–Եզր. խաղոյի, ֆողոտի, ֆէլի, և այլն։ գդրո-ղան. քղանց. ստորոտ։ տես և Զընձէֆ։
–Գաւաթին եզերքը։ շուրթն բաժակի։
–Փոսին եզերքը։ պարկէն փոսոյն։
–Նաւուն եզերքը։ Թումբ նաւուն։
–Պատին եզերքը։ ծիր. ծնօտ. պսակ որմոյն։
Եէզիտի։ տես Սատանայ պաշտօղ։
Եէլթէկ. Եէլթէկ ըլլալ. և այլն։ տես Տեղեակ. Տեղեակ ըլլալ. և այլն։
Եէլթիմ։ որբ. անհայր. անմայր։
Եէլթիմութիւն։ որբութիւն։
Եէլ։ տես Հով։
–Եէլ մօմու. տես Կերոն։
–Եէլ տէյիրմէնի։ տես Հովու ջաղացք։
–Եէլփէզէ, կամ Ելփազէ։ հովահար։
–Եէլփէզէի պէս բանալ։ շըջանակիւ տարա-ծանել։
–Սիրամարգը գոյնզգոյն պոչը էէլփէզէի պէս բացած։ սիրամարգն կարակնեալ բազմաճա-մուկ տըտանօքն։
–Եէլփէզէով հով տալ։ հովահարել. հովել. հողմահարել։
–Եէլփէզէով հով առնող։ հովիչ։
Եէլքէն։ առագաստ. արփիոն. Թռչարան։
–Եէլքէն բանալ։ առագաստել. առագաստ վե-րացուցանել. սփռել կամ պարզել զառա-գաստ։
–Նաւ մը նաւուն եէլքէնները բացաւ։ փոյթ ընդ փոյթ առագաստեաց զնաւն։
Եէլքէն բացող։ առագաստաձիգ։
Եէլքէնները գոցել։ 'ի բաց առնուլ զառա-գաստս. ամփոփել զառագաստս։
–Եէլքէնը լեցընող հովով։ առագաստապար-պառ, առագաստափար օդովք։
–Հովով ուռած եէլքէնի պէս։ իբրև զառա-գաստ նաւու հողմուռոյց գոգացեալ։
–Եէլքէնի օրլիսի։ կայմ։ տես և Մէրէն։
Եէլքէնճի։ առագաստաձիգ։
• Եէկէն, կամ Եէյէն։ տես Քրոջ տղայ։
Եէմ. ջիլա, ջէմ, Խորշիոյ, և այլն։ տես Կեր. ջէմ. և այլն։
Եէմէճէ աղըրըր։ տես Կերցաւ։
Եէմէն, կամ Եամէն։ Երջանիկն արաբիա. Սաբա։
–Եէմէնի արաաղ. Եէմէնլի։ սաբայեցի։
–Եէմէնի. ոտից աման։ կօշիկ. հողաթափ. օդ. մոյգ. մուճակ. սանդալ։
–Եէմէնի՝ գլուխ խաղէլու։ կողպատ. փոկեղէն կանանց. գլխապատ. վարշամակ։
–Եէմէնի քար։ սարդիոն։
Եէմիշ։ տես Պտուղ. և ընդունելեալն։
Եէմիշճի։ տես Պտղաբեր։
Եէմլիխա. այր անուանց խոտը կըլլէն։ մասուր. գամ։
Եէնի աքւեմեայ։ տես Նոր աշխարհք։
Եէշիլ. փար է։ յաւալի կամ յաւալիս։
Եէսիր։ տես Գերի. և ընդունելեալն։
Եէտ։ տես Յետ. և ընդունելեալն։
Եէտէկ։ նժոյգ։
–Եէտէկ ձի եաւէէն բերօղ։ նժոյգապահիք. նժոյ-գաւոր։ [կամ ձգել զնաւ։
–Եէտէկ քաշել. նաւը ըեդով տանել։ քարշել։
Եէտէկճի։ նաւաձիգ. նաւաքարշ։
–Եէտէկճութիւն։ նաւաձգութիւն. նաւա-քարշութիւն։
Եէտի էրլարզ։ տես Վեցիկ։
Եէր շէյթանը։ տես Կախարդ։
Եէր սըչանը։ տես Խլուրդ։
Եէրլէշմիշ ըլլալ։ տես Տեղաւորել։
Եէրլի։ տես Տեղացի։
Եէքաթի։ տես Խեղճ. և Կարօտ. էհտաճ։
Եէքփարէ։ տես Մէկ կտորէ։
Ելլան եաստըղը։ տես Նուիճ։
Ելլան պալըղը։ տես Օձու ձուկ։
Ելլըխ։ տես Տարեկան։
Ելլարզ։ տես Աստղ. և Հիւսիս։
Ելլորըզմ։ տես Կայծակ. էըլտըզ։
Եըղըն։ տես Դէզ. և ընդունելեալն։
Եըղընթը։ տես Կոյտ։
Եըպըրըխ։ շանիտ. շանիճ։
Եըթօմլըխ։ Քուշանք։
Ելած։ ելեալ։
–Ելած բան։ ելուստ. ելք. ծագումն։
Ելակ, կամ Ելագ. չիկէ. ֆամխալը։ ելագ։
Ելլել. ըքմաք։ ելանել։
Ելլել բանէ մը. դուրս գալ։ ելանել. բղխել. յառաջանալ. յառաջադայիլ. յառաջ գալ. հեռանալ։
–Ուսկից որ արծաթ ու ոսկի կելլէ։ ուստի ոսկին կամ արծաթն հատանի կամ կզկզի։
–Ելլել երթալ։ խաղալ գնալ. մեկնիլ 'ի բաց։
–Անկէ ելանք եկանք Քաղկեդոնի արքունիքը։ անդուստ խաղացեալ եկաք 'ի Քաղկեդոնի յար-քունիսն։
–Ելաւ գնաց Յակոբ արեւելք։ գնաց նա ան-բարձեալ Յակոբայ գնալ յերկիրն արեւելից։
–Խօսքը ելլել։ կատարել. 'ի գլուխ ելանել. գալ. կալ. լնուլ։
–Քու խօսքդ ելլելով։ գալով չափ բանին քոյոյ։
–Ելլել իջնել։ ելանել և իջանել. ելևէջս առ-նել. վեր 'ի վեր խանդարհիլ։
–Ելլել իջնելը։ ելևէջ։
–Ելլել մտնել։ ելանել մտանել. ելումուտ

կամ ելեմուտս առնել:
-Ելլել մտնել չթողուլ: ունել զելումնուտան. անել անմուտս առնել:
-Ելլել նստիլ: 'ի նիստ կալ:
-Ելլելը: ելուստ. ելումն. ելողութիւն. ծագումն. ելք. ել:
-Ելլելու: ելանելի:
-չԵլլելու: անել. անելանելի:
-Ելլելու ճամբայ: ելք:
-Ելլելու մտնելու տեղ: } ելումուտ. ելե-
-Ելումուտ. Ելլել մտնելը: } մուտ:
Ելող: ելանող. ելեալ:
-չԵլլող: անել. անելանելի. բնակ. բնակաւոր. բնաւորեալ. տարրացեալ. ունակացեալ:
-Ելլող իջնող եղանակ: կործայք:
-Ելլող մտնողները: ելումուտք. ելեմուտք:
-Թագաւորին ծառաներուն ու ամէն ելլող մտնողներուն ճամբայ ըլլայ: լիցի ազատաու-րաց արքունի և ամենայն ելեմտից ճանա-պարհ:
Ելփողէ: տես Ելփեղէ:
Եկած. կէտէտ: եկեալ. եկաւորեալ:
-Եկած հասած: 'ի գուրս եկեալ. առ դուրս հասեալ. առձեռն. առձեռնպատրաստ. մօ-տալուտ:
Եկամուտ: տես Կէլլեր:
Եկեղեցական. կարգ՝ կամ աստիճան ունող: եկե-ղեցական. կղերիկոս. միճակաւոր. ժառան-գաւոր. աստիճանաւոր. կղեր. ըկմնական: տես և Կարգաւոր: [կանի:
-Եկեղեցական շապիկ: տ. Շապիկ եկեղեցա-
-Եկեղեցականներ: ուխտ եկեղեցւոյ. ուխտի մանկունք. կղերք:
Եկեղեցի: տես Ժամ. փիլիսէ:
Եկեղեցպան: եկեղեցպանապան. փակակալ. բա-նալիապան: [րել:
Եկո ըսել: կոչել. ձայնել. կարդալ. հրաւի-
Եկող: եկ. եկաւոր:
-Եկող գնացող: երթևեկ:
-Եկող գնացող սատակ: ելումուտք:
-Եկող մնող: եկամուտ:
Եղ. եաղ: իւղ. եղ:
-Եղ. ղէղիին եաղը: տես Ձէթ:
-Եղ՝ ձուի, ձուկու, ձուի, և այլն: ճարպ. ճրա-գու պարարտութիւն:
-Եղ բերող՝ կամ տանող: իւղաբեր:
-Եղ եփող: իւղեփեաց:
-Եղ լեցնել: լնուլ իւղով. արկանել իւղ. իւ-ղարկել. իւղել:
-Եղ լեցնող: իւղարկու:
-Եղ ծախող. եաղճը: իւղավաճառ:
-Եղ շինել: գործել իւղ:
-Եղ շինելը, կամ ծախելը: իւղագործութիւն. իւղեփեցութիւն. իւղարարութիւն:
-Եղ շինող, կամ ծախող: իւղագործ. իւղե-փեաց. իւղարար. ձիթագործ. ձիթահան:
-Անուշահոտ եղով խառնած: իւղագործեալ. իւղեփեցական. բազմեփեաց:

-Եղ տուող ծառ: իւղընձիւղ փայտ. իւղենի:
-Եղ քսել. եաղլել: օծանել իւղով. իւղել:
-Նորէն եղ քսելով արձանին: իւղեալ կրկ-նակի զարձանն:
-Գլուխը եղ քսել: իւղապլխել:
-Գլուխը եղ քսած: իւղապլուխ:
-Գլուխը եղ քսելը: իւղապլխութիւն:
-Եղ քսելը: օծութիւն. օծումն:
-Եղ քսող: օծիչ:
-Եղի ամանը, կամ շիշէ, կամ զաւանողին. եաղ-գապը: կամկարակ. սրուակ. սափոր կամ շիշ իւղոյ. եղջիւր իւղոյ. իւղարան. կօշտրայ:
-Եղելու տեղ: իւղարան:
-Եղով թրջած՝ կամ կակղցուցած: իւղալի. իւղաթուրմ. թրմեալ իւղով:
-Եղով թրջել կամ կակղցնել: թրմել իւղով:
-Եղով լեցուած: իւղալից. իւղաթուրմ:
-Եղով հաց: կարկանդակ. քաքար:
-Եղով մեղով: ճարպալլին:
-Քիչ մը եղ: իւղիկ:
Եղած. եաղլանմըշ: իւղեալ. օծեալ:
Եղած. օլմուշ: եղեալ. եղական. ստացական. ստեղծական. է. արարած:
-Աշխարքիս վրայ եղած արարածները: էքս. առէք. համագոյք. համակերպք:
-Աշխարքս և ուրիշ ամէն արարածները: զեր-կիր և զայլսն ամենայն համակերպս:
-Բոլոր արարածները գուն ստեղծած ըլլա-լով: համագոյից հաստիչ գոլով:
-Եղածը: էն. գոյն:
-Եղածին կէօրէ: ըստ գոյին. ըստ էին:
-չԵղած: չեղեալ. անեղ. անեղական. անե-ղանելի: [ուչէք:
-չԵղած բան: չէութիւն. չէք. ոչէք. անէ. չէք-
-չԵեղած բանի պէս են: ընդ ոչ էսն ունին զհաշիւ: [հպարտանալ:
-չԵղած բանին վրայ հպարտանալ: ոչ էիւք:
Եղանակ. գայտէ. ահէնկ. եղնէ: եղանակ. նուագ. երգաձայնութիւն:
-Շատ եղանակ ունեցող: բազմանուագ. յոգ-նանուագ. բազմախաղ: [կանուագ:
-Անուշ եղանակով: քաղցրանուագ. գեղեց-
-Եղանակ ձգել. գայտէ պըտտմաք: եղանակել. ստեղել. քաղցրաձայնել. երգել:
-Եղանակ ձգող: եղանակիչ. երգիչ:
-Եղանակ ունեցող. գայտէլի. եղնէլի. ահէնկլի: եղանակաւոր. ներդաշնակ. դաշնակաւոր. նուագաւոր. քաղցրանուագ:
Եղանակ. ըըրս եղանաւ փարսըլ: եղանակք. ո-րոշմունք տարւոյ. քառահոլով եղանակք:
-Տարւոյն եղանակներուն հետ հոս հոն կը պտտտին: ըստ ժամանակաց այսր անդր շրջշրջին:
Եղաւ ըլլալուն: եղև՝ որ ինչ եղևն:
Եղբայր: տես Աղբայր. և զհետևեալսն:
Եղեամ. ղըրաղը: եղեամն:
-Եղեամ բերող, կամ ծնող: } եղեմնածին. ե-
-Եղեամ ձգող, կամ թափող: } ղեմնարկու:

-Եղեամբն երած կամ չորցած ։ եղեմնահար. եղեմնախար ։ [խառն ։
-Եղեամով խառնած անձրև ։ անձրև եղեմնա_
-Եղեամով պատած՝ կամ ծածկած ։ եղեմ_ նապատ ։
Եղեգնաձոր. գասապա ատը ։ Վայոց ձոր ։
Եղել. եաղլամագ ։ տես Եղ քսել ։
Եղէգ. գամըշ ։ եղէգն. ծղօտ ։
-Եղէգ՝ քըր կամ չինած, որ բանի մը գործ կածէն ։ եղէգն. փող ։
-Եղէգ բուսցնող, կամ եղէգի պէս բուսած ։ եղեգնաբոյս ։
-Եղէգէ. գամըշտան ։ եղեգնեայ. եղեգնաշէն ։
-Եղէգէ գաւազան ։ գաւազան եղեգնեայ. ե_ ղեգնացուպ ։ [ղէգն ։
-Հոտաւէտ եղէգ ։ եղեգնախունկ. խունկե_
-Եղէգէ տիւտիւկ, կամ պօռուտ ։ եղեգնափող ։
-Եղէգի կտորուանք կամ կտորուանքի պէս ։ եղեգնախուխ ։
-Եղէգի ձևով ։ եղեգնաձև ։
-Եղէգի տեսակ ։ եղեգնասեռ ։
-Եղէգին ծակը ։ փող եղեգան ։
-Եղէգները կոխկռտող ։ եղեգնակոխ ։
-Եղէգներու մէջ խառնուած ։ եղեգնախառն ։
-Եղէգիկ ։ եղեգնիկ ։
-Եղէգնոց. էղէգներու տեղ. գամըշլըգ ։ եղէգ_ նուտ. շամբ. շամբուտ. ամուլք եղեգան. պուրակք. շամբակք. եղեգնաշամբ. եղեգ_ նապուրակ. խարձք ։
-Եղէգնոցը բնակող ։ եղեգնաբնակ ։
-Եղէգնոցներու մէջ կը պտըտէր ։ եղեգնա_ պուրակաց թափ առեալ շրջէր ։
Եղիա մարգարէն ։ հրաղէն մարգարէն ։
Եղիճ. ըըրղան ։ եղինճ. եղիճ ։
Եղիր ։ լեր. եր ։ [վայրք ։
-Եղիսեան դաշտերը ։ անդոյշք. երջանկա_
-Եղիսեան դաշտերէն ու երջանիկ կեանքէն դուրս ինկած ։ յանուշից և 'ի բազմերան կե_ նացն տարագիր ։ [ելել ։
-Եղիսեան դաշտերը վայելել ։ յանդոյշն վայ_
Եղկ. էղիլաճ. ըլըճախ ։ եղկ. գաղջ ։
-Եղկ ըլլալ ։ } եղկանալ. գաղջանալ ։
-Եղկանալ ։
-Եղկացնել ։ եղկացուցանել. գաղջացուցանել ։
Եղկելի. աճըլըր ։ եղկելի. թշուառելի. թշուառիկ. թշուառուկ. հէգ. չուառ. ցականեալ ։ տես և Խեղճ ։
Եղկութիւն. էղլ ըլըգըլ. ըլըճագլըգ ։ եղկու_ թիւն. գաղջութիւն ։
Եղկուկ ։ տես Եղկ ։
Եղնիկ՝ տիշի. էրքէք կէյիկ ։ եղջերու ։
Եղնիկ՝ էգ, տիշի կէյիկ ։ եղն ։ [եղան ։
-Եղնիկի ձագ կամ քուռակ ։ եղնորթ. որթ
-Եղնիկի ոտք ։ եղնոտն ։
Եղոտ. եաղլը ։ իւղոտ. իւղաւոր. իւղաւորա_ կան. իւղեալ ։
-խիստ Եղոտ ։ իւղալիր. ճարպապատարար. ճարպաւոր ։

-Եղոտ ու փոշոտած ։ ընդ իւղ և ընդ փոշի եկեալ ։
-Եղոտ. զէյթին խաղինա ։ տես Ձիթոտ ։
-Եղոտ պտուղ տուօղ ։ իւղենի. իւղընձիւղ ։
Եղոտել ։ տես Եղ քսել ։
Եղուկ ։ տես Ափսոս ։
-Եղուկ տալ ։ տես Ափսոսալ ։
Եղունկ, կամ } տես Ըղունկ. թըրնագ ։
Եղունգ ։
Եղջիւր. պոյնուզ ։ եղջիւր ։ տես և Կոտոշ ։
-Եղջիւր՝ նոր բուսած ։ բողկուկ ։
-Եղջիւր. գէչի պոյնուզլուսու. պոզաղ է ։ եղջիւր ։
-Եղջիւրի ծառ ։ եղջերենի. եղջենի. եղջինի ։
-Եղջիւրի կուտ ։ կորիզ, կամ կուտ եղջեր ։
Եղօղ. օլան ։ եղանելի. եղական. եղեալ. է. էակ. գոյ. գոյաւոր ։
Եղօղներուն, չէ թէ չեղօղներուն ։ էոցն և գոյից, և ոչ թէ չէոցն ։
-չԵղօղ ։ անեղ. անեղական. անեղանելի ։
-չԵղօղ ։ ոչ է. չէ ։
Եմ ։ եմ. գոլ. լինել. եղանիլ ։
-չԵմ ։ չեմ. ոչ եմ ։
Եմիփորոն. էպիսկոպոսի ղուրդ է ։ եմիփորոն. ե_ մափորոն ։
Եմպոլի. քաղաք է ։ Ամփիպոլիս. Քրիսոպոլիս ։
Ենթամնայ ։ ենթամնայ ։
Ենթադրել ։ տես Սեպել ։
Ենթադրութիւն ։ վարկած ։
Ենկայ. էղջօրը, կամ հօր էղջօրը կինը ։ կին եղբօր, կամ հօրեղբօր ։
Եպիսկոպոս, կամ Եպիսկոպոս ։ եպիսկոպոս. քահանայապետ. քաւչապետ. հովուա_ պետ. հօտապետ. դիտապետ. այցելու ։
-Եպիսկոպոս ըլլալ ։ լինել եպիսկոպոս. առ_ նուլ զաստիճան եպիսկոպոսական ։
-Եպիսկոպոսի աթոռ, կամ տեղ ։ եպիսկո_ պոսարան. եպիսկոպոսանոց ։
-Եպիսկոպոսի ընկեր ։ եպիսկոպոսակից ։
-Եպիսկոպոսի թագ ։ թագ եպիսկոպոսական. միթր ։
-Եպիսկոպոսի իշխանութիւն ։ եպիսկոպոսու_ թիւն. թեմ. վիճակ. գահ ։
-Եպիսկոպոսի պէս ։ եպիսկոպոսաբար. քաւ_ չապետաբար ։
-Եպիսկոպոսներու գլուխ. պէշ էպիսկոպոս ։ տես Արքեպիսկոպոս ։
-Եպիսկոպոսութիւն ։ եպիսկոպոսութիւն. քահանայապետութիւն. քաւչապետութի. հովուապետութիւն. հօտապետութիւն. դի_ տապետութիւն ։
-Եպիսկոպոսութիւն ընել, կամ քշել ։ ունել զաթոռ եպիսկոպոսութեան. հովուապե_ տել. դիտապետել ։
Եռալ. գայնամագ ։ եռալ. պղպջակել. յորձանս առնուլ. եռալ ուժգին յորձանօք ։
-Դեռ նոր կրակին վրայէն վերցուցածի պէս կ'եփէր ։ որպէս այն ինչ բարձեալ 'ի կայծա_ կանց հրոյ՝ առնոյր յորձանս ։

—Կ'եռար սաստիկ պտոյտներ ընելով։ եռայր ուժգին յորձանօք։
—Եռալ. վլփալ. դաղդար չանէնալ։ եռալ. կայ-տռիլ. խաղալ։
—Եռալը. գայնամայ։ եռացումն. եռանդն. պղպ-ջիւն. եփ. յորձանք։
Եռացկուն. գայնար։ եռանդուն. եռանդնոտ. յորձուտ. յորձեռանդն։ տես Ջերմեռանդ։
—Եռացկուն։ եռանդուն. յեռանդան. 'ի յոր-ձանս։
—Խալկին եռացկուն։ կաթսայ յեռանդեան, կամ 'ի յորձանս։
Եռացնել. գայնաթմագ։ եռացուցանել։
—Եռացնել մէկ մէկու հետ երկաթը, կամ արծաթը. և այլն. գայնաթմագ. Նաֆթշըրմագ։ ե-ռացուցանել։
Եռացող. գայնար։ եռանդուն. եռանդեան։ տես և Եռացկուն։
Եռատանի. սանձայախ։ գահաւորակ։
—Եռատանի սեղան։ Նգոյր։
Եռասուն. օթուզ։ երեսուն. երեսնեակ։
—Եռասուն խաւթ։ երեսնապատիկ. երեսնաւոր։
—Եռասուն խաւթ ընել։ երեսնապատիկ։
—Եռասուն հեղ։ երեսնիցս. երեսուն անգամ։
—Եռասուն տարուան, կամ } երեսուն ամաց. ե-
—Եռասուն տարի գիմացող։ } րեսնամեայ. երեսնամեան. երեսնեմեան. երեսնամենի։
Եռասուներորդ. օթուզունճու։ երեսներորդ. ե-րեսներեակ։
Եռասնեկ։ երեսնեակ։
Եռասուննաւոր։ երեսնաւոր։
Եռք. տոր. կէձիգ։ մարմաջ. մարմաջումն. մար-մաջիւն. կիծ։
—Ոմանց մարմինը սաստիկ եռք ինկեր էր։ գկնոց մարմինս կիծ գազանագոյն առնէր։
—Եռք ընկնիլ։ տես Կեռալ։
—Եռք ձգել։ տես Կեռացնել։
Ես. պէն։ ես.
Եսայի մարգարէ, որ է Սմովսայ զաւակը։ Եսայի մարգարէ. կայծակնամաքուր մար-գարէ. ամովսածին։
Եսան. սրոյ տաշ. պիլէյի։ յեսան. եսան. լե-սան. սրոց քար։
—Եսան բանեցնող։ յեսանաւոր։
—Եսանը զարնել։ } յեսանել։ տես և Սրել։
—Եսանով սրել։ }
—Եսանով սրած։ յեսանաւոր։
Եսթերապատ. Ասպէրիսպան. ԼԵշ։ Վրկան. աշխարհ Վրկանի։ [տէգք։
Եսպերեան պարտէզներ։ երեկորնական պար-
Ետ։ տես Ցետ. և զհետեւեալս Նորա.
Ետ ետ երթալ։ տես Ետևորանց երթալ։
Ետև։ յետկոյս։
—Դէպ 'ի ետև ոլորած կոտոշ։ եղջիւր ոլնեալ։
—Ետևէ ետև պատմել։ միահետ պատմել. 'ի միում շարի հարկանել։
—Ետև. յէփէը. հոպա. սօնղրա. (ԼԵշ)։ յետոյ. ապա. առ յապայ. զհետ. զկնի. 'ի վերջոյ. 'ի վերջէ. 'ի վախճանի. անագան։
—Ետև։ սօնղրա. (Նախագ․)։ յետ. յետոյ քան. զկնի։
—Անկէ ետև։ յետ այնորիկ, կամ զկնի Նորա։
—Պետրոսէն ետև։ յետոյ քան զՊետրոս։
—Ջրհեղեղէն ետև։ յայսկոյս Ջրհեղեղին. կրտսեր քան զՋրհեղեղն։
—Ամեն պատմութիւններէն ետքը։ 'ի ստորոտ ամենայն պատմութեանց։
—խիստ Ետև։ տես Պինտ յետքը։
—Ետև անցուցած։ վերջադաս. կրտսերադաս։
—Ետև եկող։ յետագայ. հետագայ. ապա-գայ. յաջորդ։
—Ետև եկողները։ զկնիք. ապայք. առ յա-պայք. ապագայք. յետագայք։
—Ետև ըլլալու. յէփէը օլանլէր։ ապառնի. ապա-գայք. հանդերձեալք. լինելոց. գալոց։
—Ետև մնացող։ վերջամնաց։
Ետևանց. } էփտի դիէն. արդընդան։
Ետևէ, կամ Ետևէն. } յետուստ. յետոյ. յե-տոյ կողմանէ. 'ի թիկանց կուսէ. 'ի վերջէ. 'ի վերջոյ. զհետ. զկնի։
—Ետևէն կանչել։ յետուստ աղաղակել։
—Ետևէն առջևէն վազել։ յետոյ և առաջոյ ընթանալ։ [րին։
—Տաճարին ետևէն։ յետոյ կողմանէ տաճա-
—Նամակին օրինակը գրիգ ետևէն կը կար-գաս։ զորոյ հաւասար գրոյգ 'ի թիկանէ տառից ընթերցցիս։
—Ետևէն կ'ըսէ։ ածէ զնովիմբ. զհետ բերէ։
—Ետևէն Նայիլ։ 'ի թիկանց կուսէ գիտել։
—Ամենուն ետևէն։ 'ի վերջէ, կամ 'ի վերջոյ ամենեցուն։
—Ետևէն ընկնիլ։ 'ի հետ մտանել. պնդիլ զհետ. պնդել զկնի։
—Անոնց ետևէն տունք ալ ընկան։ ըստ Նոցանէ և տունք կործանեցան։
—Տարի տարուան ետևէ։ ամ ըստ ամէ։
—Ետևէն գալ։ զհետ գալ. գալ զկնի։
—Կարելի ըլլալուն ետևէն չիգար հարկաւոր ըլլալը։ հարկաւորն գոլ ոչ հետևի կարե-լութեան գոլ։ տես և Ետևէն երթալ։
—Ետևէն եկող։ հետևօղ. հետևակ. հետա-գայ. յաջորդ։
—Ետևէ եկող խօսքերով կ'իմացընէ։ 'ի կարգ անկեալ բանիւքն յայտ առնէ. հետևակ կամ յաջորդ բանիւքն յայտ առնէ։
—Ետևէ եկող թագաւորները։ զթագաւորս որ յետ Նոցա էին 'ի կարգ անկեալ։
—Ետևէ եկողները։ յետինք. յաջորդք. Ներ-քոյք. թոռնեայք. զկնիք։
—Ետևէ եկողներուն յիշատակի համար։ 'ի յիշատակ զկնի եկելոց։
—Ետևէն երթալ. արդընըճա կիթմէք։ զհետ եր-թալ. գնալ զկնի. հետևիլ. յաջորդել։
—Որուն ետևէն գնացին չորս հարիւր հոգին չափ։ յոր անկան արք թուով իբրև չորեք-հարիւր։

—Լեռանը հիւսիսային ետևէն շատ ջրեր կը վազեն։ գնան ջուրք ոչ սակաւք 'ի թիկունս հիւսիսոյ լերինն։
—Երգօղ կնիկներու ետևէ մի ըլլար։ ընդ կանայս երգեցիկս մի ցանկորդիր։
—Խաղի ետևէ մի ըլլար։ մի 'ի խաղս ցանկորդիր։ [հպատակ կալ։
—Աղօթքի ետևէ ըլլալ։ աղօթից ստէպ կալ.
—Հարստութեան ետևէ ըլլալ։ զբօսանիլ ըզ-կարասեաւ. զինչիւք գալ. զկնի արկանել ըն-չից։ [կայցէ՝ զայնու լինել։
—Իր գործքին ետևէ ըլլալ։ որ ինչ առաջին
—Ետևէն երթալը։ հետևումն. հետևանք. հետևողութիւն. հետևութիւն. յաջորդութիւն։
—Ետևէն երթօղ՝ կամ գնացօղ։ հետևող։
—Ետևէն, կամ ետևէ ընկնիլ. *արդընտան տիւշմէք*։ զհետ լինել. զհետ պնդել. զհետ ընթանալ. զհետ արշաւել. զհետ մտանել. զհետ կրթել. զհետ վարել. պնդել յետս ինչ. 'ի խընդիր լինել, կամ անկանիլ. 'ի խնդիր ելանել. խնդիր առնել. հետամուտ լինել. հետազօտել. հետամտել. հետախուզել։ տես և Փնտռել։
—Բէլը հայկին ետևէն իյնալով։ Բէլ զկնի հետամտեալ Հայկայ։
—Ձիով ետևէն իյնալ։ ձիարշաւել զկնի փախըստէիցն. արշաւել ձի զհետ։
—Բօղերու ետևէն ընկնիլ։ արածել զբօղս։
—Գիտուն վարդապետ ըսուելու ետևէ կ'իյնանք։ զվարդապետի իմաստնոյ թեկն ածեմք։
—Մեծ ըլլալու ետևէ կ'իյնանք։ զաւագութեան թեկն ածեմք։
—Ետևէն ընկնելով փախցնել։ հալածել. հալածական առնել։
—Ետևէն ընկնօղ։ հետամուտ. հետազօտ. խուզարկու. խնդրակ։ տես և Փնտռօղ։
—Ետևէն հասնիլ։ հետահաս լինել. հասանել զհետ։
—Ետևէ ըլլալ բանի մը։ պարապել իմիք. գալ զիւիք. պարապ լերել իմիք. ուշ առնել. ուշ դնել. հպատակել. ստէպ կալ. պատկառ կալ։
—Ետևէ ետև գալ։ յաջորդել. վարել գալ։
—Ետևէն վազել, կամ պտըտիլ. *արդընտան եիւրիւմէք*։ զհետ ընթանալ. զհետ պնդիլ. պնդիլ զկնի. զհետ վարել. զհետ մտանել. զթիկամբք անկանել. զհետ կրթիլ։
—Թշնամիները ետևէն ինկան ջարդեցին։ Թըշնամիքն զթիկամբք անկեալ կոտորեցին։
—Հրամմեց ետևնուն վազել շատ զօրքով։ հրամայէ զհետ կրթիլ բազմաձեռն գնդաւ։ — Ինքն զհետ թշնամեացն կրթէր։ տես և Ետևէն ընկնիլ։
—Ետևէն վազօղ։ հետամուտ. հալածիչ։
—Ետևէն տանիլ։ զհետ ածել. ձգել զհետ։
—Ետևը. Էփնի՝ տըլն. արդէ. (անուն)։ յետոյք. յետակողմն. յետակոյս. յետուստ. վերջակողմն. վերջ։
—Մասիսին ետևի դին բնակութիւն կուտայ։ բնակեցուցանէ 'ի թիկանց Մասեաց։
—Տանը ետևը։ յետոյ տանն։
—Թագաւորին սալթ ետևը տեսաւ։ զյետոյսն ևեթ ետես զթագաւորին։
—Պատկերքին ետևը կախած է։ կախեալ կայ յետակոյս պատկերին։
—Ետևը բացաւ։ մերկացաւ զյետուստ նորա։
—Պատին ետևը պահուեր էր։ դօղեալ կայր 'ի յետակողման պարսպին։
—Զօրաց ետևի դին բոլորը ջարդեց։ կոտորեաց սպառ սպուռ զվերջակողմն, կամ ըզ-վերջ զօրացն։
—Ետևը. (Նախդ.) *արդընտա. արդընտան*։ յետոյ. յետակոյս. յետս կոյս. 'ի թիկունս կոյս. 'ի վերջ կոյս. 'ի վերջոյ. յետս։
—Ետևը դառնալ։ յետս ընդդէմ դառնալ. դառնալ 'ի թիկունս կոյս։
—Ետևը դարձընել։ թիկունս դարձուցանել։
—Զօրքին ետև կամ կռնակ դարձընելը։ կապարճս դարձուցանել. կապարճադարձոյց լինել։ [հետակայ։
—Ետևը կեցօղ, կամ ետևը կեցած։ հետակայ.
—Ետևը նայիլ։ հայիլ 'ի թիկունս կոյս։ տես և Ետևը դառնալ։
—Ետևի, կամ Ետևինը. *[illegible]*։ տ. Յետոյք։
—Ետևի, կամ Ետևինը. Էփնի՝ փըկանը. *արդա-տաքի*։ յետին. յետակայ։
—Ետևինները. Էփնի՝ դիմանները։ յետինք. վերջինք. յետոյք. առ 'ի յետոյքն։
—Ետևի դին։ տես Ետևը. անուն։
—Ետևի դիուղը։ տես Ետևի։
—Ետևի դիէն։ տես Ետևէն։
—Ետևի եղածը։ յետինն. յետոյն։
—Ետևօրանց. *արդընտան սօնրա*։ յետս. յետս յետս. յետս կոյս. 'ի վերջ կոյս. 'ի վերջ։
—Ետևօրանց երթալ. Էփ Էփ Էրթալ։ յետս յետս գնալ. յետանիլ. յետսկոյս ընկրկիլ. 'ի վերջ նահանջիլ. ընդ կրունկն բերիլ. դարձընթաց լինել. յետս ընդդէմ գնալ. վերջանահանջ լինել։
—Ետևօրանց գնացօղ։ յետսախաղաց։
—Ետևուն վրայ։ յետս կոյս. 'ի թիկունս կոյս. 'ի վերջկոյս. յողն կոյս։
—Ետևուն վրայ ընկաւ։ յետս կոյս, կամ 'ի վերջ կոյս՝ կործանեցաւ, կամ յողն կոյս տապալեցաւ։
Ետի, կամ Ետինը։ տես Ետևի։
—Ետի դին։ տես Ետևը. (անուն)։
—Ետի դին պահօղ։ վերջապահ։
Ետինք. Խէնէփ։ ժամ երեկոյին. տարաժամել աւուրն. խոնարհել արեգականն. ընդ երեկս։
Ետքը։ տես Յետքը, և Ետև։
Ետքի դին։ տես Ետևը. ըստ ամենայն նշանակութեանց։

-Եօթի գիէն: տես Եօթէն:

Երազ, կամ երան. փէշ: երազ. անուրջք. տեսիլ. երեւոյթ:

-Երազ երեւցած բնծի: երազ երազեցու բնձ. տեսիլ երեւեցու բնձ:

-Վախնալու երազներ: երազք անպոհականք. ցնորական եւ յածական երազք:

-Երազ մեկնելը. երազահանութիւն:

-Երազ մեկնօղ: երազահան. հմայ. երազագէտ. երազադատ:

-Երազ պատմօղ: երազապատում:

-Երազ տեսնել. փէշ կէօրմէք: երազ տեսանել. երազել. անրջանալ. երազանալ:

-Զորն որ արթունքէն իմաստուններն ալ ոչ երազով կրնային տեսնալ: զոր արթունքն իմաստունքն եւ ոչ յերազի անգամ տեսանել կարէին:

-Երազ տեսնօղ: երազատես. ցայգացնոր:

-Երազի մէջ եղածը, կամ երեւցածը: անուրջական:

-Երազին մէջ կը խօսիս կոր թէ արթուն տեղդ: յերազի՞ խօսիս թէ 'ի լրջոց:

-Երազի ալէս: երազատիպ:

-Երազի Ֆալ. փէշ ֆալը: երազահմայք. երազահմայութիւն:

-Երազի Ֆալճի: երազահմայ. երազագիւտ:

-Երազին մէջը խօսիլ: անրջաբանել:

-Երազին մէջը խօսօղ: երազախօս. անրջաբան:

-Երազի մէջ փորձութիւն կրել: անցանել 'ի քուն: [փորձ:

-Երազին մէջ փորձութիւն կրօղ: երազա-

-Երազին մէջ փորձութիւն կրելը: երազափորձութիւն. երազափորձք. ցայգութեան բղխումն:

Երախտիք: տես Աղէկութիւն. [illegible]:

-Երախտիքը ճանչնալ: տես Աղէկութիւն ճանչնալ:

-Երախտիքը չճանչցող: } տես Ապերախտ:
-Երախտիքը մոռցող: }

Երած. էսնէք. էսնէշ: այրեցեալ. կիզեալ. խանձ կամ խանձեալ. տոչորեալ. հրդեհեալ. բոցակիզեալ. փաղաղեալ:

-Երած տեղը, կամ նշանը: այրեցած:

-Երած տեղը: տեղի այրեցածոյն:

-Երածին նշանը: դրոշմ այրեցածոյն:

-չԵրած: անկէզ. անբոցակէզ. անկիզելի:

Երակ. դամար: երակ. ջարկ: [նել:

-Երակ առնել, կամ կտրել: տես Արիւն առ-

-Երակ կտրօղ: երակահատ:

-Երակը չերեւցօղ: աներեւութերակ:

-Երակի ձեւով. դամար գիբի: երակաձեւ:

-Երակներու գլուխը. դամար պաշը: բաշխ երակաց: [մանի:

Երան օձ. էւֆար եըլան: խարբամանի. հարա-

Երանել. էրանէ փաշ: տես Երանեկ տալ:

Երանելի. մուբարէք: երանելի. երանեակ. երանեկ. երանական. երանաւոր: տես եւ Երջա-

-Երանելի կնիկ: երանուհի: [նիկ:

-խիստ Երանելի: երկքերանեան. երիցս երանեալ. երանալից. երանաւէտ. երանաւետեալ. երանաշնորհ. ամեներջանիկ. բարերջանիկ. երջանկաւէտ:

Երանի. նէ՛ մուտլու: տես Երնեկ:

Երասխ. գետի անուն. արաս սույու: Երասխ:

Ե՛րբ: տես Եբ:

Երբոր: տես Եբոր:

Երբեմն. բազը քէրէ: երբեմն. երբեք. մերթ. ընդ ժամս ժամս. ընդ ժամանակս ժամանակս. է՛ զի. էր՛ զի. դամու դամու. ժամ՛ի ժամ. ժամ ընդ ժամ:

-Երբեմն երբեմն: երբեմն երբեմն. երբեք երբեք: տես եւ Երբեմն:

-Երբեմն երբեմն անոնցմէ մէյմէկ հոգի կարձրկէ: ժամս ժամս լուծանէ զմի մ՛ի նոցանէ:

-Երբեմն դուրս կը պտըտի, երբեմն ալ հրապարակը: ժամանակ մինչ արտաքոյ յածի, եւ ժամանակս մինչ ընդ հրապարակս:

-Երբեմն կը խօսի, երբեմն սուս կը կենայ: է՛ զի խօսի, եւ է՛ զի լուռ կայ:

-Երբեմն կը բարկանային, երբեմն հեզութիւն ցոյց կուտային: էր՛ զի սրտմտէին, եւ էր՛ զի հեզանային:

Երգ. իլահի: երգ. նուագ. սաղմոս. երգաբանութիւն. նուագերգութիւն. օրհնութիւն:

-Հարսնիքի երգ: երգ առագաստի:

-Մէկուն կենդանութեանը համար երգ: երգ բաժակի. երգ նուէրական:

-Տուռ ու ծանր երգ: թեթեւ եւ ծանր. սուղ եւ երկար:

-Հաստ ու բարակ երգ: սուր եւ բութ. սուկ եւ թաւ. փափուկ եւ խիստ:

-Անհամեստ երգ: լրբուստ:

-Երգի մը տուներուն վերջաւորութիւնը: ծայրայանգ:

-Երգ աշխարհականի. պէսթէ: տես Խաղ՝ ըստ կէչանքին:

-Երգ գրել: երգագրել:

-Երգ գրելը: երգագրութիւն:

-Երգ գրօղ: երգագիր:

-Երգ ընել. Երգ ընօղ. եւ այլն: տես Երգել. Երգօղ. եւ այլն:

-Երգ հանօղ: երգահան: [ղարան:

-Երգի գիրք: երգարան. նուագարան. տա-

-Երգի ձայն: երգաձայնութիւն. գայլայլիկ. մրմունջ:

-Երգով օրհնել: օրհնաբանել. երգաբանել:

-Երգով օրհնութիւն: օրհներգութիւն. երգաբանութիւն:

-Երգով օրհնօղ: օրհներգու. երգաբան. նուագերգ:

Երգել. էըրլամագ: երգել. նուագել. եղանակել. օրհնել. վերօրհնել. սաղմոսել. երգաբանել. երգս առնուլ. սաղմոս ասել. սաղմոս երգել:

-Մէկ տեղ երգել: երգակից լինել. երգակցել. զինի կցել:

–Միշտ երգել: յարաձայնել:
–Երգելն ինի չմիաբանօղ: տարաձայնել. խառնաձայնել:
Երգելու տեղ: երգարան. նուագարան:
Երգէհօն, կամ երգէհան. էրղանուն: երգիոն:
–Երգէհօնի փողը: պուկ. պոկ:
Երգօղ. Իրլայըճը: երգիչ. երգեցիկ. նուագերգ. նուագերգու. նուագասաց. նուագածու. սաղմոսերգու. սաղմոսանուագ. սաղմոսերգ. սաղմոսասաց. սաղմոսողոգ. սաղմոսիչ. եղանակիչ:
Երգօղներու գլուխ: գասապետ. երաժշտապետ. երգապետ:
Երդ: տես Ցերգ:
Երդիք. տամ: տանիք. տամալի. յարկ. երդ:
–Երդիք ու մարդիք: երդումարդք:
–Երդեց ծակ: լուսամուտ. լուսանցոյց:
Երգնոց: տես Մարաք:
Երդում. եէմին: երդումն:
–Երդում ընել. երդում կընեմ որ: երդուեալ. կենդանի է Տէր. օն և օն արասցէ ինձ Տէր. օն և օն յաւելցէ. Աստուծով:
–Աստուծոյ կ՚երդնում: երդնում Աստուծով:
–Զաստուածներուն կերդնում: երդնում աստուածովքն:
–Թագաւորին կենացը վրայ երդում կընեմ: երդուեալ յարև արքայի: տ. Երդուըննալ:
–Երդում ընօղ: տես Երդուընցօղ:
–Երդումը անցնիլ, կամ չպահել: } երդմնահաներել. դանցանել զերդմամբ. ջրել, կամ ցրել զերդումն. դրժել երդման. ստել զերդումն:
–Երդումը խորել:
–Երդումը անցնիլը, կամ խորելը: երդմնազանցութիւն. երդմնահարութիւն. երդմնախորութիւն. երդմնակերութիւն. երդմնաստութիւն:
–Երդումը անցնօղ՝ կամ խորօղ: երդմնազանց. երդմնահար. երդմնախոր. երդմնայեղց. երդմնակեր. երդմնաստուտ. երդմնախաբ. երդմնադաւ:
–Երդումով հաստատած: երդմնակուռ:
Երդուըննալ. Էրտում Էնէլ. Եէմին Էթմէք: երդնուլ. երդմնի լինել:
–Երդուըննալու բան: երդնլի:
–Երդուընալու ախտ: երդմնասիրութիւն. յոգներդմնութիւն:
Երդուընցնել. Էրտում Էնէլ տալ: երդմնեցուցանել:
–Կուռքերուն կ՚երդուընցնեմ զքեզ: իմ երդումն տուեալ քեզ յանմահ գիսն:
Երդուընցնօղ: երդմնեցուցիչ:
Երդուընցօղ. Էրտում Էնօղ: որ երդնուն. երդմնասէր: [դումն:
–Շատ երդուընցօղ: յոգներդումն. շատերդ-
–Շատ երդուընալը: յոգներդմնութիւն. շատերդմնութիւն:
Երեժկոտալ: տես Երըժկոտալ:
Երեժկոտուք: տես Երըժկոտուք:
Երել. եաքմաք: այրել. կիզուլ. կիզանել. հրկիզել. հրկէզ առնել. հրձիգ առնել. հրդեհել. տոչորել. վառնել. փաղաղել, լուցանել. ծախել. յայրեաց տալ. յայրեաց դարձուցանել. հրածախ առնել. ածել զբոցով. ածխակէզ առնել. անցուցանել ընդ հուր կամ ընդ բոց. հրով մաշել. հրոյ ճարակ տալ. հրով դատել: տես և Կրակով երել:
–Քաղաքը երեցին: հուր հարին զքաղաքէ:
Երել լափել. եաքմաք գաւուրմաք: փաղաղել. տոչորել. բոցակիզել. հրդեհել. հրկէզ առնել. լափել:
–Երել լափելը: տոչորումն. փաղաղումն:
–Երել մրկել: խանձատել. խանձողել. խանձել. խարակել: տես և Երել լափել:
–Երելը, կամ Երիլը: այրումն. այրեցումն. այրեացք. կիզումն. տոչորումն. փաղաղումն. հրկիզութիւն. հրդեհութիւն. հրկիզումն:
–Շէնքերուն երիլը: հրկիզութիւն շինուածոց:
–Տաճարին երելէն: ՚ի հրկիզմանէ տաճարին:
Երելով խշխշցնել, կամ ցաւցնել: ջերմակիծ առնել. կսկծակիծ առնել. կծանել:
–Երելով խշխշցնօղ: ջերմակիծ. կսկծակիծ:
Երելու: կիզանելի. կիզանուտ. այրելի. այրեցական:
–Կ՚երիմ ու կը մրկիմ: այրիմ և աղանձիմ:
Երեխայ: տես Տղայ. չօճուխ:
Երես. Թուր. սուրաթ. չէհրէ: երեսք. երես. դիմակ. պատկեր. տեսիլ. կերպարան: տես և Դէմք:
–Ինչ երեսով ստամանայ պաշտօնները պիտոր հալածեն: որովք երեսովք զցիւապաշտան հալածիցեն: [ծնօտք. այտ:
–Երես. Թուր. Էլէսին Էլինտ գին: երեսք. ծնօտ.
–Երես՝ գէփնի, փախփէլի, լաբի. ն այլն: երեսք. մակերեւոյթ:
–Երես անցընել: դրուագել. ագուցանել:
–Երես առ երես խօսիլ: երես առ երես. դէմ ընդդէմ, կամ դէմ յանդիման խօսել. բերան ՚ի բերան, կամ ինքնագիմաբար խօսել:
–Երես առնել: } համարձակիլ. յանդգնիլ. ժըպրհիլ. յաւակնիլ: տես և Երեսը վազել. և Լրբանալ:
–Երես ելլել:
–Երես առնօղ: } համարձակեալ. յանդգնեալ. ժպրհեալ. յաւակնեալ. յանդուգն. ժպիրհ. յաւակնոտ:
–Երես ելլօղ:
–Երես հանել: } տալ համարձակութիւն. համարձակեցուցանել. յանդգնեցուցանել:
–Երես տալ:
–Երես ունօղ: դիմաւոր:
–Երես տեսնել: տես Խաթրը նայիլ:
–Երեսէ ընկած, կամ ձգած: լքեալ. լքք. ընկեցիկ. անխնամ. անտէրունչ. անոք. ամայի. արհամարհ:
–Երեսէ ընկնիլ: լքանիլ. անտես լինել. անտէրունչ ամայի շրջել:
–Երեսէ ձգել. Ինք իր Գըլխուն Բողալ: ընկենուլ յերեսաց. անտես առնել. լքանել. բառնալ

Թողուլ. բարձի թողի առնել:
–Աղքականներդ երեսէ չի ձգես: յընտանեաց զաւակի քո զակն մի արկանիցես:
–Երեսէ թողուցի զիրենք: բարձի թողի զնոսա:
–Իրաւունք չխաբեց անոր տունը երեսէ ձըգել: ոչ իրաւացոյց զանձն տուն բառնալ թողուլ:
–Ծերերը երեսէ մի ձգէք: զծերացեալսն մի բարձի թողի առնիցէք:
–Սուրբերը երեսէ չիձգեր: ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր: [գլխ:
–Երեսէ մի ձգեր զիս: մի ընդ վայր հարկաներ
–Երեսէն վար: ընդ երեսս. ընդ ծնօտս:
–Արցունքները երեսէն վար կը վազէին: արտասուք ընդ ծնօտս նորա թորէին:
–Երեսը բաց: բացերես. աղատադէմ. անպատրուակ:
–Երեսը գեղեցիկ: տես Գեղեցիկ երեսով:
–Երեսը գեղեցկացնել: գեղերեսել:
–Երեսը գեղնիլ: հատանել գունոյ երեսաց. գունատիլ. այլագունիլ. չիկնիլ:
–Երեսը երեալ. խաղխանթէ կեօշխանմէ+: երևել 'ի դէմս. գալ 'ի յայտ:
–Երեսը զարնել: տես Երեսը տալ:
–Սատանային երեսը զարնես: կոծիցես ըզդէմս սատանայի:
–Երեսը թըլթուեցնել: ըէհրէ էնմէ+. խաղխանխարղմա+: խոժոռիլ. դժուարիլ:
–Երեսը թըլթուեցնելը: խոժոռութիւն:
–Երեսը խաչ հանել: տես Խաչակնքել:
–Երեսը ծիծաղցնել: ժպտիլ. ծիծաղիլ:
–Երեսը կարմիր: տես Կարմիրերես:
–Երեսը կարմրիլ: շառագունիլ դիմաց. չիկնիլ:
–Երեսը ճերմակ: տես Ճերմակերես:
–Երեսը ճերմակ կենալ: աչալուրջ, համարձակ, զուարթերես կալ: [րել:
–Երեսը ներկել: շպարել. գունազեղել. մնգու-
–Երեսը պայծառ: պայծառերես. զուարթ-
–Երեսը սև: տես Սևերես: [երես:
–Երեսը սև կենալ. էըէօ ըօնէհնալ: յամօթ լինել. կոր 'ի գլուխ շրջել. կորակնիլ:
–Երեսը վազել: 'ի գիմի հարկանիլ. ընդհարկանիլ ընդ ումեք. ընդդէմ դառնալ. դիմադարձ լինել. ըմբոստանալ. ըմպահկել:
–Երեսը վազող: դիմադարձ. ըմբոստ. խեռ:
–Երեսը վար տալ. } էրէօը ղօրնէլ. խաղխանէ վրա-
–Երեսը տալ. } մա+. խաղխանէ վէրմէ+: յանդիմանել. կշտամբել. 'ի դէմս ածել. յերեսս հարկանել: տես և Զեխել:
–Երեսը վար տալը: } կշտամբանք. կշտամբութիւն. յանդիմանութիւն:
–Երեսը տալը:
–Երեսը տալ բրած աղեկութիւնը: երախտել:
–Երեսը վար տուող: } կշտամբիչ. յանդիմանիչ:
–Երեսը տուող:
–Երեսն 'ի վեր նայիլ: տես Պշել:
–Երեսի դին: հանդէպ:
–Երեսի դին կեցեր էր: տես Դիմացը:
–Երեսի դին փախչիլ: փախչել դէպ երեսաց:
–Երեսի ջուր. +ըփին+: քիրան. քրտունք:
–Երեսի ջուր. ամօթ՝ որ կը +ըփնցնէ: ամօթ. պատկառանք: տես և Ամօթ:
–Երեսի ջուրը կորսնցնել: } չամաչել. չպատկառել. անամօթիլ. լրբիլ. լկնիլ. լարշիլ. տես և Անհամեստ ըլլալ:
–Երեսի ջուր չունենալ:
–Ամենուն առջին երեսիդ ջուրը կորսնցուցիր: լարշեցար անամօթացար առ ամենեսին:
–Երեսնուն ջուրը կորսընցուցած լիրբ աղջիկներուն պէս: հանգոյն աղջկանց լկտեաց:
–Երեսի ջուր չունող: տես Անամօթ:
–Երեսի ջրով ըլմնցնել: ատանց ամօթոյ՝ 'ի գլուխ հանել:
–Երեսի վրայ: 'ի վերայ երեսաց. յերեսս. բերան 'ի վայր:
–Երեսին վրայ գնալ: տես Բղշալ:
–Երեսին վրայ ընկնիլ՝ կամ փռուիլ: տես Բերենքս 'ի վար ընկնիլ: [ձգել:
–Երեսին վրայ ձգել: տես Բերենքս 'ի վար
–Երեսն 'ի վեր: յերեսս իսկ:
Երեսանց. էրէօլէն: առ երեսս. պատճառանօք: տես և Վեր 'ի վերանց:
–Թէ երեսանց ըլլայ և թէ իրօք: եթէ պատճառանօք և եթէ ճշմարտութեամբ:
–Երեսանց ուրախացան մեր հասնելուն վրայ: վեր 'ի վերոյ բանիւք խնդացին զմեր 'ի նոսա հասանել:
Երեսանոց: երեսանակ. պախուրց:
Երեսպաշտութիւն. հօջիւնլիւ+: մարդահաճութիւն. մարդելուզութիւն. բարեմարդութիւն. շնորհուկ: տ. և Շողոքորթութիւն:
–Երեսպաշտութեան համար: առ շնորհուկս:
–Երեսպաշտութիւն ընել. } հօջիւնլիւ օլմա+. հօջիւնլիւ էնմէ+: շնորհուկս առնել ումեք. առ շնորհուկս խօսիլ. բարեմարդիկ լինել. մարդահաճել. աչառել. սրտահաճոյ լինել. աչառանօք առնել: տես և Շողոքորթել:
–Երեսպաշտութեամբ խօսիլ.
–Երեսպաշտութիւն ընող: } մարդելոյզ. մարդահաճ. բարեմարդիկ. ակնառու՝ շողոմաբար. շնթող. սուտակապատ: տես և Շողոքորթ:
–Երեսպաշտութեամբ խօսող:
–Երեսպաշտութեան համար չեմ ըսեր: ոչ առ շնորհուկս ինչ ասեմ:
–Անգգամ իշխաններուն երեսպաշտութիւն ընելու համար: շնորհուկս իմն կամեցեալ առնել անօրէն իշխանացն:
–Երեսպաշտութեամբ: առ շնորհուկս: տես և Շողոքորթելով:
Երեսսրբիչ. եիւզ սիլճէկի: թաշկինակ. ղեռնջակ. դաստառակ:
Երեստեսութիւն: տես Խաթրը նայիլը:
Երեսփոխան: տես Երեցփոխան:
Երերալ. օյնամա+. գմըլտանմա+: երերիլ. տատանիլ. տարբերիլ. տարաբերիլ. խաղալ. դեդևել. դանդաչել. յողդողդել. յածիլ. եր-

Թեւեկել. երթեւեկս առնել. յերերի կալ. ծփիլ. հանապազ 'ի ծփման կալ. անկայ սասանմամբ տատանիլ։

-Երերալ. գէփնի, չէամէքտէ. և այլն։ շարժիլ. գողալ. սասանիլ. սարսիլ. դղրդիլ. դղորդիլ. շարժլիլ։

-Երերալ. յողը, կամ օրըրը, մըլըախը, և այլն. սալլանմագ։ ճօճել. ճօճալ. ճօճան առնուլ։

-Երերալը. էրէրփողը. սալլանմագ։ երերումն. տատանումն. շարժումն. սասանութիւն. ճօճան։

-Երերալով դողդղալ, կամ շարժիլ. ինչպէս հիւլով փէրը, խօխան շամաճայլէլին, չըրն չէօհլին, և այլն։ խարշափել. շշչել։

-Երերալով դողդղալը. ինչպէս փէրլը, և այլն։ խարշափ. շշչիւն։ տես և Դողդղալը։

Երերած։ երերեալ. տատանեալ. յողդողդ. երերուն. դողդոջուն։

Երերուն. էրէրշօղ. էրէրօղ։ երերուն. յողդողդ. զաղփաղփուն. շարժուն։

-խիստ Երերուն։ բազմատատան. յողդաշարժ. յոքնատատան։

-Միշտ երերուն։ յարաճօճ։

Երերակել։ տատանել. շարժլել. ճօճել։ տես և Երերցնել։

-Երերակիլ։ դանդաղել. դեդեւել։ տես և Երերալ։

-Երերակիլը։ դանդաղումն. դեդեւումն դանդաչ. երերումն. ճօճան. յողդողդութիւն։ տես և Երերալը։

-Երերակօղ։ տես Երերուն։

-չԵրերակօղ։ անդեդեւ. անդեդեւուն։ տես և չԵրերցօղ։

Երերցնել. օյնաթմաք. գըմըլտաթմաք. սալլանթմաք։ սասանեցուցանել. դողացուցանել. տատանել. տարաբերել. տարբերել. դղրդել. շարժլել. շարժել.

-Օրօրոցը երերցընել։ օրօրել։

-Երերցնել. յողը, մըլըախը. սալլամագ։ ճօճել։

Երերցընօղ։ դողացուցիչ։

-Երերցօղ կամ երերօղ։ տես Երերուն։

-չԵրերցօղ։ անշարժ. անսասան. անյողդողդ. անսասանելի. անդրդուելի. անդղրդելի։

Երեւալ, կամ երեւնալ. էրեան էլլէք. փէօրիւնմէք։ երեւիլ. երեւութանալ. 'ի վեր երեւիլ. տեսանիլ. յանկն անկանել. գալ յերեւան կամ 'ի յայտ. գալ 'ի տեսիլ։

-Առանց երեւնալու պահապաններուն։ — և ոչ պահապանացն յանկն անկեալ։

-Որոնք որ երեւնալ կուզեն։ որք յանկն եւեթ կամին անկանել։

-Հոն երեւցիր։ անդր անկիր յանկն։

-Ով որ մէկ բանի մը վրայ նայի, ան բանին պատկերը իր աչքին մէջը կ'երեւայ։ ամենայն որ հայի յիրս ինչ, իրին երեւութիւնն յաչսն գոյանայ։

-Խոտեղէնները իրենց մեղր կերեւային։ ձեանային նոցա բանջարք իբրեւ ղխորիսխ մեղու։

-Կոյրին ալ էս մէյտանը կերեւնար։ իբրեւ ղքաջ հանդիսանայր 'ի մէջի։

-չԵրեւալ. չէրեւնալ. աներեւոյթ ըլլալ։ չերեւիլ. աներեւոյթ լինել. աներեւութանալ. ծածկիլ. տես և Պահուըտիլ։

Երեւալ։ երեւիլ. թուիլ. կարծիլ։

-Ինչպէս որ կերեւայ։ որպէս թուի։

-Կերեւայ թէ առասպելին խօսքը սուտ է։ արդարանալ թուի առասպելին։

-Կարծր քար կերեւնային։ զկարծրութեան վիմաց բերէին երեւոյթս։

-Երեւալը, կամ Երեւնալը։ տես Երեւութ։

-չԵրեւալը։ աներեւութիւն. անտեսութիւն. ծածկութիւն. անյայտութիւն։

Երեւալով, կամ Երեւնալով։ երեւելով. երեւելաբար. երեւելապէս։

-չԵրեւալով։ աներեւակի. աներեւութաբար. յաներեւոյթս։

Երեւած։ տես Երեւցած։

Երեւակ. տապ է. ղուհալ եըլտըզը։ երեւակ. զուհալ. սատուրնոս. կրոնոս։

Երեւակայական. խէյալը էրնօղ։ առաչօք. առաչս. ցնորական. ստեղծական 'ի մտաց։

Երեւակայել։ ստեղծանել 'ի մտի. նկարել 'ի միտս. երեւակայել. պատկերել. ձեւել 'ի մտի. յաչս բերել։

-Կերպ կերպ դէմքեր երեւակայել կուտայ։ ածեալ կերպարանս կերպարանս առաջի նկարէ։

-Քրիստոսի առեւանը երեւակայէ։ նկարեա 'ի միտս քո զՔրիստոսի առեւանն։ — առաջի կայցեն քեզ պատկերք ահաւոր առեւնին։

-Մահը երեւակայէ։ կենդանագրեա 'ի սրտի քում զլուծումն կենաց քոց. դիր առաջի աչաց քոց։

-Ինչ որ կերեւակայես։ զինչ և առ միտս քո նկատեսցի։

Երեւակայմունք. խէյալ։ ցնորք. երեւոյթ. երեւումն. առ աչօք. առ աչօք տեսիլ. երեւակերպ ցնորք։

Երեւակայութիւն. էրեախյալ խարդախեան։ երեւակայութիւն։

-Երեւակայութիւն կը կարծէին՝ չէ թէ իր։ կերպարան և ոչ ճշմարտութիւն զիրսն կարծէին։

-Երեւակայութեամբ տանջուիլ։ ցնորական լինել։

Երեւան։ տես Երեւութ։

-Երեւան ելլել։ տես Երեւալ։

-Երեւան հանել։ յերեւան ածել. 'ի յայտ ածել. 'ի ցուցակութիւն ածել. 'ի վեր հանել. 'ի վեր բերել. մերկանալ. յերեւոյթ ածել։

Երեւելի։ տես Փառաւոր. և Անուանի։

Երեւմունք։ } տես Երեւութ։
Երեւում։ }

Երեւնալ։ տես Երեւալ։

-չԵրեւնալ։ տես չԵրեւալ։

Երեւութ. էրեւում. էրեւալը։ երեւոյթ. երեւումն. երեւութիւն. ցուցակութիւն։

-Երեւումն չունօղ: աներեւակ. անտես. անյայտ:
Երեցած, կամ Երեւած: երեւեալ. երեւութացեալ: [անտես:
-չԵրեցած: չերեւեալ. աներեւոյթ. աներեւակ.
-Երեցած չերեցած կ՚անցնին: արագ և առաջօք անցանեն:
-Երեցածին կէօրէ: որպէս Թուի. ըստ կարծեաց. յերեւման:
-Առաջ երթալ կերեւայ՝ բայց ետք կ՚երթայ: կերպ ՚ի յառաջ, ոտք ՚ի յետկոյս:
Երեցնել. կէօսթէրմէք: երեւեցուցանել. երեւելի առնել: տես և Երեւան հանել. և Ցցնել:
-Աչքիս մէ երեցընէք զանոնք: զերեսս նոցա ինձ յակն մի արկանէք:
Երեցնօղ: երեւեցուցիչ. յայտարար. ցուցիչ: տես և Ցցնօղ:
Երեցօղ.} Երեւան էլեօղ. փէլիւօղ. կէօրիւնէն: ե-
Երեւօղ. }րեւելի. երեւոյթ. տեսանելի. զննելի:
-չԵրեցօղ:} աներեւոյթ. աներեւակ. անտես.
-չԵրեւօղ: } անտեսանելի:
Երէկ. տիւն: երէկ. երէկ:
-Երէկ ու մէկալ օր: երէկ և եռանդն. յերէկն և յեռանդն:
-Երէկ չէ մէկալ օր: յեռանդն:
-Երէկ չէ մէկալ օրուան: եռանդեան:
-Երէկ չէ մէկալ օրուան գիշերը: յեռանդեան գիշերին:
-Երէկի օրուան.} տիւնքիւ. երեկեան. երի-
-Երէկուան. } կեան:
-Երէկուան ու մէկալ օրուան: երեկեանն և եռանդեան:
-Երէկուան մէկալ օրուան աստուածաբանները: երիկեանք ոմանք և եռանդեան աստուածաբանք. առօրեայ իմաստունք:
-Երէկուան ու մէկալ օրուան պէս: իբրև զերէկն և զեռանդն:
-Երէկուընէ, կամ Երէկուց: յերիկէ:
-Երէկուընէ ՚ի վեր, կամ Երէկուց ՚ի վեր: յերիկէ հետէ. յերիկէ և այսր:
-Երէկուընէ ու մէկալ օրէն: յերիկէ և յեռանդէ:
-Երէկուց: տես Երէկուընէ:
Երէց. ծախա փէր փէր: երէց. քահանայ. խորհրդածու: տես և Քահանայ:
Երէցփոխան, կամ Երեսփոխան: երէցփոխան. փակակալ:
Երըժկտալ, կամ Երեժկտալ. էսնէմէք: յօրանջել. որոշտալ:
-Ձայն հանելով երըժտըկալ: Թանչել. Թառանջել:
-Արթնցած ատեննիս խել մը ատեն կը քերուինք, կերիշմիշ կըլլանք, ձայներ հանելով կ՚երըժտըկանք: յորժամ զարթնումք՝ բազում ժամս ընդ քորելն ընդ քոշկոտել ընդ Թանչել և ընդ Թառանչել հանեմք:
Երըժկտուք, կամ Երեժկտուք. էսնէյիշ: յօրանջումն. յօրանջ:

Երթալ. կիթմէք: երթալ. գնալ. հետեւիլ. կըլԹիլ. ուղեւորիլ. ճանապարհորդել. չուել. ճանապարհ առնել. ուղի գործել. չու առնել:
-Պարսկաստան կերթայ: չու առնէ ՚ի Պարսս:
-Ուսկից կերթըցուի Բագրաւանդ: ճանապարհս ՚ի Բագրաւանդ ընդ ո՞ր երթայ:
-Թռչունները դիւրաւ հեռու աշխարքներ կ՚երթան: Թռչունք դիւրաւ հարկանեն զօտարաշխարհական ճանապարհս: [ջուր:
-Ուր որ ջուրը երթայ: ուր զերթն առնիցէ
-Ելաւ արեւելք գնաց: զոտս ամբարձեալ չոգաւ յարեւելս:
-Երթալու հրամանն ուզել: խնդրել հրաժեշտ:
-Երթալու հրաման տալ: ՚ի հրաժեշտի կացուցանել:
-Երթալ գալ: երթեւեկս առնել. երթեւեկել. անց և դարձ առնել:
-Երթալ գալ: երթեւեկութիւն. երթեւեկ. տարուբերք:
-Մեծ հրապարակին մէջը կերթար կուգար կըպտըտէր: ՚ի մեծի հրապարակին զերթեւեկս առնել շրջէր:
-Մէջերնին դեսպաններ եկան գնացին: խաղացին ՚ի մէջ նոցա դեսպանք: տես և Կէզինմիշ ըլլալ:
-Երթալ նայիլ: երթալ տեսանել. յայց ելանել. այց առնել: տես և Տես երթալ:
-Երթալն ինի, կամ Երթալն իջէն: յերթալն. ՚ի ճանապարհին. ըճանապարհայն:
-Երթալը: երթ. չու. գնացք. ճանապարհորդութիւն:
Երթալով: (Աւթ.) գամ քան զգամ. եւս քան զեւս. տակաւ. տակաւին:
-Երթալով իր բանը կը յաջողէր: գամ քան զգամ իրք առնն յաջողէին:
-Երթալով կ՚ուժովնար: տակաւին զօրանայր:
Երթաս բարով: տես Բարով երթաս:
Երիլ, կամ Էրիլ. էռիմէք: այրիլ. կիզանիլ. կիզուլ. տոչորիլ. տապիլ. տապանալ. հրդեհիլ. ճարակ լինել հրոյ. ջամբ հրոյ լինել. ածխանալ. ՚ի հուր հոտոտիլ: տես և Երել բայը:
-Ինչպէս երած չուվանը Թօթուելով կը փըլԹի: զոր օրինակ խզեցի քուղ ՚ի Թօթափելոյ յորժամ ՚ի հուր հոտոտեցի:
-Երիլ լափիլ: փաղաղիլ. տոչորիլ. խորովիլ:
Երիկ. էրէկ մարդ: այր. մարդ:
-Երիկ՝ հիւան ընկեր: այր. ամուսին. կանամբի:
-Շատ երկան տէր եղած: բազմայր. բազմամուսին. բազմանկողին:
-Իրեք էրկան տէր եղած: եռամուսին:
-Շատ էրկան կնիկ եղած ըլլալը: բազմայրութիւն:
-Երիկ առնել. էրքեան հէփ ... : տես Կարգուիլ կնիկ մարդու:
-Երիկ կնիկ մէկտեղ: այր և կին միանգամայն. ընդ այր և ընդ կին:

—Երիկ մարդ : այր :
—Երիկ մարդիք : արք . մարդիկ . ուեար :
—Երիկ մարդ չգիտցող . Էրկան հէփ չըղատողը : ան-այր . անհարսնացեալ . անփորձ . կոյս :
—Երիկ մարդու արժան , կամ պատկերք : առ-նապատկեր . յայտապատկեր :
—Երիկ մարդու անդամ : առնի . վարոց . ծուծ . կայտին . արանք : [նազզեսա :
—Երիկ մարդու լաթ : համդերձ առնացի . առ-
—Երիկ մարդու լաթ հագնող : առնազգեստ . առնակերպ , այրակերպ , առնացի զգեցեալ :
—Երիկ մարդու հետ պառկիլ : ննջել ընդ առն . գիտել զայր . ճանաչել զայր . շաղաշարել ընդ առն :
—Երիկ մարդու միւթալլիս : արական . այրա-կան . առնական . առնացի :
—Երիկ մարդու պէս : առնապէս . առնաբար . առնացի . իբրև զայր . առնաձև :
—Երիկ ունենալը : առնակնութիւն :
—Երիկ ունող՝ կնիկ : արամբի . առնակին . հարսնացեալ . ամուսնացեալ :
—Երիկ չունող . կնիկ առանց էրկան : անայր . ան-ամուսին՝ կին :
—Երիկը թողող : այրաթող :
—Երիկը սիրելը : այրասիրութիւն :
—Երիկը սիրող : այրասէր . ամուսնասէր . ող-
—Երիկը սպաննող : այրասպան : [չախոհ :
Երինճ . կէնճ նոյն : երինչ :
Երկաթ . փէմիր : երկաթ :
Երկաթ բանիլ : գործել զերկաթ . գարբնել :
—Երկաթ բանիլ . կամ երկաթը բանիլ : գծել . երգիծանել . ազդել . ներգործել :
—Ամուր քարին վրայ երկաթ չէր բաներ : գոր-ծի ոչ ազդէր յամրութիւն վիմին :
—Նէտ չէր բանէր ամուր զրահին վրայ : նետք ոչ գծէին 'ի զրահիցն ամրութիւն : 'ի զրահիցն ամրութիւն ոչ երգիծանէին նետք :
—Երկաթ չբանող . ինչպէս է պողը զըրհ : ան-գիծ . անգծելի . անդէգ :
—Երկաթ կտրել : հատանել զերկաթ :
—Երկաթ կտրելը : երկաթահատութիւն :
—Երկաթ կտրող : երկաթահատ : տես և Երկը-թի մատէնճի :
—Երկաթ հագնիլ . զըրհ հագնիլ : զրահս ազա-նիլ . զրահազգեստ լինել . զրահիլ :
—Երկաթ չունող : աներկաթ : [կաթ :
—Երկաթը գնել տալը : արկանել զոտս յեր-
—Երկաթի դուռ . փէմիր գափու . փէղի անուն է : Ալանաց դուռն . աղուան դուռն . դուռն Հո-նաց . դուռն Ճորայ . կապան կամ պահակն Ճորայ :
—Երկըլթէ . փէմիրտէն : երկաթի . երկաթեայ . երկաթեղէն . երկաթագործ . երկաթակուռ :
—Երկըլթէ գամ : երկաթագամ :
—Երկըլթէ գործի : երկաթ . երկաթի գործի :
—Քարերէ՝ որ երկըլթէ գործիքով բանած չըլ-լան : 'ի քարանց՝ յորս ոչ մերձեալ իցէ եր-
—Երկըլթէ թել : թել երկաթի : [կաթ :
—Երկըլթէ թերթ . թէնէքէ : թրուագ երկաթոյ :
—Երկըլթէ ճանկ : քերանք . քերիչ :
-Երկըլթէ շինած : տես Երկըլթէ :
—Երկըլթէ սիւրկիւ , կամ երկթէ սիւրկիւ ունող : երկաթանիգ :
—Երկըլթի մատէն : երկաթահանք . երկաթա-հատք . բովք երկաթոյ . մետաղք :
—Երկըլթի մատէնճի : երկաթահատ :
—Երկըլթով գամած : երկաթագամ . երկա-թապինդ :
—Երկըլթով երել : խարել . տաղել . շանթա-կէզ առնել :
—Երկըլթով պատած , կամ Երկըլթէ խափը-մայ ունող : երկաթապատ . երկաթամած . երկաթապատեան . պատենազէն :
Երկաթագիր : երկաթագիր . գլխագիր :
Երկան . ուզուն : երկայն . երկար . ձիգ : տես և ներքևի Երկանը :
—Երկան՝ բան , խօսք , ժամանակ , և այլն : երկար . ընդերկար . ընդարձակ . հարուստ . յաճա-խաւոր . երկարաւոր . ձիգ :
—խիստ Երկան : երկարագոյն . երկայնաձիգ . երկարաձիգ . երկարատև . յամայր . յամե-րամ : [րել :
—Երկան՝ կամ Երկար տարբիլ : տես Շատ առ-
—Երկան ապրող : բազմակեաց . երկայնակեաց . շատակեաց :
—Երկան ապրիլը : բազմակեցութիւն . երկայն-աւուրք . բազմամութիւն :
—Երկան առեն . (ՉՀյ) : ընդերկար . յերկար :
—Երկան առեն իրարու հետ պատերազմելով : բախեալ ըմբռնեանս 'ի հանդէս մարտի մեծ ժամս : [րել :
—Երկան առեն տալ : յերկարաձգել . երկա-
—Երկան բարակ : երկայնաձիգ . երկայնաձև :
—Երկան բարակ լաթ : երիզ . մանեակ :
—Երկան բարակ լաթով պլլած՝ կամ կապած : երիզապատ . երիզապինդ :
—Երկան բարակ լաթով պլլել : երիզապատ առնել . երիզապինդ պատել . երիզապնդել :
—Երկան գիմանալ . Երկան գիմացնել . և այլն : տես Շատ գիմանալ . Շատ գիմացնել . և այլն :
—Երկան զգեստ : պճղնաւոր . տեղահար . առա-ջոտաքարշ : [գոյ :
—Երկան իլիման , կամ ծոց ունող : երկայնա-
—Երկան խօսիլ . խօսքը էրկնցնել : երկայնագոյնս խօսիլ . երկար բարբառել . երկայնաբանել . երկարաբանել . յերկարել զբանս . երկարա-գոյն նուագօք կամ յերկարագոյնս զբա-նիւք անկանել :
—Երկան խօսք : երկարաբանութիւն . երկայ-նաբանութիւն . յերկարաբանութիւն :
—Երկան խօսող . դաֆաալը : երկայնաբան . եր-կարաբան . բազմաճառ . երկայնախօս . եր-կարախօս . երկայնաձիգ : տես և Երկան պատմող :
—Երկան կենալ : տես Շատ կենալ :
—Երկան ձգել . մէկ բան մը էրկնցնել , կամ ուզացնել :

յերկարել. երկարաձգել. յամեցուցանել:
–Երկան ճուղ: ձող. ձաղկ:
–Երկան ճուղ ունօղ: երկայնաճիւղ. երկայնաճիղ. երկայնուղէշ. երկայնաձող:
–Երկան ճիւերով: երկայնատարուն. բարձրատարուն:
–Երկան մազերով: երկայնահեր. վարսաւոր. գիսաւոր. վարսագեղ:
–Երկան մեկնել: յարատել:
–Երկան մեկնութիւն: յարատութիւն. յարատական մեկնութիւն:
–Երկան մատծօղ: երկայնախորհուրդ:
–Երկան մօրուգը, կամ Երկան մօրուք: երկայնամօրուս:
–Երկան ու բարձր: բարձրաբերձ. երկայնադէզ. բարձրահասակ:
–Երկան ու ծուռ քիթ ունօղ: տես Քիթը երկան ու ծուռ:
–Երկան պատմօղ, կամ պատմած: երկարապատում. երկայնապատում. երկարավէպ. բազմավէպ:
–Երկան պօյով: երկայնահասակ. բարձրահասակ. մեծահասակ. յաղթահասակ. հասակեղ: տես և Հասակը մեծ:
–Երկան վիզ ունօղ: երկայնավիզ:
–Երկան փէշերով լաթ, կամ շալվար. և այլն: պճղնաւոր:
–Երկան քառանկիւն: երկայնաւոր քառանկիւն. ուղղանկիւն:
–Երկան քշել: տես Շատ դիմացնել:
–Երկան օրեր: երկայն աւուրք. յամերամ:
Երկանութիւն. ուզունլուգ: երկայնութիւն. երկայնաձգութիւն:
–Կիպրոս կղզին երեք մասին երկայնութեան ու մէկ ուկէս լայնութեան տակն է: ունի Կիպրոս յերկայնն մասունս երեք, իսկ 'ի լայնն մասն մի և կէս:
–Երկանութիւն՝ ժամանակի, բանի, կամ խօսից, և այլն: երկայնութիւն. երկարութիւն. ընդերկարութիւն. երկարաձգութիւն:
–Երկանք, կամ Երկանքը: տես Երկանութիւն:
Երկանք. տէյիրմէն: տես Ջաղացք. էլխանէ:
Երկար: տես Երկան:
Երկարել: տես Երկնցնել:
Երկարութիւն: տես Երկանութիւն. ժամանակի:
Երկաւոր՝ կէնտանալէրը: երկաւոր. երկաւորեալ. երկաւորիք. Դիոսկուրացիք. Կաստոր և Պողի կեռոփս:
Երկինք. կէօյ. սէմա. ֆէլէք: երկինք. երկին. եթեր. արփի. գերաշխարհ:
–Երկինքը բարձրըցած. խուլան էլլիֆէլ էլած: երկնաբերձ. երկնաշափ. երկնահաս. երկնակատար. երկնաբարձր. երկնաձեմ:
–Երկինքը բացօղ: երկնաբացիկ:
–Երկինքը բնակօղ: երկնաբնակ. եթերաբնակ. վերնաբնակ:
–Երկինքը գնացօղ: երկնագնաց. երկնաշու. երկնաճեմ. երկնընթաց. վերնաճեմ:
–Երկինքը ելլել, կամ թռչիլ: վերաթռչել. վերափոխիլ:
–Երկինքը ղարդարօղ: երկնազարդ. երկնապաճոյճ:
–Երկինքը թռչօղ: երկնաթռիչ. վերնաթռիչ:
–Երկինքը ժառանգօղ: երկնաժառանգ:
–Երկինքը ժողոված: երկնագումար. երկնաժողով. երկնախումբ. երկնահոյլ. երկնակաճառ. երկնափարախ:
–Երկինքը լեցընօղ: երկնալիր:
–Երկինքը հրաւիրօղ: երկնահրաւէր. երկնահրաւիրակ:
–Երկինքը մատծօղ: երկնախոհ:
–Երկինքը նայօղ: երկնահայեաց. երկնադիտ. վերնահայեաց:
–Երկինքը պարտօղ: երկնապարիչ. երկնապար. վերնապար:
–Երկինքը չինած: վերնակառոյց:
–Երկինքը ստեղծած: } երկնաստեղծ. երկնակառոյց. երկնակերտ.
–Երկինքը ստեղծօղ: } երկնակազմ. երկնագործ:
–Երկինքը ստեղծել: էրքինի նման ընել: երկնագործել:
–Երկինքը վրան կրօղ: երկնաբարձ:
–Երկինքը տանօղ կամ հանօղ՝ ճամբայ, մէրտիվէն և այլն: երկնաշաւիղ. վերնաշաւիղ. երկնաճեմ. երկնաշու: [րած:
–Երկինքը տարածած: երկնաձիգ. երկնատա-
–Երկինքը ցուցընօղ՝ գործիք: երկնացոյց:
–Երկնքէն: յերկնէ. յերկնից. յերկնուստ. երկնուստ. յեթերաց: տես և Վերէն:
–Երկնքէն բերած: երկնաբեր:
–Երկնքէն բխած: երկնաբուղխ: [գոյշ:
–Երկնքէն եկած ձայն: երկնահնչօղ. երկնա-
–Երկնքէն զօրացած: երկնազէն:
–Երկնքէն ղարկած: երկնահար. ամպահարեալ. շանթահար:
–Երկնքէն իջած, կամ թափած, կամ անձրևած: երկնատեղաց. երկնահոս. երկնահոսան. երկնաստահան. երկնածորան. երկնանձրև. երկնավտակ. վերնահոս:
–Երկնքէն իջնել, կամ թափիլ. անձրև, կրակ, և այլն: տեղալ. անձրևել:
–Երկնքէն իջեցնել: իջուցանել յերկնից. տեղացուցանել:
–Երկնքէն իջնելը. անձրևի, կրակի, և այլն: տեղ. տեղացումն:
–Երկնքէն լուսաւորուած: երկնալոյս. վերնալոյս. վերնանշոյլ:
–Երկնքէն ծագած: երկնածագ:
–Երկնքէն ծածկուած: երկնայարկ. երկնաձեղուն:
–Երկնքէն ղրկած: երկնառաք. վերնառաք:
–Երկնքէն տրուած: երկնաձիր. երկնաշնորհ. երկնատուր. երկնապարգև. երկնառատ. վերնապարգև:
–Երկնքի: տես Երկնային:
–Երկնքի ագռաւ: տ. Ամպերու կիւռնիւլօղոց:

-Երկնքի գոտալը: տես Գոտալը:
-Երկնքի գոյն ունօղ: երկնագոյն. կապուտագոյն. կապուտակ. կապուտակեայ. կապուտակային:
-Երկնքի կամար. կէօյ գէպէյի: երկնակամար՝ կամ խորանարդ երկնից. վերնախորան:
-Երկնքի մէջ եղածը: միջերկնեայ:
-Երկնքի նման, կամ Երկնքի պէս: երկնանման. երկնահանգոյն. երկնահանգէտ. երկնատեսակ. երկնաքատակ. երկնակերպ. երկնատիպ. երկնաձև. երկնօրէն:
-Երկնքի նման ըլլալը: երկնանալ:
-Երկնքի պէս աղուոր: երկնագեղ:
-Երկնքի ու երկրիս միջոցը: երկնամիջոց:
-Երկնքի տակինները. էրլէրի նէրդէ էղանները: սա. 'ի ներքոյ երկնից. ենթալուսնեայք:
-Երկնքի քաղաքացի: երկնաքաղաքացի:
-Դէպ 'ի երկինքը բացած: երկնապարզ:
-Դէպ 'ի երկինքը երկնցած ճիւղ: երկնուղէշ:
-Դէպ 'ի երկինքը կանչօղ: երկնակոչ:
-Երկնքին մէջ տեղը: երկնամիջակ. հասարակած երկնից:
-Ի՞նչպէս արեւը ամառ ատեն երկնքին մէջ տեղը բարձրանալով ցորեկները կ'երկնցնէ: զխո՞րգ արեգակն 'ի ժամանակս ամարայնոյ զկուտակօք երկնից բարձրացեալ ձգաէ զչափս տուընջեան:
-Երկնքին վերի կողմը: վերնագաւառ:
Երկիր. Էէր: տես Գետին. և Գաւառ:
-Երկիր բանօղ: երկրավաստակ. արդիւնարար. երկրագործ. հողավաստակ:
-Երկիր բանիլ: երկրագործել. մշակել:
-Երկիր նայօղ: երկրագէտ. երկրապիշ: տես և Վար նայօղ:
-Երկիր չափօղ: երկրաչափ:
-Երկիր պարարտացնօղ: երկրապարար:
-Երկիր սիրօղ: տես Գետինը սիրօղ:
-Երկիր ստեղծօղ: երկրաստեղծ:
-Երկիր փորօղ: երկրաբիր (խոզ):
-Երկրէ բուսած: երկրաբոյս:
-Երկրէ բխած: երկրաբուղխ. երկրահոսան:
-Երկրէն դուրս ընել: տես Աքսորել:
-Երկրի ձև ունօղ: երկրաձև:
-Երկրի վրայ եղած բաներ: երկրայք:
-Երկրի վրայ սողալ: երկրաքարշել:
-Երկրի վրայ սողացօղ: երկրասող. երկրաքարշ:
-Երկրի տիրօղ: երկրակալ. աշխարհակալ:
-Երկրի վրայ քալօղ: երկրագնաց. երկրադարձ. երկրակոխ:
-Երկրիս չորս գին պատօղ: երկրապարփակ (ծով):
-Երկրիս վրայ ժողված: երկրագումար. երկրաժողով. երկրախումբ:
-Երկրիս վրայ կեցօղ կամ ապրօղ: երկրակեաց. երկրակենցաղ. երկրասնունդ:
-Երկրիս վրայ թռչօղ: երկրաթռիչ:
-Երկրիս տակը անցած: երկրասոյզ:

Երկիւղ: տես Վախ:
Երկիւղած: տես Աստուածավախ:
Երկնային. կէօքէ էղանը, կամ կէօքտէնտը. կէօյէ մէնսուպ. սէմավի: երկնային. երկնաւոր. երկնահրաշ. վերնային. վերնական. գերաշխարհիկ. եթերային. եթերական. արփային. արփիական:
-Երկնային լոյս ունօղ: } երկնալոյս. վերնալոյս. վերնանշոյլ:
-Երկնային ու լուսաւոր: }
-Երկնային վարք ունօղ: երկնակրօն. երկնակեաց. երկնակենցաղ. երկնահանդէս. վերնակրօն. վերնակենցաղ:
Երկնաւոր: տես Երկնային:
-Երկնաւորաց ժողով: երկնախումբ. երկնագումար. երկնաժողով:
Երկննալ. ուզանմագ: երկայնանալ. երկայնիլ:
-Օրը երկննալ: ձգտիլ տուընջեան:
-Ճուքերուն երկըննալը: ձգտիլ ստուերաց:
-Գիշերները երկըննալը: երկայնիլ գիշերաց:
-Երկննալ. ժամանակը, խօսքը, գործը, և այլն: երկայնիլ. երկարել. յերկարել. ընդերկարել. երկարաձգիլ:
-Անօրէն սովորութիւնը երկըննալով: ժամանակաւ ձգեալ ամպարիշտ սովորութիւնն:
-Երկննալ՝ բան մը առնելու, կամ փոխելու համար: ձգտիլ. նկրտիլ. պարզիլ. ընդարձակիլ. կարկառիլ:
-Երկննալ՝ նայելու, կամ լսելու համար: յականջս կալ. յայթիւս կալ. յոտն 'ի մատն յառնել:
-Պատուհանէն դուրս երկըննալ: կարկառել ընդ պատուհանն. յեռուլ ընդ պատուհանն:
Երկնցած: տես Երկնցուցած:
Երկնցնել. Էրլան ընել. ուզանթըրմագ: երկայնել. երկարել. ընդերկարել. երկայնաձգել. երկարաձգել. յաճախել. ընդերկար առնել:
-Տարակոյսը կ'երկըննցնէր: 'ի ձիգ արկանէր զտարակուսանսն:
-Երկնցնել դէպ 'ի մէկը՝ ձեռքը, գաւազանը, կէրանը, և այլն: երկայնել. ձգել. պարզել. մեկնել. արկանել. արձակել. ընդարձակել. կարկառել. ուղերձել:
-Ոտքը երկնցնել: ձգել զոտն. ոտս արձա-[կել:
-Երկնցնել՝ փէղ մը հասցնելու, կամ դադրեցնելու համար: երկայնել. ձգտեցուցանել: տես և Վերինը:
-Երկնցնել բանը: տես Ուշացնել:
-չԵրկնցնել: ոչ երկարել:
-Չերկըննցնեմ: և զի՞ մի մի աախեցեմ. համառօտ կամ միանգամայն ասել:
-Երկնցնօղ: յերկարաձիգ:
Երկնցուցած, կամ Երկնցած: երկայնեալ. պարզ. տարած:
Երկնցօղ: երկայնեալ. երկարաւոր:
Երկու. Իքի. Իքի: երկու. կրկին. կրկնակ. կրկնակի. երկեակ. երկակի:
-Երկու ամիս. Իքի այ: երկամսեայ աւուրք. երկլուսնեայ աւուրք:

-Երկու անգամ. էրկու հեղ. իքի քէրէ: երկիցս կրկին անգամ. կրկնակի. երկակի: երկպատիկ. կրկնապատիկ:
-Երկու անգամ բուսած, կամ երկու յատկութիւն ունեցօղ: երկբոյս:
-Երկու անգամ գրած, կամ գրօղ: կրկնագիր:
-Երկու անգամ գրել: կրկնագրել:
-Երկու անգամ դատօղ, կամ դատած: կըրկնադատ:
-Երկու անգամ եռացնօղ, կամ եռացած: կրկնեռաց. կրկնեփ:
-Երկու անգամ ընել: երկիցս առնել. երկրորդել. կրկնել: տես և Մէկմէկալ ընել.
-Երկու անգամ ընելը: երկրորդումն:
-Երկու անգամ երեք: երկերեակ. վեց:
-Երկու անգամ հերկած: կրկնաբոր:
-Երկու անգամ մեռած: կրկնամեռ:
-Երկու անգամ մկրտօղ, կամ մկրտած: կըրկնակնունք. կրկնակնիք:
-Երկու անգամ յանցաւոր դատուած: կըրկնադատ:
-Երկու անգամ ներկած: կրկնաներկ:
-Երկու անգամ նոյն բանը ըսել: կրկնաբանել. զնոյնն բանիւ գալ: [նութիւն:
-Երկու անգամ նոյն բանը ըսելը: կրկնաբա-
-Երկու անգամ նոյն բանը ըսօղ: կրկնաբան:
-Երկու անգամ պաղշօղ, կամ պաղշած: կըրկնաձիր. կրկնապարգև. կրկնաշնորհ:
-Երկու անգամ վերցնօղ, կամ վերցուցած: կրկնաբարձ. կրկնակիր:
-Երկու անգամ տրուած: տես Երկու անգամ պաղշօղ, կամ պաղշած:
-Երկու անուն ունօղ: երկանուն:
-Երկու առու ունօղ: երկավտակ. կրկնավտակ:
-Երկու բերնէ: երկբերան. երկբերանեան:
-Երկու բերնէ թուր, կամ երկու գլխէ կտրօղ դանակ: սուր երկսայրի. սուր երկբերանեան. երկողնի: [(բան):
-Երկու բերնով: երկշուրթն. կողակրկին
-Երկու բնութիւն դաւանօղ 'ի Քրիստոս: երկաբնակ:
-Երկու բուռ: ափկից մի:
-Երկու գլխով: երկգլխի. երկգլուխ:
-Երկու դէմք ունօղ: երկդիմի. երկդիմակ. երկկերպեան. երկդիմեան. երկկերպի:
-Երկու դիէն շուք ունօղ, կամ Երկու շուք ունօղ: երկստուեր:
-Երկու դի բաժնել: ընդդիմաբաժանել. երկպառակել. երկփեղկել:
-Երկու եաղմուրլուխ, կամ ծածկոց ունօղ: երկվերարկու:
-Երկու երեսէն. իքի եուզլու. մունաֆըգ. րիա-քեար: երկդիմի. երկլեզու. երկբան. երկխօս: տես և Կեղծաւոր:
-Երկու երեսութիւն: երկդիմութիւն. երկբանութիւն. երկխօսութիւն. կեղծաւորութիւն:

-Երկու երիկ առնօղ: } երկայր:
-Երկու երիկ ունօղ: }
-Երկու էջով: երկէջեան:
-Երկու թարգ, կամ Երկու թիւրլիւ: տես Երկու կերպ: [թի:
-Երկու թերթէն: երկթերթեան. երկթեր-
-Երկու թևէն. իքի գանատլը: երկթևեան:
-Երկու չափ ունօղ՝ բառ: երկժամանակ. երկամանակ. երկար և սուղ:
-Երկու խաթ: } երկկղի. երկկուղ. երկտակեան. կրկնամածեալ. երկպատիկ. կրկնապատիկ. կրկին. կրկնակ. կրկնամածեալ:
-Երկու խաթէն: }
-Երկու խաթ եղած ծառ: կոր. կարկամ. կըծկատարագ. կորացեալ. կարկամեալ. կըծկեալ: [տիկ:
-Երկու խաթ ելել: երկպատիկ. կրկնապա-
-Երկու խաթ ըլլալ՝ ծառերուն: կարկամիլ. կըծկիլ. կքիլ. խոնարհիլ. կորանալ:
-Երկու խաթ ընել: կրկնել. կրկնապատկել. երկպատկել:
-Երկու խաթ ընել՝ ծառերը: կորացուցանել. կարկամեցուցանել. ծռել. գելուլ. ոլորել:
-Երկու խաթ վաստկօղ, կամ վաստըկած: կրկնաշահ: [կեան:
-Երկու խաթ տուն: կրկնայարկ. երկյար-
-Երկու խանատլը: տես Երկու թևէն:
-Երկու խանատլը դուռ, ֆէնձէրէ և այլն: երկթևեան. երկբացիկ:
-Երկու ծալլած: ծալեալ. կրկնամածեալ:
-Երկու ծածկ դնել: կրկնայարկել:
-Երկու ծիծ ունեցօղ: կրկնաստին:
-Երկու ծով ունօղ: երկծով: [նեան:
-Երկու կանգուն: երկկանգուն. երկկանգ-
-Երկու կերպ. էրկու ոյ. էրկու թիւրլիւ: երկտեսակ. երկգունակ. երկկերպեան. երկդիմի. կրկնատեսակ. կրկնատարազ:
-Երկու կերպ ձայն ունօղ: երկձայն. երկբարբառ:
-Երկու կին ունօղ, կամ երկու կին առնօղ: երկկին. երկակին:
-Երկու կշեռք ունօղ: երկակշիռ:
-Երկու կողմով: երկակողմանի:
-Երկու հազար: երկուհազար. երկհազարեան:
-Երկու հատ. իքի դանէ: երկու. երկեակ:
-Երկու հարիւր: երկու հարիւր. երկերիւր:
-Երկու հարիւր տարուան աղիւսակ: երկերիւրեակ:
-Երկու հեղ: տես Երկու անգամ:
-Երկու հիւսուածք ունեցօղ: կրկնավերտ:
-Երկու ձեռքն ալ բանուկ: յերկոցունց ձեռաց յաջողակ:
-Երկու ձիով: երկձի:
-Երկու ղաթ: տես Երկու խաթ:
-Երկու ճամբայ ունեցօղ: երկշաւիղ:
-Երկու ճեղ ունօղ. չաթալ: երկճիղ. երկճղի. երկճիւղ:

-Կարմիր ծովուն երկու բաժնուած ծոցը: խորշ երկճղի Կարմիր ծովուն:
-Երկու մանղըր: Նաքարակիտ մի:
-Երկու մասն ալ հաւասար: երկակշիռ:
-Երկու մատ ունեցող: } երկմատն. երկմատնեայ.
-Երկու մատէ: } երկմատնեան. երկմատենի. երկմատնի:
-Երկու մարէ: երկփեղկեան:
-Երկու նախատինք բերող: կրկնանախատ:
-Երկու նիւթէ: երկտարրական:
-Երկուշաբթի: երկշաբաթ. երկու շաբաթի. երկշաբաթի:
-Երկու ոտնէ: երկոտանի. երկաձիւ:
-Երկու պարիսպ ունեցող: երկպարսպեան. կրկնապարիսպ:
-Երկու պէօլիւկ: երկախումբ:
-Երկու պէօլիւկ ըլլալ: երկզնդել:
-Երկու պատկ ունեցող: կրկնապատկ:
-Երկու սոյ: տես Երկու կերպ:
-Երկու վանկով: երկավանկ:
-Երկու վարձք առած: կրկնակապէն:
-Երկու տակ. Երկու տակ ընել: տես Երկու խաթ. Երկու խաթ ընել:
-Երկու տարի: երկեամ:
-Երկու տարեկան: } երկուց ամաց. երկեամեան. երկեամեայ:
-Երկու տարուան: }
-Երկու տեղ բնակող: երկաբնակ:
-Երկու տեղաց բխող: կրկնաբուղխ. կրկնավտակ:
-Երկու տեղաց նայող: երկադիտակ:
-Երկու տերեւէ. Իքի եափրագլը: երկթերթեան. երկթերթի:
-Երկու տէր ունեցող: կրկնատիրեան:
-Երկու տրամ արծաթ: երկդրամեան. դիդրաքմայ:
-Երկու օր: երկաւուրք. երկօրեայ. երկաւուր:
-Երկու օր հոն մնացած ըլլալով: երկօրեայ կացեալ անդ: [աւուրս:
-Երկու օր պաք կը բռնեմ: պահեմ զերկ-
-Ինչո՞ւ երկու օր պաք կը բռնեիր: ընդէ՞ր պահէիր երկաւուրս:
-Ոչ օր մը և ոչ երկու: ոչ զմի օր և ոչ զերկաւու:
-Երկու օրը հեղ մը: օր ընդ մէջ:
-Երկու օրը հեղ մը ուտող: երկպահ:
-Երկու օրուան: երկօրեայ:
Երկուս: տես Երկու:
Երկուսել: տես Երկուք ընել:
Երկուք: տես Երկու:
-Երկուք բաժնել: երկատել. երկզնդել. անջրպետել. տրամատել. կտրել ընդ մէջ:
-Երկուք բաժնելը: երկատութիւն. երկմասնութիւն. անջրպետութիւն:
-Երկուք բաժնող, կամ բաժնած: երկակըտուր. երկամասն. երկաբաշխ. միջաբաշխ:
-Երկուք ընել: երկզնդել: տես և Երկուք բաժնել:
-Երկուքի մութալիգ: երկական. երկուական:
-Երկուքէկ. Իքիշէր: երկեակ. երկակ:
-Երկուքն ալ: երկաքանչիւրն. երկոքեան. երկոքին:
-Երկուքն ալ մէկտեղ կրնան ըլլալ: մարթի երկոցուն երթալ 'ի միասին:
Երկուքնոց. Իքլիք փուլ ալթըն ադըլ պարա: երկդրամեան. դիդրաքմայ:
Երկրայէն. Եէրլի մուսուլուֆ: երկրայէն. երկրաւոր. երկրական. երկրեղէն:
-Երկրայէն բաներ: առատէք:
Երկրաչափ. Եէր էօլչէն: երկրաչափ:
-Երկրաչափութիւն: երկրաչափութիւն. երկրաչափականն:
Երկրաչափութիւն ընել: երկրաչափել:
Երկրորդ. Իքինճի: երկրորդ. երկեր:
-Երկրորդ փայլ տանել՝ կամ տալ: երկրորդել:
Երկրորդութիւն. Իքինճիլիք: երկրորդութիւն. երկրորդումն:
Երկրպագել. Սէճտէ գըլմագ: երկիր պագանել. երկրպագել. երկրպագութիւն մատուցանել. պաշտօն տանել. պատիւ հարկանել:
-չԵրկրպագել: } չերկրպագել. չպագանել երկիր. երկիր ոչ պագանել:
-Երկրպագութիւն չընել: }
-չԵրկրպագելու: աներկրպագելի:
Երկրպագութիւն. Սէճտէ: երկրպագութիւն. պաշտօն:
Երկրպագող: երկրպագու:
-չԵրկրպագող: աներկրպագու:
Երնել. ցորէնը յարդէն զատել. սավուրմագ: հանել զկալ կամ զցորեան. արկանել կալ. քամել:
Երնէկ, կամ Երնէկ. Նէ մուտլու. (միջարկ"): երանի. վա՜շ. ո՜չ:
-Երնէկ՝ կամ Երնէկ. (անուն): երանի. երանութիւն. երջանկութիւն: տես և Բախտաւորութիւն:
-Երնէկ թէ. Նէ մուտլու քի: երանի՜ թէ. ո՜չ թէ. յանկարծ. զի՛ էր թէ. իցի՜ւ թէ. իցէ՛ թէ: տես և Ո՛վ էր որ:
-Երնէկ տալ. Նէ մուտլու տէմէք: երանի կարդալ. երանել:
-Ով որ կը լսէր՝ երնէկ կու տար ինծի: ամէն որ լսէր՝ երանի տայր ինձ:
-Երնէկ տուող: երանատու. երանատուր:
-Երնեկը գլուխը գալ: ժառանգել զերանին. երջանկանալ. երանաւէտիլ: [նել:
-Երնեկը գլուխը եկած: երանաւէտ. երա-
Երնող. ...: հոսիչ. հեծանոց:
Երուսաղէմ. Գուտուսիշէրիֆ: Երուսաղէմ. Սաղէմ. Սաղիմ. քաղաք սուրբ:
-Երուսաղէմայ եպիսկոպոս: եպիսկոպոս աստուածակոխ քաղաքին.
-Երուսաղէմայ պէս ըլլալ: երուսաղէմանալ:
-Երուսաղէմայ ցորեն: տես Մարաց ցորեն:
-Երուսաղէմայ քար. Գուտս տաշը ...: միաձոյլ. յախճապակ:

-Երուսաղէմայ քարերով շինած ։ միւսխինագործ. յախճապակեայ ։
Երուք ։ տես Այրուք ։
Երջանիկ. փէօյճէպէլէ ։ երջանիկ. երանելի. երջանկաւէտ. երանաւէտ. երանաւէտեալ ։ տես և Բախտաւոր ։
-շատ Երջանիկ ։ բազմերան. երջանկաւէտ. բազմերանեան. յոգներանեան. յոգներջանիկ ։
-Երջանիկ ըլլալ ։ տես Երնէկը գլուխը գալ ։
-Երջանիկ ըլլալը ։ երջանկութիւն. երանութիւն ։
-Երջանիկ կեանք ունող ։ երջանկակրօն ։
-Երջանիկ սոյէ ։ երջանկազարմ. երջանկա-
[մար ։
զարմեան ։
-Երջանիկներու բազմութիւն ։ երջանկագու-
-Երջանիկ կամ երջանկութեան տեղ ։ երջան-
[դական ։
կավայր ։
Երրորդ. իւչիւնճիւ ։ երրորդ. երիր. երրոր-
-Երրորդութիւն ։ երրորդութիւն. երրեակ միութիւն. երրեակ աստուածութիւն. երեքսրբեան տէրութիւն ։
Երուօղ ։ տես Երելու ։
Երօղ. ճէօթան ։ այրող. այրեցող. կիզանող. այրիչ. կիզիչ. կիզանողական ։
-Մեծ երօղ ։ յարակեզ. մշտակէզ ։
-Երօղ նիւթերով շինուած ։ այրեցագործ ։
-Երօղ լափօղ ։ փաղաղիչ. տոչորիչ. բազմախորշակ. բազմափաղաղ. յոգնաճարակ. հըրդեհակէզ. բոցակէզ. յորդաբորբ ։
-չԵրօղ ։ անկէզ. անկիզանող ։
Եւ այլն. ֆէլամէրօտամա դէյէմի, կամ պուննա պէնզէրլէր ։ և այլն. այլովքն համօրէն. և որ զկնի. և որ զհետ գայ. և որ 'ի կարգին. և որ այսմ հետևաբար աստցեալք. ըստ այսմ իմն ինչ և յաղագս այլոց ։
Եւայ ։ Եւայ. Նախամայր. սկզբնամայր. նախածնող ։
-Եւայի եղածը, կամ ունեցածը ։ եւայեան ։
-Եւայի աղջիկները ։ եւայեանք ։
Եւել, կամ Իւել. ուլիւ. ղիւպէ ։ աւելի. առաւել. եւս. յաւէտ. քան ։
-Ամէնէն եւել կը սիրէր ։ սիրէր քան զամենայն ։
-Եւել. երբ որ խառն բառին հետն է ։ պատիկ ։
-Օխտը խառն եւել ։ եօթնապատիկ ։
-Տասը խառն եւել ։ տասնապատիկ ։
-խիստ Եւել ։ առաւելագոյն. յաճախագոյն. յոլովագոյն. առաւել քան զառաւել. եւս քան զեւս. կարի. յոյժ ։
-Եւել գործօղ ։ առաւելագանց. ծայրայեղ ։
-Եւել խօսել. ղիւպէ սէօյլէմէք ։ աւելաբանել. աւելորդաբանել. շատախօսել ։
-Եւել խօսիլը ։ աւելաբանութիւն. աւելորդաբանութիւն ։
-Եւել խօսօղ ։ աւելաբան. աւելորդաբան. շատախօս. բազմախօս ։
-Եւել համարձակ. էնէլ նէփաօղ. ճասուր. ճիւսարին ։ յանդուգն. ժպիրհ. յոխորտ. ամբարտաւան. ձեռներէց ։ տես և Ինք զինք առաջ նետօղ ։
-Եւել համարձակիլ. էնէլ նէփոլ ։ յանդըգնիլ. ժպրհիլ. գիմագրաւիլ ։ տես և Ինք զինք առաջ նետել ։
-Եւել համարձակութիւն ։ տես Լրբութիւն ։
-Եւել նետուիլ ։ տես Եւել համարձակիլ ։
-Եւել շահը սիրօղ ։ } առաւելաստաց. աւելաստաց ։
-Եւել շահօղ ։ }
-Եւել շահիլը ։ աւելաստացութիւն ։
-Եւել ուտել ։ որկրամոլիլ. շուայտել. մոլեգայլել ։
-Եւել ուտելը ։ տես Որկրամոլութիւն ։
-Եւել պակաս. ալլիւ էքսիք ։ աւելի կամ պակաս. իբրև. առաւել կամ նուազ ։
-Չորս հազար հոգիի չափ, աւելի կամ պակաս ։ — Արք իբրև չորք հազար ։ — Չորս հազար այր, առաւել կամ նուազ ։ — Ընդ շատ և ընդ փոքր հարիւր այր ։ — Հուպ 'ի հազար ամ ։ — Ամք ոչ ինչ ընդհատ 'ի բիւրուց ։ — Առ չորս մատունս (չորս մատի չափ) ։
-Եւել քան ։ աւելի քան. առաւել քան. գեր քան ։
Եւելնալ. ալլմաք ։ յաւելուլ. առաւելուլ. յաճախել. յորդել. սաստկանալ ։
-Որչափ որ շատնայ հարստութիւնը՝ այնչափ ալ ծակաչքութիւնը կաւելնայ ։ ըստ յորդել ստացուածոց զօրանայ չարակնութիւն ։
-Եւելորդ. զայիտ. ֆազլա ։ աւելորդ. աւելի ։
-Եւելորդ բանի ետևէ ընկնօղ ։ աւելախնդիր. աւելագործ ։
-Եւելորդ խօսօղ ։ տես Եւել խօսօղ ։
-Եւելորդը դուրս ձգել ։ զաւելորդն 'ի բաց հատանել. յապաւել ։
Եւելորդութիւն ։ աւելորդութիւն ։
Եւելցած. ալլմըշ. ալլիւ ։ յաւելեալ. միացեալ. Նշխարեալ. աւելի. աւելորդ ։
-խիստ Եւելցած ։ յոյժ առաւելեալ. աւելաճեալ ։
Եւելցնել. ալլըրմաք ։ յաւելուլ. առաւելուլ. 'ի վերայ դնել. բարդել. յաճախել. սաստկացուցանել ։ տես և Շատցնել ։
Եւելցուք ։ աւելորդ. յաւելուած. միացուած. միացորդ. Նշխար. մթեր ։
-Եւելցուք կտորուանք ։ Նշխար. Նշխարեալ կտորք. փշրանք ։ տես և Եւելցուք ։
Եւելօք, կամ Եւելօքը. զիյատէսիլէ ։ բազմապատիկ. առաւելապատիկ ։
-Հարիւր տարի եւելօքը ։ լի և լի հարիւր ամ ։
-Օր մը եւելօքը ։ օր մի լի ։
-Ժամ մը եւելօքը ։ լի և լի ժամ մի ։
Եւրոպիայ ։ տես Ֆռէնկիստան ։
Եփ. բիշմէք. գայնամաք ։ եփ. եփոյ. եփոց. եփումն ։
Եփ գալ ։ } եփել. եռալ ։
Եփ ելլել ։ }
Եփած. բիշմիշ ։ եփեալ. եփուկ ։

—Այլ և այլ բաներով եփած: բազմեփեկեայ:
—Արուեստով եփած: եփեցական:
—Եփած գինի: թերմաճ:
—Եփած կաւ: կաւ թրծեալ. խեցի. թուրծ:
—Եփած կերակուր: եփոց. խորտիկ. խորտ-ւոյք. եփոյք. խոհագործութիւն:
—Ամենևին եփած կերակուր չէր ուտեր: ոչ ուտէր ինչ անցեալ ընդ հուր:
—Եփած խոտ: եփուկ բանջարոյ:
—չԵփած: չեփեալ. անեփ:
Եփել. ՓԻՇԻՐՄԷՔ: եփել. խոհագործել. խոհա-կերել. յեփ արկանել. անցուցանել ընդ հուր. հասուցանել զկերակուրս:
—Եփել՝ քէֆը վեր վեր հանելով: ձենձերել:
—Եփել փուռն մէջ կաւէ շինած բանը: տես Թրծել:
—Եփել. ԳԱՅՆԱԹՄԱՔ: տես Եռացնել:
—Եփիլ. ՓԻՇՄԷՔ: եփիլ:
—Եփիլ. ԳԱՅՆԱՄԱՔ: տես Եռալ:
Եփուն. ԽԷԼՓ ԷԹԱԾ: քաղեփ. քաղեռաց. պախրեփ:
—Եփուն հաց: կակուղ:
Եփուտ. ՀԸՒԷՆՑ ՓԱԹԼԸՋԱՆԸԱՂԷՓՆԷՐՈՒ ՉՈՒՐՃԼԱՆ ԷՐ: եփուտ. վակաս:
Եփող. ՓԻՇԻՐԻՃԻ: եփիչ:
Եփող. ԳԱՅՆԱՔ: տես Եռացկուն:
Եօթանասուն. ԷՅԼԻՄԻՇ: եօթանասուն. եօթա-նասնեակ:
—Եօթանասուն հեղ. ԷՅԼԻՄԻՇ ՔԷՐՐԷ: եօթանա-սուն անգամ. եօթանասնիցս. եօթանասնե-կի. եօթանասնեկին:
Եօթանասուներորդ: եօթանասներորդ:
Եօթանասունն ալ: եօթանասնեքեան. եօթա-նասնեքին:
Եօթերորդ. ԷՅԴԻՆՃԻ: եօթներորդ:
Եօթը, կամ Եօթ. ԵՕԴԸ. ԷՅԴԻ: եօթն. եօթ-նեակ. եօթներեակ:
—Եօթը ամսուան: եօթնամսեայ. եօթնամ-սեան:
—Եօթը անգամ. ԵՕԴԸ ՀԷՂ. ԷՅԴԻ ՔԷՐՐԷ: եօթն անգամ. եօթնիցս. եօթնեկի. եօթնեկին:
—Եօթը անգամ ընել: եօթներորդել. եօթնա-պատկել:
—Եօթը անգամ կարգուած կին: եօթնաու-նեայ. եօթնառնակին: [նեան:
—Եօթը աղբերակունք ունեցող: եօթնակ-
—Եօթը անկիւն ունեցող: եօթնանկիւն. եօթ-նանկիւնի:
—Եօթը աչք ունող, կամ } եօթնատես. եօթ-
—Եօթը աչքով տեսնող: } նաչեայ. եօթնատե-սարանեայ:
—Եօթը աստիճան ունեցող: եօթնաստիճան. եօթնաստիճանեան:
—Եօթը աստղ ունող: եօթնաստեղեան:
—Եօթը գիսակ ունող: եօթնագիսակ (Սամփ-սոն):
—Եօթը գլուխ. ԷՅԴԻ ԲԱՇԼԸ: եօթնագլուխ. եօթ-նագլխեան:
—Եօթը դուռ ունեցող: եօթնադրուան. եօթ-նադռնեան:
—Եօթը դասիկան: եօթնայարկ:
—Եօթը թելէ՝ առղ և այլն: եօթնաղի:
—Եօթը թիւ ունեցող: եօթնաթիւ. եօթնա-ւոր:
—Եօթը լոյս՝ կամ շող ունող: եօթնալոյս. եօթնալուսեան. եօթնանշոյլ. եօթնարփի. եօթնարփեան. եօթնճառագայթեան. եօթ-նաճահեան. եօթնաշնորհ. եօթնարփինի:
—Եօթը խաթ. } ԷՅԴԻ ՔԱԹ. ԷՅԴԻ ՔԱԹՔԱՏ:
—Եօթը խաթէն. } եօթնկղի. եօթնակուղ. եօ-թընատակեան:
—Եօթը խաթ եւել: եօթնապատիկ. եօթնա-պատիկ:
—Եօթը աղայ ծնանող: եօթնածին:
—Եօթը կաշիով շինած: եօթնկաշեան:
—Եօթը կոորէ. ԵՕԴԸ ԿՕՐԷ: եօթնամասնեայ. եօթնմասնեայ:
—Եօթը հազար տարի ապող: եօթնհազարեան:
—Եօթը համրանք ունող: եօթնաթիւ:
—Եօթը հեղ: տես Եօթը անգամ:
—Եօթը ձող՝ կամ տերև ունող: եօթնաձող:
—Եօթը ճամբայ փախչել: փախչել յեօթն ճա-րակոյս:
—Եօթը ձուղ ունող: եօթնաստեղ. եօթնա-տեայ. եօթնուղէշ:
—Եօթը մաս ունեցող: եօթնամասնեայ. եօթն-մասնեայ:
—Եօթը շաբթուան: եօթնաշաբաթեայ:
—Եօթը պարիսպ ունող: եօթնապարիսպ. եօթնպարսպեան:
—Եօթը պորտը. ԷՅԴԻ ՔԷՕՊԷՔ: տպ. եօթներորդ:
—Եօթը պորտը դիտանալ: ամենայնիւ գիտակ կամ հասու գոլ. ըստ ամենայնի ատեղեակ լի-նել. ներհուն կամ ներհուն գոլ. 'ի վերայ հասանել. համօրէն 'ի վերայ երացն կալ:
—Եօթը պորտը փնտռել: տես խիստ Եակէն ընկնիլ: [պարեան:
—Եօթը սրայ, կամ պէօլիւկ ունող: եօթըն-
—Եօթը տարուան. ԵՕԴԸ ՓԱՐՍՈՒՆ: եօթնամեայ. եօթնամենի. եօթնեմեայ. եօթնեմեան:
—Եօթը կամ շատ տեղաց վազող: եօթնահո-սան: [ներորդել:
—Եօթը փայլին մէկը առնել, կամ տանիլ: եօթ-
—Եօթը փորձ ընող: եօթնափորձեան:
—Եօթը քիթով կանթեղ: եօթնաճրագ. եօթ-նաստեղն. եօթնաճրագեան:
—Եօթը օրուան: եօթնօրեայ:
—Եօթն ալ. ԷՅԴԻՍԻԴԷ: եօթանեքեան. եօթա-նեքին. եօթնեքին. եօթնեքեան:
—Եօթնոց. ԵՕԴՆՈՑ ՍԱԶ: գէնար:
Եօլ: տես Ճամբայ. ԵՕԼ:
Եօլեօլախ. ԲԱՆ ՄԸ ԳՈՐԾԷԼՈՒ ՃԱՄԲԱՅ: համբա-ւանք. եղանակ. օրինակ. ոճ. տարազ:
—Եօլեօլախ ցցնել: ցուցանել զհանգամանս. թելադրել. ատգրել. խրատ տալ. թելադիր կամ խրատատու լինել. հրահանգել:

—Յօլէօլախ ցուցօղ: ուղեցոյց. թելադիր. առաջնորդ. խրատտու:
—Յօլէօլախը գտնել: } 'ի կարգ մուծանել. կարգել. կարգաւորել. հանգերձել. յօրինել:
—Յօլէօլախը մտցնել: }
—Յօլէօլախլը: կարգաւոր. 'բարեկարգ. բարեյարմար:
Յօլճի: տես Ճամբորդ:
Յօլմիշ ընել: տես Փետտել:
Յօլսուզ: տես Ճամբայ չունեցօղ:
—Յօլսուզ: տես Անշնորհք. և Անկարգ:
Յօլտաշ. ճամբու ընկեր: ճանապարհակից. ճանապարհորդակից. ուղեկից. ռահակից. համաշաւիղ. զուգաշաւիղ. զուգաճանապարհ: տես և Մէկ տեղ երթօղ. և Ընկեր:
—Յօլտաշ ըլլալ: ճանապարհակից կամ ուղեկից լինել. ճանապարհակցել. ուղեկցել: տես և Ընկեր ըլլալ:
—Յօլտաշութիւն: ճանապարհակցութիւն. ուղեկցութիւն: տես և Ընկերութիւն:
Յօխ ըլլալ: տես Փճանալ:
Յօխլամիշ ընել: տես Ձեռքով բռնել. բան մը շօշափել. և այլն:
—Յօխլամիշ ընել. քննտրտել. հարցփորձել: զննել. քննել. որոնել, յուզել. հետազօտել. հետաքննել. այց առնել. հանդէս առնել. 'ի քննութիւն մտանել. այց և խնդիր կամ հարցփորձ առնել. 'ի հարցփորձ մտանել:
Յօխուշ: տես Դարվեր:
Յօխուշէն երթալ: տես Դարվեր ելլել:
Յօղուն. Յօղունութիւն. և այլն: տես Կոպիտ, ծուռ. Կոպտութիւն. և այլն:
Յօղուրթ: մածուն:
Յօնղայ: տաշէղ:
Յօնճայ: առուոյտ. առւոյտ:
Յօնուզ: } դելֆին. դելփին:
Յօնուզ պալըղը: }
Յուրղան: տես Յօրղան:
Յուրղուն: տես Հոգնած. և այլն:
Յենտամ. էնտամ: ձև. կերպ. կերպարան. դէմք: տես և Ձև. և Շէնք շնորք:
—Յենտամ բերել, կամ Յենտամ խօսել. էնտամ ծռցնել: տես Ձև խօսել. Ձև հանել. և Ձևացնել:
—Յենտամ տալ: տես Ձև ունենալ:
Յենտամլը. էնտամլը: տես Շնորհօք. չէօհրէլի:
Յենտամսըզ. էնտամսըզ: տես Ձև չունեցօղ. և Անշնորհք:
Յօռգ. քաղցի անուն: Երաշտական:
Յոսմայ: տես Աւլաձախ:
Յօրղան. էօրղան: վերմակ. վերածածկոյթ. ծածկարան, կամ ծածկոյթ անկողնոյ:

Ձ

Ձաթր: տես Բնական:
—Ձաթը ըլլալ: տես Բնական ըլլալ:
Ձաթրին: տես Ծաթրին:
Ձալըմ: տես Անգութ. և Յաւուզ. և Կոպտակ. ծուռ:
Ձակոնխա. գտատ է: Լակոնխա:
Ձահմէթ. Ձահմէթ տալ. Ձահմէթլի. և այլն: տես Աշխատանք. Աշխատանք տալ. Աշխատալի. և այլն:
Ձահրէ. պահուած ու դիզած ուտելիք: համբար. մթեր. պաշար. նպար. նպարակ. ամբարանոց:
—Ձահրէ դիզել, կամ ժողվել: ամբարել. համբարել. մթերել. շտեմարանել. ընուլ շտեմարանս:
—Ձահրէ դիզօղ, կամ ժողվօղ: համբարակ. համբարածու. համբարապան. համբարապետ. շտեմարանապետ:
—Ձահրէ պահօղ: պարենապահ:
Ձաղար. ցան է: բարակ. տապականիս: որսական շուն:
Ձաղարայ: ժապաւէն վերջաւոր:
Ձաղարալը: ժապաւէնեալ: [հիւսել:
Ձաղլամիշ ընել: տես Ջուր տալ երկթի զէ
Ձաճ: տես Արջասպ, և զհետևեալսն:
Ձամխ: տես Խէժ:
Ձամպախ: տես Շուշան. և զհետևեալս նորա:
Ձամփարայ: կնամոլ. խզամոլ. խզաւէր. ճակաճան:
Ձայ: տես Փճանալը:
—Ձայ ըլլալ: տես Փճանալ. և այլն:
Ձայիֆ: տես Անուժ. և Վատուժ:
Ձայիֆցընել: նիհարացուցանել. տկարել:
—Պասը կը զայիֆցընէ մարմինը: անօրացուցանէ և նուազէ պահեցողութիւն զմարմին:
Ձայֆէէկ: վտիտ բան թէ յոյր:
Ձայրանալ: տես Սրդողել:
Ձայրանալը: տես Սրդող:
Ձայրացկոտ. և Ձայրացօղ: տես Սրդողկոտ:
Ձանազանել. ֆօրհ վէրմէ. պէրէ պէրէնէրին պէրմէ: զանազանել. ընտրել. խտրել. բաժանել. որոշել. որոշել: տես և Այրը սէչիք ընել:
Ձանազանութիւն. ֆարղ: զանազանութիւն. խտրիք: տես և Ֆարղ:
Ձանթրա. [illegible]: Ձակիւնթրա:
Ձանտակ. ըմպ: զանգակ. զանգ:

–Պզտի զանգակ։ զանգիկ։ [գակս։
–Զանգակ զարնել։ ղանչեցուցանել զզան_
–Զանգակ զարնող. չա՛նկ չալցող։ զանգակագանչ։
–Զանգակ ունող։ զանգակաւոր. զանգակեալ։
–Զանգակի ձայն։ ղօղանջ. հնչիւն. զանգակա_ձայն։
–Զանգակի ձայն ունող։ զանգակաձայն։
–Զանգակի ձեւով։ զանգակեայ։
–Զանգակին շարժիլը։ դանդաչել զանգակի։
Զանգակատուն. չանկհանէ. չանկ գուլէսի։ զան_գակատուն։
–Զանկան։ տես Զենկան։
Զանկու գետ։ տես Եղնոյ ջուր։
Զապարճատ. չէղէրճութ. փոր է։ յառապիս։
Զապիտ. Զօպլու զապիտ. և այլն։ տես Բռնաւոր։
Զապիտութիւն։ տես Բռնաւորութիւն։
Զապուն։ տես Վատուժ։
Զապուննալ։ տես Վատուժնալ։
Զառեկ. վարախ։ դրուագ ոսկի. Թիթեղն. զա_ռեակ։
Զառեկել. վարախլամիշ ընել։ դրուագել։
Զառեկուն. վարախլը։ ոսկեզօծ. ոսկիազօծ. ոս_կեպատ. դրուագեալ։ [տէս։
Զառղանայ. ձուկ է։ դրակոնատէս. դրակոն_
Զառով զօռով։ տես Հազիւ հազ։
Զառֆ։ սկահակ։
–Զառֆ՝ սահանի։ տուփի ժամացուցի։
Զատ. այրը. (անուն)։ զատ. որիշ. որոշ. անջատ. զատուցեալ. առանձնակ. առանձնական. առանձնայնին։ տես և Զատ (նախա). և Զա_տած։
–Զատ, կամ 'ի Զատ. այրը. պաշխայ. գայրը. (նա_խա")։ բաց 'ի. բաց 'յ. եթէ ոչ. բայց միայն. բայց եթէ. բայց թէ. բայց. թող. քան։
–Պետրոսէն զատ։ բաց 'ի Պետրոսէ։
–Անկէ 'ի զատ աս բանս ալ գիտցիր։ գար_ձեալ և զայս ծանիր։
–Ո՞վ կրնայ մեղքի թողութիւն տալ Աստուած_մէ 'ի զատ։ ո՞ կարէ թողուլ զմեղս, եթէ ոչ մի Աստուած։
–Տերևէն 'ի զատ ուրիշ բան չիգտաւ։ ոչ ինչ եգիտ բայց միայն տերև։
–Ուրիշ բանի պարտըկան չըլլաք, մէկզմէկ սիրելէն 'ի զատ։ մի՛ ումեք պարտապան գտանիցիք, բայց զմիմեանս սիրել։
–Կնկանցմէն ու տղոցմէն 'ի զատ։ թող զկա_նայս և զմանկտի։
–Անոր մեղքէն զատ։ քաւ 'ի մեղաց նորա։
–Ան օրէն 'ի զատ։ քաւ յօրէ յայնմանէ։
–Զատ. պաշխաճայ. (մէջ)։ 'ի բաց. 'ի բացեայ. 'ի բացէ. 'ի բացի. 'ի դուրս. զատ. ուրոյն. ո_րիշ. բացատ. հեռի. առանձնակի. մեկուսի. ա_ռանձին. մեկին։
–'ի Զատ։ տես Զատ։
–Զատ զատ. պաշխայ պաշխայ։ ուրոյն ուրոյն. որոշակի. որիշ որիշ. բաժանաբար։
Զատած. ղօփարօղ. այըըմըշ։ զատուցեալ. զա_տեալ. որոշեալ. մեկնեալ. արոհեալ. բաժա_նեալ. քեց. որիշ. անջատ. բացակայ։ և այլն որպէս 'ի բայն Զատել։
–չԶատած։ անբաժ. անբաժան. անբաժին. անորիշ. անանջատ. անքակ. անանջրպետ։
Զատել. այըըմագ։ ընտրել. զատել. զատանել. բաժանել. անջատել. անջրպետել. հատա_նել. ջոկել. տրոհել. որոշել. մեկնել. պար_զել. քեցել. քակել. օտարել. պարուրել. բա_ցադրել. փարատել. 'ի բաց վճարել. զատու_ցանել։
–Պիտանի հողը խիճոտ աւազէն կը զատեն։ զպիտանիացու հողն 'ի մանրախիճ աւազոյ պարզեն։
–Զատել՝ ջէկմէկ։ որոշել. մեկուսել. երկփեղ_կել. հերձուած արկանել. պառակտել։ տես և Վերինը։
–Զըլլայ թէ զատէ զանոնք եղբայրութենէ։ գուցէ ճեղքիցէ զնոսա յեղբայրութենէ։
–Զատելը. այըըմայ։ բաժանումն. անջատումն. որոշումն. բաժին. խտիր. ընտրութիւն։
Զատը։ տես Զատ։
Զատըճայ։ տես Զատ զատ։
Զատիկ։ զատիկ. տօն յարութեան. պասեք. անցանակ. անցիկ. անցարան։
Զատուած։ տես Զատած։
–չԶատուելով։ անբաժանաբար. անանջատ. անմեկին։
–Զատուելու. ղափառօղ։ զատանելի. բաժանե_լի. որոշելի. անջատելի. մեկնելի։
–չԶատուելու։ անբաժանելի. անզատելի. ան_քակելի. անմեկնելի. անորոշելի. անանջա_տելի. անտրոհելի. անքեցելի. անանջատ. անհատական։ տես և չԶատած։
Զատուիլ. այըըլմագ։ զատիլ. զատանիլ. բաժա_նիլ. անջատիլ. տրոհիլ. մեկնիլ. հատանիլ. հատուածիլ. հրաժարիլ. փարատիլ. 'ի բաց փարատիլ. 'ի բաց վճարիլ. օտարիլ. ուծանել։ –գաղթիլ. 'ի գաղութ ելանել. գաղթական գնալ. հատուած գնալ։ –հրաժեշտ առնուլ. ողջոյն հրաժարական տալ. բարեաւ մնալ ասել. թողուլ գնալ։
–Զատուեցաւ քառասուն մանկունքներէն։ վարատեցաւ 'ի սրբոց քառասնիցն։
–Թէ որ քարերը ասեղի ծակի չափ իրարմէ զատուին։ եթէ քան զասղան ծակ 'ի մի_մեանց քարինքն բանայցեն։
–Շատերը անոնցմէ զատուելով մեր երկիրը եկան։ բազումք 'ի նոցանէ հատուածեալք եկին յաշխարհս մեր։
–Արգամ իր հետևակ զօրքովը կը զատուէր։ Արգամայ առեալ զբազմութիւն հետևա_կացն 'ի կողմն ելանէր։ –բազումք 'ի զօրացն թօթափեցան 'ի նմանէ։
–Զատուիլ տալ։ հրաժարեցուցանել. ուծա_ցուցանել. 'ի հրաժեշտի կացուցանել։
–Զատուիլը։ անջատումն. անջրպետութիւն. տեղատուութիւն. հատուած. հրաժեշտ։

–Կը զզջար իր ասպի անոնցմէ զատուելուն համար: զղջանայր զատաջին քակտուածն 'ի նոցանէ:
–Զատուօղ: տես Զատուելու:
–չԶատուօղ: տես չԶատուելու. և չԶատած:
Զատօղ. այըրան: զատանօղ. բաժանօղ. զատիչ. որոշիչ:
Զար. խաղալու ոսկոր: քուեայ. խորանարդ:
Զար. ասըլար. բակէհ: տես Բախտ:
–Զարը բանիլ. Զարը բացուիլ: տես Բախտը բանիլ:
–Զարը բանուէ: } տես Բախտաւոր:
–Զարը բաց: }
–Զարի խաղ. զար օյունու: Նարտ:
–Զարի ձև ընել: խորանարդ գործել:
–Զարի ձև ունօղ: } քուաձև. քուատեսակ.
–Զարի ձևով: } խորանարդ:
–Զար. պիւրիւնճիւկի պէս բարակ կէղէ: տես Մաշկ. փառ:
–Զար կապել: տես Մաշկ կապել:
Զարաս. զարբա. բաղադ է: Ցազերս:
Զարար: տես Զեն:
–Զարար հասցնել: } տես Զեն ընել. Վնաս մը. և
–Զարար տալ: } այլն:
–Զարարլը: տես Վնասակար:
–Զարարսըզ: տես Անվնաս:
Զարդ. զուրդարանք: զարդ. զարդարանք. պաճուճանք. յօրինուած. սեթևեթ. պճնինք:
–Զարդ. ձիու, նաւու, թան, և այլն: սար. կազմած. կահ. կարասի. աղխ: տես և Կահ կարասիք:
–Զարդ չունենալով. առանց զուրդարանքի: անզարդաբար. անպաճուճաբար:
–Զարդ ունօղ: տես Զարդարուն:
–Զարդ չունօղ: անզարդ. անպաճոյճ. անսեթևեթ. տարազարդ. անշուք:
–Զարդ սիրօղ. զուրդարանք՝ կամ զուրդարանքը սիրօղ: զարդասէր. պաճուճասէր. պճնասէր. հանդերձապաճոյճ:
–Զարդը հանել, կամ } անզարդ կացուցանել.
–Զարդը եռ առնել: } անշքացուցանել:
Զարդարած: տես Զարդարուած:
Զարդարանք: տես Զարդ:
–Զարդարանքով խօսիլ: պերճաբանել: տես և Վարպետ խօսիլ:
–Զարդարանքով խօսք: արուեստաբանութիւն. ճախարակեալ, արուեստաճիւս, արուեստաբան, արուեստակեալ, արուեստախօս ճառ: տես և Վարպետ խօսք:
–Շատ զարդարանքով խօսք: բազմաքանդակ, բազմարուեստ, յոգնարուեստ, յոգնադըրուագեալ բանք:
–Առանց զարդարանքի: վճարեալ յամենայն մանուածոյ և 'ի ձևոյ. ինքնազարդ. անպաճոյճ:
–Զարդարանքով խօսօղ: պերճաբան. պերճախօս. արուեստաբան. արուեստախօս. գեղեցկաբան: տես և Վարպետ խօսօղ:
Զարդարել. աղըէլ. փոխաբերաբար: զարդարել. պաճուճել. պաճուճազարդել. պճնազարդել. գեղազարդել. սեթևեթել. կկել. պճնել:
–Գարունը գետինները կը զարդարէ կերպ կերպ ծաղիկներով: գարուն զգետինս կկէ գունակ գունակ ծաղկօք:
–խիստ Զարդարել: գերազարդել. հոյակել: տես և Աղէկ զարդարել:
–Զարդարիլ: տես Զարդարուիլ:
–Զարդարուն. փոխանցը: զարդարուն. սեթևեթեալ. գեղապաճոյճ. պաճուճազարդ. պալարակապ: տես և Զարդարուած:
–Զարդարուն խօսք: տ. Զարդարանքով խօսք:
Զարդարուած: զարդարեալ. պաճուճեալ. պճնեալ. յօրինեալ. սեթևեթեալ:
–խիստ Զարդարուած: ամենազարդ. գերազարդ. յոգնազարդ. բազմազարդ. բարեզարդ. պաճուճազարդ. պճնազարդ. յոգնապաճոյճ. յոգնայարդար. բազմապաճոյճ. բազմազարդ. ամենապաճոյճ. գերապաճոյճ. գեղապաճոյճ. պերճապաճոյճ. ճոխապաճոյճ. չքեղազարդ. պճնապաճոյճ. պճնապայծառ:
–Անպարկեշտ զարդարուած: լկտէզարդ:
–Առաջուց զարդարուած: սկզբնազարդ:
–Չորս կողմէն զարդարած: շրջազարդ:
Զարդարուիլ. փոխանցը: զարդարիլ. պաճուճիլ. պճնիլ. յօրինիլ:
–Այնչափ զարդարուիլ: այնչափ զարդ յանձին կապել:
Զարդարուօղ: տես Զարդ սիրօղ:
Զարդարօղ: զարդարող. պճնող. զարդարիչ. յօրինիչ:
Զարզարդար: ծաղկազարդ. աօն ծաղկազարդի. ողոգոմէոսն կիւրակէ:
Զարիֆ: տես Նարին:
Զարկած: հարեալ. հարուածեալ:
–Զարկած. բրոմ, թանկով, և այլն: տ. Խոցած:
Զարկել: տես Զարնել. գաւառ:
Զարկզըկել: հարստահարել: տես Զարչըկել:
Զարկուածք: տես Զարնըուածք:
Զարմանալ. նոր գաւառ: զարմանալ. հիանալ. հրաշանալ. սքանչանալ. սխրանալ:
–Ամէնքը զարմացան: զարմանք կալան զամենեսին:
–Զարմանալու չէ: չէն ինչ զարմանք:
–Զարմացայ: զարմացումն էառ զիս:
–Ի՞նչ զարմացար մնացիր զիս տեսնալով: զի՞ մածար կառուցար տեսանելով զիս:
–Զարմանալնուն վեր վեր ընկան: զարմացան ընդոստ կացին:
–խիստ Զարմանալ: տես Ապշիլ:
–խիստ Զարմանալու կուգայ սա բանին վրայ: ինձ յոյժ զարմանալ գայ ընդ այդ:
–խիստ Զարմացան ամէնքն ալ: ամենեքեան լյան զարմանալեօք:
–Զարմանալը: տես Զարմանք:
Զարմանալի. նոր ճոպա. հէյրէթլի: զարմա-

նալի. հիանալի. սքանչելի. հրաշալի. սխրալի. զարմանաւոր. զարմանազան:
–խիստ Զարմանալի: ամենասքանչ. ամենահրաշ. անճառահրաշ. անհեղահրաշ. գերահրաշ. մեծահրաշ. սքանչելահրաշ. զարմանահրաշ. բազմահրաշ. առաւելահրաշ. նորահրաշ. հրաշազան. հրաշալի. հրաշանշան. հրաշակերտ. զարմանասքանչ. մեծասքանչ. յոգնասքանչ. բազմասքանչ. նորասքանչ. նորանշան. բազմահիացիկ. հիահրաշ:
–Ամեն բանէն աւելի զարմանալին ան է որ: քան զամենայն իսկ այն զարմանք են:
–Զարմանալի անուն ունող: հրաշանուն:
–Զարմանալի արհեստ ունող: սքանչելարուեստ:
–Զարմանալի բան, կամ գործ: զարմանալիք. հրաշալիք. սքանչելիք. հրաշակերտք. մեծամեծք. հրաշք:
–Զարմանալի զարդ ունող, կամ Զարմանալի կերպով զարդարած: հրաշազարդ. սքանչելազարդ:
–Զարմանալի զարդարանք: հրաշազարդութիւն:
–Զարմանալի ըլլալ: զարմանալի լինել:
–Զարմանալի ըլլալը: զարմանազանութիւն:
–Զարմանալի ընել: հրաշացուցանել. սքանչելի յօրինել:
–Զարմանալի խապար: հրաշալուր:
–Զարմանալի խօսուածք: հրաշաբանութիւն:
–Զարմանալի խօսք խօսիլ, կամ Զարմանալի կերպով խօսիլ: հրաշաբանել:
–Զարմանալի խօսք խօսող: հրաշաբան:
–Զարմանալի կերպով: սքանչելաբար. հրաշօրէն. հրաշապէս. սքանչելապէս. սխրապէս. տօսկապէս, (այսինքն տօսկին կերպով):
–Զարմանալի կերպով զարդարել: հրաշազարդել:
–Զարմանալի կերպով ծագել: հրաշածագ:
–Զարմանալի կերպով շինել: սքանչելագործել. հրաշագործել. հրաշակերտել. հրաշակերտ առնել:
–Զարմանալի կերպով պատմող, կամ պատմած: հրաշավէպ. հրաշապատում:
–Զարմանալի կնիկ: զարմանուհի:
–Զարմանալի հրաշք գործող, կամ Զարմանալի նշան ունող: հրաշանշան:
–Զարմանալի շինած, կամ Զարմանալի կերպով շինած: զարմանակերտ. հրաշակերտ. հրաշակառոյց. հրաշագործ. սքանչելագործ. զարմանագործ:
–Զարմանալի ուժ ունող: սքանչելազօր:
–Զարմանալի տեսք, կամ կեօստերիշ ունող: հրաշադիտակ. հրաշատեսիլ. հիանշմար. հրաշազնին:
–Զարմանալով վախնալ: պապկնուլ. պապկչիլ:
–Զարմանալով վախցած: հիազարհուր:
Զարմանք. աճէպլը. տաճ. հայրէթ: զարմանք. զարմացումն. սքանչումն. սքանչացումն. հիացումն. ափշութիւն. սքանչանք. սքանչք:
–Զարմանքէ վեր բան: գերահրաշ զարմանաց իրք: տես և խիստ Զարմանալի:
Զարմացնել. տաճ. եէնքիլէմէք. շաշըրթմագ: զարմացուցանել. հիացուցանել. հրաշացուցանել. 'ի զարմանս կրթել. 'ի զարմանս ածել:
–խիստ Զարմացնել: տես Ապշեցնել:
Զարմացնելով վախցնել, կամ սիրտը փրցնել: պապկեցուցանել:
Զարմացնող: զարմացուցիչ. հիացուցիչ. հրաշացուցիչ:
Զարմացող: զարմացեալ. և այլն, որպէս 'ի բայն Զարմանալ:
–խիստ Զարմացող: բազմահիացիկ:
Զարնել. տաճ. վուրմագ: հարկանել. հարուածել. զարկանել. զարկուցանել. բախել. կոփել. տոփել. ջնել. զահել. ածել. արկանել:
–Նիզակին կոթովը գլխուն կը զարնէր: ընդ նիզակին կափահարէր զգլուխ նորա:
–Գրկի տղաքը Թէ և ձեռքով հօրերնուն երեսը զարնեն, բայց սերերնին չեն պակսեցներ: տղայ մանկունք Թէպէտ և ձեռօքն զերեսս հարցեն կոծիցեն, չհատանեն ինչ 'ի սիրոյն և 'ի գթոյ:
–Թրով զարնել: ածել ումեք սուսերաւ:
–Գաւազանովը զարկաւ ու բռաւ: ածեալ նմա մականաւն՝ առէ:
–Տնկած ծառերը կացնով զարնել: արկանել կացին 'ի ծառատունկս:
–Ձեռքը վերցուցեր էր՝ որ Թրով զարնէ: վերացուցեալ էր զձեռանն՝ ածել նմա սուսերաւ: – սիլլէ զարնել: ածել ապտակ:
–Տմրչիկը Թրով գլխու Թաւքին զարկաւ: պողվատիկ սուսերբ 'ի վերայ սաղաւարտին զահեաց:
–Գլուխը քարին զարնելով: զարկեալ զգլուխ իւր զքարի:
–Զարնել՝ կուրծքը, գուպը, և այլն: բաղխել. բախել. հարկանել. ծեծել:
–Զարնել. չալէլ: բախել. երգել. գոր օյնալ.
–Ուրախական եղանակ զարնել: զուարճական բախել նուագս:
–Նուագարան զարնել: երգել ձեռամբ:
–Զարնել՝ լոյսը, գոյնը: հարկանել. հատանել. փայլատակել:
–Լոյսը լեռներուն վրայ կը զարնէր: նշոյլքն զլերամբքն փայլատակէին:
–Լոյսը զարնելով: 'ի հարկանել շողոյ:
–Այլ և այլ գոյներու կը զարնէր: երփն երփն անտի հարկանէր:
–Գոյնը կարմիրի կը զարնէր: երփն կարմրոյ 'ի նմանէ հատանէր. կարմրակերպ (երևէր):
–Կապուտի զարնող ճերմակ: սպիտակ կապուտակաձև:
–Կարմիրի զարնող դեղին. թաւրունճի: կարմրորակ կամ կարմրատեսիլ դեղին. շիկորակ. կարմրակերպ:
–Մութ կարմիր. ձօս: կարմիր Թխակերպ

կամ Թխատեսակ։
-Զարնել. Թօթուել. ցուցնել. զար օրինակ.
-Չտեսնելու զարնել։ չտեսանելոյն, կամ չտես առնել։
-Չլսելու զարնել։ չլսելոյն, կամ չլուելոյն առնել։
-Զարնել. Բանի մը՝ ճիշդ իր տեղին, կամ նշան նշանի. և այլն. յաջողիլ ընել։ ընդհարկանել. ընդհարկանիլ. զարկանիլ։ տես և Իրար դպչիլ։
-Զարնել՝ գամ, չիւի, և այլն. խախուտ ընել։ հարկանել. վարել. վարսել. հաստատել։
-Հրամնեց երկըթէ ցից զարնել ճակատը, ու պատառին գամել։ ցից վարել երկաթի ընդ ճակատն, յորժամ վարսել հրամայէ։
Զարնելը։ հարուածն. հարանք. հարուածք. հարուած. զարկուած. զարկ. զարկուածն. բախումն. բախիւն. բախիւն. տոփիւն. տոփումն. գանհումն. կոծումն։ [ակել։
-Զարնելով կարել։ հատանել. քչաել. կոծա-
-Զարնելով սափլամիշ ընել։ մխել. վարսել. հաստատել. ձգել։
-Սուրով ընկերը զարնելով։ սուր ՚ի կող ընկերի իւրոյ ձգելով։
-Դիմացը ելլողներուն կը զարնուէր։ որք պատահէինն զրթի հարկանէր։
-Քարերուն զարնելով խըճել։ զրթի քարանց խլանել։
Զարնուած։ տես Զարկած։
Զարնուածք. զարնուիլը։ հարուած. զարկուած։ տես և Զարնելը։
-Թևերնուն զարնուածքովը կը հալածէին զանիկք։ հալածականս առնէին զնոսա թևոցն շառաչմամբ։
-Զարնուիլ։ հարկանիլ. զարկանիլ։
-Նաւը քարին զարնուեցաւ։ զարկաւ նաւն ՚ի վէմն։
-Եան եան գնացին ու գետնին զարնուեցան։ յետս յետս չոգան և զարկան զգետնի։
-Զարնուիլ. Երով, կամ գանկով։ տես Խոցուիլ։
-Զարնուիլ։ տես Սիրահարիլ։
Զարնող։ հարկանող, հարուածող. հարող. հարկանելի։ տես և ՚ի բայն Զարնել։
Զաւալլը։ տես Խեղճ։
Զաւակ. Եւլատ։ զաւակ. որդի. մանուկ. ծնունդ. ճետ. սերմն. սերունդ. ուստր. խոշտար։
-Աղջիկ զաւակ։ դուստր. ճաւակեթ։
-Սիրելի զաւակ։ ճաւակ։ [գործել։
-Զաւակ բերել։ ծնանիլ զզաւակ. զաւակա-
-Զաւակ բերելը։ որդեծնութիւն։
-Զաւակ չունենալ։ անզաւակիլ. անզաւակ, կամ անորդի գոլ. անճետիլ. որդեկորոյս լինել։
-Զաւակ չունեցող, կամ զաւակ չծնանող, կամ առանց զաւակի։ անզաւակ. անորդի. անծնունդ. անսերունդ. անճետ։
-Անզաւակութեան պատճառաւ զաւակ չունեցող։ անզաւականի։
-Զաւակէ մահրում ընել։ անզաւակել. անճետել. անժառանգել։
-Շատ զաւակի տէր։ բազմազաւակ. բազմորդի. բազմամանուկ. բազմասեր. շատազաւակ։
-Զաւկի տէր ըլլալ։ շահազաւակ գտանիլ. բազմասերել. շատասերել։
-Շատ զաւկի տէր ըլլալը։ բազմազաւակութիւն. բազմորդութիւն. բազմամանկութիւն։
-Զաւկըները կորսնցուցած։ մանկազրաւ. որդեկորոյս։
-Զաւզաւաթ՝ կամ Զաւսաւաս՝ կամ Զաւզա. Զաւզաւաթճի. և այլն։ տես Բանձառ, ուփէլը խօսք. Բանձառ ծախող. և այլն։
Զափթ. Զափթ ընել. Զափթ ընող. և այլն։ տես Զապելը. Զապել. Զապող. և այլն։
-Զափթ ընել. առնել։ առնուլ. առնել. գրաւել. ամփոփել. նուաճել. ընկրկել. տիրել. տիրապետել. բռնաւորել. տիրանալ. բռնանալ. յինքն ձգել. յինքն նուաճել. ընդ ձեռամբ արկանել. զբռամբ ածել։
-Զափթ ընող. առնող։ առնող. գրաւող. տիրող։
-Զափթճի։ տես Զապող։
-Զափթճի ասկեր։ պահակ. պահակապան։
-Զափթուրզ։ տես Անդուսայ։
Զաֆ. Իէէլմ. փողոք է։ Գէթ. Բոմք. Գաղէր։
Զաֆրալը։ տես Մաղձոտ։
Զաֆրայ։ տես Մաղձ։
Զաֆրայոտ։ տես Մաղձոտ։
Զաֆրան։ քըքում։
-Զաֆրան ծախող. զաֆրանճի։ քըքմավաճառ։
-Զաֆրան սիրող. զաֆրան սէվէն։ քըքմասէր։
-Զաֆրան ցանուած կամ խառնած։ քըքմացան. քըքմաւէտ։
-Զաֆրանի գունով։ քըքմերանգ. քըքմագոյն։ քըքմատեսակ։
-Զաֆրանը։ քըքմաւէտ։
Զբաղեցնել։ տես Զբաղմունքի մէջ ձգել։
Զբաղիլ։ տես Զբաղմունքի մէջ ընկնիլ։
Զբաղմունք. փաշփաշայ։ զբաղումն. պարապումն. զմայլ. ջնջումն. յածումն. ծփումն. զբաղանք. զբօսանք. ծփանք. խուժան. ցնորք. ծուփք. հոգք։ [զբաղկոտ։
-Զբաղմունք ունող. փասփասլը։ զբաղեալ.
-Շատ զբաղմունք ունեցող։ բազմահոգակ. բազմաթախանձ. բազմազբաղ. մեծազբօս. բազմահոգ։
-Զբաղմունք չունող։ տ. Զբաղմունքէ ազատ։
-Շատ զբաղմունք ունենալը։ բազմահոգութն։
-Զբաղմունք սիրող։ զբաղասէր։
-Զբաղմունք քաշել. փասփաս չէքմէք։ լինել ՚ի հոգս և ՚ի ծուփս։ տես և Զբաղմունքի մէջ ընկնիլ։
-Զբաղմունքէ ազատ. գէյֆէմանէ ունող. փասփասսըզ։ անզբաղ. անզբօս. անհոգ։
-Զբաղմունքէ ազատ ըլլալը։ անզբաղութիւն։
-Զբաղմունքէ ազատել։ ազատել ՚ի զբաղմանց։

–Զբաղմունքէ ազատիլ: ազատիլ ՚ի զբաղանաց. անզբաղ լինել:
–Զբաղմունքի մէջ: ՚ի զբաղանս. ՚ի զբաղմունս. ՚ի հոգս. ՚ի ծուփս:
–Զբաղմունքի մէջ ընկած: զբաղեալ. պատաղեալ: տես և Զբաղմունք ունօղ:
–Զբաղմունքի մէջ ընկնիլ: զբաղիլ. զբաղնուլ. պատաղիլ. ցնդիլ. յածիլ:
–մեծ Զբաղմունքի մէջ ընկնիլ: ընկղմիլ ՚ի հոգս. խուճապիլ:
–Զբաղմունքի մէջ ձգել: զբաղեցուցանել. պատաղեցուցանել. յածեցուցանել:
–Զբաղմունքոտ: տես Զբաղմունք ունօղ:
Զբօսանք: տես Սէյիր՝ փէտաճերի. և զհետեւալն:
Զգալ. տույմաք: զգալ. զգայութիւն առնուլ. զգաստ լինել. անձին զգալ. զգաստանալ. իմանալ. ուշաբերիլ:
–չԶգալ. տույմամաք: չզգալ. անզգայիլ. ուշաթափ լինել:
–Զգալը: զգացումն. զգայութիւն. զգաստութիւն. զգայումն:
Զգալի, կամ Զգացուօղ: զգալի. զգայական:
Զգայարանք: զգայարան. զգայութիւն:
Զգայութիւն: զգայութիւն:
Զգաստ. ույանըգ միզաճլը. ագըլլը բաշ. մէքքը բաշ. ագըլլը ճըրա. ույըխ: զգաստ. լուրջ. զգօն. սթափ. արթուն. աչալուրջ. լրջամիտ: տես և Խելքը գլուխը:
–խիստ Զգաստ: ամենազգաստ:
–Զգաստ ըլլալ: տես Զգաստանալ:
–Զգաստ կենալ. մէքքը ճըրան տուտմաք. ույըխ կենալ: զգաստ կալ. արթուն կալ. ամփոփել զմիտս. ամփոփ ունել. կազմ ունել զմիտս. ոգնիլ. հսկել: տես Զգաստանալ:
–Զգաստ չկենալը: անզգաստութիւն:
–Զգաստ կեցօղ: տես Զգաստ:
–Զգաստ չկեցօղ: անզգաստ. ուշաթափ:
Զգաստանալ: զգաստանալ. արթնանալ. զգօնանալ. անձին զգալ. ՚ի միտս գալ. սթափիլ. ուշաբերիլ. մտաբերիլ. ՚ի միտս լինել. յուշ գալ. յինքն գալ. զուշով գալ:
–Զգաստանալով մէկէն ըսաւ: զուշով եկեալ առժամայն ասաց:
–Հաւուն ձայնէն կը զգաստանայ: յուշ գայ ՚ի հաւուն ձայնէն: [կին:
–Մարդը զգաստացաւ: առնն միտք յինքն ե-
–Զգաստանալ՝ գինովութենէն: տես Գինովութիւնը անցընել՝ իրենը:
–Զգաստանալ. ույգուն աճըլմագ: տես Քունը թափել:
Զգաստացնել. ույանտըրմագ: զգաստացուցանել. սթափեցուցանել. զգօնացուցանել:
Զգաստութիւն. ույանըգլըգ: զգաստութիւն. հսկողութիւն. ոգնութիւն. արթնութիւն. աչալրջութիւն. լրջմտութիւն. զգօնութիւն:
–Զգաստութիւն սիրօղ: զգաստասէր:
Զգացնել. տույուրմագ: զգացուցանել. իմացուցանել. զեկուցանել: տես և Թաղար ընել:
Զգացնօղ. տույուրան: ազդիչ. զեկուցիչ:
Զգացօղ: զգացող. զգայուն. զգաստ:
–չԶգացօղ: անզգայ. անիմաց. ապառաժ. ապիմակ. զգայազիրկ:
Զգեստ: տես Հագուստ:
Զգուշ. սագըն. սագընան. բէքլէյիճի: զգոյշ. զգուշաւոր. զգաստ:
–Զգուշ կենալ. սագըն օլմագ. սագընմագ. բէքլէյիճի տուրմագ: զգուշանալ. զգոյշ լինել. զգոյշ կալ. ՚ի զգուշութեան կալ. ուշ ունել. պատրաստ լինել. պատրաստիլ. տեսանել:
–Բարկութենէ զգուշ կենալ: խնայել զինքն ՚ի բարկութենէ. պահել զանձն ՚ի բարկութենէ:
–Աշխարքի ցանկութիւններէ զգուշ կենալ: յաշխարհական ցանկութեանց պարապել:
–Ասկէց ետև զգուշացէք որ աղէկ մտիկ ընէք: տեսէք այսուհետև զիարդ լսէք:
–Ափեղցփեղ խօսքերէն զգուշացիր: յամենայն ադեղ խօսից պատրաստեա:
–Զգուշացիր, չորս կողմդ աղէկ նայէ: զգոյշ լեր, դէտակն ունիջիր շուրջ զքև: տես և Աչքը բաց կենալ:
–Զգուշ կենալու, կամ Զգուշանալու. սագընմագ. բէքլէյիճի տուրմագ: զգուշալի. զգուշական:
–խիստ Զգուշ կենալու: բազմազգուշալի:
–Զգուշ կեցօղ: տես Զգուշ:
–Զգուշ չկեցօղ. սագընմայան: անզգոյշ. անզգուշաւոր:
Զգուշանալ: տես Զգուշ կենալ:
Զգուշացնել. սագընտըրմագ: զգուշացուցանել. խորշեցուցանել. հրաժարեցուցանել. արգելուլ. ամփոփել. պահել. ՚ի զգուշի պահել զոք:
Զգուշութիւն: զգուշութիւն. զգուշաւորութիւն. յապահովութիւն:
–Զգուշութեամբ: զգուշեաւ. զգուշութեամբ. զգուշապէս:
–Զգուշութեամբ շարժիլ: տես Զգուշ կենալ:
Զեան: տես Զեն:
–Զեան. զարար գօրմէք: տես Զարութիւն. զարար:
Զեանքեար. Զեանքեարլըք: և այլն: տես Զարագործ. Զարագործութիւն. և այլն:
Զեվզ: զեւզ. զոյգ: տես և Զխճում:
–Զեվզ բերել: տես Զխճացնել:
–Զեվզ գալ: տես Զխճալ:
Զեն. զօրօր: զեն. զեան. վնաս. վնասակ. միաս. տոյժ. վթար. տուգանք. զրկանք:
–Զեն ընել. զէն գաչըր. զօրօր չէքմէք: միասիլ. տուժիլ. կրել միաս. անկանել ՚ի տոյժս:
–Զեն ընել. մէկմը զէն հասցնել: միասել. մեղանչել. հարկանել. տուգանել. միաս հասուցանել ումեք. սասանել:
–Ով որ քարին կը զարնէ, ինքը կը միասուի, քարին միաս մը չըներ: որ զվէմս հարկանէ, ինքն միասի, և վիմին ոչ ինչ սասանէ:

—Անտանցմով շատ մեծ զէն կընեն աշխարհ-քիս։ մեծ ոճիրս վնասուց 'ի նոցանէ ընդոս-տուցանեն աշխարհի։

Զէն չընելով, կամ առանց Զէն քաշելու՝ անց-նիլ։ անվնաս, կամ անվթար, և կամ ան-վտանգ՝ անցանել։

Զէն ընող. զէն էդէն. զարար չէքէն։ տուժեալ. վնասեալ.

—Զէն ընող. Աէյին զէն հաստող. զարար էտէն. զիյանքեար։ վնասիչ. վնասակար. վնասաբեր. վնասահար. վնասագործ։ տես Զարագործ։

—Մեղի զէն ընողներէն ոխերնիս կը հանենք։ 'ի մեղանչականացն մերոց հանեմք զքէնս։

—Զէն ընող. հաւարէ։ խեռ։ տես և Փուռ։

—Զէն չընող. ⎫ զարար չէթմէզ։ անվնաս. անվնա-
—Զէն չքաշող. ⎭ սելի։

—Զէն սիրող։ վնասասէր։

—Զէն տալ։ տես Զէն ընել՝ Աէյին մը. և այլն։

—Զէն տուող։ տես Զէն ընող՝ Աէյին. և այլն։

Զէնկեան, կամ Զանկեան. թուղթ է։ Զանկեան. Հռագխս. Հռագաւ. Հռագուէ։

Զերծած։ զերծեալ. պրծեալ. ապրեալ։

—Հազիւ զերծած։ մազապուրծ. մազապուր։

Զերծիլ։ տես Ազատիլ։

Զզուելի։ ⎫ տես Գանելու։
Զզուելու։ ⎭

Զզուեցնել։ տես Գանեցնել։

Զզուիլ։ տես Գանիլ։

Զէհ. եաղան գծի, կամ ալղըն պէս զոր։ ժապաւէն. զիկ. եզր. ծնոտ։

Զէհիր. աղու. աղէ։ Թոյն. Թիւն. մահաթոյն. մահադեղ. դեղ մահու. դեղ. ժանգ։

—Կարիճին խածուածքը խիստ զէհիր ունի։ հարուածք կարճի չարաչար ժանգ ունին։

—Զէհիր՝ չար ու պիղծ. մանտառ զէհիր։ ժահր. ժահ. չարաւ։

—Զէհիր Թափել։ Թունաթափ լինել։

—Օրտին զէհիրը եղբօրը վրայ Թափել։ Թու-նաթափ լինել յեղբայրն։

—Զէհիր բխող։ Թունաբուղխ։

—Զէհիր խմելը։ դեղարբութիւն. դեղըմպութիւն։

—Զէհիր խմցնել։ Թոյն տալ. դեղ մահու ար-բուցանել. դեղել. Թունել. դեղահարել։

—Զէհիր խմցնող։ դեղատու. դեղահատ. մահ-աբերոյց։

—Զէհիր խմող։ դեղառեալ. դեղակուր։

—Զէհիր կերցնել։ դեղ մահու տալ. դեղա-կուր առնել։

—Զէհիր շինող։ դեղագործ։

—Զէհիր ուտել։ դեղ առնուլ անձին. դեղա-կուր լինել։

—Զէհիր չունող. զէհիրսիզ։ անԹոյն։

—Զէհիր տալ։ տես Զէհիր կերցնել։

—Զէհիր տալը։ դեղատուութիւն։

—Զէհիր տուող։ դեղատու։

—Զէհիր փսխող։ Թունաթափ։

—Զէհիրի դէմ դեղ։ Թունադեղ. դեղթափ. անդեղայ. անդեղեայ։

—Զէհիրին ուժը կորելով։ ջրեցուցեալ ըզ-Թոյնսն սպանողս։

—Զէհիրով լի։ Թունալի. Թունաւոր. Թու-նաբեր. Թունալից. Թունարկու. ժանգա-խառն։

—Զէհիրով մեռնիլ։ դեղակուր վճարիլ 'ի կե- [նաց։

—Զէհիրով մեռնող։ դեղակուր վախճանեալ։

—Զէհիրով մեռցնել, կամ սպաննել։ դեղա-կուր առնել. դեղով կորուսանել։

—Զէհիրով ջուր տալ։ տես Ջուր տալ երկը-Թի՝ զէհիրով։

—Զէհիր զըխըմ։ տես խիստ Լեղի։

Զէհիրլէմիշ ընել։ Թունել. դեղել. դեղակուր առնել։

—Զէհիրլէմիշ ընելը։ տես Զէհիր տալը։

—Զէհիրլէմիշ ընող։ Թունիչ. դեղատու։

—Զէհիրլէնմիշ եղած։ դեղակուր. դեղեալ։

Զէհիրլի։ Թունաւոր. դեղեալ։

—Կնկան նայուածքը զէհիրլի նետ է։ հայե-ցուած կնոջ նետ է դեղեալ։

—խիստ Զէհիրլի։ չարաԹոյն. դառնաԹոյն. ինքնաԹոյն. բազմաԹոյն։

—Զէհիրլի կուպ, կամ ձուկ ունող։ մահող-կուղեան։

—Զէհիրլի ձղեր ունող։ դառնոստեան։

—Զէհիրլի շունչ ունող։ մահաշունչ։

—Զէհիրսիզ։ անԹոյն. ապաԹոյն։

Զէհլի. զէհ ունող։ ժապաւինեալ։

Զէմմ։ տես Ծաղր.

Զէմմ ընել։ տես Ծաղր ընել։

Զէմպէրէկ. տահանի, զրան, և այլն։ զսպանակ։

Զէմպէրէկ. խոլէնէ՝ չարխով կամ Բէպէկով չինած՝ մեծ թոր նէթէլու համար. և այլն։ բաքան. բա-ղխատր. քարընկէց. ումբաքար։

Զէմպիլ։ զամբիղ. զամբիւղ. սակառի. վան-դակ. բոռ։

Զէյթին, կամ Զէթին։ ձէթ. ձիթապտուղ։

—Մանր զէյթին։ հապալաս։

—Զէյթին ազաճը։ տես Ձիթենի։

—Զէյթին եաղը։ տես Ձէթ։

—Զէյթիւնի. թուղթ է։ Ուլնեայ քաղաք. Յու-լիոպօլիս։

Զէյթունցի։ ուլնեցի. յուլիոպօլսեցի։

Զէնահաթ։ տես Արհեստ. և զհետեւեալս նորա։

Զէնահաթ. տառող. փէնտ։ տես Հնարք. փէնտ։

Զէնահաթքեար։ տես Վարպետ. ուստայ։

Զէնիթ։ կէտ երկնամիջակ. կէտ եԹերական։

Զէնկին. Զէնկիննալ. և այլն։ տես Հարուստ. Հարստանալ. և այլն։

Զէնճէֆիլ։ կոճապղպեղ։

Զէնք. սիլահ. ֆոտոր։ զէն. կազմած. վրիժակ. գործի մարտացու. անօԹ մարտի սպառա-զինութիւն։

Զէնք ատող։ զինատեաց։

Զէնք բանեցընել։ զէն 'ի գործ արկանել. վրի-ժակել։

—Զէնք բանեցնող։ զինաշարժ։

-Զէնք հագած զինուոր, կամ պատերազմօղ․ սիլահլը ճէնկճի։ վառեալ․ սպառազէն։
-Զէնք հագած․ սիլահլը։ սպառազէն․ զրահաւոր․ զրահապատ․ զրահավառ․ զինամարտիկ․ վառեալ զինու․ պատենազէն․ զրեհիկ։
-Աստուածային զէնքերը հագած։ աստուածայնովն զինազարդեալ սպառազինութը̄։
-Զէնք հագնիլ․ սիլահլանմագ․ սիլահ քուշամագ գուշանմագ։ զինիլ․ սպառազինիլ․ զինուորիլ․ զրահիլ․ զինազարդիլ․ զինազգեստիլ․ զրահաւորիլ․ վառիլ․ զէնս զգենուլ․ զէն առնուլ զանձամբ։
-Զէնք հագնօղ, կամ Զէնք հագած, կամ Զէնք ունօղ․ սիլահլը։ զինեալ․ վառեալ․ ըսպառազէն․ զինազարդեալ․ զինազգեստեալ․ զրեհիկ։
-Զէնք հագցնել։ զինել․ զինուորել․ սպառազինել․ վառել։
-Զէնք շինելը։ զինագործութիւն։
-Զէնք շինօղ։ զինագործ։
-Զէնք չունօղ․ սիլահսըզ․ քուսուրսըզ։ անզէն․ ապազէն։
-Պահած ծածուկ զէնք։ գաղտազէն։
-Պատերազմի մէջ նիզակներուն զէնքը ժողովօղ։ զինաքաղ։
-Զէնքը իրմէ։ ինքնազէն (գազան)։
-Զէնքը վար ձգօղ, կամ Զէնքը ձգօղ փախչօղ։ զէնըընկէց․ ասպարընկէց․ կապարճադարձոյց։
-Զէնքի ընկեր։ զինակից․ մարտակից․ պատերազմակից․ նպաստ 'ի կռիւ․ նիզակակից․ զինուորակից։
-Զէնքի թախըմ։ սպառազինութիւն։
-Զէնքի պատեան։ զինապատեան։
-Զէնքի պէս։ զինապէս։
-Զէնքի վերաբերեալ։ զինական։
-Զէնքի տեղ։ զինանոց․ զինարան։
-Զէնքով զարնուած։ զինահար։
-Զէնքով զարնուիլ։ զինահարիլ։
-Զէնքով զօրաւոր։ կորովազէն։
-Զէնքով լցուած։ զինալից։
-Զէնքով կռիւ։ զինամարտութիւն։
-Զէնքով կռուօղ։ զինամարտիկ։
-Զէնքով մարդու մը վրայ ելլել։ } զինիլ ընդդէմ։
-Զէնքով մէկի մը դէմ կենալ։ }
-Զէնքով պատրաստ կենալ։ կազմ կալ զինու։
Զէպէլլահի․ [illegible]։ անճոռնի․ անարի․ վիթխարի․ ասկավիթխար։
Զէպիլ։ ջրաբաշխ։
Զէպիլճի։ ջրաբաշխ․ ջրուոր։
Զէտ։ որպէս․ իբրև․ իբրու․ իբր․ զերթ։ տես և Պէս, նման։
Զէտէ․ լէքէ։ գէզ․ բիծ․ արատ․ արած։ տես [և Արատ։
Զէտէլէմիշ ընել։ գծել․ արատել։ տես և Արատաւորել։
Զէտէլէնմիշ ըլլալ։ գծիլ․ արատիլ․ բծաւորիլ։
Զէտէլի․ լէքէ օլան․ լէքէլի։ տես Արատաւոր։

Զէտէսիզ։ անգծելի․ անգէզ․ անբիծ։ տես և Անարատ։
Զէրդէլէ։ տես Ճաժ։
Զէրդէլէթմիշ ընել։ տես Երերցնել։
Զէրդէլէնմիշ ըլլալ։ տես Երերալ․ Գէտնէ, և այլն։
Զէրդէպիլ։ տապաստ անկեալ․ կործանեալ․ հողեալ․ կործան անկեալ․ տախտապարեալ․ յորսայս անկեալ․ յորսայսեալ։
-Զէրդէպիլ ընկնիլ՝ կամ փռուիլ։ տապաստ անկանիլ․ գլխապաստ յերկիր կործանիլ․ կործան անկանիլ․ յորսայս անկանիլ․ յորսայս կալ․ յորսայսիլ․ տախտապարիլ։
-Զէրդէպիլ ձգել՝ կամ փռել։ տապաստ արկանել․ գլխապաստ արկանել․ կործան արկանել․ յորսայս արկանել․ յորսայսել․ տախտապարել․ հողել․ կործանել։
Զէրէ․ չիւնքիւ․ զիրայ․ (շաղկապ պատճառական)։ զի․ քանզի․ վասնզի․ այնու զի․ իբր զի․ իբրև զի։
Զէրէ․ [illegible] թօզու։ տես Հիւլէ։
-Զէրէ․ [illegible]։ տես Մժեխ։
-Զէրէ․ լէքէ։ տես Զէտէ։
Զէրէլի։ տես Զէտէլի։
Զէրէմ։ տես Զէրէ․ չիւնքիւ։
Զէրին․ ծաղիկ է։ Նարգէս։
Զէրպապ։ զառնաւուխտ․ կերպաս ոսկեթել։
Զէրտալի, կամ Զարտալու․ [illegible]։ ծիրան․ պարկուկ։
Զէրտէ։ չիկամթան։
Զէրտէչալ։ տես Բիր։
Զէրտէչալլը։ տես Բրաւոր։
Զէֆրէ․ փաշայ է։ Կեռասան․ Կեռասոս։
Զէֆք, կամ Զէֆխ․ սէֆայ․ քէֆ սէֆայ։ զբօսանք․ զուարճութիւն․ խրախութիւն․ խնճոյք․ խրախճան․ վայելք․ հրճուանք։ տես և Հեշտութիւն․ քէֆ։
-Զէֆք ընել․ քէֆ սէֆայ ճէքիլ․ քէֆ սէֆայի հէփ ըլլալ։ զբօսնուլ․ բերկրել․ զուարճանալ․ հրճուիլ։ տես և Հեշտութեն ետևէ ընկնիլ։
-Զէֆք ընել տալ։ զբօսեցուցանել․ զուարճացուցանել․ խրախացուցանել․ բերկրեցուցանել։ տես և Հեշտացնել։
-Զէֆք ընօղ։ զբօսասէր․ զբաղասէր․ բարեկեցիկ։ տես և Հեշտասէր։
-Զէֆք սէֆայ։ տես Զէֆք։
-Զէֆք սէֆայ ընել։ տես Զէֆք ընել,
-Զէֆք սէֆայ սիրել՝ կամ Զէֆք սէֆայի ետևէ ընկնիլ․ Զէֆք սէֆայ սիրօղ․ և այլն։ տես Հեշտութեան ետևէ ընկնիլ․ Հեշտասէր․ և այլն։
Զէֆքլի․ սէֆալը։ զուարճալի․ բերկրալի․ զբօսուցիկ։
-խիստ Զէֆքլի։ բերկրապատար․ բազմազուարճ․ մեծազբօս․ բերկրալից։
Զըլթ։ տես Նախս։
Զըլթ երթալ։ ընդ հակառակս ելանել։ տես Դէմ երթալ․ [illegible]․ և այլն։
Զըլթընայ․ Զըլթութիւն․ և այլն։ տես Նախ-

ոընայ. Նախանձութիւն. և այլն:
Չըմլայ : գուր :
Չըմփարայ : սմպատակ :
Չընկըր ըղնկըր գող : սարսուռ. գողումն :
-Չընկըր ըղնկըր գողալ. Չընկըր ըղնկըր գողցընել. և այլն : տես Սարսռիլ. Սարսռեցնել : և այլն :
Չընձապ, կամ Չինձապ : գոյն է : գորշ :
-Չընձապով խառնուածք : գորշախայտ :
-Չընձապի, կամ Չինձապի : գորշ. խաժ :
Չընճէֆ, կամ Չինճէֆ : գլապան. վերջաւոր. ժապաւէն. եզր :
-Չընճէֆ անցընել. [illegible] : ժապաւինել :
Չընճէֆլի : ժապաւինեալ :
Չընտան : ըղնդան. բանտ. արգելան. արգելոց. արգելարան :
Չընտան պաշտըլը : տես Չընտանճութիւն :
-Չընտանը գնել. [illegible] : 'ի բանտ արկանել. բանտարգել առնել. բանտել. արգելուլ 'ի բանտի. տալ յարգելան. տալ 'ի պահ. ըղնդանարգել առնել :
-Չընտանը դրած. [illegible] : բանտարկեալ. բանտարգել. գերի :
-Չընտանը գրուիլը : բանտարգելութիւն. գերութիւն :
-Չընտանը կեցող : բանտաւոր. բանտական :
-Քիչ ատենի համար ըղնտանը գնել : ունել 'ի դիտապահոջ : տես և Կեօզհափըսի :
-Աղտոտ ըղնտանի մէջ պահել : ունել յընդարձակի :
Չընտանճի. [illegible]. [illegible] : բանտապան. բանտապահ :
-Չընտանճի պաշը : բանտապետ :
Չըպուն : բաճկոն :
Չըպըղըն : սուլին :
-Չըպըղընի կոթ : սուլինակոթ կամ սընակոթ :
Չըւթլան. գոյնը նման գազան է : բորեան. բորենի :
Չըռխ : տես Չըռահ :
Չըռնըխ. [illegible]. [illegible] : զառիկ :
Չիարէթ : տես զՏես. [illegible] :
Չիարէթ երթալ : տես զՏես երթալ :
Չիտատ : առատ. առատել. ձոխ. յորդ : տես և Առատ :
-Չիտատ օլայ : շնորհ ունիմ. գոհանամ :
Չիաֆէթ. [illegible]. [illegible]. [illegible] : խրախճան. խրախութիւնք. կոչունք. սպաս. հացկերոյթ. մեծահաց սեղան. սեղան բազմախորհ կամ բազմախորտիկ :
-Չիաֆէթ՝ խաղերով և սազերով : խնճոյք :
-Չիաֆէթ ընել : խրախութիւն առնել. սպաս առնել. առնել կոչունս կամ ընդունելութիւն. սեղան մեծահաց կամ բազմախորտիկ կամ հացկերոյթ պատրաստել :
-Չիաֆէթ ընող. [illegible] : կոչնատէր :
-Չիաֆէթ կանչող : կոչնահրաւէր :
-Չիաֆէթ ուտող : կոչնական. բազմական. բազմեալ. հրաւիրեալ :

-Չիաֆէթ խանայ. [illegible] : խրախճանարան. խրախարան. տաճար :
Չիլ՝ ձան, կամ Չիլ ելլող ձան : ճիլ. սաստիկ սուր ձայն :
-Չիլ. [illegible] : բամբիռն. բանդիռն :
Չիլիֆքէ : տես Սելեւկիա :
Չիլփօշ. [illegible] : [illegible] : փակեղն. գլխապատ :
Չիլփօշ. [illegible] : ոսկեսար. սարք ոսկի :
-Չիլփօշլու ձի : ոսկեսար երիվար :
Չինադագարուամ : գուլ զինուց :
Չինակիր. [illegible] : զինակիր. զինաբարձ. վահանակիր. կապարճակիր. սուսերակիր :
Չինակրութիւն : զինակրութիւն. սպառազինութիւն :
Չինձապ : տես Չընձապ :
Չինճէֆ : տես Չընճէֆ :
Չինճիլ. [illegible] : շղթայ. կապանք երկաթի :
-Չինճիլ երկայն : շղթայ բազմաշար :
-Չինճիլ զինճիլ ընել : շղթայել. վերտել. աղխաղխել :
-Չինճիլ քէնարը : շղթնաշղթայաշար :
-Չինճիլէ : շղթայագործ :
-Չինճիլէ զարդ : զարդ շղթայագործ կամ շղթայաձև :
-Չինճիլը զարկած, կամ Չինճիլով կապած : շղթայեալ. շղթայակապ. երկաթակապ. երկաթապինդ. երկաթապատ :
-Չինճիլը զարնել : արկանել 'ի շղթայս. կապել 'ի շղթայս. կապել երկաթի կապանօք. շղթայել :
-Չինճիլի նման : } շղթայօրէն. շղթայակերպ.
-Չինճիլի պէս : } շղթայաձև :
-Չինճիլի պէս շարած : շղթայաշար. շղթայատող :
-Չինճիլի պէս շինած : շղթայագործ. շղթայատող :
-Չինճիլները քակել : շղթայազերծ առնել :
Չինճիլլամէ : շղթայագործ. շղթայեալ. աղխաղխեալ. վերտեալ. վերտ : տես և Չինճիլի պէս :
-Չինճիլլամէ հուսել : } աղխաղխել. վանդակել.
-Չինճիլլամէ շարել : } վերտել :
Չինճիլճի : շղթայագործ. շղթայարար :
Չինճիֆր : } կինաբարիս. խրուկ. կարմրա-
Չինճիֆրայ : } գեղ :
Չինհէթ : տես Հանդիսութիւն. և այլն :
Չինւոր. [illegible]. [illegible] : զինուոր. զինաւոր. մարտիկ. զօրական. պատերազմող :
Չինւոր գրուիլ : } զինուորիլ. զինաւորիլ. զինիլ.
Չինւոր ըլլալ : } գրիլ 'ի զինուորութիւն :
-Չինւոր ըլլալու հասած՝ մարդ : զինուորական հասակ. այր կռուոյ :
-Չինւոր ընել, կամ Չինւոր գրել : գրել 'ի զինուորութիւն. զինուորել :
-Չինւորի ընկեր. [illegible] : զինակից. զինուորակից. վահանակից. մարտակից. պատերազմակից :

Ձինուորութիւն · ճէնկճիլիք · եէնիչէրիլիք ։ զինուորութիւն · սպառազինութիւն ։
—Հօրը հետ զինուորութիւն ընելով ։ զինուորութիւն վարեալ ընդ հօր իւրում ։
—Զինուորութենէ փախչօղ ։ դասալիք ։
—Զինուորութենէ փախչիլը ։ դասալքութիւն ։
—Զինուորութենէ փախչելու յանցանքին մէջ բռնուիլ ։ ըմբռնիլ ՚ի դասալքութեան ։
—Զինուորութենէ փախչելով ։ փախստեայ նիզակընկեց եղեալ ։
Զինքը՝ և զամենայն հետևեալս սորա ։ տես ՚ի բառն Ինք ։
Զիպիլ ։ տես Աւլուք ։
Զիպիտի ։ գծուծ · անարգ ։
Զիրէ, կամ զիրէմ ։ տես Զէրէ · ղէրէմ ։
Զիւլալ ։ ականակիտ ։ տես Իստակ ։
Զիւլիւֆ ։ ցցունք · խոպոպիք ։
Զիւլիւֆլիւկ ։ տես Ճղեր · ճանանց · և այլն
Զիւմպիւլ · ծաղիկ ։ յակինթ ։
Զիւմրիւթ ։ Զմրուխտ ։
Զիւյիւրտ ։ տես Աղքատ ։
Զիւքեամ ։ տես Հարբուխ ։
Զիֆիր ։ կորկ ։
Զիֆիրլի ։ տես և Աղտոտ ծրտոտ ։
Զիֆտ · Զիֆտլէմէք · և այլն ։ տես Սև ձուլթ · Սևձթել · և այլն ։
Զխճալ · ղէզզ գալ · ֆուրձան ըլլալ ։ զզջալ · զըղջանալ · սորջանալ · ապաշաւել · ապաշխարել · ՚ի զզջումն գալ · ՚ի զեղջ գալ ։
—խիստ զզջացած եմ ։ յոյժ զեղջ է մտաց իմոց ։
—Աս բանիդ վրայ զզջացայ ։ զեղջ եղև ինձ վասն այդորիկ ։
—Զըջալ ու լալ ։ ՚ի զեղջ և յարտասուս հարկանիլ ։
Զխճալու · ֆուրձան ըլլալու ։ զզջալի · ապաշաւելի ։
—չԶխճալու · ֆուրձան ըլլալու ։ անզըջանալի · անապաշխար · անապաշաւ · անզեղջ ։
Զխճացնել · ղէզզ բէրէլ · ֆուրձան ընել ։ սորջացուցանել · ՚ի զզջումն ածել ։
Զխճացօղ · ղէզզ էկօղ · ֆուրձան եղօղ ։ ապաշխարօղ · սորջացօղ · զզջական · զզջացեալ · զըղջասիրտ ։
—չԶխճացօղ ։ անզեղջ · անզզջական · անապաշաւ · անապաշխար ։
Զխճում · ֆուրձանլըգ · ...։ զզջումն · զեղջ · զիղջ · ապաշաւ · ապաշաւանք · սորջանք · զզջութիւն · ապաշխարութիւն ։
Զկռտալ ։ տես Զկռտալ ։
Զղեր · ճուղճուլայ · փէօնէկ ։ զղեար · զկեռ ։
Զղերի ծառ · ճուղճուլայ աղաճը ։ զղերենի ։
Զըջալ ։ տես Զխճալ ։
Զմայլիլ ։ տես Մայլիլ ։
Զմուռ · մում ։ զմուռս · զմռան · զմուռ ։
—Զմուռ բերօղ, կամ տուօղ ։ զմռնաբեր ։
—Զմուռի ծառ ։ զմռնենի ։
—Զմուռով լիք ։ զմռալից · զմռասալիր ։
—Զմուռով խառնած՝ կամ պատած ։ զմռսեալ ։
—Զմուռով խառնել, կամ Զմուռով պատել ։ զմռել · զմռսել ։
—Զմուռ · ճէօք, որով Թուղթ կը մուհրէն ։ զմուռ ։
Զմրուխտ · զիւմրիւթ ։ զմրուխտ ։
—Զմրուխտ բանօղ · զիւմրիւթճի ։ զմրխտագործ ։
Զմրուխտ հագցուցած, կամ Զմրուխտով բռնած ։ զմրխտակապ · զմրխտայեռ ։
—Զմրուխտէ · զիւմրիւթտէն ։ զմրխտեայ · զմրխտեղէն ։
Զոհ · խուրպան ։ զոհ · պատարագ · զենումն · զենլի · սպանդ · ողջակէզ · բոլորապտուղ · յաշտ ։
—Զոհ՝ խաղաղութեան կամ առողջութեան ։ զոհ խաղաղական ։
—Զոհ ունօղ ։ զոհաւոր ։
—Զոհ չունօղ ։ անզոհ ։
—Զոհի աման ։ զոհանոց · զոհարան ։
—Զոհի սեղան · ղուրպանի փէր ։ սեղան · զոհանոց · զոհարան · մատուցարան · զենարան ։
—Կուռքերուն զոհի սեղանը ։ բագին ։
—Զոհած · ղուհ էղած ։ պատարագեալ · զոհեալ · յաղածոյ · զենեալ ։
—Զոհած միս ուտելը ։ զոհակեր ։
Զոհել · ղուհ ընել · խուրպան ընել ։ զոհել · զոհ մատուցանել · պատարագել զզենլիս · զենուլ · մատուցանել պատարագ · հանել զոհ կամ պատարագ ՚ի սեղան ։
Զոհելը ։ զոհումն · մատուցումն · ողջակիզումն
Զոհելու ոչխարը ո՞ւր է ։ ո՞ւր ոչխարդ ՚ի բոլորապտուղս · ո՞ւր է ոչխար յողջակէզ ։
Զոհուիլ · ղուհ ըլլալ · գուրպան օլմագ ։ նուիրիլ ՚ի զոհ · զոհիլ · պատարագիլ · ճենճերիլ · ողջակիզիլ ։
Զոհօղ · խուրպան ընօղ ։ զոհագործ · զոհարար ։
Զողալ · ըռմ · գըլըըմէք ։ հոյն · չուամ · զողալ · գաւազս ։
—Զողալ ծախօղ ։ հոնավաճառ ։
—Զողալի ծառ ։ չմենի · գաւազս ։
Զոմփ · կըմաւըկ գոպ ։ քուսխթայ · կճղուզվէզար · զամբեզ · գաւակ · գաւակ զամբռեայ ։
Զոյգ ։ տես Զուխտ ։
Զոպայ · ղունֆայ օթու ։ զոպայ ։
Զուարճալի ։ բազմազուարճ · ամենազուարճ ։
Զուարճացընել ։ զուարճացուցանել · զըօսացուցանել ։
—Աչուըներդ մի՛ զուարճացըներ աստղեր անզգունայելով ։ մի՛ պարարեր զակնդ չքնաղութեամբ ։
—Աչք զուարճացընօղ ։ ակնապարար · ակնահաճոյ ։
Զուգել · չիֆթլէշտիրմէք ։ զուգել · զուգաւորել ։
Զուգուիլ · չիֆթլէշմէք ։ զուգիլ · լինել ընդ ումեք · զուգաւորիլ · շաղաշարիլ · խառնակիլ ։ տես և Զուխտ ըլլալ ։
—Զուգուիլը · չիֆթլէշմէ ։ զուգաւորութիւն · զուգակցութիւն · խառնակութիւն · խառնութիւն · շաղաշարութիւն · շաղաշարումն · շաղաշարք · խառնք ։

Զուլում։ } տես Զրկանք։
Զուլումքեար։ } տես Զրկանք։
Զուռնայ։ տես Փող։
Զուռնաֆայ, կամ Զուրաֆայ. փէլէնկ պէս մեծ ուղտանման ճանաւոր մի է։ ընձուղտ. անալուծ. ղանալուծ. զուրաֆայ։
Զըտ. ընդհանրապէս զո՛ր և իցէ իրաց. ղը-ղութ։ տես Հակառակ։
–Զըտ՝ գինի, և այլն. անքիտ։ պարզ. մաքուր. զուտ. անապակ. անխառն։
–Զըտ՝ արծաթ, ոսկի, խալաս, և այլն. խաս. խալիս։ զուտ. սուրբ. մաքուր. յստակ. անխառն. անխարդախ. ընտիր. փորձ. փորձեալ։
–Զըտ ոսկի. խաս ոսկի. հալիս ալթըն։ ոսկի մաքուր. ոսկի սոփերայ։ տես և Սաֆի ոսկի։
Զուր. ֆուճ. զուր. տարապարտ. դերև։ տես և Փուճ. բոշ։
–Զուր աշխատանք։ զուր ջանք. անօգուտ վաստակ։
–Զուր արուեստի եաւէ եղօղ։ զրարուեստ։
–Զուր բաներ խօսիլ։ զրաբանել։
–Զուր բաներ խօսօղ։ զրաբան. զրախօս։
–Զուր բաներ մտածօղ։ զրախորհուրդ։
–Զուր բանի վրայ պարծօղ։ զրապարծ. ունապարծ։
–Զուր տեղը. բոշ փէշը. պոշտ փէշը. նաֆիլէ. (Ղեյ)։ զուր. ՚ի զուր. ՚ի նանիր. ընդվայր. ընդունայն. ՚ի նոտնիս. տարապարտուց. վարկպարազի. վայրապար. տարապարտ. տաուլիր. ուամպէտ. յանկարծ։
–Զուր տեղը անոնց Աստուծոյ անուն կոչ-ւած։ ուամպէտ կարդաս նոցա Արարիչ։
–Զուր տեղը աշխատիլ, կամ ջանալ։ ընդու-նայն աշխատիլ. զուր ջանալ. տարապար-տուց վաստակիլ։
–Զուր տեղը աշխատօղ, կամ ջանացօղ։ զրա-ջան. զրավաստակ. ունավաստակ. ունայնա-վաստակ. ունայնաջան։
–Զուր տեղը արծօղ։ տարապարտարօտ։
–Զուր տեղը գերի եղաւ ժողովուրդս։ ժողո-վուրդ իմ ձրի վարեցաւ։
–Զուր տեղը դատել կամ դատապարտել։ զրադատել։
–Զուր տեղը դատօղ կամ դատապարտօղ։ զրադատ։
–Զուր տեղը եաւէն ընկնիլ։ զրահետ վարել. զրախնդիր լինել։
–Զուր տեղը եաւէն ընկնօղ։ զրախնդիր. զրա-հետ։ տես և Փուճ բանի եաւէ ընկնօղ։
–Զուր տեղը խաբօղ։ զրախաբ։
–Զուր տեղը խօսիլ։ ՚ի զուր զբանս ծախել։
–Զուր տեղը վաղօղ՝ արցունք, ջուր, քըր-տինք, և այլն։ ընդունայնաթոր։
–Զուր տեղը վաղօղ՝ մարդ, անասուն, և այլն։ ընդունայնաասոյր։
–Զուր տեղը վիրաւորեց զմեզ սատանան։ ձրի վիրաւորեաց զմեզ սատանայ։
–Զուր տեղը քալելով մոլորեցան դէպ ՚ի դէպը։ զրահետ եղեալ՝ մոլորեցան ՚ի չար անդր։
–Զուր տեղը քալօղ։ զրահետ։
Զուրաֆայ։ տես Զուռնաֆայ։
Զուրկ։ տես Զրկած։
–Զուրկ ելլել, կամ ըլլալ, կամ մնալ։ տես Զրկուիլ։
–Զուրկ ընել։ տես Զրկել։
Զուրուցել։ տես Խօսիլ. ավըլէմէք։
Զուֆայ օթու։ տես Զոպայ։
Զըքանչ. գայնանոյ։ զըքանչ։
Զպուն։ բանձկոն։
Զաւալ. խեղճ։ խանչել. անաւակել. անըռակել. խարխլընձել. ղանչալ։
–Զաւալը. խեղճ։ խանչիւն. ղախնչ։
Զաղօփ։ խօլ. մոլի։ տես և Խենթ։
Զըրլատոց. փղի՝ կամ մորթոր։ կական. ճիչ։
Զըրլատոց հանել, կամ վերցնել. փղի, ձիան՝ ըլլալ։ կականել. ճչել. ճիչ բառնալ։
Զըխ։ տես Զրահ։
Զընդեխ։ տես Զրնդեխ։
Զապած։ զուսպ. ամփոփ. ժիրկ։
Զապել. բռնել. ըմբռնել. ղափթ ընել։ զսպել. նուաճել. ընկճել. սանձել. սանձակոծել. սանձահարել։
–Մարմնոյն ապստամբութիւնը զսպել։ ըզ-մարմնոյն խայտանս ՚ի բաց պարուրել։
–Ախտերը զսպել։ զնստուցանել զախտս. զկիրս զսպել. սանձահարել, սանձակոծել զմոլութիւն. համ գնել որկորոյ և լեզուի և աչաց լկտեաց. ՚ի չափու ունել համով զա-մուսնութիւն. նահանջել զմեծ սրամտու-թեան. նուաճել զկիրս։
Զապելը. ղափթ։ սանձահարութիւն. սանձար-կութիւն. նուաճութիւն։
Զապուիլ. ղափթ ըլլալ։ ընկճիլ. նուաճիլ։
–չԶապուիլ. ղափթ չըլլալ։ խեռել. ստահակել. անսաստել. ստամբակիլ. աննուաճելի գոլ։
–չԶապուօղ։ տես Անզուսպ։
Զապօղ. ղափթ ընօղ։ ըմբռնիչ. սանձահարիչ։
–Ինքըզինքը զսպօղ։ ինքնասանձ. ինքնասաստ։
Զտած։ զտեալ. մզեալ. պարզեալ։
Զտել. սիւզմէք։ զտել. մզել. պարզել. մաքրել. սրբել. յստակել. մաղել։
Զտիլ. սիւզիւլմէք։ զտիլ. պարզիլ. յստակիլ։
Զտութիւն։ զտութիւն. մաքրութիւն. սըր-բութիւն. յստակութիւն. պարզութիւն. անխառնութիւն։
Զրահ. զըրխ. տիմիրլիք։ զրահ. պահպանակ. պատեան. վառելիք։
–Կուրծքի զրահ։ լանջապահ. ճօշ. զաւշան։
–Կոնքի զրահ։ Թիկնապահ տախտակ։
–Ձեռքերու զրահ։ գաստապան. բազպան. ձեռնէք։
–Ծունկերու զրահ։ բարձպան. սռնապան։
–Գլխու զրահ։ գլխապան. սաղաւարտ։
–Հաւատքի զրահնու Աստուծոյ վահանը։ ըզ-վառելիս հաւատոյ և զվահանն Աստուծոյ։

-Կուրծքը զրահով ծածկած ։ պղնձեօք ըղ-կուրծան տախտակեալ։
-Զրահ հագնիլ. զըրհ գիյմէք։ զգենուլ կամ արկանել զանձամբ զզրահս. զրահիլ. զրա-հաւորիլ։ տես և Զէնք հագնիլ։
-Զրահ հագնող կամ հագած. զըրհլը։ զրա-հաւոր. զրահազգեաց. զրահազգեստ. զրա-հավառ պատենազէն. զրահապատ. զրեհիկ. սպառազէն. կողմնաւոր։
-Զրահ հագցնել. զըրհ գիյտիրմէք։ զգեցուցա-նել կամ ագուցանել զզրահս. զրահաւորել. զրահել. սպառազինել։ տես և Զէնք հագցը-նել։ [ւանդք։
-Զրահի խաղերը՝ կամ օղախները։ կարա-
-Զրահի տակի լաթ։ վարապանակ։
Զրկած. մահրում։ զուրկ. զիրկ. զրկեալ. յետ-նեալ. վերջացեալ. կարօտ. ունայն. թա-փուր. մերկ։
-Աստուծոյ նախախնամութենէն զուրկ։ ա-ւերակ և ամայի 'ի նախախնամութենէն։
-Կառավարէն զրկուած։ անտպաստ մնացեալ 'ի կառավարէն։ [րեաց։
-Ամեն բարիքէ զուրկ։ ամփոփ 'ի բնաւից բա-
-Հարստութենէ զուրկ։ լոկ 'ի ստացուածոց։
-Աշխրքէ, ազատութենէ և ամեն բանէ զըր-կած։ յաշխարհէ, յազատութենէ և յամե-նայնէ անկեալ։
Զրկանք. զուլում. զարար. զուլմ։ զրկումն. զըր-կանք. զրկողութիւն. անիրաւութիւն. բըռ-նութիւն. հարստահարութիւն. վնաս. չա-րիք։
-Զրկանք ընել։ տես Զրկել. զուլմ էթմէք։
-Զրկանք ընել իշխանութեան մէջ։ զեղծա-նիլ իշխանութեամբ. բռնանալ. հարստա-հարել. խուել։
-Աղքատին զրկանք չընես։ մի՛ բռնան լիցիս տնանկին։
-Իշխանները մէյմէկու զրկանք չընեն ժողովըր-դեանս։ ոչ ևս բռնան լիցին իշխանք ժողո-վրդեան իմում։
-Զրկանք ընելը։ բռնաւորութիւն հարստա-հարութիւն։ տես և Զրկանք։
-Զրկանք ընող։ զրկող. հարստահարիչ. բըռ-նաւոր։ տես և Չարագործ։
-Զրկանք քաշող։ զրկեալ. հարստահար։
Զրկել. մահրում էթմէք։ զրկել. 'ի գերև հա-նել. անմասն առնել. վրիպեցուցանել. ան-ժառանգել. զլանալ։
-Զրկել հարստութենէ, փառքէ, կեանքէ, և այլն։ արկանել յընչից, 'ի փառաց, յա-րևէ, և այլն։
-Մի զրկեր վարձկանը իր իրաւունքէն։ մի՛ զլանար զվարձ վարձկանի։
-Իրենք զիրենք կը զրկեն ան պարգևներէն։ անձամբ զանձինս 'ի պարգևաց անտի զլա-նան։
-Զրկել. զուլմ ընել. զուլում ընել. զուլում էթ-մէք։ զրկել. խուել. անիրաւել. բռնանալ. բռնահարել. հարստահարել. բուռն առնել. բուռն լինել։
-Զրկելով. զուլմ ընելով. զալըմանէ։ զրկա-նօք. բռնի. բռնաբար. բռնութեամբ. և այլն։
Զրկուիլ. զուրկ ըլլալ. մահրում գալմագ։ զրկիլ. վրիպիլ. յետնիլ. պակասիլ. նուաղիլ. կա-րօտիլ. գերևիլ. պատարկանալ. ունայնա-նալ. վերջանալ. կարօտանալ. գերևանալ. 'ի գերև ելանել. վրէպ գտանիլ։
-Զրկուիլ հաւատքէն։ 'ի հաւատոցն անկանիլ։
-Զրկուիլ հօրը օրհնութենէն։ վրէպ գտանիլ յօրհնութենէն հայրենի։
-Իր հարցը աթոռէն զրկուելով։ թափառական 'ի հարցն գահուէ։
-Մեծ հարստութենէ զրկուիլ։ 'ի բազմա-պանձ մեծութենէ վրէպ լինել։
-Զրկուիլ. զուրկ կալ, խոր գալմագ. զուլում չէք-մէք։ զրկիլ. հարստահարիլ։
-Զրկուիլը. մահրում ըլլալը։ վրիպումն. կա-րօտութիւն։
-Զրկուիլը. զուլում։ տես Զրկանք։
-Զրկուող. մահրում ըլլօղ։ զրկեալ. վերջա-ցեալ. յետնեալ։ տես և Զրկած, և Զըր-կանք քաշող։
Զրկում։ տես Զրկանք. և Զրկուիլը։
-Զրկում ընել։ տես Զրկել. զուլմ ընել։
Զրկող։ զրկող. զրկիչ. և այլն։ տես և Զըր-կանք ընող։
Զրուց։ տես Խօսք։
Զրուցել։ տես Խօսիլ. սէօյլէմէք։
Զրօյ. սըֆըր. որ է ոս նշանն՝ 0։ զրոյ։
Զօլաթայ։ ըսփըլի անուն։ գաւհեկան. չորեք-դրամեան. սատեր. սիկղ։
Զօհալ։ տես Երևակ։
Զօհրէ։ տես Արուսեակ։
Զօղալ։ տես Զողալ։
Զօռ։ բռնութիւն. բռնադատութիւն. բըռ-նաբարութիւն. բռնահարութիւն. բռնազ-բօսութիւն. հարստահարութիւն. տագնապ-հարկ. ճեպ. բուռն։
-Անիրաւութիւն է ինծի ըրածդ։ բռնան է ինձ 'ի քէն։
-խիստ մեծ Զօռ։ շտապ տագնապք։
Զօռ. որ կը կէ մարդ։ բռնութիւն. տագ-նապ. ճիգն. վիշտ. աղէտ։ տես և Նեղու-թիւն։
-Զօռ. մեծ ուժ։ բռնութիւն. սաստկութիւն. ուժգնութիւն. կորովութիւն. թափ. կա-րով։ տես և Ուժ. և խիստ մեծ Ուժ։
-Զօռ. գոլայ օլմայան։ չէթին։ տես Դժուար. դժար։
-Զօռ ընել։ բռնադատել. բռնաբարել. բըռ-նազբօսել. ստիպել. տագնապել. խուճա-պել. ճեպել. բռնանալ. շտապեցուցանել. տագնապեցուցանել. խուճապեցուցանել. ճեպեցուցանել. հարկեցուցանել. բուռն լի-նել. բուռն առնել. հարկ առնել. հարկ 'ի վերայ դնել. շտապ տագնապ 'ի վերայ հասուցանել։

-Ո՛վ քեզի զօռ ըրաւ: ո՛ հարկ արար քեզ. 'ի յումմէ՞ բռնադատութենէ:
-Մէկէ մը չբռնադատուելով՝ ինքն իրեն իր անձը մեզի համար զրաւ: առանց յումեքէ բռնադատելոյ, ոչ ուրուք հարկ արարեալ, եդ կամովին զիւր անձն վասն մեր:
-Այնչափ զօռ ըրաւ անոր՝ որ չուզածը ընէ: ած զնա յայն, տանել զոր ոչն կամէր:
-Զօռ ընել՝ ինքիրէն. ուժ տալ: բռուն առնել. ճգնիլ. նկրտիլ. թեւակոխել. գուն դնել. գուն գործել: տես վերը Զօռ ընել. և Ջանալ:
-Զօռ ընող: բռնադատիչ. բռնաբարիչ. բըռնազբօսիչ. ստիպիչ. շտապիչ. տագնապիչ. հարկեցուցիչ. և այլն:
-Զօռ ընող խօսքերով: հարկեցուցիչ բանիւք. յաղթախանձ աղերսանօք. ժտութեամբ:
-Զօռ չընող: անբռնադատ. անբռնազբօս. անտագնապ:
-Առանց մէկէ մը զօռ կրելու: առանց յումեքէ բռնադատելոյ:
-Զօռը ընկճելով. տես Նեղը ընկճելով:
-Զօռը ընկճիլ. Զօռ կրել, կամ Զօռ քաշել: տես Նեղը ընկճիլ:
Զօրլու: բռուն. բռնաւոր. զօրաւոր. սաստիկ: տես և Ուժով:
-Խիստ Զօրլու: բազմազօր. քաջազօր:
-Զօրլու. ամէնը, ուստոն, հօրլօ, և այլն: բազմաձեռն. յոլովաձեռն. յաճախագործեղ: տես և վերի Զօրլուն:
-Զօրլու զաալիմ: տես Բռնաւոր:
-Զօրլու ըլլալ. բռնանալ:
-Զօրլու թագաւոր: բռնակալ. բռնաւոր. գոռոզ:
-Զօրլու թագաւորութիւն, կամ հէօքիւմ: բռնակալութիւն. բռնաւորութիւն. գոռոզութիւն:
Զօռով. զօռօղլան: բռնութեամբ. բռնադատութեամբ. բռնազբօսութեամբ. բռնի. բռնաբար. բռնազբօսելով. սաստկապէս. ուժգին:
Զօռով. խոխօ ռօփուլ: տես Ուժով. Ճիգ:
-Զօռով առած՝ կամ խլած: յափշտակեալ. խլեալ. կորզեալ. թափեալ. աւարեալ. բռնամբ ածեալ:
-Զօռով առնել, կամ խլել, կամ քաշել: յափշտակել. խլել. թափել. կորզել. հանել. աւարել. բռնամբ ածել. զրաւել. ուժգին առնուլ: տես և Խլել:
-Անոնց զէնքերը ու իշխանութիւնը ինքը կ'առնէ զօռով: զրաւէ յինքն զզէնս և զամենայն իշխանութիւն նոցա:
-Ուզեցածը զօռով առնելու համար կը սպառնէ: սպառնանէ վասն ինչս զերծանելոյ:
-Ուրիշի թագաւորութիւնը զօռով առնել: բռնակալել. յինքն կամ իւր վարել զայլոյ թագաւորութիւն. յինքն հանել:
-Տէրութիւնը զօռով իրենց գանձը առաւ: առան գանձք նոցա յարքունիս:

-Զօռով զափթ ընել: բռնակալել. զրաւել:
-Զօռով զափթ ընող: բռնակալ. բռնաւոր. յափշտակօղ:
-Զօռով զօռով: տես Հազիւ հազ:
-Զօռով թագաւորել, կամ հէօքիւմ ընել: բըռնանալ. բռնակալել. նուաճել:
-Զօռով ծախող, կամ ծախուած: վաճառակուր:
-Զօռով կնկան հետ ըլլալ: լլկել զկին:
-Զօռով հնազանդեցնել. [illegible]: հնազանդեցուցանել. բռնադատել 'ի հնազանդութիւն. հարստահարել. նուաճել:
-Զօռով նետել: ընկենուլ:
-Զօռով ներքևը առնել: յաղթահարել. նուաճել. պարտել: տես Տակ առնել:
-Զօռով ուզել. [illegible]: պահանջել. ուժգին առնուլ:
-Զօռով ուզելը: պահանջումն. պահանջ:
-Զօռով ուզօղ, կամ ուզած: սաստկապահանջ:
-Զօռով վրայ հանել: } զրօհ տալ հասանել. 'ի
-Զօռով վրայ վազել: } վերայ յարձակիլ. դիմել 'ի վերայ:
-Զօռով փրցնել: խլել. կորզել. շորթել:
-Զօռով քաշել: տես Զօռով առնել:
-Զօռով քաշօղ, կամ քաշած: բռնաձիգ:
-Զօռով քշել: բռնավարել. տարապարհակ վարել: — Ծովուն յորձանքներէն քշուելով: բռնավարեալ 'ի վերայ յորձանացն:
-Զօռով աղիւս շինելը: տարապարհակ աղիւսագործութիւն:
Զօռպայ: տես Ապստամբ:
Զօռպայութիւն. զօռպալըգ: տես Ապստամբութիւն:
-Զօռպայ ելլել: տես Ապստամբիլ:
Զօռսուզ: անզօր. տկար. անաւագ. կնատ:
Զօրագլուխ: տես Զօրապետ:
Զօրանալ: տես Ուժովնալ:
Զօրապետ. պէօյիւք պաշը. սէրտար. էէնիչէր աղասը: զօրապետ. զօրագլուխ. զօրավար. գնդապետ. սալար:
-Զօրապետ. որ պատերազմի ժամանակը զօրաց առջևէն կ'էրթայ, և թոն զօրքերը առաջ կը պատերազմի: ախոյան. յառաջամարտիկ:
-Զօրապետ ըլլալ: զօրավարել. զօրապետել:
Զօրապետութիւն. զօրապէտի իշխանութիւնը. սէրտարլըգ: զօրապետութիւն. զօրագլխութիւն. զօրավարութիւն:
Զօրացնել: տես Ուժովցնել:
Զօրեղ: տես Ուժով. էէրլը ադամ:
Զօրք. ասկեր: զօր. զօրք. սպայ. վաշտ. զօրական. զօրութիւն. զինուորութիւն. բանակ:
-Ազնուական զօրք: ազատազօր. ազատագունդ: [գունդ:
-Կրթուած զօրք: մարզիկ զօրք. մատենիկ
-Չկրթուած զօրք: գուգազ. գեղջկաիր և անկիրթ զօրք: [զօրք:
-Շատուոր զօրք: բազմազօր. բազմաձեռն

-Զօրք ընտրել: զօրընտիր լինել. զօրընտիր առնել:
-Զօրք ընտրող: զօրընտիր. այրընտիր:
-Զօրք ժողվել: զօրաժողով լինել. զօր յարուցանել. գունդ կազմել. զօրս բովանդակել. հրոս հանել:
-Շատ զօրք ժողվելով անկէ: զօրս բազումս առ 'ի նմանէ գումարտակեալ. գունդ ապայից յինքն կուտեալ:
-Զօրք կը ժողվէն աւազակը երկրէն դուրս ընելու համար: գունդս առ գունդս գործեն հանելոյ զհէնն յաշխարհէ:
-Զօրք ժողվող: զօրաժողով:
-Զօրք ու տուրք տալու պարտըկան ընել: հարկատու և զօրապահանջ յօրինել (զկողմն աշխարհին):
-Բոլոր աշխրքին զօրքը: համաշխարհազօր:
-Զօրքը աղէկ շարելուն կերպը: ճակատելոյն յօրինուած:
-Զօրքը աւրել: խորտակել զզօրս. բեկանել կամ փլուզանել զբանակ. հարկանել զպատերազմ:
-Զօրքը բաժնել, կամ զատել: զօր հատանել. զօրահատոյց լինել. զօրահատոյց առնել:
-Զօրքը բաժնող՝ կամ զատող: զօրահատոյց:
-Զօրքը ներս վազել: հեղեղատել զօրաց. արշաւանել. փողել 'ի ներքս:
-Զօրքը շատ: բազմազօր. յոգնազօր. յաճախազօր. գունդ բազմաձեռն. գունդ պնդակազմ:
-Շատ զօրքով: բազում սաստիկ որերով. զօրու ծանու. յոլովաձեռն գնդաւ. բազմաձեռն զօրու:
-Զօրքով վրան վազել: զօրախաղաց լինել:
-Զօրքը քիչ: սակաւազօր. սակաւաձեռն:
-Զօրաց բնակարան, կամ նստելու տեղ: զօրանիստ:
-Զօրաց թև, կամ մէկ կողմը: թև զօրաց. առաջք, կամ առաջ զօրաց:
-Զօրաց խումբ՝ կամ պէօլիւկ: գունդ. ջոկեր. խումբ. սպայ. ռազմ. կարաւան: տես և Զօրք:
Զօֆ: կերպաս այծեաց. զամբասուխա:

Է

Է: է. գոյ. իք. կայ:
-Անգին է: յայնկոյս կայ:
-Ինչ որ իմս է: որ ինչ իմ է:
-Ան խօսքը իրաւ է: հաւաստի գոյ բանդ:
-Հասեր է: հասեալ կայ:
-Ամենևին տրված չէ: ուսեալ բնաւ չիք:
Էակ. վուճուտ. զաթ. գային. վիւճիւտ: էակ. գոյակ. գոյ. է. գոյացութիւն. եղանութի. լինելութիւն:
-Էակ ըլլալ: էանալ: տես և Գոյանալ:
-Էակ ընել: էացուցանել. յէութիւն ածել: տես և Գոյացնել:
-Էակի պէս: էապէս. գոյապէս:
-Էակութիւն: տես Էութիւն:
Էգ. փիշի: էգ. ճակ:
-Էգ՝ աղանիններու, կամ փափրուկներու. և այլն: վարուժան. վարուժանակ:
-Էգ դարձնել: իգացուցանել:
-Էգ եղնիկ: եղն:
-Էգ ըլլալ: իգանալ:
-Էգ ըլլալը: իգութիւն:
-Էգ կուռք: չաստուածուհի. աստուածուհի իգական պատկեր. կուռք. դիք. ձուլածոյ. դրօշեալ. և այլն:
-Էգ հաւ, կամ թռչուն: մարի:
-Էգ շուն, կատու: քած. քէնթ:
-Էգ ոչխար: մաքի. ոչխար:
-Էգ սիրող, կամ էգի վրայ մարող. զամփարայ: իգասէր. իգամոլ. ճակաճան. մտատակախաղ:
-Էգի միւթալիս: իգական: տես և Կնիկ և զհետևեալս նորա:
Էգեստան: տես Այգեստան:
Էգի: տես Այգի:
Էգիլմիշ ըլլալ: տես Ճզմել:
-Էգիլմիշ ըլլալ կնկան: տես Աչէժկել:
Է՛ղ մը: տես Խել մը:
Էզմիշ ընել: տես Ճզմել. և Տրորել:
Էզպէր: տես Սերտ. էզպէր:
Էզպէր ըլլալ: տես Սերտել:
Էթէկ: տես Փէշ. էթէկ:
Էթէկ՝ ըէտան. բէրգէ. և այլն: տես Տակ լեռան. բերդի. և այլն:
Էթնայ լեռը: Եթնայ:
Էթրաֆ: տես Բոլորտիք:
Էլ թաշը: տես Ձեռաց քար:
Էլայ: գեղագոյն. ծայրագոյն. վսեմ. կատարելագոյն:

Էլէմփայ: կարժառ. վիլլակ. նազուգ:
Էլթի: տես Նէր:
Էլլէկ. թաղաթին չըր գին եղած գեղէրը, կամ նորա փոխը եղած փէզաանթը: արուարձան. արուարձանք. արուարձանեայք:
-Էլլէկը բնակօղ: արուարձանեայ. արուարձային: [սարձակ:
Էլմաս: ադամանդ. անդամանդ. ակն լու-
-Էլմասէ. էլմաս թաշէ: ադամանդեայ. անդամանդեայ:
-Էլմասլը: ադամանդեայ. անդամանդեայ:
Էլչի: դեսպան. հրեշտակ. պատգամաբեր. պատգամաւոր:
-Էլչի խրկել: դեսպան առաքել. հրեշտակ արձակել. հրեշտակ առնել. հրեշտակութիւն առաքել. հրեշտակագնաց լինել. 'ի պատգամս անկանել. պատգամագնաց լինել:
Էլչիութիւն: դեսպանութիւն. հրեշտակութիւն:
-Էլչիութիւն գնացօղ: հրեշտակագնաց:
-Էլչիութիւն երթալը: հրեշտակագնացութիւն:
-Էլչիութիւն ընել: պատգամաւորել. հրեշտակել:
Էլպաշի, կամ էլպաշը: յառաջաւոր. յառաջադէմ. յառաջակաց. յառաջընթաց. նախաշաւիղ. նախասկիզբն. ամոլ պարու. պարագլուխ. առաջնորդ. հաւակ:
-Էլպաշի՝ խաղ խանդողներու. եւ այլն: գասապետ:
-Էլպաշի ըլլալ: յառաջադէմ լինել. առաջնորդել:
Էլպաշիութիւն: առաջնորդութիւն. պարագլխութիւն:
Էլխիմէն: տես Ջեռնոց:
Էլփազէ: տես Եէլփէզէ:
Էլֆազը տուղ: տես Լեզուանի:
Էհ. (Միջարկ''): հէ. ով. ոհ. վահ:
Էհլի: տես Ընտանին:
Էհմալ: տարտամութիւն. պղերգութիւն. հեղգութիւն: տես և Ծուլութիւն:
-Էհմալ ընել: տարտամել. պղերգանալ. հեղգալ. ծուլալ. դանդաղել. յուլանալ. չդնել յունկան. չլսելոյն առնել: տես և Ծուլանալ:
-Էհմալ ընել տալ: յամեցուցանել. պղերգացուցանել. հեղգացուցանել. յուլացուցանել. ծուլացուցանել:
Էհմալճի: տարտամ. հեղգ. պղերգ. յապաղկոտ. ծոյլ. յամր. հեղգամիտ. հեղգասիրտ: տես և Ծոյլ:
Էհմալճութիւն: տես Ծուլութիւն:
Էհմալսըզ: ժիր. անպղերգ. անվեհեր:
Էհմալսըզութիւն: ժրութիւն. անպղերգութիւն. անվեհերութիւն:
Էհտաճ: տես Կարօտ. էհթաճ. և զորս զկնի:
Էհտիար: տես Ծեր. և զհետևեալսն:
Էհրամ: ձուձն թաւարծի:
Էճէլ: օրհաս. ժամ օրհասական:
-Էճէլը վրայ հասնելով: օրհաս մահուան կանխեալ: [հուն կանխելոյ:
-Էճէլը գալուն համար: յաղագս օրհասի մա-
-Էճէլովը մեռաւ: վախճանեցաւ օրհասիւ մահուն:
Էճէնէ: գուռ:
Էճրին տէվէսի: տաճիկ ուղտ:
Էճիր: տես Ջարութիւն. չոր բան. եւ այլն:
Էճիրլի: տես Ջարագործ:
Էմանէթ. Էմանէթ առնել. Էմանէթ տալ. և այլն: տես Պահծու բան. Պահ առնել. Պահ տալ. և այլն:
Էմէկ. Էմէկլի. և այլն: տես Աշխատանք. Աշխատալի. Էմէկլի:
Էմին: տես Ապահով:
Էմին՝ տող: տես Գլուխ. Պետ...:
Էմիշէրի: համաշխարհիկ:
Էմիր: հրամանատար. իշխան:
Էյ. (Միջ. սփոփական): այո. այդպէս իցէ. այդպէս լիցի:
Էյ. (շաղկապ ներհակաբանական): արդ. և արդ. այլ արդ. իսկ արդ. ապաքէն:
-Էյ հիմայ: և արդ. իսկ արդ. այլ արդ:
Էյէ: խարտոց:
Էյէլէմիշ ընել: տես Խարտել. և որ զկնի:
Էյէր: տես Թէ որ:
Էյէր. ձիու, էշու, եւ այլն: տես Թամբ:
-Էյէր փուսաա: տես Ջիու զարդ:
Էյէրլէմիշ ընել: տես Թամբել. և որ զկնի:
Էյի: տես Աղէկ: [լալ:
Էյինալէյին ըլլալ: տես Ապշել. և Շաշմիշ ըլ-
Էյինտի: հիմայ. արդ ուրեմն. և արդ. իսկ արդ. այլ արդ:
Էյլէնճէ: զբաղանք. զբօսանք. պատապրումն. խաղալիկ:
Էյլէնմիշ ըլլալ: զբօսնուլ. զբօսանիլ. պատապղիլ. դեգերիլ. զբաղիլ. զբաղնուլ: տես և Տնտնալ:
Էյլէնտիրմիշ ընել: զբօսեցուցանել. զբաղեցուցանել. պատապղեցուցանել. յամեցուցանել. պարապեցուցանել. Թարթափեցուցանել. յամեցուցանել: տես և Տնտնացնել:
Էյլիկ, կամ էյիլիք: տես Աղէկութիւն:
-Էյլիկ ապիլէն: տես Աղէկութիւն ճանչցօղ:
-Էյլիկ ապիլմէզ: տես Ապերախտ:
Էյմալլահ ընել: զպարտութիւն խոստովանիլ. պարտութիւն յանձն առնուլ:
Էյրէթի: յողդողդ. յողդողդուն. անհաստատ. հարևանցի. առժամանակ. առժամայն:
-Ձեմ ուզեր հիմայ զձեզ էյրէթի կամ վեր 'ի վերոյ տեսնել: ոչ կամիմ զձեզ այժմ հարևանցի տեսանել:
-Էյրէթի չեմ կեցած հոն, այլ ինչուան եաքը: ոչ առժամայն, այլ կալով անդ միշտ:
-Էյրէթի խօթած: թերաքամ. թերաքամեալ:
Էյրի: տես Ծուռ:
Էյրի. էօլօմիլ փիրոյէյ: ներցուկ:
Էյրի չէհիր: Ագրիա:
Էյրիպօզ. նէկրօփօնթէ. կղզի է: Եւբիա:
-Էյրիպօզ պօղազը: Եւրիպոս:

-Էյրիպօղցի: եւբիացի:
Էն. ինչպէս երբ ք'աուէմ. էն աղէկը. էն չօրը. էն մէծը. էն ամօղը. և այլն: տես Խիստ:
-Մագաղաթին էն քէնարը: 'ի հուսկ յեզր մագաղաթին:
-Էն եաքը: հուսկ յետոյ:
-Երջանկութեան էն ծայրը հասած: 'ի բուն ծայր բարեբաստութեան անցեալ:
-Զարութեան էն տակը հասած: 'ի բնաւ խոկ 'ի յատակս չարութեան հասեալ:
-Լեռանը էն վերի ծայրը: 'ի բուն գլուխ լերինն:
-Էն մեծ բարիքը: ծայր ամենայն բարեաց. կատարած ամենայն բարութեան:
Էնթարի. հագուստ է: խոտորկոտուր:
Էնիշ: տես Դարվար:
-Էնիշ եօխուշ: տես Դար ու փոս:
Էնիշտէ. էղնոյ: քեռայր:
Էնկէրէկ: իժ:
Էնկին: տես Անգուղ:
Էնկինաւ: կանկար. արտիճուկ:
Էնկիւրի: Գաղատիա. Անկիւրիա:
-Էնկիւրացի. էնկիւրալը: գաղատացի. անկիւրացի:
Էնտաղէ: կանգուն:
Էնտամ: տես Եօռամամ:
Էնտէլիւզ, կամ անտէլիւզ վիլայէթի: Վանդալիա, կամ Բեթիկ:
Էնքսէ, կամ էնկսէ: ծոծրակ. սնարք:
Էնքսէր, կամ էնկսէր: տես Գամ:
Էշ. կամ էշը: տես Ընկեր. էշ:
-Էշ չունող. էշի օլմայան: անզուգական: տես և Ընկեր չունող:
-Էշ. էշէկ: էշ. զոյգնակ:
-Պզտի էշ: իշակ. յաւանակ. իշամտրուկ:
-Վայրի էշ: իշավայրի. ցիռ:
-Արու էշ: իշայր:
-Էշ քշող: իշավար:
-Էշը հեծնիլ: հեծանել յէշ. ելանել յէշ:
-Էշեր: տես Իշուանք:
-Վարժած էշ: էշ մուղ 'ի Թամբս, 'ի բեռն և 'ի պախուրց:
-Զվարժած էշ: տրմուղ և խամ 'ի սանձս:
-Իշու այծ. էշէկ քէչիսի: էշայծեամն:
-Իշու անդամք ունող: իշանդամ:
-Իշու գլուխ: խալամ իշոյ:
-Իշու խիար. էշէկ խըյարը: աղոխ:
-Իշու ձայն: տես Զռալը:
-Իշու պէս: իշնապէս:
-Իշու քուռակ: իշորդի. յաւանակ. իշուկ:
-Իշուն մէկալ գին անցնիլ: տ. Զափը անցնիլ:
-Իշուն մէկալ գին անցնող: տես Զափը անցնող:
Էշէկ: տես Էշ:
-Էշէկ առըսը: տես Պիծակ:
Էշիկ: տես Շեմ. էշիկ:
Էշխ: ամխոյժք. զեղուած սրտի. մոլութիւն. տռփումն. խանդ:
-Էշխը գալ: զուարթանալ:
-Էշխլի: աշխոյժ:

Էշկեարէ. օրթան: 'ի լոյս. հրապարակաւ. յայտնապէս: տես Յայտնի, (անուն. և մէջ):
Էշկեարէ ընել. Էշկեարէութիւն. և այլն: տես Յայտնել. Յայտնութիւն. և այլն:
Էշկին ձի: սրավար, սրընթաց, օդապարիկ երիվար:
Էշութիւն: տես Իշութիւն:
Էութենական: էական: տես և Գոյացական:
Էութիւն, կամ էակութիւն: էութիւն. բնութիւն. էականութիւն. գոյութիւն:
Էպէ: տես Դահեկ:
Էպէմ կէօմէճի. ճաղըրքան: մոլոշ. աղջկատակ:
Էպէտ. Էպէտի. և այլն: տես Յաւիտեան. Յաւիտենական. և այլն:
Էպխուրշխում: տես Ապրշում:
-Էպխուրշխումէ: կերպասեայ. կերպասանիւթ. բեհեզեայ:
Էջ. Գրքի Բըլիւքլերի էրէտը: էջ:
-Երկու կամ վեց էջ գրած: երկիջեան. վեցիջեան:
Էջմիածին: Էջմիածին:
Էռապ: տես Առապ:
Էռճիէս. լէռան անուն է: Արգէոս լեռան:
Էռջէլէ: տես Առջէլէ:
Էռտէլ, կամ էռտէլ մամլագը: Տրանսիլուանիա:
Էսիրթմէ. կամ էսիրմէ. Էսիրթմիշ ընել. և այլն: տես Կատաղութիւն. Կատաղեցնել. և այլն:
Էսկիճի. հին ու մին բան ծախող: հնավաճառ:
-Էսկիճի. հին ու մին բան կարկըտող: հնակարկատ:
Էսմէր. Էսմէրլիք. և այլն: տես Թուխ. Թխութիւն. և այլն:
Էսնաֆ: համարուեստք. արուեստակիցք:
Էսնաֆտաշ. մէկ էսնաֆէ: համարուեստ:
Էսնէմէք: տես Երըժկամալ:
Էսնէյիշ: տես Երըժկոտուք:
Էվ: տես Տուն:
Էվ քեահեասը: տես Տան վերակացու. 'ի Ներքոյ Տուն բառին:
Էվէլ: տես Առաջ. էվէլ:
-Էվէլ ախըրլան: տես Յաւիտենից:
-Էվէլէ պաշտան: տես Պինտ առաջ:
Էվէլտէն: տես Առաջուց:
Էվսաթ: միջակ. միջական:
Էվրէմփուլու, կամ էւրէմփուլու. Ֆիլան ղուրդ է: կշտապանակ: և այլն:
Էտէ. Էտէէն. և այլն: տես Եդէ. Եդէէն.
Էտէպ, կամ էտէպ: տես Համեստութիւն. և զգեստեալն:
Էտէփսիզ: տես Անհամեստ. և այլն:
Էտնայ: յետին. ստորին. Նուաստ:
Էտրէնէ. էտիրնէ: Անդրիանուպօլիս:
Էտրէնէցի: անդրիանուպօլսեցի. յանդրիանուպօլսէ:
Էրած. Էրել. Էրուք. և այլն: տես Երած. Երել. Այրուք. և այլն:
Էրգ: տես Ցերգ:
Էրզրում, կամ Էրզիւրում: Կարին. Թէոդոսուպօլիս:

-Էրզրումցի: կարնեցի. Թէոդոպօլսեցի:
Էրէկ. Էրէկ չէ մէկալ օր. և այլն: տես Երէկ. Երէկ չէ մէկալ օր. և այլն:
Էրէյլի. գաղաք է: Արակլիա. Հերակլիա:
Էրէց: տես Տէր տէր:
Էրըժկտալ: տես Երըժկտալ:
Էրթէսի օրը: յերկրորդում աւուր. յաւուրն երկրորդի. 'ի վաղիւ անդր:
Էրիկ: տես Երիկ:
Էրիկ. պտուղ: տես Սալոր:
Էրիշմիշ ըլլալ: տես Ուլաշմիշ ըլլալ:
Էրկան: տես Երկան:
Էրկէն: տես Աղապ:
Էրքեան: տես Մարդավարութիւն. և այլն:
Էրքեանսըզ: տես Տմարդի: և այլն:
Էրքէկ: տես Որձ. և Արու:
Էրքէճ: տես Քօշ:
Էւէլ. Էւէլնալ. Էւէլցնել: տես Եւել. Եւելնալ. Եւելցնել. և այլն:
Է'փ էչկէարէ: ակն յայտնի: տես և Խիստ Յայտնի:
Էքսապիր: տես Հարուստ:
-Էքսապիր աղըըսը: տես Նիքրիս:
Էքիզ. [illegible] ծնած: երկուորեակ. զոյգ:
-Էքիզ ծնանօղ. [illegible]: երկուորի. զուգածին. խեղեփ. ծննդակից:
Էքին: տես Ցան. և այլն:
Էքինճի: տես Մշակ. և Հերկօղ. և զորս ընդ նոքօք:
Էքլէմէ: պատուաստ. մածուած:
Էքլէմիշ ընել: պատուաստել. մածուցանել:
Էքմէք: տես Հաց. և զորս զկնի:
-Էքմէք օթու: տես Հացխոտ:
Էքշի: տես Թթու:
Էօզ: տես Բնական, և Հարազատ:
Էօզէնկլի: տապանդակ. տապատանք:
Էօզէնկլին խօթել ոտքը: արկանել զոտն յասպանդակ. ոտն ածել աշտանակել 'ի ձի:
Էօզէնմիշ ըլլալ: արուեստագործել. արուեստակել. ճարտարել. ըղձակերտել:
-Էօզէնմիշ ըլլալով շինած: ճարտարագործ. ըղձակերտեալ:
Էօթէ եաքա. [illegible]: Ասիա:
Էօթէտէն: տես Անդիէն:
Էօթմէք: տես Խօսիլ. յայն հանել: և որ զկնի:
Էօլէֆէ: Թոշակ. ռոճիկ. հասոգ. վարձ զինուորաց:
-Էօլէֆէ տալ: տալ զթոշակ. հասոգել:
Էօլիւմ: տես Մահ. էօլիւմ:
Էօլիւֆէր չիչէկի: տես Նունուֆար:
Էօկէճ, կամ էօյէճ: տես Ճիշակ:
Էօկիւզ գուշու: տես Բու և Պայղուշ:
Էօմիւր, կամ էօմր: տես Կեանք:
Էօյէ, կամ էօկէ: տես Խորթ. էօյէ:
Էօյլէ, կամ էօյլէն. [illegible]: տես Կէս օր:
Էօտ: լեղի,
Էօտ աղաճը: հալուէ:
Էօրէքէ: տես Ըռք:

Էօրնէկ: տես Օրինակ:
Էօրիւմճէկ: տես Սարդոստէ. և Մանողակ:
Էօրս: սալ. գարբնաքար: [կել:
Էօրսէլէմիշ ընել: տես Ճմռքըրտել. և Ջարջըր-
Էօրտէկ: բադ:
Էօրքէ. Էօրքէլի. Էօրքէ ելլել. և այլն: տես Սրդող. Սրդողկոտ. Սրդողիլ. և այլն:
Էօքիւզ: տես Եզ:
Էօքիւզ պալըղը: տես Ծովու հորթ:
Էօքիւզ սինկիրի: տես Ջլոտ:
Էօքիւր էօքիւր լալ: տես Ամուր ձայնով լալ:
Էօքսէ: սատղ. սինձ:
Էօքսիւզ: տես Որբ:
Էօքքրէ. Բօէ մը՝ [illegible], [illegible], [illegible], և այլն: կծիկ. կարժ:
Էֆէնտի: տէր. հայր. վարդապետ: տես և Վարդապետ:
Էֆէսօ. [illegible]: Եփեսոս:
Էֆրիկէ: տես Աֆրիկայ:

Ը

Ը. [illegible]: ս. գ. ն:
-Աս է ժառանգը: սա է ժառանգն: — Դիմացնիդ եղած գեղը գնացէք: երթայք 'ի գեօղն՝ որ առաջի ձեր է: — Աս հացը ու բաժակը: զհացս զայս և զբաժակս:
Ը' ը: (մէջարէ"): տի:
Ըլըճախ: տես Եղկ:
Ըլլալ. օժան: լինել. եղանիլ. ել. գոլ. էանալ. գոյանալ. ծնանիլ. 'ի լոյս գալ. առնիլ. հաստիլ. հաստատիլ. գտանիլ. հանդիպիլ:
-Կրնայ ըլլալ: մարթի. հնար է: — Չըլլար: չմարթի. չէ հնար. անհնարին է: — Ամէն արարածները ոչինչէն եղան: բոլոր էութիւնք յանէից էացան: — Ուսկից եղան ամէն արարածները: յորմէ գոյացան եղեալքս ամենայն: — Ոչինչէն եղած: յանէից 'ի լոյս եկեալ: — Ուրիշ կերպով ալ կ'ըլլան յանկարծական մահերը: և այլազգ ևս առնին մահք տարաժամք: — Մինակ մէկ օրինակով մը կանոն չըլլար: միով օրինակաւ ոչ հաստի կանոն: — Դուն որ քու ստեղծողիդ պատկերը եղած ես: որ 'ի պատկեր արարչին քո հաստատեցար: — Ան պատուիրանքն որ ինծի կեանք տալու համար էր, մահու համար տրուած եղաւ: գտաւ ինձ պատուիրանն որ 'ի կեանս էր, նոյն 'ի մահ: — Իրաւցընէ ան սատենը երկիրս երկինք եղաւ: ստուգապէս

յայնժամ երկիրս երկինք հանդիպեցան: — Սոփին ծծմար եղաւ տղուն: Սոփի մտանէ առընտրու մանկանն:

—չԸլլալ. օլմամագ: չլինել. ոչ լինել. ոչ գոլ:

Ըլլալը: լինելութիւն. եղանութիւն. եղելութիւն. գոյաւորութիւն. գոյութիւն. էութիւն:

—չԸլլալը: չգոյ. չէութիւն:

—Մէկէ մը չըլլալը: անեղութիւն:

Ըլլալիք: ապառնի. ապագայ. ապայք. առ յապայք. գալոց. լինելոց. հանդերձեալք:

—Ըլլալիքը առաջուց գիտէ: յառաջագէտ է լինելոց (այսինքն լինելեաց):

Ըլլալով: գոլով. ելով:

Ըլլալու: լինելի:

—չԸլլալու: տես Անկարելի:

—չԸլլալուն համար: առ՚ի չգոյէ. և քանզի ոչ գոյր:

—Ըլլալու վրայ ըլլալ: հանդերձիլ:

—Սատանան ձեզմէ ոմանք բանտը ձգելու վրայ է: ահա հանդերձի բանսարկուն արկանել ՚ի ձէնջ ՚ի բանտ:

Ըլլայ. օլսուն: լիցի. եղիցի. իցէ. եւցէ:

—չԸլլայ թէ. օլմայայ քի: մի գուցէ. մի՛ արդեօք. մի՛ երբէք. զի մի. գուցէ երբէք. թէ գուցէ:

—Կասկածելով որ չըլլայ թէ վրայ հասնին: խիթալով թէ գուցէ ՚ի վերայ հասանիցեն:

Ըխտափօթ. ըխթաֆօթ պուլըշըւ: պոռնիպող:

Ըխրար. Ըխրար ընել. և այլն: տես Խօսք տալ. Խոստովանութիւն. և Խոստովանիլ. և այլն:

Ը՛հ. (Ժէզվէ՚՚): նշան. յէհ. յէ:

Ըհա: ահա. ահաւասիկ: տես և Իշտէ:

Ը՛հը: (Ժէզվէ): էհէ:

Ըղանալ. Ըղացնել, և այլն: տես Ցղանալ. Ցղացնել. և այլն:

Ըղեղ. պէյին: ուղեղ. խելք:

—Ըղեղը թափած: թափեալ ուղեղ. խելացնոր. խելայեղ:

—Ըղեղը թափելէն: յուղղոյն անանալոյ:

—Ըղեղը ծծած: ուղղածուծ:

—Ըղեղը ծծել. ուղղածուծ առնել:

—Ըղեղին վրայի ոսկորը: խելապատակ:

—Ըղեղին վրայի մաշկը: պարուտակ:

—Ըղեղին տեղը: ուղղաբոյն:

—Մոխիրը ըղեղին զարնուելով մնաց: հարկանելով մոխրոյն ընդ խելսն՝ վտանգեցէ գնա:

—Ըղեղով լցուած: ուղղալից:

Ըղորդ, կամ ողորդ. (տնօտն. և Տիճ): տես Ճըշմարիտ:

—Ըղորդ որ. Իրաւ որ. Իրաւընէ որ. Ճըշմարիտ որ. Հէրչէք քի. Բահիքին: յիրաւի. արդարև. ապաքէն. արդեօք. իսկ. իսկապէս. թէպէտ. թէպէտ և. ուրեմն:

—Ըղորդ որ չարչարուեցաւ: յիրաւի չարչարեցաւ:

—Ըղորդ որ ըսաւ: արդարև ասաց:

—Ըղորդ որ գիտեմ: ապաքէն գիտակ եմ:

—Ըղորդ որ կորսնցուց ամանէթը: կորոյս արդեօք զաւանդն:

—Ըղորդ որ զքեզ կը կորսնցնէի: կորուսեալ էր իմ արդեօք զքեզ:

—Ըղորդ որ գրած է: գրեալ իսկ է:

—Ըղորդ որ սուտ ըսաւ, ամայ մարդու զէն չտուաւ: թէպէտ և ստեաց, սակայն ոչ մեղաւ ումեք:

—Ըղորդ որ աչքէդ ելած եմ: ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց:

—Ըղորդ որ չ. Իրաւ որ չ: ոչ արդեօք. ոչ իսկ:

—Ըղորդ որ չէր ըներ: ոչ արդեօք առնէր:

—Ըղորդ որ չերկնցուց բանը: ոչ իսկ երկարեաց զբանն իւր:

Ըղունկ. Թըռնագ: եղունգն:

—Ըղունկ՝ գազանի, կամ մեծ թռչնոյ. և այլն. Բէնչէ: ճիրան. մագիլ:

—Ըղունկ՝ կովու, ոչխարի, խոզի, և նմանեաց. Թըրնագ: կճղակ:

—Ըղունկ՝ հաւու, կամ թռչնոյ: մագիլ:

—Ըղունկ՝ ձիու, ջորու, իշու, և այլն: Սմբակ:

—Ըղունկ կտրող: եղնգնահատ:

—Ըղունկ ունող. թըռնագլը: եղնգնաւոր:

—Ըղունկը երկըլթի պէս պինդ: սալասմբակ:

—Ըղունկը ճնզք: տես Պճնղուոր:

Ըղտու ձագ: տես Կողա:

Ըղըղպ. փօղըռէն ակէս ձէն է՝ ջուրը բամէլըու. ուռկան. ցանց. արձոյլ:

—Ըղըղպը լեցընել. ըշքըլեին Ֆէլէ: ուռկանել. ցանցել:

—Ըղըղպով ձուկ բռնել: ուռկանել. ցանցել:

—Ըղըղպով ձուկ բռնող. ըշքըլըճը: ուռկանաւոր. ցանցորդ:

Ըմայ: տես Ամայ:

Ընդեղէն: ունդ. գեղահունդ:

—Ընդեղէն ուտող: ընդակեր. ունդակեր:

—Ընդեղէնով ապրող: ընդաբուտ:

Ընդհանուր, կամ Ընդհանրական. ումում. ճէմի. քիւլլի: ընդհանուր. ընդհանրական. հանրական. հանուր. համօրէն. համատարած. տիեզերական. համաշխարհական:

Ընդհանրապէս. ումումի խուսուսէ. ըլէլըլէ: ընդհանրապէս. հանրապէս. բովանդակապէս. համօրէն. ընդհանուր. առհասարակ. առհասարակ: տես և Ամմէնքը մէկէն:

Ընդունած: ընկալեալ. առեալ:

Ընդունելի. մագպուլ. խապուլ: ընդունելի. հաճոյ. հաճոյական:

—Ընդունելի: վաւեր. վաւերական. հաստատարիմ. զօրաւոր:

—Ընդունելի չէ: անվաւեր է. անզօր է. խորթ է:

—խիստ Ընդունելի: բազմահաճոյ. ամենահաճոյ. բարեհաճոյ:

—Ընդունելի ըլլալ. գապուլ օլմագ: ընդունելի լինել. հաճոյ լինել. լսելի լինել. շնորհս գըտանել առաջի ուրուք:

-Անոնց աղաչանքը ընդունելի ըլլալու համար: զի լսելի լիցին աղաղակք նոցա: — Վասն լսելի լինելոյ ձայնի աղաչանաց մերոց:
-Խիստ Ընդունելի ըլլալ: բարեհաճոյանալ:
-Ընդունելի չըլլալ: անընդունելի կամ անընկալ լինել:
Ընդունելու: տես Ընդունելի:
-Ընդունելու լայեխ: արժանընկալ. արժանընդունակ:
-Ընդունելու տեղ: ընդունարան:
-չԸնդունելու. խապուլ էտիլմէզ: անընդունելի. հրաժարելի. մերժելի:
Ընդունելութիւն. խապուլ օլունմա: ընդունելութիւն. հաճութիւն. հաճոյք. շնորհք:
Ընդունելութիւն. օտար կամ մուսաֆիր ընդունելը: հիւրընկալութիւն. ընդունելութիւն. հիւրոյթք. ասպընջականութիւն:
-Մեծ ընդունելութիւն ըրաւ: ընդունելութիւն մեծապէս արար:
-Անոնցմէ ընդունելութիւն չգտնալով: անընդունակ եղեալ 'ի նոցանէ:
Ընդունիլ. գապուլ էթմէք: ընդունել. վերընդունել. յանձն առնուլ. ընդգրկել. տեղի տալ: տես և Առնել:
-Աղաչանքը ընդունիլ: յաղերս գալ:
-Պարգևը ընդունիլ: համբուրել զպարգևս:
-չԸնդունիլ: ոչ ընդունել. հրաժարել. մերժել:
Ընդունիլը: ընդունելութիւն. հաճութիւն. հաւանութիւն. յանձնառութիւն:
Ընդունօղ. գապուլ էտէն: ընդունող. ընդունակ. ընդունական. ընդունարան. ասպնջական. ընդունելի. ընկալուչ. ընդունելութեան:
-Ընդունօղ մեղաւորներուն: ընդունակ մեղաւորաց:
-Ընդունօղ շնորհացն Աստուծոյ: ընդունարան շնորհաց:
-Լոյս ընդունօղ: լուսոյ ընդունարան:
-Աստուած՝ իմ ընդունօղս է, կամ զիս կ'ընդունի: ընդունելի իմ է Աստուած:
-Գետերը ընդունօղ ծով: ասպնջական գետոց ծով:
-Առջի ընդունօղ: նախասպընջական. նախընդունակ. նախընկալ:
-Ընդունօղ տնանկներուն: ընկալուչ տնանկաց: [տկարաց:
-Ընդունօղ տկարներուն: ընդունելութիւն
-չԸնդունօղ. գապուլ էթմէյէն: անընդունակ. անընկալ:
Ընել. էթմէք: առնել. շինել. գործել. ներգործել. կատարել. վճարել. լինել. 'ի գործ բերել. հանել 'ի գլուխ: տես և Շինել:
-Ընելու ու չընելու բաները: զգործոյն և զչգործոյս:
-չԸնել. էթմէմէք: չառնել. չգործել:
Ընելը: գործառնութիւն. ներգործութիւն. արարչութիւն. իրագործութիւն:
-Ընօղ. էթէն: առնող. գործող. ներգործող. արարիչ. ներգործիչ. կատարիչ. գործունեայ. գործելի. առնելի:
-Տունը շինողներուն: գործելեաց կամ առնելեաց տանն:
Ընծայ. փէշքէշ: ընծայ. նուէր. ուղերձ. տուրք. ձօն. բաշխ. բաշխոյք:
-Ընծայ՝ այ մատուցանելի: նուէր. զոհ. սպանդ. պատարագ. գահամունք: տես և Ընծայ. փէշքէշ: [նուէր արգագիր:
-Ընծայ. յիշատակ մը՝ զոր ժամը կը կախեն:
-Ընծայ բերօղ. փէշքէշ կէթիրէն: ընծայաբեր. պատարագաբեր:
-Ընծայ տալ: տես Ընծայել:
-Ընծայ տալու տեղ. } փէշքէշխանայ: ընծայարան. նուիրանոց. մատուցարան. ձօնարան:
-Ընծայելու տեղ. }
-Ընծայ տանիլ, կամ բերել: ընծայաբեր լինել. ընծայաբերել:
-Ընծայ տանօղ: տես Ընծայ բերօղ:
-Ընծայ տրւօղ. փէշքէշ վէրէն: ընծայաբեր. նուիրաբեր. շնորհատու. շնորհաձիր:
-Շատ ընծայ տուօղ: բազմանուէր. բազմընծայ: [րապատուղ:
-Բոլորը ընծայ տուած կամ տուօղ: բոլո-
-Ընծայ չտրւօղ: } անընծայ. աննուէր:
-Ընծայ չունօղ: }
Ընծայած: ընծայեալ. վերընծայեալ. նուիրեալ. ուղերձեալ. մատուցեալ. ձօնեալ. նուիրագործեալ:
Ընծայել. ընծայ տալ, կամ ընծայով պատուել. փէշքէշ վէրմէք: ընծայել. վերընծայել. նուիրել. նուիրագործել. պատարագել. ուղերձել. ձօնել:
-Ընծայելը. ընծայ տալը: ընծայութիւն. ընծայաբերութիւն. նուիրագործութիւն. մատուցումն. նուիրումն:
-Ընծայելու: } ընծայելի. նուիրական:
-Ընծայուելու: }
-չԸնծայուելու: աննուէր. աննուիրական:
Ընծայուիլ: ընծայիլ. ընծայաբերիլ. նուիրիլ. մատուցանիլ. պատարագիլ. ձօնիլ:
Ընծայօղ: ընծայող. մատուցանելի. մատուցական: տես և Ընծայ տուօղ:
Ընծի. պանայ: ինձ. առ իս. յիս:
Ընծի պէս: ըստ իս: տես և Ինծ:
Ընծու խոտ. ինճ խոթ. գէհիրլի խոթ մի է. զաֆըան օթու. գօնճէլէմէ: ընձախոտ. անձխոտ. ակոնիտոն:
Ընկած: անկեալ. անկած. կործան:
Ընկեր. եօլտաշ. եարան. եար: ընկեր. ընկերակից. ընդակից. գործակից. ընթակից. ամոլակից. զուգակից. զոյգ. զուգական. զոլոզ. ընթորդ. զուգորդ. մերձաւոր. կցորդ:
Ընկեր. էշ. ախրան: զոյգ. զուգակից. ընթակից. հաւասար. համեմատ: տես և վերի Ընկերը:
-Ընկեր. աման՝ որով փղան կը ծնանի: տես Տղի ընկեր: [վարուժանակ:
-Ընկեր՝ աղանոս, կամ փարփալի: վարուժան.

-Ընկեր՝ էրքէնը, կամ կնկանը: տես Ամուսին:
-Ընկեր ըլլալ. եօլտաշ օլմագ: ընկերանալ. ընկերել. ընկերշակել. ընկերակցիլ. լծակցիլ. զուգորդիլ. գործակցել. լծորդիլ. զուգիլ. հաւասարիլ:
-Ընկեր ընել: ընկերակցել. լծակցել. լծորդել. զուգորդել. հաստարակորդ առնել. հաւասարել:
-Ընկեր ունօղ: ընկերաւոր:
-Ընկեր չունօղ. էշի եօք. ատամը եօք: անզոյգ. անզուգական. անզուգակից. անհաւասար. անհամեմատ. աննկշիռ. աննկշռելի. տարօրինակ:
-Ընկերը ատօղ: ընկերատեաց:
-Ընկերը խղդօղ: ընկերահեղձոյց:
-Ընկերը սիրելը: ընկերսիրութիւն:
-Ընկերը սիրօղ: ընկերասէր:
-Ընկերին վնասօղ: ընկերադաւ:
-Ընկերոջ պէս: ընկերաբար:
-Ընկերներ: ընկերանի:
Ընկերութիւն. եօլտաշլըգ: ընկերութիւն. ընկերշակութիւն. ընկերակցութիւն. լծակցութիւն. զուգակցութիւն. քաղաքաժողով միաբանութիւն. ժողովասէր ընտանութիւն. եղբայրութիւն. զօդողութիւն. գործակցութիւն. հաւասարութիւն:
-Ընկերութիւն ընօղ: ընկերող:
Ընկզնոց. ճէվիզլիգ: ընկուզաստան. ընկուզուտ:
Ընկնիլ. տիւշմէք: անկանիլ. վայրաբերիլ. կործանիլ:
-Բոլոր ամբաստանութիւնը եկեղեցականաց վրայ ինկած էր: ամենայն ամբաստանութիւնն 'ի սուրբ ուխտ եկեղեցւոյն կրթեալ էր:
-Նեղութիւնը անոնց վրայ պիտոր իյնայ: 'ի նոցա պարանոցս կրթիցի տագնապն:
-Պաղեստինը Պարսկաստանի հարաւային կողմը կ'իյնայ: Պաղեստինացւոց աշխարհն 'ի հարաւոյ կուսէ Պարսից կայ:
Ընկնիլ՝ մէկիմը, որ իրէն օգնէ: դիմել. ապաստանիլ. ապաւինիլ. ամրանալ. ապաստան լինել: տես և Սիփէրլէնմիշ ըլլալ:
-Հնդիկները առաջ Աստուծոյ ընկնին: հընդիկք յառաջագոյն ձեռնտու լիցին առ Աստուած:
-Թշնամիներուն չինկայք: և ոչ ձեռնտու եղէք 'ի թշնամին:
Ընկնիլ՝ մէկի մը, տիւշմէք կէլմէք. խօսիլը վերջապէսին կ'ընկնի, ու լմնըր ուղղիերթին: պատկանիլ. պատշաճիլ. ճահաւորիլ. անկ կամ վայելուչ գոլ. 'ի ճահ կամ 'ի դէպ պատահել. պատկանաւոր կամ պատշաճ գոլ:
-Այս խնդիրը մեր մօգերուն կ'իյնայ: այդ խնդիր մեր մոգաց է:
-Եւ ոչ գործիք մը իրեն ինկած բանին գայչի: և ոչ մի ինչ գործի յանկան իւր հպեսցի:
Ընկնիլ՝ մէկի մը. նասիպ օլմագ: վիճակիլ:

-Անոնց երկինքը ընկաւ, ասոնց երկիրս: Նոքա հասեալ վիճակեցան զվերինսն, և դոքա զստորին վայրս: — Երկիր և ջուր մատնեցան զստորինս:
-Անոր ինկաւ խունկ ծխելը: եհաս նմա խունկ արկանել:
-Բուն ճարտարապետին կ'ընկնի: 'ի բուն ճարտարապետ անգր հայի:
Ընկնիլ. իւզիւ մորտը ծէրոտըպընէ: անցանել զաւուրբք. զառամիլ: տես և Խոֆիլ:
Ընկնիլ իշխանութենէ: անկանիլ. լուծանիլ:
-Նախատինքով իյնայ իշխանութենէն: լուծցի անարգանօք յիշխանութենէ:
-Իր հարցը աթոռէն իյնալով: Թափեալ 'ի հարցն գահոյէ:
-Պատուիրանը չպահելով, սահելով վար ընկաւ: առ պատուիրանազանցութեանն 'ի վայր սողոսկեալ անկաւ:
-Ընկնիլը: անկումն. կործանումն:
չԸնկնօղ: անկործան. անսայթաք. անդայթակղելի:
-Ընկնօղին վրայ ծիծաղիլ, կամ ընկնօղին ոտք զարնել: տես Ոտք զարնել, և այլն:
Ընկուզ. ճէվիզ: ընկոյզ. ընգոյզ. արքայկաղին. կաղին արքայական:
-Ընկզի ձեւով զարդ ունօղ, կամ ընկզով զարդարուած: ընկուզազարդ. ընկուզաձև:
-Ընկզի ծառ. ճէվիզ աղաճը: ընկզենի. ընկուզի:
-Ընկզի կամ ընկուզ բերօղ (ծառ): ընկուզաբեր. ընգուզի:
-Ընկզի կանանչ կեղևը: կղեզ. ողոխ:
-Ընկզի մէջի կեղևը: պոպոկ:
-Ընկզի միջուկ. (ճէվիզ իչի): կթուն:
Ընճուղ. կէնճ էդ: տես Մողի:
Ընտանի: ընտանի. ընտել. ընտելական. ընդասուն. տնասուն. ընդածին. ընտանեակ. ընտանեկան. համբուրասէր. մարդամօտ. ձեռնընդել. զգօն:
-խիստ Ընտանի: ամենընդել. համբուրասէր:
-Ընտանի ըլլալ: ընտանենալ. ընտելանալ. ընդելանիլ. ընդելակրթիլ. զգօնանալ. գալ 'ի համբոյր: տես և Սորվիլ:
-Գազանները մարդկանց հնարքովը կը խաբուին ու շատ անգամ կ'ընտանենան: գազանք մարդկեղէն արուեստիւք պատրեալ բազում անգամ գան 'ի համբոյր:
-Ընտանի ընել. ըփանէչնէլ: ընտանեցուցանել. ընդելացուցանել. ընդելուցանել. զգօնացուցանել. ածել 'ի համբոյր. համբուրեցուցանել:
-Առիւծի ձագ պահելով կ'ընտանեցընէ: զառիւծոյ կորիւն սնուցեալ ածէ 'ի համբոյր:
-Ընտանի կին: ընտանուհի:
Ընտանիք: ազգականք. ընտանիք. թայրաթոռք. համատոհմք. համատոհմիկք:
-Ընտանիքը ջարդօղ: ընտանեկոտոր:
-Ընտանիքը կամ ընտանութիւն սիրօղ: ընտանեսէր:

-Ընտանոր աչէա: ընտանեբար:
Ընտանութիւն: ընտանութիւն. ընտանեկցութիւն. ընտելութիւն:
Ընտիր: տես Ազնիւ. և Աղէկ. (անուն):
Ընտո՞ր, կամ Ընտո՞ր. (Միջ. հարց): տես Ի՞նչպէս. (հարցական):
-Ընտո՞ր, կամ Ընտո՞ր. դէպ 'ի ո՞ւր: ընդ ո՞ր:
-Ընտո՞ր գնաց: յո՞ շրջաւ:
Ընտրած: տես Հնտրած:
Ընտրել: տես Հնտրել:
Ընտրողութիւն: ընտրողական գիտութիւն. որոշողութիւն:
Ընտրութիւն: ընտրութիւն. ընտիր:
-Ընտրութիւնը իրեն Թողուլ: յընտիր առնել նմա. ընտրոյ տէր զնա առնել:
Ընտրուքս: տես Սօնղ գալոր:
Ընքուլի. գող: յոն. յօնք. յունք:
-Ընքուլի չինել: հանել զյօնս, սնգուրել:
-Նոր բուսած ընքուլի: մրադարգ, մրուկերպ, մրագիր յօնք:
-Ընքուլին կցած, կամ մէկ մէկու կպած: յօնակից. կցայօն:
-Ընքուլին սև: տես Սևընքուլի:
-Լայն ընքուլիներ ունեցող: յօնեղ. Թաւայօն:
-Ընքուլիները երերցնելով: յօնաճօճ:
-Ընքուլիները ժողվել. գող չաթմագ: պռստել զյօնս. պռստել յունօք. 'ի վեր պրկել ըզյօնսն. 'ի վեր ամբառնալ զյօնսն. զյօնսն վերիվայրել:
-Ընքուլիները ժողուելով խոժոռ նայիլ: խեթի ակնարկել զյօնսն պռստելով:
-Ընքուլիները կծկած: կկղայօն:
-Ընքուլիները շիտակ ու փայլուն: ողորկայօն:
-Ընքուլիները վեր առնել: զյօնսն 'ի վեր պրկել. զյօնսն քաստել. զյօնս 'ի վեր ամբառնալ. ձգտապարզել զյօնս:
-Ընքուլիներնին վեր վերցուցած հպարտ փիլիսոփաներուն: կկղայօն փիլիսոփայից:
-Ընքուլիները վեր վար շարժող: յօնաճօճ:
-Կամարի ձևով սև ընքուլիներով զարդարուած: կամարակերպ յօնիւք Թխադոյն զարդարեալ:
-Բարակ ընքուլիներուն իրարու կպած կամարը: յունից նրբենից 'ի մի կից կամար: — Կամարաձև կցուած յօնիցն:
-Ընքուլիներուն տեղը: գարեւանդ աչաց:
Ըշկեաւոն. պօշնաք: սկլաւայնն ազգ. Լիւրիկեցի:
-Ըշկեաւոնի երկիր. Սկլաւոնիա. պօշնաք էլի: Լիւրիկէ:
Ըշըրըղ: ձգեալ: տես Հեծկլտալ:
Ըշմար. Ըշմար ընել. Ըշմարով. և այլն: տես Իշմար. Իշմար ընել. Իշմարով. և այլն:
Ըշտապուկ. չէֆթալի: գեղձ:
-Սոսո ըշտապուկ. էնէլ չէֆթալի: ալոց:
Ըպլըխ. ըպլըք. գոֆօծ. խարած խօրօզ: կուրտ. ագլոր. մալեալ ապաղաղ. որձատ:
Ըռահաթ. Ըռահաթ ըլլալ. Ըռահաթութիւն. և այլն: տես Հանգիստ. Հանգիստ ըլլալ. Հանգստութիւն. և այլն:
-Ըռահաթսըզ: տես Անհանգիստ:
Ըռահան, կամ ըռեհան: տես Ռահան:
Ըռաղպէթ. ռըղբէթ. աղպըրբան: ընդունելութիւն. հաճութիւն. հաճոյք. շնորհք:
-Ըռաղպէթ գտնել: շնորհս գտանել առաջի ուրուք. ընդունելի լինել. հաճոյ լինել. սիրելի լինել. հաճոյանալ:
-Ըռաղպէթլի: ընդունելի. հաճոյ. հաճոյական. բարեհաճոյ:
-Ըռաղպէթսիզ: անհաճոյ. անընդունելի. արհամարհ. խոտան:
Ըռայէ: տես Ծառայ. գող:
Ըռայէթ. Ըռայէթ ընել: տես Պատիւ. հիւրմէթ. Պատուել. իզէթ էթմէք:
Ըռասա: տես Աչոզ. և Ցարմար. ուղղան:
-Ըռասա եկած. Ըռասա բերել. Ըռասա գալ. և այլն: տես Հանդիպած. Հանդիպեցնել. Հանդիպիլ. և այլն:
-Ըռասա կէլիշինէ. ըռասթ գէլտիւն կէօրէ: տես Ինչպէս որ հանդիպի:
Ըռավէնտ, կամ ըռէվէնտ: խաւշնդեղ. գար:
-Ըռավէնտին բոյսը: գարծիլ:
Ըռատի: տես Յօժար:
Ըռաֆ: դարակ:
Ըռաֆատան հաւկիթ: տես Թերխաշ հաւկիթ. և Թերխաշ հաւկիթ:
Ըռզ. անուն. նամ: տես Անուն. նամ:
Ըռզ. էրէնի ջուր: տես Ամօթ:
-Ըռզ. գէնսու, կէրակէրա, ու ոմանէաց: շնորհք. յարգ. ազնուութիւն. քաջութիւն:
-Ըռզը աւրել, կամ կորսնցնել: տես Անունը աւրել:
-Ըռզը աւրել, գէնուն, կամ կէրակէրան. և այլն: ապականել. խանգարել. կորուսանել ըզշնորհս. բառնալ զփառսն:
-Ըռզը կորսնցնել. ըռզնամուս լանելնալ: տես Պատիւը կորսնցնել. և Անհամեստ ըլլալ:
-Ըռզը տեղը: անապական. անարատ:
-Ըռզին դպչիլ: տես Անուանը դպչիլ:
-Ըռզին չընկնիլ: տես Պատուոյն չընկնիլ:
Ըռզակ: կեանք: տես Ապրանք:
-Ըռզակ տուող: ընչատեաց:
-Ըռզակ՝ գիզած: մԹերք ընչից:
-Ըռզակ չունեցող: անինչ. անստացուած: տես և Աղքատ:
-Ըռզակ սիրող: ընչասէր. արծաթասէր: տես և Ագահ. ոսկի սիրող:
-Հայրենի ըռզակը մսխեց: զհայրենի արարան վատնեաց:
-Ըռզըկի մաղաղայ: գանձատուն. գանձարան:
Ըռզէհլի: պատուական. բարեհամբաւ: տես և Համեստ:
Ըռզիան. խօփ է: սամիթ:
Ըռզնամուս: ամօթխածութիւն. բարեհամբաւութիւն: տես և Ամօթ. և Անուն. նամ:
-Ըռզնամուս չունենալ: տես Անհամեստ ըլլալ:

—Ըռզորդ· Ըռզորդ ըլլալ· Ըռզորդութիւն. և այլն: տես Անհամեստ· Անհամեստ ըլլալ· Անհամեստութիւն. և այլն:
Ըռէզէ: տես Կրունկ՝ փըրան:
Ըռէհին: տես Գրաւ:
Ըռէյիզ: տես Առաջնորդ՝ բաղնուբեան. և այլն:
—Ըռէյիզ նաւի: տես Նաւապետ:
Ըռէնկ. տես Գոյն:
Ըռէնկ. փուղակ: տես Հնարք:
Ըռէնչպէր. տես Աղքատ:
—Ըռէնչպէր. եափան բանօղ: տես Բանւոր ըռ- [ղափ:
Ըռէչէլ: տես Ռէչէլ:
Ըռէնտէ: տես Ռէնտէ:
Ըռէսիմ: տես Ռէսմ:
Ըռէվէնտ: տես Ըռավէնտ:
Ըռըխտըմ: խուռն. խռնեալ· գրոհեալ· խճող. հոծ. խիտ. խուռներամ. կուռ. թաղուն. կուռ և խիտ. սեղմ. սերտ:
—Խիտ Ըռըխտըմ: յոգնախուռն. բազմախուռն· թանձրախիտ· թանձրախուռն. բազմահոծ:
—Ըռըխտըմ ըլլալ: խռնիլ· ակաղձիլ· խճողիլ: տես և վարի Բայը:
—Ըռըխտըմ ընել: խռնել· ակաղձել· ակզձել· խճողել· հոծել· ճնուլ:
—Ըռըխտըմ ընելը, կամ ըռըխտըմ ըլլալը: խռնութիւն. խուռն. խճողումն:
—Ըռըխտըմ լեցնել: տես Ըռըխտըմ ընել:
—Ըռըխտըմ լցած, կամ լցուած: խուռն. ակաղձուն:
—Ըռըխտըմ հալէ: խուռն. ամբոխ:
Ըռըշվաթ: տես Կաշառ:
Ըռըսվայ. ռիւսվայ: Ըռըսվայ ըլլալ· Ըռըսվայ ընել, և այլն: տես Ապականած· Ապականիլ· Ապականել. և այլն:
—Ըռըսվայ. ճառխ. Ըռըսվայ ըլլալ· Ըռըսվայ ընել, և այլն: տես Խախք· Խախք ըլլալ· Խախք ընել. և այլն:
Ըռըփլաղը. ջորէնի, կամ գորու լաֆ: գրիւ. գրուան. մոդ:
Ըռխնտ. ալէկ. Ըռխնտ ըլլալ· Ըռխնտ ընել: տես Աղէկ. Աղէկ ըլլալ· Աղէկ ընել:
Ըռխնտ. առողջ. Ըռհտնալ· Ըռհտցնել: տես Առողջ· Առողջանալ· Առողջացնել:
Ըռղաթ. ըռէնչպէր: տես Բանւոր. ըռղափ:
Ըռհտիկ. տես Գեղեցիկ:
Ըռհտութիւն: տես Գեղեցկութիւն և Առողջութիւն:
Ըռուհպան: տես Կրօնաւոր:
—Ըռուհպան պաշը: տես Աբբայ:
Ըռուպ. ըրու ֆայէն մէկը: տես Չորրորդ բաժինը:
Ըռուս, կամ ուռուս միլլէթի: Ռուսք:
Ըսած, կամ ըսուած: ասացեալ· ճառեալ· ոգեալ:
—Մեծ ըսուած Անտիոքոսին առենը: առ Անտիոքոսաւ մեծն կոչեցելով:
—Վերը կամ առաջուց ըսուած: նախասաց· նախապատում:

Ըսել. փէմէք: ասել· ոգել· բարբառել· պատմել· բանել· ճառել· վիպել· զրուցել:
—Մէջ կ'ըսուի որն որ երկու ծայրերէն ու եզերքէն հաւասար հեռու է: մէջ ըսի որ միաչափ հեռաւորութիւն ունի 'ի ծայրից և յեզերաց:
—Կ'ըսեն որ՝ պատերազմէն դառնալը տանէն: համբաւ է՝ թէ յորժամ դայր 'ի պատերազմէն:
—Ինչպէս որ մէջտեղներուն համար կ'ըսեն: որպէս զմիջապաց համբաւեն:
—Իրեն վրայ ասանկ կ'ըսուի: ունէին զրոյց յաղագս նորա այսպէս: —Ասի բան զնմանէ զի և այլն:
—Կ'ըսեն որ բարբարոսները հեռու չեն: ոչ հեռի ասին թէ իցեն խուժքն:
—Ինչպէս որ կ'ըսեն: որպէս բանք են:
Ըսըղան: տես Եղիճ:
Ըսըրխ չալել: սուլել· շչել:
Ըսըրխ չալելը: սոյլ· շչիւն:
Ըսըրխ չալելով առաջ տանիլ· ... ...: հորդան տալ:
Ըսկառայ: տես Սկառայ:
Ըսուելու: ասելի, ճառելի:
—չըսուելու: անասելի· անպատմելի· անճառելի· անճառ. անպատում:
Ըստախոզ: տես Խեչափառ:
Ըստակ. ... ...: փող· լումայ· դանկ· փշիտ· պախրէ. ... · ...:
—Քիչ մը ստակ: պախրէնիկ: [հարէժ:
—Ըստակ. ամէն արծթէ կամ ոսկիէ ... ...: դրամ. արծաթ. փող. կարասի:
—Ըստակ առնող: արծաթառ. արծաթառու:
—Ըստակ աւրել: | փոխանակել· լումայափոխ
—Ըստակ կտրել: | լինել· մանրել զդահեկան:
—Ըստակ աւրող կամ փոխող: լումայափոխ. արծաթավաճառ:
—Ըստակ ժողվող, կամ գիզող: դրամաժողով:
—Ըստակ կշռող: դրամակշիռ:
—Ըստակ կտրել: դրամ հատանել· դրամ հարկանել:
—Ըստակ կտրող: դրամահատ. դրամահար:
—Ըստակ սիրող: տես Ագահ. ... ...:
—Ըստակ չսիրող, կամ ըստակ ատող: ընչատեաց. անարծաթասէր:
—Սուտ ըստակ: դրամ տարապիծ. տարապծեալ:
—Սուտ ըստակ կտրող: դրամակուփ:
—Թագաւորի անունով կոխած ըստակ: դահեկան արքայապատկեր:
—Ըստակ ցանել, կամ ցրըւքնել: դահեկանս ճապաղել:
—Ըստակ փճացնել, կամ ուտել: տես Մսխել:
—Ըստակ փճացնող: տես Մսխող:
—Ըստակ քաշել: զօշաքաղել. ագահել:
—Ըստակը բանեցնել: յարգել զարծաթն:
—Ըստակ մը չաժող: } տես Բան մը չաժող:
—Ըստակ մը չըժող: }

-Ըստըրկի կէս կամ կէս ըստակ։ դրամակէս. դանգեկէս։
-Ըստըրկի խնայօղ։ տես Ագահ. բռնօղ։
-Ըստըրկի մայր. |սկզբմայր։ գլուխ դրամոյ. դրա-
-Ըստըրկի գլուխ.|մայրգլուխ. գլուխ։
-Վաշխի համար ըստըրկին մայրը կորսընցընել։ զգլուխն վասն տոկոսեաց կորուսանել։ — համ. գերձ տոկոսեօքն և 'ի գլխոյ իսկ անկանել։
-Ըստակի մը ըլլալ։ տես Փճանալ։
-Ըստակի մը ընել, կամ մէկ ըստակի ընել։ տես Փճացնել, և Աղքատանել։
-Մէկ ըստակնոց։ դանգարժէայ։
-Ըստակի սէր, կամ ըստակ սիրելը։ տես Ագահութիւն.
-Ըստըրկի սիրոյն համար գիշեր ցորեկ աշխատանքով զմեզ կը չարչարես։ առ գուլթ կարասւոյն 'ի տուէ և 'ի գիշերի 'ի գործս ձեռաց զմեզ տաղնապես։
-Ըստակի սնտուկ։ արկղ. գանձանակ։
-Ըստակի վրայ մեռնիլ։ տես Ագահ ըլլալ։
-Ըստակի քէսէ։ քսակ արծաթոյ։
-Ըստակով առնել. ահճէյիլէն ալմաք։ արծաթոյ առնուլ. արծաթոյ ստանալ կամ գնել։
-Հարուստները որ ստըրկի սէր ունին։ մեծատունք՝ որ 'ի կարասւոյն հարեալ են։
-Ըստակով բռնած մարդ։ վարձկան. վարձուոր։ [դրամագլխն։
-Ըստակով գնած, կամ գնօղ։ արծաթագին.
-Ըստակով խաբել։ պատրել կաշառաւ։
-Ըստակով ծախել։ դրամոյ կամ արծաթոյ վաճառել. արծաթոյ տալ։
Ըստամպօլ։ Կոստանդնուպօլիս. Բիւզանդիոն։
Ըստամպօլցի։ կոստանդնուպօլսեցի. բիւզանդացի։
Ըստեղծել։ տես Ստեղծել։
Ըստըրկել։ տես Իստըրկել։
Ըստուխայ, կամ ըստուխտեայ։ սուրէ. գաղտակուր. գաղտիկուր. գաղտակրայ։
-Ըստուխտեայի խապուխ։ խեցի. խեփոր. պատեան։
-Ըստուխտեայի խապուխներու դէզ։ խեցակոյտ. խեցակարկառ։
-Ըստուխտեայի խապուխի վրայ գրած աթենացւոց քուէներուն դէզը։ խեցեկոյտ վճիռ։
Ըսօղ։ ասացող. ասող. ասուն. խօսուն. խօսող։
Ըրախօս։ բոպեցոյց։
Ըրախի։ տես Րախի։
Ըրած։ արարեալ. գործեալ. ներգործեալ. եղական։ [կան։
-չԸրած։ անարար. անգործ. անեղ. անեղա-
Ըրմախ։ տես Գետ։

Թ

Թագ. Բռճ։ Թագ. խոյր. պսակ. միթր։
-Թագ եպիսկոպոսի։ տ. Եպիսկոպոսի Թագ։
-Թագ առնօղ։ Թագառու. Թագակալ. Թագաժառանգ։
-Թագ դնել՝ իր գլուխը։ Թագադիր լինել. պըսակադիր լինել. Թագ կապել. խոյր դնել. արտախուրել. Թագաւորել։ տես Վարելը։
-Թագ դնել՝ ուրիշի գլուխը։ դնել Թագ 'ի գլուխ. Թագաւորեցուցանել. պսակել զոք. Թագադիր լինել. Թագազարդել. Թագել։
-Գլուխը Թագ դրած։ Թագ 'ի գլուխ. Թագագլուխ. Թագազգեաց. պսակաւոր։
-Թագ դնօղ։ }Թագադիր. Թագակապ. խոյ-
-Թագ կապօղ։}րադիր. Թագաժառանգ։
-Թագ շինօղ։ Թագագործ. խոյրարար. խոյրագործ։
-Թագ տուօղ։ Թագատու։
-Թագի նման։ Թագանման. Թագակերպ։
-Թագի ձեւով խուլըրձըրս մազերով զարդարուած։ Թագագանգուր։
-Թագով զարդարել։ Թագազարդել. արտախուրել։
-Թագով զարդարուած։ Թագազարդ. պսակազարդ. Թագայօրէն. Թագապաճոյճ։
Թագաւոր։ Թագաւոր. արքայ։
-Թագաւոր մեծ, կամ մեծ Թագաւոր։ տես Կայսր։
-Թագաւոր դնել։ կարգել Թագաւոր. Թագաւորեցուցանել։
-Թագաւոր ըլլալ։ Թագաւորել. ունել զաթոռ. Թագ առնուլ. Թագակապել. արքայանալ. Թագ կապել. ծիրանիս արկանել։
-Թագաւոր սիրօղ։ արքայասէր։
-Թագաւոր սպանօղ։ արքայասպան։
-Թագաւորէն շինած։ արքայաշէն։
-Թագաւորէն տուած։ արքունատուր։
-Թագաւորի աթոռ, կամ Թախտ։ գահ. գահոյք։
-Թագաւորի բնակարան։ Թագաւորաբնակ. արքայաբնակ. Թագաւորանիստ. արքայանիստ. շահաստան. ոստան. Թագաւորեալ, Թագաւորանիստ, Թագաւորակաց քաղաք. քաղաքամայր։ — Թագաւորական քաղաք եղած էր առաջուց։ ոստան արքունի լեալ էր վաղ։

—Թագաւորի գրքատուն։ գիւան արքունի։
—Թագաւորի զարմէ կամ ցեղէ։ Թագազն. Թագազարմ. Թագաւորազն. արքայազն. արքայազարմ։
—Թագաւորի դռնէն։ արքունուստ։ տես և Միրիէն։
—Թագաւորի Թախտ. այսինքն աթոռը, որ Թագաւոր կը նստի։ տես Թագաւորի բնակարան։
—Թագաւորի կին։ տես Թագուհի։
—Թագաւորի մայր, կամ ծնող. վալիտէ սուլթան։ դշխոյ. Թագուհի. տիկին մայր. դշխոյ մայր. արքայուհի. աշխարհածուհի. աշխարհատիկին. արքայակին։
—Թագաւորի որդի. շահզադէ։ արքայորդի։
—Թագաւորի եղբայր։ արքայեղբայր։
—Թագաւորի պահապան։ Թիկնապահ. անձնապահ. գլխապահ. արքայագունդ։
—Թագաւորի պառկելու տեղ, կամ տեօշէկ։ գահոյք Թագաւորական. գահաւորակ արքունական։
—Թագաւորի պատիւ ունեցող։ արքայաշուք. արքայապատիւ։
—Թագաւորի պէս։ արքայօրէն. արքայակերպ. Թագաւորակերպ։
—Թագաւորի պէս զարդարանք ունող։ Թագազարդ. Թագազգեստ. Թագաւորակերպ։
—Թագաւորի պէս տեսք ունող։ արքայատեսիլ. արքայազգեստ. արքայակերպ. Թագաւորակերպ։
—Թագաւորի սարայ, կամ տուն։ արքունիք. ապարանք կամ պալատ արքունի. արքայարան. ոստան։
—Թագաւորի տան եղածները։ արքունիք. ոստանիկք. դրանիկք։
—Թագաւորի ցեղէ կին։ Թագազարմուհի։
—Թագաւորի քալելու ճամբայ։ արքայաճեմ ուղի։
Թագաւորական։ Թագաւորական. արքայական. արքունական. արքունի. արքենի. արքայենի։
—Թագաւորական պէօլիւկ։ արքայագունդ։
—Թագաւորական քիւթիւկ։ գիւանագիր։
Թագաւորութիւն։ Թագաւորութիւն. արքայութիւն. միահեծան պետութիւն։
—Թագաւորութիւն քշել։ վարել զԹագաւորութիւն. ունել զաԹոռ. Թագաւորել։
—Թագաւորութենէ յետ կեցող, կամ Թագը յետ ձգող։ Թագընկէց։
Թագուհի. պատիշահի կին. սուլթան։ Թագուհի. արքայուհի. դշխոյ. բամբիշն. տիկին։ տես և Թագաւորի մայր։
—Հաւատքը առաքինութիւններուն Թագուհին է։ հաւատք բամբիշն առաքինութեանց։
—Աղուանից Թագուհին։ աշխարհատիկինն Աղուանից։
—Թագուհի ըլլալը։ դշխոյութիւն. տիկնութիւն։
—Թագուհւոյն եղածը, կամ ունեցածը։ տիկնունի։

Թագւոր։ տես Թագաւոր։
—Թագւոր օձ. գոհգոհայ. ժիլլէթ։ արքայիկ օձ. օձարքայիկ. քարբ։
Թազէ. թազա նոր եղած, նոր հասած։ տես Նոր, և Դալար։
—Թազէ ըլլալ։ դալարանալ. դալարել։
—Թազէ ըլլալը։ դալարութիւն։
—Թազէ ընել։ տես Թազէլէմիշ ընել։
—Թազէ խոտ։ դալարուտ. բանջար դալար։
—Թազէ հաց։ հաց դալար։
—Թազէ պանիրի գլուխ։ մաճառուկ։
—Թազէ ֆիտան։ տես Մատղաշ ծեղ։
Թազէլէմիշ ընել, կամ Թազէլէթմիշ ընել։ նորոգել. զուարթացուցանել։
Թազէլէնմիշ ըլլալ։ դալարանալ. դալարիլ։
Թազէնէ։ կնդնոոց։
Թազը, կամ Թազի։ բարակ. շուն որսորդական. ասպականի։
Թազիր։ տես Նախատինք. և Մեղադրանք։
Թաթ։ Թաթ. Թաթուլ։
Թաթախ. պուլաշըգ։ Թաթաւեալ. Ներկեալ. շաղախեալ։
Թաթար։ Թաթար. սկիւթացի. սարմատացի. սարմատ. 'ի խաղտեաց։
—Թաթար պուռունլու։ տափարքիթ. տափունչ։
—Թաթարի ազգ. Նոնարըն։ Թաթարք. սկիւթացիք. խաղտիք. սարմատացիք. սարմատք. ազգ նետողաց. Հոնք։
—Թաթարի լեզու։ } խաղտալեզու։
—Թաթարի պէս խօսող։ }
Թաթարիստան։ Սկիւթիա. Սարմատիա. աշխարհ խաղտեաց. աշխարհ հոնաց։
Թաթաւ։ տես Անձրև։
Թաթլը։ տես Անուշ. Նուշը։
Թաթխել. պուլաշդըրմագ։ Թաթաթխել. Թաթաւել. Ներկել. շաղախել. շաղել։
—Թաթխել։ Թանալ. Թրջել. ընկղմել կամ մխրճել 'ի ջուր։
Թաթխուած, կամ Թաթխած, կամ Թաթխող։ Թաթաւուն։ տես և Թաթախ։
—Ցղի մէջ Թաթխուած։ զանգեալ իւղով. իւղաթուրմ։
—Անկարգութեան մէջ Թաթխուած։ ողողեալ յանառակ ցանկութիւնս. Ներկեալ 'ի չարիս։
Թաթխուիլ. պուլաշմագ։ Թաթաթխիլ. Թաթաւիլ. շաղախիլ. շաղիլ։ տես և Թաթխել։
—Թաթխուիլը։ Թաթաթխումն. Թաթաւումն։
Թաթպան. Նախնոց։ տես Ձեռնոց։
Թալաթօսել։ վեր 'ի վերոյ կամ հարևանցի ինչ առնել. հապճեպով վճարել. շտապաւ կատարել. վարկպարազի ինչ գործել։
—Թալաթօսելով։ վեր 'ի վերոյ. հարևանցի. հապճեպ. շտապաւ. վարկպարազի։
Թալան. կողոպուտ. փէշքէշ. Եաղմայ։ աւար. առ և ապուռ. կապուտ. կողոպուտ. յափշտակութիւն. անկած. ասպատակ։

-Շատ թալան տուաւ իրեն: բազում ինչ յանկածէ պատերազմին պարգեւեաց նմա:
-Թալան առնել: տես Թալլել:
-Թալան առնող: տես Թալլող:
-Թալան բաշխող: աւարաբաշխ:
Թալաշ. Եօնղա: տաշեղ:
Թալէհ: տես Բախտ:
Թալէհլի: տես Բախտաւոր:
Թալէհսիզ: տես Անբախտ:
Թալըթութմաք: տես Մարդու աստղը նայիլ:
Թալիա: Իտալիա. աշխարհ իտալացւոց:
Թալիան, կամ Տալիան: իտալիացի. իտալացի:
Թալիմ: վարժութիւն. կրթութիւն. մարզ. կիրթք. վարժք. վարժեար. հրահանգ. կըրթանք:
-Թալիմ ընել: կրթիլ. վարժիլ. հրահանգիլ. ընդ կիրթ անցանել:
-Թալիմ ընել տալ: կրթել. վարժել. մարզել. հրահանգել. 'ի հանդիսի անցուցանել զզօրս:
-Թալիմ ընելու տեղ: վարժոց. վարժարան. կրթարան. կրկէս:
Թալիմճի. Տալիմ ուսթասը: կրթիչ. վարժիչ. հրահանգիչ. մարզիչ. մարտուսոյց:
Թալլած: կողոպտեալ. կապտեալ. կապուտ կողոպուտ:
Թալլած բան: կողոպուտ. աւար:
Թալլել. սօյմագ: աւարել. կապտել. կողոպտել. գերփել. յափշտակել. առնել. աւարակել. թափել. շորթել. շոպել. մերկացուցանել. աւար առնուլ. հինահար առնել. յաւարի առնուլ. աւար ածել. աւար հարկանել. կապուտ կողոպուտ առնել, կամ թողուլ:
-Թալլել տալ: մատնել յաւար. տալ 'ի կապուտ կողոպուտ. յաւարի բաշխել:
-Թալլելը: աւարումն. կապտումն. գերփումն:
-Թալլելով: աւարաբար. յապուրակի:
-Թալլուիլ. սօյուլմագ: կողոպտիլ. կապտիլ:
-չԹալլուող: անկապուտ. անկապտելի. անկողոպտելի:
-Թալլող. սօյուճու: աւարիչ. կապտիչ. կողոպտիչ. յափշտակիչ. աւարառու. հանդերձակապուտ:
Թալկընիլ. պիր շէյ իւզերինէ պայըլմագ: թալկանալ. խանդակաթ լինել. կաթոգնիլ: տես և Մարիլ՝ պայըլմագ:
Թալմուտ. հրէից գիրք մի է: Թալմուտ:
Թալնալ: տես Թալկընիլ. և Մարիլ՝ պայըլմագ:
Թախըլմիշ ըլլալ: տես Խօսք նետել:
Թախըմ: կազմ. կազմած. սպաս. սար:
-Ձիու թախըմ: կազմած ձիոյ:
-Պատարագի թախըմ: սպասք սեղանոյ. սուրբ սպասք. նուիրեալ սպասք:
Թախըր թուխուր քալել: տանտարափ շըրջագայել:
Թախըր թուխուր քալելով: տանտարափ շըրջագայութեամբ:

Թախլայ. տէլէպօլըղ: ճախր:
Թախլայ դառնալ. Թախլայ իւլիք ընէլ: ճախրել. ճախր առնուլ:
Թախլիթ. բանի մը փինճիկը: պատկեր. կերպարան. նմանութիւն. ուրուական. երեւոյթ:
-Կայծակներու թախլիթ ու որոտմունքի կիւրիւլթիւ հանեցընել տեսարանի մէջ: կազմել զփայլատականց նմանութիւնս 'ի թատեր և ձայնատուրս հանդոյն որոտմանց:
-Թախլիթ: տ. Ծաղր ընելը, և որ ընդ նմին:
-Թախլիթ ընող: նմանախօս. նմանագործ. կրտպիտ. նմանացոյց: տես և Ծաղր ընող, և Ծաղրաբան:
-Թախլիթ ընել: հապատիլ:
Թախլիթճութիւն: հապատանք: տես և Ծաղրաբանութիւն:
Թախտա. ինսան գըլըճը ղըրը: թակողակ. թակաղակ:
Թախտ. ֆարսիճէ ատը. Թախթ: գահ. գահոյք. գահաւորակ. բեմ. բազմոց. բազմական. աթոռ. պաղպաջունք:
-Թախտ նստող. Թախթ օտօղ: տես Իշխանութիւն ունող:
Թախտապիթի: տես Թահտապիթի:
Թախտաքիւլէ: գելարան. գելոց. գայլ:
-Թախտաքիւլէն գնել: գայլ կամ գելոց'ի բերան արկանել. ածել 'ի գելարանս:
Թախտարավան: գահոյք. գահաւորակ. պաղպաջունք. ըկտիք. բազմիք. նստիք:
-Թախտարավան՝ ըղտու կամ արաբայի վրայ շինած: ժանուար. ժանու. գեսպակ:
Թակ. Թօխմախ: թակ. տոփիչ. տոփան. կոփ:
Թակել: թակել. տոփել. կոփել: տես Ծեծել:
Թահամ: տես Աղնիւ կերակուր:
Թահին: շիրկան:
Թահկիկ, կամ Թահտիկ: տես Ճշմարիտ:
Թահմին: վարկ. վարկած. կարծ. կարծիք. վարկումն. համարումն. դատումն. դատաստան:
-Թահմին ընել: վարկանել. համարել. հաշուել:
-Թահմին ըրած: համարեալ. հաշուեալ. վարկուցեալ. կարծեցեալ:
Թահտ: տես Թախտ:
Թահտայ: տես Տախտակ:
Թահտայ կէօվէրճինի: տես Օբալ:
Թահտապիթի. ֆոփօշիկ: մլուկն. խանձապալյ:
Թահտեկեան: արքայանիստ. թագաւորանիստ. մայրաքաղաք. քաղաքամայր:
Թաղ. Մահալլէ: թաղ. վիճակ:
-Թաղին բնակիչը: թաղնորդ:
Թաղած, կամ Թաղուած: թաղեալ:
-չԹաղած, կամ չԹաղուող: անթաղ:
-Մէկտեղ թաղուած: գերեզմանակից. թաղակից. շիրմակից:
Թաղար. հողէ աման, ուր կերան, կամ ջուր, կամ այլ բան կը դրուի: թաղար. ամբր:
Թաղել. կէօմմէք: թաղել. ամփոփել. հողոյ տալ. ընդաւաղել. գերեզմանել:

Թաղում: Թաղումն. յուղարկաւորութիւն:
–Թաղման ծախքը: մեռելոյթք:
–Թաղման հանդէս: Թաղմանական. արձանական:
Թաղուիլ. բանի մը մէջ: Թաղիլ. խրիլ. մխիլ. ընկղմիլ:
Թաճ: տես Թագ:
Թամահ: տես Ագահութիւն. ըօփկի օէր:
Թամահքեար: տես Ագահ. ըօփօլ օիրօղ:
Թամամ. Թամամ ըլլալ. Թամամ ընել. Թամամլըք, և այլն: տես Լման. Լմննալ. Լմընցընել. Լմանութիւն և այլն:
Թամամ Թէրազի: տես Այար՝ կշէօփ:
Թամք ձիու. էյէր: Թամբ. համետ:
Թամք սրոյ: տես Պատեանք:
Թամքած, կամ Թամպած. էյէրլի: Թամբահարեալ. Թամբեալ. համետեալ. հանդերձեալ:
Թամքել, կամ Թամպել. էյէրլէմէք: Թամբել. Թամբահարել. համետել. հանդերձել. Թամբս հարկանել:
–Թամքօղ. էյէրլէյիճի ընօղ: Թամբահար:
Թայ. բէօ: բեռն. պատառ. զերձ:
Թայ. ձիու ձագ: մտրուկ. քուռակ. քուռ. քուռի. յաւանակ. յովանակ. յովատակ:
Թային. մէկին կոչած կերակուր: ռոճիկ. պարէն. Թոշակ. գարման. ուտեստ:
–Թային կապել: ռոճիկ կամ գարման կարգել:
–Թայինլի: ռոճկակեր:
Թայտաշ: հակակիր:
Թայֆայ՝ նաւի. կէմի ևայֆասը: նաւազ: տես և Նաւավար:
Թան. այրան: Թան. Թան կաթին. չինճուկ:
Թանաք. Մէննէկ. մուրէքէպ: Թանաք. սևակ. մելան. մուր. սևագեղ. գրագեղ:
–Թանաք կարմիր: կարմրագեղ. սուար:
–Հալիս Թանաք: գրագեղ ալինգ:
–Թանաքին տարածուիլը, պղտորիլը: ծերիլ:
–Թանաքով գրած կը գանես: սևագեղով գոցես գրոշմեալ:
–Թանաքով գրած, կամ գրող: սևագիր. մրագիր. մրաշար:
Թանէ: տես Հատ, և զհետևեալսն:
ԹանԹանայ: տես Հանդիսութիւն:
Թանծր. գուլի: Թանձր. ստուար. սնոք. յոյր. Թաւ. Թաւարծի:
–խիստ Թանծր: ստուարակարկատ. Թանձրախիտ. Թանձրահոծ. Թանձրախուռն:
–Թանծր լեզու, կամ Թանծր խօսօղ: տես Ծանրալեզու:
–Թանծր հող ունօղ: Թանձրահող:
–Թանծր ձայն ունօղ գիր: Թաւ. ստուարաձայն:
–Թանծր ձիեր ունօղ: Թանձրալեարդ:
–Թանծր մօրուք, կամ Թանծր մօրուք ունօղ: Թանձրամօրուք. Թանձրամօրուս:
–Թանծր յատակ ունօղ: Թանձրայատակ:
–Թանծր ու տարածած: Թանձրատարած:
Թանծրնալ: Թանձրանալ. Թաւանալ. ըստուարանալ. յօրանալ. սնքանալ:
–Թանծրնալ. պանիրի, կամ Հալվի բանէրան: Թանձրանալ. մածնուլ. մածանիլ. պանրանալ:
–Արիւնը կը Թանծրնայ: արիւնն կապի կամ մածանի:
–Ջուր Թանծրցած: Ջուր դանդաղամած Թանձրացեալ:
Թանծրութիւն: Թանձրութիւն. Թաւութիւն. ստուարութիւն. հոծութիւն. անքութիւն. խտութիւն. մածուած:
Թանծրցած: Թանձրացեալ. Թանձրամած. դանդաղամած:
Թանծրցնել: Թանձրացուցանել. ստուարացուցանել:
–Թանծրցնել՝ Հրւի բաները: մածուցանել:
Թանկ: տես Սուղ:
Թանձեր, կամ Թանձերի. փողփի անուն է: Տինգանի:
Թաշ: տես Քար, և զհետևեալսն:
Թաշէվլի: կապիճ. ակնակապիճ. ճանակ:
Թաշլըխ: տես Քարուտ:
Թաշճի: տես Քար բանող:
Թապախ. հողէ աման: տես Պնակ:
Թապախ. կաշի բանօղ: տես Կաշի բանող:
Թապըլտըրկել. չագալանըրմաք: Թաւալել. Թաւալեցուցանել. Թաւալգլոր խաղացուցանել. դիաԹաւալ արկանել. գլԹաւալ կոցուցանել:
–Թապըլտըրկելու տեղ: Թաւալոց:
Թապըլտըրկիլ: Թաւալիլ. ԹալԹալ խաղալ. Թաւալգլոր խաղալ:
–Գետնի վրայ կը Թապըլտըրկէին: Թաւալ անկեալ գլոր խաղային:
–Վիրաւորներուն գետնի վրայ Թապըլտըրկելը: զԹաւալգլոր խաղալ վիրաւորելոցն:
–Ղարուվար Թապըլտըրկելով կիջնայ ջուրը: ընդ զառ ի վայրն Թաւալգլոր գնայ անկանի ջուրն:
–Գետինը ինկած կը Թապըլտըրկէր ու կըփրփրէր: անկեալ յերկիր Թաւալէր և փրփրայր:
–Տիղմի մէջ կը Թապլտըրկէին: ընդ մոխիր Թաւալէին:
–Թապըլտըրկիլը: Թաւալումն:
–Թապըլտըրկօղ: Թաւալ. Թաւալգլոր:
Թապիէ կամ Թապեա: պատանեկ. պատուար: տես և Մէթերիզ:
ԹապիէԹ: տես Բնութիւն. և Բարք:
Թապիէլի. շրջապատնէշ. պատուարաւոր:
Թապլայ: Թափուր. խան:
Թապլտկել: տես Թապըլտըրկել:
Թապուռ: ճակատ. բանակ. ճամբար. գակէշ. փաղանգ:
–Թապուռ խուռմիշ ընել: ճակատել. ճակատ յարդարել:
–Թապուռ խուռմիշ ընօղ: ճակատայարդար:
–Թապուռ ձէնկի: ճակատամարտ:

-Թապուռը մտնել, կամ ախուռատ ըլնել: յար-
ձակիլ. ճակատ մըտել:
-Թապուռը մտնող: ճակատամարտող:
-Թապուռով ձեռնկ ըլնել: ճակատիլ. ճակատ
տալ. ճակատամարտիլ:
Թապուռ: տես Ճամ՝ ճամբէլի:
Թառ: Թառ. գագար հաւուց:
Թառիլ: գագարել թռչնոց. դարել. հանգչիլ:
Թառլայ: տես Արտ:
-Թառլայ. բան ցանելու: տես Ածու:
Թասիօշ. ֆէսին գլուխ դնելիք: խոյր կանանց.
խոյր կանացի. Թաղհար:
Թասիօշճի: խոյրարար,
Թաս. բան խմելու աման: բաժակ. նուագ.
սկահ. սկահակ. սկիհ. ըմպանակ. դաշխու-
րան. խառնարան. տաշտ.
-Թաս՝ գլխու, որ զինուորք կը դնեն: տես Սաղա-
ւարտ՝ պղպեղայի:
-Թաս՝ գլխու, որ հող ըլէրը: սկաւառակ գըլ-
խոյ. գանկ. խեցապատակ:
-Թասի ձև, կամ Թասի պէս: սկահաձև:
Թասակ: տես Գտակ. արախճին:
Թասայ. խասէլէլը. ֆէնֆէնէ: հոգ. վարանք.
տառապանք. զբաղանք. զբօսանք. տատամ-
սութիւն. մտայուզութիւն:
-խիստ մեծ Թասայ: զմբաղ. վարանք ան-
հնարինք:
-Թասայ ըլնել: տես Թասայիլ:
-Թասայի մէջ ձգել: 'ի հոգս և 'ի ծուփս ար-
կանել. վարանեցուցանել. տատամսեցու-
ցանել. խուճապեցուցանել:
Թասայելու. խասէլէլը ընելու: հոգալի. վարա-
նելի. վարանական. տատամսական:
Թասայեցնել: տես Թասայի մէջ ձգել:
Թասայիլ. խասէլէլը ընել. ֆէնֆէնէ ընել: հո-
գալ. ընդ միտ տանել. վարանիլ. տատամսիլ.
'ի հոգ և 'ի վարանս անկանել. նեղիլ 'ի խոր-
հրդոց. ծփիլ 'ի հոգս. մտայոյզ լինել:
Թասայոտ. ֆէնֆէնէլի: հոգած. կասկածոտ.
կասկածաւոր. ընդմտաւոր, վարանամիտ.
վարանական. տատամսելի.
-խիստ Թասայոտ: ամենահոգ. ամենավա-
րան. բազմահոգ. բազմավարան:
-Թասայօղ: տես Թասայոտ:
Թաւթամամ: տես Լըման:
Թաւիկ. պզտի թաս: սկահակ:
Թաւլախ. (ածական): անկերպ. անկերպարան.
անկերպաւոր. անհարթ. անհեթեթ. ան-
ձև. անարդ: [նակ:
-Թաւլախ. (գոյական): նախագիծ. արուճա-
-Կտակին Թաւլախը կամ միւսէվվէտէն: նա-
խագիծ կտակի:
-Պատկերին Թաւլախը հանել: արուճանակս
հանել:
Թաւլանմիշ ըլլալ: տես Պարծենալ:
Թամայ. շուն, կամ գաղանի. և այլն: տես
Վզնոց՝ շուն:
Թավուր: գոռոզութիւն. պերճանք մնոտի
պերճանք: տես և Կերպ: [ճանալ:
-Թավուր ըլնել: գոռոզանալ. ճոխանալ. պեր-
-Որպէս զի աւելի Թավուր չըլնէ: զի մի առա-
ւելս ինչ պերճանայցէ:
Թավրէզ: տես Թաւրիզ:
Թաարի. տամխա: աղօթր:
Թարախ. իրին: Թարախ. շարաւ. ցուռ կամ
ցուռն. խղխայթ. աւիշ խղխայթի. կառնա-
ջուր:
-Թարախ կապել: Թարախել. շարաւիլ. տրո-
րիլ. խղխայթիլ. շարաւ առնուլ:
-Թարախ կապել տալ: տես Թարխոտել:
-Թարախ վազցնող: Թարախալից. Թարախա-
հոս. Թարախածոր. շարաւահոս. շարաւա-
լից: [խածուծ:
-Թարախը ծծող, կամ դուրս քաշող: Թարա-
-Թարախով լեցուն: Թարախալից. Թարա-
խածոր. բազմաթարախ. բազմախղխայթ.
բազմաշարաւ: [տութիւն:
-Թարախի հոտ: շարաւահոտ. շարաւահո-
-Թարախին վրայի մաշկը: Թարախարգել:
Թարախ. ծովու ծծմակ: կոխն:
Թարայ. Բէրէ: կռանեմ. կռտիմ:
Թարապխանայ: տես Տարապխանայ:
Թարաք: տես Ռաֆ:
Թարաք. հիւծիւրէ: խորշ. պատուհան:
Թարաֆ: տես Դի:
Թարգման: Թարգման:
-Առանց Թարգմանի: անթարգման:
Թարգմանած. Բէրճիմէ օլունմուշ: Թարգմա-
նեալ. յեղեալ. փոխեալ յայլ լեզու:
Թարգմանել. ուրիշ լեզու դարձնել: Թարգմա-
նել. յեղուլ. փոխել յայլ լեզու:
-Ասորւոց լեզուէն հոռմերէն Թարգմանել:
հանել (զխօսս նորա) 'ի լեզուէ Ասորւոց 'ի
յոյն:
-Թարգմանիչներն ալ նոյնպէս կը Թարգմա-
նեն: Թարգմանքն նոյնպէս հանեն:
-Թարգմանել հայերէն: Թարգմանել, հանել,
յեղուլ 'ի հայ բարբառ: [նօրէն:
-Թարգմանելով: Թարգմանաբար. Թարգմա-
-Թարգմանութիւն. Բէրճիմէ: Թարգմանութի:
-չԹարգմանուող, կամ դժուար Թարգմա-
նուող:
անթարգմանելի. դժուարաթարգմանելի:
-Թարգմանող: Թարգմանող. Թարգմանիչ.
Թարգման:
Թարզ: տես Կերպ:
Թարզ Թարզ: տես Թիւրլիւ Թիւրլիւ:
Թարթ: տես Թարթելը:
Թարթ. կիրփիկ: տես Թարթիչ:
Թարթել. աչքը բանալ գոցել: Թարթել. Թար-
Թափել. քթթել. Թօթափել զաչս, կամ
զարտևանունս:
-Թարթելը: Թարթ. Թարթափ. քթիթ. Թար-
Թափումն. քթթումն. Թօթափումն ական:
Թարթիչ. կիրփիկ: արտևանունք. Թարթափ.
Թարթ:

-Թարթիչները շարժել: տես Թարթել:
Թարխանայ: Թանրիճ:
Թարխոտ. Իրինլի: Թարախալից. շարաւալից. խղխայթեալ:
-խիստ Թարխոտ: բազմախղխայթ:
-Թարխոտ ջուր: կանաչաջուր:
Թարխոտել. Բարախ կաղէն փալ: Թարախել. Թարախեցուցանել:
-Թարխոտելով փտտած: խղխայթ. խղխայթեալ:
-Թարխոտելով փտտեցնել: խղխայթել. խըղխայթ արկանել 'ի վէրսն:
-Թարխոտելով փտտիլ, կամ փտտելով Թարխոտիլ: խղխայթիլ. խղխայթեալ լինել. խղխայթ անկանիլ 'ի մարմինն, կամ 'ի վէրսն:
Թարխոտիլ: Թարախիլ. խղխայթիլ. խղխայթմամբ տոտոմիլ. տոտոփիլ:
-Թարխոտիլը, կամ Թարխոտելով փտտիլը: խղխայթ:
Թարկը տալ. Վազ կեչմէք. Փէրհիզ էյլէմէք: կասախիլ. դադարել. նահանջիլ. ընկրկիլ. հրաժարիլ. 'ի բաց Թողուլ. Թողացուցանել. հրաժեշտ տալ. 'ի բաց կալ. յետս կալ:
Թաց. Եաշ. Նէմլի: Թաց. խոնաւ. տամուկ. նամէտ. գէջ. Թուրմ. Նայ. խոնաւուտ. խոնաւական. խոնաւային. Թացեալ. տամկացեալ. գիջին:
-Թաց ըլլալ: տես Թրջիլ:
-Թաց ընկնիլ. Թէս փէտալէ: յամօթ լինել. զամօթի հարկանիլ. ծաղր կալ. կորանալ յամօթոյ. խայտառակիլ. ծանակիլ. նշաւակիլ: տես և Խախք ըլլալ:
-Թաց հաւայ. Ինօփ: Թօնուտ:
-Թաց ձգել. Թէս փէտալէմէք: յամօթ առնել. ամաչեցուցանել. նշաւակել. ծանակել. ծաղր կացուցանել. խայտառակել: տես և Ամչցնել. և Խախք ընել:
-Թաց ու հոտած: կարակուամ:
Թացան. Գաւըտ: ամիճ: [բեր:
-Թացան կամ գաւԹըք պատրաստող: ամճա-
Թացու. Թաղէր անուն: Թապքա:
Թացութիւն. Եաշլըգ. Նէմ: Թացութիւն. խոնաւութիւն. գիջութիւն. տամկութիւն. հիւթ:
-Տեղւոյն սաստիկ Թացութենէն հալած: հալեալ 'ի գէճ խոնաւոյ տեղւոյն:
-Թացութիւն. հատայի, կամ օդոյ: Թօնք. Թօնոյկէզք:
-Թացութիւն չունեցող: անԹաց. անխոնաւ. անգէճ. անտամուկ. անհիւթ: տես և Չոր:
-Թացութեան մեղք ընող: գիջասէր. գիջամոլ. գիջացեալ:
-Թացութեան մեղք ընել: գիջանալ. մաղք:
-Թացութիւն ընել քնուն մէջ: անցանել ընդ քուն. յերազի անցք անցանել ընդ. ումեք. յերազս լինել:
Թաւ: տես Զափ. Խարէր:

Թաւալուկ. Կլոր ճօփ, որ ծամոր բանի Նէրտէ կը գնէն՝ խօլայ ւուրծէլու համար: գլան:
Թաւայ: տապակ: [քուրայ:
Թաւայ՝ բան հուլէլու: բով. բուԹակ. հալոց.
Թաւան: տես Առիք:
Թաւանշան: Թաւ. Թաւանշան:
Թաւալաթէալիմ: տես Իւք զինք ուրիշի ձեռք տուող:
Թաւլամիշ ընել: ջեռուցանել. չանԹացուցանել. տարաշէկ գործել:
-Թաւլանմիշ ըլլալ: ջեռնուլ. չանԹանալ. տարաշիկանալ:
-Թաւլը: ջեռուցեալ. ջեռեալ. չանԹացեալ:
Թաւլու: Նարտ. տապալի:
-Թաւլու խաղալ: տապալի խաղալ:
-Թաւլուի փուլերը: տապկեղուլունք:
-Թաւլուի զար: քուեայ:
Թաւշան: Նապաստակ:
Թաւշան. ուղտը: կզզեցի:
Թաւշանճիլ: տես Արծիւ:
Թաւուղ: հաւ. մարի:
Թաւուղ կէօԹիւու: տես Մրջիւնց:
Թաւուղ խուշի: սիրամարգ:
Թաւրիզ, կամ Թաւրէզ, կամ Թէվրիզ. անուն քաղաքի: Դաւրէժ. Թաւրէժ. երկրորդ Եկբատան. Գանձակ շահաստան. Գանձակ ատրպատականի:
Թաւրիզցի, կամ Թէվրիզցի: դաւրէժացի. [Թաւրժեցի:
Թափ: տես Ուժ:
-Թափ տալ: տես Թօթվել:
-Թափով. Խուշլույ. Խուլլու: բուռն. բանի. ուժգին. ուժգնակի. ուժգնաբար. Թափով:
-Թափով գնալ: Թափ անկանիլ:
-Թափով ներս մտնել: Թափ անցանել. Թափ մտանել. Թափ եղանել. Թափանցանց մտանել: տես և Թափանցել: [ցանց:
-Թափով ներս մտնող: Թափանց. Թափան-
-Թափով վրայ վազել: խոյանալ. յարձակիլ:
Թափած: տես Թափծու:
Թափած. (ածական): Թափեալ. ԹօԹափեալ. վայԹեալ. անկեալ:
-Շատ Թափած: բազմահեղ. յոգնահեղ:
-չԹափած: անԹափ. անԹօԹափելի:
Թափայ: տես Խծկուք:
Թափան. Իշլէմէ: քաղիրթ, կամ քաղերգ:
Թափանցել. Բէն տէլէն Քէչմէ տէլն ԵւԼէւ. Ինչպէս ջուրը, Նէտը, և լոյսը ճամէն. և այլն: Թափանցել. Թափ անցանել. Թափանց մտանել. Թափանցանց եղանել. Թափանցիկ լինել:
-Ապակիէ գունտ մը արևուն որ բռնես՝ լոյսը անկէց կը Թափանցէ: գունդ բիւրեղ յորժամ յարեւու ունիցիս՝ շողն կաԹէ 'ի Նմանէ:
-Թափանցելով: Թափանցանց. Թափ ընդ Թափն:
-Դիմացը եկող ամէն բաներէն Թափանցելով: Թափ անցանելով ընդ ամենայն դիմահարս:
-Ջրահէն մէկ խաղէն մէկալը Թափանցելով

նետը։ նետն Թափ կարանէ 'ի կարան ան-
ցեալ։
—Քարայրին ներս ծակերէն Թափանցելովը։ Թափ անցեալ ընդ նեղ և ընդ նուրբ խոխոմս քա-
րանձաւին։ [ցուԹիւն։
—Թափանցելը։ Թափանցումն. Թափանցան-
—Թափանցելու։ Թափանցեալ. Թափանցիկ. Թափանցոյլ. լուսանց. անընդդիմահար։
Թափանցեցնել։ Թափ անցուցանել. Թափանց առնել. Թափ հանել. Թափանց ածել։
Թափանցող։ Թափանցիկ. Թափանցանց. Թափանց։
Թափանցիկ (ինչպէս ապակին)։ Թափանցիկ. լուսանց. Թափանցոյլ։
—Թափանցիկ չեղող։ անԹափանց. անլուսանց. դիմահար։
Թափել. ձաբէլ. դուրս նէթէլ. վրան նէթէլ. փէօք-մէք։ Թափել. ԹօԹափել. արկանել. վարել. ամալ։ տես և վարի Թափելը։
—Վրանին նետ կը Թափէին։ Նետս զմարդկան ցնդէին։ — Տարափս նետից ածէին զնոքօք։
—ՆետասԹափ լինէին 'ի նոսա։
Թափել. ձաբէլ. դուրս ձաղցնել, կամ ձար ձաղ-ցնել։ Թափել. մայԹել. հոսել. մղել. սորե-ցուցանել։ տես և վերի Թափելը։
Թափել. ոսկի. արծաթ. պղինձ. և այլն. ինչպէս կ'ընեն փէօքմէճիները։ ձուլել։
Թափել. մէկէն վրայ քերել։ ածել Թափել. զնովիմք ածել։
Թափելը։ զեղումն. Թափումն. ձուլումն։
Թափելով շինած։ տես Թափծու։
—Թափելով շինել։ տես Թափել. ոսկի։
—Թափելով շինելը։ ձուլումն. ձոյլ։
ԹափԹափել։ ԹօԹափել. սարսռել։
ԹափԹափել՝ խիստ լեցնելով. փողփողուն ընել։ զեղուլ. յորդել։
ԹափԹափիլ։ սարսռիլ. զեղանիլ. ԹօԹափիլ։
ԹափԹափիլը. փաղփուն ըլլալը։ զեղումն. յոր-դումն. յորդորումն. յորդուԹիւն. առատա-լուԹիւն։
ԹափԹփուն. փաղփուն։ զեղուն. պատառուն. ԹաԹաղուն։
—խիստ ԹափԹփուն։ ամենազեղ. բազմազեղ. յորդառատ։
Թափիլ. ձաբիլ. փէօքիւլմէք։ մայԹիլ. մղիլ. հո-սիլ. սորիլ. հեղանիլ. հեղուլ. սորել. ծորել։
—ՉիԹափուող պտուղ։ անծորելի պտուղ։
—Թափիլ. վրայ հասնիլ։ 'ի վերայ հասանել. հեղուլ։
—Պահպանողները դուրս ելան ու Գոտառային վրայ Թափեցան։ յարձակեցան պարտնա-մնացքն և հեղան զԳոտառա։
Թափծու. փէօքմէ։ ձոյլ. ձուլեալ. ձուլածոյ. ձուլագործել։
Թափծու կուռք։ ձուլածոյ։
Թափմուշ ընել։ տես Պաշտել։
Թափուր, կամ Թափոռ։ Թափոր. հանդէս։
—Թափուր ելլել։ 'ի Թափոր ելանել։

Թափառոց. խաւտաքը։ տես Դրփառոց։
Թափաուր. էչէր գօլանը։ Թամբակալ. ողնու-[լար։
Թափուածք։ ձուլումն։
Թափքը։ տես Պատէնք։
Թաքեայ. Թաղէի անուն։ Անտիոքիա. Անտիոք ասորիքեայ։
ԹաքէԹ։ տես Ուժ։
Թաքիքէ։ տես Րոպէ։
—Թաքիքէի մը մէջ։ տես ԱկնԹարԹի մէջ։
—Թաքիքէ մը։ տես ԱկնԹարԹ մը։
Թաֆտալը։ տես Փառատուր։
Թաֆրայ. Թաֆրայ ցցնել. և այլն։ տես Փառք. Փառք ցցնել. և այլն։
Թեզան. ղէկ ոբըը։ Թեզան։
Թեզանոս։ Թեզանաւոր. Թեզանեայ։
Թեզնիք. Բէնլիկ։ Թեզանիք։
—Թեզնիքը կարճ։ Թեզանատ։
—Թեզնիքը սօԹտել։ տես ՍօԹտել Թեզնիքը։
ԹեԹև. հաֆիֆ։ ԹեԹև. փոքրոգի. դիւրա-կիր. դիւրակրելի։
—ԹեԹև քեռ ունող։ ԹեԹևաբեռն։
—ԹեԹև կենալ։ ԹեԹևամտիլ։
ԹեԹևկիկ շինած։ ԹեԹևագործ։
ԹեԹևկիկ սեղան։ ԹեԹևախորտիկ սեղան. անպաճոյճ սեղան։
ԹեԹևնալ։ ԹեԹևիլ. ԹեԹևանալ։
ԹեԹևուԹիւն։ ԹեԹևուԹիւն։
—ԹեԹևուԹիւն. հօպպալըգ։ տես ԹեԹևսոլի-կուԹիւն։
—ԹեԹևուԹեամբ։ ԹեԹևուԹեամբ. Թե-Թևաբար. ԹեԹևակի։
ԹեԹևսոլիկ. հօպպա. հօպպայ չէլէպի։ ԹեԹևա-միտ. ծանծաղամիտ. պակասամիտ. տղայա-միտ. տղայաբարոյ. ԹեԹևակամ։
—Տարիքով ու մաքով ԹեԹևսոլիկ։ մանուկ յաւուրց, և 'ի մտաց ԹեԹև։
—ԹեԹևսոլիկ մարդ չէր, այլ ծանր։ ոչ եԹէ ԹեԹև ոք էր, այլ հաստատուն։
—ԹեԹևսոլիկ ըլլալ։ տես ԹեԹև կենալ։
ԹեԹևսոլիկուԹիւն. հօպպալըգ։ ԹեԹևամտու-Թիւն. ծանծաղամտուԹիւն. պակասամտու-Թիւն. տղայամտուԹիւն։
ԹեԹևցնել։ ԹեԹևացուցանել. ԹեԹևել. դիւրել. փոքրոգել։ [չաղամաԹ։
Թել. դէլչան. Իփլիք։ աղանի. Թել. աղբն.
—Թել. ուծնէ, պընծէ, էրլնէ, և այլն, Նէլ։ Թել։
—Թելէ հիւսած զըրխ։ վերա զըահ։
—Թել. քեմանի։ լար. աղի։
—Տասը Թելով։ տասնաղի։
—Շատ Թել ունեցող։ բազմաղի. բազմալար։
—Չորս Թել ունեցող։ չորեքաղի։
ԹելԹել։ Թելս Թելս։
ԹելԹել ընել զմօրուքը։ ճողել զմօրուսն։
Թեկ։ տես Կանակ։
Թեկնել։ տես ԿալԹընել։
Թեղ. խանած ոդէնի նըլը։ Թեղ։
Թեղի. փէլիտր. Տին աղանը. գառայ աղան։ Թե-ղօշ. Թեղի։

Թեմ. գաւըլըք. ոլէր գաւըլըք էէր. նահիէ: Թեմ. վիճակ. ժառանգութիւն. գաւառ:
Թեպուր. Եէյ: փետուր. Թև:
–Թեպուր ունող. Եէյլիւ: փետրաւոր:
–Թեպուր չունող. Եէյսիզ: անփետուր:
–Թեպուրները լուսաւոր: լուսափետուր. լուսաթև:
–Ագռաւին Թեպուրները սեւ սև է: արջնաջեղց է Թևօք ագռաւ:
–Ութիշ Թռչուններուն Թեպուրները իր վրան կը յարմարցըներ: զայլոց հաւուց զԹևս զփետրեաւ բարդեալ և յարմարէր:
–Թեպուրները բարակ: անօսրաթև:
–Թեպուրները տնկել: խրձացուցանել:
–Թեպուրները տնկըւիլ: խրձանալ:
–Թեպուրները փոխել: Նորափետուր զարդարիլ:
–Թեպուրով լցուած: փետրալի. փետրալից:
–Թեպրէ մօրուք, կամ Թեպրի նման մօրուք ունող: փետրամօրուս:
Թեպրիկ: փետրիկ:
Թեռ. էըրէ ուըըրած էէլ: սաուլի. սաուեայ:
Թեր: տես Տերև:
Թերերեց: տես Խանձկոտ:
Թերթ. էայըմ. փարալայ: Թերթ:
Թերթևանիչ: } տես Թարթիչ:
Թերթևանունք }
Թերի. Թերի ըլլալ. Թերի Թողուլ. Թերութիւն. և այլն: տես Կիսկատար. Կիսկատար մնալ. Կիսկատար Թողուլ. Կիսկատարութիւն. և այլն:
Թերխաշ. ժիւ մը խաշած: Թերխորով. կիսեփեաց:
–Թերխաշ հաւկիթ. էուռ խաշած. ռաֆապան: Թերխորով ձու:
Թեւ. խանատ: Թև. Թևակ:
–Թև ունող. խանատլը: Թևաւոր. Թևական. Թևազգեաց. Թևազգեցիկ:
–Շատ Թևեր ունող: բազմաթև. բազմաթևեան:
–Վեց Թև ունող: վեցԹևեան:
–Թև չունող. խանատսըզ: անԹև:
–Թևերը այրիլ: Թևակիզիլ:
–Թևերը բանալ: հոլաԹևել:
–Թևերը բարակ: անօսրաԹև:
–Թևերը բաց: հոլաԹև. հոլաԹևեան. տարածեալ. Թևատարած. տատանատարած:
–Թևերը բուսած: Թևաբոյս. Թևաբուսիկ:
–Թևերը բուսնիլ: Թևաբուսիլ. Թևաբոյս կամ Թևաբուսիկ լինել. Թևանալ. Թևաւորել:
–Թևերը Թափած: ԹևաԹափ. Թևատեալ:
–Թևերը Թափիլ: ԹևաԹափիլ:
–Թևերը իրար զարնել, կամ իրար տալ, կամ սրխ սրխ բանալ գոցել: Թևածել. Թևակոխել. տատանել. Թևապարել:
–Թևերը իրար զարնելը: Թևածութիւն:
–Թևերը իրար զարնելու ձայն, կամ Թևերու ձայն: տատանաձայն:
–Թևերը իրար զարնող: տատանաԹև:
–Թևերը իրար կցել: Թևակից լինել. Թևակցիլ:
–Թևերը կաշիի, կամ խապուտիի նման: մաշկաԹև. պատենաԹև:
–Թևերը կտրած: Թևատեալ. ԹևաԹափեալ:
–Թևերը կտրել: Թևատել. ԹևաԹափ առնել:
–Թևերը կցցած: Թևակից. բազկակից. ձեռնկից:
–Թևերը ճկքած: Թևահերձ. հերձաԹև:
–Թևերը շարժող: տատանաԹև:
–Թևերը ոսկուն: Թևազուարթ:
–Թևերուն տակը առնել: Թևարկել. պաշտպանել:
–Թևովը զարնել: Թևացել:
–Ագռաւներու պէս երեսս Թևերովին կը զարնէին: իբրև զագռաւս Թևացէին զերեսս իմ:
–Թևով ծածկել: Թևապքօղել. Թևապարել:
–Թևով ծածկող, կամ ծածկած: Թևապարփակ:
Թև՝ Խոլտուն. գօլ: բազուկ. ախոյք. ծղիք:
–Թև Թևի անցընել: վերտել. Թևակցիլ. Թև 'ի Թև, կամ ձեռս ընդ ձեռս խառնել:
–Զորսն ալ Թև Թևի տուած էին: Թեք չորեցունցն ընդ միմեանս Թևակցէին:
–Թև Թևի զարնել: Թև 'ի Թև հարկանել:
–Թև Թիկունք: } տես Օգնական:
–Թև Թիկունք եղող: }
–Թև Թիկունք ըլլալ: տես Օգնել:
–Թևը երկնցնող. գօլուն ուզատան: բազկաձիգ. բազկարձակ:
–Թևը սօԹտել: տես ՍօԹտել Թեզնիքը:
–Թևը տարածած: Թևատարած. բազկատարած:
–Թևին տակը առնել. մէյին հով փանիլ, խօ տէր խանգնիլ: Թևարկել. պաշտպանել. հովանաւորել. յանկն առնուլ: տես և Տէր կանգնիլ:
–Թևովը: բազկացի. ձեռամբացի. ծղացի:
Թև հագուստի: Թեզանիք: [զանաւոր:
–Թև ունեցող հագուստ: Թեզանեայ. Թեզանաւոր:
–Թև չունեցող: Թեզանատ:
Թև՝ մարմնոյ հասնելի, որոյ ներքանին ի՛ըսուի՝ պատ: Թեկն. երի. աղգր:
Թև, կամ Թևերը. ճրագի, կանդէլի: տատղունք ճրագարանի:
Թև՝ բանակի: Թև. աջ կամ ձախ բանակի:
–Թևի կողմը պահող զօրք: կողմնապահք:
Թևաւորուած: Թևազգեցիկ. Թևազգեցեալ:
–Թևիկ, պզտի Թև: Թևակ:
Թևխաղ: կայԹ. կաքաւ. պար:
–Թևխաղ խաղալ: կայԹս հարկանել. կայԹել. կաքաւել. պարել:
–Թևխաղ խաղալը: կայԹումն. պարանցիկք:
–Թևխաղ խաղցող: պարանցիկ. պարարկ:
Թևկից. գօլտաշ: բազկակից:
Թեփ. թէփէ: Թեփ:

Թեփառ։ } Թեփաւոր. Թեփոտ։
Թեփ ունող։ }
-Թեփոտ կամ խոշոր ալիւր։ արմահ։
Թեփ. ջլան. ֆոււլ։ Թեփ։
-Թեփոտ. Ըէֆ ունող յուղ, կամ այլ ինչ նման. ֆոււլլա։ Թեփաւոր. Թեփամորթ։
Թեք. էյիմէլ։ Թեք. կոր։ տես և Վար ծռած։
Թեք. ուղղին մէկ դին. սօմուն։ պռու։
Թեքել. էյմէք։ Թեքել. կորացուցանել. կարկամեցուցանել։ տես և Վար ծռել։
Թեքիլ։ Թեքիլ. կորանալ. կարկամիլ։ տես և Վար ծռիլ։
Թեօհմէթ։ տես Նախատինք. և Քամահրանք։
Թեօյֆէ։ անգիւտ. գոյզնագիւտ. չքնաղ. ցանկալի. նորահրաշ. նորասքանչ. զարմանալի. նորանշան։
Թզէնի. ինճիր աղաճը։ Թզենի։
Թզենիի վերաբերեալ։ Թզենական։
-Թզենիի ճուղեր։ Թզենատաղարթ։
-Թզենիի ճղերով, կամ տերեւներով պատած։ Թզենապատ. Թզենեկասիած։
Թզուկ. ճանթը ճիւճէնէր. Թզուկ. գաճաճ։
Թէ. էի։ Թէ. եթէ. բամ. բա։
-Ըսաւ թէ։ ասէ թէ։
-Սեպեց թէ կոյր եմ։ համարեցաւ եթէ կոյր լիցեմ։
-Ըսի թէ բաժնեմ։ ասացի բամ բաժանեցից։
-Որպէս զի չկրնայ ըսել որ արժանի էր մեռնելու։ զի մի երբէք ասիցէ՝ բա ըստ պարտեաց մեռաւ։
-Թէ ասանկ թէ անանկ. հէր հէլլէ. մութլաք։ Թէ այսպէս թէ այնպէս. լիցէ այս որպէս և է. որպէս և իցէ։
-Թէ ասանկ թէ անանկ՝ սուչլու է։ որպէս և իցէ՝ յանցաւոր է։
-Թէ ասանկ թէ անանկ՝ օր մը պիտի մեռնինք։ թէ այսպէս և թէ այլազգ, միայն մեզ յաւուր միում մեռանել.
Թէ և։ տես Ցարաղի։
Թէ որ. (ըղղինօղ Ըէլաիան.) էկէր։ Թէ. եթէ. ապաքէն թէ։
-Թէ որ հաւատքը չէր ուրացեր։ Թէ զհաւատան չէր ուրացեալ։
-Թէ որ Ադամ չէր մեղանչէր։ եթէ Ադամայ չէր մեղուցեալ։
-Թէ որ կրնայ նէ մեծ բան է։ մեծ ինչ է եթէ կարող իցէ, կամ մեծ իմն է՝ ապաքէն թէ կարիցէ.
-Թէ չէ. էօփսամ։ Թէ ոչ. եթէ ոչ. ապա թէ ոչ. իսկ թէ ոչ. բայց թէ ոչ. և թէ ոչ. ապա եթէ ոչ. ապեթէ ոչ։
Թէզ։ տես Շուտ։
Թէզէկ։ տես Թրիք։
Թէզեհ։ նեղսիրտ. երագասիրտ. անժոյժ. փութասիրտ. ծանծաղասիրտ։ տես և Արտորցող։
Թէզգեահ։ գործարան. արապիզ։
-Թէզգեահ գործել։ տես Գործել. հինել։

Թէզգեահտար։ սեղանաւոր. տրապիզիտ։
Թէզպէհ։ պսակ Կուսին. վարդարան։
-Թէթիկի վրայ կեցած։ կազմ և պատրաստ. դիւրամէտ։
Թէլէֆ։ ծախումն. վատնումն. սպառումն։
-Թէլէֆ չեղող։ անծախ. անծախական. անծախելի։ [ռել։
-Թէլէֆ ըլլալ։ ծախիլ. վատնիլ. մաշիլ. սպա-
-Թէլէֆ ընել։ ծախել. վատնել. սպառել. մաշել. լափել. ուտել. փաղաղել։
-Թէլէֆ ընօղ։ ծախիչ. վատնիչ. սպառիչ։
Թէլլալ։ քարոզ։
-Թէլլալ կանչել։ քարոզ կարդալ. քարոզել. հրատարակել. հռչակել։
Թէլլալութիւն։ քարոզութիւն։
Թէլլաք։ տես Բաղնէպան։
Թէլպիս։ տես Խորամանկ։
Թէլֆէ։ տես Մրուր. Խիճ։
Թէհլիզ։ տես Սրահ։
Թէհլիքէ։ տես Վտանգ։
Թէհլիքէլի։ տես Վտանգաւոր։
Թէհլիքէսիզ։ տես Անվտանգ։
Թէհնայ։ տես Թէնհայ։
Թէհրիլ։ տես Աշխարհագրութիւն։
Թէճէմմիւլէթ։ տես Կահկարասիք.
Թէճիկէրէ. ջողոչ։ պատգարակ. գեսպակ. գարգիճ. շալակ։
-Թէճիկէրէի ձև ունօղ։ գարգճաձև։
-Թէճիկէրէն ընկած, կամ պառկած։ գարգճակալ։
-Թէճիկէրէն վերցնօղ։ գարգճակիր։
Թէմէլ. Թէմէլ գնել. և այլն։ տես Հիմ. Հիմ դնել. և այլն։
Թէմէսիկ։ մուրհակ. նամակ. պիտակ. յետակար. ձեռնարկ. արձան. պատշիր. վաւերական։
-Առուտուրի Թմէսիկ։ կտակ վաճառաց։
Թէմիզ։ տես Մաքուր։
Թէմիզքեար։ տես Մաքրութիւն սիրող։
Թէմպէլ. Թէմպէլութիւն. և այլն։ տես Ծոյլ. Ծուլութիւն. և այլն։
Թէմպէքի։ ծխախոտ.
Թէմրէյի։ տես Հերքուն։
Թէյզէ։ մօրաքոյր։
Թէյզէին որդին։ մօրաքեռորդի։
Թէնէքէ։ Թիթեղն երկաթի. Թանագ։
Թէնթէ. չաթըր։ հովանոց. հովանի. վրան. տաղաւար։
Թէնհայ, կամ Թէհնայ։ անամբոխ. առանձին. մեկուսի. տեղի զուսպ և զերծ ՚ի մարդկանէ։ [եփարան։
Թէնճիրէ։ սան. կաթսայ, կամ կասսայ.
Թէնտիրիզ։ տես Առողջ։
Թէ որ։ տես գլխի բառին, Թէ։
Թէպէտ։ տես Ցարաղի։
Թէպտիլ։ այլակերպ. կերպարանափոխ. ծպտեալ։
-Թէպտիլ ըլլալ։ ծպտիլ. այլակերպիլ. յան-

ծանօթս լինել. յայլակերպս լինել։
—Թէպտիլ ըլլալը։ այլակերպումն. ծպտումն։
—Թէպտիլ ընել։ ծպտել. այլակերպել։
Թէռաթթուռ։ աբեղաճաշ։
Թէռլիկ։ օգ։
Թէսլիմ ըլլալ. Թէսլիմ ընել։ տես Յանձնուիլ. Յանձնել։
Թէսկէրէ։ տոմսակ. ձեռագիր. տրակ. պիտակ։ տես և Թէմէսուխ։
Թէվզի։ բաշխ. բաշխոյք։
—Թէվզի ընել։ բաշխել. բաժանել։
Թէվէքէլի, կամ Թէւէքէլի. (անուն)։ անընտրող. անխորհուրդ. անխափր. յախուռն. յանհուր։
Թէվէքէլի՝ չէ թէ մտածելով։ վայրապար և ոչ խորհրդական յարձակումն։
—Թէվէքէլի. (մկբյ)։ անընտրաբար. անխտրաբար. անխորհրդաբար. անընտրողաբէս. անխոհ. անխորհուրդ. հարևանցի. վարկպարազի. վայրապար. վեր ՚ի վերոյ։ տես և վերինը։
—Չէ թէ թէվէքէլի։ ոչ վայրապար և ՚ի զուր ինչ. ոչ յախուռն ինչ։
—Թէվէքէլի բան չընեն որ եսքը զղջայ։ ոչ խառն ՚ի խուռն ինչ առնէ թէ ապա զղջանայցէ։
—Թէվէքէլի չհաւահմանեցաւ, այլ առաջ աղէկ քննելով։ ոչ պարզաբար սահմանեցաւ, այլ ստուգապէս քննեցաւ նախկին։
Թէվրիզ։ տես Թաւրիզ։
Թէտարիք. Թէտարիք տեսնել։ տես Պատրաստութիւն. Պատրաստուիլ։
Թէր ելլել։ տես Տէր կանգնիլ։
Թէրազի։ տես Կշեռք։
Թէրզի։ տես Դերձակ։
Թէրէ, կամ Թէրէ օթու։ կոտեմ. կոտիմ. սամիթ։
Թէրէ եաղը։ տես Կարագ։
Թէրէճէ։ տես Աստիճան։
Թէրէճէ. փէշէնկ. խաղխաղի անուն։ զարիճակ. ձուլարան։
Թէրկի տիւնեայ։ հրաժարեալ յաշխարհէ։
Թէրկի տիւնեայ ըլլալ։ հրաժարել յաշխարհէ. թողուլ զաշխարհ։
Թէրճիման։ թարգման. թարգմանիչ։
Թէրճիմանլըք։ թարգմանութիւն։
Թէրպիէ։ հանդերձանք. ամոքանք. համեմ։
—Թէրպիէլի։ հանդերձեալ. ամոքեալ. համեմեալ։
Թէրպիէթ. Թէրպիէթլի։ տես Մարդավարութիւն. Մարդավար։
Թէրս. (ածակ՛՛), ներհակ. խոտորնակ. հակառակ. ձախողակ. ներհական։ տես և Թէրսը։
—Թէրս մարդ։ դժուարաբարոյ. դառնաբարոյ. դժխեմ։ տես և Նախս։
—Թէրս դին։ ընդդիմակողմն։
—Թէրս դին դառնալ, կամ Թէրսը դառնալ։ յետս ընդդէմ դառնալ. անդրադարձել. հակադարձել։
—Թէրս դին դառնալը։ անդրադարձութիւն. հակադարձութիւն. յեղափոխութիւն։
—Թէրս դին դարձած։ անդրադարձեալ. հակադարձեալ։
—Թէրս դին դարձընել, կամ Թէրսը դարձընել։ յետս ընդդէմ դարձուցանել. անդրադարձել. հակադարձել։
—Թէրս ելլել, կամ Թէրսը ըլլալ։ ձախողիլ. այլ ընդ այլոյ պատահել։
—Թէրս երթալ։ դարձընթաց լինել. յետս ընդդէմ գնալ. հակառակ ընթանալ. խոտորնակս գնալ։
—Թէրս հեծնիլ։ յետս ընդդէմ հեծանել։
—Թէրս հեծցնել։ յետս ընդդէմ հեծուցանել։
Թէրսխանեայ. նաւ շինելու տեղ։ նաւարան։
Թէրսուկէրս։ այլ ընդ այլոյ։
Թէրքէ. գլխու բառ։ տես Սաղաւարտ պատերազմի։
Թէրքէշ. աղեղի ու նետի աման. էայլըք. օգլըք. Պիրդան։ կապարճք. աղեղնակապարճ. աղեղնաքայն։
Թէփէ՝ գլխու։ տես Գագաթ՝ գլխու։
—Թէփէ՝ լեռան, դան, ու այլն։ տես Գլուխ՝ լեռան, դան. ու այլն։
Թէփէլամէ։ տես Լեփլեցուն։
Թէփէլէմիշ ընել։ գանածեծ կամ ոտքածեծ առնել։ տես և Խիստ Ծեծել։
Թէփէճամը։ լուսնթոյց։
Թէփթէմիզ։ տես Խիստ Մաքուր։
Թէփսի։ սկուտեղ. ափսէ. մաղզմայ։
—Թէփսի մեծ, կամ մեծկակ Թէփսի։ խանճ։
Թէփտիլ։ տես Թէպտիլ։
Թէք. (շաղկապ)։ միայն թէ. միայն զի. բայց միայն. քան. քան թէ. որպէս զի։
—Կը խոստանայ աշխատել, թէք իրեն հետ հաշտուի։ խոստանայ աշխատել, միայն զի արասցէ խաղաղութիւն։
—Մեռնիլը կուզէր, թէք անոնց կուռքը չիպաշտէ։ յանձն առնոյր զմահ, քան թէ զկուռս նոցա պաշտել։
Թէք. Ֆարդ։ կոճատ. փարատ. անզոյգ։
Թէք չկենալ։ տես Հանգիստ չըլլալ։
Թէքէ։ տես Քօշ։
Թէքէ՝ ծովու։ խառնիճ ծովային։
Թէքէ տիքէնի։ ժանգափուշ։
Թէքէռլամէ։ տես Գլորելով։
Թէքէռլէկ, կամ Թէքէռ։ տես Անիւ։
—Թէքէռլէկի միլ։ տես Լիսեռ։
Թէքէռլէմիշ ընել. Թէքէռլէնմիշ ըլլալ։ տես Գլորել. Գլորիլ։
—Թէքէռ մէքէռ։ թաւալգլոր։
—Թէքէռ մէքէռ երթալ։ տես Թօփալըլամա երթալ։
—Թէքէռ մէքէռ ըլլալ, Թէքէռ մէքէռ ընկնիլ։ թաւալգլոր կործանիլ. տապալ յերկիր անկանել։
—Թէքէռ մէքէռ ընել։ թաւալգլոր կացուցանել. թաւալգլոր կործանել։

Թէքիր տալը. տօփօալը: Հանգստարան, կամ Ննջարան:
Թէքլիֆ: հրաւէր. հրաւիրան. հրաւիրումն:
-Թէքլիֆ ընել: հրաւիրել. հրաւէր տալ. յորդորել:
-Թէքլիֆսիզ: անհրաւէր. անկոչ. ինքնակոչ. համարձակ:
Թէքմէ: տես Աքացի:
-Թէքմէ զարնել. Թէքմէլէմէք: տես Աքացել:
Թէքմիշիֆթա: դար և կոճատ:
-Թէքմիշիֆթա խաղալ: դար և կոճատ խաղալ:
Թէքնէ: տես Տաշտ. և ղհեստեակալան:
Թէքրար. Թէքրարէն. կէնէ: վերստին. կրկին. դարձեալ. անդրէն. միւսանգամ. և այլն: տես և Մէկմն ալ:
-Թէքրար դառնալ: տես Մէկմն ալ դառնալ:
-Թէքրար հան: անդրէն. անդանոր:
-Թէքրար հոս: այսրէն. աստանօր:
-Թէքրար հոտ: այդրէն:
-Թէքրար տալ: վերստին, կամ անդրէն տալ. փոխադարձել. փոխանակել:
-Թէքրար տալը: վերստին տուչութիւն. փոխարէն. փոխանակ:
Թէքքէ: տես Վանք:
-Թէքքէ՝ ծոմա: տես Թէքէ՝ ծոմա:
Թէֆ. դաֆ: Թմբուկ. դափ:
-Մեռելներուն կաշիները ամուր Թէֆեր շինած: Թմբուկք կաշեօք մեռելոտեօք ձկտեալք:
-Թէֆ զարնել: դափել. հարկանել զԹմբուկ:
-Թէֆ զարնող, կամ չալող: Թմբկահար:
-Թէֆ զարնելով աղջիկը կըցաթկէր պար կը բռնէր: կայթէր կաքաւէր Թմբկահարիկ աղջիկն:
-Թէֆի և տաւուղի ձայն: տես Զան՝ Ըմէյի:
Թէֆնէ: դարմնի. սարդ. սարդենի. սարդի:
-Թէֆնէէ եղած, կամ շինած: դարմնիդեայ. սարդենի. սարդենաւոր:
-Թէֆնէի ծառ: տես Թէֆնէ:
-Թէֆնէի ձուղ: սատեղն դարմնւոյ. սարդենի:
-Թէֆնէի միւթալըխ: տես Թէֆնէէ եղած:
Թէֆտիշ: տես Քննութիւն:
-Թէֆտիշ ընել: տես Քննել. և Հարցկնել:
-Թէֆտիշ ընել մէկմն ըրած Թողածը: համար տանուլ. համար պահանջել. պահանջել:
Թըլըրամ: տես Թըլըրամ:
Թընձկիլ: տես Թընձկիլ:
Թըթըղուց միս: տես Թնթղուց միս:
Թթու. էքշի: Թթու:
-Քիչմը Թթու: Թթուիկ:
-Թթու երեսով նայել մէկումը: Թթուաթար հայել յոք:
-Երեսը չիԹԹուեցուց: ոչ խոժոռեցաւ, և ոչ կնճիռն ամենևին յերեսս նորա ծնաւ:
-Երեսը Թթուեցընել: խոժոռել. դաժանել:
-Թթու պտուղ տըւող: Թթուաբեր. Թթուենի: [լաղը: Թրթնջուկ:
Թթակէչ, կամ Թթանէչ. խոտ է. գուղա գու-
Թթուած, կամ Թթուած բան: Թթուած.
քացախուտ. քացախաւ:
Թթուեցնել: Թթուեցուցանել:
Թթուեցնող: Թթուեցուցանող. Թթուեցուցիչ:
Թթուըչող. ծոյհօղ: Թթուահամ. Թթուիկ:
Թթուիլ: Թթուիլ. քացախիլ:
Թթուութիւն: Թթուութիւն. Թթուութիւն:
Թի. քիւրէկ: Թի. Թիակ. հեծանոց:
-Թի՝ խայըխի, կամ նաւի: Թի. Թիակ. Թեւ նաւու. Թևաձև. քաշելի. Թեւլակ:
-Թին կոտրող: Թիաբեկ:
-Թի քաշել: Թի վարել:
-Թի կամ Թիակ փռան: անԹրոց. աԹարոց:
-Թի. քիւրէկ. չէքտիրիլի տէղ. Բէչօխանայի տէղ: Թի: տես և Չէքտիրի:
-Թին գնել, կամ Թին տալ: ՚ի Թի դատապարտել:
Թիանք՝ ժարդա, կամ անտանա՝ կանըլլի: աղցք. երի:
Թիզ. խարըշ: Թիզ:
-Թիզ՝ էրլիրալըքանի. որ է չորս մատ: ուղուկ:
-Իրեք Թիզ հասակով: երեքԹզեան հասակաւ:
-Թիզի մը չափ: Թզաչափ:
ԹիԹեռնիկ. ... : ԹիԹեռն:
ԹիԹիզ. տես Դեզ:
ԹիԹրէմէ: տես Դող:
-ԹիԹրէմէ. ... ղարդ: վախհամակ:
Թիլակուշտ. ... , կամ ... : անակուշտ:
Թիլայ: տես Սարը եախուտ:
Թիլքի: աղուէս: [սենի:
Թիլքի քիւրքիւ: մորթ աղուեսաւ. աղուե-
Թիլֆ. ... : տես Մրուր. Ըրեւ:
Թիկունք: տես Կռնակ:
-Թիկունք ըլլալ. ... : կալ ՚ի Թիկունս. ղօրավիգն լինել. ՚ի Թիկունս հասանել: տես և Օգնել:
-Կռնակ կամ Թիկունք կեցող: ղօրավիգն. Թիկնակից:
-Թիկունքը հաստ. ... : Թիկնաւէտ. Թիկ-
-Թիկունքը մէկտեղ: Թիկնախառն: [նեղ:
-Թիկունքը շարժելով: ԹիկնաԹեկին:
-Թիկունքի ցաւ: Թիկնացաւ:
-Թիկունքներու մէջը: Թիկնամէջ. միջնողն:
Թիմար. Թիմար ընել: տես Պէտ. Պէտ ընել:
Թիմարխանայ: տես Գիժնոց:
Թիս: փուշ:
Թիսէ, կամ Թիսայ. ... անուն է: Տիբերիաս:
Թիրեաք: Թիրյակէս. Թիւրակէս:
Թիրեաքի. Թիրեաքի ըլլալ. Թիրեաքիութիւն. և այլն: տես Դեղ. Դեղ ըլլալ. Դեղութիւն. և այլն:
Թիրէ. ... անուն: Թիւատիր:
Թիրէ. ... : Թալխայ:
ԹիրէմէնԹին. ... է: ռետին:
-ԹիրէմէնԹին աղաճը: բևեկնի:
-ԹիրէմէնԹինի պտուղ: բևեկն. պտուղ բևեկնւոյ: [տօղ. և Չգուշ:
Թիրէնտազ, կամ Թիրանտէզ: տես Նետ նե-

Թիրիզ. ծայրի կարուածք: տրէզ:
Թիրիթ: տես Խաշու:
Թիրիլ Թիրիլ գողալ: տես Սարսուիլ:
Թիրիշէ: մագաղաթ:
Թիրիշէէ: մագաղաթեայ:
Թիւ: տես Համրանք. և զհետևեալսն:
Թիւա. [illegible]. [illegible]. քաղաքի անուն: Թէբէ:
Թիւթիւն. [illegible]: ծուխ:
-Թիւթիւն պալըղը: աղծեալ. աղկեր. ծխեալ:
-Թիւթիւնի պէս: ծխատեսակ: [խոտ:
-Թիւթիւն. [illegible]՝ [illegible]: ծխա_
-Թիւթիւն չպուղու: ծխելի:
-Թիւթիւն քաշել, կամ խմել: ծխել:
Թիւթսիւ: ծուխ:
-Թիւթսիւ տալ: ծխել:
Թիւթսիւ տուօղ: ծխիչ:
Թիւլթ. [illegible]: երրորդ կամ երեք մասն: [տել:
Թիւհ ընել, կամ Թիւհ փիւհ ընել: պռըս_
Թիւմէն: տես Թուման:
Թիւմպ: տես Թումբ:
Թիւյ: տես Թեպուր:
-Թիւյ. [illegible]: աղուամաղ:
Թիւյլիւ: տես Թեպուր ունօղ:
Թիւյլիւ: տես Մազոտ:
Թիւյսիւզ: անփետուր:
Թիւյսիւզ. [illegible]: տես Անմազ:
Թիւռլիւ: տես Կերպ:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ: պէսպէս. կերպս կերպս. ազգի ազգի. ազգ ազգ. գունակ գունակ. իմն իմն. ինչ ինչ. այլ և այլ. զանազան. բազմազան. զարմազան. բազմատիպ. կերպակերպ. զանազանեալ. բազմապիսի. բազմազգի. բազմադիմի. յոգնադիմի. բազմադէմ. յոգնադէմ. յոգնակերպ. յոգնազան. յոգնագունակ. յոգնաստեւ. բազմակերպ: տես և Նաա Թիւռլիւ:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ բաներէ ժողված: զանազանահաւաք. այլայլախառն:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ երևնալը: բազմակերպութիւն:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ ըլլալը: զանազանութի. զարմազանութիւն. զանազանակք:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ ընել: այլափոխել. զանազանել. զանազանացուցանել:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ խումաշ, կամ մաթահ: աղխամաղխ:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ խնամքներու համար: վասն իրիք իրիք տեսչութեանց:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ խօսքեր զուրցօղ: զանազանաբան:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ կերակուրներ: համադամք. համահամք:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ կերպով: զանազանաբար. պէսպէս: [ձև.
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ ձևերով: զանազանա_
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ մտածութիւն: այլ և այլ մտածութիւն:

-Թիւռլիւ Թիւռլիւ սէմթ: տարակոյս:
-Օխտը՝ Թիւռլիւ Թիւռլիւ սէմթ տարածուղ_ նին: փախիցեն յեօթն տարակոյս:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ վարպետ, կամ զէնա_ հաթքեար: տարազագործ:
-Թիւռլիւ Թիւռլիւ տեղաց: ուստեք ուս_ տեք. այլ և այլ ուստեք:
Թիւրիւտիւ: հօրան: տես Աւազակ:
Թիւրքիւ: տես Խաղ. [illegible]:
Թիւքեան: տես Խանութ:
Թիւֆէնկ: հրազէն. հրացան:
-Թիւֆէնկի խուռուշին: գնտակ:
Թիփի: տես Բուք:
Թիֆլիզ. քաղաքի անուն է: Տփխիս:
Թիֆլիզցի: տփխիսեցի, կամ տփխիսացի:
Թիֆտիկ. [illegible]: պրօն. ցասաա:
-Թիֆտիկ ընել: տես Գզել. [illegible]:
Թլըսըմ: յուռութ. յուռութուլունք. բըժ_ ժանք. բժիժ. ժուժմակք. գրիձ. Թլայք. Թիլ:
Թլըսըմ չինել: յուռթել: [գուռթիւն:
Թլըսըմ չինելը: բժժագործութիւն. կախար_
-Թլըսըմ չինօղ: յուռթիչ. յուռթագործ. բժժագործ:
Թլխած. Թլխիլ: տես Տլխած. Տլխիլ:
Թլուատ. [illegible]: Թլուատ. Թոթովատ. Թոթով. Թոթովախօս. ծանրալեզու. գնչու. խեցբեկ. խեցբեկոր. գնչու. գնչուատ:
Թլուատ խօսիլ: Թոթովել. պապաջել:
Թլուատութիւն: Թլուատութիւն. Թոթովութիւն. Թոթովախօսութիւն. ծանրախօսութի. քաղթնատութիւն:
-Թլուատութենէն լեզուն չէր դառնար, ու շարունակ կրթութիւն ընելով լեզուին ազատութիւնը կը շահէր: առ քաղթնատութեան Թոթովէր, և սակայն կրթութիւն զկապ լեզուն նորա ած յուղղութիւն:
-Թլփատած. [illegible]: Թլփատեալ. կրճատեալ. կրճատական. կրճատ. Թլփատ:
-չԹլփատած: անԹլփատ:
-չԹլփատած անգամ, կամ չԹլփատուիլը: անԹլփատութիւն. պոչ:
Թլփատել: Թլփատել. կրճատել:
Թլփատութիւն. [illegible]: Թլփատութիւն. կրճատութիւն:
Թխնալ. [illegible]: Թխանալ. լղթանալ. շլանալ: [Թիւն:
Թխութիւն. [illegible]: Թխութիւն. մԹարու_
Թխսել: տես Թուխս նստիլ:
Թղթատել. [illegible]: 'ի հարևան_ ցի ընթեռնուլ. անցանել ընդ մատեան:
Թղթէ. Թղթի օրինակ. և այլն: տես զկնի բառին՝ Թուղթ:
Թղթիկ: տոմսակ:
Թմբուկ. [illegible]: Թմբուկ:
-Թմբուկ զարնել: հարկանել Թմբուկ. Թմ_ փել:

–Փողերն ու քնարները կը հնչէին, Թմբուկներն ալ ձայն կուտային: փողք և քնարք հնչէին, Թմբուկքն դափէին:
–Թմբուկ զարնող: Թմբկահար. Թմբկահարիկ:
Թմրած. ուշաթափ: անզգայ. զգայազիրկ. ընդարմ. Թմբրալից. Թմրեալ. ընդարմացեալ. անզգայեալ:
Թմրած մնալ: տես Թմրիլ:
Թմրեցնել: Թմրեցուցանել. Թմրել. ընդարմացուցանել. տաղտկեցուցանել. անզգայացուցանել:
Թմրեցուց անզգայ ըրող: Թմբրեալ ընդարմացոյց:
–Գինովութիւնը մարդուն միտքը կը Թմրեցնէ: արբեցութիւն ղուշն յապուշ առնէ:
Թմրեցնող: Թմրեցուցիչ. տաղտկեցուցիչ. ընդարմացուցիչ. Թմբրական. Թմբրողական:
–Թմրեցնող դեղ: Թմբրադեղ:
–Թմրեցընող դեղը պատրաստեցին: զԹըմբիրն կազմեցին:
Թմրիլ. ուշաթափ. Թմրիլ. Թմբրիլ. տաղտկիլ. ափշիլ. անզգայիլ, կամ յանզգայիլ. շքթիլ. արմանալ. ընդարմանալ. տաղտանալ. անըզգայանալ. յապուշ դառնալ. յապուշ հարկանիլ. յապուշ կրթիլ. ապուշ լինել. յափշութիւն պարտիլ. նիրհ առնուլ. նիրհել:
–Ձեռն ձմեռը Թմրիլը: կաղալիլ. կղուլիլ:
Թմրութիւն: Թմրութիւն. Թմբրումն. ապշութիւն. Թմբիր. Թմուր. անզգայութիւն. ընդարմացումն:
Թնթղուց, կամ Թնթղունց միս. ցօփ միս: մըսան. Թամբ. գնդերք:
Թնթղուց ունող: գնդեղ:
Թնթնուկ՝ հատոյ: տես Թնոտ:
Թնճկած: } Թաղկեալ. խառնակեալ. աղբա-
Թնճկռած: } խումբ. բազմամամն:
Թնճկիլ: } Թաղկիլ. խառնանալ:
Թնճկռիլ: }
Թնճուկ, կամ Թնճուկք. Ընճիւղը, կամ ընճխոյծ բան: կնճիռն. հանգոյց. շաղապատ:
Թնջուց մնջուց: ունկն և բունկն: տ. Դնչուց:
Թնտալ: Թնդալ. Թնդել. Թնդիւն առնուլ:
–Ինչպէս որոտը նորանէն Թունա կելլէ ու աղկնումբայ կ'ըլլայ: որպէս 'ի ներքուստ որոտն Թնդէ և խռովի:
–Դուռը կը ճռճռայ, անոր որոտը Թունա կ'ելլէ: ճռնչիցի դուռն, և նա Թնդէ: տես և Թունա ելլալ:
Թնտալը: Թնդ. Թնդումն. Թնդիւն:
Թնտացնել: Թնդեցուցանել. Թնդել. Թնդիւն տալ:
–Թևերնուն ձայնովը լեռը կը Թնտացընէին: տարաձայն հնչմամբ զլեառնն դանդեցուցանէին:
Թնտացնող: Թնդեցուցիչ. որոտընդոստ:
–Լեռը Թնտացընող: լեռնաթնդիւ:
Թնոտ. անճըկուն. խոշ հատոյ: Թմբուտ:
Թշել: որկորամոլաբար ուտել. մեզզայլել:

Թշերը: տես 'ի բառն՝ Թուշ:
Թշնամական: Թշնամական:
Թշնամի. չարկամ. փոխադիմ. խասմ: Թշնամի. ոսոխ. սատան. ոխերիմ. ներհակ. հակառակ. հակառակորդ. գիմամարտ. ընդդիմամարտ. հակառակամարտ:
Թշնամի ըլլալ: Թշնամանալ. Թշնամիլ. Թշնամութեամբ լինել ընդ ումեք. խեռալ. հակառակել: տես և Թշնամութիւն ընել:
Թշնամութիւն: Թշնամութիւն. ոսոխութիւն. հակառակութիւն. ներհակութիւն. չարակամութիւն:
–Թշնամութիւն ընել: հակառակիլ. ընդդիմամարտիլ. ոսոխել. ընդ հակառակս ելանել:
Թշուառ: տես Խեղճ:
Թշուառութիւն: տես խեղճութիւն:
Թո՛ղ. Թող փարէ. գօյնէր: Թո՛ղ. Թողացո՛. Թուլացո՛. արձակեա՛. ներեա՛:
–Թո՛ղ անիծէ: Թո՛ղ անիծանէ:
–Թո՛ղ առաջ ինքը երթար Թագաւորէր: Թո՛ղ ինքն նախ երթայր և առնոյր զԹագաւորութիւն:
–Թո՛ղ որ գրեմ ու իմացընեմ Թագաւորին: Թո՛ղ գրեմ և ցուցանեմ Թագաւորին:
–Թո՛ղ տեսնանք: Թո՛ղ տեսցուք:
Թող: շատ անգամ ալ բառս ըսուելը հրամայական կըլլինէ:
–Թող ուտէ: կերիցէ. ուտիցէ:
–Թող երթայ: երթիցէ:
–Թող ըլլայ: լիցի. եղիցի:
–Թող անդին, կամ անդին Թող: Թող անդր. ոն անդր. 'ի բաց տար:
–Թող ըլլայ. հօշրհօր. խէր ապաննասն: լիցի այդպէս. արա՛ որպէս կամիս:
Թող տալ: տես Թողուլ:
–Թող տալ. չխանէլ: տես Արգելել. և Արձկել:
–Թող տալը: Թոյլտուութիւն. արձակուրդ. արձակումն. լուծումն:
–Թող տալ երթալ. գլուխ քաշել. ըխտանըլմէկ: յետս կալ. հրաժեշտ տալ. ձեռնթափ լինել. զանց առնել:
–Ջօրքը զինքը Թող տուին գնացին: Թօթափեցան զօրք նորա 'ի նմանէ:
–Ջըլլայ որ Թէվէքէլէ Թողունք անցնինք: մի՛ վայրապար անցևանց տրասցուք զբանիւս:
Թողութիւն. աֆ: Թողութիւն. քաւութիւն. ներողութիւն. ներումն:
–Թողութիւն տալ: Թողուլ. ներել. քաւել. լուծանել:
–Անոնց մեղքերը Թողուց: եղոյծ զմեղս նոցա:
–Թողութիւն գտնել: գտանել զԹողութիւն: Թողութեան հանդիպել:
–Թողութիւն տուող: Թողութեանց տուօղ. ներողամիտ:
–Թողութեան արժանի: արժանի Թողութեան. ներելի ողորմութեան:
–Թողութեան տարի: ամ Թողութեան. յոբելեան:

Թողուլ. պըրագմագ ։ Թողուլ. Թողացուցանել ։
—Ուղտերը քաղքէն դուրս ջըհորին քովը Թո- ղուց ։ Նաւոյն զուղտսն արտաքոյ քաղաքին առ ջըհորովն ։
Թողուլ ։ գօյ վէրմէք ։ Թուլացուցանել. Թոյլ տալ. տեղի տալ. ներել. շնորհել. համար- ձակել ։
—Թող որ պատմեմ քեզի ։ անսա և պատմե- ցից քեզ ։
—Քահանայից կը Թողուր որ իրենց պաշտօնին համեմատ գիտցածնին ընեն ։ համարձակէր երիցանց որպէս գիտէր դիտիցեն ըստ կար- գին իւրեանց արասցեն ։
—չԹողուլ. գօյվէրմէմէք ։ չԹողուլ. չԹողացու- ցանել. չտալ Թոյլ ։ տես և Արգիլել ։
—Ոչ վեր կը Թողու որ գայ և ոչ վար իջնալ ։ ոչ 'ի վեր տայ գալ և ոչ 'ի խոնարհ ձգիլ ։
—ՁիԹողուլ որ կոխեն ։ չտալ 'ի կոխ ։
—Թողուլ երԹալ ։ տես Թող տալ երԹալ ։
Թողուլ. մէյտանը յանըմագ. հէճվանէ էրմէք. օխշարըը էրմէք ։ ապաստան առնել. ապաստանել. ապա- ւինել. յանձն առնել ։
—Քու կամացդ կը Թողում ։ 'ի կամս քո առ- նեմ ապաստան ։
—Ամեն բան Աստուծոյ շնորքին կը Թողու ։ զա- մենայն ինչ 'ի շնորհսն Աստուծոյ ապաւինէ ։
—Հօրը իշխանուԹիւնը ինծի Թողուց ։ զհայ- րենի նախագահուԹիւնն յիս ապաւինեաց ։
—Անոնց Թողեր էր երկիրը ։ նոցա յանձնեալ էր զերկիրն ։
Թողուլ ։ հրաժարել. Թողուլ. լքանել ։
—Աշխարքիս հոգերը Թողլով ։ ամենայն կենցա- ղական հոգոց բարեաւ մնալ տասցեալ ։
Թողուելու ։ Թողլի. ներելի ։ [ւելի ։
—չԹողուելու ։ անԹողլի. աններելի. անքա-
—Թողուիլ. Բօշ գըլընըլ ։ Թողանալ. Թողանիլ. Թողեալ լինել ։
—Մեղքերը կը Թողուին ։ ԹօԹափին յան- ցանքն ։
Թոյն ։ տես Զէհիր ։
Թոնիր. Թանտըր ։ Թոնիր ։
Թոշակ ։ տես Ռօլէֆէ ։ [միլ ։
Թոշմեցնել. Թոշմիլ ։ տես Թառամեցնել. Թառա-
Թոռ. Թօռուն ։ Թոռն ։
—Թոռ՝ ախճիկ. իր որդւոյն ախճիկը ։ Թոռնուհայ ։
—Թոռան Թոռը ։ Թոռնիխայ ։
—Թոռան Թոռին զաւակը ։ Թոռնեայ ։
Թոռոմած, կամ Թոշմած. սօլմուշ ։ Թառամեալ. Թարշամեալ. խամրեալ. խորշոմեալ. Թա- ռամ. Թարշամ. խորշոմ ։
Թոռոմեցնել. սօլտուրմագ ։ Թառամեցուցանել. Թարշամեցուցանել. խորշոմեցուցանել. խամ- րեցուցանել. խամրել ։
Թոռոմիլ. սօլմագ ։ Թառամիլ. Թարշամիլ. խոր- շոմիլ. խամրիլ բուսոց ։
—Թոռոմիլը ։ ԹառամուԹիւն ։
չԹոռոմօղ ։ անԹառամ. անԹարշամ. յարա- զուարճ ։

Թոռնեւան. գասապա ատըն ։ Թառունաւան ։
Թորգոմ. մարդու ատըն ։ Թորգոմ ։
Թորգոմայ եղածը ։ Թորգոմեան. Թորգոմայ- ին. Թորգոմական ։
Թորգոմացիք. Էրմէնիլէրին միլլէթի ։ Թորգոմացիք ։
Թու. (միջարկ) ։ մախիզ ։
Թուական. թարիխ հիսապը ։ Թուական. Թուա- կանուԹիւն. ԹուաբերուԹիւն ։
Թուամինա. քաղաքի ատըն ։ Տոռոմենա ։
Թուզ. ինձիր ։ Թուզ ։
—Թուզ չոր ։ տես Չոր Թուզ ։
—Թզի ձիւղերով ծածկուած ։ Թզենապատ. ԹզենազարԹ սփածեալ. Թզենեկապեպած ։
—Թուզ մինասակար, կամ զէհիրլի ։ Թուզ ժանտ. Թուզ սուարիմ ։
Թուղ, կամ տուղ ։ աղ. աղուձակ ։
Թուզլու ։ տես Աղի. չոր ։
ԹուԹ ։ ԹուԹ ։
—ԹուԹ ինձիրի ։ ժանտաԹզենի. մոլաԹզենի. կատաղենի ։
—ԹուԹ ինձիրի. պըտուղը ։ ժանտաԹուզ. մո- լաԹուզ ։
—ԹԹի ծառ ։ ԹԹենի ։ [պատայկայ ։
ԹուԹակ. պափաղ. պապաղան գուշու ։ ԹուԹակ.
ԹուԹամ. ծաղկի կողոց ։ փունջ ։
ԹուԹամ ԹուԹամ ։ տես Փունջ փունջ ։
ԹուԹարրխ. խոսյ ։ վերնատուԹիւն. լուսնո- տուԹիւն ։
ԹուԹարրխը բռնել. խոյնա թութմագ ։ վերնո- տիլ. լուսնոտիլ ։
ԹուԹարրխլը ։ վերնոտ. լուսնոտ. լուսնո- ժէտ. լուսնահար. լուսնեկ ։
ԹուԹիա ։ տես Տօփայ ։
ԹուԹիայ. ծաղիկ ։ հօրոտ. հօրոտ ։
ԹուԹխալ ։ տարինձ. ախնձ ։
ԹուԹխալլամիշ ըլնել ։ տարինձել ։
ԹուԹսաք ։ տես Բռնուած. մարդ ։
Թուի, կամ կը Թուի ։ Թուի. երևի ։
Թուլ. կէվշէք ։ Թոյլ. մեղկ. լքծ. նայ. կա- կուղ. ցոփագնաց. կխատ ։ տես և Կակուղ. Բոսլ ։
—Թուլ ըլլալ ։ տես Թուլնալ ։
—Թուլ Թուլ ։ Թուլակի. Թուլաբար. Թու- լուԹեամբ ։
—Թուլ կանգնելով. (Ռէյ) ։ գայԹ 'ի գայԹ. գիւրակործան ։
—Որոնք առաջուց ալ օրէնքի մէջ Թոյլ էին ։ որ յառաջն իսկ գայԹ 'ի գայԹի կային յօ- րէնսն ։ [լագաշնակ ։
—Թուլ ու անուշ. ինչպէս է պուշը էղանակ ։ Թու-
—Մարմինը Թուլ ։ Թուլամարմին ։
—Սիրտը Թուլ ։ Թուլասիրտ ։
—Միտքը Թուլ. անձարակ ։ Թուլամիտ ։
Թուլացնել ։ տես Թուլցնել ։
Թուլիա. քաղաքի ատըն ։ Տուլեառն ։
Թուլկեկ. կէվշէքճէ ։ Թուլագոյն ։
Թուլնալ. կէվշէմէք ։ Թուլանալ. մեղկանալ. Թողանալ. լուծանիլ. մեղկիլ. կնատիլ ։

-Թուլնալ՝ հօլը, օրդուղը, ղուլըմուխլունը. ևն այլն։ Թուլանալ. Թողանալ. մեղմանալ. զիջանել. ցածնուլ. նուաղիլ։ տես և Դադրիլ. Իջնել։
-Թուլնալ ոտքը ձեռքը։ տես Ոտքը ձեռքը Թուլնալ։
-չԹուլնալ։ չԹուլանալ. չԹողանալ։
Թուլութիւն. կեւշէքլիք։ Թուլութիւն. մեղկութիւն. լուծութիւն. կնատութիւն։
-Թուլութիւն ձեռաց, կամ ոտաց։ լուծումն. լքումն. վհատութիւն։
-Թուլութիւն սրտի ։ Թուլասրտութիւն. Թուլամորթութիւն. կնատութիւն. քըր-քրանք. ցոփանք. Թեթևանք։
Թուլում։ տիկ. հագաղակ։
-Թուլում՝ պէյ նըշանէն։ տիկ. որճնգ։
-Թուլում հանել։ տես Տիկ հանել։
Թուլումպայ։ ջրհան։
Թուլցած. կեւշէմիշ. կեւշէք։ Թուլացեալ. մեղկացեալ. և այլն։
-Թուլցած՝ օփփ, ճէպէ, ևն այլն։ կԹոտ. կԹուցեալ. լքուցեալ. լքեալ. լուծեալ. նուաղեալ։
Թուլցնել. կեւշէթմէք։ Թուլացուցանել. զիջուցանել. կԹուցանել. լուծանել. մեղկել. կակղել. կնատել։
-ԿըԹուլցընէ ու կըքակէ սիրոյ կապը։ մեղկէ և քակէ զկապ սիրոյն։
-Թուլցնել՝ հօլը, օրդուղը, ղուլըմուխլունը. ևն այլն։ Թուլացուցանել. մեղմել. ցածուցանել. զիջուցանել։ տես և Դադրեցնել. Իջեցնել։
չԹուլցող։ անվհատելի. աննուաղելի։
Թուխ. գարաճայ. եաղըզ։ Թուխ. լուրթ. մըթար. կիսասեւ. արջնաթոյր. Թխատեսլ. արջնագոյն. Թխագոյն. լըթագոյն. Թայրա-Թուխ։
-խիստ Թուխ։ քաջաԹուխ։
-Թուխ ըլլալ։ տես Թխնալ։
-Թուխ ընել։ Թխացուցանել. լրթացուցանել։
Թուխս։ Թուխս։ [Թխել։
-Թուխս նստիլ։ նստիլ 'ի Թուխս. Թխսել։
-Երբոր հաւկթի վրայ Թուխս նստի։ յոր-ժամ 'ի ձուս և 'ի Թուխս նստիցի։
-Կաքաւ Թռչունը ուրիշներուն հաւկիթները կը գողնայ, ու Թուխս նստելով ձագ կըբերէ։ կաքաւ գողանայ զօտար ձուս, և Թխեալ՝ ձագ հանէ։
Թուղ՝ ճաղաշի։ դրօշ. նշան. նշանակ. վառ։
Թուղթ. փէտհաթ, կամ փէտհըփ։ Թուղթ. քարտ. քարտէզ։ [մոն։
-Թուղթ՝ նափաայի, կամ իլչինի։ տես Մեր-
-Թուղթ՝ խայրի, կամ շաթխարի. մէթրուպ։ տես Նարեագիր։
-Թուղթ՝ խաղալու։ Թղթախաղ։ [Թեղն։
-Թուղթ՝ սովլէ, տըծըլէ, պղնձէ. ևն այլն։ Թի-
-Թուղթ բերող։ Թղթաբեր։
-Թուղթ գրել։ Թղթել. Թղթագրել. նամա-կել. նամակագիր լինել։
-Թուղթ գրող։ նամակագիր։

-Թուղթ տանող։ Թղթատար. նամակակիր։
-Ամենուն համար գրուած Թուղթ։ շրջանա-մակ. շրջաբերական գիր։
-Թուղթը բացաւ ու կը կարդար։ տարածեալ զԹուղթն ընթեռնոյր։
-Թուղթը ծալլել ու կնքել։ ծրարել և մա-տանել զնամականի։ — մատենահար առնել։
-Թղթէ։ Թղթեայ. Թղթեղէն։
-Թղթի պահարան։ պատրուակ. ծրար. ըր-դէգ։ տես և Նարեագիր։
-Թղթի սուրաթ կամ օրինակ։ պատճէն. օ-րինակ. գաղափար. հաւասար Թղթոյ։
-Թղթի օրինակ գրող։ օրինակագիր։
-Թղթին կնիքը քակել։ արձակել զկնիքս։
Թուղլա, կամ Թօղլա։ կղմինտր. աղիւս Թըր-ծեալ։
-Թուղլա շինելը։ աղիւսարկութիւն. աղիւս-արկ. աղիւսագործութիւն։
-Եկէք Թուղլա շինենք ու եփենք կրակով։ ե-կայք արկցուք աղիւս և Թրծեսցուք զայն հրով։
-Թուղլայէ շինած։ աղիւսաշէն. աղիւսաշար. աղիւսաձոյլ. աղիւսեայ։
-Թուղլայի ձևով։ աղիւսաձև, աղիւսանման։
-Թուղլայով լեցուցած։ աղիւսաձոյլ։
-Թուղլաները վրայէ վրայ դրած։ խեցակոյտ. խեցակարկառ։
Թուղլաճի։ աղիւսարկ. աղիւսագործ. կա-ւափիւղող։
-Թուղլու։ դրօշակիր։
Թուճ. խառնուած պղինծ՝ որով բօփ, ու զանկալ կը բախէն։ անագախառն պղինձ։
Թուճճէ։ պղնձի։
Թուման, կամ Թումպան։ վարտիք։
-Թուման չաշկըրը։ զանկապան։
Թումբ. ըխտամ։ Թումբ. ամբարտակ. հողա-կոյտ. հողաբլուր։
Թունայ. Թունայ սույու, կամ բէկն սույու. գետ է։ Դանուբ։
Թունուզ. փաղաւ է։ Կարքեդոն. Կարթագինէ։
Թունուզցի։ կարքեդոնացի. կարթագինեցի։
Թունտ։ Թունդ. Թինդ. Թնդիւն. շաչիւն. շը-շուկ։
-Թունտ ելլել. ճէւճէլէ ըէփմաք. ըսխաաք օյնաք։ Թնդալ. դղրդիլ։
-Վանքը Թունտ ելաւ։ եղև շշուկ 'ի մէջ վա-նաց։
-Ցանկարծ Թունտ ելաւ քաղաքը։ շաչիւն իմն յանկարծուստ հարկանէր 'ի քաղաքին։ տես և Թնդալ։
-Թունտ հանել։ դղրդել. դղրդեցուցանել. յարուցանել շաչիւն կամ շշուկ։
-Թունտան Թունայ։ բացէ 'ի բաց. քաջ 'ի բաց։
-Թունտան Թունայ փախցնել։ բացէ 'ի բաց փախուցանել. քաջ 'ի բաց հալածել. վա-րել յանհնարին հեռաստան. տարագիր առ-նել ծագաց 'ի ծագս աշխարհի։

Թուշ. տատրփ : Թուրծ. Թուա. այտ. ծնօտ. Թուշ :
-Թշերը լցուած, կամ ուռած : Թռալիր :
Թուլին. փաղափի անուն : Տաւրին :
Թուռնայ : կռունկն. խորդ :
Թուռշի. Բառուշու : Թթուուա :
Թուռունճ : Թուրինջ :
-Թուռունճի ծառ : Թրնջի :
-Թուռունճի : շիկագոյն. շիկակարմիր. աշխէտ. կարմրատիպ գեղին :
-Թուռունճի գունով ձի : աշխետաձի :
Թուռփ : բողկ :
Թուր. գըլըճ : Թուր. սուր. սուսեր. վաղակաւոր. Նրան. գաշոյն. գուռն : տես Դանակ :
-Մէկ բերնով Թուր : միասայրի. միողնի :
-Երկու բերնով Թուր : երկսայրի. երկբերանեան :
-Թուր բանեցնող կամ Թուր բռնող : սուսերաձիգ. սուսերամերկ. սրամերկ : տես և Թրաւոր :
-Թուր շարժել : Թուր շողացուցանել. Թօթափել զսուսեր :
-Թուրը հանեց ու կը շարժէր որ վախցնէ զանիկայ : մերկացոյց զսուսերն և Թօթափէր զարհուրեցուցանել զնա :
-Թուր քաշել : սուր հանել. սուր ձգել. մերկանալ զսուր : [սրամերկ :
-Թուր քաշող : սուսերաձիգ. սուսերամերկ.
-Թրէ անցած : սրախողխող. սրամահ :
-Թրէ անցընել. գըլըճտան կէչիրմէք : ընդ սուր հանել. 'ի սուր սպառել. 'ի սուր սուսերի մաշել. 'ի սուր սուսերի սատակել. 'ի բերան սրոյ կոտորել. տալ ճարակ սրոյ, կամ բերանոյ սրոյ, կամ բազմախողխող երկաթոյ. սրամահ առնել. սրակոխ առնել. սրախողխող առնել. սրախողխող կորուսանել. սրակոտոր առնել. սրով դատել. խողխողել :
-Թրէ կ'անցընէին շատերը : հանէին ընդ սուր զբազումս, սրակոխ առնէին :
-Թրի բերան : տես Բերան՝ Նըշ, պանկի. և այլն :
-Թրի բերնէ չկիւալսի : մի՛ ապրեսցի 'ի ձեռաց երկաթոյ :
-Թրի կերակուր : ճարակ սրոյ. բազմախողխող երկաթոյ կերակուր :
-Թրի կոթ : տես Կոթ՝ պանկի, ըրի. և այլն :
-Ծառ ջարդ ընող Թրին բերանը կուտային : բազմախողխող երկաթոյն տային կերակուր :
-Թրով եարըշ : սուսերամարտ. զինակիր մըրցութիւն. զինամարտ :
-Թրով զարկած, կամ ծեծած : } Թրածեծ.
-Թրով զարնող : } սրածեծ :
-Թրով զարնել : սրով հարկանել. սուսերահար առնել : տես և Խոցել :
-Թրով լցուած : սրալից. սուսերակուռ :
-Թրով կռուիլը : սուսերամարտ :
-Թրով կռուող : սուսերամարտիկ :
-Թրով մեռած, կամ մեռցուցած : սրախողխող. սրախոշոշ. սրամահ :
-Թրով մեռցնել, կամ սպաննել : տես Թրէ անցընել :
-Թշնամեաց ձեռքը ինկան, ու անոնք ալ Թըրով մեռուցին զիրենք : անկան 'ի ձեռս Թըշնամեացն՝ որք դատեցին զնոսա 'ի սուր իւրեանց :
-Ան կողմերը շատ մարդիկ Թրով կը ջարդէ անխնայ : զգաւառս սրովք դատի յանխնայ :
-Թրով ջարդ : կոտորած սրոյ. Նախճիր :
-Թրով ջարդել : տես Թրէ անցընել :
-Թրով սիլահլանմիշ եղած : սրազէն :
Թուրայ՝ զըրնէլու, կամ ծէծէլու : խարազան :
-Թուրայ՝ բոփնի վըրայի : կնիք, կամ դրոշմ սամնեան :
Թուրինճ. Թուրինճի : տես Թուռունճ. Թուռունճի. և այլն :
Թուրք : տես Տաճիկ :
-Թուրֆանտայ, կամ Թուրվանտայ. Նոր է. լած, կամ հասած : Նորի. կանխահաս. կանուխ. վաղահաս. վաղահասուկ. երախայրի. առաջաւոր. առաջնապտուղ :
Թուփ. չալճէկէ ծառ : Թուփ :
-Թուփերով լցուած : Թփալից. Թփուտ. Թաւաթուփ. Թանձրաթուփ. Թաւուտ :
-Թուփերով շինած տնակ : Թուփոյ :
-Թուփերու մէջ մնող : Թփամնաս :
-Թուփի պէս : Թփանման. Թփատեսակ :
Թուք. Բիւփրիւկ : Թուք. տողուկ. տողունք :
-Թուք տալ : տես Թքնել :
-Թքով լցուած. Նփով չէփ : Թքալից :
-Թուք ու մուր : ձաղանք :
-Թուք ու մուր ուտող : Թքակոծ. ձաղակոծ :
-Թուք ու մուր տալ : Թքակոծ առնել. ձաղակոծել. Թքակոծել. ձաղակոծ առնել :
Թուֆան : տես Բուք :
Թուֆանլը : տես Բքոտ :
Թոք. ծիէրի ծիրմոյ : Թոքք :
-Թոքի ցաւ : Թոքացաւ. Թոքացաւութիւն :
-Թոքի ցաւ ունեցող : Թոքացաւ :
-Թոքին առջի գին : Թոքառաջք :
-Թոքին տեղը : Թոքատուն :
-Թոքալ : հազալ :
Թռահնիլէա : տես Կնկան մզի մարշաման :
Թռամպէթա : շեփոր. գալարափող :
-Թռամպէթայի ձայն : գալարահնչում :
-Թռանկ Թռանկ զարնել : տոփել. կոփել :
-Թռանկ Թռանկ զարնուածք կամ ձայն : տոփիւն. կոփիւն :
Թռնակ : տես Ըղունկ :
-Թռնակ էթի : մատնաշուրթն :
Թռաշ. Թռաշ ըլլալ. Թռաշ ընել : տես Ածըլելը. Ածըլուիլ. Ածըլել. և այլն :
Թռթըռ. սըս է : Թրթուր :
Թռինչէաւայ : պատնէշ. պատուար : տես և Մէթէրիզ :
Թռչիլ. ուչմագ : Թռչիլ. Թռանիլ. Թեւապարել. վերաթեւել. Թեւածել. Թեւակոխել. ճախրել : Թռիչս կամ ճախր առնուլ :

-Անոր նետած նետերը թռան եկան վրաս ։ նետք հինից նորա խաղացին 'ի վերայ իմ։
-Թռչել դէպ 'ի վար ։ վայրաթեւել ։
-Թռչել դէպ 'ի վեր ։ վերաթեւել ։
-Թռչնոց որ օդուն մէջ կը թռչին ։ թռչնոց որ յօդս խաղայցեն ։
-Թռչելով մտնել ։ թեւամուխ լինել ։
-Թռչելով վրայ վազել, կամ սուրալ ընել ։ խոյանալ սրանալ ։
-Աղաւնը թռչելու ատեն ալ ձագերուն կեր կուտայ ։ աղաւնի է 'ի թռչմանի կուտ ջամբէ ձագուցն ։
-Թռչիլ խօսքը բերնէն ։ վազել բանին ընդ շրթունս ։ — թռանիլ 'ի շրթանց ։
-Բերնէն թռած խօսք ։ թռչուն բան ։
-Թռչիլ լեզուն ։ գրգռուաղիլ ։
-Լեզուն թռած ։ գրգռուաղեալ ։
-Թռչելը ։ } թռիչք ։ թռչումն, կամ թռու-
-Թռչտիլը ։ } չանք ։
Թռչնորս ։ գուշչու ։ հաւորս ։ թռչնորս ։
Թռչնորսութիւն ։ հաւորսութիւն ։
Թռչուն. գուշ ։ թռչուն. հաւ. օդական. օդային. հաւիկ ։
-Թռչունս ծիրանի, թշնամի մեղուաց ։ երաշտահաւ ։
-Թռչուն զարնող, կամ թռչունէ զարնուած ։ հաւահար ։
-Թռչուն որսալը. Թռչուն որսացող ։ տես Թռչնորսութիւն. Թռչնորս ։
-Թռչուն փախցնող ։ հաւահալած ։
-Թռչնոյ բերան, կամ քիթ ։ կտուց ։
-Թռչնոյ ընկեր ։ վարուժան. վարուժանակ ։
-Թռչնոց կերակուր ։ հաւամրգի. հաւակեր ։
-Թռչնոց կերակուր եղած կամ ըլլալը ։ հաւակեր. ճարակ թռչնոց. գէշ հաւուց ։
-Թռչնոց ձայն կամ երգ անուշ ։ դայլայլիկ ։
-Թռչնոց ձայնէն կամ շարժմունքէն սուտ գուշակութիւն ընող ։ հաւադէտ. հաւահարց. հաւահմայ. հաւակոչիչ ։ — Մի հմայել զթռիչս և զկոչս հաւուց ։ — Մի հաւադէտ լինիցիք ։
-Թռչնոց սիւրիւ ։ երամ, տարմ թռչնոց. օդաչից երամ ։ [Թռչիլ ։
Թռչտիլ ։ թռթռիլ. թեւածել ։ տես և 'ի բայն
-Օդու մէջ թռչտիլ ։ օդավարել ։
Թռչող ։ թռչուն. թեւաւոր ։
-Օդու մէջ թռչող ։ օդաթռիչ. օդավար ։
-Թռչող աստղ ։ աստուպ. աստղ թափեալ կամ սլացեալ. թռիչ աստղ ։
Թռցնել. ուչուրմագ ։ թռուցանել ։
Թռօմպէթա ։ տես Թռամպէթայ ։
Թռֆա ։ խիղ. պերճ. անսուրբ ։
Թսել, կամ Թստել ։ փուքս արձակել ։
Թսթսալ ։ տես Փսփսալ ։
Թստան պէօձէկի ։ բզէզ. բնդեռն ։
Թրած. էօլտիւրմիւշ ։ թրեալ. զանգեալ ։
Թրած խմոր. համուր ։ զանգուած, կամ զանկուած. հայս. հասատեալ ։

Թրաւոր. գըլըճլը. գըլըճ գուշանմըշ ։ սուսերաւոր. վաղակաւոր ։
Թրել. էօլտիւրմէք ։ թրել. զանգել ։
Թրէ. Թրով. և այլն ։ տ. Թուր բառին ետեւէն ։
Թրէմէնթին ։ տես Թիրէմէնթին ։
Թրթնճուկ. Իխլլիլ ։ թրթնջուկ ։
Թրթուր. Իրթըլը ։ թրթուր ։
Թրիէսթ, կամ Թրէսթ. քաղաքի անուն ։ Տերգեստոն ։
Թրիք. աղբ' ձիի անասնոց ։ քակոր. կորկ. ապաւառ. կզկղանք. նստած ։
-Թրիքը դուրս թափել ։ թրքել ։
-Թրիք չոր ։ աթար. գշկուր ։
-Թրիք դարձած, կամ մարսած կերակուրը դուրս ձգել ։ զթրքացեալ կերակուրն 'ի դուրս ընկենուլ ։
-Թրիք ժողվող ։ թրքաժողով ։
Թրծած ։ թուրծ. թրծեալ ։
Թրծել. փուռն մէջ խաշխաշը եփել ։ թրծել ։
-Թրծելը ։ թուրծ. թրծումն ։
Թրմնճալ ։ մրմնջել ։
Թրմնճալով անուշ երգել ։ տես Ունչել ։
-Թրմնճալով երգ, կամ լաց ։ մրմունջ. մըրմնջիւն. մրմնջումն. աւաչ ։ [չել ։
-Թրմնճալով երգել ։ մրմնջել. աւաչել. աւա-
Թրջած ։ տես Թաց ։
-չԹրջած ։ անթրիջ. անթաց ։ տես և Չոր ։
Թրջել. ըսլաթմագ ։ թանալ. թրմել. խոնաւել. խոնաւացուցանել. տամկացուցանել. տաւգել ։
-Թրջելով կակղցնել ։ թրմել ։
-Թրջելու ։ թանալի. տամկանալի ։
-Թրջիլ. ըսլանմագ ։ թացեալ լինել. թրմիլ. խոնաւիլ. լկիլ. լկանիլ. խոնաւանալ. գիճանալ. գիջանալ. տամկանալ ։
Թրջոց ։ թուրմ. թուրջ ։
-Թրջոց դնել ։ արկանել 'ի թուրմս. թրմել ։
-Արմաւենեաց թրջոց գրաւ ։ թրմեաց զարմաւենիս ։
Թրջօղ ։ խոնաւարար. խոնաւացոյց ։
Թփուտոց. Նէֆտէր ։ տես Դրփուտոց ։
Թքաման ։ թքարան ։
Թքնել ։ թքանել. թքնուլ ։
-Շարունակ թքնել ։ թքթքել ։
Թօզ ։ փոշի ։
-Թօզ դարձնել ։ 'ի փոշի դարձուցանել. աճիւնացուցանել. մղեղել ։
-Թօզոտ. թօզլու ։ փոշոտ. փոշոտեալ ։
Թօզ աղաճը ։ տես Բարտի ։
Թօթուել. սիլքմէք ։ ցնցել. ցունց տալ. թօթափել ։ [թափումն ։
-Թօթուելը. սիլքմէսի ։ ցնցումն. ցունց. թօ-
-Թօթուելով շարժել ։ շարժլել ։
Թօթօ ընել. ... ։ թոթովել. պապաջել ։
Թօթօշ ։ }
Թօթօշիկ ։ } տես Թօնթօշ ։
Թօխաթ. քաղաքի անուն ։ Եւդոկիա ։

Թօխամթցի: եւդոկիացի. 'ի յեւդոկիոյ:
Թօխայ, կամ Թօքայ: աղխ. չիգղ. չինգղ:
Թօխլու: տես Շիշակ:
Թօխլու. հաւ: տես Խուխու:
Թօխմախ: տես Թակ:
Թօխում. Թօխումլու. Թօխումսուզ: տես Հունտ. Խօխում. Հունտ ունող. Հունտ չունող. և այլն: [րապարար:
Թօմպալախ, կամ Թօմպարլախ: յոյր. գէր.
Թօմրուխ: կոճղ:
Թօմրուխ՝ ճզմօղ, կամ Ջարդօղ. ճղմօղ մէնքենէ, եամ փօլատ, եամ փիրէնճ, եամ փախփաղ: գել. գելոց. գելարան:
–Թօմրուխով ճզմած: գելեալ:
–Թօմրուխով ճզմել: գելանել. գելուլ:
Թօյ: }
Թօյխթօխլու: } տես Խուխու:
Թօյլ. ըէջ. նալյան է: արօս:
Թօնթօշ. նծնօշլէ: տես Թօմպալախ:
Թօնիր. նանպըր: Թոնիր:
Թօռ. աղ. յէան նօռ: ցանց. արձոյլ. վարմ. Թակարթ. ուռկան:
–Ձկները Թօռէն դուրս կը փախչին: ձկունք վաղէն զցանցիւ:
–Թօռին ծայրը: ողոց:
Թօռ՝ տեսակ նանէլու: դամք. արագագ. պառակուն. գաւհող:
–Թօռ՝ նալին: վարմ:
–Թօռ հուսած, կամ Թօռի պէս գործած՝ լար. հագուստ. և այլն: փորանկեալ. անկար:
–Թօռ հուսել: հիւսել. անկանել. կկել. հինուլ:
–Թօռ ձգել. աղ յգել: ցանցս արկանել. սփռել զարձոյլ. ուռկանել. ուռկան արկանել:
–Թօռ ձգօղ: ցանցարկ. ցանցորդ. ցանցիչ:
–Թօռէն դուրս ցաթկել, կամ փախչիլ: վազել զցանցիւ: [ծիս:
–Թօռը քաշել: ձգել զցանցս. քարշել զցոր-
–Թօռով բռնել: ուռկանել. վարմակել. ցանցել: [ցանցիչ:
–Թօռով բռնօղ. աղով յանէ բռնօղ: ցանցորդ.
Թօռաման: յոյր. գիրապարար:
Թօռթօփ: տես Կծկած. և Մէկտեղ ժողված:
–Թօռթօփ ըլլալ: տես Մէկ տեղ ժողվուիլ:
–Թօռթօփ ըլլալ. փաղլանել: տես Կծկուիլ:
–Թօռթօփ ընել: տես Մէկ տեղ ժողվել:
Թօռմիլ. Թօռմեցնել. Թօռմօղ: տես Թոռմիլ. Թոռմեցնել. Թոռմօղ. և այլն:
Թօս զարնել: տես Կօտօշով ծեծկուիլ:
Թօսկանայ երկիր: Ետրուրիա:
Թօսուն: տես Մղի:
–Թօսուն կարիճ: առոյգ. անձնեայ:
Թօսպաղը: կրիայ. կրայ:
Թօփ. խաչապոխ բան. էիւլլէ: տես Գունտ. նօճ:
–Թօփ՝ էիւլլէն նէփէլու: հրազէն. հրաման. հրէտ:
–Թօփ նետել՝ պարսնօլ: ռումբս արձակել:
–Թօփի գնտակ, կամ կիւլլէ: ռումբ:
–Թօփ՝ խաղալու: գունդ. գունտ. գնդակ:
–Թօփ խաղալ: գնդակ խաղալ:
–Թօփ ընել: տես Մէկտեղ ժողվել:
Թօփալ: տես Կաղ:
–Թօփալ Թօփալ: }
–Թօփալ մօփալ: } տես Կաղն 'ի կաղը:
Թօփալութիւն: տես Կաղութիւն:
Թօփառլախ: տես Կլօրակ:
–Թօփառլամա երթալ: ոլորել զընթացս. ընդ ոլորտս մտեալ ընթանալ. տապատակի, թափառնակի երթալ:
–Թօփառլամա երթալը: ոլորուտ բերումն:
Թօփլու. գնձէէ. գնձէէ ատէղ: գնձիկ. գնդաւորն:
Թօփճի: ումբաձիգ. հրետաձիգ:
Թօփուզ: լախտ. գունտ:
–Թօփուզով հնազանդեցնել: տես Զօռով հնազանդեցնել:
–Թօփուզով հրամայօղ: բռնաւոր. գլխահար:
Թօփուխ: կոճ ոտից:
Թօքայ: տես Թօխայ:
Թֆան: տես Բուք:

Ժ

Ժաժ. ղէրղէլէ: շարժ. գետնաշարժ. երկրաշարժ. սասանութիւն:
Ժաժեցնել: տես Երերցնել:
Ժախումախ: բժժանք:
Ժամ. սահաթ: Ժամ: տես և Սահաթ:
Ժամ. քիլիսէ: եկեղեցի. տաճար. աղօթարան. քաւարան. սրբարան. տուն տէրունի:
–Ժամուն քովի տունը: ժամատուն. եկեղեցատուն: [ցւոյ. խմբարան:
–Ժամուն մէջ տեղի սրահը: տաճար եկեղե-
–Ժամուն սրահներն որ սիւներով կամ կամարներով բաժնուած են: կողմնական խորշարան:
–Ժամ դարձնել: տաճարագործել. տաճարացուցանել:
–Ժամ զարդարօղ: եկեղեցազարդ:
–Ժամ ըլլալ: լինել տաճար. տաճարանալ:
–Ժամ Թալլել. Ժամը բանէրը գօղնալ: զեկեղեց կողոպտել. սեղանակապտութիւն առնել. սեղանազերծ, սեղանակապուտ, տաճարակապուտ լինել:
–Ժամ Թալլելը: տաճարակապտութիւն. սեղանակապտութիւն. սեղանազերծութիւն:

-ժամ թալլող. ժամին բան գողցօղ: տաճարա-
կապուտ. տաճարակողոպուտ. սեղանակա-
պուտ. սեղանակողոպուտ. սեղանապղերծ:
-ժամ շինօղ: տաճարաշէն. տաճարակերտ:
-ժամը մեծցած: տաճարատուն:
-ժամի աւանդատուն: տես Աւանդատուն:
-ժամի վերնատուն: տես Վերնատուն. ժամու:
-Նոր շինած ժամը օրհնելու կարգ: եկեղեց-
-ժամու բակ: ժամաբակ: [օրհնէք:
-ժամու գեղ: եկեղեցաւան:
-ժամու ձեւով: եկեղեցաձեւ:
-ժամու պահապան: եկեղեցապան. եկեղեցա-
պահ. տաճարապահպանեակ:
-ժամու պաշտօնեայ: եկեղեցական:
-ժամու պատիւ ընօղ: եկեղեցապատիւ:
-ժամու տրուած: եկեղեցաշնորհ:
ժամ. զոր քահանայք, կամ Եկեղեցականք կ'առնեն:
ժամակարգութիւն. կարգաւորութիւն ե-
կեղեցական պաշտամանց կամ ժամուց.
կարգ ժամուց. պաշտօներգութիւն. պաշ-
տօն: [մերգութիւն:
-ժամ ըսել: կատարել կամ պաշտել զժա-
-ժամ ըսելը: ժամասացութիւն: — Ինչուան
որ ժամասացութիւնը լմընցաւ: մինչեւ 'ի կա-
տարել կարգաց ժամուցն:
-ժամ ըսելու տեղ: տես ժամ. քիլիսէ:
-ժամ ըսօղ: պաշտօներգու:
-ժամ սկսել: մտանել 'ի ժամ: — Ճաշու ժամ
կ'ըսկըսին: մտանեն 'ի ժամ ճաշոյ: — Գիշե-
րային ժամ կ'ըսկըսի: մտանէ 'ի ժամ գիշե-
րապաշտաման:
ժամագիրք: ժամագիրք:
ժամամուտք: ժամամուտք:
ժամանակ: տես Ատեն. զաման. եւ անոր ե-
ածանցները:
-ժամանակի կուռք: Կռոնոս. Սատուռնոս:
-ժամանակի վրայ գիրք: ժամանակագիրք.
ժամանակագրութիւն:
-ժամանակի վրայ գրել: ժամանակագրել:
-ժամանակի վրայ գրօղ: ժամանակագիր:
ժամանակաւոր. ժամանակ մը դիմացօղ ու անցնօղ:
տես Անցաւոր:
ժամկոչ: լուսարար:
ժամուց: պատարագիրք. հնկեցիկք:
ժամասացութիւն: տես ժամ ըսելին տակը:
ժամօրհնէնք: նաւակատիք եկեղեցւոյ. օրհ-
նութիւն տաճարի:
ժանիք. փիտտա. չէհրէ: կնճիռն. խոժոռումն:
-ժանիք ընել. ժանիքը վրայ բերել. չէհրէ էքմէք:
խոժոռել. խեթիւ հայել. խեթի ակնարկել.
թթուաբար հայել:
-ժանիք չընել: ճնշել զկնճիռն:
-ժանիք չըրաւ: ոչ ծնաւ կնճիռն յերեսն:
-ժանիք ընօղ: } խոժոռ. խոժոռեալ.
-ժանիքը վրայ բերօղ: } խոժոռադէմ. դժկերպ.
-ժանիքը վրան: } անժպիտ. խեթադէմ:
-ժանիքոտ: }
-ժանգառ. ճէնկէլ: ծաղիկ պղնձոյ:

ժանկ, կամ ժանկու. բաս: ժանգ. ուտիճ:
-ժանկէն կերած. ժանկով թփթած: ժանգակեր.
ժանգառ. ժանգահար. ժանկակեր:
-ժանկով լիք: ժանկալից:
-ժանկով փտտեցնել: տես ժանկռոտել:
-Բուսերու ժանկ: երեւիլ. ժանգ:
ժանկոտ: տես ժանկռոտ:
ժանկու: տես ժանկ:
ժանկռոտ. ճանկլըպաշ. բասլը: ժանգահար.
ժանկեա:
-խիստ ժանկռոտ: չարաժանգ:
ժանկռոտել. բասլանտըրմագ. բասլանտըրմագ թփթե-
ցնել: ժանգոտել. ժանգահարել. ժանկահար
առնել:
ժանկռոտիլ, կամ ժանկռոտելով փտտիլ:
ժանգոտիլ. ժանգահարիլ. ժանկահար լինել:
ժանկռոտութիւն: ժանգահարութիւն. ժան-
գառութիւն:
ժառ: տես ժեռ:
ժառանգ. միրասխօր. միրասճէքի: ժառանգ. ժա-
ռանգորդ. ժառանգաւոր:
-Իշխանութեանը մէկ մասին ժառանգ ըրաւ
զինքը: պայազատ մասին ինչ իշխանութեան
իւրոյ թողոյր զնա:
-ժառանգներ ունեցօղ: բազմաժառանգ:
-ժառանգ չունեցօղ: անժառանգ. անորդի:
-ժառանգի ընկեր: ժառանգակից:
-ժառանգի ընկեր եղօղի պէս: ժառանգակ-
ցապէս:
-ժառանգի ընկեր ըլլալ: ժառանգակցել:
ժառանգել. վարըս օլմագ. միրաս եէմէք: ժառան-
գել. վայելել. ժառանգորդ լինել. ունել
զժառանգութիւն. ժառանգորդել:
ժառանգել տալ. ճառանտըրմագ: ժառանգե-
ցուցանել. ժառանգ կացուցանել:
-ժառանգել տուօղ: ժառանգեցուցիչ:
ժառանգութիւն տուօղ. միրաս վէրէն: ժա-
ռանգատու:
-ժառանգութիւնը զաւթ ընել: զրաւել
զժառանգութիւն. ժառանգել:
-ժառանգութեան մասնակից ընել: ժառան-
գակցել:
-ժառանգութենէ հանել: անժառանգ առ-
նել. հանել, մերժել 'ի ժառանգութենէ:
ժառանգօղ: տես ժառանգ:
ժեռ. ճալը. քարաճէլ. էրա. գայալըք. սարբ
գայա, կամ սարբ եէր, ուր քանցնելու ու ըլքալու է:
ժայռ. քարաժայռ. առապար. պարեխ:
-ժեռոտ քէնարներ լերանց: ափափայք:
-ժեռոտ տեղ: առապարին. երէզ. դերբուկ.
երեզուտ. քարուտ:
ժէնկէռ. պախըրըն էլած եաշըլ նէրկ: ժանկառ.
ժանգառ:
ժըժմունք՝ կարծր կեղեւով: խեցեմորթ:
-ժըժմունքին կեղեւը: պատեան. խեփոր:
ժիր. փինճ. էչէք: ժիր. քաջ. արի. սթափ.
ժրագլուխ. քաջագործ:
-խիստ ժիր: ժիրաժիր. քաջաժիր:

–ժիր ըլլալ։ ժրանալ։
–ժիր ընել։ ժրացուցանել։
ժիւայ։ սնդիկ. ժիպակ։
–չժամեօղ։ տես չՀամեօղ։
ժողով. ճէմիյէթ. ճէմաաթ. հալգ. ալայ։ Ժողով. գումար. գումարտակ. դասակ. պարունակ. երամակ. երամ. երաստ. հանդէս. փաղանգ. կաճառ. խնճոյք. համոյռ. ջոլիր. գունդ. խումբ. բոյլ. հոյլ. ջոկ. տարմ. րամ. պար. դաս. բազմութիւն. հանգանակ. հրապարակ։
–Այծերու ժողով։ հօրան այծից։
–Աղուէսներու ժողով։ ճահուկ աղուեսուց։
–Առիւծներու ժողով։ փաղանգ առիւծուց։
–Աստղերու ժողով։ կաճառք աստեղաց։
–Գայլերու ժողով։ վոհմակ գայլոց։
–Իմաստնոց ժողով։ գամարճակ իմաստնոց։
–Ծերերու ժողովը պատուել։ յարգել զհրապարակս ծերոց։
–Կովերու ժողով։ նախիր արջառոց. ջոկ անդէոց։
–Հայվաններու ժողով։ հօտ. մակաղ. երամ. երամակ. ջոկ. հօրան. նախիր. ճահուկ. վոհմակ. շարք։
–Հաւատացելոց ժողով։ ուխտ հաւատացելոց։
–Ձիերու ժողով։ վտառք ձիոց։
–Մոլութիւններուն ժողովը աւրել։ քակել զախտիցն հանգանակ։
–Ճանճերու ժողով։ շարք ճանճոց։
–Ոչխարներու ժողով։ հօտ խաշանց. գիհ։
–Ժողով ընել։ ժողով առնել. ժողով կոչել կամ գումարել. ատեան կոչել. հրապարակ առնել։ տես և ժողվել։
–Ժողով ընօղ։ ժողովարար. հանդիսադիր. հանդիսապետ։
–Ժողովու բերան։ } բերան ժողովոյն.
–Ժողովու բերնէն խօսօղ։ } ատենաբան ժողովոյն։
–Ժողովու ընկեր. ճէմիյէթ արգատաշը։ ժողովակից. խմբակից. գնդակից. կաճառակից. հանդիսակից. պարակից։
–Ժողովու ընկեր ըլլալ։ խմբակցիլ. դասակցիլ. պարակցիլ։
–Ժողովու միւթալլիգ։ ժողովական։
–Ժողովու տեղ։ ժողովետղ. ժողովարան. խմբարան. հանդիսարան։
ժողովածու. մէճմուա։ ժողովածոյ. քաղուածոյ. ծաղկաքաղ. ծայրաքաղ. հաւաքածոյ. խմբագիր. պարունակ։
–Ժողովածու գրուածք ընել։ խմբագրել. ծաղկաքաղ կամ ծայրաքաղ առնել. ծայրաքաղել։
ժողովուրդ. հալգ. ճէմաաթ. հէյէթ։ Ժողովուրդ. ժողով. հրապարակ. ամբոխ. երաստ. բազմութիւն. ամբոխութիւն. մարդկութիւն. մարդահոյլ կամ մարդակոյտ բազմութիւն։
–Ժողովրդի գլուխ. ճէմաաթ պաշը։ ժողովրդապետ. ժողովրդավար. վարիչ ժողովրդեան. ռամկավար. ռամկապետ։
–Ժողովրդի միւթալլիգ։ ժողովրդական. ռամկական։
–Ժողովրդի տեղ. ճէմաաթխանէ։ ժողովրդանոց. ժողովարան։
–Ժողովրդով լեցուն։ ամբոխալից. բազմամբոխ. բազմամարդ. բազմաժողով։
–Ժողված, կամ ժողվուած։ ժողովեալ. հոլովեալ. րամեալ։ տես և Մէկ տեղ ժողված։
ժողվել. հաւաքել. գումարել. գումարտակել. կուտել. ամփոփել. քաղել. խոկել. եկեղեցացուցանել. հոլովել. ակմբել. խմբել. ջոկել. ջոլորել. կաճառել. երամել. րամել. րատել. րետել. խմբագործել. գումարտակ առնել։
–Զօրք ժողվել։ զօրաժողով լինել կամ առնել։
–Ձիաւոր զօրք ժողվել։ այրուձի առնել։
–Ժողվել, վեր առնել։ տես Հաւաքուած վեր ժողվել։
–Ժողվելը։ ժողովումն. ամփոփումն. հաւաքումն։
–Ժողվելով։ ժողովաբար. հաւաքաբար։
–Ժողվուիլ. փէօշիւրիւլմէք. թօփլանմաք. ճէմ օլմաք։ Ժողովիլ. հաւաքիլ. գումարիլ. հոլովիլ. ակմբիլ. խմբիլ. կուտիլ. գումար առնուլ. ակումբ առնուլ. երամանալ. երամակել. եկեղեցանալ. խումբ առնուլ։ տես և Ժողվել։
–Ճատերը շատ կողմանքներէ հոն ժողվուեցան։ բազումք յոլով ուստեք անդր հեղեալ գային։
–չժողվուօղ, կամ չժողվուած. թօփլանմայան։ անժողով. անպարոյր. անամփոփելի։
ժողվօղ։ ժողովիչ. հաւաքիչ։
–Ճատ բան ժողվօղ։ բազմահաւաք. բազմաժողով. բազմամթեր։
ժողվօղք. հէրիֆանէ։ հանգանակ. զօլօղութիւն։
ժում. քէրէ։ անգամ. նուագ. գամ։
–Մէկ ժում մը ուտել։ յաւուրն միանգամ ճաշակել։
–Անգամ մը միայն անանկ բան հանդրպեցաւ։ գամու միոջ լեալ այն գործ։
ժուռ։ տես Աղօխ, և Խամ. չխասծ։
ժուռ ածել, կամ ժուռ բերել. չէվիրմէք։ շուրջ ածել. շուրջ բերել. հեռ շրջանակել. պարբերել. շրջեցուցանել. ճեմեցուցանել. յածեցուցանել։
–Ժուռ գալ. տէօնմէք. տէօլաշմաք։ շուրջ գալ. յածիլ. շրջան առնուլ. հեռ գալ. դգնալ. շրջել. շրջագայիլ. պարայածիլ. պատել։ տես և Պտըտիլ։
–Ժուռ գալը. տէօլաշմա։ յածումն. շրջագայութիւն. շրջագայք։
–Ժուռ գալու տեղ, կամ մէյտան. տէօլաշաճագ եէր. տէօլաշմաճագ եէր։ ճեմարան. ճեմելի։
–Ժուռ եկօղ. տէօլաշան։ շրջօղ. շրջագայ. շրջագնաց. շրջագայօղ. շրջագայիկ։

Ի

Իբր Թէ․ սէպէ Բէ․ սանքի․ սանքի։ իբր Թէ․ իբրև Թէ․ իբրու Թէ․ իբր զի․ իբրև զի․ իբրու զի․ որպէս զի․ որպէս զի Թէ․ որպէս Թէ․ իբրու․ իբրև․ որչափ քան․ գրեԹէ․ գրեթ․ գոգցես իմն։

Իբր Թէ մէկ միլյն ութերորդ փայն էր։ և էր ճիգն որչափ քան վաստակն մի։

Իդէա։ տիպք իրաց․ կերպարանք․ տեսակ․ ուրուականք։

–Որպէս զի տեսածնուն ու լսածնուն իդէան չիմնայ միտուընին։ զի մի տիպք և գծագրութիւն տեսանելոյն և լսելոյ մնայցեն յոգիս։

–Աչքը տեսածին իդէան կը պահէ։ աչք զուրուականս իրաց կրէ։

–Իդէա մը առնել։ առնուլ զկերպարանս իրին։

Իզ։ տես Հետք։

–Իզը Թօզը կորսնցնել, կամ իզը Թօզը չԹողուլ։ տես Հետքը կորսնցնել․ և անոր տակինները։

Իզամ։ խելամտութի․ պապանձումն։

–Իզամ եղող։ խելամուտ․ ըմբերանեալ։

–Իզամ չեղող։ անխելամուտ․ անսաստ․ անխմայ։

–Իզամ ըլլալ։ խելամտուիլ․ խելամուտ լինել․ պապանձիլ․ պարտութիւն խոստովանիլ։

–Իզամ չըլլալ։ չըմբերանիլ․ անսասանել։

–Իզամ ընել։ խելամտեցուցանել․ ըմբերանել․ պապանձեցուցանել․ կարկել․ ՚ի պարտութիւն մատնել։

Իզան․ Իզանիլը․ և այլն։ տես Մարդավարութիւն․ Մարդավար․ և այլն։

–Իզանսըզ․ Իզանսըզութիւն․ և այլն։ տես Տմարդի․ Տմարդութիւն․ և այլն։

Ի զատ։ տես Զատ․ ՚ի զատ։

Իզէթ։ տես Պատիւ․ հիւրմէթ։

–Իզէթսիզ։ տես Անպատիւ։

Իզինէթ, կամ էզինէթ․ Իզինէթլի․ և այլն։ տես Զարչարանք․ և Վիշտ․ Վշտալի․ և այլն։

Իզին։ տես Հրաման․ փէրմիշ։

Իզմիր։ քաղաքի անուն։ Զմիւռնիա։

Իզմիրցի․ Իզմիրլի։ զմիւռնացի․ ՚ի զմիւռնիոյ։

Իզնիկ։ քաղաքի անուն։ Նիկիա։

Իզնիկլի։ Նիկիացի․ ՚ի Նիկիոյ։

Իզնիկմիտ․ քաղաքի անուն։ Նիկոմիդիա։

Իզնիկմիտցի․ Իզնիկմիտլի։ Նիկոմիդացի․ ՚ի Նիկոմիդիայ։

Իզսիզ։ տես Հետք չունեցող։

–Իզսիզ․ Իզսիզ փէզ։ տես Անշէն։

Իթ։ շուն։

Իթսինէկի։ շանաճանճ։

Իժ․ էնկէրէկ։ իժ․ քարբ։

–Իժ բռնող։ իժորսակ։

–Իժ դարձած։ իժացեալ։

–Իժէ զարնուած։ իժահար։

–Իժի ազու, կամ զէհիր։ իժաթոյն։

–Իժի բնութիւն ունեցող։ իժաբարոյ․ իժաբնոյթ։

–Իժի ձագ։ իժակորիւն։

–Իժի նման։ իժանման։

–Իժի պէս։ իժաբար։

–Իժի վերաբերեալ։ իժական։

Իլախ։ տես Լէհացի։

Իլախայ։ տես Լախայ։

Իլախաց երկիր, կամ Իլախու երկիր։ տես Լէհ․ լէհ մէմլէքէթի։

Իլաճ։ տես Դեղ․ ...։

Իլիկ։ տես Ծուծ։

Իլիկ՝ որով իլ մանեն։ իլ․ մանոց։

Իլիմ։ տես Իմաստութիւն։

Իլիման։ նաւահանգիստ․ նաւակայք․ համդրուան նաւաց․ ալուց․ գոգ ծովու․ ծոց ծովու․ խորշ ծովու։

–Իլիման․ ...։ անալէկոծ․ հողմախաղաղ․ խաղաղ․ խաղաղական․ համդարտ․ ապահով․ անքոյթ։

–Իլիմանլը․ իլիման ունող։ գոգաւոր․ կորաձիգ․ գոգաձև․ գոգացեալ։

Իլիմանլըխ։ խաղաղութիւն․ համդարտութիւն․ անդորրութիւն։

–Իլիմանլըխ․ ...։ տես Իլիման․ ...։

Իլիմտար։ տես Գիտուն։

Իլիմօն։ լեմոն։

Իլիշիկ։ տես Կապակցութիւն․ և ետևէններն։

Իլիշմիշ ըլլալ։ կառչիլ․ կալուիլ։

–Զգեստներուն իլիշմիշ կըլլայ։ կառչի զհանդերձից։

–Իլիշմիշ ըլլալու տեղ․ ...։ կառ․ կառուան։

–Իլիշմիշ ըլլալու տեղ գտնել։ կառս գտանել․ զամս գտանել․ զամադիւտ լինել։

–Իլիշմիշ եղած։ կառեալ․ կալուեալ։

Իլիշտիրմիշ ընել։ կառուցել․ ագուցել․ կցել․ ՚ի կցանս հարկանել։

Իլլէ։ տես Մանաւանդ։

Իլհամ։ տես Հաղորդ։

Իլմէկ։ համգոյց․ կղթկապ․ կնճիռան։

–Իլմէկ ընել։ կղթել․ ակղթել։

Իլով․ ...․ քաղաքի անուն։ Լէոպոլիս։

Իլքէուէլ։ տես Գինտ տալ։

Իխրար։ խոստովանութիւն․ խոստումն։

Իխրար հաւատքի։ դաւանութիւն․ խոստովանութիւն։

–Իխրար ընել։ խոստովան լինել․ խոստովան

առնել. խոստովանել. խոստանալ. խոստացեալ լինել:
Իկնէլիկ: տես Ընկէլիկ:
Իկոնէ. Իկոնէ աղանձը: տես Փշատ. Փշատի:
Իշտիզայ. Իշտիզալը: տես Հարկաւորութիւն. Հարկաւոր:
Իճառ. Իճառ լինել: տես Հնարք. Ինճափ. Հնարել. և այլն:
Իմ. պէնիմ. պէնիմ+ի: իմ. իմայինն. իմոյինն:
—Իմս քուկդ չիկայ հոն: չիք անդ սա իմ սա քո:
—Իմ գլխէս: տես Գլխէս:
—Իմ գիս. Եարամբըմայ փօղըրա: յիս կոյս. յիմ կողմն:
—Իմ ներքևէս. փիզիմտէն: 'ի ստորև իմմէ:
—Իմ ներքևս. իմ թախ. փիզիմտէ. ալթըմտայ: 'ի ներքոյ իմ. ստորև իմ. 'ի ստորև իմմէ:
Իմամ: ժողովրդապետ տաճկաց:
Իմանալ. պիլմէք. փայմագ: իմանալ. գիտել. ըմբռնել. խելամտել. 'ի վերայ հասանել. իրազգած լինել. հասանել. 'ի միտ առնուլ. զգաց առնուլ. խելամուտ լինել. հասու լինել. իմաստաւորել:
—Թաչափիկ իմացայ: Ճշմարտութեամբ հասեալ եմ. ստուգապէս տեղեկացեալ գիտեմ:
—Ոմանք ասով կիմանան վերջին դատաստանը: ոմանք զայն 'ի հանդերձեալ դատաստանն առնեն:
—Երբոր եղածը Սելևկոս իմացաւ: իբրև եգէն 'ի Սելևկոս հասանէին:
—Ասանկ իմացիր ուրիշներն ալ: ըստ այսմ իմաստասիրեա ինձ և յաղագս այլոց: տես և Գիտնալ:
Իմանալը: իմացումն. իմացուած. խելամտութիւն. իմաստութիւն:
Իմանալու, կամ իմացուելու: իմանալի. իմացական. տեսական. մտաւոր:
Իմաստակ. ինտափան ջէսըօղ: իմաստակ. իմաստամոլ:
—Իմաստակութիւն ընել: իմաստակել. իմաստասիրակել:
—Իմաստակական: իմաստակարծ:
Իմաստութիւն. ագլ. իլմ. Հըքմ: իմաստութիւն. զգօնութիւն. խոհականութիւն. հանճար:
—Իմաստութիւն բաշխող: իմաստաբաշխ:
—Իմաստութիւն բերող: իմաստաբեր:
—Իմաստութիւն կորսնցնող: իմաստակորոյս. իմաստասպառ. հանճարազրաւ:
—Իմաստութիւն ունեցող: իմաստակիր. իմաստաձեմ. իմաստաւոր:
—Քիչ իմաստ կամ իմաստութիւն ունեցող: փոքրիմաց. փանաքիմաց:
—Իմաստութիւն չունեցող: անիմաստ. անզգօն. անհանճար. անմիտ:
—Իմաստութիւն սիրող: տես Գիտութիւն սիրող:
—Իմաստութիւն տուող: իմաստապարգև. իմաստատուր. իմաստարար:
—Իմաստութեամբ: իմաստնաբար:
—Իմաստութեամբ ընող, կամ եղած: իմաստագործ:
—Իմաստութեամբ լեցուն: իմաստալիր. իմաստալից:
—Իմաստութեամբ հնարած: իմաստանիւթեալ:
—Իմաստութեամբ մտածող: իմաստախոհ. իմաստախորհուրդ. իմաստնախոհ:
—Իմաստութեամբ պատմող: իմաստապատում. իմաստաբան. իմաստախօս:
—Իմաստութեամբ քննող: իմաստահայեաց:
—Իմաստութեան եռանդ եղող: իմաստախնդիր:
—Իմաստութեան միւթալիխ: իմաստական:
—Իմաստութեան տեղ: իմաստարան. զգօնարան:
Իմաստուն. Խըլիմքար. ագըլլը. աըիֆ: իմաստուն. զգօն. զգաստ. մտացի. հանճարեղ. ճարտար. ճարտարամիտ. իմաստահանճար:
—Իմաստուն խիստ եւել, կամ խիստ իմաստուն: գերիմաստ. բազմիմաստ. յոգնիմաստ. ամենիմաստ. իմաստալի. իմաստաղէզ. գերիմաց:
—Իմաստուն ըլլալ. ագըլլը օլմագ. Խըլիմքար օլմագ: իմաստնանալ. զգօնանալ. իմաստասիրել. իմաստասիրանալ:
—Իմաստուն ընել: իմաստնացուցանել. զգօնացուցանել:
—Իմաստուն ընող: իմաստնացուցիչ:
—Իմաստուն կին: իմաստուհի:
—Իմաստուններուն ժողով: գամարճակ:
Իմաց, կամ իմացք. պիլիշ. ֆէհմ: իմացութի. իմացումն. իմաստ. ազդեցութիւն. ազդումն. ազդեցումն:
—Իմաց ըլլալ: տես Իմացուիլ. Իմաց ըլլալ:
—Իմաց ընել. Իմաց տալ: տես Իմացնել:
—Առաջուց իմաց տուած: նախազգեկոյց. նախազդեցիկ:
Իմացնել. փայալմագ: իմացուցանել. զգացուցանել. ծանուցանել. զեկուցանել. խելամտեցուցանել. ազդ առնել. խելամուտ առնել. յայտ առնել. ազդել. փողել. նշանակել. ցուցանել. հանել 'ի վեր. զգաստ առնել. լուր առնել. զրոյց հասուցանել:
—Իմացնել մէկուն բան մը: գիտուն առնել զինն ումեք:
—Իմացուց Տիբերի քրիստոնեաներուն բանը: զգացոյց Տիբերի զքրիստոնէիցն կրօնից:
—Տունը գնաց իմացուց ընտանեացը: երթեալ 'ի տուն իմաց արար ընտանեացն:
—Տուա կորեկլոմը՝ ցաւը չիմացնէ: վաղ վաղ հատամամբն գողացի զցաւս ախտին:
—Իմացնելու տեղ: ազդարան:
—Իմացնող: իմացուցիչ. զգացուցիչ. ծանուցիչ. զեկուցիչ. ազդիչ. ազդարար. ազդական. ազդեցողական. ազդեցական:
Իմացուածք: իմացուած. իմաստ:
—Իմացուածք բաներն: տես Բաներն միտքը:
Իմացուիլ. հասկըցուիլ. անլաշըլմագ: իմանալ. իմանիլ:

-Իմացուիլ. խմաց ըլլալ. փաշյաշմաք. հասըար օլմաք ։ աղգ. լինել. լու լինել. լուր լինել. լսելի լինել ։
-Կրակին բաղնիկը յայտնի իմացուեցաւ Աստուծմէ վախցողներուն ։ վասուելն հրոյն յայտնի իմացաւ երկիւղածացն Աստուծոյ ։
-Եղածը իմացուեցաւ ։ աղգ. եղև բանս այս ։
-Իմացուող ։ իմանալի. իմացական ։
-չԻմացուող ։ անիմանալի. անիմաստ ։
Իմացող. փաշյան. փաշյանման ։ իմացող. իմացուն. իմաստուն. զգայուն. իմացական. հասու. խելամուտ ։
-չԻմացող. փաշմայան ։ անիմաց. անիմայ. անզգայ. ապախմնիկ. ապաշտուն. անզգայակ ։
Իմզայ. Իմզայ զարնել ։ տես Ստորագրութիւն. Ստորագրել ։
Իմը ։ } տես Իմ ։
Իմին, կամ իմինը ։ } տես Իմ ։
Իմտատ ։ տես Օգնութիւն ։
Իմրահօր ։ տես Ախոռապետ ։
Իյխա ։ տես Կարիճ ։
Իյխա պաշը. վերջեփիներու հատուածը, կամ քէրան ։ ռամկական ճարտարարուեստ. ճարտարարապետ ։
Իյնէ ։ ասեղն ։
Իյնէլիկ. ասեղ պահելու աման ։ ասղանոց ։
Իյտէ. Իյտէ աղաճը ։ տես Փշատ. Փշատի ։
Ինամ ։ } տես Հաւատարմութիւն ։
Ինամտարլըք ։ } տես Հաւատարմութիւն ։
Ինատ ։ տես Կամակորութիւն ։ [կի ։
Ինը. փօթուդ ։ ինն. իններեակ. իններեակ. իննա-
-Ինը ակ ունող, կամ } իննակնեան ։
-Ինը աղբիւր բղխող ։ } իննակնեան ։
-Ինը ամսուան ։ իննամսեայ. իննամսեան ։
-Տասնըուինը տարուան ։ իննևտասնամեայ ։
-Ինը աստիճանով ։ իննաստիճանեան ։
-Ինը գլխով ։ իննագլուխ. իննագլխի ։
-Ինը երորդ. փօթուղունճու ։ իններորդ ։
-Ինը թիզ, կամ խառըչ ։ իննթզեան ։
-Ինը խաւթ ։ իննապատիկ ։
-Ինը խուլաճ ։ իննագիրկ ։
-Ինը կանգուն ։ իննականգուն ։
-Ինը կառք ։ իննամամանեայ ։
-Ինը հարուածով ։ իննհարուածեայ ։
-Ինը հեղ, կամ ինը անգամ ։ իննիցս. ըննիցս. իննեկի. ինն անգամ ։
-Ինը տարուան ։ իննամեայ. իննամեան ։
-Ինը տեսակ նուագարանով ։ իններաժշտական ։
-Ինը օրուան ։ իննօրեայ ։ [նեքին ։
Ինն ալ. փօփաղըղալդը ։ ինն ևս. իննեքեան. ին-
Ինծ. ըղֆըլան ։ ինձ ։
-Ինծ էգ, կամ էգ ինծ ։ յովազ ։
-Ընծու մորթի. գափըլան փէրիսի ։ ընձենի. մորթ ընձու ։
Ինծ. } պանհայ ։ ինձ. առ իս ։
-Ինծի. } պանհայ ։ ինձ. առ իս ։
-Ինծմէ. յինէն. ինձէն ։
-Ինծմէ ծնած ։ իմածին ։
-Ինծմով ։ ինև. յիմ ձեռն ։
Ինծխոտ ։ տես Ընծու խոտ ։

Ինկիլթէրա ։ Անգղիա ։ Բրիտանիա ։
Ինկլիզ ։ անգղիացի. բրիտանացի ։
Ինկլէմիշ ըլլալ՝ ձայն տալով ։ վայել. գուժել. գուժալ. կաղկանձել ։
-Ինկլէմիշ ըլլալ՝ շունը ։ տես Խնչալ ։
-Ինկլէմիշ ըլլալը. ինկլէմէ ։ վայումն. գուժումն. կաղկանձիւն ։ տես և Խնչալը ։
Ինճէ ։ տես Բարակ ։
-Ինճէ մանճայ. ան, որ խաղող ջէրոյնըէն էզու խաբէրուի ։ համագամք. աղանդերք. ջիգատասապակք ։
-Ինճէմանճայ պատրաստող ։ խահաճնըք՝ անուշարար. խունկաւագ ։ [թիւն ։
-Ինճէմանճայ պատրաստելը ։ խունկաւագու-
-Ինճէ մարազ ։ տես Բարակ ցաւ ։
Ինճիր ։ տես Մարգարիտ ։
Ինճիլթմիշ ըլլալ ։ տես Մօտիլ. փօգանմաք ։
Ինճիլ ։ տես Աւետարան ։
Ինճիր. Ինճիր աղանճը ։ տես Թուզ. Ինճիր. Թզենի ։
Իննըսուն, կամ իննըսուն. փօխան ։ իննսուն. իննսնեակ. իննսուներեակ ։
-Իննըսուն երորդ. փօթանըճնը ։ իննսուներորդ ։
-Իննըսուն խաւթ ։ իննսնապատիկ ։
-Իննըսուն հեղ ։ իննսուն անգամ ։
-Իննըսուն տարուան ։ իննսնամեայ. իննսնամեան. իննսնամենի ։
Ինուկք ։ յինուկք ։
Ի՞նչ. նէ՞ ։ զի՞նչ. զի՞ ։
-Ի՞նչ է յարգը ցորենին քովը ։ զի՞նչ է յարդ առ ցորենով ։
-Ի՞նչ եղաւ քեզի ։ զի՞ է քեզ ։
-Ինծի ի՞նչ ։ զի՞ առ իս ։
-Ի՞նչ ատեն. նէվախտ ։ երբ. յորժամ ժամու ։
-Ի՞նչ բան. նէ՛ ։ զի՛նչ. զի՛նչ ինչ ։
-Աս ի՞նչ բան է՝ որ կը լսեմ ։ զի՞նչ է այս, զոր լսեմ ։
-Ի՞նչ բան պէտք էր ըլլալ. որ ես չըրի ։ զի՞նչ ինչ առնել էր, և ես ոչ արարի ։
-Ի՞նչ բանի ։ ի՞մ իմիք ։
-Ինչ բանի լայեխ ըլլալնին գիտնալ ։ գիտել թէ ի՞մ իմիք արժանաւոր եղեն ։
-Ի՞նչ բանի համար ։ տես Ինչու ։
-Ի՞նչ բանի հետ ես ։ զի՞նչ են գործք քո ։
-Ի՞նչ բանով ։ ի՞ւիւիք ։
-Ինչե՞ր ։ զինչ ու զի՞նչ ։
-Ինչ և իցէ ։ տես Ինչ որ է ։
-Ինչէ՞ն ։ ուստի՞ ։ [գիտ ։
-Ինչէ՞ն գիտ կը ճանչնաս ։ ուստի՞ ճանաչես
-Ինչ ըլլալը. ինչուիլընը ։ գոյութիւն. էութիւն. իսկութիւն. իսկ. չափ. զի՞նչ էն ։
-Աստուծոյ ինչ ըլլալը չենք կրնար մեր խելքովը իմանալ ։ զգոյութիւն, կամ զէութիւն Աստուծոյ ոչ կարեմք իմանալ ։
-Անոր ինչ ըլլալը հիչ մէկ մարդ մը չի գիտեր ։ զիսկն նորա ոչ ոք գիտէ ։
-Իր ինչ ըլլալը ճանչնալը մեծ բան է ։ գործ է զչափ անձին ճանաչել ։

—Անոր ինչ ըլլալը՝ անունով կամ սահմանե֊լով կը ճանչցուի: զինչ էն կամ անուամբ ճանաչի մեզ և կամ սահմանաւ:
—Ի՞նչ թարզ: տես Ի՞նչպէս. (Լծյ որակ"):
—Ի՞նչ խատար, կամ ի՞նչ խըտար: տես Ի՞նչ ղըտար:
—Ինչ կայ չիկայ. Նէ վար նէ եօգ: որ ինչ և կայ֊ցէ. որ ինչ և գուցէ. գոյից չափ. սպառ֊սպուռ:
—Ի՞նչ կերպ: տես Ի՞նչպէս. (Լծյ որակ"):
—Ի՞նչ կերպով կրնամ ձեզի մօտենալ: զի՞նչ է, հնար մերձենալ ինձ առ ձեզ:
—Ինչ կերպով որ ըլլայ: իւ և է օրինակաւ:
—Ի՞նչ կուզես ինծմէ: զի՞ կայ իմ և քո:
—Ի՞նչ կուզէ ինծմէ: զի՞ կայ իմ և նորա:
—Ի՞նչ կուզէք, կամ ի՞նչ կուզեն ինծմէ: զի՞ կայ իմ և ձեր, զի՞ կայ իմ և նոցա:
—Ի՞նչ կուզէք, կամ ի՞նչ կուզեն մեզմէ: զի՞ կայ մեր և ձեր. զի՞ կայ մեր և նոցա:
—Ի՞նչ կուզէք անկից: զի՞ կայ ձեր և նորա:
—Ի՞նչ հալ էիք: զի՞նչ էիք. զի՞նչ ոք էիք. ո՞վ էիք:
—Ի՞նչ հաճաթգ է: քեզ զի՞ փոյթ է:
Ի՞նչըղըտար: ո՞րքան. ո՞րչափ. քանի՞ ինչ. քա֊նիօն. իբրև զի. որպէս զի. զի:
—Ի՞նչըղըտար աղուոր են: իբրև զի՞ գեղեցիկք են:
—Ի՞նչըղըտար անուշ են: ո՞րպէս զի քաղցր են:
—Ի՞նչըղըտար սիրուն, կամ բարի է: զի՜ բա֊րի, կամ զի՜ վայելուչ:
—Ի՞նչըղըտար ատեն: ցո՞րքան. ցո՞րքան ժամա֊նակս. ցո՞րչափ. ցո՞րչափ ժամանակս:
—Ի՞նչըղըտար եւել, կամ հապա ի՞նչըղըտար շատ: ո՞րչափ ևս առաւել. քանի՞ ևս. քանի՞ առաւել. քանիօ՞ն. քանիօ՞ն ևս. քանիօ՞ն առաւել:
—Ի՞նչըղըտար ըլլալը: քանակ. ո՞րքանութիւն. կշիռ. չափ:
—Ըստորևին ինչըղըտար ըլլալը կուզէ իմանալ: խնդրէ գիտել զկշիռ արծաթոյն: [գիրք:
—Ի՞նչըղըտար մարդիք: տես Քանի՞ քանի մար֊
—Ինչըղըտար որ. (Լծյ): որքան. որչափ. ցոր֊քան. ցորչափ. ցորչափ ժամանակս. ցոր֊քան ժամանակ. քանիցս. քանիցս անգամ. ըստ:
—Ինչըղըտար որ կաճի լուսինը՝ ջուրերն ալ կաճին, ու ինչըղըտար որ կը պակսի՝ կը պակ֊սին: ըստ աճել լուսնին՝ աճեն ջուրք, և ըստ պակասելն պակասեն:
—Ինչըղըտար որ կայ: տես Ինչ կայ չիկայ:
—Ինչըղըտար որ կար: }որ զինչ և կայր. որ
—Ինչըղըտար որ ունէր: }զինչ և ունէր. սպառ֊սպուռ. գոյից չափ:
—Ինչըղըտար որ կրնայ: որչափ 'ի կարի իւ֊րում իցէ. ո՛րչափ և կարիցէ. ըստ կարի: տես և 'ի բառն Ինչ որ կրնաս:
—Ինչըղըտար որ կրնանք: ըստ գոյից 'ի մեզ զօրութեանց:
—Ինչըղըտար որ ուժ ունիս: որչափ և ոյժդ է:
—Ինչըղըտար որ ուժովնան տղաքը: ըստ կազ֊դուրել մանկանց:
Ինչ որ. Նէ քի: որ ինչ. որ զինչ. որչափ ինչ. որչափ. որ միանգամ. և որ միանգամ:
—Ինչ որ անոր է: որ զինչ և նորա իցէ:
—Ինչ որ կերաւ: զոր միանգամ եկեր:
—Ինչ յանցանք ալ որ ըրած ըլլայ: զինչ և պէս մեղս իցէ մեղուցեալ:
—Ինչ որ ամէն մէկը ունէին: ուրուք ուրուք որ միանգամ ինչք էին:
—Ինչ որ պատրաստ ունէին: որ զինչ և 'ի ձեռս պատրաստ լինէր:
—Ինչ արուեստ որ ըլլայ: զոր և պէս֊արուեստ:
—Ինչ որ է, կամ ինչ որ է նէ. Նէ ոլուրսա. նէօլուրսա: որ ինչ և իցէ. որ զինչ և իցէ. զինչ և իցէ. որպէս և իցէ. որպէս և է. ում և պէտ. ումպէտ:
—Աս ինչ որ է նէ: իցէ այս որպէս և է. այլ այս որպէս և իցէ. որպէս ինչ և իցէ. կարելի զայս որպէս ոք և ախորժէ:
—Ինչ որ կրնաս: Նէ քի յէթիշէր իսէ գօյ: որ զինչ և կարես. յինչ և ձեռնհաս իցես. ըստ ձեռին բաւականի. որչափ ինչ գտցէ ձեռն քո. որպէս ինչ գտցէ ձեռն քո. որչափ 'ի ձեռին քում իցէ. որչափ ինչ 'ի կարի քում է. ըստ զօրութեան ձեռին քո. ըստ քոյին կարի. ըստ քոյին չափու:
Ինչո՛ւ. Ն՞իչուն համար. Նէ բանի համար: ընդէր. վասն էր. սակս էր. առիմէ. զմէ. առ ինչ. էր. հիմ. հիմ արդեօք. երո՛ւմ. ըստ ո՞րդ. զի՞. էր վասն. էր սակս. էր աղագաւ. զի՞նչ ա֊ղագաւ. յո՞յր սակս. յոր սակս. յի՞նչ պէտս. յի՞նչ պատճառաւ. վասն որո՞յ պատճա֊ռանաց:
Ինչո՞ւ համար: տես վերը Ինչո՞ւ:
—Ինչութիւն: տես Ինչ ըլլալը:
Ինչուկ: }տես Ինչուան:
Ինչուկ որ: }
Ինչ ունի չունի: տես Ունեցածին չափ:
—Ի՞նչ ունիս, կամ ի՞նչ կուզես: զի՞ է քեզ. զի՞ խնդրես:
Ի՞նչպէս. (Հարցական Լծյ.) Նիճէ: ո՞րպէս. ըստ ո՞րդ. ի՞բր. զի՞նչ. զի՞:
—Ի՞նչպէս անեմ: զի՞նչ արարից, կամ զի՞ գոր֊ծեցից: [արասցեմ:
—Ինչպէս, (Լծյ առանց հարցման): որպէս. ըստ
—Ինչպէս. (Լծյ որոշական.) Նէ թարզ. նէ ԹԸ֊լէ: որպէս. որպիսի. զինչպիսի:
—Ինչպէս. Լծյ, կամ շաղկապ Նմանական. Ժիպի: որ֊պէս. որբար. որկէն. որզան. որգոն. որգու֊նակ. հիբար. զիբար. հիզան. հիկէն. հի֊պէս. զիպէս. զինչօրինակ. զոր օրինակ. իբր. իբրու. իբրև թէ. օրինակի աղագաւ. օրինակ իմն: [պէս:
—Ի՞նչպէս բան: որպիսի՞ ինչ. զինչպիսի՞. ո՞ր֊
—Աս ի՞նչպէս բան է: որպիսի՞ ինչ է այս:
—Ինչպէս որ: ըստ որում. զոր օրինակ.

զիարդ. որպէս. որպէս զի. իբր զի. իբրև զի. իբր:
-Ինչպէս որ ըսաւ անանկ եղաւ: որպէս ասացն և եղև:
-Ամէն մարդ ինչպէս որ ուզէ: զիարդ ոք և յօժարեսցի:
-Ինչպէս որ պէտքը կ'ըլլար: ուստ զիարդ պիտոյ ինչ լինէր:
-Ինչպէս որ առաջ քեզի նման չէկար, անանկ ալ ետև չըլլայ: որպէս զի յառաջագոյն ոչ եղև նման քեզ, այդպէս և զկնի քո ոչ լինիցի:
-Ինչպէս որ հարը կընայի իր որդին, այնպէս ալ Աստուած հրեաները նայեցաւ: որպէս զի հայր այցելու լինի որդւոց, այնպէս և Աստուած եղև հրէից:
-Ինչպէս որ հանդիպի. ռաստ կէլիւննէ: որպէս և դէպ տայցէ. զիարդ և դէպ տացի. ըստ հանդիպելոյ. ըստ դիպաց. ըստ պատահման. անխտիր. պիտակաբար. պիտապէս. 'ի հարևանցի. վարկպարագի. վայրապար. յախուռն:
-Վարպետ աշճին հաւը յօդուածներէն կըկըտրէ, իսկ աճէմին ինչպէս որ հանդիպի: արուեստաւոր խոհակեր ըստ յօդից առնէ զքակմունս, փցուն խոհակեր ոչ ըստ յօդիցն՝ այլ վայրապար:
-Ինչպէս որ պէտք է, կամ ճայիզ է: ըստ արժանեաց. ըստ արժանւոյն. ըստ արժանի. ըստ պատշաճի. որպէս և վայել է. որպէս և արժան է. որպէս պարտ է. որպէս օրէն է. ըստ օրինի. արժանապէս. պատշաճապէս. ճահողապէս. վայելչաբար:
-Ի՞նչ պէտք էր քեզի: զի՞նչ պիտոյ էր քեզ. զի՞նչ պէտք էին քեզ. զի՞ էր քեզ:
-Ինչուան. ինչւան. ինչւան որ. Տէք: մինչև. մինչ. ց. ի. յ. 'ի յ:
-Ստամպօլէն ինչուան Պաղտատ: 'ի Կոստանդնուպօլսէ մինչև 'ի Բաբելոն:
-Կերէք ինչուան որ կշտանաք: կերիջիք ցըյագ: [կողմն:
-Մէկ դիւէն ինչուան մէկալ դին: կողմանէ 'ի
-Գետնէ ինչուան երկինքը: յերկրէ յերկինս:
-Ինչուան ան ատենը: ցայնժամ:
-Ինչուան ան օրերը: ցաւուրսն ցայնոսիկ:
-Ինչուան ասօր: | ցայսօր. ցայսօր ժամանա-
-Ինչուան ասօրս:} կի. մինչև ցայսօր. մինչև ցայսօր ժամանակի:
-Ինչուան ե՞րբ: ցե՞րբ. ցո՞րքան. ցո՞րչափ. ցո՞րչափ ժամանակս. ցո՞րքան ժամանակ:
-Ինչուան իրիկուն: ցերեկոյ:
-Ինչուան իրիկուն բան մը ընել: երեկանալ, երեկել յիմիք:
-Օղի խմելու հետ կըլլան ինչուան իրիկուն: պշեր լինին ցքուոյն, և երեկանան 'ի նմին:
-Ինչուան իրիկուն կենալ, կամ մնալ: երկանալ. երեկել. երեկորել. անագանել. երեկօթս առնել:

-Ինչուան հիմայ: ցայժմ. ցայժմ ևս. ցարդ. ցարդ ևս. դեռ ևս:
-Ինչուան հոս: մինչև ցայսր. մինչև ցաստ. մինչև ցայս վայր. ցայսր. ցայս վայր:
-Ինչուան մեռնիլ: մինչև ցմեռանիլ. մինչև 'ի մահ. մահու չափ. ցկեանս:
-Ինչուան մէջքը: ցմէջս. միջովք չափ:
-Ինչուան որ: ցորժամ. մինչև. մինչ:
-Ինչուան ո՞ւր. Նէրէյէտէք: ցո՞ր վայր. մինչև ցո՞ր վայր:
-Ինչուան վերջը. սօնունատէք: մինչև 'ի վախճան. մինչև ցվախճան. 'ի սպառ:
-Ի՞նչ փոյթդ է: քեզ զի՞ փոյթ է:
-Ի՞նչ օգուտ. նէ՛ֆայտայ: զի՞նչ օգուտ իցէ:
Ինսաֆ. Ինսաֆսըզ: տես Նիսաֆ. և Անիսը-
Ինտոր: տես Ընտոր: [նայ:
Ինքեար. Ինքեար ընել: տես Ուրանալը. Ուրանալ:
Ինքը, կամ ինք. քէնտի: ինքն:
-Ինքը զինքը անկարգութեան տուող: անձնամատն. պոռնիկ:
-Ինքը զինքը անիծող: անձնանէծ. ինքնանէծ:
-Ինքը զինքը առաջ նետել. Իլէրի ադըլմագ: անձամբ զանձն ընծայեցուցանել. յառաջամատոյց լինել. դիմագրաւ լինել. դիմագրաւել:
-Ինքը զինքը առաջ նետող. Իլէրի ադըլան: դիմագրաւ. ձեռներէց. յանդուգն:
-Ինքը զինքը առաջ քաշող: ինքնաքարշ:
-Ինքը զինքը ատեցող: անձնատեաց:
-Ինքը զինքը գիրցնող, կամ պէսլէմիշ ընող: անձնապարար. ինքնապարար:
-Ինքը զինքը գովող: անձնագով. ինքնարգոյ:
-Ինքը զինքը գովելը: անձնագովութիւն. անձնյարգութիւն:
-Ինքը զինքը դատող: անձնադատ. ինքնադատ:
-Ինքը զինքը եփող, կամ քէպապ ընող: անձնատոչոր:
-Ինքը զինքը զէհիրլէմիշ ընող: ինքնաթոյն:
-Ինք զինքը զսպող: ինքնասանձ:
-Ինքը զինքը ընտրող: անձնընտիր:
-Ինքը զինքը ժողվել: ամփոփել զանձն. ամփոփ ունել զանձն. ամփոփ կալ. պարկեշտանալ. զգաստանալ. համեստանալ:
-Ինքը զինքը խալըսել: անձնապուր կամ անձնապուրծ լինել:
-Ինքը զինքը խարապ ընող: անձնակործան. ինքնակործան. անձնակորոյս:
-Ինքը զինքը ծախել. Նէֆսինի սադմագ: վաճառել զանձն. անձնավաճառ լինել:
-Ինքը զինքը ծախող. Նէֆսինի սադան: անձնավաճառ. ինքնավաճառ:
-Ինքը զինքը ծեծող: ինքնահարուած. անձնահար:
-Ինքը զինքը կապող: ինքնակապ:
-Ինքը զինքը նուիրող: ինքնանուէր:
-Ինքը զինքը ճանչցող: տես Ինք իրեն գիտցող:
-Ինքը զինքը ճանչցուց իր եղբայրը: ետ ծա-

նօթս եղբարց իւրոց։
—Ինքն զինքն մահացնելը։ անձնահարութիւն։
—Ինքն զինքն մատնել։ անձնամատն կամ ինքնամատն լինել. մատն լինել անձին։
—Ինքն զինքն մատնօղ։ անձնամատն. ինքնամատն։
—Ինքն զինքն մէյտանը դնել։ դնել զոգի 'ի ձեռին. դնել զգլուխ իւր 'ի կշիռս. դնել կամ տալ զանձն 'ի վերայ. փոխանակել զանձն 'ի վերայ. ընկենուլ զանձն յառաջ. ոգւով չափ պատերազմել. չխնայել յանձն. զոգի 'ի բուռն ունել. զոգի 'ի բաց դնել. դիմագրաւ լինել։
—Ինքն զինքն մէյտան դնելը։ անձնադրութիւն։
—Ինքն զինքներնին մէյտան դնելով։ (որոց) զոգիս 'ի բաց եդեալ. զոգի 'ի բուռն կալեալ. դիմագրաւեալ։
—Ինքն զինքն մէյտանը դնօղ։ ինքնադրաւ. դիմագրաւ։
—Ինքն զինքն մէջ մացնօղ։ ինքնամուխ։
—Ինքն զինքն նախատօղ, կամ մեղադրօղ։ անձնանախատ. ինքնանախատ. ինքնաստատ. անձնադատ. անձնապարսաւ. ինքնապարսաւ. անձնադսրով. ինքնադսրով. ինքնարհամարհ։ [թիւն։
—Ինքն զինքն նախատելը։ ինքնարհամարհու-
—Ինքն զինքն ուրիշի ձեռք տալ. Թասլիմէյլէմիշ օլմաք։ անձնատուր լինել։ [տուր։
—Ինքն զինքն ուրիշի ձեռք տուօղ։ անձնա-
—Ինքն զինքն պահօղ։ անձնապահ։
—Ինքն զինքն պաշտօղ։ անձնապաշտ. ինքնապաշտ։
—Ինքն զինքն սիրելը։ անձնասիրութիւն. ինքնասիրութիւն։
—Ինքն զինքն սիրօղ։ անձնասէր. ինքնասէր։
—Ինքն զինքն սպաննել։ սպանանել զանձն. երթալ զիւրովին. անձին առնել. անձին հրամայել. անձնասպան կամ ինքնասպան լինել. զօրով երթալ. ընդ իւր զէնս ելանել. անձնամահ լինել. ինքնաձեռն զրաւել 'ի կենաց. անձամբ առնել։
—Ինք զինքն սպաննելը։ անձնասպանութիւն. անձնամահութիւն։
—Ինք զինքն սպաննօղ։ ինքնասպան. անձնասպան. անձնամահ։
—Ինք զինքն ցըցնելը. ցուցամոլութիւն։ անձնացուցութիւն. անձնայարգութիւն։
—Ինք զինքն ցըցնօղ։ անձնացոյց. ինքնացոյց։
—Ինք իր ականջովը լսօղ։ ինքնալուր. ականջալուր։ [նատես։
—Ինք իր աչքովը տեսնօղ։ ինքնատես. ակա-
—Ինք իր բերնովը խօսօղ։ ինքնախօս. ինքնաբան. ինքնապատում։
—Ինք իր բնութենէն։ ըստ ինքեան. ինքն ըստ ինքեան։
—Ինք իր գլխէն. քէնտի պաշընտան։ յանձնէ. յանձնէ իւրմէ. իւրովի. ինքնին. ինքնօրէն. անհրաման. ինքնահրաման. ինքեամբ։
—Ինք իր գլխուն։ տես Գլուխը քաշած։
—Ինք իր գլխուն ըլլալը. (քաղքի մը, ազգի մը)։ ինքնօրէն աղիկամութիւն։ տես և Գլուխը քաշել. և Մինակ ըլլալ։
—Ինք իր գլխուն Թողուլ։ տես Երեսէ ձգել։
—Ինք իր գլխուն մարդ. ուրիշի փոխ չեղող. ազատ։ անձնասէր. ինքնասէր. անձնիշխան. ինքնագլուխ. ինքնօրէն. աղիկամի. անձնիշխանական։ տես և Ազատ իշխան։
—Ինք իր գլխուն մարդ ըլլալը։ անձնիշխանութիւն. անձնիշխանն։
—Ինք իր դէմ խօսօղ։ հակառակախօս. հակառակաբան. հակառակական։
—Ինք իր դէմ պատերազմօղ, կռուօղ։ անձնամարտ. ինքնամարտ. ինքնոգար։
—Ինք իր դէմ վրէժխնդրութիւն ընօղ։ ինքնանախանձ։
—Ինք իր ըսածին դէմ խօսելով։ հակառակաբար։
—Ինք իր կամքը։ անձնիշխանաբար։ տես և Ինք իրեն ուզօղ։ [ազատ։
—Ինք իր կերպարանքովը։ ինքնակերպ. անձը-
—Ինք իր ձեռքով գրելը։ ինքնագրութիւն։
—Ինք իր մէջը պտտօղ։ ներքշրջանապտոյտ։
—Ինք իր ուզածը ընելը։ անձնակամութիւն. անձնահաճութիւն։ [հաճ։
—Ինք իր ուզածը ընօղ։ անձնակամ. անձնա-
—Ինք իր վրայ շալկօղ։ ինքնաբարձ. ըստանձնեալ։
—Ինք իր վրայ պտըտիլ։ զիւրև պարբերիլ. զիւրև շրջան առնուլ։
—Ինք իրեն. ինքը մինակ։ առանձին. ինքն յինքեան. ինքնուրոյն։ տես և Ինք իր գլխէն. և Գլուխը քաշած։
—Ինքիրեն անուն ունեցօղ։ ինքնանուն։
—Ինքիրեն բխօղ կամ բխած։ ինքնաբուղխ։
—Ինք իրեն բուսնօղ կամ բուսած։ ինքնաբոյս. ինքնաբողբոջ. ինքնածին. ինքնեկ. ինքնաբեր. ինքնատունկ։ — Բանջարեղէն մը ինքնիրեն բուսած։ բանջարիկ ինչ ինքնակ բուսեալ։
—Ինքիրեն բուսած ձիւղ։ ինքնարձակեցիկ շառաւիղ։
—Ինքիրեն գալ, կամ խելքը գլուխը գալ։ յանձն գալ. յինքն գալ. անձին զգալ. զանձամբ լինել։
—Ինքիրեն գիտցօղ։ ինքնագէտ։
—Ինքիրեն գոյացած։ ինքնագոյակ. ինքնագոյ. ինքնէ. ինքնէակ. անեղ. ինքնեղ։
—Ինքիրեն գտնել կամ հնարել։ ինքնագիւտ լինել. հանճարել։
—Ինքիրեն գտնօղ կամ հնարօղ։ ինքնագիւտ. ինքնագտակ. ինքնահնար։
—Ինքիրեն գտնելը կամ հնարելը, գտածը կամ հնարածը։ ինքնաստեղծութիւն։
—Ինքիրեն գրած կամ գրօղ։ ինքնագիր. ձեռագիր։
—Ինքիրեն դէմ խօսք կամ խօսելը։ հակառակութիւն։ տես և Ինք իր դէմ խօսօղ։

–Ինք իրեն եկօղ կամ տամկեթսիզ: ինքնեկ. ինքնակոչ. ինքնահրաւէր:
–Ինքիրեն եղած: տես Ինքնիրեն գոյացած:
–Ինքիրեն ըլլալը կամ գոյանալը: անեղութիւն. անծնելութիւն. ինքնակայութիւն. ինքնագոյութիւն:
–Ինքիրեն ըլլալը կամ առանձին, մինակ ըլլալը: առանձնութիւն. ներանձնութիւն. միայնութիւն:
–Ինքիրեն ընել: ինքնագործել:
–Ինքիրեն ընելը: ինքնագործութիւն:
–Ինքիրեն ընօղ կամ բանօղ: ինքնագործ. ինքնարար. ինքնաներգործ:
–Ինք իրեն լմնցօղ: ինքնաւարտ:
–Ինք իրեն ծնած: ինքնածին. ինքնածնունդ:
–Ինք իրենկենալ: գոյանալ. ենթակայանալ:
–Ինք իրենկենալ տալ: ենթակայացուցանել. ենթակացուցանել:
–Ինքիրեն կենալը: ենթակայութիւն. ինքնակայութիւն:
–Ինք իրեն կեցած կամ կեցօղ: տես Գլուխը քաշած: [ինքնաբաւ:
–Ինքիրեն կրցօղ: ինքնազօր. ինքնաձեռն.
–Ինք իրեն հակառակ: ինքնահակառակ. ինքնառասաս:
–Ինք իրեն համար ժողված: ինքնաստաց:
–Ինք իրեն հասած (պտուղ): ինքնահաս:
–Ինք իրեն հաւնիլը: ինքնահաւանութիւն. անձնահաւանութիւն. անձնահաճութիւն. մտահաճութիւն:
–Ինք իրեն հաւնօղ: անձնահաւան. ինքնահաւան. անձնահաճ. ինքնահաճ. ինքնահաճոյ. անձնապանծ:
–Ինք իրեն հերիք: ինքնաբաւ. անկարօտ. անձկող:
–Ինք իրեն հերիք ըլլալը: ինքնաբաւութիւն: անկարօտութիւն:
–Ինքիրեն հոսած կամ հոսոսած: ինքնահոս. ինքնահիւսակ:
–Ինքիրեն ձայն հանօղ: ինքնաձայն:
–Ինքիրեն մեծցած: անդաստիարակ. անկիրթ: [ձանձրալ:
–Ինքիրեն մեռնօղ: ինքնամեռ. օրհասիս վախ-
–Ինքիրեն մտածել: մտախոհ լինել ընդ անձն. խորհել յանձն կամ ընդ անձին իւրում. առել'ի մտի կամ ինքն յինքն:
–Ինքիրեն մտածօղ: մտախոհ. ինքնախոհ:
–Ինքիրեն յայտնել: ինքնայայտնի. ինքնիմաց. ինքներեւակ:
–Ինք իրեն յուսալ: յանձնապաստան լինել. յանձն ապաստանիլ:
–Ինք իրեն յուսացօղ: անձնավստահ. անձնապանծ. յանձնապաստան:
–Ինք իրեն նայիլ: յինքն հայել:
–Ինք իրեն նայօղ: ինքնահայեաց:
–Ինք իրեն նման: ինքնանման:
–Ինքիրեն շարժօղ: ինքնաշարժ:
–Ինքիրեն չեղած կամ կեցած: ինքնակառոյց. ինքնահիմն. ինքնակայ:
–Ինքիրեն ուզօղ: ինքնակամ. անձնակամ. ինքնայօժար. ինքնախորժ. կամակոր. յօժարամիտ. անձնայորդոր. ինքնայորդոր. ինքնաբար:
–Ինքիրեն պատրաստօղ կամ պատրաստած: ինքնապատրաստ:
–Ինքիրեն ստեղծօղ: ինքնաստեղծ:
–Ինքիրեն վազօղ: ինքնարշաւ. ինքնընթաց:
–Ինքիրեն վկայ եղօղ: ինքնավկայ:
–Ինքիրեն փափաքօղ: ինքնափափաք:
–Ինքիրեն տեսնուօղ: ինքնատես. ինքնատեսիլ:
–Ինքիրեն փախչիլ: ինքնահալած լինել:
–Ինքիրեն փախչօղ կամ հալածուօղ: անձնահալած. ինքնահալած:
–Ինքիրմէ: տես Գլուխը քաշած. և Ինք իր գլխէն:
–Ինքիրմէ առիք ունեցօղ: ինքնաձեղուն:
–Ինք իրմէ արթնցօղ: ինքնազարթոյց:
–Ինք իրմէ բարի: ինքնաբարի:
–Ինք իրմէ գալ: ինքնաբերիլ:
–Ինք իրմէ դատապարտուած: ինքնադատապարտեալ. ինքնակշտամբելի. ինքնապարտ:
–Ինքիրմէ գրուած: ինքնագիր:
–Ինք իրմէ եղած: անձեռագործ. անձեռակերտ. ինքնեղ: — Եգիպտոս երկու գուբ ունի չինած, ու իրեք լեռ ինք իրմէ եղած: Եգիպտոս ունի գուբս չինուածոյս երկու, և լեռս երեք ինքնեղս:
–Ինք իրմէ զարդարուած: ինքնազարդ:
–Ինք իրմէ զէնք ունեցօղ: ինքնազէն (գազան):
–Ինք իրմէ ըլլալ: ինքնագոյ:
–Ինքիրմէ լուսաւոր: ինքնալոյս:
–Ինքիրմէ ծագած: ինքնածագ. ինքնափայլ:
–Ինքիրմէ ծնած. (կուսութեամբ): ինքնածին:
–Ինքիրմէ կատարեալ: ինքնակատար:
–Ինքիրմէ մոլորած: ինքնամոլոր:
–Ինքիրմէ ուժ ունեցօղ: ինքնազօր:
–Ինքիրմէ չար: ինքնաչար:
–Ինքիրմէ սորված: ինքնուսումն. ինքնուսոյց. ինքնավարժ. ինքնավարդապետ:
–Ինքիրմէ վազօղ (ջուր): ինքնախաղաց:
–Ինք իրմէ տոգորուած: ինքնաներկ:
–Ինք իրմէ փորձած: ինքնափորձ:
–Ինք իրմով: անձամբ. իւրովի. ինքնաբար. ինքնադէմ. ինքնագլխաբար:
Իշ: տես Գործ. Իշ:
–Իշ կեանքը: տես Լուր օր:
Իշալլահ: տես Աստուածով:
Իշատակ: տես Յիշատակ:
Իշարէթ: տես Իշմար:
Իշէլիք: տես Յիշէլիք:
Իշէր: տես Իշուանք:
Իշլէմէ: տես Բանողէք:
Իշխան. տէր. պետ. խան. սուլթան: իշխան. տէր. պետ. իշխեցող. նախարար. ծեր. աւագ.

գլուխ. տանուտէր: տես և Հեզքիմմար:
—Իշխան ըլլալ: իշխանանալ. իշխան կալ:
—Իշխան ընել: իշխանացուցանել. իշխան կացուցանել: — Իշխան գրուեցաք բոլոր աշխըրքիս: կարգեցայք իշխանք ընդ ոլորտս աշխարհաց:
—Իշխանը փոխել: իշխանափոխ լինել:
—Իշխանի էօրփով: իշխանասաստ:
—Իշխանի կին: իշխանուհի. իշխանակին. տիկին. մեծուհի:
—Իշխանի մը տեղ անցնիլ: պայազատել:
—Իշխանի մը տեղ անցնիլը: պայազատութիւն:
—Իշխանի որդի: ազատորդի. պայազատ. իշխանորդի. իշխանիկ:
—Իշխանի պատուով: իշխանաշուք:
—Իշխանի պէս: իշխանաբար. իշխանօրէն. իշխանապէս. տէրապէս. տէրաբար. ազատաբար. ազատօրէն:
—Իշխանի պէս պարծող: իշխանապերճ. իշխանապանծ:
—Իշխանի տակ եղող: իշխանաւոր:
—Իշխանի տեղը: իշխանանիստ:
—Իշխաններ: իշխանք. իշխանայք. պետք. մեծամեծք. ազատանի. աւագանի. աւագարեար:
—Իշխաններու գլուխ: իշխանապետ:
—Իշխաններու գլուխ ըլլալը: իշխանապետութիւն:
—Իշխաններու ժողով: ծերակոյտ. նախարարակոյտ. ազատագունդ. աւագախումբ. սինկղիտոս. գահամեծար իշխանք:
Իշխանութիւն: իշխանութիւն. պետութիւն. տէրութիւն. ճոխութիւն. աւագութիւն. նախագահութիւն. գահերիցութիւն. իշխեցողութիւն. բարձ. աստիճան. գաւազան. վիճակ. պաշտօն:
—Իշխանութիւն ունող. Իշխանութեան աթոռ նըստող: աթոռաժառանգ. աթոռակալ. գահակալ. իշխան. տէր. հրամանատար. հրամանակալ. բարձերէց. գահերէց. գերագահ. բարձրագահ:
—Իշխանութիւն սիրող. Իշխանութեան ետեւէ ընկնող: իշխանասէր. գահասէր. բարձաձիգ:
—Իշխանութեան ընկեր. հաւասար իշխանութեան ունող. մէկ փէղ իշխող: իշխանակից. աթոռակից. գահակից: տես և Հաւասար փառք, կամ պատիւ ունող:
—Իշխանութեան ընկեր ըլլալը: իշխանակցութիւն. աթոռակցութիւն:
—Իշխանութեան հասնիլ: ունել զիշխանութիւն. իշխանութեան հասանել. կալ իշխան:
—Իշխանութեան սէր, կամ ետեւէ ընկնիլը: իշխանասիրութիւն. գահասիրութիւն. բարձաձգութիւն:
—Իշխանութենէ ընկած: ընկեցեալ կամ մերժեալ յիշխանութենէ:
—Իշխանութենէ ձգել. Իշխանութենէն վրայէն առնել: հանել կամ ընկենուլ յիշխանութենէ. փոխել յիշխանութենէ: տես և Աթոռէն իջեցնել:
Իշխել. Իշխան ըլլալ: իշխել. տիրել. պայազատել. իշխանանալ. տիրանալ. կալ իշխան. ձեռնհաս լինել: — Զըլլայ թէ ուրիշ իշխան վրանին իշխէ: զի մի այլ իշխան ձեռնհաս լիցի 'ի վերայ նոցա:
Իշխել տալ. Իշխան ընել: իշխեցուցանել. տիրացուցանել. իշխանացուցանել:
—Իշխելը: իշխանութիւն. տէրութիւն. հարըստութիւն:
Իշխող: իշխող. իշխեցող. տիրող. իշխան. իշխանական:
Իշկէմպէ: քաղիրթ:
Իշմար. Իշարէթ: ակնարկութիւն. ակնարկ:
—Իշմար ընել. աչք ընել: ակնարկել. ակն արկանել. ակնարկի առնել. նշանացի առնել կամ ցուցանել. ակնկներ առնել. նշանացել:
—Իշմարով: ակնարկութեամբ. նշանացի:
—Իշմարով խօսիլ: նշանացի խօսել:
Իշմեղու: տես Պիծակ:
Իշողութիւն: տես Յիշողութիւն:
Իշոնցք, կամ իշոցք: տես Հայհոյանք:
Իշոնցնատու, կամ իշոցնատու: տ. Հայհոյիչ:
Իշուանք. Էշէկլէր: էշք. իշեան. իշերամ. իշեար:
Իշուկ. պզտի էշ: իշակ: տես և Աւանակ:
Իշպան. Էշէկճի: իշավար:
Իշտահ: ախորժակ. ախորժանք. ախորժ:
—Իշտահը բանալ, կամ արթնցնել: յուզել զախորժակ:
—Իշտահով: ախորժաբար:
—Իշտահով կանչել: բերանալից գոչել. սրտի մտօք աղաղակել:
—Իշտահով ուտել: քաղցելաբար ճաշակել:
Իշտէ. փէ՛ հա: ահա. ահաւասիկ. ահաւադիկ. ահաւանիկ. աւասիկ. աւադիկ. աւանիկ. նա աւանիկ. նա:
—Իշտէ հոս եմ: աւասիկ եմ. ահաւասիկ կամ. ահաւասիկ ես:
Իչ ազար: ներքինապետ:
Ի՛չ էթի: տես Ջղնմիս:
Ի՛չ օղլանը: սենեկապետ. սենեկապան:
Իպրիկ: տես Կատար:
Իպլիկ: բանաարկու:
Իպրա խակայի գիր: արձակագիր. յետակար:
Իպրէթ: նշաւակ. առակ օրինակի:
—Իպրէթ ըլլալ: լինել առակ նշաւակի:
—Իպրէթ ընել: նշաւակել. նշաւակ առնել. առնել առակ նշաւակի:
Ի՛ջած: իջեալ. վայրաբերեալ:
Իջեցնել: իջուցանել. ցածուցանել. վայրաբերել: տես և Թուլցնել, հովը. և այլն:
—Դեռ երկնքին պատիժը վրանին կիջեցնեն: տակաւին 'ի վայր կաթեն զերկնից զպէնն:
—Իջեցնել աթոռէն: տես Աթոռէն իջեցնել. և Իշխանութենէ ձգել:
—Իջեցնել երկնքէն: տես Երկնքէն իջեցնել:

—Իջեցնել՝ ուրիշին բեռակը: տես Վար դնել.
տըլխօրի ինել:
—Իջեցնել. ֆոռմել. ինտիրմէք: զնաստուցանել.
զիջուցանել. սուզանել. ընկլուզանել:
—Ուռեցքը իջեցընել: զնաստուցանել զայտուցս:
—Ինչպէս բժիշկ մը որ շատերուն ուռեցքը կի-
ջեցընէ: իբրև զբժիշկ որ զբազմաց այտուցս
զնաստուցանիցէ:
—Իջեցընող: իջուցիչ:
—Աղօթքը Աստուծոյ շնորքը մեր վրայ իջե-
ցնող է: աղօթք իջուցիչք շնորհացն Աստու-
ծոյ են առ մեզ:
—Իջնել, կամ իջնիլ. ինմէք: իջանել. վայրաբե-
րել. ցածնուլ: տես և Թուլնալ՝ հովը:
—Ջերմութը ծանրութիւնէն հարկաւ վար կիջ-
նայ: հովանանայ հարկաւորապէս ձեղունն
տեղի տալով:
—Իջնել. ֆաման. ինօքմէք: զնստիլ. զիջանիլ.
սուզանիլ. ընկլուզնուլ:
—Իջնել տեղ մը: տես Տեղ մը իջնել:
—Իջնելը, կամ իջնելը: իջումն. էջք:
—Իջնող: իջաւոր:
—չԻջնող: անէջ:
—Իջուածք. Ինիշ. ինիշ: էջք. իջումն:
Իռալիլ. Գոզաղկերոյ. փաղափի անուն: Արաբերէն:
Իս: մօտ. մերձ:
Իսալ: տես Փորձառութիւն:
Իսամ, կամ Եսամ: տես Մարդ:
Իսանխոսէլի. խօսք է: եզնալեզու:
Իսլահ. ուղէն: բարի. լաւ. քաղ:
Իսլահ ըլլալ: 'ի լաւ անդր յառաջանալ. յա-
ռաջադէմ լինել 'ի բարին. զարգանալ: տես
և Աղէկ ըլլալ. խոլահ ըլլալ:
—Իսլահ չեղող: անուղղայ. անուղղելի:
Իսլամպուլ. ըսթանպօլ. տարայ է: Թուրքիա:
Իսկէլէ: սանդուղք. վերելք. կազմած:
—Իսկէլէ. ծովու քէնարը՝ ուր նաւերէն ելնելու ելլե-
լոյ: ծովեզր. մատոյց նաւաց. ծովափն. ցա-
մաք:
—Իսկէլէին մօտենալ: մատչել 'ի ցամաք:
—Իսկէլէ նետ նետելու: տես Նետ նետելու
իսկէլէ: [իսկէլէ:
—Իսկէլէ քար նետելու: տես Քար նետելու
Իսկէմլի: տես Աթոռ. խոլէմէի:
Իսկէնճէ: տես Չարչարանք:
Իսկէալէթ: ծերամին. որդան կարմիր. կարմիր:
—Իսկէալէթ պէօճէկի: կանք. կոքոլ. խղունճք.
խնճուղի:
Իսկի, կամ Իսկի թէ. էա. էա էկէր: ապա թէ.
ապա եթէ. ապաեթէ. այլ եթէ. բայց եթէ.
և եթէ. իսկ թէ. բայց թէ. այլ թէ. և թէ:
Իսկի. հիչ. ասլա: բնաւ. բնաւին. ամենեւին.
բոլորովին: տես և Հիչ:
Իսկոյն: տես Իսկուն:
Իսկուհի: իսկուհի:
Իսկուն. կամ Իսկոյն. անմանճը. Փիլշալ: իս-
կոյն. առժամայն. նոյն ժամայն. նոյն հե-
տայն. առ օրին. առ ետեղ. առ ձեռն. առ
ձեռնպատրաստ. յանկան թօթափել. 'ի նոյն:
իսկ և իսկ. հետ ընդ հետ. նոյն ընդ նոյն.
փոյթ ընդ փոյթ. Ճեպ ընդ Ճեպ. Ճեպ 'ի
Ճեպոյ: տես և Շուտմը. և Ակնթարթը:
—Երեցաւ ու իսկուն կորսուեցաւ: երևեալ,
և 'ի նոյն անհետ եղեալ:
—Իսկուն անցնող: տես Շուտ անցնող:
—Իսկուն ետևէն: նոյնհետայն:
Իսմ: անուն. կոչումն:
Իսնակ: յիսնակ:
Իսնակամուտ: յիսնակամուտ:
Իսնապետ. պէօլիւք պաշը: յիսնապետ:
Իսուն. Իսուներորդ: տես Յիսուն. Յիսուն
երորդ:
Իսպաթ: ապացոյց. ապացուցութիւն. յան-
դիմանութիւն. յայտ յանդիմանութիւն.
ցոյց. ցուցակութիւն:
Իսպաթ ընել: ապացուցանել. յանդիմանել.
յանդիման առնել:
—Փիլիսոփայութեամբ իսպաթ ընել: ձեռն-
արկել. հաւաքաբանել:
—Փիլիսոփայութեամբ իսպաթ՝ ընելը: ձեռ-
նարկութիւն. հաւաքաբանութիւն:
—Աս ամէն իսպաթներէն եաքը: յետ այսր ա-
մենայնի հաւանութեանց (յամառեալ զնոյն
'ի մէջ բերեն):
—Հրաշքներուն իսպաթները: նշանաց ընծայ-
ութիւնք:
Իստակ. ղուփ. պիւլիւր: յստակ. մաքուր.
սուրբ. պարզ. վճիտ. ջինջ. ական. անապակ.
ականակիտ. անխառն. անաղարտ: տես և
Մաքուր:
—Իստակ խօսիլ. ֆոփ սէօյլէմէք: պարզախօսել:
—Իստակ խօսող: պարզախօս. պարզաբան.
յստակախօս:
—Իստակ տեսնող: յստակատես. համարձա-
կահայեաց:
Իստակութիւն: տես Մաքրութիւն:
Իստըկել: սիւզմէք. էօյիւթլէմէք: յստակել. ընտ-
րել. մաքրել. սրբել. զտուել:
Իստըկիլ, կամ ստըկիլ. էօյիւթլէնմէք: յստա-
կիլ. ընտրիլ. մաքրիլ. սրբիլ:
Իստըկցնել: տես Իստըկել:
Իստիֆ: զետեղումն. շարադրութիւն. շա-
րակարգութիւն: [կարգել:
—Իստիֆ ընել: բարդել. շարադրել. շարա-
Իստիֆճան: տես Պնակ. փէօփէկ:
Իստոռէ, կամ Իստոռա. Գաւառի անուն: Իստրիա:
Իսրայէլ: իսրայէլ:
—Իսրայէլի ազգը: ազգ իսրայէլի. տուն իս-
րայէլեան. եբրայեցիք. հրէաստանեայք.
հրէաստան ժողովուրդ. իսրայէլազն:
—Իսրայէլի ժողովուրդ, կամ զօրք: իսրայէ-
լագունդ:
Իսրաֆ. Իսրաֆ ընել. Իսրաֆ ընող: տես
Մսխելը. Մսխել. Մսխող:
Ի վեր. պէրի: հետէ և այսր. անդստին:
—Տղայութենէ 'ի վեր: 'ի մանկութենէ հե-

տէ, կամ 'ի մանկութենէ և. այլք։
—Սամուէլ մարգարէէն 'ի վեր։ 'ի Սամուէլէ հետէ, կամ 'ի Սամուէլէ և այլք։
—Մօրը փորէն 'ի վեր։ անդստին յորովայնէ մօրն։ տես և Վեր։
Իսուն, կամ իսուն. էլլի։ յիսուն. յիս-նեակ. յիսնաւոր։
Իսուն անգամ. խփան փարթայ. էլլի քերէ։ յիսնիցս. յիսնեկի։
—Իսուն անգամ ընել։ յիսնեկրորդել։
—Իսուներորդ. էլլինճի։ յիսներորդ. յիս-ներեակ։
Իսուներորդ փայը առնել, կամ տալ։ յիս-ներորդել զինս։
—Իսուն զինուորի գլուխ։ յիսնապետ։
—Իսուն խաթ, կամ իսուն խաթ ելել։ յիսնապատիկ։
—Իսուն խաթ ընել։ յիսնապատկել։
—Իսուն տարուան։ յիսնամեայ. յիսնա-մեան. յիսնամենի. յիսնեմեան։
Իսունեակ. էլլիձիք. յիսնեակ։
Իսունեկաւ. էլլիշէրք։ յիսնեքեան. յիսնե-քին։
Իր, կամ իրը. Իրէնը. քէնտինին։ իւր. իւրոյին. իւրական։ տես և Իրեն։
Իր ատենը։ տես Ատենովը։
Իր բանը հոգացող։ իւրահոգ։
—Իր բերնովը ըսած։ ինքնասաց։
—Իր գլխէն հնարել։ տես Գլխէն հնարել։
—Իր գրածը։ իւրագիր։ տես և Իր ձեռքովը գրած։
—Իր դին։ յինքն կողմն. յինքն կոյս։
—Իր դին առնել։ յինքն յանկուցանել. կու-սակից առնել. միաբանել ընդ իւր. 'ի բանի առնել. յինքն կորզել. յինքն յարեցուցա-նել. զիւրև ածել։
—Իր դին դարձնել։ յինքն ձգել. յինքն նա-հանջել, պատրուել։
—Իր գրածը։ իւրագիր. ինքնագիր. ինքնա-սահման։
—Իր ըսածը կամ իրմէ ըսած։ իւրասաց։
—Իր ըրածը կամ շինածը, կամ իրմէ ըրած ստեղծած։ իւրակերտ. իւրագործ. իւրա-շէն. իւրաստեղծ. ինքնաստեղծ։
—Իր խելքին հետեւող։ ինքնալուր. ինքնա-կամոն։
—Իր ծնածը կամ իրմէ ծնածը։ իւրածին։
—Իր կողմը։ տես Իր դին։
—Իր հանգիստը ուզել կամ փնտռել։ անձ-նասէր լինել։
—Իր հանգիստը ուզելը կամ փնտռելը։ ան-ձնդիւրութիւն. անձնածութիւն։
—Իր հանգիստը ուզող կամ փնտռող։ անձըն-դիւր։
—Իր հետը մէկ ընել։ անձնացուցանել։
—Իր հետը կըցած։ իւրակից։
—Իր ձեռքովը գրած։ իւրագիր. ինքնագիր։
—Իր ձեռքովը ոչխակեղ կըներ Աստուծոյ։ ինք-նաձեռն ոչխակերտ Աստուծոյ։
—Իր նշանածը։ իւրախօս։
—Իր ուզածը։ տես Ուզածը. և Կամաւոր։
—Իր ուզածը ընելը։ անձնահաճութիւն։
—Իր ուզածը ընող։ անձնակամ. ինքնահաճ։
—Իր չափովը. իրեն չափ։ անձնաչափ։
—Իր վրայ իշխող։ ինքնիշխան. ինքնատէր. անձ-նատէր. անձնիշխան. ազատ։
—Իր վրայ կրող, կամ կրած։ ինքնակիր։
—Իր վրայ պարծեցող։ անձնապարծ. ինքնա-պարծ։
—Իր վրան առնել։ տես Յանձն առնել. և Շալ-[կել։
—Իր վրան առնել լաթը։ տես Վրան առնել լաթը։
—Իր տեղը. Իր մախը. Իր մէքեանը։ իւրակայան. իւրաբնակ. բնիկ օթեվան։
—Դուխթ իր տեղը գնաց։ Դուխթ գնաց յինքեանս։
—Գնացին իրենց տեղը։ գնացին յինքեանս։
—Իր տեղը երթալ կամ հասնիլ։ գնալ 'ի տե-ղի իւր. հասանել 'ի տեղի իւր։
—Իր տուածը։ իւրատուր։
—Իր փորձածը կամ իրմէ փորձած։ ինքնա-փորձ։
—Իրը ընել։ իւրացուցանել. իւր առնել. սե-փականել զրաւել։
—Հողին մարմնոյն ամեն բանը իրը կընէ։ իւրա-ցուցանէ հողին զամենայն ինչ զմարմնոյն։
—Իրը ընելը։ զրաւումն. իւրութիւն։
—Իրմէ։ յիւրմէ. յինքենէ. յանձնէ։
—Իրմով։ ինքեամբ. անձամբ. ինքնին. իւրովի. ինքնապէս. ինքնագլխաբար։
Իրական։ հաստատուն. էական։
—Զըլլայ թէ պարապ բաներու ետեւէ ըլլալով իրական ու հաստատուն բաներէն զրկուինք։ զի մի անգոյիցն փութով 'ի հաստատնոցն և 'ի ճշմարտապէս էիցն տաղտկեալ գայթե-ցեմք։
Իրար, կամ իրարու. պիր պիրինի. պիրպիրինէ։ իրերաց. միմեանց. այլ ընդ այլ իւր. եղ-տա մու։
—Իրար անցընել։ տես Մէկզմէկ անցընել։
—Իրար անցնիլ. պիրի պիրինէ կիրմէք։ խառնակիլ. ամբոխիլ. խուճապել. շփոթիլ. գուամարիլ։
—Տակնուվրայ եղան իրար անցնելով։ զեղբրդե-ցան ելեւելս առնելով զմիմեանս։
—Իրար գալ. պիրպիրինէ+։ զիրարելիլ. կցել. զու-գել. յօդել. գալ 'ի համբոյր։ տես և Կցել։
—Ծառերը իրարու կպած։ ծառք 'ի յերկարս 'ի համբոյր եկեալ։
—Պարսպին գլուխները իրարու կպած։ 'ի համբոյրս միմեանց մերձեցուցեալ զգլուխս պարսպին։
—Իրար զարնել. չաքըշտըրմագ։ ընդհարկանել. ընդ միմեանս բաղխել։
—Իրար զարնելու ձայն։ կափիւն. շաչիւն. կա-փիւն. դոփիւն։
—Իրար զարնուիլ. [illegible]

նա՛ նա՛, նա այն․ քենտիսի․ քենտիլէրի։ ընդ. հար-
կանել․ զարկանել․ զերծանել․ բախել․ ընդ
միմեանս ընդհարկանել․ ընդ միմեանս բաղ-
խել․ 'ի գլուխ հարկանել։
–Իրար ընկնել։ տես Մէկ մէկու հետ ընկնել։
–Իրար խառնել։ տես Մէկ մէկու հետ
խառնել։
–Իրարու հետ ձգել։ մարտուցանել․ գրգռել։
–Իրաւ։ տես Ճշմարիտ․ (անուն և մէյ)։
–Իրաւ կ'ունենար պարծանք, բայց Աստու-
ծոյ առջևը չէ։ ունել ունէր պարծանս, այլ
ոչ առ Աստուած։
–Իրաւ կըսերեն, բայց չէ թէ սրտանց։ սիրել
սիրեն, բայց ոչ սերտիւ։
–Իրաւ որ․ իրաւցնէ։ տես Ըղորդ որ։ – Ի-
րաւ որ Սամփսոնայ ընտանիքն ալ մերը-
ւեցի։ տալ եասու կնիք և տանն Սամփսո-
նեայ։ [ալէս։
–Իրաւամբ։ իրաւամբ․ իրաւացի․ արդարա-
–Իրաւամբ հաջող։ իրաւահաջ։
–Իրաւամբ չընդունելով։ իրաւամերժ։
–Իրաւամբ պատիւ ընդունող։ իրաւափառ․
արժանապատիւ․ արժանափառ։
Իրաւունք․ հոխ․ հոգ։ իրաւ․ իրաւունք․ օ-
րէնք․ արդարութիւն․ ճշմարտութիւն։ տես
և Արդարութիւն։ [ընել։
–Իրաւունք ընել։ տես Արդար դատաստան
–Իրաւունք ընելը։ իրաւարարութիւն․ իրա-
ւախոհութիւն։
–Իրաւունք ընող։ իրաւարար։
–Իրաւունք խնդրել։ իրաւունս պահանջել․
դատախազել․ ոստնել։
–Իրաւունք ճանչող։ իրաւախոհ։
–Իրաւունք սեպել։ իրաւունս համարել։
–Իրաւունք սիրել։ իրաւասիրել։
–Իրաւունք սիրելը։ իրաւասիրութիւն․ ար-
դարասիրութիւն։ [արդարասէր։
–Իրաւունք սիրող․ չէրի ֆիտօղ։ իրաւասէր․
–Իրաւունք տալ։ տալ իրաւունս․ իրաւունս
ճանել։ – Որպէս զի մեզի իրաւունք տայ։
զի մեզ իրաւունս հանցէ։
–Իրաւունքը ընտրող։ իրաւընտիր։
–Իրաւունքը կորսնցնող, կամ ծածկող։ իրա-
ւակորոյս․ իրաւասոյղ։
Իրաւցնէ․ կէրչէքթէն։ յիրաւի․ իրաւամբք։
տես և Ճշմարիտ․ (մէյ)։
–Իրաւցընէ չըկայ։ չիք և չիք իսկ։ – Չէ ու-
րեք․ չիք ուրեք։
Իրաք արաայ։ քաղդէայ․ քաղդէայ։
Իրեն, կամ իրենը․ քէնտինին։ իւր․ իւրոյին․
իւրային․ իւրականն․ իւրեանն․ յինքեանն․ անձ-
նականն․ անձինն։
որեն բարբը, կամ խօսքը ունող։ իւրաբարբառ։
–Իրենը յատուկ, կամ իրեն մասնաւոր։ յինքնա-
բան․ իւրաքանչ․ սեպհական․ սեփական․
ընտանի․ ընդանի․ ընտանեկան․ ընտանեկան․
յինքնական․ իւրական․ իւրեակ։ տես և
Բնական։

–Իրեն յատուկ եղած։ իւրացեալ։
–Իրեն յատուկ ընել։ տես Իրը ընել։
–Իրենները, իր ընտանիքը։ իւրայինքն։
–Իրեններուն երթալ։ գնալ յինքեանս։
–Իրեն նման։ } իբրև զինքն․ իւրապէս․ իւրանը-
–Իրեն պէս։ } ման։
–Իրեն քաշել։ տես Իրը ընել։
–Իրենց․ քէնտիլէրին։ իւրեանց․ յինքեանց։
–Իրենց գլխուն։ անձամբ անձանց։
–Իրենց նման։ իւրեանցանման․ իւրեանցա-
սարաս։
–Իրենց չինած (կուռքը)։ իւրեանցակուռ։
–Իրենցը, կամ իրենց եղածը․ քէնտիլէրինքի։
իւրեանց․ իւրեանցային․ իւրեանցական։
–Իրենք․ քէնտիլէրի։ իւրեանք․ յինքեանք։
Իրեք․ թիւ։ երեք․ երր․ երրեակ․ երրակի․
եռ․ եռակ։ [ձէն։
Իրեք ակռայով՝ գործիք։ երեքժանի․ երեքար-
–Իրեք ամսուան․ թիւ այըլք։ երեքամսեայ․
երեքամսեան։
–Իրեք անգամ։ տես Իրեք հեղ։
–Իրեք անգամ կարգուած։ երեքկին․ եռա-
մուսին։
–Իրեք անգամ հինգ (այսինքն տասնըհինգ)։
եռահնգեկին։
–Իրեք անգամ նշան կամ խմաց տրուած։ ե-
րեքնշանեան։
–Իրեք անգամ՝ այսինքն շատ փափաքելի։ ե-
րեքբաղձեան, երեքփափաքեան։
–Իրեք անկիւնով․ թիւ բէօշէլի։ եռանկիւնի․
երեքանկիւնի․ երեքկուսի։ [նեայ։
–Իրեք անձ ունող։ եռանձնեայ․ երեքանձ-
–Իրեք աչքով։ երեքաչի։
–Իրեք առագաստով։ երեքառագաստեան։
–Իրեք աստուած դնող։ երեք աստուածեան։
–Իրեք արմատով։ երեքարմատեան։
–Իրեք բաժնել։ եռաբաժին առնել։
–Իրեք բանէ հիւսուած, կամ շինուած։ եռահիւ-
սակ․ եռահիւսեակ։
–Իրեք բանէ հիւսել։ եռահիւսել։
–Իրեք բանէ շինուած։ երեքայարմար։
–Իրեք բերնէ․ թիւ աղըզլը։ երեքբերանեան։
–Իրեք բերնէ սուր։ սուր երեքսայրի, կամ
եռասայրի։
–Իրեք գիծ ունեցող։ եռագիծ։
–Իրեք գլուխ ունեցող։ երեքգլխի․ եռագլխի։
–Իրեք գմբէթով։ երեքգմբէթակիր․ երեք-
խորանի․ եռախորան։
–Իրեք գրէ։ երեքգրեան։
–Իրեք դանկ արժող։ երեքդանկեան։
–Իրեք դիէն․ իւէք տի օտօղ․ թիւ Ետրաֆլը․ թիւ
ճէօշէլի։ երեքկուսի․ եռակողմի․ եռակող-
մեան։ [մանեան։
–Իրեք դուռ կամ մուտք ունեցող։ երեք-
–Իրեք երորդ։ տես Երրորդ։
–Իրեք զատուած։ եռատրոհ․ եռաբաժին։
–Իրեք թելով։ երեքլարեան։
–Իրեք թեւով․ թիւ գանաթլը։ երեքթեւեան։

—Իրեք թիզ. Խոլ գարըշ: երեքթզեան:
—Իրեք թիւ ունող: եռաթիւ. եռաթուեան. երրորդական:
—Իրեք լեզուով: եռաբարբառ:
—Իրեք լուս, կամ ճառագայթ ունող: երեքլուսեան. երեքարփիին. երեքերևեան. երեքպայծառ. երեքփայլեան:
—Իրեք խաւթ, կամ իրեք խաւթէն. Խոլ գաթ. Խոլ գաթտան: երեքկզի. երեքկուղ. երեքպատիկ. երեքկին. եռապատիկ:
—Իրեք խաւթ ընել: երեքկնել. եռապատկել:
—Իրեք խաւթ հիւսել: եռամանել:
—Իրեք խաւթ չուանը մէկէն չփրթիր: Միապատան երեքկզի ոչ վաղվաղակի խզեսցի:
—Իրեք խաւթէ տուն, կամ շէնք: երեքյարկեան. եռայարկ. երեքձեղունեայ:
—Իրեք ծալք ունեցող: երեքկրկին:
—Իրեք ծայր ունեցող նետ: երեքթևեան:
—Իրեք կանգուն. Խոլ արշըն: եռականգուն. երեքկանգնեան:
—Իրեք կարգէ: } երեքկարգեան. երեքպատ-
—Իրեք շարք ունող: } կեան. եռաշարքեան:
—Իրեք կերպ. Իւչ թուրլու. Խոլ Ուլիւշլու: երեքկերպեան. եռահողով:
—Իրեք կերպով զարմանալի: եռահրաշ:
—Իրեք կողմ վազող: եռահոս. եռավտակ:
—Իրեք կտորէ. Խոլ ֆրալըլը: երեքմասնեայ. երեքմասնեան. եռամասն. եռամասնեան. եռամասնեայ:
—Իրեք հատ կլոր ունող: երեքբոլորաձև:
—Իրեք հասակէ ալ: եռահասակ:
—Իրեք հատորով գիրք: երեքմատեան:
—Իրեք հարուր. Խոլ Իւզ: երեք հարիւր. երեքարիւր:
—Իրեք հարուրն ալ. Խոլ Իւչիւզիւ: երեք հարիւրեքեան. երեքհարիւրեքին:
—Իրեք հեղ. Իւչ անգամ. Խոլ Քերէ. Խոլ Էոյլէ. Խոլ փէճա: երիցս. երիցս անգամ. երրակի. եռակի:
—Իրեք հեղ դարձնել: երիցս կրկնել. երեքկնել:
—Իրեք հեղ ընել: երեքկնել. երրորդել:
—Իրեք հեղ հերկած: երեքկնարոր:
—Իրեք հեղ հերկել: երեքկնարոր առնել:
—Իրեք հեղ շարժող կամ փոփոխուող: երրաշարժ:
—Իրեք հոգի նստելու աթոռ: եռակղմկանեաց:
—Իրեք ճամբայ ունեցող: եռաճանապարհ. եռուղի:
—Իրեք ճղէ. Խոլ փալըը: եռաճիղ. երեքճղի. եռաստեղն:
—Իրեք մատէ: երեքմատնի: [տախ:
—Իրեք միլ. Խոլ միլ: երեք մղոն. փարասախ. հրա-
—Իրեք ոտք ունեցող: երեքոտնեան. երեքոտանի. եռոտանի:
—Իրեք չաթալ: տես Իրեք ճղէ. և Իրեք մատէ:
—Իրեք չաթալ՝ նէյզէ. Տիզրախ. Ն. այն: երեքժանի. երեքարձէն. երեքարձի:

—Իրեք չորս հեղ կը դարձնեն եօրալ: երիս կամ չորս բաղխեն զաւլն:
—Իրեք պարխալ ունեցող: երեքպարապատեան:
—Իրեք սէլ բաժնած: երեքվտակեան:
—Իրեք սրահ, կամ բակ ունող: երեքսրահեան: [եռավանկ:
—Իրեք վանկէ: երեքվանկեան. երեքհեգեան.
—Իրեք այսինքն շատ տալըգալը. Խոլ փալըշալ: երեքալեան. երրադարձ:
—Իրեք տակ: տես Իրեք խաւթ:
—Իրեք տարի: երեամ:
—Իրեք տարին, կամ իրեք տարին հեղմը. Խոլ Էւչեայ պիր քէրէ: յերեամ. զերեամ:
—Իրեք տարին կուգար նաւը Թարշիշէ: յերեամ գայր նաւ 'ի Թարշշայ:
—Իրեք տարին հեղմը կը փոխէր տունը: զերեամ փոխէր զբնակութիւն իւր:
—Իրեք տարուան. Խոլ Էւչ չըլլը. Խոլ Էւչլուք: երեքամեայ. երեքամեան. եռամեան. երեմեան. երեմի:
—Իրեք փայլին մէկը: երրորդ. երիր մասն:
—Իրեք քաղաք ունող: երեքքաղաքեան:
—Իրեք քարէ շինած, կամ } երեքքարեան:
—Իրեք քար ունող: }
—Իրեք օր կենալ, կամ ուշանալ. Խոլ Իւչ կիւն քալմաք: կալ կամ լինել ուրեք զաւուրս երիս. երեքօրել:
—Իրեք օրուան: երեքօրեայ. եռօրեայ:
—Իրեք օրուան շրջապատ ունեցող: երեքօրեաւ շրջապատեալ ճանապարհաւ:
—Իրեք օրունէ 'ի վեր կորսուած էշերուն համար: վասն իշոյն երեքօրէից կորուսելոյ:
—Իրեք օրհնութենով փառաւորած: երեքփառաւորեան, երեքսրբեան ձայնիւ փառաւորեալ:
—Իրեք օրհնութենով փառաւորելը: երեքսրբենութիւն. երեքսրբասացութիւն:
—Իրեքիկ. Խոլ Ճիֆթէ: երրեակ. եռեակ:
Իրեքն ալ. Խոլ Իւչիւ: երեքեան. երեքին:
Իրեքշաբթի. Խոլ ... : երեքշաբաթի:
Իրիզէ. քաղաքի անուն է: Ռիզոս:
Իրիկամ. ... , ... : երիկամն. երիկամունք:
Իրիկուն. ... : երեկոյ. երեկ. երեկորեայ. երեկուն. երեակ. օթ:
Իրիկուն եղաւ: օրն խոնարհեցաւ յայժ: — Ինչուան օրը իրիկուն ըլլայ: մինչև շրջեսցի օրս: — Ահա դարձաւ օրս յերեկս. յերեկ խոնարհեցաւ. արեւն 'ի մուտս եղև:
—Իրիկուն ըլլալ: երեկոյանալ. երեկունանալ. տարաժամել. կարճանալ աւուրն. երեկանալ:
—Իրիկուն ըլլալը: տարաժամութիւն աւուրն:
—Իրիկուն ընել: երեկանալ. երեկել. անագանիլ: [տիւ:
—Իրիկուն չունեցող օր: տիւ աներեկ. յարա-
—Իրիկուն մը կենալ կամ խոնմիշ ըլլալ: երեկօթս առնել. երեկել. երեկանալ:

-Իրիկունը. (Աքշ) ագշամ: յերեկոյին. ընդ ե-րեկոյս. յերեկոյեան պահու. 'ի ժամ երե-կոյին. յերեկորեայ: տես և Իրկուան դէմ:
-Իրիկունը արևը ծագեց: ընդ երեկս ծագեաց արեգակն:
-Իրիկունը հանգչէին: առ օթ դադարեսցեն:
-Իրիկունը մօտ էր: տիւն մօտ առ երեկս կարճատէր: — Իբրև արևն 'ի մուտս եղև: մերձ էր արևն 'ի հաշտել:
Իրիկուան. ագշամգի: երեկոյին. երեկորնա-կան. երեկորեայ. երեկորեան. երեկորին. երեկորնեայ:
-Իրիկուան աստղ. ագշամ եըլտըզը. չոբանը: գի-շերավար:
-Իրիկուան ատենը. | ագշամ վագթը: ընդ երեկս.
-Իրիկուան դէմ. | երեկին. ընդ երեկոյս. ընդ
-Իրիկուան դի. | երեկս կոյս. յերեկորեայ.
յերեկոյս. նսեմաւ. երեկոյին. անագան. ա-նագանի. անագանին:
-Իրիկուան դէմ էր: և ժամն ընդ երեկս կոյս էր խոնարհեալ: [կօթս:
-Իրիկուան հոն մնացին: անդ յեցան յերե-
-Իրիկուան դէմ տուն եկաւ: և եկն 'ի տուն անագան, կամ անագանի:
-Իրիկուան դէմ գալ: գալ ընդ երեկս կամ երեկին. անագանիլ:
-Իրիկուան դէմ հանգչիլ, կամ խօնմիշ ըլլալ: հանգչիլ ընդ երեկոյս. երեկօթս առնել:
-Իրիկուան խօնախ. ագշամ գօնաղը: երեկօթք. օթեվան. իջեվան:
-Իրիկուան խօնախ ընել: երեկօթս առնուլ կամ առնել:
-Լեռան վրայ շատ օր իրիկուըները խօնախ ըրաւ: երեկօթս առեալ 'ի լերին աւուրս բազումս:
-Իրիկուան կերակուր տուող: ընթրատու:
-Իրիկուան նախաճաշիկ: հրամենք. ակրատ:
-Իրիկուան հաց, կամ կերակուր, կամ սե-ղան: ընթրիք:
-Իրիկուան հաց, կամ կերակուր ուտել: ընթրել. ուտել զընթրիսն:
-Իրիկուան հաց, կամ կերակուր չուտող, կամ չուտելով: անընթրիս:
-Իրիկուընէ: յերեկորեայ. յերեկոյէ:
-Իրիկուընէ իրիկուն: յերեկորեայ մինչև ցերեկոյ:
-Իրիկուընել. իրիկուընելը: տես Իրիկուն. Իրիկուն ընելը. և այլն:
Իրիճայ. Իրիճաճի: տես Բարեխօսութիւն. Բարեխօս. և այլն:
Իրին: տես Թարախ:
Իրիս. գէգի անուն: Նիւուխս. Իռխս. Ռխս:
Իրիցուկ. չայր մի է. յոնձ", անըֆէլիք. փամօնըլըղ. "օրդու", պապատնէճ. փանձ, ջաջանըխ: երիցուկ. անթեմ:
-Իրիցուկի բոյսը: Ճզինի:
Իրլանդա. կղզիի անուն: Իբերնիա:
Իրմուկ. խաղող տեսակ: երմուկ:

Իրօք: արդեամբք. իսկապէս. տիրապէս:
-Աղօթասէր կը ձևանայի ու իրօք չէր: ձևա-նայր աղօթական և տիրապէս չէր:
Իւզ: տես Երես:
-Իւզ եաստըղը: բարձ. բարձկնեար:
Իւզ: տես Հարուր:
-Իւզ պաշը: տես Հարուրապետ:
Իւզմիշ ըլլալ: տես Լողալ:
-Իւզմիշ ընել տէրին: տես Քերթել:
-Իւզ սիւրիւ: սեւ սալթ:
Իւթիւ. երկաթ, որ ճամաշըրները, ու հագուստները կը փռէն: հարթակ:
Իւթիւլէմիշ ընել. Իւթիւլէմէք: հարթակել. արդակել. կոկել. ողորկել:
-Իւթիւ եղած լաթ: հանդերձ կոկեալ և ո-ղորկեալ:
Իւլար: տես Պախուրց:
Իւլաֆ. ուլաֆ: վարսակ. վարճոխ:
-Իւլաֆով լեցուն: վարճոխուտ:
Իւլիւֆէր չիչէկի: տես Նունուֆար:
Իւմախ: կծիկ. փաթեթ:
Իւմուրճախ. Իւմուրճախ հանել: տես Մահ. Խմուրճախ. Մահ հանել:
Իւմրուխ. Իւմրուխով զարնել, կամ իւմ-րուխ զարնել: տես Բռունց. Բռնցով զար-նել:
Իւշէնմէ: զանգաղանք. վեհերոտութիւն: տես և Ծուլութիւն:
-Իւշէնմէտէն, կամ իւշէնմէյերէք: անվեհեր. անդանդաղ. առանց վեհերելոյ կամ զանգա-ղելոյ. ոչ դանդաղելով. ոչինչ վեհերելով:
-Իւշէնմիշ եղող: տես Ծոյլ:
-Իւշէնմիշ ըլլալ: զանդաղիլ. վեհերել. վեհե-րոտիլ: տես և Ծուլնալ:
Իւչ: տես Իրեք:
Իւռֆլիու: հուժկու. սաստիկ. մեծաստատ. բուռն:
Իւսկիւտար: Նոր Քաղկեդոն:
Իւսվան. անու. գաղափի անուն: Սուհէն:
Իւստիւն. Իւստիւնութիւն: տես Գերազանց. Գերազանցութիւն:
Իւստիւպէճ: սպիտակ. սպիտակադեղ:
Իւստիւփիւ: տես Խծուծ:
Իւվայ. Իւվայ դնել: տես Բուն. Բունոց, և գաղանք. Բուն դնել:
Իւվառլախ: տես Կլոր. և Կլորակ:
Իւվառլամիշ ընել: տես Գլորել: [րակ:
Իւվէզ. պտուղ: սին. արօս. հաղորան. հաղո-
Իւվէզի ծառ: սնենի. արօսի. հաղորանի:
Իւտում: տես Կում:
Իւրիւյիւշ. Իւրիւյիւշ ընել: տես Վրայ վա-զելը. Վրայ վազել:
Իւրիւշան, կամ րիւշան: տես Պայծառ:
Իւրքմիշ ըլլալ: տես Խրտիլ:
Իւք. Իւքլէթմիշ ընել. և այլն: տես Բեռ. Բեռցնել. և այլն:
Իւք: տես Անկողնակալք:
Իւֆ: տես Փուճ. և Ոչինչ:

-Իւֆկայ ։ տես Բարակ ։
Իփ ։ տես Ձուլան ։
Իփէկ ։ մետաքս ․ կերպաս ։
-Իփէկլէ ։ մետաքսեայ ․ կերպասէ ․ կերպասեղէն ․ կերպասանիւթ ։
-Իփէկլէ լաթ ։ անգու ։
-Իփէկլէ հուսած ։ մետաքսահիւս ․ մետաքսառէջ ․ կերպասագործ ։
-Իփէկլի որդ ։ շերամ ․ հնդիկ որդն ․ կերպասածին որդն ։
-Իփէկլի որդին կծիկը ։ բոժոժ ։
-Իփէկով շինել ։ մետաքսակազմել ․ կերպասագործել ։
-Իփէկճի ։ մետաքսագործ ․ կերպասագործ ։
Իփլիկ ։ տես Դերձան ։
Ի՛փտիխար ։ տես Պծնու առաջ ։
Իքէն ․ ներ ․ (մասնիկ) ։ մինչդեռ ․ այն ինչ ․ այն ինչ դեռ ․ ընդ ․ ի ․ յ ։
-Խօսիլն իքէն զան բանը ։ մինչդեռ զայն խօսէր ։
-Բանը բերանն իքէն ։ այն ինչ բանքն 'ի բերան էին ։
-Ուտելն իքէն ։ ընդ ուտելն ։
-Թասլանմիշ ըլլալն իքէն ։ 'ի մեծարանելն ։
-Աղաչելն իքէն ։ յաղաչելն ։
Իքի ։ տես Երկու ։
Իքի Թէլլի ․ սազի անուն ։ երկաղի ։
Իքինճի ։ տես Երկրորդ ։
Իքիտէպիր, կամ իքիտէպիրտէ ։ երբեմն երբեմն ․ երբէք երբէք ․ ընդ ժամս ժամս ․ ըստէպ ․ յաճախ ․ յաճախակի ․ վեր 'ի վայր ։
-Իքիտէպիր կը յիշէր զբարեկամը ։ յիշէր յաճախ զբարեկամ իւր ։
-Իքիտէպիրտէ չախել ։ ստէպ սաստել ։
-Իքիտէպիրտէ մէջ բերել ։ վեր 'ի վայր յեղյեղել, կամ տուն՝ յեղյեղել ։
Իք մը ։ ինչ ․ իմն ։
Իքրահ ․ Իքրահ ընել ։ տես Գանիլը ․ Գանիլ ։
Իքրամ ։ տես Պատիւ ․ հիւրսէր ։

Լ

Լազ ․ ազգի անուն ։ լազիկեցի ։
Լազայ ։ հնձան ։
Լազդասան ։ Լազիկիա ։
Լազուտ ․ մըսըր ցորէն ․ մըսըր պուղտայը ։ եգիպտացորեան ։
Լաթ ․ պէզ ։ կտաւ ․ չոր ․ խորձուանձ ։
-Լաթ ․ հագնէլիք ․ էսվապ ։ զգեստ ․ հանդերձ ․ ձորձ ․ կապերտ ․ կայճ ․ ազանելիք ․ արկանելի ։
-Լաթ բերող ։ ձորձաբեր ։
-Լաթ գործող ։ կտաւագործ ։
-Լաթ մը միայն վրան առած ։ մեկնահանդերձ ։
-Լաթով ծածկած ։ ձորձածածուկ ։
-Լաթով պատած ։ կտաւապատ ․ ձորձապատ ․ ձորձապատեալ ․ կտաւեալ ․ ձորձածածուկ ։
-Լաթով պատել ։ ձորձապատել ․ կտաւել ։
-Լաթով պատելը ։ կտաւապատութիւն ․ կըտաւակապութիւն ։
-Լաթերը տարածող ։ ձորձատարած ։
-Լաթիկ ։ ձորձիկ ․ ձորձոյկ ․ հանդերձիկ ։
-Լաթեղէն ։ հանդերձեղէն ․ հանդերձանք ։
-Լաթ ըլլալ ․ պէզ օլմագ ։ ձորձիլ ։
-Լաթ լուացող ․ չամաշըրճը ․ եըգաճը ։ լուացանելի ․ լուացիչ ․ լուացարար ։
-Լաթ ճերմկցնող ․ չըրփըճը ։ թափիչ ։
-Լաթ չունող ։ անհանդերձ ․ անզգեստարկու ։
-Լաթը հագնիլ, կամ վրան առնել ։ տես Հագնիլ ․ և Վրան առնել զլաթը ։
-Լաթը հանել ։ տես Մերկանալ ․ և Մերկացընել ։
-Լաթը պատռող ։ ձորձահերձ ։
-Լաթի ծայր, կամ պոչ ։ աստառն ։
-Լաթի կտոր ։ կապերտ ․ ծուէն ․ կտաւատեակ ։
Լալ, կամ լեալ ․ ճիշկնիր է ։ մեղեսիկ ․ ամեթօս ․ լալ ։
Լալ ․ աղլամագ ։ լալ ․ արտասուել ․ ցնդել յարտասուս ․ ցօղել արտասուս ․ զլալ հարկանել ․ արտասուս արկանել կամ հեղուցանել ․ զողբս հարկանել ․ յողբս հարկանել ․ հեղուլ արտօսր ․ յարտասուս լինել ․ զլալ առնուլ ․ զլալ հարկանել ․ ողբալ ․ կոծիլ ․ աշխարել ․ ողբս առնուլ ։
-Կուլար անմխիթար զատուցելոցն համար ։ զողջանայր զատուցելին քաղցրութեամբ 'ի նորանէ ։
-Լալ մէկի մը վրայ ։ ողբալ կամ աշխարել

ղոգ · աւաղել ղոգ · կոծ առնուլ կամ գնել 'ի վերայ ուրուք :
—Լալ ու լալ · ղըռ ղըռ աղլամագ : լալօվ լալ ·
—Լալ աղաղակօվ : կական բառնալ · կականել · անհեդեդ աշխարել · աշխար գնել · հեծել · հեկեկալ :
—Լալը : տես Լաց :
—Լալօվ · աղլայարագ : լալօվ · ողբալօվ · լալագին · արտասուագին · արտասուախառն · արտասուահոս · արտասուալից · արտասուայեղձ · կականալից · կականաւոր · լալախառն :
[ղաղչանք :
—Լալօվ աղաղչանք : տես Ողբք ողբք գալօվ ա-
—Լալօվ աղաչել : տես Ողբք ողբք գալօվ աղաչել :
—Լալօվ երգ , կամ լացըմօղ երգ : ողբերգութիւն · եղերերգութիւն :
—Լալօվ երգօղ : ողբերգակ · ողբերգու · ողբաձայն · ողբարկ :
—Լալօվ հառաչօղ : լալահառաչ · արտօսրահառաչ · արտասուաթաչ :
—Լալօվ ու աղաղակելօվ : կականաւ · կականելօվ · բարձրակական · մեծակական · կականալից · աշխարահեծ · դառնակոծ · դառնակոծոչ :
—Լալօվ սպալ : աշխարել · ողբալ · կոծել · կոծիլ · կոծ գնել · կոծ առնուլ կամ առնել :
—Լալու , կամ լալու լայեխ · աղլամաղա լայըգ : արտասուելի · աշխարական · ողբացիկ · ողբալի · եղերական · գուժապարտ :
—Լալու եղանակօվ ըսել , կամ լալօվ երգել : ողբաձայն ասել · ողբերգել · ողբաձայնել :
—Լալու ձայն : գոյժ · գուժումն · լալումն · լալինք · ողբաձայն · կեղկեղջ · ողբաձայնութիւն · ողբելալիք :
—Լալու ձայնօվ : ողբաձայնիւ · գոյժ 'ի բերան առեալ :
—Լալու միւթալլըգ : ողբական · ողբերգական · ճայլական · կեղերջական :
—Լալու տեղ : լալեաղ · լալօնք :
Լալակից · մէկ փէզ լացօղ · աղլաշան : ողբակից · արտասուակցորդ :
—Լալակից ըլլալ · մէկ փէզ լալ · աղլաշմագ : ողբակից լինել · ողբակցել :
[թիւն :
—Լալակից ըլլալը · մէկ փէզ լալը : ողբակցու-
—Լալակից ըլլալօվ : ողբակցաբար :
Լալայ : դայեակ · սնուցիչ · դաստիարակ · մանկածու :
Լալէխ : տես Մահրամայ :
Լալէ · ծաղիկ : կակաչ :
Լալըն · նաղըն · ֆարգէ ալթը ամսն : երասանակ :
Լալխտան : լալախտան :
Լալխտանել : փղձկիլ · 'ի փղձուկ հարկանիլ :
Լալկան · յայն յքէլով լացօղ : լալական · եղերամայր · ողբաձայն · ողբերգու · ողբարկու · ձայնարկու · կոծաւոր :
—Լալկաններու ժողով : կոծաւոր · ճայլք :
—Լալկանները մէյտեղ գալ : ճայլել :

—Լալկան · լացօղ [illegible] ունօղ · ողբ ողբ լացօղ : բազմողբակ · ողբասէր · արտասուասէր :
Լալուկ : տես Լալկան :
Լախայ : մասն · միձակ · բաժին · մասնակցութիւն · ժառանգութիւն :
Լախսօղ : անմասն · անհաղորդ · անկցորդ · անպարտ · քաւեալ յոմքէ :
Լախըրտը : տես Խօսք · ղըռոց :
Լախլախ : շաղակրատանք · շաղփաղփութիւն :
—Լախլախ ընել : շաղակրատել · շաղփաղփել :
Լական : տես Լէյէն :
Լակել : տես Լափել :
—Լակելօվ լըզօղ : լափլըզօղ :
Լակոտ : քէօփէյ · քէօփէկիք : լակոտ · կորիւն :
—Շան լակոտ : կորիւն շան · սկնդուկ · կորիւնակ :
Լահանա · փալամ : կաղամբ :
—Լահանածի : կաղամբավաճառ :
—Լահանայի միջուկը : կաղամբակուրծ · կուրծ կաղամբոյ :
—Լահանայի կոթ : կաղամբի տակ :
Լաղապ : մականուն · աւելի անուն · աւելաձայնութիւն · անուն յորջորջանաց :
—Լաղապ գնել · լաղապ գօյմագ : մականուանել · աւելաձայնել · յորջորջել :
Լաղըմ · գէտնէ փող ֆօրած ճամբայ : ական :
—Լաղըմ փորօղ կամ բացօղ : ականահատ · ակնկիւնահատ · ականահատ :
Լաղըմճի : ականահատ :
Լաճ : տես Տղայ :
Լաճիվէրտ · փօր է · լէֆիլարծօղը : գոճազամ :
Լաճիվէրտի · լաճիվէրտի գանն լացօղ : երկնագոյն · բիլ · լաջուարթ · լաժուարդ :
Լամուս · փաղաքի անուն : Լամսակ :
Լայազ · փաղաքէ անուն : Այաս :
Լայեխ : տես Արժանի :
Լան · էնլի : լայն · լայնական · ընդարձակ · անդորր :
—Խիստ Լան : բազմատարած · լայնատարած · լայնածաւալ · բազմածաւալ · լայնափիւռ · լայնատարր · համատարած · համափիւռ · անսահմանափակ · անեզր · մեծատարած · անդորր · ծայրածաւալ · անլիր · լայնալիր · արձակախօս · ոլորտածաւալ · անծայրափակ · անծայր · անծայրենի :
—Լան ըղունկ ունօղ : լայնեղունգն :
—Լան թաթ ունօղ : լայնաթաթ ·
—Լան ճև ունօղ : լայնշի :
—Լան գէմք ունօղ : լայնադէմ · լայնապատկեր :
—Լան նստուածք ունօղ : լայնանիստ :
—Լան ու հաստ ջէղ : լայնաջիլ :
—Լան տերև , կամ եափրախ : լայնատերև :
—Լան քէմէր գօտի : լայնակամար :
Լանկըղտակ : կղակապ :
Լաննալ · էնլիլէնմէք : լայնանալ · անդորրանալ · լայնիլ · ընդարձակիլ :
Լանութիւն · էնլիլիք : լայնութիւն · ընդարձակութիւն · անդորրութիւն · անդորր :
—Աչարոս կցցեն երեք սատրձան երկայնու-

Թեան ու մէկու կէս լայնութեան տակն է։ ունի Կիպրոս յերկայնն մասունս երեք, իսկ 'ի լայնն մասն մի և կէս։
–Լանութիւն չունող։ տես Նեղ։
Լանցնել։ լայնել. ընդարձակել. անդորրել. անդորր առնել։
Լանցնող։ լայնացուցանող, կամ լայնացուցիչ. անդորրիչ։
Լանուարձակ։ բացարձակ. համարձակ. արձակ։ տես խիստ Լան։
–Լանուարձակ ծածքով տուն։ ընդարձակայարկ։
–Լանուարձակ սիրտ ունող։ լայնասահման։ լիասահման։
–Լանուարձակութիւն։ տես Լանութիւն։
Լաչակ։ վարշամակ. գլխաշուք. տեռ. շղարշատեռ. շար. մնդուս. խլայ. խլատեռ. գլխապինդ. վարշամակ. շղարշ։
–Լաչակը յետ առնել։ տեռագերծել. տեռագերծ առնել։
–Լաչակը վերցնող, կամ յետ առնող։ տեռագերծ։
–Լաչակով ծածկել։ կողպատել։
–Լաչակով պատած։ վարշամակապատ։
Լապիրինթոս. Էանըլըլմաճ. կիրփատ. ըշըմաղ էօլլար։ բաւիղ. լաբիւրինթոս. լաբրինթ։
Լապտակ. Խօշան։ Նապաստակ. Ճագար։
Լառատ. էէնի ըէհիր։ Լարիսա։
Լատտ. փոֆ. տաղ. ֆէլէֆ։ լատտ. լատտափայտ. պատտուասատալատտ։
–Լատտ կտրող։ լատտակտոր։
–Լատտ չինելու յարմար։ լատտենի։
–Լատտը կտրտել։ լատտակտոր առնել։
Լատէն։ լատան։
Լատիկ. ըսմտիէա. փաղաքի անուն։ Լաւոդիկէ։
Լատինացի. Ֆիրէնկ։ լատին. լատինացի։
Լատիներէն։ գաղղիատերէն. հռովմայերէն. 'ի լատին բարբառ. հռովմէարէն։
Լար. Քօրօն ըօմլոն. ըէպիր։ լար. կար. առասան. ապարանդակ. առասանք. շաղամաթքուղ։ տես և Ջուվան։
–Լարով քաշել։ առասանել։
Լարել. Էայմաք. կէրմէք։ ձգել. ձգտել. սրփռել։
–Լարել աղեղը. էայ ըէքմէք, կամ գուրմաք։ լարել զաղեղն. աղեղնաւորել։
Լաց. աղլամա։ լալումն. լալիւն. լալօնք. լալիք. լաց. լալութիւն. լալ. Ջայլանք. ողբ. կոծ. եղեր. աշխար. աշխարումն. ողբումն։
–Լացի ձայն եկաւ կամ լսուեցաւ։ ձայն գուժեաց։
–Ողբ ու լաց ընելով գերեզմանի վրայ։ 'ի վերայ գերեզմանի ողբս ասելով։
–Լացը գալ։ փղձկիլ։
–Լացով լցուած։ ողբալից. արտասուալից. գերարտասուալից։
Լացընել. աղլաթմաք։ աղլաթդըրմաք։ լացուցանել. ողբացուցանել. շարժել յարտասուս։
Լացընող. աղլաթան։ արտասուաբեր. արտասուաբուղխ. արտօսրիջոյց։
Լացօղ. աղլայան։ լացող. ողբացող. աշխարաւոր. կականաւոր. ողբական։
–խիստ Լացօղ։ արտասուաեղ. գերարտասուալից։
–Լացօղ աղաղակով։ կականաւոր. կականաբարձ. արտասուադոչ. կականադոչ։
Լաւ. էյի։ տես Աղէկ։
Լաւ. սաղ. փէնճ։ տես Առողջ։
Լաւ ընել։ տես Աղէկ ընել։
Լաւաշ։ տես Լօշ։
Լաւդիքիա. փաղաքի անուն։ Լաւոդիկէ։
Լաւնալ։ տես Առողջանալ. և Աղէկ ըլլալ։
Լաւութիւն։ տես Առողջութիւն. և Աղէկութիւն։
Լաւցնել։ տես Առողջացնել։
Լափայ։ Թանձրաթան. լակ։
–Վէրքի վրայ դնելու լափայ։ ծեփելի։
Լափել. էլէմ։ լափել. կիզուլ. խարակել. խարուկել. խարշել. խարշատել։
–Պէտք էր որ երկիրը զանոնք լափէր։ ծախել պարտ էր զնոսա երկրի։
Լափել. ափէլ։ լափել. լափլիզել. լափատել։
–Շուն մը կըլլափէր ջուրը։ առ ժամայն լափլէզ մաքրէր ջուրն։
Լափիխ. Էաղմայ պօղմայ, որ է Գրէկը կամ ռէսիմ ֆաղէլը փար։ գրիչ կապարեայ. ուսար։
Լափսէքի. փաղաքի անուն։ Լամպսակոն։
Լափող։ խարակիչ. կիզիչ։
–Լափող գազան։ գազան լափլիզող։
Լաքեռտայ։ գոն աղծեալ։
Լաքին։ տես Ամայ։
Լաֆ, կամ լաֆազանութիւն։ տես Ափեղցփեղ խօսք։
Լեզու. լիսան. փիլ։ լեզու. խօսարան։
–Պղտի լեզու։ տես Լեզուիկ։
Լեզու. ծօղա. Գէֆի. և այն։ լեզու. պարանոց ծովու։
Լեզու։ խօսք. բարբառ։
–Հայերէն լեզուով։ հայերէն խօսելք։
–Լեզու չեղած։ անլեզու. անխօս։
–Լեզու ելլել, կամ լեզուն բացուիլ. ... արձակել լեզու. 'ի լեզու գալ։
–Լեզուներն բանալ։ զհամբոյս 'ի խօսս առնել։
–Լեզու թափել. փիլ փէօ... ճոխաբանել. ճարտարաբանել. ճարտարախօսել. պերճաբանել։
–Լեզու թափող։ տես Լեզուանի։
–Լեզու չունող. փիլսիզ։ անլեզու։
–Լեզուն արագ դարձող։ արագալեզու. լեզու փափուկ և դիւրադարձ. լեզու անթարթափ։
–Լեզուն թանձր։ տես Ծանր լեզու։
–Լեզուն թուած։ գրդուալեալ։
–Լեզուն թռչիլ։ դրդուալել։
–Լեզուն ծանր։ տես Ծանր լեզու։
–Լեզուն ծուռ։ տես Ծուռ լեզու։
–Լեզուն կամկար։ յամրալեզու։
–Լեզուն կապուած։ լեզուակապ. համրացեալ 'ի խօսից։

-Լեզուն կապուելը: կարկըլ. պապանձիլ. համրանալ. ափ 'ի բերան լինել, պապանձանալ: տես և Մունջ ըլլալ:
-Լեզուն կտրած: լեզուատ. լեզուահատ:
-Լեզուն կտրել: լեզուահատել:
-Լեզուն չուսար: արագաբան. երագաբան. արագախօս. երագախօս. երագաշուրթն. արագալեզու. անթարթափ. անսայթաք:
-Լեզուն պակասաւոր: թլուատ. քաղթնատ. կաղ լեզուաւ: — Անոր պակասաւոր լեզուն կը կըրթէր: զկաղ լեզու նորա ածէր 'ի կրթութիւն:
-Լեզուն սուր: սլաքալեզու:
-Լեզուն տամանը կպչիլ: լեզուն 'ի քիմս կըցիլ. պապանձանալ լեզուի. ապաբանիլ:
-Լեզուէ լեզու դարձնել: տես Թարգմանել:
-Լեզուի ծառով (խօսուած): լեզուածայր (խօսիք):
-Լեզուի տառերը: աթուղթայք:
-Լեզուի տալ: լեզուադարձել. լեզուանիլ: տես և Ափեղցփեղ խօսիլ:
-Լեզուին տուօղ: լեզուադար. լեզուանի. թրթրակ լեզուաւ: տես և Ափեղցփեղ խօսօղ:
-Լեզուները խառնուելէն առաջ: յառաջ քան զբաղմաբարբառն լինելոյ ձայնի մարդկան:
-Լեզունին ուրուած: կարձայք. գործայք:
Լեզուանի. փլղող: ճոռոմ. ճամարտակ. բանեզ. ճոռոմաբան. ճոռոմախօս:
Լեզուանութիւն. փլղողլըք: ճոռոմութիւն. ճամարտակութիւն. ճոռոմաբանութիւն:
Լեզուեկ. պզտի ըէզըա. որ փամփուշն վէրէ դէն կախած կայ: սատարգ. կոզկոզեխ. զանգակ. զանգկեկ. խաղողեկ. մակալեզու. լեզուակ:
Լեկ. ձեղին: քեմուխտ:
Լեղ. դեղին պայայ մի է: լեղ:
Լեղակ. ըէնկիֆ: լեղակ. լաղուարթ կամ լաժուարդ. մելան եղիձ կամ եղինջ:
Լեղենալ, ըէնկինալ. ըէնկի ըլլալ: լեղենալ. դառնանալ. աղենալ:
Լեղեպատառ. ըէնկին պատած. սիրտը ճըլնած: ահաբեկ. սրտաբեկ. սրտաթափ:
Լեղեցնել. ըէնկեցնել. ըէնկի ընել: դառնացուցանել:
Լեղեցնող: դառնացուցիչ:
Լեղի. անձ: դառն. լեղի. ժանտ. ժանտահամ:
-խիստ Լեղի: դառնադաժան. ամենադառն. դառնադառն. դառնաթորմի. դառնահամ. դաժանահամ:
-Լեղի՝ կենդանեաց. էօֆ: լեղի:
-Լեղի արմատէ բուսած: դառնարմատ:
-Լեղի բան խմցնող: դառնարբոյց:
-Լեղի բան վազցնող: դառնահոս:
-Լեղի ըլլալ: տես Լեղենալ:
-Լեղի ընել: տես Լեղեցնել:
-Լեղի խաւսող տուօղ: խաղողաղպատան:
-Լեղի խոտ: լեղի. դառնիճ:
-Լեղի հազար: } տես Հեղրդակ:
-Լեղի մառօլ: }
-Լեղի համ: տես Դէշ համ:
-Լեղի համ ունօղ, կամ լեղի համով. անձ ըէնկիլի: դառնահամ. դառնաճաշակ. ժանտահամ. դաժանահամ: տես և Դէշ համ ունօղ:
-Լեղի պտուղ տուօղ: դառնաբեր. դառնենի. դառնոստեան:
-Լեղին պատռել: տես խիստ Վախցնել:
-Լեղին պատռիլ: տես խիստ Վախնալ:
-Լեզուով լցուած: դառնալիր. դառնաթորմի:
Լեղութիւն. անձըլըք: լեղութիւն. դառնութիւն. ժանդ:
-Ջուրը շատ քալելով լեղութիւնն ու աղիութիւնը կըկորսընցընէ: Ջուր քամէ դժանդ և զաղութիւն բաղում շրջանութեամբն:
-Լեղվեցնել: տես Լեղեցնել:
-Լեղճնալ: տես Լեղենալ:
Լեռ. տաղ: լեառն. սար. դար. սարաւանդ. դարաւանդ. դահաւանդ. բարձաւանդ. սարաւանդակ. դահաւանդակ. բարձաւանդակ. բարձաւանդակ:
-Լեռ ըլլալ՝ բլուրի ձևով: լեռնակ. լեռնաբլուր:
-Լեռ դառնալ կամ լեռ ըլլալ: լեռնանալ:
-Լեռ սուր: սար. սեպ:
-Լեռ տեղ: լեռնավայր:
-Լեռան դադաթ, կամ գլուխ: լեռնագագաթն: տես և Գլուխ լեռան:
-Լեռան դաշտ: լեռնադաշտ. լեռնադաշտակ:
-Լեռան գին: լեռնակողմն:
-Լեռան դիրքը կամ եալթերը: փեշ լերին:
-Լեռան կամ լեռանց մէջը: լեռնամէջ. լեռնանցամէջ:
-Լեռան նման, կամ լեռան պէս: լեռնանման. լեռնակերպ. լեռնահանգոյն. լեռնահանգէտ. լեռնատեսիլ. լեռնաձև:
-Լեռան պէս բարձրնալ: լեռնանալ:
-Լեռան պէս բարձրցած կամ բարձրցօղ: լեռնակարկառ. լեռնակուտակ. լեռնաբերձ:
-Լեռան եասի կողմը: 'ի սնարս լերին:
-Լեռան պէս վեր ցաթկօղ ալիք: լեռնացայտ ալիք:
-Լեռան սաչախ: քիւ լերին:
-Լեռան վրայ գեղ: լեռնագիւղ:
-Լեռան տակ: ոտն, ստորոտ, ունջ լերին. լեռնոտն: — Լեռան տակը: առ լեռնոտամբն:
-Լեռան տակ կեցօղները կամ բնակօղները: լեռնոտեայք:
-Լեռը բնակելը: լեռնակեցութիւն:
-Լեռը բնակօղ: լեռնակեաց. լեռնակեցիկ. լեռնաբնակ. լեռնական. լեռնային: — Իր հետը միաբանեց լեռան կողմը բնակօղ տասնմէկ թագաւորներն ալ: միաբանեալ ընդ իւր և զմետասան թագաւորս զլեռնորդիս: տես և Վայրի տեղ բնակօղ:
-Լեռը թնդացնօղ: լերինաթինդ:

—Լեռը կուլ տուող: լեռնակուլ:
—Լեռը մտնող: լեռնամուտ:
—Լեռը նայող (դէպ 'ի): լեռնահայեաց:
—Լեռներ գծար անցնելու: գծուարք լերանց:
—Լեռներ իրարու կցած, կամ լեռներու շարք: գօտիք լերանց. գնացք լերանց:
—Լեռները պտըտող կամ պըրպտող (աւազակ): լեռնախոյզ. լեռնաշըջիկ. լեռնագնաց:
—Լեռները փախչող: լեռնախոյս:
—Լեռներով պատած: լեռնապատ. լեռնահոլով:
—Լեռներու մէջ կամ քով եղած դաշտ: լեռնադաշտ. լեռնադաշտակ:
—Լեռներու մէջ եղած ձոր: լեռնաձոր. լեռնամէջ:
—Լեռներու մէջէն անցնող ջուրի ճամբաներ: խոխոմք. խոխոմաձիգք:
—Լեռներու վրայէն ճամբայ ընել, կամ լեռնէ լեռ երթալ: զլեռնային գնալ. զլեառն լեռնային գնալ. զասարս հատանել անցանել:
—Լեռնէն վար եկող: լեռնաթափ. լեռնաթափեան:
—Լեռնէն վար թափած: լեռնատարափ:
Լեռնակ: տես Բլուր:
Լեռնցի. տաղլը. տաղլըան կէօյլի. եօղուն. եապանի: լեռնակեաց. լեռնային. վայրագ. վայրագաստուն. վայրենաստուն. վայրենի. վայրենաբարոյ. վայրենամիտ. մացառամիտ. բարբարոս. խուժադուժ. խուժ. դուժ: տես և Կոպիտ:
—Լեռնցի դարձած: վայրենացեալ. վայրենացեալ:
—Լեռնցի դարձընել: վայրենացուցանել:
—Լեռնցի ըլլալ: վայրենանալ. վայրագանալ:
—Լեռնցիի: վայրենական. խուժական:
—Լեռնցիի պէս: վայրենաբար. խուժաբար:
Լեռնցութիւն: վայրագութիւն. վայրենութիւն:
Լերդ. ճիէր, կամ ճիէրի ռէնկ: լեարդ:
—Լերդ լերդ արունը մակել: գունդագունդ հատել արեան:
—Լերդ ծախող. ճիէրճի: լերդավաճառ:
—Լերդը կամ աղէքը կտրտող: լերդաշարշար:
—Լերդի անկիւնները: լերդաբոյթ:
—Լերդի գլուխ: լերդակողմն. լերդակոյս:
—Լերդի գլուխ նետով զարնուած: հարեալ նետիւ ընդ լերդակողմն:
—Լերդի ճերմկուց: թոքք:
—Լերդի նման: լերդորակ:
—Լերդի ֆալ: լերդահմայութիւն:
—Լերդի ֆալճի: լերդահմայ:
Լերդացաւ. ճիէրէմ: լերդացաւ. լերդախտ. լերդաբեկ. մաշարայ. հալեւմաշ:
—Լերդացաւ ըլլալ. ճիէրէմ ըլլալ: լերդացաւել կամ մաշարայական ախտիւ ջեռանիլ:
—Լերդացաւոտ: լերդացաւ. լերդախտ. լերդաբեկ. ախտացեալ մաշարայական ախտիւ:
Լեցընել. տօլ տօլը. տօլտուրմագ: լցուցանել. լիացուցանել. լնուլ:

—Ամանը ջըրով լեցընել: ածել ջուր յաման:
—Ծակ կարասի մէջ ջուր լեցնել: 'ի ծակ կարաս ջուր ածանել:
—Լեցընել. ածէլ. թափէլ. ափսէրիկ ածէլ: լնուլ. հեղուլ. զեղուլ. արկանել. թափել. ածել. ածանել:
—Գլխուն վրայ լեցուց անագին նարդոս իւղը: թափեաց 'ի գլուխ նորա 'ի բազմականին:
—Սափորին ջուրը աւազան լեցուց: թափեաց զսափորն յաւազանն:
—Լեցընել. ծաղով, կամ ուրիշ բաներով հարդացնել: ճախտացուցանել:
—Լեցընել. կէրակրով, կամ նման բաներով: խճողել. յղփացուցանել:
—Լեցնել գինի: տես Գինի լեցնել:
—Լեցնել ջուր: տես Ջուր լեցնել:
—Լեցնել փորը: լիր արկանել:
—Լեցնել ցաւով, մեղքով, և այլն: ծանրակել. ծանրակեցուցանել:
—խիստ Լեցնել: խցկել:
—Լեցնելը: լցումն:
—Լեցնելու տեղ: լցարան:
—Լեցնող: լցուցիչ. լցուցանող. լիացուցիչ. լցիչ:
Լեցուն. տօլու: լցեալ. լի. հոծ. ամբողջուն. անպակաս. կուռ. պատուարուն. զեղուն. թաթաղուն:
—Տունը լեցուն ոսկի ու արծաթ տալու ալ ըլլայ: թէ տացէ ինձ լի տունս իւրով ոսկի և արծաթ:
—Լեցուն՝ ցորեն, գարի, և այլն: տես Պարարտ՝ ցորեն, գարի, և այլն:
—խիստ Լեցուն: տես Լեփլեցուն:
—Լեցուն ափով, կամ ձեռքով: լիաձեռն. լիաբուռն. բռնալիր:
—Լեցուն բերնով: տես Բերանը լեցուն:
—Լեցուիլ. տօլմագ: լի լինել. լնուլ. լիանալ. ճախանալ: [կանել:
—Սիրտը լեցուիլ: փղձկել. 'ի փղձուկ հար-
—Սրտին լեցուիլը թափել: թափել զփղձուկ սրտին:
Լեփ լեցուն. խէլէփ լէցուն. փօք փօլու. փագկէն: լիուլի. լիալիր. բազմալի. բազմալից. ծայրալիր. ծայրապատար. թաթաղուն. զեղուն. պատարուն. բազմայեղց. յորդայեղց. բազմահոծ. յորդահոծ. բազմազեղ. յորդառատ. բազմառատ. յորդակուռ. յոլովախուռն. բազմախիտ. յորդախուռն. թաղուն. խճող:
—Լեփ լեցուն ընել: խճողել լնուլ. խցկել:
—Խեղճ սատամոքսը կը թխեն լեփ լեցուն խըչուան 'ի վեր: զորովայնն սատաստակեալ լնուցուն խծկելեն մինչև ցկոկորդն ամասցեալ:
— Մինչև ցբերանն լնուցուն հանդերձ գզիռն:
Լեօք: տես Լէօք:
Լեօֆ. ճըլ ղուրղ: քսյա. քսսսամանեակ. քօղէք. մեհեանդ:
Լզել. եալամագ: լիզել. լիզանել. լզուլ. լեզուլ:
Լզելով ջնջել: լիզանելով ջնջել:

Լէզզէթ: տես Համ, և զհեշտակաւոր նորա:
Լէզզէթլի: տես Անուշ. Քաղցր:
Լէզկի, կամ լազկի. ազգի անուն է: Ալանք. Աղուանք:
Լէկէն: տես Լէյէն:
Լէկլէկ: տես Լէյլէկ:
Լէհ. լէհլի: տես Լէհցի:
Լէհ: լէհաստան. լէհ մէմլէքէթի: Պոլոնիա:
Լէհէֆ: տես Եօրղան:
Լէհիմ: զօդ:
Լէհիմլէմէք. լէհիմով կպցնել: մածուցանել. զօդել:
Լէհցի. լէհլի. Լէհլու: պոլոնիացի. սարմատացի:
Լէյէն, կամ լէկէն: կոնք. լագան. տաշտ:
–Լէյէն երլալըլի: կոնք և շանիթա. կոնք և քսաստ:
–Լէյէն՝ մէծ: աւազան:
–Լէյէնի ձեւով: կոնքաձև:
–Լէյէնի ֆալձի. լէյէնի մէջ նայելով կախարդու- թիւն ընող: լագանադէտ:
Լէյլէկ. լէյլէկ. Թռչուն է: արագիլ. տառեկղն. արագիղ. արագին:
Լէյլէկ չիչէկի: եղբեկլանի:
Լէնկէրի: տես Սահան:
Լէշ: գէշ. դի. դիակն. շաղիղ. մարմին:
Լէշ՝ գաղանի, անասնոյ. և այլն: շաղիղ մեռելոտի:
–Լէշ կամ կուլաք գողցող: դիագող:
–Լէշ ըլլալ: դիականանալ:
–Լէշ ընդունող (գերեզման): դիակալ:
–Լէշ Թալլէլ. լէշ սօյմաք: դիապղերծ առնել. դիակապուտ առնել:
–Լէշ Թալլող: դիապղերծ. դիակապուտ. դիա- կողոպուտ:
–Լէշ ուտելը: շաղղակերութիւն. գիշակե- րութիւն:
–Լէշ ուտող: գիշակեր. դիակեր. շաղղակեր. մարմնակեր. գիշախանձ. գիշամուխ:
–Լէշ սիրող: գիշախանձ:
–Լէշ վերցնող: դիակիր. դիաշու. մեռելակիր:
–Լէշը Թէրպիէով պատել, կամ զմռսել: դիա- պատել. դիազարդել:
–Լէշը Թէրպիէով պատելը: դիապատութիւն:
–Լէշը Թէրպիէով պատող: դիապատիկ. դիա- [զարդ:
–Լէշի դէզ: դիակոյտ:
–Լէշի հոտ: գիշահոտութիւն:
–Լէշի հոտով: գիշահոտ:
–Լէշի պահապան: դիապահ:
–Լէշի պէս գետինը փռել: դիաթաւալ կա- ցուցանել:
–Լէշի պէս ճիգ զինքը կախելով պտտել: դիա- կիր շրջել:
–Լէշի պէս քաշկռտել: գիշաքարշ առնել:
–Լէշեր: դիակունք:
–Լէշեր քաշկռտող: գիշաքարշ:
Լէպլէպի, կամ լէպլէպիէ. բովուած սիսեռ: մաքուր սիսեռն:
Լէքէ: տես Արատ:
Լէքէլէնմիշ ըլլալ. և Լէքէլէմիշ ընել: տես Արատաւորիլ. և Արատաւորել:
Լէքէլի: տես Արատաւոր:
Լէքէսիզ: տես Անարատ:
Լէօք. (Թուղթ կպցնելու նիւթը): գոձ. դոձի. զմուռ. խիժ:
Լըզա: սիկ. մրուր. տղիղ. քամուք. գիրտ:
Լըզա կապած ջուր: ջուր զանգաղամած թանձրացեալ:
Լըզլու: սկաւոր. սկացեալ:
Լըման. Լըմըման: տես Լման. Լիման:
Լըֆըլ. ԻԼԼԷՄԷԿ. ԻՖԼԷՄԷԿ. ԿԻԼԼԸՄԷԿ ՓԻԺՄԷԿ: խծպել:
Լըֆէլը: խծիպ:
Լիալ: տես Լալ. ծիծակիր:
Լիբանան, կամ լիբանանու լեռ. լիբան. լիբա- նան. փիւրնլու տաղը: Լիբանան. Լիբանաններ. աններ Լիբանանու. Լիբանանն երկրորդ:
Լիբանանցի. ՚ի լիբանանէ:
Լիթուն. փէրիրմէնի կէրի տորը: վերին երկան. երկանաքար:
Լիթվանիա. գաւառի անուն: Լիտուանիա:
Լիթօկրաֆ: քարագիր. քարանկար:
Լիճ. կէօլ: լիճ. լճակ. ծովակ:
Լիճի պէս: լճաձև. լկաձև:
Լիճ փոքր և ծանծաղ. ծովակ և խառնուած ջուր, որ յամառան կը ցամքի. կէօլ: լճակ. ճահիճ. աղ- տիւր. եղտիւր. ցեխոտ լիճ. ճայգ:
Լիմպոս: լիմպոս. տեղի երախայից:
Լիմօն. Լիմօն: լիմոն:
–Լիմօնի ծառ: լիմոնենի. թթուենի:
Լինտ, կամ լինտերք. ափսաններուն տուած մոր. փէշ էնի: լինդր. լինգ:
Լիպանոսկա. քաղաքի անուն: Սասադիրա:
Լիպտոկիա, կամ լիպաձկիա, կամ լիպտօնկ. քաղաքի անուն: Լիպսիա:
Լիսա աստար: Իսաա:
Լիսան. դիլ: տես Լեզու. լեզուն:
Լիսանի սէլլի. խօսք է: եզնալեզու:
Լիսեռ. սաղի ուժ. Բէէֆէդլէրի Պիր. Փինիկի: լի- սեռն. սեռն. սռնակ. առանցք:
–Երկրին լիսեռները: բևեռք. բոլորք:
–Հիւսիսային լիսեռ: հիւսիսային կամ ար- ջային բևեռ:
–Հարաւային լիսեռ: աներևակին կոյս. անե- րևակ բոլոր:
–Լիսեռ. աղըրլու: լիսեռան:
–Լիսեռ անցնել մամանանենի ծառը: արկանել զլիսեռան յել:
–Լիսեռը մամանանենի ծառէն ընելնել: քերծա- նել լիսեռանն յելոյ: [նել:
Լիսուլոնա. քաղաքի անուն: Լիսբոնա. Լիսաբոն.
Լիվադիա. քաղաքի անուն: Աքայիա:
Լիվոնիա: տես Ալբիկունիա:
Լիտր: } լիտր:
Լիտրէ: }
Լիրք. տաուդ: լիրք. լրբենի. լկտի. լրբեշ- յայրատ: տես և Անամօթ. և Անհամեստ:
Լիրք ըլլալ: տես Լրբանալ:
Լիցք. փօշտյի կամ պէօրէնի տոր. Ի՞: լիցք:

Լիւլէ. ողէրի, ու նմանեաց: ծորակ. սոր:
-Լիւլէ. Ըխ-Ըխ-ըն խմելու: վառարանի ծխնելոյ:
Լիփ լէք: տես Լեփ լեցուն:
Լիք: տես Լեցուն:
Լիք լէք. փօլու փօլու: լիալիր. լիուլի. Թամթագուն. լիապատար:
Լիքութիւն: լրութիւն. լրումն. լրականութիւն:
Լիօն. փաղափի անուն: Լուգդոն:
Լխլխկած: խլխլական. խլխլեալ. խարխուլ. յողդողդ. յողդողդուն:
Լխլխկել: խլխլել. խարխալել:
Լխլխկիլ: խլխլիլ. խարխալիլ:
Լխլխցնել: խլխլել. խարխարել:
Լխկած: տես Տլխած:
Լծակ. ուըուըխ: ամբառնալիք. լծակ. ձող:
Լծել. գօշմաք. ըիգիլըմէք. խառնաշաղտարմաք: լըծել. լծորդել. լծակցել:
-Մէկ տեղ լծել: լծակցել. լծորդել:
-Մէկ տեղ լծուելու յարմար: լծակցական:
-Մէկ տեղ լծուիլ: լծակցիլ:
-Մէկ տեղ լծուիլը: լծակցութիւն:
Լծվար. եծով վարող, կամ հերկող, կամ հերկել տըւող. ըիգիթ օխուրէն. ըիգիթ օխուրիճի: եզող. արօրադիր. մաճակալ:
Լծօղ. գօշան. պօյունտուրուղու ճուտան: լծող. լծիչ. լծադիր:
Լկամ. կէմ: սանձ. երասան. երասանակ. գանդանաւանդ. շրուշակ. վարապան. պախուրց. լկամ:
-Լկամ բռնօղ: սանձակալ: տես և Պախուրցը բռնօղ:
-Լկամ գնել, կամ անցնել: գնել սանձ 'ի բերան. սանձ արկանել. սանձել. սանձահարել: տես և Լկամով զսպել:
-Լկամ գնելը: սանձահարութիւն. սանձումն:
-Լկամ գնօղ, կամ անցնօղ: սանձահար. սանձարկու. սանձահարիչ:
-Լկամ չունօղ: անսանձ. ապերասան:
-Դիւրաւ լկամ ընդունօղ: դիւրերասան:
-Դժուարաւ լկամ ընդունօղ: դժոխերասան. դժուարերասան. դժուարասանձ:
-Լկամը Թող տուած: սանձարձակ. արձակերասան:
-Լկամը կոտրօղ, կամ կարօղ. կէմ գռան: սանձակոտոր. պախրուցաԹափ:
-Լկամի վարժած ձի: կիրԹերասան:
-Լկամով զսպած, կամ զափԹ ըրած: սանձահար. սանձարեկ:
-Լկամով զսպել: սանձել. սանձահարել. սանձակոծել. սանձարեկ առնել. նուաճել:
-Լկամով ձիուն բերանը զսպել: 'ի սանձս և 'ի գանդանաւանդս ճմլել զկզակ ձիոյ:
Լկել: տես Ջրջրկել:
Լկիլ: տես Ջրջրկիլ:
Լկտի: տես Անհամեստ:
Լղար. և այլն: տես Վատուժ և այլն:
Լղըրծորել: } ծանծաղել:
Լղըրծկել: }

-Մարդու պէս կեր, մի՛ լղըրծըկեր: կեր որպէս մարդ, և մի՛ ծանծաղեր:
Լղու: տես Լըղու:
Լման. Թամամ. (անուն): ամբողջ. ողջոյն. ողջիկ. ողջանդամ. ողջ. բոլոր. բովանդակ. կատարեալ. անԹերի. անարատ. անխեղծ. անվԹար. անպակաս. անխոտ:
-Լման. (Մէյ): ողջոյն. ողջիկ. ողջանդամ. ողջամբ. լիապէս. լիով, խաղաղ. խաղաղասպուռ:
-Լման ըլլալ: ամբողջանալ. բովանդակիլ: տես և Լըմննալ:
-Լման ընել: բովանդակել. ամբողջացուցանել: տես և Լըմնցնել.
-Լման կէսը. Թամամ եարըսը: հաւասարակած:
-Լման չափօղ: հաւասարաչափ. հաւասարակշիռ:
-Լման վճարել: ողջիկ հատուցանել:
-Լման՝ Ըեըրաղի. ու այլն: տես Ալյար:
-Լմանութիւն. Թամամլըգ: ամբողջութիւն. բովանդակութիւն. լրութիւն. լրականութիւն. կատարելութիւն. կատարումն. լրումն:
Լմել. Ըիւիլըրբելով, կամ ամըրաելով հասցնել Ըուրը, կաւը, ու այլն. Ըէքմէք: լմել. մալել:
Լըմննալ. Գըրմը եԱԵը. Խօլըրխը. ղիԹմէք. Թամամ օլմաք. պըղըր չըգմաք: կատարիլ. աւարտիլ. զըրաւիլ. վախճանիլ. վճարիլ. յանգիլ. վերջանալ. 'ի գլուխ ելանել. յանգ ելանել. վախճան առնուլ:
--Ծերուն խօսքերը հօս կըլմըննան: աստանօր աւարտին բանք ծերունւոյն:
-Երբոր հարսնիքին օրերը լմընցան: իբրև յանգ ելանէին աւուրք հարսանեացն:
-Տես բանը ուր կըլմըննայ: տես ուր վախճանի բանն:
-Տեսարանը լմըննալէն ետքը: յետ զըրաւ լենելոյ Թատերին:
-Տարին լմընցաւ: ել այլ ամ. ամին վախճանէր:
Լմընցած: կատարեալ. աւարտեալ. զըրաւեալ. վախճանեալ: տես և Լման:
-չԼմընցած: անզըրաւ. Թերի. անկատար. անվճար:
Լմընցնել. Գըրմը հանէը. ղիԹիրմէք: կատարել. աւարտել. զըրաւել. վճարել. վախճանել. բոլորել. բովանդակել. գլխաւորել. լնուլ. կնքել. 'ի գլուխ հանել կամ տանել. 'ի գըլուխ ածել կամ բերել. աւարտել. յաւարտ ածել. 'ի կատարած հասուցանել. 'ի յամբոկ գործոյն ժամանել. վերջ տալ. զըրաւ առնել:
-Ցաղթութիւնը լմընցընել: ածել 'ի գլուխ զյաղթութիւն:
-Լմընցուցէք պատերազմները: զըրաւ արարէք պատերազմաց: [զըրանն:
-Խօսքը հօս կը լմընցընէ: աստ հանդուցանէ
-Ջիկըրցաւ գործքը լմընցընել: ոչինչ ժամանեաց հասանել յանգ կամ յամբոկ գործոյն:

–Հիմակուը հիմայ խօսքերնիս հոս լմնցընենք։ առ այժմ աստ հանգուսցուք զբանս։
–Հոս միայն չիլմնցըներ իր խօսքը։ ոչ աստ զկայ աւարտու. ոչ յայսմ վայրի զետեղէ ըզբանն. ոչ յայն միայն կայ, այլ ասանի հանէ, այլ յառաջ ևս ածէ, այլ յառաջ մատչի։
–Ողորմութեան ձայնը լմնցաւ։ յանգ. եհան զողորմութեան զձայնս։
–Լմնցնել բանը։ տես Բանը բուսցնել. ըհիշնէլ։
–Լմնցնել գործը։ տես Գործը լմնցնել։
–Լմնցնող։ կատարող. կատարիչ. բովանդակիչ. համակիչ։
Լմնցուք. ըմբռնուը, կամ ըմբռնունէլը։ լրումն. կատարումն. աւարտ. վճար. վերջ. վախճան. եզր. կատարած. սպառուած. լրութիւն. բովանդակութիւն։ տես և Վերջ։
Լնել։ տես Լեցընել։
Լնել տալ. տօլտուրթմագ։ լցուցանել։
Լնուելը։ տես Լինալ։
Լոկ. սուլի։ լոկ. սոսկ. պարզ. մերկ. միայն. միայնակ. պիտակ։
–Լոկ. (Ձէյ). սուլի։ պիտակաբար. պարզաբար. վարկպարազի. վայրապար։ տես և վերինը. և Մինակ. (տօսո. ն. Ձէյ)։
–Լոկ անունով. սուլի ատ իլէ։ անուամբ լոկով. պիտակ անուամբ. անուամբ միայն. պիտակաբար։
Լոկնալ. եըգանմագ՝ համամտայ, փէշտիմալ։ լոգանալ. մկրտիլ։
–Լոկնալու տեղ։ լոգարան. լուացարան. լուացանոց. լուարան. աւազան. լուալիք. բաղանիք։
Լող. եիւզմէք. խալխալ։ լող. լուղ. լեղ. լեղ. լողորդութիւն։
–Լող տալ։ տես Լողալ։
Լող քար։ զուղան։
–Լող քարով գուրել։ լողել։
Լողալ. եիւզմէք. խալխալ։ լողալ. լուղալ. լուղանալ. 'ի լուղ կամ 'ի լեղ անկանիլ։
–Լողալով անցնիլ։ 'ի լուղ կամ 'ի լեղ անցանել։
–Լողացող։ լողակ. լուղակ. լուղորդ. լողական։
Լողնալ։ տես Լողալ։
Լօսել։ տես Տրորել։
Լոպիաս. գէօյէրճին։ լուբիա. լոպիաս։
Լոր. պըլտըրճըն։ լոր. լորամարգ. լորամարգի։
Լորտնուկ։ տես Տաղտատ. հոլինճ։
Լու. փիրէ։ լու։
–Լուի դեղ։ լուադեղ։
Լուալ։ տես Լուանալ։
–չԼուալով. եըգանմադըգ, կամ եըգանմայըճաղ. եըգանմադըգտան։ անլուայ։
–Լուալու տեղ։ լուացարան. լոգարան։
Լուանալ. եըգամագ. եըգանմագ։ լուանալ. ողողանել. թանալ. մկրտել։
–Ջրով լուանալ ամանը կամ բերանը։ ողողանել ջրով զանօթն կամ զբերանն։
–Լուանալը։ լուացումն. լուացք։

–Լուացած։ լուացեալ. ողողեալ. մկրտեալ։
–չԼուացած լաթ։ կապերտ անթափ։
–Լուանալու աման։ լուացիկ. կոնք. աւազան։
–Քրիստոս ջուրը առաւ լեցուց լուալու լէյէնի մը մէջ։ էառ փրկիչն մեր զջուրն, և էարկ 'ի կոնք մի լուացիկ։
Լուացուք. լուացքէն ելած ջուր։ լուացուկք. լուացաջուր. լուացուկ. ձեռնալուայ։
–Գաւաթին լուացուքը, կամ բաժակին ցօղուքը։ լուացան։
–Լուացուք ջուրէն առնելով։ առեալ 'ի լուացուէ անտի։
Լուացուելու. եըգանաճագ։ լուանալի։
–Լուացուելու տեղ։ տես Լուալու տեղ։
–Լուացուիլ. եըգանմագ։ լուանալ. լուանիլ. մկրտիլ։
–Լուացուիլ գետին մէջ։ լոգանալ 'ի գետն։
–Գնա լուացուէ Յորդանան գետին մէջ եօթն անգամ։ երթ լուա 'ի Յորդանան եօթն անգամ։
–Ձեռքս լուամ (լուացուիմ)։ լուացայց զձեռս [իմ։
–Լուացք. եըգանմա. եըգանթը։ լուացք. լուացումն. մկրտութիւն։
–Լուացք ընել։ չամաշըր եըգամագ։ լուացս առնել. թափել. լուանալ։
–Լուացք ընող։ տես Լաթ լուացող։
–Լուացող. եըգայըճը. եըգայըճը։ լուացող. լուացիչ. թափիչ. լուանալի։
–Լուացողներուն սապոնը։ օճառ լուանալեաց։
Լութֆ, կամ լութվ։ տես Շնորք։
Լուծ. պօյունտուրուգ. պէօյտուրիւգ։ լուծ. հարկիք. սամետ։
–Լուծ դնող։ լծադիր։
–Լուծ ունող։ տես Լուծ վերցնող։
–Լուծ չունող։ անլուծ. լծարձակ. արձակ 'ի լծոյ։
–Լուծ ու Ֆարա խաղալ։ տես Ջուխտ ու Ֆարտ խաղալ։
–Լուծ վերցնող. հէրան լուծ առնող. գլուխը լծափոխ խոնող։ լծաբարձ. լծնբարձ։
–Լուծ քաշել։ ձգել զլուծ. լծակից լինել։
–Լուծ քաշելու ընկեր. ձէյ փէդ լուծ քաշող։ լծակից. ամոլակից. լծորդ։ տես և Լծել։
–Լուծ քաշող։ լծակից։
–Լուծէ կամ բեռնէ տանջուող։ լծատանջ։
–Լուծէ քակուիլը։ լծարձակութիւն։
–Լուծը վար ձգող։ լծընկէց։
–Լուծի դէմ դնող։ լծընդդէմ։
–Լուծի եկող։ լծկան. լծան։
Լուծել. չէօզմէք։ ապշի տարերքը գործընել. վերտառել. վերլուծանել։
Լուղէթ։ բառ։
–Լուղէթ քիթապը։ տես Բառգիրք։
Լունկվարք. տէշ տօսո։ Լանգուարաք, Լունգուարաք։
Լուպէթ. տօսո գասապա։ Լիբիա։
Լուռ. տօսո. սուսգուն, կամ սըսգուն։ լուռ. լռիկ. լռին. լուռ մուռ. մունջ։

-Լուռ կենալ: տես Լռել:
-Լուռ կեցող: լռիկ. լռին. լռակեաց. անխօս. անբարբառ. անշշունջ. անմռունչ:
Լուռմուռ: տես լուռ:
Լուս կամ լոյս. ոյփընէք. Նար: լոյս. շող. պայծառութիւն. լուսաւորութիւն. Նշոյլ. ճաճանչ:
-Լուս շատ: բոլոր. շող լուսոյ:
-Լուս պզտի: լուսիկ:
-Լուս տեղ: լուսաւոր. պայծառ. աննսեմ:
-Իջած լոյս: շողէջ:
-Լուս արգելող: լուսարգել:
-Լուս անցնող: լուսանցոյց. լուսխիջոյց. լուսամուտ. լուսաբեր. լուսանց:
-Բերնէն լոյս ելնող: լուսաբերան:
-Լուս բերող, կամ ելնող: լուսաբեր. լուսաբուղխ. լուսակիր:
-Լուս բռնող: լուսակալ:
-Լուս դէմ կամ լուսնալու դէմ. առաւօտ փառ-ւը: ընդ արշալուսն. գիշերախառն:
-Լուսերու՝ այսինքն հրեշտակներու խումբ: լուսագունդ. լուսատարմիկ. լուսերամ. լուսազարմ:
-Լուս ըլլալ. առտու ըլլալ: լուսանալ: – Ինչուան որ լուսնայ. մինչև լուսացի օրն:
-Քեբրոն քաղաքը հասած ատենին լուսցաւ: լուսացաւ նոցա 'ի Քեբրոն: տես և Լուսնալ. և Առտու ըլլալ:
-Լուս ծաւթել: լոյս ծագել. լուսածագել. արձակել ճառագայթս:
-Լուս ծաւթելը: ծագումն լուսոյ. շողումն. փայլումն:
-Լուս ծաւթող: լուսածագ. լուսածագող. լուսատու. լուսափիւռ. լուսածին. լուսափայլ. արփիացնցուղ. ճառագայթարձակ. շառափնաթափ:
-Լուս կոչուող: լուսանուն:
-Լուս հագնիլ: լուսազգենուլ. լուսազգեստիլ:
-Զարմանալի լուս ունեցող: լուսահրաշ:
-Լուս ունող կամ լուս կրող: տես Լուսաւոր:
-Քիչ լուս ունող: լուսաղօտ. աղօտանշոյլ. աղօտաճաճանչ:
-Լուս չունող: անլոյս. աննճաճանչ. աննշոյլ:
-Լուս սիրող: լուսատենչիկ. արեգակնատենչիկ:
-Լուս չսիրող: լուսատեաց. խաւարասէր:
-Լուս ստեղծող կամ լուսաւոր ստեղծուած: լուսաստեղծ:
-Լուս տալ, տուող: տես Լուսաւորել. Լուսաւորող:
-Լուս տեղ բերել կամ լուսի հանել: 'ի լոյս ածել:
-Լուս տեղ բնակող: լուսաբնակ:
-Լուս տեսնող: լուսատես:
-Լուսէ թև ունող: լուսաթև:
-Լուսէ թևով թռչիլ կամ լուսի պէս թռչիլ: լուսաթևել:
-Լուսէ թևով թռչող կամ լուսի պէս թռչող: լուսաթռիչ:
-Լուսէ շինած: լուսակերտ. լուսակազմ:
-Լուսէ շինուիլ: լուսակազմիլ:
-Լուսէ կամար: լուսակամար:
-Լուսէ ճամբայ: լուսաշաւիղ:
-Լուսէն զարնուած: լուսակոծեալ:
-Լուսը շատ: լուսառատ:
-Լուսի կամ լուսաւոր բանի փափաքող: լուսափափաք. լուսատենչ. լուսատենչիկ:
-Լուսի դուռ (աչք): լուսադուռն:
-Լուսի ընդունարան: լուսընկալ:
-Լուսի մէջ գնացող: լուսագնաց. լուսաճեմ. լուսաշաւիղ. լուսաշրու. լուսընթաց. լուսարշաւ. արփիագնաց. արփիաճեմ:
-Լուսի նման: լուսանման. լուսատեսիլ. լուսաթոյր. լուսատեսակ. լուսաձև. լուսերփն. լուսերանգ. լուսագեղ. լուսաղուարթ. արփիակերպ. արփիանման. արփիատիպ. լուսարփի:
-Լուսի նման կաթիլներ ունեցող: լուսաշիթ:
-Լուսի պէս: լուսապէս:
-Լուսի պէս ծաղկած: լուսածաղիկ:
-Լուսի պէս կրօնք ունեցող: լուսակրօն:
-Լուսի պէս ճերմակ: լուսասպիտակ:
-Լուսի պէս ճերմակ բուրդ ունեցող: լուսակիղն:
-Լուսի պէս ճերմակ մազ ունեցող: լուսահեր:
-Լուսի պէս ճուղերով: լուսաբողբոջ. լուսասաղարթ:
-Լուսի պէս պայծառանալը: լուսակերպումն:
-Լուսի պէս պայծառացնել: լուսակերպել:
-Լուսի պէս վառուած: լուսավառ. լուսավառեալ. լուսաբորբոք:
-Լուսի պէս փայլիլ կամ ծագիլ. լուսափայլիլ. լուսածագիլ. պայծառափայլիլ:
Լուսով զարդարած, կամ պայծառացած: լուսազարդ. պայծառազարդ. արփիազարդ. շողազարդ. լուսապայծառ. լուսափառ. լուսափթիթ. լուսագեղ. լուսապաճոյճ:
-Լուսով զարդարել, կամ պայծառացնել: լուսազարդել. պայծառազարդել:
-Լուսով լցուած: լուսալեցց. լուսալիր. լուսապատար:
-Լուսով ծածկած, կամ լուսաւոր հագուստ ունող: լուսազգեաց. ջահազգեաց. լուսազգեստ ջահազգեստ. պայծառազգեստ. լուսազգեցիկ. պայծառազգեաց:
-Լուսով մեծցած կամ սնած: լուսասնունդ:
-Լուսով պսակուած: լուսապսակ:
-Լուսով վառուած: լուսաբորբոք. հայծակնաբորբոք. հայծակնաճաճանչ: տես և Լուսի պէս վառուած:
-Լուսով տոգորուած: լուսաներկ. լուսատարր:
Լուսանց. գրքի եզրներուն ճերմկը: լուսանց. լուսանցք:
-Լուսանցքը գրած: տարընթերցագիր. շաղակ:
-Լուսանցքը գրել: տարընթերցագրել:
Լուսալար. ծանօթն ճրագներուն, խորանին և այլ

Իրոյ վրայ ինչօղ: լուսարար:

Լուսաւոր. լոյս ունօղ. լուսոյ դէմ փայլօղ, կամ վա-ռօղ. ըշըգլը. նուրլու. նուրանի. պարլագ. բէյազան: լուսաւոր. լուսաւորեալ. լուսեղէն. լուսա-կիր. լուսատարր. լուսանիւթ. լուսաթոյր. լուսարփի, լուսափայլ. լուսափառ. լուսա-զարդ. լուսապաճոյճ. լուսանշոյլ. լուսա-ճաճանչ. լուսերանգ. լուսերփն. լուսաբոր-բոք. լուսակարկաջ. շողաւոր. ճաճանչա-գեղ. ճաճանչազարդ. արփենի. արփիայն. արփիական. ուղփաձեւ. արփիաձեւ. ջա-հազգեստ. պայծառակերպ. անստուեր. բո-ցանիւթ:

-Լուսաւոր եւեթ, կամ խիստ լուսաւոր. խիստ պայծառ. որեւս դէմ պայծառ. լոյսով լի: լուսապայծառ. ամենապայծառ. գերապայ-ծառ. սքանչելապայծառ. մեծապայծառ. բազմապայծառ. համապայծառ. բազմա-լոյս. գերափայլ. ամենափայլ. բազմաճա-ռագայթ. յոգնաճաճանչ. յոգնապայծառ. յոգնափայլ. ճաճանչաւուխտ. ճաճանչա-ւէտ. ամենալոյս. բազմանշոյլ. պայծառա-փայլ. հրաշափայլ. արփիափայլ. արեգակ-նափայլ. պայծառահրաշ. արփիահրաշ. ար-փիաճաճանչ. արփիագեղ. արփիազարդ. արփիահրատ. լուսափառ. լուսալիր. լուսա-պանծ. լուսապատար. գերարփի:

-Լուսաւոր միտք ունեցօղ: լուսամիտ. լու-սաւորամիտ:

-Լուսաւոր վարք ունօղ: լուսակրօն. լուսա-շաւիղ:

-Լուսաւոր ֆիթիլ ունօղ: լուսապատրոյկ:

Լուսաւորել. լոյս տալ: լուսաւորել. լուսաւոր լինել. լոյս ծագել. լոյս տալ. ճաճանչել. պայ-ծառացուցանել. ճաճանչանալ. լուսացու-ցանել. լուսաւոր առնել:

-Մութ գիշերը լուսաւորել: լուսացուցանել զխաւար գիշերն:

Լուսաւորիչ: տես Լուսաւորօղ:

Լուսաւորիչը Հայոց: լուսաւորիչն մեր. հայր հոգւոց մերոց. բազմաչարչար նահատակն պարթեւազեան:

-Լուսաւորութեան հանդէս: լուսավառու-թիւն. ճրագալոյց:

Լուսաւորուիլ. լոյս առնել: լուսաւորիլ. լու-սանալ:

-Արեւը երեք ժամ մթընցաւ, ետքը լուսա-ւորուեցաւ: արեգակն զերիս ժամս խաւա-րեցաւ, եւ ապա լուսացաւ:

-Նորէն լուսաւորուիլ: լուսանորոգիլ:

-Նորէն լուսաւորուած: լուսանորոգ:

Լուսաւորօղ. լոյս տուօղ: լուսաւորօղ. լուսա-ւորիչ. լուսատու. լուսաբեր. լուսածագող. լուսաբաշխ. լուսապարգեւ. լուսատուիչ:

Լուսեղէն. լոյսէ եղած, կամ շինած: լուսեղէն. լուսանիւթ. լուսակազմ. լուսակերպ: տես եւ Լուսաւոր: [Լուսեղէն:

-Լուսեղէն բնութիւն ունօղ: լուսանիւթ.

-Լուսեղէն պսակ ունօղ: լուսապսակ:

Լուսին: տես Լուսնկայ:

Լուսնալ. սապահ օլմագ: լուսանալ. առաւօտել. այգանալ. մերկանալ գիշերոյ 'ի խաւարէ. այ-գուն մերկանալ. այգուն զառաւօտն մերկա-նալ: — Կը լուսնար: այգն զառաւօտն մերկա-նայր. առաւօտն 'ի գիշերոյն մերկանայր:

-Լուսնալն լքէն: ընդ լուսանալն. այն ինչ կա-մէր առաւօտն 'ի գիշերոյն մերկանալ:

Լուսնալու ատեն: տես Կանուխ առաւօտ:

Լուսնացուց. լուսնկային օրերը ցուցնօղ գիրք: լուսնացոյց:

Լուսնեակ: տես Լուսնկայ:

Լուսնթագ. աստղ է: լուսնթագ:

Լուսնկայ, կամ լուսինկայ. այ: լուսին. լու-սաւորն փոքր. աւիկին երկնից. զամար:

-Լուսնկայ լեցուն կամ լրացած: լուսնալիր:

-Լուսնկայ կէս լեցուն: կիսալիր. կիսալոյս. լուսատ:

-Լուսնկան լեցուն: լուսալիր. լուսնաբոլոր. ուռճալիր. լուսապատար. լիալուսին. բոլո-րալոյս. բոլորալուսին. միջնալուսին:

-Լուսնկան լեցուն եղած գիշերը: լիալուսին գիշեր:

-Լուսնկայ նոր: ամսագլուխ լուսնոյ. ծնունդ կամ նորումն լուսնոյ:

-Լուսնկայ պակաս: մահիկեղջիւր. աղօտա-ջահ. լուսատ. մանգաղաձեւ. ջանգհեծ:

-Լուսնկան չդադրիր պակսելէն ու լեցուելէն: եւ ոչ լուսին կասէ 'ի մաշել եւ 'ի լնուլ:

-Լուսնկայ չեղած գիշեր: անլուսին գիշեր:

-Լուսնկայէն վեր եղածը: մակալուսին:

-Լուսնկայի կամ արեւու գունտը, սկաւա-ռակը: ամփն, անօթ, անիւ, բոլոր, բոլո-րակ գունտ, պսակ, սկուտեղ, սկաւառ լուսնոյ:

-Լուսնկային լոյսը: լուսնակ: — Լուսնկային լուսին տակը քնանալ: 'ի լուսնակի ննջել:

-Լուսնկայի ձեւով զարդ: մահիկ:

-Լուսնկայի միւթալեք: լուսնական:

-Լուսնկային պակսելը: փուլ լուսնի. մաշիլ, փլանալ, 'ի փուլ գալ. 'ի փուլ լինել լուս-նոյ:

-Լուսնկայի պոյնուզները: եղջիւրք լուսնի. մահիկեղջիւրք:

-Լուսնկային լեցուն ըլլալը: լուսալրութիւն:

-Լուսնկային տակը եղածը: ենթալուսնեայ:

-Լուսնկայի փոփոխմունքը: կերպք լուսնոյ. յեղմունք լուսնոյ:

-Լուսնկային օրերը համրօղ: լուսնաթիւ:

-Լուսցնել: տես Լուսաւորել:

Լուտուատ. խոռոչ էէմիշի: լուտու:

Լուր օր. դայադըք կիւն. Իյի կիւնլեր: արձակ օր. լաւ օր. լուր օր. օր արգոյ. օր գործոյ:

-Լուր օրեր: աւուրք արգոյ:

Լուրճ: տես Կապուտ:

Լռել. լուռ կենալ. սուս օլմաղ. սուս օլմագ. սիւքութ էյլեմէք. Բեհնամագ: լռել. լուռ լինել. լուռ կալ. անշշուկ լինել. անբարբառ լինել. կարկել.

պապանձիլ. լռութիւն պահել. ապաբանիլ. գաղաղանալ լեզուի։
Լռեցնել. սուս ընէլ. սուս էթմէք. սէօյլէթմէմէք։ լռեցուցանել. պապանձեցուցանել. ապա-բանել։ տես և Պապանձեցնել։
Լռութիւն։ լռութիւն. լռակեցութիւն։
—Լռութիւն պահօղ, կամ լռութեամբ նստօղ. սուս փուրան։ լռակեաց. լռանիստ. անխօս։
—Լռութեան տեղ։ լռարան։
—Լռութեամբ։ լռութեամբ. լռելեայն. լռիկ մնջիկ։
Լսած. իշիթիլմիշ։ լուեալ. լու եղեալ։
—Լսածիս կէսը չէ։ և ահա ՚ի կէս չէ՝ զոր լուայ։
—Լսածիս պէս։ ըստ լսելն իմ. այն ինչ լուայ։
—Լսածիս պէս. իշիտտիյի որ իշեցի։ որպէս, կամ ըստ որում լուայ։
Լսել. իշիթմէք։ լսել. լու լինել (ինքեան)։
—Մեր յանցանքը չենք ուզեր լսել, ուրիշնե-րունը ըսել ու լսել։ մեր յանցանացն հեղ-գալուր լինիմք, և այլոցն արագախօս և ա-րագալուր
—Չլսելու զարնել։ չլուելոյն կամ չլսելոյն առ-նել. խլխլել. ստունգանել։
—Լսել անկձով։ տես Անկձով լսել։
—չԼսել։ տես Խլնալ։
—Լսել սիրօղ։ լսասէր։
—Լսել տալ. իշիթտիրմէք։ լսելի առնել։
—Լսելը։ լսողութիւն. լսելութիւն. ունկնդրութիւն. լուր։
—Լսելով։ լսելով. լու ՚ի լու։
—Իմ լսելովս։ լու ՚ի լու իմն։
—Լսելու բան։ լուր։
—Լսելու լայեխ։ արժանալուր։
—Հոն լսելու էր վահաններուն մէկմէկու զարնուելու ձայնը։ անդ էր լսել զկոփիւն կամ զթնդիւն վահանաց։
—Լսելու տեղ։ լսարան։
—Լսեցնել։ տես Լսել տալ։
—Լըման. թամամէն։ լիակատար. լիուլի. լիով-լի բովանդակ։
—Լսուած։ տես Լսած։
—չԼսուած։ անլուր. նորալուր. հրաշալուր։
—Լսուած բան չէ։ իրք չև ևս յականջալուր ե-կեալք։ — Անլուր իրք. հրաշալուրիրք։
—Լսուելու։ լսելի։
—չԼսուելու։ անլսելի. անլուր։
—Լսուիլ։ լսելի լինել. լու լինել. լուր լինել։
—Լսօղ։ լսող. լսելի։
—Չէ թէ օրէնքին լսօղները՝ այլ ընօղները կ՚ար-դարանան։ ոչ եթէ լսելիք՝ այլ առնելիք օ-րինացն արդարասցին։
Լրբանալ. եիւզ հայասըզլըգըն ընէլ. տօտուղ, եիւզ եըֆթըգ օլմագ։ լրբանալ. լրբիլ. լկնիլ. լկտիլ. անամօթանալ։ տես և Երես ելլել։
Լրբութիւն։ լրբութիւն. լկնութիւն. լկտու-թիւն. անամօթութիւն։
—Լրբութիւն ընել։ տես Լրբանալ։

Լրիկ. գալըրըմ։ սալարկ. ձնմնլի։
—Լրիկէն քալել։ գնալ ընդ սալարկս փողոցին։
Լրտես. չաշուտ։ լրտես. դէտ. աշխարհադէտ։
Լրտեսութիւն. չաշուտլուգ։ լրտեսութիւն. դի-տողութիւն։
—Լրտեսութիւն ընել. չաշուտլամագ։ լրտեսել. դիտել. աշխարհադիտել։
—Ան տեղուանքը լրտեսել։ տանուլ զհանդա-մանս վայրացն։ — զհանդամանս զննելն պար-սից։
—Մէկումը ետևէն լրտեսել։ զհետ արածել. արածել աչօք։
—Լրտեսութիւն ընել տագին անգին։ աշխար-հադիտել։
Լցընել։ տես Լեցընել։
Լցուած։ տես Լեցուն. դօլմուշ։
Լցուիլ։ տես Լեցուիլ։
Լցօղ։ տես Լեցընօղ։
Լփռտալ, կամ լփռտել. շափ շափ խօշիլ. եա շափ շափ կէվէլ։ արագաբանել. փութաբա-նել. երագընթաց լեզուաւ մխել. գըր-գուալել. թաչել։
—Լփռտալը։ արագաբանութիւն. շատաբա-նութիւն. արագախօսութիւն։
—Լփռտալով։ երագաբանութեամբ. շատաբա-նութեամբ. հապճեպ խօսելով. հապճեպ ընթերցուածովք։
—Լփռտան։ } արագաբան. փութաբան. շա-
—Լփռտացօղ։ } տաբան։
Լօթի։ տես Որկրամոլ։
Լօխմայ։ չօթ. հատատեայ ՚ի տապակէ։
Լօհուսայ։ ծննդական։
Լօղ. եօղէնա գօրծիլ։ գլան. գլանակ։
—Լօղ քար։ տես Լող քար։
—Լօղալ։ տես Լողալ։
—Լօղել. չըղըլ ըսկօթնէլ։ լողել։
Լօղօզ. Լօղօզ ընել. և այլն։ տես Ծաղրաբա-նութիւն. Ծաղրաբանել. և այլն։
Լօձիկական։ տրամաբանական։
Լօձիկայ. մանթըգ. իլմի մանթըգ։ տրամաբանու-թիւն. բանականն։
—Լօձիկայ սորվօղ, կամ գիտցօղ։ տրամաբան։
Լօմպարտիա. գաւառի անուն։ Լունգոբար-դիա։
Լօնտրա, կամ լօնտրէս, կամ լունտոնիա. քա-ղաքի անուն։ Լոնդինոն։
Լօշ. եաւաշ։ չօթ։
—Լօշ լօշ անկած։ մեծութենկն. մեծակառոյց։
Լօշթակ. ապամ քէօթիւ։ լօշտակ։
Լօռ. բանիր փամուգ։ վանձնատ
Լօստարիանձի. մէհանանձը։ պանդոկապետ. պան-դոկապետ. աշխարհաւանդիկ։
—Լօստարիանձիի կին։ կապելուհի։
Լօստարիայ. մէհանէ։ պանդոկ. պանդոկիկ. աշ-խարհաւանդ. կապելայ. կապելիոն։
Լօտօս. հարաւային հով։ նոտոս. հարաւահողմ. հարաւ. խորշակ։
Լօրէտօ. քաղաքի անուն։ Լաւրետոն։

Լօփ մէս: մսան. թմակ. մուկն. խաղճմուկք:
Լֆել: տես Լըֆել:

Խ

Խաբած: տես Խաբուած:
Խաբան. գօխան: Հաբանդ:
Խաբանցի. գօխանըլը: Հաբանդացի:
Խաբեբայ. խօճօղ. ալտատըճը: խաբեբայ. խաբուսիկ. խաբօղ. նենգագործ. նենգող. նենգաւոր:
-Խաբեբայ կին: խաբուհի:
-Խիստ խաբեբայ: բազմախաբ. բազմախաբագէտ. նենգապատիր. նենգամէտ. բազմապատիր:
Խաբել, կամ խաբխբել. ալտաթմագ: խաբել. պատրել. նենգել. խարդախել. խորամանկել. դարանագործել. արկանել 'ի պատրանս. խաբ գործել:
-Ինչո՞ւ ծածուկ գնացիր ու խաբեցիր զիս: ընդէ՞ր գաղտագնաց եղեր և գողացար զիս:
-Սատանան կը խաբէ զմեզ: դեւն գողանայ զմիտս մեր:
-Յուստինէ կոյսը խաբելու համար: առ 'ի պատիր Յուստինեայ կուսին:
-Խօսքով կը խաբէ զքեզ: բանիւք զքեզ 'ի պատրանս արկանիցէ:
-Կակուղ կամաց կամաց խաբել զինքը: սկսանի նմա մեղմով պատրանս մատուցանել:
-Խաբելու համար հարցմունք ընել: հարցապատիր առնել:
-Խաբելը: տես Խաբէութիւն:
-Խաբելով, կամ խաբուելով: տես Խաբէութեամբ: [ղկէն:
-Խաբելով կնկան հետ ըլլալ: խարդաւանել
-Խաբելով սպաննել, կամ մեռնել: խորամանկել. կամ խարդաւանել զոք:
-Խաբելով սպաննօղ: նենգախողող:
Խաբէութիւն: խաբէութիւն. խաբեբայութիւն. նենգութիւն. պատրութիւն. պատրանք. կեղծիք. խաբք. խաբանք: տես և Հընարք. Փէնդ:
-Խաբէութեամբ: նենգաւ. ընդ խաբս. կեղծեօք. խաբանօք. խորամանկութեամբ. չարարուեստ հնարիւք:
-Խաբէութեամբ խօսօղ: նենգախօս. կեղծաւոր: [իմաց:
-Խաբէութեամբ մտածած: չարախորհ. չար-
Խաբուած, կամ խաբած. ալտանմըշ: խաբեալ. պատրեալ. զառածեալ: տես Խաբել (բայը):
-Շուտ խաբուօղ: դիւրախաբ. դիւրապատիր. արագախաբ:
-Կնիկները են որ շուտ կը խաբուին: կանանց է վաղապատիրն լինել:
-չԽաբուած, կամ չԽաբուօղ: անխաբ. անպատիր:
Խաբուիլ. ալտանմագ: խաբիլ. պատրիլ. 'ի պատրանս անկանիլ. ըմբռնիլ 'ի խաբս:
-Անոնց խօսքերէն խաբուելով թագաւորը: 'ի նոցա բանս եղեալ թագաւորին:
Խաբօղ: տես Խաբեբայ:
Խաղ. չըլնը: տես Գիծ:
-Խաղ՝ չարախանի: խաղ:
-Խաղ. գող՝ Թուրքն է: սազ:
Խաղան. գաղան: տես Խալկին:
Խաղանձի: գարբին պղնձոյ. պղնձագործ:
-Խաղանձութիւն: գարբնութիւն. պղնձագործութիւն.
-Խաղանձութիւն ընել: գարբնել զպղինձ:
Խաղել: տես Գիծ քաշել:
Խաղէպ: տես Պատուհաս:
Խաղըխ. գոռէ: ցից:
-Խաղըխ զարնել: տես Ցից զարնել:
Խաղլըխ: սաղաստան:
Խաղխղել. չըղնը չըղնը էթմէք. չըղըլտամագ: կաւել:
Խաղմայ: տես Փեշտամ:
Խաղմայ Թուզու: տես Աղքար:
Խաղնայ: տես Գանձ:
-Խաղնայ. գանձին փեղը. ակճէ հաղնասը: տես Գանձատուն: [գատա:
-Խաղնայ՝ Չըի. սու հաղնասը: տես Աւազան.
-Խաղնատար. հաղնադար: տես Գանձապետ:
Խաթ. աղըզըն մէյ տին: տես Տող:
Խաթ, կամ ղաթ. փաթ: կուղ. տակ:
-Իրեք խաթ: իրեքտակեան. երեքկղի. երեքկուղ. երեքկին:
-Վեց խաթ: վեցկին:
-Զօրս խաթ: քառակղեան. չորեքկուղի:
Խաթ տան. էլ գաթը: տես 'ի ներքոյ տուն բառին՝ զՏան խաթ:
Խաթ խաթ. գաթ գաթ. չաքլան. չաթ. և այլն: խաւ 'ի խաւ. խաւ 'ի խաւոյ. բարդ. բազմակղի. բազմաթերթ. խաւխաւիկ:
-Խաթ խաթ ընել: բազմապատկել:
-Երկու խաթ ընել: կրկնել. երկպատկել:
Խաթար խաթար բերել. գաթար գաթար կէթիրմէք: աղխաղխեալ բերել:
-Խաթար խաթար ընել: աղխաղխել:
Խաթեխ. գաթէք: տես Թացան:
Խաթեր: տես զկնի բառին՝ Խաթրը:
Խաթըլ, կամ ղաթըլ: պահանջ:
-Խաթըլ գնօղ, կամ գըրած: պահանջակայ:
-Խաթըլըլը պատ: որմ պահանջակայ:
Խաթըր. Խաթըրճի: տես Ջօրի. Ջորեպան:
Խաթմէր: տես Բարդ. խամմէր:
Խաթմէր. ոտքէրէ է: տես Ծալծու:
Խաթուն. գաթըն. գաթընձըք. կանայ: բամբիշն.

տիկին. տիրուհի. իշխուհի. աւագուհի. մեծուհի:
—Խաթունի մութլագ: տիկնունի:
Խաթունութիւն. գատընլըգ: տիկնութիւն:
Խաթրան. գաթրան: ձիւթ. գաղիխեժ. գաղիկուեժ. կպրաձիւթ. նաւթ. կչայ:
—Խաթրանլը: ձիւթեալ:
—Խաթրանով օծել: ձիւթել:
Խաթրը, կամ խաթր: ակնածութիւն. սէր հաճոյք:
—Խաթրը աւրել. խաթըրըն գըրմագ. հաթըրընը պօզմագ: տրտմեցուցանել. գառնացուցանել. տհաճել:
—Խաթրը աւրօղ: տրտմեցուցիչ. գառնացուցիչ. անհաճոյ:
—Խաթրը խօշ ընել: հաճել. հաճել զմիտս. շնորհս առնել ումեք:
—Խաթրը մնալ. խաթըրճըգ ըլմագ: ոխնել խէթ զումեքէ. դնել 'ի մտի. ընդ միտ առնել:
—Խաթրը նայելով: տես Խաթեր համար:
—Խաթրը չնայելով. տեանց խաթըրը նայմըն: առանց ակնառութեան. անաչառութեամբ. անաչառ. անաչառաբար. անաչառապէս:
—Խաթրը նայիլ. էրէս փէնէք. հաթըրընը պագմագ. հաթըր իւզին էլմէք: աչառել. ակնածել. ակն առնուլ. ակն առնուլ երեսաց. աչառանօք գործել. շնորհուկս առնել ումեք:
—Խաթրը նայիլը. էրէսփէսութիւն: ակնառութիւն. ակնածութիւն. աչառութիւն:
—Խաթրը չնայիլը: անաչառութիւն. անակնառութիւն:
—Առանց խաթր նայելու բաժնօղ կամ տուօղ: անաչառասփիւռ: — Ոչ Աբրահամու խաթրը նայեցաւ և ոչ Ղովտայ: ոչ Աբրահամու ողոքանացն առնէր երեսս և ոչ Ղովտայ:
—Խաթրը նայօղ: աչառու. ակնառու. ակնածու. կողմնասէր:
—Խաթրը չնայօղ: անակնառու. անաչառ. անաչառատես. անաչառելի:
—Խաթեր համար: առ շնորհուկս. առ ականէ. աչառանօք:
—Խաթեր համար ընել: առ շնորհուկս առնել. շնորհուկս առնել ումեք:
—Խաթեր համար ըսել: շնորհուկս ասել. առ շնորհուկս ասել:
—Խաթերդ համար: աղէքէն. 'ի շնորհս քո:
—Խաթերս համար ըրէ: ինձ երեսս արա:
—Զըլլայ թէ խրատօղին խաթերը համար լսես խրատը: մի վասն երեսացն՝ որ զայն խօսիցի՝ ընդունիցիս զխրատն:
—Խաթրին դպչիլ: տես Խաթրը աւրել:
Խաթրըմնայ. խաթըրըմնայ էրզօ. հաթըր գալըն: խեթացեալ:
—Խաթրըմնայ ըլլալ: տես Խաթրը մնալ:
—Խաթրըմնայութիւն: խէթ. հեռ:
Խալաբուշա: տես Հալաբուշա:
Խալայ: տես Կլայեկ:
—Խալայ. Խալայը կոխել: տես Հայհոյանք. Հայհոյել: [խօս:
Խալայեխ, կամ խալայըխ. հալայըգ: տես Աղա.
—Խալայեխ գնծու. ճարիէ: աղախին արծաթագին:
Խալայլամիշ ընել: տես Կլայեկել:
—Խալայլամիշ ընել: տես Հայհոյել:
—Խալայլը: տես Կլայեկած:
Խալապալըխ. գալապալըգ. (գօյալըգ): ամբոխ. խուռն. բազմութիւն. մարդաշատութիւն. ամբոխութիւն. աղմուկ. խռովութիւն:
—Խալապալըխ. (ածական). շատ մարդ եղած տեղ կամ ժողով: մարդախիտ. մարդաշատ. մարդալից. բազմաժողով. բազմամբոխ. խուռներամ. բազմամարդ. բազմախուռն. բազմախումբ. բազմահոյլ. բազմաբնակ. յողնախումբ. յոլովախուռն:
—Խալապալըխ. գէլմոս փաղաղաղ: տես Զբաղմունք:
Խալատ. եանլըշ. եանլըշլըգ: սխալ. վրէպ. վրիպակ. խոտոր. սաքրիւր. արտուղի. զարտուղի. մոլար:
—Խալատ. եանլըշլըգ: տես Խալատութիւն:
—Խալատ անուանով: վրիպանուն:
—Խալատ բան. սխալ խօսք. եանլըշ սէօզ: մոլար կամ մոլորական վարդապետութիւն. մոլորութիւն:
—Խալատ գրել: վրիպագրել:
—Խալատ գրօղ: վրիպագիր:
—Խալատ լսօղ: վրիպալուր:
—Խալատ մտածօղ: վրիպամիտ:
—Խալատ սիրօղ: վրիպասէր:
—Խալատիլ. Խալատօղ: տես Խալտենալ. Խալտեցօղ:
Խալատութիւն. եանլըշլըգ: սխալանք. վրէպանք. վրիպակ. վրիպում. սխալում. յանցանք. մեղք:
Խալաֆաթ. գալաֆաթ: կպրածեփ:
—Խալաֆաթ ընել: կպրել. կպրով ծեփել:
Խալէ: տես Բերդ:
Խալէմ. գալէմ: գրիչ:
—Խալէմ՝ ցորենի, կամ գարւոյ. և այլն: տես Ծեղ. ցորենի. և այլն:
—Խալէմ. որով բան կը քորէն. ինչպէս խալէմքէլէնէրը ործամ կը քորէն: գրիչ երկաթի. քանդակագործի. գրոց:
—Խալէմ. խալէմքէարի թորամը: քանդակ. քանդակագործութիւն:
—Խալէմ ընել. խալէմով քորել չնախոյ: քանդակագործել. քանդել:
—Խալէմթրաշ. գրիչ կորիչ: գմելին:
—Խալէմլի. գալէմլի: քանդակածոյ. քանդակագործ. քանդակեալ:
Խալէմքեար: քանդակիչ. քանդակագործ:
Խալըսիլ. գուրթուլմագ: տես Ազատիլ:
—Խալըսիլ. ղիւրիւլմէք. ղիւլմէք: տես Լմընալ:
Խալթ ընել: տես Ափեղցփեղ խօսիլ:
Խալթաղան. գալթաղան: տես Փեօզէմէնկ իբեն կեկանը:

Խալի: օթոց. գորգ:
Խալիչայ: ակուռձ:
Խալիպ. գալըպ: տես Կաղապար. խալիպ:
-Խալիպ մը սապոն: գիր մի օճառ:
Խալիս. հալիս: տես Զուտ. արծաթ. և այլն:
Խալիտասա տասալորը: Երանելեաց կղզիք. ատլանտեան կղզիք:
Խալլ. գալլ: հրափործութիւն.
-Խալլ եղած: հրափործ. հրափործական:
-Խալլ չեղած: անփործ. անհուր:
-Խալլ ընել. գալլ էթմէք: փորձել. քննել 'ի բովս. զտել:
-Խալլ ընելու օճախ: բովք. քուրայ. հալոց:
Խալխալայ. ղուշ դի է: մեհեանդ:
Խալխան. Խալխանըը. և այլն: տես Վահան. Վահանաւոր. և այլն:
Խալկին. գաղան: կաթսայ. սան. ջեռուցիչ:
-Խալկին. մէջը բան հալէլու: հալոց:
Խալճիի օճախ: տես Խալլ ընելու օճախ:
Խալչայ. գալչայ: բարձ. ազդր. զիստ. երանք:
-Խալչային ետևի գին: զիստ:
Խալչին. գալչըն: ստնապան. զանկապան:
Խալպ. գալպ: տարապիծ. տարապծեալ. խոտան. կարեալ դահեկան. անարգ կամ անպատիւ դրամ. աղիղծ դրամ:
Խալպազան. գալպազան: դրամակոփ. դահեկանահատ: տես և Խարդախ:
Խալպազանութիւն. գալպազանլըգ: դրամակոփութիւն. խարդախութիւն:
-Խալպազանութիւն ընել: դրամակոփել. խարդախել:
Խալտենալ. խալթէմէք. էանդըլմագ: սխալիլ. վրիպիլ. թիւրիլ. մոլորիլ. սահրիւրիլ. արտուղիլ. զարտուղիլ. գլթել. սայթաքել. մեղանչել. յանցանել. զանցանել. զառածիլ. զարտուղի գնալ:
Խալտենալ սաղմոս ըսելնին: անցանել զոք տուն սաղմոսին. անկանիլ յումեքէ տան սաղմոսին:
-Սաղմոս ըսելնին խալտեցայ: անցեալ զիս տուն սաղմոսին:
-Սաղմոս ըսելնին կը խալտենար: անկանէր 'ի նմանէ տուն սաղմոսին:
-Խալտենալը: տես Խալատութիւն:
-Խալտենալով: սխալմամբ. սխալաբար. վրիպակաւ. ընդ խաբս:
-Խալտենալով ըլլալ: ընդ խաբս ինչ լինել:
-Խալտենալով ընտրող: վրիպակընտիր:
-Խալտենալով կարդալ: սայթաքել կամ գըլթել յընթերցուածս:
Խալտեցած. սխալած: սխալեալ. սահրիւրեալ:
Խալտեցնել: սխալեցուցանել. վրիպեցուցանել. մոլորեցուցանել. սահրիւրել. զարտուղեցուցանել. զառանցեցուցանել. զարտուղի հանել:
-Խալտեցնող: վրիպիչ: տես և Մոլորեցնող:
-Խալտեցող. էանդըլղան: սխալող. վրիպող. սխալական. վրիպական. սխալոտ. սխալագործ:
-Արուեստը խալտեցող: վրիպարհեստ:
-Գութը խալտեցող: վրիպագութ:
-Խիստ Խալտեցող: բազմասխալ. բազմավրէպ:
-չԽալտեցող: անսխալ. անվրէպ. անմոլար. անխոտոր. անսայթաք. անսահրիւր:
Խալըրըմ. գալըրըմ: սալարկ. կողմնաշաւիղք փողոցին:
Խալփախ: խոյր. արտախուրակ. գլխարկ:
Խալփախճի: խոյրարար. խոյրագործ:
Խալֆայ՝ էսնաֆի: ճարտարապետ:
-Խալֆայ՝ կարդացողներու: դպրապետ:
-Խալֆայ, կամ Խալիֆայ՝ փաղիշի. և նմանեաց: քաղաքապետ. սատրապ. մարզպան:
Խալֆայութիւն՝ էսնաֆի: ճարտարապետութիւն:
-Խալֆայութիւն ընել եափուի: ճարտարապետել:
-Խալֆայութիւն՝ կարդացողներու: դպրապետութիւն:
Խախալ. կաղըէ ձագ: նքոյր. խախալ. խարբալ. մաղ:
Խախամ: քահանայ հրէից:
-Խախամ պաշի: քահանայապետ հրէից:
Խախլամիշ ընել. մըռ անդամ անդամ, կամ ջէրթ ջէրթ կըրփէլ: յօշել. յօշոտել. խոհակերել:
-Խախլայիճի: յօշիչ. յօշոտիչ. յօշատիչ. խոհակեր:
Խախմիշ ընել: տես Զարնել. գամ. և այլն:
Խախուտ. հաափափալեան ըսանօղ. ըէմէլիւիզ: խախուտ. յողդողդ. յողդողդուն. զաղփաղփուն. անկայ. անկայուն. անհաստատ. անհիմն:
-Խախուտ հիմ ունեցող: շարժահիմն:
-Խախուտ ըլլալ. և այլն: տես Խախտիլ. և այլն:
Խախտել. փէղէն ղըրծել, կամ խաղըրնել: խախտել. դրդուել. յողդողդել. վկանդել. գրգուեցուցանել. շարժել 'ի տեղւոջէն:
Խախտիլ. ըըծիլ: խախտիլ. դրդուիլ. յողդողդիլ. խլրտիլ:
-Տեղէն խախտիլ: տեղաղերծ լինել:
-Տեղէն խախտած: տեղաղերծ. տեղաղերծեալ: [դուռմն:
-Խախտիլը: խախտումն. խլրտումն. յողդող-
Խախք. ձախարաչ. ճախիս. ըէօրէօլ: այպն. ծանակ. առակ. նշաւակ. խայտառակ. ծաղրածանակ. այպանակատակ. ծիծաղելի. առակ նշաւակի. առակ օրինակի. այպն կատականաց:
-Աշխարքի առջև խախք եղած: աշխարհադոյժ:
-Աշխարքի առջև խախք ընել: աշխարհադուժել. աշխարհադոյժ առնել:
-Խախք եղող. ձախարաչ օլան: ամօթաղցեաց. կորագլուխ. կոր 'ի գլուխ: տես և Խախք:
-Խախք չեղող: լուրջ գլխոք. առանց ամօթոյ. զուարթերես:
-Խախք ըլլալ: ծաղր լինել. ծաղր կալ. յամօթի հարկանիլ. ամօթով լինել, խաղ լինել. ծանակ լինել. նշաւակ լինել. այպն լինել.

յամօթ լինել. առակ նշաւակի լինել. զամօթի հարկանիլ. ամօթապարտիլ. ծաղրիլ. ձաղիլ. ծանակիլ. խայտառակիլ. այպանիլ. նշաւակիլ. գլխակորիլ. կորակնել:
—Բազմութեան առջին խախք ըլլալ: ծաղրելապատ լինել:
—Խախք ընել: ծաղր առնել. նշաւակ առնել. ՚ի ցոյց շրջեցուցանել. յամօթի առնել. ամօթով առնել. ընդ ամօթ հարկանել. առակ նշաւակի առնել. խաղ առնել. յամօթ առնել. այպն առնել. կոր ՚ի գլուխ առնել. ծանակ առնել. ծաղրել. ձաղել. ծանակել. կատակել. առակել. նշաւակել. խայտառակել. այպանել: տես և Ծաղր ընել:
—Խախք ընելու համար: առ առակէ:
—Խախք մահուամբ մեռնիլ: խայտառակամահ լինել:
—Խախք մահուամբ մեռնօղ: խայտառակամահ:
—Խախք մահուամբ մեռցնել: խայտառակամահ առնել:
—Խախք ու խայտառակ: } այպն և կատակ. այպնակատակ. խաղակատակ. ծաղածանակ. ծաղրալից. ձաղակոծ. ամօթերես. յայտանախատ. շառաչիւնատ. քարուակ:
—Խախք ու խաւեր կամ խաղեր: }
—Խախք ու խաւեր դառնալ: մեծաւ կորանօք դառնալ:
—Խախք ու խայտառակ ըլլալ. ռէզիլ րիւսվայ օլմագ: այպն և կատակ լինել. այպնակատակ լինել. խաղակատակ լինել. ձաղակոծ լինել:
—Խաղք ու խայտառակ եղաւ: առակ և ծանակ եղաւ:
—Խախք ու խայտառակ ընել. ռէզիլ րիւսվայ էթմէք: այպն և կատակ առնել. այպնակատակ առնել. ձաղակոծ առնել. ձաղակոծել:
—Խախքութիւն, կամ խախկութիւն: խայտառակութիւն. ծանակութիւն. ծանականք. նշաւակութիւն. խայտառակութիւն. այպանք. ձաղանք. կորանք. ամօթ. քարուականք:
—Ի՞նչ անկէց մեծ խախքութիւն կրնայ ըլլալ: զի՞նչ քան զայն ծանականք կայցեն:
Խածած. ըսըրըլմըշ: խածեալ:
—Խածած տեղը, կամ եարան: խածուած. արած:
Խածող. ըսըրըճը, եա ըսըրղան ցօրէն: մուրկ ցորենոյ:
Խածան. խածնօղ. ըսըրղան. ըսըրղանը. ըսըրըճը: խածանող. խածողական:
Խածխըծել: խածատել. խատատել. տատամսեցել. կծատել. գօշել:
Խածկռտել: տես Խածխըծել:
Խածղած. խապարըլմըշ եղած: խարտեկեալ. մրրկեալ:
Խածղած ցորեն: տես Խածող:
Խածղել: տես Բռհրել:
Խածնել. ըսըրմագ. տիշլէմէք: խածանել. կըծանել. տատամն ածել. տատամնացել. ատնաւ յատամունս. ատամնալից առնել. ժանիս արկանել:
—Ես իմ մարմինս խածնելով: առեալ զմարմինս իմ յատամունս իմ:
—Աքացելով կամ խածնելով: կիցս ընկեցեալ կամ տատամն ածեալ:
Խածնելը: խածուած:
Խածնօղ: տես Խածան:
Խակ: տես Խամ. չիյ:
Խահմէ. գահվէ: խահուէ:
Խահմէ ալթը: տես Նախաճաշիկ:
Խահմէխանայ երթալ: երթալ ՚ի խահուէ:
Խահրել. խահրէթէլ. փոճիէլ. պէրբաթ ըթէլ: խահրել. անհամոզսել:
Խահրած: խահրեալ. խանձրոհամ. բացահամ:
Խաղ. օյուն: խաղ. խաղալիկ:
—Խաղ՝ օֆֆաղաղի, խէյալի չինի, չէնկիի, թէօփրոյի. ն այլն: թատր. թատերգութիւն. թատերախաղ:
—Խաղ սիրելը: թատերասիրութիւն. խաղասիրութիւն:
—Խաղ սիրօղ: թատերասէր. խաղասէր. զուարճասէր: [խաղացայց:
—Խաղի էլպաշի. օյունճու պաշը: համբախաղի
—Խաղի ընկեր. մէիլէղ խաղղըչ: խաղակից:
—Խաղի գուման. կիւլլէ: գունդ. գնդակ:
—Խաղի մէջ կամ խաղի համար ինչևան ընել: խաղինչևան առնել:
—Խաղի ակյիրձի: Թատերատես:
—Խաղի տեղ, կամ մէյտան: խաղեաց. կրկէս. տեսարան. խաղարան. տաղաւար. Թատրոն: — Թատրոնի մէջ խաղալու պէս: խաղ ՚ի տաղաւարի խաղալով:
—Խաղին տեսնալու տեղերը: գլխաւոր տեղք. շուրջ տեսանելեաց վայրք:
—Խաղ՝ զոր կը խաղցէն. Բիլարտ: ցուցք. երգ. նուագ:
—Խաղ՝ անուղ: տես Անուշ երգ:
—Խաղ՝ պարի: տես Պարի խաղ:
—Խաղ՝ սաղէնդէի: տես Սաղէնտէի խաղ:
—Խաղ կանչել. Բիլարտ չաղըրմագ: երգս առնուլ. երգել. եղանակել. նուագել:
—Խաղ կանչօղ: երգեցիկ. երգարան.
—Խաղ կանչօղներուն էլպաշի: երաժշտապետ:
—Խաղ հանել մէկիմը վրայ: յերգ արկանել զոք:
—Խաղ. օյնախ՝ անդամներու, կամ ոսկոր բաղկի. որ մէկ զմէկ էն կցած: յօդ. զօդ. յօդուած. կարամուրք. կրկնուած. խառնելիք:
—Ձեռուները թևին խաղէն կտրեցին: Հատան ձեռք նորա ՚ի կրկնուածս արմկացն:
—Խաղերը շատ: բազմախաղալի. բազմակաղ. բազմայօդ:
—Խաղ՝ ըլըմի: կարուածք:
—Խաղ՝ մատներու: տես Մատներու Խաղ:
—Խաղ խաղ կտրատած: յօդակտոր. յօշեալ. անդամամաթիւ:

-Խաղ խաղ կտրտել. օյնաքլարընըն փօղըրմաք: յօշոտել. յօշատել. անդամ անդամ յօշել. յօդախոտոր առնել:
-Խաղ խաղի հետ կապել. օյնաքլարը պիրիր պիրինէ պաղլամաք: յօդել. յօդաւորել. յօդակապել. յօդ ընդ յօդ խառնել:
-Խաղ խաղի հետ կապուելը: յօդաւորութիւն. յօդակապութիւն:
-Խաղեր ունօղ. խաղերով շինած. օյնաքլը: յօդաւոր: [ռել:
-Խաղերը ամրցնել: յօդակապել. յօդապա-
-Խաղերը ամրցուցած: յօդակապ. յօդապատ:
-Խաղերը քակած, կամ թուլցած: յօդալոյծ. անդամալոյծ: [ներ:
Խաղալ. օյնամաք: խաղալ. արտասանել 'ի թա-
Խաղալ. և Խախալ: տես Երերալ:
-Խաղալով ոտքը գետինը զարնել, կամ ոտքը գետինը զարնելով խաղալ. Թէփմէք: դոփել. կայթել. թինդս տալ. կաքաւել:
-Խաղալով ոտքը գետինը զարնելը. Թէփիշ: դոփիւն. թինդ. կայթ:
-Խաղալու տեղ: տես Խաղի տեղ:
Խաղաղ: անդորր. հանդարտ: տես Հանդարտ:
-Խաղաղ ապրօղ: խաղաղակեաց. խաղաղակրօն:
-Խաղաղ ծածկուած կեցած ոսկորներ: խաղաղակոյտ ոսկերաց:
-Խաղաղ կենալ. ռահաթ. ռաղըր, Թէք թուրմաք: խաղաղ, հանդարտ, անվրդով կալ. հանդարտել. խաղաղել. խաղաղանալ: տես և Հանդարտ ըլլալ:
-Խաղաղ ճամբայ ընօղ: խաղաղագնաց:
-Մեծքը խաղաղ: խաղաղամիտ:
-Խաղաղ նստած: խաղաղաբնակ:
-Խաղաղ պահօղ: խաղաղապահ:
-Խաղաղ տարածուօղ: խաղաղածաւալ:
-Խաղաղ փչօղ հով: խաղաղասիւք:
-Խիստ Խաղաղ: խաղաղաւէտ. անդորրաւէտ:
Խաղաղեցնել. խուղուշդըրմաք. ռահաթ էթմէք. սուլհ էթմէք: խաղաղացուցանել. հանդարտեցուցանել. անդորրացուցանել. խաղաղագործել. խաղաղել. հանդարտել. անդորրել. անդորր առնել:
-Խաղաղեցնել կռուօղները. կաւղաճըլարըն արասընը խուսումէթին ճէքել. պարըշդըրմաք. սուլհ էթմէք: հաշտել 'ի մէջ հակառակորդաց. ածել զխաղաղութիւն. հաշտ առնել. հաշտեցուցանել:
Խաղաղեցնելը: խաղաղարարութիւն:
-Խաղաղեցնօղ: խաղաղարար. հաշտարար. խաղաղացուցիչ:
-Խաղաղեցնօղ կռուօղները. կաւղաճըլարըն խուսումէթին ճէքօղ. պարըշդըրըճը. սուլհ Թէփիճի: հաշտիչ. հաշտողակեր. հաշտարար. միջնորդ խաղաղութեան: տես և միջնորդ:
Խաղաղիլ. ռահաթ օլմաք. Էսմէք. սէս օլմաք. ձայնսըզ օլմաք: խաղաղանալ. անդորրանալ. հանդարտիլ. լռել. լուռ կալ. լուռ լինել. ցածնուլ. զիջանել: տես և Թուլնալ՝ հովը. և այլն:
Խաղաղութիւն. պարըշ. ռահաթ, կամ ռահաթլըք. ըսահունլըք. էմնիյէթ: խաղաղութիւն. անդորրութիւն. հանդարտութիւն:
-Ամեն կողմանէ խաղաղութիւն էր: խաղաղութիւն յամենայն կողմանց յորդէր:
-Խաղաղութիւն. սէլամ: խաղաղութիւն ողջոյն:
-Խաղաղութիւն ձգել. Խաղաղութիւն ձգօղ: տես Խաղաղեցնել. Խաղաղեցնօղ:
-Խաղաղութիւն սիրօղ: խաղաղասէր. խաղաղական:
-Խաղաղութիւնը տակնուվրայ ընօղ: խաղաղախռով. խռովայոյզ:
-Խաղաղութիւն տուօղ: խաղաղատու. խաղաղապարգև. խաղաղաշնորհ. ողջունաւանդ. ողջունապատում:
-Խաղաղութեամբ: խաղաղօրէն. խաղաղիկ. խաղաղաբար:
Խաղաղցնել: տես Խաղաղեցնել: [նել:
Խաղկլիք ընել. օյունճագ էյլէմէք: խաղալիկ առ-
Խաղկնելիք. օյունճագ: խաղալիկ:
Խաղող. ուզում. խաղխամ: խաղող. բեր որթոյ:
-Կարմիր խաղող: ժոխուր:
-Խաշոր հատերով խաղող: այևորուկ:
-Խաղող բերօղ ասմա: խաղողենի. որթ. այգի:
-Խաղողի կուտ: թիթ:
-Խաղողին հասունանալու օրերը: աւուրք խայծուածոյ խաղողոյ:
Խաղցնել. էրէրլէմէք: տես Երերցնել: Խախտել: [լել:
Խաղցօղ. օյնայան. օյունճու: խաղացող. խաղա-
-Թատրոնի մէջ խաղցօղ: գուսան. գերասան:
-Խաղցօղներու գլուխ. օյունճու պաշը. էլպաշը: գուսանապետ:
-Խաղցօղ. էրէրյօղ: տես Երերուն. և Խախուտ:
-չԽաղցօղ: անխաղաց:
Խաղք: տես Խախք:
-Խաղք ու խաղեր, կամ խախք ու խաւեր: տես Խախք ու խայտառակ:
Խաճախ. անուն է: փունդ:
Խամ. համ. չիյ: խակ. անհաս:
Խամ խաղող: ազոխացեալ. ազոխ:
-Խամ խամ կթել: խակակիթ առնել:
-Ով որ խամ խամ կըկթէ իր այգին: որ խակակիթ առնէ զայգի իւր:
-Խամ՝ կէնչլիկ. Էէսան չարքլըծ. դէս չբանէշուածը: տղմուղ. կրմուղ. անմուղ:
-Խամ՝ նոր, կամ Եէնի. և այլն: անգործ. անթափ:
-Խամ՝ փոր: անգործ. անտաշ:
-Խամ՝ մարդ. ճահիլ. ածամի. և այլն: խակ. տղհաս. անվարժ. անկիրթ. անմարզ. անընդել. թերավարժ:
-Խամ՝ պղինձ: համբակ: տես և Խամ՝ մարդ:
-Խամ ըլլալ. ածամի ըլմամ՝ անասնաց: անընդել

կամ անվարժ գոլ: տես և Խամնալ:
—Խամ կթած, կամ քաղած: } խակակութ:
—Խամ կթող, կամ քաղող: }
Խամազ, կամ խամազ խառդայ. Խամազըլըգ: տես Մաանիչ. Մաանութիւն:
Խամալախ. ծառ է: թմբի:
Խամաճիկ. խուխլայ. գուգլայ: պաճուճապատանք: պաճուճակ. պուպրիկ. պուրպլիկ:
Խամաշմիշ ըլլալ: տես Խորշոմիլ:
Խամչել. համաղչամաք: տես Մաանել:
Խամըշըլըխ: տես Եղէգնոց:
Խամըշ պայրամը: տօն տաղաւարահարաց. տաղաւարահարք:
Խամին: խորուամն:
Խամիչ: տես Եղէգ. և զհետեւեալսն:
Խամ խաւէվէթ: տես Թասայ:
Խամնալ: խամանալ:
Խամութիւն: խամութիւն. խակութիւն. տըհասութիւն:
—Խամութիւն՝ կէնդանեաց: տըմգութիւն. կըրմղութիւն. անվարժութիւն. անկըթութիւն:
Խամուրպաշ: բաղարջ. անխմոր:
Խամուրսուզ պայրամը: տես Բաղարջակերք:
Խամչի. գամչը: մտրակ. տաճկինակ. խարազան. վարիչ. վարոց:
—Խամչի զարնել. խամչիով ծեծել: մտրակել. խարազանել. ջնել. վարել. հարկանել:
—Խամչիով քշել: մտրակել. խարազանել. վարել մտրակաւ. մտրակ 'ի կուշտ ածել:
Խամպուռ: տես Կուզ. ղամպուռ:
Խամսի ձուկ: անձրուկ:
Խայ: տես Մրրիկ:
Խայալըխ: տես Ապառաժուտ. և ժեռուտ:
Խայալըխ՝ պառասան: տես Քիթ:
Խայայ. փոր: տես Ապառաժ:
Խայայ ղօռուղու: գայայ գօռուղու: զառնաղըմակ. զառնաղմակիկ:
Խայեխ. գայըք: նաւակ. տկառ. մակոյկ. կարկուրայ:
—Խայեխներ: նաւկնկար:
—Խայեխճի. գայըքճը: նաւավար. նաւաստի. նաւազ:
Խայըրմիշ ընել. գայըրմագ: տես Հոգալ:
Խայթած. Խայթել: տես Կճած. Կճել:
Խայթան. գայթան: ժապաւէն:
Խայթխթել: տես Կճկճել:
Խայթոց. փէօշլէն, կամ փիւրլէն. Նիշ. առ փէ- փէնի: խայթոց. խայթ. չիթոց:
Խայիլ ըլլալ. Խայիլ չըլլալ: տես Հաւանիլ. չհաւանիլ:
Խայիմ. Խայիմնալ. և այլն: տես Ամուր. Ամրնալ. պինդ ըլլալ:
Խային. հայըն: մատնիչ. դաւհիճ:
Խայիշ. գայըշ: տես Փոկ:
Խայիպ: կորուստ:
Խայիպ ըլլալ: տես Կորսուիլ:
Խայիսի: տես Միրան:
Խայծ: տես Խայտ:

Խայղան. գայղան: սալ. սալաքար. սալայատակ. սալարկ:
Խայըը. գայըը: տես Զբաղմունք:
Խայըրսըզ. գայըրսըզ: անշըրաղ. անշըօս. անհոգ. անփոյթ:
Խայմախ. գայմաք: սեր:
Խայմիշ ըլլալ: տես Սահիլ:
Խային. գայն. ինէրճագ: աներորդի:
Խայնաթայ. գայնաթայ. քինը հայրը: աներ:
Խայնաթմիշ ընել: տես Եռացնել:
Խայնամայ. Խայնամիշ ըլլալ: տես Եռալ. Եռալ:
Խայնանայ. գայնանայ. քինանը մայրը: զոքանչ:
Խայնար. Խայնար ջինար: տես Եռացող. Եռացկուն:
Խայպ ըլլալ. Խայպ ընել: տես Կորսուիլ. Կորսնցնել:
Խայպէթը խօսիլ: տես Բամբասել:
Խայսերի. գայսէրի. քաղաք է: Կեսարիա. Մաժակ. Մաժաք:
—Խայսերցի. գայսէրլի: կեսարացի. մաժաքեցի. 'ի կեսարիոյ:
Խայտ. խայտ: տես Խատուտիկ:
Խայտ ընկած՝ էգի, ամայ. և այլն: խայծեալ. պտղախայծ այգի. պտղախայծ որթ:
—Նոր խայտ ընկած: Նորախայծ:
—Խայտ ընկնելու ատեն: խայծք պտղոյ. պըտղախայծք. աւուրք խայծուածոյ խաղողոյ:
Խայտ ընկնիլ պտղուն. [illegible] մէջը. [illegible] հասնիլ սկսիլ: պըտղախայծել այգեաց. խայծել խաղողոյ, որթոյ, և այլն:
—Խայտ ընկնիլը՝ խաղողին մէջը: խայծ, կամ խայծք. խայծուած այգւոյ, կամ խաղողոյ:
Խայտառակ: տես Խախք:
Խայտէ. Խայտէլի. և այլն: տես Եղանակ. Եղանակաւոր:
Խայտրմիշ ընել: տես Սահեցնել:
Խայրէթ: Խայրէթ ընել: տես Ջանք. Ջանալ:
Խայրէթլի: տես Գործունեայ:
Խայրէթսիզ: տես Ծոյլ: [ծուռ):
Խայրի: տես Ուրիշ. և Զատ. (անուն. և նա-
Խայրիսին: տես Ուրիշը:
Խայֆինճախ. գայֆինճաք: տես Սահփառոսակ:
Խան՝ մարդ: տես Փաշայ:
Խան. քէահեարան: պանդոկ. պանդոկի. վանք. իջեվան. օթեվան. օթարան. օթեակ:
Խանաթայ. գանաթայ: սառնման. կահոյր. քըսեսա: [Գոհ ըլլալ:
Խանահաթ. Խանահաթ ընել: տես Գոհ.
Խանատ: տես Թև. գանատ:
—Խանատ՝ պարապահանի. [illegible]. և այլն: թև. խուային:
—Խանատալը: տես Թև ունող, և Փեղկ ունող:
Խանատսըզ: տես Թև չունող:
Խանարխայ. գանարխայ: տես Քանարխայ:
Խանդըրմայ, կամ խանթրմայ: տես Լկամ. և Գախուրց:

Խանէ. հանէ: խորան. խորշ. ծոց. գոգ. աղխու_տակ. գաւառական:
—Խանէ. հանէ. էվ. օթաք: տուն. օթեւան. իջե_ւան. բնակարան. վանք:
Խանէլի. հանէլի: ծոցաւոր. գոգաւոր:
Խանէնտէ. հանէնտէ: տես Պէստէհօն:
Խանըմ: տես Խաթուն:
Խանթար. գանթար: կշռորդ. կշիռք. լուծ կշռոց. կենդինար. կենտար:
—Խանթարին գունտը: ծանրոց:
—Խանթար մը բառնալ, կամ ծանր բան: քանքար. տաղանդ. կենդինար:
Խանըլը: տես Արընոտ:
—Խանըլը. ձորդ ագանող: տես Արընոտէր:
—Խանըլը խուլյալ: տես Խոր վիրաւոր:
—Խանծ: խանձ. լուցկիք:
Խանծի համ ունեցող: խանձրահամ:
—Խանծի հոտ: խանձիր:
—Խանծի հոտ ունեցող: խանձրահոտ:
Խանծարուր. խանդափ. գանդակ: խանձա_րուրք. անցուցանք:
Խանծարրով պատած. գանդակլանմըշ: խան_ձարրապատ. խանձարրաւոր. մանկաւր կամ մանկատոր:
—Խանծարրով պատել, կամ փաթթել. գան_դակլամագ. գանդակլաղյ գօմագ, եամ սարմագ: խան_ձարրել. խանձարրապատել:
Խանծել. էագմագ. օփլամագ. կէօյիւնտիւրմէք: խանձել. խանձատել:
—Խանծիլ: խանձիլ. խանծիլ. խանձատիլ:
Խանծկոտ. } Բէրբէրէ. կէօսէրամագ, այսինքն՝ կէօյմուշ
Խանծոտ. } էրդ. ... : խանձոտ:
—Խանծած կամ կէսէրած փայտ: խանձող:
Խանկաւծ, կամ Խանկրած. պօզուգ: խանգա_րեալ. տագորեալ:
Խանկառ: տես Խանկաւծ:
Խանղալ. գանիալ: գալար. պարոյր. ոլոր. գանգուր:
—Խանղալ խանղալ ըլլալ: գալարիլ. պարու_րիլ. ոլորիլ. գանգրիլ. մանիծ մանիծ լինել. ձապկոտիլ. շանթել:
—Խանղալ խանղալ ընել: գալարել. պարու_րել. ոլորել. գանգրել:
Խանղըրմիշ ընել: կորզել. որցել:
Խանձայ: տես Ճանկ՝ Էրկինէ:
Խանձի. հանձը: պանդոկապետ. պանդոկա_պան. վանապան:
Խանութ. Տիւքեան: խանութ. հանութ. կըր_պակ. գործարան. գործատուն. գործետղ. արուեստանոց:
—Խանութ նստող. } Տիւքեանճար. Տիւքանճը:
—Խանութպան. } կրպակաւոր. կրպակա_
—Խանութւոր. } պետ:
Խանչէր. էրկաթ բերնէն պանով է: դաշնակ. դա_շոյն:
Խանտիլ. գանտիլ: կանթեղ. լապտեր:
—Խանտիլ. խմաջ. Խանտիլ ըլլալ: տես Քէֆ. խմաջ. Քէֆ ըլլալ:

Խանտիլլէմիշ ընել: հակել. աքնիլ:
Խաշ. գաշ: տես Ընկուզ:
Խաշ. քաշայ՝ ... : պեծեղն. ոտն: տես և Փաշայ. խաշ:
—Խաշ. հաշլամ: խարշ:
Խաշած. հաշլանմըշ. սէօյիւլ: խարշեալ. պախ. պախնեղ:
—չԽաշած: անխարշ:
Խաշաղը. գաշաղը. տես Քերոց՝ ... :
Խաշայ կամ հաշայ: ձիու վրայ փռելիք փը_ռոց. սթար. տապձակ:
Խաշել. հաշլամագ: խարշել:
Խաշխաշ. ... : տես Մաք:
Խաշխշել, կամ } հաշլամագ: խարշատել:
Խաշխշտել. }
—Խաշխշիլ: խարշատիլ:
Խաշմէր. գաշմէր: շաղբալու. կատակ: տես և Ծաղրաբան:
—Խաշմէրկութիւն: խեղկատակութիւն. ծաղ_րածութիւն:
—Խաշմէրկութիւն ընել: խեղկատակել:
Խաշու. ... : արգանակ. խաշոյ:
Խաչ. Քրիստոսի խաչելութիւնը: խաչ. քառա_թեւ. քառաթեւ նիշ. քառաթեւ կամ քառա_թեւեան նշան. սուրբ նշան. փայտ կենաց:
—Խաչ՝ Էրէսը հանած. ... : խաչանիշ. խաչանշան. տնտեսագրութիւն:
—Խաչ ելած: խաչելեալ:
—Մէկ տեղ խաչ ելած: խաչակից:
—Խաչ ելլել: 'ի խաչ ելանել:
—Մէկ տեղ խաչ ելլել: խաչակցիլ:
—Մէկ տեղ խաչ ելլելը: խաչակցութիւն:
—Խաչ ելլելով մեռնիլ: խաչամահ մեռանիլ:
—Խաչ ելլելով մեռնող: խաչամահ:
—Խաչ կրող, կամ խաչ ունող: խաչակիր. խա_չաբարձ. խաչազգեաց. խաչազգեստ. խաչ_ունակ. խաչակրօն. նշանաբարձ:
—Խաչ հանել՝ ... : 'ի խաչ հանել. խաչել:
—Խաչ հանել երեսը: տես Խաչակնքել:
—Խաչ հանելը: խաչահանութիւն:
—Խաչ հանելով մեռցնել: խաչամահ սպա_նանել:
—Խաչ հանող: խաչահանու. խաչող. խաչեցող:
—Խաչ ունող գլուխը: խաչագլուխ:
—Խաչ կամ Քրիստոս պաշտող: խաչապաշտ:
—Խաչ քարոզող: խաչաքարոզ:
—Խաչը ջուրին մէջ խօթել՝ օրհնելու համար: խաչալուայ առնել:
—Խաչը վրան դնելու աթոռ: խաչակալ:
—Խաչի ձեւով կամ նման: խաչաձեւ. խաչանիշ. խաչատես. խաչակերպ. խաչանման. խա_չանշան. խաչատիպ. խաչանկար:
—Խաչի ձեւով թեւերը բանալ: բազկատարած կալ. խաչացուցանել. խաչափռել:
—Խաչի ձեւով թեւերը բացած: խաչատարած. բազկատարած:
—Խաչի ձեւով շինած: խաչակերտ:
—Խաչին դէմ եղող: խաչամարտ:

—Խաչին դէմ ըլլալը։ խաչամարտութիւն։
—Խաչին թեւը։ խաչաթեւ։
—Խաչին թեւերը։ ծագք քառաթեւին. թեւք խաչին։
—Խաչին վրայ գամուած։ խաչամած. բեւեռեալ 'ի խաչի։ [նող։
—Խաչի վրայ մեռած։ տես Խաչ ելլելով մեռ-
—Խաչին օրինակը։ խաչանիշ (տապանին Նոյի)։
—Խաչով զարդարուած։ խաչազարդ. խաչափայլ։
—Խաչով շինած։ խաչայարդար։
—Խաչով չարչարած։ խաչաչարչար։
—Խաչով պսակած։ խաչապսակ։
—Խաչով փայլող։ խաչափայլ։
Խաչ. փէրփ. պէլա. խիւզիւնձէ։ տես Չարչարանք. եւ Նեղութիւն։
—Խաչ սիրող։ խաչասէր։
—Խաչէն փախչող։ խաչատեաց։
—Խաչով տպրող. չօրլարանտով կէչօղ։ խաչակեաց. խաչակրօն։
Խաչալէմ։ տես Խաչվառ։
Խաչակնքած։ խաչակնքեալ. տէրունագրեալ. տէրունագիր. քրիստոսագրոշմ։
Խաչակնքել. խաչ հանէլ էյլէր։ խաչակնքել. տէրունագրել. կնքել զանձն խաչիւ. կնքել զդէմս նշանաւ խաչի. խաչանշան առնել։
—Խաչաղբայր, կամ խաչեղբայր։ եղբայրագիր. եղբայր 'ի Քրիստոս։
Խաչափառ։ խաչափայտ։ տես եւ Խաչ։
—Խաչափայտին թեւերը։ խոտորնակ խաչին. խաչաթեւ։ տես եւ Խաչին թեւերը։
—Խաչափայտին կեօվդէսի փայտը։ բուն խաչին։
—Խաչափայտին կտորը։ խաչամասն։
Խաչգիւտ. խաչըն փուլունմասը։ խաչգիւտ։
Խաչել։ տես Խաչ հանել՝ պմուրտը։
Խաչելութիւն. խաչ էլլէլը։ խաչելութիւն։
—Խաչելութիւն Քրիստոսի։ տես Խաչափառ. եւ Խաչ։
Խաչղըն. Խաչղըն երթալ, կամ խաչղըն ըլլալ։ տես Փախստական. Փախստական ըլլալ։
Խաչուած։ խաչեալ. խաչելեալ։
Խաչուիլը։ խաչելութիւն։
Խաչվառ. խաչալէմ։ խաչվառ. խաչագրօշ. նշանագրօշ։
Խաչօրհնենք։ խաչօրհնէք։
Խապալայ. գապալայ։ սակ։
Խապահաթ։ տես Յանցանք։
Խապայ. գապայ։ տես Հաստ՝ կէրտեօր։
—Խապայ. ջօյն։ տես Հաստ՝ ջօյն։
—Խապայութիւն։ գապալըգ։ խոշորութիւն։
Խապաւալը. գապատալը։ պալարակապ։
—Խապաւայ. Բաշի ալթը, եան կէօ նուձալի ալթը դուրս ջըգմըշ շիշմաձըգ։ պալար։
—Խապաւայի դրսի դին, կամ դրսի երեսը։ կորնթիք. կորնթարդ. կուզք. կմբեայ։
—Ոսկիով ոսկեցուցած կամ ոսկի խապաւայով։ ոսկիկմբեայ։
Խապաւմիշ ըլլալ։ տես Ուռիլ. ըշիշմէք։

Խապար. հապէր։ լուր. լուր. համբաւ. պատգամ. զրոյց։
—Լոյս ծագելուն խապարը՝ բոլոր հրէշտակաց տարածուեցաւ։ համբաւն ընդ ամենայն հրեշտակաց ընթանայր ծագման լուսոյն։
—Խապար բերող, կամ խապար տանող։ համբաւաբեր. պատգամաբեր. պատգամաւոր. զրուցատար. պատգամատար։
—Եւ ոչ խապար տանող փախստականի մը ապրեցուց։ եւ ոչ փախուցեալ համբաւաբեր զրուցատար թողեալ։
—Գէշ խապար բերող։ գուժկան. բօթաբեր։
—Խապար բերել տանել։ պատգամաւոր լինել. պատգամաւորել։
—Խապար չեղած, կամ խապար չունեցող. հապէրսիզ։ անլուր. անազդ։
—Խապար ըլլալ։ լու կամ լուր լինել. ազդ լինել։
—Խապար ընել։ } լու առնել. լուր առնել. ազդ
—Խապար տալ։ } առնել. զեկուցանել. ազդարարեցանել. ծանուցանել. ազդել. զրոյց տալ։
—Խապար ընելու գործիք։ ազդարան։
—Խապար ընելու պօռալ։ փողանշան։
—Խապար ընող, կամ խապար տուող։ ազդիչ. ազդեցուցիչ. զեկուցիչ. ազդող. ազդարար. գուշակ։
—Խապար չընող։ անազդ։
—Գէշ խապար տալ։ գոյժ տալ. գոյժ առնել. գոյժ արկանել. գուժել. գուժկանել։
—Խապար չունիմ։ ոչ գիտեմ. չեմ գիտակ. զանխուլ է յինէն. չէ ինձ ծանօթ։
—Խապար տալ. Խապար տուող։ տես Խապար ընել. Խապար ընող։
—Քովէն խապար հանող։ համբաւահան։
—Խապար տանող։ տես Խապար բերող։
—Խապարը գնաց։ լուր եղեւ։
—Խապարը տարածուեցաւ։ հնչեաց համբաւն։
—Խապրի գիր։ տես Բարեւագիր։
—Խապրի տեղ. խապարխանէ։ ազդարան։
Խապարճըլըք. խապարճըլըք ալըշ ալըշըգը։ պալար ժամանակի։
Խապղ. ղապղ. գապղ. խօրտս գապագլըգ։ պղնդութիւն, խստութիւն որովայնի. անելութիւն. վատաղջութիւն։
—Խապղ ըլլալ. խօրը գապղ. գապղ օլմաք։ պղնդանալ. խստանալ որովայնի. կապ լինել։
—Խապղ ըլլալէն։ յորովայնէ խստանալոյ։
—Թէ որ խապղ է։ թէ բնութիւնն կապ լինի։ տես եւ Կակուղ։
Խապիլ. գապիլ։ տես Կարելի։
—Խապիլ է։ տես Կարելի է։
—Խապիլ չէ։ տես Անկարելի է։
Խապխանձախ. գապգանճաք։ ապախ. ապխտամանք. անօթք։ տես եւ Կահ կարասիք։
Խապուլ. եւ այլն։ տես Ընդունելի։
—Խապուլ ընել։ տես Ընդունիլ, եւ Յանձն առնել։

-Խառալով չքնել. գաղտուկ երթեւեկել: չքնգունել. չատնուել յանկարծ:
Խառապուխ. Խառապուխը: տես Կեղև. կճեպ. և Կեղևոտ:
Խառապուռպայ: տես Կող. գաղտագող:
Խառաւաման: տես Գռաւաման:
Խառայ: տես Ցամաք. խառայ. և Գետին:
Խառայ: տես Սև:
Խառընծայ: մրջիւն. մրջիմն:
Խառըշպուռուռուշ: տես Խառնիխուռն:
-Խառըշպուռուռուշ ըլլալ. Խառըշպուռուռուշ ընել, կամ Խառըշտրմիշ ընել: տես Խառըշտըկիլ. Խառըշտըկել:
Խառըշտըկած: տես Խառնիխուռն:
-Խառըշտըկել, կամ Խառնմըշտըկել. գառըշըլըմաք: խառնել. խառնակել. խառնափնդորել: տես և Խառնել:
-Խառըշտըկիլ, կամ խառնմըշտըկիլ. խառն ի խուռն ըլլալ: խառնակիլ. խառնափնդորիլ:
Խառըշտուք. խառնէլը, կամ խառնուիլը: խառնակումն. խառնափնդորութիւն. խառնակութիւն. խառնուրդ:
-Օտար կամ այլ և այլ տեսակ անասնոց մէկմէկու հետ խառըշտուքը: օտարախառնք:
-Խառըշտուք սրտի: տես Սրտի գանուք:
Խառթալ դուշ. գառթալ գուշու: արծուի. արծիւ:
Խառզայ: ագռաւ. սակռ:
-Սև խառզայ: արջնագռաւ:
Խառմախառըշ: տես Խառնիխուռն:
-Խառմախառըշ հալվ: տես Աղուանձապուռ հալվ:
Խառն. խառնած. խառըշդըրմըշ. գառըշըք. գառըշըք: խառն. խառնակ. շփոթ. խառնեալ. խառնակեալ. շփոթեալ:
-Խառն պատմուած, կամ պատմող. տարածառածա պատմող: խառնապատում:
Խառնած, խառնակ. խառնուած: տես Խառն:
-չԽառնած: անխառն. անշփոթ:
-Խառնակ օդեր: ամպայոյզք. ամպրոպք:
-Խառնակ օդեր որ ցորեկը կըլլան, արեւուն լոյսը կը դոցեն: ամպայոյզք ինչ որ զաւուրսն լինին, զձառայթս արեգական ծածկիցեն:
Խառնաղսի. կամ Խարնարսի. գառնափոլ: խիթք որովայնի. խոստուկ:
Խառնել. գառըշդըրմաք: խառնել. խառնակել. շփոթել:
-Մէջը թոյն խառնած տուած անոր: շաղախեալ դեղովն մահուց նմա:
-Խառնելը, կամ Խառնուիլը: տես Խառըշտուք:
-Խառնելով շինած: խառնուածոյ:
-Խառնելու աման, կամ տեղ: խառնարան. խառնոց:
-Խառնելու գործիք: թնթոց. խառնիչ:
-Խառնուիլ: տես Խառըշտըկիլ: [նել:
-Ուրիշի բանին խառնուիլ: օտարատեսուչ լի-
-Ուրիշի բանին ինչ կը խառնուիս: զի՞ կայ քո և այլոց:
-Ուր որ գետերը մէկմէկու կը խառնուին: գետախառնուրդք:
-Ուր որ Եփրատ գետը ծովը կը խառնուի: ուր Եփրատ յանգի 'ի ծով: ուր Եփրատ բերանացեալ անկանի 'ի ծով:
Խառնիխուռն. խառըշպըշխած. գառմագառըշ. գառըշպառուռուշ: խառնիխուռն. խառնափնդոր. խառնախիտ. խառնամասն. խաժամուժ. խառնաղանձ. խառնիճաղանձ. բազմայոյզ. բազմաշփոթ. խառնակ. անկարգ. շփոթ:
-Խառնիխուռն դուրս տուած: խառնարձակ:
-Խառնիխուռն ըլլալ. Խառնիխուռն ընել: տես Խառըշտըկիլ. Խառըշտըկել:
-Խառնիխուռն խօսք: խառնախօսութիւն: տես և Ափխեղցփեղ խօսք:
-Խառնիխուռն խօսող: խառնախօս:
-Խառնիխուռն ձայն: խառնաձայն բարբառ. խաժամուժ հնչիւն. խառնաձայնութիւն:
-Խառնիխուռն ձայն հանել: խառնաձայն հընչել. խառնաձայնել. խառնաձայն արձակել (ֆողոյ):
-Խառնիխուռն ձայն հանող: խառնաձայն. խառնաբարբառ:
-Խառնիխուռն վրայ վազել: խուժել. դրոհ տալ. խուռնընթաց 'ի վերայ դիմել. խուռն յարձակիլ:
Խառնող. գառըշդըրըճը: խառնակող. խառնակիչ. շփոթիչ:
-Խառոշել, կամ խառոշել. գաղանի դէս փըլալը կամ հեւալով տոփել. և այլն: մռզռայլիլ: տես և Ուրկրամոլութիւն ընել:
Խաս՝ տօյի, տըջակ, և այլն: տես Ջուտ. տըջակ:
-Խաս՝ պօյս, ղունճալ, ըգէտպ. և այլն: տ. Ազնիւ:
Խասսայ: մսագործ. մսավաճառ:
-Խասսապի շուն. գասապ քէօփէկի: գամփռ.
-Խասսապի դանակ: կացին. դահճայ:
Խասսապպայ: տես Գեզ մենծ:
Խասսապխանայ. սալախանայ. սալախանայ: սպանդանոց. սպանդարան. զենարան. մսավաճառանոց:
Խասէմ: բաժանարար ժառանգութեան:
Խասէվէթ. Խասէվէթ ընել. և այլն: տես Թասայ. Թասայիլ. և այլն:
Խասըր: աճուկ. ցայլք. փոշտ: տես Աճանք:
Խասիէթ. Խասիէթլի: տես Օգուտ. Օգտա-
Խասիմ: տես Թշնամի: [կար:
Խասիս: տես Ագահ. բռնող:
Խասիտ, կամ խասիտ, կամ խասիտէն. էնխաոփէն: կամովին. կամակար. դիտութեամբ. յօժարակամ. մտադիւր:
Խասխաթի կենալ, կամ մնալ: տես Անշարժ կենալ: [դերձս:
Խասմիշ ընել: հանդրիճել. պարուրել զհան-
Խասնի: տես Զարհաս:
Խավեար, կամ խավիար: տես Խաւթար:
Խավի. Խավի ըլլալ. և այլն: տես Ամուր. Ամրնալ. և այլն:

Խաւկ. Խաւկ ընել: տես Դաշ. Դաշ գնել:
Խատայ. Խատապէլայ: տես Փորձանք պատուհաս:
Խատեխ: Ճաշակ: տես և Գաւաթ:
—Խատեխիքեար, կամ խատեհ.քեար. գէնի բօժնօղ: մատռուակ. գինեպաշտ:
—Խատեխիքեար պաշը: տակառապետ:
—Խատեխիքեար պաշըի մանսապը: տակառապետութիւն:
Խատէմ: ոտն. ոտք:
—Խատեմ. բարէի բէրէւը. բարէ նշան: բարօրութիւն. երջանկութիւն:
—Խատէմլի: բարեբեր. բարեշնորհ. բարեբաստ:
—Ոտքը խատէմլի: բարերոտն:
—Ոտքիդ խատէմովը Աստուած օրհնեց զիս: օրհնեաց զիս տէր յոտին քում:
—Խատէմսիզ: անբախտ. Թշուառ. չարաբեր:
Խատը, կամ խատր: պատուաւոր:
Խատըմ: Ներքինի. ձուանկ. կուրտ: տես և Կուռտ. կօփած:
—Խատըմ ըլլալ: Ներքինանալ:
—Խատըմ ընել: Ներքինացուցանել. Ներքինի առնել. խզել Ներքինիս:
Խատըն: տես Խաթուն:
—Խատընձըխ. գօփընձըք: օրիորդ:
Խատիր: տես Կրցող:
Խատիքէօյ: գօփըւքէօյի. քաղաք է: Քաղկեդոն:
—Խատիքէօյցի. գօփըւքէօյլի: քաղկեդոնացի:
Խատիֆէ. հօգնէլիւ: Թաւ կերպաս. Թաւիշ:
—Խատիֆէ՝ ծաղիկ: Թաւրնջակ:
Խատուտիկ. ալաճայ: խայտ. խայտախարիւ. խայտափիտ. խայտաբղէտ. Նկարէն. Նկարակերպ. Նկարակերպ. Նկարապաճոյճ. երփներանգ. Նարօտաներկ. պիսակ. գունագոյն. երփնագոյն. երփն երփն. գունակ գունակ:
—Խատուտիկ՝ զընձապով. Խատուտիկ՝ ձերմկով: տես Զընձապով խատուտիկ. Ճերմկով խատուտիկ:
—Խատուտիկ լաթ: Նկարէն ձորձ. պատմուճան ծաղկեայ. Ճամուկ. Ճամկաւոր:
—Խատուտիկ մատուտիկ. } ալաճալը-պուլաճալը: խայտաբղէտ. խայտաճամուկ. բազմաճամուկ:
—Խատուտիկ խատուտիկ. }
—Խատուտիկ՝ պօօփ պօօփ գօանօղ, կամ Բօք Բօք գօանօղ. Բնւղէն է ղօֆլանը. ալէնէ+լէ: պիսակ:
Խատտէրէ. գօփփէրէ: գաշղյն. Նրան երկողնի. վաղակաւոր երկայրի:
Խատր. գօփը: կար. բաւականութիւն. կարողութիւն. զօրութիւն. չափ:
—Խատրըդ գիտցիր: ծանիր զչափ անձին: տես և Ուժ:
—Խատր չունենալ: տես Ուժը չհասնիլ:
—Խատրէն դուրս ելլել: տես Կարողութենէն դուրս ելլել:
—Խատրը չգիտնալ. գօփըմը պիլմէմէ+: չգիտել զչափ անձին:

—Անանկ հօրը խատրը գիտնալ: գիտել զյարգ այնպիսւոյ հօր:
—Խատրը հասնիլ: տես Ուժը հասնիլ:
Խարակէօզ. սեւաչեայ: սեւակն. Թխակն:
Խարած: հարած: հարկ. գլխահարկ:
—Խարած առնել՝ ժողովել: հարկս հանել:
—Խարած տալ: հարկս տալ. հարկս հարկանել. հարկատու լինել:
—Խարած տալը: հարկատրութիւն:
—Խարած առնելը. Խարած առնօղ: տես Խարաճճի. և այլն:
—Խարած տուօղ. խարաճկիւզար: հարկատու. հարկատուր. հարկահար. հարկահատոյց:
—Խարած չտուօղ: տես Խարաճէ ազատ:
—Խարաճէ ազատ: ապահարկ:
—Խարաճայ. սեւուկ: կիսասեաւ. Թուխ:
—Խարաճկիւզար: տես Խարած տուօղ:
—Խարաճկիւզար ընել: հարկատու. կամ՝ ի հարկի կացուցանել:
Խարաճճի. հարաճճը: հարկահան. հարկապահանջ:
—Խարաճճի պաշի: հարկապետ:
—Խարաճճութիւն: հարկահանութիւն. հարկապահանջութիւն:
Խարաման. գաւառ է: Կիլիկիա:
—Խարամանցի: կիլիկեցի:
Խարայ: տես Ցամաք. գաւառ. և Գետին:
Խարայ: տես Սև:
—Խարայ եէլ. հով է: հողմ ուռուցիկ:
—Խարայ եէմիշ. փիրաղի նման պտուղ մ է:
ծուաղ: [ըեկ:
—Խարայ Թաւուխու. սեւ Թռչուն է: սարեակ. սա_
—Խարայ լէյլէկ: քաջահաւ:
—Խարայ խաշ. գարա գուշը: տես Սևընքուշ:
—Խարայ սէվտայ. Խարայ սէվտալը: տես Սև մաղձ. Սև մաղձոտ:
Խարապ: աղարտ. աղաւաղ. խանգար. խոպան. աւեր. ապալէր. կորդ. բոհ. աղարտեալ. աղաւաղեալ. խանգարեալ. խոպանացեալ. եղծեալ. ղեղծեալ:
—Երբոր դեռ ամեն բան աւրած ու խարապ եղած էր: մինչդեռ ամենայն ինչ եղծ ղեղծ էր:
—Խարապ ըլլալ: աղարտիլ. աղաւաղիլ. խանգարիլ. եղծանիլ. ապականիլ. խոպանանալ. կործանալ: տես և Աւրիլ. ավրոլ:
—Խարապ ընել: աղարտել. աղաւաղել. խանգարել. եղծանել. ապականել. աւերել. խաթարել. յաղարտ վարել. կործանել. քանդել: տես և Աւրել. պօզմագ:
Խարապաթախ. ծակլը Թաղլան է: հողամաղ:
Խարապայ: տես Աւերակ. վէրան:
—Խարապութիւն: աղաւաղութիւն. խանգարութիւն: տես և Աւերութիւն:
Խարար. հարար. չուլ: խարարան. քուրձ. խարդ. մազեղէն. քրձեայ. այծեայ:
—Խարար հագած, կամ խարար հագնօղ: խարազնազգեաց. քրձազգեաց. քրձազգեստ.

խարազնահարեալ. խոշորագեալ. խոշորագեալ. խորգահանդերձ. քրձաւոր. խորգաւոր. խարազնաւոր:
–Խարար հագնիլ: խարազն, կամ քուրձ զգենուլ. արկանել քուրձ, կամ խորգ. քրձեայս զգենուլ. խարազնազգեաց լինել. քրձազգեաց լինել:
–Խարարէ: քրձեայ. քրձեղէն. մազեղէն. այծեայ:
–Խարարէ տօպրակ: Ճամբրուկ:
–Խարարի կտոր: ձուձ:
Խարարթմիշ ընել: տես Մթնցնել:
–Խարարմայ: տես Մթութիւն:
–Խարարմիշ ըլլալ: մռայլիլ. շրանուլ: տես Մթնալ:
–Ամէնուն աչքը խարարմիշ եղեր էր անօթութենէն: զամենայն աչօք մռայլ մածեալ նստէր 'ի սովոյ:
–Աչուըներուն խարարմիշ ըլլալը: շրտուցմն աչաց:
Խարաֆուլ. խարէնֆիլ: մեխակ. շահոգրամ. ծաղախոտ:
Խարբըզակ. ղաւուն: սեխ:
Խարբուզ. գարփուզ: մեղրապտուղ. ձմերուկ:
Խարբուխ: տես Հարբուխ:
Խարգախ. հիյլէգար. գալըպազան. հարամզադայ: խարգախ. խարգաւանակ. խարգաւանող. խարգաւանիչ. դաւաճան. դրժող. դրուժ. դրուժան. մեղմեխ. հաւատադրուժ. կեղծաւոր. որոգայթադիր. նենգաժոտ. նենգաժէտ. նենգագործ. նենգաւոր. նենգախոհ. նենգամիտ. չարահնար. չարիմաց. չարարուեստ. չարախոհ. չարանիւթ: տես և Խաբեբայ:
–խիստ Խարգախ: բազմախարգախ:
–Խարգախ խօսք: նենգախօսութիւն:
–Խարգախութիւն. հիյլէ. հիյլէգարլըգ. գալըպազանլըգ. հարամզադալըգ: խարգախութիւն. խորամանկութիւն. մեղմեխութիւն. դաւաճանութիւն. դրժողութիւն. դաւ. նենգ. նենգութիւն. նենգաւորութիւն. նենգագործութիւն. նենգաժոտութիւն. նենգամտութիւն. կեղծաւորութիւն. չարախոհութիւն. չարահնարութիւն. չարարուեստութիւն. չարիմացութիւն. գաւանք. խարգախանք. մեղմեխանք. դրժանք:
–Խարգախութիւն ընել: խարգախել. խարգաւանել. խորամանկել. դաւել. դաւաճանել. դրժել. խաբել. նենգել. նենգաւորել. նիւթել զչարիս. նենգ գործել. դաւ գնել:
–Խարգախութիւն չընելով, կամ առանց խարգախութեան. (Ադ.): տես Անխարգախ:
Խարէզ. Խարէզ պահել. և այլն: տես Ոխ. Ոխ պահել. և այլն:
Խարէժֆիլ: տես Խարաֆուլ:
Խարէր: տես Միջակ:
Խարըչ: Թիզ: [նալ:
Խարթ. Խարթլանմիշ ըլլալ: տես Դաչ. Դաչ

Խարիկոն: տես Ղարիկոն:
Խարիպ: տես Ղարիպ:
Խարիսխ. փէրէչ Բաշը. փէրէչ փաղանը. փիղլէֆ: խարիսխ. ներքնախարիսխ. ոտն սեան. մեքենովք:
–Խարսխի ձև ունող: } խարսխաձև. խարսխակերպ. խարսխանման:
–Խարսխի նման: }
–Խարսխի վրայ դնել, կամ անկել: խարսխել:
Խարկել: տես Բոհրել:
Խարճ. հարճ: ծախք:
–Տաճարը չինելու խարճը տէրութենէ տալ: յարքունուստ առնել զվճենակս շինութեան տաճարին:
–Խարճը շատ: բազմածախ. շատածախ:
–Ամէն օրուան խարճերուն համար: վասն աւուր աւուր ծախուցն:
–Խարճ՝ Ճինճանէ և Ննանէկաց: կազմ. կազմած:
–Խարճ ընել: տես Խարճել:
–Շատ խարճ կընէր: առնէր ծախս մեծամեծս:
Խարճել. խարճ ընէլ. հարճ էթմէք: ծախել. վատնել:
–Խարճելը: տես Խարճ:
–Խարճ ու կէլիր: ելումուտ. ելևմուտ:
Խարս. ղարս. գարս. քաղաքի անուն է: Կարս:
Խարվաթ: տես Հանդերձ, խարվաթ:
Խարտած. էյէլի. էյէլէնմիչ: խարտեալ. խարտածոյ. խարտ:
Խարտել. էյէլէմէք: խարտել. յղկել:
Խարտոց. էյէ: խարտոց:
–Խարտոցել: տես Խարտել:
Խարտուք. էյէնթի: խարտ. խարտածք:
Խացակ, կամ խացակ աչք: ղաչացու. աչացու: տես և Ցաւաղար:
Խաւ. քանիյէնէլի: տես Աբեթ:
–Խաւ ունող. խաւլը: Թաւ. Թաւարծի:
–Խաւը Թափիլ (չուխային, և այլն): մաշտիլ լեշկիլ:
Խաւալ. գաւալ: սրինգ. եղեգնափող:
Խաւախ. գաւագ աղաճը. ծառ է: կաղամախ. հացենի:
Խաւանօղ: բղուղ. սափոր. կամփառակ. բլուղ:
Խաւար: տես Մութ:
–Խաւարեցնել: } տես Մթնցնել:
–Խաւարցնել: }
–Խաւարիլ: } տես Մթնալ:
–Խաւարնալ: }
Խաւարում: տես Մթութիւն:
Խաւէզայ: խոյր կամ արտախուրակ հրէից:
Խաւիար, կամ խաւեար: ձկնկիթ. քոսխոս. աղկիթ:
Խաւիծ. ղայմախ. գայմաք: խիւս:
Խաւլ. Խաւլ ընել. և այլն: տես Դաշ. Դաշ
Խաւլը: տես Խաւ ունող: [գնել. և այլն:
Խաւլու: մաքման. ղէնջակ:
Խաւղայ. Խաւղաճի: տես Կռիւ. Կռւօղ:
Խաւող. խաղող: խաղող. բեր որթոյ. կութ:
–Խաւող մեծահատ ու սև: եղնակն. պարտփախուց:

-Խաւող մեծահատ ու ձմերուկ։ աղխտակ ալեւորիկ կամ ալեւորուկ։
-Խաւող կոխել, կամ խաւող քամել։ ճմլել կամ կոխել զխաղող. հնձան հարկանել։
-Խաւող կոխօղ, կամ քամօղ։ հնձանահար։
-Խաւող տուօղ։ խաղողաբեր. խաղողենի։
-Շատ խաւող տուօղ։ բազմողկոյզ։
-Խաւողը լեղի։ խաղողաղաղան։
-Խաւողով լեցուն։ խաղողալից։
-Խաւողին հասուններուն մէջ սեւ ելնալ։ խայծտ-ելիլ. խայծիլ։
-Խաւողներուն մնացուքը քաղել։ ճռաքաղ անել զայգի։
-Խաւողներուն սեւնալու օրերը։ աւուրք խայ-ծուածոյ խաղողոյ։
-Խաւողխծիկ. գէօճէյ մի է, որ խաւող հասնելու ատենը կուլայ։ խաղողախայծիկ. խաղողեփիկոց։
-Խաւողկութ։ } տես Այգեկութ։
-Խաւողկիթ։ }
Խաւութ, կամ զաւութ։ փոխինդ։
Խաւուն. Խաւունլուխ. տես Սեխ. Սեխենոց։
Խաւուրմիշ ընել՝ ղըզըրդըլմըշ և զընմաշ։ տես Բոհրել։ [սանի։
-Խաւուրմիշ ընել՝ գլխ, և այլն։ խորովել 'ի
Խաւրել։ տես Խրկել։
Խաւըրծիլ, կամ խաւարծիլ. խոտ է։ խա-ւարծիլ. իշխուն։
Խափալթմիշ ընել։ փախչել. արկանել 'ի վե-րայ. խափուցանել. խափանել. խաբել։
Խափախ։ տես Խուփ։
Խափամաճի։ պարեգօտարար. հանդերձա-րար. դերձակ. պատմուճակ։
Խափամայ. գափամայ։ պարեգօտ. պճղնաւոր։
Խափանած։ տես Խափանուած։
Խափանել. պոզմաք էնմէք. անջրպ էնմէք։ արգե-լուլ. խափանել. խափան անել։ տես և Արգիլել. և Պաթալ ընել։ [նաւ։
Խափանճայ։ հաղբք. թակարդ։ տես և Ակ-
Խափանմիշ ըլլալ։ տես Փակուիլ։
Խափանում։ խափանումն. անգործութիւն. խափանած։
Խափանուած. պոզուլ. աճուրպ։ արգելեալ. խա-փանեալ, դադարեալ. դատարկացեալ. ան-գործ. պարապորդ։ տես և Պաթալ։
-Խափանուիլ, կամ խափանվիլ. պոզուլ օլմաք. աճուրպ օլմաք։ խափանիլ. պարապորդ կալ. դատարկ կալ. անգործ մնալ։
Խափանօղ։ խափան արգել։
Խափլամայ։ դրուագ։
-Խափլամայ՝ երկինօլ։ թլփայորդ. ամպապատ։
-Խափլամայ՝ պարի։ կողմանոց։
-Խափլամայ՝ սաէպէ, կամ Բուսանի։ տատատա-ղակալ. պրշակ։
-Խափլամայ ընել, կամ խափլամայով ծած-կել։ դրուագել։
Խափլան։ ինձ։
Խափլուճայ։ տես Ջերմուկ։
Խափլուն պաղը. Բօղազը։ կրիայ. կրայ։

Խափխաճախ։ տես Խապխաճախ։
Խափմիշ ընել։ տես Խըլել։
Խափու։ տես Դուռ։
Խափուճի։ տես Դռնապան։
Խափուտան՝ պէյի։ տես Զօրապետ։
-Խափուտան՝ նաւու։ տես Նաւապետ։
-Խափուտան փաշայ։ ծովապետ ծովակալ։
Խաֆայ։ գագաթն. գանկ. սկաւառակ գլխոյ. տակառ. խեղապատակ։
Խաֆաֆ. գոճաճ։ կօշկակար. կօշկագործ. կարուակ։ [խուճք։
Խաֆէս. ֆէնծիրէյ. և այլն։ վանդակ. խաղ-
-Խաֆէսին ձողերը։ բարաւմբունք։
-Խաֆէսլի։ վանդակապատ. վանդակակուռ։
-Խաֆէս՝ հաւու, կամ թռչնոյ։ վանդակ. լա-րանոց։
-Խաֆէս՝ մէջը գողան դնելու, կամ անասուն պա-հելու, կամ մարդ հանիս ընելու։ զատադեղ. ար-գելարան. արգելոց. արկղոց։
-Գողանը խաֆէսի մէջ դնել։ զատադեղել։
-Խաֆէս հուսել։ վանդակել։
-Խաֆէսով գոցել։ վանդակել. վանդակա-պատել։
-Խաֆէսով շինած։ վանդակապատ. վանդա-կակապ. վանդակակերպ. վանդակաձեւ. վան-դակագործ։
-Խաֆէսճի։ վանդակագործ։
Խաֆիլ։ տես Ցանկարծ։
-Խաֆիլ գանուօղ։ տես Զգաստ չեկօղ. և Զգուշ չեկօղ։
-Խաֆիլտէն։ տես Ցանկարծակի։
Խաֆիֆ։ թեթեւ. դիւրաբեկ. բեկանուտ։
-Խաֆիֆ կենալով։ գայթ 'ի գայթս։
Խաֆտան։ պատմուճան. վտաւառ։
Խելաւ։ տես Խենթ։
Խելացի. խելաց վիր մարդ. ակըլլը. ուսուլ։ իմաս-տուն. ուշիմ. ուշեղ. հանճարեղ. իմաստուն. գգօն. զգաստ. խոհեմ. խոհական. խորհրդա-կան. հնարագէտ. խորագէտ. մտավարժ. կորովամիտ. ողջամիտ. առատամիտ. ճարտա-րամիտ. սրամիտ. բազմամիտ. իմաստնա-խոհ։
Խելացի եւելը, կամ խիստ Խելացի։ բազմի-մաստ. յոգնահանճար. շատախելոց. պատուա-րեալ հանճարով. բազմահանճար. գերա-հանճար. լիահանճար. գերիմաստ. վեհի-մաստ։
Խելացի բան, կամ խօսք։ հանճարաբանութիւն։
-Խելացի ըլլալ. Խելացի ընել։ տես Խելքը-նալ. Խելքցնել։
-Խելացութիւն. խէլգըսըզլըգ. ակըլլըլըգ. ուսուլ-լուլուգ։ մտացութիւն. ուշիմութիւն. բազ-մամտութիւն. իմաստութիւն. գգօնութիւն. զգաստութիւն. ճարտարմտութիւն. ողջա-մտութիւն. կորովամտութիւն. խոհակա-նութիւն. խորհրդականութիւն. խոհեմու-թիւն. հանճար. խելք։
Խելացութեամբ։ տես Խելքը. (ձե)։

Խելըռած. ագըլընը օղուրմուշ. ագըլսըզլընմիշ: խելայեղեալ. ցնորեալ. ուշաթափ:
—Խելըռիլ: խելայեղիլ. թափիլ 'ի խելաց. ցնորիլ. ուշաթափիլ: տես և Խենթենալ. խէնթիլ: [փութիւն:
—Խելըռութիւն: խելայեղութիւն, ուշաթա
—Խելըռցնել: ցնորեցուցանել: տես և Խենթեցնել. փէլիլէմէք:
Խելմը. էմը. պիր էղ. պիր հօյլը: հարուստ մի. ոչ սակաւ. օգուտ:
—Խելմը քաղքէն զատուեցան. հարուստ մի ըստ քաղաքն արտաքս ելին:
—Խելմը օրեր անցընել հոն: լինել անդ աւուրս ոչ սակաւ:
—Խելմը հալս եկաւ: եկն ժողովուրդ ոչ սակաւ:
—Խելմը ատեն: զօգուտ ժամս. մեծ ժամս. հարուստ մի ժամ. յերկարագոյն նուազօք. ամս հարուստ մի:
—Խելմը ժամ անցաւ: ժամք հարուստք 'ի վերայ անցին:
—Խելմը տարի պատերազմ չեղաւ: դադարեաց երկիրն 'ի խաղաղութեան ամս հարուստ մի:
Խելք. ագըլ: խելք. միտք. ուշ. հանճար. իմաստ: տես և Միտք. ագըլ:
—Խելք բանեցնել. մտք բանէցնէլ: խելս խառնել. հնարս իմանալ. մտաբերել. խորհիլ:
—Շատ խելք պէտք է բանեցընել: բազում խելս պարտ է իմանալ:
—Խելք բանեցնող. մտք բանէցնող: մտաբան. տրամաբան. մտավարժ:
—Խելք կտրելու՝ բան: հաւանական. հաւանելի:
—Խելք չհասնելու: տես Մտաց տակ չընկնող:
—Հրեշտակներուն խելք չհասնելու 'ի սերովբէից անհաս անցեալ պարուրի:.
—Խելք ունեցող. մտք ունող. ագըլ ըլան. ագըլլը: մտաւոր. մտացի: տես և Խելացի:
—Խելք չունեցող. ագըլըզ: անմիտ. անհանճար. անիմաստ. անզգօն: տես և Խենթ:
—Խելք սորվեցնել: խելամուտ առնել. խելամըտեցուցանել. իմաստնացուցանել. զգօնացուցանել. իմաստուն առնել:
—Խելք սորվիլ: խելամուտ լինել. իմաստնանալ. զգօնանալ:
—Խելք տալ. մտք տալ. մտք դնէլ: միտ դնել. ուշ դնել. ուշ ունել իմիք. ուշադիր լինել. մտադիր լինել. մտադրել. ուշադրել:
—Խելք տալը: ուշադրութիւն. մտադրութի. մտադիւրութիւն:
—Խելք տալով: ուշի ուշով. մտադիւր:
—Խելք տուօղ. մտք դնող: ուշադիր. մտադիր. մտադիւր:
—Խելքէ դուրս. ագըլդան փաւլըայ: գերահրաշ. սքանչելահրաշ: տես և Մտաց տակ չընկնող:
—Խելքը հանել: զառանցուցանել. հանել 'ի բանէ:
—Խելքէ հանեց զինքը ու առաւ փախաւ: 'ի բանէ եհան զնա և առեալ փախեաւ:
—Խելքէն հնարած: տես Գլխէն հնարած:
—Խելքը բաց: տես Զգաստ:
—Խելքը բացուիլ. ագըլլաղըլը օլմագ: 'ի չափ հասանել: տես և Խելքը գլուխը գալ:
—Խելքը բոլըրած. մէքը բօլըրմըշ: չափահասակ. կատարելահասակ:
—Խելքը գլխէն թռչիլ. Խելքը իր գլխէն, կամ մէկի մը գլխէն թռցնել: տես Խենթենալ. և Խենթեցնել:
—Խելքը գլուխը, կամ խելքը վրան պահօղ: զգաստ. զգոյշ. զգուշաւոր. լուրջ. զուարթ. զուարթուն: տես և Զգաստ:
—Խելքը գլուխը բերել. ագըլընը պաշընայ կէթիրմէք: զգաստացուցանել. զգօնացուցանել: տես և Զգաստացնել:
—Խելքը գլուխը բերելու տեղ: ողջախոհարան:
—Խելքը գլուխը կամ վրան գալ, կամ խելքը գլուխը ըլլալ: խելաբերիլ. ուշաբերիլ. սթափիլ. զգաստանալ. զուշով գալ. ոգի բերել. յինքն գալ. յինքն սամփոփիլ 'ի զգայութեանցն խուճապոյ. 'ի միտս լինել. ուշ 'ի կուրծս անկանել. անձին զգալ:
—Խելքը վրան եկաւ: առնն միտք յինքն եկին: տես և Զգաստանալ:
—Խելքը գլուխը ժողվել: տես Զգաստ կենալ:
—Խելքըդ գլուխդ ժողվէ: զգաստացիր. ըզգաստ լեր. ուշիմ լեր. զանձամբ քով լեր. եկ 'ի միտս քո. սթափեցիր և եկ 'ի քեզ:
—Խելքը դառնալ: խելայեղիլ. փոփոխելանալ. գլխադարձիլ. ցնորիլ: տես և Խելքը փոխուիլ:
—Խելքը դարձող: խելայեղ:
—Խելքը թռած. Խելքը թռչիլ. Խելքը թըռցնել. և այլն: տես Խենթ. Խենթենալ. Խենթեցնել. և այլն:
—Խելքը կարճ: կարճամիտ. պակասամիտ. տկարամիտ:
—Խելքը կորսնցնել: անմտանալ: տես և Խենթենալ. խէնթիլ:
—Խելքը կորսնցուցած, կամ կորսնցնող: 'ի մտաց թափեալ. 'ի մտաց անկեալ. գլխադար. անկեալ 'ի հանճարոյ. խելայեղեալ: տես և Խենթ:
—Խելքը կտրել: խելամուտ լինել. խելամտել:
—Խելքը հասնիլ: տես Հասկընալ:
—Խելքը մեծ: տես Խելացի:
—Խելքը միտքը. խէլքը խէյալը: ուշ ուրուշ:
—Խաբել ու խելքը միտքը կախարդել: 'ի պատիրս արկանել. զուշ և զուրուշ մոգել:
—Խելքը միտքը, կամ խելքը խէյալը բանի մը տալ: ուշ դնել. միտ դնել:
—Խելքը միտքը մաքի ընելու տալ: յակճիռս կամ յայթիւս կալ:
—Խելքը մտնել: տես Հասկընալ:
—Խելքը մտցնել: տես Հաւնեցնել, և Հասկըցնել:
—Խելքը նօսր. խէլքը պօլայ. ագըլը էքսիք. պէհ-

ղէֆ ագըլլը. սահա՛ֆ: ծանծաղամիտ. թեթեւամիտ. թերամիտ. խօթամիտ. պակասամիտ. փանաքիմաց. աղքատիմաց. թերի 'ի մտաց:
—**Խելքը** պակաս: տես **Խելքը** նուազ:
—**Խելքը** պառկիլ: խելամուտ լինել. հաւանիլ. վկայել մտաց: տես և Հաւնիլ:
—**Խելքը** չպառկիլ: չհաւանիլ. չվկայել մտաց: տես և չՀաւնիլ:
—**Խելքը** վրան գալ, կամ դառնալ: տես **Խելքը** գլուխը գալ:
—**Խելքը** վրան ըլլալը: մտադրութիւն. ուշադրութիւն:
—**Թէվէքելի՝** չէ թէ խելքը վրան ըլլալով գիտելը: վայրապար և ոչ խորհրդական յարձակումն:
—**Աս** ամենն ալ բնական կերպով եղած են, չէ թէ մտածելով կամ խելքը վրան ըլլալով: այս ամենայն բնականք են և ոչ խորհրդականք:
—**Խելքը** վրան ժողվել: } տես Զգաստ կենալ:
—**Խելքը** վրան պահել: }
—**Խելքը** վրան պահօղ: տես **Խելքը** գլուխը:
—**Խելքը** ցնդած, կամ ցրուած: խելացնոր. մըտաթափ. ուշամոռաց:
—**Խելքը** ցնդել, կամ ցրուել: զառանցուցանել: տես և **Խենթեցնել**:
—**Խելքը** ցնդիլ, կամ ցրուիլ: խելացնորիլ. ցնդել մտաց. ուշաթափիլ. զառանցել: տես և **Խենթենալ**. խէնիլիլ:
—**Խելքը** փոխուիլ: փոփոխիլ մտաց. յեղաշրջել 'ի խորհրդոց:
—**Խելքի** յարմար: դիւրաբան:
—**Խելքի** յարմար կերպով: դիւրաբանութբ:
—**Խելքի** պակասութիւն, կամ նուազութիւն: պակասամտութիւն. թերամտութիւն. ծանծաղամտութիւն. տկարամտութիւն. անմտութիւն. խօթամտութիւն:
—**Խելքի** տակ չընկնօղ: տես **Մտաց** տակ չընկնօղ:
—**Խելքի** տէր մարդ: տես **Խելացի**:
—**Խելօք**. ռամկ. տես **Խելացի**:
—**Խելօք**. (Ռմկ). Քիւռսիւզ իւէն: իմաստնապէս. իմաստասիրապէս. խոհեմապէս. իմաստնաբար. իմաստասիրաբար. խոհեմաբար. իմաստութեամբ. հանճարով:
—**Խելօք** գիտնալ. իւէլ+ոլը իմնալ, եա՛ գօնէլ: իմաստասիրել. խելամտել. խելամուտ լինել:
—**Խելօք** խօսիլ: իմաստաբանել. իմաստասիրել. հանճարաբանել. հանճարաբարբառել:
—**Խելօք** խօսօղ, կամ խելացի խօսք խօսօղ: հանճարաբան. իմաստնախօս:
—**Խելօք** կենալ, կամ խելօք ապրիլ: իմաստութեամբ կեալ. իմաստասիրել:
—**Խելօք** փրթիլ: իմաստութն գտանիլ. խոհեմանալ:
—**Խելօք** քալօղ: խոհեմընթաց:
—**Խելօքնալ**. իւէլոյի ըւլ-ոլ. ագըլլը օլմագ: իմաստնանալ. զգօնանալ. խոհեմանալ. զգաստանալ:
—**Խելօքութիւն**: տես **Խելացութիւն**:
—**Խելօքցնել**: իմաստնացուցանել. զգօնացուցանել. իմաստուն առնել. խոհեմացուցանել. զգաստացուցանել:
Խեղդ. պօղուլ. պօղմայ: խեղդ. խեղդումն. հեղձումն:
—**Խեղդած**. խողդած. խողդըլած. պօղուլմուշ: խեղդեալ. հեղձուցեալ. հեղձուցիկ. խեղդամահ. հեղձամահ:
—**Խեղդած** կենդանեաց առանց խարելու կուտեն: զհեղձուցիկն ուտեն անխտիր:
—**Խեղդել**. խողդել. պօղմագ: խեղդել. հեղձուցանել. հեղձուցիկ առնել. հեղձամղձուկ առնել:
—**Ինքը** զինքը խողդել: խեղդ արկանել. խեղդ անձին առնել. խեղդ ընդ անձն արկանել. 'ի խեղդ մտաբերել:
—**Զինքը** խողդեց ու մեռաւ: խեղդ արկ և մեռաւ. ինքնաձեռն խեղդամահ վախճանեցաւ: իւրովի կախաղանեալ, լարախեղդ եղեալ մեռաւ:
—**Ուռնկով** քաշել խողդել զանիկայ: խեղդ ընդ անձն արկեալ ձգել զնա:
—**Իրենց** թշուառութեանցը չհանդուրժելով, իրենք զիրենք կը խողդեն: առ չժուժալ աղէտիցն 'ի խեղդ մտաբերեն:
—**Խեղդուածները** կախաղանէն իջեցընել: ըզխեղդարկեալսն 'ի կախաղանաց իջուցանել:
—**Խեղդելով** սպաննել, կամ մեռցնել. պօղարագ էօլտիւրմէք: խեղդամահ առնել. հեղձամահ առնել. հեղձամահ սպանանել. չարախեղդ առնել:
—**Խեղդելու** չուան: խեղդան. խեղդ:
—**Երդումը** մարդուս խողդելու չուան է: երդումն խեղդան է անձին:
—**Խեղդըւիլ**. խողդըւիլ. պօղուլմագ: խեղդիլ. հեղձնուլ. հեղձանիլ. խեղդամահ լինել. հեղձամահ լինել:
—**Խեղդըւօղ**. պօղուլան: հեղձական. հեղձուցիկ:
Խեղդղդել. խողդղդել: մղձկել. հեղձամղձուկ առնել:
—**Խեղդղդըւօղ**: հեղձուցիկ. հեղձամղձուկ:
—**Խեղդղդիլ**. խողդղդիլ: հեղձամղձուկ լինել. մղձկիլ:
Խեղդօղ. խողդօղ: խեղդող. հեղձուցիչ. հեղձուցիկ. հեղձամղձուկ. հեղձական:
—**Խեղդօղ** իլմէկ: խեղդ:
—**Խեղդօղ** տաք: յորձուտ. տապայրեաց:
Խեղեփինալ: շփանալ. քնքշալ. քնքշիլ:
—**Խեղեփինալը**: շփացութի. քնքշանք:
Խեղճ. զավալլը. պէքիր. միսքին. փէրիշան: հէք. թշուառ. չուառ. ողորմ. աւաղուկ. աղկաղկ. գծուծ. եղուկ. ողորմելի. եղկելի. ողբալի. արհամարհ. տառապեալ. ցաւանեալ:
—**Խեղճ** եւելօք, կամ խիստ **Խեղճ**: ամենահեգ. ամենաթշուառ. ամենագծուծ. յոգնաթշուառ:
—**Խեղճ** դէմք, կամ կերպարանք ունօղ: ա-

նարգատեսիլ. տաժանատեսիլ:
-Խեղճ ըլլալ: հիքանալ. թշուառանալ. չուառանալ. ցականիլ. նեղգելիլ. գծծիլ:
-Խեղճ ընել. խէղճ ճգէլ, եամ խէղճլուգէան մէջ ճգէլ: հիքացուցանել. թշուառացուցանել. չուառացուցանել:
-Խեղճ ընկնիլ: տես Խեղճ ըլլալ:
-Խեղճ ըսել՝ մէկի մը: աւաղել. եղկել:
-Խեղճ թափել: յեղուկս անկանել. կողկողիլ:
-Խեղճ թափելով: կողկողաբար. կողկողագին. կողկողալի. ողորմաղերս:
-Կնիկը խեղճ կը մնայ: և կինն եղուկ մնայ:
-Խեղճին հառաչանացը համար հիմայ կը հասնիմ կըսէ Աստուած: յաղագս աղկաղկին հեծութեանց այժմ յարեայց ասէ Տէր:
-Խեղճ ոսկորներս ուրախանան: ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:
-Խեղճ ու փառացած աղքատը: աղքատն խաբուեալ և երխթացեալ:
-Խեղճ քաղքի մը մէջ ծնաւ: 'ի գծուծ քաղաքի ծնաւ:
-Խեղճ կերպով: ողորմագին. տառապագին. կողկողագին:
-Խեղճ կերպով լալ: աղիողորմ արտասուել. ողորմագին կամ կողկողագին ողբալ:
-Խեղճ ձայնով: ողորմագոչ. ողորմաձայն:
-Խեղճ ձգել: տես Խեղճ ընել:
-Խեղճ ողորմելի: թշուառական. չուառական: տես և Խեղճ:
-Խեղճին խեղճը: տես Խեղճ եւեւլգ:
Խեղճութիւն. օէֆիլլիք: հիքութի. թշուառութիւն. չուառութիւն. գձձութիւն. եղկութիւն. ցակն. աղէտք:
-Տես իմ խեղճութիւնս: անկցի ողորմ իմ առաջի քո: — Անկցի գութ մեր առաջի երեսացքոց: [արկանել:
-Խեղճութիւն ցըցնել: արկանել ողորմ. գութ
-Խեղճութիւնս ցուցուցի թագաւորին: արկի գութ առաջի արքայի: — Արկանեմք զգութս մեր առաջի քո:
-Խեղճութեան մէջ ընկնիլ: տես Խեղճ ըլլալ:
-Խեղճութեամբ: հիգութեամբ. թշուառութեամբ. տառապանօք, և այլն: տես և Խեղճ կերպով:
Խեղճուկ: աւաղիկ. աւաղուկ: տես և Խեղճ:
-Խեղճուկ կերպով: ողորմ ողորմ:
-Խեղճուկ ձայն կը հանէր: զձայնիկն ողորմիկ ածէր:
Խենթ. խօ. խէւ+ը Խ... ֆօխօ... փէլի. պու-փալյ.: յիմար. տխմար. խելառ. խօլ. բախած. շամբուշ. մոլի. մորոս. պանդղոյր. անմիտ. խելագար. խելացնոր. խելայեղ. անխմաստ. անհանճար. մտաթափ. մտակորոյս. խօթամիտ. ծանծաղամիտ. պակասամիտ:
Խենթած: յիմարեալ. խելագարեալ. խելացնորեալ. մոլեգնեալ: տես և Խենթ:
Խենթենալ. խէնիլի. խնեալ. ալըլոն ֆօխօյնէլ. փէլիլէնմէք. ըըլնձլանմաք. գուլըըմաք. պոտալայօլմաք: յիմարիլ. խելագարիլ. խելացնորիլ. մոլիլ. մոլեգնիլ:
-Խենթենալ. խէոփ ղըրմանալ: տես Ապշիլ:
Խենթեցնել: յիմարեցուցանել. մոլեցուցանել. զառանցուցանել. զառածանել: տես և Սերսէմցնել:
-Խենթեցնել. խէոփ ղըրմացնէլ: տես Ապշեցնել:
Խենթիլ: տես Խենթենալ:
Խենթմնթկիլ. փէլիլէնմէք: շամբշիլ. մոլիլ:
Խենթութիւն. խնոււլիւն: յիմարութիւն. խելագարութիւն. մտամոլորութիւն. խելացնորութիւն. խելայեղութիւն. անմտութի. մոլեգնութիւն. խօթամտութիւն. տկարամտութիւն. պակասամտութիւն. թերամտութիւն. ծանծաղամտութիւն. խօլութիւն:
-Խենթութիւն ընել: տես Խենթենալ. խէնիլիլ:
-Խենթութեամբ. խէնիլի պէօ: յիմարաբար. անմտաբար. մոլեգնաբար. անհանճարաբար. յիմարութեամբ. խելագարութեամբ. խելայեղութեամբ:
Խենթուխելառ: տես Ափեղցփեղ:
Խենթուկ. հօյօղոգըլըը: բախած. ծանծաղամիտ. շաղաշոյտ. պակասամիտ. թերամիտ:
Խենթումնթ. խէնիլախէլու. փէլի մէլի: տես Ափեղցփեղ:
-Խենթումնթ երազ: ցնորք:
-Խենթումնթ երազ տեսնել: ցնորիլ:
-Խենթումնթ երազ տեսնօղ: ցայգացնոր:
-Խենթումնթ լեզուին տալ, կամ խենթումնթ խօսիլ: տես Ափեղցփեղ խօսիլ:
-Խենթումնթ խածնելով ուտել: հաս և խած լինել:
-Խենթումնթ խօսօղ: մոլեգնաճառ: տես և Ափեղցփեղ խօսօղ. և այլն:
Խեշերանք: խեշերանք. խոշրտուք. մանրուք:
Խեչափառ. լոլանօղ: խաչափառ:
-Խեչափառ. ըսթախօս. պէօճէկ ծօլու: խեցգետին. խեչափառ. կարկինոս:
-Խեչափառի միրատ. լոլանօղի, կամ ըսթախօսի մախատ: ճապուռ: [խեր:
Խեր. Խ... մը մաձան. (խփալ.) ձիմնքտան:
Խեր է: տես Խէր է:
Խերուկ: տես Խորուկ:
Խեցակ. աաճ: բովք:
Խեւ, կամ խէւ. և այլն: տես Խենթ. և այլն:
-Խեւորուկ. փէլիփօլու: տես Խենթուկ:
Խզ, կամ խըզ: տես Ուժ:
Խզախ. գպօք. լանօյ. պակսօք. ...ոչ յիշոլ կոտօղէն: գաւհուկ. բալխիր:
-Խզախ քալեցնել մարդուն ոտիցը տակը. ...... գըրթօղ ֆոպօղու ֆօմաք: ոտնատել. քարընդոտնել:
Խզախ քալեցնօղ մարդուն ոտից տակը: քարընդոտնիչ:
Խզամուխ: տես Քուռթէշ:
Խզար: տես Աղոցուք:

Խզարուք: տես Սղոցուք:
Խզըլ: տես Կարմիր:
Խզըլձէ. գըզըլ ղօյա: տես Կարմիր ներկ:
Խզըլձըխ: տես Զողալ:
Խզըլպաշ: տես Աճէմ:
Խզընայ: տես Թափով:
Խզըմբ աղասը: ներքինապետ. մարդապետ:
—Խզըմբ աղասըյի մանսուպ: ներքինապետու-թիւն. մարդապետութիւն:
Խզգըն. գըզգըն: ջերմ. ջերմագին. ջերմաջերմ. ջերաջերմ. ջերմայոտ. ջեռուցեալ. ջեռեալ:
Խզմէթ. Խզմէթ ընել. և այլն: տես Սպասա-ւորութիւն. Սպասաւորել. և այլն:
Խզմէթքեար: տես Սպասաւոր:
Խզմիշ ըլլալ: տես Կրակ կորիլ. և Տաքնալ:
Խզտել: խզել:
—Խզտելը: խզումն:
Խզարմիշ ընել: տես Կրակ դարձնել, և Տաք-ցնել: [ռետին:
Խէժ. ղամի. ղամք: խէժ. խիժ. հոյզ. կաւէժ.
—Խէժ բերող, կամ խէժ տուող: խիժաբեր:
Խէժոտ. ղամոտ. ղամքլը: խիժային:
Խէլմը: տես Խելմը:
Խէյալ: տես Երևակայութիւնք, և Երազ:
Խէնտէկ. հէնտէկ: խրամ. խրամատ. առու. վիհ. փոս. ջրադարձ. պարկէն:
—Խէնտէկ շինող: խրամահատ:
—Խէնտէկը մէրամէթ ընել: խրամակարկատ առնել:
—Խէնտէկը մէրամէթ ընող: խրամակարկատ:
—Խէնտէկը պահող: խրամապահ:
Խէսիս. Խէսիսլիք: տես Ագահ. ժահող. Ագա-հութիւն. ըօփլի խնայելը:
Խէր. հայըր: բարիք. արդասիք. բարօրութիւն:
—Խէր է. հայըր ոլը: բարի է. խաղաղութիւն, ողջոյն է:
—Խէ՞ր է գալդ. հայը՞ր մը ոլը կէլտիկին: ողջո՞յն է գալուստդ. խաղաղութի՞ւն է մուտ քո:
Խէւ. Խէւնալ. և այլն: տես Խենթ. Խենթե-նալ. և այլն:
Խըզ: տես Ուժ:
Խըզօվ. խըզըլը: տես Թափով:
Խըթ, կամ ղըթ: տես Հազիւ:
Խըթախըթ: տես Հազիւ հազ:
Խըթըլըխ: տես Սով, և զհետևեալսն:
Խըժըմըժ: տես Խժուժմըժ:
Խըլ. գըլ: տես Մազ:
Խըլըխ, կամ խըլըխ. գըլըխ: կերպարան. կերպ. ձև. տեսիլ. տարազ: տես և Կերպարանք:
—Էրիկ մարդու խըլըխով: առնացի ձևով. առ-նացի զգեցեալ: [կերպարանս:
—Գեղացիի խըլըխով: 'ի շինականութեան
—Կաղամբ ծախողի խըլըխով: կաղամբավա-ճառի օրինօք:
—Անծանօթ խըլըխով: յանծանօթս. յայլա-կերպս. կերպափոխ. ծպտեալ:
Խըլըխսըզ: անկերպարան. աղքատաձև. գը-ծուծ:

Խըլըֆ. գըլըֆ: պատեան. պահպանակ:
Խըխում: տես Խխում:
Խըվըլձըմ, կամ խըւըլձըմ: տես Կայծ, որ կրակէն. և այլն:
Խըսըմ: խնամակից:
Խըյամէթ: տես Աղմուկ:
Խըյամէթ. գըյամէթ կիւնիւ: որ ընդհանրական դատաստանի. օրն այն:
Խըյաս ընել: տես Կարծել:
Խըյասընմայ: տես Անխնայ:
Խըյար. հըյար: վարունգ: [րակ:
—Հունտի գացած, դեղնած խըյար: պաշու-
—Խըյարի բոյս: վարունգենի:
—Խըյարչէմպէ, կամ խիարչէմպէ: կասիայ. ժմիրակ. կակժիրակ:
Խըյաֆէթ: տես Կերպարանք:
—Խըյաֆէթսիզ: տես Խըլըխսըզ:
Խըյը. գըյը: յափնկոյս. եզր. առափնակ:
—Խըյը՝ գէտի: տես Գետի քէնար:
—Խըյը՝ ծովու: տես Ծովեզր:
—Խըյը՛ սըրայ: ընդ ծովափն, ընդ գետափն. առափամբ. զափամբ քերելով:
—Խըյը սըրայ երթալ: ընդ ծովափն, կամ ընդ գետափն նաւարկել. զափամբ քերել:
—Խըյմայ քաշած: մանրեալ (միս):
—Խըյմայ քաշել: մանրել:
Խըյմէթ: յարգ. գին:
—Խըյմէթը գիտնալ: գիտել, կամ ճանաչել զյարգն:
—Խըյմիշ ընել: տես չԽնայել:
—Խըյմիշ չընել: տես Խնայել:
Խըն: տես Պատեանք:
Խըշ ձայն. ինչպէս է նէփի. հոբէի. և այլ դեղոց-ռէտոյ: շկահիւն. շկահումն: տես և Խշշոց:
—Խըշ ձայն հանել: շկահել: տես և Խշշոտել:
—Խըշըռ խըշըռ ձայն: տես Խշշոց:
—Խըշըռ խըշըռ վազել (ջրի): գլգլել. կարկա-ջել. խոխոջել:
Խըշխըշ ձայն: տես Խշշոց:
Խըշխըշցնել: տես Խշխշցնել:
Խըշմ: ցասումն. զայրոյթ. յոյզք բարկութեան:
—Խըշմին ըռաստ գալ: մատնիլ 'ի ցասումն ուրուք. հանդիպիլ կամ պատահել սրտմտ-ութեան ուրուք:
—Խըշմ՝ հովու: տես Հովու խըշմ:
—Խըշմով: տես Խիստ. (Դէյ):
Խըշտ: աշտէն. աշտեայ. արդն. սլաք. [illegible]. դայխոտն. տէգ. նիզակ. գեղարդն:
—Խըշտըլը: աշտենաւոր. արդնաւոր: սլաքա-ւոր. սուսերաւոր. տիգաւոր:
Խըչ՝ նաւու: խելք նաւու:
—Խըչը նստիլ: նստիլ 'ի խելս նաւու:
Խըչմար: տես Տայտակ. փայտ:
Խըպլէ: տես Հարաֆ:
Խըռ ձի: ճանձկէն. ճանճաճերմակ. սպիտակ. ճարտուկ: — Ջընձառ քըրը: գորշ. մոխրեկի:
Խըռ մօրուք, կամ Խըռ մօրուք. գըռ սաքալ: ալեբեկ. ալեխառն:

Խռատեղ: անապատ. անջրդի. կորդ. անգործ. անվար. անմշակ:
Խռուլմ. ղըխմ. մեծ գաւառ է: Խրիմ. տաւրեան Քերսոն:
Խռուլ: բարի. անմեղ. անխարդախ:
-Խռուլ է: ողջոյն է. խաղաղութիւն է:
-Խռուլ չէ, կամ խռուլ բան չէ: ոչ է աւետեաց. գուժկան է:
Խռռուած, կամ խռռված մեմլէքէթի: Լիբուրնիա:
Խռուլմ. և այլն: տես Աղջական:
Խռխռա: կծիծ. կծծի. ժլատ: տես և Ագահ:
Խռխռռուրախ: տես Խախռուրախ. և զհետեւեալն:
Խռրա. էօրփէ: հորձք:
Խռտար, կամ ղռտար, կամ խատտար: չափ:
-Անխռտար: այնչափ:
-Այղռտար: այսչափ:
-Ատխտար: այդչափ:
Խռուրճրխ: տես Գռուզ:
Խռուրախ: տես Խուրախ:
Խռփռռ խռփռռ եփել. Գըէ... Գըէ... գայնամագ: եռացուցանել. պղպջեցուցանել:
-Խռփռռ խռփռռ եփիլ: եռալ. պղպջել. պղպջակել. յորձանս առնուլ:
-Խռփռռ խռփռռ եռացող: յորձնեռանդն:
Խթ: տես Հազիւ:
Խթլըխ: տես Սով:
Խժ ձայն: տես Խժռռտոց: [ձակել:
Խժռռտալ, կամ խժռտալ: խառնաձայն ար-
Խժռռտացող: խառնաձայն:
Խժռռտոց, կամ խժռտոց: խառնաձայնութիւն. խառնաձայն:
-Խժռռտոց հանել: տես Խժռռտալ:
Խժժալ: տես Խժռռտալ:
Խժլտուք ականջի: ժիժմունք:
Խժմըժ խօսօղ: տես Խըժռռտացող:
Խժռռտ: կերկեր. կերկերեալ:
Խժռռտիլ: կերկերիլ:
Խիար: տես Խըյար:
Խիարշէմպէ: կասիայ. ժմիրակ:
Խիլայ: տես Ընծայ, և Պարգև:
Խիղճ: տես Խղճմտանք: [պինձ:
Խինձ. ծօըօղ: խինձ. աւերակ. մանրախինձ. կո-
Խինձոտ: խնձեայ. խնձաքար. կոպճուտ. կոկնուտ:
-Հարկաւոր հողը խինձոտ աւազէն կը մաքրեն: զպիտանացու հողն՚ի մանրախինձ աւազս պարզեն:
Խիշա: տես Խըշտ:
Խիստ. (անուն): տես Ամուր:
Խիստ: սաստիկ. անաչառ. սաստկապահանջ:
-Խիստ ու ահաւոր էր անիրաւներուն դէմ: սաստիկ և յոյժ ահաւոր էր՚ի վերայ անիրաւաց:
-Խիստ. ֆէք. (մակ): յոյժ. կարի. կարի քաջ. կարի յոյժ. սաստիկ. ուժգին. առաւել. ամենևին:

-Խիստ իրաւ: կարի քաջ. կարի յոյժ. այո ամենևին:
-Խիստ իրաւ է ըսածդ: եւ կարի իսկ քաջ:
-Խիստ. Իքըն ձայնիւ հեգնական: և կարի իսկ քաջ:
-Խիստ. էքէէն նշտրան փոխանակ ածանցականակերպ ձայնիւ. զոր օրինակ:
-Փոխանակ ձայնիւ՝ գին.
-Խիստ վախնալու: ահագին:
-Խիստ արգոզած: զայրագին:
-Խիստ լալով: լալագին. ողբագին:
-Փոխանակ ձայնիւ՝ եղ.
-Խիստ ուժով: ուժեղ. զօրեղ:
-Խիստ մոտ: մարմնեղ:
-Խիստ հարուստ: ընչեղ: [ամէն
-Փոխանակ ձայնիւ՝ ամենա. կամ ամէնա. կամ
-Խիստ աղէկ: ամենաբարի:
-Խիստ փափուքօղ: ամենաբաղձ. ամենատենչ:
-Խիստ անձրկած: ամենավարան. ամենատարտամ:
-Խիստ յայտնի: ամենայայտ:
-Խիստ իմաստուն: ամենիմաստ:
-Խիստ խաս: ամենընտիր:
-Խիստ անուշ: ամէնաքաղցր:
-Խիստ պօլ: ամէնառատ:
-Խիստ օրհնած: ամէնօրհնեալ:
-Փոխանակ ձայնիւ՝ գեր.
-Խիստ զարմանալի: գերահրաշ:
-Խիստ թէմիզ: գերամաքուր:
-Խիստ փայլուն: գերափայլ:
-Դարձեալ փոխանակ ձայնիւ՝ բարի.
-Խիստ փառաւոր: բարեփառ:
-Խիստ յարմար: բարեյարմար:
-Խիստ յաղթօղ: բարեյաղթ:
-Փոխանակ ձայնիւ՝ քաջ.
-Խիստ ուժով: քաջազօր:
-Խիստ ազնիւ: քաջազնիւ:
-Խիստ սև: քաջասև:
-Փոխանակ ձայնիւ՝ բազում, կամ բազմ:
-Խիստ ողորմած: բազումողորմ:
-Խիստ խռկած: բազմահոծ:
-Խիստ նեղօղ: բազմատագնապ:
-Փոխանակ ձայնիւ՝ յոգն.
-Խիստ տրտում: յոգնատխուր:
-Խիստ խելացի: յոգնիմաստ:
-Խիստ անուանի: յոգնահռչակ:
-Փոխանակ ձայնիւ՝ յոլով.
-Խիստ ճիւղճիւղալիս: յոլովախումբ:
-Խիստ մրոտ: յոլովամերձ:
-Փոխանակ ձայնիւ՝ մեծ.
-Խիստ զարմանալի: մեծահրաշ:
-Խիստ չար: մեծեղեռն:
-Խիստ պարծենցօղ: մեծապանծ:
-Փոխանակ ձայնիւ՝ երից. երեք. եռ. երր.
-Խիստ տանելի: երից տանելի:
-Խիստ տալցալը: երեքալեան:
-Խիստ մեծ: եռամեծ:

-Խիստ գովելի: երբերգելի:
-Խիստ: երբեմն ևս այլ զանազան բառից կը յարի. և շատ կերպ նշանակութիւն կու տայ, կամ կառնու. զորոց ամմէն մէկը կարօղ ես տեսնել իրենց տեղը. ինչպէս Խիստ Աղէկը. 'ի բառն Աղէկ: Խիստ Արփորալը. 'ի բառն Արփորալ: Խիստ Դիզածը. 'ի բառն Դիզած: Խիստ Եղոփը. 'ի բառն Եղոփ. Խիստ Կանուխը: 'ի բառն Կանուխ: Խիստ հեռուն. 'ի բառն Հեռու. Խիստ վախնալը. 'ի բառն Վախնալ: Խիստ ուշը. 'ի բառն Ուշ: Խիստ Տաքնալը. 'ի բառն Տաքնալ. և այլն:
Խլած: խլեալ: յափշտակեալ. կորզեալ. աւա- շոալ: [—տալ:
Խլաւուզ. ծամէայ ըլըշնը: տես Առաջնորդ. խլաւ-
Խլել. խաթմիշ ըթէլ. գափմագ: խլել. յափշտակել. ապշտապել. կորզել. Թափել. շորթել. շոպել. հանել յումեքէ. հատանել յումեքէ:
-Իշխանութիւնը խլել կամ յափշտակել: զիշխանութիւնն յինքն հանել:
-Ունեցածը խլելու կամ յափշտակելու համար կըսպաննէ: սպանանէ վասն ինչս զերծանելոյ:
-Խլել. փաշել. հանել: խլել. կտուել. հանել:
-Մազերէն Թել մը քաշել: մազ 'ի հերոյ ճողել:
-Խլել. ֆրշէնել: քաղել: կտուել. խուել:
-Խլելը դժար: դժուարախիլ. դժուարակորզ:
-Խլել տալ. խաթփրմիշ ըթէլ: տալ կամ մատնել 'ի յափշտակութիւն. յառ և յաւար մատնել:
-Խլելը: յափշտակութիւն. առ աւար:
-Խլելով: յաւարառակի. յափշտակելով. կորզելով. Թափելով. և այլն:
Խլէզ. ֆէռըէնֆէլէ: մողէս. քարաթոշ. քարաթոթոշ: տես և տակի Խլէզ բառերը:
-Խլէզ՝ մէծ, խանաւ ու չար: տես Կովծուծ:
-Խլէզ՝ սեւ. որ խառէն ըէ կրաֆ խորփէ. գառայ ֆէռընէնէլէ. սէլլէնտիր. աղէրշին: սալամանդր:
Խլըխ: տես Խլըլըխ:
Խլըֆ: տես Խլըլըֆ:
Խլըճ. և այլն: տես Թուր. և այլն:
-Խլըճ պալըղի: Թրաձուկն. քսիփէ:
Խլընմայ. Խլընմիշ եզող. և այլն: տես Շողոքորթութիւն. Շողոքորդ. և այլն:
Խլիկք. օըամըօ: խլինք. խլնիկք:
-Խլիկոտ. / -Խլոտ. } օըամըօլը: խլնոտ:
Խլխլած: / Խլխլկած: } խլխլեալ. խարխալեալ. խարխուլ. խախուտ:
-Խլխլել: / -Խլխլկել: } խլխլել. խարխարել. խարխլել. խախտել:
-Խլխլիլ: / -Խլխլկիլ: } խլխլիլ. խարխարիլ:
Խլնալ. անգաճը չըէ. սաղըր օլմագ: խլանալ. կալ ականջաց. չլսել:
-Մուրճին շարունակ ձայնէն ականջներն կը խլնայ: յանդադար ձայնէ ուռանն գանչքն ականջք նորա:
Խլութիւն. խըլըաք. սաղըրլըգ: խլութիւն:
Խլուրտ. գէփնի ճաւ. էէր օըլանը. ֆէռոփէղէ: խլուրդն:
Խլըրխ: տես Քիստ:
Խլօպուզ: ձիւնածաղիկ:
Խխմած: ջրողող:
Խխմել: խոխոմել. ողողել. Թանալ:
Խխմիլ: խոխոմիլ. ողողանիլ:
Խխնջալ. ֆիշնէմէք: խրխնջալ. խրխնջել. փրխնչել. փռնգալ:
-Խխնջալ ցանկութեամբ խարախին վրայ. ըչխըրմագ: վրնջել:
-Խխնջալը. ֆիշնէմէքլիք: խրխնջումն. խրխինջ. խրխնջիւն. փռնչիւն:
-Խխնջալը ցանկութեամբ խարախին վրայ. ըչխըրը. ըչխըրմագլըգ: վրնջիւն. վրնջողութիւն. վրինջ. վրինջք:
Խխնջացող ցանկութեամբ. և այլն: վրնջող. վրնջողական. խրխնջական:
Խխուղ: խոխոմ. խոխոմեալ. ջրողող:
Խծիպ. քէնարը վրայ դարձընելով կարած: խծիպ:
Խծկել, կամ խծկելով գոցել. փխել. փթամագ: խնուլ. խցանել. խծկել. խից արկանել. կալնուլ. ունել:
Խծկուք, կամ խցկուք. փխած. Բաթաց: խից:
Խծուծ. չաափխափը: խծուծ. քուղ. մաշ- ծեծած վրայ:
Խծպել. ղըմձըգըն, չամ չոբի թէնարը վրայ դաքըլնըլով չորբել: խձպել. խծպել:
-Խծպելը. նէճբէրթ: խծիպ:
Խղդել. Խղդիլ, կամ խղդուիլ: տես Խեղդել. Խեղդուիլ:
Խղդղդել. Խղդղդիլ. և այլն: տես Խեղդղդել. Խեղդղդիլ. և այլն:
Խղըճըմ: տես Կայծ, որ կրակէն. և այլն:
Խղճալ. աճըմագ: գթալ. գթասիրել. խնայել. անխայել. ողորմիլ: տես և Գթալ. և Խնայել:
-Խղճալ տալ: գութս արկանել:
Խղճալի: տես Խեղճ:
-Խղճալի ձայնով: ողորմագին ձայնիւ. ողբագին. կողկողագին. կողկողալի:
Խղճահար. չափէ դուրս խիղճ ընող: խղճահար. խղճամիտ. ճղճիմ. կցիր. կարի երկիւղած:
Խղճմտանք. գօնլը. գօնլը ըչխաւառը: խիղճ. խղճմտութիւն. խղճմտանք. խիղճ մտաց. խէթ մտաց. գիտակցութիւն. խայթ խղճի. կսկծանք խղճի մտաց. Թախիծք մտաց. տագնապք խղճի մտաց:
-Խղճմտանքէ խալըսիլ: սթափել 'ի խղճէ մտաց:
-Խղճմտանքէ նեղուիլ, տանջուիլ: մաշիլ կամ տագնապիլ խղճիւ. խղճահարս լինել:
-Խղճմտանք ընել: ունել յանձին երկեւղս մեղաց:

-Խղճմտանք ընելով վախնալ: խղճել. խղճալ:
-Խղճմտանք չընող կամ չունող: անխիղճ. անխղճական. աներկիւղած:
-Խղճմտանքը զարնել: խղճմտել. խղճմտիլ. հարկանիլ 'ի խղճէ մտաց:
-Խղճմտանքը կը զարնէ: խիղճն ճմլեցուցանէ զնա: — Գաղտնիք մտացն զատախազ լինին:
-Ինչու խիղճդ կը զարնէ: ընդէր հարկանէ զքեզ սիրտ քո:
-Դաւիթի խղճմտանքը զարկաւ: եհար զԴաւիթ սիրտն իւր:
-Խղճմտանքը զարնելով: խղճախառն:
-Խղճմտանքը զարնող: հարեալ 'ի խղճէ. խըղճահար. նեղեալ 'ի խղճէ. խղճական. խըղճաչարչար. խարեալ խղճիւ մտաց. զատափետեալ 'ի խղճէ մտաց. կոփեալ, խոցոտեալ, խեթկեալ, խեթեալ 'ի խղճէ:
-Խղճմտանքը չզարնող: անխղճաչարչար:
-Խղճմտանքաւոր: երկիւղած. բարեխիղճ:
Խղճութիւն: տես Խեղճութիւն:
-Խղճուկ: տես Խեղճ:
Խճել. ռմկ: բրել. փորել. խլել. հանել:
-Աչքը խճել: բրել զաչս. խլել զաչս:
Խճիլ ինչուան քիթը. պատանդանայ Բըրքըլմաք: յղփանալ: տես և Գխմիշ լըլալ. ռմկ:
Խմած. Իչմիշ. Իչիմիշ: արբեալ:
-Կէս խմած: թերուսմն. թերըմպեալ:
-Խմած: տես Գինով:
-Խման: տես Գինեմոլ:
Խմել. Իչմէք: ըմպել. ամբուլ:
-Դեղ խմել: դեղ ամբուլ:
-Քիթը բերանը ջուրին մէջ խոթելով խմել: ցռուկ արկանել 'ի ջուրս:
-Խմեցի: արբի:
-Խմել տալ: տես Խմցնել:
-Խմելը. Իչիմ: արբումն. ումպ:
-Խմելիք. } Իչէճէք. Իչքի: ըմպելի. խառնելի. արբեցութիւն. յորժամ
-Խմելու բան. } գինի, կամ ըմպելի է. ու այլն:
-Խմելիքը արատում մարդկանց տուէք: տուք արբեցութիւն արամբեցելոց:
-Զաստուածներուն խմելիքը: աստուածըմպելի:
-չԽմող. չխմած: անարբ:
-Խմըլաթմիշ ընել. Խմըլաթանմիշ լըլալ: տես Շարժել. Շարժիլ:
Խմըշել. չԽմըշել: տես չԽնայել. Խնայել:
Խմիչք: անդախօս:
Խմոր. համուր: հայս. հասարակ:
-Խմոր. Բրած ու գամփ ըրած: հասարակ. զանգուած:
-Խմոր թրել. համուր Եօղուրմաք: հայս հարկանել. զանգել. զանգանել:
-Խմորեղէն: զատատապակք. հասարակք. ծալք:
Խմցնել. Իչիրմէք. Իչիրտիրմէք: արբուցանել. արբեցուցանել. ճաշակեցուցանել. տալ յարբումն:
Խմցնող: արբուցանող. արբուցիչ. արբեցուցիչ:
Խմող: ըմպող. ըմպելի:
-Խմող. գինով խէնդ. պէքրի. Իչքիճի. Իչքիյէ տայըլ: տես Գինեմոլ:
Խնամախօս. ժուռճի: խնամակախօս. հարսնախօս:
-Խնամախօսութիւն: խնամակախօսութիւն. հարսնախօսութիւն:
Խնամի: խնամի. խնամութիւն:
-Խնամի ըլլալ: խնամենալ:
Խնամութիւն: խնամութիւն:
-Խնամութիւն ընել: տես Խնամի ըլլալ:
Խնայել. Գըյմըշէլ. Գըյմամաք: խնայել. անխնայել: զընդալ:
-չԽնայել. Խըյմէչ. Գըյմաք: ոչ խնայել. չխընայել. չանխնայել:
-Խնայել. ափըլին, կամ մալին. ու այլն: ագահել. ժլատել. ճշդել:
-Խնայելը: խնայութիւն. անխնայութիւն. խընայումն. անխնայումն:
-Խնայող. Խըյմէչ ըռող: խնայող. խնայական:
-չԽնայող. Խըյմէչ ըռող: չխնայող. չանխնայող. անգութ. անգորով:
Խնդալ. Խնդութիւն. և այլն: տես Ուրախանալ. Ծիծաղիլ. և Ուրախութիւն:
Խնդիրք: տես Խնդրուածք:
Խնդրել: խնդրել. հայցել. մաղթել: տես և Ուզել. փոոր ըռէլ:
Խնդրուածք. տիլէկ: խնդրուած. հայցուած. խնդիր. մաղթանք. պաղատանք. ուխտ: տես և Աղաչանք:
-Քու առջիդ կը տարածենք մեր խնդիրքը: առաջի քո հեղումք զխնդրուածս: — Զաղաչանս առաջի քո հեղեալ մաղթեմք:
Խնծոր. էլմա. ալմա: խնձոր. խնծոր:
-Կարմրուկ խնծոր: կարմրախնձոր:
-Խնծորի ծառ: խնձորենի. խնձորի. խնձոր:
-Խնծորի ծառին տակը: 'ի ներքոյ խնձորոյ:
Խնծոր. Բօզ, կամ պարապ' պատմուիլըլի ու այլոց նմանէօց: զուռնա:
Խնծորխոտ. բոյս մի է: տես Որիցուկ:
Խնկած: խնկեալ. խնկաւոր:
Խնկել: տես Խունկ ծխել:
Խնճախինճ: խուռն. բազմախուռն. յորդախուռն. թանձրախուռն. թանձրախիտ. անտառախիտ: տես և Ըռըխտըմ. և խիտ Խալապալըխ:
-Խնճախինճ ժողվել: խռնել: տես և Ըռըխտըմ ընել:
-Խնճախինճ ժողվըւիլ: խռնիլ:
-Խնճախինճ վազող: խուռներնթաց:
Խննափ. Ուճիմ: լար. կար:
Խնոցի: տես Մփոց:
Խնչել. խմչէլ. Սիւմիւրմէք. Սիւմքիւրմէք: արբել զռնգունս:
Խնտալ: տես Ուրախանալ:
-Խնտալ. կիւլմէք: տես Ծիծաղիլ:
-Խնտալէն մարիլ: թալանալ 'ի ծաղուէ:
Խնտացնել: տես Ուրախացնել, և Ծիծաղեցընել:

Խնտութիւն: } տես Ուրախութիւն:
Խնտում: }

Խշ, կամ խըշ. Գըշ: տես Ձմեռ, և զհետևեալն:

Խշըր խշըր ձայն: տես Խշրտոց:

Խշլայ: տես Ձմեռնոց, և Ձմեռելը:

Խշխիշ. [illegible]. [illegible]: մորմոք. կիծ. կըսկիծ. խայթ. մորմոքումն:

Խշխշալ: } մորմոքիլ. կսկծիլ. զկծիլ:
Խշխշել: }
Խշխշիլ: }

—Ծնօղք ալ զաւկներունն անբժշկելի հիւանդութեանը վրայ կը տրտմին ու սրտերնին կը խշխշայ: զի և հարք յաղագս մանկանց զանբժշկականն ախտացելոց խռովին և զկծին:

—Խիստ խշխշաց սրտերնին: յոյժ հարեալ խոցեցան 'ի խորհուրդս իւրեանց: 'ի խոր խոցեցան:

Խշխշցնել. [illegible], կամ [illegible]: մորմոքեցուցանել. կսկծեցուցանել: մորմոքել. կծանել. կծուակիծ առնել:

—Խշխշցնող: կսկծեցուցիչ. կսկծողական. մորմոքեցուցիչ. կսկծեցուցանողական. կսկծելի. կսկծակիծ. կծուակիծ. կսկծոտ:

—Անոնց' սիրտը խշխշցնող բան կը խօսէին: բանս կսկծելիս 'ի նոսա արձակէին:

—խիստ Խշխշցնող: սաստկակսկիծ. դառնակսկիծ. կսկծագին:

Խշոց: տես Խշրտոց:

Խշրտալ, կամ խշըրտալ. [illegible]: խարշափել. շռնչել:

Խշրտոց, կամ խշըրտոց: շըշիւն. շռինչ:

—Տերևներու խշրտոց: շըշիւն տերևոյ. խարշափ տերևոց. խորշիւն:

—Խշրտոց հանել: } տես Խշրտալ:
—Խշրտոց ընել: }

Խշրտոց հանող: շռնչաձայն:

—Խշրտոց հանող տերև: խարշափուն:

Խշրուք: տես Փշուր:

Խոզ. [illegible]. [illegible]: խոզ:

—Խոզ արծող: խոզարած:

—Խոզ ըլլալ, կամ դառնալ: խոզանալ. կնձանալ. վարազանալ:

—Խոզ շատ ունեցող: խոզաւէտ:

—Խոզ պահող: խոզաբոյծ:

Խոզ սպանող: խոզասպան:

—Խոզ վայրի: տես Վարազ խոզ:

—Խոզէն կերուած: խոզակեր:

—Խոզու դէմք կամ խոզու դունչ: կնձիթ:

—Խոզու դէմք կամ դունչ ունենալ: կնձիթանալ:

—Խոզու դէմք ունող: կնձիթադէմ. կնձիթակերպ. կնձիթացեալ:

—Խոզու կաղին: տես Վայրի կաղին:

—Խոզու կերակուր: խոզապարէն. խոզաճարակ. խոզաբուտ:

—Խոզու ձագ: խոզուկ. խոճկորակ, խոճկոր:

—Խոզու ձայն: խանչիւն:

—Խոզու ձևով: խոզակերպ. խոզանման. խոզաձև. խոզանմանակ:

—Խոզու մազ: ստև:

—Խոզու մազի պէս: խոզանստև:

—Խոզու մազերու պէս անկուիլ: խոզանիլ. խոզանանալ:

—Խոզու միս: խոզենի:

—Խոզու միւթալիգ: խոզենի. խոզական:

—Խոզու պէս: խոզաբար:

—Խոզու պէս ապրող: խոզակեաց. խոզագնաց. խոզաբարոյ. խոզամիտ:

—Խոզու սիւրիւ. [illegible]: երամակ խոզից. խոզերամակ. խոզեան. խոզք:

—Խոզու տանձ: խոզատանձ:

Խոզմուրատ: մօր. մօրատ:

Խոռոչ. [illegible]: ծերպ. փապ. փոր. խորշ. գոգ. ծոց. սոյզ. խինձ. խինծ. ծակ. սոր. փապար. խոռոչ. փորակ:

—Խոռոչ բանալ. [illegible]: խոռոչել. փորել. ծերպ գործել:

—Խոռոչ բացուիլ. [illegible]: խոռոչիլ. խոռոչանալ:

—Խոռոչ ունող քար: քարածերպ:

—Խոռոչը մտնել. [illegible]: մտանել ընդ ծերպ կամ ընդ փապար:

—Խոռոչներ: խնդրունդք: տես և Խոռոչ:

—Խոռոչներու մէջ պահուըտող: ծակամուտ. ծակախիթ. սորամուտ. ծակասոյզ:

—Խոռոչներու մէջ պահուիլ, կամ [illegible] ըլլալ: ծակամուտ կամ ծակախիթ լինել. սորամուտ կամ ծակասոյզ լինել:

Խոժոռիլ. [illegible]. [illegible]: խոժոռիլ. գժգմիլ. գժուարիլ: տես և Դժուարը գալ:

—Խոժոռիլը: խոժոռութիւն:

—Խոժոռցնել. [illegible]: խոժոռեցուցանել. գժգմեցուցանել: տես և Դժուարը բերել:

Խոլոռ աչօք նայիլ. } [illegible], կամ [illegible]: խեթիւ, ընդ ակամբ դար կամ 'ի դար հայիլ. խոժոռ հայիլ:
Խոլոռ խոլոռ նայիլ. }

—Իր արարածներուն խոլոռ նայելով: առ 'ի դար հայելոյ յարարածն:

—Խոլոռ աչքով նայուած: խեթահար:

—Խոլոռ դէմք ունեցող: խոժոռադէմ. խոժոռատեսիլ. խոժոռագէղ:

—Խոլոռ խոլոռ նայող: խոժոռակն. դառնահայեաց. ահագնայեաց:

Խոլռակել, կամ խոլռակիլ: տես Խոլոռ աչօք նայիլ:

Խոհեմ. [illegible]. [illegible]: խոհեմ. խոհական. իմաստուն: տես և Խելացի:

—խիստ Խոհեմ: բազմախոհեմ:

—Խոհեմ ըլլալ: խոհեմանալ. իմաստնանալ. զգօնանալ. խոհեմութիւն յանձին բերել: տես և Խելօքնալ:

—Խոհեմութիւն. [illegible]. [illegible]: խոհե-

մութիւն. խոհականութիւն: տես և Խելա-ցութիւն:
—Խոհեմութեամբ զարդարեալ: խոհեմա-զարդ:
Խոյ. խօչ. գօչ. ըմբռած ոչխար: խոյ:
—Խոյ գողնալը: խոյգողութիւն:
—Խոյի պէս մեծ քիթ ունեցող: խոյաքիթ:
Խոնարհ. ալչագ կէօնիւլլիւ: խոնարհ. խոնար-համիտ. խոնարհագարդ. ցածոգի. ցածուն. անհպարտ. խոնարհախոհ. խոնարհախոր-հուրդ. անձնանախատ. անձնադարձ:
—Խիստ Խոնարհ: խոնարհագոյն. ամենախո-նարհ:
—Խոնարհ՝ այսինքն վարի կողմը: խոնարհա-կողմն:
—Խոնարհ կերպով: խոնարհաբար. խոնարհա-մտաբար:
—Խոնարհ կերպով խօսող: խոնարհախօս:
—Խոնարհ՝ այսինքն դէպ 'ի վար ծռած: խո-նարհահակ:
—Խոնարհ՝ այսինքն դէպ 'ի վար նայող: խո-նարհահայեաց. վայրահայեաց:
—Խոնարհ՝ այսինքն դէպ 'ի վար վազող ջուր: խոնարհագնաց:
Խոնարհիլ: խոնարհիլ. խոնարհամտել. նուա-ստանալ. զիջանել. թափել զանձն:
—Հպարտութենէն կը խոնարհէր: բեկանէր անկանէր 'ի մեծ խրոխտալոյն. կործանէր 'ի հպարտութենէ իւրմէ:
—Խեղճ եղայ ու խոնարհեցայ: տառապեցայ և խոնարհ եղէ յոյժ:
—Խոնարհեցընել: խոնարհ առնել:
—Իսրայէլը խոնարհեցաւ թշնամիներուն ա-ռջին: կործանեցաւ Իսրայէլ զպարտանց իւր ա-ռաջի թշնամեաց իւրոց:
—Խոնարհեցաւ ու ծառայի կերպ առաւ: էջ 'ի խոնարհութիւն. թափեաց զանձն 'ի ծա-ռայի կերպարանս:
—Խոնարհեցնել: խոնարհեցուցանել. նուա-ստացուցանել. ցածուցանել. զիջուցանել:
Խոնարհութիւն: խոնարհութիւն. խոնար-համտութիւն. նուաստութիւն. անհպար-տութիւն: [զարդ:
—Խոնարհութեամբ զարդարեալ: խոնարհա-
Խոնձցնել. Խոնձիլ. և այլն: տես Հօգնեցնել. Հօգնիլ. և այլն:
Խոշոր. իրի: խոշոր. մեծ. ջոջ. ստուար:
—Խոշոր անձրև: ջաղբ:
—Խոշոր աչուի. իրի կէօզլիւ: մեծակն. մեծ-ակնեայ:
—Խոշոր ու սուխ ձիւն: թանձրատարափ կամ տեղատարափ ձեան:
Խոշորտուք: մաղուղչ:
Խոշորնալ. իրիլէնմէք: մեծանալ. աճիլ. ըս-տուարանալ:
Խոշորնի. անուն գաւառի: Խորխոռունիք:
Խոշորցնել. իրիլէնտիրմէք: մեծացուցանել. ըս-տուարացուցանել:

Խոռ. խառած: խորեալ. արտատուոր. գէղ. խորամեա:
—Խոռ աչքը նայիլ: տես Խոժոռ աչօք նայիլ:
—Խոռ գլուխ. չուլբէ: կամնար:
—Խոռ չուզող. ըխտած: անզէգ. անարատ. ամբողջ. ողջանդամ: տես և Լման:
—Խոռ տեղ. պոզի, փան. և այլն: խորամ. խորա-մեալ. խորամանեալ:
—Խոռ տեղը կարկատել, կամ մերամէթ ընել: խորամակարկատ առնել:
—Խոռած: տես Խոռ:
—չԽոռած: տես Խոռ չուզող:
Խոռել. էտիւրմէք: խորամատել. հատանել. ա-րատել. արատաւորել:
—Խոռիլ: արատիլ. արտատուորիլ:
Խոստովանանք: խոստովանութիւն:
—Խոստովանանք ըլլալու տեղ: զարձարան. խոստովանարան:
—Խոստովանանքի կերպով: խոստովանաբար:
—Խոստովանանքի համար առած կաշառ: խոստովանագրամ:
Խոստովանահայր: խոստովանահայր:
Խոստովանիլ. իգրար էթմէք. կիւնահըմը սէօյլէմէք. կիւնահինը ցաւերիմ օլմագ: խոստովանիլ. խոս-տովան լինել. խոստովան առնել:
—Խոստովանիլ ու հաւատալ: տես Դաւանիլ:
Խոստովանորդի: խոստովանորդի:
—Կնիկ խոստովանորդի: խոստովանադուստր. խոստովանաքոյր:
Խոստովանութիւն. իգրար: խոստովանութիւն:
—Խոստովանութեան ընկեր: հաւատակից. խոս-տովանակից:
—Խոստովանութեան միութիւն: խոստովա-նակամ:
Խոստովանցնել: խոստովանեցուցանել. ընդ-ունել զխոստովանութիւն. խոստովան առ-նել:
Խոստովանող: խոստովանող:
Խոստուկ: տես Խօստուկ:
Խոժուխ, կամ խօժուխ: տես Խոժոռ:
—Խոժուխ բանալ: տես Խոժոռ բանալ:
—Խոժուխլու: տես Խոժոռ ունող:
Խոտ. օթ. օթլագ: խոտ. ճարակ. բանջար. կանաչ. դալարի. դեղ դալար:
—Անպիտան խոտ: մոլախոտ. զազիր. մոլե-բոյս. քաղ:
—Անպիտան խոտերով լեցուիլ: մոլախոտիլ:
—Անպիտան խոտերով լեցուն: զազրոտաւոր:
—Անպիտան խոտերու մէջ խեղդուիլ: քաղա-հեղձոյց լինել:
—Խոտ՝ մարգիտն ոտքէն: տես Բանջար. ո-տքէն խոտ:
—Խոտ բուսցնել: բուսուցանել զխոտ. դալա-րաբեր լինել. դալարաբերել:
—Խոտ բուսցնող: դալարաբեր: տես և Բուս բերող:
—Խոտ լեղի: տես Լեղի խոտ: [ըէղէն:
—Խոտ կանանչ: տես Կանանչ. այսինքն կանա-

-Հասարակ խոտերուն պարապ տեղը աճելը: տարապարտ աճումն սիզաբոյսն բանջարոյ:
-Խոտ ուտել: Ճարակիլ. խոտաճարակ շրջել. խոտաճարակ լինել. խոտակեր լինել:
-Խոտ ուտելով ժուռ գալ, կամ ժուռ գալով Խոտ ուտել: տես Արծիլ. ծառ գօտըլ. ն այն:
-Խոտ ուտող: խոտակեր. խոտաճարակ. խոտաբուտ. խոտաբոյծ. գալարակեր. խոտաճաշակ:
-Մէկ տեղ խոտ ուտող, արածուող: Ճարակակից:
-Խոտերուն ուժը քննող: խոտաքննին:
-Խոտէ անկողին, մինտէր: խշտեակ. խոտեղէն. տապաստ պրտուեղէն. պարիկս. ապաշն. քաղաղիր: տես և Անկողինք խոտէ:
-Մէյմէկ խոտէ անկողին առին, ու քիչ մը քուն եղան: առին մէն մի խոտեղէն, և ննջեցին սակաւ:
-Խոտէ հիւսած՝ կօպայ, ղէմպիլ, խասիր, ն այն: փսիաթեայ:
-Խոտէ շինած սրսկիչ: մշտիկ:
-Խոտէ ոլորած, կամ շինած: կեմեղէն:
-Խոտէ չուան: տես Օխլամուր. խօփէ. ն այն:
-Խոտի խալէմ: ցօղուն, կամ ցողուն: տես և Ծեղ՝ ցօբէնի:
-Խոտի պաշար: խոտահամբար:
-Խոտով լցուած: խոտաբուղխ. խոտալից. խոտաւէտ. Ճարակաւէտ:
Խոտկուր. խօփէ փէօշէն օրտըն: տես Խոտէ անկողին:
Խորագիր: տես Վերնագիր:
Խորամանկ. Վէլէվիլնայ, հիլէքեար. Բէլալու: խորամանկ. օձաբարոյ. նենգամիտ. չարամիտ: տես և Խարդախ:
-խիստ Խորամանկ: բազմանկ:
Խորամանկութիւն: խորամանկութիւն. օձաբարոյութիւն. չարամտութիւն: տես և Խարդախութիւն. և Խաբէութիւն:
-Խորամանկութիւն ընել: խորամանկել. խարդախել. նենգել. սադրել. նիւթել: տես և Խարդախութիւն ընել:
Խորան: սեղան. բեմ. բեմբ:
Խորասան, կամ Խորասանու երկիր: Խորասան:
-Խորասանի: եղեւնի սերմն:
Խորդ: տես Խորթ:
Խորդել. փիշիրմէք: հանդերձել. յօրինել. կազմել. պատրաստել: տես և Տիւզէլթմիշ ընել:
Խորթ. Էօյէ: խորթ. ուրջու:
-Խորթ ըլլալ: խորթանալ:
-Խորթ հայր. էօյէ պապայ: հօրու. յորայ:
-Խորթ մայր. էօյէ անայ: մօրու:
-Խորթ քոյր կամ եղբայր: խորթակից:
-Խորթացնել: խորթացուցանել:
-Խորթութիւն: խորթութիւն:
Խորխան. ազգի անուն է: Ասգեք:
Խորհուրդ՝ էկէլէշաայ: խորհուրդ:

-Սուրբ խորհուրդ ընդունող: խորհրդառու:
Խորհուրդ կատարել: կատարել կամ պաշտել զխորհուրդս. խորհրդածել:
-Խորհուրդ կատարող: խորհրդածու. կատարող. խորհրդակատար:
-Խորհուրդ կատարելը: խորհրդածութիւն. կատարողութիւն:
-Խորհուրդ. սըր, եա սըրր: խորհուրդ. գաղտնիք մտաց. ծածկոյթ:
-Խորհուրդ կամ գաղտնիք պահող: խորհրդապահ:
-Խորհուրդ. մէշվէրէթ: խորհուրդ. խորհրդակցութիւն. թելադրութիւն. խրատ:
-Երբը երբը աս խորհուրդը հաստատուեցաւ: ապա յաղթեաց կալաւ այս բան խորհրդի. եկաց այս բան 'ի խորհրդին:
-Խորհուրդ ընել: խորհուրդ առնել. խորհուրդ առնուլ. խորհուրդ 'ի մէջ առնուլ. խորհրդակցիլ. խորհրդակից լինել. 'ի խորհուրդ մտանել:
-Խորհուրդ ընող, կամ աղէկ խորհուրդ տուող: խորհրդական. խոհական: տես և Խորհուրդ տուող:
-Խորհուրդ ժողվել: հոլովել. խորհուրդ գումարել:
-Խորհուրդ ժողվուիլ: հոլովիլ. 'ի խորհուրդ գումարիլ:
-Խորհուրդ հարցնել, կամ խորհուրդ ուզել. դանըշմըշ ըլլալ: հարցանել. խորհուրդ խնդրել. խորհրդակցել:
-Խորհուրդ տուող: խորհրդատու. խրատատու. խրատտու:
-Խորհրդի տեղ. խօրհուրդ ճէմէօ ետէ. մէշվէրէթհանէ: խորհրդանոց. խորհրդարան. տաճար խորհրդոյ:
-Խորհրդով: խորհրդով. խորհրդաբար. իմաստութեամբ. ոչ վայրապար:
Խորհրդակից. մէյ փէշ խորհուրդ ընող. մէյ մէշու խորհուրդը, կամ սիրտը գիտցող. սըրտաշ: խորհրդակից. համախոհ. գիտակից. մտերիմ: տես և Մէկ սիրտ:
-Խորհրդակից ըլլալ. մէյ սիրտ ըլլալ. սըրտաշ օլմագ: խորհրդակից լինել. խորհրդակցիլ. գիտակից կամ համախոհ գալ:
-Խորհրդակից ըլլալը: խորհրդակցութիւն. համախոհութիւն. մտերմութիւն:
Խորհրդատետր: խորհրդատետր. պատարագամատոյց:
Խորհդաւոր. ծածուկ խորհուրդ ունող: խորհրդաւոր. խորհրդական. խորհրդակիր. խորհրդաբեր. խորախորհուրդ:
Խորշակ. Էրօղ հով. սամ եէլի: խորշակ. հնոցամ տապախառն:
-Խորշակ բերող, կամ պատճառող: խորշաբեր: [կահեզձ:
-Խորշակէն զարկած: խորշակահար. խորշա-
-Խորշակէն զարնուիլ, կամ չորնալ: խորշակահար լինել:

-Խորշակէն զարնուիլը, կամ չորնալը։ խորշակահարութիւն։
-Խորշակը անցնելու տեղ։ խորշակագնաց վայր։
-Խորշակով զարնել, կամ չորցնել։ խորշակահար առնել։
-Խորշակով լցուած։ խորշակալից։
-Խորշակով խառնուած։ խորշակախառն։
-Խորշակով մեծցած. սամ եէլի իչինտէ պէօյիւյէն։ խորշակասուն. ակար։
Խորունկ. տէրին։ խոր. խորին։
-Խիստ Խորունկ։ անդնդախոր. անդնդային. անդնդալից. խորափիտ. քաջախոր. անյատակ։
-Պարսպին հիմերը խիստ խորունկ դրաւ։ անդնդալիր հաստատեաց զհիմունս պատուարին։
-Խորունկ. բան, խօսք, խորհուրդ, և այլն. (ածական.) [illegible]։ դժուարիմաց. դժուարըմբռնելի. դժուարընկալ. դժուարահաս. դժուարաթարգման. դժուարատես. խորին. խրթին. նրբին։
-Խորունկ ալիքը ունեցող։ յորձախոր։
-Խորունկ բան, կամ խօսք. ([illegible])։ խրթնաբանութիւն. դժուարաբանութիւն. դժուարալուր դարձուածք բանից. պատ 'ի պատ մանուածոյ բանք. հանգոյց բանից դժուարալուծաց։
-Մեկնել խորունկ խօսքերը։ լուծանել զխիս կապեալս։
-Խորունկ բան պատմող։ խորապատում. բարձրապատում. խորախօս ճառք։
-Խորունկ խօսող։ խորախօս. նրբախօս. նրբաբան. խորաբան. խրթնաբան։
-Խորունկ բաներու տեղեակ։ խորհրդազգաց. խորհրդագէտ։
-Խորունկ հոր։ վիրապ։
-Խորունկ միտք ունեցող։ խորախորհուրդ։
-Խորունկ մտմտալ։ մտայոյզ լինել. որոճել։
-Խորունկ ջուր, ծով. տէնիզ։ տես Անդունդ։
-Խորունկ վէրք։ հաստատոյր հարուած։
-Խորունկ վէրք առած։ հաստախոց. կարեվէր։
-Խորունկ վէրքերս ի՞նչ դեղ ընեմ։ զո՞ր սպեղանիս կազմեցից ծայր 'ի ծայր վիրաւորութեանս։
-Խորունկ փոս, կամ ձոր. տէրին չուգուր։ խորափոս. խորաձոր. խորխորատ. խորափ. խորափիտ. վիհ. տիղ։
-Խորունկ փոս ունեցող։ խորափոս. անդնդափոս։
-Խորունկ քնանալ։ ընկղմիլ 'ի քուն. զքնով անկանիլ. նիրհել 'ի քուն թանձրութեան։
-Խորունկ քնացած։ ընկղմեալ 'ի քուն թանձրութեան. զքնով անկեալ։
-Խորունկը մտնող։ խորամուխ. խորաքննին։ տես և Բարակը մտնող։
-Խորունկը պաթմիչ եղած, կամ եղող։ խորասոյզ. անդնդասոյզ։
-Խորունկը պաթմիչ ընել։ ընկղմել 'ի խորս. խորասոյզ առնել. խորասուզել։
-Խորունկը պտըտող։ անդնդապտոյտ։
-Ծովուն խորունկը քշէ։ խաղացո 'ի խորս։
Խորունկնալ։ խորանալ. գոգանալ. խորշ առնուլ։
Խորունկութիւն։ խորութիւն. խորք։
Խորունկցնել։ խորացուցանել. խորել. խոռոչել. փորել։
-Խորափոս տեղուանք։ խորափիկք։
Խորված։ տես Խորվու։
Խորվել. քէպապ էթմէք։ խորովել. 'ի խորով արկանել. ածել զբոցով. անցուցանել ընդ հուր։
-Ձկները խորվեցին։ արկին 'ի խորովս զձկունսն։
-Խորվիլ. քէպապ օլմագ։ խորովիլ։
-Խորվիլը։ խորովումն։
Խորվիրապ. գանլը գույու։ վիրապ. խոր վիրապ։
Խորվու, կամ խորովու. քէպապ։ խորոված. խորովեալ. խորոտիկ։
Խորտուբորտ. էյրի պիւյրիւ։ խորտաբորտ. առապար. առապարին. դերբուկ. անհարթ։
-Խորտուբորտ ճամբան շիփշիտակ կընէ քեզի։ հարթ և յատակ առնիցէ քեզ զխիստ ճանապարհն։
-Խորտուբորտ ջրի երես։ մկանունք ջուրց։
-Խորտուբորտ տեղ. ինիշ եօգուշ եէր։ առապարք։ տես և Սառափ տեղ։
-Խորտուբորտ տեղերէն համարձակ անցնիլ։ յանդգնագոյնս արշաւել ընդ խորտաբորտս։
-Խորտուբորտ տեղուանք սիրող։ առապարասէր։
Խոց. եարա։ վէրք. խոց. հարուած. խոցուած։
-Խոց՝ ինքիրէն ելած. չըպան. ուքիւլճիւկ։ խոց. կեղվէր։
-Խոց՝ վէր փտած։ տես Վէր տուած խոցեր։
-Խոց ունեցող։ խոցաւոր։
-Խոց չունեցող։ անխոց. անվէր. անկեղ։
-Խոց սաստիկ։ հաստոյր հարուած. կարեվէր խոց։
-Խոցերով լիք։ խոցալից. վիրալից. բազմասպի. բազմավէր. կարեվէր։
-Խոցը բանիլ։ խղխայթիլ։
-Խոցը գոցուիլը կամ խոցի նշանը մնալ։ սպիանալ։
-Խոցը գոցուած։ կնքեալ վէր։ – Խոց մը երբոր գոցուած վէրքին տակէն կը բանի, աւելի խորունկը կերթայ։ վէր մինչդեռ ներքոյ կնքեալ վիրին (է), ևս քան զևս 'ի խոր գործէ։ [(վիրին)։
-Խոցը զարմանել։ փոփոխս մատուցանել
-Խոցը կսկծիլ։ կսկծիլ։
-Խոցը չարանալ. աղըր ըլըլ։ զայրանալ վիրաց. խղխայթիլ։
-Խոցը չարացնել։ զայրացուցանել զվէրս. խղխայթել։
-Խոցը չարացնող։ զայրացուցիչ վիրաց. խղխայթիչ։

–Խոցը փատտելով թարխատել: տես Թարխատելով փատտել:
–Խոցի բերան: վիրաբերան:
–Խոցի խածուածք: արած:
–Խոցի նշան. Եարայ նիշանը. պէրէ: սպի. սպիք. արած. երկեան. երաշխեպ:
–Խոցի նշան չունեցածի պէս: անսպիապէս:
–Խոցի կամ վէրքի նշան ունող: սպուա:
–Խոցի նշան չունող: անսպի:
–Խոցի նշանը չթողուլ: ջնջել անսպիապէս:
–Չէ թէ անանկ ողջացուց (խոցը կամ) բորոտութիւնն որ նշանը չմնայ: ոչ եթէ այնպէս ողջեաց զբորոտութիւն (կամ զխոց) զի երկեան ինչ չմնայր:
–Խոցի նշանը մնալ: սպիանալ:
–Խոցի ունեցք: տես Ունեցք եարայի:
–Խոցին մեծնալը կը դադրեցնեն: զճարակ վիրին ամփոփեն:
–Խոցած ու վիրաւորած փախուցին: խոցս և վիրաւորս փախստական արարին:
–Ինչպէս վիրաւորուած մարդ մը որ բժիշկը կ'երէ: որպէս զոք վիրած՝ զի խարիցէ բժիշկն:
–Խոցած տեղը: խոցուած. հարուած:
–Խոցել: խոցել. վիրաւորել. հարկանել. վէրս 'ի վերայ դնել. խոցահարել. վէրս զմարմնով յարել:
–խիստ Խոցել: կարեվէր խոցել. 'ի խոր խոցել:
–խիստ Խոցելով: կարեվէր:
Խոցոտ. Եարալը: խոցոտ. խոցաւոր. վիրաւոր. խոցահար. խոց:
–խիստ Խոցոտ. Խայլի լցուած. խէնք խոցած, կամ խոցոտած. Եարալը ֆէրէնէն: վիրալից. կարեվէր. բազմախոց. չարախոց. սաստկավէր:
–Խոցոտել. աստին անդին խոցել: խոցոտել:
–Խոցուել. դանակով, կամ սրով զարնուիլ: խոցիլ. վիրաւորիլ. զինահարիլ. խոց մնալ:
–Սաստիկ խոցուեցաւ: 'ի խոր խոցեցաւ:
Խոցուիլը: վիրաւորութիւն. վիրաւորութիւն:
Խուզած. Կնպած, կամ գնպած. գոֆրէլէ: խուզեալ. յապաւեալ. կարեալ:
Խուզել. Կնպել. գնպել. գոֆրմագ: խուզել. կտրել. հատանել. յապաւել. պարուրել. փոքրել՝ ըղէրը. ևն այլն:
–Խուզելը: խուզումն. կարումն. հատումն. յապաւումն. կտուրք:
–Ոչխարները խուզելու երթալ: երթալ 'ի կտուրս խաշանց:
Խուզի: տես Գառն:
Խութ. գաբնա: տուփ. խաբարդեայ. գզըոց:
Խուլ. սաղ, որ գանեք գանեք ձայն վրան հէչ է: խուլ:
Խուլ. տաղըր: խուլ. անլսող:
–Խուլ ըլլալ: տես Խլնալ:
Խուլանձ. գուլանձ: գիրկ. գրկաչափ:
–Տասը խուլանձ խորունկ է: խորութիւն նորա գրկաչափ տասն:
Խուլամպարայ. գումպարայ: արուսպէտ. արուամոլ. որձամոլ. արուագէտ:
–Խուլամպարայութիւն: արուագիտութիւն. արուամոլութիւն. որձամոլութիւն. առնամակամ:
Խուլէ: տես Աշտարակ:
Խուլիպէ: տես Խրճիթ:
Խուլխանիկ ըլլալ: տես Բանեցնել. գուլլանմաք:
Խուլլուխ. գուլլուղ: տես Ծառայութիւն. և Սպասաւորութիւն:
–Խուլլուխ. գօլ. էսասէր: պահակ. պահապան. դահիճ:
–Խուլլուխ փոխող: պահակափոխ:
Խուլուճուկ. սիւմիւքլիւ պէօճէկ: տես Ճպուռ. կողինճ: [գեղ:
Խուլփ. գուֆլ: ճարմանդ. կանթ. ունկն. ան-
–Չէմպիլներուն խուլփն անցուց: արկ ունկունս զամբիւղոցն:
–Խուլփ. խօռէլը, կամ կօռէլը: պատճառ. պատճառանք. մուտ. դուռ. տեղի:
–Չիկրցան պատճառանք կամ խուլփ մը գտնել: ոչ ինչ կարացին գտանել և մուտ գտանել, կամ զամապիտ լինել:
Խուխ: տես Գալգամ:
Խուխլայ: տես Խամաճիկ:
Խուխու. գուգու. Բօյթիւխիւշ, կամ Բօյթուխօշու. խաղի նման Բաղուն է: կարապ. պոր. ձկնաքաղ:
Խում: տես Խմելը. և Ուտել խմելը:
–Խում: տես Ալիք. և Ալւաղ:
–Խում սահաթը: ժամացոյց աւազաչափ:
Խումանիա, կամ խումանեայ: պաշար. համբար. մթեր:
Խումանսաչ. Խումանսաչութիւն: տես մէկ տեղ Սեղան նստող. և Հաց ուտող:
Խումաչ. գումաչ: կերպաս:
–Խումաչ բերող, կամ հասըլ ընող: կերպասաբեր. կերպասածին:
–Խումաչ հագնող: կերպասազգեաց. կերպասազգեստ:
Խումաչեղէն: կերպասեղէն. կերպասեայ. կերպասի:
Խումաչճի. խումաչ գործող: կերպասագործ:
–Խումաչ գործել: կերպասագործել:
–Խումաչ ներկող: կերպասաներկ:
–Խումաչը շատ: կերպասագէղ:
–Կերպ կերպ խումաչներ: կերպասատարազ:
–Մետաքսէ խումաչ: կերպասամետաքս:
Խումար. ափիոնով խող: Նաարար:
Խումար. ճախճախ: խումար:
Խումարութիւն. ճախճախութիւն: խումարութիւն:
Խումարպազ: խաղամոլ:
Խումարպազութիւն: խաղամոլութիւն:
Խումլուխ: տես Աւազոտ տեղ:
Խումխումայ. խաղակ՝ անոնք՝ փետա կամ ըլլափիֆ. ևն այլն: սրուակ:
Խումպարայ. որ մէջը ըսրով կը ցփէն: զաման-ձանակ:
Խումպէթ: տես Գումպէթ:

Խումալ: տես Աւազան, կամ Աւազանատեղ:
Խումբալ: տես Ծէկ:
Խումրի. ղուշ է: տատրակ:
Խույ. հույ. խասլէթ: տես Բարք. և Բնութիւն:
Խույ. ճուճուրլըխ: տես Թուլթարլըխ:
Խույումճի: տես Ոսկերիչ:
Խույսուզ: անմարդի. դժպհի. խորթաբարոյ. դժուարաբարոյ:
Խույրուխ. գույրուխ: տես Պոչ:
Խունի. խոնու: ձագար:
-Չաղացքի Խունի: գոխն. սոր:
Խունկ. ֆէնտիւք: խունկ:
-Խունկ անուշ. ... : խունկ. կնդրուկ. խնկեղնի. ծխելի. ծխանելի. բոլիծայք:
-Խունկ աղալու աման. խնկի հաւան: խնկաղաց:
-Խունկ բերող, կամ խունկ տուող: խնկաբեր. խնկատու:
-Խունկ ծխել: ծխել խունկ. խունկ արկանել. խունկ մատուցանել. խնկել. խնկարկել:
-Խունկ ծխելը: խնկարկութիւն. խնկանք:
-Խունկ ծխող: խնկարկու. խնկիչ. խնկանուէր. խնկամատոյց:
-Խունկ կրող, կամ խունկ ունող: բեղաբեր. խնկաբեր. խնկազարդ. խնկազգեաց. խնկազգեցիկ. խնկազգեստ:
-Խունկ չհոտող: բեղեփեաց. բեղագործ. խընկեփեաց:
-Խնկերով պատել: խնկել:
-Խնկի աման, կամ ղութի: խնկաման. խնկարան. խնկանոց. խնկակալ. խբարգեայ:
-Խնկի ծառ: խնկենի. խնկաբեր ծառ:
-Խնկի հոտ: խնկահոտ. բուրումն խնկոց:
-Խնկի մուխ: ծուխ խնկոյ:
-Խնկի ալէս: խնկալէս:
-Խնկով լի: խնկալի. խնկալիր. խնկալից. խնկապատար. խնկաւէտ:
-Խնկով խառնած: խնկախառն. կնդրկախառն:
-Տեսակ տեսակ խունկերը մէկտեղ խառնած: զխունկս խառնածոյս:
Խունչակ. որ պախչաներուն մէջը կը դնեն որ թռչունները վախնան. օյունջ. գունգուլտակ: խրտուիլ. խրտուիլակ. կեղծիք զարհուրանաց. անկըն-հար կամ տոտակնհար. խուճ:
-Պարտիզին մէջը իշու գանկ կանգնել խունչակի համար: խալամ տա. անկնահար կանգնել 'ի պարտիզի:
Խունտամախ. որով փղան կու պտրէն: տես Խանծարուր:
-Խունտապախ. որով կրակ կը յգէն: լուցկի:
-Խունտապախ ձգել: հուր արկանել. խանձեցուցանել. խանձ 'ի ներքս դնել և բորբոքել:
-Խունտապախ ձգող: հրընկէց. հրձիգ:
Խունտուզ: տես Ջրի շուն:
Խունտուրաճի: կարուակ. կօշկակար. կօշ-կագործ:
Խունտուրայ: հողաթափ. կօշիկ. օղ:
Խուշ. գուշ: տես Թռչուն. և Ճնճղուկ:
-Խուշ եասդըղը. ... : բարձ փետրալից:
-Խուշ եէմիշի. պտուղ է: լոտուա. լուտուա:
-Խուշ Թիւյիւ: փետուր:
Խուշանմիշ ըլլալ. գուշանմագ: սփածանիլ. ա-ծել ընդ մէջ:
-Խուշանմիշ ըլլալ. մէջը գօփի, կամ ... կողել: ընդ մէջ ածել. արկանել, կամ պնդել ընդ մէջ:
-Խուշանմիշ ըլլալը. գուշանմագ: սփածումն:
-Խուշանտրմիշ ընել. գուշանտըրմագ. գուշաթմագ: սփածանել. ածել ընդ մէջ ուրուք:
Խուշպազ: հաւապս. հաւորսակ:
Խուպաթ: տես Կոպիտ. ճարդ:
Խուպպէ. Խուպպէլի: տես Գումբէթ. Գում-բէթաւոր:
Խուպուռ. գուպուռ. ..., կամ ..., և կամ ...: պատեան. պահպանակ:
Խուռան, կամ խուրան: կուռան. ղուրան. օրէնսգիրք Մահմետի:
-Խուռան կարդացողները կամ պաշտողները: կուռայք:
Խուռմիշ ընել. գուռմագ: կազմել. կառուցանել. հանդերձել. պատրաստել. յարդարել. յարմարել. յօրինել. յերիւրել. կահել. կա-հաւորել. կանգնել. լարել:
-Զատըրները խուռմիշ ըրին: կանգնեցին զվրանս:
-Խուռմիշ ըրած աղեղը: լարեալ աղեղն:
-Խուռմիշ ընելը: կազմած. կազմուած. կա-ռուցումն. կազմութիւն. պատրաստութիւն. կահաւորութիւն. հանդերձանք:
-Խուռմիշ ընելու տեղ: կազմարան:
-Խուռմիշ ընող: կազմիչ. հանդերձիչ. պատ-րաստիչ:
Խուռնալը: կոնքաձև:
Խուռնայ: տես Աւազան. գուռ:
Խուռուլմիշ ըլլալ. գուռուլմագ: կազմիլ: տես և 'ի Խուռմիշ ընել բայը:
-Խուռուլմիշ չեղած. գուռուլմադըք: անկազմ. անպատրաստ. անյարդար:
Խուռուլու: կազմ. պատրաստ. պատրաստա-կան. կազմեալ. հանդերձեալ. կառուցեալ. պատրաստեալ. յարդարեալ. յարմարեալ:
-Խուռուլու օրտու: բանակիրք:
Խուռում, կամ խուրում: տես Մուր. օճախի:
Խուռուշ. գուռուշ: դահեկան. սիկղ:
Խուս. խուսֆ: փխել:
Խուսմա: տես Փախեցնող:
Խուսուր: տես Կիսկատար:
-Խուսուր: տես Մնացուք: [անտան:
Խուվէթ. Խուվէթլի: տես Ոյժ. Ոյժով:
Խուվէթսիզ: տես Անոյժ:
Խուտուզ, կամ խուտուրղան: տես Կատաղած:
Խուտուկ: տես Խոտուկ:
Խուտուրմայ: տես Կատաղութիւն:
Խուտրէթ: տես Ոյժ:

—Խուարէթ հեղվառը, կամ խուարէթ պալը։ ռեաւին. գազպէ. մանանայ։
—Խուարէթմսիզ։ տես Անուժ։
Խուրան։ տես Խուռան։
Խուրմայ։ տես Արմաւ։
Խուրջին. գարշըլամ։ կապարճ. պարկիճ։
—Խուրջին՝ Բիւ-Փէնկի։ տես Թիւ-Ֆէնկի խուրջին։
—Խուրջին՝ ծով լափելու։ գունտ։ — Խուրջինը ծովը ձգեցին, տեսան որ քան խուլայճ կայ։ ընկեցեալ ըզգունտն, գտին գիրկս քսան։
Խուրպան. գուրպան։ Խուրպան ընել. և այլն։ տես Զոհ. Զոհել. և այլն։
—Խուրպան պայրամը։ ոչխարպայէն։
Խուրպէթ, կամ խուրպէթլըխ։ տես Օտար երկիր։
Խուրս։ տես Զուտ. աքծաղ։
Խուրսախ։ տես Կոնաւոք։
Խուրսանտ. գորսանը։ հէն ծովու. աւազակ։
Խուրտ. գուրտ։ որդն։
Խուրտ. գուղան. գուրտ։ գայլ։
Խուրտայ։ } փշրանք. խեշերանք. նշխար.
Խուրտավաթ։ } խուրխոր։
Խուրտուխաշ։ խորտակեալ. ջախջախեալ. ջախջախ։ տես և Ջարդուբուրդ։
—Խուրտուխաշ ըլլալ։ տես Ջարդուբուրդ ըլլալ։
Խուց. ոչխարի օթայ։ խուց. խուղ. խրճիթ. սենեակ։ տես և Օթայ։
Խուց ունող։ խցաւոր. սենեկաւոր. խցարգել։
—Խուցի պահապան։ սենեկապան. սենեկապետ. մուծիկ. մուծիչ։
—Խուցի վրայ պաշտօն։ սենեկապետութիւն։
—Խուցիկ. պզտի խուց։ խցիկ. խղիկ. սենեկիկ։
Խուփ. խափախ. գափաղ։ խուփ. խուփն. բըլշակ. ծածկոյթ. կափարիչ։
—Խուփ ունող. գափաղլը։ խփարգեալ։
—Խուփը ձգող։ խփընկէց։
—Խուփ ըսել. գոց կամ բերնուոց ըսել։ ասել 'ի բերան։
Խուփայ։ տես Գաւաթ։
Խոփ. սապան փէմիրի։ խոփ։
Խպըլիկ։ ճեւեղիկ. մղձաւանջ. խխպիլիկ։
Խպթի։ տես Խփտի։
Խպլէ։ տես Հարաֆ։
—Խպլէ եէլի։ տես Գպլէ. 'ի բառն Հով։
—Խպլէ լոտոս. տես 'ի բառն՝ Հով։
Խպնիլ. Խպնեցնել. և այլն։ տես Ամչնալ. Ամչցնել. և այլն։
Խպըրըզ. Գըպըրըզ՝ խըշ։ Կիպրոս։
Խպըրըզցի։ կիպրացի. 'ի կիպրոսէ։
Խռալ։ տես Խռկալ։
Խռալը։ եղեամն։
Խռանճ։ տես Ջոր ցամաք։
Խռայ։ տես Վատուժ։
Խռէն. հառափող։ մանանեխ։
Խռըլտոց։ հռընչիւն։
—Խռըլտոց. խուռն խուռն ձայն. խնչալու խարփողին ձայնը։ խռնամբիւն։
—Խռըլտոց հանել. խնչալու խարփողը հ՚ընէ։ խռանտալ։
Խռթլախ։ տես Խռչակ։ [ժանգ։
Խռթումըռթ. խրթըմըրթ. խըրթփըթըրթ։ բըժ-
Խռլանղըճ։ տես Ծիծեռնիկ։
Խռլը։ տես Խըռլը։
Խռխայ։ Թռռայ։
Խռխըռ. խռխըռ ձգել. և այլն։ տես Աղմուկ. Աղմկել. և այլն։
Խռխռալ (մորթուօղին)։ խռնչել։
—Խռխռալ (հիւանդին կուրծքը)։ խռշտալ։
—Խռխռալը։ խռնչիւն. հռնչիւն։
Խռկալ. խուլըսող հանել. խուլամաք։ խորդալ. խռնչել։
Խռկալու ձայն։ խորդիւմն։
Խռկած։ խռկեալ. բազմախուռն. յորդախուռն. յոյնակուռ. յոգնահոծ. բազմահոծ։ տես և Լեփլեցուն։
Խռկել։ տես խիստ Լեցընել։
Խռմըզ։ տես Խըրմըզ։
Խռով. գըյավէթ. վէյվէյէ։ տես Աղմուկ։
—Խռով կենալ մէկիմը հետ. փէօսիւսլիւ փուրմագ։ կալ 'ի խռովութեան. ցասմամբ կամ խռով կալ ընդ ումեք. խռովիլ. ոխս մթերեալ պահել. ոխ ունել։ տես և Քէն ընել։
Խռովել. Խռովիլ։ տես Աղմկել. Աղմկիլ։
Խռովութիւն. Խռովութիւն ձգել. և այլն։ տես Աղմուկ. Աղմկել. և այլն։
Խռչակ. գըռճըղաք։ խռչակ. խռչափող. չընչափող։
Խռչայ. կուշիէ ամսան ջըրս, կամ գինայ։ հաղաղակ. ատիկ։
Խռչըլ։ խըրչան։ [փնակ։
Խռպաճ։ արջառաջիլ. ջայլոտ. տաճիկճնակ.
Խռպայ։ հագաղակ։
Խռտիլ։ տես Խրտիլ։
Խռփմիշ ընել։ տես Խուղել։
Խռֆած. գըֆըլըշ. ճոխռակ։ ղառամ. ղառամեալ. ղառանցեալ. աղճատեալ. բազմազառամ. 'ի մտաց անկեալ. ցնորեալ։
Խռֆածութիւն. խըֆըլըք։ ղառամութիւն. աղճատանք. ղառանցանք։
Խռֆիլ. գըֆըլ. ճոխռակլանմաք։ ղառամիլ. աղճատիլ. ղառանցել։
Խսաճ. գասա։ աքցան։
Խսըմ, կամ խասում։ տես Ազգական։
Խսըր։ ամուլ. ստերջ։
Խսէր. հասըր։ ափրիթ. փսիաթ. սիրայ. նաճայ. կեմեղէն. տապաստ պրտուեղէն։
—Խսիր հագնող։ պրտուայս զգեցեալ։
—Խսրէ հուսած։ պրտուեղէն. պրտուեայ. կեմեղէն։
Խսըրուրախ. գափըլըգ։ ամփոփ. կարկամ. ուժգնապիրկ։
—Խսըրուրախ կապած. գափըլըգ պաղլը։ պիրկ. պրկեալ. կաշկանդեալ. ուժգնապիրկ. պնդակապ.
—Խսըրուրախ կապել։ պրկել. կաշկանդել.

պարարտանդել· պարարտանդել:
-Խախուրախ կապելու տեղ, կամ գործիք: պրկոց: [Չի:
Խռախ· Գուրաք· Եգ ջի: ձի մատակ: տես և Էգ.
Խռովել· Գամալայրմագ· Գըճըգլամագ· Գըճըգ-լանտըրմագ: խռովել· խռովեցնել· գրգռել:
Խռովիլ· Գըճըգլանմագ: խռովիլ· խռովիլ· գրգռիլ:
-Խռովիլ աչքը· Խռովիլ սիրտը: տես Աչքը խռովիլ· Սիրտը խռովիլ:
Խռովեցնել: տես Խռովել:
Խռովեցնող· Գամալայրան· Գըճըգլայան· Գըճըգլան-տըրան: խռովեցուցիչ:
-Աչքը խռովեցընող: ակնախտիղ:
Խռովք· Խըշղըրթը· Գավգա· Գավգալըգ: խռովութիւն· խռովարութիւն· խռովանք· խռովանք· մարմաջ· մարմաջութիւն:
-Խռովքը գալ· Գավգա եթմեք· Գավգալանմագ: խռովիլ· զկծիլ· մարմաջել:
Խրատ· Եօյիւտ· Նասիհաթ: խրատ· խորհուրդ· յորդորակ· յորդորութիւն· Թելադրութիւն:
-Չար խրատ: սադրանք· հրապոյրք:
-Խրատ չըռնող· Խըրաթ խապուլ ըթմէզ: անխրատ· յանդգնամիտ· անսաստ· անուղղայ· անապաշխ· խեռ· չամբերել· հեստ· ըմբոստ:
-Խրատ տալ: խրատ տալ· խրատել· Թելադրել· Թելադիր լինել· յորդորել· ուսուցանել:
-Խրատ տալը: խրատատուութիւն· խրատաբանութիւն· Թելադրութիւն:
-Խրատ տուող: խրատատու· խրատատու· խրատիչ· Թելադիր:
Խրատական գիր: խրատագիր·
Խրատել· Խրատող: տես Խրատ տալ· Խրատ տուող:
Խրել· Եէրէ, կամ չամուրայ աթըլմագ: խրել· խրիլ:
-Խրուելու տեղ: խրուստ:
Խրիտ, կամ խրիգ· ղըրղըզաղի բառ է: գին· վաճառ:
-Խրիտ առնել· Խըրիթար օլմագ· սաթըլըն ալմագ: գը-նել· գնոց առնուլ· ստանալ:
Խրխայ: Թոռոմ:
Խրկել, կամ ղրկել· Գօնտէրէլ· Կէօնտէրմէք: յղել· առաքել· արձակել· յուղարկել· յուղարկաւորել· ուղեւորել:
-Խրկելը Կէօնտէրմէ· Կէօնտէրիշ: առաքումն· յուղարկաւորութիւն· արձակումն:
-Խրկելու կամ ճամբայ գնելու երթալ: յուղարկ երթալ կամ լինել:
-Խրկող, կամ ղրկող· Գօնտէրօղ· Կէօնտէրէն: յուղարկիչ· առաքիչ:
Խրձիթ· Խուլիւպէ· Ալաճըխ: հիւղ· խուղ· խրձիթ· տաղաւար· հովուավանք· տաղաւարիկ:
-Մէկ խրձիթի մէջ բնակող: տաղաւարակից:
-Խրձիթ շինելը: տաղաւարաշինութիւն· տա-ղաւարահարք· տաղաւարահարութիւն:

Խրմըզ· Գըրմըզ: կարմիր· որդան կարմիր:
-Խրմըզը· Գըրմըզը: տես Կարմիր:
-Խրմըզը եախուտ: տես Կարմիր եախուտ:
Խրուշակ· Հէճէլ: խորխախ:
Խրչակ: տես Խռչակ:
Խրչայ: տես Խռչայ:
Խրտան: Եօրքիւն· Իւրքիւն: խրտչող· խիրտ:
Խրտելով երթալ· Իւրքէրէք կիթմէք: խիրտաս ՚ի խիրտաս գնալ:
-Խրտելով դուրս ցատկել, կամ փախչիլ· Իւրքիւբ ուղրամագ, կամ գաչմագ: հարթչիլ· հարթնուլ· շրտնուլ:
Խրտեցնել: խրտուցանել· շրտուցանել:
-Խրտեցնելը: խրտուցումն:
-Խրտեցնելու գործիք: խրտուիլ· խուճ:
Խրտիլ· Իւրքմէք: խրտնուլ· շրտնուլ· խրտչիլ:
-Խրտիլը: խրտուումն· շրտուումն:
Խցել: տես Խծկել:
Խցկուք: տես Խծկուք:
Խւըլձըմ: տես Կայծ· որ կրակին, և այլն:
Խւըրձըխ: տես Գռուղ:
Խւրախ· Գըրըաք· Խիլաք ուղրած: պիրկ· կար-կամ:
-Խւրախ ոլրած՝ չուանէ խամձի: խարազան չուանեայ կարկամ յոյժ:
-Խւրախ կապել: տես Խախուրախ կապել:
-Խւրախ ոլորել: տես խիստ Ոլորել:
-Խւրախ չուվան: կարկամ առասան:
Խփել: Գափամագ· Եօրթմէք: խփել· խփանել· խփուցանել· կափուցանել· պնդել:
-Դուռը խփեց, ու դարձին ձեռքը տուաւ: և խփեաւ զդրան եւ ցպաշտօնեայն: տես և Գոցել՝ Խփել:
Խփըռ խփըռ եփել: տես Խըփըռ խըփըռ եփել:
Խփտի· աղգի անան· ճըրըլ: եգիպտացի:
Խօ, կամ զօ: ապաքէն· արդեօք· ուրեմն· իսկ· Նա· տեսա· Նա աւանիկ· ոչապէ:
Խօ դուն աղէկ գիտես: ապաքէն դու ինքնին գիտես:
-Խօ դու ալ լսեր ես վէրվէրէն: քո իսկ ար-գեօք լուեալ իցէ զաղմուկ շփոթին:
Խօ իրենց օրէնքը ամուր կը պահեն: հաստա-տութեամբ ուրեմն պահեն զօրէնսն:
-Խօ դուք ամմէնքդ ալ զգիտութիւն կը սի-րէք: և դուք ամենեքին իսկ սիրէք զգի-տութիւն:
Խօզալախ· Գօղալագ· սէվկիլի պէօղէղ: խոզակ:
-Խօզալախ մետաքսի: բժոժ:
Խօթել· Սօգմագ: վարել· մխել· մխրճել· հար-կանել· վարսել· հարստել· հարստակել· Նը-գել· ընխոթել· Նխոթել:
-Ճուտները յանկարծակի ակռաներնին խո-րունկը կը խօթեն: շունք յանպատրաստից զժանիս ՚ի խոր խոցեցեն:
-Նիզակը խորունկը խօթեց: խորագոյնս Նըս-տոյց զնիզակ իւր· կառոյց զնիզակն յորձա-քարի:

—Ցիցով պատուհն մէջ խօթեաց: վարեաց ցցովք ընդ որմն:
—Խօթեալը: մուխք:
Խօլ, կամ ղօլ: տես Թև՝ ծարդու: [խօլ:
—Խօլ. բանօղ: տես Պատասխանի. և Խուլլուխ.
Խօլայ: տես Դիւրին:
Խօլան. գօլան. ղըր գօտան ձիանըներ: կամար. գօտի:
—Խօլան՝ ջիլա, ձիոյ կէչէրի. բաջքուց. էչէր գօլանը: Թանգ. Թամբակալ:
Խօլթուխ. Խօլթուխը ղարնել. և այլն: տես Անութ. Անութը առնել. և այլն:
—Խօլթուխին ներքև: տես Անթատակ:
Խօլչախ. գօլչաք: տես Բազպանս. խօլչախ:
Խօթմըլթել: մոլթխոլթել:
Խօլտաշ: բազկակից:
Խօճամամն: տես Հալւոր. և Ծեր:
Խօճայ. գօճայ: տես Ծեր:
—Խօճայ. հօճայ: տես Վարդապետ. որ փոխ. և այլն:
—Խօճայ. } մէծ, կամ հարուստ պաղէրչէան: մեծատ-
—Խօճաքի. } առուն. աւագ. Ճոխ: տես և Հա-րուստ:
—Խօճայ եէմիշի. պտուղ: մամթուզ. խմորուկ:
—Խօճայ եէմիշի. ծառը: մամթըղենի. խմորու-կենի:
Խօմ: տես Խօ:
Խօմչի. գօմչու: տես Դրացի:
Խօյուլմիշ ըլլալով նայիլ: տես Պշել:
Խօյուն Ճէպի. ծոցիսը: գրպան:
Խօնախ. գօնաք: իջեվան. օթեւան. օթարան. հանգըրուան. հանգիստ. հանգոյց. վանք. կայարան. կայք. դադար:
—Խօնախ բռնել. գօնաք բռնմաք: օթեվանս առ-նել. օթեվանս ունել. իջեվանիլ: տես և Խօն-միշ ըլլալ:
—Իրիկուան խօնախ ընել: երեկօթս առնել:
—Հոն խելմը իրիկուն խօնախ ըրին: անդ յե-ցան յերեկօթս աւուրս ոչ սակաւ:
—Խօնախ բռնօղ. գօնաք բռնան: իջաւոր: տես և Խօնմիշ եղօղ:
—Խօնախ տալ: տալ օթեվանս. ասպնջակա-նել. ընդունել. հիւրընկալել:
—Խօնախ տուօղ: վանատուր. ասպնջական. հիւրընկալ. հիւրամեծար:
—Խօնախի պաշտպան. գօնաք պէքճիսի: վա-նապան:
Խօնախտաշ. գօնաքտաշ: օթակից:
Խօնճ, կամ ղօնճ: անկարուրդ. անկանուրդք:
Խօնճայ, կամ ղօնճայ. գօնճայ. չէացուած ծա-ղիկ: կոկոն. բողբոջ (վարդի,) և այլն:
Խօնճան. սուլէոր: խոնչան. խոնչանունք:
Խօնմիշ եղած. գօնմուշ. գօնաք: իջաւոր. իջե-վանեալ. օթեվանեալ. օթագայեալ. դադա-րեալ:
—Խօնմիշ ըլլալ. գօնմաք: ագարնիլ. իջեվանիլ. օթեվանիլ. օթագայել. օթել. իջանել. դա-դարել. հանգչիլ. նստիլ. ասպնջականիլ. իջե-վանս առնել. օթեվանս առնել. օթեվանս կալնուլ. օթեվանս կամ իջեվանս առնուլ. վանս ունել. լուծանել:
—Մեղաւոր մարդու քով իջնաւ: առ առն մե-ղաւորի եմուտ լուծանել:
—Իրիկուան խօնախ ընել: երեկօթս առնուլ:
—Խօնմիշ ըլլալ զօրաց: տես Բանակիլ:
—Խօնմիշ ըլլալ Թռչնոց: տես Նստիլ. բունիլ:
Խօնուշմայ. Խօնուշմիշ ըլլալ. և այլն: տես Կենցաղավարութիւն. Կենցաղավարել. և այլն:
Խօնսուլ: տես Գօնսուլ:
Խօնտուրմայ. գօնտուրմայ: աղուցիկ. ընդերկ-զեալ. յեռեալ:
Խօնտուրմիշ ընել. գօնտուրմաք: օթեվանս տալ. իջեվանս տալ. ասպնջականել. հիւրընկալել:
Խօշ. հօշ: տես Հաճ. խօշ: և Հաճ ընելու:
—Խօշը բերել. հօշունայ կէլմէք: ախորժ ըն-ծայել:
—Խօշը գալը. հօշունայ կէլմէք: հաճիլ. ախորժիլ:
Խօշնիթ, կամ Խօշնութ: տես Գոհ:
Խօշնութնուօղ: տես Ճշգոհացօղ:
Խօշոր. Խօշորնալ. և այլն: տես Խոշոր. Խո-շորնալ. և այլն:
Խօշալէշ ընել. հօշալէշ էթմէք: հարցանել զող-ջունէ. հարցանել զխաղաղութենէ:
Խօշամուրմիշ ընել: տես Վաղչնել. ծաղկեցնել:
—Խօշամուրմիշ ընել երկու բան մէկ տեղ: տես Լծել:
Խօչ, կամ ղօչ. գօչ. ընտրած ոչխար: խոյ:
Խօչու. գօչու: կարոք:
Խօռըլտամաք: խորդալ: [չօլէլ:
Խօռթլամիշ ըլլալ: գիտակիր կամ հոգեկէչ
—Խօռթլամիշ եղած: հոգեգէչ. հոգեգարձ:
Խօռթում. հօռթում. ֆորին էչինտ փիրը: կնճիթ. պատանիճ:
Խօռթումը Թօռթօփ ընել. Ֆիլին ֆիլը էլէ: կծկել, կամ գալարել զկնճիթն:
—Խօռթումին ճկճկիլը, կամ գալարիլը: քըն-Թոնցք:
—Խօռթումի պէս: կնճթակերպ. կնճթաձև:
—Քիթը խօռթումի պէս եղած: կնճթացեալ. կնճթադէմ. կնճթեղ:
—Խօռթում՝ ամպի: Թաթառ. վիշապ. ձկնաձև:
Խօռխուլուխ: տես Խուճշակ:
—Խօռխուլուխ. գօրգուլուք. էօքիւզի, եարմին. կամ մէրտիվէնի տէնտրը չինտօ վէր ըլնեէս մօ-գէլ: խաղխաճք. վանդակ:
Խօռուխ: տես Արգոխ:
—Խօռուխի ջուր. գօռուգ սույու: աղոխաջուր:
Խօսած. սէօյլէնմիշ: խօսեցեալ. բարբառեալ:
—Խօսածներնուս վրայ ալ համար պիտի տանք: այլ և ընդ բանից տայցեմք դատաստան:
—Խօսակցիլ: խօսակցել. տրամախօսել. տրա-մաբանել. զրուցատրել. զրոյց արկանել. Ճառ արկեալ խօսել:
—Խօսակցութիւն: խօսակցութիւն. տրամա-խօսութիւն. տրամաբանութիւն. զրուցա-տրութիւն:

Խօսելու գործիք այսինքն բերան: խօսարան:
-Խօսելու տեղ: խօսարան. զրուցարան:
Խօսեցնել. սէօյլէթմէք. սէօյլէթտիրմէք: տալ բարբառել. բան 'ի բերան դնել:
-չԽօսեցնել: տես Պապանձեցնել:
-Խօսեցնել. ձայն հանել փող բանի մը. էօթթիւրմէք: հնչեցուցանել:
Խօսիլ. սէօյլէմէք: խօսիլ. բարբառել, զրուցել. զրուցատրել: տես և Ըսել:
-չԽօսիլ: չխօսել. լռել: տես և Պապանձիլ. և Սուս կենալ:
-Խօսիլ. ձայն հանել բանի մը. էօթմէք: հնչել. ձայնել. ղօղանջել. վանգել:
-Աղտեղի խօսքեր խօսիլ: զազիրս խօսել: — Ամեն կերպ աղտեղի խօսքեր կը խօսին: զամենայն պղծութիւն ընդ բերան ածեն: — Ականջ պղծօղ խօսքեր կը սիրէք ու կը խօսիք: 'ի բանս ածեալ խօսիք և սիրէք զայնս, որ պղծեն զլսելիս:
-Ասոր վրայ երկան կը խօսի: բազում բանս զայսմանէ յեռու:
-Բանի մը վրայ խօսիլ: անցանել բանիւ:
-Բառերը ծամծմելով խօսիլ: ծեքծեքանել: — Բառերը ծամծմելը: ծեքենայ:
-Խօսիլ գիտցող. խօսիլ կրցող: խօսուն. խօսող:
-Խօսիլ ճիշդ: ուղղաբանել. ստուգաբանել. ճշգրտաբանել: — Ճիշդ խօսիլը: ճշգրտաբանութիւն. ստուգաբանութիւն:
-Խօսիլ մէկու մը հետ: գալ 'ի խօսս ընդ ումեք. ձգել զբանս առ նա. զրոյց առնուլ, կամ ճառ արկանել խօսել ընդ ումեք:
-Խօսիլ մէկմէկու հետ՝ խօսք կամ թուղթ փոխելով: պատգամաւ խօսիլ. 'ի պատգամս անկանել. բանագնաց լինել. պատգամադնաց լինել:
-Խօսիլ տալ: տես Խօսեցնել:
-Խօսիլը. սէօյլէյիշ: խօսարկութիւն:
-Անխօս արարածները, կամ անոնց բերնէն խօսիլը: բարբառնութիւն. գիմաանութիւն: — Անխօս արարածներուն բերնէն խօսելով: գիմաանաբար. բարբառնաբար:
-Բանի մը խօսիլը, ձայն հանելը: հնչումն. ղօղանջիւն:
-Թռչնոյ խօսիլը: խօսիլ թռչնոյ. գայլայլիկ. նուագ:
-Լեռներու, մացառաններու խօսիլը: տալ, հնչել, արձակել արձագանգս:
-Խօսիլն իզէն, կամ Խօսիլնինի. սէօյլէրքէն: 'ի խօսելն. մինչ դեռ զայն խօսէր. այն ինչ բանքն 'ի բերան կային:
Խօսխսիլ. Բօգազ բօգազ էթմէք: վիճել: տես և Դէմ խօսիլ:
Խօսխօճայ: տես Հանգալ:
Խօստուկ. տանձը: խիթ. կողախիթ. որովայնացաւ:
-Փոքր մեծ խօստուկ ինկաւ: դառնութեան խիթք 'ի փոր անկանէին:
-Խօստուկը բռնեց: խիթք յորովայնն կացին:

Խօսուելու. սէօյլէնէճէք: ասելի:
-չԽօսուելու. սէօյլէնիլմէյէճէք: անասելի. անճառելի. անպատում:
Խօսք. ղըրուց. սէօզ. լագըրտը. հօրթլամ: խօսք. բան. ասք. ասացուած. զրոյց. վէպ. պատգամ. ճառ. բարբառ. լուր. հագագ, կամ հագագ բանի. զրուցաբանութիւն. զրուցատրութիւն. ասութիւն. առասացութիւն. արտասանութիւն. խօսակցութիւն:
Խօսք. մէսէլ. մէսէլէ: առակ. առած:
-Ամենուն բերնին խօսքը եղաւ՝ թէ Սաւուղ ալ մարգարէ է: եղև յառակս թէ և Սաւուղ 'ի մարգարէս:
-Խօսք՝ ուր կը խրկեն մէկի մը: պատգամ:
-Խօսք կարճ և կտրուք: վճիռ:
-Խօսք տարտամ և անորոշ: զբօսացիկ (բանք):
-Խօսք անցընել մէկի մը. սէօզ կէչիրմէք: հաճել. հաւանեցուցանել. 'ի հաւան ածել. համոզել. 'ի բանի առնել:
-Խօսք անցընող. սէօզ կէչիրէն: համոզիչ. համոզակեր:
-Խօսք բռնել: տես Խօսք մտել:
-Խօսք դնել: տես Խօսքը մէկ ընել:
-Խօսք դնող. } սէօզ գօյան: բանագնաց. դաշնակից. դաշնադիր. դաշնաւոր:
-Խօսք ընող. } տես և Խօսքը մէկ:
-Խօսք խառնօղ: քսու. բանսարկու. բանսարսակ. բանսպաս:
-Խօսք չհասկցող: տես Անմիտ:
-Խօսք մտել, կամ մտիկ ընել. գուլագ տուրմէք. սէօզ դինլէմէք: անսալ. լսել ումեք. հնազանդիլ. հպատակել. ունկնդիր լինել. ունկըն դնել. հնազանդ լինել. տեղի տալ: տես և Հնազանդիլ:
-Խօսք չմտել, կամ մտիկ չընել: տես Անհնազանդ ըլլալ:
-Խօսք մտօղ, կամ մտիկ ընող: տես Հնազանդ:
-Խօսք չմտօղ, կամ մտիկ չընող: տես Անհնազանդ:
-Խօսք նետել. մէկի մը ծանր խօսք դպցնել: կըծանել զոք:
-Խօսք նետել կնկան, կամ աղջի. սէօզ ատմագ: ցոփաբանել. քնցեղս ընկենուլ. քնցաւել:
-Խօսք տալ. սէօզ վէրմէք: խոստանալ. յանձն առնուլ. բան տալ. բանաւոր լինել:
-Խօսք տալը: խոստումն. յանձնառութիւն:
-Խօսք տանիլ բերել: տարուբերել պատգամս. պատգամաւորել. հրեշտակութիւն առնել:
-Խօսք տանիլ բերելը: պատգամաւորութիւն. հրեշտակութիւն:
-Խօսք տանող բերող: տարուբեր պատգամաց. պատգամատար. պատգամաբեր. պատգամակիր. պատգամաւոր. բանբեր. խօսնակից. հրեշտակ. նուիրակ. պատուիրակ:
-Խօսք տուօղ. սէօզ վէրէն: խոստացող. խոստաբան. բանատու:
-Խօսքերնիս թեթև նիւթի վրայ չէր: ոչ վասն

թեթեւ ինչ բանից՝ ճառից յոյզք եղեն։
–Խօսքերնուս եղբայրակցութիւնը (խօշաւան) ընկենք։ գլուխ իսկ արտասցուք բանիցս։
–Անուշ խօսքերով։ քաղցրաբանութեամբ։
–Խօսքէ խօսք ցատկել։ խօսից 'ի խօսս վազել։
–Խօսքը երկնցնել։ լայնել, բազմացուցանել զխօսս. 'ի ձիգ արկանել, յանհունս վարել, ճոխացուցանել զխօսս. բազում բանս մեծածիգս երկայնատարածս խօսել. յերկարաձգոյն նուագօք զբանիւք անկանել։ տես և Երկայն խօսել։
–Որպէս զի խօսքս չերկնցնեմ։ զի մի կարի շատ յաւելցից 'ի բանս։
–Խօսքը կարճել՝ «Լաֆը քէսմէք»։ զեղուլ ըզբանս. հեկեկելով պատմել. լալով և արտասուօք կիսաբանել. կիսահատ զխօսս բերել։
–Խօսքը մէկ, կամ խօսքերնին մէկ. «Սէօզլէրի պիր»։ միաբան. համաբան. հոմաբան. զուգաբան. եղաբան. համախոհ. համախորհուրդ. միախորհուրդ. միաշունչ. միահաւան. միակամ. միախոհ. միադաշն. միաձայն. համաձայն. համակաձայն. եղաձայն. զուգաբարբառ։
–Խօսքը մէկ ընել, կամ խօսքերնին մէկ ընել։ միաբանիլ. միաձայնիլ. համաձայնիլ. համաբանել. ընկերշակել. դաշնաւորիլ. դաշնադրիլ. միամտիլ. ձայնակցիլ. միաբան լինել. միաձայն լինել. միախոհ լինել. միաշունչ լինել։
–Խօսքը յետ դարձնող։ բանադիրջ։
–Խօսքը վերջացնել, կամ գագրեցնել։ աւարտաբանել. վերջաբանել. կացուցանել զբանն. կնքել զբանս։
–Խօսքը վերջացնող։ աւարտաբան. վերջաբան։
–Խօսքը տեղը։ բանեղ. բարեղբոյց։
–Խօսքի բռնել։ զբանիւք առնել. թարթափեցուցանել։
–Խօսքին խօսք։ բան առ բան. պատասխանի. պատասխանատրութիւն. պատասխանատուութիւն։
–Խօսքին խօսք տալ։ բան առ բան պատասխանել։
–Խօսքին վերջը, կամ սոնը։ կատարած կամ գլուխ բանից։ եզրակացութիւն։
–Խօսքին վրայ կենալ։ կատարել զխոստումն. կացուցանել զբան իւր. կանգնել զբան իւր։
–Խօսքին վրայ կեցող։ կատարիչ խոստման. ուխտակալ. ուխտապահ։
–Խօսքին վրայ չկեցող։ ուխտազանց։ տես և Փոփոխական. խոխող։
–Խօսքով պէմ կենալ, կամ խօսքով կռուիլ։ տես Դէմ խօսել։
Խօսող. «Էօյլէյէն»։ խօսուն. խօսնական. ասուն։
–չԽօսող։ չխօսուն. անխօսուն. անխօս. անասուն։ տես և Պապանձած. և Լուռ։
–Խօսող. աքլոր։ տես Խօրօզ։

Խօսող ձայն. [illegible] արձագանգ. գանգիւն։
Խօմալամիշ ընել։ տես Հալածել. և Դուրս ընել։
Խօմայ. գօվայ։ դոյլ. սափոր. կեռլիկ։
Խօրաթայ։ տես Խօսք. ղըշուղ։
Խօրեաթ, կամ խօրեաս. և այլն։ տես Կապիտ. ճարպ. և այլն։
–Խօրեաթ ճիւմհիւռ։ տես Աղուէսաճագուռ հալիս։
Խօրթլախ։ հոգեպէշ։
Խօրուկ։ տես Խորուկ։
Խօրօզ. հօրօզ. աքլոր։ աքաղաղ. աղաղաղ. խօնակ. հաւ։
–Երբոր դուրսը բակը ելաւ, խօրօզն ալ խօսեցաւ։ և իսկոյն եւ նա յարտաքսին գաւթին, և հաւ խօսեցաւ։
–Խօրօզի ձայն։ հաւախօս. ձայնահաւ։
–Խօրօզին խօսելու ատենը։ 'ի ժամ հաւուն ասելոյ։
–Խօրօզ ախըրը։ տես Խենթուկ։
–Խօրօզ թէփիճի. հօրօզ բէֆիճի։ տես Թարբաւող. և Կաքաւող։
–Խօրօզլանմիշ ըլլալ. հօրօզլանմագ. դիքօղլանմագ։ տես Գոռոզ ըլլալ։
–Խօրօզ մարդ։ տես Գոռոզ։
Խօփիճայ, կամ ղօփիճայ. գօփճայ։ ապխ. ճարմանդ. վահանակ։
Խօփիճան անցնել. գօփճալամագ։ ապխել. բանանել զօղ ընդ ճարմանդ։

Ծ

Ծագ. [illegible]։ տես Կանեփ մասուօս։
Ծագած։ ծագեալ։
Ծագել. ծօգիլ. ծագիլ. [illegible]։ ծագել. լուսածագել. ճաճանչել. նշողել. լուսաւորել. ճառագայթել. ցայտել։
–Երբոր արևը կը ծագէր։ իբրև անդր արեգակն ծայրս արձակէր. նշոյլք իբրև ճառագայթից արեգական հատանէին։
–Ծագելը։ } ծագումն։
–Ծագիլը։ }
–Ծագեցնել. ծագեցնել. [illegible]։ ծագեցուցանել. լուսածագել. ծագել. ճառագայթել. ճաճանչել. նշողել. լուսեցուցանել։

Ծագիլ: տես Ծագել:
Ծաթել: տես Ծագել:
Ծաթջին. չօպրէն: ծոթրին. ծոթոր. զոպայ:
Ծալել. փիւրմէք: ծալել. կրկնել. պարուրել:
-Ծալել. բանը գոցել. խծկել: տես Բանը չծակել:
-Ծալելով. փիւրիւփ. փիւրէրէք: ծալովի:
Ծալլուած: ծալածոյ. ծալ 'ի ծալ. ծալեալ. կրկնեալ. պարուրեալ:
-Ծալլուածք: տես Ծալք. փիւրիւմ:
Ծալլուիլ՝ նստելով, կամ ծալլուելով նստիլ. պող-պող գուռմագ: կկզիլ. կկուզ նստել. կծկիլ. կծիկ կալ:
Ծալք. փիւրիւմ: ծալք. կրկնակ:
-Ձգեստին ծալքը: կրկնակք հանդերձին:
-Իրեք ծալք ունեցող: երեքկրկին:
-Չորս ծալք ունեցող: չորեքկուղի. չորեքկրկին:
-Ծալք, կամ Ծալքատեղ. խըտ: տես Անկող-կալք:
Ծախած. սաթըլմըշ: վաճառեալ:
-Ծախած բան: վաճառ. վաճառք:
Ծախել. սաթմագ: վաճառել. տալ արծաթոյ:
-Իրենք զիրենք անարգ գնով կը ծախեն: գնոյ ես զանձինս տան խոտանաւ:
-Ծախելը: վաճառ. վաճառումն:
-Ծախելու. սաթըլըք: վաճառելի:
Ծախու: վաճառելի:
-Ծախու առնել: տես Գնել:
-Ծախու տալ: տես Ծախել:
-չԾախուելու. սաթըլմազ: անվաճառ. անվաճառելի:
-Ծախուիլ. սաթըլմագ: վաճառիլ. վաճառիկ լինել:
Ծախք: տես Խարճ:
Ծախօղ. սաթան. սաթըճը: վաճառող. վաճառական:
Ծածկ: տես Ծածկոց. և Ծածք՝ գան և այլն:
Ծածկած. էօրթիւլիւ: ծածուկ. ամփոփ. ծածկեալ. ամփոփեալ. պքօղեալ. քօղարկեալ. քօղաւոր. քօղածածուկ. ծածկագլուխ:
-Ձիթենիներով ծածկած է լեռը:՝ ողջէմս լերինն ունէին ձիթենիք:
-Ծածկած բանը փնտռելու գուրս հանել: քօղախնդրել:
-Խիստ աղէկ Ծածկած, կամ աղէկ մը ծածկած. էյի էօրթիւլիւ: ամբածածուկ:
Ծածկել. էօրթմէք: ծածկել. ամփոփել. քօղարկել. քօղասուզել. պքօղել. հովանի լինել կամ ունել. պատրուակել. առագաստել. վարագուրել: տես և Պահել:
-Քերոբէներն որ կը ծածակէին: քերոբէքն որ հովանի ունէին:
-Թաշկինակովն որ գլուխը ծածկած էր: Թաշկինակաւն՝ զոր ընդ գլուխն էր ածեալ:
-Երբոր գինովցաւ ու գինին աչքը ծածկեց: յորժամ արբեցաւ և գինին եկն զակամբ նորա:
-Բիծ մը աչքը ծածկելով: բիծ զակամբ եկեալ:
-Զարութիւններն երեսանց աղէկութեամբ կը ծածկեն: զչարութիւնն բարեաւն գունեն:
-Խորագէտ մարդը իր յանցանքը կը ծածկէ գատաստանի մէջ: բանգէտն սուզանէ զմեղս իւր յատենի:
-Ճշմարտութիւնը ծածկել: սուզանել զճշմարտութիւն:
-Հօրմէն ծածկեց: հօր խուրումն ոչ եհան 'ի վեր:
-Ծածկելը: ծածկութիւն. քօղարկութիւն. պքօղումն. ամփոփումն:
-Ծածկելու տեղ: ծածկարան:
Ծածկուած: տես Ծածկած:
Ծածկուիլ. էօրթիւլմէք: ծածկիլ. ամփոփիլ. քօղարկիլ. պքօղիլ: տես և զբայն Ծածկել. և Պահել, գոյել:
-Ծածկուելու համար հագնիլ: առ ամփոփ զգենուլ:
-Զարդարուելու համար չէ, այլ ծածկուելու համար հագնիլ: մի առ 'ի զարդ՝ այլ առ ամփոփ զգենուլ: Զապել զինքն միով պատմուճանաւ:
-Ծածկուիլ: յանծանօթս լինել:
Ծածկոց. էօրթիւ: ծածկոյթ. քօղ. առագաստ. նուարտան. պատրուակ:
-Ծածկոց խորանի, կամ սուրբ սեղանին: ծածկոց. նուարտան:
-Ծածկոց չունեցող: անծածկոյթ. անքօղ:
Ծածկօղ. էօրթէն. էօրթիւճիւ: ծածկող. ծածկիչ. և այլն՝ որ 'ի բայն Ծածկել:
-Ճշմարտութիւնը ծածկօղ: Ճշմարտասույզ:
Ծածուկ. գաղըթլը. կիզլի. (անուն:) ծածուկ. թագուն. գաղտնի. զանխուլ. աներևոյթ. ծածկաթաքոյց. գաղտնածածուկ:
Ծածուկ. գաղըթլը. գաղըթլըճէ. կիզլիճէ. (մակբ:) գաղտուկ. գաղտնի. գաղտագողի. գաղտամբ. գաղտ. ծածուկ. թագուն. զանխուլ. անյայտ. թաքթաքուր. 'ի ծածուկ. գաղտաբար. ծածկաբար. թագնաբար. զանխլաբար. խորհրդաբար. ծածկապէս. լռելեայն. գաղտնապէս. ծածկապէս:
-Ծածուկ՝ խօսք, խորհուրդ, իմացուածք. և այլն: ծածուկ. զանխուլ. թագուն. գաղտնի. գաղտնածածուկ:
-Ծածուկ առնօղ. կիզլի ալան: գաղտառու:
-Ծածուկ բան. կիզլի շէյ: ծածկութիւն. թագնութիւն. թաքուստ:
-Մի թէ Աբրահամէն ծածուկ բան կայ մի: մի թէ թագուստ ինչ իցէ յԱբրահամէ:
-Ծածուկ բաները գիտնալը: ծածկագիտութիւն:
-Ծածուկ բաները գիտցօղ: ծածկագէտ. ծածկատես:
-Ծածուկ բռնօղ, կամ որսացօղ: գաղտորսակ:
-Ծածուկ գնալ, կամ երթալ: գաղտ գնալ. գաղտագնաց լինել:

-Ծածուկ գնացող: գաղտագնաց:
-Ծածուկ գողցուած բան: գաղտագողօն:
-Ծածուկ գողցող: գաղտակծիծ:
-Ծածուկ երթալ: գաղտագնաց լինել:
-Ծածուկ զէնք պահած: գաղտազէն:
-Ծածուկ ըլլալը. կիզլիլիք: գաղտնութիւն. Թագնութիւն. զանխլութիւն. Թագուստ:
-Ծածուկ ընող, կամ չընող: գաղտնագործ:
-Ծածուկ ժուռ եկող: գաղտաշուրջ. գաղտնագնաց:
-Ծածուկ խորհուրդը չիմացող: ծածկամիտ Թաքնախորհուրդ:
-Ծածուկ խօսող: ծածկախօս. գաղտնաշըշունչ:
-Ծածուկ կենալ. կիզլի գալմագ: ծածկեալ կալ. կալ 'ի ծածուկ կամ 'ի Թաքստի. ոչ ելանել 'ի վեր. զանխլանալ:
-Ծածուկ կեցող: գաղտակեաց:
-Ծածուկ կռուող, կամ ճինկ ընող: գաղտամարտ. գաղտնամարտ:
-Ծածուկ կծելը: գաղտակծութիւն:
-Ծածուկ կծող: գաղտակիծ:
-Ծածուկ հնարքով խաբող: գաղտապատիր. գաղտնորոգայթ:
-Ծածուկ ձեռքը առակ դնել: կաշառ գաղտախթել:
-Ծածուկ ճամբայ: գողուղի:
-Ծածուկ ճամբայ՝ ընտան, կամ փան, եւ այլն: զանխուլ լերին. զանխուլ տան:
-Լեռան ծածուկ ճամբէն գնացէք: երթայք ընդ զանխուլ լերինն:
-Շմաւոն իր զօրքովը ծածուկ ճամբէն գնաց: զգողուղի կալաւ Շմաւոն գնդիւն իւրով:
-Ծածուկ նետող, կամ նետած. կիզլի օխան, կամ օխըլմըշ: գաղտաձիգ. գաղտնաձիգ:
-Ծածուկ ներս մտնող: գաղտամուտս կամ գաղտամուտ. գաղտապտոյլ:
-Ծածուկ ուտող, կամ կռծող. կիզլի եէյէն: գաղտակեր. գաղտնակուր:
-Ծածուկ պահած: ծածկաԹաքոյց. գաղտնաԹաքոյց:
-Ծածուկ տեղ: կիզլի եէր: ծածուկք. շտեմարանք. ծածկարան. գաղտարանոց. ամուրք. դարանք:
-Ծածուկ տեղեր: 'ի ծածուկս. 'ի առորմիս. յանկեան ուրեք. զանխուլ ուրեք:
-Ե՞րբ ըսուեցաւ ասս, մի՞ Թէ գո՞ց կամ ծածուկ տեղ մը. չէ, այլ ամենուն առջևը: Երբ ասեցի այս, մի Թէ յանկեան ուրեք կամ 'ի առորմիս. և ոչ ուրեք, այլ լու 'ի լու ամենեցուն:
-Ծածուկ փսփսացող: գաղտնաշշունջ:
Ծածք, կամ ծածկ. էօրթիւ: տես Ծածկոց:
Ծածք՝ փան, կամ ըէնթի. էօրթիւ էօրթիւսի: յարկ. վերնայարկ. ցիւ. ձեղուն. առաստաղ:
-Ծածք՝ դուրս երկնցած, տաշտակի պէս: քիւ:
-Քարէ ծածք կամ տաշտակ: քարաքիւ:

-Ծածք շինել: յարկել. յարկանել:
-Ջրին վրայ իր ծածքը շինեցիր: յարկեալ 'ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա:
-Ծածք ունող: յարկածածուկ. յարկեալ:
-Ծածք չունող: անյարկ. անձեղուն:
-Ծածքի նման: քուաքատակ:
-Ծածքի տակ մտնել: ընդ յարկաւ մտանել. տաղաւարիլ:
Ծակ. փէլիք. (գոյական:) ծակ. ելք:
-Ծակ. փէլիք. (ածական:) ծակ. ծակոտ:
-Ծակ՝ գետնի վրայ: սոր. որոյղ:
-Ծակեր կամ խորշեր ունեցող: բունեկէն:
-Ծակ՝ ծառի, քարի, ըէօան. եւ այլն: փապ-փապար: տես և Խոժոռ. խոշոր:
-Ծակ աչք, կամ աչքը ծակ. կեօզիւ փէլիք: անյագ. չարակն:
-Ծակ գործիք. խըլնի ..., կամ հայլաղի ... եւ այլն: լամբ. ագոյց. օղամանեակ:
-Ծակ ձեռք: տես Ձեռքը բաց. ճօմէրթ ...:
-Ծակ պօղազ: տես Որկրամոլ:
-Ծակը մտնել: ծակամուտ կամ ծակախիթ լինել:
-Ծակը մտնող. փէլիկէ կիրէն: ծակամուտ. ծակախիթ. սորամուտ:
-Ծակը պահուող: ծակասոյզ. ծակախիթ:
-Ծակաչքութիւն: անյագութիւն. չարակնութիւն:
-Որչափ որ հարստութիւն շատնայ՝ այնչափ ծակաչքութիւնը կաւելնայ: ըստ յորդել բազմացուածոց՝ զօրանայ չարակնութիւն:
Ծակել. փէլմէք: ծակել:
-Ծակել զբանը, կամ մազը ծակել: տես Բանը ծակել:
-Ծակելով անցնիլ: տես Թափանցել:
Ծակեր: ծակք. ծակոտի. խնդրուանք:
Ծակիլ. փէլինմէք: ծակիլ. ծակեալ լինել:
Ծակծակ. ծուխծուխ. ծուխ. փէլիք փէլիք. փէլիք լիք: ծակոտկէն. ծակոտ:
-Ծակծակ քար: չեչաքար. սունկ քար:
-Ծակծակ ընել: ծակոտել. կոտել:
Ծակծկած: տես Ծակծակ:
Ծակոտ: տես Ծակծակ:
Ծակուծուկ տեղուանք. փան, կամ ըէնթի: խորշք. սոյզք. սորք. սորամիք:
Ծակուծուկ տեղուանքը. քէօշէ, կամ ..., կամ ..., և նմանէցոյ: խնդրուանք:
Ծակտիք: տես Ծակեր:
Ծաղիկ. չիչէք: ծաղիկ:
-Ծաղիկ. ցաւ, որ ... վէր ...: չիչէք: ծաղիկ:
-Ծաղիկ բերող, կամ բուսցնող. չիչէք ...: ծաղկաբեր. ծաղկածին. ծաղկաբուղխ:
-Շատ ծաղիկ բերող: յոգնածաղիկ:
-Ծաղիկ զնելու աման կամ ծաղկի աման: ծաղկակալ. ծաղկակալ սկուտեղ:
-Ծաղիկ բացող: ծաղկափԹիԹ:
-Ծաղիկ հանել՝ մարդուն. չիչէք ...: ախտանալ կամ վտանգիլ 'ի ծաղկոյ:

-Ծաղիկ հանել՝ ծառոյն: տես Ծաղկիլ:
-Աղւոր ծաղիկ ունօղ: գեղածաղիկ:
-Կարմիր ծաղիկ ունօղ: կարմրածաղիկ:
-Շատ ծաղիկ ունօղ: բազմածաղիկ:
-Ծաղիկ չունօղ: անծաղիկ:
-Ծաղիկ սիրօղ: ծաղկատարփ:
-Ծաղիկ տալ: տես Ծաղկիլ:
-Ծաղիկ տւօղ: ծաղկաբեր. ծաղկածին. ծաղկընձիւղ:
-Ծաղիկ քաղել: ծաղկաքաղ կամ ծաղկաժողով առնել: — Դաշտերու մէջ ծաղիկ քաղելու երթալ: ծաղկաքաղ երթալ 'ի մարգս:
-Ծաղիկ քաղօղ: ծաղկաքաղ. ծաղկաքաղիկ. ծաղկաժողով. ծաղկահաւաք:
-Ծաղկի գունով: ծաղկագոյն. ծաղկերանգ:
-Ծաղկի համ ունօղ: ծաղկահամ:
-Ծաղկի հոտ ունօղ: ծաղկահոտ:
-Ծաղկի ձեւով կամ ծաղկի նման կամ ծաղկի պէս: ծաղկաբար. ծաղկապէս. ծաղկաձեւ. ծաղկատեսակ. ծաղկատարազ:
-Ծաղկի պէս աղւոր: ծաղկավայելուչ. ծաղկապանծ:
-Ծաղկի պէս փայլուն: ծաղկափայլ:
-Ծաղկի պէս կամ ծաղկով բանիլ. չիչէկ իշլէմէք: ծաղկաւորատակկանել:
-Ծաղկի սախսի, կամ Թաւլայ: ծաղկոց:
-Ծաղկները բանալ. Խըլըխ ծառը ելնէ: տես Ծաղկիլ:
-Ծաղկները բանալ տալ: տես Ծաղկեցնել:
-Ծաղկները բացուած. չիչէկլէրի աչըլմըշ: փթթեալ. ծաղկափթիթ: [թիլ:
-Ծաղկները բացուիլ. չիչէկլէրի աչըլմաք: փթ-
-Ծաղկները գունզգունն: ծաղկերանգ:
-Ծաղկները թափած: ծաղկընկէց. ծաղկազերծ. ծաղկաթափ:
-Ծաղկները թափիլ: ծաղկազերծ լինել. ծաղկաթափ լինել:
-Ծաղկները թոռմած: ծաղկաթարշամ:
-Ծաղկներով զարդարած, կամ շինած. չիչէկլիլէ դօնանմըշ: ծաղկազարդ. ծաղկազուարճ. ծաղկապաճոյճ. ծաղկապայծառ:
-Ծաղկներով զարդարել, կամ սաղել. չիչէկլիլէ դօնաթմաք: ծաղկազարդել. ծաղկաւէտել. ծաղկեցուցանել. ծաղկել:
-Ծաղկներով զարդարուիլ. չիչէկլիլէ դօնանմաք: ծաղկազարդիլ. ծաղկիլ. ծաղկաւէտիլ. ծաղկաւէտանալ:
-Ծաղկներով լեցնել: ծաղկալից առնել:
-Ծաղկներով հիւսուած: ծաղկահիւս. ծաղկեայ. ծաղկեղէն:
-Ծաղկներուն բացուիլը, կամ ծաղկներով զարդարուիլը: ծաղկաւէտութիւն. փթիթք:
-Ծաղկով բանած. չիչէկ իշլէնմիշ: ծաղկանկար. ծաղկայօրինուորակ. ծաղկեայ. ծաղկազարդ:
-Ծաղկով լցուած. խիտ ծաղկած: ծաղկաւէտ. բազմածաղիկ. ծաղկախիտ. ծաղկածաւալ. ծաղկաշատ:

-Ծաղկով լցուիլ: ծաղկաւէտիլ. ծաղկաւէտանալ:
-Ծաղկով լցուիլը, կամ ծաղիկ ունենալը: ծաղկաւէտութիւն:
Ծաղկած: ծաղկեալ:
Ծաղկեցնել: ծաղկեցուցանել. փթթեցուցանել. տես և Ծաղկներով զարդարել:
Ծաղկիլ: ծաղկիլ. ծաղկաբերիլ. ծաղկել ծաղիկ. փթթիլ: տես Ծաղկներով զարդարուիլ:
-Ծաղկիլնինի փրցնել: անդէն 'ի ծաղկին խլել: [բուրաստան:
Ծաղկնոց. չիչէկլիք: ծաղկոց. ծաղկաստան.
Ծաղկոտ երես. չիչէկ պօզուգ: բծկան 'ի ծաղկոյ. պիսակ 'ի ծաղկոյ:
Ծաղր. մասխարայ. ալայ. մէզաք: այպն. խաղ. կատակ: տես և Խաղք:
Ծաղր ըլլալ. մասխարայ օլմաք. ալայ օլմաք: ծաղր կալ. ծանակ լինել. այպն և քրքիջ լինել. կատակ լինել. այպանակատակ լինել. այպանիլ. կատակիլ. ծաղրիլ. ձաղիլ. ծանակիլ: տես և Խաղք ըլլալ:
-Ծաղր ընել. մասխարայ էթմէք. բօքլըխ էթմէք. մէզագ էթմէք. ալէյլէնմէք. ալայ էթմէք: այպանել. ծանակել. կատակել. ձաղել. պախարակել. ըմպահկել. անգոսնել. ծաղրել. ծաղր առնել. այպն առնել. խաղ առնել. այպն և կատակ առնել. այպանակատակ առնել: տես և Խաղք ընել:
-Ծաղր ընել՝ քիթը ծամռկելով: ունչս առնել. ընչաց քերել. ունչս ընկենուլ. յընչացք բանալ:
-Ծաղր ընելը. մասխարայ ընելը. բօքլըխ: այպն. հեգն. ծաղր. ծանակ. ձաղանք. այպանք. կատականք. ծանականք. ըմպահկանք. այպանութիւն. հեգնութիւն. ծանակութիւն: տես և Ծաղրաբանութիւն:
-Լեզու ունիս չէ թէ ուրիշները ծաղր ընելու համար՝ այլ զԱստուած օրհնելու: լեզու ունիս՝ ոչ զի զայլս յերգ արկանիցես, այլ զի զԱստուծոյ գոհացող լինիցիս:
-Մարգարէները ծաղր կընէին: խաղ առնէին զմարգարէսն:
-Ծաղր ընելով: այպանելով. կատականօք. հեգնօրէն. ընդ հեգն. ընդ կատակս. ընդ խաղ:
-Ծաղր ընելով կըսէին: ընդ խաղ արկեալ ասէին. ընդ ծաղր արկեալ ասէին:
-Շատերը ծաղր ընելով խօսքերս՝ կըսեն: բազումք ունչս առնելով բանիցս՝ զայս բարբառին:
-Հեթանոսի պէս կարհամարհէ՝ ծաղր ընելով Աստուծոյ պատուիրանքը: հեթանոսաբար արհամարհէ՝ ունչս ընկեցեալ զպատուիրանաւն Աստուծոյ:
-Խրատ չընդունեցան՝ ծաղր ընելով խաբէական խրատի պէս: ոչ ընկալան զբանս խրատու՝ յընչաց քերելով իբրև զխրատ նենգութեան:

-Ծաղր ընելով խրկել, կամ թող տալ։ ընդ. խաղ արձակել։
-Ծաղր ընօղ։ այպանող. կատակող։ տես և Ծաղրաբան։
Ծաղրաբան։ մասխարալըգ էտէն. գօմիկլիքճի։ խեղ-կատակ. ծաղրածու. կատակերգու. կատակ-երգակ. կատակախօս. կատակ. միմոս։ տես և Բամբասող։
Ծաղրաբանութիւն։ կատակերգութի. խեղ-կատակութիւն. ծաղրածութիւն. ծաղր. կատակ. ծանակ. խաղ. հենգն։
-Ծաղրաբանութիւն ընել։ խեղկատակու-թիւնս առնել. խեղկատակել. կատակաբա-նել. ծաղրաբանել։
-Ծաղրաբանութիւն սիրօղ։ ծաղրասէր։
Ծամ։ տես Մազ, և զհետևեալսն նորա։
Ծամած. չիյնէնմիշ։ ծամեալ. ծամքեալ։
Ծամակալ։ տես Մազկալ։
Ծամել. չիյնէմէք։ ծամել. ծամքել. մալել.
-Ծամելը։ ծամքումն. ըմբոշխնումն։
-Ծամելու։ ծամելի. ծամքելի։
Ծամծմել։ ծամքել. որոճալ. ծանծաքել։
Ծամծմել զբանը։ լոմլոմել. լմլմել։
Ծամկալ։ տես Մազկալ։
չԾամուօղ. չիյնէնմէզ։ անծամ. անկաս. ան-ծամքելի։
Ծամօղ։ ծամող. ծամելի։
Ծայր։ տես Ծար։
Ծանուցում. արզ։ ծանուցումն. զեկուցումն. յայտնութիւն։
-Ծանուցում ընել. արզ էյլէմէք։ ծանուցանել. զեկուցանել. զգացուցանել. յայտնել. ցու-ցանել. ազդ առնել. պատմել. 'ի վեր հանել։
-Ծանուցման գիր գրել։ Նամակագիր լինել. գրով ծանուցանել, կամ զեկուցանել։
Ծանըր. աղըր։ ծանր. ծանրակիր. ծանրա-բեռն. մեծաբեռն. խստաբեռն. դժուարա-բերելի. դժուարակիր. դժուարաբառնալի։
-խիստ Ծանր։ բազմակշիռ։
-Ծանըր՝ խօսք։ ծանր, խիստ, դառն, կծա-նող բանք. և այլն։
-Ծանըր՝ մարդ։ զգօն. լուրջ. ծանր. հան-դարտ. մեղմ. յուշիկ։
-Ծանըր՝ մեղք, տաւ, և այլն։ ծանր. մեծե-ղեան. ոճիր։
-Ասկէց ծանըր չարիք չիկայ աշխարքիս վրայ։ մեծեղեան քան զայս թշուառութիւն չիք յաշխարհի։
-Աս ծանըր մեղքին ուժակութենէն։ 'ի սովո-րութենէ ոճիր գործոյս։
-Ծանըր՝ տանջանք, նախատինք, հալածանք, և այլն։ ծանր. խիստ. դժնեայ. դժնդակ. ան-բերելի. անտանելի. դժոխըմբեր։
-Ծանըր աշխատանք, կամ զահմէթ։ ծանր. խիստ. տաժանաւոր. ծանրակիր։
-Ծանըր յանցանք ընօղ։ ծանրամեղ։
-Ծանըր բան խօսիլ. աղըր սէօզ սէօյլէմէք։ թշնամանել։ տես և Նախատել։

-Ծանըր բեռ գնել։ բառնալ բեռինս ծա-նունս. ծանրաբեռնել։
-Ծանըր բեռ վերցնօղ։ ծանրաբեռն. ծան-րաբերձ։
-Ծանըր բեռ չվերցնօղ։ թեթեւաբեռն։
-Ծանըր գին ունօղ։ տես Սուղ։
-Ծանըր երեւնալ։ ծանր կամ խիստ թուել. ծանրանալ։
-Աշխարքս սիրօղներուն ծանըր կուգար եր-կինք նայելը։ ծանրանայր սահեցելոցն յեր-կիր՝ նայել ընդ երկինս կամ ծանր էր նոցա։
-Ծանըր լեզու. | ծանըր խօսօղ. Բանիչ խօ-
-Ծանըր լեզու ունօղ. | սօղ. փօփօ ընելով խօսօղ. աղըր տիլլի։ ծանրալեզու. թանձրալեզու. յամրալեզու. ծանրաբարբառ. ծանրաձայն. ծանրախօս. թոթովախօս. խորախօս. խո-րաշուրթն. թոթովաւ. կակազող. կակազ։
-Ծանըր լեզու ըլլալ։ թոթովել. կակազել։
-Ծանըր համ ունօղ։ ծանրահամ անախորժ։
-Ծանըր մարմին ունօղ։ ծանրամարմին. ծանրանդամ։
-Ծանըր միտք ունօղ։ ծանրամիտ. բթամիտ։
-Ծանըր միտք ունենալը։ ծանրամտութի. բթամտութիւն։
-Ծանըր նաւարկել։ ծանրանաւել։
-Ծանըր շարժիլ մարմնով կամ մտքով։ տար-տամիլ. դանդաղիլ։
-Ծանըր շարժօղ, կամ ծանըր քալօղ. աղըր գըմըլտանան, եա եուրիւյէն։ ծանրաշարժ. հան-դարտաշարժ. հանդարտագնաց. խաղաղա-շարժ. ծանրախաղաց. հանդարտաքայլ. ծանրաքայլ. հանդարտաընթաց. ծանրադան-դաղ։
-Ծանըր չարչարանքով մեռած։ չարամահ. դառնամահ. կատամահ։
-Ծանըր պարտք, կամ խարաճ. Բեռնիկ Բագօ-տուք էրէէճ մարդկանց վրայ կու դնեն։ հարկ խիստ. լուծ ծանր։
-Ծանըր պարտք դնօղ։ } ծանրալուծ. ծանր-
-Ծանըր պարտք ունօղ։ } անուր. ծանրա-հարկ։
-Ծանըր տրտմութի ունօղ։ ծանրաթախիծ։
-Ծանըր քալօղ։ տես Ծանըր շարժօղ։
-քունը Ծանըրը։ ծանրաքուն. ծանրար-թուն։
-Ծանըրէն քաշել. աղըրտան չէքմէք. աղըրճա օլմագ։ դանդաղիլ։
-Ծանըրէն քաշելը։ դանդաղութիւն. ծան-րատարութիւն։
-Ծանըրէն քաշօղ։ դանդաղ. ծանրատիրա։
Ծանըրնալ. աղըրլանմագ։ ծանրանալ. ծան-րիլ։ – Գլուխը ծանըրնալ։ գլխածանրիլ. ծանրագլխիլ։
-Գլուխը ծանըրնալը։ ծանրագլխութիւն. գլխածանրութիւն։
-Աչուըները ծանըրնալ։ ծանրանալ աչաց։
-Աչուըները ծանրացած։ ծանրահայեաց։
-Ականջը ծանըրնալ։ ծանրանալ ականջաց։

-Ականջը ծանրացած ։ ծանրալուր ։
-Պտղով ծանրացած ։ ծանրապտուղ ։
-Ստամոքսը ծանրացած ։ ծանրաստամոքս ։
-Ծանրացնել. աղըրլաշմագ. աղըրլանտըրմագ ։ ծանրացուցանել. ծանրաբեռնել. ծանրել ։
Ծանրոտ, կամ ծանրոտած ։ տես Ծոցուոր ։
Ծանրոց. աղըրլըգ, որ մորդ հեփը իւքանի. ինչպէս պողը ճամբորդ անի ։ կարասի. կահ. կինչք. աղխք ։ տես և Կահ կարասիք ։
Ծանրութիւն. աղըրլըգ ։ ծանրութիւն. ծանրաբեռնութիւն. ծանրոց. կշիռ. ձոյլ ։
-Հարուր տրէմ էր անոր ծանրութիւնը ։ յիսուն երկդրամեան էր ձոյլ նորա ։
-Երկու հարուր տրէմ էր անոր ծանրութիւնը ։ հարիւր երկդրամեան էր կշիռ նորա ։
-Հաւասար ծանրութիւն ունեցող ։ հակակշիռ. հաւասարակշիռ ։
-Անոնց մարմնոյն ծանրութեամբը ոսկի կառնուէին ։ զկշիռ իւրաքանչիւր մարմնոց նոցա ոսկի առնուէին ։
-Ծանրութիւն. [illegible], խօսք, և այլն ։ ծանրութիւն. հանդարտութիւն ։
-Ծանրութիւն. [illegible], [illegible], և այլն ։ ծանրութիւն. սաստկութիւն. խստութիւն. դժնդակութիւն ։
-Ծանրութիւն տալ մարդու ։ ծանրանալ, կամ ծանրել ումեք ։
-Ծանրութեան չափ ։ տես Քաշ. կշռոցի. և այլն ։
Ծառ. աղաճ ։ ծառ. տունկ. փայտ ։
-Ձեզ տուի ամէն՝ պտուղ ունող ծառերը ։ ետու ձեզ զամենայն փայտ, որ ունի յինքեան զպտուղ ։
-Ծառ խնձորի. Ծառ տանձի. և այլն ։ տես Խնձորի ծառ. Տանձի ծառ. և այլն ։
-Պտուղ տուող ծառ ։ ծառ պտղաբեր. պտղատու. մրգենի ։
-Ծառ սիրող ։ ծառասէր ։
-Ծառ ըլլալ. [illegible] ։ ծառանալ ։
-Ծառ ընել. [illegible] ։ ծառացուցանել ։
-Ծառեր. աղաճլար ։ ծառք. ծառաստան. ծառատունկ ։
-Ծառերով զարդարած ։ ծառազարդ ։
-Ծառերով լեցուն ։ ծառախիտ. ծառաւէտ. ծառուտ. բազմածառ ։
-Ծառերով լցուիլ. աղաճլարըլան փօլմագ ։ անտառանալ ։
-Ծառերու աչք՝ ուսկից կը ծլի ։ պտուկ. պըլպլուկ ։
-Ծառերու մէջ պահուիլ ։ ծառախիտ լինել ։
-Ծառերու մէջ պահուող ։ ծառախիտ ։
-Ծառի պէս բարձրըլնալ ։ ծառանալ ։
-Ծառի պէս բարձրըցնել ։ ծառացուցանել ։
-Ծառի վրայ գնացող, կամ ելլող ։ ծառագնաց ։
-Ծառին բոլորտիքը փոս բանալ ։ բաժակել զծառով. ունջս պատառել ։
Ծառայ. գուլ. ֆէօլէ. տայէ ։ ծառայ. ըստրուկ ։
-Ծառայ. խըզմէթքեար. հըզմէթքեար ։ ծառայ. պաշտօնեայ. սպասաւոր. որբանեակ ։ տես և Սպասաւոր ։
-Շատ ծառայ ունեցող ։ բազմածառայ ։
-Ծառայ՝ տանը ծնած ։ ընդոծին. ընտոծին ։
-Ծառայ ըլլալ. [illegible] ։ սարկանալ. ծառայանալ. ծառայել. հարկել ումեք ։
-Ծառայ ըլլալ ։ ծառայանալ. սարկանալ. ըսպասաւորել ։ որբանեկել. պաշտօն տանել. պաշտել ։ տես և Սպասաւորել ։
-Ծառայ ընել. [illegible] ։ սարկացուցանել. ծառայեցուցանել. հարկել. հարկեցուցանել. 'ի հարկի ծառայութեան կացուցանել. նուաճել. արկանել ընդ լծով ։
-Ծառայէ ծնած ։ ծառայածին. ծառայազն. ծառայատոհմ. սարկածին ։
-Ծառայի ընկեր ։ ծառայակից. պաշտօնակից ։ — Իբրև ծառայի ընկեր ։ ծառայակցաբար ։
-Ծառայի օգնական ըլլալ ։ ծառայակցել ։
-Ծառայի զաւակ ։ ծառայորդի ։
-Ծառայի կերպարանքով ։ ծառայակերպ ։
-Ծառայի պէս ։ ծառայաբար. սարկաբար ։
-Ծառայի պէս նուաստ միտք ունեցող ։ ծառայամիտ. նուաստախոհ ։
-Ծառայի պէս վարող ։ սարկաբարոյ. ծառայաբարոյ ։
-Ծառան մեծարող, կամ ծառայէն մեծարած ։ ծառայամեծար. սարկամեծար ։
-Ծառաներ ։ ծառայորեար ։
-Շատ ծառաներ հետը կը տանի ։ ծառայս ընդ իւր տարեալ տանի ։
-Ծառաներու ապստամբութիւն ։ ծառայապստամբ պատերազմ ։
-Ծառայական ։ ծառայական. սարկական. սարկային ։
-Ծառայել. } հըզմէթ էթմէք ։ ծառայել.
-Ծառայութիւն ընել. } որբանեկել. պաշտօն տանել. 'ի սպասու կալ. սպաս ունել. կալ 'ի հարկի. սպաս տանել. սպասաւորել. սպասաւորութիւն հարկանել ։ տես և Սպասաւորել ։
-Անասունը որ մարդկանց ծառայութիւն կընէ ։ անասուն որ մարդոյ 'ի հարկի կայ ։ անասուն որ յորբանեկութեան կայ ։
Ծառայեցնել. հըզմէթ էթտիրմէք. հըզմէթէ գօշմագ ։ ծառայեցուցանել. 'ի ծառայութիւն արկանել ։ տես և Ծառայ ընել ։
-Ձեր աղջիկները եղ շինելու ծառայեցընէ ։ զդստերս ձեր առցէ յիւղագործս ։
-Ծառայութիւն. տայէլիք. հըզմէթքեարլըգ ։ ծառայութիւն. սարկութիւն. որբանեկութիւն ։ տես և Սպասաւորութիւն ։
-Ծառայութիւն ընել կամ ծառայել ։ զորբանեկութիւն հարկանել ։
-Ծառայել իրենց, հօգևոր տէրերնին ըլլալնուն համար ։ սպաս տանել նոցա իբրև հոգևոր տերանց ։
-Որչափ որ ծառայեց ինծի յԵփեսոս ։ որչափ

ինչ միանգամ յԵփեսոս սպաս կալաւ ինձ:
—Մարթա կը ծառայէր: 'ի սպասու կայր Մարթա:

Ծառզարդար · ղըրղըրդար: ծաղկազարդ · ողոգոմեան տօն · արմաւենեաց տօն կամ օր:

Ծառնոց · աղաճլըք: ծառուտ · ծառաստան · դրախտ · թփուտ:

Ծար · ուճ: ծայր · ծագ · եզր · հաւ · կէտ:
—Ծար · ծովու · գէտի · և այլն: առաջք, կամ բերան ծովու, կամ գետոյ:
—Ծար՝ առջի: տես Սկիզբ:
—Ծար ու ծոթ չունեող: անծայր · անեզր · անզրաւ · անաւարտ · անվերջ · անկատարած · անսպառ · անեզրանալի · անեզրական · անզրաւական · անծայրենի · անծայրափակ · անբաւ · անհուն · անսահման · անչափ:
—Ծար՝ վերջի: տես Վերջ:
—Ծար տալ · ծար հանել · ուճ վէրմէք: ծայրս արձակել · սկիզբն առնուլ · սկսանիլ:
—Ծար տալը, կամ ծար երկնցնելը: ծայրարձակութիւն · սկզբնաւորութիւն:
—Ծար տուող · ուճ վէրէն: ծայրարձակ:
—Ծարը անցուցած: ծայրայեղ:
—Ծարը զարդարած: ծայրազարդ · ծայրազարդեալ:
—Ծարը ծաղկած: ծայրափթիթ:
—Ծարը ծուռ, կամ կեռ: կռածագ:
—Ծարը կարմիր: կարմրածայր · ծայրակարմիր · ծիրանածայր · ծիրանածագ:
—Ծարը կտրած, կամ ծարերը կտրտած: ծայրատ · ծայրակտուր · կրճատ:
—Ծարը կտրած ձեղ: կտրօն · կտրօնք:
—Ծարը կտրել, կամ ծարերը կտրտել: ծայրատել · կրճատել · յապաւել · ծայրակտուր առնել · ծայրաքաղ առնել · ծայրաքաղել:
—Ծարը կտրելը: ծայրատութիւն · կրճատութիւն:
—Բառերուն ծարերը կտրտելով խօսել: ծայրատ ասել:
—Հասած ցորենին հասկերուն ծարերը կտրտելով: 'ի չափ հասեալ հասկացն ծայրախուզ հնձելով:
—Ծարը կտրող, կամ ծարերը կտրտող: ծայրակտուր · ծայրաքաղ · ծայրախուզ:
—Ծարը հասնիլ: ծայրանալ: — Արուեստին ծարը հասնիլ: 'ի գլուխ իսկ արուեստին ելանել: — Երջանկութեան ծարը հասած: 'ի բուն ծայր բարեբաստութեան անցեալ: — Վերջին ծարը հասած: ծայրացեալ · ծայրագոյն:
—Ծարը հասցնել: ծայրացուցանել:
—Ծարը ճեղքած: ծայրահերձ · ծայրահերձեալ:
—Ծարը սուր: ծայրասուր · սայրասուր · սլաքեալ · կատարատաշ:
—Ծարը սրել: ծայրատաշել · ծայրասուր գործել:
—Ծարը տաշած: ծայրատաշ:
—Ծարը տաշել: ծայրատաշել:
—Ծարը տեսող: ծայրագիտակ:
—Առաքինութեան ծարը: աւարտ կամ գլուխ առաքինութեան:
—Արևուն ծարը կամ ծար տալը: արևածայր · առաւօտ:
—Երգին կամ տաղանաւորին ծարի կրկնութիւնը: ծայրայանգ:
—Ինչուան ծարերը տարածուած: ծայրածաւալ:
—Լեռներու ծարերը: ծայրք լերանց · գագաթունք:
—Կեանքը համբերութեան ծարը գրաւ: զկենդանութիւն 'ի սպառուած համբերութեան կայեաց:
—Ինչուան ծարը լեցուն: ծայրալիր · ծայրալից · ծայրապատար:
—Ինչուան ծարը լեցուն ըլլալ: ծայրալրութ:
—Վերի ծարը: ծայրագագաթն:
—Ծարի վրայ շինած քաղաք: ծայրաքաղաք:
—Ծարի ֆիլիզ: ծայրապատակ:

Ծարէ ծար, կամ ծարէ 'ի ծար · պաշտան պաշա: ծայր 'ի ծայր · ծայր 'ի ծայրէ · ծայրիւ և ծայրիւ · ծագէ 'ի ծագ · ծագաց 'ի ծագս · 'ի ծագաց մինչ 'ի ծագս:

Ծարայ · գաւառի անուն: միւս Հաբանդ · փոքր Սիւնիք:

Ծարաւ: ծարաւիլը · սուսուզլուգ: տես Ծարութիւն:
—Ծարաւ · ծարաւցած · ծարաւօղ · սուսամըշ · սուսամըշ: ծարաւի · ծարաւեալ · ծարաւուտ:
—խիստ Ծարաւ: ծարաւահոծ · ծարաւահիւծ:
—Ծարաւը անցընել: զովացուցանել · բուժել կամ բժշկել զծարաւ · արբուցանել զծարաւ · զերաշտութիւն կոկորդին զովացուցանել · յափուցանել զծարաւ · հարկանել զծարաւ կամ զպապուք:
—Ծարաւը բոլորովին չանցուց: ոչ զբովանդակ ծարաւն արբուցեալ:
—Կրցածին չափ ծարաւը կանցընէ: ըստ կարին զծարաւն արբուցանէ:
—Ծարաւող: տես Ծարաւ · ծարաւըշ:

Ծարուր · սիւրմէ, գըզ աչ+ը կը քաշէն: ծարիր · ծարոյր · գեղ աչաց · շուաքայ:
—Ծարուր քաշել · սիւրմէ չէքմէք: ծարրել · ամայել ծարիր յաչս · 'ի ծարիր և 'ի ծնգոյր շպարել · 'ի ծնգոյր և 'ի ծարիր նկարել զերեսս · ծարիր 'ի յաչսն ամալ · գեղել զաչս և զերեսս · ծարրել զաչս · ծնգուրել · ծնգոյր 'ի յայսան ծեփել · մրրել զարտևանունս:
—Ծարուրի քարը: ծարրաքար:

Ծարուեցնել · սուսաթմաք: ծարաւեցուցանել · պապակեցուցանել · պապաքեցուցանել:

Ծարուըննալ: տես Ծարուիլ:

Ծարուըցած: տես Ծարաւ · ծարաւըշ:
—Ծարուիլ · ծարաւըլմագ · սուսամագ: ծարաւել:
—խիստ Ծարուիլ · ծարաւանըքէ բէրանը ձէրէլէ: պապակիլ · պապաքիլ · ծնգիլ կամ հիւծիլ ծարաւով:

-Ծարաւութիւն. ծարաւիլը: ծարաւ:
-խիստ Ծարաւութիւն: պապակութիւն. պապաքութիւն. անզսպանալի ծարաւ:
Ծարաւօղ: տես Ծարաւ. ծարաւցած:
Ծափ: ծափ. ծափք:
Ծափ զարնել. կը գործոյ: ծափել. ծափս հարկանել. ծափըզծափի հարկանել. կայթել ձեռամբ. ծափ տալ:
-Ծափ զարնելը: ծափ. կայթիւն. կայթումն. կայթ. կայթք գրուատեաց:
-Ծափ զարնելով ցաթկոտել, կամ ցաթկոտելով ծափ զարնել: կայթել. ոտոփել:
-Ծափ զարնելու ձայն: ծափաձայն:
-Ծափ տալ: տես Ծափ զարնել:
Ծելանդա. գաւառի անուն: Զելանդա:
Ծեծ. տէօյմէք: գան. ձաղկանք. հարուած:
Ծեծ ուտել. տէօյմէք եէմէք: գանիլ. հարկանիլ. հարուածիլ. ձաղկիլ. գանահարիլ. գանահար լինել. գան ըմպել:
-Եթէ տիրոջը ուզածին պէս չընէ նէ, շատ ծեծ կուտէ: եթէ ոչ արասցէ ըստ կամաց տեառն իւրոյ, արբցէ գան բազում:
-Ծեծ տալ: տես Ծեծել:
-Ծեծի տակ փտտիլ, կամ ծեծով պէրպատ ըլլալ: աղեկտանիլ. չարաչարանիլ. կոշկոճիլ:
-Ծեծով մեռնիլ, կամ զայ ըլլալ. տէօյմէքտէն էօլմէք: կոշկոճամահ, թոպամահ լինել:
-Ծեծով մեռցնել, կամ ծեծի տակ սպաննել: չարաչար սպանանել. թոպամահ առնել:
Ծեծած. տէօյիւլմիւշ: գանեալ. հարուածեալ. գանահար: տես և 'ի բայն Ծեծել:
-Ծեծած. աղ, պղպեղ. և այլն: տես Տրորած:
-խիստ Ծեծած: գանալից. չարաչար. գանարեկ. բազմահարուած:
Ծեծել. դէօյմէք. տէօյմէք վէրմէք: գանել. ձաղկել. հարկանել. հարուածել. թոպել. ջնել. գան հարկանել:
-Ցորենը ծեծել: գաւազան ածել 'ի վերայ ցորենոյ: — Ոչ կամունս ածէ 'ի վերայ ցորենոյ, այլ գաւազան:
-խիստ Ծեծել: գանալից կամ չարաչար առնել. աղեկտանել. չարաչարանել. կոշկոճել:
-Չարաչար ծեծելով: բազմահարուած. չարաչար:
-Ծեծել գաւազանով: բրածեծ առնել. գաւազանել. ջնել. ածել ուժգին մականաւ:
-Գաւազանով կողերուն զարկաւ: գաւազանաւ թաթաղեաց զկողս նորա:
-Բերանը քարով ծեծել հրամմեց: հրամայեաց քարամբք տալ զբերանն:
-Կողը ծեծեցէք: տուք զկողս դորա:
-Ծեծել՝ գլուխը, կուրծքը, փախպախը. և այլն: ծեծել. բախել. կոծել: տես և Զարնել. կուրծքը. և այլն:
-Ծեծել՝ աղը, պղպեղը, սխտորը, շէքէրը, և այլն: տես Տրորել:
Ծեծելու գործիք. բօթմաք: տոպան. թակ. թոպոլաց:
Ծեծկըռտիլ, կամ ծեծկըռտելով լալ. տէօյիւնմէք. տէօյիւնէրէք աղլամաք: կոծիլ. կոծել. աշխարել. ճայլել. ճայլակոծիլ. կոծ դնել. կոծ առնել. կոծ առնուլ:
Ծեծկըռտիլ մէկմէկու հետ. պիրպիրի իլէ տէօյիւշմէք: ոգորիլ. պայքարել. մաքառիլ. մարտնչիլ: տես և Կռուիլ:
-Ծեծկըռտիլ քովընտի. ինչպէս հաւկիթները կ'ընեն: զրթցել:
-Ծեծկըռօղ մէկմէկու հետ: մենամարտիկ. ըմբիշ:
Ծեծկռտուք. որ է ծեծկըռտիլը. տէօյիւնիւշ: կոծ. կոծումն. աշխարումն. աշխար. ճայլ:
-Ծեծուք. տէօյիւլմիւշ: ծեծած:
-Ցորենի, կամ նոհուտի, կամ քթանի ծեծուք: ծեծածք ցորենոյ, կամ սիսեռան, կամ վշոյ:
Ծեծքել. ծէծխօփէլ. ուըխ ուըխ գըլխան զարնել: կոփել. կոփահարել. կռուփս հանել:
-Ծեծքել՝ լէզուով: տես Նախատել:
-Ծեծքելը: կռուփ. կոփանք. կոփահարութիւն:
-Ծեղ. ցորենի, կամ գարու խուղը. պաղդայ գալէմի: եղէգն. ծղօտ. ցօղուն. ծիղ. խնծան:
-Այնչափ չերկըննար բուսերուն ծեղը: ոչ այնչափ 'ի վեր ածէ ձող անկաց:
Ծեղ. բարակ խոփ՝ որով բան կը հատեն: ծիղ. ծիլ:
Ծետուկ. ճանճի ծիրտ. սինէք սըրթէրի. սինէք բօհասը: ծիրտ:
-Ծեր. հալւոր. գօճայ. գօճամըշ. շէյխ: ծեր. ծերունի. ալեւոր. հինաւուրց. հնօրեայ. անցեալ զաւուրբք. զառամ. զառամեալ. լի հասակաւ. խոնարհեալ յալիս. ծերաւուրց. յեցեալ 'ի ծերութիւն. յեցեալ յալիս ծերութեան:
-Ծերէն մինչև 'ի տղան: յանցեալ ծերութենէ մինչև 'ի դիեցիկն 'ի գրկի:
-խիստ Ծեր: բազմազառամ. բազմաժամանակեայ. ծերածեր:
-Աւելի ծեր: ծերագոյն. ծերունագոյն. զառամագոյն:
-Գէշ ծեր: չարածեր. պառաւածեր. պաղպաչոտ ծեր:
-Ծեր կնիկ: տես Պառաւ:
-Ծեր մարդէ ծնած. գօճամանտան տօղմուշ: ծերածին:
-Ծերերու ժողով. շէյխ մէճլիսի: ծերակոյտ. ծերաժողով:
-Ծերերու պէս ընել: ծերատածել. ծերաբոյծ լինել:
-Ծերերու պէս ընելը: ծերատածութիւն:
-Ծերերու պէս ընօղ: ծերատած:
-Ծերերու տեղ. գօճամանհանէ: ծերանոց:
-Ծերու միւթալլիֆ: ծերունեան. ծերական:
-Ծերերուն առջին ոտք ելիր: առաջի ալեաց յառնիցես:
-Ծերու կերպարանքով: ծերատեսիլ:

—Ծերու ալէա ։ ծերունաբար · ծերաբար ։
Ծերանալ · հոլոռրէլ · գօձամաք · գօձամանլամաք ։ ծերանալ · ալևորիլ · ծաղկիլ ալեաց · անցանել զաւուրբք · լինել հասակաւ · յենուլ յալիս ծերութեան ։
—չԾերանալը ։ անծերութիւն ։
Ծերացած · գօձամըշ ։ ծերացեալ ։ տես Ծեր ։
—խիստ Ծերացած · նախաշըրանմըշ ։ զառամեալ ։ տես և Խոֆած ։
—չԾերացող ։ անծեր · անծերական · անծերանալի ։
Ծերացընել ։ ծերացուցանել ։
Ծերութիւն · հոլոռութխան · գօձամանլըք ։ ծերութիւն · ալևորութիւն · ալիք · ծերոյթ · ալևոյթ · անցեալ ժամանակ ։
—խիստ մեծ Ծերութիւն · նախաշըրլըք ։ զառամութիւն · խոր ծերութիւն · խորին ծերութիւն ։
—Ծերութեան ատեն ։ հասակ ծերութեան · ալիք ։
—Ծերութեան ատենը ։ յանցեալ ժամանակի ։
—Ծերութեան ընկեր ։ ծերակից ։
Ծեփ · սըվայ ։ ծեփ · բուռ · կաղջին ։
Ծեփած ։ բռեալ · ծեփեալ ։
Ծեփել ։ ծեփել · բռել ։
—Ծեփելը · սըվայըշ ։ ծեփումն · բռումն ։
—Ծեփող ։ ծեփող · բռող · շպարար ։
Ծէս · ադէթ · ային · Եէօրէ ։ ծէս · արարողութիւն · սովորութիւն ։
Ծթռած ։ հին · հնացեալ · վաղնջուց · զառամեալ ։
Ծթռած (սովորութի, խօսք · և այլն) ։ կղկղանաց (սովորութիւն, խօսք · և այլն) ։
Ծիա, կամ ծէա · [illegible] ։ Կէա · Կիա ։
Ծիլ · Ֆիլիզ ։ ընձիւղ · շառաւիղ · բողբոջ · խաւարծիլ ։
—Ծիլ՝ [illegible], այսինքն [illegible] ։ տ · Որթու ֆիլիզ ։
—Ծիլ · [illegible] ։ ծիլ ։
—Ծիլ արձըկել · ծիլ հանել ։ տես Ծլիլ ։
—Ծիլ ունող · Ֆիլիզլի ։ տես Ծլած ։
—Ծիլերը շատ ։ բողբոջախիտ · խտաբողբոջ ։
Ծիծ · Մէմէ ։ ստին · ստինք · ծիծ · տիտ ։
—Ծիծերը բաց ։ մերկատիտ ։
—Ծիծ ծծել · } [illegible] ծծէլ · էմմէք ։ դիել · դիանալ ·
—Ծիծ ուտել · } ստնդիել · ստնդիաց լինել · կաթնաբոյծ լինել ։
—Ծիծ ծծելը ։ դիեցումն ։
—Ծիծ ծծող ։ } ստնդեայ · ստնդիաց · ստնդի ·
—Ծիծ ուտող ։ } ստնդիացեիկ · դիեցիկ · կաթընկեր ·
—Ծիծ կերող ։ } կաթնածուծ · կաթնասուն · կաթնարբու ։
—Ծիծ տալ ։ դիեցուցանել · գայեկել · ջամբել կաթն · կաթնաբոյծ առնել ։
—Ծիծ տուող ։ } տես Ծծմայր ։
—Ծիծ ծծցնող ։ }
—Ծիծը մէկ, կամ մէկ ծիծ ունող ։ միաստնի ։
—Ծիծերը կախուիլ, կամ վար ընկնիլ · [illegible] ։ անկանիլ ստեանց ։
—Ծիծէ կտրած · Մէմէտէն քէսիլմիշ ։ հատուցեալ 'ի ստենէ · քեց և մոց 'ի ստենէ ։
—Ծիծէ կտրել ։ հատանել 'ի ստենէ · հատուցանել 'ի ստենէ · քեցել մոցել 'ի կաթինն սովորութենէ ։
—Մինչև որ ծիծէ կտրեմ տղաս ։ մինչև հատուցից զմանուկս 'ի ստենէ ։
—Ծիծէ կտրիլ ։ հատանիլ 'ի ստենէ ։
—Մեծցաւ տղան ու ծիծէ կտրուեցաւ ։ աճեաց մանուկն և հատուցաւ 'ի ստենէ ։
—Որ կաթէն կըկտրուի ։ որ 'ի ստենէ մօր քեցեցի ։
—Ծիծի ծար · } էմմէք ։ պտուկ · պտկունք ։
—Ծիծի աղըրշախը · }
Ծիծաղ · կիւլիւշ ։ ծիծաղ · ծաղր · խնծղանք ։
—Անուշ ծիծաղ ։ բարեժպիտ · բարեզուարթ · զուարթ ։
—Բարձրաձայն ծիծաղ ։ քրքիջ · քրքջանք · քրքջումն · քնքումն ։
—Ծիծաղելու · բան, խօսք, նորք, և այլ · կիւլէճէք · մասխարայ ։ ծիծաղելի · ծիծաղական · ծաղրական · ծաղրելի · ծաղրալից · ծաղր · այպանելի · ծաղու արժանի ։
—խիստ Ծիծաղելու ։ բազմածիծաղելի ։
—Ծիծաղերես · կիւլէր եիւզլիւ ։ ծաղրերես · զուարթերես · զուարթադէմ · լըջադէմ · զուարթատեսիլ ։
—Սիրտը ուրախ եղողը ծիծաղերես կըլլայ ։ սրտի բերկրեցելոյ երեսք ծաղկին ։
—Ծիծաղիլ · կիւլմէք ։ ծիծաղել · 'ի ծաղր հատանիլ ։
—Բարձր ձայնով ծիծաղիլ ։ բարկ ծիծաղել · զքրքիջ բառնալ · արձակս ծիծաղել · կարկաջել · ճարճատել ծաղու · քրքջել · մեծաձայն ծիծաղել ։
—Շատ ծիծաղեցաւ վրան ։ բազում ծաղր եհեղ 'ի վերայ նորա ։
—Ծիծաղիլ քիչմը ։ տես Քիչ ծիծաղ ըլլալ ։
—Ծիծաղկոտ ։ ծիծաղկոտ ։
Ծիծաղցնել · կիւլտիւրմէք ։ ծիծաղեցուցանել ։
—Ծիծաղցնող ։ ծաղրածու ։ տես Ծաղրարար ։
—Ծիծաղցնող խաղ ։ կատակերգութիւն ։
Ծիծաղող ։ ծիծաղական ։
—չԾիծաղող · [illegible] · կիւլմէյէն · [illegible] կիւլմէզ ։ անծիծաղ · անծաղր · անժպիտ ։
Ծիծեռնիկ · գարլանղըճ · ղուշ է ։ ծիծեռն · ծիծառն · ծածի ։
Ծիղ ։ տես Ծեղ ։
Ծին ։ տես Տղի ընկեր ։
Ծինծիֆայ · հիւննապ · պտուղ է ։ յունապ ։
Ծիտ · սէրչէ ։ ծիտ · ճնճղուկ · ճնճղուղ ։
Ծիրան · զէյրէկ · գայըսը ։ ծիրան ։
—Ծիրան · շէֆթալի ։ պարկուկ ։
—Ծիրանւոյ ծառ · գայըսը աղաճը ։ ծիրանենի ։
Ծիրանի · [illegible] · [illegible] ։ ծիրանի-հիր ։
—Ծիրանի գօտի · [illegible] ։ ծիածան · ծիրանի · աղեղն երկնից ։

-Ծիրանի զգեստ, կամ ծիրանի զգեստներով լաթ. ֆուռֆուռալը գաֆթան : եզրածիրանի :
-Ծիրանի լաթերու մէջ ծնած ու մեծցած : ծիրանածին. ծիրանածնունդ :
-Ծիրանի ծախող : ծիրանէվաճառ :
-Ծիրանի կապայ : միջնածիրանի :
-Ծիրանի հագնող, կամ ծիրանի լաթերով զարդարուած : ծիրանազգեստ. ծիրանազգեաց. ծիրանակիր. ծիրանէկիր. ծիրանազարդ. ծիրանափառ. ծիրանազգեստեալ. ծիրանազգեցիկ :
-Ծիրանի հագուստ կամ ծիրանիի կտոր : ծիրանածուէն :
-Ծիրանիներով, կամ ծիրանիի գունով զարդարել : ծիրանազարդել :
-Ծիրանիի գոյն առած : ծիրանաներկեալ. ծիրաներփնեալ :
-Ծիրանիի գոյն բուրդը : ծիրանակիզն :
-Ծիրանիի գոյն ունող, կամ ծիրանիի գունով ներկած : ծիրանագոյն. ծիրանէգոյն. ծիրաներփն. ծիրանաներկ. ծիրանաներկեալ. ծիրանաթոյր. ծիրաներփնեան :
-Ծիրանիի գոյն ծաղիկներով : ծիրանածաղիկ :
-Ծիրանիի գոյն տալ : ծերանացուցանել. ծիրաներփնել :
-Թեւերը, կողմերը ծիրանիի գունով : ծիրանաթեւ :
-Ծիրանիի գունով կարմրիլ : ծիրանանալ. ծիրաներփնիլ :
-Ծիրանիի գունով փայլող : ծիրանափայլ. ծիրանածաւալ :
Ծիրտ. ճնճղի աղբ. գուշ գըշըը : ծիրտ :
Ծիւ : ծուէն. փուրծ :
-Ծիւ ծիւ ընել. Բէրբաթմաք. ֆարէ ֆարէ էթմէք : ցնցոտել. գզզտել. կեղեքել : տես և Բըզըքտել :
Ծլած, ծիլ տուող. Ֆիլիզլէնմիշ. Ֆիլիզլի : ընձիւղեալ. բողբոջեալ. պտկեալ. շառաւիղեալ. վերաբուսեալ. ստեղնեալ :
Ծլած ծաղկած : ծաղկափթիթ. վայելչածաղիկ. վայելչատաղարթ. վայելչատերեւ. բարգաւաճ. բարգաւաճեալ. ուռճալից. ուռճազարդ. բողբոջազարդ :
-Ծլեցնել : ընձիւղել. վերընձիւղել. բողբոջել. ստեղնել. շառաւիղել. բողբոջեցուցանել :
Ծլիլ. Ֆիլիզ փուռ. Ֆիլիզ հաննէլ. Ֆիլիզլէնմէք. էօրչէլմէք : ընձիւղիլ. բողբոջիլ. ստեղնիլ. պտկիլ. ճռանալ. շաքլել. տոռըել. ջովս արձակել :
-Թէ որ քիչ մը առեն ծլի ձիւղերով : Թէպէտ և ստորմբ առ ժամանակ մի պտկեսցէ :
-Ծլիլ ծաղկիլ : բարգաւաճիլ. ուռճանալ. առուգանալ :
Ծխած. Թիւթիւլէնմիշ : ծխեալ :
Ծխատէր քահանայ. Իմամ : ժողովրդապետ :
Ծխել. Թիւթիւլէմէք : ծխել :
-Ծխել զխունկ : տես Խունկ ծխել :

Ծխիլ, կամ Ծխուիլ. } Թիւթիւլէնմէք : ծխիլ :
Ծծել. Էմմէք ղութուրը. և այլն. էմմէք : ծծել :
-Ծծել. Էմմէք լութը, կամ օթունըը ջիւր իլէ ծծէ. էմմէք : թանալ. տոգորիլ :
-Ծծել ծիծ, կամ կաթ : տես Ծիծ ծծել :
-Ծծել ծուծը : տես Ծուծը ծծել :
-Ծծեցնել ծիծ, կամ կաթ : տես Ծիծ տալ :
-Ծծելը : ծծումն :
Ծծկան : տես Ծիծ ծծող :
Ծծմար. ծիծ փառը. սիւթանայ. փայժ. փայէ : սանտու. դայեակ. կաթնատու. կաթնամատոյց. կաթնաձիր. մանկակալ : տես և Տատայ :
-Ծծմօր պէս : դայեկաբար. դայեկապէս. դայեկօրէն :
Ծծմբոտ. Քիւքիւրթլիւ. Քիւքիւրթլի : ծծմբախառն :
Ծծումբ, կամ ծծումպ. Քիւքիւրթ. Քիւքիւրթ : ծծումբ :
-Ծծմբի համ ունող : ծծմբահամ :
-Ծծումբ տուող : ծծմբաբեր. ծծմբածին :
-Ծծմբէ : ծծմբեայ :
-Ծծմբի պէս քարացած : ծծմբաքար :
-Ծծմբով այրած : ծծմբահուր :
Ծկլալ : պշնուլ. յառիլ :
Ծղնօտ. Քաղած ջուրէնի քէօքէրը : խոզան :
Ծղրիդ. Աչխան ճըրըռ Գէջէրայէն : ծղրիդ :
Ծմակ. Շուք փէր, որ արև չիփէմէր. Քէօլկէլիք. Կիւնէշ կէօրմէզ էէր : ծմակ :
Ծմակ ընել : ծմակեցուցանել :
-Ծմակ տեղ : ծմակային. ծմակին :
-Արեւը գացած, ծմակ եղած : ծմակացեալ :
-Ծմակ լեռ. Քէօսէ տաղը : Ծմակ լեառն. լեառն Ծաղկեաց :
-Ծմակութիւն : ծմակութիւն :
Ծնած. փօղմուշ : ծնեալ. 'ի լոյս ածեալ. լեալ. ընծայեալ :
-Անկէց ծնած չորս զաւկըները : և զլեալ 'ի նմանէ պատանիս չորս :
-Հօրմէն ծնած. Բէփէրէն փօղմուշ. Խաթի Բէփէր : հայրածին :
-չԾնած. փօղմամըշ : անծին :
Ծնանելով շատնալ. Ազ ուրեմէք. փօղուպ չօղալմաք : բազմասերիլ. սերիլ. սերանալ. ցեղիլ :
-Ծնանելով շատնալը : բազմասերութիւն. սերումն. սերունդ :
-Ծնանելով շատցած, և տարածած : սերեալ. բազմասերունդ :
-Ծնանելով շատցնել, և տարածել : սերել. բազմասերել :
-Ծնանելու գործարանները : սերտականք. ծնոց. ծննդանոց :
Ծնանիլ. փօղուրմաք : ծնանիլ. ընծայել. կենդանասերել. 'ի լոյս ածել :
-Ծնանիլ. փօղմաք : ծնանիլ. ընծայիլ. 'ի լոյս գալ. գալ 'ի ծնունդ :
-Մեր գեղը ծովացուցը կով ծնաւ : 'ի մերում

գեօզ ծօվացուլ գէօվ գօրծէաց։
–Ծնանիլը. փօղուշ. փօղմայ։ ծնունդ. ծնելու-թիւն. ծին։
–Ծնանելէն 'ի վեր՝ կօւր էր։ կոյր 'ի ծնէ էր։
–Ծնանիլ ցաւօվ։ տես Ցաւ քաշել 'ի ծնա-նիլն։ [նելի։
Ծնանօղ. փօղուրան։ ծնօղ. ծննդական. ծնա-
–Անմիա զաւակը ցաւ է իր ծնօղացը։ որդի անմիտ ցաւք են ծնանելեաց նորա։
–Շատ զաւակ ծնանօղ։ բազմածին. յոգնա-ծին. բեղնաւոր։
–Շուտ ծնանօղ։ երագածին։
–չԾնանօղ՝ այախկըն ամուլ։ անծնունդ. ան-ծննդական։
Ծնեբեկ, կամ ծնեբուկ. գուշ գօնմաղ. խաֆի-րաճ. ոֆարանկի։ ծնեբեկ։
Ծնիլ։ տես Ծնանիլ։
Ծնկնածալ նստիլ։ տես Ծալլուիլ. նափէլով։
Ծնունդ. փօղուրմագլըք. փօղմայ. մէվլիւտ։ ծը-նունդ. ծնելութիւն։
–Ծնունդ Քրիստոսի. մէվլուտի իսայ։ տօն ծննդեան Փրկչին մերոյ։
–Ծնունդը պատմելը։ ծննդաբանութիւն. ազ-գաբանութիւն։
–Ծնունդը պատմօղ. նէսէպ նագլէտճի. մէվլուդ նագլէտճի։ ծննդաբան. ազգաբան։
–Ծննդենէ. փօղուշտան պէրի։ 'ի ծննդենէ. 'ի ծնէ. 'ի բնէ. անդստին յարովայնէ։
Ծնցնել. փօղուրթմագ։ ծնուցանել։
Ծնցնօղ. փօղուրթուրան։ ծնուցիչ։
Ծնօղ։ տես Ծնանօղ։
–Ծնօղ. վալիտէ. անայ՝ պապայ։ ծնող. հայր. մայր։
Ծոթրին. ղաքիքին։ տես Ծաթրին։
Ծոծրակ. էնսէ։ ծոծրակ։
–Ծոծրակին կամ գլխուն կողմը։ 'ի մնարեց։
Ծոմ. ջամ կէնալը. օրուճ։ ծոմ. ծոմապահք. ծոմապահութիւն. անսուաղութիւն. պահք. քաղց։
–Պաքօվ ու ծոմով զիրենք կը տանջեն։ պա-հօք և քաղցիւք հարկանեն զանձինս։
–Ծոմ. փահրայ բան չիյիլմիշ. պէրանը բան չըրմիշ. աճըք. ոչ էլ շէյ էնմիշ։ ծոմ. անսուաղ. անճա-շակ։
–Ծոմ կենալ. | օրուճ թութմագ. ջէհրիզ փարմագ։
–Ծոմ ըլլալ. | ծոմել. ծոմանալ. անսուաղա-
–Ծոմ պահել. | նալ. անճաշակ կալ. ծոմա-պահել։
–Ծոմ պահել տալ։ ծոմացուցանել։
–Ծոմ կենալու օրեր. օրուճ կիւնլէրի։ ծոմա-կան աւուրք. աւուրք ծոմապահութեան. ծոմապահք։
–Ծոմ կեցօղ։ | ծոմապահ. անճաշակ։
–Ծոմ պահօղ։ |
–Ծոմը աւրել։ լուծանել զծոմն. լուծանել զպահսն։
–Ծոմը տանեէն աւրել։ բերանալուծի հաց ճաշակել։
–Ծոմը տանեէն աւրելը։ բերանալուծութիւն։
–Ծոմը շաբթէ շաբաթ կ'աւրէր խստակենով։ շաբաթէ 'ի շաբաթ լուծանէր զպահսն բան-ջարով։
–Ծոմով աշխատօղ։ ծոմաջան։
Ծով. տէնիզ. դէրեայ։ ծով. պելագոս։
–Ծով անցնօղ. տէնիզ կէչէն։ ծովագնաց. ծով-ընթաց. ծովաչու. նաւագնաց. նաւաչու։
–Ծով դառնալ. | տէնիզէ տէօնմէք։ ծովանալ։
–Ծով ըլլալ. |
–Ծով դարձնել. | ծովացուցանել։
–Ծով ընել. |
–Ծով՝ Ճերմակ. Ծով սեւ։ տես Ճերմակ ծով։ Սև ծով։
–Ծով պզտիկ։ տես Ծովուկ։
–Ծովէն անդին. տէնիզդէն էօթէյէ։ անդր քան զծով. յայնկոյս ծովու։
–Ծովէն անցնիլ. տէնիզդէն կէչմէք։ անցանել ընդ ծով. նաւարկել. ծովել. հատանել ըզ-ծով։
–Ծովէն անցնօղ։ ծովանցիկ։
–Ծովէն բուսած կամ ծնած։ ծովածին։ տես և Ջրէ գոյացած։
–Ծովէն կըլլուած։ ծովակուլ. անդնդակուլ։
–Ծովը ընկղմած։ ծովասոյզ. անդնդասոյզ. անդնդամլիժակ։
–Ծովը ընկղմել։ անդնդասոյզ առնել. անդըն-դասուզել։ [առնել։
–Ծովը թափել։ ծովամոյն առնել. ծովամխէժ
–Ծովը մտնել նաւով։ ծովամուխ լինել։
–Ծովը խղդել։ ծովահեղձոյց առնել։
–Ծովը խղդուած, ծովու կերակուր եղած։ ծովակուր. ծովամոյն. ծովահեղձ. ծովա-մղձուկ. ծովահեղձուկ. ծովահեղձիկ. ծո-վահեղձոյց. ծովասոյզ. ծովակուլ։
–Ծովը խղդուիլ, կամ ծովու կերակուր ըլ-լալ։ հեղձանիլ 'ի ծովու. ծովահեղձ լինել. ծովահեղձոյց լինել. ծովակուր լինել. ծովա-մոյն լինել. ծովակուլ կորնչել։
–Ծովը մանր ալիքներով շարժելով։ քառամա-ծածան. վէտ վէտ ծածանեալ։
–Ծովը նետել կամ ձգել։ ընկենուլ կամ ըն-կեցիկ առնել 'ի ծով. ծովընկէց կամ ծովըն-կեցիկ առնել։
–Ծովը նետուիլ կամ ձգուիլ։ ընկենուլ զինքն 'ի ծով. ծովընկեցիկ լինել։
–Ծովը նետօղ, կամ ձգօղ. ծովը նետուած կամ ձգուած։ ծովընկէց. ծովընկեցիկ. ծովամոյն. ծովամոյց. ծովակուր. ծովամխէժ։
–Ծովը պատռօղ։ ծովահերձ. ծովահերձիկ. ծովահերձող. ծովաբաժին. անդնդաբեկ. անդնդաբաժին. անդնդահերձ։
–Ծովը ցամքեցնօղ։ ծովաղաղ։
–Ծովը վարօղ։ ծովահար։
–Ծովով արգիլուած։ ծովարգել։
–Ծովով պատած։ ծովապատ. անդնդահատ. անդնդափակ։
–Ծովով գնացօղ։ ծովագնաց. ծովաչու։ տես և Ծովու վրայ գնացօղ։

-Ծովու գոյն ունեցօղ. վէրտ տը մէր: ծովագոյն:
-Ծովու գին: ծովակողմն. ծովակոյս:
-Ծովու երես: երեսք կամ մակերեւոյթք ծովու:
-Ծովու իշխան. տէնիզ էմիրի. գափուտան փաշա: ծովապետ. ծովակալ. անդնդապետ: տես և Ծովու չաստուած:
-Ծովու կենդանիներ: ծովականք. ծովայինք:
-Ծովու մէջ աշխատօղ: ծովավաստակ:
-Ծովու մէջ ժողված կամ գիզած: ծովակուտակ:
-Ծովու մէջ խեղդօղ: ծովահեղձող:
-Ծովու մէջ լողացօղ: անդնդալուղակ:
-Ծովու, կամ գէտ 'ի ծով նայօղ: ծովահայեաց:
-Ծովու չաստուած: Պոսիդոն. ծովապետ. անդնդապետ. ծովայածուկ. խոնաւայոյզ:
-Ծովու չափ. տէնիզ խորանինին չափինին ղուրիյին: գունտոն:
-Ծովու պատերազմ: ծովամարտութիւն:
-Ծովու պատերազմօղ. գալիոնճը: ծովամարտ. ծովամարտիկ. նաւամարտ. նաւամարտիկ. նաւակռիւ:
-Ծովու պէս, ծովու նման: ծովատիպ. ծովաքանակ. ծովատարած. ծովանման. ծովօրէն:
-Ծովու պէս ընդարձակ միտք ունեցօղ: ծովահանճար:
-Ծովու պէս լի: ծովալի:
-Ծովու պէս խորունկ: ծովախոր:
-Ծովու պէս կուլ տուօղ: անդնդակուլ:
-Ծովու պէս տարածուած: ծովածաւալ:
-Ծովու պօղազ: տես Նեղուց:
-Ծովու ջրով թրջած: ծովաթաց:
-Ծովու ջրով պատած: ծովապատիժ:
-Ծովու վրայ գնացօղ կամ քալօղ: ծովընթաց. ծովագնաց. ծովագնացիկ. ծովայած. ծովայածուկ. անդնդաչու:
-Ծովու վրայ երթալը: ծովագնացութիւն. նաւարկութիւն:
-Ծովու վրայ յաղթուած: ծովածանուկ:
-Ծովու վրայ վազօղ: ծովարշաւ:
-Ծովու տակը բան փնտռօղ. տալըճը: ծովալոյզ. խորայոյզ:
-Ծովուն բարձրնալն ու ցածնալը: երթեւեկք ծովու. մակընթացութիւն և տեղատուութիւն. մեկնել անցի տալ ջուրց և դարձեալ 'ի վեր ընթանալ: — Երբեմն կը ցածնայ ծովը, երբեմն կը բարձրանայ իր տեղէն՝ լուսնին շրջանին համեմատ: Է զի 'ի վայր ծծի ծով, և է զի դարձեալ 'ի վեր ընթանայ յորձանօք, ընդ լուսնին շրջաբերել՝ ըստ ոմանց սահմանեալ ժամուց:
-Ծովուն եզերքէն երթալով: քերեալ առ ափն ծովուն:
-Ծովուն խորերը նաւել: միջածովել:
-Ծովուն խորունկը: խորք. անդունդք:
-Ծովուն խորունկը քշէ: խաղացի 'ի խորս:
-Ծովուն ծփալը: ծովածփանք:
-Ծովուն մէջը: ծովամէջ. միջածով:
-Ծովուն շարժելը: ծածանել. տատանել:
-Ծովուն սպառնացօղ (ալիքը:) ծովասաստ:
-Ծովուն տակը: անդնդապտոյտ:
-Ծովուն տակը ծածկուած: ծովածածուկ. ծովասոյզ. անդնդակուլ. անդնդասոյզ. անդընդամխած:
-Ծովուն տակն ու վրայ ըլլալը: ծովակոծութիւն. ալէկոծութիւն. մրրիկ:
Ծոված հաւ: տես Ջկնկուլ:
Ծովային. տէնիզէ մախսուս. տէնիզլի. տէրիալը: ծովային. ծովական. անդնդային:
Ծովեզր. տէնիզ քէնարը. տէնիզ քըյըսը. եալը: եզր ծովու. ափն ծովու. ծովեզր. ցամաքափէշ. ծովափն:
-Ծովեզրը շինած, կամ եղած. եալը: ծովեզերեայ. ծովափնեայ. ծովահայեաց. ծովեզերեակայ:
Ծովուկ. պզտի ծով. փէթիթ մէր: ծովակ. ծովալիճ:
Ծոր. հովիտ. վալլէ. խալլըխ: ծոր:
-Ծորի թուփ: ծորենի:
Ծոց. գօյն: ծոց. գոգ. խոնճ. խորշ:
-Երկայն ծոց ունեցօղ հովիտներու կամ ձորերու մէջ: 'ի հովիտս կամ 'ի ձորս երկայնագոգս խորացեալս:
-Ծոցէն ծնած: ծոցածին:
Ծոցուոր. Ծոցուոր ըլլալ, կամ Ծոցուորիլ. Ծոցուոր ընել. Ծոցուորութիւն: տես Յղի. Յղանալ. Յղացնել. Յղութիւն:
Ծուաղեղ: ձուարդ. ձուաղեղ:
Ծուազ. կէտտոսկըլէ ու պորող է. գարա էօրտէկ: ծուազ:
Ծոյլ. թէմպէլ: ծոյլ. յոյլ. հեղգ. վատ. ապերդ. դանդաղ. դանդաղկոտ. տարտամ. անջան. անփոյթ, հեղգասիրտ. դատարկակեաց. դատարկաձեռն:
-Ծոյլ ըլլալ: տես Ծուլնալ:
Ծուլացնել: ծուլացուցանել. յուլացուցանել. հեղգացուցանել. ապերդացուցանել:
Ծուլնալ: ծուլանալ. յուլանալ. հեղգանալ. ապերդանալ. վատանալ. ծուլալ. դանդաղել. 'ի ծուլութիւն հատանիլ:
Ծուլութիւն: ծուլութիւն. յուլութիւն. հեղգութիւն. ապերդութիւն. վատութիւն. դանդաղութիւն. դանդաղումն. դանդաղանք:
-Ծուլութեամբ: ծուլութեամբ. յուլութբ. յուլաբար. հեղգաբար:
Ծուխ: տես Մուխ:
Ծուծ. իլիկ: ուղեղ:
-Երկրին ծուծը ուտէք: զուղեղ երկրին կերիջիք:
-Ծուծ. ցուրէնի, և նմանէօրդ. կօզ: ուղեղ. խիւս:
-Ծուծը ծծել. իլիկինի էմմէք: ուղղածուծ առնել:
-Անոնց պարարտութեան ծուծը ծծէ: ուղղածուծ զպարարտութիւն նոցա արասցէ:
-Ծուծը հանած: ուղղածուծ:

-Ծուծը մաշիլ: տարրանալ:
-Մարդուն ծուծը կը մաշի: տարրանայ 'ի մարդ:
-Ծուծը մաշիլը: տարրութիւն. տարրումն:
-Ծուծը մաշցնել: տարրացուցանել:
-Ծուծով, կամ ծծով լցուած: ուղղալից:
Ծունկ. փխ: ծունկն. ծունր. գունձք:
Ծունկ չոքած. փխ. չէօքմիւշ: ծունր եդեալ. 'ի ծունր իջեալ. 'ի ծունր խոնարհեալ. ծունր կրկնեալ. ծնրադրեալ. առ ծունր. գունձս իջեալ. 'ի գունձս հարեալ. ընդգծեալ:
-Ծունկ չոքեցնել: 'ի ծունկս իջուցանել. 'ի գունձս խոնարհեցուցանել:
-Ծունկ չոքիլ. փխ. չէօքմէք: ծունր դնել. ծունր կրկնել. ծունր ածել. 'ի ծունր իջանել. 'ի ծունր խոնարհել. ծունր խոնարհեցուցանել. կքել զծունկս. ծունր մատուցանել կամ խոնարհեցուցանել. ծունր արկանել. 'ի ծունր իջանել. 'ի գունձս հարկանիլ. 'ի գունձս իջանել. 'ի գունձս խոնարհիլ. 'ի գունձս կալ:
-Ծունկ չոքիլը. փխ. չէօքմէքլիք. չէօքիւշ: ծնրադրութիւն:
-Ծնկան խափախ. փխ. գափաղը: գունձ. խոստ. խոստուց:
-Ծնկան ետեւի երկու ջիղը. փխ. ինճիրի: ամոլաջիլ. կարթ:
-Ծնկան վրայ ընկնիլ: տես Ծունկ չոքիլ:
-Ծունկը երկու ձեռքին մատուըներովը կողպել: խիղք արկանել կամ առնուլ զծնկօք:
-Ծնկուըները թուլցած: կթուցեալ. ծմրաբարձ. կթոտ:
-Ծնկուըները ակարանալ: խոշտալ. կթոտիլ:
-Ծուռ. Թրք. (Ալէյ:) Թիւր. առ 'ի շեղ. խոտորնակի:
-Ծուռ. Թրք. (անուն): ծուռ. Թիւր: շեղ. սաերիւր. խոտոր. մոլոր. խոտորնակ. արտաուղի. զարտուղի. վրիպակ:
-Ծուռ. խօսք, գրուած, հաշիւ, ճամբայ. և այլն. Էնկրի... Թրք: Թիւր. մոլար. սխալ. սաերիւր. վրիպակ. խոտորնակ. շեղ. առ շեղ. մոլորական:
-Ծուռ՝ դէպ 'ի վար, կամ չէնկէլի ...: տես Կեռ. չէնկէլի ... և այլն
-Ծուռ աչքով նայիլ: խեթիւ հայել. ընդ ակամբ հայել. 'ի գար հայել:
-Որուն ծուռ աչքով կը նայէր Արշակ: ընդ որում խեթիւ հայէր Արշակ:
-Ծուռ բերան. աղըզ Թրք: Թիւրաշրթն:
-Ծուռ գլուխ: տես Գլուխը ծուռ:
-Ծուռ գլուխ ըլլալ: տես Գլուխը ծռել:
-Ծուռ լեզու, որ ... Թրք. Թրք ...: կորճալեզու. խեցբեկ:
-Ծուռ կամ Թանձր խօսուածք: կորճայք. կորճաբանք:
-Ծուռ ծուռ նայիլ: } տես Խոժոռ աչօք նայիլ:
-Ծուռ աչքով նայիլ: }

-Ծուռ կրունկ, կամ հաւատք ունող. ...: աղանդաւոր. մոլորադաւանդ. չարափառ. մոլորեալ. Թիւրահաւատ:
-Ծուռ ճամբայ: սաերիւր. արտաուղի. Թիւր կամ խոտոր ճանապարհ. մոլորաշաւիղ. շաւիղք ծամածուռք. պատ 'ի պատ մանուածով ճանապարհ. գժուարաշաւիղ:
-Ծուռ ճամբայ գնալ: սաերիւրել. խոտորիլ. խոտոր ելանել. խեղաթիւրիլ. կամակորիլ. Թիւրել զճանապարհն. զարտուղի գնալ. արտուղիլ. զարտուղել. մոլորիլ:
-Ծուռ ճամբայ տանիլ: զարտուղի հանել. զարտուղեցուցանել. մոլորեցուցանել. խոտոր հանել. խոտորեցուցանել. սաերիւրել. կամակորել:
-Ծուռ ճամբայ գնացող: մոլորաշաւիղ. մոլորեալ. սաերիւրեալ. Թիւրընթաց. շեղագնաց:
-Ծուռ ու մուռ. Թրք ... Թրք ...: խեղաթիւր. կամակոր. բազմաթիւր:
-Ծուռ ու մուռ. խօսք, բան, ... և այլն: ծամածուռ. կամակոր. աղաւաղ. խեղաթիւր. մոլորական. և այլն. տես և 'ի բառն Ծուռ. խօսք:
-Օձին ծուռ ու մուռ շարժմունքը: աղաւաղ շարժմունք օձին:
-Օձի պէս ծուռ ու մուռ կը քալէր: օձաձև կամակորէր:
-Հողմերէն ծուռ ու մուռ խօսիլ: յանարէն ծկքածուռ ծեթևեթել:
-Ծուռումուռ խօսել: ծկքաբանել. բեկբեկել. խեցբեկել:
-Ծուռ ու մուռ խօսող: ծկքաբան. խեցբեկ:
-Ծուռ ու մուռ մեկնել. Թրք ... ...: բռնադբօսել (զգիրս). բարուք բանիցն չարաչար ընդդիմանիլ. կամակորել զբանն. սաերիւրել. աստանդել. խեղաթիւրել:
-Ծուռ ու մուռ փչող: մոլորաշունչ. մոլորահողմ:
-Ծուռ ու սուտ: մոլորապատիր. մոլեգնապատիր:
-Ծուռ վարդապետութիւն: տես Աղանդ:
-Ծուռ քիթ. կամ քիթը ծուռ: արծուաքիթ. կոռնկեան. կորունչ. խոյաքիթ:
Ծռած. Թրք: Թիւրեալ. Թեքեալ: տես և 'ի բայն Ծռել:
-Բոլորովին ծռած: կամակակոր:
-չԾռած: անշեղ. անխոտոր: տես և Շիտակ:
-Ծռած մէկ դին: միատակողմն:
Ծռել. Թրք. ... ...: Թիւրել. Թեքել. ծռել. շեղել. շրջել. միտել. սաերիւրել. զառածանել. խոտորեցուցանել. վրիպեցուցանել:
-Ծռել՝ ..., կամ ... և այլն: Թեքել. կորացուցանել:
-Ծռել 'ի վար: տես Վար ծռել:
-Ծռիլ. ... ...: Թիւրիլ. Թեքիլ. շեղիլ. կքիլ. խոտորիլ. մոլորիլ. սաե-

բեւրել. արտուղել. զարտուղել. զարտուղի գնալ:
-Ծռել: խոնարհել. հակել. միտել: տես և Վար ծռել:
-Հաւասար ծռած: զուգամէտ:
-Բախտը քիչ մը որ ծռի: դիպուած բախտի գուզնաքեայ ինչ միտումն թէ առցէ:
Ծռմռկած. էյրի պիւյրիւ: խեղաթիւր. խեղաթիւրեալ:
-Ծռմռկած բառեր: կորձաբառք:
Ծռմռկել: խեղաթիւրել. ծամածռել. ծեքել. կամակորել. աղամողել:
-Ծռմռկել գիրը: ուղղել առնել:
-Ծռմռկիլ: բեկբեկիլ. ճապկոտիլ:
Ծռմռկող. ասդին անդին խօլայ ծօռող: դիւրադարձ. ճապուկ:
Ծռութիւն: ծռութիւն. թիւրութիւն. վրիպակ:
Ծրար. չըխըն. չըգըն: ծրար. փաթեթք. պատատ. փաթաթ:
-Ծրար թղթոյ: պատրուակ թղթոյ. ծրար:
-Ծրար՝ կախարդական: տես Կախարդի բառն:
-Ծրարած, կամ ծրարուած. չըգընլանմըշ. չըգըն օլմուշ: ծրարեալ. ամփոփեալ. փաթաթեալ:
-Ծրարել: ծրարել. ամփոփել. փաթաթել:
Ծրել. Բօյամաններու աչքելը: ծրել. ծիրաս արկանել:
Ծփալ. փալչալանմագ. չալգանմագ. չալգալանմագ: ծփալ. ծփել. ճօճիլ ալեաց. 'ի ծփանի կալ:
-Ծփալը. ծօլկան, չըլկան: ծփանք. ծփումն. ծուփք. ծածանմունք, գանգուրք. քըստմունք:
Ծփացող. փալչալանան. չալգանան: ալէծուփ. ծովածուփ. երերածուփ. ծփին:
-Ծփացող ալիք: վէտ վէտ ալիք. գանգրաձև ալիք. գանգուրք ալեաց. վէտք վէտք միանանց:
Ծփծփալ. ծովը մէջինէնիւ բարու. ինչպէս անդաղ հող ջիլերինի կըլլայ: ծածանել. մէտ 'ի մէտ խոնարհել ալեաց. գեղածփել գանգրեօք. ծուփք ալեաց. զբօսանք ալեաց. երրադարձ ալիք:
Ծփոց. խնոցի. եայըգ. կարագ շինելու գործիք: ծփոց. խնոցի: [զկաթն:
-Ծփոցով կաթը զարնել: ընդել, հարկանել
-Ծփոցով զարնող: խնոցեհար:
Ծօ. պոռէ: ով դու. այր դու. մանուկ դու. ծօլա:

Կ

Կադիս. փադը ատալըը: Գադէս:
Կազմած. գօտերոլըշ: կազմեալ. կառուցեալ. յօրինեալ. յարդարեալ:
-չԿազմած. գօտերոլմամըշ: անկազմ. անյարդար: [տուած:
Կազմուածք: կազմած. յօրինուած. հաս_
-Մարդուս ոսկորներուն կազմուածքը: զհաստուած ոսկերաց մարդկան:
Կազմարար. գիրք կաղմօղ. փիլաղճը. մուճէլլիտ: տես Գրքակազմ:
Կազմել. գիրք կաղել. ճիլտլէմէք: տես Գիրք կազմել:
Կաթ. սուտ մը. փամլայ: կաթ. շիթ. կաթիլ. կաթուած. կայլակ:
Կաթ. սիւտ: կաթն:
-Մօր առջի կաթը: դալ:
-Կաթ խմցնել: կաթն ջամբել. կաթնամատոյց լինել:
-Կաթ խմցնող: կաթնամատոյց:
-Կաթ խմօղ: կաթնարբու:
-Կաթ ծծել: տես Ծիծ ծծել:
-Կաթ ծծօղ: տես Ծիծ ծծօղ:
-Կաթ կթել, սաղմագ: կթել:
-Կաթ կթելը: կիթ. կթումն:
-Կաթնկեր: ⎫կաթնկեր. կաթնակեր. կաթ_
-Կաթ ուտօղ: ⎭նարբու: տես և Ծիծ ծծօղ:
-Կաթ տուօղ: տես Ծիծ տուօղ:
-Կաթ տուօղ՝ կով կամ ոչխար: կթան:
-Կաթէն կտրել: հատանել 'ի ստենէ. քեցել. մոցել քեցել 'ի կաթինն սովորութենէ:
-Որ կաթէն կը կտրուի: որ 'ի ստենէ մօր քեցեցի:
-Կաթէն կտրած: քեց և մոց 'ի ստենէ. հատուցեալ 'ի ստենէ:
-Կաթի ջուր, որ նէօրէք է, կամ կտրած կաթի ջուր: շիճուկ:
-Կաթով պահած, կամ կաթով մեծցած: կաթնասնոյծ. կաթնասուն:
-Կաթով պահել, կամ մեծցնել: կաթնասնուցանել. կաթնասուն առնել:
-Կաթով պահօղ, կամ մեծցնօղ: կաթնասնոյծ. կաթնասնոյց:
Կաթած. փամլամըշ: ծորեալ. կաթեալ. կայլակեալ:
-Կաթած բան: ծորան:
Կաթել. փամլամագ: ծորել. կաթել. կայլակել.

կայլակամնալ. կայլակնանալ։
—Կաթելը։ ծորումն. կայլակումն։
Կաթեղբայր, կամ կաթնեղբայր. սիւտ գարտաշ. հէմշիր։ սննդակից. դայեկորդի. դայեկատոհմ. համշիրակ։
Կաթեցնել. դամլաթմագ։ ծորեցուցանել. թորեցուցանել. կաթեցուցանել։
Կաթ կաթ. դամլայ դամլայ։ ոլոռն ոլոռն. ոլոռնաձև։
—Կաթ կաթ գուլըս տալ։ Թորթորել։
—Կաթ կաթ վազել. դամլամագ։ կայլակել. կայլակամնալ. կայլակնանալ։ տես և Կաթկթել։
Կաթկթած։ թորթորեալ։
Կաթկթել։ դամլայ դամլայ ագմագ։ թորթորել։
Կաթկթեցնել։ թորթորեցուցանել։
Կաթ մը. պուտ մը. ազիր դամլայ։ կաթ մի. կաթիլ մի. շիթ մի։
Կաթնեղէն բան. սիւթլիւճէ. սիւտ մամուլու։ կըթեղէն. կիթք։
Կաթողիկէ։ տես Գումպէթաւոր ժամ։
Կաթողիկոս. պաշ փաթրիք. խալիֆայ։ կաթողիկոս։
—Կաթողիկոսարան. փաթրիքհանէ։ կաթողիկոսարան։
Կաժ։ տես Կարժ։
Կալ. հարման. տար ցորեն ջերնեն։ կալ։
—Կալեր. ջուփ խող։ կալք. կալորայ. կալորայք։
—Կալուն մէջը աշխատող։ կալոտի։
Կալաք։ տես Շախայ։
Կալիպսօ. փաղանի անուն։ Կալիպսա։
Կալլել։ տես Գոցել. և Խծկել։
Կալլիչ։ տես Խծկուք։
Կախ. չախանդ. ասըլը. ասմայ։ կախ. 'ի կախ. կախեալ։
—Կախ թողուլ։ թողուլ 'ի կախ. կախեալ թողուլ։
—Կախ թողուլ բանը. ղարար չընել։ ընդհատել. անկատար թողուլ։
—Կախ թողուլ, տարտամ թողուլ խօսքին միտքը. ղրտուցին տանել զբանն։
—Կախ մնալ. ասըլը գալմագ։ կախեալ կալ. կալ 'ի կախ։
Կախաղան. չախըլը թախթ. տարաղանձ։ կախաղան։
Կախաղանէն կախել։ կախել զկախաղանէ. կախաղանել։
Կախարդ. պիւյիւճի. պայըճը. ուֆիւրգեան։ կախարդ. թովիչ. վհուկ. դիւթ. կիւս. մոգ. դէտ. քաղդեայ. դեղապէտ։
—Կախարդ կնիկ. ճատը. ճադըր։ ջատուկ. վհուկ։ տես և Կախարդ։
—Կախարդ, որ ջինով մարդը իշխաթտրէ։ դեղիչ. դեղատու։
—Կախարդ, որ մարդուն ապագը նայելով մարդարհանըն կ'ըսէ։ ախտարամոլ. ախտար. քաղդեայ։
—Գետնի կախարդ։ գետնակոչ. գետնահարց. գետնաձայն։
—Թռչուններու ձայնէն կամ շարժմունքէն բան գուշակող կախարդ։ հաւահարց. հաւահմայ։
—Հաւքիկներով բան գուշակող կախարդ։ հաւահարց. հաւատահմայ։
—Փորէն ձայն հանող կախարդ։ որովայնակոչ։
—Կախարդի բան. պիւյիւ նէնէ, Ռամըլ, և այլ։ կախարդք. դիւթք. ուլունք. փաթեթք կախացի աղապատանաց. աղշնանի աղանդեկք. յաւուլթ. փաթեթք։ տես և Թըլըսըմ։
—Կախարդի դև, կամ ձին։ վհուկ. հարցուկ. վհկահարցուկ։
—Կախարդի հարցնող։ կախարդահարց. դիտահարց. դիտահարցուկ։
—Կախարդներու գլուխ, կամ մեծ կախարդ. պաշ ուֆիւրգեան։ կախարդապետ։
Կախարդական. կախարդի մախսուս։ կախարդական. դիւթական. մոգական։
—Կախարդական բաներ։ տես Կախարդի բան և Թըլըսըմ։
—Կախարդական բաներ ընել։ զբժժանօք գալ։
—Կախարդական գիր շինող։ գրաբար. բժժագործ։
Կախարդել. ուֆիւրմէք։ կախարդել. դիւթել. թովել. հմայել. աղանդել. հարցկութիւնս առնել. զբժժանօք գալ։
—Սիրելի աչքը կախարդել։ զօշոտել զաչս. գերել զաչս։
Կախարդութիւն. ուֆիւրմա. ուֆիւրմէլիւք. սիհիրպազլը։ կախարդութիւն. դիւթութիւն. վհկութիւն. թովչութիւն. մոգութիւն. դեղատուութիւն. կախարդանք. կախարդէք. աղանդիք։
—Կախարդութիւն ընել։ տես Կախարդել։
—Լուսինկայինն խուսարելով կախարդութիւն ընել։ հմայել զլուսին. ընդ խորանօք արկանել զնուաղել լուսին։
—Լուսինկայով կախարդութիւն ընող։ լուսնախաղիր։
Կախել. ասմագ։ կախել. հանել 'ի կախաղան։
—Կախելու փայտ։ տես Կախաղան։
Կախուիլ. ասըլմագ։ կախիլ. կախեալ կալ։
—Կախուիլ կամ ինքը զինքը կախել։ կախիլ. կախաղանիլ. ինքնին կախաղանիլ. խեղդ արկանել անձին. խեղդ առնել անձին. 'ի խեղդ մատաբերել. խեղդամահ լինել։
—Ինքը զինքը կախեց։ խեղդ արկ և մեռաւ։
—Կախուիլ։ հաստատուիլ. յենուլ. կախիլ. բավանդակիլ։
—Աս երկու պատուիրանքէն կախուած է բոլոր սուրբ գիրքը։ յայս երկուս պատուիրանս ամենայն օրէնք և մարգարէք կախեալ կան։
—Անոր հոգին աւոր հոգիէն կախուած է։ Նորա ոգին կախեալ կայ զնորա ոգւոյդ։
—Ամէն բան բախտէն ու ճակատագիրէն կախուած սորվեցուցին։ բախտի և հարկի անփոփոխելւոյ ներքոյ կացեալ ազանդեցին զամենայն։

-Մարդ մը՝ որ բոլոր Հայոց ազգը անկէց կախուած էր: այլ՝ զորմէ ամենայն մարդիկ աշխարհին Հայոց կախեալ կային:
Կած: տես Կայծ:
Կածկլտալ. չինչէն չըգմաք. չինչէգլէմէք: փայլակել. փայլատակել:
Կածոռիկ. լաաաաար պըլըլ ճճի. ատէշ պէօճէկի. էըշըղ պէօճէկի: փոսուրայ:
-Կածոռիկ. Եշլած խոց. ... : խաղաւարտ. կայծոռիկ. պալար. պտղպաղ:
-Կածոռիկ ելլել: պալարանալ:
Կածու փուշ: կայծու:
Կածքար. չագմագ թաշը: կայծքար. գայլախազ:
Կակազ. թէթէճ. թըմթըմ: կակազ. ծանրալեզու. կակազոտ. Թոթովախօս. Թոթովատ: տես և Թլուատ:
-Կակազ խօսիլ. թըմթըմ սէօյլէմէք. թութուգան սէօյլէմէք: կակազել. Թոթովել:
-Կակազութիւն: կակազումն. Թոթովութիւն. Թոթովախօսութիւն:
Կակալայ: տես Ընկոյզ:
-Կակալայ: տես Զըւանք. մորթոյ:
Կակալիծ, կամ կակալից: տես Զըւանկ:
Կակաչ. կէլինճիք չիչէկի: կակաչ:
Կակղիկեկ, կամ կակղկեկ. եումշաճըք: գողտրիկ. գողոր. քնքուշ. փափուկ:
Կակղանալ. եումշամաք. եումուշանմաք: կակղանալ. փափկանալ. կակղիլ. լուծանիլ:
Կակղնալ. Թուլնալ. եումուշլանմիշ օլմաք: տես Թուլնալ. կէվշէմէք:
Կակղութիւն. եումշագլըգ: կակղութին. փափկութիւն. մեղկութիւն. լուծութիւն:
Կակղցնել: կակղել. կակղացուցանել. փափկացուցանել. լուծանել:
-Կակղցնել. Թուլցնել. եումուշլաթմաք: տ. Թուլցընել. կէվշէթմէք:
-Կակղցնել՝ Թրջելով: Թրմել:
-Կակղցնող: կակղացուցիչ:
Կակուղ. եումշագ: կակուղ. փափուկ. ձապուկ. գողտր. քնքուշ. լոյծ. նայ:
-Թէ որ փորը կակուղ է: Թէ կակղական լինի բնութիւնն:
-Կակուղ և անուշ. մուլայիմ: զաշն. ամոք. ողոք. աղու. աղուական. համբոյր:
-Դռնապանը ներսէն կակուղ ձայնով կըսէ: ասէ դռնապանն 'ի ներքուստ զաշն ձայնիւ:
-Քիչ խօսիլ ու կակուղ կամ անուշ նայիլ: նուազ խօսել և զաշն նայել:
-Կակուղ և անուշ ձայն. մուլայիմ սէս. թաթլը սատա: աւաչ:
-Կամաց ձայնով երգել: աւաչել:
-Կակուղ կամ կամաց ձայնով կարդալ: Թուլաբար աւաչաւ ընթեռնուլ:
-Կակուղ և բարակ մազ: աղուամազ:
-Կակուղ ձայն ունեող, կամ ձայնը կակուղ և նազիք: փափկաձայն. գողտրաբարբառ. փափկաասաց. փափկավանկ:
-Կակուղ ճղեր ունեող: կակղուղեշ:

-Կակուղ միսով կամ միսը կակուղ: կակղամիս: -Միսը կակուղ ըլլալը: կակղամսութիւն: -Մորթը կակուղ: կակղամորթ. փափկամորթ:
-Կակուղ կերպով: կակղապէս:
-Կակուղ ու Թաց: Թուրմ:
Կահ կարասիք. թագըմ. թէճհիզաթ. գումաշլար: աղխ. կահ. սպաս. կարասի. կահ կարասի. կազմած. անօթ. գործի. հանդերձանք. արդիւնք:
-Խցին կահ կարասին սկսայ ժողվել: զարդիւնս խցին սկսայ ժողովել:
-Կահ կարասիք կրող: կարասեկիր:
Կաղ. Թօփալ. աքսաք: կաղ. հաշմ ոտիւք. խեղ ոտիւք:
-Երկու ոտքով կաղ: կաղ յերկոցունց ոտիցն. կաղակրկին:
-Կաղ ըլլալ. Թօփալ օլմաք. Թօփալլանմաք. աքսամաք: կաղանալ. խեղիլ կամ հաշմիլ ոտիւք:
Կաղաթ. պիւյիւք սէփէթ. էլ սէփէթի: կողով կամ կողովի փոքր:
Կաղալ. Թօփալ եուրիւմէք. աքսամաք: կաղալ. 'ի կաղ, կամ կաղ ընդ կաղ գնալ. խոշտալ. գլնալ կաղ:
Կաղանդ. եէնի եըլ: կաղանդ. տարեմուտ. տարեգլուխ:
Կաղացնել: կաղացուցանել. հաշմեցուցանել կամ խեղել զոտս:
Կաղին. ֆընտըգ: կաղին. կաղնապտուղ:
-Ծառի վրայ հասած կաղին: կաղնահասուն:
-Կաղին տուող: կաղնատու:
-Կաղնի ծառերը կարող: կաղնահար:
-Կաղնի ծառին բուրդը: օշնա:
-Կաղնի ծառէն բուսած: կաղնածին:
Կաղնաստան. ֆընտըգլըգ փէր: կաղնատունկ:
Կաղկնձել: տես Վնկճիկալ:
Կաղամար. տիւլպէնտ: կաղամար: [խի:
Կաղամախ. կէօրկէն աղաճը: կաղամախ. կաղամա-
Կաղնի. ֆընտըգ աղաճը: կաղնի. կաղին:
-Կաղնի. վայրի ծառ. մէշէ: տես Վայրի կաղնի:
-Գետնի կաղնի: լերդախոտ. կենարար:
Կաղն 'ի կաղը. Թօփալ Թօփալ: կաղ ընդ կաղ. կաղ 'ի կաղ. կաղ 'ի կաղս:
Կաղութիւն. Թօփալլըգ. աքսագլըգ. աքսայըշ: կաղութիւն կամ հաշմութիւն. խեղութիւն ոտից:
Կաղապար. գալըպ: կաղապար. գարիճակ. տիպար:
-Կաղապար. գուլչուլէ: զանդուած. ձոյլ. քըլծուար. շանթ:
-Կաղապար արծթի. կիւմիւշ գուլչուլէսի: շանթ կամ ձոյլ արծաթոյ:
Կամ. եա. (շաղկապ:) կամ. և կամ:
Կամ. հարման տըպանը. ճէնճէր: կամն. կամնասայլ:
Կամախ. քաղաքի անուն է: Կամախ. Անի:
-Կամախեցի: կամախեցի. անեցի:
Կամակ. տաղտըղ: կամակ. ախորժ. հաճոյ:

—Հիւանդին ուզած կերակուրները տալ։ տալ հիւանդին զկամակս ուտելոյ։
Կամակոր. ինատ գէօզլիւ. քէօր գէօզլիւ. քէֆ պաշլը. ինատճը։ կամապաշտ. կամասէր. յամառ. կարծրամիտ. ապառում. անհաւան. դըժուարահաւան. ողընդդըժնեայ. խստապարանոց. կամշոտ. անգայ. աննուէր։
—Կամակոր ըլլալ։ տես Կամակորութիւն ընել։
—Կամակոր ընել։ յամառեցուցանել. խստացուցանել։
—Կամակորութիւն. ինատ. ինատճըլըգ։ յամառութիւն. հեստութիւն. անհաւանութիւն. կամապաշտութիւն. կարծրամտութիւն։
—Զիյանդիմանեաց զիրենք իրենց կամակորութեանը համար։ ոչ առ նոցա հեստի ինչ յանդիմանեաց։
—Կամակորութիւն ընել։ յամառիլ. պնդիլ. խստանալ. 'ի խժդան և յոխորտի կալ. պինդ և անընդոստ կալ 'ի կարծիս։
Կամար. քէմէր։ կամար. ծիր։
—Կամար ձեւանալ։ կամարանալ։
—Կամար շինելը։ կամարաձգութիւն։
—Կամարի ձեւով շինել։ կամարագործել։
—Կամարին մէջ տեղի քարը։ կամարակից։
—Կամարներ։ կամարանի։
—Կամարներ ունեցող։ կամարաւոր. կամարակապ։ [կապ։
—Շատ կամարներ ունեցող։ բազմակամարա-
—Կամարներով զարդարած։ կամարազարդ։
Կամարաձեւ. կեմերի շէքլի. քէմէր պիչիմի։ կամարաձեւ. կամարանման. կամարակերպ. կամարատեսակ։
Կամարաշէն. քէմէրլի ծաթքլը, եա չինալը. քէմէր եափըլմըշ. քէմէրլի։ կամարայարկ. կամարակազմ. կամարաշէն. կամարակապ. կամարապատ. կամարագործ։
Կամաց. եաւաշ։ յամր. յուշիկ. մեղմ. տակաւ. մեղմով։
—Կամաց կը խօսէր որ մէկը չիլսէ։ մեղմիկ խօսէր զի մի ոք լուիցէ։
—Կամաց ձայնով ըսել։ մրմունջ առել. դաշն ձայնիւ բարբառել։
—Կամաց կամաց. եաւաշ եաւաշ. աղէօրէ աղէօրէ. էնի գօնու։ յուշիկ. տակաւ. տակաւ տակաւ. առ սակաւ սակաւ. փոքր փոքր. առ փոքր փոքր. հետ ըհետէ. տակաւին. գամ քան զգամ։
—Կամաց կամաց ելլել։ մետ 'ի մետ խոնարհիլ։
—Կամաց կամաց կ'ուժովնար։ տակաւին զօրանայր։
—Կամաց շարժող. եաւ թէփրէնէն։ յամրաշարժ. մեղմաշարժ. ծանրաշարժ. հանդարտաքայլ։
—Կամաց կամաց վեր ելլել. եաւաշ եաւաշ եօգարը չըգմագ։ տակաւ վերանալ. չափով վերաբերիլ։
—Կամաց քալող. եաւաշ եիւրիւյէն։ մեղմագնաց. յամրագնաց. հանդարտագնաց. հանդարտընթաց։

Կամացուկ. եաւաշճա։ մեղմիկ. յուշիկ. մեղմօրինակ. մեղմախառն. մեղմական. հանդարտիկ. լռիկ մնջիկ։
—Կամացուկ դպչող։ մեղկաշօշափ։
—Կամացուկ խօսիլ։ մեղմաձայն խօսիլ. դաշն խօսիլ։
—Կամացուկ կը խօսէր անոր հետ։ մեղմիկ խօսէր ընդ նմա։
—Կամացուկ կամացուկ. եաւաշճա եաւաշճա։ տես Կամաց կամաց։
—Կամացուկ մը. եաւաշճաճըգ. [illegible]։ մեղմով. զանխլաբար. լռելեայն. զանխուլ. ըղձգուշեաւ։ տես և Կամացուկ։
—Կամացուկ մը իմացնել։ զգացուցանել։
—Կամացուկ մը նայիլ։ դաշն նայիլ։
—Կամացուկ մը ներս մտնել. սըզըլմագ։ յարամրի 'ի ներքս մտանել. ոտնխթի 'ի ներքս սպրդիլ. սողոսկիլ։ [սպրդ։
—Կամացուկ մը ներս մտնելը։ սպրդումն.
—Կամացուկ մը ներս մտնող։ սպրդող։
—Կամացուկ մը առանց ոտքի ձայն հանելու։ յանզգայս առանց ոտնաձայն առնելոյ։
—Կամացուկ մը շարժել. գըպըրտատմագ. գըմըլտատմագ։ խլրտեցուցանել. գրգռել. խախտել։
—Կամացուկ մը պակսեցնել։ մեղմով իմն հատանել. սատորակտուր առնել. սատորակարկել։
—Կամացուկ մը տեղէն շարժիլ. գըպըրտամագ։ խլրտիլ. խախտիլ. գրգռիլ։
—Կամացուկ վազող. ճուր, գէօլ. եւ այլն։ հեզասահ. հանդարտահետ. մեղմագնաց. խաղաղագնաց։
Կամաւոր. իխտիյարի. րըզալըլը։ կամաւոր. կամաւորական. կամայ։
Կամեղլա. քաղաքի ադը։ Ամիդ։
Կամենալ. ուզել. իսթէմէք. մուրատ էթմէք։ կամիլ. յօժարիլ. հաւանիլ. հաճիլ. ախորժել. յանձն առնուլ։
Կամեցնել. իսթէթթիրմէք։ հաճել. հաւանեցուցանել. յօժարեցուցանել։
Կամիլ։ տես Կամենալ։
Կամխու երկիր։ Դարանաղի։
Կամկար։ տես Տնանկացող։
—Կամկար քալող. [illegible]։ դանդաղ. դանդաղաքայլ. տարտամ. հիւանդաքայլ. հեղգագնաց։ տես և Կամաց քալող։
—Կամկար լեզու ունեցող։ յամրալեզու։
Կամկարութիւն։ տես Տնանալը։
Կամկրուկ։ տես Կամացուկ։
Կամնել. հարմանլամագ. հարման սաւուրմագ։ կասել. կասուլ. մանրել զօրանն կամ զջուրն կամնասայլիւ. կասուլ զօրան. կոտել զկալ կամնասայլիւ. կամուն ածել 'ի վերայ ցորենոյ։
—Կամնող եզ։ եզն կասիչ։
—Կամնելը։ կասումն. կասութիւն։
Կամուրջ. քէօփրիւ։ կամուրջ։
—Կամուրջ՝ բացուելով գոցուելով։ կամուրջ բառնալի։

–Կամուրջ՝ կամարներով, կամ կամարներով կամուրջ շինել: կամրջել կամարօք:
–Կամուրջ ձգել: կամրջել. կամուրջ արկանել. կամուրջ կապել: – Կամուրջ ձգէ: կապեա՛ կամուրջ:
–Կամուրջ նաւերով շինած: նաւակամուրջ. զոմ: – Նաւերով շինած կամուրջի պէս: զոմաքատակ:
–Կամուրջի աչք կամ աչքերը: կամար կամրջի:
–Կամուրջի գլուխ: կամրջախելք. խելք կամրջի:
–Կամուրջի նման: զոմաքատակ:
–Կամուրջին տափակ ծայրը: տափերական:
Կամք. կէօյիւլ. կամ կէօյլ. իստէքէմ: կամք. կամաւորութիւն. հաճութիւն. բարեհաճութիւն. յօժարութիւն. հաճոյք. ախորժակ:
–Կամացը դէմ: տես Ակամայ:
–Կամքերնին մէկ: միակամ. համակամ. հաւասարակամ. կամակից: տես և Մէկ սիրտ:
–Կամքը կատարել: կատարել զկամս իւր. առնել զհաճոյս իւր. կամակատար լինել. կամակացոյց լինել. կացուցանել զկամս իւր:
–Կամքը կատարող: կամակատար. կամակացոյց. կամապաշտ:
–Ատուծոյ կամ ուրիշի կամքը կատարող: կամարար:
–Աստուծոյ կամօքը: յանձնարկել կամաց արարչին:
–Կամքը սիրող. ուղածը սիրող: կամասէր:
–Կամքովը, կամ իր կամօքը. իստէքիլէն, հիւսնի ռըզէսի իլէ. կէօյնիւնճէ: կամաւ. կամովին. կամայ. կամաւորաբար. կամաւորութեամբ. կամաւորապէս. 'ի կամաց. 'ի կամակարուց. կամակար. կամակար մտօք. յօժարաբար. յօժարութեամբ. ինքնակամ. ինքնայօժար. ինքնայորդոր. յօժարամիտ: տես և Սրտանց:
–Կամքովը եղած: տես Կամաւոր:
–Կամքովը չեղած: տես Ակամայ:
Կայ. վա՛րտըր: կայ. գոյ. իք. է:
–Ուրիշ շատ բաներ ալ կային ըսելու: էր և այլ ինչ բազում ասել:
–Չիկայ ամենևին անանկ զգաստասէր մարդ հիմակուան տէնս: չիք և չէ իսկ զոք այնպիսի զգաստասէր տեսանել այժմ:
–չԿայ. եօգտուր: չկայ. ոչ գոյ. չիք. չէ:
–Ան տանը չիկային: էին իսկ ոչ յայնժամ:
Կայծ. վուռած գըրծէնլի. քէօզ: կայծակն. կայծակունք. կայծ. շանթ. շանթիք. խարոյկ:
–Կայծ՝ որ երկաթէն կը ցատկէ. խըղըլճըմ, կամ խըղըլճըմ: կայծ. շանթ:
–Կայծեր: շանթիք. հրատիկք:
–Կայծեր կը ցաթկեն: հատանին անկանին շանթք հրոյ:
–Կայծ ցաթկեցնել: կայծակունս արձակել. թօթափել շանթիս:
–Կայծ ցաթկեցնել մարդուն աչքէն: կայծակունս յաչաց հատանել. հուր ցոլացուցանել յաչաց. հուր ցայտել յաչացն:
–Աչուըներէն կրակ կը ցատկէր: կայծակունք յաչաց նորա հատանէին: հուր յաչաց նորա ցայտէր:
–Կայծ ցաթկըցնող: կայծոտ:
–Կայծ քար: տես Կածքար:
–Կայծակ. եըլտըրըմ: կայծակն. շանթ. շանթիք. հրացան բարկութիւն:
–Կայծակ հանել. եըլտըրըմ չաքմաք: կայծակունս արձակել. թօթափել շանթիս. հատանել ուստեք կայծականց կամ փայլատականց:
–Կայծակ կը թափէր անկէց: կայծակունք 'ի նմանէ հատանէին կամ թօթափէին:
–Կայծակէն զարկած, կամ զարնուած: կայծակնահար. շանթահար. փայլակնահար. ամպահար:
–Կայծակէն զարնուիլ. եըլտըրըմտան վուրուլմաք: կայծակնահար լինել. շանթահար լինել. ամպահարիլ:
–Կայծակ զարնել. եըլտըրըմլամաք: հարկանել կայծական կամ շանթից:
–Կայծակ զարնող: շանթաձիգ. շանթընկէց. շանթառաք:
–Կայծակներ թափելու տեղն: 'ի շառաչել շանթից:
–Կայծակներ կը թափէին երկինքէն: ահագին հրձգութիւնք յերկնուստ եռային:
–Կայծակներ կամ կրակ թափթփող: կայծակնահան. կայծակնահանու. կայծակնացայտ. կայծակնաբուղխ. կայծակնաթափ. կայծակնառաք. կայծակնատարափ. կայծակնատարած: տես և Կրակ ցաթկեցնող:
–Կայծակի պէս: կայծակնակերպ. կայծակնատեսիլ:
–Կայծակով զարնել: ամպահարել. կայծակնահար առնել. առնել շանթահար կամ շանթակէզ:
–Կայծակով էրել: շանթակէզ առնել:
–Կայծառ. ճալաք: կայծակալ. ունելի:
–Կայծոտ. կայծով լի: տես Կայծակոտ:
Կայծքար. չաքմաք թաշը: տես Կածքար:
–Կայծքար: կարկեհան. կայծ. հրակն:
Կայսր. Թաճ թագտարը. գայսար. իմփէրաթօր. շահին շահ. հիւնքեար: կայսր. կեսար. ինքնակալ. համաշխարհակալ:
–Կայսեր գրածը: կայսերագիր:
–Կայսեր կերպարանքով: կայսերակերպ:
–Կայսեր վերաբերեալ: կայսերական:
–Կայսեր ցեղէն: կայսերազարմ:
Կանանի, կամ Կանանիք: տես Կնիկներ:
Կանանչ. եէշիլ: կանաչ. շլոուօս. կանաչագոյն. կանաչային:
–Կանանչ. աչըքտա կէօնանըլըղէն: կանաչ. խոտ. դալար. դալարի. դեղ դալար: տես և Բանջար. թոփէլա խոփ:
–Կանանչ բերել: դալարաբերել:
–Կանանչ բերելը: դալարաբերութիւն:

-Կանանչ բերող: գալարաբեր. գալարաբոյս. գալարաւոր:
-Կանանչ գունով: կանաչորակ. գալարագոյն: տես և Կանանչ. եէշիլ:
-Կանանչ խոտ: տես Կանանչ. այսինքն կանանչեղէն:
-Կանանչ կարմիր գօտի: տես Ծիրանի գօտի:
-Կանանչ կէտեր ունեցող քար: կանաչախայտ մարմարիոն:
-Կանանչ հագնիլ: կանաչազգեաց կամ կանաչազգեստ լինել:
-Կանանչ հագնող: կանաչազգեաց. կանաչազգեստ:
-Կանանչ ուտելը: գալարակերութիւն:
-Կանանչ ուտող: տես Կանանչեղէն ուտող:
-Կանանչ պահող: գալարապահ:
-Կանանչ տեղ: գալարավայր:
-Կանանչ տերևներով զարդարած: կանաչասաղարթ. կանաչազարդ. կանաչադեղ. գալարադեղ. գալարաբոյս. գալարազգեաց:
-Կանանչեղէն: գալարեղէն. խաւարտ. բանջար. բանջարեղէն:
-Կանանչեղէն ծախող: բանջարավաճառ:
-Կանանչեղէն ուտելը: գալարակերութիւն. բանջարաճաշակութիւն. խոտաճարակութիւն:
-Կանանչեղէն ուտող: գալարակեր. բանջարակեր. բանջարաճաշակ. խոտաճարակ. բանջարաբուտ. խոտաճաշակ: [ձև:
-Կանանչեղէնի պէս: կանանչաձև. գալարա-
-Կանանչներով զարդարուած: կանանչազարդ. կանանչազարդեալ. կանանչազգեստ. գալարազարդ. գալարազգեաց. կանաչազգեաց. կանաչաւէտ. կանաչազուարճ. գալարադեղ. խոտաւէտ:
-Կանանչները չորցնող: գալարացամաք:
-Կանանչեղէններու պարտէզ: բանջարանոց:
Կանանչնալ, կամ կանըննալ, կամ կանըն-չիլ. եէշիլիրմէք. եէշիլլէնմէք: կանաչիլ. կանաչանալ. գալարիլ. գալարանալ:
Կանանչութիւն: կանաչութիւն. գալարութիւն:
Կանանչցնել: կանաչացուցանել. գալարացուցանել:
Կանափ, կամ կանաբ. ան ու հասար քէթան. ... չուվալ խոլլըքէն. քէնտիր. քէնտէվիր. գարա ... քէթէն: կանեփ. կանափ:
-Կանափ. չուալ: տես Զուալ. ...:
-Կանափէ շինած: կանեփեայ. կանեփի:
-Կանեփի հունտ: կանեփահատ:
Կանգնած. խանգնող. փաւրմալ: կանգուն. կանգնաւոր. կանգնեալ. կանգնորդ. ուղղորդ կացեալ. արձանացեալ: [նալ:
-Կանգնած կենալ: կանգուն կալ. արձանա-
-Կանգնած խքէն խաչիլ վար ընկնիլ. փաւրաւը-...' եէքէ փըշմէք: անկանիլ յոտնկելեաց. կործանիլ. կործան անկանիլ:
-Կանգնած մէկմէկու դէմ: տես Դիմադէմ կանգնած:

Կանգնելու տեղ. ... այաք ... էէր: կայեան. կայարան. հանգիստ: տես և Ոտք դնելու. և Դադրելու տեղ:
-Կանգնեցնել, կամ կանկնեցնել. ... կանգնել. վերականգնել. յարուցանել. ամբառնալ. 'ի վեր ունել:
-Կանգնեցնել. ... կացուցանել. կասեցուցանել: տես և Դադրեցնել:
-Կանգնեցնել զքար: տես Քար կանգնեցնել:
-Կանգնեցուցած քար: տես Քար կանգնեցուցած:
Կանգնիլ. ... կանգնիլ. կալ. յոտն կալ. յառնել:
-Կանգնիլ, կամ կանկնիլ. ...: կալ. մնալ. դէպ առնուլ. ... առնուլ: տես և Դադրիլ. ...:
-Կանգնիլը: ստնկելիք:
Կանգնուկ: տես Կանգնած. Կանգնող:
Կանգնող. ...: կանգուն. կանգնաւոր. ստնկայ:
-չԿանգնող. ...: անկայ. անկայուն. անկանգնելի. անյարիր:
Կանգուն: տես Կանգնած:
Կանգուն, կամ կանկուն. ...: կանգուն:
-Կանգուն մը: կանգուն մի. կանգնաչափ:
Կանգելորա. ...: Սեգեն:
Կանթեղ. ...: կանթեղ. լապտեր. ճրագ:
-Կանթեղի ձևով: ճրագաձև:
-Պատրոյգը լուսաւոր կանթեղ: լուսապատրոյգ:
-Վառած կանթեղ: լուսավառ կանթեղ:
-Կանթեղ մեծ: ղամբար. լապտեր:
-Կանթեղ տանող: կանթեղակիր. լապտերակալ. կանթեղաւոր:
-Կանթեղի պէս վառած: կանթեղաբորբոք:
-Կանթեղ վառող կամ վառած: կանթեղալոյս:
Կանկ առնել. ...: ... առնուլ. դէպ առնուլ. կասչիլ. ստանա-... տես և Կանգնիլ. ... և Դադրիլ. ...:
-Կանկ առնել տալ: տես Կանգնեցնել. ...:
-Կանկ առնող: դէպ առնել. դադարեալ:
Կանկառ. ...: շատածլու:
Կաննուկ: տես Կանգնած:
Կանոն. ...: կանոն. սահման. օրինակ:
-Կանոն գիտցող. ...: կանոնագէտ. կանոնական:
-Կանոն գրել: կանոնագրել:
-Կանոն գրող: կանոնագիր:
-Կանոն դնել. ...: կանոնել. կանոնագրել. կարգել. կարգաւորել. կարգագրել. սահմանագրել. սահմանել. կարգ կամ սահման դնել:

-Կանոն դնելը: կանոնագրութիւն. սահմանագրութիւն. կանոնումն:
-Կանոն դնօղ: կանոնագիր. կարգագիր. սահմանագիր:
-Կանոն ունօղ: տես Կանոնաւոր:
-Կանոն չունօղ. գանունսուզ. եօլսուզ. էրքէանսըզ. ըսուլսուզ: անկանոն. անկարգ:
-Կանոն պահօղ: կանոնապահ:
-Կանոնաց գիրք: կանոնագիրք:
-Կանոնաց գրքին յաւելուածները: կանոնլրմունք:
-Կանոնէ արգիլած, կամ կանոնէ դուրս: պարականոն. անկանոն:
-Կանոնով: կանոնաբար:
-Կանոնով հաստատած: կանոնափակ:
-Կանոնաւոր. գանունլու: կանոնաւոր. կարգաւոր. սահմանաւոր. օրինաւոր:
Կանուխ. էրքէն: կանուխ. կանխաւ. վաղ. յառաջագոյն. կանխագոյն. կանխաւ ևս. վաղ ևս. վաղու ևս. վաղ ուրեմն. վաղագոյն. վաղ քան:
-Կանուխ առաւօտ. ճողչխօք. խանտէ, չափաքօն. առաւօտ նախաղը. ընդ առաւօտս: արշալոյս. աչալուրջք. այգ խորին:
-Կանուխ առաւօտը, կամ առաւօտը Կանուխ: տես Առաւօտուանց կանուխ:
-Կանուխ գալ. էրքէն կէլմէք: կանխել. յառաջել. յարևու գալ:
-Ինչու՞ կանուխ եկար: զի՞ է զի յարևու եկիր:
-Կանուխ ելած, կամ ելլօղ: կանխայարոյց. վաղայարոյց:
-Կանուխ ելլել. էրքէն գալքմաք: կանխել. յառաջել. կանխայարոյց կամ վաղայարոյց լինել:
-Կանուխ ելլօղ: ագան. վաղայարոյց:
-Կանուխ Թէփրէթմիշ, կամ առաջանալ ընել. էրքէն ԹէփրէԹմէք, եահօտ պաշլատմաք: կանխեցուցանել. յառաջեցուցանել. ժամանեցուցանել:
-Կանուխ Թէփրէնմիշ, կամ առաջանալ ըլլալ: կանխել. յառաջել. վաղվաղել. անձապարել. ժամանել:
-Կանուխ խապար ընօղ: վաղաղէկոյց. կանխաղէկոյց:
-Կանուխ հասնիլ: նախաժամանել. կանխաժաման լինել. վաղահաս կամ կանխահաս լինել:
-Կանուխ հասնօղ, կամ հասած: կանխահաս. վաղահաս. նախահաս. յառաջահաս. նախաժաման. կանխաժաման:
-Կանուխ հասնօղ, կամ կանուխ հասած՝ պտուղ: տես Թուրֆանտայ:
Կանչած. չաղըրըլմըշ. տաւէթլի: կոչեցեալ. կոչնական: տես և Կանչել բայն:
Կանչել. ըսէլ՝ որ գայ. չաղըրմաք. չըղըրմաք. օգտամաք. տավէթ էթմէք: կոչել. ձայնել. հրաւիրել. կարդալ զոք. կոչ առնել:
-Աքեօլը կանչեցին Ոզխայի տնէն: կարդացին զԱքիտլս ՚ի տանէ Ոզխայ:
-Փողը երկու կողմէն ալ պատերազմի կըկանչէր: երկոցունց կողմանցն կոչ առնէր պատերազմական փող:
-Կանչել: տես Անուն դնել:
-Հօգացող սիրտ ունենալուն համար Հրեաները հայր կը կանչէին զինքը: ըստ խնամոտ մտաց հայր կարդացեալ եբրայեցւոց:
-Պատուով ու փայփայելով կանչել մէկը: շքով և փաղաքշանօք կոչել զոք:
-Ստուած կանչել մէկը: աստուածանուն մեծարել զոք:
-Կանչել. պօռալ. պաղըրմաք. հայգըրմաք: տես Աղաղակ վերցնել:
-Կանչելը. ըսէլ՝ որ գայ. հրաւիրէլը. չըղըրըլ. տավէթ: կոչ. կանչիւն. կոչումն. հրաւիրան. հրաւէր:
-Կանչելը. պօռալը. պաղըրըլ. հայգըրըլ: գոչ. գոչիւն. ձայնարձակութիւն. ձայնարկութիւն: տես և Աղաղակ:
-Կանչելով առաջ տանիլ. ինչպէս չօպանը ոչխարները կընեն: հորդան տալ. խրախուսել. առաջնորդել:
-Կանչելով չաւ ընել: աղգել. աղդ առնել. հուշակել. հրատարակել:
-Կանչելով սիրտ տալ, կամ յորդորել. ինչպէս պէտաղէփները ձէնկի մէջ կընեն: խրախոյս տալ. խրախոյս մատուցանել. ձայն տալ միմեանց. խրախուսել:
-Կորիձ կերպով կանչել: խրախոյս բառնալ. խրախոյս հարկանել:
-Կանչելով սիրտ տալը: խրախոյս. խրախուսանք. խիզախումն:
-Կանչելով սիրտ տուօղ: խրախուսիչ. խրախոյս:
Կանչելու: կոչելի. կոչական:
-Կանչելու գործիք: } կոչարան:
-Կանչելու տեղ: }
-Կանչկնչել. } չաղըրմաք. հայգըրմաք: կառանչել.
-Կանչվռտել. } կառաչ կամ ճիչ բառնալ. ճիչ
-Կանչկռտել. } առնուլ. զճիչ հարկանել: տես և Աղաղակ վերցնել. և Պոռալ: — Սատանան կանչվռտեց: գեն զճիչ հարաւ:
-Սիրտերնին ելած մայրերուն կանչվռտելը: գոչիւն և կառաչ մարցն խանդաղատելոց:
-Անոնց դէմ կը կանչվռտէ: գոռայ ընդ նոսա:
-Կնիկներուն կանչվռտելովը: կանչիւք կանանց:
-Կանչվռտելով կը խղդուէին: կառանչիւք խեղդէին:
-Կռունկները օդը ճղքելով ու կանչվռտելով: օդահատեալ կառանչմամբ:
-Կանչվըռտօղ: կարկաչուն:
Կանչօղ. չաղըրան: կոչող. կոչնական. կոչնատէր: տես և զբայն Կանչել:
-չԿանչուած: անկոչ:
Կաշառ. րուշվէթ: կաշառ:
-Կաշառ առնել. րուշվէթ ալմագ, եահօտ եէմէք:

կաշառ առնուլ. կաշառիլ. կաշառակուրծ լինել:
—Կաշառ առնելը: կաշառառութիւն. կաշառակրծութիւն. զօշաքաղութիւն:
—Կաշառ առնող: կաշառառու. կաշառակուրծ. կաշառաբեկ. արծաթակուրծ. արծաթառու. կաշառասէր. զօշաքաղ:
—Կաշառ չառնող: անկաշառ. արդարադատ. իրաւադատ. անաչառ:
—Կաշառ ատեցող: կաշառատեաց:
—Կաշառ կերցնել: կաշառել. կաշառաբեկ առնել. կաշառակուրծ առնել. կաշառս տալ կամ գաղտախիթել. կաշառագնաց լինել. ունել զաչս կաշառով:
—Ամէն մէկուն կաշառ կըկերցընէր: միում միում կաշառ գաղտ խիթէր:
—Մենելաւոս կաշառ կերուց Անդրոնիկոսին: Մենելաւոս կաշառեաց զԱնդրոնիկոս:
—Կաշառ կերցնելը: կաշառանք:
—Կաշառ ուտել. Կաշառ տուող: տես Կաշառ առնել. Կաշառ առնող:
—Կաշառ սիրող. ռուշվէթ սէվէն: կաշառասէր. զօշաքաղ:
Կաշէփող. կաշիէ օփան կամ մանգըղ՝ ինչպէս հնոց կըփչէին: խերբւէշ:
Կաշի. տէրի: կաշի. խաղախ. մորթ. մաշկ. քեմուխտ. սեկ. փոկ:
—Կաշի՝ աղած, կոկած: մորթաղ:
—Կաշի՝ բանուած. Կաշի եզան. Կաշի ոչխարի. և այլն: տես Բանուած կաշի. Եզան կաշի. Ոչխարի կաշի. և այլն:
—Կաշի բանելը: փոկահանութիւն:
—Կաշի բանող. Տապաղ: խաղախորդ. փոկահան. փոկարար. մորթեգործ:
—Կաշի դառնալ կամ կաշի կտրիլ: կաշիլ. բըրտանալ. կաշանալ. խորխանալ:
—Կաշի երես կամ պինդ երես: եղջերիկ, կամ եղջիւրիկ: տես և 'ի բառն Երես:
—Կաշի հագած, կամ կաշի հագնող: մաշկահանդերձ. մաշկազգեաց. մորթազգեաց. մաշկազգեցիկ. մաշկանափորտ:
—Կաշի ներկող: մորթաներկ:
—Կաշիէ կամ կաշէ: մաշկեղէն. մաշկեայ. մորթեղէն. մաշկագործ. փոկեայ. ներդեայ. քեմխտեայ: [թիւն:
—Կաշիէ բան ձեւելու արուեստ: փոկաձեւու-
—Կաշիէ բան ձեւող: փոկաձեւ:
—Կաշիէ զըռխ: Ճօշ. Ճօշան:
—Կաշիէ կապ: փոկ. խամութ:
—Կաշիէ հագուստ. կամ կաշիէ փիլոն: մաշկեակ:
—Կաշիի կտոր: սեկափերթ:
—Կաշիի պէս: մաշկատեսակ:
—Կաշիի պէս թև ունեցող. ինչպէս չղջիկը: մաշկաթև. պատենաթև:
—Կաշին հանած: մորթազերծ:
—Կաշին հանել: մորթել. մորթեզերծ առնել: տես և Քերթել:
—Կաշին հանելը: մորթումն:
—Կաշին նազլը: փափկամորթ:
—Կաշին սև: սևամորթ. թխամորթ:
—Կաշիներ: մորթեան:
—Կաշիով ծեծ: փոկահարութիւն:
—Կաշիով հաստատուն կապած: փոկակապ մածմամբ պնդեալ:
—Կաշիով կառքի կապած (ձի): խամթաւոր:
—Կաշիով պատած: քեմխտապատ:
—Կաշիով շինած: տես Կաշիէ:
Կապ: տես Կապոց:
Կապ. պաղ: կապ. յօդ. զօդ. սարիք. կապանք:
—Կապ կոյր. քէօր տիւյիւմ: կղթկապ:
—Կապ դժուար քակելու: հանգոյց դժուարալոյծ:
—Կապ խօսքի՝ դժուար մեկնելու: հանգոյց կապից դժուարալուծաց:
—Կապ՝ որ երկու բան միմեանց հետ կը կապէ. ճիվիտ: յօդ. զօդ. յօդուած. զօդուած. յօդակապ. շաղկապ. խառնուած:
—Կապ՝ ալոց, ձիոց, վէզիրի, և նմանեաց. տուղ: պատուան. պատուանք:
—Կապ՝ էտեքաի, պորթի. և այլն: տես Թամթըլ:
—Կապ կախարդի: տես Կախարդի բան:
—Կապերը շատ: բազմակապ. բազմայօդ:
—Կապը կտրող: կապակտուր:
Կապաթովկիա: գաւառ է: Գամիրք:
Կապած. պաղլը: կապեալ:
—չԿապած կամ կապ չունող: անկապ:
—Կապած մնացած: կալ և կապ. կալեալ կապեալ. պիրկ և կաշկանդ. կաշկանդեալ:
—Կապած շունի մը պէս: քան զշուն մի խառանեալ. իբրև զշուն տոռեալ:
—Կապած պահել: ունել 'ի կապանս. կալ և կապ ունել:
Կապակցութիւն. իլիշիկ: հաղորդութիւն. հաղորդակցութիւն. յարակցութիւն. կցորդութիւն:
—Կապակցութիւն ունենալ: յարակցիլ. հաղորդակցիլ. հաղորդիլ. կցորդիլ:
—Որոնք վերը ըսածներուս հետ կապակցութիւն ունին: որք ունին ակնարկութիւն յառաջասացեալս:
—Կապակցութիւն ունող: հաղորդակից. յարակից. հաղորդ. կցորդ:
—Կապակցութիւն չունող: անկցորդ. անհաղորդ. անմասն:
Կապայ. գաֆթան: պարեգօտ. պատմուճան:
—Պզտի կապայ: պարեգօտիկ. կապայակ:
—Կապայ. որ Թագաւորը մարդու կը հագցնէ: խիլայ:
—Կապայ հագած: պարեգօտահանդերձ. պարեգօտեալ. պատմուճանեալ:
—Կապայ հագցնել. ինչպէս Թագաւորը, կամ մեծ իշխանները երբեմն կը հագցնէ. գաֆթան կիյտիրմէք: խիլայել:
—Կապայի կուրծք: տես Կուրծք. կապայի. և այլն:

-Կապան հանել: տես Մերկանալ:
-Կապան պատառօղ: ձորձահերձ. պատմուճանահերձ. պատմուճանապատառ:
Կապար: տես Խուրջին:
Կապար. խարճլըխի պօրճու. թէրէքէ: կապապար. կապպապար. կապրցախ:
Կապել. պաղլամագ: կապել. աղխել. պնդել. պարաւանդել. տռունել. խառանել:
-Մէջքը սուր կապել: սուսեր ածել ընդ մէջ:
-Գօտիդ կապէ: ած զգօտի քո:
-Թէ որ խօսքին միտքը չիքններս, ու նիւթական ձայնին կապուիս: եթէ մեկնութեանն միտ չդիցես, այլ բանիցն ևեթ ծառայեսցես:
-Կապելու խև. խոռփ խէնՆի: մոլի. մոլեկան. մոլեգին. մոլեգնոտ. մոլեգնեալ:
-Կապելու չուվան: տես Չուվան. ևն:
Կապիկ. մայմուն. շէպէք: կապիկ. ապուզնայ. թեպեկ:
-Կապիկի ձայն: պապապաչ. պապապաչիւն:
Կապկապ: կղթկապ:
-Կապկապ ընել: կղթել:
Կապկպած: շղթայիւք վարակեալ:
Կապկպել: պրկել. պնդել:
Կապնդեղ. բոյս է. փաշէնդ: կապնդեղ:
Կապոց. տէմէթ: խուրձ. փունջ. տրցակ:
-Կապոց՝ ցորէնի, գարիի. և այլն: տես Օրայ:
-Կապոց՝ խոտեղինաց: խուրձ:
-Կապոց՝ ծաղկի: տես Փունջ:
-Կապոց՝ փայտի: ոջին:
-Կապոց ընել: տրցակել:
-Կապոց ըրէք: կապեցէք զայդ 'ի խրձունս:
-Կապոցի պէս ընել: խրձնացուցանել:
-Կապոցի պէս ըլլալ: խրձանալ. խրձնանալ:
-Կապուտ. մաւի: կապոյտ. կապուտակ. ծովագոյն. երկնագոյն. լըջագոյն. լուրջ:
-Կապուտ բացագոյն: բիլ:
-Կապուտ. էրնէքի գօյնով. կէօք մաւի. սիյահ մաւի: խաժ. երկնագոյն. ծովագոյն:
-Կապուտ. լաճիվէրտի րէնկ: տես Լաճիվէրտի:
-Կապուտ աչք: կապուտակ ականողիք:
-Կապուտ ներկած, կամ կապուտէ շինած: կապուտակեայ. կապուտակեղէն:
-Կապուտաչուի: խաժակն:
-Կապուտաչուի ըլլալը: խաժակնութիւն:
-Կապուտի զարնող: կապուտակաձև. կապուտակատիպ. կապուտակատեսակ. կապուտատիպ. կապուտատեսակ:
Կապուտնալ: կապուտանալ. կապուտակիլ. կապուտականալ:
Կապուտցած: կապուտակացեալ. կապուտակեալ:
Կապուստայ: տես Լահանայ:
Կապրցախ. թէրէքէի բօրճու: կապրցախ. կապարենք:
Կապուիլ. պաղլանմագ: կապիլ:
-Ոտուներդ շղթաներով չիկապուեցան: ոտք քո ոչ աղխեցան 'ի շղթայս:

-Կապուիլ մեկմէկու հետ: շաղկապիլ. յօդիլ. միանալ. յօդանալ. յարիլ. կցիլ. կցորդիլ. յառնչիլ:
-Մէկումը հետ խիստ կապուիլ: սիրել ոգւով չափ. ոգեխառնիլ:
Կառ. բոյս մի է: կառ:
Կառավար: տես Կառավարող:
Կառավարել. կէօզէթմէք. գայըրմագ. չէվիրմէք. չէքիփ չէվիրմէք: վարել. գործմանել. առաջնորդել. ուղղել:
-Կառավարութիւն. ռէֆագէթ. պէքչիլիք: տեսչութիւն. վարչութիւն. առաջնորդութիւն:
-Կառավարութիւն ազնուականաց: ազնուապետութիւն:
-Կառավարութի շատերու կամ ռամիկ ժողովրդեան. բազմապետութիւն. ռամկութի:
-Կառավարութիւն քիչ հոգւոյ: սակաւապետութիւն:
Կառավարող. էյի չէվիրէն. կէօզէթլէյիճի. ղաղիլ. ձաւուշ: վարիչ. գործմանիչ. ուղղիչ. տեսուչ. առաջնորդ:
Կառկառ ընել: տես Կարկարայ ընել:
Կառք. արապա: կառք:
-Կառք բեռան: սայլ. յոպնակ: տես և Սայլ:
-Կառք՝ երկու կամ Ջուխտ ձիով: զուգաձի կառք. զոյգք. երկձի: — Ջուխտ ձիով կառք նստեր էինք: հեծեալ էաք 'ի զոյգս:
-Կառքերու ձայնէն: 'ի շաչելոյ կառաց:
-Կառք ծածկոցաւոր կամ վրան ծածք ունեցող: ժանուար. հովանաւոր կառք:
-Կառք կռուի: մարտակառք:
-Կառք մտնող: կառամուտ:
-Կառք շոգիով քալող կամ շոգիով քաշուող: շոգեկառք. շոգեմուղ, շոգեշարժ կառք:
-Կառք չորս ձիով: քառաձի կառք:
-Կառք պզտի: սայլակ. փոքրիկ կառք. վաշէ:
-Կառք վազցնել կամ քշելը: կառավարել. վարել զկառս:
-Կառք վազցնել կամ քշելը: կառավարութիւն. կառարշաւք:
-Կառք վազցնելու տեղ: կառընթացք. ասպարէզ. կրկէս:
-Կառք վազցնող կամ կառքով վազող: կառընթաց. կառարշաւ:
-Կառք քաշող ձորիներ: ձորիք կառաձիգք:
-Կառք քշելը. արապաճըլըգ: կառավարութիւն. սայլորդութիւն:
-Կառք քշող: կառավար. սայլորդ:
-Կառք քշողներու գլուխ: կառապետ:
-Կառքի ձև ունեցող: կառաձև:
-Կառքի չկլծուած (ձի): անմուղ. արմուղ:
-Կառքի լծուօղ, կամ լծուած: կառալուծ. կառամուտ. մուղ:
-Կառքին առջևի փայտը կամ տիւմէնը: սամի. քեղի. սայլացից:
-Կառքին նստելու տեղը: կուրծք կամ ծոց կամ գոգ կառաց: — Վարողին նստելու տեղը: աթոռակ:

—Կատչքին վրայի ծածքը: կոնք կառաց:
—Կատքով կռուող, կամ կատքերու եարըշ: կառամարտ. կառամարտիկ մրցութիւն:
Կասիայ. անուշահոտ կեղեւ մի է: կասիա:
Կասկած, կամ կասկածանք. Եւյհէ: կասկած. կասկածանք. խէթ. երկեւան:
—Կասկած գնացող: տես Կասկածոտ:
—Կասկած երթալ: տես Կասկածիլ:
—Կասկած չունենալը: աներկեւանութիւն. անկասկածութիւն:
—Կասկած չունող, կամ կասկածի տակ չընկնող: անկասկած. անկասկածելի. անխէթ. աներկեւան:
—Կասկածով փորձող: կասկածափորձ:
Կասկածելու: կասկածաւոր. կասկածալին. կասկածելի. կեղակարծ:
Կասկածեցնել. Եւյհէ մէջ յգել: արկանել 'ի կասկածանս:
Կասկածիլ: կասկածել. կեղակարծել. խիթալ. յերկմիտս լինել. կասկած առնուլ. 'ի կասկածանս անկանիլ:
—չԿասկածեցայ մի: ոչ սիրտ իմ գնաց:
Կասկածոտ. Եւյհէլի: կասկածաւոր. կասկածոտ. կասկած:
Կասկամ. պոյնու: բու. բուիճակ. կասկամ:
Կասկարայ. ըշխըրայ: կասկարայ: տես և Սկաւայ:
Կասկարմիր. խէպ կըրմըզը. գըզգըլըմ: առըրաշէկ. հրագոյն. շանթացեալ. հրաշէկ. կարմրայեղջ:
—Կասկարմիր ըլլալ: շառագունիլ. հրագունիլ. առըրաշիկանալ. շանթանալ. հրաշիկիլ. շիկնիլ. հրանալ:
—Կասկարմիր ընել: շառագունեցուցանել. շանթացուցանել. հրացուցանել:
—Ամօթէն կասկարմիր ըլլալը: շառագունանք:
—Կասկարմիր կրակ կտրիլը: հրացումն:
—Կասկարմիր կրակ. որ է ըտէշ, նըռհի պէս գըրմըր: տես Կրակ կտրած:
—Կասկարմիր կրակ ըլլալ: տես Կրակ դառնալ:
Կատաղութիւն. գուտուզլուգ. գուտուրմագլըգ. էօֆքէ: կատաղութիւն. կատաղանք. սրտմտութիւն. ցասումն. զայրացումն. զայրացուկք. զայրուկք. զայրոյթ:
Կատար, կամ կատառ. հաւա, նամ խօրօզի իպիհի: բարուկ. ցցունք:
Կատարեալ. թամամ. պիթմիշ. յէթիշ: կատարեալ. կատարուն. անթերի: տես և Լման. Թամամ:
—խիստ Կատարեալ: ամենակատար. բազմակատար: [ասել:
—Կատարեալ պօյ կամ պօյով: աւարտահասակ.
Կատարել: տես Ընել. և Լմնցնել:
—Խօսքը կատարել: կատարել. լնուլ. կացուցանել. 'ի գլուխ կամ յարդիւնս ածել:
—Ամոլ մարգարէին պապանձալիքը կատարել: զամովսական պատգամացն յարդիւնս ածել: [ելանէր:
—Հրամանը կը կատարուէր: հրամանն 'ի գլուխ
—Ուզածնին կը կատարուի: ցանկութիւն իւրեանց 'ի լրումն ելանէ:
Կատարելութիւն: կատարելութիւն. կատարումն. լրումն: [կատարեալ:
Կատղած. գուտուզ. գուտուրմուշ: կատաղի.
—Կատղած. զըղըմ. էօֆքէլի: կատաղի. կատաղեալ. մոլեալ. մոլեգնեալ. ցասուցեալ. զայրացեալ. սրտմտեալ. մոլեգնոտ. մոլեկան. մոլեգին: տես և Անգութ. և Եռանդ:
—Կատղածի պէս: մոլեգնաբար. գիժաբար:
—Կատղածութիւն: տես Կատաղութիւն:
Կատղելով խօսող: կատաղախօս. մոլեգնախօս. մոլեգնաձայն:
Կատղեցնել. գուտուրթմագ ըտէլ. գուտուրթմագ: կատաղեցուցանել. գազանացուցանել. մոլեցուցանել. մոլեգնեցուցանել. վայրենացուցանել. զայրացուցանել. ցասուցանել. սրտմտեցուցանել:
Կատղիլ. գուտուրմագ. էօֆքէ: կատաղիլ. մոլիլ. մոլեգնիլ. վայրենանալ. մոլեգնոտիլ. գժնէանալ. գազանանալ. զայրանալ. զայրագնիլ. սրտմտիլ. ցասնուլ. ծանրացասումն լինել:
—Կատղութիւն: տես Կատաղութիւն:
Կատու. քէտի: կատու.
—Կատու պաշտող: կատուապաշտ:
—Կատուի ձայն, կամ կատուի կանչելը: տես Մլաւ:
Կար. տիքիշ: կար. կարան:
Կար չբռնող: անկարկատ. անկարկատելի:
—Կար կարել: կարել:
—Կար կարող: կարող. կարուակ:
Կարագ. թէրէ եաղը: կոգի. իւղ. եւղ. եղ:
—Կարագ շինելու գործիք: ծփոց. խնոցի:
—Կարագի համ ունեցող: կոգեհամ:
Կարած: կարեալ:
—չԿարած, կամ կար չունող: անկար. առանց կարանի. փորանկեալ:
Կարաս. քիւփ՝ թաց բաներ պահելու: կարաս:
—Կարաս՝ չոր բաներ պահելու: քանդուկ:
—Կարաս գինիի: գինէկարաս:
Կարասիկ. պզտի քիւփ: թակոյկ:
Կարբի. քարէի. քէրէի. խատապայ է: Կարբի:
Կարգ. սրայ. փէաղէն. նիզամ. ինթիզամ: կարգ. տող. շար. ոճ. դասակարգ. դասակարգութիւն. կարգաւորութիւն. բարեկարգութիւն:—Կարգի դէմ՝ մեծերը եարքը. պզտիկները առաջ: հակառակադաս՝ աւագքն յետոյ և յետինքն առաջոյ:
—Կարգ. ֆայէ: կարգ. թիւ. տակ համար:—Որոնց կարգէն են: որոց սակի են:—Մեռելներուն կարգն է: 'ի մեռելոց համարի է:—Կուռքերը Աստուծոյ կարգը կը դրուէին: 'ի պաշտօն կարգէն զրկեալքն:

-Կարգ՝ էկեղեցական։ կարգ աստիճան միջակ։ – Նոյն կարգէն։ կարգակից։ – Կարգը ձգած․ կարգը վրայէն առած։ կարգընկէց։ – Կարգէն ձգել։ ընկենուլ ՚ի կարգէն․ կարգընկէց առնել։ – Կարգը մեկցի գնող։ կարգաթող։ – Կարգի մը գլուխ։ կարգապետ։ – Կարգի մը գլուխ ըլլալ։ կարգապետել։ – Կարգի մը գլուխ ըլլալը։ կարգապետութիւն։

-Կարգ՝ բանից կամ խօսից։ կարգ բանի․ ոճ բանի․ Թել բանից․ կարգաբանութիւն։

-Կարգ աւրել։ խառնակել զկարգ․ աղմկել, խռովել զկարգ․ վեր ՚ի վայր հարկանել։

-Կարգ դնել։ տես Կարգաւորել։

-Կարգ դնող։ կարգադիր․ կանոնադիր․ սահմանադիր․ կարգաւորիչ․ կարգիչ։

-Կարգ ունող։ կարգաւոր․ կարգաւորեալ․ կարգադրեալ։

-Կարգ ունող։ տես Եկեղեցական։

-Կարգ պահել կամ բռնել, կամ կարգի մէջ մնալ։ պահել զկարգս․ ունել զկարգ․ ՚ի կարգ մնալ կամ անկանել։

-Կարգաւ․ սրա ղորփը։ կարգաւ․ կարգաւորաբար․ կարգաւորապէս․ ըստ կարգի։

-Կարգաւ ամեն բան գրել։ կարգաւ գրել զամենայն․ ողջ ածել զկարգն։

-Կարգաւ գրող, կամ գրած։ կարգագիր։

-Կարգաւ իջնալ գալ՝ յաջորդաբանեան ոճով, աստիճանաբանեան․ և այլն։ կարգիլ գալ․ վարիլ գալ․ կարգիլ։

-Կարգաւ շարել։ ՚ի կարգ արկանել․ ՚ի կարգ ածել․ դասակարգել․ շարակարգել․ տողել։ – Անոնք ալ նոյն կարգը կը գնէ։ ՚ի նմին շարի և զնոսա հարկանէ։

-Կարգաւ շարելը։ շարակարգութիւն․ շարադասութիւն․ դասակարգութիւն․ դասակարգ։

-Կարգաւ պատմել։ ոճով պատմել։

-Կարգէ դուրս։ անսովոր․ նորանշան․ ոչ սովոր․ ըստ ոչ սովորութեան․ անընդելական։ – Կարգէ դուրս մշուշ։ մառախուղ ըստ ոչ սովորութեան։ – Խօսքիս կարգէն դուրս է։ ոչ բերէ ասել կարգ բանիս։

-Կարգի մէջ դնել․ կարգի տակ խօթել։ տես Կարգաւորել։

-Խօսքերնուս կարգին յարմար չէգար։ չէ ինչ դիպող կարգի բանիցս․ օտար հանէ ըզմեզ ՚ի կարգէ բանիցս։

-Կարգով խօսք կամ պատմութիւն։ կարգաբանութիւն։

Կարգաւոր․ փափազ։ քահանայ․ քաւիչ․ ժամարար։ տես և Տէրտէր։

-Կարգաւոր ըլլալ․ Կարգաւոր ընել։ տես Տէրտէր ըլլալ․ Տէրտէր ընել։

-Կարգաւորած զօրք, կամ պէօլիւկ։ դասակարգ․ դասակարգութիւն․ դասաւորութիւն։

Կարգաւորել․ սըրայա գօյմագ․ փիւլէն դիզմէք։ կարգաւորել․ կարգադրել․ կարգել․ դասակարգել․ դասել․ դասաւորել․ դասեցուցանել․ կանոնել․ կանոնաւորել․ կանոնադրել․ սահմանադրել․ սահմանել․ օրինադրել․ օրէնսդրել․ անօրինել․ ուղղել։

Կարգաւորութիւն։ կարգաւորութիւն․ կարգադրութիւն․ դասակարգութիւն․ դասաւորութիւն․ կանոնադրութիւն։

-Կարգաւորութիւն․ փափազլըգ։ քահանայութիւն․ ժամարարութիւն։ տես և Տէրտէրութիւն։

Կարգաւորցու։ տես Տէրտէրցու։

Կարգել․ էվլէնտիրմէք․ նիքեահ գըյմագ։ ամուսնացուցանել․ ամուսնաւորել․ հաստատել զաղջիկն․ արամբել․ առն տալ․ զուգաւորել։

-Կարգուած, կամ կարգած․ էվլէնմիշ․ էվլի։ ամուսնաւոր․ ամուսնացեալ․ ամուսնաւորեալ․ զուգաւորեալ։

-չԿարգուած։ ամուրի․ անհարսնացեալ․ անամուսին։ տես և Ազապ։

-Կարգուած էրիկ մարդ։ կանամբի։

-Երկանք հետ կարգուած ես։ ընդ առն քում լծակցեալ ես։

-Կարգուած կնիկ մարդ։ առնակին․ արամբի։

-Կարգուած կնիկներուն։ արանց առնականանց։

-Երկու հեղ կարգուած։ երկակին․ երկկին․ երկեակ․ երկրորդ․ երկրորդեան։

-Իրեք հեղ կարգուած։ եռամուսին․ երեքկին․ երրորդ․ երրորդական։

-Չորս հեղ կամ չորրորդ անգամ կարգըւած։ չորրորդ․ չորրորդեան։

-Եօթը հեղ կարգուած։ եօթնառնակին։

-Շատ հեղ կարգուած։ բազմայր․ բազմամուսին․ բազմանկողին։

Կարգուիլ․ էվլէնմէք․ էվլէնմէք։ ամուսնանալ․ ամուսնաւորիլ․ աշխարհավարիլ։

-Կարգուիլ էրիկ մարդու․ գոճա ալմագ։ կին ածել․ կին առնուլ կամ առնել․ առնուլ կնութեան․ ամուսնանալ․ փեսայանալ։

-Կարգուիլ կնիկ մարդու․ էրէ վարմագ։ ամուսնանալ․ հարսնանալ։

-Կարգուիլը․ նիքեահ։ ամուսնութիւն․ ամուսնաւորութիւն։ – Շատ անգամ կարգուիլը։ բազմամուսնութիւն։ – չԿարգուիլը։ անամուսնութիւն։

-Շուտով կարգուելու բնութիւն։ վաղամուսնիկ բարք։

-Շուտով կարգուող։ վաղամուսնիկ։

Կարգուրաց։ կարգաթող․ կարգընկէց։

Կարդալ․ օգումագ։ ընթեռնուլ․ վերծանել․ կարդալ․ անցանել։ – Հիներուն գրքերը կարդալ։ զգրովք հարցն գալ․ անցանել ընդ մատեանս նախնեաց։

-Որոնք որ աս գիրքը պիտոր կարդաք։ ու զգիրս յակն արկանիցէք։

-Աղէկ կարդալ։ քաջոլորակի արտասանել․ քաջոլորապէս ընթեռնուլ։

-Մէկտեղ կարդացող։ ընթերցակից։

-Կարդալ ատող, կամ կարդալ չսիրող։ ու֊

սուսմնատեաց. անուսումնասէր։
—Կարդալ չգիտնալ։ ոչ գիտել զդպրութիւն. գոլ առանց դպրութեան, անտեղեակ գրոց։
—Կարդալ չգիտնալը, կամ կարդալու յարմարութիւն չունենալը։ անգրագիտութիւն. անդպրութիւն. անուսումնութիւն։
—Կարդալ գիտցող։ գրագէտ. վարժ դպիր։ տես և Ուսումնական։
—Կարդալ չգիտցող։ անգիր. անգրագէտ. անդպիր. առանց դպրութեան։
—Կարդալ սիրել. կօրդալը էփսէ ընհնիլ, եամ օր-րոշ կօրդալ։ ուսումնասիրել։
—Կարդալ սիրող։ ընթերցասէր. գրասէր. ուսումնասէր։
—Կարդալ տալ։ ուսանել զդպրութիւն. վարժել։
—Կարդալը. օգույուշ։ ընթերցումն. ընթերցուած. վերծանութիւն. դպրութիւն։
—Կարդալու։ ընթեռնլի. ընթերցանելի. վերծանելի։
—Կարդալու բան։ ընթերցուած։
—Կարդալու սէր։ ընթերցասիրութիւն. ուսումնասիրութիւն. գրասիրութիւն. բանասիրութիւն։
—Կարդալու տեղ. մէքթէպ։ ընթերցարան. ուսումնարան։
Կարդացողութիւն։ ընթերցողութիւն. գրագիտութիւն. դպրութիւն. ուսումնականութիւն. ուսումնասիրութիւն. ընթերցասիրութիւն։
Կարդացուած բան։ ընթերցուած։
Կարդացող։ ընթերցող. ընթերցանելի. վերծանող. գրագէտ. մատենագէտ. մատենայած. դպիր. ուսումնասէր. ընթերցասէր։
Կարեաց տեղ։ աղբանոց։ տես և Ոտից ճամբայ. և Գործք։ — Դուրս թափած կարիքը։ ապարահեղք. զառ 'ի վայր խոխոջանք։ —
—Կարիքը բռնեց։ բռնադատեալ 'ի բնական կարիս։
Կարել։ տես Կար կարել։
Կարելի. գապիլ. մումքին։ կարելի. հնար. հնարաւոր. մարթելի. մարթուն։
—Կարելի է. կրնայ ըլլալ. գապիլ տիր։ կարելի է. հնար է. հնարաւոր է. հնարին է. մարթելի է. մարթ է։ [կարի։
—Որչափ որ կարելի է։ ըստ պատեհի. ըստ
—Կարելի ըլլալ։ կարելի կամ հնարաւոր գոլ։
Կարենալ։ տես Կրնալ։
Կարժ. Իւֆէկին վրայէն եղած մանածը։ կարժ։
Կարժառ. էլէմիթ. կիւլէճէկ։ կարժառ. նազուգ։
Կարիճ. ագրէպ։ կարիճ. կոր։
—Կարիճը զարկած կամ խայթած։ կարճահար։
—Կարիճի խայթոց ունեցող։ կարճախայթոց։
Կարծած. գըլյաս ըլտանմաչ։ կարծեալ. կարծեցեալ. վարկուցեալ. համարեալ. անուանեալ։
Կարծել. զանն էթմէք։ կարծել. համարել. վարկանել. հաշուիլ. թուել կամ երևել ումեք։ — Անանկ կը կարծես որ ցանկութիւն է։ թուել թուի ցանկութիւն։ — Ես ասանկ կը կարծեմ։ ինձ այսպէս թուի։ — Պէլքի ուրիշը կարծեցիր զիս։ դուցէ յայլ ոք կերպարանեցեր զիս. կամ այլ ընդ այլոյ կարծեցեր։ — Ամեն մարդ ինքը զինքը անմեղ կը կարծէ։ ամենայն այր երևի անձին իւրում արդար։
—Կարծել տալ։ կարծեցուցանել։
—զԱստուած տկար կը կարծեցընէ։ տկարութիւն ածէ կամ արկանէ զԱստուածով։
Կարծիք։ կարծիք. վարկ. վարկած. դատաստան։
—Ինչո՞ւ աս պէտք չեղած կարծիքը իմ վրաս կընէք։ զի՞ շփէք զինև զանպատշաճ կարծիսդ։
—Մէկուն կարծեացը հետևիլ։ գալ 'ի կարծիս ուրուք։
—Կարծիքէ դուրս։ անկարծ. անկարծելի. յեղակարծ. անակնկալ։
—Կարծիքով։ կարծեօք. 'ի կարծ։ — Կարծիքով չդատեր։ ոչ 'ի կարծ դատի։ — Իրաւցընէ, չէ թէ կարծիքով։ ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք։ — Ձէ թէ կարծիքով կամ վարնալով կ'ըսէ, այլ առանց տարակուսելու։ ոչ 'ի կարծ և ոչ զանգիտելով, այլ համարձակ բարբառի։ — Կարծիք չէ ըսածս։ զայս ոչ 'ի կարծեաց ինչ ասեմ. ոչ 'ի կարծ ընդոստուցեալ։ — Կրնայ կարծուիլ որ Մովսէս գրած ըլլայ աս գիրքը, բայց ուրիշները Սողոմոնէն գրած կը կարծեն։ 'ի դէպ է կարծել Մովսէսի զաս գրեալ, իսկ այլոց եւս կարծիք Սողոմոնի լինել գրող։
Կարծոտ։ տես Կասկածոտ։
Կարծր. Կարծրնալ։ տես Ամուր. և Ամրրնալ։
Կարկաղ. կէրկէդ. ճէրճէդ գուշու։ տատրկուլ։
Կարկարայ ընել։ սասորդել. խաղաղ տանել. աղողել զկոկորդ։
Կարկուտ. դօլու։ կարկուտ։
—Կարկուտ բերող, կամ թափող։ կարկտաբեր. կարկտածու. կարկտահոս։
—Կարկուտ գալ։ տեղալ կարկտի. կարկտել։
—Կարկուտ իջնալը։ կարկտումն։
—Կարկտէ։ կարկտեայ։
—Կարկտէ զարնուած։ կարկտահար. կարկըտածեծ։
—Կարկտի հատ։ հատ կարկտի։
—Կարկտով խառնուած անձրև։ անձրև կարկտախառն։
Կարկտած. եամալը։ կարկատեալ. կարկատուն։
Կարկտան. եամայ։ կարկատ. կապերտ։
-Կարկտան. տօփ սէրփէլ։ տես Մահանայ։
—Կարկտան չբռնող, կամ չկարկտուող։ անկարկատելի։
—Կարկտան չունող։ անկարկատ։

Կարկտել: կարկատել. կցոտել. կցկցել:
–Կարկտել զսուտը, կամ զբանը: տես Մահանայ բերել:
–Կարկտելը: կարկատումն:
–Կարկտող: կարկատիչ:
Կարկտուն. Եամալը: կարկատուն. կարկատեալ:
Կարճ. գոյ: կարճ. կարճառօտ. համառօտ. հակիրճ. սուղ:
–Կարճ կերպով: համառօտիւ. կարճառօտիւ. կարճ 'ի կարճոյ. հակիրճ բանիւ:
–Կարճ ատենի մէջ: 'ի կարճոյ:
–Կարճ կամ վճռական խօսք: վճիռ բան:
–Կարճ գրող, կամ կարճ գրած: համառօտագիր. համառօտագիծ:
–Կարճ ըսել կամ խօսիլ: կարճառօտել. համառօտել. կարճաբանել. փոքրաբանել. դուզնաբանել: — Երկար խօսքը կարճ կերպով ըսել: զսպել զերկարութիւն բանից համառօտ կարգաւ:
–Կարճ խօսք: հակիրճ բան. կարճաբանութիւն:
–Կարճ խօսող: կարճաբան. կարճալեզու:
–Կարճ խելքով կամ խելքը կարճ: կարճահաս: — Իրենց կարճ խելքովը: ըստ իւրեանց կարճահաս գիտութեանցն:
–Կարճ կարճ. գըսաճա: 'ի կարճոյ. կարճ 'ի կարճոյ:
–Կարճ կարճ ժողվել, կամ քաղել: տես Քիչ քիչ՝ ասդիքէն անդիքէն ժողվել:
–Կարճ կեանքով կամ կեանքը կարճ: կարճօրեայ. կարճակեաց:
–Կարճ հնչել՝ բառը ձայնը: սղել:
–Կարճ ճամբայ: կարճոյ ճանապարհ: — Ամենէն կարճ ճամբան. քէսմէ: կարճագոյն ուղի: — Կարճ ճամբով երթալ: գնալ ընդ կարճոյ ճանապարհ:
–Կարճ ճիւղերով կամ ճիւղերը կարճ: կարճոստ:
–Կարճ մազերով: կարճահեր:
–Կարճ պատմել: կարճ 'ի կարճոյ պատմել: տես և Կարճ ըսել:
–Կարճ պատմող: կարճապատում:
–Կարճ պոյով: տես Պոտուռ:
–Կարճ պօչով: կարճագի:
–Կարճ վիզով: կարճապարանոց:
–Կարճ քիթով: կարճունչ:
Կարճատես: կարճատես:
Կարճեցնել: տես Կարճըցնել:
Կարճեցուցած: կարճեալ. կարճատեալ:
–Կարճըճուկ.
–Կարճըկուկ. } կարճիկ. կարճաբերձ:
–Կարճըկեկ.
–Կարճըճուկ. գըսաճա. (Ալէյ): 'ի կարճոյ. կարճ 'ի կարճոյ. փոքր 'ի շատէ. համառօտ:
–Կարճընալ: կարճիլ. կարճատիլ:
–Կարճըցած: կարճեալ. կարճացեալ:
–Կարճըցնել. գըսալթմագ: կարճել. կարճատել. հանգրճել. ամփոփել:
–Կարճըցնել՝ խօսքը, գործը. և այլն. մուխթասար էթմէք: կարճել. կարճատել. կարճառօտել. համառօտել. ամփոփել. բաղկել. զեղչել:
Կարճութիւն: կարճութիւն. կարճառօտութիւն. համառօտութիւն:
Կարմիր. գըրմըզը. գըզըլ: կարմիր. բոսորային. բոսոր:
–Խիստ Կարմիր: տես Կասկարմիր:
–Կարմիր բանջար: տես Բանջար. ճագլի փոր:
–Կարմիր գոյն ունող: կարմրագոյն. կարմրաթոյր. կարմրերանգ. կարմրերփն. կարմրերփեան. կարմրափայլ. բոսոր. կարմրորակ:
–Կարմիր չալող, կարմիրի զարնող: կարմրատիպ. կարմրանման. կարմրակերպ:
–Կարմիր ու դեղինի մէջ: շէկ. շառ. շիկակարմիր. շառագոյն. աշխէտ:
–Կարմիր գիր, կամ կարմիր թանաքով գրած: կարմրագիր:
–Կարմիր դեղ: կարմրադեղ:
–Կարմիր դեղձ, խնձոր, և այլն: տ. Կարմրուկ:
–Կարմիր եախուտ: կարկեհան. սուտակն. կայծ. ակն:
–Կարմիր երես: կարմրայտ:
–Կարմիր լարի նման: կարմրալար:
–Կարմիր ծաղիկ ունեցող: կարմրածաղիկ:
–Կարմիր ծով. գըզըլ տէնիզի: Կարմիր ծով:
–Կարմիր կապայ, հագուստ: կարմրազգեստ. ծիրանազգեստ:
–Կարմիր կաթող: բոսորակայլակ. բոսորաբուղխ:
–Կարմիր՝ կրակի պէս: տես Կասկարմիր կրակ:
–Կարմիր կտուցով: կարմրակտուց:
–Կարմիր հագնիլ: կարմրազգեստիլ:
–Կարմիր հագնող: կարմրազգեաց. կարմրազգեստ. կարմրաձորձ:
–Կարմիր հատեր կամ հատերով (նուռ): կրմրահատ. հրահատ:
–Կարմիր ներկ: կարմրաքար. սուսր. կարմրադեղ. կարմիր:
–Կարմիր ներկած: կարմրաներկ. բոսորաներկ:
–Կարմիր ոտքով: կարմրոտն:
–Կարմիր պղպեղ. պուլ պիպէրի: գառապղպեղ: տես և 'ի Պղպեղ:
–Կարմիր պտուղներ ունեցող: կարմրանիշ. կարմրախայտ:
–Կարմիր սէլեան: սարդիոն:
–Կարմիր վարդ: կարմրավարդ:
–Կարմիր տեսքով: կարմրատեսիլ. բոսորատիպ. կարմրակերպ:
–Կարմիր տէօշէմէ ունող. գըրմըզը ճօրալը: կարմրայատակ:
–Կարմիր փայլող. գըրմըզը ֆարըլտըյան: կարմրափայլ:
–Կարմրով բանած, կամ զարդարած: կարմրազարդ. կարմրայարմար. կարմրակերպ:
–Կարմիրպաչուլի: տես Կրակաչուլի:
Կարմունճ: տես Կամուրջ:
Կարմրախետ. յուն ն է: կարմրախայտ:

Կարմրած ։ կարմրացեալ. բոսորատիպ. բոսորային ։
Կարմրիլ ։ կարմրանալ. կարմրագունիլ. շառագունիլ. շիկնիլ ։
—Կամրիլ ։ տես Կրակ կտրիլ. կրակ դառնալ ։
—Կարմրիլ. Երեսը, ճակատը. և այլն ։ տես Երեսը կարմրիլ ։
Կարմրնալ ։ տես Կարմրիլ ։
Կարմրութիւն ։ կարմրութի. շառագունանք ։
Կարմրուկ. Գըզըլճըգ ։ կարմրիկ ։
—Կարմրուկ դեղձ ։ կարմրադեղձ ։
—Կարմրուկ խնձոր ։ կարմրախնձոր ։
—Կարմրուկ տանձ ։ կարմրատանձ ։
—Կարմրուկ ծաղր ունող ։ տես Ծաղր կարմիր ։
Կարմրտկիլ. Գըզարմագ ։ շառագունիլ. շիկնիլ ։ տես և Կարմրիլ ։
Կարմրցնել ։ կարմրացուցանել. շառագունեցուցանել ։
Կարողութիւն. Գուդրէթ. Գուտրէթ ։ կարողութիւն. զօրութիւն. բաւականութիւն ։ տես և Ոյժ ։
—Կարողութիւն ունենալ. Կարողութիւն չունենալ ։ տես Ոյժը հասնիլ. Ոյժը չհասնիլ ։
—Կարողութենէն դուրս ելլել ։ անցանել ըստ կար. ելանել ըստ կար. ձեռներէց լինել. ձեռնարկել 'ի վեր քան զկար. յանդգնել ։
Կարպետ. Քիլիմ ։ գորգ ։
Կարտխնալ. Քէրթիլմէք ։ կարդխնալ. նախարար ։
Կարօղ. Գատըր ։ կարող. բաւական. ատակ ։ տես և Կրցող ։
Կարօտ. Հասրէթ. (Գոյական) ։ կարօտ. անձկութիւն. տարփանք. անձուկ ։
—Կարօտ. Հասրէթ չէքէն. (Ածական) ։ սրտակաթ. անձկացեալ. անձկակարօտ. անձկայրեաց. անձկաւէտ. կղկաթ ։
—խիստ Կարօտ ։ բազմակարօտ ։
—խիստ Կարօտով ։ բազմանձուկ ։
—Կարօտ մնալ ։ անձուկ ունել. անձկալ. կըղկաթիլ ։
—Կարօտ մնացեր եմ գերեզմանի ու չեմ հասնիր ։ կարօտիմ գերեզմանի և ոչ հասանեմ ։
—Մէկումը կը կարօտէր ։ կարօտէր տեսանել զնա. անձկանայր նմա. կաթոգին լինէր զնըմանէ ։
—Կարօտը առնել ։ տես Բաղձանացը հասնիլ ։
Կարօտ. Էհթիաճ. Մուհթաճ ։ կարօտ կարօտեալ. նիազ ։
—Հարստացայ ու բանիմը կարօտ չեմ ։ մեծացայ և ոչ իւիք կարօտ եմ ։
—Կարօտ չեղող ։ տես Անկարօտ ։
—Կարօտ ըլլալ. Էհթիաճ օլմագ. Մուհթաճ օլմագ ։ կարօտիլ. չքաւորիլ. կարօտանալ ։
—Բանի մը կարօտ չըլլալ ։ ոչ կարօտանայցես իմիք ։
Կարօտնալ ։ տես Կարօտ մնալ ։
Կարօտութիւն. Էհթիաճլըգ. Մուհթաճլըգ ։ կարօտութիւն. նուաղութիւն. չքաւորութի. կարօտ. պէտք. պիտոյք. կարիք ։

—Կարօտութի. Հասրէթ ։ տես Կարօտ. Հասրէթ ։
—Կարօտութիւն չունեցող ։ տես Անկարօտ ։
—Կարօտութիւնը հոգալ ։ տես Ապրուստը ճարել ։
—Կարօտութեան ընկեր ։ համակարիք ։
Կացին. Պալթայ. Պէլտէ ։ կացին. տապար. փայտատ. փայտահատ. երկաթ ։
—Մի կարեր ուրիշի անտառը կացինով ։ մի հարկանիցես զծառատունկ նորա արկանելով 'ի նմա երկաթ ։
—Կացին ունեցող. պալթաճը ։ կացնաւոր. տապարաւոր. մայրեաւոր ։
—Կացնի կոթ ։ մեղեխ ։
—Կացնին ծակը ։ ակն տապարին ։
—Կացնով կտրած ։ տապարահատ ։
—Կացնով տաշօղ, կամ տաշած ։ տապարատաշ ։
Կացք ։ կայք. կայարան. կայեան ։
Կաւ. Քիլ ։ կաւ ։
—Կաւ ըլլալ ։ կաւանալ ։
—Կաւէ աման. Չանագ չէօմլէք ։ անօթ բրուտ. խեցեղէն ։
—Կաւէ ամպար. Քիւփ ։ քանդուկ ։
—Կաւէ բաներ շինող ։ բրուտ. կաւագործ. աղիւսարկ ։
—Կաւէ բաներ շինելը ։ կաւագործութիւն. աղիւսարկութիւն. կաւակոխութիւն ։
—Կաւէ շինած ։ կաւակերտ. կաւագործ. կաւեղէն. խեցեղէն. կաւեայ. խեցակերտ. խեցակարկառ ։
—Կաւէ շինած թէսթի մը ։ կուժ մի սանեղծեալ 'ի կաւոյ ։
—Կաւի հետ ըլլալ, կամ կաւէ բան շինելու աշխատիլ ։ 'ի կաւագործի կալ. կաւագործել ։
—Կաւով ծեփած ։ կաւածեփ ։
—Կաւով թրծող ։ կաւափաղաղ ։
—Կաւի նման ։ կաւակերպ ։
—Կաւոտ, մածուցիկ ։ կաղջին կամ կաղձին կամ կաղչին ։
Կաւառ. սու դէնփի ։ կաւառ. կորի ։
Կաքաւ. Քէքլիք. Խուռ է ։ կաքաւ ։
Կաքաւ ։ տես Կաքաւելը ։
Կաքաւել. Հօրօն թէփմէք. հօռայ թէփմէք ։ կաքաւել. կայթել. պարել ։
—Կաքաւելը ։ կաքաւ. կայթ. կայթումն ։
—Կաքաւելու պէս ։ կաքաւաձև ։
—Կաքաւելու տեղ ։ կաքաւարան ։
—Կաքաւեցնել ։ կաքաւեցուցանել ։
—Կաքաւօղ ։ կաքաւիչ ։
Կաֆա. Քէֆէ ։ Թէոդոսիա ։
Կաֆացի. Քէֆէլի ։ Թէոդոսեցի. 'ի Թէոդոսիոյ ։
Կեահիձէ ։ տես Երբեմն ։
Կեանք. Էօմր. Հէյաթ ։ կեանք. կենդանութիւն. արև. շունչ ։ — Քանի որ դեռ կեանքը վրան էր ։ մինչդեռ շունչն կայր ։ Հազիւ կեանքը ազրեցուց ։ հազիւ շնչով զերծանէր ։ — Բորեկամներուն մահուընէ ետքը կեանք չէր ուզեր ։ յետ մահու սիրելեաց իւրոց չկամէր տեսանել զարև ։

-Երկան կեանք։ երկայն աւուրք. յամայր ամ. պարագայք ամաց։ — Երկան կեանք ունեցող։ երկայնակեաց. բազմակեաց։ — Ողջ կենաս երկան տարիներ։ ողջ լեր պարագայց ամօք։

-Կեանք անցնել։ անցուցանել զկեանս. վարել զկեանս. քաղաքավարել զժամանակս կենաց իւրոց. քաղաքավարիլ. կենցաղավարիլ. կեալ։ տես և Կենցաղավարիլ։ — Մարդասպանները վախի մէջ կանցնեն կեանքերնին։ մարդասպանք կասկածանօք կրեն զարև։

-Կեանք ունեցող։ կենսաւոր. կենսունակ. կենսակիր. կենակիր. կենդանակիր. կենդանի։ — Նորէն կեանք ունեցող։ կենադարձ. վերակենցաղ. կենդանանորոգ։

-Կեանք սիրող։ կենասէր. կենդանասէր։

-Կեանք տալ։ տես կենդանացնել։

-Կեանք տուող։ կենսատու. կենսաբեր. կենսաբուղխ. կենաբաշխ. կենսածին. կենսացընցուղ. կենսակայլակ. կենագործ. կենաբար. կենընծայ. կենսաւէտ. կենդանատու. կենդանաձիր. կենդանաշնորհ. կենդանապարգև. կենդանաբաշխ. կենդանաբեր. — Կեանք տուող աղբիւրէ վազած։ կենսակայլակ. կենդանակայլակ։

-Կեանքէն յոյսը կտրած։ յուսահատեալ 'ի կենաց։

-Կեանքը անցնել մէկիմը հետ։ վարել 'ի միասին զկեանս. ձգել զկեանս ընդ ումեք։ — Կեանքը մէկ տեղ անցնող։ կենակից. կենցաղակից։

-Կեանքը կորսնցնել։ յարևէ անկանել։

-Կեանքը շնորհել։ շնորհել զարևն. շնորհել զշունչն նմա։ [զկեանս։

-Կեանքը պահել։ հայթհայթել կամ շահել

-Կեանքը վերցնող։ կենաբարձ. կենազրաւ. կենախուզ։

-Կեանքը տալ։ դնել զանձն 'ի մահ. չխնայել յանձն. դնել զանձն 'ի վերայ. փոխանակել զանձն ընդ. տալ զանձն փոխանակ։ — Կեանքը տուաւ իսրայելացիները ապրեցնելու համար։ ընկէց զանձն իւր յառաջ և ապրեցոյց զիսրայէլ։

-Կեանքը քակել։ զրաւել 'ի կենաց. բառնալ զկեանս. յարևէ արկանել. կենազրաւել. թափել զոգիս։ տես և Մեռցնել։

-Կենաց հաղորդ ըլլալ։ կենաց կցորդ լինել. կենակից կամ կենակցորդ լինել։

-Կենաց, կամ 'ի կեանս հրաւիրող։ կենսահրաւէր. կենաձայն։

-Կենաց միւթալիգ։ կենսական. կենդանական։

-Կենաց յոյս տուող։ կենսախրախոյս։

-Կենաց պատճառ։ պատճառ կենաց. կենսապատճառ. կենսատիթ։ տես Կեանք տուող։

-Կենացը վրայ երդուընել։ երդնուլ յարև ուրուք։

-Փարաւոնի կենացը վրայ երդուընցաւ։ Երդուաւ յարևն Փարաւոնի։

-Թագաւորին կենացը կ'երդնում։ երդուեալ յարև արքայի։

-Կենացը կէսը հասնիլ։ հասարակել զաւուրս։

-Մէկումը Կենացը համար երդուած երդ։ նուիրական երդ։

-Կենօք ըլլաս։ տես Շատ ապրիս։

-Կենօք լցուած։ կենալի. կենալիր. կենալից. կենսաւէտ։

Կեաւուռ, կամ Կեառ։ կուապաշտ. կռապաշտ. անաստուած. անհաւատ։

Կեդրոն։ միջակէտ. միջնակէտ. միջավայր։

-Կեդրոնէն դուրս ընող ուժ։ վտարական զօրութիւն. կեդրոնախոյս զօրութիւն։

-Դէպ 'ի կեդրոնը քաշող ուժ։ ձգական կամ քարշողական զօրութիւն. կեդրոնաձիգ։

Կելիպօլու. քաղաքի անուն։ Կալլիպօլիս։

-Կելիպօլու պօղազը։ Հելլեսպոնտոս. կիրճ Կալլիպօլեայ։

Կեղար. մաղազայ նէրակըոյ. քիլէր։ մառան. շտեմարան. համբարանոց. մթերանոց։

-Կեղարը դնել։ ամբարել. համբարել. մթերել. շտեմարանել. ամփոփել 'ի շտեմարանս։ տես և Ամբարը դնել։

Կեղեպել։ տես Կեղվել։

Կեղև. կճէպ. գապուք։ կեղև. կեղևանք. պատիճ. պատեան. ծնծոց։

-Կեղև ճէվիզի, ֆընտըխի, ֆստըխի. և այլն։ փեճեկ. փոճոկ։

-Կեղև սօղանի, մըսըրի. և այլն։ պատեան. խեցի. խեփոր։

-Կեղև եումուրթայի։ խեճեպ։

-Կեղև ճէվիզի կամ նառի և այլն։ կաև։

-Կեղև ծառի, ֆայտի և այլն։ կեղև։

-Կեղև ֆասուլյէյի, բագլայի, և այլն։ պարկուճ. պարկէն. փուք։

-Կեղև շագանակի, և այլն։ բուճուճ։

-Կեղև ունող։ պատենաւոր։

-Կեղևը հանել փայտին։ ա. Կեղվել զփայտը։

-Կաղինը կեղևէն հանել։ թօթափել զկաղինն 'ի պատենից։

-Կեղևի նման թև. ինչպէս քէճէ ղուշին, կամ սա_ըը պէօճէկ ունի։ պատենաթև. մաշկաթև։

-Կեղևիկ. գապուքճուք։ պատենիկ։

-Կեղևով կենդանի. ինչպէս միտիա. իսդիրիտիա. և այլն։ խեցեմորթ. զրահամորթ։

-Կեղևոտ, կամ կեղևով։ տես Կեղև ունող։

Կեղի. գաւառի անուն։ Խորձէն, կամ Խորձուենաց գաւառ։

-Կեղծ՝ այսինքն ձևացուցած, շինծու։ կեղծ. կեղծաւորական։

-Կեղծ՝ այսինքն շինծու երեսով։ կեղծադէմ։

-Կեղծաւոր. իքի եիւզլիւ։ կեղծաւոր. մեղմեխ. այլաշուրթն. խարդախ։

-Կեղծաւորի ընկեր։ կեղծաւորակից։

-Կեղծաւոր ըլլալ։ տես Կեղծաւորութիւն ընել։

-Կեղծաւորութիւն։ կեղծաւորութիւն. կեղծիք. մեղմեխանք։

-Կեղծաւորութիւն ընել: կեղծել. կեղծաւորել. կերպարանիլ. ձեւանալ. պատճառել:
-Կեղծաւորութիւն չունող: անկեղծ. անկեղծաւոր. անփաղաքուշ. անխարդախ:
-Կեղծաւորութիւն չընելը: անկեղծութիւն. անփաղաքշութիւն:
-Կեղծաւորութեամբ: կեղծաւորութեամբ. կեղծաւորաբար. կեղծաւորապէս. կեղծեօք. առ աչօք. առ աչս. առ ականէ:
-Կեղծաւորութեամբ խօսիլ: պատճառել. բաղբաղել:
-Կեղծաւորութեամբ կերթայ քեզի հետ: կամակորս գնայ ընդ քեզ: [ծուլ:
Կեղվել, կամ կեղուել. ոյմաք: կեղևել. գեր-
-Կեղվել զփայտը. ֆայթին կէղէր հանէլ: քերծուլ, քերծանել, քերծել, քերել, լմնացուցանել զփայտ:
-Կեղվել ընդեղէնները: զընդոց փոսքն յստակել:
Կեճեպ. կեճեպը հանել, կամ Կեճեպել: տես Կեղև. Կեղվել:
Կենալ. դուրմաք. գալմաք: կալ. մնալ: տես և Կանգնիլ. կէնալ:
Կենալ. տուրէլ: տես Դադրիլ. դուրմաք:
-Կենալ. ըլլալ. գտնուիլ. օլմաք. պուլունմաք: կալ. գոլ. լինել. անալ:
-Քանի մը օր ալ հոս կեցէք: մնացէք աստ այլ սակաւ աւուրս ևս:
-Երկու օր հոն կեցան: եղեն անդ աւուրս երկուս:
-Սեբաստիա կըկենար: 'ի սեբաստացւոց քաղաքին ագայր:
-Հոն կեցիր ինչուան որ ըսեմ քեզի: անդ լինիջիր ցորժամ ասացից քեզ:
-Անծանօթ երկրի մէջ էի: էր ինձ լինել յերկրի անծանօթում:
-Կենալ. տալէլ: տես Ապրիլ:
-Կենալ. մէյ փանտը նափէլ: տես Բնակիլ:
-Կենալ. պէքլէլ: տես Սպասել:
-Կենալ ու կենալ: կալ մնալ. արձանանալ. մշտնջենաւորիլ. խարսխիլ. կայկայիլ:
Կենալու. տալէլու. եաշայաճագ: ապրացու. ապրանաց:
-Տեսայ որ ալ կենալու ճար չունէր: տեսի զի ոչ էր ապրանաց:
-Կենալու տեղ: տես Կանգնելու տեղ:
Կենդանակերպ: աստեղատուն. կենդանակ. կենդանաբեր. կենդանատեսակ. կենդանակերպ:
Կենդանացնել. ճանլը ընէլ. ճանլը գալ. դիրիլտմէք: կենդանի առնել. կենդանացուցանել. կենդանագործել. կենագործել. կեցուցանել. շնչաւորել:
-Կենդանացնելը: կենագործութիւն:
Կենդանացնող. ճանլը գօող: կենդանացուցիչ. կենդանարար. կենագործ:
Կենդանի. դիրի: տես Ողջ:
-Կենդանի ըլլալ. դիրի օլմաք. դիրիլէնմէք: կենդանանալ:
-Կենդանի ըլլալ. սաղ օլմաք: կենդանի գոլ. ողջ լինել. ողջ կալ:
-Կենդանի ընել: տես Կենդանացնել:
-Կենդանի ծնող կամ կենդանիէ ծնած: կենդանածին. կենդանաբեր:
-Կենդանի ծնանիլ: կենդանածնել. կենդանաբերիլ:
-Կենդանի ձայնով խօսող: կենդանաձայն:
-Կենդանի մնալը: կենդանութիւն. ապրուստ: տես և Կեանք:
-Կենդանի ստեղծել կամ կեանք տալով ստեղծել: կենդանաստեղծել. կենաստեղծել:
-Կենդանի ստեղծող, կամ կեանք տալով ստեղծող: կենդանաստեղծ. կենաստեղծ:
-Կենդանիի կամ կենդանեաց պատկերքը: [illegible]: կենդանագիր:
-Կենդանագիր հանել: կենդանագրել:
Կենդանի. ճանավար: կենդանի. մսեղի. կենդան. շնչաւոր:
-մանր Կենդանի: միջատ. միջախառն ճճի:
-Կենդանի զոհելը: կենդանազոհութիւն:
-Կենդանի սիրող: կենդանասէր:
-Կենդանի սնուցանել: կենդանաբուծել:
-Կենդանի սնուցանող: կենդանաբոյծ. կենդանասուն:
-Կենդանիները հալածող: կենդանահալած:
-Կենդանիներուն աճիլը: կենսաբերիլ. կենդանաբերիլ. կենդանաբերութիւն:
-Կենդանիներուն զուգուիլը: զուգիլ. գալ 'ի խառնս:
-Կենդանեաց նման. ճանավարէ պէնզէր: կենդանակերպ. կենդանատեսակ:
Կենդանութիւն. սաղլըգ: կենդանութիւն. շնչաւորութիւն:
-Կենդանութիւն. էօմր: տես Կեանք:
Կենդանութիւն. դիրիլիք: կենդանութիւն. առողջութիւն:
-Կենդանութիւն չունող: անկենդան:
Կենտ. թէք: կոճատ. անզոյգ:
Կենցաղավարիլ. կէչինմէք. գօնաշմաք: կենցաղավարիլ. քաղաքավարիլ. կենցաղիլ:
-Իմաստունին խօսքին պէս կենցաղավարէ: գալ ըստ բանի իմաստնոյն:
Կենցաղավարութիւն: կենցաղավարութիւն. կենակցութիւն. քաղաքավարութիւն. կենցաղ:
-Բարի կենցաղավարութիւն: առաքինութիւն:
-Մեր կենցաղավարութիւնը երկինքն է: առաքինութիւնն մեր յերկինս է:
Կեչաղակ, կամ կեչեղակ. սագըղգան: կաչաղակ. անծեղ:
Կեռ. չէնկէլ: կեռ. ճանկ. կարթ. ակիշ:
-Կեռ. չէնկէլի դէս ծուռ: կեռ. կոր. թեք. ողնեալ. կրկնապարոյր:
-Կեռ ըլլալ: կեռանալ. կորանալ. թեքիլ. ողնիլ:
-Կեռ ընել: կեռել. կորացուցանել. ողնել:
-Կեռ կտուցով: կեռակտուց. կեռաշրթն:

-Կեռ փառ․ բան խօսելու թարզը չինէկլէ ։ գառ ։
Կեռալ․ կիծիշլէք ։ մարմաջել ։
-Կեռալը․ կիծիշ ։ տես Եռք ։
Կեռաս․ քիրազ ։ կեռաս․ բալ ։
-Կեռասի ծառ ։ կեռասենի․ բալենի ։
Կեռացնել․ կիծիշտիրմէք ։ մարմաջեցուցանել ։
Կեռացնող ։ մարմաջեցուցիչ․ մարմաջողական ։
-Կեռացնող բշտիկ ։ մարմաջ․ կիծ ։
Կեռիք ։ տես Ակռաներ ։
-Կեռիք․ հայվանի, կամ գաղանի ։ ժանիք ։
-Կեռիք ունող․ փիւլլի ։ ատամնաւոր․ ժանեաւոր ։
Կեսուր․ գայնանայ ։ սկեսուր ։
Կեստենտենի, կամ կաստամոնեան․ քաղաքի անուն ։ Կղօզիկուպօլիս ։
Կեսրար, կամ կեսրայր․ կիւյէկնին էբէկսի ։ սկեսրայր․ սկեսրեայ ։
Կեր ։ տես Կերակուր ։
-Կեր․ յէմ, մեամ, Թաշխոյ․ եւ այլն ։ խայծ․ կեր․ խանձ ։
-Կեր անցնելու ասեղը օլթայինն ։ խանձոց ։
-Կեր՝ ձիու ։ կեր․ խոտ․ գարեան ։
-Կեր կերակուր․ Եահէմ․ նանճա ։ խահակործութիւն․ խորտիկք․ խորտոյք ։
-Կեր կերակուր տալ ։ անասնել․ ջամբել․ սեղանաւորել․ մատակարարել․ տալ կերակուր ։
-Կեր կերակուր ուտել ։ ընթրել․ ընթրիս առնել առ ումեք ։
Կերած․ եէնմիշ ։ կերեալ․ ճաշակեալ ։
-Կերած խմած ։ կշտացեալ․ յղփացեալ․ շուայտեալ․ ծանրացեալ կերակրովք եւ ըմպելեօք ։
-Կերածը վեր տալ ։ տես Զկռտալ ։
Կերակուր․ եէմէք․ նանճայ․ Եահմ ։ կերակուր․ ուտելի․ կերլի․ ճաշակ․ ճարակ․ գարեան․ սպաս․ կեր․ կուր․ խահ․ բուտ․ խայծ․ ջամբ ։
-Կերակուր ճամբու ։ տես Պաշար ։
-Կերակուր ազնիւ ։ տես Ազնիւ կերակուր ։
-Կերակուր եփել ։ խոհակերել․ խահակործել ։
-Կերակուր եփելու տեղ ։ խոհարարոց․ խոհարարանոց․ խոհանոց․ խոհակերոց ։
-Կերակուր եփող ։ խոհակեր․ խոհակեր․ սպասեկի․ խոհարար․ խոհակործ․ խոհեակ ։
-Կերակուր ընել գազաններուն ։ գէշ կամ կուր արկանել գազանաց․ ընկեցիկ առնել գազանաց․ գէշապէշ ջամբել գազանաց ։
-Կերակուր ընել գիշակեր Թռչնոց ։ դնել 'ի հաւակերի ։
-Կերակուր հասարակ ։ անպաճոյճ կերակուր ։
-Կերակուր համեմներով պատրաստած ։ պաճուճեալ կերակուր ։
-Կերակուր շատ տեսակ, կամ շատ տեսակ կերակուրներով (սեղան) ։ բազմախահ․ բազմախորտիկ․ համահամ․ համադամ ։
-Կերակուր չունենալ ։ զառ 'ի պէտս կերակրոց ոչ ունել ։
-Կերակուր չունող ։ անկերակուր․ անճաշ ։
-Կերակուր վերցնող, կամ կրող ։ Նպարակիր․ Նպարակաւոր․ Նպարաբարձ ։
-Կերակուր տալ ։ կերակուր տուող ։ տես Կերակրել․ Կերակրող ։
-Կերակուր տուէք ։ արկէք հաց ։
-Անօթիններուն հաց կամ կերակուր տուր ։ բրդեա քաղցելոց զհաց քո ։
-Երկնային հացովդ կերակուր տուիր ։ հացիւդ երկնայնով ջամբեցեր ։
-Կերակուրը գտնել ։ կերակրիլ ։ — Ով որ աղքատին կ'ողորմի, իր կերակուրը կը գտնէ ։ որ ողորմի անանկին, ինքն կերակրեսցի ։
-Կերակրէ զզուշանալ ։ 'ի կերակրոց զզուշանալ, պարկեշտանալ, հրաժարել․ պահել 'ի կերակրոց ։
-Կերակրոյ պակասութիւն ։ սով ։
-Կերակրոյ պակասութենէն Նեղիլ ։ սովաղիլ․ Նքողիլ․ անսուաղանալ․ սովիլ․ տուայտիլ ։
Կերակրել․ կէրտեկնէր փաւ մէկիմը՝ ոը տօյրի․ կէրշնէլտ պահէլ ։ կերակրել․ բուծանել․ սնուցանել․ ռոճիկս տալ կամ կարգել․ տալ կերակուր․ ջամբել․ բրդել հաց ։ տես և Կերցնել ։
-Կերակրիլ ։ տես Ուտել ։
Կերակրող ։ կերակրող․ կերակրիչ ։
Կերան ։ տես Ուտան ։ [միս ։
Կերկիւալա․ կէրկէսխան․ քաղաքի անուն ։ Կարքա-
Կերուխում ։ խրախճանութիւն․ խնջոյք․ պարոյրք ։ տես և Ուտել խմել․ և այլն ։
-Երբոր կերուխումի մէջ էին ։ յորժամ 'ի խրախճանութեան էին ։
-Սաստիկ կերուխումէն կարմրիլ ։ շիճիտակիլ ։
Կերուք․ եէնմիշ ։ կերած․ կերեալ ։
Կերպ․ Եարզ․ Եխտալի ։ տարազ․ պայման․ օրինակ․ եղանակ․ կերպ․ ազգ․ կերպարան․ հանգամանք․ տիպ․ տիպար․ զանազանութիւն․ ոճ․ որակ․ որակութիւն․ օրէն․ օրէնք․ աղագ ։
Ինչ կերպ ըլլալը չի գիտեր ։ զհանգամանս իրացն, կամ զորպէսն անգիտանայ ։
-Ստեղծելուն կերպը ցըցնել ։ ցուցանել զօրինակ արարչութեան ։
-Աղօթքին կերպը գիտնալ ։ գիտել զեղանակ աղօթից ։
-Սորվելուն կերպը ցըցնել ։ ցուցանել զօրէն ուսանելոյն ։
-Ան կերպով կը վարէր ։ այնպիսի աղագաւ վարէր ։ — Կերպովմը ։ յեղանակաւ իմն․ յեղանակաւոր ։ — Շատ կերպով ։ բազում մասամբք․ բազմամասնաբար․ բազմամասնապէս ։
Կերպ կերպ․ Եարզ Եարզ․ Եխտալի Եխտալի ։ ազգի ազգի․ յոգնակերպ․ յոգնապիսի․ գունակ գունակ․ կերպս կերպս․ գունակս գունակս ։ տես և Թիւրլիւ Թիւրլիւ ։
-Կերպ կերպ ձայներ մէկտեղ խառնած ։ ըղձայնս խառնուածոյս․ պէսպէս դաշնակք ։

-Կերպ կերպ խունկեր մեկտեղ խառնած: զխունկս խառնուածոյս:
-Կերպ կերպ կը գործընէ խօսքը: գունակս գունակս յեղյեղու զբանն:
-Նոյն կերպ ըլլալը: յոգնապատկութիւն. զանազանակք. անպարոյր զանազանութիւնք:
Կերպարանակից. թէմէլպաշ. Գուրթաշ: կերպարանակից. կերպակից. պատկերակից:
-Կերպարանակից ըլլալ: կերպարանակից լինել. պատկերակից լինել. կերպարանակցիլ:
Կերպարանք. թէմէլ. Գըլըք: կերպարան. պատկեր. դէմք. դիմակ. տեսակ. տեսիլ. տիպ. կերպ. երևոյթ: տես և Պատկերք:
-Մեր կերպարանքը առած: կերպացեալ մերովս:
-Գեղացիի կերպարանքով կաղամբ ծախօղիմը պէս: 'ի շինականութեան կերպարանս 'ի կաղամբավաճառի օրինի:
-Կերպարանք ըլլալ. պէր շէյին թէմէլի օլմագ: կերպարանիլ. կերպանալ. պատկերանալ:
-Կերպարանք ունօղ: կերպարանաւոր. կերպաւոր: [րան:
-Կերպարանք չունօղ: անկերպ. անկերպա֊
Կերտան: ուլն: տես և Վիզ:
Կերցաւ. շիշիրքէնճէ. Եըլանճըգ: քաղցկեղ. կեղցաւ:
-Կերցաւ ըլլալ: ախտանալ զքաղցկեղ:
Կերցնել. Եէտիրմէք: կերակրել. ջամբել. մատուցանել կամ տալ 'ի ճաշակ:
-Կերցնել խմցնել: կերակրել. սեղանաւորել. անտեսել. խահագործել. լցուցանել. լիացուցանել:
-Կերուած: տես Կերած:
Կերոն. Եէլ մօմու: կերոն. լապտեր. ջահ:
-Կերոն բռնելը: ջահընկալութիւն:
-Կերոն բռնօղ: ջահընկալ. ջահակիր:
Կեցած: կացեալ: տես և Կենալ բայը:
-չԿեցած բան. Եօգ. Եօգլուգ: անգոյ. չգոյ. չէ. ոչէ. չէակ:
-Կեցած բանը, կամ կեցած տառակը: գոյ. գոյք:
-Կեցած մնացածը. գատըր գալանը: կաց մնաց:
-Կեցածին չափ: տես Ունեցածին չափ:
Կեցիր բարով, կամ կեցիք բարով. Խօշ քալըն, կամ Խօշ քալըն. հօշճա գալըն: բարեաւ մնա. խաղաղութեամբ մնա. ողջ լեր. ողջոյն ընդ քեզ. ողջ մնա:
-Կեցիր բարով ընել կամ ըսել: բարեաւ մընալ ասել. տալ ողջոյն հրաժարական. հրաժեշտ առնուլ. 'ի հրաժեշտի կալ. հրաժարել. բարեաւ մնա ասել. բարով խնդալ ասել:
-Կեցօղ: կացեալ. կայուն. մնացական:
Կզակ. չէնէ: կզակ. կլափ. երախ. ծնօտ. ծամելիք:
-Կզակը կամ բերանը կզպուելը: կզակակապ լինել:
-Կզակը երկայն: երկայնածնօտ:
-Կզակը քակօղ, կամ քակած: ծնօտաքակ:
-Կզակը ձիգ քաշօղ. Եիւզիւ չիքան կէճէն: երախաձիգ:
-Կզակի կապ: երախածան:
Կզկզալով կարդալ կամ խօսիլ: տ. Կմկմալ:
Կզկտիլ: տես Կծկտիլ:
Կէզի: կաղ:
Կէզինմէ. Եէզինիշ: ձեմ:
-Կէզինմիշ երթօղ: ձեմական:
-Կէզինմիշ ըլլալ: ձեմել. ձեմ առնուլ. զբօսնուլ. ճօճել ձեմել. դեգերել. երթևեկս առնուլ: տես և Ճուռ գալ:
-Մեծ սրահին մէջ կէզինմիշ կըլլար: 'ի մեծի սրահի անդ ձեմ առեալ շրջէր:
-Հրապարակին մէջ կէզինմիշ ըլլանք երթանք գանք: ընդ հրապարակս ձեմ առեալ շրջագայեցեմք:
-Կէզինմիշ ըլլալով: ձեմ ղձեմի:
Կէզինտիրմիշ ընել: ձեմեցուցանել: տես և Ճուռ ածել:
Կէզիր: տես Լաթ ձերմկցնօղ:
Կէլէքէր. չէգէ հանօղ գար է: կալաքար:
Կէլինճիկ. Եէնկէտանի մի է' մյան նման: աքիս:
-Կէլինճիկ էթի: տես Զկնմիս:
-Կէլինճիկ չիչէկի: կոկոչ. հարսնոյ ծաղիկ. պուռ. դարունահած. հարսնուկ:
Կէլիշ: տես Գալը:
-Կէլիշի կիւզէլ: տես Ինչպէս որ հանդիպի:
Կէլիր: մուտք. հաս. հասոյթ. հասոյք:
Կէլպէրի: տես Ճանկ. Էրկնէ:
-Կէլպէրի. փընտըչը: տրմուխ. փոցխ:
Կէճ: տես Ուշ:
Կէճէ: տես Գիշեր:
-Կէճէ գարկասը: հաւապատիր. հաւապատիկ:
-Կէճէ գուշու: տես Սեկեմուկ:
Կէճէլիկ: ցայգանոց հանդերձ: տես և Գիշերուան լաթ:
-Կէճէլիկ. Գըլըա: ցայգանոց գլխարկ:
Կէճիրիշ, կամ կէճիրմէ. Կէճիրմիշ ընել: տես Զկռտալը. Զկռտալ:
Կէճմէնիկէճ: տես խիստ Ուշ:
Կէմ: տես Լկամ, և զհետևեալն:
-Կէմէ կէլէն: կիրթերասան:
-Կէմէ կէլմէզ: տպերասան: տես և Լկամ չառնօղ:
Կէմի: տես Նաւ, և զհետևեալն:
Կէմի սըչանը: առնէտ:
Կէյիկ, կամ կէյիք: տես Եղնիկ:
-Կէյիկ քէչիսի: եղջերուաքաղ:
-Կէյիրմէ: որձ. անդրոյթք. քեքուրա:
-Կէյիրմիշ ընել: որձալ. զզայանել. ծկրտալ. ձգտուալ. ձգեռ գալ. շմալ. քըքըլտալ. քեքուրաս հանել:
-Կէյիրմիշ ընելը: քեքուրա. անդրոյթք. ըղգայութք. զկրկտանք. որձ. ձգեռ:
-Հոտած քեքրտով: ժահահոտ զզայութք:
Կէնէ. չուն ճանճ: շանաճանճ. զարաւ կամ
-Կէնէ. (ոչխարի): տիզ: [գարու:

Կէնէ. Ջէյ: տես Թէքրար. և Մէկմնալ:
-Կէնէ. (ղալճալ): Եւ. և Եւ. այլ Եւ. տա_կաւին:
-Կէնէ հօն. Բէօյլէ օրայա, եա օրադայ: անդ_րէն. անդստին:
-Կէնէ հաս. Բէօյլէ պուրայա, եա պուրադայ: այսրէն. աստստին:
-Կէնէ հոտ. Բէօյլէ օրայա, եա օրադայ: այդրէն:
Կէնկզ, կամ կէյնըզ: քիմք. անդունդք:
Կէնճ: մանուկ. տղայ. նորատի. նորահա_սակ. դեռահասակ. նորատունկ. մատաղա_տունկ. կիսահասակ. կիսաւուրց. Թերա_հասակ: — Կէնճները կը խօսէ: ղահահա_նտալըն 'ի չափ' խօսէ:
-Կէնճ ըլլալ: մանկանալ. տղայանալ:
-Կէնճ կնիկ: մանկամարդ. մատաղամայր. ե_րիտասարդուհի:
-Կէնճ կարին: տղայ. տղայանձն. մանուկ. համբակ դեռածաղիկ. մատաղօրեայ. դեռ_եւս 'ի ծաղկի հասակին. դեռեւս յորբունս տիոյն. դեռ 'ի ծաղկի փթթեալ. 'ի դեղա_ծաղիկ հասակի. 'ի սկզբնաբոյս հասակի. 'ի ծաղիկ մանկութեան. (գուսար) տարահա_սակ, անտախական:
-Կէնճ մեռնիլ: վաղամեռիկ լինել. 'ի ծաղկի հասակին մեռանիլ. տարաժամ վախճանել. կիսահասակ կամ կիսօրեայ զրաւել 'ի կե_նաց. վաղաղըրաւ կենաց յանկել զաւուրս:
-Կէնճ մեռնող: վաղամահ. վաղամեռիկ:
Կէնճէ. քաղաքի անուն: Գանձակ. կամ Գան_ձակ աղուանից:
-Կէնճէլի, կամ կէնճէցի: գանձակեցի. 'ի գանձակէ:
Կէնճնալ: տես Կէնճ ըլլալ:
Կէնճութիւն: մանկութիւն. տղայութիւն. երիտասարդութիւն. տիոք:
-Կէնճութեանը նայելով: յանկունութիւն ա_ւուրցն հայելով. 'ի հասակադէղ որբունս տիոցն հայելով:
-Կէնճութեան ատենը: 'ի ծաղիկ մանկու_թեան տիս. 'ի ծաղիկ հասակ մանկութեան. 'ի ծաղկի հասակին մանկութեան:
Կէշինմէ. ապուէլէֆ: տես Ապրուստ:
-Կէշինմէ. Մէյ փէղմէ, եամ մէնի մը հէփ ... ըլ_լալ: տես Կենցաղավարութիւն:
Կէշինմիշ ըլլալ: տես Կենցաղավարիլ:
Կէչիտ. անցնիլը: տես Անցնիլը:
-Կէչիտ. անցնելու տեղ: տես Անցք:
-Կէչիրմէ: տես Կիյտիրմէ:
Կէչմէ. որ մէյ մէկու կանցնի, ինչպէս պտուղ Եւեւեան ըրպաղի: ապուցիկ:
Կէպէ: տես Ցախ:
Կէպէրէ: տես Կապրցուխ. և Կապար:
Կէռիլմիշ ըլլալ. Կէռմիշ ընել: տես Ձգնալ. Ձգձնել:
-Կէռիլմիշ ըլլալ՝ մարդուն: տես Ճապկուտալ:
Կէռտան: ուլն: տես և Վիզ:
Կէս. Եարըմ. (ոճանան): կէս. հասարակ:

-Կէս կանգուն էր երկայնութիւնը: 'ի կէս կանգնոյ երկայնութիւն նորա:
-Կէս գիշերուան եկաւ: եկն զհասարակ գիշե_րաւ:
-Իրիկուան, առտուանց ու կէսօրը: յերեկոյս, 'ի վաղորդայն և 'ի հասարակ աւուր:
-Կէս կամ կէսը. Եարըմ. Եարըմըն: կէս. հա_տորակած. մէջ. հասարակ: — Մեծ պալքին կէսը: հասարակ պահոց: — Պարսից կէսը: զհասարակ Արեաց: — Իսրայէլցիներուն կէ_սը: զհասարակած որդւոցն Իսրայէլի: — Ինծի պատմածներին ատոր կէսը չէ: 'ի կէս չէ զոր պատմեցին ինձ: — Ոտանաւորին կամ շարա_կանին տունին կէսը: կիսատուն: — Ձափի մը կէսը: կիսաչափ: — Կէսերնիս ալ թէ որ մեռնինք: եթէ կիսոյ կէս 'ի մէնջ մեռանի_ցիմք: — Աշխարքին կէսէն աւելին կործանե_ցաւ: մեծ կէս աշխարհին աւերեցաւ: — Սե_ղանին ինչուան կէսը հասաւ: եհաս մինչև ցմէջ սեղանոյն:
-Կէս տաս: Թերակղզի:
-Կէս անուն, կամ անունը կրճատած: կիսա_նուն:
-Կէս աւրուած: կիսաւեր:
-Կէս բաժինը կամ փայը: կիսաբաժին. կի_սամասն. կիսաբոլոր. հասարակած. կէս. մէջ:
-Կէս բաժնէն ինչուան ծայրը: 'ի միջոյ մինչև ցեզր:
-Կէս բաժնուած կամ ճղքած: կիսաբաժին. կի_սաբաժ:
-Կէս բանած: կիսագործ:
-Կէս բաց: կիսաբաց. Թերաբաց. Թերաքամ. ծերպեալ:
-Կէս բերնէ: կիսաբերան. շնչախառն: — Կէս բերնէ կ'ըսեն թէ բաց: որք շնչախառն ասեն թէ բաց: — Կէս բերնէ խօսք: Թերաբանու_թիւն. կիսաբանութիւն. կիսաբան: — Կէս բերնէ խօսող: կիսաբան. Թերաբան:
-Կէս գաղջ: կիսեռկ:
-Կէս գինով. ճախմօռ: խումար. զարթխում:
-Կէս գինով ըլլալը: խումարութիւն:
-Կէս գիշեր: կէս գիշերոյ. հասարակած գի_շերոյ. միջագիշեր: — Կէս գիշեր կ'ըլլար: գի_շերն ընդմիջէր. 'ի հասարակ գիշերին: — ժամ էր հասարակ գիշերոյ: էր երրորդ պահ գիշերոյ: — Կէս գիշերուան: 'ի մէջ գիշերի. 'ի հասարակ գիշերի. զհասարակ գիշերաւ. ըզ_հասարակածաւ գիշերոյ:
-Կէս գոց: Թերաքամ. կիսաբաց. Թերաբաց:
-Կէս գունտ: կիսագունտ:
-Կէս գրած: կիսագիր. Թերագիր:
-Կէս դէմք ունող: դիմակիսեան:
-Կէս եփած: կիսեփ:
-Կէս էրած: կիսակէզ. կիսայրեաց. Թերայ_րեաց:
-Կէս էշ: կիսէշ. Իշակէս. կիսագրաստ. կի_սաձի. ջորի:

—Կէս ըլլալ: տես Կէսը համնիլ:
—Կէս ժամ: կիսաժամ:
—Կէս լեցուն: կիսալիր (լուսին), կիսալցեա:
—Կէս կերած: կիսակեր:
—Կէս կէտ: սորուկէգ. որձևէգ:
—Կէս կէօվաէլի: կիսանձնեայ:
—Կէս կլոր: կիսաբոլոր:
—Կէս հալած: թերահալ:
—Կէս հաւ: կիսահաւ:
—Կէս հնչելով: կիսահաղագաց. կիսահեգ.
—Կէս ձայն ունող: կիսաձայն. կրկնակ:
—Կէս մը: կէս 'ի կէս. կիսոյ կէս. 'ի կէս. կիսամէջն կիսով չափ. կիսաւուր: — Ամբողջ կէս մը պատանեին մէջ խօթած: սուսեր թերաքաշելով: — Կէս մը արթնամալ գինովութենէն: թերաթափ լինել գինւոյ 'ի գլխոյն: — Կէս մը բանալ: ծերպել: — Գտանէն կէս մը վեր ելած: սակաւ ինչ վերամբարձ (մարմնովն) 'ի գետնոյն: — Կէս մը յուսացող: թերայոյս: — Կէս մը պատելով: կիսապատ: — Կէս մը տալ: կէս 'ի կէս տալ: — Աստուած իր հոգին կէս մը կամ քիչ մը չխնայեր: ոչ եթէ կէս 'ի կէս փոքր 'ի շատէ տայ Աստուած զհոգին: — Կէս մը տեսնել, չէ թէ ամբողջ: կէս 'ի կէս տեսանել և ոչ կատարեալ տեսլեամբ: — Կէս մը տեսնող: թերատես:
—Կէս ճամբուն մէջ մեռնիլ: մեռանել 'ի հասարակ ճանապարհի:
—Կէս մասը: կիսամասն. կիսորդ:
—Կէս մարդ: կիսայր:
—Կէս մեռած: կիսամեռ. կիսամահ. կիսակենդան:
—Կէս մորթած: կիսախողխող. կիսազենան:
—Կէս կամ չինծու գաղան: կիսագազան. խառնագազան:
—Կէս ոտք ելած: կիսայարոյր:
—Կէս չատտուած: կիսադիք. կիսաստուածք:
—Կէս չորցած: կիսադօս:
—Կէս պատրաստած: կիսաստուր. կիսապատրաստ:
—Կէս պատկեր: կիսապատկեր:
—Կէս սառած: կիսամած. թերասառոյց:
—Կէս սև: կիսասև. թուխ:
—Կէս սասակ: նաքարակիտ. գլխամանկես. գանգեկես: — Կէս սաըկի ըլլալ բուզը: տես Անուանը ասորիք:
—Կէս վախելով: կիսանթեայ:
—Կէս վարժած: թերավարժ:
—Կէս տաքցուցած: կիսատաք:
—Կէս տեղեակ: թերահմուտ:
—Կէս բանկած: կիսաբորբոք:
—Կէս քիչ. որ է շատ ծոր: ուղղակ: — Կէս քիչ երկայնութիւն կամ լայնութիւն ունող: ողլեան:
—Կէս օր. օրհասարակ: օր հասարակ. հասարակ օր. միջօրեայ: — Կէս օրը: զմիջաւուրբ. 'ի հասարակել աւուրն. զմիջոցաւ աւուրն. խորև օրն ընդմիջեցաւ:
—Կէս օրուան. էօյլէ վագթի: հասարակ աւուր. հասարակօրեայ. միջօրեայ. միջօրեական: — Կէսօրուան հաց կամ սեղան: ճաշ: — Կէսօրուան հաց ուտել: ճաշել: — Կէսօրուան հաց ուտողը: ճաշկերոյթ: — Կէսօրուան հացի ատեն: ճաշու ժամ. ճաշաժամ: տես և ճաշ:
—Կէսուէն վար: 'ի կիսոյ 'ի վայր. 'ի միջոյ 'ի վայր:
—Կէսուէն վեր: 'ի միջոյ 'ի վեր. 'ի կիսոյ 'ի վեր:
—Կէսը կոտրած: կիսակոտոր. կիսահատ. միջակտուր: տես և Կէս բաժնած:
—Կէսը կտրել. եարըլամագ գէսմէք: կիսակտուր կամ միջակտուր առնել. ընդ մէջ կտրել. ընդ մէջ հատանել. ընդմիջել. երկատել:
—Կէսը համնիլ: հասարակել: — Արտուն ընդ ու նենդաւոր մարդիկ կեանքերնուն կէսը չհասնին: Արք արիւնահեղք և նենգաւորք մի հասարակեսցեն զաւուրս իւրեանց:
Կէմէնջէ: տես Ճառագրութեց:
Կէմիրէկ, կամ կէօմիրէկ: աղաքսիմաս:
—Կէմիրէկ.
—Կէմիրէճիկ. } որ ինչոյ էր մէջէն, կամ կըլլալը: տես Փողին:
Կէն. նօքթայ: կէտ. նիշ. ստիգա. յոգմա. նշանաբեկ:
—Բախտը մէկ կէտի վրայ հաստատ չկեցնար: գխորուած բախտի ոչ կայ հաստատութեան անցանել 'ի վերայ միոյ միատեն:
—Կէտ դնել: կիտադրել:
—Կէտով զատած, կամ տող տող գծած տառ. նաւոր: տառերովն:
—Կէտով զատել, նշանակել, տող տող գծել: տառքավել:
—Կէտաերակք ձիւց (օրինակել): կէտ առ կէտ:
Կէտ կէտ ընել: կտել:
Կէտիկ. ինչպէս ըլլայ. սօր մէն գին կէտին է: տես Խոռ:
—Կէտիկ՝ խանաքին, կամ խանին, որ գինախաբեթյորներ իր քողէն: կալուած:
Կէրիզ: աղբանոց:
—Կէրիզ խառնող: աղբադատոս:
Կէրիկէսէլի. ձէրձէլանէն: գերդերագր:
Կէրմեան: ուլն: տես և Վլիզ:
Կէրատան պաշը: տես Կլակի:
Կէրատանլըխ: տես Վզնոց. Տորգաս:
Կէրանէկ: տես Հաւակի ու փետի ստայ:
Կէօզ: տես Աչք:
Կէօզ խաշարմար: տես Բժամտութիւն:
Կէօզէլթիլէմիշ ընել: } սիրանել. գիծեալ. զարկա-
Կէօզէլթմիշ ընել: } նել. նկատել: տես և Հոգատանել:
Կէօզըթաշը: արջասպ:
Կէօզինանէքի. ձիսս ալ իր յա: ակնախառ:
Կէօզլէմէ: կարկանդակ. պղպջանգոր. պղնձինգի:
Կէօզլէմիշ ընել: տես Կէօզէլթմիշ ընել:
—Կէօզլէմիշ ընելու տեղ: գիտակ. գիտանոց. գիտարան:
—Կէօզլէմիշ ընող: տես Կէօզճի:
Կէօզլիւկ. աչնոց: ակնոց. ապակ:

Կէօղհափըրը : գիւղահ. պաշտամոց. ոչխարա-
հարան :
—Կէօղհափըրըմն գնել : գնել 'ի գիւղահօղ. ու-
նել 'ի պահու :
Կէօղձի. նայօղ՝ որ ամբողջութեան է, կամ էր գեանէ
ու խաղալ էին : գէտ. գիտակ. աստղաբաշխ :
—Կէօղձի. կեօղլեբենեկ ըեղ դնելէ. աղէկ նայող :
տեսուչ. վերատեսուչ. վերակացու. պահա-
կեր. տեսիկան : տես և Հող տանող :
—Կէօղձի պաշտէ : գիտաւորեալ. հսկուածեալ.
պահպանեալ :
Կէօղձուլթիւն. նոյնը. կեօղձիլըղըն. գիտա-
կութիւն :
—Կէօղձութիւն. հրաշագործիւն : տեսչութիւն.
վերակացութիւն. պահպանութիւն : տես և
Հող տանելը :
Կէօղպայլըճի : ճեռնածու. աճպարար :
Կէօղպայլըճութիւն : ձեռնածութիւն. աճ-
պարարութիւն :
Կէօլ : լիճ. ճահիճ. ծովակ :
—Կէօլ սուսէնի : հարսնամատն : տես և Նուռ-
նուֆար :
Կէօկ, կամ կէօյ : տես Երկինք :
Կէօկսիւ. 'կուրծք' անուն : Կուրծք :
Կէօձիւ. ֆէօձու : աղբն :
Կէօմէձ պալը : տես Մեղրի պան :
Կէօմիւշ. ոչխարի, կամ գառան անուն : Կանէշ :
Կէօմմէ : տես Հաց. մոխրու մէջ եփած :
Կէօմրիւկ. կէօմրիւքճիւխանէ : մաքսատնոց. մաքսա-
տուն. բաժատուն :
—Կէօմրիւկ. պարտք : մաքս. բաժ :
—Կէօմրիւկ առնել : առնուլ զմաքս. մաքսել.
բաժել :
—Կէօմրիւկին միւլթազիմը : մաքսապետն :
Կէօմրիւկճի : մաքսաւոր. մաքսաժողով. բաժ-
պետ :
—Կէօմրիւկճին պաշտը : մաքսապետ. բաժապետ :
Կէօմրիւկճութիւն : մաքսաւորութիւն :
Կէօյաքի, կամ կէօյէքի. աղէկ : տես Իբր թէ :
Կէօն. մորթ կաշի, եզան, գոմէշ. և այլն : մորթ.
կաշի :
Կէօնէս : կարմրախտն (հիւանդ) :
Կէօնանէրի. Կէօնանէրի երթալ. Կէօնանէրիճի :
տես Ուղղաւորելը. Ուղղաւորել. Ուղղաւորող :
Կէօչ. կէօչ ըտէլը : չու. երթ. տեղափոխութի.
տարագնացութիւն. տարագրութիւն :
—Կէօչ ընել : չու առնել. չուել. գաղթել.
գաղթական կամ հատուած գնալ. տեղա-
փոխել. տարագրել գնալ. տարագնաց գիմել :
—Կէօչ ընել՝ յետ դառնալով : չու գործի առ-
նել :
Կէօչէրէմի : տարալուսան. փոխկատան :
Կէօպէկ. մորթու, կամ ճենապակու : պորտ :
Կէօստէրիշ. Կէօստէրիճի. Կէօստէրիչակ :
տես Տեսք. կէօրէյ. Տեսանել. Տեսք ցուցանող :
Կէօվէճ : տես Կէպէճ :
Կէօվէրթէ : աղխառնակուած կամ յարկ նաւու :
Կէօվէրճին : տես Աղաւնի :

Կէօվէրչինէ, կամ կեօհէրչինէ : բարակ :
Կէօվնէ. պնակն : իրան. մարմին. անձն.
անձնիք :
—Կէօվնէսին կէսը կարած : կիսանձնեայ :
—Կէօվնէ քիւլթիւյիւ : ողնայար. ողնաշար :
—Կէօվնէն ըսթոմ պաոտել : արկանել զիւրև
կտաւ. սփածանել :
—Կէօվնէլի : մարմնեղ. անձնեղ. անձնեայ.
յաղթահասակ. յաղթանդամ. յաղթամար-
մին. հսկայ :
—Կէօվնէսիզ. պոյի կեօլսէ աղող : փոքր յանձնէ :
Կէօվքէհ : պաքսիմատ :
Կէօրէ : ըստ. համաձայն. 'ի. որպէս. իբրև.
ակնյ :
—Իր զաւրըքին կէօրէ : ըստ կարի իւրում :
—Իրէն կամացը կէօրէ : ըստ կամաց իւրոց,
կամ ըստ կամս իւր :
—Իր գործքին կէօրէ : ըստ գործս իւր :
—Ըմծի կէօրէ : ըստ իս :
—Ըմծի կէօրէ չէ տա : ոչ է այգ համեմատ
ինձ, կամ յարմար ինձ :
—Աստուծոյ պատկերքին կէօրէ : 'ի պատկեր
Աստուծոյ :
—Հրամանին կէօրէ ըլլալ : համաձայն հրամա-
նին առնուլ զկատարումն :
—Աւչի կտարյթին կէօրէ : 'ի տիպ պատմութեա-
նին առաջնոյ : տես և Գէս. ձևոյ :
Կէօրիւմ կամ կէօրիւմճէ : տես Տալ. նուէր.
և այլն :
Կէօրաէզ. փուշտ է : Կորնթոս :
Կէօզ : տես Կապուտ :
—Կէօզ հոսուտ. աչքի տար է : յանկարծ երկ-
նագոյն. յանկարծ կապուտակ. շափիւղայ.
սափիրոյ :
—Կէօզ քէչէլմաէ : տես Կապտուած :
Կէօզս : տես Կուրծ :
Կէօզսիւզլիւկ : տես Կրծքակալ :
Կը, կամ կու. բայի մասնիկ է. որ գործածութեան մէջը
էր դնուի :
—Կը խօսէր ու կը խօսէր, բայց խօսածը հասկ
հոտ չունէնէր : խօսէր անդադար, այլ բանք
նորա անհասկանալի էին :
—Կու գայ, սակայն հիմայ չէ : գալոց գայցէ,
բայց ոչ այժմիկ :
Կ'ըլլայ թէ. օրն մը. օրոր մը տի : իցէ թէ. գու-
ցէ. արդեօք. իցիւ :
Կըկղասալ : տես Կակղանալ :
Կթած : կթեալ. կթեցի :
Կթած խաւող : կովն :
—Կթած կաթ : կիթք. կթեղէն :
Կթան. կով, կամ ոչխար : կթան :
Կթել. կովը, ոչխարը. և այլն : կթել :
—Կթել. եզին. ամանները. ծամերը. և այլն : կը-
թել. քաղել. ժողովել. հաւաքել. կծկել :
—Կթելը գծար : [illegible] :
Կթել. փանիլ, կամ առանց ... : ...
յաղթել 'ի խաղի. յաղթող լինել. յաղթա-
կան լինել :

Կթոց. չեէլու սման. գօլաս. սէփէթ: կթոց:
Կթուիլ. խաղը խըրմըզնել. խըպաըլմաք: յաղթիլ, պարտիլ 'ի խաղի:
Կթօղ կովը: կովկիթ:
Կիզլի: տես Ծածուկ:
Կիլթակիքճէ: տես Քանի գնաց նէ:
Կիլանու ծով: Կասպից ծով:
Կիլուի: դրուագ. յօրինուած:
—Կիլուի հանել: դրուագել:
Կիծ. հօրօրէն, կամ հէրօրէն. փաթաղէնէն վէր փըռած կէտաշօղ բըշփին: եռանդն արեան. մարմաջին. կիծ. բիծ. փուք:
—Կիծ ունօղ: մարմառոտ:
Կիկղոպ: բոլորակնեայ:
Կիճ. կճէլու գործիք: խայթ. խայթոց. չիթոց:
Կիճիշ: տես Եռք:
Կիճիշմէք: տես Կեռալ:
Կիյափրմէ. մէկ մէկու հագցնելը. և այն. (գոյականաբար): ագոյցք. առանցք. պատուաստ. ընդելուզուած: ընդելուզումն:
—Կիյափրմէ. մէկմէկու հագցուցած. (ածականաբար): ագուցիկ. յեռեալ. ընդելուզեալ:
Կիյափրմիշ ընել: ագուցանել. հեղուսել. խառնել. վերաել. կապել:
—Կիյափրմիշ ընել՝ ճէվահիր, կամ մարգրիտ. և այլն: ընդելուզանել. ընդելուզել. յեռուլ:
Կին: տես Կնիկ:
Կիշեռք: տես Կշեռք:
Կիպ. էօփրիւլիւք: կից. մած. յար. միայար:
—Ծառերը իրարու կպած: ծառք 'ի յիրար 'ի համբոյր եկեալ:
Կիսամեռ: կիսամեռ. կիսամահ:
Կիսասարկաւագ: կիսասարկաւագ:
Կիսատ. Կիսատ թողուլ. և այլն: տես Կիսկատար. Կիսկատար թողուլ. և այլն:
Կիսել. էօրթլամաք. էօրթմ էթմէք. պէօլմէք: հատարակել. երկատել. ընդ մէջ հատանել:
Կիսկատար. էօրթաղալը: կիսակատար. կիսամասնեայ. թերի. թերակատար. կիսակ. կիսատ. կէս 'ի կէս. անկատար:
—Կիսկատար գրել: թերատ գրել. թերագրել:
—Կիսկատար գաւանանքով: կիսահաւատ:
—Կիսկատար մնալ. կիւքօփար ըլլալ: խափանիլ. դատարկանալ. թերի մնալ:
Կիսկատարութիւն: անկատարութիւն. թերութիւն. անլիութիւն:
Կիտրոն. աղաճ քաւունու: կիտրոն:
Կիր. քիրէճ: կիր. բուռ:
—Կիր չինելու քար: կրաքար:
—Կրի դէզ: կրակոյտ:
—Կրի համ ունեցօղ: կրահամ:
—Կրով այրած: կրայրեաց:
—Կրով խառնած ջուր: կրաջուր:
—Կրով շաղուած: կրաշաղախ:
—Կրով փակուցած: կրամած:
Կիրակի: կիրակէ. կիւրակէ. միաշաբաթ. միաշաբաթի. օր տէրունի. օր յարութեան:
—Կիրակին տղէկ պահել: սրբել զկիւրակէ, փափուկ ունել:
Կիրակամուտք. շաբաթ իրիկուն, որ կիրակի կըմտնէ: կիրակամուտ. յարութեան երեկոյ:
Կիրիշ: տես Մտնելը:
—Կիրիշմէ. Կիրիշմիշ ըլլալ: տես Մխըլճիլը: Մխըլճիլ:
Կիրիտ. կղզի է: Կրետէ:
—Կիրիտ լալէսի: կակաչ կրետական:
—Կիրիտ տէնիզի: ծով կրետեայ:
—Կիրիտ օթու: խանթէփար:
Կիրիտցի. կիրիտլի: կրետացի. 'ի կրետեայ:
Կիրմաճ: տես Լապիրինթոս:
—Կիրտապ. ծօվու: տես Ախըրնար:
Կիրք: բան մը կրելը, բան մը իմանալը ներքէն: կիրք. յօժարութիւն. ցանկութիւն. տէր:
—Կիրքէ բռնուիլը, յափշտակուիլը: յափշտակութիւն, խափք 'ի կրից:
—Կիրքէ յափշտակուելով: ընդ խափս:
Կից: տես Կիպ:
Կիւզ: տես Աշունք, և զհետեւեալն:
Կիւզէլ: տես Գեղեցիկ:
—Կիւզէլ հիսար. քաղաքի անուն: Մագնեսիա:
—Կիւզէլ պարզըշըը: տես Գեղեցիկ աչուի:
—Կիւզէլ պօյլու: տես Գեղեցիկ հասակով:
Կիւլ. ծաղիկ է: տես Վարդ:
—Կիւլ. կինկան անուն: տես Վարդուհի:
Կիւլապ: տես Վարդեջուր:
Կիւլէճէն. էլէկոյ: կարժառ. նազուագ:
Կիւլէշ. քէհրիւլմըլըք: մաքառումն. մենամարտ. ագոն. մրցամարտ. ըմբշութիւն. ըմբշամարտութիւն. գօտեմարտութիւն. բռնամարտութիւն:
—Կիւլէշի մէջ խիստ վարպետ: յաղթարերող կարի յոյժ կռուական հմտութեամբ:
—Կիւլէշ բռնել: ըմբշամարտիլ. գօտեմարտիլ. մենամարտիլ. մաքառիլ:
—Կիւլէշ բռնելու գնաց: չոգաւ անցանել 'ի հանդիսին:
—Կիւլէշ բռնելու տեղ: մրցարան. կռուարան. կռուանոց. կռուատեղ:
—Կիւլէշ բռնօղ: } ըմբիշ. գօտեմարտ. գօտե-
—Կիւլէշճի: } կռիւ. գօտեմարտիկ. ըմբշամարտիկ. բռնամարտիկ. մենամարտիկ. մրցակից. ագոնավար. ագոնարար:
Կիւլէշճութիւն: տես Կիւլէշ:
Կիւլլէ. խումբարա: տես Գնդակ:
—Կիւլլէ. Թօփի կամ ճէնկի: տես Թօփի գնդակ:
Կիւլլիւք: տես Վարդենոց:
Կիւլկիւլիւ: տես Հալոզի:
—Կիւլ հաթմէմ. ծաղիկ կամ խաշխաշի նման ծաղիկ է: տուղտ:
—Կիւլ պարեամը: տես Հոգեգալուստ:
—Կիւլ սույու: տես Վարդեջուր:
Կիւճ: տես Դժուար. և Ուժ:
—Կիւճը գալ: տես Դժուարը գալ:
Կիւճիւլէն: տես Հազիւ:
Կիւմէճ պալը: տես Մեղրի պտուն:
Կիւմիւշ: տես Արծաթ:
Կիւմիւշխանեայ: արծաթահանք:

-Կիւմիւշխանայ. խաղտայ: աւան Եփլատայ:
Կիւմիւշ: տես Մաք:
Կիւմպիւռ կիւմպիւռ խօսիլ, կամ ձայն հանել: որոտալ. որոտընդոստ հնչել. որոտաձայն բարբառել:
Կիւմպիւռտոց: որոտաձայն. թմբիւն:
Կիւմպ կիւմպ ձայն հանօղ: որոտագոչ:
Կիւյիւմ: սափոր պղնձի:
Կիւն: տես Օր. և Արև, արեգակ:
-Կիւն պաթլըար. տաք է: տես 'ի բառն՝ Հով:
-Կիւն տօղուսու, կամ կիւն տօղըուսու: տես Արևելք:
-Կիւն տօղուսու, կամ կիւն տօղըուսու. հով է, որ արևելքէն կը փչէ: տես 'ի բառն՝ Հով:
Կիւնահ: տես Մեղք:
-Կիւնահաքեառն տօղմայ: մեղսածին:
Կիւնէշլիկ: տես Զարտախ:
Կիւնտէլիկ: տես Աւուրչէք:
Կիւպրէ: աղբ. քակոր. կորկ. պարարտուն:
-Կիւպրէ դնել: աղբ արկանել. աղբել:
-Տատ կիւպրէ դնել: աղբալից առնել:
-Մառին չորս դին փոս ընել ու կիւպրէ դը-նել: բահահել զծառոյն բոլորակարար, և արկանել ընդ նմա աղբ:
Կիւռ. յայն: յորդ. յորդելեակ:
-Կիւռ ձայն ունօղ: ոգեղաբարբառ: տես և Ձայնեղ:
Կիւռիւլ կիւռիւլ: տես Կիւմպիւռ կիւմպիւռ:
Կիւռիւլտոց: տես Հիւռիւլտոց:
Կիւռլէմիշ ընել: տես Գոռալ:
Կիւվէ: տես Ցեց:
Կիւվէզ. գոյն: կարմիր. որդան կարմիր. հերիկ:
Կիւվէճ: տես Կէօվէճ:
Կիւվէրթէ (Նաւի): ձեղուն. ողն (Նաւի):
Կիւտէրի: քէմուխա:
Կիւտիւզ. կապող: կրճատ:
-Կիւտիւզ սապալը: տես Կարճ մօրուօք:
Կիւր, կամ կիւռ. Եղծէկի նման կենդանի մի է: խարբուղ:
Կիւրկէն ազանք: տես Կաղմխի:
Կիւրձի. կոտոժի: տես Վրացի:
Կլայեկ. գալայ: անագ. կլայեակ:
-Կլայեկէ: անագեայ. անագեղէն:
-Կլայեկի ման: անագահանք:
Կլայեկած: անագեալ:
Կլայեկել: անագել:
Կլապտօն. կիլապթօն. գըլապըթան: ոսկեթել. ոսկիաթել:
-Կլապտօնէ փիւսկիւլ, կամ փուննճ, կամ որմակը սաչախ: ոսկեծոպ. ոսկի վերջաւոր:
-Կլապտօնով բանած, կամ կարած, կամ կլապտօնով զարդարած: ոսկեհուռ. ոսկեզարդ. ոսկեթել:
-Կլապտօնով հիւսօղ, կամ հիւսած: ոսկեման. ոսկեհիւս:
Կլապտօնճի: տես Սրմաքէշ:
Կլաֆ. դանակին փակը. կերպանին վէրի դին: կլափին:
Կլընտոր: տես Սղր. ոլորք:

Կլթիկ. Կլթիկ ընել: տես Հեծկլտուք. Հեծկլտալ:
Կլիմայ: կլիմ. նահանգ. գօտի. բաժին:
-Նոյն կլիմային տակը եղօղներ: համագօտիք:
Կլիր. արանք. ամըլնալու անդամէը. ուէֆ: վարձ. առնի. առուսկանք. կայուքն. ճոխ. թոշակ. ամօթոյք:
Կլլել՝ կուլ տալ. խայմակ: կլլանել. կլնուլ:
-Կլլել՝ կոր [illegible]: ընկլնուլ. ընկլուզանել:
Կլոր. } կլորալեակ: բոլոր: տես և Կլորակ:
Կլօր. }
-Կլոր գիծ կամ խազ: ծիր:
-Կլոր երկթով մըզզրախ: բոլորատեգ:
-Կլոր ձևով: բոլորաչէն. բոլորաձև. պարուրաձև: — Կլոր ձևով լեռ: բոլորանիստ:
-Կլոր կլոր: բոլորակաձև. կարակնաձև. (նոմոնզո). բոլորակարար. բոլորակի. ոլորտաբար:
-Կլոր ըլլալ. կլոր ընել: տես Կլորնալ. Կլորցնել:
-Կոսկոսի կլոր կլոր ըլլալ: սկսանի յօրինել լինել յոլոռն յոլոռն:
-Պաղ հովը ջուրը կլոր կլոր կըստանեցնէ: հողմ սառնային ջուրց իբր ոլոռն ոլոռն սառոյց գնդէ:
-Սառոյցը ջուրը կլոր կլոր կընէ, ան է կարկուտ ըսածը: ջուրք իբր ոլոռն ոլոռն սառոյց գնդէ, և այն է կարկուտ:
-Ծիվլան մանր մանր գնտակներ կըլլայ: մնդիկն 'ի մանր մանր գնդակս ոլոռնացեալ և այլն:
-Կլոր կլոր վազել՝ ինչպէս արցունքը, ըրցիկը: ոլոռն ոլոռն հոսել. ոլոռնաձև կայլակել:
-Կլորակ ըլլալ. Կլորակ ընել: տես Կլորնալ. Կլորցնել:
Կլորակութիւն: բոլորակութիւն. բոլորութիւն:
Կլորել: տես Կլորցնել:
Կլորելով փաթթել. ինչպէս կոնքակը, ժապաւէնը, և այլն: գալարել. գելուլ:
-Կլորելով փաթթըւիլ: գալարիլ. գելանիլ:
Կլորիկ: տես Կլորակ:
Կլորնալ: բոլորիլ. բոլորակիլ. մանեկաձև կորանալ. ոլորտանալ:
Կլորութիւն: տես Կլորակութիւն:
Կլորցնել. կլոր ընել: բոլորել. գահակել. կորովի բոլորակաձև առնել:
-Զուանը կլորցնել: գահակել զպարան:
-Զին վիզը կորցնելով: մանեկաձև զպարանոցն կորովի առնելով:
-Պսակի պէս կլորցնելով: բոլորեալ որպէս պսակ:
Կխկխալ: վատուժիլ:
Կխկխալը: վատուժութիւն:
Կխկխացօղ: հիւանդոտ. վատոյժ: տես և Հիւանդոտ:
Կծել: տես Խածնել:
Կծիկ. խամաք: կծիկ. փաթեթ:

Կծիկ՝ արտաքմուգուն· գըլամ պոյըը· շիրիգէն: խառ_խառոց:
Կծկել· կծիկը ֆոլլըլը· բուլմաքլամաք: կծկել· փա_թաթել:
—Ոտքը անկողնին մէջ կծկեց ու մնաց: ա_ռեալ զոտս իւր անդէն 'ի մահիճին՝ պա_կասեաց:
Կծկիլ: տես Կծկոտիլ:
Կծկնծալ: տես Վնկճնկալ:
Կծկոտած· պիւղիւլիւմ· ճոմճոփ օլմուշ: կծկեալ· գալարեալ· ամփոփեալ:
Կծկոտիլ, կամ կծկիլ: կծկիլ· կարկամիլ:
—Կծկոտիլը: կծկութիւն:
Կծկոտցնել· պիւղիւլմէք· ճոմճոփ էթմէք: կըծ_կել· կծկեցուցանել:
Կծու· ագըը: կծու· կծուին· կծուահամ:
—խիստ Կծու: կծուակիծ· կծուագին:
—խիստ Կծել: կծուակիծ առնել:
—Կծելը: կծուած:
Կծուութիւն· ագըըլըգ· էջիլիկ: կծուութիւն:
Կկզած: կկուզ:
Կկզեցնել· կիւլիւ փալ: կկզել:
Կկզիլ· կիւմ ըլնել: կկզել· կկուզ նստիլ· կծիկ կալ:
Կղզի· ատայ: կղզի:
Կղզեակ· պըլօք ատայ· ատաճըք: կղզեակ:
Կղի· գըլ: կղկղանք: տես և Աղբ:
Կղմինտր, կամ կղմիտր· քիրէմիտ: կղմինտր· ջրատար:
—Կղմինտրէ ծածք ունեցող: խեցեյարկ:
—Կղմինտր· ճօշլուղ: աղիւս թրծեալ:
—Կղմինտր շինող: կաւագործ· խեցեգործ· բը_րուտ:
Կղպանք· քիլիտ: աղխ· փականք· գանափակ: տես և Բանալի:
Կղպանքին ծակը, ուր որ բանալին կը մտնէ: հեղք փականաց· սողնակ:
Կղպանք շինող· քիլիտճի: անփական:
Կղպել: աղխել· անցել զդուրս· աղխափակել:
Կճած: խայթահար· խայթեալ· չիթեալ:
—Կճած տեղը: խայթուած· հարուած:
Կճել· ըսըրմաք· սոքմաք: խայթել· չիթել· կծա_նել· հարկանել:
—Երբոր օձը կամ ձեռքը կճէ: յորժամ օձն կծիցէ կամ ձեռն: [թոց:
—Զարաչար կըճօղ կամ խայթօղ: չարախայ_
—Կճելը: խայթումն· խիթումն· չիթումն· խայթուած· հարուածք· հարուած· հա_րուանք· կիծ:
Կճեալ: տես Կեղև:
Կճըռ կճըռ ընել: տես Կճռտալ:
Կճիճ· կըռճ· կըրճ· կեռճէկ: կճիճ· խեցեղէն· խեցի:
—Կճիճ շինող: բրուտ:
Կճուճ: տես Կճիճ:
Կճռտալ: }
Կճռտել: } ճռնչել· խռնտալ:
—Կճռտել ակռաները: տես Կռճտել ակռաները:

Կճռտոց· ճըռթը: ճռինչ· ճռնչիւն· խռնտոցն: տես և Կռճտոց:
Կճօղ: խայթիչ· խայթողական· կծանօղ· կծու:
—Կճօղ իշամեղուները: չիթող պիծակքն:
Կմկմալ· կըկըլէմէք, խորդալ, կամ խօսիլ: ապաթար ընթեռնուլ· կակազել:
Կմկմացօղ: կակազ· կակազոտ:
Կնիկ· գարը· գըննէ: կին· էգ: — Տարբերու_թիւն չկայ՝ ոչ էրիկ մարդու և ոչ կնիկ մարդու: չիք խտիր՝ ոչ արուի և ոչ իգի:
—Աղնուական կնիկ: մեծուհի· ազատուհի· ա_ւագուհի· ազատակին:
—Գէշ կնիկ: ժանտակին· բոզ· շրջաբարոյ· բազմանկողին կին: — Գէշ կնկան պէս: բո_զաբար: — Գէշ կնիկ պահօղ: բոզարոյծ: — Գէշ կնիկութիւն ընել: բոզանալ· պոռնկիլ: — Գէշ կնիկներու ետևէ ինկօղ: բոզասէր: — Գէշ կնիկներու վերակացու: բոզապետ: — Գէշ կնիկներու տեղ: բոզանոց· բոզատուն:
—Կարգուած կնիկ: ամուսնին· արամբի· կին· ամուսին· եղար· կողակից· զուգակից· ընկ_կից:
—Չկարգուած կնիկ: աղջիկ· օրիորդ:
—Կէնճ կնիկ: մանկամարդ· երիտասարդուհի:
—Կնիկ առնել: տես Կարգուիլ՝ էրիկ մարդը:
—Կնիկ առնել փախցնել: հափշտակել· առեւան_գել:
—Կնիկ զառնալ կամ կարիլ: իգանալ· կնա_տիլ· իգամոլիլ: [նել:
—Կնիկ դարձնել: կնացուցանել· իգացուցա_
—Կնիկ ունօղ: կանամբի· կնաւոր· ամուսնա_ցեալ: — Շատ կնիկ ունօղ: բազմակին: — Շատ կնիկ ունենալը: բազմակնութիւն:
—Կնիկ չունօղ: անկին· ամուրի· ազատ:
—Կնիկ սիրուած: կնասէր:
—Կնիկ սիրելը: կնասիրութիւն· իգասիրու_թիւն· կնամոլութիւն· իգամոլութիւն· ի_գախանդութիւն· ճակաճանութիւն· իգացու_թիւն· իգացեալութիւն:
—Կնիկ սիրող: կնամոլ· կնամոլի· իգամոլ· կնամարդի· իգացեալ· իգատենչ· իգասէր· ճակաճան· իգախանդ:
—Կնիկը առօղ: կնառեալ:
—Կնիկը դուրս ձգօղ· ալթարըն պօշարան: կնաձ_գան· կնաթող:
—Կնիկը սիրօղ կամ կնկանը հաւնօղ: ամուսնա_սէր:
—Կնիկներ կամ կնիկները: կանանիք· ամուսնագ_ընութիւնն· կանանցիք:
—Կնիկներուն ամսականը: կարգ կանանց· օ_րէն կանանց· դաշտան:
—Կնիկներու բնակարան: խորագոյն կանանոց· տիկնութեան ապարանք· կանանոց:
—Կնիկներու ետևէ ինկօղ: բոզասէր· կանանա_ցախոյզ:
—Կնիկներու կանչուըռուքը: Հզիւն կանանա_ցեաց:
—Կնկան ընութիւն կամ սիրտ ունօղ: կնա_

մարդի․ կանացի․ կանանցաբարոյ․ կնատա․ խաղացեալ․ լոյծ․ մեղկ։
—Կնկան եղածը կամ ունեցածը։ կանացի․ կանացական․ կանանցական․ կնոջական։
—Կնկան զաւակ կամ կնիկէ ծնած։ կանանածին․ կնոջածին։
—Կնկան կերպով։ իգակերպ։
—Կնկան կուրծքի զարդ։ լանջազարդ կանանց․ պախուրձաւանդ․ ստողկալ։
—Կնկան հագուստով։ կանանցահանդերձ։
—Կնկան հետ պառկիլ կամ ըլլալ։ ննջել ընդ կնոջ․ մտանել առ կին․ ձանաչել կամ գիտել զկին․ մերձենալ 'ի կին․ հաւատարիլ ընդ կնոջ․ քունել ընդ կնոջ․ շաղաղաւորիլ ընդ կնոջ։ — Ադամ պառկեցաւ Եւայի հետ։ Եգիտ Ադամ առ Եւա կին իւր։ — Մէկն որ կարգուեր ու կնոջը հետ պառկի։ եթէ առնուցու ոք կին և մտանիցէ առ նա։
—Կնկան հետ ըլլալը կամ պառկիլը։ շաղաղաւորութիւն․ մերձաւորութիւն․ զուգաւորութիւն։
—Կնկան հետ ընկնիլ։ խաղալ ընդ կնոջ․ շամբշիլ ընդ կնոջ։
—Կնկան պէս խօսող։ կանանցախօս։
—Կնկան տէր։ տես Կնիկ ունող։
Կնիք․ մօհիւր։ կնիք․ մատանեհար․ մատանեհար․ մատանի․ դրոշմ։
—Մեծ կնիք։ վարդապետկնիք․ վարդապետի մատանի։ — Մեծ կնիքը դնել։ կնքել վարդ նկարագիր մատանեաւ։
—Կնիք զարնել․ մէօհէրէ։ կնքել․ դրոշմել․ մատանեհարել։
Կնծկնծալ։ տես Վնկճնկալ։
Կնձիռ։ տես Շիւ։
Կնունք․ վաֆթիզ։ մկրտութիւն․ կնիք։
Կնջութ․ սուսամ։ կնձիթ․ շուշմայ։
Կնտած․ Կնտել։ տես Խուզած․ Խուզել։
Կնքած․ վաֆթիզ օլմուշ։ մկրտեալ․ կնքեալ․ վերածնեալ․ կնքաւոր։
—Կնքած․ մօհիւրլու։ կնքեալ․ դրոշմեալ․ մատանեհարեալ։
—չԿնքած․ մօհիւրսիւզ։ անկնիք․ անդրոշմ․ արձակ՝ թուղթ, կամ այլ ինչ։
Կնքահայր։ կնքահայր։
Կնքամայր։ կնքամայր։
Կնքահայր կամ կնքամայր ըլլալ։ ընդունել զոք 'ի սուրբ աւազանէն։
Կնքել․ մօհիւրլէ։ կնքել․ դրոշմել․ մատանեհար առնել․ մատանել․ կնիք 'ի վերայ դնել։
—Կնքել․ վաֆթիզ էթմէք։ մկրտել․ կնիք տալ։
Կնքուիլ․ վաֆթիզ օլմաք։ մկրտիլ․ վերածնանիլ։
Կնքոնք։ տես Կնունք։
Կնքող․ վաֆթիզ էտէն։ մկրտիչ․ կնքաւոր։
Կշռել․ } փարթմաք։ կշռել․ կշռադատել․ 'ի կշիռ
Կշռել․ } դարկանել։
Կշռած կամ կշռուելու։ կշռական։
Կշռելը։ կշռութիւն․ կշիռ։
Կշռող։ կշռիչ։

—Արդար կշռող։ իրաւակշիռ․ արդարակշիռ։
Կշռելով․ փարթարագ։ կշռաւոր․ կշռաւորեալ․ կըշիռ․ դէպ և դէպ։
Կշեռք կամ կշտաք․ թէրազի․ թէրազի։ կշիռ․ կշռորդ․ կշռոց․ զոյգք․ լուծ կշռոց։
—Թէ որ բոլոր յաւերժ կշեռքը դնէր։ եթէ զմեռս իմ միանգամայն բառնայր 'ի լուծ կշռոց։
—Թէ որ կշեռքը մէջ տեղը չծխենայ։ կշիռք եթէ զմէտս հաւասարակ չունիցին։
—Կշեռք երկնից․ որ է չորրորդ մի տուրք։ հայկ։
—Կշեռքի թասս։ թաթ կշռոց․ նժար․ մէսս։
—Կշեռքի թևը, կամ թասը։ լծակ կշռոց․ լուծ կշռոց։
—Կշեռքի լեզու։ մէտ կշռոյ։
—Կշեռքի չափերը, կամ օրինակը։ տես Քաշ․ կիւէտիճին փրանկը։
Կշտամբել․ փօյլմագ․ թօֆ օյնոտ․ գոմռատ։ յանդիմանել․ յանդիմանել․ ուանել յանդ․ խրատել։
—խիստ Կշտամբել։ ուանել կշտամբելով․ յանդիմանել․ յանդիմանել։
—Կշտամբելը։ յանդիմանութիւն․ յանդիմանութիւն․ յանդիմանութիւն։
—չԿշտամբելով․ առանց կշտամբելու։ անյանդիմանելի․ անյանդիմանաբար։
Կշտացած։ յագ․ յագեալ։
Կշտացնել։ յագեցուցանել․ լիացուցանել․ բաւականացուցանել։
Կշտացնող։ յագեցուցիչ։
—Շուտ կշտացող։ վաղայագ։
—չԿշտացող․ կշտանալ չգիտցող․ փօյլադան։ անյագ․ անյագորդ․ անյագելի․ անկուշտ․ գժտաբարձրայն։
Կողակ․ չէնէյի կոր։ կողակ։
—Պատ բռնող կողակ։ պատահանդակառ։
—Շինուածքին մէջ պատ բռնող կողակները գը․ րած։ պատահանդակառ փայտակէն կապելով 'ի շինածի։
—Փայտէ կողակներ կը դնէին պատերին մէջ։ փայտակէն պատահանդակ կապեցին 'ի մէջ որմոյն։
Կողնի․ ֆէֆէր։ ողնի։
Կողպանք․ պիւրճէկ։ կողպէք։ տես և Լաչակ։
Կոզա․ ըլլաս ջուխ։ կոզան։
Կոթ․ սափ։ մեղէխ․ կանթ․ կոթ․ բռնատեղ․ դաստառակ։։
—Կոթ ղէմիչիլը, սէփէթի և այլն։ անդերձ․ ունկունք։ — Զէմպիլներուս կոթ չունիմ։ չու նիմ անդերձ սփրիռնիցն իմոց։ — Վերջ փոխ թէլարի կոթեր կապեցին։ կապեցին 'ի պատ բանոցի իմում ունկունս կժոց։ տես և Թուղթ։
—Կոթ Նրի, պանակի․ և այլն։ երախակալ․ դաստառակն։
—Կոթ՝ կալծի, սուրագի․ և այլն։ մեղեխ։
—Կոթ հասանի։ սանդառն․ սանդափուռն։
—Կոթ ճղոտի։ բուռն։
—Կոթ պողի, սափի և այլն։ կոռն․ կոթոռն։
—Կոթ․ ճախանի։ բռնակ։

–Կոթը երկայն: երկայն գաւազանակ. երկայնա-
կոթ. երկայնաբուն:
–Կոթը հաստ: ստուարաբուն:
Կոխած կամ կոխուած. տոփեալ. տորալեալ: կո-
խեալ. կոխան:
–Տեղ կոխուած կամ անցուկ ճամբայ: բազ-
մակոխ. կոխ և կոխան ճանապարհ. կոխ
և կոխ ճանապարհ. միջակոխ. բազմագնաց.
աշխարհահաղողութայ. վարուն ճանապարհ.
բուն ճանապարհ. արահետ:
–չԿոխած. անկոխ:
Կոխել: կոխել. կոխան առնել:
–Ոտքով կոխել: գոփել ոտիւք. ոտն ՚ի վերայ
արոփել:
Կոխել. պատմայ ընել: տես Տապել:
–Կոխել խաւող. Կոխել մուԹը. և այլն: տես
Խաւող կոխել. Մութը կոխել. և այլն:
Կոխլինճ, կամ կոխլանճ: տ. Տղորա. նողչինճ:
Կոխկռտել. չղնամփ: կոխան առնել. ոտնա-
կոխ առնել. ոտնհար լինել. ընԹադրել. առ
ոտն կոխել. առաւԹուր հարկանել. առաւԹուր
կոխել. հնձան հարկանել: – Թշնամին կոխ-
կռտեցի: հնձան հարի զԹշնամին: – Քանա-
նացինները կոխկռտել: հնձան հարկանել
զքանանացիս:
–Կոխկռտել տալ: կոխան տալ. ընԹադրել: –
Իր հաւատացեալը կոխկռտել տուաւ սա-
տանային վրայ: զսատանայ կոխան տայր հա-
ւատացելոց իւրոց: – Ձիերուն կոխկռտել
տալ: ընԹադրել ձիոց. սմբակակոխ առնել.
սմբակակոխել:
–Կոխկռտելը: ոտնահարուԹիւն. ոտնակո-
խուԹիւն. ոտնակոխք. կոխումն:
–Կոխկռտելով մանրել հասկերը: ոտնափը-
շուր կամ ոտնաշուփ կասուլ:
Կոխկռտիլ. չիյնէնմէք: կոխան լինել. ոտնա-
կոխ լինել. սմբակակոխ լինել: տես և ՚ի բայն
Կոխկռտել:
Կոխկռտուք, կամ ոտից կոխկռտուք: կո-
խան. ոտից կոխան. ոտնակոխ. սմբակակոխ:
Կոխք: տես Կողք:
Կոծիծ. օինիր. օէյիր: կոծիծ:
Կոկ. փէլդ: հարԹ. ողորկ. ողորկատարր:
տես և Դուր:
Կոկ կեղև ունող: ողորկակեղև. ողորկապա-
տեան:
Կոկել. փէտըլէմէք: հարԹել. ողորկել. արծ-
նել: տես և Դուրել:
Կոկիկ: կազմիկ:
–Կոկիկ զգեստ: բարեքիկ հանդերձիկ:
–Կոկիկ ոճ: ողորկաբանուԹիւն:
Կոկոմ: տես Զըւանք. ճարճոյ:
Կոկորդիլոս. մեծ գազան է. Բըմսահ. նէհէնկ: կո-
կորդիլոս. կոկորդիլ. տիմսեռն:
Կող. կող բռնել: տես Կիւլէշ. Կիւլէշ բռնել:
–Կող. գապուրղօ: կող. կողք. կուշտ. պատանակ:
–Կողերը քակած, կամ քակօղ: կողաքակ:
–Կողէ շինած: կողաշէն:
–Կողէն ելած, կամ ծնած: կողածին:
–Կողէն վազած, կամ վազող: կողահոս. կո-
ղակայլակ:
–Կողը ճղքող, կամ պատառող: կողահերձ:
Կողամար. յոյն է: կողամայր. անԹիլլոս:
Կողինճ: տես Տղորա. նողչինճ:
Կողմ: տես Դիր:
–Կողմ՝ աշխարհի, կամ զանազան երկրի. օլքէ. թա-
րաֆ. ըգլիմ: կողմն. աշխարհ. երկիր. սահ-
ման. կլիմայ. կլիմ. նահանգ:
Կողոպուտ. փէսիգ: տես Թալան:
–Կողոպուտը. մեռելու. այօլէնքն զգէօյշ, կամ
ըսԹէղքէնքն, զոր քահանայն կապան: անկածք:
Կողք. գօդ. փիՆօդ գօդը: տուփ. շարադիր:
Կոճ. փԼուԹԼուկ: կոճղ:
Կոճ. ոփիս Բօփոսլու. ճագալընէրու յօղուած: կոճ:
–Ինչպան ոտքս կոճը գիւտէի Թէ ջուր էր:
մինչև ցկոճն կարծէի Թէ ջուր իցէ:
–Ձեռքին մատուըները կոճերէն կոտր կոտր
ընել: զմատունս ձեռաց նորա կոճ կոճ լու-
ծանել, կամ կոճոտել:
–Կոճ. ծառի: տես Բուն. ծառի կոճ:
–Կոճը հաստ ծառ: ստուարաբուն:
Կոճակ. փԼոյմէ. փօքմա: կոճակ. չխիկ. ճար-
մանգ. վահանակ. ագխ:
–Կոճակ օղակ, կամ օղակ կոճակ: ագխ. գն
ճարմանգ:
–Կոճակներով: կոճկէն. կոճկենիկ:
–Բանած զգեստ կոճակներով: պարէգօտ
ագնեգործ կոճկէն:
Կոճկել. փԼոյմէլէմէք: ագխել. օղ ընդ ճար-
մանգ խառնել:
–Կոճկած հագուստ: անկիւղ:
Կոյս: տես Կուս:
Կոյս ախճիկ. Գըզ: կուսան. օրիորդ:
Կոնատակ. նամէ. պէրաԹ. Բամէար: կոնդակ. բուլ:
Կոնքեռ. էդխոնադոփ ղարդ է: կոնքեռ:
Կոշկառ. էլ, կամ այաք գաբըլլամաք: կոշտ. ռա-
նաւոր. բրտացեալ: տես և Նասար:
Կոշկռտիլ, կամ կոշկըռտիլ. էլի, կամ այաղը գա-
բարլանմաք: բրտանալ. ոտոտիլ. փոտապարել:
Կոշտ. հալըռ Բօփ. ԹէսԷք: կոշտ. գուղձ. կո-
կոռ. քնցեղ. բուռն. հողակոշտ:
–Կոշտ: տես Կոպիտ. բան:
–Կոշտ ըլլալ: կորդանալ. խոպանանալ. պըն-
դանալ:
–Երկրին պնդացած կոշտ հողը ատկնաւոր
կընեն: խարխարեալ յուղէն զԹանձրահող
հողոյն:
–Կոշտ կաշու. գապայ դէրի: անԹափ կաշու:
Կոշտապպոշտ, կամ կոշտուպպոշտ. էնգըրուղ:
անողորկ. անհարԹ.
–Կոշտապպոշտ տեղ: առապար: տես և Դոր-
ուփոս:
–Կոշտապպոշտ ջուան: առասան կոշկռոտուն:
Կոշտուութիւն: տես Կոպտուութիւն:
Կոչնակ: կոչնակ. կոչարան. ժամահար:
–Կոչնակի Թակ: Թակող. Թակաղակ:

—Կոչնակ զարնել։ կոչնակ հարկանել. ժամ հարկանել։
Կոպ, կամ կոպեր. աչաց խափախները։ արտեւանունք. Թարթափք աչաց։
—Կոպերուն մազերը։ մացառք։ — Կանձմնած պառաւը աչեց կոպերուն մազերը կընկերէր։ պառաւուն խորշոմերես մասուցեալ սեւացուցանէր զմացառս աչացն առ բերքն։ — Որչափ որ գոցես աչքերուդ կոպերը։ որքան կափուցանես զկոպս։
Կոպիտ՝ մարդ. էօղուն. խօշէաբ. հէօփէօկ. փանկալաք։ բիրտ. սոսկ. ռամիկ. գռեհիկ. գեղջուկ. չինական. ամարդի։ տես և Լեռնցի։
Կոպիտ՝ բան։ խորթ. բիրտ. անհեթեթ. անշնորհ. աղխատորոյզ։ տես և վերի Կոպիտը։
—Կոպիտ ժողովուրդ. էօղուն, կաբա ալլայ հալք։ խաժամուժ. խառնիճաղանճ։
—Կոպիտ լաթ հագնող. գապայ էսուապ կիյէն։ խոշորազգեաց. խոշորազգեստ. խոշորահանդերձ։
—Կոպիտ լեզու, կամ } էօղուն փէլլէ։ ծանրալեզու.
—Կոպիտ խօսող. } զու. Թանձրաբարբառ. կոկորդախօս. խեցբեկ։
—Կոպիտ խօսել։ խուլթս խուլթս ասել։
—Կոպիտ կոպիտ. (Զէյ). էօղուն էօղուն։ բրտաբար. ռամկաբար. գեղջկաբար. գռեհկաբար. չինականագոյնս. ռամկօրէն. գեղջկօրէն. գռեհկօրէն։
—Ոսկորները պէս կոպիտ կոպիտ ցամթկռտել։ ուղտուց պէս անհեթեթս վազել։
—Կոպիտ ակռք ունող. խօշէաբ չէհրէլի. օխմաղ էօղուն։ խոշորադէմ. ձառադէմ. կոպտատարազ։ տես և Տգեղ։
—Կոպտի միւթթալիք։ ռամկական. գեղջկական. գռեհկական. գռեհիկ։
Կոպտոն. Բէէֆ կիաաափ. մաղրուրք։ կոպիճ։
Կոպտութիւն. խօշէաբլըք. էօղունլուք։ բրտութիւն. գեղջկութիւն. գռեհկութիւն. չինականութիւն։
Կոստանդինա. քաղաք է։ Կիրթա։
Կով. Բնէք։ կով. արջառ։
—Կով մարդ։ տես Անասուն մարդ։
—Կովու պէս։ պաճարապէս. պաճարաբար. անասնաբար. անասնօրէն։
—Կովու չօղան։ տես Նախրու հովիւ։
—Կովու սիւրիւ։ տես Նախիր։
Կովլակ։ տես Կօլլակ,
Կովծուծ. Լէծ ու չոր կանանչ քէօթէնէքէլէ, որոնց ամառ Վրանին կարգաւ տարդ տարդ նշան ունին։ կովադիեայ. կովադիաց. կովածուծ. գետնա-
Կովկիթ. կոյ կիթոյ։ կովկիթ։ [ռուծ։
Կովհովիւ։ տես Նախրու հովիւ։
Կոտեմ, կամ կոտիմ. Բէշէ. խոփ է։ կոտեմ. կոտիմ։
Կոտր։ տես Ջարդ։
—Կոտր անուն. պէթնամ։ տես Անունը աւրած։
—Կոտր ընկած. մուֆլիս. Փաշիք։ տնանկ. սնանկացեալ։

—Կոտր ընկնիլ. մուֆլիս օլմաք։ տնանկանալ. ընդ պարտեօք անկանել։
—Կոտր ընկնիլ։ տես Ջարդ ընկնիլ։
—Կոտր ձգել։ տես Ջարդ ձգել։
Կոտրած. գըրըլմըշ. գըրըք։ բեկ. բեկեալ. խորտակեալ։
—Կոտրած բանի կտոր։ բեկոր։
—Կոտրած մզրախ, կամ մզրախի կտոր։ նիզակաբեկ։
Կոտրել. գըրմաք։ կոտորել. բեկանել. խորտակել։ [րել։
—Կոտրել մարդուն անունը։ տես Անունը աւ-
—Կոտրել մարդուն սիրտը։ տես Սիրտը կոտրել։
—չԿոտրուող. գըրըլմայան։ անբեկանելի. անխորտակելի. անվկանդ։
—Կոտրիլ, կամ կոտրտուիլ. գըրըլմաք։ կոտորիլ. բեկանիլ։
Կոտրուք։ տես Կոտրտուք։
Կոտրտած. հուրդահաշ։ բեկտեալ. ջախջախեալ. խորտակեալ. բազմախորտակելի. բազմախորտակ. ջախջախ։
Կոտրտել։ բեկոտել. բեկտել. ջախջախել. խորտակել. ջարդել. մանրել։ — Ողիմպիական խաղերուն մէջ՝ ցուլերուն կոտոշները ձեռքով կը կոտրտէր։ յըմբշամարտս ոլիմպիականին զցլուցն ձեռամբ Թափէր զեղջիւրսն։ տես և Ջարդել։
—Կոտրտել խօսքերը։ բեկբեկել զբանս։ — Աւելի ան խօսքը կը կոտրտէր։ առաւել զայն ձայն յեղյեղուկս արկանէր։
—Կոտրտել՝ ձայնը։ բեկբեկել. յեղյեղուկս արկանել։
—Կոտրտելը. գըրըշ։ ջախջախ. ջախջախումն. ջախջախանք. ջարդոց։
—Կոտրտուիլ՝ մարդուն։ բեկբեկիլ. ճօճիլ. ճապաղիլ. ծեքծեքիլ։ — Ոտքի ամանին վրայ կոտրտուիլ։ օդով ոտիցն սամսարել։ տես և Ալէվլկիլ։
Կոտրտիլ։ բեկոտիլ. ջախջախիլ. խորտակիլ. կոտորիլ. բեկտիլ. մանրիլ։ — Հողէ շինուած ըլլալուն՝ տեղէ մը որ իյնալու ըլլայ, կը կոտրտի ու կը փշրի։ և զի խեցեղէն է, յորժամ ուստեք անկանիցի՝ բեկտի և մանրի։
Կոտրտուք. կըրըլմըշ կըրընթըլը. գըրընթը։ բեկորք։
—Կոտրտուք. ալէվլէնմէ։ տես Ալէվլկուք։
Կոտրող. գըրան. գըրըճը։ սատակիչ։
Կորեկ. փառըր։ կորեակ։
—Կորեկէ հաց։ կորեկահաց։
—Կորեկի հատ։ կորեկահատ։
Կորիլ։ տես Կորսուիլ։ [շրջել։
Կործել։ կործանել. տապալել. վեր 'ի վայր
—Ինքիրմէ կործանած։ ինքնակործան։
—Թագաւորութեանը կործանող։ խարդաւանակ Թագաւորութեան նորա։
Կորկ. ոչխարին նապաղ փէղաանդը կըած աշխէղըռթէնտ։ կորկ։

Կորկոտ. կէնտըմայ, եամ կէնտէկմայ. ցորեն խաշած և Թէփը հանած, և երբեմն ջարդած: կորկոտ:
Կորսուած, կամ կորսնցուցած՝ բան: կորուստ:
-Կորսուած բանը՝ ովն որ գտաւ: զկորուսեալն զոր եգիտ:
-Կորսուելու. խիւէճէ: կորնչելի. կորստական:
Կորսուիլ. խիւմէք. գայպ օլմագ: կորնչիլ. 'ի կորուստ գնալ. 'ի կորուստ լինել. 'ի կորուստ յուղարկիլ. անհետ լինել. ոչ ուրեք երեւել. ոչ գոլ 'ի միջի:
-Կորսուեցաւ: կորեաւ. չիք 'ի միջի. ոչ ուրեք երեւի:
-Անոնցմէ շատերուն գիրքերը կորսուած են: բազմաց 'ի նոցանէ չեն գրեանք 'ի միջի:
-Կորսուելու երկիր: երկիր չքաստան:
-Կորսուիլը, կամ կորսնցնելը: կորուստ:
-Այնչափ լաւ մարդկանց կորսուիլը Պարսից կողմանէ: զայնչափ լաւ արանց ծախս 'ի գնդէն Պարսից:
-չԿորսուող: անկորուստ:
Կորսնցնել: կորուսանել. 'ի կորուստ յուղարկել. բառնալ 'ի միջոյ. անհետ առնել:
-Ամեն ունեցածս կորսնցուցի: եղէ իբր զճռաքաղ 'ի հունձս:
-Ամեն զարդարանքը կորսնցուց: ամենայն զարդ նորա զերծաւ 'ի նմանէ. անզարդացաւ:
-Գեղեցկութիւնը կորսնցընել: տարազարդ մնալ 'ի վայելչութենէ. Թափել 'ի գեղեցկութեանց:
-Էրկանը գերեզմանը կորսնցուց: մոլորեցաւ զտապան առն իւրոյ:
-Պապենական իրենց երկիրները կորսնցուցին: հայրենի գաւառք հատան 'ի նոցանէ:
-Կուսութիւննին կորսնցուցած էին: անկեալք էին 'ի կուսութենէ:
-Սիրելիները կորսնցուցած: անտարատ 'ի սիրելեաց:
-Զգուշացէք որ փառքերնիդ չկորսնցընէք: տեսէք մի՛ գուցէ քակեսջիք 'ի փառացդ:
-Ինքը զինքը կորսնցնել: ուշագնաց լինել. նուաղիլ. անզգայիլ. ուշաԹափիլ:
-Շահը կորսնցնելը: վրէպ օգտից:
Կորսնցնող: կորուսիչ. ապականիչ:
Կու. ժամնիկ է: տես Կը:
-Կու. աղբ՝ կօփու, էշան, և այլն. Թէղէփ: քակոր. կու:
Կուզ. գամբուր: սապատաւոր. կորաքամակ. հզնի. կոր. կուզ. քամակակոր:
-Կուզ՝ ըղտու պէս: տես Ուղտու պէս կուզ:
-Կուզ ըլլալը: կզութիւն:
Կուզ. կենդանի է. սամոյր: կուզ:
Կուղ. խաղողի, խուրմայի, և այլն. սալգըմ: ողկոյզ:
-Կուղ բերող, կամ տուող: ողկուզաբեր:
-Շատ կուղ բերող: բազմողկոյզ. քաջողկոյզ:
-Աղուոր կուղերով: գեղեցկողկոյզ:
-Հատերը Թափած կուղ: շրուանդ:
-Կուղ կուղ. սալգըմ սալգըմ: ողկուզօրէն:
-Կուղ ունող: ողկուզաւոր:
-Կուղերով լցուած, կամ զարդարուած: ողկուզալից. ողկուզազարդ. ճառախիտ:
-Պզտի կուղ: ողկուզակ:
ԿուլԹ. խաստող, կամ պզտող կճեւը: կուլԹ. կուլԹք:
Կուժ. պէսթի: կուժ. սափոր. Թակոյկ. սաման. կոնհոյր:
Կուի. չամ ծառի սո է: կուենի. մայր:
Կուլ. պողպատի ներսի դին: կոկորդ:
-Կուլ տալ: տես Կլլել:
Կուլակ. փիրպաճի, եամ խուրձաւորի Թէփէ: հեռակորութիւն. պսակ (կզերիկոսաց):
Կուկու. Թռչուն մի է: կկու:
Կուկուղ ընել: տես Կկզիլ:
Կուղպ, կամ կուպղ: տես Կղպանք:
Կունտ. քամ Թէրէզը: հեծան:
Կուշտ. պէօյր. պօշ պէօյր: կուշտ. անտակուշտ. կող:
-Կուշտ. ձաքըր: առ: — Կուշտս եկո: եկ առ իս. մատիր առ իս:
Կուշտ. Թօք. փօյսամ. փօյմաղ: յագ. յագեալ:
-խիստ Կուշտ. ճիք Թօք: կշտայլինգ:
-Կուշտ ուտել: ուտել զհաց յագ. 'ի յագուրդ ճաշակել:
-խիստ Կուշտ ուտել: կշտայլինգ. ուտել:
Կուռ. գօլ: տես Թեւ՝ ձեռքը:
ԿուռՃի. ԿուռՃիստան: տես Վրացի. Վրաստան:
Կուռ. չափած. խափըմ էդած. բէկէնիշ. հայէ-ոիզ: մաղեալ. Թաղամաստար. նկըքնիք. Թալաւ. ձուլեալ. քանդակաւոր. կուռս. հատեալ:
-Կուռ խօշ. բէկէնիշ գօլ: խոյ մաղեալ. մալ:
-Կուռ խօրօզ: տես Ըայլըկ:
-Կուռ ձի. չափած ձի: երիվար կուռս կամ քանդակեալ:
Կուռք. փութ: կուռք. գիք. չաստուածք. բագին. ձեռագործ. գրօշեալք. սրբուանդակք:
—Փայտը օրհնած է՝ որով արդարութիւն կըլլայ, բայց կուռքը անիծած է: օրհնեալ է փայտն՝ որով լինի արդարութիւն, և ձեռագործն անիծեալ:
-Կուռք պաշտել: կռապաշտել:
-Կուռք պաշտել տալ: կռապաշտեցուցանել:
-Կուռք պաշտելը: տես Կռապաշտութիւն:
-Կուռք պաշտող: տես Կռապաշտ:
-Կուռքեր: բազմաստուածք. յազնաստուածք. սրբուանդակք. սնոտիանուն աստուածք. վեհպանուն աստուածք: — Կուռքերուն երկրպագութիւն ընել տալու համար: առ 'ի տալ պագանել երկիր սրբուանդակաց:
-Կուռքերու կարգը անցնել: աստուածարկել. ճակատագրել ընդ աստուածս:
-Կուռքերուն կարգը անցած: աստուածարեալ. դիւցազնեալ. դիւցազնացեալ:
-Կուռքերու վրայ խօսիլը: դիցաբանութիւն:

–Կուռքերու տեղ : մեհեան · զոհանոց · զոհարան · բագարան :
–Կուռքի : կռոց · դից : տես և Կուռք :
–Կուռքի բերնէ խօսող դեւը : այս հարցուկ · հարցուկ դեւն :
–Կուռքի բերնէ պատգամ տալ : հրամայաբանել : – Պատգամ տալու տեղը : հարցարան · դիւթարան :
–Կուռքի դեղ : դիցաւան :
–Կուռքի զոհ, ընծայ : աշտ · յաշտ · սպանդ զոհ · զահամունք · ձօնի :
–Կուռքի զոհ ընել : յաշել · զոհել կռոց : – Դիւցազնին զոհ ընել : աստուածայինն զոհ մատուցանել :
–Կուռքի մեւթալից : դիցական · դիւցական :
–Կուռքի պաշտօնեայ : տես Կռապաշտ բառին տակը :
–Կուռքի պատկեր : գրօշեալ · ձեռագործ :
–Կուռքի սեղան : բագին · սեղան կռոց : – Կուռքի սեղանի ձեւով : բագնաձեւ :
–Կուռքի տեղ : մեհեան · բագարան · բագնայարկ :
–Կուռքի տօն : դիցատօն : – Կուռքի տօն կատարող : դիցատօնակ :
–Կուռքի տուած պատգամ : հրաման պատասխանւոյ · պատգամ :
–Կուռքի ցեղէ ծնած : դիւցազն · մազզեղն · դիւցազզի · դիւցայլն · դիւցախառն · աստուածազն :
Կուս · պէքէր : կոյս · կուսան · կուսակրօն :
–Կուս աղջիկ : կուսան · օրիորդ :
–Կուս աղջիկ աւրել : բռնաբարել կամ խարդաւանել զկոյս · պղծել կամ ապականել զկոյս · խախտել զկուսութիւն :
–Կուս աղջիկ աւրող : կուսազանց · բռնաբարու :
–Կուս կեցող : կուսակրօն · անհարսնացեալ · անփորձ :
–Կուս կեցանակերպը : կուսանակ :
–Կուս մնալ : կուսանալ :
–Կուս ու մայր : կուսամայր (սուրբ Աստուածածինը) :
–Կուսանաց մեծը, գլուխը : աբբայուհի – Կուսանաց աբբայուհի էր : էր մայր կուսից վանականաց :
–Կուսանաց վանք : կուսաստան · կուսանոց · կուսարան : տես և Մայրապետներու վանք :
–Կուսանաց վերակացու : կուսապետ :
–Կուսէ ծնած : կուսածին · կուսորդի · (Յիսուս Քրիստոս) :
–Կուսի հետ եղած մեղք : կուսազանցութիւն :
–Կուսի վերաբերեալ : կուսական :
Կուսութիւն · պէքէրլիք : կուսութիւն :
–Կուսութեան կնիք : տոհմ · խորան :
–Կուսութիւն սիրող : կուսասէր :
–Կուսութիւնը կորսնցուցած : անկոյս :
Կուտ · չէյիրտէկ : կորիզ · հատ · կուտ · հատիկ :
–Կուտ · խաղողի, չամչի, ձիթի · և այլն : թեփն :

Կուտապալ : հող՝ կամբով ու այլ նիւթերով շինած : կոտապ :
Կուր · քէօր : կոյր · աչացու · զաչացու · ակնատ · անաչեայ :
–Բոլորովին կուր : համակակոյր :
–Կուր ծնած : կոյր 'ի ծնէ :
–Կուրի պէս : կուրակերպ · կուրօրէն · կուրաբար :
Կուրացնել : տես Կուրցնել :
Կուրծք · կէօքս : կուրծք · լանջք : – Կուրծքերնին զարնելով : կրծաբախ :
–Կուրծք · ուխտի, կամ կովու, ու նմաններուն · փէօշ : երբուծ :
–Կուրծքը անկած · քէօղւմէքլի : քաջալանջ :
–Կուրծքի բարձրութեամբ պատ : որմ լանջաբերձ :
–Կուրծքի զարդ · պըրօշ : լանջազեղ · ապխզակ :
–Կուրծքի զրահ կամ զրախ : լանջապանակ · պահպանակ կրծից · պատեան : – Կուրծքը զրահով պատած : կողինաւոր · պատանեղէն :
–Կուրծքին վրայ ընկնիլ : զլանջօք անկանիլ :
Կուրնալ · քէօռ օլմաք : կուրանալ · կալ աչաց :
–Տոփիթին աշուըները կուրցան : Տոփիթայ կացին աչք : – Կուրցած է : վատուեալ է յաչացն :
Կուրութիւն : կուրութիւն :
Կուրցնել : կուրացուցանել · կացուցանել զաչս · խլել կամ հանել զաչս ուրուք :
Կպած · եափըշըք · պիթիշիք : կից · մած · յար · յարակ · յարակից · յարախառնեալ · կցեալ · մածեալ · յարեալ · կառչեալ :
–Մամուկը ոտուըներով պատին կպած : սարդ կառչեալ ձեռօք յորմն :
–Գէշ սովորութիւններուն կպած : 'ի չար սովորոյթս կառչեալ :
–չԿպած : անկից · անյար :
Կպղաք : տես Կղպաք :
–Կպղել : տես Կղպել :
Կպչակ : տես Անիւ :
Կպչիլ · եափըշմաք · պիթիշմէք : մատչիլ · կառչիլ · յարիլ · մածանիլ · մածնուլ · յագչիլ · տարրանալ · չփիլ :
–Ճանկին որ երկրթին վրայ կը կպչի : ժանգ որ կառչի յերկաթ :
–Ամէնուն աղտ մը չիկպաւ վրան : ոչ կցեցաւ 'ի նմա արատ ինչ աղտոյ :
–Խոտին վրայ կը կպչի : զխոտով կառչի :
–Խնչուան որ չէնքին քարերը աղէկ մը կպչին իրարու : մինչ ելցեն մած ընդ միմեանս քարինք շինուածոյն :
–Հարստութեան կպչիլ : գալ զկարասեաւ :
–Ջգեստները աղէկ կը կպչին մարմնոյն վրայ : հանդերձքն քաջիկ խիտ ցածնուն 'ի մարմինն և բարւոք յագչին :
Կպչուն · Կպչուտուն · | եափըշըգն : մածուցիկ · մածուն · խըժային · Թանձրամած · խոժոռ :
Կպցնել · եափըշտըրմաք : մածուցանել · յարել · կցել · տարրացուցանել :

—Կպցնել երկու բան մէկմէկու հետ. գօ-տուշտուրմագ. պիթիշտիրմէք. էնճիւլէշտիրմէք. պինէշտիրմէք. պարապար գօյմագ: խառնել. յօդել. զօդել. կցորդել. զուգել. շաղկապել:

—Կպցնելը, կամ կպչիլը: մածուած:

Կռած, կամ կռուն. փըսըգ. փըրըգ: խճողեալ. ակաղձեալ. ակաղձումն. խճուղ:

Կռահ. սէզիշ: զգացումն. ազդ:

—Կռահ առնել. | սէզիշ սէզմէք: զգալ. զգաստ լի-
—Կռահել. | նել:

Կռան: տես Զէքիճ:

Կռապաշտ. բութ բէրէսթ: կռապաշտ. կռապաբիշտ. դիցակրօն. բազմաստուած. յոգնաստուած. դիցախելար. կռամոլ. դիցամոլ. ժանտապաշտօն. դիցապաշտ:

—Կռապաշտներու պաշտօնեայ կամ քահանայ. բութբէրէսթ մօլլասը: քուրմ:

—Կռապաշտներու քահանայի կնիկ: քրմուհի. քրմակին. քրմանոյշ:

—Կռապաշտներու քահանայի որդի: քրմորդի:

—Կռապաշտներուն իմամ պաշին, կամ միւֆթին: քրմապետ. մեհենապետ. բագնապետ:

Կռապաշտութիւն: դիցապաշտութիւն. դիցակրօնութիւն. բազմաստուածութի. յոգնաստուածութիւն:

—Կռապաշտութիւն սիրելը: կռամոլութիւն. դիցամոլութիւն:

—Կռապաշտութիւն սիրող: կռամոլ. դիցամոլ. բագնասէր. դիցախելար:

Կռատուն: մեհեան. տաճար կամ տուն կըռոց. մեհենատաճար. մեհենատուն. մեհենատեղի. բագարան. բագին:

—Կռատուն շինող: մեհենաշէն:

—Կռատուն սիրող: մեհենասէր. բագնասէր:

—Կռատունը թալլող: մեհենակապուտ. մեհենազերծ:

—Կռատունի ձեւով: բագնաձեւ. բագնայարկ:

—Կռատունի մէջ դրած յիշատակ: նուիրական արձան:

—Կռատունի մէջ կախած ընծայ: արգագիր նուէր:

—Կռատուններ: մեհենանի:

—Կռատուններով զարդարած: մեհենազարդ:

—Կռատուններու մէջ պահուած գրքեր: մեհենագիրք:

—Կռատուններու վերաբերեալ: մեհենական. մեհենային:

Կռել. թէփմէք: խճողել. ճնշել՝ խից արկանել. խնուլ:

—Կռելը: խճողումն:

Կռթնած. տայանմըշ. տայանըգ: յեցեալ. յեց:

Կռթնիլ: յենուլ. 'ի կողմն լինել. ընկողմանիլ. տալ զկռուան (որմոյ):

Կռթնցնել: յեցուցանել:

Կռինճ. խընճըրըգ: կնճիռն. հանգոյց:

Կռիւ. գավղա. նիզա: կռիւ. կագ. վէճ. վէգ. պայքար. մրցութիւն. բանակռուութիւն. հակառակութիւն. հակառակաբանութիւն. հակաճառութիւն. վիճաբանութիւն: տես և Պատերազմ. Ճէնկ:

—Կռիւ ելլել մէկի մը հետ. գավղայա չըգմագ: 'ի կռիւ ելանել. 'ի կռիւ կալ. յառնել 'ի վերայ. գումարիլ 'ի վերայ:

—Կռիւ կ'ելլէ: յուզի կագ:

—Կռիւ ընել. Կռիւ ընող: տես Կռուիլ. Կռուող: — Տառ կռիւ ըրած կամ մտած: բազմամարտ. պատերազմափորձ:

—Կռիւ հանող: | խռովարար. խռովայոյզ. կը-
—Կռիւ ձգող: | ռուարար. խռովարկու. խռովիչ. մարտածնոյց. կագազարթոյց:

—Կռուելու աշտարակ: մարտկոց:

—Կռուիլ սորվեցնող: մարտուսոյց:

—Կռուոյ ընկեր: կռուակից. մարտակից:

—Կռուոյ կառք: մարտակառք. երկձի. քառաձի:

—Կռուոյ վերաբերեալ: մարտացու:

—Կռուոյ վերակացու: մարտաւագիր. հանդիսադիր. մարտայարդար:

—Կռուոյ տեղ: կռուանոց. կռուարան. ասպարէզ մարտի կրկէս. կռուատեղ. մարտանոց: — Կռուանոցը մտնել: անցանել յասպարիզի:

Կռծել. կէմիմէք. կէմիրմէք: կրծել:

—Կռծել զգլուխը: տես Գլուխը կռծել:

Կռծող: կրծլի կամ կծլի:

Կռծոն. բէրնի էէմ, որ անով մօրդը խօրսան. կէմ: խայծ:

—Կռծոն ձգել բերանը: խայծ 'ի բերան արկանել:

Կռկռ՝ յայն. Կռկռ ձայն հանել: տես Կըռկռոց. Կռկռալ:

Կռկռալ. խօխօ յայն հանմըգ: կռնչել. կռչել. կարկաչել:

Կռկռալը: կռինչ:

—Հաւերուն թռչելէն ու կռկռալէն գուշակութիւններ մի ընէք: մի հաւատքով լինիցիք: մի հմայել զթռչիւս և զկռինչս հաւուց:

Կռկռացող. խօխօլայան. խօխօլայըճը: կռչաձայն. կարկաչուն:

Կռկռոց. խօխօ յայն. խօխօլաը: կռինչ. կարկաչ. կռչաձայն:

Կռճիկ: տես Կռճուկ:

Կռճկոտ. կէմիրէքլի. կէմիւրթլէքլի. սուրը օյնագլը: աճառուտ:

Կռճուկ. կէմիրէք. սուրը օյնար: աճառ. գեղձք. օճառք կամ աճառք. խաղճախուղձք: — Պօղազի կռճուկներ: հրճրճուկք:

—Կռճկի նման: աճառային:

—Կռճկով պատած: աճառապատիկ:

Կռճտել. ճըթըրտամագ: կրճտել. կրճել:

—Կռճտել ակռաները: կրճել կամ կրճտել զատամունս:

—Կռճտելը. կռճտոց: կրճտումն. կրճումն:

Կռմած. յէրէ կամ օթէ կամ մաքնէրը թավայած. պիթլիմիշ: կծկեալ. կարկամեալ. կարկամ:

Կռմեցնել: կարկամել· կծկել:

Կռմիլ· [illegible]· [illegible]· [illegible]: կծկիլ· կարկամիլ:

Կռնակ· [illegible]· [illegible]: Թիկն· ողն· միջնողն· Թիկնամէջ· Թիկունք· քամակ· կուռն· աղդր:

-Կռնակէն, կամ կռնըկէն բեռը վար ձգել: Թօթափել զբեռն յաղդերէ:

-Կռնակը առնել: սատանձնել· բառնալ 'ի Թիկունս: — Ոսկեով բանած վահանը կռնակը առաւ: ընկենոյր զոսկենկար վահանն 'ի Թիկունսն: տես և Շալկել:

-Կռնակը առնելու լաԹ կամ չուխայ: Թիկնոց· Թիկանոց:

-Կռնակը դուրս: տես Կուզ: — Կռնակը քեմերի պէս դուրս: կորընԹարգ:

-Կռնակը հաստ: Թիկնեղ: տես և Հարուստ:

-Կռնակը հաստընալ: մեծանալ· փարԹամանալ: տես և Հարստանալ:

-Կռնակը պատռին տալ: տալ զկռուն որմոյ:

-Կռնըկի գլխ· [illegible] 'ի Թիկունս կոյս· յողն կոյս: — Կռնըկի վարի գլխ: սափողն:

-Կռնըկի Թիանքը: տես Թիանք:

-Կռնըկի ոսկոր: [illegible]: Թիակ:

-Կռնըկին հետ: Թիկնախառն:

-Կռնըկին վրայ ընկնիլ, կամ պառկիլ· [illegible] 'ի վէր պառկիլ: յորսայս անկանիլ· յորսայսիլ· պարզել զինքն պորտ 'ի վեր:

-Կռնըկին վրայ ձգել, կամ պառկեցնել· [illegible] 'ի վէր պառկեցնել· յորսայսել· յորսայս արկանել· կործան 'ի վերայ Թիկանց արկանել:

Կռնակ· [illegible]: տես ՕգնուԹիւն:

-Կռնակ գտնել: Թիկունս առնել· գտանել օգնականուԹիւն:

-Կռնակ ըլլալ: ձեռն տալ· նպաստ լինել· Թեկն ածել ումեք: — Ով որ ապստամբին կռնակ կըլլայ, անոր հետ կը պատժուի: որ ապստամբին Թեկն ածիցէ, ընդ նմին զնոյն պատիժ կրեսցէ: տես և Օգնել· և Տէր կանգնիլ:

-Կռնակ ընել մէկը իրեն: Թիկունս իւր առնել զոք: — ԶԹիկունս իւր հաստ առնել յոք:

-Կռնակ կանգնող: տես Օգնական և Տէր կանգնող:

-Կռնակ չունող: տես Օգնական չունող:

-Կռնակը մէկու մը տալ: զԹիկունս 'ի նա հաստ առնել· կամ յենուլ յոք:

Կռնատ· [illegible]: ձեռնատ· խեղ· անբազուկ:

Կռնատակ: տես ԱնԹատակ:

Կռներ· [illegible]: բազուկք: տես և Թեւ՝ [illegible]:

Կռնձմուած: խորշ անկեալ· խորշոմերես: — Թէ որ երեսները կռնձմուած ըլլան: եԹէ իցէ 'ի դէմս երեսաց նորա խորշ կարկամուԹե: Մեր ծառեր պնդացած ու կռնձմուած: ծառք հնօրեայք կարկամեալ և խորշանկեալ:

Կռնձմել: քնԹանեցուցանել:

Կռնձմիլ: խորշոմիլ· կնճիռն ծնանել յերեսս: — Զըլլայ Թէ պառուի ու երեսները կռնձմին: գուցէ պառաւուԹիւն գայցէ, և խորշք 'ի յայս անկանիցին:

-Կռնձմիլը կամ կռնձմոտուԹիւն: խորշոմ· խորշ· կարկամուԹիւն· կնճիռն· խորշոմուԹիւն· խորշակարկամուԹիւն:

-Օձին կամ փղին քԹին կռնձմիլը: քնԹըռնոց:

Կռոնոս (չաստուած): Սատուրնոս· Այծահեծուկ· Ժամանակ: [խորգ:

Կռունկ· [illegible]· [illegible] [illegible]: կռունկն·

-Կռունկներու սիւրիւ: խորդապար· խորդեան:

Կռուած: } տես Կուռն:
Կռուան: }

-Կռուած ոսկոր: մալ:

-Ձիկռուած: որձի:

Կռուել· [illegible]· [illegible]· [illegible] [illegible]: մալել· Թալամել· Թաղամանուորել· Թաղամատուորել:

չԿռուելու: անկռուելի· անմարտնչելի:

-Կռուըտան· [illegible]: կռուասէր· վիճասէր· հակառակասէր· խռովասէր· անխաղաղասէր· խազմարար· կագազարԹոյց· կագացող: [տես Կռուիլ:

-Կռուըտիլ· [illegible]· [illegible]· [illegible]:

-Կռուիլ: կռուիլ· գժտիլ· կագել· մարտնչիլ· մաքառիլ· մրցիլ· ոգորիլ· վիճել· պայքարել· 'ի մարտ կալ· կաճառիլ· հակառակիլ· 'ի վէգ գալ· վանել ընդ ումեք· ընդհարկանիլ: — Երկրին տէրերը իրարու հետ կը կռուէին: գաւառակալք անկանէին ընդ միմեանս: — Կռուեցայ անոր հետ ու յաղԹեցի: գումարեցայ ընդ նմա և յաղԹեցի: — Պարսից դէմ կռուեցաւ: գոռաց ընդ Պարսս: — Աստուած Հրէից հետ մէկ տեղ կը կռուէր: Տէր Աստուած համագունդ կռուէր ընդ Իսրայէլ: տես և Պատերազմ ընել:

-Կռուիլ խօսքով: տես Դէմ խօսիլ:

-Կռուօղ: հակառակող· կռուարար· ոսոխասէր· Թշնամական· կագացող: տես և Կռիւ:

-Կռուօղները խաղաղեցնող, համոզող, բաժանող: համոզակեր· Թափիչ: տես և Խաղաղացնող կռուօղները:

Կսկիծ· [illegible]: կսկիծ· մորմոք:

-Կսկիծ սրտի: տես Սրտի կսկիծ:

-Կսկիծը շատ: շատակսկիծ:

-Կսկիծ կրել· }
-Կսկծալ· } [illegible]· [illegible]: կսկծել· 'ի կսկծանս հատանիլ· ցաւիլ· ցաւել ումեք:
-Կսկծիլ· }

-Յովսէփին ցեղը գերի ըլլալուն համար չէին կսկծար: ընդ գերուԹիւն ցեղին Յովսեփու չցաւէր նոցա: Ոչ ցաւէր նոցա վասն բեկմանն Յովսեփու.

—Շատ կսկծալու: բազմաղէտ. աղխողորմ:
—Կսկծիլ խոցը: տես Խոցը կսկծիլ:
—Կսկծիլ սիրտը: տես Սիրտը երիլ:
Կսկծցնել. ինճիթմէք: կսկծեցուցանել. մորմոքեցուցանել. երգիծուցանել. զկծեցուցանել. գառնացուցանել. վշտացուցանել. զայրացուցանել. երգիծանել. մորմոքել. կծել. խածանել:
—Նախատինքէն աւել մարդուս սիրտը կսկծցընող բան չկայ: չիք այլ ինչ զօրաւոր՝ որ այնպէս խածանէ զսիրտ մարդոյ իբրև զնախատինս:
—Կսկծցնելով երել: կսկծակիծ առնել:
—Կսկծցնելով երող: կսկծակիծ. կծուակիծ:
Կսկծցնող: կսկծեցուցիչ. զկծեցուցիչ. մորմոքեցուցիչ:
—խիստ Կսկծցնող: սաստկակսկիծ. գառնակսկիծ. կսկծագին. կծուակիծ:
Կսմած: տես Սմքած. եռեւիններով:
Կսմթել. Կսմիթ զարնել. } ըիմտիք ըէմէք: կծանել զոք ծայրիւք մատին:
Կսմիլ: տես Սմքիլ:
Կվենէ. գաւառի անուն է: Սկուտարանիա:
Կտակ. վասիյէթ. վասիյէթնամէ: կտակ. կտակագիր. անդարձագիր:
—Կտակ գրող, կամ կտակ ընող: կտակագիր:
—Կտակ ընել: կտակագրել. կտակ գնել կամ հաստատել:
—Կտակի թուղթ. վասիյէթնամէ: կտակագիր:
Կտաւ. պէզ: կտաւ. ոստայն:
—Կտաւ ազնիւ. Կտաւ բարակ. և այլն: տես Ազնիւ կտաւ. բարակ կտաւ. և այլն:
—Կտաւ գործել: տես Գործել. հիւսել:
—Կտաւ գործելը: տես Ջուլհակութիւն:
—Կտաւ գործող: տես Ջուլհակ:
—Կտաւ հիւսել: հիւսել. հենուլ. անկանել զոստայն ոստայնանկել:
—Կտաւի ծայրի սաչախը. թէօլէ: աղբն:
—Կտաւի մար. մարմը կըսա: փեղկ կտաւոյ:
Կտաւեղէն: Կտաւէ: Կտաւէ չինած, կամ կարած: } կտաւեղէն. կըտաւի. կտաւեայ. բազէն:
—Մաքուր կտաւէ: սրբարբէճէզ:
Կտեւ: տես Կեղև:
Կտիկ ոսկի: տես Ոսկի կտիկ:
Կտնտուք. հասա խուրտա: գրմուանչ. խածեակ. խածի. քարշիկ:
Կտոր. փառչա. փարչա: կտոր. կտոր կտուր. հատոր. հատուած. մասն. հատ. խեղեփ:
—Կտորմը փրթաւ լեռնէն: հատ հատաւ 'ի լեռնէ:
—Կտոր լաթի. Կտոր հացի. և այլն: տես Լաթի կտոր. Հացի կտոր. Փայտի կտոր. և այլն:
Կտորբրդուած. փառչա փառչա. փարչա փարչա: հատահատոր. հատակտուր. հատուածակիր. կարճակտուր. կցկտուր. հատուածկծիր: տես և Ջարդուբուրդ. խիրտ ջըրդած:

—Կտորբրդուած ըլլալ, կամ —Կտոր կտոր ըլլալ. } փառչա փառչա օլմագ: հատահատոր կամ հատակտուր լինել. յօշատիլ. գիշատիլ: տես և Կտրատիլ:
—Կտորբրդուած ըլլալ որդաղէն, կամ —Կտոր կտոր ըլլալ որդաղէն: } տ. խիստ Որդաղել:
—Կտորբրդուած ընել: —Կտոր կտոր ընել: } հատահատոր կամ հատակտուր առնել. հատակտորել. յօշատել: տես և Կտրատել:
—Կտոր կտոր. պիր ճամանտալըգտան, կամ փառչախան: տես Քիչ քիչ:
—Կտոր կտոր: հատակտուր. հատուածակէտ. հատուածկծիր. յօշ յօշ. գէշ գէշ. գիշադէշ:
—Առիւծները զնա կտոր կտոր ըրին: գէշ գէշ կամ գիշադէշ պատառեցին զնա առիւծք:
—Պալթայով կտոր կտոր ջարդեցին մարմինը: յօշ յօշ տապարաւ կոտորեցին զմարմին նորա:
—Կտոր կտոր բաժնել զկենդանիներ. ճիւլիւ մօ-պօղը, կամ խանբըրյաբըն կէսէ. օյնաք օյնաք ըէսմէք: յօշել. յօշատել. ըստ յօդիցն առնել զզատմունս:
—Վարպետ աշխին հաւը օյնախներէն կը կտրըտէ: արհեստաւոր խոհակեր ըստ յօդիցն առնէ զզատմունս խորտկին:
—Կտոր մը. Կտորմը տաւհայ. Կտորմընով: տես Քիչմը. Քիչմը տաւհայ. Քիչմընով:
—Կտոր մը տեղ: տեղի փոքրիկ. խուռն ինչ վայր:
—Կտոր մը տեղ մարմնուն: խայծ:
—Սատակիկ ծեծելէն մարմնուն վրայ կտոր մը ողջ տեղ չմնաց: ոչ մնաց խայծ 'ի մարմնի նորա յողջանծեծն առնելոյ:
Կտորիկ. փառչաճըգ: կտորակ. մասնիկ:
Կտորներ: տես Կտորւանք:
Կտորտուք: տես Կտորւանք. և Կտրուք:
Կտորւանք: հատորք. բեկորք. մասունք. նշխարք:
—Կտորւանքէ, կամ կտորներով չինած: հատուածոյ. կարկատան. մանր յօդուածոյք.
—Դռները մանր կտոր տախտակներով չինած: դրունք 'ի նման հատուածոյք մանր յօդուածովք:
Կտոց. եռմէ. եռմէնը: չեղջակոյտ. կուտակուամն. կուտակութիւն. գիզումն: տես Դէզ:
—Կտոց կտոց. Կտոց կտոց ըլլալ: տես Դէզ դէզ. Դէզ դէզ ըլլալ:
—Կտոցել: տես Դէզ դէզ ընել:
Կտուց. հասա, կամ ճարինը թիլի. գագա գաղասա: կտուց:
—Կտուց ունող: կտցաւոր. կտցակիր. կտցատար:
—Կտուցը կեռ. ըմիեկեր պուռնալը: կեռակտուց. կորակտուց. կտաշուրթն:
—Կարած. դէօրմէ. դէօրմէմէ: կրճատ. հատեալ. կարեալ. կրճատեալ:
—Ջուր գլխէն կարած: չըլճահատ. պարահատ:

-Կտրած գլխի կամ քացախ: ափխար:
-Կտրած կաթ: չփճուկ կաթին:
-Կտրած ձիւղ: կտրօն: [վճիռ:
-Կտրած վճիռ. ուճիրլ: գատաստեանք. գատաս-
Կտրել. քէսմէք: կտրել. հատանել. հատուցանել. հարթել. որել:
-Զօրս գլխէն կտրել: շրջակտուր առնել. պարակտրել. պարտհատել:
-Կտրել հալուպը, լուանը, դերձանը. և այլն: խզել:
-Կտրել բանը մէկ գլխին: վճռել. վճիռ հատանել. գատել: — Որ կտրեմ ու կ'ըսեմ որ առաքելոյն միտքը աս է: հատանեմ և ասեմ թէ միտք առաքելոյն այս են:
-Կտրել գինը. Կտրել խելքը. Կտրել ծիծէ. և այլն: տես Գին կտրել. Խելքը կտրել. Ծծէ կտրել և այլն:
-Կտրել եղունգը. Նըրնաք քէսմէք: որել. հարթել զեղունգն:
-Կտրել մազերը: վիրաւլ զհերս:
-Կտրել ջիղերը: խզել զջիլսն:
-Կտրել նետել. քէսիփ աթմաք: 'ի բաց կտրել. 'ի բաց հատանել. պարտուրել:
-Կանանց տեսութենէ աչուընիս կտրելը կամ պահելը՝ մեծ վարձք է: բազում վարձք է մեզ՝ յորժամ 'ի տեսութենէ կնոջ զանձինս պարուրեացուք:
-Կտրեց նետաց անանց անհամբերութիւնը: զկարճմտութիւն 'ի նոցանէ 'ի բաց պարուրեաց:
-Կտրելը. քէսիշ: կտրօն. կտրուածն. հատուածն. խզուածն. յապաւուածն. հատուցուածն:
Կտրէկցուկ. քէսիքխըլնըգ: կցկտուր. կտրկտուածն:
Կտրիլ. քէսիլմէք: կտրիլ. հատանիլ. հատուցանիլ:
-Կտրիլ. Նուր եօլ չէքիլիւ. Ննչպէս նալէյ խուշը. ղոյմուխը, և այլն: չճնել կաթին. տապականիլ:
-Կտրիլ. աղբիւր բան խուսափիլ. Ննչպէս, թար նըրիլ. խար նըրիլ. և այլն: տես Դառնալ. խուսափիլ:
Կտրիճ. կէնճ, կամ պոլայ մարդ. Նյիթ: երիտասարդ. պատանի. այր:
-Կտրիճ. օրտապ. օճաղ. Նյիթ: քաջ. ժիր. արի. արուտր. կորովի. զօրաւոր. զարգուած. այր:
-Կտրիճ եղէք: լերուք արք: տես և Արիասս:
-Կտրիճներ: քաջորեար:
-Կտրիճ կտրիճ քալելով: արիաքայլ:
-Կտրիճ աղեղնաւոր: տես Վարպետ աղեղնաւոր:
-Կտրիճ ըլլալ: տես Կտրճնալ:
-Կտրիճ ձիաւոր. Նյիթ աթլը: քաջաձի. ձիախորոխ:
-Կտրիճ ճէնկճի. Նյիթ ճէնկճի: քաջամարտ. քաջամարտիկ. պատերազմող. գոռ. ախոյեան:
-Կտրիճ տալեան: տես Տալեան կտրիճ:
-Կտրճի գործք: արութիւն. քաջութիւն. նահատակութիւն. շահատակութիւն. շահատակիւն. առաքինութիւն. հանդէս քաջութեան:
-Կտրճի մուլթալիգ. Նյիթէանէ: արիական. առաքինական.
-Կտրճի պէս: քաջաբար. արիաբար. առնաբար. առաքինաբար. հսկայաբար. քաջապէս. արիապէս:
-Կտրճի պէս սիլահլանմիշ եղած: քաջազէն. առնազէն. սպառազէն:
Կտրճնալ. կէնճ ըլլալ. կէնճօլմաք ընել: երիտասարդանալ. քաջանալ. արիանալ. առաքինանալ. ժրանալ. կորովանալ. ախոյանանալ. քաջանանալ. զօրանալ. այր լինել:
-Զօրացիք, կտրիճ եղէք, այլազգիներ: քաջալերեցարուք, լերուք արք, ո՛ այլազգիք:
Կտրճութիւն. Նյիթլիք: արութիւն. արիութիւն. ժրութիւն. քաջութիւն. կորովութիւն. առաքինութիւն. նահատակութիւն. շահատակութիւն. շահատակիւն. կորով:
-Քաջին Հերակլեսի կտրճութիւնները: նահատակութիւնք քաջին Հերակլեայ:
-Կտրճութիւն ընել: արութիւնս կացուցանել: տես և Կտրճնալ:
-Կտրճութիւն չունող: անարի. վատ. կնատ: տես և Վախկոտ:
-Կտրճութեան առեն: տիք երիտասարդութեան. հասակ երիտասարդութեան. տատիք:
-Ով որ կտրճութեան տարիք հասեր էր: որ յորդունս մանկութեան էր:
-Կտրճութեամբ: տես Կտրճի պէս:
-Կտրճութեամբ զէնքը առաջ նետող. ուէրփէն ճեստ: ախոյեան. գիմապրաւ. նահատակ. շահատակ:
-Կտրճութեամբ ճէնկ ընել: նահատակիլ. շահատակիլ. առաքինանալ առնաբար մարտնչել:
-Կտրճութեամբ վրայ վազել, կամ սուրալ ընել: արիաբար յարձակիլ. խոյանալ. խիզախել. նահատակիլ. շահատակիլ. առաքինանալ:
-Կտրճութեամբ վրայ վազող: ախոյանայարձակ:
Կտրճցնել: քաջալերել. ժրացուցանել. արիացուցանել. առաքինացուցանել:
Կտրճևորդք: այրընտիր. քաջորեար:
Կտրուկ՝ գինի, թօյախ, ըրախի, համ, հոտ. և այլն. քէսքին. սուրդ: բարկ. հատու. սղցու. ազդեցիկ. ազդական. սաստիկ. զօրեղ. սուր:
-Կտրուկ՝ դանակ, թուր, մկրատ, աքցան, և այլն. քէսկին: հատու. հատանող. սուր. սայրասուր. քաջասուր: — Սաստիկ կտրուկ մանգաղով: քաջասուր մանգաղաւ:
-Կտրուկ՝ ձայն, խօսք, պատասխան. և այլն: սուր. չեչա. սերտ. կուռ. ուժգին. սաստիկ. խիստ. յատուկ:
-Կտրուկ՝ մարդ, գաղափ, ճանապարհ. և այլն. էտտօղ: տես Եռանդ. նըրաւոք:

-Կտրուկ գեղ։ համառօտագեղ։
-Կտրուկ զարնել։ ուժգին հարկանել. շեշտակի հարկանել. շեշտել։
-Կտրուկ ըլլալ։ տես Կտրուկնալ։
-Կտրուկ խօսք։ վճիռ բան։
-Կտրուկ կամ անբժշկելի հիւանդութիւն։ սուր ցաւ կամ անբժշկելի։
-Կտրուկ ձայն հանող։ սաստկաձայն։
-Կտրուկ ու շուտ ըմբռնող միտք։ սուր և արագատես միտք։
-Կտրուկ պատերազմ. փէօլիւն ճէնկ։ բուռն պատերազմ. գոռ պատերազմ. պատերազմ սաստիկ. պատերազմ մեծ։
-Կտրուկ պատերազմող։ գոռ. քաջամարտիկ։
-Կտրուկնալ. փէօլիւնլէնմէք։ սաստկանալ. զօրանալ. բռնանալ։
-Կտրուկութիւն։ սրութիւն. սաստկութիւն. բռնութիւն. ազդուութիւն։
-Կտրուկցնել՝ դանակը, սուրը, և այլն. փէօլիւնլէթմէք։ սրել. թեքել։
-Կտրուկցնել. Ճառաղլանմաք։ սաստկացուցանել. զօրացուցանել։
Կտրատած. ֆարդալ ֆարդալ փէսիլմիշ։ կտրատեալ. կոճոպեալ. հատակտոր։ տես և Կտրատել բայը։
-Կտրատած անդամները։ անդամամթիւ։
Կտրատել. ֆարդալ ֆարդալ փէսմէք։ կտրատել. կտտորել. կոճոպել. հատակտոր առնել։
-Կտրել՝ գլուխը, մորուքը, կամ ճանկերը, և այլն։ գլխել. գլխատել. յօշել. յօշատել. կըտրատել։ տես և Բզըքտել։
-Խօսքը կտրել։ ընկըճկել զխօսս. զկարգ բանից ընդ մէջ հատանել հեկեկելով. հատուած տալ բանին. ընդհատել զբանս։
-Կտրելը։ կտրատումն. Ջարդոց։
-Կտրիլ։ կտրատիլ։ տես և 'ի բայն՝ Կտրել։
չԿտրուող. փէսիլմէյէն։ անկտոր. անհատ. անհատանելի. անհատական։
Կտրող։ կտրող. կտրիչ. հատանող. հատու։
Կտցել. կագալով փըրփըրել։ կտցել։
Կտահատ։ տես Քթանի հունտ։
Կրած. Ծաշըմըշ. չէքիլմիշ։ կրեալ. տարեալ։
-Կրած չարը չյիշելը. գօրէզմէզլիք։ անյիշաչարութիւն. անոխակալութիւն։
-Կրած չարը յիշող։ չարայուշ։
-Կրած չարը չյիշող։ անյիշաչար. անոխակալ. ներող։
Կրակ. աթէշ։ հուր. հրատ. կրակ.՝ խարոյկ. կայծակն։
Կրակ. հրդեհ։ տես վարը՝ Կրակ. Էանղըն։
-Արտի կրակ։ հրայրք։
-Կրակ առնող։ հրառու։
-Կրակ բռնեցընող։ կայծակնավառ։
-Կրակ բերող, կամ կրակ կրող։ կրակաբեր. հրաբեր. կրակակալ. հրակիր. կրակակիր։
-Կրակ գոյացնող, կամ կրակէ գոյացած։ հրածնունդ. հրածին. խարուկածին. հրաբուն։
-Կրակ դառնալ. Կրակ դարձնել. և այլն։ տես Կրակ կտրիլ. Կրակ կտրեցնել. և այլն։
-Կրակ ըլլալ. Կրակ ընել։ տես Կրակ կտրիլ. Կրակ կտրեցնել։
-Կրակ թափել։ հուր և կայծակունս շնչել։
-Կրակ թափեց քաղքին վրայ։ հուր շողացոյց զքաղաքաւն։
-Կրակ թափող։ կրակատեղաց. հրացան։
-Կրակ իջեցնել, կամ կրակ թափել։ հուր տեղալ. հրահոսել։
-Կրակ իջեցնող, կամ վառցնող։ հրահոս. հրահոսան. հրածորան. կրակատեղաց. բոցածաւալ. հրակայլակ. հրաբուղխ։
-Կրակ կտրած, կամ կրակ դարձած։ հրացեալ. արտաշիկեալ. շանթացեալ. հրափառեալ։ տես և Կրակոտոց։
-Կրակ կտրած երկաթ։ հրաշէկ, հրայրեաց, հրանուռ, տաքաշէկ, շանթացեալ երկաթ։
-Դարբիններուն ըսէս՝ որ կրակ կտրած երկաթներուն չորս գին կը պատեն։ խորհ ղուանաձա՝ որք պատեն զշանթս հրայրեաց։
-Կրակ կտրեցնել։ հրացուցանել. շանթացուցանել. հրաշիկացուցանել. հրատել։
-Կրակ կտրեցնող։ հրացուցիչ։
-Կրակ կտրիլ։ հրաշիկանալ. շանթանալ։
-Կրակ կտրիլը։ հրացումն։
-Կրակ կտրիլ. խիւփ բարկանալ։ այրել 'ի ցասմանէ։ տես և խիստ Սրդողիլ։
-Կրակ կտրիլը. բարկանալը։ տես խիստ մեծ Սրդող։
-Կրակ հանել։ հուր ցոլացուցանել. փայլատակունս արձակել. փայլատակել. հատանել (ուստեք) կայծականց։
-Այնչափ կրակ հանեց Վեսուբ լեռը։ այնչափ հուր շնչեաց լեառն Վեսուվ։
-Կրակ հանելը, կամ կրակ բխելը. աթէշ ֆըշգըրմասը։ հրաբուղխք. հրացանութիւն։
-Կրակ հանող, կամ գլուխը կրակ ունեցող կամ բխող։ հրահան. հրածին. խարուկածին. հրաբուղխ. հրացայտ. հրաշունչ. հրաքէզ. հրակատար. հրադադաթն. հրաբերձ։
-Քար քարի հետ շատ որ շփուի, կրակ կելլէ։ քար ընդ քարի թէ շփշփի, հուր հարկանի։
-Կրակ ու մուխ։ հրախառնուար։
-Կրակ ուտող։ հրաճաշակ։
-Կրակ պաշտող։ կրակապաշտ. հրապաշտ։
-Կրակ վառել։ լուցանել կրակ. վառել հուր. խարոյկ գործել. խարոյկ արկանել. խարոյկ վառել։
-Կայծքմը կրակ վառած։ 'ի կայծէ ողջոյն խոկ խարոյկ գործեալ։ — Վառած կրակ։ հրատ. խարոյկ։
-Կրակ վառելու լուցկիք։ հրալուցկիք. հրավառելիք։
-Կրակ վառելը։ հրավառութիւն. կրակավառութիւն. կրակալոյս։

-Կրակ վառօղ: հրավառ. հրալոյս:
-Կրակ ցանթկել: ցայտել հրոյ. հատանիլ հրոյ. հատանիլ բոցոյ, կամ կայծականց. փայլատակել հրոյ. ցոլանալ հրոյ:
-Կրակ ցանթկել աչքէն: տես Աչքէն կրակ ցանթկել:
-Կրակ ցանօղ, կամ ցրցքնօղ: հրացան. հրացայտ. հրացնցուղ. հրընկէց. հրձիգ. հրակայծակ. հրանշոյլ. կայծականատարափ. կայծականացայտ. կայծակնաբուղխ. կայծակնաթափ:
-Կրակ փչօղ, կամ փուսկուրմիշ ընօղ: հրաշունչ. կայծականաշունչ. բոցաշունչ:
-Կրակէ. նըռնէղէն. ատէշլի: հրեղէն. հրաբուն. հրանիւթ. հրանիւթեայ. բոցանիւթեայ. բոցանիւթ. հրանուտ. հրատարր. բոցեղէն:
-Կրակէ անցած: եփեալ. առ 'ի հրոյ:
-Քու տանդ տուի Հրեաներուն կրակէ անցուցածը բոլոր: եւ տու տան հօր քո զամենայն զառ 'ի հրոյն որդւոցն Իսրայելի:
-Կրակէ չանցած, կամ չանցնօղ, կամ կրակ չունօղ: անհուր:
-Կրակէ բերան ունօղ: հրաբերան:
-Կրակէ դաւաթ: հրաբաժակ:
-Կրակէ զէնք հագնիլ, կամ կրակով սիլահլանմիշ ըլլալ: հրազինիլ:
-Կրակէ զէնք հագցնել, կամ կրակով սիլահլանմիշ ընել: հրազինել. հրազէն վառել:
-Կրակէ զէնք ունօղ, կամ կրակով սիլահլանմիշ եղած: հրազէն. հրազինեալ:
-Կրակէ խանձած: հրախանձ:
-Կրակէ հեղեղ: հրահոսանք:
-Կրակէ մազ ունօղ: կայծականավարս:
-Կրակէ շինած: հրակերտ:
-Կրակը մտանել. ատէշէ ատմագ, կամ տուշմագ: ածել զբոցով. արկանել 'ի հուր:
-Կրակը մտանօղ ինքը զինքը: տես Անձը մահ տուօղ:
-Կրակը մտնել: տես Բուրդուբաշուճ ըլլալ:
-Կրակի գին. ատէշ պահասը: յոյժ թանգ. կարի ծանրագին:
-Կրակի գոյլ ունօղ: հրատապ:
-Կրակի գունդը: տապախառն:
-Կրակի գոյն. ատէշ ռէնկի. Բոստանճ ռէնկի: աշխէտ:
-Կրակի գոյն տերեւներով: հրաթերթեան. բոցատերեւ:
-Կրակի գունով, կամ կրակի գոյն ունօղ: հրագոյն. ատրագոյն. հրաներկ. աշխէտ:
-Կրակի դէզ, կամ կրակ դիզօղ: հրադէզ.
-Կրակի դաչել: 'ի հուր ծոտոտիլ:
-Կրակի կերակուր: ճարակ հրոյ:
-Կրակի մէջ թաղել: հրասուզել:
-Կրակի մէջ թաղուած: հրասուզեալ:
-Կրակի պէս. } ատէշ կիպի: հրակերպ. հրատեսիլ. հրատիպ. կայծականակերպ. կայծականատեսիլ.
-Կրակի նման. } հրաձեւ. բոցակերպ. բոցաձեւ. բոցատեսիլ. բոցատիպ:
-Կրակի պէս: հրաշան. հրակերպ. հրակերպեան: տես եւ Բուրդուբաշուճ ըլլալով:
-Կրակի պէս թռչօղ: տես Սուր թռչօղ:
-Կրակի պէս խշխշնօղ: բոցակիծ:
-Կրակի պէս խօսօղ: տես Լփռտացօղ:
-Կրակի պէս կարմիր, կամ կարմրած: տես Կասկարմիր կրակ:
-Կրակի պէս վրայ վազել: սրանալ. խոյանալ:
-Կրակի պէս վրայ վազելը: հրոսումն:
-Կրակի պէս վրայ վազօղ: սրընթաց. արշաւասոյր. հրոսակ. հրոսօղ:
-Կրակի պէս փայլել: բոցափայլել:
-Կրակի պէս փայլօղ: հրափայլ. հրանշոյլ. կայծականաճաճանչ. կայծականափայլ. կայծականացոլ. փայլակնացայտ. հրընկէց. հրաթափ. հրակայծակ. բոցանշոյլ:
-Կրակի վրայ քալօղ: հրակոխ:
-Կրակի տուն կամ տեղ: տես Կրակատուն:
-Կրակի ֆալճի: հրահմայ:
-Կրակի ֆալճութիւն: հրահմայք. հրահմայութիւն:
-Կրակով եկօղ: հրախաղաց:
-Կրակով երել: հրդեհել. հրակէզ առնել. հրկէզ առնել. հրձիգ առնել. հրակիզել. հրկիզել. բոցակիզել:
-Քաղաքը կրակով երեցին: հուր հարին զքաղաքն:
-Տաճարը երեցին: հրձիգ արարին զտաճարն:
-Կրակով երկիրը երե: հրձիգ լեցի երկիրն:
-Կրակով երելը: հրակիզումն. հրկիզութիւն:
-Կրակով երիլ: հրդեհիլ. հրակիզիլ. հրկէզ լինել. հրձիգ լինել. հուրբ կիզանիլ. հրով դատիլ. հրդեհակէզ լինել. բոցակիզիլ:
-Կրակով երօղ, կամ երած: հրկէզ. հրակէզ. հրայրեաց. հրածախ. հրատոչոր. հրդեհիչ. բոցածախ:
-Կրակով խառնած: հրախառն. հրատախառն. հրալից:
-Կրակով մաքրած: կայծականամաքուր. հրամաքուր:
-Կրակով պատած: հրաթաղանթ. բոցապատ. բոցափակ. հրապարփակ. հրացանկ:
-Կրակով պատժել: հրակոծ առնել. հրակոծել:
-Կրակով ջուր տաւած: հրամուխ. ջրդեղեալ:
-Կրակով վառած. ատէշ իչին եանմըշ: հրավառ. հրավառեալ. կայծակնաբորբոք. բոցավառեալ: տես եւ Կրակով երօղ:
-Կրակով կամ կրակի պէս վառել: հրավառել:
-Կրակով տանջուօղ: հրատանջ:
-Կրակով փորձած: հրափորձ:
-Կրակով փորձելը: հրափորձութիւն:
Կրակ. եանղըն. եանկըն. նայիրէ. ատէշ: հրդեհ. հրայրեացք. հրայրեցութիւն. հրդեհումն. հրակիզումն. հրկիզութիւն. հրկէզ. հրձիգ:

–Կրակ ձգել. եանղըն յգել։ հուր արկանել. հուր հարկանել. հրկիզել. հրդեհել. լուցանել. հրկէզ կամ բոցակէզ կամ հրձիգ առնել. բոցակիզել. հրդեհակէզ առնել։
–Կրակ ձգելը։ հրձիգ։ տես և Կրակ. եանղըն։
–Կրակ ձգելով երել։ հրդեհակէզ առնել. հրկէզ առնել. հրձիգ առնել. հրդեհել. հըրկիզել։
–Կրակ ձգող։ հրձիգ։
–Կրակ տալ տանը։ հուր հարկանել զտանէ. հուր հարկանել տանն. հուր հարկանել զտամբն. հրով դատել զտաճարն. հրով դատել զփայտակերտն։
–Կրակէն երած։ հրդեհակէզ։
Կրակաման. ճրաղի աման։ կրակարան. կրակետղ. ակութ. հրաման։
Կրակաչուփ. ճրաղ ալը ամնօղ. ճառաճառամ ալը առնօղ. աթէշ ճէօղլէր։ բոցակէզ. հրաչեայ։
Կրակարան. ճրաղի տան, եամ ճրաղի փէղ։ կրակատուն. տարրուշան. հուրբակ։
Կրակեղէն։ տես Կրակէ։
Կրակոտ, կամ կրակով լցուած։ եռանդնոտ. եռանդուն. հրալից։
–Կրակոտ՝ ձորթ. [illegible], և այլն. աթէշլի։ տ. Կրակուբոց՝ ձորթ։
–Կրակոտ մոխիր. [illegible]։ գաղախ։
–Կրակոտ մոխիր ըլլալ։ գաղաղանալ։
Կրակուբոց. [illegible], որ [illegible]. աթէշ [illegible]։ հրաբորբոք. հրատաբորբոք. հրատապ։
–Կրակուբոց. գինի, օղի, [illegible], և այլն։ տես Կարուկ՝ գինի։
–Կրակուբոց՝ ձի, գաղան. և այլն։ տես Յառուզ՝ ձի. և այլն։
–Կրակուբոց՝ ձորթ։ հրայրին. աշխոյժ. եռանդնոտ. եռանդուն. շուտափոյթ։ տես և Կրակոտ՝ ձորթ։
Կրել. թաշըմաք։ կրել. տանել. ածել։
–Ձենք կրել։ զէն զինուորաւ առնուլ։
–Կրել՝ մէկ դէլոյ ձը։ տես Քաշել՝ [illegible]
Կրելու։ կրելի. տանելի. ածելի։
–Կրելու մէլթալիգ։ կրական. կրաւորական։
Կրըզել. [illegible]։ խոյս տալ. անցն տալ. խուսել. խուսափել։
Կրըզող. [illegible]։ խուսափու։
Կրթել։ հրահանգել. կրթել. ուսուցանել. վարժել. մարզել. թեքել։ տես և 'ի բառն Թալիմ։
–Կրթել իր աշակերտները։ զիւր աշակերտսն թեքել. ածել 'ի մտավարժութիւն։
–Կրթուած։ բարեկիրթ. բարեխրատ։
–Ընկերութենքնին կծկած փիլիսոփաներուն իմաստակ խօսքերովը կրթուած։ կրթեալ և թեքեալ 'ի ճոռոմ բանս եկզայոն փիլիսոփայից։ [գունդ։
–Կրթուած զօրք։ գունդ մարզիկ. մարտեան
–Չկրթուած զօրք։ գուգաղ. դիւրըմբռնելի և անկիրթ զօրք։

–Կրթուած ըլլալը։ բարեխրատութիւն։
–Կրթութիւն։ հրահանգ. վարժ. վարժեար. կրթութիւն։
–Որոնք որ դպրոցի կրթութիւն առած են։ որոց 'ի դպրոցի հրահանգս վարժեալ իցեն։
Կրթկապ.՛ [illegible]. որ [illegible]։ հանգոյց. կնճիռ. կղթկապ։
Կրխայ. [illegible]։ կրխայ. կռայ։
–Կրխայի տաշտ։ խեց, կամ պատեան կրխայի։
Կրխախ։ քննաբան. բանակրկիտ. պարսաւադէտ։
–Կրխախութիւն ընել։ քննաբանել։
–Կրիճ. [illegible]։ կճիճ. խեցի. խեցեղէն։
Կրծքկալ. [illegible]։ կրծանոց։
Կրնալ. [illegible]։ կարել. բաւել. զօրել. մարթել. իշխել. ուժել. տարօկել. առնկել. ժամանել. կարողանալ. մարթանալ. զօրանալ. բաւականանալ. կարող լինել. բաւական լինել. իշխան կամ ձեռնհաս գոլ. ձեռնհաս լինել. 'ի կարի կամ 'ի ձեռին ուրուք գոլ. ունել։
–Ձեմ կրնար ըսել։ ասել ոչ ունիմ։
–Կարենաս քու անուանովդ առակ կոչել։ իշխան լիցիս հատանել տուանձինն գանձեկան։
–Որչափ որ կրնաս։ որչափ 'ի կարի կամ 'ի ձեռին քում է. որչափ ձեռնհաս իցես. որչափ 'ի ձեռին իւրում էր. որչափ իւր գոլ էր. ըստ կարի իւրում։
–Կրնաս ներել մեր մեղքերը։ գիտես թողուլ զմեղս մեր։ –Ըրէ անոր ինչ որ կրնաս։ արասցես նմա որպէս ինչ գտցէ ձեռն քո։
–Կրնայ տեսնուիլ Յոբին փորձութենէն։ 'ի Յոբայ փորձանացն է տեսանել։
–Ան բանը չեմ կրնար, ձեռքս չի հասնիր։ այդմ ոչ ժամանեմ։
–Կրնանք անիկայ ալ ցուցընել։ և ոչ զայն չքաւորեցուք ցուցանել։
–Կրնալու պէս գալ։ որպէս նոյնհետայն կարացից գալ։
–չԿրնալ. [illegible]։ չկարել. չզօրել. չբաւել. չատակել. չիշխել. չժամանել. ոչ կարողանալ. անկարանալ. տկարանալ։ տես և չԱտակել։
–Մէկը չիկարենայ յոյժանի պաշտել զԱստուած։ մի ոք իշխան լիցի յանդիման պաշտել զԱստուած։ [ընդ նմա։
–Անոր հետ չիկրնար խօսուիլ։ ոչ գոյ խօսել
Կրնայ ըլլալ։ տես Կարելի է։
Կրունկ. [illegible]։ կրունկն. կրուկ. գարշապար։
–Կրնկները։ կրնկունք. կրկունք. գարշապարք։
Կրունկ. [illegible], [illegible], [illegible], և այլն. ը-[illegible]։ ծղխնի. ագխ գրան։
–Զորս կրունկով։ չորեքժռի։
Կրցնել. [illegible]։ կարողացուցանել. բաւեցուցանել. բաւականացուցանել։
Կրցող. [illegible]։ կարող. հզօր. բաւական. իշխան. զօրաւոր. ձեռնհաս. ընդունակ։

-Ամէն բան կրցող: ամենակարող. ամենազօր. գերազօր:
-չԿրցող: անկար. տկարիկար. անկարող. անզօր. անբաւական. անձեռնհաս:
Կրող. Թաշըյան: կրող. կրաւորական. կրելի:
Կրօնաւոր. Ռուհպան. տարիքան. փէհլիւ. փէհրիզ:
կրօնաւոր. աբեղայ. միանձն. վանական. մենակեաց. միայնակեաց. միայնաւոր:
-Կրօնաւոր՝ անապատական ճգնող՝ տաղ էնած:
չուշտակ:
-Կրօնաւոր ըլլալ: կրօնաւորիլ. միանձնանալ. ուխտաւորիլ:
-Կրօնաւորաց տեղ. Թէքքէ: կրօնաստան. մենարան. մենաստան: տես և Վանք:
-Կրօնաւորի խուց. փէշխը օտասը: խուց. խուղ, խցկիթ:
-Կրօնաւորի կապայ: սքեմ. ձև կրօնաւորական:
-Կրօնաւորի զգեստ առնելու օրհնութիւնը: սքեմարկէք:
-Կրօնաւորի զգեստ հագնիլ: սքեմաւորիլ:
-Կրօնաւորի զգեստ հագնիլը: սքեմաւորութիւն:
-Կրօնաւորի նման: աբեղայակերպ:
Կրօնաւորական: կրօնաւորական. միանձնական. միակեցական:
-Կրօնաւորական կրօնքի գլուխ կամ հիմնադիր: կրօնահայր:
-Կրօնաւորութիւն: կրօնաւորութիւն. միանձնութիւն. միայնակեցութիւն:
Կրօնաւորցու. Ռուհպանլըգ: Նորընծայ:
Կրօնք, կամ կրօն. Տինէզ: կրօն. օրէն. հաւատ:
-Կրօնք չունեցող. Տինսիզ: անկրօն. անհաւատ:
-Կրօնք սիրող: կրօնասէր:
-Կրօնքը մէկ. Տինտաշ. Խըմտաշ: կրօնակից. զուգակրօն. միակրօն. համակրօն. միահաւատ. հաւատակից:
-Ուրիշ կրօնք ունեցող: այլակրօն. այլադէն. այլակդէն. այլազգոյն:
-Սուտ կրօնք: աղանդ. գէն:
-Սուտ կրօնքի գլուխ: աղանդապետ. գէնապետ:
-Կրօնքի խայրէթ ունեցող: նախանձաւոր. նախանձայոյզ: [խանձ:
-Սուտ կրօնքի խայրէթ ունեցող: մոլեռնա.
Կցած. Կցել. և այլն: տես Կցցած. Կցցել. և այլն:
Կցկցած: կցկցեալ. կցկցուն. յօդուածոյ:
Կցկցել: կցկցել. յօդել:
-Եկաւ Հերովդէսի ստամոքս խօսքեր կցկցեց: եկեալ առ Հերովդէս ստամոքապաստ լինէր:
Կցցած. Ուլաշըգ: կցեալ. յարեալ. մածեալ. յարակից. կցորդ. կից: տես Կպած, և Պի. Թիշիկ:
-չԿցցած, կամ չկցցուող, կամ չկցցող: անկից. անյար. անյօդ. անկցորդ:

Կցցել. Էքլէմէք Բան ՊԷՐԱԷՔԷՄ ԻԷՓ ՏՈԿՈՒՆԵՐ. Ուլաշտըր-մէք. Եափըշտըրմագ. Գավուշտուրմագ: կցել. յարել. զուգել. յօդել. զօդել. պատուաստել. պատշաճել. զուգակցել. յարակցել. շաղկապել. պատականել. շարամանել. խառնել, հիւսել. վերաել. կցորդել. հեղուսել:
-Ան բաներուն վրայ հիմայ հոս կըկցցենք: զայնոսիկ այժմ ուրեմն զկնի հեղուսեմք բանս:
-Կցցելը, կամ կցցիլը: կցորդութիւն. յարակցութիւն. զուգակցութիւն. շարայարութիւն. շարամանութիւն. կցումն. յարումն. խառնումն. յօդուած. զօդուած. կցուած. կից. խառնուրդ:
Կցցիլ, կամ կցցուիլ. Ուլաշմագ. Եափըշմագ. Գավուշմագ: կցիլ. յարիլ. մածանիլ. յարնչիլ. միաւորիլ. պատշաճիլ. միանալ. յենուլ. մածնուլ: տես և 'ի բայն՝ Կցցել:
Կօթթալ՝ Ճէրէլ. Չիշլէնմէք: խխումն:
-Կօթթացող՝ Ճէրէ: խխայթ:
Կօլվակ. Յէշող Տաւէկ. Խօճայ: կեթոց:
-Կօլվակ մեծ: քուղայ:
Կօծօ. Քիւչիւք Ռուսեալ ադաւս: Գուլաս:
Կօճակ. Կօճկել: տես Կոճակ. Կոճկել:
Կօշիկ. Պապուճ: կօշիկ: տես և Բոտպուճ:
-Կօշիկ՝ եաւէի կողմը նեղ: նեղագագարշապար կօշիկ:
-Կօշիկ՝ ծայրը սուր: կօշիկ սրածայրաւոր:
-Կօշիկ՝ կըճըռ կըճըռ ձայն հանող: ճռնչող կօշիկ:
-Կօշիկ՝ չարչարանք տալու: կապալիճ:
-Կօշիկին երեսը: անկարութեան օղիք:
-Կօշիկին ծայրը կամ քիթը: լեզու կօշկի:
-Կօշիկին վերի կողմը ինչուան ծունկը: կապիճք կօշկաց:
Կօշկար. Բաբուճճի: կօշկակար. կարուակ:
Կօշկարութիւն: կօշկակարութիւն. կարուակութիւն:
Կօպիտ. Կօպտանալ. և այլն: տես Կոպիտ. Կոպտանալ. և այլն:
Կօպնհագ. Քաղաքի անուն: Կապուհնիա:
Կօտ. Ճէպ Փառաղ ըմէ: գրիւ:
Կօտօշ. Պօղ. Պօյնուզ: եղջիւր. վրկեակ:
-Պզտիկ կօտօշ: բողկուկ:
-Դէպ'ի ետև ոլորած կօտօշ: եղջիւր ոլորեալ:
-Կօտօշ ունեցող: եղջերաւոր. եղջերաբոյս:
-Կօտօշէ: եղջերեայ. եղջերեղէն:
-Կօտօշէ եղի աման: եղջիւր իւղոյ:
-Կօտօշէ շինած պօռու: փող եղջերեայ. եղջիւր:
-Կօտօշը ծուռ: թեքեալ, գալարեալ եղջիւր:
-Կօտօշը սուր: սրեղջիւր:
-Կօտօշի պէս պնտացընել: եղջիւրացուցանել:
-Կօտօշները աղւոր: եղջերագեղ:
-Կօտօշները բարձր: բարձրեղջիւր:
-Կօտօշները բուսած: եղջերաբոյս:
-Կօտօշով զարնել, կամ հրել. պօղլամագ.

պօյնուզուլան գագմագ։ խեթկել եղջերցել. եղջիւր անել։
–Կոտոշով ծեծկուիլ, կամ կռուիլ։ ոգորել։
–Կոտոշով օձ։ եղջիւրիկ. եղջերիկ։

Հ

Հա՛. հէ՛. հէ-էթ. պէլի։ այո՛. հա՛։
Հա՛ հա՛. հէ՛ հէ՛. պէլի պէլի։ այո՛ այո՛։
Հա՛ն՝ հա, ու չէ՛ն՝ չէ։ այոն այո, և ոչն ոչ։
Հա. հը՛. (միջարկ)։ հա՛. հա՛պա. հա՛պայ. աղէ. բե՛ր. տե՛ս. ո՛ն. ո՛ն առեալ։
–Հա ըսել։ հաւանիլ. ընդունիլ. յանձն առնուլ. խոստանալ. տեղի տալ. ստորասել։ տես և Հաւնիլ։
–Հա՛ ձանըմ, կամ պապամ։ հա՛պա. աղէ. ո՛ն արի, կամ ո՛ն արիք։
–Հա՛ ձանըմ կանչել։ խրախոյս բառնալ. խրախոյս կարդալ. խրախոյս տալ. քաջալերել. խրախուսել։
Հաբեղայ. Հաբեղայութիւն. Հաբեղացու. և այլն։ տես Կրօնաւոր. Կրօնաւորութիւն. Կրօնաւորցու. և այլն։
Հագած. կէյմիշ. կէյինմիշ։ զգեցեալ. զգեստաւորեալ. ագուցեալ. պատմուճանեալ. արկեալ զիւրև. առեալ զիւրեաւ։
–Մերկ մարմնոյն վրայէն հագած։ և զայն 'ի վերայ մերկատար անդամոց զգածեալ։
–Առաջուց հագած։ նախազգեցեալ։
–Մաքուր ու կոկիկ հագած։ կազմիկ, սրբիկ, բարեքիկ, ջինջ զգեցեալ։
Հագած. հագուած. հագած հագընուած. կէյինմիշ գուշանմըշ։ զարդարեալ. պաճուճեալ. պճնազարդ. պճնապայծառ. պճնազգեստեալ. պճնազարդեալ. պատմուճանեալ։ տես և Զարդարուած։
Հագնելիք. կիյէճէք։ ագանելի. արկանելի. ըզգենլի։
Հագնիլ. կիյմէք. կիյինմէք։ ագանիլ. զգենուլ. արկանիլ զզգեստ. արկանել զիւրև. արկանել զանձամբ. առնուլ զիւրեաւ։
–Հագնիլը։ զգեցումն. զգածումն։
–Փուրձ հագնիլը։ զգածումն քրձի։
Հագուստ. հալպիզ. էսպապ։ ագանելի. արկանելի. զգեստ. ձորձ. պատմուճան. հանդերձ. հալաւ։
–Հագուստ խեղճ։ հանդերձիկ։
–Հագուստ կարճ, կամ հագուստը կարճ։ կարճազգեստ։
–Հագուստ կարճ ու խիստ սեղմ։ հանդրիճեալ և ամենևին զօդեալ ձորձ։

–Հագուստ մը միայն հագած։ միահանդերձ։
–Հագուստ մը միայն ունեցող։ միաձորձ։
–Հագուստ չփոխուիլ կամ հագուստ ըլլալ։ ձորձիլ։ – Գործած կտաւենէն հագուստ չփոխուի։ ստայնք նոցա մի՛ ձորձեսցին։
–Հագուստ չունեցող։ անհանդերձ. անձորձ։ տես և Մերկ։
–Հագուստ տակի։ վտաւակ։
–Հագուստը ժողված կամ վեր առած։ հանդրէճ։
–Հագուստը գօտիով ժողվել։ զսպել գօտեաւ զպատմուճանն։
–Հագուստը վեր ժողվել։ հանդրիճել զհանդերձս. հանդրիճաձև ամփոփել. հանդրիճաձև ընդ գօտեաւ ունել. 'ի վեր հանդրիճել։
–Հագուստը պատռած։ հանդերձապատառ։
–Հագուստը փռած։ հանդերձատարած։
–Հագուստի ծալք, կոտրուկք։ հօվ հանդերձից. հովանացոյն կողմանք զգեստուց. հովահարեալ ծալք. խորշխորշան. փոթ հանդերձի։
–Հագուստի սառակ։ հանդերձագինք։
–Հագուստներ։ հանդերձանի. հանդերձեղէն։
Հագցնել. կէյտիւրմէք. կէյինտիրմէք։ զգեստաւորել. զգեցուցանել. ագուցանել։
–Հագցնել բանի մը մէջ. [illegible]. կէյտիրմէք։ ագուցանել. արկանել. ընդելուզանել. ընդելուզել. յաւել. կապել։
–Ակնիւ քարեր հագուցած։ ականակապ։
–Հագցնել մէկզմէկ։ տես Մէկզմէկ հագցնել։
Հագցնող։ զգեցուցիչ։
Հագուած։ տես Հագած։
Հագուեցնել։ տես Հագցնել։
–Հագուեցնել կապուեցնել. կէյինտիրմէք. գուշանտիրմագ։ զարդարել. պճնել. պճնազարդել. պաճուճել։
Հագուիլ։ տես Հագնիլ։
–Հագուիլ, կամ Հագուիլ կապուիլ. կէյինմէք գուշանմագ։ պաճուճիլ. պճնիլ. պճնազարդիլ։ տես և Զարդարուիլ։
–Ոսկեղէնով կը հագնիս կը կապուիս։ շուրջանակի կուռ յոսկի համակիս։
–Որ հագուէր կը կապուէր։ սէգ խուն էր առ հանդերձ։
–Հագուիլ կապուիլ։ 'ի պաճուճանս և 'ի զարդարանս հատանիլ։
–Հագուիլ կապուիլը։ պաճուճանք. պճնազարդութիւն։
Հագուող կապուող։ պճնասէր. զարդասէր. պաճուճասէր. պաճուճազարդ. պաճուճազգեստ. պճնահանդերձ. պճնազարդ. պճնապայծառ։
Հագրբայիջան. ատէրպէճան. [illegible] գաւառ է։ Ատրպատական։
Հաղ. էօփիւճիւք։ հաղ։
–Հաղէն խղդուիլ։ հեղձամղձուկ լինել 'ի հաղոյ։

Հաղ. խօղ. խօշը գալը: սրտի գիւր. ախորժ. ախորժակ. հաճոյք. անգորր:
-Հաղ ընել. հազ էյլէմէք: հաճ լինել. հաճիլ. ախորժիլ. սիրել:
-Հաղ չընել: չհաճիլ. չախորժել. տհաճիլ. գժկամակիլ. գժկամակ լինել:
-Հաղ ընել տալ: հաճել. հաճեցուցանել. ախորժեցուցանել. ախորժ ընծայել:
-Հաղ չընելը: տհաճութիւն. գժկամակութիւն:
-Հաղ ընելով: ախորժաբար. ախորժանօք:
-Հաղ ընելու: հեշտալի. հաճելի. ախորժելի. ախորժական. ախորժակ. ախորժ:
-Հաղ չընելու: գժպհի:
-Հաղ ընօղ: հաճ և հաւան:
-Հաղ չընօղ: տհաճ. գժկամակ:
-Հաղ ըրած: հաճեալ. ախորժեալ. սիրեցեալ:
-Հաղը ելլել. հազ չըգըա ըլմագ. հաղէ չըգմագ: հաճոյ լինել. հաճելի կամ ախորժելի լինել:
-Հաղը չելլօղ. հաղէ չըգմաղ: անհաճոյ. անախորժ. գժկամակ:
Հաղալ. էօթիւրմէք: հաղալ:
-Հաղալ կենդանիներու: փաքալ:
Հաղար = հէզար. պին: հազար. հազարեակ:
-Հաղար անգամ. պին քէրէ. պին փէճա. պին էօյլէմ: հազար անգամ. հազարիցս. հազարիցս անգամ: տես Շատ անգամ:
-Հաղար անգամ աւելի: հազարապատիկ:
-Հաղարաւմէկ հնարք ալ որ գտնէ: թէ բիւր հնարս հնարիցի:
-Հաղար թիւալիւ. չօք նիւալիւ: բիւրապղցի. բիւրակերպ. բիւրակերպեան. բիւրադէմ. բիւրագիմի. բիւրատեսակ: տես և Շատ թիւալու:
-Հաղար կոտր, կամ հաղար կտորէ. պին փարչա: բիւրամասնեայ:
-Հաղար հեղ: տես Հաղար անգամ:
-Հաղար ղաթ: հազարաւոր. հազարապատիկ. բիւրապատիկ:
-Հաղարին ալ: հազարեքեան. հազարեքին:
-Հաղար տարուան: հազարամեայ. հազարամեան. հազարեմեան:
-Հաղարըք հաղարաց. պին քէրէ պին. պինլէր: հազարք հազարաց:
-Հաղար, կամ հաղարիկ. խոտ է. մօտօլ: հազար:
Հաղարապետ. պին պաշը: հազարապետ. տրիբուն:
Հաղարապետութիւն: հազարապետութիւն:
Հաղարաւոր: հազարաւոր. յոգնահազար. բիւրաւոր:
-Հաղարաւոր անկերով շինած: բիւրականեայ:
Հաղըր. հափիր: տես Պատրաստ, և զհետեւեալսն:
Հաղըրիկ. ատլեմայ: ապցան:
Հաղըրձայ: տես Պատրաստ:
Հաղիւ. ձօրով. կիւճիւլէ. անճագ. գըճ: հազիւ. հազիւ ուրեմն. հազիւ երբեք. դուն ուրեք. դժուարաւ:
-Հաղիւ գտնուելու: գոյզնագիւտ. չքնաղ. անստուեր. ոչ յաճախեալ:
-Հաղիւ խալըսիլ: տես Զօր զլուխ ճօրով խալըսիլ և այլն:
-Հաղիւ հաղ. ձօրով ձօրով. ղաթով ղաթով. կիւճ պիլէ այըլը. գըճ պիլէ: հազիւ հազ. հազիւ ուրեմն. հազիւ երբեք. ուր ուրեմն. դժուարաւ ուրեմն. դուն ուրեք:
Հաթարզ հիտապարզ: տես Համար հաղար:
Հաթախչէրիֆ, կամ հաթաի հիւմայիւն. գիր՝ Թագաւորի ձեռօքովը ստորագրած, կամ հաստատած: հրովարտակ արքունի. սակր. սակերք:
-Հաթախչէրիֆ բերօղ: հրովարտակաւոր:
Հալ. վիճակ: } չափ. չափ անձին. պայման. սահ-
Հալ էհվալ: } ման. ողջոյն. աստիճան:
-Ծառայ եմ ու իմ վիճակս կը ճանչնամ: ծառայ եմ, և զչափ իմ կամ զչափ անձին ճանաչեմ:
-Որդեգրի վիճակ անցան: յորդեգրութեան պայման վերացան:
-Տեսայք ինչ հալ հասուց աշխօյութիւնը զողջան: տեսէք յոր սահման ժամանեցոյց արբեցութիւն զմանուկն:
-Մահուան հալ կամ աստիճան կը հասնէր: յաստիճան մահու հասանէր:
-Հալ չունիմ: չիք իմ կար:
-Հալերնիդ ինչ էր: որպէսիք ոմանք էիք:
-Հալը ինչպէս է աղին: ողջոյն է մանկանն:
-Հալը խաթրը հարցնել: հարցանել զողջունէ ուրուք: [փուշա. բուշա:
Հալաբուշա. խալախօշյ: փամփուշա. բաղա-
Հալաթ. Հալաթը: տես Պարան:
Հալալ: տես Հելալ:
Հալած. էրիմիշ: հալեալ. հալ:
-չՀալած. էրիմէմիշ: անհալ. տհալ. անլոյծ:
-Հալած մաշած: ծիւր. ծիւրեալ. հիւծեալ. ծնդեալ: տես և Վատուժ:
Հալածանք: հալածանք. հալածումն:
Հալածել. գօվալամագ. արգընա փիւշմէք: հալածել. հալածական առնել. վարել:
Հալածուիլ: հալածիլ. հալածական լինել:
Հալածօղ. հովալայան կիմսէ: հալածող. հալածիչ:
Հալաճ: տես Բամբակ գզող:
Հալայ: հօրաքոյր:
Հալայեխ: տես Աղախին:
Հալաւ, կամ հալաֆ: տես Լաթ. հագնելիք. և Հագուստ:
Հալել. էրիթմէք: հալել. լուծանել. ձուլել:
-Հալել զմարդը: } տես Վատուժցնել:
-Հալել մաշել: }
Հալելով շինած: հալածոյ:
Հալելու. էրիթէճէք. էրիմէճէք: հալելի. հրահալ. հրահալելի. հալական. հալուն:
-Հալելու բաներու աղտ կամ մնացուկ: աղբաղբուկ. աղբողբուկ. խարամ:
-Հալելու օճախ, կամ բան հալելու տեղ: հալոց. քուրայ. բովք:

Հալէ: տես Յովից ձմերոյ:
Հալէպ. քաղաքի անուն է: Բերիա:
Հալէպի. նոյն է: կանեփուն:
Հալէպցի: բերիացի. 'ի բերիոյ:
Հալիլ: հալել. լուծանել. լքել:
—Հալիլ, կամ
—Հալիլ մաշիլ: տես Վատուժնալ:
—Սառն արեւուն տաքութենէն հալելով: սառն լուծեալ 'ի ջերմութենէ արեգական:
—Հալիլ մաշիլ սիրով: տես Սիրով վառիլ:
—Աչքը որդւոցը վրան հալիլ: աչք իմ 'ի վերայ որդւոց հալեցան:
—Հալիլէ. հէլիւէ. հէլիլէճ. դեղ է: բան:
—Հալիլը. էրիմէ: հալ. հալումն. լուծումն:
Հալխա: տես Ջուան՝ արծաթ:
Հալխ: ամբոխ. բազմութիւն. հրապարակ. մարդիկ. որեար: տես և Ժողովուրդ:
Հալխայ. հալքայ: տես Օղ. հալխայ:
Հալոյի. ճերդի գոյն ունող. կէօկէօնկօ: վարդագոյն. մեղրշ:
Հալոճ. հուրճ. պտուղ է: ալոճ. խնձոր վայրի. հաղորան:
Հալուոր. գօճամամ: ծերունի. ալեար: տես և Ծեր:
—Հալուորիլ. Հալուորութիւն: տես Ծերանալ. Ծերութիւն:
չՀալուող. էրիմէյէն: անհալ. տհալ. անլոյծ:
Հալող մաշող: տես Վատուժցնող:
Հախ. զոր բանաւորի, կամ ուրիշ ալխատաւորի կոփան. հոգ. տես Վարձք:
—Հախով բռնած. Հախով բռնել: տես Վարձած. Վարձել:
Հախ. հոգ: տես Իրաւունք:
—Հախ դատաստան: տես Արդար դատաստան:
—Հախէն գալ: առնուլ զվրէժ. հանել զքէն վրիժուն. պատժել. հատուցանել զհատուցումն:
—Հախէն գալ բանիմը. մէր իշին հոգնոյան կէլմէք: զօրանալ. հատուցանել 'ի կատար. 'ի գլուխ հանել:
Հախլաշ: զուգահաւասար. զուգակշիռ. արդարակշիռ:
—Հախլաշ ըլլալ, կամ հախլաշմիշ ըլլալ: իրաւախոհ լինել. տալ զկշիռն:
Հակ. այար. փէնդ: հակ. զուգորդ. պատասխերձ:
Հակաճառիլ. հաքոճառունւն ընէլ. մուճադէլէ էյլէմէք. նիզաց էյլէմէք: բանակռիւ լինել. վիճաբանել. դատիլ ընդ ումեք. դատախազել. բանակռուիլ. հակաճառել. վիճել. ընդդիմաբանել. դիմախօսել. հակառակաբանել. դատախազել. դատել ընդ ումեք. ոսոխել:
Հակաճառութիւն. մուճադէլէ. նիզաց: հակաճառութիւն. վիճաբանութիւն. ընդդիմախօսութիւն. ընդդիմաբանութիւն. հակառակաբանութիւն. բանակռուութիւն. բանակռիւ. վէճ:

Հակաճառող: հակաճառ. վիճաբան. ընդդիմաբան. բանակռիւ. հակառակորդ:
Հակել. Հակիլ: տես Ծռել. ելեւ. Ծռիլ:
Հակոտնեայ. նոր աշխարհէն, կամ ներքեւ աշխարհի մարդ: հակոտնեայ. ընդդիմոտնեայ. ընդդիմոտն:
Հահա հէհէ: խնդիրք. խնդրանք. ցնծութիւն. հրճուանք:
Հաղարճ. ճալինի խուլխուլը: ծառ:
—Հաղարճի թութ. ծորենի:
—Հաղարճի չաօշ: ծորենոյ օշարակ:
Հաղորդ. իշտիրաք. իշտիրաք: հաղորդ. կցորդ. բաժանորդ. հաւասարորդ. հասարակորդ. հաղորդակից. մասնակից. բաժանակից. ընկերակից:
—Հաղորդ չեղող: անմասն. անբաժ. անբաժին. անհաղորդ. անկցորդ:
—Հաղորդ ըլլալ: հաղորդ լինել. հաղորդակից լինել. կցորդ լինել. բաժանորդ լինել. հաւասարորդ լինել. հաղորդիլ. կցորդիլ. հաւասարիլ. մասնաւորիլ. մասնակցիլ. հաղորդակցիլ:
—Հաղորդ ըլլալ կամ ընել աւարին: բաժանակից աւարին լինել կամ առնել: Ընդ բաժինս աւարին խառնիլ: Աւարաբաժան առնուլ: Խառնիլ ընդ աւար ընդ կապուտ բանակին: Ի մասն աւարին հասարակել: Մասնակից առնել կամ լինել աւարին:
—Աւարին ալ՝ պատուոյն ալ՝ հաղորդ կ'ըլլան: հասարակորդք են և աւարին և պատուոյ:
—Հաղորդ չըլլալ: անմասն լինել. չհաղորդիլ. չմասնաւորիլ. չմասնակցիլ:
—Հաղորդ ընել. իշտիրաք էթմէք: հաղորդել. կցորդել. բաժանորդել. հաւասարել. մասնաւորել. հաղորդակցել. մասնակցել. հաղորդ առնել:
—Հաղորդ չընել: անմասն կամ անհաղորդ առնել:
Հաղորդ. քրիստոնէից. Քրիստոսի մարմին: հաղորդութիւն. սրբութիւն. գոհութիւն. օրհնք. աստուածային խորհուրդն:
—Հաղորդ պահելու աման: հաղորդատուփ:
—Հաղորդ առնել: տես Սրբութիւն առնել:
—Հաղորդ չառնող, կամ առանց հաղորդ առնելու: անհաղորդ:
—Հաղորդ տալ: հաղորդել զժողովուրդն մարմնոյ և արեան Տեառն. մատակարարել, կամ պաշտել զսուրբ խորհուրդն:
Հաղորդուած: հաղորդական. հաղորդեալ:
Հաղորդուիլ. քրիստոնէից ալմօք: տես Սրբութիւն առնել:
—Հաղորդուիլ սիրով. իշտիրաք էտէն: հաղորդասէր:
—Հաղորդութիւն: տես Հաղորդ. քրիստոնէից:
Հաղորդութիւն. իշտիրաք: հաղորդութիւն. կցորդութիւն. բաժանորդութիւն. հաղորդակցութիւն. մասնակցութիւն:
Հաճախ: գործի. կաս. կարասի:

Հաճաթ: տես Հոգ:
-Հաճաթը ըլլալ: տես Փոյթը ըլլալ:
-Հաճաթը չըլլալ: տես Հոգ չունենալ:
Հաճաթսըզ: տես Հոգ չունող:
Հաճամաթ ընել: ցատել. շառատել. չէրտել:
Հաճեցնել. Հաճիլ: տես Հաւանեցնել. Հաւնիլ:
Հաճըլար եօլու: տես Յարդգողի:
Հաճի, կամ հաճը: տես Մղտեսի:
-Հաճի. նիկոլէ. որ է մրջիւններուն նման վրայի նախշը: կոճակ: [նիզակս:
-Հաճի մի ընէր: մէկտա տաքչետեղ մի տա-
Համ. տատ, եամ տատ. լէզզէթ: համ. ճաշակ:
-Պարապ խօսքերու մէջ ինչ համ կայ: գու-ցէ՞ն ճաշակք 'ի բանս ունայնս: Գուցէ՞ համ 'ի բանս ունայնս:
-Համ առնել: առնուլ զհամ կամ զճաշակ:
-Համ բերել: տես Անուշցնել:
-Համ ունող. լէզզէթլի: համեղ. բարեհամ:
-Համը առնել: տես Համը տեսնել:
-Համը կորսնցնել: անհամանալ. անհամիլ. այլահամիլ. անհամօրքիլ:
-Համը տեսնել. համփէնէլ: ճաշակել. առնուլ զճաշակ. առնուլ զփորձ. փորձել:
-Համը տեսնող: ճաշակող:
-Գէշ համ ունող: չարահամ:
-Կերպ կերպ համ ունող: բազմահամ:
Համով. տատլը: տես Անուշ:
Համովութիւն: համեղութիւն. քաղցրութիւն:
Համ: տես Հէմ: [միա:
Համա, կամ համաւս. քաղաքի անուն: Առա-
Համալ. բէոկիր: բեռնակիր. բեռնաբարձ. կաշակիր:
-Համալի սէմէր: շալակ:
-Համալի սըրըխ: լծակ. ձող:
Համալութիւն. համալլըգ: բեռնակրութիւն. բեռնաբարձութիւն:
Համակրութիւն: աղապատանք. համբոյրք. սէր. սիրելութիւն. ողբրս. կապ ունել. կարեկցութիւն. սխտակցութիւն. վշտակ-ցութիւն:
-Համակրութիւն ունենալ: զգալ առ միմեանս:
Համաձայն. մուաֆըգ. հէմտատ. սէրել պիր. ...: համաձայն. զուգաձայն. միաձայն. միաբան. համախոհ. միախորհուրդ: տես և Միաբան:
Համամ. Համամճի: տ. Բաղնիք. Բաղնեպան:
Համայիլ: հմայեակ. յուռութ. յուռութա-լունք. կզարթք. բժժանք. փաթեթ. գրիչք. ուլունք. փաթթան. սաղաւարտ. աղանդիք:
-Թեւերնին ու գլուխնին համայիլ կը կապէին: պահպանակաւն հմայս 'ի բազուկս և 'ի գլուխս նոցա կապէին:
Համառօտ: տես Կարճ:
Համատան. գաւառի անուն: Եկբատանն մարաց:
Համար. իչին. էօթիւրիւ: վասն. սակս. յա-ղագս. համար. աղագ. աղագաւ. պատ-ճառաւ:
-Կերակրոյ համար եղբայրդ մի կորսնցներ: վասն, կամ յաղագս կերակրոյ մի կորուսա-ներ զեղբայր քո:
-Ասանկ բաներու համար, կամ բանձրաստ-նաց համար: այսպիսեաց աղագաւ. բանձրա-ստնաց աղագաւ:
-Սէյիրի համար: զբօսանաց պատճառանօք:
-Քէֆիֆիւրի համար: 'ի հաճոյութեան յա-ղագս:
-Պահքին համար, կամ Անոր համար, կամ Ձեր համար: 'ի սակս պահոց. յայն սակս. 'ի ձեր սակս:
-Քրոջը համար: 'ի համար քեռ իւրոյ:
-Ձեզի համար: 'ի պատճառս ձեր:
-Խաղաղութեան համար: 'ի պատճառս խա-ղաղութեան:
-Սովին համար: 'ի պատճառս սովոյն:
-Դարձեալ. առ. ընդ. ըստ. առ 'ի. 'ի. յ. զ. զոր օրինակ:
-Ատելուն համար զմեզ Մարէն հանեց. Մեր վրայ զանոնք թող տուաւ: առ ատելութեան եհան զմեզ յԵգիպտոսէ. Առ ատել արձա-կեաց զնոսա 'ի վերայ մեր:
-Ընծի ու քեզի համար տուր զանիկա: և զայն տացես ընդ իմ և ընդ քո:
-Ադամայ մեղացը համար: ըստ նախահօրն յանցանաց:
-Մեղաց համար, կամ Մեղքերնու համար: առ 'ի յանցանացն. առ 'ի մեղաց:
-Յիշատակի համար. Զըլլալուն համար: առ 'ի յիշատակ. առ 'ի յիշատակէ. առ 'ի չգոյէ:
-Փրկութեան համար զրկեց զիս Աստուած: 'ի փրկութիւն առաքեաց զիս տէր:
-Ոսկու համար երթալ, Ջրի համար ղրկել: երթալ զոսկւոյ. առաքել զջրոյ:
Համար. հիսապ. ճումլա. ճէտվէլ: համար. հա-շիւ. պատասխանի. պատասխանատուու-թիւն. հարց փորձ. հարցափորձ. հարցա-փորձութիւն. հարցաքննութիւն:
-Համար ուզել. հիսապ խօրլէմէք. ճումլա խօրլէ-մէք: համար պահանջել. համար խնդրել. հա-մար առնուլ. պահանջել զհաշիւն. հար-ցաքննել. հարցափորձել. հարցփորձ առ-նել. 'ի հարց փորձ մտանել. 'ի հարց փորձ մատչիլ. հանդէս առնել:
-Համար ուզելը: համարատուութիւն:
-Համար ուզող: համարառու. համարախնդ-իր:
-Համար տալ. հիսապ վէրմէք. ճէվապ վէրմէք: համար տալ. տալ զհամար. տալ զհաշիւ. պատասխանի տալ:
Համար. որ փղթաները կաթներն ու վարդերը կոտ-րան. փէրս: դասս: տես Համար տալ վարդա-պետին:
-Համար տալ վարդապետին. փէրսինի վէրմէք ուս-տայա: համար տալ. դաս առնել:
-Տղաք նոյն համարը կու տան իրենց վարդա-պետին: մանկունք զնոյն համարս տան վարդա-պետացն իւրեանց:

–Համար տալը: համարատուութիւն:
–Համար տուօղ: համարատու. համարա-
պարտ. համարապահ:
Համարի: տես Համրանք:
–Համար հազար. հազարը հազարով. պինլէրճէ
պինլէր: հազարք հազարաց. բիւրք բիւրոց.
բիւրք բիւրուց. հազարաւոր. բիւրապա-
տիկ. բիւրաւոր. բազմաբիւր: տես Անթիւ:
Համարաւթ. Համարաւթութիւն: տես Գոր-
ծունեայ. Գործունէութիւն:
Համարձակ. սէրպէսթ: համարձակ. վստահ.
խրոխտ. յանձնապաստան. դիմագրաւ. ա-
զատապէս. աչալուրջ. պարծ. յանդուգն.
խիզախ. աներկիւղ. քաջայանդուգն:
Համարձակ կերպով: յախուռն. ձեռն յան-
ձին համարեալ. համարձակաբար. համարձա-
կապէս. յոխորտօրէն. խիզախաբար:
–Համարձակ կը ցուցընէ ճշմարտութիւնը:
մերկագլուխ ազատապէս ցուցանէ զճշմար-
տութիւն:
–Համարձակ Աստուծոյ դէմ կ՚ընեն: մերկ
գլխով յԱստուած մեղանչեն:
–Համարձակ ըլլալ: տես Համարձակիլ:
–Համարձակ խօսելով: ազատաբերան. հա-
մարձակաձայն: տես և Համարձակ խօսիլ:
–Համարձակ խօսիլ: համարձակ խօսել. հա-
մարձակախօս լինել. համարձակախօսել:
–Համարձակ խօսիլ յունարէն: պարզախօս
լինել զյունարէնն. անսայթաք խօսել ՚ի
հելլէն բարբառ:
–Համարձակ խօսօղ, կամ ձայն հանօղ. սէր-
պէսթ սէօյլէյէն: համարձակախօս. համարձա-
կաձայն. համարձակաբարբառ. ազատաբե-
րան:
–Համարձակ ձեռք զարնել բանի մը: ձեռն-
երէց լինել. յառաջամատոյց կամ դիմագրաւ
լինել ՚ի գործ:
–Համարձակ ձեռք զարնօղ բանի մը: ձեռն-
երէց. իրահամարձակ:
–Համարձակ նայօղ: համարձակահայեաց.
համարձակատես:
–Համարձակ չնայօղ. սէրպէսթ պաքմայան: դը-
ժուարատես:
–Համարձակ քալօղ: համարձակաքայլ. ա-
զատաքայլ:
Համարձակեցնել. սէրպէսթ էթմէք. սէրպէսթլէն-
մէք: համարձակեցուցանել զոք. համարձա-
կել ումեք:
Համարձակեցնօղ: համարձակիչ:
Համարձակիլ: համարձակիլ. դիմագրաւել.
ձեռնարկել. իշխել. ժտիլ. յանդգնիլ. ձեռ-
ներէց լինել. խիզախել. դիմագրաւ լինել:
Համարձակութիւն: համարձակութի. յանձ-
նապաստանութիւն. ձեռներէցութիւն. ան-
երկիւղութիւն. խիզախումն. յանդգնու-
թիւն:
–Համարձակութիւն ունելի: տ. Լրբութիւն:
–Համարձակութիւն ընել, կամ ցըցնել. կան-
չելով, կամ պօռալով. և այլն: խրոխտել.
խրոխտանալ. խիզախել. ձայն տալ. ձայնա-
տուր լինել:
Համարուած. բանի փէշ դընէլը, կամ դըրուիլը: մե-
ծարանք վարկ:
–Համարուած ունենալ. Համարուած չունենալ:
տես Բանի տեղ դրուիլ. Բանի տեղ չդրուիլ:
Համբարձում. օրուղդա. միրաճի հազրէթի Իսա:
համբարձումն. տօն համբարձման:
Համբաւ: տես Անուն. Նամ:
Համբերել. սապր էթմէք: համբերել. հանդուր-
ժել. ժուժկալել. ժուժել. ժուժալ. հան-
դարտել. երկայնամտել. տևել. տոկալ. տա-
նել. լսել. ներել:
–Բերել՝ չարաց, կամ նեղութեանց: ժուժկալ
լինել. երկայնամիտ լինել. ժոյժ ունել. տոկ
ունել:
–Նեղսիրտ մարդու ո՞վ կրնայ համբերել: ո՞վ
նեղսրտի ո՞վ ունիցի ժոյժ:
–Ձեն կրնար համբերել նէ, թող կարգուին:
եթէ ոչ ունիցին ժոյժ, ամուսնասցին:
–չՀամբերել: չհամբերել. չժուժկալել. չհան-
դուրժել. չտոկալ. կարճամտիլ. նեղսրտիլ.
ոչ ունել ժոյժ:
–չՀամբերելով: անժուժաբար:
–չՀամբերելու: տես Անհամբերելի:
Համբերութիւն. սապր. սապըրլըք: համբերու-
թիւն. ժուժկալութիւն. երկայնմտութիւն.
ժոյժ. տոկ:
Համբերօղ: համբերող. համբերատար. ժուժ-
կալ. երկայնամիտ:
–Խիստ Համբերօղ: բազմահամբեր:
–չՀամբերօղ: տես Անհամբեր:
Համբուր. Համբուրել: տես Պաչ. Պաչնել:
Համեղ. Համեղցնել. տես Անուշ. Անուշցնել:
Համեմ. աչ օթու: համեմ: տես և Պահար. կամ
փոլօղ. և այլն:
Համեմատ: յարմար. բարեչափ. կշիռ:
–Համեմատ բաղադրութեամբ շինուած: կշիռ
խառնուածով յօրինեալ: [կայցէ:
–Անոր համեմատ ի՞նչ կայ: զի՞նչ այնմ կշիռ
–Համեմատ հատուցումը կտանեն: ընդունին
կշիռ զհատուցումն: [յարմար:
–Խիստ Համեմատ: գեղեցկայարմար. գեղա-
Համեմատութիւն: համեմատութիւն. համաչա-
փութիւն. հաւասարութիւն. նմանութիւն.
բաժին. զի՞ է ընդ... և ընդ: տես և Յարմա-
րութիւն:
Համեստ. էտէպլի: համեստ. պարկեշտ. ա-
մօթխած. ամօթագեղ. պարկեշտագեղ.
պարկեշտակրօն. ցածուն. զգաստասէր. ըզ-
գաստ. ողջախոհ. ծնգասէր:
–Համեստ խօսք: բանք համեստք. պարկեշ-
տախօսութիւն:
–Համեստ խօսօղ: պարկեշտախօս:
–Համեստ կնիկ: համեստուհի. պարկեշտուհի:
Համեստացնել: համեստացուցանել. պար-
կեշտացուցանել. զգաստացուցանել:

Համեստանալ. համէսթ օլմագ: պարկեշտանալ. համեստանալ. զգաստանալ:
Համեստութիւն. էտէպ: համեստութիւն. պարկեշտութիւն. ամօթխածութիւն. զգաստութիւն. ողջախոհութիւն:
–Համեստութիւն սիրօղ: պարկեշտասէր. զգաստասէր:
–Համեստութեամբ մեծցած: պարկեշտասուն. պարկեշտասնունդ:
Համեստացնել: տես Համեստացընել:
Համզաչիման. գաւառի անուն: Մարզպատան:
Համթեցի, կամ համթըցի. տիարպէքիրլի: ամդեցի. տիգրանակերտեցի:
Համիթ. ամիթ. գառամիթ. տիարպէքիր: Ամիդ. Տիգրանակերտ. Միջագետք հայոց:
Համմամէթա. քաղաքի անուն: Ադրամիտոն:
Համմամէթցի: ադրամիտացի:
Համմէ. հէրանմէ. դայիմա. լէմզալէ:: հրամմայեմ. ատասիկ եմ. զի՞ է ասէր: [բուռ:
Համշէն. քաղաքի անուն: Համամաշէն. Տամ-
Համոզել. խաքէաէ էյլէմէք: հաւանեցուցանել. համոզել. 'ի բանի ածել. զբանիւք ածել. յողողք ածել. 'ի բանս արկանել. 'ի հաւան ածել. հաւան առնել:
–Օրինակներով համոզեմ զքեզ: օրինակօք հաւան արարից զքեզ:
Համոզուիլ: ելանել կամ լինել 'ի բանս ուրուք:
–Դուն ալ ասոնցմէ համոզուած ես: և դու 'ի նոցա բանի ես:
–Ասոնցմէ համոզուելով Թագաւորը: 'ի նոցա բանս եղեալ Թագաւորն:
Համոզօղ: ազերսարարան. համոզկեր:
Համս, կամ հէմս. հըմս. քաղաքի անուն: Հէմէս. Եմէս:
Համտես. համփէստէրին. ըքէն: ճաշակ. փորձ. քիմաճաշակ:
Համտեսել: տես Համը առնել:
Համր: տես Մունջ:
Համրանք. սայը: Թիւ. հաշիւ. համար. սակ:
–Երեւելի բանէ մը սկսուած տարիներու համրանք: Թուական. դար:
–Համրանք բռնօղ: համարակալ: –Քաղաքը մտնողներուն համրանքը բռնօղ: համարակալ մտելոց 'ի քաղաքն:
–Համրանքի գիտութիւն: Թուաբանութիւն. Թուականն. Թուելականն. համարողականն:
–Նոյն համրանքի մէջ անցած: Թուակից:
–Նոյն համրանքի մէջ անցընել: Թուակցել:
–Նոյն համրանքի մէջ ըլլալը: Թուակցութիւն:
–Համրանքի միւթալիա: համարողական. Թըւական:
–Համրանքի տակ ընկնիլ: տես Համրուիլ:
–Համրանքի տակ չըլլալօղ: տես Անթիւ:
Համրել. սայմաք: Թուել. հաշուել. համարել. 'ի Թիւ արկանել. ընդ Թուով արկանել. անցուցանել ընդ Թիւ կամ ընդ Թուով. 'ի համար բերել. բերել զհամար. Թիւ համարոյ առնել:
–Համրեց տանը ծառաները: համարեցաւ զընդոծինս իւր:
–Համրուիլ. համըրանըլ փառ ընկնիլ. սայըլմաք: 'ի Թիւ մտանել. ընդ Թուով անկանել. 'ի հաշիւ մտանել. 'ի համար մտանել. 'ի համարի լինել:
Համրօղ. սայան: Թուօղ. համարօղ. հաշուօղ:
–Հա: այո. և կարի իսկ քաջ. այո ամենևին. և կարի յոյժ:
Հայ. (միջարկ.): այ. վա՛հ. վա՛յ. բա՛րէ:
Հայ Թէ: ա՛հ Թէ:
Հայ Թէ հայ: ո՛վ:
–Հայ. հայոց ազգը. էրմէնի: Հայ. հայազն. հայկազն. հայկազնեայ. հայկազեան. հայկածին. հայկազարմ. հայկասեռ. հայասեռ. հայազարմ. արամեան. արամազնեան. աքանազեան. ազքանազեան. Թորգոմեան. Թորգոմածին:
–Հայ. հայոց ազգ. էրմէնի միլլէթի. էրմէնի թայֆասը: հայք. հայկազունք. հայկազնեայք. հայաստանեայք. արամեանք. արամազնեայք. Թորգոմազնեայք. Թորգոմեանք. աքանազեանք. արարատեանք. ազգ Հայոց. տուն Թորգոմայ. տոհմ արամեան. ազգ արամեան. հայաստան ազգ. հայասեռ ազինք. հայ մարդիկ. հայեար. հայորեար. հայկեայք:
–Հայ ըլլալը: հայութիւն:
–Հայերէն: հայերէն. հայեցի. 'ի հայ բարբառ:
–Հայերէն խօսօղ: հայալեզու. հայաբարբառ. հայերէնախօս:
–Հայոց գնդով: հայաստան գնդաւ. հայակոյտ զօրօք:
–Բոլոր Հայոց զօրքովը: ամենայն հայաստանօք:
–Հայոց կաւ: հայկաւ:
–Հայոց վրայ սէր ունեցօղ: հայասէր:
–Հայոց եղածը, կամ ունեցածը. հայոց մալը: հայկական. հայկեան. հայկազեան. հայկազնեան. հայկայլին. հայացի. արամեան. արարատեան. Թորգոմեան:
–Հայոց Թագաւորութիւն: Թագաւորութիւն հայոց. արարատեան Թագաւորութիւն:
–Հայոց ժողով, կամ հայոցմէ ժողված: հայակոյտ. հայախումբ. հայագումար:
Հայաստան. հայոց երկիրը: հայաստան. հայաստանեայք. երկիր Հայոց. Հայք. հայակողմն. հայկարան. աշխարհ Հայոց:
Հայդ. ինչան ամօլման գօրը արայնը, կամ ամմէ ամը արէանը վաղեէւ. այտէ: զաշտան. կարգ կանոնաց. օրէն կանոնաց. ապահար:
–Հայդ ունենալ: ապարանհել:
–Հայդը բռնել. ինչան այըլնը բանէլ, կամ ամօլման տրաւնը վաղէլ: լինել 'ի կանոնաց օրինի. գոլ 'ի կանոնաց օրինի. բռնել զաշտանին:
–Հայդը բռնօղ: զաշտանիկ. ապարահ. ապարահիտ:
–Հայդի մարդ. որ հայտըլն ղէա մըշը նը վաղէ.

այլէ ազմաց։ անտառատեսութիւն. ահեղ դաշ-տանի։
—Հայցի մարագ ունող։ անտառատես։
Հայիֆ. Հայիֆ ըսել։ տ. Ափսոս. Ափսոսալ։
Հայլի. այնայ։ հայելի։
Հայկ. հայոց հայրն է։ Հայկ. սկզբնահայր հայ-կազեան տոհմիս. նախահայր ազգանազեան գրոհիս. հայր տանս Թորգոմայ։
—Հայկայ միւթալլիգ։ հայկական. հայկեան. հայկայեն։
—Հայկայ շինած։ հայկաշէն. հայկակերտ։
—Հայկայ պէս։ հայկաբար. հայկօրէն. հայ-կանման։
—Հայկայ հասակովը։ հայկաչափ։
—Հայկայ սրտովը։ հայկասիրտ։
Հայկաւակ. հայոց հաս. փիւէրմէնի։ հայկաւ. հայհող։
Հայհոյանք. խուտ. փիւֆիւր. կուֆր։ հայհո-յանք. հայհոյութիւն. յերոցք։
Հայհոյել. փֆրել։ հայհոյել. յերոց տալ։
Հայհոյիչ. փիւֆիւրպազ։ հայհոյիչ. հայհոյող. յերոցատու։
Հայուձոր. գաւառի անուն է։ Հայոց ձոր։
Հայվան։ տես Անասուն։
Հայվան աղը։ տես Թօռ՝ անասուն բռնելու։
—Հայվան եօլու, կամ հայվան միասլը։ տես Անասնոց նման։
Հայվանլըք։ տես Անասնութիւն։
Հայտէ։ ծն. ծն անդր։
—Հայտէ գնա. հայտէ կիթ, կամ եըտըլ։ ծն անդր. 'ի բաց տար։ [ցուք։
—Հայտէ երթանք. հայտէ կիտելիմ։ ծն երթի-
—Հայտէ։ հայդա. եկ. բեր. տո. տուէք։
—Հայտէ, քիչ քիչ ան ալ քննենք։ տո. 'ի մէջ, զայն եւս առ սակաւ սակաւ քննեսցուք։
Հայտուլթ։ ելուզակ. աւազակ։
Հայիլ։ տես Նայիլ։
Հայր։ տես Հար։
Հայրաբեբայ։ տես Աբբայ։
Հայր Աստուծոյ. Աստուծոյ հայր, (Սուրբ Յով-սէփ)։ աստուածահայր։
Հայրագիր. պապալըգ. ախըրէն պապաւ։ հայ-րագիր։
Հայրապետ. պատրիարգ. փատրիք. մեծ եպիսկոպոս։ հայրապետ. պատրիարգ. եպիսկոպոսա-պետ. արհիեպիսկոպոս.
—Հայրապետութիւն։ հայրապետութիւն. պատ-րիարգութիւն. եպիսկոպոսապետութիւն։
Հայրենիք. ուլքա։ հայրենիք. հայրենի յատակ կամ երկիր. բնագաւառ. բնաշխարհ. գա-ւառ իւր։
—Հայրապետ ըլլալ։ հայրապետանալ։
—Հայրապետի բնակարան։ հայրապետանոց. հայրապետարան։
—Հայրապետի յատուկ։ հայրապետական։
—Հայրապետի պէս։ հայրապետաբար։
—Հայրապետներու ժողով։ հայրապետա-խումբ։

Հայրութիւն. պապալըք. ֆեթերնիթ։ հայրութիւն։
—Հայրութիւն ընող։ զուգահայր։
Հայֆ։ տես Վրէժ։
Հանած. ըըգըլ. ըըգմըշ։ հանեալ։
Հանած կաշի։ մաշկ։
Հանգիստ. հանդստութիւն. հաղըար. ըահաթ. ը-ահաթլըգ։ հանգիստ. անդորր. պարապ. դիւրատարութիւն. հանգստութիւն. ան-դորրութիւն. հանդարտութիւն. խաղաղու-թիւն. անզբաղութիւն. անխռովութիւն։ տես և Դադար. դադարիլը։
Հանգիստ. խալքան. ըահաթ. ըահաթ կեցող. ըէտ կեցող. ատտ կեցող։ խաղաղ. հանդարտ. ան-դորր. անզբօս. անխռով. անաժբոխ. հան-գըստաւէտ. անդորրաւէտ։
—Հանգիստ առնել։ }
—Հանգիստ գտնել։ } տես Հանգիստ ըլլալ։
—Հանգիստ բան մը խուլլանմիշ ըլլալ։ տես Վայելել. խուլլանմիշ ըլլալ. ն այն։
—Հանգիստ ըլլալ, կամ հանգիստ կենալ։ հանգ-չիլ. հանգստանալ. անդորրանալ. հան-գիստ գտանել. հանգիստ առնուլ. ունիլ ըզ-պարապ. պարապ առնուլ. լինել յանդոր-րու։ տես և Խաղաղ կենալ։
—Հանգստանայ աշխատութենէն։ և նմա թե-թև լիցի յաշխատութենէ։
—Հանգիստ չըլլալ, կամ հանգիստ չկենալ. ըէթ փուրմամաք։ խլրտել. սասանակել. խեռիլ։
—Հանգիստ չունող։ տես Անհանգիստ։
—Հանգիստ տալ։ անդորրել. դիւրել. յանդորր հանել. անդորր առնել։ տես և Հանգչեցնել։
—Հանգիստ բերող։ դիւրաբեր. հանգստաբեր։
—Հանգիստը փնտռող։ դիւրասէր։
—Միրտը հանգիստ։ անդորրամիտ։
—Հանգոյց։ տես Հանկուրց։
Հանգչելու տեղ։ հանգստարան. հանգրուանք։
Հանգչեցնել. ըահաթլանտըրմագ։ հանգուցանել. հանդարտեցուցանել. խաղաղացուցանել. ան-դորրացուցանել. դիւրացուցանել. հանդար-տել. խաղաղել. դիւրել. անդորր առնել. ընդարձակել։
Հանգչեցնող։ հանգուցանող. հանգուցիչ. ան-դորրիչ. դիւրիչ։
Հանգչիլ։ հանգչիլ. պարապ կամ պարապութիւն առնուլ։ տես Հանգիստ ըլլալ. և Դադրիլ. փուրմաք։
—Երբոր պատերազմէն հանգչիմ։ յորժամ ա-ռից պարապութիւն 'ի պատերազմէս։
—Երբոր խռովութենէն հանդարտեցաւ։ 'ի ժխոր խռովութենէն յինքն ամփոփեալ։
—Ձեր քովը կը հանգչէինք։ առ ձեզ յանդորր եղանէաք։
Հանգստութիւն։ տես Հանգիստ. հանգստանալ։
Հանդալ. չոփէ գոտըս մեծ. որ ուրիշի անշնորհ կե-րեայ. անամ. ալեալէօյէոյ. պղտղան. ղարեալ։ անձոռնի. անարի. անարգիլ. անհեթեթ. վիթխարի. յաղթ։
Հանդալ ձուկ։ տես Գաղան ձուկ։

Հանդալութիւն. չափէ տաշրա ճէսամէթ. պօլլ. պօյութլիւք։ վիթխարութիւն. անհեթեթութիւն։
Հանդաղուղ. հէնտէքէսիլլապօ, եաճ հէնտէքասիլլապօ. խօսք մի է, որ տասնըմէկ հէճէլի, տիր պէյիթ։ Ներքին. լռատաս։
Հանդարտ։ տես Հանդարտ. խաղաղ։
— Հանդարտ քալող։ հանդարտաքայլ. հանդարտընթաց. մեղմագնաց. մեղմաշարժ. հանդարտագնաց. հանդարտաշրջ. հեզաշարժ։
— Հանդարտ ձայնով։ հանդարտաձայն. գաշն ձայնիւ. հարթիկ։
Հանդարտեցնել. Հանդարտիլ։ տես Հանդչեցնել. Հանդչիլ։
Հանդարտութիւն։ տես Հանգիստ. հանգըստութիւն։
Հանդարտութեամբ. հանդարտ չէրէպէ. իր հանդըստութեանը. րահաթլըճա. էնի գօնա։ հանդարտութեամբ. հանդարտաբար. պարապով. յուշիկ. հանդարտիկ. յամր. հանդարտիւ։
Հանդիպած. րասթ կէլմիշ։ հանդիպեալ. դիպեալ. պատահեալ. պատահար. պատահ։
Հանդիպիլ. րասթ կէլմէք։ հանդիպիլ. դիպիլ. պատահել. վիճակիլ. ընդ առաջ ելանել. ընդ առաջ լինել. գալ. հասանել։
— Թէ որ ատանկ բան մը հանդիպի։ եթէ այդպիսի ինչ դէպ տայցէ։
— Անանկ հանդիպեցաւ որ։ դէպ իմն լինէր. դէպք և պատահարք հասանէին։
— Թէ և ընծի մեռնիլ հանդիպի։ Թէ և մեռանել հասանիցէ ինձ։
— Հանդիպիլը։ հանդիպումն. պատահումն. դէպք. արկածք։ տես և Դիպուածք։
Հանդիպակից. գարշըլը. գարշըսընտաքի. մուգապիլ։ հանդիպակից. տոնակից։
— Հանդիպակից ըլլալ. գարշըսընտա օլմագ. գարշըլը օլմագ։ հանդիպակցիլ. տոնակցիլ. հանդիպակից լինել. տոնակից գոլ։
— Հանդիպակից ընել։ հանդիպակից առնել. տօնակից առնել։
Հանդիսապէս. ալայլը։ հռչակաւ։
— Հանդիսապէս տօնել. ալայլը փայլէլ։ հանդիսիւ տօնել. մեծահանդէս տօնել. մեծահանդէս կատարել կամ խմբել զտօն. տօնախմբել։
Հանդիսաւոր. ալայլը. տապտապլը. շէնլիկլի. տօնտանըլը։ հանդիսաւոր. հանդիսական. մեծահանդէս. մեծապայծառ. շքեղ։
Հանդիսաւոր Թաղումն։ յուղարկաւորութիւն։
— Հանդիսաւոր ժողով. շէնլիկլի ճէմիյէթ։ հանդէս. տօն. տօնախմբութիւն։
— Հանդիսաւոր ուրախութիւն, կամ տօն. ալայլը շէնլիկ։ հանդիսաւոր կամ մեծահանդէս տօն. շքեղաշուք կամ մեծապայծառ հանդէս. տօնախմբութիւն։
Հանդիսութիւն. շէնլիկ. տօնտանմա. ալայ։ տօն. հանդէս. խնճոյք. կոչունք. տօնախմբութիւն. տօնախմբութիւն։
— Հանդիսութիւն՝ թագաւոր օծմէլէրի, եաճ էվլէնմէլէրի. և այլն։ Նաւակատիք։
— Հանդիսութիւն ընել. շէնլիկ էթմէք։ հանդէս կամ տօն կատարել. տօնել. տօնախմբել։
— Հանդիսութիւն ընող։ տես Հանդիսութեան գլուխ։
— Հանդիսութիւն սիրող։ հանդիսասէր. տօնասէր։
— Հանդիսութեան գլուխ։ հանդիսապետ. հանդիսադիր. հանդիսայարդար։
— Հանդիսութեան մէջ մտնել։ հանդիսանալ. կացրդիլ։
— Հանդիսութեան սէյիրճի։ հանդիսատես։
— Հանդիսութեան տեղ. ալայ մէյտանը. շէնլիկ եէրի։ հանդիսարան. տեսարան. կրկէս. Թատրոն. խաղարան։
— Հանդիսութեամբ Թաղել, կամ Թաղելու տանիլ։ յուղարկել. յուղարկաւորել։
Հանդպցնել. րասթ կէթիրմէք։ հանդիպեցուցանել. դիպեցուցանել. կշռել։
Հանել. տըշարը չըգարմագ։ հանել. ելուզանել. արտադրել. յառաջ բերել. ընծայել. ՚ի լոյս ածել։
— Հանել բանէ մը՝ ջուր, չըգարմագ. և այլն։ շիթքել. մզել։
— Պտուղներուն ջուրը հանել։ զհիւթն ՚ի պտղոց ճնշեալ մզել։
— Հանել գուլս ձգել։ վտարել. վարել։
— Գառնով գամը կը հանէ։ բեւեռով զբեւեռ Թափէ։
— Հանել վրայէն։ մերկանալ։
— Յոփնաթան վրայի վերարկուն հանեց։ մերկացաւ Յովնաթան զլօդիկն որ զիւրև։
— Հանելով ժողվել։ քաղահան կամ քաղհան առնել։
Հանելուք. պիլմէճէ։ առակ. առեղծուած. առասպել. առարկ։
— Հանելուք չինող, կամ հանելուք ըսող. պիլմէճէ սէօյլէյէն։ առակարկու. առասպելարկու. առակախօս։
— Հանելուքը գիտնալ, կամ քակել։ առեղծանել զառասպել։
— Հանելուք հարցընելը։ առակահարցուած։
Հանըմ։ բամբիշն. տիկին։ տես և Խաթուն։
Հանկուրց. փիշգին։ հանդոյց. վարակ. կրնձիռն։
— Զուանը հանկուրց ըրաւ։ կղթեաց զձոպանն։
— Հանկուրց ընել։
— Հանկուրցել։ }կղթել. պնդել զհանգոյց։
Հանց։ տես Անանկ, և Ինչպէս, և Պէս։
Հանուեցնել. սոյունտուրմագ։ մերկել. մերկացուցանել. ՚ի բաց մերկանալ. զերծանել. զերծուլ։
— Ծամբորդները մերցընել ու հանուեցընել։ աւազակել և կապտել զճանապարհորդս։
Հանուիլ։ մերկանալ զհանդերձս. մերկանալ ՚ի հանդերձից։
— Հանուեցաւ ու բրիչը ձեռք առաւ։ հոլանեալ առնոյր բահ ՚ի ձեռին։

Հաշք. փէօտ լիպան. սիւնիւքճիւ: եղունգն. բուշտ. տես և Մահ. ճանճարճախ:

Հաշարի, Հաշարութիւն: տես Քուռ. Քռութիւն:

Հաշիլ: տես Մաշիլ:

Հաշտ. պարըշըգ. պարըշըգլը: հաշտ. համբոյր:

Հաշտեցնել. պարըշտըրմաք: հաշտեցուցանել. հաշտ առնել. հաշտել. 'ի խաղաղութիւն ածել. քակել զթշնամութիւն: տես և Խաղաղեցնել:

Հաշտեցնող: հաշտեցուցանող. հաշտեցուցիչ. հաշտարար. խաղաղարար:

Հաշտուիլ. պարըշմաք: հաշտիլ. հաշտութիւն առնել. խաղաղիլ:

–Յեսուայ հետ հաշտուիլ ուզեցին: խնդրեցին զաջ խաղաղութեան Յեսուայ:

–Ներեցին ու հաշտուեցան: երկայնամիտք եղեն տալ զաջ խաղաղութեան:

–չՀաշտուող: անհաշտ. անհաշտելի. անհաշտական. աննուէր. անհամբոյր:

Հաշտութիւն. պարըշըգ. պարըշըգըք: հաշտութիւն. խաղաղութիւն:

–Հաշտութիւն ընել: խօսել 'ի խաղաղութիւն. աղաչել 'ի հաշտութիւն:

–Հաշտութեան տեղ: հաշտարան:

Հաչել. հավլամաք: հաջել. կաղկանձել:

–Խիստ շատ հաչել: մեծամեծս և ծանուանս հաջել:

–Շունին հաչել ու ձիուն խրխնջել տուաւ: ետ շան զհաջ, և ձիոյ զխրխինջ:

–Հաչելը. հավլայըշ: հաջիւն. հաջ:

Հաչող: հաջող. հաջողական:

–Պէտք եղած տեղը հաչող: իրաւահաջ:

–Դէպ 'ի երկինքը հաչող: ընդերկնահաջ:

Հապա. սօնրա: տես Ետև. յետոյ:

Հապա. էա: ապա. բայց. այլ. այլ թէ. բայց թէ. ապա թէ. ապա եթէ. եթէ. մի՞ թէ. բայց զիա՞րդ. ապա զիա՞րդ. բայց զի՞նչ:

–Հապա դու ինչպէս կը բամբասես զուրիշը: բայց դու ընդէ՞ր բամբասես զայլս:

–Հապա Աստուած չօգնէր նէ՝ հայերնիս ինչ պիտի ըլլար: այլ թէ չէր օգնութիւն 'ի Տեառնէ հասեալ 'ի վերայ, զի՞նչ առնել էր ձեզ:

–Հապա Աստուած զմեզ երեսէ ձգէ նէ, ինչ պիտի ընենք: ապա թէ թողցէ զմեզ Տէր 'ի ձեռաց, զի՞նչ ինչ առնել իցէ մեզ:

–Հապա մտախարկութիւն կը կարծես: միթէ խա՞ղ ինչ համարեցիս:

–Հապա թագո՞ւհիք, որ զմեր քաղաքը ներքև վրայ ընէ: բայց զիա՞րդ, թագուհի՞ք կործանել զքաղաքս մեր:

–Հապա թէ: տես Ապա թէ:

–Հապա թէ չէ: տես Ապա թէ չէ:

–Հապա ինչ պատար եւեր. եա նէ՛փտար ղէյրպէ: որչափ առաւել. որչափ ևս առաւել. քանի՞ առաւել. քանիօն առաւել. քանի՞ ևս. որչափ ևս:

Հապէշ: } Խապէշլի. եթէովպացի:
Հապէշիստանցի: }

Հապէշիստան: Եթէովպիա. աշխարհ քուշանաց:

Հա՛պ հազըր: տես Խիստ Պատրաստ:

Հապպէ. տանէճիք: խերբեէշ. գանեկ:

–Հապպէ մը չաժէր: ոչ արժէ գանկ մի:

Հառաչանք. ախսոսխս. ա՛հ չէքմէք. ահվահ: հառաչանք. յոգւոց հանութիւն. հեծութիւն. հառաչ. թառաչ. քրքում. հեծեծանք. հեծեծում. քուք:

Հառաչանք հանել: տես Հառաչել:

Հառաչել. հառալամաք հանել. ախսոսխս ըներ. ախ կանչել: հառաչել. թառաչել. հեծել. յոգւոց հանել. յոգւոց ելանել. քուքալ:

Հառաչելու: հառաչելի. հեծեծելի:

Հառաչող: հառաչահան:

–Խիստ Հառաչող: բազմահառաչ. բազմահեծ. աշխարահեծ. յոգնահառաչ. դառնահառաչ. յոգնահեծ:

Հառաջ: տես Առաջ. ու էօլն:

Հառամին: տես Գող, և ետեէն եկողները:

Հառապալը: աշտեմնաւոր. ախիզաւոր. նիզակաւոր. ախիզակալ. արգանակալ. արգանաւոր:

Հառապայ: տեգ. նիզակ. արգն. աշտէն. սուսեր:

Հառապաներով լեցուն: նիզակախուռն:

Հառապի: տես Իսկոյն:

Հառապինձէ: տես Շուտ մը:

Հառվօղ: կարուէրայ:

Հառտալ. ճանանէխ: մանանեխ:

Հառտալըյ: սինլքոր:

Հասած պտուղ. օլմուշ: տես Հասուն:

–Կանուխ հասած պտուղ: վաղահաս. վաղահասուկ. վաղեփթեաց:

–չՀասած: տես Խակ:

Հասակ. պօյ: հասակ. դիրակ:

–Հասակ: տես Տարիք:

–Հասակը առնող: հասակաւոր. հասակեղ. առատահասակ. 'ի գեղեցկութիւն հասակի առատացեալ:

–Հասակը աճեցնել. պօյ սիւրտիւրմէք: աճեցուցանել, զարգացուցանել՝ հասակաւ:

–Հասակը աճիլ, կամ մեծնալ. պօյ սիւրմէք: աճիլ, զարգանալ հասակաւ:

–Հասակը մեծ և աղուոր. պօյլու պօսլու: հասակեայ. հասակեղ. առատահասակ. յաղթանդամ. անձնեայ. անձնեղ:

–Հասակ ունեցող: չափահաս. հասակաչափ:

–Միջակ հասակով: միջահասակ:

Հասակակից. պօյտաշ: հասակակից:

Հասանմնաւոր. փաղաթի սահուն: Հասանմանելութիւն:

Հասաս: կալանաւոր:

Հասարակ. օրթանճէ. ավամմ. հէփուանէ մըշթէրէք: հասարակ. սովորական. սովոր: տե. Պայապըը:

–Հասարակ մարդկանցմէ մէկը: 'ի հասարակածին մարդկանէ ոք:

–Հասարակ անուն: անուն հասարակ, սասականն:

Հասարակած, այսինքն գիշերահաւասար: հաւասարութիւն կամ զուգամամանութիւն տունջեան և գիշերոյ. զուգօրութիւն. հասարակօրութիւն:
Հասարակածի գօտին. ուր երբ կը հասնի արեգա-կը, գիշեր ցորեկ հաւասար կըլլայ: հասարակած. հասարակածիր. այրեցական, այրեցեալ կամ միջին գօտի. երկնամիջակ:
–Երբոր արևը հասարակածին վրայ կը քալէ: Արեգակն 'ի հասարակահոլովս ժամանեալ:
Հասարակի. այսինքն այն՝ որ մէկի երկուքի չէ՝ այլ ամենուն է. օրինակի: հասարակաց. հասարա-կական:
–Հասարակի բնակութիւն: հասարակաբնակ:
–Հասարակի մնաս: հասարակաչարիք:
–Հասարակի օգտակար: կենցաղօգուտ. հա-սարակօգուտ:
–Հասարակաց աղօթք: աշխարհապաղատ:
–Բազմութեամբ կ'երթային ամենուն հետ ա-ղօթք ընելու: գնդագունդ մտանէին 'ի համաշ-խարհի խնդրուածս:
Հասարակութիւն. ճէմհուր. օրթայ: հասա-րակութիւն. միաբանութիւն:
Հասէքի. էօզ. մախսուս: հարազատ. սեպհա-կան. յատուկ:
Հասէքի. խասէքի. Բոստանջի ներէ խըզմէթքեար-ները, կամ անոնց պահող ծառաները: հետեւորդք. Թիկնապահ:
–Հասէքի. Բոստանջըին պաշ նէֆէր. որ յատուկ տան պայը փէրդ կը ծռանի: առինեաց առեկին. գլխոյ:
–Հասէքի. օտալըխ ծառայած 'ի մէջ խզմէթքեար աղջկանց: հարճ.
Հասըլ ըլլալ, կամ հասըլ գալ: տե. Գոյանալ:
–Հասըլ ընել, կամ հասըլ բերել: տես Գոյա- [ցնել:
Հասըր: տես Խսիր:
Հասըր օթու. ծիլ: պրտու. կնիւն:
Հասիէթ. Հասիէթլի: տե. Օգուտ. Օգտակար:
Հասկ. ցորենի, կամ գարու գլուխ. պաշագ: հասկ. քիստ:
–Հասկ թուացընել: հասկաբերել:
–Հասկ թուացնող: հասկաբեր:
–Հասկ ժողվող, կամ քաղող: հասկաքաղ:
–Հասկ լեցուն հատերով: ատոքահասկ, կամ ատոքաձեւ հասկ. քաջահասկ:
–Հասկերը մանր: մանրաքիստ:
–Հասկը լիք, կամ լեցուն: հասկաթուռ:
–Հասկը հասուն: հասկահասուն:
Հասկընալ. անլամագ: հասկանալ. իմանալ. խելամտել. 'ի միտ առնուլ. 'ի մտի դնել. 'ի վերայ հասանիլ. հասու լինել. խելամուտ լինել. ըմբռնել:
–Վասն զի զօրավարը հոռոմերէն չէր հասկը-նար: քանզի ոչ լսէր զօրավարն յունարէն:
–Միտքդ հասկըցայ: հասի 'ի վերայ մտաց քոց:
–Թագաւորը բանին էութիւնը հասկըցաւ: եհաս թագաւորն յիրացն հաստատութեան վերայ:

–Հասկընալը. անլայըշ: հասկացումն. հասո-ղութիւն. խելամտութիւն. իմացութիւն:
Հասկընալու. անլանաճագ: իմանալի. դիւրի-մաց. դիւրահաս:
Հասկըցընել. անլաթմագ. անլաթըրմագ: հասկա-ցուցանել. իմացուցանել. խելամտեցուցա-նել. տեղեակ առնել. հասու առնել. խելա-մուտ առնել. 'ի վերայ հասուցանել:
–Բանը հասկըցուց ինծի: զիս 'ի վերայ իրացն հասուցանէր:
Հասկըցօղ: հասու. խելամուտ:
Հասնիլ. էէրիշմէք: հասանել. ժամանել. ժա-ման լինել:
–Վախը վրանին կը հասնէր: մածանէր ահն 'ի վերայ:
–Ինչուան Հնդաստան գետը կը հասնի: առ Հնդաստանեայ գետոյն ձգտի:
–Հասնելու ջանալ: ձգտել:
–Կանուխ հասնիլ: նախաժամանել. կանխել:
–Կանուխ հասնօղ: նախաժաման:
–չՀասնիլ. էէրիշմէմէք: չհասանել. չժամանել:
–Հասնիլ. հասուն ըլլալ պտղուն. էէրիշմէք. օլմագ: հասանել, ժամանել պտղոց:
–Հասնի՛լ ակա՛լ խաղողը, կամ ուրիշ պտուղները: տես Խայտ ընկնել:
–Հասնիլը. էէրիշմէքլիք: հասումն. ժամանումն:
–Պտուղներուն հասնիլը: պտղոց ժաման-մունք. պտղահասութիւն:
Հասնօղ: ժաման. հասու:
–չՀասնօղ: անժաման. ապաժաման:
Հասուն. օլմուշ: հասուն:
–Հասուն՝ մարդ. էհլի քէմալ: հասուն. չափա-հասակ. կատարելահասակ. հասեալ 'ի չափ. կատարելամիտ:
–Հասուն ցորեն: վաղահասակ:
Հասունընալ: տես Հասնիլ. հասուն ըլլալ. և այլն:
Հասունութիւն՝ պտղի: տես Հասնիլը:
–Հասունութիւն. էհլիէթլիլիք: կատարե-լամտութիւն. խելամտութիւն. ծերութիւն:
Հաստ. գալըն: ստուար. Թաւարծի. Թաւ. անձք. յորդ:
Հաստ՝ չոխ. և այլն. գապա: խոշոր. խարազն:
–Հաստ լաթ հագած: խոշորազգեստ. խոշո-րահանդերձ. խոշորազգեաց. խարազնազ-գեստ: [զու:
–Հաստ լեզուով: Թանձրալեզու. ծանրալե-
–Հաստ՝ ճէլու: Թանձր. խոշոր. խեցբեկ:
–Հաստ՝ յոյն: ստուար. Թաւ. անձք. խաժ. բամբ. խոշոր:
–Հաստ ձայն ունեցօղ: Թանձրաբարբառ. խո-շորաձայն:
–Թելերը հաստ: Թանձրալար:
–Միսը հաստ: Թանձրամիս:
–Միտքի հաստութիւն: Թանձրամտութիւն:
–Հաստ բան ուտօղ: } խոշորաճաշակ:
–Հաստ կերակուր ուտօղ: }
–Հաստ ունքով, կամ Հաստ ունքով ունօղ. Թաւայօն. յօնեղ:

-Հաստ թև ունող: հաստաբազուկ:
-Հաստ ծառ: ստուարածառ:
-Հաստ կեղև ունող: թանձրակեղև:
-Հաստ ձեռք ունող: տես Ձեռքը հաստ:
-Հաստ մազ ունող: թաւագէս · թաւամազ · թաւագլուխ:
-Հաստ մարմնով: գուլըն կէօվտէլի · ըրիմնի: մարմնեղ · անձնեղ · թանձրամի · թանձրամարմին: տես և Տխնազ:
-Հաստ մարմին ունենալը: թանձրամսութիւն:
-Հաստ մորթով: թանձրամորթ · թանձրաթաղանթ:
-Հաստ չուվան: տես Պարան:
-Հաստ փէնչէ ունող: հաստամագիլ:
Հաստալար: տես Հիւընանոց:
Հաստաձիյեր: } տես Հիւընդոտ:
Հաստամիճագ: }
Հաստայ · տես Հիւանդ:
Հաստատ: տես Ամուր:
-Հաստատ խաղաղութիւն: անշարժ · անընդոստ · խորին · յարակայ:
-Հաստատ միտք: անընդոստ · անյեղ · անմէտ · անյողդողդ · անհրապոյր · ակրտ · անսաղայ:
-Հաստատ միտքս դրած եմ որ: հաստատեցեալ ակնդ եմ զի:
-Միտքը հաստատ մարդ: անյողդողդ · հաստատուն ոք:
Հաստատել: հաւաստել · հաւաստեօք ցուցանել · հաստատել · հաւատարիմ առնել:
-Եղածներովը կը հաստատեր միշտ: յեղելոցն առներ հաւատարիմ միշտ: տես Ամրացընել:
Հաստատութիւն · գօնիւնի · նիմտալըգ: հաստատութիւն: տես և Ամրութիւն:
Հաստատուիլ: տես Ամրնալ:
Հաստընալ · գալընլանմագ: ստուարանալ · թաւանալ · սոնքանալ · յօրանալ · ջոկանալ · թանձրանալ:
Հաստըցնել: ստուարացուցանել · թանձրացուցանել:
Հաստութիւն · գալընլըգ: ստուարութիւն · թաւութիւն · խոշորութիւն:
Հասրէթ: տես Փափաք · և Կարօտ · հասրէթ:
-Հասրէթ քաշել: տես Կարօտ ըլլալ:
Հացէ · նամուսիզ: երեսառլիր:
Հասցնել · էէրիշտիրմէք: հասուցանել · ժամանեցուցանել · ժաման առնել · ժաման կացուցանել:
Հավալէ, կամ Հէվալէ: տես Հաւալէ:
Հատ · դանէ: հատ · հատիկ:
Հատ ժողվող, կամ քաղող: հատաքաղ · սերմնաքաղ:
-Հատերը կամ հատիկները շատ: բազմահատ · բազմահատեայ:
Հատիկներով կամ հունտերով ֆալձիութիւն ընող: հատահարց · հատահմայ · հատընկէց:
-Հատիկներով կամ հունտերով ֆալձիութե ընելը: հատահարցութիւն · հատահմայութիւն:

-Հատ հատ: տես Հատիկ հատիկ ընտրել:
-Հատէ հուտէ · պիրբիրին իչինտէն · պիրէր իչէր · դանէ դանէ: հատընտիր ընելով · ծաղկաքաղ առնելով:
-Հատէ հուտէ ժողվել: հատընտիր ընել · ծաղկաքաղ առնել:
Հատիկ · գօնիւղայ: կուլեխայ:
-Հատիկ հատիկ ընտրել · } դանէ դանէ սէչմէք: հատընտիր ըն-
-Հատիկ հատիկ ժողվել · }
-նել · ծաղկաքաղ առնել:
Հատիկ հատիկ ընտրող, կամ ընտրած: հատընտիր · ծաղկաքաղ · ընտրուկք:
Հատնիլ · դիւքէնմէք: հատանիլ · սպառիլ · պակասիլ · նուազիլ · վախճանիլ · զրաւիլ · վճարիլ · կատարիլ:
Հատնիլը: } սպառուած · կատարած · վախճան · վերջ · ելք · սպառումն · պակասութիւն · նուազութիւն:
Հատցնելը: }
-չՀատնիլը: անսպառութիւն:
-չՀատնող: անհատ · անսպառ · անվերջ · անզրաւ · անաւարտ · անվախճան · անծախ · անծախական:
Հատցնել: սպառել · ծախել · վատնել · զրաւել · վախճան առնել · պակասեցուցանել · նուազեցուցանել · զրաւ առնել · վերջ տալ:
-Հատցնել բանը բերնէն, կամ բանը բերնէն հատցնել: ապաբանել · ըմբերանել · անբերանել · առ 'ի բերան առնել · կարկել · պապանձեցուցանել:
Հատցնող: սպառիչ · ծախիչ:
Հար · պապայ · ֆէտէր: հայր · ծնող · հայրիկ:
-Խորթ հայր: հօրու · յօրայ:
-Հայր ըլլալ: հայրանալ:
-Հայր չունեցող · պապասըզ · պապասըն էօքսիւզ: անհայր · որբ 'ի հօրէ:
-Հայրերու գլուխ · ճէտլէր պաշը: հայրապետ: տես և Աբբայ:
-Հայրը անարգող: հայրանարգ · հայրանարգու:
-Հայրը ատող: հայրատեաց:
-Հայրը գուրս ձգող: հայրամերժ · հայրահալած:
-Հայրը խաբող: հայրանենգ:
-Հայրը խղդող: հայրախեղդ:
-Հայրը կանչել: հայրակոչ լինել:
-Հայրը կանչող: հայրակոչ:
-Հայրը ուտող: հայրակեր:
-Հայրը սիրող · պապասընը սէվէն: հայրասէր:
-Հայրը սպաննելը: հայրասպանութիւն:
-Հայրը սպաննող: հայրասպան · հայրախողխող · հայրախոշոշ:
-Հայրը տանջող: հայրատանջ: [հայր:
-Աղէկ հօր աղէկ զաւակ: հօրանմոյն · քաջա-
-Հօր եղբայր: հօրեղբայր · զուգահայր:
-Հօր եղբօրորդի: հօրեղբօրորդի:
-Հօր պէս պէտ ընող կամ հոգացող: հայրախնամ:
-Հօր տեղ բռնող: զուգահայր:
-Հօր տեղ եղող: հայրագիր · զուգահայր:

-Հօր տեղ ըլլալը: հայրագրութիւն:
-Հօրը անունը նշանակօղ բառ կամ մասնիկ: հայրանուանական:
-Հօրը անունը ունօղ: հայրանուն:
-Հօրը ելլօղ. պապաուընայ չէան: հայրաբարոյ: տես և Հօրը նման:
-Հօրը եղածը, կամ ունեցածը: հայրական. հայրենական. հայրենի:
-Հօրը զաւթը: հայրաբուն:
-Հօրը ժառանգ: հայրենաժառանգ:
-Հօրը ժառանգութենէ զրկուած: անժառանգեալ. հայրենազուրկ. հայրենազիրկ:
-Հօրը ձեռք վերցնօղ: հայրազեղծ:
-Հօրը մէկիկը, կամ հօր մօրը մէկ հատիկը: միածին. միամօր:
-Հօրը նման, կամ հօր պէս: հայրանման. հայրաբար. հայրօրէն. հայրապէս:
-Հօրը փափաքօղ: հայրափափաք:
-Հօրմէն կամ 'ի հօրէ առաջ եկած: հայրաշարժ:
-Հօրմէն կամ 'ի հօրէ ըխած իբրև յաղբեւրակնէ: հայրաբուղխ:
-Հօրմէն ծնած: հայրածին. հայրածնունդ:
-Հօրմէն կամեցած, կամ վճռած: հայրակամ:
-Հօրմէն հրամմած: հայրապատուէր:
-Հօրմէն ճառագայթած: հայրանշոյլ:
-Հօրմէն մնացած, կամ հօրմէն ունեցածը. պապաուընդան գալմայ: հայրենական. հայրենատուր. հայրենաւանդ. հայրենի. հայրենեան:
-Հօրմէն մշակուած: հայրենամշակ:
-Հօրմէն պատրաստուած: հայրապատրաստ:
-Հօրմէն տնկած: հայրատունկ:
-Հօր ու մօր պէս գութ ունօղ: ծնողագութ. ծնելասէր:
-Հօրքոյր. հալա: հօրաքոյր:
-Հօրքրոջ որդի: հօրաքեռորդի:
Հարազատ. էօղ. խաս: հարազատ. բուն. բնի. բնիկ. բնատանի. բնատնեակ. բնատնեկան. ընդաբոյս:
-Հարազատ ըլլալ. էօղ օլմագ: հարազատանալ. հարազատիլ. բնատնենալ. մտերմանալ:
Հարազատութիւն. էօղլուգ: հարազատութիւն. մտերմութիւն. բնատնութիւն:
Հարաճ: տես Խարաճ:
Հարամ: անիրաւ. անարգար. զօշաքաղ:
Հարամզատայ. Հարամզատայլըք: տես Խարգախ. Խարգախութիւն:
Հարամի: տես Աւազակ:
Հարարէթ, կամ հէրարէթ: տես Տաքութիւն. և Կիծ: [ժեման:
Հարաֆ. ղըպլէ. գպլէ: հարաւ. միջօրեայ.
-Հարաֆու զին. գպլէ ըէմի: հարաւակողմն. հարաւակոյս. հարաւակողմն կոյս. կողմն հարաւոյ:
Հարաֆային: հարաւային. գերհիւսիսական:
-Լեռանը հարաֆային զիէն: 'ի հարաւակուսէ լերինն:
-Հարաֆային հով: հարաւահողմ. խորշակ:
-Դէպ 'ի հարաֆ նայօղ: հարաւահայեաց:
Հարբած: տես Գինով. և զօրս ընդ նոմաւ:
Հարբուխ. զըքէամ. փըմագը. նուզլայ. նազլէ: հարբուղխ. գում. ռնգացաւ:
-Հարբուխ ըլլալ: ըմբռնիլ 'ի հարբղխէ:
Հարել՝ ղրան, զըէրլ, դչէր. ն այն. էրմէք: լեսուլ. փշրել. մանրել. լուծանել. լեզուլ:
-Կաթը հարել եղը հանելու համար: լընդել:
-Կաթը հարելու գործիք: խնոցի ծփոց:
-Կաթը հարօղ: խնոցեհար:
Հարենական: տես Հօրենական:
Հարէմ: կանանոց. տիկնունի ապարանք. խորոմձին:
Հարիկ. պապաճըք: հայրիկ:
Հարկ: տես Հարկիք. վէօքիւ. և Հարկաւորութիւն:
Հարկաւոր. կէրէք. լազըմ. էհէմմիյէթ: հարկաւոր. կարևոր. պիտանի. պիտանացու. պիտոյ:
Հարկաւորապէս: հարկաւորապէս. 'ի հարկէ. հարկաւ. առ հարկի:
Հարկաւորել: ստիպել. բռնադատել:
-Սովէն հարկաւորուելով: 'ի հարկէ սովոյն բերեալք. ստիպեալք 'ի սովոյ:
-Թէ որ հարկաւորուած ալ ըլլայ: թէ 'ի ստիպմանէ իսկ կայցէ:
-Թագաւորներու հրամանէ հարկաւորած: 'ի հրամանէ թագաւորաց հարկեալ:
Հարկաւորութիւն. էհտիյաճ: հարկաւորութիւն. կարևորութիւն. կարօտութիւն. հարկ. կարիք. պէտք. պիտոյք:
Հարկել: տես Պատուել:
Հարկեւոր: տես Հարկաւոր. և Պատուաւոր:
Հարկիք: տես Պատիւ. հիւրմէթ:
-Հարկիք. վէրկի: խրախճան. խրախութիւնք. կոչունք. սպաս: տես և Զիաֆէթ:
Հարող: տես Առու. առ էօլու:
Հարճ. օդալըք. օյնաշմայ. օյնաշ: հարճ:
-Հարճ պահել: բնակել ընդ հարճի:
-Հարճի եղբայր: հարճեղբայր:
-Հարճի զաւակ: հարճորդի. հարճորդեգիր:
Հարճութիւն: հարճութիւն:
Հարման: տես Կալ:
-Հարման զալ, կամ հարման պտըտիլ: տես Պտըտիլ. փէօնմէք:
Հարութիւն. պապալըք: հայրութիւն:
Հարուստ. զէնկին. փէլվէրլի: հարուստ. փարթամ. մեծատուն. ընչեղ. ընչաւէտ. գոյաւոր. ճոխ:
-Խիստ Հարուստ: բազմաստացուած. բազմափարթամ. ամենափարթամ. ամենաճոխ. բազմահարուստ. մեծագանձ:
-Հարստի պէս: հարստապէս. փարթամապէս. ճոխաբար:
Հարուր. եիւզ: հարիւր:
-Հարուր զաթ: հարիւրապատիկ:
-Հարուր տարուան: հարիւր եաշընտա, եաշ

հարուր տարին եղած ։ հարիւրամեայ. հարիւրե-մեան. հարիւրամեան. հարիւրամենի ։
—Հարուր տարուան էր գրեթէ ։ զհարիւրա-մենիւք ուրեմն էր ։
—Հարուր քսան տրեմնոց աման, կամ չափ. ուռով եղ, կամ գինի, կամ ջուր կը չափէն. և այլն ։ քսեստ. հիմէն ։
Հարուրապետ. ենիչէրի ենիչէրի ազամ պաշընայ խող պանէ ։ հարիւր առ.... ։
—Մարդ գլուխ հարուրապետն ։ հարիւր առ այր ։
Հարուրապետ. խող պաշը ։ հարիւրապետ. զօրագլուխ հարիւրոց ։
Հարուրաւոր. ենիչէրիլէն ։ հարիւրաւոր ։
Հարուրերորդ ։ հարիւրերորդ. հարիւրորդ ։
Հարուրեակ ։ հարիւրեակ ։
Հարուրին ալ ։ հարիւրեքեան. հարիւրեքին. իւրաքանչիւր 'ի հարիւրոց ։
Հարուրնոց բառակ. ենիչլիք ։ կենդինար ։
Հարպալը. Հարպայ. և այլն ։ տես Հապալը. Հապայ. և այլն ։
Հարպինճէ ։ տես Ռակուտ ։
Հարս. կէլին ։ հարսն. հարսնուհի ։
—Հարս՝ աներոջ, կամ զոքանչին ըլլէն ։ նու. հարսն ։
—Հարս բերող կամ հարսնիքի միջնորդ. ա-ռաջնորդ ։ հարսնածու. հարսնաբեր ։
—Հարս չեղող. կէլին օլմամըշ. գօճայ գըզ ։ ան հարսնացեալ ։
—Հարս ըլլալ ։ հարսնանալ ։
—Հարս ըլլալը ։ հարսնութիւն ։
—Հարս ըլլալիք. նշանած ։ հարսնացու ։
—Հարսընկեր ։ հարսնաւէր. հարսնեղբայր ։
—Հարս հրաւիրող ։ հարսնահրաւէր ։
—Հարսի նման, հարսի պէս ։ հարսնանման. հարսնօրէն ։
—Հարսի պէս զարդարուած ։ հարսնապէտ. հարսնապաճոյճ. հարսնազգեաց ։
—Հարսի պէս հագուեցնել ։ հարսնազգեստել. հարսնազգեցել ։
—Հարսի ու փեսայի օթայ. էօտա ։ առա-գաստ. սրահկապան ։
—Հարսի ու փեսայի օթային սպասաւոր ։ տես Ալլախճի ։
—Հարսի կամ հարսնիքի վերաբերեալ ։ հարս-նական. հարսանեկան ։
—Հարսի քօղք. տուվաք ։ շղաշտանէ ։
Հարսնէտուն ։ հարսնարան. հարսնատուն ։
Հարսնեւոր ։ հարսնաւէր. հարսանեակ. հարս-նեւորդի. հարսնեղբայր. հարսնեւոր. հարս-նածու ։ տես և Հարսնեց մէջը նստող ։
—Վրէժ առին հարսնեւորներէն ։ առին վրէժ 'ի հարսանեկաց անտի ։
Հարսնիք. տիւյիւն ։ հարսանիք. հանդէս հար-սանեաց. փեսայութիւնք ։
—Հարսնեց մէջը նստող ։ բազմական. հրաւի-րեալ. կոչնական ։ տես և Հարսնեւոր ։
—Հարսնեց պատրաստութիւն ։ հանդերձանք հարսանեաց ։
Հարսնեց տուն ։ տես Հարսնէտուն ։
Հարսնմամա. կէօլ սիւսէնի ։ հարսնամամեան ։ տես և Նունուֆար ։
Հարսնուկ ։ գարունամանճ. հարսնուկ ։ տես և Կելինճիկ չիչէկի ։
Հարստանալ. զէնկինլէնմէք ։ հարստանալ. փար-թամանալ. մեծանալ. ճոխանալ ։
Հարստութիւն. զէնկինլիք ։ հարստութիւն. փարթամութիւն. մեծութիւն. ընչեղու-թիւն. ընչաւէտութիւն. բազմստացու-թիւն. ճոխութիւն ։
—Հարստութիւն սիրող ։ ընչաքաղց. ոսկեմոլ. արծաթասէր. անյիր և անյագ. արծաթա-քաղց. օգտածարաւ ։
—Հարստութեան կայծիլ ։ գալ զկարասեաւ ։
—Հարստութեան սէր ։ գուլթ ընչից ։
Հարստացնել ։ հարստացուցանել. փարթամա-ցուցանել. մեծացուցանել. ճոխացուցանել ։
Հարցկնել. սօրուշտուրմագ. թէֆթիշ էթմէք ։ հար-ցաքննել. հարցափորձել. հարցափորձ կամ հարց փորձ առնել. հարցաքննին լինել. հարց և խնդիր առնել. հարց և քննին առնել ։ տես և Քննել ։
—Խաբելու համար հարցկնել ։ հարցապա-տիր առնել ։
—Հարցկնելը. սօրուշտուրմա ։ հարցփորձ. հարցա-փորձ. հարցափորձութիւն. հարցաքննու-թիւն. հարցասիրութիւն ։
Հարցնել. սօրմագ. սուալ էթմէք ։ հարցանել. հարցաքանել. 'ի հարց արկանել ։
—Հարցնել խաբելու համար ։ հարցապատիր առնել ։
—Հարցընելու կերպով ։ հարցուածոյ պայ-մանաւ. հարցականապէս ։
—Հարցընող ։ հարցօղ. հարցաւոր ։
Հարցմունքի տեղ ։ հարցարան ։
Հարցում. սօրուշ ։ հարցումն. հարցաքանու-թիւն. հարցաքննութիւն. հարցուած. հարց և քնին ։
Հարքայ գաւառ. տեղի անուն է ։ Հարք ։
Հարօր. երկիր հերկելու գործիք. սապան ։ արօր ։
—Հարօր չբանեցուցած. սապան գօշուլմամըշ ։ անարօր. անարօրագիր ։
—Հարօր քաշող. սապան չէքէն ։ արօրաձիգ. ա-րօրագիր ։ տես և Հերկող ։
—Հարօրի երկաթ ։ խոփ ։
—Հարօրի կերպով ։ արօրաբար ։
—Հարօրել ։ արօր կամ արօրաձիգ առնել. ա-րօրագիր առնել. ակօսել. հերկել. արօրա-գրել. արօրել ։
—Հարօրելը ։ արօրագրութիւն ։
Հաց. էքմէք ։ հաց. պան. հացիկ ։
—Եփուն կամ քըլթըր հաց ։ կասկուծ. բաղ-մեփեաց ։
—Ցամաք կամ սոսկ հաց ։ հաց աշտուճ ։
—Ցամաք հաց ուտող ։ աշտըճակեր ։
—Խիստ ցամաք հաց ։ աշտիճագոյն ։
—Մոխրու մէջ, կամ մոխրու վրայ եփած հաց. քիւլլէմէ ։ նկան. նկանակ ։

—Հաց բաժնող: հացաբաշխ:
—Հաց եփելը, շինելը: հացագործութիւն. հացարարութիւն:
—Հաց եփող: տես Հացեփեկ:
—Հաց ծախող: հացավաճառ: տես Հացեփեկ:
—Հաց ծախողներու կամ եփողներու փուռ կամ խանութ: հացանոց. հացարան. հացարարոց:
—Հաց չունեցող կամ առանց հացի: անհաց:
—Հաց չուտող, ծոմ պահող: հացահատ:
—Հաց տուող: հացատու: — Հաց տանք կարօտելոց: բաշխեցուք հաց կարօտելոց:
—Հացի աման: հացապնակ:
—Հացի բլիթ, կամ հացի մը գլուխ. սոմուն: նկան. նկանակ. գլուտակ. բլիթ. բլիթ մի, կամ գլուտակ մի հացի:
—Հացի կարօտ: հացակարօտ:
—Հացի կտոր կամ մնացուկ: կտոր կամ կոտորակ հացի, նշխար:
—Հացի միջուկ: հացամիջուկ:
—Հացի պատառ, կամ բրդած հաց: բրդոն:
Հաց. եէմէք: տես Կերակուր. Սեղան:
—Իրիկուան հաց: Կէս օրուան հաց: տես Իրիկուան և Կէսօրուան բառերուն տակը:
—Մէկ տեղ հաց ուտել: հացակից կամ սեղանակից լինել. հաղորդել հացիւ:
—Մէկտեղ հաց ուտելը: հացակցութիւն. սեղանակցութիւն:
—Մէկտեղ հաց ուտող: հացակից. ճաշակից. սեղանակից: [ճաշատուն:
—Հաց ուտելու տեղ: ճաշարան. ճաշանոց.
—Հաց ուտողներու ժողով: երախան:
—Հացի հրաւիրուած: հացամեծար: տես և Կերակուր և Սեղան բառերուն տակը:
Հաց. ջարփալ: տես Վաստակ:
Հացեփեկ. էքմէքճի: հացեփեաց. հացագործ. հացարար. փռնապան: [կեղթ:
—Հացեփեկի երկու կողմով սեփեթ: նուա-
—Հացեփեկի տաշտ. համաշա թէփնէսի: տաշտ:
—Հացեփեկի փուռ: փուռ:
Հացի՛ ծառ. փիշմանաք: հացի. հացենի:
—Այն որ հացի ծառեր շատ կան: հացուտ. հացենեաց գրախտ: [այգի:
Հացկերոյթ. կոչ ոտիլ: տես Սեղան. Երէկոյ և
Հացոտ. հացով ելի, կամ հացը պօլ. եէմէքլի: հացաւէտ. հացալից. բազմահաց. հացաշատ. հացամթ:
Հաւ. Թաւուգ: հաւ. մարի:
Հաւ. Թոլօղ կէնդանի. գուշ: թռչուն. թռչուն. հաւ:
—Հաւ բռնող. գուշչու: հաւորս: [լած:
—Հաւերը թռչունները փախցնող: հաւահա-
—Հաւու ըղանակ, կամ փէնչէ: մագիլ. ձիրան:
—Հաւու խալիկ: տես Կատար՝ հաւու:
—Հաւու կերակուր. գուշ եէմի: հաւամիրգ. կուտ. կուր. կեր. հաւակեր:
—Հաւու կերակուր ըլլալ: 'ի հաւակերս դը-նել:

—Հաւու ձագ: վառեակ. հաւաձագ:
—Հաւու ձայն: հաւախօս:
—Հաւու զուրամ: տես Կանաւաք:
—Հաւու սառամայ: տես Քարաձիկ. ֆարճիկ:
—Հաւու ֆալճի: հաւահմայ. հաւահարց. հաւադէտ:
—Հաւու ֆալճութիւն: հաւահմայք. հաւահմայութիւն. հաւադիտութիւն:
—Հաւու ֆալճութիւն մի ընէք: մի հաւադէտք լինիցիք: Մի հմայել ըլթաւիչս և զկռաւիչս հաւուց:
Հաւալէ, կամ Հէւալէ. բան, կամ բէրաթի, կամ մուրհաթ, և կամ այլ իրաց ատովը յանձնած չէկ, կամ ուրիշ բան, որ փէսալիմինը կը խաթմանէ: ամ-բարտակ. ընդդիմադրել:
Հաւալէ, կամ Հէւալէ. խապ, որ էրբէսն ըղ-մարդը կը բանէ: մերժատութիւն. լուսնոտութիւն. լուսնահարութիւն:
Հաւալէ, կամ Հէւալէ. վրայ յանձնող մարդ, որ բան մը ուրուշ ընել պայ, կամ մէկէմը պօրծով բան մը բռնեցնէ: հարկապահանջ. պարտահար:
Հաւայ. Հաւայ փոխել: տես Օդ. Օդ փոխել:
—Հաւայէն. Հաւայէն թռչիլ: տես Բարձրէն. Բարձրէն թռչիլ:
—Հաւայի թացութիւն. Հաւայի չորութիւն: տես Թացութիւն հաւայի. Չորութիւն գետնի. և այլն:
—Հաւան ելլել: տես Օդը ելլել:
—Հաւայ. պօշ: տես Փուճ. և Պարապ:
Հաւան. որոյ մէջը բան կը ծեծեն: անկան. սանդ:
—Հաւանի կոթ. հաւան էլի: սանդղիտառն. սան-դատոռն. նիզ:
Հաւաս, կամ հաւէս: իղձ. խանդ. տար-փանք. բաղձանք. եռանդն. նախանձ:
—Ուսման հաւէս ընել: յուսմունս թևա-կոխել:
—Հաւէս ունեցող: բաղձայորդոր. քաջալոր-դոր. ըղձակերտ. ջանասէր. ջանոտ. փոյթ:
—Հաւէսով շինած: ըղձակերտ:
Հաւասար. եշիթ. պէնզէրի: (փոխական անուն:) հա-ւասար. կշիռ: — Կու տան որ տեղը հաւա-սարը առնեն: տան զի ընդդրէն առնուցուն զկշիռն: — Գրքին կամ Թղթին հաւասարը, օրինակը: զհաւասար գրոցն կամ Թղթոյն:
—Հաւասար. ույղուն. Բըրգբը: (Նախադր): — Աս Թիւր մէկալին հաւասար կը սեպէ: գտանէ զԹիւս զայս այնմ կշիռ: — Ի՞նչ բան հաւա-սար կրնայ ըլլալ յաւիտենական որդին: զի՞նչ կշիռ անվախճանելի որդւոյն կայցէ: — Աստուծոյ հաւասար: զուգապատուած. համ-գիտատուած: — Աստուծոյ հաւասար ըլ-լալը: զուգաստուածութիւն: — Օրինակին հաւասար: համգիտատիպ օրինակին:
—Հաւասար. ույղուն. (Ջէյ): հաւասարակ. առ-հաւասարակ. զուգաբար. զուգապէս. զուգ-օրէն. առհաւասար. միապէս. միանգա-մայն. համանգամայն:
—Հաւասար. պարապար. (ածական): հաւա-

սար. զուգահաւասար. հաւասարակշիռ. համահաւասար. զուգակշիռ:
—Ամէն կերպով հաւասար: հանգիտահաւասար. զուգահաւասար: —Ամէն կերպով հաւասար ըլլալը: զուգահաւասարութիւն:
—Գիշեր ցորեկ հաւասար: զուգօրեայ: —Գիշեր ցորեկ հաւասար ըլլալը: զուգօրութիւն. հաւասարօրութիւն:
—Հաւասար տանով: հանգիտամանակ:
—Հաւասար բաշխօղ, կամ բաշխած. պօլաղար էօլէնշրիրէն, եաւ էօլէշտիրիլմիշ: հաւասարաբաշխ. զուգաբաժին. անաչառափիւռ:
—Հաւասար գործօղ: հաւասարագործ:
—Հաւասար ըլլալ. պօլպօլ օլմագ. պօլպօլ. լանմագ: հաւասարիլ. զուգիլ:
—Հաւասար ընկեր: հաւասարակից:
—Հաւասար թուով: զուգաթիւ. համաթիւ:
—Հաւասար ծանրութիւն ունօղ: հաւասարակշիռ. զուգակշիռ. հանգիտակշիռ:
—Հաւասար ծաւալ: զուգամեծ. հանգիտամեծ:
—Հաւասար կերպով փայլիլ: զուգափայլ:
—Հաւասար կողմերով: զուգակողմն:
—Հաւասար ուժ կամ զօրութիւն ունօղ: հաւասարազօր. համազօր. հանգիտազօր. հանգիտակարող:
—Հաւասար չափած կամ չափօղ: հաւասարաչափ. հաւասարակշիռ:
—Հաւասար չափել: զուգաչափել. զուգակշռել:
—Հաւասար չափով: զուգաչափ. զուգաքանակ. համաչափ:
—Հաւասար չափ ունենալը: զուգաչափութիւն. համաչափութիւն:
—Հաւասար պատիւ ունիլը: համապատուութիւն. զուգապատուութիւն. պատուակցութիւն. փառակցութիւն:
—Հաւասար պատիւ, կամ փառք ունօղ: հաւասարապատիւ. համապատիւ. հանգիտապատիւ. զուգապատիւ. փառակից. պատուակից. հանգիտափառ:
—Հաւասար պատիւ տալով, կամ մեծարելով: համապատուաբար. համապատուապէս:
—Հաւասար պարտական: հանգիտապարտ:
—Հաւասար տարուոք, նոյն տարիքով: զուգահասակ. համատի. հանգիտահասակ:
—Հաւասար տեսնելը: զուգատեսութիւն:
—Հաւասար քալօղ: համահետ:
Հաւասարութիւն: համազուգութիւն. հաւասարութիւն:
—Հաւասարութիւն սիրող: հաւասարասէր. արդարակորով:
Հաւասարցնել: Հաւասարել. հաւասարակել. կշռորդել. զուգակշռել. զուգակցել:
Հաւանելու. պէյէնիլէճէք: ախորժելի. ըղձալի. բաղձալի. ցանկալի. անձկալի. ըղձակերտ. նախանձելի:

Հաւանեցնել. համոզ բերել: նախանձ արկանել. նախանձեցուցանել. ըղձակերտ առնել:
Հաւանիլ. | Հաւանս ձգել. } պէյէնմէք: ըղձանալ. նախանձիլ. նախանձ բերել:
Հաւանող: ըղձակերտ. նախանձաւոր. տարփող:
Հաւատալ. ինանմագ. ինամ կէթիրմէք: հաւատալ. հաւատս ընծայել:
—չՀաւատալ. ինանմամագ: չհաւատալ. թերահաւատիլ. ոչ ընծայել հաւատս:
—Հաւատալ բան մը մէկու մը. պիրինէ ինանմագ: հաւատալ ինչ ումեք. վստահանալ. յանձնել. աւանդել. յանձն առնել. տալ:
—Քրիստոս Պետրոսի հաւատաց երկինքին բանալիները: Պետրոս վստահացաւ 'ի Քրիստոսէ զփականս երկնից. հաւատացաւ զփականս երկնից:
—Հիւսիսի լեռներուն իշխանութիւնը անոր հաւատաց: հաւատաց նմա զկողմնակալութիւն հիւսիսային լերանց:
Հաւատալու. ինանըլաճագ. ինանըլմալը: հաւատալի. արժանահաւատ. հաւատարիմ:
—Հաւատալու նիւթեր: հաւատալիք:
—չՀաւատալու, կամ չՀաւատալու. ինանըլմազ. ինանըլմայաճագ: չհաւատալի:
Հաւատամքը: հանգանակ հաւատոյ:
Հաւատարիմ. ինամլը. սադըգ: հաւատարիմ. մտերիմ. արդար. անխարդախ: տես և Արդար. և Միամիտ:
—Հաւատարիմ շուն: հրաւահօշ:
—Հաւատարիմ ըլլալ: հաւատարիմ լինել. հաւատարմանալ:
—Հաւատարիմ ընել: հաւատարմացուցանել. հաւատարիմ առնել:
Հաւատարմութիւն. ինամգարլըգ. էմնիյէթլիք: հաւատարմութի. արդարամտութի. պարզմտութիւն. միամտութիւն. անխարդախութիւն. պարզութիւն: տես և Արդարութիւն:
—Հաւատարմութիւն չունօղ. խաին. պիվէֆա. հարամզատէ: անհաւատարիմ. անհաւատալի: տես և Խարդախ:
—Հաւատարմութեամբ: հաւատարմութեամբ. հաւատարմաբար. հաւատարմապէս. յաւատ:
—Հաւատարմութեամբ կը բանէին: յաւատ գործէին:
—Հաւատարմութեամբ ծառայել: միամտել:
Հաւատալու: հաւատարիմ:
Հաւատացնել: հաւատարիմ առնել:
Հաւատացօղ: հաւատացեալ:
—Խիստ Հաւատացօղ: մեծահաւատ:
Հաւատակից. մէկ հաւատքէ. տինտաշ: հաւատակից. կրօնակից. համահաւատ. համակրօն. համադէն:
—Հաւատակից ըլլալը. տինտաշլըգ: հաւատակցութիւն. կրօնակցութիւն:
Հաւատուոր, կամ Հաւատոր: տ. Մարտալեա:

Հաւատք. փխ: հաւատք. կրօնք. դէն:
-Հաւատք ունեցօղ: հաւատացեալ. բարեպաշտ. աստուածապաշտ: — Նոյն հաւատքը ունեցօղ: հաւատակից. համադաւան: — Նոյն հաւատքը ունենալը: հաւատակցութիւն:
-Հաւատք չունեցօղ: տես Անհաւատ. և Հաւատքը պակաս:
-Հաւատք սահմանօղ: հաւատասահման:
-Հաւատք փնտռօղ: հաւատախնդիր. հաւատասէր:
-Հաւատքը առօղ: հաւատառեաց:
-Հաւատքը ծախօղ: հաւատավաճառ. ուրացօղ:
-Հաւատքը ծուռ: թիւրահաւատ. մոլորեալ. մոլորաղանդ. չարափառ:
-Հաւատք կորսնցնօղ: ուրացօղ:
-Հաւատքը ճշմարիտ: ուղղահաւատ. ուղղափառ:
-Հաւատքը մեծ: մեծահաւատ:
-Հաւատքը շիտակ: տես Ուղղափառ:
-Հաւատքը ուրանալ: ուրանալ զհաւատս. ուրանալ 'ի հաւատոց. կասել կամ անկանել 'ի հաւատոց. այլափառել 'ի հաւատոց. հաւատափոխ լինել:
-Հաւատքը պակաս: } սակաւահաւատ.
-Հաւատքը նօսր, կամ քիչ: } թերահաւատ:
-Հաւատքը պակսիլ: թերահաւատիլ:
-Հաւատքը չպահօղ: հաւատադրուժ:
-Հաւատքը փուճ. փէնի պոպըլ: ունայնահաւատ. նանրահաւատ:
-Հաւատքի բաներ: հաւատոյք. հաւատալիք. հաւատականք:
-Հաւատքի բացատրութիւն: հաւատանշամակ. հաւատագիր:
-Հաւատքի պակսութիւն: թերահաւատութիւն:
Հաւէլէ: տես Հաւալէ:
Հաւէս: տես Հաւաս:
Հաւթայ, կամ հաֆթայ: տես Շաբաթ. շաբաթ մը:
Հաւկիթ. էկիւմուռթայ: ձու. հաւկիթ:
Հաւկիթ. հայայ: տես Զուանք՝ մարդոյ:
-Հաւերու բոյնին մէջ դրած հաւկիթ՝ որպէս զի հան ածեն: բունիկալ:
-Հաւկիթ ածել. էկիւմուռթըլամաք: ձու արկանել. ձու ծրգել. ձու ածել:
-Հաւկիթ ածօղ: ձուաբեր:
-Հաւկթի բարակ կաշին. էկիւմուռթայ զարը: միզն. մզնաձև խեձեայ ձուոյ:
-Հաւկթի դեղնուց: դեղնուց ձուոյ. միջուկ ձուոյ:
-Հաւկթի կեղև: խեձեայ ձուոյ:
-Հաւկթի ձևով: ձուաձև. երկայն գունդ:
-Հաւկթի վրայ նստիլ՝ ինչպէս հաւը: թխել. 'ի թուխս նստիլ:
Հաւկուր. չէպէլէ. չէկէր կեօզլիւ: շիլ. բըլշակն. աչաղաղ:
Հաւկուր ըլլալ: շլանալ. բլշակնիլ:
Հաւկուր ընել: շլացուցանել. բլշակնել:

Հաւկուրութիւն: շլութիւն. շլացութիւն. բլշակնութիւն:
Հաւնած. պէյէնմիշ: հաւանեալ. հաւան:
-Հաւնած բանը. ուղածը: հաճոյք:
Հաւնելու. պէյէնէճէք: հաւանելի. հաճելի. հաճոյական. հաւանական:
Հաւնեցնել: հաւանեցուցանել. հաճեցուցանել. հաճոյացուցանել. յօժարեցուցանել. յորդորել. 'ի հաւան ածել:
Հաւնիլ. պէյէնմէք: հաւանիլ. հաճիլ. բարեհաճիլ. կամիլ. յօժարիլ. յօժարամտիլ. ընդունել. ախորժել. յորդորիլ. զիջանել. յանձն առնուլ. տեղի տալ. գալ 'ի կամս ուրուք. գալ 'ի կարծիս ուրուք. գալ 'ի հաւան. հաւան լինել:
-չՀաւնիլ: չհաւանիլ. չկամիլ. չյօժարիլ. դժկամակիլ. չառնուլ յանձն:
-Հաւնիլը: հաւանութիւն. հաճութիւն. յօժարութիւն. յօժարամտութիւն. յանձնառութիւն. զիջումն:
Հաւնոց. հաւէրու փէք: հաւալոց. հաւատուն:
-Հաւնոց. հասան փիամէս, կամ խաֆէս: վանդակ. դառադեղ. արկնոց:
Հաւնօղ. պէյէնէն: հաւան. հաճ. յօժար. կամեցօղ. յօժարակամ. յօժարամիտ. յորդորամիտ:
-չՀաւնօղ: անհաւան. դժկամակ:
Հաւուզ: տես Աւազան:
Հաւուճ: ստեպղին. գազար:
Հաւսար: տես Հաւասար:
Հաւքաշ. էտէկէփի ոսկրը: հաւքաշ:
Հափ հաղըր: տես խիստ Պատրաստ:
-Հափ հաւասար. պար պարապար: համահաւասար. զուգահաւասար:
-Հափ հաւասար գետնի. էեըրլէն եէքսան: հիմնայատակ:
-Հափ յայտնի: տես խիստ Յայտնի:
Հափս: արգել. արգելան. արգելարան. արգելանոց. բանտարան. կալանք. կապարան. զընդան:
-Հափսը, կամ հափսի մէջ: 'ի դիպահոջ. յարգելս. 'ի կալանս. և այլն:
-Հափսը դնել. } ունել 'ի դիպահոջ. բանտար-
-Հափս ընել. } կել. պահել 'ի բանտի. բանտարգել առնել. բանտել:
-Հափսը դրած: } կալանաւոր. բանտարգել.
-Հափս ըրած: } բանտական. բանտաւոր. բանտարկեալ:
-Հափս ըլլալ: } կալ 'ի բանտի կամ 'ի դի-
-Հափսը կենալ: } պահոջ. լինել բանտարգել:
-Հափսը կենալը: բանտարգելութիւն. բանտարգելք:
-Հափսի պահապան: բանտապան. բանտապահ. բանտապետ:
Հաքիմ. Հաքիմլիք: տես Դատաւոր. Դատաւորութիւն:
Հաքիքէթ. Հաքիքէթլը: տես Հաւատարմութիւն. Հաւատարիմ:

Հեգ, կամ հենգ. գիրճիւոպէլը. հէճէ։ հեգ. հեգենայ։
Հեգել, կամ հենգել. գիր չոպէլ։ հեգել. յօդել. յօդաւորել։
Հեզ. մուլայիմ. եւաշ. միւլայիմ։ հեզ. հեզիկ. հեզահամբոյր. հեզաբարոյ։
–Հեզ՝ անուան, բառական. և այլն։ հեզ. համբոյր. ընդել. ձեռնընդել։ տես և վերի Հեզը։
–Հեզ ըլլալ.|Հեզ ընել։ տես Հեզանալ. Հեզացնել։
–Հեզ մարդու միւթալիգ։ հեզական. ընտելական։
Հեզանալ. հէզ օլմագ։ հեզանալ. մեղմանալ. ողոքիլ. ցածնուլ. քաղցրանալ. զգօնանալ. զիջանել. ընտելանալ. ընդելանիլ. ընդելակրթիլ։
Հեզացնել։ հեզացուցանել. մեղմացուցանել. քաղցրացուցանել. ցածուցանել. զիջուցանել. ողոքել. ածել 'ի զգօնութիւն. ընդելացուցանել։
Հեզութիւն. մուլայիմլիք։ հեզութիւն. քաղցրութիւն. մարդասիրութիւն. զիջումն։
Հեզուկ. մուլայիմճա։ հեզիկ. մեղմիկ։
–Հեզուկ խօսիլ։ հեզիկ խօսել. հեզաբանել։ տես և Անուշ խօսիլ։
–Հեզուկ մեղկ ընօղ։ քաղցրալեզու. ախորժալուր։
–Հեզուկ փչօղ։ հեզաշունչ. քաղցրաշունչ. հեզասիգ. քաղցրասիգ. խաղաղասիք։
Հեթանոս. քէաֆիր. փինոփ։ հեթանոս. այլազգի. խուժ. դուժ. խուժադուժ. անհաւատ. բազմաստուած։
–Հեթանոս ըլլալ։ հեթանոսանալ։
–Հեթանոս ընել։ հեթանոսացուցանել։
–Հեթանոսներէն ժողված։ խուժախումբ։
–Հեթանոսի պէս։ հեթանոսաբար. այլազգաբար. խժաբար. բազմաստուածաբար. հեթանոսօրէն։
–Հեթանոսի պէս կեցող։ հեթանոսաբարոյ։
Հեթանոսական։ հեթանոսական. հեթանոսակիր. այլազգական. խժական. խուժային։
Հեթանոսութիւն. քէաֆիրլիք. փինոփլիք։ հեթանոսութիւն. այլազգութիւն. անհաւատութիւն. բազմաստուածութիւն։
–Հեծալ։ } տես Հառաչել։
–Հեծել։ }
–Հեծած. պինմիշ. պինիլմիշ։ հեծեալ. վերելեակ. ձիաւորեալ. ձիահեծեալ։
–Ձիերու վրայ հեծած։ 'ի վերայ ուստոց ձիոց բերեալք։
Հեծել, կամ հեծիլ։ տես Ձիաւոր։
Հեծկլտալ. ինլէմէք. հըճքըրմագ. ըղլամագ։ ծկլտալ. ձգտտալ։
Հեծկլտուք։ ձգտում։
Հեծնել. պինմէք։ հեծնուլ. հեծանել. վերելակել. աշտանակել. ձիաւորել. ձիավարել. 'ի ձի ելանել. ձի 'ի ներքս տանել. ձի առէք. ձի կալէք։
–Տուռ մը ձի հեծաւ ու Սպեր գնաց։ խակոյն 'ի ձի ելեալ կամ 'ի ձի աշտանակեալ գնաց 'ի Սպեր։
–Հեծնել. նաւը. արաբան. և այլն։ ելանել, կամ մտանել 'ի նաւ, 'ի կառս, և այլն։
–Հեծնելը. պինիշ։ հեծելութիւն։
Հեծնելու. պինէճէք։ հեծանելի. անդրուվար։
Հեծցնել. պինտիրմէք։ հեծուցանել. յերիվար հանել։
Հեկեկալ. հըչքըրմագ։ հեկեկալ։
Հեկեկալը։ հեկեկանք։
Հեղ. անգամ. փարղայ. քէրէ. փէֆա։ անգամ. նուագ։
–Քանի հեղ ուզեցի ժողվել։ քանիցս անգամ կամեցայ ժողովել։
–Ան մէկ հեղս ալ բան մը չէ։ շնորհեմ քեզ և զայս մի նուագ։
–Տասն հեղ կամ հեղու։ բազում անգամ. ստէպ. յաճախ. 'ի բազում նուագս. բազմիցս. յոգնապարուն. յաճախակի. յաճախ ուրեք. յոգնակի. յոլովակի. բազում այն է։
–Հեղ հեզի վրայ. անգամ անգամի վրայ։ կամ քան զգամ. հազ քան զհազ։
–Հեղ մը. անգամ մը։ տես Մէկ հեղ մը. Չի անգամ մը։
–Հեղ մըն ալ։ տես Մէկ մըն ալ։
Հեղեղ. սէլ։ հեղեղ. հեղեղատ. ուղխ. յորձանք. հոսանք։ տես և Ջրհեղեղ։
–Հեղեղ ելլել։ յառնել հեղեղաց։ տես և Հեղեղ ըլլալ։
–Հեղեղ ըլլալ։ հեղեղել. հեղեղատել։
–Հեղեղէն կոխած, կամ ծածկած։ ողողեալ. հեղեղեալ. հեղեղատեալ։
–Հեղեղէն կոխուիլ։ հեղեղիլ. ողողիլ. ողողանիլ։
–Հեղեղը կոխել, կամ հեղեղով ծածկել։ հեղեղել. հեղեղատել. ողողանել. հեղեղակոծ առնել. հեղեղաւ ապականել։
–Հեղեղի պէս։ հեղեղօրէն. ուղխօրէն. հեղեղատաբար. հեղեղաբար. ուղխաձև. հեղեղասաստ. յորդահեղեղ. յորդախաղաց։
–Հեղեղի պէս վազող, կամ գնացող։ սահանախաղաց. ուղխահոս. ուղխնահոս. սահանահոս. հեղեղագնաց։
–Հեղեղի պէս սաստիկ։ հեղեղասաստ։
–Հեղեղի ջուր։ հեղեղաջուր. ուղխաջուր։
–Հեղեղի տեղ. սէլ եէրի։ հեղեղավայր։
–Հեղեղով կտրուած։ հեղեղախոտան. հեղեղածուփ։
–Հեղինակ։ մատենագիր. հայր բանի. օրինակագիր. ինքնագիր. առաջ մատենագիր։
Հեղըրդակ. ըէխըրդակ. ճայրէ հագրը. անը ձառող. եալան ձաստըղը. հիննփիլոզ։ եղերդ. եղերդն. եղրդակ. եղերդակ. գաւառիճ. եղէգ։
Հենգ՝ բառից, կամ գրոց։ տես Հեգ։
Հենգել։ տես Հեգել։
Հենք. ճորուք, և նմանք. ըէօնիւչ։ տակէ։
Հեշտ. Հեշտ ըլլալ. Հեշտ ընել. և այլն։ տես Դիւրին. Դիւրին ըլլալ. Դիւրացնել։

Հեշտալի։ հեշտալի. բերկրալի։ տ. Զէվքլի։

Հեշտանալ. զէվք իւլէնմէք օլմագ. զէվք էթմէք։ հեշտանալ. փափկանալ. մեղկանալ. խենեշանալ։ տես և Զէվք ընել։

Հեշտասէր. էհլի քէյֆ. էհլի զէվգ։ հեշտասէր. փափկասէր. զգայասէր. մարմնասէր. փափկակեաց. հեշտակեաց. լիրբ. մեղկ. զեղխ։

Հեշտասիրութիւն։ հեշտասիրութիւն. փափկասիրութիւն. զգայնք։ տես և Հեշտութիւն։

Հեշտացնել. սէֆայ էթթիրմէք. զէվք էթթիրմէք։ հեշտացուցանել. փափկացուցանել. խենեշացուցանել։ տես և Զէվք ընել տալ։

Հեշտացնել. խօլայլամագ։ տես Դիւրացնել։

-Հեշտացնող։ հեշտացուցիչ. դիւրիչ. զմայլեցուցիչ. փափկացուցիչ։

Հեշտութիւն. խօլայլըգ։ տ. Դիւրութիւն։

Հեշտութիւն. զէվք. սէֆայ։ հեշտութիւն. փափկութիւն. զեղխութիւն. խենեշութիւն. շուայտութիւն։ տես և Զէվք։

-Հեշտութեամբ ապրիլ. զէվք սէֆայով եաշամագ։ փափկանալ. 'ի դրգանս կեալ. բարեկեցիկ լինել. զեղխիլ. շուայտիլ։

-Հեշտութեամբ ապրող։ զգայասէր. հեշտակեաց. փափկակեաց. բարեկեցիկ. փափկասէր. հեշտասէր։

-Հեշտութեան տեղ։ դրգարան։

Հեռանալ. | Հեռենալ. | Հեռընալ. | ուզագլաշ կիթմէք. էյրը գալմագ։ հեռանալ. մեկուսանալ. մեկնանալ. միայնանալ. ուծանալ. մեկուսիլ. բացակայիլ. տարակայիլ. մեկնիլ. հրաժարիլ. հեռի կամ 'ի բացեայ առնիլ. տեղի տալ. հրաժեշտ առնուլ. հեռի կամ 'ի բացեայ լինել. հրաժեշտ տալ։

-Երբոր լոյսը ծագեց՝ մահն ու մութը հեռացան։ հրաժեշտ առին մահ և խաւար 'ի ծագել լուսոյն։

-Ամեն բանէ հեռանալով։ հրաժեշտ տալով ամենայնի։

-Հեշտութենէ հեռու կենալ։ յուրաստ կալ 'ի հեշտութենէ։

-Մի հեռանար սա խրատէն։ մի յուրաստ կար 'ի խրատուէ անտի։

-Հեռացիր գնա Հրէաստան։ տեղի տուր գնա յերկիրն Հրէաստանի։

-Կը հեռանայ մարդկանցմէ։ տեղի տայ 'ի մարդկանէ։

-չՀեռանալու. էյրըլմայաձագ։ անմեկնելի. անխուսելի. անխորշելի. անհրաժարելի. անհրաժեշտ։

Հեռացնել։ | Հեռեցնել։ | Հեռըցնել։ | հեռացուցանել. մեկուսացուցանել. հրաժարեցուցանել. ուծացուցանել. օտարացուցանել. մեկուսել. մերժել. տարագրել. հեռի առնել. 'ի բացեայ առնել։

-Մէկը մեղքէ հեռացընել։ կարճել զոք 'ի մեղաց։ Ի բաց վճարել զոք 'ի մեղաց. 'ի բաց պարապել զոք 'ի մեղաց։

Հեռաւոր։ տես Հեռու. (անուն). և Հեռու տեղ բնակող. և Օտար երկիր գնացող։

Հեռըկեկ։ տես Հեռուկեկ։

Հեռըւանց։ տես Հեռուանց։

Հեռի։ տես Հեռու։

Հեռի. հայլայ։ քաւ և մի լիցի։

-Հեռի Աստուծմէ։ քաւ 'ի Տեառնէ։

-Հեռի ըլլայ քեզմէ սատանի բան ընելը։ քաւ լիցի քեզ առնել զայդ բան։

-Հեռի մեզմէն։ քաւ 'ի մէնջ։

Հեռու. (անուն). ուզագ. էյրագ։ հեռի. բացեայ. տար. տարակայ. տարակաց. հեռակաց. հեռաւոր. աւալոց։

-Քանի մղոն հեռու է քաղաքէն։ որ է հեռաձիգ վայրօք 'ի քաղաքէն իբրև քան մղոնաւ։

-Հեռու. (Ձէյ). ուզագ. ուզագդայ։ հեռի. 'ի բացեայ. 'ի բաց։

-Հեռու կանգներ էին։ և կային հեռի, կամ 'ի բացեայ։

-Հեռու դրաւ։ 'ի բաց կացոյց։

-Հեռու։ (նախդիր). հեռի. անմասն. անկցորդ. անհաղորդ. անբաժ. քաջ 'ի բաց. մեկնեալ. վճարեալ։

-Ստութենէ հեռու։ հեռի 'ի ստութենէ։

-Մեղքէ հեռու։ որիշ 'ի մեղաց. մեկուսի 'ի մեղաց. մերկ 'ի մեղաց։

-Ամեն պատուոյ ու ձևաւոր խօսքերէ հեռու։ մեկնեալ կամ վճարեալ կամ հեռի յամենայն մանուածոյ և ձևոյ։

-Ամեն չարութենէ հեռու։ անկոխ յամենայն չարեաց։

-Ամեն խռովութենէ ու հոգերէ հեռու։ յըստակ 'ի խռովութենէ, յաղմկէ, և 'ի բազմաթախանձ զբօսանաց։

-Հոգերէ հեռու։ թափուր 'ի հոգոց։

-Հողեղէն բնութենէ հեռու։ անբաժ 'ի հողեղէն գոյացութենէ։ Մեկուսի 'ի մերմէ բնութենէս։

-Երկինքն՝ որ մեղքէ հեռու է։ յանարատան 'ի մեղաց յերկնային խորանն։

-Կռապաշտութենէ այնչափ հեռու ենք որ։ պաշտել զդիս այնչափ 'ի բացեայ եմք զի։

-Ազնուականութենէ հեռու։ հեռի է այն յազատ բարուց։

-Խիստ Հեռու։ քաջ 'ի բացեայ. բացէ 'ի բաց. 'ի բազում կամ 'ի մեծ կամ յանհուն հեռաստան. կարի բացարձակ ('ի նոցանէ). տարաշխարհական ճանապարհ։

-Հեռու աշխարհքէ կամ երկրէ. գուրպէթ փիւնէտէն. էրագ մէմլէքէթլէրտէն։ 'ի հեռաստա. 'ի տար աշխարհէ. 'ի հեռաստանէ. յերկրէ հեռաստանէ. 'ի հեռաստանեայց։

-Հեռու աշխարհքներ երթալով։ անցեալ յաշխարհս հեռաբնակս։

-Հեռու երկիրներ։ տարաշխարհ. հեռաստանեայք, հեռաստան աշխարհ. բացակողմանք։

-Հեռու երկիրներ երթալ։ տար աշխարհ հարկանել։

—Հեռու կենալ։ կալ 'ի հեռաստանէ. հեռի կալ. 'ի բացեայ կալ. բացակայել. տարակայել։
—Մարմնաւոր ցանկութիւններէ հեռու կենալ։ 'ի բաց մերժել 'ի մարմնաւոր ցանկութեանց։
—Հեռու կեցած կամ կեցող։ հեռակայ. բացակայ. տարակայ. բացական։
—Հեռու կողմեր։ 'ի բացեայ կողմանք։
—Հեռուն նայող։ հեռահայեաց. հեռատանապէտ։
—Հեռու նետել։ հեռաձգել։
—Հեռու նետող կամ նետած։ հեռաձիգ. բացընկէց. բացընկեցիկ։
—Հեռու տեղ. ուզաք էէր։ հեռաւոր տեղի. հեռաբնակ տեղի. հեռաբնակ վայր. տարաբնակ վայր. հեռաստան վայր. հեռաստան։
—Հեռու տեղ բնակիլ։ բնակիլ հեռի. հեռաբնակ կամ տարաբնակ լինել. տարաբնակիլ։
—Հեռու տեղ բնակող։ հեռաբնակ. տարաբնակ. բացաբնակ. հեռաւոր. հեռաստանեայ։
—Հեռու տեղ բնակողներ։ հեռաբնակք. հեռաստանեայք։
—Հեռու տեղ գնացող։ հեռագնաց. բացագնաց. տարագնաց. տարագէմ։
—Հեռու տեղ երթալ, կամ հեռու տեղ ժուռ գալ։ գնալ 'ի հեռաստան. տարագէմ գնալ։ տես և Օտար երկիր երթալ։
—Հեռու տեղ վանտել, կամ Հեռուն քշել, կամ Հեռու սիւրկիւն ընել։ տես Աքսորել. և Դուրս ընել։
—Հեռութիւն. ուզագլըգ. ըրագլըգ։ հեռաւորութիւն. բացակայութիւն։
Հեռուանց նայել։ դիտել 'ի հեռաստանէ. ընդ աղօտ նկատել. նշմարել։
—Հեռուանց նետած։ տես Հեռու նետող։
Հեսկ. ոփից փօղուխ. այրփ փօղուղը։ հեսկ։
Հետ կամ հետը. պիրլէ. իլէ։ ընդ. 'ի միասին. հանդերձ. հաւասար։
—Հօրը հետ գնաց։ չոգաւ ընդ հօր իւրում։
—Ինծի հետ պաղպաղ ըրիր։ ատակ արկեր ընդ իս։
—Մօրը հետ։ հանդերձ մարբն։
—Կտրիճ կռուողները հետ առաւ։ զընտիր ընտիր նահատակացն շուրջ զիւրեաւ գումարէր։
—Գործքը հրամանին հետ կը կատարուէր։ գործն հաւասար հրամանին առնոյր կատարումն։
—Ուսը կտրեց ու կռնըկին հետ վար ձգեց։ եհար զուսն և թիկնախառն, կամ թիկնամբն հետ, 'ի վայր ձգեաց։
—Կեսարիայէն հետ ուրիշ տասը քաղաք ալ։ Կեսարեաւ հետ այլ ևս տասն քաղաքք։
—Ետ. [illegible]։ զհետ. զկնի կամ կնի, զ նախդիրը խնդրոյն վրայ դնելով։
—Անոր հետ վազեցին։ ընթացան զհետ նորա։
—Տղին հետ գնաց։ չոգաւ զկնի մանկանն։
—Մեր հետ ժուռ չեկար։ զմեր կնի ոչ շրջէր։
—Հետ ըլլալ (բանի մը)։ պարապել (իմիք). գալ (զիւիք). ուշ դնել. հարատեւել։
—Ափեղցփեղ խօսքերու հետ ըլլալ։ 'ի շաղփաղփութիւն հատանիլ կամ զառածանիլ։
—Վաճառականութեան հետ ըլլալ։ 'ի վաճառս հատանիլ։
—Արուեստներու հետ ըլլալ։ յարուեստս զեղերիլ։
—Ուտելու խմելու հետ ըլլալ։ ուտելեաց և ըմպելեաց պարապել։
—Փափկութեան հետ ըլլալ։ 'ի փափկութիւն հարկանիլ։
—Աղօթքի հետ ըլլալ։ պատրաստ լինել աղօթից։
—Հետը ընկնիլ՝ [illegible]։ ընդհարկանիլ ընդ ումեք. 'ի գիծս հարկանիլ. խուել զոք. հալածահարել. տառապեցուցանել. աշխատ առնել։
—Հետը ընկնիլ շախայ ընելով։ խաղալ ընդ ումեք. խաղ առնել զոք։
—Հետը չխօսուելու։ տես Դէզ։
Հետաքրքիր. [illegible]։ հետաքրքիր. հետաքննին. ընդվայրաքննին. հարցասէր. ընդվայրախոյզ. բազմախնդիր. բազմախոյզ. իրախոյզ. իրազեկ։
Հետաքրքրութիւն։ հետաքրքրութիւն. հետաքննութիւն. ընդվայրաքննութիւն. հարցասիրութիւն. բազմախուզութիւն. բազմիրութիւն. բազմորոնութիւն։
—Հետաքրքրութիւն ընել։ հետաքննին լինել. հետախուզել. հետազօտել. հետաքննել։
—Հետաքրքրութիւն ընելով։ հետաքրքրաբար։
Հետեւակ. ոտքով գնացող. եայան. (անուն)։ հետի. հետիոտ. հետեւակ. հետեւակագնաց. ոտանաւոր. ինքնաշրջաւ։
—Հետեւակ. (Ձիէ). եայան։ տես Հետեւակ երթալով։
—Հետեւակ անցնիլ։ հետի անցանել. հետիոտս անցանել. ոտանաւոր անցանել։
—Հետեւակ երթալ։ հետի գնալ. հետիոտս գնալ. հետիոտս երթալ. հետեւակել։
—Հետեւակ երթալը։ հետեւակութիւն. հետեւակագնացութիւն։
—Հետեւակ երթալով։ (Ձիէ։) հետեւակաբար. 'ի հետեւակուց. հետի. հետիոտս. 'ի հետիոտս։
—Հետեւակ զօրք. եայան ասքէր։ հետեւակազօր, կամ հետեւակազօրք. հետեւակախումբ զօրք. հետեւակագունդ։
—Հետեւակ պատերազմ. եայան ճէնկի։ հետեւակամարտութիւն։
—Հետեւակ պատերազմող։ հետեւակամարտ։
Հետք. իզ. նշան։ հետք. շաւիղ. գնացք. կիրճք. ոտնատեղի. ոտնահետք։
Հետք չունեցող. իզսիզ։ անհետ. անշաւիղ։
—Հետքը կորսուիլ, կամ չերեւալ. իզի եօղ օլմագ

օլմագ: անհետ լինել. բնաբարձ կամ բնաջինջ լինել. սպառասպուռ կորնչել. անհետանալ:

-Հետքը կորսնցնել, կամ չթողուլ: անհետ առնել. հետախաղաղ ծածկել. բնաջինջ առնել. կորուսանել սպառասպուռ. բնաբարձ առնել. անյիշատակել:

-Հետքը կորսնցնելով ծածկել: հետախաղաղ առնել. հետախաղաղ ծածկել:

-Հետքը կորսնցուցած. կամ չմնացած: անհետ: բնաջինջ. բնաբարձ. հետակորոյս. հետախաղաղ:

-Հետքը փնտռել: հետախուզել. հետապնդել:

-Հետքը փնտռող: հետախոյզ. հետապնդող. խնդրակ:

-Հոտառութեամբ որսոյն հետքը փնտռող շուներուն ազգն: Խըրու շանց հետախուզից անգանք:

Հերա. (օդոց չաստուածուհին:) Օգոյի:

Հերակլէս. ...: Հերակլէս. Վահագն:

Հերետիկոս. ռաֆըզը. հէտերօտօքս: հերետիկոս. հերեսիովտ. հերձուածող. չարափառ. այլափառ:

-Հերետիկոսի խօսք: հերձախօսութիւն:

-Հերետիկոսի մոլորութիւն ունող: հերձուածողաձայն:

-Հերետիկոսական: հերետիկոսական. հերեսիովտական. հերձուածողական. հերձուածողաձայն:

-Հերետիկոսներ: հերետիկոսք. հերեսիովտայք:

-Հերետիկոսներու գլուխ. ինչպէս է Նէսթոր. Եւտիքէս. և այլն: հերետիկոսապետ. հերեսիովտապետ. աղանդապետ. հերձուածողապետ. հերձուածողապետ. հերձուածապետ:

Հերետիկոսութիւն: հերետիկոսութիւն. հերեսիովտութիւն. հերձուածութիւն. հերձուածողութիւն. հերձուած. չարափառութիւն. այլափառութիւն. մոլորութիւն. մոլոր վարդապետութիւն:

-Հերետիկոսութիւն ընել, կամ հերետիկոս ըլլալ: հերձուածել. այլափառել:

-Առանց հերետիկոսութեան: անհերձուած. անհերձիք:

Հերիսայ. ...: հերիսայ:

Հերիք: բաւական. շատ. հերիք:

-Հերիք է. ...: բաւ է. բաւական է. շատ է. հերիք է:

-Հերիք ըլլալ: բաւական լինել. բաւականանալ. շատանալ. հերիքանալ. բաւել. շատել:

-Ան նիւթիս վրայ այսչափը հերիք ըլլայ: և վասն այսորիկ այսչափ բովանդակ լիցի ասել:

-Հերիք ըլլալը: բաւականութիւն:

-Հերիք ընել: բաւականացուցանել. շատացուցանել:

Հերկ. ...: հերկ. վար. հերկագործութիւն. երկրագործութիւն. մշակութիւն. արօրադրութիւն:

Հերկած. ...: հերկեալ. արօրադրեալ. վարեալ. գործեալ. ակօսաբեկ. արօրագիր. արօրայեղ. արօրածիր. արօրավար. ակօսահատ:

-չՀերկած երկիր: անարօր. անարօրագիր. անվար. անգործ. կորդ. արօս. անմշակելի. կորդացեալ. խոպանացեալ:

-Հերկած առու. ...: ակօս:

-Հերկած արտ, կամ հերկելու արտ: արտավար: [գործեալ:

-Հերկած տեղ, կամ գետին: հերկ. երկիր

-Հերկած տեղին կոշտերը տափկեցնել: տափել. ցախել:

-Հերկած տեղին կոշտերը տափկեցնելու գործիքը: տափան:

Հերկել. ...: հերկել. վարել. ակօսել. արօրել. արօրադրել. հերկագործել. ակօս գծել. ակօս պատառել. ակօս ձգել. ակօս հատանել. վարս հարկանել. հերկս հերկել. հերկս հարկանել. ակօսել. զկորդ ձլել կամ ցելուլ. արօր առնել. արօրագիր առնել. արօրածիր առնել. ակօսաբեկ առնել. գործել զերկիր. մշակել. անդել:

-Երկու հեղ հերկել: կրկնարօր առնել:

Հերկելու կերպով: արօրաբար. ակօսաբար:

-Հերկելու երկիր: երկիր վարոյ: — Թիզ մը հերկելու տեղ չկար: ոչ թողեան մի երկիր վարոյ տեղի կայր: [կորդ:

-չՀերկուող. ...: անմշակելի.

Հերկող. ...: հերկող. հերկագործ. երկրագործ. հողագործ. արօրադիր. ակօսաբեկ. ակօսահատ. ակօսածիր. հողավաստակ. արտավար. եզող: տես և Մշակ:

-Հերկող (եզ): արօրածիր. ակօսածիր:

Հերձուածող. Հերձուածողութիւն: տես Հերետիկոս. Հերետիկոսութիւն:

Հերմէս: Տիր. գրց դպիր:

Հերու. ...: հերու. յանցեալ ամի. 'ի գընացելում ամի:

Հերուն. ...: հերուն. հերիւն. թոռակուռ. մախաթ:

-Հերունով. ...: հերամբ. հերեամբ. հերիւնով: [հեռէ:

Հերուանց 'ի վեր. ...: 'ի հերուն

Հերքուլէս: տես Հերակլէս:

Հերքում. ...: ուրքիւն. ուրքին:

Հերքուանտ. ...: ուրքինտա. երքոյնտա:

Հեւալ վազելէն: հեւալ. թասել. հատկլել. հինխնալ:

Հեւալով վազել: սրթալ:

-Սանէպ սանէպ հեւացող: հաւաչակուլ:

Հեօձէթ: տես Հէօձէթ:

Հեստիւկ: տես Կոպիտ, ...:

Հեօքմ. Հեօքիւմաթ. և այլն: տես Հէօքմ. Հէօքիւմաթ. և այլն:

Հէգան. ...: կորզան. թեւհան:

-Հեգաէէն քաշել: հանել ընդ կոկորդն:
-Հեգաէէն քաշել՝ մուրըը. բուրնըյը. խալըա-բեննը խորանըյնել: կրթել. ընդ կոկորդն կրթանել անցուցանել:
-Հեգաէէն եղել: կրթիլ. ընդ կոկորդն խորատու անցանել: [նաւար:
Հելալ: արդար. անխարդախ. խրատացի. օրի-
-Հելալ զատէ, կամ հելալ զատայ: տես Ար-դար. և Հաւատարիմ:
Հելէ: աղաղէն. սա աւասիկ. դա աւադիկ. նա աւանիկ. նա. այլ. բայց:
-Հելէ ակամր իմ ծառաս Ցօրը: աղաղէն հայեցմր ընդ ծառայ իմ Ցօր:
-Հելէ դուք ալ ասանց ողորմելու վրաս եկեր էք: դա և դուք աւադիկ անողորմ 'ի վերայ իմ հասէք:
-Հելէ դուն սուս կեցիր: այլ դու լռեա լեր:
-Հելէ հիմայ. հէլէ շիմտի: այլ այժմ. բայց այժմիկ. բայց արդ. առ այժմ. առ ժամս. առ ժամայս:
Հելիլէ, կամ Հելիլէճ. դեղ է: բաձ:
Հելլաք. Հելլաք ըլլալ. և այլն: տես Ոչնչա-թափ. և այլն. եւ Խորտակ. և Փճացած:
Հելալէթ:] 'ի հարկէ. առ հարկի. հար-
Հել հելալէթ:] կաւ. հարկաւորապէս:
Հելալէթաէ:]
Հելալէթաէն:]
-Հելալէտ կը հաւանիս: հարկաւ հաւանեսցիս:
Հելվայ: խորխախ:
Հէհ. (ճիճաւ) : Ծհ:
Հէմ: եւ. նա. այլ և. այլ եւս. համայն և. համանգամայն և. միանգամայն և:
-Կուրախանամ, հէմ աւելի ալ պխտոր ու-րախանամ: խնդամ, այլ և ուրախ եւս եղէց:
-Հէմ աղօթքի, հէմ պաք բանելու եաէէ ըլ-լալ: պարապել աղօթից, միանգամայն և պահոց:
Հէմէն. ատյփի: տես Գրէթէ:
Հէմէն անոր եաէէն: նոյնհետայն:
-Հէմէն հա՝] այժմ իսկ. մերձ ընդ մերձ.
-Հէմէն հիմայ:] 'ի մօտոյ. առ եանգ:
-Հէմէն հազըր է: առձեռն է. առձեռն պատրաստ կայ:
-Հէմէն շուտ մը, կամ հէմէն թէզմը: անդէն վաղվաղակի. անդստին. նոյն հետայն. հուպ ընդ հուպ. մերձ ընդ մերձ:
-Հէմէն քիչ մը կանգնէ: կաց վայրիկ մի:
-Հէմէն քիչ մը մնիկ ըրէ: լուր վայրիկ մի:
Հէմշէրի. հէմշէհրի: համաշխարհիկ. քաղա-[քակից:
Հէյ: ով. ո:
Հէյ հերիֆ. հէյ գիդի: ով դու. ով դու:
Հէյագիլ խաղցընող: լարախաղ:
Հէյալ:] տես Երևակայմունք. և Երազ:
Հէյալէթ:]
Հէյակէ: շալակ. նիւակեղթ:
Հէյակէին մէկ կողմը: շալակամասն:
Հէնկեամէ: գոյժ. կական. կառաչ. շչուկ. ձիչ. աղմուկ: տես և Աղաղակ:
-Հէնկեամէ վերցնել: ձիչ բառնալ. զաղաղակ հարկանել. գուժել. կառաչել. կականել: տես և Աղաղակ վերցնել:
-Հէնկեամէով լալ: տես Ամուր ձայնով լալ:
Հէնկեամէլի: տես Աղաղակաւոր:
Հէնց, կամ Հանց: տես Անանկ. Ինչպէս. և Պէս. կիպի. և այլն:
Հէչ: տես Հիչ:
Հէպիկէ, կամ հէյպիկէ: պարկ. մախաղ. պա-կեղէթ: տես և Հէյակէ:
Հէպիկէսիզ: անմախաղ:
Հեվալէ, կամ Հէւալէ: տես Հաւալէ:
Հեվլէկ. Էվլէկ: ակօս:
Հերարէթ: տես Կիծ, և Տաքութիւն:
Հերեան, կամ հերեան եղող: տես Բերանն 'ի վեր նայող:
-Հերեան ըլլալ: տես Բերանն 'ի վեր նայել. և Մայլել:
Հերխայ. փէշէէթ: հերխայ:
Հերիք: տես Հերիք:
Հերիֆ: տես Մարդ. ազամ:
Հերիֆանէ: հանգանակ. հանգանակութիւն. հանգանակցութիւն: [կել:
-Հերիֆանէ ժողվել, կամ առնել: հանգանա-
-Հերիֆանէ տալ: հանգանակից կամ հան-գանակակից լինել. հանգանակել:
-Հերիֆանէի ընկեր: հանգանակակից. հան-գանակից:
-Հերիֆանէով եղած: հանգանակաւոր. հան-գանակեալ. հանգանակաւ.:
-Հերիֆանէով ուտել խմել: հանգանակաւ ճաշել:
-Հերիֆանէով ուտող խմողներուն գլխաւո-րը: հանգանակապետ:
Հերնէխաէ: տես Ինչ որ է: [նաս:
Հերըքուն. Հերըքունաս: ս. Հերըքուն. Հերըքս.
Հէւալէ: տես Հաւալէ:
Հէքեայէթ, կամ հէքիաթ: տես Պատմու-թիւն. և Առասպել. շինծու պարծանքներ:
Հէքիմ. Հէքիմութիւն: տես Բժիշկ. Բժշկու-թիւն:
Հէօճէթ: ձեռագիր. յետկար. մուրհակ:
Հէօքիւմտար: պետ. իշխան. գլխաւոր. բըռ-նաւոր. հրամանատար. բռնան. իշխեցող. սատրկան: տես և Իշխան:
Հէօքիւմտարութիւն: հէօքիւմտարլըք: հրամա-նատարութիւն. սատրկանութիւն. պետու-թիւն. իշխանութիւն:
Հէօքմ: սաստ: տես և Հէօքիւմտարութիւն:
-Հէօքմ ընել. հէօքմ էթմէք: հրամայել. իշխել. սաստել. խրոխտանալ. տիրանալ. պերճա-նալ. ձոխանալ:
-Հէօքմ ընող: տես Հէօքիւմտար:
-Հէօքմով: տիրապէս. տիրաբար. ձոխաբար. իշխանաբար. յոխորտաբար. իշխանութեա. հրամանաւ:
-Հէօքմով խօսիլ: յոխորտանալ. ձոխանալ. սաստել:

-Հեզքմով խօսող: մեղմախօս:
Հըհ, կամ հը՜հ. (ձայնք): հէ:
Հըհ, ես ըլլայի նէ, օրերը զիս անցընելուն տեղը՝ ես զիրենք կանցընէի: հէ՛, թէ ես էի՝ անցուցանէի զաւուրս, և ոչ աւուրքն զիս անցուցանէին:
Հըճաղ. տրապիզոնի գաւառ է: Աստուածն արաքիա. Վէժ:
Հիլալ: սկանդիկրկիս:
Հիլէ: տես Խորամանկութիւն:
Հիլէլի: խորամանկ. մեղմիս. նենգաւոր:
Հիլէպազ: տես Խորամանկ, և նենգիմներ:
Հիլէսիզ: տես Անխորամանկ. և Խորամանկութիւն չընելով:
Հիլուն, կամ հլուն. պօնձուփ: ուլունք:
Հիճայ: ակնածութիւն. պատկառանք:
-Հիճայ ընել, կամ Հիճայ քաշել: ակնածել. պատկառել. ամաչել:
-Հիճայ ընելու, կամ Հիճայ քաշելու: պատկառեցուցիչ. ակնածելի. պատկառելի. մեծարոյ:
-Հիճայ ընել տալ: պատկառեցուցանել. պատկառանս ածել. պատկառանս արկանել:
-Հիճայ ընող: ակնածու. պատկառոտ:
Հիմ. Բնձէլ: հիմն: [կայկայիլ:
Հիմ բռնել. Բնձէլ բռնել: հիմնիլ. հիմնանալ.
-Հիմ բռնելը: հիմնաւորութիւն:
-Հիմ դնել, կամ հիմ ձգել: հիմնել. հիմնադրել. հիմնարկել. հիմնաւորել. հիմնեցուցանել. հիմն արկանել. հիմն դնել: — Հիմը փառաւոր դնել: հիմնափայլել. հիմնազարդել: [տաճին Տեառն:
-Տաճարին հիմը դրուեցաւ: անկան հիմունք
-Հիմ դնելը: հիմնադրութիւն. հիմնարկութիւն. հիմնարկէք:
-Հիմ դնող, կամ ձգող: հիմնադիր. հիմնարկ. հիմնող: [կայիլ:
-Հիմ ունենալ: հիմնանալ. հաստատիլ. կայ-
-Հիմ չունենալ: անհիմն կամ անհաստատ գոլ: [ցեալ:
-Հիմ ունող: հիմնաւոր. հիմնեալ. հիմնա-
-Հիմ չունող: անհիմն. զաղփաղփուն:
-Հիմ փորող, կամ հիմանց փորող: հիմնափոր:
-Հիմը խախուտ, կամ խախուտ հիմ ունող. շարժահիմն. հիմնաշարժ:
-Հիմը խորունկ: խորահիմն:
-Հիմը հաստատ, կամ հաստատ հիմ ունող. Բնձէլլի: հիմնաւոր. հաստատահիմն. հաստատախարիսխ:
-Հիմը փառաւոր: հիմնափայլ:
-Հիմէն քակած: հիմնայատակ. յատակեալ:
-Հիմէն քակել: հիմն 'ի վեր տապալել. հիմն 'ի յարև կործանել. հիմնախիլ կամ հիմնայատակ առնել. հիմն 'ի վեր առնել. յատակել:
Հիմակ: տես Հիմայ:
Հիմակուան: տես Հիմիկուան:
Հիմայ. հիմա՛. հիմի. հիմիկ. շիմդի: այժմ. այժմիկ. այժմու. այժմուս. զարդիս. արդ. դեռ. դեռևս. դեռ տակաւին:
-Շուտ հասիր, հիմայ երիկս կը մեռցընեն: վաղ հասիր, դեռ զամուսինն իմ խողխողեն:
-Հիմա ըսած մարդուս խօսքն է: զայս արդի ճառեալ այրս ասէ:
Հիմըկու: } տես Հիմիկուան:
Հիմըկուան: }
Հիմըկու հիմայ. շիմտիլիք: առ այժմ. առ ժամայս: տես Հիմիկուց:
-Հիմըկու հիմայ մէկդի դիր աս խնդիրը: առ այժմս թոյլ տուր այդպիսի խնդրոյդ:
-Հիմըկուց: տես Հիմիկուց:
Հիմի, կամ Հիմիկ: տես Հիմայ:
Հիմիկուց. շիմտիտէն: այժմէն, արդէն. այժմէն իսկ:
-Հիմիկուց անդին. } շիմտիտէն սօնրա: յայսմ հետէ. այսուհետև. յետ այսորիկ:
-Հիմիկուց ետև. }
-Հիմիկուց 'ի վեր. }
Հիմիկս. (Ալէյ). հնմիկասան տէմինտէ: այժմիկ. այժմուս. զարդիս. առ այժմ. առ ժամս. ընդ ժամս. առ ժամայս: տես և Հիմայ:
Հիմիկուան. ա տէմինտէն. շիմտիքի: այժմու. այժմեան. ներկայ. դեռակայ. արդեան. դեռադոյ. ահա. արդի:
-Հիմիկուան ատենիս բաներէն ստիպուիլ. հարկիլ յարդեան ժամանակիս իրաց:
-Հիմիկուան ըսածներս: ահաասացեալքս:
-Հիմիկուան խեղճութիւններուն: ահահասեալ աղետիցս:
-Հիմիկուան ծնած: արդի ծնեալ:
-Հիմիկուան քաղածէն: յարդի քաղելոց:
-Հիմիկուաններս. հնմիկասան բանէրս, կամ էղածներս: որ կանս. արդիք. արդեանք. այժմուք. այժմեանք. առժամայք. ներկայք. առաջիկայք:
Հիմիճուկ, կամ հիմուկ: տես Հիմայ:
Հին. էսքի: հին. վաղեմի: վաղնջական. բազմօրեայ. բազմաժամանակեայ. վաղնջուց. զառամ. բազմամեայ: տես և Մթուած:
Հին. ժամանակ, կամ ափէն. և այն. էսքի: հին. վաղ. կանուխ:
-Հին ատենը մէկը ըսաւ: ասաց ոմն 'ի հնումն:
-Հին. ծարը. էսքի տօւմ. էսքի զէման տօանը. գօձայ: հին աւուրց. բազմաժամանակեայ. ծեր աւուրց. անցեալ զաւուրբք. զառամ. ալևոր:
-Հին բան խօսող, կամ պատմող. էսկի հիքեայէլէր էփէն: հնախօս:
-Հին բաները գիտցող: հնագէտ:
-Հին բաները գրող: հնագիր:
-Հին բաներու վրայ պատմութիւն: հնախօսութիւն:
-Հիները: վաղք:
-Հին ժամանակէն: տես Հնուց:
-Հին ժամանակը, կամ հին ատենը: 'ի հնումն. 'ի նախնումն. վաղ ուրեմն. վաղընջուց. 'ի վաղնջուց. կանխաւ:

–Հին ժամանակուան, կամ առենուան: հին աւուրց. հնօրեայ. վաղեմի. վաղուեան. վաղնջական. վաղնջուց. երեկայց: տես և Հին. եօլի:
–Հին ճարտասաններ: վաղք ճարտասանից:
Հին ու մին ծակծկած, կամ պատռտած՝ լաթ: տես Քուրջ, և Քուրջ հագուստ:
–Հին ու մին. եօլի պիտակի: հնոտի. ցնցոտի. ցնցոտիկ:
Հինայ. գծայ: հինայ:
Հինել. ււեռվիլ– եինել: հինել. հեննուլ. հանուլ:
Հինել. փոփոխել: տես Գործել. հինել:
Հինի. քաղաքի անուն է: Հենի:
Հինկ. թիւ: հինգ. հնգեակ. հնգերեակ:
–Հինկ ամսուան: հնգամսեայ:
–Հինկ անգամ, կամ հինկ հեղ: հնգիցս. հնգեկին:
–Հինկ անգամ կրկնել: հնգկնել:
–Հինկ անկիւնով: հնգանկիւնի:
–Հինկ գիրքերը Մովսէսի: հնգագրքեան կամ հնգօրինեան գիրք Մովսէսի:
–Հինկ գլխաւոր գլուխ: հնգապետ:
–Հինկ թէփէլի: հնգակատար:
–Հինկ ծալլած: հնգկրկին:
–Հինկ կանգուն: հնգականգնեան:
–Հինկ կերպ շարժմունք ունեցող: հնգաշարժ:
–Հինկ կերպ ողիմպիական խաղերը խաղցող: հնգամարտիկ:
–Հինկ կերպով: հնգակի. հնգաձև:
–Հինկ հազարի: հնգհազարեան:
–Հինկ հարիւր տարուան շրջանը: հնգհարիւրեակ:
–Հինկ ղաթ: հնգապատիկ. հնգապատիկ:
–Հինկ մաս ունեցող: հնգամասն:
–Հինկ մատ ունեցող: հնգամատն:
–Հինկ ոտքով: հնգոտանի. հնգամանակ:
–Հինկ սրահով: հնգսրահեան:
–Հինկ վանկով: հնգհեգեան:
–Հինկ տարուան կամ տարեկան: } հնգամեայ.
–Հինկ տարի գիմացող: } հնգեմեայ.
հնգեմեակ. հնգեմեան. հնգամեան. հնգամեակ. հնգից ամաց:
–Հինկ տարեկանէն ինչուան քսան տարեկանը: 'ի հնգամենից մինչև 'ի քսան ամն:
–Հինկ տարուան տևն: հնգամեայ ժամանակ: [տերևեան:
–Հինկ տերևէն. պէշ եափրագ. խոտ մի է: հնգ-
–Հինկ քաղքընները (Սոդոմայ): հնգաքաղաքք:
–Հինկ օր: հինգ օր. հնգօրեայ ժամանակ:
–Հինկ օրուան: հնգօրեայ. հնգից աւուրց:
–Հնկի մը չափ: հնգիւ չափ:
Հինկերորդ: հնգերորդ. հնգերիր:
–Հինկերորդ փայը առնել, կամ տալ. պէշլէ-մէք: հնգերորդել:
Հինկն ալ: հնգեքեան. հնգեքին:
Հինկշաբթուան: հնգշաբաթեան. աւուր հնգշաբաթու:
Հինկշաբթի: հնգշաբաթի. հնգշաբաթ:

Հինողակ: տես Մանողակ:
Հինչ: տես Ինչ:
Հինտ: տես Հնդստանցի:
Հինտ: } տես Հնդստան:
Հինտիստան: }
Հինտ թաւուղու: հնդկահաւ. հնդկին հաւ:
Հինտխիզտ: տես Հեղրդակ:
Հիչ: հէչ. եօքի: բնաւ. բնաւին. բոլորովին. բոլորովիմբ. ամենևին. ամենևիմբ. համարուն. երբէք:
–Ուր որ հիչ մէկը գտնուած չէր: ուր չէր բը-նաւ զոք եղեալ:
–Հիչ պատճառ չարեաց չխնայես զԱստուած: բոլորովին իսկ մի զԱստուած պատճառ վար-կցես գոյութեան չարի:
–Հիչ չեն քնանար: համարուն ոչ ննջեն:
–Հիչ պատասխան չտուաւ: ոչ ինչ ետ պա-տասխանի:
–Հի՞չ. եօքմ. (հարցական): բնաւ. մի թէ:
–Առանկ բան հի՞չ լսուած է: լուեա՞լ բնաւ ուրուք իցէ այդպիսի ինչ:
–Հիչ տեսա՞ք: մի թէ տեսէ՞ք:
–Հիչ մէկը, կամ հիչ մէկ մը: ոչ ոք:
–Հիչ մէկ տեղաց մը: ոչ ուստեք. անուստեք:
–Հիչ մէկ տեղաց մը վախ չունէր: ոչ ուստեք երկիւղ էր նմա:
–Հիչ մէկ տեղաց մը մխիթարութիւն չգտաւ: մխիթարութիւն ուստեք չգտաւ նմա:
–Հիչ մէկ տեղաց մը չէ: անուստեք է (Աս-տուած): [ւին. չէ և չէ:
–Հիչ չէ: չէ ամենևին. չէ բնաւին. չէք բնա-
–Հիչ չի, կամ հիչ չը, կամ հիչ չ: բնաւ ոչ. բնաւին ոչ. ամենևին ոչ. երբէք ոչ. ո՛չ բնաւ. ո՛չ ամենևին. ո՛չ երբէք. ոչ իւիք. ոչինչ:
–Հիչ չի տեսաւ: բնաւ ոչ ետես. ոչ ետես բնաւին:
–Հիչ չի խնլըքցաւ: ոչ երբէք գդատացաւ:
–Հիչ չի շարժեցաւ: ոչ իւիք դրդուեցաւ:
–Հիչ չաւտացին: ոչ ինչ հաւատացին:
–Հիչ չիկայ: չիք բնաւ. չիք բնաւին. չիք ա-մենևին. չիք և չիք:
–Հիչ օգուտ չընել: ոչ ինչ շահել. շահել և ո-չինչ. ինչ ոչ օգտել:
Հիսալ. խսալ: տես Վարցաւ:
Հիսաղ: համար. հաշիւ. սակ:
Հիսապ ընել. հիսապ էթմէք: համարել. հաշուել. 'ի հաշիւ արկանել. 'ի թիւ, կամ ընդ թուով արկանել. համար առնել: տես և Համրել:
–Հիսապ քիթապ: հաշուեգիր. համարագիր:
–Հիսապ քիթապ ընել: համար առնել. հա-մարագրել:
Հիսապըրդ: տես Անթիւ:
Հիսապտաշ: հաշուակից. հաշուընկեր:
Հիսար: տես Բերդ. և Պարիսպ:
Հիսէ: մասն. բաժին. ժառանգութիւն. վի-ճակ:
–Հիսէ ունենալ: մասնակից լինել: տես և Հա-ղորդ լլալ:

Հիւէտար: մասնակից. ժառանգակից. ժառանգորդ. բաժանորդ: [առիւծ:
—Հիրքայ. պոսթալէմ. չէնքանի մի է: գետն-
Հիւանտ, կամ Հիւանդ. հասթա: հիւանդ. տկար. խօթ. ախտակիր. ախտաժէտ:
—Ով որ հիւանդ է: որ խօթն կայցէ:
—Հիւանդ կը ձեւանար ու չէր կրնար տեղէն շարժիլ: խօթապատճառ լինէր և չկարէր 'ի տեղւոյն խաղալ:
—Հիւանդի ձայն ունող: հիւանդաձայն:
—Հիւանդի ուզած կերակուրը: կամակ:
—Հիւանդի պէս քալող: հիւանդաքայլ:
—Հիւանդատես երթալ: այց առնել հիւանդաց. հիւանդատես գնալ:
Հիւանդակաղ: տես Հիւընդոտ:
Հիւանդութիւն. հասթալըգ: հիւանդութիւն. տկարութիւն. խօթութիւն. ախտ. ցաւ:
—Շատ հիւանդութիւն ունենալը: բազմախտութիւն. ախտաժետութիւն:
—Շատ հիւանդութիւն ունեցող: բազմախտեան. ախտաժետ. ցաւօք վարակեալ:
—Մանր հիւանդութեան մէջ եղողը: որ 'ի կարուոջ ինչ ախտի ջերանիցի:
—Հիւանդութիւն հալածող կամ փախցնող: ախտահալած:
—Հիւանդութիւն կամ կիրք շարժող: ախտաշարժ. ախտաբորբոք. ախտարծած:
—Հիւանդութիւն սիրող: ախտասէր:
—Հիւանդութիւնը ծանրացաւ: հիւանդացաւ և ծանրացաւ յոյժ:
—Հիւանդութիւնը հիննալ: պառաւել ցաւոց:
—Հիւանդութիւնը մահանեայ կամ պատճառ եղող: խօթապատճառ:
—Հիւանդութիւնը պըրշատկուող ըլլալ: ախտափոխութիւն:
—Հիւանդութեան պատճառը: ախտահաւակ:
—Հիւանդութենէ խալըսցնող: ախտաբոյժ:
—Հիւանդութենով կամ ախտերով լեցուն: ախտալից:
—Անանկ գէշ հիւանդութենով կը մաշին: յայնչափ տագնապիւ ախտի ջեռեալ ծնգին:
Հիւընդոտ կամ հիւանդոտ: հիւանդոտ. ցաւագար. ցաւագնոտ. ցաւած. ջանդ:
Հիւընդանալ. հասթալանմագ: հիւանդանալ. խօթանալ. տկարանալ. ախտանալ. ախտակրել. ախտաժետանալ:
Հիւընդանոց. հասթախանէ: հիւանդանոց. անկելանոց. գարմանոց:
Հիւընդութիւն: տես Հիւանդութիւն:
Հիւընդցնել: հիւանդացուցանել. խօթացուցանել. ախտացուցանել:
Հիւընդցնող: հիւանդացուցիչ. ախտաբեր. ախտաբեր:
Հիւթ. էօզի մը օզու. նէմլիք. սու: հիւթ. խոնաւութիւն. տամկութիւն: տես Քամուք:
Հիւլէ. քիւնէշին ըշըգը, որ օտա կը մասին. զէրրէ: հիւլ. շամանդաղ. մանրամաղ փոշի. հողամաղ. հիւլեայ:

—Հիւլէի նման: շամանդաղաձև. շամանդաղատեսիլ:
Հիւղք. հեղ. խեղ: Թափ. ուժգնութիւն. բռութիւն. յարձակումն:
Հիւծիւմ. Հիւծիւմ քաշել: տես Հիծայ. Հիծայ ըլլալ:
Հիւծիւրէ: տես Թարաք. հիւծիւրէ:
Հիւմմագուշու. Թռչուն է: քարադր:
Հիւմմայ. լոր ջէրմը. որ չ'էրէ ու կը մեռցնէ: տենդատապ. ջերմն մահաբեր: [տենդ:
—Ձիւրիւկ հիւմմա: բորբոսային ջերմն կամ
Հիւնէր. մարիֆէթ: յաջողաձեռնութիւն. յաջողակութիւն. ճարտարութիւն:
—Հիւնէրով գործել բան մը: արուեստակել. ճարտարել:
Հիւնէրլի: քաջարուեստ. յաջողաձեռն. ձեռահմուտ. ճարտար. աջողակ:
Հիւնէրսիզ: անարուեստ. անյաջողակ:
Հիւննապ, կամ Հուննապ. պտուղ է: յունապ:
Հիւննաք. պօղազի ուռեցք: ծծակ:
Հիւնքեար: տես Կայսր. և Թագաւոր:
Հիւռ ընել, կամ հիւռ ձայն հանել: շաչել. շառաչել. գոռալ:
Հիւռ ընել վրայ վազել. հիւճիւմ իլէ վրայ վազել: գրոհ տալ. գունդ տալ. հորդան տալ. գրոհել. խուժել:
Հիւռիւլթիւ: } հիւռիւլթիւ: բոմբիւն. խօշիւն.
Հիւռիւլտոց: } դղրնդիւն. դղրդիւն. շառաչիւն. շաչիւն. որոտ. որոտաձայն. շռինդն:
—Հիւռիւլտոց հանել: որոտալ. որոտընդոստ հնչել. շաչել. շառաչել. գրնդել. գոռալ:
Հիւս. փիւրչէկ: հիւսն:
—Հիւսի Թէրազի. փիւրչէկ Թէրազիսի: կարկին:
—Հիւսի Թէրազիի ձև ունող: կարկինաձև:
Հիւս. որ բօրան ճայրէշէն կը շինէ. ինչպէս՝ ճէնճիրէ, կամ դրան ճէրչ. և այլն. փօղրամաճը. մարանկօզ. Թըմաճը: տաշտաձագործ:
—Հիւսի խանութ: հիւսնոց:
Հիւսած. Հիւսել. և այլն: տես Հուսած. Հուսել. և այլն:
Հիւսիս. աշխարհի միջ դին. եըլտըզ. շիմալ. շէմալ: հիւսիս. հիւսիսի. հիւսիսակ:
—Հիւսիսի դին: հիւսիսակողմն. հիւսիսակոյս. հիւսիսակողմն կոյս. հիւսիսակոյս կողմն. հիւսիսի. կողմանք հիւսիսոյ:
—Դէպ 'ի արևելեան հիւսիս: ընդարևելս հիւսիսափառն:
—Հիւսիսի դին գնացող, կամ հիւսիսի դիէն եկող: հիւսիսախաղաց:
—Հիւսիսի պէս պաղ: հիւսիսացեալ:
Հիւսիսային. շիմալի: հիւսիսային. հիւսիսական. գերհիւսիսային. արջային:
—Հիւսիսային դին բնակող: հիւսիսաբնակ. հիւսիսային. հիւսիսական:
—Հիւսիսային հով: հիւսիսակ. հիւսիսի:
Հիւսութիւն. փիւրչէկլիք: հիւսնութիւն:
—Հիւսութիւն ընել: հիւսնել:
Հիւտիւտ, կամ հիւտիւտ գուշու: յոպոպ:

Հիւր: տես Միսաֆիր:
Հիւրմէթ. Հիւրմէթլի: տես Պատիւ. հիւր-մէթ. Պատուելի:
Հիւրմէթսիզ: տես Անպատիւ:
Հիւքիւմ. Հիւքիւմտար. և այլն: տես Հէգիմ. Հէգիմտար. և այլն:
Հնազանդ. խօսք մտօղ, եամ [illegible]. [illegible]: հնազանդ. հպատակ. հլու. անսացօղ. լսօղ. ունկնդիր:
Հնազանդ ըլլալ. Հնազանդ ընել: տես Հնազանդիլ. Հնազանդեցնել:
Հնազանդեցնել. [illegible]: հնազանդեցուցանել. հնազանդել. հպատակել. նուաճել. հնազանդ առնել. ածել 'ի հնազանդութիւն. նուաճել:
Հնազանդիլ. խօսք մտէլ, եամ [illegible]: հնազանդիլ. հպատակիլ. անսալ. լսել ուամբ. ունկն դնել. հնազանդ լինել. ունկնդիր լինել:
¿Հնազանդիլ: տես Անհնազանդ ըլլալ:
–Հնազանդութիւն: հնազանդութիւն. հպատակութիւն. հլութիւն. լսողութիւն. ունկնդրութիւն:
–Հնազանդութեան տակ մտնել: կապիլ ընդ հնազանդութեամբ:
–Հնազանդութեամբ: հպատակաբար. հպատակօրէն:
¿Հնազանդող: տես Անհնազանդ:
Հնարագէտ. [illegible]: հնարագէտ. հնարագիւտ. հնարիմաց. ճարտար:
Հնարագիտութիւն. [illegible]: հնարագիտութիւն. հնարիմացութիւն. ճարտարութիւն:
Հնարագործ. [illegible]: տես Խաբեբայ, և Խորամանկ:
Հնարած. [illegible]: հնարեալ. ստեղծեալ. արուեստակեալ. հանճարեալ:
Հնարել: հնարել. 'ի լոյս ածել. յառաջ բերել. հայթայթել. գտանել. ստեղծանել:
Հնարող: հնարագիւտ. գտիչ. ստեղծիչ. հնարագէտ. գտակ. հեղինակ. հայր:
–Սազին հնարողը ան եղաւ: նա եղև հայր նուագարանաց:
Հնարք. [illegible]: հնար. հնարք. գիւտ. հանճար, հայթհայթանք. ճարտարութիւն:
–Հնարք. [illegible]: հնար. նենգ. դաւ. թակարդ. հաղբ. հաղբք. որոգայթ. գարան: տես և Խաբէութիւն. և Խորամանկութիւն:
–Հնարք բանեցնել. [illegible]: հնարս գործել. հնարս նիւթել. հնարս հնարել. հնարս իմանալ. դաւ գործել. նենգ գործել. 'ի պատրանս արկանել. գարան գործել: տես և Խաբել:
–Ասանկ հնարքմը բանեցուց: հնարս ինչ այսպիսի իմացաւ:
–Ծածուկ հնարքներ կը բանեցընէր: անկանէր 'ի գաղտագողոնս:
–Խորամանկ մարդը չար հնարքներ կը բանեցընէ: այր խորամանկ նիւթոյ զչարիս
–Հնարք գտնել. [illegible]: հնարս գտանել. հնարս հնարել. ելս գտանել. ճարտարել. հնարս իմանալ:
–Կերպ կերպ հնարքներ գտնալ կամ մտածել: ազգի ազգի հայթայթանս հայթայթել:
–Ելք կամ հնար աղագս գտանել:
–Հնարք մը գտնամ զինքը խալըսելու: գիտացից ճարակ՝ ազատել զնա:
Հնարքով: տես Խաբէութեամբ:
–Հնարքով խաբել: խորամանկել. գաւաճանել: [պատրել:
–Հնարքով խաբօղ, կամ խաբուած: նենգաւ-
Հնծած. [illegible]: հնձեալ. հունձ:
Հնծած ցորենի, կամ գարու կօթերը, որ գետնի վրայ ցից ցից կը մնան: խոզան:
Հնծան. [illegible]: հնձան. հնձանակ:
–Հնծան կոխելը: հնձանահարութիւն. հրնձանահար:
–Հնծան կոխօղ: հնձանահար:
–Լեցուն հրնծան կոխօղ: լիակոխ:
–Հնծանի պէս շինած: հնձանաշէն:
–Հնծանի տեղ, կամ տունը: հնձանայարկ:
Հնծել. [illegible]: հնձել. արկանել մանգաղ 'ի հունձս:
–Հնծօղ: արտուհնձ. հնձող:
Հնկեկ: տես Հնուկ:
Հննալ. [illegible]: հնանալ:
–Անօրէն սովորութիւնը հննալով: ժամանակաւ ձգեալ ամպարիշտ սովորութիւնն:
Հնուկ. [illegible]: հնօտի:
Հնուց. [illegible]: կանխաւ. յառաջագոյն. յառաջինմէ. 'ի վաղուց. 'ի վաղնջուց. վաղուրեմն. 'ի վաղ ժամանակաց. 'ի կանուխ ժամանակաց. 'ի յաւիտենից. անդուստ 'ի վերուստ:
–Խիստ հնուց բաներինին պատմեմ: զկարգ վաղուց նոցա իրս պատմեմ:
Հնացու. [illegible]: սերմանացու:
Հնդեղէն. [illegible]: ունդք:
–Հնդեղէն ուտօղ: ունդակեր. ընդակեր. ընդարուտ: [հնդիկ հաւ:
Հնդու հաւ. [illegible]: հնդկահաւ.
Հնդստան. [illegible]: հնդկաստան. հնդկաց աշխարհ. հնդիկք:
–Հնդստան ձէվիզի: ընդայոյզ հնդկաց:
–Հնդստանու ազգ: Հնդիկք:
–Հնդստանու ծով: ծով հնդկային:
–Հնդստանու միւթալիզ: հնդկային. հնդիկ:
Հնդստանցի: հնդիկ. 'ի հնդկաստանէ:
Հնտրած կամ ընտրած. [illegible]: ընտրեալ. ընտիր. ընտրական. ընտրելական.
–Մէկտեղ ընտրած: ընտրելակից:

-Ընտրած ըլլալը. ընտրելութիւն։
-Ընտրածները. ընտիր ընտիր։
Ընտրել կամ հնտրտել կամ ընտրել. [illegible]. սէչմէք. ընտրել. առնուլ ընտրանաւ. հատընտիր լինել։
-Քանի մը հոգի ընտրեցէք ձեզմէ. յառաջ կալարուք 'ի ձէնջ արս։
-Արդար մարդիկ ընտրէ ժողովրդէն. տես քեզ յամենայն ժողովրդենէդ արս արդարակորովս։
-Ընտրելը. ընտիր. ընտրութիւն. ընտրան։
-Ուրիշի ընտրութեանը թողուլ. ընտիր առնել ումեք. ընտրոյ տէր առնել զոք։
Ընտրելով կամ ընտրութեամբ. ընտրանաւ. ընտրապէս. ընտրողաբար. ընտրողապէս։
-Սուրբ Հարց խօսքէն ընտրելով առինք. հատընտիր եղեալ մեր 'ի բանից սրբոց Հարցն։
-Ընտրելու. ընտրելի. ընտրական։
-Ընտրող. ընտրիչ։
-Ուզածին պէս ընտրող. ընտրոյ տէր։
Հնցած. էսկիմիշ. էսկիլէնմիշ. հնացեալ. տես և Հին։
-Հնցած առասպել. պառաւեալ առասպելք։
Հնցընել. էսկիլէթմէք. էսկիլէնտիրմէք. հնացուցանել։
-Ոմանք շատ աւելի կը հնցընեն զանիկա. ոմանք հեռի ժամանակօք երեցացուցանեն զայն։
Հոգ. ֆիքր. համմ. մուհիմ. գայղը. գամ. հոգ. փոյթ. խնամ. զարման. հոգաբարձութիւն. խնամատարութիւն. խնամածութիւն. խընամակալութիւն. նախախնամութիւն. նախահոգութիւն. ակնածութիւն. տեսչութիւն. տնտեսութիւն։
Հոգ կամ հոգս. [illegible]. տես Թասայ։
-Շատ հոգերու կարօտ. բազմահոգակ։
-Հոգ ընել. տես Թասայել։
-Հոգ ունենալ. } գայղըրմագ. տես Հոգալ։
-Հոգ տանիլ. }
-Հոգ մի ունենար, կամ հոգ մի տանիր. մի ինչ հոգար. մի ինչ փոյթ լիցի քեզ։
-Հոգ չունենալ. } համմսըզ օլմագ. գայղըրմամագ. անհոգ, անփոյթ լինել. ա-
-Հոգ չտանիլ. } պախտ առնել. չունել փոյթ.
-Հոգ չքաշել. } անփոյթ առնել. անտես առնել. զակն արկանել յումեքէ. յանհոգս լինել. անհոգանալ. անտեսել։
-Հոգ ունենալը. } հոգաբարձութիւն. խնամա-
-Հոգ տանիլը. } տարութիւն. խնամարկու-
-Հոգ քաշելը. } թիւն. խնամակալութիւն։
-Հոգ չունենալը. } անհոգութիւն. անփոյթու-
-Հոգ չտանիլը. } թիւն. չփոյթ։
-Հոգ չքաշելը. }
-Հոգ ունող. } ղէյտ չէքէն. [illegible]. գայղըրան.
-Հոգ տանող. } խնամող. խնամատար. խնամ-
-Հոգ քաշող. } ածու. ակնածու. հոգաբարձու. խնամակալ. յանձանձիչ։

-Հոգ չունող. } համմսըզ. գայղըրմայան. անհոգ.
-Հոգ չտանող. } անփոյթ։
-Հոգ չքաշող. }
-Խիստ կամ շատ Հոգ տանող. ամենախնամ. բազմախնամ։
-Հոգ տանող չունող. տես Անտէր։
Հոգալ. ղէյտ ընէլ. գայղըրմագ. [illegible]. հոգալ. հոգ առնել. խնամել. յանձանձել. զարման տանել. ակն ածել. խնամել. խնամ տանել. փոյթ առնել. պէտ առնել. պէտ կամ փոյթ յանձին ունել. փոյթ 'ի մէջ առնուլ. հոգաբարձու կամ խնամակալ լինել. խնամարկել. խնամակալել. տնտեսել. տեսանել. հայթայթել. պատրաստել. ճարել. արբանեկել. լինել զպխտոյս. տես և Ջանալ։
-Ով որ իր բանը չիհոգար. որ զիւր ինչ չհոգայ։
-Ան բանը հոգա. փոյթ արասցես այսմ իրաց. հոգ յանձին կալցիս. հոգ 'ի մտի դիցես. խնամ տարցիս։
-Շատ հոգ պէտք է տանիլ աղէկ վարք ունենալու. բազում զարման ուղիղ կենաց պիտոյ է։
-Արդարութիւն ընելու հոգ ունենալ. ուշ առնել իրաւանց. պէտ առնել. խնամ ածել։
-Ինքը զինքը շատ հոգերու մէջ ձգել. բազում հոգովք զանձն վարակել։
-Հոգ տարաւ Թագաւորին հրամանը հնարքով մը կատարել. սպաս արար մարթանօք զհրամանն կատարել։
-Հոգ տանիս աս բանին. փոյթ արասցես այսմ իրաց։
-Հայտէ ածուխ հոգացէք կամ գտէք. աղէ տեսէք ածուխ։
-Աստուած կը հոգայ ոչխար իրեն զոհելու համար. Աստուած տեսցէ իւր ոչխար յողջակէզ։ [զպէտս նոցա։
-Անոնց կարօտութիւնը կը հոգար. տեսանէր
-Արդար վաստակով ինքը զինքը ու հայրը մայրը կը հոգար. յարդարութեան վաստակոց զանձն և զհայր և զմայր տեսանէր։
Հոգալ իր կարօտութիւնը. տես Ապրուստը ճարել։
Հոգացող. տես Հոգ ունող։
Հոգևոր. ռուհանի. հոգևոր. հոգևորական. հոգեկան։
-Հոգևոր ազգականութիւն. ռուհանի ագրաբալըգ. հոգետոհմութիւն։
-Հոգևոր բան, կամ կեանք սիրող. հոգեսէր։
-Հոգևոր բաներով մեծցող, կամ գիրցող. հոգեսնոյց. հոգեպարար։
-Հոգևոր գութ ունող. հոգեգորով։
-Հոգևոր ժողով. [illegible]. հոգեգումար։
-Հոգևոր կերպով. հոգեպէս. հոգևորապէս։
-Հոգևոր մարդ. ռուհանիլէր. հոգևոր. հոգեկրօն. հոգեսէր. ներանձն. ներանձնաւոր. ներանձնական. ներանձնացեալ։

—Հոգեորի համ առած ։ հոգեճաշակ ։
Հոգեորիլը զաւկին ։ տես Հոգի ունենալը ։
Հոգեորութիւն. սուվանիյէթ ։ հոգեորութիւն. ներանձնութիւն ։
Հոգեզալըուստ. կիւլպայրամը ։ հոգեգալըուստ. պենտեկոստէ ։
Հոգեզաւակ. օղուլլուգ. ահրէթ էվլատը. ճանօղլու ։ սան. որդեգիր ։
—Հոգեզաւակ առնիլ ։ գստերագիր. գստրագիր ։
—Հոգեզաւակ ընել ։ որդեգրել. առնուլ իւր յորդեգիրս ։
Հոգեվարք. ճան չէքիշէն. ճան վէրէն ։ հոգեվար. մահկանացու. մազկահիչ. մազակահիչ. օրհասական ։ տես և Հոգին բերանը եկած ։
—Հոգեվարք ըլլալ ։ կալ կամ լինել 'ի հոգեվարս. 'ի շունչ վախճանին հասանել. յոգւոցն պարզել զոլ ապաստան. ոգեվարիլ ։
—Հոգեվարքը երկննալ ։ յերկարել 'ի հոգեվարս ։
Հոգեվարքութիւն ։ հոգեվարք ։
—Հոգեվարքութեան ատենը ։ 'ի հոգեվարս. 'ի ժամ հոգեվարին. 'ի հանել ոգւոցն. իբրև շունչն վախճանի հասանէ. 'ի շունչ վախճանին ։
Հոգետուն, կամ հոգետուն. հայրէթխանէ. խմարէթ ։ աղքատանոց. տնանկանոց. անկելանոց. դարմանոց ։
Հոգեփոխութիւն ։ հոգիածութիւն. մարմնափոխութիւն. փոփոխումն շնչոց մարմնոց 'ի մարմինս ։
Հոգի. ճան ։ հոգի. ոգի. շունչ. անձն ։
—Հոգիս գժոխքէն աղատեց ։ փրկեաց զանձն իմ 'ի դժոխոց ։
—Հոգի առնել. նէֆէս ալմագ. սոլուգ ալմագ ։ ոգի առնուլ. շունչ կլանել. ոգեբերիլ. արծարծանիլ. հանգչիլ. հոգենորոգ զուարթանալ. հոգեպարարձ լինել ։ տես և Հանգիստ ըլլալ ։
—Բերնիդ շունչ առնելով աշուըններս բացինք ։ սակաւ մի բերելով ոգի՝ բացաք զաչս ։
—Հոգի առնել միշտերէ ։ ոգի առնուլ 'ի վշտաց ։
—Հոգի առնող. ճանլը առնող. նէֆէս ալան ։ արծարծեալ. հանգուցեալ. ոգի առեալ ։
—Հոգի աւանդել. ճան վէրմէք ։ աւանդել զհոգի. կատարել զհոգին. հանել զհոգի. փչել զհոգի. անշնչանալ. կատարիլ ։ տես և Մեռնիլ ։
—Մէկ տիրու մէկ հոգի ըլլալ ։ ոգեխառնիլ ։
—Կարծես թէ աշուըններուն մէջը հոգի կայ ։ որպէս թէ շունչ ինչ և հոգի 'ի բիբսն կայցէ ։
—Հոգի շահօղ, կամ հոգուն շահ ընող. ճան գազանան. ճանըը ֆայտալը ։ հոգեշահ. ոգեշահ ։
—Հոգի ունենալ ։ հոգեորիլ. շնչաւորիլ ։
—Հոգի ունենալը զաւկին ։ հոգեծնութիւն ։
—Հոգի ունող. ճանլը օլան. ճանլը ։ հոգիընկալ. հոգեոր. անձնաւոր ։
—Հոգի չունող ։ անհոգի. անշունչ. անանձն ։
—Հոգի սուրբ, կամ հոգին սուրբ. ռուհուլգուտուս ։ Հոգի սուրբ. Հոգի Աստուծոյ. Հոգի ճշմարիտ. բղխումն անապատ. միխիթարիչն ։
—Հոգին սուրբ ընդունիլ ։ հոգեխառնիլ ։
—Հոգին սուրբ ընդունիլը ։ հոգեխառնութիւն. մարգարէութիւն ։
—Հոգի սուրբ ունող ։ հոգեկիր. հոգիընկալ. հոգիազգեաց. հոգեխառն. հոգիարնակ ։
—Հոգի սուրբ տուող, կամ 'ի Հոգւոյն սրբոյ տուած ։ հոգիաձիր. հոգեպարգև. հոգեշնորհ ։
—Հոգւոյն սրբոյ դէմ խօսող ։ հոգեմարտ ։
—Հոգւոյն սրբոյ եկած, կամ շնչած ։ հոգեբուղխ. հոգիաբուղխ. հոգիաշունչ ։
—Հոգւոյն սրբոյ իմաստութեամբը լցուած ։ հոգեհանճար ։
—Հոգւով սրբով գրած ։ հոգեմատեան ։
—Հոգւով սրբով երգող ։ հոգերգու. հոգերգող. հոգենուագ. հոգիատաւիղ. հոգիաքնար. հոգեհնչող ։
—Հոգւով սրբով զարդարուած, կամ լուսաւորած ։ հոգեզարդ. հոգէզարդ. հոգիազարդ. հոգիահրաշ. հոգեհրաշ ։
—Հոգւով սրբով լցուած ։ հոգելից. հոգիացեալ ։
—Հոգւով սրբով խօսող, կամ խօսած, կամ պատմած ։ հոգեբարբառ. հոգեպատում ։
—Հոգւով սրբով ծաւալած ։ հոգեծաւալ ։
—Հոգւով սրբով ծնանող (սուրբ աւազանը) ։ հոգեծին. հոգեծնունդ ։
—Հոգի տալ. ճանլընդըրմագ ։ տալ հոգի. հոգեորել. հոգիացուցանել. շնչաւորել. անձնաւորել ։
—Հոգի տալ. մէրթ փալ. էհիալըէթ վէրմէք ։ զօրացուցանել. քաջալերել. արծարծանել զոգիս ։ տես և Հանգչեցնել ։ [աւանդել ։
—Հոգի տալ, կամ հոգին տալ ։ տես Հոգի ա-
—Հոգին բերանը գալ ։ յոգիս ապաստանել. յոգիս ապաստան լինել. 'ի շունչ վախճանի հասանել. 'ի դուրս մահու հասանել. փոքր միւս ևս՝ և մեռանիլ. սակաւուիկ մի ևս և վախճանիլ. նուազ ինչ ընդհատ 'ի փչմանէ լինել շնչոյն. յօրհասս մահուն ժամանել. յոգեվարս լինել ։
—Հոգին բերանը եկած ։ յոգիս ապաստան եղեալ. յոգւոց պարզել ապաստանեալ. ոգեսպառ. կիսահապաղ. կիսամեռ. կիսամահ. կիսակենդան. օրհասական. կիսամահ ։
—Հոգին ելած ։ մեռեալ. վախճանեալ. և այլն ։ տես և Հոգին բերանը եկած ։
—Հոգին ելլել. ճանը չըգմագ ։ ելանել հոգւոյ. մեկնել հոգւոյ ։ տես և Հոգի աւանդել. և Մեռնիլ ։
—Հոգին ելլել. ճէթ էօտաւուլմագ ։ տես Հոգին բերանը գալ, և խիստ Հօգնիլ ։
—Հոգին զարդարել ։ հոգեզարդել ։
—Հոգին զարդարուած ։ հոգեզարդ ։
—Հոգին զօրացնող ։ հոգեզօրահ ։
—Հոգին կորանցնող. ճանընը խիճիրէն. ճան քիճիրէն ։

հոգեկորոյս. հոգեզաւ. հոգեկուլ. հոգեհեղձոյց. ոգեկործան. ոգեսպան:
-Հոգին հանգչեցնող: հոգեհանգիստ:
-Հոգին հանել: տես Հոգի աւանդել:
-Հոգին հանել. սիրտը մաշել. ճանըմը չըգարմագ: Թափել զոգին. քամել զոգին: տես և Սիրտը մաշել:
-Հոգին հանել՝ ուղխապտռելով: Թափել զոգին. քամել զոգին. վաստակաբեկ աշխատել: տես և Ուժաթափ ըլլալ:
-Հոգին հանել՝ պզտ ընելով: կեղեքել զկեանս. տառապեցուցանել: գեղապահանջ:
-Հոգին հանող. ճանըմը չըգարան: ոգեսպառ. ո-
-Հոգին շարժող, կամ հոգւով եռացող: հոգեշարժ. հոգեռանդն:
-Հոգին ուրախացնող. ճանըմը սէվինտիրիճի: հոգեզուարճ. հոգեզուարթ:
-Հոգին պահելու չափ ուտելիք: ոգեպահ:
-Հոգին պահող, կամ փրկող: ոգեպահ. հոգեկեցոյց: — Տեղմը պահող կամ անդէմը պահապան հոգին: հրեշտակ. քաջ:
-Հոգին սպաննող: հոգեսպան. հոգեփողոտ: տես և Հոգին կորսնցնող:
-Հոգին տալու վրայ: տես Հոգին բերանը եկած. և Հոգեվարք:
-Հոգին տալու վրայ ըլլալ: տես Հոգին բերանը գալ:
-Հոգին փայլուն: հոգեփայլ:
-Հոգւոյն գիծն. ճան [illegible]. ճանը [illegible]: ըստ հոգւոյ. հոգեպէս. հոգեւորապէս:
-Հոգւոյն կամ կենացը կորստեանը պատճառ-կան: ոգեպարտ:
-Հոգւոյն կաղմը: հոգիակողմն:
-Հոգւոյն համար Թողուցած: հոգեմասն. հոգեցատուր:
-Հոգւով լուսաւորած: հոգեպայծառ. հոգիպայծառ. հոգեշուք:
-Հոգւով անմեռ: հոգեանեռ: — Հոգեանեռ ըլլալու շնորհք: հոգեանեռութիւն:
Հոգնած. Հոգնեցնել. Հոգնիլ. և այլն: տես Յոգնած. Յոգնեցնել. Յոգնիլ. և այլն:
Հոկտեմբեր. [illegible]. [illegible], ամիս է: հոկտեմբեր. սահմի:
Հող. Թօփրաք. Թիւրաք: հող. երկիր:
-Հող բանող: հողագործ. երկրագործ. երկրավաստակ:
-Հող բանելը: հողագործութիւն. երկրագործութիւն:
-Հող գլխուս: տես Մոխիր գլուխս:
-Հող դառնալ. | Թօփրաղ օլմաք. Թիւրաղ փէօնմէք:
-Հող ըլլալ. | հողանալ. ՚ի հող դառնալ. հողադարձիլ:
-Հող դարձած, կամ հող եղած. Թօփրաղ փէօնմիւշ: հողացեալ:
-Հող դարձնել. | Թօփրաղ էթմէք. Թիւրաղ փէօն-
-Հող ընել. | տիւրմէք: հողացուցանել. ՚ի հող դարձուցանել:
-Հող կամ փոշի հանել: հողահանել:
-Հող ուտող: հողակեր. հողաճաշակ:
-Հող սիրող: հողասէր. երկրասէր:
-Հող փխրուն: քըքիր հող:
-Հող փորող: հողափոր: — Ըղունգներով հողը կամ գետինը կը փորէին: եղնգամբ ձեռացն զերկիր դափր հատանէին:
-Հողէ բուսած: հողաբոյս. հողաբեր: տես և Հողէ ծնած:
-Հողէ ծնած: հողածնեալ. հողածնունդ. հողածին. երկրածին:
-Հողէ շինած: տես Հողեղէն:
-Հողէ ստեղծած: հողաստեղծ. երկրաստեղծ:
-Հողը դուրս տալ, կամ հողը դուրս տալով փորել: պեղել:
-Հողը ճղքող: հողահերձ:
-Հողով խառնած: հողախառն:
-Հողով խցած: հողահեղձոյց:
-Հողով պատած: հողապատեան:
-Հողու գէղ. Թօփրաք էշշէկ. պիր էշշէկ Թօփրաք: հողաբլուր. հողակոյտ. կոհակ հողոյ:
-Հողու կոշտ. Թօփրաք Թօփու. պիր Թօփ Թօփրաք: հողակոշտ. բուռն. գունդ. կոշկոռ. կոշտ. քնցեղ. կուշտ:
-Հողու մէջ Թաւալկող: հողաթաւալ:
-Հողու նման: հողանման. հողատեսակ:
-Հողու վրայ ինկած: հողեալ:
-Հողու վրայ պառկող: հողախշտի:
-Հողու վրայ քալող: հողաշաւիղ:
-Հողու տակ պահուըտած: հողադարան:
-Հողու տէր: հողակալ:
-Հողու տուրք: հողամասն:
-Հողու ֆայտի: հողահամ:
Հողաթափ. [illegible]: հողաթափ. չմուշկ:
-Հողաթափ հագած: հողաթափաւոր. չմըշկաւոր:
-Հողաթափին երեսը: անկարուղ օղից:
Հողեղէն. հօղէ, կամ հօղէ էլած, կամ շինած. Թօփրաքթան: հողեղէն. երկրեղէն. նիւթեղէն. հողանիւթ. հողանիւթեայ. հողագանգուած. հիւթանիւթ:
Հոմերոս բանաստեղծ է: Հոմերոս:
-Հոմերոսի միւթաբլիս: հոմերական:
-Հոմերոսի պէս: հոմերապէս:
-Հոմերոսի պէս ըլլալ: հոմերանալ:
Հոն. հօն փէղը. հօն փէղինը. [illegible]. [illegible]. [illegible]: անդր. անդ. անդէն. անդրէն. անդանօր. անտանօր. անդ ուրեմն. անդստին. առեալ. յայնմ վայրի:
Հոն. [illegible]. [illegible]: տես Չողալ:
Հոռոմերէն. | [illegible]: յունարէն. հելլենա-
Հոռոմվար. | րէն. հելլէն բարբառով. յունական բարբառով. ՚ի յոյն լեզու. ՚ի հելլէն լեզու. հելլենացի:
-Հոռոմերէն խօսողները: յունալեզուք:
-Հոռոմերէն կը խօսէր: հելլենացի խօսէր:
Հոռոմ, կամ հոռոմ. [illegible]: յոյն հելլէն. հելլենացի. յաղգէ յունաց, ՚ի տանէն յունաց:

-Հռոմ սիրող։ յունասէր. հելլենասէր։
-Անունը կը զարմացընէր զՀռոմէնները։ համբաւն հիացուցանէր զհելլենականն։
-Հռոմ չեղօղ ազգերը։ անյոյն. բարբարոս։
-Հռոմի գրով։ հելլէն գրով։
-Հռոմի լեզու. ռումճա փիլի։ լեզու յունաց. յոյն լեզու. յունական լեզու. յունական բարբառ. հելլենական բարբառ. ելլադական բարբառ. հելլէն բարբառ. յոյն բարբառ. յունարէն լեզու։
-Հռոմի միւլթալլիխ. ռումլի. ռումլեանէ։ յունական. հելլենական. ելլադական. ելլադացի. հելլենացի։
Հռոմստան, կամ Հռոմաստան. ռումէլի։ յունաստան. աշխարհ յունաց. ելլադա. յոյնք. ատտիկաստան։
Հոս. տոփէլա. տոփէլանս. պուրայա. պուրաճըգտայ։ աստ. այսր. աստէն. ասանօր. աստընտին. աստ ուրեմն. յայսմ վայրի. յայսմ տեղւոջ։
-Հոս եմ, կամ իշտէ հոս եմ, կամ հրամմէ՝ հոս եմ։ աւասիկ եմ. ահաւասիկ ես. աստ [է ծառայ քոյ։
Հոսան։ տես Դոր տեղ։
Հոսելի. եաքքայ, կամ եաղլայ. ըէրէքէ. ատտարաճաք ույէր։ հեծանոց. հոսիչ։
Հով. քամի. խուրիաղէէր. էէլ։ հողմ. շունչ. ոգի. քամի. այս. օդք։
-Հովերուն սոյերը, որոց գլխաւորները Դաւիթ անյաղթը կը բանեցնէ։
Ա. Կէնտրոնեամաս. կէնտրոնամաս. մէյլէի էէլի. խալէրէն սէանըլէ։ արեւելեան. հողմ արեւելից. ապելիոտա. ծամակ։
Բ. Կէնտրոնեամասեալան փէշխըլյամէ, կամ փէշխըլյամէյլէն կէնտրոնամաս. խառալ''. շիրօքքօ սէանըլէ։ եւրոս. հողմ եւրոսեան։
Գ. Քէշխըլյամէ. խառալ''. շիրօքքօ։ եւրոս. նոտապելիոտա։
Դ. Գըպլէյլէն փէշխըլյամէ. խառալ''. օսթրօ շիրօքքօ։ եւրանոտոս։
Ե. Գըպլէ, կամ գըպլէ էէլի. խառալ''. օսթրօ։ հարաւ. հարաւային. հողմ հարաւոյ. նոտոս։
Զ. Գըպլէ լօտօս, կամ գըպլէյլէն խարայէլ։ խառալ''. օսթրօ լիպէչչիօ, կամ օսթրօ գարպինօյ։ լիբանոտոս. լիբոնոտինեկ։
Է. Լօտօս, կամ խարայէլ. խառալ''. լիպէչչիօ, կամ գարպինօ, կամ խարայէլօ։ ափրիկեան. լիբս. լիբս։
Ը. Պօյրազ լօտօս, կամ պօյրազյլըն խարայէլ. խառալ''. բօնէնթէ լիպէչչիօ, կամ բօնէնթէ գարպինօ։ լիբս արեւմտեան։
Թ. Պօյրազ, կամ խըտը պօյրազը, կամ մաղրըպ էէլի, կամ պատը էէլի. խառալ''. բօնէնթէ, կամ ծէֆիրօ։ արեւմտեան. արեւմտեայ. արեւմտային. զեփիւռ։
Ժ. Կէնտրոնպօյրազ, կամ պօյրազ գառայ էէլ. խառալ''. բօնէնթէ մայէսթրօ արգեստէս։
ԺԱ. Գառայ էէլ. խառալ''. մայէսթրօ։ ոլիմպիաս։
ԺԲ. Գառայ էէլէյլէն եըլտըզը. խառալ''. մայէսթրօ թռամօնթանայ։ Թրասկիաս։
ԺԳ. Եըլտըզ. խառալ''. թռամօնթանա։ հիւսիս. հիւսիսի. հիւսիսային. հիւսիսակ։
ԺԴ. Փօյրազըլյան եըլտըզ, կամ գէշ էէլի. խառալ''. գրէգօ թռամօնթանա, կամ պօրէա։ մեսէկատս։
ԺԵ. Փօյրազ. խառալ''. գրէգօ։ մեսատեղեամու։
ԺԶ. Փօյրազըլյան կէնտրոնեամաս, կամ շիրին էէլի. խառալ''. գրէգօ լէվանթէ։ կեկիաս. հեղեսպոնտական հողմ։
-Հով առնուլ կամ բարակ։ քաղցրաշունչ. քաղցրասիզ. հեզիկ. հողմիկ. զեփիւռ հանդարտ։ տես և Անուշ հով։ – Անուշ հով փչելով։ հեշտաշունչ հողմոյ շնչելով։
-Հով բերող։ հովաբեր. հողմաբեր. հողմածին։
-Հով ելլել։ յառնել հողմոց. շնչել հողմոց։
-Հով խառնափնիթոր փչող։ մոլորահողմ։
-Հով հանդարտ։ խաղաղասիք։
-Հով հանող։ հողմաբեր. հողմածին։
-Հով յաջող։ հողմ յաջողակ. ուղիղ հողմ։ – Հովը յաջող կըռանի զինքը։ առաջապատիկն զօդ գործեալ՝ տանի զնա հողմն։
-Հով սաստիկ։ մրրիկ. հողմ սասահակ, բանաշունչ, սաստկաշունչ։
-Հով տալ. էէլփէլէմէք։ տես Ծէլփէլէմ հով տալ։
-Հով փչող։ հողմաշունչ. օդաշունչ։
-Հովերը իրար անցնող։ հողմայոյզ։ – Հովերու իրար անցում։ հողմայոյզք։
-Հովէն ազատ։ հողմախաղաղ. ազատահով։
-Հովէն եղած վնաս։ հողմապականութիւն։
-Հովէն զարկած. էէլփէն չարպըլմըշ։ հողմահար. օդահար. հողմակոծ։
-Հովէն զարնուիլ, կամ ներքև վրայ ըլլալ։ հողմակոծ լինել. հողմակոծիլ։
-Հովէն զարնուիլը։ հողմակոծութիւն։
-Հովէն շարժած։ հողմաշարժ։
-Հովէն ուռած։ հողմուռոյց։
-Տերևը կամացուկ կը շարժէր հովէն։ տերևն հեզիկ շարժէր յօդոյն։
-Հովէն պէզար եղող. էէլտէն պէզար օլան։ հողմաձանձիր։
-Հովէն ցրուած, կամ տարողուած. էէլտէն դաղըլմըշ։ հողմամաղ. հողմահոս։
-Հովէն քշած։ հողմավար. վարեալ ՚ի հողմոյ։
-Հովը դադրիլ։ անկանել կամ դադարել հողմոյ. կարկիլ հողմոյ. լռել հողմոյ։ տես և Թուլնալ հովը։
-Հովով անձրև։ հողմատարափ։
-Հովով զարնել, կամ ծեծել, կամ ներքև վերայ ընել. խուրիաղէէր վուրմագ։ հողմակոծել. հողմակոծ առնել։
-Հովով խառնած։ հողմախառն։
-Հովով ուռած. խուրիաղէէրթան շիշմիշ։ հողմուռոյց։
-Հովու խրշմ, կամ ուժ. խուրիաղէէր հըզզը։ բռնութիւն հողմոյ։

-Հովով ուռած նաւու առագաստի պէս: Խը. րև զառագաստ նաւի հողմուռոյց դող ա. ռեալ, կամ հողմուռոյց գոգացեալ:
-Հովով ուռած առագաստները Թողուցին: Թողին լքին զառագաստս գոգաւորս:
-Հովով ուռած կամ լցուած առագաստները: զառագաստան լցեալ օդովք:
-Հովու ձայն. խօրխուլտէար սէսի: հողմաձայն:
-Հովու պէս Թեթև: հողմընթաց:
-Հովու պէս ձայն հանել: հողմահնչել:
-Հովու պէս: հողմօրէն. հողմեղէն:
-Հովու ջաղացք. եէլ տէյիրմէնի: հողմաղացք:
-Հովու ջաղջպան. եէլ տէյիրմէնճիսի: հողմաղաց:
-Հովու տալ: քամել հողմով:
Հովահրել: հովել. հովահարել. հողմահարել:
-Պոչը տաշխ անդին խաղցնելով զճնճը կը հո. վահրէր: այսր անդր զագին գալարեալ հո. վահարիւր:
-Հովահրիլ: հովահարիլ:
Հովարտայ. բանի գործի չէրող. փէփրէյին՝ կոմ պօշէնդէն. էօմսյ. էառասմաղ: շըջկէն. շըջմոլիկ. ընդվայրայած. բազմայած. յոգնայածուկ. բազմաշըջիկ. շատաշուրջ. շատաշըջիկ. շըջող և ընդվայրաբեր. յարաշըջիկ. շըջագնաց տա. նէ 'ի տուն. ստահակ. ստամբակ. խստամ. բակ. չարիկ. անազգակ. խեռ. սրիկայ:
-Հովարտայ ըլլալ: ստահակիլ. ստամբակիլ. անազգակիլ. խեռիլ:
-Հովարտայութիւն: ստահակութիւն. ստամ. բակութիւն. անազգակութիւն. խեռութի. սրիկայութիւն:
Հովարտայութիւն ընել, կամ հովարտայու. Թեամբ կենալ: ստահակս գնալ. ստահակս վարիլ: տես և Հովարտայ ըլլալ:
Հովիւ. անասուն արծօղ. չօպան: հովիւ. խաշն. արած. տուարած. հօտարած. խաշնադար. ման. խաշնարօտ. արօտական:
-Հովիւ եզներու: տես Եզներու հովիւ:
-Հովիւ կովերու: տես Նախրու հովիւ:
-Հովիւ չունեցող: անհովիւ. անատեսուչ:
-Հովիւը տիրող: հովուատէր:
-Հովիւի կամ եպիսկոպոսի: հովուական:
-Հովիւի ընկեր: հովուակից:
-Հովիւի շուն. չօպան քէօփէկի: գամփռ:
-Հովիւի պէս: հովուաբար. հովուապէս:
-Հովիւին տարած բերածը: հովուաբեր:
-Հովիւներու առաջնորդել: հովուապետել:
-Հովիւներու առաջնորդութիւն: հովուապե. տութիւն:
-Հովիւներու գլուխ: հովուապետ:
-Հովիւներու տեղ: հովուանոց. հովուավանք:
-Հովիւութիւն: հովուութիւն. խաշնադար. ման:
-Հովիւութիւն ընել: հովուել:
Հովոտ: հովուտ. հովոց. հողմային. հողմուտ:
-Հովոտ տեղեր: հովուտ կողմանք:
Հոտ. հոփ փէղը. ափ փէղը. ափ փէղըսիլը. օրտափայ. օրտմըրթփայ. (Ճէյ.) ունի պօրտուբիան ներգօյախանի:

այգր. այգրէն. այգանօր. յայգմ վայրի. յայգմ տեղւոջ:
-Հոտ. հոփ փէղը. օրտայյ. օրտմըրթայյ. (Ճէյ). ունի պօրտուբիան նախորդին փոխանի: այգր. ցայգ վայր:
Հոտ. գօգու: հոտ. բուրումն:
-Հոտ անուշ: տես Անուշ հոտ:
-Անուշ հոտ կը բուրէին: հարկանէր 'ի նոցա. նէ հոտ անուշութեան:
-Հոտ բուրող: բուրեան. հոտեղ. հոտեան. բազմահոտ:
-Հոտ գէշ: տես Գէշ հոտ:
-Հոտ հանել: բուրել զհոտ. հոտ հարկանել կամ արձակել:
-Հոտ հանող: հոտարձակ:
-Հոտը կորիլ: ամփոփիլ հոտոյ:
Հոտած. գօգմուշ: հոտեալ. նեխեալ. հոծեալ. գարշահոտ. ժահահոտ. ժանտահոտ. չարա. հոտ. զազրահոտ:
Հոտած Թարախ. գօգմուշ իրին: նեխուած. չարաւահոտ:
-Թարախ հոտելը: չարաւահոտութիւն: տես և Գէշ հոտ:
-Հոտած լէշ: նեխաշաղիղ:
-Հոտած տեղուանք: նեխավայրք:
-Հոտած ու մունտառ. գօգմուշ վէ մուրտար: կարակուռ:
-Հոտածութիւն: տես Գէշ հոտ:
Հոտեցնել: հոտել. նեխել. ապականել:
Հոտեցնող: նեխիչ. ապականիչ:
Հոտիլ: հոտիլ. նեխիլ. ժողխիլ. ապականիլ: տես և Հոտած:
Հոտուըտալ, կամ հոտվտալ. գօգլամագ: հո. տոտալ. հոտոտել. հոտոտիլ:
Հոտուըտացնել. գօգլաթմագ. գօգլաթտըրմագ: հո. տոտեցուցանել:
Հոր. գույու: հոր. ջրհոր. գուբ:
-Հորու ականջիկ: մանեակ:
-Հորու տօլապ. գույու տօլապը: անիւ:
Հորթ. պանայ. պուզաղը: որթ:
-Հորթ մատղաշ: որթիկ. որթուկ. մոզի. ըն. ջուղ: տես և Մատղաշ հորթ:
-Նոր հորթ բերած կով կամ երինջ: մատաղ. որթ կով կամ երինջ:
-Հորթ մեծ արու: տես Մոզի:
-Հորթ մեծ էգ: տես Երինջ:
-Հորթնոց: որթոց:
-Հորթու գլուխ: որթագլուխ:
-Հորթու ձևով կուռք շինելը: որթագոր. ծութիւն:
Հում. չիյ: հում. անեփ. չեփեալ:
Հում. կէօ էփած. տղէկ մը չէփած: կիսեփեաց:
-Հում ուտող, կամ հում միս ուտող. չիյ էէյէն: հմակեր:
-Հում միս ուտելը: հմակերութիւն:
Հումայ. որ է ֆէռէնկէլէրի պէօ գուշ կէնտարի ճի: գետնառիւծ:
Հուն. ջրի անցք: հուն. ծանծաղ:

–Հուն չունող: տես Անհուն:
Հունայ. օնտա. օրատա: անդանօր. անդէն. անդ ուրեմն: տես և Հոն. հան փէրը:
Հունձ. պիչին. օրագ պիչիմի: հունձք:
Հունիսար. պուռը է: յունիսար:
–Հունիսարի ծառ: յունիսարենի. յունիսարի:
Հունտ. թօխում: ունդ. սերմն. սերմանիք. սերմնիք:
Հունտ. դըր հաւերու, կամ թռչնոց կեր խօ տան. գուղ եէմի: կուտ. կտիկ. կեր. հաւամրգի:
–Հունտ ժողվող: սերմնաքաղ. սերմանաքաղ:
–Հունտ կապած. թօխումլանմըշ: սերմնացեալ. սերմանացեալ:
–Հունտ կապել. թօխում պաղլէլ: սերմնանալ. սերմանանալ: [կեր:
–Հունտ կերող (թռչուն, որդ, և այլն): սերմնա_
–Հունտ ունող: սերմնաւոր:
–Հունտ չունող: անսերմն:
–Հունտ ուտող: ընդակեր. ունդակեր. ըն_ դաբոյս: [տոյց:
–Հունտ տուող: սերմանատու. սերմանամա_
–Հունտ ցանած: սերմանաւոր. սերմանեալ:
–Հունտ ցանել: սերմանել. սերմնարկել. ար_ կանել կամ հանել կամ ցանել սերմն:
–Հունտ ցանելը: սերմանումն. սերմանահա_ նութիւն. սերմնարկութիւն:
–Հունտ՝ ցանելու: սերմանելի:
–Հունտ ցանող: սերմանահան. սերմանացան. սերմնարկու. սերմանիչ: տես Մշակ:
–Հունտէ բուսած: սերմնածին. սերմնաբոյս:
–Հունտը կորսնցընող (երկիր): սերմանա_ կորոյս:
–Հունտի վերաբերեալ: սերմնական:
–Հունտով մեծցած: ընդաբոյս:
Հուս. եօրկան: հիւս. հիւսակ:
Հուսած. եօրկիւլմիւշ: հիւսեալ. հիւսկէն. հիւ_ սուածոյ. անկուածոյ. մանուածոյ:
–Հուսած (աչք աչք). փանճէրէյ ինէ. չէպէքէ: սարակ կամ սարաք:
–Հուսած գլուխ: վերտ գլուհ:
–Հուսած գլուխ հագնող: գլխահավերտ:
–Հուսած գլուխ հագցնել: ագուցանել, կամ զգեցուցանել գլխահս վերտս:
–Հուսած մազ. եօրկիւլիւ սաչ: հիւս. հիւսակ. գիսակ. փողոշուկ:
Հուսայ. պունտա. պուրատա: աստանօր. աս_ տէն. աստ ուրեմն: տես և Հոս: [նիւթել:
Հուսել. եօրմէք: հիւսել. հենուլ. անկանել.
–Հուսել գթօռ: տես Թօռ հուսել:
–Հուսել մէկմէկու հետ: տես Մեկմեկու հետ հուսել:
Հուտայ. օրատա. օնտա. օրաճըգտա: այդանօր. այդրէն. այդր: տես և Հոտ:
Հուր: տես Միւսաֆիր:
Հուրատէր: տես Միւսաֆիր ընդունող:
Հպատակ: հնազանդ. հնազանդեալ. հպա_ տակ. ծառայ:
–Պարսից գենին առաջնորդերը ակնածելի են իրենց հպատակներուն: առաջնորդք քէշին Պարսից մեծարգոյ երևին իւրեանց հնազանդ գելոցն: [կոբէն:
–Հպատակի պէս: հպատակաբար. հպատա_
Հպարտ. մաղրուր. քիպիրլի: հպարտ. ամբար_ տաւան. ամբարհաւաճ. գոռոզ. յաւակնոտ. վէս. սէգ. բարձրոտն. բարձրայօն. բարձ_ րավիզ. բարձրապարանոց. մեծափառ. փա_ ռամոլ. փառասէր. ինքնահաւան:
–Հպարտ ըլլալ: տես Հպարտանալ:
–Հպարտ խօսիլ: տես Մեծ մեծ խօսիլ:
–Հպարտանալ: հպարտանալ. գոռոզանալ. սիգանալ. վիստանալ. սեգանալ. խրոխտա_ նալ. ձոխանալ. պերճանալ. ամբարտաւա_ նիլ. ամբարհաւաճել. մեծամտել. բարձրա_ վզել. յաւակնիլ. մեծափառել. մեծապարծիլ. փառամոլիլ:
–Երբոր կը տեսնես մէկն որ հպարտանալով վիզը կը տնկէ, ինքզինքը վեր կառնէ: յոր_ ժամ զոք ամբարտաւանեալ տեսանիցես, զվիզն բարձրացուցանելով և զյօնսն 'ի վեր պրկելով:
–Հպարտացնել: հպարտացուցանել. ամբար_ տաւանեցուցանել. ամբարհաւաճեցուցա_ նել. գոռոզացուցանել. վիստացուցանել. խրոխտացուցանել:
–Հպարտութիւն. մաղրուրլուգ. քիպիրլիք: հպարտութիւն. ամբարտաւանութիւն. ամ_ բարհաւաճութիւն. գոռոզութիւն. յաւակ_ նութիւն. մեծամտութիւն. բարձրայօնու_ թիւն. բարձրավզութիւն. բարձրապարա_ նոցութիւն. մեծափառութիւն. փառամոլու_ թիւն. փառասիրութիւն. ինքնահաւանու_ թիւն. խրոխտումն. խրոխտանք:
–Հպարտութեան դէմ եղող: ամբարտաւան_ ատեաց:
Հռոմայ. ռումայ. ռումիյէ. Գըլը էլմա: Հռոմ:
Հռոմայեցի: հռովմայեցի. լատինացի. լատին. հռոմ:
–Հռոմայեցիք կու գան, ու մեր ազգը, ու տեղը կը ջնջեն: գայցեն Հռոմք, և բառնայ_ ցեն զազգն մեր և զտեղի:
Հսկայ. փէհլ. Մէրտ. Իֆրիթ. Ճէպպար: հսկայ. պարթև. տիտան. տիտանացի. հսկայահա_ սակ. յաղթամարմին. յաղթանդամ. յաղ_ թահասակ: տես և Տաւէան կորիճ:
–Հսկայ ըլլալ: հսկայանալ:
–Հսկայ ըլլալը: հսկայութիւն:
–Հսկայի ազգէ, կամ սոյէ: հսկայազն:
–Հսկայի ձէնք: հսկայամարտութիւն:
–Հսկայի չափով: հսկայաչափ:
–Հսկայի պէս ուժով: հսկայազօր:
–Հսկայի վերաբերեալ: հսկայական:
–Հսկայի պէս. Իֆրիթ կիպի. Ճէպպար թէրզը: հսկայապէս. հսկայաբար. հսկայօրէն. հս_ կայակերպ. հսկայաձև. սկայանման. հսկա_ յակապ. հսկայահանդոյն: [թոյց:
–Հսկայի պէս վազող, կամ քալող: հսկայըն_

-Հսկաներ. Իֆրիթլէր. ճէպպարլէր։ հսկայք. տիտանեանք. հսկայունք։
-Հսկաներու հայր։ հսկայածին։
-Հսկաներու հայր ըլլալը։ հսկայածնութիւն։
-Հսկայութիւն. Իֆրիթլիք. ճէպպարլըգ։ հսկայութիւն։
Հրաժարիլ։ տես Հեռանալ. Կեցիր բարով ըսել։
Հրաբուխ լեռ։ հրաբուղխ. հրադադաթն. հրացայտ. հրաշուանչ. հրահոս։
-Հրաբուխ լեռան գլխի փոսը։ խառնելիք. խառնարան. սարկարան։
-Հրաբուխ լեռնէ վազած նիւթը. լաւա։ խանձող. նիւթ հրատեսակ։
-Ինչպէս Եթնա լեռան գլխի փոսը բացուելով կրակին հետ լաւա դուրս կու տայ։ որպէս 'ի յԵթնէ խառնելեացն 'ի վեր պատառելով խանձողս հանգերձ հրոյն վերաբերէ։
Հրած. Էմր Վէրիլմիշ. Իլէրի, կամ Իւլէրի գօթիւրիւլմիւշ։ մղեալ. վարեալ։ տես և Հրել բայը։
Հրահրել. Աթէշի ուըշտըրմագ։ արծարծել. արծարծանել. բորբոքել. զուարթացուցանել զհուր։
չՀրահրուելու։ անարծարծելի. անբորբոքելի. անբորբոք։ [Թանալ հրոյ։
Հրահրիլ։ արծարծանիլ. բորբոքիլ. զուար-
Հրահրող։ արծարծիչ։
-չՀրահրող։ տես չՀրահրուելու։
Հրամայել. Էմր Էթմէք. Բույուրմագ Էթմէք։ հրամայել. պատուիրել։ տես և Հրաման տալ։ Հրամմել։
Հրաման, կամ հրամանք. Էմր. Բույուրուգ։ հրաման. պատուէր. պատուիրան. հրամանատրութիւն. ակնարկութիւն. պատգամ։
-Հօրերնուն հրամանը կատարեցին։ կացուցին զպատուէր հօր իւրեանց։
-Զաստուածներէն հրաման ուզել։ հարցմունս պատասխանւոյ առնուլ 'ի դից։
-Ինծի հրաման տուր։ տուր ինձ հրաման պատասխանւոյ։
-Հրամանը մէկէն կատարուեցաւ։ և հրամայեալն գոյանայր առ ժամայն։
-Հրաման տուէք Մեմփիսի։ պատուէր տուք 'ի Մեմփիս։ [մանատարութիւն։
-Հրաման տալը։ հրամանատրութիւն. հրա-
-Հրաման ընդունիլը։ հրամանառութիւն։
-Հրաման ընդունող։ հրամանառու։
Հրաման. Իզին. Իզն։ հրաման. իշխանութիւն. թոյլտուութիւն. համարձակութիւն. թողութիւն. ներումն։ [ման։
-Հրաման առնել։ առնուլ կամ խնդրել հրա-
-Երթալու հրաման ուզեց։ խնդրեաց հրաժեշտ։
-Հրաման չիկայ։ չէ համարձակ։ — Հրաման չիկայ իրեն քուն ըլլալու։ չէ նմա համարձակ 'ի քուն մտանել։
-Հրաման չառնելով. առանց հրամանի. Իզինսիզ։ անհրաման. առանց հրամանի. ինքնահրաման։

-Հրաման առնող. Իզին ալան։ հրամանառու. պատուիրանառու։ [ռու։
-Հրաման բերող։ հրամանաբեր. պատգամա-
-Հրաման հանող. Էմր էտիճի. պույուրուճու. սըմառլայըճը։ հրամանահան. հրամանատու. հրամանատուր. հրամանատար. հրամատար. պատուիրանագիր. պատուիրանատու։
-Հրաման տալ. Էմր Էթմէք. Բէնմալէն Էթմէք. պույուրմագ։ հրաման տալ. հրաման հանել. պատուէր տալ. հրամայել. հրամանատրել. ակնարկել։
-Հրաման տալ. փէօփէր Վէրմէք. Իզին Վէրմէք։ թոյլ տալ. ներել. թողուլ. թողացուցանել. համարձակել։
-Հրաման տուող, կամ հրամատարակող։ պատուիրակ։ տես և Հրաման հանող։
-Հրամանը անցնիլ. Էմրինի, կամ Բէնմալէնէնի Կէչմէք։ հրամանազանց կամ պատուիրանազանց լինել. ստոնգանել հրամանաց. զանց առնել զհրամանօք. անցանել զբանիւ, կամ զհրամանաւ. վազել զպատուիրանաւ. ըստոնգանել. չգնել յանկան. ապախտ առնել զհրամանն. ցրել կամ եղծանել զհրամանն. ստերիւրել զօրէնս. այլթաքել զհրաման. անկուշել հրամանաց։
-Աստուծոյ հրամանը չպահեց։ 'ի բաց շեղեցաւ յարարչագիր պատուիրանէն։
-Հրամանը անցնիլը։ հրամանազանցութիւն. պատուիրանազանցութիւն։
-Հրամանը անցնող. Բէնմալէն Բաժմայան։ հրամանազանց. պատուիրանազանց. հրամանահատ. յանցաւոր օրինաց։
-Հրամանը պահելը։ պատուիրանապահութիւն։
-Հրամանը պահող, կամ կատարող. Էմրի իճրա իտէն։ պատուիրանապահ. պատուիրանակատար. հրամանակատար։
Հրամանքդ, կամ քո հրամանքդ. Հազրէթլէրի. Ճէնապըն։ տէրութիւն քո. փառք քո. և այլն։
Հրամանքդ։ (Ռագամըրի, կամ Իւլիանի) Ձեր, կամ քո փառքդ. քո լուսափայլութիւնդ. քո Թագդ. բարերարութիւնդ քո. քո տէրութիւնդ. ձեր բարերարութիւնդ. քո հեզութիւնդ. քո մարդասիրութիւնդ. քո ձոխութիւնդ. կայսերական ձոխութիւնդ։ (Հայրապետի կամ Եկեղեցական առաջնոյ.) քո երանութիւնդ. քոյդ սրբազնութիւն. քո կատարելութիւնդ. քո մեծութիւնդ. քո մեծանձնութիւնդ։
-Հրամանքդ ուզեցիր. քո Թագդ հաճեցաւ. քո կայսերական ձոխութեանդ. քո տէրութեանդ եղեն կամք։
-Հրամանքդ հրամմեցիր։ քո փառքդ ետուն հրաման։
Հրամմել։ տես Հրամայել. և Հրաման տալ։
-Հրամմէ Ահարոնին։ պատուէր տուր Ահարոնի։

-Սաստիկ կը հրամմէր ամենուն։ պատուէր սաստիկ դնէր 'ի վերայ ամենեցուն։

-Հրամմել ցըցընող։ հրամայական. հրամայողական։

-Հրամմելով։ հրամանաբար. հրամանապէս։

-Գլխաւոր հրամմող։ հրամանապետ. հրամանատէր։

Հրամմերես. էվէթ. պէլի։ այո. այո ամենեւին. կարի իսկ քաջ. ամենեւին իսկ։

Հրամմէ. հա՛նըմ. չէլէպի. (պատասխանական)։ հրամայեա՛. զի՞ է տէր. ահաւասիկ եմ. աւասիկ եմ։

Հրաշական. մուճիզէլի վէր բան. հրաշքով եղած. քէրամէթլի։ հրաշական. հրաշալի. գերբնական։

Հրաշք. մուճիզէ. հիքմէթ. քէրամէթ. ամայըշ։ հրաշք. սքանչելիք. զարմանալիք. նշան. արուեստ։

-Հրաշք գործել, կամ հրաշք ընել։ հրաշս գործել. հրաշս ներգործել. առնել սքանչելիս. նշանս և արուեստս առնել. հրաշագործել. նշանագործել. սքանչելագործել։

-Հրաշք գործելը։ հրաշագործութի. նշանագործութիւն. սքանչելագործութիւն. զարմանագործութիւն։

-Հրաշք գործող, կամ հրաշք ընող։ հրաշագործ. սքանչելագործ. նշանագործ. զարմանագործ։

-Հրաշք պատմող։ հրաշապատում։

-Հրաշք փնտըռող։ նշանախնդիր։

-Հրաշքով եղած։ սքանչելախառն։

-Հրաշքով ծնած։ սքանչելածին։

Հրատ. ատաշ. պէհրամ. մէրրիխ։ հրատ. մառախ։

Հրաւէրք։ կոչ. հրաւէր։ – Ցանկարծ հրաւէրք մը որ ըլլայ Թագաւորական քաղաքը երթալու։ յանկարծ կոչ թէ լինիցի 'ի քաղաք ուրեք արքունի։

Հրաւիրած. տավէթ օլունմուշ. տավէթլի։ հրաւիրեալ. կոչեցեալ. կոչնական։

Հրաւիրել. չաղըրմագ. տավէթ էթմէք. տավէթ էթմէք։ հրաւիրել. հրաւիրանաւ կոչել. հրաւէր տալ։

-Աքիովլը ձեննեցին Ողիայի տունէն։ կարդացին զԱքիովք 'ի տանէ Ողիայ։

-Հրաւիրելը։ հրաւէր. հրաւիրան. հրաւիրումն. կոչումնք։ մեծարանք։

-Հրաւիրող։ հրաւիրող. հրաւիրակ. հրաւիրատու. կոչնատէր. հացերէց։

Հրել. իթի վէրմէք. գագը վէրմէք։ մղել. վարել. խթել. մղոն տալ։

-Բոլոր հալէսը հոն գնաց, ինչուան մէկզմէկ հրելով։ ամբոխն ամենայն ընթացաւ անդր, մինչև մղել զմիմեանս։

-Հրել 'ի յետ։ տես Յետ հրել։

-Հրելը։ մղումն. մղոն։

Հրեղէն. աթէշի. աթէշլի։ հրեղէն. հրային։ տես և Կրակէ։

-Հրեղէն ու բարձր, կամ երկնային։ հրաբերձ։

Հրեշտակ. մէլայքէ։ հրեշտակ. զուարթուն. հրաբուն. հրանիւթ. հրանիւթեայ. հրաբերան։

-Հրեշտակ բնակած։ հրեշտակաբնակ։

-Հրեշտակ դարձնել։ հրեշտակացուցանել։

-Հրեշտակ ըլլալ։ հրեշտականալ։

-Հրեշտակ տեսնող։ հրեշտակատես։

-Հրեշտակէ բերուած։ հրեշտակաբեր։

-Հրեշտակէ տրուած։ հրեշտակատուր։

-Հրեշտակէ ցուցուցած։ հրեշտակացոյց։

-Հրեշտակի։ հրեշտակային։

-Հրեշտակի անունով։ հրեշտականուն։

-Հրեշտակի հաւասար։ հրեշտակահաւասար։

-Հրեշտակի ձեւով։ հրեշտակաձև։

-Հրեշտակի նման կամ հրեշտակի տեսք ունեցող։ հրեշտականման. հրեշտակահանգէտ. համանգիտահրեշտակ. հրեշտակակերպ. հրեշտակատիպ. հրեշտակատեսակ. հրեշտակատեսիլ։

-Հրեշտակի չալած կամ չալելու փողը։ հրեշտակափող։

-Հրեշտակի պէս։ հրեշտակօրէն. հրեշտակապէս. հրեշտակաբար։

-Հրեշտակի պէս կեցող, կամ Հրեշտակի վարք ունեցող։ հրեշտակակրօն. հրեշտակակեր. հրեշտակահանդէս. երկնակրօն. երկնահանդէս. վերնակենցաղ. երկնակենցաղ։

-Հրեշտակի պէս փառաւոր։ հրեշտակաշուք։

-Հրեշտակի վայլած։ հրեշտակավայելուչ։

-Հրեշտակները։ հրեղէն զօրք. վերնատեսք։

-Հրեշտակները սիրող։ հրեշտակասէր։

-Հրեշտակներու գլուխ։ տ. Հրեշտակապետ։

-Հրեշտակներու ընտանի։ հրեշտակընտանի։

-Հրեշտակներու ժողով, կամ հրեշտակներէ ժողված։ հրեշտակախումբ. հրեշտակագունդ. հրեշտակագումար. հրեշտակադաս. հրեշտակախուռն. հրեշտակամբոխ. հրեշտակերամ։ [կան։

Հրեշտակային։ հրեշտակային. հրեշտակա-

Հրեշտակապետ։ հրեշտակապետ. պետ հրեշտակաց։

-Հրեշտակապետի։ հրեշտակապետական։

Հրեշտակութիւն։ հրեշտակութիւն։

Հրեայ. չըֆութ. եահուտի։ հրեայ. եբրայեցի։

-Հրեայ ըլլալ։ հրէանալ. եբրայեցի լինել։

-Հրեայ ընել։ հրէացուցանել։

-Հրէական բաներ։ հրէականութիւն։

-Հրէայերէն։ հրէարէն. եբրայեցերէն։

-Հրէի բարք ունեցող։ հրէաբարոյ.

-Հրէի խելքով։ հրէամիտ. հրէախառն։

-Հրէից աղջը։ տես Իսրայէլի ազգը։

-Հրէից գլուխ։ հրէապետ։

-Հրէից երկիր։ հրէաստան։

-Հրէից ժողով, կամ Հրէիցմէ ժողված։ հրէախումբ. հրէագունդ. հրէակաճառ. հրէակոյտ.

-Հրէից կողմը։ հրէակողմն։

-Հրէից մուլթալիք։ հրէական. եբրայական։

-Հրէից պահածը : եբրայաւանդ :
-Հրէից պէս : հրէապէս. հրէաբար. հրէօրէն :
-Հրէից քովը եղածը : եբրայակիր :
Հրէութիւն : հրէութիւն :
Հրըշտակ : տես Հրեշտակ :
Հօ. (Մէճազ.) հա. էյ : վա՜հ. բարեւ. ո՜վ :
Հօբար : տես Հօրեղբար :
Հօգալ : տես Հոգալ :
Հօգնած. եօրղուն. եօրուլմուշ : խոնջեալ. վաստակեալ. տաժանեալ. աշխատեալ. վաստակ. խոնջ. աշխատ :
-խիստ Հօգնած. ֆէնա եօրղուն : վաստակաբեկ. պարտասեալ. բազմավաստակ :
-չՀօգնող : անխոնջ :
Հօգնածութիւն : խոնջութիւն :
Հօգնայ : տկճոր :
-Հօգնայ ընել : տկճոր 'ի ներքս ածել :
Հօգնեցնել : խոնջեցուցանել. վաստակեցուցանել. տաժանել. պարտասեցուցանել. աշխատ առնել :
-խիստ Հօգնեցնել : վաստակաբեկ առնել :
Հօգնիլ. եօրուլմագ : խոնջիլ. վաստակիլ. աշխատիլ. աշխատ լինել :
-խիստ Հօգնիլ : վաստակաբեկ լինել. տաժանիլ. պարտասիլ : տես և Ուժաթափ ըլլալ :
-Հօգնիլը : վաստակ. տաժանումն. խոնջ :
-չՀօգնելով, կամ առանց հօգնելու : անաշխատ. անվաստակ :
Հօխայ : տես Օխայ :
Հօձայ : տես Խօձայ :
Հօձէթ : տես Հէօձէթ :
Հօպպայ. Հօպպալըք : տես Թեթեւօլիկ. Թեթեւօլիկութիւն :
Հօտած : տես Հոտած :
Հօտել. դուդագլամագ : յօտանել. յօտել. հատել. սրբել. կոճոպել. յապաւել :
Հօտելը : յօտումն. յապաւումն :
Հօտոց. մանկըլը. որ է դուդագլըչ ընէլու դըդըրըն մանկալ, կամ կէս դանակ. դուդաքլայըճը դուլնուղը : յօտոց. յատոց. մանգաղ :
Հօրեղբար. ամուճայ : հօրեղբայր. դուգահայր :
-Հօրեղբօր կամ հօրաքեռ աղջիկ : քոյրաթիւ. քոյրագիր : տես և Հայր բառին տակը :
Հօրենական : տես Պապենական :
Հօրիզոն. եըղըրէն գէծ. ուֆուգ. ֆաֆէր : ծիր տեսութեան. տիեզերք. ոլորտք. սահմանիչ :
Հօրուտ. ծաղիկ է. ճոպբէտ չիչէկի : հօրուտ :
Հօրքուր. հալայ : հօրաքոյր :
-Հօրքրոջ տղայ : հօրաքեռորդի :
Հօփ հօփ խաղալ. հօփ հօփ օյնամագ : թալթալ խաղալ. կայտռել :
Հօքնայ : տես Հօգնայ :

Ձ

Ձագ. թաւշնոց. եաւրու : ձագ :
-Ձագ գազանաց, ինչպէս առիւծի, արջու, գայլու, շան. և այլն : կորիւն :
-Ձագ ագաղաղի : աքլոր :
-Ձագ այծու : ուլ. ամիկ :
-Ձագ արջու : թոժիւն :
-Ձագ բազէի : գաւազ :
-Ձագ բերել : ձագս հանել :
-Ձագ գայլու : գայլակորիւն :
-Ձագ եղնիկի : եղնորթ :
-Ձագ ըղտու : կոզուն :
-Ձագ իժի : իժակորիւն :
-Ձագ իշու : յաւանակ. իշակ : տես Աւանակ :
-Ձագ խոզու : տես Խոզու ձագ :
-Ձագ կովու : որթ :
-Ձագ հաւու : վառեակ. հաւձագ :
-Ձագ ձիու : մտրուկ. քուռակ. բաչղոյ. բոչղոյ :
-Ձագ շան : կորիւն. սկնդուկ. կորնակ. լակոտ :
-Ձագ ոչխարի : գառն. որոջ. բուծ :
-Ձագ պզտի : ձագիկ :
-Ձագերը մեծցնել : ձագամնոյց լինել :
-Ձագերովը կամ ձագերուն հետ : ձագախառն :
-Ձագերու ձայն հանել : ձագանեալ. ձագել :
-Ձագերու տեղ : բոյն. լարանոց :
-Ձագը մեռած : ձագամեռ :
-Ձագի պէս սնած : ձագասնեալ :
Ձագար : խունի : ձագար :
-Ձագար ջրհորացքի : դոխն :
Ձախ՝ ճէփ, սոլ, և այլն. սոլ : ձախ. ահեակ. ահեկան. ահեկակողմն :
-Ձախ աչք : ձախոյ ակն :
-Ձախ դին, կամ ձախ դի : ձախոյ կոյս. ձախակողմն. ձախակոյս. ահեկակողմն. ձախ. ահեակ :
-Ձախ դին. (նախադր՝. և մէջ.) սոլ ճարաֆընտայ : յահեկէ. 'ի ձախմէ. ընդ ձախմէ :
-Ձախ դիունը. սոլ ճարաֆընդաքի : ձախակողմեան. ահեկան. ահեկին :
-Ձախ դիունները : ձախակողմեանք. ահեկինք. ահեկեայք :
Ձախլիկ. յոլ ճէսէր բանաղ. սոլագ : ահեկան.
Ձախորդ : տես Դժմ. (անուն.) և Անբախտ :
-Բանը ձախորդ գնաց : ձախողակի յետս ընդդէմ պատահեցին նմա :
Ձախորդութեամբ : ձախողակի. ըստ ոչ բախտի. գէպք 'ի չարիս ելեալ :
Ձաղանք. յաղլըղըն գօրծիտ. ինչպէս է բազմածոր

ղամչըն ճգնաւորաց։ տաճկինակ. ջայլամ. խաբրազան։

Ձաղկել. քօրբաճ չըպուխով, կամ չուպուխով ծեծել։ ձաղկել. գան հարկանել. գանել։ տես և Ծեծել։

Ձայն. սէս. սէտա. նաղմէ։ ձայն. բարբառ. հնչիւն. հունչ. վանգ. գանչիւն. հագագ։

–Ձայն. ղըրաց. ղօր օրէնսք, ինչ ձայն կայ։ տես Խազալ։

–Ձայն՝ ախ չանըչըլը, կամ հաւալըլըլը։ Թառաչ. հառաչ։

–Ձայն՝ ագռաւու կամ ղարղայի։ գռգռալ. կռչել. կռաւ։ — Ագռաւներուն կռկռալու ձայնը։ կրկնաձայն ագռաւուց։ — Կռկռացող ագռաւներ։ կրկնաձայն երամք ագռաւուց։ տես և Կռկռոց։

–Ձայն՝ աղաւնոյ կամ ղումրիի։ մնչիւն. վռւվռւ։ — Աղաւնոյ ձայն հանելը։ վռւվռւս արկանել։

–Ձայն՝ աղեղան։ ղանչիւն. շխահիւն. ճարճատիւն. կոփիւն. արնգել աղեղանց։

–Ձայն՝ անճըրնի, կամ անճըրն գալը։ ոռնաձայն անձրևի. շառաչիւն։

–Ձայն՝ առըւծի։ մռնչիւն. գոչիւն։

–Ձայն՝ արաբայի։ շաչիւն. շառաչիւն։

–Ձայն՝ այըը։ խառանչել։ — Արջուն ձայն հանելը։ Թունթունալ։

–Ձայն՝ աւէտէաց։ աւետաձայն. բարբառ աւետեաց։

–Ձայն՝ աքլորի կամ խօրօզի։ հաւախօս. ձայնահաւ։ — Աքաղաղին գոռոզութեամբ կռկռալը։ գագագել կամ կակաչել աքաղաղի։

–Ձայն՝ բատէրը, կամ գըշէրը։ հագագ. հագագայք. աթութայք։ [ղանիկանի։

–Ձայն՝ բօժօծի։ հնչիւն. զօղանջ։ տես և Ձայն՝

–Ձայն՝ բոռի, կամ պոյղուղի։ ճիչ. գոյժ։

–Ձայն. գաղանաց։ ոռնալ։

–Ձայն՝ գոյլը։ կղկնծալ։

–Ձայն՝ էշան, գոմշը, և նմանեաց։ բառաչ. մռչիւն. պոռոչիւն. կառաչ։

–Ձայն՝ էրգէլը, կամ խաղ խանըչըլը։ երգաձայն. մրմռունջ. աւաչ։

–Ձայն՝ էրէրալը՝ գէփնի, կամ փան. և այլն։ Թնդիւն։

–Ձայն՝ էրիաբէղէնի, ղղնայի և ուրիշ խործր բաներու։ շաչիւն. շառաչիւն։

–Ձայն՝ զանկանի, կամ չանկի։ հնչումն. հնչիւն. գանչիւն. զօղանջ. զանգաչ։

–Ձայն՝ թևերու թոլինց։ շառաչիւն թևարկութեան (արծուոյ). սաւառնաձայն։ — Թևերնուն ձայնովը կը փախցնեն զանոնք։ հալածական առնեն զնոսա թևոցն շառաչմամբ։

–Ձայն՝ թմէկի. այսինքն թէքի, և փառալի. և այլն։ պաֆիւն. դրնդիւն։

–Ձայն. թօֆի, կամ թիւֆէնկի։ թնդիւն։

–Ձայն՝ իըլը։ խանչիւն։ — Մինթէ պարապ անդը կըղռայ վայրի էշը։ մինթէ տարապարտուց խանչիցէ ցիռ։

–Ձայն՝ լըլը։ լալիւն. գոյժ. կառաչ. կականն։

–Ձայն՝ էնթալանով կանձէլը։ ճզփիւն։

–Ձայն՝ խողի։ գնչիւն. գնչել։

–Ձայն՝ ծոփ դըրմէլը։ ծափիւն. ծափաձայն։

–Ձայն՝ կակող, և անուշ. աւաչ. դաշնակ։

–Ձայն՝ կրակմանց. կայծակի. փօրէյը. և այլն։ շառաչիւն. թնդիւն. ճարճատիւն։ — Գլորուած քարերու սաստիկ ձայները։ թնդիւնք սպառնալեաց վիմաց հոլովելոց։

–Ձայն. կարկի. այսինքն մայմունի։ պապապաչիւն։

–Ձայն՝ կաղփէրու։ տես Ձայն՝ արաբայի։

–Ձայն՝ կապանի։ նուալ։

–Ձայն՝ կինկան, փըլը սէրի ու սուր։ ճիչ. աղաղակ։

–Ձայն՝ կոբէանց կամ չոկանէրան փծնէլը։ Թընծ-

–Ձայն՝ կոկորդի։ հռընչիւն։ [կալ։

–Ձայն՝ կոշնակի։ ճայթիւն։

–Ձայն՝ կռունկներու։ կառաչ. կաչաձայն։

–Ձայն՝ կրակի, կամ հովու։ հնչիւն։

–Ձայն՝ կօշիկներու կըճըր կըճըր ընօր։ ճռնչիւն։

–Ձայն. հալիւի. ճինկի. սէֆիէրի. և այլն։ խօշիւն։

–Ձայն՝ հաւէրու կռկռալը։ կռիչ հաւուց։ — Հաւերուն կրակլու ընելը։ դրդրալ մարուց։

–Ձայն՝ հնոցի։ հինինալ հնոցի. հնչել հնոցի։

–Ձայն՝ յագէրու։ բիբել. բբիւն. ձագել. ձագձագել։

–Ձայն. յիւս։ խրխինջ. խրխնջիւն։

–Ձայն. յիւս՝ երբ ցանկութեամբ վաւեշոտ դէպ 'ի էգը կու խանչէ։ վրնջիւն։

–Ձայն՝ յիւս ափի։ դրնդիւն։

–Ձայն՝ ճանճի։ ճնճճրալ. ճիւաղ շառաչել. ճիւաղ շառաչ։

–Ձայն՝ մեղուի. բըղէղի. և նմանեաց։ բզզիւն. բզզումն. տզզալ. բզզալ։

–Ձայն՝ ճղճղկանց, կամ ղուշի։ դայլայլիկ։

–Ձայն՝ մախարաներու։ ճռճալ ճախարակաց։

–Ձայն՝ մաղարայի. մաղաղայի. և այլն։ տես Խօսող ձան։

–Ձայն՝ մարդու։ ձայն. բարբառ. կռինչ։

–Ձայն՝ մըան, կամ մնհարանակի։ ճիկ։

–Ձայն՝ յորդորման, կամ սիրտ փալը։ խրախոյս։

–Ձայն շան և նմանեաց։ հաջիւն։ — Շան քծնելու ձայնը։ կնձաձայն. Թնծկալ։ — Շան մռմռալը։ կլռնչիւն։ — Եւ ոչ շուն մի մռմռայ։ ոչ կանչեսցէ և շուն մի լեզուաւ իւրով։ — Շան և այլ գազանաց լալու ձայնը։ կաղկանձ. կաղկանձիւն. Թնծկալ։

–Ձայն՝ ուխարի, այծու. և այլն։ բառաչ. կառաչ. պաչիւն. պապաչ։ — Ոչխարի, այծու և այլն, ձայն հանելը։ բառաչել. կառաչել։

–Ձայն՝ սօֆէ։ սանդաձայն. դրնդիւն։

–Ձայն՝ ուղտի։ կառաչել ուղտու։

–Ձայն՝ չաթըր չաթըր կոփրէլը, կամ ճաթըրտէլը։ ճարճատիւն։

–Ձայն՝ չէփիճներու փորէնաց։ կռանաձայն
գարբնաց։ [փանչիւն։

–Ձայն՝ պոչկանտկներու. ճնչղէկ ջիւան։ փնչիւն.

–Ձայն՝ ջուրը ընկնելը։ ճղփիւն. ճողփիւն։

–Ձայն՝ ջրի, կամ գէտաց, ծովու, սէլի. և այլն։ խոխոջ։ խոխոջիւն. խոխոջել. խոխոջանք.

դըրդանք· դըրդալ· դդչել· դըրդչիւն· կարկա-
ջիւն· կարկաջել։
-Ձայն՝ օղոյ, ճըղըրթը ։ շվահիւն· շվահ։ — Սուրբ
կամ նիզակի ձայն հանելը։ շվահել։
-Ձայն՝ վըրտուըներու։ մնչիւն խոցելոցն։
-Ձայն՝ փերնու։ շըշիւն· սօսաւիւն· խարշափ։
-Ձայն՝ փաղախը գոչելու։ Ճայթիւն։
-Ձայն՝ ֆանգպալու։ փռնչիւն· փռնգալ։
-Ձայն՝ ֆերելու, կամ խորփելու։ խռնչիւն։
-Ձայն՝ ֆօֆալու· փորլըրը։ շշնջիւն· հծծիւն։
-Ձայն՝ օտոյ, կամ հաւայի։ շուռնչ· հնչիւն· սօ-
սափիւն։
-Ձայն՝ օձի։ շչիւն· սուլել։ — Օձուն ձայն հա-
նելը։ շչել· սուլել։
-Ձայն առնել, կամ ձայն մը լսել։ Թընդիւն
ինչ լսել։
-Ձայն հանել։ ձայն առնել· ձայն ածել· ձայ-
նել· հնչել· բարբառիլ։ — Մէկ տեղ ձայն հա-
նել։ ձայնակից լինել։ — Մէկ տեղ ձայն հա-
նելը։ ձայնակցութիւն։ — Մէկտեղ ձայն
հանելով։ ձայնակցաբար։
-Ձայն հանել տալ։ հնչեցուցանել։
-Ձայն չհանել։ անշշունչ լինել· ոչ հանել
ձիկ։ [լով։
-Ձայն չհանելով։ տես Ձայն ու ձուն զհանե-
-Ձայն հանելու գործիք։ ձայնարան։
-Ձայն հանօղ։ տես Ձայն տուօղ. և Ձայն
ձգօղ։
-Ձայն չհանօղ։ տես Ձայն չունեցօղ։
-Ձայն ձգել· պաղըրմագ։ ձայն արկանել· ձայն-
արկել ձայն արձակել· ձայն առնուլ· ձայն
բառնալ· ձայնել· բարբառիլ։
-Ձայն ձգելը։ ձայնարկութիւն։
-Ձայն ձգելով երգօղ։ ձայնարկու։
-Ձայն ձգելով լացօղ։ տես Լալական։
-Ձայն շատ ու մեծ։ բազմահնչումն։
-Ձայն չունենալը։ անձայնութիւն։
-Ձայն ունեցօղ։ ձայնաւոր։ — Աղէկ ձայն ունե-
ցօղ։ զուարճաձայն։ — Երկու ձայն ունեցօղ։
երկձայն· երկբարբառ։ — Հաստ ձայն ունե-
ցօղ։ խափարաձայն։ — Շատ կամ խիստ ձայն
ունեցօղ։ բազմահունչ։
-Ձայն տալ։ ձայն տալ· ձայն առնել· ձայնել·
կոչել· ազդ առնել։ — Պատերազմի ձայն
տուաւ փողը։ ձայն արար փողն զհանգիստա-
բար նուագն։ — Երկու կողմին ալ պատե-
րազմի ձայն կու տար։ երկոցունց կողմանցն
կոչ առնէր 'ի պատերազմ։
-Ձայն տուօղ։ ձայնատու· ձայնատուր։
-Ձայներնին մէկ։ ձայնակից· միաձայն· միա-
բարբառ։
-Ձայնը անուշ։ տես Անուշ երգօղ։
-Ձայնը ամուր կամ ամուր ձայնով։ մեծա-
ձայն· բարձրաձայն· ուժգնահնչակ։
-Ձայնը բարակ։ նրբաձայն։
-Ձայնը գէշ։ չարաձայն։ տես և Գէշ ձայն ու-
նեցօղ։
-Ձայնը կակուղ։ տես Կակուղ ձայն ունեցօղ։

-Ձայնը կորել։ դադարել ձայնի· հանգչել
կամ լռել։
-Ձայնը հաստ։ ստուարաձայն· խափարաձայն։
-Ձայնը մարած։ աղօտաձայն· նուաղաձայն։
-Ձայնը մարիլ։ նուաղել ձայնին· կերկերիլ։
-Ձայնը չորս գլին տարածուիլ։ շրջահնչել։
-Ձայնը սուր։ տես Սուր ձայն ունեցօղ։
-Ձայն սրտաշարժ, կամ սրտաշարժ ձայնով։
ձայնաղէ· ձայնիկ։ [ձայն։
-Ձայնը տկար կամ տկար ձայնով։ հիւանդա-
-Ձայնը փափուկ։ փափկաձայն· փափկա-
վանկ։
-Ձայնը քիչ։ աղօտաձայն։
-Ձայնի վերաբերեալ կամ միւթալլիգ։ ձայ-
նական ձայնային։
-Ձայնով ըսել։ 'ի ձայն ասել։ — Մեծ ձայնով
ըսել, կամ մեծ ձայն։ մեծաձայն· բարձրա-
ձայն· յոգնաբարբառ· յոգնագոչ· մեծագոչ։
Ձայնաւոր գիր։ ձայնաւոր։ [րագ։
-Ձայնաւոր պատարագ։ երգաձայն պատա-
Ձայնեղ· սէսլի· սէսի նիւ։ յորդաձայն· ստա-
կաձայն· ձայնալի։
Ձան։ տես Ձայն։
Ձանձախ· ըրը։ ձանձաղ· ծանծաղ· ծանծա-
ղուտ· հուն անցից· հուն։
-Ձանձախ ըլլալ։ ծանծաղիլ· ծանծաղ գոլ։
Ձանձախութիւն։ ծանծաղութիւն։
Ձանձընել· ֆաշ էթմէք։ հրատարակել· հրա-
պարակել· համբաւել· հռչակել· հռչակ հար-
կանել· 'ի համբաւ ածել· համբաւ հանել։
տես և Ձաւ ընել։
Ձանձուն։ տես Ձանուձուն չհանելով։
Ձանձրանալ· պէզար օլմաք· էզիլ օլմաք։ ձանձ-
րանալ· տաղտկանալ· տաղտկալ· յափրա-
նալ։
-Ձանձրանալու։ ձանձրալի· տաղտկալի։
-խիստ Ձանձրանալու։ ծանրատաղտուկ·
ձանձրատաղտուկ։
-չՁանձրանալու, կամ առանց ձանձրանալու։
անձանձիր· անձանձրոյթ· անտաղտուկ։
Ձանձրացած։ ձանձիր· տաղտուկ։
Ձանձրացկոտ· պէզկին· պէզար· էզիլ։ ձանձ-
րացկոտ· կարճամիտ։
Ձանձրացնել։ ձանձրացուցանել· տաղտկա-
ցուցանել· ձանձիր կամ ձանձրոյթ առնել։
Ձանձրացնօղ։ ձանձրացուցիչ· տաղտկացու-
ցիչ· ձանձրալի· ժիտ։
Ձանձրացօղ։ տես Ձանձրացկոտ։
-չՁանձրացօղ։ անձանձիր· անձանձրոյթ· ան-
տաղտուկ։
Ձանձրութիւն· պէզար· էզիլ· էզիլլիք։ ձանձ-
րութիւն· ձանձրոյթ· ձանձիր· տաղտկու-
թիւն· տաղտուկ։
Ձանուձուն չհանելով· տանց յանույանը· սէս-
սիզ սէլէնսիզ։ անբարբառ· անմռունչ· անշըն-
չունչ· անկախինչ· լռելեայն· զանխուլ· զան-
խլաբար· զանխլակի· գաղտագողի· լռիկ
մնջիկ։

Ձառք : տես Ձեռք :
Ձար · ճիլա մաղ : ձար · բաշ : — Ձիու մազէ հիւսած : առասան 'ի ձարից ձիոց : — Ձիու մազի նման : ձարաձև : — Մազերը երկան ձի : ձարի :
Ձարխոտ · պայըրըը գօրայ : ձարխոտ :
Ձարմազ · մաղէ հօռած մաղ : ձարեմազ · ձար-մազ :
Ձաւար · տըրղա · պլղուր : ձաւար :
Ձգած · պըրաքըլմըշ · աթըլմըշ : ձգեալ · արկեալ · ընկեցեալ · ընկեցիկ :
Ձգել · պըրաքմաք · աթմաք : արկանել · ընկենուլ · զընկենուլ · ընկեցիկ առնել · ձիգ գնել :
—Անոր վրայ նետ կամ քար ձգեցէք : ձիգ դիք 'ի նմա :
—Ինքը զինքը փոսը ձգել : մղել զանձն 'ի վիհ :
—Փայտերէն վար ձգել զինքը : մղել 'ի վախից :
—Իշխանութենէն ձգել : ընկենուլ, արկանել, հանել, խլել 'ի կարգէ կամ յիշխանութե-նէ · մերկանալ 'ի պատուոյն :
—Ցանցանքը անոնց վրայ ձգել : 'ի նոսա հա-նել զձիւսան · 'ի նոսա թօթափել զձիւսան · զնոքօք արկանել :
—Նպատակին ձգուած նետէն : 'ի նետէ ձգե-լոյ 'ի նպատակ :
—Ձգել գնալ : 'ի բաց գնալ · թողուլ գնալ :
Ձգելը : ձիգ ձգումն :
Ձգելու տեղ : ձգարան :
Ձգնալ · ճէքիլմէք : ձգտիլ :
Ձգուիլ · պըրաքըլմաք : արկանիլ · ընկեցիկ լինել :
—Տղումը ձգուելուն համար : ընդ միոյ ման-կան ընկեցիկ եղելոյ : [րել :
Ձգցնել · ճէքմէք : ձգտեցուցանել · ձգտել · լա-
—Ձգցնել հանկուրցը, կամ իլմէկը : կղթել :
Ձեզ, կամ ձեզի : տես 'ի ներքոյ բառին Ձեր :
Ձենել · այօրնօն կօչէլ : տես Կանչել · ըսէլ ոչ գայ :
—Ձենել · փառէրն էրմէք : տես Հրաւիրել :
Ձեռնադրել · էլ գօմաք · ֆաթաղ էթմէք : ձեռնա-դրել · ձեռս 'ի վերայ դնել · տալ զկարգ քահանայութեան · կատարել քահանայ · օ-ծանել քահանայ :
—Մի արտորար ձեռնադրելու : ձեռս վաղվա-ղակի 'ի վերայ ուրուք մի դնիցես :
Ձեռնադրութիւն : ձեռնադրութիւն :
Ձեռնոց, կամ ձեռքնոց · էլտիվէն : ձեռէք · թաթպան · դաստապան :
—Ձեռնոց անցնել ձեռքը : արկանել զձեռ-նոցն, կամ զդաստապանն 'ի ձեռս · թաթ-պանս զձեռամբ արկանել :
Ձեռք · էլ · փէօփ : ձեռք · ձեռն · դաստակ · ծը-ղիք · շօշափելիք :
—Ձեռք` ինչվան ափը : թաթ ձեռին :
—Ձեռք դնել · էլ ղօյմաք · իմզայ չէքմէք : ստորագրել · ձեռնարկ առնել · ձեռագրել · ձեռնագրել · ձեռագրով հաստատել :
—Ձեռք դնել · օրհնել : ձեռնադրել :
—Ձեռք դնելը · օրհնելը · օրհնութիւնը : ձեռնա-դրութիւն :
—Ձեռք դնող · օրհնող : ձեռնադրիչ :
—Ձեռք երկնցնել : տես Ձեռք վերցնել :
—Ձեռք երկնցնել · բանի մը ճէօք զարմէլ : տես Ձեռք զարնել :
—Ուրիշի բանին ձեռք երկընցընելը : ձեռնար-կութիւն : [ձակ :
—Ուրիշի բանին ձեռք երկընցընող : ձեռնար-
—Ձեռք երկնցնել` որ վէր վէրմէք · էլ ուզաթմաք · էլ սունմաք : ձեռն կարկառել · աջ կարկառել :
—Ձեռք զարնել · բանի մը ճէօք ձգէլ, կամ ճէօք էրիշտիրմէք · էլ վուրմաք · էլ սունմաք : ձեռնամուխ լինել · մխել 'ի գործ · բուռն հարկանել · ձեռն 'ի գործ առնել · ձեռնարկել · ձեռնթափ լի-նել 'ի գործ ինչ : տես և Սկսիլ · պաշլամաք :
—Ուրիշ երկիրներ ալ առնելու ձեռք զար-նելով : ձեռնթափ լեալ 'ի գիւտս աշխարհաց :
—Միշտ անհնար բաներու ձեռք կը զարնէ : միշտ կանխէ զանհնարինս :
—Ձեռք զարնելը : ձեռնարկութիւն · ձեռնարկ :
—Ձեռք չզարնելու : անձեռնարկելի :
—Ձեռք զարնող : ձեռնամուխ :
—Ձեռք ընկած · ախ տիւշմիւշ · էլէ փէօշմիւշ : 'ի ձեռս անկեալ · մատնեալ 'ի ձեռս · ձերբա-կալ · ըմբռնեալ · կալեալ :
—Ձեռք ընկնիլ : 'ի ձեռս անկանիլ · 'ի բուռն գալ : տես և Բռնուիլ · թութուլմաք :
—Անոնց ձեռքն որ ընկնի : նոցա թէ 'ի բուռն գայցէ :
—Ձեռք չընկնող : անըմբռնելի :
—Ձեռք լուացած ջուրը : ձեռնալուայ · լուա-ցուկք · լուացու :
—Ձեռք ձգել · բանի մը ճէօք զարմէլ : տես Ձեռք զարնել :
—Ձեռք ձգել · ախ չէքմէք · ունէնմաք · էլէ կէչիրմէք : ձեռնհաս լինել · ըմբռնել · ունել · յ[illegible] նուաճել · ընդ իւրև արկանել · տիրել :
—Ձեռք ձգել · ախ չէքմէք · բռնէլ մէկը, բան մը · էլէ պըրաքմաք · թութմաք : 'ի ձեռս արկանել · զբուռն կամ զձեռամբ արկանել · զձեռամբ ածել · 'ի բուռն արկանել · 'ի բուռն ածել · ձերբակալ առնել · ձերբակալել · կալանաւորել · ըմ-բռնել · ունել :
—Ձեռք ձեռքի կպուցած : ձեռնամած :
—Ձեռք ձեռքի վրայ բարև բռնած : ձեռս 'ի կապ :
—Ձեռք չունող : անձեռն · ձեռնատ : տես և Ձեռքը սախատ :
—Ձեռք վերցնել · ճէօք էրիշտիրմէք · էլ գալտըրմաք : ձեռս բառնալ · ձեռն ձգել · ձեռնաձիգ լի-նել · ձեռնամերձ լինել · ձեռն մխել · ձեռնա-մուխ լինել · ձեռնամխել · պատահել :
—Զըլլայ որ ձեռք վերցընես : ձեռս մի երբեք ձգեսցէս : [րել :
—Ձեռք վերցնել · գլուխ քաշէլ : տես Ապստամ-
—Ձեռք տալ · էլինէ վէրմէք : տես Ձեռքը տալ :
—Ձեռք տալ · էլ վէրմէք : գալ 'ի դէպս · հար-կանել զդէպս · օգնել · օգտել · գոլ յօգուտ :
—Ձեռք տալ` բարէքեամաթէան կամ հաստամաթէան :

ձեռն խառնել ընդ ումեք. առ հաւանութեան տալ:
-Ձեռաց գիր: ձեռագիր:
-Ձեռաց կապ: ձեռնակապ. ձեռակապ:
-Ձեռաց ներքևէն: 'ի ներքուստ ձեռին:
-Ձեռաց տակ ածել: ընդ ձեռամբ նուաճել, արկանել. իշխել. տիրել:
-Ձեռաց տակ կորզալ առնելն: ուսանել առ ոտս ուրուք. աշակերտիլ:
-Ձեռաց տակ կենալ: կալ ընդ ձեռամբ, կամ ընդ իշխանութեամբ. կալ ընդ հրամանաւ:
-Ձեռաց տակ մեծցած. ձեռքով մեծցած: ձեռնասուն. ձեռասուն. ձեռական. ձեռատունկ. ձեռակերտ:
-Ձեռաց տակ տրվող, կամ վարժած. ինչպէս են պոզը կենդանիք: ձեռնընտել:
-Ձեռաց տակ չտրվող, կամ չտրված, կամ անվարժ. Եարանի: անձեռնընտել:
-Ձեռաց սախտութիւն. չըլաղըը: փնեցի գող. խեղճութիւն. հաշմութիւն:
-Ձեռաց սրբիչ: Թաշկինակ. գաստառակ. դեռնջակ. անձեռոց. անձեռոցիկ:
-Ձեռաց քար. Ճեռով նետելու քար: բանաքար. գիլ:
-Ձեռքէ առած փոխ տալուց շահի: ձեռնափոխ:
-Ձեռքէն առնել. ափէն խլել. Եւլինդէն ալմաք: Թափել. ձողոպրել. կորզել. զերծուցանել: տես և Խլել: — Անոնց ձեռքէն առին բոլորը. Թափեցին 'ի նոցանէ զբոլորն:
-Ձեռքէն բան եկող. Եըշինըլը: յաջողակ. այր գործոյ: տես և Ձեռքը աջող:
-Ձեռքէն բռնել: զձեռանէ ունել. զձեռանէ առնուլ:
-Ձեռքէն գալ: ձեռնհաս լինել. կարել. բաւել. ատակել. մարթել. զօրել. զօրանալ. ձեռնհաս կամ բաւական լինել: տես Կրնալ:
-Երբոր ալ ուրիշ բան չէր իգար ձեռքէն, ելաւ փախաւ: Իբրև այլ ոչ ինչ էր ձեռնհաս, փախստական անկանէր:
-Ձեռքէդ ինչ որ կու գայ նէ: որչափ ձեռնհաս իցես. զոր կարես. որչափ ինչ ձեռն քո բաւական իցէ. որ ինչ 'ի կարի քում իցէ: տես և Ինչ որ կրնաս:
-Որչափ որ ձեռքերնէն կու գար կը մեռցընէին: որչափ ինչ յինքեանս ապաստան էր' չնչէին:
-Ձեռքէն չգալ: անձեռնհաս գոլ. անկարանալ. ոչ զօրել. անկարանալ առ ինչ:
-Ձեռքէս չի գար ըսել. Եշլըյամ Եւմէզ: պարտութիւն խոստովանել:
-Ձեռքէն ելլել, կամ ձեռքը ծակել ելլել: ընդ ձեռն ելանել:
-Ձեռքէն ելլել. Եւլինդէն չըգմաք: տես Աղատիլ:
-Ձեռքէն եկածը: որչափ 'ի կարի իւրում էր: ըստ կարի իւրում: Որչափ իւր ինքեան գալ էր: Որչափ 'ի ձեռին իւրում էր:
-Ուրիշ բան ձեռքէն չէր իգար: այլ ոչինչ էր ձեռնհաս: — Ձեռքէն եկածին չափ: որչափ իւր ինքեան գալ էր: — Որչափ որ ձեռքէդ կու գայ: որքան գալ է քեզ:
-Ձեռքէն եկող: Եւլինդէն կէլէն: ձեռնհաս. կարող. բաւական. ատակ:
-Ձեռքէն չեկող: անձեռնհաս. անկարող. անբաւական. անզօր. ապիկար:
-Ձեռքէն հանել. Եւլինդէն չըգարմագ: հանել 'ի ձեռաց. կորուսանել. փախուցանել:
-Ձեռքէն հանել, կամ փրցնել: տես Խլել. և Աղատել:
-Ձեռքէն ձգել, կամ Թողուլ. Եւլինդէն պրագմագ: լքանել. Թողուլ: տես և Երեսէ ձգել:
-Ձեռքէ ձեռք. Էլտէն էլէ: ձեռն 'ի ձեռն. ձեռն 'ի ձեռանէ:
-Ձեռքէ ձեռք բռնել. ձեռք ձեռքի բռնել. ինչպէս պար բռնել լինի: վերառել. ձեռն ընդ ձեռն խառնել:
-Ձեռքը ազատ. Էլի պօշ: ազատաձեռն. ձեռնարձակ:
-Ձեռքը աջող, կամ աջող ձեռք ունեցող: աջողաձեռն. բազկաջող: — Աջողակութիւն ձեռքի: ձեռնաջողութիւն. ձեռնաւարութիւն:
-Ձեռքը առնել: 'ի ձեռս առնուլ. ունել: ըմբռնել:
-Ձեռքը բան չունենալ, կամ պարապ ելլալ: ունայնաձեռն լինել. դատարկաձեռն գոլ. ձեռնունայն ելանել:
-Ձեռքը բան չունող, ձեռքը պարապ: ձեռնունայն. ունայնաձեռն. դատարկաձեռն:
-Ձեռքը բանալ: բանալ զձեռս. պարզել զձեռս:
-Ձեռքը բաց. Ճէօքը ծօգ. Էլի աչըգ. Խարամզ: շռայլ. վատնիչ:
-Ձեռքը բաց ըլլալ: շռայլել. վատնել:
-Ձեռքը բաց ըլլալը: շռայլութիւն:
-Ձեռքը բերանին վրայ գնել: ափ 'ի բերան լինել: [ռին. կրել:
-Ձեռքը բռնել. Էլինդէ Թութմագ: ունել 'ի ձե-
-Ոսկի գաւաթ բռներ էր ձեռքը: ունէր տաշտ ոսկի 'ի մատունս իւր: Բաժակ 'ի մատունսն բերեալ: [նել:
-Ձեռքը բռնել: ձեռնկալել. ձեռնկալու լի-
-Ձեռքը բռնելը: ձեռնկալութիւն:
-Ձեռքը բռնուիլ: տես Կալիլ: [տու:
-Ձեռքը բռնող. Էլ Թութան: ձեռնկալու. ձեռըն-
-Ձեռքը գլուխը (զարկած կամ զարնելով): ձեռն 'ի գլուխ. ձեռս 'ի գլուխ:
-Ձեռքը գոցել' (ապահովութեամբ): փակել ըղձեռս կծկել. ամփոփել. կցրել:
-Ձեռքը գործու զարնել: տես Ձեռք զարնել:
-Ձեռքը գնել: տես Ձեռքը տալ:
-Ձեռքը երկան. ուզուն Էլլի: երկայնաձեռն:
-Ձեռքը երկան. բան գողցող. Էլի ուզուն. հըրսըզ: գող:
-Ուրիշի բանին ձեռք երկընցընելը: ձեռնարձակութիւն:
-Ձեռքը ըլլալ. Էլինդէ օլմաք: կարել. կարող. ձեռնհաս լինել:

-Ձեռքը թուլցած: լքեալ ձեռօք: տես և Ոտքը ձեռքը թուլցած:
-Ձեռքը թօթուել: տես Ձեռքը յետ քաշել:
-Ձեռքը ծակ: տես Ձեռքը բաց. Չէօփրէ. Խայնը:
-Ձեռքը կապած: ձեռնակապ. ձեռակապ:
-Ձեռքը կապել: ձեռակապել:
-Ձեռքերը իրարու հետ կապել կամ կղպել ծնկան բոլորտիքը: խիղբ զծնկօք արկանել. խիղբ զծնկօք առնուլ:
-Ձեռքը կոտրած: ձեռնբեկ:
-Ձեռքը կտրած: ձեռնատ. ձեռնակոտոր:
-Ձեռքը կտրել: ձեռնատել. խեղել:
-Ձեռքը կտրելը: ձեռնատութիւն:
-Ձեռքը հազըր. Էլինտէ հազըր: առձեռնպատրաստ:
-Ձեռքը հազըր կենալ: առձեռն պատրաստ գոլ. կալ առ ձեռնպատրաստ:
-Ձեռքը համնիլ. Էլի Էրիշմէք: ձեռնհաս լինել. ձեռնահաս գոլ: տես և Կրնալ:
-Ձեռքը չհամնիլ: անձեռնհաս գոլ. անկարող գոլ. չքաւորիլ: տես և չԿրնալ:
-Ձեռքը համնօղ: ձեռնհաս:
-Ձեռքը չհամնօղ: անձեռնհաս:
-Ձեռքը յետ քաշել: ամփոփել զձեռս. կրծկել զձեռս. ձեռնթափ լինել: տես և Ցետ կենալ: — Անարժաններէն ձեռքը ետ կը քաշէ: յանարժանից ձեռնթափ լինի:
-Ձեռքը շարժել: շարժել զձեռն:
-Ձեռքը շարժելով դադրեցուց մէջլիսին իրար անցումը: ակնարկութեամբ ձեռինն իւրոյ զբազում ամբոխ խնձոյին դադարեցուցեալ:
-Ձեռքը ոտքը քաշուած: հաշմ ձեռամբ և ոտիւք:
-Ձեռքը պարապ: տես Ձեռքը բան չունօղ:
-Ձեռքը պարպիլ. Էլի պօշանմաք. Էլի փէյմէք: պարապ ունել. պարապել: տես և Պարապ ատեն գտնել:
-Ձեռքը չպարպիլ: չգտանել պարապ. անպարապ լինել:
-Ձեռքը սախաթ. չօլագ: փեցի. խեղ. հաշմ ձեռամբ. միաձեռանի. ձեռնբեկ. թոնծ:
-Ձեռքը սախաթել. չօլագ էթմէք: խեղել:
-Ձեռքը վարպետ կամ վարպետ ձեռք ունեցօղ: ձեռագէտ:
-Ձեռքը կամ ձեռքերը վեր վերուցած: ձեռնատարած. բազկատարած. զձեռս ընդ երկինս պարզեալ:
-Ձեռքը տալ. Չէօփրէ դիւնէլ. ավր փալ. Էլինէ վէրմէք: տալ 'ի ձեռս. մատնել 'ի ձեռս:
-Ձեռքը տալ. յանձնել. Էմանէթ էթմէք: տալ 'ի ձեռս. աւանդել. յանձնել. յանձն առնել. հաւատալ: տես և վերի Ձեռքը տալը:
-Ձեռքով: ձեռամբացի. ձեռբացի:
-Ձեռքով. Էլիլէն: ձեռամբ. ձեռամբացի:
-Կրակին մէջէն երկաթը ձեռքով խլեց: յափշտակեաց 'ի միջոյ հրոյն զերկաթն ձեռամբայն:
-Ձեռքով. կամ ձեռքովը. (Էլէ Նախաւորը''): 'ի ձեռն. ընդ ձեռն. ձեռնտուութեամբ. միջնորդաւ: [սեբեփ:
Մովսէս մարգարէին ձեռքովը: 'ի ձեռն Մով-
Սմբատ սէրասկէրին ձեռքովը: ընդ ձեռն սպարապետին Սմբատայ:
Եղբօրը ձեռքովը ըրաւ զան բանը: ձեռնտուութեամբ եղբօր իւրոյ արար զայն:
Առաքեալներուն ձեռքովը: միջնորդաւ առաքելոց. Միջնորդովք առաքելովք:
Օդին ձեռքովը: միջնորդաւ օդոյ:
-Ձեռքով բանած, կամ բանօղ. Էլէ իշլէնմիշ, եա Էլիլէն Էտէն: ձեռագործ. արուեստական:
-Ձեռքով չբանած: անձեռակերտ. անձեռագործ. անարուեստաշէն. բնքնեղ:
-Ձեռքով բռնել. Էլիլէն թութմաք: ձեռաւկալ կամ ձերբակալ առնել. ձերբակալել: տես և Բռնել. Թութմաք:
-Ձեռքով բռնել. Էլ իլէ յօքլամաք. Եօքլամաք: շօշափել. զննել:
Ձեռքով չի բռնուիր: 'ի ձեռաց չզննի. անշօշափելի:
-Ձեռքով բռնելու, կամ բռնուելու: զննելի. ձեռնազնին. շօշափելի:
-Ձեռքով բռնօղ, կամ բռնած: ձերբակալ:
-Ձեռքով գրած: ձեռագիր. ձեռնագիր:
-Ձեռքով գրել, կամ ձեռքովը գրել: ձեռագրել. ձեռնագրել: [ապտակել:
-Ձեռքով զարնել կամ ծեծել: ձեռակոծել.
-Ձեռքով ծեծելով: ձեռակոծ:
-Ձեռքով հուսած: ձեռահիւս:
-Ձեռքով շինած, կամ ըրած. Էլ Էօրիւսիւ: ձեռագործ. ձեռագործակ. ձեռագործական. ձեռակերտ. ձեռակերտիկ:
-Ձեռքով շինած տուն, կամ բնակարան: ձեռակերտ. դաստակերտ:
-Ձեռքով չշինած: անձեռագործ. անարուեստ. անձեռակերտ:
-Ձեռքով շինել, կամ ընել: ձեռակերտել. ձեռագործել. ձեռնաձուլել:
-Ձեռքով պախշած: ձեռաձիր:
-Ձեռքով տնկածը: ձեռատունկ:
-Ձեռքով քաշելը: ձերբաձգութիւն:
-Ձեռքովը: տես Ձեռքով. (Էլէ Նախաւորը''):
Ձեր. սիզին: ձեր. ձերային. ձերոյին:
-Ձեզի համար: 'ի ձեր սակս. 'ի ձեր աղագս. յաղագս ձեր. վասն ձեր:
-Ձեզի չափ. Սիզի ղատար: ձեօք չափ. ըստ ձեզ. իբրև զձեզ. որպէս զձեզ:
-Ձեզմէ, կամ ձեզմէն. սիզտէն. սիզ սիզտէն: 'ի ձէնջ. ձեզէն. ձեզոյն:
Ձեւ. գալըպ. Էնտամ. Էօտամ: ձև. գիր. գրութիւն. տարազ. կերպ. տեսիլ. կերպարան. պատկեր. երևոյթ. ձևակերպութիւն. կերպաւորութիւն. կերպարանութիւն. կերպագրութիւն. կազմակերպութիւն. նկարագրութիւն. ստուերագրութիւն:
Ձև բերել. Ձև բերօղ. և այլն: տես Ձև խօթել. Ձևացնօղ:

-Ձև խօթել, կամ Ձևի բերել: ձևել. ձևացուցանել. ձևակերպել. կերպաձևել. կերպաւորել. կերպացուցանել. կերպարանել. կազմակերպել. կերպագրել. արդել. յարդ և 'ի կերպարան ածել. պատկերել. պատշաճել. պատկանել. յարմարել. ճախարակել. տեսակաւորել: տես և Ձև հանել. և Ձևացնել:

-Ձև խօթօղ: տես Ձևացնօղ:

-Ձև հանել. Եանլըշ չըգարմագ. Էնդամըյ կէօստէրմէք: ձևացուցանել. կերպացուցանել. կերպաւորել. կերպարանել. տպաւորել: տես և Ձև խօթել. և Ձևացնել:

-Ձև մտնել: } տես Ձև ունենալ:
-Ձևի մէջ մտնել: }

-Ձև ունենալ: ձևանալ. կերպանալ. տեսականալ. ձևիլ. ձևակերպիլ. կերպաձևիլ. կերպաւորիլ. կերպարանիլ. տպաւորիլ. պատկանիլ. պատշաճիլ. յարմարիլ:

-Ձև չունենալ: տձևիլ:

-Ձև չունենալը: տձևութիւն. անձևութիւն: տես և Անշնորհքութիւն:

-Ձև ունօղ: ձևաւոր. բարեձև. տեսակաւոր: տես և Շնորհօք. շէօհրէլի:

-Ձև չունօղ: տձև. անձև. անկերպ. անկերպարան. անկազմ. անարդ. անտեսակ: տես և Անշնորհք:

-Ձևը խիստ աղւոր: չքնաղաձև:

-Ձևի նմանութիւն: ձևակցութիւն. չափակցութիւն. համաձևութիւն:

-Ձևով նման: ձևակից. չափակից. համաձև:

-Այլ և այլ ձևով: զանազանաձև:

-Մէկ ձևով: միաձև:

-Շատ ձևով: զանազանաձև:

Ձևանալ: պատճառել. կեղծաւորել. ձևանալ. երևիլ:

Աղօթասէր կը ձևանայի, ու իրօք չէի: ձևանայի աղօթական, և տիրապէս ոչ էի:

Խենդ կը ձևանար: ձևանայր մոլեգնութիւն:

Արդար ձևանալ: կերպարանել զարդարութիւն:

Հիւանդ ձևանալ: խօթապատճառս լինել. խօթութիւն բաղբաղել:

Նման է հիւանդի՝ որ առողջ կը ձևանայ: Նման է հիւանդի՝ որ կեղծաւորի զառողջութիւն:

Ճշմարտախօս ձևանալ: պատճառել զճշմարտութիւն:

Սատանաները կերպ կերպ ձևանալով: ցնորիւք 'ի կերպս կերպս լինելով դիւաց:

-Ձևի նմանութիւն: ձևակցութիւն. չափակցութիւն. համաձևութիւն:

-Ձևով նման: ձևակից. չափակից. համաձև:

-Այլ և այլ ձևով: զանազանաձև:

-Մէկ ձևով: միաձև:

-Շատ ձևով: բազմաձև:

Ձևացնել: ձևացուցանել. ձևակերպել. կերպաձևել. կերպաւորել. կերպարանել. նկարել. նկարակերտել. նմանաբերել. նմանագրել. ստորագրել. ստեղծանել. ստեղծուլ:

Կաւէն աման ձևացնել: ստեղծանել, կամ ստեղծուլ անօթս 'ի կաւոյ: տես և Ձև խօթել, և Ձև հանել:

Առաջ երթալ ձևացնելով: կերպ 'ի յառաջ:

Ծիծաղել ձևացնելով: կերպ 'ի ծաղր:

Զգիտնալ ձևացնելով: իբր թէ զանխուլ իրին:

Վազել ձևացնելով: իբր յարշաւս:

Պրիամոսի բերնէն նամակ ձևացնելով: ըստեղծեալ թուղթ 'ի Պրիամոսէ:

Ձևացնօղ: ձևացուցիչ. կերպարանիչ. ստեղծիչ. ձևարար. տեսակարար:

Ձևել. պիչմէք: ձևել:

Ձևիչ. տայինէն ճիւէլա գօրծիրի. պըչագ: ձևիչ. կտրոց. մկրատ:

Ձևօղ: ձևիչ. ձևող:

Ձէթ. զէյթին եաղը: ձէթ. իւղ:

-Ձէթ հանելը: ձիթագործութիւն:

-Ձէթ հանօղ: ձիթահան. ձիթագործ:

-Առանց ձէթի: անձէթ:

-Ձէթով օծել կամ խառնել: ձիթել:

Ձըւազեղ. գայկանայ: ձուազեղ:

Ձըւանկ. ալիթը վար էկած. փէզօղ: փոշտանկաւոր. փոշտանկ:

-Ձըւանկ ըլլալ: փոշտանկիլ:

Ձըւանկութիւն: փոշտանկութիւն:

Ձըւանք. մարդոյ, կամ անասնոյ. մարդու, կամ անասնոյ հասկիննէրը. հայալար: երկուորիք. առականք. կոկոլանք:

-Ձըւանք ունօղ: որձի:

-Ձըւանք չունօղ: ձուանի. որձատ. քածաւարատ:

-Ձըւանքը հանած, կամ աւրած. էնէնմիշ. էնէնմիշ. հայաարը: քածաւարատ. թաղամաւոր. թաղամասաւոր:

-Ձըւանքը հանել, կամ աւրել: քածաւարել. թաղամաւորել. թաղամասաւորել:

-Ձըւանց տոպրակը: պարկ ամորձեաց. փոշտ:

Ձթել. գաթրանլամագ: ձիւթել. ծեփել ձիւթով:

Ձթոտ: ձիւթեալ:

-Ձթոտ զիֆթ: կպրաձիւթ:

Ձի. աթ: ձի. երիվար. գրաստ. աստ:

-Ձի՝ ազնիւ, քէօհլան. էփէկ: Նժոյգ. խաշակ: — Ազնիւ ազեկ ձի ունեցօղ: քաջաձի:

-Ձի՝ ալաճայ պուտ պուտ սև ու ճէրմագ. էպրէշ: ճարտուկ. ճանճկէն. ճանճաճերմակ: — Ձի՝ ալաճայ խալըր պուտերով: վազերաձի: Ձի՝ կարմիր գէղին. Եաղըզ: աշխէտ. աշխէտաձի. երաշխ: — Մոխրագոյն. գըր: մողոշիկ. գորշ:

-Ձի՝ անոյխան, գէչ: վատաձի:

-Ձի՝ արաթ: յոլատակ, փահլ:

-Ձի՝ արապի. արապ աթը. Եաղը: արաբացի. առուայիկ. տաճիկ ձի:

-Ձի՝ բէրանը կակուղ: փափկերախ: — Ձի՝ բէրանը սէրթ. կէմ չէկօղ: խստերախ. կարծրերախ.

դժոխերասան. աներասան: — Ձի՝ բերանը ծեծրած: փրփրերախ:
—Ձի՝ բեռ կրելու. ...: գրաստ. բեռնաբարձ. կարաւանկիր: [բեկ:
—Ձի՝ էշ. ...: ձայլիկ. ձաղ. մատակ. զամ-
—Ձի՝ կտրած: որձատ. մալեալ. հատեալ. քածաւտրատ. թաղամասուոր. թաղամասուոր:
—Ձի՝ չկտրած. ...: որձի. մատակախառն. մատակախազ:
—Ձի՝ կրճատած: վարժ. մարզիկ. կիրթերասան:
—Ձի՝ ...: բուշոյ. բոշոյ:
—Ձի՝ ... ...: երագոտն. երագընթաց. ձեպընթաց. օդապարիկ. փոյթընթաց:
—Ձի՝ ...: ձիապետի:
—Ձի բանեցնել: ձիաւորութիւն:
—Ձի բանեցնելը: ձիավարութիւն. ձիավարականն. ձիավարժք:
—Ձի բանեցնող. ...: ձիավարժ. ձիավար:
—Ձի բերող երկիր: երիվարաշատ:
—Ձի հեծնել: տես Հեծնել: — Ձի հեծնելու քար. պատանդ: ձիակալ: — Աղէկ ձի հեծնող, կամ ունեցող: քաջաձի: — Թուրքունձի գունով ձի հեծնող: աշխետաձի: — Ճերմակ ձի հեծնող: Ճերմակաձի. սպիտակաձի: — Գալուկ ձի հեծնող: երագաձի:
—Ձի ձաթեցնել: ձի պատառել:
—Ձի պահող սնուցող: ձիաբոյծ. երիվարաբոյծ. ձիաճարակ:
—Ձի սիրող: ձիասէր. երիվարասէր:
—Ձի սպանող: ձիասպան:
—Ձի վազցնել: ձիարշաւ խաղալ. ձիարձակ կամ ձիաթափ կամ ձիավար արշաւել. ձիարկեալ գնալ. ձիախրոխտ ընթանալ:
—Ձի վազցնելը: ձիընթաց. ձիարշաւ. ձիախաղաց. ձիավազ:
—Ձի վազցնելու, կամ գալեցնելու յարմար դաշտ: դաշտ ձիավարութ:
—Ձի վազցնելու տեղ կամ մէյտան: ձիընթաց. ձիընթացիկ. ձիընթացարան. ձիարձակարան. արձակարան. արձականոց: տես և Աթ մէյտանը:
—Ձի քշել: ձիավարել: տես և Ձի վազցնել:
—Ձիերը մէկտեղ քշել կամ քալեցնել: համերասանակ ընթանալ: [պան:
—Ձիերու մերակացու: վառանապահ. կոյսա-
—Ձիերու տեղ. ախոռ: ասպաստան. ախոռ: — Ախոռը պահած ձի: ասպաստանիկ:
—Ձիերու տեղ. ...: ձիաստան:
—Ձիերու փաթթըւքը: գրնդկին երիվարաց:
—Ձիէն վար ցաթկել: թափել զինքն 'ի գրաստուէ, 'ի ձիոյ:
—Ձին եռալարէն բռնած ժուռ ածցնել: շրջածել երասխաձգութեամբ զերիվար:
—Ձիով գացող: ձիախաղաց:
—Ձիով դառողացող: ձիախրոխտ:
—Ձիով եռևէն ընկնիլ: զհետ հեծանել:
—Ձիով եռևէն ընկնող: ձիահալած:

—Ձիով երթալ: ձիաւորիլ. երիվարել:
—Ձիով թալքելու երթալ: յաւար հեծանել:
—Ձիով պատերազմող: ձիամարտիկ. ձիամարտ:
—Ձիով վազող: ձիարշաւ. ձիընթաց. ձիընթացիկ. ձիարձակ:
—Ձիով վրայ վազել: ասպատակել. ձիարձակ լինել: — Արծիւը թռչուններուն վրայ վազելու պէս՝ ձիով վրայ վազեց: ձիարշաւս արշաւեաց խիստ զարծուի յերամս հաւուց:
—Ձիու գլուխ ունեցող: ձիագլուխ:
—Ձիու եարըշ: ձիամարտ. ձիամարտութիւն. ձիարշաւ. ձիընթացք:
—Ձիու եէմ: կեր. խար. գարման:
—Ձիու եոխն, կամ եաևէ դէմ: դաւակ. նաւս: — Եոփն կամ դաւակը լոյն ձի: դաւեղ. առոյգադաւակ:
—Ձիու եաևէ զլխն դրահը: ...:
—Ձիու զարդ կամ զէնք. ...: ձիազէն. սապազէն. կազմած ձիոյ. սար երիվարի. ընջապանակ երիվարի. ապարդամ. վարա-
—Ձիու էյէր: թամբ: [ւանք:
—Ձիու էօզէնկի: ասպանդակ. ասպանդանոց:
—Ձիու խազ ընել: հանդիպել զձիավարականն. ձիարշաւ 'ի հանդէս ածել:
—Ձիու խօլան: տես Խօլան՝ ձիու:
—Ձիու մեծ ուտող: ձիակեր:
—Ձիու նալ: ամբառակ. պայտ. ձիակապ: — Նալ անցուցած ձիու ոտք: ամբակ երկաթապատ, երկաթակապ, երկաթի:
—Ձիու նմուն: ձիանման. ձիակերպ. ձիաձև:
—Ձիու ոտք կամ ըղունկ: ամբակ: — Ձիու ըղունկի համ ունեցող: ամբակահամ:
—Ձիու ալէա ընող. ...: ձիավարժ. ձիադարման:
—Ձիու արջէն անցնող կաշին: ...:
—Ձիու սիւրիւ: տես Սիւրիւ՝ ...:
—Ձիու մերաներեալ: ձիակամ. երիվարական:
—Ձիու մէր մէր կոյնիրն ու չհնազանդիլը: խաղալ և ընդվզել երիվարի:
—Ձիու վրայ փոխելիք: ...: վարաւանք: — Ոսկիով բանած փոխելիք ունեցող ձի: ոսկվարաւանք:
—Ձիու կամ ձիերու տակ ձգել: ընթացնել ձիոց. ձիընթաց առնել 'ի վերայ (նորա):
—Ձիու քուռակ կամ ձագ. ...: մտրուկ. քուռակ ձիոյ. ձիաքուռակ. մատաղաձի. քուռ:
—Ձիուն զրահ հագցնել: ասպազինել: — Զրահ հագած ձի: ասպազէն:
Ձիակարեկ. ...: ձիակարեակ:
Ձիամարգ՝ կենդանի. կէսը ձի, կէսը մարդ. ...: ձիախառն. մարդաձիւղ. ձիացուլ. յուշկապարիկ:
—Ձիաւոր. ...: ձիաւոր. հեծեալ. մերաըեակ. ձիահեծեալ. հեծելակ. մասկաձի. ձիական:
—Ձիաւոր զօրք: հեծելազօր. այրուձի. հեծելազն. հեծելախումբ. հեծելագունդ:
—Ձիաւոր զօրք ընտրել: ձիընտիր առնել:

-Ձիաւոր զօրքի գլուխ ։ հեծելապետ. հեծելագլուխ ։
-Ձիաւորներու բազմութիւն ։ հեծելախումբ. ամբոխ. այրուձի բազում ։ [լոց ։
-Ձիաւորներուն վարելը ։ շահատակութիւն հեծե_
-Ձիաւորութիւն. ըլինիճիլիք ։ ձիավարութիւն. ձիավարժք ։
Ձիգ. ճէք ։ խիստ. սերտ. անդադրելի ։
Ձիգ քաշել աղեղը ։ լնուլ զաղեղն ։
-Ձիգ քաշած ։ ուժգնապիրկ ։
-Ձիթահանք. եաղ փէրմէնի. ըէնէն. ձիթահանք ։
Ձիթաստան. զէյթինլիք ։ ձիթաստան ։
Ձիթենի. զէյթին աղաճը ։ ձիթենի. իւղընձիւղ փայտ ։ [կամ հապալասի ։
-Մանր պտուղ տուօղ ձիթենի ։ հապալասի ,
Ձիւն. գար ։ ձիւն ։
-Ձիւն բերօղ ։ ձիւնաբեր ։
-Ձիւն գալ ։ տեղալ ձեան. իջանել ձեան. ձիւնաբեր լինել. ձիւնանալ ։
-Ձիւն գալ, կամ թափել գլխուն. Հըդ գար գըլուխուն ։ հասանել, կուտել ձիւնաբերաց 'ի վերայ ։ — Գլուխը շատ ձիւներ բերաւ ։ բազում ձիւնաբերս յանձին կուտեաց ։ — Խիստ շատ տրտմութեան ձիւներ գլուխը կու գան կամ կը թափին ։ բիւրապատիկ տրտմականացն ձիւնաբերք 'ի վերայ հասցին ։
-Ձիւն գալը ։ ձիւնաբերք. տեղատարափ ձեան ։
-շատ Ձիւն եկած ։ ձիւնամեծ . ձիւնեղէն ։
-Ձիւն կրօղ ։ ձիւնակիր ։
-Ձիւն նստած տեղ ։ ձիւնաթաղ. ձիւնախաղող. ձիւնապաճոյճ ։
-Ձիւն պահելու տեղ ։ ձիւնահոր ։
-Ձիւն՝ պահծու ։ ձիւնահորք ։
-Ձիւնէ զարնուած ։ ձիւնածեծ ։
-Ձիւնէ խոցուած ։ ձիւնահեղձ. ձիւնախեղդ ։
-Ձիւնէ խեղդուիլ ։ ձիւնահեղձ լինել ։
-Ձիւնի գոյն ։ ձիւնաթոյր. ձիւնագոյն ։
-Ձիւնի հուս, որ է ծիւնի մեծ կտոր ։ հիւս ձեան ։ [սոյզ ։
-Ձիւնի մէջ թաղուած ։ ձիւնաթաղ. ձիւնա_
-Ձիւնի նման ։ ձիւնակերպ. ձիւնակերպիկ ։
-Ձիւնի պէս ճերմկցնել ։ ձիւնացուցանել ։
-Ձիւնի պէս ճերմակ կամ փայլօղ ։ ձիւնափայլ ։
-Ձիւնի պէս փայլել ։ ձիւնափայլել ։
-Ձիւնի ջուր ։ ձիւնաջուր ։
-Ձիւնի վերաբերեալ կամ մութալլիգ ։ ձիւնական ։
-Ձիւնով լեցուն ։ ձիւնալիր ։
-Ձիւնով խառն ։ ձիւնախառն ։
-Ձիւնով պատած ։ ձիւնապատ. ձիւնեղէն ։
Ձկլալ. կէօրմէյէ չալըշմագ ։ ձգտիլ. կրթիլ. նկըրտիլ ։
Ձկնիկ. ձիկի ։ ձկնիկ ։ [հաւ ։
Ձկնկուլ ։ խոլթ. ձկնկուլ. աղկիոն. ծաղրիկ
Ձկնմիս. պալըգ էթի. [illegible] ։ մըսան. մուկն ։

Ձկնմսերը ։ մկունք ։ [խոյզ ։
Ձկնորս. պալըգճը ։ ձկնորս. ձկնահան. ձկնա_
Ձկնորսի պէս ։ ձկնորսաբար ։ [թիւն ։
Ձկնորսութիւն ։ ձկնահանութիւն. ձկնորսու_
Ձկռալ. [illegible] ։ ձգուտել. ձգտել. գկրկտալ զզայել ։
-Ձկռալը ։ ձգտումն. գկրկտանք ։
Ձկտալ. [illegible], կամ կէօրմէյէ չալըշմագ ։ ձըգտիլ. կրթիլ. նկրտիլ ։ տես և Ջանալ ։
Ձմեռ. գըշ ։ ձմեռն. ձմերանի. ձմերայնի. ձմերային ։
-խիստ Ձմեռ, կամ խիստ ցուրտ ձմեռ ։ կարաձմեռն ։
-Ձմեռ բերօղ ։ բքաբեր. բքայորդոր. բքայոյզ. բքարար ։
-Ձմեռ դարձած ։ }
-Ձմեռ եղած ։ } ձմեռնացեալ ։
-Ձմեռ ըլլալ ։ ձմեռնանալ ։
-Ձմեռ չսիրօղ ։ ձմեռնատեաց ։
-Ձմռէն զարնուիլ ։ ձմեռնահար լինել ։
-Ձմեռը բուսած ։ ձմեռնաբոյս ։
-Ձմեռը գիրցած ։ ձմեռնասուն. ձմերասուն ։
-Ձմեռը խոտ գտնուած դաշտ ։ ձմեռնաճարակ ։
-Ձմեռը տանջուօղ ։ ձմեռնատանջ ։
Ձմեռուան, կամ ձմռուան, կամ ձմռան. գըշլըգ [illegible] ։ ձմերային. ձմեռնային. ձմերական ։
-Ձմեռուան ատեն ։ ձմերային. ձմերանի. ձմերայնի ։
-Սաստիկ ձմեռուան ատէն ։ 'ի կարէձմեռն ձմերայնի ։
-Ձմեռուան բոյս ։ ձմեռնատունկ ։
-Ձմեռուան ձիւնէն ու հովերէն տանջուած ։ բքալլուկ. բքաշարշար ։
-Ձմեռուան ցուրտը շատ ։ ձմեռնաճոխ ։
Ձմռել. քըշ կէչիրմէք. քըշ մը անցընել ։ ձմերել ։
-Ձմռելը ։ ձմերումն ։
Ձմեռմուտ. [illegible] ։ ձմեռնամուտ ։
Ձմեռնոց. [illegible] ։ ձմերոց. ձմերանոց. ձմերանոց. ձմերասուն. ձմեռնահանգիստ ։
Ձմերուկ. գարփուզ ։ մեղրապտուղ. ձմերուկ ։
Ձմռան ։ տես Ձմեռուան ։
Ձմռնակ կամ ցրտէն զարնուած. [illegible] ։ ձմեռնահարութիւն. ցրտահարութիւն ։
-Ձմռնակ եղած, կամ եղօղ ։ ձմեռնահար. ցրտահար ։
-Ձմռնակ ըլլալ ։ ձմեռնահարիլ. ցրտահարիլ ։
Ձմռուան ։ տես Ձմեռուան ։
Ձնծաղիկ. [illegible] ։ ձիւնածաղիկ ։
Ձող. սըրըգ ։ ձող. լծակ. բառնալիք. նիգ ։
-Ձող շինօղ, կամ ձողէ շինած ։ ձողակերտ ։
-Ձողերու շարք. [illegible] ։ ձողիք. ձողաբարձ ։
-Ձողերով պատել. [illegible] ։ ձողաբարձ զարգարել ։

-Ձողի ձեւով։ ձողաձեւ. ձողանման։
-Ձողի ձեւ ունենալը։ ձողաձեւութիւն։
-Ձողի պէս։ ձողակերպ։
-Ձողի վրայ դրած։ ձողաբարձ։
-Ձողով չափել։ ձողաչափել։
Ձոր. տէրէ, եա՛ս էրկու պէլանը մէջ էղան տուզ։ ձոր. ծործոր. հովիտ. եմակ. խոխոմ. խոր-րամ. սոր։
-Ձոր տաքուկ։ ջերմահովիտ։
-Ձորը լցած։ ձորալիր։
-Ձորու բարձր տեղերը։ սաւորդ։
-Ձորու նման։ ձորաձեւ. հովտաձեւ։
Ձորամէջ. տէրէ իչի։ ձորամէջ. հովիտ։
Ձորիկ, կամ պզտի ձոր։ ձորակ. ձորձորակ. ծործորակ։
Ձուանք։ տես Ձըւանք։
Ձութ. գաւրան։ ձիւթ. գազխեժ։
-Ձութ՝ ղըր եըծաքէն. սագըզ։ մազդաքէ. տիկ-նակիւ. ծամոն. կիւ։ [նի։
-Ձթի ծառ. սագըզ աղաճը։ հերձի. մազդաքե-
Ձուկ. պալըգ։ ձուկն. լողակ. լողական. կայ-տառ։
-Ձուկ՝ պըզըք։ ձկնիկ։
-Ձուկ՝ ողորկ մորթով։ լերկամորթ. թուլա-տարր. ողորկապատեան։
-Ձուկ՝ կարծր մորթով։ թեփամորթ. կարծրա-մորթ. խեցեմորթ։
-Ձուկ բռնել. պալըգ ավլամագ։ ձուկն որսալ։
-Ձուկ բռնել ըղըրպով։ ուռկանել։
-Ձուկ բռնել թոռով։ ցանցել. ցանցորդել։
-Ձուկ բռնել օլթայով։ կարթել։
-Ձուկ բռնելը։ ձկնորսութիւն։
-Ձուկ բռնելու թոռ։ տես Թոռ. ող։
-Ձուկ բռնող։ տես Ձկնորս։
-Ձուկ բռնող ըղըրպով։ ուռկանաւոր։
-Ձուկ բռնող թոռով։ ցանցորդ։
-Ձուկ բռնող օլթայով։ կարթընկէց։
-Ձուկ ծախող. պալըգճը։ ձկնավաճառ. ձըկ-նաւոր։
-Ձուկ ուտող։ ձկնակեր։
-Ձուկ ուտող թռչուն։ տես Ձկնկուլ։
-Ձկան թուռշի։ աղկեր. աղձեալ ձուկն։
-Ձկան լիճ կամ ձկնարան։ ձկնատեանք. ձըկ-
-Ձկան կեր. եէմ։ ձկանակեր։ [նոց։
-Ձկան հաւկիթ։ ձկնկիթ.
-Ձկան նման։ ձկնակերպ։
-Ձկան մորթ։ ձկնամորթ։
-Ձկները ջարդող։ ձկնաբեկ. ձկանաբեկ։
Ձուն։ տես Ձիւն։ [վարձ։
Ձրի. ճաղայ. մուֆթ։ ձրի. պարգեւ. շնորհ. ան-
-Ձրի տալ։ ձրի տալ. պարգեւել. ձրել. շնոր-հել։
Ձւաղեղ։ տես Ձըւաղեղ։
Ձւանիկ։ տես Ձըւանիկ։
Ձւանք։ տես Ձըւանք։

Ղ

Ղազէթ, կամ ղազզա։ քաղաքի անուն է։ Գազա։
Ղազուն. քաղաքի անուն է։ Կեսարիա պաղես-տինացւոց։
Ղալըրըմ։ սալարկ։
Ղամիշ. գամըշ։ տես Եղէգ, և զհետեւեալսն։
Ղայսէրի. քաղաքի անուն է։ Կեսարիա. Մաժաք։
Ղայրէթ։ տես Աշխատանք, և Ջանք։
Ղանատ. գուշ գանատը։ տես Թեւ։
Ղանատ. տըրամ, ֆէնձէրէէի. եւ այլն։ թեւ (պա-տուհանի կամ վանդակի։)
Ղանուն, կամ ղանօն. սազ է։ սաւիղ. քնա-սաղմոսարան։
Ղաշըխ. գաշըք։ գրգալ. տրգալ։
Ղաշղա տաղը. քէօսէ տաղը։ Սուկաւէտ, Սու-կաւ, Սուկաւէտ լեառն. Սուկաւ լեառն։
Ղավր. գաւառի մը անուն է։ Տէհամ։
Ղարաբաղ, կամ ղարաբաղու երկիր։ Արցախ։
Ղարիկոն, կամ խարիկոն. մանթարի պէս բոյս մ է, որ ծառերուն վրայ կը բուսնի. ազաճ մանթարը։ ղարիկոն։
Ղարիպ։ պանդուխտ. նժդեհ. նշդեհ. օտար. անաշխարհիկ. տարաշխարհիկ. եկամուտ. եկ. տարաբնակ։
-Ղարիպ ատող։ օտարատեաց։
-Ղարիպ ըլլալ։ պանդխտիլ. նժդեհիլ. պան-դըխտանալ. տարաբնակիլ։
-Ղարիպ ընել։ պանդխտեցուցանել. նժդե-հացուցանել։
-Ղարիպ սիրող։ օտարասէր։
Ղարիպնալ։ տես Ղարիպ ըլլալ։
Ղարիպութիւն։ պանդխտութիւն. նժդեհու-թիւն. օտարութիւն. տարագրութիւն. տա-րաբնակութիւն. վտարանդութիւն։
-Ղարիպութիւն քաշել։ տես Ղարիպ ըլլալ։
-Ղարիպութեան ընկեր։ պանդխտակից. նըժ-դեհակից։
Ղարս. քաղաք է։ Կարս։
Ղափլըճայ, կամ ղափլուճայ։ տես Ջերմուկ։
Ղեւտացի։ ղեւտացի։
-Ղեւտացւոց մութալըխ։ ղեւտական։
Ղըլըճըխ։ տես Ջողալ։
Ղըլըպաշ։ տես Աճէմ։
Ղըվան. պտուղ է։ բեւեկն։
Ղոնիա. քաղաքի անուն է։ Իկոնիոն։
Ղուտս. քաղաքի անուն է։ տես Երուսաղէմ։
Ղումրի։ տատրակ։
Ղունտուզ։ տես Ջրիշուն։
Ղունտուրայ։ հողաթափ. կօշիկ. օդ։

Ղուշ: տես Ճնճուղ, և Թռչուն:
Ղուռուշ: տես Խուռուշ:
Ղուտրէթ: տես Ոյժ:
Ղուտրէթ հէլվասը: տես Խուտրէթ հէլվասը:
Ղուրպան. Ղուրպան ըլլալ. և այլն: տես Զոհ. Զոհել. և այլն:
-Ղուրպան պայրամը: տես Խուրպան պայրամը:
Ղուրպէթլիք: } Ղուրպէթ: } տես Օտար երկիր:
Ղուրտ: տես Որդ, և Գայլ:
Ղպլէ: տես Հարաւ:
Ղըրըղ: տես Խըրըղ:

Ճ

Ճագար. ադաչ թավշանը: Ճագար:
Ճաթ. չըթ. ճաթ. ճաթլաք. ճաթլաքլըք: Ճայթ. Ճայթիւն:
Ճաթած. ճաթլաք: Ճայթեալ. բեկեալ. հերձեալ. բեկ. պայթուցեալ:
Ճաթեցնել: Ճայթեցուցանել. հերձանել. պայթուցանել. բեկանել:
Ճաթիլ: Ճայթիլ. պայթիլ. բեկանիլ:
-Ճաթիլ. օֆքէ: տես Սիրտը ճաթիլ:
Ճաթռտիլ: } Ճաթճթիլ: } Ճարճատիլ. Ճայթռտիլ պատռիլ:
-Ճաթռտիլը: Ճարճատումն. Ճարճատիւն. Ճայթռտումն:
Ճակատ. ալըն: Ճակատ:
-Ճակատ՝ պաշ, գըրէ. և այլն: Ճակատ. առաջք. դէմք:
-Ճակատ ճակտի: Ճակատ առ ճակատ:
-Ճակատ ճակտի գալչիլ. ինչպէս պատերազմի մէջ իրարու: Ճակատիլ. ՚ի դիմի հարկանիլ. բաղխիլ ճակատուց:
-Ճակատ ճակտի կռուիլ: Ճակատամարտել:
-Ճակատ ճակտի կռուիլը: Ճակատամարտութիւն. Ճակատամարտ:
-Ճակատ ճակտի կռուող: Ճակատամարտիկ:
-Ճակատ ճակտի պատերազմ: Ճակատամարտ:
-Ճակատելու տեղ: Ճակատատեղի:
-Ճակատել տալ: Ճակատել. Ճակատեցուցանել:
-Ճակատը առաջ քշող: Ճակատամուղ:
-Ճակատը գրել: Ճակատագրել:
-Ճակատը դուրս կամ ուռած: գարաճակատ:
-Ճակատը կարգի դնող: Ճակատայարդար:
-Ճակտի գիր. ալըն եազըսը: Ճակատագիր. ճակատագրութիւն. բախտագիր. բաշխք. կապեալ հրամանք: տես և Գլխու գալիք:
Ամեն բան բախտէն ու ճակտի գրէն կախուած սորվեցուցին: բախտի և հարկի անփոփոխելւոյ ներքոյ կացեալ աղանդեցին զամենայն:
-Ճակատը գրուած: Ճակատագրեալ:
-Ճակտին զարնող կամ զարնուող: Ճակատահար:
Ճահէն. էրկէք ադըն է: Ճենաստան. Ճենք:
Ճահիլ: խակ. տհաս. անվարժ. անխրատ. խակամիտ. աղայամիտ. մանկամիտ. թեթևամիտ. աղայաբարոյ. մանկաբարոյ:
Ճահիլնալ: խակամտիլ:
Ճահիլութիւն: խակութիւն. տհասութիւն. անվարժութիւն. անխրատութիւն. խակամտութիւն. աղայամտութիւն. թեթևամտութիւն:
Ճահռ. Ճահռ ընել: տես Ջանք. Ջանալ:
Ճաղ. փարմախլըխ: վանդակ. վանդակագործ. վանդակապատ. ձողաբարձ. ձողեք. խաղխամք:
-Ճաղ շինող: վանդակագործ:
Վանդակին այսինքն փարմախլըխին խաղերով շինած դուռը բացաւ: եբաց զխաղխամեայ դուռն վանդակին:
-Ճաղով զարդարած: ձողաբարձ զարդարեալ. խաղխամեայ:
-Ճաղով զարդարել. փարմախլըղլըն փօնաթմաք: ձողաբարձ զարդարել:
-Ճաղ. մէռէլի. նաշ. թապութ: դագաղ. նաշ:
Ճամ: ապակի. ապիկի:
-Ճամ շինող: ապակագործ. ապակեգործ:
-Ճամէ, կամ ճամէ շինած: ապակեայ. ապակեղէն:
-Ճամի թերթ: թանթ ապակւոյ:
-Ճամի պէս մէջէն կերևնար: որպէս ընդ ապակեղէն թաղանթս երևէր:
Ճամալ, կամ ճամմալ. փէհլէ: ուղտ. մոլուխ:
-Ճամալ, կամ ճամմալ. փէհլէճի: ուղտապան:
Ճամբայ. Եօլ: ճանապարհ. ուղի. շաւիղ. պողոտայ. ռահ. երթք: — Աչքը ճամբան: ակն ՚ի ճանապարհ:
-Անցուկ ճամբայ: տես շատ կոխուած ճամբայ:
-Երկըթէ ճամբայ: երկաթուղի: — Երկըթէ ճամբուն կենալու տեղուանքը: հանգոյց. հանգրուան: — Երկըթէ ճամբուն պաշտօնեաներուն կեցած կամ գործելու տեղը: կայարան:
-Ծածուկ ճամբայ: գողուղի. գողուղի հետևանաց արահետ:
-Շատ ճամբայ ունեցող: բազմահետ բազմաշաւիղ. յոգնաշաւիղ:
-Շիտակ կամ տափահով ճամբայ: արահետ. արքունի ճանապարհ. լայնափողոց: — Շիտակ ճամբէն երթալ: արահետել:
-Ճամբայ բանալ: հորդել ճանապարհ. ռահ

գործել. ճանապարհ հարկանել. ճանապարհ առնել: — Ճամբայ բացէք անոր՝ որ գնայ 'ի արևմուտք կլնոտի: Ճանապարհ արարէք այնմիկ՝ որ նստի ընդ արևմուտս: տես և Ճամբայ ընել:

—Ճամբայ բանալ մէջէն: հերձանել ճանապարհ ընդ մէջ:

—Ճամբայ բացած: առաջ գործեալ. առաջեալ:

—Ճամբայ բացօղ զօրք: առաջնորդայք բանակին:

—Ճամբայ գնալ: } գնալ. երթալ. չու առնել.
—Ճամբայ երթալ: } յուղի անկանիլ. 'ի չու անկանիլ. ուղևորիլ. ճանապարհորդել. ուղւոյ լինել: — Նոյն ճամբով գնացինք. նովին շաւղաւ շրջեցաք: — Նոյն ճամբէն գնացին ժողովքի: նովին շաւղաւ ուղևորեցին 'ի ժողովն:

—Ճամբայ ելլել: } ելանել 'ի ճանապարհ. յու-
—Ճամբայ ընկնիլ: } ղի անկանիլ. 'ի չու անկանիլ. ուղւոյ լինել: տես և Ճամբայ գնալ:

—Ճամբայ ընել. կամ ճամբայ բանալ: ճանապարհ առնել. ճանապարհ հորդել. առաջ գործել. ուղի հաստատել. ճանապարհ հաստատել. առաջել: — Հեռու ճամբաներ կըներ: հարկանէր ճանապարհս հեռաւորս. աշխարհական ճանապարհ հարկանէր. աշխարհս հարկանէր:

—Ճամբայ հանել: տես Ուղղաւորել:

—Ճամբայ հանօղ: տես Ուղղաւորօղ:

—Ճամբայ չունօղ. Եօլսուզ: անճանապարհ. անուղի. անշաւիղ. անպողոտայ. անարահետ. անգնաց. անհանց. անկոխ:

—Ճամբայ պատրաստել: պատրաստել զճանապարհ. պատրաստ առնել զճանապարհ. հանդերձել զճանապարհ. հորդել զճանապարհ. ուղի հաստատել. անցս պատրաստել:

—Ճամբայ ցցընել: ցուցանել զճանապարհ. ճանապարհացոյց կամ ուղեցոյց լինել: տես և Առաջնորդ ըլլալ. Գըլաւուզ ըլլալ:

—Ճամբայ ցցընօղ. Եօլ կէօսթէրիճի. Գըլաւուզ: ճանապարհացոյց. ուղեցոյց. առաջնորդ: տես և Առաջնորդ. Գըլաւուզ:

—Ճամբան. այսինքն ճամբուն վրայ. ճամբուն մէջը, կամ ճամբուն երթալը իւէն: 'ի ճանապարհի. առ ճանապարհաւ. զճանապարհայն:

—Ճամբան գոցուիլ: արգելուլ ճանապարհի. կուրանալ ուղւոյ. կարկել շաւղաց:

—Ճամբան գնել: տես Եօլ եօլախը գնել. և Կարգաւորել:

—Ճամբան կորսնցնել: կորուսանել զուղին. մոլորիլ. արտուղիլ. զարտուղիլ. զարտուղի գնալ. զարտուղի ելանել. թիւրիլ. մոլորիլ 'ի հետոց:

—Ճամբէ դառնալը: ուղեդարձ:

—Ճամբէ դուրս, կամ ճամբէ դուրս ելած: խեղաթիւր. արտուղի. զարտուղի: տես և Անկարգ:

—Ճամբէ դուրս ելլել: Եօլտան չըգմագ: տես Ճամբան կորսնցնել:

—Ճամբէն դուրս ելլել. Սափմագ: խոտորիլ:

—Ճամբէն դուրս հանել: խոտորեցուցանել:

—Ճամբէն դուրս չելլօղ: անմոլար. անխոտոր. անատերիւր, անխլլիրս. անվրէպ:

—Ճամբէն դուրս չելլօղ քալուածքը լուսնկային: անբաղբաղելի ընթացք լուսնի:

—Ճամբէ եկած: ուղեկեալ. դարձաւոր:

—Ճամբու ուտալիք: ճանապարհապաշար:

—Ճամբու գլուխ: գլուխ կամ ելք ճանապարհաց. կիցք ուղեաց. ճանապարհակիցք:

—Ճամբու ընկեր. Եօլտաշ: ճանապարհակից. ուղեկից: տես և Եօլտաշ:

—Ճամբու ընկեր ըլլալ: ճանապարհակցիլ. ուղեկցիլ:

—Ճամբու ընկեր ըլլալը: ճանապարհակցութիւն. ուղեկցութիւն:

—Ճամբու կերակուր: տես Պաշար:

—Ճամբուն մէջը: }
—Ճամբուն վրայ: } տես Ճամբան:

Ճամբայ՝ բան մը գործելու: տես Եօլէօլախ:

Ճամբել. Եօլլամագ: տես Խրկել:

Ճամբորդ. Եօլճու: ճանապարհորդ. ուղորդ. անցորդ. անցաւոր. իջաւոր. ճանապարհագնաց. ուղեգնաց:

—Ճամբորդ՝ նաւու: տես Նաւի ճամբորդ:

—Ճամբորդ ըլլալ. ճամբորդիլ. Եօլճու օլմագ: տես Ճամբայ ելլել:

—Ճամբորդութիւն: ճանապարհորդութիւն. ուղեգնացութիւն. ուղևորութիւն. անցք. գնացք. երթ. չու:

Ճամբօղ: տես Խրկօղ:

Ճամքըրեան. ճամչը: ապակեղորդ. ապակեփակ:

Ճամի՝ փանճէր: մեհեան թուրքաց. մզկիթ:

Ճամճի: ապակեգործ. ապակագործ:

Ճամճութիւն: ապակեգործութիւն. ապակագործութիւն:

Ճամուղ, կամ Ճամուշ: գոմէշ:

Ճամպազ. իփ. վրայ խաղցօղ: լարախաղաց. պարանախաղաց:

Ճամպազութիւն: լարախաղացութիւն. լարախաղ. պարանախաղացութիւն: [զգէ:

Ճայ. սա թռչուն մի է: ճայ. ճայեակ. որոր.

Ճայեկ: ճայեակ. ճայ:

Ճայիզ. Ճայիզ է. Ճայիզ ըլլալ. և այլն: տես Արժանի. Արժանի է. Արժանի ըլլալ. և այլն:

Ճան: տես Հոգի:

—Ճանը կէօյիւլտէն, կամ }
—Ճանի կէօյիւլտէն: } տես Սրտանց:

—Ճանըմայ միննէթ: մտադիւր. սրտի մտօք:

Ճան՝ խաղալու աղջիկ: ճան. վէգ. կոճ:

Ճանավար: տես Գազան, և Անասուն:

Ճանավար աղը: տես Թոռ՝ անասուն բռնելու:

Ճան էրիկի: գամփռ:

Ճանկ. ճէնկէլ: ճանկ. ճանկիւան. խիղբ. գարտարկեաք. ակիշ:

—Ճանկ՝ գաղանաց: ճիրան. մագիլ:

-Ճանկ՝ Երիրէ. կէւլպէրի. ղանճայ: ճանկ, կամ խիղք երկաթի. եղնգունք, կամ եղունգն. քերանք. քերիչ. կարթ:
-Ճանկ՝ Խոշոր. գաղ ինչ կէմչէր: մագիլ. ճիրան. ճապուռ:
-Ճանկ ձգել: խիղքս արկանել:
-Ճանկ ունեցող: ճիրանաւոր. մագլաւոր. ճապուռաւոր:
-Շատ ճանկեր ունեցող: ճանկճանկոտ. բազմամագիլ:
-Ճանկերը խոշոր: լիամագիլ:
-Ճանկը երկայն: երկայնամագիլ:
-Ճանկով, կամ ճանկելով. փանճալամաղ ըլան: մագլցի:
Ճանկապուռն. գալը. փէրիլի խուշ: բուրգն. ամբարտակ. կոթող:
Ճանկել. ինչինչելմէք. փանճալամագ: մագլել. մագլցել. գզուել:
Ճանկռթել. փանճալամագ: մագլել. մագլցել. ցտել, կեղեքել:
-Ճանկռթելով: մագլցի:
Ճանճ. սինէկ: ճանճ. ճանճիւն:
-Ճանճեր: ճանճեան. ճանճեար:
-Ճանճի ձայն: ճնճճերալ ճանճից:
Ճանճիկ. պզտի ճանճ: ճանճիկ:
Ճանչնալ. Տանըմագ: ճանաչել. գիտել. տեսանել: տես և Գիտնալ:
Ո՞վ կրնայ իր յանցանքը ճանչնալ: զյանցուածս իւր ո՞ կարէ առնուլ 'ի միտ:
Իր արարածները չեն ճանչնար: զարարածս ձեռաց նորա չառնուն 'ի միտ:
-չճանչնալ: չճանաչել. չգիտել:
-Ճանչնալը: ճանաչումն. ծանօթութիւն. գիտութիւն:
-չճանչնալով: յանգէտս. յանծանօթս:
-չճանցուիլ: անծանօթ կամ յանծանօթս լինել:
-չճանչցուող: անծանօթ:
-Ճանչցնել: ծանուցանել. ծանօթս առնել:
-Ճանչցող: ճանաչող. ծանօթ. գիտակ. իրազէտ. իրազգած. իրազեկ: — Շատ բան ճանչցող: յոգնածան:
-չճանչցող: անծանօթ. անգիտակ. անտեղեակ. անիրազեկ:
Ճանչուոր. աշնայ: ծանօթ. ընտել. մերձաւոր. բարեկամ. ընկեր:
-Ճանչուոր ըլլալ: ծանօթ գոլ. ծանօթանալ. ընտելանալ. ընտանենալ:
-Ճանչուոր ընել: ծանօթացուցանել. ընտելացուցանել. ընտանեցուցանել:
Ճանչուորութիւն: ծանօթութիւն. ընտանութիւն:
-Ճանչուորութիւն սիրող: ընտելասէր:
Ճանսըզ. Ճանսըզլըք. և այլն: տես Անուժ, և Վախկոտ. Անուժութիւն. և Վախկոտութիւն. և այլն:
Ճաշ: ճաշ: տես Կէս օրուան հաց:
-Ճաշ ուտել: ճաշել:
-Ճաշ ուտելու տեղ: ճաշարան. ճաշատեղ. ճաշատուն:
-Ճաշ ուտող: ճաշակեր: — Մէկտեղ ճաշ ուտող: ճաշակից:
-Ճաշ տուող: ճաշատու:
Ճաշու ժամ: ճաշու ժամ. ճաշաժամ:
Ճապայ: տես Ձրի:
-Ճապայ ընել: } տես Ձրի տալ:
-Ճապայ տալ: }
-Ճապայ ընել. ասըլ: տես Ներել:
Ճապկտալ, կամ ճապկտալ. կէրինմէ ըլայ. ինչպէս տնէ էլլզմէրը կըճէն. կէրինմէ: ճապկոտիլ. ճապկել. քոշքել, քոշքոտել. ձգտապարզել. ձգտել. որոշտալ. պարապատել. յողն երթալ:
Ճապղել. եայմագ: ճապաղել. ծաւալել. տարածանել. սփռել. պարզել: տես և Տարածել:
Ճապղիլ. եայըլմագ: ճապաղիլ. ծաւալիլ. տարածանիլ. սփռիլ:
Ճառ. պապ: ճառ. պրակ. գլուխ:
Ճառագայթ. շէօհլէ. շաաղ: Նշոյլ. շառայլ. վարսք. ցոլ. նշող. շող. ճաճանչ. ճառագայթ. պատշէկ. պատշէն:
-Ճառագայթ արձըկող: ճառագայթաձիգ. ճառագայթարձակ:
-Ճառագայթը դուրս զարնել: արտափայլել:
-Ճառագայթի նման: ճառագայթաձև:
-Ճառագայթներով զարդարել: տես Լուսով զարդարել:
-Ճառագայթներով զարդարուած: ճառագայթազարդ. լուսազարդ. ճառագայթայեղց:
Արուսեակը իր գեղեցիկ ճառագայթներովը առտուանց կը փայլի: արուսեակն գեղեցիկ վարսիւք իւրովք խայտայ 'ի ժամ առաւօտուն: [փեննից:
Արեւուն ճառագայթներէն: 'ի վարսիցն ար-
-Ճառագայթաւոր: ճառագայթաւոր. ճաճանչաւոր. լուսաւոր. լուսանշոյլ. պայծառանշոյլ. ճառագայթարձակ. ճաճանչափայլ. լուսափայլ. ճաճանչեղ. ճաճանչագեղ. ճաճանչազարդ. լուսազարդ: տես և Պայծառ:
-խիստ Ճառագայթաւոր: ճաճանչաւէտ. ճառագայթաւէտ. բազմաճառագայթ. փայլակնացայտ. լուսարփի. բազմաճաճանչ. գերաճաճանչ. բոցաճաճանչ. բոցանշոյլ. բոցափայլ:
Ճառագայթել: }
Ճառագայթ արձըկել: } ճառագայթել. ճաճանչել. նշողել. ջահել. ջահաւորել. լուսափայլել. փայլատակել:
Ճառագայթ հանել: }
Ճառընտիր. մէծ մէծ ճառէրու, և որէնց վարքի գիրք է: ճառընտիր:
Ճառթ ճուռթ: տես Մեծ մեծ խօսք:
-Ճառթ ճուռթ ընել: ճամարտակել. ճառատել: տես և Մեծ մեծ խօսիլ:
-Ճառթ ճուռթ ընող: ճամարտակ: տես և Մեծ մեծ խօսող:

Ճառխ : տես Խախք , և Խախք ու խաղէր :
–Ճառխ ալէմէ , կամ ալէմէ Ճառխ : տես Աշխարքիս խախք : [հաւ :
Ճավճաւ . հինտիտավուղու : հնդկահաւ . հնդիկ
Ճատտահ Ճամբայ : տես Բանուկ Ճամբայ :
Ճատր , կամ Ճատրքեար . Ճատրքեարութի : տես Կախարդ . Կախարդութիւն :
Ճար . չարէ՛ : հնարք . օճան . ճար . ճարակ . հայթհայթանք . հայթայթանք . ելք . ելի ապագ :
–Ճարը գտնել : զելս իրացն գտանել . ելի ապագս գտանել : տես և Ճար ընել :
–Ճար գտնող : հնարագիւտ . հնարագէտ . ճարտար :
–Ճար չգտնող : անճար . անճարակ :
–Ճար չըլլուելու : ապստամբ 'ի հնարից :
–Ճար չըլլուող : տես Անկարելի :
–Ճար ընել : հնարել . հնարաւորել . ճարտարել . ճարակել . հայթայթել . պաճարել . հնարս հնարել . հնարս գործել :
–Ճար չունենալ : անճարանալ :
–Ճար չունենալը : անճարութիւն . անճարակութիւն :
–Ճար ունող : հնարաւոր : տես և Կարելի :
–Ճար չունող : անճարակ . անհնարաւոր :
Ճարել . չարէ էթմէք : հնարել . հայթայթել . հոգալ . ախտանել . գտանել . ճարտարել :
Ճարճարակ ընել : 'ի հնարս հայթայթանաց մտանել . ելի ապագս գտանել . դուրս գտանել իրացն : տես և Ճար գտնել :
Ճարպիկ : ճարտար . բազմահնար . հնարագէտ . յոգնահնար . այր գործոյ :
–Շատ ճարպիկ : բազմահնարագէտ :
Ճարտասան . էհլի քէլամ . սէօզ ուսթատը . ֆիլսուֆ : ճարտասան . ճարտարախօս . հռետոր :
–Ճարտասան . ավօգաթ . վէքիլուլխուսուս : ջատագով . փաստաբան . պաշտպան . բարեխօս :
–Ճարտասանի մութալիգ : ճարտասանական . հռետորական :
Ճարտասանութիւն : ճարտասանութի . ճարտարխօսութիւն . պերճաբանութիւն . հռետորութիւն :
Ճաք : տես Ճեղք . և Ճաթ :
–Ճաքիլ : տես Ճաթիլ :
Ճաֆճաֆ : պերճութիւն . ճոխութիւն :
Ճգնաւոր . տէրվիշ : ճգնաւոր . ճգնող . ճգնազգեաց . ճգնազգեցիկ . անապատաւոր . անապատական . միայնակեաց . մենակեաց :
–Ճգնաւոր ըլլալ : հրաժարել յաշխարհէ . կրօնաւորիլ . միանձնանալ . մենանալ :
Ճգնելու տեղ , կամ ճգնաւորաց բնակարան . թէքքէ : ճգնարան . մենարան : տես և Վանք :
Ճգնիլ . ռահիպլըք էթմէք : ճգնիլ . ճգնաւորիլ :
–Շատ ճգնելով : յոգնամրցիկ :
–Ճգնութիւն : ճգնութիւն . ճգնազգեցութի . ճգունք . ճգանք . ճիգն :
–Ճգնութիւն սիրող : ճգնասէր :
–Ճգնութեամբ զարդարուած : ճգնազգեցեալ . ճգնազարդ . ճգնազգեաց :
–Ճգնութեան ընկեր : ճգնակից . ճգնողակից :
–Ճգնութենէ խոնջած : ճգնախոնջ :
Ճգնող : տես Ճգնաւոր :
–Խիստ ճգնող : խստակրօն :
Ճեղ . փալ : տես Ճիւղ :
Ճեղք . եարըգ : ճեղք . ճեղքուած . պատառուած . խրամատ . հերձ . ծերպ . խրամ : — Ծերպ չունող : անխրամ : տես և Խոժոր :
–Ճեղք , կամ ծերպ հողոյ : մքռայ . պախուռն . փեռեկուռն . ոյծք . ռեկ :
Ճեղքել : տես Ճղքել :
Ճեղքռտել : տես Ճղքռտել :
Ճենճ . տուխ թէֆ : ճենճեր :
–Ճենճով լիք : ճենճերալիր . ճենճերալից :
Ճենճահոտ : ճենճերահոտ :
Ճենճոտ : ճենճերոտ :
Ճետ . պըպըն պըռուն . չէօմլէքճի : պուտուկ :
Ճետ : տես Սօրոզ : [ծառ :
Ճերմակ . պէյազ . աք : սպիտակ . ճերմակ . պայ
–Ճերմակ աղաւնիներու խումբ : սպիտակերամ աղաւնեաց :
–Ճերմակ բրդով : սպիտակակիզն . լուսակիզն :
–Ճերմակ գոյն : տես Ճերմակ :
–Ճերմակ գոյն ունեցող , կամ ճերմակ գունով : սպիտակագոյն . սպիտակաթոյր . սպիտակերանգ . լուսաներկ :
–Ճերմակ թևերով : սպիտակածղի :
–Ճերմակ ծով . աք տէնիզ : ծով միջերկրեայ . միջերկրական ծով :
–Ճերմակ հագնող : սպիտակազգեստ . սպիտակազգեաց . սպիտակազգեցիկ . սպիտակազարդ . սպիտակահանդերձ :
–Ճերմակ հաց : հաց սպիտակ . հաց գերմագ . սիղիգն : [կռձի :
–Ճերմակ ձի ունեցող կամ հեծնող : սպիտա-
–Ճերմակ մազ : սպիտակավարսք : — Մազերուն մէջ ճերմակ ինկած : ալէբէկ . ալէխառն . սպիտակախառն վարսիւք , կամ մօրուօք :
–Ճերմակ մազերով , կամ մազերը ճերմըկած : սպիտակահեր . սպիտակամազ . սպիտակալէք ալեօրեալ . ծաղկեալ ալեօք . ալեօր . սպիտակավարսիւք ծաղկեալ . լուսահեր :
–Ճերմակ մաղձ . պալղամ : մաղաս . ալղամ :
–Ճերմակ մաղձը բորբոքիլ : մաղասահար լինել : [յօդ :
–Ճերմակ մաղձոտ : մաղասահար . մաղասա-
–Ճերմակ մարմնով : սպիտակամարմին :
–Ճերմակ մօրուք : ալիք . սպիտակամօրուս :
–Ճերմակ մօրուք՝ ծերը : սպիտակամօրուս :
–Ճերմակ ներկ : սպիտականերկ :
–Ճերմակ նշան , կամ նօխտայ ունեցող : սպիտականիշ : [բիծ :
–Ճերմակ ջորիներ լծած : սպիտակաձիգ ջո-
–Ճերմակ ու սև գծերը պատկերին : սպիտակագիր և սևագիր :
–Ճերմակ՝ սևի ղարշող . էօմէր : սպիտակասև :

-Ճերմակ ու փայլուն: սպիտակափառ սպիտակափայլ:
-Ճերմակի հետ խառնած: սպիտակախառն. սպիտակապատուած:
-Ճերմկով խառնուտիկ: սպիտակախայտ:
Ճերմակերես: աչալուրջ. զուարթերես. անտագիտ:
Ճերմկիլ: } սպիտակիլ. սպիտականալ. լուսանալ:
Ճերմկնալ: }
Այրածին տեղը ճերմկած կ՚ըլլայ: լինիցի տեղի այրեցածին լուսացեալ:
Գլխուն մազերը ճերմկցած էին: հերք գլխոյն ալեորեալ էին:
Մօրուքը ճերմկիլ սկսաւ: ծաղկեցին ալեք նորա:
Ճերմկութիւն: սպիտակութիւն:
Ճերմկուց աչքի: սպիտակուց աչաց:
-Ճերմկուց հաւկթի: սպիտակուց ձուոյ:
Ճերմկցնել: սպիտակացուցանել. սպիտակ առնել: – Ճերմկցնել՝ գոյնը թափելով: լուսացուցանել. լնկցուցանել:
Ճեփ ճերմակ: սպիտակափայլ. ձիւնափայլ. պայծառափայլ. սպիտակափառ. սպիտակայեղց. լուսաթոյր. լուսասպիտակ:
Ճզ, կամ ճզմզ. յոյն է: ճիչ. ճիկ:
Ճզալ: տես Ճզմզ ընել:
Ճզըռ ճզըռ եփել: տոչորել:
Ճզճզ: տես Ճզ:
Ճզճզալ: տես Ճզմզ ընել:
Ճզմած: ճմլեալ. մալեալ. լեսած:
Ճզմել. էզմէք: լեսուլ. աճռել. մալել. ճմլել. մանրել:
Օձին գլուխը ճզմել: լեսուլ զգլուխ օձին:
Պտուղը մասին ծարովը ճզմել՝ (հասած ըլլալը իմանալու համար): փաղել:
Երուտը ճզմելով կակուղ կաւը: բրտի լըմեալ զկակուղ կաւն:
Վրան բան ճզմելու քար: լեսան:
-Ճզմուած: ճնճնկեալ (պտուղ):
-Դիւրին ճզմուելու: դիւրալուծ:
Ճզմել. փիրէլ. ղալը էզմէք: նուաճել:
-խիստ Ճզմօղ: բազմանուաճ:
Ճզմզ ընել: ճչել. ճիկ հանել:
Ճզմօղ՝ Եօզմող, Ջենկէնէ: տես Թօմրուխ ճըզմօղ և այլն:
Ճզռտոց: տես Ճզ:
Ճէլալի: ելուզակ:
Ճէլալիութիւն: ելուզակութիւն:
Ճէլլատ. Ճէլլատ պաշը. Ճէլլատութիւն: տես Դահիճ. Դահիճներու գլուխ. Դահճութիւն:
Ճէհէզ: օժիտ. վարձանք. պռոյգ. պաշտատական. կահիք:
Փեսին տուած օժիտը: տուայր. մահր. օժիտ. պաշտատատական:
-Ճէհէզ բերօղ: օժտաբեր:
-Ճէհէզ տալ: օժիտս տալ. վարձանս արկանել. օժտել. պռուգել:
-Ճէհէզ տալը: օժտութիւն:
Ճէհէննէմ: տես Դժոխք:
Ճէհէննէմլաշ: գեհենակից:
Ճէմ. Ճէմ ընել: տես Գումար. Գումար ընել:
Ճէմի: տես Ընդհանուր:
Ճէյրան: այծեամն. այծքաղ:
Ճէնիք. գաւառի անուն: Սենիք:
Ճէնկ: տես Կռիւ. և Պատերազմ:
-Ճէնկ ելլել. Ճէնկ ընել: տես Պատերազմ ելլել. Պատերազմ ընել. և այլն:
Ճէնովայ. } ճինիվիզ շէհրի: Գենուա. Յանուա:
Ճէնովայ. }
Ճէնովացի: գենուացի. յանուացի:
Ճէնտէրէ: մամուլ:
Ճէպ, կամ ճեպ: գրպան. տարմալակ:
Ճէպէ: սպառազինութիւն. զէնք. գործի պատերազմի. անօթ պատերազմի:
Ճէպէճի պաշը: զինապետ:
Ճէպխանայ: զինարան. զինանոց:
Ճէռահ: վիրաբոյժ:
Ճէռահ՝ թըրաշ առնող: երակահատ:
Ճեռահութիւն: վիրաբուժութիւն:
Ճէվահիր: տես Ակ. ճէվահիր:
Ճէվահիրճի: տես Ակ բանօղ:
Ճէվապ: տես Պատասխան:
Ճէվիզ. Ճէվիզլիխ: տես Ընկուզ. Ընկզնոց:
-Ճէվիզ իչի: կթուն: – ամէօղլը ու էրիշիկնալ կըռիկի: ճնձում:
Ճէտվէլ, կամ ճէթվէլ: քանոնս կ. քանոն:
Ճէրէմէ, կամ ճէրիմէ: տես Ճէրմէ:
Ճէրճէր, կամ ճէռճէռ: կամն. կամնասայլ:
Ճէրմէ: տոյժ. տուգանք. վզեան. վզենակ. ծախք:
-Ճէրմէ առնել: տոյժս առնուլ. տուժել. տուգանել:
-Ճէրմէ տալ: տալ տոյժս. տուժիլ. տուգանիլ:
-Ճէրմէի տալ: տես Ուղուրին տալ:
-Ճէրմէի պէս, կամ ճէրիմէի պէս: բռնի. ակամայ:
Ճէօմէրտ. Ճէօմէրտանալ. և այլն: տես Առատաձեռն. Առատաձեռն ըլլալ:
Ճէֆայ: տես Նեղութիւն, և Չարչարանք:
-Ճէֆայ ընել: տես Չարչարել:
-Ճէֆայ քաշել: տես Չարչարիլ:
Ճըզ: տես Ճզ:
Ճըզճըզ: տես Ճզճզ:
Ճըզճըզալ: տես Ճզճզալ:
Ճըլխ: տես Ճլխ:
Ճըռ: ճռինչ. ճռնչիւն:
-Ճըռ ընել, կամ ձայն հանել: ճռնչել:
Ճըռալ: տես Ճվալ:
Ճըւճըւեխ, կամ ճըւճըւեզ: տես Ճվճվեղ:
Ճըւճըւալ. Ճըւճըւոց: տես Ճվճվալ. Ճվճվոց:
Ճթլօզ. ճիւճիւն խօրօզը, կամ խօրօզ ճիւճիւ: աքլոր:
Ճժգոհ: Ճչգոհալ: տես Ճչգոհացօղ. և այլն:
Ճիզմէ. Ճիզմէճի: տես Կօշիկ. և այլն:
Ճիզվի: տես Քիչուկ:

Ճիգվիթ : Ցիտուական :
Ճիգրայ, կամ Ճէզիրէ. քաղաքի անուն : Գաղիկ :
Ճիէր : տես Լերդ :
Ճիլ. չիլ. հասըլ օխտ : պրտու. կնիւն :
-Ճիլէ շինած : պրտուեայ. պրտուեղէն :
Ճիլ. ղամըշ : տես Եղէգ :
Ճիլալը : ողորկ. արբատաչ. փայլուն. յղկեալ :
Ճիլաճի : յղկիչ. փայլեցուցիչ :
Ճիլայ : ողորկութիւն. փայլումն :
-Ճիլայ տալ : յղկել. փայլեցուցանել. ողորկել :
Ճիլվէ : հրճուանք. ուրախութիւն. զուարճութիւն. բերկրութիւն. ցնծութիւն :
-Ճիլվէ ընել : հրճուիլ. խայտալ. զուարճանալ. ցնծալ. բերկրիլ :
Ճիլվէլի : հրճուալի. զուարճալի. բերկրալի. ցնծալի :
Ճիկ. ճըք, կամ ճըփ : Ճիկ. կուինչ :
-Ճիկ հանել : Ճիկ հանել. կանչել :
-Ճիկ չհանող : անկուինչ. անչչուանչ. անմռունչ :
Ճիհէզ : տես Ճէհէզ :
Ճիճեզ. ուլան գաղանը : ականատ :
Ճիճի : կամ Ճըճի. ուրդուղի. պէշմէկի. ուղուլճան : ճճի. միջատ. միջախաղն. բոռոռ. զեռուն. սողուն : տես և Որդ :
-Ճիճիէ խայթած, կամ կճած : ճճեհար. որդնահար :
-Ճիճիէ կերած : ճճեկեր. որդնաքանից :
-Ճիճիի միւթալիք : որդնային. զեռնական :
-Ճիճիներով լեցուն : որդնալից. որդնեռաց :
Ճիճի. է բառ մանկական : տես Զարդարուն. և Խատուտիկ :
Ճիճիպէճի : ՚ պաճուճեալ. խայտաճամուկ. զարդարուն : տես և Զարդարուն :
Ճիմճիմէ : տղմային. ճախճախուտ. ջաղտիւր. եղտիւր :
Ճիյէր : տես Լերդ :
-Ճիյէրը երել, կամ ծակել, կամ տաղել : և այլն : տես Սիրտը երել, և Աղիքը կտրտել :
Ճին : տես Դև :
Ճին աղաճը : տես Թեղի :
Ճինս : տես Ազգ. Ցեղէն :
Ճիչգ : կշռակի. կշիռ. անվրէպ :
Լուսինը երբոր ճիչգ արևուն դիմացն որ հանդըպի : լուսին յորժամ կշիռ դէպ արեգական պատահիցէ :
Սաթըրը ճիչգ վզին զարկաւ : կշիռ զուլն հարկանէր սակրաւն :
Վահանով կռուելու ատեն ճիչգ դիմացինին դէմը կանէր : ՚ի վահանամարտութիւնս ըստ հանդիպոյն ՚ի դէպ պատկանէր :
Իր պարտքը ճիչգ կատարել : անթայթաք, անվրէպ, անթերանալի ընել զպարտս :
-Ճիչգ խօսիլ : ճշմարտել. ստուգաբանել. ճշգրտաբանել :
-Ճիչգ խօսիլը : ճշմարտութիւն. ստուգաբանութիւն. ճշգրտաբանութիւն :
Ճիչ : ճիչ. ճչիւն. կանչիւն. բարբառ :
Ճիպ, կամ ճիբ : տես Ամենեքին :

Ճիպէլէթ. քաղաքի անուն : Բիբլոս. Կիւլոսպոլիս :
Ճիպիլթէրայ. նէփփէ պողազը : Սեպտէ. Նեղուց Կադիտանեան :
Ճիպինլիք, կամ ճիպինլիկ : առապարատ. աղքատական. պաղպաղջունք :
Ճիպռ. ալէք չորցած արցանէքը : բիծ. ճիպռ :
Ճիպռէ, կամ ճպռէ : տես Ճիռ :
Ճիվայ, կամ ճիւայ, կամ ճիպակ : տ. Սնդիկ :
Ճիտ : տես Վիզ :
Ճիրիթ : մական. գաւազան :
-Ճիրիթ խաղցող : մականախաղ. ձողախաղաց :
-Ճիրիթ օյունու : մականախաղ. ձողախաղացութիւն :
-Ճիրիթի միւթալիք : մականական :
Ճիւ. այաք : տես Ոտք :
Ճիւանդալէ. բէրդի անուն : Աւլընկայ :
Ճիւղ. փալ : ճիւղ. ճիղ. ճեղ. ոստ. ստեղն. ուղէշ. բարունակ. շառաւիղ. շառաւեղ. բազուկ. տաշտ. տորր. կողը. ձաղկ. վարսամ :
-Ճիւղ՝ արմատի քով բուսած : մօլ :
-Ճիւղ երկնցնող : ստեղնաձիգ. աճիւնաճիւղ. ուղէշարձակ. բազկարձակ. բազկատարած :
-Ճիւղ ունող : ստեղնաւոր. վարսաւոր :
-Ճիւղ չունող : անոստ. անստեղն. անուղէշ :
-Ճիւղ՝ տնկած : ստեղնատունկ :
-Ճիւղեր : ճիւղք. ոստք շառաւիղք. բարունակք. կողերք. կողեար : տես և Ճիւղ :-
Արմաւենիներուն ճիւղերը : կողերք արմաւենեաց :
-Ճիւղերը աղւոր : տաշտագեղ :
-Ճիւղեր արձըկել : շառաւիղել. բարունակել. տորրել. ստեղունս արձակել. ոստս արձակել. ընձիւղել :
-Ճիւղերը բարձր : ամբարձուղէշ. բարձրաձաղկ :
-Ճիւղերը երկնցուցած : ստեղնաձիգ :
-Ճիւղերը հաստ, կամ հաստ ճիւղերով : ստուարաստեղն :
-Ճիւղերը կարծր : խստոստեայ :
-Ճիւղերը կտրտել : ոստաքեկ առնել :
-Ճիւղերը կտրած կամ ջարդած : ոստաքանձ. ոստահատ :
-Ճիւղերը կտրտել : տես Ճղատել :
-Ճիւղերը կտրտելը : ոստաքանցութիւն :
-Ճիւղերը կտրող : ոստաքանձ. ոստահատ. ոստահատուր :
-Ճիւղերը մանր : մանրոստ :
-Ճիւղերը շատ, կամ ճիւղերով լիք : բազմաշառաւիղ. բազմաճիւղ. բազմոստ. բազմաստեան. բազմուղէշ. յոգնուղէշ. բազմաստեղն. ոստախիտ. բազմաստեղնեան. յոգնաստեղնեան. բողբոջախիտ. խառնաբողբոջ :
-Ճիւղերը չհասակ վեր երկնցած : ստեղնաշէտակ :
-Ճիւղերը հիւսած սէլէ : ստեղնափ ողորմհիւս :
-Ճիւղերով զարդարուած : ոստազուարճ. սաղարթագեղ. վարսագեղ. տաշտագեղ :

-ճիւղերով ծեծել: ոստորածեծ առնել:
-ճիւղերովը խլուել: տաշտամախիլ լինել:
-ճիւղէ կապ: ոստր:
-ճիւղն կապով կապած: ոստորած:
-ճիւղը պատկեցնել: 'ի պատուակ գնել:
-ճիւղի պէս վեր երկննալ: սատեղնիլ:
ճիւղ ճիւղ: ճղճղկէն:
-ճիւղ ճիւղ ըլլալ: ճեղքիլ:
-ճիւղ ճիւղ ընել: ճեղքել:
ճիւղիկ: շիւղ. շեղ:
ճիւճէ: գաճաճ. թզուկ. այրուկ. կարճիկ:
ճիւ ճիւ, կամ ճիւ ճիւ ձայն. ճիւ ճիւ ընել. ճիւ ճիւ ընող: տես ճվճվոց. ճվճվալ՝ ղուշի: և այլն:
ճիւմլէ: տես Ամմէնը:
ճիւմհիւռ: տես ժողով, և ժողովուրդ:
-ճիւմհիւռ ըլլալ. ճիւմհիւռ ընել: տես ժողովուիլ. ժողով ընել. և ժողովել:
-ճիւմհիւռով: խմբովին. գնդովին. համերամ: տես և Միաբերայով:
ճիւմհիւռլիւ, կամ խիստ ճիւմհիւռլիւ: յոգնախուռն. բազմախուռն. յոլովախուռն. մեծախուռն. ամենաժողով. բազմահոյլ. ակրմբահոյլ. բազմերամ. յոգներամ: տես և խիստ Խալապալըխ:
ճիւմհիւռխանայ. ճիւմհիւռատաշ: տես ժողովոյ տեղ. ժողովոյ ընկեր: [հեզ:
ճիւնապէթ: գիճացեալ. իգացեալ. սերմնա:
ճիւնապէթութիւն: գիճութիւն. սերմնահեղութիւն:
ճիւնիւն. ալէֆտի: տես Գինէմոլ:
ճիւնիւնութիւն: տես Գինէմոլութիւն:
ճիւպպէ, կամ ճիպպէ: ամզան. վերարկու:
ճլխ, կամ ճըլլխ: ժողխ. չճեալ:
ճլխել: ժողխել. չճիլ:
ճլումի. ջըպըլընկընըլը յայն: ճղփումն. ճղփիւն:
ճլվլալ: ճռուողել:
ճխալ. ագաճխաթէնէն վէր վէր ըմնիւ: խայտալ. ցնծալ. խնդալ. զուարճանալ. հրճուել: տես և Ուրախանալ: [թիւն:
ճխալը: ցնծութիւն. հրճուանք. բերկրու-
ճխալով ցաթկտել: կայթել. կայթս հարկանել:
ճխացնել: ուրախացուցանել. հրճուեցուցանել. զուարճացուցանել: տես Ուրախացնել:
ճկել. ճկիլ: տես Վար ծռել. Վար ծռիլ:
ճկուլթ. պըչըկ մօփ. ուլուս պարմաղը: ճկոյթ. ծկոյթ. մատնեակ. ծկիկ մատն:
ճկուն: ճապուկ. բազմախաղալի:
ճղալ: ցցունք:
-ճղալ՝ խօրօզի, հաւու. և այլն: տես Կատար:
ճղատել. ճըղէրը յօլմագ: հատանել. քանցել. սատաքանց առնել. կոճոպել. քչտել. յապաւել. հատել:
ճղել: տես Պատռել:
ճղեր. յանանց ղուշ է. ղըսըլճըգըլըն: ճեղքնակ. տապարոշ:
ճղըղ: գժուարաբարոյ. անհամբոյր:

ճղճղած: ճղճղկեն. բազմաճիւղ. բազմաստեղն:
ճղճղել: ճեղել:
ճղքած. եարըգ. եարըլմըշ: ճեղքեալ. հերձեալ. պատառեալ. հերձ. պատառուն:
ճղքել. եարմագ: ճեղքել. հերձանել. պատառել. հերձուլ. ցելուլ. փեռեկել. խրամատել:
ճղքելը, կամ ճղքիլը } եարըգ: հերձ. խրամատ.
ճղքուածք. } ճեղքուած. հերձուած. հերձումն. խրամատութիւն. ցելումն:
ճղքիլ. եարըլմագ: ճեղքիլ. հերձանիլ. պատառիլ. ցելուլ: տես և ճղքել:
ճղքոտան: հերձոտ. պատառատուն. բազմահերձ:
ճղքոտել: հերձոտել. ցրցոտել. ցոտել:
ճղքոտիլ: հերձոտիլ. պատառատոտիլ. խորխոլիլ. սարսատիլ:
Երկիրը առանց ջրի կը պատռտի ու կը ճղքոտի: երկիր առանց ջրոյ պատառատի և խորխոլի:
Ինքը զինքը ճղքոտել: ցոտիլ:
ճմլել: ճմլել. ճնշել: տես և ճզմել:
ճմլըղ: խլէչ:
ճմռել. օխշամագ: աճառել. լմել:
ճմռքած: աղճատեալ. ճեճեկեալ:
ճմռքել, կամ ճմռթքել. էզմէկ. էզմէք: աղճատել:
ճնճուղ. գուշ. սէրչէ: ճնճղուկ. ծիտ. չիտ:
-ճնճղի ձայն հանել: ճնճղկել:
ճշգոհ: տես ճշգոհացօղ:
ճշգոհալ: ոժգոհել. տրանջել:
ճշգոհանք: ոժգոհութիւն. տրտունջ:
ճշգոհացօղ, կամ ճշգոհ: ոժգոհ. տրանջող:
ճշմարիտ. տօղրու. սահիհ. կէրչէկ. հաքիքի. կէրչէք. սահիհ. (անուն:) ճշմարիտ. ստոյգ. արդար. ուղիղ. իրաւ. իրաւի. իրաւացի. հաւաստի. իսկ. իսկական. իսկաքանչ. հաւաստարիմ. հարազատ. սեռն. ամէն. անկեղծ. անկեղծաւոր. անշուշտ. անսուտ. անխարդախ. աններգ:
-ճշմարիտ. (մէյ.) կէրչէք. կէրչէքթէն. փօղրուփան փօղրուսու: ճշմարիտ. ստոյգ. հաւաստի. ճշմարտիւ. ստուգիւ. արդարև. հաւաստեաւ. իսկապէս. ստուգապէս. արդարապէս. տիրապէս. ճշմարտապէս. ճշմարտաբար. ստուգութեամբ:
Իրաւ՝ ես ալ մարդ եմ: եմ եմ և ես մարդ:
-ճշմարիտ բան: ճշմարտաբանութիւն. հաւաստաբանութիւն: [գէտ:
-ճշմարիտ գիտցօղ: ճշմարտագէտ. ստուգա-
-ճշմարիտ գրել: ճշմարտագրել. ստուգագրել:
-ճշմարիտ գրօղ: ճշմարտագիր. ստուգագիր:
-ճշմարիտ ելլել. ըըըը ելմէ: արդարանալ. 'ի գլուխ ելանել. լնուլ:
-ճշմարիտ ելած կերևնայ ան լուրը: արդարացեալ թուի լուրն այն: Հաւաստարմանայ ապացեալն յամանց:
ճշմարիտ կելլէ տուածները: արդարանալ թուի առասպելքն:

Ճշմարիտ ելլելով քու ըսածդ: գալով չափ բանին քոյոյ:
Մարգարէութիւնը Ճշմարիտ ելլել: մարգարէութեանն՚ի գլուխ ելանել:
Աստուծոյ խօսքերը Ճշմարիտ ելան: հաւատարիմ եղէն պատգամքն Աստուծոյ:
–Ճշմարիտ ըլլալը ցցընել. իսպաթ էթմէք: արդարացուցանել. իրաւացուցանել: տես և Ճշմարիտ ընել:
–Ճշմարիտ ընել. ըղըրդ հանէլ: Ճշմարտել. ըստուգել. հաւաստել. հաւաստի կամ հաւատարիմ առնել. հաւաստեցուցանել. հաւատարմացուցանել. արդարացուցանել:
–Ճշմարիտ ըսաւ: ՚ի Ճշմարտութենէ էառ ասել:
–Ճշմարիտ խօսիլ, կամ Ճշմարիտ ըսել: Ճշմարիտ խօսիլ. ստոյգ բարբառիլ. արդար ասել. Ճշմարտաբանել. Ճշգրտաբանել. ստուգաբանել. հաւաստաբանել:
–Ճշմարիտ խօսք: Ճշմարտաբանութիւն. ըստուգաբանութիւն. հաւաստաբանութիւն. հաւատարմաբանութիւն. Ճշմարտախօսութիւն:
–Ճշմարիտ խօսօղ: Ճշմարտաբան. ստուգաբան. հաւաստաբան. իրաւաբան. ուղղաբան. Ճշմարտախօս. ստուգախօս. իրաւախօս. ՃշմարտաՃառ. հաւատարմաբան. ուղղախօս: տես և Ճշմարիտ պատմօղ:
–Ճշմարիտ պատմօղ, կամ պատմած: Ճշմարտապատում. ստուգապատում. հաւաստապատում. իսկապատում. ՃշմարտաՃառ. ՃշգրտաՃառ. ստուգաՃառ. իսկաՃառ. հաւաստաՃառ:
–Ճշմարիտը դատօղ: Ճշմարտադատ. արդարադատ:
–Ճշմարիտը իմանալ: ստուգագէտ իմացուած լինել. ՚ի վերայ հասանել. Ճշմարտեալ գիտել. զհաւաստեաւն գիտել:
–Ճշմարիտը հասկընալ: Ճշմարտել. Ճշմարտացուցանել. ստուգել:
–Ճշմարիտը հաւատացօղ: Ճշմարտահաւատ:
–Ճշմարիտը մտածօղ: Ճշմարտախոհ. ողջախոհ:
–Ճշմարիտը պաշտօղ: Ճշմարտապաշտ:
–Ճշմարիտը տեսնօղ, կամ Ճշմարիտ երազ տեսնօղ: Ճշմարտատես. ստուգատես. Ճըշմարտատեսիլ:
–Ճշմարտին հետ միաբան: Ճշմարտակից:
–Ճշմարտին հետ միաբան ըլլալ: Ճշմարտակցել. Ճշմարտակից լինել:
–Ճշմարտին նման: Ճշմարտակերպ. Ճշմարտանման:
Ճշմարտութիւն: Ճշմարտութիւն. իսկ. իսկութիւն. ստուգութիւն. հաւաստութիւն. հաւատարմութիւն:
–Ճշմարտութիւն եղած տեղը: Ճշմարտարան:
–Ճշմարտութիւն ընօղ կամ գործօղ: Ճշմարտագործ:
–Ճշմարտութիւն սորվեցնօղ: Ճշմարտուսոյց:
–Ճշմարտութիւնը ասօղ: Ճշմարտատեաց:
–Ճշմարտութիւնը գտնօղ: ստուգագիւտ:
–Ճշմարտութիւնը ծածկօղ: Ճշմարտասոյզ. իրաւասոյզ:
–Ճշմարտութիւնը ծածկել: սուզանել զՃշմարտութիւն. թանգուզել:
–Ճշմարտութիւնը կորսնցնօղ: Ճշմարտակորոյս. մոլորեալ:
–Ճշմարտութիւնը սիրօղ: Ճշմարտասէր:
–Ճշմարտութիւնը քննելը: Ճշմարտաքննութիւն. Ճշմարտաթախանձութիւն:
–Ճշմարտութիւնը քննօղ: Ճշմարտաքնին. Ճշմարտաթախանձ. ստուգակշիռ:
–Ճշմարտութեան սէր: Ճշմարտասիրութիւն:
–Ճշմարտութեան սիրով: Ճշմարտասիրապէս. Ճշմարտասիրաբար:
–Ճշմարտութենէ առաջ եկած: Ճշմարտահօս:
Ճոթ. ուճ: տես Ծար:
Ճողել, կամ Ճօղել. ճաղը թէլ թէլ ըճէլ. ճիւղի ճէտօզով ճօրատը կըճէն: Ճողել:
Ճոն. ըռդէղլէն է: հաճար.
Ճոպան: տես Պարան:
Ճորոխ. գէտի անուն: Ճորոխ, կամ Չորոխ. Փիւսիս. Փասիս:
Ճորով: տես Հալիւ:
Ճորտ: տես Սպասաւոր:
Ճութ. ճաւա: Ճիւ:
Ճուկ ու մուկ. էյրիօղրի-յօլու: ու. Ծուռումուռ:
–Ճուկ ու մուկ քալել: սողիլ. սողոսկել. խոտորնակի գնալ:
Ճուղ: տես Ճիւղ:
–Ճուղ. գէտի, ծովու. և այլն: խաղ. ջրադարձ. առաջ գետոյ:
Տասուերկու Ճուղ բաժնուելով: տրոհմամբ երկոտասանից վտակաց:
Ճուղայ. ջուլֆայ: Ջուղայ:
Ճուղայեցի: Ջուղայեցի:
Ճուղապ. Ճուղապ տալ: տես Պատասխան. Պատասխան տալ:
Ճուճ: տես Կլիր:
Ճուճուալ: տես Ճվճվալ:
Ճուռ: ճաւթ: Ճիռ:
–Ճուռ քաղել, կամ մնացած Ճուռը քաղել: Ճռաքաղ առնել:
–Ճուռ քաղելը: Ճռաքաղութիւն:
–Ճուռ քաղօղ: Ճռաքաղ:
Ճուռ. պաճաղ: որունք:
–Ճռներու, կամ Ճռան զլուխ: ոռնապան:
–Ճռներուն չոր ոսկորը: ոլոք:
Ճուտամ: տես Գոդի, և Գոդութիւն:
Ճչալ, կամ Ճչել. պաղըրմագ: Ճչել. Ճիչ բառնալ:
Ճչուըռատել. պաղըրմագ: տես Ճչալ:
Ճպճպալ: քթթել ական. թարթափիլ կամ թօթափիլ արտևանաց:
Ճպռոտ, կամ Ճպռոտ աչուի: Ճպրոտ: տես և Բժոտ:
Ճպռոտել. Ճպռոտցընել: տես Աչքին լոյսը պակսեցընել:

Ճպռոտիլ, կամ աչքը ճպռոտիլ: Չայրոտիլ. բժոտիլ: [թիւն:
Ճպռոտութիւն: Չայրոտութիւն. բժոտու_
Ճռալ. ճռռ ձայն հանել: Չռնչել:
Ճռեկ. ճըռճըռ պէօճէյի. ըռառառըրըյ պէօճէյի: Չը_ղուռն. Չպխան:
Ճռզած: վտիտ. ծնդոտ. տափն. ազազուն. հիւծ. նիհար. ծիւր. զածած. ծնգեալ. ծիւրեալ: տես և Վատուժ:
Ճռզածութիւն: տես Վատուժութիւն:
Ճռզեցնել: տես Վատուժցնել:
Ճռզիլ: ծնգիլ. ծիւրիլ. հիւծիլ. վտտիլ. տանիլ. ազազիլ: տես և Վատուժնալ:
Ճռիկ: տես Ճռեկ:
Ճռճռ (գործիք ձայն հանօղ:) սռնչան
Ճռճռալ: | Չռնչալ. կռնչալ. սռնչալ.
Ճռճռաց հանել: | Չռնչել. կռնչել:
Ճռճռոց: Չռինչ. Չռնչիւն. Չռնչումն. սռնչանք:
Ճռճռպէօճէկի: տես Ճռեկ:
Ճռնիկ. ուրդպայ՝ որ էրէխան բաննէլով հօս փալէ: Չռնեակ:
Ճվալ, կամ Չուալ: Չչել. կռնչել. կաչել:
Ճվճվալ. ղուշի ձայն հանելը: Չռռուողել. Չըչուել: [կան:
Ճվճվացող: Չռռուուղող. Չռուուող. Չռռուողա_
Ճվճվեղ, կամ Չըվճըվեխ: Նիհար. վտիտ. տափն. ազազուն:
Ճվճվոց. ճիւճիւ ձայն: Չռռուողումն:
Ճրագ. չիրաղ. գանտիլ. մում: Չրագ. մոմ. կանթեղ. լոյս:
-Ճրագ բռնող, կամ | Չրագակիր. Չրագակալ.
-Ճրագ վերցնող: | աշտանակ:
-Ճրագ վառել: լուցանել. վառել զՃրագ:
-Ճրագ վառող: Չրագալոյց: [զՃրագ:
-Ճրագը մարել: շիջուցանել, անցուցանել՝
-Ճրագը մարիլ: շիջանել. անցանել Չրագի:
-Ճրագի թեւերը: ստեղունք Չրագարանի:
-Ճրագի թօփ. յորմէ Ճրագին բնեերը կէլլէ: գունդ:
-Ճրագի մկրատ: բազմակակալ. յարգարիչ:
-Ճրագի ակէս: Չրագաձև:
-Ճրագի ֆիթիլ: պատրոյգ:
Ճրագալուց. փօն է: Չրագալոյց. հսկումն ծննդեան և յայտնութեան Տեառն:
Ճրագկալ. շամտան. շամտան: Չրագակալ. Չրագարան: տես և Մոմատան:
Ճրագու. ֆարտ էղ. փօղէռղը. մոմեաղը. խիճեաղը: Չարպ. Չրագու. դեղձեղի: [պտղին:
-Ճրագուցով, կամ Չրագուն ալ հեղը: Չար_
Ճօլօրիկ: տես Ցակուրջի:
Ճօղել: տես Ճողել:
Ճօճանակ. շուրծէլու բան: Չօճանակ:
Ճօշմիշ ըլլալ: Չոխաքանել. պերճաքանել. Չոռոմաքանել. Չոռոմել. Չամարտակել:
Ճօֆճօֆցնել: Չամարտակել. կուտակեան բանիւք ստուարացուցանել. պաճուճաքանել. պանծացուցանել:
Ճօֆճօֆցնօղ: Չամարտակ. պաճուճաքան:

Մ

Մագաղաթ. Բիրիշէ: մագաղաթ. քեմխտական քարտէս:
Մագաղաթէ: մագաղաթեայ. քեմխտեայ:
Մագնիս. Միղնաթըս: մագնիս. խանդումանդ:
Մազօղ. Ջեգիգ: կկոց. բարակ:
Մադրիտ. փաղաղ է: Մադրիտ:
Մազ. գըլ. սաչ: մազ. հեր. ծամ գէս. վարսք:
Մազ՝ գլխու էրկան, ինչպէս կինիները ունին: գէս. վարսք. ծամ. գիսակ:
-Մազ՝ ըղբու, խոզու, և նմանեաց: ստև:
-Մազ՝ կենդանեաց վզէ և գլխու: բաշ:
-Մազ՝ հօտոտ: տես Հուսած մազ:
-Մազ՝ ջիու: Ձար: — Ձիու մազի նման: ձարաձև:
-Մազ բուսցնող: գիսաբուղխ. հերագործ:
-Մազ մնաց որ. ազ գալտըճը: սակաւիկ մի ևս. սակաւիկ միւս ևս. փոքր միւս ևս. փոքր ինչ կամ փոքր մի ևս. վայրիկ մի ևս. խուն մի ևս. սակաւիկ ինչ պիտոյ և. փոքր մի ահա և: — Մազ մնաց որ մեռեր էր: փոքր միւս ևս՝ և մեռանէր: — Մազ մնաց որ քարկոծէին պատի զիս: Սակաւիկ մի, կամ սակաւիկ միւս ևս և քարկոծէին զիս: Մազ մնաց որ պիտի խալըսէր: Փոքր մի ահա և զերծանէր նա 'ի ձեռաց մերոց: — Ծանր հիւանդութեան մը հանդիպեցաւ, մազ մնաց որ կը մեռնէր: դժնդակ ինչ ախտի պատահէր, մինչ զի նուազ 'ի փչմանէ լինել շնչոյն: — Մազ մնացեր էր որ մեռնի: մազկուինչ կամ մազակուինչ մերձ էր 'ի մահ: — Մազ մնաց որ զինքը մեռած գետինը պիտոր փռէր: սակաւիկ ինչ պիտէր՝ և սպանեալ կործանէր զնա յերկիր: — Մազ մնաց որ մահուան դուռը պիտի հասնէր: մազապուր 'ի դրաց մահուանէ զերծեալ:
-Մազ ունեցող: գիսաւոր. հերաւոր:
-Մազ չունեցող: անգէս. անհեր հերատ:
-Մազերը աղւոր կամ տղւոր մազ ունեցող: գիսակազեղ. վարսագեղ. հերապանծ: — Աղւոր մազերուն պատրյաքեիլը: հերքն ծալ 'ի ծալ առեալ:
-Մազերէն քաշել տանիլ: հերաքարշ տանել: — Մազերէն քաշելով դատաւորին առջին կը տանին: հերաքարշ արարեալ ածեն առաջի դատաւորին:
-Մազերը բարակ: տես Բարակ մազ ունօղ:
-Մազեր բուսնիլ: բուսանել, հերաց. տիգանալ. ծաղկիլ: — Նոր բուսած մօրուք: գեաւ_

բոյս հերք 'ի ծնօտս տիգեալ։ Առաջին տեգ մօրուացն արձակեալ. մօրուքն այն ինչ գե-ռագեռ ծաղկեալք։ — Մազերը մօրուքէն ա-ռաջ կը բուսնին։ հերք նախաբոյսք են քան զմօրուս։

—Մազերը գռուզ։ տես Գռուզ մազ ունող։

—Մազերը դեղին։ գեղձանամազ։ տես և Դե-ղին մազերով։

—Մազեր երկան։ տես Երկան մազերով։

—Մազերը թափած։ ճաղատ. կունտ. անբոյս 'ի հերաց. մաշտ. մաշտեալ։

—Մազերը թնճկուած կամ խառնուած, փաշտ-ուած։ գխախռուխ. թաղկավարս. բերդգեղ, հերատուկ. հերարձակ. հերատուսեալ։

—Մազեր կանգնիլ։ քստմնիլ հերաց։ տես և Փշաքաղիլ։

—Մազերը կարճ։ կարճահեր. հերատ։

—Մազերը կտրելը։ հերակտրութիւն։

—Մազերը հաստ։ տես Հաստ մազ ունող։

—Մազերը ճերմակ, կամ ճերմկած մազերով։ սպիտակալիք. սպիտակավարսիւք ծաղկեալ։ — Մազերուն մէջ ճերմակ ինկած։ ալէբեկ. սպիտակախառն վարսիւք. ալէխառն։

—Մազերը ճերմկիլ։ ծաղկիլ ալեաց. ալեւորիլ։

—Մազերը նոր բուսած։ դալարահեր։

—Մազերը շատ։ թաւագես. թաւամազ։

—Մազերը ոլորած, կամ ոլորած մազերով։ գանգրահեր. գանգրագեղ. գանգրաձև գի-սակք. հերք ծնրեալ և գանգրեալ. քաջա-գանգուր։

—Մազերը պինտ կամ կարծր։ սոթահեր։

—Մազերը սև։ տես Սև մազ ունող։

—Մազերը տնկած, ցից ցից։ խոզանատառ։ ձաղկահեր։ — Մազերնին տնկուած սատա-նաներ։ գէք խոզանեալք և աշտանակամազք։

—Մազերը տնկել։ խրձացուցանել կամ խո-զանել զհերս. հարթուցանել զհերս. լարել զբաշ. խոզանել. ծառ կացուցանել։

—Մազերը տնկուիլ։ խրձանալ հերաց։

—Մազերը քակած կամ ցրուած։ հերարձակ. արձակահեր. գիսարձակ. գիսաճապաղ։

—Մազերով ողջ ծածկուած։ խոզանացեալ մազոյն թաւութեամբ։

—Մազերով պարծենցող։ հերապանծ։

—Մազերու ոլորք։ գանգուրք. հիւսք. ցցունք. հօպոպիք հերաց. փողոշուկ։

—Մազերուն տիւզէն տալ։ ծամս գործել. ո-գորկափոքրել։

—Մազէ. Գըլլան. տըլլան։ մազեղէն մազեայ [մազագործ։

—Մազէ հագուստ։ խորգ. խարազն մազեղէն։

—Մազը թափած։ տես Մազերը թափած։

—Մազը թափիլ։ մաշտիլ։

—Մազը կտրած։ հերատ. գիսագերծ. փոք-րեալ։

—Մազը նոր բուսած։ դալարահեր։

Մազը կամ Մազի։ տես Գիտոր։

Մազլըմ. Մազլըմ ըլլալ. և այլն։ տես Հեզ. և այլն։

Մազխալ. սաչպաղը։ ծամակալ. վարսակալ՝ գիսակալ. փողոշուկ. դրոյք։

Մազման. Տաղ ալըրող. Տոռնաճ։ մազման. մա-զագործ։

Մազմզուք։ մազմազոտի։

Մազոտ. Տաղ ունող. Բիօյլիւ. Գըլլը. տըլլը։ մազեղ. թաւամազ. թաւածի. հերաւոր. վարսաւոր. ձարի. գիսաւոր. գիսաւորեալ։

Մազոտ պոչ. Ինչպէս ջիւան, տօռնէօան. և այլն։ ձետ. ագի։

Մազոտութիւն. Բիօյլիւլիւք։ հերաւորու-թիւն. գիսաւորութիւն։

Մաթահ. ադնի Տաղ։ վաճառ. ապրանք։

Մաթահխանայ։ հանուլթ. թանգարան։

Մաթառայ։ հաղաղակ։

Մաթեայ։ կեզանկ։

Մաթէմաթիգական։ ուսումնական։

Մաթէմաթիգայ. Իլմի հէնտէսէ. Իլմի րեյեզի։ չա-փաբանութիւն. չափական գիտութիւն. ու-սումնականութիւն. չափաբերութիւն։

Մաթէմաթիգայ գիտցող, կամ սորված. Հէ-նտէսէ։ չափաբան. ուսող։

Մաթխափ, կամ մաթգապ. Գուրծիք ատէշ ծախող։ շաղափ։

Մաթուզ. Խօճայ էէմիշի։ մաթուզ. խմորուկ։

Մաթուզի. Խօճայ էէմիշիի ծառ։ խմորկենի։

Մալ։ տես Ընչակ։

Մալաթիա։ տես Մելիտենէ։

Մալակոնել. պոլաչքըմաք։ շաղախել. թաթա-խել. տոգորել։

Մալայ. Ծէֆէլի Գուրծիք։ ծեփիճ։

Մալաքիթա։ տես Դահնակ։

Մալէզ։ մաղթ. շոհ։

Մալթայ. ատայ է։ Մելիտինէ։

Մալթացի. Տալթըլը։ մելիտինեցի։

Մալոխ, կամ Մալօխ. Ըրէի։ անեղ։ ա. Զխեխ։

Մախաթ. Չուվալըղը։ հերիւն. մախաթ։

Մախառայ. Տաքառայ։ անիւ. ճախարակ. ճը-ղուղ. ալի. ծիծեռնիկ. կունդն։

Մախաս։ տես Մկրատ։

Մախասլամայ. փան ֆէրէշ. ֆէրէշլամէ։ հեծան. տռասատաղակալ. դարաւանդ. մարզակ. գե-րան. ոլնայար. պրշակ. աճառ։

Եկէք տունս հանգչեցէք։ եկայք հանգերուք ընդ յարկաւ գերանաց իմոց։

Մախպուլ։ տես Ընդունելի։

Մախռ։ տես Մախր։

Մախրում. Տահրում։ մանուկ. մանկիկ։

—Մանր տղաք կամ մախրըմներ։ մանկերամ. աղայերամ. մանրերամ մանկտի. մատաղե-րամ մանկտի։

Մախսուս։ տես Յատուկ։

—Մախսուս. —Մախսուսէն. (Ղէյ)։ տես Յատկապէս։

Մախր, կամ մախռ, կամ մարխ. չըրայ։ մախր. պեւկէ։

Մածուն. Եօղուրթ։ մածուն։

—Մածուն ըլլալ։ մակարդիլ. մածնուլ։

–Մածնի ջուր. Բառ. չիճուկ։
Մակաբերել. Բանէն բան հանել. մէկ բանէն մէկալ բանը իմանալ։ իմաստասիրել. 'ի միտ առնուլ. իմանալ. գուշակել. զգալի առնուլ։
Անկէց կը մակաբերուի որ։ ասոր 'ի միտ առնուլ է՝ զի...։
Կատուներէն յարութիւն առնելը մակաբերեցին։ իմաստասիրեցին 'ի կատուացն անկենէ զյարութիւնն։
Արարածներէն կրնային մակաբերել անոնց ամենուն արարիչը։ յարարածոց աստի կարէին իմանալ զարարիչն ամենեցուն այսոցիկ։
Քիչէն կը մակաբերուի։ 'ի սակաւուցն մարթի զգալի առնուլ։
Մակակէտ. Գրի վերև դնելու կէտ։ մակակէտ։
Մականուն. լաղապ։ մականուն. աւելի անուն. աւելածայնութիւն. անուն յորջորջանաց։
–Մականուն դնել։ մականուանել. յորջորջել։
Մակարդ. Մայա՝ պանրի, Մածնի. և այլն։ մակարդ. խախաց։
Մակբայ. ղարֆ. ղէրֆ։ մակբայ։
–Մակբայ ըլլալ։ մակբայանալ։
Մակոնցա. քաղաքի անուն է։ Մոգունտիա։
Մակրդած. Մայալը. Մայալանմըշ։ մակարդեալ։
Մակրդել, կամ մակրդեցնել. Թանձրցնել կաթը, և գինին. Մայալամագ։ մակարդել. խախացել։
Մակրդիլ. Մայալանմագ։ մակարդիլ. մածնուլ. պանրանալ։
–Մակրդիլը։ մածուած։
Մակրդոտ։ տես Մակրդած։
Մահ. Էօլիւմ։ մահ. մեռելութիւն. անշնչութիւն. օրհաս. վախճան ժամադրութիւն։ — Ծեր ես ու ճար չունեցող մահուանդ մօտեցած։ ծեր ես և 'ի հարկաւոր ժամադրութեանն մերձ։ — Ննջեցեալները դժոխքէն հանեցիր մահուամբդ կամ մեռնելովդ խաչին վրայ։ մեռածեր զննջեցեալսն 'ի դժոխոց՝ անշնչութեամբն քո 'ի վերայ խաչին։ — Մինչուան մահուան կէսը կամ ատենը։ մինչև 'ի կէս ժամադրութեան կենաց։ — Ուրիշին մահը ուզել։ մահու աղաչել նմա։
–Մահ. [illegible]։ մահ. մահտարաժամ. ժանտամահ. սրածութիւն. մարդամահ. չարակեղ. ժանտ. տարապայկ։ — Մահ եղաւ։ սրածութեան ախտ կալաւ։ — Մահ հանել։ ախտանալ չարակեղ. ըմբռնիլ 'ի ժանտախտէ։
–Մահ՝ ոչխարներու։ խաշնամահ։
–Մահ բաշխող։ մահաձիր. մահատու։
–Մահ բերելը։ մահածութիւն։
–Մահ ընդունող։ մահընկալ։
–Մահ ժառանգող։ մահաժառանգ։
–Մահ խորկէ վրադ։ խանձեցուսցէ 'ի քեզ մահ։
–Մահ ձգող կամ տարածող։ մահացան։
–Մահ սպառնացող։ մահասպառ։
–Մահ տալ զանձը։ տես Անձը մահ տալ։
–Մահ փչող։ մահաշունչ։
–Մահէն կլլուած։ մահակուլ։
–Մահը կանչող։ մահահրաւէր։
–Մահը վերցնող։ մահալոյծ։
–Մահը վրան կրող։ մահակիր. մահազգեաց. մահազգեստ. մահահամբոյր։
–Մահով լցուած։ մահալի։
–Մահուան արժանի։ մահապարտ։
–Մահուան արժանի ըլլալը։ մահապարտութիւն։
–Մահուան գիր կամ սիճիլ։ դատակնիք մահու։
–Մահուան դէմք ունեցող։ տես Մեռելի դէմք ունող։
–Մահուան դեղ խմցնող։ մահարբոյց։
–Մահուան դուռը հասած։ օրհասական. մահկանացու. մահացու։
–Մահուան զէնք կրող։ մահազէն։
–Մահուան խապար բերող, կամ մահը իմացնող։ մահաձայն. մահազեկոյց. մահագուշակ. մահագոյժ։
–Մահուան ծեծ կերած։ մահահարուած։
–Մահուան կողմը։ մահակողմն։
–Մահուան հանդիստ, կամ մեռնելով հանգչող։ մահահանգիստ։
–Մահուան հրաման հանող։ մահահրաման։
–Մահուան նման։ մահահանգոյն. մահահանգէտ. մահատիպ. մահատեսակ. մեռօրինակ. մահակերպ։
–Մահուան պատճառ։ մահածին. մահասկիզբն։
–Մահուան վէրջէլէ, կամ խըյամէթ։ շշուկ մահու. մահաշշուկ։
–Մահուան վճիռ տալ։ մահապարտել. դատապարտել 'ի մահ. դատակնիք մահու 'ի վերայ ածել։
–Մահուան տեօշէկ։ մահիճք մահու։
–Մահուան տեօշէկին ինկնիլ։ տես Գէշ հիւանդութեան մէջ ինկնիլ։
–Մահուան փորձանք։ օրհաս։
–Մահուան քուն քնացող։ մահաքուն։
–Մահուանէ ազատիլ։ զօրհասն անցուցանել. անցանել զօրհասաւ. յարկածից մահու ճողոպրիլ. շահիլ զմահ։
–Մահուանէ չվախցող։ զիմագրաւ 'ի մահ. աներկիւղ 'ի մահուանէ։
Մահաբեր։ մահաբեր. մահառիթ. մահական. մահահոտ. մահամատոյց. մահարար. մահհինաբողբոջ. մահացու. մահացուցիչ. մահածու. մահագործ։ տես և Մեռցնող։
Մահալլէ։ Բառ։ Թաղ։
Մահալլեցի։ Թաղնորդ։
Նեղ տեղ մը շատ մահալլեցիներու մէջ տունը շինուած ըլլայ։ յանձուկ ինչ տեղւոջ 'ի մէջ բազում Թաղնորդաց տունն իցէ շինեալ։
Մահանայ. Բանի [illegible]։ պատճառանք. հայթայթանք. բաղբաղայք. բաղայք. պատրուակ։
–Մահանայ բերել։ պատճառել. հայթայթել. բաղբաղել։
Հիւանդութիւնը մահանայ բերել։ խօթութիւն բաղբաղել։

-Մահանայ գտնել, կամ գնել: պատճառանել. պարսաւագէտ լինել. մեղադրել:
-Մահանայ փնտռտել, կամ ուզել: պատճառախնդրել:
-Բարեկամութիւնը քակել ուզողը մահանայ կը փնտռէ: պատճառս խնդրէ այր՝ որ կամիցի քակել 'ի բարեկամաց իւրոց:
Մահանասըզ: անպատճառ. անբաղդայ. անտագիւտ: տես և Անարատ:
Մահապարտ. գաթիլէ վաճիպ. գաթլինէ հէօքմ օլունմուշ: մահապարտ. պարտաւոր մահու. դատապարտեալ 'ի մահ:
-Մահապարտ ըլլալ: մահապարտիլ. պարտաւորիլ 'ի մահ. ընդունել դատակնիք մահու. 'ի մահ դատապարտիլ:
Մահացու: տես Մահուչափ. և Մահաբեր:
Մահկանացու. էօլէճէկ: մահկանացու. մահացու. մեռօղ:
-Մահկանացու ըլլալը: մահկանացութիւն:
Մահմուզ. ճիզմէին էրկինէ խոյնը: խթան. մըտրակ. խայթոց:
-Մահմուզ՝ խօրօզի ու նմանեաց: բիտ. կոճ:
Մահմուռ, կամ Մախմուր: խումար. զարթխում:
-Մահմուռ ըլլալը: խումարութիւն:
Մահմուռ չիչէյի: վայրի փեգենայ:
Մահուչափ. մուհլիք: մահուչափ. մահացու. մահաբեր. առ 'ի մահ:
Պազը մեղք կայ՝ որ մահուչափ է: են մեղք, որ են առ 'ի մահ:
Մահուտ: հաչակաւոր. անուանի:
Մահսէրէ, կամ Մուհասէրէ: տ. Պաշարում:
Մահրամայ. եազմա: Թաշկինակ. անձեռոց. անձեռոցիկ. դաստառակ. մաքման. շուշտակ:
Մահրում: տես Զրկած: [նքոյր:
Մաղ. էլէք. գալպուր: մաղ. խարբալ. խախալ.
-Ձիու մազէ մաղ: ձարմաղ:
-Պիւրիւնճիւկէ մաղ: շարմաղ:
-Պիւրիւնճիւկ մաղէ անցուցած բարակ ալիւր: շարմաղուն:
-Մաղը ծակ՝ մուրդ: իրազէտ. իրազեկ. իրազգաց. վերահասու:
-Մաղը ծակել: տես Բանը ծակել:
-Մաղը ծակիլ: տես Բանը ծակիլ:
-Մաղի նման: մաղատեսակ:
Մաղազայ՝ կէրտէկրոյ: տես Կեղար:
-Մաղազայ՝ գէտնի տակ շինած: տես Գետնի մաղազայ:
-Մաղազայ գինու: տես Գինետուն:
-Մաղազայ ըռզըկի: տես Ըռզըկի մաղազայ:
Մաղած. էլէնմիշ: մաղեալ. խարբալեալ:
Մաղարայ: անձաւ. փապար. այր. քարայր. անծուկք. խորափիք. խորափիտք. քարանձաւ: տես և Քարէ մաղարայ:
Մաղել. էլէմէք. գալպուրլամագ: մաղել. խախալել. խարբալել:
Մաղզման: մաղզմայ:

Մաղկտել: տես Սիրտը երել:
Մաղձ. տէլինին սաֆրասը: մաղձ:
-Մաղձ ճերմակ: տես Ճերմակ մաղձ:
-Մաղձ սեւ: տես Սև մաղձ:
-Մաղձը բռնել: մաղձիլ. մզձկիլ:
-Մաղձի գեղ: մաղձադեղ:
-Մաղձը շատ: բաղմամաղձ. դառնամաղձ:
-Մաղձը շատ ըլլալը: բաղմամաղձութիւն. դառնամաղձութիւն:
-Մաղձը շատցած: մաղձայոյզ:
-Մաղձը քակօղ (գեղ): մաղձահեղձոյց:
-Մաղձի ամանը: մաղձընկալ. մաղձամաժող. մաղձատար:
-Մաղձի գունով: մաղձագոյն:
-Մաղձի լեղութիւն ունեցօղ: մաղձահամ:
-Մաղձի պէս: մաղձատեսակ:
-Մաղձով խառնած: մաղձախառն:
Մաղձային հիւանդութիւն խառն ընդ մաղասի: խառնդամաղձական ախտ:
Մաղձոտ: մաղձական. մաղձալից. մաղձային. մաղձաւոր. ախոնդանոտ:
Մաղուք: մաղուանչ. ունգ:
Մաղտանոս: կարոս. քարսան:
Մաղրըպ. մաղրէպ. մղրպ. Ռիւնիանի: Մաւրիտանիա: տես և Ափրիկայ:
-Մաղրըպ եէլի: տես 'ի բառն Հով:
-Մաղրըպ տրապուլուսը: Տրապօլիս:
Մաղրըպլը: մաղրըպլի: մաւրիտանացի. մուղբի:
Մաղրուլ. Մաղրուլլուք. և այլն: տ. Հպարտ. Հպարտութիւն. և այլն:
Մաղըշուք: խառնամաղ: [խոսք:
Մաճ. սապան աղաճը, կամ սափը: մաճ. արօր.
Մաճառ. մաճառի աղջէն էղօղը: Հոռ. հռանդարիացի. պաննոնիացի:
Մաճառ. մաճառի ազգը. մաճառ միլլէթի: Հոնք. պաննոնիացիք: [Հոնք:
Մաճառաստան: Պաննոնիա. Հունգարիա.
Մաճառաթ. ղխան: տես Ջեն:
Մաճառաթլը. ղարարլը: տես Վնասակար:
Մաճառաթ պաշը. ղարարի մը, կամ զիյանի մը էղտուլին: չարեացապարտ. հաւակ ստրունջ. սկզբնաչար:
Մաճկալ. մաճ թուտօղ: մաճակալ:
Մաճկալութիւն: մաճակալութիւն:
Մամ. մեծ մայր, կամ մեծ նէնէ: մամ. հան. նախամայր. հանիկ. սկզբնամայր:
Մամա: Մայրիկ:
Մամլէ. ըսփէնճ ճահ: վաշխ. տոկոսիք. տոկոս. շարիատ: [կոսել:
-Մամլէ առնել: վաշխ առնուլ. վաշխել. տո-
-Մամլէ առնօղ: տես Մամլէճի:
-Մամլէ սիրօղ: վաշխասէր. տոկոսասէր:
-Մամլէով փոխ առնել: առնուլ զարծաթ 'ի վաշխի:
-Մամլէով փոխ տալ: տալ զարծաթ տոկոսեօք կամ վաշխիւ կամ 'ի վաշխի. վաշխել. տոկոսել:
-Մամլէ տուօղ: վաշխատու:

-Մամլէքով տուօղ։ տես Մամլէքճի։
Մամլէքճի. ճամէլէ տանօղ, կամ ճամէլէով փառօղ։ վաշխառու. վաշխավաճառ. վաշխահաւաք. տոկոսառ. վաշխակեր. վաշխաժողով. տոկոսահաւաք. վաշխամփոփ։ [թիւն։
Մամլէքճուլթիւն. ճամէլէճիլիք։ վաշխառու-
Մամոխ. Հայրէ սալոր։ մամուխ. դամոն։
-Մամոխի ծառ։ մամխի. մամխենի։
Մամուկ։ սարդ։
-Մամուկ Թունաւոր։ փաղիժ։
-Մամուկին բանածը։ տես Մանողակ։
Մամուշ. գէփի անուն է։ Մամուշեղ։
Մամուռ։ տես Ամուր։
Մայայ՝ պանրի, խաթի, և նմանեաց։ տես Մակարդ. Մակրդիլ. և այլն։
-Մայայ՝ հացի, կամ խմորի։ խմոր։
-Մայայ կապել. պանրի, խաթի. և այլն։ մակարդիլ. մածնուլ։
Մայալանմիշ ընել։ խմորել. մակարդել։
Մայալանմիշ ըլլալ։ խմորիլ. մակարդիլ։
Մայալը՝ հաց, խմոր. և այլն։ խմորուն. խմորեալ։
-Մայալը՝ խաթ. և այլն։ մակարդեալ։ [զորչ։
Մայասըզ՝ հաց, խմոր. և այլն։ անխմոր. բաղ-
Մայասըլ. ցաւ է։ Թուլթք. կեղանկ։
Մայել. ուլխարաց յոյն հանելը։ բառաչել. պառապաչել։ — Մայօղ։ պառապչեակ։
Մայել. խոփուն յոյն հանել։ տես Մլաւ ընել։
Մայիլ ըլլալ։ զմայլիլ. հիանալ. ախորժել. բերանաբաց կալ. յակճիռ կալ։ տես և Վառուիլ բանի մը։
-Մայիլ ընել։ յակճիռ առնել. զմայլեցուցանել։
Մայխա. ամխ է։ մայխա. մարերի։
Մայլէցնել. ճայըլ էթմէք. հէյրէան էթմէք։ զմայլեցուցանել. հիացուցանել։
-Մայլեցնել սիրով։ տես Սիրով վառել։
Մայլեցնօղ։ զմայլեցուցիչ. զմայլական։
Մայլիլ. ճայըլ օլմաք. հէյրէան օլմաք։ տես Մայիլ ըլլալ։
-Մայլիլ սիրով։ տես Սիրով վառիլ։
Մայխօշ, կամ մայհօշ. Բնաւըլդար։ Թթուաշ. համ ախորժելի։
-Մայխօշ. բան, կամ խօսք։ ախորժ. ախորժելի. ախորժալուր։
Մայմուն։ կապիկ. տապուղեայ։
-Մայմունի ձայն։ պապապաչիւն։
Մայնայ։ Թոյլ. արձակ։
-Մայնայ ըլլալ։ Թուլանալ. Թողանալ. զիջանել. հանդարտիլ. խաղաղիլ. կարկիլ (հողմոց, կամ ալեկոծութեան)։
-Մայնայ ըլլալը։ հանդարտութիւն. խաղաղութիւն։
Մայր, կամ մար. անայ։ մայր. ծնօղ։
-Կէնճ մայր։ մանկամայր. մանկամարդ։
-Մայր չունօղ։ անմայր։
-Մայրը ատօղ։ մայրատեաց։
-Մայրը ուտօղ։ մայրակեր։
-Մայրը սիրօղ։ մայրասէր։
-Մայրը սպաննօղ, կամ մեռցնօղ։ մայրասպան. մայրախողխող. մայրափողոտ։
-Մայրը տանջօղ։ մայրատանջ։
-Մայր վանք։ մայրավանք։
-Վանքի մայր։ մայր վանից. վանաց տիկին։ տես և Աբբասուհի։
-Մօր պէս։ մայրօրինակ. մայրօրէն. մայրաբար. մայրանման։
-Մօր պէս գութ ունօղ։ մայրագութ. մայրագորով։
-Մօրը հետ պղծութիւն ընելը։ մայրակնութիւն. մայրապականութիւն։
-Մօրը մէկիկը, կամ մէկ հատիկը։ միամօր. միածին։
-Մօրը մէկիկը ըլլալը։ միամօրութիւն։
-Մօրը փորէն 'ի վեր. ճօրբ ֆօրէն պէրի։ անդրաւոին յորովայնէ։
Մայրագիր. անալըք։ մայրագիր։
Մայրաքաղաք. մէծ քաղաք. Բաշքէնդ։ մայրաքաղաք. քաղաքամայր. մայր քաղաքաց. գլուխ քաղաքաց. մայրոստանիկ։
Մայրաքաղաքցի. մէծ քաղաքի քաղաքլըսի։ մայրաքաղաքացի։
Մայրութիւն։ մայրութիւն։
Ման. փէզինթի։ տես Պտոյտ. փէզինթի։
-Ման գալ։ տես Պտըտիլ. և Ժռուռ գալ։
Մանած. (ածակ.)։ մանուածոյ. մանեալ. նիւթեալ։
-Մանած. (գոյակ.) իփլիկ։ մանուած։
-Մանած բանիլ։ տես Մանել։
-Մանածը վրան պլլելու գործիք։ կարժառ. նաղուգ։
Մանաճհըրի բերդ։ տես Քարադաշտ։
Մանանայ. մէնն։ մանանայ. ման։ տես և Խուարէթ հէլվասը։
Մանանեխ. հարտալ։ մանանեխ։
Մանաստըր։ տես Վանք։
Մանաւանդ, կամ մանաւանդ որ. խըսէ. խուսուսա. պէխասա։ մանաւանդ. առաւելապէս. ևս առաւել. այն զի. նա զի. նա առաւնիկ։ [գրոս գետ։
Մանդը սույու. մէնտրէզ։ Մէանդր. Մէան-
Մանել. էյիրմէք. էօրէք իբլէմէք։ մանել. նիւթել. նիտալ։
-Բուրդ կամ չուան մանելու կամ ոլորելու գործիք։ քարաման։
Մանզուլ ըլլալ։ տես Իշխանութենէ ընկնիլ։
-Մանզուլ ընել։ տես Իշխանութենէ ձգել։
Մանթար։ սունկ։
-Ուտելու մանթար։ Թնջուկ. սունկն։
Մանթըվայ. քաղաք է։ Մանտուայ։
Մանի. խանչէլու խող է։ ցուցք։
Մանիշակ. մէնէքշէ։ մանուշակ. մանիշակ։
Մանկաղ. օրաք. Բրէբան. Բաղքան։ մանգաղ. մանգաղակ։
-Մանկաղ մեծ։ գերանդի։
-Մանգաղի ձեւով։ մանգաղաձև։

-Մանկաղով զինած: գերանդաբեր. գերանդաղէն:
-Մանկաղով կտրել: հնձել:
Մանկեռ, կամ մանկուռ. էղրի չագը էրկէս չը-չքին: սամի:
Մանղալ: տես Կրակարան. և Կրակաման:
Մանղըր. բաքըր էն պուլի ֆուլը: խերևէչ. լումայ. բնիոն. Նաքարակիտ:
-Մանղըր. կէս օփաք ադը: Նաքարակիտ:
Մանճայ: տես Կերակուր:
Մանճանայ. մընձընիկ: բաբան. բաղխատր:
Մանողակ. սարըդօֆէ. էօրխինճէկ: սարդի ոստայն. ոորգ:
Մանչ: օղլան: մանուկ. տղայ: տես և Տղայ:
-Մանչ. որոյ ներհակն է աղջիկ: ուստր. արու: Կորսըցի ան գիշերն որ մանչ զաւակ է ըսին: կորիցէ գիշերն՝ յորում ասացին թէ ահա արու: [առնել:
-Մանչ զաւկընները կտորտել: որձակոտոր
-Մանչու եռեէ ըլնալ: արուացանկութիւն. արուագիտութիւն. արուամոլութիւն. որձամոլութիւն. մանկամոլութիւն:
-Մանչու հետ պղծութիւն ընող: արուագէտ. արուամոլ. որձամոլ. մանկամոլ. արուասէր:
-Մանչ ու աղջիկ: ուստր և դուստր. արուէգ. որձևէգ:
Մանչուկ. օղլանճըգ: մանկիկ:
Մանսուպ: տես Իշխանութիւն, և զհետեւեալն:
Մանտալ. գօրփար: փակաղակ. աղխ:
-Մանտալով ամրցնել: աղխել:
Մանտայ: տես Գոմէշ:
Մանր. ուֆագ: նուրբ. մանրամաղ. գերմակ:
-Մանր ալիքներով: մանրածաւալ. մանրահեղեղ:
-Մանր բաներու վրայ ագահութիւն ընող: մանրակծիծ. մանրակծծի:
-Մանր ըլլալը: մանրութիւն նրբութիւն:
-Մանր խոտ: մանրախոտ:
-Մանր ծառեր: մանրատունկք. մատաղատունկք:
-Մանր կաթիլներով ցօղ: մանրացօղ:
-Մանր կենդանիներ: միջատք:
-Մանր կտոր ունող, կամ մանր կտրուած: մանրամասն. մանրամասնեայ:
-Մանր մակոյկ: մանրակուր:
-Մանր մաղած: մանրամաղ:
-Մանր մասը առնելու, կամ ժամանակին պզտի մասը: մանրամանակ. մանրեկերորդ:
-Մանր որսեր: մանրորս:
-Մանր չալըներէ շինած: մանրախռիւ:
-Մանր պտուղներով: մանրապտուղ:
-Մանր փայտերէ շինած: մանրահիւսած:
-Մանր քար: մանրախիճ:
-Մանր քարերէ շինած: մանրախիճ. մանրամասն:
-Մանր մանր: մանր մանր:

-Մանր մանր. (Ճիճ): մանր մանր. մանրամանաբար: [մանրապատառ:
-Մանր մանր պատառօղ, կամ պատառած:
-Մանր մանել. բարաքը մինել: մանրակրկիտ, կամ մանրախոյզ առնել. մանրահետել. հետազօտել. մանրախուզիւ քննել:
-Մանր մանելով: մանրամասնաբար:
-Մանր մանօղ. բարաքը մինօղ: մանրաքննին. մանրախոյզ. մանրակրկիտ:
Մանրագոր. գան գուրուպան. Ճէնկուշ: մանրագոր. լօշտակ:
Մանրած. փօղրութ. փօղրանմըշ: մանրեալ. մանրուած. մանրուածոյ:
Մանրայ: հօտ. փարախ:
Մանրել: մանրել. փշրել. խորտակել. ջարդել: -Ակռաներովը մանրել: մանրել, կոտկել ընդ ժանեօք:
Մանրմունր. ուֆագթէֆէկ: մանրամանր:
-Մանր մունր բաներ հնարօղ: մանրածնունդ:
-Մանրմունր բան կարկառօղ, կամ Մանր մունր կտորէ կարկառած: մանրակարկառ:
Մանրըմալ: մանրիլ. մանրանալ:
Մանրուք: մանրուած. փշրանք. փշուրք:
Մանրտած: մանրատեալ. մալեալ. կոտտեալ. կտիտ. կտուտ:
Մանրտիկ: մանրիկ:
-Մանրտիկ ըլլալը: մանրկութիւն:
-Մանրտիկ մոծակ: տես Մժեխ:
-Մանրտիկ քալօղ: մանրաքայլ:
Մանրտուք: տես Մանրուք:
Մաշալայ. Ճէծ Ճրագ: տես Ջահ:
Մաշալլահ: փառք Աստուծոյ. գոհութիւն Աստուծոյ:
Մաշած. աշընմըշ: մաշեալ. մաշ:
-Մաշած մասը: մաշուք:
-Մաշած հագուստ մը ըլլայ՝ տուար: տուար հանդերձիկ ինչ մաշածոյ: [տուրք:
-Մաշած տեղուանք (ալիքներէ կամ ջրէ): ըէ-
-չՄաշած: անմաշ:
Մաշայ: տես Կածառ:
Մաշել: տես Մաշեցնել:
-Մաշելը: մաշութիւն. մաշումն:
Մաշելու: մաշածոյ. մաշուածոյ. անցաւոր:
Մաշեցնել: մաշել. ծախել:
-Մաշեցնել՝ մուրդը: տես Վատուժցնել:
-Մաշեցնել՝ սիրտը: տես Սիրտը մաշել:
Մաշիլ. աշընմագ: մաշիլ. ծախիլ: -Զինուորաց կրակովը վառուած: անծախական հրոյն ջեռուցեալք:
-Մաշիլ. մուրդան: տես Վատուժնալ:
Մաշկ. խուլի: կաշի. մորթ. քեմուխոտ. անկ:
-Կաշիի կտոր: սեկափերթ:
Մաշկ. ֆառա, որ է բարակ կէղկ, կամ բարակ ըո-ղէն հաւկիթ, սոխի, և նմանեաց. ըուր: մէջ. թաղանթ. պարուտակ. փառ:
-Մաշկ կապել: պարուտակիլ. թաղանթիլ. թաղանթապատիլ:

-Մաշկ ունօղ, կամ մաշկով պատած։ Թաղանթեայ. Թաղանթապատ. Թաղանթապատեալ։
-Մաշկէ զգեստ հագած։ մաշկազգեստ. մաշկահանդերձ. մաշկազգեցիկ։ [Թև։
-Մաշկէ Թև ունօղ։ մաշկաթև. Թաղանթա-
-Մաշկէ հագուստ։ մաշկեակ։
-Մաշկէ շինած։ մաշկագործ. մաշկեայ. մաշկեղէն. մաշկէ։
-Մաշկէ վերարկու հագած։ մաշկանափորտ։
-Մաշկի պէս։ մզնաձև. մզնատեսակ. Թաղանթաձև. Թաղանթաղարդ. մզնարուեստ։
-Մաշկ ըղեղի։ միզն. մզնիք. պարունակ։
-Մաշկ աղի։ տես Տղի ընկեր. որ է Իէր. և այլն։
Մաշուք. աղձնել։ մաշուած։
-Երդի կամ կտաւոյ մանր մաշուքը։ փուրծ կտաւոյ կամ բրդոյ։
Մաշտոց. ռիթիւէլ։ մաշտոց. գիրք արարողութեանց։
Մապէյնճի։ տես Սարայապար։
Մառանկող, կամ Մարանկող. ճարդի օյնածի։ ատաղձագործ. հիւսն։
-Մառանկողութիւն։ ատաղձագործութիւն. հիւսնութիւն։
Մառթի. ծովէն ճերմակ ղուշ մը է։ ա. Ջկնկուլ։
Մառինար։ տես Նաւավար։
Մառմառա ատասը, կամ մառմառա, կամ մէռմէռէ. կղզի է։ Պրոկոննէսոս. Պրոկոննէսոս։
-Մառմառա ծէնիզի։ Պրոպոնտոս։
Մառչիլ. ղուտուրմուշ։ գահեկան։
Մառոլ։ հազար։ [Հեղրդակ։
-Մառոլ լեղի, կամ եասպան մառոլու։ տես
Մառօք. ճաֆանթագաղ վիլայէթի։ Մարոքկ։
Մաս. քաշ։ մասն. բաժին։ տես և Բաժին։
-Մաս. զոր ծախք կը բաշխեն։ մասն. նշխար։
Մասաթ։ սրոց։
-Մասաթը ղարնել։ տես Սրել։
Մասալ։ տես Առասպել։
Մասիս լեռ. Արարաթ լեռ. աղըր տաղ. ճիտաղ տաղը։ Մասիս. Այրարատ։
Մասլահաթ։ տես Գործ. ծաղահաթ. և Խորհուրդ. մշաւէրէ։
Մասխարայ։ տես Խաղք։
-Մասխարայ ըլլալ։ տես Ծաղր ըլլալ, և Խաղք ըլլալ։ [ընել։
-Մասխարայ ընել։ տես Ծաղր ընել. և Խաղք
-Մասխարայ՝ մարդ։ տես Ծաղրաբան, և Խաշմեր։
-Մասխարայ. սուրաթ, որ Ըրէւը կանչէն։ դիմակ. խաղբեայ դիմակ։
-Մասխարայ դնել երեսը։ դիմակ արկանել. ածել դիմակ զերեսօք։
Մասխարկութիւն։ տես Ծաղրաբանութիւն։
Մասնական՝ (մասին)։ մասնական. մասկրաշխ։
Մասնատուփ։ տես Սրբատուփ։
Մասնաւոր. Խասսա։ յատուկ. սեպհական։ տես և Յատուկ։

Մասունք սրբոց։ նշխար. խրխոր։
Մասուրայ. եղէգէ կտոր, որ վրան Թէլ կը դըլլէն։ մասուրայ։
Մատակել. խաշեղ ըստ և կորճ. որ մէջը բան կը ըլլանան. և այլն։ քուլայ։
Մավի, կամ մաւի։ տես Կապոյտ. ճագի։
-Մավի եախուտ։ տես Կէօք եախուտ։
Մատ. պարմաք։ մատն. ձեռք։ — Այս բանին մէջը Աստուծոյ մատը կայ։ մատն Աստուծոյ է այդ։
-Մատուըներս կամ ձեռքս պատերազմի վարժեցուց։ ուսոյց զմատունս իմ 'ի պատերազմ։
-Մատ, կամ մատներ՝ ըէնկէլի, ըաթալի, եղանի, փըռաւխի. և այլն։ ժանիք. արձէն։
-Մատ՝ մէրփիլէնի։ սատրճան. մատն սանդխոց։
-Մատը խօթօղ։ մատնամուխ։ — Մատը պօղազը խոթելով փսխել։ մատնամուխ զզուանօք փսխել։
-Մատը կտրած կամ կտրօղ։ մատնահատ։
-Մատի չափ, կամ մատի զըտար. պարմաք գալըր։ մատնաչափ։
-Մատի վրայ խաղցընել։ 'ի մատնեակ կամ 'ի մատանեակ արկանել։
-Մատին ծայրի փափուկ միսը։ պտեղն։
-Մատով գրած։ մատնագրոշմ։
-Մատով շինած։ մատինայօրին. մատնագործ։
-Մատով ցըցընել։ մատնացոյց առնել. մատնացոյց լինել. ցուցանել 'ի մատանէ. մատն 'ի վերայ դնելով ցուցանել. նշանաւ առնել. նըշանացի առնել. նշանացել։
-Մատով ցցնօղ, կամ ցըցուցած։ մատնացոյց. մատնացոյց. մատնանշան։
-Մատուըներուն անուանքը.
-Բութ. պաշ պարմաք։ բոյթ։
-Ցուցամատ. սալլամէ պարմաղը. շէհատէթ պարմաղը։ ցուցական մատն։
-Միջի մատ. օրթա պարմաք. ուզուն պարմաք։ միջնամատն։
-Մատնեմատ. եօգուզ պարմաք։ մատնեմատն։
-Ճկուլթ. պզդիկ մատը. սէրչէ պարմաք։ Ճկոյթ. ծկոյթ. մատնեակ։
-Մատուըներու գաղերը. պարմաղ օյնաղը։ յօդք մատանց. խաղալիք։ տես և Խաղօյնախ։
-Մատուըներուն ծայրերը կտրուած։ ծայրակտուր մատամբք. ծայրակտուր ձեռօք։
-Մատուըներուն ծայրերուն վրայ քալել։ 'ի մատունս գնալ։
-Մատուըներուն ծայրերուն վրայ կենալ։ յոտն 'ի մատն յառնել. յակճիռս կամ յայթիռս կալ։
Մատակարար. աղճի պաշը. մութֆագ էմինի։ մատակարար. խոհակերապետ. սաճպարապետ։
Մատաղ։ մատաղ. ագապ։
-Մատաղի միս։ մատաղամիս։
-Մատէն. գէֆինի՝ ալտինդեն ոսկի, կամ արծաթ, կամ պղինձ. և այլն։ բոժք. մետաղք. հանք.

մետաղահան վայր։
–Մատէն արծթի. Մատէն ոսկու. և այլն։ տես Արծթի մատէն. Ոսկու մատէն. և այլն։
–Մատէն. մետաղներէ ելածները. ինչպէս ոսկի, արծաթ, պղինձ, կլայեկ, արճիճ. և այլն։ հրահալելի. մետաղ. հանք. հալածական քար։
–Մատէն բանելու տեղուանքը սիւրկիւն եղած, որ հոն քիւրէկի պէս բանի։ աքսորեալ 'ի մետաղս. 'ի մետաղս դատապարտեալ։
Մատիկ. մաթ. չէք։ մատնեակ կամ մատանեակ։ – Թագաւորներն ու իշխանները չկրցան ձեռք բերել կամ մատի վրայ խաղցընել։ զԹագաւորս և զիշխանս ոչ եւս ձեռընհաս 'ի մատնեակ կամ 'ի մատանեակ արկանել։
Մատղաշ. թէրթազէ. նազիֆ. նազիք։ մատաղ. փափուկ. փափկիկ. քնքուշ. մատաղածին. մատաղաբոյս. գեղաբոյս. նորաբոյս. նորաբուսիկ. գեղաբողբոջ. նորաբողբոջ. գեղահասակ. նորահասակ. նորատի. նորատունկ. մատաղատունկ. մատաղենի։
–խիստ Մատղաշ։ մատաղուկ։ [տոր։
–Մատղաշ հատակի ջարդուած։ մատաղակտո-
–Մատղաշ հասակով։ մատաղահասակ. մատաղօրեայ։
–Մատղաշ հորթ։ որթ մատաղ. մատաղորթ։
–Մատղաշ հորթ ունեցող կով։ երինջ մատաղորթ։
–Մատղաշ ճեղ. մաթղաշ ֆայս, կամ ծառ։ մորչ. մորճ. մատաղատունկ. նորատունկ։
–Մատղաշ մար։ մատաղամայր.
Մատղաշնալ։ մատաղանալ։
Մատղաշութիւն։ մատաղութիւն։
Մատղաշցընել։ մատաղել։
Մատման. ֆէլֆ։ իլ. մանոց։
Մատնել. խամշէլ։ մատնել. մատն լինել. մատնատու լինել. մատնևոտուր լինել. տալ 'ի ձեռս։ – Իրենց ազնուականութիւնը կը մատնեն։ անձանց ազնուականութեան մատնևոտուր լինին։ – Օրէնքը մատնեցին։ մատն եղեն օրինացն։
–Մատնել՝ ցըցնելով։ մատն և ցուցակ լինել. մատնացոյց առնել կամ լինել։
–Աս գաղտնիքը Թշնամիներուն կը մատնէր։ այսր խորհրդոց առ Թշնամի անդր մատն և ցուցակ լինէր։
Մատնեմատ։ տես Մատ բառին տակը։
Մատնըւած, կամ մատնուած։ մատնեալ. մատն եղեալ։
Մատնըւիլ։ մատնիլ. մատն լինել. 'ի ձեռս անկանիլ։
Մատնի. խաթէմ։ մատանի։
–Մատնի՝ էղինտոպուր, կամ վրան մեօհիւր քազած։ մատանի. կնիք. վաւերական։
–Մատնի վրան պատկերը ունեցող։ մատանի պատկերեալ։ [ակնակապիճ։
–Մատնիին քարին տեղը։ ճանակ. կապիճ.

Մատնիչ. գամազ. գամազճասուս. խային։ մատնիչ. մատնատու. քիլ կամ քիղ։
–Մատնիչ ըլլալ։ տես Մատնել։
Մատնոց. խօխօս։ մատանի. մատնոց։
Մատնութիւն։ մատնութիւն. մատնատուութիւն։
Մատուռ. քիւչիւկ ճամի։ մատուռն։
Մար. անոյ։ տես Մայր, և զհետևեալսն։
–Մար՝ ըսքի սէրմայէ։ գլուխ գրամոյ. գրամագլուխ։
–Մար՝ արնոյ։ տես Արեան մարը։
–Մարը մտնել արեգական։ տես Արեգ մարը մտնել։
Մար՝ կտաւու. ինչպէս կըսէն, մար մը կտաւ, կամ երկու մար կտաւ. և այլն։ փեղկ. փերթ։
–Մար մը կտաւէ, կամ մէկ մարէ։ միափերթ։
–Մար. էրէսի ղոյմախ, որ պտուղը բանի վրայ կը խաղէ։ սեր։
–Մար կապել. գայմագ պաղլամագ. գայմագլանմագ։ սերանալ. Թանձրանալ։
Մարազ։ տես Ցաւագարութիւն. և Հիւանդութիւն, և զհետևեալս նոցա։
Մարած՝ ճրագ, կամ կրակ. սէօյիւնմիւշ։ շիջեալ. անցեալ։
–Մարած՝ մարդ, կամ ուրիշ մարմին. պայըլմըշ։ Թալկացեալ. Թալացեալ. նուաղեալ. զգայազիրկ. անզգայ. անզգայեալ։
Մարաշ. գաղաք է։ Գերմանիկ. Մարաշ։
Մարապետ. հանըմպաշը։ մայրապետ. հաւատաւոր. կուսան. կուսակրօն. միայնուհի։
–Մարապետ ըլլալ։ կրօնաւորիլ. կուսակրօն վարս յանձն առնուլ. կուսանալ։
–Մարապետներու գլուխ. հանըմպաշըլարըն պէյի։ մայրապետ. աբբասուհի. սարկաւագուհի. վանաց տիկին։
–Մարապետներու վանք. խաթունլար վանքը, կամ քիլիսէսի. արդելավան. ուխտ կանանց. կուսաստան. կուսանոց. կուսարան։
Մարաք. էրզնոց, կամ չէրզնոց. սամանլըք։ մարագ։
Մարգարէ. փէյղամպէր։ մարգարէ. տեսանող. հոգեբերզօղ։
–Մարգարէ կնիկ։ մարգարէուհի։
–Մարգարէ սպաննող, կամ ջարդող։ մարգարէասպան. մարգարէակոտոր. մարգարէագրաւ։
–Մարգարէէ գրած։ մարգարէագիր։
–Մարգարէէ ըսուած, կամ պատմած։ մարգարէաճառ. մարգարէաքարոզ. մարգարէաւանդ. մարգարէաբողոք. տեսանողագուշակ։ [ւէր։
–Մարգարէէ հրաւիրուած։ մարգարէահրա-
–Մարգարէի բան կամ խօսք։ պատգամ. առած. մարգարէութիւն։
–Մարգարէի հայր։ մարգարէահայր։
–Մարգարէի մայր։ մարգարէամայր։
–Մարգարէի նման։ մարգարէահանգէտ։
–Մարգարէի շնորհք ունեցող։ մարգարէաշնորհ. մարգարէապատիւ. մարգարէակիր։
–Մարգարէի որդի։ մարգարէածին։

-Մարգարէի պէս։ մարգարէաբար. մարգարէապէս. մարգարէօրէն։
-Մարգարէի պէս զարմանալի։ մարգարէահրաշ։ [րէադէտ։
-Մարգարէից գրքերուն տեղեակ։ մարգա-
-Մարգարէներու գլուխ։ մարգարէապետ. նախամարգարէ. պարագլուխ մարգարէից։
-Մարգարէներու ծանօթ, կամ մարգարէներ ճանչցող։ մարգարէածանօթ. մարգարէագէտ։
-Մարգարէներու տեղ։ մարգարէարան. մարգարէանոց. մարգարէաժողով։
Մարգարէական։ մարգարէական. տեսանողական. մարգարէակիր։
Մարգարէանալ. առաջուց յայտնել. չեղած բանը ըսել։ մարգարէանալ. կանխաձայնել. նախաձայնել. յառաջաձայնել. նախագուշակել. գուշակել։ տես և Առաջուց ըսել։
Մարգարէացընել։ մարգարէացուցանել։
Մարգարէացող։ կանխագուշակ. նախագուշակ. նախապատում. գուշակ։ տես և Առաջուց ըսող։
-Մարգարէացող՝ մարդուն քէյֆին կէօրէ։ ըղձապատում։
Մարգարէութիւն։ մարգարէութիւն. գուշակութիւն. նախագուշակութիւն. յառաջասացութիւն. նախասացութիւն. կանխասացութիւն. կանխաձայնութիւն. նախաձայնութիւն. նախատեսութիւն։
-Մարգարէութիւն մարդուն՝ քէյֆին կէօրէ։ ըղձութիւն։
Մարգրիտ. ինճի։ մարգարիտ։
-Մարգրիտ բերող։ մարգարտածին։
-Մարգրիտ ճիփճիրմակ. մաքրաճառ մարգարիտ։
-Մարգրտէ, կամ մարգրտէ շինած։ մարգարտեայ. մարգարտագործ. մարգարտակազմ։
-Մարգրտի հատ։ մարգարտահատ։
-Մարգրտի ձևով։ մարգարտաձև։
-Մարգրտի նման, կամ պէս։ մարգարտատեսիլ. մարգարտատեսակ. մարգարտատիպ. մարգարտանման։
-Մարգրտի շարք։ համատակք։
-Մարգրտի պէս։ մարգարտօրէն։
-Մարգրտի պէս գեղեցիկ։ մարգարտագեղ։
-Մարգրտի պէս շարուած։ մարգարտաշար. մարգարտատող։
-Մարգրտի պէս փայլուն։ մարգարտափայլ. մարգարտերանգ. մարգարտագոյն։ տես և Մարգրիտ ճիփճիրմակ։
-Մարգրտի սէտէֆ։ տես Սէտէֆ։
-Մարգրտով բանած կամ հագցուցած։ մարգարտայեռ. մարգարտահուռն. մարգարտախուռն. մարգարտակապ. մարգարտազարդ. մարգարտահոծ. մարգարտաշատ։
-Մարգրտով հիւսած։ մարգարտահիւս մարգարտակապ։
-Մարգրտով պատած։ մարգարտապատ։
-Մարգրտով պսակուած։ մարգարտապսակ։
Մարդ. տաճ. գիշի։ մարդ. այր. ոք. մահկանացու։ — Մարդուս բնակութիւնը երկիր է։ բնակութիւն մահկանացուի երկիր է։ — Ամէն մարդ. հէր գիշի։ ամենայն ոք։
-Մարդ՝ էրէկ մարդ։ այր։
-Մարդ. խիփ. ինչպէս կըսեն՝ մարդ ես նէ, մէյտան ելիր։ տես Կտրիճ. սրտոտ։
-Մարդ՝ մեծ կամ պատուաւոր։ կշռաւոր։
-Մարդ ատելը։ մարդատեցութիւն։
-Մարդ ատող։ մարդատեաց. մարդատեցիկ։
-Մարդ բնակած։ տես Շէն. շէնլիկ։
-Մարդ չբնակած։ տես Անշէն։
-Մարդ գերի եղած։ մարդագերի։
-Մարդ գլուխ։ ըստ գլուխ. ըստ մարդաթուի. առ այր. առ մարդ։
-Մարդ գլուխ հինգ սիկղ։ հինգ սիկղ ըստ գլուխ։
Մարդ գլուխ մէկ մէկ ոչխար թող առնեն։ առցեն ոչխար ըստ մարդաթուի։
Մարդ գլուխ մէկ մէկ քէսէ ստակ կուտան։ մէն մի քանքար առ այր։
-Մարդ գնող։ մարդագին։
-Մարդ գողցող։ մարդագող. մարդելոյզ. այրագող։
-Մարդ գրաւ դնել։ տես Գրաւ դնել զմարդը։
-Մարդ գտնող։ մարդագտաւ. մարդագտանիչ։
-Մարդ դաւանող։ մարդադաւան։
-Մարդ զոհելը։ մարդազոհութիւն. մարդազոհք։
-Մարդ զոհող։ մարդազոհ. մարդազէն։
-Մարդ ըլլալ. խնամ օլմագ։ մարդանալ. ներմարդանալ։
-Մարդ ըլլալը՝ (Որդւոյն Աստուծոյ)։ մարդեղութիւն. մարմնաւորութիւն. ներմարդութիւն. մարմնառութիւն կամ անհաս տնօրէնութիւն, կամ տնտեսութիւն (բանին Աստուծոյ)։ [առնել։
-Մարդ ընտրել։ այրընտիր լինել. անձնընտիր
-Մարդ ընտրող։ այրընտիր։
-Մարդ ժողված տեղ։ մարդաստան։
-Մարդ խաբելը։ մարդագաւութիւն։
-Մարդ խաբող։ մարդագաւ։ տես Խաբեբայ։
-Մարդ ծախող։ մարդավաճառ։
-Մարդ ծնող, կամ մարդէ ծնած։ մարդածին։
-Մարդ կորսնցնող, կամ զայ ընող։ մարդածախ. մարդավար։
-Մարդ համրող, կամ մարդու համրանք։ մարդաթիւ։
-Մարդ մը չունող։ անոք. անտէրունչ։
-Մարդ շահող։ մարդաշահ. մարդաշնորհ։
-Մարդ ու ձի։ այր և ձի. այրուձի։
-Մարդ չեղող. խալահ չեղող։ անուղղայ. անաղդակ. անխրատ։
-Մարդ պահող, կամ պէսլէմիշ ընող։ մարդադարման։
-Մարդ պաշտելը։ մարդապաշտութիւն։
-Մարդ պաշտող. մէրդփէրէսդ։ մարդապաշտ։

-Մարդ սիրող: մարդասէր:
-Մարդ սպաննող, կամ մարդիկ ջարդող: մարդասպան. մարդախոշոշ. մարդախողխող. մարդակոտոր:
-Մարդ տալու ատեան: մարդահարկ:
-Մարդ փնտռող: մարդախնդիր:
-Մարդէ պարպուած: մարդաթափ:
-Մարդիք: մարդիկ. որեար. մարդակոյտ. մարդահոյլ. բազմութիւն: —Մարդկանց տակէն փախչիլ: այր զարամբ 'ի միջոյ անտի զանձն 'ի բաց մերժել:
-Մարդով լեցուն: մարդալից. մարդաշատ. բնակախիտ. մարդախիտ. մարդաշէն:
-Մարդու. ինսանըն մունասիպ. ադամայ: տես Մարդկային:
-Մարդու ատամը, որու փակը որ մէկը կը ծնանի: ախթարք. ախտարք:
-Մարդու ատամը նայող: ախտարմոլ. ախտարմախ. ծննդաբաշխ:
-Մարդու արձան: անդրապատկեր. դրօշեալ. անդրի. այրապատկեր:
-Մարդու արձան շինող: անդրապատկերագործ. անդրիագործ: [կերպ:
-Մարդու դէմք ունող: մարդադէմ. մարդա-
-Մարդու դէմքով վիշապ: մարդակերպ վիշապ:
-Մարդու հասակ ունեցող: մարդահասակ. չափահասակ:
-Մարդու հետ ընկնիլ. ղուխայով, կամ խոտով: տես Հետը ընկնիլ:
-Մարդու հետ կենալ, կամ մարդկանց մէջ ապրիլ: կենակից ըլլալ. կենցաղել. կենցաղավարել:
-Մարդու հետ կեցող, կամ խօսուշմիշ եղող: մարդընկեր. մարդամօտ:
-Մարդու ձայն: մարդաձայն:
-Մարդու ձևով: մարդակերպ. այրակերպ. առնակերպ. մարդաձև. այրաձև. առնաձև:
-Մարդու ձևով ցուցնել: այրակերպել:
-Մարդու մահ, կամ ջարդ: մարդամահ:
-Մարդու մը ընկնիլ: տես Ընկնիլ մէկի մը, որ օգնէ:
-Մարդու միտք չըռնող: տես Կամակոր:
-Մարդու նման, կամ մարդու ձև ունող: մարդաձև. մարդակերպ. մարդատեսակ. մարդատեսիլ. առնաձև. առնակերպ:
-Մարդու չափ: առնաչափ. մարդաչափ:
-Մարդու պէս: մարդկօրէն. մարդկապէս. մարդկաբար:
-Մարդու պէս չպահած, կամ մարդու պէս չմեծցուցած: տես Գէշ մեծցուցած:
-Մարդու սերմէ հասած եղած: մարդկասերմ:
-Մարդու սէր: մարդասիրութիւն:
-Մարդու սիրով մեռնիլ: տես Սիրով վառիլ:
-Մարդու սիրով մեռնող: տ. Սիրով վառած:
-Մարդու վայլած: մարդավայելուչ:
-Մարդու միսա ուտող: մարդամիսա. մարդակեր:

-Մարդու վրայ կանչել, կամ եայղառայ վերցնել, կամ հիւճիւմ ընել: խիզախել. յախուռնալ. սպառնալ: տես և Զեխել:
-Մարդու տակ մտնող: հպատակ. հլու: տես և Հնազանդ:
-Մարդու տեղ դնել: տես Բանի տեղ դնել:
-Մարդու տեղ չդնել: տես Բանի տեղ չդնել. և Քամահրել:
-Մարդու քալուածքով: մարդաքայլ:
Մարդակազմութիւն. ինսանըն խալգօլունմասը. խըլ-գաթի: մարդակազմութիւն:
Մարդակեր. ինսան ուտօղ, կամ ինսան ատէշ-ճանլի: մարդակեր. մարդախանձ:
Մարդավար. | ինսանիյէթլի. էտէպլի: բարեձև.
Մարդավարի. | բարեկիրթ:
Մարդավարութիւն: կրթութիւն. բարեկրթութիւն. բարեձևութիւն. քաղաքավարութիւն:
-Մարդավարութիւն չունող: տես Տմարդի:
Մարդեղութեան Քրիստոսի: տես Մարդ ըլլալը:
Մարդկային. ինսանին մունասիպ: մարդկային. մարդկեղէն. մարդկօրէն:
-Մարդկային բնութիւն ունող: մարդազգեստ:
Մարդկութիւն. ինսանին ինսանլըգ: մարդկութիւն. մարդկային, կամ մարդկեղէն բնութիւն:
Մարդուկ. ադամճըգ: այրուկ. Թզուկ:
Մարել. սէօնտիւրմէք: շիջուցանել. անցուցանել՝ ղէնը, ղճրագ. և այլն:
-Հայրենի տունը մարեց կերուխումով: զտուն հայրենի անցուցեալ անառակ սեղանօք:
Մարեցնել, կամ սիրտը մարեցնել. պայըլտըրմագ: նուաղեցուցանել. Թալկացուցանել. անզգայացուցանել:
Մարեցնող, կամ մարմրցնող: նուաղեցուցիչ. Թալկացուցիչ:
Մարթակ. մէրթէք: մարդակ. հեծան. գերան:
Մարիլ՝ ճրագի, կամ կրակի. սէօնմէք: շիջանիլ. անցանել: — Ճրագը դեռ չէր մարած: ճրագն չև ևս անցուցեալ էր: — Կրակը մարած էր: անցեալ էր կրակն:
-Մարիլ. մարդոյ, կամ սրտի. պայըլմագ: նուաղիլ. Թալկանալ. Թալանալ. անզգայիլ:
-Մարիլ անօթութենէ: տես Անօթութենէն մարմրիլ:
-Մարիլ ձայնը: տես Ձայնը մարիլ:
-Մարիլ բանի մը վրայ: զակատիլ. մոլիլ:
-Մարիլը՝ ճրագի, կրակի. և այլն: շիջումն:
-Մարիլը՝ մարդու, կամ սրտին: տես Մարմրում:
Մարիկ. անաճըգ: մայրիկ:
Մարիֆէթ: տես Հիւնէր. և Վարպետութիւն. շարգիֆաւ-լիսան:
-Մարիֆէթ է զանիկը: գործ է գտանել:
Մարիֆէթլի: տես Հիւնէրլի:
Մարխ: տես Մախր:
Մարմանտ. պողպաճաճայ: մարմանդ. արեգջեր. ջերբին:
Մարմին. բէտէն. ճիւսէն: մարմին. իրան. անձն:

-Մարմին առնել. ինչպէս Քրիստոս։ մարմին առնուլ. մարմին զգենուլ. մարմնանալ։
-Մարմին առնելը Քրիստոսի։ տես Մարդ ըլլալը։
-Մարմին առնելու տեղ։ մարմնարան։
-Մարմին առնող։ մարմնառու. մարմնառիկ. մարմնազգեաց. մարմնազգեստ. մարմնազգեցիկ։
-Մարմին ըլլալ։ մարմին լինել. մարմնանալ։
-Մարմին ծնող, կամ մարմնէ ծնած։ մարմնածին։
-Մարմին ունող։ տես Մարմնաւոր։
-Մարմին չունող։ անմարմին. անիրան. աննիւթական. աննիւթ։
-Մարմին ուտող։ մարմնակեր. մարդախանձ. գիշախանձ. գիշակեր։ [մոլ։
-Մարմին պաշտող։ մարմնապաշտ. մարմնա-
-Մարմին սպաննող։ մարմնասպան։
-Մարմին փոխելը. այսինքն հոգւոյն մարմնէ մարմին անցնիլը ըստ աղանդաւորաց։ մարմնափոխութիւն։
-Մարմինը ատող։ մարմնատեաց։
-Մարմինը բզքտող։ մարմնաքանդ։
-Մարմինը գէր։ մարմնեղ։
-Մարմինը գիրցնող։ մարմնապարար. մարմնաբոյծ։
-Մարմինը ծածկող։ մարմնածածուկ։
-Մարմինը միայն մտածող։ մարմնապիշ։
-Մարմինը պահող։ մարմնապահ. թիկնապահ. անձնապահ։
-Մարմինը պատող։ մարմնապատար։
-Մարմինը պղծելը։ մարմնապղծութիւն։
-Մարմինը պղծող։ մարմնապղծ։
-Մարմինը սիրող։ մարմնասէր։
-Մարմինը տանջող։ մարմնատանջ։
-Մարմինը քնար ըրած։ մարմնաքնար։
-Մարմնոյ բաներ։ մարմնոյք. մարմնոյթք։
-Մարմնոյ կրթութիւն։ մարմնակրթութիւն։
-Մարմնոյ նման կամ մարմնոյ տեսք ունեցող։ մարմնատեսիլ. մարմնատիպ։
-Մարմնակերպ։ մարմնաձև։
-Մարմնոյ շարժիլը։ մարմնաշարժութիւն։
-Մարմնոյ ուզածը։ մարմնախորժ։
-Մարմնոյ պէս կամ մարմնոյ դիէն։ մարմնապէս. ըստ մարմնոյ։
-Մարմնոյ վերաբերեալ բաներ։ տես Մարմնոյ բաներ։ [մնով։
-Մարմնոյն վրայէն։ 'ի վերոյ մարմնոյն. զմար-
-Մարմնոյն վրայէն կը հագնէր մաղէ զգեստը։ զգենոյր 'ի մերկուց զխարազն։
-Մարմնով ինկած։ մարմնակործան։
-Մարմնով պատած։ մարմնապատ։
Մարմնակալ։ մարմնակալ. պատատուակալ։
Մարմնաւոր. թէնլի օլան, կամ թէնինէ մունթասիպ. ճիսմանի։ մարմնաւոր. մարմնական. մարմնեղէն. նիւթեղէն. նիւթական. տարրեղէն. տարրական։ [պիշ։
-Մարմնաւոր բաներու ետևէ եղող։ մարմնա-
-Մարմնաւոր զօրք։ մարմնագունդ։

-Մարմնաւոր էակ։ մարմնագոյ։
-Մարմնաւոր ըլլալ։ մարմնաւորիլ. մարմնանալ։
-Մարմնաւոր ըլլալը։ մարմնաւորութիւն։
Մարմրիլ. ճրագը, կրակը. և այլն։ առկայծիլ. աղօտանալ. նուաղիլ։ — Մարմրած լոյս։ նըւաղ նշոյլ. բոց առկայծեալ. բոց թարշամեալ։
-Մարմրիլ անօթութենէ։ տես Անօթութենէն մարմրիլ։
-Մարմրիլ աչքը։ տես Աչքը մարմրիլ։
Մարմրուք. մարմրիլը. կամ մարմրելը. պայըլմայ։ նուաղումն. թալկութիւն. թալուկ։
Մարսած. հազմ օլունմուշ։ մարսեալ. հալեալ. փոշիացեալ։
-չՄարսած։ անմարս. անհալ։
Մարսել. հազմ էթմէք։ մարսել. հալել. ամոքել։
Դժար մարսուելու։ դժուարեփեաց. դըժուարահալ. դժուարամարս։
Դիւրաւ մարսուելու։ դիւրահալ. դիւրամարս. մարսական։
-չՄարսուելու։ անամոքելի. տհալ. անամոք. անմարս. անմարսական. դժուարահալ։
Մարսըվան. քաղաք է։ Մարզուան։
Մարսիլիա. քաղաք է։ Մասսիլիա։
Մարտ. ամիս է. մարթ այը։ մարտ. արեգ. նիսան. կանխոց։
Մարտիրոս. շէհիտ։ մարտիրոս. վկայ. նահատակ։ — Առջի մարտիրոս։ նախավկայ։
-Մարտիրոս՝ կնիկ։ վկայուհի. նահատակուհի։ — Առջի մարտիրոսուհի։ նախավկայուհի։
-Մարտիրոս ըլլալ։ մարտիրոսանալ. վկայել. նահատակիլ։
-Մարտիրոս սիրող։ վկայասէր։
-Մարտիրոսի գերեզման։ տես Մատուռ։
-Մարտիրոսի ընկեր. շէհիտտաշ։ վկայակից։
-Մարտիրոսի պէս։ վկայօրէն։
-Մարտիրոսի վարուց գիրք։ վկայագիր։
-Մարտիրոսի վարք։ վկայաբանութիւն։
-Մարտիրոսի վարք գրող։ վկայագիր։
-Մարտիրոսի վարք պատմել։ վկայաբանել։
-Մարտիրոսի վարք պատմող։ վկայաբան։
Մարտիրոսութիւն. շէհիտլիք։ մարտիրոսութիւն. վկայութիւն. նահատակութիւն։
Մարող. կրակ, ճրագ, և այլն. սէօյիւնէն։ շիջանուտ. շիջանելի։
-չՄարող. սէօնմէզ. սէօյիւնմէզ։ անշէջ. աննուաղ. անաղօտ. անշիջանելի. մշտավառ։
Մացառ, կամ մոցառ. օտուն չիթէնի։ մացառ։
Մաք. խաշխաշ. կէլլէսի։ մեկոն։
Մաքեդոն. Գէլէնտէ վիլայէթի։ Մակեդոնիա։
Մաքերան. քաղաք է։ Մակուրան։
Մաքի. էգ ոչխար. տիշի գօյուն։ մաքի. ոչխար։
Մաքուր. խալիս. թէմիզ. փաք։ մաքուր. սուրբ. սեռն. յստակ. պարզ. զուտ. ջինջ. անբիծ. անարատ. անաղտ. անխառն. մաքրենի. անապական. սրբիկ։
-խիստ Մաքուր։ ամենամաքուր. ամենա-

սուրբ. սրբաջինջ. գերամաքուր. սրբամաքուր. մաքրափայլ. սրբափայլ:
—Մաքուր աղօթք: մաքրամատոյց:
—Մաքուր բերան ունեցող: սրբաբերան:
—Մաքուր բոլորը, կամ բոլորովինը մաքուր: մաքրապար:
—Մաքուր գրած: սրբագիր:
—Մաքուր գրել: սրբագրել:
—Մաքուր գրելը: սրբագրութիւն:
—Մաքուր լաթ հագնող: մաքրազգեաց. սրբազգեաց. սրբազգեստ:
—Մաքուր խօսող, կամ բերանը մաքուր: սրբաբարբառ. ամբծախօս. սրբաբերան:
—Մաքուր ծնող, կամ ծնած: մաքրածին:
—Մաքուր կերպով: մաքրապէս. մաքրաբար:
—Մաքուր կտաւէ, կամ պիւրինճիւկէ շինած: սրբաբեհեզ:
—Մաքուր մեծցած: սրբասնունդ. սրբասնեալ:
—Մաքուր մտքով, կամ մաքուր միտք ունեցող: մաքրամիտ. սրբամիտ:
—Մաքուր շինած: սրբաշէն:
—Մաքուր սէր ունեցող: մաքրագորով:
—Մաքուր սրտով, կամ սիրտը մաքուր: սրբասիրտ:
—Մաքուր վարքով, կամ վարքը մաքուր: մաքրակենցաղ. մաքրակրօն. սրբակրօն. սրբակենցաղ. սրբակեաց:
—Մաքուր տաշած: սրբատաշ. սրբաքեր. յղկեալ: — Մաքուր տաշած քար: սրբաքար: տես և Վարպետ տաշած:
—Մաքուր տաշել: սրբաքերել. յղկել:
—Մաքուր փայլուն: մաքրափայլ. սրբափայլ. մաքրինանձեմ:
—Մաքուր ու փայլուն ըլլալ: մաքրափայլել. սրբափայլել:
—Մաքուր քերած: սրբաքեր:
—Մաքուր քերել: սրբաքերել:
Մաքրել: մաքրել. մաքրագործել. սրբել. պարզել. յստակել. ջնջել. սուրբ առնել. սրբագործել: — Մաքրել ու զարդարել: մաքրազարդել: — Մաքրած ու զարդարած: մաքրազարդ. մաքրազարդեալ. մաքրապաճոյճ. մաքրազգեստ: [կան:
—Մաքրելու զօրութիւն ունեցող: մաքրողա-
Մաքրիչ. [illegible] լաթ որով [illegible] կը սրբեն: շուշփայ. մաքրիչ:
Մաքրուիլ: մաքրիլ. սրբիլ. քաւիլ: — Մաքրուելու տեղ: մաքրարան. քաւարան:
Մաքրութիւն. Նէզաֆէթ: մաքրութիւն. սրբութիւն. պարզութիւն. յստակութիւն. ամբծութիւն. անխառնութիւն. անարատութիւն. անախտութիւն. անապականութիւն:
—Մաքրութիւն սիրող: մաքրասէր. սրբասէր. պարկեշտասէր: [րար:
Մաքրող: մաքրիչ. սրբիչ. մաքրարար. սրբա-
—Մաքրող դեղ: սրբադեղ:
Մաքօք, կամ մաքուկ: տես Մագօգ:

Մգլած. [illegible]: բորբոս. բորբոսեալ. բորբոսային. նեխեալ:
—Մգլածի համ: մգլահամ. բորբոսահամ:
—Մգլածի հոտ: տես Մգլածի հոտ ունող:
—Մգլածի համ ունող: մգլահամ. բորբոսա-համ: [հոտ:
—Մգլածի հոտ ունող: մգլահոտ. բորբոսա-
—Մգլածի հոտ ունենալը: մգլահոտութիւն. բորբոսահոտութիւն: [բոսիլ:
Մգլիլ: բորբոսիլ. մգլիլ. նեխիլ: տես և Բոր-
—Մգլիլը. [illegible]: բորբոս:
Մեզի պէս, կամ մերինին պէս. [illegible]: մերօրէն. մերակերպ. մերունակ:
Մեզմէ. [illegible]: 'ի մէնջ. մեզէն. մեզմէն:
Մեզմով. [illegible]: մեօք. 'ի ձեռն մեր:
Մելաթէն. [illegible] է. Մալթա: Մելիտինէ:
Մելաթինցի: Մելիտինեցի:
Մեծ, կամ մենծ. [illegible]: մեծ. արհի:
Մեծ՝ [illegible]: երէց. աւագ: [գին:
—խիստ Մեծ: ամենամեծ. մեծ յոյժ. ահա-
—Մեծ՝ [illegible], և այլն: մեծ. խոշոր. յաղթ. ծանր:
—Մեծ՝ [illegible]: մեծ. վեհ. աւագ. ծեր:
—Մեծ ազգէ. [illegible]: մեծազգի. քաջազգի. լաւազգի. ազնուազգի. ազատազգի. քաջազն. վեհազն. գեղազն. ազատ. ազատազատ. սեպուհ. ազնուական. մեծատոհմ. քաջատոհմ. բարետոհմ, ազնուատոհմ. ազատատոհմ. տոհմիկ. քաջատոհմիկ. բարետոհմիկ. ազատատոհմիկ. ազատազնեայ. ազնուական. քաջազգարմ. ազնուազգարմ. ազատազարմ:
—Մեծ ազգէ ըլլալը: ազնուականութիւն. ազնուութիւն. մեծատոհմութիւն. բարետոհմութիւն. և այլն: տես և Մեծ ազգէ:
—Մեծ ազգէ կնիկ: մեծուհի. ազատուհի. աւագուհի. տիկին:
—Մեծ անուն ունող: տես խիստ Անուանի:
—Մեծ գին ունող: տես խիստ Սուղ:
—Մեծ գիրք. [illegible]: մատեան. մագաղաթ? տես և Քիւթիւկ. [illegible]:
—Մեծ գլուխ՝ [illegible]: գլխան. հաստագլուխ. խոշորագլուխ: տես և Մեծ գլխանի:
—Մեծ գործք: մեծագործութիւն:
—Մեծ գործք ընող, կամ մեծ և զարմանալի բաներ ընող: մեծագործ:
—Մեծ դէղ: մեծադէղ. մեծակոյտ. չեղջակոյտ:
—Մեծ դպրատուն: համալսարան:
—Մեծ թև, կամ խանտա ունող: մեծաթև. վարազաթև:
—Մեծ խորհուրդ ունող: մեծախորհուրդ:
—Մեծ խօսող: ընդոստախօս: [թիւն:
—Մեծ ծերութիւն: տես խիստ մեծ Ծերու-
—Մեծ ծով: տես Ովկիանոս:
—Մեծ ճրագ, կամ մեծ կանթեղ: տես Ջահ:
—Մեծ մասը: առաւելագոյնք. բազումք քան թէ սակաւք. բազումք այնոքիկ են:

-Մեծ մայր, կամ մեծ նէնէ ։ տես Մամ ։
-Մեծ մեծ ։ մեծամեծ ։
-Մեծ մեծ խօսիլ. հպարտ խօսիլ ։ մեծաբանել. ճառաստել. ճամարտակել. մեծամեծս կատարել. ճոռոմս խօսել. մեծաբանս խօսել. մեծաբանս սնոտեաց բարբառել. պանծալ. պարծիլ. պերճանալ ։
-Մեծ մեծ խօսք. ։ մեծաբանութիւն. ճամարտակութիւն ։
-Մեծ մեծ խօսող ։ մեծաբան. յախուռնախօս. ճամարտակ. ճամարտակօղ ։ տես և Մեծ խօ-
սող ։ [թիւն. չար բան ։
-Մեծ մեղք ։ եղեռն. ոճիր ։ տես և Զարա-
-Մեծ մեծ քալող ։ մեծաքայլ. արձակաքայլ ։
-Մեծ մտածելը ։ մեծախոհութիւն. հոգւոյն մեծանձնութիւն ։
-Մեծ յոյս ունող ։ մեծայոյս. քաջայոյս. բարեյոյս. յուսապաստառ. յուսալից ։
-Մեծ պատուհաս ։ տես Պատիժ պատուհաս ։
-Մեծ պարգև, կամ մեծ պախշիշ տրւող ։ մեծապարգև. մեծաձիր ։
-Մեծ պաք. մեծ պաս ։ մեծ պահք. քառասնորդք. աղուհացք ։
-Մեծ սարկաւագ ։ տես Աւագ սարկաւագ ։
-Մեծ սեղան. ֆառուար սէղան. պէօյիւք զիաֆէթ ։ սեղան բազմախաւս, կամ բազմախորտիկ, մեծածախ, կամ մեծահաց սեղան. բազմախնճոյ սեղան. խնճոյք. բազմահարկք. խրախուսանք ։ տես և Զիաֆէթ ։
-Մեծ սեպել ։ մեծ համարիլ. մեծ վարկանել. մեծարգել ։
-Մեծ վաստակ ։ մեծաշահութիւն. շահաւետութիւն ։
-Մեծ վէլվէլէ ։ ամբոխ շփոթի ։
-Մեծ տնէ ։ տես Մեծ ազգէ ։
-Մեծ քաղաք ։ տես Մայրաքաղաք ։
-Մեծ օձ ։ տես Վիշապ ։
Մեծասիրտ. սիրտը մեծ ։ մեծասիրտ. մեծահոգի. մեծանձն ։
Մեծասրտութիւն ։ մեծասրտութիւն. մեծանձնութիւն ։
Մեծարանք ։ տես Պատիւ. հիւրմէթ ։
Մեծարել ։ տես Պատուել ։
Մեծարելի ։ տես Պատուելի ։
Մեծարելով կանչել ։ տես Հրաւիրել ։
Մեծացնել ։ տես Մեծցնել ։
Մեծաւոր ։ մեծաւոր. առաջնորդ. վերակացու. ոստիկան. վարիչ. վեհ ։ տես և Աւագ. և Առաջնորդ՝ բաղխուբեան. և այլն ։
-Մեծաւորի դէմ կենալ ։ տես Դէմ կենալ. Անհնազանդ ըլլալ, և Ապստամբիլ ։
Օրինաւոր մեծաւորին դէմ ։ հակառակաթոռ ։
Մեծաւորութիւն ։ մեծաւորութիւն. առաջնորդութիւն. վերակացութիւն. վարչութիւ ։
Մեծնալ. պէօյիւմէք ։ մեծանալ. աճել. բարգաւաճիլ. աւելաճիլ. զարգանալ. ջոմանալ. հասակաւորիլ ։ [մանուկն ։
Երբոր տղան մեծցաւ ։ իբրև հասակաւորեցաւ
Ինչուան որ մեծցաւ ։ մինչև ցաւագոյթ մանկեանն ։ Մինչև 'ի հասակ և 'ի տիս հասանել ։
Մեծնալ. մեծ մարդ ըլլալ ։ մեծանալ. աւագանալ. բարձրանալ. բարձի և աւագութեան հասանել ։
Մեծութիւն. պէօյիւքլիւք ։ մեծութիւն. բարգաւաճութիւն. բարգաւաճանք. աճումն. զարգացումն ։
-Մեծութիւն. կիպարլըք ։ մեծութիւն. գլխաւորութիւն. երիցութիւն. ծերութի. աւագութիւն. աւագոյթ ։ տես և Մեծաւորութիւն և Իշխանութիւն ։
Մեծցած. պէօյիւմիւշ ։ մեծացեալ. աճեցեալ. աճեցուն ։
Մեծցնել. պէօյիւթմէք ։ մեծացուցանել. բարգաւաճեցուցանել. աճեցուցանել. զարգացուցանել ։
-Մեծցնել. պէսլէմէք ։ տես Սնուցանել ։
-Մեծցնել. ֆառօֆ, կամ իչխանաբեանք ։ մեծացուցանել. երիցացուցանել. բարձրացուցանել. բարձր առնել. վերապատուել ։
Մեկլէնաւուրդ. ֆաղաֆի ատանէ ։ Մեգալոպօլիս ։
Մեկնել. թէֆսիր էթմէք. մանայ վէրմէք. պէյան էթմէք ։ մեկնել. պարզել. թարգմանել. յայտնել. լուծանել. բանալ. մեկնաբանել. պարզաբանել. բացատրել. յայտնաբանել. լուսաբանել ։
Աղօթքին աղուորութիւնը մեկնել ։ քերթել զվայելչութիւն աղօթիցն առաջի տեսութեան մտաց ։
-Մեկնելով, կամ մեկնուելով ։ մեկնապէս. մեկնօրէն. մեկնողօրէն. թարգմանօրէն. թարգմանաբար ։
-Մեկնելով երկընցուցած ։ յարասական ։
-չՄեկնուելու կերպով ։ անթարգմանաբար ։ տես և չՄեկնուող ։
-չՄեկնուող. մանայ վէրիլմէզ ։ անմեկնելին. անմեկնելի. անթարգմանելի ։
Մեկնեցնել. ուղուրլամագ ։ տես Սղմեցնել ։
Մեկնիլ. ուղմագ ։ տես Սղմիլ ։
Մեկնիչ, կամ մեկնող. թէֆսիրճի. էհլի թէֆսիր ։ մեկնիչ. բացատրիչ. թարգմանիչ. լուծիչ. մեկնաբան. թարգման ։
Մեկնութիւն. թէֆսիր. մանայ ։ մեկնութիւն. թարգմանութիւն. բացատրութիւն. լուծումն. մեկնաբանութիւն. լուսաբանութի ։
Մեղադրանք. այըպլամա ։ մեղադրանք. ստգտանք. ստգիւտ. պարսաւ. բամբասանք. մեղադրութիւն ։
Մեղադրել ։ մեղադրել. բասրել. ստգտանել. բամբասել. մեղադիր լինել. մեղապարտել. մեղ դնել. 'ի բիծ առնել զիմն ունելք. պարտաւանս դնել ։
Իրենք զիրենք թող մեղադրեն ։ անձանց ստգիւտ լինիցին ։ [տիցեն ։
Մեղադրելու համար ։ զի բիծս ինչ կարկա-
Անմանկին բուսական պատիժ է շատերէն մե-

փադրուխը: չատ է այնպիսւոյն պատուհասն՝ ստգիւտ լինել 'ի բազմաց:
-Մեղադրելով վայն 'ի վերան բերել: դատա-պարտ առնել. դատապարտել:
Մեղադրելու. մըղադրանքին արժանի, եաւ մըղադրանքին փայ ընեածը: մեղադրելի. ստգտանելի. պար-սաւելի. բասրելի. բասիր. պարսաւ. բամ-բասելի. ստգիւտ:
-Մեղադրելու ըլլալ: ստգիւտ լինել:
-չՄեղադրելու: տես Անմեղադրելի:
Մեղադրութիւն: տես Մեղադրանք:
Մեղադրող: մեղադիր. պարսաւադիր. պար-սաւագէտ:
Մեղայ. ինքօլէ: մեղայ: [նալ:
-Մեղայ ըսել: մեղայ գոչել. զղջալ. սարըջա-
Մեղանչած. կինահ իշլէմիշ: մեղուցեալ. յան-ցուցեալ:
-չՄեղանչած: չմեղուցեալ. չյանցուցեալ. անմեղ. անպարտ. արդար:
Մեղանչել. ճեղ+ գործէլ: մեղանչել. յանցանել. ամպարշտել. անօրինել. չարագործել. մեղս գործել:
-Կրնալը մեղանչել: մեղանչականութիւն:
-Մեղանչել սիրող: մեղանչասէր. մեղասէր:
-Մեղանչել տալ.} կինահքեա սօքմաք: մեղուցա-
-Մեղանչեցնել. } նել. յանցուցանել. գայ-թակղեցուցանել. 'ի մեղս արկանել. հրա-պուրել 'ի չարիս:
-Մեղանչել տուող. ճեղաց փէր ընօղ, եաւ ճեղաց ճեզ) գօղ: մեղսածու. գայթակղեցուցիչ. յանցուցիչ:
-չՄեղանչող. կինահ իշլէմէյէն: անմեղանչա-կան. անմեղ. արդար:
Մեղաց տէր. Մեղաց տէր ըլլալ. և այլն: տես Մեղք բառին տակը:
Մեղաւոր. կինահքեար: մեղաւոր. մեղուցեալ. յանցուցեալ. յանցաւոր. մեղապարտ. մեղ-սակիր. մեղսագործ:
-խիստ մեծ Մեղաւոր: ամենամեղ. բազմա-մեղ. յոգնամեղ. բազմայանց. մեղսաթաթաւ:
Մեղաւորութիւն. ճեղանընէը, եաւ ճեղաց փէր ըլ-լըը: մեղաւորութիւն. մեղապարտութիւն:
Մեղեդիք. ղէօփէ: մեղեդի. քաղցրաձայն երգ:
-Մեղեդիք ըսել: նուագել. եղանակել. գեղ-գեղել:
Մեղու. առը: մեղու:
-Մեղու օտար: զամբուռ:
-Մեղու պահող: մեղուաբոյծ:
-Մեղուի բուն: տես Փեթակ:
-Մեղուները մեղր կը շինեն: պարս մեղուաց զմեղր գործէ:
-Մեղուներու գունդ: պարք կամ պարս մե-ղուաց. գնդակ մեղուաց. կոճակ:
-Մեղուներու տուն: փեթակ. մեղուաբոյն:
Մեղր. պալ: մեղր:
-Մեղր ժողվող. պալ փէյլէյէն: մեղուաքաղ:
-Մեղր կաթեցնող. ճեղր ղաղըշօղ. պալ աքըտան: մեղրակաթ. մեղրաբուղխ. մեղրահոս:
-Մեղր՝ ղաղաճ, բոյլ: ծորածոյ մեղր:
-Մեղր շինել: մեղրագործել:
-Մեղրէ շինուած ըմպելի: մեղրօղի. մեղրաջուր:
-Մեղրի համ ունեցող: մեղրահամ. մեղրաբոյր:
-Մեղրի մոմ. պալ մումու: մոմ:
-Մեղրի չէչ. կէօմէճ: մոյզ մեղու:
-Մեղրի պան. կէօմէճ պալը: խորիսխ մեղու. մեղրախորիսխ:
-Մեղրով խառնած: մեղրեալ:
Մեղրոտ: մեղրեալ. մեղրոտ:
Մեղրոտել: մեղրել:
Մեղրուկ: ծաղիկ է նման եղեւնեւանի ծաղկին: մեղրուկ:
Մեղուընոց: տես Փեթակ:
Մեղք. կինահ: մեղք. մեղանք. յանցանք. յանցուած. յանցութիւն. յանցումն. չա-րիք. վնաս. ոճիր. անօրէնութիւն. ապիրա-տութիւն. անիրաւութիւն. և այլն:
-Մեղք գործել: տես Մեղանչել:
-Մեղք գործել տալ: տես Մեղանչել տալ:
-Մեղք է. խէյֆ է. եազըք+ փըր: տես Խեղճ:
-Մեղք սիրող: մեղսասէր:
-Մեղքը երեսը տալ. ճեղ+ը եըզէ+ը վուրմաք: յան-դիմանել. կշտամբել. թշնամանել: տես և Ե-րեսը վար տալ:
-Մեղքը թողուլ. Մեղքը թողող: տես Քա-ւել. Քաւող:
-Մեղքը մտնել մէկուն, կամ մարդու մը մեղքը մտնել: դատել զոք յանիրաւի. չարիւ մտածել վարկանել զինքն. առնել դատապարտեան թիւր զուամբք:
-Մեղքով: մեղօք. մեղօրէն:
-Մեղքով լեցուած, կամ մեղքով պղըշտած: մեղսալից. մեղսամած. մեղսասէր. մեղսա-ներկ. մեղսաթաթաւ. մեղսամակարդ:
-Մեղաց տէր: տես Մեղաւոր:
-Մեղաց տէր ըլլալ: տես Մեղանչել:
-Մեղաց տէր ընել: տես Մեղանչել տալ:
Մենավաճառութիւն: կապալ:
Մեծն: տես Մեծ, և զհետեւեալս նորա:
Մեռած. էօլիւ: մեռեալ. մահացեալ. ան-շնչացեալ. անցեալ. գնացեալ. հրաժարեալ. ննջեցեալ. հանգուցեալ. անկենդան. ան-շունչ: — Դեռ չմեռած: մինչդեռ յոգւոջ էր. մինչդեռ ոգիքն անդէն կային: — Երբոր Խո-րով թագաւորը մեռաւ: յանցանելն յաշ-խարհէ թագաւորին Խոսրովու:
-Մեռած ծով. լութ փէնիզի: ծով մեռեալ. ծով աղի. ծով աղտից. ծով արևելից. ծով առաջին. ծով արաբիոյ. ծով արաբացւոց. ձոր աղի:
-Մեռածի պէս: մեռօրինակ:
-Մեռածին պէս: ընդ մեռանելն. անդէն 'ի մեռանելն. զոյգ ընդ մահուանն:
Մեռել: մեռեալ. մեռելոտի. շաղիղ. գէշ. դի. դիակն:
-Մեռել ընդունող (գերեզման): դիակալ:
-Մեռել թաղելը: մեռելաթաղ. դիահանք:

-Մեռել թաղող։ դիաթաղ. մեռելաթաղ։
-Մեռել յարուցանող։ մեռելայարոյց։
-Մեռել պատանքով պատած։ դիազարդեկ։
-Մեռել պատել։ ամփոփել. պատել. դիապատել։ [դուլթիւն։
-Մեռել պատելը։ դիապատութն. դիազար-
-Մեռել պատող, կամ զմռսող։ դիապատիկ. դիազարդ։
-Մեռելէ քէշ։ մեռելագոյն։
-Մեռելը վերցնող։ մեռելակիր։
-Մեռելի դէմք ունող։ մահակերպարան. մահատեսակ. մահատիպ։ [լոյթք։
-Մեռելի հարկաւոր եղած բաները։ մեռե-
-Մեռելի յատուկ։ մեռելական։
-Մեռելի ոսկրանք։ կմախք. ոսկերոտի։
-Մեռելի պահապան։ դիապահ։
-Մեռելի պէս։ մեռելատիպ. մեռօրէն. կիսամահ. ընդ կենաց և ընդ մահ։ տես և Մեռածի պէս։
-Մեռելի սուգ մնող, կամ մեռելի համար սևերը մնող։ մահազգեստ։ տես և Սևերը մնող։
-Մեռելի վրայ ողբ ընել։ ջայլել զդիակամբ։
-Մեռելի ֆալճի։ մեռելահմայ. մեռելակոչ. մեռելահարցուկ։
-Մեռելի ֆալճիութիւն։ մեռելահարցութիւն. մեռելահմայք։
-Մեռելներուն մնած տեղը։ մահամուտ։
Մեռնելու։ մահացու. մահկանացու. մեռոտ։
-Մեռնելու ատենը։ 'ի պարզել ոգւոցն. 'ի շունչ վախճանին. ընդ հանել ոգւոցն։
-Մեռնելու ատենը. էճէլ վագթը։ օրհաս։ տես և Էճէլ։ [վարիլ։
-Մեռնելու երթալ։ 'ի մահ վարիլ. 'ի սպանդ
-Մեռնելու վրայ. ճան չէքիշմէքտէ։ մերձ 'ի մեռանել. հասեալ 'ի դուռս մահու. յոգիս ապառան. կիսամեռ. կիսամահ. կիսակենդան. 'ի վախճանել շնչոյն։
-Մեռնելու վրայ էր։ մազկուրինչ 'ի մահն էր. մազկուրիչ մերձ էր 'ի մահ. դուզնաքեայ շունչ յըղընդունան ունելով. մինչ դեռ շունչն կայր։
-Մեռնելու փորձանքէն ազատիլ։ տես Մահուանէ ազատիլ։
Մեռնիլ. էօլմէք։ մեռանել. մահանալ. վախճանիլ. վճարիլ. կատարիլ. անշնչանալ. ըզմահ ճաշակել. փչել զհոգին. պակասիլ. ըսպառիլ. լուծանիլ 'ի կենցաղոյս. աւանդել զհոգին. կատարել զհոգին. փոխիլ յաստեաց, կամ յաշխարհէ. զրաւել զկեանս. պակասիլ 'ի կենցաղոյս. զսէտս հոգւոյն վճարել. վճարիլ 'ի կենցաղոյս. վճարել զկեանս։
-Մեռնիլ. լաշ մարդու, կամ գազանի, կամ անասնոյ. ևն այլն։ տես Սատկիլ։
Մեռաւ։ կատարեաց զժամադրութիւն կենաց իւրոց։
Կարիճ վկաներուն՝ որ հոն մեռան։ քաջ նահատակացն՝ որ անդէն 'ի տեղւոջն կատարեցան։
Մահը վերուցիր խաչին վրայ մեռնելովդ։ որ լուծեր զմահ անշնչութեամբն քով 'ի վերայ խաչին։
Բանտին մէջը մեռաւ։ վճարէր 'ի բանտին։
Անկողնին մէջը մեռաւ։ կատարեաց զհոգին 'ի վերայ մահճացն։
Ծառ նեղութեամբ հոգին աւանդեց, մեռաւ։ տաժանաբար լուծեալ զյոգնաթախանձ կապ կենցաղոյս։
Ծառերը մեռան։ բազմաց օրհասք մահուհասանէին։
Ոտքը կծկեց անկողնին մէջը ու մեռաւ։ առեալ զոտս իւր անդէն 'ի մահիճսն՝ պակասեաց։
-Հետը մեռնիլ։ մահակից լինել։
-Հետը մեռնող։ մահակից։
-չՄեռնող։ տես Անմահ։
Մեռոն. մեռոն. իւղ անոյշ։
-Մեռոն բերող։ մեռոնակիր։
-Մեռոն քսել։ օծանել մեռոնաւ. մեռոնել։
Մեռցնել։ մեռուցանել. մահացուցանել. ըսպանանել. խողխողել. լուծանել 'ի կենցաղոյս. արկանել կամ զրաւել 'ի կենաց. թափել 'ի կենաց. կարճել զկեանս ուրուք. արկանել յարեան. աւազակել։ — Ձքեզ կը մեռցնէի։ զքաղցր արեգ յաչացդ հատանէի։
Կեանք տալու տեղ մեռուցիք։ փոխանակ կեանս առնելոյ զարև հատէք։
Իրենք զիրենք կը մեռցնեն։ ընդ ինքեանց սուրն ելանեն։
-Մեռցնել. լաշ մարդը. գազանը. ևն այլն։ տես Սատկեցնել։ [անցընել։
-Մեռցնել թրով, կամ դանակով։ տես Թրէ
-Մեռցնել ինքը զինքը։ մատն անձին իւրոյ գործել։ տես և Ինքը զինքը սպաննել։
-Մեռցնելը։ սպանումն. սպանութիւն։
-Մեռցնելու տանիլ։ 'ի մահ վարել. 'ի սպանդ վարել։
-Մեռցնող։ մեռուցիչ. մահացուցիչ. սպանող. կենազրաւ. մահագործ. մահարար. մահառիթ. մահաբեր։
-Ինքը զինքը մեռցընող։ անձնասպան. ինքնասպան. անձնամահ։
Մեսեդիք։ մեսեդի. կցուրդ։
Մեսիայ։ Մեսիոյ. Օծեալ. Քրիստոս։
Մեսինէ. քաղաք է։ Մադիամ։
Մեր, կամ մերը. պիզիմ. պիզիմքի։ մերունի. մերային. մերոյին. մերունակ։
-Մեր ազգէն։ մերազն. մերազնեայ. մերազգի. մերատոհմ. մերասեռ. մերասեր։
-Մեր ազգը։ մերասէր զրոյ։
-Մեր ազգէն մէկը դառնալ։ մերազնանալ։
-Մեր դիէն։ մերով մասամբ. 'ի մէնջ կուսէ. 'ի մեր կողմանէ։
-Մեր պէս։ մերօրէն. մերաբար. մերապէս. մերագոյակ. մերանիւթ։

–Մեր բնութեանը վերաբերեալ. մերազգեակ. մերանիւթ։
–Մեր կամքովը. մերովի։
–Մեր կերպարանքը ունեող. մերակերպարան. մերակերպ. մերանմանակերպ. մերակերպացեալ. մերատիպ։
–Մեր հասակի. մերահասակ։
–Մեր մտքովը. մերախոհ։
Մերան. մայայ մաջնոյ և նմանէայ. մակարդ։
Մերկ. չըպլախ. չըպլաք. մերկ. հոլանի. անծածկոյթ. անհանդերձ. մերկամարմին. մերկանդամ։
–Մերկ զինուոր. չըպլաք ճէնկճի. մերկամարտիկ. մերկամրցանակ։
Մերկանալ. չըբլաք կալմագ. չըպլաքլանմաք. սօյունմաք. մերկանալ. հոլանիլ։
Ունեցածէն մերկանալ. մերկ և լերկ լինել յընչից։
Մերկացնել. մերկացուցանել. մերկել. մերկանալ զոք. հանել, կամ թափել յանձնէ ուրուք զհանդերձ. հոլանել. հոլանի առնել. հոլանեցուցանել. տեառազերծել։
Ունեցածէն մերկացընել կամ կողոպտել. ընչաթափ առնել։
Վրայի լաթը մերկացնել. տեառազերծել. տեառազերծ առնել։
Ծառը պտուղներէն կամ տերեւներէն մերկացնել. մրգաթափ առնել զծառ. տերեւաթափ առնել։
Մեռելը մերկացընել զէնքերէն ու զարդերէն. գիւտկապուտ առնել զզէն և զզարդ։
Զարդերէն մերկացընել. տարազազարդ առնել։
Մեհենը մերկացնել սուտակներէն կամ սուտակները կողոպտել. քանդարազերծել (զմեհեան)։
Մերկիկ. Ձըլ Ձըլ. ՝ի մերկուց. մերկապատէս. մերկաբար։
Մերկութիւն. մերկութիւն։
Մերձ. Մերձենալ. և այլն. տես Մօտիկ. Մօտենալ. և այլն։
Մեքքէ. փէտտէ. Մէքքայ։ [և այլն։
Մզմզալ. Մզմզ. տես Տնտնացող. Տնտնալ։
Մզրախ. գեղարդն. նիզակ. տէգ. արգն. սուսին. աշտեայ. գայլախն։
–Մզրախ՝ կլոր երկթով. բոլորատէգ։
–Մզրախ ժողվող, կամ զեռնէն մզրախ քաշող. նիզակաքաղ։
–Մզրախ խաղցող. տես Մզրախ նետող։
–Մզրախ հանելու չափ տեղ. տէգընկէց մի։
–Մզրախ նետող. տէգընկէց. արգնընկէց. նիզակընկէց։
–Մզրախի կոտր. նիզակաբեկ։
–Մզրախ շարժելով. նիզակաձօձ։
–Մզրախի ձեւով. նիզակաձև. [տէգ։
–Մզրախին երկաթը. նիզակատէգ. արգնա-
–Մզրախին կոթը կամ փայտը. նիզակաբուն. սունակոթ կամ սլունակոթ. տիգաբուն։
–Մզրախներով պատած. նիզակափակ. – Պահապաններուն նիզակներով պատած տեղէն անցան գնացին. հատեալ զնիզակափակ պահապանացն գնացին։
–Մզրախներու բազմութիւն. նիզակախումն։
–Մզրախով աշխըքիս տիրել. նիզակակալ աշխարհս առնել։
–Մզրախով զարկած. տիգահար. տիգահարեալ. գեղարդնախոց. տիգախոց։
–Մզրախով զարկած տեղէն բխող. տիգաբուղխ. տիգահոս։
–Մզրախով զարնող. տիգող։
–Մզրախով պատռած, կամ բացած. գեղարդնապատառ։
Մզրախիկ. սունակ. նիզակիկ։
Մզրախլը. տիգաւոր. նիզակաւոր. գեղարդնաւոր. սուսինաւոր. աշտէնաւոր. արգնաւոր. արգնակիր. աշտէաւոր։
Մէ. ոչխարի կամ այծու ձայն. բառաչ։
–Մէ ընել. մէ կանչել ոչխարաց. բառաչել։
Մէզատ, կամ մեզաթ. Բէյլըլի ափը փառած ֆօնին գինը եանլնշնելը, կամ եանլնշնելով ծախելը. կամ գնելը. և այլն. հասարակաց վաճառ. ՝ի ձայն քարոզի կամ հրապարակաքարոզ վաճառք։ [վաճառ։
–Մէզատը ծախել. ՝ի ձայն քարոզի հանել ՝ի
Մէզար. տես Գերեզման, և զհետեւեալսն։
Մէզէ. համեմ։
Մէզտէք. տես Զուլթ, որ կէծանեն։
Մէթաֆիզիքական. համաբնաբանական. բնազանցական։
Մէթաֆիզիքայ. բնազանցութիւն։
–Մէթաֆիզիքայ գիտցող. համաբնաբան։
Մէթէրիզ. պէփէն. Բաղիշէ. ուլան եօլու. փէտիլը կինդէ. պատնէշ. պատուար. մարտակոց. հողաբլուր։
–Մէթէրիզ շինել բանակին բոլորտիքը. պատնէշ ածել զբանակաւ. – Ածից զքեզ պատնէշ. Պատեսցէ շուրջ զնովաւ պատնէշ. – Փորել, պատնէշ շինել. փոսս հատանել. պատնէշս կանգնել։ [փոսս։
Մէլաս. Մէլէս, կամ մելասայ. թաղութ է. Մէ-
Մէլէզ՝ կէնտանի, կամ ճանավար. խառնածագազան. եղջերուաքաղ։
Մէլթէմ. հով է, որ աւքնէլը անծնաթին մէջ տէղեն կը ֆչէ. հիւսիսակ. վրակէաս։
Մէլխամ. պատարքինջ։
Մէխանայ. գինետուն. աշխարհհաւանգ. խարաբաթան։
Մէխանաճի. գինեվաճառ. աշխարհհաւանգիկ։
–Մէխանաճի պաշի. գինեպետ. տակառապետ։
Մէխօս, կամ մէհօս. տես Գինեմոլ։
Մէկ. պիր. էէք. մի. մին. միւն. նոյն։ – Երկաքին ալ միտքը մէկ է. երկաքանչիւրոցն նոյն գիտաւորութիւն է։ – Մէկէ ՝ի մէկալը անցնիլ. ածանցիլ։ – Մէկէ ՝ի մէկալը անցնելը. ածանցումն։ – Մէկէ ՝ի մէկալը անցուցած. ածանցական։ [զակէց։
–Մէկ ազգէ, կամ մէկ ազգէ ծնած. տես Ազ-

-Մէկ անգամ. մէյ անգամ մը: տես Մէկ հեղ մը:
-Մէկ անգամ մըն ալ: տես Մէկ մըն ալ:
-Մէկ անուն դնել. Երկուքին մէկ անուն տալ: հոմանունել:
-Մէկ անունով. Երկուքին մէկ անուն տալով: համանունաբար. համանունակի:
-Մէկ անուն ունեցող ուրիշի հետ: տես Անուանակից:
-Մէկ աչք ունեցող: միականի. միակն:
-Մէկ արուն, կամ մէկ արունէ. ինչպէս են աղբարները: արիւնակից. համարիւն. արեանատու:
-Մէկ բերան: միաբերան. միաբարբառ:
-Մէկ բերնէ. մէյ բերան ունեցող. ինչպէս է թուր, դանակ. և այլն: միասայրի. միողնի:
-Մէկ գաւառ բնակող: գաւառակից:
-Մէկ գունով. մէյ գոյն ունեցող: միագոյն:
-Մէկ գօտի կապող. փոխ գօտի: միագօտի. միագօտեալ:
-Մէկ դի. պիր թարաֆտա: 'ի մի կողմն. 'ի մի կոյս. մեկուսի. 'ի բաց. անդր:
-Մէկ դի կեցիր: 'ի բաց կաց: — Հէլէ սա առասպելները մէկ դի թողունք: բայց թողցուք զնա անդր զառասպելեալդ:
-Մէկ դի գնալ. մէյ դի էրթալ. մէյ դի փախչիլ: մեկնիլ. մեկուսանալ. ամփոփիլ. խուսափել. խուսել. խոյս տալ. խորշիլ. մերժիլ. բացակայել. ապարակայել. տեղի տալ. 'ի բաց մերժիլ, մեկնիլ, վճարիլ. թափիլ: — Քիչ մը անոնցմէ մէկ դի քաշուելով: սակաւիկ մի 'ի խոյս լեալ 'ի Նոցանէ:
-Մէկ դի գնալ կամ կենալ բանէ մը: պահել. ժուժկալել. հրաժարել. հատանիլ. զգուշանալ. պարկեշտանալ. կարճել զանձն. մեկնիլ. ուխտաւորիլ ('ի գինւոյ, 'ի կերակրոյ, 'ի մսոյ, 'ի կնոջէ. և այլն:) — Մէկ դի կենայ հարստութիւնը, մէկդի՝ ծառաներու բազմութիւնն ու դրսի պատիւը: ուր մնացեն ինչք, ուր մնացեն դերդաստանացն բազմութիւն և արտաքին պատիւքն:
-Մէկ դի գնալը, կամ մէկ դի երթալը: խուսափումն. խորշումն. տեղատուութիւն:
-Մէկ դի դնել: դնել 'ի մի կողմն. թողուլ 'ի մի կողմն. թողուլ անդր 'ի բաց:
-Մէկ դի ընել. մէյ դի դնել. մէյ դի թողուլ: մեկուսի, առանձին առնուլ. մերկանալ. անցուցանել: — Գեղեցկութիւնը վրայէդ մէկ դի ըրէ: անցո զշքեղութիւն 'ի մարմնոյ քումմէ: Մերկացիր 'ի քէն զշքեղութիւն:
-Մէկ դի կենալ: տես Մէկ դի գնալ:
-Մէկ դի տանիլ: տես Մէկ դի ընել:
-Մէկ դի քաշուիլ: տես Մէկ դի գնալ:
-Մէկ դին, կամ մէկ դիէն: 'ի միոյ կողմանէ. ըստ միոյ մասին. ըստ իմիք:
-Մէկ դին, կամ մէկ դիով. մէյ դի ունեցող. պիր թարաֆլը: միակողմանի:
-Մէկ դի մը. պիր եէրտէն: ուստեք:
-Մէկ դիէն մէկալ դին: կողմն 'ի կողմանէ. կողմանէ 'ի կողմն:
-Մէկ դիէն մէկալ դին անցնիլ: յայնկոյս անցանել:
-Մէկ դիէն մէկալ դին անցնիլ. ինչպէս լուսը ճամէն. և այլն: տես Թափանցել: — Մէկ դիէն մէկալ դին անցընել Նետը: թափ հանել զնետն. թափ անցուցանել: — Նիզակը մէկ դիէն մէկալ դին անցընելով պարապին մէկալ դին ձգեց: թափանցն զգեղարդն արարեալ ընկէց յայնկոյս պարապին: — Զրահին մէկ խաղէն մէկալ խաղը անցուց նետը: կարանէ 'ի կարան թափ հանեալ զնետն:
-Մէկ դին ընկած. կամ Մէկ դիուն վրայ: տես Քովու վրայ:
-Մէկ դին ընկնիլ, կամ Մէկ դիուն վրայ ընկնիլ: տես Քովու վրայ ընկնիլ:
-Մէկ դին ծռիլ, կամ հակիլ: միտել. հակամիտել. հակիլ. թեքիլ. խոնարհիլ:
-Մէկ դին ծռիլը, կամ հակիլը: միտումն. հակումն. հակամիտութիւն:
-Մէկ դին ծռող, կամ ծռած: միտեալ. հակեալ. միտ. հակամէտ:
-Մէկ դին յօժարիլ: հակամետել. յայս կամ յայն կողմն յօժարիլ:
-Մէկ դին յօժարող: հակամիտ. յօժար. յօժարեալ 'ի մի կողմն:
-Մէկ դին պահող: կողմնապահ:
-Մէկ դին սախտա, ճորք, չէնտանի. և այլն: միակողմանի:
-Մէկ երեսէ: պիր եիւզլիւ: միադիմի:
-Մէկ երկու. պիր իքի: երկու. ինչ:
Մէկ երկու չալը կը ժողվէր: քաղէր կրկուտս երկու. կամ խուիւս ինչ: տես և Մէկ քանի:
Մէկ երկու անգամ: միանգամ և երկիցս:
-Մէկ զմէկ. պիրի պիրինի: զմիմեանս. զիրեարս. այր զընկեր:
-Մէկզմէկ անցած. իրարու անցած. ղընձիլլմէ: աղխաղխեալ. ագուցիկ. շղթայաձև յօրինեալ. վերտեալ:
-Մէկզմէկ անցնել. իրարու անցնել: աղխաղխել. շղթայաձև յօրինել. ագուցանել. վերտել:
-Մէկզմէկ անցնիլ. իրար անցնիլ: խառնվիլ. շփոթել. խանգար 'ի մէջ արկանել. ընդ միմեանս արկանել. մրրկել ընդ միմեանս: — Քսութեամբ Նախարարները իրար անցուց: բանսարկութեամբ զնախարարս էարկ ընդ միմեանս: — Ծառերը իրար անցուց: զծառս ընդ իրեարս շփոթեաց:
-Մէկզմէկ անցնիլ: շուրթափել զմիմեամբք. ընդ հակառակս ընթանալ:
-Մէկզմէկ զարնել: տես Իրար զարնել:
-Մէկզմէկ յաղթել. մէյ մէյէ յաղթուած ըլլալ: յաղթել միմեանց. ելանել զմիմեամբք. ելևելս առնել զմիմեամբք կամ զիրերօք:
-Մէկզմէկ սիրող: միմեանցասէր:
-Մէկզմէկ տեսնելու գալ: գալ (Նոցա) 'ի միաբանութիւն տեսութեան կամ յայց իրերաց:
-Մէկզմէկէ: 'ի միմեանց. յիրերաց. այր յընկերէ:

—Մէկզմէկէ աւելի։ միքան զմի. այր քան զըն-կեր։ — Մէկզմէկէ աւելի կը ջանային մեր երկրին աւրելու։ այր զարամբ ելանէին աւ-րել աշխարհիս։ — Մէկզմէկէ աւելի կը ջա-նան քու կամքդ շուտ մը ընելու։ մի զմիով ելեալ՝ փութով կատարեն զկամս ձեր։

—Մէկ զմէկու. պիրի պիրինէ։ միմեանց. իրե-րաց. ցմիմեանս. ցիրեարս. այր ցընկեր։

—Մէկ զմէկու դէմ։ դէմ ընդ դէմ. դէմ յան-դիման։ տես և Դիմադէմ։

—Մէկ զմէկու դպչիլ։ տես Իրար զարնուիլ։

—Մէկ զմէկու ետևէ։ մի զկնի միոյ. մի ըստ միոջէ. զհետ միմեանց. զկնի միմեանց. զկնի իրերաց. զիրերաց զկնի. զմիմեանց կնի. տո-ղանի. միահետ. 'ի մի շար. կուռ զմիմեանց կնի։ — Կերակուրները մէկ զմէկու ետևէ կու գային։ Ճաշք զճաշս մղէին։ — Թշուառու-թիւնները մէկ զմէկու ետևէ կու գային։ վիշտք 'ի վշտաց հասանէին։

—Մէկ զմէկու հետ դառնալ։ զուգադարձիլ։

—Մէկ զմէկու հետ ընկնիլ։ ընդհարկանիլ. գժտիլ. կագիլ. կռուիլ։ — Թէ որ մէկզմէկու հետ ընկնին։ եթէ ընդ միմեանս խնչ աղմկի-ցին։ տես և Հետը ընկնիլ։

—Մէկ զմէկու հետ խառնել. Իրար խառնել։ խառնել 'ի միմեանս. զուգախառնել. ընդ-խառնել։

—Մէկ զմէկու հետ խառնուիլ։ խառնիլ ընդ միմեանս. ընդխառնիլ. զուգախառնիլ։

—Մէկ զմէկու հետ կապել։ շաղկապել. յօդել. զօդել։ տես և Կցել։

—Մէկ զմէկու հետ կապուիլ։ շաղկապիլ. յօ-դակապիլ. յօդաւորիլ յօդիլ. միաւորիլ. միանալ։

—Մէկ զմէկու հետ հիւսած, կամ մանած։ շարահիւսակ. շարամանեալ։

—Մէկ զմէկու հետ հիւսել, կամ մանել։ շա-րահիւսել. շարամանել. յօդել։ տես Կցել։

—Մէկ զմէկու միս ուտել։ զմիմեանս խածա-տել. դատափետել, կամ դատափետ առնել զիրեարս։ տես և Բամբասել, և Կռուիլ։

—Մէկ զմէկու մօտիկ, կամ Մէկ զմէկու քով։ տես Քովէքով։

—Մէկ զմէկու նման։ համանման. համակերպ. համաձև. հանգունակից։ տես և Նմանման։

—Մէկ զմէկու պլլուիլ. պէլ պէլէ գըրէնէ։ գիրկս արկանել միմեանց. զմիմեամբք փարիլ. գիրկ-ընդխառն լինել. գրկախառնիլ. գիրկ ընդ գիրկ խառնիլ. ողջագուրել զմիմեանս։

—Մէկ զմէկու պլլուիլը, կամ մէկ զմէկ գրկե-լը։ գրկախառնութիւն։

—Մէկ զմէկու պլլուող, կամ մէկ զմէկ գրկող։ գրկախառն, գիրկ ընդ գիրկ։

—Մէկ զմէկու վրայ։ զմիմեամբք. մի զմիով։

—Մէկ զմէկու վրայ դիզուած։ զմիմեամբք դի-զացեալ. շեղջակուտեալ. խռնեալ։

—Մէկ զմէկու վրայ դիզուիլ։ զմիմեամբք դի-զանիլ. շեղջակուտիլ. խռնիլ։

—Մէկ զմէկու վրայ դնել, կամ դիզել։ բար-դել. շեղջակուտել։

—Մէկ զմէկու վրայ յարձակելու ատեն։ 'ի խառնել երկոցունց կողմանց. 'ի խառնուրդս ճակատուց։

—Մէկ ըլլալ։ միանալ. միաւորիլ. միաբանիլ. տես և Կցիլ։

—Մէկ ըլլալը։ միութիւն. միաւորութիւն. միեղինութիւն. միանականութիւն. միա-բանութիւն։

—Մէկ ընել։ միաւորել. միացուցանել. միա-բանել։ տես և Կցել։

—Մէկ ընող. միացնող։ միացուցիչ։

—Մէկ լաթ մը միայն հագած։ միաձորձ. միա-հանդերձ. մեկնահանդերձ։

—Մէկ լեզու գիտցող, կամ մէկ լեզու խօսող։ միալեզու. միաբարբառ։

—Մէկ խալիպ, կամ մէկ խալիպէ. պիր գալըպ-դան չըգմըշ։ նոյնատիպ. համատիպ. հանգու-նատիպ. նմանատիպ։ տես և Մէկ կերպ։

—Մէկ խօսքով։ միով բանիւ. 'ի մի բան. միան-գամայն. համառօտ ասել. համայն ասել. բովանդակ ասացեալ. պարզաբար ասել։ — Ամմէնը մէկ խօսքով ըսեմ։ միանգամայն ա-սացից։

—Մէկ ծծով. մէկ ծիծ ունող. պիր մէմէլի։ միաստա-նի. միաստնին։

—Մէկ կարգ անցնել։ տես Մէկ շարք անցնել։

—Մէկ կեղևով։ միակեղև։

—Մէկ կերպ. պիր պիչիմ։ միակերպ. միա-տեսակ. միօրինակ. միաձև. միազգի. միազգե-մի. նոյնակերպ. նոյնատեսակ. նոյնատիպ. նոյնաձև. համակերպ. համատեսակ. համա-տիպ. համաձև. համազգի։

—Մէկ կնիկ ունող։ միակնի։

—Մէկ կտորէ. թէքփարչէ։։ միապաղաղ. միա-տարր. միաձոյլ. միամասնեայ. միադոյ։

—Մէկ կտորէ հագուստ։ անկար. փորանկեալ. թանկուզի. անկարանի. առանց կարանի։

—Մէկ համրանքով. մէկ համրանք ունող։ միաթիւ. միահամար. համաթիւ։ [զոյգ։

—Մէկ համրանքով. (Մէյ)։ եզակականապէս. ե-

—Մէկ հատիկ։ տես Մէկիկ։

—Մէկ հեղ։ տես Մէկ հեղ մը։

—Մէկ հեղ մը. մէկ անգամ մը։ մի անգամ. առ անգամ մի. զամ մի. 'ի միում նուագի. առ մի նուագ. զառաջինն։ [բերան զի։

—Մէկ հեղ մը. մէկ ատեն մը։ երբեմն. էր եր-

—Մէկ հեղ մըն ալ։ տես Մէկ մըն ալ։

—Մէկ հեղ մը ուտող։ միաճաշակ։

—Մէկ հեղէն։ տես Մէկէն. մէկէն 'ի մէկ։

—Մէկ հեղէն 'ի զատ։ բայց 'ի միոյ նուագէ։

—Մէկ հետէ։ միահետ. զուգահետ. նոյն հե-տայն. ընոյն հետայն։ տ. Մէկէն. մէկէն 'ի մէկ։

—Մէկ հոգի։ տես Մէկ սիրտ։

—Մէկ հօրէ ծնած. մէկ հօր որդի։ համահայր. համհօրեայ։

—Մէկ ձեռնէ. մէկ ձեռք ունող։ միաձեռանի։

-Մէկ ձև ։ միաձև․ նոյնաձև․ համաձև ։ տես և Մէկ կերպ ։ [եղաձի ։

-Մէկ ձիով․ պէկ չի ատող ։ միաձի․ մեկնակաձի․

-Մէկ ղաթ՝ փատ ։ միայարկ ։

-Մէկ ղաթ, կամ Մէկ ղաթէն․ եալըն ղաթ ։ տես Մէկ տակ ։

-Մէկ ղանատլը․ պէկ բիռ ատող ։ միաթև ։

-Մէկ մարմին․ պէկ վուճուտ պիլուր ։ մարմնակից․ համամարմին ։

-Մէկ մարմնոյ անդամ եղած ։ անդամակից ։

Մէկ մէկ․ պիրէր պիրէր ։ մի մի․ մէն մի․ մի առ մի․ միըստմիոջէ ։

-Մէկ մէկու ։ միմեանց․ իրերաց ։

-Մէկ մէկու դէմ նիզակներով կեցեր էին ։ ընդ միմեանս դէմ կային նիզակօք ։

-Մէկ մէկու տակ․ պէկ պէկու նէրթին ։ միընդմիով․ ընդ միմեամբք․ ընդ իրերօք․ 'ի ներքոյ միմեանց, կամ իրերաց․ այր ընդ ընկերաւ ։

Մէկ մը․ պիրիսի ։ մի ոմն․ մի ոք․ ոմն․ ոք․ մին ։

-Մէկէ մը․ պիրիսինտէն ։ յումեքէ․ յումեմնէ ։

-Մէկի մը․ պիրիսինէ ։ միում․ ումեք․ ումեմն ։

-Մէկի մը գին ըլլալ․ պէկի սը դին լուժու ։ յարիլ․ կուսակցիլ․ կուսակից լինել ։ -Մէկի մը տեղ անցնիլ ։ տես Յաջորդել ։

-Մէկ մը․ պիր քէրէ ։ տես Մէկ հեղ մը ։

-Մէկ մը չունող ։ տես Անտէր ։

-Մէկ մըն ալ․ հեղ մըն ալ․ պէկ անգամ մըն ալ ։ մի անգամ ևս․ դարձեալ․ վերստին․ անդրէն․ կրկին․ միւսանգամ․ միւս ևս․ այլ ևս․ և ևս․ ևս ։

-Մէկ մըն ալ չընես ։ մի ևս արասցես ։

-Մէկ մըն ալ բաժնել ։ անդրէն բաժանել․ ստորաբաժանել ։

-Մէկ մըն ալ գրել․ պիր փաճա եաղմագ ։ միւսանգամ գրել․ կրկնագրել․ երկրորդել զգիրն ։

-Մէկ մըն ալ դառնալ․ պիր փաճա փէճմէք ։ անդրէն դառնալ․ վերադառնալ․ վերադարձիլ ։

-Մէկ մըն ալ դառնալը ։ վերադարձ ։

-Մէկ մըն ալ ընել․ պիր փաճա էթմէք ։ յաւելուլ․ երկրորդել ։

-Մէկ մըն ալ ըսել ։ զնոյն բանիւք դալ․ կրկնաբանել․ երկրորդել զբանն ։

-Մէկ մըն ալ ըսելը ։ կրկնաբանութիւն․ երկրորդումն բանից ։

-Մէկ մըն ալ ծնանիլ․ պիր փաճա փօղմագ ։ վերստին ծնանիլ․ վերածնանիլ ։

-Մէկ մըն ալ ստեղծել․ պիր փաճա եարաթմագ ։ վերաստեղծել՝ նորաստեղծել ։

-Մէկ մօրէ ծնած․ պէկ մօր ուրդի․ համամայր․ համամօրեայ ։

-Մէկ նշանակող ։ եղակի ։

-Մէկ նշան ունող, կամ Մէկ բան նշանակող ։ համանշան․ նոյնանշան ։

-Մէկ շարք անցընել․ պէկ խարգ անցընել․ պիր սըրայա կէթիրմէք ։ 'ի մի շար դասել․ տողել․ շարադասել․ շարակարգել․ շարայարել ։ տես և Մէկ տեղ դնել ։

-Մէկ շարք անցուցած ։ համակարգ․ համադաս ։

-Մէկ պահէկէն․ ճիղլի ամրրայ ։ վայրկեան մի՛ և․ փոքր միւս ևս՛ և ։

-Մէկ պահէկէն կու գամ ։ վայրկեան մի՛ և եկից ։

-Մէկ պահէկէն կու տամ ։ վայրկեան մի ևս՛ և տաց ։

-Մէկ պահէկէն կը տեսնես ։ փոքր միւս ևս՛ և տեսցես ։

-Մէկ պէօլիւկ, կամ Մէկ սիւրիւ․ պիր պէօլիւք ։ համագունդ․ համախումբ․ համագումար․ համերամ․ համաժողով․ միագունդ․ միախումբ․ միաժողով ։

-Մէկ սեղան ունող․ պէկ թէղ ատող ։ սեղանակից․ ճաշակից․ հացակից ։

-Մէկ սիրտ․ պէկ հոգի․ պէկ պէկու ասլիւ եղող ։ միասիրտ․ միաշունչ․ միակամ․ միահաւան․ միախոհ․ միախորհուրդ․ համաշունչ․ համամիտ․ համակամ․ համախոհ․ միակարիք․ համակարիք․ համախորհուրդ ։ տես Միաբան ։

-Մէկ սիրտ ըլլալ ։ համաձայնիլ․ միաձայնիլ․ միաբանիլ․ ոգեխառնիլ ։

-Մէկ սիրտ ըլլալը ։ տես Միաբանութիւն ։

-Մէկ սոյ․ Մէկ սոյէ ։ տես Մէկ կերպ․ և Ազգակից ։

-Մէկ վանկ ունող ։ եղավանկ․ միամանակ ։

-Մէկ տակ․ պէկ ղաթ․ եալընգաթ ։ պարզ․ միատակ․ մեկնակ․ մեկին․ առանց խաւոյ ։

-Մէկ տարուան, կամ մէկ տարեկ․ պէկ տարին եղած, կամ պէկ տարի դիմացող ։ տարեկան․ տարևոր ։

Մէկ տեղ ։ 'ի միում տեղւոջ․ 'ի մի տեղի․ 'ի մի վայր․ ամփոփ ։

-Մէկ տեղ․ (ՊԷՅ․) պիրլէ․ պիրլէխինճէ․ պարապար ։ 'ի միասին․ միահետ․ զուգահետ․ միագունդ․ համագունդ․ խառն․ համայն․ զուգաց․ զուգընթաց․ զոյգ․ կից․ ընդ ։ - Ձայնին հետ մէկ տեղ ։ զոյգ ընդ ձայնին, կամ զուգընթաց ձայնին ։ - Անոր հետ մէկ տեղ կանչեցին ։ աղաղակեցին կից նմին ։ - Հօրը հետ մէկ տեղ չեկաւ ։ ոչ եկն ընդ հօր իւրում ։ - Անանկներուն վրայ լանք, թէ մէկտեղ և թէ առանձին ։ զայնպիսեան լացցուք, և առանձինն և հասարակ ամենեքին ։ - Թուրքերնին մէկ տեղ վեր վերցունելով ։ կից 'ի վեր առեալ զսակուրսն ։ - Իրեն հետ մէկ տեղ աշխարքս ալ կռուի անզգամներուն դէմ ։ պատերազմեսցի խառն ընդ նմա և աշխարհս առ անզգամս ։

-Մէկ տեղ աթոռ նստիլ ։ աթոռակցիլ․ գահակցիլ․ աթոռակից կամ գահակից լինել ։

-Մէկ տեղ աթոռ նստիլը ։ աթոռակցութիւն․ գահակցութիւն ։

-Մէկ տեղ աթոռ նստող ։ աթոռակից․ գահակից․ բարձակից ։

-Մէկ տեղ աղաչող ։ աղաչակից․ աղերսակից ։

-Մէկ տեղ աշխատող ։ աշխատակից․ վաստակակից․ ճգնակից․ ճգնողակից ։

–Մէկ տեղ աշկերտութիւն ընող, կամ մէկ տեղ վարպետ գնացող։ աշակերտակից։

–Մէկ տեղ ապրիլ։ կենակցիլ. կենցաղակցիլ. կենաց կցորդ կամ կենակից լինել։ տես և Մէկ տեղ կենալ։

–Մէկ տեղ ապրիլը։ կենակցութիւն. կենցաղակցութիւն։

–Մէկ տեղ ապրող. պիր եէրտէ եաշայան։ միասնունդ. համասնունդ. կենակից. կենցաղակից. կենահաղորդ. կենաց կցորդ։

–Մէկ տեղ առուտուր ընող. օրթագ։ վաճառակից. շահակից։

–Մէկ տեղ արծող։ արօտակից. ճարակակից։

–Մէկ տեղ բերել։ տես Ժողվել, և Մէկ տեղ ժողվել։

–Մէկ տեղ բնակիլ. Մէկ տեղ բնակող։ տես Մէկ տեղ կենալ. Մէկ տեղ կեցող։

–Մէկ տեղ բուսնող, կամ բուսած։ միաբոյս. բուսակից. տնկակից։

–Մէկ տեղ գալ։ տես Ժողվուիլ։

–Մէկ տեղ գիտնալ։ գիտակից կամ գիտակակից գոլ. գիտակցիլ։

–Մէկ տեղ գիտցող։ գիտակից. գիտակակից։

–Մէկ տեղ գնալ. Մէկ տեղ գնացող։ տես Մէկ տեղ երթալ. Մէկ տեղ երթող։

–Մէկ տեղ դաշ գնող. տէփփաշ։ դաշնակից. դաշնաւոր։

–Մէկ տեղ դնել։ դնել 'ի միասին. կարգել 'ի մի. զուգադրել. բաղադրել. զուգակցել. համադասել. համակարգել։ –Մարդուս մարմինը չորս տարերքէ մէկտեղ դրուած է։ մարդոյ մարմինն 'ի չորից տարերց խառնեալ է։

–Մէկ տեղ դնելը, կամ դրուիլը։ բաղադրութիւն. զուգադրութիւն։

–Մէկ տեղ դնող, կամ դրած։ տես Մէկ շարք անցուցած։

–Մէկ տեղ երգել։ երգակից լինել. երգակցիլ. ձայնակցիլ. համաձայնիլ. կցորդել երգոց։ –Ուրիշներն ալ մէկ տեղ կերգէին։ և այլքն զկնի կցէին։

–Մէկ տեղ երգող։ երգակից. զուգերգող. ձայնակից։

–Մէկ տեղ երթալ. Պիր եէր ճամբայ էրլօլ։ ուղեկցիլ. ճանապարհակցիլ. ճանապարհակից կամ ուղեկից լինել։

–Մէկ տեղ երթող. Պիր եէր գնացող։ ընթացակից. համընթաց. զուգընթաց. զուգահետ. միահետ։ տես և Ցօլտաշ. ճամբու. ն. այլն։

–Մէկ տեղ ընտրած։ ընտրելակից։

–Մէկ տեղ թագաւորող։ թագակից. թագաւորակից։

–Մէկ տեղ թաղուած։ թաղակից։

–Մէկ տեղ ժողված. Տօփ էղած։ ամփոփ. համագումար. համախումբ. միահամուռ. միախուռն. համագունդ։ –Բոլոր բազմութիւնը մէկ տեղ։ խումբ արարեալ ամենայն բազմութեամբ։ –Բոլոր բանակը մէկտեղ ժողվել։ համագունդ 'ի միոջ վայրի դիպել. ընդ մի տեղի դրգել։ –Բոլոր հայերը մէկտեղ ժողվուած գտաւ։ եգիտ կազմ և հաւաք զհայս։

–Մէկ տեղ ժողվել. Պիր եէրէ Բէրէլ. Տօփ էթմէք։ ամփոփել. համախմբել. համահաւաքել։ տես և Ժողվել։

–Մէկ տեղ ժողվուիլ։ խումբ առնուլ. խումբ առնել. համագունդ 'ի մի տեղի դրգել. համահաւաքիլ. համախմբիլ. եղանել։ տես և Ժողվուիլ։

–Մէկ տեղ խաղցող։ խաղակից։

–Մէկ տեղ խորհուրդ ընող։ խորհրդակից. համախոհ։ տես և Խորհրդակից։

–Մէկ տեղ խօսիլ, կամ խօրաթել։ խօսակից լինել. խօսակցիլ. զրուցատրել. երես ընդ երես խօսել. բերան 'ի բերան խօսել։

–Մէկ տեղ խօսիլը։ խօսակցութիւն. զրուցատրութիւն։

–Մէկ տեղ խօսող. կամ խօրաթող։ խօսակից։

–Մէկ տեղ ծնած։ համածին։

–Մէկ տեղ կապուած։ կապակից. կապանակից. գերեկից. բանտակից։

–Մէկ տեղ կարդացող։ ընթերցակից։

–Մէկ տեղ կենալ. Պիր եէր Բոլնիլ։ կալ 'ի միասին. բնակիլ 'ի միասին. բնակակից լինել. բնակակցիլ։ տես և Մէկ տեղ ապրիլ։

–Մէկ տեղ կենալը. Պիր եէր Բոլնիլը։ բնակակցութիւն։

–Մէկ տեղ կեցող։ բնակակից. յարկակից. համաբնակ. միաբնակեաց. միակրօն։ տես և Մէկ տեղ ապրող։

–Մէկ տեղ համրել. [illegible]։ թուակցել. զուգաթուել. համաթուել։

–Մէկ տեղ համրուած. Պիր հէսապէ գէչ էօլան. հասրանքին մէջ։ թուակից. զուգաթիւ. զուգահամար։ տես և Մէկ համրանքով. մէկ համրանք առնող։

–Մէկ տեղ համրուիլը։ թուակցութիւն։

–Մէկ տեղ ձայն հանել։ ձայնակից լինել. ձայնակցիլ. համաձայնիլ։

–Մէկ տեղ ձայն հանելը։ ձայնակցութիւն։

–Մէկ տեղ ձայն հանող։ համաձայն. միաձայն. համաբարբառ. ձայնակից. միաբարբառ։

–Մէկ տեղ ճամբայ երթալ։ տես Մէկ տեղ երթալ։

–Մէկ տեղ մեծցած, կամ սնած։ սնընդակից. համասնունդ. դայեկորդի. սանուխտ։

–Մէկ տեղ մեռնիլ։ մահակից լինել։

–Մէկ տեղ մեռնող։ մահակից։

–Մէկ տեղ մը։ ուրեք. ուրեմն. 'ի տեղւոջ ուրեմն։

–Մէկ տեղէ մը. Պիր եէրտէն մը։ ուստեք։

–Մէկ տեղէ մը չէ, կամ հիչ մէկ տեղէ մը։ ոչ ուստեք։

–Մէկ տեղ նայող։ զուգատես։ –Աչուըներուն մէկտեղ կամ հաւասար տեսութիւնը։ զուգատեսութիւն աչաց։

–Մէկ տեղ չլինել։ մեզ և ձեզ հասարակ չլինել։

–Մէկ տեղ որսացող։ որսակից։

-Մէկ տեղ ուխտելը։ ուխտակցութիւն։
-Մէկ տեղ ուխտող։ ուխտակից։
-Մէկ տեղ ուտել։ սեղանակից, հացակից, ճաշակից լինել. հաղորդել ընդ ումեք հացին. 'ի միասին աղ եւ հաց ուտել։ — Աւազակները մէկ տեղ կերակուր կերած ատեննին՝ իրենց բնութիւնը կը մոռնան։ աւազակք յորժամ ընդ միմեանս աղ առնուն, մոռանան զբարս։
-Մէկ տեղ ուրախանալ։ ուրախակից լինել. խնդակից լինել։
-Մէկ տեղ ուրախանալը։ ուրախակցութիւն. խնդակցութիւն։
-Մէկ տեղ ուրախացող. ուրախութեան ընկեր։ ուրախակից. խնդակից։
-Մէկ տեղ չարչարուիլ, կամ խաչուիլ։ չարչարակից լինել. խաչակից լինել. չարչարակցիլ. խաչակցիլ։
-Մէկ տեղ չարչարուիլը, կամ խաչուիլը։ չարչարակցութիւն. խաչակցութիւն։
-Մէկ տեղ չարչարուող, կամ խաչուող։ չարչարակից. խաչակից։
-Մէկ տեղ պառկիլը։ անկողնակցութիւն։
-Մէկ տեղ պառկող։ անկողնակից։
-Մէկ տեղ պատժըւած. Պիր պուծի Ներսէս էղըղ։ պատժակից։
-Մէկ տեղ պատմել։ ճառակցել։
-Մէկ տեղ պատմող։ ճառակից։
-Մէկ տեղ պար բռնել։ պարակից լինել. պարակցիլ. զուգապարել։
-Մէկ տեղ պար բռնելը։ պարակցութիւն. զուգապարութիւն։ [պար։
-Մէկ տեղ պար բռնող։ պարակից. զուգա-
-Մէկ տեղ պսակած։ պսակակից։
-Մէկ տեղ բառաչելով։ միաբառաչ։
-Մէկ տեղ ջանացող։ ջանակից. ճգնակից. ճգնողակից։ [ստեղծ։
-Մէկ տեղ ստեղծած։ ստեղծակից. համա-
-Մէկ տեղ ստեղծող։ արարչակից։
-Մէկ տեղ վազող։ ընթացակից. արշաւակից։ տես եւ Մէկ տեղ երթող։
-Մէկ տեղ տնկած։ տնկակից։
-Մէկ տեղ տնկուիլ։ տնկակից լինել։
-Մէկ տեղ տնկուիլը։ տնկակցութիւն։
-Մէկ տեղ տօնած։ տօնակից։
-Մէկ տեղ տօնել։ համախմբել զտօն. զուգատօնել։
-Մէկ տեղ փառաւորած։ փառաւորակից. փառաբանակից։
-Մէկ տեղ փառաւորող կամ փառաբանող։ փառաբանակից. բարեբանակից։
-Մէկ տեղ քալել, կամ վազել։ ընթացակից լինել։
-Մէկ տեղ քալելը, կամ վազելը։ ընթացակցութիւն. զուգընթացութիւն։
-Մէկ տեղ քալող։ զուգընթաց. ընթացակից։ տես եւ Մէկ տեղ երթող։
-Մէկ տեղ օծած։ օծակից։
-Մէկ տեղաց մէկալ տեղ տանիլ։ տես Ուրիշ տեղ տանիլ։
-Մէկ տեղացմը։ տես Մէկ տեղէ մը։
-Մէկտեղել։ տես Ժողվել։
-Մէկ տուն կենալ։ տես Մէկ տեղ կենալ։
-Մէկ տուն կեցող. Պիր էվտէ փալ բնակող։ տես Մէկ տեղ կեցող։
-Մէկ փերթէ. Պիր ձարէ։ միափերթ.
-Մէկ քաղքէ. Պիր թաղտի Պիզ բնակող։ քաղաքակից։
-Մէկ քաղքի մէջ բնակիլ։ քաղաքակցիլ. քաղաքակից լինել։
-Մէկ քան զմէկ. պիրի պիրինտէն։ մի քան զմի. այլ քան զընկեր։
-Մէկ քանի. պիր գաչ։ քանի մի. քանի ինչ։
-Մէկ քանի մարդիկ։ ոմանք։ տ. Պաղըսինները։
-Մէկ քանի օր։ աւուրք ինչ. զաւուրս քանի մի։
-Մէկ քանի օր առաջ։ յառաջ քան զաւուրս ինչ. յառաջ քան զայսօրիկ աւուրս։
-Մէկ քանի օրէն ետեւ։ յետ աւուրց. զկնի աւուրց ինչ. իբրեւ աւուրք ինչ 'ի վերայ անցին։ [բուն։
-Մէկ քէզքէ։ համարմաա. միաբուն. համա-
-Մէկ օրուան։ տես Օրուան մը։
Մէկալ, կամ մէկալը. օպիւրիւ։ միւս. միւսն։
-Մէկալընկը. օպիւրլէրի։ միւսք. այլք. կէսք։
Մէկալ գին։ տես Անգի գին։
-Մէկալ գին անցնող. չօք պահալը։ տես Զափն անցնող։
-Մէկալ վաղը։ տես Վաղը չէ մէկալ օր։
-Մէկալ օր, կամ մէկալ օրը։ տես Երեկ չէ մէկալ օր։ [նորդ։
Մէկերորդ. պիրինճի։ առաջներորդ. առաջ-
Մէկէն. (բացառական անուն)։ 'ի միոյ անտի. 'ի միոջէ անտի։
-Մէկէն. Պիրտէն 'ի Պէյ. Պէյ հէմէ. (Տանիշմ։) միահաղոյն. միանգամայն. համանգամայն. առհասարակ. առհաւասար. միաբան. միահամուռ. համայն. համերամ. հասարակ։
-Մէկէն 'ի մէկ. պիրտէն պիրէ։ անդէն. առժամայն. առ ետեղ. առ ոտս. անդէն եւ անդիսկոյն. անդէն վաղվաղակի. նոյնհետայն։
-Մէկէն ծագող։ համածագող։
Մէկեր։ տես Մէյեր։
Մէկիկ. Պէկ հափէ։ միակ. միաւոր. եզակի. եզական. անզուգական. գերաշխարհիկ. անհամեմատ։ տես եւ Գերազանց։
-Մէկիկ զաւակ ըլլալը։ միածնութիւն։
-Մէկիկ զաւկի մայր։ միածնամայր։
-Մէկիկը հօրը մօրը։ միածին։ տես եւ Հօրը մէկիկը։
-Մէկիկ մէկիկ։ տես Մէկ մէկ. եւ Տեղն 'ի տեղը։
Մէհէնկ. թաշ է, որով արծաթ կամ ոսկի կը փորձեն։ սմպատակ։
-Մէհէնկի զարնել։ շփել ընդ սմպատակի։ — Ոսկիին տարբերութիւնը մէհէնկի զարնելով կը փորձենք։ զոսկւոյ զանազանութիւն

ընդ սմպատակի չփելով փորձեմք։

Մէհլէմ. մլհամ. խոցի վրայ դնելու դեղ։ սպեղանի. ամոքանի։

—Մէհլէմ դնել։ արկանել սպեղանիս. սպեղանել։ — Կակղցընող մէհլէմ դնել։ կակղանալիս իմն սպեղանեաց 'ի վերայ ածել։

Մէհկէմէ կամ մէքքէմէ։ պահանջարան։ տես և Դատաստանի տեղ։

—Մէհկէմէ քեաթիպի։ տես Նոտար։

Մէձլիս։ խնճոյք. ժողով. բազմութիւն։ տես և Ժողով։

—Մէձլիս՝ ընթրիքի կամ սուփէն խմելու։ խրախճան. խնճոյք. երախան։ տես և Ձիաֆէթ։

—Մէձլիս՝ խաղի, խնդուքի։ խնճոյք. հանդէս. խրախուռնք։

—Մէձլիսը դաս դաս բաժնել։ բազմականս բազմականս բաշխել։

Մէձլիսխանայ։ խրախճանարան. տաճար։ տես և Ժողովոյ տեղ։

Մէձլիսճի. մէճլիս նսթօղ։ ժողովական. բազմական. հանդիսական. կոչնական. բազմեալ։

Մէձլիստաշ։ խրախճանակից։

Մէմէ։ տես Ծիծ։

Մէմլէքէթ։ տես Գաւառ։

Մէյէր, կամ մէկէր. (հարցական)։ միթէ. եթէ. թէ. իցէ թէ. եթէ իցէ. արդեօք։

—Մէյէր խե՞նթ եմ։ միթէ յիմա՞ր իցեմ։

—Մէյէր կը հաւատա՞յ։ իցէ՞ թէ հաւատասցէ։

—Մէյէր կազանի՞։ եթէ իցէ ապրեսցի՞։

—Մէյէր չ։ մի թէ ո՞չ. եթէ ո՞չ. թէ ո՞չ. ապաքէն ո՞չ. արդեօք ո՞չ. ո՞չ։

—Մէյէր չկերա՞ւ մի։ միթէ ո՞չ եկեր։

—Մէյէր չէ՞ս գիտեր։ թէ ո՞չ գիտիցես. ապաքէն ո՞չ գիտիցես. արդեօք ո՞չ գիտիցես։

Մէյմար։ ճարտարապետ։

Մէյմարութիւն։ ճարտարապետութիւն։

—Մէյմարութիւն ընել։ ճարտարապետել։

Մէյվէ։ միրգ. պտուղ։

Մէյտան։ հրապարակ. ատեան. արձակավայր։

—Մէյտան՝ ուր ձիով կը վազէն, կամ ճիրիտ կը խաղան, կամ տանը նման ուրիշ բան մը կընեն։ ասպարէզ. տեսարան. կրկէս. թատրոն։

—Մէյտան բերել։ տես Մէջ բերել։

—Մէյտան ելլել. ճէնկճիի, կամ կռուող մարդու, որ կռուողներուն մը ընէ։ հանդիսանալ։ առաջինանալ. նահատակիլ. շահատակիլ. ասպարիզել. յասպարէզ ելանել. 'ի կրկէս մտանել. 'ի հանդէս մտանել. 'ի մէջ անցանել։

—Մէյտան ելլել՝ ուրիշ մարդու մը. օրենքն գալ։ 'ի մէջ անցանել. կալ 'ի միջի. 'ի միջի արձանանալ։

—Մէյտան չելլել։ տես Պահուրտիլ։

—Մէյտան ելլել. բանի մը, էշքեարէն ելլէլ։ տես Բանը ծակիլ։

—Մէյտան ելլող՝ կռուող, կամ ճէնկճի։ ախոյեան. նահատակ. շահատակ։

—Մէյտան հանել. ֆէյտան ընել։ տես Հնարել։

—Մէյտան հանել. պէյան ընել։ տես Դուրս հանել. մէյդան հանէլ։

—Մէյտան հանօղ. պէյան ընօղ։ տես Դուրս հանօղ։

—Մէյտան ձգել։ 'ի մէջ արկանել. առաջարկել։

—Մէյտան տէօյիւշիւ։ տ. Մէյտան օյունու։

—Մէյտան օյունու։ թատր. ըմբշամարտական հանդէս կամ տօն խաղուց։

—Մէյտանը դնել զինքը։ տես Ինքը զինքը մէյտանը դնել։

—Մէյտանը ըսել։ հրապարակաւ ասել. հրապարակախօս լինել։ տես և Տիւանը խօսիլ։

—Մէյտանը ժողվըւիլ։ հանդիսանալ. 'ի հանդէս գումարիլ. կացրդիլ։

—Մէյտանը կեզինմիշ եղօղ։ ասպարիզաճեմ։

—Մէյտանի մէջ։ հրապարակաւ. առաջի ամենեցուն։

—Մէյտանի մէջ չար խապար տալ։ հրապարակագոյժ առնել. 'ի հրապարակագոյժ արկանել։

—Մէյտանի մէջ չար խապար տըւօղ։ հրապարակագոյժ։

—Մէյտանլը։ տես Լայնարձակ։

Մէն։ տես Մինակ։

Մէնզիլ։ սուրհանդակ. քաջընթաց։

Մէնէւիշ. գոյն է։ մեղոյշ։

Մէնէքշէ. ծաղիկ է։ մանուշակ. մանիշակ։

Մէնթէշէ. քաղաք է։ Պամփիլիա։

Մէնկէնէ։ մամուլ։

—Մէնկէնէ։ ճմլօղ, և քերթօղ։ տես Թօմբուխ՝ ճմլօղ, և այլն։

Մէնճէնիկ. ծանր բան վեր հանելու կամ նետելու գործիք։ բաբան. մանգղիոն. կազմած. մեքենայ. խոյ. բաղխատր. մճնեհ։

—Մէնճէնիկ թօշը։ ռմբաքար. բաբանաքար. ռումբ։

Մէնշիւր, կամ Մէնշուր։ տես Գերադանց։

Մէնտիլ. խուըլաղուչի ասըր։ խոյր պարական. արտախուրակ դարսից։

Մէնֆ. քաղաք է։ Մեմփիս։

Մէշէ՝ ծառ, կամ փայտ։ կաղնի։

Մէշէլիք. մէշէ ծառեր, կամ ծառերուն տեղը։ կաղնաստան։

Մէշին։ տես Կաշի։

Մէչիտ։ մզկիթ։

Մէջ. իչ. իչի։ մէջ. միջոց։

—Մէջ, կամ մէջը. երկու մարդու կամ բանի արանքը. արայ. մաղէյն։ 'ի միջի. 'ի մէջ. ընդ մէջ. ընդ։ — Օր մը հա, օր մը չէ։ օր ընդ մէջ. միջօրեայ չերմն։ — Տարի մը հա, տարի մը չէ։ ամ ընդ մէջ։ — Մէջը երեսուն տարի անցաւ։ և որ 'ի միջի ամքն՝ լինին երեսուն։ — Ձեր մէջը։ 'ի միջի ձերում։ — Մեր մէջը։ ընդ իս և ընդ քեզ. 'ի մէջ մեր. 'ի միջի մերում։

—Մէջ, կամ մէջը. իչինէ. իչինտէ։ 'ի մէջ. ընդ մէջ. 'ի միջի. 'ի ներքս. 'ի. յ. — Մէջ ձգել։ 'ի մէջ արկանել։ — Մէջ ընկնիլ։ 'ի ներքս անկանիլ։ — Դրախտին մէջը։ 'ի դրախտի անդ։ — Հաւանին մէջ արտորեցին։ յանկանի հատեցին։ — Գործոցը մէջը։ 'ի գործս նորա։

-Մէջ առնել. Իչինէ ալմաք: պարփակել. պա-րունակել. պարագրել. պարուրել. բովան-դակել. փակել: տես և Սղմեցնել:
-Մէջ բերել. Մէջ փէր բէրէլ: յառաջ ածել. յառաջ բերել. 'ի մէջ բերել. 'ի մէջ առ-նուլ. 'ի մէջ ածել. 'ի մէջ մատուցանել. 'ի լոյս ածել. 'ի դէմս ածել. յանդիման առ-նել: տես և Դուրս հանել:
-Մէջ ընկած բան: միջարկութիւն. կրճիմն. խորոց. անջրպետ. միջոց: — Երկու ծովին մէջ ընկած ցամաքին տիրեց: Նուաճեաց ըզ-ցամաք միջոցաց երկուց ծովուցն:
-Մէջ ընկնիլ: 'ի մէջ անկանիլ. միջամխիլ. մի-ջամուխ լինել:
-Մէջ ընկնող: միջամուխ. միջամուտ:
-Մէջ մտնել. Էրկեա բանի ոբալըգը մփնէն, որ մէկ մէկէ ղափէ, կամ մէջ մփնելով մէկ մէկէ բօժնէլ. ոբալըմաք: ընդ մէջ մտանել. անջրպետել ընդ մէջ. խորոց ընդ մէջ անկանիլ. որոշել ընդ մէջ:
-Մէջ մտնել. միանձնութեան ընել: տես Միջնորդ ըլլալ: — Ողորմութիւնդ մէջ մտաւ ու փրր-կեց զանինք: ողորմութիւն քո անջրպետեաց և փրկեաց զնոսա:
-Մէջ մտնել՝ կռուողներուն՝ որ հաշտեցնէ: տես Խաղաղեցնել կռուողները:
-Մէջ մտնող. միանձն: տես Միջնորդ: [ընել:
-Մէջ մտցնել՝ որ բան մը հոգայ: տես Միջնորդ
-Մէջ տեղէն: 'ի միջոյ. ընդ մէջ:
-Մէջ տեղէն վերուցէք: բարձէք 'ի միջոյ:
-Մէջ տեղէն կտրել: ընդ մէջ հատանել. մի-ջել. երկատել:
-Մէջ տեղէն երկուք ըլլալ. Մէջ տեղէն եր-կուք ընել: տես Մէջքէն կտրիլ. Մէջքէն կտրել:
-Մէջ տեղէն կորսնցնել: 'ի միջոյ կորուսա-նել. ջնջել 'ի միջոյ. անհետ առնել. բառնալ 'ի միջոյ:
-Մէջ տեղէն վերնալ: բառնիլ 'ի միջոյ. պա-կասել 'ի միջոյ. անհետ լինել:
-Մէջ տեղէն վերցնել. օրթաթան գալտըրմաք: տես Մէջ տեղէն կորսնցնել:
-Մէջ տեղը. Մէջի փէղը. օրթայ փէղը. (անուն): մէջ. միջոց. միջակ. միջավայր. կենդրոն. միջակէտ:
-Անիւին մէջ տեղը: միջնանիւ. կունդն:
-Գետին մէջ տեղը: միջնաշէն:
-Երկնքին մէջ տեղը: երկնամիջակ. հասարա-կած երկնից: — Երկնքին մէջ տեղը հասա-ծին պէս՝ ցորեկ ու գիշեր հաւասար կ'ըլլէ: 'ի հասանել 'ի հասարակած երկնից՝ զհա-ւասարութիւն տուընջեան և գիշերոյ կա-տարէ:
-Երկնքին մէջ տեղը եղածը: միջերկնեայ:
-Երկրիս մէջ տեղը եղածը: միջերկրեայ:
-Ծովու մէջ տեղը կամ խորը: միջնածով:
-Կռնակին մէջ տեղը: Թիկնամէջ. միջնաթեկն. միջնողն:

-Հրապարակին մէջ տեղը: հրապարակամէջ:
-Քաղքին մէջ տեղը: քաղաքամէջ:
-Մէջ տեղը. օրթան. արասընը. (նախադր): 'ի մէջ. ընդ մէջ. ընդ: — Ծովուն ու ցամաքին մէջ տեղը կեցաւ: եկաց 'ի մէջ ծովու և ցա-մաքի: — Տաճարին ու սեղանին մէջ տեղը: ընդ մէջ տաճարին և սեղանոյն: — Երկնքին ու երկրիս մէջ տեղը կախուեցաւ: կախեցաւ ընդ երկնիւ և ընդ երկիր: տես և Մէջ:
-Մէջ տեղը բան ձգել: խորոց ընդ մէջ ար-կանել. կրճիմն արկանել. ընդ միջել. խա-փանել:
-Մէջ տեղը բերել: տես Մէջ բերել:
-Մէջ տեղը գալ: անցանել 'ի մէջ. գալ 'ի մէջ. կալ 'ի մէջ:
-Մէջ տեղը կենալը: միջակացութիւն:
-Մէջ տեղը կենալով: 'ի միջասահմանին կալով:
-Մէջ տեղը կռուող: միջնամարտիկ:
-Մէջէմէջ բաւղաձև շէնք: խալկիդոն:
-Մէջէն կամ միջէն: 'ի միջոյ: — Մէջէն անց-նիլ: անցանել ընդ մէջ. հատանել: — Գետին քովը՝ որ մեծ դաշտին մէջէն կանցնի: առ գետովն՝ որ հատանէ զդաշտն մեծ:
-Մէջէն մէկ քանին առնել, կամ ժողվել: ծաղկաքաղ առնել. հատընտիր լինել:
-Մէջը գնել: պահարանել. ամփոփել:
-Մէջը ըլլալ: Իչինտէ օլմաք: տես Հաղորդ ըլլալ:
-Մէջը մտնել: միջամուխ լինել. մխիլ: — Աստ-րեստանի մէջը մտան: միջամուխ եղեն յԱստ-րեստան: — Հրէաստան մտան: մխեցան 'ի Հրէաստան:
-Մէջը պարապ: սնամէջ: — Մէջը փորած ու պարապ եղէգ: ցողուն փոր և սնամէջ:
Մէջինը, կամ միջինը: միջին:
Մէջք. պէլ: մէջ. մէջք:
-Մէջքէն կտրած: միջակտուր. կիսակտուր. ընդ մէջ կտրեալ. երկատեալ. տրամատեալ:
-Մէջքէն կտրել. Մէջ+էն էրկեա+ ընէլ: ընդ մէջ կտրել. ընդ մէջ հատանել. միջակտուր կամ կիսակտուր առնել. երկատել. տրամատել: Ծերուն որդին մէջքէն կտրեց: միջակտուր արարեալ զորդի ալևորին:
-Մէջքէն կտրուիլ: միջակտուր լինել: — Անանկ սոսկալի բազկէն կտրուեցաւ մէջքէն: մի-ջակտուր յայնպիսի ահաւոր բազկէ լեալ:
-Մէջքէն ճղքել: հերձանել ընդ մէջ:
-Մէջքը ամուր: գօտէպինդ. քաջագօտի:
-Մէջքը ամուր կապել: պնդել զմէջս. գօտէ-պնդիլ. գօտևորիլ:
-Մէջքը գօտի ունող: գօտեւած. գօտևոր. գօտեպինդ:
-Մէջքը կապելիք. Մէջ+ը պաղէլէ+: միջապատ. սփածանելի:
-Մէջքը կոտրած: միջաբեկ. միջակոտոր. քա-մակաբեկ. քամակակոտոր:
-Մէջքը կոտրել: միջաբեկ առնել. միջաբեկել:
Մէռմէռ. գոր է: կիճ. մարմարիոն. մարմար:

-Մէռմէռէ, կամ Մէռմէռէ չինած : մարմա֊րակուռ. մարմարաշէն. կճեայ. կճեղէն. մարմարեայ :
-Մէռմէռի նման : մարմարաձև :
-Մէռմէռի վըրայ գրել : տես Քարի վըրայ գրել :
-Մէռմէռով պատած : մարմարապատ :
Մէսէլայ : զոր օրինակ. որպէս. որգոն. հե֊բար. օրինակ իմն :
Մէստ. ոտից հագնելիք : օղ :
Մէտէ. Ֆրկ : տես Սատամրքս :
Մէտէ. որքին ուղեղը : ախորժ. յօժարութի. կամք. իղձ :
-Մէտէի եարար : ախորժ. ախորժելի. ախոր֊ժական. ախորժակ. բաղձալի. սիրելի :
-Մէտէին ուղածը : տես Սրտին ուղածը :
Մէտրապօլիթ : տես Արքեպիսկոպոս :
Մէտրէ. կամ մէթրէ. Չըեղինոյ չափ : մար֊սափոր. չափ :
Մէտրէսէ : տես Դպրատուն :
Մէրամէթ : բեգեկ. նորոգութիւն :
-Մէրամէթ ընել : կազմել. կարկատել. զօրա֊ցուցանել (զբեգեկ). նորոգել :
Մէրագ : անգոհ. մղձուկք :
Մէրատ : տես Ժառանգութիւն :
Մէրասէէտի : } տես Ժառանգ :
Մէրասիմր : }
Մէրիճ. Իտալեայ. գետի անուն է : Սըրոս :
Մէրհամէթ : տես Ողորմածութիւն :
Մէրհամէթլի : տես Ողորմած :
Մէրհամէթսիզ : տես Անգութ :
Մէրճան. կարմիր քար է, որ ծովը կը բուսնի : բուստ :
Մէրճիմէկ : ոսպն :
-Մէրճիմէկի ապուր : ոսպնաթան. շիկաթան. ոսպնապատ :
Մէրսին, կամ } տես Մրտի ծառ :
Մէրսին աղաճը : }
Մէրսին ճուկը : մօրէ. մուռինէս. մեռինէս. թառափ :
Մէրտին. քաղաք է : Մամպուռ :
Մէրտիվէն : տես Սանդուղք. և զհետևեալն :
Մէվլուտ. փողոսք : ծնունդ :
-Մէվլուտ Թուլթմաք. Մէվլուտ Թութու֊ճու : տես Մարդու աստղը նայիլ. Մարդու աստղը նայող :
Մէւշ, կամ մէվճ. փաղչայ : տես Այծք :
Մէւշլէնմիշ ըլլալ՝ ծովը, կամ ջուրը : ծածանիլ. ծփիլ. վէտ վէտ ձօձել :
-Մէւշլէնմիշ ըլլալը՝ ծովու, կամ ջրի : ծածա֊նումն. վէտավէտք. ծփումն :
-Մէւշլէնտիրմիշ ընել՝ ծովը, կամ ջուրը : վէտս վէտս ձեմեցուցանել. մէտ 'ի մէտ ձօձեալ ձեմեցուցանել :
Մէւշլի, կամ մէվճլի : պաղպաջուն. փաղփա֊ղուն. փաղփիւնափայլ. փողփողենէջ :
Մէքեան : տես Խօնախ. և Բնակարան :
-Մէքեան բռնել : տես Խօնախ բռնել. և Խօն֊միշ ըլլալ :
Մէքէնայ : տես Մէնձէնիք :

Մէքկէմէ, կամ Մէհքէմէ : տես Դատաստա֊նի տեղ :
Մէքտուպ : տես Բարևագիր :
Մէօհտաճ. Մէօհտաճ ըլլալ. և այլն : տես Կարօտ. եհտաճ. Կարօտ ըլլալ. և այլն :
Մէօհիւր : տես Կնիք :
Մէօհլէթ : ժամ. պայման. համբեր : տես և Առեն. ժէհլէթ :
-Մէօհլէթ տուր ինծի : ժամ տուր ինձ :
-Իրեք օր մէօհլէթ տալ : տալ երից աւուրց ժամադրութիւն :
-Մէօհլէթը լմընալէն ետքը : յետ լնլոյ ե֊գեալ կէտին :
Մէօհրած. Ճէօհիւրլիւ : տես Կնքած. Ճէօհրլի
Մէօհրել : տես Կնքել. Ճէօհրէլ
Մը. ռիր : մի. իմն. ինչ. ոմն. ոք. ուրեք. ու֊րեմն : — Սատակ մը չաժեր : ոչ արժէ գանկ մի :
-Կտոր մը : մասն ինչ :
-Մարդ մը : այր ոմն. այր ոք :
-Գեղ մը : 'ի գեօղ ուրեմն :
-Տեղ մը եկանք : եկաք 'ի տեղի ուրեք :
Մըգթար. [illegible] : տես Չափ. [illegible] :
Մըղմըղ : տես Տնտնացող :
Մըղմըղալ. ուըլլամաք : կսկծել :
Մըղմըղալը : կսկիծ. մորմոք :
-Մըղմըղացնող : կսկծաբեր. կսկծագին. կըսկը֊ծալի. կսկծահար. կսկծելի. կսկծողական. կսկծեցուցիչ : [կիծ :
-խիստ Մըղմըղացնող : դառնակսկիծ. կսկծա֊
Մըթընալ. Մըթընցնել. և այլն : տես Մթնալ. Մթնցնել. և այլն :
Մըխ : տես Գամ. Էնփոէք :
Մըխլատըղ : տես Մագնիս :
Մըղրըպը երկիր : տես Աֆրիկեայ :
Մըցխիթ : տես Մցխիթ :
Մթապէս : տես Մութ մութ :
Մթացնել : տես Մթնցնել :
Մթխալ. ... : մթխալ. գրամակէս :
Մթկեկ, կամ մթնկեկ : աղօտ. աղօտաջահ. աղօտաճաճանչ. խաւարաբոյր. նուաղ. ըն֊տուերատեսակ. մթինակ :
Մթնել : տես զհետևեալն Մթնալ :
Մթնալ. գարարմաք : մթանալ. նսեմանալ. ա֊ղօտանալ. ստուերանալ. մթագնիլ. խաւա֊րիլ. նուաղիլ :
Երբեմն երբեմն կը մթնայ : ընդ ժամանակս ժամանակս 'ի խաւար դառնայ :
Մթնշաղ. գարամթրաք : աղօտ. մառայլ : տես և Մթկեկ : [և Մթնալ :
-Մթնշաղ ըլլալ : աղօտանալ. նուաղել : տես
Մթնշաղուն. (Դէբ) : նսեմաւ :
Մթնոլորտ. ամպախաղաց պարունակ. մըթ֊նոլորտ :
Մթնցած. խարարմըշ. գարարմըշ : մթագնեալ. խաւարեալ. նսեմացեալ. աղօտացեալ. ծմա֊կուցեալ. խաւարին. խաւարային. մթագին.

խաւարչուտ. նսեմաստուեր։ տես և Մութ. Մթայինն։
-Միտքը մթնցած։ խաւարամիտ։
Մթնցնել. խարարէթմէք։ մթացուցանել. խաւարեցուցանել. նսեմացուցանել. աղօտացուցանել. խաւարել. ստուերացուցանել. ծածկեցուցանել. ստուերատել. նուաղեցուցանել. ստուերածս առնել։
Մթնցնող. մաւի էէրօղ։ խաւարեցուցիչ. ծածկեցուցիչ. նսեմացուցիչ. մթացուցիչ։
-չՄթնցող։ անաղօտելի. անաղօտական. աննսեմանալի։ տես և Մթութիւն չունող։
Մթով. մրան. (ձէյ)։ տես Մութն 'ի մութը։
Մթութիւն. գարարթըլ. գարանլըգ։ մթութիւն. նսեմութիւն. մթագնութիւն. աղօտութիւն. աղջամուղջ. խաւար. տխրութիւն։ տես և Մութ. խաւար։
-Մթութիւն՝ երկնքի, կամ ամպերու։ ամպք թխպայորդք. բալաձիգք։
-Մթութիւն չունող։ անաղօտ. աննսեմ. անմռայլ. անշամանդաղ. անստուեր։
Մթուն. (ձէյ)։ տես Մութն 'ի մութը։
Մժեխ. մանփրփէլ մոծակ։ մժղիկ. մժիկ. մուն։
-Մժեխ. սիվրիսինէկ։ տես Մոծակ։
Մժղուկ. գէնա ճանճ։ մժղուկ։
Մի. պիր։ տես Մէկ. պիր. և Մը։
Մի. սագըն։ մի. մի՛ երբեք. մի՛ արգելք։
Միաբան. պիր իւրէքլի. պիր նիէթլիւ. ոէօլ ւէրի պիր։ միաբան. միախոհ. միախորհուրդ. միակամ. համակամ. համախոհ. համախորհուրդ. համամիտ. համաշունչ. համաձայն։
-Իրարու հետ միաբա՞ն էին թէ հակառակ։ հաւա՞նք ինչ ընդ միմեանս էին թէ հակառակք։
-Միաբան ըլլալ։ տես Միաբանիլ։
Միաբանեցնել. միւաֆագ էթմէք։ միաբանել. համաձայնել։
-Ջօրքը իրեն հետ միաբանեցնելով։ զզօրսն համակամս իւր արարեալ։
Միաբանիլ. միւաֆագ օլմագ։ միաբանիլ. գալ 'ի կամս ուրուք. համաձայնիլ. զուգաձայնիլ. ձայնակցիլ. միանալ. յարիլ. անկանիլ յոք։
-չՄիաբանիլ։ չմիաբանիլ. օտարանալ. գժտիլ. տարաձայնիլ. երկպառակիլ։
-Միաբանիլը։ տես Միաբանութիւն։
-չՄիաբանիլը։ անմիաբանութիւն. տարաձայնութիւն. օտարումն. գժտութիւն. հերձուած։
Միաբանութիւն. միւաֆագըլ։ միաբանութիւն. միակամութիւն. միախոհութիւն. համակամութիւն. համախոհութիւն. համաձայնութիւն։ տես և Միաբանք։ [ամբոխ։
-Միաբանութիւնը ներքև վրայ ընող։ միաբան-
Միաբանք. միւթթեֆագ ճէմաաթ։ միաբանք. միաբանակեացք. միաբանութիւն. ուխտ։
Միաբանող։ տես Միաբան։
-չՄիաբանող։ անմիաբան. տարաձայն. երկպառակ. բաժանական։

Միածին (որդի)։ պիրիճիկ. պիր փանէճիկ։ միածին. միամօր։
Միակերպ. պիր պիչիմլի։ միակերպ. համակերպ. միօրինակ. միաձև։ տես Մէկ կերպ։
-Միակերպ հագուած։ համահանդերձ։
-Միակերպ պայծառ, կամ փայլուն։ համապայծառ. զուգափայլ։
-Միակերպ տարածուած։ միատարած։
Միակտոր։ տես Մէկ կտորէ։
Միամիտ. պուրղալըգ. պէօն. խալիս։ միամիտ. պարզամիտ. պարզ. աննենգ. անխարդախ։
-Միամիտ ըլլալ։ միամտիլ. միամտանալ։
Միամտութիւն։ միամտութիւն. պարզամտութիւն. պարզութիւն. աննենգութիւն։
Միայն. տէք։ տես Լոկ. և Մինակ։
-Միայն ջրի մէջ, կամ միայն ցամաքի մէջ ապրող։ միակենցաղ։
-Միայն թէ, կամ միան թէ. անճագ։ միայն թէ. միայն զի. բայց միայն. բայց եթէ. բայց թէ. այլ միայն. բայց։ տես և Ամա։
Միանալ։ տես Մէկ ըլլալ։
-Որոնք որ անոր հետ միացած էին։ ամենեքեան որ ընդ նմա հաւանեալ էին, որ միաբանեալ էին ընդ նմա, որ համախոհք նորա էին։
Միանձն. Միանձն ըլլալ. և այլն։ տես Միջնորդ. Միջնորդ ըլլալ. և այլն։
Միաչէն. միւշքիւլ. մէկ ալէր նոր։ միականի. միակն։
Միաչէնութիւն։ միակնութիւն։
Միասիրտ։ տես Մէկ սիրտ։
Միատեղ։ տես Մէկ տեղ։
Միացած. պիր օլմուշ։ միացեալ. միաւորեալ։
Միացնել։
Միաւորել։ } տես Մէկ ընել։
Միաւ ընել. նաքալ եայն հանել։ նուալ։
Միգերգերէ. աղուէս փառանը, աղքիւլը. նէ-անդրառնիմ է։ միին գալ կամ բերել ընդ բերանն։
Միգիւթրա կամ ռիքօթթա։ վարձկան։
Միթէ. միւկէր։ միթէ. եթէ. թէ։ տես և Մէյէր. (հարցական)։
Միլ. ճաւրու թուլ։ մղոն. հազար քայլ։
-Միլ մը տեղի ութերորդ մասը։ ասպարէզ. հարիւր քսան և հինգ քայլ։
Միլ. օքեայէն անդընէլու լոքու, կամ մաքուր, կամ նէրքի. ն այլն։ առանցք. առնակ. սեան։
Միլայիմ։ տես Կակուղ. Թոյլ։
-Միլայիմ ըլլալ։ տես Թուլնալ. նէվլէքմէք։
-Միլայիմ ընել։ տես Կակղցնել. և Թուլցնել. նէվլէքլէթմէք։
Միլան, կամ մելան. թաղաքի անուն է։ Մեդիոլան։
Միլիոն. հազար անգամ հազար. տասը հէղ հարիւր հազար։ հազարք. հազարաց. հարիւր բիւր։
Միլիոնաւոր։ բիւրք բիւրուց։
Միլէթ։ տես Ազգ. ժողով։
Միլ սույու. Նիլի մօղարէս. գետ է։ Նեղոս։

Միզաճ. մըզաճ։ խառնուած. բնաւորութիւն. առողջութիւն. ողջոյն։
—Միզաճըդ ինչպէս է։ ողջո՞յն ես քեզ։
—Միզաճսըզ։ անառողջ. վատառողջ. հիւանդոտ։
—Միզաճսըզութիւն։ անառողջութիւն. վատառողջութիւն։
Մինակ. եալընըզ. թէք. (տես և մէջ։) միայն. միայնակ. մենաւոր. առանձին. սոսկ. լոկ. միայնիկ. եւեթ։
—Դուն ու ան մինակ։ միայն ընդ միայն։
—Մինակ դուն չես կրնար։ դու և եթ ոչ կարես։
—Թզին ծառին տերևները մինակ անիծեց։ զսաստս նզովից թզենւոյն տերևովն չափ առնէր։
—Կրային լաթովը մինակ խալըսիլ։ միաձորձ զերծանել։ — Մէկ փապուճովը խալըսիլ։ միամոյկ զերծանել։
—Մինակ ըլլալ. [illegible] ըլմալ. եալընըզ օլմաք։ մենանալ. միայնանալ. միանձնանալ. առանձնանալ։
—Մինակ իշխել։ միապետել. ինքնակալել. միահեծան տիրապետել։
—Մինակ իշխող։ միապետ. ինքնակալ.՞ միահեծան։
—Մինակ կենալ. եալընըզ տուրմաք։ կալ առանձին։ տես և Մինակ ըլլալ։
—Մինակ կենալը։ միայնակեցութիւն։
—Մինակ կեցող. մընաւ բեաւօղ։ մենակեաց. միայնակեաց. առանձնակեաց. միանձն։
—Մինակ ձիով ազատիլ։ միաձի ճողոպրիլ։
—Մինակ ձիով ձորով փախչիլ։ միաձի ճողոպրեալ մազապուր փախչիլ։
—Մինակ ճէնկ ելլել, կամ մինակ սիլահլանմիշ ըլլալ։ մենամարտիլ։
—Մինակ ճէնկ ընելը։ մենամարտութիւն։
—Մինակ ճէնկ ընող։ մենամարտ. մենամարտիկ. մենակռիւ։
Մինակութիւն. [illegible]։ միայնութիւն. միայնակեցութիւն. միանձնութիւն. առանձնութիւն։
Մինակուկ. մընաւըճըք։ միայնակ. միայնիկ։
—Կելլէր մինակուկ ու մունճ անոնց քովը կերթար։ յարուցեալ երթայր առ նոսա միայնիկ մնջիկ։ տես և Մինակ։
Մինասիպէթ։ տես Յարմարութիւն։
Մինասիպէթսիզ։ տես Անյարմար։
—Մինասիպէթսիզ լախըրտը։ տես Ափեղցփեղ խօսք։
—Մինասիպէթսիզ տեղը։ յանդէպս. անճահ։
Մինարէ։ մնիրայ. աշտարակ։
Մինաւոր. Մինաւոր ըլլալ. և այլն։ տես Մինակ. Մինակ ըլլալ. և այլն։
Մինաւորիկ։ տես Մինակուկ։
Մինաւորութիւն։ տես Մինակութիւն։
Մինէ. բանուածք։ կիտուած։
Մինէլի։ կիտուածով։ [քղամիթ։
Մինթան. ձըրայի նիշճ հագուստ։ տառատոկ.
Մինինայ, կամ մնինայ. ... ։ մնինայ. երևիլ։
Միննակ։ յիրաւի. արդար. արդարև։
Միննէթ, կամ միւննէթ։ երախտանք. երախտիք։
Մինչև։ տես Ինչվան։
—Մինչև որ։
—Մինչ որ։ } տես Ինչվան որ։
Մինտէր։ տապաստակ. ակումբ. բազմոց։
—Բուբլայ մինտէր։ փետրալից պաստառ։
Միշկէթ։ տես Միսկէթ։
Միշտ. փայմա։ միշտ. յար. ցանկ. ցանգ. յաւէտ. յաւէժ. յաւերժ. յարաժամ. հանապազ. հանապազօր. զօր հանապազ. յաւէժաբար. յաւերժաբար. անլռելի. անդուլ. անդադար. անհանգիստ. անխափան. անհատ. անընդհատ։
—Միշտ ախորժելի. յարախորժելի։
—Միշտ աղօթող։ մշտահայց. մշտամռունչ. մշտնջենամռունչ. յաւէժագոչ։
—Միշտ ապրող։ մշտնջենակեաց։
—Միշտ արթուն։ յարարթուն։
—Միշտ բարի։ մշտաբարի։
—Միշտ բաց, կամ բացող։ մշտաբաց. մշտաբացիկ. յարաբաց։
—Միշտ բերող։ մշտաբեր։
—Միշտ բխել։ յարաբղխել։
—Միշտ բխող։ մշտաբուղխ. մշտնջենաբուղխ. մշտախաղաց. մշտակայլակ. մշտահոս. յաւէտախաղաց. յարաբուղխ. յաւէժախաղաց. յաւէժագնաց. յաւերժաբուղխ. յաւերժախաղաց. հանապազաբուղխ։ տես և Միշտ վազող։
—Միշտ գիշեր կամ միշտ մութ։ մշտագիշեր։
—Միշտ գլորտկող։ մշտագլոր. մշտահոլով։
—Միշտ գնալ մէկ տեղ մը։ հանապազորդել ուրեք. ցանկորդել։
—Միշտ գնալը։ հանապազորդութիւն։
—Միշտ գոված։ մշտնջենագով։
—Միշտ գոց պահել զդուռը։ հանապազափակ ունել զդուռն։
—Միշտ գոցող, կամ գոցած։ մշտափակ. հանապազափակ։
—Միշտ դառնալ։ դարձադարձ առնել։
—Միշտ դատող։ մշտադատ։
—Միշտ դիմանալ։ տես Միշտ կենալ։
—Միշտ դիմացող։ տես Միշտ կեցող։
—Միշտ ետևէն երթալ։ յարահետևել։
—Միշտ եղած, կամ եղող։ մշտակեց. յարակեց։
—Միշտ երգել։ յարաձայնել։
—Միշտ երգող։ յարաձայն. անլռելի։
—Միշտ երերացող։ մշտատատան. մշտախաղաց. յարախաղաց. յարաճօճ. յարածուփ։
—Միշտ երկնցած կամ երկնցնող։ մշտակարկառ։
—Միշտ զարմանալի։ յաւերժահրաշ. յաւէտահրաշ։

—Միշտ զգուշաւոր։ հանապազազգոյշ։
—Միշտ ընել (բան մը)։ հանապազորդել. ցանկորդել. ոչ դադարել. առնել անդադար։ — Միշտ կ'աղօթէր։ հանապազորդէր յաղօթս։
—Միշտ ընծայօղ, կամ ընծայած։ մշտամատոյց. մշտանուէր։
—Միշտ թռչօղ։ հանապազաթռիչ. յարաթըռեալ։
—Միշտ ժամ ըսօղ։ յարապաշտօն։
—Միշտ լացօղ։ մշտարտասուր։
—Միշտ լուսաւոր։ մշտալոյս. մշտնջենալոյս. յարափայլ. մշտափայլ. մշտապայծառ. յաւէրժալոյս։
—Միշտ խաղող բերօղ։ մշտնջենաձիր։
—Միշտ խենթ։ յարամոլի։ [մուխ։
—Միշտ խօթօղ կամ խօթած։ հանապազա-
—Միշտ խօսօղ։ մշտախօս. հանապազախօս. մշտաբարբառ։
—Միշտ ծագօղ։ մշտածագ։
—Միշտ ծածուկ։ յարածածուկ։
—Միշտ ծաղկած։ մշտափթիթ. յարափթիթ. յաւէտափթիթ։
—Միշտ ծեծկուօղ, կամ լացօղ։ հանապազակոծ. յարակոծ։
—Միշտ ծլօղ։ մշտաբողբոջ։
—Միշտ ծնանօղ։ հանապազածին. մշտածին։
—Միշտ ծփօղ։ յարածուփ. յարակոծ։
—Միշտ կաթօղ։ մշտակաթ. մշտակայլակ։
—Միշտ կանանչ կամ դալար. հէչ չթառամօղ։ մշտադալար. յարադալար. մշտազուարճ. յարազուարճ. յաւէտազուարճ. մշտաաղարթ. մշտատերև. մշտնջենաձիւղ. յաւէտուղէշ. միշտ սաղարթացեալ։
—Միշտ կատարեալ կամ կատարօղ։ մշտակատար։
—Միշտ կենալ կամ դիմանալ. կանգնիլ։ մշտակայել. յարակայել. յարամնալ. յարատևել։
—Միշտ կենալը կամ դիմանալը։ մշտակայութիւն. յարակայութիւն. յարամնայութիւն. յարատևութիւն։
—Միշտ կեցնել։ յաւերժացուցանել. անմահացուցանել. յաւէտացուցանել։
—Միշտ կեցօղ կամ դիմացօղ. միշտ ապրօղ։ մշտակայ. յաւէրժական. յարագոյ. յարակայ. յարամնայ. մշտագոյ. յաւէրժակայ։ տես և Յաւիտենական։
—Միշտ կոխած, կամ կոխօղ։ մշտակոխ։
—Միշտ կոյս։ մշտակոյս. յարակոյս. մշտնջենակոյս. յաւէրժակոյս։
—Միշտ կռուօղ։ մշտամարտ. հանապազակռիւ։
—Միշտ կրօղ, կամ կրած։ մշտակիր. հանապազակիր։
—Միշտ հաստատուն։ անշարժ. մշտակառոյց։
—Միշտ հարուստ։ մշտահարուստ։
—Միշտ հիւանդ։ հանապազահիւանդ։
—Միշտ ճանչցուած։ մշտածան։
—Միշտ մեռնօղ։ հանապազամեռ։
—Միշտ մէկտեղ կեցօղ։ յաւետակից. յաւերժակից. մշտնջենակից. մշտնջենաւորակից։
—Միշտ մնալ։ տես Միշտ կենալ։
—Միշտ մորթուօղ։ մշտազեն։
—Միշտ մտածօղ։ մշտախոհ։
—Միշտ մտիկ։ յարամերձ։
—Միշտ յաղթօղ։ մշտայաղթ։
—Միշտ յիշուելու։ յարայիշելի. մշտայուշ յիշատակաց արժանի։
—Միշտ յիշօղ, կամ յիշուած։ մշտայուշ։
—Միշտ յօժար։ մշտայօժար։
—Միշտ նախատանք կրօղ։ յաւէտանախատ։
—Միշտ նայիլ։ մշտապիշ լինել։
—Միշտ նայօղ։ մշտակն։
—Միշտ նոյն կարգը պահօղ։ մշտնջենակարգ. անփոփոխ. անյեղլի։
—Միշտ նոր։ մշտանորոգ։
—Միշտ շահօղ։ մշտաշահ։
—Միշտ շարժիլ։ յարաշարժիլ։
—Միշտ շարժօղ։ մշտաշարժ. յարաշարժ։
—Միշտ շրջան ընօղ։ մշտահոլով. յարահոլով։
—Միշտ ուրախ։ մշտազուարճ. յարազուարճ. մշտազուարթ. յարազուարթ. յաւէտազուարթ։
—Միշտ չարչարօղ կամ չարչարուօղ։ մշտաչարչար. մշտատանջ. հանապազաչարչար։
—Միշտ պայծառ։ մշտապայծառ. մշտափայլ. յարափայլ։
—Միշտ պաշտելի։ մշտապաշտելի։
—Միշտ պէտս ընօղ։ յաւէտախնամ։
—Միշտ պտուղ տուօղ։ մշտապտուղ։
—Միշտ ջանացօղ։ մշտաջան. հանապազաջան. յարաջան։
—Միշտ սառած։ մշտասառոյց։
—Միշտ սխալօղ։ հանապազասխալ։
—Միշտ սուտ խօսօղ։ հանապազասուտ։
—Միշտ վազօղ՝ ջուր, [illegible], [illegible]. և այլն։ մշտահոս. մշտնջենահոս. մշտահոսան. մըշտաթոր. յաւէրժախաղաց. հանապազահոս. անհատահոս. մշտազեղ. մշտահեղ։ տես և Միշտ կաթօղ. Միշտ բխօղ։
—Միշտ վայելօղ կամ վայելած։ մշտավայել։
—Միշտ վառած։ մշտավառ. յաւէտավառ. յարաբորբոք. անշէջ. մշտալոյս. մշտնջենավառ։
—Միշտ տարածօղ, կամ տարածած։ մշտատարած. հանապազատարած. մշտածաւալ։
—Միշտ տեսնելու։ մշտատեսիլ. հանապազատես. մշտնջենատես։
—Միշտ տևել։ յարատևել. յարամնալ. յաւէժամնալ։ [տև։
—Միշտ տևօղ։ յարատև. յարատևակ. մշտա-
—Միշտ ցորեկ։ մշտատիւ. յարատիւ։
—Միշտ փափաքօղ։ մշտափափագ։
—Միշտ փոխուօղ։ յարափոխ. յարափոփոխ. հանապազափոխ։
—Միշտ փոփոխել։ յարափոփոխել։
—Միշտ քալօղ կամ գնացօղ։ հանապազագնաց. յարընթաց։

Միչօ: մանուկ. համբակ:

Միջակ. օրթա: միջակ. միջական. միջայրին. մի-ջակայրին. միջասահման: — Երկան ու կարճ վանկերուն միջակը: միջակ երկարացն և սը-ղից: — Կատարեալները, միջակները ու տը-կարները: կատարեալք, միջք և ակարք:

—Միջակ՝ [illegible] մէջ: տես Բարեխառն:

—Միջակ՝ ոչ խիստ [illegible] և ոչ խիստ [illegible]: տես Եղկ:

—Միջակ ծեր: միջածեր. ալեբեկ. ալեխառն. ալեծաղիկ: [սակաւ:

—Միջակ հասակ ունեցող: միջահասակ. չափ հա.

—Միջակ ձայն ունեցող: միջակաձայն:

Միջակէտ: միջակէտ. կենդրոն:

—Բոլորակին միջակէտը կամ կեդրոնը: 'ի խըր-թան բոլորակի:

—Աչխուքին միջակէտը: մէտ:

Միջամէջ. (Լէհ [illegible]) [illegible]: ժամ ընդ մէջ. ժամ ընդ ժամ. երբեմն երբեմն:

—Միջամէջ. (Լէհ [illegible].) [illegible]: մէջ ընդ մէջ. երբեք երբեք:

Միջատ: ճճի. միջախառն. միջատ: [ջոյ:

Միջէն. [illegible]: 'ի մի.

Միջի. [illegible]: միջին:

—Միջի բերդ: միջնաբերդ. դղեակ:

—Միջի դուռ. [illegible]: միջնադուռն:

—Միջի խալթ՝ [illegible]: միջնայարկ. միջնատուն:

—Միջի կէտ: տես Միջակէտ:

—Միջի ճամբայ: միջաշաւիղ. միջնաշաւիղ. ընդմիջաշաւիղ:

—Միջի մասը: տես Մաս բառին տակը:

—Միջի պատ: միջնորմ. միջնապարիսպ. միջ-նացանկ:

—Միջի տեղ: տես Մէջ տեղը. [illegible]:

—Միջի օդը: միջօդ. միջնօդ:

Միջինք. [illegible]: հասարակած. հասա-րակ: տես Կէս կամ կէսը:

—Միջինք մեծպաքին: հասարակ պահոց:

Միջնորդ. [illegible]: միջնորդ. սադին. սախթ. միջնեակ. պատգա-մաւոր. բարեխօս:

—Միջնորդ ըլլալ. [illegible]: միջնորդել. պատ-գամաւորել. լինել բարեխօս. բարեխօսել:

—Միջնորդ ընել. [illegible]: յաղերս ածել (զաւուրս առ Աստուած). բարեխօս ունել:

—Միջնորդութիւն: միջնորդութիւն. պատգա-մաւորութիւն. բարեխօսութիւն:

Առաքեալներուն միջնորդութեամբը: միջնոր-դաւ առաքելոց. միջնորդովք առաքելովք:

Օդին միջնորդութեամբը: միջնորդաւ օդոյ:

Միջոց. [illegible]: միջոց ժամանակի:

Ան միջոցին: յայնմ վայրի. մինչ այս մինչ այն. մինչդեռ նոքա յայնմ էին:

Պերսէոսի ան միջոցին ըրածը, եղածը: Պեր-սեայ յայսմ վայրի իրքն:

Պատերազմներուն մէջը միջոցներ եղան: դը-ատնին և միջոցք լեալ պատերազմաց:

Միջուկ. [illegible]: մէջ. միջուկ. ուղեղ. սիրտ. սրտուկ. ծուծ. սոթ կամ սօթ:

Միռաէ. քաղաք է: Զմիւռին. Զմիւռնիա:

Միս. [illegible]: միս. մարմին: — Թևին միսը ուտել: ուտել զմարմին բազկի իւրոյ:

—Մկան ձեռվ միս. [illegible]: խաղճմունք. կամ խողճմունք:

—Միս ծախելը: մսավաճառութիւն:

—Միս ծախող: մսավաճառ:

—Միս ծախողի խանութ: մսավաճառանոց. ապանդանոց:

—Միս ուտել: ուտել զմիս. մսակեր լինել. մսաճաշակ լինել:

—Միս չուտել: հրաժարել կամ հատանիլ 'ի մսոյ. պարկեշտանալ կամ կրճատել 'ի մսոյ. ժուժկալել կամ կարճել զանձն 'ի մսոյ:

—Միս ուտելը: մսակերութիւն:

—Միս չուտելը: մսահատութիւն:

—Միս ուտող: մսակեր. շաղղակեր. մարմնակեր:

—Միս չուտող: մսահատ:

—Մսէ: տես Մսեղէն:

—Մսի գին: մսագին:

—Մսի դէզ: մսադէզ:

—Մսի չէնկէլ. [illegible]: մսա-հան: [կեռ:

—Մսի չէնկէլ. [illegible]: ճանկ.

—Մսի ջուր: տես Խաշու:

—Մսի ճենճ. [illegible]: ճենճեր:

—Մսով պատատ: մարմնապատ:

—Մսոտ մասը: մսան:

Միսաֆիր: հիւր. օտար. օտարական. եկ-վոր:

—Միսաֆիր առող: հիւրատեաց. օտար-ատեաց. հիւրամերժ:

—Միսաֆիր ընդունիլ, կամ մեծարել: հիւ-ր ընկալել. օտարընկալել. ասպնջականել. օ-տարասիրել:

—Միսաֆիր ընդունիլը, կամ մեծարելը: հիւ-րընկալութիւն. հիւրամեծարութիւն. հիւ-րասիրութիւն. օտարասիրութիւն. ասպն-ջականութիւն:

—Միսաֆիր ընդունող, կամ մեծարող, կամ սիրող. [illegible]: հիւրընկալ. հիւրընկալու. օտարընկալ. օտարասէր. հիւ-րասէր. հիւրամեծար. ասպնջական. վա-նատուր:

—Միսաֆիր չընդունող: հիւրամերժ. օտար-մերժ. օտարահալած:

Միսաֆիրխանայ: հիւրանոց. հիւրատուն. օտարանոց. վանք:

Միսաֆիրութիւն: հիւրութիւն. հիւրոյթ. օտարութիւն:

Միսինայ. քաղաք է: Մեսինայ:

Միսիսթրայ, կամ Միսիթրայ. քաղաք է։ Լակեդեմոն. Սպարտա։
–Միսիսթրացի։ լակեդեմոնացի. սպարտացի։
Միսկ։ մուշկ. հրամուշկ։
–Միսկի հոտ ունող։ մշկահոտ։
–Միսկի համ ունեցող։ մշկահամ։
Միսկէթ գինի։ մշկահոտ կամ ծաղկահոտ գինի։
Միսկին. [illegible]։ տես Խեղճ։
Միսկճի. մոմ շինող։ խունկագործ. խունկեփեաց. խնկեփեաց։
Միտախայ. [illegible] է. ձկանականջ։
–Միտախայի կեղև. [illegible]։ խեցի. խեփոր։
Միտիլլի ձի։ բուշոյ. բաշոյ. պէշասպիկ։
Միտիլլի ատասը։ Միտիլլինէ. Լեսբոս։
–Միտիլլեցի։ միտիլլինեցի. լեսբացի։
Միտք. ոգի. [illegible]։ միտք. խելք. իմացութիւն. իմացականն։ տես և Խելք. Ցեղողութիւն։
–Միտք առնել։ տես Սերտել։
–Միտք բանեցնել։ տես Խելք բանեցնել։
–Միտք բերել, կամ Միտքը բերել։ 'ի միտ ածել. զմտաւ ածել. յուշ ածել. ուշ 'ի կուրծս անկանիլ. ուշ 'ի կուրծս առնել. ուշաբերել. մտաբերել. յիշել. յիշատակել. մտախոհ լինել։
Ոմանք երեք օրը մէյմը միտքերնին կը բերեն կերակուր ուտելը։ ոմանք յերիս աւուրս յուշ արկանեն կերակուրս։
Սոսկալի վերջին դատաստանը մտքերնին կը բերեն։ զհանդերձեալ սոսկալի դատաստանն յուշ բերիցեն։ — Միտքդ բեր։ յուշ։
–Միտքը արթնցնել։ քրքրել զմիտս։
–Միտք բերել. [illegible]։ տես Միտքը ձգել։
–Միտք դնել։ տես Խելք տալ։
–Միտք գնող. [illegible]։ տես Խելք տրւող։
–Միտք ընել։ տես Մտածել։
–Միտք ունող։ տես Խելք ունող։
–Միտք չունող։ տես Խելք չունող։
–Միտքը բաց։ տես Զգաստ. և Խելացի։
–Միտքը բոլորած։ տես Խելքը բոլորած։
–Միտքը գալ։ յուշ լինել։ տես Միտք բերել։
–Միտքերնիդ գան բանուողները։ յուշ լիցին ձեզ կապեալքն։
–Միտքը գոց։ տես Բութ. [illegible]։
–Միտքը գուլ. Միտքը բութ։ տես Բութ։
–Միտքը դարտակ. Միտքը պարապ։ տես Փուճ բան մտածող։
–Միտքը դնել. [illegible]։ դնել 'ի մտի. դէմ դնել. մտաբերել։ — Միտքը դրած զանիկայ սպաննել։ էարկ 'ի միտս սպանանել զնա։
Միտքը դրեր էր, որ Երուսաղէմ երթայ։ դէմ եդեալ էր նորա երթալ յԵրուսաղէմ։
–Միտքը կը դնէր ինքը զինքը խղդել։ 'ի խեղդ մտաբերէր։ տես և Դիտաւորութիւն դնել։
–Միտքը ըլլալ։ տես Միտքը պահել։
–Միտքը ընկնիլ։ ընդ միտս հարկանել. անկանել 'ի միտս. յուշ լինել։ տես Միտք բերել։
–Միտքը չընկած։ անկարծ. յեղակարծ. անակնկալ։
–Միտքը իմացող։ տես Սիրտը գիտցող։
–Միտքը ծածուկ։ ծածկամիտ։
–Միտքը ծուռ։ յետսամիտ. թիւրասիրտ։
–Միտքը կորսնցնել։ տես Խելքը կորսնցնել։
–Միտքը հաստատ։ անյողդողդ. յեցամիտ։
–Միտքը ձգել։ յիշեցուցանել. յուշ առնել. յուշ ածել։
–Միտքերնին կը ձգէ։ յուշ տայ առնել նոցա։
–Միտքը ձգող։ յիշեցուցիչ. յուշարար. ազդարար։
–Միտքը մաքուր։ յստակամիտ. մաքրամիտ. սրբամիտ. արդարամիտ։
–Միտքը մոլորած, կամ միտքը մոլորցնող, կամ խաբող։ մտամոլոր. մտախաբ։
–Միտքը շիտակ։ ուղղամիտ. ուղղասիրտ. ուղղախոհ. ուղղախորհուրդ. ուղիղհաւաճ. ողջախոհ. ողջամիտ։
–Միտքը չար։ տես Չար բան մտածող։
–Միտքը պահել։ ունել 'ի մտի. յուշի ունել։
–Միտքը սաղ։ տես Խելքը գլուխը։
–Միտքը սուր։ տես Սրամիտ։
–Միտքը վերնալ։ տես Յափշտակուիլ մտօք։
–Միտքը վրան ժողվել։ } զմիտսն կազմ՝ ունել.
–Միտքը վրան պահել։ } ամփոփ ունել զմիտս. ուշ ունել. միտ դնել։ տես Զգաստ կենալ։
–Միտքը տկար։ փոքրիմաց. տկարամիտ։ տես և Տկար մտօք։
–Միտքը ցրուել, կամ ցնդել։ զմիտս այլուր զբօսուցանել. այսր անդր զմիտս խարխափել. յողդողդել զմիտս. գայթ 'ի գայթ տատանել։ տես և Խելքը ցնդել։
Մտաց դէմ բան։ անտեղի. յիմարական։
–Մտաց մէջ շինած, կամ ծնած։ ներտորամադրեալ. ներտորամադրական։
–Մտաց տակ իյնել։ ընդ միտս հարկանիլ. հասանելի գոլ։
Աստուած չէ թէ միայն ձեռքի՝ այլ և մտաց տակ չիյնար։ Աստուած ոչ միայն 'ի ձեռաց չգնի, այլ և ոչ ընդ միտս ուրուք հարկանի։
–Մտաց տակ չընկնող. [illegible]։ անըմբռնելի. անիմանալի. անհասանելի. անբովանդակելի. անպարագրելի. անպարփակելի. անպարփիմանալի. անտեսանելի. անհաս. անհասական. անպարփակ. անպարագիր. անպարագիծ. անսահման. անամփոփ խորհրդոց։
–Մտքէն անցնիլ։ ելանել 'ի սիրտ ուրուք։ — Ինչու խորհուրդներ կանցնեն կոր մտքերնիդ։ ընդէ՞ր խորհուրդք ելանեն 'ի սիրտս ձեր։
–Մտքէն ելած։ տես Մոռցած։
–Մտքէն ելլել։ տես Մոռնալ։
–Մտքէն հանել։ տես Մոռցնել։

-Մտքին կեօրէ: ըստ մտաց իւրոց. ըստ միտս իւր:
-Մտքին հաւնիլը: մտահաճութիւն:
-Մտքին հաւնօղ: մտահաճ:
-Մտքով վճռել: գատել. ընտրել. կշռադատել:
Միտք բանին. [illegible]: իմաստ. նշանակութիւն. գիտաւորութիւն. ակնարկութի:
-Շատ միտք ունեցօղ: բազմանշանակ. բազմ. իմաստ. յոգնամիտ. յոլովանշանակ:
-Շատ միտքով: բազմանշանակապէս:
-Միտքը աղէկ իմանալ: դէպուղիղ իմանալ զմիտս գրելոցն. 'ի վերայ կալ իմաստիցն. 'ի վերայ հասանել մտաց ճշմարտութեան:
-Ձեր կրնար կոր բանը աղէկ իմանալ: ոչ կարէր համօրէն կալ 'ի վերայ իրացն:
Սուրբ գիրքը հոգևոր ուրախութիւնը ծաղր կ'անուանէ բարի մտքով կամ նշանակութ:
Սուրբ գիրք զխնդութիւն ոգւոյ 'ի բարի կայեանս ծաղր անուանեն: տես և Բանին միտքը:
Միրի: արքունիք. ատեան. գանձ արքունի: — Ով ինչ պարտք որ ունի միրիին, կը պաշտուի իրեն: Որ պարտիցի ոք ինչ յարքունիս, Թողեալ լիցի նմա:
-Միրին առնել: յարքունիս առնուլ, կամ հատանել կամ գրաւել. ունել յատեան:
Գեղը միրիի կառնէ: և զգեօղն յարքունիս առնու:
-Միրիէն տըրուփ: յարքունուստ տացի:
-Միրիէն տուած: արքունատուր:
Միւթալիք: պատկանեալ. պատշաճեալ. վայելչական:
Միւթիւհ. Միւթիւհ ըլլալ. և այլն: տես Հնազանդ. Հնազանդ ըլլալ. և այլն:
Միւժտէ. Միւժտէ տալ. և այլն: տես Աւետիս. Աւետիս տալ. և այլն:
Միւժտէճի: տես Աւետիս բերօղ:
Միւլք: գերդաստան. կալուած. ստացուած. ժառանգութիւն. վիճակ:
Միւհէճճէրէ: վանդակապատ:
Միւհլիւզ. Միւհլիւզ ըլլալ: տես Կոտր ընկած. Կոտր ընկնիլ. [illegible]. և այլն:
Միւլհիտիւ: տես Անաստուած:
Միւհտաճ. Միւհտաճ ըլլալ. և այլն: տես Կարօտ. [illegible]. Կարօտ ըլլալ. և այլն:
Միւճաւէլէ: տես Հակաճառութիւն:
-Միւճաւէլէ ընել: } տես Հակաճառիլ:
-Միւճաւէլէ կանչնել: }
Միւճիւզաթ: տես Հրաշք:
Միւնատղէ, կամ մընէտպէ. [illegible]: զարթուցիչ:
Միւնէճիմ: մոգ. աստղահմայ. քաղդէայ: տես և Աստղաբաշխ:
-Միւնէճիմի հետևօղ: մոգակրօն:
-Միւնէճիմի ճորտ: մոգապաշտ:
-Միւնէճիմի, կամ միւնէճիմութեան միւթալիք: մոգական. ախտարական:
-Միւնէճիմներու կամ Մոգերու բազմութի: մոգեան. մոգակոյտ:
-Միւնէճիմներու գլուխ: մոգպետ:
Միւնէճիմլիք: մոգութիւն. ախտարք. աստղահմայութիւն. քաղդէութիւն:
Միւնքիւն: հնար. հնարաւորութիւն:
Միւնքիւնլիւ: տես Կարելի:
-Միւնքիւնսիւզ: տես Անկարելի:
Միւշավէրէ. Միւշավէրէ ընել: տես Խորհուրդ. [illegible]. Խորհուրդ ընել. և այլն:
Միւշէվէշ: խառն. շփոթ. անորոշ. անյայտ. կեղակարծ:
Միւշկիւլ: տես Տարակուսանք:
Միւշտէրի: առգնօղ:
Միւսէլլիմ: ազատ. ապալես:
Միւսէլլիմութիւն: ազատականութիւն. ապետութիւն:
Միւսէվվէտէ: արուճանակ. ծրագիր. նախագիծ. ընջագիր. ստուերագիր. [illegible]ստուերագիր:
-Միւսէվվէտէն հանել: ստուերագրել. հակնագրել. արուճանակս հանել:
Միւրէքքէպ: տես Թանաք:
-Միւրէքքէպ պալըղը: լուք. լոք. Թոզան:
Միւրվէթ: մարդասիրութիւն. առատաձեռնութիւն. շնորհք. մեծարանք:
Միւրվէթլի: մեծարոյ:
Միւրվէյիզ: Աղուան:
-Միւրվէյիզ. ազգը: Աղուանք. ազգ աղուանից:
-Միւրվէյիզ լեզուով: աղուաներէն:
Միւրտ: տես Մրուր. [illegible]:
Միւրտէսէնկ. դեղ է: քարմարցանկ. քարմրցանակ:
Միւֆթի: տես Զրի:
Միւֆթիւ: քրմապետ տաճկաց:
Մլաւ ընել. [illegible]: նուալ:
Մխալ. [illegible]: ծխել:
Մխահանք. } [illegible]:
Մխանք, կամ Մխհանք. } [illegible]:
ծխան. ծխահան. ծխնելոյզ:
Մխըլճկել. [illegible]: սպրդել. յարամրի 'ի ներքս մուծանել:
Որոնք ծածուկ կերպով մխատակար հերձուածներ կը մխըլճկեն կամ ներս կը խօթեն: որք սպրդեալ մուծանեն հերձուածս կորստեան:
-Մխըլճկիլ. [illegible]. [illegible]: սպրդել. սողոսկիլ. կրթիլ. յարամրի 'ի ներքս մտանել:
Մխիթարած. [illegible]: մխիթարեալ. սփոփեալ:
Մխիթարանք. [illegible]: մխիթարութիւն. սփոփութիւն. սփոփումն. արգահատութիւն. մխիթար. սփոփանք:
Մխիթարել: մխիթարել. սփոփել. արգահատել. մխիթար տալ. մխիթար վշտաց մատուցանել:
Կըմխիթարէր յուսացնելով զինքը նորէն տեսնալու: մխիթար տայր ակնունելեօ տեսանել զնա:

Մխիթարիչ: տես Մխիթարօղ:
Մխիթարութիւն: տես Մխիթարանք:
–Մխիթարութիւն չունօղ, կամ չմխիթարւօղ: անմխիթար:
–Մխիթարութեան ընկեր: մխիթարակից:
Մխիթարուիլ: մխիթարիլ. սփոփիլ. Թափիլ 'ի սգոյ. սԹափիլ 'ի տրտմութենէ:
Մխիթարօղ: մխիթար. մխիթարիչ. սփոփիչ:
Մխլայիճի. ճէվահիր թաշ գօմօղ: ականակապ:
Մխլատըզ, կամ Մխլատըզ Թաշը: տես Մագնիս քար:
Մխոտ. մուռ լըղօտ, եան մուռ գօգօտ. Ըէ-Ըէնըլէ. Ըէ-Ըէլէր: ծխոտ. ծխակիր. ծխալից. ծխախառն. ծխամած:
Մխոտիլ: ծխոտիլ:
Մխտել, կամ Մխթել. փըշըրմէք: խԹել. գըրդել. առխԹել. մոԹխոԹել:
Մխտելը: մուշտ:
Մկնդեղ. սըչան օթու. զըռնըգ: մկնդեղ. զառիկ:
Մկնասոխ. սըչան սօղանը: մկնասոխ:
Մկնհարսնուկ. կէլինճիկ: աքիս:
Մկրատ. մագաս: մկրատ. կտրոց. ձևիչ. փարազ: [ճապուռ:
–Մկրատ՝ խէլլաֆատ, բօսպասօղլ, եարըճը. և այլն:
–Մկրատ Ճրագի: տես Քթառիչ:
Մկրտած: տես Մկրտուած:
Մկրտել. եըգամագ: տես Լուանալ:
–Մկրտել. վաֆթիզ էթմէք: մկրտել. կնիք տալ. քրիստոսազգեստել:
–Մկրտելու տեղ: մկրտարան. մկրտատուն. աւազան մկրտութեան. լուսարան:
Մկրտուած, կամ մկրտած: մկրտեալ. կընքազգեաց. կնքազգեստ. կնքաւոր:
–Մկրտուելու ըլլալ, կամ մկրտուելու պատրաստութիւն տեսնել: երախայանալ:
–Մկրտուելու մարդ: երախայ. անկնիք. անկնունք: [ունել:
Մկրտուիլ: մկրտիլ. կնիք առնուլ. կնիք ընդ-
–Մկրտուելով նորէն ծնանիլը: լուսածնուԹի:
–Մկրտուելով սրբուիլ: սրբիլ լուացմամբ սուրբ աւազանին:
Մկրտիչ: մկրտիչ. կնքատու:
Մկրտութիւն. վաֆթիզ: մկրտութիւն. կնիք:
Մկրտօղ: տես Մկրտիչ:
Մղեղ. չէրչի մանգըրասը. սաման չօփու. սաման չըփը: մղեղ. ունդ:
Մճիր: մոծիր:
Մնալ. գալմագ: մնալ. կալ:
–չՄնալ: չմնալ. ոչ գոլ: տես և Հատնիլ:
–Մնալ՝ մէկ տուն մը, կամ գեղմը, կամ մէկի մը քով: մնալ. ագանիլ: տես և Բնակիլ, և Խոնարհ ըլլալ:
Որպէս զի խաչին վրայ չմնան մարմիննին: զի մի՛ անդէն 'ի խաչին ագանիցին մարմինքն:
–Մնալ տալ. ալը գօմագ: մնացուցանել. կացուցանել:
Մնաս. ըրփինի անունն է: մնաս: [բարով:
–Մնաս բարով, կամ մնաք բարով: տես Կեցիք

Մնացած. գալմըշ: մնացեալ: տես Մնացուք:
Մնացած կեանքերնիս: զնշխարս կենաց մերոց. զնշխարեալ կեանս մեր: Պէտք է որ նորէն նոյն խօսքը գտնանք, որպէս զի խօսքերնուս մնացուքը ղուրցենք: Հարկաւոր է գարձեալ վերստին երԹալ 'ի նոյն ճառ, որպէս զի զնշխար բանին ընձեռեսցեմք:
–Մնացած պտղըները քաղել: ճռաքաղ առնել. ճռաքաղել:
Մնացական: մնացական: տես և Մնացօղ:
Մնացուք. արթըգալանը: մնացորդ. մնացուած. յաւելուած. աւելորդ. նշխար. խեչերանք:
Մնացօղ. գալան: մնացօղ. մնացական. մնայուն. կայուն:
–չՄնացօղ: անկայուն. անցաւոր:
Մնինայ: տես Մինինայ:
Մնոտել. մուրդառլամագ: պղծել. շաղախել. փծել. փծկել. զազրացուցանել. պիղծ առնել: տես և Աղտոտել:
Մնոտիլ: պղծիլ. զազրիլ. զազրանալ. գարշանալ. աղտեղանալ:
Մնոտութիւն. մըրտառլըգ. մուրդառլըք: պղծութիւն. զազրութիւն. գարշութիւն. աղտեղութիւն. բծկանութիւն. անմաքրութիւն. անսրբութիւն. ապականութիւն. խոհերք. աղբախուղք: [գործ:
–Մնոտութիւն ընօղ: պղծագործ. զազրա-
–Մնոտութիւն սիրօղ: պղծասէր. զազրասէր. աղտեղասէր. անմաքրասէր:
–Մնոտութեամբ: անմաքրապէս. պղծութեամբ:
Մշակ. էքինճի. պաղճը. պախճըվան: մշակ. երկրագործ. հողագործ. անկագործ. հողավաստակ. արտավար. արդիւնարար. սերմանահան. սերմանացան: տես և Բանւոր:
Մշակութիւն: մշակութիւն. հողագործութիւն. երկրագործութիւն. հերկագործութիւն. անկագործութիւն. արօրագրութի. արդիւնարարութիւն. սերմանացանութիւն. սերմանահանութիւն:
Մշոյ երկիր. գաւառ է: Տարօն:
Մշուշ. տուման. պուս: մէգ. մառախուղ. շամանդաղ. մռայլ. բալ. Թուխպ:
–Մշուշ. (ոգւոյն.) մըղալըղ պաշըզ, տումանլը: միգապատ. միգամած. միգատարր. միգախառն. միգազգած. մառախլուտ. մառախլապատ. մառախլամած:
–Մշուշ անտառներու մէջ: 'ի մառախլուտ մայրիս. 'ի մառախլուտ տեղիս մայրեաց:
–Մշուշ ըլլալ. Ինչպէս կըրէնք՝ այսօր մշուշ էղաւ: միգանալ. մառախլել. միգապատել. ծածկել մառախլոյ. պատել միգի:
–Մշուշ չունօղ: անմէգ. անմռայլ. անմառախուղ. անշամանդաղ. անաղօտ: տես ՄԹու-Թիւն չունօղ: [րել:
–Մշուշ տեսնել: ընդ աղօտ տեսանել. նշմա-
–Մշուշ տեսութիւն: ընդ աղօտ տեսութիւն. պշրանք:

-Մշուշ տեսք ունող: աղօտատեսիլ: տես և Մութ տեսք ունող:
-Մշուշը կտրել: Թանձրանալ միգի. Թանձրանալ մառախլոյ:
-Մշուշով պատած: տես Մշուշ. (ածական):
-Մշուշով պատել: միգապատ առնել. մառախլապատ առնել. միգապատել. միգամածել. մառախլել. մառախլապատել:
-Մշուշով պատիլ: մառախլիլ. միգապատիլ:
Մշուշիլ: տես Մշուշով պատիլ:
Մշտել: տես Մխտել:
Մշտութ. հէնփ. չէօղլիւ: առէշ:
-Մշտութ հինել. չէօղլիւ էքմէք: պատրաստել զառէշս. հենուլ:
Մոզի. որջառ, կամ ընձառը. կէնճ էզը. Բօսուն: ընձուղ. մոզի. որթ:
Մոթ. ցորէնի լաֆ է: մոթ. մոդ. գրիւ:
Մոլար. ձուլըրմըշ: մոլար. մոլորական. վրիպակ. վրիպական. զարտուղի. խոտոր. մոլորեալ. վրիպեալ. զառածեալ. զարտուղեալ. մոլորագանդ:
-Մոլար՝ խօսք, վարդապետութեան, և այլն: մոլար. Թիւր. վնասակար:
-Մոլար կարծիք: կարծիք մոլար. մոլորութիւն:
Մոլըրած: տես Մոլար:
-Մոլըրած մարդ: այր մոլորեալ. մոլորաշաւիղ. մոլորամիտ:
-Մոլըրակ. ուէյարէ: մոլորակ. մոլորական աստղ. աստղ մոլար:
Մոլըրիլ. եանըլմագ: մոլորիլ. խոտորիլ. արտուղիլ. զարտուղի գնալ կամ ելանել. զառածանել: տես և Խալտտիլ:
Մեկ հատիկ ճշմարիտ Աստուծմէ ետ կենալով շատ չաստուածներու ետևէ մոլորեցան: անկեալք 'ի միոջէ ճշմարտէն 'ի բազումս ստանաւեցին:
Անոնց օրէնքին մոլորեցաւ: խոտորեցաւ 'ի նոցա օրէնս:
Մոլըրցնել: մոլորեցուցանել. խոտորեցուցանել. զառանցուցանել. զառածանել. խոտոր հանել. զարտուղեցուցանել. զարտուղի հանել: տես և Խալտեցնել:
Մոլըրցնող. եանըլըթըճը: մոլորեցուցիչ:
-Մոլըրցնող ու խաբող: մոլորապատիր. մոլեգնապատիր: [պետ:
-Մոլորցընողներուն գլուխը: մոլորեցուցչա-
Մոլըրող: տես Մոլըրած:
-չՄոլըրող: անմոլոր. անմոլար. անսխալ. անսայթաք:
Մոլոր: տես Մոլար:
Մոլորութիւն. եանըլըշ. եանըլըլըգ: մոլորութիւն. մոլար վարդապետութիւն. աղանդ:
-Մոլորութիւն խօսող: մոլեգնաճառ:
Մոլութիւն. գէշ խույ. ճիղանչէլի տաւրանըլար: ախտ. կիրք. յոռութիւն:
-Մոլութիւն ունեցող: ախտաւոր. ախտակիր. ախտամոլ. ախտալից:

-Մոլութիւնը յաղթող, կամ սպաննող: ախտասպան: [տառակէր:
-Մոլութիւնները պաշտող: ախտապաշտ. ախ-
-Մոլութիւններուն հետ կռուող: ախտահալած. ախտամարտ:
-Մոլութիւններով լիք: ախտալից:
Մոխըրնոց: տես Մոխրի տեղ:
Մոխիր. քիւլ: մոխիր. աճիւն. անթեղ:
-Մոխիր՝ աղի նման փոշուած, որ խոտէ մը կըլլէ այրելով: կալաքար:
-Մոխիր՝ կրակով խառն: գաղալ. աճիւնախառն կրակ. մոխրախառն կրակ:
-Մոխիր դառնալ: աճիւնանալ. գաղաղանալ. մոխրիլ:
-Մոխիր դարձնել: մոխրել. մոխրացուցանել. ածխակէզ առնել. յաճիւն դառնել. գաղաղացուցանել:
-Մոխիր կլլել շունչին հետ: մոխրաշունչ լինել:
-Մոխիր պաշտելը: մոխրապաշտութիւն:
-Մոխիր պաշտող: մոխրապաշտ. մոխրատէր:
-Մոխիր ցանել գլուխը: հող 'ի գլուխ լինել:
-Մոխիր ցանող կամ ցանած: մոխրացան:
-Մոխիրը Թաթխած: մոխրաթաւալ. մոխրամած:
-Մոխրէն փրցնկած: աճիւնաբորբոք:
-Մոխրի գոյն կամ գունով: մոխրագոյն: տես և Մօզոշիկ: [մոխրամորթ:
-Մոխրի գոյն մորթով, կամ մորթ ունեցող:
-Մոխրի գէզ կամ գիզած մոխիր: մոխրակոյտ. մոխրակուտոց:
-Մոխրի նման: մոխրատեսակ:
-Մոխրի տեղ, կամ մոխիր դիզելու տեղ: մոխրոց. մոխրանոց. մոխրատուն. մոխրակուտոց:
-Մոխրի վրայ պառկած: մոխրատարած:
Մոխրով լցուած: մոխրալից:
-Մոխրով խեղդող կամ մոխրի մէջ խեղդած: մոխրահեղձոյց: [նել:
-Մոխրով խեղդել: մոխրահեղձոյց կորուսա-
Մոխրով ծածկել կրակը: անթեղել. անթեղ հարկանել:
-Մոխրով պատած: մոխրապատ. մոխրամած:
Մոխրոտ: մոխրով խառնած. մոխրախառն. մոխրոտ. աճիւնախառն:
-Մոխրոտ դէմք ունեցող: գաղաղադէմ:
Մոխրջուր. գուլլուպու: մոխրաջուր:
Մոծակ. սիվրիսինէկ: մժեխ. մժեղ. մժխ. կառաժուղ կամ կառածուղ:
Մոծիր: մոծիր. մճիր: [խարհ:
Մոկաց երկիր. գաւառ է: Մոկք. Մոկաց աշ-
Մողոստան. գաւառի անուն է: Կուրան:
Մոմ. մեղրի մոմ. պալ մումու: մոմ:
-Մոմ՝ դէղին. ականամոմ:
-Մոմ՝ վառելու: մոմեղէն. մոմ:
-Մոմ մախաթի: բազմակալ. բազմակակալ:
-Մոմէ. մոմփան: մոմեղէն. մոմեայ:
-Մոմէ շինած արձան: մարկճակ:

-Մոմի եղ: տես Ճրագու:
-Մոմով պատած: մոմապատ:
-Մոմով պատած կամ օծած կտաւ: մոմա_զօծ կտաւ. մոմեղեալ շոր:
Մոմիայ կամ մումիայ: մոմիայ. մումիայ:
Մոմլաթ կամ մոմշոր. մուշամպայ: տես Մոմով պատած կտաւ:
Մոմպատ. շէմէ: գժատ. կճատ:
Մոմատան. շամտան: աշտանակ. ճրագարան. ճրագակիր. ճրագակալ. մոմակալ. լուսակալ. մոմեղինակալ:
-Մոմատանին վերի կամ վառելու գլխ: ճրագաբերան:
-Մոմատան վերցնող. շամտան թութան: աշտանակակիր:
-Մոմատանի վրայ դնել, կամ անկել: դնել 'ի վերայ աշտանակի:
Մոշի. ցախ ծառ է. պըլըճ, կամ խէնճ աղամը: մոշայ. մոշի. մոշավայրի:
Մոռացկոտ. ունութգան: մոռացկոտ:
Մոռնալ. մտքէն ելլել: մոռանալ. 'ի մոռացօնս դարձուցանել. 'ի մոռացօնս արկանել. 'ի մոռացօնս անել. մոռացօնս առնել. զերծանել, անկանել, վերանալ, պրծանել բանին 'ի մըտաց. վրիպել 'ի մտաց:
Աստուծոյ պատուիրանքները մոռցաւ: մոռացումն արար զպատուիրանան Աստուծոյ:
Զիմոռնանք զԱստուած: մի 'ի մոռացումն արկցուք զարարիչն:
Քրիստոսի գալը մոռցաւ կամ չյիշեց: մոռացօնք եղեն նմա գալըստեան որդւոյն Աստուծոյ:
Զըլլայ որ մոռնամ զինքը: քաւ լիցի ինձ տալ զնա 'ի մոռացումն:
Մոռնալը. ունութմայ. ունութուշ: մոռացութիւն. մոռացումն. մոռացօնք. անյիշատակութիւն:
-Մոռնալով: մոռացաբար:
Մոռցած. մտքէն ելած. ունութուլմուշ: մոռացեալ. անյուշ. անյիշատակ. անպուրծ 'ի յուշոյ:
Զեմ մոռցած: անմոռաց է ինձ:
-չՄոռցած, կամ չմոռնալու: անմոռաց. անթափ 'ի մտաց. անմոռանալի:
Մոռցուիլ. ունութուլմագ. ֆիքրինտէն չըգմագ: պրծանիլ յուշոյ յիշատակաց. 'ի մոռացօնս անկանիլ. 'ի մոռացումն գալ. 'ի մոռացօնս լինել. մոռացումն լինել. 'ի մոռաց անկանել:
-Մոռցուեցաւ: մոռացումն եղև մեզ:
Մոռցնել. մտքէն հանել. ունութթուրմագ: մոռացուցանել. 'ի մոռացօնս դարձուցանել. 'ի մոռացօնս առնել. թափել յուշոյ յիշատակաց. ջնջել զյիշատակ նորա:
Ձեզ մխիթարէ ծանր ու մեծ վիշտերնիդ մոռցընելով: սփոփանօք լցուցէ զձեզ՝ մոռացումն առնելով ծանր և մեծ վշտացդ:
Մոռցօղ. ունութան: մոռացօղ. մոռացկոտ. փութամոռաց:

Մովսէս. Մուսայ. Մուսայ փէյղամպէր: Մովսէս. աստուածախօս մարգարէն. նախամարգարէն:
-Մովսէսէ գրած: մովսիսագիր:
-Մովսէսէ դրած: մովսիսադիր: [շէն:
-Մովսէսէ շինած: մովսիսակերտ. մովսիսա_
-Մովսէսի պէս: մովսիսաբար. մովսիսապէս:
-Մովսէսի փոյթը ունեցօղ: մովսիսափոյթ:
-Մովսէսինը: մովսիսական. մովսիսեան:
-Մովսէսին բերածը: մովսիսաբեր:
Մոր. մորենիի պտուղ: մոր:
Մորեխ. ճէքիրկէ: մարախ. մորեխ:
Մորեխ խոշոր: օձամարտ:
-Մորեխ մանտր՝ որ թեւ ունի, բայց չի կրնար թռչիլ: խարագուլ. գրուիճ:
-Մորեխ մանտրտիկ՝ որդան պէս, որ թեւ չունի. ուֆագ ճէքիրկէ: ջորեակ. խառնիճ:
-Մորեխի նման: մարախանման:
Մորեստան. օրմանլըք: անտառախիտ. թաւուտ:
Մորթ: մորթ. կաշի. մաշկ: տես Կաշի:
-Մորթը կակուղ: փափկամորթ:
-Այծու մորթ: այծենի. ուլենի:
-Առիւծի մորթ: առիւծենի:
-Արջու մորթ: արջենի:
-Ուղտու մորթ: ուղտենի:
Մորթած. պօղազլանմըշ: զենեալ:
-Մորթած կենդանի: սպանդ. զենումն:
Մորթել: զենուլ. փողոտել. սպանանել:
-Մորթելը: զենումն. սպանումն. սպանդ:
-Մորթելու կենդանի: զենլի. զենական:
-Մորթելու տարուիլ: ածիլ 'ի սպանումն. 'ի սպանդ վարել:
-Մորթը հանել: տես Քերթել:
Մորի. օրման: անտառ. մայրի. մացառ. ճաղագ. պուրակ. ծառուտ. ծառաստան:
-Մորի՝ ցախ ծառերու: մացառք. մացառուտ. մացառախիտ. անտառամոլ:
-Մեծ մորի մը կը անկէ: տնկէ մայրի մեծ:
-Մորի ըլլալ: անտառանալ:
-Մորի ունօղ. օրմանլը: տես Մորեստան:
-Մորին մեծցած: անտառասուն. անտառաբոյծ: [լորտ:
-Մորիով պատած: անտառապատ. մայրո_
Մորիեկ. պզտի մորի. օրմանճըք: անտառակ:
Մորմենի. պէօյիւրթլէն փիքէնի: մորենի. թուփ մորոյ:
Մոցառ. մացառ:
Մու: տես Մէկ. պիր:
Մուզայիքա: միւսիոն. մանրամասն. յախճապակեայ. մանրախիճ նկար:
-Մուզայիքայի քարերը: մանրամասն. մանրախիճ:
Մութ. խարար. գարանլըք. (գոյ:) մութ. մութն. մուայլ. մառն. մուղտ. նսեմ. աղօտ. բորբ. խաւար. ստուեր. աղջամուղջ:
-Մութ. մթնային. գարանլըք. (ածակ:) մթին. մուայլ. աղօտ. նսեմ. անարև. խաւարին.

տղմամղջին· խաւարային· խաւարչտին· խըր-
թին:
–Սաստիկ մութ: խաւարչուտ· անլոյս· նսե-
մաստուեր· անճաճանչ· աննշոյլ:
–Երկինք սաստիկ մութ էր: խոր խաւար էր
յոլիմպոսին:
–Մութ՝ խօսք, կամ բան: խրթին· խրթնի·
խրթնածածուկ· դժուարիմաց· դժուարա-
հաս· խորին:
–Մութ անուն ունող: Նսեմանուն:
–Մութ բան, կամ մութ խօսք: տ. Հանելուկ:
–Մութ բերող: խաւարաբեր:
–Մութ գիշերը լուսաւորել: լուսացուցանել
զախուր գիշերն: Քայքայել զխաւար գիշերոյ:
–Մութ գոյն ունող: տխրերանգ· խրթնե-
րանգ· թխատիպ: տես և Մութ տեսք ունող:
–Մութ ընկած: տես Մթնցած, և Մութ
տեսք ունող:
–Մութ խօսող· գարանլըգ սէօյլէյէն· չօրպուլը-
փէյէն: խրթնաբան· դժուարաբան: տես և
Խորուկ խօսող:
–Մութ սիրող· գարանլըգ սէվէն: խաւարասէր·
գիշերասէր:
–Մութ տեղ· գարանլըգ եէր: խաւարին տեղի·
խաւարուտ· խաւարչուտ· խաւարչտին:
–Մութ տեղ կեցող· մութ տեղ նստող, կամ բնա-
կող: խաւարակեաց· խաւարակենցաղ· խա-
ւարաբնակ· խաւարանիստ· ստուերանիստ·
խաւարայարկ:
–Մութ տեղ կռուող: ստուերամարտ· ստուե-
րամարտիկ:
–Մութ տեղ խոթել: խաւարամուտ առնել:
–Մութ տեղ մեծցած, կամ սորված: խաւա-
րասնունդ:
–Մութ տեղ մտնել: խաւարամուտ լինել:
–Մութ տեղ պահած: խաւարարգել:
–Մութ տեղը: 'ի խաւարչտին տեղւոջ:
–Մութ տեսնել: ընդ աղօտ տեսանել· նշ-
մարել:
–Մութ տեսք ունող· մութ գոյն ունող· մութ ըն-
կած, կամ մութ երեւցող· գարանլըգ կէօրիւնէն:
խաւարատեսիլ· արջնատեսիլ· տխրատեսիլ·
տխրատեսակ· խաւարատեսակ· խրթնատե-
սակ· խաւարակերպ· գիշերակերպ· գիշե-
րատեսակ· մթատեսակ· ստուերատեսակ·
սևագորշ· մթակերպ:
–Մութը կոխել: մթագնել· տարաժամել·
գիշերանալ:
–Մութը հրաւիրող: խաւարահրաւէր:
–Մութը փախցնել կամ փարատել: փարա-
տել կամ քայքայել կամ լուծանել զխա-
ւար:
–Մութը փախցնող կամ փարատող: խաւա-
րահալած· ստուերահալած· խաւարակուլ:
–Մութը քալող: խաւարագնաց· խաւարա-
յած· խաւարաշրջող· գիշերայած· գիշեր-
ընթաց:
–Մութի մէջ ընկղմած: խաւարասոյզ· խա-
ւարակուլ· գիշերակուլ:
–Մութի մէջ մոլորած: խաւարամոլար· խա-
ւարայած:
–Մութի մէջ չըլթրտացող: ստուերաճարճատ:
–Մութի սորված: խաւարասովոր:
–Մութով պատած: խաւարազգեաց· խաւա-
րամած· ստուերամած· միգապատ· խաւա-
րապատ· խաւարակուռ· խաւարայեղց· մը-
թազգած· մթապատ:
Մութն 'ի մութը: ընդ մութն· նսեմաւ· գի-
շերախառն· մթնախառն:
Մութլախ: տես Վերջապէս:
Մութուն. ճօփօն. քաղաք է: Մեթոն:
Մութվախ: տես Տնտեսատուն:
Մութվաղ էմինի: տես Մատակարար:
Մուխ. թիւթիւն: ծուխ:
–Մուխ հանել: ծխել· ծխիլ:
–Մուխ հանել տալ: ծխացուցանել:
–Մուխ հանող: ծխող· ծխիչ· ծխաշունչ· ծը-
խեալ· ծխացուցիչ:
–Մուխը մարել· օճաղընը սէօյնտիւրմէք: բնա-
ջինջ առնել· սպառսպուռ ջնջել· անհետ առ-
նել· անհիտել:
–Մուխի նման, կամ Մխի պէս: ծխատեսակ:
Մուխալլիֆ: հակոխ· կատակ· խեղկատակ·
շաղբալըռ: [Խաչմէր:
Մուխալլիֆութիւն: միաշանեք: տես և
Մուխայէթ: ջանասէր· մտադիւր· յօժար·
հպատակ· պինդ:
–Շատ բանի մէջ զտանք որ մուխայէթ էր: 'ի
բաղում իրս զնա պինդ գտեալ: տես և Հոգ
տանող:
–Մուխայէթ ըլլալ: տես Հոգ տանիլ:
–Մուխայէթ ըլլալով· հոգ փանելով: մտադիւ-
րութեամբ: մտադիւր իմն:
Մուխայէթլի: տես Մուխայէթ:
Մուխայէթսիզ: տես Հոգ չունող:
Մուխատալէ: տես Փոխարէն:
Մուկ. սըչան: մուկն:
–Մուկ՝ խոլդ: առնէտ:
–Մուկ բռնող· սըչան թութան: մկնորսակ:
–Մուկը կերած: մկնակեր· մկնաճարակ:
–Մէջը մուկ ինկած: մկնանկ:
–Մկան պէս: մկնապէս:
–Մկէ մնացած: մկնապիղծ:
Մուհալլէպը կամ մուալլէգը կենալ: կալ ընդ
երկինս և ընդ երկիր· կախիլ յօդս· կալ
ընդ օդս:
Մուհապէթ: սէր· մարդասիրութիւն· բա-
րեկամութիւն:
–Մուհապէթլի: սիրող· սիրելի· մարդասէր:
Մուղրի. տաղըրըլը. տաղըրըի: Մաւրիտանացի·
Մուղրի:
Մուճակ. բաբուճ: մուճակ: տես և Բաբուճ:
Մունճ. սաղր. սաղըրլըգ· տիլսիզ: մունջ· մնջիկ·
համր· անխօս· անխօսուն· անբարբառ:
–Մունճ ըլլալ: համրանալ· պապանձիլ· գա-
ղափանալ լեզուի:

-Մունջ կենալ։ լռել լռիկ կալ. պապանձեալ կալ. կարկեալ կալ։ տես և Լռել։
-Մունջի խաղ. տիլսիզ օյունու։ մնջկատակ։
-Մունջի ձայն. տիլսիզ սէսի։ պապանջ։
-Մունջի ձայն հանել։ պապանջել։
Մունտառ, կամ մուրտառ։ պիղծ. գարշ. զազիր. աղտեղի. զազրոտի. խոհերական. փիծ. փծուկ. փծուն. մախիզ. անսուրբ. անմաքուր. զազրաթորմի. զազրալի. գարշելի. աղծապիղծ. պղծալից. գարշունակ։
-խիստ Մունտառ։ ամենապիղծ. ամենագարշ. զազրագին։
-Մունտառ անուն ունեցօղ։ պղծանուն։
-Մունտառ բաներ։ զազրոտի։ [ծուփի։
--Մունտառ բաներու մէջ եղօղ։ աղտեղա-
-Մունտառ բաներ ուտօղ։ զազրակեր։
-Մունտառ բաներ սիրօղ։ զազրասէր. աղտեղասէր. գարշասէր. գարշախառն. գարշախնդիր։
-Մունտառ բերան։ տես Մունտառ խօսօղ։
-Մունտառ գործք։ պղծագործութիւն. զազրագործութիւն. աղտեղագործութի. գարշագործութիւն. խոհերք։
-Մունտառ գործք ընել։ զազրագործել։
-Մունտառ գործք ընօղ։ պղծագործ. զազրագործ. աղտեղագործ. գարշագործ։
-Մունտառ գուբ։ զազրագուբ։
-Մունտառ դաւանանք ունօղ։ պղծադաւան. պղծահաւատ։
-Մունտառ դէմք ունօղ։ գարշատեսիլ. զազրատեսիլ. զազրակերպ. գարշերես։ տես և Տգեղ դէմք ունօղ։
-Մունտառ զոհ ընօղ, կամ մունտառ կուռքերու զոհօղ։ պղծազոհ. պղծամատոյց։
-Մունտառ ըլլալ։ տես Մնտռել։
-Մունտառ խօսք. անհայամ ղըրտը. էտէպսիզ լագըրտը։ պղծախօսութիւն. գարշախօսութիւն. զազրախօսութի. խառնախօսութիւն. պղծաբանութիւն. գարշաբանութիւն. աղտեղաբանութիւն. զազրաբանութիւն. քուձապ. բանկլն կամ բանդն։
-Մունտառ խօսքեր զուրցել։ զազրաբանել։
-Մունտառ խօսքեր լսօղ, ականջի գանելու։ պղծալուր. զազրաձայն. աղտեղալուր։
-Մունտառ խօսօղ. չիս բէրան. աղըզ ճաւըրտան. աղըզ չիս։ պղծախօս. գարշախօս. զազրախօս. աղտեղախօս. խառնախօս. պղծաբան. զազրաբան. աղտեղաբան. չարաբան. ագեղաբան. զազրաբերան. պղծաշուրթն. շաղաւաշուրթն. պղծաբարբառ. լկտաբան։
-Մունտառ կերպով։ գարշաբար. զազրապէս։
-Մունտառ հագնօղ։ աղտեղահանդերձ։
-Մունտառ հոտ։ տես Գէշ հոտ։
-Մունտառ մարդէ կոխած։ խառնակոխ։
-Մունտառ ձեռքով։ խառնակ ձեռօք։
-Մունտառ շահ։ զօշաքաղութիւն. զազրաշահութիւն։
-Մունտառ շահ ժողվելը։ զօշաքաղութիւն. զազրաշահութիւն։ [շահ։
-Մունտառ շահ ժողվօղ։ զօշաքաղ. զազրա-
-Մունտառ շրթունք ունեցօղ։ պղծաշուրթն. զազրաբերան։
-Մունտառ սեպել։ պիղծ համարել. պիղծ առնել. պղծել։
-Մունտառ վարք ունօղ։ տես Ափեղցփեղ կեցօղ, և Անհամեստ։
-Մունտառ տեղ։ պղծանոց. պղծուտ։
-Մունտառ ցեխ. տօփրագ վէ գօգնօղ չամուր։ խոհերք. գայռ. կարակուռ։
-Մունտառութիւն։ տես Մնտռութիւն։
Մուշամպայ։ տես Մոմշոր։
Մուշապախ. ֆապի, ոսկոյ. և այլն։ դրուագ։
-Մուշապախ՝ լսենգինոյ։ ասղնագործ. կիտուած։ [րուագել։
-Մուշապախ հանել՝ ոսկոր բանեցնոյ վըրայ։ դր-
Մուշկաթ։ տես Միսկէթ։
Մուշմուլայ։ տես Զկեռ։
Մուշտակ. ֆիւրք։ մուշտակ. օդիկ. մաշկեակ. գիշտ։
-Մուշտակը բուրդը դուրս հագնիլ։ խառ 'ի վեր արկեալ մուշտակ։
Մուշտայ. գործիք է, որով կօշկէկարը կօշիկն կը ծեծէ։ բանխէթ։
-Մուշտայ զարնել։ բանխէթ հարկանել։
Մուշտուլուխ։ աւետչեայ։
-Մուշտուլուխ տալ։ տալ աւետչեայ։
Մուպաշըր։ վերակացու. ոստիկան։ տես և Վերակացու։
-Մուպաշըր. վէքիլ ըլմագ փաշայ։ տես Ճարտասան. աւագանի։
Մուռինայ. ձուկ է։ մուռինէս. մեռինէս. մուրէ. փողող։
Մուտտար։ տես Մունտառ։
Մուսըլան. գաւառի անուն է։ Միջագետք։
Մուսլուխ։ ծորակ։
Մուսուլ. քաղաք է։ Նինուէ։
Մուսուլցի։ Նինուէացի։
Մուստահախ։ տես Արժան։
Մուս տաղը. լեռան անուն է։ Եմաւոն լեառն։
Մուր. իս։ մուր. մեղծ։
-Մուր՝ պփէ, իւմ թէնճիրէէ։ մուր. այրեցած պտուտան։
-Մուր՝ օձանիւ. խոտոտոս։ մեղծ. ունջ. մձիր։
-Մուր տալ մարդուն։ } մուրցացի կոփել.
-Մուրս 'ի վրան ըսել։ } հարկանել. կռուփս հանել. կոփահարել։
-Մուր տալը։ } կռուփ. կոփանք.
-Մուրս 'ի վրան ըսելը։ } կոփումն. կոփահարութիւն։
-Մուր տալով։ } մուրցացի։
-Մուրս 'ի վրան ըսելով։ }
-Մուր քսել։ մրել. մրոտել. մրճոտել։
-Մուր քսել՝ նարտօս վըրայ. Ինգինըրայ ըմէլ։ տես Բուխտան գծել։
-Մուր քսօղ՝ նարտօս վըրայ։ ա. Բուխտան գծօղ։
-Մուրի մէջ թաթխած։ մրաթաթախ։

Մուրալ. փիլէնմէք: մուրանալ. մուրալ. ողորմութիւն խնդրել:
—Մուրալը: մուրացութիւն. մուրանք. մուրողութիւն. մոյր:
—Մուրալով ժուռ գալ: մուրացիկ շրջիլ:
—Մուրալու ելլել: 'ի մոյր ելանել:
Մուրապապ: սինձ. բադակ. բանդակ:
Մուրատ: տես Բաղձանք: [նիլ:
—Մուրատին հասնիլ: տես Բաղձանացը հաս-
—Մուրատ սույու. ֆէուրաթ. ռաֆէթ: Եփրատ. Եփրատէս: [ցածոյ:
Մուրացած: մուրացեալ. մուրացած. մուրա-
—Մուրացած բան: մոյր:
Մուրացած մատենագրութիւն: մուրողաբանութիւն:
Մուրացկան. փիլէնճի: մուրացիկ. մուրացկան. մուրիկ. մուրող:
—Մուրացկանութիւն: մուրացութիւն. մուրողութիւն:
Մուրթատ: տես Ուրացող. տօնբէք:
Մուրտառ: տես Մունտառ:
Մուրող, կամ Մուրացող: տես Մուրացկան:
Մուփարկնայ. } Մուֆարղին. } փաղաք է: Նփրկերտ:
Մուֆտ. Մուֆտ տալ: տես Ձրի. Ձրի տալ:
Մռայլ: տես Մութ:
Մռել. սէօզ փէյնէմէք: անսալ. տեղի տալ: տես և Հնազանդիլ:
—չՄռել: չանսալ. անսաստել. ստանգանել հրամանին: տես և Անհնազանդ ըլլալ:
Մռմռալ՝ ինչպէս գաղանը: մրմռալ. մռնչել. փռնչել. փռնգալ. փորոտալ:
—Մռմռալ՝ քէտին փանէ: քրթմնջել. տրտնջել:
Մռմռալ կամ մռմռկիլ՝ ւէղու, բէրնէ. և այլն: տտակիլ. փռթռթիլ. տորոտիլ:
Մռմռոց. մռմռալը գաղանաց: մռնչիւն. փռնչիւն.
—Մռմռոց. մարդուն քէտին փանը մռմռալը: տրտունջ. քրթմնջիւն:
Մռմռուկ: տտիպ. փռթռթ. փռթռթայիւն. փռթռթահամ. կապ. տտպատեալ. գդառահամ:
Մռմռուկութիւն, կամ Մռմռկութիւն: տրտապութիւն:
Մռմռցնել. մռմռալ ընել: տտպել. կապել:
Մռջում. } Մռջուն. } գաւառական: մրջիւն. մրջիմն:
Մռտուել. Մռտուութիւն: տես Մնտուել. Մնտուութիւն:
Մսած: մրսեալ. ցրտացեալ:
Մսեղէն. էթ. էթլիքէն: մսեղէն. մսեղի. մսազանգուած. մարմնեղէն:
Մսեցնել: մրսել. մրսեցուցանել. ցրտացուցանել: [բեր:
Մսեցնող: մրսեցուցիչ. ցրտացուցիչ. ցրտա-
Մսըր. մըսըր. էւլաքէսի: Մեմփիս:
—Մսըր. ղըպթի, ղըպթի վիլայէթի: Եգիպտոս:
—Մսըր թաւուղու: եգիպտահաւ:
—Մսըր ինճիրի: տես Թութ ինճիրի:

—Մսըր պուղտայը. Մսըր թախըլ: տես Մսրացորեն:
Մսըրլը: } Մսըրցի: } մեմփիացի: տես և Եգիպտացի:
Մսիլ. խուշիւմէք: մրսիլ. ցրտանալ:
Մսխ. փաղաքի անուն է: Մամեստիա:
Մսլի. ճօռ. ճօռլ ըշրաւ: մսոտ. մսալի:
Մսխալ. ծանրութեան չափ է: տես Մթխալ:
Մսխալ. տող է՝ զոր ջէուօք կըբոսնէն, ու պայպակ նը լուշն: սրինգ. երգիոն:
Մսխել. սափ ճտճոյնել, կամ զոյ ընել: մսխել. վատնել. ծախսել. շռայլել. ցրել կամ օգտել կամ սպառել զինչս:
—Մսխելը: վատնումն. շռայլութիւն:
Մսխող: վատնիչ. շռայլ: տես և Ձեռքը բաց. ջէպը ծակ:
Մսոտ: տես Մսլի:
Մսուր. ախոռ: տես Գոմ, և Ախոռ:
Մսուրք. էէմլիք: մսուր:
Մսրացորեն. մըսըր պուղտայը: սիմինդր. եգիպտահատ:
Մսրտամ. փաղաք է: Ամստելոդամ:
Մտածած բան: խորհուրդք սրտի կամ մտաց:
Մտածել. տիւշիւնմէք. միտք ընել: մտածել. զմտաւ ածել. խորհիլ. խոկալ. խորհրդածել. մտախոհ լինել:
Աստնի հնարքըմը մտածեց: հնարս ինչ այսպիսի իմացաւ:
—Մտածած նենգութիւններին փուճը ելլալ: 'ի դերև ելանել խոկացեալ գաւաճանութեան:
Մտածելով: մտածմամբ. խորհրդով. խորհրդօրէն. ուշիւ. կշռադատեալ: տես և Խելքը վրան ըլլալը:
—չՄտածելով. կամ առանց մտածելու: անխորհրդաբար. վայրապար. անխորհուրդ. յանխոհելեաց. անընտրաբար. անընտրողաբէս:
—Մտածելով գործելը: շրջահայեցութիւն. զգուշութիւն:
—Մտածելով գործող: շրջահայեաց. զգոյշ:
Մտածելու: մտածելի:
Մտածութիւն. տիւշիւնճէ: մտածութիւն. մտախոհութիւն. խորհրդածութիւն. խորհուրդ. խոկումն:
—Մահուան մտածութիւն: խոկումն մահու:
—Մտածութեան կամ մոմոտուքի մէջ ըլլալ: խոճոճել:
Մտածող. տիւշիւնճիւ: մտախոհ. բազմախորհուրդ. բազմախոհ. խորհրդածու. խորհրդակիր. խոհական. խորհրդական:
—Առաջուց մտածող: վաղահոգակ. նախահոգ:
—չՄտածող: անխորհ. անխոկ. անխորհուրդ. անընտրող. անխոհեմ:
Մտաց: տես 'ի ներքոյ բառին Միտք:
Մտիկ ընել. գուլագ վէրմէք, փէյնէմէք: ունկն դնել. ունկնդիր լինել. ուշ դնել. ականջել. ունկն մատուցանել. լսել: տես և Խօսք մտնել:
—Մտիկ չընել: տես Անհնազանդ ըլլալ:

-Մտիկ ընել հերեան ըլլալով: տես Բերանին 'ի վեր նայիլ:
-Մտիկ ընել ուրիշի. էրը ճոր դինէ. էր ողամը Բողոր: գլխանել. անսալ:
-Մտիկ չընելը: տես Անհնազանդութիւն:
-Մտիկ ընող: ունկնդիր. մտադիր. ուշադիր. լսող. անսացող: տես և Հնազանդ:
-Մտիկ չընող: տես Անհնազանդ:
Մտմտալ: տես Մտածել:
Մտմտալ խորունկ: տես Խորունկ մտմտալ:
Մտմտալը: | Մտմտանք: } տես Մտածութիւն:
Մտմտացող: տես Մտածող:
Մտմտուն մարդ, որ ամէն բանի միջ կը մտնէ. Հէր-Բըճը ադամ: ձեռներէց. իրահամարձակ. յանդուգն:
Մտմտուք: անդէձ. անդոհ. հոգ: տես և Մտածութիւն:
Մտնել. կիրմէք: մտանել. մուտ առնել. մխել. միջամուխ լինել:
Ձկան փուշը եպարքոսին տամախին մտնելով: ոսկր ինչ ձկան 'ի քիմս եպարքոսին կառուցեալ: — Եքենոս ժժմակը քարին տակը կը մտնայ: եքենոս խոթի ընդ քարիւ:
Շէն տեղուանք մտնել: շինամուտ լինել:
-Մտնել ելլել. կիրմէք չըգմաք: մուտ և ել առնել. ելումուտ առնել:
-Մտնելը. կիրմէ. կիրիշ: մուտ:
Մտնելու տեղ: մուտք. դուռն:
-Մտնելու տեղ չունող: անմուտ. անդուռն:
Մտցնել. կիրտիրմէք: մուծանել. անցուցանել. արկանել. մխել. 'ի ներքս ածել:
Եկան ինչուան երկըլթէ դուռն որ քաղաքը կը մտցընէ: եկին մինչև 'ի դուռնն երկաթի որ հանէր 'ի քաղաքն:
Մտցընող: տես Խուցի պահապան:
Մրափ. կէօսարփէլը. ույուգլամայ: նիրհ. աղուեսաքուն. ծանծաղ քուն:
Մրափել. կէօսարփէլ. ույուգլամաք: նիրհել. 'ի նիրհ անկանել:
-Մրափել տալ: նիրհեցուցանել:
-Մրափող: նիրհող. նիրհեալ:
-չՄրափող: աննիրհ. աննիրհելի:
Մրկել. կէօյխանփիրմէք. եագմաք: մրկել. խանձողել:
Մրկիլ: մրկիլ. խանձողիլ:
Մրոտ, կամ | Մրոտած. } եաղլը. գարալանմըշ: մրոտ. մրեալ. մձրոտ. մրձոտ. մրձոտեալ. մուր:
Մրոտել: մրոտել. մրձոտել. մրել:
Մրուր փօռթօ: մրուր. սեկ. ախժիք կամ ախժինք:
-Գինիի մրուր: գինեմրուր:
-Մրուր կապած: մրրեալ. սկացեալ. դանդաղամած:
-Մրուր կապել: մրրիլ. սկիլ. սկանալ:
-Մրուրէն զատել, կամ զըտել: զտել. պարզել. մզել. քամել:

-Մրուրի նման: մրրատեսակ:
-Մրուր ունեցող: մրրախառն. մրրական:
Մրջըմունկ. | Մրջմընոց. } նէմլէր. հէրարէր: մարմառ:
-Մրջմընոց ունող. մըջմըրոյ էղան: մարմառոտ:
-Մրջմընոց ունող ոչխարներ: ոչխարք մարմառոտք:
Մրջնառիւծ: մրջիմնառիւծ. մրջնառիւծ:
Մրջում, կամ Մրջուն. գառընճայ: մրջիւն. մրջիմն:
-Մրջուններուն բոյնին քիմը: առ. եզերբ մըրջիւնոցին:
-Մրջուններէն կերուած: մրջիմնակեր:
Մրսիլ: տես Մսիլ:
Մրտի ծառ. մերսին աղաճը: մրտենի. մուրտ:
-Մրտի ծառերու անտառ: մրտաստան:
-Մրտի պտուղ: մուրտ:
Մրրիկ. գայ: մրրիկ. փոթորիկ. տայս:
-Մրրիկ՝ գէփնէ էլլօղ: լելափս:
-Մրրիկ՝ յանկարծ ֆըրը: թևելիայ:
-Մրրիկ հանող: մրրկայոյզ. մրրկածուփ. մրրկածին. մրրկաբեր:
-Մրրկով լեցուած, կամ խառնած: մրրկալից. մրրկախառն:
-Մրրկով ներքև վրայ ըլլալ: մրրկիլ. փոթորկիլ:
Մրրոտ. փօռթօլու: մրրային. մրրախառն. սկախառն. ըսկախառն:
Մցխիթ. ցխիթայ. քաղաք է: Մծխիթայ:
Մքլած. Մքլիլ. և այլն: տես Մգլած. Մգլիլ. և այլն:
Մօլօշ. էղէմ կէօմէճի: մոլոշ:
Մօղոշիկ. մախըր գուռ. պօզ: գորշ. գաշ:
-Մօղոշիկ ու Ճերմակ խառն: գորշախառն. գորշախարիւ:
-Մօղոշիկ ձի. խըր ձի: Ճարտուկ. Ճանճկէն. Ճանճաճերմակ. պխակ. պօղ:
Մօղօլ. ազգի մը անուն է: Մուղալ:
Մօնսթռայ: ցոյց. օրինակ. յարացոյց. գաղափար. տիպար. փորձ:
Մօռ. գոյն: թուխ կարմիր. կարմիր թխակերպ. մեղոյշ. լըթագոյն. հիր. մանուշակի:
Մօռայ. գաւառի անուն է: Պելոպոնես:
Մօռացի: պելեպոնեսացի:
Մօսկով, կամ Մօսկօֆ. քաղաք է: Մոսկով:
Մօսկով. ազգին անունը: Մոսկովք:
Մօսկով. մօսկովլը: մոսկով. մոսկովեցի:
Մօսկովըստան: մոսկովաստան. մոսկովաց աշխարհ:
Մօտ: (անուն.) մերձաւոր. կարեւոր:
-Մօտ բարեկամները: զկարեւոր բարեկամսն:
-Մօտ ազգական ըլլան խնամութեամբ: մերձաւորեացին խնամութեամբ:
-Մօտը կենալ: մերձակայիլ:
-Մօտ: տես Մօտիկ. (նախդր). և Քովը:
-Մօտ եկած: մերձակայ. մերձաւոր:
Մօտած. եագըն: մօտեալ. մերձեալ. հպեալ. հպաւոր:
-չՄօտած. յէագ ըզագ: անմերձ. անմերձենա-

լի. ամբողջ. ողջ. անարատ:

Մօտենալ. Յագընլաշմագ. եագլաշմագ. փօգոանմագ: մօտել. հպիլ. մերձիլ. մատչիլ. մօտ լինել. մերձ լինել. հուպ լինել. մերձենալ:

-Մօտ ըլլալ: առ կռան կալ. մօտ առ կուրծս կալ. առ կառամս կալ:

Ալ մօտ էր հեթանոսաց յոյսը: 'ի գալուն եկեղեալ հասեալ էր այնուհետեւ յոյսն հեթանոսաց:

-Մօտ եղօղներ: մերձէք. մօտակայք:

Կնկան մօտենալ: մտանել. գիտել. ննջել:

Ադամը Եւային մօտեցաւ: եմուտ Ադամ առ Եւայ կին իւր:

Թէ որ մէկը կարգուի ու կնկանը մօտենայ: եթէ առնուցու ոք կին և մտանիցէ առ նա:

Մօտենալը. եագլաշմայ: մատուցումն. մերձեցումն:

-Մօտենալը դիւրին: դիւրահուպ. դիւրամերձ. դիւրամատոյց. մարդամօտի:

Մօտերս. Յօգինլէրտէ. եագընլարտա: 'ի մօտոյ. մերձ ընդ մերձ:

Մօտեցած. Յօգլաշմըշ: մերձեալ. մերձաւոր. հպաւոր. մօտաւոր. մօտակայ. մատուցական:

Մօտեցնել. Յօգլաշտըրմագ: մօտեցուցանել. մերձեցուցանել. մատուցանել. մօտել. յարել:

-Մօտեցնելու. Յօգլաշտըրմալը: մատուցանելի:

-Մօտեցնօղ. Յօգլաշտըրան: մատուցիչ:

Մօտեցօղ: մերձաւոր. մօտաւոր. մերձ. յառաջամատոյց:

-չՄօտեցօղ, կամ չՄօտեցուող, կամ չՄօտիկնալու. եագլաշմայան. եագլաշըլմայան. եագլաշըլմայաճագ. փօգոանմայաճագ: անմատոյց. անմատչելի. անհպելի. անմերձենալի. անհամբոյր:

Մօտէն, կամ Մօտանց. եագընտան: 'ի մօտոյ. 'ի մօտուստ. 'ի մերձուստ:

-Մօտէն լսօղ: մօտալուր:

Մօտիլ: տես Մօտենալ:

-Մօտիլ. փօգոանմագ. փէյմէք. էրիշմէք. ինճինմէք: խուել. զղուել. հարկանիլ ընդ ումեք. աշխատ առնել. պատահել.

Մօտիկ. եագըն. (անուն:) մօտ. մերձ. հուպ. յար. կից. մերձաւոր. հպաւոր. մօտաւոր. մօտակայ. մօտակաց. առ դուրս հասեալ. առ դուրս եկեալ հասեալ. առ կռան:

-Մօտիկ: եագըն. (նախդր, և մէյ:) մօտ. մերձ. հուպ. առ:

-Մօտիկ ազգական: մերձաւորին. մերձազգական. մօտասեր:

-Մօտիկ եղօղները: մերձէք:

-Մօտիկ կանգնելով: մերձ կացեալ: — Քեզի մօտիկ է: առ քեզ է:

-Մօտիկ կանգնօղ: }
-Մօտիկ կեցօղ: } մօտակայ. մօտակաց. մերձակաց. մերձակայ. ընթերակայ. ընթերակաց. առընթերակաց. առընթերակայ. մօտաւոր:

-Մօտիկ նստիլ: մերձ նստիլ. մօտ բազմիլ առ ումեք:

-Մօտիկ քաղաք: մօտաքաղաք:

Մօտիկնալ: տես Մօտենալ:

Մօտիկներս: տես Մօտերս:

Մօտիկցնել: տես Մօտեցնել:

Մօրէնական. Յօրը եղածը. անապան գուշմայ: մայրական. մայրենի:

Մօրէ մերկիկ. անապանտօղմայ. չըրըլչագ: մերկանդամ. մերկամարմին. 'ի մերկուց:

-Մօրէ մերկիկ ժուռ գալ: մերկանդամ շրջել. մերկ գնալ:

Մօրուտ. Ծաղիկ մի է: մօրուտ:

Մօրուք. Տէրան. սագալ: մօրուք. մօրուսք. մօրուսք. մօրուք:

-Մօրուք ունօղ: մօրուսանի. մօրուսեղ:

-Մօրուք չունօղ: անմօրու. անմօրուս:

-Մօրուքը թողուցած: մօրուսարձակ:

-Մօրուքը խառն, կամ խառն մօրուօք: ալեխառն. սպիտակախառն մօրուօք:

-Մօրուքը հաստ և թանձր. գալըն սագալլը: թաւամօրուս. թանձրամօրուս: — Զթանձր մօրուսն ձգեալ առաջի արկեալ:

-Մօրուքը ձերմկիլ: ալեւորել մօրուսոյ:

-Մօրուքը նոր բուսած կամ բուսնելու վրայ: մրաւզարդ. մրակերպ. մրագիր: — Առաջին անգք մօրուացն արձակեալ: — Մրաւզարդ մօրուքն 'ի ծնօտսն գեղեցս տեղեալ և ընձիւղեալ: — Մօրուքն այն ինչ գեղազգեա ծաղկեալ: — Այն ինչ գեղ անգ մօրուացն 'ի վերայ գեղեցկատեսիլ ծնօտիցն բուսեալ: — Դեռևս կամէր ծաղկիլ 'ի ծնօտս անգ մօրուացն: — Մերձ 'ի փթիթս մօրուաց: — Չեւս մրաղիր մօրուացն ընդ ծնօտս բողբոջեալ:

-Մօրուքը չոյել կամ թել թել ընել: ձօղել զմօրուսն. ձօղել զալիս:

-Մօրուքը շակռտել: փոքրել զմօրուս:

-Մօրուքը պակաս: տես Քէօսէ:

-Մօրուքին գանգուրները: պերճուշաք:

-Մօրուքին տեղերէն չիյնալ: ծամս կամ խոպոպիս մօրուացն չառնել:

-Դեղին մօրուօք: խարտէշամօրուս:

-Մթնագոյն մօրուօք: խորագոյն մօրուօք:

Մօրտուղ չամը: սարդ:

Մօրքուր. Թէյզէ: մօրաքոյր. մօրքոյր.

Ց

Ցաբեթայ ծնած: յաբեթածին:
-Ցաբեթայ մուլթալըգ: յաբեթեան. յաբեթական:
Ցակուրջի. ատլըճմախ: ծօծք. ծղօր. տատան. ծոլորիկ:
Ցաղթել. աղնէլ. եէնմէք: յաղթել. պարտել. նուաճել. վկանդել. վանել. հերքել. յաղթանակել. յաղթահարել. վատթարել. յաղթական լինել. յաղթօղ լինել. յաղթութիւն կանգնել. նշան յաղթութեան կանգնել. 'ի պարտութիւն մատնել. զյաղթութիւն ստանալ:
-Ցաղթել զզօրքը, կամ զթշնամիները. և այլն. ասքէրի պօզմագ: խորտակել զզօրս. վանել զպատերազմ. հերքել զպատերազմ. վըկանդել զնաւատորմ. քակել զկուիւ. վատթարել զթշնամիս. վանեալ վկանդել զճակատ. ստատակել զզօրս. 'ի պարտութիւն արկանել կամ մատնել: տես և Ցաղթել:
-Ցաղթել տալ: յաղթեցուցանել:
-Ցաղթել տըւօղ: յաղթատուր. յաղթեցուցիչ:
-Ցաղթելը: տես Ցաղթութիւն:
-Ցաղթելու տեղ: յաղթարան. ասպարէզ յաղթութեան:
Ցաղթուիլ. եէնիլմէք: յաղթիլ. պարտիլ. հերքիլ. նուաճիլ. վկանդիլ. վատթարիլ. պարտութիւն խոստովանել. յաղթահարիլ. 'ի պարտութեան մատնիլ. պարտութեամբ դառնալ 'ի պատերազմէ. ձեռս 'ի գլուխ ելանել 'ի մարտէ:
Զօրքերը ձանձրացան իրմէ, ու յաղթուիլ տուին Վարբակէն: տաղտկացեալ 'ի նմանէ բազմութեան զօրացն, տարաբէն լինել նմա պատերազմակոււ 'ի Վարբակայ:
Մահը յաղթուեցաւ: ընկղմեցաւ մահ 'ի պարտութիւն:
-Ցաղթըւիլը: պարտութիւն. պարտուած. յաղթուած:
չՑաղթըւօղ. եէնիլմէզ. եէնիլմէզ: անյաղթելի. անպարտելի. աննուաճելի. անվանելի. անմարտնչելի. անկռուելի. անյաղթ. անվկանդ. աննկուն:
Ցաղթութիւն: յաղթանակ. յաղթահարութիւն. նուաճութիւն. նուաճումն. յաղթումն. մրցանակ:
Ան անգամ ալ Հայերուն եղաւ յաղթութիւնը: Նշան յաղթութեան յայսմ և Հայոց կանգնէր:
-Ցաղթութիւն ընել: տես Ցաղթել:
-Ցաղթութիւն սիրօղ: յաղթասէր:
-Ցաղթութեան գործիք, կամ զէնք: յաղթարան:
-Ցաղթութեան ետեւէ ընկնիլ. զանտը յաղնէլ: յաղթասիրել:
-Ցաղթութեան մուլթալըգ: յաղթական. յաղթողական:
-Ցաղթութեան նշան: ախոյեան. ախոյան:
-Ցաղթութեան ջանք, կամ սէր: յաղթասիրութիւն:
-Ցաղթութեան վարձք, կամ պսակ: յաղթանակ. մրցանակ. բրաբիոն. յաղթողական պսակ. պսակ յաղթութեան:
Ցաղթօղ: յաղթօղ. յաղթական. յաղթանակ. յաղթազգեաց. վանիչ. յաղթկու. նուաճող. գուպարայաղթ:
Պատերազմէն յաղթօղ կը դառնար: առաքինի 'ի ճակատուէն դառնայր:
-Խիստ Ցաղթօղ: մեծայաղթ. բարեյաղթ. քաջայաղթ. բազմայաղթ. ամենայաղթ. ամենայաղթօղ. ամենայաղթական:
Ցամուր. վայրի կենդանի մի է. սըղըն: յամոյր. այծեամն:
-Պզտի յամուր: այծեմնիկ:
-Ցամուր կենդանիի նման: այծեմնանման:
-Ցամուրի ձեւով: այծեմնաձեւ:
Ցայտնած: յայտնեալ: տես Ցայտնի. (անուն):
Ցայտնել. բանը բանալ. էշքեարէ էթմէք. պէյան էթմէք: յայտնել. պարզել. մեկնել. թարգմանել. նշանակել. գուշակել. հոլանել. մերկանալ. ցուցանել. ծանուցանել. յայտնաբանել. արտայայտել. բացայայտել. բացատրել. յայտ առնել. յայտ ածել. յայտ յանդիման ցուցանել. յայտնի կացուցանել. յայտնի առնել. 'ի լոյս ածել. 'ի վեր հանել. 'ի վեր բերել. ծանօթս տալ. յերևան ածել. յանդիմանել. յանդիման առնել. յանդիման ածել. յանդիման կացուցանել:
Ան ամեն բանը մեղի չէր յայտներ: ոչ լուսաւորէր մեզ զայն ամենայն:
Կամ թէ որ տեղեակ ըլլալով չյայտնէ: կամ թէ իրազէտ իցէ, և ոչ հանիցէ 'ի վեր:
Եղբարցը յայտնեց զինքը: ետ ծանօթս եղբարց իւրոց:
Անոնց ճանչցուց զինքը: ետ ծանօթս նոցա:
Հօրը չյայտնեց: հօր իւրում ոչ եհան 'ի վեր:
Թագաւորը ինչ որ իր սիրելիներուն չէր ուզեր յայտնել, ակամայ Քրիստոսի ծառայիցը կը յայտնէր: զոր ոչ երբէք կամէր իւրոց սիրելեացն յայտնել, ակամայ առաջի ծառայիցն Քրիստոսի մերկանայր:
Ցայտնելը: արտայայտութիւն. բացայայտութիւն. բացատրութիւն. գուշակութիւն: տես և Ցայտնութիւն:

Յայտնի. (ածակ.) էվիտէնթէ. փալէզէ: յայտ. յայտնի. յայտական. բացայայտ. բացերեւակ. անծածկոյթ. անպատրուակ. պարզ. մեկին. մեկն. մերկապարանոց:

Բանը յայտնի է ու կիմացուի: յայտնի է իրն և գուշակաւոր:

Ի՞նչպէս կրնայ մեկնուիլ ան բանն որ Աստուծոյ միայն յայտնի է: զիա՞րդ մեկնել զայն որ Աստուծոյ ևեթ է մեկին:

–խիստ Յայտնի: ամենայայտ. ամենայայտնի. ամենապարզ. ակներև. ակնյանդիման. քաջայայտ. բացայայտ. բացերև. ակնյայտնի: տես և Յայտնի:

–Յայտնի՝ բան, խօսք, պատմութիւն, եւ այլն: պարզախօս, յայտնաբան. յայտնապատում:

–Յայտնի. (Մկբ.) էվիտէնթէ: յայտնի. յայտնապէս. բացայայտապէս. բացայայտակի. յայտնաբար. բացայայտաբար. պարզաբար. պարզօրէն. բացերևակի. հրապարակաւ. ակնարև. ակնյանդիման. ակներևս. յայտնութեամբ. յայտյանդիման. բացարձակ. համարձակ. 'ի բաց. մերկապլուխ:

Մէկը չի համարձակիր յայտնի պաշտել զԱստուած: մի՛ ոք իշխան լիցի յանդիման պաշտել զԱստուած: [տաառակեաց:

–Յայտնի խաղք ըրաւ: յայտ յանդիման խայ.

–Յայտնի կըսէ: սաէ աղատադէմ, ազատաբերան, բացարձակ:

–Յայտնի կը տեսնէր: համարձակ տեսանէր:

–Յայտնի ցըցուց: 'ի բաց երևեցոյց:

–Յայտնի երևցող: յայտնատեսիլ. բացերև: տես և 'ի բառն՝ խիստ Յայտնի:

–Յայտնի ըլլալ: յայտնի լինել. յայտնիլ. հռչակիլ:

Ասեանին ամեն խօսքերը իրեն յայտնի եղան: մերկացան ամենայն բանք առեանն առաջի նորա:

–Յայտնի ըլլայ քեզի: յայտ լիցի քեզ. գիտութիւն լիցի քեզ. գիտուն լիցի քեզ:

–խիստ Յայտնի ըլլալ: քաջայայտ լինել. մերկապարանոց գոլ:

–Յայտնի չըլլալ: անյայտ գոլ. 'ի ծածկուլս կալ. անծանօթ լինել. յանծանօթս լինել. ոչ գոլ յայտնի. անյայտ կամ ծածկեալ մնալ:

–Յայտնի ընել, կամ ցըցնել: տես Յայտնել:

–Յայտնի խօսիլ, կամ ըսել: յայտնաբանել. պարզաբանել. յայտ յանդիման խօսել. դէմ յանդիման ասել:

Ամենուն առջին յայտնի խօսիլ: հրապարակախօս լինել. հրապարակախօսել:

–Յայտնի խօսք. ջայֆնի խօսիլը: յայտնախօսութիւն. յայտնաբանութիւն. պարզաբանութիւն:

–Յայտնի խօսող: յայտնաբան. յայտնաբարբառ. պարզախօս. պարզաբան. հրապարակախօս. յայտնաբանիչ:

–Յայտնի նախատող, կամ նախատած: յայտնանախատ. հրապարականախատ. հրապարականէծ: – Յայտնի ամենուն առջին նախատուիլ: հրապարականախատ լինել: – Յայտնի ամենուն անէծքը լսել: հրապարականէծ լինել:

–Յայտնի նայող. կամ յայտնի տեսնող: յայտնանկատ. համարձակահայեաց. համարձակատես. պարզատես. յանդիմանատես. յանդիմանահայեաց:

–Յայտնի պատմել: յայտապատում առնել:

–Յայտնի պատմող: յայտապատում:

Յայտնութիւն: յայտնութիւն. երևոյթ. երևութիւն. բացայայտութիւն. պարզութիւն. յայտյանդիմանութիւն:

–Յայտնութիւն. ջայֆնուբեան տօն. Քրիստոսի իրէք մոգերուն յայտնուիլը: յայտնութեան. տօն յայտնութեան. աստուածայայտնութիւն:

Յայտնուիլ: տես Յայտնի ըլլալ:

–Յայտնուիլը: տես Յայտնութիւն:

Յայտնող: յայտարար. բացայայտիչ. բացատրիչ. յանդիմանիչ. յայտնաբանող. յայտնաբանիչ. մերբերիչ. մերբերող:

Յանկարծ. գուպիթօ. ա'իմբրովիզօ: յանկարծ. յանկարծակի. յանկարծուստ. յանկարծօրէն. յանկարծոյն. յայլակարծուց. յեղակարծ. յաղէկարծ. տարակարծ. անակնկալ. յանպատրաստից. յեղակարծում. և այլն:

Մէյմընալ յանկարծ ձայն մը եկաւ երկնքէն: և ահա ձայն յերկնից:

–Յանկարծ. չըլլայ թէ: գուցէ. գուցէ երբեք. մի՛ գուցէ. թէ գուցէ:

Լաւը փոխիր, յանկարծ իրենց հետ կը ըլլանուիս: զերծիր 'ի լեառն, գուցէ ընդ նոսա ըմբռնիցիս:

Վախնալով որ յանկարծ: զահի հարեալ թէ գուցէ, և այլն:

Կը վախեմ որ յանկարծ: երկնչիմ գուցէ երբեք և այլն:

–Յանկարծ արթնցած: յանկարծարթուն:

–Յանկարծ բարկութիւնը չարժիլ: յանկարծացասումն լինել:

–Յանկարծ բացուած: յանկարծաբաց:

–Յանկարծ բղխող: յանկարծաբուղխ. յանկարծադէղ:

–Յանկարծ բուսած: յանկարծաբոյս:

–Յանկարծ դառնած: յանկարծադարձ:

–Յանկարծ գիմացը ելած: յանկարծադէմ:

–Յանկարծ ելած հով: յանկարծայարոյց:

–Յանկարծ եղած: յանկարծածին. յանկարծագործ:

–Յանկարծ երևցող: յանկարծերևեաց:

–Յանկարծ թափով մը: յանկարծաթափ.

–Յանկարծ ժողված առանց պատրաստութեան: յանկարծաժողով:

–Յանկարծ ծագած: յանկարծածագ:

–Յանկարծ հանդիպող, կամ հանդիպած: յանկարծադէպ. յանկարծահաս. տարադէպ. անակնկալ:

-Յանկարծ ձայն լսուիլ։ յանկարծահնչիլ։
-Յանկարծ ձայն հանել։ յանկարծահնչել։
-Յանկարծ ձայն հանելով։ յանկարծահնչեաց։
-Յանկարծ մեռնիլ։ յանկարծամահ լինել. յանկարծամահ մեռանել։
-Յանկարծ մեռցնել։ յանկարծամահ առնել։
-Յանկարծ մեռնօղ։ յանկարծամահ։
-Յանկարծ շարժած։ յանկարծաշարժ։
-Յանկարծ ուզելով։ յանկարծակամ։
Յանկարծակի։ տես Յանկարծ։
Յանձ առնել։ Վրան առնուլ. գապուլ էթմէք։ յանձն առնուլ. ընդունել։ տես Ընդունիլ։
Լռակեաց կեանք յանձ առնել։ զլռութեան վարս ողջունել։
Մենակութիւն յանձ առնել։ զմիայնութեան վարս համբուրել։
-Յանձ առնելը. գապուլ ըլլալը։ յանձնառութիւն։
-Յանձ առօղ, կամ յանձ առած։ յանձնառական. յանձնառու։
Յանձնած. Թէսլիմ օլմուշ. հավալէ օլունմուշ։ յանձնեալ. յանձն եղեալ. յանձն արարեալ. յանձն։ տես և Յանձնել։
Յանձնարարական Թուղթ։ գիր ընծայութեան. ընծայական։
Յանձնել. Թէսլիմ էթմէք. ըսմարլա էթմէք. հավալէ էթմէք։ յանձնել. աւանդել. զիւր ումեք հաւատալ. վստահանալ. վստահիլ. ապաստանել. յանձն առնել. ապաստան առնել։
Խուցս քեզի կը յանձնեմ։ բարուոք քեզ յանձին սենեակ մեր։
Ինչ որ իրենց յանձնուած էր։ որչափ ինչ յինքեանս էր ապաստան։
Յանձնըւիլ. Թէսլիմ օլմագ. ըսմարլա օլմագ. հավալէ օլմագ։ յանձն լինել. ապաստան լինել։
Յանցանք. սուչ. գապահաթ։ յանցանք. յանցաւորութիւն. յանցուած. յանցումն. մեղք. վնաս. պատճառ. պարտաւորութիւն. պատժապարտութիւն. մեղապարտութիւն. վնասապարտութիւն։
-Յանցանք ընել։ յանցանել. անցանել զօրինօք. մեղանչել։
-Յանցանք ընել տալ։ յանցուցանել. մեղուցանել. գայթակղեցուցանել։
-Յանցանքը վրայէն քերել նետել։ 'ի չքմեղս կամ 'ի չքմեղեկս լինել։ տես և Արդարացնել. իւզէրինէն աթմագ. և այլն։
-Յանցանքը ուրիշի վրայ ձգել։ 'ի նա Թօթափել զվնասն. 'ի նա հանել զվնասն։
-Յանցանքէն ազատիլ։ արդարանալ. անպարտ գտանիլ։
-Յանցանք չունեցող։ տես Անմեղ։
Յանցաւոր. սուչլու. գապահաթլը։ յանցաւոր. մեղաւոր. պարտաւոր. վնասապարտ. մեղապարտ. պատժապարտ. վրիժապարտ. չարեացապարտ. չարագործ. յանցուցեալ. վնասակար։
-Խիստ Յանցաւոր։ բազմայանց. բազմամեղ. եղեռնաւոր. եղեռնագործ. ոճրագործ։

-Յանցաւոր ելլել։ պարտաւորիլ. պատժապարտ կամ մեղապարտ գտանիլ. մեղապարտիլ։
-Յանցաւոր ձգել. յանցանքը բռնել։ պարտաւորել. պարտաւոր առնել. մեղապարտել. պատժապարտել։
Յանցաւորութիւն. սուչլու ըլլալը. սուչ։ յանցաւորութիւն. պարտաւորութիւն. պատժապարտութիւն. մեղապարտութիւն. վնասապարտութիւն. վնասակարութիւն։
Յաջող. Յաջողիլ. Յաջողութիւն. և այլն։ տես Աջող. Աջող ըլլալ. Աջողութիւն. և այլն։
Յաջորդ. ետեւէ. ետեւէն եկօղ։ յաջորդ. յետակայ. հետագայ։
Յաջորդ խօսքերովը կիմացընէ։ 'ի կարգ անկեալ բանիւքն յայտ առնէ։
Յաջորդ Թագաւորները։ զԹագաւորս որ յետ նոցա 'ի կարգ անկեալ էին։
-Յաջորդ. ուրիշին տեղը՝ կամ իշխանութիւնը անցնօղ, կամ մէկին անոր նստօղ։ յաջորդ. փոխանորդ։ տես և Աթոռակալ։
-Յաջորդ չունեցող։ անյաջորդ. անփոխանորդելի։
Յաջորդաբար։ կարգաւ. կարգ ըստ կարգէ. կարգ ըստ կարգի։
Յաջորդել. ուրիշին անոր կամ իշխանութիւնը անցնիլ. մէկին տեղը կամ անոր նստիլ։ յաջորդել. փոխանորդել. կարգիլ. կարգիլ գալ։
-Յաջորդել՝ իշխանի մը կամ թագաւորի մը տեղը անցնիլ։ պայազատել։
Յաջորդեցնել. մէկի մը տեղը անցընել։ յաջորդ կամ փոխանորդ կացուցանել։
Յաջորդութիւն։ յաջորդութիւն. փոխանորդութիւն. կարգ։ տես և Աթոռակալութիւն։
Յառաջ. Յառաջել. և այլն։ տես Առաջ. Առաջել. և այլն։
Յատակ. տէօշէմէ. եէր։ յատակ։
-Յատակ շինել։ յատակել։
-Յատակ ունեցող։ յատակաւոր. յատակեալ։
Յատկապէս. մախսուսէն. (Մկբ։) յատկապէս. իւրապէս. մանաւանդ. իւրաբար։
Յատկացնել. մախսուս էթմէք. խաս էթմէք։ սեփականել. յինքն գրաւել։
Յատկացուցած բան. մախսուսիյէթ. խուսուսիյէթ։ սեպհականութիւն. յատկութիւն. առանձնականութիւն։
Յատկութիւն. մախսուսիյէթ. խուսուսիյէթ։ տես Յատուկ ըլլալը։
Յատուկ. մախսուս. խաս. քէնտիյէ։ յատուկ. սեփական. առանձնական. առանձնային. առանձնակ. առանձնաւոր. անհաղորդական. իւրուրոյն։
Իրեն յատուկ է։ իւր է նորա։
Շնորքը մարդէ ուժ փոխ չառներ, իրենը ունի յատուկ։ շնորհքն ոչ մարդկեղէն ինչ զօրութիւն առնուն յանօթ, այլ զիւրն ունի բնակաւոր։
-Յատուկ. (Մկբ։) տես Յատկապէս։

–Ցատուկ ըլլալ. ճափատ օլմագ. եօղ օլմագ: յատկանալ:
–Ցատուկ ըլլալը: յատկութիւն. սեփականութիւն. առանձնաւորութիւն:
Ցատուկ ընել: տես Ցատկացնել:
Ցարբուխ: տես Հարբուխ:
Ցարգ: յարգ. արժէք. արժանիք. գին. վարկ. լաւութիւն. պատուականութիւն:
–Ցարգ ունեցող: յարգոյ. յարգի. պատուական. արժանաւոր. յարգուն. լաւ. ընդունելի:
–Ցարգ չունեցող: անարգ. խոտան. գծուծ. 'ի բաց ընկեցիկ. երից գանգաց գինք. դուզնաքեայ: — Խենթուկ ու երկու սորկի յարգ չունեցող մարդիկ: մարդք շաղաշղայք և երկուց գանգաց գինք:
Ցարգ: տես Ցերգ:
Ցարդնգող. սամսն օղլանու. համըլար եօլու: յարդգող. սայլատակարան կամ սայլատակորան. ծիր կաթին. կաթը մարի:
Ցարիլ. եւլէն. չփմագ: յառնել կանգնիլ. յոտն կալ: տես և Ցարութիւն առնել:
Ցարմար. ույխուն. մունասիպ: յարմար, պատկան. պատշաճ. պատեհ. համեմատ. դիպան. դիպող. դիպուկ. պատշաճող. պատշաճական. յարմարական. բարեդէպ. ըմբոն. 'ի դէպ. 'ի ձահ. վայելուչ. յարմարաւոր. պատկանաւոր. պատշաճաւոր. պատեհաւոր. ձահաւոր. դիպաւոր. անկաւոր:
Դիպուածներն ալ յարմար եկան Բելլին բոլոր երկրիս տիրելու: պատահմունք 'ի դէպ ելանէին Բելայ բռնանալ ունել զամենայն երկիր:
Արտաքին պատմիչներուն խօսքերն ալ ասոր յարմար կու գան: որում և արտաքնոցն 'ի ձահ պատահեն վկայութիւնք:
Աս երկրորդ մակաբայեցւոց գրքին կը յարմարի: այս երկրորդ մակաբայեցւոցն ձահաւորի:
–խիստ Ցարմար: քաջայարմար. բարեյարմար. բարեպատեհ. ամենայարմար. ամենապատշաճ. քաջադէպ. դէպեդէպ:
Մեզի խիստ յարմար կու գայ: մեզ կարի քաջ 'ի դէպ ելանէ: Առ իս ելանէ բան մարգարէին:
Ամեն մէկ խօսքին խիստ յարմար պատասխանը կու տար: առ իւրաքանչիւր բանիցն դէպ և դէպ զվճիռ պատասխանին մատուցանէր:
–խիստ Ցարմար խօսք կամ պատասխան: յօգաւոր, դէպ, քաջադէպ, դիպաւոր պատասխանի:
–Ցարմար. ուիղուն. (Ալֆ:) յարմարապէս. յարմարաբար. պատշաճաբար. պատշաճապէս. ձահողապէս. 'ի ձահ. 'ի դէպ. ձահողակի:
–Ցարմար ըսող, և կամ ըսած: ձահողասաց. պատշաճասաց:
–Ցարմար բերել. ըսուար կէլթիրմէք: յարմարել. յարմարաւորել: տես և Ցարմարցնել:
–Ցարմար գալ. ույղուն գէլ: 'ի դէպ գալ. 'ի դէպ պատահիլ. 'ի դէպ անկանել. 'ի ձահ գալ. 'ի ձահ պատահիլ. 'ի ձահ դիպել. 'ի ձահ ելանել. 'ի դէպ ելանել:
–Ցարմար գրել. ույխուն, կամ կիւզէլ եազմագ: յարմարագրել. ձահագրել:
–Ցարմար գրելը, կամ աղէկ գրուածք: յարմարագրութիւն. ձահագրութիւն:
–Ցարմար գրող, կամ գրած: ձահագիր. պատկանագիր:
Ցարմարիլ. ույմագ ըլլագ: յարմարիլ. պատշաճիլ. պատկանիլ. ձահաւորիլ. յանգիլ. յաջողել:
Ընծի կը յարմարին մարգարէից առակները: առ իս ելանեն առածք մարգարէից: տես և Ցարմար գալ:
Ցարմարութիւն: յարմարութիւն. պատշաճութիւն. պատշաճողութիւն. պատշաճաւորութիւն. պատկանաւորութիւն. ձահողութիւն. ձահաւորութիւն. վայելչութիւն. ընդունակութիւն:
Ուսման յարմարութիւն ունենալ: հանդէպ ունել առ ուսմունս:
Խոյն երկինքը ինչ յարմարութիւն կամ մինասիպէթ ունի: զինչ մօտ իցէ խոյն յերկինս: — Զէ մօտ և ոչ հաղորդութիւն բնութեամբ ինչ ունի (ընդ նոսա):
Մեզի յարմար կամ միւթալիխ չեն և ոչ բանի եարար: 'ի մեզ չեն հուպ և ոչ պիտոյք:
Ցարմարցնել. ույդուրմագ էթմէք: յարմարեցուցանել. պատշաճեցուցանել. ձահեցուցանել. յարմարաւորել. պատշաճաւորել. պատկանաւորել. ձահաւորել. կահաւորել. յարմարել. պատշաճել. պատկանել. պատեհացուցանել. յանգել. ձահել. կահել. յերիւրել. յօրինել. սարքել:
Ուրիշ թուչուններուն փետուրները իր վրան կը յարմարցընէր: զայլոց հաւուց զթեւս զերեալ բարդեալ և յարմարէր:
Ցարութիւն. դիրիլմէ. դիրիլիշ: յարութիւն. վերակենդանութիւն. վերակենդանացումն:
–Ցարութիւն առնել. դիրիլմէք. թէքրար դիրիլմէք դառնալ: յառնել 'ի մեռելոց. կենդանանալ. վերակենդանալ. դառնալ 'ի կեանս: տես և Ողջ ըննալ:
Ցարուցանել: յարուցանել. կենդանացուցանել. վերակենդանել. դարձուցանել 'ի կեանս. կենդանութիւն շնորհել. նորոգել. կենդանի առնել. կենդագործել. կոչել 'ի թաղմանէ. յարութիւն առնել:
–Ցարուցանող: յարուցիչ. կենդանարար. պարգեւատու կենաց. կենարար. կենագործող. նորոգող:
Ցաւիտեան. էպէտ. էպէտիլիք. էպէտիյէթ: յաւիտեան. յաւիտենականութիւն. մշտնջենաւորութիւն:

Յաւիտենական. Էպէտի. պագի: յաւիտենական. մշտնջենական. յաւէժական. մշտնջենաւոր. յաւէժակայ. յարակայ. յարատեւ: մշտատեւ. յաւէտ. յաւէժ. անվէտ. յաւիտենից:
-Յաւիտենական ուխտ: ուխտ յաւիտենից:
-Յաւիտենական կեանքը կը տանի: 'ի յաւէժն տանի 'ի կեանս:
-Յաւիտենական ըլլալ. չանընիլ. մըշտ դիմանալ: յաւերժանալ. յաւետանալ. կալ մնալ յաւիտեան. մշտնջենաւորել. մշտնջենանալ. յարակայիլ:
-Յաւիտենական ընել: յաւերժացուցանել. յաւետացուցանել. մշտնջենաւորել. անմահացուցանել:
Յաւիտենականութիւն. Էպէտիյէթ: յաւիտենականութիւն. մշտնջենաւորութիւն. յաւէժութիւն. յաւիտեան:
Յաւիտենից. Էզէլտէն. Էզէլի Էպէտ: յաւիտենից. 'ի յաւիտենից. 'ի սկզբանէ:
-Յաւիտենից գրած: յաւիտենագիր:
Յափշտակել: տես Խլել:
Յափշտակուիլ միտք: յափշտակիլ. վերանալ. հիանալ. 'ի հիացման կամ 'ի զարմացման լինել:
Յեսան. պիլէյի: տես Եսան:
Յետ. կէրի. արդ էննայ: յետս. 'ի բաց. 'ի դուրս:
-Յետ դարձուր: դարձո յետս:
-Յետ տուր: 'ի բաց տուր, կամ տուր 'ի դուրս:
-Յետի դին. (մնացն:) տես Ետևը: [գալ:
-Յետի շունչը հատնիլ: տես Հոգին բերանը
-Յետ առնել. կէրի ալմաք: 'ի բաց առնուլ. ամփոփել. նահանջել. առնուլ յետս:
Շատ ամուր բերդեր՝ որոնք որ պարսիկները առեր էին՝ յետ առաւ: Թափեաց յինքն զամուր ամուր բերդիցն՝ զոր կալեալ էր պարսկաց:
-Յետ գալ: տես Յետ դառնալ:
-Յետ գալ սիրտը: տես Փսխել:
-Յետ դառնալ. Էէփ գալ. կէրի տէօնմէք: յետս դառնալ. 'ի բաց դառնալ. ընդ կրունկն դառնալ. յետս ընդ կրունկն բերիլ. 'ի թիկունս դառնալ. դարձընթաց լինել. թիկունս կամ կապարճս դարձուցանել. ընկրկիլ. վերջոտնել. վերջադարձիլ:
Ջուրերը ետ դարձան: ջուրքն դարձան զանձամբք. ընկրկեցան ալիքն:
Լերանց խորունկ տեղերէն ետ դարձած ձայներուն: անդրէն յանձն բեկելոց 'ի քարանձաւաց լերանց ձայնից:
Եւ ոչ արձագանգը անանկ դիւրաւ ետ կը դառնայ խօսօղին, ինչպէս նախատինքը նախատօղին: զի և ոչ արձագանգքն այսպէս ընդդէմ բեկեալ վարկպարազի առ բարբառեալն, որպէս 'ի թշնամանօղն թշնամանքն դառնան:
-Յետ դառնալով կեօչ ընել: չու դարձի առնել:

-Յետ չդառնալով. կամ առանց Յետ դառնալու: առանց դարձադարձի:
-Յետ դարձած, կամ Յետ դարձօղ: յետադարձ. վերջադարձ. դարձընթաց:
-Յետ դարձնել: դարձուցանել յետս. 'ի բաց դարձուցանել. ընդ կրունկն դարձուցանել. դարձընթաց առնել. ընկրկել. ընդ կրունկ նահանջել. վերջոտնել. ամփոփել. ընկրկել:
-Յորդանան գետին սաստիկ վար վազօղ ջուրը ետ դարձուցիր: զՅորդանանու սրաշարժ վայրեկութիւն 'ի թիկունս առաքեցեր:
Եփրատ գետը ետ դարձուց: ընդ կրունկն անդրէն զեփրատականն դարձոյց յորձանս:
-Յետ դարձօղ ձայն: տես Խօսօղ ձայն:
-Յետ կենալ. կէրի դուրմաք: յետս կալ. 'ի բաց կալ. հրաժարիլ. թողուլ. վերջանալ. կարճիլ. կասիլ. հատանիլ. դադարել. համբերել. թոյլ տալ. հրաժեշտ տալ. յուրաստ լինել. ուրաստ լինել. յուրաստ կալ: տես և Յետ դառնալ:
Երկրաւոր ախտերէն յետ կենալ: սոսկանալ յերկրաւոր ախտից:
Մէկ հատիկ Ճշմարիտ Աստուծմէ յետ կենալով շատ չաստուածներու ետևէ մոլորեցան: անկեալք 'ի միոջէ Ճշմարտէն՝ 'ի բազումս ոտնառեցին:
Աւելորդ բաներէն յետ կենալ: զալիլ յաւելորդաց:
Կարգուելէ յետ կենալ: համբերել յամուսնութենէ: [առոյ:
Միս ուտելէն յետ կենալ: հատանիլ 'ի մը-
Գինի խմելէն յետ կենալ: հատանիլ 'ի գինւոյ:
-Յետ կենալ տալ: յետս կացուցանել. 'ի բաց կացուցանել. վերջացուցանել. կասեցուցանել. հրաժարեցուցանել: տես և Յետ դարձնել:
-Յետ կենալը: հրաժարումն. հրաժեշտ:
-Յետ կենալու. կէրի դուրաճագ: հրաժարելի. խուսելի. խորշելի:
-Յետ չըկենալու: անհրաժեշտ. անհրաժարելի. անխուսելի. անխորշելի:
-Յետ կեցած, կամ կեցօղ: հրաժարեալ. հրաժեշտ տուեալ:
Միս ուտելէն յետ կեցօղ: մսահատ:
Գինի խմելէն յետ կեցօղ: գինեհատ:
-Յետ չկեցօղ: անհրաժեշտ. անդարձ: տես և Յետ չըկենալու:
-Յետ հրել, կամ } կէրի իթմէք, կամ իթի վէրմէք:
-Յետ քշել. } յետս մղել. յետս վարել. մերժել. նահանջել. ընկրկել:
-Յետ հրելը, կամ } նահանջ. նահանջումն. ըն-
-Յետ քշելը: } կրկումն. մերժումն:
-Յետ հրօղ, կամ դէպ 'ի յետ քշօղ: նահանջօղ. նահանջիչ:
-Յետ ձգած: 'ի բաց ընկեցիկ. սինլքոր. սինլքեալ. խոտան. անարգ: տես և Երեսէ ընկած:

-Յետ ձգել: յետս ընկենուլ. 'ի բաց ընկենուլ. 'ի բաց արկանել. մերժել:
-Յետ մնալ, կամ Յետ ընկնիլ: յետս մնալ. յետնիլ. վերջանալ. յամել:
-Յետ տալ: յետս տալ. 'ի բաց տալ. 'ի գուլս տալ. հատուցանել: տես և Յետ դարձնել:
-Յետ քաշել: 'ի բաց ձգել. նահանջել. կործել. ամփոփել:
Ձեռքդ ետ չքաշես կարօտ եղբօրմէդ: մի կծկիցես զձեռն քո յեղբօրէ քումմէ կարօտելոյ: [Նահանջ:
-Յետ քաշելը: ամփոփումն. նահանջումն.
-Յետ քաշուիլ: յետս ձգիլ. ամփոփիլ. կծկիլ. վերջանալ. կասիլ. խորշիլ. դադարել. հրաժեշտ տալ: տես և Յետ կենալ. և Մէկ դի գնալ: [մերժումն:
-Յետ քաշուիլը: հրաժարումն. խորշումն
-Յետ քաշուող: վերջանահանջ. յետսախաղաց:
-Յետ քշել: տես Յետ հրել:
Յետանալ: տես Ուշանալ:
Յետին, կամ Յետինը: } տես Յետքի:
Յետինք: տես Ետինք:
Յետնէ կամ Յետքէ կամ Յետքէն: 'ի վերջէ. 'ի վերջոյ. յետոյ. 'ի վերջեանն. յետուստ:
-Յետքէ բուսած կամ ծնած: վերջաբոյս. վերջածին. յետսածին:
-Յետքէ մտած: վերջամուտ. յետամտական:
-Յետքը: տես Ետև:
-Յետքը ձգել: վերջադասել. յետադասել:
Ամենէն յետքը: վերջոյ քան զամենեսեան. հուսկ յետոյ քան զամենեսեան:
-խիստ Յետքը: տես Պինտ յետքը:
-Յետքի. Յետքինը. [illegible]: յետին. յետնորդ. յետակայ. հետագայ. վերջին. վերջնական. յետագայ. յաջորդ:
Յետքի խօսքովս կը ցուցնէ: յետագայ բանիւս ցուցանէ: — Ինչպէս որ յետքի խօսքս ալ կը ցուցնէ: որպէս և յետագայս ցուցանէ բան: [տուեալ:
-Յետքի կողմը: վերջակողմն. յետակոյս. յե-
-Յետքինէն քովինը: նախ քան զյետինն:
-Յետքինին յետքինը կամ խիստ յետքինը: տես Պինտ յետքինը:
-Յետքինները: յետինք. վերջինք. վերջուք. յետամնացք. վերջամնացք. զկնիք. թոռունք. թոռնեայք:
Յերբ: տես Ե՞րբ:
Յերդ. Էրտ. տամ: յարդ. ցողուն. ոճ. ծիղ:
-Յերդի մանարուք: տես Մղեղ:
-Յերդի պէս. Էրդի նման: յարդատեսակ:
Յերդնոց: տես Մարագ:
Յինունք. [illegible]: յինունք:
Յիշատակ. [illegible]: յիշատակ. յիշումն:
-Մեռելոց յիշատակը ընող: յիշատակարար:
-Յիշատակ ունեցող. յիշող. [illegible]: յիշատակաւոր:

-Յիշատակ չունեցող: անյիշատակ. անյուշ. անյիշելի. անյիշատակելի:
Յիշատակարան: յիշատակարան. յիշատականոց:
Յիշել: յիշել. յիշատակել. յուշ ածել. յուշ բերել. յուշ լինել ումեք. մտաբերել: տես և Միտք բերել:
Հոմերոսինը յիշէ: անկցի 'ի սիրտ քո հոմերականն:
-Յիշէ որդեակ: յուշ լիցի քեզ որդեակ:
-Յիշեցին հօրերնուն խրատը: յուշ եղեն նոցա խրատքն հայրենիք:
չՅիշել: անյուշ առնել. ոչ յիշատակել. չածել զմտաւ. 'ի մոռացօնս արկանել. մոռացումն առնել:
-Յանցանքները չյիշել: անյիշատակ լինել յանցանաց:
Յիշելը: յիշատակ. յիշելութիւն. յիշատակութիւն. յիշումն:
չՅիշելը: անյիշատակութիւն:
Յիշելիք. [illegible]. եատիկեար. [illegible]: յիշելիք. յիշատակ. յիշատակարան:
Յիշելու բաները գրել: յիշատակագրել:
-Յիշելու բաներ գրելը: յիշատակագրութիւն:
-Յիշելու բաները գրող: յիշատակագիր:
-չՅիշելու, կամ չՅիշուելու: տես Յիշատակ չունեցող:
Յիշեցնել: յիշեցուցանել. յուշ արկանել. յուշ առնել: տես և Միտքը ձգել:
Յիշեցնող: տես Միտքը ձգող:
Յիշողութիւն. հաֆըզա. հըյալ. ագըլ: յիշողութիւն. յիշողականն. ուշ. յիշատակ:
Յիշուող: տես Յիշատակ ունեցող:
-չՅիշուող: տես Յիշատակ չունեցող:
Յիսուն: տես Իսուն:
Յիսուս. Իսա. հազրէթի իսա: Յիսուս. փրկիչ. կենարար. կենագործօղն ամենեցուն: տես և Քրիստոս:
Յիստակ. Բէռրագ: տես Իստակ. և Մաքուր:
Յղանալ. ծօյուր ըլլալ. կէպէ գալմաք. համիլէ օլմաք: յղանալ. սաղմնաւորել. ծանրանալ. սերմնակրել. սերմնաւորիլ:
Յղանալը: տես Յղութիւն:
Յղացած: յղացեալ: տես և Յղի:
Յղացնել. ծօյուր ընել: յղացուցանել. սաղմնաւորեցուցանել. սերմնաւորել:
Յղացող: յղացող. յղացեալ:
Յղի. ծօյուր: յղի. յղացեալ. սաղմնաւորեալ. սաղմնացեալ. սերմնաւորիկ. սերմնընկալ. սաղմնաւորիկ:
Յղութիւն. ծօյուրութիւն: յղութիւն յղացումն. սաղմնաւորութիւն. սերմնաւորութիւն:
Յոյս: տես Յուս:
Յորդանան. Գէտ է. [illegible]: Յորդանան. Յորդանանես:
Յորդորած: յորդորեալ. յորդոր:
Յորդորանք. էօյիւտ. նասիհաթ: յորդորանք. յորդորումն. յորդորակ. յորդոր. քաջալե-

րութիւն. խրախոյս. խրախուսանք:
–Ցորդորանք 'ի չարն: տես Զար յորդորմունք:
–Ցորդորանք ընել: } յորդորել. յորդոր մատուցանել. համոզել. ողոքել. աղերսել. ձայն տալ:
–Ցորդորել: }
Ծուլերը գործունեայ ըլլալու կը յորդորէ: 'ի գործասիրութիւն զարթուցանէ զդոյլս: — Աղեկին կը յորդորեր զանոնք: յորդորեր ըղձմտս նոցա և քրքրեր առ լաւագոյնսն:
–Ցորդորելը: } տես Ցորդորանք:
–Ցորդորմունք: }
Ցորդորող: յորդորող. յորդորիչ. համոզիչ. խրախոյս. համոզակեր. յորդոր. ձայնատու:
–Ցորդորող բան: յորդորակ: տ. Ցորդորանք:
Ցուլիս. ռմկ է, Եուլիօս. Թամմուզ այը: յուլիս. հրոտից:
Ցունաստան: տես Հոռոմաստան:
Ցունաց քար: տես Ոստարք:
Ցունիս. ռմկ. Եունիօ. Հազիրան, կամ Հազիրան: յունիս. մարգաց:
Ցունապ. Հունապ. կարմիր պտուղ է: յունապ:
Ցունվար. ռմկ է. Եէնար. Եէնարիօ. Քանունի ախըր: յունուար. արաց:
Ցուշկապարիկ. կէնտաւր մի է՝ կէսը մարդ, կէսը ձուկ. փէրիդ անասը. փէրիդ մէյլէյի: յուշկապարիկ. համբարու. թռչք ծովական:
Ցուս, կամ յոյս. ռմկ: յոյս. ակնկալութիւն. ակնկալիք. ապաւէն. ապաստան:
–Ցոյս ունենալ: տես Ցուսալ:
–Ցոյս չունենալ, կամ Ցոյսը կտրել: տես Ցուսահատիլ:
–Ցոյս տալ: տես Ցուսացնել:
–Ցոյսը հաստատ: հաստատայոյս. քաջայոյս:
–Ցոյսը մէկումը վրայ դնել: վստահիլ. յենուլ. ապաւինիլ. ապաստանիլ. ապաստան լինել:
–Ցոյսը քիչ: վատայոյս. Թերայոյս:
–Ցուսով լի: յուսալից. յուսալիր. յուսապատար:
–Ցուսով փափաքող: յուսափափագ:
Ցուսալ. ռմկ: ակն ունել. ակնկալել. սպասել:
Որն որ չէր յուսացուեր: որում չկայր ակն:
Ցուսալու. ռմկ: յուսալի. յուսական. ակնկալելի. ակնկալի. ակն ունելի:
–չՑուսալու: անյուսալի. անակնունելի:
Չյուսացուած ջուրն որ քարէն բխեց: անյոյս ջուր 'ի վիմէ:
Ցուսահատած. յասը կորած: յուսահատեալ. յուսահատ. յուսակորոյս. յուսահատուր. անյոյս:
Կեանքէն յուսահատած: պակասեալ յամենայն յուսոյ փրկութեան:
Ցուսահատելու. չըմօտալը: յուսահատելի: տես և չՑուսալու:
Ցուսահատիլ. յասը կորել: յուսահատիլ. հատանել 'ի յուսոյ. անյուսանալ. լքանել. լուծանել. վհատիլ. յուսահատ լինել. անյոյս լինել. հատանել զյոյս:

Ցուսահատութիւն: յուսահատութիւն. անյուսութիւն. վհատութիւն. լքումն:
–Ցուսահատութիւն կ'ըլլար բոլոր զօրքին: լքումն լինէր ամենայն պատերազմող ձեռին:
Ցուսահատցնել: յուսահատեցուցանել. անյուսացուցանել. վհատեցուցանել. անյուսել. յուսահատ կամ անյոյս առնել. լքուցանել. յուսահատել:
Ցուսահատցնող: անյուսաբար. յուսահատեցուցիչ. անյուսացուցիչ. վհատեցուցիչ:
Ցուսահատող. յասը կըրող: տ. Ցուսահատած:
–չՑուսահատող: անլքանելի. անվհատելի:
Ցուսացնել. յոյս տալ: յուսացուցանել. յուսադրել. վստահացուցանել. խրախուսել:
Սուտ յուսով ուրախացընել: սնոտի յուսով խնդացուցանել:
Սուտ խօսքերով յուսացընել: պատրողական բանիւք Թարթափեցուցանել. 'ի սնոտի յոյս կապել:
Մէկզմէկ յուսացնել: յուսակցիլ: տես և Սիրտ տալ:
–Ցուսացնելը: յուսադրութիւն:
Ցուսացնելու: յուսադրական:
Ցուսացնող. յասը փըտող. ումուտ վէրէն: յուսացուցիչ. յուսադիր. յուսադրիչ. յուսադրական:
Ցուսացող. յասը ունող. ումուտ. ումուտլու: յուսացող. յուսող. յուսացեալ. յուսաբեր. յուսակիր. ակնկալու. ակնկալ. վստահ. ապաստան:
–խիստ Ցուսացող: տես Մեծ յոյս ունող:
Ցօժար. կէօյնիւլլիւ. րաղպէթլի: յօժար. յօժարական. յօժարակամ. յօժարամիտ. յօժարասէր. յօժարափոյթ. կամայօժար. միտայօժար. ինքնայօժար. ինքնայորդոր. ինքնակամ. մտադիւր. կամակար. կամայորդոր:
–խիստ Ցօժար: ամենայորդոր. քաջայորդոր. ամենայօժար. քաջայօժար:
–խիստ յօժար ըլլալուն դէպ 'ի մոլութիւնները: Թաւալագոյն յախուռ հակամէտ լինելով: Երագամէտ 'ի չարիս:
–Ցօժար ըլլալ: տես Ցօժարիլ:
–Ցօժար սրտով: տես Սրտանց.
Ցօժարեցնել, կամ Ցօժարցնել: յօժարեցուցանել. յօժարել: տես և Հաճեցնել:
–Ցօժարեցնելը: յօժարեցութիւն:
Ցօժարիլ. խոշէնէ. գոյըլ օլմագ: յօժարիլ. յօժարանալ. կամել. հակամէտել: տես և Հաւնիլ:
Ցօժարութիւն: յօժարութիւն. յօժարամտութիւն. հակամիտութիւն. մտադիւրութիւն:
Ի բնութենէ ալ յօժարութիւն մը ունինք ողորմած ըլլալու: ունիմք և բնութեամբ միտութիւն ինչ յողորմածութիւն:
–Ցօժարութիւն ունեցող բարի ըլլալու: միտ 'ի բարին: — Զարին յօժարութիւն ունեցող: երագամէտ 'ի չարիս. արագամէտ առ չա-

րեայն միտեալ խակութիւն։
–Յօժարութեամբ։ յօժարաբար. կամաւո-րութեամբ. յօժարամտաբար. յօժարա-պէս. մտադիւր։ տես և Յօժար։
–Յօժարութեամբ տուօղ։ յօժարատուր։
–Յօժարութեամբ տրուած։ զուարթատատ. յօժարատուր։
Յօտել։ տես Հօտօղ։
Յօտոց։ տես Հօտոց։
Յօրէ օր։ տես Օրէ օր։

Ն

Նա. դէրանուն. օ. օլ։ տես Ան։
Նա. Ռէյ։ տես Իշտէ։
Նազար։ յաչաղ. փաթերակ։
–Նազար առնել։ փաթերակ առնուլ. փաթե-րակել։ տես և Աչքիլելը. Աչքիլել։
Նազ։ }
Նազտուզ։ } կեղծ հրաժեշտ։
Նազլք. Նազլք բռնել և այլն։ տես Փափուկ. Փափուկ բռնել. և այլն։
Նազլանմիշ ըլլալ. նազ էթմէք։ կեղծել հրա-ժեշտ։
Նազուկ։ տես Կարժառ։
Նալ՝ ղըր ձիու ոտքը կը գամեն։ ձիապայտ. սմբա-տակ. պայտ. նալ։
–Նալ զարնօղ։ պայտար։
Նալ. ղըր դանկով կը բանան բնի կամ ցեռքի վրայ։ վէտ։
–Նալ բանալ։ վէտս հատանել։ [շէկ։
Նալըն. լուըն. ֆոտէ ոտից աման։ փայտեայ կօ-
Նալէթ, կամ }
Նալէթլէմէ։ } տես Նզովք, և Անէծք։
Նալպանտ։ պայտար։ [ուէ։
Նալպէքի. նէլպէքի. չէրէկի ալնծէ նաալը։ ափ-
Նախադասութիւն. նատքնքն։ նախադասունի։
Նախ և առաջ։ տես Պիրտ առաջ։
Նախաճաշիկ։ նախաճաշ. նախաճաշակ։ –Օր-հարքերուան նախաճաշիկ։ ակրատ. նախ-ընթրակ։
Նախախնամութիւն։ խնամ. խնամակալու-թիւն. վերնախնամ տեսչութիւն. վերին, երկնաւոր, աստուածային տնտեսութիւն։
–Նախախնամութիւնը ամեն բան կը կառավա-րէ։ խնամակալութիւն վարէ զամենայն։
Նախանձ. քըսքանճլըք. գըգանճլըք. հասէթ։ նա-խանձ. նախանձումն. մախանք. յաչաղանք. խանդմունք. չարակնութիւն. յաչողութիւն. նախանձաւորութիւն։

–Բարի նախանձ ունենալով։ 'ի բարի նախանձ կրթեալք։
–Նախանձ շարժել։ տես Նախանձիլ։
–Նախանձ շարժօղ։ տես Նախանձոտ։
–Նախանձ չսիրօղ։ աննախանձ։ անմախանձ։ Անմախանձ։ անմախասէր։
–Նախանձէն խղդուօղ, կամ Ճաթօղ։ հեղձա-նախանձ. նախանձաբեկ. նախանձաւէտ։
–Նախանձէն իրեք զինքը ուտելը։ նախանձա-բեկութիւն. նախանձակոծութիւն։
–Նախանձելով աչքիլել. նազար վէրմէք։ նա-խանձ առնել. յաչաղել. ակնահարել։
–Նախանձով աչքիլուիլ. նազար ալմաք։ ակնա-հարիլ։
–Նախանձելով աւրել՝ ղմարդը, ղէօնը, ղտուտ-նը. և այլն։ յաչաղել զոք։
–Նախանձելով բանի մը ետևէ ըլլալ։ նա-խանձիլ. նախանձ բերել. նախանձ առնուլ. նախանձ գնել. 'ի նախանձ մտանել. 'ի նա-խանձ բերել։ [նախանձընդդէմ։
–Իրարու դէմ բանի մը վրայ նախանձելով։
–Նախանձելով բանի մը ետևէ ըլլօղ։ նա-խանձորդ. նախանձաւոր։
–Նախանձելով նայիլ։ չարակնել։ [չարել։
–Նախանձելով սրդողիլ, կամ դժուարիլ։ ըղ-
Նախանձելու։ նախանձելի։
Նախանձեցնել. գըգանտըրմաք. հասէթ չէքթիրմէք։ նախանձեցուցանել. նախանձաբեկ առնել նախանձ կամ նախանձուկս արկանել։
Իր կինը կը նախանձեցնէր (ուրիշը սիրելով)։ նախանձուկս արկանէր (նմա) կնոջն։
Աստուած հեթանոսները ընտրեց որ հրեա-ները նախանձին։ ընտրեաց Աստուած զհե-թանոսս, զի նախանձաբեկ արասցէ զՀրէայս։
–Նախանձեցնելը։ նախանձարկութիւն։
–Նախանձեցնօղ։ նախանձեցուցիչ. նախանձ-արկու։
Նախանձիլ. գըգանմաք։ նախանձիլ. մախա-խանդալ. խանդալ. չարակնել. զչարել. նա-խանձ առնուլ. նախանձաբեկ լինել. նա-խանձ բերել. յուզիլ 'ի նախանձուէ. բեկա-նիլ նախանձու։ – Մերուժնի Արգամին նա-խանձելով։ նախանձ բերեալ ընդ ծերութեանն Արգամայ։
–Առանց նախանձելու։ աննախանձաբար. ան-նախանձապէս. անյաչաղապէս։
–չՆախանձիլը։ աննախանձութիւն։
Նախանձոտ. գըգանճ։ նախանձոտ. նախանձ-ձաւոր. նախանձող. մախացօղ. յաչաղկոտ. չարակն. չարակնեայ։
–խիստ Նախանձոտ։ նախանձալից. չարանա-խանձ. չարայաչաղ. մախայորդ։
–Նախանձոտութիւն. գըգանճլըք։ նախանձա-տութիւն. նախանձաւորութիւն. նախան-ձաբեկութիւն. յաչաղկոտութիւն. մախա-ցողութիւն. չարակնութիւն։
Նախանձօղ։ տես Նախանձոտ։
Բարի բանի նախանձօղ։ բարենախանձ. նա-խանձասէր։

Խիստ կերպով կամ սաստիկ նախանձօղ : Նա_
խանձայոյզ. նախանձախնդիր. նախանձառու :
Կատաղի կերպով նախանձօղ : մոլեռնախանձ :
Իրարու դէմ բանի մը վրայ նախանձօղ : Նա_
խանձորդ. նախանձընդդէմ. նախանձակից :
–չՆախանձօղ : աննախանձ. աննախանձոտ.
անյաչաղ. անյաչաղկոտ :
Նախաշ. նաղըշճը : Նկարիչ. նկարագիր. նկա_
րագիծ. պատկերահան. պատկերագիր :
Նախապաշարում : միտահաճութի. կանխակալ
կարծիք. բնակարծիք. պաշարումն մտաց.
կանխամուտ կարծիք կամ սովորութիւն : —
Ատանկ ըրէ առանց նախապաշարմունքի :
զայդ պահեսցես առանց միտահաճութեան :
–Նախապաշարմունքով լցուած : ընկղմեալ 'ի
մտաց պաշարմունս :
–Նախապաշարմունքով չէ ըսածս : ոչ վաղա_
կարծելով ինչ խօսիմ :
Նախատած կամ Նախատուած. նախաթինէ
փոխ ընկած : Նախատ. նախատեալ. նախա_
տակոծ :
Նախատել. նախատինք կամ անարգանք տալ :
նախատել. թշնամանել. անարգել. պախա_
րակել. պարսաւել. պարսաւանս դնել. 'ի
թշնամանս հատանել : տես և Քամահրել :
Ջեխել :
–Նախատել սիրօղ : թշնամանասէր. թշնամա_
նակամ. թշնամանագիր. պարսաւասէր.
պարսաւագիր :
Նախատելու : նախատական :
Նախատինք. անարգանք. գէշ խօսք : Նախա_
տինք. անարգանք. թշնամանք. այպանք. ա_
նարգութիւն. ձաղանք. գարշ : տես և Քա_
մահրանք :
–Կրկին նախատինք բերօղ : կրկնանախատ :
–Նախատինքի տակ ընկնիլ : } Նախատիլ. նա_
–Նախատուիլ : } խատ կալ. նա_
խատ լինել :
–Նախատինքի կերպով կամ նախատական
կերպով : թշնամանակերպ. թշնամանասի_
րաբար : [կոծ :
–Նախատինքով լի : թշնամանալից. նախատա_
–Նախատինքով մեռած : անարգամահ :
–Նախատինք տալ : տես Նախատել :
–Նախատինք տուօղ : տես Նախատօղ :
Նախատօղ. նախաթինէ կամ անարգանք վերօղ : Նա_
խատող. նախատիչ. նախատագիր. թշնամա_
նագիր. թշնամանասէր. թշնամանող. թշնա_
մանիչ. անարգիչ. գարշելիչ. անարգու : տես
և Քամահրօղ :
Նախատօնակ, արիֆէ կէճէսի : Նախատօնակ.
նախատօն : [ճար :
Նախիր. կոմշու սիւրիւ : Նախիր. անդեայ. պա_
–Նախիր արծօղ. } կոմշերու հոտ : անդէորդ.
–Նախիրու հովիւ. } տաւարած. տաւարածա_
կան հովիւ :
–Նախիրու հովուութիւն. կոմշերու չօպանութիւն :
անդէորդութիւն :

Նախշ. կամ Նախըշ. նաքըշ, որ տաղով կը բանին :
Ճամուկ. նկար. կիտուած. յօրինուած. նը_
կարակերտութիւն :
–Նախշ. նաքըշ, ղոր պօյայով կ'ընէն : նկար. պատ_
կեր. նկարագիր :
–Նախշ բանիլ : } տես Նախշել. և Ասխով բա_
–Նախշ ընել : } նիլ :
–Նախշ բանօղ : } տես Նախաշ :
–Նախշ ընօղ : }
Նախշած : տես Նախշուն :
–չՆախշած : աննկար :
Նախշել. նաքըշ ընել տալով : նկարել. նկարակեր_
տել. նկարագրել. ասղնէգործել :
–Նախշել պօյայով. նաքըշ էթմէք : նկարել. նը_
կարագրել. նկարակերտել. պատկերել. գե_
ղել. գեղագեղել. երգունել. գեղագործել :
Նախշուն. նախըշլը : նկարէն. նկարակերպ.
նկարակերտ. նկարագործ. նկարապաճոյճ.
նկարեալ. նկարագրեալ. նկարակերտեալ.
բազմանկար. յօգնանկար. ճամկաւոր :
Նախշքեար : նկարօղ. նկարիչ. նկարակերտ.
նկարագիր. նկարագիծ. գեղագործ :
–Նախշքեար. պօյայով նաքըշ ընօղ : տես Նախաշ :
–Նախշքեարլըք : նաքըշ ճանիլը : նկարչութիւն.
նկարակերտութիւն. գեղագործութիւն :
–Նախշօղ : տես Նախաշ :
Նախչըւան. գասապի և քաղաքի անուն է : Նախ_
ջուան. Նախճաւան :
–Նախս. նահս. ղըր : դժխեմ. դժուարաբարոյ
դառնահամբոյր. անհամբոյր. աննուէր.
դժպհի. դառնաբարոյ : տես և Կամակոր :
Նախս երթալ, կամ } տես Դէմ երթալ. ղըռ_
Նախսընայ երթալ : } խայ կիթմէք :
Նախսընայ, կամ Նախսինէ. ղըռընայ : խստիւ.
ձախողակի. խոտորնակի. ընդ հակառակն.
ընդդէմ :
Նախսութիւն : դժխեմութիւն. դժպհութիւն.
դժկամակութիւն. ձախողութիւն. հակա_
ռակութիւն :
–Նախսութիւն ընել : տես Դէմ երթալ. ղը_
ռընայ կիթմէք :
Նահանճ : նահանկ :
Նահապետ. մինէպ պաշը. պոյպէյի : նահա_
պետ. հայրապետ :
Նահապետութիւն : նահապետութիւն. հայ_
րապետութիւն :
Նահեայ : տես Գաւառ :
–Նահեայ պէյի : տես Գաւառի իշխան :
Նահատակ, և այլն : տես Մարտիրոս. և այլն :
Նաղարայ. պղպջին փոխնուլ կամ փութնելէն :
թմբուկ :
Նաճախ. նաճախ. որ է երկան կոթով պալթայ :
մուրճ. փայտատ :
Նաճախըլը : մրճաւոր :
Նամ : տես Անուն. նամ :
–Նամ հանել : տես Անունը ելլել :
–Նամ. էյի ադ : տես Բարի անուն :
Նամազ : տես Աղօթք :

Նամլը ։ } տես Անուանի ։
Նամտար ։ }
Նայ. ղամիշի սող ։ արինդ ։
Նայելու տեղ. նէօղէնի փուրաւքի պաւթամատ եէր. նէօղէլնանէ ։ դիտարան. դիտանք. դիտանոց. տեսարան. հայեկ ։
Նայելու փէնճերէ ։ հայեցիկ պատուհան ։
Ծածուկ նայելու պատուհաններ չինեց տանը ։ արար տանն պատուհանս հայեցիկս ծածուկս ։
Նայեցնել. նայիլ տալ. պաթթըրմաք ։ նայեցուցանել. հայեցուցանել. նշմարեցուցանել ։
Նայզան. նոյ լուզը ։ օրնգահար. փողար. փողահար ։
Նայիլ. պաքմաք ։ նայիլ. հայիլ. նկատել. նշմարել. ակնել. ակն արկանել. ակնարկել ։ տես և Տեսնել. կէօրմէք ։
Աղէկ մը նայիլ ։ դիտել. նկատել. զննանել. յառել զաչս ։
Խաչին նայելով սիրտը կը խոցուէր ։ ակն ունել 'ի խաչն՝ խոցոտէր զսիրտն ։
Երկինքը նայած ունիս ։ առաքեցեր երբեք զհայեցուածս քո յերկինս ։
Աղէկ մը որ նայիմ՝ քու փրկութիւնդ կը տեսնեմ ։ եթէ յառեցից զաչս իմ, զքոյդ տեսից փրկութիւն ։
–Նայիլ. էօքլամաք ։ նայիլ. տեսանել. այց առնել. յայց ելանել. հանդէս առնել. զչափ առնուլ. զննել ։ տես և Քննել ։
–Նայիլ երեսնն 'ի վեր ։ տես Երեսնն 'ի վեր նայիլ ։
–Նայիլ տալ ։ տես Նայեցնել ։
–Նայիլը ։ տես Նայուածք ։
Նայուածք. պաքըշ ։ նայեցուած. հայեցուած. դիտուած. նշմար. նշմարանք. նկատ. նկատք. նայեաց. դիտաւորութիւն. զննութիւն ։
–Անուշ նայուածքով կամ նայուածքը անուշ ։ հեզահայեաց. քաղցրահայեաց. ծաւի ։
–Նայուածք տառեղաց ։ գիր. կարգ. յօրինուած ։
Նայօղ ։ նայեցող. հայեցող. նայելի. հայելի. տեսուչ. դիտող. նկատող ։
Վրանին ոչ նայօղ և ոչ քննօղ կայ ։ ոչ կայր նորա այց և խնդիր ։
–Հեռուն նայօղ ։ հեռահայեաց ։
Նանէ. աննուխ ։ անանուխ ։
Նաշ. ճաղ մեռելու ։ տես Ճաղ մեռելոց ։
Նաշիր. եօղ ալուր ։ նաշիհ. գերմակ ալիւր ։
Նաչար. (անուն ։) տես Նաչար մնացող ։
–Նաչար. (ածէն ։) ակամայ. յոչ կամաց. ակամայ կամօք. բռնի. բռնադբօս. յանկամս. ակամայապար. դժկամակութեամբ. յակամայ կամս. առ հարկի ։
–Նաչար. (ածէն ։) տես Գոնէ ։
–Նաչար մնալ ։ } 'ի նեղ անկանել. հարկիլ.
–Նաչարը ընկնիլ ։ } հարկաւորիլ. բռնադատիլ.
–Նաչարը մնալ ։ } բռնադբօսիլ. յանձնառու մնանել ։

–Նաչար մնացող ։ բռնադատեալ. բռնադբօսեալ. 'ի նեղ անկեալ. յանձնառու մնացեալ. անձնարացեալ. հարկաւորեալ ։
Նաչարութիւն ։ ակամայութիւն. բռնադատութիւն ։
–Նաչարութիւն. էթթիյաճ ։ հարկաւորութիւն. կարօտութիւն. պիտոյք. հարկ ։
Նապըթ. նէպաթ ։ նաբատագի ։
Նապլուսայ. ֆէլաստին. քաղաքի անուն է ։ Սիկիմ. Սիւքէմ ։
Նապըլըն. քաղաքի անուն է ։ Լամպրոն ։
Նապատակ. թաւշան ։ նապաստակ ։
Նապօլի. անապօլը ։ Նէապօլիս ։
Նառ ։ նուռն ։
Նառապոնայ. քաղաքի անուն է ։ Նարբոն ։
Նառանէնկ մառօլու ։ տես Հեզգզակ ։
Նասըլ. նէչլէրիլ ։ տես Ինչպէս ։
Նասըր ։ կոշտ. բլխթեն. տեսք ։ [ակել ։
–Նասըր կապել ։ կոշտանալ. փաղաքարել. ան-
Ձեռուընիս պալթայէն նասըր կապած է. կռնակնիս ալ փառս կրելէն պնդացած է ։ ձեռք մեր փաղաքարեալ են 'ի կացնի. և ողոսնք մեր տեսեալ են 'ի փայտակիրս ։
–Նասըր կապած ։ անանուր. տեսեալ. բըրտացեալ. մաշեալ. կազացեալ ։
Նասիպ ։ վիճակ. բախտ. նաեհ. արժանաւորութիւն. տես և Բախտ ։
–Նասիպ եղած ։ } վիճակեալ. անկ. անդրու ։
–Նասիպ եղօղ ։ }
–Նասիպ ըլլալ. նասիպ օլմաք ։ վիճակիլ. արժանաւորիլ. արժանանալ. արժանի լինել. անկ լինել ումեք ։
Ինծի նասիպ է այս իշխանութիւնը ։ ինձ անկ է իշխանութիւնդ ։
Ինծի նասիպ է քեզմէ մերժուելիլ ։ ինձ արժան է 'ի քէն մերժիլ ։
–Նասիպ եղած. սանուց չորելու ֆոֆոխելէ ։ ճակատագրեալ ։
–Նասիպ ընել. նասիպ կըլմէք ։ վիճակել. վիճակեցուցանել. վիճակաւորել. արժանաւորել. արժանացուցանել ։
–Նասիպ ընել. զմարդը բանի մը՝ սանուց չոքէլու ֆոֆոխել ։ ճակատագրել ։
Նասրէթ. քաղաքի անուն ։ Նազարէթ ։ [կանան ։
Նադիր. էն նադիր ։ կէտ սուղական. սուղա-
Նարեկ. վանքի անուն ։ Նարեկ ։
Նարին ։ նրբաւալու. կանզմիկ. ձող ։
Նարինճ. ֆուրթուքալ ։ նարինջ ։
Նարկիզ. նէրկիզ. ծաղիկ է ։ նարկէս. նարգէս ։
Նարղ. եփրած գին ։ նիհ. սակ ։
Նարտին. նարտոս. նէրտին. ծաղիկ է ։ նարդոս ։
–Նարտոս բերող ։ նարդինաբեր ։
–Նարտոս բխօղ ։ նարդինահոտ ։
–Նարտոսի ։ նարդոսական. նարդական. նարդեան ։
Նաւ. կէմի ։ նաւ. լաստ. լաստանաւեայ. քարշտէ. եղեւին ։
–Պզտի նաւ. գայըք. սանդալ ։ նաւ. նաւակ. նա-

ւակիկ. մակոյկ. կուր. կարկուրայ. ակատ։
— Պզտի նաւեր։ նաւկններ։ — Երբոր պզտի
նաւեր մեծերու մէջ կը քալեն։ յորժամ
մանր նաւք 'ի մէջ մեծամեծ նաւաց շրջի-
—Շոգիով քալող նաւ։ շոգենաւ։ [ցեն։
—Նաւ բանեցնել։ նաւապետել. նաւուղղել։
տես և Նաւ քալեցընել։
—Նաւ բեռնաւորել։ աղխաղխել զնաւ։
—Նաւ բանելը։ նաւավարձութիւն։
—Նաւ՝ կռուելու. ճէնկ կէմիսի։ նաւ պատե-
րազմիկ։
Նաւ մտնել։ մտանել 'ի նաւ. ելանել 'ի նաւ.
նաւամուտ լինել։
—Նաւ մտնող։ նաւամուտ. նաւորդ։
—Նաւ շինել։ նաւակառոյց լինել. լաստել.
հիւսանել զնաւ. նաւակառել։
—Նաւ շինելը։ նաւագործութիւն. նաւակեր-
տութիւն. նաւակառութիւն. նաւակառու-
ցութիւն. նաւարարութիւն։
—Նաւ շինելու վերաբերեալ։ նաւակառու-
ցական։ [ակի։
—Նաւ շինող։ նաւագործ. նաւակառոյց. քաշ-
—Նաւ չանցնելու տեղ։ աննաւագնաց տեղի։
—Նաւ քալեցնել. նաւ քշել։ վարել զնաւ. նա-
ւավարել. նաւարկել. նաւաստել։
—Նաւ քաշելը։ նաւաքարշութիւն. նաւաձը-
գութիւն։
—Նաւերու կարգ։ նաւակարգ. նաւաբազմու-
թիւն։ տես և Նաւերու տօնանմա։
—Նաւը խուսափիչ ընող։ նաւախափան. նաւա-
կառոյց. նաւարար։
—Նաւը կեցող։ նաւակաց։
—Նաւը կոտրտիլ։ նաւաբեկիլ. նաւաբեկ լի-
նել. նաւակոծ լինել. նաւակոծիլ. խորտա-
կիլ նաւուն։ — Կղզի մը զարկաւ, ու նաւը
կոտրտեցաւ։ ընկեցեալ 'ի կղզի ինչ՝ ջար-
դեաց զնաւն։
—Նաւերով շինած կամուրջ։ նաւակամուրջ։
—Նաւերու տեղ։ նաւակայք. նաւահանգիստ։
—Նաւերու տօնանմայ. նաւերու խումբ կամ հան-
դէս կամ զինեալ։ նաւատորմ. նաւատորմիղ։
—Նաւերու տօնանմայ. պէյլիք նաւէրու թախըմ.
տօնանմայ։ սարք կամ կազմածք պատերազ-
մական նաւաց։
—Նաւը կոտրտիլը։ նաւաբեկութիւն. նաւա-
կոծութիւն։ [րոյս։
—Նաւը կոտրտող, կամ կոտրտած։ նաւակո-
—Նաւի ամբար։ լյարան. գոգ. խորշ նաւու.
գոգ նաւու։
—Նաւի բարակ հալաթները։ տ. Զուվան. Իֆ։
—Նաւի հալաթ։ պարան. նաւատորմիղ։
—Նաւի գլուխ՝ յէփէի տիկն. խիլ։ խելք նաւի.
—Նաւուն գլուխը՝ առնուշ կը քնանար։ 'ի խելս
նաւին քաղցր 'ի քուն լինէր։
—Նաւի գլուխ՝ որ տալ կը քալէ. պուչ։ առաջք
նաւի. նաւառաջք. նաւացռուկ։
—Նաւին եզերքը։ Թումբ նաւուն. շրթունք
նաւուն։

—Նաւին գիմայը։ նաւահանգէպ։
—Նաւի ելքէն։ տես Ելքէն։
—Նաւի ելքէնի փառը։ } տես Սէրէն։
—Նաւի սէրէն։ }
—Նաւի երկաթ. կէմի չէնկէլի։ խարիսխ։
—Նաւի ընկեր։ նաւակից։ — Մէկտեղ նաւել
նաւակցել։
—Նաւի Թախըմ կամ փուսատ։ սարք կամ
կազմածք նաւու. կահք, կամ կարասիք նա-
ւու։
—Նաւի Թայֆայ։ նաւազ։ տես և Նաւավար։
—Նաւի կէօմէրթէ։ տես Կէօմէրթէ։
—Նաւի հատտ հալաթները։ տես Պարան։
—Նաւի զապուտայ։ կողք նաւու. ողնա-
փայտ նաւու։
—Նաւի զուռուշն, որով ղծուխտ խորտախամբխանը կը
չափէն։ գուլոտ։
—Նաւի ճամբորդ։ նաւորդ. նաւալիւղ. նա-
ւալուղակ. նաւագնաց. նաւագնացիկ. նաւ-
արկու։
—Նաւի ճէնկ։ նաւամարտութիւն. նաւա-
կռուութիւն. նաւակռիւ. նաւամարտ. ծո-
վամարտ։
—Նաւի ճէնկի վերաբերեալ։ նաւամարտական։
—Նաւի ճէնկճի. գալյօնճու։ նաւամարտ. նա-
ւամարտիկ. ծովամարտիկ։
—Նաւի նոստրոմոյ։ տես Ելքէնճի։
—Նաւի ոտքին երկու դին։ զիստ նաւու։
—Նաւի չէնկէլ։ տես Նաւի երկաթ։
—Նաւի պայրաղ։ դրօշակ. նշան նաւի։
—Նաւի սանդալ։ նաւամակոյկ։
—Նաւի սինթինէ։ տես Սինթինէ։
—Նաւի սուր քիթ. Բուռնու չէփրէսի, Քաֆա-
Բաշը, և այլն։ ցռուկ նաւու. նաւացռուկ։
—Նաւին որաձև մասը։ սայլուց։
—Նաւի վերաբերեալ։ նաւաստական. նաւա-
վարական. նաւորդական։
—Նաւի տաշտ. կէմի թէքնէսի։ լաստափայտ. ող-
նափայտ. նաւափայտ։
—Նաւի տիրէկ։ կայմ։
—Նաւի տիւմէն։ տես Տիւմէն։
—Նաւի քիւրէկ. Խնդլէն չէփրէսի։ Թի. Թիակ.
Թեւձակ. Թեւք նաւու։ — Թի քաշող։ նա-
ւանաստական։
—Նաւով գնալ, կամ երթալ։ նաւել. նաւոր-
դել. նաւարկել. նաւալիւղ լինել։ — Նաւով
գնալու ատեն կղզիի մը զարկաւ ու նաւը
կոտրեցաւ։ 'ի նաւալիւղն լինել՝ ընկեցեալ 'ի
կղզի ինչ ջարդեաց զնաւն։
—Նաւով գնալը։ նաւագնացութիւն. նաւար-
կութիւն. նաւորդութիւն. նաւելութիւն.
նաւընթացութիւն. ծովագնացութիւն. նա-
ւագնացիկ ուղեւորութիւն։
—Նաւով գնալու։ նաւագնացիկ։ [լի։
—Նաւով գնալու գետ։ նաւագնաց. նաւարկե-
—Նաւով չգնալու գետ։ աննաւագնաց. աննա-
ւարկելի։
—Նաւով գնացող։ նաւորդ. նաւորդ. նաւա-

գնաց. նաւագնացիկ: տես և Նաւի ճամբորդ:
—Նաւով կամաց կամաց երթալ: ծանրա֊ նաւել:
Նաւակատիկ: նաւակատիք:
—Նաւակատիկ (օր): կթեղէն. պանրուտի:
Նաւապետ. գափուտան: նաւապետ. նաւու֊ ղիղ. նաւուղղակ:
—Նաւապետի միւթալլիգ. նաւապետական:
Նաւապետութիւն: նաւապետութիւն. նա֊ ւավարութիւն. նաւուղղութիւն. ղեկավա֊ րութիւն:
—Նաւապետութիւն ընել. ռէյիսլիք էթմէք: նաւապետել. նաւավարել. ղեկավարել. նա֊ ւաստել:
Նաւավար. կէմիճի: նաւավար. նաւաստի. նա֊ ւազ. նաւորդ. նաւելաստաց. նաւաստիկ. նաւորդեայ:
Նաւավարութիւն. կէմիճիլիք: նաւավարու֊ թիւն. նաւաստութիւն. նաւորկութիւն. նաւաստականութիւն: (ռամկ):
Նաւզ. շահ դամար: զարկ բազկի. թնդումն (ե֊
Նաւզը նայիլ: զննել զզարկ բազկին. նկատել զթնդմունս հիւանդին. պնդել, զննել զե֊ րակսն: — Հիւանդին երակը աղէկ մը քննեց: կալաւ զերակս հիւանդին, մանր զննեաց թէ փրկականք իցեն թնդմունքն, յարմարք իցեն շարժք երակացն:
—Նաւզը նետել: զարկ առնուլ երակաց բազ֊ կաց, ձեռաց:
Նաւիկ. կէմիճիկ: նաւակ:
—Նաւիկներ: նաւկնեար:
Նաւլուն: վարձք նաւու: — Նաւ մը գտաւ, որ Թարսիս կերթար. նաւլունը տուաւ, ու նաւը հեծաւ: եգիտ նաւ, որ գնայր 'ի Թար֊ սիս. ետ գինս, և եմուտ 'ի նա:
Նաֆագա: ողէպահիկ. չնչուկ. պիհ. օրա֊ պահիկ. պարէն. Թոշակ: տես և Ապրուստ. օրուան ռոփէնի:
Նաֆիլէ: տես Ջուր աւելը:
Նեխած: տես Հոտած:
Նեխեցնել: տես Հոտեցնել:
Նեխիլ: տես Հոտիլ:
Նեխութիւն: տես Դէշ հոտ:
Նեխուր. քէրէվիզ: նեխուր. կարոս. քարոս:
Նեղ. դար. ճանիզ: նեղ. անձուկ. ամփոփ. նուրբ. նրբին. նրբենի. նրբական. անձկա֊ կան. անձկացեալ:
—Նեղ բերնով: նեղաբերան:
—Նեղ ըլլալ: տես Նեղնալ:
—Նեղ ծակեր: նեղամուտ սորք:
—Նեղ կապայ կամ հագուստ: զուսպ պարե֊ գօտ: — Հագուստին վարի կողմը նեղ: նե֊ ղաստորոտ:
—Նեղ կերպով: նեղապէս:
—Նեղ ճամբայ: կածան. նրբակածան. նրբա֊ շաւիղ: տես և Նեղ սօխախ:
—Նեղ ձեղք, կամ } նեղածերպ:
—Նեղ ձեղք ունող: }

—Նեղ մուտք կամ մուտքը նեղ: նեղամուտ:
—Նեղ ոտք կամ գարշապար ունեցող: նեղա֊ գարշապար:
—Նեղ ու ապխը տեղ: անձուկ վայր. նեղուց:
—Նեղ սօխախ: նեղափողոց. նրբափողոց:
—Նեղ տեղ: տես Նեղուածք:
—Նեղ վազող ջուր: նեղավտակ:
—Նեղը ըլլալ: } 'ի նեղ անկանիլ. 'ի նեղ մտա֊
—Նեղը ընկնիլ: } նել. 'ի նեղ հասանիլ. 'ի նե֊ ղութեան լինել. կալ 'ի նեղութեան. նեղիլ. տագնապիլ. հարկիլ. հարկաւորիլ. ստիպիլ. բռնադատիլ. բռնաբարիլ. 'ի շտապ տագ֊ նապի անկանիլ:
Աս բանը քննելու նեղը մտայ: յանհնարս մտի վասն այնպիսի իրաց քննութեան:
—Նեղը ընկած: 'ի նեղ անկեալ. ստիպեալ: տես և Նաչար. (Ռֆյ):
—Նեղը ինկած ատենը սխալ խօսք մընէ ելաւ բերնէն: վրիպական բանք ելին 'ի բերանոյ նորա 'ի տագնապի ժամանակին:
—Նեղը լծել. | դարալայ սօգմագ. սըգըշդըրմագ:
—Նեղը խօթել. } 'ի նեղ արկանել. 'ի նեղ հա֊
—Նեղը ձգել. | սուցանել. յանձուկ արկա֊ նել. նեղել. ստիպել. հարկել. հարկեցու֊ ցանել. տագնապել. տագնապեցուցանել. բռնադատել. 'ի շտապ տագնապի կացուցա֊ նել. 'ի տառապի կացուցանել:
Պօղոս առաքեալին նեղը խօթելը կուռքե֊ րուն բերնէն խօսող սատանան: զխուճապն առեալ զոր հասոյց Պօղոս՝ հարցուկ դիւէն:
Քաղաքը նեղը խօթեց ծովէն ու ցամաքէն: 'ի նեղ արկ զքաղաքն 'ի ծովէ և 'ի ցամաք կուսէ:
—Նեղը ձգող: տագնապիչ. նեղիչ:
Նեղանալ. դարըլմագ. էյրէք դարըլըր գէչէր: նեղասրտիլ. նեղսրտիլ. սրտնեղիլ. տագնա֊ պիլ: տես և Սրդողիլ:
—Նեղանալը: տես Սրդող:
Նեղացնել. դարըլթմագ: սրտնեղել. նեղացու֊ ցանել: տես և Սրդողցնել:
Նեղացող. դարըլան: նեղասիրտ. բարկասիրտ. ցասկոտ:
Նեղել. սըգմագ. էօրսէլէմէք: նեղել. ճնշել. ճզ֊ նել. վշտացնել. վտանգել. տագնապեցու֊ ցանել. հարստահարել. խոշտանգել. լլկել. աշխատ առնել. տառապել. վշտացուցա֊ նել. տառապեցուցանել. ձանձրացուցանել:
Նեղիլ. սըգըլմագ: նեղիլ. ճգնիլ. վշտանալ. տա֊ ռապիլ. տուայտիլ. վշտագնիլ. խոշտանգիլ. տառապիլ. տարակուսիլ. վտանգիլ. աշ֊ խատ լինել. ձանձրանալ. տաղտկանալ:
Նեղկուկ. դարաճըգ էնսիզճէ: անձուկ:
Նեղնալ. դարալմագ. էնսիզլէնմէք: նեղիլ. նե֊ ղանալ. անձկանալ. ամփոփիլ. նրբիլ. անձ֊ կիլ:
Նեղուածք. նէղ փէղ: անձուկ. անձուկք. կածան:
Նեղուածքէ անցնիլ: կածանել. կրթիլ:

Նեղութիւն. տարլըք: նեղութիւն. անձկութիւն. նրբութիւն:
–Նեղութիւն. ուքուպէթ. պէլա. տէրտ: նեղութիւն. անձկութիւն. վշտագնութիւն. տարակուսութի. անձուկ. վիշտ. վտանգ. ձանձրոյթ:
–Նեղութիւն մեծ: տագնապ. շտապ տագնապի: – Մեծ նեղութեան մէջ եղօղ: բազմատագնապ:
–Նեղութիւն կրել: տես Նեղիլ:
–Նեղութիւն կրօղ. նեղութեան մէջ ըլնօղ: վշտակիր. վշտաբեկ. տառապեալ: – Շատ նեղութիւն կրօղ: բազմավիշտ:
–Նեղութիւն սիրօղ: ճգնասէր:
–Նեղութիւն տուօղ: վշտարար:
–Նեղութիւն քաշել: տես Նեղիլ: – Կարածուլին առանց գայլերէն նեղութիւն քաշելու: ճարակին անլլուկ 'ի գայլոց: – Նեղութիւն քաշելով մեռնօղ: նեղամահ: – Շատ նեղութիւն քաշօղ: տես 'ի Նեղութիւն կրօղ:
–Նեղութեամբ. տէրտ իլէ: վշտօք. տառապանօք: – Շատ նեղութեամբ: ճիգն 'ի ճիգն:
–Նեղութեամբ լցուած: վշտալից:
Նեղուց պօղազ՝ տաղլարի, ըէյտան, եւ այլն. կէչիտ. պէլ: նեղուց. կիրճ. անցք. անձուկք. կապան:
–Նեղուց ծովու: նեղուց. պարանոց. կիրճ:
–Նեղուցը պահել. պէլ պէքլէմէք: պահել զանցս լերանց, կամ ճանապարհաց. ունել զկիրճս:
–Նեղսիրտ: կարճամիտ. նեղասիրտ. նեղահոգի: [սաստ:
Նեղսրտութեամբ: կարճամտաբար. նեղա-
Նեղսրտիլ: տես Նեղանալ:
Նեղցնել. տարալթմաք: նեղել. նեղացուցանել. անձկացուցանել. ամփոփել. քանակել:
Նեղօղ. նեղութիւն տուօղ: նեղիչ. տառապեցուցիչ. վշտացուցիչ. ժիտ. գժպհի:
–խիստ Նեղօղ: բազմավիշտ. բազմատագնապ. դառնատագնապ:
Նենգաւոր: տես Խորամանկ:
Նեռ. տէճճալ: նեռն. գերայ. գերաքրիստոս. սուտ քրիստոս. մարդն անօրէնութեան. որդին կորստեան:
Նեսեբին: կամ Նսէպին. Նուսըպի. (քաղաք է:) Մծբին: [հերձակ:
Նետ. օխ. օք: նետ. փիքին. սլաք. երկբեթեւեան.
–Նետ գնելու աման: կապարճք. պատկանդարան: – Կապարճը կրօղ: կապարճակիր: – Կապարճ ունօղ: կապարճաւոր. կապարճեալ:
–Նետ կամ Նետեր Թափել: նետաթափ լինել. նետալից առնել: – Որոնց դէմ շատերը նետ կը նետէին: յորս բազումք նետաթափ լինէին: – Տարափ նետից զմարդկան ածէին: Նետս զմարդկան ցնդէին: – Նետերը վրաս Թափեց: նետալից արար զիս:
–Նետ հանելու չափ տեղ: նետընկէց մի. նետաձիգ մի:
–Նետ նետել: նետել. նետաձիգ առնել կամ լինել. ձիգ գնել. ընկենուլ կամ ձգել զնետ:
–Նետ նետելը: նետաձգութիւն:
–Նետ նետելու խկէլէ: նետակալ. բաղխատր:
–Նետ նետօղ: տես Նետաւոր:
–Նետի կոտր: նետակոտոր:
–Նետի նշան: նպատակ. նշաւակ. ամասատարայ. Թիրախ. կէտ:
–Նետի պէս: նետօրէն. շեշտակի. շեշտ:
–Նետի պէս անցընել: շեշտակի վարել. շեշտել: –Նետի պէս՝ հասա զրահէն կանցընէր նիզակը: շեշտակի հանէր ընդ Թանձրութի զրահիցն զնիզակն: – Նետի պէս սուր լեզուունեցօղ: սլաքալեզու:
–Նետի պէս անցնիլ. } օք կիպի կէչմէք, կամ սէ-
–Նետի պէս վազել. } յիրթմէք: սրավարիլ: տես և Կրակի պէս վրայ վազել:
–Նետի պէս վազօղ: տես Սուր Թռչօղ:
–Նետին սլաքը ներսը մէրքին մէջ մնացած: սլաքարգել:
–Նետով զարկած, կամ զարնօղ: նետահար:
–Նետով զարնել, կամ խոցել: հարկանել նետիւ. նետահարել:
Հրամմէց որ նետով զարնեն անիկայ: հրամայեաց նետաձիգ առնել զնա:
Աղեղնաւորները նետով զարկին ծառաներդ: նետաձիգ եղեն աղեղնաւորք 'ի ծառայս քո:
–Նետով լցուած: նետալից:
Նետած. աթըլմըշ: ընկեցեալ. արձակեալ. արկեալ. ընկեցիկ: տես և Նետել:
Նետել. աթմաք: ընկենուլ. արձակել. արկանել. ձգել. պարսել:
Առիւծուն բերանը նետել: արկանել 'ի բերան առիւծու:
–Նետել վրայէն: տես Վրայէն նետել:
–Նետելը: ձգումն. ընկեցումն: տես և Նետ նետելը:
–Նետելու. աթըլաճագ: արկանելի. ձգելի:
Նետաւոր. Նէտ նէտօղ: նետաձիգ. նետընկէց. նետօղ. նետաձգող:
–Նետաւոր վարպետ. ուսթայ օքճու: տես Վարպետ աղեղնաւոր:
Նետօղ. աթան. աթըճը: ընկեցող. արկող. արձակող. արկանող. արկանելի:
Ներ. էլթի. որ է էրիկին եղբօրը կնիկը: ներ. տագեր կին:
Ներգործել. ներս մտնել. թէսիր ընել. ինչպէս խրատը, կամ դեղը կ'ընէ: ազդել. ներգործել. օգտել:
–չՆերգործել: չազդել. չներգործել. 'ի դերև ելանել. 'ի դերև լինել:
Ներգործութիւն. ներս մտնելը. թէսիր ընելը: ազդեցութիւն. ազդողութիւն. ազդեցումն. ազդումն. ներգործութիւն:
Զօրութեամբ կիմացընէ և ոչ ներգործութեամբ: զօրութեամբ տայ իմանալ և ոչ ազդմամբ:
Ներգործօղ. ներս մտնօղ. թէսիր էնէն: ազդօւ.

ազդոյ. ազդօղ. ազդիչ. ազդողական. ազդեցող. ատուոր. Ներգործիչ. Ներգործական:
Ներել. պաղըշլամաք. ոճ էբմէք: Ներել. շնորհել. պարգևել. Թողուլ. Թողացուցանել. քաւել. Թոյլ առնել. Թողութիւն տալ. քաւութիւն շնորհել. անտես առնել զյանցանս:
—Ներեցէք ինձ առ յանցանքս: շնորհեցէք ինձ զվնասդ զայդ:
Կըներես որ խօսիմ հրամանքիդ հետ: արժա՞ն իցէ ինձ խօսել ընդ քեզ:
—Ներելը: տես Ներողութիւն:
Ներելու. ոճ էֆէնտիք: Ներելի. Թողլի. արագաթող:
—չՆերելու: աններելի. անԹողլի:
Ներկ. պոյա: Ներկ. գոյն. գեղ. Ներկուած:
—Ներկ ծախօղ: Ներկարար. Ներկագործ. գեղագործ. գեղավաճառ:
—Ներկ ճզմելու քար: լեսան:
—Ներկ չխօղ, կամ Ներկով չինած: Ներկագործ. գեղագործ:
—Ներկ տալ: տես Ներկել:
Ներկած. պօյալը: Ներկեալ. Ներկածոյ. Ներկած. գեղանկար. գեղագործ:
Ներկայ: առաջիկայ. հասեալ (ժամ). այս. այժմու. առ կուրծս. առընԹեր:
Ներկայար. Նէջէչ: Ներկարար. Ներկիչ. Ներկագործ:
—Ներկարար. Նէջիով Նախշօղ: Նկարիչ:
Ներկարարութիւն. պօյաճըլըք. Նագըշչէրըլըք: Ներկարարութիւն. Ներկագործութիւն:
Ներկել. պօյամաք: Ներկել. երգունել. Ներկանել. գունագեղել. գունել. գունաւորել:
—Ներկելը, կամ Ներկուիլը: Ներկուած: տես և Ներկարարութիւն.
Ներկելով զարդարել, կամ գեղեցկացնել: գունազարդել. գունագեղել. շպարել 'ի սրնգոյր:
Ներկուիլ. պօյանմաք: Ներկանիլ. գունագեղիլ. գունաւորիլ. շպարիլ:
Ներկօղ: տես Ներկարար:
Ներհակ: տես Դէմ. անուն:
—Ներհակ խօսօղ, գարշը, խամ թէրս սէօյլէյէն: Ներհակախօս. Ներհակաբան. հակառակախօս. հակաբան: տես և Դէմ խօսօղ:
—Ներհակ գլխ դառնալ: հակադարձիլ:
—Ներհակ գլխ դարձած: հակադարձ:
—Ներհակը մտածօղ: յետսամիտ:
Ներհակիլ: տես Դէմ կենալ:
Ներհակութիւն. թէրսլիք. փուշմանլըք: Ներհակութիւն. ընդդիմութիւն. հակառակութիւն: տես և Դէմ կենալը:
Ներշնչած. վահի օլունմուշ: ազդեալ. Ներգործեալ:
Ներշնչել: ազդել. Ներգործել:
Ներշնչութիւն: ազդեցութիւն. Ներգործութիւն. ազդեցումն. ազդումն:
Ներողութիւն. } ոճ: Ներողութիւն. Թողութիւն. քաւութիւն. Ներումն:
Ներում. }
—Ներում տալու գիր: հրովարտակ Թողութեան. մուրհակ մոռացման յանցանաց:
Ներս. իչէրի. իչինէ: 'ի Ներքս:
—Ներս առնել: 'ի Ներքս առնուլ. պար առնուլ. պարունակել. ընդունել. տեղի տալ. ժողովել. ամփոփել:
—Ներս առնօղ: ընկալուչ. ընդունարան. տարանջական:
—Ներս դնել: 'ի Ներքս դնել. 'ի Ներքս արկանել. 'ի Ներքս ածել:
—Ներս մտնել: 'ի Ներքս մտանել. միջամուխ լինել. ընդմտանել:
—Ներս սահիլ. իչէրի սըզմաք: 'ի Ներքս սահել. սպրդիլ. յարամիտ 'ի Ներքս անկանել. սողոսկիլ. տոնխիթի 'ի Ներքս մտանել. կրԹիլ:
—Ներս տանիլ: 'ի Ներքս տանիլ. 'ի Ներքս տածել. Ներածել:
—Ներս տեղ. իչէրի. էվլիւ. հաւլէթխանա: Ներքսակողմն. Ներքնակողմն. շտեմարան:
—Ներս քաշուիլ: ամփոփիլ:
—Ներսէ Ներս օտայ: սենեկապան. Ներքնատուն. շտեմարան. մառան:
—Ներսէն: Ներքուստ. 'ի Ներքուստ. 'ի Ներքուստ կողմանէ. 'ի Ներքին կողմանէ. 'ի Ներքոյ. Ներքոյ:
—Ներսէն ու դրսէն պատած: պատեալ Ներքոյ և արտաքոյ:
—Ներսը. իչէրիտէ: 'ի Ներքս. 'ի Ներքոյ:
—Ներսը եղօղ: Ներգոյ. Ներգոյացեալ:
—Ներսը ըլլալ: Ներգոլ. Ներգոյանալ:
—Ներսը չինել: Ներգործել. Ներակերտել:
—Ներսը պտըտօղ. իչ իչէ մէջ դըլըղ: Ներշրջանապտոյտ. Ներշրջանակ:
—Ներսը փակել: 'ի Ներքս փակել. պարունակել. բովանդակել:
Ներսի: } իչէրիտէքի. իչէրիւ: Ներքին. Ներքնական. Ներքնային:
Ներսին: }
—Ներսի գիէն: տես Ներսէն:
—Ներսի գին: Ներքին կողմն. Ներքնակողմն. Ներքսակողմն:
—Ներսինը դրսէն երևնալը: Ներսերևութիւն:
—Ներսի լաթ. իչլիք ռուպ, դըրըշ. և այլն: Ներքնակ. վտաւակ. տորնակ:
—Ներսի լաթ. փան մէջ հագնելու: տուանիք արկանելի:
—Ներսի, կամ Ներսին՝ ձիչէր, բուշէյաս, և այլն: Ներքին. մտերիմ. ընտանի. սերտ. ջերմ. ջերմեռանդ:
—Ներսի ըլլալ: մտերմանալ. ընտանենալ:
—Ներսի ըլլալը: մտերմութիւն. ընտանեութի:
—Ներսի ընել: ընտանեցուցանել. մտերմացուցանել:
Ներսինը. իչէրէքի: Ներգոյացեալ:
—Ներսինները: Ներքինք. Ներքոյք:
Ներքև. տիփ. ալթ: Ներքոյ. ստոր: տ. Ներքևը:
—Ներքևէն: } տես Տակէն:
—Ներքևի գիէն: }
—Ներքևէս: տես Տակէս:

-Ներքևը. փէդինէ։ ներքոյ. 'ի ներքոյ. ստորև. ստոր։ տես և Տակ. տակը։
-Ներքևը առնել։ տես Տակ առնել։
-Ներքևը բան կայ։ տես Տակը բան կայ։
-Ներքևը ձգել։ տես Տակ առնել. և Տակը դնել։
-Ներքևի. փայի։ Ներքին. ստորին. ստորնական. ստորնային. ստորային. ստորակայ. ստորակաց. ստորև. ստորևք. ստոր։
-Ներքևի աշխարք։ տես Նոր աշխարք։
-Ներքևի գին։ ներքոյք. ներքինք. ներքնակողմն. ներքին կողմն. առստորև. առ 'ի ստորև։ [Նագրոշմ։
-Ներքևի գին, կամ Ներքսի գին գրած։ Ներք-
-Ներքևի խաթ՝ փան։ } ներքնայարկ. ներքնա-
-Ներքևի տուն։ } տուն. ստորին գաւիթոն։
-Ներքևի վարտիք. իչ փօնու։ անդրավարտիք։
-Ներքևի տայախ։ խարխախ. ենթակայ։ տես և Ներքևնոց։
-Ներքևի տեղ. ալթ էէրլէր. փէրին էխուրփլէր։ ներքինք. ստորինք։
-Ներքևեն, կամ } տես Ներքևի։
-Ներքևենը։ }
-Ներքևինները. փայինները։ ներքոյք. ներքինք. ստորևք. առստորևք. ստորինք։
Ներքև վրայ. փայն 'ի վրան. ալթ իւստ։ վեր 'ի վայր. հիմն 'ի վեր. կործան։
-Ներքև վրայ. խառնըշփոթ. մէյ մէյ անդամ. պոզուլմուշ։ խռովեալ. վրդովեալ. ալէկոծեալ. ծփեալ. յուզեալ. փոթորկեալ. խուճապեալ։ տես և 'ի բայն՝ Ներքև վրայ ընել. խառնըշփոթ ընել։
-Ներքև վրայ դարձնել։ տ. Ներքև վրայ ընել։
-Ներքև վրայ եղած։ յուզեալ. վրդովեալ. աղմկեալ. շփոթեալ. գումարեալ։
-խիստ Ներքև վրայ եղած։ բազմախռով. բազմավրդով յոգնավրդով։
-Ներքև վրայ չեղող։ անվրդով. անխռով. անշփոթ։
-Ներքև վրայ ըլլալ. ալթիւստ օլմագ։ վեր 'ի վայր լինել. վեր 'ի վայր շրջիլ. տապալիլ. կործանիլ. կործան անկանիլ։
-Ներքև վրայ ըլլալ. խառնըշփոթ ըլլալ. մէյ մէյ անդամ. չփոթ. և այլն։ յուզիլ. դղրդիլ. գլորգիլ. խուճապիլ. տագնապիլ. քքուիլ. փոթորկիլ. ալէկոծիլ. աղմկիլ. խռովիլ. վրդովիլ. ամբոխիլ. շփոթիլ. շմորիլ։
-Ներքև վրայ եղաւ։ 'ի յափշտակութիւն պարտեաւ։
-Ներքև վրայ ըլլալը. իրար անցնիլը. խառնըշփոթ ըլլալը. շփոթիլը. և այլն։ յուզումն. վրդովումն. տապալումն. դղրդումն։
-Ներքև վրայ ըլլալը ամօթով։ շփոք. շփոթ. շուփառուկ։
-Ներքև վրայ ընել. ներքևն վրայ դարձնել. ալթ իւստ էթմէք. ալթըն իւստ փէօսփըրմէք։ վեր 'ի վայր առնել. վեր 'ի վայր շրջել. տապալել. կործանել. կործան արկանել. վեր 'ի վայր հարկանել. յեղաշրջել. վեր 'ի վայր օցանել. աղմուկ առնել. խռովել։
Քաղաքը ներքև վրայ ըրին։ ամբոխ արարեալ խռովեցին զքաղաքն։
Հողը բոլոր ներքև վրայ ընել։ զհողն զամենայն 'ի վերկոյս հոսեալ յուզել։
-Ներքև վրայ ընել. խառնըշփոթ ընել. մէյ դմէյ անցընել. չփոթել. աղմուկ ձգել։ յուզել. դղրդել. փոթորկել. պառուակել. շարժել. ալէկոծել. մրրկել. ամբոխել. աղմկել. վրդովել. խռովել. խռով հարկանել. վեր 'ի վայր եղծանել. վեր 'ի վայր տապալել։
-Ներքև վրայ ընող. ալթիւստ էտէն։ խռովարար. խռովայոյզ։
Ներոզ. ներման փուղ. աք էտէն։ ներող. ներողամիտ. հեզ. երկայնամիտ։
Նզոված. ազտօղլու. մէլուն։ նզովեալ. բանադրեալ. ապիզար։
Նզովել. ազտօն էթմէք. նալէթ օգումագ։ նզովել. բանադրել. ընդ բանիւ առնել. ընդ նզովիւք կապել։ [րել։
-Նզովելով թողուլ մի որութիւն մը։ ապիզ-
Նզովք։ նզովք. անաթեմայ։
Նէ. ոէն. հէրիւր ոէն։ եթէ. թէ։
Ձիտաս նէ, բանի կանեմ։ եթէ ոչ տաս, ուժգին առից։
Կուզես նէ՝ եկու։ թէ կամիս՝ եկ։
Նէզլիկ. նանայը, կամ նանաւայ թէլը վրան թափելու գործիք։ կարժառ. նազութ։
Նէլայլք։ տես Անարժան։
Նէկրօփօնթէ։ էյրիպօզ. (կղզի է։) Եւբիա։
Նէհախ։ տարապարտ. անպարտ։
-Նէհախ տեղը։ յանիրաւի. տարապարտուց. յախերականն. յախերկան։ տես Պօշ տեղը։
Նէհիւտայ։ տես Անաստուած։
Նէձէֆ։ պաղպաղակ. վանակն. ակն վանի։
Նէմ. Նէմլի. և այլն։ տես Թացութիւն. Թաց. և այլն։
Նէմէց։ տես Նէմցէ։
Նէմլէնմիշ ըլլալ։ տես Թրջիլ։
Նէմուսլու։ } տես Երնեկ։
Նէմուսլու որ։ }
Նէմցէ։ ալաման. փրուսիան. նէմէց։ գերմանացի. թևտոն։ [տոնք։
-Նէմցէի ազգ։ ալամանք. գերմանացիք. թև-
Նէմցէստան, կամ Նէմցաստան։ Գերմանիա, գերմանաստան. Ալամանք։
Նէննի։ օրօրք։
Նէշտէր. արեան առնելու գործիք։ նշտրակ. նշտիր. երակահատ։
Նէշէ ալիր։ տես Քանի մէկ։
-Նէշէ նէշէ։ տես Քանի քանի մարդիք։
Նէտէն սօղրա։ յետոյ ուրեմն. ուր ուրեմն. հուսկ յետոյ. ապա ուրեմն. անապան ուրեմն։
Նէրկիզ՝ ծաղիկ է։ տես Նարկիզ։
Նէքէս։ տես Ագահ. ժլատ։
Նէքշէ, կամ Նախշէ տապար. կղզի է։ Նաքսոս։

Նէօպէթ ։ կարգ․ պահ․ պահպանութիւն ։
—Նէօպէթ պէքլէմիշ ընել ։ պահ ունել․ ՚ի պահու կալ․ պահնակել․ պահակերել․ պահարկել ։
Նէօպէթխանայ ։ } պահպանոց․ պահպանարան ։
Նէօպէթի տեղ ։ }
Նէօպէթլի ։ օրաւորակ․ օրամուտ․ օրաթիւ ։
—Նէօպէթլի ջերմ ։ նոպայ ջերմն․ միջօրեայ ջերմն ։ —Նէօպէթսիզ ջերմ ։ աննոպայ ջերմն ։
Նէօպէթճի ։ պահակալ․ պահակեր․ պահակ․ պահանորդ ։
—Գիշերուան նէօպէթճի ։ պահայոյզ․ գիշերապահ․ գիշերադէտ ։
Նէօպէթճութիւն ։ պահակալութիւն․ պահակերութիւն ։
—Գիշերուան նէօպէթճութիւն ։ գիշերապահութիւն ։
Նէֆէս ։ տես Շունչ ։
Նէֆթ ։ } Նաւթ ։
Նէֆթեաղը ։ }
Նէֆս ։ տես Սերմ․ կէնդանւոյ․ և Անձ․ նէֆս ։
Նէֆսանի ։ տես Բիծախոհ ։
Նէֆսսիզ ։ տես Սերմ չունեող ։
Նիլուֆեր ։ տես Օձու սուսու ։ [ղաք ։
Նիզէ․ քաղաքի անուն ։ Նազիազ․ Արիազոն քա-
Նիէթ ։ տես Դիտաւորութիւն ։
Նիլ․ Նիլ գետոյ․ Նիլի ծովորէք․ (գէտ է ։) Նեղոս․ Նիլոս ։
Նիկխսար․ քաղաք գամիրոյ ։ Նէոկեսարիա ։
Նիկիասար․ նիսան․ (քաղաք հայոց) ։ Նիւս․ Նէոկեսարիա ։
Նիկտէ, կամ Նիյտէ․ քաղաք է ։ Նիկիտաս ։
—Նիկտէլի, կամ Նիյտէլի ։ Նիկիտացի ։
—Նիկտէ, կամ Նիյտէ․ որ է Բնոյ հաճին, զոր տախով կըսեն ։ գիր կոտեալ ։
Նիճ․ Ձեծ Երկիր է ։ Նիշ գաւառ ։
Նիյէթ ։ տես Դիտաւորութիւն ։
—Նիյէթ գնել ։ տես Դիտաւորութիւն գնել ։
Նինէ ։ տես Մայր ։
Նիշան ։ տես Նշան ։
Նիշասայ ։ օսլայ․ նշայ․ նաշիհ ։
Նիշատըր ։ անուշադր ։
Նիսաֆ․ ինսաֆ ։ արդարեան․ սահման․ անխայութիւն․ գութ․ ողորմ ։
Նիսաֆսըզ ։ տես Անխնայ ։
Նիսպէթ ։ խուժդուժ․ հեծուկ․ հակառակութի ։
—Նիսպէթ ընել ։ հեծուկս առնել ումեք․ ՚ի հենդնի կամ ՚ի հենդնող կալ ։
Անոր նիսպէթ ընելու համար ։ իբրև նմա հեծուկս առնելոյ ։
—Նիսպէթի համար ըրաւ ։ հեծուկ նմա արար ։
Նիսպէթճի ։ տես Կամակոր ։
Նիւթ․ մէրքէզ․ մադդէ ։ նիւթ․ առարկայ․ տարր ։
—Նոյն նիւթէ շինած ։ նմանահիւթ ։
—Շատ նիւթէ շինած ։ բազմատարր ։
—Գրքիմը նիւթը ։ պատճառք ։
Հաւաթայ գրքին նիւթը ։ պատճառք գրոցն Հաւաթայ ։
Կարծ ընեմ որ կարենամ լմընցընել խօսքիս նիւթը ։ կարծառօտեցից զբանս, զի կարասցուք կատարել զպատճառն ։
—Նիւթ ունող ։ նիւթաւոր․ հիւթաւոր․ տարրաւոր․ նիւթական․ հիւթական․ հիւթակիր․ տարրեղէն․ տարրական․ նիւթեղէն․ տարրեղէն ։
—Նիւթ չունեող ։ աննիւթ․ անհիւթ․ անտարր․ աննիւթական․ անհիւթական․ անտարրական․ աննիւթաւոր․ անհիւթակիր․ անտարրական ։
Նիւթական ։ տես Նիւթ ունող ։
—Նիւթական բաներու բաղձանք ։ տարրատռփութիւն ։
—Նիւթ պաշտող ։ տարրապաշտ ։
—Նիւթի պէս ։ տարրաբար․ տարրատիպ ։
Նիւշապուհ․ քաղաք է ։ Նիւշապուհ ։
Նիքարիա․ գձղ տպագր ։ Իկարիա ։
Նիքեահ ։ պսակ․ հարսանիք․ զուգաւորութիւն․ ամուսնաւորութիւն․ ամուսնութիւն ։
Նիքեահլը ։ արամբի․ կանամբի․ հարսնացեալ․ աշխարհավարեալ․ ամուսնաւոր․ ամուսնացեալ ։
Նիքեահլըք ։ վարձանք ։
Նիքրիս․ ֆրանկերէն․ ոտից ցաւ է ։ ոտնացաւ․ ոտնատութիւն․ պատագրոս ։
Նիքրիսլի․ ֆրանկերէն Եղող ։ ոտնացաւ․ ոտնատուռ․ պատագրոս․ պատագարոս․ խոշատ ։
Որոնք որ նիքրիս ունին ։ որք յոտիցն ցաւագրաւեալ իցեն ։
Նկարել ։ տես Նախշել ։
Նման․ ալէյնիլէր․ ... ․ ... ։ նման․ նմանի․ նմանակ․ համադոյն․ համակէտ․ համագունակ․ համագունակից․ համեմատ․ համասար․ զոյգ․ յար․ նմանաւոր․ տիպաւոր․ զուգաւոր․ նմանորդ․ կերպաւոր․ համագունաւոր․ նմանական․ նմանակերպ․ համագունակերպ․ համակերպ․ նմանատիպ․ համատիպ․ համագունատիպ․ համակիտատիպ․ համատարատիպ․ զուգահաւասար․ զուգական․ համազոյգ․ միազոյգ․ գունակ․ զօրէն․ իբրու․ իբրև ։ — Ասոր նման աղւոր կնիկ չիգտնուիր ։ ոչ գտանի կին գեղեցիկ համեմատ սմա ։ — Շատ բան Մովսէսի նման կը պատմէն ։ բազում ինչ զոյգ Մովսէսի պատմէն ։ — Բան կայ որ նման կը պատմէն ։ է ինչ զոր համաձայնին ։ — Թռչուններու շուտութեանը նման ։ համգիտաբար թռչնոց ։ — Մարգրտի նման ։ գունակ մարգարտի ։ — Հայվանի նման ։ զօրէն անասնոյ ։ — Խենթի նման ։ իբրև յիմար ։ տես և Պէս բառին տակը ։
—Խիստ Նման ։ տես Նմնման ։
—Նման Աստուծոյ ։ համգիտաստուած․ աստուածանման․ աստուածակերպ ։
—Նման գործող կամ գործած ։ նմանագործ․ զուգագործ ։
—Նման գրել ։ նմանագրել ։
—Նման գրելը ։ նմանագրութիւն․ նմանագիր ։

-Նման գրող կամ գրած: նմանագիր:
-Նման կերպով: նմանապէս. նմանաբար. հանգոյն իմն. ոչ այլ ազգ. ոչինչ ընդհատ. նմանակի. նմանօրէն. նմանօրինակ. հանգիտաբար. հանգունակի:
-Նման հրեշտակի: հանգիտահրեշտակ. զուգահրեշտակ: [բար:
-Նման մասունք ունենալով: նմանամասնա-
-Նման մասունք ունեցող կամ նման բաներ: նմանամասն. նմանամասնեայք. նմանամասնեալ:
-Նման չունող: տես Աննման:
-Նման չար կամ նոյնպէս չար: նմանաչար:
-Նման պատմող: հանգիտապատում:
-Նման սոյէ: նմանասեր. նմանացեղ: տես և Ազգակից:
-Նմանը քաշող: նմանահան. Ճշգրտահան:
-Նման օրինակին: հանգունատիպ. հանգիտատիպ:
Նմանիլ. պէնզէմէք. ույմաք: նմանիլ. հանգիտանալ. հաւասարիլ. համանմանիլ. նմանակցիլ. նմանակերպիլ. քատակիլ. կերպարանիլ. պատկերակից գոլ. նման լինել. բերել զնմանութիւն. զգենուլ զնմանութիւն. գալ 'ի նմանութիւն:
Հրեշտակներուն նմանիլ: բերել զնմանութիւն հրեշտակաց: Զուգահրեշտակս գոլ:
-Խիստ Նմանիլ: տես Նմանման ըլլալ:
Նմանութիւն. պէնզէյիշ: նմանութիւն. նմանակցութիւն. նմանակերպութիւն. հանգիտութիւն. հաւասարութիւն. համեմատութիւն. զուգականութիւն. կենդանագրութիւն. նկարագիր. դիմակերպութիւն պատկեր. սարաս. տարազ. երևոյթ. ուրուական:
-Շներու ու օձերու նմանութիւնը կը պաշտէին: պաշտէին զուրուականս շանց և օձից:
Նմանութիւն. Բէնզէր. էօրնէք: նմանութիւն. առակ. օրինակ. այլաբանութիւն. այլասացութիւն:
-Նմանութեամբ գետ կ'անուանէ: յեղանակաւ գետ անուանէ:
-Նմանութեամբ խօսիլ. Բէնզէր իլէ սէօյլէմէք: այլաբանել:
-Նմանութեամբ խօսելով. Բէնզէր իլէ: այլաբանաբար. այլաբանօրէն. յեղանակաբար:
-Նմանութեամբ խօսիլը: այլասացիկ բանք կամ յորջորջումն:
-Նմանութե. խօսող: այլաբան. այլասացիկ:
Նմանցնել: նմանեցուցանել. հանգունակել. նմանաբերել. համեմատել. բաղդատել. հաւասարել. պատկերել. սարասել. կշռել. կշռադատել. կշռորդել. առակել:
Նմանօղ: նմանակ. նմանաւոր. նմանորդ. նըմանականն. նմանի. նմանող. նմանակիր. նմանակից. նմանողակից. նմանակերպ. նմանատիպ. նմանօրինակ. հաւասարորդ:
Նշան: նշան. նշանակ. նիշ. դրոշմ. կնիք. ցուցակ. ցոյց. տեսակ. տարացոյց. նկարագիր:
Նշանով ցուցընել: նշանաւ առնել. նշանացի ցուցանել. նշանացել. ձեռամբ նշանել. ձեռամբ առնել:
Նշանով անոր մարմինը գտնել: նշանացի զդի նորա գտանել:
-Նշան առնել. Նիշլէս նէֆ նէֆուշինէրէ կ'ընէն: գիտել 'ի նպատակն:
-Նշան առնելու տեղ, կամ Նշան նետի: տես Նետի նշան:
-Նշան դնել: դնել նշան. նշանել. նշանակել. կնքել. դրոշմել: — Տեղերու կամ ժամբաներու նշան դնել: նշանահարս առնել:
-Նշան խոցի՝ կամ եարայի: տես Խոցի նշան:
-Նշան ունող. Նիշանլը: նշանաւոր. նշանական:
-Նշան չունող: աննշան. աննշանակ. աննշանական. աննիշ. անդրոշմ: [նացոյց:
-Նշան տուող: նշանատու. նշանատուր. նշա-
-Նշան տուող. հարսնախօսութեան: հարսնախօս. խօսնայր. իւրախօս. սիրակից. ընկալուչ:
-Նշան ցուցընող: նշանացոյց:
Նշանած. կնիկ, կամ էրիկ, Նիշանլը: խօսեցեալ:
-Նշանած էրիկ մարդ: տես Նշան տուող:
-Նշանած աղջիկ. Նիշանլը Գըզ: խօսեցեալ առն. առնակոյս. հարսնացու. օրիորդ 'ի խոստման. խօսեցեալ ընկալուչ:
Դեռ չնշանած աղջիկ: անխօս օրիորդ:
Նշանակել. Փէլլի էտմէք: նշանակել. տպաւորել. ցուցանել:
Նոյին տապանը կը նշանակէ եկեղեցի: խորհրդածի եկեղեցի նոյեան տապանին:
Սեղան սրբութեանը սուրբ Երրորդութեան միաւորականութիւնը կը նշանակէ: սեղան սրբութեան զմիաւորականութիւն սուրբ Երրորդութեանն խորհրդածէ:
Անիկայ սատանան ալ կը նշանակէ: ձգի այս և յիմանալին Փարաւոն:
Հռոմէրէն երկուքն ալ կը նշանակէ: զի բանն 'ի յոյն լեզու յերկոսին հարկանէ:
Նշանակութիւն: նշանակութիւն:
Նշանել. Նիշանլամաք: տես Նշան դնել:
-Նշանել զաղջիկը. Գըզ նիշանլամաք: խօսել առն. հաստել առն:
-Նշանելը զաղջիկ: հարսնախօսութիւն. խընամախօսութիւն:
Նշանիկ: Նիշանճըք: նշանակ:
Նշանալըզ: տես Նշան չունող:
Նշանց տալ: տես Ցցընել:
Նշանտուք: նշան. խաչփոխ:
Նշանուիլ՝ աղջկան: խօսիլ առն. ժամանակիլ:
Որուն որ նշանուած եմ: որում 'ի խօսման կամ:
-Նշանուիլ տղի՝ կամ էրկան: խօսիլ. ձեռն տալ. աջ տալ:
Նշանուոր: տես Նշանած. և Նշան ունող:
Նշանօղ զաղջիկ կամ զկնիկ. Նիշանլայան էվլը-փըլը, կամ Գըզը: հարսնախօս. խնամախօս:
Նշաստայ: նշայ. նաշիհ:

Նշատըր : անուշադր :
Նշենի . նշի ծառ : նշի . նշենի :
Նշխարք : նշխար . աղաս :
—Նշխարք ու գինին պատարագի : սպասք . պատարագիք :
—Նշխարք օրհնել : քահանայագործել . սրբագործել զնշխարն :
—Նշխարքի աման : նշխարակուժ :
Նոյայ տապան . հաղըրէլի նաւն կեմոյի : Նոյեան տապան . լաստափայտն Նոյի :
Նոյեմբեր . ամիս : նոյեմբեր . տրէ . քասըմ :
Նոյն . մէկ . այլ : նոյն : — Միտքերնին նոյն է, թէ և խօսքերնին տարբեր : ընդ նոյն միտս գան, թէպէտ և ոչ ընդ նոյն բանս :
—Նոյն բանը խօսիլ : նոյնաբանել . զնոյնն բանիւք գալ . զնոյն յեղյեղել . կրկնաբանել :
—Նոյն բանը խօսիլը : նոյնաբանութիւն :
—Նոյն բանը խօսօղ : նոյնաբան :
—Նոյն բարք նախանձը ունեցօղ : նմանանախանձ :
—Նոյն բնութիւնը ունեցօղ : նոյնագոյ . համագոյ . համաբուն . համաբնութիւն . համէութիւն :
—Նոյն նշանակութիւնը ունօղ, կամ նոյն բանը նշանակօղ (բառ) : նոյնանշան . համանըշան . համանշանակ :
—Նոյն չարչարանքը կրօղ : նմանաչարչար . նըմանավիշտ :
—Նոյն սերմէ, կամ նոյն նիւթէ եղած : նոյնասերմն . համասերմն :
Նոյնչափ : զոյգ . հանգէտ . հաւասար . նոյնքան . նոյնչափ : — Քառասուն օր ու նոյնչափ գիշեր : 'ի քառասուն աւուրս և 'ի հանգէտ գիշերս : Քառասուն աւուրս և զոյգ գիշերս :
Նոյնութիւն : ինքնականութիւն . նոյնութի :
Նոյոն . ֆռանկի անուն է : Տիմոն :
Նովէրգա . նոյկէճ : Նովգեգիա :
Նոր . եէնի : նոր . նորոգ :
—Նոր . (Վէյ .) եէնի . եէնիտէն : նոր . նորոգ . դեռ . դեռեւս . դեռ իսկ . արդի . առժամայն . զարդիս :
Դեռ նոր աշկերտութեան եկողներուն : նոր յաշակերտութիւն եկելոց :
Դեռ կրակէն նոր վար առածի պէս կ'եռար : յորձանս առնոյր իբր ահա բարձեալ 'ի կայծականց :
—Նոր եկած էին : դեռ ընդ դեռ եկեալ էին :
—Նոր ամիս : նորամսութիւն :
—Նոր անցած : ահա անցեալ :
—Նոր աշխարհք . փոնկի աշխարհ : նոր աշխարհ . Ամերիկա . հակոտնեայք . արևմտեան հընդիկք : — Նոր աշխարքի մարդ : տես Հակոտնեայ :
—Նոր աշկերտ : համբակ :
—Նոր առած : նորընկալ :
—Նոր բան փնտռօղ : նորախնդիր :
—Նոր բուսած կամ ծլած : նորաբոյս . դեռաբոյս . նախաբոյս . սկզբնաբոյս . նորաբուսիկ . դեռաբուսիկ . նորաբուսանդ . նորաբողբոջ . դեռաբողբոջ . դեռահաս . նորահաս . նորատունկ : — Նոր բուսած ընկուղ . մորուք : նորազարդ, մրակերպ, մրագիր յօնք, կամ մորուք :
—Նոր գնած : նորագին :
—Նոր գրած, կամ գրնօղ : նորագիր . դեռագիր . առժամանագիր :
—Նոր դարձած . նոր հաւատք էկօղ : նորադարձ . նորահաւատ . դեռահաւատ . նորամուտ . եկամուտ . նորատունկ . մատաղատունկ . նորեկ . եկ :
—Նոր ելած կամ հասած պտուղ . թուրֆանդա : նորիք . երախայրիք . երեխայրիք . նորահաս . առաջնապտուղ . կանուխ . կանխահաս :
—Նոր եկած : դեռեկ . նորեկ :
—Նոր եղած բան : նորագործ :
—Նորեր հագած : նորազգեստ : — Նորեր հագնիլ : նորազգեստիլ :
—Նոր զարդարած : նորոգազարդ :
—Նոր ընտրուած զինուոր : նորընտիր . դեռընտիր . դեռակիրթ :
—Նոր ըսուած : նորասացիկ :
—Նոր թեպուր ունօղ : նորափետուր :
—Նոր թեպուրներով զարդարուիլ : նորափետուր զարդարիլ :
—Նոր լեզու ելած : դեռախօս . նորաբարբառ :
—Նոր լուսին : ամսագլուխ լուսնոյ . ծնունդ կամ նորումն լուսնոյ :
—Նոր լուացած կամ լուօղ : նորալուր :
—Նոր խոցած : նորախոց :
—Նոր ծաղկած : դեռածաղիկ . զուարթածաղիկ . նորափթիթ . դեռափթիթ :
—Նոր ծնած : նորածին . դեռածին . մատաղածին . նորածնեալ . արդի ծնեալ . նորածնունդ :
—Նոր կանչած : նորակոչ :
—Նոր կերպ : նորակերպ . նորաձև : — Նոր կերպով : նորապէս . նորոգապէս : — Նոր կերպով երգուած : նորոգանուագ :
—Նոր կիրակի : կրկնազատիկ :
—Նոր կնքած կամ մկրտած : նորակնիք . նորակնունք . նորածնունդ . նորածնեալ (յաւազանէ) :
—Նոր կարած : նորահատ :
—Նոր կրօնք : աղանդ . նորակրօնութի . նորաձևութիւն : — Նոր կրօնք ունօղ : նորակրօն . նորահաւատ :
—Նոր համ ունեցօղ : նորաճաշակ :
—Նոր հասած : նորահաս դեռահաս . ահա հասեալ . դեռ ևս ժամանեալ :
—Նոր հարս եղած : նորահարսն :
—Նոր հնարած : տես Նորելուկ :
—Նոր հնարել : նորաձևել :
—Նոր հնարօղ : նորահնար . նորաստեղծ :
—Նոր ճամբայ : նորաշաւիղ :
—Նոր ճանչցուած : նորածան :
—Նոր մեծցած : նորահասակ . նորատիք :
—Նոր մկրտած : տես Նոր կնքած :

-Նոր մկրտուիլը: նորածնութիւն:
-Նոր մորթած: նորախողխող:
-Նոր մտած զինուոր: նորակարգ. նորընտիր:
-Նոր մտածած: նորիմաց:
-Նոր նոր. նաղէ նաղէ: նոր նոր. նորանոր. դեռադեռ. նորաթէք. նորանորոգ: — Նոր նոր տանջքներով: նորակտտում:
-Նոր շինած: նորաշէն. նորակերտ: նորակազմ. նորագործ. նորադայարդար. նորակառոյց. նորոգագործ. նորարար:
-Նոր շինել: հնարել. ստեղծանել. նորակերտել. նորագործել:
-Նոր շինելը: նորագործութիւն:
-Նոր ուռճացած: նորաղուարճ:
-Նոր կամ չբանեցուցած չուան: կար անվտիտ:
-Նոր պատմուած: նորապատում:
-Նոր պսակուած: նորապսակ. նորաթագ:
-Նոր սառած: նորապաղ. դեռասառոյց:
-Նոր սկսած: դեռահասակ:
-Նոր սորված կամ սորվօղ. եէնի էօյրէն: նորավարժ. նորակիրթ. նորամարզ:
-Նոր սորված քուռակ: նորուսումն յաւանակ:
-Նոր վանք: նորավանք:
-Նոր վառուած: նորահրատ. նորափայլակ. նորանշոյլ: [ված:
-Նոր վարժած կամ վարժօղ: տես Նոր սոր-
-Նոր տեսնուած (բան): նորահրաշ. չքնաղ. չնաշխարհիկ. նորատեսիլ. նորանշան. նորաքանչ. նորացոյց. նորոգատեսիլ:
-Նոր տնկած: նորատունկ. մատաղատունկ:
-Նոր տուած: նորատուր. նորոգատուր. նորապարգև. նորընծայեալ:
-Նոր փորած: նորափոր:
-Նոր քաղաք: նորաքաղաք:
Նորանց: տես Նորէն:
Նորելուկ. նոր հնարած: նորահնար. նորաձև. նորակերպ. նորաձոյն. օտար. նորաձևութիւն. նորամուտ. նորապաճոյճ. նորիմաց. նորոգաձև. օտարոտացուցիչ:
-Նորելուկ բան ընել: նորաձևել. նորաձևութիւնս մուծանել. նորաձևս առնել. նորամուտս մուծանել:
-Նորելուկ բան հանօղ: նորաձևիչ:
-Նորելուկ սիրօղ: նորասէր:
Նորեկ: նորեկ. նորամուտ. դեռամուտ:
Նորէն (Մէյ.): նոր. 'ի նորոյ. նորոգ. վերըստին. անդրէն: — Նորէն եղ քսելով արձանին: իւղեալ կրկնակի զարձանն: — Ինչո՞ւ նորէն նոյն բանը ըսենք: և մեզ երկրորդել զի՞ է: — Նորէն նորէն նոյն բանին վրայ խօսել: ստէպ վեր 'ի վայր զնոյն յեղյեղել. կրկնաբանել. ստէպ զնովին բանիւք գալ. միշտ զնոյն յեղյեղել: — Թէ և շատ հեղու նոյն բանը ըսեմ, հերիք չէ: Թէպէտ և յաճախ զնոյն ասիցեմ, ոչ աւելի ինչ ասեմ: — Նորէն զօրք կը ժողվէր: կրկնէր լինէր զօրաժողով: տես և Թէքրար:
-Նորէն բաժնել: ստորաբաժանել:
-Նորէն գրել: նորագրել. միւսանգամ կամ անդրէն գրել: [ձիլ:
-Նորէն դառնալ: վերադառնալ. վերադար-
-Նորէն դառնալը: վերադարձ:
-Նորէն ծնանիլ: վերածնանիլ:
-Նորէն կենդանացած: վերակենցաղ. կենդանանորոգ:
-Նորէն կենդանացնօղ: կենդանանորոգ:
-Նորէն ձեռք բերել: վերստանալ:
-Նորէն ճիւղ տուած: վերստաստեղնեալ:
-Նորէն միանալ: վերախառնիլ (հոգւոյն ընդ մարմնոյ:)
-Նորէն շինել: նորակերտել. նորագործել:
-Նորէն ստեղծել: վերաստեղծել:
-Նորէն ցաթել: վերածագել:
Նորընծայ. նոր եանի մը մօտը. աճամի. չայլըգ: նորընծայ. նորակատար:
Նորընծայարան. նորընծայից տեղ: նորընծայարան:
Նորխմբերգ. քաղաքի անուն է: Նորիկա:
Նորմանդոյ աշխարհք: Նորմանդիա:
Նորնալ. նոր ըլլալ: նորոգիլ. նորիլ. նորանալ:
Նորչիա. քաղաքի անուն: Նորսիա:
Նորցնել. նորէլ. նոր ընէլ: նորոգել. նորել. նորացուցանել:
չՆորուօղ: աննորոգելի:
Նուագարան: տես Սազ:
Նուան, կամ Նուանք. գաւառ: Նուանք մեծ:
Նուզլայ: գում. հարբուղխ:
Նուխճ. էրլան ճատաղը. խոտ է: նուխճ. նուխկ:
Նուիրակ. փափի էլչիսի: նուիրակ:
Նուիրակութիւն: նուիրակութիւն:
Նուխուպէթ: տես Զար. ճորր:
Նուկի: նուկի. ունկի:
Նուհուպէթ: տես Նուխուպէթ:
Նունուֆար, Է-լի-ֆէր չիչէկ: նունուֆար. հարսնամատն. կոկոռ. շուշան ջրային:
Նուշ. պադէմ: նուշ:
-Նշի ծառ: տես Նշենի:
-Նշի եղ: նշաձէթ:
-Նշի ծառերու տեղ: նշուտ:
-Նշի տերև: նշատերև:
Նուպ. աղջի անուն: Նուբիք:
Նուռ. նար: նուռն:
-Նռան ծառ: նռնենի:
-Նռան կեղև: կեղև նռան:
-Նռան հատ: հատ նռան:
-Նռան նման, կամ նռան պէս: նռնաձև:
-Նռան փայտէ գաւազան: գաւազան նռնենի:
Նուսխայ: նուսխայ. հրահանգ. օրինակ:
-Նուսխայի պէս: նուսխայապէս:
Նմնման. խիտը նման: յարենման. համանման. նմանակիր. զուգակիր. նմանակից. զուգակից. հանգունատիպ. նմանատիպ. զուգատիպ. զուգահաւասար. համատիպ:

–Նմանման ըլլալ. խօփ Նմանիլ։ համանմանիլ. յարանման գոլ։
–Նմանման ընել։ յարանման առնել. առնել ըստ օրինակին։
–Նմանման ընող կամ ըրած։ ճշգրտագործ. ճշգրտահան։
Նստած. Նոփօձ փէզը. Նոփօձ Իէքն. օթուրմուշ։ նիստ. Նստեալ. բազմեալ. Նստուկ. 'ի Նըստուկ. 'ի Նստելեաց։
–Նստած քնանալ։ 'ի Նիստ ննջել. 'ի Նստելումն ննջել։
–Նստած տեղը կամ Նստելով ուտել։ 'ի Նստելեաց ուտել։
–Ձեր ոչխարը Նստած տեղը կը մընտուէր։ ձեր պախրէՆ 'ի Նստուկ աղբէր։
Նստարան. Նոփէլու փէզ։ Նստարան. բազմոց. բազմականն. բազմիք. Նստիք. հանգստարան. գահ. բեմ. գահակ։
–Նստարան Թուփերէ շինած։ Թուփայ։
–Նստարան՝ Նստոկի տօր Նստոտարը Նձնփի։ ամոլ. լուծ. բազմոց։
Նստեցնել։ օթուրթմաք. Նստուցանել. բազմեցուցանել։
–Նստեցնել։ փոխը ԻՆչեցունել՝ ԻՆլղէն մրուրը։ տես Տակը ԻՆչեցնել։
–Նստիլ։ Նստիլ. բազմիլ բնակել հեծանել։ — Կը Նստի առասպելներ կը շինէ։ Նստի առասպելս կարկատէ։
Նստելու տեղ տուող։ բազմականատու։
Պարսից աշխարհական զօրքին Նստելու տուն ընելով։ Նստոյ գաւառս արարեալ ազատաժողով արեաց։
Հայոց Թագաւորներուն Նստած տեղը։ 'ի Նիստս Թագաւորացն Հայոց։
–Նստիլ մէկ տեղ։ բազմակից լինել. աթոռակից. գահակից բազմել։
–Նստիլ՝ Թռչնոց կամ հաւերու՝ ծառի կամ Թառի վրայ։ զարիլ. զագարել. գագար առնուլ. Նստիլ. հանգչիլ։
–Նստիլ ձիու վրայ։ տես Հեծնել։
–Նստիլ՝ հողուն, փոշին՝ ջրին փոխը, փոխը Իչնալ։ սկիլ. զՆստիլ։
–Նստիլը. օթուրուշ։ Նիստ։
Նստուածք. փան. փողփի, և այլն. էաբըմ։ տես Դիրք՝ փողփի, և այլն։
Նստուկ տեղ. կօթ. կէօթ։ երասատան. սրբան. յետոյք. հեծուկ. վայրարկու. Նստոյ տեղի։
Նստող. օթուրան։ բազմական։
Նօխուտ։ սիսեռն։
Նօխտայ։ տես Կէտ, և Արատ։
Նօսր. խաֆիֆ. ինճէ։ անօսր. անօսրական. Նօսր. ծանծաղ։
–Նօսրեր։ անօսրութիւնք. անօսութիւնք։
–Արմատը Նօսր։ Նօսրաբոյս։
–Թևերը Նօսր։ անօսրաթև։
–Հողը Նօսր։ Նօսրահող. անօսրահող։
–Մազերը Նօսր։ Նօսրահեր։
–Մասերը Նօսր։ անօսրամասն։
–Մարմինը Նօսր։ անօսրամարմին։
Նօսրընալ։ անօսրիլ. անօսրանալ։
Նօսրցնել։ անօսրացուցանել. անօսրել։
Նօսրութիւն։ անօսրութիւն. անզգայութիւն. Նրբութիւն։
Նօտար. քեաթիպ։ Նօտար. դպիր. քարտուղար. դիւանադպիր։
–Նօտարաց գլուխ։ տ. Գրագիրներու գլուխ։
Նօտարութիւն։ դպրութիւն. Նօտարութիւն. քարտուղարութիւն. դիւանադպրութիւն։
Նօտր՝ Գիր։ Նօտր։
Նօտր գրել։ Նօտրել։

Շ

Շաբաթ. ճումաէրթէսի։ շաբաթ։
Շաբաթ պահելը։ շաբաթակրօնք. շաբաթումն։
–Շաբաթ օր հանգչիլ։ շաբաթանալ։
–Շաբաթ օրը պահող. ճումաէրթէսի էրթէսիյէ։ շաբաթապահ. շաբաթախօսիր։
–Շաբաթ օրուան ճամբու չափ։ ըստ շաբաթու ճանապարհի։
Շաբաթ. հաֆթայ, որ է եօթը օր։ շաբաթ. եօթնեակ. եօթներեակ. եօթներորդ։
–Շաբաթէ շաբաթ միջնակով գանապատութիւն կընէին։ միջնակաւ գրանցն դիտաւորութեան կային շաբաթաւոր։
–Շաբաթը մէյմը։ շաբաթ 'ի շաբաթէ. 'ի շաբաթեանն միանգամ։ [Նեակ մի։
–Շաբաթ մը։ շաբաթօրեայ ժամանակ. եօթ-
–Շաբաթուան մը պաշտօն ընող։ շաբաթամուտ։ — Անոնցք մէյմէկ շաբաթ կընէին պաշտօննին կրօնաւորներու կանոնով։ հասարակաց էր շաբաթամուտն ըստ կարգի միայնակեցաց։
–Շաբթու մը։ շաբաթական. շաբաթօրեայ։
–Շաբթու մէջ։ 'ի շաբաթու. 'ի շաբաթեան. 'ի շաբաթամիջի։
–Շաբթու պաք։ շաբաթապահք. շաբաթապահութիւն։
Շաբաթամուտք. ճումաէրթէսի։ շաբաթամուտ։
Շաբաթաւոր. ճումաէրթէսի բանուոր։ շաբաթաւոր։
Շաղ. Շաղ ըլլալ. Շաղութիւն. և այլն։ տես Ուրախ. Ուրախանալ. Ուրախութիւն. և այլն։
Շաթըր. չէյիկ։ սուրհանդակ. կարապետ. Նուիրակ. յառաջընթաց. Նախընթաց. քաջընթաց. օժանդակ. օժընդակ։
–Շաթըրի պէս։ սուրհանդակօրէն. կարապետօրէն։

Շաթըրութիւն: սուրհանդակութիւն. կաբապետութիւն. յառաջընթացութի. նախընթացութիւն:
–Շաթըրութիւն ընել: սուրհալ. սրանալ. կարապետել:
Շալ: այծեայ. ասուի:
–Շալէ. շալէ շինած: ասուեայ:
Շալակ. արխայ. ուրխ: շալակ. թիկունք. թիկնամէջ. միջանունք. ողն. ապջր:
–Շալակը առնել: տես Շալկել:
Շալի. շալի պէս գործած սոֆ: ցփոփ:
Շալլախ մալլախ: մերկանդամ. մերկամարմին:
Շալկել. Վրան առնել. ինչպէս բեռ վերցնելը: շալակել. կրել. առնել. ըստանձնել. բառնալ. բառնալ 'ի թիկունս. ըստանձին բառնալ:
Մէկիկ մէկիկ շալկեց տարաւ: բարձեալ զմի մի ըստ անձին՝ տարաւ հեռի: [ձին:
Սանդուխները շալկած: սանդուղս ըստ ան-
Քաղքին դռները շալկեց: զդրունս քաղաքին առ ըստ անձին:
Տասը մըրն սանդուխները շալկած կը տանէր: տասն խրասախ բերէր ըստ անձին (զսանդուխսն):
Շալկելու. ուղունչայ ուղմաղ: բառնալի. կրելի:
–Շալկելու զէմպիլ, կամ խուրար, և այլն: շալակ:
Մէկ կողմի զէմպիլը կամ խուրարը: շալակամասն. կէս շալակայ:
Շալղամ. շալղամ: շողգամ. գոնդեղ:
Շալվար. Վրայի պօլ ձորփէ: անդրավարտիք. տաբատ:
Շախաձի: ծաղրածու. ծաղրասէր. կատակաբան. կատակախօսութեան. կատակերգ. կատակերգակ. կատակ:
Շախայ. հանաք. հանըք: ծաղր. կատակ. խաղ. ծաղրածութիւն. ծաղրաբանութիւն:
–Շախայ ընել: խաղ առնել. խաղ արկանել. ծաղր ածել. առնել ինչ ընդ խաղ կամ ընդ այսն. խաղաբանել: – Անչնորք շախաներ կընէ: 'ի խեղկատակութիւնս հատանի. խեղկատակէ:
–Շախայ չընող: անկատակ. անծաղր. անծաղրածու:
–Շախայի խօսք: սնթափական բանք:
–Շախայով: ընդ կատակս. ընդ խաղ. ընդ ծաղր: – Մենք շախայով ըրինք: մեք ընդ խաղ արարաք: – Մերը շախայով ըսաւ: և ծերն խաղալով ասէ:
–Շախան թող: թող կամ թոյլ տուր անդր զխաղդ. թող զկատակդ:
Շախուր շուխուր. շխըր շխըր: շառաչմամբ:
–Շախուր շուխուր ձայն: } շառաչիւն. շաչիւն:
–Շախռտոց: }
–Շախռտոց հանել: շառաչել. շաչել
–Շախռտոց հանող: շառաչուն:
Շաղ: տես Շիւղ:
Շահ: տես Թագաւոր:

Շահ. փայտայ. հաւէլէ: շահ. օգուտ. արդիւնք. արդասիք. օգտութիւն. օգտակարութիւն. օգտաւետութիւն. շահեստ. շահեկանութիւն. շահընծայութիւն: տես և Օգուտ:
–Շահ. վաստակ: տես Վաստակ:
–Շահ՝ ըսփէի. ծանէլէ. փայդ: վաչխ. տոկոսի. շարխասպ:
Տոկոսին վրայ շահ առնելը: շահառութիւն:
–Շահ առնող: շահընկալ:
–Շահ ընել. փայտայ էյլէմէք: շահիլ. օգտիլ. օգտել: տես և Օգուտ ընել:
–Շահ չընել, կամ Շահ մը չընել: անօգուտ լինել. ունայնաձեռն կամ դատարկաձեռն ելանել. 'ի դերև ելանել:
–Շահ չըներ. փայտա էյլէմէզ: ոչինչ օգտէ. օգտէ և ոչինչ. ազդէ նմա և ոչինչ:
–Շահ ընող: տես Շահաւոր, և Վաստըկող:
–Շահ ժողվող: փայտը փէնչիրէն: շահաժողով:
–Շահ ունող: տես Շահաւոր:
–Շահ չունող: տես Անշահ:
–Շահը ուզող. իր չահը նայող, կամ իր չահը փընտըռող: շահախնդիր. շահասէր. օգտածարաւ:
–Շահ սիրել: շահասիրել:
–Շահ սիրելը, կամ շահուն ետևէն ըլլալը: շահասիրութիւն:
–Շահ մը տեսնել: օգտիլ. շահիլ:
–Շահով տալ ըստակը: տալ զդրամ 'ի վաշխու: տես և Մամլէլով տալ: [լալ:
Շահատ. Շահատ ըլլալ: տ. Վկայ. Վկայ ըլ-
Շահաւոր. փայտալը: շահարար. օգտակար. արդիւնարար. շահաբեր. օգտաբեր. արդիւնաբեր. պտղաբեր. շահաւոր. արդիւնաւոր. շահաւէտ. օգտաւէտ. շահընծայ. շահեկան. շահաւետական. շահեկանացու. օգտամատոյց:
–խիստ Շահաւոր: բազմարդիւն. մեծաշահ. բազմաշահ. յոգնաշահ. արդիւնաշատ. շահաւետաբեր:
–Շահաւոր եղած: շահեկանացեալ:
–Շահաւոր կերպով: շահաւորաբար. շահեկանաբար: [շահաւորել:
Շահեցնել: շահեցուցանել. օգտեցուցանել.
–Շահեցնել ստակը. այոխէին բանեցնելով չոգցնել: յարդել զարծաթ. 'ի շահ ածել. 'ի վաճառաշահ արկանել. շահաւետել:
Ծուլութիւն ըրաւ ստակը շահեցընելու: 'ի շահ ածել զքանքարն վատացաւ:
Շահզադէ, կամ շէհզադէ: տես Թագաւորի որդի:
Շահըն. Բազէն է: տես Բազայ:
Շահթերէ. խոտ է: անձխոտ. ընծախոտ:
Շահիլ. գազանմաք: շահիլ. օգտիլ. շահաւորիլ. ստանալ. պտղաբերել. շահաւէտել:
Շահիլ՝ ղծոըը: շահել. շլնել. հաճել զմիտս. հաճեցուցանել. հաւանեցուցանել. յինքն յանկուցանել. յարեցուցանել յինքն. ածել զիւրև. յինքն ածել:

Հրեաները շահելու համար։ զի զՀրեայս
զիւրև ածիցէ։
Պատուելով կը շահէր զանոնք։ պատուասի_
րաբար յինքն ածէր զնոսա։
Շահին։ տես Բազայ։
Շահինշահ։ տես Պայար։ [գործ։
Շահծու՝ ձուկ։ շահածու. շահարար. շահա_
Շահմէրտան. ցից զարնելու մեծ բօխմախ։ Թակ։
Շահնիշին։ պատշգամբ. պաշտգամբ. պաշտօն_
կամք։
Շահնիշինլի։ պատշգամբաւոր։
Շահտամար։ տես Շնչերակ։
Շահցու. ֆայտալը։ տես Շահաւոր։
Շաղ. բարակ բօղի պէս անձրև, կամ նէմ։ շաղ.
ցօղ. տարափ։
–Շաղ իջնել. բարակ անձրև գալ, կամ ցօղաբեր
իջնել։ տեղալ շաղոյ. տեղալ տարափոյ. իջա_
նել ցօղոյ։ տես և Ցօղ։
Շաղախ։ տես Ցեխ։
Շաղափ. մաթքաբ։ շաղափ։
–Շաղափով ծակել։ շաղափել։
Շաղված. եօղուրուլմուշ։ զանգեալ։
–Շաղված՝ ալիւր, հող, և այլն։ զանգուած ա_
լեր, հողոյ, և այլն։
–Շաղված հողէ։ հողազանգուած։
Շաղվել։ զանգել. զանգանել։
–Կնկան հրամմէց հաց շաղվել։ կնոջն հրամա_
յեաց հայս թրել։
Շամ. քաղաք է։ Դամասկոս։
Շամ ֆըստըղը։ սոնոպրի։
Շամաթամաթէլի։ թիթեղն պղնձի։
Շամաթալը։ Շամաթայ։ տես Աղաղակաւոր.
Աղաղակ։
Շամախի. քաղաքի անուն։ Շամքար։
Շամամ։ }
Շամամայ։ } մեղրապտուղ. շամամ։
Շամանտուրայ՝ կանթեղի։ Ճրագարերան։
Շամառ։ ապտակ. ափլէզ։
Շամառ զարնել։ ապտակել. ապտակ հանել,
տալ, դնել, հարկանել, ածել, մատուցանել։
–Զարաչար շամառ զարնել։ ապտակալից կամ
ապտակակոծ առնել։
–Շամառ զարնելը։ ապտակահարութիւն։
–Շամառ զարնօղ։ ապտակատու։
–Շամառ ուտել։ ապտակիլ. ապտակակոծ
լինել։
Շամբի ձոր. քաղաքի անուն։ Խրամ։
Շամէթ. Շամ վիլայէթի։ Ասորիք։
Շամլը։ }
Շամցի։ } դամասկացի. 'ի Դամասկոսէ։
Շամշուլատէ, կամ շամշուատէ. բէրդի անուն։
Շամշուղէ. Շամշողդէ։
Շամստան, կամ շամաստան։ տես Մոմատան։
Շամփուր. քէպապի շիշ։ շամփուր։
–Շամփուր՝ էրշիքի. որ է բէրզաղի տոփեղքը։ Հայկ։
–Շամփուր ունօղ։ շամփրաւոր։
–Շամփուրը զարնել։ շամփրել։
Շայիր, կամ շայըր։ տես Բանաստեղծ։

Շան բնութիւն. Շան գլուխ. Շան ձայն, և
այլն։ տես 'ի Շուն բառն։
Շաշի. Շաշիութիւն։ տես Շիլ. Շիլութիւն։
Շաշխուն, կամ շաշղըն։ բախած. մոլոր. ապա_
կայ. պանդոյր. պակասամիտ. թերամիտ.
ծանծաղամիտ. խօթամիտ։ տես և Խենթ,
և Անձրկած։
–Շաշխուն գլուց։ տես Ափեղցփեղ խօսք։
–Շաշխուն ըլլալ։ տես Խենթենալ։
–Շաշխուն խօսիլ։ տես Ափեղցփեղ խօսիլ։
Շաշխունութիւն։ ծանծաղամտութիւն. խօ_
թամտութիւն. պակասամտութիւն. թերա_
մտութիւն։ տես և Խենթութիւն։
Շաշխունութիւն ընել։ տ. Խենթենալ. Խենթել։
Շաշմիշ եղած. շաշըրմըշ։ շուարեալ. տարակու_
սեալ. զարմացեալ. ապշեալ.
ընդարմացեալ։
–Շաշմիշ ըլլալ։ շուարիլ. գուամարիլ. ապշիլ.
զարմանալ. հիանալ. ընդարմանալ. յապուշ
լինել. յապուշ մնալ. յապուշ դառնալ.
յապուշ կրթիլ. յապուշ հարկանիլ. յափ_
շութիւն պարտիլ։
–Շաշմիշ ըլլալը։ շուարումն. շուար. զար_
մանք. ապշութիւն. զարմացումն։
Շաշըրթմիշ ընել. շաշըրթմաք. շաշըրթմաք։ շուա_
րեցուցանել. զարմացուցանել. ապշեցուցա_
նել. ընդարմացուցանել։
Շապ. շիպ։ պաղլեղ. արջն. շպլեզ։
Շապիկ. կէօմլէկ։ շապիկք. պատմուճան.
պճղնաւոր. բաճկոն. կապուտ. քղթանակ։
–Շապիկ կամ շուրջառ լաթին սարկաւագի։
տես Տալմաթիկոն։
–Շապիկ՝ օձու։ տես Օձու շապիկ։
–Շապիկ՝ ղըր ուրծըլէ, կամ ոսկէղէն ըլէնթի փոքր կը
դնէն։ տես Ասատառ՝ բանի մը փոքր կարած։
–Բանի մը վրայ մէտաղէ կամ ապակիէ շապիկ
հագցընել։ շապիկել ապակով, դրուագել.
ագուցանել։
Շատ. Գետի անուն է։ տես Դիկլաթ։
Շատ. չօք։ բազում. յոլով. յոգն. շատ. ոչ
սակաւ. առատ. յաճախաւոր. ձոխ. բազ_
մաթիւ. յոգնաթիւ. յոգնահամար. հա_
րուստ. ծանր. ձիգ. օգուտ։ – Շատ ժամա_
նակ ձայն ձգեցին ու լացին։ ձայն բարձեալ
լացին օգուտ ժամս։ – Շատ մարդ կար հետը։
էր ընդ նմա ամբոխ բազում։ – Շատերը։ բա_
զումք. ոչ սակաւք։
–խիստ Շատ։ բազմայոլով. ամենաառատ. բազ_
մագին. բազմապատիկ. բազմահոծ. յոգնա_
պատիկ. բազմաթիւ. բազմահամար. բազ_
մայեղց։
–խիստ Շատ հիւընդութիւններ։ բիւր ինչ
աղխս բազմութեան ախտից։
–Շատ. (ժամանակի) չօք։ յոյժ. կարի. առաւել.
ևս. շատ. բազում. յերկար. ընդ երկար։
–Շատ ծեծեցին։ զան հարին յոյժ։
–Շատ արդարութեան եաւէ մի ընկնիր։ մի
կարի արդար լինիր։

—Շատ բարձրանալը՝ շատ ցածնալու նշան է: ևս բարձրանըն, ևս կործանելոյ նշանակ է: Ըռէնչպէր մարդը թէ շատ ուտէ, թէ քիչ ուտէ, անուշ կը քնանայ: քաղցր քուն է ծառայի, եթէ սակաւ և եթէ շատ կերիցէ:

—Շատ չարչարեցին, կամ շատ լացին: բազումս չարչարեցին, կամ բազումս լացին:

—Շատ կեցաւ բանտին մէջը: յերկար, կամ ընդերկար եկաց 'ի բանտին:

—Շա՞տ (Պէյ Պէչարէ.): և կարի 'իսկ քաջ. այո ամենևին:

—Որդիքս ինչպէս են. — շատ աղէկ: զիա՞րդ կան որդիքն իմ. — Ազնիւ:

—Շատ աղէկ կամ շատ ապրիս: ազնիւ, (ծառայ բարի և այլն:)

—Շատ. Գէրաղըրլըգըն մաննին: տ. զ բառն Խիստ:

—Շատ ալեկոծութիւն ունեցող: բազմալի. բազմածուփ. բազմակոհակ:

—Շատ աղեկութիւն ընող: բազմերախտ:

—Շատ անասուն ունեցող: բազմանասուն:

—Շատ անուն ունեցող: բազմանուն:

—Շատ անգամ: բազում անգամ. յոլով անգամ. բիւր անգամ. շատիցս. յոլովաբար յաճախ. յաճախակի. բազում այն է. յոլովիցս. բիւրիցս. յոլովակի. յոգնակի:

—Շատ անգամ բարիներն ալ կը չարանան: բազում այն է որ 'ի բարի մարդկանէ չարք լինին:

—Շատ անգամ յաղթեցինք քան թէ յաղթըւեցանք: բազում այն է զի յաղթող գտեալ եմք և ոչ յաղթեալ: տես և Հեղ:

—Շատ աշխատանք: բազմաշխատութիւն:

—Շատ աշխատող: բազմաշխատ:

—Շատ աչուի. չոփ աչ+ ունող: բազմաչեայ. յոգնաչեայ:

—Շատ ապրանք ունեցող: բազմաղխի. բազմավաճառ:

—Շատ ապրիլ. Եէլոր ապրիլ: կեալ ընդ երկայն աւուրս. երկարել զաւուրս. երկայնակեաց լինել:

—Շատ ապրիս. չօ+ Եաշա: կեցցես ընդ երկայն աւուրս, ընդ յամայր ամս, յամերամ. պարագայց ամօք. բազմամօք. երկայնաւուրք յաւելցին քեզ. ազնիւ:

—Շատ ապրիլը: յերկարակեցութիւն. երկայնակեցութիւն. երկայնաւուրք. երկայնօրեայ կեանք. յամայր ամք. բազմակեցութիւն:

—Շատ ապրշում ունող, կամ շատ ապրշում բերող: բազմամետաքս:

—Շատ ապրող: շատակեաց. երկարակեաց. երկայնակեաց. երկայնօրեայ. բազմաժամանակեայ. յոլովակեաց. բազմամեայ. յոգնամանակեայ:

—Շատ Աստուած պաշտելը: բազմաստուածութիւն. յոգնաստուածութիւն:

—Շատ աստուած պաշտելու վերաբերեալ: բազմաստուածեան:

—Շատ աստուած պաշտող: բազմաստուած. յոգնաստուած. բազմադև:

—Շատ ատեն: տես Երկան ատեն:

—Շատ ատենէ 'ի վեր: տես Շատոնց:

—Շատ արհեստ ունող. հէզարիֆէնն: բազմարուեստ:

—Շատ արմատ ունող: բազմարմատ:

—Շատ արցունք թափող: բազմարտօսր:

—Շատ բան: յոլովութիւն. յաճախութիւն:

—Շատ բան ածող: բազմագին. մեծագին. յաճախագին:

—Շատ բան առնող կամ պարունակող: բազմապարունակ. բազմատար. բազմունակ. յոգնատար:

—Շատ բան բաշխող: բազմաբաշխ. բազմաղեղ. բազմաղեղուն:

—Շատ բան գիտցող: տես Շատագէտ:

—Շատ բան դիզած: բազմամթեր. բազմահամբար. յոգնահամբար:

—Շատ բան ընծայող: բազմանուէր. բազմընծայ:

—Շատ բան ժողվող, կամ ժողված: բազմաժողով. յոգնահաւաք. բազմամթեր. յոգնաժողով:

—Շատ բան կրցող: բազմաբաւական:

—Շատ բան հնարող. հէզարիֆէնն: բազմահնար. բազմարուեստ. բազմանիւթ:

—Շատ բան ունող, կամ առնող: տես Շատ բան առնող կամ պարունակող:

—Շատ բան պատմող: բազմապատում. բազմավէպ:

—Շատ բանի խելքը հասնող: տես Շատագէտ:

—Շատ բանով խառնած: բազմախառն. յոգնախառն:

—Շատ բարև: ողջոյն. ողջունատրութիւն. խնդալ: — Ձեզի շատ բարև: բազմասցի ձեզ ողջոյն:

—Շատ բարև բերող: ողջունաբեր:

—Շատ բարև ընել: ողջոյն տալ. ողջոյն մատուցանել. ողջոյն ընծայել. ողջոյն շատ տալ. ողջունել: — Շատ բարև կընէ: ողջոյն շատ շնորհէ:

—Շատ բարև ղրկել: ողջոյն առաքել. ողջոյն մատուցանել: [ողջունատու:

—Շատ բարև ղրկող, կամ շատ բարև տուող:

—Շատ բարձր: բազմաբերձ:

—Շատ բեռնաւորած: բազմաբեռն:

—Շատ բերան ունող: բազմաբերան. բազմաբերանեան:

—Շատ բերք տուող, կամ բերքը շատ: բազմարդիւն. բերրի. յոգնաբեղուն:

—Շատ բիծ ունող: բազմաբիծ: յոգնաբիծ. բծական:

—Շատ բիւր կամ բիւրաւոր: բազմաբիւր. բազմաբիւրաւոր. յոգնահազար:

—Շատ բնակիչ ունող, կամ բնակիչը շատ: բազմաբնակ. բնակաւէտ. մարդաշատ. բազմամարդ. յոլովամարդ:

-Շատ բոց ունող, կամ բոցը շատ: բազմաբոց. բոցածաւալ:
-Շատ գաւառներ ունեցող կամ գաւառները շատ: բազմագաւառ:
-Շատ գիր ունեցող: բազմագիր. բազմատառ. բազմատառեան. յոգնատառեան:
-Շատ գիրք ունեցող: բազմամատեան. յոգնամատեան:
-Շատ գլուխ ունեցող: բազմագլուխ. յոգնագլուխ. բազմագլխի. բազմագլխեան:
-Շատ գովելի: բազմագով. բազմագովեստ:
-Շատ գութ ունեցող: բազմագութ. բազումողորմ. բազմագորով. յոլովագութ:
-Շատ գութ ունենալը: բազմագթութիւն:
-Շատ գոյն ունեցող: բազմագոյն. բազմագունակ. բազմագունի. բազմագունեայ. բազմագունեան. բազմերփեան. բազմերանգ:
-Շատ գտնուող: բազմագիւտ. յոլովագիւտ. յոգնագիւտ. յաճախագիւտ. առատագիւտ:
-Շատ դև ունեցող: բազմադև:
-Շատ դեղ կամ դիզած: բազմադեղ. յոգնադեղ. յոլովադեղ. բազմակոյտ. յոլովակոյտ. բազմաբարդ. յոգնահամբար:
-Շատ դէմք ունեցող: բազմադէմ. յոգնադիմի. բազմադիմի. յոգնատեսիլ. բազմատեսիլ:
-Շատ դիզուած: բազմադեզ. շեղջաշեղջ. դիզադեզ. բազմակոյտ:
-Շատ դիէ, կամ շատ կողմէ: բազում ուստեք:
-Շատ դիմանալ: երկար տևել. երկարաձգել. յամել. յամենալ:
-Շատ դիմանալը: յերկարաձգութիւն. յերկարութիւն:
-Շատ դիմացնել, կամ շատ տարի դիմացնել: ձգել. երկարել. երկարաձգել:
-Շատ դիմացող: երկարատև. երկարաձիգ. երկարաւոր. երկարակեաց. բազմակեաց. բազմամեա. յամայր. յամերամ: տես և Շատ ապրող, և Շատ կեցող:
-Շատ չդիմացող: տես Քիչ ապրող:
-Շատ դուռ ունեցող: բազմադրուան:
-Շատ եղանակ ունող: բազմանուագ:
-Շատ ետևէն ընկնիլ: զհետ լինել ընդ երկար. հետամուտ լինել. ձիգ զհետ մտանել:
-Շատ երգելը: բազմերգութիւն:
-Շատ երգող: բազմանուագ:
-Շատ երիկ ունենալը: բազմայրութիւն:
-Շատ երիկ ունող, կամ շատ երիկ մարդու կին եղող: բազմայր:
-Շատ զահրէ ունող, կամ ժողվող: բազմահամբար. յոգնահամբար. պաշարապինդ:
-Շատ զարդարած: բազմազարդ:
-Շատ զարդարած ըլլալը: բազմազարդութի:
-Շատ զաւակ ծնանող: յոլովածին. բազմածին. բազմածնունդ. ծննդական:
-Շատ զաւակ ունենալ: բազմասերել. յոգնասերել. շատասերել:
-Շատ զաւակ ունենալը: բազմազաւակութիւն. բազմորդութիւն. բազմածնութիւն բազմամանկութիւն:
-Շատ զաւակ ունող: բազմազաւակ. բազմորդի. բազմամանուկ. շատազաւակ:
-Շատ զբաղմունք ունեցող: բազմազբաղ. մեծազբօս. բազմահոգ:
-Շատ զէնքերով ամրացած: բազմազէն. բըազմազէն:
-Շատ զրուցող, կամ խօսող: տես Շատազրուց:
-Շատ զօռով, կամ շատ զօռ ընելով. Էօրֆ իչին. ձէօր ինչին: տագնապաւ. մեծաւ բըռնութեամբ:
-Շատ զօրաւոր: բազմազօր. յոգնաձեռն. բազմաձեռն: [ձեռն. բազմազօր:
-Շատ զօրք ունեցող: բազմաձեռն. յոգնա-
-Շատ զօրք ունենալը: բազմաձեռնութիւն. յոգնաձեռնութիւն. յոլովաձեռնութիւն:
-Շատ թագաւոր ունեցող: բազմաթագաւոր. բազմիշխան:
-Շատ թել ունեցող (քնար): բազմալար. բազմաղի: [ւեան:
-Շատ թև ունեցող: բազմաթև. բազմաթե-
-Շատ թիւրլիւ: բազմազան. բազմատեսակ. բազմօրինակ. բազմադէմ. բազմատարազ. բազմազն. բազմազգի. բազմադիմի. բազմապիսի. բազմայեղ. բազմակերպ. բազմատեսիլ. բազմաձև. բազմատիպ. բազմայեղանակ. բազմամասնեայ. բազմապատիկ. բազմահնար. բազմարուեստ. բազմագունակ. բազմադիմակ, յոգնազան. յոգնատեսակ. յոգնօրինակ. յոգնադէմ. յոգնատարազ. յոգնադիմի. յոգնապիսի. յոգնակերպ. յոգնատեսիլ. յոլովատեսակ: տես և Թիւրլիւ թիւրլիւ:
-Շատ թիւրլիւ աղանդով: բազմաղանդ:
-Շատ թիւրլիւ ըլլալ: բազմազանիլ:
-Շատ թիւրլիւ ըլլալը: բազմազանութիւն:
-Շատ թիւրլիւ ճճիներ: բազմաճճիք:
-Շատ ժամանակուան: բազմաժամանակեայ. բազմօրեայ. վաղեմի. վաղընջուց. բազմամանակեայ. բազմանակեայ. վաղնջական. յոգնաժամանակեայ:
-Շատ ժառանգներ ունեցող: բազմաժառանգ:
-Շատ ժուռ եկող: շատաշուրջ. շատաշրջիկ. բազմաշրջիկ. բազմայած:
-Շատ իշխան ունող: բազմիշխան:
-Շատ լեզու ունող, կամ գիտցող: բազմալեզու. բազմաբարբառ. բազմաձայն. բազմաշուրթն. լեզուախօս: — Շատ լեզուներ խօսելու շնորհք: լեզուազգեաց:
-Շատ լեռներ ունեցող: լեռնային:
-Շատ լէքէ ունեցող: տես Շատ բիծ ունեցող:
-Շատ լուսով, կամ լոյսը շատ: բազմալոյս. բազմաճաճանչ:
-Շատ լսող կամ շատ բան լսող: բազմալուր:
-Շատ խաբող: բազմախաբդաւի. բազմապատիր:
-Շատ խաբւող: բազմախաբ:

-Շատ խաղ կամ ելևէջ ունեցող (երգ)։ բազմախաղ. բազմախաղան։
-Շատ խազինայ ունող, կամ շատ խազինայ աժող։ բազմագանձ. մեծագանձ. բազմաքանքար։
-Շատ խաղեր ունող։ բազմայօդ։
-Շատ խաղցող։ խաղասէր։ [շատ։
-Շատ խանէ ունող։ բազմախորան. խորանա-
-Շատ խաչի նշան ունող։ բազմախաչ։
-Շատ խարճ գնացած, կամ շատ խարճով եղած։ մեծածախ. բազմածախ. շատածախ։
-Շատ խնամք ունեցող։ բազմախնամ։
-Շատ խոտ եղած տեղ։ յոգնաճարակ. ճարակաշատ։
-Շատ խուխ ունեցող։ բազմախուխ։
-Շատ խռոված։ բազմախռով։
-Շատ ծառայ ունեցող։ բազմածառայ։
-Շատ ծառերով կամ ծառերը շատ։ բազմածառ։
-Շատ ծեծ ուտել։ ա. խիստ մեծ Ծեծ ուտել։
-Շատ կամարներ ունեցող։ բազմակամարակապ։
-Շատ կապ ունող։ բազմակապ։ տես և Չորս դիէն կապած։
-Շատ կենալ։ յերկարել. յամել. կալ ընդերկար. հանել ուրեք աւուրս բազումս. բազում ժամանակս լինել ուրեք. կալ մնալ ընդ յերկար։
-Շատ կերակուր ունող։ բազմախորտիկ. մեծահաց։
-Շատ կերպ բնութեան տէր։ բազմաբարոյ։
-Շատ կերպով։ բազում մասամբք. բազմամասնաբար. բազմամասնապէս. յոգնօրէն։
-Շատ կերուխում։ զեղխութիւն. շուայտութիւն։
-Շատ կեցող կամ ապրող։ շատակեաց. երկարակեաց. երկարատև. յամայր. յամերամ. յոլովակեաց. երկայնակեաց. բազմակեաց. հինաւուրց։ տես և Շատ դիմացող։
-Շատ կին ունեցող, կամ շատ հեղ կարգուող։ բազմակին. բազմամուսին. բազմամուսնացեալ. բազմահոմանի. բազմահոմեան։
-Շատ կոխած, կամ կոխող։ բազմակոխ. բազմագնաց. բազմակոխելի. բազմախիտ։
-Շատ կռիւ մտած։ բազմամարտ. պատերազմափորձ։
-Շատ կսկիծ ունեցող կամ կսկիծը շատ։ շատակսկիծ. դառնակսկիծ։
-Շատ կսկծալի։ բազմաղէտ. աղիողորմ։
-Շատ կարորուանք ունող։ յոգնամեան. յոգնամանեայ. բազմամեան. բազմամեանեայ. բազմահասուած. յոլովահասած. բազմաբաժին։ [համբեր։
-Շատ համբերող։ բազմահամբեր. յոգնա-
-Շատ համրանք ունող։ մեծաթիւ. բազմաթիւ. յոգնաթիւ. բազմահամար. բազմաւոր։
-Շատ հեղ առնուած։ բազմառիկ։
-Շատ հունձ ունող։ բազմահունձ։
-Շատ ձայն ունող կամ հանող։ բազմաձայն. բազմաբարբառ. բազմահունչ։
-Շատ ձեռք կամ զօրք ունենալը։ բազմաձեռնութիւն. յոգնաձեռնութիւն։
-Շատ ձեռք ունող։ բազմաձեռն. բազմաձեռնեան. յոգնաձեռն. յոլովաձեռն։
-Շատ ղաթ, կամ շատ ղաթէն. չօգ գաթլը. չօք գաթլարն։ բազմապատիկ. բազմակուղ. բազմաղի. բազմաթերթ. բազմակրկին. յոլովապատիկ. յոգնապատիկ. յոգնակուղ. յոգնակղի։
-Շատ ղաթերով տուն։ բազմայարկ։
-Շատ ղաթ ընել։ բազմապատկել. յոգնապատկել։
-Շատ ճամբայ բռնող, կամ շատ ճամբայ գնացող։ բազմահետ. բազմաշաւիղ։
-Շատ ճամբայ ունող. եօլու չօք։ բազմաշաւիղ. յոգնաշաւիղ. բազմահետ. բազմագնաց. բազմագնալի. յոգնագնալի։
-Շատ ճանկեր ունեցող։ բազմամագիլ. ճանկճանկոտ։
-Շատ ճղեր ունող։ տես Ճղերը շատ։
-Շատ մազ ունեցող կամ մազը շատ։ բազմահեր։
-Շատ մաղձ ունեցող։ բազմամաղձ։
-Շատ մարդ սպաննող։ բազմախողխող։
-Շատ մեղք ունեցող։ բազմամեղ. բազմայանց. շատամեղ։
-Շատ մեղք ունենալը կամ մեղքի շատութիւն։ բազմամեղութիւն։
-Շատ մօտուլ ունող, կամ շատ մօտուլ ուտող։ յոգնախաթան։
-Շատ նշան ունեցող, կամ շատ բան նշանակող։ բազմանշան. բազմանշանակ։ — Շատ բան նշանակելով. բազմանշանակապէս։
-Շատ շատ. (Ռէյ.) չօք չօք. փէք չօք։ Թէ շատ. Թէ աւելի։
-Շատ շատ հարուր տարի։ և Թէ առաւել ամս հարիւր։
-Շատ շատ՝ չորս խուրուշ պիտի խարճէ։ և Թէ շատ, դահեկանս չորս. ոչ ինչ աւելի քան զչորս դահեկան։
-Շատ շատ՝ իրեք օր։ եթէ եւ քաջ՝ զերիս աւուրս։ Առ օր մի և առ վաղիւ, և թերևս քաջ՝ զերիս աւուրս։
-Շատ շարժող։ բազմաշարժ. յոգնաշարժ։
-Շատ ոտուի։ բազմոտանի։
-Շատ ոտք ունենալը։ բազմոտնութիւն։
-Շատ ուտելը։ շատակերութիւն։ տես և Որկրամոլութիւն։
-Շատ ուտող։ շատակեր. բազմակեր. յոլովակեր. գժոխորովայն։ տես և Որկրամոլ։
-Շատ պարգև տուող։ բազմաշնորհ. բազմաշնորհաբաշխ. բազմապարգև։ տես և Շատ բան ընծայող։
-Շատ պարտքի տէր։ բազմապարտ։

-Շատ պտուղ տըւօղ: տես խիստ Պտղաբեր:
-Շատ պտուտ ունօղ, կամ շատ պտըտօղ: բազմամին. բազմամանի. բազմամանուած. բազմահոլով:
-Շատ պէօլիւկ բաժնուած: բազմադաս:
-Շատ ջանալ: բազմաջան լինել:
-Շատ ջանալով: բազմաջան:
-Շատ ջուր ունեցօղ կամ ջուրը շատ: բազմաջուր. շատաջուր:
-Շատ սիւներ ունեցօղ: բազմասիւն:
-Շատ սխալանք ունող, կամ շատ սխալօղ: բազմասխալ. դիւրասխալ. բազմավրէպ. բազմայանց. բազմագթելի:
-Շատ սօյ: տես Շատ թիւալիւ:
-Շատ վազվզօղ՝ մարդ, կամ անասուն, և այլն: բազմայածեան. յոգնայածուկ:
-Շատ վազօղ՝ ջուր, գինի, եղ, և այլն: բազմահոս. յոգնահոս. առատահոս. բազմահոսան. յոգնահոսան. բազմաբուղխ. առատաբուղխ. բազմածոր. առատածոր:
-Շատ վաստակ ընօղ, կամ շատ շահօղ: բազմաշահ. յոգնաշահ:
-Շատ տալ: տես Առատաձեռն ըլլալ:
-Շատ տարածուած: բազմածաւալ. լայնածաւալ. անոլորտ:
-Շատ տարիքով: բազմամի:
-Շատ տարուան: տես Շատ ժամանակուան:
-Շատ տեղ: բազում ուրեք. յոլով ուրեք:
-Շատ տեղէ: 'ի բազում տեղեաց. 'ի տեղեաց տեղեաց. բազում ուստեք. յոլով ուստեք. յոգնուստ:
-Շատ տեսակ կերակուրներով: բազմախահ. բազմահարկի. բազմախորտիկ:
-Շատ տերև ունեցօղ: բազմաթերթ. բազմատերև:
-Շատ տրտում: բազմատխուր. բազմատըրտում. ծանրաթախիծ:
-Շատ ցորեն բերօղ: բազմացորեան:
-Շատ ցրուած: բազմացիր. բազմացունդ:
-Շատ փայտ ունեցօղ, փայտը շատ: բազմագերան. բազմանիւթ:
-Շատ փափագելի: բազմաբաղձ. բազմաբաղձիկ. բազմատենչալի:
-Շատ օրուան: բազմօրեայ:
-Շատէ քիչ: փոքր 'ի շատէ:
-Շատը մէկէն, կամ շատ կերպով: յոգնակի. յոգնօրէն. բազմաբար:
Շատախ. գաւառի անուն: Շադախ. Շատախ:
Շատախօս տես Շատազրուց:
Շատագէտ: բազմագէտ. խորագէտ. բանգէտ. բանիբուն. զգօն. բազմահանճար. բազմահըմուտ. բազմատեղեակ. յոգնագէտ:
Շատագիտութիւն: բազմագիտութիւն. խորագիտութիւն. բազմահմտութիւն. շատահըմտութիւն:
Շատազրուց. լաֆազան: շատախօս. շատաախօս. բազմախօս. բազմաձայն. բազմաբան. յոլովաբան. շաղփաղփ. լեզուագար. լեզուանի. շաղակրատ. շաղաւաշուրթն. բազմաստոց:
-Շատազրուց ըլլալ. լաֆ սէօյլէլ: շատախօսել: բազմախօսել. բազմաբանել. շաղակրատել. լեզուագարել. լեզուանիլ:
-Շատազրուցութիւն: շատախօսութիւն. բազմախօսութիւն. բազմաբանութիւն. յոլովաբանութիւն. շատաբանութիւն. լեզուագարութիւն. լեզուանութիւն. շաղակրատութիւն. շաղփաղփութիւն. շաղփաղփանք:
-Շատազրուցութիւն ընել: 'ի շատախօսութիւն հատանիլ:
-Ձիթողուցին որ շատ խօսի: չետուն նմա բազմացուցանել զխօսս:
Շատկեկ. չօքճայ: հարթուստ մի. ոչ սակաւ:
Շատնալ: բազմանալ. յոլովանալ. առատանալ. յաւետանալ. յաւէտանալ. շատանալ. յոլովիլ. յաւելուլ. առաւելուլ. յաճախել. աճել. բազմապատկիլ. յորդել:
Մեղքերն որ չեն խոստովանուիր՝ կը շատնան: մեղք որ ոչն խոստովանին՝ թանձրանան:
Որչափ որ հարստութիւնը կը շատնայ: ըստ յորդել ստացուածոց:
Ջուրը շատնալ: զեղանիլ. յորդել:
Ամեն տարի Նեղոսին ջուրը կը շատնայ: տարեւորական ժամանակօք զեղանի Նեղոս:
-Խիստ Շատնալ: անբաւանալ:
Շատոնց, կամ շատոնցմնէ. չօքդան. չօքդան պէրի: վաղ. վաղուց. վաղնջուց. վաղ ուրեմն. վաղու եւս. 'ի վաղուց. 'ի վաղնջուց. 'ի վաղ ժամանակաց. 'ի հարուստ դարուց. 'ի վաղուց հետէ. անդուստ 'ի վերուստ:
Շատոնցվան: տես Շատ ժամանակուան:
Շատութիւն. չօքլուք: շատութիւն. բազմութիւն. յոլովութիւն. առատութիւն. ճոխութիւն. պերճութիւն. յորդութիւն. առաւելութիւն. յաճախութիւն. խուռն:
Նայեցանք մենք ան մեծ համբաւքին շատութեանը: հայեցաք մեք 'ի խուռն մեծաթիւ համարոյ:
Մարդկանց շատութեանը չկրցաւ գխմանալ: յաճախութեան ամբոխին ոչ կարաց գտեմ ունել:
Կարիճներուն շատութեան մէջ կեցած է Բէլ: անցեալ կայ 'ի մէջ խուռն քաջաց Բէլ:
Անոր աղուորութիւնը տեսնալու անբաւ բազմութիւն կը դիզուէր: 'ի տեսիլ գեղոյ նորա զեղեալ խուռն կաճառաց կու տակէր:
Շատ բազմութեամբ ամեն քաղքըներէն տաքով հոն կը վազէին: հետի յամենայն քաղաքաց խուռն ընթանային անդր:
Շատրվան: շատրուան. ջրբուղխ:
Շատցած: յաճախեալ. յորդեալ. յորդ:
Շատցնել: բազմացուցանել. առատացուցանել. ճոխացուցանել. յաճախեցուցանել. աճեցուցանել. յորացուցանել. յորդեցուցանել. զօրացուցանել. մեծացուցանել. յոլովել. յաճախել. յորդել. յորդորել. յոգնա-

պատկել. բազմապատկել. յաւելուլ:

-խիստ Շատցնել՝ արթըրմագ, չօգալթմագ, զիատէլը, և այլն: բեղնաւորել. արգասաւորել. ուռճացուցանել:

Շատաւոր. չօգլու: յոգնաւոր. բազմաւոր. յոգնական:

-խիստ շատաւոր: բազմագումար. բազմագունդ. յաճախագունդ. բազմախումբ. յոգնախումբ. բազմահաւաք. բազմաժողով. բազմամբոխ. բազմերամ. յոգնաթիւ. յոգնաժողով. յոգնախումբ. յոգնախմբեան. յոգնախուռն. յոգնահամար. յոգնահոյլ. յոգնաձեռն. յոլովաձեռն. բազմաձեռն. բազմահոյլ. բազմաբոյլ. յոգներամ: տես և Միւրիւ սիւրիւ:

Շար. դիւզիւնճիւք: շար. բեհեզ. շղարշ:

-Շար՝ ազնիւ, կամ բանած. ֆէչլեամի: ալընդուս:

-Շար հագնող: բեհեզազգեաց. բեհեզազգեստ. սնդուսաւոր:

-Շար շինող, կամ գործող: բեհեզագործ:

-Շարէ: բեհեզեայ. բեհեզեղէն:

-Շարէ շապիկ: բաղեան. պատմուճան բեհեզեայ: [գուած:

-Շարէ շինած, կամ գործած: բեհեզազան-

-Շարէ շինած մաղ: շարմաղ:

-Շարի պէս, կամ շարի նման: բեհեզատիպ:

Շարագրել. բան գըրել: շարագրել. շարադրել. շարագծել. մատենագրել. կազմել. յօրինել. քերթել. տողել:

Շարագրութիւն. ըրշադըրէլը, եամ ըրշադըրած բան: շարագրութիւն. շարադրութիւն. քերթութիւն. բանահիւսութիւն. քերթուած. քերթած. շարագրած:

-Արձակ շարագրութիւն: հետեւակ բան:

-Ոտանաւոր շարագրութիւն: տաղաչափութիւն. բան չափաւ:

Շարագրող: շարագրող. շարադրող. բանարար. շարագիր. շարադիր. բանահիւս. քերթող:

Շարած. դիզիլմիշ: շարեալ. տողեալ. շարած:

-Աղուոր շարած: գեղեցկաշար. գեղեցկակարգ:

Շարական. գիրքը: շարական. շարակնոց:

Շարական. երգը: շարական. երգ շարականաց. նուագերգութիւն. օրհներգութիւն. երգաբանութիւն:

Շարապ: տես Գինի:

Շարապխանայ: տես Հնծան:

Շարել. դիզմէք: շարել. տողել. շարայարել. շարագրել:

Շարթ: տես Գաշ. և Զափ. [illegible]:

Շարժ. դէպրէնմէ. գըմըլտանըլ: շարժ. շարժումն. շարժութիւն. շարժուած. խաղացք. խլըրտումն:

Շարժ: զէլզէլէ: տես Ժաժ:

Շարժական: տես Շարժուն:

Շարժել: շարժել. դրդուել. յողդողդել:

-խիստ շարժել: շարժլել. ցնցել. ցունց տալ:

-Թուրը շարժել: թուր շողացուցանել:

-Սուրը հանեց ու կը շարժէր փախցընելով զինքը: մերկացուց զսուսերն և թօթափէր, զարհուրեցուցանելով զնա:

-Շարժել, 'ի բաշխանուխան, կամ 'ի կարխ. և այլն: տես Դրդուել:

-Շարժել՝ ջուրը, գինին, և այլն. չալքամաք: յուզել: տես և Զալխամիշ ընել:

-Շարժել կամացուկ մը: տես Կամացուկ մը շարժել: [կան:

-Շարժելու. գմըլտանաճագ: շարժելի. շարժա-

-Շարժելու պատճառ. գմըլտադան: շարժելական. շարժուն. շարժիչ. շարժողական:

-Շարժելու տեղ: շարժարան. շարժատեղի. շարժեալ:

-Շարժիլ: շարժիլ. խաղալ. երերիլ. տարբերիլ. դեդեւել. խլրտել. տատանիլ:

Թող չկարար նաւուն ասդին անդին շարժիլ: չտայ թոյլ նաւուն այսր անդր տայթաքել:

Մէկ տեղ շարժիլ: շարժակից լինել:

-Շարժելու կրթուած. շարժավարժեալ:

-Շարժիլ երթալ: խաղալ գնալ. յառաջ խաղալ:

-Շարժիլ կամացուկ մը: ֆօֆօշալ: խլրտիլ. մեղմով շարժիլ:

-Շարժիլը: տես Շարժ. դէպրէնմէ:

-Շատ շարժիլը: բազմաշարժութիւն:

Շարժուածք: տես Շարժ. դէպրէնմէ:

Շարժուն: շարժելի. շարժական. երերուն:

-Շարժուն երկինքի մարմինները: շարժանակք:

-Շարժուն կամ շարժական աստղուածք կամ աստղանք: շարժունք. մոլորակք:

Շարժող: տատանեալ. շարժական. շարժող:

-խիստ Շարժող: երերածուփ. յոգնատատան. յոգնաշարժ. բազմաշարժ:

-չՇարժող: տես Անշարժ:

Շար 'ի շար. փիղի փիղի. գաթար գաթար: տողանի. 'ի շար անկեալ. տողաբար. շար 'ի շար. 'ի տող անկեալ:

-Շար 'ի շար ընել: 'ի շար արկանել. 'ի տող արկանել. շարայարել:

Շարմաղ. դիւզիւնճիւք էլէքի: շարմաղ:

Շարմաղուն կամ շարմղուն ալիւր. ախիր ունու: նաշիհ. զտեմակ ալիւր. սեմինտր. սեմիդալ. խորակ:

Շարունակել. հանապազորդել. տեւել. ձգել. երկայնել. տոկալ. յամել. յառաջ մատուցանել:

-Շարունակել երթալ մէկ ճամբան: վարել զհետ ինչ. վարել զուղին:

Շարուած բան: շարեալ. տողեալ:

Շարք. փիղի: շար. շարոց. դիրք. տող:

-Շարք՝ բանի, կամ խօսքի: տես Կարգ բանից, կամ խօսից:

-Շարք մարգարտի: հորմայք. տակք. շարք. համատակք.

—Շարքով գնել: տես Շարել:
Շաւղ. Շաւղը. Շաւղլանմիշ ըլլալ: տես Ճառագայթ. Ճառագայթաւոր. Ճառագայթել. և այլն.
—Շաւուլ. հիւտան եամ փիւրինճէտէն ըփէկա լըր եամ գուրծիւ: ուղղամալար:
Շափըղայ. չափղայ: խոյր. արտախուրակ. գդլախարկ:
Շաքար. տես Շէքէր:
Շաքի. չէտի. էշէէր եամ գուտուտի մը անուն է: Գուգար.
Շեթլանդ. կղզիի անուն. Սկանդրէ.
Շեղ: տես Շուղ:
Շեղած. սափմըշ: շեղեալ. խոտորեալ. խոտոր. շեղ. առշեղ:
Շեղեցնել: շեղեցուցանել. խոտորեցուցանել: արտուղեցուցանել. զարտուղեցուցանել. շեղել. խոտորել. արտուղել. զարտուղել. զարտուղի հանել:
Շեղեցընող: շեղիչ. խոտորեցուցիչ:
Շեղիլ: շեղիլ. առշեղիլ. խոտորիլ. արտուղիլ. զարտուղիլ. զարտուղի գնալ կամ ելանել. կարթել. արտաքոյ արշաւել. խոտորնակել:
Ուրիշ կողմ շեղիլ: յայլ կողմն կարթել:
—Շեղիլը: շեղումն. խոտորումն:
Շեմ. էշիք. սեամք:
—Շեմ դրան քովերու. [illegible] ցուցած էշիքն է: դրանդի:
—Շեմ վերի: բարաւոր. կողակ:
Շեշտ. խազ մ'է, որ գրի վրայ կը դնեն՝ ինչպէս ա.՛: շեշտ:
—Շեշտ ունող: շեշտաւոր:
Շեշտել: շեշտել. ոլորակել. վերասասանել.
Վերջի վանկին վրայ շեշտ ունեցող: շեշտոլոր: շեշտոլորակ. յանգապարոյկ. յանգաշեշտ:
Վերջընթեր վանկին վրայ շեշտ ունեցող: յարաշեշտ. յարաշեշտոլոր. յարապարոյկ:
Վերջընթեր վանկէն առաջ շեշտ ունեցող: նախայարաշեշտ նախայարապարոյկ:
Շեռ. [illegible]: մեզ:
Շերեփ. քէփչէ: շերեփ:
—Շերեփի կոթ: շերեփակոթ:
—Շերեփի ձեւով: շերեփաձեւ:
Շերտ. փիլիմ: շերտ: [րոյ:
—Շերտ մը պանիր: մի շերտ պանիր կամ պատ-
—Շերտ՝ քարի: տես Փառի շերտ:
—Շերտ շերտ. փիլիմ փիլիմ: շերտաս շերտաս:
—Շերտ շերտ ընել: շերտել. շերտատարար առնել:
Շէլէմ. քաղաքի անուն: Սաղիմ:
Շէխ, կամ շէյխ: ծեր. աւագ. իշխանաւոր. մեծաւոր. գլուխ. առաջնորդ:
Շէկ. սարը. սարըմթրագ. գումրալ: շէկ. խարտեաշ. խարտեաշագոյն. շիկատեսակ. շիկորակ. շառագոյն. շիկակարմիր. շիկագոյն:
—Շէկ՝ դէպ 'ի կարմիրը ընկած: շիկակարմիր. աշխէտ: [գունել:
—Շէկ ըլլալ: խարտեաշանալ. շիկնիլ. շառա-

—Շէկ մազերով: տես Դեղին մազերով:
—Շէկ ու աղէկուկ: խարտեաշագեղ. խարտեաշուկ:
—Շէկ գունով խայիչ: շիկափող:
Շէհիտ: տես Մարտիրոս
Շէհիր. Շէհիր ազասը. Շէհիրլի: ա. Քաղաք. Քաղաքի վերակացու. Քաղաքցի. և այլն:
Շէմէ: տես Մոմպատ:
Շէմսիէ: հովանոցակ:
Շէյխուլամ, կամ շէյխուլիսլամ: քրմապետ թուրքաց. մոգպետ տաճկաց.
Շէն. մուրթ բնակած. շէնլիք: շէն. շինանիստ. բազմամարդաբնակ. մարդաբնակ. մարդաշէն. բնակաւէտ. բարեշէն:
—Շէն ու աւեր տեղուանք: յապաւասս և յանապատս: Տես և բնակիչ շատ ունող: Աշխարհքս շէն պահող: աշխարհաշէն:
—Շէն ըլլալ: շինութիւն առնուլ:
Տունդ շէն ըլլայ: եղիցի շինութիւն 'ի տան քում.
—Շէն պահել: շէն ունել:
—Շէն ըլլալը. շէնլիք: շինութիւն:
—Շէն մարդ. [illegible]: տես Ուրախ:
Շէնլիկ, կամ շէնլիք. խաղ ու խնդում. շէննէլը: ուրախութիւն. խնդութիւն. ցնծութիւն. խնճոյք. հանդէս:
—Շէնլիկ. [illegible]: արուարձանք. արուարձանեայք:
Շէնցընել: ընուլ շինութեամբ:
Շէնք. եափը. եափը. պինայ: շէն. շինուած. կերտուած. կազմուած. դաստակերտ:
—Շէնք. շինած եան. շինելու եէրը. շինէլը: շինած. կազմած. գործած. կերտած. կերտուած. կազմուած. շինուածոյ. արարած. ստեղծուած. հաստատուած. յօրինուած. դրուած. շէն. կազմ:
—Շէնք չունող: անշէն. անգործ. անկազմ:
—Շէնք վարպետ: քերուբ գործած. յօրինուած. դրուագ:
—Շէնքը խիստ աղուոր: շքնաղաշէն. շքնաղակերտ:
—Շէնք շնորք. էտաբ. էնտամ: շնորհ. բարեձեւութիւն: տես և Ձև:
—Շէնք շնորք չունող: տես Անշնորք:
—Շէնքով շնորքով: բարեձև. բարեշնորհ. բարեգեղ:
Շէշիտ: երփնորակ. երփներանգ:
Շէշխանէ: վեցանկիւն. վեցանկիւնի:
—Շէշխանէ. չէշխանէլի. չոք խանէ, եամ չոք դի ունող: բազմանկիւն. բազմանկիւնի. յոգնանկիւնի:
Շէպէք: տես Կապիկ:
Շէպէքի: տես Հիւսած (աչք աչք):
Շէր. Շէր նետել: տես Բռնխառն. Բռնխառն գնել:
Շէրահաթ: տես Դատաստան. և այլն:
Շէրի. Շէրի ըլլալ: տես Օրինաւոր. Օրինաւոր ըլլալ:

-Շէրի խօսիլ: տես Արդար խօսիլ:
-Շէրին խնդրել: վիրաւորանս խնդրել. խնդրել զարդարութիւն:
Շէրիտ. ժապաւէն. վերջաւոր. երիզ. մանեոր:
Եզերքը շէրիտ կարած: ժապաւինեալ. աթինեալ:
Ոսկի շէրիտը գլխարկին բոլորտիքը պատելով: ոսկի թիթեղն 'ի խոյրն ժապաւինեալ:
Շէրպէթ. քաղցր ըմպելիք: օշարակ. ըմպելի:
-Շէրպէթ. դեղ մաքրողական: սրբադեղ. լուծական դեղ. մաքրողական դեղ:
Շէփիկելէ. Բառի մէջ գործիք մի է, որ ...բան կը փակցնեն, կամ կէփէն: ջնջուցիչ: [կատ:
Շէքեայէթ: տես Ամբաստանութիւն. և Գան_
Շէքէր: շաքար:
-Քէլլէ Շէքէրի: փենիտ: [քարի:
-Շէքէրի կուտտ մը, կտոր մը: կոշկոռ մի շա_
-Շէքէր կաթեցնել. մեղր կաթեցուցանել. քաղցրանալ իբրև վխորիսխ մեղու:
-Շէքէր տուօղ եղէգը: եղէգն շաքարաբուղխ:
Շէքէրլամէ, կամ շէքէրլէմէ: շաքարեղէն. քաղցրաւենի. քաղցուենի:
Շէքէրճի. շէքէր շինօղ, կամ ծախօղ: քաղցրագործ. քաղցրավաճառ:
Շէքվայ, ... : տես Ամբաստանութիւն:
-Շէքվայ, ... : տես Գանկատ:
Շէօհլէ. Շէօհլէլի: տես Ճառագայթ. Ճառագայթաւոր:
Շէօհրէթ. Շէօհրէթլի: տես Շնորք. ...: Շնորքով:
Շէօհրէթսիզ: տես Անշնորք:
Շէֆթալի. ...: դեղձ:
-Էթլի շէֆթալի: ալոց:
-Շէֆթալի. ծառը: դեղձի. դեղձենի:
Շըլըխլի. Շըռլըղան: տես Շըլըխլի: Շալըղան:
Շըռա: շեշտ. շեշտակի:
Շիլ. ...: շիլ. բլշակն. խեղ. աչօք:
Գիտցիր որ շաշի աչքը շիտակ չիկրնար նայիլ: գիտաս զի ակն խեղ ուղիղ նայել ոչ կարէ:
-Շիլ ըլլալ: շլանալ. բլշակնիլ:
-Շիլ ընել. ...: շլացուցանել:
Շիլութիւն: շլութիւն. շլացութիւն. բլշակնութիւն:
Շիմշէք: տես Փայլակ:
Շինած. ...: շինեալ. կերտեալ. կազմեալ. յօրինեալ. կառուցեալ. շինուածոյ: տես և Շինել:
Եգիպտոս երկու դուռ ունի շինած, ու իրեք լիճ ինքիրեն եղած: ունի Եգիպտոս դուրս շինուածոյս երկու, և լիճս երեք ինքնեղս:
-Ուր որ Աստուծոյ խորանը շինած է: ուր հաստատեալ է խորանն Տեառն:
-չՇինած: անկազմ. անշէն. անարդ:
-Շինած բան: տես Շէնք. ...:

Շինել. ...: շինել. կերտել. կազմել. առնել. գործել. կառուցանել. արուեստակել. արուեստել. կազմակերպել. յարդարել. յօրինել: տես և Ընել:
Տուն կամ նաւ շինել: հիմնել զտուն կամ զնաւ. արուեստաւորել զտուն:
-Շինել՝ ...: ստեղծուլ. ստեղծանել. կազմել. կազմակերպել. հաստել:
Մոմէ նաւեր կը շինէր ձեռքով: ձեռօքն ըստեղծանէր 'ի մոմոյ նաւս:
-Շինել ...: ստեղծաբանել. պաճուճաբանել. պաճուճել. ստայօդել. կցկըցել. կարկատել. առասպելել:
-Կուռքերը մարդկանցմէ շինուած են: կուռք հաստատեալք են 'ի մարդկանէ:
-Շինել՝ ...: տես Դարբնութիւն ընել:
-Շինել՝ ...: տես Թափել՝ ...:
-Շինելը: շինումն. շինութիւն. կազմութիւն. կազմակերպութիւն. արարչութիւն. կառուցումն. կազմուած:
-Շինելու. ...: առնելի. կերտելի. գործելի:
-Շինելու տեղ: կազմարան. գործարան. արուեստանոց. դարբնոց. հիւսնոց:
Շինիկ. ...: գրիւ գրուան:
Շինծու. ...: շինածոյ. շինուածոյ. շինեալ:
-Շինծու. ... (...): մտածին. մտացածին. մակամտածական. ստեղծական. ինքնաստեղծական. ինքնագրուագեալ. պաճուճեալ. կարկատուն. կցուածոյ. ստապաճոյճ. հնարեալ. ստեղծեալ. մտածնոյց. ինքնաստեղծ. ինքնահնար. ստայօդ. կցկցուն. առասպել:
Պրիամոսի կողմանէ շինծու թուղթ: ստեղծեալ թուղթ իբր ի Պրիամոսէ:
Առանց շինծու զարդերու: ինքնազարդ. առանց արուեստակութեան.
Շինծու պատճառանքներ չեն կրնար խաբել ան ատեանը: ոչ ինչ պատճառք արուեստաւորք խաբեսցեն զատեանն զայն:
-Շինծու խօսք. ... (...): ստեղծաբանութիւն. պաճուճաբանութիւն. առասպելաբանութիւն. առասպելախօսութիւն. ստայօդութիւն. շաղփաղփութիւն. կցկցուն կամ ստայօդ բանք. կարկատուն խօսք. ինքնաստեղծ զրոյցք. առասպելք:
Շինուածք: տես Շէնք:
Շինուիլ: շինիլ. բաղկանալ:
Շինօղ: շինող. կերտող. կազմող. առնող. արարիչ. կազմիչ. ստեղծիչ. գործիչ. շինելի. կերտելի. առնելի. գործելի:
Շիշ՝ ...: շամփուր:
Շիշակ. ...: ուրոջ. ամիկ:
Շիշէ: ապակի. շիշ. բիւրեղ:

-Պզտի շիշէ : ապակեակ :
-Գինիի շիշէ : ապակեակ գինւոյ :
-Քիթը ծուռ շիշէ : կնճափող : [ձուլել:
-Շիշէ դարձնել. պուզ կէօրէլ փալ : սառուցանել.
-Շիշէ՝ եղի : տես Եղի աման :
-Շիշէէ, կամ շիշէէ շինած : ապակեղէն. ապակեայ. բիւրեղեայ :
Շիշէճի : ապակեգործ :
Շիշպօղազ. Շիշպօղազութիւն : տես Որկրամոլ. Որկրամոլութիւն. և այլն :
Շիշտիրմէ : ուռուցիկ. ուռուցուկ :
Շիպ. շապ : պարզլեզ. արգն. շպլեզ :
Շիռէթ : զրպարտիչ. բանսարկու :
Շիտ. չըպան. սիւիւլճիւկ : կեղ. խոց. պալար :
Շիտակ. տօղրու : ուղիղ. ուղղորդ. անշեղ. անթիւր. անմոլար. անստերիւր :
Շիտակ. ճշմարիտ : տես Ճշմարիտ :
-Շիտակ անկիւնով, կամ անկիւնը շիտակ : ուղղանկիւն. ուղղանկիւնի :
-Շիտակ արտաբերելը : ուղղաձայնութիւն :
-Շիտակ գիծերով : ուղղագիծ :
-Շիտակ գնացող կամ գալող : ուղղագնաց. ուղղաշաւիղ : — Գլուխը շիտակ քալող : ուղղորդագնաց :
-Շիտակ գրել : ուղիղ գրել. ուղղագրել :
-Շիտակ գրելը : ուղղագրութիւն :
-Շիտակ գրող, կամ գրած : ուղղագիր :
-Շիտակ դատաստան. Շիտակ դատաստան ընել : տես Արդար դատաստան. Արդար դատաստան ընել :
-Շիտակ դաւանանք ունող : } տես Ուղղափառ :
-Շիտակ դաւանող :
-Շիտակ երթալ, կամ Շիտակ ճամբայ երթալ : ուղիղ գնալ. գնալ ընդ ուղղորդն. գնալ անստերիւր. հարթ ընթանալ :
-Շիտակ ընող : ուղղագործ :
-Շիտակ խօսիլ : տես Ճշմարիտ խօսիլ :
-Շիտակ կանգնած, կամ կեցած : կանգուն. կանգնաւոր. ուղղաբերձ. արձանացեալ. ուղղատեսակ : [կանգնել:
-Շիտակ կանգնեցնել : արձանացուցանել.
-Շիտակ կանգնիլ, կամ կենալ : արձանանալ. արձանացեալ կալ :
-Շիտակ կարծուած : ուղղակարծ : — Շիտակ կարծիք չէ ատ կարծիքը : ոչ արդարև այսօքիկ կարծեցեալ լինին :
-Շիտակ կերպարանքով կամ կերպարանքը շիտակ : ուղղակերպ : [ղապէս:
-Շիտակ կերպով : ուղղակի. ուղղաբար. ուղ-
-Շիտակ կշռած : ուղղակշիռ. արդարակշիռ. իրաւակշիռ. հարթակշիռ : տես և Ա. յար :
-Շիտակ կտրած : ուղղակտուր. հարթահատ :
-Շիտակ կցել : ուղղակցել :
-Շիտակ ձևի խոթել : ուղղաձևել :
-Շիտակ ձևով : ուղղաձև. ուղղորդաձև :
-Շիտակ ձող : քանոն :
-Շիտակ մտքով, կամ միտքը շիտակ : ուղղախոհ. ողջախոհ. ողջամիտ : — Միտքը շիտակ ըլլալը : ուղղամտութիւն. ողջախոհութիւն :
-Շիտակ նայուածք : ուղղատեսութիւն :
-Շիտակ նայող. աչը չիփակ : ուղղահայեաց. ուղղատես. համարձակատես. համարձակահայեաց :
-Շիտակ նետող : ուղղաձիգ.
-Շիտակ նստիլ : կանգուն նստիլ : [լու:
-Շիտակ ու երկայն պօյով : տես Սէլվի պօյ.
-Շիտակը սիրող : ուղղահամբոյր :
-Շիտակ ստեղծող : անսխալաստեղծ :
-Շիտակ սրտով, կամ սիրտը շիտակ : ուղղասիրտ. անկեղծ.
-Շիտակ վազող : ուղղընթաց : — Շիտակ վազեցին Եգիպտոս մտնելու : դէմ եդին մտանել յերկիրն եգիպտացւոց : [կել:
-Շիտակ վրայ գնալ : դիմել. 'ի վերայ յարձա-
-Շիտակ տանիլ : ուղղածել :
-Շիտակ տեսնող : ուղղատես : — Մութ տեղ գնացողը բան մը շիտակ չտեսներ : որ ընդ խաւար գնայցէ, ոչինչ կարէ տեսանել կշիռ :
-Շիտակ փչող : ուղղաշունչ :
-Շիտակ քալող : տես Շիտակ գնացող :
-Շիտակ քաշող կամ քաշած : ուղղաձիգ. ուղղագիծ :
-Շիտակ քարոզող : ուղղաքարոզ :
-Շիտակը քննող : ուղղաքննին :
Շիտակութիւն : տես Շիտկութիւն :
Շիտկած : ուղղեալ :
Շիտկել. դիւզէլ : ուղղել. ուղիղ առնել. ուղղաձևել. ուղղակերտել. յերիւր ածել. հարթել. տափարակել. յերիւրել :
Շիտկէ շիտակ : արդարութեամբ. ուղղակի. իրաւացի. արդարապէս. անպաճուճապէս. պարզապէս. պարզաբար. պարզօրէն. համարձակ. անպատրուակ. ազատաբերան. պարզուղիղ : [բերան:
-Շիտկէ շիտակ խօսող : պարզախօս. ազատա-
Շիտկըռտել : յօրինել. յարմարել. յարդարել. — Մազերդ աղէկ մը կըշիտկըռտես : Ճշգրիտս իմն զգանգուրս վարսից նշանակես :
-խիստ Շիտկըռտած : ամենայարդար :
Շիրազ : փարսի անուն : Շիրազ :
Շիրակվան : ղարսու էլլէր : Շիրակ : [գաղաք:
Շիրայ : շըրա : քաղցու. խաղմուզ. արիւն խա-
-Շիրայով հարբեցած, կամ գինովցած : քաղցուալից :
Շիրէ : տես Շիրայ :
Շիրին : տես Սիրուն :
Շիրին ըուէնկլի : տես Գեղեցիկ գունով :
Շիրիշ եէլի : տես 'ի բառն Հող :
Շիրխիէնճէ. տես Կերցաւ :
Շիրտէն : տես Սատամըքս՝ անտանոց :
Շիւ. խառաղէ կէղէ. ծիրուէ : կոխած խաղողոյ. չանչ. խեչ. կնճիռն :
Շիփ շիտակ. տօս տօղրու : ուղղորդ. ուղղակի. դէպ ուղիղ. կշիռ. կշռակի. դէպ և դէպ :
-Շիփ շիտակ ճամբայ : ճանապարհ հարթ և հորդ :

Եգիպտոսէն Հրէաստան շիփշիտակ կը տանէր: յԵգիպտոսէ 'ի հրէաստան պարզուղիղ տանէր:
Թուէին ուժ տալով Նիզակը շիփշիտակ անոր հասուց: Թափ տուեալ բազկացն՝ դիպեցուցանէր զցեղարդն ձահողակի:
-Շիփշիտակ կանկէն մէկալ դին անցնելով նետը: շեշտ ընդ մէջ Թիկանցն Թափանցիկ լեալ:
-Շիփշիտակ երԹալ: հանդէպ ընԹանալ:
-Շիփշիտակ գնացինք: դէպ ուղիղ գնացաք:
-Շիփշիտակ անկուած: ուղղաբերձ:
-Շիփշիտակ վեր ելած լեռ: լեառն ուղղորդ յերկրէ բուսեալ:
-Շիփշիտակ զարնել: 'ի ձահ դիպեցուցանել. ուղղակի ձահեցուցանել:
-Շիփշիտակ դէպ 'ի դիմացը Թռչել: կշիռ սլացեալ յառաջ դիմեալ:
-Շիփշիտակ նպատակին դիմացը կենալ: յանդիման նպատակին հաւաստեաւ կալ:
-Շիփշիտակ չհրամմեր, այլ անուղղակի: ոչ հաւաստապէս հրամանատայր, այլ շեղապէս:
Շիօ. [illegible]: տես Սախըղ տառ:
Շիֆայէթ. Շիֆայէթ ընել. Շիֆայէթձի: տես Բարեխօսութիւն. Բարեխօս ըլլալ. Բարեխօս:
Շիֆէ, կամ շիւպհէ: երկբայութիւն. երկմտութիւն. երկևան. երկբայք. երկբայանք. երկուանք. կասկածանք. կեղակարծիք. խէԹ:
-Շիֆէ երԹալ. [illegible]: երկբայիլ. երկմտիլ. երկուանալ. կեղակարծիլ. խիԹալ. կասկածիլ. վարանիլ. երկմտել. կեղակարծել. դեգևել. կասկածել. յերկբայս անկանիլ. յերկբայս լինել. անկանիլ 'ի վարանս:
-Շիֆէ ձգել. [illegible]: երկմտեցուցանել. երկբայեցուցանել. երկուացուցանել. վարանեցուցանել. յերկբայս առնել. 'ի տարակոյս արկանել:
Շիֆէլի՝ [illegible]: երկբայելի. երկմտելի. երկուանալի. յերկուանալի. երկևանալի. կեղակարծելի. երկբայական, կեղակարծ:
-Շիֆէլի՝ [illegible]: երկբայ. երկմիտ. վարանամիտ. կեղակարծ. կասկածոտ:
Շիֆէլի պազար: վաձառ կեղակարծ:
Շիֆէով: երկբայութեամբ. երկմտութեամբ. երկուանօք. 'ի կարծ. երկբայապէս. երկբայաբար. երկմտաբար:
Շիֆէսիզ: [illegible] ([illegible]): աներկբայ. աներկմիտ. աներկևան. անտարակոյս. անկեղակարծ. անկասկած. անշուշտ. անվեհեր. անկասկածելի. աներկմտելի
-Շիֆէսիզ. ([illegible]): աներկբայաբար. անկասկածաբար. աներկբայապէս. աներկմտաբար. առանց երկուանաց:
Շլրխոտ: շեղատամեղտ. հերատուկ. ջատուկ. ցոփաղնաց:

Շլրխոտի աղջկանց պէս: հանդոյն աղջկանց լկտեաց շքԹելոց:
Շլւեք: տես Վիզ:
Շլոր: տես Սալոր:
Շխըր շխըր: տես Շախուր շուխուր:
Շխուտոց. Շխուտոց հանել: տես Շախուտոց. Շախուտոց հանել:
Շկլաւոնիա: տես Ըշկեաւոնի երկիր:
Շնալ. [illegible]: շնալ. գողանալ զայլոց ամուսնութիւն. ական հատանել զամուսնութեան. զայլ արամբ գալ.
Զըլլայ Թէ շնայ: մի գուցէ ական հատանիցի առ ամուսնութիւնն:
Շնահաւոր. Շնահաւորել. Շնահաւորութիւն: տես Շնորհաւոր. Շնորհաւորել. Շընորհաւորութիւն. և այլն:
Շնացնել: տալ շնալ:
-Շնացող. [illegible]: շնացող. շուն:
-Շնացող ծեր: շնծեր.
-Շնացողի զաւակ: շնորդի. բոզորդի:
Շնիկ ատամը: շնատամ:
Շնիկ. [illegible]. շնիկ. սկունդ:
Շնխաւող. [illegible]: շնխաղող. մորմ:
Շնորհ: տես Շնորք:
Շնորհալի: տես Շնորհօք:
Շնորհակալ: շնորհակալու. գոհացող. շնորհահատոյց:
-Շնորհակալ չեղող: անշնորհակալ. անշնորհակալու. ապերախտ. ապաշնորհ. արեւշուշտ. շնորհազեղծ. ապախտաւոր:
-Շնորհակալ ըլլալ. [illegible]: շնորհակալ լինել. շնորհ ունիլ. շնորհակալել: տես և Գոհանալ:
Շնորհակալութիւն: շնորհակալութիւն. գոհութիւն. շնորհք: շնորհիք. տես և Գոհութիւն:
Շնորհաւոր. [illegible]: շնորհաւոր. շնորհազարդ. շնորհալից. շնորհաշուք:
-Շնորհաւո՛ր ըլլայ. [illegible]: շնորհաւորեմ. ուրախակից եմ:
Շնորհաւորել: շնորհաւորել. ուրախակցիլ. խնդակցիլ. ուրախակից լինել. խնդակից լինել:
Շնորհաւորութիւն: շնորհաւորութիւն. ուրախակցութիւն, խնդակցութիւն:
Շնորհօք. տես Շնորքով:
Շնորք, կամ շնորհ. [illegible]: շնորհ. շնորհք:
-Շնորք. [illegible]: շնորհ. շնորհք. ողորմութիւն. գԹութիւն:
-Շնո՛րք ըրէ. [illegible]: յիս տէր. շնորհեա՛ [խնձ:
Շնորք. [illegible]: շընորհ. շնորհք. գեղ. հաձութիւն. գեղեցկութիւն. գեղաւորութիւն. ազնուութիւն. բարեկերպութիւն. բարեձևութիւն. բարետեսութիւն. վայելչութիւն:
Աստուծոյ շնորքին մէջը եղող: շնորհագիւտ. աստուածահաձոյ:

-Շնորհք ընդունող: շնորհընկալ. շնորհունակ.
-Շնորհք խնդրող: շնորհախնդիր.
-Շնորհք ունող: շնորհաւոր. շնորհաւէտ:
-Շնորհք սփռող: շնորհածաւալ.
-Շնորհք տալ, կամ բաշխել: տալ շնորհս. շնորհել. շնորհաբաշխել:
-Շնորհք տալը, կամ բաշխելը: շնորհատրութիւն. շնորհաբաշխութիւն:
-Շնորհք տուող, կամ բաշխող: շնորհատու. շնորհատուր. շնորհաբաշխ. շնորհաձիր. շնորհապարգև:
-Շնորհքը ծախող: շնորհավաճառ. սիմոնական:
-Շնորհքով, կամ շնորհօք. (մախսուս.) էօլչիւլէն. ադամ կիբի: վայելչաբար. գեղեցկապէս. ըստ կարգի. ըստ օրինի. ոճով:
-Շնորհքով, կամ շնորհօք. հիւնէրլի. էտէպլի. էնտամլը. (իշլէ տիւտէ): շնորհաւոր. շնորհալի. շնորհազարդ. շնորհաշուք. շնորհակիր. բարեշնորհ. բարեվայելուչ. բարետես. բարետեսիլ. նազելի. բարեձև. բարեգեղ. բարետիպ. բարեյօգ. բարեշուք. վայելուչ. վայելչակերպ. վայելչատես. գեղեցկագիր. գեղատեսիլ. գեղեցկատեսիլ. գեղապանծ. գեղապատշաճ. ազնուակերպ:
-Շնորհքով զարդարած: շնորհազարդ:
-Շնորհքով ըլլալ: վայելչանալ:
-Շնորհքով ընել, կամ Շնորհքով շինել: բարեզարդել. շնորհազարդել. վայելչացուցանել. պայծառացուցանել:
-Շնորհքով լեցնել, կամ զարդարել: շնորհազարդել: [տար:
-Շնորհքով լցուած: շնորհալից. շնորհապա-
-Շնորհքով պատմող, կամ պատմած: յարմարավէպ:
-Շնորհքով քալել: գեղաճեմել:
-Շնորհքով քալող. սէրբէսթ եուրիւր: բարեգնաց. գեղաճեմ. շնորհաշաւիղ. գեղեցկաքայլ:
Շնութիւն: շնութիւն. շնմոլութիւն:
-Շնութիւն ընել: տես Շնալ:
-Շնութիւն սիրող: շնասէր:
-Շնութեան վարձք: շանախուր. կապչէնք:
Շնչարգել. տէնէֆսիզ օլան: շնչարգել. դժուարաշունչ. արգելաշունչ:
-Շնչարգել ըլլալ: թասել:
Շնչարգելութիւն. տէնէֆսիզլիք: շնչարգելութիւն. դժուարաշնչութիւն: [կիր:
Շնչաւոր. նէֆէսլի: շնչաւոր. շնչական. շնչա-
Շնչերակ. շահտամար: շնչերակ. մաճաս. զարկ բազկի:
Շնորոր. բօղազ նամը բուլան է: շնորոր:
Շշնկոց. ֆըսըլտը. ֆիսըլտը: շշնջիւն. շշչիւն. սօսափիւն:
-Շշնկոց հանել: շշնջել:
-Շշնկոց սիրող: շշնջասէր. քրթմնջասէր:
Շոգի. պուխար. պուղու. պուղուր: շոգի. գոլորշի. սղոխ. շոգոլի:
-պղնձի Շոգի: շոգետակ: [շոգանալ:
-Շոգի դառնալ: գոլորշանալ. անդայտանալ.

-Շոգի հանել: շնչել. վերածխել:
-Շոգիի պէս. գոլորշաձև. գոլորշատեսակ. շոգէտեսակ: [գիտամէջ:
-Շոգիոտ կամ շոգի ունող: գոլորշաւոր. շո-
Շոգիլ. տես Շողրիլ:
Շող. ըշըգ. կիւնէշ ըշըղը: տօթ. տապ. շոգ. ջեր. բորբ. գոլ. տաք:
-խիստ Շող: տօթագին. տապագին. ջերմագին. տապայեղց. տապեռանդն:
-Շողէն երուող, կամ երած: տօթախարշ. տապախարշ. տապակէզ. արևակէզ. արեգակնակէզ. տօթակէզ:
Շողով եփել, կամ խաշել: տօթախարշ առնել. տապախարշ առնել. տապակէզ առնել. տօթացուցանել:
-Շողով եփիլ: տօթակէզ կամ տապախարշ լինել. տօթանալ:
-Շողով զմարդը զարնել: տօթահար առնել. խորշակահար առնել: [մու:
-Շողուն ատենը: տօթաժամ. 'ի տօթաժա-
Շողիլ: տես Շողրիլ:
Շողիք. սիլէյա: լորձունք. բոհ. որձ. ձիք. ճողորանք: [բոհբոհել:
-Շողիք վազցնել: ծորեցուցանել զլորձունս.
-Շողիքը վազող: լորձունածոր. լորձունահոս. լորձունաբուղխ:
-Շողիքի նման: լորձնային. լորձնատեսակ:
-Շողիքի պէս: ճիօրէն:
Շողիքոտ, կամ Շողոտ. } լորձնաւոր:
Շողոտ հաղինձ, կամ հոլոլինձ, կամ հոլոլանձ. չը. փնաղ. խալըպճաղ. սիւմիւքլիւ պէօճէք. խանձողալ:
Շողոքորթ. տիլ ճէլլատ. յաղթալը. լաղայճը. եաղ. տիլ նիմնիլճի. օփլաճը. հօշամէտ սէյլէյիճի: շողոքորթ. փաղաքուշ. շողոմարար. ողոքիչ. մարդահաճոյ. քծնի. ողոքատու. շնթող. սուտակասպաս: տես և Երեսպաշտութիւն ընող:
Շողոքորթել. տիլ ճէլլատ յաղթալը: շողոքորթել. փաղաքշել. շողոմել. մարդահաճել. շնթել. ողոքել. քծնիլ. քծինս տալ:
Կերբեր առասպելեալ շունը քաղցրանալով կը քծնի: կերբեր ողոքելով շողոմէ:
Դրսուանց կը շողոքորթեն կամ կը գովեն չարագործները, ու մտքերնէն վար կը զարնեն: չարագործն յայտնի պաշտօն առնելով գովեն, և ընդ միտս պարսաւեն:
-Շողոքորթել շանը, կատուին, և այլոց կենդանեաց՝ մարդուն ոտքը յէտքը քուրքիլով. և այլն: քծնիլ. շողոմել. շնթել. շողոքորթել. քծինս տալ. 'ի քծինս հարկանիլ. սակել:
-Շողոքորթելով: շողոքորթութեամբ. շողոմութեամբ. փաղաքշանօք. շողոմելով. շողոքորթաբար. շողոմաբար. փաղաքշանօք:
Շողոքորթելու: շողոքորթական. շողոմական. փաղաքշական. շնթողական. մարդահաճոյական:
Շողոքորթելու համար չէ ըսածս: ոչ վասն պաշտօն առնելոյ ասեմ:

Շողոքորթութիւն. անաւ խօսք. ֆիլավ: շողոքորթութիւն. շողոմութիւն. մարդհլուզութիւն. մարդահաճութիւն. քսսոտութիւն. քծինք. շնթութիւն. քծնութիւն. փաղաքշանք:
Շողոքորթօղ: տես Շողոքորթ:
Շողըեցնել. էաղ ըշձաղը ըլան գըպըմաք: տօթացուցանել. տապացուցանել. փաղաղել:
-Շողըեցնող: տօթացուցիչ. տապացուցիչ. փաղաղիչ:
Շողըիլ, կամ շողուիլ: տօթանալ. տապանալ:
Շոյել. օքշամաք: գգուել. փայփայել. ողջագուրել:
-Շոյել՝ Ձօքսաքը: Ճոյել:
-Շատ շոյել: գերագգուել:
-Շոյելը. օքշայըշ: գգուանք. փայփայանք. ողջագուրանք. գգուումն. փայփայումն. ողջագուրումն:
-Շոյելով: փաղաքշաբար:
-Շոյելու: փաղաքշական:
-Շոյուիլ սիրող: գգուասէր:
-Շոյօղ: գգուիչ:
Շոշորդ. խղ խօղ. ղէր ճիղլի նիշան: նշմար. նըշմարանք. հետք. շաւիղ:
Շոր: տես Լաթ. և Հագուստ:
-Շոր. ֆուշտտաղ. հինատին լըն: կապերտ. խորձուն. կեղտաշոր:
Շորապան. գափլանձը պոշը. գափլան էթնի: հանդերձապետ. պատմուճակ:
Շորատուն: հանդերձատուն:
Շուլլըւիլ. ֆալփըլմլ. տըըլմաք: փարիլ. պատատիլ. պատիլ:
Սարմաշըխը ծառերուն կուշուլլըւի: բաղեղն զծառովք պատատի, պատաղի, պատի:
Շուկայ. չարշը: շուկայ. կրպականոց. վաճառանոց. վաճառատեղի. վաճառափողոց:
Շուկայի մէջ տեղը, կամ օրթալըխ տեղը: չարշը օրթասը: փողոցամէջ:
Շուղ, կամ շեղ. չէօք ձիէղ: շիւղ. շիղ. շեղ. կրկուտ:
-Շուղ բերել: շղաբերել:
-Շուղ բերօղ: շղաբեր:
-եղէգի Շուղեր: եղէգնախախ:
-Շուղերէ շինած: կրկտակերտ:
-Շուղը նայօղ. չէօփը նայօղ: շղադէտ:
Շուն. քէօփէկ: շուն:
-Շուն էգ: քած:
-Շուն հօվուի: գամփռ. քած: — Հովուի պահապան շունը: հովուական քածին:
-Շուն որսի: բարակ. տապականի. քերծէ:
-Շուն մարդ: շուն. շնաբարոյ. շնական:
-Շուն ջրի: տես Ջրի շուն:
-Շան աղբ: շանփին. շնփին:
-Շան բազմութիւն: շներամ. շնանի:
-Շան բնութիւն: շնաբարոյութիւն:
Շան բնութիւն ունեցող: շնաբարոյ. շնադգեաց. շնադգի:
-Շան բնութիւն ունեցող ու կնիկներու ետեւէ ինկնող: շնաբարոյ. կնամոլի. շնամիտ:

-Շան բոր: քածբոր:
-Շան գին, կամ վարձք: շանախուր:
-Շան գլուխ: շանագլուխ:
-Շան գլուխ ունեցող: շանագլուխ. շանակնճիթ:
-Շան դունչ: շնքիթ. շնկնճիթ:
-Շան եղածը, կամ ունեցածը: շնական. շնային:
-Շան լալով կողկողալը: տես Վնկվնկալ:
-Շան լակոտ: տես Լակոտ:
-Շան լափածը: շնլափ:
-Շան խլիկ: շնյարկ:
-Շան կերակուր: շանի:
-Շան կերպարանք ունեցող: շնակերպ. շանապատկեր. շանակնճիթ:
-Շան ձագ: տես Լակոտ:
-Շան ձայն: հաչ. հաչիւն. կաղկանձ:
-Շան ճանճ: շանաճանճ:
-Շան յափշտակածը, կամ առածը: շնառ:
-Շան նման դունչ ունօղ: շանակնճիթ. շընքիթ: [և այլն:
-Շան շողոքորթելը: տես Շողոքորթել շան.
-Շան որդի: շնորդի:
-Շան պէս: շնաբար:
-Շան պէս հաչօղ բերան ունեցող: շնաբերան:
-Շան պէս ուտել — Ճօըլպայըրաք եէմէք: մըազգայլիլ:
-Շան պոչ: ձետ. ագի:
-Շներու աղջեր ձգել: կուր արկանել շանց:
-Շներու բազմութիւն: տես Շան բազմութիւն:
Շունչ. նէֆէս: շունչ. հագագ. ոգի. փչումն:
-Շունչ առնել: շունչ առնուլ. ոգի առնուլ. օդս ձգել. զօդ կլանել. զշունչ կլանել. ծծել զօդ. ոգի կլանել. շնչել. շնչաբերել. շնչաբերիլ. շնչանալ:
-Շուտ շուտ շունչ առնել: հեւալ. սրթալ. հինինալ. ոգի ղօգւով ածել:
-Շունչ առնել. ֆէն մը հանգչիլ: շունչ կամ ոգի առնուլ. ոգի կլանել: տես և Հոգի առնել:
Ուժովները գերի տանին, որ տնանկները քիչմը շունչ առնեն: զհզօրսն գերի վարեսցեն, զի տնանկքն սակաւ մի շունչ կլցին:
Մէկէն շունչ առածնուն պէս նորէն վրայ վազեցին: նոյնժամայն շունչ կլեալք՝ դարձեալ յարձակէին:
Հանգիստ չիտուաւ ինծի որ շունչ առնեմ: չետ ինձ հանգիստ զոգի առնուլ:
Չթողուցին ինծի և ոչ շունչ առնել: ոչ թոյլ ետուն ինձ և ոչ զոգի անգամ առնուլ:
-Շունչ առնելը: շնչումն. շնչաբերութիւն. շնչառութիւն. տուրևառ շնչոյ:
-Շունչ առնելու գործարանը: շնչափող. թոք:
Շունչ առնող: շնչառու. շնչաբեր: [հան:
-Շունչ հանող կամ շունչ հանելու ծակ: շնչա-
-Շունչ չունող: անշունչ. անշնչական. անհագագ. անոգի. անհոգի: [ցուցանել:
-Շունչ տալ. տալ զշունչ. շնչաւորել. շնչա-

–Շունչը անուշ։ տես Անուշ փչող։
–Շունչը բռնուած։ շնչարգել. շնչակտուր։
–Շունչը վնասակար։ չարաշունչ։
–Շունչը կտրող։ շնչհեղձուցիկ. շնչարգել.
շնչակտուր։ [չահան։
–Շունչը դուրս հանող գործիք։ շնչելոյզ. շըն-
–Շունչը երկան, կամ երկան շունչ ունող։
երկարաշունչ. երկարոգի։
–Շունչը խեղդող։ շնչահեղձոյց. շնչհեղձուցիկ.
հեղձամղձուկ. մղձկուտ. շնչարգել։
–Շունչը կտրիլ. Ինչպէս կըլլայ շատ հոգնելուն։
հատկլել։ տես և Շունչը հատնիլ։
–Շունչը հատած, կամ կտրինցուցած։ ոգե-
սպառ. շնչակտուր. անշնչացեալ. շնչասպառ։
–Շունչը հատնիլ։ շնչասպառ լինել. շնչահատիլ.
անշնչանալ։
–Շունչը հատնիլը։ անշնչութիւն։
–Շունչի ճամբայ։ շնչերակ. շնչաբեր երակ։
Շուշան. զամպագ. Բէզլէր։ շուշան։
–Շուշան ըլլալ, կամ շուշանի նմանիլ։ շուշա-
նանալ։ [բեր։
–Շուշան բերող կամ բուսցընող։ շուշանա-
–Շուշան ծախող։ շուշանավաճառ։
–Շուշանի գոյն ունող։ շուշանագոյն։
–Շուշանի ձեւով շինած։ շուշանագործ։
–Շուշանի ձեւ ունող։ շուշանաձեւ. շուշանա-
տիպ. շուշանանման։
–Շուշանի մեւթալիք։ շուշանակաճ. շուշա-
նային։
–Շուշանի պէս փայլուն։ շուշանափայլ։
–Շուշանով զարդարուած։ շուշանազարդ։
–Շուշաններու մէջ մեծցած։ շուշանաբոյծ։
Շուշտակ. աշխարհական՝ որ կինը մեռնելէն ետև
վարդապետ կամ հաբեղայ է եղեր։ շուշտակ։
Շուշտեր. քաղաքի անուն։ Շուշտար։
Շուտ. Թէզ. չաբուք։ շոյտ. արագ. երագ. փոյթ.
հապճեպ. խուճապաւ. վաղ. շտապաւ. ըն-
թեպ. վաղագոյն. վաղվաղ. վաղվաղակի։ տես
և Շուտով։
–Խիստ Շուտ։ վաղ ընդ փոյթ. վաղվաղակի
հետ. հապստէպ. արագաճեպ։
–Շուտ անցնող, կամ շուտ մը անցնող։ վաղան-
ցիկ. դիւրանցիկ. հարեւանցիկ. դիւրանց.
ածանցական. առժամայն. արագավախճան.
սակաւավախճան։
–Շուտ (միտքը) առնող, կամ խափմիշ ընող
զբանը։ արագառու. արագուռութիւն։
–Շուտ աւրուող, կամ շատոնց աւրուած. Թէզ
գօզուլան։ երագաւեր. վաղաւեր. արագալոյծ։
–Շուտ գլորտըկող։ արագագլոր. գայթակ-
ղոտ. գայթոտ։
–Շուտ գնացող։ արագագնաց. արագախա-
ղաց. երագընթաց։
–Շուտ գրող։ արագագիր. երագագիծ։
–Շուտ գործող։ արագագործ. երագագործ։
–Շուտ ընել։ ճեպել. երագել. փութալ. ա-
ճապարել։
–Շուտ ընելը։ արագութիւն. տես և Արտորալ։

–Շուտ ընող։ շուտափոյթ. արագակատար.
արագագործ։ [ա՛ղէ. ծն։
–Շո՛ւտ ըրէ։ փութա՛. փութամի՛ր. հա՛պա.
–Շուտ ըրէք։ փութայք. ստիպեցէք։
–Շուտ ըսել։ փութաբանել. արագաբանել.
արագախօսել։
–Շուտ ըսող։ փութաբան. արագաբան. արա-
գախօս. արագալեզու։
–Շուտ թոռմող։ վաղաթարշամ. վաղաթա-
ռամ. արագախամուր։ [թռչող։
–Շուտ թռչիլ։ տես Սուր թռչիլ։ տես և Սուր
–Շուտ թռչող։ արագաթեւ. արագաթռիչ.
սրաթռիչ. երագասլաց.
–Շուտ լմնցնող, կամ շուտ հատնող։ երագա-
վախճան. երագաղբաւ. արագաղբաւելի։
–Շուտ լսող։ երագալուր. արագալուր։
–Շուտ խաբւող։ դիւրախաբ. արագախաբ.
դիւրապատիր։
–Շուտ խալըսող։ արագազերծ։
–Շուտ կշտացող։ արագայագ։
–Շուտ հալող, կամ մարսըւող։ դիւրահալ.
արագահալ։
–Շուտ հասած պտուղ։ վաղահաս. կանխա-
հաս. վաղեփնեաց. վաղահասուկ։
–Շուտ հասկըցող։ արագալուր.
–Շուտ հասնիլ։ երագ հասանել. վաղ հասա-
նել. երագել. փութալ։ – Շուտ հասիր, հե՛
մա երիկս կը մեռցնեն։ վաղ հասիր, զի
զամուսինն իմ խողխողեն։
–Շուտ հասնող, կամ հասած։ երագահաս.
արագահաս. վաղահաս. փութահաս։
–Շուտ մաշող։ արագամաշ։
–Շուտ մեռնիլ։ Վաղամեռիկ լինել։
–Շուտ մեռնող, կամ մեռած։ վաղամեռ. վա-
ղամեռիկ. վաղամեռուկ. վաղամահ. փու-
թամահ. արագամահ. արագավախճան։ տես
և Շուտ անցնող։
Շուտ մը։ առժամայն. նոյնժամայն. նոյն-
հետայն. նոյն ընդ նոյն. 'ի նոյն. իսկ և իսկ.
վաղ ընդ փոյթ. ընդ հուպ. հապճեպ. հապ-
ճեպիւ. ճեպ 'ի ճեպ. ճեպ 'ի ճեպոյ. հետ
ընդ հետ. շտապ. արագ. իսկոյն. ճեպով.
տագնապաւ. վաղվաղ. վաղվաղակի. վաղա-
գոյն. յական թօթափել. անդէն. անդէն առ
նմին. անդէն վաղվաղակի. առ ետեղ։
–Շուտ մը անցնիլ։ վաղանցիկ լինել. հարեւան-
ցիլ. վաղ անցանել։
–Շուտ մը անցնող։ տես Շուտ անցնող։
–Շուտ մը առաջ երթալ։ յառաջ փութալ.
հապճեպել. ճեպ առնել։
Շուտ մը ետեւէն, կամ անկէ ետև շուտ մը։
նոյնհետայն. հետ ընդ հետ։ [նել։
–Շուտ մը կարել։ շեշտել. շեշտակի հասա-
–Շուտ մը կարուիլ, կամ զատուիլ։ մօտակը-
տուր լինել։
–Շուտ մոռցող, կամ մոռցած։ արագամո-
ռաց. մոռացկոտ։
–Շուտ յաղթող։ արագայաղթ։

-Շուտ շարժօղ: արագաշարժ. երագախաղաց. արագամէտ: տես և Շուտ գնացօղ:
-Շուտ շուտ: արագ արագ, երագ երագ. ստէպ ստէպ. հետ ընդ հետ. վաղվաղակի. վաղ վաղ:
-Շուտ շուտ խօսիլ: տես Լփռտալ:
Շուտ շուտ խօսօղ: տես Լփռտացօղ:
-Շուտ շուտ սողացօղ: սողոսկուտ:
-Շուտ շուտ քալօղ: տես Զուստ ոտքով:
-Շուտ շրջան ընօղ: արագաշրջանակ:
-Շուտ սահօղ, կամ սկրտօղ: գայթոտ. գայթակղոտ. երագասահ. շուտասասաղայ:
-Շուտ սխալօղ: արագասխալ. դիւրասխալ. սխալոտ:
-Շուտ ցաթօղ, կամ ծագօղ: երագածագ:
-Շուտ փլչօղ: վաղափուլ:
-Շուտ փոխուօղ: արագափոխ. երագափոփոխ. երագայեղ. վաղափոփոխիկ. յեղյեղուկ:
-Շուտ փտտօղ: վաղափուտ. դիւրափուտ:
-Շուտ քալելը: արագընթացութիւն. արագոտնութիւն:
-Շուտ քալօղ: արագագնաց. արագաքայլ. երագաձեմ. ձեպընթաց. արագոտն. փութաձեմ. երագընթաց. տես և Զուստ ոտքով:
Շուտով. Նէպզօ. փութով. ձեպով. ստիպով. շտապաւ. տագնապաւ. վաղվաղ. վաղվաղակի. փութանակի. նոյնժամայն. առժամայն. առետեղ. փութապէս. փոյթ. յական թօթափել. հուպ ընդ հուպ. ընդ հուպ. 'ի մօտոյ. 'ի կարճոյ. տես և Շուտ մը:
-Շուտով անցնօղ: տես Շուտ անցնօղ:
-Շուտով դարձօղ: տես Շուտ փոխուօղ:
-Շուտով բանի մը հակամիտօղ: արագամէտ. արագավէժ:
-Շուտով ծնանօղ: արագածին:
Շուտցընել քալուածքը: յոլովել ընթացս:
Շուրթ: տես Պռկունք:
Շուրջ գալ: տես Ժուռ գալ:
Շուրջառ: շուրջառ. Նափորտ:
Շուրջառով պատօղ, կամ պատած: Նափորտապատ:
Շուրջառներ: Նափորտանի:
Շուք. +ձօլկէ: ստուեր. ստուերած. հովանի. ծմակ. ծմակային. ծմակին. ծմակացեալ: — Մէկը շուք, մէկալը լոյս: այն հովանի և այս լոյս:
-Շուք ձգել: ծմակեցուցանել. ստուերացուցանել:
-Շուք սիրօղ: հովանասէր:
Շուքը մեծ ծառ: բազմաշուք. մեծաշուք:
-Շուքը շատ՝ տեղ: հովանուտ.
-Շուք դարձնել: ստուերացուցանել: հովանացուցանել:
-Շուք ըլլալ, կամ դառնալ. ստուերանալ. հովանանալ:
-Շուք ընել: ստուեր արկանել. ստուերածս ածել. հովանի առնել. ստուերատել. հովանանալ. հովանոցանալ. հովանաւորել:
-Շուք ընել տալ: ստուերացուցանել. հովանացուցանել:
-Շուք ընօղ: ստուերացուցիչ. հովանաւորիչ. հովանաւոր:
-Շուք չունօղ: անստուեր. ստուերատ:
-Շուք տալ գօլկէլէմէք. ստուերագրել:
-Շուք տեղ. որ հազիւ արեւ կը փէնէ: ծմակ. անարև:
-Շուքը փարատօղ: ստուերահալած:
-Շուքէն առաջ եկած: ստուերաբոյս:
-Շուքի մէջ նստօղ: ծմակամնիստ. ստուերամնիստ:
-Շուքի նման, կամ շուքի տեսք ունօղ: ստուերանման. ստուերակերպ. ստուերատեսակ. ստուերատիպ. ստուերագիր. ստուերական. ուրուական:
-Շուքի նման ըլլալ: ստուերակերպիլ:
-Շուքի պէս: ստուերաբար. ստուերապէս. ուրուապէս: տես և Շուքի նման:
-Շուքով լցուած: ստուերալից. ստուերամած. ստուերապատ:
Շօք: տես Շոգ:
Շօքլիք: տես Շոգի:
Շպել. դիւզկիւրմէք. պարլաղաշտըրմագ, ինչպէս կէմէ ճօղը մորդան բէրանը: տապել. կապել. փոթոթել: տես և Մամռցնել:
Շպօղ. դիւզկիւրիւճի. պարլաշտըրան: տափակ. կապակ. փոթոթ. փոթոթահամ. փոթոթային:
Շռան. ինչէյէն: միզարձակ.
Շռել. իշէմէք. գաղանմագ: միզել. գոզել: տես և Ջրվաթ:
Շռալըղան: տես Սուսամ:
Շվէտ. ազգ է: Սուետ. սուետացի:
Շվէտի երկիր. իսվէթսաբան. սուետաստան. սուետք.
Շտկած. Շտկել. Շտկութիւն: տես Շիտկած. Շիտկել. Շիտկութիւն. և այլն:
Շտկտել: յօրինել. յարմարել. յերիւրել:
Գլուխը շտկտեց զարդերովը: յօրինեաց զգլուխ իւր զարդու իւրով:
Շրախանայ: տես Հնծան:
Շրայ: տես Շիրայ:
Շրթունք: տես Պռկունք:
Շրջան (լուսաւորաց): շրջան. պարունակ. կամար. գօտի. բոլոր. շաղաւար. շաղաւարք:
-Արեւուն տասներկու տարուան շրջանը: իննետասներեակ:
Շրջեցնել: տես Ժուռ ածել:
Շրջիլ: տես Ժուռ գալ:
-Շրջիլ. գէզինմէք: գլորիլ. կործանիլ. տապալիլ: տես և Գլորիլ:
Շրջմրջկել: շրջշրջել. յեղյեղել:
Շրջմրջկիլ: շրջշրջիլ:
Շրջուն, կամ շրջող. Նէրօ. Նէրօյնէ: ներհակ. խոտորնակ. ընդդէմ: տես և Թէրս:
Շփանալ: քնքշալ. շփանալ:
-Շփանալը: քնքշանք. շփացութիւն:
Շփել. օվալամագ. սիւրմէք: շփել:
-Շփել աչուըները: մմլել զաչս:
Շփշփել: շփշփել:
Քար քարի հետ շատ որ շփուի, կրակ կել-

լէ: քար ընդ քարի թէ շփշփի, հուր հարկանի:

Շփոթ. գարըշըգ. մուշքիլ: շփոթ. խառն. խառնակ: տես և Խառնիխուռն:

Շփոթել. գարըշդըրմագ: շփոթել. խառնել. խառնակել. շառադանել. պղտորել: տես և Ներքև վրայ ընել. խառը պուռուղ ընել:

Շփոթելով արտորալ: խուճապիլ. տագնապիլ:

Շփոթիլ: տես Ներքև վրայ ըլլալ. խառը պուռուղ ըլլալ:

Շփոթութիւն: շփոթութիւն. խառնակութիւն. շփոթ. խառնուրդ. խռով. ժխոր. շմոր. մոռուտ. ապշրալ. քքուանք. քքումն:
Երկու կողմն ալ սաստիկ շփոթութեան մէջ էին: սաստիկ խուճապ տագնապի էր կողմանցն երկոցունց:

Շքանոց. բէնբէ: հովանոց. հովանի:

Շքանոցիկ. պօյիւկ բէնբէ. բէնբէճիք: հովանոցակ:

Շքոտ. գէօրգէմլի: հովանաւոր. հովանուտ:

Շօփայ. պօսպօյ. ալչագ դէյիլ: շուֆայ. աղպար. դեղ աչաց. ծարիր:

Ո

Ոլորած. պիւքիւլմիւշ. պիւքմէ: ոլորեալ. ոլորածոյ. մանուածոյ. հիւսկէն. ոլորակ. ոլոր:
–խիստ Ոլորած: կարկամ յոյժ. քաջոլոր:
–Ոլորած սիւն: խառնխառնոտ սիւն:

Ոլորել. պիւքմէք: ոլորել. մանել. շարամանել. խառամանել:
–խիստ Ոլորել. պուրուպ սըգմագ: կարկամել. կարկամեցուցանել:
–Ոլորելով փրցնել. պիւքէրէք գօփարմագ, եա պուրուպ գօփարմագ: խառնել. խառնատել. Թափել. կորզել: տես և Փրցընել:
–Ոլորելով փրցնելը: խառնումն. խառնատումն:
–Ոլորելու գործին: ոլորան. քարամման:

Ոլորիլ. պիւքիւլմէք: ոլորիլ. Թաղկիլ. կարկամիլ: [բարձ:

Ոլոք. ինճիք. պաճագ: ոլոք. ոլուք. սրունք.

Ոլոռ. նօխուտ. հապպ է: ոլոռն. մաշ:
–Ոլոռի ձև առնել: ոլոռնանալ:
–Ոլոռի ձևով, կամ –Ոլոռի պէս: } ոլոռնաձև:

Ոլորցընել: ոլորակել:

Ոլորք. պիւքիւմ: ոլոր. ոլորակ. ման. մանուած. պատուած. հիւս:

Ոլորքը շատ: բազմահիւս. բազմահիւսակ. բազմաման. յոգնապատ:

Ոխ. գարէզ. քին: ոխք. քէն. վրէժ. հեռ. ոխութիւն. ոխակալութիւն. ցասումն. Թշնամութիւն. յիշաչարութիւն. չարայուշութիւն:
–Ոխ ունենալ. } ոխս մթերեալ պահել. ոխս 'ի
–Ոխ պահել: } մտի ունել. քէն ունել. քէն պահել. քէն 'ի մտի ունել. ցասմամբ լինել ընդ ումեք. ոխալ. քինալ. քէնս վարել. հեռալ:
Որուն հետ ոխ ունէր մինչև 'ի մահը: ընդ որում խիթայր մինչև 'ի մահ:
Ոխ մի՛ պահէք: մի՛ չարայուշ լինիք:
Եւ ոչ արիւնականներուն հետ ոխ պահեց՝ որոնք կուզէին սպաննել զինքը: և ոչ արիւնոտացն չարայուշ եղև, որ զնորա մահ ըսպառնային:
–Ոխ պահելը: վրէժխնդրութիւն. քինախնդրութիւն. ոխակալութիւն. քինապահութիւն. քինաւորութիւն:
–Ոխ չպահելու Թուղթ գիր: մուրհակ մոռացութեան:
–Ոխ պահել տալ: ոխացուցանել:
–Ոխ պահօղ. քինտար օլան: ոխապահ. ոխակալ. քինապահ. քինաւոր. յիշաչար. ոխարիմաց. ոխերիմ. քինացօղ. քինաթագոյց. չարայուշ: [անյիշաչար:
–Ոխ չպահօղ. քինտար օլմայան: անոխակալ.

Ոխը հանել: Թափել զոխ. հանել զվրէժ. ոխաթափ լինել. Թունաթափ լինել. վրէժ խնդրել կամ առնուլ: տես Վրէժը առնել:
Մոգերուն հետ ունեցած ոխը անմեղ տղոցմէ հանեց: զմոգուցն զայրացուկս ընդ անմեղ մանկունսն հանէր: [Թիւն:
–Ոխը հանելը: վրիժառութիւն. քինահանու-
–Ոխը դուրս հանօղ, կամ դուրս Թափօղ: ոխաթափ. քինահան. վրէժխնդիր. քինահատոյց. վրիժառու:

Ողջախոհ. ուսլու. ակըլլը. էհլի իֆֆէթ. ղամիք: ողջախոհ. մաքրասէր. սրբասէր. ժուժկալ. համեստ. զգաստ. պարկեշտ:
–Ողջախոհ ըլլալ: ողջախոհել. ողջախոհանալ. ժուժկալել. համեստանալ. զգաստանալ:
–Ողջախոհ ըլլալու տեղ: ողջախոհարան:
–Ողջախոհ ընել: ողջախոհացուցանել. ողջախոհել:
–Ողջախոհ ընօղ: ողջախոհացուցիչ:

Ողջախոհութիւն. ուսլուլուգ. էտէպլիլիք. նամուսլուլուգ. իֆֆէթ. իզզէթ: ողջախոհութիւն. ժուժկալութիւն. պարկեշտութիւն. համեստութիւն. զգաստութիւն. սրբասիրութիւն:
–Ողջախոհութեամբ: ողջախոհաբար. ողջախոհապէս:

Ող: տես Կռնակ. սըրթ:
–Ող. մարդուս կռնակին երկայն բարակ ոսկորը, որ [illegible] ինչվան նստած տեղը կը հասնի: ողն:

Ողնաշարք. ողին վրայ շարած ոսկրները: ողնաշար. ողնայար. ողն. ողն շար.

Ողբ: տես Լաց:

Ողբալ: ողբս առնուլ. ողբս 'ի բերան առ-

եալ աշխարհել զոք. տես և Լալ. աղլամագ. և զորս զկնի:
Ողէկ ողէկ բերել. ինիլէ ինիլէ զնամլամագ, եամ ալ-լամագ: կողկողեցուցանել:
-Ողէկ ողէկ բերող: կողկողեցուցիչ:
-Ողէկ ողէկ գալ. կամ Ողէկ ողէկ գալով աղաչել: կողկողել. կողկողագին հայցել. ընդգեղձանել:
-Ողէկ ողէկ գալը, կամ
-Ողէկ ողէկ գալով աղաչանք: } կողկողանք. կողկողումն. մորմոքումն. լալագին պաղատանք:
-Ողէկ ողէկ գալով. աղլայըլով-լալով: կողկողելով. կողկողագին. կողկողաբար. կողկողալի. աղիողորմ:
Ողորդ: տես Ճշմարիտ:
-Ողորդ որ: տես Ըղորդ որ:
Ողորդութիւն: տես Ճշմարտութիւն:
Ողորկ: տես Դուր:
Ողորմած. մէրհամէթլի: ողորմած. գթած. գըթասէր. ներողամիտ. ներող. բարեգութ. մարդասէր. գորովալի. գորովասէր:
-խիստ Ողորմած: ամենողորմ. ամենագութ. ամենագորով. բազումողորմ. բազմագորով. բարեգորով. յոլովագութ. բազմագութ. ազնուագութ. առատագութ. յաճախագութ. գորովագութ:
Ողորմածութիւն: ողորմածութիւն. գթասիրութիւն. մարդասիրութիւն. գթութիւն. ողորմ. գորովասիրութիւն:
Ողորմելի: տես Խեղճ:
-Ողորմելի ըլլալ, կամ
-Ողորմելի թողուլ: } տես Խեղճ ըլլալ:
Ողորմելի (միզէրէրէ) ըսուած հիւընդութիւնը ունենալ: փին բերել ընդ բերանն. փին գալ ընդ բերանն:
Ողորմիլ: ողորմիլ. մարդասիրել. ողորմութիւն անել: տես և Գթալ:
-չՈղորմիլ: չգթալ. չխնայել. անխնայել:
Ողորմիս հանել. ռահմէթ օգումագ: ողորմութեն մաղթել. օրհնել:
Ողորմութիւն. սէտէգէ. սատագայ: ողորմութի. տուրք:
-Ողորմութիւն ալ կը խնդրեմ: մոյր ես խընդրեմ:
-Ողորմութիւն ուզել: մուրս խնդրել:
Ողպոս լեռ. քէշիշ տաղը. օլիմբօս: Ոլիմպոս. գիւցընկէց լեառն:
Ողջ. տիրի. սաղ: կենդանի. ողջ. անմեռ:
-Ողջ. պիւթիւն: ողջ. ողջոյն. ամբողջ. ողջանդամ. անարատ. անախտեղծ. անթերի. անխոռ: տես և Ամէն. պիւթիւն. և Բոլոր պիւթիւն:
-Ողջ անդամներով: ողջանդամ:
-Ողջ առողջ. սաղ սէլիմ. (անոտ, և չէյ:) քաջողջ. քաջառողջ. ողջանդամ. ողջամբ:
-Ողջ բռնել զմարդը: կենդանւոյն ունել. ձերբակալ անել:
-Ողջ մարմնով: ողջամարմին:
-Ողջ մորթով: ողջամիտ:
-Ողջ ողջ. տիրի տիրի. (ճիւրի չէյ:) կենդանւոյն. կենդանեաւ. կենդանեօք. առ կենդանութեամբ. 'ի կենդանութեն. մինչ կենդանին էր:
-Ողջ ողջ. տիրի տիրի. (ճիւրի անոտ:) կենդանի կենդանի. ողջ ողջ:
-Ողջ ողջ էրած: կենդանախարոյկ. կենդանակեզ:
-Ողջ ողջ էրել: կենդանախարուկել. կենդանակէզ առնել:
-Ողջ պահօղ: ողջապահ. ողջապահիկ:
-Ողջ տեղ չմնաց սուրբերուն մարմնոյն վրայ: ամենևին խայծ ոչ մնաց 'ի մարմինս երանելեացն:
Մերկացաւ ու ցըցուց որ դրամի մեծութենէն աւելի ողջ տեղ չէր մնացած մարմնոյն վրայ: մերկացաւ և եցոյց զի քան զդրամ խայծ ոչ գտանէր ողջ ի մարմնի նորա:
Ողջակէզ. ղուրպան. որ 'ի դափթա Աբրահամըն պիւթիւն կէբէսի: ողջակէզ. ողջընծայ. բոլոր. բոլորապտուղ:
-Ողջակէզ ըլլալ: ողջակիզել. ողջակէզ մատուցանել:
Ողջ ըննալ. տիրիլէնմէք: կենդանանալ. կենդանագործիլ. կենդանատեղծիլ. յառնել. վերակենդանալ. 'ի կեանս դառնալ:
Ողջ ըննալը: կենագործութիւն. վերակենդանութիւն: տես և Յարութիւն:
Ողջ ընցնել: կենդանացուցանել կենդանագործել. ողջացուցանել. կենդանատեղծել. կեցուցանել. յարուցանել. վերակենցաղել:
Ողջ ընցնող. կենդանացուցիչ. ողջացուցիչ. կեցուցիչ. յարուցիչ. կենդանարար. կենդանագործ. կենատեղծ. կենագործ. կենարար:
Ողջութիւն: ողջութիւն. կենդանութիւն. առողջութիւն. ողջոյն:
Մեր ողջութեան ատենը: կենդանեաւ մերով:
Անոր ողջութիւնը հարցուցէք: հարցէք զողջունէ նորա:
-Ողջութեանդ. սէնին էյլիկ: 'ի քոյին կենդանութիւն:
Ողջութեանդ կը բաղձամ: ողջ լինել քեզ ըղձանամ: Ողջ լինել քեզ ըղձիւք խնդրեմ: Ողջ լեր. խնդալ:
-Ողջութեամբ: ողջամբ:
Ողջուն: ողջոյն: տես և Տատաքարև:
Ողջունագիր: տես Բարևագիր:
Ողջունել գալը. Բարի էկիր ըսելու գալը: ողջէգալ:
Ոճ. մէթօտ: ոճ. կարգ. հնարք:
-Ոճ՝ գրուածքի: ոճոյք բանից. կերպարանք բանից:
Համառօտ ու փոփոխ ոճ ունենալուն համար: վասն խիտ և բազմակերպ գիմաց բանին. վասն համառօտ և այլափոխ ոճոյն:
Ոճոռք. բասան: առասպել. ձեղուն: տես և Առիք:
-Ոճոռք չինել: տես Առիք չինել:
Ոմանք: տես Պաղըսին:
Ո՛չ. եօք: ո՛չ:
Ո՛չ ասա. ո՛չ ան: ո՛չ այս և ո՛չ այն. և ո՛չ մի յայտ-ցանէ:
Ոչինչ. հիչ. եօք. եօգ. բօշ: ոչինչ. չգոյ. անգոյ. չէութիւն. չէք:

-Ոչինչ ըլլալ: տես Փճանալ:
-Ոչինչէ. հիչտէն. եօգտան: յոչնչէ. յոչէից. յոչ-գոյից. յանգոյից. յանէից. 'ի չգոյէ. յան-էութենէ:
Ոչխար. գօյուն: ոչխար:
-Ոչխար ու այծ. տավար: խաշն:
-Ոչխար արծօղ. սիւրիւ չօպան: խաշնարած: տես և Հովիւ:
-Ոչխար բառօղ, կամ պահօղ: ոչխարաբոյծ. խաշնապարման:
-Ոչխար ծախօղ: ոչխարավաճառ:
-Ոչխար մորթած ու քերթած, և ուտելու պատրաստած. ինչպէս խասապներու խանութը կոյ կախած: պատրուճակ:
-Ոչխար մորթօղ: ոչխարադէն:
-Ոչխար սիրօղ: խաշնասէր. հօտասէր:
-Ոչխարներ, կամ Ոչխրներ: ոչխարք. օդիք. խաշինք:
-Ոչխարները ժողվել կամ մէկ տեղ կանչել: աղալ. ձայն տանել խաշին:
-Ոչխարներու հիւրնառութիւն: խաշնամահ:
-Ոչխարներու պառկելու, կամ հանգչելու տեղ: տես Գոմ:
-Ոչխարներու սիւրիւ: տես Գեհ:
-Ոչխրի բուրդ: տես Բուրդ. ույուրի:
-Ոչխրի կաշի՝ կամ մորթ: ոչխարենի. օդենի. քեմուխտ:
-Ոչխրի միս: ոչխարենի. օդենի:
-Ոչխրի մորթ հագնօղ. } ոչխարազգեստ:
-Ոչխրի ձև մանօղ: }
-Ոչխրի Նման: ոչխարանման:
-Ոչխրի ոջիլ. տիզ:
-Ոչխրի պոչ: գմակ:
-Ոչխրեկ. պղտիկ ոչխար: ոչխարակ:
Ոչնչանալ: ոչէանալ. անէանալ. չքանալ. չէք լինել. չքոտիլ: տես Փճանալ:
Ոչնչութիւն. եօքլուք. հիչլիք: ոչնչութիւն. անէութիւն. անգոյութիւն. չէութիւն:
Ոջիլ. պիթ: ոջիլ:
-Մանր ոջիլ: մաթիլ. մանրոջիլ:
-Ոջիլ ուտօղ: ոջլակեր:
-Ոջիլ ոչխրի: տիզ:
Ոջիլի Թօխումը. սիրքէ. պիթ սիրքէսի: անիծ:
Ու, կամ } տես Նստուկ տեղ:
Ուք: }
-Ուք. բանի մը տակի դին. տիպ: Ներքոյք:
Ունալ. ալմագ. գալմագ: ունալ:
Ոսկերիչ. ալթըն, կամ արծաթ բանօղ. խույումճի: ոսկերիչ. ոսկեգործ. ոսկէգործ. արծաթագործ:
-Ոսկերչի օճախ: քուրայ. քրայ. քրէ. բովք. ձալոց:
Ոսկերչութիւն: ոսկերչութիւն. ոսկեգործութիւն. արծաթագործութիւն:
Ոսկեքար. ալըր եագութ: ոսկեակն. ոսկեբիւրեղ. ոսկեքար. յակինթ:
Ոսկէզօծ. եալտըզլը: ոսկեզօծ. ոսկիազօծ. ոսկէօծ: տես և Ոսկիով պատած:
-Ոսկէզօծ առիք. եալտըզլը Թաւան: ոսկեզօծ առաստաղ. ոսկենկար ձեղուն. ոսկեձեղուն. ոսկեյարկ:
Ոսկէջրել. եալտըզ ընել: օծանել ոսկւով. ոսկե-րել:
Ոսկի. ալթըն: ոսկի:
-Ոսկի պզտի, կամ աղւոր ոսկի: ոսկեակ:
-Ոսկի՝ նորմէր որ է սպան: ոսկի. ոսկի դահեկան. ոսկիանակ:
-Ոսկի՝ մնտան, գատաք, ըմնալ. դգալ. եւ այլն, ոսկէ: ոսկի. ոսկեղէն. ոսկեայ. ոսկեգործ: տես և Ոսկիէ:
-Ոսկի բերան: ոսկեբերան. ոսկիաբերան:
-Ոսկի բերօղ, կամ հասըլ ընօղ: ոսկիաբեր. ոսկիածին:
-Ոսկի բխելը: ոսկեհոսանք: [ճէմ:
-Ոսկի բխօղ: ոսկեբուղխ. ոսկեհոս. ոսկե-
-Ոսկի գամ: ոսկեգամ. ոսկեբեւեռ:
-Ոսկի գունով բուրդ ունեցօղ: ոսկեկեղն. ոսկեգիսակ. ոսկեգեղմն: [ծաղիկ:
-Ոսկի գունով կամ անուշով ծաղիկ: ոսկե-
-Ոսկի գօտի կապօղ, կամ ունօղ: ոսկեգօտի. ոսկէգօտի: [կեկապ:
-Ոսկի ղարգ ունօղ՝ ձի. եւ այլն: ոսկեսար. ոս-
-Ոսկի զէնք: ոսկիազէն. ոսկեզէն:
-Ոսկի զէնք հագնօղ. կամ հագած: ոսկիա-զէն. ոսկեզէն. 'ի զէն ոսկի վառեալ:
-Ոսկի Թելերով հիւսած: ոսկեհիւս. ոսկե-ման. ոսկեմանեալ:
-Ոսկի ժողվօղ: ոսկեքաղ:
-Ոսկի լկամ ունօղ. այնպէս ձի: ոսկեսանձ. ոսկեսար. ոսկիվարավանդ:
-Ոսկի խաս, կամ խալիս, կամ սոմ: տես Զուտ ոսկի: [պատ. ոսկեպատ:
-Ոսկի խափլամայ: դրուագ ոսկի. ոսկիա-
-Ոսկի ծարեր կամ փեշեր ունօղ: ոսկեծայր. ոսկետուտ. ոսկէտառուն. ոսկեքղանձ:
-Ոսկի կողքով գիրք: ոսկետուփ մատեան. ոսկեպատեան գիրք:
-Ոսկի կտրիլ: ոսկիանալ:
-Ոսկի հալխայ, կամ զինճիլ. որ զարդու հա-մար վիզը կը կախեն: մանեակ ոսկի. քսա-մանեակ. ոսկէօղ: տես և Վզնոց. Տուրքոյ:
-Ոսկի հատ, կամ } ոսկեհատ:
-Ոսկի ճատիկ: }
-Ոսկի ղուԹի, կամ } ոսկետուփ:
-Ոսկի ղուԹի ունօղ: }
-Ոսկի մազեր, կամ } ոսկիավարս. ոսկեվարս.
-Ոսկի մազեր ունօղ: } ոսկեգիսակ. ոսկեհեր:
-Ոսկի մազերով զարդարուած: ոսկեվարսեալ:
-Ոսկի մօրմէ ծնած. (Անահիտ): ոսկիամայր:
-Ոսկի ունօղ: ոսկեկիր. ոսկիակալ:
-Ոսկի պատենք ունօղ. այնպէս գիրք: ոսկե-պատեան. ոսկեհանդերձ:
-Ոսկի սիրօղ: ոսկեսէր. ոսկիասէր. ոսկեմոլ:
-Ոսկի փորուածքով: ոսկեքանդակ:
-Ոսկի փունջ: ոսկեփունջ:
-Ոսկիէ, կամ } ոսկի. ոսկեայ. ոսկեղէն.
-Ոսկիէ Թափած: } ոսկեգործ. ոսկեղէնիկ. ոս-կիակազմ. ոսկիաձոյլ:

-Ոսկիէ բլուր: ոսկեբլուր:
-Ոսկիէ թեւով: ոսկեծղի. ոսկեթեւ:
-Ոսկիէ թելանիքով: ոսկեթիղան. ոսկեթեւ:
-Ոսկիէ ծածքով: ոսկիայարկ. ոսկեձեղուն:
-Ոսկիէ ծարով: ոսկեծայր. ոսկեհուռ:
-Ոսկիէ կապարճով: ոսկեկապարճ:
-Ոսկիէ կապերով: ոսկեփոկ:
-Ոսկիէ կառքով: ոսկիակառք:
-Ոսկիէ կոկոն ունեցող: ոսկեկոկոն:
-Ոսկիէ շինած: ոսկեկազմ. ոսկեկերտ. ոսկեկուռ. ոսկիակուփ. ոսկեձոյլ. տես և Ոսկիէ:
-Ոսկիէ շինած (կուռք): ոսկիաստեղծ:
-Ոսկիէ պորտով կամ պորտը ոսկիէ (վահան): ոսկիկմբեայ. ոսկեխնձոր. ոսկեհանգոյց:
-Ոսկիէ տերեւներով: ոսկետերեւ. ոսկեսաղարթ:
-Ոսկիէ տեգով կամ տեգը ոսկիէ: ոսկետեգ:
-Ոսկիէ սանձ ունեցող: ոսկեսանձ:
-Ոսկիէ փետուրներ ունեցող: ոսկեփետուր:
-Ոսկիէ փող ունեցող: ոսկեփող:
-Ոսկիի գոյն. | ոսկեգոյն. ոսկիագոյն.
-Ոսկիի գոյն ունող: | ոսկետեսիլ. ոսկեփայլ. ոսկեճաճանչ:
-Ոսկիի մատէն: ոսկեհանք. բովք ոսկւոյ. ոսկեհատք. ոսկեկուռք. ոսկեակ:
-Ոսկիի մատէնճի: ոսկեհան. ոսկեհատ:
-Ոսկիի մէջ, կամ ոսկիէ ծնած: ոսկիածին:
-Ոսկիի նման: ոսկենման. ոսկեկերպ. ոսկետեսակ. ոսկետեսիլ. ոսկեզան. ոսկետիպ:
-Ոսկիի նման ծլած: ոսկեբողբոջ:
-Ոսկիի պէս: ոսկիաբար. ոսկիապէս:
-Ոսկիի պէս փայլել: ոսկեշողել:
-Ոսկիի պէս փայլող: ոսկեփայլ. ոսկիափայլ. ոսկեճաճանչ. ոսկենշոյլ:
-Ոսկիներ հագած: ոսկեհանդերձ:
-Ոսկիով գրած: ոսկեգիր. ոսկեգրեալ:
-Ոսկիով զարդարած: ոսկեզարդ. ոսկեպաճոյճ:
-Ոսկիով զարդարուիլ: ոսկեզարդել:
-Ոսկիով խառնած: ոսկեխառն:
-Ոսկիով մէջէ մէջ խառնած: ոսկեխաղաց:
-Ոսկիով կապած: ոսկեկապ:
-Ոսկիով կարած: ոսկեկար:
-Ոսկիով կացուցած: ոսկէզօծ:
-Ոսկիով նախշած: ոսկենկար. ոսկեճամուկ:
-Ոսկիով շարած: ոսկիաշար:
-Ոսկիով պատած: ոսկիապատ. ոսկեպատ. ոսկետախտակ. ոսկեհանդերձ: տես և Ոսկեզօծ:
Ոսկոր. կէմիք: ոսկր:
-Ոսկոր կլլող: ոսկրկուլ (թռչուն):
-Ոսկոր կոտրող: ոսկրաբեկ:
-Ոսկորէ: ոսկրեայ:
-Ոսկորով պատած: ոսկրապատ:
-Ոսկորներ: տես Ոսկրոտանք:
-Ոսկորները խախտել: ոսկրաքանց առնել:
-Ոսկորներով ծածկուած: ըն խաղաղականոյս ոսկերօք մարդկան:
-Ոսկորներուն կցուած տեղը: ոսկրաղօդք:
Ոսկրոտ. կէմիւլի: ոսկրուտ:
Ոսկրոտանք. | ոսկրներ: ոսկերք. ոսկրոտի. կը-
Ոսկրոտիք. | մախք:
Ոսպ. մէրճիմէք: ոսպն:
-Ոսպ ծախող: ոսպնավաճառ:
-Ոսպէ: ոսպնեայ:
-Ոսպէ ապուր. | ոսպնաթան. ոսպնեայ թան.
-Ոսպէ սուար: | ոսպնասպաս. շիկաթան:
-Ոսպին չափ: ոսպնաչափ:
Ոստ. պուտաք: ոստ: տես և Ճեղ:
-Ոստ չունեցող: անոստ:
Ոստոտ, կամ | ոստոտխիտ. ոստովք վարակեալ.
Ոստուոտ: | բազմոստ. բազմոստեան:
Ո՞վ. քիմ. (հարցական): ո՞վ. ո՞վ ոք. ո՞:
-Ո՛վ. (կոչական զօր օրինակ. ձէյ մարդ.) ա՜յ. է՜յ. էա՜: ո՜վ. ո՜. է՜:
-Ո՞վ ո՞վ. քիմ քիմ: ո՞վ և ո՞վ:
Ըսէ ընծի, թէ ո՞վ ո՞վ պիտի երթայ: ասա ինձ. ո՞վ և ո՞վ երթիցէ:
-Ով որ. քիմ քի: որ. որ ոք. ով ոք. որ միանգամ. այր ոք այր:
Ովկիանոս. մէծ ծով: ովկիանոս. համատարած ծով. աշխարհածով. աշխարհակալ ծով:
Ովկիանոսը Աստուծոյ իմաստութեանը տարածուած է: իմաստութեամբ նորա տարածեալ է համատարածն:
Ովասաննայ: ովսաննայ. կեցո տէր:
-Ովսաննա բերող: ովսաննայաբեր:
Ոտանաւոր. պէյիթ: ոտանաւոր. չափաւոր. չափաւ. ոտիքերոն:
-Ոտանաւոր շինել: տաղաչափել. ոլորել տաղս. երգագրել:
Աղուոր շինած ոտանաւոր: վայելչահիւս:
-Ոտանաւոր շինելու արհեստ: տաղաչափութի:
-Ոտանաւորի ոտք կամ չափ: տաղաչափական կշիռ:
-Ոտանաւորի վերաբերեալ: տաղաչափական:
-Ոտանաւորի տուն: տուն տաղի:
Ոտից: | տես 'ի ներքոյ բառիս՝ Ոտք:
Ոտից. և այլն: |
Ոտնլըւայ, կամ | ոտնալուայ:
Ոտնվլւայ: |
Ոտնքար. [illegible]: սունկ քար:
Ոտք. [illegible]: ոտն. աթուր. ճիւ:
-Ոտք, [illegible]: թաթ ոտից:
-Ոտքին տակը: ներբան. գարշապար:
-Ոտքին ետեւի դին. գարշապար: —
-Ոտքին կուռնտը: կոճակ: [սանդղամատն:
-Ոտք՝ [illegible]: աստիճան մատն.
-Ոտք դնելու տեղ: ոտնկալ. ոտնկախ. կախ ոտից. կռուան ոտին: տես և Ոտքի տեղ:
-Ոտք ելլել: տես Ոտքի վրայ ելլել:
-Ոտք երկնցնել: ոտս արձակել. ձգել զոտն:
-Ոտք զարնել. [illegible]: ոտն հարկանել. ոտնհար լինել. ոտընհարել:

–Ոտք զարնելը։ ոտնհարութիւն. ոտնահա-րութիւն։
–Ոտք զարնող։ ոտնհար. ոտնահար։
–Ոտք կանգնեցնել։ տես Ոտք հանել։
–Ոտք կոխել. ըմբռնաւ ըռածէն։ հաստատուն կալ. պնդիլ. յամառիլ. պինդ կալ. 'ի խրոխ-տան կալ։ [պնդութիւն։
–Ոտք կոխելը։ յամառութիւն. յամառումն.
–Ոտք կոխող։ յամառ. յամառոտ. յամա-ռեալ. յամառակոտ. անդրդուելի, յամա-ռամիտ։
–Ոտք հանել. ոտից վրայ կանգնեցնել։ կանգնել. վերականգնել. յարուցանել։
–Ոտք հանել հաւկը, փախածները, և այլն։ յա-րուցանել. 'ի վերայ գումարել. ամբոխել. խռովեցուցանել. ամբոխ առնել։
–Ոտք հանել տղան։ վարժել 'ի գնացս, գնա-ցուցանել։
–Ոտք մը։ ոտնաչափ։
–Ոտք ոտք։ ոտն առ ոտն. ոտն ոտն։
–Ոտք ոտքի վրայ։ ոտն զոտամբ։
–Ոտք ոտքի վրայ դնել։ ոտն զոտամբ արկա-նել, ոտն զոտամբ ունել։ – Ոտք ոտքի վրայ դրած արմունկը ծնկան վրայ կռթնցուցած և ձեռքը երեսին դնելով նստեր էր։ ոտն զո-տամբ արկեալ, արմունկն 'ի ծունկն, ձեռն 'ի ծնօտի բազմեալ կայր։
–Ոտք ունող։ ոտնաւոր։
–Ոտք չունող։ անոտն։
–Ոտք վերցնել։ ոտն արձակել. ոտն 'ի վեր ամբառնալ. ոտն ածել։ – Ոտքը վերուց ու զարկաւ հրէին։ զոտս արձակեաց և եհար զհրեայն։ – Ոտքը վերուց կամ առաւ Յակոբ ու գնաց արևելք։ զոտս իւր ամբարձեալ Յա-կոբ գնալ յերկիրն արևելից։ – Ոտքը վեր-ցուց ու ձին հեծաւ։ ոտն ածեալ հեծաւ 'ի ձի։
–Ոտք փոխել։ տես Ամփուշ առնել։
–Ոտքերը բարձր։ երկայնաբարձ. բարձրա-քեաց։
–Ոտքերը շատ, կամ շատ ոտք ունեցող։ բազ-մոտանի։ – Շատ ոտք ունեցող սանդուխք։ յոգնորոշ։ – Շատ ոտք ունենալը։ բազմոտա-նութիւն։ [նակոտոր առնել։
–Ոտքերը ջարդել։ կարթակոտոր առնել. ոտ-
–Ոտքը ապուր։ գեղեցկոտն։
–Ոտքը ամրցնել տեղմը, ու անշարժ կենալ։ ոտնակառել. կառեալ կալ. զկայ առնուլ. զտեղի առնուլ։
–Ոտքը ամրցնող տեղմը։ ոտնակառոյց։
–Ոտքը բռնուիլ։ տես Կաղիլ։
–Ոտքը գետինը զարնելով ձայն հանել։ գո-փիւնս հանել. տրոփել ոտիւք։
–Ոտքը գետինը զարնելով փռնգալ ձիուն։ ոտնատրոփ փռնգալ ձիոյ։
–Ոտքը լայն։ լայնոտն։
–Ոտքը կապել։ ոտնակապել. արկանել ոտնա-կապս. պրկել զոտս։
–Ոտքը կարճ։ Կարճոտն։
–Ոտքը կոտրած։ ոտնբեկ. հաշմ ոտիւք։
–Ոտքը կորած։ ոտնատ։
–Ոտքը (բան) հագնիլ։ ագանիլ յոտս. խրա-ցել զոտս։ [ըլլալ։
–Ոտքը ձեռքը բռնկիլ։ տես Բուրդուքատալուձ
–Ոտքը ձեռքը ընկնիլ։ ողոքել. յոտս անկա-նիլ, յաղերս անկանիլ. աղերս արկանել։ տես և Աղաչել։
–Ոտքը ձեռքը ընկնիլը։ աղերս. ողոք. աղեր-սանք։ տես և Աղաչանք։
–Ոտքը ձեռքը ընկնող աղերսարկու. աղերսա-ւոր. պաղատաւոր. ողոքաւոր։
–Ոտքը ձեռքը թուլնալ։ լքանիլ. լուծանիլ. վհատիլ։ տես և Ուժաթափ ըլլալ։
–Ոտքը ձեռքը թուլնալը։ լքումն. լուծումն. վհատութիւն։
–Ոտքը ձեռքը թուլցած։ անդամալոյծ. կթոտ. վհատեալ. անխրախոյս. անխրախուսելի։
–Ոտքը ձեռքը թուլցնել։ լքուցանել. կթու-ցանել. վհատեցուցանել։
–Ոտքը ձեռքը թուլցնող։ լքուցանող. լքուցիչ. վհատեցուցիչ. կթուցիչ։
–Ոտքը ձեռքը կապուիլ։ տես Շաշմիշ ըլլալ. և Անճրկիլ։ [չանը, և այլն։
–Ոտքը ձեռքը քասուըրտիլ։ տես Շողոքորթել
–Ոտքը ուղուրլու։ բարիոտն. աւետաբեր։
–Ոտքը սկրթցնող։ ոտնալպիրծ. ոտնասահ։
–Ոտքը սախաթ։ կամ ցաւող։ խեղ ոտամբ. հաշմ ոտիւք։
–Ոտքը տեղմը խոթել։ մուտ ունել. տարգել. 'ի ներքս մտանել. զամազիտ լինել. զամ և մուտ ունել։ – Կամացուկ մը ոտքը ներս խո-թելով։ ոտնխիթի մտանել։
–Ոտքը քաշելով, կամ կաղալով քալել (ա-նասնոց)։ խոչաւ լինել։
–Ոտքը քարի զարնող։ քարընդոտն։
–Ոտքէն ինչվան 'ի գլուխը։ յոտից մինչև ցգլուխ։ [Բազարուձ։
–Ոտքի աման։ ոտնաման. օզ. կօշիկ։ տես և
–Ոտքի արգելք։ խոչընդոտն. գայթակղու-թիւն, քար գայթագղութեն. խոչ և խութ։
–Ոտքի արգելք եղող։ ոտնառական։
–Ոտքի արգելք դնել, կամ սկրթեցնել։ քար-ընդոտնել. կարթել. սայթաքեցուցանել. դնել գայթակղութիւն։ – Ոտիցս որոգայթ լարեցին, Ճանապարհս չորս դին սկրթեցնելու արգելքներ դրին։ լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց, շաւիղս զշաւղօք իմովք եդին ինձ գայթագղութիւն։
–Ոտքի արգելք ըլլալ։ խոչընդոտն լինել. խոչ-ընդոտն անկանիլ. քարընդոտն լինել։
–Ոտքի արգելք ըլլալը, կամ սկրթիլը։ ոտնա-ռութիւն. գայթագղութիւն։
–Ոտքի գին, կամ ոտից քոմը։ անոտք։ – Ոտ-քի քոմն էր։ կայր յանոտից։ – Մէկը ոտից գին էր, մէկալը գլխուն։ էր մին 'ի սնարից, և մին յանոտից։
–Ոտքի զարդ։ ոտնապարանջան։

-Ոտքի խլէշիկ, կամ խլէշկէն: տես Ոտք գնե-լու տեղ:
-Ոտքի կապ: ոտնակապ: —Ձիու ոտքի կապ. քէօսթէկ: Ճախանոց. ձիակապ:
-Ոտքի կոխկռտուք: տես Կոխկռտուք:
-Ոտքի ձայն: ոտնաձայն. ոտնատրոփ. դղըն-դիւն:
Սողունները մարդու ոտնաձայն միայն առ-նելով ծակերը կը փախչին: սողնոց զխօշիւն միայն զմարդոյ առեալ՝ ի ծակս փախչին:
Երբոր ոտքին ձայնը կելլէ: յորժամ ձայն ոտից հարկանի:
-Ոտքի ձայն հանելով. ոտնատրոփ: [չչուկ:
-Ոտքի ձայն չհանելով: անոտնաձայն. ան-
-Ոտքի կամ ոտից կամ ոտաց ճամբայ: հուն. ճէճէ: արտաքնոց. աղբանոց. ապարահա-նոց. ջրտուն. ապարահեղ. ոտոց. աղբոց. լուալիք. գարշելիք: —Ոտից ճամբան է: յելս պիտոյից է: —Արիոս ոտից ճամբան սատկե-ցաւ: Արիոս ՚ի գարշելիսն ընկալաւ զսատա-կումն: — Ոտից ճամբան երթալ: ելանել ՚ի կարիս որովայնի. վճարել զպէտս մարմնոյ. ՚ի ճեմիշ գնալ. յապահարկէ զանց առնել. ապաւառնել. նստիլ արտաքս: —Պէլքի ոտից ճամբան է կամ գործքը կը տեսնայ: գուցէ յաթոռն նստիցի ՚ի պէտս: —Գործքը բանեց: եհաս նմա պէտք մարմնոյն:
-Ոտքի մատուըներուն վրայ քալել: ՚ի մա-տունսն գնալ:
-Ոտքի ներքեւը: տես Ոտքի տակը:
-Ոտքի նշան: տես Ոտքի տեղ:
-Ոտքի չափ: ոտնաչափ:
-Ոտքի վրայ ելլել: } յոտն կալ. յառնել.
-Ոտքի վրայ կանգնիլ: } կանգնիլ: տես և Կան-գնիլ:
-Ոտքի վրայ կենալ: կանգուն կալ:
-Ոտքի վրայ կենալը: ոտնկացութիւն. ոտըն-կայութիւն. ոտնակացութիւն. ոտնկելիք. ոտնայնն (հսկումն):
-Ոտքի վրայ կեցած: յոտնկելիս. յոտնաւորս. կանգնաւոր. յոտաց. յոտնկելեաց:
Ոտքի վրայ կեցած ծառաներ: սպասաւորք ոտնկայք:
-Ոտքի վրայ ուտել: յոտնկելեաց ճաշակել:
-Ոտքի վրայ կեցող: ոտնկաց. ոտնակաց:
-Ոտքի վրայ չկեցող, կամ չելլող: անյարիր:
-Ոտքի տակը կամ տակի դին: տես Ոտք բառը: [ոտիւք, առաթուր:
-Ոտքի տակը, ոտից ներքեւը: առ ոտն. ընդ
-Ոտքի տակ առնել: առ ոտն կոխել. կոխել. կոխան առնել: —Օրէնքը ոտքի տակ առնել: առ ոտն կոխել զօրէնս. անպարշանել յօ-րէնս. գրժել օրինաց:
-Ոտքի տակ երթալ կամ ըլլալ: կոխան լի-նել. ոտնհար լինել: —Թշնամեաց ոտքին տակը երթալ: ոտնհար լինիցիք ՚ի թշնա-մեաց: [նել:
-Ոտքի տակ մեռցնել: առաթուր սպանա-

-Ոտքի տակ քար դնել: քարընդոտնել. ոտնա-ռել. խոչ և խութ առ ոտն արկանել: տես և Սահեցնել:
-Ոտքի տեղ կամ հետք. օթէի նշան. իզ: հետք. կինք. շաւիղ, ոտնատեղի. ոտնահետ. նըշ-մարանք ոտից:
-Ոտքի տեղ. օթէ դնելու փէր: Կայարան. կա-յան. ոտնկոխ. կայք. ոտնկայ. ոտնատեղի:
-Ոտքի ցաւ: ոտնացաւութիւն: տես և Նիքրիզ:
-Ոտքի փաթթոց. փըէնի ալէս: հեսկ:
-Ոտքով կամ ոտօք. էայան: հետիոտն. հետե-ւակ, յոտից. յոտանաւորս. ՚ի հետեւակուց:
-մէկ Ոտքով. միոտանի: —Մէկ ոտքով քա-րին բոլորտիքը պտըտիլ: շուրջ գալ միոտանի զվիմօքն:
-Ոտքով անցնիլ. Ոտքով երթալ: տես Հետե-ւակ անցնել. Հետեւակ երթալ:
-Ոտքով գետինը ծեծել, կամ փորել, ինչպէս ձին կ՚ընէ. գոփել. գափր հատանել:
-Ոտքով գետինը ծեծելը: գոփիւն. գափր:
-Ոտքով գնացող, կամ քալող: տես Հետեւակ, և Հետեւակները:
-Ոտքով կամնել ցորենը: ոտնափշուր կա-սել զցորեան:
-Ոտքով ձեռքով քալել: ամփափայ գնալ:
-Ոտքով շփել: ոտնաշուափ:
-Ոտքով պղտորել ջուրը՝ ինչպէս ձին կ՚ընէ: առ-ամբակ պղտորել:
-Ոտքով փաթ փութ ձայն հանող: ոտնա-տրոփ, ոտնատորոփ:
-Ոտքով փշրած: ոտնափշուր:
Որ. թի. (յարաբերական): որ. ո. որպէս. Ան Աստուածը՝ որ պիւթիւն աշխարքս ոչինչէ ստեղծեց: Աստուած, որ զտիեզերս յա-նէից գոյացոյց:
Որ զքու մեղքդ կը թողու, ու ամմէն հի-ւանդութիւնդ վրայէդ կը վերցնէ: ո քաւէ զմեղս քո, բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո:
-Որ. (շաղկապ բաղհիւսական): եւ: —Ուր որ եր-թաս: ուր և երթիցես:
-Որ. (շաղկապ նախադասական): զի թէ. եթէ. բամ. բայ. որ:
Ինչ կուզես, որ ընեմ: զինչ կամիս, զի արարից:
Իմացաւ որ ջերը քաշուեր են: գիտաց թէ ցածուցեալ. են ջուրք:
Երկինք ու երկիր կը վկայեն որ ոչ երբեք տէրութեան ծառայութենէ պակսեր ենք: վկայեն մեզ երկինք և երկիր, որ ոչ երբեք հեղգացեալ եմք յարքունի վաստակս:
-Որ. (շաղկապ պատճառական): որպէս. որպէս զի. իբր զի. իբրև զի. մինչզի. մինչև. մինչ. որ:
-Որ քու արդար օրէնքդ սորվիմ: որպէս ու-սայց զարդարութիւնս քո:
-Որ քեզի դէմ չի մեղանչեմ: որպէս զի մի մե-ղայց քեզ: [զգաստացի:
Ըսի՝ որ խելքը գլուխը գայ: ասացի իբր զի՝
Պատժեցի զքեզ, որ դառնաս քու չար ճամ-

բայէք: հարի գքեզ, իբրև զի դարձցիս 'ի չար ճանապարհացդ քոց:
Անզգամաբ խօսեցաւ, որ պէղար եղայ: այնչափ խօսեցաւ, մինչև ձանձրանալ ինձ:
Անքան կանչեց, որ անկճնիս խլցաւ: այնչափ աղաղակեաց, մինչ խլանալ ականջաց մերոց:
Կաղաչէին որ սակաւ առանց ձեռք դպցնելու հասցնեն: աղաչէին, որ զայս ողջ անաբատ հասուցանել մարթասցին:
–Ո՞ր ատեն: տես Երբ:
–Ո՛ր բան. Նէ: զինչ: [վայրի:
–Ո՞ր տեղ. Նէրէտէ: ո՞ւր. ուրանօր. յորում
–Որ տեղ որ: տես Ո՛ւր որ:
Ո՞րը. (հարցական.) համնկըոը. ֆիմ: ո՞ր. ո՞վ. ո՞:
Ձեզի ո՞րը աղէկ է: ո՞ր լաւ իցէ ձեզ:
Ո՞րը կըսես: զո՞ ասես 'ի նոցանէ:
Ո՞րը ըրաւ աս բանը: ո՞ 'ի նոցանէ արար զայդ: [տայքս:
Որը ներս՝ որը՝ դուրս: որ 'ի ներքս՝ որ արտաքս:
Որը շատ՝ որը քիչ: որ շատ և որ սակաւ:
Որակութիւն. ւէֆքիէթ. քէյֆիէթ: որակ, որակութիւն:
–Որակութիւն ընդունել: որականալ:
–Որակութիւն ունող: որակաւոր: – Շատ որակութիւն ունող: որակայեղց:
–Որակութիւն չունող: անորակ:
–Որակութիւն տալ: որակել. որակացուցանել: [բար:
–Որակի կամ որակութեան պէս: որակաբար.
Որբ. եօթիմ. էէրիմ: որբ. անհայր. անմայր:
–Որբ ըլլալ.
–Որբընալ. } որբանալ:
–Որբ մնալ:
–Որբ մնալը: որբութիւն:
Որբերու տեղ: որբանոց. դարմանոց:
Որբևարի. փառ: այրի, այրիացեալ:
Որբևարիներու տեղ: այրենոց:
Որբևարութիւն: այրիութիւն. այրութիւն:
Որբութիւն: որբութիւն:
Որդ. գուրթ: որդն. ճճի. ուտիճ. կերիչ. զեռուն. սողուն. խղխայթ. կայտառ. բզեզ. բզէզ:
–Որդ ընկած կամ Որդը կերած: որդնահար. որդնակեր. որդնաքանց: – Որդը կուտէ զգեստը: ցեցն հարկանէ զհանդերձն:
–Որդ ընկնիլ: տես Որդնոտիլ:
–Որդ ծնող: որդնածին:
–Որդ պէսպէսմիշ ընող կամ մնուցանող: որդնապարար:
–Որդ վխտացած, կամ որու մէջ որդ կը վխտայ: որդնեռաց. որդնալից:
–Որդէն կրծուիլ: որդնաքանց լինել:
–Որդի նման: որդնանման:
–Որդի վերաբերեալը: որդնային:
–Շատ կերպ որդեր: բազմաճճիք:
Որդեգիր. օղուլլուգ. որդեգիր. պատուաւորիւ որդի:
–Որդեգիր ընել: որդեգրել. գրել յորդիութիւն. առնուլ յորդեգիրս. որդիագործել. որդիացուցանել: [նալ:
Որդեգիր ըլլալ: լինել յորդեգիրս. որդիանալ:
Որդեգրի յատուկ: որդեգրական:
–Որդեգրի պէս: որդեգրաբար. որդեգրապէս:
Որդեգրութիւն: որդեգրութիւն:
Որդի. փուլ. օղուլ: որդի. որդեակ. ծնունդ: տես և Զաւակ:
–Որդի սպանող: սպանորդի:
–Որդի բերող: որդեծին. որդեբեր:
–Որդի ընել: տես Որդեգիր ընել:
–Որդի ծախող: որդեվաճառ:
–Որդի ծնանելը: որդեծնութիւն. որդեբերութիւն. զաւակաբերութիւն:
–Որդի նոյն ծնողաց: որդեկից:
–Որդի չունող: տես Զաւակ չունող:
–Որդին ատող: որդիատեաց:
–Որդին կորսնցնող: որդեկորոյս:
–Որդին ուտող: որդեկեր. ծննդակեր:
–Որդին սիրող: որդեսէր. որդիասէր. զաւակասէր:
–Որդին սպաննելը: որդեսպանութիւն:
–Որդին սպաննող: որդեսպան. որդեկոտոր. որդեզէն:
Որդու պէս: որդեպէս. որդիաբար. որդեբար. զաւակաբար:
–Որդիքը աղէկ մնուցող: որդեսնոյց:
–Որդիքը խնամելը: որդեխնամութիւն:
Որդիութիւն: որդիութիւն. որդանութիւն:
Որդնոտ. գուրթ ընկած՝ կամ գուրթէ կէրած: որդնահար. որդնակեր. որդնալից. որդնալի. մեցոտ. ճճեկեր. ուտճահար. մեցամէտ. ճըճեհար:
Որդնոտիլ. գուրթ ընկիլ: որդնալից լինել. որդնիլ. մեցոտիլ: – Որդնոտած միսաւ: որդնալից եղեալ սատակեցաւ. որդնալից հարեալ տորոբեալ, կամ որդնեռաց ախտիւ հարեալ զրաւեցաւ:
Որդնոտութիւն. գուրթլանըգ: որդնահարութիւն. որդնակերութիւն. եռր:
–Որդնոտութիւն բուսոց: ժանգ. ժանգաոութիւն: [Թափառայտ. այգի:
Որթ. փէյէլ. ասմայ: որթ. որթատունկ. որ-
–Որթ աղնիւ: որթ ընտիր. որթ սորեկ:
–Որթու աչք. ակնուռ. գնդակ:
–Որթու կեղևանքը կեղուըոուիլ: լանիլ (ուռոց), ջոսանալ, կեղևիլ:
Որթուն կոճակ բանալը: ակնաւորիլ որթոյ:
Որթուն ալըլլուիլ սողիլը: կծնիլ:
–Որթու ճուղ: ուռ. բարունակ. շառաւիղ. աղուրիք. ակնուռ:
–Որթու ճղերու կարասուք. ասմայի կօրտած ճըղէր: հօտ, կամ յօտ որթոյ. խուզ որթոյ:
–Որթու ֆիլիզ. ծիլ ասմայի, որ թաղի բանէրած կը ջանիկըլ: խիղբ. խիղբ որթոյ. պատուաստ:
Որթոց. ասմանէրին փէր. պաղ: որթոց. այգի. որթիք. այգեստան:
–Որդեգիր ընել: որդեգրել. գրել յորդիու-
Ործկալ: տես Փոխել:

Որկրամոլ. գէօպէօղլու. չիւպօղլու: որկրամոլ. որկորամոլ. որկորաժէտ. յոլովակեր. որկորեայ. որկորայ. որովայնամոլ. որովայնաժէտ. որովայնապաշտ. որովայնապարար. պորտապարար. պորտաբոյծ. շուայտասէր. շատակեր. գժոխորովայն:

-Որկրամոլ ըլլալ: տես Որկրամոլութիւն ընել:

-Որկրամոլութիւն. գէօպէօղլուլուգ. չիւպօղլուլուգ: որկորամոլութիւն. որկորաժէտութիւն. որկորստութիւն. որկորուստ. որովայնապաշտութիւն. որովայնաժէտութիւն. որովայնամոլութիւն. շատակերութիւն:

-Որկրամոլութեան ետևէ ըլլալ: արածել զորկորստութիւն. հատանիլ յորկորստութիւն:

-Որկրամոլութիւն ընել: որկրամոլիլ. որկորստիլ. զեղխիլ կամ շուայտիլ 'ի կերակուրս և յըմպելիս:

Խեղճ փորերնին կը լեցընեն կը Թխեն ինչվան պօղաղնին: զորովայնն տառապեալ լնուցուն խծկիցեն մինչև ցկոկորդն ամացեալ:

-Որկրամոլութեամբ ուտել: մաղձայլիլ. որկորստաբար ուտել. չլճիտակիլ: տես և Որկրամոլութիւն ընել:

Որձ. էրքէկ, որ հայվաններուն կըսվի: որձ. արու:

-Որձ եղնիկ: եղջերու:

-Որձ քար. ամուր թաշ: որձաքար:

-Որձ քարէ: որձաքարեայ. յորձաքար վիմէ:

-Որձերը ջարդել. էրքէքլէրի գօմագ: որձակոտոր առնել:

-Որձերը ջարդող. էրքէքլէրի գրան: որձակոտոր. արուասպան:

Որմի. քաղքի անուն: Որմի

Ո՛րն որ է. կամ } հանկըսը օլուրսա: որևիցէ. զինչ և իցէ. ո և իցէ. ով և իցէ:
-Որն որ ըլլայ. }

Որոգայթ. թուզագ: որոգայթ. Թակարդ. հաղբ. ծուղակ. ականատ. ակնատ. երագազ. գահող. գամք. ցանց. վարմ:

-Որոգայթ լարել: որոգայթ արկանել. որոգայթ դնել. Թակարդ արկանել. Թակարդ դնել. որոգայթս Թագուցանել. հաղբս պատրաստել. գագ գնել: տես և Հնարք բանեցնել:

-Որոգայթ լարող: որոգայթադիր. Թակարդադիր: տես և Հնարագործ:

-Որոգայթը ընկնիլ, կամ բռնուիլ: անկանել 'ի Թակարդ. ըմբռնիլ 'ի ծուղակ. կործանիլ 'ի հաղբս. խարգաւանիլ. շաղիլ 'ի Թակարդ. պատանդիլ յորոգայթ:

-Որոգայթը ինկայ: պատանդեաց զիս որոգայթ:

-Որոգայթը ձգել, արկանել յորոգայթ կամ 'ի Թակարդ. ըմբռնել 'ի ծուղակ. Թակարդել. Թակարդապատել. որոգայթել. Թակարդափակել. աղփաուցանել. ցանցել. վարմել. Թագուցանել որոգայթ. վարմաձգել. լարս ձգել. վարմարկել: [նել:

-Որոգայթէ զգուշանալ: դարանայոյզ առ-

-Որոգայթի տեղ: որոգայթարան. որոգայթաշատ. դարան:

-Որոգայթով բռնուած, կամ որոգայթը ընկած: յորոգայթս անկեալ. Թակարդապատ. Թակարդափակ:

-Որոգայթով խաղցող: Թակարդապատիր. դարանակալ. դարանագործ. դարանամուտ: [տանգաւոր:

Որոգայթաւոր՝ բան, խօսք, և այլն: տես Կր-

Որոճալ. կէվլէք. կէվլէւէմէք: որոճալ. որոճել. յորոճ բերել:

Ոչխարը կերած խոտը կորոճայ: ոչխար բերէ յորոճ զճարակն:

-Որոճալը. կէվիրիշ. կէվիշմէ: որոճ. որոճան. որոճումն: [բար:

-Որոճալով: որոճելով. որոճաբար. որոճողա-

-Որոճացող: որոճօղ. որոճական. որոճայծն:

-խիստ Որոճացող, կամ որոճացած: որոճալից:

Որոճկալ: տես Երըժկալ:

Որոմ. փէլիձկ: որոմն:

-Որոմ բերող: որոմնաբեր. որոմնածին. որոմնաբոյս:

-Որոմ խառնած: որոմնախառն:

-Որոմ ուտող: որոմնակեր:

-Որոմ ցանող: որոմնացան. որոմնարկու:

Որոմի նման: որոմնատեսակ. որոմնակերպ:

Որոնաւոր: տես Փնտռտօղ. և Հրաւիրող:

Որոնել: տես Փնտռտել:

Որոշել. մէյլ բէրմէք: դնել 'ի մտի. որոշել. հաստատել 'ի...: — Որոշեց: խորհուրդ կալաւ:

-Որոշելը դժար: դժուարախտրելի:

Տեղ ու ատեն որոշել՝ հոն ժողովելու: ժամ և տեղի եդեալ՝ գալ ամենեցուն ժողովել:

Եկան հասան որոշուած տեղերնին: գային հասանէին 'ի ժամադիր կողմանս:

-Որոշել. ղոպէլ, ընթրէլ: որոշել. ընտրել. սահմանել. 'ի բաց հանել. 'ի բաց պարսպել:

Որովհետև. չիւնքի: որովհետև. փոխանակ զի. այլ զի. ինքև զի. իբր զի. և զի. մինչ. ուր:

Որոտում: տես Գոռալ:

Որու. քիմէ. քիմին: որոյ. որում. ում. ոյր: տես և Որու վրայ:

-Որու համար: վասն որոյ. վասն ոյր. վասն էր. էր վասն. էր աղագաւ. ոյր աղագաւ. որոյ աղագաւ. սակս որոյ:

-Որու որու: ոյց: [վերայ:

-Որու վրայ: յորոյ վերայ. յոյր վերայ. յէր

-Որու քովը: առ որում. առ որով:

Որչափ. } տես Ինչըլըտար:
Որչաք: }

Որպիսութիւն. ուճիլ: որակութիւն. որակ. հանգամանք. եղանակ. որպիսութիւն:

Ամենքը տեղովնին ու որպիսութեամբը յայտնել: զամենեցուն զուսոն և զգեխարգն յայտնելով:

Որս. աւ: որս. որսօն. որսանք:

—պզտի Որս ։ որսիկ ։
—Որս երթալ ։ յորս ելանել. գնալ յորս ։
—Որս ընող ։ որսական. որսորդ. որսօղ ։ —Մէկ֊տեղ որս ընող ։ որսակից ։
—Որս սիրող ։ որսասէր. որսատենչ ։
—Որսի կենդանի ։ էրէ. չիկէրէ ։
—Որսի մաս ։ որսամասն ։
—Որսի տեղը փոխել ։ որսափոխ լինել ։
—Որսով լեցուն ։ որսալից. քաջէրէ ։
Որսալ ։ որսալ. ըմբռնել. ունել. յորս ածել ։
—Աչք որսալ ։ զօշոտել զաչս. գերել զաչս ։ — Շատերուն աչքը որսացին ։ զբազմաց աչս գերեցին ։
—Բերնէ բան որսալ ։ որսաբանել ։
—Բերնէ բան որսացօղ ։ բանորսակ. որսորդ բանից ։
—Ձուկ որսալ ։ տես Ձուկ բռնել ։
—Մարդ որսալ ։ որսալ. ըմբռնել. յինքն ձգել, կամ յանկուցանել. զիւրև ածել. յինքն յա֊րեցուցանել. յինքն արկանել 'ի բանի առնել ։
—Որսալը ։ որսացումն. որսանք ։ տես և Որս ։
—Որսալու տեղ ։ որսարան. որսատուն ։
—Որսացած կենդանի ։ որս. ամիճ ։
Որսորդ ։ որսորդ. որսող. որսօն. որսացող. որսաբար. որսական. որսակալ ։
—Որսորդ շուն ։ առապականի. բարակ. քերծէ ։
—Որսորդ խաբօղ ։ որսորդախաբ ։
—Որսորդի պէս ։ որսորդաբար ։
—Որսորդի վերաբերեալ ։ որսորդական ։
Որսորդութիւն ։ որսորդութիւն ։
Ու. վէ ։ եւ. ու. և ։
Հաց ու ջուր էր կերածը ։ հաց եւ ջուր միայն ճաշակէր ։
Տղու խօսք է բամծնիք ու լաֆազանութի ։ զմանկտւոյ զրոյց խօսիք ու զշաղփաղփուն ։
Տասնըութը ։ ութուտասն ։
Ձիս ելլել ու մտնել չթողուցին ։ անել ւ՛ան֊մուտ զիս արարին ։
Ուզած. խաէյած ։ խնդրեալ. հայցեալ. ցան֊կացեալ. տենչացեալ. կամեցեալ. յօժարեալ ։
—Ուզածը, կամ Ուզած բանը. (գոյականէր.) խա֊փէշ ։ հաճոյք. կամք. հաճութիւն. ցանկու֊թիւն սրտի ։
—Ուզածը առնել ։ ընդունել զխնդրուածս իւր. պատահել կամ հանդիպել կամ հա֊սանել խնդրոյն ։
—Ուզածը ընող ։ կամարար. կամակատար. կամակացոյց. հաճոյակատար. մտահաճ ։
—Ուզածին կէօրէ ։ ըստ յօժարութեան իւ֊րում. ըստ կամս իւր. ըստ հաճոյից իւրոց. ըստ սրտի իւրում ։
—Ուզածին չիհասնիլ ։ ոչ պատահել խնդրոյն ։
—Ուզածին պէս ։ ընդ խնդրելն. դոյզ ընդ խըն֊դրոյն ։
—Ուզածին պէս դրած օրէնք ։ ինքնօրինու֊թիւն. ինքնակամ օրէնք ։
Ուզածիս պէս. ուզածըմ կէօրէ. ըստ իս. ըստ կամացս ։

Ուզել. փա՛ս ըօէլ ։ խնդրել. 'ի խնդիր լինել ։
—Ուզել աղաչելով ։ հայցել. մաղթել. տես և Աղաչելով ուզել ։
—Ուզել. մէյլէն ուզէլ. բան մը ուզէլ. հա ըսէլ. խօշ փալ. ու այլն ։ խնդրել. կամիլ. հաճիլ. յօժա֊րիլ. յօժարանալ. ախորժել. ախորժիլ. կա֊մաւորիլ. հաւանիլ. յօժարամիտ լինել. յա֊ռաջամիտ լինել. հաճ լինել. կամ է նմա. կամ եղև ինձ ։
Ուր որ ուզէ ։ ուր և կամ լիցի ։
Կուզէր լալ ։ խնդրէր լալ ։
Աստուծոյ ուզելովը ։ յանձնարկել կամաց ա֊րարչին ։
—խիստ Ուզել ։ տես Ուզելով ձանձրացնել ։
—չՈւզել. չկամիլ. հաղ չընէլ ։ չկամիլ. չախոր֊ժել. չհաճիլ. ահաճիլ. դժկամակիլ. յու֊րաստ լինել. յուրաստ կալ ։ տես և Գանիլ ։
Ձուզելով խուժիկ կը կանչեմ զինքը ։ զոր խուժիկ անուանել ծանրանամ ։
Ձուզելով կերթայ առ Շապուհ ։ յոչ կա֊մաց երթայ առ Շապուհ ։ տես և Ակամայ ։
—Ուզելը ։ տես Խնդրուածք ։
—չՈւզելը՝ իսթէմէմէքլիք. ռաղպէթսիզլիք. չկա֊մութիւն. դժկամակութիւն. ակամայու֊թիւն. ահաճութիւն ։
—Ուզելով ձանձրացնել. տաղըլըմ ու տաղըլըմ բանը բռոցնել ։ թախանձել. թախանձեցու֊ցանել. ժտիլ. թախանձ արկանել ։
—Ուզելով ձանձրացնելը, կամ պէզար ընելը ։ ժտումն. ժտութիւն. թախանձանք. թա֊խանձ ։ [ժիտ ։
—Ուզելով ձանձրացնող ։ թախանձեցուցիչ.
—Ուզես չուզես ։ կամայ ակամայ. կամայ թէ ակամայ ։
Ուզենալ ։ տես Ուզել ։ [նել ։
Ուզլաշմիշ ըլլալ ։ միաբանիլ. իրաւախոհ լի֊
Ուզլաշտըրմիշ ընել. ուզլաշտըրմագ ։ միաբանել. իրաւախոհ առնել ։
Ութ, կամ Ութը. } սէքիզ ։ ութ. ութերեակ. ու֊թեակ ։ [անգամ ։
—Ութը անգամ. սէքիզ հէղ ։ ութիցս. ութիցս
—Ութը անկիւն ունօղ. սէքիզ քէօշէլի ։ ութան֊կիւնի. ութանկիւն ։ [տիճանեայ ։
—Ութը աստիճանով ։ ութաստիճան. ութաս֊
—Ութը էջ ունօղ ։ ութիջեան ։
—Ութը թևով ։ ութթևեան ։
—Ութը կանգուն ։ ութկանգնեայ ։
—Ութը կողմով կամ անկիւնով ։ ութանիստ ։
—Ութը կտորէ ։ ութամասնեայ ։
—Ութը ղաթ.
—Ութը ղաթ եւել ։ } ութապատիկ ։
—Ութը ղաթ ընել ։ ութապատկել ։
—Ութը տարի էր՝ որ տեօշէկն էր ։ ութամեայ դնէր 'ի մահիճս ։
—Ութը տարուան ։ ութամեայ. ութամեան. ութեմեան. ամաց ութից ։
—Ութը տարուէն 'ի վեր ։ յութ ամաց հետէ. յութ ամաց և այսր ։

-Ութը օրէն եւս: յետ ութ աւուրց. զկնի ութօրեայ աւուրց:
-Ութը օրուան: ութօրեայ. ութօրեան. աւուրց ութից. ութ աւուր:
Ութերորդ: ութերորդ. ութերեակ:
-Ութերորդ մասը, կամ փայը տալ կամ առնել: ութերորդել:
Ութն ալ: ութեքեան. ութեքին:
Ութնոց: հաշտադրամ:
Ութսնաւոր. (սէքսէնլի. սէքսէնլիք): ութսնաւոր. ութսնեակ:
-Ութսուն. (սէքսէն): ութսուն:
-Ութսուն անգամ, կամ Ութսուն հեղ: ութսնիցս:
-Ութսուն ղաթ: ութսնապատիկ:
-Ութսուն տարուան: ութսնամեայ:
Ութսուներորդ. (սէքսէնինճի): ութսներորդ:
Ութսունն ալ. (սէքսէնի դէ): ութսնեքեան. ութսնեքին: [Թեակ:
Ութօրէնք. (սէքիզ կիւնլիւք): ութօրէք. ու-
Ուժ. (գուվվէթ): ոյժ. կար. կորով. զօր. զօրութիւն: — Ուժդ կը բաւէ Աստուծոյ դէմ: եթէ բազուկ առ բազուկ իցէ քո Տեառն:
-խիստ մեծ Ուժ: զօրեղութիւն. ուժեղութիւն. բռնութիւն. կորովութիւն. սաստկութիւն: [նալ:
-Ուժ առնել: տես Հոգի առնել, և Ուժով-
-Ուժ ընել: } Թափ տալ: տես և Ջօռ ընել:
-Ուժ տալ: }
-Թեւին ուժ տալով զարկաւ գլխացինը: Թափ տուեալ բազկին՝ եհար գնչաւակին:
-Ուժ տալով մտքին: Թափ տուեալ ուշի:
-Ուժ տալ: տես Ուժովցնել, և Օգնել:
-Ուժ չունեող: տես Անուժ:
-Ուժ տըւօղ: տես Ուժովցնող. Ջօռ ընօղ, և Օգնական:
-Ուժը թափած: տես Ուժաթափ:
-Ուժը թափիլ: տես Ուժաթափ ըլլալ:
-Ուժը համնիլ: զօրել. զօրանալ. ձեռնհաս լինել. բաւել.
-Ուժը որչափ որ համնի նէ: որչափ 'ի կարի, կամ 'ի ձեռին իւրում իցէ:
-Ուժը չհամնիլ: չզօրել. չբաւել: տես և Չկրնալ:
-Ուժը տեղը: անվթար. աննուաղ. առոյգ. ըսթափ: տես և ուժով:
-Ուժը քիչ: տկար, վատոյժ. վտիտ:
-Ուժէ ընկնիլ: լուծանիլ. լքանիլ 'ի զօրութենէ. հատանիլ 'ի զօրութենէ: — Ուժը կը պակսի: վատէ ոյժ զօրութեանն:
-Ուժէ ձգել: տես Ուժաթափ ընել:
-Ուժիս կէօրէ, կամ Ուժիս պէս: ըստ կարի իմում. որչափ 'ի կարի իմում է. իմովսանն. որչափ իմովսանն:
Ուժաթափ. (ուժը բօխօւ, ժէհմամ). կթոտ. կթուցեալ. պարտասեալ. տաժանեալ. վատաբեկ: տես և Անուժ:
-Ուժաթափ ըլլալ (ուժը բոխին, հալսըզ կալմագ): պարտասիլ. լքանիլ. նուաղիլ. կթոտիլ. լուծանիլ. կնատիլ. ջլատիլ. տկարանալ. բեկանիլ, անկանիլ, թափիլ յուժոյ. վատաբեկ լինել. ոգեթափ լինել:
-Ուժաթափ եղաւ: բեկաւ անկաւ զօրութիւն ուժոյ նորա: [ժոյ:
-Ուժաթափ կըլլան: մեղկին լուծանին յու-
-Ուժաթափ ընել. (Դէկին ուժը Բաֆէլ. ուժէ ՅԳէլ): նուաղեցուցանել. պարտասեցուցանել. լքուցանել. կթուցանել. տկարացուցանել. վատթարել. հիւծել. քաղել զզօրութիւն. ջլատել զոյժ. թափել զոգի. վատաբեկ առնել:
Ուժաթափութիւն: լքումն. ջլատութիւն. կնատութիւն. թուլութիւն:
Ուժեղ. (ճէբրի անուն): ուժեղ:
Ուժով: ուժաւոր. ուժեղակ. ուժգին. յաղթ. յաղթաբազուկ. զօրեղ. հզօր. հզօրեղ. զօրաւոր. կորովի. քաջ. կարշնեղ. հուժկու. արուոր. բուռն. հարուստ. հաստահարուստ: տես և խիստ Ուժով:
-խիստ Ուժով: յոգնակորով. շատոյժ. ուժգնազօր. մեծազօր. բազմազօր. քաջազօր. հսկայազօր. մեծակորով. բազմակորով. քաջակորով. յաղթաբազուկ.
-Ուժով, կամ խիստ Ուժով գուվվէթ իլէն. (Տախթաղ): ուժգին. ուժգնակի. ուժեղակաբար. կորովակի. հզօրապէս. ուժգնաբար. ուժգնապէս. կորովաբար. հզօրեղապէս. զօրեղակերպ. կորովի. կորովակի. սաստկաբար. սաստկապէս:
Նետը ուժով ձգել: կորովի գնետն արձակել:
-Ուժով քշել ձին: Կորովի ձիավարել:
-Ուժով թև ունօղ: քաջաբազուկ. յաղթաբազուկ. հաստաբազուկ. բարձրաբազուկ. բարձրաձեռն. [Թռչօղ:
-Ուժով թռչօղ, կամ վազօղ: տես Սուր
-Ուժով խօսօղ: տես Ամուր խօսօղ:
-Ուժով կանչօղ: տես Ամուր կանչօղ:
-Ուժով ձայն ունօղ: տես Ձայնեղ:
-Ուժով նետ նետօղ: տես Վարպետ աղեղնաւոր:
-Ուժով ոտք ունօղ: առոյգաբարձ:
-Ուժով փչօղ: բռնաշունչ. սաստկաշունչ:
-Ուժովնալ. (ուժ առնել): զօրանալ. հզօրանալ. զօրեղանալ. կորովանալ. կարողանալ. բռնանալ. սաստկանալ. հաստատիլ. կազդուրիլ. զօրաւոր լինել. զօրութիւն զգենուլ: — Կապերը կուժովնան: զօրանան կապանքն:
Ուժովութիւն: զօրեղութիւն. ուժեղութիւն. հզօրութիւն. կարշնեղութիւն. կոշնեղութիւն. կորովութիւն. զօրաւորութիւն: տես և Ուժ:
Ուժովցնել. (ուժ տալ): զօրացուցանել. հզօրացուցանել. զօրեղացուցանել. կորովացուցանել. կարողացուցանել. սաստկացուցանել. բռնացուցանել. կազդուրացուցանել. հզօրել. հաստատել. հաստել. կազդուրել. պըն-

գել. հզօր կամ զօրաւոր առնել. ջլապինդ առնել:
–Ուժօվէնօղ. ուժ վէրօղ: զօրացուցիչ. կազդուրիչ. հաստատիչ. հզօրիչ:
Ուլ. այծու ձագ. օղլագ: ուլ:
–Ուլ էգ. չէփիճ: ալոջ.
–Ուլ որձ. չէփիճ. էրքէճ: ամիկ. ուլ:
–Ուլու մորթ: ուլենի:
Ուլահ. օլահ: վալաքիացի:
–Ուլահու երկիր: Վալաքիա:
–Ուլահ պուղտանը: Վալաքիա, և Մոլդավիա:
–Ուլահ պուղտանտու վրայէն գնաց: չոգաւ ընդ Վալաքիա, և ընդ Մոլդաւիա:
–Ուլահ տուզու: տես Աղքար:
Ուլաշմիշ եղօղ. ուլաշան. ինկան, կամ փըչի հէփ ընինօղ: շամբուշ. վաւաշ. վաւաշոտ. պատկշոտ:
–Ուլաշմիշ ըլլալ. ըստօփ գալ. ճօգէնալ. դըղըիլ. ձէկըէըլըլ: հասանել. պատահել. համդիպիլ. մերձենալ. մօտիլ. հըպիլ. յարիլ. կցիլ. միանալ:
–Ուլաշմիշ ըլլալ. ինկան հէփ, կամ փըչի հէփ ընինիլ: շամբշիլ. վաւաշել. վավաշոտիլ. պատկշոտիլ. տռփիլ. առևանկել:
–Ուլաշմիշ ըլլալը: շամբշութիւն. պատկշոտութիւն. տռփի. տռփումն:
Ուլաք: տես Ուլ:
Ուլաք. այյէ: տես Մէնզիլ:
Ուլուպէյ: տես Փաշայ:
Ուլունք: տես Հիլուն:
Ուխտ. ահտ: ուխտ. ուխտադրութիւն. ուխտաւորութիւն:
–Ուխտ ընել: տես Ուխտել:
–Մէկ տեղ ուխտ ընելը: ուխտակցութիւն. դաշնակցութիւն:
–Ուխտ ընօղ: տես Ուխտօղ:
–Ուխտը պահել: ուխտապահութիւն:
–Ուխտը չպահել: անցանել զուխտիւ. դրժել ուխտին. ուխտազանցել. ապախտ առնել զուխտ իւր. ջրել զուխտն. ուխտադրուժ, կամ ուխտազանց լինել:
–Ուխտը չպահելը: ուխտազանցութի. ուխտադրժութիւն. ուխտանենգութիւն:
–Ուխտը պահօղ: ուխտակալ. ուխտապահ. ուխտասէր. ուխտակատար. ուխտարար:
–Ուխտը չպահօղ, կամ Ուխտը անցնօղ: ուխտազանց. ուխտակորոյս. ուխտադրուժ:
–Ուխտը ատել: տես Ուխտը չպահել:
–Ուխտը քակել: տես Տնօրինել:
–Ուխտով: ուխտաբար: [ւոր:
Ուխտած: ուխտեալ. ուխտական. ուխտա-
–Ուխտած բանը: ուխտ:
–Ուխտած բանըս կը կատարեմ: զուխտս իմ կատարեցից: [տեալ:
Ուխտաւոր: ուխտաւոր. ուխտադիր. ուխ-
Ուխտել. ատխտ ընէլ: ուխտել. ուխտս դնել. ուխտադիր լինել. ուխտադրել:
–Ուխտելը: ուխտադրութիւն:
–Ուխտելու տեղ: ուխտարան. ուխտատեղի:

–Ուխտօղ: ուխտօղ. ուխտադիր. ուխտաւոր. ուխտական:
–Մէկտեղ ուխտօղ: ուխտակից. դաշնակից:
Ո՛ւհ. (միջարկութիւն): ո՜հ. ո՛. վա՜հ:
Ուղաւորել: ղարըէլ. ճամբայ հանէլ: յուղարկել. յուղարկաւորել. ուղևորել. յուղի արկանել. յուղարկ երթալ:
–Ուղաւորելը: յուղարկ. յուղարկաւորութիւն. յուղարկումն:
–Ուղաւորօղ. ճամբայ հանօղ: յուղարկաւոր. յուղարկ:
Ուղափառ. ըիփաձ դասանանը, կամ հաստապ ատող: ուղղափառ. ուղղահաւատ. ուղղակրօն. ուղղադաւան. ուղղակարծ. ուղիղհաւատ. ուղղահամբոյր:
Ուղափառութիւն: ուղղափառութիւն. ուղղահաւատութիւն:
Ուղեղ. պէյին: տես Ըղեղ:
Ուղորդ: տես Ճշմարիտ:
Ուղուր: յաջողութիւն: տես և Աջողութի: Աստուած զիս օրհնեց քու ոտքիդ ուղուրովը: օրհնեաց զիս Աստուած յոտին քում:– Ոտուըներնուն ուղուրովը Աստուծոյ օրհնութիւնը կը բերեն: որք ոտնատեղօքն խոկ բերեն զԱստուծոյ օրհնութիւնս:
–Ուղո՞ւր է: ուղջո՞յն է. ուղջո՞յն իցէ:
–Ուղուրը բանիլ: յաջողիլ. բարեբաստիլ: տես և Բախտը բանիլ:
–մէկումը Ուղուրին տալ: պարտ բաշխի տանել, կամ տալ. գնել, տալ, ընկենուլ. կորուսանել, մատնել (զանձն):
–Ուղուրլու: բարեհաւ: տես և Բախտաւոր, և Աջող:– Ոտքը ուղուրլու: բարեբաստ:
–Ուղուրսուզ: տես Անբախտ, և Խեղճ:– Ոտքը ուղուրսուզ: վատաոտն:
–Ուղուրսուզին ուղուրսուզը: վատաբաստից. չանսարդադուրդ: տես և Խեղճ եւերքը:
Ուղուրսուզութիւն: տես Անբախտութիւն, և Խեղճութիւն: [տանք:
Ուղտ. տէվէ: ուղտ. մալուխ. շտրուան, շտրա-
–Ուղտու կռնըկի ուռէցքը: կուտկէն:
–Ուղտու ձագ. գէօշէք: կոզան:
–Ուղտու մազ. տէվէ թիւյիւ: ասուէ:
–Ուղտու մորթ: ուղտենի: [մակ:
–Ուղտու սիւրիւ. տէվէ գաթարը: ուղտաերա-
–Ուղտու պէս կուզ: տես Ուղտու կռնըկի ուռէցքը:
Ուղտապան: ուղտապան:
Ուճուզ: տես Աժան:
Ո՞ւմ. քիմէ: ո՞ւմ. որո՞ւմ:
–Ո՛ւմ որ է. հէր քիմէ իսէ: ո՛ւմ և իցէ. ո՛ւմ ումեք և իցէ. որո՛ւմ և իցէ:
Ումուտ. Ումուտ ունենալ. և այլն: տես Յոյս. Յուսալ. և այլն:
–Ումուտսուզ: տես Յուսահատած:
Ումպրի. գաւառի անուն է: Ումբրիա:
Ույղուն. Ույղուն բերել. և այլն: տես Յարմար. Յարմար բերել. և այլն:

-Ույղուն վախըթ: տես Դիպուկ ատեն:
Ույղունսուզ.} տես Անյարմար. և չՄիաբա-
Ույմիշ չեղող:} նող:
-Ույմիշ ըլլալ: տես Յարմարիլ. և Միաբանիլ:
Ույուզ: տես Բորոտ. և Բորոտութիւն:
Ունելու, կամ} Էօլինէճէք. օլաճաք: ստանալի.
Ունենալու. } ստացական:
Ունենալ: տես Ունիլ, և զորս գլխնի:
Ունեցած: ստացեալ. ժառանգեալ:
-Ունեցած ըլլալ: ստացանիլ: [գոյք:
-Ունեցածը. (գոյական): ստացուածք. ինչք.
-Ունեցածը չունեցածը տուաւ: արկ գոյիւ չափ զկեանս իւր:
-Ունեցածը կորսնցընել: ընչաթափ լինել:
-Ունեցածը կողոպտել: ընչաթափ առնել:
-Ունեցածին չափ: ըստ գոյին. ըստ ձեռնհաս գոլոյ. ըստ ձեռին բաւականի. գոյիւ չափ:
Ունեցող: տես Ունօղ:
Ունեւոր: տես Հարուստ:
Ունիլ. ունէնմէք: ունել. ստանալ. շահիլ. ժառանգել. վայելել:
Տղրուկը իրեք աղջիկ ունէր: տղըրկի երեք դստերք էին: [դստերք:
Երկու աղջիկ ունիմ հոս: են իմ աստ երկու
Քուկիններէդ մէկը ունի՞ս հոս: է՞ որ քո աստ:
-Ունիլ՝ էր վրան: բերել յանձին. տանիլ կամ կրել յինքն. բարձեալ բերել:
-Ունիլը, կամ ունենալը: ունելութիւն ժառանգութիւն. վայելումն. ստացումն:
Ունկ: տես Խուլփ:
Ունք. ընտանի. գաշ: յօնք. յունք:
Ունօղ. ունէյօղ: ունող. ունակ. ստացիչ:
-չՈւնօղ: անունող. անունակ:
Ուշ. անգամ. կէճ: անագան. անագանի. տարաժամ. ապաժամ. անժամ. յամր. 'ի տարաժամու. ատարադէպ:
-խիստ Ուշ.} անագան ուրեմն. ուր ուրեմն.
-Ուշ ուշ. } ապա ուրեմն. յետոյ ուրեմն:
-Ուշ եղած: անագանեալ. յամրածին:
-Ուշ աւարըցօղ: յամրահաւատ:
-Ուշ ընկնիլ: անագանել: տես և Ուշանալ:
-Ուշ հասնելը ձայնին: հեղգագոյն հասանել ձայնի:
-Ուշ հասնօղ: անագանահաս. ապաժաման:
-Ուշ սորվօղ: անագանուսումն:
Ուշանալ: անագանիլ. յամենալ. յամել. դանդաղիլ. յապաղել. նիրհել:
Անոնց կորուստը չուշանար: և կորուստ նոցա ոչ նիրհեսցէ:
-Ուշանալը, կամ Ուշացնելը: անագանութիւն. յամեցութիւն. յամեցումն. յապաղանք. դանդաղանք. յամրութիւն. յերկարաձգութիւն. յերկարութիւն:
Ուշացնել: յամեցուցանել. յերկարաձգել. յերկարել. յապաղել. յամել. ժամ 'ի ժամ առնել. ժամ 'ի ժամ սահմանել:
Ուշացնօղ: յամեցուցիչ. յապաղեցուցիչ. դանդաղեցուցիչ. յապաղկոտ:

Ուշացօղ, կամ Ուշացած: անագանեալ. անագանի. յամեցի. յամրայեն. յամր:
-խիստ Ուշացօղ: յամրեղ:
Ուշգրել: տես Անթարթ նայիլ. և Ապշիլ:
Ուշկապարիկ: տես Յուշկապարիկ:
Ուշխուր.} խոնջան:
Ուշխուր:}
Ուչուրում: տես Դար տեղ:
-Ուչուրումէ ուչուրում ընկնիլ: տես Դարէ 'ի դար ընկնիլ:
Ուռ. ասմայի ճուղ: ուռ:
Ուռ. մէջ ընէրճ: ուռն. մուրճ. թակ:
Ուռած, կամ ուռեցած: ուռուցեալ. ուռուցիկ. ուռուցուկ: տես և Ուռեցուոր:
-Ուռած՝ շիշմանծք, կամ բան՝ խոպպոտ ըլլը: պալարակալ:
Ուռենալ: տես Ուռիլ:
Ուռենի: տես Ուռի: [ցուցանել:
Ուռեցնել: ուռուցանել. այտուցանել. փքա-
-Ուռեցընել էարայի ոէս: խաղուարքեցուցանել:
Հովը փչելով ուռեցուց առագաստները: օդոյ փչեալ ուռուցեալ գոգեաց զառագաստս:
-Ուռեցնօղ: ուռուցօղ. ուռուցիչ. ուռուցիկ. այտուցիչ.
Ուռեցուոր, կամ Ուռեցուորած. շիշիշ: ուռուցեալ. ուռուցիկ. ուռուցուկ. այտուցեալ:
Ուռեցուորել: տես Ուռեցնել:
Ուռեցուորիլ: տես Ուռիլ:
Ուռեցուորութիւն: ուռուցումն. այտումն. այտոյց: [փուք:
Ուռէցք. շիշ: ուռոյց. այտոյց. այտումն. խոյլ.
-Ուռէցք՝ էարայի, կամ էրասծքի, ու նմանեաց. գաղուրճըք: պալար. խաղուարտ. երունգն. կորիզ. բուշտ:
-Ուռէցք կապել: պալարանալ:
-Ուռէցքը իջաւ: այտումն զիջաւ:
Ուռի. ծառ է. սէօյիւտ. սէօյիւտ աղաճը: ուռի. ուռենի: [Տեռիլ:
Ուռիլ: ուռնուլ. այտնուլ. գոգանալ: տես և Հովով ուռած: հողմուռոյց գոգացեալ. հողմուռոյց գոգ առեալ:
Հովով ուռած առագաստները թողուցին: լըքին զառագաստս գոգաւորս:
Առագաստները հովով ուռած: զառագաստսն լցեալ օդով:
-Ուռիլ. էարայի ոէս ուռէչէք. գաղուրճլանմագ: խաղուարտիլ. պալարանալ:
-Ուռիլ մարմնոյ, փքնիլ: տոռմիլ. տորոփիլ. ծորրիլ:
Ուռճիլ: տես Գիրնալ:
Ուռօւմ: տես Հռոմ:
Ուռումէլի. հոռոմ աշխարհ: տես Հռոմայեան:
-Ուռումէլի. Փռանկի աշխարհ: Եւրոպիա: տես և Ֆռէնկիստան:
Ուռուփակ. ոխճինէրու չըլուն: փագամ. փագանք. գլխաշուք. կողպատ:
Ուս. էէճ. օմուղ: ուս:

-Ուսը առնել: ստանձնել. շալակել:
-Ուսը բեռան տակը դնել: զուս 'ի ներքոյ եդեալ, կամ զուսն մածուցեալ՝ բառնայր զբեռնն:
Ուսերը խաղցնել, կամ վեր վար շարժել: ընդոստ ընդոստ զԹիկունս շարժել:
-Ուսերը վեր վեր կիյնին: ընդոստ ընդոստ Թիկունքն գողան. ոստոստեն Թիկունքն:
Ուսերուն ոսկորները. [illegible] որ բնաւ խաղցնելն ինի, անանք ալ կը խաղան: ամրակ:
Ուսէն 'ի վեր: ուսովք չափ 'ի վեր:
Ուսկէ. | Ուսկի. | Ուսկից. | ո՛ր փէրտէ, նէրէտէն: ուստի՞. ո՞ւստ. ո՞ւստ ուստեք: [յորմէ:
-Ուսկի՞ց. ո՞ր յէրտէ. քիմտէն: ուստի՞. յումմէ՞.
-Ուսկից ըլլալը գիտնալ: զուստն գիտել:
-Ուսկից ըլլալը փնտռել: զուստն խնդրել:
Ուսմունք. Իլիմ: ուսումն. դպրութիւն. մակացութիւն. գրականութիւն. գեղեցիկ ուսմունք: — Յունաստանի գրականութենը: գեղեցիկ ուսմանցն Եղլադայ:
-Ուսմունք չունեցող: անուսումն անգրագէտ. անդպիր. առանց դպրութեան:
-Ուսմունքի ջանք ունեցող: փոյթ և պինդ յուսումն. ուսումնասէր:
-Ուսմունքի տեղ: դասատուն. վարդապետարան. վարդապետանոց. ճեմարան:
Ուսուլ. ուսուլ: արուեստ. ճարտարութիւն. մարԹանք. հանգամանք. եղանակ. կերպ: տես և Հնարք:
Ուսուլճի. տես Հնարագէտ:
Ուսուլով: տես Կամացուկ մը: [Թիւն:
-Ուսուլով գողութիւն: տես Գաղտուկ գողու-
Ուսումնական. [illegible]: ուսումնական. գիտնական. բանասէր. սիրաբան. գրագէտ. մատենագէտ. բանագէտ. բանիբուն. մատենայած: տես և Գիր գիտցող:
Հին ուսումնականներէն աղէկմը տեղեկանալով: 'ի հնախօս սիրաբանից ստուգապէս տեղեկացեալ:
-Խիստ ուսումնական: բազմահմուտ. քաջահմուտ. բազմուսումն. շատուսումն:
Ուստուայ: տես Ածըլի: [ռացոյց:
Ուստուպլայ. [illegible]: կողմնացոյց. բեւե-
Ուտան. Էէյիճի: ուտիչ. կերիչ. ծախիչ. շատակեր: տես և Որկրամոլ:
Ուտել: ուտել. կերակրիլ. ճաշակել. ճաշել. ճարակիլ. խորել: [նել:
Անհամբերութեամբ ուտել: հասեխած լի-
Անյագութեամբ ուտել: մաքձայլել. լափատել. լափլիզել. լափել:
Կուշտ մը ուտել: կշտապնդիլ. ուտել ցյագ:
-Ուտել խմել, | յէյիւ-իչիւմ էթմէք:
-Ուտել խմելու սեղան ընկնիլ. | ուտել և ըմպել. խրախանալ 'ի գինարբուս. զեղխիլ 'ի խրախութիւնս. շուայտիլ. յղփանալ:
-Ուտել խմելը, կամ | յէյիւ-իչիւմ: գինար-
-Ուտել խմելու ընկնիլը. | բուք. գինեարբուք. արբեւլիք. արբեցութիւն. շուայտութիւն. զեղխութիւն. յղփութիւն:
-Ուտել խմելու ընկնող: տես Ուտող խմող:
-Ուտել տալ: տես Կերցնել:
-չՈւտել: չուտել. ոչ ուտել. ոչինչ ճաշակել. անճաշակ լինել. անսուաղ կալ: տես և Ծոմ կենալ:
-Ուտել՝ [illegible]: փաղաղել. ծախել. ճարակել. ճարակ զտանել: [ծել. ծախել:
-Ուտել. [illegible]: մաշել. վատնել. հիւ-
-Ուտելը: ուտեստ. կերուած:
-Ուտելիք: ուտելի. կերլի. կերակրելի. ճաշակելի. ճաշ. ապուռ: տես և Կերակուր:
-Ուտելիք չինել: տես Կերակուր եփել:
-Ուտելով: ուտելով: [անճաշակ:
-չՈւտելով, կամ առանց Ուտելու: անկեր.
-Ուտելով տարածուիլ, կամ | [illegible]
-Ուտելով փառաւեցնել. | [illegible] կըլնէ: ճարակիլ. ճարակ զտանել. ճարակ տանուլ:
-Ուտելով տարածուող, կամ | ճարակօղ. ճա-
-Ուտելով փառաւեցնօղ: | րակաւոր:
-Ուտելու, կամ Ուտուելու: տես Ուտելիք:
-Ուտելու տաեն քիԹը բերանը շարժել: քնԹմԹալ:
-Ուտելու խմելու ընկնիլ: տես. Ուտել խմել:
-Ուտելու խմելու տեղ: խրախարան. խրախճանարան: [տէացի:
Ուտեցի. նա՝ որ Ուտի գաւառէն է: ուտեցի. ու-
Ուտի. [illegible] գաւառի անուն է: Ուտի:
Ուտինէ. [illegible] անուն: Ուտինեան:
Ուտիք: ուտիք. մսուտու:
-Ուտիքի: ուտեաց լուծական:
-Ուտիքի կերակրէ յետ կենալ: տես Պաք պահել:
Ցոպը կուտեն ուտիքի կերակուրներ: տապա ճաշակեն 'ի լուծական կերակուրս:
Ուտող. Էէյէն: ուտող. ուտիչ. կերիչ. կերող. կրծլի:
Ուրիշի ձեռքով ուտող: ջամբակեր:
-Ուտող խմող: կերող և արբեցող. գինարբու. գինեըբու. շուայտ. շուայտոտ. շուայտաբարոյ. զեղխ. յղփասէր. մարմնաբոյծ. մարմնապարար:
-չՈւտող: անկեր. անճաշակ:
Ուտողին կեանք տուող: կենսաճաշակ. կենսաճաշակ: [րեան ըստ բերան:
Ուտողներուն չափ՝ տալ ցորենը: տալ ցո-
Ո՞ւր. Նէրէյէ. (Իէր նօխուդէ փրակա): ո՞ւր. ուրանօ՞ր. յո՞մ. յո՞. յո՞ր վայր:
-Ո՞ւր. որ փէրդէ. Նէրէտէ. (Իէր Նէրգոյական): ո՞ւր. ուրանօ՞ր. յորո՞ւմ վայրի:
-Ո՞ւր էր՝ որ եկաւ: ո՞ւր և ուստի եկն:
-Ո՛ւր էր որ: ([illegible]) յանկարծ. [illegible] երբ իցէ:
-Ո՛ւր էր որ մեռած ըլլայի: ո՞ր էր Թէ հասեալ էր ինձ մեռանել:

—Ո՞ւր էր որ մէկը ընէր այս բանը։ առնոյր առնէր ով զայդ։ տես և Երնէկ։
—Ուր մնաց որ։ Թո՛ղ թէ. ո՛րչափ եւս առաւել։ Երկինքը իրեն առջին սուրբ չէ, ո՛ւր մնաց որ գարշելի ու անմաքուր մարդը։ երկինք ոչ են անարատ առաջի նորա, թո՛ղ թէ այր գարշ և անսուրբ։
—Ուր որ. [illegible], կամ [illegible]։ ուր. ուր և. ուրանոր. ուր ուրեք։
—Ուր որ երթաս։ ուր և երթիցես. յո՛ր վայր և երթիցես։
—Ուր որ ուզէ։ յու կամ։
—Ուր որ պէտք ըլլայ։ յու պէտս։
—Ո՞ւր տեղ։ տես Ո՞ւր. [illegible]։
Ուր. խոշ։ տես Խուլ. ուր։
Ուրագ. [illegible]։ ուրագ. փայտահատ. դակոս։
Ուրախ. շադ. շէն։ ուրախ. խրախ. զուարթ. անտախուր. անտրտում. լուրջ. բերկրեալ. ըրջամիտ. ուրախամիտ. խրախամիտ. խնդամիտ. զուարթամիտ։
—Խիստ Ուրախ։ բազմուրախ. բազմազուարճ. խնդագին. զուարթագին. ամենազուարթ. խրախճանաւոր. զմայլեալ ուրախութեամբ։ տես և Ուրախալի։
—Ուրախ ըլլալ։ տես Ուրախանալ։
Ուրախալի. [illegible]։ ուրախալի. խնդալի. բերկրալի. հըրճուալի. ցնծալի. զուարճալի. ուրախական. խնդական. բերկրական. հրճուական. հըրճուողական. զուարճական. ուրախալից. բերկրալից. խնդալից. հրճուալից. զուարճալից. բերկրապատար։
Ուրախանալ. [illegible]։ ուրախանալ. խնդալ. զուարճանալ. զուարթանալ. խրախանալ. խրախճանալ. ցնծալ. բերկրիլ. հրճուիլ. խընդամտիլ. խրախամտիլ. ուրախ լինել. խրախ լինել. զուարթ կալ։
Խիստ շատ ուրախացայ։ կարի յոյժ ուրախ եղէ. խնդագին եղէ։
Անտառներուն ծառերը ուրախանան։ և ամենայն ծառք անտառի ծափս հարցեն ոստովք իւրեանց։
Գետերը ուրախանան։ գետք ծափս հարցեն 'ի միասին ձեռամբ։
—Ուրախանալ մէկ տեղ։ տես Մէկ տեղ ուրախանալ։
Ուրախասիրտ. [illegible]։ ուրախասիրտ. ուրախամիտ. խնդամիտ. զուարթամիտ. մըտագիւր. տես և Ուրախ։
Ուրախացնել. [illegible]։ ուրախացուցանել. խնդացուցանել. բերկրեցուցանել. զուարճացուցանել. զուարթացուցանել. խրախացուցանել. խրախճանացուցանել. բերկրել. ուրախ առնել։ [նմա։
Կուրախացընես զինքը։ խնդութիւն նիւթես
—Ուրախացնող. [illegible]։ ուրախացուցիչ. խնդացուցիչ. բերկրեցուցիչ. հրճուեցուցիչ. զուարճացուցիչ. զուարթացուցիչ. ուրախարար. բերկրարար. զուարթարար. զուարճընծայ։
Ուրախերես։ տես Ծիծաղերես։
Ուրախութիւն. [illegible]։ ուրախութիւն. խնդութիւն. բերկրութիւն. զուարճութիւն. զուարթութիւն. խրախութիւն. խրախճանութիւն ցնծութիւն. ուրախամըտութիւն. խնդամտութիւն. ըրջմտութիւն. բերկրանք. հրճուանք. խրախունք։
—Ուրախութեան ընկեր։ տես Մէկտեղ ուրախացող։
—Ուրախութեամբ լցուած։ տես Ուրախալի։
—Ուրախութեամբ լցուիլ։ տես Ուրախանալ։
—Ուրախութենէն։ առ խնդին։
—Ուրախութենէն վեր վեր ընկնիլ։ տ. Ճխալ։
Ուրանալ. [illegible]։ ուրանալ. զլանալ. ժխտել. բացասել. յուրաստ լինել. յուրաստ կալ։
Հաւատքը ուրանալ։ ուրանալ զհաւատս. կասել 'ի հաւատոց. անկանել 'ի հաւատոց. ուրանալ 'ի հաւատոց։
Սուտ կուրանար ծիծաղելը։ Սառրա յուրաստ լինէր զծաղրն։
Ձենք կրնար ուրանալ ահաւոր յարութիւնը։ ոչ կարեմք յուրաստ լինել զահագին տեսիլ յարութեանն։
Թէ որ զինքը ուրանանք, ինքն ալ զմեզ կուրանայ։ թէ ուրանամք զնա, և նա յուրաստ լինի զմէնջ։
Աս բանը մենք ալ չենք ուրանար։ զորմէ և ոչ մեք յուրաստ ինչ եմք։
—Ուրանալը։ ուրացութիւն. ուրաստ. զլացութիւն. ժխտութիւն. բացասութիւն. զլացողութիւն. ուրացումն. զլացումն. ժըխտումն։
—Ուրանալու (բան)։ ուրանալի. բացասական. զլացական. ժխտական։ [նոց։
Ուրար՝ [illegible]։ ուրար. փորուրար. լանջա-
—Ուրար՝ [illegible]։ ուրար. ուսանոց. ուսանակ. ուսափակեղ. քուշկէն. կիսաթիկանոց.
—Ուրար ուսընդանութ և կուրծքին վրայէն դարձած։ վակաս. լանջանոց։
Ուրացնել։ ուրացուցանել։
Ուրացող։ ուրացող. զլացող. ժխտող. գենադարձ. դենակորոյս.
—Ուրացող ըլլալը. [illegible]։ ուրացողութիւն։ տես և Ուրանալը։
—Ուրացողի պէս։ ուրացօրէն։
Ուրբաթ. [illegible]։ ուրբաթ։
—Ուրբաթ ընել։ ուրբաթանալ։
—Ուրբաթ ընել տալ։ ուրբաթացուցանել։
—Ուրբաթ իրիկուն։ շաբաթամուտ։
—Ուրբաթը աւրող. [illegible]։ ուրբաթալեզ։
Ուրեմն. [illegible]։ ուրեմն. ապա. ապա ուրեմն. նա ուրեմն. նա աւանիկ. վասն որոյ. ուստի. արդ. և արդ. այլ արդ. իսկ արդ. բայց արդ։

—Ուրեմն հիմնկուց 'ի վեր սկսինք ։ բեր այսուհետեւ սկիզբն արասցուք ։
—Ուրեմն սուտ մը ունիս որ ասպէս կը վախնաս ։ ունիս արդեօք յանցանս ինչ, վասն որոյ երկնչիս ։ [հատ. ուրոյն ։
Ուրիշ. գայրը ։ այլ. մուս. օտար. որիշ. ընդ.
—Ուրիշ ազգ փոխնալը, կամ
—Ուրիշ ազգէ ըլլալը ։ } այլազգութիւն ։
—Ուրիշ ազգ դարձնել ։ յայլազգութիւն փոխել. այլասերել ։
—Ուրիշ ազգ դարձօղ, կամ Ուրիշ ազգի խառնուօղ ։ այլազգի եղեալ. այլազգացեալ. եկամուտ. եկ ։
—Ուրիշ ազգէ. օտար ազգէ ։ այլազգի. այլասեռ. այլասեր. այլատոհմ. այլածին. այլասերունդ. այլազնեայ. այլազն. օտարազն. օտարազգի. օտարասեր. օտարասերմն. օտարածին. օտարացեղ. օտարոտի ։
—Ուրիշ ախտ ունեցօղ ։ այլացաւ ։ [խել ։
—Ուրիշ անուն դնել, կամ տալ ։ անուանափո-
—Ուրիշ անուն դնելը, կամ տալը ։ անուանափոխութիւն ։ [թալ ։
—Ուրիշ աշխարհք ընկնիլ ։ տես Օտար երկիր եր-
—Ուրիշ բանի տեղ՝ ուրիշ բան ։ այլ ընդ այլոյ ։
—Ուրիշ բան մը ։ այլ ինչ. այլ իմն. օտար ինչ ։
—Ուրիշ բնութիւն ունօղ ։ այլաբուն. օտարաբուն. այլազոյ ։
—Ուրիշ գոյն ։ այլագոյն. այլագունակ ։
—Ուրիշ գոյն առնել ։ այլագունիլ. աժգունիլ ։
—Ուրիշ դէմք ունօղ ։ այլադէմ. օտարադէմ. այլակերպ ։
—Ուրիշ գիր, կամ ուրիշ սէմթ ։ օտարակողմն. օտարակողմն կոյս ։ [տէք ։
—Ուրիշ գիէ ։ յօտարակողմն կուսէ. այլուս-
—Ուրիշ երկրէ ։ այլաշխարհեայ ։
—Ուրիշ ըլլալ. գայրը օլմագ ։ այլ յայլմէ լինել. այլայլիլ ։ տես և Փոխուիլ ։
—Ուրիշ թարզ ։ տես Ուրիշ կերպ ։
—Ուրիշ լեզու ունօղ.
—Ուրիշ լեզուով խօսօղ. } այլալեզու. օտարալեզու ։
—Ուրիշ լեզուով խօսիլ ։ օտարոտի լեզուաւ խօսիլ. 'ի շրթունս օտարոտիս խօսիլ. այլատարազ բարբառիլ ։ տես և Ուրիշ կերպ խօսիլ ։ [օտարամտութիւն ։
—Ուրիշ խելք, կամ ուրիշ միտք ։ այլամտութիւն.
—Ուրիշ խելաց տէր. ուրիշ մէզհէբ, կամ ուրիշ նիհլէ ունօղ ։ այլամիտ. այլիմաց. օտարիմաց. օտարամիտ. այլակարծիք ։
—Ուրիշ խելաց տէր ընել. միւթէ ղըզէլ ։ այլամըտել. խելայեղել ։
—Ուրիշ կամք ունեցօղ ։ այլակամ ։
—Ուրիշ կերպ. ուրիշ թիւրլիւ ։ այլազգ. այլազգի. այլակերպ. այլազան. այլատարազ. այլանման. այլատեսակ. այլաձեւ. այլասեռ. այլանշան. այլափոխ. այլագունակ. այլօրինակ. օտարազգի. օտարակերպ. օտարոտի. օտարին. օտարատարազ. օտարատեսակ. օտարօրինակ. առօրօրէն. արտօրէն. այլապէս ։
—Ուրիշ կերպ ըլլալ ։ այլայլիլ. այլափոխիլ. այլազանիլ. այլակերպիլ. այլաձեւիլ. յայլակերպս լինել ։ տես և Փոխուիլ ։
—Ուրիշ կերպ ըլլալը ։ այլայլութիւն. այլափոխութիւն. այլակերպութիւն. այլակերպումն. այլաձեւութիւն ։
—Ուրիշ կերպ ընել ։ այլազանել. փոխակերպել. այլաձեւել ։
—Ուրիշ կերպ իմանալ ։ այլազգ ինչ կարծել. յայլ միտս առնուլ. այլ ընդ այլոյ իմանալ ։
—Ուրիշ կերպ խօսիլ ։ այլաձայնել. օտարաձայնել. այլամիտս բարբառել ։
—Ուրիշ կերպ խօսօղ, կամ Ուրիշ բան խօսօղ ։ այլախօս. այլաբան. այլաձայն. այլաբարբառ. օտարաձայն ։
—Ուրիշ կերպ մտածօղ ։ այլախոհ ։
—Ուրիշ կերպ փոխել ։ այլակերպել. այլակերպեցուցանել ։ [այլաբար ։
—Ուրիշ կերպով ։ այլազգաբար. այլազգապէս
—Ուրիշ համ առած. այլահամեալ ։ [մար ։
—Ուրիշ համբաւք ունօղ ։ այլաթիւ. այլահա-
—Ուրիշ հաւատքէ եկած ։ եկամուտ. եկ. նորահաւատ. մատաղատունկ ։
—Ուրիշ հաւատք, կամ կրօնք ունօղ. այլահաւատ. այլադէն. այլակդէն. այլակրօն. օտարակրօն. այլուսումն. օտարուսումն. այլաղանդ. այլափառ. չարափառ. չարադաւան ։
—Ուրիշ հաւատք, կամ կրօնք ունենալը ։ այլակրօնութիւն. այլափառութիւն ։
—Ուրիշ մարդ ։ այլ ոմն. այլ ոք. միւս ոմն. միւս ոք ։
—Ուրիշ ուրիշ ։ այլ և այլ ։
—Ուրիշ չափ ունօղ ։ այլաչափ ։
—Ուրիշ տեղ ։ այլուր. այլ ուրեք. այլ ուրեմն. յայլում վայրի. յայլում տեղւոջ ։
—Ուրիշ տեղ անցնիլ.
—Ուրիշ տեղ երթալ ։ } այլուր կամ այլուրեք գնալ. տեղափոխել ։
—Ուրիշ տեղ տանիլ ։ այլուր տանիլ. տեղափոխել. փոխադրել. տարբերել. փոխել ։
—Ուրիշ տեղ տանիլը ։ փոխադրութիւն ։ տես և Տեղէն հանելը
—Ուրիշ տեղաց, կամ Ուրիշ տեղէ ։ յայլմէ տեղւոջէ. այլ ուստեք. այլուստ ։ [է ։
—Ուրիշ տեղէ չէ ։ ոչ ուստեք է. ոչ այլ ուստեք
—Ուրիշ ցեղէ ։ այլատոհմիկ. այլացեղ ։
—Ուրիշէ գալ, կամ ելլել ։ ածանցիլ ։
—Ուրիշէ եկած՝ կամ ելած ։ ածանցական. ածանցեալ. ածանց ։ [Ուրիշ ազգէ ։
—Ուրիշէ ծնած ։ այլածին. օտարածին ։ տես և
—Ուրիշէ շարժած ։ այլաշարժ ։
—Ուրիշէ շարժիլը ։ այլաշարժութիւն ։
—Ուրիշէն ։ յայլմէ. յօտարէ. այլուստ ։
—Ուրիշը. պէնզէր. օղիրի ։ միւս ։
—Ուրիշի աթոռը անցնիլ ։ տես Յաջորդել ։
—Ուրիշի անունը ունօղ ։ տես Անուանակից ։
—Ուրիշի բանին խառնուօղ ։ օտարադէտ. օտարատեսուչ ։

–Ուրիշի զրկանք, կամ զուլում։ այլազրկութիւն. օտարազրկութիւն։ տես և Զրկանք։
–Ուրիշի հետ մէկ բնութիւն, կամ էութիւն, կամ գոյացութիւն ունիլը։ տես Ուրիշի նըման բնութիւն. և այլն։
–Ուրիշի հետ մէկ բնութիւն, կամ էութիւն, կամ գոյացութիւն ունեօղ։ համաբուն. համագոյ. միագոյ. նոյնագոյ. համաբնական. համագոյական. էակից. իսկակից. գոյակից. համաբնակից. համագոյակից։
–Ուրիշի նման բնութիւն, կամ գոյացութիւն։ համաբնութիւն. համագոյութիւն. համէութիւն։
–Ուրիշէ ձեռքով։ 'ի ձեռն այլոյ. միջնորդաւ այլոյ. ընդմիջաբար։ տես և Ձեռքով. խէր նախօղըըանըլան։ [կեր։
–Ուրիշի ձեռքով կերակուր ուտօղ։ Ջամբա-
–Ուրիշի պէս ծնած։ հասարակածին։
–Ուրիշի վրայ ձգել։ արկանել. շփել։ – Ամէն յանցանքին պատճառը բանտարկելոց վրայ կը ձգէր։ զամենայն մեղասուն պատճառս արկանէր զկապելովքն։ – Ինչ որ սատանայինն է՝ Աստուծոյ վրայ կուզին ձգել։ որ ինչ սատանայի ճահ է՝ զայն զԱստուծով կամին արկանել։ – Յանցանքը ծառին վրայ կը ձգէք։ զմեղս բամբասանացն զծառովն շփէք։ – Ինքը իր վրան կը ձգէր երկրին կործանումը։ ինքն իսկ յանձն իւր կըթէր զաւեր աշխարհին։ Յանցանքը ուրիշի վրայ կը ձգէր։ յայլս զմեղնասն տանէր, մղէր, հանէր, դնէր։
–Ուրիշի տեղ՝ ուրիշը. պէրինին եէրինէ օղերիսի։ այլ ընդ այլոյ. փոխանակ ընդ այլոյ։
–Ուրիշի տեղը՝ կամ իշխանութիւնը նստիլ։ տես Յաջորդել։
–Ուրիշի քով։ առ այլում։
–Ուրիշի քով նստօղ։ բազմակից. բազմականակից. ընթերակից. աթոռակից. բարձակից։
Ուրհայ. ռուհա. ուրֆայ։ Եդեսիայ. Ուրհայ։
–Ուրհացի։ եդեսացի. ուրհայեցի։
Ուրուր. չայլաք։ ցին. ուրուր։
Ո՛ւր տեղ։ տես Ուր. ու փէղ։
–Ո՛ւր տեղաց։ տես Ուսկից։
Ուփ ույղուն։ տես խիստ Յարմար։
Ո՛ւֆ։ տես Ո՛ւհ։
Ուֆաճըք։ տես Մանտրուիկ։
Ուֆաք։ տես Մանր։
–Ուֆաք թէֆէք։ տես Մանր մունր։

Չ

Չ, կամ չը, կամ չի։ ո՛չ. ո՛չ ապաքէն. մի՛. ոչինչ։ – Չեն տեսներ։ ո՛չ տեսանեն։ – Չըսի՞ մի քեզի։ ո՞չ ասացի քեզ. ո՞չ ապաքէն ասացի քեզ։ – Չըհաւնին, կամ չըտեսնեն։ մի՛ հաւանեսցեն. մի՛ տեսցեն։ – Չաշխատօղը թող չուտէ։ որ ոչն գործիցէ՝ կերիցէ մի՛։ Ճատ չուշացան։ ոչինչ կարի յամեցին։
Չաթ՝ ձայն։ ճայթումն. ճայթիւն։
–Չաթ ընել, կամ չաթ ձայն հանել։ ճայթել։
–Չաթ ընել տալ։ ճայթեցուցանել։
Չաթ ճամբու։ տես Ճամբու գլուխ։
Չաթալ։ երկճիղ. երկճղի. երկշուրթն։
–Չաթալ՝ հաց ափէլու։ պատառաքաղ։
–Չաթալ բան, կամ խօսք։ բան կամ խօսք երկդիմի։
–Չաթալ բան. որոյ ղ'րն որ բանէս, պէյլայի մէջ կընինիս։ երկայրաբանութիւն։
–Չաթալ լեզու։ երկշուրթն լեզու։
–Չաթալ խօսօղ. որոյ բանը պէյլայի կը բէրէ ըմուրդը։ երկբան. երկլեզու։
–Չաթալ ճամբայ։ երկշաւիղ, երկուղի։
Չաթալլանմիշ ըլլալ։ տես Ճեղ ճեղ ըլլալ։
Չաթալ մաթալ։ տես Ճեղ ճեղ։
Չաթալ չէքիճ։ մուրճ երկմատենի։
Չաթաչաթ։ տես Դիմադէմ։
Չաթը՝ փան։ տանիք. քիւ. պատուար (տան)։
Չաթլանղըճ. } պիսթաղը։ բևեկն։
Չաթլանղուճ. }
Չաթլանղըճ աղաճը. ծառ է։ բևեկնի։
Չաթըը. ինկան գըլխու ղուրդ է։ ապարօշ. մաքման. զաստառակ։
Չաթմայ։ կազմ. կազմած. կազմութիւն. պարզունակ (տան)։
Չալել. դուդուլ։ տես Դուդուկ զարնել. չալմաք։
–Չալել. առղ. ղումանդ. նաղարայ. եւ այլն։ հարկանել. հնչեցուցանել. գոչեցուցանել. նուագել ձեռամբ. բախել զնուագարան. նուագս ածել։
Պահապանը զանգակ կը չալէ։ պահացոյցն զզանգական զանչեցուցանէ։
Ուրախական եղանակ չալել։ զուրախական բախել նուագ։
–Չալել աս կամ ան դուռը։ տես Զարնել աս դուռը, կամ ան դուռը։
–Չալել աւոր գին, կամ անոր գին։ տես Մէկի մը գին ըլլալ։ [զարնել։
–Չալել պօռու, կամ զուռնայ։ տես Փօռու

Ձալք։ տես Ցախ. լուլ։
-Ձալը. պէօյուրթլէն փէթէնի. մորենի։
-Ձալը չըրափը։ կրկուտ. տաշեղ. խուխ. ժժան. խուղք։
-Ձալը չըրափը ժողվող։ կրկտաքաղ։
-Ձալը չըրափըլէ շինած (բոյն)։ կրկտակերտ. փայտակերտիկ մանրախուխ։
Ձալխամիշ ընել։ յուզել. յածել. տատանել։
-Ձալխանմիշ եղող։ ծփեալ. յածեալ. երերեալ. յուզեալ։
-Ձալխանմիշ ըլլալ։ յուզիլ. յածիլ. ծփիլ։
Ձալմայ։ տես Փաթթոց։
Ձախառ, կամ չախալ. կապոյտ աչուն։ խաժակն։
Ձախըլ քար։ խիճ. կոպիճ. սոր. քար հեղեղատի։
Ձախըլթ սույու. գէփ է, որ ապանայի փոքէն կանցնի։ Պիւռամոս։
Ձախմախ. կրակ հանելու քար և երկաթ։ հրահան։
-Ձախմախի քար. կայծ քար։ կայծքար. գայլախազ. ռօշնայ. ռուշինա. լուսոյ քար։
-Ձախմախի երկաթը։ պողոպատ։
Ձախու։ կարոց. զմելին։
Ձակերտ. [illegible]։ չակերտ։
Ձաղ։ տես Աւազ։
Ձաղ. դաման։ տես Աման. դաման։
Ձաղանօղ. չէնկէլ։ խաչափառ. խեչափառ։
Ձամ, չամ աղաճը. [illegible]։ մայր. սոճ. սոճի. եղեւին. եղեւնափայտ։
-Ձամ բուսցընօղ։ մայրաբուսակ։
-Ձամ ծառերով պատած։ մայրոլորտ։
-Ձամ սագըզը. [illegible] խէժ, խեժ սոճւոյ, բեւեկնոյ. կնէժ։
-Ձամ տախտակ։ մայրատախտակ։
-Ձամ տախտակներով պատած։ տախտակամած 'ի մայրից։
-Ձամ փայտ։ եղեւնափայտ։
-Ձամ փայտէ գերան։ մայրագերան։
-Ձամ փայտէ ծածք ունեցող։ մայրայարկ։
-Ձամ փայտէ շինած։ մայրակերտ. եղեւնափայտեայ. եղեւնեայ։
-Ձամ փայտի անտառ։ մայրաստան։ [Նիկ։
-Ձամ փայտի անտառ ունեցող։ մայրաստանիկ։
-Ձամ Ֆստըղը. ֆիստի ծառին պտուղը, որ ֆստղի նման է։ սոճոպրի։
Ձաման. չէմէն։ չաման։
Ձամիչ. գուրու խաղող։ չամիչ։
-Ձամչէ շինած կամ չամչի կուզ։ չամչեայ. չամչէղէն. խառուց խաղողոյ։
-Ձամչի կուտ։ Թին։
Ձամուռ։ տես Ցեխ։
-Ձամուռ, որ եափուղի խառնելու կըլլայ։ չաղախ։
Ձայ Թաւշանճիղի։ գետարծուի։
Ձայըր։ տես Ձայիր։ [դաւէտ։
Ձայըրը չիմէնի։ խոտաւէտ. սիզաւէտ. մարգաւէտ։
-Ձայըրը տեղ։ մարգագետին։
Ձայիր, կամ չայըր։ սէզ. մարգ. ճարակ։
-Ձայիր բուսցնօղ, կամ չայիրէ բուսած։ սիզաբոյս, սիզաբեր։
-Ձայիրը խոտ ուտօղ։ ճարակաւոր. արօտական խոտաճարակ։
-Ձայրի պէս բուսնել։ սիզաբերիլ։
-Ձայրի վրայ եայիլմիշ ըլլալ Թռչնոց։ արօտանալ. հարօրանալ։ [տաւաղել։
-Ձայիրի վրայ խաշանց հանգչելը։ մակաղել։
-Ձայիր գուշու. թէնկիւրճօգ. տրտուտ։ արտուտ։
Ձայիր չիմէն։ մարգագետին. մարգ։
Ձայլախ. տրտոր։ ցին. ուրուր.
Ձանախ։ պնակ. քաղըղայ. Թաղար չըրայ։
-Ձանախի ձեւով։ պնակաձեւ։
Ձանախ չէօմլէկ. կուժ աման։ խեցի. խեցեղէն. անօթ բրուտի. Թուրծ։
-Ձանախ չէօմլէկի կոտրուանք։ խեցաւաք։
Ձանթայ. հօլիկ փօղոսք։ պայուսակ։
Ձանկ։ տես Ջանկակ։
Ձանկխանայ։ տես Ջանկակատուն։
Ձաշխըր. շալվար։ զանկապան. անգրավարտիք։
-Ձաշխըրը աղաւնի կամ հաւ։ փետրազարդ ոտիւք։
Ձաշուտ, կամ չաշըտ. Ձաշուտլամիշ ընել. Ձաշուտութիւն։ տես Լրտես. Լրտեսութի ընել. Լրտեսութիւն։
Ձաշուտ. որ ձիոր գործին կը պտտի։ պարէկ. պարեկապան. պարէտ. պայիկ։
Ձապալանմիշ ըլլալ։ տես Թապալըկիլ։
Ձառփըլմիշ ըլլալ. չարփըլմակ։ հարուածիլ. պատուհասիլ. պատժիլ։
Ձառփըլխ։ ծամածուռ. խեղաթիւր։
Ձառփըլխութիւն։ Թիւրութիւն. խեղաթիւրութիւն։
Ձառփմիշ ընել։ հարկանել։
-Ձառփմիշ ընել Աստուծոյ զմարդը։ հարկանել. հարուածել. պատուհասել. պատահասակոծ առնել։
-Ձառփմիշ ընել գետինը՝ պատը. և այլն։ տես Գետինը զարնել. Պատը զարնել։
-Ձառփմիշ ընելը։ տես Զարնուածք. և Պատուհաս։
Ձատտուած։ տես Կուռք։
Ձատանայ. պտուղ է։ բեւեկն։
Ձատըր։ վրան. խորան. տաղաւար. յարկ. հովանոց։
Սկիւթացւոց կեանքը չատըրի տակ կանցնի։ վաչկուք և տայլկուք սկիւթացւոց կեանքն վճարին։
-Պզտի չատըր։ հովանոցակ։
-Ձատըր ըլլալ կամ չատըրի պէս ըլլալ։ հովանանալ. սաւառնել 'ի վերայ. հովանի լինել։
-Ձատըր խուրմիշ ընել։ վրան հարկանել. խորան հարկանել. խորան գնել. կանգնել զխորան։
-Ձատըր խուրմիշ ընել նստիլ։ վրանս հարեալ բանակել նստիլ։
-Ձատըր խուրմիշ ընելը. չատըր գուրմա։ վրանահարութիւն. խորանահարութիւն. տաղաւարահարութիւն. տաղաւարահարք։

—Չադըր խուռամիչ ընող. չադըր գուրան: վրանա-հար. խորանահար. տաղաւարահար:
—Չադըր պահօղ: վրանապահ. խորանապահ. տաղաւարապահ:
—Չադըրը բնակիլ: բնակել 'ի վրանս. տա-ղաւարիլ:
—Չադըրը բնակօղ: վրանաբնակ. խորանա-բնակ. խորանաւոր. վաչկատուն:
—Չադըրի ձև ունօղ, կամ չադըրի նման: վրանաձև. խորանաձև. խորանանման. խո-րանայարկ. վրանեայ:
—Չադըրի մար. էրկան կիւռնէրը՝ որ Տէկինէյ հորէ-ւին չադըր կը շինէն: վրանափեղկ. խորանա-փեղկ:
—Չադըրի սիւն. չադըրի օրթան հանփնէյշտւյան փէ-րէկը: կայմ:
—Չադըրի փէշէրը. որ գէտինը կը ծածկէն: ապա-րում:
—Չադըրին ներսի կողմը: վրանայարկ:
—Չադըրներու տեղ: վրանատեղք: [չու:
—Չադըրով ճամբորդութիւն ընօղ: խորանա-
Չադըրլը. չադըր ունօղ, կամ չադըրը կեցօղ: վրա-նաւոր. խորանաւոր. վրանեայ: տես և Չա-դըրը բնակօղ:
Չադըրճը. չադըր շինօղ: վրանագործ. վրա-նակար. խորանարար. խորանագործ. խո-րանակար. խորանայարդար:
Չադըրդաշ: վրանակից. խորանակից. տա-ղաւարակից:
Չար. ֆէնա. փէօթիւ. փէն: տես Գէշ:
—Չար՝ գազան: չար. ժանտ. դժնեայ. դժնդակ: տես և Եաւուզ՝ գազան:
—Չար մարդ. չարութիւն ընող. չար հւրք ունօղ: չար. չարաբարոյ. չարասէր. չարագործ. չարա-նիւթ. չարակամ. չարամիտ. չարարար. չար-իմաց. անօրէն. անիրաւ. անբարեսէր. ամ-պարիշտ. ապիրատ. անզգամ. անագորոյն. ժանտ. ժանտաբարոյ. խեղաբարոյ. ժան-տագործ. եղեռնագործ. եղեռնաւոր. դըժ-նեայ. դժնդակ. գառնացօղ: տես և Գէշ:
—խիստ Չար: բազմաչար. յոգնաչար. ամենա-ժանտ. ժանտաժուտ. ամենաչար. չարադա-ժան. 'ի յատակս չարութեան հասեալ:
—Չար ազդէ: տես Գէշ ազդէ:
—Չար բան: տես Չարութիւն. չար բան:
—Չար բանը առօղ: չարատեաց:
—Չար բան ընօղ: տես Չար. մարդ:
—Չար բան ժողվօղ: չարաժողով:
—Չար բան հնարօղ: չարահնար. չարանիւթ. չարարուեստ:
—Չար բան մտածօղ: չարախոհ. չարախոր-հուրդ. վատախորհուրդ. մեղախորհուրդ. չարամիտ:
—Չար բանի հաւնիլը: չարահաւանութիւն:
—Չար բանի հաւնօղ: չարահաւան:
—Չար բանի նախանձօղ: չարանախանձ. չա-րայաչաղ:
—Չար բանի վարուիլ. չար բանի էփնէ ընինիլ: մո-լիլ. ղակատիլ: — Կնկան ետևէ ըլլալ: մոլել 'ի կին:
—Չար գործք: տես Չարութիւն. չար բան:
—Չար գործել: տես Մեղանչել:
—Չար ըլլալ: տես Չարանալ:
—Չար ժողով: չարաժողով:
—Չար խապար: տես Բօթ:
—Չար խապար բերել: } տես Բօթ բերել:
—Չար խապար տալ: }
—Չար խապար բերօղ: } տես Բօթ բերօղ:
—Չար խապար տուօղ: }
—Չար խրատ: խրատ չար. չարախրատութի. թելադրութիւն. սադրանք:
—Չար խրատ տուօղ: չարախրատ. խրատատու չարեաց. սադրիչ:
—Չար խօսք. Չար խօսիլ. կամ Չար ըսել. Չար խօսօղ: տես Բամբասանք. Բամբասել. Բամբասօղ:
—Չար կախարդ. չար ֆալճի, կամ պիւյիւճիւ: չա-րագիւթ. չարամոգ:
—Չար համարձակութիւն. Չար համարձա-կութիւն ընել: տես Լրբութիւն. Լրբանալ:
—Չար հատուցանօղ: չարահատոյց:
—Չար միտք: չարամտութիւն. չարախոհուն:
—Չար միտք ունօղ: տես Չար բան մտածօղ:
—Չար յորդորմունք. ֆէօթիւ էօյիւտ: հրապոյրք. հրապուրանք. գրգռութիւն. գրգիռ:
—Չար յորդորմունք ընել: հրապուրել. գրգ-ռել. հրապոյրս մատուցանել:
—Չար յորդորմունք ընօղ: հրապուրօղ. հրա-պուրիչ. չարագրգիռ: [ունօղ:
—Չար նայուածք ունօղ: տես Գէշ նայուածք
—Չար ուզօղ, կամ Չար փնտռօղ: չարակամ. չարասիրտ:
—Չար սիրօղ, կամ Չար բանի փափաքօղ: չա-րասէր. չարախնդիր. չարայօժար. զուար-թաչար:
—Չար վարք: չարաբարութի. չարաբարոյու-թիւն: տես և Չարութիւն. չար ըլլալը:
—Չար վարք ունօղ: չարաբարոյ. ժանտաբա-րոյ: տես Չար՝ մարդ:
—Չար ցանկութիւն. շէհվէթ. նէֆս. արզու: ցան-կութիւն. հեշտախտութիւն. հեշտ ցանկու-թիւն. հեշտասիրութիւն. պակշոտութիւն. վաւաշոտութիւն. զօշոտութիւն. տռփութի. տռփանք:
—Չար ցանկութիւն շարժել: գրգռել. հրա-պուրել. մարմաջեցուցանել. խտտղել:
—Չար ցանկութիւն շարժիլ: խտտղիլ. գրգռիլ. մարմաջել:
—Չար ցանկութիւն ունենալ, կամ Չար մեղաց ցանկալ: ցանկալ. ցանկանալ. տռփալ:
—Չար ցանկութիւն շարժօղ: ախտաբորբոք. ախտածարծ:
—Չար ցանկութիւն ունենալով: տռփողաբար:
—Չար ցանկութիւն ունեցօղ: տռփօղ. տռփա-ւոր. տռփոտ: [տռփական:
—Չար ցանկութեան միւթալլիք: ցանկական.

-Չար ցանկութենէ տանջուելով ։ Նեղեալ յափրոգիտականէն ։
-Չարերու գլուխ, կամ չարութեան պատճառ ։ չարագլուխ. չանարգի. չարահաւ. չարահաւակ. սկզբնաչար. նախաչար ։
-Չարին չարը. ճարէրըն ճարը. խէյթ ճար ։ ամենաչար. չարաժանտ. ամենաժանտ. ամենադըժնեայ. ամենադաժան. չարաչար. ժանտաժուտ. չանարգագուրդ ։
Չարագործ ։ չարագործ. ոճրագործ. եղեռնաւոր. չարարար. մոլասարար. մոլասակար. մոլասապարտ. մեղապարտ. չարեացապարտ. պատժապարտ. պատժաւոր ։
-խիստ Չարագործ. մեծեղեռն ։ տես և Չարին չարը ։
Չարագործութիւն ։ չարագործութիւն. ոճրագործութիւն. եղեռնագործութիւն. եղեռնաւորութիւն. մոլասապարտութիւն. մոլասակարութիւն. տես և Չարութի. ճար իշ ։
Չարաճճիկ ։ կարճագատ ։
Չարանալ. ճարնալ. ճար օլմագ ։ չարանալ. ժանտանալ. գժնդականալ. անօրինիլ. անիրաւիլ. ապիրատիլ. ամպարշտիլ. անզգամիլ. ապիրատանալ ։
Չարացնել. ճարցնել. ճար էթմէք ։ չարացուցանել. ժանտացուցանել ։ տես և Մեղանչել տալ ։
Չարզրուց ։ չարալեզու. չարախօս. չարաբան. ապիրատախօս. չարացած ։
Չարըխ ։ կոշիկ ...(?) ։ տես Տրեխ ։
Չարիք բերող ։ վնասաբեր. աղետաբեր ։
Չարխ. ճարխ ։ ճախարակ ։
-Չարխ՝ (...) ։ դուրգն ։
-Չարխէ ելած ։ ճախարակեալ. ճախարակագործ ։
-Չարխէ հանել ։ ճախարակել. քերել. յղկել ։
-Չարխի ձև ունեցող ։ ճախարակաձև ։
-Չարխով ։ ճախարակաւոր ։
Չարհոտ. խոտ. խէժ մի է ։ քաղբան. անգժատ ։
-Չարհոտ բուսցընող ։ անգժատաբեր ։
Չարմուխ. ճարմուխ ։ կախաղան ։
Չարնալ ։ տես Չարանալ ։
Չարշաւ, կամ չարշաֆ ։ տես Սաւան. ճարշաֆ ։
Չարշը, կամ
Չարշը պազար ։ } տես Շուկայ ։
Չարութիւն ։ տես Գիշութիւն ։
-Չարութիւն. ճար իշ. ճար գործք ։ չարիք. եղեռն. ոճիր. անօրէնութիւն. եղեռնութիւն. եղեռնաւորութիւն. եղեռնագործութիւն. ոճրագործութիւն. չարագործութիւն ։ տես և Մեղք ։
-Չարութիւն. ճար ըլլալը. ճար ճէրք ունէնալը ։ չարութիւն. չարաբարութիւն. չարաբարոյութիւն. չարասրտութիւն. չարագործութիւն. չարակամութիւն. ապիրատութիւն. անօրէնութիւն. անիրաւութիւն. ամպարշտութիւն. անզգամութիւն. ժանտութիւն ։
Տակէն չարութիւնը կը բանեցընէ ։ զչարութիւն 'ի ներքոյ ոստայնանկէ կամ նիւթէ կամ հինու ։
-Չարութիւն ընել ։ չար առնել. չար գործել ։ տես և Մեղանչել ։
-Բարիք ընելը թէ չարութիւն ընելը ։ բարի ինչ առնել եթէ չար գործել ։
-Չարութիւն ընող ։ տես Չար՝ մարդ ։
Չարչարանք ։ չարչարանք. տանջանք. կոշկոճանք. խոշտանգանք. ըլկանք. երաշխէգ. ճգանք. ճգունք. չարակրութիւն. վշտակրութիւն. ճգնութիւն. նեղութիւն. անձկութիւն. խոշտանգումն. ըլկումն. տառապանք. չարիք. վիշտ ։ [կոտտիցեն ։
Նոյն չարչարանքը քաշէն ։ զնոյն կտտուտս
-խիստ Չարչարանք կրելով ։ չարատանջ. բազմատանջ. բազմակտտուտ. բազմաչարչար. յոգնաչարչար. յոգնատանջ. չարաղբաւ. չարախտավար ։
-Չարչարանք սիրող ։ վշտասէր. վշտացգեաց ։
-Չարչարանք քաշել. Չարչարանք քաշող ։ տես Չարչարիլ. Չարչարւող ։
-Չարչարանքի գործիք, կամ տեղ ։ տանջարան. պատժարան ։
-Չարչարանքի կօշիկ ։ կապիճ երկաթի ։
-Չարչարանքով մեռնիլ ։ չարամահ լինել. չարամահ վախճանիլ. չարալլուկ սատակիլ. կոշկոճամահ լինել ։
-Չարչարանքով մեռնող, կամ մեռած ։ կոշկոճամահ. կտտամահ. բռնամահ ։
-Չարչարանքով մեռցնել. (...) ։ չարամահ առնել. չարամահ կամ կըտտամահ սպանանել. կորուսանել սատակամահ. չարատանջ կամ չարակտտ սպանանել ։
-Չարչարանքով քալող ։ տաժանաքայլ ։
Չարչարել. (...) ։ տես Չըրկել. (...) ։
-Չարչարել ։ չարչարել. տանջել. կոշկոճել. ըլկել. խոշտանգել. տուայտել. վշտագնել. կոտտել. կեղեքել. նեղել. հարստահարել. յաղթահարել. վշտացուցանել. տառապեցուցանել. տուայտեցուցանել. տոչկել ։
Պաքով ու ծոմով զիրենք կը չարչարեն ։ պահօք և քաղցիւք հարկանեն զանձինս ։
Չարչարիլ, կամ Չարչարուիլ. (...) ։ չարչարիլ. տանջիլ. կոշկոճիլ. ըլկիլ. տառապիլ. տուայտիլ. խոշտանգիլ. վշտագնիլ. չարագնիլ ։
Մէկտեղ չարչարուիլ ։ չարչարակցիլ. չարչարակից լինել ։
Չարչարուող ։ վշտակիր. վշտացգեաց. վշտահար. տանջանաւոր. չարչարակիր. տառապեալ. հարստահար. կոշկոճ ։
Մէկտեղ չարչարւող ։ չարչարակից ։
-խիստ Չարչարւող. (...) ։ յոգնաչարչար. բազմաչարչար. վշտաչարչար. չարալլուկ. չարատանջ. դժխատանջ ։
-չՉարչարւող, կամ չՉարչարուած ։ անչարչարելի. անլլուկ ։

-Զարչարօղ։ չարչարօղ․ չարչարիչ․ տանջիչ․ ըկիչ․ խոշտանգիչ․ վշտաբեկ․ վշտաբեր․ հարստահար։
Զարդախ․ կիւնէշլիւ։ արեգակնակ․ գիտակ․ գիտանոց․ գիտարան։
Զարքաշ․ զահմէթ կամ ճէֆայայ գաթլանան։ վշտամբեր․ խստամբեր․ խստավար․ վշտահան։
Զարքաշութիւն։ վշտամբերութիւն․ խստամբերութիւն․ խստավարութիւն։
Զաւ։ հրատարակ․ հռչակ․ քարոզ։
-Զաւ եղած․ չուր դիւն օլմուշ։ հռչակեալ․ համբաւեալ․ քարոզեալ․ հռչակաւոր․ համբաւաւոր։ տես և 'ի բայն Զաւ ընել։
-խիստ Զաւ եղած․ չօք դիւն օլմուշ։ գերահռչակ․ ամենահռչակ․ յոգնահռչակ․ համաշխարհալուր․ հանրահռչակ․ հրապարակագոյժ։ տես և Աշխարհս չաւ եղած։
-Զաւ ըլլալ․ չուր դիւն օլմագ։ հռչակիլ․ համբաւիլ․ հրատարակիլ․ հրապարակիլ․ քարոզիլ․ հռչակ ելանել․ հռչակ հարկանիլ․ ելանել համբաւոյ․ ելանել լրոյ․ լուր լինել․ ազդ լինել․ հրապարակալուր լինել։
-խիստ Զաւ ըլլալ․ չօք դիւն օլմագ։ հանրահռչակիլ․ հնչել կամ յածախել համբաւոյ․ հրապարակագոյժ լինել․ աշխարհալուր քարոզիլ։
-Զաւ ընել։ հռչակել․ համբաւել․ հրապարակել․ հրատարակել․ քարոզել․ հրատարակ առնել․ հռչակ հարկանել․ քարոզ կարդալ․ լսելի առնել․ ազդ առնել․ 'ի համբաւ ածել։
Խօսքը չաւ ընել։ հռչակ հարկանել զբանն։
Զմեզ չաւ ընել։ հռչակ հարկանել զմէնջ։
-խիստ Զաւ ընել․ չօք դիւն էթմէք։ հանրահռչակել․ գերահռչակել․ հրապարակագոյժ առնել․ աշխարհալուր առնել․ 'ի հրապարակագոյժ արկանել․ հրապարակախօս առնել․ համբաւաւոր առնել։
Չէ թէ միայն պէտք չէ ծածկել, այլ պէտք է բոլոր աշխարհք չաւ ընել։ ոչ միայն լռել չէ պարտ, այլ և ընդ ազգս և ընդ աշխարհս հանել։ [րոսր։
-Զաւ ընելու գիր։ հրատարակ․ գիր յայտա-
-Զաւ ընելու գիր դնել։ գիր 'ի տեսիլ դնել։
-Զաւ ընօղ։ հռչակիչ․ քարոզիչ․ հրատարակ․ քարոզ։
Զաւտար․ տես Աշորայ։
Զափ․ էօլչիւ։ չափ․ քանակ․ քանակութիւն․ որքանութիւն․ որչափութիւն։
-Զափ․ չէքիւսի ըլլալը․ չարփ․ կէօրէ։ չափ․ չափաւորութիւն․ բաւ․ սակ․ պայման․ ըստ․ քան։
Մարդուն ագահութեանը չափ չկայ։ չիք չափ ագահութեան մարդոյ։
Աստուծոյ մեծութեանը չափ չկայ։ չիք բաւ մեծութեան Աստուծոյ։
Ամէն մարդ իր չափը թող լմընցնէ։ այր իւրաքանչիւր զսակ իւր բովանդակեսցէ։

Շաբաթօրուան ճամբու չափ՝ Երուսաղէմէ հեռու էր։ հեռի էր յԵրուսաղէմէ ըստ շաբաթու ճանապարհի։
Թէ որ հաւտալի չափ հաւատք ունենաք։ եթէ ունիցիք հաւատս քան զհատն մանանխոյ։
Ոնցայինը չափ չունիմ։ չունիմ կշիռ մի ունկի։
Փորեցին մարդու չափ։ բրեցին զտեղին իբրև սուն չափ։
Հինգ հատի չափ։ հնգիւ չափ։ [բակ։
-Զափ․ այօրնեք լափի ամանը։ չափ․ հիմէն․ դո-
-Զափ՝ ծանրութեան։ չափ․ մէտ․ կշիռ․ կշռորդ։
-Զափ՝ ցորենի, գարւոյ, և նմանեաց․ քիլէ․ ոսմար։ քոռ․ մարզ կամ մարզան։
-Զափ․ ձէց թիլէնոց։ արգու․ գրիւ․ կապիճ․ քուղայ․ մարզան։ [սափոր։
-Զափ գինիի, ջուրի և այլն։ մար․ դորակ․
-Զափ դնել․ խարէր դնէլ։ չափաւորել․ չափել․ բարեխառնել․ չափ դնել։
-Զափ չունիլը։ անչափութիւն․ անբաւութի․ անհնութիւն։
-Զափ ունօղ։ չափաւոր․ քանակաւոր․ քանակեալ։
-Զափ ունօղ թիւ։ հուն թիւ։
-Զափ չունօղ, կամ չափի տակ չընկնօղ։ անչափ․ անքանակ․ գերաքանակ․ անհուն․ անբաւ․ անկշիռ․ անպայման․ անսահման․ անչափական․ անչափելի․ անբաւելի․ անբովանդակելի։
-Զափէ դուրս․ } (ինէրի անան)։ առաւելազանց․
-Զափէ վեր․ } արտապայման։
-Զափէ դուրս․ } (ինէրի մէյ)։ անհնարին․ կարի
-Զափէ վեր․ } յոյժ․ յոյժ յոյժ․ չարաչար։
-Զափէ դուրս գեղեցիկ։ տես խիստ Գեղեցիկ։
-Զափէ դուրս ելլել։ տես Զափը անցնիլ։
-Զափէ դուրս մեծ։ անճոռնի․ անհեթեթ։ տես և Հանգալ։ [ւոր։
-Զափէ դուրս պայծառ։ տես խիստ Լուսա-
-Զափը անցած, կամ Զափազանց։ ելեալ ըստ չափ․ առաւելազանց․ գերազանց։ — Ոչ չափազանց ցուրտ, և ոչ չափազանց տաք։ յամբաւից հրաժարեալ 'ի ցրտոյ և 'ի տօթոյ։ — Երկու չափազանց ծայրերէն ալ փախչիլ։ յերկուցն ես անչափութեանց խոյս տուեալ։ յերկաքանչիւրոցն խոյս տուեալ ծայրայեղ խոտորմանց․
-Զափը անցնել։ անցուցանել զամենեքումբք․ զանցուցանել․ գերազանցել։ տես և Զափը անցնիլ։
-Զափը անցընելէն զգուշանալ։ խոյս տալ յանչափութենէ․ պահել զկշիռ չափոյ․ կալ 'ի չափու։
-Զափը անցնիլ։ ելանել ըստ չափ․ գերազանցել․ զանցանել․ անցանել զանցանել․ գեր 'ի վերոյ լինել։ [զանցութ։
-Զափը անցնիլը։ աւելազանցութիւն․ գերա-
-Զափը անցնօղ։ առաւելազանց․ գերազանց։

-Չափը գիտնալ։ գիտել կամ ճանաչել զչափ անձին։ — Իմ չափս գիտեմ։ ճանաչեմ զչափ իմ։ — Զիս կը գովէին իմ չափս գիտնալուս համար։ գովէին զիս իբր զգիտօղ չափու անձին։ — Գէշ բան է իր չափը չգիտնալը։ չար է ահա ոչ ճանաչել զչափ անձին։
-Չափը հասած։ տես Չափահասակ։
-Չափը պահել։ 'ի չափու կալ. պահել զկշիռ չափոյ. 'ի չափոյն կալ. չափոյիւք վարել. զհամոյն և զչափուն խնդրել. 'ի չափու ունել զանձն. գիտել զչափ անձին։ — Իշխանութիւնը չափին մէջ պահել։ չզեղծանիլ իշխանութեամբն։ — Կերուխումի, մարմնոյ ցանկութեանց մէջ չափ պահօղ։ օրինաւոր 'ի խրախճանութիս. պարկեշտ 'ի կերակուրս. չափաւոր 'ի ցանկութիւնս մարմնոյ։
-Չափի մէջ կենալ։ տես Չափը պահել։
-Չափի մէջ չկենալը։ չափչգիտութիւն։
-Չափով։ չափով. չափու. ըստ չափու. չափաւորաբար. չափաւորապէս։
-Չափով. խորհրդով։ բարեխառնութեամբ. չափաւորապէս. չափաւորաբար։
-Չափով առաջ երթալ։ չափով յառաջանալ. չափով վերաբերիլ։
-Չափով ընել։ տես Չափ դնել։
-Չափով ուտել։ պարկեշտանալ կերակրովք։
Չափած. էօլչիւլիւ։ չափեալ. քանակեալ։ տես և Չափ ունօղ։
Չափահաս. չաղը հօօծ. ֆէամիլ։ չափահասակ. հասակաչափ. հասեալ 'ի չափ. 'ի հասակ եկեալ. կատարելահասակ. յօրբունս հասեալ. հասեալ յարբս. 'ի տիս լեալ։
Ամէն չափահասները կը ջարդէ։ զամենայն մարդ չափահասակ կոտորէ։
-Չափահաս զաւակ։ զաւակ հասակեայ. զարգուն. կատարուն հասակաւ։
-Չափահաս ըլլալ։ յօրբունս հասանել. ինքնանալ. գալ 'ի հասակ. 'ի տիս լինել. յիմաստ և 'ի բան հասանել. 'ի չափ արութեան հասանել։
Չափայ. գէփին ֆոր ֆրչինէլա էրկինէ գօրծի+։ բրիչ. բահ. փոցխ. տորմուխ։ [Անշնորք։
Չափաչուլայ. Չափաչուլայ տեսք ունօղ։ տես
Չափառ։ ֆոփէ պօփ, ղօր փէղէ փէղ կը ըրքէյին, և անօղ տըղը կը ըննէն։ չափար. գաւիթ ոչխարաց։
Չափաւոր։ տես Չափ ունօղ։
Չափել. էօլչմէք։ չափել. քանակել. 'ի չափ ածել։ [փաբերութիւն։
Չափելը, կամ չափով ընելը։ չափումն. չա-
Չափելը, կամ առած չափը։ չափարան։
Չափըխ։ տես Չուան։
Չափըղըն. ղօփ փօղօղ։ տես Չուան ասքով։
Չափըղըն. ըըբնախ. ախըրբիխյ։ արիկայ, շորիկ. շուկատ. չկեցու։
Չեխ. ըախ. ողօօ. ախէնէմ. ըըգըլ։ սաստ. խրատ. պատուհաս. յանդիմանութիւն. կշտամբութիւն. սպառնալիք. սպառնումն. սպառնացումն. Թշնամանք. կշտամբանք։
-խիստ մեծ Չեխ։ մեծասաստ յանդիմանութիւն։
Չեխել. ըէխ փօղ. սաստել. յանդիմանել. կշտամբել. պատուհասել. խրատել։
Չեխեցին զինքը։ սաստկակոծ արարին զնա։
Պետրոս սուրը գործածելուն համար սաստիկ չեխ կերաւ։ սաստկակոծ լինի Պետրոս որ զսուրն 'ի կիր արկ։
-Չեխօղ։ սաստօղ. սպառնացօղ. սաստիչ. յանդիմանիչ. կշտամբիչ. ևն։
Չեշ' մեղրի։ մաղ մեղու. բջիջ։
-Չեշով մեղր. կէօմէճ պալը։ խորիսխ մեղու։
Չեչոտ երես։ տես Ծաղկոտերես։
Չէ. եօգ։ չէ. չիք. ոչ։
Հիչ չէ տեսեր։ բնաւ չէ տեսեալ։
Զէրէ հիչ բան տրված չէ։ զի բնաւ չիք տուեալ։
-Չէ ըսել. եօգ տէմէք։ ժխտել. զլանալ. ուրանալ. ուրաստ կամ յուրաստ լինել. յուրաստ կալ. հրաժարել։
-Չէ ըսել' կենալ։ տես Կամակորութեն ընել։
-Չէ ըսելը։ ժխտումն. ուրացութիւն. զլացումն. հրաժեշտ։
-Չէ ըսօղ։ բացասական։
-Չէ թէ։ ոչ թէ. ոչ եթէ։
-Չէ չէ. եօգ եօգ։ ո՛չ ո՛չ. մի՛ մի՛. քա՛ւ։
Չէթէլէ. ֆափի կփօր, որ նրան փանիով ախօօյ ախօօյ կըննէն, որ բանի մի համրանքը չի մոռցըվի։ փայտ համարոյ։
Չէթէճի։ ասպատակ. ասպատակաւոր. ելուզակ. հրոսակ. հրոսող. հրոս. հէն. հինահար. մեկնազէն. մեկնակազէն։
Չէթէճութիւն։ ասպատակութիւն. հրոսակութիւն. ելուզակութիւն. հինահարութիւն. ասպատակ. հէնք. հրոսակ. հրոս։
-Չէթէճութիւն ընել։ ասպատակ ելանել. ասպատակ տալ. ասպատակ դնել. 'ի հէնս ելանել. ասպատակել. հրոսակել. հրոսել. ելուզակել. հինահար առնել. հասս առնել ճանապարհաց։
-Չէթէճութեամբ, կամ չէթէճիի պէս։ ասպատակութեամբ. ասպատակաբար. ասպատակի։
-Չէթէճութեամբ վրայ վազօղ։ հինախաղաց։
Չէթին. Չէթինլիք։ տես Դժուար Դժուարութիւն։
-Չէթլէմպուկ. չէթլէմպիճ. մանքը ախօէօն ղէօ ղփօօղ է, բօօխ գօօնօվ։ լոռուտ. բանջ։
-Չէթլէմպուկ աղանձը։ լոռենի. բանջի։
Չէլէնկ։ ցցունք. զարդամանակ. ճեղենակ. բալիշ։
-Չէլէնկի պէս զարդարած։ ցցունազարդ։
Չէլիկ. էրկօմ է, որ ջօօր կօօնէ։ տես Պողպատ։
Չէլմիշ ընել։ զընկենուլ. 'ի բաց ստուցանել։
-Չէլմիշ ընել մէկի մը խօսքը։ ստոռնկանել. անցանել զբանիւ. այլթաքել զհրամանն։
Չէհրէ։ տես Դէմք։
-Չէհրէն աւրել։ տես Երեսը թթուեցնել։
-Չէհրէ ընել։ տես Ժանիք ընել։

-Չեհրեսիզ։ տես Տգեղ գէմք ունող։
Չեմէն։ չաման։ [նակ։
Չեմպեր. ինչպէս փըլլինը. և այլք նմանք։ շրջա-
Չէյլան, կամ չէիլօն. կղզի է։ Սելան։
Չեյրեկ. չէր տոյթի մէկը։ չորեր. չորրորդ. կի-
սոյ կէս. քառորդ։
-Չէյրեկ. սահաթի չէր տոյնի մէկ տոյը։ քառորդ։
Չէնկել։ տես Կեռ. չէնկել։
-Չէնկել. նաւի էրկաթ։ խարիսխ։
-Չէնկել. որով մարդու միւը ցխմայ ցխմայ կը կորւ-
փէն։ տես Ճանկ երկաթէ։
Չէնկի։ խաղալիկ. գուսան։
-Չէնկի մէյտանը. սոր խաղ կը խաղան։ թատր.
խաղարան։
Չէնյէ, կամ չէնկէ։ տես Կզակ։
-Չէնյէ պաշը։ տես Քնեքը։
Չեշմէ։ տես Աղբուր. և Ոտից ճամբայ։
Չեշնի։ ճաշակ։
-Չեշնի առնել։ ճաշակել. զփորձ առնուլ։ տես
և Համը տեսնել։
Չեվիկ, կամ չէվիկճէկ։ տես Չուառ։
Չեվրէ. [illegible]։ ոլորտ. եզր. շրջան. շրջա-
նակ. շրջապատ. պարունակ. բոլորակ. բո-
լորք. ծիր. հիռ. ցանկ. շրջապատութիւն.
պարագայութիւն. պարբերութիւն. բոլո-
րումն։ [պատել։
-Չեվրէն առնել, կամ բռնել։ տես Չորս դին
-Չեվրէն պտըտիլ։ տես Չորս դին պտըտիլ։
-Չեվրէի մէջ դնել։ շրջապատել. շրջանակել.
պարունակել. պարագրել. պարփակել. պա-
րուրել. պատսպարել։
-Չեվրէի մէջ մտնել։ ոլորտանալ. ընդ ոլորտս
մտանել. պարունակիլ. պարագրիլ. պարփա-
կիլ. պատսպարիլ. պարուրիլ։
-Չեվրէի մէջ չմտնող, կամ չառնուող։ տես
Չեվրէսիզ։ [կան։
Չեվրէլի։ պարագիծ. պարագիր. պարագրա-
Չեվրեսիզ. չէվրէ ըսնող, կամ չէվրէի մէջ չմտնող։
անոլորտ. անեզր. անշրջապատ. անպարու-
նակ. անծիր. անպարագիր. անպարագիծ.
անպարոյր. անպարփակ. անտարրափակ.
անպարագրական. անպարագրելի։
Չերեզ։ աղանդեր։
Չերիկօ. չուխա ադասը։ Կիթերայ։
Չերչի։ փերեզիկ. փերեզակ։
Չերչիվլէ։ շրջանակ։ տես և Փերվազ։
Չերքեզ. ազգի անուն։ Եգերացի. Կողքիսեցի։
Չերքեզիստան։ Եգեր. Կողքիս։ Եւիլատ։
Չեփէտար. ձուկ է։ Թեզոշ։
Չեփիճ. այծու ձագ։ ուլ. ամիկ. ալոջ։
Չէքի. կոփ կշռելու գործիք։ կշռորդ։
Չէքիճ։ ուռն. կռան. մուրճ։
-կռուց ունեցող Չէքիճ։ կոցաւոր մուրճ։
-չաթալ Չէքիճ։ մուրճ երկմատենի։
-քարակոփի Չէքիճ։ քարհատ. քարուրագ։
-Չէքիճի ձայն։ կռանաձայն. ուռնագոգորդ.
կոփիւն։
-Չէքիճի ձև։ ուռնաձև։

-Չէքիճի ձև առած։ ուռնացեալ։
-Չէքիճով զարնել, կամ ծեծել։ տես Չէքիճ-
լէմիշ ընել։
-Չէքիճով շինած, կամ տաշած, կամ փորած.
չէքիճ իշի։ կռածոյ. կռեալ. կուռ. կոփա-
ծոյ. կռանակոփ. կռանագործ. կռանակուռ։
-Չէքիճով շինել, կամ տաշել, կամ փորել.
ինչպէս ոսկիները կ'ընեն։ կռել. կոփել։
Չէքիճ իշի։ տես Չէքիճով շինած։
Չէքիճլէմիշ ընել։ կռել. կռանել. կռանահա-
րել. կռանակոփել։
-Չէքիճլէմիշ ընելը։ կռանահարութիւն. կռա-
նարկութիւն։
-Չէքիճլէմիշ ընող։ կռանահար. ուռնահար.
կռանաւոր. ուռնաւոր. ուռնած։
Չէքիճլի. չէքիճլէնմիշ եղած։ տես Չէքիճով
շինած։
-Չէքիճլի. տէր չէքիճ ունող։ կռանաւոր. ուռ-
նաւոր. մրճաւոր. ուռնած։
Չէքիճլիներուն պէս որոնք ապքցուցած եր-
կաթներուն չորս դին կը պատեն։ իբրև
զուռնածս՝ որք պատեն զչանթս հրայրեացս։
Չէքիրկէ։ տես Մորեխ, և զհետեւեալն նորա։
Չէքմէճէ. փէրէկ։ գզրոց։
Չէքտիրի. սար [illegible] է։ եռաթի։
Չեօլ։ տես Անապատ։
Չեօմլէկ։ տես Պտուկ։
-Չեօմլէկճի։ տես Բրուտ։
Չեօրէկ. եղով հաց։ կարկանդակ։
Չեօրէկ օթու։ տես Սև սմնիճ։
Չեօրչօփ։ խռիւ. կրկուտ. խորշոտի. ժաժան.
խուզք. խառնախռիւ. ժախ. ժեխ։ տես և
Աւլուք։
Չեօփ։ տես Շեղ. և Աւլուք։
Չեօփլիւկ։ տես Աղբանոց. և Ցառաշ։
Չըզզը։ տես Գիծ։
Չըլլայ թէ։ տես Չըլլայ թէ։
Չըխըն։ տես Մրար։
Չըխըշ. Չըխըշճի։ տես Չեխ. Չեխող։
Չըխմա. չէնգի։ կողմանոց։
Չըխմազ ճամբայ։ անել ուղի. զրահետ։
Չըֆութերէն. [illegible]։ հրէարէն. եբրայե-
ցերէն։
-Չըֆութերէն խօսել։ եբրայեցի խօսել։
Չըթ, կամ չըթ։ ճիկ. կռինչ. ճարճատիւն։
Չըթըռ չըթըռ ընել։ կռնչել. ճարճատել։
Չըթչըթոց հանել։ ճիկ հանել. կռնչել։
Չըթչըթցնել բերանը։ հծծել։։
Չիթ. [illegible]։ ցանկ. ցանգ։
Չիլէ. [illegible]։ աղբն. կարժ։
Չիլէ. [illegible]։ կըր-
թութիւն։
-Չիլէն մտնել։ մտանել՚ի կրթութիւն։
Չիլէկ. [illegible]։ ելակ։
Չիլինկիր. Չիլինկիրութիւն։ տես Դարբին.
Դարբնութիւն։
Չիմէն։ տես Չայիր։
Չիմէնլիք։ տես Չայիր չիմէն։

Չիմչիր : տօսախ :
–Չիմչիրէ : 'ի տօսախէ . տօսախի :
Չիյ : հում . անեփ . չեփեալ :
Չիյ , կամ չիյղ : տես Ցօղ :
Չիյկոտէմ . կամ չիյոտէմ չիչէի : տես Զնծաղիկ :
Չին : տես Քինա :
Չինար : տես Չնար :
Չինի : յախճապակի . յախճապակեայ :
–Չինի խափլամիշ ընել : յախճապակել . յախճապակեաւ դրուագել :
–Չինիլէ կամ Չինիլյով չինած : յախճապակեայ . յախճապակեալ :
Չինիզնիք . Իզնիք . քաղաք է : Նիկիա :
Չինիլի : տես Չինիլյէ :
Չինիմաչին : տես Քինա :
Չինկեանէ . տես Բոշայ :
Չիչէկ պօզըւք : տես Ծաղկոտերես :
Չիչիլեա ատասը : Սիկիլեա :
Չիվի : սեպ . հեղոյս :
–Չիվի . մըխ . էնփօէր : տես Գամ . էնփօէր :
–Չիվի . որ մէյ տըէն մէյոս տըն հանցնի մըլ դէօ , կամ էրկու բան մէյմէյու հէտ կը կապէ : առանցք . յօդակապ . խառնելիք :
–Չիվի փատէ : տես Փատէ չիվի :
–Չիվի նոտագարանի , որով լարերը կը ոլորեն կամ կը թուլցնեն : բոյթ . բութակ :
–Չիվիով ամրցնել : հեղուսել . աղխել :
Չիվլիա : տես Լեղակ :
Չիր . գոտոռ էէմիշ : չիր : տես և Չոր պտուղ :
Չիրիշ . խոտի մը թօղ է , որով բան կը կպցնեն : շրէժ . սինձ :
–Չիրիշի բոյսը : մնձենի . շրէժ :
Չիրք : տես Մրուր : Բէշ :
Չիրքէֆ : լուալիք :
Չիրքին . Չիրքիննալ . Չիրքինութիւն : տես Տգեղ . Տգեղնալ . Տգեղութիւն :
Չիւնքի , կամ Չիւնքիւ : Տես Որովհետև :
Չիւրիւկ : տես Փտած : [տենդ :
–Չիւրիւկ հիւմմա : բորբոսային ջերմն կամ
Չիֆտ : տես Չուխտ :
–Չիֆտ ըլլալ : տես Չուխտ ըլլալ . և Զուգուիլ :
–Չիֆտ սիւրիւճիւ . Չիֆտ սիւրմիշ ընել : տես Հերկօղ . Հերկել :
Չիֆտէ : կիցք :
–Չիֆտէ զարնել . Չիֆտէ նետել : կիցս ընկենուլ . կիցս հարկանել . կցացել . անկուշել . կցատել . աքացել : տես և Աքցել :
–Չիֆտէ զարնօղ . ջիֆթէ ոռան : կիցընկէց . կիցընկէց . անկուշօղ :
Չիֆտլէշմիշ ըլլալ . Չիֆտլէշտիրմիշ ընել : տես Զուգուիլ . Զուգել :
Չիֆտլիկ : տես Ագարակ :
Չիֆտճի : տես Հերկօղ :
Չխըն : տես Ծրար :
Չխըշ : տես Ձեխ :
Չխմաղ ճամբայ : տես Չըխմաղ ճամբայ :
Չխրըխ : ճախարակ :

Չկրնալ . Չհասնիլ . Չմնալ . և այլն : տես չԿրնալ . չՀասնիլ . չՄնալ . և այլն :
Չղըրգմայ , փէշմ : սրբիչ . սափորայ :
Չմչկածակ , կամ Չմչկեծէկ . քաղաքի անուն : Չմչկածագ . Երապօլիս :
Չմուշկ : չմուշկ : տես և Բապուճ :
Չնար , կամ չնար աղաճը : սօս . սօսի :
–Չնարի ծառեր : սօսուք :
–Չնարով պատած : սօսատարած :
Չնկըռ , կամ Չնկռաող : } շուինչ . շանչիւն . սուինչ :
Չնկռտախ : տես Բոժոժ :
–Չնկռտախը ձայն : բարեհնչակ :
Չոր . գուրու , կամ գուռու : չոր . ցամաք . անթաց . անխոնաւ . անջրդի . ցամաքուտ . չորանուտ . երաշտուտ . ոսաբն . անջուր . անտամուկ . սարսատ :
–Չոր գետնի վրայ պառկիլ . էէր իւսթիւնէ եաթմագ : գետնախշտիլ . գետնախշտի լինել . հողախշտի լինել :
–Չոր գետնի վրայ պառկիլը : գետնախշտութիւն . հողախշտութիւն :
–Չոր գետնի վրայ պառկօղ : հողախշտի . գետնախշտի : [նաւ :
–Չոր գլուխ . էուշիւր պաշը : տես Մինակ . ս.
–Չոր գլուխ ձորով ազատել : մազապուր զերծուցանել . մարգապուր ճողոպրել . մազապուրծ թափել :
–Չոր գլուխ ձորով ազատիլ : մազապուր , մարգապուր , անձնապուր , մազապուրծ , մարգապուրծ , անձնապուրծ լինել . մազապուր , մարգապուր , անձնապուր ճողոպրել :
–Չոր գլուխ ձորով ազատուօղ : մազապուր . մարգապուր . անձնապուր . անձնապուրծ . մազապուրծ . մարգապուրծ :
–Չոր գրուածք : հիւծ շարագրած :
–Չոր թևով ովկիանոսը անցնիլ : ընդ համատարած ծովն ցամաքաթև սլանալ :
–Չոր թուղ շարած , կամ կոխած . փէշ բնձիրի . փաղան բնձիրի : պաղատիտ , կամ պատաղտիտ թղոյ . չորաթուզ . բլիթ թզոյ :
–Չոր հաց : Աչտուճ . չորաբեկ :
–Չոր հաց կերօղ : չորակեր . չորաճաշակ . աչտուճակեր :
–Չոր հաց ուտելը : չորակերութիւն . չորաճաշակութիւն :
–Չոր միս . պաստըրմայ : տես Ապուխտ :
–Չոր ոտքով գետը անցնիլ : անցանել ընդ գետ անթրիջ կամ անթաց ոտիւք :
–Չոր պաք : պահք խիստ . պահոց պնդութիւն . աղուհացք :
–Չոր պտուղ : դեղահունդ . չիր :
–Չոր սալոր : դամոյնաչիր . սալոր չիր :
–Չոր տեղ անկած : երաշտատունկ :
–Չոր տեղուանք : յատակին տեղիս :
–Չոր ցամաք . ըռ եր . գուռ գուռու . չորուտ . ցամաքուտ . ծարաւուտ . չորանուտ . անջուր . անջրդի :

-Ջոր ցամաք գետին։ վայր անջրդի. երկիր անջրդի. երկիր ծարաւուտ. ոստին։
-Ջոր ցամաք ըլլալը։ անջրդութիւն։
-Ջոր ցամաք ուտել. չորեղէն բաներով ապրիլ։ չորակեր կամ չորաճաշակ լինել։ տես և Ծոմ կենալ։
-Ջոր ցամաք ուտելը։ չորակերութիւն. չորաճաշակութիւն. չորաբեկութիւն. ուծակերութիւն։
-Ջոր ցամաք ուտող։ չորակեր. չորաճաշակ. չորաբեկ. չորակեաց. ուծակեր։
Ջորեղէն. տես Ջէրէզ։
Ջորեքշաբթի. չարշամպա։ չորեքշաբաթի։
Ջորնալ. գուրումագ։ չորանալ. ցամաքիլ. գօսանալ. խամրիլ. ոանիլ. ողազիլ։
-Ջորնալ. հառային։ երաշտանալ։
-Ջորնալ. մարդուն ոտքը, կամ ձեռքը. և այլն։ գօսանալ. կծկիլ. երիթմանալ։
-Ջորնալով քաշուիլ. կողին, կամ ջիլին. և այլն։ ձգտիլ։
Ջորութիւն։ չորութիւն. ցամաքութիւն. անջրդութիւն։
-Ջորութիւն. գետին, հառայի, և այլն։ երաշտ. երաշտութիւն. անջրդութիւն։
-Ջորութեան ատեն։ յերաշտ ժամանակի։ —
-Ջորութենէ ճաթռտիլ (երկիր)։ սարսատիլ։ — Ջորութենէ մխասուած։ երաշտահար։
-Ջորութիւն. ծառոց, կամ անդամոց. և այլն։ գօսութիւն. գօսացումն։
Ջորս, կամ չորք։ չորք. չորս. չորեակ. չորրեակ. քառ. քառակ. քառեակ. քառաթիւ։
-Ջորս ակռայով. փէշին փիլլի. փէօշին պարմաքը։ չորեքժանի. քառաժանի։
-Ջորս ամսուան։ չորեքամսեայ. չորսամսեան։
-Ջորս անգամ։ չորիցս. չորիցս անգամ. քառիցս. քառակի։
-Ջորս անգամ ընել (բան մը)։ չորեքկնել. չորրորդել։
-Ջորս անգամ իրեք։ քառեռակ։
-Ջորս անգամ կարգուած։ չորրորդ. չորրորդեան։ [հոլով։
Ջորս անիւ ունող։ չորեքանուեան. քառա-
-Ջորս բաժնած։ քառաբաշխ. քառաբաժ։
-Ջորս (բան) մէկտեղ լծած։ քառալծորդ։
-Ջորս բերնով. ենիչէրի պողը ատր, և այլ ենիչերներ։ քառաստայր. քառաստայրեան. քառաստայրի։
-Ջորս բերնով աղբիւր, գետ, վտակ և այլն։ քառաբուղխ. քառավտակ։
-Ջորս գլխով (աւետարան)։ քառագլուխ. չորեքգլխեան. քառաառաջնեայ չորսակնեան։
-Ջորս գունով, կամ չորս գուն ունող։ քառերանգ. չորեքգեղեան։ [քառագիր։
-Ջորս գրէն, կամ չորս գրով։ չորեքգրեան.
-Ջորս դէմք ունող։ չորեքկերպեան. քառակերպեան. քառակերպ. չորեքկերպ։
-Ջորս դի ունող. } փէօշին նալանլը։ չորեքկուսի.
-Ջորս դիէ. } չորեքծագեան. չորեքեղրեան. քառակուսի. քառակողմեան. քառակոյս. քառակողմ. քառակերպ. քառատեսակ. քառածագ։
-Ջորս դիէն։ 'ի չորից կողմանց. 'ի չորից ծագաց. 'ի չորից հողմոց։ յամենայն կողմանց. չուրջանակի. շրջանակաւ. շուրջ։
-Ջորս դիէն զարդարել։ պարազարդել։
-Ջորս դիէն զարդարուած։ շրջազարդ։
-Ջորս դիէն ծածկել։ պարածածկել. պարուրքօղել. պարուրել։ ծածկել չուրջանակի. ամփոփել։ [տօղ։
-Ջորս դիէն ծածկող։ տես Ջորս դիէն պա-
-Ջորս դիէն կապած։ պարապնդեալ. պարաւանդեալ. կաշկանդեալ. պրկեալ։
-Ջորս դիէն կապել, կամ ամրցնել։ պարապնդել. պարաւանդել. կաշկանդել. պրկել։
-Ջորս դիէն կապելը։ պարաւանդութիւն. կաշկանդումն. պրկումն։
-Ջորս դիէն կորել. Ջորս դիէն կորած։ տես Ջորս դին կորել. Ջորս դին կորած։
-Ջորս դիէն նայիլ. Ջորս դիէն նայող։ տես Ջորս դին նայիլ. Ջորս դին նայող։
-Ջորս դիէն պատած, կամ չորս դին առած։ շրջապատեալ. շրջանակեալ. պարածածկեալ. համապարփակ. շրջափակ. շրջապատիկ. շրջապարիսպ. պարագիր։ տես և Ջորս դիէն պատող։ — Ջորս դիէն պատած էր։ շուրջ զնովաւ բակ առեալ ունէր։ — Ջորս դիէն պատած բազմութիւնը։ շուրջանակի ակումբն բոլորակ կարակնեալ։
-Ջորս դիէն պատել. չորս դին առնել։ շրջապատել. շրջափակել. շրջարկել. շրջանակել. պատել. պարածածկել. պարփակել. պարել. պարուրել. պարունակել. պաշարել. պարագրել. պատսպարել. ցանկել. ցանկապատել. փակել. բովանդակել. բոլորել. սահմանել. շուրջ փակել. շուրջ պատել. շուրջ պարուրել. շուրջ պարսպել. շուրջ արկանել. չուրջանակի պատել. բակ առնուլ. պար առնուլ. պատ առնուլ. պսակել։
-Ջորս դիէն պատելը, կամ չորս դին առնելը։ շրջապատութիւն. շրջափակութիւն. պարառութիւն. պարբերութիւն. պարփակութիւն. պարագրութիւն. պատսպարութիւն. բակառութիւն։
-Ջորս դիէն պատիլ, կամ չորս դին առնուիլ։ շրջապատիլ. շրջափակիլ. պատիլ. պարփակիլ. պարագրիլ. պատսպարիլ. շուրջ պատիլ. շուրջ փակիլ. պարունակիլ. և այլն։ տես և Ջորս դիէն պատել։
-Ջորս դիէն պատող, կամ չորս դին առնող։ շրջապատ. շրջափակ. շրջապարոյր. պարածածուկ. պարառական. պարագրական. պարագիր. պարագիծ. պաշարիչ. պատսպարիչ. պարագրիչ. պարունակող։
-Ջորս դիէն պլլել, կամ փաթթել։ շուրջ պատել. շուրջ պարուրել. շրջապատել. շրջապարուրել։

–Զորս գիէն պլլօղ։ տես Զորս գիէն պատօղ։
–Զորս գիէն սըխմել։ շրջապնդել. պարապըն-դել։
–Զորս գիէն վէր կանգնած։ քառայարոյց։
–Զորս գիէն վերցնել։ բառնալ շուրջանակի. պարաբառնալ։
–Զորս գիէն փակել։ շրջափակել. շրջապատել. շրջապարուրել։ տես և Զորս գիէն պատել։
–Զորս գիէն փակօղ, կամ փակած։ շրջափակ։
–Զորս գին. փէօրթ եանընտա, եահուտ եանընտան. (Եէր նախոտը)։ շուրջ. շուրջանակի. յամենայն կող-մանց. ամենուստ։
–Զորս գին առած։ տես Զորս գիէն պատած։
–Զորս գին առնել։ տես Զորս գիէն պատել։
–Զորս գին բանակած։ շրջաբանակ։
–Զորս գին բուրել։ պարաբուրել։
–Զորս գին գծել։ պարագծել։
–Զորս գին գնել։ շուրջանակի գնել. շրջարկել։
–Զորս գին գնելը։ շրջագրութիւն. շրջարկումն։
–Զորս գին գրած։ շրջագիր. շրջագրական։
–Զորս գին եղածը։ շրջակայ. պարագայ։
–Զորս գին ժողըւիլ։ պարախմբիլ։
–Զորս գին լոյս տալ։ շրջափայլել։
–Զորս գին լոյս տուօղ։ քառաշջահեան։
–Զորս գին կենալ։ շուրջ կալ. շրջակայիլ։
–Զորս գին կենալը։ շրջակայութիւն. պարբե-րութիւն։
–Զորս գին կեցօղ, կամ չորս գին բնակօղ։ շրջաբնակ. պարաբնակ. շրջակայ. պարագայ։
–Զորս գին կտրել։ շրջակտուր առնել. պա-րակտրել։
–Զորս գին կտրած։ շրջակտուր. պարահատ։
–Զորս գին ճառագայթ արձըկել, կամ Զորս գին փալփլալ. շրջափայլել։
–Զորս գին փալփլալը։ շրջափայլութիւն։
–Զորս գին նայիլ, կամ չորս գիէն նայիլ։ շուրջ հայիլ. պարադիտել. պարահայել։
–Զորս գին նայօղ, կամ չորս գիէն նայօղ։ շըր-ջահայեաց. շրջապահ. պարադէտ. պարա-հայեաց. պարատեսօղ։
–Զորս գին չարուիլ. Եօրքիւնը տիզիլ։ բոլորիլ (զիւրք). շրջանակիլ. պարուրել. պարունա-կել. պատել։ – Դարբիններուն պէս՝ որ կրակ կտրած երկաթներուն չորս գին կը չարուին։ իբրև զուռնածս՝ որք պատեն զշանթս հրայ-րեացս։
–Զորս գին չաւ ընել։ տես խիստ Զաւ ընել։
–Զորս գին պատել։ տես Զորս գիէն պատել. Զորս գիէն պատած։
–Զորս գին պարիսպ ունօղ։ շրջապարիսպ։
–Զորս գին պտըտիլ. ճէվրէն դէօնմէք։ շուրջ գալ. շրջիլ. պարբերիլ. պարագայիլ, պա-րել։ – Փիսոն գետը երկրին չորս գին կը պը-տըտի։ զամենայն երկիրն (Եւիլատայ) շրջա-պատէ Փիսոնն։
–Զորս գին պտըտիլ փնտռտելով։ շրջախոյզ առնել. շրջախուզել. պարահայել։

–Զորս գին պտըտցնել։ շուրջ ածել։ – Քաղ-քին չորս գին պտըտցնել։ շուրջ ածել զքա-ղաքաւն։
–Զորս գին պտըտցնելը։ շրջածութիւն։
–Զորս գին սաղ կամ առողջ։ ողջանդամ։
–Զորս գին վազել. տըրֆն տըլին ճօշէլ։ այսր անդր ընթանալ։
–Զորս գին վազել՝ խրղէս գէօշէ տօքօզմ ընթեր։ շրջահոսիլ։
–Զորս գին վազօղ, կամ վազած։ շրջահոս։
–Զորս գին տիրել, կամ զափթ ընել։ տիրել ընդհանուր։ [հնչել:
–Զորս գին տարածուիլ (ձայնը, լուրը)։ շրջա-
–Զորս գին տիրելը։ տիրապետութիւն։
–Զորս գին տիրօղ։ աշխարհակալ. տիեզերա-կալ։
–Զորս գին ցանօղ, կամ ցանած։ շրջացան։
–Զորս գին ցըրցըրւելը։ շրջացանութիւն։
–Զորս գին փռօղ կամ փռած։ շրջափիւռ։
–Զորս գիու մօտ տեղերը։ շրջեակ։
–Զորս եղանակ ունեցօղ (տարի)։ չորեքժա-մանակեան։
–Զորս երես ունօղ, կամ չորս երեսէն. փէօրթ եիւզլիւ։ քառադէմ. քառադիմի. քառադէ-մակ. քառակերպ. քառակերպեան. չորեք-կերպեան. չորեքդիմեան. չորեքդիմի։
–Զորս թելով։ չորեքաղի. չորեքաղեան։
–Զորս թևով կամ թևէն։ քառաթև. քառա-թևեան. քառադիր։ [թուք:
–Զորս թիւ ունեցօղ։ քառաթիւ. քառա-
–Զորս ժամանակ, կամ չափ ունեցօղ։ քառա-ժամանակ. քառաչափանակ։
–Զորս ծալլած։ չորեքկրկին։
–Զորս ծայր ունօղ. խիղէս պօշը 4էտ, կամ օւճէր օւճլը։ քառառաջեայ։
–Զորս ծայր ունօղ. ⎫ փէօրթ օճլու ։ չորեքծա-
–Զորս ծայրէ. ⎭ գեան. չորեքեզերեան։
–Զորս կանգուն։ չորեքկանգնեան։
–Զորս կերկէռով, կամ ծխնիով։ չորեքժամք։
–Զորս կերպ, կամ չորս ձևէ։ քառակերպ. քառատեսակ. քառադիմի. քառատեսլեան. քառակերպեան. չորեքկերպեան. չորեք-դիմի։ [ռարուբեան:
–Զորս կերպ անուշահոտութեն ունեցօղ։ քա-
–Զորս կողմը բխօղ։ քառաբուղխ, քառա-ռաջ. քառառաջեայ. չորսակնեան։
–Զորս հարուր։ չորեք հարիւր. չորեքարիւր. քառերիւր։
–Զորս հարուրերորդ։ չորեքհարիւրորդ։
–Զորս հեղ։ տես Զորս անգամ։
–Զորս ոտեղեղ ունօղ։ քառավտակ. չորեք վը-տակեան։
–Զորս ձայնով։ չորեքձայնեան։
–Զորս ձիով։ քառաձի. չորեքձի. չորեքերի-վարեան։
–Զորս ղաթ։ չորեքպատիկ. չորեքկղի. չորեք-կին. չորեքկարգեան. քառապատիկ. քա-ռակղի. քառակղեան. քառակարգեան։

-Չորս ղաթ եւել: չորեքկին. չորեքպատիկ. քառապատիկ:
-Չորս ղաթ ընել: չորեքկնել. չորեքպատկել. քառապատկել:
-Չորս ճամբով տեղ. փէօրթ եօլ աղզը: քառուղի:
-Չորս մաս ունեցող: քառամասնեայ:
-Չորս մարմնով: չորեքմարմին:
-Չորս յարկով: չորեքձեղուանեայ:
-Չորս ներկով նկարած: չորեքգեղեան:
-Չորս նիւթէ: չորեքնիւթեան, չորեքնիւթեայ. քառանիւթեայ. քառանիւթեան:
-Չորս ոտքով: չորքոտանի. քառոտանի. քառաքեայ. քառահեան. չորրեկ: — Չորս ոտքով խաղալ, յափսիթերս խաղալ: — Չորս ոտքով քալել: 'ի չորս, կամ 'ի չորից գնալ. յափսիթերս գնալ: — Չորս ոտքով քալող: քառընթաց. քառաքայլ. քառահեան:
-Չորս պաճախը: քառաքեայ:
-Չորս պոչով: քառաձետ:
-Չորս պտուղ ունեցող: քառահոլով:
-Չորս սահաթի: չորեքժամեան:
-Չորս սորկնոց: դանկ. դանգ:
-Չորս վանկով: չորեքվանկեան. քառավանկեան. քառավանկ. չորեքհեգեան:
-Չորս տարերք: քառաբնութի. քառանիւթ:
-Չորս տարրերէ: քառանիւթեայ. քառատարրեան. չորեքնիւթեայ:
-Չորս տարի: քառեամ: — Չորս տարի թագաւորեց: զքառեամ թագաւորեալ:
-Չորս տարուան: քառամեայ. չորեքամեայ:
-Չորս տրամ ծանրութիւն: սիկղ:
-Չորս տրամնոց սաակ: չորեքդրամեան:
-Չորս քէնար ունող: քառաշուրթն:
-Չորս քէօշէ: չորեքանկիւն. քառանկիւն. քառակոյս. քառակողմն:
-Չորս քէօշէ ըլլալ: չորեքանկիւնենալ:
-Չորս քէօշէ ըլլալը: չորեքանկիւնութիւն:
-Չորս քէօշէլի: չորեքանկիւն. չորեքանկիւնի. չորքանկիւնի. քառանկիւնի. քառանկիւն. քառաթեւ. քառաթեւեան: տես և Չորս դի ունող: [քօրիւք:
-Չորս օրն անգամ մը: զչորեքաւուրբք. չորե-
-Չորս օրուան: չորեքօրեայ. քառօրեայ:
-Չորսերորդ: տես Չորրորդ:
-Չորսիկ: } չորեակ. չորրեակ. քառեակ. քա-
-Չորսուոր: } ռունակ:
-Չորսն ալ. փէօրփիւ: չորեքեան. չորեքին. իւրաքանչիւր 'ի չորից:
Չորրորդ: չորրորդ. չորիր. քառորդ:
-Չորրորդ բաժինը: չորրորդ. չորիր մասն. չորրորդ մասն. չորրեակ. քառեակ. քառորդ:
Մէկ փառաչին չորրորդ բաժինը տուաւ: և ետ զչորրորդ գորակին:
-Չորրորդ բաժնին մէկը տալ, կամ առնել: չորրորդել. քառորդել:
-Չորրորդ բաժնին տէր. Բինպէշի էն պաշը Իշխանը: չորրորդապետ:
-Չորրորդ բաժնին տէր ըլլալը, կամ տէրութիւնը: չորրորդապետութիւն. չորրորդապետութիւն:
Չորցած: տես: Չոր:
Չորցնել: չորացուցանել. ցամաքեցուցանել. ազազել. ոսնել. խամրել. գօսացուցանել: Երկիրը չորցընելով ճաթըռտել: սարսատել. սարսատեցուցանել:
-Չորցնել: ծառը, ոտը, գլուխը, և այլն: գօսացուցանել. ցամաքեցուցանել:
-Չորցնելով քաշուեցնել: ջիղերն, ղլխը, և այլն. գուրութուբ պիրագրքլմագ: վտտել:
Չորցուցած: չորացուցեալ. ցամաքեցուցեալ:
-Չորցուցած թուզ, կամ չոր թուզ: չորաթուզ. պաղատիտ:
-Չորցուցած պտուղ: չիր:
Չուզել: տես չՈւզել: [հագնիլ:
Չուլ. Չուլ հագնիլ: տես Խարար. Խարար
-Չուլ չափուտ: տես Քուռչ. Քուռչըլախ:
Չուլլու: տես Խարար հագած. և Քուռչոտ:
Չուլլու մամէլէ: տես Սէլէֆ:
Չուխայ: չուխայ. ասուի:
-Չուխայ՝ : վերարկու. մեկնոց. կրկնոց. թիկնոց. լոդիկ. արկանելի: [Ապաստաւոր:
Չուխատար: արքանեակ. պաշտօնեայ. տես և
Չուխատարութիւն: արքանեկութիւն. սպասաւորութիւն:
Չուխուր: տես Փոս:
Չում. : տես Չողալ:
Չունեոր. Չունեոր ըլլալ. Չունեորութիւն. և այլն: տես Աղքատ. Աղքատ ըլլալ. Աղքատութիւն:
Չուստ. . : փոյթ. շոյտ. շտապ. ճեպ. արագ. երագ. ժիր. վաղվաղ. վաղվաղակի. վաղվաղկոտ. վաղվաղուկ. վաղվաղուն. ագան. արագեղ: տես և Շուտ:
-խիստ Չուստ: ամենափոյթ. երագափոյթ. շուտափոյթ. փոյթարագ:
-Չուստ ոտքով. : երագոտն. արագոտն. երագաքայլ. արագաքայլ. արագագլոր. արագագնաց. արագընթաց. երագընթաց. փութագնաց. փութընթաց. փութաճեմ. սողապաճեմ. քաջարշաւ. քաջագօտի:
-Չուստ ոտքով ձի, , և այլն: երագոտն. տաճիկ. փոյթ: տես և վերի Չուստ ոտքովը:
Չուվալ: տես Ջուվալ:
Չուվալըտըզ: տես Մախաթ:
Չուվան: չուան. առասան. ձգարան. պարաւանդակ. լար. կար. տոռն. սարիք. առատիկ. առասանակ:
-Չուվան քթանէ: քթեթ: [րան:
-Չուվան՝ : կապանք. կապա-
-Չուվան բարակ: տես Լար:
-Չուվան՝ երկիր չափելու: լարավիճակ:
-Չուվան հաստ: կառան. խառան:
-Չուվան հիւսած: չուանք հիւսուածոյք:
-Չուվան ոլրել: խառամանել զտոռն:

-Չուվան ոլորելու գործիք: քարաման: տես և Քարման:
-Չուվան քաշած: լարաձիգ:
-Չուվան քաշելը: չուանաձգութիւն:
-Չուվան քաշող: չուանաձիգ. խառանաձիգ:
-Չուվանէ: չուանեայ. չուանեղէն:
-Չուվանէ խամչի խիստ ոլրած: խարազան չուանեայ կարկամ յոյժ, կամ քաջոլոր:
-Չուվանի վրայ խաղալը: լարախաղացութիւն:
-Չուվանի վրայ խաղցող: լարախաղաց, պարանախաղաց:
-Չուվանով արձաններ խաղցնող: լարախիլ:
-Չուվանով խղդուիլ: լարախեղդ լինել:
-Չուվանով կապել: խառանել. պարանել. տոռնել:
-Չուվանով յետ քաշել: պարանել:
-Չուվանով չափել: լարաչափել:
-Չուվանով չափել ու գծել: լարագիր առնել:
-Չուվանով չափող: լարաչափ:
-Չուվանով սրխմել: լարապնդել:
-Չուվանով փայ ըլլալ (գետինը): լարաբաժին լինել. լարաբաժին անկանել ('ի տեղի ուրեք):
-Չուվանով բայ ընել, գէօրինը, փտնը, և այլն: լարաբաժին առնել. լարաբաժին արկանել (ուրեք):
Չոփ չոր: տես Չոր ցամաք:
Չոքալի, չուքալ: տես Ջրվալծ ընելու փարչ:
Չոքիլ: տես Ծունկ չոքիլ:
Չոքիլ. չէօքմէք: տես Տակը չոքիլ:
Չպան: տես Խոց:
Չպլախ: տես Մերկ:
Չպուխ: տես Գաւազան:
Չռլամայ: ծիրխտաց. ծրեխտակ:
Չռնրխ. [illegible]: ակատ:
Չռփը. [illegible]: լար:
Չրռչպլախ: տես Մօրէ մերկիկ, և Մերկ:
Չտալ. Չտեանել. և այլն: տես չՏալ. չՏեանել. և այլն:
Չտես: տես Ծակ աչք:
-Չտես ըլլալ սուտմէ: տես Սուտ չտես ըլլալ:
Չրախ: աղատագիր. ձերբազատ:
Չրայ: մախր. մարխ. պլեկէ:
Չրթլաք, կամ չրթլաք գուշու. [illegible]: սերմանաքաղ:
Չրչպլախ: տես Մօրէ մերկիկ. և Մերկ:
Չփչփալ, կամ Չըփչըփալ. [illegible]: ծփծփել. ծփծփիլ. ծփծփալ:
Չփչփոց: ծփումն. ճողփիւն:
Չքաւոր: տես Աղքատ:
Չքնանալ: տես չՔնանալ: [դադակ:
Չօթռայ, կամ չօթուռայ. [illegible] չըռման: հա-
Չօլախ: տես Ձեռքը սախատ:
Չօլփայ: անաջող:
Չօճուխ: տես Տղայ: [ւութիւն:
Չօպան. Չօպանութիւն: տես Հովիւ. Հովի-
Չուպաճի. [illegible]: զօրապետ:
Չօրապ: տես Գուլպայ:

Պ

Պա՛ պա ձայն. [illegible]: պապապաջիւն. պապապաջ:
Պա՛ պա ձայն հանել, կամ պա՛ պա ընել: պապապաջել:
Պագ. [illegible]: համբոյր:
Պագնել: համբուրել. համբոյր տալ. ողջունել. պագանել:
Գիրքը պագնելով: ողջագուրեալ զգիրս շրթամբք:
-Պագնող: համբուրող. պագանող:
Պագտըւիլ. [illegible]: համբուրել ընդ ումեք. գրկախառնել. համբոյր տալ միմեանց:
Անոր հետ պագտուեցաւ: համբուրեաց ընդ նմա:
Արդարութիւնն ու խաղաղութիւնը պագտուեցին: արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեցին:
Պազար. [illegible]: վաճառք. կացուրդ. տօնավաճառ:
-Պազար. [illegible]: սակ. գաշնպայման. գաշնագրութիւն. գաշնակցութի. գաշնաւորութիւն. սակարկութիւն:
-Պազար ընել: սակ արկանել. սակարկել. սակել:
-Պազար ընել տանտիրոջը հետ կամ բանւորի հետ. [illegible]: սակ արկանել. վարձս արկանել:
-Պազար ընող: սակարկու. գաշնակից:
Պազը: տես Պազըսին:
-Պազը անգամ. պազը հեղ: տես Երբեմն:
-Պազը բան: ինչ ինչ. իմն իմն:
-Պազը մարդու: ումեք ումեք. ոմանց:
-Պազը տեղ: է ուրեք՝ ուր. ուրեք ուրեք. գուն ուրեք:
-Պազը տեղուանք: գուն ուրեք:
Պազըսին: ոմանք. ոմն. որ. է որ. էր որ. կէսք. այլք:
-Պազըսին ըսաւ քի չեմ խառնըւեր: ոմանք ասացին, թէ կալ զիս հրաժարեալ:
-Պազըսին անօթի, պազըսին գինով: ոմն քաղցեալ, և ոմն արբեալ:
-Պազըսին շատ, պազըսին քիչ: որ շատ, և որ սակաւ:
-Պազըսին իսսուն, պազըսին հարուր: է որ յիսուն, և է որ հարիւր:

-Պաղլսին խենթ, պաղլսին խելօք: էր որ յիմար, և էր որ իմաստուն:
-Պաղլսինները ներսը, պաղլսինները դուրսը: որ 'ի ներքս, որ արտաքս:
-Պաղլսիններն ալ ծաղրելով գլխով են կըսէին: և կիսոցն ընդ խաղ արկեալ ասէին թէ քաղցուալիցք իցեն:
-Պաղլսինները կըսէին քի դիւահար է: ոմանք ասէին թէ դև հարկանի 'ի նմա:
-Պաղլսինները կըսէին, թէ աղէկ է: կէսքն ասէին, թէ բարւոք է:
-Պաղլսիններն ալ կըսէին թէ չէ, կը մոլորցնէ ժողովուրդը: իսկ այլքն ասէին, թէ ոչ, այլ մոլորեցուցանէ զժողովուրդն:
-Պաղլսիններուն: ոմանց. ումեք ումեք:
Պաղի: տես Պաղլսին:
-Պաղի օր: յաւուրս ինչ:
Պաղիրկեան. պաղիրճիեանութիւն ընօղ: վաճառական. վաճառաշահ. շահավաճառ:
-Պաղիրկեանութիւն, կամ պէզիրկեանութիւն: վաճառականութիւն. վաճառաշահութիւն. շահավաճառութիւն. շահավաճառ. վաճառաշահ: [ընել:
-Պաղիրկեանութիւն ընել: տես Առուտուր
-Պաղիրկեանութիւն ընօղ: տես Պաղիրկեան:
Պաթալ. խոխանած: խափան. խափանած. խափանածոյ. խափանեալ:
-Պաթալ: տես Հանդալ.
-Պաթալ ըլլալ: խափանիլ. եղծանիլ (օրինաց). բառնալ (սովորութեան):
-Պաթալ ըլլալ ճամբու՝ և նմանեաց: խափանիլ. կարկիլ. լռել. դադարել. կուրանալ՝ ճանապարհաց:
-Պաթալ ըլլալը: խափանումն. խափանած:
-Պաթալ ընել: խափան առնել. խափանել. լուծանել:
Հին սովորութիւնը պաթալ եղաւ: լուծաւ սովորութիւնն նախնի:
-Պաթալ պառկիլ: խափան կալ. խափանեալ մնալ. դատարկանալ:
Պաթախ: մօր. մօրատ: տես և Ցեխ:
-Պաթախի մէջ խրդել: մօրահեղձ, մօրահեղձոյց առնել:
-Պաթախի մէջ խրդըւօղ: մօրահեղձ. մօրահեղձոյց:
Պաթած. փաթլագ: պայթուցեալ:
Պաթեցնել. փաթլաթմագ: պայթուցանել. երգիծանել. երգիծուցանել:
Պաթը: տես Արևմուտք:
-Պաթը. հօվ է: տես 'ի բառն՝ Հով:
-Պաթը եըլտըզ. հօվ է: տես 'ի բառն՝ Հով:
-Պաթը լօտօս. հօվ է: տես 'ի բառն՝ Հով:
Պաթըրմիշ ընել. պաթըրմագ: ընկղմել. ընկլուզանել. սուզանել. մխրճել:
Պաթիլ. փաթլամագ պայթել.
-Պաթիլը: պայթումն:
Պաթղըն. սոյզ. խորասոյզ. սուզեալ. ընկղմեալ. ընկլուզեալ:

Պաթման. վէց օխայի չաք ծանրութիւն: լիտր:
Պաթմիշ եղած: տես Պաթղըն:
-Պաթմիշ ըլլալ. պաթմագ: ընկղմիլ. սուզիլ. սուզանիլ. ընկլուզիլ. ընկլուզանիլ. մխրճիլ:
Պալ: տես Մեղր. և զհետևեալսն:
-Պալ շէրպէթի. մեղրէ շինած գինովցնօղ ըմպէլի: մեղրօղի:
Պալապան: անձնեայ. մարմնեղ. յաղթանդամ. անդամայաղթ. հաստանձն. հաստամեստ անձն: տես և Հանդալ:
Պալասամ: } բալասան. ռետին. բաղասամոն:
Պալասան:
Պալասան եաղը:
Պալատ. քաղաքի անուն: Սրինէ:
Պալըք: տես Ձուկ:
-Պալըք էթի, կամ պալըղ էթի: միս ձկան. ձկնմարմին: տես և Ձկնմիս:
-Պալըք եումուրթասը: տես Ձկան հաւկիթ:
Պալըխճի: տես Ձկնորս, և Ձուկ ծախօղ:
Պալթալը: տապարաւոր. կացնաւոր. մայրևոր:
Պալթայ: կացին. տապար:
-Պալթայ քէսէր: տես Դագուր:
Պալլանթարմիշ ընել. պալլանթըրմագ: մեծացուցանել. բարձրացուցանել. ստուարացուցանել:
Պալխ. քաղքի անուն: Բալհ. Բահլ:
Պալղամ. պլղամ: խուխ. տղուկ. տղունք. մաղաս. պլղամ:
Պալղամի. պալղամի. ճէվահիր է: պղնձագոյն:
-Պալղամի. գոյն է: երկնագոյն. ծովագոյն:
Պալմումի: մոմ:
Պալչըխ: տես Ցեխ:
Պալսամ: Տես Պալասամ:
Պալտըրղ. մէկ եղջան մը՝ խնկանը փառքը պաշտըրը նըրանի: քենի:
Պալտըր: տես Ոլոգ:
-Պալտըրը չալլաք: տես Զլեբաց:
Պալտրան. խոտ է: մոլախինդ. մոլեխինդ. կոնիոն:
Պախալ: ամենավաճառ:
Պախըռ: պղինձ. արոյր:
Պախճայ: բուրաստան. դարաստան. դարաստ. դրախտ. պարտէզ. ծաղկոց:
Պախճայի նման: բուրաստանատեսակ:
Պահճէպան. պարտիզպան. դրախտապան մշակ:
Պախճապանութիւն. պարտիզպանութիւն. մշակութիւն:
Պախշել: տես Ներել: [գևել:
-Պախշել. պագըշլիշ էթմէք. պաղըշլամագ: տես Պար-
Պախշիշ: տես Պարգև:
Պախշիշտար. պախշիշ էդէն: պարգևապետ. պարգևատու:
Պախուրց. էնկուլ: պախուց. պախուրց. երասան. երասանակ. դանդասնաւանդ. լկամ. շրուշակ. շրուշանակ:
Արծաթէ պախուրց ունօղ: արծաթասանձ:
Ոսկիէ պախուրց ունօղ: ոսկեսանձ:

–Պախուրցը բռնօղ։ երասանակալ. երասանակակալ։
–Պախուրցը թօղ տըւած։ արձակերասան։
–Պախուրցով զսպած։ երասանակակոծ. սանձակոծ։
–Պախուրցով զսպել։ սանձակոծել. երասանակակոծել։
–Պախուրցով կապած։ դանդանաւանդակապ։
Պախրաճ. պօրգաճ։ գոյլ։
Պախրէ. ուղըր։ պաճառ. պախրէ։
–Պախրէ պահօղ, կամ բռնօղ. ուղըր դէտըկէյէն. ուղըրլըմաճ։ պաճառաբոյծ. տուարած։
–Պախրու միւթալըգ։ պաճառային. պաճառական. պաճառեղէն։
–Պախրու սիւրիւ։ պաճառ. անդեայ. ջոկ։ տես և Նախիր։
Պակաս. էքսիք։ պակաս. նուազ. նիազ. թերի. ընդհատ։
Տասը հազար տարիէն քիչ պակաս։ ամս սակաւ ինչ ընդհատ 'ի բիւրուց։
–Պակաս խօսիլ։ թերաբանել։ [հաշմ։
Պակասաւոր անդամով։ թերանդամ. խեղ.
Պակսած ։ պակասեալ. նուազեալ. թերացեալ. վերջացեալ. յետնեալ. պակասաւոր։ տես և Պակաս. և Պակսիլ։
Պակսեցնել։ պակասեցուցանել. նուազեցուցանել. թերացուցանել. վթարեցուցանել. նուազել. թերատել. վթարել. հատանել. խորել։
–Պակսեցնել. հօփչնէլ. ընջէլ։ պակասեցուցանել. սպառեցուցանել. չքացուցանել. 'ի չիք դարձուցանել. պակաս առնել. սպառել. դատարկել. կարճել. ջնջել։
Պակսիլ։ պակասիլ. նուազիլ. սպառիլ. թերանալ. դատարկանալ. վերջանալ. յետնիլ. կարճիլ։
Պակսութիւն։ պակասութիւն. նուազութի. թերութիւն. անլիութիւն։
–Պակսութիւն մը չկրնար գրուիլ իր օրէնքին։ բիծ իսկ ոչ ոք կարէ գտնել օրինաց Նորա։
Անոր գրած կատարեալ օրէնքներուն մէջ ոչ ոք պակսութիւն մը կրնայ գտնել։ բիծ իսկ ոչ ոք կարէ գտնել ընտրեալ օրինաց Նորա։
Անիկայ ալ իրեն պակսութիւն կը սեպէն։ զայն ևս Նմա 'ի բիծ տանին։
Առանց պատճառի պակսութիւն կը գտնէք։ բիծս կարկատէք առանց իրիք պատճառանաց։
–Պակսութիւն ունօղ։ պակասաւոր. թերի։
–Պակսութիւն չունօղ։ անպակաս. աննիազ. ապէնիազ. աննուազ. ամբողջ. կատարեալ։
Պահ. սաքլայըշ։ պահ. պահեստ. պահպանութի։
–Պահ։ տես Պահծու բան։
–Պահ առնել. էմանէթ ալմագ։ 'ի պահ առնուլ. յաւանդի առնուլ. յաւանդի ունել։
–Պահ առնօղ։ աւանդառու։
–Պահ դնել. էմանէթէ գօյմագ։ 'ի պահեստի դնել. 'ի պահ արկանել. յաւանդ տալ։
–Պահ դնելու տեղ, կամ սնտուկ. էմանէթ էվըի։ աւանդատուն։
–Պահ տալ. էմանէթ վէրմէք։ 'ի պահ տալ. յաւանդ տալ. աւանդել։
–Պահ տալը։ աւանդութիւն։
–Պահ տուած։ աւանդ. աւանդեալ։
–Պահ տուած բան։ տես Պահծու բան։
–Պահ տուօղ։ աւանդատու. աւանդող։
Պահ. վախթ։ տես Ատեն. ժաման։
–Պահ մը։ տես պահիկ մը։
–Պահ պահ. վագթին վագթին. արալըգ արալըգ։ ժամէ 'ի ժամ. ժամ ընդ ժամ. պահ ընդ պահ. ընդ ժամս ժամս։ տես և Երբեմն։
Պահած. սագլը. հիֆզլի։ պահեալ. պահպանեալ. ամփոփ։ տես և 'ի բայն՝ Պահել։
–Պահած բան։ պահեստ. աւանդ. մթեր։
–Պահած մնալ։ կալ 'ի պահեստի. լինել 'ի պահեստի։
Պահապան. պէքճի. հէօղճի։ պահապան. պահակեր. պահանորդ. պահակ. պահնակ. պահեկ. սպասակ։
Բաքոսը էգիններու պահապան, Աթենասը ձիթենիններու։ Դիոնիսոս այգեաց շահապետ, Աթենաս ձիթենեաց։
Այգիներու պահապան։ պահնորդ այգետանեաց։
Իր անձին պահապան։ թիկնապահ. անձնապահ. շրջապահ։
Չորս դին ցրուած պահապաններ։ ցիրապահակք։
–Պահապան գիշերուան։ պահացոյց. ցայգապան։ տես և Գիշերուան պահապան։
–Պահապան դնել։ պահապան կացուցանել. պահ արկանել. պահ կարգել. պահարկել։
–Պահապան դրան։ տես Դռնապան։
–Պահապան՝ երկիրներու կամ արտերու, և այլն. գօռուճու։ անդապահ։
–Պահապան չունենալը։ անպահպանութիւն. անպահութիւն։
–Պահապան չունօղ։ անպահապան. անպահպան։
–Պահապան՝ փառ, խօճախի, և այլն։ վանապան։
–Պահապան փոխօղ։ պահակափոխ։
–Պահապանի ընկեր։ պահապանակից։
–Պահապաններու գլուխ։ պահապանապետ. պահակապան։
Պահպանութիւն. պէքճիլիք։ պահպանութիւն. պահակերութիւն. պահարկութիւն։
Առանց պահպանութեան։ անպահապանապէս. անպահապանաբար։
Պտուղներուն պահպանութեանը համար եղած ճիւղերը։ տուզն 'ի պահպանութիւն պտղոցն։
Բոլորտիքը պահպանութիւն դնել։ արկանել շուրջ զնովաւ պահ։
–Պահպանութիւն ընել։ պահակել. պահպանել։ տես և Պահել։
Հրամմէց պահպանութիւն ընել ճամբուն։ հրամայեաց պահ ունել ճանապարհին։

—Պահպանութիւն ընելու յաջորդել: պա-
հակափոխ լինել:
Պահար. Նէվ պահար: տես Գարունք:
Պահար. համ վերօղ բան: համեմ. համեմանք:
Տեսակ տեսակ պահարներ մէկտեղ խառնե-
լով: ազգի ազգի համեմունս ընդ միմեանս
խառնեալ:
—Պահարով համ բերել: համեմել:
—Պահարով համ բերող: համեմիչ:
—Պահարան (եկեղեցւոյ): աւանդատուն. սըր-
բատուն. խորհրդատուն. սպասատուն. սար-
կաւագանոց: տես և Աւանդատուն:
Պահել. սախլամագ. դէքլէմէք: պահել. պահար-
կել. պահնակել. պահակերել. պահպանել.
պահ ունել:
Խրատը պահել: գալ զխրատու:
Օրէնքը պահել: գալ զօրինօք:
—Պահել. գօյէլ. ծօծքէլ. ծածուկ փէղդըմէլ և այլն.
սաքլամագ: ծածկել. պատրուակել. ամփոփել.
պահարանել. թաքուցանել. ղօղեցուցանել.
զանխլացուցանել. գողել:
—Պահել. դէօղէմէկ ընէլ. բէսլէմէ ղօղ, ղօլ, և այլն:
տածել. սատածել. բուծանել. սնուցանել:
—Պահել. ասլըռօփը, կամ կէրակուրը փալով: սնու-
ցանել. Նպարակել. պարենաւորել. կերա-
կրել. տածել. ռոճիկ կարգել. թոշակել:
—Պահել տալ: տալ պահել. պահպանեցու-
ցանել:
—Պահելը. սախլայըշ: պահ. պահեստ. պահպա-
նութիւն:
Քեզի յանձնուած պահպանութեանը պա-
հապան եղիր: 'ի քո յանձնեալ պահդ' պահ
կալ: [պանարան:
—Պահելու տեղ: պահանոց. պահարան. պահ-
Պաչիկ մը, կամ } պիր աղաձըք: փոքր մի. սակաւ
Պահ մը. } մի. սակաւիկ մի. սակաւիկ
ինչ. վայրիկ մի. առ ժամ մի. առ ժամանակ
մի. վայրկեան մի. քթթել մի ական:
Պահծու: պահեստ. ծածկեալ. պահեալ. թա-
գուցեալ. պահպանեալ:
—Պահծու ախճիկ: տես Հոգեզաւակ ախճիկ:
—Պահծու բան. էմանէթ: պահեստ. աւանդ:
—Պահծու բան առնող, կամ պահօղ: աւանդ-
առու. աւանդակիր. աւանդապահ:
—Պահծու բան տուօղ: աւանդատու. աւան-
դատուր. աւանդադիր:
—Պահծու բանը կորսնցնօղ, կամ մոռցօղ: ա-
ւանդակորոյս. աւանդամոռաց:
—Պահծու գրած: աւանդագիր:
—Պահծու լաթ: հանդերձ փոխանակաւ:
—Պահծու ոչխար: խաշն պահեստի:
—Պահծու ջուրեր: ջուրս մթերածոյս:
Պահ մալ. փէմին: վայրիկ մի յառաջ. սակաւիկ
ինչ յառաջ. փոքր մի յառաջ. դեռ այժմ
իսկ. այժմիկ. այժմ:
—Պահ մալ ըսի ձեզի, չլսեցիք մի: այժմ ասացի
ձեզ, և ո՞չ լուայք:
Պահնորդ: տես Պահապան:

Պահունի: } տես Պահծու:
Պահստէն: }
Պահվտիլ: տես Պահուըտիլ:
Պահրը ֆարս. ծով է: Պարսկային ծոց:
Պահուելով. Պահուիլ. և այլն: տես Պահուըտե-
լով. Պահուըտիլ. և այլն:
—Պահուըտելով, կամ Պահուելով: թաքթաքուր.
զանխլաբար. ծածկաբար 'ի ծածուկ:
—Պահուըտելով որոգայթ, կամ տուզախ լարել:
տես Դարան մտնել:
Պահուըտիլ. Ճէյ փէղ մը դահ...: թաքչիլ. թաք-
նուլ. գողիլ. ղօղիլ. սուղանիլ. սաքրիլ. զան-
խլանալ. ամրանալ. ամփոփիլ. դարանիլ. դա-
րանակալ լինել:
Թող տուր որ տեղմը պահուըտիմ: թուլացո
ինձ ղօղել ուրեք:
Բոյնը քաշուած կը պահուըտի: ամփոփեալ
յորջան ամրածածուկ լինի:
Խորունկ ձորերու մէջ կը պահուըտէին: 'ի
հովիտս խորափիտս ամրացեալ լինէին:
Արջ՝ բոյնին մէջ պահուըտած: արջ ամփո-
փեալ յորջան:
Աստուծոյ վախէն տակը պահուըտիլ: ամփո-
փիլ ընդ երկիւղիւն Աստուծոյ:
Ասդիս անդին կը պահուըտէին: աստ անդ
դաղտագողացեալ մտանէին:
Տանը մէջ պահուըտելու տեղուանք կային:
էին թաքստոյք 'ի տան Նորա:
Պահուըտցնել: թագուցանել. զանխլացուցա-
նել. ղօղեցուցանել. ամփոփել: [տիլ:
Պահուիլ: պահիլ. պահպանիլ: տես և Պահուը-
Պահօղ: պահող. պահպանիչ. պահպանակ.
պահպանական. ամրածածուկ:
—չՊահօղ: անպահ. անպահեստ. անթաքուստ:
Պաղ. էֆի: տես Այգի:
—Պաղ եէլթիշմէսի: տես Խայտ ընկնիլը:
—Պաղ պահճայ: տես Մարմանտ:
—Պաղ պօզումու: տես Այգեկութ:
Պաղ: տես Սառ:
—Պաղ. սօղուգ: ցուրտ. հով. զով. ցրտին.
ցրտային. ցրտագին:
—Պաղ առնել: տես Պաղէն զարնուիլ. և Պա-
ղիլ: — Պաղ առնելով գլուխը ցաւեցաւ: հո-
վացեալ ցաւեաց գլուխն:
—Պաղ առնելը: տես Պաղէն զարնուիլը:
—Պաղ բան կամ խօսք: ցուրտ. անշնորհ. ան-
ոճ: տես և Անշնորք: — Պաղ բաներ խօսիլ:
ցրտաբանել: — Պաղ բաներ խօսօղ: ցրտա-
բան: — Պաղ խօսքեր: ցրտաբանութիւն:
—Պաղ պուղ: տես Սառուց:
—Պաղէն զարնուիլ: ցրտահարիլ:
—Պաղէն զարնուիլը: ցրտըմպութիւն. ցրտա-
հարութիւն:
—Պաղէն մեռած: ցրտահար. ցրտաբեկ.
ցրտակէզ:
Պաղած. սօղումուշ: ցուրտ. ցրտացեալ:
—Պաղած մնալ: տես Ապշիլ:
Պաղայ. Մեծ Բօսփօրի կէղըն է: կրայ. խեցի:

–Պաղպայէ: խեցեղէն:
Պաղեցնել. սօղութմաք: ցրտացուցանել. զովացուցանել. հովացուցանել. հովել:
Պաղեցնող: ցրտացուցիչ. զովացուցիչ. ցրտաբեր. զովարար:
Պաղըշտկել. փէրահլաթմաք. ուշիւնտիւրմէք: զովացուցանել. հովացուցանել. ցօղացնել:
Պաղըշտըկելու: զովացիկ:
Պաղըշտըկեցնել: տես Պաղըշտկել:
Պաղըշտըկեցնող, կամ Պաղըշտըկող: զովացուցիչ. հովացուցիչ. ցրտացուցիչ. զովարար. ցրտաբուղխ:
Պաղըշտըկիլ, կամ Պաղըշկիլ: զովանալ. հովանալ. ցրտանալ. ցօղանալ:
Պաղըշտըկութք. Պաղըշտութք: զովութիւն. հովութիւն. ցրտութիւն:
Պաղըշտըկող: տես Պաղըշտըկեցնող:
–Պաղըշտկող քամի. զովացուցիչ հողմ. հողմ զովարար. ցրտաշունչ:
Պաղըրսախ: տես Աղեք:
Պաղըրտախ: տես Խանձարուր:
Պաղիլ. սօղումաք: ցրտանալ. հովանալ. զովանալ: տես և Պաղ առնել, և այլն:
–խիստ Պաղիլ: տես Սառիլ:
–Պաղիլ, կամ պաղիլ մնալ: տես Ապշիլ. և Անթարթ նայիլ:
–Պաղիլ 'ի սրտոյ: ցրտանալ. ուծանալ. սառտնուլ. խեթանալ. 'ի սրտոյ հովանալ:
Աստուծոյ սիրոյն պաղիլ: ուծանալ 'ի սիրոյն Աստուծոյ:
Պաղին. գաւառի անուն է: Պաղին:
Պաղճի: տես Այգեպան:
Պաղութիւն: ցրտութիւն. հովութիւն. զովութիւն:
Պաղուկ. սօղուճագ: զով. հով. զովարար. զովացիկ. հովասուն:
Պաղուկ օդ կամ քամի: սիւք. սէրինսիւրա:
Մարմինը պաղուկ: զովամարմին (ծերութե):
–խիստ Պաղուկ: քաջահով:
Պաղտաշ խուռմիչ ընել: կկուզ նստիլ. կկզիլ: տես և Ծալլըլիլ՝ նստելով:
Պաղտատ. քաղաք է: Բաբելոնն. Բաբիլոն:
Պաղտատցի: բաբելացի. քաղդէացի. քաղդեայ:
Պաճ. փարք է: տես Փաճ:
Պաճ. պիղէնի սօյ է: տես Կարմիր պղպեռ:
Պաճախ: աքեացք. աք. բարձ. սրունք:
–Պաճաղը չօլլաք. պարմաքըլը չօլաք: տես Ջլեբաց:
Պաճայ. փառ ծածկի հրոյ քէնճիրէ, կամ շինած փեղ. և այլն: տանիք. երդ. տամալի:
Պամպերկա. քաղաք է: Բամբերգ:
Պայազիտ, կամ Պայազըտ. քաղաք է: Բայազիդ:
Պայաթ. բառ, կամ պարսկութիւն: հին. վաղեմի. վաղնջուց. վաղնջական հին աւուրց: տես և Մթնած:
–Պայաթ հաց: տես Դառն հաց:
–Պայաթ ջուր նշխար և այլն: օթեկ. օթեակ. օթեկան. քարթու:

Պայաղը: տես Պարզ. պայաղ:
–Պայաղը. ձուրք: սոսկական. գոյզն. գուղնաքեայ. սնոտի. բալախ. ռամիկ:
Պայաղը մարդէ մը չիդարձուեցար: ոչ 'ի խառնիճաղանջ գռեհիկ ռամկէ հարար:
Աշակերտը պայաղը մարդիկներէ են: աշակերտն մանկունք յռամիկ մարդկանէ են:
–Պայաղը մարդկանցմէ մէկը: 'ի հասարակածին մարդկանէ ոք:
Ով որ պայաղը կնկան մը հետ շնութիւն կընէ: որ ընդ գոյզն ոք կնոջ շնայցէ:
Ոչ երբէք տեղ մը եղած է և ոչ պայաղի գէսպանները բանել ու կապել: ոչ երբէք ուրէք լեալ է և ոչ Թարմատար հրեշտակաց ինչ կալ և կապ:
–Պայաղը օր: տես Լուր օր:
Պայծառ. ըշըգլը: պայծառ. զուարթ. ջինջ: տես և Լուսաւոր:
–խիստ Պայծառ: տես Լուսաւոր եղելոց:
–Պայծառ զարդ, կամ տեսք: պայծառազարդութիւն. պայծառակերպութիւն:
–Պայծառ ըլլալ: տես Պայծառանալ:
–Պայծառ լաթ. լուսաւոր հագուստ: պայծառազգեստք. լուսազգեստք. ջահազգեստք:
–Պայծառ լաթ հագնիլ: պայծառազգեաց լինել. պայծառազգեստ լինել. պայծառազգենուլ:
–Պայծառ լաթ հագնող: պայծառազգեստ. լուսազգեստ. ջահազգեստ. պայծառազգեաց. լուսազգեաց. ջահազգեաց: տես և Լուսով ծածկած:
–Պայծառ ու սրտաբաց՝ փառն, փեղ, և այլն: պայծառակերպ: տես և Պայծառ.
–Պայծառ տեսք ունող: պայծառատես. պայծառատեսիլ. պայծառատիպ:
Պայծառանալ: պայծառանալ. լուսաւորիլ. լուսափայլել. ջահափայլիլ. զուարթանալ. ջահել:
Պայծառացնել: պայծառացուցանել. տրփառորել. ջահաւորել. ջահացուցանել:
Պայծառութիւն: պայծառութիւն. լուսաւորութիւն. լուսափայլութի. զուարթութի:
–Պայծառութիւնը կորսնցնել: տես Մթնել:
Պայղուշ: բու. բուիճակ. կասկամ:
Պայպութ, կամ պայպուրթ: տես Բաբերդ:
Պայրախ, կամ պարեախ: դրօշակ. նշանակ. վառ. ռայ:
Լաթէ պայրախ՝ վրան վիշապ նկարած: վառ կտաւեայ՝ յորում նկարեալ վիշապ:
Բանակին առջևէն Արտաշէսի պայրախները կը տանէին: յանդիման Ճակատուն ելին նշանակք Արտաշիսի:
–Պայրախ բանալ: դրօշ արձակել. վառել դրօշս:
–Պայրախ մը ասկէր: վաշտ. վաշտական:
Պայրախլը, կամ Պայրաքըլը: դրօշակաւոր. դրօշաւոր:
Պայրախտար: դրօշակիր. դրօշակակիր. դրօ-

շահաւոր. դրօշաւոր. նշանակիր. նշանա-
տար: [ա՛րկ:
Պայրամ. կամ պարեամ (քրիստոնէից): զա-
Պան մեզրի. պիր պօղալըգ պուլ. կէօմէճ պուլը: տես Մեղրի պան:
Պանիր. բանիր. բէյնիր: պանիր:
-Պանիր ըլլալ, կամ պանրի պէս Թանձրընալ: պանրանալ:
-Պանրի գլուխ. գըլուխ մը պանիր: մաձառակ:
Կաթէն պանիր շինել: գործել պանիր զկաթն. պանիր մածուցանել:
-Պանրի մայայ: խախաց. մակարդ:
Պաշ: տես Գլուխ: [պետ:
-Պաշ. խասս. աղէկ: գլխաւոր. արհի. երեւելի.
-Պաշ. պօշլու. փէօյկէն. խէլիյէ կըրէն՝ պաշ ըրախի. և այլն: սաստիկ. բարկ. ազդու. ազդոյ հաստոյր:
-Պաշ Թասը: տես Աղաւարա պատերազմի:
-Պաշ չէհիր: տես Մայրաքաղաք:
-Պաշ չանագը. գըլխու Թասը, որ կոյ ըղեղը: ընկուսանակ գլխոյ:
-Պաշ պապայ. ջիր: տես Նահապետ:
-Պաշ պիպէր. տես Կարմիր պղպեղ:
-Պաշ րախի: օղի բարկ:
-Պաշ փափազ: տես Աւագերէց: և Աբբայ:
Պաշաշաղայ: տես Գլխիվար:
Պաշապոշ: հաւասար. զուգահաւասար. հաւասարաչափ. հաւասարակշիռ:
-Պաշապոշ գալ: հաւասարել. զուգահաւասար գոլ:
Պաշար. ճամբու կէրակուր: պաշար. Թոշակ. Նպար. Նպարակ:
Աղէկ պաշար պատրաստած էր բերդին: պնդեալ էր զամուրսն համբարօք:
Աղէկ պաշարով եկած էին: պաշարաւ խակ կազմ եկեալ էին:
-Պաշար կրող: Նպարակաւոր. պաշարաբարձ:
-Պաշար ունող, կամ վերցնող. աղըփըլը. ղանրէլի: պաշարաւոր. Թոշակաւոր. Նպարակաւոր. պաշարապինդ:
-Պաշար տալ: Նպարակել:
Պաշարել. ճուհասէրէ էթմէք, գուշաթմաք: պաշարել. պղարել. պատել. Նստել զքաղաքաւ. ղեկեղմուտ քաղաքին ունել. յարդել արկանել զքաղաքն:
Պաշարում. ճուհասէրէ: պաշարումն:
Պաշըպօշ: չորիկ:
Պաշտել. Բաքմաք: պաշտել. պաշտօն տանել. պաշտօն մատուցանել. պաշտօն բերել. պաշտօնատար լինել:
-Պաշտելը: պաշտումն. պաշտօն. պաշտելուն:
Պաշտպան: պահապան. պահպանիչ. օգնական. ձեռնտու. ձեռնկալու. պաշտպան հովանի:
Պաշտպան ըլլալ: պահել. պահպանել. օգնել. օգնական լինել. ձեռն տալ. պաշտպանել. հովանի լինել. պատսպարան լինել. հովանի ունել:
Զիս ճանչնալուն համար՝ պաշտպան ըլլամ իրեն: հովանի եղէց Նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ: [մատոյց:
Պաշտօղ: պաշտօղ. պաշտօնատար. պաշտօնա-
Պաշտօն. ճանսապ: պաշտօն. տես և Իշխանութիւն:
-Պաշտօնի վերաբերեալ: պաշտօնական:
-Պաշտօն. ժամ Յեռէլըն հոգուն համար: պաշտօն հանգստեան. կարգ ննջեցելոց. հոգեհանգիստ:
Պապ. փէփէ: հաւ. Նախահաւ. Նախահայր. սկզբնահայր. Նախնի. պապ:
-Պապերէն մնացած: տես Պապենական:
-Պապերը. աՅալար. փէփէլէր: հաւք. Նախնիք. հարք:
-Պապին պապը, կամ պապուն պապը. փէփէնին փէփէսի. Նախահաւ. Նախնի:
Պապալըխ: տես Հայրագիր. Հայրութիւն:
Պապայ: տես Հայր:
Պապանձած. սուսդուն: պապանձեալ. համրեալ. ապաբան:
Պապանձեցնել. բէրանը գոյէլ. բանը բէրնէն հափըշնել: պապանձեցուցանել. կարկեցուցանել. ըմբերանել. ափիբերանել. ապաբանել. կարկել. բերանսել. ափ 'ի բերան տանել:
Խօսքը բերան պապանձեցընել: զբանսն ընդբերան վարեալ պապանձեցուցանել:
Պապանձիլ. բէրանը գոյուլ: պապանձիլ. կարկիլ. ապաբանիլ. ափիբերանիլ. ափիբերան լինել. ափ 'ի բերան դնել. գազախանալ լեզուի. ապաբան լինել:
Պապենական. պապէրէն ճալած. հայրենի. հայրենատուր. հայրենական. Նախնական:
-Պապենական սօյը: հայրենիք:
Պապէթ: դաս. դասակ. կարգ. տես և Ցեղ:
-Պապէթ ընել: դասել. կարգել. դասաւորել. կարգաւորել:
-Պապէթ պապէթ: դաս դաս. կարգս կարգս. տեսակ տեսակ. պէսպէս. ազգի ազգի: տես և Թիւրլիւ Թիւրլիւ:
Պապուկ: մուրիկ: տես և Մուրացկան:
Պառաւ: պառաւ. ծերուհի. անցեալ զաւուրբք. աւսարդ. զառամ: [ռաւ:
-խիստ Պառաւ: բազմազառամ. կարեւոր պա-
-Պառւու զաւակ: պառաւորդի:
Պառաւական: պառաւական. պառաւային. պառաւանց:
Պառկեցնել: ընկողմանեցուցանել. կողմնեցուցանել. կողմանեցուցանել:
-Պառկեցնել ոչխարները, կամ այծերը. անասունը հանգչեցնել: մակաղել. մակաղեցուցանել:
Պառկիլ: ընկողմանիլ. ընկողմնիլ. ընդկողմնիլ. կողմանիլ. կողմնիլ. պառակիլ. դառնիլ. 'ի կողմն լինել:
Դէպ 'ի ան կողմը պառկած: մօտ անդր ընդկողմնեալ:
-Կանուխ պառկիլ: կանխել 'ի Նիրհ:
-Կանուխ պառկել սիրող: երեկանիրհասէր:

—Կանուխ պառկող: երքէկանիրհ:
—Պառկիլ՝ ոչխարներուն: այծերուն, կամ ա_նասնոց: մակաղիլ:
—Պառկիլ երիկ մարդու հետ: տես Երիկ մար_դու հետ պառկիլ: [կիլ:
—Պառկիլ կնկան հետ: տես Կնկան հետ պառ_
—Պառկիլ չոր գետնի վրայ: տես Չոր գետնի վրայ պառկիլ:
Պառպառըչ: բարբարոս. խուժ. դուժ. խու_ժադուժ: [կան:
—Պառպառըշի վերաբերեալ: խժայրն. խժա_
Պառպառըշստան: խուժաստան. խուժաց աշխարհ: [ցեալ:
Պառուած. գօճամըշ: պառաւեալ. պառաւա_
Պառուիլ. գօճամագ: պառաւուիլ. պառաւանալ:
Պաս: տես Պաք:
Պաս պարապար: տես Հափ հաւասար:
Պասամախ: տես սատիճան:
Պասարաթը կապուիլ: տես Տաշմիշ ըլլալ:
Պասգուճ. մեծ դօշ է. էնքա. սինօրդ: պատ_կուճ. կորճ:
Պասմաճի՝ գըէքի: տես Գիրք տպող:
Պասմայ. եօխած: տես Տպած:
—Պասմայ. եօխելը: տես Տպելը:
—Պասմայ ընել: տես Տպել. և Գիրք տպել:
—Պասմայի քէրխանայ: տես Տպարան:
Պատըրմայ. չըր մը: ապուխտ:
—Պատըրմայ ընել: ապխտել:
Պատըրմիշ ընել. խօսքէն օլմագ: գերազանցել. առաւելուլ. անցուցանել, զանցուցանել: տես և Գերազանցել:
Պասրայ. քաղաք է: Բասրայ:
—Պասրայ պալը: մանանայ. տես և Խուարէթ հելվասը:
Պատ. դուվար: որմ. պարիսպ. պատուար: — Ամուր ու բռած պատեր: հոծեալ և յարմա_րեալ որմունք:
—Պատ՝ քաղաքի, բէրդի և նմաններու: տես Պարիսպ:
—Պատ շինել: որմել. պարսպել. շուրջ ածել որմ:
—Պատ շինելը. համմամճըլըգ: որմածութիւն:
—Պատ շինող: որմածու. որմաշէն:
—Պատ շինողի ուղղաչափ գործի կամ Թէրազի. ջուռուլ: կարակին, ձևոց:
—Պատ ունող: որմաւոր. որմապատ. որմափակ. պարսպաւոր. պարսպապատ. պարսպեալ:
—Պատ չունող: անորմ. անպարիսպ. անպա_տուար:
—Պատ քաշած: որմեալ. պարսպեալ:
—Պատ քաշած տեղ: որմած. պարսպած. որ_մապատ. պարսպապատ. որմափակ:
—Պատ քաշել: պատով ղափել, կամ գօչել: որմել. որմածել. որմափակ առնել:
—Պատէ պատ: պատէ 'ն պատ: որմ զորմայն: — Պատէ 'ն պատ խարխափելով պտըտիլ: որմ զորմայն առ խարխափ շրջել:
—Պատը գամել. բևեռել յորմն. հեղուսել ընդ որմ. կարել ընդ որմ. վարսել ընդ որմ. հարստել ընդ որմ:

—Պատը խաղալիլ: որմաշարժ լինել:
—Պատը ծակող: որմահատ. պարսպահատ. ականահատ. որմափոր:
—Պատը խոռելը: խրամահատութիւն:
—Պատը խոռող: խրամահատ:
—Պատի խափլամայ: որմակալ:
—Պատի խոռ տեղը: տես Պատի ճեղք:
—Պատի խոռ տեղը շինել: խրամակարկատ լի_նել, կամ առնել զորմ:
—Պատի խոռ տեղը շինող: խրամակարկատ:
—Պատի խոռ տեղը պահօղը ոչ մարդ չըմթնէ: խրա_մապահ:
—Պատի կապ. } հաւլըլ. դուվար պադը, կամ գօրու_
—Պատի գօտի. } շը: կողակ. պահանդ:
—Պատի ճեղք կամ ծակ: որմածերպ. խրա_մատ. խրամ. որմածակ. ական. ուեկ:
—Պատի մէջ արգիլող կամ արգիլած. վըրան դուր հօսած: որմարգել:
—Պատին կուլթնած: որմայեց:
—Պատով փակած: որմափակ. որմապելոց:
Պատած. սարըլը. սարըլմըշ: պատեալ. պարու_նակեալ:
—Եղեգով պատած: ափնածիր. աւաղածիր:
—Ծովով պատած: ծովածիր:
—Պարսպով պատած: պարսպապատ:
—Ցանկով պատած: ցանկապատ:
—չՊատած: անպարոյր. անպարունակ:
Պատահական. արիզէկ: պատահական. ինքնա_դէպ. ինքնամատուցիկ. յանկարծադէպ. դէ_պաց արգասիք:
Պատահմունք: տես Դիպուածք:
Պատահում. ֆիլիզոֆայական բառ է. էրէզ. արէզ. ամըրըզ: պատահ. պատահումն. անիսկ. ոչ գոյական:
Պատանայ: բուռ: [ցանել:
—Պատանայ ընել: բռել. բռով ամփոփակացու_
Պատանք. քէֆին: պատան. պատատատակալ:
—Պատանք ունող: երիզապատ:
Պատառ. լօխմայ մը: պատառ. բրդոն: տես և Ցասլայ:
—Պատառ մը հաց. պիր լօքմայ էքմէք: պատառ մի հացի:
—Պատառ մատառ. էըռըէք մըռըէք: պատառա_տուն. ցնցոտի. ցնցոտիկ. Թամբառ. Թամ_բատեակ:
—Պատառ պատառ ընել: պատառատել. բըրդ_դըղել. բրդել:
Պատասխան. ճէվապ: պատասխանի. ջրոյց. պատասխանատուութիւն. պատասխանատուու_թիւն. ջրուցատրութիւն:
—Անուշ պատասխան: պատասխանի աղոք:
—Խիստ Պատասխան: պատասխանի խիստ:
—Պատասխան չունող: անպատասխանի:
—Պատասխան տալ: տալ պատասխանի. պա_տասխանի առնել. պատասխանել. պատասխա_նատրել. փոխանակաբանել:
Պատասխան տուող սատանան: կրկնեաց անդրէն սատանայ:

-խիստ Պատասխան տուաւ ։ խստութեամբ պատասխանեաց ։
-Պատասխան տալ իր գործուն, կամ սուչին ։ տես Համար տալ. հէսապ վէրմէք ։
-Պատասխան տալու տեղ ։ պատասխանարան ։
-Պատասխան տուող ։ պատասխանող. պատասխանատու ։
-Պատասխանը պատրաստ ։ պատրաստաբան ։
-Պատասխանը մէկէն գտնալը ։ պատրաստաբանութիւն ։
Պատարագ ։ պատարագ. քահանայագործութիւն. սրբագործութիւն. խորհրդածութիւն. նուիրագործութիւն ։
-Պատարագ ընել. պատարագել ։ պատարագ մատուցանել. ժամ առնել. պատարագել. քահանայագործել. խորհրդածել. սրբագործել. կատարել. նուիրագործել ։
-Պատարագ ընելը ։ քահանայագործութիւն. նուիրագործութիւն. խորհրդածութիւն ։ տես և Պատարագ ։
-Պատարագ ընող. պատարագօղ ։ պատարագող. պատարագիչ. պատարագամատոյց. խորհրդածու. ժամարար. նուիրագործ. նուիրակատար. կատարողապետ ։
-Պատարագի թախիմ՝ զգեստ, գինի, նշխար և այլն ։ նուիրեալ սպասք. սուրբ սպասք. սպասք սեղանոյ. սպասք պատարագի. պատարագիք ։
-Պատարագել ։ տես Պատարագ ընել ։
-Պատարագի. ժամուց. պատարագի ողորմութիւն-
-Պատարագացու. խը. [illegible] ։ պատարագիք. ժամուց. հնկեցիկք ։
-Պատարագուց չառած կամ առանց պատարագուցի ։ յանյիշատակաց ։
-Պատարագող ։ տես պատարագ ընող ։
Պատել. [illegible] ։ պատել. պարունակել. պատըսպարել. պարուրել. պաշարել. պարփակել. ցանկել ։ տես և Զորս դիէն պատել ։
Պատնէշով բոլորտիքը պատեմ ։ ածից զքե պատնէշ ։
Շղթաներով պատեցէք ։ շղթայիւք պատ արկեալ ամրացուցէք ։
Ցանկով չորս դին պատեց ։ ած շուրջ զնովաւ ցանկ ։
Փոսով պատել բանակին բոլորտիքը ։ ածել փոս զբանակաւն ։
Ծովը կը պատէ մեծ մեծ երկիրներ ։ ծով պարառնու 'ի ծոց իւր զցամաքս մեծամեծս ։
Որուն բոլորտիքը կը պատէ Երասխ գետը ։ զորով պատ առեալ Երասխայ ։
-Պատել զմեռելը ։ տես Մեռելը պատել ։
Պատենիկ. [illegible] ։ պատենիկ ։
Պատենք. [illegible] ։ պատեան. վիժակ զինուց. սուսերամաճ ։
-Պատենքին մէջի բաժանումը ։ անջրպետ պատենին ։
-Պատենք ունող ։ պատենաւոր. պատենազէն. պատենազարդ ։
-Պատենքէն հանած, կամ ելած (սուր) ։ մերկապատեան. սուսերամերկ ։
Պատերա. [illegible] ։ Պատարա ։
Պատերազմ. [illegible] ։ պատերազմ. խազմ. ռազմ. պայքար ։
-Պատերազմ. [illegible] ։ մարտ. կռիւ. հանդէս. ագոն. գուպար. վէգ. մրցանք. ճգանք. ճըրգունք. ճգնութիւն. գինամարտութիւն. մըրցութիւն. մրցումն. մաքառումն. գուպարումն. պայքարումն. տես և Պատերազմ [illegible] ։
Անդադար պատերազմներ ։ անլռելի պատերազմունք. հոծեալ պատերազմունք ։ — Պատերազմին սաստկացած ատենը ։ 'ի խռան մարտին. 'ի սաստկացեալ պատերազմի ։ — Անոր ատենը եղաւ Իլիոնի պատերազմը ։ առնովաւ խմբեցաւ Իլիոնական պատերազմն ։ Ամեն քաղքները անոնց հետ պատերազմ ունէին ։ համօրէն քաղաքաց կայր մարտ պատերազմի ընդ նոսա ։ — Պատերազմը առաջնորդութեամբ կըլլուի ։ առաջնորդութեամբ մղի պատերազմն ։ — Պատերազմ գրգռել ։ դըրդել պատերազմ. խազմ յարուցանել ։ — Պատերազմ կը բացուի ։ դըրդի պատերազմ ։ պատերազմունք շարժին ։ յառնեն պատերազմունք ։
-Պատերազմ ելլել ։ ելանել 'ի պատերազմ. վառիլ 'ի պատերազմ. մղել պատերազմ, 'ի մարտ ելանել. 'ի մարտ յառնել. 'ի կռիւ գումարիլ. 'ի հանդէս ելանել. զինիլ. զինուորիլ. գումարիլ. գոռալ ։ տես և Կռիւ ելլել ։
-Պատերազմ ընել ։ պատերազմիլ. մարտնչիլ. մաքառիլ. մրցիլ. կռուիլ. պայքարել. գուպարել. ոգորիլ. գոռալ. ճակատ մղել. տալ պատերազմ. տալ մարտ պատերազմի. մարտ դնել. 'ի վէգ գալ. 'ի հանդէս մտանել. գումարիլ ընդ ումեք. վանել ընդ ումեք ։ — Մեզի համար պատերազմ կընէ մարդու պէս, ու Աստուծոյ պէս կը յաղթէ ։ ընդդէմ գումարի վասն մեր որպէս մարդ. և յաղթէ աստուածաբար ։ — Դեռ անոնց հետ պատերազմ կընէ ։ գեռ ընդ նոսա գոռայ ։
-Պատերազմ ընել կարճութեամբ ։ քաջութեամբ մարտնչիլ. նահատակիլ. առաքինանալ. քաջ լինել. մղել զճակատ ։
-Պատերազմ ընելու աշտարակ ։ մարտկոց ։
-Պատերազմ ընելու պէս ։ մարտօրէն ։
-Պատերազմ հանել զմարդը ։ մղել 'ի մարտ. գումարել 'ի կռիւ. գումարտակ առնել. ըսպառազինել ։
-Պատերազմ հաւատքի համար, կամ սրբազան պատերազմ (կռապաշտից) ։ մեհենական կամ մեհենային պատերազմ ։
-Պատերազմ հնարող, կամ գրգռող ։ մարտազարթոյց ։
-Պատերազմ սիրող, կամ ուզող ։ մարտասէր. պատերազմասէր. խազմասէր. անխաղասէր. կռուարար ։

-Պատերազմ սորվեցնող։ մարտուսոյց։
-Պատերազմը սաստկացնել (բերդին վրայ)։ պնդել զմարտն, կամ սաստկանալ պատերազմաւ ('ի վերայ բերդին)։
-Պատերազմը սկսիլ։ Նախաձեռն առնել մարտի։
-Պատերազմը սկսաւ։ խմբեցաւ պատերազմն։ -Պատերազմը երբ սկսեցնեն։ Թէ երբ զխառնուրդ պատերազմին արասցեն։
-Պատերազմի աղաղակ, կամ աղմուկ։ Ձայն կամ բոմբիւն մարտի. խօշիւն պատերազմի. գոռալ զօրաց. շռինդ պատերազմի. մարտայոյզք. մարտաամբոխ. գոռ. գոռալ։
-Պատերազմի գլխաւոր։ հանդիսադիր. մարտադիր. մարտայարդար. պատերազմագլուխ։
-Պատերազմի դէմ եղող։ պատերազմատեաց։
-Պատերազմի զէնք, կամ գործիք։ տես Զէնք։ -Պատերազմի զէնքեր տուաւ տղոց։ Ետ մանկտւոյն զսպառազինութիւն։
-Պատերազմի ընկեր։ պատերազմակից. մարտակից. մրցակից. կռուակից. ախոյանակից. նիզակակից։
-Պատերազմի ընկեր ըլլալ։ պատերազմակից լինել. պատերազմակցիլ. մարտակցիլ։
-Պատերազմի ընկերութիւն։ պատերազմակցութիւն. մարտակցութիւն։
-Պատերազմի կանչող։ հանդիսարար։
-Պատերազմի մէյտան։ մարտարան. մրցարան. կռուարան. ճակատատեղ. ասպարէզ. կռուանոց. կռուատեղ. ագոն. մարտանոց։
-Պատերազմի մէջ աւրուող։ յաղթեալ. պարտեալ. կապարճադարձոյց. փախստական. պատերազմակուր։ [տերազմ։
-Պատերազմի մէջ մեռնել։ ընդխառնիլ 'ի պա-
-Պատերազմի մէջ յաղթող։ գուպարայաղթ։
-Պատերազմի մէջ վազել կամ սիւրալ ընել։ յարձակ յարձակ խաղալ. նահատակիլ. շահատակիլ. դիմագրաւիլ. դիմագրաւ լինել. ինքնագրաւ լինել։
-Պատերազմի մէջ վախկոտ։ վատ և առ պատերազմունս տաղտուկ։ զօրական վատթար և ապաժամման։
-Պատերազմի մէջ վրայ վազելը։ նահատակութիւն. շահատակութի. շահատակիւն. խիզախումն։
-Պատերազմի նաւ։ նաւ պատերազմիկ։
-Պատերազմի պատրաստուած զօրքի պէս։ որպէս զօրք պատրաստեալ 'ի պատերազմ։
-Պատերազմի պատրաստութիւն տեսաւ։ հանդերձեցաւ 'ի զարդ պատերազմի. կազմեցաւ 'ի պատերազմ։
-Պատերազմի սկիզբը։ նախաշաւիղ մարտի։
-Պատերազմի տեղ։ տես Պատերազմի մէյտան։
-Պատերազմի փորձ եղող։ պատերազմափորձ։
-Պատերազմի փորձ չեղող։ անպատերազմափորձ։
Պատերազմական. [illegible]։ պատերազմական. մարտական. մրցական. պատերազմային. մարտային. մարտացու։
-Պատերազմիկ. [illegible]։ պատերազմիկ. ռազմիկ։
Պատերազմող։ մարտիկ. պատերազմիկ. ռազմիկ. պատերազմող. մրցող. մարտակռուխ. վանիչ. պատերազմական. մարտական. ռազմական. զօրական. ռազմարար. մարտագէր։
Պատժած. [illegible]։ պատժեալ. պատուհասակոծ։
Պատժել. [illegible]։ պատժել. պատուհասել. պատուհասակոծ առնել. հարուածել։ Փղապանը կը պատժէր։ պատուհաս 'ի վերայ փղապետին կարկէր։
-Պատժեց զանոնք։ հարուածեաց զնոսա։ Անոնց չարութիւնը պատժել։ հանել ընդ կառափն նոցա զչարութիւն նոցա։ Հանել ընդ գլուխ զանիրաւացն յանցանս։
-Պատժելը։ պատժողութիւն։
-Պատժելու տեղ։ պատժարան։
-Պատժող։ պատժածու։
Պատժուիլ. [illegible]։ պատժիլ. պատուհասիլ. պատուհասակոծ լինել. պատիժս տալ. վրէժս տալ. վրէժս լուծանել։
-Պատժուելու, կամ պատժու լայեխ։ պատժելի. պատժական. արժանապատիժ. պատժապարտ. պարտաւոր։
-Պատժուելու արժանի ըլլալու պէս։ պատժապարտապէս։
Պատիժ. ճէզա։ պատիժ. պատուհաս։
-Պատիժ կրել։ տես Պատժուիլ։
-Պատիժ կրող։ պատժաւոր. պատժական։ -չատ Պատիժ կրող։ բազմապատիժ. հարուածասաստ։
-Պատիժ չկրող։ անպատիժ. անպատուհաս։
-Պատիժ պատուհաս. [illegible]։ մեծասաստ պատուհաս. պատիժ պատուհասի։
-Պատիժ սիրող։ պատժասէր։
-Պատիժ տուող։ պատժարար։
-Պատիժէ փախչիլ։ պատժահալած լինել։
-Նոյն Պատիժի արժանի։ պատժակից։
-Պատիժի տակ ըլլալը։ պատժապարտութի. պարտաւորութիւն։
-Պատիժի տակ ձգել։ պատժապարտել. պարտաւորել։ [պատճ։
Պատինճան. պաթլըճան։ պատինճան. ամ-
Պատիւ. Գիծ, զոր բառի վրայ կը դնեն։ պատիւ. քաշ։
-Պատիւ. [illegible]. իքրամ։ պատիւ. շուք. հարկիք. յարգանք, մեծարանք. պատուասիրութիւն։
-Նոյն պատիւը ընդունիլ։ զնոյն պատիւ կրել։
-Մասնաւոր կամ առանձին մեծ պատիւ կամ շնորհք։ յառաջահաս պատիւ. յառաջապատիւն. յառաջամասն. յառաջահասութիւն. նախամասնութիւն։
-Պատիւը ատող։ պատուատեաց։
-Պատիւ ընել։ պատուել. պատուականել.

պատիւ դնել. մեծարել. շուք դնել: տես և Պատուել: — Ամենեւին պատիւ չէր ըներ անոր: ոչինչ շուք դներ նմա:
—Պատիւ ընելը: պատուասիրութիւն. պատուադրութիւն:
—Պատիւ ընօղ: պատուագիր. պատուասէր. պատուամատոյց:
—Պատիւ ունօղ: տես Պատուաւոր:
—Պատիւ չունօղ: տես Անպատիւ:
—Պատիւ սիրել: փառամոլիլ. պատուասիրել. ամբարհաւաճիլ. փառասիրել:
—Պատիւ սիրօղ: պատուասէր. ամբարհաւաճ. փառամոլ. փառասէր: [սէր:
—Պատիւ չսիրօղ: անպատուասէր. անփառա-
—Պատիւ տալ: տես Պատիւ ընել. Պատուել:
—Պատիւը կորսնցնել: անպատուիլ. անշքիլ. անշքանալ:
—Պատիւը շատ: Պատուալից. մեծամեծար:
—Պատուոյ անուն: դրուատանուն:
—Պատուոյ նշան: օրէն պատուոյ. շնորհ. շուք և ձև. գրատ:
—Պատուոյ արժանի: պատուական. արժանապատիւ:
—Պատուով: պատուաբար. պատուասիրաբար. ոչ վատթարապէս: — Սմբատին աղջիկները գերի առած՝ Անի քաղքին բերդին մէջ պահեց պատուով: գերելով զդստերսն Սմբատայ, պահէ յամրոցին յԱնի ոչ վատթարապէս:
—շատ Պատուով: բազմամեծար. մեծամեծար. բազմապատիւ. յոգնամեծար. յոգնապատիւ.
—Պատուով խօսիլ: պատուաբանել:
—Պատուով խօսօղ: պատուաբան:
—Պատուով հաւասար: պատուակից:
Պատկերահան. Նագգաշ. սուրաթ եազան. Ռէսսամ: պատկերահան. պատկերագործ. նկարագիր. նկարակերտ. նկարիչ:
Պատկերահանութիւն. Ռէսսամլըգ: պատկերահանութիւն. պատկերագործութիւն. նկարագրութիւն. նկարակերտութիւն. նկարչութիւն:
Պատկերք. սուրաթ. Ռէսիմ: պատկեր. նմանութիւն. ուրուական. նկարագիր. նկարագիծ. նկարագրութիւն. տիպ. նկար:
—Պատկերք երիկ մարդու. Բէ պօյայով ըլլայ Բէ այլ կերպ: առնապատկեր:
—Պատկերք՝ էրիկ մարդու գլուխ կուրծք: անգրի. դրօշեալ. կուռք:
—Պատկերք, ղուշ դէմքի նմանցուցած: կենդանագիր. կենդանագրութիւն: — Քերբերոսի պատկերները: նկարակերպքն Քերբերոսի:
—Պատկերք ըլլալ: պատկերանալ. նմանել:
—Պատկերք կոխել: դրոշմել. տպաւորել: — Դրամին վրայ իր պատկերքը կոխելով: զնորայն տպաւորեալ 'ի նմա զպատկեր:
—Պատկերք կուքի՝ ուր ձուլելով շինած են. Քալըպ: բագին. դրօշեալ. ձեռագործ. կուռք:
—Պատկերք շինօղ: պատկերագործ. պատկերակուռ:
—Պատկերք ունօղ: պատկերաւոր: — Վրան պատկերք ունօղ մատանի: մատանի պատկերեալ:
—Պատկերք պաշտօղ: պատկերապաշտ. ուրուապաշտ. կռապաշտ:
—Պատկերք սիրօղ: պատկերամոլ. կռամոլ:
—Պատկերք փորել. Ռէսիմ օյմագ: քանդակել. քանդակագործել. քանդել. դրօշել. պատկերադրել:
—Պատկերք փորօղ: քանդակիչ. քանդակագործ. դրօշիչ:
—Պատկերք քաշել: նկարել. նկարագրել. պատկերագրել. 'ի պատկերի հանել: — Պատկերքը քաշեցին: զպատկերն երանգօք 'ի նկարու հանէին: — Թագաւորներուն պատկերքը քաշել: զկմակս նկարել թագաւորաց: — Պատկերքս քաշել: սեւել զիս: — Ներկով քաշուած պատկերք: գեղանկար պատկեր: — Վրան պատկեր քաշելու կտաւ, կամ տախտակ: տատտակ:
—Պատկերք քաշօղ: տես Պատկերահան:
—Պատկերք քարէ կամ թուճէ: տես Արձան:
—Պատկերքը, կամ կերպարանքը քաշելը (մարդուն): պատկերագրութիւն. պատկերահանութիւն:
—Պատկերքի դէմ կեցօղ. այսինքն ուխտացեալ պատկերաց յարգութեան դէմ դնօղ: պատկերամարտ:
—Պատկերքի թասլախ: արուձանակ. ստուերագիծ. ստուերագիր:
—Պատկերքի թասլախ քաշել: ստուերագրել. արուձանակս հանել:
—Պատկերքի միւթալիգ: պատկերական. ուրուական:
—Պատկերքի նման: պատկերակերպ. ուրուակերպ. պատկերատիպ:
Պատկից: որմակից. դրացի:
Պատճառ. սէպէպ: պատճառ. առիթ. աղագ. հաւակ: [փաստ:
—Պատճառ, ուր խօսքինին կը բերէնք: պատճառ.
—Պատճառ բերել: պատճառս պատճառել. պատճառել. փաստաբանել: տես և Պատճառով խօսիլ: [բան:
—Պատճառ բերօղ, կամ տուօղ: պատճառա-
—Պատճառ ըլլալ: առթիլ. նիւթել. հնարել. տանել: — Խռովութեան պատճառը Կեսարը կըլլայ: և այն աղմուկ զԿեսարու կայցէ: — Զարեաց պատճառը խրատ տուօղը կըլլայ: առ այն որ հրապուրէն, ընթանան պատճառք չարեացն: — Պատճառ եղօղ: յառաջածու:
—Պատճառ կենաց. հեյաթ ճէպէպի: կենատուիթ: տես և Կեանք արուօղ:
—Պատճառ մահուան: մահառիթ. մահարար. մահաբեր:
—Պատճառ ունօղ: պատճառաւոր:
—Պատճառ չունօղ, կամ առանց պատճառի: անպատճառ:

-Պատճառ չարութեան: չարեաց առիթ. չարեացապարտ. չարահաւ. չարահաւակ:
-Պատճառով. պէօյլէ իլէ: պատճառաւ. պատճառանօք. 'ի պատճառս. յաղագս. աղագաւ. վասն. սակս. 'ի սակս: — Քու պատճառովդ անոր հայրը մեռաւ: 'ի պատճառս քո, կամ վասն քո՝ մեռաւ հայր նորա: — Պատերազմներուն պատճառով: յերեսաց պատերազմաց:
-Պատճառով խօսիլ: պատճառաբանել. փաստաբանել. իրաւաբանել:
-Պատճառով խօսիլը: պատճառաբանութի. փաստաբանութիւն. իրաւաբանութիւն. իրաւաբան:
-Պատճառ] պահանա : պատճառանք. բա-
-Պատճառանք] ղայք. բաղբաղայք. պատճառք: [յօդեմ:
-Պատճառանք չէ ըսածս: ոչ պատճառս ինչ
-Պատճառանքներ հնարել: պատճառս պատճառել. պատճառս կարկատել. 'ի չքմեղս լինել. բարբել:
Սուտումուտ պատճառանքներ վրան յարմարցնելով: բազում բաղայս ստութեան կարկատեալ 'ի վերայ: բարուրս 'ի վերայ եդեալ:
Անոր դէմ պատճառանք փնտռելով: պատճառս 'ի վերայ նորա յուզեալ:
Պատմել. նագլ էյլէմէք: պատմել. ճառել. վիպել. վիպասանել. զրուցաբանել. պատմաբանել:
-չՊատմել: լռել. զեղչել:
-Պատմել կարճ խօսքով, կամ կարճ պատմել: կարճաբանել. կարճ 'ի կարճոյ պատմել. ծայրաքաղ առնել. համառօտել:
-Պատմել յայտնի: տես Յայտնի պատմել:
-Պատմել սուտ, կամ սուտ պատմել: ստաբանել. ստայօդել. առասպելել. առասպելաբանել:
-Պատմել տեղն 'ի տեղը: մանրամասն պատմել. մանրամասնաբար ճառել. մանրապատում առնել: տես և Տեղն 'ի տեղը պատմել:
Պատմիչ, կամ պատմօղ: պատմիչ. պատմօղ. պատմաբան. վիպասան:
-Պատմիչ՝ գրով: պատմագիր. վիպագիր:
-Անուշ պատմօղ կամ պատմուած: քաղցրավէպ:
-Շատ բան պատմօղ: բազմապատում. յոգնապատում. յաճախապատում. բազմավէպ:
-Շիտակը պատմօղ: ուղղապատում. ողջապատում. ճշմարտապատում. ստուգապատում. իսկապատում:
Պատմուած: պատմեալ. վիպեալ. աւանդեալ. ասացեալ. վիպագրեալ. պատմագրեալ. ճառեալ:
-Առաջուց պատմուած: նախապատում:
-Հնուց պատմուած: հնապատում:
-Նոր պատմուած: նորապատում:
-Սուտ պատմուած: ստապատում:

չՊատմուելու: անասելի. անճառելի. անպատում. անթարգմանելի. գերապատում:
Պատմութիւն: պատմութիւն. պատմաբանութիւն. վիպասանութիւն:
-Հին պատմութիւններ գիտնալը: աւանդագիտութիւն: [գրել:
-Պատմութիւն գրել: պատմագրել. վիպա-
-Պատմութիւն գրելը: պատմագրութիւն:
-Պատմութիւն գրօղ: պատմագիր:
-Պատմութեան գիրք: պատմագիրք. վիպագիրք. դիւանագիրք. աւանդագիրք:
-Պատմութեանց տարերը ցցնօղ: ժամանակագիր:
Պատմօղ: տես Պատմիչ:
-Պատմօղ տեղն 'ի տեղը: տես Տեղն 'ի տեղը պատմօղ:
Պատնէշ. բօնինչգայ: պատնէշ. պատուար:
Պատուական. Պատուել. Պատուելի. և այլն:
տ. Պատուական. Պատուել. Պատուելի. և այլն:
Պատուհան: տես Տօլապ, որ բան իք դոլէն:
-Պատուհան փէնճէրէ: պատուհան. լուսամուտ. լուսանցոյց. լուսարան:
Երկու խանաով պատուհան: պատուհան երկբացիկ. երկթեւեան:
Պատուհանի ճաղ. փէնճէրէ պարմախլըղը: վանդակ. վանդակապատք:
Պատուհաս. գաղէպ. պէլայ: պատուհաս. փորձանք. հարուած. արկած. չարիք. պատիժ. սաստ:
-Պատուհաս մեծ: տես պատիժ պատուհաս:
-Պատուհաս Աստուծոյ: աստուածառաք պատուհաս. աստուածասաստ պատուհաս:
Պատուհասած. պաշաքեամ փոք ըլինչ. գաղէպլէնմիշ: պատուհասեալ. հարուածեալ. պատժեալ. պատուհասակոծ. պատուհասակիր:
Պատուհասել: պատուհասել. հարուածել. հարկանել. պատժել. պատուհասակոծ առնել. պատուհաս կապել 'ի վերայ:
Պատուհասուիլ: պատուհասիլ. հարուածիլ. հարկանիլ: տես և Պատժուիլ:
Պատռուած. եըրթըլմըշ: պատառատեալ. ցելեալ. հերձեալ. խորամանեալ: տես և Պատռտուած:
-Պատռուած լաթի կտոր: ծուէն:
Պատռել: պատառատել. ցելուլ. հերձուլ. հերձանել. ճեղքել: տես և Ճղքել:
-Պատռելով մեր պարտքերուն մուրհակը: ըզպարտեաց մերոց խզեալ զգատակնիքս:
-Պատռել. դաւլերը, պարտքը, և այլն: պատառատել. խորամանել:
-Պատռելը: պատառատումն. հերձումն. ցելումն:
Պատռուած: տես Պատռած:
Պատռուածք: պատառատուած. հերձուած. ճեղքուած:
-Պատռուածք՝ գէֆի, պէֆի, օտափի, և այլն: խրամ. խրամատ. խրամատութիւն:
-Պատռուածք՝ լաթի, էէֆէնի. և այլն: պատառուած:

–Պատուածք՝ էէլփէնի, եամ ֆօրա, տոյինին խիտ ատիլը, որ հէմէն կըպաթրի ։ պարպատումն ։
Պատուըւող ։ հերձական ։
Պատուիլ. էլպէլմէք ։ պատառիլ. հերձանիլ. ցելանիլ. ցելուլ. հերձուլ ։
Պատուած.} ֆառայ ֆառայ ։ պատառատառուն.
Պատուուն.} պատառառուն ։ [լեակ ։
Պատուած կապայ ։ ցնցոտի. Թամբառ. գրգ-
Պատուել ։ պատառոտել. հերձատել. բրդըրղել. ցաւատել. պարպատել ։ տես և Բզքտել ։
–Պատուել քաշկռտելով ։ տես Քաշկռտելով պատռել ։
–Պատուելը ։} պարպատումն ։
–Պատուիլը ։}
Պատուըւիլ.} պատառոտիլ. հերձոտիլ. ցա-
Պատուիլ ։} ւատիլ. բրդգզիլ. պարպատիլ ։
–Պատուիլ՝ էէլփէնի, եամ ֆօրա. տոյինին տյնըզ ատիլ, ու ղօն փօչէկ, մինչը պաթրախելու մօտին ըլլալ ։ պարպատիլ ։
Պատուող ։ պատառող. պատառիչ. հերձիչ ։
Պատրաստ. հազիր. հազըր ։ պատրաստ. պատրաստական. կազմ. պատրաստեալ. հանդերձեալ ։
–խիստ Պատրաստ. հազ հազըր. ալեապայ ։ ամենապատրաստ. ամենակազմ. ամենայորդոր. առձեռն պատրաստ. կազմ և պատրաստ ։ Զարիք գործելու խիստ պատրաստ ։ արագավէժ 'ի չարիս ։
–Պատրաստ ըլլալ.} պատրաստիլ. կազմիլ.
–Պատրաստ կենալ ։} հանդերձիլ. պատրաստ կամ 'ի պատրաստի, պատրաստական կալ, կամ գոլ. կազմ կալ ։ տես և Պատրաստուիլ ։
–խիստ Պատրաստ կենալ ։ կազմ և պատրաստ կալ ։ [պլինդ ։
–Պատրաստ կեցող ։ պատրաստական. զօատէ-
–Պատրաստ ունենալ, կամ պահել ։ 'ի պատրաստի ունել ։
Պատրաստած կամ պատրաստուած ։ պատրաստեալ. հանդերձեալ ։ տես և Պատրաստ ։ Ձեզի ալ աններելի տանջանքներ պատրաստուած են ։ և ձեզ աններելի տանջանք կան ։
–չՊատրաստած. հազըր չէղած. Բէհազըրլըքով ։ անպատրաստ. անկազմ ։
–չՊատրաստած. տաանց պաքրափաթըլէան. Բէ-փաքէրօնիզ. (Իէրին մօսէրայ) ։ անպատրաստ. յանպատրաստի. յանպատրաստից ։
Պատրաստել ։ պատրաստել. կազմել. հանդերձել. պատրաստ առնել. պատրաստեցուցանել ։ [նել ։
–խիստ Պատրաստել ։ կազմ և պատրաստ առ-
–Պատրաստելը ։ տես Պատրաստութիւն ։
Պատրաստուիլ ։ պատրաստիլ. կազմիլ. հանդերձիլ. պատրաստ լինել ։
Աստուծոյ հետ կռուելու պատրաստութեան ։ ընդ Աստուծոյ կազմեցին զանձինս 'ի կռիւ ։ [կան ։
–Պատրաստուող ։ պատրաստ. պատրաստա-
Պատրաստութիւն. պաթրաստելը ։ պատրաստութիւն. պատրաստականութիւն. կազմութիւն. հանդերձանք ։ [Թիւն ։
–Պատրաստութիւն չունիլը ։ անպատրաստու-
–Պատրաստութիւն չունօղ ։ տես չՊատրաստած. հազըր չէղած ։ [տըւիլ ։
–Պատրաստութիւն տեսնել ։ տես Պատրաս-
Պատրաստող. պատրաստիչ. հանդերձիչ. կազմիչ ։
Պատրիարգ. փաթրիք ։ պատրիարգ. հայրապետ ։ տես և Արքեպիսկոպոս ։
–Պատրիարգի մութալիք ։ պատրիարգական. հայրապետական ։
–Պատրիարգներուն նստած քաղաքը Հռոմկլայ. հայրապետանիստ դղեակն Հայոց Հռոմկլայ ։
Պատրիարգարան ։ պատրիարգարան. պատրիարգանոց. հայրապետարան. հայրապետանոց ։ [պետութիւն ։
Պատրիարգութիւն ։ պատրիարգութիւն. հայրա-
Պատրուս. պաքրաս. պափրիս. ... թէլ թէլի հէտ կէէլը ։ պատուասատ. պատրուս. պատկեր ։
Պատրուած. ... ։ պատուասատ. պատուասատակիր. պատուասատեալ. պատկերնեալ ։ [ւատելի ։
–չՊատրուած ։ անպատուասատ. անպատ-
Պատրուել՝ ծառը. ... ։ պատուասատել. պատկերնել ։
–Պատրուելու տեղը ։ մայրան ։
–Պատրուել. Բէլ Բէլի հէտ կէէլ. Բնըլէս ... հօնէրը կէտէն. ... ։ պատուասատել. յօդել. զօդել ։
–Պատրուիլ ։ պատուասատիլ. 'ի պատկերն կեալ ։
Պատրուք, կամ պատրուկ. մօմի կամ էղի Թիթիլ ։ պատրոյգ. պատրոյկ. բուծին ։
Պատրուքը լուսաւոր կանթեղ ։ լուսապատրոյգ ։
Պատուական ։ տես Ազնիւ ։
Պատուականութիւն ։ տես Ազնուութիւն ։
Պատուանուն ։ մեծարանաց անուն. գրուատանուն ։
Պատուաւոր. հուրմէթլի. ... ։ պատուական. յարգելի. յարգոյ. մեծարոյ ։ տ. և Պատուելի ։ Բոլոր արքունեաց մէջը պատուաւոր ։ պատուական յամենայն տան արքայի ։ Բոլոր ժողովրդեան առջին պատուաւոր ։ պատուական ամենայն ժողովրդեան ։
Պատուել. ... ։ պատուել. պատուասիրել. յարգել. մեծարել. պատիւ դնել. շուք դնել. մեծարանս առնել ։
–խիստ Պատուել ։ գերապատուել. վերապատուել. նախապատուել. մեծապատիւ մեծարել ։
–չՊատուել ։ անպատուել. անպատիւ առնել ։ տես և Քամահրել ։
Պատուելի ։ պատուելի. պատուաւոր. պատուական. մեծարոյ. յարգելի. յարգոյ ։
–խիստ Պատուելի ։ մեծապատիւ. գերապատիւ. բարձրապատիւ. բազմապատիւ. յոգ-

նապատիւ. ամենապատիւ. բազմամեծար. մեծամեծար. վերապատուելի. մեծարգի. մեծարգոյ. մեծայարգ. գերամեծար. գերյարգոյ. աւագամեծար. ամենախնկաւոր. բազմահարկի. մեծաշուք. բազմաշուք: [գոլ:
—Պատուելի ըլլալ: 'ի յարգի գոլ. 'ի համարի
—Պատուելի ըլլալը: արժանապատուութիւն. պատուականութիւն:
—Պատուելով. [illegible]: պատուասիրապէս. պատուասիրաբար:
—Պատուօղ: պատուօղ. պատուամատոյց. պատուատիր: [րանցիկք:
Պար. հօռայ. հօռա [illegible]: պար. կայթ. պա-
—Պար բռնած: պար առեալ. պարաւոր:
—Պար բռնել. [illegible]: պար առնուլ. կաքաւել. պարել. կայթել. վերոտել. 'ի պար անցանել. պար գալ. 'ի պարու գալ. պար յօրինել. պար խմբել. պարս տալ:
—Պար բռնել մէկ տեղ: տես Մէկ տեղ պար բռնել:
—Պար բռնելը: պարառութիւն:
—Պար բռնօղ: պարիչ. պարաւոր. պարանցիկ:
—Պար բռնօղ կնիկներ: պարանցիկք. խաղալիկք: — Պար բռնօղ կնիկները կ'երգէին: նըւագէին կանայք խաղալիկք:
—Պար բռնօղներուն գլուխ: պարապետ. պարագլուխ. պարաւագ:
—Պար խաղալ: տես Պար բռնել:
—Պարի մէջ կանչելու խաղ: պարերգութիւն. գեղօնք:
—Պարի մէջ խաղ կանչօղ: պարերգակ. պարերգու:
Պարագայ: հանգամանք. որպիսութիւն:
Ասենկին պարագաներուն համեմատ: ըստ պատշաճի իրաց ժամանակին:
Ընելու գործքին պարագաներուն համեմատ: ըստ առաջարկելոյ իրաց գործոյն:
Քիչ մը պարագաները բացատրեմ: տաց սակաւ մի զհանգամանսն:
Անոր հետ ծննդեանը պարագաներն ալ կը խոստանամ ըսելու: յարակից և զկերպարանս ծննդեանն խոստանամ ասել:
Հիմակուան պարագաներուն յարմար: ընդ այժմուցս 'ի դէպ:
Պարան: պարան. կառան. ճոպան. մալուխ. առասան. ապաւանդակ. տոռն. ձգարան. կար. չուան:
Պարանով կապել: պարանել:
—Պարանով քաշօղ: պարանաձիգ. ճոպանաձիգ. չուանաձիգ:
Պարապ. [illegible]. պօշ: պարապ. պարապորդ. դատարկ. Թափուր. ունայն. նանիր. սին. դերև:
—Պարապ՝ մարդ. պօշ կէզօղ: դատարկ. դատարկասուն. դատարկակեաց. դատարկանձն. պարապորդ. անգործ:
—Պարապ ատեն. [illegible]. պօշ զաման. ա-րալըք: ժամանակ պարապոյ. օր պարապոյ. պարապ. պարապումն. պարապութիւն. դատարկաժամ: տես և Դիպուկ ատեն:
—Պարապ ատեն գտնել: գտանել ժամանակ պարապոյ. գտանել պարապ. պարապ ունել. պարապ առնուլ:
—Պարապ բաներ մտածօղ: դատարկամիտ:
—Պարապ ելլել: 'ի դերև ելանել. 'ի դերև լինել. ունայնաձեռն ելանել. դերևանալ. ունայնանալ. վրիպիլ. վերջանալ. վրէպ լինել:
—Պարապ ելլօղ: ունայնաձեռն:
—Պարապ ըլլալ: տես պարպիլ:
—Պարապ խօսք: տես Դատարկ բան:
—Պարապ կենալ: դատարկ կալ. անգործ լինել. դատարկանալ. 'ի դատարկութիւն հատանիլ: տես և Դատարկիլ: — Պարապ տունը կենալ, նստիլ: զձեռս և զոտս կծկեալ՝ անցանել նստել 'ի տան:
—Պարապ կենալու տեղ: դատարկարան:
—Պարապ հանել: 'ի դերև առնել. 'ի դերև հանել. դերևացուցանել. վրիպեցուցանել. վրէպ կացուցանել. զառանցուցանել: — Սաւուղին սուրը պարապ չելաւ: սուսեր Սաւուղայ ոչ ամփոփեցաւ դատարկացեալ: — Խօսքս պարապ չելաւ: ոչ ընդունայնացան բանք իմ: — Մէկ խօսքդ պարապ չելլեր: ոչ անկցի բան քո ընդունայն. ոչ անցանէ բան մի 'ի բանից քոց: — Գինովութիւնը ազգին ուժը բոլոր պարապ կը հանէ: արբեցութիւն զամենայն ազգին ծախէ զզօրութիւն: — Վարձքէ պարապ հանել զմեզ: հանել զմեզ սին 'ի վարձուց:
—Պարապ պտըտօղ: դատարկայած:
—Պարապ տեղ. [illegible]: արձակավայր. անտերունչ տեղի:
—Պարապ տեղը: ընդունայն. ընդվայր, 'ի զուր. դատարկապէս. 'ի նանիր. 'ի դերև: տես և Զուր տեղը:
Պարապար: տես Հաւասար:
Պարապութիւն: տես Պարապ ատեն:
—Պարապութիւն. [illegible]: դատարկութիւն. ունայնութիւն. նանրութիւն:
—Պարապութիւն. [illegible]: պարապութիւն. պարապորդութիւն. դատարկութիւն. դատարկակեցութիւն. անգործութիւն. շաբաթումն:
—Պարապութիւն չունիլը: անպարապիլ. անպարապութիւն:
—Պարապութիւն չունօղ: անպարապ:
Պարարտ: տես Գէր:
—Պարարտ. գետին կամ հող, որ աղէկ բոյս կը բուսցնէ: արգաւանդ. արգաւանդահող. բերրի. պարարտ. պտղաւէտ: [դահող:
—Պարարտ գետին, կամ հող ունօղ: արգաւան-
—Պարարտ գետնէ բուսած: արգաւանդաբոյս. արգաւանդաբեր. արգաւանդապտուղ:
—Պարարտ. բոյս, ցորեն, գարի. ևն. [illegible]: առոյգ. լիահատ.
Պարարտանալ: տես Գիրնալ:

–Պարարտանալ. քույուր, ցուէնը, փուրն, և այլն որ է չէօ-ի: ատոքանալ. ամեթանալ. յօրանալ. ուռճանալ:
Պարարտացնել: տես Գիրցնել:
–Պարարտացնել. քույուր, ցուէնը, փուրն, և այլն: պարարտացուցանել. ատոքացուցանել:
Պարարտութիւն: տես Գիրութիւն:
–Պարարտութիւն. ցուէնի, քուսու, և այլն: պարարտութիւն. ատոքութիւն:
Պարգև. պախշիշ: պարգև. շնորհք. ձօն. ձիր. տուրք:
–Պարգև առնող: պարգևառու. պարգևըն-կալ. շնորհընկալ:
–Պարգև բաշխելը: պարգևաբաշխութիւն. շը-նորհաբաշխութիւն:
–Պարգև բաշխելու տեղ: պարգևարան. շնոր-հարան. ձօնարան. ընծայարան:
–Պարգև բերող: պարգևաբեր. շնորհաբեր:
–Պարգև գտնող: պարգևագիւտ:
–Պարգև ուզող: պարգևախնդիր. շնորհախըն-դիր. ձօնախնդիր:
–Պարգև սիրող: պարգևասէր. շնորհասէր. ընծայասէր. ձօնասէր:
–Պարգև տալու յօժար: յօժարապարգև:
–Պարգև տուող, կամ բաշխող: պարգևատու. պարգևաբաշխ. պարգևաձիր. շնորհատու. շնորհաբաշխ. շնորհաձիր:
Շատ պարգև տուող: բազմապարգև. բազ-մաշնորհ. բազմաշնորհաբաշխ:
Շատ պարգևներ տալ: մեծապարգև մեծա-րել: [պարգևական:
Պարգևած, կամ պարգև տուած: պարգևեալ.
Պարգևել. պախշէլ: պարգևել. շնորհել. ձօ-նել. ընձեռել. պարգևատրել. շնորհաբաշ-խել:
–Պարգևելը: պարգևատրումն. պարգևատու-ութիւն. պարգևաբաշխութիւն:
Պարեափ: տես պայրախ:
Պարել: տես Պար բռնել:
Պարզ: տես Մէկ տակ:
–Պարզ. պայադը. եալընգաթ: պարզ. լոկ. մե-կին. պարզական. անպաճոյճ:
Ասկէց պարզ ու դիւրին պատմութիւն չիկըր-նար ըլլալ: պատմութիւն մեկին և դիւրին քան զայս գտանել ոք ոչ կարէ:
–Պարզ հաւայ: պարզ. ջինջ. ջեր. անամպ:
–Պարզ սեղան: Թեթևախորտիկ. անպաճոյճ. դիւրին. վարկպարազի. չորաբեկ:
Պարզութիւն: պարզութիւն:
Պա՛րէ: }
Պա՛րէմ: } տես Գոնէ:
Պարըշ: տես Հաշտութիւն:
–Պարըշ ընել: }
–Պարըշմիշ ըլլալ: } տես Հաշտուիլ:
Պարթև. պարթև ազգէն եղող: պարթև. պար-թևազն. պարթևազեան. պարթևազնեայ. պարթևական:
Պարթևի ազգ: պարթևք. պարթևազն. պար-թևազեանք. պարթևազունք. պարթևազ-նեայք:
–Պարթևի ազգէն ըլլալ: պարթևանալ:
–Պարթևի լեզուով: պարթևարէն. 'ի բարբառ պարթևական:
Պարիսպ. գալէ, եա շէհրին դուվարը. հիսար: պա-րիսպ. պատուար. քաղաքորմ:
–Պարիսպ առաջին: տես Առջի պարիսպը:
–Պարիսպ չինելը: պարսպաշինութիւն:
–Պարիսպ շինող: պարսպաշէն:
–Պարիսպ ունող: պարսպեալ. պարսպաւոր:
Ամուր պարիսպ ունող: ամրապարիսպ:
շատ Պարիսպներ ունող: բազմապարիսպ:
–Պարիսպ չունող: անպարիսպ:
Պարիսպը պահող: պարսպապահ:
Պարսպի ձևով: պարսպաձև:
Պարսպի նման: պարսպանման. պարսպաձև:
–Պարսպի վրայ եկող. պարսպամարտ. պարըս-պամարտիկ:
–Պարսպով պատած: պարսպապատ. պարըս-պափակ: տես և Պարիսպ ունող:
–Պարսպով պատել: պարսպապատ առնել. շուրջանակի պարիսպս կանգնել. պարսպել: պարսպաւորել:
Պարխած: գոյլ:
Պարծանք. էօյիւնմէ. իֆթիխար: պարծանք. պանծանք. պարծենողութիւն. մեծաբա-նութիւն. ճոռոմութիւն. պերճութիւն:
Պարծելու. էօյիւնէճէք: պարծելի. պարծա-կան. պարծունակ:
–խիստ Պարծելու: յոգնապանծ. մեծապանծ:
Պարծենալ էօյիւնմէք: պարծիլ. պանծալ. պան-ծանալ. յոխորտալ. յոխորտանալ. մեծա-բանել. սնապարծիլ:
Մի պարծենաք Աբրահամ ձեր հայրը ըլլա-լուն համար: մի ձեռն յանձին հարկանիցէք՝ եթէ ունիմք հայր զԱբրահամ:
–Պարծենալով: պարծելով. պարծանօք. պան-ծանօք. 'ի պարծ:
–Պարծենալով հպարտանալ: պերճանալ. մե-ծամեծս փքալ:
–Պարծենալով հպարտացող, կամ հպարտու-թեամբ պարծենցող: խրոխտապանծ. մեծա-պանծ: [Պարծենցող:
Պարծենկոտ: պարծուկ. սնապարծ: տես և
Պարծենկոտութիւն: պարծենողութի. սնա-պարծութիւն. անձնագովութիւն:
Պարծենցնել: պարծեցուցանել. պանծացու-ցանել:
Պարծենցող: պանծացող. մեծաբան. մեծա-խօս: տես և Պարծենկոտ: [բան:
–խիստ Պարծենցող: մեծապանծ. յոխորտա-
Պարծիլ: տես Պարծենալ:
Պարկեշտ: տես Համեստ:
Պարկեշտանալ: տես Համեստանալ:
Պարկեշտութիւն: տես Համեստութիւն:
Պարկուկ. չէրփաչի, և չոպխի: ծիրան:
Պարկուճ: տես Ջուալ:

Պարմախլըխ : տես Ճաղ. պարմախլըխ :
Պարմաք : մատն :
Պարմաք ինգիւմիւ. Էրկան յնոմ ճերմակ խաղող է : այծպտուկ :
Պարոն. աղայ : պարոն. տէր. իշխան. ամիրայ : տես և Աղայ :
–Պարոնաց գլուխ : ամիրապետ : [փոշի :
Պարուլթ : վառօդ. հրավառ կամ հրանիւթ
Պարպած. պօշալթըլմըշ : դատարկեալ. ունայնացեալ. սին :
Բոլոր գուբեր ու ամանները պարպած էին, ջուր չկար : ամենայն ամանք նոցա սպառեալ էին 'ի ջրոյ, և գուբք սպառեալ և թափեալ էին : [Լեցուն :
–չՊարպած : անունայն. անթափուր : տես և
Պարպել. պօշալթմագ : պարապել. դատարկել. թափուրել. թափել. դատարկացուցանել. ունայնացուցանել :
Պարպիլ. պօշալըմագ : դատարկիլ. դատարկանալ. ունայնանալ :
–Պարպիլ ձեռքը : տես Ձեռքը պարպիլ :
–Պարպիլը : տես Պարպալութիւն. պօշալմագլըգ :
Պարպօղ. պօշալթըճը : դատարկիչ. ունայնացուցիչ :
Պարսէտ, կամ Պարսոտ. սաֆան : պարսատիկ. պարսէտ. պարս :
–Պարսէտ նետել, կամ պարսէտով զարնել : ձգել զպարսատիկ. պարսել. ոլորել զպարսէտ. պարսաքարել : [պարսաւոր :
–Պարսէտ նետող : պարսիչ. պարսաքարիչ.
–Պարսէտ ունող : սաֆանճը : պարսաւոր :
–Պարսէտի մէջը : թաթ պարսատկի :
–Պարսէտի քար : պարսաքար. գիլ :
Պարտաւ. քաղաք է : Պարտաւ :
Պարտաք : տես Փարչ :
Պարտըկան. փարէ ունող. պօրճլու : պարտապան. պարտական. պարտաւոր. փոխառու. փոխապարտ :
Չիս քեզի պարտըկան կընես : զիս քեզ պարտական, կամ շնորհապարտ կացուցանիցես :
Պարտըկան չեմ ատ արդար մարդուն արեանը : քաւեալ եմ ես յարենէ արդարոյդ այդորիկ :
–խիստ Պարտըկան. ամենապարտ. բազմապարտ. յոգնապարտ :
–Պարտըկան եղող : տես պարտըկան :
–Պարտըկան չեղող : տես Պարտք չունող :
–Պարտըկան ըլլալ : ընդ պարտեօք կամ պարտապան գոլ. պարտիլ :
–Պարտըկան ընել : տես Պարտքի տակ ձգել :
Պարտըկանութիւն : պարտապանութիւն. պարտականութիւն :
Պարտըկել. գօճալթմագ : պարտակել. սքօղել. բարեքել : տես և Ծածկել. և Պահել. գոմէլ :
Պարտըկուիլ. գօճալըլմագ : սքօղիլ. ծածկիլ. տ. և Ծածկըուիլ. և Պահըըտիլ : [ւորուէ :
Պարտք. պօրճ : պարտք. պարտիք. պարտա-
–Պարտք ունող : տես Պարտըկան :
–շատ Պարտք ունող : բազմապարտ :
–Պարտք չունող : անպարտ. անպարտական. անպարտապան :
–Պարտքը վճարած ըլլալուն թէմէսսիւքը : տուհակագիր. յետկար :
–Պարտքը վճարող. } պարտահատոյց. պարտավճար :
–Պարտքը տըւող : }
–Պարտքի իլհախ. պօրճտաշ : պարտակից :
–Պարտքի տակ ըլլալ : } տես Պարտըկան ըլլալ :
–Պարտքի տակ ընկնիլ : }
–Պարտքի տակ ձգել : ընդ պարտեօք արկանել. պարտական առնել. պարտապան առնել : [արկան :
Պարտքընտէր. այսինքն պարտք ունող : տես պար-
–Պարտքընտէր. այսինքն՝ առնելիք ունող. պատճ տահատր : պարտատէր. պարտուոյ տէր :
Ան որ առնելիք ունէր : որ պարտուոյ տէրն էր :
Պարքա. Էւ ճէղայըր. գաւառի անուն : մարմարական լիճիա :
Պաւիէրա, կամ պաւէրայու երկիր. գաւառ է : Բաւարիա :
Պաք. պուս. օրուճ : պահք. ժուժկալութիւն :
–չոր Պաք : չորակերութիւն :
–Պաք պահել : պահս պահել. 'ի պահս լինել. ժուժկալել 'ի կերակրոց. պահել :
–Պաք պահօղ, կամ պաք կեցող : պահօղ. պահեցող. ժուժկալ :
Երկու օր պահօղ, կամ երկու օրն անգամ մը ուտող : երկպահ :
–Պաքը աւրել : լուծանել զպահս :
Ով որ պաքը աւրելու կը յանդգնի : որ ոք 'ի լուծումն մտաբերիցէ պահոց :
–Պաքէն տկարացած : ներգևեալ 'ի պահոց 'ի ճնշութենէ պահոց նուաղեալ :
Պաֆֆա. քաղքի անուն : Պափոս :
Պեխ. պըյըգ : ընչացք. պերեւեշաք :
–Պեխ պուտամիշ ընել : ունչս առնել. ունչս ընկենուլ. յընչաց քերել. ընչացք բառնալ : տես Ծաղր ընել :
Պեխերը չինել. պըյըգլարընը եաքմագ : զընչացս առնել : [խուզակք :
–Պեխերը չէր չինած : ոչ էր արարեալ զընչացս
Պեհեանի. պէանի. քաղաք է : Պեհեանին :
Պերութ. քաղաք է : Վեռիտոն. Բերիտոն :
Պզալ. } պըլլամագ : բզզել. բզզալ. ճիւաղ շառաչել :
Պզզալ. }
–Պզզալը. պըզզ. ճայն ճանճի, արճառի, և նմանեաց : բզզիւն. բզզումն. ճիւաղ շառաչ :
Պզպզալ : բզբզել :
Պզտըկնալ. քիւչիւքլէնմէք : փոքրկանալ :
Պզտըկութիւն : փոքրկութիւն :
Պզտըկցած : փոքրկացեալ :
Պզտըկցնել : փոքրկացուցանել :
Պզտըտիկ. պըտըճըք : փոքրիկ. չնչին :
Պզտիկ, կամ պզտի : փոքր. խուն. սուղ :
–Պզտիկ. Էրէբէն գրաբառ ըէզուն մէջ ատ բառին փէղը կը դրուին անոնցմէ մասնիկները՝ ակ. եակ. իկ. ոյկ. ուկ :

—Պզտիկ տղայ ։ անդեակ ։
—Պզտիկ աստղ ։ աստղիկ ։
—Պզտիկ գիրք ։ գրկոյք ։
—Պզտիկ՝ թան պօտիւք ։ կրտսեր . կրտսերագոյն . մանկագոյն ։
—Պզտիկ լեզու ։ տես Լեզուիկ ։
—Պզտիկ շուն ։ տես Շնիկ , և Ֆինոյ ։
—Պզտիկ տղայ ։ տես Տղեկ ։
—խիստ Պզտիկ ։ տես Պզտլտիկ ։
Պղակուց ։ տես Տղակուց ։
Պէթ . տես Անշնորհք . և Անյարմար ։
—Պէթ տեղը ։ յանդէպս . տարադէպ . անձահ ։
Պէթէր ։ չար քան . յոռի քան . ևս քան ։
Կ'երթայ կ'առնու իրեն հետ ուրիշ եօթը գև իրմէն պէթէր ։ երթայ առնու ընդ իւր եօթն այլ այսս չարագոյնս քան զինքն ։
Ան մարդուն ետքը առջինէն պէթէր կըլլայ ։ և լինի յետինն մարդոյն այնորիկ չար քան զառաջինն ։
Պէլէտիւրձիրիա . էօՆէ լիւղէն . գաւառի անուն ։ Ներքին լիբիա . Նումիդիա ։
Պէլի ։ այո . այդպէս է . այնպէս է . կարի իսկ քաջ . այո ամենևին ։
Պէլլի պաշըլը ։ տես Գլխաւոր ։
Պէլլիսիզ ։ տես Անյայտ ։
Պէլղայըրս . կամ պէլղայիա . թաղաքի անուն ։ Պիլոսիա . Բելքայիս . Սայիմ ։
Պէլքի ։ տես Գուցէ ։
Պէխապար ։ անգէտ . անծանօթ . անտեղեակ . անդիտակ . անհմուտ . անմար . անփորձ ։
Պէկկիր . որ է ենէ կըօղ ։ գլատստ . թեռնակիր կամ թեռնաբարձ ձի ։
Պէհիւղիւր ։ տես Անհանգիստ ։
—Պէհիւղիւր ընել ։ տես Անհանգիստ ընել ։
Պէյ ։ սեպուհ . իշխան . պետ . տէր . նախարար . նահապետ ։
—Պէյ . որ Բոգտարական իշխանութեանը փեղ մը կառավարելու կը ղրկէն ։ փոխանակ բդեշխի . հիւպատոս . հիւպատ ։ տես և Գոնսոլ ։
—Պէյ , որ մէկ գաւառի մը , կամ քիւ մը փեղոց կէո իէ ։ տէր . կոմս . բդեշխ . տեղակալ ։ տես և Փաշայ ։
Պէյերու ժողով ։ ծերակոյտ . նախարարակոյտ . սինկղիտոս . ազատանի ։
Պէյզատէ ։ պայազատ . ազատորդի . սեպուհ . ազատ . մանչեղն . դիւցազն . փարազն . իշխանազն . նախարարազն ։
—Պէյզատէի պէս ։ պայազատաբար . պայազատապէս . պայազատօրէն . ազատօրէն . ազատաբար . ազատապէս ։
Պէյթամալ , կամ պէյթիմալ ։ ինչք հասարակաց . տացուածք ազգի , կամ տոհմի . և այլն ։
Պէյիթ ։ տես Ոտանաւոր . և զհետևեալսն ։
Պէյլէր ։ մեծամեծք . իշխանք . ազատանի ։
—Պէյլէր պէյի ։ բդեշխ . հիւպատոս . հիւպատեպարքոս . մարզպետ . մարզպան . նախարարապետ . ամիրապետ . կողմնապետ . իշխանապետ . կողմնակալ . կուսակալ ։

Պէյլիկ , տես Պէյութիւն . և Թագաւորութի ։
—Պէյլիկ . ածական է . Խիւքէօ պէյլիկ խուլիօն ։ արքունի . արքունական ։
—Պէյլիկէն ։ տես Միրիէն ։
—Պէյլիկը առնել , կամ ղափթ ընել ։ տես Միրին առնել ։ [նադրոշմ ։
—Պէյլիկի նշան , կամ տամղայ ունօղ ։ արքու-
Պէյնզ ։ տես Դէմք ։
Պէյութիւն . պէյլիք ։ պետութիւն . տէրութի . նահապետութիւն . նախարարութիւն ։ տես և Պէյ ։
Պէնիապադ . գաւառի անուն ։ Դեկապօլիս ։
Պէնկ , կամ պէնկք ։ պխսակ . նիշ . խալ . ծին ։
Պէնտ , ուր ճէնկճինէրը փուշմանի դէմ կը շինէն ։ տես Մէթէրիզ . և Պատնէշ ։
—Պէնտ . ուգէն , ուր ջէմ կը յգէն որ լանցնուի ։ արգել . խոչ . խութ ։
—Պէնտ չեղող ։ տես Արգելք չունող ։
—Պէնտ ըլլալ ։ տես Արգիլուիլ ։
Պէշիկ ։ տես Օրոցք ։
Պէչ ։ տես Վիենայ ։
Պէշու երկիր . նէմչէ վիլայէթի ։ Աւստրիա ։
Պէպէք ։ տղայ մանուկ ։
—Պէպէք աչաց ։ բիբ ։
Պէպիւալէթմիշ ընել ։ տես Գոռոզանցնել ։
Պէպիւալէնմիշ ըլլալ ։ տես Գոռոզ ըլլալ ։
Պէռանի ։ տես Լեռնցի . և Կոպիտ՝ մարդ ։
Պէռպէռ . ածիլօղ ։ վարսավիրա . սափրիչ . սափրօղ . փոքրիչ . հաջամ ։
Պէռպէռութիւն ընել ։ վերալ զհերս . փոքրել զհերս . տես և Ածըլել ։
Պէս . կիպի . էրէէճ ՚ի գրաբառն առա փեղը կը դրուին անոնցան մասնիկներ , կամ նախադրութիւններ . ըոր օրինակ ։ պէս . բար . օրէն . ըստ . առ . իբր . իբրև . իբրու . որպէս . զերթ . քան ։
Աղայի պէս ։ տիրապէս ։
Քեզի պէս ։ քո պէս ։
Աստուծոյ պէս ։ աստուածաբար ։
Մարախրոսի պէս ։ մկայօրէն ։
Ընծի պէս , կամ քեզի պէս ։ ըստ իս . ըստ քեզ ։
Իրենք զիրենք իմաստուն մարդու պէս են գրեր ։ զանձինս առ իմաստունս ունին ։
Անոր պէս խօսէ ։ խօսեաց իբր զնա ։
Լեռան պէս ։ իբրև զլեառն ։
Ձեր մէկին պէս ։ իբրու զմի ՚ի ձէնջ ։
Ոչխարի պէս ։ որպէս զոչխար ։
Ջրի պէս հալած ։ զերթ ջուր հալեալ ։
Հառաւալի պէս ։ քան զհառն մանանխոյ ։
—Պէս . խօ էրէէճ կը դրուի նշանական բառեր . ըոր օրինակ ։ գունակ . համգոյն . համգէտ . նման . զօրէն ։
Մարգրտի պէս ։ գունակ մարգարտի ։
Կաթի պէս ։ համգոյն կաթին ։
Լուսնկայի պէս ։ համգէտ լուսնի ։
Անոր պէս ։ նմին նման ։
Հայվանի պէս ։ զօրէն անասնոյ ։ տ . և Կէօրէ ։
—Պէս . պարչէաւ՝ կը դրուի ատ բառերս , կամ նախդիրներս ։ ընդ . զոյգ ընդ . զուգընթաց ։

Խօսքը լմըննալուն պէս ։ ընդ բանիցն ։
Հրամայելուն պէս՝ ըրաւ ։ զոյգ ընդ հրամա-նին կատարեաց ։
Ձանը կորածին պէս՝ մեռելը ելաւ ։ ղուգըն-թաց ձայնին ել մեռեալն ։
Թագաւորելուն պէս ։ ընդ թագաւորելն ։
Կրցածիս պէս ։ որպէս նոյնհետայն կարացից ։

Պէս. ղըր էրքու մորք փէնփէքու հէփ նը բունէն ։ բաստ ։
–Պէս բռնել ։ գրաւ գնել. գրաւս 'ի մէջ բե-րել. բաստս արկանել. գրաւ տալ ։
–Պէս բռնեցին աս բանիս համար ։ գրաւական եդեալ 'ի մէջ վասն այսր բանի ։
–Պէս բռնող ։ գրաւադիր ։

Պէսպէլլի. (անուն). հաֆ յայփնի ։ տես Խիստ Յայտնի ։ [քէն. ուրեմն ։
–Պէսպէլլի. (շաղկապ) ։ ապա ուրեմն. ապա-
–Պէսպէլլի՛ չես ուզեր երթալ ։ ապա ուրեմն չկամիս գնալ ։

Պէստէհօն. հանէնտէ ։ երաժիշտ. երգեցիկ. նուագածու. նուագերգու. նուագերգակ. նուագերգ. նուագիչ. եղանակիչ. երգեցող. սաղմոսերգու. սաղմոսերգիչ. սաղմոսերգող. սաղմոսանուագ ։
–Պէստէհօնի միւթալիգ ։ երաժշտական. դու-սանական ։
–Պէստէհօնութի. հանէնտէլիք ։ երաժշտութի. երաժշտականութիւն. նուագածութիւն. նուագերգութիւն ։ [պաժամ ։

Պէվախտ ատեն. (էֆր անուն) ։ տարաժամ. ա-
–Պէվախտ ատեն. (էֆր մաղքայ) ։ տարաժամու. 'ի տարաժամու. ապաժամ ։
–Պէվախտ ատեն եկող ։ ապաժամեան ։
–Պէվախտ ըլլալ ։ տարաժամիլ ։
–Պէվախտ մահ. մահտարաժամ. տարաժամ վախճան ։

Պէտ. Ըէծաբ ։ դարման. խնամ. հոգ. տած. տածումն. յանձանձումն. յանձանձանք. մշակութիւն ։ տես և Հոգ. խոյն ։
–Պէտ ըրած ։ դարմանաւոր. դարմանեալ. տա-ծեալ. յանձանձեալ. խնամեալ ։
–Պէտ չըրած ։ անդարման. անտած ։
–Պէտ ընել ։ դարմանել. տածել. յանձանձել. մշակել. մշակագործել. պէտ առնել. դար-ման տանել. դարման ածել ։ տես և Հոգալ. և Հոգ տանիլ ։
–Պէտ չընել ։ տես Հոգ չտանիլ ։
–Պէտ ընել սիրով ։ տես Սիրով պէտ ընել ։
–Պէտ ընելով ։ դարմանելով. խնամողորէն. պաշտպանողորէն ։
–Պէտ ընող ։ դարմանող. դարմանիչ. տածիչ. յանձանձիչ ։ տես և Հոգ տանող ։
–Պէտ չընող ։ տես Հոգ չտանող ։

Պէտէլ ։ տես Փոխարէն ։
Պէտէն ։ տես Անձ. ճէօտէ ։
–Պէտէն՝ փողքի, եամ բէրքի, և այլն ։ պատուար. պատնէշ. նախապարիսպ. հողակոյտ. հո-ղաբլուր ։ տես և Մէթերիզ ։

Պէտք. շաղըմ. կէրէք ։ պիտոյ. հարկ. հարկա-ւոր. կարեւոր ։
–Պէտք եղած բան ։ պէտք. պիտոյք. կարիք ։
Ինծի պէտք եղած բաները դուն գիտես տէր ։ Դու գիտես տէր զկարիս իմ ։
–Պէտք եղածին չափ կեցիր հոն ։ որչափ պէտ ժամանակս յամիջիր անդ ։
–Պէտք եղող ։ տես Պիտանի ։
–Պէտք է. շաղըմ փըր. պիտոյ է. հարկ է. հար-կաւոր է. կարեւոր է. պարտ է. պատշաճ է. 'ի դէպ է. 'ի ճահ է ։
–Պէտք չէ ։ ոչ է պիտոյ. չենի ինչ պէտք. չէ ինչ պիտոյ. ոչ է պարտ ։
Պէտք չէ ան բանին վրայ զարմանալ ։ ոչինչ է ընդ այն զարմանալ ։
Ի՞նչ պէտք էր ընել եգիրս որ ես չըրի ։ զի՞նչ ինչ առնել էր այգւոյ իմում, և ես ոչ արարի ։
–Պէտք ըլլալը ։ պիտոյք. պիտանութիւն. պէ-տանաւորութիւն ։

Պէրէքէթ ։ օրհնութիւն. արդասաւորութի. բեղնաւորութիւն. շահեկանութիւն. արդա-սիք. բերքումն. բարամութիւն ։
Պէրէքէթլի ։ օրհնեալ. արդասաւ. արդասա-ւոր. բեղնաւոր. արդիւնաւոր. բարդաւաճ. բեղուն. շահեկան. շահընծայ ։ տես և Պա-ղաբեր ։
–խիստ Պէրէքէթլի ։ բազմաբեղուն. բազմա-բեր. քաջաբեր. բերրի. յոգնաբեղուն ։
–Պէրէքէթլի ընել ։ օրհնել. արդիւնացուցա-նել. արդասաւորել. բեղնաւորել ։
–Պէրէքէթլի պտուղ ։ տոհմականք. արդասիք. արդիւնք ։
–Պէրէքէթսիզ ։ անարդասաւոր. անբեղնա-ւոր. անբեղուն. անբեր. ամուլ. անպտղաբեր ։

Պէրի. 'ի վէր ։ տես Ի վեր ։
Պէրղամայ. փաղաք է ։ Պերգամոն ։
Պէրպատ ։ տես Խարապ ։
–Պէրպատ ըլլալ ։ տես Խարապ ըլլալ ։
Պէքեար ։ տես Ազապ ։
Պէքէնաշ թուզու ։ աղուճակ ։
Պէքճի ։ տես Պահապան ։ [տիր ։
Պէքմէզ. էֆած և Բանծըրընդունած շրպ է ։ ռուպ.
Պէքռի ։ տես Գինեմոլ ։
Պէքսիմէտ ։ պաքսիմատ ։

Պէօլիւկ ։ բոյլ. հոյլ. գունդ. խումբ. վաշտ. վաշտական. կաճառ. գումար. գումարտակ. ջոկ. ջոկեր. փաղանգ. լէգէոն. լեգէոն. գա. կարաւան. սպայ ։ տես և Ճողով ։
–Պէօլիւկ կապել ։ զօրաժողով լինել. խումբ առնել. խումբ կազմել ։
–Պէօլիւկ պաշը. } գնդապետ. լէգէոնապետ.
–Պէօլիւկ աղասը. } գաւառապետ. պարագլուխ. տես և Զօրապետ ։
–Պէօլիւկ պաշը ըլլալ ։ գնդապետել. գաւառա-պետել ։ [սապետութիւն ։
–Պէօլիւկպաշըութիւն ։ գնդապետութի. գա-
–Պէօլիւկ պէօլիւկ ։ խումբ առ խումբ. գունդ առ գունդ. դասադաս. բազմադաս. վաշտս

վաշտա. դասս դասս. ջոկ ջոկ. երամ երամ:
—Պէօլիւկ պէօլիւկ ընել տալերը: գունդս գունդս բաժանել. զօրահատոյց առնել. զօրահատոյց լինել:
Պէօլիւկտաշ: խմբակից. գնդակից: տես և Ժողովու ընկեր:
—Պէօլիւկտաշ ըլլալ: գնդակից լինել. խմբակից լինել. գնդակցիլ. խմբակցիլ:
Պէօլմէ. հա-ճէլէ: խտրոց. կըճիմն. անջրպետ. միջնորմ: [անջատ:
—Պէօլմէ չունող: անանջրպետ. անխտրոց. ան-
Պէօլմիշ եղած: անջրպետեալ. խտրոցեալ. ընդմիջեալ:
—Պէօլմիշ ընել: անջրպետել. խտրոցել. ընդմիջել. խրամատել. անջատել. որոշել. տես և Զատել. այըրմագ:
Պէօճէկ: տես Ճիճի:
Պէօյիւրթլէն թիքէնի, կամ աղաճը: մորենի:
Պէօյիւն: տես Ասօր:
—Պէօյիւնքիւ: տես Ասօրեան: [մունկը:
Պէօյրէկ կամ Պէօվրէկ: երիկամն. երիկա-
Պէօյրիւճէ: դկուղ:
Պէօն: տես Միամիտ:
Պէօրէկ. ֆորոմ շինած խմորեղէն, զոր էտմ ն'է-ֆէն: պղակինդի. պղակուտր, պղակուննոր. ծալ. քաքար. կարկանդակ. ծալ'ի ծալ:
—Պէօրէկճի: ծալարար:
Պէօջիւր, կամ Պիւջըր. ֆաղֆի անուն: Կոնոպէ:
Պժգալ. խըրէնմէք. ընտոքինմէք: տես Գանիլ:
Պժգացնել: տես Գանեցնել:
Պեղ: տես Հերուն:
Պըթիչլեւ: կից. յար. յեց. հուպ. մած. միայար. յարակից: տես և Կցցած. և Կպած:
Պըղէլեա: մաշ. ոլոռն:
Պըթիշմիշ ըլլալ, ընել: տես Կցցել, Կցցել:
Պըթլիղ. ֆաղաֆ է: Բաղեշ:
Պըլէ: տես Հեա:
—Պըլէ: տես Ալ. փայ:
Պըլէզիկ: տես Ապարճան:
—Պըլէզիկ հօրօ: տես Հորոս պըլէզիկ:
Պըլէկ: դաստակ:
Պըլէյի, ֆարը: տես Եսան:
Պըլէ քի. պըլէֆիմ: երանի թէ. իցէ թէ. իցէ զի. իցի'ւ. յանկարծ: [պտղակ:
Պըլլօր, կամ պըլլօռ: տղակի. բիւրեղ. պաղ-
—Պըլլօր բերող: բիւրղաբեր:
—Պըլլօրէ: ապակեայ. ապակեղէն. բիւրղեայ:
—Պըլլօռի պէս: սառնատես. սառնատեսակ. սառնորակ. բիւրեղանման:
Պըլմէճէ: տես Հանելուկ:
Պըլպիտօրաէ. ֆաղֆի անուն: Բելփեգորը:
Պըծակ. պծակ. ուըջլէղա. ու սալըը. էչէկ սալըը: պըծակ. ձիասատաց. իշամեղու. բոլըրինջ. գոաէս. բոռեղ. բոռ. խայծկեր մեղու:
—Պըծակը զարկած, կամ խայթած: պըծահարկար:
Պըյան, կամ շիրին պըյան.
—Պըյան քէօքիւ. } անուշ ֆէօֆ է: մատրուխ. մատուտակ:

Պին: տես Հազար:
—Պին պաշը: տես Հազարապետ:
Պինիշ: տես Հեծնելը: [նոց:
—Պինիշ. զոր ձիանին հաաննէն: վերարկու. կըրկ-
Պինչ: տես Քիթ:
Պինտ. ֆէֆ: տես Ամուր, և Խիստ. ճախէայ:
—Պինտ առաջ. պինֆ աոաջն. առաջ առաջ. էւֆ-էլէէ. իֆտիֆայ. էվվէլայ: նախ և յառաջ. նախ առաջին. նախ իսկ. նախկին. յառաջ քան զամենայն. յառաջագոյն քան զամենայն. 'ի սկզբան անդ. յառաջագոյն. յառաջնմէ. 'ի սկզբանէ:
—Պինտ բռնել: տես Ամուր բռնել:
—Պինտ գլուխ: տես Կամակոր:
—Պինտ ըլլալ: տես Ամրնալ:
—Պինտ կապած: ուժգնապիրկ:
—Պինտ կապել: պրկել. պնդել. զօպել. կաշկանդել:
—Պինտ կենալ. կամ պինտ կանգնիլ: տես Ամուր կենալ: [կոր:
—Պինտ մարդ: տես Աղահ. բռնող. և Կամա-
—Պինտ յետքը, խիսպ յէփլը: ապա ուրեմն. հուսկ ապա. հուսկ յետոյ. յետոյ ուրեմն. ուր ուրեմն:
—Պինտ յետքինը. կամ պինտ վարինը: հուսկ յետինն. հուսկ վերջինն. յետին կամ տրուպ քան զամենեսին:
—Պինտ վարինը: ստորնագոյն. խոնարհագոյն: տես և պինտ Ցետինը:
Պինտնալ: տես Ամրնալ:
Պինտցնել: տես Ամրցնել:
Պիչիմ: տես Ձև:
—Պիչիմսիզ. տես Ձև չունող:
—Պիչմիշ ընել: տես Ձևել:
Պիպէռ: պղպեղ:
—Պիպէռ երկան. պաճ պիպէր: դարապղպեղ:
—Մանր պիպէռ: պառապրիկ:
Պիպէռինէ. անուշ խոտ է: խնկուռնի:
Պիտևան. պիրպաջան. պէրֆ էրըլ. էսրար. ֆիֆիլըը: պիտանի. պիտանացու. պիտանաւոր: պիտանական:
—Պիտևան չեղող: տես Անպէտ:
—Պիտևան ըլլալ. եարէ գալ: պիտանի լինել. պիտոյ լինել. պիտանանալ. պիտոյանալ:
—Պիտևան չըլլալ: տես Անպէտ ըլլալ:
—Պիտևան կերպով: պիտանաբար:
Պիտևանութիւն: պիտանութիւն. պիտանաւորութիւն:
Պիտէ. փախան հայ: շօթ:
Պիտի. 'ի գրաբառն չափ անգամ առոր փէշը կը դըրոփ սալամն բայ, կամ բառը՝ Հանդերձեալ է, կամ հասանէ. առաջի կայ:
Պիտի ծնանի: ծնանելոց է, կամ հանդերձեալ է ծնանիլ:
Պիտի մեռնի: մեռանելոց է, կամ հանդերձեալ է մեռանիլ:
Պիտի օր մը գայ, որ պիւթիւն աշխարքս կրակով պէտրպատ ըլլայ: եկեսցէ օր, յորում աշխարհ ամենայն հրայրեաց լուծցին:

Նորէն մարգարէանաս պիտի՝ հասանէ քեզ գարձեալ մարգարէանալ։
Կզզի մը պիտոր ինկնինք։ 'ի կղզի ինչ հասանէ մեզ անկանել։
Թէ և արքայութիւն երթամ, ու չիպիտի տեսնամ զինքը, դժոխքէն գէշ կը սեպեմ։ Թէ և յարքայութիւնն մտանիցեմ, և զնա ոչ հասանէ տեսանել, քան զգեհենն չար համարէի։
Ինչ որ պիտի ըսենք։ զոր ասել կայ մեզ առաջի։
Ողջերն ալ մեռնօղներն ալ դատէ պիտի։ 'ի պատրաստի ունի դատել զկենդանիս և զմեռեալս։
Պիտի. լազըմ տըր. իհթիյաճ տըր։ պիտի. պիտոյ է. պարտի։ տես և Պէտք է։
—չՊիտի։ տես Պէտք չէ։
Պիր։ տես Մէկ պիր։ [ւոր։
Պիրապիր։ ազգու. ազդոյ. ազդական. կարե_
Պիր Թամամ։ տես Լման, և Լըման։
Պիրինճի։ տես Մէկերորդ։ [նուկ։
Պիւլպիւլ. դուշ է։ սոխակ. ծիծառն. ծիծառ_
Պիւյիւ։ տես Կախարդութիւն։
—Պիւյիւլէմիշ ընել։ տես Կախարդել։
—Պիւյիւճիւ։ տես Կախարդ։
Պիւսպիւթիւն։ տես Բոլոր։
Պիւրիւնճիւկ։ տես Շար։
Պլէճ. ճամուշ փանար։ որթ գոմշոյ։
Պլըշկած, կամ պլըշտկած. պուրուշըք. պուրուշմըշ։ Թաթաւեալ. շաղախեալ. շաղեալ. մածեալ. զանգեալ։
—չՊլըշկած։ անԹաթաւ. անշաղախ։
Պլըշկել, կամ պլըշտկել։ Թաթաւել. շաղախել. վարակել. շաղել. զանգել. աղծել. պիղծ առնել։ տես և Թաթխել։
Պլըշկիլ, կամ պլըշտկիլ։ Թաթաւիլ. Թաթաւիլ. շաղախիլ. մածանիլ. շաղիլ. չփիլ։ տես և Պլըշկել։
—Պլըշկիլ (ժանտախտով)։ շաղախիլ. վարակիլ. վանդիլ։ —Ժանտախտէն պլըշկած։ ժանտախտիւ վանդեալ։
—Պլըշկիլ (հիւընդութիւ)։ փոխիլ։ անցանել. ածանցիլ. ախտափոխութիւն։
—Պլըշկօղ հիւընդութիւն։ ածանցական։
Պլըշտկել։ տես Պլըշկել։
Պլըշտկիլ։ տես Պլըշկիլ։
Պլըշտուք. պուլաշըք. պուլաշըքլըք. պուլաշըքլըք։ Թաթաւումն. շաղախումն. շաղումն. մածուած. վարակումն։
Պլլած. սարըլմըշ. փոլանմըշ։ պատատեալ. փաթաթեալ. փաթուԹեալ. պատեալ։
Պլլել. սարմաք։ պատատել. փաթաթել. փաթուԹել. պարուրել. պարուատել. պարպատել. պատանդել։ [ւանդել։
Պլլելով կապել, կամ կապելով պլլել։ պարա_
Պլլուիլ։ պատատիլ. պարուրիլ. պարուատիլ. պատիլ. փաթուԹիլ. շաղապատիլ։
—Պլլուիլ մէկի մը. եաքըշըք տուրքը տուրուպ. նա այսի. փօլանմաք։ փարիլ. զեղանիլ։
Ո՞ւր էր որ Պետրոսի ու Պօղոսի պլլուէի։ ո՞ տայր ինձ զմարմնովն Պօղոսի և Պետրոսի զեղանիլ։
—Պլլուիլ մէկզմէկու. պիրպիրինէ կէչ գէլմէք. պիրպիրինէ սարըլմաք։ —Մէկզմէկու պլլուած։ գիրկ ընդ խառնն. գրկապատ ընդ խառն. շաղապատեալ։
Բարի գործքերու կը պլլուի։ գործոց առաքինութեան շաղապատի։
Երբոր իրարու կը պլլուին։ յորժամ գիրկ ընդ գիրկ խառնիցին։
Աշխրքիս բաներուն կը պլլուին։ զասաէն ի_ րաց վակծոյծ լինին։
Օղէկ մը կը պլլուէր իրեն։ շաղէր պատէր զնովաւ։ տես և գրկուիլ։
—Պլլուիլ զանդալ ըլլալով, կամ վետաալով. եօրկէս օյէ։ Ճապատիլ։
Պլղուըր. պուլկուր։ ձաւար։
Պլղըրել. եէշիլ չմնուտ էյմէք։ աղճատել. աղաւաղել. խանգարել։
Պլոկել. գապուգ հանէլ. եօլմէգ։ մորթել. զերծուլ կամ կորզել զմաշկ։ տես և Կեղվել։
Պլորել։ ոլորել. պրկել. գալարել։
Պլորած միզով բաժկամանն։ կնձափող։
Պլուզ. գարպուզ ալըմ. չափալ ալըմ։ խառնամէն։
Պլպլալ՝ ալէվ։ փայլիլ. շողշողիլ. փողփողիլ. փողփողիլ։
Պլպլալ ճրագը. եանըշա գէդմէս էօլօսը ձէզդի ձօյնը կը մնայ։ առկայծիլ։
Պլպըճին։ տես Լոր, և գհետևեալն։
Պխըմ. պիւմիշ եղած. պալըմ։ յղփացեալ. կշտապինդ հացալից։
—Պխըմ. պիւրեօն. պալըմլըք։ յղփութիւն. յագեցութիւն. յագեցումն. յագուրդ. յագ։
—Պխմիշ ըլլալ։ յղփանալ. յափրանալ. յագենալ. յագիլ. կշտապինդ լինել։
—Պխմիշ ըլլալ. ծողով ըտալէօլ, կօմ ոտքին դալով։ յղփանալ. լիանալ. ճոխանալ։
Պխտի։ տես Բխտի։
Պխտրմիշ ընել։ յղփացուցանել. յափրացուցանել. յագեցուցանել։
Պղատոնի աշկերտը։ պղատոնեան։
—Պղատոնինը. էֆլաթունի։ պղատոնեան. պղատոնական։
Պղինձ. պախըր։ պղինձ. արոյր։
—Պղինձ, կամ գեղին պղինձ. թունճ։ տես Դեղին պղինձ։
—Պղինձ բանօղ։ պղնձագործ։
—Պղինձ դառնալ։ պղնձանալ։
—Պղնձէ։ } պղնձի. պղնձեայ. արուրի. պղ-
—Պղնձեղէն։ } ղնձեղէն։ տես և Պղնձէ շինած։
Պղնձէ դաներովը հանգերձ։ հանդերձ պղ- րամբքն պղնձակերտիւք։
—Պղնձէ աղիք. տէմիր էնթըլի. թաշ էնթըլի։ աղիք պղնձի. աղիք երկաթի. անդութ. անողորմ. անագորոյն։
—Պղնձէ ամաններ։ պղնձիք։
—Պղնձէ շինած։ պղնձագործ. պղնձակերտ. պղ-

դընձաձոյլ. պղնձանիւթ: տես և Պղնձեղէն:
-Պղնձէ սուրկիւ, կամ պղնձէ սուրկիւ ունօղ: պղնձանիգ:
-Պղնձէ տախտըրկով պատած: տախտակեալ պղնձով. պղնձապատ:
-Պղնձի գունով: պղնձագոյն:
-Պղնձի ձայն ունեցօղ: պղնձաձայն:
-Պղնձի մաւէն: պղնձահանք. պղնձահոտք. բովք պղնձոյ:
-Պղնձով լեցուն: պղնձալից:
-Պղնձով խառնուած: պղնձախառն. պղնձալից:
-Պղնձով կապած: պղնձակապ: [ծոյ:
-Պղնձով կռած: պղնձակուռ. պղնձակռա-
-Պղնձով ու կաւով շինած: պղնձախեցի:
Պղուտոն՝ դժոխքի չաստուածը: Սանդարապետ. Սանդարամետ. Անդնդեհպետ. Ոյգ. Ցոյգ:
-Պղպեղ: տես Պիպէռ:
Պղտոր. պուլանըգ: պղտոր. ժխոր:
-Պղտոր խմելիք, կամ պղտոր բան խմելը: պղտորարբութիւն: [նել:
Պղտորել: պղտորել. ժխորել. պղտորեցուցա-
Պղտորիլ: պղտորիլ. ժխորիլ:
Պղտորութիւն: պղտորութիւն. ժխոր:
Պղտորօղ: պղտորող. պղտորիչ. պղտորեցուցիչ. ժխորիչ:
Պճեղ. հայվանըն ըրնաղը. ճիֆթլի օլանըն, ոյնու, էօքիզ. եւ այլն: կճղակ:
-Պճեղ կապել՝ ոտքը. չաթալ թըռնաքլը օլմաք: կճղակնանալ. կճղանալ:
Պճեղաւոր՝ ոտք. ճիֆթ ըրնաղը օլան, ճիւլեա էօքիւզ. չաթալ թըռնաքլը: կճղակաւոր. կճղակաբաշխ. կճղակահերձ. թաթահերձ:
Պճքել. գառանճըլամաք: յուզել. քննել. հետազօտել. մանրախոյզ առնել. յոյզ և քնին առնել:
Պճպճալ. փըրփալ. գայնամաք: պղպջալ. պըղպըջակել. եռալ: [պղպջակել:
Պճպճալու առեն դուրս ցաթկել: 'ի բաց Աղբիւրը պճպճալով: աղբիւր պղպջակեալ, եռացական:
Պճպճացնել: եռացուցանել:
-Պճպճացընօղ: պղպջակիչ. եռացուցիչ:
-Պճպճացօղ. փըրփըրայօղ. գայնայան. գայնար: յեռանդեան. եռանդուն:
Պճպճոց: պղպջիւն. եռանդն. եռացումն:
Պնակ. չանախ. թապախ: պնակ. խեցեղէն:
Պնակի ձևով, կամ պնակի պէս: պնակաձև:
Պնակիտ, կամ պնակիթ. էսկի զամանտա թախթասը: պնակիտ. տախտակ:
Պնդան. փնտի: տես Խծկուք:
Պնչատ. պուռունսուզ: պնչատ. ունչատ. անունչ:
Պնտանալ: տես Ամրնալ:
Գետինը շատ կոխուելէն պնտացած: երկիր 'ի բազմակոխութենէ պնդեալ:
Գետինը չհերկուելէն պնդանալ: արօսանալ. կորդանալ. խոպանանալ:

Պնտացնել: } տես ամրցնել:
Պնտել: }
Պշել. պագլը. պագլը. էրէմ 'ի վէր հէրէմ ըլլը. խօյաղըլըր ըլլանըլընայը: յառիլ. պշնուլ. պշուցեալ հայիլ. ակնկառոյց լինել. զակն կառուցանել. գէտակն ունել. նկատել. ուշ եդեալ նայել:
-Պշելը: պշումն. յառումն:
-Պշեցնել. հէրէան էնթիրմէք. էօզ փէքիրմէք: պշուցանել:
Պշկալ: տես Գանիլ:
Պշնօղ: ակնկառոյց:
Պող: } տես Կօտօշ:
Պողտ: }
Պողատահարել. եօտօղով վուրմէք: խեթկել:
Պոլոճիկ. պէօպրէկ: երիկամն. երիկամունք:
Պոլոճիկ. պէօյրլիւճէ: տես Լովիաս:
Պոմպոս. ըանմաքը նօշ. ըօպոր մօրդ. հօպպայ. սափսուր: ծանծաղամիտ. թանձրամիտ: տես և Ախմախ: [րամտութիւն:
Պոմպոսութիւն: ծանծաղամտութիւն. թանձ-
Պոչ. գույրուգ: ագի. տտուն:
-Պոչ ունօղ: ագեոր. տտնաւոր:
-Պոչով աստղը: աստղ վարսաւոր. գիսաւոր. վարսամ:
Պոչատ. գույրուգ կըսըգ: ագատ:
Պոռալ: տես Պօռալ:
Պոռնիկ, էշին մօրդը. զինաքեար. գահպելըան. զամփարայ: պոռնիկ. բոզարած. բոզաբոյծ. բոզակից. բոզահոմանի. սիրելի. հոմանի. շնացող:
-Պոռնիկ, ինին մօրդ. գահպէ. օրոսպու. փօյինըն: բոզ. վարար. պոռնիկ. շնացեալ:
-խիստ Պոռնիկ. պօռնիգինիրսա գըլըխ: ամենապոռնիկ. բազմասիրելի. բազմահոմանի:
Պոռնիկը խաբօղ, կամ պոռնիկէն խաբուած: պոռնկապատիր:
-Պոռնիկը սպանօղ: բոզասպան:
-Պոռնկի զաւակ: պոռնկորդի. բոզորդի:
-Պոռնկի նման: } պոռնկանման. պոռնկակերպ.
-Պոռնկի պէս: } պոռնկապէս. պոռնկաբար. պոռնկօրէն: [կան:
-Պոռնկի վերաբերեալ: պոռնկական. յոռնա-
-Պոռնիկներ: բոզեան:
-Պոռնիկներու գլուխ: բոզապետ:
Պոռնկեցնել: պոռնկեցուցանել:
Պոռնկիլ: պոռնկիլ. պոռնկանալ. բոզանալ. յոռնուլ:
Պոռնկոց: տես Բոզանոց:
Պոռնկութիւն: պոռնկութիւն. բոզութիւն:
-Պոռնկութիւն սիրօղ: պոռնկասէր. բոզասէր:
-Պոռնկութեան եռանդ ընկնիլ: } վարարիլ: տես
-Պոռնկութեան տալ զինքը: } և Բոզանալ ըլլալ: [վարձանք:
Պոռնկութեան վարձք: կապէնք. շանսխուր.
Պոռոտ. պօսպուղ խօսօղ. էտյիւտանճը: պոռոտ. պոռոտախօս. պոռոտող:
Պոռչալ տես Պօռալ:
Պորպ. փաղաքի անուն: Պորպէս. Ջիւնկերտ:

Պորտ. կէօպէկ պորտ։
—Պորտ ազգականութեան. ճէփփ։ ազգ. ծնունդ. դար. աստիճան։
—Պորտ. գէպ 'ի վեր։ ըստ առ 'ի վեր կուսէ։ — գէպ 'ի վար։ ըստ 'ի խոնարհ կուսէ. 'ի խոնարհ կողմն։ — կողմնակի։ ըստ առ 'ի կողմն կուսէ կամ ըստ առ 'ի կողմն կոյս։
Յովսէփ Նահապետը տեսաւ իր որդւոյն որդիքը ինչվան երեք պորտ։ Յովսէփ ետես զորդիս Եփրեմի մինչև յերրորդ ազգ։
Վեց պորտ անկեց վար։ վեց ծննդովք 'ի խոնարհ իջեալ 'ի նմանէ։
Կ'ողորմի մարդկանց մինչև հազար պորտ։ առնէ ողորմութիւն մինչև 'ի հազար դարս։
—Պորտ. էն օրթան։ մէջ. միջակէտ. կենդրոն։
Պուգալէմ. փէտրէնտէէնի ոլա լէնկտանի մի է։ գետնանուռիծ։
Պուզ։ տես Սառ։
Պուզաղը. հորթ. փանաճըք։ որթ
Պուզլու։ տես Սառոտ։
Պուզլուխ։ սառնարան։
Պուլանըխ։ տես Պղտոր։
Պուլաշըխ։ տես Պըրչկած։
Պուլղար. ազգի անուն է։ Բուլղար։
Պուլուշմիշ ըլլալ. պուլուշմագ. գավուշմագ։ յանդիման լինել. երևիլ երեսօք. մատնիլ առ ոք. երթալ 'ի տես. յայտ ելանել. այց առնել։
Պուլուշտուրմիշ ընել. պուլուշտուրմագ. գավուշտուրմագ։ յանդիման առնել. երևեցուցանել. մուծանել առ ոք։
Պուլուտ, կամ պուլութ։ տես Ամպ։
Պուհուր։ տես Խունկ։
—Պուհուր մէրիէմ։ զուկ. չոր զուկի. չամչախունկ։
—Պուհուր գալէմի։ } խունկեղէգն. եղէգնախունկ։
—Պուհուր գամըշը։ }
—Պուհուրճի։ տես Խունկ չինող։
—Պուհուրտան։ տես Բուրվառ։
Պուղայ. ըլքաթած էկ։ ցուլ։
—Պուղայ պաշըլը։ ցլագլուխ։
Պուզատայ, կամ Պօզատայ։ մոխրաջուր։
Պուղու։ տես Շոգի։
Պուղտայ. ցորէն։ ցորեան։
Պուղտայ պաշը, կամ սալքըմը. պաշագ. սխալտըրըճ։ հասկ։ [ափոցի։
Պուղտան. ազգի անուն է։ Մոլդաւիկ. մոլդաւ-
Պուղտան, կամ պուղտան վիլայէթի, կամ պօղտան մէմլէքէթի։ Մոլդաւիա։
Պուճախ։ տես Քունջ։
—Պուճախլը։ տես Քունջ ունող։
Պույնուզ։ տես Կոտոշ։
Պույնուզ օթու։ տես Վրացի կոճ։
Պույրուլթու։ հրաման. հրամանագիր։ տես և Հրաման։
Պունճուխ։ տես Հիլուն։
Պուշ։ կարճատես։
Պուշաք։ տես Դանակ։
Պուռղու։ տես Պուրղու։

Պուռմայ։ պատուատակ. թախուր։
Պուռնազ. փիլը կէօրմ։ տես Պնչառ։
—Պուռնազ. փիլը լաֆէն դուրս զըզըն։ կարճունչ։
—Պուռնազ. փիլը մէծ, որ փէնալըզ կէլրէն։ մեծաքիթ. ցռկեղ. կնճթեղ. կռտմկեան. կռտկտուց. երկայնաքիթ. արծռունեն.
Պուռնօթի. պատուած օխու։ քթախոտ։
Պուռռուն։ տես Քիթ։
—Պուռռուն. էրկան ծայը ծովու, ափայի, չէտուռն. և այլն։ պարանոց։
Պուռուռնուզ։ տես Պնչառ։ [տառ։
Պուռսա, կամ պիւռիւսէ. քաղաքի անուն։ Պրուսա-
Պուտ։ տես Կոթ. փափոյ։
—Պուտ պուտ։ տես Կոթ կոթ։
—Պուտ պուտ ալաճայ, ինչպէս է ղափլանը. և այլ նմանք. պէնէկլի։ պիսակ. պիսակացեալ։
—Պուտ պուտ նախշ, կամ պուտ պուտ չինուած բան. ինչպէս քէօթլէրդէն։ կիտուած։
—Պուտ պուտ նախշած, կամ բանած։ կիտուածով։
—Պուտ. պաճախի վէրի գրին, որ թէփէլըը թօ է, թէ մարդոյ, և թէ անասնոյ։ ազդր. զիստ։
—Պուտ. պաճախի նէրքէնի գրին։ զիստ։
Պուտախ։ ոստ. վարսակ։ տես և Ոստ։
Փայտ լեցուն պուտախներով։ վարսակաւոր. ոստովք վարսակեալ։
—Պուտախլը։ տես Ոստոտ։
—Պուտախսըզ։ տես Ոստ չունող։
Պուտայիճի։ տես Հատող։
Պուտամիշ ընել։ տես Հատել։
—Պուտամիշ ընելու աչքը։ տես Հատոց։
Պուրղու, կամ պուռղու. պարանէ։ շաղափ. գչիր. գայլիկոն։
—Պուրղույով ծակել։ շաղափել։
Պուրճ, կամ պուռճ։ բուրգն. մահարձան. մարտկոց. աշտարակ. յուռան. յօրան։
Պուրուշլթուրուճի (համ)։ տես Մածնուկ։
Պըչըր։ տես Ձևիչ։
Պըզըլ։ տես Կկզիլ։
Պըլլուկ։ } պտուկ (բուսոց). կոկոն։
Պըտուկ։ }
Պրանտէպուրկ. քաղաքի անուն։ Բրանդենպուրգ։
Պռէ։ ով դու. ով. ոհ։
Պռի։ ըմբոստ. ստահակ. ողնջաժնեայ. խստապարանոց. խեռ. դժուարամերձ։ տես և Ապստամբ։
Պռի ըլլալ։ ըմբոստանալ. ըմպահակել. ստահակել. խեռել. ըմպահնկել։ ա. և Ապստամբել։
Պռիութիւն։ ըմբոստութիւն. ըմպահկութիւն. խեռութիւն. ստահակութիւն։ տես և Ապստամբութիւն։
Պռկունք. փարփատ։ շուրթն. շրթունք. պռունկ. ցռուկ. դունչ։
—Պռկունք. ըղնած բաններուն գէնար. ըէնրէ. էնրաֆ։ շրթունք. ծնօտք. եզերք։ տես և Եզր։
—Պռկունքը դարձած։ կռաշուրթն։
—Պռկունքը ծուռ։ թիւրաշուրթն։
—Պռկունքը կտրած։ շրթնատ։

–Պռկունքները սըխմած : պնդեալ շրթունս :
Պռճուկ, կամ պըռճուք. գօռըլըք : խառնախորթ :
–խիստ Պռճուկ : բազմախառնուած :
Պռճքել. գօռըլըդըմաք : խառնակել. խառնափնդորել. խռկել. խռուել :
Պռուշի երկիր : Պրուսիա :
Պռշոմ. ժէռնէ : խողովակ. ջրմուղ : [մէջ :
Պռօսխումմէ. Իհեիրոմ Խուրճէ օլուրմ : պրօսխու_
Պսակ. սրոշայր և կին կը միանան. նիքեահ : պսակ. խորհուրդ ամուսնութեան. ամուսնութիւն :
–Պսակ. թէօփէյի. խըլըֆճան : պսակ. ապարօշ. խոյր. վարսակալ :
–Պսակ անուն ունեցող : պսականուն :
–Պսակ առնող. թէօփէ, կամ խըլըֆճան ալան : պըսակառ. պսակառու. պսակակիր. պսակազգեաց :
–Պսակ բռնող : պսակակալ :
–Պսակ դնել, կամ կապել : պսակ դնել. պսակադիր առնել. պսակաւորել. պսակել. արտախուրել :
–Պսակ դնող : պսակադիր. պսակարկու. պսակակապ. պսակիչ :
–Պսակ ընդունել : պսակիլ. պսակաւորիլ :
–Պսակը ընդունելը, կամ պսակուիլը : պսակաւորութիւն. պսակումն : — Նոյն պսակը ընդունող : պսակակից :
–Պսակ ժողվող : պսակահամբար :
–Պսակ կապող իր գլուխը : տես Պսակաւոր :
–Պսակ կապող ուրիշի գլուխը : տես Պսակ դնող :
–Պսակ հիւսող : պսակահիւս :
–Պսակ չինող : պսակայարմար. պսակարար. խոյրարար :
–Պսակ սիրող : պսակասէր :
–Պսակ տուող : պսակապարգև. պսակատու :
–Պսակի թել, զոր հարսին ու փեսային գլուխը կը պլլեն : Նարօտ :
–Պսակի համար առնուած ողորմութիւն : պսակդրամ :
–Պսակի ձևով : պսակաձև. պսակատեսակ :
–Պսակի վրայ դնելու գլխու զարդ : պսակակալ :
–Պսակով զարդարած : պսակազարդ. պսակապաճոյճ : [պսակազարդել :
–Պսակով զարդարել : պսակազարդ առնել.
Պսակաւոր. պսակ առնող : պսակաւոր. պսակակիր. պսակակապ. պսակազգեաց. պսակազգեստ :
Պսակել : տես Պսակ դնել :
Պսպղալ. պըսպըսալ : տես Փայլփլալ :
Պսպղուն : տես Փայլուն :
Պտըտած. փէօմիւշ. փըլաշըմը : պտուտեալ. օլորեալ :
Պտըտիլ. փէօմնմէք. փըլաշմաք. փըլանմաք : պտուտիլ. պտուտկիլ. պտուտանալ. շրջիլ. շրջանակիլ. շրջագայիլ. շրջաբերիլ. ոլորտանալ. պարայածիլ. պարաբերիլ. պարբերիլ. հոլովիլ. թաւալիլ. ճախրել. պատել. պարել. պտոյտս առնուլ. շրջան առնուլ. ման առնուլ. ճախր առնուլ. շուրջ գալ. հիռ գալ. հուլիկ գալ :
Երբոր անիւը կը պտըտի : յորժամ անիւն շրջանակիցի կամ հոլովիցի :
Որուն բոլորտիքը կը պտըտի Երասխ : զորով պատ առեալ Երասխայ :
Ծովուն համար կըսեն որ ամեն տեղի բոլորտիքը կը պտըտի : զծովէ ասեն պատ առեալ զամենայնիւ : [նալ :
–Պտըտիլ. կէօրէ հալխայի պէս ըլլալ : տես Կլորնալ :
–Պտըտիլ. ժառ գալ աուդին անդին. կէզմէք : զկայրօք գալ. փարիլ. շրջիլ. յածիլ : տես և Ժուռ գալ :
Հարաւային կողմերը պտըտելով : ըստ հարաւային մասանցն պարայածեալք :
Դռնէ 'ի դուռ պտըտելով կը կանչըռտէ : 'ի դուրս 'ի դուրս երերեալ և գագարեալ կառանչէ :
Բոլոր քովի քաղաքները պտըտիլ : պարոյր առնուլ յամենայն մօտաքաղաքս :
Եղէգնոցներու մէջ կը պտըտէր : եղէգնապուրակաց թափ առեալ շրջէր :
Քառասուն տարի անապատը պտըտեցան : շրջան առին յանապատին զքառասուն ամ :
Պիղծ խորհուրդներու մէջ կը պտըտի մեր միտքը : յածեալ կածին միտք մեր 'ի խորհուրդս աղտեղիս :
Ոչխարն բոլորտիքը ելաւ պտըտեցաւ : ելանէր շուրջ անցանել միանգամ զկեցաւ իւրով :
Ան տեղուանքը կը պտըտէր : զայն տեղեօքն փարէր : [փարի :
Մայրը չորս դին կը պտըտի : մայրն շուրջ Ջորին հեծած՝ հոն կը պտըտէր : հեծեալ 'ի ջորւոջ իւրում ճախր առեալ ճեմէր անդ :
–Պտըտիլը : տես Պտուտ. փէօմիւշ :
–Պտըտելով : շուրջանակի. շրջանակաւ. բոլորակի :
–Պտըտելով թռչիլ, կամ թռչտիլ : ճախրել. ճախր առնուլ. թևապարել :
–Պտըտելով թռչտիլը : ճախր. ճախրանք. թևապարութիւն :
–Պտըտելով տարածուող : շրջածաւալ :
–Պտըտելով վազող : ճախրահոս. յորձանապտոյտ. յորձանախաղաց. շրջանապտոյտ :
–Պտըտելով կը վազեն հոն ջրերը : մանուածապատ շրջանօք գնան 'ի նմա ջուրք :
Պտըտցնել : պտուտել. պտուտկել. ոլորել. բոլորել. շրջեցուցանել. շրջաբերել. շրջանակել. շրջշրջել. պարաբերել. պարայածել. հոլովել. թաւալել. թաւալեցուցանել. շըրջել. շուրջ ածել. շուրջ բերել. հիռ շրջանակել :
Աչքերնին կը պտըտցընէր : շրջշրջէր զաչս իւր. մեղմեղէր. գունակ գունակ յեղոյր :
Սատանան պտըտցուց Քրիստոս Երուսաղէմ, ու բարձր լեռը : 'ի շուրջ էած սատանայ զՏէրն յԵրուսաղէմ և 'ի լեառն բարձր :

—Պտըտցնել. հօլխայի դեօ ճէլ: տես Կլորցնել:
—Պտըտցնել. ատդին անդին թօլխօնէլ: տես Ծուածել:
—Պտըտցնել. մէյ դիէն մէյօւ դին դաւրշնել. ինչպէս դգարը հօրու, գէրէղմանի, և այլն: Թաւալեցուցանել. տապալել. Թաւալել: տ. և Գլորել:
—Պտըտցնել. ատդին անդին դգեօրիր, կամ ակի էղած բանը. և այլն: տես Դարձմրձկել:
—Պտըտցնել. դէանը, կամ դխօսքը. և այլն: յեղյեղել. յեղափոխել. շրջշրջել. վեր 'ի վայր շրջել. վեր 'ի վայր յեղանակել:
Պտըտօղ: հոլովական. պարբերական. շրջագայ. շրջագայիկ. շրջագայուն. շրջագնաց. շրջական. շրջօղ:
Անդադար պտըտօղ: շրջկէն. շրջմոլիկ. յարահոլով. մշտահոլով:
Անդադար պտըտօղ աչք: ակն շրջկէն:
Իր վրայ պտըտօղ: շրջադարձ. պարէկ:
—Պտըտօղ գործիք. չարխ. ֆըրըլտագ: շրջանակ. Ճախարակ. Ճղուղ:
—չՊտըտօղ: անշրջական. անշրջան. անշրջանակ. անհոլով:
Պտղաբեր. պթուղ գըրօղ: պտղաբեր. պտղատու. պտղածին. պտղածնօղ. մրգատու. մրգենի. մրգաբեր. պտղաբերիչ. պտղաբար. արդիւնաբեր. արդիւնատու. արդիւնաբար. արդիւնաւոր. արդիւնական. պտղագործ. պտղապարգև:
—խիստ Պտղաբեր: բազմապտուղ. յոգնապտուղ. բազմաբեղ. բազմաբեղուն. քաջաբեր. բազմաբեր. առատաբեր. ամենաբեր. բազմաբեղ. բիւրաբեղուն. յոլովածին. բազմածին. բազմածնունդ. բերրի. քաջաբերրի. արդիւնաշատ. բազմարդիւն. արգասալիր. շահեկան:
—Պտղաբեր՝ գէփին. պօղ պթուղ գըրօղ: արդիւնաբեր. արդիւնատու. արդիւնարար. արդիւնագործ. արդիւնական. արգաւանդ. բերրի:
—Պտղաբեր ըլլալ. տօլու պթուղ պոլ: պտղաւէտիլ. արդիւնաւորել. արգասաւորիլ. բեղնաւորիլ. տոհմականս տալ. պտղիլ:
—Պտղաբեր ըլլալը: արդիւնաւորութիւն. արդիւնաբարութիւն. արգասաւորութի. բեղնաւորութիւն. քաջաբերութի. քաջապտղութիւն:
—Պտղաբեր ընել: պտղաբեր առնել. պտղաւորել. արդիւնացուցանել:
Պտղատու: տես Պտղաբեր:
—Պտղատու ըլլալ: տես Պտուղ տալ:
Պտղաւոր. պթուղ ունօղ: պտղաւոր. արդիւնաւոր. պտղեղ. պտղաւէտ. մրգաւէտ:
Պտղիլ. այնինքն Բանաքին փարածուիլը: ծերիլ. ծրիլ (Թանաքի):
Պտուկ. չէօմլէք. կամ չինած ու ներծած աման: պոյան. պուտուկ. կճիճ. խեցի. խեցեղէն. կաւակերտ:
—Պտուկ մեծ: պուտանարդ:

—Պտկի մուր: տես Մուր պտկի. և այլն:
Պտուղ. էէմիշ. մէյվէ: պտուղ. միրգ. խայր. խայրիք. բերք. արդիւնք. բեղն. բեղուն:
—Պտուղ անուշահոտ: պտղախունկ:
Պտուղ առջինեկ: երախայրիք. առաջնապտուղք. կանխի. կանուխ:
Պտուղ գետնի. ինչպէս ցորեն, գարի, ոսպ, և այլն: պտուղք երկրի. արմտիք. արդիւնք. արօրք. բերք: [մրգապտաւ:
—Պտուղ ծախօղ: պտղավաճառ. մրգավաճառ,
—Պտուղ կտրօղ: պտղահատ:
—Պտուղ հասցնօղ: պտղատածող:
—Պտուղ ունօղ: տես Պտղաւոր:
—Պտուղ չունօղ: տես Անպտուղ:
—Պտուղ պզտի: մրգիկ:
—Պտուղ տալ: տալ պտուղ. բերել պտուղ. պտղատու լինել. պտղաբեր լինել. պտղաբերել. պտղել. արդիւնաւորել. արդիւնանալ. պտղածնել:
—Պտուղ տալը: պտղատուութիւն. պտղաբերութիւն. պտղածնութի. արդիւնաւորութի:
—Պտուղ արուօղ: տես պտղաբեր:
—Պտուղ չտուօղ: տես Անպտուղ:
—Պտուղ փտրուած. կամ ուր որ պտուղներ փտրուած կան: պտղաքանդակ:
—Պտուղ քաղել: պտղաքաղ առնել. պտղաքաղել. մրգաքաղել:
—Պտուղ քաղելը: պտղաքաղութիւն:
—Պտուղ քաղելու փայտ: պտղալուծ:
—Պտուղ քաղօղ: պտղաքաղ:
—Պտուղը Թափած: պտղաթափ. պտղակորոյս. մրգաթափ:
—Պտուղը հասած: պտղահաս. պտղախայծ:
—Պտղի բուրդ. մէյվէ թիւյիւ: աղուամազ պտղոց:
—Պտղի կոթիկ: կանթ:
—Պտղին հասնիլը: պտղահասութիւն. պտղախայծութիւն:
—Պտղներ. էէմիշլէր. մէյվէլէր: պտուղք. արդիւնք. խայրիք. արմտիք:
—Պտղով զարդարուած: պտղազարդ. մրգազարդ. պտղազուարճ:
—Պտղով զարդարուիլ: պտղազարդիլ:
—Պտղով լեցընել: պտղաւէտել. արգասաւորել. արդիւնաւորել. բազմապտուղ առնել. բազմարդիւն առնել. պտղաւէտ առնել:
—Պտղով լեցուած: պտղալի. պտղալից. պտղաւէտ. պտղեղ. լիապտուղ. մրգաւէտ. մրգալից. մրգալի. պտղաձոխ:
—Պտղով լեցուիլ: պտղաւէտիլ. արգասաւորիլ:
—Պտղով լեցուիլը, կամ շատ պտուղ ունիլը: պտղաւէտութիւն. պտղեղութիւն. արդիւնաւորութիւն. արդիւնաւորութիւն. պտղաբերութիւն:
—Պտղու պահապան. պթուղ պէկճի: մրգապահ:
—Պտղու ջուր. պթղէ հանած ճուր: օշարակ մրգաջուր:
Պտղիկ ծծի: տես Ծծի ծայր:
Պտուտ. փէօնխաշ. փէճը. (գօյաճիքը): պտոյտ.

շրջան. պարոյր. պսակ. հոլով. Թաւալ. ոլոր. ման. հիռ. ճախր. շրջանակ. պատուած. մանուած. պարագայք. պարբերութիւն. պարագայութիւն:
Դունայնի պտուտքը: դարձուածք Դանուբայ:
–Պտուտը մեծ: բազմածիր:
–Շատ պտուտներ ունեցող: բազմապատոյտ. յոգնապատոյտ. պատ 'ի պատ. բազմամանուածոյ: [Շրջան:
–Պտուտ աստեղաց կամ լուսաւորաց: տես
–Պտուտ ջրի. [illegible]: պտոյտք ջրոց. շրջանք ջուրց:
–Պտուտ. փօլալըք. ([illegible]): մանուածոյ. պատուածոյ. պարբերական. շրջաբերական:
Թէպէտ շատ պտուտ էր ճամբան, բայց գետինը չխիչխտակ: Թէպէտ և բազմամանուածոյ էր ճանապարհն, սակայն հարթ և հորդ:
–Պտուտ խօսիլ: շրջաբանել:
–Պտուտ խօսօղ: շրջաբան:
–Պտուտ խօսք. փօլալըք սէօզ: շրջաբանութիւն. Թաւալ բանից. մանուածոյ բանք. պատ 'ի պատ զրոյցք:
–Պտուտ սանդուխտ. [illegible]: ելանելի շրջանակաւ:
Պտտիլ. Պտտցնել. և այլն: տես Պտըտիլ. Պտըտցնել. և այլն:
Պրէ: տես Պռէ:
Պրծել. Պրծիլ. և այլն: տես Ազատել. Ազատիլ. և այլն:
Պրպտել: խնդրել. որոնել. քրքրել. կրկտել. 'ի խոյզ անկեալ խնդրել. խիլ արկեալ որոնել:
Պրպտօղ: մանրախոյզ. մանրակրկիտ:
Պօզ. [illegible]: տես Մողոշիկ:
Պօզարախ: տես Մողոշիկ գունով. և Գոյնը Թափած:
Պօզարմիշ ըլլալ: տես Գոյնը Թափիլ:
Պօզիկ: ծորակ:
Պօլոտվա. [illegible] անուն: Կաղու բերդ:
Պօլօնիա. [illegible] անուն: Բոնոնիա:
Պօխճայ: փաթեթ. պատատ:
–Պօխճայ ատայ. [illegible]. [illegible] անուն: Տեներդոս: [րակ:
Պօղազ: պարանոց. ուլն. փող. վիզ. փողե-
–Պօղազ' ներսի կէն: որկոր. կոկորդ. հագագ:
–Պօղազ' [illegible], [illegible], [illegible]. և այլն: տես Նեղուց:
–Պօղազ իչի: Վոսփոր. արջառեանց:
–Պօղազ Թօքլուղունա (աշխատիլ): հաց 'ի բերան վարձու (գործել):
–Պօղազէն ելլօղ. [illegible]: հագագասփիւռ:
–Պօղազէն խօսուածք: խլուրդութիւն:
Ասորիներուն պօղազէն խօսուածքը: զասորւոց կոկորդալիր խլուրդութիւն:
–Պօղազէն խօսօղ: կոկորդախօս. խորախօս. խորաշուրթն. ծանրաձայն. ծանրախօս:
–Պօղազէն կանչել: կոկորդալի կամ կոկորդալիր գոչել: [մեք:
–Պօղազը իլմէկ անցընել: խեղդ արկանել ու-

–Պօղազը բռնըւիլ. [illegible]: կերկերիլ:
–Պօղազի ցաւ: փողացաւ:
–Պօղազին ծառը. [illegible]: դուռն կամ ելք հագագին:
Պօզաչայ: կարկանդակ. քաքար. պլակինդի. պղակուտ:
Պօղատայ կամ պուղատայ: մոխրաջուր:
Պօղում. [illegible]: ծունր. յօդ:
–Պօղում կապել. [illegible]: ծունր կապել:
Եղէգին իրարու մօտ պօղում կապելը: եղեգան ստէպ ստէպ առ միմեամբք զծունր կապել:
–Պօղումլու: ծնրաւոր. ծնգակապ. յօդակապ:
Պուղուրթլախ: կոկորդ:
Պօղուրտախ: տես Խռչակ:
Պօղպատ. [illegible]: պողպատ. պողոպատ. պողովատիկ:
Պօճուղատ: անուորդ:
Պօյ. տես Հասակ:
–Պօյ. [illegible]: տես Ցեղ:
–Պօյ. [illegible], [illegible], [illegible], և այլն: երկայնութիւն. բարձրութիւն:
–Պօյ քաշել: տես Գլուխ քաշել:
–Պօյ քշել: տես Հասակը աճիլ:
Պօյալը: տես Ներկած:
Պօյաճի: տես Ներկարար:
–Պօյաճութիւն: տես Ներկարարութիւն:
–Պօյայ: տես Ներկ:
Պօյէմիա. [illegible], [illegible]: Բոյեմիա:
Պօյունտուրախ: տես Լուծ:
Պօյ պօյ: տես Թիւրլիւ Թիւրլիւ:
Պօյ պօս: գիտակ: տես և Հասակ:
Պօյլու պօսլու: վայելչագիտակ. վայելչակերպ: տես և Հասակը մեծ:
Պօյտաշ: տես Հասակակից:
Պօնա. [illegible]. [illegible] է: Հիպպոն:
Պօնճուխ: տես Հիլուն:
–Պօնճուխ պէօճէյի: Նեպուկ:
Պօշ: տես Պարապ:
–Պօշ բան: տես Փուճ բան:
–Պօշ ելլել: տես Պարապ ելլել:
–Պօշ կեցօղ: տես Պարապ' մարդ:
–Պօշ պէօպրէք, կամ պօշ պօյրէք, կամ պօշ պէօվրէք: մնակուշտ. լերդակողմն:
Պօշաթմայ. [illegible]: արձակուրդ. ապահարզան:
–Պօշաթմիշ եղած կնիկ: արձակեալ. Թողացեալ. հանեալ. Թողեալ. լքեալ:
–Պօշաթմիշ ընել: տես Պարպել:
–Պօշաթմիշ ընել զկնիկը. [illegible]: արձակել. 'ի բաց հանել, 'ի բաց լուծանել, հանել զկին:
Կնիկը պօշաթմիշ ընելը: կնահանութիւն:
–Պօշաթմիշ ընելու Թուղթ. [illegible]: Թուղթ, կամ գիր մեկնելոյ. Թուղթ ապահարզանի. գիր ապահարզանի:

–Պօշաթմիշ ընելու թուղթը տալ։ տալ զար-
ձակմանն։
–Պօշաթմիշ ընօղ գլխիկը։ կնահան. կնաթող։
Պօշամիշ ընել. Պօշամիշ ընելու թուղթ. և այլն։ տես Պօշաթմիշ ընել. Պօշաթմիշ ընելու թուղթ. և այլն։
Պօշանմիշ ըլլալ։ տես Պարպիլ։
Պօշնաք։ տես Ըշկեաւոռն. և Պօսիա։
Պոռալ, պօռալ, պօռըլմաք։ գոչել. աղաղակել. գոռալ. որոտալ. բացագանչել. աղաղակ բառնալ. մեծաձայնել. բարձրաձայնել. աղաղակ հարկանել. աղաղակ գնել. առնել, տալ. կոկորդալից կամ բերանալից գոչել։ տես և Աղաղակ վերցնել։
–Պոռալ՝ առիւծու, և նմանեաց։ գոչել. կոչել. մռնչել։
–Պոռալ՝ եզներու, և նմանեաց։ բառաչել. բառանչել. պոչել. պոռոչել. գոչել։
–Պոռալ՝ խոզու, կամ վայրի խոզու. և այլն։ խանչել։
–Պոռալը։ պոռոչիւն. պոչիւն. գոչիւն. բարբառ. աղաղակ. բացագանչութիւն.
–Պոռալը՝ առիւծու, և նմանեաց։ մռնչիւն. մըռունչ։
–Պոռալը՝ խոզի, կամ վայրի խոզու, և նմանեաց։ խանչ. խանչիւն։
–Պոռալը՝ պախրէից. այծեաց եզան, կովերու և նմանեաց։ բառաչ. բառաչիւն. պոռոչիւն. գոչիւն։
Պոռացող։ բացագանչ։
Պոռայ։ բորակ։
Պոռթկալ. փէշտէն ֆիշքիրմէք. ֆիշքիրմէք։ ցոլկիլ. յարձակիլ։
Պոռնէօ. առմօդրայ. պարղըն. կղզիի անուն է։ Տապրոբանիա։
Պոռու։ տես փող. ղառնայ։
Պոռչալ. Պոռչալը. և այլն։ տես Պոռալ. Պոռալը. և այլն։
Պօսնա. պօշնաք վիլայէթի։ Բոսնիա. բոսսենա։
Պօստան։ պարտէզ. դրախտ. գարաստան։
Պօստանճի։ պարտիզպան. անկագործ. մշակ։
Պօստանճութիւն. պարտիզպանութիւն. այգեկագործութիւն. մշակութիւն։
Պօստր. քաղաքի անուն։ Բոստր։
Պօտուռ. կարճ մարդ։ կարճիկ. կարճահասակ. փոքրահասակ. նկնահասակ. նկնաձև։
Պօտուռում. գէմիի փաջ մաղարայի պէս ընած փէր։ նկուղ։
Պօրանի։ տես Պորանի։

Ջ

Ջալլատ. էղան քիր, որով մարդ կըծէծէն. փալաքա։ արջառաշիել. ջայլոտ. ջալոտ։
Ջահ. մաշալայ։ ջահ. ղամբար. լապտեր։
–Ջահ բռնելը։ ջահնկալութիւն։
–Ջահ բռնօղ, կամ վերցնօղ։ ջահնկալ. ջահակիր. ջահաւոր։
-Ջահ ընել. կամ ջահի պէս վառել։ ջահացուցանել. ջահեցուցանել. ջահաւորել. ջահել։
–Ջահ վառօղ, կամ ջահի պէս վառած։ ջահավառ. ջահապայծառ. ջահաբորբոք. ջահալոյց։
–Ջահերով զարդարած, կամ զարդարօղ։ ջահազարդ. ղամբարաշար. ղամբարանշոյլ. ղամբարափայլ. ղամբարապայծառ. ղամբարաբոց. ղամբարաջահ. ջահալից. ջահադգեաց. ջահազգեստ։
–Ջահերով զարդարել։ ջահազարդել։
–Ջահի նման։ ջահանման. ջահակերպ։
–Ջահի նման վառիլ։ ջահափայլել. ջահանալ. ջահել։
–Ջահի նման վառօղ, կամ շաւղ ունօղ։ ջահանշոյլ. ջահափայլ. ջահապայծառ. ղամպարափայլ. ղամբարանշոյլ։
–Ջահի պէս։ ղամպարապէս։ տես և Ջահի նման։
–Ջահի պէս վառուիլ։ ջահավառիլ. ջահակերպիլ. լուսակերպիլ. ջահաւորիլ. ջահափայլիլ։ տես և Ջահի նման վառիլ։
Ջահան, կամ Ջահոն, կամ ջահուն ։ գէտ է։ Ովքոս, Բակտրոս. Արանեսս։
Ջահկըցի։ ջահկեցի. ջահուկ։
Ջահուկ. գաւառ է։ Ջահուկ։
Ջահա. Ջահա ընել. և այլն։ տես Ջանք. Ջանալ. և այլն։
Ջաղացք. սու փէյիրմէնի։ ջրաղացք։
–Ջաղացք հասարակաց։ աղասաղաց։
–Ջաղացքը աղալու բան։ աղուն. աղօն։
–Ջաղացքը դարձընօղ ջրին վազելու ծակը։ վաք ։
–Ջաղացպան։ ջրաղացպան։
Ջաղացք. էլէանք. փէյիրմէն։ աղօրիք։
–Ջաղացք. ղոր էշէկ եա պէյիրլէր կը դարձընեն։ երկան իշոյ։ [երկան։
–Ջաղացք, ղոր պէկիրլէր կը դարձընեն. էլ փէյիրմէնի։
–Ջաղացք, ղոր հավէ կը դարձընէ. եէլ փէյիրմէնի։ հողմաղացք։
–Ջաղացքի քար.
–Ջաղչի քար.
} փէյիրմէն թաշը։ երկանաքար։

-Ջաղացքի վարի քարը: ներքինն երկանի:
-Ջաղացքի վերի քարը: վերինն երկանի:
-Ջաղացքի քարով գլուխը ճզմել: զգլուխն ջաղջախեաց երկանաքեկ:
Ջաղջեպան, կամ Ջաղջպան. } փէհլիվան: աղորէպան. մըլաղաց. աղօնաւոր:
Ջաղդ. նէձիլէրէ: պատգարակ. գարգիճ:
Ջայլամ: կամ Ջալամ. դէվէ գուշու: ջայլեամն. իշտրմուղ:
Ջանալ. ճահտ էթմէք. գայրէթ էթմէք: ջանալ. աշխատիլ. վաստակիլ. նկրտիլ. կրթիլ. ուշ դնել. ուշ ունել. ուշ առնել. պատրաստ կալ. պատկառ կալ. ջան դնել. ջան տանել. ջան յանձին ունել. փորձիլ. ձկտիլ. Թեւակոխել. ձեռնարկել. փութալ. հնարիլ. ջանահնար լինել. գուն գործել. գուն դնել. փոյթ 'ի մէջ առնուլ. փոյթ ունել. պէտ յանձին ունել. աշխատ լինել. պէտ առնել. 'ի հնարս մտանել. 'ի հնարս հայթայթանաց մտանել. ուշ 'ի կուրծս առնել:
Ազգ ազգէ վեր ըլլալու ջանայ: ժողովուրդ զժողովրդեամբ ելևել առնիցէ:
Կը ջանար պանիրը բերնէն առնել: գործ առնէր հանել 'ի նմանէ զպանիրն:
Փուճ աշխատանքի ետևէ կըլլային ջանալով: զհետ սնոտի աշխատութեան 'ի կիրթ անկեալ ընթանային:
Ըմբիշը յաղթանակ առնելու կը ջանայ: 'ի մրցանակս նկրտի ըմբիշն:
Ջանացան զիս կործանելու: ուշ եդին խոնարհեցուցանել զիս յերկիր:
Ջէ թէ միայն մարմնոյն մաքրութեանը ջանք ընել: ոչ միայն մարմնոյ պատրաստ կամ պատկառ կալ սրբութեան:
Ջանացող. ջանի ճէօղ, կամ ջանի ուեօղ: ջանացող. ջանահնար. ջանասէր. ջանոտ. վաստակասէր:
-խիստ Ջանացող: մեծաջան. բազմաջան. ժրաջան. աշխատասէր. մեծավաստակ. բազմայորդոր. յոգնաջան:
-չՋանացող. ջանի չուեօղ: անջան. ապաջան. անփոյթ. պղերգ:
Ջանք. ճահտ գայրէթ: ջան. ճիգն. ճգնութիւն. փոյթ. ժրաջանութիւն:
Շատ ջանքով: բազմաջան. բազմափոյթ:
Գիշերուան ջանքով: գիշերաջան.
Ի՞նչպէս եղար ողորմած, բնութեամբ թէ ջանքով: զիա՞րդ եղեր ողորմած, 'ի բնութենէ՞ թէ 'ի ճարակէ մտաց:
Ամէն ջանք ընել: զամենայն քար շարժել:
Աւելորդ բաներու անփոյթ ըլլալով հարկաւորներուն միայն ջանք կընէին: անփոյթ առնէին զաւելորդաց, և կարևորացն եւեթ պատկառ կային:
Գէշ բաներէն զգուշանալ, ու լաւերուն ջանք ունենալ: 'ի վատթարաց զգուշանալ, և լաւագունից պատկառ կալ:
-Ջանք ընել, կամ -Ջանք ունենալ: } տես Ջանալ:

Ջատագովել զինքը, կամ զուրիշը: տես Արգարացնել:
Ջատու. ճատը: տես Կախարդ:
Ջարդ. գուըլըւ. գուլէճ. էզիլմ: ջարդ. ջարդոց. կոտորած. հարուած. խորտակումն. նախճիր: [բեկտեալ. ջաղջախ:
Ջարդած: ջարդեալ. կոտորեալ. խորտակեալ.
-խիստ Ջարդած: տես Ջարդուբուրդ:
Ջարդել. գուրմագ: ջարդել. կոտորել. հարկանել. խորտակել. վկանդել. ջաղջախել. բեկոտել. ջախջել. մանրել. բեկտել:
Մեծ ջարդ կուտար կամ սաստիկ կը ջարդէր անոր զօրքը: ջոլիրս ջախջախս ջարդոցաց 'ի վերայ զօրու նորա ածէր:
-Ջարդուբուրդ. խիտ ջըրտըխէշ: ջաղջախ. բազմախորտակ:
Ջարդուբուրդ ըլլալ. հուրտալանմագ օլմագ: ջախջախիլ. խորտակիլ. մանրիլ:
-Ջարդուբուրդ ընել: ջախջախել. խորտակել. մանրել. կոտորել. բեկոտել. բեկտել:
Ջարդող: կոտորիչ. հարուածիչ. խորտակիչ. ապականիչ. սատակիչ. սատակչական:
Ջաւալխ, կամ Ջաւախէտ. } գաւառ է: Ջաւաղ:
Ջաւայ. Էրզրում' նըզչի է: Ցաւայ:
Ջեղ: տես Ջիլ:
Ջեղեր: տես Ջլեր:
Ջեր: Ջերմ: } տես Տաք. ածական:
-Ջերմ. բուղ. սըթմա: ջերմն. տենդ:
-Ջերմ, որ ամէն օր կը բռնէ: հանապազօրեայ. շարունակ տապ:
-Ջերմ չար, որ պճարը կըմիբէրը յգէըով կըսպաննէ. հըմմա. գարայ հըմմա: տես Հումմայ:
-Ջերմ, որ օր ըմ մէջ կը բռնէ. այսինքն օր մը կուգայ, օր մը չըգար: միջօրեայ ջերմն. նոպայ ջերմն:
-Ջերմ, որ երէք օրը մէկ կը բռնէ: քառօրեայ. չորեքօրեայ:
-Ջերմ բռնած: տես Ջերմոտ:
-Ջերմ բռնել: տենդիլ:
-Ջերմ ըլլալ. ըսըթմագ: տապանալ. տխտանալ ջերմամբ. տենդիլ. ջերմատխտանալ. ջերմանալ:
Ջերմեռանդ: աթէշլի. ղայիւր: ջերմեռանդն. սրտեռանդն. փոյթեռանդն. ջերմագութ. սրտաբորբոք. եռանդնոտ. եռանդուն. եռանդնասէր. կրօնասէր. պաշտօնասէր:
Ջերմեռանդութիւն: եռանդն. ջերմեռանդութիւն. կրօնասիրութիւն. պաշտօնասիրութիւն:
Ջերմոտ. ըսըթմալը: ջերմնոտ. ջերմոտ. տենդոտ. տենդոտ. ջերմնկալ. ջերմակալ. ջերմկալ. ջերմնատապնալ:
Ջերմոտիլ: տես Ջերմ ըլլալ:
Ջերմուկ. գափլըճա: ջերմուկք.
-Ջերմուկի ջուր: ջերմկաջուր:
Ջերմուկ. քաղքի անուն է: Ջերմուկ:
Ջիլ. ըէր. սինիր: ջիլ. նեարդ. պըճուկ:

–Ջիլ՝ եղան, որով մորթ կը ծեծեն. խոպան: աղ-
ջառաջիլ: [կարթ:
–Ջիլ՝ ծնկան ներքևի. որ է էրկէրճօ: ամոլաջիլ.
–Ջիլը պինդ: ջլապինդ:
–Ջիլը պրկած. [illegible]: ջլաձիգ:
Աչքին ջլերը: երակք տեսողականք. լուսե-
րակք: [Թակոռոր:
–Ջլերը կտրած, կամ ջարդած: ջլատ. կար-
–Ջլերը կտրտել կամ ջարդել: կարթակոռոր
առնել. ջլատել:
–Ջլերը ուժովցնել: ջլապինդ առնել. ջլացու-
ցանել. ջլել:
–Ջլերը չրթըրտալ: Ճարճատել: –Անանկ ու-
ժով կապեցին զինքը՝ ինչուան ջլերը չրթըր-
տալ սկսան: մեծաւ ուժով պրկեցին զնա,
մինչև ճարճատիւն հասանել ամենայն ջլացն:
–Ջլերով պատած: ջլապատ. ներդապատ. ջլա-
պինդ. ջլակապ:
–Ջլերը քաշուիլը: լորջք. գելումն, ցնցումն,
պրկումն, ձգտումն ջլաց. սանգալ:
–Ջլէ շինած: ջղեայ կամ ջլեայ. ներդեայ:
–Ջլի նման: ջլատեսակ:
Ջիւլֆայ. Ճուլֆա. քաղաք է: Ջուղայ:
–Ջիւլֆալը. Ճուլֆալը: տես Ջուղայեցի:
Ջլեբաց. [illegible]: սրիկայ.
գռեհիկ:
Ջլեր. Ջլէ. և այլն: տես Ջիլ բառին տակը:
Ջլոտ. [illegible]: ջլուտ:
Ջխտած: տես Ջուխտ:
Ջխտել: տես Ջուխտ ընել:
Ջղախոտ. [illegible]: ջղախոտ. գազտիկուր:
Ջնձած. [illegible]: ջնջեալ. ջինջ. ջունջ:
Ջնձել. [illegible]: ջնջել. սրբել. մաքրել:
–Ջնձել. [illegible]: տես Հետքը կոր-
սընցնել:
Ջնձոց. [illegible]: ջնջոց. ջնջան. փա-
րէլի. գերբն:
Ջնջռկել. [illegible]: աղճատել. աղաւաղել. եղծանել. տապականել:
Ջոկ: տես Ջատ. այրէ. և Սիւրիւ.
Ջոկել: տես զատել. [illegible]:
Ջոջ. [illegible]: մեծ. ջոջ:
Ջորեպան. [illegible]: ջորեպան:
Ջորի. [illegible]: ջորի. կիսէշ. իշակէս:
Ջուլ: տես Խարար:
Ջուլամերկ. քաղաք է: Ջղամաթ:
Ջուլհակ: } տես Ջուհալակ:
Ջուլհայ: }
Ջուլֆայ: տես Ջուղայ:
Ջուխտ. [illegible]: զոյգ. գար. ամոլ.
կրկին. կրկնակ. երկեակ. երկուորեակ. եր-
կաւոր. զուգաւթիւ:
–Ջուխտ ջուխտ: երկու երկու. զոյգ զոյգ.
լուծ լուծ: [էաց: զոյգ:
–Ջուխտ՝ [illegible], [illegible], և նման-
–Ջուխտ՝ գառներու: ամոլք գառանց:
–Ջուխտ՝ եզներու: ամոլք եզանց. լուծք եզանց.
հարկիք եզանց:

–Ջուխտ ըլլալ: զուգիլ. զուգակցիլ. զուգաւո-
րիլ. համազուգիլ. լծակցիլ. լծորդիլ:
–Ջուխտ ըլլալը: զուգորդութիւն. լծորդու-
թիւն. զուգութիւն:
–Ջուխտ ընել: զուգել. զուգաւորել. զուգակ-
ցել. համազուգել. լծակցել. լծորդել. լծել:
–Ջուխտ ձիով արաբայ: երկձի. զոյգք:
–Ջուխտ ձիով արաբայ նստիլ: հեծանել ՚ի
զոյգս:
Ջուխտակ: տես Ջուխտ:
–Ջուխտակ ափ. [illegible]: ափկից:
–Ջուխտակ փայտ. [illegible]: երկճիղ փայտ:
–Ջուխտ ու ֆարտ. [illegible]: գար և կենտ:
Ջուհալակ. [illegible]: ոստայնանկ.
ոստայնագործ. կտաւագործ. սատար. անկիչ:
–Ջուլհալակի սանտր: հոծիչ. սանտր:
–Ջուհալակին առջևի փայտը՝ որու վրայ գոր-
ծած կտաւը կը փաթթէ: ստորի:
–Ջուհալակին քովի փայտը՝ որով գործած կը-
տաւը կը դարձընէ: ստէծ:
–Ջուլհակին բանելու կտաւին երկան թելերը:
առէջք:
–Ջուլհակին բանելու կտաւին լայնութեան
թելը: թեզան:
Ջուհալկութիւն: ոստայնանկութիւն. ոստայ-
նագործութիւն:
–Ջուհալկութիւն ընել: [illegible]: ոստայ-
նանկել. ոստայնագործել: [արգար:
Ջուվալ. [illegible]: քուրձ. խորգ. պարկ.
Ջուվալտըզ: տես Սախաթ:
Ջուր: ջուր:
–Ջուր՝ [illegible]: հիւթ. ածիչ. հոյզ:
–Ջուր՝ [illegible]: տես Ջրվաթ:
–Ջուր բաժնելը. [illegible]: ջրաբաշխութիւն:
–Ջուր բաժնող, կամ բաշխող: ջրաչափ. ջրա-
բաշխ. ջրաբաշխին:
–Ջուր բերող: կամ կրող: տես Ջրկիր:
–Ջուր բխող: ջրբուղխ. ջրաբուղխ:
–Ջուր գոյացնող, կամ ջրէ գոյացած: ջրածին.
ջրածնունդ:
–Ջուր ժողվող կամ ջուր ժողված տեղ: ջրա-
ծողով. ջրակոյտ. ջրկայ. ջրամբար. ջրաշեղջ.
ջրշեղջ:
–Ջուր լեցնել՝ ամանը: արկանել ջուր յանօթ-
ածել ջուր յամանն. ամալ:
–Ջուր լեցնել ձեռքը: արկանել ջուր ձեռաց:
–Ջուր լեցնող: ջրալից. ջրհեղ:
–Ջուր խմելը: ջրըմպութիւն. ջրարբութիւն.
ջրարբեցութիւն:
–Ջուր խմելու օրուխ. [illegible]՝ կը
դնեն: ջրարբք:
–Ջուր խմող: ջրըմպող. ջրարբ:
–Ջուր կարծրցած: ջրակարծ:
–Ջուր կեցած: ջրկայ:
–Ջուր կտրիլ: տես Ջրջրկիլ: [մզել:
–Ջուր հանել՝ կամ քամել բանէ մը. [illegible]:

-Ջուր հանելը՝ բանէ մը։ մղումն։
-Ջուր մուրացող։ } Ջրմոյր. Ջրխնդիր։
-Ջուր ուզող։ }
-Ջուր չունենալ։ անջուր գոլ. անջրդիլ։
-Ջուր ունող։ Ջրաւոր։
-Ջուր չունող։ անջուր. անջրդի։
-Ջուր՝ պղտորած տղմով։ Ջուր սմբակահամ։
-Ջուր սիրող։ Ջրասէր. Ջրխնդիր։
-Ջուր վազած տեղ։ Ջրվէժ. քարավազ։
-Ջուր վազցնող։ Ջրհոս. Ջրընկէց։
-Ջուր վազող տեղ։ Ջրհոս։
-Ջուր վաթել։ արկանել. ամալ. հեղուլ. տես և Ջրվաթ ընել։
-Ջուր վաթող։ Ջրհոս. Ջրահոս։
-Ջուր տալ՝ [illegible], [illegible], և այլն։ Ջուր տալ, կամ մատուցանել. Ջուր ընծայել. արբուցանել։
-Ջուր տալ՝ գետնի. գետինը Ջրել։ ոռոգել. ոռոգանել. Ջրել. Ջուր տալ։
Նեղոսը Եգիպտոսին դաշտերուն Ջուր կու տայ։ արբուցանէ Նեղոս զդաշտս Եգիպտոսի։
-Ջուր տալ. երկթի։ մխել. Ջրդեղել։
-Ջուր տալ երկթի՝ դեղերով. [illegible]։ դեղել զերկաթ. մխել դեղով։
Ջուր տրւած՝ գետին։ տես Ջրած. գետին։
Ջուր տրւած՝ երկաթ։ մուխ. մխեալ. մխած. եփուն. Ջրդեղեալ. սրամխեալ։ — Աղէկ Ջուր տուած։ սրամխեալ։
Ոսկի Ջուր տուած։ ոսկէջրեալ։
-Ջուր տրւող գետնի։ ոռոգիչ. արբուցիչ։
-Ջուր ցաթկելը։ ցայտել. ցսկել։ — Ջուրը խողովակին միջէն դէպ 'ի վեր կը ցաթկէ։ աղբիւր ընդ խողովակս երկնամաղ դըրդընչէ։
-Ջուր ցաթկեցնող։ Ջրացայտ։
-Ջուր ցանել. կամ ցրցքնել։ սրսկել. ցօղել։
-Ջուր ցանելը։ Ջրացանութիւն. սրսկումն։
-Ջուր ցանող, կամ ցանած. } Ջրացիր. Ջըրացան։
-Ջուր ցրցքնող, կամ ցրցքնած. }
-Ջուր քաշել կամ հանել։ Ջուր հանել. Ջուր առնուլ։
-Ջուր քաշող։ Ջրհան։
-Ջուրը՝ գինելով խմել։ գնոց ըմպել Ջուր։
-Ջուրը դիղուած։ Ջրակուտակ։
-Ջուրը իր մէջը ժողվող. Ջրաժողով. Ջրամբար. աւազան. Ջրհոր։
-Ջուրը խորունկ տեղ։ խորաջուր տեղի։ տես և Անդունդ։
-Ջուրը հատցնել. կամ ցամքեցնել։ անջրդի առնել. մատնել յանջրդութիւն. ցամաքեցուցանել։
-Ջուրը՝ հեմ ցամաքը ապրող. [illegible]։ երկակենցաղ. երկակենդան. երկեկաց. երկակենցիկ։
-Ջուրը մեծցած։ տես Ջրի մէջ մեծցած։
-Ջուրը պաթրմիշ ընել։ Ջրասոյզ առնել. Ջրասուզել։
-Ջուրը պաթրմիշ ընող, կամ պաթմիշ եղած։ Ջրասոյզ. Ջրահեղձ. Ջրահեղձոյց. Ջրահեղձիկ։

-Ջուրը պօլ՝ կամ շատ։ յաղթաջուր. յորդաջուր. բազմաջուր։
-Ջուրը տաք. [illegible]։ Ջերմաջուր։
-Ջուրը քաշուիլ. [illegible]։ նուաղիլ. տեղի տալ. ցամաքիլ։
-Ջուրը քաշուիլը. ցամաքութիւն. պակասութիւն ջուրց. տեղատուութիւն ջրոյ։
-Ջրէ. [illegible]։ Ջրեղէն. Ջրային. Ջրական։
-Ջրէ անցնող։ Ջրածոյց։
-Ջրէ եղած կամ գոյացած։ Ջրածնունդ։ տես և Ջուր գոյացնող։
-Ջրէ ծածք, կամ Ջրով ծածկած։ Ջրայարկ։
-Ջրէ ծնած։ Ջրածին. Ջրածնեալ. Ջրածնունդ։
-Ջրի ակ։ տես Աղբրի ակ. և Ջրի բերան։
-Ջրի անցք։ Ջրանցիկ։
-Ջրի առու. [illegible]։ առու ջուրց. Ջրագնաց։
-Ջրի արգելք, կամ } [illegible]։ սահանք.
-Ջրի դէմ չինած գուռ. } խեցք. արգելք։
-Ջրի արգելքը կամ գուռը բացող։ սահանաբաց։
-Ջրի բերան, [illegible]։ ակն. տես և [Աղբրի ակ։
-Ջրի բուշտ. [illegible]։ պղպջակ։
-Ջրի գաղան. [illegible]։ խիլթ. խոյթ. կէտ։
-Ջրի գունով։ Ջրագոյն։
-Ջրի դէզ. [illegible]։ Ջրշեղջ. Ջրակոյտ. Ջրակուտակ. կոհակ։
-Ջրի կարիճ։ Ջրակարիճ։
-Ջրի ձան. } տես Ֆշշտոց։
-Ջրի Ֆշոց։ }
-Ջրի ճամբայ։ Ջրագնացք. Ջրէջք. Ջրմուղ։
-Ջրի վերի ճամբան գոցեց, ու դէպ 'ի վար վազցուց։ եխից զելս ջրոյն զվերին, և ուղղեաց խոնարհագոյն։
-Ջրի ճամբայ առուներու մէջ։ կորի. կաւառն. ուրգ։
-Ջրի մանրմունր որդներ՝ կամ պէօճէկներ։ ժժմակք. ժժմունք։
-Ջրի մէջ բան փնտռող։ Ջրասոյզ. Ջրածուփ։
-Ջրի մէջ ընկղմած։ Ջրասոյզ։
-Ջրի մէջ ընկղմիլ։ Ջրասուզիլ։
-Ջրի մէջ խղդած. Ջրի մէջ խղդել. և այլն։ տես Ջրով խղդած. Ջրով խղդել. և այլն։
-Ջրի մէջ կեցող, և լողացող կենդանի։ լողակ. լուղակ. կայտառ. լողական. Ջրային։
-Ջրի մէջ մեծցած. [illegible]։ Ջրասուն։
-Ջրի մէւճ. [illegible]։ ալիք. ծածանումն. ծփումն. վէտք։
-Ջրի շուն. [illegible]։ շնջրի. սինկղ. կուղբ։
-Ջրի պէս։ Ջրատեսակ։
-Ջրի պէս վազած։ Ջրահեղ. Ջրահեղեղ։
-Ջրի պէս վազել։ Ջրանցիկ հոսել։
-Ջրի պտուտ։ տես Պտուտ ջրի։
-Ջրի վրայ ծփող։ Ջրածուփ։
-Ջրի տակը մտնող։ [illegible]։ Ջրասուզակ։
-Ջրի տեղ։ Ջրանոց։
-Ջրի օլուխ։ Ջրորդան. Ջորդան։
-Ջրի օձ։ հիդրայ։
Ջրով թրջած։ Ջրողող։

—Ջրով լըցուած։ տես Ջրառ։
—Ջրով խառնած։ Ջրախառն։
—Ջրով խըղդած. ջուրը խըղդած։ Ջրահեղձոյց. Ջրախեղդուկ. Ջրաքամ։
—Ջրով խըղդել. Ջրի մէջ խըղդել։ Ջրահեղձ, կամ Ջրահեղձոյց առնել։ [գած։
—Ջրով խըղդօղ։ Ջրահեղձ։ տես և Ջրով խըղ-
—Ջրով կախարդութիւն ընելը։ Ջրբուռութեք։
—Ջրով կախարդութիւն ընօղ։ Ջրբուռութոյց։
—Ջրով կոխած և ալերպատ եղած։ Ջրողող. ո-ղողեալ. հեղեղեալ. Ջրաթաթախ. Ջրայեղց։
—Ջրով չարչարօղ, կամ չարչարած։ Ջրաչարչար։
—Ջրով պատած, կամ պատօղ։ Ջրապատ. Ջը-րամած։
Ջրադարձ. գէտի ճամը. սույ չըմացը։ Ջրադարձ։
Ջրած՝ գէտին, պախչայ, և այլն։ ոռոգեալ. ա-ռոգեալ։
—Ջրած՝ էրիկը։ տես Ջուր տըւած երկաթ։
Ջրաման. յէշտը ջուր լեցնելու աման. Եըղըբ։ Ջրա-նիձ. ջրնիս։
Ջրային. Ջրի մէ-ծաւնք։ Ջրային. Ջրական։
Ջրանց։ տես Աղուղայ։
Ջրբուշտ։ տես Ջրի բուշտ, և Հալաբուշտ։
Ջրգող. փալաղ օլան. խոխոտալը։ Ջրգող. Ջրգո-ղեալ։
—Ջրգող ըլլալ։ Ջրգողիլ։
—Ջրգողութիւն. փալաք, որ մարդուն փորը ջրով կուռեցնէ։ Ջրգողութիւն։
Ջրել։ տես Ջուր տալ՝ գէտնի։
—Ջրելը, կամ Ջուր տալը, գէտնի։ ոռոգումն։
Ջրելու խօզայ. որ ծակ ծակ խոռոխամ ունի։ ցըն-ցուղ։
Ջրէ. Ջրի. և այլն։ տես Ջուր բառին տակը։
Ջրի։ տես Ջրլի։
Ջրիլ։ Ջրարբիլ. ոռոգիլ. ոռոգանիլ։
Ջրլի. սուլու։ Ջրի. հեղուկ. փտուղձ. լոյծ. նայ. նամէտ. հոսանուտ։
Ջրկիր. ջուր բէրօղ. ջուր կրօղ. սագգայ։ Ջրբեր. Ջրկիր. Ջրակիր. Ջրաբեր. Ջրուոր. Ջրտար։
—Ջրկրի խուպայ։ հագագակ։
Ջրկոտեմ։ Ջրախոտ. Ջրկոտեմն։
Ջրհեղեղ. սէլ։ Ջրհեղեղ։ տես և Հեղեղ։
—Ջրհեղեղէ խըղդուած։ Ջրհեղեղակուլ. Ջրհեղե-ղեալ։
Ջրհոս՝ կէնտանակէրպը. փէլի։ Ջրհոս։
Ջրոտ. սուլու։ Ջրային. Ջրարբի. նամէտ. Ջրա-լից. վտակարբու. շատաջուր. բազմաջուր. Ջրառատ։
—Ջրոտ գետին. կամ գաշտ. և այլն. ճիմճիմ։ Ջրամարգ. մարգագետին. եղեւր։
—Ջրոտ ջուր վարօղ տեղ, ինչպէս է պարտէզ, կամ պախչայ և այլն. սուլու։ Ջրաբուղխ. Ջրբուղխ։
—Ջրոտ ու պարարտ։ յուռթի։
Ջրուկ. սուճուղալ։ Ջրիկ։
Ջրջրկած. ջըլջըլէօ. սուլանմըշ։ հեղուկ. Ջրի. հո-սանուտ. լոյծ. նայ. Ջրջրուկ։
Ջրջրկել. սլէլ։ լուծանել. հալել։ [չիճնեալ։
Ջրջրկելով աւրած՝ կուտ, մածուն, և այլն։ չիճնուկ.

—Ջրջրկելով աւրիլ. ինչպէս կէլլայ կուտը, մածունը, և այլն։ նամիլ. Ջրանալ. հալիլ։ տես և Կորիլ. կըրէնուլ ջըլջըլիլ։
Ջրջրկիլ. սլիլ։ լուծանիլ։
—Ջրջրկիլը։ լուծութիւն. լուծումն։
Ջրջրկօտ։ տես Ջրջրկած։
Ջրվաթ. սիփիք։ մէզ. գող։
—Ջրվաթ բացօղ։ մեզմուղ։
—Ջրվաթ ելլել. } իշէլ։ միզել. գողել. ջուր հե-
—Ջրվաթ ընել. } ղուլ։
—Ջրվաթ ընելու փառչ, հառովօչ։ միզամանա. կարուպայ։
—Ջրվաթ ընելու տեղ։ տես Ոտից ճամբայ։
—Ջրվաթ ընելու անդամ։ միզուկ. միզերանկ. գողբերան. միզարան։
—Ջրվաթը կապուիլ։ տես Ջրվաթարգել ըլլալ։
—Ջրվաթը չկրցօղ բռնել։ միզարձակ։
—Ջրվաթի ճամբայ։ տես Ոտից ճամբայ։
Ջրվաթարգել. սիփիք պասթը օլան։ միզարգել. միզապղրաւ. գողկապ. շռատ. քարահար։
—Ջրվաթարգել ցաւը. սիփիք պասթը։ միզարգե-լութիւն. միզապղրաւութիւն. միզապղրաւ. շռատութիւն։
—Ջրվաթարգել ըլլալ։ միզապղրաւիլ. շռատիլ։
Ջրուիլ։ տես Ջրիլ։
Ջօրջան, կամ ջօջանեթ. թիլան. կիլան. քաղաք է։ Գիլան։

Ռ

Ռաղիան. խոտ է։ սամիթ։
Ռաթիսպոնա, կամ ռէգէնսպուրգ. քաղքի ա-նուն է։ Ռեգոստատա։
Ռախամ։ տես Րախամ։
Ռախտ. } տես Ձիու զարդ։
—Ռահտ. }
Ռակա, կամ ռիկայ. քաղքի անուն է։ Ռակա։
Ռակուզա. փօզըրս վէնէտիկ. քաղքի անուն է։ Ե-պիդաւրոս։
—Ռակուզացի։ եպիդաւրացի։
Ռահաթ։ տես Հանգիստ։
Ռահաթսըզ։ տես Անհանգիստ։
Ռահուան, կամ ռէհան. փէսլիյէն։ ռահան. ռե-հան. շահասպրամ։
Ռաղպէթ։ տես Ըռաղպէթ։
Ռամլէ, ռէմլէ. քաղքի անուն է։ Հռամայ. ա-րիմաթեամ։
Ռամկապետութիւն։ ընկերհաշտութիւն. ըն-կերահաշտիք. հրապարակակալութիւն։
Ռայէ։ տես Տառայ։
Ռայէթ։ տես Գաւառ. հիւրմէթ։
Ռապայի։ բաբունի. րաբունի. վարդապետ։

Ռասատ: տես Ցարմար:
Ռասատ կէլէ, կամ ռասատ կէլմիշմնէ: տես Ինչ-պէս որ հանդիպի:
Ռաստըք: ծարիր. ծարոյր:
Ռավէննայ. քաղքի անուն է: Ռեննայ:
Ռատօս. քաղքի ու կղզիի անուն է: Հռոդոս:
Ռաց վիլայէթի: տես Սըռֆ:
Ռաֆ: դարակ:
Ռաֆատան: տես Թէրխաշ՝ հասկըն. և այլն:
Ռէննօյ. գետի անուն է: Հռենոս:
Ռէզզէ: տես Կրունկ՝ դրան. և այլն:
Ռէհան: տես Ռահան:
Ռէհբէր: տես Գրաւ:
Ռէմս, կամ ռէիմս. քաղքի անուն է: Հռեմիս:
Ռէյիզ: տես Նաւապետ:
-Ռէյիզ էֆէնտի: գիւանապետ:
Ռէնկ: տես Գոյն.
Ռէնչպէր. եաֆտան բանող: տես Բանւոր. ըրղաթ:
Ռէնտէ, կամ ըռէնտէ: խարտաքուց. քերիչ. յղկիչ:
Ռէնտէ զարնել: | քերել. յղկել. տաշել:
Ռէնտէլէմիշ ընել. |
Ռէնտէյէլ: |
Ռէնտէյած: քերածոյ. քերեալ. յղկեալ. արբատաշ:
Ռէշէլ: սինձ. քաղցուենի. քաղցրաւենի:
Ռէսմ, կամ ռէսիմ: նկարագիր. նկար. ծըրագիր:
Ռէսմ ընել: նկարել. նկարագրել. ծրագրել:
Ռէվէնտ, կամ ռէվանտ: խաշնդեղ. գաբ:
Ռիհա: տես Աղէկ, և Գեղեցիկ:
-Ռիհտա. հիւանդութեան ըմպող: տես Առողջ:
Ռուհ: հոգի. ոգի. շունչ:
Ռուհպան: տես Կրօնաւոր:
Ռուճէն. կղզիի անուն է: Ռուղ:
Ռում մէմլէքէթի: տես Հռոմստան. և Ֆռէնկիստան:
-Ռում միլլէթի: հոռոմք. Թրակացիք. յոյնք:
Ռումա. գըրչէղէն: Հռոմ:
Ռում ղալայ, կամ ուռում ղալայ. բերդի մը անուն է: Հռոմկլայ:
Ռուպ. ռէօպլէր: տես Պէքմէզ:
Ռօզմարին: տես Պիպէռինէ:
Ռօտնէ. գետի մը անուն է: Հռոդանոս:

Ս

Սա. չօշ. շու: սա. այս. սոյն:
Սագ. գօղ: սագ:
-Վայրի սագ: շնորոր: [կիւ:
Սագըրդ. ջուռ: մազառաքէ. կիւ. ծամոն. տիկնա-
-Սագըրդ ատասը: տես Սագըրդ ատայ:
Սագայէլ: սագայէլ. սատանայ. բանսարկու. բելիար. սանդարապետ. դժոխապետ. ենդզ-բնաչար. դեւապետ. դիւապետ. նախաչար. աշխարհակալ խաւարի:
-Սատանաներն ու անոնց գլխաւորը: դեւս և զնոցին պարագլուխս:
Սաեաղը. ոււուր էր: կոգի. իւղ:
Սազ. երկան բարակ ջրի խոտ է: կնիւն:
-Սազէ հիւսած չուան: պարուս. պարուսան. սիրայ: [աղէբախք:
Սազ: նուագարան. երգարան. սաղմոսարան.
-Սազ՝ աղէկ կարգի դրած: բազմայարմար նուագարան:
-Սազ կամ երգ անկարգ: աննյարմար նուագ. արտանուագ. խեցբեկ նուագ: -Սազ կամ երգ խառնափնթոր: ուր նուագ ինչ և մատն չընտրեցի:
-Սազ չալել: հարկանել նուագարան. երգել սաղմոսարանաւ. նուագել. բախել զնուագարան:
-Սազ չալել գիտցող: աղէգէտ:
-Սազ չալըլու արուեստ. նուագածութիւն:
-Սազ չալող: նուագածու. գուսան. նուագերգու քնարահար: -Վարպետ սազ չալող. նուագածու քաջամատն:
-Սազ չալող կնիկ: գուսան. վարձակ:
-Սազերու մէկմէկու հետ յարմարութիւնը: երաժշտականաց յերիւրումն. համշնչութիւն նուագարանաց. նուագս խառնուածոյս գեղգեղեալ (բերել):
-Սազի չալուխ կամ աղեղ. Նաղմէ: կնդնդոց:
-Սազով երգ: նուագերգութիւն:
-Սազի չիվի կամ բալլիք: բոյթ. բութակ:
Սազէլ: տես Զարգարել:
Սազէնտէ: տես Սազ չալող:
Սազէնտէութիւն: նուագածութիւն:
Սազլըխ. սաղլըք: խարձուկք. խարձ:
Սազուիլ: տես զարդարուիլ:
Սաթալիա: տես Ատալիա:
Սաթաշմիշ ըլլալ մէկի մը: պատահիլ ումեք. հարկանիլ յոք. ընդ հարկանիլ ընդ ումեք:
Սաթաշտըրմիշ ընել: պատահեցուցանել. դիպեցուցանել. հանդիպեցուցանել:

Սաթրն ալմաք: տես Գնել:
Սաթլըք. ծախու: վաճառելի:
Սաթլըճան: կողախիթ ջերմն. կողացաւ. կըծտացաւ.
Սաթըր, կամ | Սաթուր. } որով մորթ կը տաննեն: վաղր. սակըր. սակուր. գալայր. Նրան:
-Սաթուր՝ խասապի կամ աշճիի: գաւհնայ:
-Սաթուր ունօղ: սակրաւոր. վաղրաւոր:
-Սաթըրով: վաղերը. սակերը. սակրաւ:
Սաթրանճ. փոմայի պէս խաղ: Ճատրակ. Ճատրկուց:
Սալ. բէօտան օրտայ: տես Սայլ:
Սալի սեռ: տես Լիսեռ. սալի սէռ:
Սալ. էօրս: սալ դարբնաց:
Սալ. մէյտէն կապած, ու ջուրը յեգած գէրաններ: տես Լաստ:
Սալ մուն, որ է դօշ, կամ փոմուշ: երի:
Սալաթայ: աղցան:
Սալախ: տես Խասապ:
Սալախխանայ: տես Խասապխանայ:
Սալակ: տես Սէփէթ. և Սէլէ:
Սալամ. բառուն է: կայքաւ:
Սալամանտր. սէմէնտէր. գատայ քէօթինէքէլէ: սալամանդր. մողէս:
Սալամաս, կամ | Սալամաստ. } փոխ է: Սաղամաս. սաղամաստ:
Սալամուռ: կամ սալամուռայ: աղաջուր:
Սալամուռը դնել: տես Ա՛ղը դնել:
Սալեան: հարկ ալքունի:
-Սալեան. տըլմն տեղ՝ մորդ փալու: մարդահարկ:
-Սալեան ձգօղ: | -Սալեանճի: } հարկադիր. հարկահան. հարկապահանջ:
-Սալեան տալ: հարկս հարկանել:
-Սալեանճութիւն: հարկահանութիւն. հարկապահանջութիւն:
Սալը, կամ | Սալը կիւնիւ: } տես Իրեքշաբթի:
Սալըխ տալ: զեկուցանել. ուսուցանել. ցուցանել. ազդել. թելադրել. թելադիր լինել. ազդ առնել:
Սալընթը՝ ըէ, ծովու. սօլուղան: սահանք. երթևեկ. տարուբերք: տես և Երերալը:
Սալընճախ: տես Ցակուրջի:
Սալընմիշ ըլլալ: տես Երերալ. օյնամաք:
-Սալընմիշ ըլլալ՝ քալէն բնի: տես Ալալանմիշ ըլլալով քալել:
Սալթ: տես Մինակ, և Լոկ:
Սալթանաթ: փառաւորութիւն. մեծափառութիւն. վեհափառութիւն. հանդերձանք. հանդերձանի: տես և Հանդիսութիւն:
-Սալթանաթ ցցնել: հանդէս առնել. փառաւոր առնել. հանդիսել:
-Սալթանաթլը: հոյակապ. փառաւոր. շքեղ. տես և Հանդիսաւոր:
-Սալթանաթսըզ: անփառունակ. անշուք. հետևակ:
Սալլաթմիշ ընել: | Սալլաթտըրմիշ ընել: } տես Փարատել. սալլանմաք:

Սալլանմիշ ըլլալ. ծոււ գօնինի: տես Ալալանմիշ ըլլալով քալել:
Սալխըմ: տես Կուզ. սալխըմ:
Սալխըմսաչախ: գիսաւոր. վարսաւոր:
-Սալխըմ սաչախ զարդերով անգղուխ: ախտաւեղագէս.
-Սալխըմ սաչախ ըլլալ: գիսաւորիլ. վարսաւորիլ:
Սալմին. կէօր հասփ փակը ներկլեանին, յորոյ վէրոյ գործած կտաւը կը ծախեն: սառըի տառայինանկաց:
Սալմիշ ընել: յարձակիլ. գիմել. խոյանալ. սրանալ:
Սալոր. էրիկ: շլոր. դամոն. սալոր:
-Զորցուցած սալոր: դամոնաչիր:
-Սալորի ծառ: շլորենի. սալորենի:
Սախայ: տես Ջրկիր:
Սախաա՝ կէնդանի, աչք, ոտք, ու այլն: հաշմ. խեղգոնջ. հաշմանդամ. խեղանդամ. անդամախեղ. արատաւոր. չոր:
Եթէ աչքդ սախատ է, պիւթիւն կէօվտէյիդ բանը խաւարայ է: եթէ ակն քո չար է, ամենայն մարմինդ խաւարին եղիցի:
Սախատութիւն: տես Սախտութիւն:
Սախըզ: տես Սագըզ:
-Սախըզ աղաճ. աագըղտափալ. յիօ: Հոն. Քիոս:
-Սախըզցի: քիացի. հոնեցի:
Սախըն: տես Զգուշ:
-Սախըն կենալ: | -Սախընմիշ ըլլալ: } տես Զգուշ կենալ:
-Սախըն. աագըն. (արգելողական): մի՛ երբէք: տես և Մի՛:
-Սախըն վէ սախըն: աագըն վէ աագըն, մի՛ և մի՛. մի՛ և մի իւիք. մի՛ իւիք. մի՛ ընաւ:
Սախընտրմիշ ընել: տես Զգուշացնել:
Սախսի: թաղար. աղէր:
Սախտած: հաշմեալ:
Սախտել: խեղել. հաշմել:
Սախտիան: սեկ. սերեկ:
Սախտիլ: խեղիլ. հաշմիլ:
Մէկուն մարմինը կը սախտի: ուրուամն մարմինն հաշմի:
Սախտութիւն: խեղութիւն. հաշմութիւն. խեղանդամութիւն. անդամախեղութիւն:
Սահաթ, որ կանցնի: ժամ. Նուագ: — Ան սահաթին: Նոյն ժամայն: — Կէս սահաթուան մէջ: 'ի կիսաժամու: — Զորս սահաթուան: չորեքժամեան: — Սահաթը տասնու կէսին: իբրև ընդ մէջ լինէր ժամ տասներորդ:
-Սահաթ սահաթ: տես Պահ պահ:
-Սահաթ դնել: ժամ դնել, կամ ժամ տալ. ժամակալ կամ ժամադիր լինել. ժամադրել:
-Սահաթ դնելը: ժամադրութիւն. ժամակալութիւն:
-Սահաթէ սահաթ: ժամ 'ի ժամէ. ժամ 'ի ժամ. ժամ ընդ ժամ. ժամ քան զժամ:
-Սահաթէ սահաթ ձգել: ժամէ 'ի ժամ առնել. ժամ 'ի ժամ սահմանել:
-Սահաթի չափ կամ սահաթի մը չափ. ժամաչափ:
Սահաթ՝ որ ոտքէն կը ցցնէ: ժամացոյց:

-Սահաթ զարնել: ժամ հարկանել:
-Սահաթ զարնող: ժամահար:
-Սահաթ չափող: ժամաչափ. ժամակշիռ:
-Սահաթի ֆալ ընել: ժամագիտել. ախտարացոյցանել:
-Սահաթի ֆալ ընող: ժամագէտ. ժամադիտակ. ժամաբաշխ. ժամագիտ. ախտարացոյց. ծննդաբաշխ:
-Սահաթի ֆալի նաւէ ընկող: ախտարամոլ:
-Սահաթճի: գործիչ ժամացուցի:
Սահաթափոս. գաւառի անուն է: Երասխաձոր:
Սահած. ուճըրդած: սահեալ. սայթաքեալ. գայթեալ: տես և 'ի բայն Սահիլ: [մայ:
Սահան: սկաւառակ. պնակ. ափսեայ, մաղզ-
Սահապ: տէր:
Սահեցնել. ուճըրդըճիլ: սահեցուցանել. սայթաքեցուցանել. գայթակղեցուցանել. գլթեցուցանել. ոտնառել. քարընդոտնել:
Սահեցնող. ուճըրդըճող: սահեցուցիչ. գայթակղեցուցիչ. լպիրծ. լպրծուտ. ոտնառ. ոտնառու: [ղութեան:
-Սահեցնող քար: քարընդոտն. քար գայթակ-
Սահիլ. ուճըրդիլ. գույմագ: սահիլ. սայթաքիլ. սաղապիլ. գայթակղիլ. գայթել. գլթել. սխալել. լպրծիլ. ոտնառիլ:
Սիւնը բռնողներուն ձեռքէն սահելով անոր վրայ ինկաւ: զերծեալ սիւնն յունողացն անկաւ 'ի վերայ նորա:
Սահիլը. ուճըրդիլը: սահումն. սահեցումն. սայթաքումն. գլթումն. սխալումն. գայթակղութիւն. ոտնառութիւն. լպրծումն:
Սահման. ըրփ թիլխոֆոյիթ: սահման:
-Սահման. սինոր: սահման. կոպար. եզր. եզք. կէտ. պայման. պարագրութիւն:
-Սահման դնել. սինոր գօմագ. սինօրլամագ: սահման դնել. սահման հատանել. սահմանել. պարագրել. քանակել: [նմա:
-Սահման կը դնէ անոր: սահմանս հատանէ
-Սահման դնելը: սահմանագրութիւն:
-Սահման դնող: սահմանադիր:
-Սահման դրած. սահմանած. կամ սահմանի մէջ առած: սահմանեալ. սահմանաւոր. պարագիծ. պարագիր:
-Սահման ունենալ: սահմանիլ. պարագրիլ. ոլորտանալ:
-Սահման չունող: անսահման. անսահմանելի. ինքնասահման. անպարփակ. անտարրափակ. անպարագիր. անպարագիծ:
-Սահման պահող. սինոր էմինի. սինոր պէքճիսի: սահմանապահ. սահմանակալ:
-Սահմանը չափող: սահմանաչափ:
-Սահմանի գիծ կամ կողմը: սահմանակողմն:
-Սահմանի մէջ առնել: տես Սահման դնել:
-Սահմանի մէջ չառնուող: անսահմանելի. անպարփակելի: տես և Սահման չունող:
-Սահմանի մէջը, կամ մէջ տեղը: միջասահման. միջնորդ: — Երկու Թագաւորութեանց սահմանին մէջ տեղը: 'ի տեղւոջ միում սահմանաց երկուց Թագաւորութեանցն:
-Սահմանին գլուխը: սահմանագլուխ: — Երուսաղէմը սահմանագլուխ է: Երուսաղէմ միջնորդ է սահմանաց:
-Սահմանին ծայրը: առ եզերս սահմանացն:
-Սահմանի նշան: սպանակ:
Սահմանակից: սահմանակից. սահմանակողմն: — Ասիա Մակեդոնիային սահմանակից է: Մակեդոնիա Թեւակոխեալ է Ասիայիւ: — Անոր սահմանակից ձորը: ձորն սահմանակալ նորին:
-Սահմանակից ըլլալը: սահմանակցութիւն:
Սահուն: սահական. լպիրծ. լպրծուտ. սողուսկ. սողոսկոտ:
-խիստ Սահուն: բազմասահ:
Սահտիան: սեկ. մորթ. կաշի:
Սահօղ. գույան: սահօղ. գայթոտ. գայթակղոտ. սայթաքօղ. սխալօղ. դիւրասաղապ. դիւրասայթաք. սողոսկոտ. սողուսկ. սխալական. սխալոտ. սխալակ:
-չՍահօղ: անսահ. անգայթ. անգայթակղ. անսայթաք. անսաղապ:
Սաղ: տես Ողջ. փէրք. և զհետեւեալսն նորա:
-Սաղ քար: տես Որձ քար:
Սաղ. որուն դէմն է՝ սօլ: տես Աջ. Աջ դիրն. և ըզհետեւեալսն:
Սաղանախ. սաղանաք. խօշօր օ օլու անդըր: տարափ. տեղատարափ. Թօնընկէցք. տեղ. Թօն. ջաղբ. անձրեւածք. անձրեւայոյզք:
-խիստ մեծ Սաղանախ: Թանձրատարափ:
-Սաղանախ բերող: Թօնուտ Թօնընկէց:
Սաղարու, կամ Սախարիա. գէտ է: Սագարիոս. սանգարիոս: [հանայական:
Սաղաւարտ՝ քահանայի: սաղաւարտ. խոյր քա-
-Սաղաւարտ՝ պոփէրտալի. Բէէյէ. Բոա: սաղաւարտ. գլխանոց. կորդակ. կողբան:
Գլուխը առանց զարդի սաղաւարտ: գագաթնադաշն սաղաւարտ:
-Սաղաւարտին վրայի զարդը: զարդամանակ. գցունք. նշանաւոր:
-Սաղաւարտ դնել գլուխը: սաղաւարտել:
-Սաղաւարտ դնող: } սաղաւարտաւոր. սաղա-
-Սաղաւարտաւոր: } ւարտեալ:
Սաղմ. ծօրը ֆօրը նոր հասըլ եղած փղան, կամ որ ալի-փի հասըլ ըլլայ. աղըփ: սաղմն: [առել:
-Սաղմ ընդունել: սաղմնաւորել. յղանալ. սերմն-
-Սաղմ ընդունելը: սաղմնաւորութիւն. սերմնառութիւն. յղութիւն:
-Սաղմ ընդունող: սաղմնաւորիկ. սերմնաւորիկ. սերմնընկալ. յղի:
-Սաղմը խողջող: սերմնահեղձոյց:
-Սաղմը ձեւացած: սաղմնանկար:
-Սաղմին ձեւանալը: տպաւորել սաղմին յարգանդի. որք յարգանդի կենդանասերին մանկունք: [փոառ:
-Սաղմին շապիկը: սաղմաբոյն մզանք. ցանկ.
Սաղմոս. զէպուր: սաղմոս. սաղմոսարան:
-Սաղմոս՝ տուն առ տուն, կամ դասէ դաս ըսելու: սաղոզդի:

-Սաղմոս երգել: } սաղմոս ասել, կամ երգել.
-Սաղմոս ըսել: } սաղմոսել. սաղմոսաբանել. սաղմոսերգել:
-Սաղմոս երգելը, կամ ըսելը: սաղմոսերգութիւն. սաղմոսաբանութիւն. սաղմոսասացութիւն. սաղմոսողութիւն:
-Սաղմոս երգելու գործիք: սաղմոսարան:
-Սաղմոս երգող կամ ըսող: սաղմոսերգ. սաղմոսերգու. սաղմոսանուագ. սաղմոսողոգ. սաղմոսասաց. սաղմոսաբան. սաղմոսարար:
— Մէկտեղ սաղմոս ըսող: սաղմոսակից:
-Սաղմոս քաղող, կամ սաղմոսէն քաղած: սաղմոսաքաղ:
-Սաղմոսի փոխ: սաղմոսափոխ:
-պզտի Սաղմոս: Սաղմոսիկ,
Սաղ սէլիմ: տես Ողջ առողջ:
Սաղսաղան. տես Կեչաղակ:
Սաղտան սապայ: տես Շիտակէ շիտակ:
Սաղտըճ: տես Կնքահայր:
Սաճ ղայըրղ: տես Առջասպ:
Սաճայախ: տես Եռոտանի:
Սաման. յէբէ: յարդ:
-Սաման Թիւյիւ: մղեղ. ունգ:
-Սաման օղրուսու: տես Յարդագող:
Սամանլըխ: տես Մարագ:
Սամարացի. սամարէնին: սամարացի. շամրտացի. շամարտացի. շամրիտ:
-Սամարացի կնիկ: սամարուհի. շամրտուհի:
Սամարեթ. քաղաք է: Սամարիա:
Սամետ. սամէխ. պօյունդուրուխի հայն է: սամետ. սամետէ:
Սամի. նանէքի՝ կամ նանէլի. լծած էրկու փափերն էն: սամի: [շուամրայ:
Սամիթ. փերաղօլու. կամ փօրաղօլու: սամիթ.
Սամիթի ջուր: սամթաջուր:
Սամմ եէլի: տես Խորշակ, և զորս զենի:
Սամոսատ, կամ } քաղաք է: Սամոսատիա. շամ-
Սամուսատ. } շատ:
Սամուր. կենդանի է: սամոյր:
-Սամուր քիւրք: սամոյր. սամուրենի:
Սամսար. կենդանի մի է: կուղ. Թոխոր:
Սամսոն. քաղաք է: Ամիսոս:
Սամսոն՝ ջան: գամփռ.
Սայըխլամայ: Թուագարանք:
Սայըխլամիշ ընել: Թուագարել. տես և Ափեղ ցփեղ խօսել:
Սայի, կամ Սայը. ... փանող էէրօղ: Թըղ-Թաբեր. Թղթատար. Նամակակիր. սուրհանդակ.
Սայի, կամ Սայը: տես Համրանք:
Սայլ: բեռնակիր կառք. սայլ սայլակառք. վաչ-վաչէ:
-պզտի Սայլ: սայլակ. սայլիկ. յաղնակ:
-Սայլ տանող: սայլավարտակ. սայլորդ:
-Սայլի մէջ բնակող: սայլաւտուն. վաչկատուն:
-Սայլին երկայն փայտը: սայլացից. առեղ:
-Սայլ համաստեղութիւնը: սայլ. սայլակերպ աստեղք: տես Վեցկի:

Սայլանկոզ. ծովու ղողոփ: կողղինջ. խանջայլ. խղունջն. խղնջունի: տես և Շողոա. կողինձ:
Սայհուն: Սիոն. սիոնէ:
Սայմել. էօլչմէք: արձակել. Թողուլ. յղել. առաքել:
Սայտա, կամ } Սիդոն. Ծայդան:
Սայտէ: }
Սան. օղլի 'ի Մըգտըրիբէնէ: սան. սանակամ:
-Սանի ընկեր: սանակից. սանեղբայր:
Սանահար: սանահայր:
Սանամար: սանամայր:
Սանթա մառրայ. ... : Լեկագիրայ:
Սանթուռ: կիթառ. ջնար. քնար. ջութակ. վին:
Սանթուռի չալուածք, կամ երգ: քնարերգութիւն. քնարերգք:
-Սանթուռ չալող: } քնարահար. ջնարահար:
-Սանթուռճի }
Սան լօրէնցօ. կղզի է: Մաղակապար:
Սանճ: տես Լկամ:
Սանճախ: տես Պայրախ:
Սանճախտար: տես Պայրախտար:
Սանճը: տես Խոստուկ:
Սանտ. փնդէկ: սանդ:
-Սանտի կոթ: սանդխտոան:
-Սանտի մէջ ծեծել: սանդահարել: [րայ:
Սանտալ՝ նաւ: մակոյկ. կուր. ակատ. կարկառ-
-պզտի Սանտալ: մանրակուր:
Սանտալ. որ է ... : կերպաս:
-Սանտալէ շինած: կերպասեայ:
Սանտալճի. ... : կերպասագործ:
Սանտըխճայ: տապանակ. տրկղ. գզրոց:
Սանտըք: տես Սնտուկ:
Սանտուխք. ... : սանդուղք. ելանելի:
-չիֆտէ Սանտուխք: երկգիծի սանդուղք. երկգիծի ելանելի:
-Սանտուխք շատ ոտքեր ունեցող: յոգնոտոտ սանդուղք, կամ ելանելի:
Վարէն դէպ 'ի վեր երկաթի սանտուխքներ դնելով: ելանելիս երկաթիս 'ի ներքուստ 'ի վեր կանգնեալ:
-Սանտուխքի մաս կամ ոտք: աստիճան. մասն սանդխոց. սանդղամատն. բազրոան. ոտոյք սանդղոց: [տակ:
-Սանտուխքի նման: սանդղաձև. սանդղա-
-Սանտուխքին երկու քովի բռնելու փայտերը: բազրիք:
Սանտր. թարագ: սանտր:
-Սանտր՝ բրդի, քթանի: հերհեր:
-Սանտր ջուլհակի: հոծիչ. սանտր: [դրէ:
-Սանտրած բուրդ: բուրդ պարզեալ 'ի սան-
Սանտրել մազերը: սանդրել. յարմարել ըղհերս սանդրով:
-Սանտրել բուրդը, քթանը: հերհերել:
Սանտրուք. ... : սանտրածք:
Սանքի: տես Իբր Թէ:
Սաչ: տես Մազ:
Սաչախ, որ ... : ծոպք.

վերջք. վերջաւոր։ — Ոսկի սաչախներով զար-դարուած։ 'ի վերջաւորս ոսկեհուռս զարդա-րեալ։ — Կարմիր սաչախներով։ եզրածիրանի։
—Սաչախ։ Փառպուլա։ խանձուռք։
—Սաչախի պէս։ ծոպաձեւ։
—Սաչախլը։ վերջաւոր։ — Սաչախլը թելլի փուլլու։ աթինեալ. զամղայեալ։ [քիւ։
—Սաչախ փան կամ մաղարայի՝ Վերէն տարա ելած։
—Սաչախլը։ քուաւոր։
—Սաչախ սեան։ ախաւեղադէս։
Սաչխպլըղ։ տես Առջաապ։
Սաչպաղը։ տես Մաղկապ։
Սապահ։ տես Առաւօտ։
—Սապահ նամազը։ պաշտօն առաւօտին։
Սապայ եէլի։ տես 'ի բառն՝ Հով։
Սապլըսատան. գաւառ է։ Ապլաստան։
Սապօն, կամ Սապոն։ օճառ։
Խալիպ մը սապոն։ գիր մի օճառ։
Սապռ. ըէղի բառ մի է. տըրը տուղայ։ սապռ. հալըէ։
Սառ. պուղ։ սառն. սառոյց. պաղ. սառամա-նիք. սառնամանիք։
—Սառ՝ տանը քիւերէն կախուած։ պաղլորակ։
—Սառ դիզած, կամ դիզուած սառ։ սառնա-կոյտ։
—Սառ կտրիլ։ տես Սառիլ։ — Գետը սառ կը-տրած։ պաղացեալ ձուլեալ վտակն։
—Սառէ շինած։ սառնաշէն. սառնեղէն։
—Սառէ քարայր ձեւացած։ պաղանձաւ։
—Սառը հալեցնող։ սառնահալ։
—Սառի բնութիւն։ սառնութիւն։
—Սառի գոյն ունող։ սառնորակ։
—Սառի պէս կամ նման։ սառնանման. սառնա-կերպ. սառնատեսակ. սառնատես. սառնո-րակ. սառնաձեւ։
—Սառի պէս պաղ։ սառնային. սառնասույր. սառնապաղ. սառնասոյզ։ [նասեր։
—Սառի պէս պաղ բնութիւն ունեցող։ սառ-
—Սառի պէս պաղիլ։ սառնասուզիլ. սառնա-նալ. սառնուլ. սառչիլ. պաղանալ։
—Սառի տեղ կամ սառ պահելու տեղ։ սառ-նատուն. ձիւնահոր։
—Սառով պատած։ սառնապատ. սառնամած։
Սառած։ սառուցեալ. սառնասառոյց. սաստ-կասառոյց։
—Սառած լիճ։ սառնալիճ։
Սառաֆ։ հատավաճառ. լումայափոխ. լումա-փոխ. սեղանաւոր։
Սառաֆութիւն։ լումայափոխութիւն. լումա-փոխութիւն. սեղանաւորութիւն։
Սառեցնել. ֆաթ նփրէյնէլ։ սառուցանել. սա-ռեցուցանել. սառնացուցանել. ձուլել։
Սառեցնող։ սառեցուցիչ. սառնասառոյց. սառնախառն. սառնաբեր. սառնագործ. սառ-նական։
—Սառեցնող սաստիկ ցրտով։ սաստկասառոյց. սառամանուտ։ — Ամեն ձմեռան սառերէն աւելի սառեցնող է գժոխքին ցուրտը։ սար-սուռ է քան զամենայն ցուրտ ձմերայնոյ սառնամանիքն տարտարոսի։
Սառընտըրպ. կղզի է։ Սելան։
Սառըպալթ սույու. գետ է։ Հերմոս։
Սառիլ. ջրփէն փոր նփրիլ։ սառնուլ. սառիլ. պա-ղիլ. յատականալ. վիմանալ. ձուլիլ. սառնա-նալ։ — Գետը սառիլ քար կտրիլ։ պաղել գե-տոյն ձեւամբ՝ մինչ յատականալ և վիմանալ. կցիլ գետոյ։
Սառիլը։ սառոյց. սառուցմն. պաղուցմն։
Սառնամանիք. խիստ տառոյց։ սառնամանիք. սառոյց. սառնացրտութիւն։
Սառնիճ. մեծ նորատ պէս շինած հոր։ գուբ. ջրհոր. ջրամբար։
Սառնոց։ տես Սառի տեղ։
Սառուց. (գոյական)։ տես Սառնամանիք։
—Սառուց. պաղ պուղ. (գոյական)։ ցրտասառոյց. սառնացուրտ։
Սառփ. (ածականաբար)։ դժուարին. դժուա-րուտ. դժուարագնալի. տարժանելի. խիստ։
—Սառփ՝ փէղ. (գոյականաբար)։ տես Ժեռ։
Սաս. ազգի անուն է։ Սակսոն։
—Սասի կամ սասու երկիր։ Սակսոնիա։
Սասուն կամ Սասոն. գաւառի անուն։ Սասուն։
Սաստիկ։ ուժգին. բուռն. սաստիկ. կարի։
—Սաստիկ բոց։ բոց կատաղի։
—Սաստիկ հով։ հողմ սաստահակ, բռնաշունչ, սաստկաշունչ։
—Սաստիկ ձմեռ։ կարաձմեռն։
—Սաստիկ վէրք։ կարեվէր. հաստոյր վէրք։
-խիստ Սաստիկ քննութիւն։ սաստկապէս սաստիկ քննութիւն։ տես և Խիստ։
Սաստկանալ կամ սաստկընալ։ սաստկանալ. զօրանալ. ծանրանալ. ծանրիլ. յորդիլ. զայ-րանալ։ տես և Ազմիշ ըլլալ։
Հալածանքին սաստկացած ատենը։ յագդող հալածանացն։
Պոռալնուն ձայնը կը սաստկանար։ գոյժ ա-ղաղակի ամբոխին թանձրանայր։
Սաստկացընել։ զայրացուցանել. զօրացուցա-նել. սաստկացուցանել. ծանրացուցանել։
Վէրքը սաստկացընել։ խարխարել զվէրս։
Սաստկութիւն։ սաստկութիւն. ուժգնութի. խստութիւն։
Սատանայ. շէյթան. ճին։ սատան. սատանայ. դեւ. այս. նեսար. փորձիչ. բանսարկու. չարն։
—Սատանայ՝ մարդ։ տես Խորամանկ։
—Սատանայ դառնալ։ դիւանալ. սատանանալ. դիւաղնիլ։ տես և Դիւահարիլ. և Կատղիլ։
—Սատանայ դարձած։ դիւացեալ. դիւագնեալ. դիւագին. տես և Դիւահարած։
—Սատանայ հալածող։ դիւահալած։
—Սատանայ հանող։ տես Դեւ հանող։
—Սատանայ պաշտող. էէղիտի։ սատանայա-պաշտ. դիւապաշտ. դիւամոլ։ [դող։
—Սատանայէ դողացող։ դիւասարսուռ. դիւա-
—Սատանայէ դրդուած։ սատանայազէն. դի-ւազրգիռ. դիւայորդոր. դիւաշունչ։

-Սատանայէ խաբուած. կամ սատանան խաբօղ: դիւապատիր. օձապատիր. դիւախաբ.
-Սատանայէ ներշնչած՝ կամ տուն տրուած: դիւաշունչ:
-Սատանայէ տրուած: դիւատուր:
-Սատանայի արձան: դիւապատկեր:
-Սատանայի բերնէն խօսօղ: դիւախօս:
-Սատանայի բնակարան: դիւաբնակութիւն. դիւադարան. դիւանոց:
-Սատանայի բնակարան եղած: դիւաբնակ. այսաբնակ. այսակիր:
-Սատանայի կամ սատանի գործք. դիւական ներգործութիւն. ազդեցութիւն դիւին:
-Սատանայի դէմք ունեցօղ: դիւադէմ:
-Սատանայի զոհ ընօղ, կամ } դիւազոհ. դիւանուէր. դիւաձենձեր. դիւաձօն:
-Սատանայի համար զոհ եղած: }
-Սատանայի ըլհախ: դիւահաղորդ. դիւակցորդ. դիւակից:
-Սատանայի կամ սատանի ծնունդ. սատանայածին:
-Սատանայի կախարդ. շէյթան ֆալըճը: դիւահմայ: դիւահարց:
-Սատանայի համար շինած կամ թափած. ինչպէս էին կուռքերը: դիւաձոյլ:
-Սատանայի հետ խօսօղ: սատանայախօս:
-Սատանայի հետ կռուօղ: դիւամարտ:
-Սատանայի կամ Սատանի միտք ունեցօղ: սատանայամիտ:
-Սատանայի պէս: } դիւաբար. դիւապէս:
-Սատանի պէս: }
-Սատանայի վերաբերեալ: սատանայական. դիւական. դիւագործ:
-Սատանան փորը մտած: սատանայակիր. այսակիր. այսահար. դիւաբախ սատանայազգեաց:
-Սատանան փորը մտնալ: դիւաղնիլ. այսահարիլ. դիւահարիլ:
-Սատանան փորերնին մտած մարդիկները: զհարուածեալս'ի դիւաբախ սատանից: տես և Դիւահար:
-Սատանաներ կանչօղ: դիւակոչ. դիւահարց. դիւահմայ:
-Սատանաներով լեցուն: դիւամրրկեալ:
-Սատանաներու գլուխ: տես Սադայէլ:
-Սատանաներու ժողով. կամ սատանայէ ժողված: դիւաժողով. դիւախումբ. դիւադունդ. դիւագումար. դիւափաղանգ.
Սատանայական: տես Դիւական: [ծին:
Սատանորդի: դիւազգի. դիւածնեալ. դիւա-
-Սատանորդի. վէլէտիզինա: տես Սատանայ. ճարդ:
Սատանութիւն. շէյթանլըգ: սատանայութիւն. դիւութիւն. բանսարկութիւն. խորամանկութիւն:
Սատէ: տես Պարզ. պայծառ:
Սատկած. կէպէրմիշ: սատակեալ. սատակման:

Սատկեցնել: } սատակել. սատակման տանել.
Սատկըցնել: } սատակման կորուսանել. չարամահ տանել: [տակ:
-Սատկեցնօղ: սատակիչ. սատակչական. սա-
Սատկիլ. կէպէրմէք: սատակիլ. սատակման լինել. չարամահ լինել. չարամահ կորնչիլ:
-Սատկեցաւ: 'ի բաց եթուք զհոգին:
-Սատկիլը: սատակումն:
Սար. ճէռ, կամ ճէռան պէս բարձր տեղ: տես Բլուր. և Դար. բարձր տեղ:
Սարակոզա. քաղաք է: Սիրակուսա:
Սարայ. կամ Սէրայ: ապարանք. պալատ. դարպաս. տաճար. դուռ: [նիկ:
-Սարայ ադասը: խորապետ. ոստանիկ. դրա-
-Սարայ բարձր: սարաւոյթ:
-Սարայ Թագաւորի: տես Թագաւորի սարայ:
-Սարայ քէտհիտասը: հանդերձապետ. հազարապետ:
Սարայլը: պալատական:
Սարայլըները: պալատականք. արքունիք:
Սարայտար. սարայի մէջ ճամբար ունեցօղ: մանկլաւիկ. մանկտաւագ. հեծուալ. հեջուալ. սպասորիկ. սպասեակ: տես և Սարայ ադասը:
Սարբի. չօրէնի, կամ ուրէր մեծ անդար: քանդուկ: մեթերանոց:
Սարդի բուն. } ճանճռակին բնոր. էօրիւմճէք: ոս-
Սարդոստէ. } ոստայն սարդից. սարդի ոստայն. ոստայն ստարաց: [դիւրեկծ:
-Սարդոստէ դիւրաւ աւրըւօղ: սարդիոստայն
-Սարդոստէնի ցանց կամ թելք: ոստը:
Սարգոստէ: տես Մանգաղ:
Սարեկ. սըղըրճըք. թռչուն է մորեխի եշնամի: սարեակ. սարեկ. սարիկ. սարմ. սարմահաւ:
Սարը: տես Դեղին. և Շէկ:
Սարը եաքութ: յակինթ. ոսկեակն. ոսկեքար.
Սարըլըք: ճարտուղը: տես Դեղնցաւ:
Սարըխ, կամ } փաթթեցն: տես և Փաթթոց. ա-
Սարուխ: } ճըճխ: [խուրցակ:
-Սարըխ՝ պէսքիան խառնախոսը: խոյր. արտա-
Սարըճայ. Բեդրիգաչի տրապիզոնդա: Սարակինոս. Սառակինոս:
Սարթափ. գաւառ է: Կոզ, կամ Կոզոնիկոս:
Սարկաւագ. փիյօք. ճէմմաս: սարկաւագ. պաշտօնեայ:
-Սարկաւագ մեծ: տես Աւագ սարկաւագ:
-Սարկաւագ փոքր: կիսասարկաւագ:
-Սարկաւագի ընկեր: սարկաւագակից:
-Սարկաւագի կնիկ: սարկաւագուհի:
Սարկաւագութիւն: սարկաւագութիւն:
-Սարկաւագութիւն ընել: սարկաւագել:
Սարղը: մանեաւոր. երիզ: տես և Խանձարուր:
Սարմաշըխ. սարմաշըք: պատատողիճ. բաղեղն. պատատուկ:
Սարմաշըք սուլթան: սակամնի. սակամոնի:
Սարմուսաք: տես Սխտոր:
Սարսել: տես Դողալ, և Վախնալ:
Սարսըլըու: սարսըլի. սարսռալի: տես և Դողալու:

Սարսռեցնել. ղըմը ղըմը, կամ Բիրին Բիրին՝ Բի-
բրէքմէք: սարսռեցուցանել: տես և Դողցնել:
Սարսռիլ: սարսռալ. սարսռիլ. զգողանի, կամ
զգողի հարկանիլ:
Բոլոր մարմինը սարսռի կամ դողի մէջ է: զա-
մենայն մարմինն սարսուռ ունի:
Բզըքտած ու հաստ զգեստով կըսարսռեմ:
սարսռայցեն խարազն և պատառատուն զգըր-
լեկօքն:
—Սարսռիլ սիրող: սարսռասէր:
—Սարսռիլը: սարսուռ:
Սարտենիա. ատըքէնի ատասը: Սարդոնիա:
Սարտիս. քաղաք է: Սարդիկա:
Սարփընայ. ամայի փայտ: սարփինայ. խէչ.
խեչակ. նեցուկ կամ մոյթ որթոյ:
—Սարփընաներով զարգարել: ձողաբարձ զար-
դարել:
Սաւայ. գետի անուն է: Սաւայ:
Սաւան. չարշաֆ: սաւան. պատատանակալ:
—Սաւան՝ բարակ ու սուղ: տես.:
Սափ: տես Կոթ. ոտք:
Սափրայ, կամ } տես Առանձին:
Սափրաճայ: }
Սափրան: տես Պարսէտ:
—Սափրան՝ մեծ մեծ քարեր նետելու, որ խոյեմով կը
ընէին: հօյ. խոյ. մանգղիոն. բաբան:
Սափլամատան: յանկարծադէպ. յեղակար-
ծօրէն. յայլակարծուց:
Սափլամիշ ընել: տես Վարսել:
Սափմիշ ընել: տես Մէկ գի գնալ. և Շեղիլ:
Սաֆի՝ գինի կամ ջուր, որ մէջը բան խառնած չէ:
տես Զուտ՝ գինի. ու այլն:
—Սաֆի ոսկի: համակ ոսկի. ձոյլ ոսկի. ոսկեձ-
ձոյլ. ոսկեձոյլ: տես և Զուտ ոսկի:
Սգալ. սուգ ընել: սգալ. սուգ ունել. սուգ
առնուլ. ՚ի սուգ մտանել. աշխարել. ՚ի սուգ
[նստել:
—Սգալը: սգումն. սուգ:
Սգալու: սգալի. սգաւոր:
Սգակից. մէկ փեղ սգացող: սգակից. սգակցորդ:
—Սգակից ըլլալ: սգակցիլ. սգակից լինել:
Սգաւոր. } սգացող. սգաւոր. սգազգեաց. սը-
Սգացող. } գազգեստ:
—չՍգացող: անսուգ. անտրտում:
Սգով լցուած: տես Սուգ՝ բառին տակը:
Սելանիկ, կամ սէլանիկք. քաղաք է: Թեսաղո-
նիկ. Թեսաղոնիկէ:
Սելեւքիա, կամ } Կիլիկիէ քաղաք է: Սելեւկիա:
Սալէֆիքա. }
Սեխ. գաւուն: սեխ:
—Սեխի թոյլը: սեխենի:
Սեխնոց. գաւունլուք: սեխաստան. սեղխենիք:
Սեկ. տահթան: սեկ. սերեկ:
—Սեկի կտոր: սեկաբերթ:
Սեկեմուկ. կէմէ գուղու: չիղջ. չղջիկն. չղջի-
կան. գիշերահաւ:
Սեղան. սօֆրայ. ըսփօղ: սեղան. տրապեզ:
—Սեղան դնել. սօֆրայ գօմագ: արկանել սեղան.
սեղան դնել:

—Սեղան. էհօր հերակրա փեղ հը տըւի. Բնդլէս հը-
ռէմք. էկողերան սեղան ըրաւ: սեղան. հացկե-
րոյթ. ճաշ. կոչունք: տես և Կերակուր:
—Սեղան ընել. կերակուր քաշել: սեղանաւորել.
ճաշ գործել. ընթրիս առնել. ընդունելութիւն
առնել: տես և Զիաֆէթ ընել:
—Սեղան ընող: սեղանաւորիչ. կոչնատէր:
—Սեղան իրիկուան: տես Իրիկուան հաց:
—Սեղան կէսօրուան: տ. Կէսօրուան բառին մէջ:
—Սեղան նստած կամ նստող: բազմական.
բազմեալ: —Մէկտեղ սեղան նստող: սեղա-
նակից. բազմակից. հացակից. խրախճա-
նակից. սեղանորդ: —Մէկտեղ սեղան նըս-
տել: սեղանակից լինել. սեղանակցիլ: —Մէկ-
տեղ սեղան նստեցաւ: եղև հաւասարորդ
կերակրոց: —Մէկտեղ սեղան նստիլը: սեղա-
նակցութիւն. հացակցութիւն:
—Սեղան մեծ և փառաւոր: տես Մեծ սեղան:
—Սեղան չակօղ: սեղանայօրէն. սեղանայարդար:
—Սեղան պարզ կամ հասարակ: անպաճոյճ,
վարկպարազի, հարթ, դիւրին, գուղնաքեայ,
չորաբեկ, թեթևախորտիկ սեղան:
—Սեղանի ազնիւ կամ բարակ ուտելիք. ինճէ
ճանճա: գաստապակք. մակընթրակք:
—Սեղանի թախըմ: գաստապրիկք:
—Սեղանի պէս ըլլալ: սեղանանալ:
—Սեղանի վրայ մատակարութիւն ընող: հաց-
կատակ:
—Սեղանի վերակացու: միսթաղ:
—Սեղանի տեղ: տես Սեղանատուն:
—Սեղանի փուռյ. ֆէշէր: սատր:
—Սեղանին ատենը: անդէն իսկ ՚ի հացին:
—Սեղանին բոլորտիքը շարուիլ: բազմիլ զսե-
ղանով. շուրջ լինել զսեղանով: —Երբ շա-
րուեցան նստան: իբրև բոլորեցաւ ակումբ
բազմականին:
—Սեղանին պատիւ ընող: սեղանամեծար:
Սեղանատուն: սեղանատուն. ճաշատուն. ճա-
շարան. ճաշանոց. ընթրակերոց: [պեա:
Սեննեկայեան: մուծիկ. սեննեկայեան. սեննեկա-
Սեպ: տես Փատէ չիմէ:
Սեպա. գաւառ է: Սաբայ:
Սեպած կամ սեպուած: համարեալ. վարկուե-
ցեալ. կարծեցեալ: —Իշխան սեպուածները:
որ յանուան իշխանքն են: —Աղեքսանդրի որ-
դին սեպուած: յանուան՝ որդի Աղեքսանդրի:
Սեպել: սայմագ. Բանհսըն էթմէք: համարիլ. հա-
շուիլ. վարկանիլ. ունել. կարծել. դրել. դա-
տել: —Երկուքը մէկ կըսեպեմ: Ընդ մի վար-
կեալ է ինձ երկոքին: —Երկու չափը մէկ սե-
պելով: զերկու չափս մի դնելով: —Աս բանս
ով որ ինչպէս կուզէ, թող անանկ սեպէ:
կալցի զայս որպէս ոք և ախորժէ: —Մար-
մնաւոր չէնքերը հողէ շինածներէ աղեկ կը
սեպէին: լաւագոյն զշինուածս մարմնեղէնս
քան զհողեղէնս հաշուէին: —Կործանման
պատճառը զմեզ սեպեցիր: զմեզ եդիր պատ-
ճառս աւերածոյ: —Նախարարներուն կարգին

մէջ կը սեպէ ։ կարգէ 'ի Թիւ նախարարու-
թեանց ։ — Անոնցմէ ծերերը հօր տեղ կը սե-
պէր ։ զծերս 'ի նոցանէ առ հարս ունէր ։ —
Եղածը Աստուծմէ չէին սեպեր, այլ դիպուած ։
ոչ խնամոց Աստուծոյ, այլ պատահման
տան զիրս ։
—Սեպել բան մը ։ տես Բանի տեղ դնել ։
—չՍեպել բան մը ։ տես Բանի տեղ չդնել . և
Փամահրել ։
—Սեպէ թէ, Սեպէ որ . սայ քի ։ համարեա թէ .
գրեա թէ . գիր թէ . եղիցի թէ . գոգցես . գոգ-
ջիր ։ տես և Իբր թէ ։ — Սեպենք որ Հրեան
իր քովէն սուտ կը խօսի ։ գրեսցուք թէ Հր-
րեայն յանձնէ խօսիցի սուտ ։
—Սեպուիլ ։ գրիլ . համարիլ . լինել կամ գոլ 'ի
համարի ։ — Երկուքը մէկ կը սեպուին ։ Երկո-
քեան ընդ մի համար են ։ — Մարտիրոսութի̃
կը սեպուի ։ 'ի մարտիրոսութեան համարի
է ։ — Իմաստութիւն կը սեպուի ։ յիմաստու-
թիւն իմն համարի ։ — Հրամնեց որ անիկայ
արշակունի սեպուի ։ Հրամայէ գրել զնա ար-
շակունի ։
Սեպտեմբեր՝ ամիսը . էյլիւլ ։ սեպտեմբեր .
հոռի . կթոց ։
Սեռ, սռնի ։ տես Լիսեռ . սռնի օխու ։
Սեռ . բայ ֆիւլխութայից ։ սեռ ։
Սեր . գայմագ ։ սեր ։
Սերեկ . ինճէմղէ, կամ կուշէ՝ ղամանօղլի բէյրնի
ֆամ ։ Սերեկ ։
—Սերեկով ծածկել՝ կամ գոցել ։ սերեկել ։
Սերկեւիլ . այվա ։ սերկեւիլ ։
—Սերկեւիլի ծառ . այվա աղաճը ։ սերկեւլի ։
Սերմ ։ տես Հունտ . թօխում, և զհետեւեալսն ։
—Սերմ, կէնդանոյ . նէֆս ։ սերմն . արուութիւն .
այծութիւն . գիջութիւն ։
—Սերմ ընդունիլ ։ սերմնաւորել . յղանալ . սեր-
մակրել . սաղմնաւորել . սաղմնանալ ։
—Սերմ ընդունելը ։ սերմնաւորութիւն . յղու-
թիւն . սաղմնաւորութիւն ։ [կալ ։
—Սերմ ընդունող ։ սերմնաւորիկ . յղի . սերմնըն-
—Սերմ թափել ։ սերմանել . սերմնարկել ։
—Սերմ թափելը ։ սերմնարկութիւն ։
—Սերմի երթալ ։ սերմներթութիւն . երազախոր-
ձութիւն . սերմնահեղութիւն . գիջութիւն ։
—Սերմը թափող ։ սերմնարկու ։
—Սերմը կաթելը ։ սերմնակաթութիւն ։
—Սերմը կաթող ։ սերմնակաթ ։
—Սերմ չունող . առանց սերմի ։ անսերմն . ան-
սերմնաւոր ։
Սերտ . սըխը ։ սերտ . հոծ . խիտ . խուռն . կուռ .
թաւ ։ տես և Սրխ . [illegible] ։
—Սերտ ըլլալ . } էզպէր օլմագ . էզպէրլէնմէք ։ յուշի
—Սերտել . } կապել . 'ի բերան ընթեռնուլ .
գիտել 'ի բերան . 'ի Թիւ գիտել կամ ուսանել ։
Սերոբէ . սէրաֆին ։ սերովբէ . սրովբէ . սէ-
րաֆիմ ։ [տես ։
—Սերոբէ տեսնող ։ սերովբէատես . սրովբէա-
—Սերոբէէ փչած փող ։ սրովբէագոչ փող ։

—Սերոբէէ մաքրած ։ սրովբէամաքուր ։
—Սերոբէի նման ։ սրովբէատիպ . սերովբէա-
կերպ . սրովբէասարտս ։
—Սերոբէի նշանով ։ սրովբէանշան ։
—Սերոբէից բնակարան ։ սրովբէաբնակ . սրով-
բէադասութիւն ։ [բէասացիկ ։
—Սերոբէներէն զուրցուած կամ երգած ։ սրով-
—Սերոբէներէն ծածուկ ։ սրովբէածածուկ ։
—Սերոբէներէն ծառայութի ընդունող ։ սրով-
բէասպաս ։
—Սերոբէներէն պահպանած ։ սրովբէապահ ։
—Սերոբէներով պատած ։ սրովբէափակ . սրով-
բէապար ։
—Սերոբէներու ժողով ։ սրովբէագունդ . սրով-
բէաժողով . սրովբէաջոկ . սրովբէախումբ ։
Սերոբէական ։ սերովբէական . սրովբէական ։
Սեւ, կամ Սև . փէօրէ կարա . գարայ . սիահ ։ սեաւ ։
թուխ . մուղտ . մղտագոյն . արջն . աժտար .
սեաւին . սեւորակ . սեւատես . սեւատեսիլ . սե-
ւատեսակ . սեւակերպ . սեւագոյն . սեւաթոյր .
սեւաթորմի . թուխաթուխ . թխատիպ . թխա-
գոյն . լրթագոյն . մղտագոյն . արջնագոյն .
արջնատես . արջնատեսակ . արջնաթոյր .
տխրագոյն . տխրերանգ . տխրատեսիլ . տըխ-
րատեսակ ։ տես և Սեւցած ։
—խիստ Սև . սիմ սիահ ։ արջնաբոլոր . արջնայերես .
քաջատեսաւ . քաջաթուխ . մթագին ։
—Սև գիր, կամ Սև գրող ։ սևագիր ։
—Սև գնտիկ, կամ Սևու գնտիկ, կամ Սևուկ
հնտիկ ։ տես Սև սանիճ ։
—Սև գունդ ։ սևագունդ ։
—Սև գունով լցուած՝ կամ զարդարուած ։ մրա-
զարդ . մրագիր ։
—Սև դէմքով ։ սևադէմ ։
—Սև լաթ հագնող ։ սևազգեաց . սևազգեստ ։
տես և Սևերը մտնող ։
—Սև լեռ . գաւառի անուն է ։ Սեաւ լերան ։
—Սև խապար ։ տես Բօթ ։
—Սև խունկ . գարայ գիւնլիւկ ։ ստաշխն ։
—Սև ծով . գարայ տէնիզ ։ Սեաւ ծով . ծով Պոն-
տոսի ։
—Սև կոշտ . թար կըրլը սու կոմ հող ։ սևակոշտ ։
—Սև կոշտ ըլլալ ։ սևակոշտանալ ։
—Սև հնդիկ . հապէշ ։ խաժիշիկ . եթէովպացի ։
—Սև ձթել . սիյահլէնմէք ։ կպրել . ձիւթել . կըպ-
րով օծանել ։
—Սև ձթող . } զիֆթլի ։ կպրապատ . կպրաշաղ-
—Սև ձթած . } զալու . կպրաթաթաւ . օծեալ կըպ-
րով ։
—Սև ձուլթ . զիֆթ ։ կուպր . կպրաձիւթ . նաւթ ։
—Սև մաղձ . գարայ սէվտայ ։ սևամաղձ . մելա-
մաղձ . մելամաղձութիւն . սևամաղձութիւն ։
—Սև մաղձոտ . գարայ սէվտալը ։ մելամաղձ . սե-
ւամաղձ ։
—Սև ներկ . գարայ պօյայ ։ սևաներկ . սևագեղ ։
—Սև ներկած ։ սևաներկ ։
—Սև սալոր . գարայ ալուճ ։ սալոր սեաւ ։
—Սև սիւրիւ ։ տես Սև գունդ ։

-Սև սոխիճ․ սև ճօփէլ․ չէօրէկ օթու։ արջնդեղ․ հացհամեմ․ սոխիճ։
-Սև տեսք ունօղ։ տես Սեւ։
-Սևերը մանել։ 'ի Թուխս համակիլ։
-Սևերը մտած ես։ զգեցեալ ես Թուխս։
Ձենք իլար, սևերը չենք մանար։ ոչ արտասուեմք, և ոչ 'ի Թուխս համակիմք։
-Սևերը մանօղ։ սև ըաթ հագնօղ։ սևազգեաց․ սևազգեստ։ [խըս համակել։
-Սևեր մոցընել։ Թուխ զգեցուցանել․ 'ի Թու-
Սևադըրուխ․ գարադաշ։ աքեղայ․ վարդապետ։
Սևալեղ․ սաճ ղըրըը․ գարայ պօյայ։ արջասպ։
Սևան․ կղզի է։ Սևան։
Սևանու ծով։ ծով Գեղամայ։
Սևաչուի․ գարայ կէօզլի։ Թխակն։
Սևասա․ օըլաղ․ գաղաք է։ Սեբաստիա․
Սևերակ․ գաղաք է։ Սև աւերակք։
Սևերես․ գարայ եիւզլի։ սևադէմ․ սևատեսիլ․ սևատեսակ․ խաւարատեսակ․ գիշերադէմ։
-Սևերես․ եիւզի գարայ․ ամօթահար․ ամօթապարտ․ յանցաւոր։
Սևընկուզի․ գարագօզ․ գարա գօզը։ սևայօն․ մրայօն։ [տիոյ։
Սեբաստացի․ սըվազլը։ սեբաստացի․ 'ի սեբաս-
Սևկեկ կամ Սևի չալօղ։ սևորակ․ սևատեսակ․ կիսասև․ սպիտակասև․ Թուխ։
Սևնալ․ գարարմագ։ սևանալ․ Թխանալ․ արջնանալ․ լըԹանալ։
-Սևնալ՝ երեսի, աօփէղաց, եւ այլ ջնչըլան բաներուն։ մԹանալ․ մԹագնիլ․ խաւարիլ։
Սևութիւն։ սևութիւն․ Թխութիւն․ Թխրունի։
Սևուկ հնտիկ։ տես Սև սոխիճ։
Սևսևուկ։ սևուկ․ կիսասև։
Սևցած։ սևացեալ․ Թխացեալ․ արջնացեալ․ լըԹացեալ․ սևային․ տխրատեսիլ․ տխրատեսակ․ արջնատես։
Սևցնել։ սևացուցանել․ Թխացուցանել։
-Սևցնել՝ երեսը, աօփէղը, ջնչըլան բաները, եւ այլն։ խաւարեցուցանել․ նսեմացուցանել․ մԹացուցանել․ մԹագնել։
Սեփ սև․ սիմ սէահ։ արջնայեղջ․ քաջասև․ քաջաԹուխ։ — Սգաւորին փեսուրները սեփ սև է։ արջնայեղջ է Թեւոք սգաւոր։
Սէզիկ։ տես Կռաւ, և զհետևեալսն նորա։
ՍէԹ․ Թուրքերէն փեղ։ սահման․ տախտ․ գահ․ դարակ․ սարակ։ տ․ և Բլուր․ և Բարձր տեղ։
ՍէԹճառէ․ աղնիս խալի։ օԹոց․ գորգ։
Սէինէ, կամ Սէննայ․ գէթ է։ Սեկուանա։
Սէիր։ տես Սէյիր։ [կոխել․ և այլն։
Սէլ․ Սէլը կոխել․ և այլն։ տես Հեղեղ․ Հեղեղը
Սէլամ։ խաղաղութիւն․ ողջոյն։
Սէլամլըխ, կամ Սէլամլըք։ տեղի այցորելի․ ողջունարան․ առանձնոց։
Սէլեան․ ճէվահիր է։ սարդիոն։
Սէլէ։ տառապան․ խան․ սակառ․ կայթ։
Սէլէֆ․ սալլամ մաճէլէ։ շարիաա․ տոկոսիք։
Սէլվի․ ծառ է։ նոճ․ նոճի․ կիպարի․ տես և Վայրի սէլվի։

-Սէլվի պօյլու։ ուղղաբերձ․ բարձրադիտակ․ բարձրահասակ։
-Սէլվիէ։ } նոճի․ նոճեայ․ կիպարի․ նոճիաճահ։
-Սէլվիէ չինած։ }
Սէկէմուկ։ տես Սեկեմուկ։
Սէհիլ։ ջերմայոտ․ ջերմային․ ջերմին․ ջերոտ։ տես և Տաք։ սըճագ։
-Սէհիլ տեղ, կամ սէմԹ, և այլն։ մարմանդ․ ջերմահովիտ։
Սէճիսթան․ գաւառ է։ Սագաստան։
Սէճճառէ։ տես ՍէԹճառէ։
Սէճռէ։ տես Երկրպագութիւն։
Սէմընտրէք առաւ․ կղզի է։ ՍամոԹրակէ։
Սէմէր։ համետ․ կորդին․ Թամբ․ բազմոց։
-Սէմէրը գրաստին վրայ դնել։ Թամբել․ Թամբահարել․ Թամբս հարկանել․ Թամբ 'ի նուս
-Սէմէրին կապը։ Թանգ։ [դնել։
-Սէմէր՝ համալի։ կորդին․ շալակ։
ՍէմԹ։ տես Դի։
Սէմիզ։ տես Գէր։
-Սէմիզ օԹու․ խոտ է։ փրփրեմ․ անմեռուկ։
Սէյիս․ աթ օղլանը․ ձիու Թիմար ընօղ։ վարսուանդասպաս․ ձիավարժ․ ձիադարման։
Սէյիսխանայ․ ախոռ․ սէյիսներու փեղ, ուր ձիանց պէտք կընէն։ ապասարան․ ախոռ։
Սէյիր, խաղի, շինելու, գինինէրի, օրս ընելու, և այլն։ զննին․ զննութիւն․ տեսիլ․ հանդէս։
-Սէյիր գալ․ սէյիրէ կէլմէ․ գալ 'ի զննին․ 'ի զննին մատչիլ։
-Սէյիր ընել՝ ղօյուղը, ղուքանիրը․ եւ այլն։ կալ 'ի զննին․ մատչիլ 'ի զննին։
-Սէյիր ընել տալ, ղօյուղը, ղուքանիրը․ եւ այլն։ ածել 'ի զննին․ 'ի զննին կացուցանել։
-Սէյիր ընելու բան։ տեսիլ․ տեսարան։
-Սէյիր ընօղ։ տես Սէյիրճի։
-Սէյիր սէրեան սիրելը։ զբօսասիրութիւն։
-Սէյիր սէրեան սիրօղ։ զբօսասէր։
-Սէյիր սէրեան չսիրօղ։ } անզբօս։
-Սէյիրի գլուխ չուզօղ։ }
-Սէյիր սէրեանըը։ զբօսալի․ զուարճալի․ զուարճալից։
-Սէյիրճի․ սէյիր ընօղ ղօյուղ, ղուքանիր․ և այլն։ հանդիսատես։
Սէյհան․ գէտի անուն է։ Կիդնոս գետ։
Սէյսէլ․ եսապանի կէնտանի է։ յամոյր։
Սէյտէ․ սայպայ․ գաղաք է։ Սիդոն․ Սիդոնի։
-Սէյտէլի․ սայտալը։ սիդոնացի․ 'ի սիդոնէ։
Սէյտի չէհիր։ Երապօլիս։ [տորոն։
Սէյրանկեահ․ իէր գօյտան։ զբօսարան․ Թա-
Սէյրէկ, կամ սէյրէք։ տես Ցանցառ, և զհետևեալսն։
Սէնտէրուս, սէնտէլուս։ ջնարակ․ ճնարակ։
Սէշմիշ ընել։ որոշել․ բաժանել․ անջատել․ զանազանել․ ընտրել։ [րա։
Սէպէպ։ տես Պատճառ, և զհետևեալսն նո-
-Սէպէպսիզ։ տես Պատճառ չունօղ։
Սէռջէ․ ղուշ է։ ճնճղուկ․ ծիտ։
Սէս։ տես Ձայն, և զորս զկնի։

-Սէս սէլէնկ, կամ սէս սէլէնք։ տես Ձայն ու.
ձուն։
Սէվտայ. գառայ սէվտայ։ տես Սև մաղձ։
-Սէվտայ. բաշի մըհըպպէթ սէր յգէնըր, կամ վառանըը։
ըղձք. ըղձումն. ըղձութիւն. ըղձակերտու.
թիւն. ցանկութիւն. յօժարութիւն. խանդ։
-Սէվտայ ձգել։ ըղձանալ. ցանկանալ. զա.
կատիլ։
-Սէվտալը։ տես Մաղձոտ. Սև մաղձոտ։
Սէտէֆ. խոփը։ մեծգենայ։
Սէտէֆ. ինճինին անասը։ սատափ. գաղտի.
կուր. դաղտակուր. գաղտակրայ։
-Սէտէֆ ժողվօղ։ գաղտակրաքաղ։
Սէտիր. [illegible]։ բազ.
մոց. բազմական։
Սէտիր նստօղ։ բազմական։
Սէտիր պաշի։ գահագլուխ։ տես և Վեր տեղ։
Սէտիր պաշին նստիլ։ բազմիլ 'ի գահագլուխ.
նախագահ նստիլ։ տես և Վեր տեղ նստիլ։
Սէտճատէ։ տես Սէթճատէ։
Սէտաէ պօղազը։ տես Ծիպկլթէռայ։
Սէտրէմէքի։ շաղփաղփ. ցնորական։
Սէր. մուհապպէթ։ սէր. սիրելութիւն. բարեկա.
մութիւն. գութ։
Ըստրկի սիրոյն համար գիշեր ցորեկ աշխա.
տանքով զմեզ կը չարչարես։ առ գութ կա.
րասւոյ 'ի տուէ և 'ի գիշերի 'ի գործս ձեռաց
զմեզ տաղնապես։
Ա՞ռ էր ինծի ունեցած սէրդ։ ո՞ւր գութ էր
քո ընդ իս։
-Սէր՝ իր շահուն կամ պիտոյից համար։ կա.
րեկցական սէր։ [ընդ ումեք։
-Սէր ձգել մէկումը։ սէր արկանել կամ ունել
-Սէր ձգօղ։ սիրարկու։
-Սէր ունենալ մէկումը վրայ։ գութ գործել
ունել ընդ ումեք կամ առ ոք.
-Սէր չունեցօղ։ անսէր։
-Սէր ցըցնել։ մարդասիրել. սիրապատուել։
-Սէր ցըցնելով։ մարդասիրապէս. մարդասի.
րաբար։
-Սէր ցըցնօղ։ մարդասէր։
-Սէրը շատ։ սիրայորդոր. սիրայեռանդ. սիրա.
պատար. սիրալիր. սիրափափաք։
-Սէրը վառիլ։ խանդակաթիլ. կաթոգնել։ տես
և սիրով վառիլ։
-Սիրելու յարմար։ սիրայարմար։
-Սիրոյ մայր։ սիրամայր։ [տեղն։
-'ի Սիրոյ առաջ եկած։ սիրաբողբոջ. սիրաա.
-'ի Սիրոյ յորդորած. սիրայորդոր։
-'ի Սիրոյ շարժեալ։ սիրաշարժ։
-Սիրով աշխատիլ։ տես Սրտանց աշխատիլ։
-Սիրով գրկած, կամ գիրկը առած։ հոգիա.
գրրկեալ։
-Սիրով գրկել։ հոգիագրկել. գգուել. ողջա.
գուրել. համբուրել։ [գուրումն
-Սիրով գրկելը։ գգուանք. գգուումն. ողջա.
-Սիրով լըցուած։ սիրալի. սիրալից. սիրալիր.
սիրապատար. սիրայեռց. սիրաբան։

-Սիրով խապուռ ընել։ ընդունիլ սիրով. ող.
ջունել. համբուրել։
-Սիրով խոցւիլ. ղուրպըլըլ։ հարկանիլ 'ի սէր
ուրուք։ տես և Սիրով վառիլ։
-Սիրով կապւիլ։ տես Սիրով վառիլ, և Սիրոյ
կապւիլ։
-Սիրով հալիլ մաշիլ։ տես Սիրով վառիլ։
-Սիրով հօգալ։ տես Սիրով պէտ ընել։
-Սիրով մեծցուցած։ սիրասուն. սիրասնունդ։
-Սիրով պէտ ընել։ փայփայել. բարեխնամել.
յանձանձել։ [ձանք։
-Սիրով պէտ ընելը։ փայփայանք. յանձան.
-Սիրով պէտ ընօղ։ բարեխնամօղ։ տես և Աղէկ
պէտ ընօղ։
-Սիրով ջանացօղ։ սիրաջան։
-Սիրով վազօղ, կամ քալօղ։ յօժարընթաց.
սիրընթաց։
-Սիրով վառած, կամ վառւօղ. աշըգ։ խան.
դակաթ. խանդաղակաթ. եղկաթ. սրտա.
կաթ. կաթոգին. սրտեռանդն. սէրարփի.
սրտացեալ. ծարաւի սիրով։
-Սիրով վառել։ սրտացուցանել։
-Սիրով վառիլ, կամ վառուիլ. սիրով հալիլ մա.
շիլ. սիրով մեռնիլ. ղուրպըլըլ, սրտանալ. խան.
դակաթիլ. կաթոգնիլ. եղկաթիլ. գեղձիլ.
խանդակաթ լինել. կաթոգին լինել ումեք։
-Սիրով վառիլը, կամ հալիլ մաշիլը։ խանդա.
ղատանք. խանդաղատումն. գեղձք։
-Սիրով վառօղ։ սրտացուցիչ։
-Սիրով փափաքօղ, կամ փափաքած։ սիրա.
տարփ. սիրատենչ. սիրատենչակ։
Սէրայ։ տես Սարայ։
Սէրասկէր. [illegible]։ սպարապետ. զօրա.
տեղատ. սպասալար. զօրավար։
Սէրասկէրութիւն. սէրասկէրլիք։ սպարապե.
տութիւն զօրավարութիւն։ [քել։
Սէրէ. [illegible]։
Սէրէն, կամ
-Սէրէն տիրէյի. } [illegible]։ կայմ։
Սէրթ։ սերտ. կուռ. խիստ. կարծր։
-Սէրթ՝ խօսք, ղուրսաց և այլն։ սաստիկ. խիստ.
գժնեայ։
-Սէրթ՝ մարդ։ խիստ. գժնեայ. ժանտ. գժըն.
դակ. վէս. բիրտ։ տես և Դեգ։
-Սէրթ՝ խօսէլով, կամ սէրթ բաքէլով, և այլն։ խըս.
տիւ. սաստկութեամբ։ գառնութեամբ։
-Սէրթ խօսիլ։ խստիւ խօսիլ. խստաբանել.
սաստել։
-Սէրթ խօսօղ։ խստաբան։
-Սէրթ սէրթ նայիլ. տես Խոժոռ խոժոռ նայիլ։
-Սէրթ փիչօղ՝ քամի, կամ այլ ինչ։ խստաշունչ.
դառնաշունչ։
Սէրթնալ. սէրթլէշմէք։ խստանալ. կարծրանալ։
-Սէրթնալ՝ հովը, և այլն։ սաստկանալ. զայ.
րանալ. կատաղիլ։
-Սէրթնալ՝ մարդը, խօսքը, և այլն։ խստանալ.
դառնանալ. դժնէանալ։
Սէրթութիւն. սէրթլիք։ խստութիւն. կարծրութիւն։

-Սէրթութիւն՝ մօրտար: խստութիւն. վխտութիւն. ժանտութիւն: տես և Դժգութիւն:
Սէրին: զով. հով: տես և Պաղուկ:
-Սէրին տեղուանք առեններն կանցընէին: 'ի հովանոտ զամենայն ժամանակս կատարէին:
-Սէրին փչօղ: հովաշունչ:
Սէրմայէ: տես Ըստկի մայր:
Սէրչէ: Ճնճղուկ. ծիտ:
Սէրպէստ: տես Համարձակ, և զհետևեալն:
Սէրսէմ: անիմաց. ապխմակ. ապուշ. տարտամ. քնեած: տես և Խենթ:
-Սէրսէմ ըլլալ, կամ -Սէրսէմնալ: } անզգայիլ. անզգայանալ. ապշիլ. թըմբրիլ: տես և Խենթենալ:
Սէրսէմութիւն: անզգայութիւն. տարտամութիւն. թմբրութիւն: տես և Խենթութիւն:
Սէրսէմցնել: անզգայացուցանել. ապշեցուցանել. թմբրեցուցանել:
Սէրտէնկէչտի: նահատակ. շահատակ. ախոյեան. ախոյանայարձակ. նախայարձակ. նախամարտիկ. յառաջամարտիկ. դիմագրաւ. ինքնագրաւ:
-Սէրտէնկէչտի ըլլալ: նահատակիլ. շահատակիլ. ախոյեան ելանել:
-Սէրտէնկէչտիի ընկեր: նահատակակից. ախոյանակից:
-Սէրտէնկէչտիութիւն: նահատակութիւն. շահատակութիւն. դիմագրաւութիւն. շահատակիւն:
Սէրտէստէ: տես Բիր:
Սէրփինտի: } տես Ցրցնքտուք:
Սէրփինթի: }
Սէրփմիշ ընել: տես Ցրցնքնել: [պատ:
Սէփէթ: կողով. սակառի. տառապան. սա-
-Սէփէթ՝ ասմայի ճղէ, և 'ի նմանեաց հիւսած: որթ:
Երկու կողմով սէփէթ: նիւսկեղթ:
-Սէփէթ անտուկ: քոք:
-Սէփէթ՝ լոմշի: կայթ:
-Սէփէթ՝ պօղի: կթոց:
Սէօյիւշ: տես Խաշած:
Սէօյիւտ: տես Ուռի:
Սըայտը մըսըր: գաւառի անուն է: Թեբայիդ.
Սըպը: ցաւք. խիթ կսկիծ. ջլացաւ. ջղացաւ:
Սըզընթը: մղումն. թորումն. թոր:
Սըղլամիշ ընել: տես Մղմղալ:
Սըզմիշ ընել, կամ սըզմիշ ըլլալ: մզիլ. թորիլ:
Սըզտըրմիշ ընել: թորեցուցանել. մզել. քամել:
Սըթմայ: տես Ջերմ:
Սըխ. (անուն). ...: խիտ. հոծ. սերտ. կուռ. խուռն. թաւ. գայտ:
-Սըխ. (մակբայ). ինչպէս՝ սըխ գալ, սըխ էրմալ, և այլն. ... ստէպ. յաճախ. յորդոր:
-Սըխ՝ բարէկամ, ..., և այլն: տես Ներսի, կամ Ներսին՝ ընկեր, և այլն:
-խիստ Սըխ. ...: բազմախիտ. թանձրախիտ. թանձրախուռն. բազմախուռն:
-Սըխ ակռաներ: յեռ. ատամունք:

-Սըխ ըլլալ: տես Սըխնալ:
-Սըխ թփերով լըցուած: թաւաթուփ:
-Սըխ լեցնել: խռնել:
-Սըխ լըցուիլ: խռնիլ: [կեալ:
-խիստ Սըխ լեցուցած: թանձրահոծ. խըռ-
-Սըխ ծառ, կամ Սըխ ֆիտան: անտառախիտք. անկախիտք:
-Սըխ ծառերով ..., ..., ... և այլ ինչ նման: թանձրամայրի. թաւամուր. ծառախիտ. անտառախիտ. անկախիտ. խտածառ. թաւուտ:
-Սըխ՝ ճեղերով: բազմաճիւղ. բազմոստ. բազմոստեայ. ոստախիտ. թանձրաթուփ: -Սըխ փուշերով: թանձրափուշ. փշալից. փշամոլ. փշայեղց: -Ծիլերը սըխ: բողբոջախիտ. խըտաբողբոջ.
-Սըխ մազարաններով: անձաւախիտ:
-Սըխ տերևներով. ինչպէս է ...: տերևախիտ. սաղարթախիտ. թանձրասաղարթ:
-Սըխ ու խոշոր ձիւն, կամ ձիւն գալը: թանձրատարափ կամ տեղատարափ ձեան:
-Սըխ ու նեղ տեղ. ... : նեղ և անձուկ տեղի:
-Սըխ նստիլ: առ միմեանս նստիլ:
-Սըխ սըխ. ...: խիտ առ խիտ. խիտ ընդ խիտ. ստէպ ստէպ. յաճախակի. յոլովակի. յոգնակի. յաճախ:
-Սըխ սըխ ախ ընել: հեծեծել:
-Սըխ սըխ գալ, կամ երթալ, կամ բան մը ընել: յաճախել. հանապազորդել. ցանկորդել:
-Սըխ սըխ դառնալ: ստէպ դառնալ. դարձադարձ առնել:
-Սըխ սըխ զարնել: ստէպ հարկանել. հարըստահարել. հարուածել:
-Սըխ սըխ պտըտիլ: շըջշըջիլ:
Սըխը. ...: զուսպ. սեղմ. թաղուն:
-Սըխը կապայ: զուսպ պարեգօտ:
-Սըխը կապել: տես Պինտ կապել:
-Սըխը հագնիլ: պնդով ագանիլ. զուսպ ըզգենուլ:
Անանկ սըխը կը հագնին որ կարծես թէ մարմնին հետ կարած է: այնպէս պնդով ագանին՝ որպէս թէ հանդերձն ընդ մարմինն կարեալ իցէ:
-Սըխը պաք բռնենք: 'ի պահս պնդեսցուք:
-Սըխըն ընկնիլ: տես Նեղը ընկնիլ:
-Սըխըն խօթել, կամ ձգել: տես Նեղը ձգել:
Սըխլէթ. տես Սխլէթ: [գել:
Սըխմել. ...: սեղմել. ճնշել. զսպել. պըն-
Հալէը զքեզ կը սըխմէ: ժողովուրդն պնդէ և նեղէ զքեզ: -Զօրս գիծն սխմել: պարապընդել:
Ակռաները սխմել: կճրել զատամունս:
Ձեռքը սխմել: կծկել, փակել, կցրել զձեռս:
Պռկունքները սըխմած: պնդեալ զշրթունս:
-Սըխմել. ...: տես Նեղը ձգել, և Նեղել: [զսպումն:
-Սըխմելը. սեղմումն. ճնշումն. նուաճումն.

Սըխնալ: խոտանալ. հոծիլ. սերտիլ:
–Սըխնալ. Մէկի մը հէտ ուշը ըլլալ. ուշուփուշ ըլլալ: մտերմանալ. ընտանենալ. ընտելանալ:
Սըխութիւն. ուգւլը: խստութիւն. սերտութիւն. հոծութիւն. խուռն. գայտութիւն. յաճախութիւն. հանապազորդութիւն:
Սըխցնել. ուշը ընել: խտացուցանել: սերտել:
–Սըխցնել. ուշը ուշը ընել փոլ: յաճախել. յաճախեցուցանել:
–Սըխցնել. Մէկը մէկուն հետ ուշուփուշ ընել: մտերմացուցանել:
Սըկրդել: տես Սկրդել.
Սըղ. Սըղնալ. Սղցնել. և այլն. տես Ջանծախ. Ջանծախ ըլլալ. Ջանծախ ընել: և այլն:
Սըղըր: տես Պախրէ, և զհետևեալսն:
Սըղըրճըխ: տես Սարեկ:
Սըղցնել: տես Սղցնել. սող ընել:
Սըյըրմիշ ընել: տես Սկրդել:
Սըռ. ծածուկ բան: գաղտնիք սրտի. ծածուկք: տես և Խորհուրդ. սըռ:
–Սըռ բանալ: տես Սիրտը բանալ:
–Սըռ չըպացող: ծածկամիտ: [գիտցող:
–Սըռ գիտցող: խորհրդագէտ: տես և Սիրտը
–Սըռ օտասը: տես խորհրդի տեղ:
Սըռ՝ փառչի, չանախի, պտուկի, և այլն. ապիկի:
–Սըռ տալ. ըռըլամագ: ապիկել. ապակել:
–Սըռ տըւած } ապիկած. ապակեալ. սարած
–Սըռլը: } կամ սարեալ:
Սըռտաշ. տես Խորհրդակից:
Սըռաֆ. տող ձիւլյէհի: Սերուխա:
–Սըռաֆ. տող: սերուխացի:
Սըս. յան, զոր ընդօնն ծարալը՝ ... մէջէն կը հանեն՝ շշունջ. շշնջիւն:
Սըսխայ: փայծաղնացաւ:
–Սըսխայ. ցաւը: արծուիք. մաշարայական ախտ:
Սըվազ: տես Սևաստ:
Սըվաճի: շպարար:
Սըւի, սուիկակ. ջու: սոյն. սա. այս:
Սըֆաթ. քաղաք է: Կափառնայում:
Սըֆաթ: տես Դէմք:
Սըֆըռ: տես Զրոյ:
Սթիւփիւ, կամ ըսթիւփիւ, կամ իւսթիւփիւ: տես Խծուծ:
Սթմայ: տես Ջերմ. ոսմայ:
Սիլթէմ: տես Զեխ, և Նախատինք:
Սիլթիլ՝ ... ջրէլը: ցնցուղ:
Սիլահ: տես Զէնք. և զհետևեալսն:
Սիլայ: տես Հայրենիք:
Սիլիկոն. ... նօթ. մնդոյր. սիզիկոն:
Սիլիհտար: տես Սըլահտար:
Սիլիսթիրէ. քաղաք է: Սիլիսթրիա:
Սիլիվրի. քաղաք է: Սելիւմբրիա:
Սիլլէ. ... : ապտակ. հարուած ՚ի ծնօտն. ափլէզ:
Սիլլէ վուրմագ. ... : ապտակս հանել. ապտակս ածել. ապտակս տալ. ապտակել. ապտակ դնել. ապտակ մատուցանել. ապտակակոծ առնել. յաջ և յահեակ (դէմսն) բռնահարել:
–Սիլլէ ուտել: ապտակ առնուլ. ապտակս ընդունել. ապտակ ըմպել. ապտակիլ:
Սիճիլ: տես Վճիռ:
–Սիճիլ կտրել. ... : վճիռ հատանել. գատել. դատապարտել. պարտաւորել. պատժապարտել. վճիռ դնել. վճիռ ՚ի վերայ ածել. վճիռ տալ. կնքել: տես և Վճռել:
–Սիճիլը կտրած: պարտաւոր. մահապարտ. պատժապարտ:
Սիճիմ: տես Լար:
Սիմ սեահ: տես Սևի սև:
Սիմաք. քաղաք է: Սերմիոն:
Սիմբաթիա: տես Համակրութիւն:
Սիմէթրիա: չափակցութիւն. համեմատութիւն. յարաչափութիւն:
–Սիմէթրիա ունեցող: համեմատ. յարաչափ. չափակից:
Սիմիտ: բոկեղ:
–Սիմիտ ունող: տես Տարմաղուն ալրայր:
Սիմոնական. հոգեւոր բանը ծախող, կամ գնող: սիմոնական. շնորհավաճառ:
–Սիմոնականութիւն: շնորհավաճառութիւն. սիմոնականութիւն:
Սէյիր, կամ Սինյիր: տես Ջիլ:
–Սէյիր օթու: տես Ջղախոտ:
–Սէյիրլի: տես Ջլոտ:
–Սէյիրլի էթլէր: տես Ջկնմիս:
Սիյնմիշ եղած: տոգորեալ. բնաւորեալ. տարրեալ. տարրացեալ:
–Սիյնմիշ ըլլալ. ... : տոգորիլ. բնաւորիլ. տարրանալ: [նել:
Սիյնտիրմիշ ընել: տոգորել. տարրացուցա-
Սինոդոս. ... : սիւնհոդոս. ժողով:
Սինամէքի. ... խոտ է: ածալ:
Սինապ. քաղաք է: Սինոպ:
–Սինապցի: սինոպացի:
Սինէպէնտ. ... : վարապանակ. վարապան. գրաւ. լանջապանակ. լանջապահ:
Սինթինէ, կամ Սինթինէլայ: } յատակ նաւու:
Սինի. ... : խան:
–Սինի պէզի: տես Սեղանի փռոց:
Սինծ. խօսք է: սինձ:
Սինկին ատալարը. ... : Եղինապք:
Սինյիր: տես Ջիլ:
Սինօտայ. հրէից ժամը: ժողովրդանոց. ժողովատեղ. ժողովարան:
Սինսիլէ: տես Ազգ. ... :
Սինօռ: տես Սահման. ... :
–Սինօռ ... : սահմանակ:
Սինօռտաշ: տես Սահմանակից:
Սիչիլիա. ... : Սիկիլիա:
Սիս. քաղաք է: Սիս
Սիսան. գաւառ է: սիսական:

Սիսեռ. նօհուտ: սիսեռն:
—Սիսռան ծեծուք: ծեծած սիսռան:
Սիվիլիա. քաղաք է: Սպալիա:
Սիվլիշնիկ: պալար. պղպղաշ. կայծոռիկ. խաղաւարտ:
Սիմլի արշան. ռուսերէն քիթ անօղ մուկ մի է: մկնաքիս. քարաթոշ. քարաթոթոշ:
Սիմլի սինէկ: տես Մոծակ:
Սիտիք: տես Ջրվաթ:
—Սիտիք զօառւ: տես Ջրվաթարգելութիւն:
Սիրած. ռուսերէն. ռուսերէն: սիրեցեալ:
—Սիրած բանը: հաճոյք. հաճութիւն:
Սիրական: սիրելի. սիրատարփ. սիրատենչ. սիրատենչական. սիրային. տարփաւոր. տարփածու: տես և Սիրելի:
—Սիրական. ըստ սէր անօղ: տես Սիրահար:
—Սիրական կնիկ: սիրուհի:
Սիրահար. ըստ սէր անեցօղ՝ ... կամ ...: սիրեխ. հոմանի. տարփածու. տարփաւոր. տռփող:
—Սիրահար ընել կամ սիրահարել զուրիշը. ...: սրտաբեկեցուցանել, գերել զմիտս կամ զսիրտ ուրուք: — Աչքով զարնուած, խելքէ ելած՝ սիրահարելով զկնիկը: պակշոտ խելագարութեամբ սրտաբեկեցուցեալ զկինն:
—Սիրահար ըլլալ կամ սիրահարիլ ուրիշի: տռփալ. տարփալ. հարահարիլ: — Փափաքեցաւ առնուլ զՀերա զարնուելով անոր: տռփեցաւ Հերայ՝ հարեալ 'ի նմա:
Սիրահարած: տռփացեալ. պակշոտեալ. հարեալ 'ի սէր, սրտաբեկեալ. հարահարեալ:
—Սիրահարած ու մէկումը զարնուած կին: սրտաբեկեալ և պակշոտեալ. հարահարեալ 'ի սէր ուրուք: — Ծերերուն որ սիրահարած էին Շուշանին: առ ծերսն պակշոտեալս 'ի Շուշան: — Կնիկներու սիրահարած: 'ի սէր կանանց հարեալ: — Ով որ սիրահարած է: որ ոք հարեալ և խանդակաթ է 'ի սէր: — Կղէոպատրային սիրահարած: ցանկութեամբ վառեալ 'ի Կղէոպատրա: — Սաստիկ սիրահարած էր Յակոբայ աղջկանը: յոյժ հարեալ էր 'ի դստերն Յակոբայ:
—Սիրահարած աչքով: պակշոտեալ ակամբ:
Սիրահարութիւն: ըստ սէր: տարփածութիւն. տռփումն. տենչ մոլեկան. բոց բաղձից. ախտաբիծ ցանկութիւն: — Սիրահարութեանը համար: վասն յոյժ սիրոյն արբեցութեանն:
—Սիրահարութեան հմայիլ: փալթեթք տռփապատանաց:
Սիրամարգ. ...: սիրամարգ:
Սիրաքուզայ. քաղաք է: Սիրակուզա:
Սիրել. ...: սիրել. զսիրտ ուրուք գալ: — Մինակութիւն սիրել: համբուրել զմիայնութիւն. զլռութեան ողջունել զմտօք: — Պարկեշտութիւն սիրել: համբուրել զպարկեշտութիւն. ողջունել զպարկեշտութիւն:
—խիստ Սիրել: կարևոր սիրել. ոգւով չափ սիրել. խանդակաթ սիրով սիրել:
—չՍիրել: չսիրել. չախորժել:
—Սիրելը: սիրելութիւն:
Սիրելի. ...: սիրելի. ախորժելի. տարփալի. ախորժական. հաճոյական. հաճոյ: տես և Սիրական:
—խիստ Սիրելի: ամենասիրելի. լերդակից. լերդահատոր:
—Սիրելի ըլլալ: սիրելի լինել. հաճոյ լինել. հաճոյանալ. շնորհս գտանել առաջի ուրուք: — Բոլոր ժողովրդեան սիրելի էին: ունէին շնորհս առ ամենայն ժողովուրդն:
—Սիրելի ընել կամ սիրեցնել զինքը: սիրելի կամ հաճոյ զանձն ընծայեցուցանել:
Սիրով. Սիրոյ. և այլն: տ. Սէր՝ բառին տակը:
Սիրուն: տես Սիրելի:
—Սիրուն. ...: սիրուն. վայելուչ. չքնաղ. բարեկերպ. վայելչական. տես և Գեղեցիկ, և Շնորհօք:
—Սիրուն կանչօղ, կամ ձայնը սիրուն. սիրաձայն. սիրակարկաջ: տես և Անուշ երգօղ:
—Սիրուն ըլլալ: տես Գեղեցիկ ըլլալ:
—Սիրուն հուսած: տես Գեղեցիկ հուսած:
—Սիրուն տեսք ունօղ. տես Գեղեցիկ:
Սիրտ. ...: սիրտ. կուրծք:
—Սիրտ. ... յոյս: սիրտ. ոգի. քաջութիւն. արիութիւն. խրախոյս:
—Սիրտ առած: սրտապնդ. սրտապնդեալ. քաջալերեալ. խրախուսեալ:
—Սիրտ առնել: տես Սիրտ ընել:
—Սիրտ բանալ: տես Սիրտը բանալ:
—Սիրտ բռնել: կազդուրել, կամ հաստատել զսիրտ:
—Սիրտ բռնօղ կերակուր: հաստատուն կերակուր:
—Սիրտ չդիմանալ: չժուժել աղեաց. չհանդուրժել սրտի: տես և չԴիմանալ:
—Սիրտ չդիմանալու: աղխողորմ. աղէկտուր. աղէտալի: տես և չԴիմանալու:
—Սիրտ ընել. ...: սրտապնդիլ. քաջասրտիլ. քաջանալ. արիանալ. զօրանալ. խիզախել. սրտանալ. քաջալերիլ. խրախուսել. խրախոյս առնուլ. ձն առնուլ: — Սիրտ ըրաւ Դաւիթ այլազգիին դէմ ելլել: խրախուսեաց Դաւիթ երթալ ընդդէմ այլազգւոյն: Հար ձեռն յանձին սպանանել զայլազգին:
—Սիրտ ընօղ: տես Սրտոտ:
—Սիրտ չընօղ կամ չունօղ: տես Վախկոտ:
—Սիրտ ճաթեցնել: հեղձամղձուկ առնել, մղձկել. հեղձուցանել զսիրտ:
—Սիրտ ճաթեցնօղ: հեղձամղձուկ: — Սիրտ ճաթեցնօղ նեղութիւն: նեղութիւն հեղձամղձուկ:
—Սիրտ շարժել: տես Սիրտը շարժել:
—Սիրտ շարժօղ: խանդաղատելի. գողար. գողտրիկ. ողորմելի. աղխողորմ. աղխաշարժ. ձայնագիլ. հոգեշարժ. տրամական. ողբական. բարբառեցուցական: — Լալու ամեններին սրտա-

շարժ խօսքեր կըսէին: 'ի մէջ կոծոյն բար-
բառէին գեղգեղեալ խանդաղատութեամբ:
Սիրտ շարժօղ ձայն: գորովաձայն:
—Սիրտ շարժօղ տեսարան: ողորմելի տեսու-
թիւն. ողորմ տեսարան. աղիողորմ տեսիլ:
Սիրտ տալ: սրտապնդել. քաջալերել. զօրա-
ցուցանել. արիացուցանել. խրախուսել.
պնդել. պնդասրտել. հաստատել. քաջալերս
տալ. սրտացուցանել: — Զօրքերուն սիրտ
տալով: արծարծեալ զիւր զօրսն: Սրեալ ըզ-
զօրսն 'ի քաջալերութիւն:
—Սիրտ տալ ինքնիրեն ուստ յուսով: փարա-
ւազս տալ անձին: [տալ:
—Սիրտ տալ կանչելով: տես Կանչելով սիրտ
—Սիրտ տալով առաջ քշել: հորդան տալ:
—Սիրտ տալը: սրտապնդութիւն. քաջալե-
րութիւն. խրախոյս. քաջալեր:
—Սիրտ տըւօղ: սրտապնդիչ. քաջալերիչ:
—Սրտանց: սրտագին. սրտալիր:
—Սրտանց կանչօղ: սրտագոչ:
—Սրտանց հառաչօղ: սրտահառաչ:
—Սիրտը առաջ երթալ: յօժարիլ. ախորժիլ:
—Սիրտը առաջ չերթալ: չախորժել. ոչ յօ-
ժարիլ. դժկամակիլ:
—Սիրտը առնել. Ինչպէս անուշ խօսքով սրդողած
մարդուն, կամ լացօղ տղին սիրտը կառնեն: հան-
դարտել. խաղաղել. համոզել. ամոքել. զի-
ջուցանել. ցածուցանել. հանդարտեցուցա-
նել. սփոփել. խօսիլ 'ի սիրտ:
—Սիրտը առնօղ: ամոքիչ. համոզական: — Սկը-
սաւ անուշ ու սիրտ առնելու խօսքեր ըսել:
սկսաւ քաղցր և աղերս բանիւ խօսել. գութս
ողորմանաց արկանել:
—Սիրտը բանալ. սըրըընըալմագ. սըր վէրմէք: յայտ-
նել զսիրտ. յայտնել զխորհուրդ. մերկանալ
զծածուկս սրտին. 'ի վեր հանել զգաղտնիս:
—Սիրտը բանալ. Ինչպէս լոյսը մինչև սիրտս կը բանայ:
զուարճացուցանել. զուարթացուցանել. ըզ-
բօսեցուցանել. սթափեցուցանել. սփոփել
զսիրտ:
—Սիրտը բացուիլ. Եէօրէյի աչըլմագ: սփոփիլ. ըզ-
բօսնուլ. զբօսանիլ. զուարթանալ. զուար-
ճանալ: — Որպէս զի իմ սիրտս ալ բացուի:
զի և ինձ սրտի գիւր լինիցի:
—Սիրտը բացօղ: տես Սրտաբաց.
—Սիրտը գիտցօղ. ինչպէս ճանչցօղ: սրտագէտ.
ծածկագէտ. ծածկատես. սրտատես. հոգե-
տես. խորհրդագէտ:
—Սիրտը գող. Եէօրէյի Եըխըգ: սրտատրոփ. սըր-
տաբախ. սրտաթունդ. զարհուրեալ: տես
և Շիֆէլի. մարդ:
—Սիրտը գող ելլել: }
—Սիրտը գող ընկնիլ: } տես Սիրտը վախ ընկնիլ:
—Սիրտը ելած: սրտաճմլեալ. սրտաճմլիկ. փղձ-
կեալ. 'ի փղձուկ հարեալ: — Հայրերն ու
մայրերը սաստիկ սրտերնին ելած: յողորմ
գութ խանդաղատեալ հարք և մարք:
—Սիրտը երած, կամ այրած. ինչպէս երօղ, կամ
խօխծող: սրտակէզ. սրտայրեաց. սրտառուչ.
լերդակէզ. հոգետոչոր:
—Սիրտը երել, կամ խշխշցնել. ինչպէս փուշէն. կամ
ծուխէն, կամ խօխծնոյէն: սրտակիզել. 'ի սիրտ վի-
րաւորել. յոգի խոցոտել. սրտախոցել. զկծե-
ցուցանել. զայրացուցանել. կսկծեցուցանել.
մորմոքեցուցանել: տես և Կսկծցնել, և Խըշ-
խըշցնել:
—Սիրտը երիլ, կամ խշխշիլ. ինչպէս փուշէն, կամ
ծուխէն, կամ խօխծէն: սրտակիզիլ. սրտակէզ լի-
նել. աղեկիզիլ. մորմոքիլ. զայրանալ: տես և
Խշխշալ:
—Սիրտը երօղ՝ կամ խշխշցնօղ. ինչպէս ծուխօղ՝ կամ
խօխծօղ: սրտակէզ. սրտատոչոր. սրտակտուր.
աղեկտուր:
—Սիրտը թմրած: հեղգասիրտ. հեզգամիտ.
խօթամիտ. հիւանդամիտ:
—Սիրտը թուլ. Եէօրէքսիզ: թուլասիրտ. վատա-
սիրտ. թուլամիտ. թուլամորթ. կնատ. կա-
նացի:
—Սիրտը իջած. հանդարտած: ամոքեալ. զիջեալ.
համոզեալ. ցածուցեալ:
—Սիրտը իջեցնել: տես Սիրտը առնել. Ինչպէս
անուշ խօսքով. և այլն:
—Սիրտը ըլցուիլ. որ մարդ լալու մօտիկ կըլլայ:
փղձկիլ:
—Սիրտը խառնել: տես Գառնեցնել:
—Սիրտը խառնուիլ: չմալ: տես և Գառնիլ:
—Սիրտը խաղալ. գէօնիւլ օյնամագ: խաղալ. մար-
մաջել. զկծիլ:
—Սիրտը խաղցնել. գէօնիւլ օյնատմագ: խաղաղե-
ցուցանել. խաղալել. գրգռել 'ի ցանկութի.
մարմաջեցուցանել:
—Սիրտը խաղցնօղ: խաղալեցուցիչ, կամ
խաղալիչ. մարմաջեցուցիչ. մարմաջողական.
ախտաբորբոք. ախտարծարծ. ախտաշարժ:
—Սիրտը ծակօղ: տես Սիրտը երօղ:
—Սիրտը կակուղ: }
—Սիրտը փուղձ. } դիւրագորով:
Կանանց սիրտը կակուղ ու փուղձ է: Թու-
լասիրտ և բազմագութ են կանայք:
—Սիրտը կապել մէկի մը հետ, կամ բանի մը
հետ: ընտելանալ. կաթոգնիլ:
—Սիրտը կապուիլ բանի մը հետ: հարկանիլ 'ի
սէր իրիք:
Հերկօղին սիրտը ակօսին հետ կապուած է:
սէրս մաճակալի զանկեալ զակօսիւք:
—Սիրտը կապուիլ մէկի մը հետ. ուլֆէթ. գէօ-
նիլ գափըլմագ: կապիլ ոգւոյ ընդ ոգւոյ ուրուք.
ընտելանալ ընդ ումեք:
Տանտէրուն սիրտը անոր հետ կապուած էր:
էին բազում բեւեռեալ ընդ սէր նորա:
—Սիրտը բանի մը հետ կապուելը: յարելութ:
—Սիրտը կապօղ. ալֆէթ իւլէն գէօնիւլ գափան:
ընտելանալ:
—Սիրտը կոտրած, կամ } սրտաբեկ. սրտա-
—Սիրտը կոտրըւօղ: } թափ. սրտառուչ.
սրտակտուր. անխրախոյս. անխրախուսելի.

վհատեալ․ լքեալ․ լուծեալ․ բեկեալ։
–Սիրտը կոտրել։ վհատեցուցանել․ լքուցանել․ սրտաբեկել։ – Սրտերնին կոտրել։ սըրտաթափ առնել։
–Սիրտը կոտրիլ։ անկանել սրտի․ լքանիլ․ լուծանիլ․ վհատիլ։ – Սիրտդ չի կոտրի։ մի՛ անկցի սիրտ քո։ – Սրտերնին կը կոտրէր։ լուծանէին լքանէին։
–Սիրտը կոտրիլը։ սրտաթափութիւն։
–Սիրտը կոտրող։ վհատեցուցիչ։
–Սիրտը կոտրըւող։ տես Սիրտը կոտրած։
–Սիրտը կարտիլ։ տես Աղիքը կարտիլ։
–Սիրտը կարտըւող։ տես Աղիքը կարտըւող։
–Սիրտը հանգիստ․ խաղաղ սիրտ՝ կամ միտք ունող։ հանդարտասիրտ․ անդորրամիտ․ խաղաղամիտ։
–Սիրտը հանդիստ․ խաղաղ սիրտ կամ միտք ունող։ հանդարտասիրտ․ անդորրամիտ․ խաղաղամիտ։
–Սիրտը հանգչեցնել։ անդորրել․ անդորրացուցանել․ անդորր առնել․ սրտի դիւր առնել․ հանգուցանել։
–Սիրտը ճզմել։ ճմլեցուցանել կամ ճմլել զսիրտ։ տես և Կսկծցնել։
–Սիրտը մաշել, կամ հալել։ !հաշել զանձն․ Թափել զոգին։
–Սիրտը մեծ․ տես Մեծասիրտ։
–Սիրտը մեծ․ [illegible]։ տես Հպարտ։
–Սիրտը մտնել։ ճիյէրինէ կէչմէք։ տարրանալ․ ներգործել․ Թափանցել․ տպաւորիլ։
–Սիրտը մտնելով։ ազդողաբար․ ազդողապէս․ տարրապէս։
–Սիրտը մտցնել։ տարրացուցանել․ ազդել․ ներգործել․ տպաւորել։
–Սիրտը մտնող։ ազդոյ․ ազդողական․ տարրացուցիչ։
–Սիրտը յետ գալ։ տես Փախել։
–Սիրտը նետել կամ զարնել։ բախել․ բաբախել․ Թնդալ․ վազել, տրոփել սրտի։
–Սիրտը նետելը։ վազք․ Թնդումն սրտի։
–Սիրտը շարժել։ ողոքել․ 'ի գութ ածել կամ շարժել։ – Անուշ ու համոզող խօսքերով սիրտը շարժել։ քաղցրախօսն և աղերս բանիւք ողոքել։ խանդաղատելի ողորմուկս արկանել։ ողորմելի գեղձմամբք աղերսել։
–Սիրտը շարժիլ։ աղետանալ․ աղէկիզիլ․ աղէխարշիլ։ – Սիրտը շարժեցաւ։ յուզեցան գութք կամ աղիք նորա։ [դախ։
–Սիրտը չխտակ։ տես Միտքը չխտակ, և Անխար-
–Սիրտը ուրախ։ տես Ուրախասիրտ։
–Սիրտը չար։ չարամիտ․ չարասիրտ։ տես և Խորամանկ։
–Սիրտը չար ըլլալը։ չարասրտութիւն։
–Սիրտը չար պահօղ․ [illegible]։ ոխակալ․ չարայուշ․ յիշաչար։
–Սիրտը չար չպահօղ։ անոխակալ․ անյիշաչար։
–Սիրտը պինդ։ սրտապինդ։ տես և Կորիճ․ [illegible]։

–Սիրտը վախ ընկնիլ։ զանգէտ լինել․ զանգիտել․ ահանալ։ տես և Վախնալ։
–Սիրտը վախ ձգել։ զանգիտեցուցանել․ ահ 'ի սիրտ արկանել։ տես և Վախցնել։
–Սիրտը վկայել։ գնալ սրտի։ – Սիրտս չէր վըկայեր։ ո՛չ սիրտ իմ գնայր։
–Սիրտը տաղել։ տես Սիրտը երել։
–Սիրտը տեսնօղ։ տես Սիրտը գիտցող։
–Սիրտը տըրըփ ընել։ տրոփել․ բաբախել։ տես և Սիրտը նետել։ [Թունդ։
–Սիրտը տըրըփ ընող։ սրտատրոփ․ սրտա-
–Սիրտը ցաւօղ՝ [illegible]։ սրտացաւ․ սըրտակեղ․ սրտախոցեալ։
–Սիրտը փրԹիլ։ սրտապատառ լինել։ տես խիստ Վախնալ։
–Սիրտը փրցնել։ տես խիստ Վախցնել։
–Սիրտը քաշել․ [illegible]։ ձգել զոք առ ինքն․ յինքն արկանել կամ յանկուցանել․ միտեցուցանել յինքն։
–Սիրտը քաշել՝ [illegible]։ յօժարիլ․ ախորժել։
Թէ որ մէկուն սիրտը քաշէր միսն ու ուտէր, չէր վնասեր։ զմիսն եԹէ սիրտ ուրուք առնոյր և ուտէր՝ ոչ վնասեր։
–Սրտէն բխած։ հոգեբուղխ։
–Սրտի այրուք․ իւրէք եանմասը։ տապ սրտի․ եռանդն սրտի․ հուր վառեալ 'ի սրտի․ մորմոք, կամ մորմոքումն սրտի․ խարշումն աղեաց․ զայրոյԹ․ զայրուց․ զայրուկք․ զայրացուկք․ զայրացումն։
–Սրտի գանուք․ [illegible]։ տագնապք․ զգուանք․ պժգանք։ տ․ և Գանիլը։
–Սրտի գող։ գող, կամ գողումն սրտի։
–Սրտի Թուլութիւն․ իւրէքսիզլիք։ Թուլասրտութիւն․ կնատութիւն։
–Սրտի խառնուք։ տես Սրտի գանուք։
–Սրտի խշխիշ, կամ } տես Սրտի այրուք։
–Սրտի խշխշուք։ }
–Սրտի խաղաղուք․ գըճըգ․ գըճըգլըղը։ մարմաջիւն․ մարմաջ։
–Սրտի կոտրուք․ իւրէք գըրըլմասը։ լքումն․ վըհատութիւն․ սրտաբեկութիւն․ սրտաԹափումն։
–Սրտի կսկիծ։ կսկիծ․ զայրուց․ զայրոյԹ․ դառնութիւն։ տես և Սրտի այրուք։
–Սրտի կտոր․ իւրէք փարէսի։ հատոր սրտի․ լերդակտոր․ լերդակից։
–Սրտի կրակ։ եռանդն սրտի․
–Սրտի հազ ընելը․ իւրէկ հօշլուղու։ սրտի դիւր․ մտադիւրութիւն։
–Սրտի հանդարտութիւն, կամ հանդարտութիւն։ սրտի դիւր․ դիւր սրտի։
–Սրտի ցաւ։ սրտցաւութիւն․ աղէտ․ զինջ․ փղձուկ։ տես և Աղիքը կարտիլը։
–Սրտի փուշ․ [illegible]։ խէԹ․ խայԹ։
–Սրտին բերանը։ սրտադուռը։
–Սրտին ուղածը։ սրտահեշտ․ սրտահաճոյ։

—Սրտին ուզած կերակուրը հիւանդին: կամակ:
Սիրող: սիրող. ախորժող:
—խիստ Սիրող: տարփատենչ. տարփաւոր. տարփող. տենչող:
Մեկզմեկ սիրողներ: սիրակիցք:
—չՍիրող: անսէր. անախորժ:
—Սիրող՝ չոր ոխող: տես Սիրահար:
Սիւզմէ. Սիւզմիշ ընել, և այլն: տես Քամած. Քամել, և այլն:
Սիւլէյմանի. թոյն է: եղունգն. եղնգնաքար. եղնգնաքար:
Սիւլիւկ: տես Տզրուկ:
Սիւլիւյէն: տես Սիլիկոն:
Սիւյլիւն գուշու. թռչուն է: փասիան:
Սիւմիւք: տես Շողիք, և Խլլիք:
Սիւմիւքլիւ: տես Շողիքոտ:
—Սիւմիւքլիւ պէօճէկ: տես Շողոտ. կողինճ:
Սիւն: տես Սուն:
Սիւնկէր: սպունգ. սանթնուկ:
—Սիւնկէրի պէս: սպնգատեսակ:
Սիւսէն չիչէյի: տես Կապուտ շուշան:
Սիւվէյս տէնիզի: Կարմիր ծով.
Սիւտ: տես Կաթ. սէր:
Սիւտանայ: տես Ծծմայր:
Սիւտ մավի, կամ | խաժ. երկնագոյն. ծովա-
—Սիւտ մավիսի: | գոյն:
Սիւրահի: ուղղաբերձ. կոնճաձև. բրգաձև. ծոյրասուր. սրածայր. նրբաւարտ:
—Սիւրահի ձև: կոնոն:
Սիւրիւ: երամ. ջոկ. հօյլ. տարմ. բամ: տես և Ժողով:
—Սիւրիւ՝ գողանաց, գիւսաց, և այլ չար բաղմութեան: մոհեակ. փաղանգ: [րիւ:
—Սիւրիւ՝ խոզու, և էշան: տես Պախրոս սիւ-
—Սիւրիւն թալլօղ՝ կամ ղայ ընող: հօտավատնիչ:
—Սիւրիւ կապած: գասախումբ. երամախումբ. երամովլին. խմբովլին. յոգնախումբ:
—Սիւրիւ կապել: խումբ առնուլ. խումբ առնել. երամանալ. երամախմբել: — Ագռաւներուն սի, րիւ կապելը: երամանալ ագռաւուց:
—Սիւրիւ պահօղ: երամակապան. երամապան:
—Սիւրիւ սիւրիւ: երամ երամ. ջոկ ջոկ. խումբ խումբ. գունդագունդ. բազմերամ յոգներամ. տարմատարմ: տես և Շատուոր:
—Սիւրիւ սիւրիւ ոչխարներու: դասակք դասակք ոչխարաց: — Ագռաւներուն սիւրիւ սիւրիւ մէկտեղ երթալը: ագռաւուց համագունդ երամ երամ խաղալ:
—Սիւրիւյի տէր կամ գլուխ: հօտապետ. երամապետ. գասապետ:
—Սիւրիւյով: երամովլին. խմբովլին. տարմաբար. համերամ. միախուռն, երամաբար. երամօրէն: [նել:
—Սիւրիւյով բանել զձուկ, և զնմանս: ուռկա-
—Սիւրիւյով վրայ վազել. հանել: գրոհ տալ:
Սիւրիւլմիշ ըլլալ: տես Քսուիլ:
Սիւրիւքլէմիշ ընել զետնը: տես Գետնէ քարշքըշելով տանիլ:

Սիւրկիւ. Գրլոֆոլ: Նիգ. փակաղակ. փականարան. փականք. փակոց. փակ. աղխ:
—Սիւրկիւ. պզտիկ երկթէ ձող, որ չէտտրով կը թոչէն. և մէջը դառն վրայ կը ծայ: աղխակ:
Իրեք սիւրկիւով գոցած դռներ: երեքս աղխակեալ աղխեալ դրամբք:
—Սիւրկիւն երկըլթէ: երկաթանիգ:
Սիւրկիւն. Սիւրկիւն ընել. և այլն: տես Աքսորելը. Աքսորել. և այլն:
Սիւրմէ. զոր աչքը կը քաշեն: տես Ծարուր, և զհետևեալսն:
Սիւրմիշ ընել: տես Աքսորել: [վաղելը:
Սիւրտատ: յարձակումն. հրոս: տես և Վրայ
Սիւփիւրկէ: տես Աւել, և զհետևեալսն:
Սիֆէր, կամ | պապատատանարան. պատատա-
—Սիֆէր ճէրի: | րան. վատահարան. պահպանարան. ծածկարան. պատուէն. պատատան:
Լեռանը սիֆէր տեղէն իջնալու տանն: ընդ իջանել ընդ զանխուլ լերինն:
Սիքքէ: տիպ. կնիք. դրոշմ. արժանիք. պատկերագիր: — Աւրէ վրայի գիրը, մանաւանդ սիքքէն՝ զորն որ սատանան գրած է: ընթերցգիրն, մանաւանդ զարժանին՝ զոր արժանեաց յոգնագ սատանայ:
—Սիքքէ գնել: արժանել:
Սլաւարայ. ուշին գուշին կէշէն. թորթորթոլ. ծէրայ: շըլշմոլիկ. գատարկաշըջիկ. բաղմաշըջիկ. շատաշըջիկ. շատաշուրջ. վայրագնաց. ընդվայրայած. թափառոտ. թափառական. ընդվայրաբեր. սատանդական:
—Սլաւարայ ժուռ գալ: գատարկաշըջիկ ըլլալ. թափառիլ:
Սլէհտար: զինակիր. զինաբարձ. վահանակիր. կապարճակիր. սուսերակիր:
Սլէհտարութիւն. ուիլիհտարլըգ: զինակրութի. սպառազինութիւն:
Սլընկ պըլընկ ժուռ եկող, կամ ժուռ գալ: տես Սլաւարայ, և իր հետևեալնը:
Սխալ: տես Խալատ, և Խալտեցող:
Սխալիլ: տես Խալտենալ:
Իբր թէ սխալմամբ ոտքին տակը անոր հանդիպելով նետալ: որպէս թէ ընդ խաբս վրիպանօք, երէոյ կամելով ձգել, նմա պատահեաց նետն:
Սխըլմայ. սա: տես Սմոլթ.
Սխըլմիշ ըլլալ: տես Ամչնալ, և Սրտնեղիլ:
Սխլէթ: տագնապ. բուռն. բռնութիւն. բռնաբարութիւն. բռնադբօսութիւն. բռնագատութիւն. խուճապ:
—Սխլէթ ընել: բուռն առնել. տագնապ ի վերայ ածել. խուճապել. խուճապեցուցանել. տագնապել. շատ տագնապի ի վերայ դընել. խուճապ տագնապի ի վերայ արկանել:
—Սխլէթ ընող: հարկեցուցիչ. բռնադատ. բուռն:
—Սխլէթ կրել. Սխլէթի մէջ ըլլալ: տագնապիլ. բռնադատիլ. բռնադբօսիլ. ի նեղ անկանել. ըմբռնել ի տագնապի:

-Սխալէթ կրող: հարկահիր. բռնադատ:
-Սխալէթով: ստիպաւ. տագնապաւ. բռնու-թեամբ. բռնաբար. խուճապաւ. 'ի շտապ տագնապի. տագնապափոյթ:
Սխմած: տես Սըխմ:
Սխմել: տես Սըխմել:
Սխտոր. սարմըսաք: խստոր:
Սկալօն կամ սկաղօն. աքքէ: Ասկաղոն:
Սկանդարիա. իսքէնտէրիէ, մըսրայ իսքէլէսն է: Աղեք-սանդրիա Եգիպտոսի:
-Սկանդարիա. իսքէնտէրիուն. հալէպու իսքէլէսն է: Աղեքսանդրիա Ասիոյ:
Սկառայ: կասկարայ. գաւհաւորակ:
-Սկառայ՝ մէջ ըսխառայի վըրայ եփած: միս 'ի կաս-կարայէ. խորոված:
-Սկառայ ընել, կամ } խորովել 'ի կասկա-
-Սկառայի վերայ եփել: } րայի:
Սկեպտիկեան աղանդաւոր: խուզակ. ամենա-վարան:
Սկէմրի: տես Աթոռ. իսքէմլի:
Սկիզբ. աուղի ծար. էվվէլ. իպթիտայ. ասլ: ըս-կիզբն. գլուխ. ծագ. հաւ. սկզբնահաւ. նա-խագուռն. նախասկիզբն. նախաշաւիղ. սկըզ-բնաշաւիղ:
Ինչուան մարտի սկիզբը: մինչև 'ի մուտս [մարտի:
-Սկիզբ չունենալը: անսկզբնութիւն. անսկըզ-բնաւորութիւն:
-Սկիզբ չունենալով: անսկզբնաբար:
-Սկիզբ չունող: անսկիզբն. անսկզբնական:
-Սկիզբ չունողի իլհաւ: անսկզբնակից:
Սկիհ. գատէհ. ֆէնճանէ: սկիհ. սկի. սպաս նուիրանաց. բաժակ:
-Սկիհի մաքրիչ: շուշփայ:
Սկիւթացիք: Սկիւթք. Հեփթաղք:
Սկիւտար. իւսքիւտար. խալընտիւրի իըջէյին գիմաց քաղաք է: Քրիսոպոլիս: տես և Իւսկիւտար:
Սկսած. պաշլամըշ: սկսեալ. սկզբնաւորեալ. սկզբնաւոր:
Սկսիլ. պաշլայէն: սկսանիլ. սկզբնաւորիլ. հա-ւել. առնուլ. սկիզբն առնուլ. սկիզբն առ-նել. ձեռն 'ի գործ արկանել. ձեռնամուխ լի-նել. մխիլ 'ի գործ: տես և Ձեռք զարնել:
Օրհնել սկսեր եմ: յօրհնել առեալ եմ:
-Սկսաւ պարտիլ աշխարհը: էառ շրջել ընդ աշխարհն:
Ողորմութիւն տալէն կը սկըսի խրատը: յա-ռաջ տուրք ողորմութեան մուանէ 'ի խրատ:
Կռունկները կը սկըսին թռչիլ: խորգեանն թեւս համբառնան 'ի թռիչս:
Կը սկըսի ու կըլմըննայ տաճարը: 'ի գործ անկանի և կատարի տաճարն:
Անկէ սկսաւ կռապաշտութիւնը: անտի սե-րեցաւ կռապաշտութիւն:
-Սկսաւ ոմանք չարչարել: արկ ձեռն չարչա-րել զոմանս:
Սկսիլ. սկսիլ. պաշլամաք: սկսանիլ. հաւել. սկիզբն առնուլ:
-Սկսիլը. պաշլամըշ: սկիզբն. սկսումն. սկսուած. սկզբնաւորութիւն. ձեռնարկութիւն. ձեռն-արկ:
-Սկսօղ: սկսանող. սկսող. սկզբնարար. հաւակ:
Սկրգել. կամ Սկրգել հանել. ինչպէս զմօրթը, զըլխը հագած բանը, և այլն: 'ի բաց կորզել. զերծուլ. զերծանել. մորթազերծ առնել. մորթել:
Սկրգել հանել. ֆըրչնէլ. ինչպէս կեղևը ծառէն, մի-սը ոսկորէն, և այլն: քանցնել:
Վըրայէն սկրգել (յանցանքը): շփել քերել յանձնէ:
Սկրգեցնել. կամ Սըկըրգեցնել: տ. Սահեցնել:
Սկրգիլ: տես Սահիլ. սահող. և այլն:
Սկրգուն: տես Սահփառուկ:
Սկորփիոն. [illegible]: փոր:
Սղել. սղնալ. պահալը օլմաք: ծանրանալ գնով. ծանրագին լինել:
Սղընմիշ ըլլալ: տես Ապաւինիլ:
Սղըրճըխ. ղուշ է: տես Սարեկ:
Սղկել. եղմէք: լուսել. լեսուլ. հոսել:
Սղմեցնել. ագըըմաք: ամփոփել. պարփակել. պարուրել. պարունակել. քանակել:
Սղմիլ. մէկնիլ. ագըմաք: ամփոփիլ. պարփակիլ. պարուրիլ. պարունակիլ. փակիլ. պարա-գրիլ. քանակիլ. տանել:
Ամեն մէկ կարասին մէջ երկու կամ իրեք չափ գինի կըսղմէր: տանէին մի մի 'ի նոցանէ մարս երկուս կամ երիս:
Սղնալ: տես Սղել:
Սղոց. փէսպէրէ: սղոց. խիզար:
-Սղոցի բերան կամ ակռաները: մաշար:
-Սղոցի պէս բերան ունեցող: սղոցաբերան. սղոցաձև:
Սղոցել. սղոջլէմէք: սղոցել:
Սղոցուք. խըզարտը. փէսպէրէ թօզու: սղոցուք:
Սղութիւն. պահալըլըք: թանկութիւն. սղութիւն:
Սղութիւն. սըղլըք: տես Ջանծաղութիւն:
Սմրխընդ. սէմէրքանտ. քաղաք է: Սմրղանդ:
Սմփարայ: տես Սուսեկ՝ քար:
Սմքած. կոնած. օփլած. սուրթրշ. ախքըրլմիշ: ընկճեալ. նուաճեալ. կորակնեալ. ականկոր. կորագլուխ. նկուն. ամաչեցեալ. ամօթալից:
Սմքեցնել. կոնեցնել. օփլեցնել: ընկճել. նուա-ճել. պարտել. կորակնել. խոնարհել. նկուն առնել:
Սմքիլ. կոնիլ. օփլիլ: ընկճիլ. նուաճիլ. կորակ-նել. վայրակնել. նկուն լինել:
Բռնութեան տակը սմքիլ: կծիկ կալ ընդ բռնութեամբ:
Սնած. պէսլի: սնեալ. բուծեալ: տես և Սնիլ:
-չՍնած: անսին. անսնունդ:
Սնգլուխ. ռնգօղ. փիրէնի կօզ. փիրէնկալ: խոյակ. սիւնագլուխ. սխաւեզագէս. վերնա-խարիսխ:
Սնի. Սնով. և այլն: տես Սուն՝ բառին տակը:
Սնիլ. պէսլէնմէք: սնանիլ. բուծանիլ. բուել. տածիլ. կերակրիլ. կեալ:
Սնիկ. պղտիկ սոն. փիրէնճի: սիւնակ:

Սնունդ. ղըտալըգ. ղըտալընըն ըլտալը: բոյծ. սընունդ. տածումն:
Սնուցանել. պէսլէմէք. ղըտալըմէք. պէսլէմէք: սնուցանել. բուծանել. բուել. տածել: տես և Պահել. ղըտալընըն ըէլ:
Սնուցանող: սնուցիչ. բուծիչ. տածիչ. տես և Տածող:
Սնափիկ. ճիւղ: սնդիկ. ժիպակ:
Սնոտուկ. պօշ: արկղ. տապանակ. գզրոց. սնդուկ:
–Սնոտուկ շինելը: տապանագործութիւն:
–Սնոտուկ շինող: արկղագործ. արկղակերտ. տապանագործ:
–Սնոտուկ վերցնող: տապանակիր:
–պզտի Սնոտուկ: արկղիկ:
–Սեփէթ սնոտուկ: բոլ:
Սոխ. սողան: սոխ:
–Սոխ՝ ծաղկի, բուսոյ: կոճղէզ. կոճղիզ:
–Սոխի բարակ մաշկը. սողան զարը: փառ. միզն:
–Սոխի բունը կամ ցօղունը: պռակ. պռուկ:
Սողալ. խմէքլէնմէք. սիւրիւքլէնմէք: սողալ. սողիլ. զեռալ. կայտռալ. կայտռիլ:
–Սողալով մտնել: սպրդիլ. սպրդիլ մտանել. յարամիտ 'ի ներքս անկանել:
Սողացող՝ ճըճիներ: սողուն. զեռուն: – Սողուններուն ձայնէն շփոթելով: սողնոցն շըշմամբ խուճապեալք:
Սոճի: տես Փիճի:
Սոնիճ: տես Սև սոնիճ:
Սոսկ: տես Լոկ:
Սով. գըթլըգ: սով:
–Սով քաշել: տես Սովիլ:
–Սով քաշել տալ: տես Սովեցնել:
–Սովէն մեռած, կամ մեռնող: սովամահ. սովաբեկ. սովալլուկ:
–Սովէն մեռնիլ: սովամահ լինել. սովամահ կորնչիլ. սովալլուկ մեռանիլ. սովամահիլ:
–Սովէն չարչարուած, կամ } սովատանջ. սո-
–Սովով պէրպատ եղած: } վալլուկ:
–Սովէն չարչարուիլ, կամ պէրպատ ըլլալ: սովալլուկ լինել. սովատանջ լինել. տուայտիլ:
–Սովի ատեն: 'ի սով ժամանակի:
–Սովով մեռցնել: սովամահ առնել. սովամահ կորուսանել:
Սոված: տես Անօթի:
–Սովածի պէս: սովածաբար:
Սովեցնել. գըթլըգ չէքտիրմէք: սովեցուցանել. սովատանջ առնել:
Սովիլ. գըթլըգ չէքմէք: սովանալ. սովիլ: տես և Անօթենալ:
Սովոր. ալըշըգ. ատէթ էթմիշ. ատէթ օլմըշ: սովոր. վարժ. կիրթ. փորձ. հմուտ. հրահանգ. ընդել. ընդելական: տես և Սորված:
–Սովոր չեղող. ալըշմամըշ: անսովոր. անընտել. անընդելական. ոչ սովոր. ոչ որպէս յարն. ըստ ոչ սովորութեան. անվարժ. անկիրթ. անուս: տես և չՍորված:
Սովորական: սովոր. սովորական. ընտանի. ընդելական. հասարակ: – Ջէին յիշեր սովորական կերակուրնին: ոչ յիշէին զսովորական խորտիկսն:
Սովորական աղօթքէն մէկը չէր: և ոչ ինչ աղօթք 'ի սովորիցն էր: – Իր սովորական տեղերէն: 'ի սովոր տեղեացն: – Սովորական տաւկներէն: 'ի սովորից տաւկաց: – Սովորական կերպով: ըստ սովորականին:
–Սովորականէ դուրս կամ սովոր չեղած անսովորութիւն մը: անընդելական իմն հասարակութեան:
Սովորիլ: տես Սորվիլ:
–Սովորիլը: տես Սովորութիւն:
Սովորութիւն. ալըշգընլըգ. ատէթ. խույ: սովորութիւն. սովորոյթ. վարժութիւն. կրթութիւն. ունակութիւն. վարժք. կիրթք. կրթանք. վարժեար. ուսումն. հրահանգք.
–Սովորութիւն եղաւ: սովորութիւն կալաւ: – Անկեց ասդին եկաւ ու սովորութիւն եղաւ կապաշտութիւնը: անտի սերեցաւ կալաւ կապաշտութիւն:
–Սովորութիւն ընել: սովորիլ. ունականալ. տարրանալ (յինքն). ծրդիլ. գարձաւոր լինել:
–Սովորութիւն ըրին: սովորութիւն առին:
–Գէշ սովորութիւններէն: 'ի չար սովորիցն:
–Գէշ սովորութիւններուն կապած: 'ի չար սովորոյթս կապեալ:
–Սովորութեամբ: սովորութեամբ. սովորակի. սովորաբար. սովորապէս. ըստ սովորութեն:
Սովորող: տես Սորվող:
Սովրած: տես Սորված. և Սովոր:
Սովրեցնել. Սովրիլ և այլն: տես Սորվեցնել. Սորվիլ, և այլն:
Սորված, կամ սովորած: սովորեալ. ուսեալ. կրթեալ. վարժեալ. ընդելացեալ. հմտացեալ. ունակացեալ. հրահանգեալ. մարզեալ: տես և Սովոր տըլըմըշ: – Ով որ կարգուելէն առաջ պոռնկութիւն ընելու սորված է, վերջն ալ նոյնպէս չպադրիր ընելէն: որ յառաջ քան զամուսնութիւն 'ի պոռնկութիւն խանձիցի, նաև յետ ամուսնութեանն չդադարէ անտի:
–Աստուծմէ սորված: աստուածուսոյց:
–Ինքնիրմէ սորված: ինքնուսոյց:
–չՍորված: անսովոր. անուս. անուսումն. անվարժ. անմարզ. անհրահանգ. անկիրթ. անընդել, անընտելական. անկրթական. խամ 'ի դպրութենէ: ա. և Խամ ճարդ, կէնդ տենի ա. այլն:
–խիստ Սորված: տես աղէկ սորվող:
–Սորվելու: սովորելի. ուսանելի: – Սորվելու մուխայէթ, կամ եռանդ ընծող: կրթասէր. վարժասէր. հմտասէր. ուսումնասէր:
–Սորվելու սկիզբ: նախակրթութիւն:
Սորվեցնել կամ սորվըցնել: սովորեցուցանել. ուսուցանել. ունակացուցանել. ընդելացուցանել. ընտանեցուցանել. վարժեցուցանել. հմտացուցանել. մարզեցուցանել. վարժել.

կրթել. մարզել, հրահանգել. դաստիարա-կել: [գապլեա լինիս մեր:
Հիմա դուն մեզի պիտի սորվեցնես: դու՛ վար-
Ուրիշմըն ալ արջու ձագ մեծցնելով պարել կը սորվեցնէ: և այլ ոք զարջոյ թօժիւն սնու-ցեալ, կաքաւիչս ուսուցանէ:
Առակը կը սորվեցնէ որ լաւը հաւանիլ է: զլաւութիւն հաւանութիւն լեալ ուսուցանէ առակն:
Խուցդ քեզի ամէն բան կը սորվեցնէ: խուցն քո վարդապետէ քեզ զամենայն:
Սորվեցնօղ, կամ Սորվըցնօղ: ուսուցանօղ. ուսուցօղ. սովորեցուցիչ. ուսուցիչ. վարժիչ. մարզիչ. թելադիր. խրատատու. խրատիչ:
Ամէն բան սորվեցընօղ: ամենուսոյց:
Անուշ կերպով սորվեցընօղ: քաղցրուսոյց:
Կռուիլ սորվեցընօղ: մարտուսոյց:
Շատ բան սորվեցընօղ: բազմուսոյց:
Սորվիլ, կամ Սովրիլ: սովորիլ. ուսանիլ. վար-ժիլ. կրթիլ. ընդելակրթիլ. ընդելանալ. ու-նականալ. 'ի կիրթ անկանիլ. ներակրթիլ. 'ի վարժ անկանել իրիք. 'ի վարժի կալ:
Հրեշտակներէն սորվեցանք սուրբ երրոր-դութիւնդ փառաւորել: 'ի մշտնջենաւոր քո լերանց օրինագրեցաք փառաւորել սուրբ զեր-րորդութիւնդ: [ցան 'ի Նմանէ:
Որն որ անկէց սորվեցան: զոր վարդապետե-
-Սորվիլ՝ ադիփօթլիւն. ասնիլ: ուսանիլ. խրա-տիլ. վարդապետիլ:
-Սորվիլ. բանի մը փափանիկ ըլլալ: սովորիլ. յա-ճախել. համակիլ. հանապազորդել:
-Սորվիլ՝ գէշ բանի. չար ալըշըգլըգ ընել: մոլիլ. ախտանալ:
-Սորվիլը: տես Սովորութիւն:
-Սորվիլը. բանի մը փափանիկ ըլլալը: հանապա-զորդութիւն. յաճախութիւն. ունակութի. դարձադարձ:
Սորվօղ. ալըր եղօղ: ուսանօղ. ուսումնասէր. վարժասէր: տես և Սովոր. և Սորված:
-Շուտ սորվօղ: քաջառու. քաջուշ:
Սու: տես Ջուր:
-Սու՛ գառթալը. ջու՛ղ է: գետաբծուի:
-Սու՛ եօլու: տես Ագուգայ:
-Սու թերէզի: ջրկոտիմ. բաղբակ. ջրաբաք, կամ ջրաբարոյ. ասորեակ կամ ասորեկ:
-Սու մելէյի. կամ Սու մելայըղը: տես Յուշ-կապարիկ:
-Սու՛ պէնտի: տես Ջրի արգելք:
-Սու՛ սըղըրը: տես Գոմէշ:
-Սու՛ տէյիրմէնի: տես Ջաղացք:
Սուգ. եաս: աշխար. աշխարումն. ողբ. լալիւն. կական: — Սատրիկ սուգ պատեց սուրբ գունդը: անհնարին սուգ զսուրբ գնդաւն հեղաւ:
-Սուգ մտնել: տես Սգալ:
-Սուգ մտնօղ: տես Սգաւոր:
-Սգով լցուած: սգալի. սգալից:
-Սգու նշան. եաս նիշանը: սգատեսակ:

Սուլթան. փատիշահ: տես Թագաւոր:
-Սուլթան. խագանըն քըզը: տես Թագուհի:
-Սուլթանի: թագաւորական. արքայական. արքունական:
Սուլու: տես Ջրլի, և Ջրոտ:
Սուլու զիֆթ. գաթրանըն ընճը: կպրաձիւթ:
Սուլուլ. ինճէ: սուր. շեշտ. շեշտաւոր. սլա-քեալ. սրաձև. բրգաձև. կոնոնաձև. սրամէտ. սրածայր. ծայրասուր:
-Սուլուլ լեռ, կամ խայայ: սեպ:
-Սուլուլ քիթ՝ նաւա, շան, և այլն: ցռուկ:
-Սուլուլ ըլլալ. ինճէլիքնէք: շեշտանալ. շեշ-տիլ. 'ի շեշտ անկանիլ. սեպանալ:
-Սուլուլ ընել: շեշտել. սլաքել, ծայրասուր գործել:
Սուլֆ ըլլալ: տես Ուզլաշմիշ ըլլալ:
Սուղ. պահալը: թանկ. ծանրագին. մեծագին. բազմագին. յաճախագին. ծանրագնի:
-Սուղ գնել: գնել մեծագնի, կամ ծանրագնի:
-Սուղ ծախել: վաճառել մեծագնի, կամ ծան-րագնի:
-Սուղ հագուստ: հանդերձ մեծագին:
-Սուղ նստած. պահալը փուլիւզ: մեծածախ. յոգնածախ. բազմածախ. բազում կշռոյ ոսկւոյ:
Սուճուխ. էրէշիկ: խճուղ:
Սումախ, կամ Սօմախ. ասըր ալըս ուրուշլաղ հօփ է. որուն շամ պօրէյի կէօքէն, կամ այն կէօղերը մէջ կը գըննէ: աղտոր:
Սումփարայ: տես Սունկ քար:
Սուն: փիրէէ. շէնքի փաւ կանգնեցուցած, կամ կանգ-նեցնելու: սիւն:
Շատ սիւներ ունեցօղ: բազմասիւն:
Ոլրած սիւն: խառնխառնու. արտուղի:
-Սուն. գոր լոփըբըն օրխան կը փնկէն: կայմ:
-Սուն ըլլալ: արձանանալ. սիւնանալ:
-պզտի Սուն: սիւնակ:
-Սունի՝ կամ Սնի ձև ունօղ: սիւնաձև. սիւ-նատեսիլ. սիւնանման:
-Սնի գլխի կամ կամարի զարդը: խաւլորակայք:
-Սնի վրայ կեցօղ: սիւնակեաց. սիւնակեցիկ. սիւնական. սիւնամուտ:
-Սնի վրայի կամ վերի ծայրի զարդը: ախա-ւեղագէս. խոյակ. ախաւեղ. աչաւեղ:
Սունկ. մանթար, գոր հողաթափի փաւ, կամ թօտի թէնար՝ կը գըննէ: սունկ:
-Սունկ քար: սմփորայ: շեշաքար:
Սուչ. Սուչ ընել, և այլն. տես Յանցանք. Յանցանք. ընել:
Սուչլու: տես Յանցաւոր:
Սուչսուզ: տես Անմեղ:
Սուչսուզ տեղը. նէհագ եէրդէ: տարապարտ. տարապարտուց. 'ի տարապարտուց. յան-իրաւի:
-Սուչսուզ տեղը չարչարուօղ: անպարտակիր:
Սուս. սուսմագ: տես Լուռ:
-Սուս ըլլալ: } տես Լռել:
-Սուս կենալ: }

Սուսա. թաղչի անուն է։ Շուշան. Շօշ։
Սուսամ. բէղին հունտ է, ուսկէ շըրլաղան կ'ելլէ։ կնճիթն. շուշմայ։ [շուշմայ։
-Սուսամի եղ, շըրլըղան։ չիրիկ. չիրիկ ձէթ.
Սուսր. նորմիր պօյայ է։ տես Սուրս։
Սուտ. եալան. հիլաֆ։ ստուտ. անստոյգ. մոլար. պատիր։
-Սուտ անուն ունեցող։ ստանուն. մոլարանուն. առասպելանուն. ստահամբաւ։
-Սուտ աստուած։ տես Կուռք։
-Սուտ բան. եալանճը չէյ։ ստութիւն. կեղծիք։ տես և Սուտ խօսք։
-Սուտ բան չինել. եալան փիւզմէք։ նիւթել. յօգել. ստայօդել. առասպելել. առասպելագործել. առասպելաստեղծել. առասպելաբանել։
-Սուտ բան չինող, կամ տեսողին ընող։ ստայօդ. առասպելաբան. առասպելախօս. առասպելաբեր. առասպելագիր. առասպելայօդ. առասպելարկու։
-Սուտ բան պատմող։ ստապատում. առասպելապատում։
-Սուտ բանով խաբող, կամ խաբուող։ ստապատիր. մնոտիապատիր. առասպելապատիր։
-Սուտ գիտուն։ իմաստակ։
-Սուտ չգիտցող ըլլալ։ զանգիտութիւն պատճառել. կեղծաւորիլ զանգիտութիւն. 'ի չքմեղս, կամ 'ի չմեղս լինել։
-Սուտ գիր գրող։ } ստագիր։
-Սուտ գրած։
-Սուտ ելլել։ 'ի սուտ ելանել. սուտ յանդիմանիլ։
-Սուտ չելլել։ արդարանալ. ստուգիլ։
-Սուտ եպիսկոպոս։ չեպիսկոպոս։
-Սուտ երդումն։ ստերդմնութիւն. երդմնադրժութիւն։
-Սուտ երդումն ընող։ } ստերդումն. երդմնասուտ։
-Սուտ երդուընցող։
-Սուտ երևցնել։ սուտ երևեցուցանել. 'ի սուտ հանել. սուտ առնել։
-Սուտ զրուցել։ տես Սուտ ըսել։
-Սուտ ընկնիլ։ տես Սուտ ելլել։
-Սուտ ըսել. եալան սէօյլէմէք. եալան խօսմագ։ ստել. ստաբանել. ստել. ապարտել զճշմարտութիւն։
-Սուտ զրուցելու կերպով։ առասպելաբանապէս. առասպելաբար. առասպելօրէն։
-Սուտ ըսող։ տես Սուտազրոյց։
-Սուտ իֆտիրայ ընող։ տես Բուխտան դնող։
-Սուտ խուլ ըլլալ։ խլանալ. չլսելոյն կամ չըլսելոյն առնել. ստունդանել։ — Սուտ խուլ ըլլալով քիչ մը ատեն լուռ կը կենար։ խուլ խլեալ անսայր առ ժամանակ մի։
-Սուտ խօսիլ։ տես Սուտ ըսել։
-Սուտ խօսք։ ստաբան խօսք. ստայօդ բան. ստաբանութիւն. ստախօսութիւն. ստութիւն։
-Սուտ խօսքեր կցկցել։ ստակապապաս լինել։
-Սուտ խօսող։ տես Սուտազրոյց։

-Սուտ կարգաւոր. եալանճը ֆօխօղ։ չքահանայ. սուտանուն քահանայ։
-Սուտ կարծիք։ մնոտի կասկած։
-Սուտ կարծիք երթալ։ 'ի զուր կասկածել. դանդաչել։
-Սուտ հանել։ } 'ի սուտ հանել. սուտ առնել.
-Սուտ հպել։ } սուտ յանդիմանել։
Ծառէն ուտելով զԱստուած ստախօս ըրեց։ յուտել նորում 'ի ծառոյ անտի' զԱստուած սուտ առնէր։
-Սուտ չիհանել։ արդարացուցանել. հաստատիմ առնել. ճշմարտել։
-Սուտ մահանայ։ } տես Սուտուտմուտ մահանայ։
-Սուտ սէպէպ։
-Սուտ չըտես ըլլալ. կէօրմէմէզլիքէ կէլմէք։ անտես առնել. ընդ չտես առնել։ տ. և Աչք խփել։
-Սուտ պարծենցող։ ստապանծ. ստապարծ. մնապարծ. ունայնապարծ. ընդունայնապարծ. զրափառ. մնափառ։
-Սուտ պատկերք։ } խէյալ. հէյալ։ ուրուական.
-Սուտ երևմունք։ } առաջօք տեսիլ, կամ երևոյթ. առաջօք ինչ. պատկեր անէական. ցնորք։
-Սուտ պատմութիւն։ առասպել. առասպելաբանութիւն։
-Սուտ պատմութիւններու եանէ եղող։ առասպելական։
-Սուտ վկայել. եալան շէհատէթ թաղ։ սուտ վկայել. տալ վկայութիւն սուտ։
-Սուտ ցցնել։ տես Սուտ հանել, և Սուտանէ երևցնել։
-Սուտ քրիստոս։ տես Նեռ։
-Սուրին սուտը։ տես իւր կարգին մէջը։
Սուտազրոյց. եալան խօսօղ. եալան ըսօղ։ ստուտ. ստասաց. ստախօս. ստաբան. ստալեզու։
-խիստ Սուտազրոյց։ ծայրացեալ ստաբանութեամբ։
Սուտազրուցութիւն։ ստախօսութիւն. ստաբանութիւն. ստասացութիւն։
Սուտանէ. եալանտան։ ընդ կատակս. ընդ խաղ. 'ի ցոյց. առաջօք. կեղծեօք։
-Սուտանէ երևալ։ առաջօք երևիլ. առաջօք կերպարանիլ. առաջօք ձևանալ։
-Սուտանէ երևցնել, կամ ցցնել բան մը. [illegible] չէ։ սուտ կամ առաջօք երևեցուցանել. առաջօք ցուցանել. կերպարանել. կեղծել. կեղծաւորել. կեղծաւորիլ զինչ. կերպարանել. ձևանալ. պատճառել։
Սուտուտմուտ. եալանտալան։ ստայօդ. սուտամուտ. ստապատիր. մնոտիապատիր. խաբէպատիր. կեղծապատիր։ տ. և Առասպել. [illegible]։
-Սուտուտմուտ բաներ գրող։ ստագիր։
-Սուտուտմուտ բաներ պատմող։ ստապատում։
-Սուտուտմուտ խօսիլ։ ստայօդել. ստաբանել. առասպելաբանել. շաղփաղփել։ տ. և Ափեղցփեղ խօսիլ։
-Սուտուտմուտ խօսք։ տես Շինծու խօսք, և Ափեղցփեղ խօսք։

-Սուտումուտ խօսքերով շինած: մնոտիապատուստ.
-Սուտումուտ մահանայ, կամ սէպէպ: պատճառանք. բաղբաղայք. բարբառք:
-Սուտումուտ մահանայ բերել: բաղբաղել: տես և Մահանայ ընել:
Սուր: տես Թուր. և Դանակ: [նել:
-Սրով մեռցնել, կամ ջարդել: տ. Թրէ անցը-
Սուր. ֆէսլին: սուր. սրեալ. հատու. սայրասուր: տես և Կտրուկ. դանակ:
-խիստ Սուր: քաջասուր:
-Սուր՝ ձայն: տես Զիլ՝ ձայն:
-Սուր ականջով, կամ ականջը սուր: սուր ականջօք:
-Սուր աչուի, կամ / -Սուր աչք ունող: } տես Սրատես:
-Սուր բերան. ինչպէս պողը դանակ, կամ նաւր անի: սայր: [սայրասուր:
-Սուր բերան ունող. աղըլ ֆէսլին: սրաբերան.
-Սուր գլուխ: / -Սուր գլուխ ունող: } սրածայր:
-Սուր թռչիլ, կամ վազել: սրանալ. սլանալ. սրավարիլ:
-Սուր թռչիլը: սլացութիւն. սրավարութիւն:
-Սուր թռչող, կամ սուր վազող: սրաթռիչ. սրաթև. թեթևաթռիչ. արագաթռիչ. արագաթև. երագաթև. թեթևաթև. երագասըլաց:
-Սուր լեզու ունող: սլաքալեզու:
-Սուր խայթոց ունեցող: չարախայթոց:
-Սուր խայթող կամ կծող: մանրակծու:
-Սուր ծայր: շեշտ. սրածայր: — Ծայրը քիչ քիչ սուրցած կամ սուրնալով: առ փոքր փոքր 'ի շեշտումն յանգեալ: — Շիտակ լեռը քիչ քիչ գէպ 'ի ծայրը սուրցած: լեառն ուղղորդ և առ փոքր փոքր 'ի շեշտումն անկեալ:
-Սուր հնչել: շեշտոլորել:
-Սուր ձայն: տես Զիլ ձայն: — Սուր ձայն ունող կամ կանչող: սաստկաձայն. սրիկ:
-Սուր միտք ունող: սրամիտ:
-Սուր սուր փշեր ունող: սրափուշ:
-Սուր տեսնող: տես Սրատես.
-Սուր. փէօրլին շէհիրի: Ծուր. Տիւրոս:
Սուրաթ, կամ Սուռաթ: տես Դէմք:
-Սուրաթ՝ որ Երէսին կը դնեն: տես Մասկարայ. սուրաթ:
-Սուրաթ՝ Նըֆի: տես Թղթի սուրաթ 'ի ներքոյ բառին Թուղթ:
-Սուրաթարղ: տես Տգեղ:
Սուրբ: սուրբ. սրբազան. սրբական. սրբազնական. սրբաղնեալ. նուիրական: տես և Անմեղ. և Արդար. և Առաքինի:
-խիստ Սուրբ: ամենասուրբ. սրբամաքուր. ամենամաքուր. գերամաքուր:
Սուրբ Աստուած՝ երգը: սուրբ Աստուած. երեքսրբեան. սրբերգեան. եռահիւսեակ սրբաբանութիւն. սրբասացութիւն. սրբերգութիւն:
-Սուրբ Աստուած երգելը: սրբերգենութիւն.
-Սուրբ բան: սրբութիւն:
-Սուրբ բան. տօրէ խօսք: սրբաբանութիւն. սրբաղնաբանութիւն: [նել:
-Սուրբ բան խօսիլ: սրբաբանել. սրբազնաբա-
-Սուրբ բան խօսող: սրբաբան. սրբազնաբան:
-Սուրբ բան մտաուցանող. կամ սրբութեամբ մտաուցանող. սրբամտոյց. սրբանուէր. մաքրամտոյց:
-Սուրբ բանը պղծող, կամ թալլող: սեղանապերծ. սեղանակապուտ. պղծագործ. սեղանակողոպուտ. տաճարակողոպուտ. տաճարակապուտ:
-Սուրբ բաներով զարդարած: սրբազնազարդ:
-Սուրբ բանի մասնակից. սրբակցորդ:
-Սուրբ բանի մասնակցութիւն: սրբամասնութիւն:
-Սուրբ գիրք: սրբագիրք: տես և Աստուածաշունչ:
-Սուրբ ըլլալ: սրբանալ:
-Սուրբ ընել: տես Սրբացնել:
-Սուրբ ընող: սրբարար. սրբիչ:
-Սուրբ լաթ հագնող: սրբազգեստ:
-Սուրբ լոյս ունող: սրբալոյս:
-Սուրբ կարգ ունեցող: սրբակրօն:
-Սուրբ կերպով: սրբազնաբար. սրբաբար. սրբապէս: [գրել:
-Սուրբ կերպով գրել. սրբազնագրել. սրբա-
-Սուրբ կերպով ձևացուցած: սրբազնաստեղծ:
-Սուրբ կնիկ: սրբուհի:
-Սուրբ հոգի ունող: սրբահոգի:
Սուրբ մեծցած. սրբութեամբ մեծցած: սրբասուն. սրբասնունդ. սրբասնեալ:
-Սուրբ միտք ունող, կամ միտքը սուրբ: սրբամիտ:
-Սուրբ սիրտ ունող: սրբասիրտ:
-Սուրբ սուրբ ըսելով օրհնել. ինչպէս կընէնք 'ի ջէրգէին ղուրէ տափաւոծը: սրբաբանել. սրբաձայնել. երեքսրբեան ձայնիւ փառաբանել. եռահիւսեակ երգով օրհնաբանել:
-Սուրբ սուրբ ըսող: սրբասաց. սրբաբան. սրբաձայն. սրբանուագ. սրբերգեան.
-Սուրբ վարք ունող: սրբակեաց. սրբակրօն: տես և Բարեպաշտ, և Առաքինի:
-Սուրբ տարի. մուպարէք էըլ: ամ թողութեան. յոբելեան:
-Սուրբ տեղ: տեղի սրբութեան:
-Կոխած տեղը սուրբ: սրբահետ:
-Սրբերու ժողով: սրբագունդ. սրբախումբ. սրբագումար:
-Սրբերու լայխ: սրբավայելուչ:
-Սրբերու վայլածին պէս: սրբավայելչապէս:
-Սրբերու տեղ: սրբարան:
Սուրս, կամ Սուսր. նարմիր պօյայ. ող Բաղըլ: սուսր. մնգոյր. նօթ:
Սուփեայ. մուրէքէպ պուլըղը: լուք. լըք:
Սուֆայ: տես Սրահ:
Սուֆրայ: տես Սեղան:

Սչան : տես Մուկ :
—Սչան օթու : մկնդեղ :
Սպահան . ըսֆէհան . ըսֆէհէն . գաւառ, և քաղաք է : Ասպահան . Հեկատոմպոլիս :
Սպահի . սիփահի : սպայ . հեծեալ . ասպետ :
—Սպահը պաշը : } սպարապետ . հեծելապետ :
—Սպահըլար աղասը : }
—Սպահը պէօլիւկիւ : սպայազօր . սպայակոյտ . հեծելազօր . հեծելագունդ .
Սպանիա . իսպանիա . աշխարհ է : Սպանիա :
Սպանիացի : սպանիացի . Սպանիոս :
Սպաննախ . ըսպանաք : շոմին . ծմել :
Սպաննած : սպանեալ :
Սպաննել : տես Մեռցնել :
—Սպաննել անողորմ, կամ մեծ տանջանքով : չարատանջ կամ չարամահ սպանանել . չարակտուռ սպանանել . կտտամահ կամ կոշկոճամահ առնել . չարամահ առնել . սատակամահ առնել :
Որ պարծէր չարաչար զինքը սպաննել : պարծելով չարամահ առնել զնա :
Թշնամեաց պէս չարաչար սպանուելով : երբև զԹշնամիս չարամահք եղեալ :
—Սպաննելը : սպանումն . սպանդ :
—Սպաննուելու երթալ : 'ի սպանդ վարիլ :
Սպաննութիւն : սպանութիւն . մարդասպանութիւն . արիւնհեղութիւն :
Սպաննօղ : տես Մեռցնօղ, և Արընառէր :
—Սպաննօղ աւազակ : սպանօղ . արեանարբու . սիկարեան . սրիկայ : [սպառնալ :
Սպառնալ : ահ արկանել . ահացուցանել .
Սպառնալով : ահացուցիչ բանիւք . ահարկութեամբ . սպառնալեօք . սպառնաբար :
—Սպառնալով նայօղ : սպառնանկատ :
Սպառնալիք : ահարկութիւն . սպառնալիք . բռնմունք . պոռոտախօս կառաչմունք :
—Սպառնալիքով լեցուն : սպառնալից :
Սպառնացօղ : սպառնական . սպառնող . ահարկու :
Սպաս : տես Կերակուր . և Ապուր :
Սպասք սուրբք : նուիրեալ սպասք :
Սպասաւոր . խիզմէթքեար : սպասաւոր . պաշտօնեայ . արբանեակ . հարկաւոր :
Ամէնքը սպասաւոր հոգի են : ամենեքեան են ոգիք հարկաւորք կամ հարկեորք :
—Սպասաւոր ըլլալը . հիզմէթքեարլըք : պաշտօնէութիւն . ծառայութիւն . սպասաւորութի : տես և Սպասաւորութիւն :
Սպասաւորել . ծառայութիւն ընել : պաշտել . ծառայել . սպասաւորել . սպասահարկել . արբանեկել . հարկել . սպաս ունել . սպաս հարկանել . 'ի սպասու կալ . պաշտօն տանել . ըսպասաւորութիւն հարկանել, 'ի հարկի ծառայութեան կալ :
Սպասաւորութիւն . հիզմէթ : սպաս . հարկ . պաշտօն . սպասաւորութի . սպասահարկութիւն . արբանեկութի . սպասատարութիւն :
—Սպասաւորութիւն ընել : տես Սպասաւորել :
—Սպասաւորութիւն ընդունիլը : սպասաւորումն :
—Սպասաւորութիւն ընդունօղ : սպասատու . պաշտօնատու :
Սպասել . բօյէլ . պէքլէմէք : սպասել . մնալ . կալ մնալ . անսալ . համբերել . ուշ ունել . ակն ունել . գէտակն ունել . գէտակն կալեալ սպասել . ակնկալել : [լեացն :
Ուշացօղներուն սպասել : տեւել բաւել յամե-
Որուն չէր սպասուեր : որում չկայր ակն :
Չսպասուած չարիք : աննկատակածելի չարիք . յանդգաստից 'ի վերայ հասեալ :
Սպասօղ : սպասող . ակնկալ . ակնկալու :
Սպեր . գաւառ է : Սպեր :
Սպիտալ : տես Հիւանդանոց :
Սպոր . աղբ անասնոյ, ոչխարի, այծու, և այլն : սպուռ . քակոր . կու . կոր . աղբ :
Սպրկիկ : տես Մաքուր :
Սուրթմիշ ընել : տես Քմծիծաղ ըլլալ :
Սողան, կամ ըսրողան : տես Եղիճ :
Սուչայ' շիշէ կամ շիշէէ թաս . սուփ ձէֆանհեր : ապակի . կեղծ քար . խարմեայ ակն :
Սուչայ մօփ . պիշի մօպը : Ճկոյթ . ծկոյթ . ձագմատն :
Սըրտաշ : տես Խորհրդակից :
Սըխայ : տես Սըրխայ :
Սըվայ : տես Ծեփ :
Ստաղիա . քաղաք է : Կնիդոս :
Ստալիմէնէ . ըստալիմէա ադասը : Լեմնոս :
Ստակ . տես Ըստակ, և զհետեւեալսն :
Ստամոքս . միտէ : ստամոքս . ախորժիկք . խախացոց . հալոց :
—Ստամոքսը աւրած : ստամոքսացաւ :
—Ստամոքսը աւրըլիլ : խանգարել ստամոքսի . ծանրանալ 'ի ստամոքսէ :
—Ստամոքսըս աւրուած է : ծանրացեալ եմ 'ի ստամոքսէ :
Ստամպօլ : Կոստանդնուպօլիս . Բիւզանդիոն . քաղաք կոստանդեան . մայրաքաղաք Թրակիոյ . Նոր Հռոմ :
Ստամպօլցի : կոստանդնուպօլսեցի . բիւզանդացի : [գել :
Ստանալ . էտինմէք : ստանալ . ունել . ժառան-
Ստացած . էտինմիշ : ստացեալ . ժառանգեալ :
Ստեղի եղանակի սոյ մըճէ : ստեղի :
Ստեղծած . եարատըլմըշ : ստեղծեալ . ստեղծական . ստեղծագործ . ստացական . եղական . է . գոյ :
—չՍտեղծած : անստեղծ . անստեղծական . անստացական . անարար . անեղ . անեղական . անեղանելի . անէ . անգոյ :
Ստեղծել : ստեղծանել . ստեղծուլ . ստեղծագործել . արարչագործել . հաստել . հաստատել . գոյացուցանել . էացուցանել . ստանալ . առնել . յանէից 'ի գոյ ածել, 'ի չգոյից կամ յանէութենէ 'ի ցուցակութիւն ածել :
Ստեղծելը : ստեղծումն . ստեղծուած . ստեղծագործութիւն . արարչագործութիւն . արարչութիւն . աշխարհագործութիւն :

Ստեղծուածք: ստեղծուած. արարած. հաստատուած. ստացուած. եղական. ձեռակերտ Աստուծոյ:

Ստեղծուածի պէս: } եղականապէս:
Ստեղծուելով: }

Ստեղծուիլ: ստեղծանիլ. ստեղծագործիլ. արարչագործիլ. հաստատիլ. գոյանալ. և այլն. որպէս 'ի բայն Ստեղծել:

Ստեղծուիլը: ստեղծումն. եղանութիւն. եղելութիւն. լինելութիւն:

Ստեղծօղ: ստեղծական. եղական:

Ստեղծօղ. Եարատան: ստեղծօղ. արարօղ. հաստօղ. ստեղծագործ. արարչագործ. արարչապետ. ստեղծիչ. արարիչ. հաստիչ. հաստատիչ. ստացիչ:

—Ստեղծօղի միւթալիգ: ստեղծողական. արարչական. արարչեղէն:

Ստեպղին. հավուճ: ստեպղին. գազար:

Ստերջ. Խըսըր. դողուրմայան մը ամալ, ինչպէս կըլլան պողը անասունք: ամուլ. ստերջ. անծին. անծնունդ. անբեր:

—Ստերջ ըլլալ: ստերջանալ. ստերջիլ:

Ստերջութիւն. գըսըրլըգ: ստերջութիւն:

Ստեֆան. Իսդեֆան. տես Պսակ:

Ստին սուսը. որ է խիստ սուփ: ստոյ սուտ. ամենասուտ. ստասպելաց ստասպել. ստասպելագոյն. ստափասուտ:

Ստիկել, կամ ըստիկել: } տես Իստըկել:
Ստիկցնել, կամ ըստիկցնել: }

Ստորագրած. Ներքևը գրած. իմզալը: ստորագրեալ. ձեռնարկեալ:

Ստորագրել. Ներքևը գրել. իմզայ չէքմէք: ստորագրել. ձեռնագրել. ձեռագրիւ հաստատել. ձեռնարկ առնել. տիրացուցանել. հաստատել. ձեռնարկել. գրոշմել:

Ստորագրութիւն. իմզայ: ձեռնագիր. ստորագիր. ստորագրութիւն. ձեռնարկ. ձեռնարկութիւն. գրոշմ:

—Ստորագրութիւն տալ: տես Ստորագրել:

Ստորակէտ անկատար խօսքի կէտ, որ է այս (,): ստորակէտ. ստորատ. ենթակէտ:

Ստորակցական եղանակ բայի: ստորադասական եղանակ:

Ստուգ. սահիհ: տես Ճշմարիտ:

Ստուգաբանել. լաֆըն ասլը ցընէլ: ստուգաբանել:

Ստուգաբանութիւն բառի: ստուգաբանութիւն:

Ստուգաբանօղ: ստուգաբան. ստուգաբանող. ստուգաբանիչ:

Ստուգութիւն: տես Ճշմարտութիւն:

Ստութիւն. եալան. եալանճըլըգ: ստութիւն. պատիր. պատրանք. պատրութիւն. խաբէութիւն:

Ստօֆա: տես Տիպա:

Ստորաքս. գարայ գուլուլ: ստորաքս. ստիւրակ. չէր:

Սրած: սուր. սրեալ. սայրասուր. յեսանասուր. քաջասուր:

Սրահ. սօֆայ. բէհլիզ: սրահ. գաւիթ: գահլիճ. ճեմելի. ճեմարան:
մեծ Սրահներ ունեցօղ: ընդարձակասրահ:

—Սրահ. դաշը սօֆա. աւլու: նախագաւիթ. գաւիթ. բակ. անդաստակ:

—Սրահ՝ վարի. աւլու: վայրագաւիթ. բակ:

—Սրահ վերի: վերնասրահ:

Սրամիտ. սուր միթք անլօղ. միթքը սուր: սրամիտ. կորովամիտ. Ճարտարամիտ. Նրբամիտ. քաջամիտ. արագամիտ. երագամիտ. քաջուշ. քաջուշեղ. Նրբիմաց. Նրբահայեաց. մտավարժ. արագատես. սուր. քաջուս. ուշիմ. ուշեղ:

—Սրամիտ տղայ: մանուկ սուր:

Սրամտութիւն: սրամտութիւն. երագամտութիւն. կորովամտութիւն. քաջամտութիւն. Ճարտարմտութիւն. Նրբամտութիւն. ուշեղութիւն. ուշիմութիւն:

Սրայ: տես Կարգ. սըրայ:

—Սրայ դնել: տես Կարգաւորել:

—Սրայ սրայ: տես Դաս դաս:

—Սրավարտի: տես Կարգաւ, և զհետևեալն:

Սրատես. սուր գէօզ անլօղ. սուր նազըռ. սուր փէնօղ: սրակն. սրատես. սրահայեաց. բազմագէտ. բազմատես. շատատես. արագատես. քաջատես. քաջահայեաց. կորովաբիբ:

Սրատեսութիւն. գէօզ սուրլուգու: սրատեսութիւն. սրակնութիւն: բազմատեսութիւն:

Սրբագրած. փիւզէլմիշ. իմլալը: սրբագրեալ. ուղղագրեալ. ուղղագիր. սրբաբանեալ:

Սրբագրել. իմլայը գօմագ. փիւզէլմէք: սրբագրել. ուղղագրել. ուղղել. սրբել 'ի սխալանաց. սրբաբանել:

Սրբագրելը: } սրբագրութիւն. ուղղագրութիւն:
Սրբագրութի: }

—Սրբագրութիւն. փողի վրայ, կամ փողի մէջնե կամ լուսանցքը գրած: շալակ:

Սրբագրօղ: սրբագրող. սրբագիր. ուղղագիր:

Սրբազան: տես Սուրբ. և Աստուածային:

—Սրբազան ու արտաքին բաներ: աշխարհային և գերաշխարհային:

—Սրբազան տեղուանք: աղախտ տեղիք:

Սրբած. սիլինմիշ: սրբեալ. ջնջեալ. մաքրեալ:

Սրբակաց: տես Առաքինի:

Սրբանալ: տես Սուրբ ըլլալ:

Սրբապղծութիւն: սեղանակապտութիւն. սեղանազերծութիւն:

—Սրբապղծութիւն ընել: անսուրբ առնել. պղծել զսրբութիւնս. զսեղանս կողոպտել:

Սրբատուփ. խաչի՝ օրէօրինին գուտիսը: հաղորդատուփ:

Սրբացած: սրբացեալ. սրբեալ. սրբազնեալ. սրբական. սրբազնական: տես և Սուրբ:

Սրբացնել. սուրբ ընել: սրբագործել. քահանայագործել. նուիրագործել. օրհնել. սրբազնագործել. սրբել. սուրբ առնել:

Սրբացնելը: սրբազնագործութիւն. սրբագործութիւն. քահանայագործութիւն. նուիրագործութիւն. օրհնութիւն:

Սրբացնօղ. սուրբ ընօղ: սրբարար. սրբազնագործ. սրբազնակատար:

Սրբայուցած։ սրբագործեալ. սրբազնագործեալ. քահանայագործեալ։
Սրբել. սիլմէք. պէնզէթմէք։ սրբել. ջնջել. սուրբ առնել։ տես և Մաքրել։
Սրբէր. սրբերոց տեղ. և այլն։ տես Սուրբ բառին տակը։
Սրբութիւն. սուրբ շէյլէր։ սրբութիւն. արդարութիւն. ամբծութիւն. մաքրութիւն. առաքինութիւն։
-Սրբութիւն ընող։ սրբարար. սրբիչ։
-Սրբութիւն սիրելը։ սրբասիրութիւն։
-Սրբութիւն սիրող։ } սրբափայլ։
-Սրբութեամբ փայլող։ }
-Սրբութեամբ կամ սուրբի պէս։ սրբապէս։
Սրբութիւն. հաղըրդ. որ է Քրիստոսի մարմինը։ տես Հաղորդ. քինծխոյ։
-Սրբութիւն առնել. հաղըրդ առնել. հաղըրդըլ֊նըլ։ հաղորդիլ սուրբ խորհրդոյն. ընդունել զմարմին Տեառն. առնուլ զսուրբ խորհուրդն։
-Սրբութիւն տալ։ տես Հաղորդ տալ։
Սրբութեան տեղ։ սրբարան։
Սրբուհի. սուրբ քըզ։ սրբուհի։
Սրբող. սիլէն։ սրբիչ. տես և Մաքրող։
Սրդող, կամ սրտդող. տարըլմըշ. տարըլղընլըք։ սրտմտութիւն. սրտնութիւն. բարկութիւն. դառնութիւն. դժգմնութիւն. ցասումն. զայրացումն. զայրացուկք. զայրուկք. զայրոյց։
-խիստ մեծ Սրդող։ սրտմտութիւն. ցասումն. սրտմտութիւն բարկութեան։
-Սրդողէն խղդած։ հեղձամղձուկ 'ի սրտմտութենէ։
-Սրդողը անցընել։ զխռովութիւն ցանել զցասումն. ցածուցանել զսրտմտութիւն. անցուցանել զբարկութիւն։ [ըլ, և այլն։
-Սրդողը անցնիլ։ տես Անցնիլ՝ ծառայութ։ սրդո.
Սրդողած. տարըլմըշ։ բարկացեալ. սրտմտեալ. զայրացեալ. ցասուցեալ։
-խիստ Սրդողած։ ծանրացասումն. զայրագին. զայրագնեալ. 'ի սրտմտութիւն բարկութեան բրդեալ. սրտմտեալ։
Սրդողիլ. տարըլմագ։ բարկանալ. զայրանալ. ցասնուլ. սրտմտիլ. դժգմնիլ. զչարել. դառնանալ. վշտանալ. դժկամակիլ. դժկամակել։
-Սրդողելով պոռացող։ չարագոռ։
-խիստ Սրդողիլ, սրդողէն կատղած ըլլալ. ...։ սրտմտիլ. զայրագնիլ. ցասնուլ. բրդիլ 'ի բարկութիւն. 'ի սրտմտութիւն բարկութեան բրդիլ. ծանրացասումն լինել։
Սրդողկոտ. տարըլղան։ ցասմնոտ. ցասկոտ. բարկասիրտ. դառնացող. դժկամակ։
-Սրդողկոտ բնութիւնդ չոր պաքով բանէ։ նախանձէա զսրտմտող բարքդ չորակերութք։
Սրդողնոք. տարըլղընլըգ ըլան։ զայրագին. դառնապէս. ցասմամբ։
Սրդողցնել. տարըլթմագ։ բարկացուցանել. զայրացուցանել. ցասուցանել. սրտմտեցուցանել. դառնացուցանել. դժգմնեցուցանել։
-Սրդողցուցին զԱստուած։ 'ի բարկութիւն բրդեցին զանբարկանալի բնութիւնն։
Սրդողչնող։ բարկացուցիչ. զայրացուցիչ. ցասուցիչ. սրտմտեցուցիչ. դառնացուցիչ։
Սրել. պիլէմէք։ սրել. սայրասուր առնել. թեքել. արկանել ընդ յեսան. սլաքել. շեշտել. յեսանել։ տես և Եսանով սրել։
Սրած սուր։ յեսանասուր. յեսանեալ, սլաքեալ սուր։
Սրըխ։ տես Ձող. և զհետեւեալն։
-Սրըխ համալը. համալ, որ սըրըխով քաշ կը կէ։ լծակառ բեռնակիր։
Սրղան։ կամ ըսրղան. տես Եղինճ։
Սրմալը։ ոսկեկար. ոսկեզարդ։ տես և Սրմայով բանած։ [գերձ։
-Սրմալը զիլֆոշ ուռնող։ ոսկեսար. ոսկեհանդ.
Սրմայ։ ոսկեթել. ոսկիաթել։
-Սրմայով բանած, կամ նաշխած։ } ոսկենկար.
-Սրմայով կարած, կամ հիւսած։ } ոսկեման. ոսկեհուռ. ոսկեթել. ոսկեձամուկ. ոսկեկար։ տես և Սրմալը։
Սրմաքեշ. սրմայ չէքօղ։ ոսկեման։
Սրնալ. պիլէնմէք։ սրիլ. սրանալ։
Սրութիւն։ սրութիւն. չէչառումն։
Սրուճ. քաղաք է։ Սրուճ։
Սրչայ։ տես Սուչայ քար, և մատ։
Սրսկել։ տես Ցրցքնել։ [մշտեկ։
Սրսկիչ. ջուր ցըրցընելու գործիք, կամ խոռ։ սրսկիչ։
Սրտաբաց. սիրտ բացող։ զուարթարար. զուարճարար. զուարճալի. զուարճալից. զուարճական. զուարթական. հոգեզուարճ. հոգեզուարթ. հոգենորոգ. զուարճացուցիչ. զուարթացուցիչ. զբօսեցուցիչ. սթափական. զբօսուցիկ. սրտահեշտ։
Սրտաբացութիւն։ զուարթութիւն. զուարճութիւն. զբօսանք. սթափումն։
Սրտադող։ տես Սրտի դող, Սիրտ բառին մէջ։
-Սրտադողով վեր կը ցատկէն։ սրտաթռիչք, սրտաբախ, սրտատրոփ, սիրտ 'ի թնդոյն 'ի վեր վազէն։
Սրտակից։ սրտակից. մտերիմ. համախոհ։ տ. և Խորհրդակից։
Սրտմաշուք։ անդէպք. անդաձմունք. վարանք։
Սրտանց։ 'ի սրտէ. կամակար. սրտագին. ոգւով չափ. 'ի սերտ սրտէ. 'ի կամակարութ. մտադիւր. մտայօժար. ինքնայօժար. ինքնակամ. ինքնայորդոր. ինքնաձեռն. յօժարակամ. յօժարամիտ. յօժարութեամբ. յօժարաբար։
Ինչ որ ըսիր՝ սրտանց էր։ զոր ինչ ասացերդ՝ 'ի լրութենէ սրտի խօսեցար։
-խիստ Սրտանց։ 'ի խորոց սրտէ. սրտի մտօք. մտադիւրագոյնս. յօժարափոյթ կամօք. սրտալիր։
-Սրտանց աշխատանք. ...։ աշխատասիրութիւն. երկասիրութիւն։
-Սրտանց աշխատիլ. ...։ աշխատասիրել. երկասիրել։

-Սրտանց աշխատելով: աշխատասիրաբար. եր-կասիրաբար:
-Սրտանց աշխատօղ: աշխատասէր. երկասէր:
-Սրտանց կանչօղ: սրտագոչ: [ռաչ:
-Սրտանց հառաչօղ, կամ ախ ընօղ: սրտահա-
-Սրտանց ուզել: 'ի սրտէ խնդրել. սրտի մտօք բաղձալ: տես և Յօժարիլ:
-Սրտանց ուզօղ: տես Յօժար:
-Սրտանց զինքը տաւընելօղ կամ գնօղ: նա-խանձեռն. ինքնագլուխ. զիմագրաւ:
-Սրտանց պլլուիլ: հոգիապրկել. հոգեխառնիլ:
-Սրտանց ցաւելով: սրտցաւաբար. սրտցա-ւութեամբ: [զղջալ:
-Սրտանց ցաւիլ: 'ի սրտէ ցաւիլ. սորջանալ.
-Սրտէ, Սրտի, և այլն: տես Սիրտ՝ բառին տակը:
Սրտնեղիլ. սըրթըընըղլը. օգըլմագ: սրտնեղիլ. նե-ղասրտիլ: տես և Նեղիլ: [թիւն:
Բարկանալով սրտնեղիլը: մրրկեալ նեղսրտու-
Սրտնեղուք: սրտնեղութիւն. անձկութիւն. անձուկ: [ձուկ:
-Սրտնեղուք օգ: դժուարաշունչ. հեղձամըղ-
Սրտոտ. էիւրէկլի: սրտեայ. արւար. արի. ա-րիական. քաջ. քաջասիրտ:
Սրտոտ ըլլալ: } քաջանալ. արիանալ:
Սրտոտանալ: }
Սրտոտ ընել: } սրտապնդել. քաջացուցանել.
Սրտոտցնել: } արիացուցանել:
Սրտոտութիւն: քաջութիւն. քաջասրտու-թիւն. արիութի. արութիւն. [բար:
Սրտոտութեամբ: քաջասրտաբար. արիա-
Սրւիլ. սըւրուլ. զիւլէնմէք: սրիլ:
Սրօղ: սրօղ. սրիչ:
Սրփայ: տես Աւանակ:
Սփիլիա. քաղաք է: Սպալատոն. Նոր սալոնա:
Սրփզըն: սուփն:
Սքօրփիլթ ձուկը: տես Սկօռփիոն:
Սքօցիա. գաւառ է: Սկովտիա:
Սօդօմ. սէտօմ. լութ չէհրի: Սոդոմ:
Սօդօմացի: սոդոմացի. սոդոմմայեցի:
-Սօթատած: հանգրիձաձև. հանգրէձ:
Սօթատել. սղամագ: ամփոփել. պարուրել:
-Սօթատել թեղնիքը. կամ թեւը. գօլլանըն սղամագ: բազուկս 'ի վեր հարկանել. հանգրիձել ըղ-թեզանիս. ծղիս 'ի վեր պարզել. ծղիս 'ի վեր ամբառնալ. զբազուկս 'ի վեր հանգրիձել:
-Սօթատել փէշերը, կամ } սղանմագ: ամփոփել
-Սօթտուիլ. } զքղանցսն. պընդել
զմէջ իւր. գօտի ընդ մէջ ածել. հանգրիձել զհանգերձս. հանգոյն և ամփոփ ունել. զուսպ ունել:
-Սօթատելը: հանգրէձ: [այլն:
Սօլ: Սօլ դին. և այլն: տես Ձախ. Ձախ գին, և
Սօլախ: տես Ձախ, և Ձախլիկ:
Սօլախ թագաւորի, և այլոց: թիկնապահ. անձնապահ:
-Սօլախ պաշի. անձնապահապետ. թիկնա-պահապետ:

Սօլէր. ֆօտօղ: սօլէր. հողաթափ. սանդալ. օգ: տես և Բապուճ:
Սօլէ. քաղաք է: Պոմպէուպօլիս:
Սօլին. քաղաք է: Սելեւկիա:
Սօլմիշ ըլլալ. սօլմագ: տես Գունը թափիլ, և Թոռմիլ: [և Հեք:
Սօլուխ՝ ձարդոյ, և անասնոյ. սօլուգ: տես Շունչ,
Սօլուխլուխ. նէֆէսլիլիք: շնչահան. շնչելոյղ:
Սօլումիշ ըլլալ. սօլումագ: հեւալ. թասել:
Սօխախ. սօգագ: գուեհ. փողոց. պողոտայ. հրապարակ:
-Սօխախի մարգ. հէզէֆէնգ: գուեհիկ. ռամիկ. գեղջուկ. սոսկական: [միջի:
Սօխախին մէջ տեղը. (նէրգօյուլան): 'ի փողոցա-
Սօղուլճան, կամ Սօղլուճան: լպրծուկ. եր-կրրմայր: տես և Ճիճի. օրդնոկ:
Սօմ: տես Սաֆի. պիտնինն. և զհետեւեալսն:
Սօմախ: տես Սումախ:
Սօմար: ցորենի չափ է: քոռ:
Սօմուն: տես Հացի մը գլուխ:
Սօյսօփ: տես Ազգ. օնոխրէ. և զհետեւեալ բղխմունս նորա:
Սօյ. Սօյ սօյ. և այլն: տես Կերպ, և Թիւռլիւ թիւռլիւ, և այլն:
Սօյայ: տես Շեմ, դրան փեղկոյ, և այլն:
Սօյմիշ ընել: տես Թալլել:
Սօնգ սօղունտայ, կամ սօղ սօղունտայ: տես Պինտ յետքը:
Սօնղլու: տես Վերջ ունօղ:
Սօնղրայ: տես Ետև:
Սօնղրաքի: տես Յետքի.
Սօրղուճ, կամ Սօղրուճ: ցցունք. ճեղենակ. բալիչ:
Սօրվել, կամ սօվրել: տես Սորվիլ:
Սօփայ: տես Բիր:
Սօֆիա. քաղաք է: Սոփիա:
Սօֆու: կրօնասէր. պաշտօնասէր. նախանձայոյզ. օրինապահ. մրէժխնդիր օրինաց:

Վ

Վազ: տես Քարոզ:
Վազ գալ: տես Թարկը տալ:
Վազ. քօշուը. օգիւրթիւշ: վազք. արշաւք. ար-շաւանք. ընթացք: տես և Վազելը՝ ջրոյն:
Վազած: օգիւրթիւլմիշ: արշաւեալ:
-Վազած. ագմըշ: հոսեալ. ծորեալ: տես և Վազել՝ ջրոյն, և այլն:
Վազել. օգիւրթմէք. գօշմագ: վազել. արշաւել. ընթանալ. արշաւանս գնել. սրանալ. սրա-վարել. պնդել:
-Վազել առջևէն: տես Առջևէն վազել:

-Վազել կրակի պէս. տես Կրակի պէս վրայ վազել:
-Վազել ձիով: տես Ձիով վազել:
-Վազելը: տես Վազ: — Ձիաւորներուն վազելը: շահատակիլն հեծելոց:
-Վազելու ասպրէզ: արշաւահանդէս. ընթացք. ասպարիզական մրցամարտ:
-Վազելով: արշաւանօք. արշաւակի: — Հալէպէն հոն վազելով: անդր դաւօթեալ ամբոխն. — Վազելով գնաց զօրապետին քովը: էանց գնաց ճեմզճեմի առ զօրավարն:
Վազել. ագմագ. ինչպէս ջուրը, գինին և այլն: հոսել. ծորել. սորել. բղխել. գնալ. թորել. քամիլ. հեղանիլ. հեղուլ: — Արցունքները երեսնէն վար կը վազէին: արտասուք ընդ ծնօտս նոցա թորէին: — Այն տեղը առմենևին ջուր չկար, ու հիմա ինչպէս առատ կը վազէ: յայս նիշ տեղւոջ բնաւ ջուր ոչ էր, և զիա՞րդ յորդագոյնս գնայ:
-Վազելը՝ ջուրին, գինիին և այլն: հոսումն. բղխումն. ծորումն. վիժումն. սորումն. հոսանք. սահանք. ծորանք: — Դուն որ Յորդանան գետին սաստիկ վար վազելը ետ դարձուցիր: որ զՅորդանանու ջրոյն սրաշարժ վայրէկութիւն 'ի թիկունս դարձուցեր:
-Վազելով: հոսմամբ. խաղացիւք. և այլն: — Գետը քարէ լեռներուն մէջէն սաստիկ վազելով: ընդ միջոց քարալերանց յանդգնագոյնս անցանելով գետոյն: — Սաստիկ վազելով: սահանախաղաց, սահանակարկաջ. սահանահոս:
Վազեցնել: տես վազցնել:
Վազուկ. [illegible]: ճեպընթաց. փոյթընթաց. երագընթաց. արագոտն. երագոտն. թեթևոտն: — Վազուկ այծեամն: երագոտն այծեամն: — Վազուկ ձի կամ ուղտ: տաճիկ երիվար կամ ուղտ:
-խիստ Վազուկ: քաջընթաց. քաջարշաւ:
-Վազուկ. ագան: հեղուկ. գնայուն. զեռուն. հոսանուտ. հոսական. լուծական. լոյծ:
-խիստ Վազուկ: յոգնահոսան. բազմահոս. բազմահոսան. սրընթաց. թափընթաց:
Վազվզել: տես Վազվռտել:
-Վազվզել՝ ջրոյ, գինւոյ և այլն: հոսհոսել. թորել. թորթորել. սորսորել:
Վազվռտել: վազվազել. այսր անդր ընթանալ կամ բերրիլ: — Աստղիս անդրին կը վազվռտէ ձիընթացին մէջ: այսր անդր զասպարիզօքն անցեալ շահատակէ:
Վազցնել. գօշթուրմագ: արշաւեցուցանել. ընթացուցանել: — Առջևէն ձիաւոր կը վազցընէր. նախընթացիկ շահատակմամբ յղէր ասպատակ:
-Վազցնել՝ ջուր, գինի և այլն. ագըթմագ: հոսեցուցանել. սորեցուցանել. ծորեցուցանել. բղխեցուցանել: — Աչուններդ արցունք վազցնեն: իջուսցեն աչք ձեր արտասուս, կամ վիժեսցեն. հեղուսցուն աչք ձեր և այլն:

-Ջուր վազցնելու տեղը: ծորակ:
-Ջուր վազցնելու տեղը ծուռ: կնճափող:
Վազօղ: տես Վազուկ:
-միշտ Վազօղ: հանապազահոս. հանապազագնաց. մշտահոս. մշտահեղ:
Վաթել. վաթիլ: տես Թափել. թափիլ:
Վաթսնւոր: վաթսնաւոր. վաթսնապատիկ:
Վաթսուն. ալթմըշ: վաթսուն. վաթսներակ:
-Վաթսուն անգամ. վաթսուն հեղ: վաթսնիցս:
-Վաթսուն երորդ. ալթմըշընճը: վաթսներորդ:
-Վաթսուն կանգուն: վաթսնականգնեան. վաթսունականգնեան:
-Վաթսուն դաթ. մէկին փեղը վաթսուն: վաթսնապատիկ. վաթսնեկի. վաթսնաւոր:
-Վաթսուննի ալ: վաթսնեքեան. վաթսնեքին:
-Վաթսուն տարուան, կամ Վաթսուն տարի դիմացօղ: վաթսուն ամաց. վաթսնամեայ. վաթսնամեան. վաթսնեմեայ. վաթսնեմեան: վաթսնամենի:
Վալենցա. վալէնցէ. քաղաք է: Վաղենտիա:
Վալիտէ: տես Մայր:
-Վալիտէ. կամ
-Վալիտէ սուլթան: } տես Թագաւորի մայր:
Վա՜խ. Վա՜խ ըսել. և այլն. ([illegible]): տես Ափսոս. Ափսոսալ. և այլն:
Վախ. գօրգու: երկիւղ. երկեղուկ. երկեան. ահ. խէթ. կասկած:
-Վախը զիրենք կը տանջէ: ահք և երկիւղք վհատեն զնոսա: — Գիշերուան երազներով վախի մէջ կ'իյնայ: գիշերական երազովք ամփոփի ընդ երկիւղիւ:
-խիստ մեծ Վախ. [illegible]: զարհուրանք. ահաբեկութիւն. արհաւիրք. պակուցումն. սոսկումն. սարսափ. խուճապ:
-Խիստ մեծ վախի մէջ էին երկու կողմէն ալ: սաստիկ խուճապ տագնապի էր կողմանցն երկոցունց:
-Վախ ունենալ: տես Վախնալ:
-Վախ չունենալ: տես չՎախնալ:
-Վախ տալ. ահ տալ: ահացուցանել. երկեցուցանել. սպառնալ. ահ արկանել: տ. և Վախցնել: — Սաստիկ վախ ձգել վրանին: ահս պակուցանօղս 'ի վերայ նոցա հեղուլին:
-Վախ տալը: ահ տալը. [illegible]: սպառնալիք. սպառնացումն. սպառնումն. ահարկութիւն:
Վախուն դողալ, կամ Վախնալուն դողդղալ. [illegible]: սասանիլ. սոսկալ. զդողի կամ զդողանի հարկանիլ:
-Վախուն տանջելը (զմարդ): փետտել ահի (զմարդ):
Վախկոտ. [illegible]: երկչոտ. երկնչօտ. վեհերոտ. անարի. փոքրոգի. վատասիրտ:
Վախկոտ ըլլալ: երկչոտիլ. վատասրտիլ: տես և Վախնալ:
Վախկոտութիւն: երկչոտութիւն. վեհերոտութիւն. վատասրտութիւն:

Վախճան. էօլիւմ: վախճան. վաղճան: տես և Վերջ:
-Վախճան. նիշէնի. սէդէֆ: ուշ. կէտ. նպատակ. կէտ կամ ուշ նպատակի: տես և Դիտաւորութիւն:
Այնուական վախճանի մը համար: կէտ այնուական սահմանեալ անձանց:
Մեր վախճանին չօգնեց: ոչ ինչ առ ուշ նպատակիս մեզ օգնեաց:
Ի՞նչ վաճանի համար կաշխատիս: առ ինչ կամ ընդէր ճգնիս:
Վախճանած. մէվթի: վախճանեալ. կատարեալ. ննջեցեալ. հանգուցեալ. գնացեալ:
Վախճանիլ: տես Մեռնիլ, ճարէ մորգա:
Վախնալ. գօրգմագ: երկնչիլ. զանգիտել. ահանալ. խիթալ. երկչոտիլ. վատասրտիլ. վհատիլ. վեհերիլ. զահի հարկանիլ. զերկիւղի հարկանիլ. յահի լինել. ահի պատել զոք. անկանել ահ 'ի վերայ նորա. եղև ահ 'ի վերայ նոցա. ահ կալաւ զամենեսին:
-խիստ Վախնալ. չէդին գօրգմագ. օդրբը ըրրկըլ: զարհուրիլ. տագնապիլ. սասանիլ. սարսափիլ. ահաբեկիլ. խուճապիլ. սոսկալ. պակնուլ. շրթնուլ. ահիւ տագնապիլ. ահաբեկ լինել:
-չՎախնալ. ղօր ղօնէնող: չերկնչիլ. չզանգիտել. աներկիւղ գոլ. անկասկած լինել:
Մարդկանցմէ ամենևին չի վախնալ: մարդկան երկիւղի գեր 'ի վերոյ արշաւել:
-Վախնալ զարմանալով: պակնուլ:
-Վախնալը: տես Վախ:
-չՎախնալը: աներկեղութիւն. աներկիւղութիւն. ապահովութիւն. անքոյթութի. անկասկածութիւն:
-Վախնալով արտորալ: տագնապիլ խուճապիլ:
-չՎախնալով. տաանց ղօրխմադրա. տաանց ղօրխմէ. ըա: աներկիւղ. համարձակ. անվեհեր. աներկեան:
-Վախնալու. գօրգունճ: երկնչելի. զարհուրելի. սարսափելի. սոսկալի. երկեղական. երկեղուտ: տես և Ահաւոր:
-խիստ Վախնալու: երկիւղագին. երկեղագին. զարհուրագին. դողալի: տ. և խիստ Ահաւոր:
-Վախնալուն դողալ: տես Վախուն դողալ:
Վախվխել: երկչոտիլ. վեհերոտիլ. վեհերել:
Վախվխելով: ահ ընդ ահ. երկեղապէս. երկիւղօրէն. երկիւղախառն. զարհուրագին:
-Վախվխելով կերթայ: ահ ընդ ահ երթայր. խիրտս 'ի խիրտս գնայր:
Վախտ: տես Ատեն. զամն:
-Վախտուրզ: տես Պէվախտ:
Վախցած: երկուցեալ. զանգիտեալ. պակուցեալ:
Վախցնել: երկեցուցանել. երկուցանել. ահացուցանել. զանգիտեցուցանել. պակուցանել. ահաբեկել. երկեղուկս արկանել. ահ արկանել. ահաբեկ առնել. սպառնալ:
Արտաշէս պաշարեց զիրենք, մահ սպառնալով: պաշարեալ զնոսա Արտաշիսի և երկիւղ մահու եդեալ 'ի վերայ:
Քեզմէ վախցուցին: արկին երկեղուկս 'ի քէն:
-խիստ Վախցնել. չէդին գօրգութմագ. օդրբըը դիթրէթմէք. ղէնկիլ թոյուէլ. էօրքիւնթիւ գօխարմագ: սոսկացուցանել. սարսափեցուցանել. զարհուրեցուցանել. սարսեցուցանել. խուճապեցուցանել. շրթուցանել: տես և Վախցնել:
-Վախցնող. գօրգուդան: երկեցուցանող. երկեցուցիչ. զանգիտեցուցիչ. պակուցիչ. վհատեցուցիչ. ահացուցիչ. ահնկեց. ահարկու. ահաւոր. ահեղ. ահագին. ահաբեկ. պակուցանողական. զարհուրատեսակ: տես և Վախնալու:
-խիստ Վախցնող: պակուցանող. սոսկացուցիչ. սոսափեցուցիչ. պակուցիչ. զարհուրեցուցիչ. խուճապեցուցիչ. զարհուրական: տես և Վախցնող:
Վախցող: երկնչող. զանգիտող. երկիւղալի. երկիւղալից. ահաբեկ. ահափետ. տես և Վախկոտ:
-չՎախցող. ղօր ղօնէող: անահ. աներկիւղ. անկասկած. անխուճապ. անխէթ. անզանգէտ. աներկչոտ. համարձակ: տ. և Կտրիճ. սրփաք:
Վակաս. օմուզլուգ: վակաս. ուսանոց. եփուտ:
Վակասվոր: վակասաւոր. վակասակիր:
Վահագ. մարդու և խուտքի անուն է: Վահագն:
Վահան. մարդու անուն է: Վահան:
Վահան. գալգան: վահան. ասպար:
-Վահան գործածել: ասպարել:
-Վահան կրող կամ ունող: տես Վահանաւոր:
-մէջքը Վահան ունող: ասպարակող:
-Վահանը ձեռք առնել: վահանաւորիլ:
-Վահանը վար ձգել: վահանընկեց լինել:
-Վահանը վար ձգող: վահանընկեց. ասպարընկեց:
-Վահանի կոր կամ կոտրտուկ: վահանաբեկ. ասպարաբեկ: [նին:
-Վահանին բռնելու տեղը: բռնակալք վահա-
-Վահանին մէջ տեղի ուռեցքը: կուռք վահանի: — Մէջ տեղը ուռեցք ունեցող: կմբեայ. կմբաւոր: — Ոսկի ուռեցք ունեցող: ոսկեկըմբեայ (վահան):
-Վահանները քովէ քով կպուցած: ասպարախիտ:
-Վահանով խաղցող: ասպարախաղ:
-Վահանով ճամբայ բացող: ասպարահատ:
-Վահանով պատած: վահանապատ. ասպարապատ. վահանափակ. ասպարափակ:
-Վահանով պատել: վահանափակ առնել. ասպարափակ առնել:
-Վահանով պատերազմող: վահանամարտ. ասպարամարտ:
Վահանաւոր. ղալգան ատող: վահանաւոր. ասպարաւոր. վահանադրոշ. ասպարազէն. վահանակիր. ասպարակիր. վահանավառ:
-Վահանաւորներու կռիւ: վահանամարտութիւն. ասպարաւորութիւն. վահանաւորաց:

Վահանիկ. տղմիկ ձուկն : վահանակ :
Վաղարշկերտ. տուղչերթ. գաւառ է : Վաղարշակերտ :
Վաղը. եարըն : վաղիւ. վաղիւն. առ վաղիւ. 'ի վաղիւ անդր. զվաղուի օրն. 'ի վաղուեան աւուր. զայգոյ. 'ի ժամ վաղուի :
—Վաղը չէ մէկալնօր : 'ի միւս վաղիւն. յետ աւուր միոյ ընդ մէջ լինելոյ :
—Վաղը գիշեր : 'ի վաղուեան գիշերին :
—Վաղը կանուխ : վաղիւ ընդ այգն. վաղիւ ընդ առաւօտն : տես և Առաւօտանց կանուխ :
Վաղուան. եարընքի : վաղուին. վաղուեան :
—Վաղուան համար : վասն վաղուին. յաղագս վաղուեան աւուր :
Վաղուց : տես Շատոնց :
Վաղուցու : տես Շատ ժամանակուան :
Վա՛յ. (միջարկութիւն) : վա՛յ. եղո՛ւկ. աւա՛ղ. բա՛րէ. վա՛հ. ո՛վ. ո՛. ո՛հ. հէ :
—Վայ ըսել :
—Վայ կանչել : } վայ կարդալ. վայել :
—Վայ կանչելով կըսէ, ո՛հ տէր : վայեաց և ասէ ո՛հ տէր : [ցութիւն :
—Վայ կանչելը. վայ ընելը : վայումն. վայասա-
—Վայ տալ : վայ կարդալ. աւաղել. եղկել :
—Վայն 'ի վրան բերել : Թշուառացուցանել. չուառացուցանել :
Վայելել : ղէֆ+ինի սիւրմէք : վայելել. ժառանգել. ըմբոշխնել :
—Վայելել. եաքըշմաք : վայելել. վայելչանալ. պատշաճիլ. ըմբռն գալ. վայել գալ. 'ի դէպ գալ. 'ի դէպ լինել. անկ լինել : տես և Յարմարիլ :
Վայելուչ. եաքըշըգլը : վայելուչ. վայելչական. պատկանաւոր. ճահաւոր. գեղող : տես և Շնորքով, կամ Շնորհօք.. գէօզէլէլի :
—Խիստ Վայելուչ : բազմավայելուչ. յոգնավայելուչ :
Վայելցնել. եաքըշդըրմաք : վայելչացուցանել. պատշաճեցուցանել : տես և Յարմարցնել :
Վա՛յնաչար : առ հարկի :
Վայնասուն : տես Վայվայոց. և Աղմուկ :
—Վայնասուն հանել : տես Վայվայոց հանել. և Աղմկել :
Վայ վայ : վա՛յ վա՛յ. ո՛հ ո՛հ. ա՛ ա՛ :
—Վայ վայ կանչելով : վայգվայիւ ճչեալ :
Վայվայոց. կամ վայվը յոց. ձայնասուն : վայումն. կական. կառաչ. ջայլ. գոյժ. ճիչ. կոծ :
—Վայվայոց հանել : վայել. գուժել. ճչել. ճիչ առնուլ. ճիչ բառնալ. կառաչել. աշխար դնել. կական բառնալ :
Վայրահաջ : շնաբերան. չարախօս :
Վայրի. եապանի : վայրի. վայրենի. վայրասուն. վայրագասուն. վայրագ. անընդել. անհամբոյր. անձեռնընդել. դաժան :
—Վայրի աղաւնի : տես Օբալ :
—Վայրի այծ. եապան քէչիսի. գառանձայ : այծեամն. այծ վայրի. այծքաղ :
—Վայրի այծիկ. եապան քէչինճիկի : այծեամնիկ :
—Վայրի անասուն : էրէ. որս. կրկիտ :
Կարծեց թէ վայրի անասուն է : համարեցաւ թէ որս իցէ :
—Վայրի անասուն ուտօղ : վայրենակեր :
—Վայրի աննուխ. եապան նանէսի : գաղձ. գաղձն.
—Վայրի բանճար : արխոյթ :
—Վայրի եզ, կամ վայրի պախրէ. եապան էօքիւզիւ : բոնոս :
—Վայրի էշ : իշավայրի. ցիռ :
—Վայրի ըլլալ. եապանի օլմաք : վայրենանալ. վայրագանալ : [թիւն :
—Վայրի ըլլալը : վայրագութիւն. վայրենու-
—Վայրի թզենի. եապան ինճիրի : թզենի վայրի. մոլաթզենի :
—Վայրի խոզ. խինզիր : վարազ. կինճ :
—Վայրի խոզ դառնալ : վարազանալ. կնճանալ :
—Վայրի խոզ դարձնել : վարազացուցանել :
—Վայրի խոզու միւթալիգ : վարազենի. վարազական. վարազային. կնճային. կնջային. կնջենի :
—Վայրի խոզու նման : վարազանման. վարազակերպ. վարազատեսակ :
—Վայրի խոզու պէս. վարազաբար. վարազօրէն. վարազախառն : տես և Վայրի խոզու նման :
—Վայրի խոզու ջեղ : վարազաջեղ.
—Վայրի կաղնի. բալամուդի ծառ. քէչէ ադաճը : աղոցի. կաղնի. բալուտ :
—Վայրի հազար :
—Վայրի մառօլ : } տես Հեղրգակ :
—Վայրի մարդ : վայրագ. վայրագամիտ. վայրենամիտ : տես և Լեռնցի :
—Վայրի մեղր : մեղր վայրենի :
—Վայրի ոչխար : արտուիկ :
—Վայրի չեղօղ : տես Ընտանի :
—Վայրի սէլվի : եղևին. եղևնափայտ :
—Վայրի սէլվիէ : եղևնեայ. եղևնափայտեայ :
—Վայրի տեղ : վայր ամայի. անապատ. բացավայր. անմարդաբնակ տեղի. անշէն տեղի :
—Վայրի տեղ բնակիլ, կամ կենալ : վայրաբնակ լինել. կալ յանշէնս :
—Վայրի տեղ բնակօղ, կամ կեցօղ : վայրագ. վայրագասուն. վայրաբնակ. ամայաբնակ : տես և Լեռները ապրօղ :
—Վայրի տեղ իջնօղ : բացօթեայ. բացօթեաց :
Վայրի տեղ մեծցած : վայրասուն. վայրագասուն. վայրագ :
—Վայրի տեղը. եապանտա. հալի եէրտէ : 'ի վայրի. յանապատի. 'ի բացի :
Վան. քաղաք է : Վան. վանակերտ :
—Վանայ երկիրը : Տոսպ. Տոսպ :
—Վանայ ծով. վան տէրեասը : ծով Աղթամարայ. ծով Բզնունեաց :
Վանահայր : տես Աբբայ :
Վանահայրութիւն : տես Աբբայութիւն :
Վանանդ. գաւառ է : Վանանդ :
Վանկ. բառ թէրքիպինտէքի հէճէ : վանկ. վանգ. հեգ. փաղառութիւն. շաղաշար. սիւղոբայ :

–Վանկ կապել, կամ վանկը հենգել. հէճէլէմէք. հեգել. վանկել. փաղառել:
–Վանկերու չափ: վանկաչափութիւն:
Երկու վանկով կամ երկու վանկ ունեցող (բառ): երկավանկ:
Երկավանկ բառերուն երկու վանկն ալ երկար: համբոյր:
Երկու վանկն ալ սուղ: անգայտ:
Առջի վանկը երկար, երկրորդը սուղ: մեծա-
սար: [վերջ:
Առջի վանկը սուղ, երկրորդը երկար: մեծա-
Իրեք վանկով: եռավանկ. երեքհեգեան:
Եռավանկ բառերուն՝
Առջի վանկը երկար, երկու վերջինները սուղ:
սատեղն: [ուսարատեղ:
Առջի վանկը սուղ, երկու վերջինները երկար:
Իրեք վանկն ալ սուղ: Ներքև:
Իրեք վանկն ալ երկար: սանք. վեցամանակ:
Առջի երկու վանկերը սուղ, ետքինը երկար:
վերջատանդ: [հաւեղ:
Առջի երկու վանկերը երկար, ետքինը սուղ:
Առջի ու ետքի վանկերը սուղ, միջինը երկար:
քօղաղօտ: [քօղաբարբ:
Առջի ու ետքի վանկերը երկար, միջինը սուղ:
Չորս վանկով: քառավանկ:
Վանցի. ձանը: վանեցի:
Վանք. մանասթըր: մենաստան. ուխտ. վանք. եղբայրանոց. միայնաստան. կրօնաստան. կրօնաւորաստան. մենարան. միայնարան. միայնանոց. միայնակեցանոց. միանձնանոց. կրօնաւորանոց. առանձնոց:
–Վանք մարապետներու: տես Մարապետնե-րու վանք:
–Վանքեր: վանորայք:
–Վանքի առաջնորդ: առաջնորդ վանաց. վա-նահայր. վանապետ. վանապան. վանական:
–Վանքցի. վանքը բնակող, կամ կեցող: վանական:
Վաշախ: }
Վաշակ: } տես Քուրթար:
Վառ: էօդըլմըշ եանար: վառ. վառեալ. լուցեալ:
–խիստ Վառ: բազմավառ:
Վառած. էօդըլմըշ: վառ. վառեալ. լուցեալ. բորբոքեալ. շիջուցեալ:
Քիչ մը վառած: թերաբորբոք:
–Վառած կրակ. որ խիւսք ... հրատ-խառոյկ. շանթ. շանթիք. կայծակունք:
Վառած պահել կրակը: վառ և բորբոք պա-հել զկայծակն:
Վառել. էօդմէք: վառել. լուցանել. բորբոքել:
–Վառել: ...: վառել. բորբոքեցուցանել. շիջուցանել. բորբոքել:
–Վառել. ...: տես Փայլեցնել:
–Վառել սիրով: տես Սիրով վառել:
Վառեկ. ճիւղ. ...: վառեակ:
Վառիլ. եանմագ: վառիլ. լուցանիլ. բորբոքիլ.
–Վառիլ. ...: վառիլ. շիջանիլ. շիջանել. բորբոքիլ. խանձիլ: [Փայլիլ:
–Վառիլ. ...: վառիլ. վառ առնուլ: տ. և
Վառվռիլ: ... : վառվառիլ. զուարթանալ. արծարծանիլ: տ. և Փայփլիլ:
Շատ փայլով կրակը կը վառվռի: 'ի բա-զում փայլից զուարթանայ հուր:
Վառվռուկ: }
Վառվռուն: } տես Փայփլուն:
–Վառվռուն՝ ...: աշխոյժ. եռանդնոտ. ե-ռանդուն:
Վառվռցնել: տես Փայփլցնել:
Վառտալ սույլու. գէփ է: Աքսիոս:
Վառուիլ, կամ վառուիլ: տես Վառիլ:
–Վառուիլ բանի մը ...: մոլիլ. զակատիլ. կաթոգնիլ:
–Վառուիլ սիրով: տես Սիրով վառիլ:
Գեշ սիրով վառուեցան: առ անօրէն սէրն ե-ռացան:
–Վառուիլը: վառումն:
–Վառուիլը բանի մը. ...: զակատումն. մոլութիւն. ըղձակերտութիւն. յորդորումն:
Վառուող բանի մը: տես Մոլիլ, և Աշխի՝ ...:
Վառօղ: տակառակ:
Վասի. ...: կտակատու:
Վասիէթ, կամ վասիյէթ: տես Կտակ, և Ա-ւանդութիւն:
Վասիէթ ընել: տես Կտակ ընել, և Յանձնել:
Վասիքա ... է: Սիկոնա. քաղաք Պեղոպո-նիսայ:
Վասատակ. գազանճ: շահ. օգուտ. վաստակ. պտղաբերութիւն. վաճառաշահ:
–Գեշ վաստակ: զօշաքաղութիւն. զօշաքա-ցութիւն. չարաշահութիւն:
–Գեշ վաստակ ընել: զօշաքաղել:
–Գեշ վաստակ ընող: զօշաքաղ. չարաշահ:
–Վաստակ ընել: տես Վաստըկիլ:
–Վաստըկի եռեք ընկնող: տես Շահը ուզող:
Վաստըկած: } գազանճըմ. գազանմաճը: ստացա-
Վաստըկելու: } կան:
Վաստըկիլ. ...: վաճառաշահ լինել: տես և Շահիլ:
–Ուրիշը վաստըկիլ: ածել զոք ղերև. յինքն յանկուցանել. մերձեցանել. 'ի բանի առնել. յինքն յարեցուցանել:
–Վաստըկիլը դժար: դժուարստացաց. դժուա-րաստանալի:
Վաստըկով. գազանմըը. ...: շահաւոր. շահ-ընծայ. շահաւէտ. շահաբեր: տ. և Շահաւոր:
Վաստըկցնել. շահեցուցանել. օգտեցուցանել. ստացուցանել:
Վաստըկուիլ. գազանըլմագ: ստացանիլ:
Վաստըկօղ. ...: շահօղ. ստացիչ. շահ-արար:
Վատ: տես Գեշ:
Վատէ: տես Առէն. ...:
Վատնխարան. ...: Վատնեան. Վա-նեայ. վատնխանեան գաւառ:
Վատաւէժ. ...: վախտ. ուխն. հիւծ. աղաղուն. նիհար. նուաղ. ապիկար. անզօր.

անոյժ. ծնդեալ. հիւծեալ. ծիւրեալ. նիհարացեալ. ոգեհաշմ:

Վատուժնալ. լքանալ: վատիլ. նիհարիլ. սա-նիլ. վատիլ. ծնդիլ. ծիւրիլ. հիւծիլ. մաշիլ. հաշիլ. հալիլ. աղաղիլ. նուաղիլ. ճղճմիլ. ա-նաւագիլ. վտտանալ. նիհարանալ. ծիւրանալ.

Վատուժութիւն. [illegible]: վատութիւն. նիհարութիւն. հիւծութիւն. տուայտութիւն. վատումն. ծիւրումն. հիւծումն. հաշումն. մաշումն. նուաղումն. տուայտումն:

Վատուժացած: տես Վատուժ:

-չՎատուժացած: անվթար:

Վատուժացնել: վատել. նիհարացուցանել. ծիւ-րեցուցանել. նուաղեցուցանել. վատել. նի-հարել. ծիւրել. հիւծել. հաշել. մաշել. հա-լել. նուաղել. ոսնել. աղաղել:

Վատուժացնող: ծիւրական. մաշարայական: տե. և 'ի բայն՝ Վատուժացնել: [Նարեկ:

Վար. ուղղայ: վայր. 'ի վայր. 'ի ստոր. 'ի խո-

-Վար անցնիլ, տես Գետինը անցնիլ:

-Վար առնել: 'ի վայր առնուլ. իջուցանել. բառնալ. հանգուցանել:

-Վար բերած: վայրաբեր. ստորաբեր. վայ-րաբերեալ:

-Վար բերել: վայրաբերել. ստորաբերել:

-Վար բերող: վայրաբեր. ստորաբեր:

-Վար բռնել: 'ի խոնարհ ունիլ:

-Վար գալ: վայրաբերիլ. վայրագայիլ. ստո-րաբերիլ:

-Վար գալը: վայրեկութիւն. վայրաբերումն:

-Վար գլորիլ: վայրաբերիլ: տես և Դարէն վար ընկնիլ:

Լեռնէն փրթած քարը՝ սաստիկ գլորելով վար կուգայ: վէմ հատեալ 'ի լեռնէ՝ սաստիկ ո-լորմամբ վայրաբերի:

-Վար դիմել: միտել 'ի խոնարհ:

Քարն ու երկաթը դէպ 'ի վար կը դիմեն: քար և երկաթ 'ի խոնարհ միտեալ իջանեն:

-Վար դնել: տես Վար առնել:

-Վար դնել. [illegible]: առ ինքն ունիլ:

-Վար եկող: վայրաբեր:

-Վար զարնել. ուղղայ [illegible]: ընդվայր հար-կանել. անարգել. աղարտել. երգիծանել. աղաւաղել: տես և Քամահրել:

Ծերերը վար զարնելու համար չեմ ըսեր: ոչ զծերս գարոյ առնելոյ վասն ասեմ զայս:

-Վար ընկած. ուղղայ [illegible]: 'ի վայր անկեալ. ստորանկեալ. հողեալ. վայրանկեալ. կորա-կոր. կոր 'ի գլուխ. ստորանկ:

-Վար ընկնիլ: 'ի վայր անկանիլ. 'ի ստոր ան-կանիլ. 'ի խոնարհ անկանիլ. անկած լինել. ձգիլ 'ի խոնարհ. ստորանկիլ. տես և Գետի-նը ընկնիլ:

-Վար ընկնիլը, կամ գլորիլը: կործանումն. վէժք:

-Վար թափել: 'ի վայր թօթափել:

-Վար թափիլ: 'ի վայր թօթափիլ: տես և Վար վաթիլ:

-Վար թափիլը, կամ թափելը: տես Վար վաթիլը:

-Վար իջած: զնստագոյն. զիջագոյն:

-Վար իջնել: ստորիջանել. ստորաբերիլ. վայ-րաբերիլ:

-Վար իջնել. [illegible]: զնստա-նիլ. զնստիլ. զիջանել:

-Վար իջնելը: ստորէջ:

-Վար իջեցընել: ստորիջուցանել:

-Վար իջեցընող: ստորիջոյց:

-Վար իրկել: ստորառաքել:

-Վար ծռած: ստորահակ. ստորաբեր. վայ-րաքարշ. ստորաքարշ. վայրաձիգ. վայրաբեր:

-Վար ծռել: [illegible]. ուղղայ [illegible]: թեքել. հակել. կքել. կորացուցանել. կարկամեցու-ցանել. խոնարհեցուցանել:

Տես կշռաքին թասերը, ո՞ւր է որ վար ծռէ կամ վեր հանէ: տես զկշռորդս... ո՞ւր իցէ որ 'ի վայր միտիցէ կամ որ 'ի վեր ձգիցէ:

Ինչպէս հաւասար կշռաքին վրայ քիչ մը ծան-րութիւն որ աւելցընես՝ մէկ կողմը կը ծան-րացընէ ու վար կը ծռէ: որպէս յարդար կը-շիռն մէտ մի յաւելուած՝ հարստահարէ զըն-դիմակն և 'ի վայր ձգէ:

-Վար ծռիլ. [illegible]: հակիլ. թեքիլ. գնճիլ. կքիլ. կարկամիլ. խոնարհիլ. կորանալ. հո-ղանալ:

-Վար ծռիլը: հակումն. թեքումն. կքումն. խոնարհումն. կորանք:

-Վար կախած: ստորակախեալ:

-Վար ձգած: ընկեցիկ. ընդվայրահար. հո-ղեալ. անարգեալ. խոտան. տես և Անպէտ:

-Վար ձգել: տես Վար զարնել:

-Վար ձգել: 'ի վայր արկանել. ընկենուլ. հո-սել. վիժել. կործանել. շրջել. խարդաւանել: տես և Գետինը ձգել:

-Վար ձգելով: ստորընկէց:

-Վար ձգող. ուղղայ [illegible]: խոնարհաձիգ:

-Վար ճկիլ: տես Վար ծռիլ:

-Վար մնալ: [illegible]՝ [illegible]. ուղղայ [illegible]: պակաս գտանիլ. պակասիլ. ընդ-հատ լինել:

Անոր յանցանքէն վար չմնար: ոչինչ ընդ-հատ են յապիրատութեանց նորա:

Տասը հազար տարիէն շատ վար չմնար: ամե-նակաւ ինչ ընդհատ 'ի բիւրուց: [Ճէնջ:

Ձեղմէ վար չեն մնար: ոչ ինչ ընդհատ են 'ի

-Վար նայիլ. [illegible]: 'ի վայր հայիլ. 'ի խոնարհ նայիլ. յերկիր կամ 'ի գետին նայիլ. զաչս զերկրաւ բերել. զեր-կիր նշմարել:

-Վար նայիլ. [illegible], կամ [illegible]: ակնկորել. գլխակորիլ. անկանիլ երեսաց. կորակնել. վայրակնել. կորագլուխ կամ կոր 'ի գլուխ լինել. գլխակորել:

-Վար նայիլը. ակնկորութիւն. կորանք:

-Վար նայող. [illegible]: վայրահայեաց. վայ-րակնեալ. երկրադէտ. երկրապիշ:

-Վար նայօղ՝ անձին համար։ վայրահայեաց. երկրահայեաց. գլխակոր. գլխարկեալ. կորակնեալ. կորագլուխ. կոր 'ի գլուխ։
-Վար նետել։ տես Վար ձգել։
-Վար վազել. աշաղը օնյէրիլմէք ։ 'ի վայր ընթանալ։
-Վար վազել. ինչպէս ջուրը, և այլն։ տես Վար վաթիլ։
-Վար վաթել. աշաղը փէօքմէք։ վայթել. վիժել. ստորահեղուլ. ստորահոսել. ստորաթորել. ամալ։
-Վար վաթիլ. վար վազել. աշաղը աքմաք։ հոսել. վայթիլ. սորել. վիժիլ. ստորաթորիլ. ստորածորիլ։
-Վար վաթիլը, կամ Վար վաթելը։ վայթումն. վիժումն. վէժք. սոր. սորումն։
-Վար վաթօղ։ վիժակ։
Դէպ 'ի վար վաթօղ ջուր։ խոնարհագնաց։
-Վար տալ. ինչպէս ծառերուն ճղները, և այլ նըմանս։ քշտել. քանցել. կոճոպել. թօթափել. թափել։
-Վար տալ երեսը։ տես Երեսը վար տալ։
-Վար քաշել։ 'ի վայր քարշել. յերկիր ձգել։
-Վար քաշօղ։ վայրաքարշ. ստորաքարշ. խոնարհաձիգ։
-Վարէն. աշաղըտան։ 'ի ստորէ. 'ի ստորուստ. 'ի խոնարհուստ. 'ի ներքուստ. ստորուստ. խոնարհուստ. ներքուստ։ տես և Տակէն։
-Վարը. աշաղըտա։ ստորև. 'ի ստորև 'ի ներքոյ։
-Վարը բնակօղ, կամ կեցօղ։ ստորաբնակ. ստորնեայ. ստորնային. ստորնական։
-Վարը դնել։ տես Տակը դնել։
-Վարը գրած։ տես Տակը գրած։
-Վարը կը խօսինք։ խոնարհագոյն ճառեսցուք։
-Վարը նշանել։ ստորանշանակել. ստորանշանել։
-Վարի։ ստորին. ստորնային. ստորային. ստորական. ստորնական. ստորակայ. կրասեր.
-Վարի աշխարք։ տես Ֆրէնկիստան, և Նոր աշխարհք։
-Վարի դին, կամ Վարի տեղուանքը։ ստորակողմն. ստորինք. ստորեայք. ստորնեայք. ստորևք։
-Վարի չեմ։ տես Շեմ. էշիք։
-Վարին։ } տես Վարի։
-Վարինը։ }
-Վարինները։ ստորինք. ստորնեայք. ստորևք։
-Վարով. ըօձ. ըօձինէ։ ստորնագոյն. զիջագոյն. զնստագոյն. 'ի վայր. 'ի վերջէ. 'ի վերջոյ։
-Վարով. վար տեղ։ 'ի արուպ տեղւոջ։
-Վարով գնա։ երթ 'ի վայր։
-Վարով նստէ։ նիստ 'ի վերջէ։
Վարագայ լեռ։ Վարագ. լեառն Վարագայ։
Վարագուր. ֆէրտէ՝ ինչ բանի առջև, կամ վրայ որ ըլլայ նէ։ վարագոյր. առագաստ. սրահակ. քօղ. վիժակ։
-Վարագուր՝ աչքի ֆէրտէ։ լուսն. լուսանկք։ — Աչքին վարագոյրը վերցընել։ կեղևել զլուսանն յաչաց։ Աչքին վարագուրները ճնկան։ անկան լուսունքն յաչաց։
-Վարագուր՝ դրան պատուհանի, խորանի, որանի, և այլն. ֆէրտէ։ վարագոյր. սրսկապան. առագաստ. սրահակ։
-Վարագուր կախել։ } տես Վարագուր քաշել։
-Վարագուր ձգել։ }
-Վարագուր քաշած տեղ, կամ Վարագուրով գոցած տեղ։ վարագուրաձիգ. առագաստաձիգ. առագաստափակ։
-Վարագուր քաշել. փէրտէ իւխէլ։ ձգել զառագաստ. պարզել զվարագոյր. առագաստել. վարագուրել. քօղարկել. քօղասուզել։
-Վարագուր քաշօղ։ վարագուրաձիգ. առագաստաձիգ. քօղաձիգ։
-Վարագուրը քաշել՝ որ բացուի։ ամփոփել զվարագոյր։
-Վարագուրը քաշել, որ գոցուի։ ձգել զվարագոյր. պարզել զվարագոյր։
Վարախ։ տես Ջաւեկ։ [վար։
Վաւած արտ։ չիֆթ սիւրիւլմիւշ թառլա։ արտավար։
Վարատըն. վառաք. գաղաք է։ Վարադինոն. Վարադին։
Վարատին. գաղաք է։ Պետրովարադին։
Վարդ. կիւլ։ վարդ։
-Վարդ բերօղ։ վարդաբեր։ [մատն։
-Վարդէ մատեր կամ մատերը վարդէ։ վարդա-
-Վարդի գոյն։ վարդագոյն։ — Ջոր վարդի գոյն։ մեղուշ։
-Վարդի եղ։ վարդիւղ. վարդիձէթ։
-Վարդի ծառ։ վարդաթուփ։
-Վարդի հոտով։ վարդահոտ։
-Վարդի ճճի. կիւլ պէօճէյի։ ոսկի եզնակ։
-Վարդի պէս։ կամ վարդի նման։ վարդատեսակ. վարդատիպ։
-Վարդի պէս գեղեցիկ։ վարդագեղ. վարդագեղեալ։
-Վարդին սերմը։ մասուր։
-Վարդով զարդարած գետին, կամ վարդէ յատակ ունօղ։ վարդայատակ։
-Վարդով ծաղկած։ վարդափթիթ։
-Վարդնոց։ տես Վարդենոց։
Վարդապետ. տայըի. էֆէնտի. հօճայ։ վարդապետ. վարժապետ. ուսուցիչ. րաբունի. րաբունի. ռաբբի։
-Վարդապետ ըլլալ։ վարդապետանալ. րաբունանալ։
-Վարդապետի պէս։ վարդապետօրէն. րաբունօրէն. րաբունաբար։
-Վարդապետներու գլուխ, կամ մեծ վարդապետ։ րաբունապետ. ուսուցչապետ։
Վարդապետական։ վարդապետական. ուսուցչական. րաբունական։
Վարդապետանոց։ վարդապետանոց. վարդապետարան։
Վարդապետութիւն։ վարդապետութիւն։
-Վարդապետութիւն. բան՝ որ վարժապետը կը սորվեցընէ։ վարդապետութիւն. ուսումն։

-Վարդապետութիւն ընել. բանի մը վրայ խօսիլ: վարդապետել. ուսուցանել. ճառել:
-Վարդապետութիւն ընող կնիկ: վարդապետուհի:
Վարդավառ. վարդըվառ: վարդավառ. տօն այլակերպութեան. պայծառակերպութեան Քրիստոսի:
Վարդարան. Բեզիրհ: վարդարան:
Վարդենի. վարդի բոյս: վարդենի:
Վարդենոց, կամ Վարդանոց. կիւլիստան: վարդաստան. վարդենիք. վարդուտ:
Վարդեջուր: կիւլապսու: վարդաջուր:
Վարդուհի: Վարդուհի. Վարդանոյշ:
Վարել: տես Հերկել:
-Վարել. վանտել: տես Դուրս ընել:
Վարըշ. ... : բացատ. արձակավայր. արուարձան:
Վարժ. Եալընըզ. ալըշըգ: վարժ. կիրթ. մարզ. մարզիկ:
Շարժմունք ընելու վարժ: շարժվարժենի:
-խիստ Վարժ: տես Աղէկ սորված:
-Վարժ ըլլալ: տես Վարժիլ:
Վարժել. ալըշդըրմագ. էօյրէթմէք: վարժել. կրթել. մարզել. հրահանգել:
Անասունը վարժել: մեղել: – Վարժած անասուն: մուղ:
Վարժելու տեղ. Թալիմհանէ: վարժարան. կրթարան. մարզարան. վարժոց. վարժանոց. կրթանոց: տես և Թալիմխանայ:
Բոլոր ծովուց գաւառին մէջ վարժատուններ գրաւ: գնէր վարժեալ ընդ ամենայն երկիրն ծովուց:
Վարժեցնել: տես Վարժել:
Վարժեցնող. վարժող: վարժիչ. կրթիչ. մարզիչ. հրահանգիչ. վարժապետ:
Վարժիլ. ալըշմագ. էօյրէնմէք: վարժիլ. կրթիլ. մարզիլ. հրահանգիլ:
Վարժութիւն: վարժութիւն. կրթութիւն. մարզութիւն. կրթանք. կիրթք. վարժք. վարժեար. մարզք. հրահանգք:
-Վարժութիւն չունեցող: անվարժ. անկիրթ. անմարզ: տես և չՍորված:
Վարժող: տես Վարժեցնող:
-Վարժող. ... որ կը վարժէ: տես Վարժ:
Վարձ: տես Վարձք:
Վարձով բռնել: տես: Վարձել:
Վարձած. վարձով բռնած: 'ի վարձու կալեալ. վարձեալ: տես և Վարձւոր:
Վարձել. ... բռնել: 'ի վարձու ունել. վարձել. վարձկանել:
Վարձւոր. վարձով բռնած: վարձուոր. վարձաւոր. վարձկան: տես և Բռնուոր, և Քիրաճի:
Վարձք. ... : վարձք. սխուր:
-Վարձք ուզող: վարձախնդիր:
-Վարձք չառնող: անվարձ. անսխուր:
-Վարձք չունեցող, կամ առանց վարձքի: անվարձ:
-Վարձք տալ: վարձս արկանել. տալ զվարձս. հատուցանել զվարձս. վարձահատոյց լինել. վարձատրել:
-Վարձք տալը: վարձատրութիւն:
-Վարձք տուող: վարձատու. վարձահատոյց:
-Վարձքը կտրել. ... : զլանալ, հատանել զվարձս վարձկանի. զրկել զվարձաւորս: տես և Զրկել. ... ընել:
-Վարձք. ... : վարձք. արդասիք. պտուղ. վաստակ:
Վարմունք: տես Կենցաղավարութիւն:
Վարնորդ: տես Մշակ:
Վարշախ, կամ Վարշաք: տես Քաւթառ:
Վարշաւ: տես Վարսաւիր:
Վարոց. ... : խթան. խայթ. խայթոց. վարիչ. վարոց. մտրակ. չխթոց:
-Վարոց ունեցող: խայթոցաւոր. վարոցաւոր:
-Վարոցով քշել: խթանել. վարել խթանաւ. վարոցաւ մղել:
Վարպետ. ... : ճարտար. ձեռնագէտ. ձեռնարուեստ. ձեռնահմուտ. արուեստագէտ. արուեստաւոր:
-խիստ Վարպետ. ... : քաջահմուտ. հմտավարժ:
-Վարպետ. ... : ճարտար. հմուտ. ներհուն. ներհուտ. քաջարուեստ. քաջավարժ. ձեռնահմուտ. ձեռնագէտ. աջողաձեռն. աջողակ. աջող:
-Վարպետ. արհեստաւոր մարդիկ: արք ձեռնակերտք:
-Վարպետ. ... , կամ ... : ուսուցիչ. վարժապետ:
-Վարպետ. ... : վարդապետ. ուսուցիչ, ուսուցող. վարժապետ: տես և Տղի վարպետ:
-Վարպետ. ... : վարժապետ. վարժիչ. մարզիչ. մանկամարզ:
-Վարպետ. ... : դաստիարակ. խրատատու. խրատու. մանկածու:
-Վարպետ. ... , կամ ... : դաստատու. ուսուցիչ. վարդապետ:
-Վարպետ աշկերտ. ... : քաջաշկերտ. գլխաշկերտ. հասուն աշկերտ. քաջաձեռն. առաջաձեռն. կարողաձեռն. ըլլաձեռն. արք աշկերտաց. Նշանակ կամ հմուտ 'ի նետաձգութիւն:
-Վարպետ բռնած բան: արուեստակերտեալ:
-Վարպետ գործքի: | արուեստագիր. ճարտարագիր. ճարտարագիծ:
-Վարպետ գրած: |
-Վարպետ գրող: |
-Վարպետ ըլլալ: ճարտարանալ. հմտանալ:
-Վարպետ ընել ուրիշը: ճարտարացուցանել:
-Վարպետ խօսող: ճարտարախօս:
-Վարպետ խօսիլ: արուեստաբանել. արուեստախօսել. ճարտարաբանել. ճարտարախօ-

սել. Ճարտասանել: տես և Զարդարանքով խօսիլ:
-Վարպետ խօսուածք: | Ճարտարաբանութիւն.
-Վարպետ խօսք: | Ճոխաբանութիւն. արուեստաբանութիւն. գեղեցկաբանութիւն. Ճարտարըլեզուութիւն. քաղցրախօսութիւն. Ճարտարախօսութիւն. պերճախօսութիւն. գեղեցկախօսութիւն. արուեստախօսութիւն. Ճարտասանութիւն. Ճարտարութիւն բանից: տես և Զարդարանքով խօսք:
-Վարպետ խօսօղ: արուեստաբան. Ճարտարաբան. արուեստախօս. Ճարտարախօս: տես և Ճարտասան:
-Վարպետ կարգադրած: արուեստայարդար:
-Վարպետ կերպով: արուեստապէս. արուեստաբար. Ճարտարութեամբ. Ճարտարաբար. Ճարտարապէս:
-Վարպետ հիւսած: տարազ, կամ գործ տարազու. արուեստահիւս. բարակաման:
-Վարպետ հիւսօղ: արուեստահիւս. տարազագործ:
-Վարպետ շինած: արուեստել. արուեստակերտ. արուեստագործ. արուեստագործեալ. արուեստակերտեալ. արուեստախառն: -Վարպետ շինած ճամբայ: արուեստահետեալ:
-շատ Վարպետ շինած: բազմարուեստ. բազմաքանդակ, բազմադրուագեալ:
-Վարպետ չէնք ուստայ իշի. ինճէ իշ: յօրինուած. դրուագ:
-Վարպետ չէնք. ինչպէս են պզտի զարմանալի խաղալիկներ կամ գործիքներ: մեքենայ. կազմած:
-Վարպետ պատմօղ: Ճարտարապատում:
-Վարպետներու գլուխ, կամ մեծ Վարպետ: Ճարտարապետ. արուեստապետ. ուսուցչապետ:
Վարպետաբան. ճորդէփ չինած: արուեստաւոր. արուեստայարմար. արհեստակերտուած. քերուք. Ճարտարագործ. արուեստագործ:
-խիստ Վարպետաբան. չէնախմին խէլչ չհանող: ամենարուեստ. ամենաՃարտար. զարմանակերտ. զարմանագործ. բազմադրուագեալ:
-Վարպետաբան խօսք: տես Վարպետ խօսք:
Վարպետորդի. շագիրդ. ճիլէֆինին: խորագէտ. խորամանկ. հնարագէտ. Ճարտարամիտ. Ճարտարագէտ. Ճարտարակ: տես և Խորամանկ:
Վարպետութիւն. ուսթալըգ: Ճարտարութիւն. արուեստագիտութիւն. ձեռագիտութիւն. արուեստ. հնարագիտութիւն:
-Վարպետութիւն. շագիրդութեան խէլչ, և այն. ուսթալըգ: Ճարտարութիւն. Ճարտարմտութիւն. հմտութիւն. Ճարտարանք. յաջողութիւն. յաջողուած:
Իր բոլոր վարպետութիւնը իմացընել: զամենայն հնարագիտութիւն իւր յայտնի կացուցանել:
-Վարպետութիւն կը բանեցընէր: արուեստիւ հնարէր. Ճարտարութիւն 'ի ներքս խառնէր:
-Վարպետութիւն է անոնց խօսք հասկըցընելը: գործ է խելամուտ առնել զնոսա:
-Վարպետութեամբ նորէն կը փորձէր: խելօք միւսանգամ փորձ փորձէր:
-Վարպետութեամբ ընել: | Ճարտարել. Ճար-
-Վարպետութիւ̃ հնարել: | տարամտել. Ճարտարանալ. արուեստակերտել:
-Վարպետութեամբ ծածկած: Ճարտարատոյղ:
-Վարպետութեամբ նախշած: | արհեստակերտ-
-Վարպետութեամբ նախշօղ: | ուած. Ճարտարանկար: [բան:
-Վարպետութեամբ շինած: տես Վարպետա-
-Վարպետութեամբ շինել: Ճարտարել. Ճարտարապետել. Ճարտարագործել. արուեստագործել. արուեստել. արուեստակել. արուեստաւորել. արուեստախրել:
Վարսանա. փէղէն Եօփմաղը: սանդխտան. տափիչ. տափան. Թակ:
Վարսաւիռ. պէրպէր. տաճկ է: Վարսավիրա:
Վարսել. սախլամագ: վարսել. հարսանել. հարկանել. մտել. ցցել. կարել. արկանել. անցուցանել:
Զարնեմ վարսեմ Դաւիթը պատին՝ նիզակովս: հարից կարկեցից զԴաւիթ գեղարդեամբս ընդ որմն: [նորա:
Ցիցը գլուխը վարսեց: անցոյց ցից ընդ գլուխ
-Վարսելը: վարսումն. հարումն. ցցումն:
Վարտանայ. օխլավու: գրտնակ:
Վարտիք. դօն. Տօման: վարտիք:
-Վարտիք վրայի, կամ դրսի վարտիք. շալվար. չաղչըր: անդրավարտիք:
-Վարտեց կապ: տես Ուչկուր:
Վարուիլ, կամ Վարիլ: տես Կենցաղավարիլ:
Վարք: վարք. կրօնք. կենցաղ. գնացք. կեանք. կենցաղավարութիւն. քաղաքավարութիւն:
-Վարքերնին մէկ: միակրօն:
-Վարքը բարի: տես Բարի վարք ունօղ:
-Վարքը նման: համաբարոյ:
-Վարքը չար, կամ գէշ վարք ունօղ: տես Չար՝ մարդ.
-Վարքի միւթալիգ: բարոյական. բարուական:
Վեղար: վեղար. կնքուղ. կնկուղ:
Վեղարաւոր: կնկղաւոր:
Վեռոնայ. քաղաք է: Վերոնայ:
Վեր. եօգարը: 'ի վեր. 'ի վեր քան. 'ի վերոյ. 'ի վերոյ քան. բարձր քան. գեր քան. գեր 'ի վերոյ քան:
Քեզմէ վեր: 'ի վեր քան զքեզ:
Հաստատութենէն վեր: 'ի վերոյ հաստատութեան:
Երկնքէն վեր: 'ի վերոյ քան զերկինս:
Պօյէդ վեր: բարձր քան զհասակդ:
Դէպ 'ի վեր ծխել: վերածխել. բուրել:
Դէպ 'ի վեր կանչել: վերագոչել. վերակարդալ:

Դէպ 'ի վեր ձիւզ տուօղ: վերուղէշ. ամբարձուղէշ:
Դէպ 'ի վեր վազել: վերընթանալ. 'ի վեր դիմել. վերաշուել:
Դէպ 'ի վեր վազելը: վերընթացութիւն:
–Վեր անցած: վերանցեալ. գերազանցեալ. գերաստիճանեալ. գերածայրեալ:
–Վեր անցընել. առաջ անցընել: 'ի վեր կարգել. 'ի վերոյ դասել. վերադասել. վերակարգել. նախադասել. նախամեծարել. նախամեծար առնել. նախապատուել. գահերէց առնել. արկանել ումեք աթոռ 'ի վերոյ քան զբազումս:
–Խիստ Վեր անցընել: գերադասել. գերադրել: [ծարութիւն:
–Վեր անցընելը: նախադասութիւն. նախամե-
–Վեր անցուցած. առաջ անցուցած: նախադաս. յառաջադաս. նախամեծար. նախապատիւ. գահերէց. յառաջադաս:
–Վեր առած: վերառեալ. բարձեալ:
–Վեր առնել: 'ի վեր առնուլ:
–Վեր առնող. կամ վեր քաշող: վերաձգող:
–Վեր բերել. Եօգարը կէթիրմէք: 'ի վեր բերել. վերաբերել. վերածել:
–Վեր բերող: վերբերիչ. վերածիչ. վերբերող:
–Վեր բուսած: վերաբուսեալ. 'ի վեր բուսեալ:
–Վեր բռնած, կամ Վեր վերցուցած: 'ի վեր կալեալ. վերամբարձ. վերըմբերձիկ. վերաբերձ:
–Վեր բռնող: բառնալի. վերընդունակ. վերընկալ. վերընկալուչ: [բերիլ:
–Վեր գալ: 'ի վեր գալ. վերադայիլ. վերա-
–Վեր գնալ. դէպ 'ի վեր երթալ: 'ի վեր գնալ. վերաբերիլ. վերածիլ. վերադայիլ. վերադիմել. վերափոխիլ. վերանալ. համբառնալ. ամբառնալ:
–Վեր գնացող. Եօգարը կիտէն: վերագնաց. վերնագնաց. վերընթաց:
–Վեր գին: վերնակողմն:
–Վեր ելած. չըգմըշ: 'ի վեր ելեալ. ամբարձեալ. վերացեալ. բարձրացեալ:
Լեռ մը չիտակ վեր տնկուած: լեառն ուղղորդ 'ի վեր բուսեալ:
Գետնէն կէս մը վեր ելած: սակաւ ինչ վերամբարձ մարմնովն 'ի գետնոյ:
–Վեր ելել: 'ի վեր ելանել. վերելակել. վերանալ. բարձրանալ. ամբառնալ. վերածայրիլ. վերոտնել:
–Վեր ելել՝ պառկած տեղէն, կամ նստած տեղէն: յառնել. համբառնալ. ամբառնալ. յոտն կալ: տես և Կանգնիլ, և Ոտից վրայ ելել:
–Վեր ելելը: վերելք. վերբերութիւն. համբարձումն. վերամբարձութիւն:
–Վեր ելելը՝ նստած, կամ պառկած տեղէն: յարութիւն: տես և Ոտից վրայ կենալը:
–Վեր ելելու ճամբայ: վերելք. վերնաշաւիղ. երկնաշու ճանապարհ:
–Վեր ելող: վերելակ. վերելեակ:
–Վեր երթալ: տես Վեր գնալ:
–Վեր ընկնիլ. Վեր ընկնող, և այլն: տես Վեր ցատկել. Վեր ցատկող, և այլն:
–Վեր թռչիլ: վերաթռչիլ. վերաթեւել. գերաթեւել. վերասլանալ. վերձեմել:
–Վեր թռչող: վերաթռիչ. վերնաթռիչ:
–Վեր ժողվել. Խըլըէօ ... , և այլն: ամփոփել. հանգրիձել. զսպել. 'ի վեր հարկանել:
Թեւերը վեր ժողվել: բազուկս 'ի վեր հարկանել. զբազուկս 'ի վեր հանգրիձել:
Ջգեստները խիստ վեր ժողվելու որ ըլլայ մեկը՝ ծիծաղելի կըլլայ: որպէս ոք զի հանգրիձեալ անչափ զհանդերձս՝ ծաղր լինի:
–Վեր կենալ: 'ի վեր կալ. յառնել:
–Վեր հանել: 'ի վեր հանել. վերացուցանել. բարձրացուցանել. վերածել. վերաբերել. ամբառնալ. կանգնել:
Տես կշռաքին թասերը, ո՞ւր է որ վար ծռէ կամ վեր հանէ: տես զկշռորդս, ո՞ւր իցէ որ 'ի վայր միտիցէ կամ որ 'ի վեր ձգիցէ:
–Վեր հանել գետնէն. վէր ... : վերաձեռնել: տես Կանգնեցնել: [ծու:
–Վեր հանող: վերածական. վերածիչ. վերա-
–Վեր զրկել: վերառաքել:
–Վեր նայիլ: 'ի վեր հայիլ. վերադիտել. վերակնել. վերակնարկել. վերահայիլ:
–Վեր նայող. Եօգարը պագան: վերահայեցիկ. վերահայեցող. վերնահայեաց. բարձրահայեաց:
–Վեր նետել: 'ի վեր ձգել:
–Վեր վերցնել: տես Վեր հանել:
–Վեր վերցնելով տանիլ: վերամբարձ տանել:
–Վեր վերցնող: վերամբարձ:
–Վեր վերցուցած: տես Վեր բռնած:
–Վեր տալ: 'ի վեր տալ. 'ի վեր առաքել:
–Վեր տալ. ... բան մը ... : բղխել. 'ի վեր երեւեցուցանել:
–Վեր տանել: վերածել. վերափոխել. գերափոխել:
–Վեր տեղ. ... : բարձերէցք. բարձրադահք. յառաջադահք. նախադահք. նախաթոռք. գահագլուխք. գահերէցք:
–Վեր տեղը նստիլ. ... : բազմիլ 'ի գահագլուխս. նստիլ յառաջադահս. նախադահ բազմել. վերաբազմիլ:
Հրամմեցին իրեն որ սեղանին վեր տեղը նստի: հրամայեցին նմա ունել զգլուխ բազմականին:
–Վեր տեղը նստող. ... : նախադահ. գահերէց. բարձերէց. յառաջադահ. գերադահ. բարձրադահ. գահամեծար:
–Վեր տեղը սիրող. ... : գահասէր:
–Վեր տուած խօսքեր. ... : մարմաջ. մարմառ. պալար. ելունդն. կիծ:
–Վեր ցատկել. Եօգարը սըչրամագ: ոստանուլ. ընդոստնուլ:
Ջուրը խողովակին մէջէն վեր կը ցատկէ: աղբիւր ընդ խողովակս երկնաւոր դրդընչէ:

-Վեր ցատկել՝ ձիւն։ ընդոստ 'ի քնոյ լինել։
-Վեր ցաթկելը։ ընդոստ. ընդոստումն։
Ջուրին վեր ցաթկելը։ ցայտել. ցակել։
-Վեր ցատկեցնել։ ոստուցանել. ընդոստուցանել։
-Վեր ցաթկօղ։ ընդոստ։
-Վեր չցաթկօղ։ անոստ. անընդոստ.
-Վերէն. Վերին։ տես 'ի կարգին։
Վերաբերութիւն. Իլիշիկ։ կցորդութիւն. յարակցութիւն. աղերս։
-Վերաբերումն ունենալ։ պատկանիլ. հայիլ։
Ի՞նչ վերաբերութիւն ունի աս աղջիկ խօսքերուն հետ։ զի՞նչ 'ի դէպ իցէ այս առաջնոց բանիցն։
Ի՞նչ վերաբերութիւն ունի Բեթղեհեմը Հըռոմէլէն։ զի՞նչ հուպ է Հռոմէլի Բեթղեհեմ։
Ինչ որ անոր կը վերաբերի։ որ ինչ հայի 'ի նոյն. որ ինչ նորին սակի են, և որ 'ի նոյն յարմարին։
Հռոմը Հռոմէլէն հետ ի՞նչ վերաբերութիւն ունի։ զի՞նչ կայցէ Հռոմայ առ Հռոմէլ։ տես և Բաղդատուիլ։
Վերակացու. փէշքեար. մուպաշիր. նազըր։ ոստիկան. վերակացու. գործակալ. գործավար. հրամանատար. վերատեսուչ. վերադիտօղ. հազարապետ. անտես. անօրէն. հոգաբարձու. յանձնանձիչ։
Եգիպտոսու վերակացու Յովսէփ։ այգեաց շահապետ Դիոնիսոս։
Անկեղ քաշելու վերակացու Արտեմիս։ ադեղնաւորութեան վերատեսուչ Անահիտ։
-Վերակացու տան։ տես Տան վերակացու։
Վերակացութիւն։ ոստիկանութիւն. վերակացութիւն. գործակալութիւն. հրամանատարութիւն. վերատեսչութիւն. հազարապետութիւն. անտեսութիւն. անօրէնութիւն։
Վերևը պառկօղ։ վերամբարձայած. վերնաձեմ. վերնապար։
Վերև նեղքև։ տես Նեղքև վրայ։
Վերէն. Եօգարըտան։ վերուստ. 'ի վերուստ. 'ի բարձուստ. 'ի բարձանց. 'ի բարձունս. անդրանին։
-Վերէն երթալ։ վերամբարձ գնալ։
-Վերէն թափած, կամ վաթած։ վերնահոս։
-Վերէն թաւլիլ։ տես Բարձրէն թաւլիլ։
-Վերէն խնդրել։ վերահայցել։
-Վերէն վար ընկած։ գահավէժ։
-Վերէն վար ընկնիլ։ տես Դարէն վար ընկնիլ։
-Վերէն վար ձգել։ } 'ի բարձունս հոսել. 'ի բար-
-Վերէն վար նետել։ } ձանց արկանել։ տես և Դարէն վար ձգել։
-Վերէն 'ի վար համբել։ վերաթուել։
Վերը. Եօգարըտա։ 'ի վեր. 'ի վեր անդ. 'ի վեր անդր. 'ի վերոյ. վերագոյն։
-Վերը բնակօղ։ վերնաբնակ։
-Վերը գրել. վերագրել. վերոգրել. վերաճառել։
-Վերը ըսել։ 'ի վերոյ, կամ 'ի վեր անդր՝ ասել. վերագոյնն ասել։ [կան։
Վերի. Եօգարըգիի։ վերին. վերնային. վերնա-
-Վերի աշխարք։ աշխարհ վերին. գերաշխարհ. վերնադասաստ. երկինք. եթեր. արփի։
-Վերի դին։ 'ի վերին կողմանէ. 'ի վերոյ կողմանէ. 'ի վերնակողմանէ. 'ի վերնակողմն կուսէ. տես և Վերէն։
-Վերի դին։ վերնակողմն կոյս։
-Վերի դուռ։ վերնադուռն։
-Վերի կողմեր։ վերնադաստ։
-Վերի ղաթ։ վերնայարկ. վերին դատիկան. վերնաձեղուն։
-Վերի ղանատը. Հըմանին Հըայի ծածգը։ վերնափեղկ։ [քամայր։
-Վերի քաղաքը։ վերնաքաղաք. վերնաքաղա-
Վերինը նայօղ։ տես Վեր նայօղ։
Վեր 'ի վար։ տես Վերուվար։
Վեր 'ի վերանց։ Եըքեանըն. Խաֆիֆ դէօյլէ։ վեր 'ի վերոյ. առ երեսս. հարեւանցի. 'ի հարեւանցի. պիտակարար. պիտակապէս։ տես և Ինչպէս որ հանդիպի։
Զրոյց որ վեր 'ի վերանց երկրորդաբար ծառայենք ամենուծոյ։ մի վարկպարազի և գործ առ գործով պաշտել զաստուած։
-Վերի վերանց գիտէին մեր լեզուն։ աղօտաբար գիտէին զմեր գալրութիւն։
Վերնագիր. Գիր՝ Բաշի Եիւրի Գրած. Եւսար։ վերնագիր. մակագիր. խորանագիր։
Թերևս նաւուն վերնագիրը աս էր։ Թերևս այս ինչ էր վերագրեալ նաւուն։ [գիր։
-Վերնագիր չունեօղ։ անվերնագիր. անմակա-
Վերնալ։ տես Վեր ելլել։
-Վերնալ. օրնայէն Եւլմէ։ վերանալ. բառնիլ. 'ի միջոյ բառնիլ. 'ի միջոյ կորձիլ. 'ի միջոյ ջնջիլ. 'ի միջոյ պակասիլ։ տես և Կորսուիլ։
Վերնատուն՝ ծամօ։ վերնատուն։
Վերուվար. Ձէր 'Ն Ձիր։ վեր 'ի վայր. 'ի վեր և 'ի վայր. 'ի վայր և 'ի վեր։
-Վերուվար. ալթ Խուր։ տես Նեղքև վրայ։
-Վերուվար։ տես Խառտուբարա։
Վերջ. Սօն. Աքըրէթ։ վերջ. վախճան. կատար. կատարած. սպառումն. վճար. վճիռ. եզր. ծագ. անկ. յանգ. ելք. պսակ. ծիր. կէտ. սպառ։ տես և Լմնցուք։
-Վերջ համնիլ։ 'ի վերջ հասանիլ. յատարտ հասանիլ. 'ի կատարած ժամանել. վերջանալ. աւարտիլ. զրաւիլ։
-Վերջ հասնօղ։ 'ի վերջ հասեալ. 'ի կատարած հասեալ. զրաւեալ. աւարտեալ. վերջացեալ։
-Վերջ ունօղ։ զրաւական։
-Վերջ չունօղ։ անզրաւ. անվախճան. անկատարած. անսպառ. անեզր. անկէտ. անեզրական. անզրաւական. անվախճանական։ տես և Յաւիտենական։
Վերջաբանութիւն։ վերջաբանութի. աւարտաբանութիւն. վերաբանութիւն։

Վերջակէտ ։ վերջակէտ․ աւարտակէտ ։
Վերջանալ ։ տես Հատնիլ․
Վերջապէս․ ախըրիւ ։ կնիք բանից․ գլուխ բանից․ կատարած բանից ։
Աշխըրքիս բաները վերջապէս պիտոր թողուս ։ զիրս աշխարհիս ապրանքէն ցաղուք թողլոց ես ։ տես և Հէլպէթ ։
Վերջացնել ։ տես Լմընցնել, և Հատցնել ։
Վերջացնող ։ տես Լմընցնող ։
Վերջը․ սօնըրայ ։ տես Ետև ։
–Վերջը․ սօնունտա ։ 'ի վերջոյ ։
–Վերջի ։ տես Յետքի ։
–Վերջի թևը հատանիլ ։ ա․ Հոգին բերանը գալ ։
–Վերջի ծայրը ։ վերջին ծայր․ վախճան․ աւարտ․
–Վերջի կայծը հատանիլ․ }սօնունգու ճըրաղը կէլմէք ։
–Վերջի կայծով պլպլալ․ }աւկայծել ։
Վերջինները ։ տես Յետքինները ։
Վեր վեր ։ 'ի վեր 'ի վեր ։
–Վեր վեր ընկնիլ․ ճըղաէա յիւերը կըճէն՝ եղեոր ցածը կէլլէն․ գայտամագ ։ կայտառալ․ կայտառիլ ։
–Վեր վեր ընկնիլ․ ճըղաէա տարախանած իւէն կըճէն մարդիք, կամ փաշաք ։ տես Ճխալ ։
–Վեր վեր ընկնիլ ։ տես Ցաթկոտել ։
–Վեր վեր ընկնիլ․ չալղալանմագ․ իւիքէլմէք ։ գոճկամակիլ․ հակառակիլ․ զզէմ ունել․ միճել․ կռուել ։
Վերմերիչ ։ տես Էլլպալչի ։
Վերցնել ։ ճըղաէա բէտը վըրան կը վերցնէն․ գալտըրմագ․ իւգալէնմէք ։ բառնալ․ առանձնել․ կրել․ տանել․ բերել․ առնուլ ։
Ով որ իր խաչը չի վերցներ ։ որ ոչ առնու զխաչ իւր ։
–Վերցնել․ ճըղաէա գետնէն կը վերցնէն․ գալտըրմագ ։ տես Վեր հանել ։
–Վերցնել․ ղալտըրալ էյլէմէք ։ 'ի բաց բառնալ․ եղծանել ։
Սուրբ ամուսնութեան օրէնքները վերցուցին ։ կործանեցին օրէնք սուրբ ամուսնութեան ։
Մեր դատապարտութեան վճիռը վերուցիր ։ լուծեր զկնիք դատապարտութեան մերոյ ։
–Վերցնել բերել ։ վերաբերել․ առնուլ բերել․ վերառնուլ ածել ։
–Վերցնել մէջտեղը ։ տես Մէջտեղը վերցնել ։
Զորս զինքն վեր վերցընել ։ պարբառնալ ։
–Վերցնել տալ․ ճըղաէա հոմալին ղէեալ վերցնել նօթան․ գալտըրթմագ․ իւգալէնտիրմէք․ արտատճեայ վերցնել ։ բարձուցանել․ բառնալ տալ ։
–Վերցնել տանիլ ։ բառնալ տանել ։
–Վերցնելու․ գալտըրմամագ ։ բառնալի․ կրելի ։
–Վերցնող ։ բարձող․ բառնալի․ կրելի ։
Տապանակը վերցընող քահանաներուն ոտքը ։ ոտք քահանայիցն կրելեաց զտապանակին ։
Վերցուցած ։ ամբարձեալ․ վերամբարձեալ․ վերառեալ ։ տես և Վեր հանել ։
Վեց․ ալթը ։ վեց․ վեցեակ ։
–Վեց ամսուան ։ վեցամսեայ ։
–Վեց անգամ․ ալթը քէրէ ։ վեցիցս․ վեցեկի ։
–Վեց աչքով ։ վեցաչեայ ։
–Վեց գիծով․ ճըղաէա է զօրը, որով կը խաղան ։ խարանարդ․ վեցակուսի․ վեցախորշ ։ տես և Զարի ձև ունող ։
–Վեց էջ ունող․ }ճըղաէա պաղի գիրք եղեռ կէլլայ ։
–Վեց իջով․ }վեցիջեան․ վեցօրինակ ։
–Վեց հազարուան ։ վեցհազարեան ։
–Վեց հեղ ։ վեցիցս ։
–Վեց ձևանէ․ ալթը էլլի ։ վեցաձևեանք ։
–Վեց զաթ ։ վեցապատիկ․ վեցպատիկ․ վեցկին ։
–Վեց ղանատը ։ վեցթևեան ։
–Վեց մատ ունեցող ։ վեցմատեան․ վեցմատանի ։
–Վեց ոտքէն ։ ալթը այաքը ։ վեցոտանի․ վեցոտնեայ․ վեցաչափ․ վեցաքանակ ։
–Վեց տակ ։ վեցոց․
–Վեց տարկի ։ վեց գանգեան ։
–Վեց հազար տարուան ։ վեցդարեան․ վեցհազարեակ ։
–Վեց քեօշէ ։ վեցանկիւն ։
–Վեց քեօշելի ։ վեցանկիւնի․ վեցախորշ ։
–Վեց քիլ ։ վեցաքլեան ։
–Վեց օր գիմացող ։ }վեցօրեայ․ վեցօրեան ։
–Վեց օրուան ։
–Վեցերորդ․ ալթընճը ։ վեցերորդ․ վեցեր․ վեցերիր ։
–Վեցիկ․ ալթըլը․ ալթըլըք ։ վեցեակ․ վեցե-րեակ ։
–Վեցկի․ էէքի եըլտըզը․ եօքի եղած մէկը ազգըն ա-նուն է ։ սայլ․ բազմայլթ․ բազմաստեղք․ սայլակերպ․ ալատուռնք ։
–Վեցն ալ․ ալթըսըտա ։ վեցեքին․ վեցեքեան ։
–Վեցնոց․ ալթը լըքլըգ ։ պանիկ ։
Վզնոց․ կէրտանըք ։ մանեակ․ քառամանեակ․ մզանոց․ ուլունք․ հարմանք․ ձեռնակ․ ձեռնաչիր ։ տես և Վզի զարդ ։
–Վզնոց լուսնաձև ։ մահիկ լուսնաձև ։
–Վզնոց՝ անասնոյ․ պօյունտուրուգ ։ լուծ․ ամոլ ։–
Վզնոց ունող ։ լծաւոր․ լծուոր․ լծակարծ․ լծնբարձ մանեկաւոր ։
–Վզնոց՝ շան, և այլն․ թասմայ ։ անուր ։
Վէգ՝ աշըգը զօր կը խաղան ։ վէգ․ լեգք․ կոճ․ ոյգ կամ յոյգ․ ձուն․ ուլն ։
–Վէգ խաղալ ։ վէգ կամ ուլն ընկենուլ ։
–Վէգ խաղցող ։ ուլնախաղաց ։
–Վէգ ձգող կամ նետող ։ վիգընկէց ։
Վէզիր ։ եպարքոս․ երկրորդ արքայի․ փոխանորդ արքայի ։
–Վէզիր քեահեասը․ Վէզիրի քեահեասը ։ փոխանորդ եպարքոսի․ փոխանակ բդեշխի ։
–Վէզիրութիւն ։ եպարքոսութիւն ։
Վէզնէ․ պարիկ կըշէօ ։ կշիռ․ լծակ․ զուգորդ․ զոյգք ։
–Վէզնէով կշռել ։ կշռել 'ի զոյգս ։
Վէթի չայը․ գետ է ։ Աղուա գետ Մեծամօր ։
Վէթի պասար ։ քաղաք է ։ Ոստանն Դւինայ ։
Վէլաքին, կամ Վէլաքիմ ։ տես Աման ։
Վէլէտիզեայ ։ տես Խորամանկ ։
Վէլվէլէ ։ տես Աղմուկ ։

-Վէյվէլէ՝ ամպերու։ տ. Ամպերու հիւրընկալող։
Վէյվէլէճի։ տես Աղմուկ հանօղ։
Վէհէշ։ տես Վէնէտիկ։
Վէնայ. պէչ. Բէչ։ Վէնա։
Վէնէտիկ. Վէնէտիկ։ Վէնէտիկ. Վենեժ. Վնեժ։
-Վէնէտիկ պօղազը. } Վէնէտիկու ծովը։ հանդ-
-Վէնէտիկ տէնիզի. } գրին անգունդք. ծով
-Վէնէտիկ քէօրֆէզի. } ադրիական։
Վէռիա. տաճկ. է։ Բերիա յունաց։
Վէռնիճ։ Ընարակ։
Վէրայ պայրաղը։ դրօշակ պարտութեան։
Վէրան։ } տես Աւերակ. Վէրան։
Վէրանէ։ }
Վէրէմ։ տես Լերդացաւ։
Վէրէսիէ գնել։ գրաւել. գնել անվճար։
Բան մը վէրէսիէ չէր գներ, այլ մեկէն վճա-րելով։ ոչ գրաւէր ինչ, այլ առ ժամայն գնէր։
Վէրկի։ տես Տուրք. Վէրկի։
Վէրախմէն։ տես Սանատուխաք։
Վէրք։ տես Խոց։
Վէքիլ։ տես Աթոռակալ։
Վէքիլխարճ։ տնտես. հազարապետ. գաւա-ռապետ. համբարակապետ. մատակարար. անօրէն. տեսուչ. վերակացու տան. քա-կատար։
Վէքիլխարճութիւն։ տնտեսութիւն. հազա-րապետութիւն. գաւառապետութիւն. համ-բարակապետութիւն. մատակարարութիւն. տեսչութիւն։ [կարարել։
-Վէքիլխարճութիւն ընել։ տնտեսել. մատա-
Վըխտալ։ տես Վխտալ։
Վընկմնկալ։ տես Վնկմնկալ։
Վըռանտել։ տես Դուրս ընել։
Վիզ. ճլլիք. ճիւպ։ պարանոց. ուլն. փող. վիզ։
-Վիզը բարակ։ բարակավիզ։
-Վիզը բաց, կամ մերկ։ մերկապարանոց։
-Վիզը բանըլիլ։ լար 'ի պարանոց անկանիլ. մատղիկ ուլան։
-Վիզը բանըլիլը. ոչ մէկու տին մի նըրնար պատ-ճնել։ լար ուլան։
-Վիզը ծռել՝ Իյէնը. պօյնունու էյմէք։ խոնարհե-ցուցանել զպարանոց. խոնարհել. զիջանել։ տես և Տրտմել։
-Վիզը չծռել։ տես Գլուխ չծռել։
-Վիզը կարճ։ կարճապարանոց։
-Վիզը կարել։ գլխատել։
-Վիզը հասած, կամ ինչվան վիզը թաղուած։ պարանոցաթաղ։
-Վիզը ոլորելով փրցընել։ խառել. ընդմլել։
Թէ որ թռչուն է բերածը, քահանայն ոլո-րելով փրցընէ գլուխը, չի կորէ։ եթէ 'ի թռչնոց մատուցանիցէ, խառեսցէ քահա-նայն զգլուխն յուլանէ, և մի հատցէ։
-Վիզը անկած։ վզան։
-Վիզը անկել։ վզանել։
Ձիուն վիզը անկելը։ ընդմլել. սատահակել. ամեհել։
-Վիզը քէմէնտ ձգել։ խեղդ արկանել ումեք։

-Վզի զարդ։ փողնոց. վզանոց. քառամանեակ։ քայռ. մանեակ։
-Վզի վարշամակ կանանց։ պերող. պերողոտ։
Վիժած. փլումի. լէգփինօէն էյլէլ փոլմուշ։ վիժած. վիժեալ. անցուցեալ։
Վիժել. պուն յգել։ վիժել. անցուցանել զպա-ւակ, կամ զսաղմն. լուանալ զսերմն։
-Վիժելը։ վիժումն։
Վիլայէթ։ տես Գաւառ։
Վիկ, կամ Վիկը. ճիկ. այ փասուլայ։ վիզն։
Վիճաբանիլ։ տես Հակաճառել։
Վիճաբանութիւն։ տես Հակաճառութիւն։
Վիճակ. գօրայ։ վիճակ։
-Վիճակ ելլել։ ելանել վիճակի։
-Վիճակ ձգել։ վիճակ արկանել. վիճակ ըն-կենուլ։
-Վիճակ ձգելու թուղթ, կամ զար։ վիճակ։
-Վիճակով բաշխել, կամ տալ։ վիճակել. վի-ճակեցուցանել. բաշխել վիճակաւ։
-Վիճակով ելած բան։ վիճակ։
Վիճակ։ հալ. փէրէշան։ հանգամանք. պայման. կարգ. բախտ. կեանք. նահ։
Իր վիճակին չափը պահել։ ունել 'ի չափու զիւրոյ պայմանի զպատիւն։
Ի՞նչ վիճակի տէր ես, ծառա՞յ թէ տէր։ ո-րո՞յ բախտի ես, ծառա՞յ թէ ազատ։
Ինչ վիճակ որ թողեր է։ զինչ կեանս և թո-ղեալ իցէ։
Երբոր բանը աս վիճակին մէջն էր։ մինչդեռ իրքն յայսմ էին։
Վիշապ. անփէր։ վիշապ։
-պզտի Վիշապ։ վիշապակ. վիշապիկ։
-Վիշապ ծովու. Նէհէնկ։ վիշապ ծովային. լե-ւիաթան. կէտ. վիշապաձուկն։
-Վիշապ դառնալ։ } վիշապանալ։
-Վիշապ ըլլալ։ }
Վիշապէն խաբուած։ վիշապապատիր։
Վիշապի արունով ջուր տուած։ վիշապա-մուխ։ [շունչ։
-Վիշապի բերնէն ելած, կամ փչած։ վիշապա-
-Վիշապի գլուխ ունօղ։ վիշապագլուխ։
-Վիշապի հետ կռուօղ։ վիշապամարտ. վիշա-պամարտիկ։
-Վիշապի վերաբերեալ։ վիշապական։
-Վիշապի ձայնով։ վիշապաձայն։
-Վիշապի ձև ունօղ։ վիշապաձև։
-Վիշապի ոտք ունեցօղ։ վիշապոտն։
-Վիշապի ուժով։ Վիշապազօր։
-Վիշապի պէս։ վիշապօրէն. վիշապաբար։
-Վիշապի պոչ։ վիշապատուտն։
-Վիշապ սպաննօղ (Հերակլէս)։ վիշապաքաղ։
-Վիշապի (այսինքն Աժդահակայ) ցեղէն։ վի-շապազն։ [քաղաք։
Վիշապ քաղաք. տաճի անուն է։ Վիշապա-
Վիշտ. էզիյէթ. ճէֆա։ վիշտ. նեղութիւն. տագ-նապ. տառապանք. խոշտանգանք. տան-ջանք. չարչարանք։ տես։ և Նեղութիւն։
-Վիշտերու համբերել։ վշտամբեր ըլլալ։

Վիրաւոր: տես Խոցոտ. և Խոցած:
Վլալ: |
Վլանալ: | տես Լուանալ:
Վխտալ. գայնամաք: եռալ. զեռալ:
—Վխտալ, ջիներուն, և այլոց նմանեաց: կայտառալ. կայտռել. կայտառանել:
Ինչուան սկսան որդեր վխտալ անօրէնին աչ-ւըներէն: մինչև յաչաց անոր անօրինին ե-ռանդն որդանց բղխեալ սորսորել: — Եռացին որդունք յաչս նորա:
Բորոտութիւնը սաստիկ կը վխտար երկրիս վրայ: ախտ բորոտութեան մեծապէս ցա-մամբ եռայր յերկրի:
Արևուն ճառագայթներուն մէջ բարակ փո-շին որ կը վխտայ: որ 'ի շողսն խաղայցէ մանրամաղ փոշին:
—Վխտալ, ձուն ոսրախաբեններուն: տես Ճխալ:
—Վխտալը: եռանդն. եռացումն:
—Վխտալը, ջինեց, և նմանեաց: կայտառումն. կայտա-ռումն:
—Վխտալով քալել: զեռալ. կայտառալ. կայտա-ռել:
Վխտացնել: եռացուցանել:
Վկայ. շահիտ: վկայ:
—Վկայ ըլլալ: վկայ լինել. վկայութիւն մատուցանել: տես և Վկայել:
—Վկայ չունեցող: անվկայ:
—Վկայի պէս: վկայապէս. վկայօրէն. վկայա-կերպ:
—Վկայի տեղ: վկայարան. վկայանոց:
Վկայական. Թուղթ է, զոր մարդուն ձեռքը կու տան՝ որ իմացուի թէ ով է, և ինչ կընէ: վկայական. թուղթ ընծայութեան:
Վկայել: վկայել. վկայութիւն դնել. վկայ լինել. վկայ կալ. վկայ գալ:
Վկայութիւն: վկայութիւն:
Վճարել. էօտէմէք: հատուցանել. փոխարինել: փոխատրել. փոխադարձել. տալ զգինն:
—Վճարելը: հատուցումն: տես և Վճարք:
Վճարուիլ: հատուցանիլ. փոխարինիլ:
Վճարք: հատուցումն. վարձք. փրկանք. փո-խարէն. դարձ փոխարինի:
—Վճարք. Պէտէլ: տես Տուրք:
—Վճարք չունեցող: անվարձ:
—Վճարք տալ: տես Վճարել:
—Վճարք տալ. հոգու փող: տես Վարձք տալ:
—Վճարք տալով գնել, կամ ազատել: փրկել. փրկանաւորել. փրկանօք թափել. գնու-թով առնել:
Վճարող: հատուցանող. հատուցիչ:
Վճիռ. սիճիլ: վճիռ. սահման:
—Վճիռ մահուան: դատապարտք. դատավճիռ:
—Վճիռ անփոփոխ: անդարձագիր. անդարձ վճիռ:
Վճռել կամ վճիռ տալ: վճիռ հատանել. դա-տել. սահմանել:
—Վճռել մահով: տես Մահով վճռել:
—Շուտով վճռող: փութավճիռ:
Վճռական՝ խօսք, խորհուրդ: վճռական. վճիռ. հատու. հաստատ. հակիրճ. ազդու. սուր:
—Սուրբ առաքելոց վճռական խօսքերը (Միաբան ժող.) վար ինկաւ իրեք կտոր եղաւ: վճիռ և հատու բանիւ սրբոց առաքելոցն ընկեցեալ 'ի խոնարհ, եղև յերիս մասունս: — Վճռական կամ վճռով որոշուած կամ սահմանուած մեղքեր: վճռականք: — Եթէ զանմեղն ոք՝ որոց ոչինչ 'ի վճռականացն գործեալ իցէ՝ սպանանիցէ, չարութիւն գործէ:
Վնաս. տես Զեան: — Վնասը իրեն է: չարեաց նորա իցէ այն:
Վնասած: վնասեալ. վթարեալ:
—չՎնասած: անվնաս:
Վնասել: տես Զեան ընել մէկի մը:
Վնասակար. զարարլը: վնասակար. վնասա-բեր. վնասարար. վնասանու:
Ան տեղի օդուն համար կըսեն որ վնասակար է: ասեն զօդոյ երկրին թէ ժանտաբերք են:
— Իր վնասակար թոյնը թափել: արկանել զիւր թոյնն մեղանչականս:
—խիստ Վնասակար: բազմավնաս:
—Վնասակար արմատ ունեցող: դժնդակարմատ. դառնարմատ. չարարմատ. դժոխարմատ:
—Վնասակար ըլլալը: վնասակարութիւն. վը-նասաբերութիւն:
—Վնասակար շունչ ունեցող: դառնաշունչ. չա-րաշունչ:
Վնէժ: տես Վէնէտիկ:
Վնկվնկալ. խոզխօծել՝ շունը, կամ այլ գազանաց օ-ղորմելի ձայնով: կաղկանձել. թնդկալ:
Ինչպէս շան ու ուրիշ կենդանեաց ձագերը վնվնկալով կաղաչեն: որպէս թնդկալով կո-րիւնք հայցեն:
Վնկվնկոց: կաղկանձումն. կաղկանձիւն:
Վշտալի. տէրտլու: վշտալի. վշտալից. տաժա-նելի. տաժանաւոր. տաժանական:
—խիստ Վշտալի: ամենավիշտ:
Վշտանալ: տես Նեղիլ:
Վշտացնել: վշտացնել. նեղել. տագնապել. լլկել. խոշտանգել. չարչարել. տանջել. վըշ-տացուցանել. տառապեցուցանել: տես և Նեղել:
Վռնտել: գովմաք: տես Դուրս ընել:
Վստահիլ: վստահել. վստահանալ. վստահ լի-նել. ապաւինել. հաւատալ:
Քու խօսքիդ խիստ կը վստահինք: վկայու-թեանց քոց մեք յոյժ հաւատացաք:
Վստահելու: հաւատարիմ. աներկբայելի. աներկեան:
Քու խօսքդ վստահելու է: հաւատարիմ է բանդ քո:
Վստահացընել: վստահ առնել:
Հոգւոյն սրբոյ օգնականութեանը կը վստա-հացընէ: վստահ առնէ զնոսա 'ի Հոգւոյն սըր-բոյ գործակցութիւնն:
Վտանգ. թէհլիքէ: վտանգ. վիշտ. որոգայթ:
Մահուան վտանգի մէջ գտնելով: կալեալ 'ի բերին զոգի: — Գտնելով զգլուխս 'ի կշիռս: — Գտնելով զարիւն իւր 'ի ձեռին: — Գտնելով

զանձն 'ի վերայ ուրուք. փոխանակել զանձն 'ի վերայ ուրուք:
-Վտանգէ ազատ, կամ հեռու: տ. Անվտանգ:
-Վտանգի մէջ ընկնիլ: վտանգիլ. 'ի վտանգ անկանիլ:
-Վտանգի մէջ ձգել: վտանգել. վտանգեցուցանել. արկանել 'ի վտանգ:
Իրեր զինքը վտանգի մէջ ձգել կամ գնել: ձայնատուր լինել վտանգաց. հակառակ անձին պատերազմ կոչել:
-Վտանգի մէջ ձգող: վտանգիչ:
Վտանգաւոր. Թէհլիքէլի. ծանրաբեռնեալ: վըտանգաւոր. վտանգաբեր. կեղակարծ:
-Խիստ Վտանգաւոր: բազմավտանգ. բազմարկածեան:
Վրայ. Իւսթիւնտէ. Իւզէրինէ: 'ի վերայ. 'ի վերոյ. առ. ըստ. քան. 'ի. յ. զ: [տոտոյ:
Ծեղի վրայ թառած: հանգուցեալ 'ի վերայ
Հաստատութեանը վրայ եղած Ջուրը: Ջուրն՝ որ 'ի վերոյ հաստատութեանն:
Ծամբուն վրայ կեցեր էր: կայր առ Ճանապարհաւն:
Օր աւուր վրայ: օր ըստ օրէ:
Տարի տարուան վրայ: ամ ըստ ամէ:
Սահմանք սահմանի վրայ: ժամ քան զժամ:
Աստուած Սոդոմայ վրայ կրակ իջուց: անձրեւեաց տէր զհուր 'ի Սոդոմ:
Առնելու վրայ ըլլալ: յառնուլ լինել:
Անոր վրայ կը խօսի: խօսի զնմանէ:
-Վրայ առնելիք կամ վրայ ձգելիք իթհամ, չուրմ: արկանելի. վերաբերու. կրկնոց. տառատակ. լօդիկ. գրատ: — Յովսափաթան վրայի լաթը հանեց. մերկացաւ Յովսափաթան զլօդիկն որ զգեցեալ:
-Վրայ բերել: 'ի վերայ բերել. ածել 'ի վերայ. ածել թափել: — Ծուռ մը. վրայ բերաւ, թէ ան լոյս չէր, Էած թափեաց վաղվաղակի՝ թէ ոչ էր նա լոյս:
-Վրայ գնել. Իւսէլուէ, արթըրմաք: վերադրել. բազմապատկել: տես և Վրան գնել:
-Վրայ գնել. Ւըտյ գալ. արթըրմաք: յորդել. առաւելուլ. ուռճանալ. աճել. զօրանալ. զօրանալ. յառաջանալ. յառաջադիմել. յառաջադէմ լինել: [ղուլ:
-Վրայ թափել. Իւսթիւնէ դէօքմէք: զեղ-
-Վրայ թափելը: զեղումն:
-Վրայ թափել. Իւսթիւնէ դէօքմէք: զեղուլ. զեղանել. գրոհ տալ: [նել:
-Վրայ կենալ: կալ 'ի վերայ. վերակացու լի-
-Վրայ կեցող: տես Վերակացու:
-Վրայ հասած: 'ի վերայ հասեալ. մօտալուտ. եկեալ հասեալ. առ դուրս հասեալ. առկայն կացեալ:
-Վրայ հասնիլ, կամ վրայ երթալ: 'ի վերայ հասանել. ժամանել:
-Վրայ ձգելիք: տես վրայ առնելիք:
-Վրայ վազել: գրոհ տալ. գռոյթ տալ. հորդան տալ. դիմել. գրոհել. արշաւել. հասել. խուժել. յարձակիլ. խոյանալ. սրանալ. 'ի վերայ արշաւել: — Բանակին վրայ կը վազէր: անկանէր զբանակաւն: — Իշխանին տունէն վրայ վազեցին: 'ի Թիկանց կուսէ իշխանին 'ի վերայ զեղեալ հեղան:
Մէկու մը վրայ վազել: պատահել ումեք պատերազմաւ:
Բաբելոնին վրայ վազել: զօրաժողով լինել կամ զօր գումարել 'ի վերայ Բաբելոնի: Ասպատակ գնդել, զօրախաղաց լինել, գումարտակ առնել, գրոհ կամ գռոյթ տալ, փողել, հորդան տալ, խուժել 'ի վերայ....:
Պահպանողները դուրս ելան ու Գաբաաւքաղաքին վրայ վազեցին: յարձակեցան դարանամուտքն և հեղան զԳաբաաւ:
Քաղքին վրայ վազեց: եւ 'ի վերայ քաղաքին:
-Վրայ վազելը: գրոհ. գռոյթ. դիմեցումն. յարձակումն. հրոսումն. արշաւան: — Պոմպէոսին մեր վրան վազելը: դիմումն 'ի մեզ Պոմպէի:
-Վրայ վազելը ձիով: տես Ձիով վրայ վազելը:
-Վրայ վազող զօրք: հրոսող. հրոսակ:
-Վրայէն. Իւսթիւնտէն: յինքենէ. յանձնէ: — Վրայէն հանեց. մերկացաւ յինքենէ:
-Վրայէն հանած մորթ կամ կաշի: խորխ:
-Վրայէն հանել: տես Մերկանալ. և Թալել:
-Վրայէն վազել կամ ցաթկել. Ճուլու գէտին, ցուէնին վրայէն: վազել զխելքը: — Եփրատ գետին վրայէն ցաթկեց: վազեաց զԵփրատաւ:
-Վրայէն վար ընկնիլ: պրծանել. զերծանիլ:
-Վրայէ վրայ դիզել: շեղջակուտել:
-Վրայէ վրայ դիզուած ալիքներով. կուտակադէզ ալեօք փրփրեալ:
-Վրայէն քերել. պոզման ատըմա էլնէք: 'ի բաց քերել յանձնէ:
-Վրայէն քերել կամ նետել յանցանքը: քերել յանձնէ (զմեղանս). 'ի չքմեղս լինել: — Երբոր պէշուեթիւն մը կընէ, վրայէն կը նետէ ու ես անանկ բան չըրի կըսէ: յորժամ գործէ չար ինչ, լուանայ և ասէ՝ չիք իմ գործեալ: տես և Արդարացնել՝ զինքը:
-Վրայի լաթ կամ չուխայ: տես Վրայ առնելիք:
-Վրայի վարտիքը. շալվար: անդրավարտիք:
Վրան. տես վրայ:
-Վրան առած, կամ կռնակը առած: ըստ անձին. տանանձնեալ. զինքեամբ արկեալ:
-Վրան առած կըտանէր տանտնական փառաւսի: տանէն տանէն խորտասիս բերէր ըստ անձին: [նել:
-Վրան առնել՝ ղոյիլ ըլլալ: տես Յանձն առ-
-Վրան առնել. կամ կռնակը առնել: տես Տալկել:
-Վրան առնել զլաթը. կէյմէք: արկանել, կամ արկանել զանձամբ զհանդերձ. զգենուլ. վերազգենուլ. սփածանել:
-Վրան գրած: մակագրեալ. գրեալ 'ի վերայ: տես և Վերնագիր:

-Վրան չգրած ։ անվերնագիր. անմակագիր ։
-Վրան գրել. Իւզէնէ եազը եազմաք. եազըսը եազմաք ։ վերագրել. մակագրել ։
-Վրան դիզել ։ բարդել. կուտել. յարաբար-դել. յարադրել ։
-Վրան դնել. Էքլէմէք ։ վերադրել. յաւելուլ. առաւելացուցանել. առաւելուլ ։
-Վրան դնել ձեռքը՝ մէկուն գլխուն ։ ձեռն ա-ծել զգլխով ուրուք ։
-Վրան դնելը ։ վերադրութիւն. մակադրու-թիւն. յարադրութիւն. վերադիր ։
-Վրան դրած. Հըան Էքլէնմիշ ։ մակդիր. վե-րադիր. վերադրական. մակադրական ։
-Վրան ելլել ։ ելանել 'ի վերայ. յառնել 'ի վե-րայ ։ [մարտիլ 'ի վերայ ։
-Վրան ելլել, առնելու ։ զօրաւորագոյն լինել. գու-
-Վրան եկող, կամ եկած. այսինքն ան՝ որ բնա-կան չէ. հաշտ՝ Էսլը վրան կուգայ ։ 'ի վերայ ե-կեալ. եկամուտ. մակեղուտ. պիտանակ ։
-Վրան ըսել, կամ դնել բան մը խօսքով. Իէն պէտ իրէմէ՝ պէտբան է հաղատաք. Եարան է գող, և այլն ։ ստորադրել ։
-Վրան ձգել, կամ ծածկել ։ վերարկել. վե-րարկօզել ։ [տէր ։
-Վրան մարդ չունեցող՝ որ հող ածէ ։ տես Ան-
-Վրան նստիլ ։ վերանստիլ ։
-Վրան ունիլ, կամ Վրան կրել, կամ Վրան պահել ։ ունել առ իւր. տանել յանձին. յան-ձին բերել. բերել. տանիլ. կրել. ստանձնել. վերաբերել ։
-Վրան ունող, կամ կրող ։ վերբերիչ. վերբե-րող. վերընդունակ. վերընկալ ։
-Վրան ցատկել ։ անկանիլ. վազել. ստանալ ։ Մէկը գայլու ձագը կը սնուցանէ, ու շան ձագերու պէս վրան կը ցատկէն խաղալով ։ ամն զգայլոյ կորիւն սնուցանէ, և իբր զշան կորիւնս ընդ անձն անկանին ։
-Վրան փակցնել ։ մածուցանել ։
Վրաստան. Կուրճիստան ։ Վիրք. վրաստան ։
Վրացի. Կուրճի ։ վրացի. վրաստանեայ ։
Վրացոց ազգը. Կուրճի միլլէթի ։ Վիրք. վրա-ցիք. վրաստանեայք ։ [բորոտ ։
Վրացի կոճ. պոսյնուղ օթու ։ կոճ վրացի. եղ-
Վրդովել. Վրդովիլ, և այլն ։ տես Աղմկել. Աղմկիլ. և այլն ։
Վրէժ. հայֆ. էօճ. ինթիգամ ։ վրէժ. քէն. նա-խանձ. վրէժխնդրութիւն. վրիժառութիւն. քինահանութիւն. քինախնդրութիւն. յի-շաչարութիւն. չարայուշութիւն. ոխակալութիւն ։
Վրէժը առնել, կամ Վրէժը հանել ։ առնուլ վրէժ. վրէժ խնդրել. վրէժ պահանջել. հա-նել զվրէժ. վրէժխնդիր լինել. դատ առնուլ ։
-Վրէժը առնելու համար ։ 'ի խնդիր վրիժուց ։ Զարագործներուն յանցանքի վրէժը կը հանէ ։ հանէ ընդ գլուխ զանիրաւացն զյանցանս ։
-Վրէժը առնող ։ | վրիժահան. վրիժառու. վր-
-Վրէժը հանող ։ | րէժխնդիր ։ [տալ ։
-Վրէժի տակ ընկնիլ ։ վրէժ լուծանել. վրէժ

Վրէժխնդրութիւն ։ տես Վրէժ ։ Հայրենի կրօնքին վրայ վրէժխնդրութիւն ը-նելով ։ Նախանձ վասն հայրենի կրօնիցն ա-ռեալ ։
Վրէժխնդրութիւն չընող ։ անյիշաչար. անո-խակալ ։
Վրծին. Փօպալ ։ գեղգեր. վրձին.
Վրկանի ծով. տագ դէնիզի. պահրիւլ խազէր ։ Կասպից ծով, ծով կասպիական ։
Վօլգա. Էդէլ. Գէտ է ։ Էդիլ գետ ։
Վօյվօտայ. պէյոլ ։ քաղաքապետ ։
Վօռ ։ տես Նստուկ տեղ ։

Տ

Տաբարիէ. գաղաք է ։ Տիբերիա՝ քաղաք Գա-լիլեայ ։ [գոյն ։ տապքը ։
Տագր. Իսկան մը՝ իր երեսը եզերքը դագը ըլայ.
Տաղ. Տաղը Եափալը. անման ճախրով խաս Պզնով ։ Ճաղատ. կնդակ. կնդացեալ. գանջ ։
-Տաղ ըլլալ. Տաղը Եափիլ ։ կնդանալ. մազաթիլ ։ Ամէնքը տաղ եղած ։ ամենայն գլուխք կնդա-ցեալք ։
Տաղութիւն ։ Ճաղատութիւն. կնդութիւն ։
Տաթ, կամ տատ. Ըշկէք ։ տես Համ ։
Տաթսըզ ։ տես Անհամ ։
Տալ. Իօղմը Եբիանը տարը իրէն փալ էտէք. Իէտիրմէ-Ճէ ։ տալ ։
Տալ. Վէրմէք ։ տալ. ընձեռել. տուանգել. մա-տուցանել. նուիրել. շնորհել. ուղերձել ։ Եբիէմ ու էօյլէ փէրը էտերմէք մանմէ՝ տալ-նել. կամ ցուցանել ։
Հագնիլ տալ ։ ագուցանել ։
Խմել տալ ։ արբուցանել ։
Ուտիլ տալ ։ կերակրուցանել ։
Հօգնիլ տալ ։ վաստակեցուցանել ։
-Տալ առնելը. ալըշ վէրիշ ։ տես Առուտուր ։
-Տալ զինքը բանի մը. Եաղխըլ օլմաք ։ զհետ լի-նել. զհետ երթալ. զհետ մտանել. հետա-մուտ լինել. համակիլ. մոլիլ. զբաղանալ ։ Մէջտ սաղմոս ըսելու տուած էր զինքը ։ 'ի մշտնջենաւորանչ սաղմոս համակէր ։ Զինքը ծուլութեան կամ խաղի կամ լրբու-թեան կամ որ և իցէ ախտի տալ ։ հատանիլ 'ի ծուլութիւն, 'ի խաղս, 'ի ցոփութիւն, 'ի բամբասանս, 'ի շատախօսութիւն. և այլն ։ — Փափկութեան տալով ։ 'ի փափկութիւնս հա-րեալ ։ — Զարգարանքի տալ զինքը ։ 'ի զար-դարանս և 'ի պաճուճանս հատանիլ ։ — Հան-դըստութեան տալ ինքը զինքը ։ 'ի բարեհե-ցութիւն հարկանիլ ։ տես և Եռալ ըլլալ ։
-չՏալ ։ չտալ. ոչ տալ. ժխտել. զլանալ ։

Տալ: տես Ճեղ:
Տալախ: տես Փածեղ:
Տալախ: ցաւ է: Ջրգողութիւն:
Տալախլը. դալախ եղօղ: Ջրգող. ջրգողեալ:
Տալաք վէրմէք: տես Պօշալթմիշ ընել գինիկը:
Տալաքլամայ. Բաղարնամէ: տես Պօշալթմիշ ընելու թուղթ:
Տալեան Բալըխը. աղջի անուն է: Իտալացի. Իտալական:
Տալեան կարիճ. պօյլու պօսլու կըզըճ: ախտան. ախտաննեան. յաղթանդամ. յաղթահասակ. անձնեայ. հսկայ. հսկայաձև. հսկայակերպ. հսկայազն:
Տալեաներէն. Բալխանճայ: Իտալերէն. 'ի բարբառ Իտալացի.
Տա՛լը. վէրէն: տուրք. տուչութիւն. հատուցումն. տուանք:
Տալիք. պօրճ: պարտիք. պարտք:
—Տալիք ունօղ: տես Պարտական:
Տալլը պուտախլը: տես Ճեղքըր շատ:
Տալղալը: ալէտանոջ. ալէկոծ. ծփական:
—Խիստ Տալղալը: բազմակոհական. յողնակոհական. բարձրակոհակ. բազմածուփ. կոհակաւէտ:
Տալղալաթմիշ ընել: տես Մէփացնել:
Տալղալանմիշ ըլլալ. դալղայ հանել: տես Մէփալ:
Տալղայ. գոմ: ալիք. կոհակ: տես և Ալիք:
—Տալղայ տալղայ գալ: գալ դարիւ և գարիւ:
Տալ ղըլըճ. փալ գըլըճ: տես Թուր քաշօղ:
Տալղաւուախ: պատառաւաքայծ. անկոչ կամ Խնքնակոչ բազմական:
Տալղըճ. ծովու կամ ջրի խորը Իճնօղ: լողակ. ջրասոյզ. յուզակ. ջրասուզակ. անդնդամխրճակ. լուղորդ. խորէջ. խորասուզ. ողողակ:
Տալմաթիքա: լաւորն սարկաւագի նափորա: Թակալակ:
Տալմացխա. գաւառ է: ատնատապլաք: Դալմատիա:
Տալմիշ ըլլալ. ջրին փոխ լալը: մխրճակ հարկանել. ճախր առնուլ ընդ ալեօք. մխրճ հարկանել. խորասուզիլ: [լալ:
—Տալմիշ ըլլալ բանի մը: տես Բանի հետ ըլ
Տալտըրմիշ ընել: ընկղմել. ընկլուզանել. սուզանել. սուզել:
Տալտըրմայ. ամայի կամ ալբիշ ձկան ձուղը ծովէն ու հողը մէջ Բաղէլը որ արմաւ բանէ: ազդուրայ. տաշտակաթաղ. ածք. պանդղի:
—Տալտըրմայ ընել: պանդղել:
—Տալտըրմացու ձիւղ: չաչ:
Տախտ: տես Թախտ. ֆրանսօր, և այլն:
Տախտակ. Բանկայ: տախտակ:
—Տախտակ՝ ատլաս, ործըլի, ըղըծի, և այլն: Թխթեղն:
—Տախտակ ըւէնտէլի: տախտակ քերեալ. քերածոյ պնակիտ. քանոնակ:
—Տախտակ Նկարու՝ պատկերի: տաստակ. տախտակ:
Տախտակէ. Բանկադան: տախտակեայ. տախտակագործ. տախտակաշար:

—Տախտակէ խափըլամայ: } տախտակամած. տախտակաշար. տախտակել:
—Տախտակէ շէնք:
—Տախտակէ շինած:
—Տախտակէ տէօշէմէ: տախտակամած:
—Տախտակով փակած: տախտակափակ:
Տախտակած. Բանկայ գաֆըլանմըշ: տախտակամած. տախտակապատ:
Տախտակել. Բանկալամաք: տախտակամած առնել. գրուագել. տախտակել:
Տակ. գամ: տես Թալթ. դալ:
—Տակ. փէշ: յատակ:
—Տակ, կամ Տակը. ալթի տէն. դալի տէն. փէշ: ստորոտ. ունդ. արմատ:
Լեռան տակը կեցեր էր: կայր 'ի ստորոտ լերին, կամ յունդ լերին. առ ոտամբ լերինն:
Ծառին տակը կը դրուի: առ արմին ծառոց դնի:
—Տակ՝ չեան, բէրդի, պարսպի, և այլն. էբնէյ: ոտն. ստորոտ. ունդ:
Լեռան տակը կանգներ էր: կայր առ ոտամբ լերին, կամ առ ստորոտով լերին:
Բերդին տակը շքի պէս բան մը կերևար: երևէր յունդ բերդին տեսիլ Խնչ ուրուականն:
—Տակ. բողչի: տես Բանձար:
—Տակ, կամ տակը. ներքևը. փիղինդէ. (Խէբրե գմահաբեայ): 'ի ներքոյ. ստորև. 'ի ստորև. 'ի ստորէ. առ ստորեաւ. առ ստորև. ընդ:
—Տակ առնել, կամ Տակը առնել. ներքևը առնել. ներքևը ձգել: ընդ Խուրև արկանել. նուաճել. ընկճել. ընթադրել. սանձել. Իշխել. տիրել. գրաւել. պարտել. Նկուն առնել. սանձահարել. սանձակոծել. յաղթահարել. վատթարել. ստորադրել:
—Տակ առնելը: ենթադրութիւն. ընթադրութիւն. սանձահարութիւն: տես և Վերի բայը:
Տակէն. ներքևէն. փիղինդէն: ներքուստ. 'ի ներքուստ. ստորուստ. 'ի ստորէ. 'ի ներքոյ. 'ի ներքուստ կողմանէ. 'ի ստորին կողմանէ. ընջովլին:
—Տակէն կտրել: մօտակտուր առնել. տակակըտուր առնել. ստորակտուր առնել. ստորակտրել. ստորախուզել:
—Տակէն կտրուիլ: մօտակտուր լինել:
—Տակէն կտրօղ. կամ տակը կտրօղ: տակակըտուր. ստորակտուր. ներքևահատ:
—Տակէն հագնելիք: ներքնակ. վտաւակ. ստորնակ:
—Տակը բացուած: յատակաբաց:
—Տակը գրած: ստորագրեալ. ստորագիր. ներքնագիր. ներքնագրօշմ:
—Տակը գրել. ներքևը գրէլ. իմզայ չէքմէք: ստորագրել: տես և Ստորագրել:
—Տակը դնել: ենթադրել. նուաճել:
—Տակը դնելը: ենթադրութիւն:
—Տակը դրած. ներքևը ճգած: ենթակայ. ստորակայ:
—Տակը ըլլալ. ներքևը կէնալ: ստորակայիլ. ենթակայիլ:

–Տակը ըլլալը, կամ Ներքեւը կենալը: ստորակայութիւն. ենթակայութիւն:
–Տակը ընկած: ստորանկ. 'ի ներքոյ անկեալ. ստորանկեալ. ենթարկեալ. ընթադրեալ. նուաճեալ.
–Տակը ընկնիլ. նէրտէն տիւշմէք: 'ի ներքոյ անկանիլ. ստորակայիլ. խոնարհիլ. նուաճիլ. ընկճիլ. յաղթիլ. պարտիլ. վատթարիլ. նկուն լինել:
Կերպ կերպ կիրքերու տակ ընկած: զանազան կարեօք պատանդեալ. գրաւեալ ընդ կրիւք. 'ի ներքոյ կացեալ ախտից:
–Տակը չընկնօղ. փալ չիյնօղ: աննուաճ. աննուաճելի. անընկճելի. անկքելի. անպարտելի. անյաղթելի. անյաղթ:
–Տակը իջեցնել: տես Տակը չոքեցնել:
–Տակը իջնել: տ. Տակը նստիլ, և Տակը չոքել:
–Տակը խորունկ: խորայատակ:
–Տակը կեցածը: } ստորակայ. ստորակաց:
–Տակը կեցօղ: }
–Տակը ձգել: տես Տակ առնել:
–Տակը նստիլ: նստիլ 'ի ներքոյ. բազմիլ առ ստորեաւ. նստիլ ընդ նովաւ:
–Տակը նստիլ, ինչպէս մըտօրը նըկլոյ. փօկը յինէլ: զնստիլ. զնստանիլ. զիջանել:
–Տակը նստեցնել: նստուցանել 'ի ներքոյ. 'ի ստորեւ բազմեցուցանել:
–Տակը նստեցնել, ինչպէս ղմօրը: տես Տակը չոքեցնել:
–Տակը չարած: ներքնաչար. ներքնաչարեալ:
–Տակը չոքած: ստորասոյզ:
–Տակը չոքեցնել. փօղընէ չէօքթիւրմէք: զնստուցանել. զիջուցանել. ստորասուզել. սուզանել. խորասուզել:
–Տակը չոքել. փօղընէ չէօքմէք: զնստիլ. զիջանել. սուզանիլ:
–Տակը տեղաւորած: ստորահաստատեալ. զետեղեալ:
–Տակըս. նէրտէս. իմ նէրտէս: ընդ ինեւ:
–Տակի. } փօղընտաքի: տես Ներքեւի:
–Տակինը. }
–Տակինները: տես Ներքեւինները:
–Տակն 'ի վրայ: տես Ներքեւ վրայ:
–Տակն 'ի վրայ ընել, կամ Տակն 'ի վերև ընել: տես Ներքեւ վրայ ընել:
Տակօ. եղջի է: Դաղ:
Տահայ. Տահայ չ: տես Դեռ. Դեռ՝ չ:
–Տահայ անցին: տես Ալ անցին:
–Տահայ ան ժամանակը: տ. Դեռ ան ատենը:
–Տահայ եւել: տես Ալ եւել:
–Տահայ խամ: տես Խամ. չհասած:
–Տահայ հիմայ. տես Դեռ հիմայ:
–Տահայ շատ: տես Դեռ շատ:
–Տահայ չէր եղեր, կամ տահայ չեղած իքէն: մինչչև էր լեալ. չև ևս էր եղեալ:
–Տահայ չիրանեցուցած: տես չիրանեցուցած՝ հասուն. և Խամ կենդանի:
–Տահայ պէթէր: չար ևս. չարագոյն:
–Տահայ պէթէր գլորցնել: անհնար լինել անկերոյն. տան հարկանել. անհնարել. տան 'ի վերայ տրոփել:
–Տահայ վրայ գնել: ևս յաւելուլ. ևս առաւելուլ. սաստկացուցանել. պնդել:
–Տահայ տղայ: տղայապիտակ. տղայադոյս. անտխակամ:
Տաղ. էտէք: խարան:
Տաղ. էրգէլու բան: սաղ. նուագ. երգ:
–Տաղ աշխարհական: խաղ. Թիւրքիւ: ցուցք:
–Տաղ ըսել: երգել. երգս ասնուլ. ցուցս ասնուլ:
–Տաղ ըսելը: տաղասացութիւն. տաղերգութիւն:
–Տաղ ըսօղ: տաղասաց. տաղերգակ. տաղերգու:
–Տաղ՝ քանաքէրծի, ղաղէ. նէյմ: տաղերգութիւն. հագներգութիւն. գուսանաներգութիւն: տես և Քանաստեղծութիւն:
–Տաղ չինել: յօրինել տաղս. տաղաչափել. տաղս ստեղծանել:
–Տաղ չինօղ: տես Տաղաչափ:
Տաղած. փաղլամըշ: խարեալ:
–Տաղած տեղը: խարան:
Տաղաչափ. փաղ չինօղ. չայիր: տաղաչափ. քերթող. հագներգու. քանաստեղծ. տաղասաց:
Տաղաչափական. փաղի մուխալիֆ: ներտաղական. տաղաչափական:
Տաղաչափութիւն: տաղաչափութիւն. երգագրութիւն. քերթողութիւն. տաղերգութիւ. տաղասացութիւն. քերթութիւն. քերթուած:
Տաղարան. փաղի գիրք: տաղարան:
Տաղել. փաղլամագ: տաղել. խարել:
–Տաղել սիրար: տես Սիրտը երել:
–Տաղելը: խարումն. խարան:
Տաղըթմիշ ընել: տես Ցիրուցան ընել:
Տաղըլմիշ ըլլալ: տես Ցիրուցան ըլլալ:
Տաղընըխ: տես Ցիրուցան:
Տաղիլ. փաղլանմագ. խարիլ. խարուկիլ:
Տաղուք. փաղիւ. խարումն. խարան:
–Տաղուք սրտի: տես Սրտի կսկիծ:
Տաղստան: ազգ մի է. Լէզկի Թաթար: լեռնականք:
Տաղտաղայ. պատատաղմունք: տես և Զբաղմունք, և զհետևեալս նորա:
Տաղտաղալը: պատատաղաւոր:
Տաճիկ. օսմանլը. մուսուլման. Թիւրք: տաճիկ. Թուրք. հագարացի. իսմայելացի. մահմետական:
Տաճկի լեզու: տաճիկ լեզու. տաճկական բարբառ:
Տաճկի միւլթալիզ: տաճկական. տաճկային:
Տաճկեվար: } տաճկերէն. տաճիկ բարբառով. տաճկական լեզուաւ:
Տաճկերէն: }
Տաճկաստան. Թիւրքիստան: տաճկաստան:
Տաճկաստանի մարզիկ. տաճկաստանեայք:
Տամ: տես Երդիք:
Տամ, տաս, տայ: տես Տալ. վէրմէք:
Տամախ, կամ Տամաք: տես Քիմք:

Տամահ. թամահ։ տես Ագահութիւն։ ընչից սէր։
Տամահքեար։ տես Ագահ. ոսկւոյ սիրող։
Տամայ. խաղ է։ ագխուսակ։
Տամատ։ փեսայ։
Տամար։ տես Երակ։
Տամէճանայ։ հագաղակ։
Տամլայ։ տես Կաթ. փամլայ։
–Տամլայ. հիւանդութիւն, որ էկածին պէս՝ զմարդը կը սպաննէ։ արկած. օրհաս. մահ տարաժամ. յանկարծադէպ մահ։
–Տամլայ. որ ծառերուն սիրտը, կամ ուրիշ տեղը կէնե-նէ, ու խոխան կը մեռցնէ, կամ կը չորցնէ, և այլն։ կաթուած։
Տամղալամիշ ընել։ տես Տամղայ զարնել։
–Տամղալընմիշ ըլլալ։ կնքիլ. դրոշմիլ։
Տամղալը։ դրոշմաւոր. Նշանաւոր։
Տամղայ. փամկայ։ կնիք. դրոշմ. նշան. նիշ. տիպ։
–Տամղայ, արծաթի կամ ոսկոյ վրայ դրուած։ արժանք. աժանք։
–Տամղայ զարնել։ կնքել. դրոշմել. տպել. նշանել. նշան դնել. տպաւորել։
–Տամղայ խոցի։ տես Խոցի նշան։
–Տամղասըզ։ անդրոշմ։
Տայաթարմիշ ընել։ տես Կռթնցնել։
Տայախ. փայտ։ նեցուկ. յեցուկ. խեչակ. մոյթ. խէչ. յեց. յեցարան. յենարան։
–Տայախ տամայի։ տես Սարփընայ։ [տել։
–Տայախ դնել։ մոյթս դնել. նեցուկ հաստա-
–Տայախ ըլլալ մէկի մը։ տես Օգնել, և Տէր կանգնիլ։
Տայախ։ դէօյմէք։ տես Ծեծ։
Տայանմիշ ըլլալ։ տես Կռթնիլ։
Տայի. մօր եղբայր։ քեռի։
–Տայի հայր ունող. փայը օղլու, փայը զադէ։ հօրամոյն. քաջահայր։
Տայմայ։ տես Միշտ, և զհետեւեալս նորա։
Տայրէ։ տես Բոլորակք։
Տայրէ։ տես Թէֆ։
–Տայրէճի։ տես Թէֆ զարնող։
Տան ծածք։ տես Ծածք՝ տան։
Տան սաչախ։ տես Սաչախ տան։
Տանգլուխ՝ գիր։ գլխագիր. երկաթագիր։
Տանթըլկին, կամ Տանթիկին. } հանէտար գատըն. գատընճըգ։ տանտիկին. տնկալուչ, տընաշէն. տնարար։
Տանտիրոջ պէս։ տանուտէրաբար։
Տանէս. քաղաք է։ Տայանես. Տափնաս։
Տանայ։ տես Հորթ։
Տանելու. կէօթիւրիւլէճէկ։ տանելի. կրելի։
Տանէզ. դանիմարքալի։ դանի. դանիացի։
–Տանէզ։ Դանիք։
Տանըշան։ հարցանող. հարցասէր։
Տանըշմիշ ըլլալ։ տես Խորհուրդ հարցնել։
Տանըտէր, կամ Տանուտէր։ վաներէց։
Տանըտէրութիւն։ տանուտէրութիւն։
Տանիա մէմլէքէթի. դանիմարքա։ Դանիա։
Տանիլ. կէօթիւրմէք։ տանիլ. ածել. կրել. յուղարկ լինել։

Աստրեստան տարին։ խաղացուցին յԱստրեստան։
Վասպուրականի բնակիչները աստրեստան տարաւ։ զաշխարհն վասպուրական գաղթէ յաստրեստան։
Ան ճամբուն որ Բեթէլ քաղաքէն Սիկիմ կը տանի։ ճանապարհին՝ որ հանէ 'ի Բեթելայ 'ի Սիկիմ։
Ինչու կերթաս ու զիրենք գժոխք կը տանիս։ դու ընդէ՞ր երթիցես և լինիցիս նոցա յուղարկ 'ի գժոխս։ [ժել։
–Տանիլ աադին անդին։ տես Աստին անդին չար-
–Տանիլ բերել։ տարուբերել. տարաբերել. տարուբերս ածել։
–Տանիլ տալ։ տալ տանիլ. տալ ածել։
–Տանիլ. կիտէրմէք. խորանցնել։ բառնալ. ջնջել. փարատել. լուծանել։
Ցաւը տարաւ։ եբարձ զցաւս։
Մարազը տարաւ։ ջնջեաց զախտս։
Անօթութիւնը տարաւ։ եհան զքաղցն։
Փուշը տարաւ։ փարատեաց զմտատխութիւն։
Տանիք. թաւան։ տանիք. դարպասաւանդք. դարաւանդք։ տես և Առիք։
Տանծ. արմուտ։ տանձ։
Կարմրուկ տանծ։ կարմրատանձ։
–Տանծ մշկահոտ. միսքէ արմուտ։ ամբասիկ։
–Տանծ չորցուցած։ չիր տանձի։
–Տանծ վայրի։ քարձին։
–Տանծի ծառ։ տանձի. տանձենի։
–Տանծի ձեւով։ տանձաձև։
Տանձկայ. քաղաք է։ Դանտիսկան։
Տանձկայու ծով։ տես Բալթիկ։
Տանղալախ։ տես Կոպիտ՝ մարդ։
Տանջանք։ տես Զարչարանք։
Տանջել։ տես Զարչարել։
Տանող։ կէօթիւրիւճի։ տանող. տարող. կրող. ածող. տանելի. կրելի։
–Տանող բերող։ տարուբեր։
Տաշած. եօնուլմուշ։ տաշեալ։
–Տաշած, քար, կամ մերմեր, թախթայ, և այլն։ կոփած. կոփածոյ. քերածոյ։
–չՏաշած։ անտաշ. անկոփ։
Տաշել։ տաշել. կոփել. հարթել։
–Տաշելով գուրել։ կոփել. յղկել. հարթել։
–Տաշելով չինել։ կոփել։
Տաշեղ. եօնկա։ տաշեղ։
Տաշխըն, կամ Տաշղըն։ } տես Թափթփուն։
Տաշմիշ ըլլալ։ տես Թափթփիլ։
Տաշուք. եօնկայ։ տաշեղ։
Տաշտ. լէկէնէ։ տաշտ. կոնք։ [ձև։
–Տաշտի ձև ունող, կամ Տաշտի պէս։ տաշտա-
–Տաշտի ձևով չէնք։ կորնթարգ։
–Տաշտին ներսի դին։ խորոփիք։
–Տաշտին վրայի դին։ կորնթիք։
Տաշտիկ. լէկէնճէ։ տաշտակ։
Տաշտըրմիշ ընել։ տես Թափթփել. խիստ լեցընելով։

Տապակ. ճաշայ: տապակ. ջեռուցիչ:
Տապաղայ: թերթ. տոմս:
–Տապաղայ տապաղայ. խաւ խաւ, ճնշելու մեղրի պանը: խաւ 'ի խաւ:
Տապաղայեկ. փապաղանձր: տոմսակ:
Տապան. Նոյ նահապետին շինածը: տապան. լաստ Նոյեան: [բան. գարշապար:
Տապան. ոտքի ներքեւը, կամ ներքեւի տակը: ներ–
–Տապան. յիտս, խտա, և այլն: սմբակ:
–Տապան տանել.} փապան վերատամբ: զոտս ամ–
–Տապան զարնել.} բառնալ. ճանապարհս հա–տանել. հետ առնել. վարել զճանապարհս:
–Տապան թաշը: տես Սուրբ քար:
–Տապան թէրաշըրսը: տես Մոխրու չափ:
–Տապան խնձիրի. տես Զոր թուղ:
Տապանակ՝ Մովսէսի շինածը: տապանակ վկայութեան. տապանակ կտակի. կտակարան:
Տապանլը. փոքր տէնը լան: լայնանիստ. լայնատարր:
Տապանձայ. կամ Տապանչայ. կարճըճաւ թիւ–ֆէնկ. ֆիշթօլ: ատրճանակ:
Տապլակել (մորթըւած անասնոց): շըրթել:
Տապկել. ճաշայ էփել: տապակել:
Տապտապել. խիսպ հոգալ: տապատապիլ: տես և Թասայել:
Տառ: տես Նիշ:
–Տառ ապաձը: տես Կախաղան:
Տառապայ. փոխփէ պէօլմէ: անջրպետ տախ–տակամած. տախտակապատ:
Տառեխ. յոյն է ղոր ըրըծէն. գծմիրայ պուլըրը: տառեխ:
Տառք. կոյէլ: կորեակ:
Տաւթէ: տես Քաշ. էշխոփլէն, և այլն:
Տաւչին, կամ տարչին: կինամոմ. կինամո–մոն. դարիձենիկ: [Նաբեր:
–Տաւչին բերող, կամ հասըլ ընող: կինամո–
Տաւօս: Նոյն բախտ. Նոյն օրհնութիւն: – Տա–ւօսը գլուխդ: զնոյն քեզ մաղթեմ. զնոյն քեզ ըղձանամ: [տամնաւոր:
Տաս. ծն: տասն. տասնեակ. տասներեակ.
–Տաս ամբուլան. ծն այլըփ: տասնամսեայ:
–Տաս անգամ, կամ Տասն անգամ. փասը հէդ. տասնիցս. տասնեկին:
–Տաս բանէ. ծն սէօզիւնկէն եւփըրմըշ ֆէլամ: տասա–Նաբանեայ. տասնաբանեայ. տասնաբանեան. տասնապատգամեան:
–Տաս թիւ: տասնաթիւ:
–Տաս թիւսլի պատուհաս կրող: տասնհա–րուածեայ. տասնհարուածեան:
–Տաս կանգուն: տասնականգնեայ:
–Տաս հազար. ծն պին: տես Բիւր:
–Տաս հեղ: տես Տաս անգամ:
–Տաս հեղ դարձնել, կամ ընել: տասներոր–դել. տասնապատկել:
–Տաս պատ: տասնապատիկ. տասնապատիկ. տասնեկքին: տես և Տաս պաթէն:
–Տաս պաթ ընել: տասներորդել. տասնա–պատկել.

–Տաս դաթ (տուն): տասնայարկ:
–Տաս դաթէն՝ լաւլան, և այլն: տասնապա–տիկ. տասնկուղի. տասնատակեան:
–Տաս դանատ ունօղ՝ ճաշըան, և այլն: տասաբն–թեւեան: [Նեան:
–Տաս մասով (հաւատամքը): տասնհրաման–
–Տաս մատով: տասնմատնեայ:
–Տաս մարդու վերակացու: տասնապետ:
–Տաս մար լաթէ շինած վարագոյր: տասնը–փեղկեան:
–Տաս քիրիշով տաղ: տասնաղի:
–Տաս օրուան: տասնօրեայ:
–Տասն ալ. ծնա փա: տասնեքեան. տասնեքին:
–Տասնին մէկը՝ պուրէ, էօչիւր: տասանորդ. տասներորդ. տասանորդութիւն:
–Տասնին մէկը առնել:} տասանորդ առնուլ. տա–
–Տասնին մէկը տալ: } սանորդ ամանել. տա–սանորդել. տասներորդել:
–Տասնին մէկը պահանջող: տասանորդիչ: – Հարուրին տասը վաշխ առօղ: տասնաժողով:
Տասնապետ. օնպաշը: տասնապետ:
Տասներորդ: տասներորդ. տասներեակ. տաս–ներիր: [եօթնուտասան:
Տասնըեօթը, կամ Տասնըօխաը: եօթնեւտասան.
Տասնըեօթըերորդ: եօթնեւտասներորդ:
Տասնըեօթը տարուան. եօթնեւտասնամեայ. եօթնեւտասնամենի:
Տասնըհինգ: հնգետասան:
–Տասնըհինգերորդ: հնգետասաներորդ:
–Տասնը հինգ փարանոց: երկդրամեան:
–Տասնըմէկ: մետասան:
–Տասնըմէկերորդ: մետասաներորդ:
–Տասնըմէկ դաթ: մետասանապատիկ:
–Տասնըմէկն ալ: մետասանեքին. մետասա–նեքեան:
–Տասնըութ, կամ Տասնը ութը: ութուտա–սան. ութուտասան. ութեւտասան:
–Տասնըութերորդ: ութուտասաներորդ. ու–թուտասներորդ. ութեւտասներորդ:
–Տասնը ութը դաթ: ութուտասնապատիկ:
–Տասնը ութն ալ: ութուտասնեքեան. ու–թուտասնեքին:
–Տասնը չորս: չորեքտասան:
–Տասնըչորսերորդ: չորեքտասաներորդ:
–Տասնը չորսն ալ: չորեքտասնեքեան. չո–րեքտասնեքին:
Տասնըվեց: վեշտասան. վեշտասանեակ:
–Տասնըվեցերորդ: վեշտասաներորդ:
–Տասնը վեցիկ: վեշտասանեակ:
–Տասնը վեց դաթ: վեշտասանապատիկ:
–Տասնըվեցն ալ: վեշտասնեքեան. վեշտա–սանեքին:
–Տասնըվեց տարուան: վեշտասանամեայ. վեշ–տասանամենի: [տասան:
–Տասնըւինը: ինննեւտասան. իննուտասան. իննու–
–Տասնըւիներորդ. իննուտասներորդ. իննու–տասաներորդ: [վերքը:
–Տասնըւինը օխանոց վառօղ, կամ խոտեայ: մեծը–

-Տասուերկու: երկոտասան:
-Տասուերկուերորդ: երկոտասաներորդ:
-Տասուերկու հեղ: երկոտասանիցս:
-Տասուերկու տարեւան: երկոտասանամեայ. երկոտասանեմեան. երկոտասանամենի:
-Տասուերկու որամ: ունկի:
-Տասուերկուքն ալ: երկոտասանեքեան. երկոտասանեքին:
-Տասուիրեք: երեքտասան:
-Տասուիրեքերորդ: երեքտասաներորդ:
-Տասուիրեքն ալ: երեքտասանեքեան. երեքտասանեքին:
-Տասուիրեք տարի դիմացօղ.
-Տասուիրեք տարեւան: } երեքտասանամեայ. երեքտասանամեան:
Տաստափակ: փէշ փիրղ: մանկարգակ. մանկաւասար. մանկհաւասար:
-Տաստափակ ըլլալ. մանկարգակիլ. մանկաւասարիլ:
-Տաստափակ ընել: մանկարգակել:
Տավայ: տես Տաւայ:
Տավար, կամ Տաւար. ահասունթ, որ խօսունն: գուար. տուար. անասուն. չորքոտանի:
-Տավար. բէտ կըօղ անասունք: տես Գրաստ:
-Տավար արծօղ: տուարած. տուարածական: տես և Հովիւ. չօպան:
Տատ: տես Համ:
Տատ: տես Հար, և Պապ:
Տատա: դիտան. դայեակ. անուցիչ:
Տատմար: տես Դահեկ:
Տատանմիշ ըլլալ: տես Սորվիլ. բանի մը և այլն:
Տատանտարմիշ ընել. տես Սորվեցնել. բանի մը, և այլն: [փուշ. բորկանեմ:
Տատասկ. չոր փուշկ. փէմիր փիթէնի: տատասկ.
Տատրակ. գումրու: տատրակ:
-Տատրակի ընկեր: վարուժան. վարուժանակ:
Տարախ, կամ Տարաք: սանտր. սանդր:
-Տարախ, ծուխ: կտին:
Տարածած. եայըլմըշ: սփիւռ. պարզ. տարած. ծաւալ. Ճապաղ. ձիգ. սփռեալ. ծաւալեալ. տարածեալ. Ճապաղեալ. պարզեալ. ցան և ցիր:
-խիստ Տարածած: լայնածաւալ. ընդարձականիստ. լայնանիստ. բազմատարած. համասփիւռ. բազմասփիւռ. բազմածաւալ. յոգնածաւալ. յոգնատարած:
Կլօր կլօր տարածած: ոլորտածաւալ:
Տարածել. եայմաք: տարածել. տարածանել. ծաւալել. Ճապաղել. պարզել. սփռել. ձգել. ընդարձակել:
Տարածիլ: տես Տարածուիլ:
Տարածութիւն. փորածընլը: տարածութիւն. տարածումն. սփռումն. Ճապաղումն. պարզումն. տարած. ծաւալ. Ճապաղ. սփիւռ Ճապաղիք:
Տարածուիլ, կամ տարածիլ: տարածանիլ. ծաւալիլ. Ճապաղիլ. սփռիլ. պարզիլ. զեղանիլ. զեղուլ:
Տարածուիլ ուտելով, կամ սպաննելով, և այլն. Թիւքէնմէք. թիւքէնմէն, և այլն: Ճարակիլ. Ճարակ գտանել:
-խիստ Տարածուիլ՝ ջրոյ, բանից, համբաւոյ, և այլն: յորդել:
Տարածւօղ: տարածական. ծաւալական:
Տարակուսական. մուշքիւլլիւ. շիւփհէլի: երկբայելի. երկբայական. կեղակարծ. վարանգի:—Թէ որ յայտնի եղածը չես գիտեր, տարակուսականին վրայ ինչո՞ւ նեղութեամբ կաշխատիս: եթէ զայն որ յայտնապէսն է՝ չգիտես, զի՞ զվարանգեօքն տագնապեալ տառապիցես:—յաղթութիւնը դեռ տարակուսական է: դեռևս յաղթութիւնն յերկբայս է: եկաց յաղթութիւնն յերկբայս: մնայր պատերազմն երկուստեք անպարտելի:
Տարակուսանք. փուրախուուն: տարակոյս. տարակուսանք. երկբայանք. երկբայք. երկուանք. տարակուսութիւն. երկբայութիւն:
Տարակուսիլ: տարակուսել, երկբայել. երկուանալ: տես և Անձրկիլ:
Հաւատքի վրայ չտարակուսիլ: մի երկեանս ինչ 'ի կրօնս խառնել:
-Տարակուսօղ: տարակուսեալ: երկմիտ. բաժանմիտ:
-չՏարակուսօղ, կամ առանց տարակուսելու: անտարակոյս. աներկբայ. աներկմիտ. անկեղակարծ:
Տարագօթու. փըշտըրմա: սամիթ:
Տարայ: ապրայ. ապրան:
Տարապխանայ: փողերանոց:
Տարբեր: այլ. օտար. այլակերպ. զանազան. առաւել. նուազ. փոքր 'ի վեր, 'ի վայր:—Եօթանասնից թարգմանութեանէն տարբեր է: երկրան է յեօթանասնիցն թարգմանութենէ:
Տարբերութիւն: ընտրութիւն. խտիր. զանազանութիւն. այլակերպութիւն. այլ և այլ կերպարանք. առաւելութիւն. նուազութիւն:—Անոր ու անոր մէջ տարբերութիւն կայ: կրճիտն ընդ այս և ընդ այն 'ի միջի կայ:—բազում ինչ 'ի միջի է սորա և նորա:—Աստուած ալ հոգի կըսուի, բայց տարբերութիւն կայ: կոչի և Աստուած հոգի, այլ կայ ընտրութիւն 'ի միջի:
-Տարբերութիւն տուօղ: տեսակարար:
Տարբերունի. գաւառ է: Տուրուբերան:
Տարեկան: պիր ենլըք: տարեոր. միամեայ:
-Երկու տարեկան, կամ երկու տարեւան: երկամի. երկեմեան. երկեամ:
-Իրեք տարեկան: եռամեայ. եռամեան. երեմի. երեմեան. երեմենի. երեամ:
-Չորս տարեկան: չորեքամեայ. քառամեայ:
-Հինգ տարեկան: հնգամեայ. հնգամեան. հնգեմեան:
-Վեց տարեկան, եօթը տարեկան և այլն: վեցամեայ. եօթնամեայ, և այլն:
Տարի. եըլ: ամ. տարի:
-Սուրբ տարի: Նուիրամ:

-Ամեն տարի։ ամի ամի, ամ ըստ ամէ. ամ յամէ։ — Ամեն տարի կանչի Նեղոս գետը։ տարեւորական ժամանակօք զեղանի Նեղոս։
-Այսչափ տարի կըլլայ։ ժողովլին ամք այսչափ
-Երկու տարի։ երկեամ մի։ [մաց։
-Երկու տարիէն ետքը։ յետ երկեամ մի ա-
-Երկու տարուան։ տես Տարեկան։
-Տարիներու չափ մը, կամ գլուխ մը։ գարթագլուխ. դար։ [սուամ։
-Տարի ու կէսուան մէջ։ 'ի տարւոջ և 'ի կէ-
-Տարի տարուան ետեւէ։ ամ զամի զկնի. ամ ըստ ամէ. ամ յամէ։
-Տարի տարուան վրայ։ ամ քան զամ։
-Տարի ցցնօղ։ տարեցոյց։
-Տարոց տարի կամ տարուէ տարի։ ամ յամէ. ամ ըստ ամէ. ամի ամի. տարւոջէ 'ի տարի։ — Տարուէ տարի ձգել։ ամ յամէ առնել։
-Տարուան մէջ։ ամամէջ. ամ ընդ մէջ։
-Տարուան մը մէջ։ 'ի միում ամի. 'ի միում տարւոջ։ — Տարուան մը ճամբայ։ տարւոյ գնաց։ — Լճին շրջապատը տարուան մը ճամբայ էր։ շրջաչափութիւն լճին տարւոյ գնաց։
-Տարուէ տարի։ տես Տարոց տարի։
-Տարուէ կամ տարուէն ետև։ յամէ եւ. յամէ և անդր։
-Տարւոյ գլուխ։ տես Կաղանդ։
-Տարւոյն կէսին։ յընդմիջել տարւոյ։
Տարիք. եաշ։ հասակ. տիք. ամսիք. ժամանակ. արբունք։
-Տարիք տղայութեան։ տխեղծ հասակ. տըհաս տիք. անկրութիւն հասակի։
-Տարիքը առած աղջիկ։ աւսարդ։
-Տարիքը շատ։ բազմատիք. բազմաժամանակեայ։
-Տարիքը քիչ։ տղայաւուրց. տղայահասակ։
-Տարիքով տղայ եմ։ մանուկ եմ ես ժամանակաւ։
Տար կորուր։ 'ի բաց տար. ծն անդր, քաւ։
Տարմատաղըն։ տես Ցիրուցան։
Տարուբեր։ տարուբեր։
-Տարուբեր ընել։ տարուբերս առնել։ տես և Տանիլ բերել։
Տարչին։ տես Տառչին։
Տարսիսս. Թէրսիս. փիւրուզէ. քաղաք է։ Թարսիս. Թարշիշ։
Տարտղան։ } տես Ցիրուցան։
Տարտղնած։ }
Տարտղնել, կամ Տարտղան ձգել։ տես Ցիրուցան ընել։
Միտքը ուրիշ տեղ տարտղնելէն աչքը կը սխալի։ աչք սխալեն 'ի մտաց այլուր ադամոլելոյ։
Տարր. հավայ, Չրայ, օդայ, ու նէրնին անսան է. էնասըր։ տարր. տառ։
-Տարերաց սիրահարուհի։ տարրատարփուհի։
-Տարերքը տեղծող։ տարրիչ։
Չորս տարերքով։ չորեքտարրեան։
-Տարր ըլլալ։ տարրիլ. տարրանալ։
-Տարր ըլլալը։ տարրումն. տարրութիւն։
-Տարր ընել։ տարրել. տարրացուցանել։
-Տարր ընօղ։ տարրիչ. տարրացուցիչ։
-Տարր ունօղ։ տարրաւոր. տարրական. տարրեղէն։
-Տարր պաշտօղ։ տարրապաշտ։
Տարւիլ. կիւթիւլ։ տես Կթուիլ։ [րել։
-Տարւիլ. կէօթիւրիւլմէք. ևոշընմազ։ վարիլ. բե-
-չՏարւիր։ անտանելի է. անըմբերելի է. անհանդուրժելի է։
Տարօն. Մուշ էլէթի. գաւառ է։ Տարոն։
Տաւաճի։ դատախազ. ոսոխ. հակառակորդ. ամբաստան։
-Տաւաճի ըլլալ։ } դատախազել. ոսոխել.
-Տաւաճի կանգնիլ։ } ամբաստանել. ամբաստան լինել. յատեան կոչել. եկակոչ առնել. դատափետել։ [թիւն։
Տաւաճութիւն։ դատախազութիւն. ոսոխու-
Տաւաճութիւն ընել։ տես Տաւաճի ըլլալ։
Տաւայ, կամ Տավայ։ դատ. վէճ. կագ. դատաստան։
-Տաւայ ընել։ } դատ վարել. դատ առնել.
-Տաւայ կանգնել։ } 'ի դատ մտանել. 'ի դատաստան մտանել. 'ի դատ գալ. դատել ընդ ումեք. վիճել. կագել։ [ընել։
-Տաւայ տեանել։ դատ վարել։ տես և Տաւայ
-Տաւայ քշել։ դատ վարել. վէճ գնել։ տես և Տաւայ ընել։
Տաւար։ տես Տավար։
Տաւէթ։ տես Հրաւիրելը։
-Տաւէթ ընել։ տես Հրաւիրել։
Տաւուլ։ թմբուկ։
-Տաւուլ զարնել։ թմբուկ հարկանել. դափել։
-Տաւուլ զարնելը։ թմբկահարութիւն։
-Տաւուլճի։ թմբկահար. թմբկահարիկ։
Տափակ. եասը։ տափարակ։
-Տափակ գետին։ տափ. դաշտ։
-Տափակ սէմթ։ տափակողմն։
-Տափակ տեղ. փիւղէէր։ տափ. տափարակ։
-Տափակ քար. Ճօրշ Խոշը. գոյնան։ սալ. սալաքար։ [ունչ։
-Տափակ քիթ ունօղ։ տափակաքիթ. տափ-
Տափան. հէրլած հողը փոքկըշնէրլ գործի. սիւրկիւ։ տափան. ցաքան։
Թէ որ գետինը տափանով չհարկեն։ եթէ զերկիրն չտափիցեն։
Տափկած, կամ Տփկած. Եասըլանմըշ։ տափարակ. տափարականձև. տափարակեալ։
Տափկըցնել, կամ Տփկեցնել։ տափարակել. տափել. գիւրել։ [նալ։
Տափկիլ, կամ տփկիլ։ տափարակիլ. տափա-
Տափկուկ. Եասըճայ։ տափարակ. հարթակ. հարթեակ։ [խել։
Տափնել. հէրլած հողը փոքկըշնէլ։ տափանել. ցա-
Տաք. (գոյական.) սըճագլըգ։ շոգ. շոգք։ տե. և Տաքութիւն։
-Տաք. (ածական.) սըճագ։ ջերմ. ջերմին. ջերին. ջերոտ. ջերմայոտ. ջերմային. տաք։
-խիստ Տաք։ ջերաջերմ. ջերմաջերմ. քաջեռեաց. յորդաբորբ. յորձուտ. ջերմնեկէծ շող։

տապախառն. տապայեալ. ջերմագին. տօթագին. տապագին. տապայեղց. յորդաբորբ:
-Տաք գոլ: ջերմագոլ:
-Տաք կերակուր: ջերմ կերակուր. ջերմիկ. ջերմեակ. ջեռեալ. եփեալ:
-Տաք կերպով: ջերմապէս. ջերմաբար:
-Տաք հաւայ: տօթ. ջեր:
-Տաք ջուր. փափուկ ջուր: ջերմաջուր:
-Տաք ջրեր: ջերմուկք. բաղանիք. ջերմկաջուրք. ջերմնաղբիւրք:
-Տաքէն խանձիլը, էրիլը: խորշակ. շոգ. շորոգ. գալուկն:
-Տաք տաք: տես Տաքուկ տաքուկ:
-Տաք տաք ուտել: յեռ գոլով ճաշակել:
-Տաք օրերուն խիստ օգտակար է: կարի յոյժ օգտակար է 'ի տապ աւուրց խորշակի:
-Տաքէն զարնուած: խորշակահար:
-Տաքէն զարնուիլը: խորշակահարութիւն:
Տաքգեղ. պիպէր: պղպեղ. պառապրիկ: տես և Պիպէռ:
Տաքնալ. ըսընմագ. գըզմագ: ջեռնուլ. ջերանիլ. ջեռանիլ. ջերմանալ. տապանալ. տապիլ. տաքիլ:
-Տաքնալը: ջեռուցմն: տես և Տաքութիւն:
Տաքութիւն: ջերմութիւն. ջերութիւն. տաքութիւն. ջեռուցմն. ջեր:
-խիստ մեծ Տաքութի: հրատապ ջերմութի. հրատ. տապախառնութիւն:
Տաքուկ: ջերին. ջերմիկ. ջերմնեակ:
-Տաքուկ բարեկամ: ջերմնեակ:
-Տաքուկ ձոր: ջերմաձոր. ջերմահովիտ:
-Տաքուկ ջուր: տես Տաք ջուր:
-Տաքուկ տաքուկ. փափ փափ: ջերմ ջերմ. ջերմաջերմ. ջերաջերմ:
-Տաքուկ տեղ: ջերոտ վայր. ջերմահովիտ. մարմանդ. ջերոց:
Տաքցած: ջեռեալ. ջեռուցեալ. տապացեալ:
-Տաքցած մարմին: ջերմանգամ:
Տաքցնել: ջեռուցանել. ջերմացուցանել. տապացուցանել: [Թացուցանել:
Երկաթը տաքցընել: շողացուցանել. շան_
Տաքցնելով երել: ջերմակէզ առնել. ջերմակիծ առնել. տապախարշ կամ տապակէզ առնել. տոչորել. կիզուլ:
Տաքցնող: ջեռուցանող. ջեռուցող. ջեռուցիչ. տապացուցիչ. տաքացուցիչ. ջեռուցանողական. տապեռանգն:
Տաքցուցած: ջեռուցեալ. ջեռեալ:
Տաքցող: ջեռլի:
Տգեղ. գէչփէտ անօղ. ընրգին. տարանօղը: տգեղ. անգեղեայ. այլագէմ. գժկերպ. անտիպ: խրթնի. խոժոռագեղ:
-խիստ Տգեղ: ամենատգեղ. ժահագէմ:
Տգեղ դէմք ունող. դէմը փգեղ: խոժոռագէմ. ժահագէմ. չարագէմ. խոժոռագեղ. ժանտատեսիլ. գժկերպ. գժոխերես: տես և Տգեղ:

Տգեղցնել: տգեղացուցանել:
Տգեղնալ: տգեղանալ. այլանդակիլ. խըրթնանալ:
Տգեղութիւն: տգեղութիւն:
-Տգեղութիւն գիմաց: ժահագիմութիւն. ժահատեսութիւն:
Տգէտ. բան չփիթող: տգէտ. անգէտ. անհմուտ. անուսումն. անիմաստ. անխրատ. առանց գղրութեան: տես և Պէխապար:
-Տգէտ ըլլալ: տգիտանալ. անգիտանալ:
Տգիտութիւն: տգիտութիւն. անուսումնութիւն:
Տեղ: եէր եուրթ: տեղի. եառ. վայր. տեղ: տես և ներքևի Տեղը:
Այլ և այլ տեղերէ քրիստոնեաներ: 'ի տեղեաց տեղեաց քրիստոնեայք.
Դարձեալ. պուլ է ոճանցախանայերք հաւաքինէր կը դրուին որ՝ Տեղ բառին գործածութիւնը առնուն. ինչպէս են. արան. ուտ. ոց. ստան:
Բնակելու տեղ: բնակարան:
Եղէգներու տեղ: եղեգնուտ:
Աղքատներու տեղ: աղքատանոց:
Կուսանաց տեղ: կուսաստան:
-Տեղ. կամ (Նախադրութիւն): փոխանակ. փոխան.
-Տեղը. փոխան ընդ. փոխանակ ընդ. ընդ. 'ի մասին. 'ի տեղի. 'ի տեղւոջ:
Ջրուն տեղը՝ գինի տըւաւ: փոխանակ ջրոյ, ետ նոցա գինի:
Փշերուն տեղ՝ վարդ: փոխան փշոց վարդ:
Աղէկութեան տեղը չար վճարեցին: հատուցին չար փոխանակ ընդ բարւոյ:
Անոր տեղը միս լցուց: և ելից ընդ այնր մարմին:
Պարգևի տեղ մարգարէին գլուխը ուզեց: 'ի պարգևի մասին խնդրեաց զգլուխ մարգարէին:
Քարի տեղ՝ աղիւս կամ քէրփիճ կը բանեցնէին: վարէին զաղիւս 'ի տեղի քարի:
-Տեղ. կամ (Եէր նաէմաց): փոխարէն. փոխանակ. փոխանակաւ:
-Տեղը.
Անոր տեղը՝ եղբայրը խրկել: փոխանակ՝ առաքել զեղբայրն:
Ամէնկայ ձեզի հօր տեղ ըլլայ: դա ձեզ լիցի 'ի տեղւոջ հօր:
Ծերերը իր հօրը տեղ կը դնէր: զծերս 'ի նոցանէ առ հարս՝ ունէր:
Սամարիայի քաղաքները բնակեցան բուն բընակիչներուն տեղը: նստան փոխանակաւ 'ի քաղաքս Սամարեայ:
-Տեղ բռնել. եէր թուրմագ. եէրլէշմէք: ունել զտեղի. ըռնուլ զտեղի. տեղակալել. զետեղանալ. բնականալ. զետեղիլ. զետեղ առնուլ. զկայ առնուլ:
-Տեղ բռնելը: տեղակալութիւն:
-Տեղ բռնող: տեղակալ. եռեղակալ:
-Տեղ գտնել. այաղըմայ եէր էյմէք: գտանել զտեղի. մուտ գտանել. կռիւ ոտին կամ ոտնկռիւ՝ գտանել:

Այլ անոր քովը տեղ չէր գտներ մեղքը: ոչ ինչ այնուհետեւ կարեն ոտնկոխ լինել 'ի նմա մեղք:

Թէ որ տեղ մը չի գտնէ: եթէ ոտին կոխուան ոչ ունիցի:

Ոտք գնելու տեղ մըն ալ չի գտնուի: Եւ ոտին կոխուան անգամ ոչ գտանիցի:

-Տեղ ունող: տեղակալ. եւտեղակալ:

Շատ տեղ ունող: յոգնատեղեան:

-Տեղ չունող: անտեղի. անվայր. անուրեք. անուր. անբնակ. անվայրափակ:

-Տեղ տալ: տեղի տալ:

Սատանայի տեղիք մի տաք: մի տայք տեղի սատանայի:

Արեւը մութին տեղիք կուտայ: արեգակն տեղի տայ խաւարին:

-Տեղ տեղ: 'ի տեղիս տեղիս. ուրեք ուրեք:

-Տեղ տեօշէկ: մահիճք. խշտիք:

-Տեղաց մը: տես Տեղէ մը:

-Տեղէ մը: ուստեք. 'ի տեղւոջէ իմեքէ:

-Տեղէ 'ի տեղ: } տեղի 'ի տեղւոջէ. տեղւոջէ 'ի
-Տեղէ տեղ: } տեղի:

-Տեղէ տեղէ: ուստեք ուստեք:

-Նոյն Տեղէն (եղող): տեղակից:

-Տեղէն հանած, կամ դուրս ըրած, կամ փոխած: տեղափոխեալ. տեղափոխեալ. տեղափոխեալ. վտարական:

-Տեղէն հանել: տեղափոխ առնել. տեղափոխել. տեղափոխել. փոխադրել. փոխաբերել. տեղաթափ առնել. վտարել. փոխել: տես եւ Աքսորել:

-Տեղէն հանել զծառը, կամ զբոյսը, եւ այլն: տես Քեօքէն խլել:

-Տեղէն հանելը, կամ վերցնելը: տեղափոխութիւն. փոխադրութիւն:

-Տեղէն հանող, կամ փրցնող: տեղափոխ. վտարիչ:

-Տեղէն շարժել կամ խաղցնել: տես Խախտել:

Տեղէն շարժիլ: տես Խախտիլ:

-Տեղէն չշարժիլ: տես Անշարժ կենալ. եւ չը. Խախտիլ:

-Տեղէն շարժիլ կամացուկ մը. ինչպէս քնացած մարդը կընէ. [illegible]: խլրտիլ. տեղաշարժիլ: [տել:

-Տեղէն վերցնել: տես Տեղէն հանել, եւ Խախ.

-Տեղէն փախչիլ: գաղթիլ. գաղթել. գաղթական լինել. հատուած գնալ. հատուածիլ. 'ի գաղութ ելանել:

-Տեղէն փախչիլը: գաղթականն. գաղութ. գաղթումն. տեղատուութիւն. հատուած. խախուտք:

-Տեղէն փախչող: գաղթական. գաղթայր:

-Տեղէն փախցնել: գաղթել. գաղթական առնել. տեղափոխ առնել:

-Տեղէն փոխել: տես Տեղէն հանել:

-Տեղէն փոխուիլ: տեղափոխիլ. չուել. չու առնել. տեղափոխ. լինել:

-Տեղէն քշել: տես Աքսորել:

-Տեղը անցնիլ: տես Յաջորդել:

-Տեղը բռնել, կամ լեցնել: լնուլ զտեղին. ը. նուլ զհետս:

-Տեղը բռնելը: տեղակալութիւն. տեղապահութիւն:

-Տեղը բռնող: տեղապահ. տեղակալ:

-Տեղը գրել: տեղագրել:

-Տեղը գրելը: տեղագրութիւն:

-Տեղը գրող: տեղագիր:

-Տեղը գնել: գնել 'ի տեղւոջ իւրում: տես եւ Տեղաւորել:

-Տեղը որոշել կամ ցատել: չրջագրել զվայրն. ծրագրել զվայր (քաղաքին). տեղագրել զեր. կայնութիւն (քաղաքին):

-Տեղը ուրիշ բան տալ: փոխարինել. փոխանակել. փոխարէն տալ. հատուցանել:

-Տեղը ուրիշ բան տալը. [illegible]: փոխանակութիւն. փոխանակումն:

-Տեղը սիրող: տեղասէր:

-Տեղը փոխել: տես Տեղէն փոխուիլ:

-Տեղը փոխելը: տեղափոխութիւն:

-Տեղը փոխող: տեղափոխ:

-Տեղի տակ չընկնող: տես Տեղ չունող:

-Տեղ մը. ([illegible]): ուրեք. ուրեմն: — Տեղ մը շատ, տեղ մը քիչ: ուր բազում, ուր սակաւ: — Տեղ մը տանի, տեղ մը անտանի: ուրեմն այսպէս, եւ ուրեմն այնպէս:

-Տեղ մը կըսէ Քրիստոս: ասէ ուրեմն Քրիստոս: — Դէպ 'ի Կապադովկիա տեղ մը մը. րեցաւ գնաց: 'ի Գամիրս կոյս ուրեմն վախճանեցաւ:

-Տեղ մը երթալ: երթալ 'ի տեղի ուրեք. ճանապարհորդել. ուղեւորել:

-Տեղ մը ընկնիլ. [illegible]: անկանիլ ուրեք. հասանիլ 'ի տեղի ինչ. վերծանիլ ուրեք:

-Տեղ մը իջնիլ, կամ իջնել. [illegible]: իջանել ուրեք. ագանիլ. օթս առնել. լուծանել: տես եւ Խօնարհ ըլլալ:

Փիլիպպոսի տունը մտանք, ու հոն իջանք: մտաք 'ի տուն Փիլիպպոսի, եւ լուծաք առ նմա:

Մեղաւոր մարդու տուն իջաւ: առ առն մեղաւորի եմուտ լուծանել:

-Տեղ մը կեօզլէմիշ ընել. [illegible]: լրտեսել. աշխարհագիտել:

-Տեղ մը չեղող: տես Տեղ չունող:

Տեղացի: բնակ. բնակաւոր. բնիկ. բնակիչ:

Տեղաւորած: զետեղեալ:

Տեղաւորած ըլլալ: զետեղ կալ:

Տեղաւորել. [illegible]: զետեղել. տամադրել:

Տեղաւորելը: զետեղումն:

Տեղաւորիլ: զետեղիլ. զետեղանալ. բնակել. բնակայանիլ:

Տեղաւորող: զետեղիչ:

Տեղեակ. [illegible]: հասու. ներհուն. ներքուստ. տեղեկագէտ. գիտակ. յաջողակ. [illegible]

կիրթ· փորձ· հմուտ· ակահ· աչող· վերա_ հասու· խելամուտ· իրագէտ· իրազեկ։
Կամ տեղեակ ըլլալով չի յայտնէ։ կամ թէ իրագէտ իցէ և ոչ հանցէ 'ի վեր։
–Խիստ Տեղեակ։ ամենահմուտ· ամենափորձ· բազմահմուտ· քաջավարժ· քաջահմուտ· քաջակիրթ· քաջափորձ· քաջածանօթ։
–Տեղեակ ըլլալ։ հմտանալ· տեղեկանալ· ներ_ հմտանալ· հասու լինել· հմուտ կամ ներկուռ գոլ· խելամուտ լինել· իրազեկ լինել· 'ի վե_ րայ հասանել· զփորձ առնուլ· զչափ առնուլ։
Որչափ որ տեղեկացանք· որչափ եղաք վե_ րահասու։
–Տեղեակ ընել։ հմտացուցանել· տեղեկացու_ ցանել· խելամտեցուցանել· խելամուտ առ_ նել· կրթել։
Տեղեկութիւն։ հմտութիւն։ խելամտութի՛ւն· կրթութիւն· վարժութիւն· ծանօթութիւն· ներհմտութիւն· ներվարժութիւն· ներկըր_ թութիւն· վարժք· կիրթք։
Տեղէն։ Տեղը, և այլն։ տես Տեղ՝ բառին ներ_ քևը։
Տեղիկ· պզտիկ տեղ։ վայրիկ։
Տեղ մը։ տես Տեղ՝ բառին ներքևը։
Տեղն 'ի տեղը· ճէյին ճէյին։ ըստ կարգի· կար_ գաւ· մի առ մի· մի ըստ միոջէ· մանրամասն· մանրամասնաբար· ճշգիւ· ոճով։
–Տեղն 'ի տեղը ու որպիսութեամբը յայտնել։ զամենեցուն զուտն և զխարդն յայտնել։
–Տեղն 'ի տեղը դնել։ տես Տեղաւորել։
–Տեղն 'ի տեղը իմանալ։ ստուգել· 'ի վերայ հասանել· 'ի վերայ կալ։
–Տեղն 'ի տեղը կարդալ։ վերծանել· ծայր 'ի ծայր ընթեռնուլ· քաջ կարդալ։
–Տեղն 'ի տեղը մեկնած։ ստուգապատում· մանրապատում· ճշգրտապատում։
–Տեղն 'ի տեղը պատմել, կամ մեկնել։ ման_ րապատում առնել· ստուգապատում առ_ նել· ճշգրտապատում առնել։
–Տեղն 'ի տեղը պատմելով գրել։ մանրապա_ տում գրել։
–Տեղն 'ի տեղը պատմած։ } ճշտապատում· ըս_
–Տեղն 'ի տեղը պատմօղ։ } տուգապատում։ մանրապատում։
–Տեղն 'ի տեղը քննել։ կրկտել· մանրակրկիտ առնել։
Տենտ։ տես Ջերմ· սըթմա։
Տեռ· տուտաք։ փուք· գայթ։
Տես· կէօրիւշ տես Տեսք։
–Տես· փէս էյլէմալ· զիյարէթ։ այց· այցելութի՛ւն։
–Տես գնացող։ այցող· այցելու։
–Տես երթալ· էյլէմալնոյին։ գնալ 'ի տեսութի՛ւն· երթալ 'ի դիմին· այց առնել· այց և խնդիր առնել· այցելութիւն առնել· յայց ելանել· այցել· գնալ յողջոյն· այցելու լինել։
Աղուէսը դրան մէջը կենալով անկէց իր տես երթալը կընէր։ Աղուէս առ դրան կալով և անդուստ ընոյր զայցելութիւնն։

–Տես երթալ առաւօտանց մեծ մարդու մը։ այգորել· գնալ ողջոյն։
Տեսած։ տեսեալ· տեսաւորեալ· երևեալ։
–չՏեսած։ չտեսեալ· անտեսական· անտես։
Տեսակ· (ֆիլիսոփայական բառ է)։ տեսակ։
–Տեսակ ունող։ տեսակարար։
–Տեսակ տեսակ։ տես Կերպ կերպ։
–Տեսակ տուող։ տեսակարար։
Տեսնել։ տեսանել· ակնել· յակնել· յակն արկանել· դիտել։ տես և Նայիլ· պագմագ։
–Տեսնել· նայիլ· բէրչէի կըռէմք· փէանէմ, չըլլայ նէ՝ նապամ։ տեսանել· քննել· դատել· կշռել։
–Տեսնել· բան փէանէլ։ տես Հոգալ։
–Տեսնել· Բէքձիրդէ էլմէք։ տեսանել· փորձել· զփորձ առնուլ· զճաշակ առնուլ· ճաշակել։
–չՏեսնել։ չտեսանել· ոչ տեսանել· չտեսանե_ լոյն առնել· ընդ չտեսս առնել· անտես առ_ նել· անտեսել։
–չՏեսնել աչքը։ տես Աչքը չտեսնել։
–Տեսնելը։ տես Տեսք։
–Տեսնելու· կէօրէճէք։ տեսանելի· տեսական· զննելի։
–Տեսնելու արժանի· կամ լայեխ։ արժանա_ տես· արժանատեսիլ· ակնավայել։
Հոն տեսնելու էր եղած արիւնը։ անդ էր տե_ սանել զնախճիրս արեանց։
–Տեսնելու տեղ· ինչըէն է խաղի փէրը։ տեսա_ րան· տեսլարան· թատր։
–չՏեսնելու զարնել։ չտեսանելոյն առնել· որ_ պէս թէ չտես առնել· անտես առնել· ան_ տեսել։
Տեսնըւիլ։ տես Երևալ։
Տեսնըւիլ։ 'ի մի վայր գալ· հանդիպել· երևել միմեանց երեսօք· յանդիման լինել։
Եկուր տեսնուինք։ եկ յանդիման լիցուք մի_ մեանց երեսօք։
Տեսնող։ տեսօղ· տեսանօղ· տեսուչ։
–չՏեսնող։ անտեսօղ· անտեսանօղ· չտեսանօղ· չտեսօղ· անտես։
Տեսք· կէօրիւշ· կէօսթէրիշ։ տես· տեսիլ· տե_ սակ· տեսութիւն· երևք· երևոյթ· երե_ ւումն· ցուցակ· կերպ· երևութիւն· ցուցա_ կութիւն։
–Տեսք՝ էշէօրին։ տես· տեսիլ· դիտակ։
–Տեսք· փէանէլը։ տեսողութիւն· տեսութիւն· տեսչութիւն։
–Տեսք ունող։ տես Տեսքով։
–Տեսք չունող· կէօսթէրիշսիզ։ անտես· անտեսիլ· անտեսակ· անտիպ· չարատեսիլ։ տ. և Տգեղ։
–Տեսքը անուշ։ տես Անուշ տեսք ունող։
–Տեսքը գէշ։ տես Տգեղ։
–Տեսքը պայծառ։ պայծառատես· պայծա_ ռատեսիլ· պայծառատեսակ· պայծառա_ տիպ· պայծառակերպ։ տես և Լուսաւոր։
Տեսքով· կէօսթէրիշլի· փիւլէր։ երևաւոր· նը_ շանաւոր· երևելի· գեղեցկատիպ· գեղեցկա_ տեսիլ· գեղեցկադէմ· վայելչատես· վայելչա_ տեսիլ· վայելչատեսակ· վայելչագիտակ· վայ_

եղջակներով: տես և Գեղեցիկ, և Փառաւոր:
• Տեռր. Թէյ էրէօո փադաղայ եւսայի՝ ծալլած, Գէօէ դէօ չինած: տեռր. տեռրակ. տեռրեայք:
Տեռրիկ. պզտիկ փէշը: տեռրակ:
Տերև. Եափրագ: տերև. սաղարթ. վարսք:
—Տերև բերող, կամ տըւող: տերևաբեր. սաղարթաբեր. տերևաբուղխ:
—Տերև թափելու ժամանակ: տերևաթափք:
—Տերև հագնող: տերևազգեաց. տերևազգեստ. սաղարթազգեստ. սաղարթազգեաց:
—Տերև տալ: սաղարթանալ. տերևել. թերթել. սաղարթել. վարսաւորել. սաղարթաւորել:
—Տերև տալը: սաղարթումն: [բեր:
—Տերև չտըւող: անսաղարթաբեր. անտերևա-
—Տերևը թափած: տերևաթափ:
—Տերևը, կամ տերևները թափել, կամ թափել տալ: տերևաթափ անել:
—Տերևը. կամ տերևները թափիլ: տերևաթափ լինել. տերևընկէց լինել:
—Տերևը թափող: տերևաթափ. տերևընկէց. սաղարթաթափ:
—Տերևները թափող փոթորիկ. Եափրագ դէօքիւճիւ ֆըրթընա: պարխուրց. պարխրցի. պարխրային:
—Տերևները դեղնած: դեղնատերև:
—Տերևները լայն: լայնատերև. լայնասաղարթ:
—Տերևները կանանչ: սաղարթազուարճ. վարսաձև. կանաչաձև:
—Տերևները շարժող: տերևաշարժ:
—Տերևները սըխ: տերևախիտ. սաղարթախիտ. թանձրասաղարթ. խիտասաղարթ. վարսաւոր. յոգնասաղարթ: տես և Տերևներով լիք:
Տերևներով զարդարուած, կամ զարդարւող: տերևազարդ. տերևասաղարթ. սաղարթազարդ. սաղարթաձեմ. սաղարթազուարթ. սաղարթափթիթ. սաղարթազուարճ. սաղարթածաղիկ. սաղարթաւոր. սաղարթատունկ. սաղարթագեղ. վարսագեղ. վարսագեղեալ. վայելչատերև. վայելչասաղարթ:
Կանաչ տերևներով զարդարուած: կանաչասաղարթ թերթեալ:
—Տերևներով զարդարուած ըլլալը: վարսագեղութիւն. վարսաւորութիւն:
—Տերևներով լիք. } տերևալի. տերևալից.
—Տերևներով լըցւած: } տերևազգեստ. տերևազգեաց. տերևաշատ. սաղարթալի. սաղարթախիտ. տերևամած. հերապանծ: տես և Տերևները սըխ:
—Տերևներով պատած: տերևապատ. սաղարթապատ. տերևազգեստ:
Տերևներու կոյտ: տերևակոյտ:
Տերևներու ձայն: շըշիւն. խօրշիւն. սօսաւիւն. խարշափ: [ղալը:
—Տերևներու շարժիլը: տես Երերալով դողդը-
Տղ, կամ Տըղ. յոյն ճանճի, ճեղուի, և այլն: բըզզիւն. ձիւաղ շառաչ:

Տզալ. փըզ յոյն հանել: բզզել. ձիւաղ շառաչել. տզզալ:
Տզացնել զմարդը: կողկողեցուցանել. զկծեցուցանել. կսկծեցուցանել. երգիծացուցանել:
Տզրուկ. Սիւլիւք: տզրուկ:
—Տզրուկ կպցնել: տզրուկ խանձեցուցանել:
—Տզրուկի նման: } տզրկաձև:
—Տզրուկի պէս: }
Տէ. (արգելական): մի. զգոյշ լեր.
Տէ. (յորդորական): տես Հա, հը:
Տէի (ձայնիկ է): իբր. իբրև. որպէս. վասն. յաղագս:
Բանի ետրար չէ տէի՝ նետեցի: իբր անպիտան, կամ որպէս մնոտի ինչ՝ 'ի բաց ընկեցի:
Ջեն ուզեր տէի՝ ուրիշին տըւաւ: վասն չկամելոյ քոյ այլում ետ:
Տէ իմոք, կամ } տես Ուրեմն:
Տէ ինաք: }
Տէլի քանլը: աշխոյժ. երիտասարդ:
Տէլիճէ: տես Որոմ:
Տէլիօղլու: տես Խեւարուկ:
Տէ հա: տես Իշտէ:
Տէմէթ: տես Կապոց. փէմէթ: և Փունջ ծաղկի:
Տէմին: տես Պահմալ:
Տէմիր թիքէնի: տես Տատասկ:
Տէմիրճի: տես Դարբին:
Տէյ: մինչև. հուպ:
—Տէյ անդին: մինչև անդր:
—Տէյ վերջինը: հուպ վերջինն. հուպ յետինն:
Տէյէկ: տես Որթ:
Տէյէկլիք: տես Այգի:
Տէյէնէկ: տես Գաւազան:
—Տէյէնէկ ուտել: տես Ծեծ ուտել:
Տէյի. Տէյինաք. և այլն: տես Տէի. Տէինաք, և այլն:
Տէյիշ. Տէյիշ տօգուշ: տես Փոփոխութիւն:
—Տէյիշ ընել. Տէյիշտօգուշ ընել: ա. Փոխել. բան բանի հէտ:
Տէյիրմէն: տես Ջաղացք. Էրկանք:
Տէյիրմէնլէր. Մանգը կըզըներ էն: Կուկլոգա, Կուկլոգայք. Բոլոր կողքը:
Տէյիրմէնճի: տես Ջաղացպան:
Տէյմէ: ամենայն: [հոգւոյ հաւատար:
—Տէյմէ մարդու մի հաւատար: մի ամենայն
—Տէյմէ հալով: դժուար. դժուարաւ:
—Տէյմէ հալով չգտնըւող: դժուարագիւտ:
—Տէյմէ հալով չըլլար: դժուարաւ պատահի: տես և 'ի բառն՝ Դժուար:
Տէյմէտէ: տես Դժուար. (մակբայ):
Տէյնիզ: տես Ծով:
—Տէյնիզ անասըը: տես Ցուշկապարիկ:
—Տէյնիզ բհողը. փէյնիզ օինյէրի: կատաղորդ:
—Տէյնիզ էմինի: Տես Ծովու իշխան:
—Տէյինիզ մէլայըզը: } տես Ցուշկապարիկ:
—Տէյնիզ մէլէյի: }
Տէնկ. Եէօ մը: տես Հակ:
—Տէնկ. կէլէօէ: հակառակամէտ:
Տէպէլէնմէք: տես Թապըլտըկիլ:

Տեպեշիր: կաւիճ. կաղճին:
Տեպէ. կամ } տես Զըւանկ:
Տեպպէ: }
Տեստէ՝ խոփէղինոյ: խուրձ:
-Տեստէ՝ ծաղկի: փունջ:
-Տեստէ՝ չըտախի, ղամիշի, տգտակի և այլն: տըր-ցակ. տատակ. փունջ:
-Տեստէ կապել: } տըրցակել:
-Տեստելէմիշ ընել: }
Տեստերէ: տես Սղոց:
Տեստի: տես Կուժ:
Տեստիմէլ: գաստառակ. անձեռոցիկ. անձե-ռոցք: տես և Մահրամայ:
Տեվէ: տես Ուղտ:
-Տեվէ գուշու, կամ Տեվէ ղուշի: տես Ջայլամ:
-Տեվէ Թիքէնի: տես Կանկառ:
Տեվէճի: տես Ուղտապան:
Տեվիրմէ: տես Պտուտ. փէծնիշ:
Տեվլէթ. Տեվլէթլի: տես Բախտ. Բախտաւոր. և Հարուստ:
Տեվր: տես Պտոյտ: փէծնիշ:
-Տեվր աշխարլքիս: տես Դարք:
-Տեվր ըլլալ: տես Պտըտիլ. փէծնմէք:
-Տեվր ընել: տես Պտըտցնել. փէծնփիրմէք:
Տեվրիշ. կամ Տէրվիշ: կրօնաւոր:
Տետէ: տես Պապ:
Տեփիրկին. բալբալաղան: Թափառական. աս-տանդական. մոլորական. վտարանդի. վտա-րակ. շրջագնաց. շրջագայիկ. շրջմոլիկ. Թա-փառոտ. երեր և տատան. սահուն սաղապ. շրջկէն. ընդվայրայած. բազմայած. յոգ-նայածուկ. բազմաշրջիկ. շատաշուրջ. շա-տաշրջիկ:
Տեփիրկին ըլլալ, կամ } բալբալաղան ըլմաք, կամ
-Տեփիրկին ժուռ գալ. } ժուռ գալ: Թափառիլ. վտարանդիլ. ստտանդիլ. տատանիլ. տար-բերիլ. մոլորիլ. յածիլ. շրջագայիլ. սահիլ նժդեհութեամբ. Թափ առնուլ:
-Տեփիրկին ընել. բալբալաղան ընել: մոլորեցու-ցանել. յածեցուցանել. վտարանդել:
-Տեփիրկին ժուռ գալը. } բալբալաղանութիւն: Թա-
Տեփիրկինութիւն: } փառականութի. վը-տարանդութի. մոլորութիւն. Թափառումն. վարատումն: [տ. և Աղայ:
Տէր. սահապ: տէր. իշխանապետ. շահապետ: Շատ տէր ունող: բազմատէր:
-Տէր ելլել: տես Տէր կանգնիլ: [խել:
-Տէր ըլլալ. սահապ օլմաք: տիրանալ: տես և Իշ-
-Տէր ըլլալը: տես Տէրութիւն:
-Տէր ընել: տէր առնել. տիրեցուցանել. տի-րացուցանել:
-Տէր, ինծի նայէ: յիս տէր:
-Տէր կանգնելէն յետ քաշուիլ: ձեռնթափ լի-նել յումեքէ:
-Տէր կանգնիլ. Բէր էլմէկ: ջատագով լինել. պաշտպան կալ. պատսպարան լինել. հովանի լինել. Թևարկել. ջատագովել. պաշտպանել. պատսպարել: տես և Հոգ տանիլ:
-Տէր կանգնիլը: ջատագովութիւն. պաշտպա-նութիւն:
-Տէր կանգնող. Բէր էլմօղ: ջատագով. պաշտպան. պատսպարան. վերակացու. հովանի: տես և Հոգ տանող:
-Տէր կարծըւած: տիրակարծ:
-Տէր չունող: տես Անտէր:
-Տէր տէր: տես Տէրտէր:
-Տէրերու, իշխաններու զաւկըներ: տեառն որդիք:
-Տէր տող: տիրատեաց:
-Տէրը արհամարհող: տիրանարգ:
-Տէրը խաբող: տիրանենգ. տիրամատնիչ. տի-րադաւ. տիրադրուժ:
-Տէրը ծախող: տիրավաճառ:
-Տէրը կորսնցնող: տիրակորոյս:
-Տէրը ճանչցող: տիրաճան. տիրագէտ:
-Տէրը մեծարող: տիրամեծար:
-Տէրը սիրելը: տիրասիրութիւն:
-Տէրը սիրող: տիրասէր:
-Տէրը սպաննող: տիրասպան: [կոյս:
-Տիրոջ գին: տեառնակոչն. տեառնակոչն
-Տիրոջ պէս: տիրապէս. տիրաբար. տիրանը-ման. տիրատիպ:
-Տիրոջը (Քրիստոսի) գալը: տեառնագալուստ:
-Տիրոջը (Աստուծոյ կամ Քրիստոսի) գիրը կամ գրածը: տեառնագիր. տիրագիծ. տեառ-նագիծ:
-Տիրոջը (Աստուծոյ) եղածը, կամ տիրոջը մութալիգը: տէրունական. տէրունեան. տէ-րունի. տիրական:
-Տիրոջը (Աստուծոյ) համար եղած հանդէս: տեառնաժողով:
-Տիրոջը (Յիսուսի) եղբայրը: տեառնեղբայր:
-Տիրոջը (Քրիստոսի կամ Աստուծոյ) ըսածը: տեառնաբարբառ:
-Տիրոջը կինը: տիրակին. տիկին:
-Տիրոջը (Աստուծոյ) կողմանէ: տէրունուստ:
-Տիրոջը (Աստուծոյ) հետ կռուիլը: տիրամար-տութիւն:
-Տիրոջը (Աստուծոյ) հետ կռուող: տիրամարտ:
-Տիրոջը (Յիսուսի) մայրը: տիրամայր:
-Տիրոջը (Աստուծոյ) վայլող: տէրունավայել:
-Տիրոջմէ (Աստուծմէ) կանչած: տիրահրաւէր:
-Տիրոջմէ (Աստուծմէ) մեծարած: տիրամե-ծար. տիրապատիւ:
-Տիրոջմէն (Աստուծմէ) պախշած: տիրաձիր. տիրապարգև:
-Տիրոջմէն (Աստուծմէ) տըւած: տիրաւանդ. տէրունատուր:
Տէրէ: տես Ձոր:
Տէրէկ: գարան. գուրճ:
Տէրէճէ: տես Աստիճան. փէյէճէ:
-Տէրէճէ. Բէյէճէ՝ բան Բաքէլու գործիք: գարի-ճակ. ձուլարան:
Տէրէնտէ. փողոց է: Տարանդա:
Տէրընտաս: Տեառնընդառաջ. տօն քառաս-նօրեայ գալստեանն Քրիստոսի:

Տէրի : տես Կաշի :
Տէրման : տես Ուժ :
-Տէրմանսըզ : տես Անուժ :
Տէրութիւն : տէրութիւն . իշխանութիւն . պետութիւն : տես և Աղայութիւն :
Տէրպէնտ . քաղաք է : Դարբանդ :
Տէրտ : տես Ցաւ :
-Տէրտէ տէրման : վշտաց մխիթար . սրտի դիւր . կելուրք :
Տէրտէր , կամ Տէր տէր . [illegible] : երէց . քահանայ . քաւիչ :
-Տէրտէր ըլլալ : [illegible] : քահանայանալ . երիցանալ :
-Տէրտէր ընել : քահանայացուցանել . երիցացուցանել :
-Տէրտէր՝ պատարագօղ, կամ որոյ էջէր է պատարագելու հերթը : ժամարար : տես և Պատարագընօղ : [կից :
-Տէրտէրի ընկեր . [illegible] : երիցա.
-Տէրտէրի կնիկ : տես Երիցկին :
-Տէրտէրի մութալիգ : քահանայական :
-Տէրտէրի պէս : քահանայապէս . քահանայաբար . քահանայօրէն :
-Տէրտէրներու բազմութիւն : երիցանի . երիցախումբ . քահանայութիւն :
-Տէրտէրտակին : տես Երիցկին :
Տէրտէրութիւն . [illegible] : քահանայութիւն . երիցութիւն :
-Տէրտէրութիւն ընել : քահանայագործել . խորհրդաբերել . խորհրդածել :
Տէրտլի : վշտահար . վշտատես . վշտալից . վշտագին . վշտագնեալ . վշտացեալ . ցաւագին . ցաւագնեալ . աղէտաւոր :
-Տէրտլի ըլլալ : ցաւագնիլ . վշտագնիլ : տես և Ցաւ ունենալ :
-Տէրտլի ընել : ցաւագնել . վշտագնել :
-Տէրտլի իւրէքտէն : ցաւագին սրտիւ . վշտագին սրտիւ . կողկողագին . կաթոգին . կողկողալի . կողկողաբար ..
Տէրտսիզ : տես Ցաւ չունօղ :
Տէրտտաշ : տես Ցաւակից :
Տէօվլէթ : տես բախտ . [illegible] :
-Տէօվլէթլի : տես Երջանիկ , և Բախտաւոր :
-Տէօվլէթլի : մեծատուն : տես և Հարուստ :
Տէօյէն : [illegible] : կամն . կամնատայլ :
Տէօյիւշ : տես Կռիւ , և Պատերազմ :
-Տէօյիւշմիւշ ըլլալ : տես Ծեծկըւիլ մէկմէկու հետ :
Տէօշ . [illegible] , [illegible] . և այլն : երբուծ :
Տէօշէկ : տես Անկողինք :
Տէօշէմէ : տես Յատակ :
-Տէօշէմէ թաշը : սալ . սալաքար :
Տէօրթ եօլ աղզը : կիցք քառուղեաց :
Տէօրթլամէ վազել . [illegible] : ընթանալ արշաւատայր . Ճախր առնուլ :
Տէօրփիւ : խարազան :
Տէօգիւնտիւ : սինլքոր : [ծու :
Տէօքմէ : ձուլածոյ . ձուլագործել : տես և Թափ.

Տէօքմէճի : ձուլիչ . պղնձաձոյլ :
-Տէօքմէճիի օճախ : ձուլարան . բովք . քրայ . քուրայ :
Տէֆ ըլլալ : փարատիլ . մերժիլ . հալածիլ . տեղի տալ . բառնիլ . սպառիլ . չքանալ . ցրիլ . ընջիլ :
-Տէֆ ընել : փարատել . փարատեցուցանել . մերժել . հալածել . տարագրել . ջրել . ջնջել :
Տէֆիգամ, կամ Տէֆիխամ : } սփոփեալ . մխիթարեալ . թեթեւացեալ :
-Տէֆիխամ ըլլալ : սփոփիլ 'ի վշտաց . մխիթարիլ 'ի տառապանաց . սրտի դիւր գտանել . զփղձուկս սրտին թափել կամ հանել :
Տէֆտէր : տումար . հաշուէգիր . մատենագրութիւն . դպրութիւն . մատեան . կարգագիր :
-Տէֆտէր անցընել . [illegible] : արձանագրեցուցանել 'ի դիր . արձանագրել . մատենագրել :
-Տէֆտէր անցընելը : մատենագրութիւն . արձանագրութիւն :
-Տէֆտէր բռնօղ : [illegible] : համարակալ :
Տէֆտէրխանայ : դիւան :
Տէֆտէրտար : համարակալ . դրապետ :
Տըղ : տես Տղ :
Տըղալ : տես Տղալ :
Տըմըշկար : տես Թըմշկար :
Տըւած , կամ տուած : տուեալ . աւանդեալ :
Տըւօղ : տուող . տուիչ . մատուցող . մատուցանող . հատուցանող :
-Շատ տըւօղ : բազմամատոյց բազմընծայ :
Տժգոհալ : տես Ճշգոհալ :
Տժգոհանք : տես Ճշգոհանք :
Տիար : տես Գաւառ :
Տիարպէքիր : տես Համիթ :
Տիարպէքիրլի : } տես Համթեցի :
Տիարպէքիրցի : }
Տիզ . [illegible] : տիզ :
Տիզ : տես Ծունկ :
-Տիզ չաշխըր . կամ } զանկապան . սռնապան :
-Տիզ չաշկըր : }
Տիզի : տես Շարք :
-Տիզի խնձիրի : տես Չոր թուզ շարած :
-Տիզի տիզի : տես Շար 'ի շար :
Տիզլիկ . կամ տիզլիք : [illegible] է : անդրավարտիք :
Տիզկին : տես Լկամ :
Տիլ ալթը : ծծակ :
Տիլէնճի : տես Մուրացկան :
Տիլէնմէք : տես Մուրալ :
Տիլիմ . Տիլիմ տիլիմ, և այլն : տես Շերտ . Շերտ շերտ , և այլն :
Տիլպազ . Տիլպազլըք , և այլն : տես Լեզուանի . Լեզուանութիւն , և այլն :
Տիլպէր : տես Գեղեցիկ :
Տիլսիզ : տես Մունջ :
-Տիլսիզ օյունու : տես Մունջի խաղ :
Տիկ . [illegible] : տիկ :
Տիկ՝ [illegible] , [illegible] , և այլն : : հագագակ :

-Տիկ՝ ղըր կըլըճըն։ տիկ. սրինգ։
-Տիկի նման։ տիկատեսակ։
Ուռեցուցած տիկ։ տիկ փչեալ։
Տիմիաթը։ տես Ամիաթ։
Տինկիլ արապայի։ տես Լիսեռ. սռնի սէր։
-Տինկիլ տինկիլ խաղալ։ Թալթալ խաղալ։
Տինճ։ տես Ժիր։
Տինսիզ։ տես Անհաւատ։
Տինտաշ։ տես Հաւատակից։
Տիշ։ տես Ակռայ։
Տիշպուտաք. ծառ է։ հացի. ցախ։
Տիշտէնիզ։ տես Ովկիանոս։
Տիպ։ տես Տակ. փէպ. և Վարի գին. և այլն։
Տիպաճէ։ նախերգանք. յառաջաբանութիւն. սկիզբն. արմատ. գլուխ. բուն. իսկ։
-Տիպաճէէն. բաշըն փէօփէն։ 'ի բնէ. 'ի բնուստ. անդուստ 'ի վերուստ։
Տիպայ։ կերպաս ոսկեհուռ. դիպակ. մնգու. մնգոյ. մնգուս։ [գերձ։
-Տիպայ հագնող։ դիպակազգեստ. ոսկեհան-
-Տիպայէ։ դիպակագործ. դիպակեայ։
-Տիպայի վրայ բանած։ դիպակակիտուած։
Տիպէկ, կամ տիպէք։ տես Սանտ։
-Տիպէկ թօքմաղը։ տես Վարսանտ։
Տիպրիկ, կամ տիվրիկ. քաղաք է։ Տիւրիկէ։
Տիպրիկըլի, կամ տիվրիկըլի։ տիւրիկեցի. տիւրիկացի։
Տիվան։ տես Տիւան։
Տիտառ։ տես Ժանիք։
-Տիտառ ընել։ տես Ժանիք ընել։
Տիտիկ։ Նիստ. դադար. դադարումն։
-Տիտիկ ընել։ հանդարտ կալ. դադար առնուլ։ տես և Հանգիստ ըլլալ։
-Տիտիկ ընել (տղին)։ հանդարտ նստիլ։
-Տիտիկ չընող։ անհանդարտ. անհանգիստ. բազմաշըրջիկ. շատաշըջիկ. շատաշուրջ։
Տիրամար։ տիրամայր։ տեառնամայր։
-Տիրամայր. Իէյէնին։ տես Իրիցկին։
Տիրացու։ դպիր. դպերիկոս. դպիր։
-Տիրացուներ։ ուխտք եկեղեցւոյ. ուխտի մանկունք։
-Տիրացուներու գլուխ։ դպրապետ։
Տիրացութիւն։ դպրութիւն։
Տիրել։ տես Իշխել։
-Տիրել չորս գին։ տես Չորս գին տիրել։
Տիրէկ։ տես Գերան, և Սիւն։
-Տիրէկ թաշը։ տես Խարիսխ։
-Տիրէկ պաշը։ տես Սնգլուխ։
Տիրի։ տես Ողջ. փիրի։
-Տիրի տիրի։ տես Ողջ ողջ։
Տիրող։ տես Տէր՝ բառին ներքեւ։
Տիրութիւն։ տես Տէրութիւն. և Տէր կանգնիլը. և Հող տանիլը։
-Տիրութիւն ընել։ տես Տէր կանգնիլ։
Տիրսէկ, կամ տիրսէք։ արմուկն։
Տիւան։ դիւան. ատեան. հրապարակ։ տես և Տիւանխանայ։
-Տիւան ազալարը։ ատենակալք. հրապարակ ծերոց. ատեան. ծերակոյտ։ տես և Տիւան աղասը։
-Տիւան աղասը։ ատենակալ։
-Տիւան եօլու։ արքունի ճանապարհ. աշխարհապողոտայ. արահետ. տես և Բանուկ ճամբայ։
-Տիւան խուռմիշ ընել։ ատեան դնել. ատեան կոչել. ատեան գումարել կամ ժողովել յատեան։ [պետ։
-Տիւան խուռմիշ ընող։ ատենակալ. ատենա-
-Տիւան քեաթիպի։ ատենադպիր. դիւանադպիր, դպրապետ. քարտուղար։
-Տիւան քեահեասը։ տես Տիւան աղասը։
-Տիւանը խօսած բան։ ատենաբանութիւն. բեմբասացութիւն. հրապարակախօսութիւն. բանախօսութիւն։
-Տիւանը խօսիլ։ ատենաբանել։
-Տիւանը խօսող։ ատենաբան. ատենախօս. հրապարակախօս. բեմբասաց։
-Տիւանի։
-Տիւանինը, } դիւանական. ատենական։
-Տիւանի մէջ դատաստան ընել, կամ տաւայ քշել։ դատ վարել. ատեան առնել. դատախազել. դատափետել։
-Տիւան կանչուած։ եկակոչ։
Տիւանէ։ տես Խենթ։
Տիւանխանայ։ դատարան. դատաստանարան. տեղի այգորելի. դիւան. ատեան. հրապարակ։
-Տիւանխանայ. Լեծ Բէհլիւլ՝ կամ օպայ, ուր ադամ՝ և Իէ Բէգուպլինէրը կը նոփն։ տեղի այգորելի. հրապարակ. ատեան։
Տիւզէն։ յարմարումն. յօրինումն. յօրինուած. յարմարութիւն։ տես և Տիւզէն տալ։
-Տիւզէն՝ տալի՝ և նմանեաց։ յարմարումն. դաշնակումն. դաշնակաւորութիւն. ներդաշնակութիւն. միաբանութիւն։
-Տիւզէն տալ՝ տալի և նմանեաց։ դաշնակել. դաշնակաւորել. ներդաշնակել. յարմարել ըղնուագարանս։
Մազերուն տիւզէն տալ։ ծամս գործել։
Մօրուքին տիւզէն չտալ։ ծամս կամ խոպոպիս մորուաց չառնել։
-Տիւզէնը գանել. շտկուիլ։ յարդարիլ. պատշաճիլ. պատկանիլ. հանգերձիլ։
-Տիւզէնը տեղը։ յարդարուն. յարդարեալ. յերիւրեալ. պատշաճեալ։ տես և Տիւզէնլի։
-Տիւզէնլի՝ տալ, և նման տալ։ դաշնակաւոր. ներդաշնակաւոր. ներդաշնակեալ. ներդաշնակ. բարետաւիղ. բարեյարմար. ազէյարմար։
-Տիւզէնսիզ։ անյարդար. աննուագաւոր. արտանուագ. աններաժիշտ. անդաշնակ։
Տիւզկիւն։ յարդարուն. յարդարեալ. պատրաստեալ. յօրինեալ. յարմարեալ. պատշաճեալ. պատկանեալ. յերիւրեալ. կազմ. հարթ. պատրաստ. պատրաստական։
-խիստ Տիւզկիւն։ ամենակազմ. յօգնայարդար. բարեյարմար։

Տիւզմէ։ տես Ճինծու, բան։
Տիւզնալ։ տես Դուրնալ։
Տիւզցնել։ տես Դուրել։
Տիւիմ։ կաղամար։
–Տիւիմ խալէմ։ գրչաման։
Տիւմէն։ ղեակ. ուղղեակ. Թև նաւու։
Տիւմէնի կոլ։ սամի. քեղի. Թելակ։
Թէ որ տիւմէնին կոլը բռնօղը չի գարձընէ զայն։ եթէ ոչ զսամիսն որ ունի 'ի ձեռին չըշըըշըցէ։
Կառքին տիւմէնը։ սայլացից։
–Տիւմէն ունեցօղ։ քեղաւոր։ [ղեկին։
–Տիւմէնի տեղ, Տիւմէնի ըռէղէ։ խառնելիք
Տիւմէնճի. փիւմէնը բաշօղ. նաւի փիւմէնը տարթօղ։
ղեկավար. ղեկավարիչ. քեղավար. նաւուղիղ։
–Տիւմէնճիի վերաբերեալ։ ղեկավարական։
Տիւմէնճութիւն։ ղեկավարութիւն։
–Տիւմէնճութիւն ընել. փիւմէն բանեցնել։ վարել զղեակ. ղեկավարել. ղեկել։
Տիւմպէլէկ։ Թմբուկ։
Տիւմտիւզ։ տես Դուփ դուր։
Տիւյիւմ։ տես Հանկուրց։
Տիւյիւն։ տես Հարսնիք։
Տիւյմէ։ տես Կոճակ։
Տիւշէնկի. բէրնի թէլէթիլէ։ դայլ բերանոյ։
Տիւշիւշ։ տես Դիպուկ ատեն։
–Տիւշիւշ գտնել, կամ գտնուել։ տես Դիպուկ ատեն գտնել։
Տիւշման։ տես Թշնամի։
Տիւտիւկ։ սրինգ. փող։
–Տիւտիւկ չալել։ հարկանել սրինգ։
–Տիւտիւկ չալօղ։ սրնգահար. փողար։
Տիւրզիւ։ տիւրացի. ծուրացի։
–Տիւրզիւ չէհիրի։ Տիւրոս. Սուր։
–Տիւրզիւ տաղը։ տես Լիբանան։
Տիւրկէր. Տիւրկէրլէք. և այլն։ տես Հիւս. Հիւսութիւն. և այլն։
Տիւրպիւն։ գիտակ։
Տիք կամ Տիգ։ կանգուն։
–Տիք կեցիր։ կանգուն կաց։
–Տիք տիք նայիլ։ տես Խոլոռ աչօք նայիլ։
Տիքիլի։ տես Կանգնած։
–Տիքիլի Թաշ։ տես Արձան. և Քար կանգնեցուցած։
Տիքիչ. տես Կար։
Տլխած. ճմլած. հոտած. ճըճըրկած։ ժողխ. ժողխեալ. մխկեալ։
Տլխեցնել. ճմլեցնել։ ժողխել. մխկել. չճել։
Տլխիլ։ ճմլիլ. հոտիլ. ճըճըրկիլ։ ժողխիլ. յաղկիլ. տհոտկիլ. չճիլ. չոչիլ։
Տխաճ։ Տխել։ տես Խծկուկ. Խծկել։
Տխնազ։ յոյր. սոնք. ստուար. հիւթեղ. մարմնեղ. գիրապարար։
Տխնէֆէս։ Տխնէֆէս ըլլալ։ տես Ճնշարգելութիւն. Ճնշարգել ըլլալ։
Տկար։ տես Անուժ. և Հիւանդ։
–Տկար մտօք։ տկարամիտ. աղքատամիտ. աղքատիմաց. փանաքիմաց։
Տկարութիւն։ տես Անուժութիւն. և Հիւանդութիւն։
–Տկարութիւն մտաց։ տկարամտութիւն. աղքատամտութիւն. փանաքիմացութիւն։
Տկել. փէռլէմէք։ յատակել. ցյատակ ըմպել։
Տկլոր։ տես Մերկ։
Տկճոր։ խուլաշ։ հաղաղակ. տկճոր։
–Տկճոր. Թուլում, զօր կըլալէն։ տիկ. սրինգ. փուք։
Տկուք։ մրուր։
Տկռած. շիշմիշ։ փքոցուռոյց. փքուռոյց։
–Խիստ Տկռած, որ հէմէն կը պատռի։ պարպատեալ։
Տկռեցնել։ ուռուցանել։
–Խիստ Տկռեցնել, որ հէմէն ճօթիկ պատռելու ըլլայ։ պարպատել. պարպատեցուցանել։
Տկռիլ. շիշմէք։ փքալ. փքանալ. ուռնուլ. երգիծանիլ։
Ճատ ուտելով տկռիլ։ մցռել։
Կը տկռին ուտելէն։ ընուն խճողեն զորովայն իւրեանց։ [պարպատիլ։
–Խիստ Տկռիլ, որ հէմէն ճօթիկ պատռելու ըլլայ։
–Տկռիլը. շիշ։ փքացումն։
–Խիստ Տկռիլը, որ հէմէն պատռելու կըլլայ։ պարպատիւն. պարպատումն։
Տղաբերք. թղայ բէրէլը։ որդէծնութիւն. մանկարարութիւն. ծնունդք. մանկածնութիւն. մանկագործութիւն. մանկատերութիւն։
–Տղաբերքի ցաւ։ երկն. երկունք։
–Տղաբերքի ցաւ քաշել։ երկնել. յերկունս լինել. յերկն հարկանիլ։
Տղայութիւն։ տղայութիւն. մանկութիւն. պատանեկութիւն։
Տղայութիւնը քաղցկեացուց երկիրը անցուց։ զառաջին հասակն, զսկզբնաւորս հասակին անցուցանէ առ քաղցկեացիս։
Տղայութիւնը անցուցած ու ծերութեան տարիքը հասած։ զանց արարեալ զպատանեաց մանկութեն, և 'ի ծերութեան հասեալ գոր։
–Տղայութեան ատեն։ տիք մանկութեան. առտիք մանկութեան. հասակ մանկութեան։
Տղայուց. պըզըկլուղ։ 'ի տղայութենէ. 'ի մանկութենէ. 'ի տղայ տիոց. 'ի տղայական հասակէ։
Տղայուց հուսմերէն սորված ըլլալով։ 'ի մանկութեան սատիս վարժեալ հելլենացւոց դպրութեամբն։
–Տղայուց 'ի վեր. չօճուգլուգդան պէրի։ 'ի մանկութենէ հետէ. անդստին 'ի մանկութենէ։
Տղայ։ տղայ. մանուկ. պատանեկիկ. տղայ մանուկ. պատանեակ. պատանի. պարմանի. կացի. համբակ։ տես և Մատղաշ տղայ։
Պզտըտիկ տղայ նոր ծնած։ տղայիկ այն ինչ ծնեալ 'ի մօրէ։
–Տղայ՝ մէկ մարդու մը. ինչպէս կըսէն՝ պէտրոսին տղան է, եւ այլն։ որդի. զաւակ. մանուկ. ուստր։
–Տղայ՝ որ ինքեան խօրը պահոյ նոր հասըլ եղեր է։ սաղմն։

—Տղայ՝ որ վարպետի քովը բան կը սորվի · չըրաք ։ համբակ · աշակերտ ։
—Տղայ · ան որ 'ի կենդանութեան է ։ տես Կենձ ։
—Տղայ մարդ ։ տես Կտրիճ · կենձ ։
—Տղայ մարդ · փոքր խելք ունօղ · փոքր միտ ունեցօղ · ճահիլ ։ տղայամիտ · մանկամիտ · տղայահանճար · տղայաբարոյ · մանկաբարոյ ։ տես և Ճահիլ ։
—Տղայ բերել · փողուրմաք ։ մանկաբեր լինել · մանկագործել · մանկածնիլ · ծնանիլ · երկնել ։ տես և Ծնանիլ ։
—Տղայ բերելը ։ մանկաբերութիւն ։ տես և Տղաբերք ։
—Տղայ չի բերել ։ չծնանիլ · անծնունդ, անծին, անզաւակ գոլ · ամլանալ · ստերջանալ · ըստերջիլ ։
—Տղայ բերօղ ։ մանկաբեր · մանկածին · որդեծին · մանկարար · ծննդական ։
—Տղայ բերօղ սըխ սըխ ։ յաճախածին · բազմածին ։ — Շուտով տղայ բերօղ ։ երագածին ։
—Տղայ չբերօղ ։ տես Ամուլ ։
—Տղայ գողցօղ ։ տղայագող · մանկագող ։
—Տղայ դառնալ · փըլայ ըլմագ ։ տղայանալ · մանկանալ · լինել իբրև զմանկունս ։
—Տղայ դարձնել · փըլայ ընել ։ տղայացուցանել · մանկացուցանել ։
—Տղայ խղդօղ ։ մանկահեղձ · տղայահեղձ · մանկահեղձոյց ։
—Տղայ ունօղ ։ մանկաւոր ։
—Տղայ պահել, կամ պէտքէմիշ ընել · պէտքէմէք ։ դայեկել, սնուցանել, տածել զմանուկ ։
—Տղայ պահօղ, կամ պէտքէմիշ ընօղ ։ տղայասընոյց · մանկաբոյծ · մանկակալ · մանկածու · դաստիարակ · դայեակ · սնուցիչ ։
—Տղայ սպաննելը ։ մանկասպանութիւն · տղայասպանութիւն ։
—Տղայ սպաննօղ, կամ ջարդօղ ։ տղայասպան · մանկազրաւ · մանկակոտոր · տղայակոտոր · տղայախողխող ։
—Տղան անցնել ։ } տես Վիժել ։
—Տղան ձգել ։ }
—Տղան ուտօղ ։ որդեկեր · որդէկեր · մանկակեր · ծննդակեր ։
—Տղան սպաննօղ, կամ Տղաքը ջարդօղ ։ որդեսպան · որդեկոտոր ։
—Տղաք, կամ Տղաքներ ։ մանկտի · մանկտեակ · տղայերամ · մանկերամ ։ — Կտրիճ տղաք ։ մանկտաւագք ։
—Տղաք սորվեցնելու տեղ · մէքթէպ ։ դաստիարակարան ։ տես և Դպրատուն ։
—Տղաք սորվեցնօղ ։ տես Տղի վարպետ ։
—Տղի անկողին ։ լմշտոց ։
—Տղի տարիք ։ տես Տղայութեան ատեն ։
—Տղի տարիք ունօղ ։ չօճուգ եաշընտա ։ մանկատի · մանկահասակ · տղայաբոյս · տղայադիտակ ։
—Տղի բարք ունեցօղ ։ տղայաբարոյ · մանկաբարոյ ։
—Տղի գործք կամ տղէ շինած ։ մանկական · տղայական ։

—Տղի ընկեր՝ որուն հետ կը խաղայ, և այլն ։ տղայակից · մանկակից ։
—Տղի ընկեր · պարիկ՝ որով կը ծնանի ։ ծին · աղափառ · միզն · սաղմաբոյն · մզանք ։
—Տղի խելք ։ տղայամտութիւն · թեթևամտութիւն · մանկամտութիւն · խակամտութիւն · թեթևամտութիւն · մանկախակութիւն ։
—Տղի խելք ունեցօղ ։ մանկամիտ · մանկախոհ · տղայամիտ · տղայախել · տղայահանճար ։ տես և Տղայ ։
—Տղի կերպարանք ։ մանկադէմ · մանկաձև · մանկատիպ ։
—Տղի պէս ։ տղայաբար · տղայօրէն · մանկօրէն · մանկաբար · տղայապէս ։
—Տղի սիւրիւ ։ տղայերամ · մանկերամ · մանբերամ ։
—Տղի վարպետ ։ մանկավարժ · մանկամարզ · մանկածու · դաստիարակ · մանկակալ ։
—Տղի վրայ հոգ տանիլ, որ էօլ էրթէան սորվի ։ դաստիարակել · մանկավարժել ։
—Տղի վրայ հոգածութիւն ։ դաստիարակութի · մանկավարժութիւն · մանկակրթութի · մանկասնութիւն ։
—Տղոց եաւէ իյնալը ։ մանկամոլութիւն · մանկատարփութիւն · մանկասերմնութիւն · արուամոլութիւն ։
—Տղոց եաւէ ընկօղ ։ մանկամոլ · մանկատարփ · արուամոլ ։
—պզտի Տղոց թաղում ։ տղայաթաղ ։
—Տղոց կարգ մտնել ։ տղայակից լինել ։
—Տղոց մահ ։ մանկամահ ։
—Տղոց տէր մայր ։ մանկամայր ։
Տղայական · փըլի մըևուլգ ։ տղայական · մանկական · մանկունա ։
Տղեկ · պզտիկ փըլայ ։ մանկիկ · մանկտեակ ։
Տղեկներ ։ տես Տղաք ։
Տղի ընկեր ։ տես Տղայ բառին տակը ։
Տղալկել ։ յողկել · զեղծանել ։
Տմարդի · բէրտինէնիկ ։ ամարդի · անմուէր · անշնորհ ։ տես և Կոպիտ՝ մարդ ։
Տմարդութիւն ։ ամարդութիւն · անշնորհութիւն ։
Տմրչիկը · ... էրիկը է ։ պողոժատիկ ։
—Տմրչիկը թուփ ։ սուր պողոժատիկ ։
Տմրչկ · չամ ։ Դամասկոս ։
Տմլօշ ։ ծանծաղամիտ · թանձրամիտ ։ տես և Անասուն՝ մարդ ։
Տմշվար ։ տես Թըմբըշվար ։
Տնանկ ։ տես Աղքատ ։
—Տնանկի պէս ։ տնանկաբար · տնանկօրէն ։
—Տնանկներու տեղ ։ տնանկանոց ։
Տնակ ։ յարկիկ · տնակ ։
Տնաշէն · էվլէնտիրճի ։ տնարար · տնօրէն · տնաշէն · տնկալուծ · տնապան ։
—Տունը շէն պահելը ։ տնաշինութիւն · տնարարութիւն ։
Տնեցի ։ ընտանի · ընդոծին · ընտանեակ · տնական ։
Տնեցութիւն ։ ընտանութիւն ։

Տնէ տուն։ տես Տուն՝ բառին ներքեւը։
Տնկած։ փէ+լիլմիշ. փէ+լի+։ տնկեալ։ — Ականջները տնկած։ զականջսն ուղղեալ։ — Մազերը տնկուած։ խոզանաստեւ։ տես և Կանգնած։
—Անհաստատ տնկած։ զաղփաղփուն կանգնաղեալ. ծանծաղ, վեր 'ի վերոյ տնկեալ։
—Տնկած ծառեր։ ծառաստանք։ — Երկու դիէն շատ տնկած ծառեր կար։ և էին աստի և անտի ծառաստանք բազում։
—Մէկ տեղ տնկած։ տնկակից։
Տնկել. փէ+մէ+։ տնկել. տնկագործել. մշակել։
—Տնկել։ տես Կանգնեցնել. վէր հաննէ։ — Մազերը տնկել։ խրձացուցանել. խոզանել ըղհերս. լարել զբաշ. հարթուցանել զվարսս։
Տնկըւիլ. փէ+լիլմէ+։ տնկիլ. տնկագործիլ։
—Տնկըւիլ. ջջուիլ. կանգնիլ։ արձանանալ. կանգնիլ. մահարձանիլ։ — Մազերը տընկուիլ։ ցցուիլ, խրձանալ հերաց. քստմնիլ հերաց։
—Տնկըւիլ։ տես Դուրս տնկըւիլ, և Ցցւիլ։
—Տնկող։ տնկագործ. տնկարկ. տնկող. տնկիչ. տնկինագործ։
Տնպահ. փան պահապան, կամ փանը պահօղ։ տնապան. վանապան. վանապետ։
Տնտես. ուշճը։ խահարար. խահագործ. խահակեր. խահամոք. խոհարար. խոհակեր. խորտկարար. խոհկեր. տնտես։
Տնտեսութիւն. ուշճըլըք։ խահարարութիւն. խահակերութիւն. խահագործութիւն։
—Տնտեսութիւն ընել։ խահակերել. խոհակերել. խահագործել։ [րոց։
Տնտեսատուն. ուշխանայ։ խահանոց. խոհակե-
Տնտնալ. օյալանմաք։ տարտամիլ. դանդաղիլ. գեգերիլ. վեհերիլ. անագանիլ. յամել. ըսպուժել. վեհերել. շուշել։
Մի տնտնար։ մի զբաղում բանիւք տնկանիր։
—Տնտնալը։ տարտամութի. դանդաղութիւն. դանդաղանք. վեհերանք։ [լոյ։
Առանց տնտնալու։ առանց ընդ բանս ածե-
Տնտնացնել։ դանդաղեցուցանել. գեգերեցուցանել. յածեցուցանել։
Տնտնացող։ տարտամ. դանդաղ. յամր. դանդաղկոտ. վեհերոտ։
—չՏնտնացող, կամ առանց տնտնալու։ անդանդաղ. անյապաղ։
Տնւոր. կամ տնուոր. էվլի պարէը օլան. հանէփար։ տանուտէր։
Տնօրինել։ ազատ կացուցանել. թողացուցանել. շնորհել. արձակել. տնօրինել (ուխտը), զանցուցանել. ապախտ առնել։
—չՏնօրինել (ուխտը)։ կացուցանել, հաստատել (զուխտն)։
Տոգորուիլ։ տոգիլ. տոգորիլ։
Տող. սաթըր. ե՛ազըլը ...՝ ... ։ տող։
—Տողին վրայ գրուածը։ շալակ։
Տոճկած։ խահրեալ։
Տոճկել. ... ։ տոչկել։
Տոճկեցնել։ տես Տոճկել։

Տոճկիլ։ խահրիլ։ տես և Տոճկել։
Տոչորել։ տես Երել լափել։
Տոռ. ... ։ տոռն։
Տուզ. թուզ։ աղ։
Տուզախ։ տես Որոգայթ և Հնարք. ...
Տուզախ՝ ... ։ տես Ակնատ։
—Տուզախ՝ ... ։ տես Թոռ՝ աղ։
—Տուզախ բանեցնել, կամ ընել, կամ խաղալ. և այլն. տես Հնարք ընել։
Տուզաղու երկիր։ տես Ուտի։
Տուզլամաք. ... ։ աղել. յաղել։
Տուզլու։ տես Աղի. ...
Տուէլլոյ ընել։ մենամարտիկ ոգորել առ վիրաւթեան. մեներ. 'ի մեներ գալ։ [տանգ։
Տութու քէֆիլ. ... ։ ...-
Տուլ։ տես Որբեվարի։
Տուղտ. ... ։ տուղտ։
Տում. ... է։ Խրտուտ։
Տուման։ տես Մշուշ. փոման։
Տուն. էվ։ տուն. յարկ. բնակութիւն. բնակարան։
—Տուն ամրուան։ տես Ամրանոց։
—Տուն բանել։ 'ի վարձու ունել, վարձել զտուն։
—Տուն երթալ։ գնալ յիւրեան. գնալ յիւրեանս։
—Տուն մեծ մարդու, կամ տուն փառաւոր։ տես Ապարայ։ [զատուն։
—Տուն չընել։ հիւանել կամ արուեստաւորել
—Տուն չընելը։ անաշինութիւն։
—Տուն չինող։ անաշէն։
—Տուն ունող։ տես Տնւոր։ [րան։
—Տուն չունող։ անտուն. անյարկ. անբնակա-
—Տուն պղոտ։ անիրկ. անակ։
—Տուն տեղ։ տուն. գերդաստան։
—Տուն տեղ ըլլալ։ ... ։ աշխարհակարգիլ. ամուսնաւորիլ։ [կիլ։
—Տուն տեղը կորսնցնել։ անանկանալ. անան-
—Տուն տեղը կորսնցնելը։ անանկութիւն։
—Տուն տեղը կորսնցուցած։ անանկ։
—Տունը. ... ։ 'ի տան, առ տնին։
—Նոյն տունը բնակիլը։ անակցութիւն. բնակակցութիւն։
—Տունը ծածկել։ տես Ծածք շինել։
—Տունը ծնած ծառայ կամ աղախին։ ընդոծին։
—Տունը կոխել։ բռնաբարել զդրունս։
—Տունը կործանող։ տնաւեր։
—Տունը հոգալ կամ պահել։ տնտեսել. տանտիկնել. զտուն տեսանել. տնօրինել։
—Տունը հոգացող կամ պահօղ։ տնտեսուչ. տնօրինող. տնօրէն։
—Տունը մեծցած, կամ տունը սնած։ տնաստուն ընդասուն. տնասպասեակ։ — Տունը մեծցած ծխաններ։ ծիծառունք տնասունք։
—Տունը յափշտակելը (ուրիշի)։ տնաառութիւն։
—Տունը նստել սիրելը։ երդասիրութիւն. տնապանութիւն։
—Տունը նստող։ տնարգել. երդասէր։

—Տան լաթ. փանը մէջ հաֆնէլու լաթ: տուանին արկանելի:
—Տան ծածք: տես Ծածք՝ տան:
—Տան ղաթ: դասիկոն. յարկ. ձեղուն: —Մէկ ղաթ տուն: միայարկ: —Իրեք ղաթ տուն: եռայարկ. երեքձեղունեան: —Երրորդ ղաթէն վար ինկաւ: անկաւ յերից աստիճանաց: —Երրորդ ղաթին շահնիշիրէն: յերեքկին պատշգամէ:
—Տան առջի, կամ վարի ղաթը: ներքնատուն. ներքնայարկ. ներքին դասիկոն. առաջին դասիկոն:
Միջի, կամ երկրորդ ղաթը: միջնաձեղուն. միջնայարկ. միջնատուն. միջին դասիկոն. երկրորդ դասիկոն: —Վերի կամ երրորդ ղաթը: վերնայարկ. վերնատուն. վերին դասիկոն. երրորդ դասիկոն:
—Տան պահապան: տես Տնպահ:
—Տան սաշախ: տես Սաշախ տան:
—Տան վարձ, կամ քիրայ: վարձ տան. տնահարկ:
—Տան վերակացու: տնտես. վերակացու տան. տնկալուչ. տնօրէն. հրամանատար: տես և Վէքիլխարճ:
—Տան վերակացութիւն. էվէտահէտալը ծանսուող: տնտեսութիւն: տես և Վէքիլխարճութիւն:
—Տանը մէջը. էվտէ: 'ի տան. առանին:
—Տներ: տունք. յարկք. վանորայք. վանէրայք:
—Տներ ու բնակողներ, կամ } էվ պարք: երդու-
—Տներ ու մարդիկ: } մարդ. գերդաստան:
—Տներու համրանք: երդահամար:
—Տնէ տուն: տուն 'ի տանէ. տանէ 'ի տուն:
—Տնէն դուրս: արտաքս քան զտունն. արտաքոյ տան. ըստ տունն:
—Նոյն Տնէն: տնակից. յարկակից. բնակակից. տնկից. համայարկ.
—Տնով տեղով երթալ. կէօչ էթմէք: չու առնել. չուել: տես և Կէօչ:
Տուն՝ բանէ, խոմ շարդըրըլէան. պէյիթ: տուն. հատուած:
—Տուն՝ ոփանտարը, խոմ էրգէրաօ. պէյիթ: տուն երգոց. տուն տաղից:
—Տուն առ տուն երգ, կամ սաղմոս: տաղոզգի:
—Տուն տուն. պէյիթ պէյիթ: տուն առ տուն:
—Տուն տուն բաժնել. } պէյիթ պէյիթ էյլէմէք: սահ-
—Տուն տուն ընել. } քել. տնատել. տնաբաժին առնել. տուն առ տուն կարգել. ցանկել զհամարս տանց:
—Տուն տուն ըրած: տնատեալ. սահքեալ. սահքերուն. տնաբաժին:
Տուն տալ. խըրաֆ փալ. ճամէյ ըղըշմէք: Թելադիր լինել. Թելադրել. խրատել. բանս 'ի բերան դնել. արկանել բան 'ի բերան. սադրել. ուսուցանել. ազդել. ազդ առնել: —Ինչպէս որ Հոգին սուրբ տուն տուաւ իրենց: որպէս ազդեցաւ նոցա 'ի Հոգւոյն սրբոյ: որպէս և Հոգին տայր բարբառել նոցա: Ա՛ս խօսքերս անիկայ ինձի տուն տուաւ: նա ետ 'ի բերան աղախնոյ քո զամենայն բանս զայսոսիկ: տես և Ցօլ եօլախ ցցընել:
—Տունտուութիւն. խըրաֆ. ճամէյ ըղըշլէմէ: Թելադրութիւն. խրատատուութիւն. սադրանք:
—Տուն տուօղ. խըրաֆ վըրօղ: Թելադիր. Թելադրող. խրատիչ. խրատատու. խրատտու. սադրիչ:
Տունկ. ֆիտան. ադաճ: տունկ:
—Տունկ սիրօղ: տնկասէր:
—Տունկ տնկելու տեղ: տնկարան:
Շատ տունկ եղած տեղ: բազմատունկ. տընկախիտ. տնկաւէտ:
—Տունկերը հոգալ: տնկագործել. մշակել:
—Տունկերը հոգալը: տնկագործութիւն. մշակութիւն:
—Տունկերը հոգացօղ: տնկագործ. մշակ:
—Տունկերը ջարդօղ: տնկակոտոր:
—Տունկի նման: տնկակերպ:
—Տունկի պէս: տնկաբար:
—Տունկի վերաբերեալ: տնկական. տնկագործական:
Տունուխ կամ տօնուխ: տես Պղտոր. և Մութ:
Տուռացցօ. փըռանկը. քողոք է: Դիռաքիոն. Եպիդամնոս:
—Տուռու. տուռուլմաք. և այլն: տես Զուտ՝ գինի. Զտիլ. և այլն:
Տուտէշկ: տես Նէմչէ:
Տուտու գուշու: Թութակ. պապկայ:
Տուրք. բանիմը փայը: տուրք. բաշխ. տուչութիւն. հատուցումն:
Տուրք. վէրկի. խէզինէ: տուրք. բեկար. կապալ. սակ. հարկ. հաս: —Ձեր տուրքէն բանմը չպակսեցուի: ոչ Թողացի ձեզ 'ի սակէն ձերմէ և ոչինչ:
—Տուրք երկրի: հողադրամ:
—Տուրք՝ մարդգլուխ: մարդահարկ. գլխահարկ:
—Տուրք տան: տնահարկ:
—Տուրք դնել: հարկս արկանել. հարկս հատանել. հարկել: —Երկրին վրայ տուրք դրին: հարկս արկին երկրին: —Հայաստանին վրայ հինգ հարիւր դահեկան տուրք դրին: հատին 'ի վերայ աշխարհիս Հայոց հարկ՝ հինգ հարիւր դահեկան: —Դամասկոսին վրայ տուրք դրաւ: հարկեաց՝ կամ 'ի հարկի կացոյց ըզԴամասկոս:
—Տուրք ժողվել: հարկս հանել. հարկս պահանջել. հարկահանել. հարկապահանջել:
—Տուրք ժողվօղ: դրամաժողով. հարկառու. հարկապահանջ. հարկահան:
—Տուրք տալ: հարկս տալ. հարկս հարկանել. հարկատրել: —Թագաւորին տուրքը ամբողջ տան: զմաքսուն հարկ ողջ արասցեն: —Մէկումը տուրք չեն տար: հարկս ումեք ոչ հարկանեն: —Թագաւորին տուրքը չտալ: բեկանել զհարկ արքունի:
—Տուրք տուօղ: հարկատու:
—Տուրք չտուօղ: ապահարկ:

-Տուրքեր որ չեն տրուած կամ առնուած: գլխափանած հարկին:
-Տուրքէ ազատ: ապահարկ. անբեկար:
-Տուրքէ ազատ ընել: ապահարկել:
Տուփ. գուտու: տուփ. խաբարգեայ. գզրոց:
-պզտի Տուփ: գզրոցիկ:
Տուքա տէնիզի. ծով է: Տիւրենական ծով:
Տուօղ: տես Տըւօղ:
Տոք. տալ: տես Լասա: [գիր. տիպ:
Տպած. պասմա: տպեալ. տպագրեալ. տպա-
-չՏպած: անտիպ:
Տպարան. պասմախանէ: տպարան.
Տպել: տպել. տպաւորել. դրոշմել:
-Տպել զգիրք: տես Գիրք տպել:
-Տպելը: տիպ. տպումն. տպաւորութիւն. տպագրութիւն:
Տպուիլ պասըլմագ: տպիլ. տպանալ:
Տռակըղ: տես Տուռացցօ:
Տռապոլիս. թրապուլուս. քաղաք է: Տրիպոլիս:
Տռաւա. գետ է: Դրաւուս:
Տռել, կամ՝ Տըռել: տես: Տառռել:
Տռլիկ, կամ Տռլլիք: հանդարտութիւն. խաղաղութիւն. անդորր:
-Տռլիկ ընել: հաշտ կալ. խաղաղական վարել կեանս. հանդարտիլ ընդ ումեք: տես և Խաղաղ կենալ:
Տռնախ. թռնաք: տես Ըղունկ:
Տռնախը կէլպերի: տես Տրմուխ:
Տռտռալ. թիթիր փօկը ձաձալ: քրթմնջել:
Տռտռան. թիթիր փօկը ձաձայօղ: քրթմնջող:
Տռտռոց. դըրդըռայ: քրթմնջիւն. քրթմնջող:
Պառաւներու տռտռոց: գրգջիւն պառաւանց:
Տտիպ. կամ Տըտիպ: տես Մռմռուկ:
Տտռտել. թռել. օտտամագ: փութա արձակել:
Տրամ.փըէմ: դրամ. դրաքմայ:
-Տրամ կշեռքի՝ այոննան ճէքաղի, ճէ մէծ՝ ճէ քուք: կշիռ. կշռորդ:
-Տրամի մը ծանրութիւն: դրամակշիռ:
Տրամաբանել: տրամաբանել:
-Տրամաբանելու կարողութիւն: բանականութիւն: [նութիւն:
Տրամաբանութիւն. փըամաքանէլը: տրամաբա-
Տրամաբանութիւն. գիրք է: տես Լօժիգայ:
Տրամաբանող: տրամաբան:
Տրապզոն. փըապզըն. քաղաք է: Տրապիզոն:
Տրապզոնցի: 'ի տրապիզոնէ:
Տրապուլուզ: տես Տռապոլիս:
Տրապտան. ֆայփը՝ ... որ ... ... : խառնելիք թելոյ:
Տրավանտա. էսկի ըսթամպօլ. քաղաք է: Տրովանդայ. Տրոյիա:
Տրաքոս. ... է: տրոգիլոս կամ տրաքոս:
Տրդել: տես Դրդել:
-Տրեխ. ... : տրեխ. հոլաթափ. սանդալ. սօլեր. կօշիկ:
-Տրեխ հագնիլ: տրեխս արկանել. հողաթափս ագանիլ. տրեխաւորիլ:

-Տրեխ հագած: } տրեխաւոր. սանդալաւոր:
-Տրեխ հագնող: }
-Տրեխ հագցնել: հողաթափս ագուցանել. տրեխաւորել:
-Տրեխի կապ. փըխալխայ: խրաց:
-Տրեխի կապը կապել: խրացել:
Տրըփ. ... : տրոփ. տրոփիւն. տրոփումն. թնդիւն:
-Տրըփ ընել: տրոփել. թնդալ տալ:
Տրմուխ. թռնախըլը ... : տրմուխ. փոցխ:
Տրորած. էզիլմիշ: լեսեալ. լոսեալ. մալեալ. մանրեալ. ջաղխեալ. ջաղջախ:
Տրորել. էզմէք: լոսել. լեսել. ջաղխել. ջախջախել. մաշել. մանրել: տես և Ճզմել:
-Սիրտը կը տրորեն, աղէքը կը կըըրտեն: զսիրտն բեկանեն, զաղիսն գալարեն:
-Տրորել ծամելով: ծաքել:
-Տրորելը: լեսումն. լոսումն:
-Տրորիլ սիրտը: գելանիլ. բեկանիլ. աղէխայրչիլ. գալարիլ աղեաց:
-Սիրտը կը տրորէր, աղէքը կը կտրտէր: սիրտն բեկանէր, աղիքն գալարէին:
-Ամենուն սիրտը տրորի: բեկցին ամենայն սիրտք:
Տրտմած: տես Տրտում:
Տրտմակից. ... : տրտմակից. տըրտմահաղորդ:
Տրտմելու: տրտմական. տխրական:
Տրտմեցնել: տրտմեցուցանել. տխրեցուցանել:
-Տրտմեցնող: տխրաբեր. տրտմեցուցիչ. տըխրարար. տրտմարար. թախծական. թախծողական. թախիծ:
Տրտմիլ: տրտմիլ. տխրիլ. թախծիլ. տխտիլ. անկանել երեսաց:
-խիստ Տրտմիլ: 'ի սուգ համակիլ. ընկղմել 'ի սուգ:
Տրտմութիւն: տրտմութիւն. տխրութիւն. թախծութիւն. թախիծ. սուգ:
-Տրտմութիւնը փարատող: տրտմահալած:
-Տրտմութեամբ լցուած: տրտմալի. տրտմալից. տխրալից. տրտմազգեաց:
Տրտմող: տես Տրտում: [լինել:
Տրտնջալ. ... : տրտնջել. տրտունջ
Բոլոր զօրքը կը տրտնջային իրմէն: զօրքն ամենայն տրտունջ էին զնմանէ:
Մէկը թող չտրտնջայ տանտիրոջը վրայ: մի՛ ոք տրտունջ լիցի զտանուտեառնէն:
-Տրտնջալը. ... : տրտնջումն. տրտնջիւն. տրտունջ. տրտնջողութիւն:
-Տրտնջացող: տրտնջօղ. տրտունջ:
Ձեր յիշեր որ տրտնջացող ըլլայ քեզմէ: ոչ յիշեմ ես ամենևին, եթէ բան մի տրտունջ յումեքէ լուայ վասն քո:
Տրտում: տրտում. տխուր. տրտմաւոր. տըրտմազգեաց. տրտմազգեաստ. տրտմեալ. տըխրեալ. թախծեալ:
-խիստ Տրտում: տրտմագին. տխրագին. թախ-

ծագին. բազմատխուր. բազմատրտում. յոգ-նատխուր. յոգնաթախիծ. ամենատխուր. ամենատրտում. ամենաթախիծ: տես և Տրտմութեամբ լցուած:
-Տրտում կենալ: տրտում կալ. տարակուսիլ:
-Տրտում տեսք ունող: տրտմատեսիլ. տրտմա-տեսակ. տխրատեսակ. թախծադէմ:
Տրտունջ: տես Տրտնջալը:
Տփկեցնել: տես Տափկըցնել. և Ճզմել:
Տփկիլ: տես Տափկիլ:
Տքալ. ինլեմէք. ինկլեմէք: հեծել. հեալ. թասել:
Տքտքալ. ուֆ ուֆ ինլեմէք: հեծեծել:
Տքտքուք. ինիլթի: հեծութիւն:
Տօ. (Ալճագօնուշմա). ով. էմ: ով դու. մանուկ դու. այր դու:
Տօժ. ... է ... : դուքս:
Տօլախ. փօլաք: որ է ... , ... 'ի ... կը փաթթեն, և ... կապեն: հեսկ. մանկաոր. երիզ:
Տօլամայ: մատնաշուրթն:
Տօլանտրմիշ ընել: դաւաճանել. խարդախել. խարդաւանել:
Տօլաշըխ: տես Պտուտ. փօլաշըխ:
Տօլաշմիշ ըլլալ: տես Պտըտիլ. փէօմէք. և Չորս դիէն պատել:
Տօլապ. ... : պատուհան. պահա-րան. դարան:
-Գրքատան տօլապները: մատենակալք դի-ւանի. դարանք մատենից:
-Տօլապ ... : անիւ:
-Տօլապ. ... , կամ ... կը դնեն՝ և ... կը ... : դառնադեղ:
-Տօլապ. որ է ... , որ ... կը ... : գել. գելոց. գելարան:
-Տօլապ. Ֆէնտ. ... : տես Հնարք. Ֆէնտ. և Որոգայթ:
-Տօլապ խուռամիշ ընել. և այլն: տես Որո-գայթ լարել. և այլն:
-Տօլապը ընկնիլ: տես Որոգայթը ընկնիլ.
-Տօլապը ձգել: տ. Որոգայթը ձգել. և Խաբել:
-Տօլապով: տես Հնարքով. և Խաբէութեամբ:
-Տօլապով խօսիլ. Տօլապով խօսք. և այլն: տես Պտուտ խօսիլ. Պտուտ խօսք. և այլն:
Տօլմայ. ... տես Լեցուն:
-Տօլմայ. ... : խճողակ. լից:
Տօլմուշ: }
Տօլու: } տես Լեցուն:
Տօլու: տես Կարկուտ:
-Տօլու տիզկին: արձակերասան:
-Տօլու տիզկին վազել: ձիարձակ արշաւել. ձիարձակ լինել:
Տօնջայ. ... : գոյլ:
Տօղան: տես Բազայ:
Տօղրամա: հատուածոյ:
-Մանր տօղրամաներով ու զարմանալի գե-ղեցկութեամբ շինուած դաներ ունի: նա 'ի ներս գրուանք հատուածոյք մանր յօրինուա-ծովք և հրաշալի գեղգեղմամբ:

Տօղրամաճի: ատաղձագործ. հիւսն:
Տօմար. ... : տոմար. տումար:
-Տօմար, ... : քննիկոն. քրոնիկոն:
-Տօմար գիտցող. ... : տոմարագէտ:
-Տօմարական: տոմարական:
Տօն. ... : տօն. տօնախմբութիւն. տօնախումբ. տարեկան:
-Տօն ընել: տօնել. տօնախմբել: — Անոնց մա-հուանը տօնը ընելով կուրախանային: զօր տօնին յիշատակի նոցա խմբեալ ցնծային:
-Տօն ընող: տօնող. տօնախմբող:
-Տօն սիրող: տօնասէր:
-Տօնի ընկեր: տօնակից:
-Տօնի համար խրկուած ընծաներ: տօնընծայք:
-Տօնի հանդէս հեթանոսաց: Ջալհանք. Ջալանք:
-Տօնի օրեր: տօնական աւուրք: -Տօնի մօտ օրերը: տօնամերձ աւուրք:
-Տօնից կամ Տօներու վրայ գիրք: տօնամակ:
-Տօներու ցանկ կամ ցուցակ: տօնացոյց. տօ-նացուցակ:
-Տօն գեա. ... : Տօնաւոր գեա. Տանա-յիս գետ:
Տօնացոյց: տես Տօն. ... բառին տակը:
Տօնել: տես Տօն ընել:
Տօնելու: տօնելի. տօնախմբելի:
Տօնտուրմայ: պաղպաղակ:
Տօպաճ. ... : տոպազիոն:
Տօպրա վեննետիք: տես Ոսկուզա:
Տօպրակ. ... : պարկ. պայուսակ. մա-խաղ. բակեղէթ. շմբրոց. քուրձ:
Տօսախ: տես Զիճիր:
Տօս տօղրու: տես Ճեփշիտակ:
Տօրթու, կամ Տօսթու: մրուր:
-Գինիի տօրթու: գինեմրուր:
Տօրոս. ... : Տօրոս:
Տօրուն. }
Տօրօն. } ... : տորոն:
Տօփ տօլու: տես Լեփ լեցուն:
Տօքուզպաշըլը: տես Վրացի կոճ:
Տօքտօր, կամ Տօքթօր: բժիշկ. բժշկապետ:

Ր

Րախամ: համարագիր. թուագիր:
-Րախամ գիտցող: թուաբան:
-Րախամ գիտնալը, կամ րախամի գիտու-թիւն: թուաբանութիւն. թուելականն:
Րախի: ցքի. օղի:
Րախմէթ, կամ րահմէթ: հոգեհանգիստ. ո-ղորմութիւն:

–Րահմէթ կարդալ. ողորմի հանել: հոգեհանգիստ կամ ողորմութիւն մաղթել. օրհնել զյիշատակ ուրուք:
Րահտ: տես Ձիու զարդ:
Րավէնտ: խաշնդեղ. գազ:
Րեզէնէ: տես Սամիթ:
Րէնտէ: տես Ռէնտէ:
Րուպէ. Ռուպիէ: րուպէ. վայրկեան. կէտ. մանրամասնակ. մանրամասն. քթթել ական. քթիթ աչաց. ական թօթափել:
–Րուպէն համբող: րոպէահամար:
–Րուպէին մասերը: մանրամասնակ. մանրամասն. մաներկրորդ:
–Րուպէին վաթսներորդ մասը: երկնամասն:
Րուք. Էօրէքէ: ալեկոտ. մանելիք. մանող:
–Րուք մանել: նիւթել. մանել:

Ց

Ցաթել:} տես Ծագել:
Ցաթիլ.}
Ցաթկել. սըչրամագ: ոստնուլ. ոստչիլ. ոստոստնիլ. ընդոստնուլ. 'ի վեր վազել. ընդոստ կալ: — Վախերնուն տեղերնէն ցաթկեցին ոտք ելան: 'ի վեր վազեցին յահէն զարհուրեալ ընդոստամամբ: — Ցաթկեց ցամաքը ելաւ: յերկիր արտաքս 'ի ցամաքն պարեաց: — Քունէն վեր ցաթկելով: ընդոստ 'ի քնոյն լինելով: — Եփրատ գետին վրայէն ցաթկեց: վազեաց զԵփրատաւ: — Ուսերը դողալով վեր վեր կիյնային կամ կը ցաթկէին: թիկունքն ընդոստ ընդոստ դողացեալ շարժէին:
–Ցաթկել՝ կրակը, կայծը, և այլն: ցայտել. թօթափիլ. արձակիլ. հոսանիլ:
–Ցաթկելը: ոստումն. ընդոստումն:
–Ցաթկելը՝ կրակի, կայծի, և այլն: ցայտ. ցայտումն:
–Ցաթկելը՝ ջրին: ցայտել. շիթքել. ցաքել:
–Վեր ցաթկած ջուր: շիթուք:
Ցաթկեցնել: ոստուցանել. ընդոստուցանել:
–Ցաթկեցնել՝ կրակ, կայծ, և այլն: ցայտել. ցայտեցուցանել. արձակել: — Ոտքերնէն կրակ ցաթկեցնել: 'ի սմբակացն հուր թօթափել:
Ցատկոտել. ցաթկլամըք: ոստոստել. ոստնուլ. խաղալ: — Ցաթկըռտելով երթալ: ընդոստ ընդոստ գնալ:
Ցաթկոտել՝ չկայ գետնի վրայ, կամ ջրի մէջ: ոստոստել. կայտառել. խայտալ:
Ցաթկոտել ուրախութենէն: տես Ճխալ:
Ցաթկոտելը: ոստոստումն:
Ցաթկոտելով ծափ զարնել: կայթել. դոփել. թինդս տալ: — Պարելով հրաւիրեալներուն մէջ Ծառը կընկան մը պէս կը ցաթկըռտէր: պար առեալ 'ի մէջ բազմականացն իբրև զհէրատուկ վազէր:
Ցաթկտուք, որ մարդուն վրայ կէր կուգայ: քիծ:
Ցաթկտող ձուկ՝ գետնի վերայ, կամ ջրի մէջ: կայտառ:
Ցաթկող: ոստող. ընդոստ:
–չՑաթկող: անընդոստ. անոստ. անոշա:
–Ցաթկող լոյս, կամ շաւղ. և այլն: փայլատակիւն. փայլատակումն:
Ցախ. չալը: խաշիւ. կրկուռ. խոշոռ. ցախ:
–Ցախ. Ֆաշնըշ: մացառ. ցախ:
–Ցախ դառնալ: խռուանալ. խռուիլ:
–Ցախ դարձած: խռուացեալ. խռուական. խռուեղէն. խռուատեսակ:
–Ցախ ժողվող: կրկաքաղ:
–Ցախ ծառերով լցուած. չալըլը: մացառուտ. մացառաձև:
–Ցախերու մէջ պահուըտած: մացառահող:
–Ցախերու մէջ բնակող սարեկ: ցախասարեկ:
–Ցախէ շինած: ցախեայ. ցախիճեան. կրկատակերտ. փայտակերտեկ:
–Ցախի պէս: խռուատեսակ:
–Ցախով շինկել վառած երկիրը: ցախել:
Ցած. ալչագ: խոնարհ. ստորին. ցածուն. ցած. ցնխատ. զիջագոյն. զնտատագոյն:
–Ցած՝ ձայն, հոծ, և այլն. Խաֆիֆ: թոյլ. մեղմ. մեղմիկ. դաշն:
–Ցած. գէլ: տես Գէշ. չար:
–Ցած ազգ: չազգ:
–Ցած ազգէ: տես Գէշ ազգէ:
–Ցած ազգէ ըլլալը: վատազգութիւն. անազգութիւն. ապատոհմութիւն:
–Ցած երկրէ: տես Գէշ գաւառէ:
–Ցած ըլլալ: տես Ցածնալ, և Գէշնալ:
–Ցած ընել: տես Ցածցնել, և Գէշցնել:
–Ցած մարդ: տես Խեղճ, և Գէշ՝ մարդ:
–Ցած մարդը մեծարող: անարգամեծար. ստրկամեծար:
–Ցած պօյով: տես Պստաւ:
–Ցած տեղ գրուած: ստորադաս. կրտսերադաս:
–Ցած քան. պիր ըէյտէն ալչագ: 'ի խոնարհ քան. 'ի վայր քան: [քան զնա էր:
–Քան զնա Ցած էր: 'ի խոնարհ կամ 'ի վայր
–Ցածէն: խոնարհուստ. 'ի ստորուստ:
–Ցածին ցածը: տես խիստ Ցած, և խիստ Գէշ:
Ցածկեք. ալչաճըգ: ստորնային. խոնարհագոյն. ստորնագոյն. զնտատագոյն. զիջագոյն:
–Լեռանը ցածկեկ կողմերը: ընդ ցածուն վայրս լերինն:
Ցածնալ. խոնարհիլ. զիջանիլ. ցածնուլ:
–Ցածնալ՝ ձայնին, հողման, որդողութեննե, և այլն. տես Թուլնալ՝ հովը:
–Ցածնալ. ցած, և գէշ ըլլալ: նուաստանալ. խոնարհիլ. ներքևիլ. նկուն լինել: տես և Գէշնալ:
Ցածութիւն: խոնարհութիւն. ցածութիւն. խոնարհումն. զիջումն:

—Ցածութիւն. ալչագլըգ: խոնարհութիւն. նուաստութիւն. գծծութիւն. փանաքութիւն. պարտութիւն. խոնարհումն. կորանք:
Ցածցնել: խոնարհեցուցանել. զիջուցանել. ցածուցանել:
—Ցածցնել, սէսը, պաշը, ֆիյաթը. և այլն: տես Թուլցնել՝ ձայնը:
—Ցածցնել. գէչիրմէք, եա խէօր էթմէք: խոնարհեցուցանել. նուաստացուցանել. նկուն առնել: տես և Գէջցնել:
—Գինը ցածցընել: աժգնել.
—Գինը ցածցընող: աժգին. կծծի. ժլատ. ժլատ:
Ցաղնայ. գասապա անըտը: Մղունք:
Ցամաք. չըրաք գարա: տես Զոր:
—Ցամաք հաց: հաց լոկ. սատուճ. աշտուճ. չորաբեկ: — Ցամաք խօսք: տես Անհամ՝ խօսք կամ խօսք:
—Ցամաք մարդ կամ կենդանի: տես Վտտուժ:
—Ցամաք. չօրաք. գուրու լուղ: ցամաք. անջրդի. անջրդի: — Ցամաք առանց թրջելու. ցամաքաթև:
—Ցամաք. գարա: ցամաք. ցամաք երկիր:
Մովը ցամաքի պէս կը բաժնէր: զծով յատակաբար բաժանէր: — Ցամաքէն լեռան ճամբան երթալ: զցամաքաւ զլեռնային գնալ:
Ցամաքը ելան: ելին ՚ի ցամաք:
—Ցամաքէն գնացող կամ վազող: ցամաքընթաց:
—Ցամաքի. ցամաքինը կամ ցամաքը ապրող: ցամաքային. ոստին:
—Ցամաքի ու ջրի մէջ ապրող: երկակենցաղ. երկակենդան:
—Ցամաքի սահման կամ սինօռ: ցամաքածէտ:
—Ցամաքով երթալ: գնալ ընդ ցաք. ցամաքաւ երթալ, կամ անցանել:
Ցամաքիլ: տես Ցամքիլ:
Ցամաքութիւն: տես Ցամքութիւն:
Ցամքած: ցամաքեալ. չորացեալ. ցամաք. չոր:
Ցամքած. ճամ: չոր. գօս. գօսացեալ. չորացեալ. ցամաքեալ:
—Ցամքած՝ մարդ: տես Վտտուժ:
Ցամքածութիւն: տես Վտտուժութիւն:
Ցամքեցնել: տես Զորցնել. գուրութմագ:
—Ցամքեցնել՝ աղբիւր, ղիւպը, և այլն: տես Զորցնել՝ ծառերը:
Ցամքեփեց՝ բան, խօսք, և այլն: տես Անհամ. մարդ, կամ խօսք. և Անշնորհք:
Ցամքիլ: ցամաքիլ. չորանալ. երիթանալ:
—Ցամքիլ՝ ծառոց կամ հասայի, և այլն: տես Զորնալ, ծառոյ. Զորնալ, հողոյն, և այլն:
—Ցամքիլ՝ մարդու, և այլն: տես Վտտուժնալ:
Ցամքութիւն. գուրագլըգ: ցամաքութիւն. անջրդութիւն. երաշտ. չորութիւն: տես և Վտտուժութիւն:
—Ցամքութիւն՝ ծառոց, հասայի, և այլն: տես Զորութիւն, ծառոց. Զորութիւն, գէտնի. և այլն:
Ցայել: տես Ցօղուել:
Ցայւել: տես Ցօղըմել:

Ցան. էքին: ցան. սերմն. սերմանք. սերմանիք:
—Ցան ընելու տեղ: տես Արտ:
—Ցանած: ցանեալ. սերմանեալ. ցան:
Ցանած կրակ. ատէշ պէրէքէթի: հրացանութիւն. հրձիգք:
Ցանել. էքմէք: սերմանել. ցանել. հանել սերմն. արկանել սերմն: [արկանել:
—Ցանել, ինչպէս՝ մոխիր, աւազ, և այլն: ցանել.
—Ցանել՝ աղբոր, աղբիւն, և այլն: սրսկել: ցանել:
Ցանելու, կամ ցանուելու: սերմանելի. սերմանացու:
Ցանծախ. օղլ: տես Զանծախ:
—Ցանծախութիւն. օղլլը: տ. Զանծախութի:
Ցանկ՝ գիրք: ցանկ. ցանգ. ցուցակ:
—Ցանկ՝ այգու. պաղ չիթի: ցանկ. ցանգ:
—Բարձր ցանկ: ցանկակատար:
—Ցանկ չինել կամ ցանկ քաշել՝ այգուն: ցանկ արկանել. ցանգով պատել. ցանկապատ առնել. ցանկապատել. ցանկել. ցանկարկել:
—Ցանկը պատռող. կամ ճղքող: ցանկապատառ: — Պատռած ցանկը կարկտող: ցանկակարկատ. խրամակարկատ ցանկոյն:
—Ցանկով պատած, կամ պատող: ցանկապատ. ցանկափակ. ցանկարգել:
—Ցանկով պատել: տես Ցանկ չինել:
Ցանկալ: տես Փափաքիլ:
—Ցանկալ չար մեղաց: տես Զար ցանկութիւն ունենալ:
—Ցանկալի: տես Փափաքելի:
Ցանկութիւն. հավէս: տես Փափաք:
—Ցանկութիւն մեղաց: } ցանկականն: տես և
—Ցանկութիւն չար: } Զար ցանկութիւն:
—Գէշ ցանկութիւն: ցանկասիրութիւն. հեշտասիրութիւն. մարմնասիրութի. հեշտախտութիւն:
—Գէշ ցանկութիւն ունենալ: ցանկասիրել:
—Գէշ ցանկութիւն ունեցող: ցանկամոլ. ցանկասէր:
—Գէշ ցանկութեան եռանդ եղող: հեղեալ ՚ի ցանկութիւն:
—Ցանկութեան բունը, տեղը: համք. ծին:
—Ցանկութեամբ խինդալ, կամ խինդալը: տես Խինդալ ցանկութեամբ խարանեին վրայ:
Ցանցառ. սէյրէք: ցանցառ. անօսր. անգայտ:
—Ցանցառ. սէյրէք. (Մէյ): գուն ուրեք. ՚ի սակաւ նուագս:
—Ցանցառ ըլլալ. } սէյրէքլէնմէք: ցանցառիլ. անօսրիլ. անօսրանալ. անգայտանալ:
—Ցանցառնալ. }
Ցանցառութիւն: անօսրութիւն. անգայտութի:
Ցանցառցնել: անգայտացուցանել. անօսրացուցանել. անօսրել:
Ցաւ. աղրը. փէրտ: ցաւ. ախտ. աղէտ. վիշտ. կարեկք. հոգ. տագնապ. տառապանք. վշտակրութիւն:
—Ցաւ. հասրէթ: տես Հիւանդութիւն.
—Ցաւ. Երկայն հիւանդութիւն: տես Ցաւագարութիւն:

—Ցաւ ունենալ. փէրք ուննէնալ: վշտակրել. ցաւագնիլ. ցաւագնոտիլ. վշտագնիլ. ախտակրել. ախտանալ. վշտանալ:
—Ցաւ չունենալը: անցաւութիւն. անախտութիւն:
—Ցաւ ունող: տես Հիւանդ: և Ցաւագար:
—Ցաւ չունող: անցաւ. անախտ. անախտաւոր. անախտական. անախտակիր. անախտաշարժ. անապցաւոր. անկարեկան. անվիշտ. անկիր: տես և Առողջ:
—Ցաւ սիրող: ցաւասէր. ախտասէր. վշտասէր:
—Ցաւ տղաբերքի: տես Տղաբերքի ցաւ: — Տղաբերքի ցաւ քաշել: երկնել. երկամբք ծնանել:
—Ցաւ քաշել: տանիլ կամ բերել ցաւոց: տես և Ցաւ ունենալ:
—Ցաւ քաշելը: վշտակրութիւն. վշտատեսութիւն:
—Ցաւ քաշող: վշտակիր. ցաւակիր. վշտատես:
—Ցաւը խնչեցնող: վշտացածոյց:
—Ցաւը փախցնող, կամ դուրս ձգող: ցաւահալած. ախտահալած:
—Ցաւի պատճառ: ցաւաբեր. ցաւեցուցիչ:
—Ցաւին մասնակից ըլլալ: վշտակից լինել. վշտակցիլ. ցաւակից լինել. ցաւակցիլ:
—Ցաւին մասնակից ըլլալով: վշտակցաբար. ախտակցաբար:
—Ցաւին մասնակից եղող: ցաւակից. վշտակից:
—Ցաւով ապրող: վշտակեաց:
—Ցաւով զաւակ բերելը: վշտածնութիւն:
—Ցաւով լցուած: ցաւալից. ցաւակիր. վշտալից. վշտաշատ. վշտակիր: տես և Ցաւագարութեամբ լցուած:
—Ցաւով ծնած: վշտածին:
Ցաւագար. խասթալը: ցաւագար. ցաւագնոտ. ցաւոտ. ցաւած. ախտաւոր. ախտաժէտ. ախտակիր. հիւանդոտ. վատառողջ. խօթ: տես և Հիւանդոտ:
—Ցաւագար ըլլալ: ցաւագնիլ. ցաւագնոտիլ. ցաւոտիլ. ախտանալ. ախտակրել:
—Ցաւագար ընել: ախտացուցանել. վշտագնել:
—Ցաւագար ընող: ախտաբար. ախտացուցիչ:
—Ցաւագարութիւն. խասթալըգ: ցաւագարութիւն. ցաւագնոտութիւն. ախտաժէտութիւն. ախտակրութիւն. ախտաւորութիւն. հիւանդոտութիւն. խօթութիւն. ախտ. ցաւ. կիրք. կարիք:
Ցաւալի. ցանէլը: ցաւալի. ցաւագին. վշտալի. վշտագին. աղետաբեր. աղետաւոր:
—խիստ Ցաւալի: տես Աղիողորմ:
Ցաւակից. ցաւտա ընէր: ցաւակից. կարեկից. ախտակից. վշտակից. նմանավիշտ. համակարիք:
—Ցաւակից ըլլալ: ցաւակցիլ. կարեկցիլ. ախտակցիլ. վշտակցիլ. ցաւակից լինել. կարեկից լինել. ախտակից լինել. վշտակից լինել:
—Ցաւակից ըլլալով, կամ ցաւակցելով: ցաւակցաբար. ախտակցաբար. կարեկցաբար. կարեկցապէս:
Ցաւակցիլ: տես Ցաւակից ըլլալ:
Ցաւակցութիւն: ցաւակցութիւն. ախտակցութիւն. կարեկցութիւն. վշտակցութիւն:
Ցաւակցող: տես Ցաւակից.
—չՑաւակցող: անցաւակից. անախտակից. անկարեկից. անկարեկիր:
Ցաւեցնել. աղըրթմաք: ցաւեցուցանել. վշտացուցանել. ախտացուցանել. մորմոքեցուցանել: [մնի:
—Կը ցաւեցընէ մարմինը: ցաւս գործէ 'ի մար
Ցաւեցնող. աղըրթըճը: ցաւեցուցիչ. ցաւաբեր. մորմոքեցուցիչ:
Ցաւիլ. ինճինմէք: ցաւիլ. մորմոքիլ. վշտանալ. վշտագնիլ. ցաւ է ինձ. ցաւէ նմա, և այլն:
—Կը ցաւիմ քու վրադ: ցաւէ ինձ 'ի վերայ քո:
—Հիչ չէր ցաւեր քու վրադ: ոչինչ ցաւէր նմա վասն քո:
—Ցաւիլ մեղաց համար: տես Զղջալ:
Ցաւոտ: տես Ցաւագար. և Տէրալի:
Ցաւցնել: տես Ցաւեցնել:
Ցեխ. չամուռ: տիղմ. գայլ. ցեխ. մոր. մծ. կաւ. սիկ. շաղախ. մորատ:
—Ցեխէ ու կաւէ բոյն կը շինէ: 'ի մծէ և 'ի կաւոյ բոյն գործէ:
—Ցեխ. էսքիսի չամուռ: շաղախ. կաւ:
—Ցեխ՝ կէրէճի դէս կոփած: կարակուռ:
—Ցեխ ըլլալ, կամ ցեխ կտրիլ: տղմանալ. գայլանալ. մորանալ. կաւանալ. շաղախանալ: տես և Ցեխոտիլ:
—Ցեխ չլինելը. չամուռսըզլըգ: կաւագործութիւն:
—Ցեխ շինող: կաւագործ:
—Ցեխ սիրող: մորասէր տղմասէր:
—Ցեխը խրած: տղմասոյզ:
—Ցեխը խորունկ կամ խորունկ ցեխ: տղմախոր:
—Ցեխը կեցող կամ բնակող: մորաբնակ կաւաբնակ:
—Ցեխը շատ: տղմատարած:
—Ցեխի մէջ թաւալըլող: տղմաթաւալ. տղմաթաթաւ. գետաթաթախ:
—Ցեխի մէջ խղդըլած: մորահեղձ. տղմասոյզ:
—Ցեխի նման, կամ ցեխի պէս: կաւակերպ. տղմատեսակ. գայլատեսակ. տղմանիշ. մորաբար. ցեխատեսակ.
—Ցեխին մէջը: մորամէջ:
—Ցեխով լըցուած: տղմալից. գայլալից. մորալից: տես և Ցեխոտ:
—Ցեխով ծեփած: կաւածեփ:
—Ցեխով ծեփել: կաւով ծեփել. շաղախել:
Ցեխոտ. չամուրլու. չամուրլուգ: պալչըգլը: ցեխոտ. տղմուտ. տղմային. տղմախառն. տղմալի. շաղախուտ. տղմալից. տղմաշաղախ. մորուտ. գայլուտ: տես և Ցեխով լցուած:
—խիստ Ցեխոտ: բազմատիղմ. բազմամոր. մորաթաթախ:
—Ցեխոտ տեղ: տղմոտ. տղմուտ. մորուտ:
—Ցեխոտ տեղի: տեղի ինչ մորացեալ:
—Ցեխոտ ջուր: մորաջուր. սկախառն. տղմավէտ. մրրախառն. մրրատեսակ:
Ցեխոտած: տես Ցեխոտ:

—չՑեխոտած : անշաղախ :
Ցեխոտել. չամուրլէլ: ցխոտել. շաղախել. աղտամացուցանել. ընդ գայլ ածել:
—Ցեխոտելը : շաղախումն :
Ցեխոտիլ. չամուրլէլ: ցխոտիլ. շաղախիլ. ընդ ցեխ գալ:
Ցեղ. սօյ. պաղէմ. պօյմը: ցեղ. ազգ. սեռ. տոհմ. տարազ. կերպ: — Երուանդին ցեղը արշակունեաց ցեղին հետ խառնուած է: խառնուած արշակունեաց է Երուանդ:
—Ցեղ ծաղկներու : տես Ծաղկներու ցեղ:
—Ցեղ կապել: ցեղիլ:
—Ցեղ ցեղ: ցեղացեղ. ազգի ազգի:
—Ցեղերը որոշել: ցեղընտիր առնել, կամ լինել:
—Նոյն Ցեղէն եղող: ազգակից. համացեղ. ցեղակից. համազգի:
—Նոյն Ցեղէն չեղող: չհամազգի: [պետ:
—Ցեղի գլուխ: ցեղապետ. նահապետ. ազգա-
—Ցեղի գլուխ ըլլալ: ցեղապետել:
—Ցեղի գլուխ ըլլալը: ցեղապետութիւն. նահապետութիւն:
—Ցեղի տարբերութիւն: ցեղընտրութիւն:
—Ցեղով որոշած: ցեղընտիր:
Ցերեկ. Ցերեկուան, և այլն: տես Ցորեկ. Ցորեկուան, և այլն:
Ցեց կիւվէ: ցեց. մեց. ուտիճ. բոտոտ:
—Ցեց ընկնիլ. չէցօփէլ: ցեցոտիլ. մեցոտիլ. բոտոտակերիլ:
Ցեց ընկած: } ցեցոտ. ցեցակեր. մեցամէս.
Ցեցը կերած: } ճճեկեր. ճըճեհար. բոտոտակեր. ցեցահար. բոտոտակերեալ. ցեցակերեալ. ուտճահար. մեցոտեալ:
—Ցեցը ինչպէս կուտէ ոսկին: միթէ զոսկի ցեց հարկանիցէ:
Ցեցոտ: } տես Ցեց ընկած:
Ցեցոտած: }
Ցիր ու ցան. փարփաղ: ցրիւ. ափիւռ. ճապաղ. ցիր. ցիր և ցան. ցան և ցիր. բազմացիր. բազմացուցանող. տիր և տար. ցիր ընդ ցիր. վայրավատին. ցրուեալ:
—Ցիր ու ցան ըլլալ. փարփաղնիլ. փարփաղ ըլլալ: ցրուիլ. ցնդիլ. ափռիլ. ճապաղիլ. վարատիլ. ցիրուցան լինել. թօթափիլ:
—Ցիր ու ցան ըլլալը: ցրումն. ցնդումն. վարատումն. ցիր. ցրօն:
—Զօրքը ցիրուցան եղան: թօթափեցան զօրքն: Ցրուեցան յով և աճապարեաց ոք:
—Ցիրուցան ընել. փարփաղնել: ցրուել. ցնդել. ցրել. ափռել. ճապաղել. վարատել. վատնել. վայրավատին առնել. ցանեցիր կամ ցիրեցան առնել. ցիրեցան կացուցանել. դիր և տար առնել. ցրիւ արկանել:
—Ցիրուցան ընելով փախուցին: դիր և տար տարարեալ դարձուցանէին 'ի փախուստ:
—Սատանան մեր միտքը աղօթքի ատեն կը տարտըղնէ: զբաղէ սատանայ զմիտս մեր յաղօթս: Այսր անդր մաղէ զմիտս:
—Միտքը ուրիշ տեղ ցրուելով: 'ի մտացն այ-
լուր աղամողելոյ:
—Ցիր ու ցան ընող: ցրիչ. ցնդիչ. ափռիչ. վարատիչ. վատնիչ:
Ցից. գազըգ: ցից:
—Ցից. որոյ վրայ ատմային փէյէնները կը կողէն: սարփինայ. խեչակ. մոյթ:
—Ցից զարնել: ցից հարկանել. վարել ցից. վարսել զցից. ցցել:
—Քարերուն արայըխը ցից զարնուի կամ խոթուի: ընդ մէջ կցուածի քարանց վարեսցի ցից:
—Ցից ցից տնկըւիլ. ինչպէս խօզին կռնըկին մազերը կըլլան: խոզանանալ. քստմնիլ:
—Ցից ցից տնկւիլ, կամ ցից ցից ըլլալ մարդուն մազերը: տես Փշաքաղիլ:
Ցիցի փիցի խօսիլ: ծեթեւեթել:
Ցխոտել. ուղընփըմօք. էղմէք: մաշել. հոսել. լռսել: տես և Ճզմել:
Ցկնիլ. ծնանիլ՝ շներուն, կամ գազաններուն: ցնկնիլ:
Ցմախ. վայրի ծառին մի է որ փերը, որ ճիւղերը ծծերնուն վրայ կըդնեն, երբոր կողէն պտղուն ծծէն կորէլ: ցմախ:
Ցնդած. ջըլած: ցնդեալ. ցրուեալ. ցրեալ: տես և Ցիր ու ցան:
—չՑնդած. չիցնդուելու: անցնդելի:
Ցնդի մնթի: } տես Ափեղ ցփեղ:
Ցնդի փնթի: }
—Ցնդի փնթի կեցող: տես Ափեղ ցփեղ կեցող:
—Ցնդիլ. ջըլիլ: ցնդիլ. ցրուիլ. ցրիլ: տես և Ցիր ուցան ըլլալ:
Ցնծղայ. երկու թեփսիի պէս՝ գործիք է, որ մէկ մէկու զարնելով կը հնչէն. զիլ: ծնծղայ:
Ցնկնիլ: տես Ցկնիլ:
Ցնցել: տես Թօթվել. սիլքմէք:
Ցնցաել. սըք սըք սիլքմէք: ցնցել. շարժել. ցունց տալ: [ցակ:
Ցոյց կամ ցոյցք: կէօսթէրիշ: ցոյց. ցոյցք. ցու-
—Ցոյց տալ: տես Ցցնել:
Ցորեկ: ցերեկ. ցերեակ. սերկ. տիւ. օր:
—Միշտ ցորեկ: յարատիւ. աներեկ:
—Ցորեկ ընող: տունջենաբեր. օրաբեր:
—Ցորեկանց կամ ցորեկը կամ ցորեկով: 'ի տուէ. զցերեակ. 'ի տունջեան:
—Ցորեկը գնացող: տիւընթաց:
—Ցորեկը երկննալ: ձգտել տունջեան: — Ինչպէս արեւը ամառ ատեն երկնքին մէջ տեղը բարձրանալով ցորեկները կերկընցնէ: զխարգ արեգակն 'ի ժամանակս ամարայնոյ զկուտակօք երկնից բարձրացեալ՝ ձգտէ զչափս տունջեան:
—Ցորեկն 'ի բուն: զտիւն ողջոյն. զօրն ողջոյն. զօրն ցերեակ. զօրն 'ի բուն:
—Ցորեկով: տես Ցորեկանց:
Ցորեկուան կամ ցորեկվան: տունջենային. տունջենական:
—Ցորեկուան ատեն: ցերեկութիւն:
—Ցորեկուան շողը: տօթ տունջեան:
—Ցորեկուան պահապան: ցերեկապահ:

-Ցորեկուան սահմանները: ժամք տունջեան:
-Առջի ժամը: այգ:
-Երկրորդ ժամը: ծայգ:
-Երրորդ ժամը: զայրացեալ:
-Չորրորդ ժամը: ճառագայթեալ:
-Հինգերորդ ժամը: շառաւիղեալ:
-Վեցերորդ ժամը: երկրատես:
-Եօթներորդ ժամը: շանթակող:
-Ութերորդ ժամը: հրակաթ:
-Իններորդ ժամը: հուր փայլեալ:
-Տասներորդ ժամը: թաղաթեալ:
-Տասնըմէկերորդ ժամը: առաղօտ:
-Տասուերկուերորդ ժամը: արփող:
Ցորեն: ցորեան: — Հասկ բերող ցորեն: հասկաբեր: — Հասկը լեցուն ցորեն: հասկաթուռ: — Հասկերով լեցուն ցորեն: հասկալից: — Հասկերը հասուն ցորեն: հասկահասուն. վաղահանակ: — Խոշոր հատերով ցորեն: առաքահատ: — Հասկերը մանր ցորեն: մանրաքիստ:
-Ցորեն բաժնող: ցորենաբաշխ. ցորենատու:
-Ցորեն բերող: ցորենաբեր:
-Ցորենը առող: ցորենաւեր:
-Ցորենը ծեղ տուեր երկնցեր էր: ցորեանն յոճ կայր:
-Ցորենը շատ: բազմացորեան. ցորենաշատ. հացաւէտ. բազմարար:
-Ցորենը ցորեննոցին կամ մաղազային մէջ դնել: շտեմարանել. ամբարել:
-Ցորենի գլուխ: տես Հասկ:
-Ցորենի գունով: ցորենագոյն. ցորենամորթ:
-Ցորենի դէզ: օրան. գաղիշ. դէզ. բարդ. խուրձ. թեղ:
-Ցորենի ծեծուք: ծեծած ցորենոյ:
-Ցորենի կապոց: որայ:
-Ցորենի հատ: ցորենահատ:
-Ցորենի ղալէմ: ոճ: տես և Մեղ՝ ցորենի. և այլն:
-Ցորենինման: ցորենատարազ. ցորենամորթ:
-խաշած Ցորենի ջուր: հատաջուր:
-Ցորենի վաճառական կամ ցորեն ծախող: ցորենավաճառ. ցորենաշահ:
Ցորեննոց: կամ ցորենի մաղազայ. պուղտայ ամպարը: շտեմարան. համբարանոց ցորենոյ: — Չորս դիէն գոցած ցորենի մաղազայ: շտեմարանափակ:
-Ցորեննոցին վերակացու: շտեմարանապետ. շտեմարանապահ. համբարապետ:
Ցորենուկ. դդմախ: հարսանիթ:
Ցուլ. պուղայ: ցուլ. զուարակ:
-ազատ Ցուլ: ցլիկ:
-Ցլիգլուխ ունող: ցլագլուխ. զուարակագլուխ:
-Ցլի ձևով: ցլաձև:
Ցուրտ. (գոյ.) սօուգլուգ: ցրտութիւն. ցուրտ:
-Ցուրտ. (ածակ.) սօուգ: ցուրտ. ցրտային: — Հիւսիսային ցուրտ երկիրը: ցրտաշունչ աշխարհն հիւսիսոյ:
-խիստ Ցուրտ: ցրտագին: — Երբոր ցուրտը սաստկանայ: յորժամ կարի ցուրտն տիրեցէ: — Սաստիկ այս ցուրտ: ցրտասաստ. ցրտասառոյց:
-Ցուրտ առնել. պաղ առնել: հարկանիլ 'ի ցրտոյ. ցրտահար լինել. ցրտահարիլ. ցրտանալ. մրսիլ:
-Ցուրտ բերող. կամ ցուրտ պատճառող: ցրտաբեր:
-Ցուրտ փչող: ցրտաշունչ. ցրտաբուխ:
-Ցրտէն դողալ: սարսափիլ 'ի ցրտոյ. սարսռալ:
-Ցրտէն զարկած, կամ ցուրտը զարկած: ցրտահար. սառնահար. ցրտաբեկ. ցրտակէզ:
-Ցրտէն զարնըւիլ: ցրտահարիլ. ցրտաբեկ լինել: — Ցրտէն սառիլ: ցրտասառիլ:
-Ցրտէն զարնըւիլը: ցրտահարութիւն. ցրտաբեկութիւն:
-Ցրտէն սառող կամ սառած: ցրտասառոյց:
Ցուցանք. անձաւ անձուկ. անձաւ անձուկ հովիտ: հրէշ. ճիւաղ. խառնագազան. խուճապք: — Տխուր ցուցանքներ: ցնորք անժպիտք:
Ցուցանքներով վախցնել: խուճապիւք զարհուրեցուցանել:
Ցուցանքներու կամ հայլանններու թափէլէզ ընել: հրէշից երկիրպագանել:
Ցուցանքաւոր. անձուկ: նորակերպ. հրաշալի. նորահրաշ. նորանշան. նորատեսիլ. նորաքանչ. նորաձև. հրէշ:
-Ցուցանքաւոր բաներ տեսնող: հրաշագէտ:
-Ցուցանքաւոր կենդանի: խառնագազան. եղջերուաքաղ. փղաքաղ. վարգաղաքաղ: տես և Ցուցանք:
Ցուցմունք ուսումնական ձևով: ձեռնարկութիւն. հետևաբանութիւն. հաւաքաբանութիւն:
-Կարճ ձևով ցուցմունք: հնարք:
Ցոփ. պօշ. լուծ: ցոփ. արձակ. համարձակ:
Ցոփանալը: ցոփութիւն. համարձակութիւն:
Ցրդի. ցախ ծառ է: ցիրդ. ցրդի. ցրդենի:
Ցրիւ: } տես Ցիրուցան:
Ցրուած: }
-Ցրուած բան: ցիրք. սփիւռք:
-Ցրուած ժողովուրդ: սփիւռք մարդկան:
Ցրուել: ցրուիլ. 'ի բաց տանել. խոլել: — Մառանները հրապարակին մէջ մարդիկը տարին տեղին ցրուեն: ապաստանողք այսր անդր զառամեալն 'ի հրապարակաց խոյլեցեն: — Զօրքը հեռու աշխարհքներ ցրուելով: ճապաղեցաւ զզօրսն յաշխարհս հեռաւորս: տես և Ցիր ուցան ընել:
-Ցրուել զմիտքը: տես Միտքը ցրուել:
Ցրւիլ: սփռիլ. ճապաղիլ: — Զօրքը սկսան ցրուիլ բանակէն: սկսան զօրքն ասպարէզ գնալ 'ի բանակէն: Ջուրը փողոցին մէջ ափխմել ու ժողվել որ չցրուի: զջուր փողոցաւ ամփոփել և հաւաքել, զի մի ճապաղեսցի: տես և Ցիր ուցան ըլլալ:
Ցրտանալ. սօղումագ: ցրտանալ. մրսիլ:
Ցրտութիւն. սօղուգլուգ: ցրտութիւն. ցուրտ:
Ցրցնքնել: տես Ցրցըքնել:

Ցրցնքոտուք. ցրցքոտուք. ուէրէնիւէ: ցնցուղ. ցայտ. սրսկումն. ցայտումն:
Ցրցուքնել. ուէրէնմէք: սրսկել. ցօղել. ցնգել. ցանել:
—Ցրցքնել ղըրփով. տուլմաք: տես Ըստակ ցանել:
—Ցրցքնել՝ ղմըրդիխ, ղէօրէր. և այլն: տես Ցիրուցան ընել:
—Ցրցքնելը: սրսկումն. ցնդումն:
—Ցրցքնելով ջուր, կամ ջրի նման բան՝ թրըջել: ցօղացնել. ցօղել:
Ցրօնք. գեղջի անուն է: Ցրօնք:
Ցցել. տօփլամիշ ճէէ գէօբիւը, եամ օչրիշ փէշ: ցըցել. վարսել: տես և Վարսել:
—Ցցել. ըշի ուխօ եանդնէցնէլ, եամ դօլր փնչէլ: ցըցել. կոթողել. կանգնել. արձանացուցանել. կառուցանել:
—Մազերը վեր ցցել: լարել զբաշ:
—Ցցելը: ցցումն:
Ցցընել. կէօսթէրմէք: ցուցանել. երևեցուցանել. յայտնել. նշանակել. դուշակել. 'ի ցոյց, յերևան, 'ի յայտ, 'ի տեսիլ ածել:
—չՑցընել: տես Պահել. գողել:
—Ցցընել զճամբայ: տես Ճամբայ ցցընել:
—Ցցընելը. կէօսթէրիշ: ցոյց. ցուցումն. ցուցակութիւն. յայտնութիւն:
—Ցցընելով մատնել, կամ ծածուկ բանը ցցընել. գամմազլամաք: մատնել. մատնիչ լինել. մատն և դուշակ լինել:
—Մատով ցցընել: մատնացոյց առնել. մատնացոյց լինել:
—Ցցընելու: ցուցանելի. երևեցուցանելի:
Ցցընօղ: ցուցանօղ. ցուցակ. դուշակ. նշանակ. նշանակիչ. դուշակիչ. յայտնիչ. բացայայտիչ: [Տնկըւիլ. ցցուիլ:
Ցցուիլ: ցցուիլ: տես և Դուրս անկըւիլ. և
—Դանակը փորը խոթեց ու ցցուած թողուց: հարեալ զդանակն 'ի փորն, և եթող 'ի ցից: [ցեալ:
—Աչքերը դուրս ցցուած: աչքն 'ի ցից, կկո-
—Մորերը սուր և ցցուած: ծայրքն սուր և 'ի ցից:
—Ցցուիլ կենալ. փէղէն ըղըրծիւ. գաղըրքլանմաք: կառուցեալ կալ. արձանանալ. մահարձանիլ:
—Ցցուիլը: ցցուուումն. ցցումն. ցցուԹիւն:
Ցօղ. չիյ. չըղ. նէմ: ցօղ. շաղ. տարափ գիշերոյ. ցօղիկ: — Գիշերուան ցօղէն: 'ի շաղից գիշերոյ:
—Ցօղ բերօղ, կամ իջեցնօղ: ցօղաբեր. ցօղածին. ցօղաբուղխ:
—Ցօղ դառնալ: ցօղանալ. ցօղիլ:
—Ցօղ իջեցնել: տեղալ զցօղ: [նալ:
—Ցօղ իջնել: ցօղ տեղալ. ցօղել. ցօղիլ. ցօղա-
—Ցօղ իջնելը: ցօղէջք. տեղ ցօղոյ. ցօղումն:
—Ցօղ մանրարտիկ: մանրացօղ:
—Ցօղ ցրցքնել. չիյ ուէրէնմէք: ցօղել. ցօղարկել:
—Ցօղէ ծնած, կամ հասըլ եղած: ցօղածին:
—Ցօղի նման: ցօղատեսակ. ցօղակերպ:
—Ցօղի նման իջնօղ: ցօղատարափ. ցօղատեսակ:
—Ցօղի պէս կաթել: ցօղաթորիլ:
—Ցօղով թրջած, կամ պաղշտկած: ցօղազնեալ. ցօղահար. ցօղաղարդ. ցօղաւոր:
—Ցօղով լցուած. չիյ իլէն փօլու: ցօղալի. ցօղալից. ցօղազգեն. ցօղակիր. ցօղաւոր:
—Ցօղով պաղշտկել: ցօղել. ցօղազնել. ցօղազին շինել. ցօղացուցանել:
—Ցօղով պաղշտկիլ: ցօղանալ. ցօղազնիլ:
Ցօղված. } չայգած. չալգանմըշ: ողողեալ. ողող:
Ցօղուած. }
Ցօղուել. չայգել. չալգամաք: ողողել. ողողանել:
—Բերանը ցօղուել: ողողել զբերանն:
—Ջրով ցօղուել ամանը: ողողանել ջրով զանօթն:
—Ցօղուելը: ողողումն:
Ցօղըւիլ. չայգըլ. չալգանմաք: ողողիլ. ողողանիլ:
Ցօղօղ. չալգայըճը: ողողիչ:

Փ

Փաթ. ձայն, որ կելլէ անօսր բան անօսր բանի դըպչելէն: պայթիւն. զանգիւն. կոփիւն. տոփիւն. զանգ:
—Փաթ ընել, կամ փաթ ձայն հանել. ֆաթ էթմէք. ֆաթլամաք: պայթել. տոփել. կոփել:
—Փաթ փաթ զարնել: կոփել. դոփել:
Փաթաթուկ. ֆաթփըլօղ բան: պատատատուկ: տես և Սարմաշըկ:
Փաթըռ քիւթիւռ: տես Դիւըր դախուր:
Փաթթել, կամ Փաթատել. սարմաք: պատատատել. փաթաթել. փաթուլթել. պատել. շուրջ պատել. պարպատել. պարուտակել:
Փաթթած բան: պատատ:
Փաթթել կտորած տեղը: կալանդել:
—Փաթթել չուվանով. և այլն: պատել. փարել. պարուրել. պարապանդել:
—Փաթթելով կլորցնել, կամ կլորելով փաթթել. ... : գալարել:
Փաթթըւածք: պատատուած:
Փաթթըւիլ. սարըլմաք: պատատատիլ. փաթաթիլ. փաթուլթիլ. պատիլ. փարիլ:
—Փաթթըւիլ մարդու մը. ... : փարիլ. գիրկս արկանել. գրկել. ընդգրկել. գրկախառնիլ: — Մէկմէկու հետ կը փաթթուէին ձեռքովնին: զմիմեանս պատատէին ձեռամբք: — Անոր ոտքը կը փաթթըւէին: փարէին զոտիւք նորա: — Լուսի տեղ խաւարին կը փաթթըւէին: փարէին զխաւարաւ իբրև զլուսով:
Փաթթըւօղ: պատատատուկ:
Փաթթոց, կամ Փաթտոց. սարգը: փաթոյթ.

փաթեթ. պատանք:
—Փաթթոց. տուրպէ: փակեղն. գլխապատ:
Փաթլաթմիշ ընել: } տես Պաթեցնել:
Փաթլաթորմաք: }
Փաթլամիշ ըլլալ սիրտը: պայթիլ: տես Սիրտը ճաթիլ:
Փաթլըճան: պատլինճան. պատըլճան. սմպուկ:
Փաթմօս աստղը. կղզի է: Պատմոս:
Փաթռտոց. Թափըրտը. դըրթըրտը. փըթըրտըրտը: գղրդիւն. գրնդիւն. շաչիւն. շառաչիւն. գոչիւն. բոմբիւն. խօշիւն. փանգիւն. կոփիւն. տոփիւն. տրոփիւն. գղրդումն. տրոփումն. շառաչումն. շաչումն. շախինդն. գրինդ. տրոփ. թնդիւն.
—Փաթռտոց հանել. դըրթըրտը հանել. դըրթըրտլ: գղրդեցուցանել. գղրդել. գրնդել. շառաչել. շաչել. շախինդն հարկանել:
Փաթուքիւթիւռ (բան մը ընել): առ խուռն (առնել ինչ):
Փաթրաս. պոլուր պոպրա. քաղաք է: Պատրէ:
Փաթրիք: տես Պատրիարգ:
Փալազ՝ աղտոնու, բազի, խալը, և այլ նմաններու՝ էտվրոն: ձագ:
Փալաթին. գաւառ է: Պալատինատ:
Փալալը: սակրաւոր. վաղրաւոր:
Փալայ. ջէպէի պէս լան, ու կորճ բառ է: վաղր. սակր. սակուր. նրան. գալարր. վաղակ. վաղակաւոր: [մետ. պատատատ:
Փալան՝ ջիու, էշու, և այլն. աւըրթ: կորգին. հա-
Փալան դնել: համետել. հանդերձել գրաստ:
Փալանկայ: տես Փալան:
Փալանկայ: տես Գեղ մենծ:
Փալասխայ. կաղէյէ ճղպանի պէս աման է, որ ծինկծիները կը դնեն ղուրշին, պարան, և այլն: պայուսակ:
Փալաւռայ: բաջաղանք. բաղբաջանք. բարբաջանք. շաղակրատանք. բանդագուշանք. աղճատանք. շաղփաղփանք. ճառատանք: տես և Ափեղցփեղ խօսք:
—Փալաւռայ ընել: բաջաղել. բաղբաջել. բարբանջել. շաղփաղփել. շաղակրատել. բանդագուշել. ճառատել:
Փալէրմօ. քաղաք է: Պանորմոս:
Փալփլալ. բուէլէլ. բառըլտամաք: փայլփայլել. փողփողել. շողշողել. պաղպաջել. փայլածել. փայլակել. փայլատակել. ցոլալ. փայլածագել. փայլագունիլ. շողալ. շող արձակել: տես և Ճառագայթ արձըկել:
—Փալփլալը: փայլփայլումն. փողփողումն. շողշողումն. պաղպաջումն. փայլակումն. փայլատակումն. փողփողիւն. պաղպաջիւն. շողշողիւն. փայլատակիւն. շողիւն. փաղփիւն. պաղպաջ. փայլք. ցոլք:
—Մաքուր ջրերուն փալփլալը: պաղպաջել յստակ ջուրց: — Աստղներուն փալփլալը: կարկաչք աստեղաց:
—Փալփլացող: } փաղփաղուն. պաղպաջուն. շող-
—Փալփլուն: } շողենի. փաղփուն. վառ 'ի վառ. վառ 'ի վառեալ. փայլակիր. լուսաւոր. փայլակնանշոյլ: տես և խիստ Փայլուն:
—Փալփլալով: փայլ 'ի փայլ:
Փախչելու: գաչմամալը: զգուշալի. խուսելի. խուսափելի,
—չՓախչելու: անխուսելի. անհրաժեշտ:
Փախչիլ: փախչիլ. խուսափել. խուսել. փախստեայ գնալ. 'ի փախուստ դառնալ. 'ի փախուստ անկանիլ. փախուստ տալ. խոյս տալ. տեղի տալ. 'ի փախուստ կալ. փախուստ առնուլ: — Սատանաները կը փախչէին անկէց: փախուստ առնուին գևք 'ի նմանէ: — Խօզին մէկը ձեռքէն փախաւ: խոզ մի 'ի ձեռաց ղերծանէր: — Առիւծին ձագը անասուններէն չփախչիր: կորիւն առիւծու ոչ թիկունս դարձուցանէ յանասնոց:
—Փախչիլ պատերազմէն: զառալիք լինել. կապարճս դարձուցանել:
—Փախչիլ քունը: տես Քունը փախչիլ:
—Փախչիլը: փախուստ:
Փախչտիլ. գաչընմաք: խուսել. խորշել. թաքչել:
Փախչտող: փախչկոտ:
Փախչող. գաչան: տես Փախստական:
—չՓախչող: անփախուստ: տես և չՓախչելու.
Փախստական. գաչգըն: փախստեայ. փախըստական. հալածական. վարատական. տարագիր. գաղթական. կապարճադարձոյց. գնացական. հատուած:
—Ցասցեր են տիրուրանցը փախստական ծառաները: բազմացեալ են ծառայք գնացականք յերեսաց տերանց իւրեանց:
—Փախստական գնաց պարսից երկիրը: հատուած անկանէր 'ի պարսիկս:
—Փախստական երթալ: } տարագէմ գնալ: տես
—Փախստական ըլլալ: } և Փախչիլ:
—Փախստական ըլլալը: փախստականութիւն. հալածականութիւն:
—Փախստականներէն: յարանց ինքնեկաց:
Փախցնել. գաչըրմաք: փախուցանել. հալածել. վանել. հերքել. 'ի փախուստ շրջել. 'ի փախուստ դարձուցանել. 'ի փախուստ արկանել. փախստեայ տանիլ. փախստական վարել. փախստեայ արկանել:
—Փախցնել ետևէն ընկնելով. գօվալամաք: հալածել. հալածական տանիլ: տես Փախցնել:
Փախցնող: վանիչ. հալածիչ:
Փածեղ, կամ Փայծեղ. դալագ: փայծաղն:
—Փածեղի ցաւ. կամ փածեղի ցաւ ունող: փայծաղնացաւ:
Փակ: տես Գոց. գօյէլու գուշի+:
Փակած: տես Գոցած. և Կպած:
—չՓակած: տես չԿպած. և Բաց:
Փակել: տես Գոցել, ըստ ամենայն նշանակութեան:
—Փակել բերանը: տես Պապանձիլ: և Պապանձեցնել:
—Փակել ներսը, կամ ներսը փակած պահել. գափամաք: 'ի ներքս փակել.

Փակեղ: տես Փաթթոց. սարըք:
Փակչիլ: տես Կպչիլ:
Փակցնել: տես Կպցնել:
Փակուիլ. գափանմագ: արգելական կամ արգելեալ կալ. փակեալ մնալ: տես և Արգիլուիլ:
Փահայ: տես Գին:
Փաճ. փէշէ փէշ անցուցած, կամ անցնելու ճամբէ վէրէնի: բաժ. հաս. մաքս:
—Փաճ առնել: բաժ առնուլ. բաժել:
—Փաճ առնօղ: բաժառու:
—Փաճ էմինի: բաժապետ.
Փաճտար: բաժապան: տես և Կէօմրիւկճի:
Փայ: } տես Բաժին:
Փայ բաժին: }
—Փայ ընել. Փայ բաժին ընել: տես Բաժնել. բօլիւն ընէլ:
—Փայ փայ կտրտել. թոյ թոյ պօղըրմաք: բաշխել. բաժանել:
Փայէ: սատիճան. իշխանութիւն. պատիւ:
Փայէկ. ֆէյէն: տես Շաթըր:
Փայլածու. աստղ է: փայլածու. օտարիտ:
Փայլակ. շիմշէկ. եաւտրըր: փայլակն. փայլատակն:
Երկինքէն սաստիկ փայլակներ կիջնային: յեր. կնից ահագին հրացայտմունք երեւին:
—Փայլակ դառնալ: փայլակի պէս փայլփալ: փայլակնանալ.
—Փայլակ ելլել: } փայլակել. փայլատակել.
—Փայլակ հանել: } փայլակնել:
—Փայլակ հանել տալ: փայլատակեցուցանել:
—Փայլակ հանելը: փայլատակումն. փայլատակութիւն. փայլակումն:
—Փայլակ հանօղ: փայլակնաբորբոք. փայլակնացայտ. փայլակնատարած. փայլակնակայծակ. փայլակնաբեր. փայլակնաւոր:
—Փայլակի նման. շիմշէկ կիպի. շիմշէկ կիպի: փայլակնանման. փայլակնաձև. փայլակնակերպ. փայլակնատեսիլ:
—Փայլակի նման լոյս հանելը: փայլակնածագումն:
—Փայլակի պէս: փայլակնաձև. փայլակնաբար. փայլակնակերպ. փայլակնահրաշ:
—Փայլակի պէս պայծառ: փայլակնապայծառ:
—Փայլակի պէս վառած: փայլակնափայլ. փայլակնաբորբոք. փայլակնանշոյլ:
—Փայլակի տեսք ունեցող: փայլակնատեսիլ. փայլակնադէմ:
—Փայլակներ: փայլակունք. փայլատակունք:
Փայլել: տես Փայլիլ: [լուսափայլ:
—Փայլելով վախցնօղ: ահեղափայլ. ահաւոր.
Փայլեցնել: փայլեցուցանել. շողացուցանել. պայծառացուցանել: տես և Փալփլցնել.
Փայլիլ. փարլամագ: փայլել. նշողել. շողալ. վառիլ. պայծառանալ. զուարթանալ. վառ առնուլ:
Ձեր լոյսը անանկ փայլի մարդկանց գիմացը: այնպէս լուսաւորեսցէ լոյս ձեր առաջի մարդկան:

—խիստ Փայլիլ: գերափայլել. բոցափայլել: տես և Փալփլալ:
—Փայլիլը. փարլամասը: փայլ. փայլիւն. փայլումն. շողիւն. վառումն. վառ: տես և Փալփլալը:
Փայլուն: փայլուն. փաղփուն. պաղպաջուն. փայլունակ. փայլակերպ. արփենի. արփաւոր. պայծառ. զուարթ. ճաճանչաւոր:
—Փայլուն կամ փայլեցուցած նիւթեր: գեղարդունս շողացեալս:
—խիստ Փայլուն. չօք փարլագ: ամենափայլ. բազմափայլ. գերափայլ. քաջափայլ. պայծառափայլ. հրաշափայլ. բոցափայլ. լուսափայլ. անստուերափայլ. բազմաճաճանուկ. բազմաճաճանչ. բազմանշոյլ. պայծառանշոյլ. բոցանշոյլ. ամենապայծառ. զուարթաճաճանչ. բոցաճաճանչ. ճաճանչեղ:
—Փայլուն գոյն ունօղ: գունափայլ. երփնափայլ:
Փայլող: տես Փայլուն:
Փայտ: տես Փատ:
Փայտօս: } տես Բանթող:
Փայտօսամ: }
Փանայըր: տօնավաճառ:
Փաշայ. խան: բդեաշխ. կուսակալ. գաւառապետ. տեղակալ. հիւպատ:
—Փաշային մէքիլ: } փոխանակ բդեշխի:
—Փաշային քէահեայ: }
—Փաշաներ, կամ } հիւպատեան. նախարարակոյտ. ծերակոյտ. աւագանի:
—Փաշաներու ճիւմլէսի: }
Փաշայութիւն. բաշալըք: նախարարութիւն. մարզպանութիւն. կուսակալութիւն. կողմնակալութիւն. գաւառապետութիւն. տեղակալութիւն:
—Անոր փաշայութեան ատենը: ի հիւպատոջ նորա:
Փաշացու: ապահիւպատ:
Փաչայ. խաշ. ոտքէլու ոտք անունը: պճեղն. պքեացք:
Փաչառըզ: տես Գժուար:
Փաչաւվայ: տես Ջնճոց, և Քուռշ:
Փապուճ: տես Բապուճ:
Փառ: տես Մաշկ. ֆառ:
Փառալաւիշ ընել: տես Բզըքտել:
Փառահեղ. վէլուդմէնտ: փառաւոր. փառաւոր: փառահեղ. հրաշափառ. բարեփառ. փառունակ: տես և խիստ Փառաւոր:
Փառասէր. ֆառո սիրող, ֆառոյ եարակ ընթող. փառասէր. փառամոլ. պատուասէր. փառախնդիր. մեծափառ:
Փառաւոր. մուքէլլէֆ: փառաւոր. փառաւորեալ. փառահեղ. փառունակ. փառազգուն. նշանաւոր. ականաւոր. հռչակաւոր. երեւելի. մեծարգի. մեծարգոյ:
—խիստ Փառաւոր: ամենափառ. գերափառ. քաջափառ. մեծափառ. վսեմափառ. վեհափառ. օգոստափառ:

—Փառաւոր աթոռ։ } տես Թախտ, ճոխաւոր.
—Փառաւոր եաթախ։ } և այլն։
—Փառաւոր, և մեծ անուն ունօղ։ քաջանուն. քաջահամբաւ. գերահռչակ. գերահամբաւ. հոյանուն. ամենահռչակ։
—Փառաւոր զարդարած։ փառազարդ. չքնաղազարդ։
—Փառաւոր զարդարել։ պայծառազարդել. չքեղազարդել. պճնազարդել. գեղազարդել. գեղապճնել. փառազարդել։
—Փառաւոր ըլլալ։ փառաւոր լինել. փառաւորիլ. չքեղանալ. պայծառանալ։
—Փառաւոր ընել։ փառաւորել. չքեղացուցանել. պայծառացուցանել. փառազարդել. չքեղազարդել. պայծառազարդել. պճնազարդել։
—Փառաւոր թագով պսակած։ պերճապսակ։
—Փառաւոր լաթեր հագած։ պայծառազգեստ. պայծառազգեստ։
—Փառաւոր լաթեր հագնիլ։ պայծառազգեստիլ. պայծառազգենուլ. պայծառազգեստ լինել։
—Փառաւոր չէնք կամ փառաւոր շինած։ մեծաշէն. հոյակապ. հոյակապեալ. չքնաղաշէն. հրաշակերտ. չքնաղակերտ. պայծառակերտ. մեծակառոյց. հրաշակառոյց։
—Փառաւոր տեսք ունօղ։ աքանչելակերպ. աքանչելատես. աքանչելատեսակ. աքանչելատեսիլ. աքանչելատիպ. հրաշատեսիլ։ տես և Փառահեղ։
—Փառաւորել։ փառաւոր ընել. փառաւորել. փառաբանել. փառատրել. մեծացուցանել. բարձրացուցանել։
—Փառաւորութիւն։ փառաւորութիւն. վեհափառութիւն. մեծվայելչութիւն. շուք. շնորհք։ տես և Փառք։
Փառաւորօղ։ փառաւորիչ. փառաբանիչ։
Փառըլ փառըլ վառիլ։ տես Փայփլալ։
—Փառըլ փառըլ վառօղ։ տես Փայփլուն, և խիստ Փայլուն։
Փառլախ։ տես Փայլուն։
Փառլամիշ ըլլալ։ տես Փայլիլ։
Փառմայ. փողոք է։ Պարմա։
Փառչ։ տես Փարչ։
Փառք։ փառք. շուք. փառաւորութիւն. չքեղութիւն. բարեփառութիւն. պայծառութի։
—Փառք չունօղ։ անփառ. անփառացի. անփառաւոր. անփառունակ. անշուք. անարգ. արհամարհ։
—Փառք սիրել. պաքի- օէրէէ. ֆախրի, եա պափոյ էփնէ ընիիլ։ փառամոլիլ. ունափառիլ. փառասիրել։
—Փառք սիրելը. ֆախրի, եա պափոյ էփնէ ընի-նիլը։ փառասիրութիւն. փառամոլութիւն. ունափառութիւն. պատուասիրութիւն։
—Փառք սիրօղ։ տես Փառասէր.
—Փառք տալ։ փառս տալ. փառս մատուցանել։ տես և Փառաւորել։
—Փառք տալը։ փառատրութիւն. փառաբանութիւն։
Փաս։ տես Ժանկ։
Փասըլման սուչու. գէփ է։ Կիւրոս գետ։
Փասլը։ }
Փասոտ։ } տես Ժանկոտ։
Փաս փառլախ։ տես խիստ Փայլուն։
Փատ։ օտուն։ փայտ։
—պզտի Փատ։ փայտիկ. չնչին փայտ։
—Փատ բերօղ։ տես Փատ կրօղ։ [Թանալ։
—Փատ դառնալ. ճօփ ըլլալ։ փայտանալ. երե-
—Փատ կոտրօղ։ փայտակոտոր. փայտահատ. փայտահար. անտառահար. մայրեար. չեր-տակոտոր. [փայտահատ։
—Փատ կոտրելու գործիք։ կացին. փայտատ.
—Փատ կարել։ հատանել, հարկանել փայտ։
—Փատ կարեցնել։ տես Աղշեցնել։
—Փատ կարիլ. պաղիլ ձուլ։ տես Աղշիլ։
—Փատ կարօղ։ փայտահատ. փայտահար. մայրեար. փայտակոտոր.
—Փատ կրօղ. ճօփ էէրօղ։ փայտակիր. փայտաբեր. փայտաբեր։
—Փատ ձղքել։ հերձանել, շերտել փայտ։
—Փատ ձղքելու շիվլի։ սեպ։
—Փատ պաշտօղ։ փայտապաշտ։
—Փատ ու քար պաշտօղ. ֆութփէրէսդ։ տարրապաշտ. նիւթապաշտ։ տես և Կռապաշտ։
—Փատէ. օտունտան։ փայտեղէն. փայտեայ. փայտակերտ. փայտագործ։
—Փատէ բան շինօղ. տիւրկէր։ տաշտղձագործ. հիւսն։ [յարկ։
-Փատէ ծածք, կամ Փատէ տուն։ փայտա-
—Փատէ շէնք։ փայտակերտ. փայտագործ. փայտեղէն։
—Փատէ շինած։ փայտակերտ. փայտակերտիկ. փայտագործ. փայտայարմար. փայտամած։
—Փատէ ոտք ունեցօղ։ փայտոտն։
—Փատէ շէնկէլ։ գամ։
—Փատէ շիվլի։ բութակ. երիթ. սեպ։
—Փատէ շիվլիի պէս մխուած։ երիթամածեալ։
—Փատէ պատ ոչխարի աղըլի։ չափար. փակ։
—Փատի գէզ. օտուն էըղըճը։ փայտակոյտ. դե-զափայտ։
—Փատի ծակեր։ բունդք. խնդբունդք։
—Փատի կտոր։ կտրոն փայտի։
—Փատի կարրուանքներէ շինած (բոյն)։ փայ-տակերտիկ. կրկտակերտ։
—Փատի շերտ։ շերտ. տաշեղ։
—Փատի շերտերով պատել։ շերտաւոր փակել։
—Փատի շերտերէ շինած գուռ։ խաղխաձեայ դուռն։
—Փատի շերտերով պատած. ֆարմաքըլը։ շեր-տափակ. խաղխամբ։
—Փատի որդ։ բոտոտ. ոլոռն։
—Փատով ծեծել։ } թակել. գաւազանել. բրա-
—Փատել։ } ծեծ տանել։ տես և Ծեծել. ֆէօյմէք։

Փատնալ: տես Փատ դառնալ:
Խեղճ ու փատտացած աղքատը: աղքատն խաւ_րուեալ և երկնցեալ: [լալ:
–Փատնալ: տես Սառիլ. Սպչիլ. և Ցաշմիշ ըլ-
Փատոջիլ. Եախփաղինի: խանտալոյ:
Փատուայ. քաղաք է: Պատաւիոն:
Փատուր. օֆանմիշ. սօֆալը: չերտասոր. նուի_րակ: տես և Բրաւոր:
Փարայ: փող. դանկ:
Փարայ փարայ ընել: տես Բզիք բզիք ընել:
Փարէզ. քաղաք է: Լուտետիա:
Փարթ. Իշլէմէ: տես Թափան:
Փարթամ: տես Հարուստ:
Փարմախլըխ՝ Յէրտիլէնի, ալօտի տօլէրը: բա_զրիք. ատեղունք. սիւնակք:
–Փարմախլըխին արալըխէն: ընդ չերտ սան_դանոցն:
–Փարմախլըխով գոցած: փակեալ սիւնակօք:
Փարչ. պարդակ: գորակ. կուժ. սափոր. դաշ_խուրան. խաւեակ. ճարայ. սարայ. փարչ:
–Փարչի ձեւով: գորակաձև:
Փաւսանթ. պարդ մէ է, որ Ալոխ վէրի տին պինէզլէի ալա կը կազէն, կամ կանչէնէն: քողէք:
Փափ. Քափայ: պապ. Հռովմայ հայրապետ. ծայրագոյն քահանայապետ. յաջորդ սրբ_բոյն Պետրոսի:
Փափազ: տես Տէր տէր.
Փափաթիայ: տես Իրիցուկ:
Փափառայ. ըէն. ծէն. և այլն: սաստ. սպառ_նալիք:
Փափաք: արդ. մուրատ: տենչ. փափաք. բաղ_ձանք. տարփանք. ցանկութիւն. ըղձութի. ըղձակերտութիւն. յօժարութիւն. ըղձումն. տարփումն. բաղձք. անձուկ. կարօտ. իղձ. գեղձ. ուխտ:
Հարստութեան փափաք որ բերելու ըլլայ իրենց, աղքատութեամբ կը յաղթեն: եթէ ընչից խողովակէ գնուն, աղքատութեամբ յաղթեն նմա:
Փափաքանօք կը խնդրէի: ուխտիւք խնդրէի:
–Փափաքը լեցընել: լնուլ զիղձս իւր: զփա_փաքսն հարեալ լցուցանել:
Փափաքելի: փափագելի. բաղձալի. ցանկալի. ըղձալի. տենչալի. տարփալի. անձկալի. ըղ_ձակերտ:
Անմիտներուն փափաքելի կըլլայ: անմտաց 'ի ցանկութիւն գայ:
–խիստ Փափաքելի: ամենափափաք. ամենա_տենչ. ամենաբաղձ. բազմաբաղձ. բազմա_բաղձիկ. բազմատենչիկ. բազմատենչալի. յոգնատենչ: [կերտել:
–Փափաքելի ընել: ըղձակերտ առնել. ըղձա_
–Փափաքելուոյն համար համաչել: բաղձալ. մնչել:
–Փափաքելուոյն տեսութեամբը չարչարիլ: մորմո_քիլ. սրտատառուչ լինել:
Փափաքիլ. արզըլամաք: ցանկանալ. ցանկալ. բաղձալ. ըղձալ. ըղձանալ. տենչալ. տենչա_նալ. տարփալ. անձկալ. անձուկ ունել: տես և Կարօտ մնալ. և Ուզել: Յէփէն ալմէլ:
Աս բանին փափաքելով: այսմ տարփող եղեալ:
Կը փափաքէին գալ: ըղձիկք լինէին գալ:
Կը փափաքէին մէկէն հրամանը կատարել: իղձք լինէին վաղվաղակի զհրամանն կատա_րել:
–խիստ Փափաքիլ. Խէսթ ցանկալ. ֆէք արզըլամաք: կղկամթել. խանդակաթիլ. կաթոգնիլ. կող_կողիլ:
Փափաքօղ: փափագօղ. բաղձացօղ. ցանկա_ցօղ. տենչօղ. տարփօղ. տարփաւոր. տար_փածու:
–խիստ Փափաքօղ: անձկայրեաց. անձկակա_րօտ. ըղձափափաք. անձկաբեկ. կաթոգին. խանդակաթ. մեծափափաք. մեծաբաղձ: տես և խիստ Փափաքելի:
Փափկացնել. Նազիքցնել: փայփայել. գրգել. քնքշեցուցանել. քնքշել: տես և Փա_փուկ բռնել:
Փափկութիւն: փափկութիւն. գրգութիւն. գրգանք. քնքշանք. քնքշութիւն. նազանք:
Փափուկ. Նազիք: փափուկ. փափկիկ. գիրգ. քնքուշ. գողարիկ. գողոր:
–Փափուկ բռնած: տես Փափուկ մեծցած:
–Փափուկ կեցօղ: փափկակեաց. Թուլամորթ:
–Փափուկ մեծցած, կամ մեծցուցած: փափ_կասուն. գիրասուն. փափկամնոյց. հոլա_սուն. հոլամնունդ. փափկամնունդ:
–Փափուկ մեծցնել: գրգել: տես Փափկացնել:
–Փափուկ մորթ ունօղ: փափկամորթ:
–Փափուկ պահել: տես Փափուկ մեծցնել:
–Փափուկնալ: փափկանալ. գրգանալ. քնքշա_նալ. քնքշալ:
Փաք: տես Մաքուր:
Փաֆփուֆ: ճամարտակութիւն. մեծաբանու_թիւն: տես և Մեծ մեծ խօսք:
–Փաֆփուֆ ընել: ճամարտակել. մեծաբա_նել. մեծամեծս կոտորել: տես և Մեծ մեծ խօսիլ:
Փեթակ: Ղուզլուղ. առը գովանը: փեթակ. մե_ղուանոց. մեղուոց:
Փեթթել: տես Փետտել:
Փեղկ. դուն, փէնճէրէի, և այլն. խանաք: Թև պատուհանի:
Փեռեքատել: տես Բզքտել՝ կէնդանին, և այլն:
Փեսաղբար, կամ Փեսեղբար: փեսաւէր. փե_սահրաւէր: տես և Այլախնամի:
Փեսայ. Կիւվէյի: փեսայ:
–Փեսայ. Էնիշտէ: փեսայ. քեռայր:
–Փեսայ ըլլալ: փեսայանալ. փեսայել:
–Փեսայ ընել. Կիւվէյլէմէկ: փեսայացուցանել:
–Փեսան հագուեցընել: փեսայազգեստ առնել:
–Փեսան հարսին տանօղ: փեսայածու:
–Փեսան տանիլը: փեսայածութիւն:
–Փեսի պէս: փեսայապէս. փեսայօրէն. փե_սայաբար:

—Փեսի ակս հագուած։ փեսայազգեստ. փեսայազգեաց։
—Փեսի նման։ փեսայանման։
—Փեսի վերաբերեալ։ փեսայական։
—Փեսին եղբայրը։ փեսաեղբայր։
Փեսայացնել։ տես Փեսայ ընել։
—Փեսայութիւն։ } փեսայութիւն։
—Փեսութիւն։ }
Փետատ. գազմայ։ փայտատ. բրիչ. մուրճ։
—Փետատ ունեցող. գազմալը։ մրճաւոր. մայրեաւոր։
Փետուր. թիւյ։ փետուր։ տես և Թեւալուր։
Փետտել. եօլմաք։ փետտել. խլել. ցանել։
—Փետտել մազը, կամ մօրուքը. սաքալըը եօլմաք։ փետտել. ճողել. ցանել զմօրուսն։ տես և Փետտել։
Մազերնին քաշած՝ ծեծկուելով փետտուելով։ հերարձակք կոծեալ և ցանեալք։
—Փետտելը։ փետտումն. խլումն։
Փետրվար. շուպադ։ փետրուար. փետրուարիոս. մեհեկան. մեհեկի։
Փետրօվարադին. վարադին. քաղաք է։ Պետրովարադին։
Փերթ. փարչայ։ փերթ. կտորուակ։
—Փերթմը պաստարմայ. պիր գոգոչ պաստրմայ։ չերտ մի աղխտոյ։
Փերփէր։ տես Փրփրեմ։
Փէլէնկ։ չար գազան մի է։ վագր։
—Փէլէնկ. գափլան։ ինձ. ինծ։
Փէլթէկ։ տես Թլուատ։
Փէլին։ տես Ապսինթ։
Փէհ. (միջարկութիւն)։ տես Փիհ։
Փէհլիվան. կիւրէշճի։ ըմբիշ. ըմբշամարտ. ըմբշամարտիկ։ տես և Կիւրէշճի։
Փէհլիվանութիւն։ ըմբշութիւն. ըմբշամարտութիւն։ տես և Կիւրէշ։
Փէյ։ դրամ. դրամական. տուհասատուչեայ։
—Փէյ տալ։ դրամ տալ. դրամ արկանել. դրամականել. դրամել։
Փէյամպէր։ տես Մարգարէ։
Փէյիկ։ տես Ճաթըր։
Փէյտահ։ տես Հնարք. Խճար։
Փէնէզ. ոսկի պղնձէ, կամ կաղկյէ։ խերիեւէշ։
Փէնճէրէ։ } տես Պատուհան. ֆէնճիրէ։
Փէնճիրէ։ }
Փէնչէ. տես Ճանկ. և ղհեռակեալն։
—Փէնչէ բռնել։ բռնամարտիկ լինել։
—Փէնչէ բռնելը։ բռնամարտութիւն։
—Փէնչէ բռնող. ինչպէս երկու մարդ մատներնին մէկ-մէկու անցնելով խանդըռմիշ կ՚ընեն։ բռնամարտիկ։
Փէշ. էթէկ։ քղանց. դրօշակ. ատուն. սառրոտ. հուան.
—Փէշ՝ լոփըլի, և այլոց նմանեաց։ ապարուամ. սատորոս։
—Փէշը գօտին զարնել։ ամփոփել զքղանցս. հանդրիձել. հանգուցն ամփոփ առնել. խորշաքաղ զպարեգօտսն ՚ի կուրծսն ժողովել. հանդերձանձն ամփոփել։ գօտեւու զպարեգօտսն զալել։ — Հագուստնին մէջքէն ինչուան փէշը։ զպրաստս նոցա ՚ի մէջոյ մինչև ցերը.
—Փէշերըդ վեր առ։ հանդերձիւս զստորոտաս։ տես և Սօթթել փէշերը։
—Փէշը գօտին զարնել. հազըրլանմըշ ըլմաք. ինչպէս կըսէնք. լաւ ըրէ. ճէկէր գօտիդ զարի՝ գնա։ և այլն։ պնդել զմէջ. գօտի ընդ մէջ ածել. գօտի ածել։
—Փէշը գօտին զարնող։ գօտեպինդ. գօտեկածու։
—Փէշեր ունող։ քղանցաւոր։
—Փէշերը գետնին սուրթուքլէմիշ ընել. ինչպէս պառաւ մարդիկ փէշիննին կ՚ընեն։ ընդ քարշ ածել զստորոտս. քարշել զստորոտս։
—Փէշերը գետնին սուրթուքլէմիշ ընող. ստորոտաքարշ։
—Փէշերը ոսկիով պատած։ ոսկէհուան։
—Փէշերով լաթ։ պճղնաւոր. սառասկ. անդրահար կամ անդհար։
Փէշէնկ. ջի, որ փէշքանիին մէջը կան ջին առաջ կը քալէ. ինչպէս ղօլը ուխտաւորներուն մէջ։ Նախաշաւիղ. կարապետ. հեղինակ. առաջնորդ։
Փէշին։ կանխիկ. կանխաւ։
—Փէշին գնել։ առժամայն գնել։ — Բան մը վերեսիէ չէր գներ, այլ փէշին վճարելով։ ոչ գրաւէր ինչ, այլ առժամայն գնէր։
Փէշկէշ։ տես Ընծայ։
—Փէշկէշ՝ թագաւորի տրուած, կամ պատիւ։ տե. Կաշառ։
Փէշկիր։ Թաշկինակ. գաստառակ. անձեռոցիկ. անձեռոցք. զենջակ։
Փէշտամալը։ սեղանաւոր։
Փէշտամալայ։ սեղան։
Փէշտըմալ։ զենջակ. սփածանելի. առխզած. միջապատ. ընթանոց։
—Փէշտըմալ կապած. առխզածեալ։
—Փէշտըմալ կապել։ սփածանել. առխզած ածել։
Փէչէ. մաղէ շինած ծածկոց, որ կիները երեսնին կ՚ծածկեն։ պարտակ. քօղ։
—Փէչէ դնել երեսը։ պարտակ արկանել զերեսօք. քօղ ածել զերեսօք։
Փէռկամօ։ քաղաք է։ Պերգամոն։
Փէրէզվանէ. դանկի, կամ Բէր հոթին ու երկիծին արուըրի չէնքը։ գաստառապան։
Փէրէքէնտէ։ տես Ցիրուցան. և Կոտորբդգաճ։
Փէրիշան, կամ Փէրուշան։ տես Ցիրուցան։
Փէրիւզէ. ակին քար է՝ կապոյտ գունով։ քրիսոպրաս։
Փէրկէլ։ կարկին. կարակին։
—Փէրկէլ պիչիմի։ կարակինաձեւ. կարակինաակէս։
—Փէրկէլով շինած։ կարակինակերպ. կարակնաճաւ։
—Փէրկէլէ հանել։ կարակնել։
Փէրչէմ, կամ Փէռչէմ։ վարսք. գիսակ. գէս. ծամ. հեր։
—Փէրչէմ՝ Թէփէն ձգուած։ ցից. (յոյն) ցցունք։
—Փէրչէմ, ձիու, եզան, առիւծու, և նմանեաց։ բաշ. վարսք. գէսք։
Փէրվազ։ շրջանակ. պսակ. եզր. ծոպ։

–Նաւուն երկու կողմի փէրվազները: խելք չըլթանցն եզերաց:
–Փէրվազըլը: Ներքըքջանակ. շըջանակաւոր:
Փէրվայ: տես Վախ, և Ամըչկոտութիւն:
–Փէրվասըզ: տես Համարձակ:
Փէրտահ: յղկումն. ողորկումն:
–Փէրտահ ընել: } յղկել. ողորկել:
–Փէրտահ տալ: }
–Փէրտահլը: յղկեալ. ողորկեալ:
Փէրտէ: տես Վարագոյր:
–Փէրտէլի՝ բան, կամ խօսք, և այլն: առագաստեալ. խորամանկեալ. պատրուակեալ. մեքենաւոր:
Փէփէ ընելով խօսիլ: տես Կակազ խօսիլ:
Փէփէճի: տես Կակազ:
Փէք: տես Ամուր, և Խիստ:
Փէօզէվէնկ. բողի միանձի: կաւատ. անծող. բոզարոյծ:
Փէօզէվէնկութիւն: կաւատութի. անծողութի:
Փէօստէքի: մորթիկ. մաշկեակ. ակումք մաշկեայ. գզաթ: – Խոյի փէօսթէքի կոտոշներովը ու գլխովը: գզաթ խոյի համդերձ եղջիւրովքն խալամովքն:
–Փէօստէքին հագուստ: մաշկեակ:
Փէօստէքիճի: մորթագործ. խազախորդ. փոկահան:
Փէօստէքիճիութիւն: փոկահանութիւն:
Փըշտա: տես Փշտա:
Փըս ելլել. փըս հանել: 'ի դերև ելանել. 'ի դերև հանել: տես և Պարապ ելլել. Պարապ հանել:
Փիազ: խօշամէտ խօսք: տես Շողոքորթութիւն:
Փիլիճ. ճուճէկ. ճիւլօղ: վառեակ. հաւձագ:
Փիլիսոփայ. Ֆէյլէսօֆ: իմաստասէր. սոփեստէս:
–Փիլիսոփայ ըլլալ. Ֆէյլէսօֆլընմագ: իմաստասիրել:
–Փիլիսոփայի պէս. Ֆէյլէսօֆ կիպի: իմաստասիրաբար. իմաստասիրապէս:
–Փիլիսոփայի պէս խօսել: իմաստասիրել. տրամաբանել. շարաբանել:
–Փիլիսոփաներու գլուխ: իմաստապետ:
Փիլիսոփայութիւն. Ֆէլսէֆէ: իմաստասիրութիւն:
–Փիլիսոփայութիւն ընել: իմաստասիրել:
Փիլոն: փիլոն. Նափորտիկ. Նափորտ. ապաթողոն. Թիկնոց. կրկնոց:
–Փիլոն կաշիէ. մեշինէ գօնեօղ: մաշկեակ:
–Փիլոնին մէկ կտորը: (առեալ իմ) հատոր մի նափորտական:
–Փիլոններ: Նափորտանի:
Փի՛հ, կամ Փէ՛հ. (Միջարկութեան պարմաղական. և հեգնական): վա՛շ. բա՛րէ. ո՛վ. վա՛հ. ի՛հ:
Փիղ. Ֆիլ: փիղ: – Վրանին մարտկոց տանող փիղեր: փիղք վառեալք երիվարիկք:
–Փիղ պահօղ: փղապան. փղապետ:
–Փղերու սիւրիւ: փղակոյտ:
–Փղի ոսկոր: փղոսկր. ժանիք փղաց:
–Փղի ոսկորէ: } փղոսկրեայ. 'ի ժանեաց
–Փղի ոսկորէ շինած: } փղաց:
–Փղին քիթը: պատիճ. կնճիթ:
–Փղին քիթը կունձմանելը: քնթունեցուցանել:
–Փղին քթին կունձմուքը: քնթունոց:
Փիղպան: տես Փիղ պահօղ:
–Փիղպաններու գլուխ: փղապետ:
Փիճ: տես Բիճ:
Փիճի. չամ ադաճը: փիճի. սոճի. շոճ. մայր: տես և Զամ:
Փինէզ. Ձի բաղդաճի պէս՝ ծաղիկ չէնդանի է, ամ- հըրէ խաղալուն մէջ: պինայ. ակն:
–Փինէզ պէօճէյի: ֆինէզի միջի պղտին բողանշինը, որ է իրէն պէտքին: պինաւսպաս. պինասպասեակ:
Փիշտով, կամ Փիշտոֆ. նոյն Թիւֆէնկին է: ատրճանակ:
Փիս: տես Մուռտառ:
–Փիս աղըզլը: } տես Մուռտառ խօսօղ:
–Փիս բերան: }
Փիտէ. պէտք: չօլթ:
Փիրինճ. դըր կարթէն: տես Բրինձ
Փիրինճ. Մեթաղ դըր կը հալէն: տես Դեղին պղինձ:
Փիրփիւք: տես Խիստ Մաքուր:
Փիրճի. փաղափ է: Պերգէ:
Փիւայ, կամ Փիվայ. արջայ ատաղա. արջայ չարապը: կատուաղջուր. գարեջուր:
Փիւհ Թիւհ ընել. Ինչպէս բանիմը չհաւնելով կըսէն: պարսաւել:
Փիւնիկ. Թռչնոյ անուն է. փիւնիկ. արմաւ հաւ:
Փիւնիկքա. դուզը. գուստ է: Փիւնիկէ. Կարքեդոն:
Փիւշման: տես Զղջում:
Փիւսկիւլ: ծոպ. խանթուռ. փունջ: տես և Փունճ: – Գոտիին փիւսկիւլը մէյմը առջև մէյմը ետև կը դարձընէ: զծոպս գօտւոյն մերթ 'ի կուրծան ածիցէ և մերթ զգաւակաւն:
–Ոսկի փիւսկիւլ ունեցող: ոսկեփունջ:
Փիւսկիւրմէ, կամ փիւսկիւրիւշ. ֆիւսքիւրմիշ ընելը: ցայտ. ցնցուղ. շատրուան. ցնցղաձև կամ ցնցղկաձև թափումն:
–Փիւսկիւրիւլմիշ ըլլալ: ցայտիլ. ցնցղանալ. ցնցղկանալ: [ղել:
–Փիւսկիւրմիշ ընել: ֆիւսքիւրմէք: ցայտել. ցօ-
–Դղփինին քթէն ջուր փիւսկիւրմիշ ընելը: փրփքալ:
–Փիւսկիւրմիշ ընել՝ թէօթէն, կամ Փըշխըրըյի մէջէն, և այլն. ինչպէս պաղի բոյս կըսէ. ֆիւսքիւրմէք. Փըշքըրմաք: բղխել. բողբոջել. ընձիւղել:
Փիւրսիլահ. ամէն սիլահը վրան տանօղ. ամէն սիլահը: կուռ վառեալ. սպառազէն. սպառազինեալ. զինազգեստեալ.
–Փիւրսիլահ ըլլալ. ամէն սիլահլանմիշ ըլլալ: սպառազինիլ. առնուլ զամենայն զսպառազինութիւն. վառիլ զինու զարդու. կուռ վառիլ:
–Փիւրսիլահ ըլլալը: սպառազինութիւն. քաջազինութիւն:

—Փիւրխլաւ ընել: ապառաժլնել. վառել 'ի զէն և 'ի զարդ:
Փլած. Էըէըէ: փլեալ. փուլ. աւեր. աւերակ:
—Տանոնց փլած: վաղափուլ:
—Փլած տեղ: փուլ. փլատակ:
—Փլածի տակ մնալ: գերեզմանանալ:
Փլաչէնցա. քաղաք է: Պլակենտիա:
Փլչիլ. Էըէըլմաք: փլանիլ. կործանիլ:
Փլչիլը: փլումն. կործանումն. քանդումն. աւեր:
Փլցնել. Էըքմաք: փլուցանել. փլուզանել. կործանել. տապալել. քանդել. քակտել. քակել. աւերել. յաւեր դարձուցանել:
—Փլցնելով տխմախուզ ընել. Էէր Իլէն Էէքտոն Էրմէք: յատակել. հարթել. հարթայատակ առնել. հիմնայատակ առնել. հիմն 'ի վեր տապալել. հիմն 'ի յարև կործանել:
—Փլցնելով տխմախուզ ըրած, կամ քէօքէն փլցուցած: յատակեալ. հիմնայատակ. հարթայատակ. հարթյատակ:
Փլփլկած. Էըէըէ Տըէըէ: խարխալեալ. խարխուլ. խալխարեալ:
—Փլփլկել: խարխարել. խարխալել:
—Երկաթ հողով փլփլկել: Նզախարխար առնել:
—Փլփլկիլ: խարխալիլ:
Փխրած բան: փխթուր. փխթուղ. փխթութ:
Փխրուն: քրքիր. փխրան. փուխ. փուխր. քայքայ. դիւրափուխր. փխրան. փխրելի. քայքայելի: — Փխրուն հող: հող քրքիր: — Աւազին փխրուն ըլլալը: աւազոյն քայքայութիւն:
Փխաք, ֆէլիէ: գողող. գոնգող. գանգող:
Փղի ոսկոր: տես Փիղ՝ բառին ներքևը:
Փղձկեցնել. Էիւրէյինի փօյաուրմաք: 'ի զեղջ ածել. յարտասուս շարժել. ձմլեցուցանել զսիրտ:
Փղձկիլ: փղձկել. զղջալ. 'ի փղձուկ հարկանիլ:
—Ջէինք փղձկեր կոր: ոչ իսկ և սիրտք մեր ձմլէին 'ի մեզ:
—Փղձկիլը: փղձկումն. փղձուկ. զեղջ սրտի:
Փճանալ. Էօղ օլմաք: չքանալ. ոչնչանալ. նանրանալ. մնանալ. չքոտիլ. կորնչիլ. ապականիլ. ցնդիլ. ծախիլ. վատնիլ. մաշիլ. հալիլ. սպառիլ. տես և Աւրիլ. ալըլիլ:
—Փճանալը: չքութիւն. ոչնչութիւն. նանրութիւն. ապականութիւն. եղծումն. եղծ. ցրումն. վատնումն. ծախումն. կորուստ:
Փճացած: չքացեալ. չքոտեալ. նանրացեալ. վատնեալ. կորուսեալ. ծախեալ: տ. Փուճ:
—չՓճացած. կամ չՓճացող: անկորուստ. անծախ. անծախական. անծախելի. անվատնելի:
Փճացնել: չքացուցանել. ոչնչացուցանել. նանրացուցանել. ապականել. եղծանել. վատնել. քակել. լուծանել. ցրել. ծախել. մաշել. սպառել. հալել. կորուսանել. 'ի չիք դարձուցանել:
Փճացնել՝ բօզաք, բօղաք, և այլն. Չիւրիւթմէք: տես Մսխել:

Փճացնող: ապականիչ. վատնիչ. ծախիչ. ցրիչ. կորուսիչ: տես և 'ի բայն՝ Փճացնել:
Փճացող: կորստական. վատնելի. ծախելի: տես և Փուճ. և Փճանալ:
Փնթի. Ջիր: աղտեղի. զազրոտի. անմաքուր. անմաքրական. խառնակ. գարշ: տես և Մունոտ:
Փնթիութիւն. Ջիրլիք: աղտեղութիւն. զազրութիւն. անմաքրութիւն. խառնակութիւն. գարշութիւն:
Փնտռել, կամ Փնտռտել. արամաք: որոնել. խնդրել. խուզել. յուզել. քննել. հետախուզել. հետազօտել. հետաքննել. խնդիր առնել. 'ի խնդիր լինել. 'ի խնդիր ելանել. շրջել, երթալ 'ի խնդիր: — Կը փնտռէին որ փախչէին: աչս ածէին փախչելոյ:
—Փնտռելով խառնել: յուզել խիլ արկեալ:
—Խիստ Փնտռել: մանրախուզիւ կամ մանրակրկիտ քննել. մանր կրկտել. խոյզ և խնդիր առնել. յոգնախուզել: — Աղէկմը փնտռեց զիս ու գտաւ: անդադոյնս խնդրեաց զիս և եգիտ:
—Փնտռելը, կամ փնտռտելը: խնդիր. քննի. յոյզ. խոյզ. քննութիւն. հետաքննութիւն. հետազօտութիւն:
—Փնտռտել: տես Փնտռել:
—Փնտռտող: } խնդրակ. յուզակ. խուզարկու.
—Փնտռող: } հետախոյզ. հետազօտ. հետաքննին. հետաքրքիր. յուզաքննին. յուզախնդիր: — Փնտռողներ կը խաւրէին: յուզողս առաքէին: տես և Խիստ Ետևէն ընկնող:
—Շատ փնտռտող: բազմաքննին:
Փշաս. Իյրէ: փշատ. սինձ:
—Փշատի ծառ: փշատի:
Փշաքաղել՝ մարդուն մարմինը. ապամըն Բէնիէնի Բէտէն Բիւտէն Էրմէք: քստմնեցուցանել:
Փշաքաղելու: քստմնելի. սոսկալի:
Փշաքաղիլ. Տուռ Տուռ ըլլալ: քստմնիլ. սոսկալ. սարսափիլ. սարսափիւն զոսկերօքն գալ: — Կը փշաքաղիմ: քստմնումն ընդ անդամս իմ գնան:
—Փշաքաղիլը: քստմնութիւն. քստմնումն. սոսկումն. սոսկ:
—Փշաքաղող. մարմինը Տուռ Տուռ Էըզօղ: քստմնափուշ. քստմնափուշ:
Փշէ: տես Փուշ բառին ներքևը:
Փշոտ: փշուտ. փշային:
—Խիստ Փշոտ: փշախիտ: Թանձրափուշ. փշալից: տես և Փշով լցուած:
—Փշոտ բոյս: կանկառատունկ. կառաբոյս:
—Փշոտ գետին, կամ տեղ: փշագետին. փշավայր. փշուտ:
—Փշոտ Թուփ: խառ:
—Փշոտ և կոշտ երկիր: խոպան: տ. Խոտ տեղ:
—Փշոտ Թուփ: խառ:
—Փշոտ և կոշտ ըլլալ: խոպանանալ:
—Փշոտ և կոշտ ընել: խոպանացուցանել:
—Փշոտ չըպուխ: քուջ:

Փշուր. ֆըշըրանթը. ֆըշըրընթը: փշրանք. փխրանք. փշրուր. աստալակ. փշրուկ:
-Ծնկերը սեղանին փշրանքներուն կսպասեն: շունք՝ սեղանոյն աստալակի սպասեն:
Փշրած: փշրեալ. փխրեալ. մանրեալ. մալեալ:
Փշրանք: տես Փշուր:
Փշրել: փշրել. փխրել. մանրել. մալել. ջաղ-ջախել: տես և Տրորել:
-Փշրելը: տես Տրորելը:
Փոթ. ֆօթ՝ լաթի, ճաքոտա, և այլն. պառըլը: կնճիռն. խորշ. խորշոմ. կարկամութիւն:
-Զրլլայ թէ պառաւի, ու երեսները կընճ-ռոտին: գուցէ պառաւութիւն գայցէ, և խորշք 'ի յայտ անկանիցին: տես և Կընճ-ռոտիլ:
Փոթորիկ: տես Մրրիկ:
Փոթռտել: տես Փոթ փոթ ընել:
-Փոթռտել. բէրանը ֆոթ ֆոթ ընել: տես Ծալել:
Փոթացնել. բանը շատ մեծցնել: ստուարա-ցուցանել. աւելի ինչ ասել. յաճախել. պա-ճուճաքանել. պանծացուցանել:
-Փոթացնելը: կուտակեան բանք. աւելեաց բանք. աւելաբանութիւն:
Փոթփոթ. ֆոթֆոթ. խորշ. խորշխորշան: ծալք. խորշաքաղ. փոթուած: - Գօտիէն փոթ մը կ'իջնար կը ծածկէր թուրը: խորշ 'ի գօտւոյ իջեալ ծածկէր զսուրն.
-Փոթփոթ ըլլալ. ֆոթֆոթլը: խորշ զխորշիւ ի-ջանել: - Հագուստը փոթփոթ վար կիջնար: խորշ զխորշիւ իջանէր հանդերձն: խինձ 'ի վայր թողացուցեալ: - խիստ փոթփոթ ըլ-լալով: յոլովս ունելով փոթուածս:
-Փոթփոթ ընել: խորշաքաղ առնել: - Հա-գուստին առջևի գին ուրիշ կերպով մը փոթ փոթ կ'ընէ: առ գօգովքն այլազգ ինչ խորշս քաղիցէ: խորշաքաղ 'ի կուրծս ժողովիցէ: - Հագուստը վայելուչ կերպով փոթփոթ ըրած էր: գանգրաձև գեղեցիկ խորշաքաղ արարեալ 'ի վերայ միմեանց ծալմամբ:
Փոխ՝ պըր զամանլըղընա վէրիլէն: փոխ:
-Փոխ մը սաղմոս: սաղմոսափոխ:
-Փոխ՝ էօտիւնճ: փոխ:
-Փոխ առանց շահի: առձեռն փոխ. ձեռնա-փոխ. ձեռնփոխ:
-Փոխ առնել. էօտիւնճ ալմագ: փոխ առնուլ 'ի փոխ առնուլ. ընդ փոխ մտանել:
-Փոխ առնել՝ աման մը, գործիք մը և այլն. էյրէթի էօտիւնճ ալմագ: յանօթ առնուլ. 'ի փոխ առ-նուլ: - Ծնողքը մարդու ուժ փոխ չառներ, երբ ուժը ունին: չնորհքն ոչ մարդկեղէն ինչ զօրութիւն առնուն յանօթ, այլ զիւրն ունին բնակաւոր:
-Փոխ առնելը: փոխառութիւն:
-Փոխ առնող: փոխառու:
-Փոխ տալ: փոխ տալ:
-Փոխ տալ՝ աման, տուտունըլըխ, և այլն: յանօթ տալ. 'ի փոխ տալ. աւանդել:
-Փոխ տալը: փոխատուութիւն:
-Փոխ տրուող: փոխատու:
-Փոխը վճարող: փոխահատոյց:
-Փոխանակ որ. մադէմքի: փոխանակ զի. տես և Անոր համար որ, և Որովհետև:
Փոխանորդ. փէղըլ քահօղ. վէքիլ: փոխանակ. 'ի ձեռանէ: - Զօրավարին փոխանորդը: 'ի ձե-ռանէ զօրավարին: տես և Աթոռակալ:
Փոխարէն. մուխապէլէ. պէտէլ: փոխարէն. փո-խանակ. փոխադարձ. փոխան. հատուցումն. տրիտուր. գարձ փոխարինի. հաւասարն. կշիռն:
-Փոխարէնը տալ: փոխարինել. փոխանակել. փոխադարձել. հատուցանել. տալ զկշիռն:
-Ճիշդ փոխարէնը ընել: արդար զկշիռն կո-րովել:
Փոխարէնը առնուլ: առնուլ անդրէն զկշիռն:
Փոխել. տէյիշտիրմէք: փոխել. փոփոխել. այլայլել. այլափոխել. այլ յայլմէ առնել. յեղուլ. յե-ղաշրջել. յեղափոխել. յեղանակել:
-Մարմնոյն գունին պէս չիկրնար փոխել: իբրև զգոյն 'ի մարմնոյ չկարէ շրջել:
-Ծառը ձի փոխելով տեղէ տեղ կը փախչէր: ձի կալեալ բազում և նոր՝ փախչէր հան-գոյց 'ի հանգուցէ:
-Խօսքերնին փոխելով կըսէին: դարձուցին զբանսն և ասէին: [տալ:
-Հրամանը փոխել: այլ հրաման 'ի վերայ այնր
-Փոխել՝ բան բանի հէտ. տէյիշտիրմէք: փոփոխել. փոխանակել. փոխանորդել:
-Փոխել՝ զգոյնը: այլագունել: տես և Գոյնը թափիլ:
-Փոխել՝ մէկ բանէն 'ի մէկալ բանը. պիրտէն տիյէրինէ 'ի յօղ: փոխել. փոխարկել: տես և Փոխել. տէյիշտիրմէք:
-Փոխել՝ տեղէն: տեղափոխել. փոխադրել. փոխադասել: տես Տեղէն հանել:
-Փոխել՝ քիմքէթը, կամ կերպարանքը: տես Թէպտիլ ըլլալ:
-Փոխելը, կամ
-Փոխիլը: փոփոխութիւն. փոխանակու-թիւն. այլափոխութիւն. յե-ղափոխութիւն. այլայլութիւն. յեղաշրջու-թիւն. փոփոխումն. յեղափոխումն. յե-ղումն. շրջումն:
Փոխինտ. գաւուռթ: փոխինդ:
Փոխն 'ի փոխ, կամ Փոխն 'ի փոխը. փոխ առ փոխ. տուն առ տուն. փոփոխ. փոխա-նակաւ:
-Փոխն 'ի փոխը ըսել խոնարհեցո սաղմոսը գասէ 'ի դաս: տուն առ տուն պաշտել զխո-նարհեցոյն վերաձայնութեամբ ընդ դասուց:
Փոխնորդ: փոխանորդ. փոխանակ:
-Փոխնորդ բալլիք: փոխանակն բանալւոյ:
-Փոխնորդ հագուստ: փոխանակն հանդեր-ձից. պատմուճան փոխանակաւ:
Փոխուիլ: փոխիլ. փոփոխիլ. փոխարկիլ. այլայ-լիլ. այլափոխիլ. յեղաշրջիլ. յեղափոխիլ. յեղադարձիլ. շրջիլ:
-Մէկ ծայրէն մէկալ ծայրը անցնիլ կամ փո-

խուխլ: Ծայրայեղ խստորել կամ փոփոխել: — Ցերկաքանչիւրոցն 'ի բաց կալ ծայրայեղ խստորմանց, կամ փոփոխմանց:
—Փոխուիլ՝ Ղեյմեկլու էթմ. ղըշը ղըշը եէրինէ կէչմէք: յաջորդել. ունել զտեղի:
—Փոխուիլ. տաղաշըն չըգմաղ: տ. Պլշարկել:
Փոխփոխել. ալթ ուսթ չեվիրմէք: փոփոխել. շրջ-շրջել. յեղյեղել. յեղանակել:
Փոկ: Խայիշ. գայըշ: փոկ. ներարգ. կար. ար-ջառաչիլ:
Փոկէ. Խայիշլը: փոկեայ. ներքեայ. քեռամաս-պատ.
—Փոկէ ոտք ունող: փոկոտն:
—Փոկով ծեծել: հարկանել արջառաչիւք. փոկահար առնել:
—Փոկով ծեծելը: փոկահարութիւն:
—Փոկով կապած: փոկակապ:
Փող: տես Պօղազ.
Փող: տես Ըստակ:
Փող. զուռնայ: փող. շեփոր. շեփորայ:
—Փող՝ էրգէհոնի ու նմանէսց. պոտուռ Պոկ:
—Փող կեռ: գալարափող: — Կեռ փողերու ձայն: գալարահնչումն:
—Փող մեծ: աւագափող:
—Փող մեծ՝ հանդիսութեանց օրերը չալուե-լու: յոբելեան. փող յոբելինի:
—Փող նշան տալու: փողանշան:
—Փող չալել կամ զարնել: փող հարկանել. փող հնչեցուցանել. գոչեցուցանել զփող:
—Փող չալելը կամ զարնելը: փողահարութիւն:
—Փող չալող: փողահար. փողար. փողակար-գաց: — Մէկ տեղ փող չալող: փողակից: —
—Փող չալողի: փողարարական:
—Փողի ձայնով: փողագոչ:
—Փողի պէս: փողաբար. փողական: [գոչ:
—Փողով ձայն տրուող: փողակարգաց. փողա-
—Փողով նշան տալ: փողանշանս հարկանել:
—Փողով չաւ ընել: փողել. փողերգել:
Փողոց. սօգագ: փողոց. պողոտայ: տ. Սոխախ.
—Փողոց բանալ: փողոց կարել. փողոց տալ:
—Փողոց լայն: վարազափողոց. արահետ:
—Փողոց շինող: փողոցայարդար:
—Փողոց՝ քարով պատած: սալայատակ. սալար-կեալ. քարեալ պողոտայ:
—Փողոցի նման: փողոցաձև:
—Փողոցին մէջ տեղը: փողոցամէջ:
Փողպատ. Էախայ ղգէտի: օձիք. փողպատ: տես և Խայթան:
Փողրակ, կամ Փողրանկ. չիւնկ: խողովակ. փողրակ. փողորակ:
—Ջուրը փողրակի մէջ ժողվել ու տանիլ որ չկցրուի: զջուր փողորակով ածել և հաւա-քել. զի մի ճապաղեսցի:
—Կարեաց տեղերու փողրակներէն աղտեղի: ախտոտ քան զխողովակս աղբանոցաց:
Փոյթ: տես Հոգ:
Փոյթ ունենալ. } հաձեթը օլմագ: փոյթ ունել.
Փոյթը ըլլալ. } փոյթ 'ի մէջ առնուլ. փոյթ լինել նմա: տես և Հոգ ունենալ:
—Փոյթը չըլլալ. հաձեթըզ օլմագ: տես Հոգ չու-նենալ:
—Փոյթդ է նէ. հաձեթը է նէ. եթէ փոյթ է քեզ:
—Փոյթըդ չէ. ոչինչ է քեզ փոյթ. քեզ չէ փոյթ:
Փոշի. Թօզ: փոշի:
—Փոշի դառնալ: փոշիանալ. աճիւնանալ. 'ի հող դառնալ:
—Փոշի դարձնել: մղեղել. մալել:
—Փոշիի պէս: փոշետեսակ. փոշիաձև. փո-շիատեսակ:
—Փոշիի պէս հող: փոշահող. փոշեհող:
Փոշոտ. Թօզլու: փոշոտ. փոշոտեալ. փոշե-զգած. փոշելից:
—Փոշոտ ջուր: փոշաջուր. փոշէջուր:
—Փոշոտիլ: փոշոտիլ:
Փոս. չուգուր: փոս. սոր. խոր. գուբ. գեհ. խոռոչ.
—Փոս մեծ, և խոր: խորխորատ. վիհ. վիհատ: տարտարոս.
—Խորունկ փոսի մէջ ձգած: վիրատաբենկեց.
—Փոս. չուխուր փէշտամիփ, որ բանն դը ղըրայ նը Գըտ-նուրն, բէ չիխած ըշըն ու բէ բեռերն: փոս. գոգ. փորուք. խորշ:
—Փոս աչուի, կամ }
—Փոս աչք ունող: } խորակն. խորակնեայ:
—Փոս բանալ: փոս հատանել. պեղել: տես և Փոսցնել:
—Փոս ընել: տես Փոսցնել:
—Փոս ունող: գոգաւոր:
—Փոսի պէս բացուած: փոսահերձ:
Փոսնալ: փոսանալ. փոսիլ. գոգիլ. գոգանալ. խոռոչիլ. փապարիլ:
Փոսցած: փոսացեալ. գոգեալ. գոգաւոր. գոգաձև:
Փոսցնել: փոսել. փոսացուցանել. փապարել. գոգել. խոռոչել. փոսափորել:
Փոր. գառըն: որովայն. արգանդ. պորտ:
—Փոր. Ղօրս Մէյի բանէրը ամբարը Մէյէն: փոր. փո-րոտի. ընդերք. գանձակ. աղբարոյն:
—Փորը գատարկ կամ պարապ: գատարկա-պորտ.
—Փորը ելլել: պարպաւիժել:
—Փորը երթալ, կամ քշել: տես Փորհարու-թիւն: — Փորը քշեցնող: որովայնածանց:
—Փորը մեծ: Թանձրապորտ. որըղընդեր. բարձ-րապորտ. քաղըղեղ.
—Փորու եղ. Իչ եաղը: ճարպ. պարարտութիւն. փարթ (որովայնի):
—Փորու եաւէ ընկնող: տես Որկրամոլ:
—Փորու որդ: տես Ճիճի. որդնուկ:
—Փորու սրխլէթ. ղուրու էչլուշ ղըս: կարիք որովայնի:
—Փորու վրայ երթալ: տես Սողալ:
—Փորու ցաւ. սանճը: խիթ: տես և Խօսանուկ:
Փորած: փորեալ. բրեալ. բրածոյ. բրած. փորածոյ:

—Փորած. ֆուրէլով չինած: փորած: տ. Օյմալը:
—Փորած բան: քանդուած. քանդակ. քանդակագործ. քանդակագործութիւն. քանդակածոյ. գրօշուած. գրուագ: տ. Օյմալը:
—Փորած պատկերք: տես Արձան:
—Փորած տեղ: փորած. բրած:
Փորել. գազըմագ: փորել. բրել. բահել: —Սուրբերուն գերեզման կը փորէր: հատանէր գիրս հանգստոցաց սրբոցն: —Պատը փորել: անկիւն հատանել: —Փորելով հողը դուրս տալ: պեղել. հատանել: —Փորելով փնտռտել: կրկտել. յուզել. որոնել:
—Փորել՝ ֆաքը, գաբը և այլն. ֆուրէլով չինել. Վրան յն մը հանելով օյմէշ ընել: քանդակել. քանդակագործել. քանդել. գրօշել: տես և Օյմայ ընել: —Գրչով քերուբէներ ու արմաւենիներ փորեց: գրեաց գրչաւ քերոբս և արմաւենիս: —Ըղունգներովը արծիւներ կը փորէր: գրէր եղնգամբք իւրով արծուիս:
—Փորելով գրել՝ գարի, ֆաքի, պղնձի վրայ: տես Գիր փորել:
—Փորելու գործիք: գրոց քանդակագործի:
—Փորելու արուեստը: քանդակագործութիւն:
—Փորող: քանդակագործ:
Փորթուգալ. պտուղ է: Նարինջ. Նուռմայ:
—Փորթուգալի ծառ: Նարընջենի. Նուռմայի:
Փորթուգալ. Էրլիր է: Լուսիտանիա:
Փորթուկէզ. ազգի անուն է: լուսիտանիացի. 'ի լուսիտանիոյ:
Փորհարութիւն. ֆուրգութ: Թանչ. որովայնածութիւն. լուծումն. կոյշ. ապաւ. փորանց. գարաղութիւն. ոլորկաղութիւն:
—Փորհարութիւն ունենալ: հիւանդանալ յախտ Թանչից. հարկանիլ Թանչիւք:
—Փորհարութիւն ունեցող: Թանչական:
Փորձ. Թէճրիպէ: փորձ. հանդէս: Աս տառանկ ըլլալը փորձն ալ կը ցուցնէ: և զի այս այսպէս է՝ փորձ իսկ իրացն ուսուցանէ: —Փորձը բանին ինչ ըլլալը կը ցուցնէ: փորձ իրացն զարդիւնսն յայտ առնէ: տես և Համտես. Ջէշնի:
—Փորձ մարդ: փորձ. հմուտ:
—Խիստ Փորձ: բազմափորձ. բազմահմուտ. քաջափորձ:
—Փորձը առած ըլլալ: գիտել զփորձ գործոյն. ընդ կիրթ անցանել:
—Փորձ ընել զինուորներու: 'ի հանդիսի անցուցանել զզօրս: —Թէ որ մէկը փորձի մէջ կրթուած չըլլայ, ինչպէս կրնայ պատերազմի մէջ կարիճ ըլլալ: յորժամ 'ի հրահանգս ոք չկրթիցի, 'ի մարտսն զիա՞րդ կարիցէ առաքինի գտանել: տես և Թալիմ ընել տալ:
Փորձած: փորձ. փորձանաւոր. փորձեալ: —Ով որ զայն փորձած է՝ գիտէ: որ ընդ նա ընդելեալ են, գիտիցեն:
—չՓորձած, կամ չփորձող: անփորձ:
Փորձանք. պէլայ: փորձանք. պատուհաս. պատահար. արկած. հարուած. չարիք. տագնապ. վտանգ. անցք. վիշտք. աղէտք. փորձութիւն. ձախորդութիւն. վտանգութիւն:
—Փորձանք մահուան: տ. Մահուան փորձանք:
—Փորձանքի ընկեր: փորձակից. փորձանակից:
—Փորձանքի հանդիպած. ֆուրչանտի մէջ ինկած. Գլուխը ֆուրչանտ էկած: փորձանաւոր. վտանգեալ. փորձ:
—Փորձանքի հանդիպիլ. Գլուխը ֆուրչանտ գալ: 'ի փորձութեան 'ի մէջ անկանիլ. հանդիպել արկածից: —Աս փորձանքները գլուխնիս եկան: գային զմեզ չարիքս,
—Փորձանքներու մէջ ապրիլը: վտանգեցութիւն:
—Փորձանքով ապրող. ֆուրչանտներով կեանքը անցնող: վտանգեալ. փորձանաւոր:
Փորձանքաւոր. պէլալը: աղցաւոր՝ աղէտաւոր: տես և Վտանգաւոր:
Փորձաքար: սմպատակ:
Փորձել. Թէճրիպէ էթմէք՝ սընամագ: փորձել. զփորձ առնուլ. զչափ առնուլ. առնուլ զճաշակ. ճաշակել:
—Թէ որ մէկը կուզէ փորձել ու գիտնալ: եթէ ոք կամեսցի զհանդէս առնուլ և տեսանել:
—Փորձել զհամը: տես Համը տեսնել:
—Փորձելը: տես Փորձ, և Փորձութիւն:
Փորձելով: փորձելով. փորձաբար:
Փորձութիւն. ֆուրչէդ: փորձութիւն. փորձ:
—Փորձութիւն. պէլայ: տես Փորձանք:
Փորձող: փորձող. փորձիչ. փորձասէր:
Փորով մօրթ. ֆօրը մեծ: քաղըրդեղ. տղընդեր. մեծափոր:
Փորով բան. մէջը մեծ ֆոր ունեցող. այսինքն մեծ խոռոչ: խորոփիք:
Փորուածք՝ ղուլէմուլ, և նմանէօք: տես Օյմայ:
Փորփշտրկել. գաղըշտրմագ. գառածալամագ: կըրկտել:
Փորքշուք: տես Փորհարութիւն:
Փուժ: տես Կուռք.
—Փուժ փէրէզ: տես Կռապաշտ:
Փուլ արծըլթէ կամ ոսկիէ: զանակ ոսկի կամ արծաթի. տապակ: —Փուլլու տապակեալ:
—Փուլ՝ ջկան: տես Թեփ ջկան: —Փուլլու ձուկ: թեփամորթ:
—Փուլ Թաւլուի: տապեղուլունք: [Նուռն:
Փուլ. ֆուլիւ. էւէլէ: փուլ. փլուծն. կործա-
—Փուլ ածել: տես Փլցնել:
Փուխ. Բօղլ. կէւլրէճի: փուխր. դիւրափուխր. դիւրափխուր. դիւրափխրելի. դիւրափըշրելի:
—Փուխ սիրտ ունող: տես Սիրտը կակուղ:
Փուճ. Եօգլուգ. (գոյական): տես Ոչինչ:
—Փուճ. գուրփանլ անպէտ պօշ. (ածականաբար): սին. ունայն. ունայն. անշահ. ընդ վայր. տարապարտ. ոչինչ. չնչին. փանաքի. Թարմատար. ունայնա. խոտան:
—Փուճ աշխատող: ունայնաջան. ընդվայրակոչկոճ. զրաջան. ընդվայրաջան. զրավաստակ:
—Փուճ բան: սնոտիք. նանրութիւն. ունայ-

նութիւն. ընդունայնութիւն:
-Փուճ բաներ խօսիլ: զրաբանել: տես և Դատարկ բան խօսիլ:
-Փուճ բաներ խօսիլը: զրաբանութիւն զրախօսութիւն: [բան:
-Փուճ բաներ խօսօղ: զրաբան. զրախօս. սնա-
-Փուճ բաներ մտածօղ: ընդունայնամիտ. ունայնամիտ. ունայնախոհ. ունայնախորհուրդ. նանրախորհուրդ. սնոտիախորհ. զրախորհուրդ: [սէր:
-Փուճ բաներ սիրօղ: ունայնասէր. սնոտիա-
-Փուճ բաներու ետևէ ընկնօղ: զրախնդիր. ընդվայրաքնին:
-Փուճ բաներով հպարտանալ: սնապարծիլ. սնափառիլ:
-Փուճ բաներով հպարտանալը: սնապարծութիւն. սնափառութիւն:
-Փուճ բաներով հպարտացօղ: սնապարծ:
-Փուճ զարգարանք սիրօղ: ընդվայրապաճոյճ:
-Փուճ զրուց, կամ փուճ խօսք: տես Դատարկ բան:
-Փուճ ըլլալ: տես Փճանալ:
-Փուճ ընել: տես Փճացնել:
-Փուճ թահմին: զրագատութիւն. խոլագատութիւն. ցնորք. ցնորումն. սուտ վարկածք:
-Փուճ թահմիններ ընել: զրագատել:
-Փուճ համարիլ: տես Բանի տեղ չդնել:
-Փուճ տեղը: տես Ջուր տեղը:
-Փուճ տեղը ասդիս անդին նայօղ: ընդվայրահայեաց:
-Փուճ տեղը ետևէ լինիլ: զրահետ վարիլ:
-Փուճ տեղը մախօղ: ընդվայրածախ:
Փուճումուճ. պօշմօշ: սնոտի. չնչին: տես և Սուտումուտ. և Այլն այլն:
Փունդար, կամ փունար: տես Աղբիւր:
Փունջ. ֆիւսկիւլ: փունջ. ծոպ. վերջք. վերջաւորք: [փունջ:
Փունջ՝ ծաղկի, և նմաններու. տէստէ. փէմէթ:
-Փունջ փունջ. տէստէ տէստէ: փունջս փունջս:
Փուշ. Տիքէն: փուշ. բորկոնիմ. տատասկ:
-Փուշ՝ որ ոտքը կը մտնէ. պէյնի Տիքէնի: շամծլու:
-Փուշ բերօղ, կամ բուսցնօղ: փշաբեր. տատասկաբեր. փշածին. փշաբոյս. տատասկածնունդ: — Զբանած երկիրը փուշ կը բերէ: փշաբեր լինի երկիր կորգացեալ:
-Փուշ խիստ խայթօղ: ժանտափուշ. փշագաժան. թանձրափուշ:
-Փուշ խլօղ: փշախիլ. փշաքաղ:
-Փուշ պզտի: փշիկ:
-Փուշ պսակ, կամ փշպսակ: փշանիւթ պսակ. փշեղէն պսակ. փշեայ պսակ. պսակ 'ի փշոց:
-Փուշ ցանօղ: փշացան. տատասկացան:
-Փուշ փուշ ըլլալ մարդուն մարմինը, կամ մազերը: տես Փշաքաղիլ:
-Փուշ փուշ կանգնիլ մազերը: տ. Փշաքաղիլ:
-Փշերով խցուած: անտառացեալ փշօք:

-Փշերու անտառ: տատասկանտառ:
-Փշէ, կամ փշէ շինուած: փշեայ. փշեղէն. փշանիւթ:
-Փշի նման: փշանման. փշակերպ:
-Փշով լցուած: փշալի. փշալից. փշալիր. փշամոլ. փշայեղց:
-Փշով պատած: փշապատեալ. փշապատած:
-Փուշ արտի, որ մարդուն ոտքը կը խայթէ: խէթ. խայթ:
Փուշտ: հզացեալ. ճակաճան:
Փուռ. Փուռուն: փուռն:
-Փուռ. հաց եփելու, և հաց ծախելու տեղը մէկէն: հացանոց. հացարարոց. տուն հացագործի:
-Փուռ՝ մաքէնի: բովք. քուրայ. քրայ:
-Փուռ՝ չէօմլէկճիի, չինիճիի: հնոց. բովք. թրծոց:
-Փուռ գառնալ: հնոցանալ:
-Փռան թիակ: տես Թի կամ թիակ փռան:
-Փռան մէջ եփել՝ հաց. և այլն: եփել:
-Փռան մէջ եփել՝ կաւ. և այլն: տես Թրծել:
-Փռան պէս վառել: հնոցացուցանել:
Փուաչուլուխ. հաւուճ: սանդղին. գազար:
Փուս. տես Մշուշ. դուման:
-Փուս ըլլալ. ինչպէս կըսէնք՝ տուր ֆուս էտտի: տես Մշուշ ըլլալ:
Փուսատ. ատափանըլըխ: տես Գործիք:
-Փուսատ՝ ձիու: տես Ձիու զարդ:
-Փուսատ՝ ճէնկի: տես Զէնք:
-Փուսատօրդ: անդէն. ապազէն:
Փուս եաս: տես Տրամութիւն, և խիստ մեծ Տրամութիւն:
-Փուս եաս, կամ Փուս եաս եղօղ: տես Տրտում, և խիստ Տրտում:
Փուսուլայ. որ աշխարհին կողմերը կը ցուցնէ: տես Ուստուալաղ:
Փուտ: տես Փտտած:
Փուփլայ: տես Բուբլայ՝ բուրջ, և փէօղէք:
Փուք. ֆըշէրը. հով, զոր մարդիկ բերնով կը հանեն, կամ նեղ ծակէ մը կելլէ: փուք. շունչ:
-Փուք. փէտ. օտտատակ: փուք:
-Փուք. -Փուքս: } փէօրիւկ: փուքք:
Փոփոխ: տես Փոխն 'ի փոխ:
Փոփոխական. մէկէ 'ի մէկալը անցնօղ, կամ ֆոխառող. ինչպէս՝ բարը, հիւմման, եաւմուրճուխը. և այլն: ածանցական:
-Փոփոխական. ֆոխառող, կամ ֆոֆոխառող. մէկ բանի վրայ չկեցօղ: փոփոխական. դիւրայեղց. բազմադարձ. յողդողդ. դիւրափոփոխ. յեղեղուկ. յեղափոխ. յեղական. այլայլակ. յեղափոխուկ:
-Խիստ Փոփոխական: բազմափոփոխ:
Փոփոխել: տես Փոխել:
Փոփոխութիւն: փէյիր. փէյիր փօլուշ: փոփոխութիւն. փոխանակութիւն. փոխանակումն: տես և Փոխելը:
-չՓոփոխուելով, կամ առանց փոփոխուելու:

անփոփոխաբար. անփոփոխապէս. անյեղապէս. անյեղաբար:
Փոփոխուող: տես Փոփոխական:
-չՓոփոխուող: անփոփոխ. անփոփոխելի. անյեղլի. անյեղաշրջելի. անյեղափոխելի. անայլայլելի. անշրջելի. անայլայլակ. անյեղյեղուկ. անյեղ:
-չՓոփոխուող. մէկէ 'ն մէկալը չանցնող: անփոխագրելի. անայլայլելի. անյեղլի. անյեղական:
Փղքր. քիւչիւք: տես Պզտիկ:
Փղքր Թաթար. ազգ մի է: Տաւրիկք:
Փղքրաւոր. վարդապետի աշակերտը, որ նոր ծառայութիւն կընէ: աշակերտ. համբակ:
Փչած: շնչեալ. փչեալ:
Փչել. իւֆլէմէք: փչել: [գալ:
-Փչել՝ փուրը վէր, ինչպէս տուֆէնքը ն'ընէ: փքր-
-Փչելու գործիք: փչուկ:
-Փչել՝ հովը. էսմէք: շնչել. փչել: -Լօտոս փչելով: հարաւ շնչեալ:
-Փչելը: փչումն. շնչումն. շունչ:
-Փչելով հրահրել: արծարծել. արծարծանել:
-Փչելով ուռած: փքացուցեալ:
-Փչող: փչող. շնչող:
-Խիստ փչող: բռնաշունչ. յորդաշունչ. զառնաշունչ:
Փռած. սէրիլի. եայըլը: սփիւռ. տարած. ծաւալ. սփռեալ. տարածեալ. ծաւալեալ. պարզեալ:
-Փռակայ. քաղաք է: Պրագայ:
Փռասայ: պրաս կամ պրաս. խուռաթ. քուռիաթ. քուռութ:
Փռաւշա: տես Շիտկէ չիտակ:
Փռել. սէրմէք. եայմաք: սփռել. պարզել. տարածոց արկանել: -Ցորենին հատերը թացութիւն որ առնուն, մրջիւնը իր բունին առջին կը փռէ զանոնք ու կը ցամքեցնէ: եթէ խոնաւացեն հատքն, հանէ առ եզերբ մրրջիւնոցին, արկանէ տարածոց և ցամաքեցուցանէ: տես և Տարածել:
-Փռել. եըգմաք: կործանել. տապաստ արկանել. դիաթաւալ կացուցանել. դիաթաւալ յերկիր կործանել: -Գետինը փռուած. յերկիր անկեալ դիաթաւալ:
-Փռելը: սփռումն. ծաւալումն:
Փռէվէզա կամ լափռէվէզա կամ ալպրէվէզա. քաղաք է: Նիկոպօլիս:
Փռնգտալ: փռնգալ. փռնչել. փռնչալ. փնչել: - Թէ որ մէկը փռնկտայ: եթէ փնչեսցէ ոք:
-Փռնգտալով գլուխը վեր առնելը ձիուն: փռնգալիր խրոխտանք երիվարի:
-Փռնգտալ կամ հազալ կենդանեաց հիւանդութենէ մը: փռքալ:
-Փռնգտալը: փռնչումն. փռնչիւն. փնչիւն:
-Փռնգտուք: տես Փռնգտալը:
Փռոց. սէրկի: գորգ. տապաստ:
-Փռուիլ: սփռուիլ. պարզուիլ. տապաստ անկանիլ. անկեալ գնիլ: -Կէս սպաննած մարմինները գետինը փռուած էին: կիսախողխող մարմինքն անկեալ դնէին յերկրի: տես և Տարածուիլ.
-Փռուիլը: տես Տարածութիւն:
Փսըրտոց: տես Փսփրսոց:
Փսխած: փսխեալ. ժայթքեալ:
Փսխել. գուսմաք: փսխել. ժայթքել. 'ի վեր խոխոջել. ընդ բերան բերել. զզայռել. ործալ. ործկալ. վերբերել:
-Փսխելը: փսխումն. ժայթքումն. վերբերումն:
Փսխեցնել. գուսդուրմաք: ործացուցանել:
Փսխեցնող: ործացուցիչ. խառնադեղ. սրրբադեղ:
Փսխուկք. գուսմուք: փսխած:
Փսոր: տես Փշուր:
Փսրել. ուֆագլամաք: փխրել. մալել: տես և Փշրել:
Փտիկ. ինճիք: վրէպ. վրիպումն:
-Փտիկ ընել. քաչըն. քաչընէն. ինճիք էյլէմէք: վրէպ լինել. վրիպիլ. 'ի դերև ելանել:
Փսփըս. Փսփրսոց. փսըրտոց. ֆըսըլթը. ֆըսլըլթը: քրթմնջիւն. հծծումն. շշնջիւն. շշունջ:
Փսփրսալ: շշնջել. քրթմնջել. հծծել:
Փտութիւն. չիւրիւքլիւք: փտութիւն. ապականութիւն. փուտ. մեջ. երր:
-Փտութիւն՝ տէմիրին, կամ պագըրըն: ժանկ. ժանգառութիւն. փցնութիւն: տես և վերի Փտութիւնը:
Փտտած: փտեալ. փուտ. մեցոտ:
-Ծառոնց փտտած: մալափուտ:
-Դիւրաւ փտտելու: փտական. դիւրափուտ:
-Փտտած՝ տէմիր կամ պագըր: ժանդահար. ժանգառ. փցուն:
-չՓտտած: անփուտ: [փուտ:
-Փտտած տեղը, որ օյմըշ կըլըն՝ ու տուրու կըզքէն:
Փտտեցնել: փտել. ապականել: -Ցուտ կը փտտեցընէ զանիկայ: արագ նեխէ զայն:
Փտտեցնող: ապականիչ:
Փտտիլ: փտիլ. ապականիլ:
-Կը փտտի: փուտ գործի 'ի նմա:
-չՓտտուելու: անփուտ:
-Դժար փտտելու: դժուարափուտ:
-Փտտիլ՝ շէնքի՝ կամ եափուղի, կամ ձաղէ շինուած բանի: խարխալիլ. խարխլիլ:
-Փտտիլ՝ թարխոտելով: տ. Թարխոտելով փտտիլ:
-Փտտիլ. ժանկոտելով: տես Ժանկոտիլ:
-Փտտիլ՝ ծեծի փակ: տես խիստ մեծ Մեծ ուտել:
չՓտտող: անփուտ. անապական:
Փրանգ: տես Ֆռէնկ:
Փրթած. գօփմուշ: զերծեալ. հատեալ: տես և Փրթիլ: [նիլ:
Փրթել. գօփմաք: փրծանել. զերծանել. հատա-
-Լեռնէն փրթած ժայռ: վէմ հատեալ 'ի լեռնէ: -Որպէս զի կուրծքին զարդը չփրթի վակասէն: զի մի զերծանիցի տախտակն 'ի վակասէ անտի:
Փրկել: տես Ազատել:
Փրկիչ. խըլաս էդիճի: փրկիչ. Յիսուս:

-Փրկչին արժանի. ֆէրլին լայըգ: փրկչավայելուչ. փրկչական:
-Փրկչի պէս: փրկչաբար. փրկչապէս. փրկողաբար:
Փրկութիւն. խըլաս: փրկութիւն: տես և Ազատութիւն:
-Փրկութեան գին: փրկանք:
-Փրկութեան գինը վճարել: փրկանաւորել:
-Փրկութեան գործիք: փրկանակ:
-Փրկութեան պատճառ: ֆըրթուլուշ սէպէպի: փրկարար. փրկագործ. փրկութենագործ. փրկանիւթ. փրկչական. փրկական. փրկաւէտ. փրկութենաբեր. փրկութենակիր:
-Փրկութեան տեղ: փրկարան:
Փրկօղ: փրկող. փրկիչ. փրկագործ. փրկարար:
Փրցնել. գօփարմագ: կորզել. շորթել. շռպել. խլել. զերծուցանել. փրծուցանել: – Ձիերը եռվարինին փրցնելով: երիվարաց թափեալ զպախուրցն:
-Փրցնել ոլորելով: խառնել. խառատել: – Ոլորելով փրցուցած քարի մը պէս: իբրև զքար ինչ խառատեալ: – Աղաւնիին գլուխը քահանայն ոլորելով փրցունէ: խառնեսցէ զգլուխ (աղաւնոյն) քահանայն յուլանէ:
-Փրցնել՝ ղծողին, ղըփաղ, ու այլն: քաղել կորզել:
-Փրցնելով քաղել: տես Քաղհանք անել:
-Փրցուցած: կորզեալ. թափեալ:
Փրփուր. քէօփիւք: փրփուր: – Բերնէն փրփուր գալ: փրփուր զշրթամբքն գիզանել:
-Փրփուր՝ բէրնի: լորձունք:
-Փրփուր կապած: փրփրական:
-Փրփուր հանել: փրփուրս դիզանել. պղպջակս արձակել:
-Փրփուր հանօղ: փրփրադէզ:
-Փրփուրէ գոյացած, կամ փրփուր հասըլ ընօղ: փրփրածին:
-Փրփուրի պէս: փրփրատեսակ: – Կոտոշը փրփուրի պէս: փրփրեղջիւր:
Փրփրած: փրփրեալ: – Բերանը փրփրած: փրփրերախ: [ըլմ:
-Փրփրած. խէոփ օրտալըշ: տես Կատղած. զայ
Փրփրեմ. ֆէրֆէրան: օէմիզ օլոս: փրփրեմ. անմեռուկ: [փրաւ:
Փրփրիլ. քէօփիւրմէք: փրփրիլ. փրփրել. փրր-
-Փրփրիլ. ֆօրթունեննէն հըրսլ գաբարմաղ: տես Կատաղիլ. և խիստ Սրդողիլ:
-Փրփրիլ՝ ծօրաուննէն: տես խիստ Ծառուիլ:
Փրփրցնել: փրփրեցուցանել. փրփրել:
Փքալ: տես Ձկռտալ:
Փքանալ: տես Հպարտանալ:
Փքուիլ. ըշիշմէք: փքալ. փքանալ. ուռնուլ: տես և Տկռիլ:
Փօ. գէտ է: Պադոս. Եւրիդանոս:
Փօթ: տես Փոթ:
Փօթայ: տես Բօթակ.
Փօլատ: տես Պօղպատ:
Փօլիցայ: փոխանակագիր:
Փօհ փօհ: գովասանք. գգուանք:
-Փօհ փօհ ընել: գովասանել. գգուել:
Փօմզայ. (էփոնէր.) ծոմէշէ: չէչաքար:
Փօճայ: ըստ վարել հողմոյն:
Փօշի. Բօղ: փոշի:
Փօստ: տես Կաշի, և Փէօստէքի:
Փօստալ: տես Սօլեր:
Փօստակռայ. օփիդ յոս է: տես Նիքրիս:
Փօրեազ: տես 'ի բառն՝ Հով:

Ք

Քա. պուէ գըլ. պուէ գառըլ: աղջիկ դու. կին դու. քալա:
Քաթանիա. քաղաք է: Կատանիա:
Քալամ. լահանայ: կաղամբ:
Քալաւրա. գաւառ է: Կալաբրիա:
Քալել. ֆուլէյով էրբալ: քայլել. գնալ. ոտնփոխ լինել. քայլափոխ լինել. ոտն յոտանէ փոխել. քայլափոխել. ընթանալ. հետևիլ: – Երկրէ երկինք քալելով: յերկրէ յերկինս ոտնփոխ լինելով: – Կամաց կամաց քալել: փոքր փոքր ոտնքայլել: – Կուզիս կերպով քալել: զոտս ատս անգ մեծամեծս ընկենուլ: – Կոտրտուելով կամ էտայով քալել: սիգաճեմիլ. սիգալ. նազել. տռհորակել: տես և Աղալանմիշ ըլլալով քալել: – Դէպ 'ի վեր քալել: վերոտնել:
-Քալել չորս ոտնէ: տես Չորս ոտնէ քալել:
-Քալել պէօձէկներու: տ. Վխալով քալել:
-Քալել սկսիլ: զոտս արձակել. զոտս ամբառնալ: – Տղոց քալել սկսելու գործիքը: ոտնդագունտ:
-Քալել օձուն: տես Սողալ:
-Քալելէն գադրեցնել: արգելուլ 'ի գնացից. նահանջել, կամ ընկրկել յընթացից. ոտնակապել. ոտնակառել: տես և Դադրեցնել:
-Քալելը կամ քալուածք: քայլուածք. ոտնփոխութիւն. ընթացք: – Քալուածքը երթալով շուտցնել: յաւելուլ զամ քան զզամ յընթացս: – Հպարտ կերպով քալուածք. գնացք ամբարհաւաճ: – Դժար քալուածքով: տաժանաքայլ: – Տկար քալուածքով: հիւանդաքայլ ոտիւք:
-Շատ տեղ քալելը: բազմաշրջութիւն. շատաշրջութիւն: [երթալ:
-Քալելով երթալ. օփօֆ էրբալ: տես Հետևակ
Քալեցնել: գնացուցանել:
Քալիցիա. գաւառ է: Գալեկիա:
Քալուկ: քաղընթաց. արագընթաց. երագընթաց. երագախաղաց. երագաճեմ. երագաքայլ. փութաղնաց. փութաքայլ. փութա-

ձեմ. երագոտն: տես և Զուստ:
Քալօղ: գնայուն:
—Հանդարտ քալօղ: հանդարտաքայլ. հանդարտընթաց. հանդարտագնաց:
—Հպարտ կերպով քալօղ: սիգաձեմ. սիգաքայլ. սօս՚ի գնացս (երիվար):
—Շատ քալօղ: բազմայած. բազմաշուրջ. շատաշուրջ. շատաշրջիկ: տես և Հովարտայ:
—Շուտ քալօղ: տես Քալուկ:
—չՔալօղ, կամ առանց Քալելու: անգնաց:
Քած. ղանը կօմ գաղանաց էգը: քած:
Քակած. ուէօփըլմիշ: քակեալ. լուծեալ:
Քակել. ուէօփմէք: քակել. քանդել. կործանել. աւերել:
—Օրէնքը քակելը: զվարատել օրինացն:
—Քակել՝ ղծողուն՝ որ շէրոցին ըլլան. փաղըլմաք: պատռակատել. ճեղքել. երկպառակել:
—Քակել՝ ղընձլոտը՝ կամ ղիմէկը, և այլն: լուծանել: — Քակելը դժար: դժուարալոյծ. դժուարարձակ. դժուարաքակ. դժուարաթախողելի:
—Քակել՝ ղկոդած բանը: տես Արձըկել:
—Քակել պէրպատ ընելով, կամ խիստ գէշ Քակել: տես Քայքայել:
—Քակելը: քակումն. լուծումն. վարատումն:
Քակոր: տես Թրիք:
Քակտել. ուէօփլուփ պէրպաթ էթմէք: քակտել. քանդել. խախտել:
Քակուելու: քակտելի. լուծանելի:
Քակուիլ: քակիլ. արձակիլ. լուծանիլ:
—Քակուիլ՝ մէկմէկէ. խօլըխս էրբէրն ձիւմլէսինը կը փակուի. փաղըլմաք: պատռակտիլ. վարատիլ: տես և Ցիրուցան ըլլալ:
—չՔակուօղ, կամ չՔակուած. կամ չՔակուելու: անքակ. անլոյծ. անքակելի. անլուծանելի:
Քակօղ, կամ Քակտօղ: քակիչ. լուծիչ:
Քահքահ խնդալ: ա. Բարձր ձայնով ծիծաղիլ:
Քահանայ: քահանայ. երէց. քաւիչ. նուիրակատար. սրբազանիչ: տես և Տէրտէր:
—չՔահանայ: սուտանուն, կամ վրիպանուն քահանայ:
—Ծխատէր քահանայ: ժողովրդապետ:
—Կին քահանայ կամ քահանայի կին: քահանայուհի:
—Կուռքերու քահանայ: քուրմ: տես և Կուռքերու պաշտօնեայ:
—Մեծերու, կամ աղքուննեաց քահանայ: դըրան երէց:
—Պատարագիչ քահանայ: ժամարար. քահանայագործ:
—Տան մը քահանայ: տաներէց:
—Տեղի մը կամ ժամու մը յատուկ քահանայ: խաչապահ:
—Քահանայ ընել: քահանայացուցանել. երիցացուցանել:
—Քահանայի գործք: սրբազնագործութիւն. նուիրագործութիւն. սրբագործութիւն.
—Քահանայի գործք ընել: սրբազնագործել. նուիրագործել. կատարել. խորհրդածել. քահանայել:
—Քահանայի ընկեր: քահանայակից. երիցակից:
—Քահանայի թաղման կարգ: քահանայաթաղ:
—Քահանայի ձեւով: քահանայաձեւ. քահանայապէս. քահանայօրէն:
—Քահանայից գլուխ: քահանայապետ. կատարողապետ:
—Քահանաներ: քահանայութիւն. երիցանի. երիցախումբ. քահանայականք:
Քահանայութիւն: տես Տէրտէրութիւն:
Քաղած. ծօղլած: քաղեալ:
—Քաղած պտուղ: կութք. կիթք:
Քաղաք. շէհիր: քաղաք:
—Քաղաք՝ ամուր: քաղաքամուր:
—Քաղաք՝ առանց պարսպի և առանց դրան: արձակաքաղաք: [ղաքաբերդ:
—Քաղաք՝ բէրդ ունեցօղ, կամ բէրդի նման: քաղաքաբերդ:
—Քաղաք՝ մեծ: տես Մայրաքաղաք:
—Քաղաք ըլլալ: քաղաքանալ:
—Քաղաք առնօղ: քաղաքաառու:
—Քաղաք կառավարել: քաղաքավարել:
—Քաղաք չունօղ: անքաղաք:
—Քաղաքը մատնօղ: քաղաքատուր:
—Քաղաքը շէն պահօղ: քաղաքաշէն. քաղաքայարդար:
—Քաղքի անունը տալ գեղի մը: ՚ի չափ քաղաքի զգիւղն գրեալ:
—Քաղքի դէմ պատերազմօղ, կամ քաղքի պատերազմ: քաղաքամարտ:
—Քաղքի գլրատուն, ուր ամէնքը կը սորվին: համալսարան:
—Քաղքի ժողովուրդ, կամ ճիւմհիւռ: քաղաքաժողով: — Ամէն տեղ՝ ուր որ հրամանը կերթար, քաղաքին բոլոր հեթանոս ժողովուրդը ուրախութիւն կընէին: ընդ ամենայն տեղիս՝ ուր և հասանէր հրաման հրովարտակին, քաղաքաժողով ուրախութիւն լինէր հեթանոսացն:
—Քաղքի մէջ: քաղաքավայր: — Ամէն տեղ քաղքներուն և աւաններուն մէջ բորոտներու հիւանդանոց շինել: յամենայն տեղիս ուրկանոցս շինել ՚ի քաղաքավայրս և յաւանս:
—Քաղքի մէջ բնակօղ: քաղաքաբնակ:
—Քաղքի մը հարկաւոր կարգ կանոն: քաղաքականութիւն. կարգ կենցաղական:
—Քաղքի մուլթալիգ: քաղաքական. քաղաքային:
—Քաղքի պահապան: քաղաքապահ:
—Քաղքի պարիսպ: քաղաքորմ. պարիսպ:
—Քաղքի պէս շինած: քաղաքայարդար:
—Քաղքի վերակացու կամ գլուխ: քաղաքապետ. շահապ:
—Քաղքի տօնանմայ: տօն հասարակաց. քաղաքաժով հանդէս:
—Քաղքին մէջ տեղը: քաղաքամէջ: — Քաղքին մէջ տեղը հասաւ: եհաս ՚ի շինամէջ քաղաքին:

-Քաղքին սէր ունեցող: քաղաքասէր:
-Քաղքին տեղը գծել: տեղագրել զքաղաքն:
Քաղաքավար: տես Մարգավար:
Քաղաքավարութիւն: տես Մարգավարութիւն:
Քաղաքկներ. պզտի քաղքըներ: քաղաքկնեար. քաղաքանի:
Քաղել: դէվշիրմէք: քաղել. կթել: տ. ծաղկել:
-Քաղել զայգի: տես Այգեկութ ընել: — Քաղելը գժար: գժուարակութ:
-Քաղել փրցնելով: տես Քաղհանք ընել:
-Քաղել. ամփոփել. համառօտել: ծայրաքաղ առնել:
-Քաղել ընտրանօք: ծաղկաքաղ առնել. հատընտիր լինել:
-Քաղելը: հաւաքումն. քաղումն:
Քաղհանաւոր. քաղհանք ընող: քաղահան:
Քաղհանք: խոտերը քաղէլ նէտելը: քաղահան. քաղհան:
-Քաղհանք ընել: քաղահան առնել. քաղհանել. քաղել. խլել:
Քաղցած: տես Անօթի:
Քաղցենալ: / Քաղցիլ: } տես Անօթենալ:
Քաղցր. թաթլը: քաղցր. քաղցրահամ: տես և Անուշ:
-Քաղցրնալ: տես Անուշնալ:
Քաղցրութիւն: տես Անուշութիւն:
Քաղքըցի. շէհիրլի: քաղաքացի. քաղաքային:
-Քաղքըցի. մէկին հէտ մէկ քաղաքի մէջ բնակող. է-մշէրի: քաղաքակից:
-Քաղքըցի գրել: քաղաքագրել. տալ զիրաւունս քաղաքացւոյ. գրել ընդ քաղաքացիս:
-Քաղքըցի ըլլալ: քաղաքակցիլ:
-Քաղքըցի ըլլալը: քաղաքակցութիւն:
-Քաղքըցիի պատիւ ունենալ: զքաղաքացւոյ կարգ և պատիւ ունել:
-Քաղքըցոց հաւասար պատիւ տալ մէկուն: հանգիտապատիւ քաղաքայնոց առնել զոք:
Քամած. սըղըլմը: քամածոյ. մուզ:
Քամած. սըղըլմըշ: քամեալ. մզեալ. մուզ:
Քամակ: տես Կռնակ:
Քամահրած. արհամարհած: քամահրեալ: տես և 'ի բայն Քամահրել:
-չՔամահրած: անքամահելի. աներկբեր:
Քամահրանք. արհամարհանք. բանի տեղ չդնելը. բան չսեպելը. ան ոչ է ըսելը: քամահանք. արհամարհանք. եպերանք. դարովանք. պարսաւանք. ըմպահկանք. ստգտանք. լուտանք. արհամարհութիւն. պախարակութիւն. գորովութիւն. անգոսնութիւն. խոտումն. բասգիւտ. դարով. պարսաւ. եպեր. հեգն. լուտանք:
-Քամահրանք սիրող: պարսաւասէր. պարսաւագէտ:
Քամահրել. արհամարհել. բանի չսեպել. ան ոչ է ըսել: քամահել. արհամարհել. անգոսնել. անարգել. եպերել. դարովել. երգիծանել. ստգտանել. պախարակել. պարսաւել. ըմպահկել. հեգնել. խոտել. լուտալ:

Քամահրելու: անգոսնելի. արհամարհելի. անարգելի. դարովելի. պարսաւելի. եպերելի. բասիր:
-խիստ Քամահրելու: բազմանախատ:
Քամահրող: քամահող. արհամարհող. անարգող. արհամարհոտ. անգոսնիչ. պարսաւիչ. պախարակիչ. անարգու. պարսաւագիր. պարսաւագէտ: տես և Զեխող:
Քամել. սըքմաք: քամել. ճնշել. գելուլ:
-Թաց լաթը գարձընելով քամել: ուժգնագոյն գելլով զջուրն 'ի հանդերձէն 'ի բաց ճնշեալ հանել: գելուլ և ճնշել զհատուա 'ի ցամաքել:
-Քամել. սըղըմէք: քամել. պարզել. մզել.
-Քամելը: քամումն. ճնշումն:
-Քամելը. սըղըմըշ ընելը: մզումն:
Քամի: տես Հով:
Քամոտ տեղ: տես Հովոտ:
Քամոց. տանէլա գուրծիւ. թէլլիւ: պարզուատ:
-Քամոց ձէթի: քթանոց. քթոցանի.
Քամուք. սըղընթըլը: քամած. մզած. մուզ:
Քամուիլ. սըքըլմաք: քամիլ. ճնշիլ:
-Քամուիլ. սըղըլմըք: քամիլ. մզիլ. պարզիլ. յստակիլ:
Քամփանիա. գաւառ է: Կամբանիա:
Քայլ. եուրիւյիւշ: քայլ. գնացք. հետք:
-Քայլ. ադըմ: տես Ամփուշ:
Քայն, կամ Գայն: աներորդի, և տագր:
Քայնաթայ: աներ, և սկեսրայր. սկեսրեայ:
Քայնանայ: զոքանչ. և սկեսուր:
Քայրէվան, կամ Քէյրիւվան. քաղաք է: Կիւրէն:
Քայրէվան, կամ քէյրիւվան մէմլէքէթի. գաւառ է: կիւրենական գաւառ. Պենտապոլիս:
Քայքայել. տաքըլըք փարչալամագ ընել: քայքայել. քակտել. քանդել:
Քան: քան. գեր քան. 'ի վեր քան. 'ի վերոյ քան. գեր 'ի վերոյ քան. զ:
-Քան զամենը բարձր: բարձրացեալ գեր 'ի վերոյ քան զամենայն:
-Քան զամենը քաջ: գեր 'ի վերոյ քան զամենեսին քաջացեալ:
-Քան զամենը իւստին եղար: անցուցեր զամենեքումբք: տես և Պէթէր:
-Քան զամեն յաւիտեանը յառաջ: նախայաւիտեան:
-Քան զմեզ աղէկները. պատտըմըզտան աստղէ օփէրթատան էն. հիւրի. հիւրի գըզլար: յաւերժահարսունք. յաւերժական հարսունք. քաջք:
-Քան, կամ Քան թէ. նէ գի. նէ քէ գի: քան. քան թէ:
-Տահոյ աղէկ է մեռնիլը, քան ըռզը կորսնցնելը: լաւ է մեռանիլ, քան կորուսանել զհամբաւ:
Քանակութիւն. ախըրգար՝ կամ անխըրգար ըլլալը. ֆիլիսոֆայական բառ է: քանակութիւն. քանակ. չափ:
-Քանակութիւն ունենալ: քանակիլ. քանա-

կանալ. քանակաւորիլ:
—Քանակութիւն ունօղ: քանակաւոր:
—Քանակութիւն չունօղ: անքանակ:
Քանարիայ. Ֆօրչի՛ն գուշու խօսօղ խուշ է: գեղ ձանիկ. քանարիկ:
Քանդակ: տես Օյմա:
Քանդել. աւրէն ըղլէթը. էրիմաք: քայքայել. քանդել. քակել. քակտել. խարխալել. խըրլել. յատակել. կործանել. փլուզանել. փըլուզանել: տես և Փլցնել:
Քանդիլ. էրիլմաք: քայքայիլ. քանդիլ. քակտիլ. քակիլ. կործանիլ. փլանիլ. խարխալիլ:
Քանի. գաչ: քանի. որքան. որչափ: տես և Ինչըլըտար:
—Քանի. գաչայ: քանոյ:
—Ամսուան քանիի՞ն: յորքանի՞ս ամսոյն. 'ի քանե՞րորդ օր ամսոյն:
—Քանիի՞ գնեցիր. գաչայ ալտըն: քանո՞յ գնեցեր:
—Քանիի՞ ծախեցիր. գաչայ սաթըտըն: քանո՞յ վաճառեցեր:
—Քանի՞ անգամ. գաչ քէրէ: քանիցս. այս՝ քանիցս. քանիցս անգամ. որքանիցս. ուչափ. որքան.
—Քանի կը գնայ նէ, կամ քանի գնաց նէ. կիթ-տիքճէ: որ քան զօր. գամ քան զգամ. երթալով երթայ և:
—Քանի կը գնայ նէ կաճի կոր: երթալով երթայ և զայրանայ:
—Քանի հեղ: տես Քանի անգամ:
—Քանի մէկ. նէչէօղլէ: մինչև ցե՞րբ. մինչև յե՞րբ. ցե՞րբ:
—Քանի մը անգամ: երբեք երբեք. մերթ. միանգամ և միւսանգամ:
—Քանի մը օրինակի մէջ գտայ: գտի յօրինակս ուրեմն:
—Քանի մը տարի: ամս քանի մի.
—Քանի մը օր. պիր գաչ կիւն: աւուրս քանի մի. աւուրս ինչ:
—Քանի որ. նէ գատար քի: ցորքան. ցորչափ. ցորչափ ժամանակս. ցորքան ժամանակս. քանիցս անգամ. մինչդեռ. մինչև. մինչ. յորմէ հետէ:
—Քանի որ անոնք աղէկ են: ցորչափ նոքա կենդանի են:
—Քանի որ տղայ է: ցորչափ ժամանակս. կամ ցորքան ժամանակս՝ տղայ է:
—Քանի որ ինծի դէմ սուչ ընէ, թողու՞մ թէ չէ: քանիցս անգամ թէ մեղիցէ ինձ, թողից նմա:
—Քանի որ մէկ մարդը աս աշխարքիս վրայ է: մինչ դեռ, կամ մինչև ըջ յաշխարհի աստ է:
—Քանի որ հրամանոցը հետ սկսայ խօսիլ: յորմէ հետէ կալայ խօսել ընդ տեառն իմում:
—Քանի որ չ: մինչչև. մինչդեռ չ:
—Քանի որ չէի խոնարհեր, մեղանչեցի: մինչչև խոնարհեալ էի ես, մեղայ:
—Քանի որ տահայ: մինչ տակաւին. մինչ դեռ տակաւին,
—Քանի քանի մարդիք, կամ Քանի քանիներ: որքանիք. քանիք:
Քանինա. գարար է: Եպլիտս:
Քանուն: կանոն. օրէնք: տես և Կանոն:
Քանտիա. քաղաք է: Կանդիոն. Մատիոն:
Քաշ. թօղնէր. թօղած: քարշ:
Քաշ՝ Գրօգիրծերու: տես Պատիւ գրի, և այլն:
Քաշ. կէչէտէրի փըրաճերը, կամ օխաները: կշիռ. կշռորդ:
Քաշ. կալմաց. զուտ չէ. էօք: յամր. ծանր. դանդաղ. յուշիկ:
—Քաշ խօսօղ: յամրախօս:
—Քաշ կարդալ: յուշիկ ընթեռնուլ:
Քաշած. կրած (Նէզուբիւն): կրեալ. տարեալ. ժուժկալեալ. և այլն:
—Քաշած. նախշած: նկարեալ. նկարակերտեալ:
—Քաշած՝ ձև, կամ պատկերք, կամ գիր: նկար. նկարագիծ. նկարագիր. նկարագրութիւն:
Քաշածք: տես Նախշ:
—Քաշածք ընել: տես Նախշել:
Քաշան. քաղաք է: Քաշան:
Քաշել. չէքմէք: քարշել. ձգել. ամփոփել: — Արևը ճառագայթները իրեն քաշեց: արեգակն զճառագայթս իւր յինքն ձգեաց:
—Քաշել աղեղը: մտանել ընդ աղեղն. լարել և քարշել զաղեղն. լնուլ զաղեղն: — Զիգ քաշել աղեղը: լնուլ զաղեղն. պիրկ ձգել զաղեղն:
—Քաշել իր կողմը: տես Իր Դին քաշել:
—Քաշելով ազատել: տես Ազատել:
—Քաշելով գետինը՝ տանիլ: տես Գետնէ քաշքշելով տանիլ:
—Քաշելով տանիլ: ձգել. 'ի քարշ ածել: — Առին սուրբը բռնի՝ ու մէյմը վեր վերուցած մէյմը քաշելով կը տանէին: առեալ զսուրբն բռնաբար՝ մերթ վերամբարձ, մերթ 'ի քարշ տանէին: Առնուլ դնալ 'ի քարշ:
—Քաշելով փրցնել: տես Ոլորելով:
—Քաշելու գործիք: ձգարան. տուռն:
—Քաշել. կրէն՝ թօրյանք, նէզուբիւն, չարչարանք: կրել. բառնալ. տանիլ. տոկալ. ժուժել: — Սաստիկ տանջանքներ քաշել: բերել զմահս դըժընդակս: — Ցաւեր քաշել: բերել զաղէտս: — Շատ բան քաշօղ: բազմահանդէս. բազմակիր:
—Քաշել՝ նախըշ կամ պատկերք: տես Նախշել, և Պատկերք քաշել:
Քաշկռտել: ձգձգել:
—Քաշկռտել խօսքը: կամակորել կամ ստերիւրել զբանն. ստանդել. խեղաթիւրել: — Խօսքը փուճ տեղը մի քաշկռտեր: մի վայրապար զբանն այսր անդր ձգիցես:
—Քաշկռտելով պատռտել: քճքճել. փեռեկել:
Քաշուած. քէչ տի կեցօղ: մեկուսի. մեկուսացեալ. մենացեալ. միայնացեալ. առանձնացեալ: [կեանք:
—Քաշուած կեանք: մեկին կեանք. ամփոփ

—Քաշուած. ինչպէս յետքը, ձեռքը, և այլն. չէքիլմիշ. պիւզիւլմիւշ: կծկեալ. կարկամեալ. կարկամ:
Քաշուածք: Նկար: տես և Քաշած ձև:
Քաշուեցնել. ձեռքը, ոտքը, յետքը, աղիքը, և այլն: պիւզիւրմէք: գալարեցուցանել. գալարել. կծկել. կարկամեցուցանել. կարկամել. ամփոփել:
Քաշուիլ. չէքիլմէք: քարշիլ. ձգիլ. ածիլ 'ի քարշ:
—Քաշուիլ. պիրէանոյ չէքիլմէք, սագլաշմագ: տես Մէկ դի գնալ:
—Արևը կըմտնէ ու իր տեղը կըքաշուի: մտանէ արեգակն և 'ի տեղի իւր ձգի:
—Քաշուիլ. ձեռքը, ոտքը, յետքը, և այլն: կծկիլ. կարկամիլ. գալարիլ. գելանիլ. ցնցիլ մկանաց. ցնցիլ ջլայ. պրկիլ. ձգտիլ: —Ջղերը սաստիկ կը քաշուէին: պրկումն և ձգտումն սաստիկ 'ի վերայ անկանէր:
—Քաշուիլ՝ մագաղաթը, կամ կաշին, երբոր կրակը կը դպչի: գալարիլ. գելանիլ. ամփոփիլ. կծկիլ:
—Քաշուիլ՝ մարմինը, ինչպէս կըլլայ երբոր բանմը բռնելով յետքը շատ գոց կը պահէն: տես Կամիլ:
—Քաշուիլ՝ ջուրը, ինչպէս ծովուն ջուրը կըլլայ: տես Ջուրը քաշուիլ:
—Քաշուիլը. յետաց, ոտից, ձեռքերուն. և այլն: կարկամութիւն. կծկումն. գելումն:
Քաշքշել: տես Քաշկռտել:
Քաշքշուք. չաշքըշէլը: ձգձգանք. քարշանք:
Քաուծոլայ. չաչօլայ. ճանչ ուխծիկ: արուեստ:
Քապար: տես Կապար:
Քաջ: } տես Կորիճ. սրտոտ:
Քաջասիրտ: }
Քաջնալ: տես Կորճնալ:
Քաջութիւն: տես Կորճութիւն:
Քաջք. ճին: դև. այս. սատանայ: տես և Դև:
Քառանկիւն: տես Չորս քէօշէլի:
Քառանկիւնը անկիւնէ անկիւն կտրող շիտակ գիծը: անկիւնագիծ:
Քառանիկ: գութճըղող: քառասնեակ:
Քառնուոր: քառասնաւոր. քառասնեկի. քառասնեկին. քառասնեակ:
Քառասուն. գըրք: քառասուն:
—Քառասուն անգամ. գառասուն կէզ: քառասուն անգամ. քառասնիցս. քառասնեկի. քառասնեկին:
—Քառասուն երրորդ: քառասներորդ:
—Քառասուն ղաթ. գառասուն գաթ էօլչ: քառասնապատիկ. քառասնեկի:
—Քառասուն տարի գիմացող: } քառասուն ամայ. քառասնամեայ. քառասնեմեայ. քառասնամեան. քառասնամենի:
—Քառասուն տարուան: }
—Քառասուն օրուան: քառասուն աւուրց. քառասնօրեայ. քառասնօրեան:
—Քառասունն ալ: քառասնեքեան. քառասնեքին:
Քասնի: տես Չարհոտ:

Քատըրս ատալարը. էրէկու կըղի է: Գոզի, Դուազէս:
Քար. թաշ: քար. վէմ. վիրգ:
—Քար՝ ազնիւ. ճէվահիր: տես Ակ. ակունք:
—Քար՝ երուսաղէմայ: Երուսաղեմայ քար:
—Քար՝ յետքովնէփէլու: բռնաքար. գիլ: —Հրամմեց որ ամէն մէկը մէյմէկ քար առնեն: մէն մի բռնաքար առ այր հրամայեաց:
—Քար՝ շիփան ու քոյլան: սորրկաքար:
—Քար՝ պինդ: որձաքար: —Պինդ քարէ: որձաքարեայ:
—Քար՝ չախմախի: տես Կայծքար:
—Քար՝ փափուկ, ինչպէս են փէօշէմէի քարերը: տաշ:
—Քար՝ տուզը ըլլալով: քարաժայռ:
—կոշտ Քարեր: քարակոշտք:
—Քար բանող, կամ Քար տաշող, կամ Քար կտրող: քարագործ. քարահատ. քարտաշու. քարակոփ. գաղատոս: —Քար բանողի գործիքը: գրոց. քանդակագործի. քարուրագ. դուր. ճախարակ: —Քար բանողի չէքիճ: մուրճ:
—Քար բերող կամ Քար կրող: քարակիր:
—Քար գլորցնող, կամ Քարի պէս գլորող: վիմահոլով:
—Քար դարձնել. քար կէրէչէք: քարացուցանել. վիմացուցանել. վիմատակել. արձանացուցանել: —Յորդանանու վազուկ ջուրը քար դարձուցիր: զլոյծ ջուրն Յորդանանու քարակարկառ ձուլեցեր:
—Քար դարձնել՝ սառեցնելով: տես Սառեցնել:
—Քար դարձնող: վիմացուցիչ. արձանացուցիչ:
—Քար դնող: վիմադիր:
—Քար ըլլալ: տես Քար կտրիլ:
—Քար ժողվող: քարաքաղ:
—Քար ծնող կամ քար բերող լեռ: լեառն վիմածին. (սուրբ Աստուածածին):
—Քար կանգնեցնել. քար դիկել: կանգնել. արձանացուցանել. կոթողել:
—Քար կանգնեցուցած. դիկած քար: քարկոթող. կոթող. արձան. յուշելիկ. յուշան: տես և Արձան:
—Քար կտրիլ: արձանանալ. վիմանալ. քարանալ. սալանալ: —Սիրտը քար կտրած է: սալացեալ է սիրտ նորա իբրև զվէմ:
—Քար կտրիլ սառելով: պաղել. վիմատարիլ. ապառաժիլ. վիմանալ. սալանալ. յատականալ: տես և Սառիլ.
—Քար կտրող: տես Քար բանող:
—Քար նետել: քարաձիգ լինել. քարաձգել. գիլս արձակել. վիրգս հոսել. քարկոծել: տես և Քարկոծել:
—Քար նետել՝ մարդու, կամ այլ բանի մը խօսք դպչնել: Թշնամանել. Թշնամանադիր լինել. կծանել. քարընկէց լինել:
—Քար նետելը: քարընկեցութիւն. քարաձըգութիւն. քարկոծումն. քարկոծանք. քարկոծութիւն. քարաձիգք. վիմադրումն:
—Քար նետելու խաղալէ կամ գործիք: քարընկէց: տես և Մէնճէնիք:

—Քար նետելու մը չափ հեռու: հեռի իբրև քարընկէց մի, քարաձիգ մի:
—Քար նետող: քարաձիգ. քարընկէց. քարաձգող. քարկոծիչ:
—Քար նետող՝ մարդու՝ խօսքով: քարընկէց. Թըշնամանադիր. Թշնամանիչ:
—Քար, կամ խիճ ունող: միղարգել. քարահար. քարագործ:
—Քար պաշտող: քարապաշտ:
—Քար տաշող: տես Քար բանող:
—Քարեր դիզած: } կոյտ քարանց. կարկառ.
—Քարերու դէզ: } կոյտ քարանց. քարադէզ. քարակարկառ. քարակաչկառ:
—Քարերէ դիզած Թումբ: քարակարկառ. ամբարտակ:
—Քարերէ վար ձգած: քարավէժ: — Քարերէ վար ձգել: քարավէժ առնել. քարավիժել: — Քարերէ վար ձգելը կամ իյնալը: քարավիժութիւն:
—Քարերու մէջ: վիմամէջ. քարամէջ:
—Քարերու մէջ արգիլած, կամ արգիլող: վիմարգել: [վիմասոյզ:
—Քարերու մէջ պահուըտած: վիմադարան.
—Քարերու տակ մեռնող կամ մեռցնող: քարասպան:
—Քարէ: քարեայ. քարեղէն. վիմեղէն. վիմարգ. վիմարգեայ. վիմարգեան:
—Քարէ արձան չինող: քարագրող:
—Քարէ բանած. տուրէ շինած: քարկուռ. քարակուռ. քարագործ. քարակերտ. վիմակերտ. վիմագործ. վիմակառոյց: տես և Քարէ:
—Քարէ բլուր: քարալեռնակ. քարաբլուր:
—Քարէ բխած ջուր: վիմածին. վիմահոս. վիմաբուղխ: [գագաթն:
—Քարէ գլուխ, կամ Թէփէ ունեցող: քարա-
—Քարէ լեռ: քարալեառն:
—Քարէ ծածք: վիմայարկ. քարայարկ:
—Քարէ կտրած: քարակտուր. քարահատ. վիմատաշ. վիմահատ:
—Քարէ մաղարայ: քարայր. քարանձաւ:
—Քարէ մաղարայի մէջ ծգնող: քարանձաւամուտ. վիմասոյզ:
—Քարէ պատկերք: տես Արձան:
—Քարէ պարիսպ, կամ քարէ պարիսպ ունող: քարապատուար: [քուն:
—Քարէ սաչախ ունեցող: քարաքիւ. քարա-
—Քարէ տաշած: քարատաշ. վիմատաշ: տես և Քարէ բանած. Քարէ փորած:
—Քարէ տէօշէմէ ունող: սալայատակ. քարայատակ. սալարկեայ. կճայատակ. կճասալ. քարեալ. սալակապ. հատատարած:
—Քարէ տուն: տես Քարաշէն:
—Քարէ փորած: վիմափոր. քարայրեայ. քարանձաւեայ. քարափոր:
—Քարիբալըխ: տես Քարերու մէջ:
—Քարի արալըխ պահուած, կամ պահուող: վիմադարան. վիմասոյզ:
—Քարի դէզ: տես Քարերու դէզ:
—Քարի խոռոչ կամ խոմլուխ: քարածերպ:
—Քարի կամ ժայռի ծայր: քարափն:
—Քարի կտոր: հատոր կամ բեկոր վիմի:
—Քարի մատէն: տես Քարահանք:
—Քարի մուԹալիգ: քարային:
—Քարի նման: } քարանման. քարատեսակ. քա-
—Քարի պէս: } րաձև. վիմաձև. վիմատեսակ:
—Քարի պէս ըլլալ: վիմակարծր:
—Քարի պէս ըլլալ խունկ: քարախունկ:
—Քարի վրայ գրած, կամ փորած գիր: արձանագիր. անդրագիր. արձանագրութիւն. վիմատիպ:
—Քարի վրայ գրել: քանդակել 'ի վէմ. արձանագրել. արձանակել:
—Քարի վրայ ընկած: քարավէժ:
—Քարի վրայ հաստատած: վիմախարիսխ:
—Քարիվրայ ձգել բարձրէն: քարավէժ առնել:
—Քարի տակ ճմլած, կամ քարը վրան փլած: քարափուլ:
—Քարի քոս: քարաքոս:
—Քարով լեցնել: քարալից առնել:
—Քարով լի: քարալից. քարախիտ. քարային. վիմուտ. քարայուտ:
—Քարով խառնած: քարախառն:
—Քարով ծեծած: քարածեծ. քարակոչկոճ վիմակոչկոճ:
—Քարով չարչարել: քարակոչկոճ առնել:
—Քարով չարչարուող, կամ չարչարող: տես Քարով ծեծած:
—Քարով պատած: վիմափակ:
—Քարով ջարդած, կամ ջարդող: քարաջարդ. գլաջարդ:
—Քարով ջարդել: գլաջարդ առնել:
Քարադաշտ. քաղաք է: Մանակերտ. բերդ Մանազկերտի:
Քարաժեռ: տես Ժեռ:
Քարանալ: տես Քար կտրիլ:
Քարաշէն. քարէ շէնք. քէօ-կէր: քարայարկ. վիմաշէն. քարաշէն. քարակուռ. քարակերտ. վիմակերտ. քարագործ. վիմակառոյց. քարակիր. քարուկիր. քարկուռ. քարկափ:
Քարապաթաք. Նաւան է: հողամաս:
Քարասիրտ: տես Անգութ:
Քարացնել: տես Քար դարձնել:
Քարբի. խոտոտոյ է: Կարբի:
Քարբոյ ջուր. գետ է: Քասաղ գետ:
Քարէ: տես Քար՝ բառին ներքևը:
ՔարԹօշ, կամ ՔարաԹօԹօշ: տես Խլէզ:
Քարկոծած: քարկոծեալ. քարկոծ. քարավէժ:
Քարկոծել: քարկոծել. քարաձգել. քարաձիգ լինել. քարձիգ առնել:
—Թշնամիները քարկոծեն: զանձն Թշնամեաց քոց պարաքարեսցես:
—Պօղոս առաքեալը քարկոծեցին: քարակոչկոճ արարին զՊօղոս:
Քարկոծելը: քարկոծումն. քարկոծանք. քար-

կծուութիւն. քարաձիգք. քարձգութիւն:
Քարհանք. թաշ մատէնի: քարահատք:
Քարճիկ: տես Կանաչաք:
Քարման. մեծ իլիկ է, որ փայտի ծայրը տախտակի փէղ՝ գնդակի կամ խաչակի ձևով անի, և 'ի ծայրն կեռ երկաթ, որով բուրդ կը մանեն: փանկ. պիւտէ-ճէք: քարաման:
Քարոզ. ֆարզանութիւն. ֆարզանէլը. ֆարզած բանը: քարոզ. քարոզութիւն:
-Քարոզ տալ:
-Քարոզել: } քարոզել. սեղանաւորել ըզ-բանսն կենաց:
Քարոզիչ. ֆարզ փրոօղ. ֆարզող: քարոզիչ. քա-րոզող. քարոզ. սեղանաւորիչ բանին կենաց:
Քարոզութիւն: տես Քարոզ:
Քարոզօղ: տես Քարոզիչ:
Քարտա. ֆարմ չբօած. թուղթը: քարտուղ. մի-մոսա. երկզ. մեզուտ. երիզուտ: տես և Քա-րով լեզ:
-Քարտա եօխուշ: ախտափայք:
-Քարտա ճամբայ՝ չէսնէրու: տես Ժեռ:
Քարտաել: տես Քարկոծել:
Քարպառ. գաւառ է: Անձևացիք:
Քացախ. սիրքէ. քացախ:
-Քացխով շինած բան. խնչպէս է թթուշին: քա-ցախուտ:
Քացխած: քացախեալ. քացախացեալ:
Քացխեցընել: քացախել. քացախեցուցանել:
Քացխիլ: քացախիլ. այլահամիլ:
Քացխութիւն: քացախութիւն:
Քաւ լիցի. հաշայ: քաւ լիցի. քաւ մի լիցի. քաւ 'ի Տեառնէ. քաւ 'ի մէնջ. քաւ 'ի ձէնջ. մի լիցի. ոչ անդր. 'ի բաց տար:
Քաւած. աֆ օլունմուշ: քաւեալ:
Քաւարան: քաւարան:
Քաւել. մեղքը ջնջել: քաւել. քահել. թո-ղուլ. ներել. անցուցանել. ջնջել զմեղս:
չՔաւըլւօղ, կամ չքաւուօղ: անքաւելի. ան-թողլի. աններելի:
Քաւթար.
Քաւթօր. } Հալաթ: լուսակն:
Քաւութիւն. աֆ: քաւութիւն. թողութիւն. ներողութիւն. ներումն. ներել թողութեան:
Քաւօղ. մեղքը ջնջօղ, կամ ջնջօղ: քաւիչ. քաւա-րար. մեղսաքաւիչ:
Քափութ. կամ Քափուտ. պոլլըք. պուստօս: տես Գլխընոց:
Քափրաստան. աղգի և գաւառի անուն է: գաբ-սացիք:
Քաք. Քաքնել: տես Աղբ. Աղբել. և այլն:
Քաքում. ճէրմակ մորթով պզտիկ կենդանի մի է: ա-խազ. մկնաքիս:
Քաֆ տաղը: տես Եալբուզ սար:
Քաֆուր.
Քաֆուրի. } քէաֆիւր: քաֆուր:
Քեաթիպ: դպիր. թղթապահ. թղթապան. խարտաւիլակ: տես և Նօտար:
Քեահի: Նամիկ. ծառ. կարկանդակ. պղա-կուար. քաքար. բլիթ,
Քեահեայ: տես Վերակացու:
Քեամիլ: ա. Հասուն, մարդ. և Զափահասակ:
Քեապէ: տես Մեքքէ:
Քեասէ: տաշտ. տաշտակ. սկահ. խառնա-րան. ըմպանակ: տես և Գաւաթ:
-Քեասէի պէս: սկահաձև:
Քեասէյիկ. ֆէնճան: սկահակ. տաշտակ:
Քեար. գողանձ. Քեար ընել. և այլն: տես Վաստակ. Վաստըկիլ, և այլն:
Քեաւկիր, կամ
Քեաւկիր ախնայ: } տես Քարաչէն:
Քեաֆիր: հայհոյիչ. անաստուած. հեթա-նոս. ամպարիշտ. չարաբաշտ:
Քեզի ղըտար:
Քեզի չափ: } քև չափ:
Քեզի պէս: ըստ քեզ. իբրև զքեզ. որպէս ըզ-քեզ. քոյ պէս:
Քեզմէ անդին: 'ի քէն և անդր:
Քեզմէն ասդին: 'ի քէն և այսր:
Քեզմով: քև. 'ի ձեռն քոյ:
Քեզմով, կամ Քեզմէն. (ինէն ճէյ:) 'ի քէն. քեզէն. քեզոյն:
Քեղըրդել. սըշըրմագ: ցտել. ցեռել. կոծ առ-նուլ. աշխարել. ղճակառ հարկանել:
Քենի. էրէկ մարդու մը կնկանը գուրը էրէն գէնի կըսէ. պտուղըլ: քենի:
Քեռի. տայի, որ է մօրը եղբայրը: քեռի:
Քերած: քերեալ. քերածոյ:
Քերական. այշ բէնի փէրը: այբենարան. ա-թութայք:
Քերական. տէրճիւմանլըխ գիտցող: քերական. քերթող. գրամատիկ:
-Քերականներու գլուխ, կամ հեղինակ: քեր-թողապետ. քերթողահայր:
Քերականութիւն: քերականութիւն. քեր-թողութիւն:
Քերբի նաւհեասը. խուրձու գաւառ: Ծակատք:
Քերել՝ գշոխը, բետը. և այլն: քերել. քորել:
-Երբոր ոտքը կամ ձեռքը կըքերուի: յոր-ժամ ոտն կծիցէ, կամ ձեռն:
-Քերել. ղճարը, որ կեղեները ելլէ: տես Կեղ-ւել զփառը:
-Քերելը: քերումն:
-Քերելով գուրել: յղկել. կոկել. ողորկել:
Քերթած: քերթեալ. քերթած:
Քերթել. խաշին հանել: քերթել. մորթել. զեր-ծանել զմորթ. մորթազերծ առնել. կոր-զել զմորթն:
Քերկէրտան, կամ Կէրկէրտան. մէջ պըզտի-ղով հայլան մի է: միեղջերու. անգեղջիւր. եղ-ջերականջիւթ:
[րանք:
Քերոց. տէրէու գործիք: քերոց. քերիչ. քե.
Քերուք. գողըմը: քերած:
Քերքիւթ. ֆաղաթ է: Քերասուլ, կամ Քուլթա:
Քերօբէ: քերովբէ. քերուբ. քրովբէ:
Քերօբէի պէս: քրովբէապէս:
Քերօբէներու ժողով: քրովբէագունդ. քրով-բէագումար:

-Քերոբէններու պէս աթոռ եղած Աստուծոյ: քրովբէաթոռ:
-Քերովբէններու տեղ, կամ ուր որ քերովբէներ կան: քրովբէաբնակ: տես և Սերոբէ և զբարդութիւնս Նորա:
Քերող: քերող. քերիչ:
Քէթէն: տես Քթան:
Քէլ. գըլըխը խոցաւ: գունջ. գոնջ:
-Քէլ ըլլալ: գոնջանալ:
Քէլէփիր. Քէլէփիր ժողվել. և այլն: տես Թալան. Թալլել. և այլն:
Քէլէփչէ, կամ քէլէպճէ. որ է Էրիլմէ հալխայ. օրուն մարդան էրկուն յէտէր մէյ փեղ կըլուրէն: ձեռակապ. ձեռակապանք:
-Քէլէփչէն դնել զձեռքը: ձեռակապել:
Քէլէփճէ. բէրանը չըրըլըրըլըմա գործիք է: գայլ. գելարան. գելոց. բագ:
-Քէլէփճէ դնել բերանը: գայլ 'ի բերան ածել: գայլ 'ի բերան արկանել:
-Կենդանիին քիթը քէլէփճէ անցընել: արկանել կարթ կամ շրուշակ 'ի քիթս:
Քէլլափօշ: տես Գտակ:
Քէլութիւն: գոնջութիւն:
Քէլփէթին: տես Գազ:
Քէհրիպար: բազմագունի ակն. սաթ. ելեքտրիոն. սանուկալ:
Քէման: տես Աղեղ՝ նէփ նէփէլու, և այլն:
-Քէմանէ. բան ձայնելու աղեղով գործիք է: ջութակ:
Քէմանչէ կամ Քէմէնչէ: ջութակ. քնար. տաւիղ. գաւիկ. փանդիռն: — Աղեղը կամ թելերը յարմար քէմէնչէ. (փիւղէնլի): բարետաւիղ. աղէյարմար. ներդաշնակաւոր. բազմայարմար:
-Քէմէնչէ չալել: քնար հարկանել. տաւղել. նուագել քնարաւ:
-Քէմէնչէ չալելը: քնարահարութիւն. փանդռնահարութիւն. փանդռներգութիւն:
-Քէմէնչէ չալէլու եայը: կնանոց. հարիչ:
-Քէմէնչէ չալօղ: քնարահար. փանդռնահար. փանդռներգակ: [ղեկագիրք:
-Քէմէնչէին ասախճաններուն տեղուանքը: տե-
-Քէմէնչէին բալլիքը: բութակ. բոյթ:
Քէմէնտ: խեղդ:
-Քէմէնտ ձգել վիզը, որ խղդէ: խեղդ արկանել:
-Քէմէր: տես Կամար. և անոր ներքև եղածները: [գեղ կամար:
-Քէմէր զօտի: կամար. կամար զօտի. լանջա-
-Քէմէր զօտի կապօղ: կամարածու:
Քէմէրպէնտ: կամարապատ. կամարակապ. կամարագործ. կամարազարդ. կամարակազմ. կամարայարկ:
Քէմխայ: զառնաւուխտ:
Քէն: էօճ. գարէզ: խէթ. հեռ. ոխ. ոխութիւն: տես և Ոխ:
Քէն ընել. քէն պահէլ: ունել խէթ. հեռալ. ոխալ. քինալ. ոխանալ. խռով կալ ընդ ումեք:
-Քէն ընօղ. քէն պահօղ: ոխակալ. քինապահ. յիշաչար. չարայուշ:
-Քէն չընօղ: անխէթ. անհեռ. անոխակալ. անյիշաչար. անչարայուշ. անխռով:
-Քէն պահել: տես Քէն ընել:
Քէնայի: հենգնութիւն. հենգն:
Քէնայի. (Քէրէ մէյ:) հեգնութեամբ. հեգնօրէն. հեգնելով. ընդ հենգն:
-Քէնայի խօսիլ: հեգնել. հեգնաբանել. ընդ հենգն ելանել:
-Քէնայի խօսօղ: հեգնիչ. հեգնաբան:
Քէնար: տես Եզր:
-Քէնար՝ գէփի: տես Գետի քէնար:
-Քէնար՝ գիտի թղթերուն: տես Լուսանց:
-Քէնար՝ ծովու: տես Ծովեզր:
Քէնտիր. գտնայ տէրէն: կանեփ:
Քէնկը, կամ Քէնէքը: տես Գանձու գետ:
Քէշիշ: աբեղայ. միայնակեաց: տ. Կրօնաւոր:
Քէշիշ տաղը: տես Ողպոս լեռ:
Քէշիշլամէ. } հով է: տես 'ի բառն՝
Քէշիշլամէ գալէ իլէն. } Հով:
Քէշկէ. կամ Քէշկէմ: տես Երնէկ թէ:
Քէշկէկ: հերիսայ:
Քէչէ: թաղի. թաղ. կաճ. այծենակաճ. կաճեդիպակ:
-Քէչէ՝ այսինքն քէչէէ շինած: տես Քէչէէ:
-Քէչէ կտրած մազ: խռուացեալ և թաղկեալ վարսք:
-Քէչէ կտրիլ: թաղկիլ. թղքիլ:
-Քէչէէ. քէչէէ շինած: կաճեայ. կաճակուռ. այծենակաճ. թաղեայ:
-Քէչէէ զըրխ: զրահ թաղեայ. կաճակուռ. այծենակաճ:
Քէչի: այծ:
-Քէչի տատմը: տես Այծեմարդ:
-Քէչի պօյնուզու: եղջիւր:
-Քէչի պօյնուզի ծառ: եղջրուենի. եղջենի. եղջերենի:
-Քէչի պօյնուզի կուտ: կերատ:
Քէպապ: տես Խորովու:
-Քէպապ ընել: տես Խորովել:
-Քէպապի շիշ: շամփուր:
Քէպէ. բրդէ գործած հասփ և բրդըլախ վըրայէ հագուտ, կամ յեզաան փեօշէ ծածկոյ. և այլն: ձոսնձ թաւարծի:
Քէպէրէ: տես Կապար, և Կապրցախ:
Քէպին. ձէհէզ՝ որ հարսին կապան: վարձանք:
Քէռթէնքէլէ, կամ քէրթէնքէլէ: տ. Խլէզ:
Քէս ընկնիլ: տես Թաց ընկնիլ:
Քէս ձգել: տես Թաց ձգել:
Քէսատ: } պակասութի տուրևառութեան:
Քէսատլըխ: }
Քէսէ: տես Քսակ:
Քէսէ մը. որ է հինգ հարիւր ղուրուշ: տաղանդ. քանքար: [տար:
Քէսէկ. կամ Քէսիկ: տես Կտրած. և Կիսկա-
Քէսէր: զակոու: տես և Ուրագ:
Քէսիճի. քէսէն: քսակահատ:

-Քէսիճի. Բիւրիւփիւ, որ փայլայ ճամբան կը կտրէ, որ մարդ սպանէ, ու մալը առնէ: սպանօղ. ա-րեւանարրու. սիկարեան: տես և Աւազակ:
Քէսիմ: սիգանք: տես և Ձեւ, և Շնորք. կէ-ղէսլի+:
-Քէսիմով քալել, կամ կէզինմիշ ըլլալ: տես Աղալանմիշ ըլլալով քալել:
-Քէսիմլի: սիգապանծ: տես և Շնորհօք:
Քէսկի: տես Դուրք:
Քէսկին: տես Կարուկ:
Քէսատանէ: շագանակ. շահպալուտ. կասկ:
-Քէսատանէի ծառ: շագանակի. կասկենի:
-Քէսատանէի փշոտ պատիճը: բուճուճ:
Քէվրան, կամ Քէրվան: կարաւան. չու վա-ճառականաց:
-Քէվրանին իջնալու տեղը: փոստկայ:
Քէրաքէ: ամղան. օթոց. քղամիթ. վերար-կու. արկանելի:
Քէրէմ: տես Շնորք. +էրէմ:
Քէրէստէ: նիւթ. տաղձ:
Քէրէվիզ: տես Նեխուր:
Քէրթէնքէլէ: տես Խլէզ:
Քէրխանայ: գործարան. գործանոց. գործա-տուն. գործեռող:
Քէրկէֆ: գործի ասղնեգործաց:
-Քէրկէֆ բանիլ: ասղնեգործել:
-Քէրկէֆ բանիլը: ասղնեգործութիւն:
-Քէրկէֆ բանօղ: ասղնեգործ:
Քէրփիճ: տես Աղիւս:
Քէւկիր: տես Քամոց:
Քէփէկ, կամ Քէփէք: թեփ:
Քէփէնէկ: տես Թիթեռնիկ:
Քէփէնկ, կամ Քէփէնք: սահանք. վերնա-գուռն:
Քէփճէ: տես Շերեփ:
Քէօզ: տես Կայծ. վառած գործելէ:
Քէօթահեա: քաղաք է: Կուտինա:
-Քէօթահեացի: կուտինացի:
Քէօթէկ, Քէօթէկ տալ. և այլն: տես Ծեծ. Ծեծել. և այլն:
Քէօթրիւմ: տես Անդամալոյծ:
Քէօլէ: ստրուկ. ծառայ. արծաթագին:
Քէօհէյլան, կամ Քէօհլան. } ազնիւ ձի է: տաճիկ երիվար. օգտակարիկ երիվար. արա-վար երիվար:
Քէօճիւ. կամ Քիւճիւ: աղբն:
Քէօմ: տես Քիւմ:
Քէօմիւր: ածուխ:
Քէօնտէլէ: տես Արգելք:
Քէօշէ: անկիւն. խորշ: տես և Քունճ:
-Քէօշէ պաշը: գլուխ անկեան:
-Քէօշէ պուճախ: անկիւն. խորշ:
-Քէօշէ քէօշէ: խորշ խորշ:
-Քէօշէն բանօղ: } անկիւնակալ. անկիւնա-
-Քէօշէն կեցօղ: } կան:
-Քէօշէի քար: վէմ անկեան. անկիւնավէմ. անկիւնաքար. անկիւնակալ վէմ:
-Քէօշէլի: անկիւնաւոր:

-Քէօշկ, կամ Քէօշք: հովանոց:
Քէօշէկ. ըղտու յօգ: կողան:
Քէօսփէ: տես Մատղաշ:
Քէօռ քէօռունայ: տես Կուրի պէս:
Քէօս. մէծ փառոս՝ մէջ դրին պընծէ, կամ Խումպէ, և այլն: գոս. քուրջ:
Քէօսէ. մօրուքը պակաս: քարձ. քարց. պակա-սամօրուս. անմօրուս:
-Քէօսէ տաղը: տես Մմակ լեռ, և Ղաշղա տաղը:
Քէօստէկ. ձիու, կամ այլ չորքոտանեաց ոտքը կապելու: ոտնակապ. ճախանոց:
Քէօրիւկ: փուքք. փչուշ:
Քէօրկէ: տես Շուք:
Քէօրփէ: տես Մատղաշ: [կիա:
Քէօրֆէզ. +որֆօ. կղզի է: Կորկիւրա. Փէա-
Քէօփէկ մէմէսի: անուղթքայ:
-Քէօփէկ սինէկի: տես Շան ճանճ:
Քէօփիւկ: տես Փրփուր:
Քէօփրիւ: տես Կամուրջ:
Քէօք: արմատ. արմն. կաճին. տակ:
-Քէօք. հողէն վերի դին: տես Բուն ծառի:
-Քէօք բռնել: տես Քէօք կապել:
-Քէօք կապել: արձակել արմատս. ձգել ար-մատս. տակ տանուլ. արմատանալ. արմատս ՚ի խորս արկանել: — Շատ քէօք կապած: բազմարմատ.
-Քէօք կապել. հաստատուիլ. բնանալ կենալ. բէնէ-լէնմէք: արմատանալ. բնաւորիլ. կայկայիլ. տարրիլ. սերտիլ. տարրանալ. ունականալ:
-Քէօք ձգել: արմատս արձակել. արմատս ձգտել. արմատ տանուլ:
-Քէօք ունօղ: արմատաւոր:
-Քէօք չունօղ: անարմատ:
-Քէօք ուտօղ: արմատակեր. արմատակուրծ:
-Քէօք պօյայ: } տորոն:
-Քէօք պօյասը: }
-Քէօքերու վերաբերեալ: արմատեղէն:
-Քէօքերու տեղեակ: արմատագէտ:
-Քէօքէն: արմատաքի. կաճնովին. ընդոծին:
-Քէօքէն խլած, կամ խլօղ: արմատախիլ. ար-մատաքինջ:
-Քէօքէն կտրել, կամ հանել, կամ փրցնել: արմատահատ առնել. տակակոտոր առնել. յարմատոյ խլել. արմատաքի խլել. արմա-տախիլ առնել. առ արմատը խլել. արմատա-խլել. տակախիլ առնել. կաճնովին խլել. հուսկ առ արմատոն խուզել. ընդոծին բրել. մօտ առ կաճինոն ցամաքեցուցանել:
-Քէօքէն ջնջած: արմատախիլ. բնաջինջ. բնա-բարձ: տես և Հեռքը կորսնցուցած:
-Քէօքէն ջնջել. +էօ+էն +որմնցեէ: յարմատոյ ջնջել. յարմատոյ կորուսանել. կաճնովին ջնջել. արմատախիլ առնել. արմատաջինջ առնել. բնաջինջ առնել. բնաբարձ առնել. ունչամբ բեկել: տես և Հեռքը կորսնցնել:
-Քէօքէն ջնջիլ: բնաջինջ լինել: տես և ՚ի բայն Քէօքէն ջնջել:

—Քէօզքէն փրցնել: տես Քէօզքէն խլել:
—Քէօզը առնուլ: հաստատրմաւ. ամրախարխուխ:
—Քէօզը խորունկ: խորարմատ:
—Քէօզը կորիլ: տես Հատնիլ:
—Քէօզը կուրօղ, կամ հատցնօղ: տ. Հատցնօղ:
—Քէօզը կտրօղ, կամ Քէօզքէն կտրօղ: արմատահատ. արմատակտուր. տակակտոր:
—Քէօզքին թարակ թելերը: տակակէք. մազմզուկ:
Քէօզլէնմիշ ըլլալ: տես Քէօզ կապել:
—Քէօզլէնտիրմիշ ընել: արմատացուցանել. տարրացուցանել. սերտել:
Քէօքնար կամ Քէօքնէր. ծառ է: կուենի:
Քէօֆտիւն: ծեծած կտաւատին մնացուկը: կտաւտո:
Քէքէճ: տես Կակազ:
Քէքիւլ: ցցունք վարսից:
Քէքլիկ, կամ Քէքլիք. խաւ է: կաքաւ:
—Քէքլիկ օթու: մարգանդոշ. մարգանոց. մրկնականոց:
Քէֆ. նոր: տես Ճէնճ:
Քէֆ. խմոծ: զուարթացեալ 'ի գինւոյ. արբեալ: տես և Գինով:
—Քէֆ ըլլալ: զուարթանալ 'ի գինւոյ:
—Քէֆ ընել. խնդալ: հեշտանալ. խնդալ. զուարճանալ. քէֆուլիլ: տես և Գինովցնել:
—Քէֆ, կամ Քէյֆ. արբի ուրախութիւն: խնդամտութիւն. խրախճանութիւն:
—Քէֆը աւրած. Քէֆը աւրիլ: տես Տրտում. Տրտմիլ:
—Քէֆը տեղը: ուրախամիտ. խնդամիտ. զուարճացեալ. անտխուր. անտրտում:
—Քէֆը տեղը ըլլալ: ուրախամիտ կամ խրնդամիտ գոլ:
—Քէֆին գէմ: հակառակ կամացն. ընդդէմ հաճոյից:
—Քէֆին դպչիլ: տրամեցուցանել. տխրեցուցանել:
—Քէֆին կէօրէ. տաղոծին կէօրէ: ըստ սրտի. ըստ կամաց. ըստ հաճոյից. ըստ անձին զինչ. պիտութեան:
—Քէֆովը գնալ: գնալ ըստ կամաց. առնել ըստ հաճոյից. հաճել զմիտս:
—Քէֆինէ. ւըէփըւըմու: 'ի քմաց. 'ի մտաց: —Քէֆինէ բան մը ըսել: 'ի մտաց ասել ինչ:
Քէֆալօնիա. կէֆալոնիա ատառ. մեծ կղզի մի է: Կեփաղենէ. Կեփաղենիա:
Քէֆէ: տես Կաֆա:
Քէֆէ քիլի: քիս:
Քէֆէլի: } տես Կաֆացի:
Քէֆէցի: }
Քէֆիլ: երաշխաւոր. համարապարտ. համարապահ:
—Քէֆիլ ըլլալ: երաշխաւոր լինել. երաշխաւորել. յերաշխի առնուլ զոք:
—Ով որ անխելք տղու մը քէֆիլ կըլլայ: որ յերաշխի առնու զմանուկ անմիտ:
—Ես առ տղան վրաս առեր եմ հօրմէն՝ քէֆիլ ըլլալով: ծառայի քո առեալ է յերաշխի զմանուկդ 'ի հօրէ:

Քէֆիլութիւն: երաշխաւորութիւն:
Քէֆլի: տես Գինով:
—Քէֆսիզ: տես Տրտում:
Քըրքայաք: օձասանդր:
Քթան. ֆէթէն: վուշ. կտաւ. քթան:
—Քթան՝ հաւս և կոպիտ: տես Կանափ:
—Քթան մանօղ: կտաւագործ:
—Քթանէ զգեստ հագած: քթանազգեստ:
—Քթանէ կտաւ: կտաւ քթանեայ. քթանակ:
—Քթանէ չուան: քթեթ:
—Քթանի բոյս: ցօղուն:
—Քթանի ծեծուք: ծեծած վշոյ:
—Քթանի հունտ. ֆէթէն թօհումու: կտաւատ. կանեփահատ:
Քթանեղէն. ֆէթէնպէն: կտաւեղէն. կտաւի:
Քթառիչ. ճրագի մախաս: ունելիք. յարդարիչ. բազմակալ:
Քթէն բերել: տես Քիթ բառին ներքևը:
Քթըռ: տես Փուխ:
—Քթըռ հաց: կսկուծ հաց:
—Քթըռ քթըռ ընել: խռնտալ:
—Քթըռ քթըռ ուտել: խռնտալով ուտել:
Քթոց. սէփէթ: կթոց. քթոց. կողով. կողովի. կայթ. տես և Սէփէթ:
Քթուել: քթուել. որոնել. քաղել ոջիլս:
Քի: տես Թէ:
Քիթ. պուռուն: ռունչ. ռնգունք. հոտոտելիք. ռունգն. պինչ:
—Քիթ՝ անասնոց, կամ ճանճղարի: քիթ. ռնգունք. մռունչ. պինչ: տես և Դունչ:
—Մեծ քիթ ունեցող կենդանի: ցռկեղ. կնճթեղ:
—Քիթը անցնելու հալխայ: տես Քթի չէնկել:
—Քիթը բարակ: Նրբաքիթ:
—Քիթը բերանը ծռմռկել: ծամածռել:
—Քիթը բերանը ծռմռկելով մասխարայ ընել: ունչս առնել. ունչ առնել. ծամածռել:
—Քիթը բերանը ծռմռկօղ: ծամածռուռ. ընչապառուկ:
—Քիթը բերանը շարժել մլմլել ուտելու ատեն: քնթմթալ:
—Քիթը երկան: երկայնաքիթ. ցռկեղ:
—Քիթը երկան՝ մարդ: տես Պռունգ. ֆինը մեծ:
—Քիթը երկան ու ծուռ: արծուունկն. կոամկեան:
—Քիթը իջեցնել՝ մարդուն: խոնարհեցուցանել. նուաճել. նկուն առնել. կոր 'ի գլուխ առնել: տես և Սմքեցնել:
—Քիթը իջնիլ: խոնարհիլ. նուաճիլ. նկուն լինել. կոր 'ի գլուխ լինել. կորակնել: տես և Սմքիլ:
—Քիթը խճեցնել կերցնելով: յղփացուցանել:
—Քիթը խճիլ ուտելով: մաղձայլել. կշտապինդ ուտել. յղփանալ: տես և Պխմիշ ըլլալ:
—Քիթը ծուռ: տես Ծուռ քիթ:
—Քիթը կարճ: կարճունչ. կարճռնգն:
—Քիթը կորած: տես Պնչատ:
—Քիթը մեծ: տես Պռունգ. ֆինը մեծ:

-Քիթը մեծ: տես Հպարտ:
-Քիթը մեծնալ: տես Հպարտանալ:
-Քիթը տափակ, կամ տփկած: տափաքիթ. տափունչ:
-Քթէն բերնէն, կամ Քթէն պնչէն գալ: 'ի բաց ժայթքել. այարէն ընդ քթան դառնալ:
-Քթէն հանած ձայն: քմազարդ. քմակից:
-Քթէն ձայն հանել: փնչել:
-Քթէն ձայն հանելը: փնչիւն:
-Քթէն վար վազեցին: 'ի վայր սորեցին ընդ ռնգունս նորա:
-Քթին ծակերը: ծուծք. փողք. ռնգունք. մունչք. պինչք. քթափողք:
-Քթի ծռութիւն: արծաընկութիւն:
-Քթի չէնկէլ. [illegible]: կարթ. վարապանակ. վարապան: — Քիթը չէնկէլ անցուց: անցոյց շրուշակ ընդ քիթս նորա: Էարկ կարթ 'ի քիթս նորա, և եդ վարապան 'ի ցռուկ նորա.
-Քթին տակը ծիծաղիլ: տ. Քմծիծաղ ըլլալ:
-Քթին տակը մռմռալ: տես Տռտռալ:
Քիթապ: տես Գիրք:
Քիթապխանայ: } տես Գրքատուն:
Քիթապհանայ: }
Քիթուպոշ. [illegible]: պչրանք:
-Քիթուպոշ ընել: պչրել. ընդ ունչս արկանել:
-Քիթուպոշ ընօղ: ընդունչսարկու:
Քիլ. [illegible]: քիլ:
Քիլ: տես Կաւ:
Քիլէ: քոռ:
Քիլէր: տես Կեղար.
Քիլէրճի: մառանապան. մատակարար. խունուապ:
-Քիլէրճիութիւն: խունուապութիւն:
-Քիլէրճի պաշը: տաճարապետ. համբարակապետ. շտեմարանապետ:
Քիլէրմէնի: հայկաւակ. հայկաւ:
Քիլիմ. [illegible]: գորգ:
Քիլիս. [illegible] է: Քիլիս:
Քիլտանի, [illegible] է: քաղդէացի: [խարհ:
Քիլտանիըն վիլայէթի. [illegible]: քաղդէացւոց աշ-
Քիմիաճի: քիմիարար. բնալոյծ. տարրաբաշխ:
Քիմիայ: քիմիայ. բնալուծութիւն. տարրաբաշխութիւն:
-Քիմիական արուեստով բան մը լուծանել, առջի տարրերքը դարձընել: վերտառել:
-Քիմիական արուեստով բանմը իր առջի տարերքը դառնալ: վերտառանալ:
Քիմք. [illegible]: քիմք. ճաշակելիք. առաստաղ բերանոյ:
Քինա. [illegible]: [illegible] է: չինէացւոց աշխարհ. Ճենք:
Քինէթ: զօդ. յօդակապ:
Քինէթլէմիշ ընել: յօդակապել:
Քիշի: տես Մարդ:
Քիշիզատէ: տես Մեծ ազգէ:

Քիշնէմէքլէք, կամ քիշնէիշ: տես Խնձորը:
Քիշնիշ. [illegible] է: գինձ. գնձահատ:
-Քիշնիշի ջուր: գնձաջուր:
Քիչ: սակաւ. նուազ. դոյզն. գուն. խուն. սուղ. փոքր. դուզնաքեայ. ոչ բազում:
-Խիստ Քիչ: ամենանուազ. չնչին:
-Էն քիչ: թէ և նուազ. թէ յոյժ նուազ. ոչ ինչ պակաս քան. ոչ ինչ նուազ քան. ոչինչ ընդհատ քան:
-Քիչ աշխատանօք եղած: սակաւաջան:
-Քիչ ապրող: սակաւակեաց. կարճակեաց. սակաւավախճան. սակաւօրեայ. կարճօրեայ: տես և Քիչ ատենուան:
-Քիչ ատենուան, կամ Քիչ ժամանակուան: սակաւժամանակեայ. առուզեկան. ածանցական. ժամանակեայ. դոյզնժամանակեայ. դուզնաժամանակեան. կարճժամանակեայ. առժամանակեայ. առժամեայ. առժամայն: տես և Քիչ ապրող:
-Քիչ բան մէջը առնօղ: սակաւատար:
-Քիչ բան ունօղ: սակաւունակ: տ. Աղքատ:
-Քիչ բանի կարօտ: Սակաւապէտ:
-Քիչ բանի կարօտութիւն: սակաւապիտութիւն:
-Քիչ բանով կամ Քիչ մը բանով: սակաւուք:
-Քիչ բխօղ: սակաւաբուղխ:
-Քիչ բնակիչ ունօղ: սակաւաբնակ. սակաւամարդ:
-Քիչ բոց հանօղ: սակաւաբոց:
-Քիչ գին ունեցօղ: սակաւագին. դիւրագին:
-Քիչ գտնուօղ: դոյզնագիւտ. նուազագիւտ:
-Քիչ դիմացօղ: կարճատև. սակաւատև. վաղանցիկ. անկայուն: տես և Քիչ ատենուան:
-Քիչ զաւակ ունեցօղ: սակաւազաւակ:
-Քիչ զէնքով եղած: սակաւազոյժ:
-Քիչ ժամանակի մէջ: 'ի սակաւ ժամանակի. 'ի սուղ ժամանակի. 'ի սակաւուց. 'ի սակաւ աւուրս: — Քիչ ժամանակի մէջ՝ իր կատարելութեամբը երկան ապրեցաւ: կատարեալ 'ի սակաւուն ելից ժամանակս երկայնս:
-Քիչ խելք ունեցօղ: սակաւամիտ. պակասամիտ. խօթամիտ. նուազամիտ:
-Քիչ խնամք ուզօղ: սակաւախնամ:
-Քիչ խմբով: սակաւերամ:
-Քիչ խօսիլ: փոքրաբանել. դուզնաբանել: տես և Կարճ խօսիլ:
-Քիչ խօսօղ: սակաւախօս. սակաւաբան: տես և Կարճ խօսօղ:
-Քիչ համբերութիւն ունեցօղ: սակաւահամբեր. կարճամիտ:
-Քիչ հաւատք ունեցօղ: սակաւահաւատ. թերահաւատ:
-Քիչ ձայն հանօղ: նուաղահնչիւն:
-Քիչ ձայն ունօղ: աղօտաձայն. սակաւաբարբառ. սակաւաձայն. սակաւահնչիւն. նուաղաձայն. նուաղահնչիւն:
-Քիչ մարդով կառավարութիւն: սակաւապետութիւն. սակաւ իշխանական պետութիւն. նուազիշխանք. սուղիշխանք:

—Քիչ մեղք ունող: տես Մեղքը քիչ:
—Քիչ մը. քչիկ մը. (Իբրև Տաճկաց գաւառական): սակաւ մի. սակաւիկ մի. սակաւ ինչ. սակաւիկ ինչ. փոքր մի. խուն մի. դուն ինչ. խուն ինչ. փոքր ինչ. դոյզն ինչ. փոքր 'ի շատէ:
—Քիչ մը. Քիչ մը ատեն. (Իբրև Տաճկաց ժամանակական): առ վայր մի. վայրիկ մի. վայրկեան մի. վայր մի. առ ժամ մի. առ փոքր մի. առ սակաւ մի. սուղ ինչ. աղակի. աղաբար:
—Քիչ մը առաջ: յառաջ քան զսակաւ մի. 'ի վեր այսր. ահա: — Որուն վրայ քիչ մը առաջ խօսեցանք: զորմէ յառաջ քան զսակաւ ինչ ասացաք:
—Քիչ մը ատենէն: ընդ հուպ. 'ի մօտոյ. ընդ մօտոյ:
—Քիչ մը երևցող: սակաւերևեաց:
—Քիչ մը կեցիր: անսա ինձ վայրիկ մի:
—Քիչ մը տասը. Քիչ մըն ալ: սակաւ մի ևս. սակաւիկ մի ևս. փոքր մի ևս. փոքր միւս ևս. սակաւիկ միւս ևս. վայրիկ մի ևս:
—Քիչ մը տեսնել: ընդ աղօտ տեսանել:
—Քիչ մնաց որ: տես Մազ մնաց որ:
—Քիչ ոտք ունեցող: սակաւոտն:
—Քիչ պակաս: սուղ ինչ նուազ. խուն ինչ սակաւ. սակաւ ինչ ընդհատ: — Իրեք տարիէն քիչ պակաս: զերիս ամս, սուղ ինչ սակաւ:
—Քիչ պտուղ ունող: սակաւապտուղ. նուազապտուղ:
—Քիչ վազող: նուազահոս:
—Քիչ տեղ: դուն ուրեք:
—Քիչ տեսնուած: սակաւատեսիլ. սակաւերևեաց: [տուն:
—Քիչ տնով, կամ տուները քիչ: սակաւա-
—Քիչ քիչ. (Ֆէյ): սակաւ սակաւ. տակաւ. փոքր փոքր. մեղմով. առ սակաւ սակաւ. առ փոքր փոքր:
—Քիչ քիչ առաջ երթալ: ոտն ոտն կամ ոտն առ ոտն յառաջ մատչել:
—Քիչ քիչ ասդիէն անդիէն ժողվել: ծաղկաքաղ առնել. ծայրաքաղ առնել. հատընտիր լինել:
—Քիչ քիչ նեղցնել: քաղելով գործել:
Քիչնալ, կամ Քչնալ: սակաւիլ. նուազիլ. պակասիլ. կարճիլ:
Քիչութիւն, կամ Քչութիւն. ֆէն ըլլալը. ազլըք: սակաւութիւն. նուազութիւն. նուազանք:
Քիչցնել, կամ Քչցնել: սակաւացուցանել. նուազեցուցանել. պակասեցուցանել. նուազել. նուազ առնել. պակաս առնել:
—Ձեզի համար կարուած չափէն բան մը չքիչցուի: ոչ թողացի ձեզ 'ի սակէն ձերմէ և ոչինչ: Մի հատանիցէք ինչ 'ի սակէ անտի:
Քիչուոր, կամ Քչուոր: սակաւաւոր. սակաւաթիւ. սակաւաձեռն. սակաւամասն. սակաւամանեայ: — Քիչուոր զօրքով: սակաւաձեռն գնդաւ: — Քիչուոր մնալ: սակաւանալ. նուազանալ:
Քիպրիթ: տես Ծծումբ, և զհետևեալսն:
Քիպրիթլի: տես Ծծմբի գունով:
Քիս. քէֆէ քիւլի. Բանդայ քիւլի: քիս:
Քիմքէթ: տես Կերպարանք, և Պատկերք:
—Քիմքէթը փոխել: տես Թէպտիլ ըլլալ:
Քիստ. չօրէնի գլխուն մաքրոքին ֆըշէրը: քիստ. մանրաքիստ:
Քիր: տես Աղտ. քիր:
Քիրազ: կերաս. հալիք. բալ:
Քիրաճի: վարձուոր. վարձկան:
Քիրաճութիւն: վարձուորութիւն. վարձկանութիւն:
Քիրայ: տես Վարձք:
—Քիրայ տալ: վարձս արկանել. վարձս հատուցանել: [ձիչ:
—Քիրայի տըւող. քիրայա վէրէն: վարձող. վար-
—Քիրան տըւող: վարձատու. վարձատուր. վարձահատոյց: [մեք:
—Քիրայով տալ: 'ի վարձու տալ. վարձել ու-
Քիրայել. քիրայով բռնել: 'ի վարձու ունել. 'ի վարձու առնուլ. վարձել:
—Քիրայել զբանուոր: վարձկանել. վարձկանեցուցանել: — Էգիին բանուոր քիրայուեցան: վարձկանեցան յայգեգործութիւն: — Ջանինք քիրայեց, որ իր էգին բանին: վարձկանեցոյց զնոսա յայգի իւր:
Քիրէճ: կիր. բուռ:
—Քիրէճ մարելու փոս: կրագուբ:
—Քիրէճով կպուցած: կրամած:
Քիրէմիտ: տես Կղմինտր:
Քիրէմէտ: տես Անկողկալք. քիրէմէթ:
Քիրիշ: աղի. լար: — Քիրիշով շինած. աղեյարմար:
Քիրիշ. փան քիրիշլամէ: տես Մախասլամայ:
Քիրման. գաւառ է: Կրման:
Քիւթ ձայն: տափիւն. դափիւն. բոմբիւն:
—Քիւթ քիւթ ծեծել: տափել. կոփել:
Քիւթիւկ: կոճղ:
—Քիւթիւկ. ձէծ գէրթ: դիւան. արձան. արձանագիր. յիշատակարան. արձանագրութիւն. մատենագրութիւն. դպրութիւն:
—Քիւթիւկը գրել: յարձանագիրս դրոշմել. արձանացուցանել 'ի դիւանի. արձանագրել. մատենագրել:
Քիւթիւռտոց: } տես Փալթռտոց:
Քիւթիւռտիւ: }
Քիւլ: տես Մոխիր:
Քիւլահ. քէչէէ գտակ: կնգուղ:
—Քիւլահ. ֆէնք: տես Հնարք. ֆէնք:
—Քիւլահ ընել, կամ կարել: տես Հնարք առնել. և Խաբել:
Քիւլէ. գեանի, կամ բամպակի կապոց մը, և այլն: տես Կօջրէ:
Քիւլիւլ: տես Ոլոռ:
Քիւլիւնկ: մուրճ:

Քիւլիւնկիւ : մրճաւոր :
Քիւլիւշէ : տես Կաղապար. քիւլիւշէ :
Քիւլլէմէ : տես Հաց՝ մոխրոյ մէջ եփած :
Քիւլշան : հնոց :
Քիւլպաստը : խորտիկ 'ի կասկարայէ :
Քիւմէ : բօլ. ... և այլն : շեղջ :
Քիւմէս, կամ Քէօմէս՝ գողաններու, և նմանեաց : գառագեղ :
–Քիւմէս՝ հաւու : տես Հաւնոց :
Քիւնլիւկ, կամ Քիւննիւկ : տես Խունկ :
Քիւնկ : տես Փողրակ :
Քիւշթերէ մեծ. գործիք հիւսան : արջ :
Քիւչիւք ոտկիրմէնլիք աստասը : տես Միա :
Քիւսկիւ : նիգ :
–Քիւսկիւ զարնել, կամ տակը քիւսկիւ խօթել : նգել :
Քիւսմէք : տես Քէն ընել :
Քիւրէկ՝ հող ... , և այլն : տես Թի :
–Քիւրէկ՝ նաւի : տես Թի, ղայեխի :
–Քիւրէկ՝ ... : ազգր. երի :
–Քիւրէկ. ... տեղ : տես Ձէքաիրի :
Քիւրսիւ. ... : խարիսխ. պատուանդան :
Քիւրտ. ազգ է : Կորդիք :
–Քիւրտ. ... : կորդուացի :
Քիւրտիստան : Կորդուաց աշխարհ. Կորդաստան. Կորդիք :
–Քիւրտիստան. ... տեղ : Ասորեստան. Արուաստան. Մուծղ :
Քիւրք : տես Մուշտակ :
Քիւփ : տես Կարաս :
Քիւփէ : տես Օղ. ... և այլն :
Քիւքիւրտ : տես Ծծումբ :
Քիւֆ : տես Բորբոս :
Քիւֆա. ... : Կողա :
Քիւֆէ : կողով. կողոփորթ : տես և Սէփէթ :
Քիւֆիւր կամ Քիւֆր : տես Հայհոյանք :
–Քիւֆիւրպազ : տես Հայհոյիչ :
Քիւֆլիւ : տես Բորբոսած :
Քիփրի : ողնի. խոզուկ :
–Քիփրիի փուշերը : խոզք ողնւոյ կամ խոզկի :
Քիփրիկ : տես Թարթիչ. և Կոպ :
Քմծիծաղ : ժպիտ. ժպտումն. ժմտումն :
–Քմծիծաղ ըլլալ. ... : ժպտիլ. ժմտիլ. ընդ քիմս ժպտիլ :
–Ան օրը ամենեւին մէկը քմծիծաղ չըլլայ : և ժպիտ մի ումեք եւցէ յայնմ աւուր :
Քծնիլ : տես Շողոքորթել :
Քնանալ : ննջել. նիրհել. քուննել. 'ի քուն մըտանել. ընդ քնով անկանել. 'ի նինջ խոնարհել. զքնով անկանիլ. նիրհ առնուլ. քուն առնուլ. 'ի քուն անկանել :
–Խորունկ քուն ըլլալով : խոր 'ի քուն անկեալ : տես և Խորունկ քնանալ :
–Կուշտ մը քնանալ : ննջել յագ :
–չՔնանալ : տես Արթուն կենալ :
–չՔնանալով, կամ առանց քնանալու : անքուն. աննինջ. աննիրհ. աննիրհելի :
–Քնանալու տեղ : ննջարան. քնարան :
Քնար : տես Քէմէնչէ :
Քնացած : քուննեալ. ննջեալ. ննջեցեալ. նիրհեալ :
Քնացնել : ննջեցուցանել. նիրհեցուցանել. 'ի քուն առնել. 'ի քուն տանել :
չՔնացօղ : տես Արթուն :
Քնդուկ. ... : քանդուկ :
Քնէրք. ... : քունք. իրանունք :
Քնէն վեր ցաթկել : տես Քուն բաժնենելքը :
Քնհատ. ... : քնատ. տքնական. քնահատ :
Քնհատութիւն : տքնութիւն :
–Քնհատութենէ գլուխը ծանրացած : գլխածանրեալ 'ի տքնութենէ :
Քնձիթ : տես Կնճութ :
Քննել. ... : քննել. կշռել. հանդէս առնել. համար կամ հանդէս առնուլ : տես և Փնտռել. և Հարցնել :
–Աղէկ քննել : բազում հաւաստեաւ քննել :
–Բանի մը ամեն մէկ մասը զատ զատ քննել : վերլուծանել :
Քննիչ : տես Քննօղ :
Քննութիւն : քննութիւն. կշռութիւն. այցելութիւն. քնին. զնին. հանդէս : տես և Փնտռելը. և Հարցնելը :
–Բանի մը ամեն մէկ մասին զատ զատ քննութիւնը : վերլուծութիւն :
–Շատ քննութեան կարօտ : յոլովախնդիր :
չՔննուօղ, կամ չՔննելու, կամ առանց Քննելու. անքնին. անքննելի. անհետազօտելի :
Քննօղ, կամ Քննիչ : քննող. քննիչ. ատենական : տես և Փնտռօղ. և Հարցնօղ :
–Վրանին քննօղ չկար : ոչ կայր նոցա այց և խնդիր :
Քնոտ. ... : քնէած. քնած. քնեայ. քնասէր :
–Խիստ Քնոտ. ... : քնալից. ծանրաքուն :
Քնոտութիւն : քնէածութիւն. քնէութիւն :
Քնջիթ : տես Կնճութ :
Քնքշանք : ողջագուրանք. գգուանք. քնքշանք :
Քնքշել : ողջագուրել. գգուել :
Քնքուշ : տես Փափուկ :
Քշած. ... : վարեալ. մղեալ. մուղ :
–Քշած՝ ... տեղ : տես Աքարած :
–չՔշած : անվար. անմուղ :
Քշել. ... : մղել. մղոն առնել : – Մոլորութիւնը զինքը կը քշէ : առ և զնոյն առնէ զնա մոլորութիւն :
–Քշել՝ ... : վարել. վանել. քշել. հալածել : տես և Դուրս ընել :
–Քշել զնաւը : վարել. նաւավարել. նաւուղել

լինել։ — Ծովը քշել զնաւը։ զնաւ 'ի ծով խառնել։ — Ծովուն խորութիւնը քշէ։ խաղացո 'ի խորս։
—Քշել. սիւրկիւն էթմէք։ տես Աքսորել։
—Քշել զձին։ ձիավարել. ձիարկել. ձիարձակ լինել. մտրակ 'ի կուշտ առնել երիվարին։
—Քշել զԹագաւորութիւն։ տես Թագաւորութիւն քշել։
—Քշել փորը։ տես Փորը քշել։
Քշել. տիւմանը. եօլ ճալ։ տեւել. կալ մնալ. յարատեւել. հանապազորդել. յարաձգել. յարակայել։ — Տարի մը չքշեց՝ հալածուեցաւ։ ոչ տեւեաց աւելի քան զմի ամ՝ հալածեցաւ։
Քշոց. էնկէլէչաքան գուրծի։ քշոց. ծծմանակ։ — Քշոցներ։ քշոցանի։
Քշող։ վարիչ. վանիչ։
—Եզ քշող։ եզող. մաճակալ։
Քշող։ տեւող. տեւական։
—միշտ Քշող։ յարատեւ. յարակաց. յարաձիգ։
Քոհաստան. գաւառ է։ Խոձնհրաստան.
Քոյր։ տես Քուր։
Քոս։ քոս։
—Քարի քոս։ քարաքոս. քարաքոս ժանգ։
—Մարմնոյ քոս։ Թեփուկ։
—Քոս կապել։ քոսոտիլ։
Քոսոտ։ քոսոտ։
Քոսոտիլ։ տես Քոս կապել։
Քոսոտութիւն։ քոսոտութիւն։
Քով։ տես Քովը։
Քովան։ տես Փեթակ։
Քովանց։ տես Քովընտի։
Քովէն. եանընտան։ 'ի կողաց. 'ի կողմանէ. կողմնակի։
—Քովէն։ եօգէն. եաթընտան։ տես Մօտէն։ — Քովէն անցնիլ։ մօտ քերել։ — Դաշտին քովէն կանցնէր։ մօտ քերէր առ դաշտիւն։ — Ծովուն քովէն անցնելով։ քերեալ առ ափն ծովուն։ — Ասորւոց սահմանին քովէն կանցնէր։ քերէր առ սահմանօք Ասորւոց։
—Քովէն. իր քովլէն. իրմէ. քէնտինտէն։ յանձնէ. յինքենէ. ինքնահրաման. անհրաման։
—Քովէն շինած։ տես Շինծու։
—Քովէն շինել, կամ Քովէն խօսիլ։ 'ի քմաց կարկատել. յիւրաքանչիւր քմաց խօսել. ըստ կարծիս մտաց բարբառել։ տես և Գըլխէն խօսիլ։
—Քովէն վճարել։ յանձնէ տուժիլ. տուգանիլ։
Քովէքով. մէկմէկու քով։ մօտ առ մօտ. մերձ յիրեարս. առ միմեանս. խիտ առ խիտ. խիտ ընդ խիտ. մօտ 'ի մօտ։
—Քովէ քով դնել կարգաւ։ յարակարգել. յարարկանել. շարակարգել. շարայարել։
Քովը, կամ Քով։ մերձ. հուպ. մօտ. ընթեր. առ երի. առ։ — Ան քաղքիս մէջ մնած է Գամաղիէլին քովը։ սնեալ 'ի քաղաքիս յայսմիկ առ ոտս Գամաղիելի։
Կրակի քով։ առ Հրով։
Հօրը քովը։ առ հօր իւրում։

Լեռան քովը։ մերձ 'ի լեառն. մօտ 'ի լեառն. առ լերամբն։ — Լեռան քովերէն կերթար։ երթայր ընդ կողաց լերին։ Առ կողամբն քերելով։
Որո՞ւ քով կը նստի։ առ ո՞յր ընթեր նստի։
Քովը կեցեր էր։ կայր առ ընթեր։
Խաֆէսին քովը դրաւ։ եդ զկողիւք վանդակին։
Իտալիա՝ Տալմացիայի քովն է, կամ քովուդին է։ Իտալիա՝ առ երի կայ Դաղմատիոյ. Իտալիա սահմանակից է Դաղմատիոյ։
Քովի երկիրը կը զարնէ ծովը։ ծով կոծէ զերկիր զիւր դրացի։
Միշտ քովը։ յարամերձ։
Որու քով որ դառնես։ առ որում դառնիցես։
Յարդը ցորենին քով ինչ պիտի ըլլայ։ զի՞նչ է յարդ առ ցորենով։
—Քովը բերել։ մօտ բերել. առբերել. մատուցանել։ տես և Մօտեցնել։
—Քովը գալ։ մօտ գալ. գալ առ նա. մատչել։
—Քովը դնել։ առ ընթեր դնել։
—Քովը երթալ։ մատչիլ. մօտիլ. մերձիլ։ տես և Մօտենալ։
—Քովը իջեցնել կամ ընդունել. գօնտուրմագ։ օթեւանել. հիւրընկալել. ագուցանել առ իւր։
—Քովը իջնալ կամ խօնմիշ ըլլալ։ իջեւանել. ագանել. լուծանել։ — Մեղաւոր մարդու տուն իջաւ։ առ առն մեղաւորի եմուտ լուծանել։
—Քովը կենալ։ } կալ առ նմա. մնալ առ նմա.
—Քովը մնալ։ } լինել առ նմա. ագանիլ առ նմա։ — Թող բանուորին վարձքը քովդ չմնայ։ մի՛ ագցին առ քեզ վարձք վարձկանին։
—Քովը մնալ. եանըմտա գալմագ։ անպատուհաս մնալ. անպատիժ զերծանիլ։
—Քովը պահել՝ սախլամագ, եան ղօյմագ։ պահել առ իւր։
Քովընտի. եանէն. եանսըրը։ կողմնակի. խոտորնակի. առ 'ի կողմն. առ 'ի շեղ. առ շեղ. առ շեղապէս։
—Քովընտի երթալ. եանընտան եալէլ։ խոտորնակի գնալ. խաղալ առ 'ի կողմն։
—Քովընտի ընկնիլ։ տես Քովու վրայ ընկնիլ։
—Քովընտի մէկմէկ զարնել. եանաշտէն ատաւլաններըը կըրըն։ գրթցել։
—Քովու վրայ, կամ Քովուն վրայ. եան եանին վրայ. եան եանին ընկած։ առ 'ի կողմն. առ շեղեալ. ընդկողմնեալ։
—Քովու վրայ բերել, կամ ձգել։ ընկողմանեցուցանել. ընկողմնել. կողմնեցուցանել. կողմանեցուցանել։
—Քովու վրայ ընկնիլ. եան եանին ընկնիլ։ կողմնիլ. կողմանիլ. ընկողմանիլ. ընկողմնիլ. 'ի կողմն լինել. տես և Պառկիլ։
Քոր։ տես Եռք։
Քորել։ տես Քերել։ [պոս։
Քորեպիսկոպոս։ քորեպիսկոպոս. քորեպիսկո-

Քու. ածկն: քո. քոյ. քոյին:
Քու գլխէդ. ածկէն: յանձնէ քումմէ. զու քեզէն. քեզէն. 'ի քէն:
–Քու զէնքդ: քոյինազէն:
–Քու կրօնքդ: քոյինակրօն:
–Քու հրամայածդ: } քոյինահրաման:
–Քու հրամանդ: }
–Քու չինածդ, կամ Քու ըրածդ: քոյինագործ:
–Քու ջանքովդ եղած: քոյինաջան:
–Քու ստեղծածդ: քոյինաստեղծ:
–Քու տուածդ: քոյինատուր:
–Քու փչածդ, կամ Քու ներշնչածդ: քոյինաշունչ:
Քուծուլարի: տես Սինկին տառլարը:
Քուկ, կամ } ածնինի: քոյդ:
Քուկդ. }
–Աս իմս է, աս քուկդ է՝ չկայ հոն: չիք անդ սա իմ սա քո:
Քուկին: քոյին:
Քուն: քուն. նիրհ. նինջ:
–Անհանգիստ քուն: յածական և ցնորական քուն:
–Անուշ քուն: քաղցրաքուն. քաղցրանինջ. քաղցրանիրհ:
–Գէշ կամ անհանգիստ քուն: դառնանիրհ. դառնաքուն:
–Ծանր քուն: դժուարարթուն:
–Կէս քուն: քուն ընդ արթուն. ծանրացեալ 'ի քնոյ: – Կէս քուն, կէս արթուն ըլլալ: իբրև քուն ընդ արթուն լինել:
–Հանգիստ քուն: քուն կամ նինջ խաղաղ: տես և վերը Անուշ քուն:
–Քուն ըլլալ: տես Քնանալ:
–Հանգիստ քուն ըլլալ: քաղցր 'ի քուն լինել. խաղաղ ննջել. խաղաղել 'ի քուն: – Ամէնքը հանգիստ քուն կըլլային: խաղաղեալ կային 'ի քուն ամենեքեան:
–Թեթև քուն ըլլալ: ծանծաղագոյնս 'ի քուն լինել. յաղուեսաքունս զքաղցր ցանկութիւն քնոյն կատարել:
–Խոր քուն ըլլալ: խոր 'ի քուն լինել. խոր 'ի քուն ընկղմել. նիրհել 'ի քուն թանձրութե. խոր 'ի քուն անկանել: – Խոր քուն եղող: խորարթուն:
–Քիչ մը քուն ըլլալ: ննջել սակաւ: – Քիչ մը քուն ալ որ ըլլայ՝ վախնալու երազներով կըլլայ: եթէ կաթ մի քուն հասանէ տեսանել, և զայն ցնորական և յածական երազովք: – Քիչ մը քնով քուներնին առած: խուն քնովն յագեալք:
–Քուն չեկած: աքնողական:
–Քուն չեկող: անհանգիստ. անքուն. աննինջ. աննիրհ: – Քուն չեկող կամ չպառկող կրօնաւորաց վանք: անհանգստից վանք:
–Քուն չըլլալ: աքնել:
–Քուն չըլլալը: աքնութիւն:
–Չթողուլ որ քուն ըլլայ: աքնեցուցանել:
–Քուն սիրող: քնասէր: տես և Քնոտ:
–Քուն չսիրող: աքնասէր:
–Քունը բռնել: տես Քունը կոխել:
–Քունը թափել. բայց անցնիլ: թափել, կամ սթափել զքուն. թօթափել զքուն. սթափիլ 'ի քնոյ. լրջանալ: տես և Զգաստանալ:
–Քունը կոխել. բայց ճնշել: ըմբռնիլ 'ի քնոյ. ծանրանալ աչաց: – Առաւօտեան ժամերգութիւնը ոտքի վրայ ըսելու ատենը՝ Մատթէոս քահանային քունը կոխեց: մինչդեռ զառաւօտին կատարէին պաշտօն յոտն կալով, նիրհ անկանէր Մատթէ երիցու:
–Քունը տանիլ: տես Քունը կոխել:
–Քունը փախչիլ: մերժիլ քնոյ. հատանիլ քնոյ: – Քունը աչքէս փախաւ: հատաւ քուն յաչաց:
–Քունը փախցնել: մերժել զքուն. հարթուցանել 'ի տեսանելեաց զքուն. զքուն յաչաց թօթափել:
–Քնէն արթնցնել: սթափել զնիրհ:
–Քնէն զրկել զինքը: հատանել զքուն յաչաց:
–Քնէն վեր ցաթկել: ընդոստ 'ի քնոյ լինել. ընդոստնուլ 'ի քնոյ:
–Քնէն վեր ցաթկեցնել: ընդոստուցանել 'ի քնոյ:
–Քունին մէջ երևցաւ: երևութացաւ նմա 'ի քուն:
Քունձ. քէօշէ. պուճախ: անկիւն. խորշ. խքնձ:
–Քունձ տեղ: խորշ և զերծ տեղի: – Քունձ տեղ չխօսեցաւ: ոչ յանկեան ուրեք բարբառեցաւ:
Քուռ. եաթամազ. հոչուրի: խեռ. խեղաբարոյ. հեստ. անսաստ. ստահակ. ստամբակ:
–խիստ Քուռ: դժոխախեռ:
–Քուռ գետ. քիւռ սույու: Կուր գետ:
Քուռակ. գբրտպտն ձագ: ուրմաւզ. կրմաւզ. քուռակ:
–Քուռակ իշու: տես Աւանակ:
–Քուռակ ձիու: տես Ձիու քուռակ:
–Քուռակ ուղտու: տես Ուղտու ձագ:
Քուռթէշ: կամ Քուրթէշ: փղոտօփ. փղոյ ցա է: հարատնիթ. վարդածոց. վարդն:
Քուռթուպէթ. քաղաք է: Կորդուբա:
Քուռուն կամ Քուռօն. քաղաք է: Կորոնէ:
Քուռչ. ֆալաւլոյ: ցնցոտի. խորձուձ. կապերտ. ջնջան. փարելի:
–Քուռչ հագուստ. հինամին լաթ: թամբաստ. թմբաստ. թմբասեակ. թամբասող. պարեհնակ. ձուձ: գրդլի. ցնցոտի. գրգլեակ. չանչաղոտիք:
–Քուռչեր հագած: ցնցոտաւոր:
–Քուռչերով կարկտել: ցնցոտել:
–Քուռչերու պլլուած: պատեալ 'ի գրգլիս:
Քուսպ. քիւսպէ: կոպիճ:
Քուր. գըզգարտաշ: քոյր:
–Քուր՝ միայն հօրմէ, կամ միայն մօրմէ: քոյր 'ի հօրէ, կամ 'ի մօրէ:
–Քուր սեպուած: քոյրաթիւ:

–Քուրը ատող: քոյրատեաց:
–Քրոջ տղայ: քեռորդի. քեռորդեակ:
Քուրթ, կամ Քուրտ: տես Քիւրտ:
Քչիկ մը: տես Քիչ մը:
Քչիկ քչիկ: տես Քիչ քիչ:
Քչկնալ: } տես Քիչնալ:
Քչնալ: }
Քչութիւն: տես Քիչութիւն:
Քչցնել: տես Քիչցնել:
Քչւոր: տես Քիչւոր:
Քռթած: ցնցոտի. քուրջ:
Քռթած հագնող: քաթենաւոր:
Քսակ. քէսէ: քսակ:
Քսակ, զոր բան ծախողները մէջքերնին կը կապեն, որ մէջը դրեն, կամ ըսպան դնեն: պայուսակ. ապաւասիկ:
–Քսակ մեծ. թօրպայ: պարկ:
–Քսակ բռնող: քսակակալ:
Քսան. եիրմի: քսան. քսանեակ:
–Քսան անգամ, կամ Քսան հեղ: քսանիցս:
–Քսաներորդ: քսաներորդ:
–Քսան պատ. մէկին քսանը չափ: քսանապատիկ:
–Քսան պատ ընել: քսանապատկել:
–Քսան տարեկան: քսանամեայ. քսանեմեայ. քսանամենի. քսան ամաց:
–Քսանըհինգ տարեկան: քսանեւհինգ ամաց. քսանեւհնգամեայ:
–Քսանըհինգ տարեկան եղողներէն անդին: 'ի քսանեւհնգամենից և 'ի վեր:
Քսանիկ. եիրմիլիք: քսանեակ:
Քսանն ալ: քսանեքեան. քսանեքին:
Քսանըերկուքնոց. քսանըերկու ըրպայ արժող ոսկի: դենար:
Քսանւոր. քսան հոգի, կամ քսան հոգի եղող, և այլն: քսանաւոր. քսանապատիկ:
Քսել. եղ, ճէղ, ղիֆի, և այլն: օծանել:
Գառնուկներուն արունը սեմերուն վրայ կը քսէին: շաղախէին զսեամս արեամբ գառանցն: Երեսնին մուխը կը քսէին: շաղախէին զերեսս իւրեանց մրխով:
–Քսել. ձեռքը բանի մը վրայ, կամ ոտքը գետինը. քարը քարին վրայ. և այլն: շփել ընդ. արկանել ընդ:
–Դանակը եսանին քսել: արկանել զսուր ընդ յեսան:
Փառը փառի հետ որ քսուի, կրակ կելլէ: յորժամ փայտ ընդ փայտ շփիցի, հուր ծնանի:
–Քսել մուր. տես Մուր քսել:
Քսու. մէկը ոսքանայ. ֆըրըլդաքըճը: քսու. քսմոս. ատունկնաճառ. շոգմոգ. բանսարկու. քիլ կամ քիղ:
Քսութիւն. մէկը ոսքանայութիւն: քսութիւն. քսմոսութիւն. շոգմոգութիւն. բանսարկութիւն. քսիք:
–Քսութիւն ընել. մէկին համար չարը՝ ուրիշին խօսելով մէկալին պատմել: քսմսել. քսել. շոգմոգել. բանսարկել. քսիւ մատուցանել:

Քսուր: տես Կաշկարասիք:
Քսվըտիլ. մարդու, որ եարան՝ կամ բարէկամ ըլլայ: ընդելանել:
–Քսվըտիլ. ինչպէս շունը, կամ կատուն կընէ: քըծնիլ. քծինս տալ. 'ի քծինս հարկանիլ. շնթել. քնցատել: տես Շողոքորթել, շուն, և այլն:
Քսւըտօղ: քծնի. շնթող:
Քսվիլ, կամ քսուիլ. ինչպէս բան մը պատին կը քսուի. և այլն: շփիլ. հարկանիլ. պատահել:
Քսվելով անցնիլ, կամ երթալ: քերել:
Պատին քսվելով կերթար: առ որմով քերէր:
Եզըրն քսվելով կերթար: առ ափամբք քերէր:
Քպըրս: կոր 'ի կոր. կորակոր:
–Քպըրս գլուխը կախեց՝ ու ելաւ գնաց: գըլխարկեալ կորակոր՝ գնաց անտի:
Քսող. եղ. ճէղ, և այլն: օծանող. օծիչ:
Քրիստոնեայ: } քրիստոնեայ. քրիստոսեան.
Քրիստոնէ: } քրիստոսակրօն. հաւատացեալ Քրիստոսի. խաչապաշտ. քրիստոսադաւան:
–Քրիստոնէ ընել: քրիստոնէացուցանել:
–Քրիստոնէներ: քրիստոնեայք. քրիստոսեանք. հաւատացեալք:
Քրիստոնէութիւն: քրիստոնէութիւն:
Քրիստուպօլի. քաղաք է: Նոր քաղաք Մակեդոնիոյ:
ՔՐԻՍՏՈՍ: Քրիստոս. Յիսուս. Օծեալ. Բանն Աստուծոյ:
Քրիստոս ատելը: քրիստոսատեցութիւն:
–Քրիստոս ատող: քրիստոսատեաց:
–Քրիստոս գրկող, կամ կրող, կամ ունող: քրիստոսակիր. քրիստոսընկալ. քրիստոսազգեաց. աստուածակիր. աստուածազգեստ. աստուածազգեստեալ: տես և Քրիստոսէ գրկած:
–Քրիստոս դաւանող: քրիստոսադաւան. յիսուսադաւան:
–Քրիստոս ծախող. որ է Յուդայ: քրիստոսավաճառ. աստուածավաճառ. տիրավաճառ:
–Քրիստոս ծնանող: քրիստոսածին. աստուածածին. տիրածին:
–Քրիստոս ճանչցող: քրիստոսածանօթ.
–Քրիստոս ուրացող: քրիստոսուրաց:
–Քրիստոս սիրող: քրիստոսասէր:
–Քրիստոս սպաննող. ինչպէս հրէայք: քրիստոսասպան. աստուածասպան. տիրասպան:
–Քրիստոսէ աւանդած: քրիստոսաւանդ. յիսուսաւանդ:
–Քրիստոսէ գրկած. ինչպէս էր սուրբն Իգնատիոս: քրիստոսազգեաց. աստուածազգեաց:
–Քրիստոսէ գրած: քրիստոսագիր. քրիստոսակարգ:
–Քրիստոսէ զօրացած: քրիստոսազօր:
–Քրիստոսէ ըրած: քրիստոսագործ:
–Քրիստոսէ ժողված: քրիստոսագունդ. քրիստոսաժողով:
-Քրիստոսէ խրկած: քրիստոսառաք. աստուածառաք:

-Քրիստոսէ կոչուած: աստուածակոչ. քրիստոսահրաւէր:
-Քրիստոսէ շարժած: աստուածաշարժ:
-Քրիստոսէ պահպանած: քրիստոսապահեստ:
-Քրիստոսէ պատիւ առած: քրիստոսամեծար:
-Քրիստոսէ պատմած: քրիստոսապատում:
-Քրիստոսէ պսակած: քրիստոսապսակ:
-Քրիստոսէ տըւած, Քրիստոսի տըւօղ: քրիստոսատուր. քրիստոսաւանդ. քրիստոսաձիր:
-Քրիստոսէ տնկած: քրիստոսատունկ:
-Քրիստոսէ փառաւորած կամ զարդարած: քրիստոսազարդ:
-Քրիստոսէ փրկած: քրիստոսակեցոյց:
-Քրիստոսի բերանը: քրիստոսաբեր:
-Քրիստոսի գեղեցկացած, կամ Քրիստոսի հաճոյական: քրիստոսագեղ:
-Քրիստոսի դէմ պատերազմօղ: քրիստոսամարտ: տես և Աստուծոյ դէմ կեցօղ:
-Քրիստոսի ընդունելի: քրիստոսահաճոյ:
-Քրիստոսի կնիքը կամ նշանը ունօղ: քրիստոսանշան. քրիստոսադրոշմ. խաչակիր. խաչազգեաց. խաչազգեստ:
-Քրիստոսի հաճոյ: քրիստոսահաճոյ. աստուածահաճոյ:
-Քրիստոսի հայր: քրիստոսահայր. աստուածահայր:
-Քրիստոսի հետ: քրիստոսախառն:
-Քրիստոսի մտքին հետևօղ: քրիստոսիմաստ:
-Քրիստոսի մօտաւոր: քրիստոսամերձ. աստուածամերձ:
-Քրիստոսի նայօղ: քրիստոսադէտ:
-Քրիստոսի նման: քրիստոսանման. քրիստոսանկար:
-Քրիստոսի նուիրած: քրիստոսանուէր:
-Քրիստոսի պատիւ ընօղ: քրիստոսամեծար:
-Քրիստոսի պէս: քրիստոսաբար. քրիստոսօրէն:
-Քրիստոսի փոխանորդ: քրիստոսափոխան:
-Քրիստոսինը: քրիստոսական. քրիստոսեան:
-Քրիստոսիւ խօսօղ: քրիստոսախօս:
-Քրիստոսիւ լուսաւորեալ: քրիստոսափայլ:
-Քրիստոսիւ վեր թռչօղ: քրիստոսաթև:
Քրոջ: տես Քոյր բառին ներքևը:
Քրտընած: քրտնեալ. ընդ քիրտն մտեալ. ընդ քիրտն եկեալ. քրտնահար:
-Քրտընած ու հոգնած: քրտնախոնջ:
Քրտընիլ: քրտնիլ. քրտնուլ. ընդ քիրտն մըտանել. 'ի քիրտն մտանել. 'ի քրտան լինել. ընդ քիրտն թաթաւիլ. ընդ քիրտն գալ. 'ի քրտան կալ: — Կէս գիշերուն հասանք սաստիկ քրտընած: 'ի մէջ գիշերի հասաք ընդ քիրտն թաթաւեալք:
Քրտընցնել: քրտնեցուցանել. քրտնացուցանել:
-Քրտընցնօղ: քրտնեցուցիչ. քրտնաբեր:
Քրտինք: քիրտն. քրտունք:
-Քրտինք թափելը: քրտնութիւն:
-Քրտինք թափելով աշխատիլ կամ ջանալ: քրտնաջան աշխատիլ:
-Քրտինք թափօղ: քրտնաթոր:
-Քրտինքէ գոյացած (ոջիլ): քրտնածին (ծծիծ):
-Քրտինքը սրբել: ջնջել զքիրտն:
-Քրտինքները կը վազէին: հեղուին, վիժէին ('ի նմանէ) քրտունք:
-Քրտինքով եղած: քրտնալի. քրտնալից:
-Քրտինքով նուիրած: քրտնակնդրուկ:
-Քրտինքով շաղուած: քրտնազանդ. քրտնազանգուած:
-Քրտինքով ջանք ընօղ: քրտնաջան:
Քըքրել. գօռճալամագ: քրքրել. կրկտել. ոտոնել:
-Քըքրել. փարփալէնէլ: տես Ցիրուցան ընել:
Քօլա: շոհ:
Քօլէօղ. յօլի: կողամայր:
Քօղ կամ Քօղք. էօրթիւ. ֆէրաէ: քօղ. պարտակ. պատրուակ. առագաստ:
-Քօղ երեսի: էաշմագ: հաջաղ:
-Քօղք՝ հարսի: շղաշատեռ:
-Քօղք ձգել: քօղ արկանել. քօղարկել. պքօղել. քօղել. քօղապատել. առագաստել. պատրուակել:
-Քօղ ձգելը: քօղարկութիւն:
-Քօղ ձգօղ կամ Քօղ ունօղ: քօղաւոր. քօղարկու. քօղաբոլոր. քօղապատ. քօղաձիգ: — Երեսնին քօղ ձգած հարսեր: հարսունք քօղաձիգք: — Թևերը երեսին քօղք ձգել կամ ընել: թևապքօղել. քօղաթևել.
-Քօղ չունօղ: անքօղ. անպատրուակ:
-Քօղը մէկդի ձգօղ: քօղընկէց. բացխփիկ:
-Քօղի կամ քօղքի տակ եղածը փնտռել. քօնալ. յայտնել: քօղախնդրել:
-Քօղով զարդարել: քօղազարդել:
-Քօղով զարդարուած: քօղազարդ:
-Քօղով ծածկուած, կամ քօղ ձգած: քօղաձիգ. քօղածածուկ. քօղաւոր. քօղապատ. քօղաբոլոր. քօղարկեալ. պքօղեալ. քօղապատեալ. քօղաբոլորեալ:
-Քօղով ծածկելու պէս ընել: քօղաձևել:
-Քօղք: տես Քօղ:
Քօշ: ըլափած արու այծ: նոխազ. քօշ. քաղ:
Քօրսիքա. կղզի է: Կօսիկ. Սկիւռնոս. Սկիւռնոս:
Քօրֆու: տես Քէօրֆէզ:
Քֆրել: տես Հայհոյել:

Օ

Օ - (Միջարկութիւն զարմացական)։ վա՜շ. ո՜վ. ո՜. բա՜րէ։

Օբալ, կամ Օփալ. վայրի աղաւնի. Եապանի կէօ-վէրճինի։ հովբալ։

Օգ։ տես Նետ։

Օգնական. օգնութիւն ընօղ։ օգնական. օժանդակ. նպաստաւոր. նպաստամատոյց. զօրավիգն. սատար. Թիկունք. ձեռնկալու. ձեռընտու. աջակից. բազկակից. գործակից. մարտակից. պատերազմակից. նիզակակից. վահանակից։

Օգնական չունօղ։ անօգնական. անոք. անձեռընկալ։

Օգնել։ օգնել. օժանդակել. նպաստել. նպաստաւորել. սատարել. ընկերել. ձեռնկալել. ձեռն տալ. աջակցիլ. նիզակակցիլ. մարտակցիլ. յօգնութիւն ժամանել. նպաստ մատուցանել. օգնական, բազկակից, վահանակից, պատերազմակից, կուսակից, նպաստամատոյց, ձեռնտու, աջակից, նիզակակից, զօրավիգն լինել։ տես և Տէր կանգնիլ։

Իրարու օգնելով։ իրերաց գործակցութեամբ։

Իրարու օգնել։ երկախառնել։

Օգնել պատերազմին։ նպաստ 'ի կռիւ լինել. 'ի Թիկունս իջանել։

Իշխանները օգնեցին տաճարին նուէր պատրաստելու։ նպաստ եղեն իշխանքն 'ի նուէր տաճարին։

Սպարտացւոց կօգնէր։ զօրաւիգն և Թիկունք լինէր Սպարտայ։

Աղաչեց որ իրեն օգնէ։ աղաչեաց իւր զօրավիգն լինել։ [իսկ։

Կօգնեն ու աղէկ կօգնեն։ օգնեն և մեծամեծս

Օգնեցին անոր։ զօրացուցին զձեռս նորա։

Օգնեցին որ յաղթէ։ նպաստ 'ի յաղթութիւնն եղեն։

Օգնել մեզի աղօթքով։ երկախառնել ընդ մեզ աղօթիւք։

Քիրամ Տիւրոսի թագաւորը օգնեց Սողոմոնի եղևնափայտ խրկելով։ Քիրամ արքայ Տիւրոսի ձեռնտու լինէր Սողոմոնի եղևնափայտիւք։

Օգնութիւն։ օգն. նպաստ. վիգ. օճան. սատար. Թիկունք. պատսպարան. հաստատարան. օգնութիւն. օգնականութիւն. նպաստաւորութիւն. օժանդակութիւն. սատարութիւն. ընկերութիւն. ձեռնտուութիւն. ձեռնկալութիւն. աջակցութիւն. նիզակակցութիւն. վահանակցութիւն։

-Օգնութիւն ընօղ։ տես Օգնական։

-Օգնութիւն կանչել։ յօգնութիւն կարդալ. 'ի նպաստ կոչել։ [սարդ։

Օգոստոս. աղուստօս. այը է։ օգոստոս. Նաւա-

Օգուտ. հասըլ. ֆայտայ։ օգուտ. օգտակարութիւն. օգտութիւն. շահ։ տես և Շահ։

-Օգուտ քաղել։ օգտիլ. շահիլ. շահաւետիլ. յօգուտ 'ի կիր արկանել. առնուլ օճան կամ 'ի ձեռն առնուլ ինչ։

Կարդացմունքով օգուտ քաղելով։ ընթերցմամբք շահաւետեալ։

-Իր օգուտը փնտռօղ։ օգտախնդիր. օգտածարաւ. օգտասէր։

-Օգուտ մը ցուցընօղ։ օգտացոյց։

-Օգուտ ընել. Ինչպէս կըսէն՝ ափ յաւոս զափ օգուտ կընէ։ օգտել. օգուտ լինել. օգնել. նպաստել. օգտեցուցանել։ տես և Շահ ընել։

Օգտակար. օգուտ մը ընօղ։ օգտակար. օգտաբեր. օգտամատոյց. օգուտ։ տես և Շահաւոր։ — Օգտակար է։ օգուտ է. օգտի է։

-Օգտակար գեղ. պիրտապիր։ օգտադեղ։

-Օգտակար ըլլալ։ օգտակարել։

-Օգտակար ըլլալը։ օգտակարութիւն։

-Օգտակար խօսօղ։ օգտաբան։

-Օգտակար կերպով։ օգտաբար. օգտակարապէս։

Օգտել. ֆաէլ. էէթիւլիր օլմաք։ բաւել. բաւականանալ. բաւական լինել. բաւական գոլ։

-Կօգտէ, կը բաւէ։ շատ է. հերիք է. հերիքանայ։

Օգտեցնել։ ֆաէցնէլ։ բաւեցուցանել. բաւականացուցանել. բաւական առնել։

Օգտօղ։ էէթիւլէն։ բաւական. շատ։

Օդ. հաւայ։ օդ. օդք. այեր. արփի. եթեր։

-Աղէկ օդ ունօղ։ անուշօդ։

-Բաց օդ։ պարզ. ջեր. անամպ։ — Բաց օդով կարկուտ կու գար։ 'ի պարզու զկարկուտ իջուցանէին։ — Բաց օդով փայլակներ կիջնային մարգկանց վրայ ու կայրէին։ ահեղ փայլատակունք յերաշտոց անկանէին 'ի մարգիկ և խարշէին։ — Բաց օդով։ 'ի ջեր ժամանակի. 'ի պարզի։

-Դիմացկուն կամ միակերպ օդ։ տոկ օդ։

-Վնասակար օդ։ ժանտաբեր. մզձկուտ. անառողջ. ախտաժէտ. դժուարաշունչ։ — Ան տեղի օդուն համար կըսեն որ վնասակար է։ ասեն զօդոյ երկրին թէ ժանտաբերք են։

-Օգտակար կամ Աղէկ օդ։ սնածիչ. առողջ. անապական. առողջարար։

-Օդ բերօղ։ օդաբեր։

-Օդ դարձնել։ յօդս լուծանել։

-Օդ փչօղ, կամ Օդէն փչօղ։ օդաշունչ։

-Օդէն կամ Օդէ։ օդեղէն. օդային. օդական։

-Օդէն գնացօղ, կամ Թռչօղ կամ վազօղ։ օդագնաց, օդախաղաց. օդաչու. օդաթռիչ. օդաւոր. օդապար. օդապարիկ. օդավար. օդասլաց. օդաթև. օդայած. օդական. օդային. ամպախաղաց։

-Օդէն զարկած։ օդառ. աստղահար։

-Օդէն Թռչիլ: տես Օդոյ մէջ ժուռ գալ:
-Օդէն թուլցած: օդախոնաւ:
-Օդէն վնասուիլ կամ զարնուիլ (պտղոց): օդառ լինել. աստղահար լինել:
-Օդէն խօսող. ֆենախօս: օդաբան:
-Օդը ելլել: վերանալ յօդս. ամբառնալ յերկինս. վերաբերիլ:
-Օդը յինքը քաշող, ինկլէզ Բոմբ, փէօրլամէ: օդընկալ:
-Օդը ճղքելով անցնող: օդահերձ. օդահերձիկ. օդահատ: — Կռունկները օդը ճղքելով ու կանչուռատելով: օդահատեալ կռռանչմամբ:
-Օդը չափող: օդաչափ:
-Օդը պղտորիլ: խառնակել օդոց. խռովել, ամբոխել օդոց:
-Օդը տեղէ մը դուրս քաշելու կամ հանելու գործիք: շնչելոյզ. օդելոյզ:
-Օդի գունով: օդագոյն. երկնագոյն:
-Օդի ձայն: շնչիւն. հնչիւն. սօսափիւն. սօսիւն. սօսաւիւն:
-Օդի մէջ երգող: օդանուագ:
-Օդի մէջ Թռչող: տես Օդէն գնացող: — Օդոյ մէջ Թռչելով: օդագնաց սլացութեամբ:
-Օդի մէջ ժուռ գալ կամ գնալ: օդաչու լինել. օդապարել. օդավարել. արփեգնաց լինել:
-Օդի մէջ ժուռ եկող: տես Օդէն գնացող:
-Օդի մէջ կենալ: 'ի Թռիչս կալ. կալ ընդ օդս. կախիլ ընդ օդս:
-Օդի մէջ կեցած: օդակառոյց. օդակառեալ. 'ի Թռիչս կացեալ: — Կեցած տեղը, կամ ոտքին տակը օդ: օդայատակ:
-Օդի մութալիք: օդական. օդային:
-Օդի նման: օդանման. օդատեսակ. օդակերպ. օդատարազ:
-Օդի մտած տեղը: օդամուտ:
-Օդի չաստուած: Հերա. վարդամատն. սպիտակածղի. օդոյի:
-Օդի չափ, կամ օդ չափելը: օդաչափութիւն:
-Օդին աւրուիլը: գժգմնիլ օդոց. խառնակել օդոց. օդոց անհարթութիւն. խոժոռել երկնից:
-Օդին տարածուած տեղը: օդատարածք:
-Օդին փոխուիլը: յեղմունք օդոց:
-Օդով լցուած: օդալից:
-Օդով խառնած: օդախառն.
-Օդով խտացած: օդախիտ:
Օզու սույու. Նիէփէր. Գէտ է: Բորիսթեն:
Օլախ: տես Ուլահու երկիր:
Օլայ քի: տես Գուցէ:
Օլանճայ. Էդւթն տը. Թողւթն տը: մնացեալ. մնացորդ. մնացուած:
Օլանտայ. Հոլանտէղ Մէմլէքէթի. Գատառ է: Հոլլանդա. Պատաւիա:
Օլթայ՝ յում բռնելու: կարթ:
-Օլթայի ասեղ: ճանկ. կարթասեղն. խանձող:
-Օլթայի եէմ: խանձ. խայծ. կեր:
-Օլթայով բռնած: արտակէտ:
-Օլթայով բռնել: արտակլեալ. կարթիւ որսալ. կարթել:
-Օլթայով բռնող. օլթանձի: կարթընկէց:
-Օլթայ զարնել՝ Տօլաշմագ. կէզինմիշ ըլլալ: ճեմ առնուլ. ճեմել. զգնալ. երթեւեկել. երթեւեկս առնել ճեմել:
-Օլթայ զարնել տալ: ճեմեցուցանել:
-Օլթայ զարնելը: ճեմ:
-Օլթայ զարնելու տեղ: ճեմարան. ճեմելիք:
-Օլթայ զարնող: ճեմական. ճեմօղ:
Օլուգ ըռմաղը. Գէտի անունն է: Պարթենիոս:
Օլուխ: ջրորդան. ջրդան. շռնօթ:
-Օլուխ. Գէտնի վըրայ դըրած, որ հայվանները մէջէն ջուր խմէն: ջրարբք:
Օ՛խ. (միջարկութիւն): վա՜շ. ո՛հ:
Օխ: տես Նետ:
Օխանները. Թէրաղիին փըէմները: տես Փաշ, Նիշանի, և այլն:
Օխլամուր. Ծառ է: Թմբի:
-Օխլամուր. խոտէ չալվան: կեմ. կեմեղէն. պարուս. պարուսան:
Օխլաւու: տես Վարսաանոյ:
Օխսալաղ. յէտօվ շէկ շէկ բաներ խաղցող, որ փէհլօէներու հրաշք գործել կերևայ: ձեռնածու. աճպարար. ուրուարար:
-Օխսալաղի խաղ: ձեռնածութիւն. աճպարարութիւն. սաքափատանք:
-Օխսալաղ մարդ: Հէլէքիրնայ: տ. Խորամանկ:
Օխշամիշ ընել: տես Նոյել:
Օխտը: տես Եօթը:
Օ՛խ օ՛խ. օ՛հ օ՛հ: վա՜շ վա՜շ. ո՛հ ո՛հ:
Օծած. Էօղլանմըշ: օծեալ:
Օծել. Էղ տօէլ: օծանել. իւղարկել. իւղել. խարսակել իւղով:
-Օծել ըմբիշը. Էղով շէել մարմինը: մարձել. մարզել:
Քրիստոսի եզովը օծուէ, որ սատանայի ձեռքը բռնելու տեղ չգտնայ վրադ: օծ իւղովն Քրիստոսի, զի մի կառուեցի 'ի քեզ ձեռք ախոյանին:
-Օծելը, կամ օծուիլը: օծումն. օծութիւն. օծելութիւն:
-Օծելու տեղ: իւղարան:
-Օծող: օծանող. օծիչ. օծող:
Օ՛հ. (միջարկութիւն): ո՛հ. ո՛վ. ո՛:
Օհարսակ. օրհասրաք: տես Կէսօր:
Օձ. Էյլան: օձ. սողուն:
-Բասիլիսկոս օձը: արքայիկ. օձարքայիկ. արքայօձիկ:
-Կտտօշաւոր օձ: եղջերնիկ:
-Մեծ օձ: տես Վիշապ:
-Զար օձ. Էնկէրէք: իժ:
-Վնասակար օձեր: օձք հարամանիք:
-Օձ բռնող: օձակալ:
-Օձ դառնալ: օձանալ. իժանալ:
-Օձ պաշտօղ: օձապաշտ:
-Օձ ու կարիճ: օձաբարոյ:
-Օձ փախցնող: օձահալած:

—Օձերը կանչօղ: օձակոչ. թովիչ:
—Օձերու մէջ բնակօղ: օձաբնակ:
—Օձէն թունաւորած: օձաշունչ:
—Օձէն խածուած: օձապատիր:
—Օձէն խայթած, կամ խայթուօղ: օձահար. օձախած:
—Օձէն խայթուիլը: օձահարութիւն:
—Օձէն շարժած: օձինաշարժ:
—Օձը գալարիլ: սողալ. գալարիլ. ոլորտիլ. շանթել. մանւորիլ: —Օձի պէս կը գալարէր: տապալէր իբրև զօձ. շանթէր, գալարէր. գալար առնոյր:
—Օձը հողու տակ կը բնակի: օձ բայանայ ընդ հողով:
—Օձի բնութիւն: օձութիւն:
—Օձի գալարիլը, կամ քաշուիլ և երկննալը: քնթունոց:
—Օձի դէմք ունօղ: օձատեսիլ:
—Օձի հետ խաղալու արուեստը: օձապաշտութիւն:
—Օձի հետ խաղացօղ: օձախաղաց. օձապաշտ:
—Օձի հետ կռուօղ: օձամարտ. օձամարտիկ:
—Օձի ձայն: շչիւն. սուլ: տես և Փչալը:
—Օձի ձայն հանելը: շչել. սլել:
—Օձի ձուկ: ենքելիս:
—Օձի նման: օձանման. օձակերպ. օձատեսակ. օձաձև:
—Օձի շապիկ. օֆի գօմլէյի որ վրայէն կը հանէ: խորխ:
—Օձի շապիկի պէս ըլլալ: խորխանալ:
—Օձի պէս: օձաբար. օձօրէն: տես Օձի նման:
—Օձի պէս թոյն ունօղ: օձաթոյն:
—Օձի պէս փորին վրայ քալօղ: օձորովայն:
—Օձին գլուխը կոխօղ: օձակոխ:
—Օձին խրատովը կերուած: օձաջամբ. օձաճաշակ:
—Օձին ծուռումուռ շարժմունքը: ալամող շարժմունք օձին:
—Օձին ձմեռը թմրիլը: կզուիլ. կաղալիլ:
—Օձին ջանքովը եղած: օձաջան:
—Օձին քալուածքը: բազմաման, ողամող և բազմապատիկ գնացք օձին:
Օձոտ տեղ: օձուտ. օձախառն. օձաբնակ:
Օղ. ղուրդ անիըձի. ֆիւֆէ: գինդ. գորշապահանգ:
—Օղ. ճէվահիրլի: գինդ ականակապ:
Օղ. հալքայ: օղ. մանեակ. օղամանեակ. ապարանջան. ապայց. գահակ. լամբ. կանթաւոր. աղխ:
—Օղ ոսկիէ: ոսկէօղ:
—Օղ՝ անասնոյ քիթը անցնելու: կարթ. վարապան. վարապանակ:
—Օղ՝ ոփէը դիւնէլու: մեհեանդ:
—Օղ՝ մէջը իօղ ճօդնէլու: օղալամբ. լամբ:
—Օղ՝ պղպի: անրակ:
—Օղ ունեցօղ: մանեկաւոր:
—Օղ օղի անցնել: օղ ընդ օղ խառնել. յօղել. աղխաղխել. օղ ընդ ճարմանդ խառնել:
—Օղի ծակ: լամբ. օղալամբ:
—Օղի ձև ունեցօղ: մանեկաձև:
Օղակ կոճակ: շիգղ. օղ և ճարմանդ. աղխ:

Օղիկ օղիկ բերել. օղիկ օղիկ գալ, և այլն: տես Ողիկ ողիկ բերել. Ողիկ ողիկ գալ, և այլն:
Օղուլլուխ: տես Որդէգիր:
Օճախ, օր կէրակօւր կէֆէն: վառարան. կրակարան. կրակետղ. եփետղ. ակութ:
—Օճախ. օճախի վէրի ծայըը՝ ուօփի նօւխը դուօըս կէլլէ: տես Մխանք:
—Օճախ՝ բան եփէլու: հալոց:
—Օճախ՝ ոօկէըլի, ղողանճիլի, և այլն: բովք. քուրայ. քրայ:
—Օճախ՝ ղլինօըայ՝ կամ էէնիչէրիներու, որ է մէկ պէօլիւկ մը: տես Պէօլիւկ:
—Օճախ՝ պօսփանի. ճառալույ: տես Ածու:
—Օճախի մուր: տես Մուր՝ օճախի:
Օյալանմիշ ըլլալ: տես Տնանալ:
Օյլանթ. կղզի է: Ոլանդ:
Օյմալը: քանդակագործ. քանդակածոյ. դըրուագեալ. քանդակեալ: [դակ:
—խիստ Օյմալը: բազմագրուագ. բազմաքան-
Օյմաճի: քանդակագործ:
Օյմաճութիւն: քանդակագործութիւն:
Օյմայ: գրուագ. քանդակ:
—Ազնիւ օյմաներով շինած: գեղեցկաքանդակս գործեալ:
—Արծաթէ օյմա: արծաթաքանդակ:
—Բարձր ու խոր օյմա: բարձր քանդակ:
—Ոսկիէ օյմա: ոսկեքանդակ:
—Օյմայ ընել: } գրուագել. քանդակագոր-
—Օյմայ հանել: } ծել. դրօշել:
Օյնախ: տես Խաղ. օյնախ:
—Օյնախ մարդ: տես Խորամանկ. նօըդ:
Օյնախլը: տես Խաղեր ունօղ:
Օյուխ՝ պօսփանի, աըփի, և այլն: տես Խունչակ:
—Օյուխ շինօղ՝ նօըդու, կամ կէնդանեաց յիւռվ. Էնչպէս խաղէըու մէջ կընէն. գօւգլայ: պաճուճապատանք:
Օյուն: տես Խաղ. օյուն:
—Օյուն մէյտանը: } տես Խաղի տեղ:
—Օյունխանայ: }
Օյունճախ: տես Խաղկնելլք:
Օնդուրղայ: տես Ողաշարք:
Օնպաշը: տես Տասնապետ:
Օնյայ. ուսը փըամ լօւֆ: ունկի: [կի:
—Օնյայի մը չափ չունիմ: չունիմ կչիռ մի ուն-
Օշ: տես Երնեկ. նէմօւէլու:
Օշտ. շուն վռնտէլու բառ: ճիշտ:
—Օշտ ըսել: իշտրել. արհամարհել:
Օռան. բէըդ մի է. Ովրանոն. Իկոսիոն:
Օռհայ. փաղաք է: Աքրիդա:
Օռման: տես Մորի:
Օռնալ: տես Ոռնալ:
Օռսայ: ընդդէմ հողմոյ:
Օռտու: տես Բանակ:
Օռօսպու. գահպէ: տես Բոզ:
—Օռօսպու օղլու: տես Բիճ. և Խորամանկ:
Օսանմիշ ըլլալ: տես Ձանձրանալ:
Օսանտըրմիշ ընել: տես Ձանձրացընել:
Օսլայ: տես Նիշաստայ:

Օսկի: տես Ոսկի:
Օսմանլը: } տես Տաճիկ:
Օսմանցի: }
Օտուն, կամ Օստուն. որ է՝ օտան: տես Գըլխուս վրայ:
Օվայ: տես Դաշտ:
Օտալար: օտարանոց. վանորայք. օթարանք:
Օտալըխ: տես Հարճ:
Օտայ: սենեակ. դահլիճ. խուց:
—Օտայէ օտայ: սենեակ 'ի սենեկէ:
Օտայեկ. օտաճը: սենեկիկ. խցիկ:
Օտապաշի. օտալըրի, կամ խանի մուտաշիր, կամ պէյճի. և այլն: վանապան. վանատուր: տես և Սարայապար:
—Օտապաշի. պըրապէտի խոխանոր: սատիկան. զինապետ:
Օտար, կամ Օտար մարդ: տես Օտարական:
—Օտար ազգէ: տես Ուրիշ ազգէ:
—Օտար աշխարհք ընկնող, կամ Օտար տեղ ընկած: տես Օտար երկիր գնացող:
—Օտար բան. եաբանճը: օտար. օտարոտի. եկամուտ. անհարազատ. այլընդայլոյ. մակեդուտ. պիտակ:
—Օտար երկիր. գուրպէթ: օտար աշխարհ. տար աշխարհ. երկիր օտար: տես Պանդխտութիւն:
—Օտար երկիր գնացող: տարագնաց. տարագէմ. տարագիր. տարաշխարհիկ. տարագիմիկ. անաշխարհիկ. վտարանդի. վտարեալ: տես և Պարիպ:
—Օտար երկիր երթալ. ուրիշ աշխարհ ընկնիլ: գնալ 'ի տար աշխարհ. յերկիր օտար ուղևորիլ. վտարանդի լինել. տարաշխարհիկ կամ տարագէմ գնալ. սահիլ նժդեհութեամբ. նժդեհիլ. նժդեհանալ. գաղթել. վտարանդիլ. վտարիլ:
—Օտար երկիր երթալը, կամ ուրիշ աշխարհք ընկնիլը: տարագիմութիւն. գաղութ. նժդեհութիւն. պանդխտութիւն:
—Օտար երկիր խրկել: վտարել յերկիր օտար. տարաշխարհիկ առնել. վտարանդի կացուցանել. վտարել:
—Օտար ըլլալ. եաբանճը օլմագ: օտարանալ. խորթանալ. սարտնուլ. ուծանալ:
—Օտար ընել: օտարացուցանել. խորթացուցանել. սարտուցանել. ուծացուցանել:
—Օտար ընող: օտարացուցիչ:
—Օտար լեզու ունող: տես Ուրիշ լեզու ունող:
—Օտար տեղ երթալ: } տես Օտար երկիր եր-
—Օտար տեղ ընկնիլ: } թալ:
—Օտար տեղ մնող: օտարամուտ:
—Օտար տեղ քշել: տես Աքսորել:
Օտարական: օտար. օտարական. օտարոտի. օտարամուտ. եկամուտ. եկ: —Օտարական ըլլալ: տես Օտար ըլլալ:
—Օտարականը ատող: օտարատեաց:
—Օտարականը սիրող: օտարասէր:
—Օտարականի պէս կեցող: օտարաբարոյ. խորթաբարոյ:

Օտարութիւն. օթար շըլըգը: օտարութիւն. խորթութիւն:
—Օտարութեան մէջ մեռնիլ: օտարամահ լինել:
Օտուն: տես Փայտ:
—Օտուն եառմաճը, կամ } տես Փայտ կտրող:
—Օտուն եառմաճըսը: }
—Օտուն համալը: տես Փայտ կրող:
Օտունճու, կամ Օտունճի: փայտավաճառ:
—Օտունճու. չէօլտէն ֆօտ կըրող: տես Փայտ կտրող:
Օր. կիւն: օր. տիւ:
—Ամէն օր: զօր ամենայն:
—Գէշ օր կամ գէշ անցուած օր: օրաչար:
—Իր օրը: առ. նովաւ: —Ինչուան իր օրը կործանած կեցած էր քաղաքը: մինչև ցնա աւեր կայր քաղաքն:
—Նոյն օրը: առ. օրին:
—Օր աւուր վրայ: օրըստօրէ. օր քան զօր. օր յօրէ. օր 'ի յօր:
—Օր բերող: օրաբեր. օրակչիռ:
—Օր գըլուխ. կիւն պաշընտ: առ. օր. ըստ օրաթուի:
—Օր մը գիմացող: տես Օրուան մը:
—Օր մը ունել՝ օր մը չունել: օր ընդ օր կամ օր ընդ մէջ ունել:
—Օր փնտռող. օրերուն մէջ աղէկը կամ գէշը խտրող: օրախնդիր:
—Օրէ օր. կիւնտէն կիւնէ: օր ըստ օրէ. օր յօրէ. օր աւուր. աւուր աւուր. աւուրց յաւուրս:
—Օրէ օր ձգել: յապաղել. յերկարաձգել. յերկարել. վաղուէ 'ի վաղիւ արկանել. օր 'ի յօր առնել. օր 'ի յօր արկանել:
—Օրէ օր ձգելը: յապաղումն. յերկարաձգութիւն:
—Օրէ օր ձգող: յապաղկոտ:
—Օրէ օր չըձգող: անյապաղ:
—Օրը գտնել. (շաբնամ): օրագիւտ լինել:
—Օրը գտնող. կիւնեւնին պուլան: օրագիւտ:
—Օրը կլլող (գիշեր): օրակուլ:
—Օրը համրող. կիւն սայան: օրաթիւ:
—Օրը չափող: օրակշիռ:
—Օրը ցցընող. Թագվիմ, Գիրք. և այլն. տօնացոյց: օրացոյց:
—Օրն 'ի բուն: զօրն ողջոյն. զօր ամենայն. զօրհանապազ. հանապազօր. յայգուէ ցերեկ:
—Օրով կենալ մէկ տեղ մը: երեկել. երէկօթս առնել կամ առնուլ. օրաբնակ լինել:
—Օրով կենալը մէկ տեղմը: երեկօթք:
—Օրուան այլը սէչի ընող: օրախտիր. օրախնդիր. օրահմայ:
—Օրուան կէօրէ: ըստ աւուր. ըստ օրաթուէ:
—Օրուան համրանք: օրաթիւ:
—Օրուան մը, կամ մէկ օրուան մը, կամ մէկ օր գիմացող: միօրեայ. առօրեայ. առօրէական. օրական. օրաւոր. օրըստօրէ:
—Օրուան մը խղճեթ մնող: } առօրեայ վարձ-
—Օրուան մը խղճեթքեար: } կան. օրամուտ. օրաթիւ. օրաւորակ:
—Օրուան մը խօճախ: երեկօթք:

–Օրուան մը հեռու նաւով երթալու։ ՝ի բացէ աւուր միոյ նաւելոյ։
–Օրուան մը ճամբայ։ առ. օրեայ ճանապարհ. աւուր գնաց. օրագնաց։
–Օրուան մը ճամբայ առջիէն, օրուան մը ճամբայ անդիէն։ աւուր գնաց աստի, աւուր գնաց անտի։
–Օրուան շարականը։ պատակեր աւուրն։
–Օրուան մը վարելու կամ բանելու երկիր։ արտավար. լծվար։ — Տասը հազար օրուան վարելու երկիր։ բիւր արտավարի երկիր։
–Օրուան ուտելիք։ աւուրն պարէն. պարենիկ. աւուր հացիկն. օրապարէն. չնչուկ։
–Օրուան ուտելիքին կարօտ։ կարօտեալ աւուրն պարենի։
–Օրուան պահապան։ օրապահակ։ [կան։
Օրաքան. տամուրչէֆոլ բանօղ։ վարձուոր. վարձ-
Օրայ. ցորէնի, եա՛ գարու կոպոց. փէմէթ։ որայ։
Օրան. հնձած ցորէնի կամ գարու դէզ. Էըլմէ։ օրան. գոտգիչ։
Օրան. դէհլիզ։ տես Օրոցք։
Օրաք։ տես Մանկաղ։
–Օրաք մեծ։ տես Գերանդի։
Օրել. դէհլիզի սալլամաք։ օրորել։
Օրէնք։ Նամուս. քանուն։ օրէնք. օրինագրութիւն. սահմանադրութիւն։
–Օրէնք գիտցող, կամ Օրինաց վարդապետ։ օրինագէտ. օրէնսգէտ. օրինական։
–Օրէնք դնել. այն գօմաք. այն պաղլամաք. քանուն֊լամաք։ օրինադրել. օրէնսդրել. սահմանադրել. կանոնել. օրինադիր լինել. օրէնսդիր լինել։
–Օրէնք դնելը։ օրինադրութիւն. օրէնսդրութիւն։
–Օրէնք դնող. քանուն պաղլայըճը։ օրէնսդիր. օրինադիր. օրինատու։
–Օրէնք հնարել ուզածին պէս։ ըստ կամի օրէնս կցկցել։
–Օրէնք ունող։ օրինակիր. օրինապահ։
–Օրէնք չունող։ անօրէն. անկրօն։
–Օրէնք պատմող, կամ Օրէնքէն պատմած։ օրինապատում։
–Օրէնք սորվեցնող։ օրէնսուսոյց. օրինաց վարդապետ. օրինական։
–Օրէնքը կատարող։ օրինակատար։
–Օրէնքը պահել։ պահել կամ կատարել կամ լնուլ զօրէնս. օրինապահ լինել։
–Օրէնքը չպահել, կամ Օրէնքը անցնիլ։ ըստունգանել օրինաց. զանցանել զօրինօք. անցանել ըստ օրէնս. վաղել զօրինօք. օրինազանց լինել։
–Օրէնքը չպահելը։ օրինազանցութիւն։
–Օրէնքը պահող։ օրինապահ։
–Օրէնքը չպահող։ օրինազանց։
–Օրէնքի գիրք, կամ Օրինաց տախտակ։ գիր օրինաց. մատեան օրինաց. կտակ օրինաց. կտակարան։
–Օրէնքի կանոնքի դէմ։ պարականոն. տարօրէն։
–Օրէնքի դէմ ընել։ աղարտել զօրէնս. դրժել օրինաց. եղծանել զօրէնս. ակնկորել յօրինաց կամ զօրէնս. ցրել զօրէնս. ստերիւրել զօրէնս։ տես և Օրէնքը չպահել։
–Օրէնքի միւթալիգ։ օրինական. օրինաւոր։
–Օրէնքի վրէժխնդիր։ օրինապահանջ։
–Օրէնքով։ օրինաբար. ըստ օրինի։
Օրթախ։ վաճառակից. շահակից. հաշուակից. հաշուընկեր։
–Օրթախ՝ խօղլի, քանէլմա. և այլն։ ընկեր։
–Օրթախ ըլլալ. խօղլի մէջ, կամ ուրիշ բանի մէջ։ ընկերել. ընկերանալ. ընկերակցիլ։
Օրթախութիւն։ վաճառակցութիւն. շահակցութիւն։
Օրթայ։ տես Մէջ տեղը։
–Օրթայ եօլլու, կամ Օրթայ պապէթ։ տես Միջակ. [նագուան։
–Օրթայ ղափու, կամ Օրթայ գափու։ միջ-
–Օրթայ պօյլու։ միջահասակ։
–Օրթայ տեղը, կամ Օրթան։ տես Մէջ տեղը։
–Օրթայէն։ տես Մէջքէն, և Մէջ տեղէն։
–Օրթայէն կորսնցնել։ տես Մէջ տեղէն կորսնցնել։
–Օրթայէն կտրել։ տես Մէջքէն կտրել.
–Օրթայի։ տես Հասարակի։
–Օրթայի կէտ, կամ Օրթայի Նօխտայ։ տես Միջակէտ։
–Օրթայի զաթ, Օրթայի մասը, և այլն։ տես Միջի զաթ. Միջի մասը, և այլն։
–Օրթանճայ։ տես Միջակ։
Օրինակ։ օրինակ. գաղափար. յարացոյց. տարացոյց. տիպ. տիպար. նկարագիր. նմանութիւն. առակ։ — Սուրբ խաչին օրինակ եղող տապանովը։ խաչանիշ տապանաւն։
–Ապրանքի օրինակ։ առգին։
–Բուն օրինակ. գրուածքի կամ բանի մը՝ առջի օրը օրինակը։ բնագիր։ — Պատկերի մը բուն օրինակը։ նկարատիպ. նախատիպ։ — Բուն առջի օրինակը գրելը։ օրինակագրութիւն. մատենագրութիւն։ — Բուն առջի օրինակը գրող։ օրինակագիր. մատենագիր։
–Օրինակ առնել։ օրինակ առնուլ. առնուլ յօրինակ։
–Օրինակ բերել։ ածել օրինակ. առակել. առակ արկանել։
–Օրինակ բերելը։ առակումն։
–Օրինակ՝ գրքի, թղթի, նամակի։ պատճէն. օրինակ. հաւասար։ — Նամակին օրինակը թղթիդ ետեւը կը կարդաս։ զօրոյ զհաւասար գրոյն ՝ի թիկանէ տառիդ ընթերցցիս։ տես և Թղթի օրինակ։
–Օրինակ ունող։ օրինակաւոր։
–Օրինակ չունող։ անօրինակ. անգաղափար. անյարացոյց. անտարացոյց։
–Օրինակը չինող։ օրինակաստեղծ։
–Օրինակի համար։ զոր օրինակ. օրինակ իմն։
–Օրինակէն պէս չինող, կամ չինած։ ճշգրտագործ. ճշգրտահան։

-Օրինակով: առակապէս. օրինակաբար:
-Օրինակով խօսիլ: առակել. առակաբանել: տես և Նմանութեամբ խօսիլ:
-Օրինակով խօսք, կամ խօսիլը: առակաբանութիւն. առակախօսութիւն:
Օրինակել: օրինակել. գաղափարել:
-Օրինակել՝ ղնորհաւրգս, կամ ղնորհրդասար բանս: կամ օրինակ ըլլալով երեւցնել: օրինակել. նշանակել. նկարագրել. ձեւացուցանել. երեւեցուցանել. կերպարանել. տպաւորել:
-Օրինակել՝ գրուածք մը, բան մը: օրինակել. ընդօրինակել. փոխագրել. առնուլ զհաւասարն.
-Օրինակօղ: օրինակագիծ:
Օրինաց գիրք: տես Օրէնքի գիրք:
Օրինաւոր. շէրի. հէլալ. հագ: վաւեր:
-Օրինաւոր բան է: օրէն է:
Օրկնէս, կամ Օրկամ. տպանէր էն: Որկադ:
Օրհասրակ: տես Կէսօր:
Օրհնած: օրհնեալ. բարեբանեալ:
-Օրհնած անուն ունեցօղ: օրհնանուն:
-Օրհնած ըլլայ ան օրն, որ և այլն: օրն յաւուրս բարութեան, յորում և այլն:
-խիստ Օրհնած: ամենօրհնեալ. բազմօրհնեան. բազմօրհնեալ:
Օրհնել: օրհնել. տալ զօրհնութիւն:
-Օրհնել՝ ղաաքաաձ, կամ ղաարքս, եւ այլն: օրհնել. օրհնաբանել. բարեբանել. գոհաբանել. գովաբանել. վերօրհնել. օրհնութիւնս բոլորել. օրհնութիւնս վերառաքել. հանել օրհնութիւն:
-Օրհնել ձայնով: տես Ձանով օրհնել:
-Օրհնելու: օրհնելի. օրհնաբանելի. խնկելի:
-Օրհնելու ձայնով: օրհնաձայն:
Օրհնենք: տես Օրհնութիւն:
Օրհնութիւն: օրհնութիւն. օրհն: — Իր օրհնութիւնը առնելով գնացինք: աղօթս առեալ 'ի նմանէ՝ գնացաք:
-Օրհնութիւն՝ Աստուծոյ, կամ սրբոց, եւ այլն: օրհնութիւն. օրհնաբանութիւն. բարեբանութիւն. գոհաբանութիւն. գովաբանութիւն. գոհութիւն. աղօթք:
-Օրհնութիւն ընդունօղ: օրհնընկալ:
-Օրհնութիւն երգելով: օրհներգաբար:
-Օրհնութիւն երգելու: օրհներգական:
-Օրհնութիւն բերօղ: օրհնութիւնաբեր:
-Օրհնութեան երգ: երգ օրհնութեան. օրհներգ. օրհներգութիւն. օրհնաձայնութիւն. երգաբանութիւն:
Օրհնօղ: օրհնող. օրհնիչ. օրհնաբան. բարեբանիչ. գոհաբան. օրհնառաք. օրհներգու:
-Մեկտեղ օրհնօղ: բարեբանակից:
Օրման: տես Մորի:
Օրմանլըխ: տես Մորեստան:
Օրոցք. ըլըան. պէշիկ: օրոց. որորոց. օրորան. լմշտոց:
-Օրոցքի կապ. պաղըրթաք: անցուցանք. խանձարուրք:
Օրտու: տես Բանակ:

Օրւան մը. Օրն 'ի բուն. և այլն: տես Օր՝ բառին տակը:
Օրօր երգելը զաւակը քնացընելու համար: օրօրք:
Օֆ. (Ակըրկուլեան): տես Ուհ:

Ֆ

Ֆալ: հմայք. գիւթութիւն:
-Ֆալը յաջող ելաւ: ընդ աջմէ ելին հմայքն:
-Ֆալ բանալ: հմայել. գիւթել:
Ֆալան: տես Ֆիլան:
Ֆալճի. Փալճը: գիւթ. կիւս. իղձ. մոգ. հարցուկ. վհմակառ. բախտագիտ. քաղդէայ. կիւսահմայ. ձեռնածու:
Ֆալճութիւն: գիւթութիւն. ըղձութիւն. կիւսութիւն. կիւսահմայութիւն. քաղդէութիւն. քաւդէութիւն. ախտարք. հմայք:
Ֆալպալա կամ Ֆարպալա: խանթուռք:
Ֆամակուստա: տառք Փաղատ էր, հիմա ... է. մասա գաւառ: Սաղամինա. Սաղամիս:
Ֆայտայ: տես Շահ. փայտայ: և Օգուտ:
Ֆանի: տես Անցաւոր:
Ֆառաշ, կամ Ֆարաշ. գէփնէն չէօփ ծողլէրը ատան: ժահնոց. աղբակուտոց. աղբակէր. ժեխնոց:
Ֆառշ, կամ Ֆարշ: յատակ. սալայատակ. քարայատակ. սալակապ:
-Ֆառշ ընել. Փառշ էտէմէք: յատակել. սալարկել:
Ֆառֆուռի: յախճապակի:
-Ֆառֆուռէ: յախճապակեայ:
Ֆասլայ. չօք կըռը, կամ մէծ կըռը: հատոր. հատուած. փերթ. պատառ:
-Ֆասլայ ֆասլայ. կըռը կըռը: պատառ պատառ. գէշ գէշ. գէշագէշ. գիշագէշ. յօշոշ:
Ֆասուլիայ: լուբիաս. գոճոյ հատիկ:
Ֆաքէա: տես Խանծարուրք:
Ֆարագը: Թէպէտ. Թէպէտ և. Թէ և: — Թէ և ունէին ձեթ, բայց հերիք չէր: ունել ունէին իւղ, այլ ոչ բաւական: — Թէպէտ ամենքն ալ կը վազէին, բայց մէկը միայն կառնէ յաղթանակը: ընթանալ ամենեքին ընթանան, այլ մի ոք առնու զյաղթութիւնն:
Ֆարզ: պարտ. օրէն. պատշաճ:
Ֆարղ. Փարգ: զանազանակ. զանազանութիւն. խտիր. ընտրութիւն: տես և Այլըլուէշի և Տարբերութիւն:
-Ֆարղ ընել: զանազանել. ընդհատ յիմեքէ [գոլ:
-Ֆարղ ունօղ: զանազան. ընդհատ:
Անկէ ֆարղ չունի: չէ ինչ ընդհատ յայնմանէ:

Անոնցմէ քիչ ֆարզ ունի. սակաւ ինչ ընդհատ է 'ի նոցանէ։

–**Ֆարզ տալ, կամ Ֆարզ գնել**։ տես Այրը սէչի ընել։

–**Ֆարզ չտալով**։ անխտիր. անխտրաբար։

–**Ֆարզսըզ**։ անզանազան. անխտիր։

Ֆարս. ֆարս։ տես Աճէմ. ըլըլըպու։

Ֆարքա։ տես Թէչք. ճարք։

Ֆէթվաճի։ օրէնսգէտ. օրինագէտ. իրաւագէտ։

Ֆէթվաճութիւն։ իրաւագիտութիւն. օրինագիտութիւն։

Ֆէթվայ։ վճիռ. լուծումն տարակուսանաց։

Ֆէլէկ. ագխարըն չէնպէրի. բուլուր ագխարըն։ ոլորտք. տիեզերք. աշխարհ։

Ֆէլլահ. էքինճի։ երկրագործ. հողագործ. մշակ։

Ֆէնէռ։ լապտեր։

Ֆէնտ։ տես Հնարք. ճէնգ։

–**Ֆէնտով**։ տես Հնարքով. և Խաբէութեամբ։

Ֆէնտպազ։ տես Հնարագործ, և Հնարագէտ։

Ֆէնտպազութիւն։ տես Հնարագիտութիւն, և Խորամանկութիւն։

Ֆէռա. քաղաք է։ Տրայիանուպօլիս։

Ֆէսատ։ եղեռն. եղեռնութիւն. աղէտք. չարիք. խռով. աղմուկ։ տես և Աղմուկ։

Ֆէսլիյէն։ տես Ռահան։

Ֆէսֆէսէ, կամ **Ֆէսվէսէ**։ տես Թասայ։

Ֆէրահաթ ընել. ճող ճէօրէք։ տես Թարկը տալ։

Ֆէրահաթ ընել մէկի մը վրայ. որ է ուրիշի վրայ անցնել։ փոխել. շրջել. յեղաշրջել. դարձուցանել։

Ֆէրաճէ. պէջ էրիք մօրդու բըլլայ, և պէջ խիրք մօրդու։ օթոց. լօդիկ. մեկնոց. կրկնոց. վերարկու. արկանելի։

Ֆէրման. թագաւորի գիր։ հրովարտակ. հրաման արքունի։

Ֆէրման հանել։ հրովարտակ հանել։

Ֆըչի։ տակառ։

Ֆըչիի լիւլէ։ ծորակ։

–**Ֆըչիի չէմպէր**։ շրջանակ։

Ֆըռ ընել անցնիլ։ տես Շուտ մը անցնիլ։

Ֆըռըլ Ֆըռըլ պտըտիլ։ շրջշրջիլ. հիռ շրջանակել։ տես և Ֆռլախի պէս պտըտիլ։

Ֆըսըռտոց. էօֆրախի, և նմանէաց։ սօսիւն. սօսափիւն։

–**Ֆըսըռտոց՝ ճօրդու**։ տես Փսփսոց։

Ֆիանտրա. գաւառ է։ Փլանդրիա։

Ֆիզիքական։ բնաբանական։

Ֆիզիքայ. իլմ հիքմէթ։ բնաբանութիւն. բնախօսութիւն։

–**Ֆիզիքայ գիտցող**։ բնաբան. բնախօս։

Ֆիթ տալ։ տես Դրդել. և Տուն տալ։

Ֆիթիլ՝ ճրագի։ բուծին. պատրոյգ։ – Եղը լոյս կուտայ ֆիթիլին։ իւղ բուծանէ զպատրոյգ։

–**Ֆիթիլ՝ թօփի նէֆէսլու**։ լուցկի։

–**Ֆիթիլ տալ թօփին**։ լուցկի արկանել. հուր հոտոտեցուցանել։

–**Ֆիթիլ տալ մարդուն**։ տես Դրդել։

Ֆիթնէ։ բանսարկու. խռովարկու։ տես և Դրդօղ։

Ֆիթնէ. ճիւէք։ տես Խորամանկ։

Ֆիթնէութիւն։ տես Խորամանկութիւն. և Դրդելը։

Ֆիլ։ փիղ։

Ֆիլան, կամ **Ֆալան**։ այս ինչ. այս անուն։

Ֆիլան տեղ կեցեր էր։ կայր յայն ինչ տեղւոջ։

Ֆիլան օր։ յայս ինչ աւուր։

Ֆիլանին գնացէք։ երթայք առ այս անուն։

Ֆիլանը հարուստ, ու Ֆիլանը աղքատ։ այս անուն ոմն մեծատուն, և այն անուն ոմն աղքատ։

Ֆիլան մարդիկ, Ֆիլան գոյն ձիերով, Ֆիլան կերպ հացեփեցի երկու կողմով սէփէթով, ծրարի մէջ փակած նամակ կը տանին։ այս ոմանք, այս որակ երիվարօք, յայս ինչ նիւակեղթում 'ի մէջ բդեղի պահարանեալ նամակ տանին։

Ֆիլանճա տղուն կողմանէ։ 'ի գիմաց այս անուն մանկան։

Ֆիլանճա տունը կամ ճամբան։ այս ինչ տուն. այս ինչ շաւիղ։

Ֆիլէմէնկ. աշխի անուն է։ Բելգայ. բելգիացի։

–**Ֆիլէմէնկի երկիր**։ Բելգիա։

Ֆիլիզ։ տես Ծիլ. ֆիլիզ։

–**Ֆիլիզ հանել**։ } տես Ծլել։
–**Ֆիլիզ տալ**։ }

–**Ֆիլիզլի**։ տես Ծլած։

Ֆիլիպէ։ ֆիլիպէ. քաղաքի անուն է։ Փիլիպպուպօլիս.

Ֆիլճան. ֆինճան։ սկահակ. տաշտակ։

Ֆիլճի. ֆիլճան։ փղապան։

Ֆիլտիշի։ տես Փղի ոսկոր. և Փղի ոսկորէ։

Ֆինօ. պուպըրինի լոռն։ սկուտեղ. սկնդուկ։

Ֆիշէնկ։ հրախաղ։

Ֆիշնէ։ բալ։

Ֆիշնէի ծառ։ բալենի. բալ։

Ֆիսկիէ։ ճուր ֆըշքըրըան ճալողայէն, կամ տանի ճալողայէ ֆըշքըրը։ ջրցայտ. ջրցայտ։

Ֆիտան. նոր ծառէ։ նորատունկ. մատաղատունկ. սաղարթ. շառաւիղ. ճիւղ. բողբոջ. տաշտ. մորճ. ողորմայ. ածք. պանդուխտ. չաչ։

Ֆիտանլը։ տաշտաւոր. տնկատեղ։

Ֆիրասէթ։ տես Խելք. և Խելացութիւն։

Ֆիրեատ։ տես Բողոք։

–**Ֆիրեատ ընել**։ տես Բողոք վերցնել։

Ֆիօրէնցա կամ **Ֆլօրէնցա**. քաղաք է։ Փլորենտիա։

Ֆլօրէնցացի։ փլորենտացի. 'ի Փլորենտիոյ։

Ֆնտըխ, կամ **Ֆնտուխ**։ կաղին։

–**Ֆնտըխի ծառ**։ կաղնի։

Ֆշալ։ շչել. բչել։

Ֆշալը ։ շչիւն · բչիւն · շչումն · բչումն ։
Ֆշացօղ ։ շչօղ ։
Ֆշխը · խոշուքի · աղէ պախճայի ։ աղբ ։
Ֆշխռմիշ ընել ։ բղխել ։
Ֆշոց՝ Հըի ։ տես Ֆշռտոց ։
Ֆշոց՝ օֆի ։ տես Ֆշալը ։
Ֆշռտոց · Հըի Փըշց ։ այսինքն , Փըշփըշ յայն՝ գէտէրու , ծովու , և այլն ։ խոխոջք · խոխոջանք · խոխոջիւն · կարկաջ · գրգջիւն · կարկաջիւն ։
—Ֆշռտոց հանել, կամ Ֆշռտոցով վազել գետերուն , սէլէրուն · և այլն ։ խոխոջել · գրգջել · կարկաջել ։
—Ֆշռտոց հանող · Փըշտըղով ձայն · [illegible] ջուրը կը վազէ ։ կարկաչուն · կարկաջուն · կարկաջասահ · կարկաջահոս ։
Ֆուլիգայ · կամ Ֆլիգայ ։ կուր · մակոյկ · կարկուրայ ։
Ֆուճտայ · ջախ բոյս է , [illegible] · և այլն ։ մացառ · ցախ ։
Ֆուռթունայ ։ տես Ալէկոծմունք ։
Ֆուռուն ։ տես Փուռ ·
Ֆուռունճի ։ տես Հացեփեց ։
Ֆուրաթ ։ տես Մուրատ սույու ։
Ֆռակուլայ ։ տես Ըլակ ։
Ֆռանկ ։ տես Ֆռէնկ ։
Ֆռանսըզ ։ գաղղիացի · փռանգ ։
Ֆռանկֆոռթ · քաղաք է ։ Փրանկաֆորդիա ։
Ֆռանսա ։ Գաղղիա ։
Ֆռէնկ , կամ Ֆռանկ · Փիրէնք ։ փրանգ · փռանգ · եւրոպացի ։
—Ֆռէնկ եուզիւմիւ ։ ծոր ։
—Ֆռէնկ եուզիւմիւ թուփը ։ ծորենի ։
—Ֆռէնկ եուզիւմիւ շռուպ ։ ծորենւոյ օշարակ ։
Ֆռէնկերէն · Քանէնջէյար ։ գաղղիերէն · 'ի լեզու փռանգաց ։ [Եւրոպէ ։
Ֆռէնկիստան ։ Փրանգաստան · Եւրոպիա ·
Ֆռլաթմիշ ընել ։ գլնկենալ ։
Ֆռլախ · Քալաք · պիւլիւլք ։ տօպաճ · փոթոր · անիւ · սորովլիւզ ։

—Ֆռլախի պէս պտըտիլ, կամ դառնալ ։ պըտուտկիլ · պտուտիլ ։
—Ֆռլախի պէս պտըտցնել · պտուտկել · պըտուտել ։
Ֆռխայ ։ պառակտումն · հերձիք · հերձուած ։
—Ֆռխայի գլուխ ։ հերձուածապետ ։
—Ֆռխայ ֆռխայ ։ պառակ պառակ ։
—Ֆռխայ ֆռխայ ըլլալը ։ պառակտիլ · հերձանիլ ։
—Ֆռխայ ֆռխայ ըլլալը ։ պառակտումն · հերձուած · հերձիք ։
—Ֆռխայ ֆռխայ ընել ։ հերձուածս արկանել · պառակտել · հերձատել ։
—Երկու ֆռխայ ըլլալ ։ երկպառակիլ ։
—Երկու ֆռխայ ընել ։ երկպառակել · ձեղքել ։
—Ֆռխայ ֆռխայ ընող ։ պառակտիչ ։
Ֆռչայ ։ գեղջիր · վրձին ։
Ֆռսանտ ։ պարապ · պատեհ ։
Ֆռսանտի կընայէր ։ խնդրէր պարապ · ժամանակի սպասէր ։ տես և Դիպուկ ատեն ։
Տասոնց սա ֆռսանտը փախուցինք ։ վաղուրեմն փախեաւ 'ի մէնջ պատահումն այն ։
Ֆսալ · Քուշլամագ ։ շչել ։
Ֆստըխ , կամ Ֆստուխ · Քէփէք ։ փստուղ · պիստակ · կոն ։
—Տամ ֆստըխի ։ սանօպըրի ։
—Ֆստըխի ծառ ։ փստղենի ։
Ֆրէնկ ։ տես Ֆռէնկ ։
Ֆրխայ ։ տես Ֆռխայ ։
Ֆօթօզ · [illegible] ։ խոյր կանացի · թաղհար ։
Ֆօթօկրաֆ ։ լուսագիր · լուսանկար ։
Ֆօյայ , կամ Ֆօլեայ · [illegible] ։ թիթեղն ։
Ֆօտուլ ։ տես Հպարտ ։
Ֆօտուլայ · [illegible] հաց է ։ Նկան ։